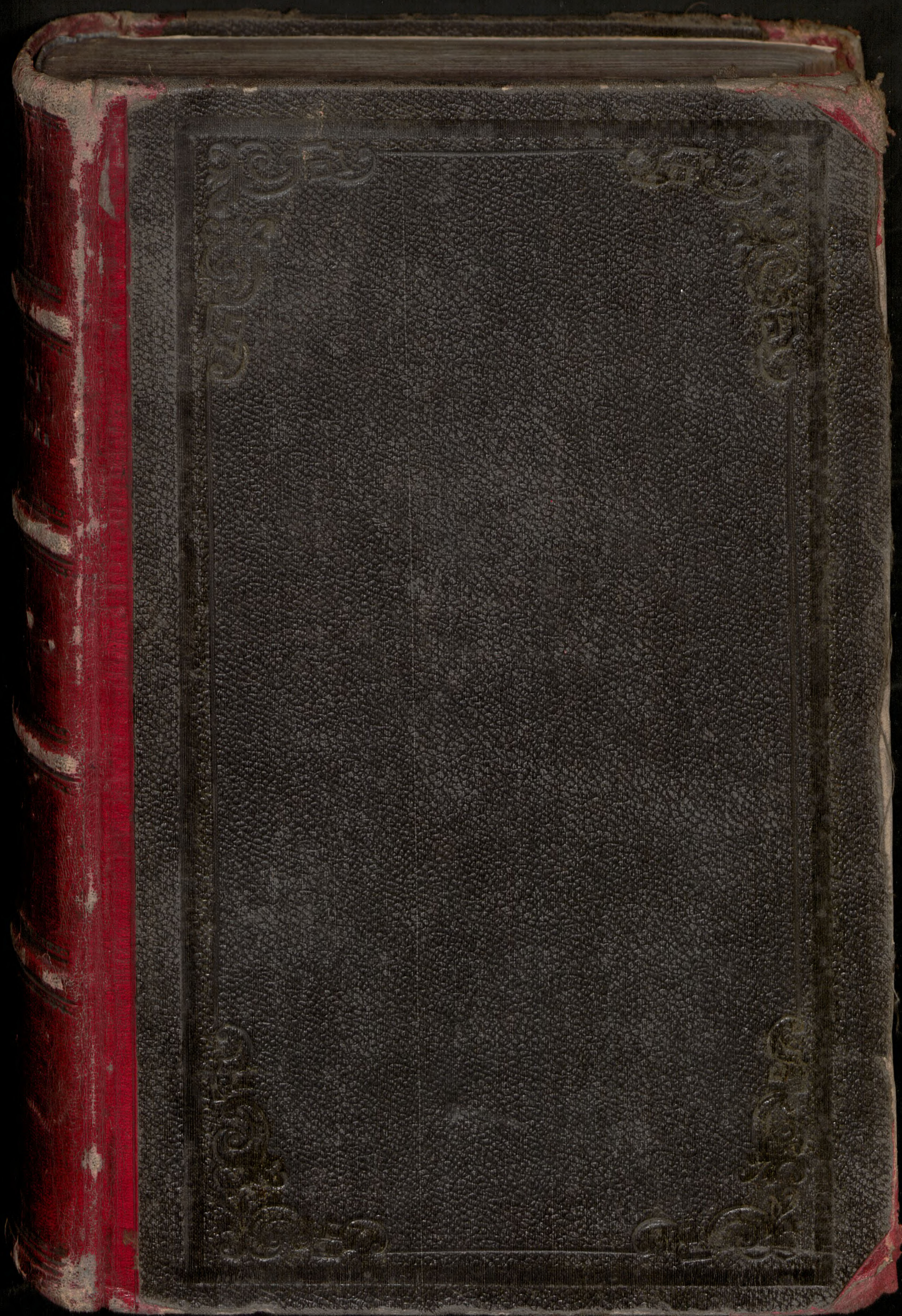
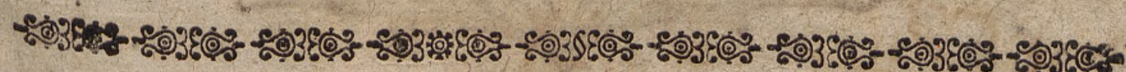

Biblioteka Jagiellońska
stdr0010460

KORONA POLSKA
przy
ZŁOTEY WOLNOSCI
Starożytnemi
Rycerſtwa Polſkiego y Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego
KLEYNOTAMI
Naywyżſzymi Honorami Heroicznym, Męſtwem y odwagą, Wytworną Nauką,
á naypierwey
Cnotą, nauką Pobożnością, y Swiątobliwością
OZDOBIONA
Potomnym zaś wiekom ná zaſzczyt y nieśmiertelną ſławę Pamiętnych w tey Oyczyźnie Synow,
PODANA

TOM DRUGI
Przez X. KASPRA NIESIECKIEGO Societatis JESU.

Roku Wolności Iudzkiey przez Wcielonego BOGA windykowaney 1738.

W Drukarni Collegium Lwowſkiego Societatis JESU.

JASNIE WIELMOZNEY

Jey Mości Páni MARYANNIE
z POTOCKICH TARŁOWY

WOIEWODZINIE LUBELSKIEY, BŁONSKIEY JANOWSKIEY, NOWICKIEY STAROSCINIE

Pani y Dobrodzice.

Kiedy wſzytkie bez excepcyi Polſkiego Senatu ozdoby, ſzczegulnym reſpektem y przywileiem Domowi Potockich *zapiſała fortuna, nic mi tedy nie zoſtaie, procz Korony Polſkiey z Oyczyſtych y rodowitych złożoney kleynotow, ktora tenże, á tym ſamym twoy* Jaśnie Wielmożna Jm Páni *Woiewodzino Lubelſka Dom, to ieſt: pierwſze Senatu czoło nayprzednieyſzych Głowę familii, ſmiem przy konkurſie zgromadzonych wtey Xiędze Prześwietnych Imion Polſkich koronowáć. Wſzak gdyby święta á wrodzona* Potockim, *honorow y humorow Pańſkich moderacya, ná to pozwoliła, á żeby liczne y znakomite Ich cnoty Religia, waleczne y nieuſtraſzone męſtwo, Bellona, nienaruſzona nigdy ſprawiedliwość Trybunalſka*

Aſtræa

Aſtræa, wyborne Senat y zdrowe rady, Oyczyzna, podięte ná Iey dobro w publicznych ablegacyach fatygi, wſzytkie zaś Potockich *zaſługi, rownie, y bez krzywdy honor kompenſowáł; tedy by im, iuż nie buławy ále berła, Majeſtaty, nie krzeſła, nie purpury Senatorſkie, ále Krolewſkie paludamenta należały. Y tákbyśmy nie w Senacie ná pierwſzym Polſkich Katonow froncie, ale w Koronie po głowach Monarchow Krzyża* Potockich *upatrywać muſieli. Iużbyśmy nie krew tylko w Paleologach, Korybutach, Sobieſkich, ále też Imię w* Potockich *Krolewſkie adorowali. Niewątpię ia iednak, że troſkliwie zabiegaiacey o ſtateczna Domu tego, ſławę y honor ta ieſt oſobliwa fortuny inwencya. Zeby náſtępuiace wieki, w* Potockich *miały záwſze co widzieć do czci y podziwienia, niewſzytkie zaraz ſwoie ozdoby z Polſkiego Senatu, w Dom Ich przeniosła, ále kiedy iuż y Hetmanſkie buławy, y krzeſła Senatorſkie y wyſokie oboyga narodow miniſterya ledwie nie wſzytkie z ſwoich ſkarbow dla* Potockich *wyexpenſowała, wczeſnie Im na dalſzy czas prowiduiac, iedna ſobie w rezerwie Koronę zoſtawiła, żeby miała czym potym godne w wielkich Potomkach zaſługi koronować. Ale nie tylko zawołana po całey Europie* Potockich *godność, ále też y Twoie partykularne, świątu do podziwienia, niebu do większych pociech, teraznieyſzym ná ozdobę wiekom, potomnym ná przykład y wſzelkiey wzor ſwiatobliwości wydane dzieła nie iedna ſobie zaſłużyły Koronę. Rzadkaż to w wielkich oſobliwie familiach wyſokie, z rowna ſobie cnota urodzenie ſkolligacić. Iak nie łátwo nieſtateczne wolnieyſzey fortuny kołka utrzymáć, żeby ſię przy nich y życie nierozwiozło, y z drogi praw Boſkich niewykroczyło; ták oſobliwſza ſztuka, wyſoka Imienia godność z wſpaniała życia świątobliwością pogodzić. Łatwo tego dokazała nie tylko, z Imienia, kolligacyi, tytułow, ále y z cnoty Senatorſkiey záwſze* Jáśnie Wielmożna Jmość Páni *Woiewodzina Lubelſka, ktora, wyſokiego zacność urodzenia, z przedziwna życia ſwiatobliwością tak pieknie pokombinowała, że u nas w wielkiey to ieſt dotychczas kontrowerſyi: czyli, więcey zabranych z nayprzednieyſzych familii, (ktoremi świat Polſki, ieſt napełniony) ozdob w ſwoim Domu, niżeli ſwiętych y wybornych w ſobie zamknęła przymiotow? Zda ſię nam iednak, że uſtawiona iákaś z ſoba emulacya honor y cnota certuia żeby Ten ſwiatu, á Ta niebu, iák naypiekniey udáć iák naywſpanialey wyſtawić mogły Woiewodzinę. Tu Lucina, iáko na druga Pandorę wſzelka naturalnych przymiotow piękność wylała. Tu fortuna, z* Potockich y Lubomirſkich, *iáko ze dwoch nayprzednieyſzych Polſkiego nieba Luminarzow ſkolligowane* Nayiaśnieyſze, Jáśnie Oświecone Jaśnie Wielmożne *tytuły zebrała. Tu Chrześciańſkich obyczaiow Miſtrzyni Religia wſzytkie życia ſwiatobliwego ozdoby złożyła.*

Niechay

Niechay dokazuiaca nad płeć y delikatna komplexya, heroiczne w Małgorzacie męſtwo wynoſi Szkocia, wyſoka z Pańſkim urodzeniem emuluiaca ſwiatobliwość w Brygidzie Szwecia. Hoyna ná ubogie, y świątynie Pańſkie ſzczodrobliwość w Pauli Włoſka ziemia. W Elzbiecie przedziwne nabożeńſtwo Portugalia. Hiſzpania w Rozie Wittemberſkiey złaczona z pieknęmi natury przymiotami głęboka pokorę, niech y inne poſtronne, w ſwoich partykularna Matronach światobliwość Nacye wynoſza? Tegoby Im Swiętym zdięta łákomſtwem naſza zazdrościła Polſka, gdyby tych wſzyſtkich Swiętych przymiotow piękniey niżeli ſwoie w krzyſztale Febus promienie układa, w iedney ſkompendiowanych M A R Y A N N I E *niewidziała. Widzieć było czyli prywatne w Domu Iey nabożeńſtwo czyli w Kościele ná przykład innym publiczne, chociaſz przy zimney áeryi Ducha goracościa zapalone, przy nocnym częſtokroć dla mortyfikacyi nieſpaniu, ranne, przy odwołuiacych ná ſtronę intereſsach nieprzerwane, ták ſtateczne iáko wſzyſtkim do podziwienia przedłużone. Tak cála ſiebie, ták oraz wſzytka złota Macierzyńſtiego Paktola to ieſt Szrzeniawy affluencya, ná chwałę Boſka wylała, kiedy nie tylko, ſwoim przedziwnym nabożeńſtwem, ále też y światobliwie Pańſka hoynością ozdobiła Domy Bogu y Swiętym poświęcone. Miedzy innemi partykularnie wiekopomna obligacya, wſzyſtkie ſwoie niemniey bogate iáko ná zazdrość Innym pompatyczne apparencye, powinna ſwoiey Dobrodzice Kraſnoſławſka Bazylika Rowna powinni wdzięcznościa y Swięci wniey rezyduiacy że maia drugie ná ziemi Niebo y ták twoiemi Iáśnie Wielmozna Woiewodzino dobrodzieyſtwy ſame zdewinkowane Nieba tym rozumiem ſpoſobem zawdzięczyć pomyśla a zeby ten Oyczyſty z błogoſławieńſtwem Tobie po Oycu Krzyż zoſtawiony ktory teraz Swięte przyozdabia Kościoły potym ná Polſkiey iaśniał Koronie.*

JOANNES

JOANNES SKARBEK

Dei & Sedis Apoſtolicæ Gratiâ Archiepiſcopus Metropolitanus Leopolienſis Abbas Commendatarius Płocenſis.

LIber cui titulus *Korona Polſka przy złotey wolności ſtarożytnemi Rycerſtwa Polſkiego W. X. Litewſkiego Kleynotami, heroicznym męſtwem, &c: przyozdobiona.* Authore Reverendo Patre GASPARO NIESIECKI Societatis JESU prævia facultate Admodum Reverendi Patris PROVINCIALIS ex ſenſu Reverendorum Deputatorum Soc: JESU ad Reviſionem & Recognitionem ejusdem Libri, ut Typis evulgari poſſit, facultatem damus & concedimus ex Munere Noſtro. Leopoli Die 3tiâ Menſis Martii Annô Domini 1731.

Joannes Skarbek Archiepiſcopus
Leopolienſis mpp.

MARTINUS DZIEWANOWSKI

PRÆPOSITUS PROVINCIALIS Societatis JESU per Poloniam

CUm Opus, quod inſcribitur: *Korona Polſka, przy Złotey wolności &c:* aliquot eiusdem SOCIETATIS Theologi recognoverint, & in lucem edi poſſe probaverint, poteſtate mihi facta ab A. R. P. Noſtro FRANCISCO RETZ, Societatis Noſtræ Præpoſito Generali, facultatem concedo, ut typis mandetur, ſi iis ad quos pertinet videbitur. In cujus fidem, has Literas manu meâ firmatas & Sigillo munitas, dedi Gedani 26. Junii. Annô 1733.

Idem qui ſupra mpp.

Dąb Herb

HErb ten, ma w ſobie młodoćianego dąbka, ná ktorego trzech gałązkách, trzy żołędzie ták rozłożone, że iedná w práwy bok tárczy náchyłona, druga w lewy, trzećia proſto ſrzodkiem trochę nád poboczne wynieſiona, pod niemi dwa liśćia dębowe, iedno ziedney ſtrony, drugie z drugiey; dąb ſię tenzda, iákby z ziemi z korzeniem wyrwány, dlatego też korzenie u ſpodu iego widáć, kolor drzewa żołtáwy, pole *według Paprockiego* czarne *według Okolſkiego* czerwone, ktoremu poſwiadcza *author Kśiążki o kleynotách* nád hełmem z Korony, tákież drzewo wychodźi, tylko że korzenia iego nie widzieć. *Paprocki o her: 572. Okol: tom: 1. fol: 191.* luboć on go Dub nie Dąb zowie, ale nie widzę czemu: ile że y ſamo w herbie drzewo, od dębu że ſię Dąb zwać powinien, przyświadcza. *kleynoty fol: 48* Tym kſztałtem, nie mać w prawdzie żadnego herbu u ſiebie ułożonego *Petraſancta: atoli capit: 6. fol. 510* powiada, że we Włoſzech znayduią ſię fam[illegible], [illegible] rozłożyſtych dębow y w żołądź obrodzonych w herbie záżywáią, y owſzem *Buſſier: Floſc:* twierdźi, że Juliuſza wt[illegible]rego Papieża herb był Dąb. O początkách tego Kleynotu naśi Piſarz[illegible] milczą, to tylko przydáią, że z Czech do Polſki náſzey wnieſiony, iákoż *in Atlante novo Germ. fol 50* znay-

znaydziesz że się w Niemczech *Clessii.* tym herbem pieczętuia, tylko że liścia ná dębie niemász, y dąb ná trzech wzgorkach osadzony. Pr[illegible]eno-siny, záś te do Oyczyzny nászey miáły bydź koło roku 1518. *Paprocki ie-dnák o herbách fol. 699* ieszcze zá Káźimierza Wielkiego wspomina Jan[illegible] Dą-ba, że Kwitnął w Polszcze

Herbowni

Achler *Adamczowski,* *Kulminski,* *Zołądź.*

DABISZ Nobilitowany 1658. tę nobilitacyą otrzymał pierwszy Gabryel Dabisz

DĄBKOWSKI herbu Korczak Symeon Boratynski, dźiáłem wziawszy dobrá Dąb-kowice, od nich názwány Dąbkowski, y ztąd Dąbkowscy Korczakowie ná Rusi,

DĄBKOWSKI herbu Pułkożic w Rawskim Woiewodztwie gniázdo tego Domu zákłádáią Pisarze náśi: wiecey o nich nigdziem nie czytał.

Dąbrowa Herb

W Polu błękitnym podkowa biáłá polerowna, Krzyż ná niey zło-ćisty, á drugie tákież dwa po końcach, bárkiem do gory pod-niesiona stoi, końcámi nadoł, Na hełmie skrzydło sępie, á przez [illegible] nie strzáłá, zdołu ku gorze przelátuiaca, *Biel: fol: 173. Paproc: w Gni[illegible]dźie fol. 1104. y 1159. O herbach fol: 320. y fol: 662. Okol: tom: 1. fol: 128. Kley-n[illegible] fo[illegible] 45. [illegible] Xiędza Durye[illegible]skiego* o poczatach tego herbu, co nápisał *w Niezeszłey Pamiatce Kostko[illegible] fol. 3. tu położę.* Przodek Domu tego według Paprockiego był rodowity P[illegible]lak z tey Familii, ktora ma zá herb podko wę, á ná niey krzyż podniesiony, [illegible] zowiemy to Poboże iáko ma *Cromer lib. 1.* álbo iáko *Statut Łaskiego fol. 127.* Pobodze, á zwyczayniey teráz

Połog. *Author Historyi Prusko Polskiey, w manuskryptách* twierdźi, że pier-wszy Dąbrowczykow przodek, był cudzoźiemski káwáler, ktory kiedy Chrześciáńskie woyská, ná rekuperácyą Jerozolimy, á wniey grobu Chrystusowego, expedycya w roku 1096. czyniły, szedł ná tę święta woy-nę z Godefrydem Bullioniuszem, wprzod od niego legacya odprawiwszy do Monárchy Polskiego Krzywoustá, o wolny pass ku Carogrodowi przez iego Páństwá: ágdy pod Jerozolimą znácznemi odwagámi wstáwił swo-ie męstwo, Godefryd ná Krolestwo Jerozolimskie podniesiony, nádał mu herb nowy, kálwárya álbo gorę śmierći Páńskiey z Krzyżami trze-na, co Dąbrowa zowiemy: á ták powrácáiąc z Palestyny, przez nászę Polskę, tu osiadł, y familia rozkrzewił. *Histor: Polon: Pruth: Possełii in coll: Premisl: S. I, fol: 56. Ms: Konopatskich* podobna otym rzecz ma, z tym dokłádem, ze dwoch bráći w Lotaryngii do Pálestyny z kilką set ludźi wyprawę uczynili, w Roku 1104. y tam odwaga nábyte te ozdoby opisu-ie. Ta relacya więcey pozoru, niż prawdy maiacá náprzod niema po-sobie żádnego dawnieyszego authora; nad to niezgadza się z niewatpli-wa historya, iáko w innych rzeczach, ták y w tym: że Krzywousta w ro-ku 1096. czyni Monarcha Polskim, ktory był dopiero 1102. na Páństwo Polskie w[illegible]pił: y sam herb tego Domu pokázuie, ze author iego był Po-bożanin, ktory do Kleynotu Oyczystego, dwa tylko przybrał krzyże poboczne. Małe też iest podobieństwo podkowy do kalwaryi: á herbu tego nazwisko Dąbrowa, iáwnie wymaga; że się urodźiło w ięzyku Sło-wiańskim, nie cudzoźiemskim: á podobno sam sobie y potomstwu swe-mu Pobożanin z pochwaleniem krewnych z pobożności przybrał: á to z tey oká[illegible]i. Zapadł gromadno nieprzyiáćiel w kráie Polskie, i zwykłą dzikością pustoszył: ná odpárćie gwałtu nagłego, zebráło się prędko kil-ka powiatow Szlachty y Rycerstwa Polskiego, przećież że wnierowney sile w liczbie stanęli; wodz ich chcac szczupłość ludźi swoich ukryć, przy dą[illegible]wie czy gaiu woysko uszykowawszy, czekał ná sposobna do bitwy okazya. Zwłokę tę, boiaźnia okrzćił nieprzyiaćiel, y wyrzucał z natrzą-saniem. Pobożanin, ieden z mężnych ludźi, nie mogac tey hańby wy-trzymáć wzwarszy konia sam ták ná adwersarza silno uderzył, że łámiąc szyki, y przebiiaiac się przez hufy siłá trupem położył: widząc to dru-dzy, zkoczyli mu ná posiłek, y zápowoduiącym sercem y szczęściem nieprzyiaćiela rozgromili. Ná pamiątkę tedy tey odwági, á podobno że się przez dwa hufce nieprzyiaćioł Krzyża S. przebił, dwa Krzyże po-boczne do dawnego Oyczystego Kleynotu przybrał. Hełm iednak, ro-zumiem że w inszey okázyi z aukcyą nabyty, niewiem czy nie w tey, że sępa przez Woysko przelatuiacego, strzelec niepospolity z Łuku obar-czył. Co za dob[illegible]y znak miáno, bo ináczey z Sępow za Woyskiem polatuiacych, nie[illegible]obrego wieszczbę starożytność brála, tak trzymáiac, iż ten pták trupem się kármiacy, przeczuwa klęskę, y tam się obráca, gdźie więcey trupem pádnie, iako pisze. *Horus. Apollo:* ále otym Skrzydle n[illegible] historycy. T[illegible] z nich pewna, że od Dąbrowy przy ktorey woysko násze stało, [illegible] Herbowi Imię się dostało Dąbrowa: acz też niekto-rzy y Dąbow nazywáią, ale to podobno drukárni błąd, że r literę opuszczono.

Panegirystowie niektorzy wtym są rozumieniu, ze ten pierwsz[illegible] przodek Dąbrow[illegible]zykow, o ktorym dotąd rzecz, był c[illegible]y zacny Woi[illegible] wodá Mázowie[illegible] Przybysław z Rostkowa; U mnie to wieśći pl[illegible] o czym niżey. [illegible]awnieysi authorowie przy ktorych powaga, áni

nieprzyiáćioł, iego powodem roz-
nia tego Káwálera, y pomienionych
gromionych, áni roku, ktorego ſię to dźiało, áni mieyſca, ná kto-
rym ta przewaga, uczyniona, nie wypiſuią. Jábym rozumiał, że ſię to
dźiało w Mazowſzu, albo ná pográniczu tey Prowincyi, ile że w Má-
zowieckim Woiewodztwie potomſtwo iego z dawna ſiedliſka ſwcie miá-
ło. Daley z tąd wnoſzę że nieprzyiáćiel był z przyległych od pułno-
cy, albo też od wſchodu, Xięſtwu Mázowieckiemu kraiow, toieſt ál-
bo Jadźwingowie, Podlaſzanie, albo Litwa, albo Pruſacy ſtarzy, wſzy-
ſtkie ná tenczas Polakom nieprzyiazne narody. A co *w Mſ. X. Rutu* czy-
tam że to byli Krzyżacy, zákonna Káwalerya Niemieckiey nayi, w
Pruſiech oſiadła, to ſię nie zdá. Albowiem Familia Dąbrowczykow, wi-
dźi ſię bydź w Mazowſzu, nie wątpliwie dawnieyſza, niż Krzyżacy
w Pruſiech, bo ći według Tretera 1225. według Dusbruchiuſza 1226,
według Długoſza 1230. od Konrada Xiążęćia Mazowieckiego w te krá-
ie przywołáni; kiedy Dąbrowczykowie, iuż rozkrzewieni, pierwſze
Mazowieckiego Senatu urzędy, chwalebnie na ſobie trzymali, iáko
Boguta z Roſtkowa Woiewoda Mazowiecki 1232. Przybysław z Łoſt-
kowa na tymże Krzeſle 1246. Nad to rzecz z *Dźieiow* Polſkich iávna,
że na ten czas Krzyżacy, ieſzcze w ſwieżey pamięći, dobrodźieyſtwa
wźięte maiac, niemieli żadnych z Polakami, ſwemi fundatorami y do-
brodźieiami dyffidencyi: acz z Pomorzany, iuż ſię kłoćili, ále ſami w-
ſiły ieſzcze nie zámożni, Polſkiemi naybardźiey poſiłkami, przećiw zpo-
ganiałym Pruſakom woiowali. dopiero po roku 1300 iáwnie z nami
walczyé poczęli. Jeſzcze y to mam za rzecz pewna że nie dopiero za Włá-
dyſława Łokietka Krola ta Familia Dąbrowczykow ſwoie poczatki bra-
ła, ale podobno przed Dźiádem iego Konradem Xiażećiem Mazo-
wieckim: determinować iednak czas trudno, acz może ſię twierdźić,
że to ſnáć było kolo roku 1100, iakoż przed rokiem 1041. iuż między
przedniemi Domami Pobożanie, mądra rada y godnośćią ſłyneli *Biel-
ſki fol: 70.* z Ktorych ieden legacya po Kaźimierza I. odprawił. Nie-
ktorzy drukiem publikowali, że ieden z Dąbrowczykow, trzeći od
pierwſzego tey Familii authora, z Mieczysławem pierwſzym z Xiążąt
Polſkich Chrześćianinem, chrzeſt Swięty przyiał 965. ale bym ia to po-
zumiał o Jaſtrzębczyku. Marćina herbu Dąbrowa Woiewodę Mazo-
wieckiego w roku 1387. piſałem między Senatorami tego Woiewo-
dztwa.

Herbowni

Budzynſki	*Jabłonſki*	*Koc*	*Napierſki.*
Chotiwſki	*Jakimowicz*	*Koſtka*	*Porzecki.*
Ciechanowiecki	*Januſzewſki*	*Lauxmin*	*Płodownicki*
Dąbrowſki	*Jarzebinſki*	*Laſkowſki*	*Roſtkowſki*
…arlinſki	*Karaś*	*Łoś*	*Secyminſki*
…otkowſki	*Karniewſki*	*Młodźianowſki*	*Sierzputowſki*
…ołowſki	*Kiſzka*	*Morawſki*	*Zgierſki*

Dąbrowski Herb.

PAnna z warkoczem rozczeſanym, w ſukni białey, w koronie złotey na głowie, we dwie razem dmie trąby, moſiężne, z ktorych iedna od uſt iey w prawą tarczy, druga w lewą idźie pole

czwone, náie, tymże kſztałtem Pánná wiedney ręce iednę, w drugiey drąbę trzyma *Paproc: o herb: fol: 570. U náſzego X. Petránćta cap:* widzieć tákich kilká herbow, w ktorych chłopiętá czyż Pann inſtrumentách rożnych dętych graia, po ſtroiu pozná że nie Cudzoziemſkie Domy, wieyſkiey kondycyi ludźi albo dźieći tych w herbie noſzą. Jakoż, że y ten herb z Niderlandow do Przybyſz, świadczą ćiż authorowie: przećięż okazyi y początku nikt nie zakłada: dorozumiewa ſię tylko Okolſki, że Wielkiego Káwalerowi, dla znaczney iakieyſiś Damy mężnie ſię ſtawiáu nadany, czyli iáko chce *X. Rutka in Mſ.* że Krolewſka dorkę Goynie poimáną, Panu ſwemu odważny rycerz oddał. Aboć nie nowina, że y w ſłabey płći, męſkie y nieuſtraſzone ſerce świe raz widział, iako kiedy Pánienka w oſmnaſtu leciech, całem Frákiemu woyſku przećiwko Anglikom hetmaniła w męſkie ſtroy ſtroiwſzy ſię, Aurelią od oblężenia wybawiłá, á potym ſama pierwſzy ogien idac y nayćiężſze ſtoſy wytrzymuiąc chwalebnie nieprzyiaćioł zwyćięſtwo odnioſłá *Hiſtor: Gallicana.*

TYm herbem Dąbrowſcy w Pruſiech ſzczyćili, z ktorych Jerzy Stároſta Człuchowſki w roku 1466. w tymże zamku poimány, y niewola wzięty od ſwego niegdy niewolniká Pomorzanina *Biel: fol. Cromer lib. 26.* Hektor Dworzanin kiedyś Kaźimierzá III. Krola Polſkiego, od ktorego, w zaſługách wział Staroſtwo Radzynſkie, ktore potym nie przerwánie áż do czaſow Paprockiego z tego domu nie wychodźiło; po nim zoſtáło ſię Synow dwoch, Mikołay Podſkarbi rzod Kaſztełan 1479. potym Woiewoda Chełminſki 1481. Jan. *Hartk: Polon: Pruthen: fol: 88.* chce go mieć Kaſztelanem Chełminſkim roku 1487. ten w owey pod Choynicámi náſzych porážce, ſiła ran zwatlony, między geſtemi trupami poległ, atoli po batalii, ſáłá iego ſludzy właſni ſzukáią, żywo, ledwo iednak tchnący, cżiony, przy náleżytym ſtaraniu od śmierći wybrnał. Z Synow trzech, Bartłomiey w Węgrzech wiek ſwoy na rożnych Kampaniach trawiąc, ná koniec tamże zginał. Mikołay brát iego w Moſkwie legł Jan trzeći brát, Woiewoda był Chełminſkim Staroſtą Ełſkim: temu Luzyańſká Woiewodzanka Chełminſka powiła

wiła

wiła dwoch Synow, Hugona Stároſtę Radzſkiego, ter z Kátárzyna Działynſka Woiewodzánka Chełminſka zedſzy w kontrakty małżeńſkie, ſześciu Synow zpłodźił Jana, Mikołaia, Michała, Jędrzeia, Staniſława, y Felixa, corek kilka, z ktorych iedna Lichtyanowi zaſlubiona. Jan brat Hugona Staroſta Radzyńſki zamek Radzyńſki trefunkowym ogniem zniſzczony wielkim nakładem reſtaurował *Paproc: Ogrod fol:* 221. Ten z Działynſkiy tylko iednę corkę miał, Elżbietę Konopacka Kaſztelanowa Chełminka, drugiey záś Głuchowſkiy miał kilku Synow. Jana z teyże fami wſpomina Okolſki, á boday nie Syna Hugona, od młodych lat doświadczonego żołnierza, ktory na Podolu oſiadł. Ten w Moſkwie ná Stolcy, w Pruſiech y Wołoſzech, żywo náćieraiąc na nieprzyiáćiel, z placu y poſtrzały w ćiele, y ſławę Imieniowi ſwemu wynoſił Jeſt o nim Konſtytucya 1613. fol: 32. Dabrowſka była za Mortſkim, Barbara Starościca Radzyńſkiego corka, była za Michałem Trzcińſkim Podkomorzym Pomorſkim. O Kryſztofie Dabrowkin piſze *Hiſtor: Polon: Pruth: fol:* 631, że był Kaſztelanem Gdańſkim 1490. z Woianowa ſię piſał, bo wyżey wſpomnieni z Dabrowki. Felician Dabrowſki w Zakonie náſzym Apoſtolſki Miſſyonarz, z Stefanem Czarnieckim ſławnym woiownikiem w Danii y Holſacyi pod czas woyny Szwedzkiey, pole obfite miał do Heroicznych dźieł, w ktorych pracach z targawſzy śiły umarł 1688. wieku ſwego 71. miał [illegible] rodzonych y z nich ſynowcow z ktorych ieden był Proboſzczem Grudziadzkim 1700. á potym Opatem Oliwſkim Zakonu Cyſterſow.

DĄBROWSKI *herbu Abdank* w Sieradzkim Woiewodztwie. Sebeſtyan pod Pleſzkowem pieſzo ſzedł do ſzturmu *Paprocki o herb: fo.* 404. Dąbrowſki Kanonik Wiſlicki 1586. *Hiſtor: Domûs Probat: Craco.*

DĄBROWSKI *herbu Dąbrowa.* w Woiewodztwie Mazowieckim Maćiey 1632 Staniſław 1648. piſali ſię z Ciechanowſka źiemią ná elekcye Krolow Polſkich. Zofia Dąbrowſka Dabrowſkiego herbu Jaſtrzębic małżonka.

DĄBROWSKI *herbu Dołęga* w Łęczyckim Woiewodztwie y w Brzeſkim Litewſkim, Okolki ich opuścił. Hieronim Kaźimierz Dąbrowſki Czeſnik Bracławſki Poborca Brzeſki 1691. Syn iego Jan Chryzoſtom, herb ich widziałem Dołęga. Piotr Stolnik Minſki 1674. *Urzadek Elekcyi* Woyciech Podſtoli Nowogrodzki miał za ſobą Petronelę Saſinownę.

DĄBROWSKI *herbu Drogoſław* w Poznańſkim Woiewodztwie Maćiey Archidyakon Kaliſki 1600. *Recepta na Tautomachia.* Dąbrowſka Swentoſława Orzelſkiego Sędźiego Kaliſkiego małżonka *Papr: o herb fol:* 506. Woyciech w Woiewodztwie Poznańſkim Poborca z Seymu 1629. *Conſtitut: 1643 fol. 6.* Jan 1632. Jędrzey z Bukowice 1648. Krolewſkie elekcye podpiſali. Zygmunt Piſarz Kaliſki 1697. Dąbrowſka Wawrzynca Gninſkiego małzonka 1580.

DĄBROWSKI *herbu Jaſtrzębiec* w Woiewodztwie Sendomirſkim. Jędrzeia Dabrowſkiego dwoch ſynow było Teodor y Marćin y corka Dorota za Kryſztofem Pokorſzyńſkim 1660. Jacka Z Ewy Lipowſkiy corki dwie, Katarzyna z Woyćiechem Kamodźinſkim, druga z Janem Łażowſkim zaſlubione. Szymoná Anna Bárdźinſka małżonka. Dabrowſki miał za ſobą Dabrowſka herbu Dabrowa. Helena z Franćiſzkiem Dzierzkiem żyła. Stefan miał za ſobą Maryannę Jaroſzewſka, z tey był Syn Staniſław, 2do Czerniechowſka z tą żył ſterilis 3tio. Oſtrowſka, z tey był Syn Antoni y corka Franćiſzka Zembrowka.

DĄB-

DĄBROWSKI *herbu Jelita* z Małey Polſki w Podole ſię przenieſli Z tych ieden Piſarzem był Grodzkim Latyczewſkim, drugi Winnickim. Piotr Skarbnik Bracławſki. Stefan Skarbnik Halicki żona iego Juſtyna Gnoinſka trzech mu Synow powiła, Staniſława Jozefa y Jana, y corkę Piotrem Brzeſkim zmowioną. Marćin Skarbnik Wołynſki, Jędrzey Paweł y Mikołay 1632. w Wołynſkim Woiewodztwie piſali ſię ná elekcyą Władyſława IV. Samuel dźiedzic ná Mokrzánách Łowczy Łátyczewſki, miał zá ſobą Máryánnę Miaſtkowſka Cześnikownę Podolſką, z ktorey corká Roża doſtałá ſię Staniſławowi Cetnerowi Stároſcicowi Trębowelſkiemu. Jozef Podſtoli Latyczowſki 1697. Anaſtazya Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we Lwowie.

DĄBROWSKI *herbu Junoſza* O tych áni Paprocki, ani Okolſki nie piſał, átoli *Radźinſki in Apocalypſi Stanislai Orichovii*, tych ktorzy ſię w Wilenſkim Woiewodztwie Dabrowſcy znayduią, Junoſzami zowie. Z tych Michał z Wileńſkim piſał ſię ná elekcyą Jana Káźimierza. Jan Miecznik Wołkowiſki 1674. w Oſmianſkim. Staniſław Kázimierz Dąbrowſki náprzod Czeſnik y Piſarz Grodzki Wileńſki poſłuiąc ná Seym 1685 Kommiſarzem deputowány do Kurlandyi w ſprawie Piltyńſkiey *Conſtitut: fol:* 13, y znowu w roku 1690. iuż Podkomorzym będąc Wileńſkim *Conſt: fol:* 8. y ná konwokacyą 1696 Dwoch Synow zoſtáwił Jana y Marcyana; iednak *Mſ: X: Koiałow:* Dąbrowſkich w Wilenſkim chce mieć Jaſtrzębczykámi.

DĄBROWSKI *herbu Korab* w Sierádzkim Woiewodztwie. Marćin w Ziemi Wieluńſkiey z Seymu 1624. Poborca. Jedrzey w Zakonie náſzym wielkich przed Bogiem maż zaſług, w Konwerſacyi z ludźmi tey oſtrożności, że w dyſkurſach iego żadnego prożnego nikt nie ſłyſzał ſłowa: będąc wielkiey umieiętności, przećięż z pokory, ády u inſzych mnieyſzych z chęćią ſzukał; od wſzelakich urzędow ſtarſzym ſię ſwoim wyproſił, żeby był BOGU tym ſpokoyniey mogł ſłużyć: w tych y w inſzych cnotach zálećiwſzy ſię niebu, poſzedł po zapłatę w Poznaniu 1666. Mikołay z Wieluńſkiey Ziemi o ktorym Konſtytucye 1575. *fol.* 234.

DĄBROWSKI *herbu Kuſzaba*, Od Dobr Dabrowa názwanych tego imienia nabyli. Marćin Dabrowſki Kuſzaba Sędzia Ziemſki Czerſki, brat iego rodzony Adam mąż rycerſki: ſtryieczni tych bráćia byli, Jędrzey Kánonik Poznańſki Pleban Sobikowſki y Chynowſki, Drugi Gabryel, ktorego Syn Staniſław właſnie do woyny urodzony: co o nich wſpominaia nadgrobki w Sobikowie. Marćina z Zgorzelſkiy corká była za Omiecinſkim, Synow záś dwoch było, z tych Káſper od Walentyna Części w Dabrowce nábył, y Paweł ták męſtwem iáko y ludzkością zálecony, z Brzeſkii zoſtáwił corki trzy, Zophia Stanizewſka, Kátárzynę Jezierzynſką y Swiadſką: Synow piáćiu. 1. Jan v Szwecyi chwalebnie poległ. 2. Staniſław tamże w niewola wzięty, á toli potym z niey ſię wywikłał. 3. Wawrzyniec ten z Kaminſkiy Záwiſzanki trzech Synow zpłodźił Adama Jana, y Zygmunta. 4. Adryan w rożnych okázyach doświadczonego męſtwa, temu Regina Hołubianka powiłá Syna Gábryela Jana y Alexandra, y corki Annę Márynę, Kátárzynę y Helenę. 5. Kaſper w niewoli

u Tur-

w Turkow lat oſmnaſcie przepędziwſzy, gdy ſię do Oyczyzny powroćił, godnym był Rotmiſtrzem. Jan y Jakub 1648. Walentyn Piorun, Jędrzey, Staniſław, y Woyćiech w Zemi Czerſkiey 1697: Jerzy Podczaſzy Czerniechowſki w Ziemi Dobryńſkiey. 1697.

DĄBROWSKI *herbu Nałecz* w Lubelſkim Woiewodztwe y w Ziemi Liwſkiey. Alexander y Jakub 1632. Jdzi Piſarz Zienſki Liwſki, Seweryn Podſtarośći y Sędzia Kapturowy y Poſeł Zimi Liwſkiey; 1648 Jan Antoni Podſtoli y Poſeł Ziemi Liwſkiey. Marćin Piſarz Kápturowy Liwſki, Jan y Staniſław 1674 Zygmunt Piſarz Liwſki.

DĄBROWSKI *herbu Ogończyk* Jędrzey z Dąbrowki Dziekan Gnieznienſki, umarł 1493. iáko wypiſał Paprocki z iego nadgrobku. Agapit Dąbrowſki w Zakonie naſzym ſławny Teolog z tego Domu umarł 1624. *Hiſtor: Provinc:* Marćin Szłap Dąbrowſki Dziekan Kuiawſki 1542. był na Synodzie Piotrkowſkim *Acta Synodi.* Jan Kázimierz Kantor Kuiawſki Deputat na Trybunał Koronny 1695.

DĄBROWSKI *herbu Poray* w Sieradzkim Woiewodztwie pſali ſię z Dąbrowy. Spytygniew z Dąbrowy Woiewoda Łęczycki ktoremu Konrad Xiażę Kuiawſkie Łęczyckie y Dobrzyńſkie, względem iego zaſług nadał te dobra, Dąbrowa, Rogaczewo, Makoſicze, Tarlino, co potym approbował Syn Konrada Kázimierz w roku 1248. o czym kładzie przywiley *Paproc: o herb fol:* 363. Tego Woiewody potomkowie według Paproc: nie Synowie iáko Okolſki wytłumaczył, co y ſamych lat Komput pokazuie, byli ci. Teodorik, Piels, Peregryn, Tomaſz dziedzic ná Dąbrowie, y Jan, ktorego Syn Staniſław Archidyakon Gnieźnienſki Krákowſki y Kuiawſki Kánonik Prałat y pobożnośćią y náuką ſwego czaſu u wſzyſtkich wzięty, u kilku Prymaſow Koronnych Kanclerz, ná ubogich dobroczynnie łáſkáwy umarł 1575, co onim opowiada nadgrobek iego z herbem Rożą w Kátedrze Krákowſkiey poſtáwiony y *u Starowol in Monum y u Papr:* go znaydzieſz. Dąbrowſka Małgorzata była z Waleryanem Moſkorzewſkim Kaſztelanicem Wiſlickim: Brat iey Mikołay Podſędek Sieradzki, ktorego Syn Woycieh Miecznik Sieradzki żył z Katarzyną Rokſzycką Kaſtelanką Połaniecką, atoli Paprocki przydaie, że to był oſtatni potomek Spitygniewa Woiewody Łęczyckiego: z tym wſzyſtkim ia in Mſ. czytałem że z tey Rokſzyckiy zpłodził dwoch Synow. Hieronima, ktory z Goſławſką Staroſcianką Bdzienſką wſzedł w kontrakty małżeńſkie, y Staniſława, ktorego zdáni ſię corka doſtała ſię w Małżeńſtwo Bartłomieiowi Zaleſkiemu Foliczowi.

DĄBROWSKI *herbu Radwan* w Ziemi Warſzawſkiey. Jan Miecznik Rożańſki y Adam Zadło Dąbrowſcy, w Ziemi Rożańſkiey piſali ſię ná elekcyą Jana III. Maćiey y Marćin na Wladyſława IV. Jan w Ziemi Nurſkiey na Jana Kazimierza, Kazimierz w Ziemi Warżawſkiey 1674.

DĄBROWSKI *herbu Rawicz* w Woiewodztwie Podlaſkim. Otych ani Paprocki ani Okolſki nie piſał. Jedrzey, Pantaleon Mathyaſz 1648 Mikołay Stolnik Minſki y Piſarz Grodzki Syn iego Jan, Jędrzey brat Mikołaia. Michał w Wileńſkim Woiewodztwie, Jan w Słoninſkim *Mſ: P.Koiał.*

DĄBROWSKI *herbu Szeliga* z Familii Matkuſzewſkich, w Łęczyckim Woiewodztwie.

DĄBROWSKI *herbu Zabawa* w Łęczyckim Woiewodztwie, z ktorym Piotr piſał ſię ná elekcyą Jana Kázimierza.

DĄBROWSKI *herbu Zagłoba* w Łęczyckim Woiewodztwie. Kazimierz Piſarz Grodzki Łęczycki, Deputat ná Trybunał Koronny 1710.

DĄBROWSKI Sebeſtian Dąbrowſki dla męſtwa ſwego w utrzymaniu Zamku Smoleńſkiego przećiwko Moſkwie, ktorzy go byli oblegli, do prerogatyw Szlachectwa przypuſzczony na Seymie 1638. *Okol: tom* 3. *fol:* 360. Do teyżę łáſki przyięty Staniſław Dąbrowſki ná Seymie 1676.

DĄBSKI *herbu Godziemba* w Kuiawſkim Woiewodztwie y w inſzych. Czyli raczey Dąbſcy z Lubráńskich ſwoy początek wzieli, z kąd ſię też po dziś dzień z Lubrańca piſać zwykli, kiedy ſię iednak od nich wydzielili, konkludowáć nie mogę. Poſpoliciey wprawdzie świezi Panegiryſtowie Lubrańſkiego Podkanclerzego Koronnego autorem tey wſławioney u nas Familii zakładaia, bo mu dwoch Synow przywłaſzczaia, z ktorych iednemu Lubrańcz Lubin y Choćin miaſta z wielą innemi dobrami, drugiemu Dąbie mila od Brześcia Kuiawſkiego iáko y Lubrańcz, działem ſię doſtały, od ktorych dobr Dąbskim zawołany. Co lubo bydź może, przećięż ile w nayſtarſzych przywileiach doczytać ſie mogłem; ieden tylko Lubrańſki Grzegorz Deitarus Pieczęć mnieyſza Koronną trzymał w roku 1496. Ten iednak w Duchownym ſtanie był, Proboſzczem go Szkalmirſkim ná iednym mieyſcu czytam, na drugim Archidyakonem Krakowſkim: ofiarowano mu było y Biſkupſtwo Płockie, ale go przyiać niechćiał: o czym wyraźniey ſię mowić będzie pod Lubrańſkiemi, Záczym tego przezacnego Domu nie może bydź początkiem, chyba żeby kto mowił, że po śmierći żony ſwoiey y po zoſtáwionym z niey potomſtwie dopiero ſobie ten ſtan obrał: na to iednak albo dawnieyſzego by authora świadectwa, albo iawnieyſzego dokumentu trzeba. Temu tedy ktoremu ſię Dąbie działem doſtało, niektorzy dziewiąćiu Synow przypiſuia, inni ſiedmiu: ztych dway w Litwie, dway ná Ruſi, trzey ná Kuiawach oſiedli.

Jakoż że y ná Ruſi tegoż herbu Dąbſcy kwitną; u mnie ieſt pewna. Ztych Jakub koło roku 1590. z Zofią Skokowſką z Sendomirſkiego zpłodził corkę Annę Klonſką bezpotomną y Synow czterech Jakuba, ten w Moſkwie po Uſarſku ſłużył, umarł ſterilis, iáko y brat iego Marcyan ktory też w niewolą był wziety pod Korſuniem, z ktorey wybrnawſzy, gdy znowu pod Batowem ná rebellizuiace chłopſtwo żywo náćiera padł trupem: Jana, ten trzymał Staroſtwo Winnickie od Odrzywolſkiego Staroſty Winnickiego, Syn iego z Podhorockiy z Podhorec Thomaſz, y corka Teofila Zawadzka w Chełmſkiey ziemi: Od Tomaſza zoſtał ſię Syn Jan z Alexandry Wierzbickiy, ktora po śmierći męża poſzła za Rozwadowſkiego, temu Janowi Konſtancya Malawſka zpłodziła trzy corki Wiktorya Petronellę y Marcyannę, Synow dwoch Marćina y Antoniego. Staniſława (był to czwarty Syn Jakuba) ten z Dzikowny Mikołaia Dzika dziedzica ná Byſzowie corki zoſtawił pięć corek Maryannę Uiazdowſką, Zofią Ruſſyanowa, Katarzynę Strzegocką, Frančiſzkę y Joannę. Synow ſześciu, Marka, ten wzięty był w niewolą pod Zołtemi Wodámi z niey potym wyſzedſzy zginał pod Batowem. Remigiana y ten pod Korſuniem w ręce wpadł nieprzyiacielſkie z ktorych aż w pięć lat wyſzedſzy, umarł bezpotomnie. Jerzego Piotra y Staniſława: tego oſtatniego z Doroty Dłużniowſkiey to potomſtwo było. Zofia y Anna w Sokalu w Zakonie S. Brygitty Panienſkie ſobie żyćie obrały, Wi-

ktorya z Kazimierzem Podhoreckim, Kátarzyna z Kochanowſkim dożywotnie zmowione. Thomaſz z Pietruſzewſkiy spłodził corkę Ewę: z Gdeſzynską y Komorowską zył bezpotomny. Kryſztof Porucznik Sierakowskiego Staroſty Olſzańskiego ále ſterilis. Jan miał zá ſoba Annę Gdeſzyńska z niey corka Maryanna y Synowie Stefan y Jozef. Gabryel miał Francíſzkę Leſzczyńſka, Syna z nia Euſtachiego.

W Kuiawach bardziey ſię ten Dom krzewił. Jędrzey Kaſztelan Konarski w roku 1607 deputowany do Korrektury praw Koronnych. *Laudum Radzieiowſkie in Mſ. Coll: Cracov:* Paweł Suffragan Poznański 1613 *Hiſtor: Domo Probat: Cracov:* Daniel Kanonik Kuiawski 1630 *Gold: Bractwo.* Jan w Zakonie naſzym wzor cierpliwości y ſkromności zſzedł z tego ſwiata 1605 w Jarosławiu *Hiſtor: Coll: Jarosl:* Alexander 1658. w Krakowie, po wielu ambonach, Apoſtolſką żarliwością wſławiony. Jedrzey pięćdzieſiat lat w tymże zakonie pracuiac, poſzedł po zapłatę w Toruniu. Staniſław zaś w Poznaniu, iuż lata młodſze na rożnych woiennych expedycyach przytarſzy, obrał ſobie ſtan pokory w tymże Zakonie. Jędrżeia Kaſztelana Konarſkiego trzech ſię Synow zoſtało, N Kaſztelan Konarſki, á boday nie tenże ſam potym był Kaſztelanem Łęczyckim, od ktorego trzech ſię Synow zoſtało: Łukaſz Kanonik Krakowſki w Rzymie w Jurisprudencyi y innych naukach znacznie poſtapiwſzy, w Niemieckim Włoſkim y Francuzkim ięzyku biegłości nabywſzy, w Oyczyznie potym to na Dworze Krolewſkim, to w Trybunałach Koronych, to na rożnych Kommiſſyach, z chwała imienia ſwego ſtawał: oſobliwiey ſię iednak iego ku BOGU ſzczodrobliwość pokazała, bo naprzod w Katedrze Krakowſkiey na zamku, wieczna fundacya ugruntował, żeby we wſzyſtkie przez cáły rok czwartki w kaplicy Vener: Sacramenti, Mſzą Swięta o tymże Nayś. Sakramencie ſpiewano *Pruſzcz. in deſcript: Cracov:* do teyże Kaplicy dwa lichtarze ſrebrne zporządził. Odrzwi Marmurowe Kościołowi S. Michała OO. Karmelitow Boſych poſtawił, iáko herb iego wyryty tamże ſwiadczy: w Kruſzynie Kościoł wymurował; dzieſięć monſtrancyi, ſzęśćdzieſiat puſzek ſrebrnych ubogim Kościołom rozdał, żeby był BOG utaiony pod Oſobami chleba, z więkſza przed ludzmi apparencya ná ołtarzu ſtawał: ſto tyſięcy nad to Kápitule Krákowſkiey zapiſał: w tych dobrych uczynkach lat dziewięćdzieſiat przepędziwſzy, w dobrey ſtarości z ſwiatem ſię tym rozſtał w roku 1665. Jeſt w druku życie S. Philippa Neryuſza, ktore on z Włoſkiego ná Polſki ięzyk przetłumaczył. Kazanie na iego pogrzebie kędy też ſtryia iego rodzonego Łukaſza także wſpominaia. Jakub Chorąży Zatorſki, brat Łukaſza Kanonika, poſłował ná Seym 1662. z tamtad Kommiſſarz na Trybunał fiſzkalny, y 1665. Był to człowiek rycerſki, czego dał dowody na Ukrainie. Celeiowicz w dedykacyi Kśiążki ſwoiey 1675. wſpomina Tereſſę Chorążankę Zatorſka, rozumiem, że tego Jakuba corkę. Jacek naprzod Kaſztelan Konarſki potym Biecki, z Seymu 1670. Kommiſſarz do rozgraniczenia od Slaſka Conſt: fol. 25. trzy razy ſluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Anna Szydłowſka, drugi raz z Pigłowſka trzeci raz z Urſzula Kalinſka Piſarzowna Łęczycka. Wſpomina iego Synow Jędrzeia y Pawła *Nieſzporko: Odrobiny, a Celeiow:* corkę Tereſſę 1675.

Adam Kaſztelan Słońſki á przedtym Stolnik Brzeſki drugi Syn Jędrze-

Jędrzeia Kaſztelana Konarſkiego, mąż y na woynie y w Senacie życzliwością ku Oyczyznie wſławiony, żona iego pierwſza Smuſzewſka, z tey było corek trzy, iedna z nich Panna umarła, druga doſtała ſię w małżeńſtwo Swiebſkiemu, trzecia N. y Syn Jędrzey umarł w Kaliſzu ieſzcze Scholaſtykiem ſześć lat w Zakonie naſzym w wielkiey opinii o ſwoiey ſwiatobliwości przepędziwſzy. Druga żona iego Elżbieta Jemielſka, ta mu powiła trzech Synow Staniſława, Zygmunta y Ludwika, y corkę Annę Staniſława Niemoiewſkiego Kaſztelana Elbląſkigo małżonkę Z tych.

Staniſław naprzod Archidiakon Płocki z Seymu 1667 Kommiſſarz dooddania Pannom Zakonnym Kościoła S. Jakuba w Toruniu, ktory herezya była opanowała. Conſtit: fol: 39. Wział potym Biſkupſtwo Chełmſkie od Michała Krola, z tego poſtąpił na Łuckie, z tego na Płockie z tego ná Kuiawſkie, z tego ná koniec ná Krákowſkie, ná ktore nie wiacháwſzy z tym ſię pożegnał świátem w roku 1700. w Krákowie u S. Piotra w Kościele naſzym pochowány. Prálat znácznych cnot, á naprzod ludzkości, ku wſzyſtkim wielkiey, z tey y naymnieyſzemu wolny był przyſtęp do niego; Kápituła Kuiawſka dla miłych iego obyczáiow, trzy razy mu zlecála ſede vacante Adminiſtracya, ráz po Czartoryiſkim, drugi raz po Gębickim, trzeci raz po Sarnowſkim. Szczodrobliwości iego ieſzcze y po dziś dzień pamiatki ſtoia iáko gdy Kościoły Płocki y Pułtuſki odnowił, Kościoł Kátedralny Łucki od piorunu nadpſowany reſtaurował. Collegium naſze Toruńſkie pięknieyſzą fabryka y wygodnieyſza nie małym ſumptem do tey perfekcyi ktora podziś dzień widziemy przyprowadził. Kościoł naſz Gdańſki od heretyckiey nienáwiści zdezolowány ſwoia ſzkátuła dzwignał, y dokończony poświęcił. Nawet uchodzacych z Ruſi przed Turecka potencya Oycow naſzych, w dobrach ſwoich przyiawſzy, przez długi czas Oycowſka práwie prowidencya żywił. Nie mniey y Oyczyzna ſzczodrey iego ręki ku ſobie doznała, kiedy pod Wiedeń z Krolem Janem III. okryta Uſarſka choragiew z właſnych dobr wyſtáwił. Pod czas rozerwaney elekcyi, Auguſta II. y nominowały koronował.

Zygmunt Woiewoda Brzeſki Kuiawſki Staroſta Jnowrocławſki Dybowſki drugi Syn Adama Káſztelana Słońſkiego, á przedtym naprzod Podkomorzy Jnowrocławſki z ktorym tytułem Poſłem był na Seym 1676. Conſtit: fol: 21. potym Káſztelanem Jnowrocławſkim, á w roku 1687. iuż Woiewoda, Marſzałkiem Tribunału Koronnego. Młodſze láta ſwoie rycerſkiemi dziełámi polerował w rożnych oſobliwie z Tatarami okázyach, w dalſzych zdrowa ráda tę Oyczyznę ratował. Złaczył ſię był dożywotnie raz z Zofia Daniłowiczowna Podczaſzanka Koronna, pozoſtáła wdowa po Cetnerze Stároście Lwowſkim, ktora potym za iego przyzwoleniem Kármelitka Boſa umárła. Drugi raz z Jadwiga Gorſka herbu Łodzia, corki iego były dwie iedna Márcyanna Kátárzyna Jakuba Działyńſkiego, Woiewodzica Kaliſkiego, druga Tereſſa Jana Łackiego Kaſztelanica Káliſkiego małżonki, Synow zas piaciu Jan, Jędrzey, Woyciech, Piotr y Paweł. Z tych.

Jan Kaſztelan Woynicki, z Seymu 1703. Kommiſſarz do rewizyi ſkárbu Koronnego Conſtit: fol: 13. przybrał był w dożywotnia przyiazń Kátárzynę Kuczkowſka pozoſtała wdowę po Fránciſzku Czyżowſkim, z tey ſię zoſtał Syn Staniſław. Jędrzey drugi Syn Zygmunta naprzod Kaſztelan potym Woiewoda Brzeſki Kuiawſki, y Staroſta

rosta Nakielski. Woyciech Marszałek Nadworny Koronny Starosta Jnowrocławski y Dybowski, miał za soba Xiężna Radziwiłownę, zktorey Synowie Antoni Starosta Jnowrocławski y Zygmunt Starosta Dybowski.

Ludwik Kasztelan Konarski trzeci Syn Adama Kasztelana Słońskiego: z Miaskowskiy corek iego dwie, Máryanna naprzod żyła z Plichta Starosta Gostyńskim, po nim z Jackiem Leżeńskim, druga Nieborska: Synow tákże dwoch Jędrzey y Paweł.

Jan Kasztelan Brzeski Kuiawski, brát trzeci Adama Kasztelana Słońskiego: tego Syn Stanisław, Komornik Kuiawski, temu Krystyna Drzewicka, (miał podobno y druga za soba Zofia Jordanownę Miecznikownę Chełmska) trzy corki powiła, Ewę Woyciechowi Męcińskiemu, Kátárzynę Adamowi Łaznińskiemu y Maryannę: Synow piaciu. Ztych Władysław zginał pod Wiedniem, Konstantyn Scholastykiem był Kuiawskim, Alexander Miecznikiem Jnowrocławskim, ktorego z Anny Łubieńskiy Synow czterech Stanisław, Kazimierz, Antoni y Jędrzey, corek trzy, Krystyna zá Zygmuntem Morskim, Katárzyna za Karolem Stradomskim, Barbara zá Dobińskim: Stanisław y Jan.

Tomasz brat Łukasza Kánonika Krâkowskiego, z Zofia Zydowska herbu Leliwa zostawił potomstwo *Baran:* Felicyan miał zá soba Głembocka Miecznikownę Brzeska Kuiawska, z ta zpłodził corkę Zofia Krysztofowi Swiętosławskiemu Podkomorzycowi Przemyskiemu záslubiona. Anna Dabska była zá Jakubem Błeszyńskim Kasztelanem Miedzyrzyckim, Ludowika naprzod zá Franciszkiem Michałem Donhoffem Łowczym Litewskim. po nim zá Jędrzeiem Sierakowskim Kasztelanem Bełzkim. Anna zá Janem Boruckim Chorażym Brzeskim Kuiawskim. Jan Podstoli Jnowrocławski á potym Kasztelan Jnowłocki, corki iego dwie, iedna Konstancya żyła z Janem Kádzidłowskim Kasztelanem Konárskim, druga z Działyńskim Páwłem Kasztelanem Bydgoskim. Adam Chorązy Bydgoski 1704. Tomász Chorąży Kowalski 1730. poseł ná Seym.

DACHNOWICZ Mikołay y Kazimierz Hacicki Dachnowiczowie podpisali z Woiewodztwa Nowogrodzkiego elekcya Jana III. Otych ani Paprocki ani Okolski nie pisał.

DACHOWSKI herbu Łodzia w Wielkiey Polszcze, Woyciech z Poznańskim Woiewodztwem podpisał elekcya Władysława IV.

DADZIBOG herbu Pobog W Lubelskim, Gniazdo tego Domu zákłádaia Pisarze nasi, dla tego nie moge wiedzieć czy do tych należa Dadzibog Podkomorzy Mścisławski, Dzierżawca Zukowski, y Teofil Woyski Połocki, ktorzy ten z Połockiego, tamten z Mścisławskiego podpisali eleckya Jana III.

DALESZYNSKI herbu Korczak ná hełmie iednak nie kłada czaszy, ale trzy piora strusie. Otych ani Paprocki ani Okolski nie pisał: w Wielkiey Polszcze kwitna Jan z Radomicka (zkad niektorzy rozumieia że od Radomickich swoy poczatek wzięli) Poseł ná Seym 1629. zkad deputowany był ná Trybunał Radomski *Constit: fol:* 7. Podsędkiem Potym, ba y Sędzia Ziemskim Poznańskim obrany, Deputatem był nà Trybunał Koronny 1641. y z Seymu 1661. Kommissarzem do rozgraniczenia Wielkiey Polski od Slaska y Marchiy *Constit: fol:* 7. żona iego Droszewska, z ktorey corka Chlebowska Anna, y Syn Jędrzęy, od ktorego trzech

Synow zostało Stanisław, Jan, y Mikołay. Jan Pisarz Ziemski, Poznański, Woyciech y Łukasz 1697. Jan in Societate JESU ták świątobliwym życiem, iáko y nauką pámiętny umarł 1729. w Toruniu, zostawiwszy godne prácy swey manuskripta, ktorym że na świat nie wyszły, śmierć przeszkodziła. Franciszek Piotr Kanonik Gnieźnieński 1689.

DALEWSKI herbu Krucyni czyli Krzyż. O tych áni Paprocki áni Okolski nie pisał: átoli widziałem nadgrobek iednego z nich z tym herbem y Łukasz Paprocki *Łaski Cudow:* iáwnie o nich świádczy. Teodor Pleban Staszowski 1666. w swoim Kościele ktory restaurował z nadgrobkiem marmurowym pochowany.

DALINSKI herbu Kościesza ale z ta odmiana, że ná tarczy używaią Strzały prosto żelezcem do gory, u dołu rozdartey bez krzyża, z iednego iey boku iedna gwiazdá, z drugiego druga, nad hełmem z korony tákaż strzáła, z lewey strony miecz trochę na ukoś końcem do gory, z drugiey strony szabla ostrzem w prawa, końcem do gory. *To Koiałow: in Ms.* ná co przywodzi Paprockiego. W Xiestwie Litewskim kwitna.

DANABORSKI herbu Topor z Danaborza ná Krainie. Z tych naydawnieyszego czytam Jędrzeia Woiewodę Kaliskiego 1436. Paprocki w Gniazdzie Wacława Danaborskiego Kasztelanem Nakielskim pisze, ieszcze w roku 1338. Macieia Starostą Nakielskim 1419. ten to sam zda mi się był potym Woiewoda Jnowrocławskim iáko świádczy *Cromer lib: 27. 1467* Kędy Syna iego Wacłáwa czyli iáko drudzy chca Władysłáwa Kasztelana Nakielskiego y Starosty transakcya wspomina; átoli listy Klasztoru Trzemeszyńskiego 1455. Włodka mu imię daia: Corka iego zda mi się, Gertruda czy Gerussa dostała się w małżeństwo Januszowi Kościeleckiemu Woiewodzie Sieradzkiemu, y Generałowi Wielkopolskiemu, ta z tego Domu wyniosła Danaborz Krainkę y inne dobra. Znowu iednak iuż w roku 1499. Wacława Danaborskiego nasi pisarze chca mieć Kasztelanem Bydgoskim. Był to Dom tych tam czasow możny y znaczna summę mieli na Zamku Nakielskim zaległa. Dorozumiewaia się ciż náśi Pisarze, że ci ktorzy się z Wąsosza pisali To porczykowie, od Danaborskich swoie początki zabrali. N Danaborska była za Mikołaiem Działynskim Woiewoda Jnowrocławskim.

Dangel Herb.

O Tym herbie ani Paprocki áni Okolski nie pisał: sam tylko Baranowski in Ms ták go wyraził. Pas przez srzodek tarczy w szerz idzie ná ktorym dwa listki winne, tarczy pole zielone. Herb ten nádany od Władysłáwa Krola Węgierskiego y Czeskiego w roku 1498. ktory potym wniosł do Polski Piotr Dangel, y temi tam czasy przy Krakowie był osiadł. Syn iego z Siostry rodzoney Hosiusza Kárdynała y Biskupa Wárminskiego zpłodził Erazma Starostę ná Łobzowie, dziedzica ná Mydlnikách nie daleko od Krákowa: ten dla swoiey cnoty y dobroci w wielkiey był łásce u Zygmunta III. á przepędziwszy lat więcey niż osmdziesiat zszedł ostatni z tego Domu, w Krákowie u Panny MARYI w Káplicy Salomonowskiey z nadgrobkiem z mosiadzu odlewanym pogrzebiony: boday niebył brát Erazma Fryderyk Dangel Kánonik Warszawski 1601. Nakiel: fol: 803.

DANIECKI herbu Pruſ. 2do albo Wilcze koſy ták o nich wyraźnie piſze Mſ. Fa-
mil.: Pruſſ: luboć ták Paprocki iáko y Okolſki o nich milczą. Woy-
ciech z Narwota w Ziemi Ciechanowſkiey náznaczony Poborca 1593.
Conſtit: fol: 661: wſzakże go tam nápiſano Dammecki. Adam y Jakub
1632. Woycieh y Zygmunt 1648. w teyże Ziemi podpiſali elekcye: ie-
den z nich miał zá ſobą Annę Bartlinſką. Jakuba wſpominaią Księgi
Grodzkie Krákow: 1617.

DANKOWSKI herbu Pułkozic w Rawſkim Woiewodztwie. Waleryan 1632
podpiſał elekcyą Władyſłáwa IV. Anna Dankowſka Woyciechá Suł-
kowſkiego Podſtarościego Rawſkiego małżonka *Acta Castr: Raven:*

DANILECKI Abráham Danilecki z Seymu 1647 Kommiſarz ná uſpokoie-
nie pogranicza od Węgier *Conſtit: fol: 5.* Paprocki y Okolſki o nich
nie piſał.

DANIELEWICZ herbu Oſtoia w Xięſtwie Litewſkim, Paprocki y Okolſki do
herbu Rola ich pociaga, z tey racyi że Dangel przyiał herb Rola przy
Unii, átoli Mſ. P. Koiał: herb Oſtoia przyznał im. Jerzy w Zakonie
náſzym uczony y wymowny. Paweł Danielewicz Podſędek Wileń-
ſki á potym Sędzia 1648. Mikołay Podſtaroſci Wilkomirſki, Roman
Chorąży Oſmiańſki, Michał Staroſta Plotelſki z Seymu 1703. Kommiſ-
ſarz do uſpokoienia granic od Węgier *Conſtit: fol: 22.* Piotr Danilewicz
Podkomorzyc Oſmiańſki *1691.*

DANIŁOWICZ herbu Sas w Ruſkim Woiewodztwie. *Prætor Orb: Goth: lib: 4. cap. 3.
§ 2.* tę Przezacna Familia do Hanilow czy Hunilow, ze Krwi Gotſkich
Krolow idących referuie, u ktorego znaydzieſz liſt z Flawiuſza Vo-
piſca, Aureliana Ceſarza do Galloniuſza Avita, ten wſpomina Hanilę,
ktora w małżeńſtwo poiał Bonoſus, ktory po śmierci Aureliana Ce-
ſarzem Rzymſkim był zawołany: przydaie y to, że Hanilow Dom
ieden między pierwſzemi ſiedmiu u Gotow Domami był nayprze-
dnieyſzy. Z czaſem potym z Hanilow Danilami zwać ich poczęto z od-
miana

miana litery H. w D. aż też y Daniłowiczami. Podobnieyſza iednak
do prawdy zda ſię bydź dedukcya Okolſkiego, powiáda on, że Hrabia
Huyd pierwſzy z Węgier y z herbem Sas ná Ruś ſię wynioſł, y ták
z Danielem Krolem Halickim iáko y Synem iego Leonem zwycięzko
gromiąc nieprzyiácioł do tego był przyſzedł reſpektu u pomienione-
go Daniela Krolá, że mu Synowicę ſwoię dał był zá żonę, z ktorey
Syna do Krztu trzymaiąc ſwoie mu imię Daniela nadał: w tey ſwoiey
powieści świadczy ſię Okolſki Kroniką Woyciecha Strepy czyli
Strzębſkiego. Co zaś niektorzy pochlebnie udaią, iákby z łona tego
Danielá Krola Halickiego miał proſtą linią wynisć Dom Daniłowiczow,
to ſię utrzymáć nie może, bo to pewna, według wſzyſtkich Hiſtorykow
náſzych, że Daniel, krom Syna Lwa bezpotomnie zeſzłego żadnego
potomſtwa nie zoſtáwił. Z lekka potym trybem ná Ruſi zwyczay-
nym Wnuka Huyda, á Syna Daniela, Daniłowiczem zwać poczęto,
áż też y potomkowie ich w dziedzictwie y podziś dzień, toż imię
biorą.

Staniſław (a boday nie Syn Michała dziedzica ná Rudzie o ktorym
czytam in Monim: Coll: Leopol: w roku 1505.) Chorąży Lwowſki mąż
rycerſki, odwagi iego, Tatarſkie doznały nieráz hufce: iáko iego nad-
grobek we Lwowie u OO. Dominikanow opowiada. Z Anny Tar-
łowny Jana Tarła Chorążego Lwowſkiego corki, Synow było dwoch
Mikołay y Jan y corká za Michálem Staniſławſkim herbu Pilawa Pod-
komorzym Podolſkim.

Jan Daniłowicz Woiewoda Ruſki dziedzic ná Oleſku, náprzod
Krayczy Koronny Staroſta Buſki, Korſunſki, Czehryńſki Mołowſki
potym Kaſztelan Lwowſki, z ktorym tytułem był Kommiſſarzem do
traktowania z Związkowemi *Conſtit: fol: 5.* potym Woiewoda Ruſki:
złączył ſię był pierwſzym zwiazkiem z Kátárzyną Kráſicką Kaſztelan-
ka Przemyſką, ktora mu dwie corki powiła, Zophią Firleiową Sta-
rościna Kázimierſka y Marcyannę Koniecpolſką: była to Páni ná Ko-
ścioły y ubogich nieſkąpa, tamte w bogaty apparat ſtroiła, tych nie
wymuſzoną iáłmużną prowidowáła, co rok właſną ręką uſzyte biá-
łe ſzáty im rozdáiąc, w Wielki Czwartek wſzyſtkich ktorych zebrać
mogła częſtuiac, nogi im umywáiac, w Wigilia zaś Bożego Národze-
nia, trzema ná pámiątkę y cześć JEZUSA MARYI y Jozefa tęż uczyn-
ność ſwiadczyłá, ſzpitále obchodziła, chorych náwiedzáła, lekárſtwá-
mi z ſwoiey ápteczki prowidowała: w tych świątobliwych zábáwách
śmierć ia zaſtáła w roku 1646. *Hieron: á S. Hyacin: Kázanie.* Po Kráſickiy poiał
druga żonę Jan Woiewoda Ruſki, Zophia Zołkiewſka Kanclerzánkę
Koronna y Hetmánownę Wielką Koronną, z tey potomſtwo iego, Te-
ofila Sobieſka Káſztelanowa Krakowſka, Matka Jana III. Krola Pol-
ſkiego. Dorota Xieni Klaſztoru S. Benedykta u Wſzyſtkich SS. we
Lwowie, ktory, lat 47. mądrze y pobożnie rządząc, doczekawſzy ſię
tego, że Sieſtrzeńca ſwego ná tronie Polſkim widziała, w ſędziwym
wieku życia tego dokonała w roku 1687. Z teyże Zołkiewſkiy Stani-
ſław Syn iego, Staroſta Korſuńſki Czehryńſki y Moſtowſki poſłował
ná Seym 1632. z kąd był Kommiſſarzem do traktatow o pokoy z Moſkwą
Conſtit: fol: 2. á w krotce ná expedycyą Moſkiewſką w pięć ſet ludzi
ſwoich ſtawił ſię Władyſławowi IV. Po tey Kampaniy z taż ſerca od-
waga przeciwko Murtazemu Páſzy do Polſki zámyſlayiacemu z woy-
ſkiem wkroczyć, ſtánął: ále gdy ſię potym, przeciwko Kantymiro-

 wi

wi Hanowi Perekopſkiemu do Tauryki wyprawił, tam z ludźmi ſwe-
mi w koło opáſany, w niewola był wzięty: kędy Kantymir mſzcząc
ſię klęſki Syna ſwego pod Burſztynem od Staniſławа Lubomirſkiego
porážonego y zábitego, właſnym ſynom ſwoim nád nim dopuścił ſię
páſtwić; od ktorych tyrańſko w więzieniu zamordowány poległ: ciáło
iego iednák do Zołkwi zprowádzone, támże dniá oſtátniego czeka.
Potoc: Centur: fol: 263. & 150. Działo ſię to koło roku 1640. Ociec iego w
Oleſku złożony do ktorego Kościoła fundacyi ſiła ſię przyczynił.

Mikołay Podſkárbi Wielki Koronny pierwſzy Syn Staniſławа
Chorążego Lwowſkiego, brát Jana Woiewody Ruſkiego, przed tym
záś Obożny Koronny, z ktorym tytułem ſtáwał przy Zygmuncie III.
pod czas Rokoſzu, dáley Kaſztelan Lwowſki y Podkárbi Nadworny
Koronny, Chełmſki y Drohobycki á w krotce Kráſnoſtawſki Sambor-
ſki Parczowſki Bielſki Czerwonogrodzki Staroſta, Kommiſſarz z Sey-
mu 1613. do ukoienia zwiazánych woyſk Koronnych *Conſtitut: fol: 6.*
w Roku 1593. Marſzałkował w Jzbie Poſelſkiey. Przez dziewięć lat po-
rucznikował pod Janem Zamoyſkim Hetmanem, á przeciwko Kácy-
gereiowi Hanowi Tatarſkiemu liczny komput ludzi ſwoich zprowa-
dziwſzy, z niemi, ták żwáwie nátarł, że nie przyiaciela złámał, bez
naymnieyſzego w ſwoich uſzczerbku. Przeciwko Michałowi Woiewo-
dzie Multańſkiemu znaczny ſupplement ludzi do boiu poſłał. Z
Zygmuntem III. do Szwecyi płynąc, wſzyſtkich przy doſtoieńtwie
Páńſkim niebeſpieczeńſtw nierozdzielny towárzyſz. Legacyą do A-
murata Cara Tureckiego wielką y dzielnością ſerca y roſtropnością
ſzczęſliwie zakończył. Y ku BOGU pamiętne iego dzieła. W Ucha-
niách álbowiem Kościoł wſpaniały z fundámentu wyprowádził. Ko-
ścioł naſz Lubelſki miedzianą bláchą pokrył: inſze záś Collegia náſze
w Małey Polſzcze y ná Ruſi ledwoby ſię ktore znaleść mogły, ktorych-
by ieżeli nie Páńſka munificencya, przynaymniey oſobliwſza prote-
kcyą ſwoią nie dzwignął, wſzyſtkich ubogich práwie Oycowſką rá-
tował ſczodrobliwością. Tak ſobie ſkárbił niebo, ten wielki Podſkár-
bi, do ktorego iáko niepłonna nádzieia przenioſł ſię 1624. pochowány w
Uchániách; wypiſał nadgrobek iego *Starowol: in Monum:* Kędy to o nim czy-
tam *integritate invidiam, facilitate odia, modeſtiâ temeritatem temperavit:* luboć
y drudzy pochwáłámi iego ſwoie Księgi zágęścili iako *Ericius Puteanus
in Apparatu Epiſtolarum centur: 2. Epiſt: 22. Argento: de reb: Soc: fol: 390. Præ-
tor: Gothi: lib: 2. cap: 2. §. 4.* Anna czyli iáko drudzy chcą Helena Pa-
wła Ucháńſkiego Woiewody Bełzkiego corka, á iego małżonka, trzy mu
corki powiła, to ieſt Zofia ktora pierwſzym zwiazkiem żyłá z Páwłem Sa-
pieha Podkánclerzym Litewſkim, drugim z Opálinſkim Łukáſzem, Mar-
ſzałkiem Wielkim Koronnym. Jzabellę tá po śmierci męża ſwego Je-
rzego Oſſolinſkiego Kanclerżá Koronnego, nie małą ſummę w złocie,
ſrebrách y kleynotách wyſypáła ná wyſtawienie Kościoła Pannom
Karmelitkom Boſym w Wárſzawie *Dedicat. Operum S. Tereſiæ 1664.* Ur-
ſzulę tá ſobie Pánieńſkie pod reguła S. Brygitty upodobáwſzy życie,
Kláſztor ten w Samborze Xienia rządziła, Synow z teyże Heleny było
piaciu Jan Mikołay, Piotr, Staniſław, Mikołay y Fránciſzek. Z tych.

Jan Mikołay zrazu Podſtoli Koronny, potym Nadworny áż też
y Podſkarbi Wielki Koronny, Przemyſki, Samborſki, Drohobycki,
Ratninſki, Kolſki, Bráńſki Staroſta á przedtym Chełmſki Czerwo-
nogrodzki. Pierwſza żona iego Helena Opalinſka Márſzałkowna Wiel-
ka

ka Koronna, druga Dorota iáko piſze Okolſki, czyli iáko inni chcą Zophia
Tęczyńſka Woiewodzanka Lubelſka, oſtátnia z tego Domu dźiedźiczka, a-
toli z obiema żadnego potomſtwá nie zoſtáwił. Zyie iednák y po dziś dźień
w pamiętnych ſwoich ku tey Oyczyznie zaſługách: w ośmnaſtym albowiem
roku życia ſwego iuż Rotmiſtrzem był Krolewſkim ná Cecorſką Kámpánią,
nieprzerwánie potym w rożnych expedycyách, Kommiſſyách do rozgráni-
czenia, Deputácyách ná Trybunał Rádomſki, Poſelſtwách ná rożne Seymy,
wſzędźie to złota wymowa, to ſilna ręką, to gruntownemi rácyami bro-
niąc ſwobody Oyczyſtey, ták ſkarb Koronny piáſtował, iż: aby uſzczerbku
iákiego Rzeczpoſpolita nie miałá, dźiedźiczna ráczey wolał hártowáć for-
tunę: luboć nia y ná BOGA doſyć ſzczodrze ſzáfował: bo Pánny Zakonne
Kármelitki Boſe w Lublinie pod tytułem Niepokalánego Poczęcia Mátki
Boſkiey ufundował y nadał. Nowicyátowi náſzemu Krákowſkiemu wię-
cey niż 16. tyſięcy rożnemi czáſy wyſypał: Dzwon wielki do Kościołá Pán-
ny MARYI w Jároſłáwiu, iego nákłádem ſtánał. Collegium tákże Prze-
myſkie y Krákowſkie u S, Piotrá łáſki iego wieczna przed Bogiem ſłáwia
obligácyą. W Uchaniách Kościoł od Oycá ſwego záczęty pod tytułem
Wniebowźięcia Mátki Boſkiey kſztáłtnieyſzym pozorem przyozdobił. Mąż
ſtaropolſkiey cnoty, z ktorey w Wielki Czwartek co rok uboſtwu, hoynie
ich wprzod uczęſtowáwſzy, nogi umywał: á potym uchyliwſzy ſię wieczo-
rem z pałacu ſwego do ktoregokolwiek zakonnego domu, tam aż do Nie-
dźieli ná ſamym nabożeńſtwie czás wſzyſtek przepędźił. W Wielki Piatek
w kapę ſię przyſtroiwſzy, żeby ſię tym lepiey ukryć mogł od oká ludzkie-
go, boſemi nogámi Kościoły obchodźił. Do Nayświętſzey Mátki ſzczegul-
nieyſzy ſię w nim wydawał affekt: dla tego, w wſzyſtkie dni poprzedzáiace
święta Jey uroczyſte, ſamym tylko chlebem żył y woda, Kommunii y Spo-
wiedźi w ſame Jey dni, nigdy nie opuścił: tego dniá wſzyſtkie ſzpitale y
Klaſztory ſowita iáłmużną obeſłał: á przez oktáwę tychże świat z cáła Fá-
milia ſwoia Litánie do Nayśw: PANNY mowil. Obraz teyże Bogárodźice
w Częſtochowie y drugi w dźiedzicznych dobrách ſwoich bogáto przyſtro-
ił: Dźień Niepokalánego Poczęcia iey wielkiemi tryumfami co rok obiáśnił:
ſzlacheckie dźieci ſwoim nákłádem w ſzkołách ſuſtentował. Ze wſzyſtkich
prowentow dźieſiaty groſz ná iáłmużny odłożyl, zkad bywáło, że ná iednę
ćwierć roku, 40. tyſięcy ná ubogich wydáno. Zygmuntowi III. ſolenne z
wielką pompą exekwie zpráwił. Do erekcyi klaſztoru Przemyſkiego y Kó-
ściołá Lubelſkiego OO. Kármelitow Boſych ſila ſzkátuła ſwoią dopomogł:
ktorych też OO. Kápitułę Prowincyalną znácznym nákłádem ſuſtentował.
W drodze będąc, á Mſzy ſłucháiąc, gdy ſię dowiedźiał, że gdźie puſzká, nie
byłá z honorem piáſtowánia ták wielkiego Sákrámentu, zaraz inſza, ktore
umyślnie ná to iuż gotowe ſrebrne y modnie wyrobione woźił, z ochota ro-
zdáwał: áż też po zapłátę poſzedł Páńſkich cnot ſwoich 1650, w Lublinie
w ſwoiey fundácyi złożony *Potocki Centur: fol: 405. Hiſtor: Coll: Cracov: Premisl:
Kanon in 1mo ſæculo ſociet. Pigłowſki elogia. Alexan: à JESU Kazanie Niebieſkie
Płanety. Phænicius Mariæ Mancipium. Echo Valeriani Capuccini.*

Piotr z Zurowa (bo ſię z tad wſzyſcy Dániłowiczowie piſza) Krayczy,
Koronny Stároſtá Krzemieniecki Parczowſki, drugi Syn Mikołáiá Podſkár-
biego Koronnego był wprzod Podſtolim Koronnym, o ktorym iáko y o brá-
cie iego Stániſłáwie, gdy ſię uczyli w Lowanium, ták piſze do Oycá Erici-
us Puteanus *ſic loquuntur, qui te referunt, imo ſic te referunt, qui omnem in doctrina,
& virtute magnitudinem ponunt.* powrociwſzy potym do Oyczyzny przeciwko

Guſtawowi Krolowi Szwedzkiemu mężnie czynił, ná rożnych potym Seymách poſłuiac ná rożne go funkcye Rzeczpoſpolita narazáłá: oczym ſa Konſtytucye 1633. fol: 8. 1638. fol: 10. y 1643. fol: 17. & 19, umárł 1643. żona iego pierwſza Számotulſka, z ktorey iedna corká Helena z Sapieha Káźimirzem Stároſta Krzepickim dożywotnie zmowiona. Druga żona Kryſtyna Xiężniczka Wiśniowiecka, z ktorey corka Urſzulá náprzod z Potockim herbu Pilawa Woiewoda Bráctáwſkim, potym z Władyſłáwem Sápieha Woiewoda Brzeſkim Litewſkim weſzłá w kontrákty máłżeńſkie, *Hiſtor: Sapieh: par: 3:* y Synow dwoch: z tych młodſzy Władyſław Wincenty Stároſtá Czerkáſki ale ſterilis.

Jan Károl drugi Syn ſtárſzy Piotrá Kráyczego Koronnego, náprzod Kráyczy Koronny, potym Podſkárbi Nádworny, Lubelſki y Párczowſki Stároſta, Márſzałek Trybunału Koronnego 1676. ſpráwiedliwości nieprzełámáney, iáwny dał dowod: Bo gdy Saſiedztwo Krolewſkie ná gruntá P. MARYI Jároſłáwſkiey záchodzac, akcya do Trybunału wymuſiło, á nie tylko Pátronowie boiáźnia Májeſtatu przeráżeni, ale inni reſpektem zdięci obſtáwáć przy ſłuſzności nie śmieli, ſam wſzyſtkich od ták potężney lubo krewney ſobie ſtrony to powaga, to wieczności rácyami zá ſpráwiedliwościa y ſpráwa Mátki Boſkiey pociagnał: BOG mu ten akt heroiczny nadgrodźił: bo gdźie ſię wſzyſcy obawiáli urázy Májeſtatu, Jan Károl ráczey chwałę odnioſł. Jan albowiem III. iáko Pan rozumny, widzac potym oczywiſte tey ſpráwy dokumentá, tym go więcey u ſiebie ſzácował. Zá teyże Láſki, uſzczypliwy y Kościołowi Bożemu y niewinnym Zakonnikom ſkrypt pewny podrzucony, kátu wśrzod rynku pálić kazał: y w inſzych okazyach gorliwy ſług Boſkich obrońcá *Hiſtor: Coll: Lublin:;* Wſpomináia go Konſtytucye 1676. fol: 20. y 1678. fol: 7. złaczył ſię był dożywotnie z Gorſka: z ktorey Syn Piotr Stároſtá Lubelſki y Párczowſki atoli bezpotomny.

Stániſław Dánilowicz Stároſtá Czerwonogrodzki Syn trzeci Mikołáiá Podſkarbiego W. Koronnego, brát Janá Mikołáiá Podſkarbiego y Piotrá Kráyczego, poſłował z Chełmſkiey ziemi ná Seym Wárſzáwſki 1626, zkad był deputowány ná Trybunał Rádomſki *Conſtit: fol: 5.* wſzedł był w Kontrákty małżeńſkie z Máryanna Siemiáſzkowna Káſztelanka Bráctáwſka, z ktorey corka Helena Izábellá poſzłá zá Stániſłáwá Koniecpolſkiego Káſztelána Lubáczowſkiego, y Syn Jan Stároſtá Czerwonogrodzki, o ktorym *Hiſtor: Coll: Bidgoſt:* świádczy, że po iego śmierci pozoſtáłá wdowa Bárbárá Tárłowna Káſztelanka, Wiślicka, poſzłá zá Jerzego Lubomirſkiego Hetmáná Polnego y Márſzáłka Wielkiego Koronnego: iákoż y Okolſki gdy ſwoie Kſiażkę piſał, przyznáie że ten Jan iuz nie żył: Drugi Syn Alexánder Stároſtá Olſztyńſki ale ſterilis. Trzeci Páweł.

Mikołay Podſtoli Koronny á potym Podczáſzy Koronny y Podkomorzy Chełmſki, Rubieſzowſki y Czerwonogrodzki Stároſtá Syn czwarty Mikołáiá Podſkárbiego Wielkiego Koronnego poſeł, ná Seym Coronationis 1633. *Conſtitut: fol:* 14. á w roku 1641. w dźiedźicznych dobrách ſwoich Fulſztynie otrzymał zkład winny przez *Konſtytucya fol: 24.* żona iego Apollinárá Niemoiewſka Káſztelánka Chełmińſka, z ktorey corki iedna Zophia byłá zá Cetnerem Janem Stároſta Lwowſkim á potym zá Dabſkim Woiewoda Brzeſkim Kujáwſkim, tá zá męża ſwego konſenſem, rzadkim przykłádem w Klaſztorze Lubelſkim Pánien Kármelitek Boſych życia ſwoiego reſztę BOGU poświęciłá, y w nim świątobliwie dokonáłá. Druga Rozália zá Korycińſkim, Trzecia Izábellá zá Tyſzkiewiczem Podkomorzym Brześciańſkim.

ſkim. Czwarta Urſzulá Mniſzká u Pánien Benedyktynek we Lwowie, Syn záś Adam młodo ſterilis umárł, tego Mikołáiá, *Pariſius in Slavia* zowie Stolnikiem Koronnym 1659. Fránciſzek Stároſtá Czerwonogrodzki piaty y oſtátni Syn Mikołáiá Podſkárbiego, Helena, Fryderyká Sápiehy Podkomorzego Włodźimirſkiego corka, iednego mu Syná powiłá to ieſt.

Mikołáiá Woiewodę Podolſkiego: był wprzod Podſtolim Koronnym, z ktorym tytułem poſłował ná Seym 1661. á ztamtad Kommiſarzem náznáczony do uznánia krzywd poczynionych od woyſká Litewſkiego *Conſtit: fol: 10.* w roku záś 1670. Podczáſzym Koronnym, ták ſię podpiſał ná elekcya Krola Micháłá: przy Obráźie Nayświętſzey Mátki Częſtochowſkiey buzdygan ſwoy drogo opráwny záwieſił, ná wieczna pámiatkę łaſk przez iey ręce y opiekę odebránych we wſzyſtkich expedycyách woiennych 1651. *Analect: Nieſſpork: fol: 51.* Poiał był Eufrozynę Skibicka (ale zdami ſię pierwſza żona iego byłá Joanná Potocka Káſztelánka Krákowſka y Hetmanowna. Corki iego Piáſeczyńſka Stárościná Nowogrodzka, y Rybińſka Stárościna Czerniechowſka. Synow z teyże Skibickiy dwoch Alexánder Stároſta Párczowſki, choragwi iego *Konſtytucya 1690. fol: 6.* krwáwe zaſługi płácić rozkazálá. Anna Donhoffowna, trzy mu tylko corki zpłodźiłá, Fránciſzkę Załuſka Stárościna Lubelſka, Máryannę Potocka Stárościna Kráſnoſtáwſka, Konſtáncya Máłáchowſka Stárościna Smotrycka. Jan Stároſtá Borecki drugi Syn Woiewody Podolſkiego, ktorego z Dźieduſzyckiy Woiewodzanki Podolſkiey Syn Fránciſzek *ſolus tantæ ſcintilla Domûs.*

DANEYKO w Zmudźi Sebáſtyan 1621. Káźimierz y Wládyſław 1700, inni ich piſza Dameyko.

DANIŁOWSKI w Ziemi Ciechánowſkiey, bo z nia Jan Daniłowſki piſał ſię ná elekcya Władyſłáwá IV. Páprocki y Okolſki o nich nie piſał.

DANISZEWSKI *herbu Cholewá* w Ziemi Wyſzogrodzkiey.

DANISZEWSKI *herbu Rudnicá* w Rádomſkim powiecie. O tych ani Páprocki ani Okolſki nie piſał.

DANOWSKI *herbu Krzywda* w Ziemi Wiſkiey z ktora Woyciech Komornik grániczny Wiſki, y Máciey Káźimierz Danowſcy podpiſali elekcya Jana III. Są y w Litwie, Dáwid Káźimierz, Mikołay, Jan Fránciſzek 1700.

Dantyßek Herb.

JAn Linodeſmon (ták go zowie z Oycá *Joannes Leo in Dedicat: Paraphr: Domin: Paſſ:*) luboć go od iego Oyczyzny, to ieſt Gdańſka kędy ſię urodźił; poſpoliciey zwáno *Dantiſcus.* Natura mu wielki dowcip, applikácya niemnieyſza náukę, długa peregrynacya więkſzy poler przydáłá, z młodych lat zwiedźił Paleſtynę Syrya, Arábia, Kretę, Korcyrę, Rhodum, Grecya, pod czás ktorego czáſu grob Chryſtuſow náwiedźił, y nabożna uczcił wenerácya. Z tey podroży powrociwſzy do Oyczyzny, zá promocya Piotrá Tomickiego Biſkupá Krákowſkiego y Kánclerzá, oſobliwſzego wſzyſtkich madrych ludźi Protektorá, Sekretárzem Koronnym wynieſiony, [przydáno mu y Plebánia w Gołebiu nád Wiſła] w legácyách wyſłany do Maxymiliana Ceſarza, á potym Károlá V. Ferdynándá Krolá Czeſkiego y do Rzeczypoſpolitey Weneckiey, z táka ſię eſtymácya ſwey náuki ſtáwił, że go Máxymilián *Laureatum Pòëtam* przy publicznym Pánow ſwoich Kongreſſie y Doktorem ták *Pontificii* iáko y *Cæſarei juris* deklárował, pierścień złoty, biret y laur poetyczny włozywſzy ná niego: o czym czytáłem liſt *in Mſ. Petricov:* y owſzem tenże Monárcha tegoż

Janá

Janá de Curiis ták go tám zowie, w kompot ſzláchty Niemieckiey policzył, y herbem nádał, ná ten kſztałt: dwa ſkrzydłá podle ſiebie, rozciagnione, iedno z nich po lewey ſtronie tárczy, ſrebrne w czarnym polu, drugie po práwey ſtronie, czarne w białym polu; atoli *Treterus in Epiſcopis Varmienſibus* tárcza herbu iego ná cztery częśći przedźielił, w pierwſzey ſkrzydłá iuż opiſane położył, w drugiey miecz oſtrzem proſto do gory po práwey ſtronie tarczy, po lewey o piaciu ſękách dębczak; w trzeciey tożco w drugiey, w czwartey tożco y w pierwſzey. Tę iego nobilitácya przywileiem ſwoim utwierdźił Zygmunt I. Krol Polſki, ktorym czytał *in Mſ: Petricov:* U Károlá piatego w tákim był reſpekcie, że przez dwanaśćie lat, przez ktore przy Dworze Jego Rezydentem mięſzkał, wſzędźie był wſzyſtkich y podroży y expedycyi nawet woiennych nierozdźielnym towárzyſzem, z tad pod Tycinem albo Papia, ná klęſkę Fráncuzow y Fránciſzká Krolá ich poimánie patrzał: z tad gdy ſię Károl do Hiſzpániy wybrał, lubo innym ablegatom cudzoźiemſkim ba y dworſkim ſwoim kazał ſię ná mieyſcu zoſtáć, Janá przecięż Dantyſka, dla madrey z nim konwerſacyi wźiał z ſoba, co lubo *Camerarius Juris conſultus in Meditat: Hiſtor: cent: 3. cap: 68.* zwala ná ow czás, kiedy Károl złozywſzy Ceſarſka Koronę y rzady, do Hiſzpánii ná uſpokoienie ſię od publicznych zgiełkow unikał, to iednák utrzymać ſię niemoże: bo Károl godność Ceſarſka rezygnował 1558, kiedy iuż nie żył Dantiſcus: tam go między ſzláchtę Hiſzpáńſka policzył, co tym więkſza rozumiem, ile w tym národźie niezwyczaynieyſza; toż przyświádcza *Thomas Lanſius, Elis: Aurimontanus*, y *Hiſtor: Polon: Pruthen: fol. 605.* Od tegoż Károlá, do obozu woyſka Weneckiego ieździł, kędy pożadány pokoy między niemi y Ceſarzem zkombinował. Tey iego legácyi dukt znaydźieſz *inter Acta publica* Tomickiego. Powrociwſzy do Oyczyzny, wźiał kánonia Wármińſka, w krotce potym Infułę Chełmińſka, aż też y Wármińſką, ná ktorey prezyduiąc lat 11. z śmiertelnego zycia przenioſł ſię ná wieczne 1548, w ſwoiey káte-

kátedrze pochowány. Páweł Piáſecki w ſwoiey Kronice wprawdźieć mu zadáie, że z naycelnieyſzemi nátenczás Heretykámi, iáko to z Jerzym Sabinem, y Erázmem Rotterodamem miał ſwoie korreſpondencye; ták dálece, że y po dźiś dźień czytáć, wierſzem wzáiemnie piſane liſty Dántyſzká y Sábina, atoli żadna ztad nota nie może paść ná tego przezácnego Prałáta: bo z Erázmem y Łáſki Arcybiſkup Gnieźnieńſki y Krzycki potym Arcybiſkup Gnieźnieńſki y Szydłowiecki Káſztelan Krákowſki y Kánclerz liſtownie korreſpondowáli, á przecię naymnieyſza ztad ná nich cenſura nie padła, zá coż ná Dántyſzka ? A do tego wyświadcza go własná iego *Elegia*, ktora napiſał do Gdanſzczanow, upomináiąc ich, aby ſię do ſtárożytney y práwowierney wiáry wrocili, ieſt do druku podána wraz z Orácya Tomáſzá Samoſtrzeleckiego do Gdanſzczánow 1577. Hozyuſz też, ktory rázem znim żył, że ná tym Biſkupſtwie świątobliwie umarł twierdźi. Krom tey Elegii podał do druku *Poema*, ná ziázd Krolow do Wiedniá 1515, wſpomina go *Raynaudus num*: 43. Znaydźieſz iego liſt o zwycięſtwie náſzych w Wołoſzech 1531. *tom: 3 hiſtor: Polonæ: y u Gvagnina Rerum Poloni: tom: 3. Carmen Pareneticum ad ingenuum adoleſcentem Conſtantem Alliopagum* in 4. w Krákowie 1539. zá ſtárániem Hozyuſzá w praſę drukárſka weſzło, tu młodź ſwoia experyencya informuie, iáko oſtrożnie poſtępowáć ſobie powinna. *De noſtrorum temporum calamitatibus ſylva Bononiæ in 4to 1530.* gdy do Klemenſa VII. y Károlá V. poſłował piſana, *typis Joan: Baptiſtæ Phaëlli. Sylva de clade Moſchorum ad Boryſthenem ſub Sigismundo I. in* 4. w Rzymie wydrukowána, nákłádem Janá Łáſkiego Arcybiſkupá Gnieźnieńſkiego 1515. *Epigrammata* iego *in obitum Petri Tomicki Epiſcopi* wſpomina *Starowolſki in Hecat: Eobanus Heſſus*, ſwoie mu *ſylvas* przypiſał, kędy pochwałámi Madrego tego Biſkupá zagęśćił; iákoż było wnim co chwalić, dowcip wielki y rozſądek nienaganny; ták dálece, że naytrudnieyſze tey Oyczyzny intereſſa, bez żadney dáney ſobie inſtrukcyi godnie y z pochwała piáſtował: iuż był u Károlá V. wymogł ſukceſſya do Baru po Bonie Krolowy zá świádectwem *Varſzewiciuſſa lib: de Legato & Legatione.* Twarz iego byłá kwádrátowa, przecięż do okrągłości bárdźiey nakłoniona, y pełna, oczy wdźięczne. Z młodſzych lat ſwoich żołnierſkiey ſię był chwycił ſzárzy, iáko ſam o ſobie mowi. *Junior & belli contra Dacoſq; Getaſq; atq; Boriſthenidas tempore, miles eram*, pod ktory czás nápiſał *Elegiam Amatoriam 1518. w Krákowie u Janá Hallera* przedrukowána.

*DAR w Wielkim Xięſtwie Litewſkim. Z tych Darownę Hluſzániego małzonkę wſpomina *Okol: tom: 2. fol: 574.* ſą y Dargiewiczowie ná Zmudźi, z ktorych Woyciech, Sebáſtyan y Melchior kwitneli 1621. Támże znaydowáli ſię Dárguzowie.

*DARGOLEWSKI *herb. Mſ. o Familiach Pruſkich*, táki herb ich położył. Miecz oſtrzem proſto ná doł ſpuſczony, Xiężyc nie pełny, rogámi ná doł, nád rękoieśćia niby miecz opaſuiac, ná hełmie trzy piorá ſtruśie. Tymże ſię herbem pieczętuia Zapendowſcy w Pruſiech, tylko że gwiazdy ná tarczy przydáia. Jerzego Podkomorzego Chełmińſkiego w roku 1518. *Hiſtor: Polon: Pruthen: kládźie fol: 632.* ale go Dárgowiczem zowie, *przydáie fol. 633.* że był wprzod Podkomorzym Pomorſkim: Namienia onim y *Mſ. Konopáckiego.* Jabym rozumiał że herb ten, iedenże ieſt z Gárczyńſkiemi, ale ſnáć przez omyłkę miáſto ſtrzáły, miecz położono.

DAROWSKI *herbu Nałecz* w Lubelſkim Woiewodztwie, N. Dárowſka Janá Kuchárſkiego małżonka. Zakon náſz ozdobili dway z tego Domu. Pierwſzy Wacław, ten pobożnośćia, náuką, rozſadkiem, dowcipem przedźiwny. Obraz Nayś:

F Mátki

Mátki záwſze ná ſzyi noſił, ktorey honorowi, własna ſię krwią podpiſał; po ſkończoney ośmlat Teologii godny Profeſſor, uproſił ſię do Loretu ná Penitencyarya, atoli powrociwſzy umarł we Lwowie 1655. *Hiſtor: Coll: Leop:* Drugi Jan, Bełzkie Woiewodztwo Oyczyzna obudwu, w Rzymie do Zakonu náſzego wſtąpiwſzy, ták delikátnym ſumnieniem ſłużył P. BOGU. że na naymnieyſza rzecz od Stárſzych ſwoich pozwolenia proſił. Philozophii w Lublinie, kontrowerſyi we Lwowie ucząc, ſtał ſię wizerunkiem, inſzym do doſkonáłości, w Lublinie świát pożegnał 1667. *Hiſt. Coll. Lubl.* ieſt w druku iego *Lot gołebicy, albo wyſokie y świątobliwe żądze pobożney duſzy in 8vo Cracy: 1660.*

***DAROWSKI** *herbu Oſtoia* w Nowogrodzkim Woiewodztwie, od Dárowa dobr tak nazwáni. Są y w Połockim y w Orſzáńſkim. Jan Dárowſki zpłodźił Grzegorzá, ktorego Syn Adam. Bálcer w Połockim 1648. Jędrzey Łowczy Nowogrodzki 1674. *Mſ. P. Koiał.*

***DASZKOWICZ** *herbu Leliwá.* przydáią iednák do Leliwy Strzałę bez pior, á ná hełmie kłádą trzy piorá ſtruſie *według Koiał.* Euſtachi Daſzkowicz fortunny przeciwko Tátárom woiownik, atoli potym z Ukráiny do Moſkwy ſię przenioſł, y lubo ſię go Alexánder Krol Polſki, według umowionych z Moſkwą páktow upominał, przecięż go nie oddáno 1503. *Koiał parte 2da.* Ztym wſzyſtkim ieſzcze w dálſzych látách Familianci tego Domu w Polſzcze ſię náſzey znaydowáli. Michał 1551 iáko przytomny przy rozgrániczeniu dobr Xiążąt Oſtrogſkich od Zaſławſkich, znayduie ſię podpiſány *in Monim. Coll. Oſtrog. Okol. in Diario* piſze o iednym z nich towárzyſzu pod Páncerną chorągwią, że pod Starczem mężnie nácieráiąc, z tey batalii ránę wynioſł 1638. Władyſław w Zakonie S. J. 1731.

DAUXA *herbu Pierzchałá* w Xięſtwie Litewſkim. Kinunt z Synem ſwoim Dauxą ná Wileńſkim kongreſſie, podpiſał pokoy wieczny Litwy z Polſką w roku 1401. u *Łáſkiego w ſtat: fol. 128.* á potym ſnáć ná Seymie Horodelſkim, ná ſiebie y ná cáły Dom ſwoy przyiął herb Roch, albo Pierzchátá. *Łáſkiego ſtatut: fol. 127. Stryikow: Hiſtor. Sapieh.* N. Dauxa Kánonik Zmudzki, mąż uczony, wydał ięzykiem Litewſkim Kázania ſwoie do druku, ták ná świętá iáko y ná niedźiele cálego roku. Adam 1621. Alexander. Władyſław w Zakonie Societatis JESU mąż godny, rządźił naprzod Domum Profeſſam w Wilnie, potym Prowincyą Litewſką przez cztery lata, dáley Collegium Akádemickie Wileńſkie, teraz Domum Profeſſam w Wárſzáwie. Piſzą ich niektorzy Daukſzą inni Dokſzą.

***DAWBOR** *herbu Przyiaciel* tákim kſztałtem, że dwa ſercá, iedno podle drugiego ale na miſie bydź powinny, ktore ſtrzała iedna od práwego boku tárczy, ná lewą przeſzyte, w hełmie trzy piorá ſtruſie. Przodek ich zá Witolda Xiążęcia Litewſkiego, gdy w bitwie, dwoch nieprzyiacioł iedną ſtrzałą poſtrzelił y zabił; á dodáiąc ſercá ſwoicy kompanii do gromienia ich, wołał Litewſkim ięzykiem Dabar Dabar, Terazże teraz, od tego nazwany Dabar, czyli Dawbor, á od Xiążęcia w nadgrodę ſwego męſtwá herb táki iáko ſię mowiło. *Paprocki y Okolſki o nich niepiſał, ale X. Koiał in Mſ.* powiada, że ſą w Woiewodztwie Wileńſkim, dźiedźiczą ná Muſnikách. Z tych Jan Piotr Dawbor Muſnicki, leży w Kiernowie oſtátni dźiedźic ná Muſnikách, żona iego fundowałá bogatą altaryą w Kiernowie. Eliaſz w Xięſtwie Zmudzkim 1621. Dawbor Samuel y Staniſław 1700.

DAWIDOWICZ *herbu Trąby* w Xięſtwie Litewſkim. Stárośty Grodźieńſkiego Dáwidá potomſtwo. Tego rycerſkiemi przewagami hiſtorycy naſi Xięgi ſwoie ná-

pełnili: bo náprzod w roku 1314. ná oboz krzyzácki natarł, w ktorym wyciąwſzy co było ludźi do boiu: ponieważ inni, kray dálſzy puſtoſzyli, wſzyſtek złupił *Dusbruch u Stryikow fol: 315. Koiałow p. 1. l. 6.* w roku potym 1319. w ośmſet koni Pruſy naiachał, luboć mu powrácáiącemu z plonem, coś ludźi utracono y zdobyczy odbito. *Długoß Duſbr. Stryik. fol: 318.* á w roku 1323, ná poſiłek idąc Pleſzkowianom, pięćtyſięcy niewolnika w Danii zagarnął. *Connotator Livon. rerum apud Stryk: fol: 324.* Rewel w koło tym czáſem opalił. *Stryik fol. 401. Koiał p. 1. l. 7.* Zimie záś tego roku do Mázoſzá wtargnął, ogniem y mieczem ſtraſzny. *Stryik. fol. 401.* więcey náſtępuiącego roku ſzkody támże poczynił: bo Pułtuſk y wsi 130. kościołow 30. ſpaliwſzy, cztery tyſiące ludźi poimał *Długoß Miechov:* atoli pod tenże ſam czás, krzyzácy w dobrá iego zaciekli, ſtada mu y bydłá zagárneli. Władyſłáwowi Łokietkowi Krolowi w tyſiąc dwoch ſet ludźi ná ſukkurs przypadſzy Márchią Brandeburſką zniſzczył, ſześć tyſięcy z niey ludźi wyprowádźił, gdy iednák przez Mázoſze powracáiąc, tam ná łup ludźi ſwoich puścił, od Jędrżeiá imieniem, źiemianina Mázowieckiego w oczách obozu iego zabity, godzien lepſzey śmierci mąż rycerſki, y źięć Gedymina Xiążęcia Litewſkiego, ktorego corkę miał zá ſobą. Bliżſzych czáſow Jędrzey Dáwidowicz poſeł ná Seym z Wileńſkiego 1589. podpiſał tránſakcyą Będźinſką, tenże ſam czyli inſzy Jerzy z tegoż Seymu, w Wilkomirſkim powiecie Poborcą naznáczony *Conſtit: fol: 558.* Salomon Stolnik Wilkomirſki poſeł ná Seym 1638. ztamtąd kommiſarz do opátrzenia præſidium Zamkowi Smoleńſkiemu. *Conſtit: fol. 35.* Stániſław Sędźia Grodzki Wilkomirſki 1648. Jan w powiecie Lidzkim 1674. Káźimierz 1700. Jan w Zakonie Societatis JESU temi czáſy.

DAWIDOWSKI *herbu Prus 3tio* w Ruſkim Woiewodztwie dom ſtarożytny. Stániſław z Dawidowa Sędźia Ziemſki Lwowſki 1436. podpiſał pokoy Brzeſki u *Łaſk: w Stat. fol. 140.* Stániſław zginął w Wołoſzech *Biel: Okol:* Jan naprzod Podſędek Lwowſki, potym Sędźia, ktorego corka zmowiona dożywotnie z Brzeſkim herbu Ciołek Stárośtą Kámienieckim. Dáwidowſka Podkomorzánka Halicka, małżonka Gábryelá Boiánowſkiego, atoli według świádectwá *Okolſkiego,* iuż zá iego czáſow ta Familia zeſzła.

DĘBICKI *herbu Gryff* w Woiewodztwie Krákowſkim, z Dębice zá Tárnowem dźiedźiczne imię wźieli, ktora lubo iuż wyſzłá z domu ich, przed Páprockiego wiekiem. z tym wſzyſtkim ieſzcze ſię y podźiśdźień z niey piſzą. Dabeckiego Mikołáiá herbu Gryff wſpomina *Bielſki fol: 306,* że go pod Koronowem krzyzácy poimáli w roku 1410, ale to zdami ſię drukárni omyłka, że miaſto Dębicki, położyłá Dabecki. Stániſław Dębicki 1587. podpiſał uſtáwy ziázdu Pokrzywnickiego Woiewodztwá Sendomirſkiego, wſpomináią go *Konſtytucye 1570, fol. 11. y 1595. fol. 676.* kędy go Poborcą w Sendomirſkim naznaczono, Mikołay Podſtároſci Oświecimſki, żona iego Anna Trepczanka Jana corka: Brat Mikołáiá, Jan Piſarz Grodzki Sendomirſki 1615. w práwie Oyczyſtym biegły, układnością obyczáiow wſzyſtkim miły, pod Smoleńſkiem odwaznie ſtawał, y piorem y ſzablą pokazał, iak ſzczerze tey Oyczyźnie ſłużył, ten herezyą odrzuciwſzy, ktora ſię też y w ten Dom byłá zaplatałá, Kátolikiem zoſtał. *Cichoc. alloq. Oſecen. lib. 2. cap. 12.* Trzeci tych dwoch brát Sebaſtyan Burgrabia Pyzdrſki, Poborca w Káliſkim Woiewodztwie z Seymu 1629. *Univerſ. Pobor. fol. 19. Baran.* Mikołay y Máciey w Sendomirſkim kwitneli 1632. *Porządek Elekcyi.* Márcin Michał naprzod Podczáſzy Sendomirſki y Dworzánin krolewſki, dáley Chorąży, naoſtatek Podkomorzy Sendomirſki, mąż wielkiey roſtropności, z ktorey doświádczoney, Woiewodztwo to práwie go uſtáwi-

cznie na poſelſka, Rzeczpoſpolita cała ná rożne funkcye narażała, 1649. ná Seym Coronationis, á przedtym Confœderationem Ordinum podczás interregnum podpiſał; 1661. zkad Kommiſſarzem był deputowány do ſkárbu koronnego *Conſtit. fol. 16.* y do konſtytucyi Seymowych *fol. 78.* 1670. podpiſał elekcya Micháłá Krolá, y z tego Seymu naznaczony do dislimitacyi między Poczeſna y Boronowem Slaſkim *Conſtit. fol. 25.* w roku 1674. poſłem ná konwokacya, á 1676. ná Seym Koronácyi Jana III ·ztamtad deputat do boku krolewſkiego ad conſilia bellica *Conſtit. fol. 20.* z Seymu 1678. Kommiſſarz do luſtracyi Chęcińſkiego y Zarnowieckiego Stároſtwa, do konnotacyi przywileiow w koronnym *Archivum*; do dislimitacyi między źiemia Stężycka y Woiewodztwem Lubelſkim. *Conſt. fol. 14. 30. 35.* Był y Deputatem ná Trybunał koronny 1643. Do Stobnickiego kościołá przydał pewne grunta, co approbowáłá Konſtytucya 1678. *fol. 40.* Konwent Sendomirſki OO. Reformátow liczy go między ſwemi Fundátorámi, żona iego *Zofia* Gniewoſzowna Chorażanka Lubelſka herbu Ráwicz. Márcin Zygmunt Surrogat Grodzki, Sędźia Sendomirſki, zá Alexándrá Lubomirſkiego naznaczony z Seymu 1676. *Conſt fol. 38.* Mikołáiowi doſtáłá ſię w małżeńſtwo Bidźieńſka corka Sámuelá. Márcin, Aurelian, Michał, Mikołay ná Strzyżowicách 1674. Kryſztof S. Theologiæ & Juris Utriuſq; Doctor Kánonik Krakowſki, Officyał Sendomirſki y Kánonik, Proboſzcz Stobnicki, Sekretarz krolewſki, Deputat ná Trybunał koronny 1695.

Dębicz Herb.

**MS. o Familiach Pruſkich* táki herb ich położył, trzy oſzczepy oſtrzem do gory obrocone, ták iednák, że ſię toporzyſka ich u dołu z ſoba zchodza, taż ſymmetrya nád hełmem y korona trzy oſzczepy widać. Páprocki y Okolſki o nich nie piſali atoli kwitneli Dębiczowie w Pruſiech około Starogardu w Pomorſkim Woiewodztwie. W ſtarogardźie ná grabſztynie czytam Jana de Dambicz. W tymże kościele ná choragwi ieſt táki napis *Hic ſervata jacent generoſi membra Georgi Debicz, quem mundo clara propago dedit, ſummis florentes cinxit virtutibus annos, floruit hinc pietas, floruit inde fides. Rex huius cernens Lechi diademate clarus, virtutes, aulæ juſſit adeſſe ſuæ. Grandia regalis committens munera terræ: quæ geſſit forti pectore clarus heros. Inclitus in curas poſito Rex dona miniſtrat, ſed nihili duxit, dans dona pauperibus. Illorum ſacris decorans limina nummis: qua pietate prudens, clauſit in orbe faces. Quisquis perluſtras oculis ſobolis generoſæ vitam, dic requiem tribue, chare Deus. Vixit Annos 63. obiit 1637.* Dębicz zmowił ſobie w małżeńſka ligę Czapſka, z tey było ſynow dwoch, Jan Generałem w Danii, gdźie y życie zakończył. Drugi N. zoſtáwił corkę, oſtátnia tego Domu dźiedźiczkę, ta zmowiona z Adámem Gralewſkim Sadowym Ziemſkim Tczewſkim, urodzona byłá z Smiłowſkii. N. Dębiczowna byłá zá Ciecholewſkim herbu Chomato.

DĘBINSKI *herbu Rawicz* czyli Dembińſki. Od Wárſyuſza Káſztelána Krákowſkiego, tey Przezacney Familii dukt zawodza Piſarze naſi, o ktorym ia pod herbem Rawicz. Naydawnieyſzego pod tym imieniem, doczytał ſię gdźieś Páprocki, Bernárdá Dębińſkiego Chorażego Krákowſkiego 1300. Jákub potym mąż ſławny y Rotmiſtrz ſzczęśliwy, zoſtáwił ſyná Jędrzeiá w roku 1400. od ktorego był ſyn Jákub pamiętny w tey Oyczyźnie Káwáler, naprzod Káſztelan Małogoſki, z ktorym tytułem wyſłany był w legácyi do Jerzego Czeſkiego Krolá z Woyciechem Gorſkim, aby był oczyścił z potwárzy włożoney, Pánáſwego Káźimierzá Jagellonowicza, iakby z iego y z żony iego poduſzczenia, śiłá bárdzo miaſt y wśi Czeſkich w perzynę poſzło, co on dość ſkutecznie wykonał, bo ſtanawſzy przed Krolem Czeſkim, gdy y niewinność Káźimierzá iáwnie pokazał, y kalumniatorow ná poiedynek wyzywał, á nikt ſię nie odzywał, krol Czeſki przyznał, ze nigdy tym potwarzom wiáry nie dawał. *Cromer lib: 24.* Tamże zaraz w krotce wſpomina go tenże author, że gdy Walcz, mocno náſze woyſko oblężeniem ściſneło, á Bernard Sumberg we trzech tyſięcy iazdy y piechoty z Niemiec y Czech zebraney, ná ſukkurs ſzedł oblężeńcom, Jákub Dębińſki Hetman na ten czás przeciwko Krzyżakom, od miaſta ludźi odciagnał, na Sumberga ſię przez Márchia Brandeburſka idacego zaczaiwſzy, oczym dowiedźiawſzy ſię nieprzyiaciel, w rozſypkę nazad poſzedł. W roku 1462, iuż będac Podſkárbim koronnym, ſprawę Miáſtá Krákowſkiego z Tęczyńſkiemi, o zabicie Jędrzeiá Tęczyńſkiego uſpokaiał. Tu iuż Okolſki o tym walecznym mężu zkończył; drugiego po nim Jákubá Dębińſkiego Podſkarbiego koronnego Staroſtę Krákowſkiego, á potym Kánclerza kładźie, za ktorym poſzedł *Auctor ſignatorum*, kiedy dwoch Jakubow Dębińſkich Podſkarbich iednego po drugim połozył: ale *Starowolſki in Bellator: fol: 116:* iednego tylko bydź rozumie, tenże to ſam Jakub, naprzod klucz koronny, potym pieczęc piaſtował: poſtapił potym ná Woiewodztwo Sendomirſkie, aż też y na Káſztelania Krákowſka na ktorey umarł, iákom wyráźił ná ſwym mieyſcu, co y z komputu lat poznáć: bo Kromer piſze onim w roku 1466. że mu Káźimierz Krol rządy Małeypolſki zlecił, ſam w Pruſy odieżdzaiac; y w roku 1467. że poſłował z innemi do Krolá Czeſkiego: y *Vading: in Annal. Minor. w roku 1466. num: 3.* świádczy, że do Pawłá II. Papieża ieźdźił w legácyi w ſpráwie Minoritow, iákoż y Okolſki trochę niżey dźieła 1462, temu drugiemu z Kromerá przypiſuie, lubo o pierwſzym, w tymże ſamym roku mowił. Wźiawſzy pieczęć wielka koronna, do Czech znowu poſłem wyſłany, perſwaduiac Krolowi Czeſkiemu, aby Władyſława ſyná Káźimierzowego, ieſzcze za żywota ſwego ná tronie Czeſkim oſadźił; co gdy nieodmawiał Jerzy, byle ná to kon-

konſens był z Rzymu, więc o konfirmácyą tych zamyſłow, znowu do Stolicy Apoſtolſkiey Dębińſki z Michałem Opatem Swiętokrzyſkim wyſłany. Powrociwſzy do Oyczyzny Woiewodą Sendomirſkim iuż będąc, gdy Mikołay Komorowſki do Królá Węgierſkiego wielkiemi obietnicámi przyciagniony, zdał ſię nakłániáć, z woyſkiem Dębińſki przypadſzy, Berwald zruinował, Zywiec zpalił, Seſſarę wźiął gwałtem, á z dobr wſzyſtkich wyzuł Komorowſkiego. *Cromer: lib: 28.* ktory go też Káſztelánem Krákowſkim wſpomina 1479; zoſtáwił według Okolſkiego godny Senator dwoch ſynow, Jędrzeia y Jákubá. Z tych pierwſzy.

Jędrzey Sędźia Ziemſki Sendomirſki dożył lat ſtu dwudźieſtu, y bodayby był ieſzcze dłużey życia nie pociągnał, gdyby był powietrzem nie umarł: ſyn iego Felix, ktory z Tęczyńſkii zpłodźił Kryſztofá bez potomnego y Jana, y corki Strzalina Sędźina Zatorſka y Swierczkowſka. Po ześciu Tęczyńſkii, ponowił Felix śluby małżeńſkie z Strzalanka, ktorá mu powiłá trzech ſynow, Stániſłáwá, Felixá, y Jędrzeiá. Jan z Teczyńſkii urodzony młodſze látá ná dworze Zygmuntá Auguſta polerował, potym pod Moſkiewſką expedycyą Rotmiſtrz Krolewſki, z Oráczewſkii zoſtáwił ſyná Adámá, męża tákże rycerſkiego, od ktorego był ſyn Gábryel Alexánder, tego z Izábelli Bełzeckii, ktora Xiężna Zbarazka urodźiłá, potomſtwo: corka Kryſtyna Kocháńſka y ſynowie Mikołay, Jerzy, Zbigniew, Adam. *Geneal: Belz:* Corká Janáz Oráczewſkii doſtáłá ſię w małżeńſtwo Tárczewſkiemu. Felixá z Strzalánki ſynowie, náprzod Stániſław, od ktorego był Marcin Dębińſki właſny Mars Polſki, Porucznikuiac przy oblężeniu Smoleńſka z Zygmuntem III, á męznie nácieráiac; życiem, ſwa ku Oyczyźnie miłość zapieczętował. Brát Márcina Sebáſtyan umarł bezpotomny. Felix drugi ſyn z Strzalánki, od ktorego dwoch ſię ſynow zoſtáło Kryſztof y Zygmunt. Jędrzey trzeci ſyn z Strzalánki, ten zpłodźil Jędrzeia dźiedźicá ná Łgocie, Janá Felixá, y Konſtántego.

Jákub drugi brát Jędrzeiá Sędźiego Sendomirſkiego, zoſtáwił Piotrá Sędźiego tákże Krákowſkiego, z tym go tytułem czytałem ná liście Zygmuntá Auguſta dánym Miáſtu Lwowſkiemu 1552. piſał ſię z Piotrkowic, y Wálentego, ten náprzod był Referendarzem koronnym 1548, iákom widział ná tegoż miáſtá przywileiách, potym Káſztelan Biecki, dáley Podſkárbi Wielki koronny, dáley Kánclerz koronny, náoſtatek Káſztelan Krákowſki: ztych honorow iego poznáć káżdy może, coto był zá Senátor: Kuczkowſka małżonka iego powiłá mu pięć corek, Zophią Lanckorońſką, Bárbárę Buzeńſką, Annę Száfráńcowa Woiewodźina Sendomirſka, Kryſtynę Gołuchowſka Podkomorzyna Sendomirſka, y Helżbietę Silnicka, ſynow z teyże ſiedmiu; Stániſłáwá, Jákubá, Erázmá, Káſprá, Jedrzeiá, Janá, y Wálentego: po śmierci Kuczkowſkii poiał Káſztelan drugi Neſtor Polſki dla wielkiey wymowy *iáko go zowie Orich: dial: 6.* Minocka, z tey tylko iedna corka zoſtáłá Kátárzyna Reiowa. Złączył ſię po Minockii z Goſławſką Barbára, z ktora miał dwie corki: Bárbárę Mińſka Podkánclerzyna koronna y Zarębiną Stárościna Grábowiecka: ſyná tákże Stároſtę Małogoſkiego Hieronimá.

Stániſław Stároſta Chęcińſki ſyn pierwſzy Wálentego Káſztelána z Kuczkowſkii, ten z Zelechowſka herbu Ciołek krom corek ſześciu, to ieſt Pádniewſkii Káſztelánowy Oświecimſkiey Stárościny Dybowſkiey, Anny Sapieżyny Woiewodźiny Smolenſkiey *Hiſtor: Sapieh:* Modliſzewſkii Stárościny Łomżyńſkiey, Chadzynſkii Stárościny Nurſkiey, Boleſtráſzyckii, Belinowy y Bielawſkii, miał ſynow trzech. 1. Jędrzey Sámuel Dębińſki był Káſztelánem

Bieckim y Stároſtą Będźinſkim, á przedtym Podſtolim Krákowſkim, iego z Bárbáry Prowanowny Stárośćiánki Chęcińſkiey wſzyſtka ſukceſſya ná corkách oſchłá, z ktorych iedna poſzłá zá Alexándrá Komorowſkiego herbu Korczak Káſztelánica Sadeckiego, druga zá Márká Stádnickiego Podczáſzego Krákowſkiego, trzecia za Łackiego, dwie Zakonnicámi zoſtáły. 2. Alexánder Seweryn dźiedzic ná Seceminie, miał żon trzy, pierwſzą Pleſzkowſka, ktora urodziłá Parzniczewſka, od tey tylko dwie corki zoſtáły, z tych iedna doſtáłá ſię Sámuelowi Czarnockiemu z Klimuntowa Miecznikowi Krákowſkiemu, druga Pánna zakonna ná Zwierzyńcu: poiał po Pleſzkowſkii Krupczankę, Piotrá Krupki Cześnika Lubelſkiego corkę, po tey wźiął Tárnowſka Káſztelánkę Konárſką w Sieradzkim, ale z obiema żyiac ſteriliter, świát pożegnał 1630. 3. Zygmunt z Męzykowna Stárośćiánka Sądecka dwie corki zpłodźił, z tych iedna Helena z Janem Kaźimirſkim Biberſzteinem dożywotnie złączona, druga Zophia z brátem iego Jędrzeiem, umarł Zygmunt 1633. w Krákowie u S. Fránciſzká pochowány, czego świádkiem Choragiew w tymże kościele zawieſzona. *to Baranowſki in Mſ.* atoli Okol: piſze, że trzeci ſyn Stániſłáwá Stároſty Chęcińſkiego, był Hieronim nie Zygmunt, ktory młodo umarł, iákoż z Okolſkiego nizey o Zygmuncie mowa będźie.

Jákub drugi Syn Wálentego Káſztelána Krákowſkiego Stároſtá Czorſztyńſki, ktorego zoſtáło trzech ſynow, ieden po drugim byli Stároſtámi Czorſztyńſkiemi, ktorego według Okolſk: z Wężykowny ráczey miał mowić z Mężykowny, ſyn Stániſław Dworzánin krolewſki, ten z Rárowſkii zpłodźił Erázmá męża rycerſkiego przeciwko Tátárom, z Witkowſkii tylko miał corkę iedynaczkę. Zygmuntá Rotmiſtrza umarł bez potomnie. Alexándrá ten młodo zniknał. Felixa ktorego z Przyłęckii były dwie corki, dwoch Káźimirſkich iáko ſię wyżey mowiło z Báránowſkiego, małżonki, trzecia ich ſioſtrá pierwſzym związkiem Komornicka, drugim Oráczewſka. Erazm Stároſtá Czorſztyńſki trzeci ſyn Jákubá Stároſty Czorſztyńſkiego, według Okolſk: (atoli ten author, drugiego ſyná tegoż Jákubá nie dorachował] Rotmiſtrz w wielu okazyách, z Skiiowſkii Piſarzowny Podláſkiey zoſtáwił potomſtwo. Erazm trzeci ſyn Walentego Káſztelána, Dźiekan Krákowſki, Proboſzcz S. Micháłá ná zamku Krákowſkim, ieźdźił w legácyi do Szwecyi, ofiárowánych iednák ſobie infuł przyiąć niechciał, przenioſł ſię ná lepſze życie 1613. Káſper czwarty ſyn Wálentego Káſztelána, Podkomorzy Mielnicki, Rotmiſtrz przeciwko Moſkwie zá Stefana Krolá, primo voto poiał był Máryánnę Kopciownę, ktora mu trzy corki powiłá, iedna z nich żyłá z Trzcińſkim Podkomorzym Socháczowſkim, druga y trzecia z Alexándrem Koniecpolſkim; 2do voto Uhrowiecka, z tey corka Fránciſzká zmowiona dożywotnie z Olizárem Rotmiſtrzem krolewſkim. Jędrzey Stároſta Lubomſki piaty ſyn Wálentego Káſztelána, miał trzech ſynow. Ráphálá młodo zmárłego, Jędrzeiá Kánoniká y Kántorá Sendomirſkiego, Stániſłáwa ná Biáły, y corke Chylińſka, á potym Kázánowſką. Stániſław z Otfinowſkii zoſtáwił potomſtwo. *Baranowſki piſze,* że zá iego czáſow Dębińſki Stániſław był Sędźia Ziemſkim Krákowſkim, miał za ſoba pozoſtała wdowę po Kryſztofie Chełmſkim, atoli żyli niepłodnie. Jan ſzoſty ſyn Walentego, po śmierci brátá ſwego Stároſta Lubomſki. Wálenty ſiodmy młodo umarł.

Hieronim Stároſta Małogoſki oſmy ſyn Wálentego Káſztelaná ale z Goſławſkii, hoyności Pan wielkiey, Bużeńſka Regina Stárośćianka Dobczycka, ſyná mu powiłá Fránciſzká náprzod Chorążego potym Podkomorzego Krákowſkiego zaſłużonego tey Oyczyźnie, złaczył ſię był dożywotnie na-

náprzod z Wielopolſka Podkomorzanka Krákowſka, z ktorey *według Baranow:* żadnego potomſtwá nie miał: Okolſki záś piſze że był ſyn Jan Dworzánin krolewſki: po Wielopolſkii poiał Dorotę Czarnkowſka Káſztelánkę Srzemſka, z ktorey corka Tereſſa Eleonora doſtáłá ſię w małżeńſtwo Mákowieckiemu Káſztelánowi Kámienieckiemu, byłá to Páni cnot známienitych, iáko pobożności, cierpliwości, miłoſierdźia ná ubogich, miłości nieprzyiacioł, za ktorych co piatek Mſza S. zakupowałá, zgadzánia ſię z wola Boſka, affektu ku Nayśw: Mátce, Collegium náſze Krákowſkie wieczna pámiatkę przed Bogiem iáko oſobliwſzey ſwoiey Dobrodźice zapiſalo, kędy krom inſzych bogatych apparátow y znáczney ſummy, ktora náſzym OO. oddáłá, widzieć z iey ſzczodrobliwości w kościele S. Piotrá ſzczerozłota wielka monſtráncya, drogiemi kámieniámi bogato ozdobiona, bliſko ſto tyſięcy ſzácowana, poſzłá po zapłatę ſwych zaſług 1704. w tymże kościele pochowána. Fránciſzek Káſztelan Woynicki, miał za ſoba Kryſtynę Borkownę Káſztelánkę Rádomſka, z ktorey trzech ſynow Jozef, Ludwik y Jan y dwie corki, Sálomea poſzłá zá Jozefá Micháłowſkiego Podſtolego Krákowſkiego y Sędźiego Grodzkiego. Petronella zá Jozefá Otſinowſkiego Stároſtę Szcerczowſkiego. Antoni Łowczy Krákowſki żona iego Máryanna Brzechfowna, z tey corka Elżbieta zmowiona z Dębińſkim Jozefem herbu Nieczuiá. Woyciech Choraży Zatorſki y Oświecimſki, miał za ſoba Zuzánnę Zydowſka Chorażankę Krákowſka, z ktorey ſynowie dway Fránciſzek y Jan. Jeſt w druku tego Chorażego *Philomela Roſariana, canens myſteria Roſarii B. M. Virg. Cracoviæ 1710.* Brat iego rodzony umárł Stolnikiem Krákowſkim 1730. Jan Komornik Krákowſki wydał *Rożne mowy publiczne Seymowe y Seymikowe w Częſtoch*: 1727. *in 4to.* Kryſztof Dębińſki z Morákowny zoſtáwił corkę Stániſłáwá Borkowſkiego herbu Łábęć Káſztelána Połánieckiego małżonkę, y Stániſłáwá Opatá Bledzewſkiego, w wielu funkcyách tey Oyczyźnie zaſłużonego, oſobliwie pod te tam czáſy, gdy Szwedźi Slaſk puſtoſzyli: umárł 1641. Jákub brát Kryſztofá z Málickii zpłodźił Dánielá y Prokopá. Jákubá Dębińſkiego wſpomináia hiſtorye Podſędkiem Ziemſkim Krákowſkim, ktorego było dwoch ſynow Mikołay y Sebaſtyan, tyleż corek Czarnocka y Strzalina Sebaſtyan z Oſſowſkii Kaſztelána Połánieckiego ſioſtry, miał dwie corki, Pozowſka y Mokrſka, tyleż ſynow, to ieſt Jáná y Páwłá. Jan z Gorſkii zpłodźił ſyná Adámá y corki dwie Koſnowſka y Grodźicka. Páwłowi Komornicka powiłá corkę Szydłowſka. Bálcerá Dębińſkiego trzech ſynow Woyciech, Sámuel y Zygmunt. Erazm Chorażу Nadworny inkorporácya Podlaſza y Wołynia do Korony podpiſał.

Sa y ná kráinie tegoż Domu y herbu Dębińſcy, z tych Máciey Woiewoda Inflantſkim umárł 1610. w z grzybiałey ſtárości, pochowány w Krákowie u S. Troycy, corka iego byłá w Fraucymerze krolowy Konſtáncyi żony Zygmuntá III. *to Baran.* iam go opuścił między Woiewodámi Inflantſkiemi: *Okolſki* powiada, że z Inflantſkiego Woiewodztwá przenioſł ſie potym ná Połockie, ale *Baranowſki* ktory go znał, nic o tym nie piſze, y po te czáſy Sapieha ná Połockim krześle ſiedźiał. Jeſzcze zá Zygmuntá Auguſta, ten Máciey w Inflanciech ták Polſkiey iáko y Litewſkiey Kawáleryi regimentarz pod Rumborkiem, Hadzelem, Rákoborem y indźiey z Moſkwa ſię mężnie potykał: á gdy Zamek Sancel Car Moſkiewſki ſtem tyſięcy ſwoich uzbroiony, zamyślał pośieść, on go odebrał Moſkwie y poſiadł 1577. Zamek Orle nazwany v Bebel teyże Moſkwie wydarł, y wyciawſzy tam nieprzyiacielſkie woyſko, drugich w niewola zabrawſzy, z ktorych przednieyſzych

krolowi odeſłał, ludźmi ſwoiemi te fortece oſadźił. Kieſę miáſto w Inflanciech lubo od Moſkwy iuż rożnemi inſultami zkołatane utrzymał y obronił: z Jędrzeiem Sapieha Woiewodźicem Nowogrodzkim, á drugi raz z Alexándrem Chodkiewiczem Stároſta Grodźieńſkim dźiałá y wſzyſtkę amunicya zabrawſzy Moſkwie, do Wilna z niewolnikámi Krolowi poſłał 1578, w naſtępuiacym záś roku wſzyſtkę im żywność pod Bierzonámi odebrał: á drugi raz w małey ſwoich liczbie dźieſięć tyſięcy Tátárow, ná ſukkurs Moſkwie idacych wyciał: w roku 1580. wpadſzy w gránice Moſkiewſkie ogniem y mieczem wſzyſtek ten tam kray zniſzczył. Aſkarod y zamek Lenward obległ y gwałtem wźiał. Krol Stefan ſzácuiac ſobie w nim rycerſkie ſerce, dał mu wieczna darowizna zamek Bebel y wiele inſzych, nád to ſtaroſtwo Rumborſkie. Woyciech brat Mácieiá rodzony, Rotmiſtrz y mąż ſławny, nierozdźielny bráterſkich zwycięſtw towárzyſz, miał ſwoie opátrzenie od Krolá w Inflanciech 1583. Stániſław y Remigian w Wielkieypolſzcze bracia rodzeni. Z tych Remigian w roku 1643. deputatem był ná Trybunał Koronny. Stániſław Opat Bledzewſki umarł 1641, Jeremiaſz miał za ſoba Bakowſka Podkomorzankę Pomorſka herbu Ryś pozoſtáła wdowę po Mikołáiu Czapſkim. Jan Zofią Báránowſką herbu Ráwicz. Adam naprzod Sumińſka herbu Leſzczyc, zniey zpłodźił corek trzy Konſtáncya Káźimierzowi Bartſkiemu herbu Szaſzor, Urſzulę Páwłowi ,Chmielowſkiemu Podſtolemu Bráctáwſkiemu, Katárzynę Jozefowi Grochowickiemu zaślubione. Po Sumińſkii poiał Kárwoſiecka, z tey corka Tereſſa Godźimirſka. Po Kárwoſieckii Kátárzynę Swięcicka herbu Jáſtrzębiec, z tey ſię zoſtał ſyn Jan. Antoni brat Adámá miał za ſoba Siedlecka. Stefan Dębińſki przybrał ſobie w dożywotnia przyiaźń Witkowſka z tey było dwoch ſynow, ale oba bezpotomni, Zygmunt tákże Witkowſką, N. Podkomorzyc Sendomirſki Zofią Witkowſką, zábity pod czás inkurſyi Szwedzkiey 1645, zoſtáwił ſyná Páwłá. Okolſki do tychże Dęmbińſkich pociaga Wincentego Kotá Arcybiſkupá Gnieźnieńſkiego, ale to ieſt przeciwko wſzyſtkim hiſtorykom náſzym, ktorzy o nim świádczą, że był herbu Doliwa, gdźie y ia o nim mowić będę. Biſkupá też Przemyſkiego bez imienia, bez roku do teyże Familii przypiſał, ale niewinnie. I owſzem y Jákub o ktorym ſię tu ná poczatku mowiło, náprzod Podſkárbi Koronny, á potym Káſztelan Krákowſki, zda ſię nie należeć do tego Domu, fundament tego mam z ſamegoż Okolſkiego tom: 2. fol: 303, gdźie między inſzemi Odrowazámi podpiſał fundacya klaſztoru Mogilſkiego w roku 1462. w te ſłowá. Jacobus de Dębno alias Szczekocin Regni Poloniæ Theſaurarius, Capitaneus Sandecenſis & Biecenſis & Regiæ M.. Pincerna Supremus. Dla rozeznania tedy lepſzego, trzebá wiedźieć, że ſię zdawna niektore Domy piſały z Dębna albo Szczekocina y ci byli Odrowazowie, drudzy tákże z Dębná y ci byli herbu Dębno, inni z Dabna y ci Doliwczykowie, Inni z Dębian y ci Ráwiczowie y Nieczuiowie o ktorych nizey. Byli też ná Slaſku Dębińſcy z Dębina ná Strzelnie, o ktorych *Paprocki in Stromatibus* świádczy, niewiem ktorego herbu.

*DĘBINSKI *herbu Nieczuia* w Krákowſkim y Sendomirſkim Woiewodztwách. O tych ani Páprocki ani Okolſki nie piſał, piſzą ſię tákże z Dębian. Tych czáſow ieden z nich ieſt Káſztelánem Bieckim, ſyn iego Stároſtą Czchowſkim, Stefan Kánonikiem Krákowſkim, Infułatem Proboſzczem Tárnowſkim. Jozef Dęmbińſki miał za ſobą Dęmbińſką Elżbietę Łowczankę Krákowſką herbu Ráwicz, z tey ſynow czterech Antoni, Stefan, Fránciſzek y Hieronim. Sebaſtyan Miecznik Zakrocimſki 1674. N. Dembińſka Káſztelanka Biecka, byłá zá Alexándrem Komorowſkim dźiedźicem ná Slemieniu.

*DĘBNICKI *herbu Poray* z Dębnice z Wielkiey Polſki pod Gnieznem, dom ſtarodawny y znáczny, z tych Stániſław Dębnicki przenioſł ſię w Krákowſkie, dźiedźictwo iego Mydlniki máiętność mila od Krákowá, z Zofii Báránowſkii herbu Ráwicz, zoſtáwił ſyná Stániſłáwá, y corki dwie. Zofia byłá zá Przecłáwem Járockim, Anna za Bártłomieiem Rádwáńſkim. Stániſław trzy razy ſluby małżeńſkie ponawiał, raz z Zofią Járocką, drugi raz z Palczewſką, ktora Minocką zrodźiłá, trzeci raz z Zofią Pruſzkowſką pozoſtáłą wdową po Minorze, zpłodźił trzech ſynow, Kryſztofa Janá y Samuelá y trzy corki Urſzulę, Izábellę, y Bogumiłę *Bárán:*

Dębno Herb.

MA bydź krzyż biały przez cáła tarcza, ták wſzerz iáko y wzdłuż rozciagniony, ná lewym iego boku ſpodem, Abdank biały w polu czerwonym, pod herbem y korona, między dwiema bawolemi rogámi krzyż kościelny; ták go opiſuia. *Paprock: w Gniazdzie fol. 1040 y 1172. O herb: fol: 297. Okol: tom: 1. fol: 141. Mſ. P. Koiałow.*

O poczatkách tego herbu nie zgadzáia ſię autorowie. *Paprocki naprzod w Gniażdzie cnoty*, z tey okazyi nabytym go bydź twierdźi. Gdy w roku 1243. Tátárzy, wielkiemi gminámi w Europę wpadli, pierwſza ſię im ná łup doſtálá Polſka, á w niey klaſztor S. Krzyżá ná Łyſey gorze pod Sendomirzem, z ktorego między inna zdobycza, drzewo Krzyża Swiętego w złoto y kámienie drogie opráwne, świętokradzka ręka wynioſłá, y az do Tártáryi wielkiey zaprowádźiłá. Bez żadney czci y honoru, iáko u Poganow, ta święta Relikwia byłá, czego mſzcząc ſię ná nich ſpráwiedliwość Boſka, powietrzem ich chloſtáć poczelá; ktore gdy codźień gorę biorac, ſiła mogiłámi wielką liczbę ludźi przyſypało, Chan Tátárſki, wrożkow ſwoich radźił ſię, co za przyczyna ták ciężkiey w Páńſtwie ſwoim klęſki bydź mogłá; wſzyſcy ſię ná to żgodźili, ze ſię Bog Chrźeściańſki gniewa ná nas, o zabránie czegos z iego kościołow: poświadczał toż ſámo, Chrześcianin w niewola od nich zabrány, y tę wſzyſtkę plagę Boſką, ná to naybárdźiey zwalał, że drzewo to, ktore Chryſtus krwia ſwoia ná nim umieráiac poświęcił, złupione y zabrane u ſiebie trzymáli. Dla tego zagęſzczoną między Tátárámi śmiercią przeſtráſzony Chan, co prędzey ſzukáć go, y znaleźione do Polſki z poſzánowániem odeſłáć umyślił. Podiał ſię tey funkcyi znaczny między niemi ieden, z perſwazyi pewney w niewola zabraney Polſkiey Pánienki z ſzlácheckich rodźicow urodzoney; z ktorą w komitywie do Polſki go odprowádźił. Oddawſzy święte ſwemu mieyſcu drzewo, y ſam też z namowy teyże Pánny, á potym ſwoiey małżonki wiárę Chrześciańſką przyiał, od Xiążęcia Polſkiego mile przyięty: bo mu zamek Dębno od ktorego potym ſukceſſorowie iego długo ſię piſali z Dębna, y z innemi obſzernemi włościámi dárował; nad to w herbie krzyż mu nadał, ktory od tegoz zamku Dębno, Dębnem nazwany. Wdźięcznym ſię potym ſtawił tych łaſk BOGU: kiedy kilka kościołow z ſwoiey własney fortuny wyſtáwił. BOG mu nie mniey y wdalſzym progreſſie życia ſzczęścił: ná dworze albowiem Monárchy Polſkiego, w wielkich reſpektách będąc, z nienawiści gdy mu Abdanczyk nierowność urodzenia, czy kondycyą Tátárſka wyrzucał, ná poiedynek go wyzwał y pokonał: dárował ci wprawdźie życiem adwerſarza ſwego z rozkazu krolewſkiego, ná pámiatkę iednák tey ſwoiey dźielności Abdank mu pod krzyżem przydány. W poślednieyſzey iednák o herbách edycyi popráwił tey ſwoiey narrácyi tenże autor, á náprzod powiáda, że ten przezacny tego kleynotu przodek, Dembrot ſię zwał, potym, że nie był rodem Tátárzyn, ale Polak w niewola zabrany z drugiemi do Tátar, dáley że ta Pánná byłá herbu Abdank dźiedźiczka ná Dębnie, ktora gdy poiał, do krzyżá od Monárchy Polſkiego ſobie zá herb pozwolonego, y Abdank tym kſztałtem iáko widźiſz przyłaczony, do niego odebráł, herb záś od iey dźiedźictwá Dębno zawołany: Tegoż zdánia Okolſki z Páprockim iuż ſię popráwuiacym.

Stryikowſki lib: 13, cap. 2. *Koiałow part.* 1. *Hiſtor: Lith: lib. 9. Ruffinus in Hiſtor. Ligni S. Crucis. Hiſtorya albo krotkie zebránie o Drzewie Krzyżá S. z Kroniki Ruſkiey Janußa Xiażecia Oſtrogſkiego y z Latopißow Litewſkich*, tę wſzyſtkę hiſtoryą zwalaia ná rok 1384, kiedy Litwa z Jagełłem Xiażęciem Litewſkim do Polſki wpadſzy, klaſztor Benedyktyńſki z drzewá Krzyżá Swiętego złupili, ta święta zdobycz doſtała ſię iednemu z Pánow Litewſkich Dowoyna, czy Donoiow, iáko Ruś piſze, nazwanemu; atoli powietrzem za to zkarani, z inſtynktu Boſkiego od Pánny wielkiey fortuny dźiedźiczki herbu Abdank w niewola zábraney przeſtrzeżeni, gdy Dowoyna Krzyż Swięty do Polſki odprowádźiwſzy, Łyſey gorze oddał, Pánnę tę w małżeńſtwo ſobie zaślubił, chrzeſt w przod przyiawſzy, herbem na tę formę nadany, iáko tu widźiſz. Aleć w Litwie Dowoynowie herbu Szeliga, á nie Dębno zażywáia oczym niżey: co ſię też tycze roku 1384. y czaſow Jagełła Krolá, to ſię utrzymáć nie może, żeby dopiero w tym wieku herb Dębno miał wźiać ſwoie poczatki; bo to ieſt pewna, ze dawniey przed tym rokiem, iuż herbowni tego Domu, w tey Oyczyźnie kwitneli, iáko to Zbigniew z Oleśnicy, dźiad Zbigniewa Oleśnickiego Kardynáłá, ktory w roku 1359 w Wołoſkiey pod Bukowiną potyczce ryceríko ſtawał, iako o tym y iego przodkach obſzerniey znaydźieſz pod Oleśnickiemi; *a Nakiel: w Miechovii fol:* 70. z ſtarych monimentow ſwego konwentu dowodźi, że Zyra Woiewodá Mázowiecki, opiekun Leſzka Białego ieſzcze niedoroſłego, tego Domu y herbu Familiant, iuż koło roku 1178. kwitnał; co znać z katalogu Patryarchy Jerozolimſkiego w tymże Nakielſkim

kielſkim, w ktorym iego ſzczodrobliwość ná klaſztor Miechowſki świeżo fundowány ſławi, kiedy mu dwie wśi wieczna darowizna zapiſał, to ieſt Samogoſt y Stawiany, luboć Samogoſt w krotce od tego konwentu odpadł. *Nakielk: fol.* 115. Rzadził ten Zyra zá Leſzka, cáła Kuiáwſka y Mázowiecka źiemia: támże wſpomina ſyná iego Ottona. A u *Pretoriuſsa lib: 2. cap. 4.* ná liście Konráda Xiażęcia Mázowieckiego, ktorym Krzyżakom Chełmińſka źiemię oddáie 1228, znayduie ſię inter præſentes, Zyra Podczaſzy Xiażęcy, rozumiem że ſyn albo wnuk pierwſzego Woiewody Mázowieckiego Zyry. Tomáſz herbu Dębno był Káſztelánem Poznáńſkim 1471. *Sarnicki lib: 4.* rozumie, że Dembrot wzwyż wſpomniony y iego potomſtwo z Gothow ida. Z Sárnickiego tedy y Nakielſkiego trzebaby mowić, że daleko dawnieyſzy ten Dom, niżeli chce Páprocki albo Stryikowſki. Długoſz piſze, że, z tego Domu byli, *Viri audaces, vehementes, & ad iram proni.*

Herbowni.

Bochotnicki
Borowiecki
Ciemińſki
Czayka
Czaykowſki
Czermińſki
Czymińſki
Gologorſki
Koreywa
Krzyżanowſki
Natkowſki
Oleśnicki
Potworowſki
Pozowſki
Sienińſki
Stoiewſki
Skrońſki
Sulimowſki

DĘBOŁĘCKI *herbu Prawdźic.* Jedneyże dźielnicy z Konoiádzkiemi, iáko świádczy Mſ. o Familiach Pruſkich, Okolſki tákże lubo ich ná ſwym mieyſcu opuścil, przecięż pod herbem Topor powiada, że Jakub Konoiadzki, pierwſzy nazwány Dębołęckim (luboć inni ich piſza Dębołęſki) miał za ſobą Decyuſzownę Bárbárę Wielkorzadczankę Krákowſka. Acta Grodzkie Oſtrzeſzowſkie tranſakcya Domu tego zapiſały w roku 1602. Jędrzey z Konoiad Dębołęcki 1633, wydał wierſzem Polſkim, *Wrożbit boiu Moſkiewſkiego* X. Woyciech Fránciſzkáńſkiego Zakonu Doktor podał do Druku, *Wywod Jedynowładnego pańſtwa świata, w ktorym pokazuie, że* nayſtarodawnieyſze w Europie kroleſtwo Polſkie, *in 4to w Warſzawie* 1633.

*DĘBOLI *herb* ich dwá Lwy, ieden z iedney, drugi z drugiey ſtrony, wſpięci do gory, w przednich łapach, trzymáia lichtarz. Ten herb przynioſł z ſoba do Polſki Henryk Debeaulien (albo iáko go Káźimierz w ſwoim liście y przywileiu zowie Deboli, y iuż to zwyczaynieyſze nazwiſko ná ſukceſſorách iego dźiedźiczy] Oberſzterleitnant w woyſku koronnym przez lat wiele, zá co otrzymał indigenat ná Seymie 1662. *Conſtit: fol:* 36. oczym y ia mowiłem w pierwſzym tomie fol: 58, był potym Stárosta Tczewſkim, á z Kátarzyny Orchowſkii dwie corki zpłodźil, iedna z nich ſterilis zeſzła, druga Plemięcka. Synow záś trzech Stefan ſterilis, Káźimierz miał za ſoba Brocka z tey był ſyn Fránciſzkan. Mikołay z Alexándry Goſtomſkii, ktora Anna Orzechowſka herbu Okſza Sędziankà Ziemſka Przemyſka urodźiłá, zoſtáwił dwoch ſynow, Adámá Soc: JESU, y Antoniego, ktory z Anną Białoglowſka wſzedł temi czáſy w kontrákty máłżeńſkie.

Dęborog Herb.

MA bydź pieniek dębowy, w źiemię wkorzeniony, z ktorego śrzodka dwa ielenie rogi wychodzą, ieden ná prawą ſtronę, drugi ná lewa w polu niebieſkim, ná hełmie nád korona pięć pior ſtruſich Okolſki zkłáda, *tom:* 1. *fol:* 148. *Páproc: w Gniaździe fol:* 1252. *o herb:*

fol:

Ce Livre est destiné pour Mr de Kolakowski directeur de la Chancellerie en fait de souvenir par A. [illegible] Curé [illegible] à Thorn 1842.

fol: 588. *Kleynoty fol:* 46. Poczatek herbu tego, piſarze naſi ten zákłádáia. Zygmunt Auguſt Łowczemu ſwemu, ktory ná łowách bedac, tákim kſztałtem iáko widźiſz w herbie, pieniek dębowy znalazł, ták że z niego zdały ſię ielenie rogi wyroſnać, znalazł y krolowi ofiárował, tenże ſam pieniek zá herb nadał. Przecięż żaden z authorow nie piſze, ktoryby ſię tym herbem Dom ſzczycił.

DĘBOWSKI *herbu Jaſtrzębiec* pod Opocznem. Z tych Benedykt dźiedzic ná Zychorzynie 1599. Dębowſki. *Acta Caſtren: Opocznen.* Jeden z nich miał za ſoba Kátárzynę Báránowſka herbu Rawicz, ktora potym poſzłá zá Piotrá Łagewnickiego *Baran.*

DĘBOWSKI *herbu Jelita* od Dębowſkiey gory tego nazwiſká nabyli w Woiewodztwie Łęczyckim. Z tych Jędrzey Dębowſki u Zygmuntá I, był Dworzaninem y Stárosta Rubieſzowſkim, wźiał potym Káſztelánia Bełzka aż y Woiewodztwo Bełzkie, z ktorym tytułem podpiſał reſtytucya Podlaſza 1569. *Conſtit: fol:* 154, corká iego Zofia z Jędrzeiem Tęczyńſkim Woiewoda Krákowſkim dożywotnie zmowiona. Drugi tegoż imienia Jędrzey Dębowſki náprzod Káſztelan Brzeźińſki, z ſeymu 1564, naznáczony do luſtrácyi dobr krolewſkich w Mázoſzu. *Conſtit. fol.* 40. był potym Káſztelánem Sieradzkim y Stárosta Łęczyckim 1569. *Conſtit: fol:* 154. żył ieſzcze 1576. oczym *Conſtit. fol.* 271. corká iego Gomolinſka. Tomáſz náprzod Cześnik Łęczycki *Conſtit:* 1564. *fol:* 40, potym Sędźia Ziemſki Łęczycki 1569. *Conſtit. fol:* 171, Dębowſka byłá zá Niſzczyckim Woiewoda Bełzkim *Geneal: Niſzczyc:* Adam z Sulkowic, Jákub, Alexánder, Woyciech, Márcin, Wáleryan, z Woiewodztwem Łęczyckim piſali ſię ná elekcya Janá Káźimierzá Krolá 1648. Fránciſzek Rektor Łucki in Societate JESU. Dębowſka Laſſoty Dźiałyńſkiego małżonka. N. Sędzia Płocki, ſyn iego Antoni Referendarz Koronny temi czáſy, żoná Rupniewſka Podſtolanka.

*DĘBOWSKI *herbu Prus 2do albo Wilczekoſy* iam widźiał w Przeworſku u OO. Bernárdynow nádgrobek wyſtáwiony z tym herbem, Márcinowi Dębowſkiemu mężowi Rycerſkiemu, ktory ná Podolu o Oyczyſte gránice mężnie pier-

I fi

ſi ſwych nadſtawial, nátychże OO dobroczynny. Są y w Litwie Dębowſcy, ktorego iednák herbu, wiedźieć nie mogę. Z tych Woyciech Stolnik Nowogrodzki z Nowogrodzkim Woiewodztwem piſał ſię ná elekcyą Janá Káźimierzá.

DĘBSKI *herbu Prawdźic* w Płockim Woiewodztwie. Márcin Dębſki od X. Káſprá Náháiuſa Soc: JESU. do iedności kościelney przeciągniony, obiecał był BOGU kościoł fundowáć y nadáć, ale gdy od iuż zaczętey obietnicy, ręki umykal, niebeſpieczna choroba zciśniony, w záchwyceniu będac, przed Trybunałem Sędźiego BOGA ſtanał, ná ktorym do ciemnego iákiegoś więźienia był oſadzony. Tym czáſem, ſędźiwy iákiś kapłan, zá nim ſię przyczyniáć począł, ná ktorego inſtáncyą od taráſu uwolniony, gdy ſię go pytáią, iákieyby był wiáry, odpowiedźiał, ták wierzę, iáko mię Xiadz nauczył. Byl ná ten czás y ſtał támże przy Sędźim, nic pewnieyſzego że X. Káſper Nahaius, iego w duchu nauczyciel: ná co Sędźia: ale cię Xiadz tego nie uczyl, żeby ślubow Bogu raz uczynionych nie dochowywáć albo zaniedbywáć! Wielka w tym trwogá ná te ſłowá y boiazń ná niego padłá, y mięſzác go poczełá: przecięż proſił o dilatę czáſu, żeby mogł to wykonáć, co zaczał; pozwolono mu, zaczym przyſzedſzy do ſiebie, nazáiutrz zupelnie ozdrowiał, wſzyſtko co widźiał X. Káſprowi opowiedźiał, á potym y wykonal. *Annales Provinc: Pol: S. J. 1595.* Páweł Biſkup Laodycki Suffragan Kánonik y Officyał generalny Krákowſki, potrzykroć ſede vacante adminiſtrator Biſkupſtwá Krákowſkiego, że byl tego herbu y Płoczánin, świádczy o nim nadgrobek ktory mátce ſwoiey w Krákowie u S. Troycy wyſtáwił. umárł 1613. lat maiac 79. y mieſięcy ośm *Starowol: Monum:.* Mátheuſzá y Piotrá Dębſkich, ná expedycyi Moſkiewſkiey zá Stefaná Królá wſławionych Rotmiſtrzow w pieſzych regimentách, ſławi *Paprocki fol: 417.* Márcin Podſędek Ziemſki Płocki, Stániſław Podczáſzy Płocki 1606. posłowie z Płockiego do Rokoſzanow. Woyciech 1632. Márcin 1674. Janá III. podpiſał elekcyą z Płockiego.

*DĘBSKI *herbu Rádwan* w Ziemi Przemyſłſkiey Jan Dębſki Suffragan Przemyſłſki ktorego ſynowiec Jerzy in Societate JESU Teologiczna y Káznodźieyſka kátedra niezfatygowány, Rektorem rzadźił Collegium Przemyſłſkie, y Kroſieńſkie, umarl 1733, wydał do druku, Troiáki Pokłon, Kázania ná niedziele w Káliſzu 1725. in fol: Drugi zaś Tom kázań, pod tymże tytułem w Sendomierzu 1729. in fol. Sioſtrá Jerzego Xienia u Benedyktynek w Przemyślu, brát Káźimierz w Krákowſkim oſiadł. Są y w Litwie Dęblcy, z tych Stefan 1632. Stániſław Chorąży y Poſeł Upitſki 1648. z Woiewodztwem Trockim podpiſali elekcye. N. Dębſka Fránciſzká Ligęzy małżonka.

DECIUS *herbu Topor* á po Polſku Dycź. Rzymſka to kiedyś familia ſtarodawna, ktora z rázu Koſę w herbie ſwym noſilá, potym z Ceſarzow Rzymſkich łáſki, orzeł im o dwoch głowách nadány, ktorego połowa czerwona, w białym polu; połowa biała, w czerwonym polu. *Okolſki tom: 3. fol: 67. pod herbem* Topor, kłádźie liſt Zygmuntá I. Królá Polſkiego, w ktorym approbuie, liſt od Tęczyńſkich dany Ludwikowi Decyuſzowi, ktorym go do herbu ſwego Starza y do familii przyimuia, y że wſzyſtkim iego potomſtwem: támże o ich urodzeniu zdawna ſzlacheckim, herbie y zaſługách namienia. Pierwſzy tu z tego Domu w Oyczyźnie náſzey ſtanał koło roku 1500, Jodocus Ludovicus Decius Comes Lateranenſis & Imperialis Palatii, tego hiſtorya ieſt w druku ná troie podźielona, to ieſt: *de Antiquitatibus Polonorum, de Familia Jagellonum, de Sigismundi I. Regis temporibus*, rázem wydáná w Krák: in fol: z Miecho-

wity

wity hiſtoryą ná końcu 1521. Jegoż práca *Diarii, & eorum quæ memoria digna in Nuptiis Sigismundi I. Regis & Bonæ Mediolani Bariq; Ducis, geſta, in 4to Cracov: typis Hieron: Victoris 1518.* Zoſtáwił z Anny Rożnowny herbu Gryff trzy corki: z tych Bárbárá doſtáłá ſię Jákubowi Dębołęckiemu albo Konoiadzkiemu herbu Prawdźic, Anna Káſprowi Stániſłáwſkiemu herbu Piláwa Podkomorzemu Sánockiemu, Elżbieta zakonny ſobie ſtan obrałá w Toruniu. Z teyże Rożnowny był ſyn, Juſtus Ludovicus Decius Sekretarz krolewſki, Zupnik Wielicki Woyt Piotrkowſki, mąż y w náukę y w doſtátki obfituiacy, z Krupczanki de Moykowice herbu Krupek zpłodźił trzy corki, iedna Joachimowi Glińſkiemu Jáſtrzębczykowi, druga Hieronimowi Paczkowi herbu Orla, trzecia Jerzemu Trzebińſkiemu zaślubione. Synow tákże trzech, z tych pierwſzy, Juſtus Decius Wielkorządzca Krákowſki y Sekretarz krolewſki, Woyt Piotrkowſki, ſą liſty Erázmá Roterodámá do niego piſane między innemi *lib: 20. fol: 755.* Wſpomina go Przecław Moiecki 1569, niewiem czy nie iego ſyn, Mikołay Dicius Dźiekan Wileńſki, Doktor Teologii umárł 1629, czterdźieści y trzy lat w tey Kápitule zaſłużony, ale y Collegium Wileńſkie náſze, iego biblioteką znácznie wſpomożone. *Gratiæ ſecular: Starowol: in Monum:* kłádźie iego z Wilenſkiey kátedry nadgrobek. Jan Decius drugi ſyn Sekretarz Krolewſki, dowcipem, obyczáiámi, ięzykámi rożnemi, dworom Páńſkim miły, umárł bezżenny, nadgrobek mu piſał, *Triceſius lib: 2. Epigrammatum* Trzeci Ludwik Wielkorządzca Krákowſki, Zupnik Wielicki, umarł ſterilis.

Dederkało Herb.

w Metryce Wołyńſkiey 1528 czytam, Janka Dederkáłá y Fiedŏrá Ziemianow támecznych: *y Okol: tom: 2. fol. 388* wſpomina, że Dederkałowna corka Dámiana byłá zá Iwánickim Eliaſzem. Fedorá zá Alexándrem Uſzákiem Kulikowſkim. *Hiſt: Coll. Oſtrog:* Woyciech leży w Oſtropolu.

DEDYNSKI *herbu Gozdawa*, inni piſzą Dydyńſki po rożnych Woiewodztwách rozmnożeni. Piotr Piſarz Sanocki 1541. Jozef Dedyńſki Podſędek Sanocki z

Tárno-

Tárnowſkii herbu Sas, zoſtáwił ſyná Páwlá, ten rycerſka tráktuiac od Tátárow w niewola był wzięty. Piotr umárł 1586, ná kościoł náſz Jároſłáwſki S. Janá dobroczynny, w ktorym pochowány leży; miał rodzonych bráci piaciu: *Hiſtor: Coll. Jarosl:* Stániſław w ziemi Przemyſłkiey, żona iego Anna Leſka, ktora mu przykłádnym życiem, wiele do świętſzego życia pomogłá; z tey miał corkę Zophia, ta w Lubelſkim S. Brygitty Klaſztorze, ná wieczna ſłużbę Bogu zamknęłá ſię: ſynow záś trzech, z tych Łukaſz Proboſzcz Sendomirſki Sekretarz Krolewſki, náuki wytworney y biegłości w práwie 1620. Stániſław brat iego, poiał Elżbietę Lanckorońſka, tę do práwowiernćy wiáry kátolickiey, maż pobożny náwrocił. Jan trzeci brát: *Cichocki Alloq: Oſecen: lib: 2. cap. 11.* Jerzy naprzod Stolnik, á potym Káſztelan Sánocki, ná Pokucie ſię wynioſł z Elżbiety Wyſockii ſyn iego Jerzy Podczáſzy Hálicki, potym Sędźia Ziemſki Podolſki, naoſtátek Podkomorzy Podolſki, ná rożnych ſeymách poſłem ſtawał, ná Trybunale Rádomſkim Sędźia *Conſt: 1629. fol: 7.* ofiárowáno mu Káſztelánia Kámieniecka, ale iey przyiać niechciał: w Dobrách ſwoich Borſzczow nazwánych, otrzymał ſkład win y miodow Wołoſkich, *przez Konſtytucya 1635: fol: 37.* W tychże dobrách kościoł y zámek wymurował, walem opaſáł y ozdobił, maż wymowy gładkiey, ludzkości oſobliwſzey, z Lubienieckiy zoſtáwił corkę Wołucka. Jágnieſzka Dedyńſka Przecławа Minockiego Stolnika Sendomirſkiego *Baran:* Dedyńſka Piſarzowna Sanocka Janá Boreyka Káſztelána Brzeźińſkiego, małżonki. Bárbára, Anna, Dorota, Jádwiga, Kátárzyna zakonne ſobie życie obrały we Lwowie u Wſzyſtkich SS. Bárbára ná świecie Pánieńſkie życie prowádzac, kościoł Jároſłáwſki MARYI Pánny bogato przyſtroiwſzy umárłá 1643. *Hiſtor: Coll: Mari.* Jákub z Ziemi Wiſkiey, Jerzy Komornik Podolſki z Smoleńſkiego podpiſali elekcya Janá III. Máciey z Ruſkiego, Jan z Sendomirſkiego Włádyſłáwá IV. Jozef Cześnik Sánocki, żona Máryanna Białyńſka; Jerzy, ktorego żona Bydłowſka herbu Topacz: ktoryś z nich miał za ſoba Annę Wilczopolſka. Jędrzey Woyſki Przemyſłſki z ſeymu 1703. Kommiſſarz ná uſpokoienie rożnic między Ziemiami Ruſkiemi y Węgrámi *Conſt: fol: 22.* Márcin Deputat ná Trybunał koronny 1725. Tereſſa Zakonnica Sadecka 1701. Jácek w Zakonie náſzym ſlubem ſię obowiazáwſzy mnieyſzych ſzkoł do śmierci uczyć, iák wiele ta ſwoia pokora profitował przed Bogiem, zeznał, pokazáwſzy ſię po śmierci, umárł w Oſtrogu 1713.

*DELATI Jan Delati Kápitan w woyſku Litewſkim, w expedycyách Moſkiewſkich y Kozáckich doznaney odwagi y męſtwá, nobilitowány ná ſeymie 1662 *Conſt. fol. 22*, ktoremu przydáia, że był Minierem, y że gdy minę do Zamku Wileńſkiego zapalał, z dźiałá mu rękę uſtrzelono.

*DELPACY *herbu Gozdawa* Fránciſzek Delpacy ná ſeymie 1658, otrzymał indygenat, á ponim Wáwrzyniec brát iego rodzony ſtryieczny, dla męſtwá ſwego do teyże prerogátywy przypuſzczony *przez Konſtytucya* 1662 *fol: 40*, był Kápitánem ná ten czás pieſzym, w Czehrynie ná præſidium, Oyczyźnie tey dobrze zaſłużony, zdawna to byłá ſzláchtá Niemiecka, *iáko świadczy* Konſtytucya *1667. fol. 192.* przyſzedſzy potym do Polſki, w Krákowie naprzod byli oſiedli. Widźieć podźiś dźień ná Bielánách pod Krákowem u OO. Kámedułow, káplice S. Romualda z wyzłoconym ſklepieniem, z miedźianymi drzwiámi, mármurem opaſana, wytwornym pedzlem ozdobiona, nákłádem Ráphałá Delpacego Ráycy Krákowſkiego, kędy herb iego táki, trzy lilie rzędem podle ſiebie, iákby ná iednym paſie złożone, wſzerſz przez tárczą 1643. Ná nadgrobku záś Łukaſza Delpacego w rynku u Pánny Máry: tym kſztałtem herb położony,

to ieſt ſa dwie linie, w ieden anguł, proſto końcem do gory patrzacy, ná iedney ſtronie práwey trzy lilie, ná drugiey trzy roże wyrobione, podle ſiebie ciagiem idą. Ambroży Delpacy Zakonu S. Romualda 1639. *in Diva Mislenicenſi.* Modeſtá Delpacowna Zakonnicá u S. Agnieſzki w Krákowie 1631.

Denis Herb.

* Ma bydź w polu błękitnym Krzyż złamany nád gwiazdą, w hełmie pięć pior ſtruśich. Tego kleynotu zdawna zażywáia w Brzeſkim Woiewodztwie Deniſzewiczowie. Z tych Piotr, ktorego wſpomináia *Konſtytucye 1648*, pogrzebiony ieſt w Kobryniu, w kościele farſkim. Piotr drugi z Woiewodztwem Kiiowſkim podpiſał elekcya Jana III. *Koiałow in Mſ.*

DENISZKO *herbu Wnkry* patrz Mokoſiey.

DEPULT Wáwrzyniec Depult z ziemi Socháczowſkiey podpiſał elekcya Janá III.

DEREWINSKI *herbu Korczak* ná Wołyniu, Okolſki ich piſze Drzewińſki, inni Drewińki. Wáwrzyniec Derewińſki Podczáſzy Wołyńſki, poſeł ná ſeym 1623 y 1631, ztamtąd náznaczony do rewizyi Xiag Ziemſkich y Grodzkich Krzemienieckich, *Conſt: fol: 28.* y 1632 poſeł ná konwokácya. *Acta interregni* Mikołay Poborca łánowego ná Wołyniu 1624, *Uniwer: Pobor:* Jędrzey, Páweł 1632.

DERGON *herbu Ráwicz* Páwłowi Dergonowi ſwemu przyiacielowi, 1541 Dániel Zabińſki Kánonik Kuiáwſki, położył nadgrobek w Włocłáwku, przecięż Okolſki ná mieyſcu, piſze ich Derkon.

*DERMONT *herbu Korczak*, atoli z ta odmiána, że pod Wrębámi, (ktore od dołu mnieyſze, á coraz do gory więkſze bydż powinny) kłáda proſto herb Abdank, á ná hełmie trzy piora ſtruſie: *Tak go opiſuie Koiał in Mſ.* bo naſi Piſarze o nich milcza. Przydomek máia Dyrmunt Siwicki, Mikołay Kánonik Wileńſki Archidyakon Ruſki, pierwſzy Adminiſtrátor Biſkupſtwá Smoleńſkiego *ſede vacante*, umarł 1650, iáko z iego nadgrobku w Katedrze Wileńſkiey

ſkiey wypiſał *Starowol: in Monum:* Tomáſz 1648. Niewiem czy nie tu należy, Demut Melchior Ludwik Pułkownik w woyſku Litewſkim przed rokiem 1662 zmárły, czy też w okazyi zábity, *o ktorym Konſtytucya tegoż roku fol. 16.*

*DERNAŁOWICZ *herbu Lubicz*, w Xięſtwie Litewſkim. Sámuel Dernałowicz Poborca kontrybucyi w powiecie Oſmiáńſkim 1661. *Conſtit. fol. 6:* Jerzy Stolnik Kiiowſki 1691. Adam 1700.

DERSZNIAK *herbu Korczak ná Ruśi.* Dom pod tym imieniem ſtárodawny: bo Herburt y Bielſki świádcza, że w roku 1120 Derſzniak Boleſłáwá Krywouſtego w ciężkim rážie obronił. Iwáná y Wáſila, działy wſpomináia w roku 1348, 1393. Piotr Woyſki Samborſki, Stániſław Podkomorzy Przemyſłki. Wálenty mąż rycerſki zoſtáwił ſyna Stániſławá. Piotr z Odrowazowny zoſtáwił trzy corki, Bárbárę, Trzcińſka, Annę Fredrowa, y Dorotę Trzecieſką. Mikołay brát Piotrá, Sędźia Ziemſki Przemyſłki, zpłodźił Stániſłáwá y Janá bezpotomnych, dworzaninow Królá Auguſtá y Regimentárzow ná Moſkwę. Wálentyn trzeci brát, z Pieniąſzkowny miał ſyná Stániſłáwá. Jácek poſeł z Ruſkiego Woiewodztwá ná ſeym 1629, ztamtąd deputowány ná Trybunał Rádomſki *Conſtit: fol. 7.* Alexánder z Rokitnic Káſztelan Małogoſki 1676. *Conſtit: fol. 9.* Stániſław Stároſtá Rádoſzycki deputat ná Trybunał koronny 1691, żona iego Barbára Morſztynowna, z tey corka iedna Janá Dobieckiego, druga Zofia Konſtántyná Kárśnickiego Woyſkiego Oſtrzeſzowſkiego małżonki.

*DESIER *herb* Jan Oberſzterleitnant, w woyſku Polſkim cudzoźiemſkim, otrzymał indigenat ná ſeymie w roku 1726: [o czym świádczy Konſtytucya tegoż roku] á to w nadgrodę zaſług ſwoich, iáko gdy w roku 1702 przeciwko rebelizuiacemu chłopſtwu, Zamku Międzybozkiego dotrzymał, y lubo iuż była zhuczała Kozakow kanalia, do fortecy wycieczka wtargnawſzy, dwa znáki ſwoie podnieśli; przecięż zá odwaga iego wypárowáni długim oblężeniem nic nie wſkorawſzy, nazad odeyść muſieli. Od ktorey fortecy utrzymánia, dálſze Woiewodztwá Podolſkiego y Polſki, że záwiſło ſzczęście, ſłuſznie wielu rozumie. Primo voto miał za ſoba Joannę Zielińſka z Cieciſzewſkii urodzona, z ktorey dwie corki zoſtáło, iedna Máryanna Łucya Janá Kampenhauzá Podkomorzego Párnawſkiego, Generála Májora Infanteryi koronney, druga Tereſſa Janá Stryiowſkiego Majora w Regimencie Pieſzym: á po tego śmierci Wáleryana X, Woronieckiego Sędźiego Kámienieckiego małżonki. 2do voto Kátárzynę Bykowſka, ktorá wprzod żyłá z Láſkowſkim Káſztelánem Zakroczymſkim, 2do z Janem Michálem Roſciſzewſkim Stolnikiem Brácłáwſkim. 3tio voto Kátárzynę, pozoſtála wdowę po dwoch mężách Bykowſkim y Pruſzkowſkim. Był ten Deſſier rodem Francuz, Herb iego ieſt tarcza przedzielona wſzerz przez balk żołty czy złoty, ná gornym piętrze, ſa dwie gwiazdy złote, każda o ſześć rogách, pole záś błękitne; niżey pod balkiem pole czerwone, w ktorym kotwicá biała albo ſrebrna, poprzek leży, kołko od kotwicy ná lewey ręce, zaraz z rogu pod balkiem, á z pod kotwicy ná doł ku práwey ręce, nád hełmem ſa trzy piora ſtruſie.

*DESTRAHAN *herbu Brochwicz 4to* Herb ten położyłem tom: 1. tu przydáię że ten kleynot właſny Deſtrahanom z Anglii do nas przenieſionym Jędrzey Deſtrachan, miał zá ſoba Burgrafſką Máryannę, z tey Wiktorya Zakonnicá S. Kláry u S. Jędrzeiá w Krákowie; y ſyn Hieronim in Soc: JESU: z drugiey żony Anny Laſkowſkii, ſyn Jerzy.

DESZKOWSKI *herbu Salámandra* w Podgorzu, atoli Jan Deſzkowſki z Ziemia Ciechanowſką piſał ſię ná elekcyą Wládyſławа IV.

*DESZKOWSKI *herbu Choragiew* w Brácłáwſkim y Chełmſkim. Boguſz Deſzkowſki Chorąży Bracławſki 1575 podpiſał z tegoż Woiewodztwá deputowany, elekcyą Królá Stefana *Conſt: fol: 234.* Jan Cześnik Bracławſki, z Joanny Byſtrzonowſkii herbu Starykon, corek iego trzy, Niedabylſka Zofia, y Kátárzyna Mogilnicka, trzecia Angela, ſynow dwoch, Jozef Jezuita, y Jan.

DESZPOT *herb* patrz Zienowicz.

DETYNIECKI Stániſław, o ktorym *Konſtytucya 1638. fol: 54;* kędy iego zaſługi rycerſkie wſpomináia. Tenże czy inny, Stániſław Rotmiſtrz Choragwi Wołoſkiey 1658 *Conſtit.*

*DEUBELL *herbu Korczak* w Pruſiech, o tych ani Páprocki ani Okolſki nie piſał.

DEWKNETOWICZ *herbu Swinka* Jędrzey Dewknetowicz ná ſeymie Hrodelſkim, ten herb ná ſiebie y ſukceſſorow ſwoich przyiał. 1413 *Stat: Łaſk fol: 127.*

*à DHELE Kryſztof à Dhele z Sambieńſkiey źiemi, *deputat ad recenſionem juris Provincialis Ducatûs Pruſſiæ.*

*DIAKOWICZ ſa w Xięſtwie Litewſkim iáko o nich świádczy *Konſtytucya 1601. fol: 76.* Kryſztof Dyakiewicz 1700.

DŁOTO *herbu Abdank* w Lubelſkim Woiewodztwie,

DŁOTOWSKI *herbu Wężyk* w Mázoſzu y ná Ruśi. Jan z Woiewodztwem Płockim piſał ſię ná Władyſłáwa IV. Michał z Bełzkim ná Janá Káźimierzá elekcya. Kryſtyna Dłotowſka Alexándrá Komorowſkiego herbu Oſtoia Sędźiego Ziemſkiego Ciechanowſkiego małżonka.

DŁUGOBORSKI *herbu Topor* w Mázowieckim. Jędrzey Długoborſki podpiſał z Ziemi Ciechánowſkiey elekcya Władyſłáwa IV, drugi Jędrzey Podſtoli z Ziemi Łomzyńſkiey Jáná III. Jan *in Societate JESU* zycie ſwoie świątobliwie zakończył w Jároſłáwiu 1701.

DŁUGOIEWSKI *herbu Prus 1mo* w Rádomſkim, Wiktor Długoiewſki w Ziemi Ciechanowſkiey podpiſał elekcya Janá Káźimierzá Królá.

*DŁUGOLECKI Máciey Długolecki po Uſarſku ſłużac, pieſzo do ſzturmu ſzedł pod Pſkow 1582. Tomáſz w Krákowſkim, Woyciech z Ziemią Ciechánowſka podpiſali elekcya Janá Káźimierzá Królá.

*DŁUGOPOLSKI *herbu Sas* ná Wołyniu, widźiałem iednego z nich nadgrobek z tym herbem. Długopolſka byłá zá Stániſłáwem Kárſznickim Káſztelánem Wieluńſkim.

DŁUGOSZ *herbu Wieniawa* z Niedźielſka ſię piſza, Jan Długoſz mąż rycerſki, czego dowodem, kiedy ná woynie Pruſkiey, Marchwarda Kommendorá Brándeburſkiego y kilku niemcow poimał, *Biel: fol: 30,* trzymał od Królá Stároſtwo Brzeźnickie, á potym Nowomieyſkie, y owſzem Władyſław Krol, widząc iego dźielność, gdźie albo ſtawiáć iáką fabrykę, albo fortyfikowáć chciał fortecę, tego Janá náto zażywał. Dwie żony miał, z pierwſza Beatryka zpłodźił kilku ſynow, ale młodo pomárli, zoſtáli ſię tylko ci, naprzód Jan Kánonik Krákowſki y Hiſtoryk Polſki, zycie iego obſzernie opiſane znaydźieſz ná poczatku pierwſzego tomu hiſtoryi iego, ia tu krocey zebrane położę. W Krákowſkiey Akádemii z wielkim cnoty y náuki zaleceniem przepędźiwſzy lat kilka, ná dworze potym Zbigniewa Oleśnickiego Biſkupá Krákowſkiego w oſobliwſzym był reſpekcie, dla wielkiego przezoru y dowcipu, ták dálece, że w ſiedmnaſtu tylko leciech będacemu Długoſzowi, Zbigniew całego Dworu ſwego adminiſtracyą zlecił: popiſałá ſię tam záraz induſtrya iego, kiedy wſzyſtkie monimentá, práwá, prowentá, fundácye Biſkupow Krákowſkich, ktore przez niedozor zarzucone, albo zaniedbane y práwie zagubione były, pięknym porządkiem zebrał y zkonnotował. Tożſamo cá-

łey Dyecezyi Krákowſkiey, lubo z wielką prácą ſwoią wyświádczył; bo
wſzyſtkie ták Kápituły támeczney, iáko y kollegiat, kościołow, Plebanii,
Prebend, fundácye, erekcye, zapiſy, dochody *jura patronatus*, w iedno *corpus*
złożył, y pilno wypiſał, żeby iáką niepámięcią albo przygodą nie zginęły,
y to nazwał *Librum Beneficiorum Ecclesiæ Cathedralis Cracoviensis.* Ten Mſ. záchowu-
ie przy ſobie Kápitułá Krákowſka: cytuią go iednák wielu autorow, oſobli-
wie *Nakiel: in Miechov.* Zá iego namową Zbigniew Biſkup Krákowſki, Xię-
ſtwo Siewierſkie dla Biſkupow Krákowſkich kupił. Ná kápłáńſtwo poświę-
cony Długoſz, náprzod wźiął Plebanią w Kłobucku, po rezygnacyi Stryiá
ſwego rodzonego Bártłomieiá, potym Kántorya, dáley Kuſtodya Wiślicka y
Kánonia Sendomirſka, dáley Kánonia Krakowſka, wſzędźie záś pokázał, iá-
kim affektem był ku BOGU y iego przybytkom: bo w Kuſtodyi Wiślickiey
wioſce, kościoł ná cześć S. Sczepana Krolá wymurował, táka ſtruktura, że
tamtych czáſow, między innemi przedniemi, nie poślednia byłá; w Wiślicy
grunta zkupiwſzy, y od podatkow y innych ciężarow oſwobodźiwſzy, dom
wyſtáwił dla Wikaryow támecznych. W Sendomirſkim we wśi Odanchó-
wie ná cześć Mátki Boſkiey kościoł murowány z fundámentow wyprowá-
dźił. S, Stániſłáwowi Biſkupowi Krákowſkiemu w tey wśi, w ktorey ſię
ten przezacny Męczennik urodźił, iego ſtáraniem y induſtryą kościoł dre-
wniany y lichy zruciwſzy, nowy wſpaniały z muru ſtanął: kámienicę w
Krákowie, kędy ſądy Konſyſtorſkie ſadźiły ſię, z gruntu reparował, dla kto-
rey iego ſzczodrobliwości Tomaſz Biſkup Krákowſki, iemu y iego Famili-
antom, ná ołtarz SS. Gerwázego y Protázego, *jus Patronatus* wiecznemi czá-
ſy przyznał, Burſę Jeruzalem, od Zbigniewa Biſkupá zaczętą dokończył, y
gdy w krotce trefunkowym ogniem zpłonęłá, znowu reparował y prowi-
dował. *Collegium Pauperum* ták rozporządźił, że nayuboſzſzym ſtudentom
doſtáteczną ſuſtentácyą opatrzył. Zydowſką Synagogę pobliſzſzą *Collegio
Artiſtarum*, zkąd częſte zwadki y ſkárgi roſły, ſwoim zabiegiem rugo-
wał; ich domy od ſiebie zkupione, Cyſtercyenſom dárował: Inne domy Boſkie
to kielichámi, to monſtráncyami, to apparátem bogatym pięknie przyſtro-
ił, do Kłobuckiego S. Márciná kościołá, Kánonikow regularnych wprowá-
dźił; na Skáłkę pod Krákowem, gdźie S. Stániſłáwá zábito, OO Paulitow; w
dochody roczne wprzod opatrzonych: Manſyonárzow ośmiu przy Collegi-
acie Sendomirſkiey fundował. Tak iednák ná ſiebie y chwałę ſwoię pracu-
iacego, BOG rożnemi dolegliwościámi probował, luboć to z więkſzą potym
Długoſzá ſławą było, kiedy ſam delator iego Piotr z Szczekocina Podkán-
clerzy Koronny, niewinność iego zważywſzy, z płaczem przepraſzał. Po
śmierci Zbigniewa, ná ſąd od bráta iego pozwány; wierności ſwoiey y nienad-
werężoney uſługi, teſtámentem Biſkupá zmárłego oczywiście wyprobował.
A gdy potym między Jákubem z Sienna y Janem Gruſzczyńſkim, kontro-
werſye o Biſkupſtwo Krákowſkie zaſzły, Jan Długoſz zá Sienińſkim ſtoiąc,
nie tylko ięzyki ludzkie, y ſerce krolewſkie ná ſiebie zaiatrzył, ale też
ztraciwſzy wiele, ná wygnanie uchodźić muſiał, nie bez oczywiſtego niebe-
ſpieczeńſtwá, zawźiętych y ná życie ſwoie adwerſarzow: przecięż nieprzeła-
mánie przy Sienińſkim doſtawał poty, poki rzeczy zakłocone w ugodę nie
poſzły. Czym nietylko w opinii o ſobie krolewſkiey, żadnego uſzczerbku
nie odnioſł; ale też Krol ſtatek iego y przezor widząc, ná rożne potym tey
oyczyżny intereſſa go narazał, iáko do traktátu z Krzyzakámi, ktory, że ſię
wiecznym pokoiem zakonczył, ſiła mu tá oyczyżna powinna. Domową woy-
nę w Węgrzech, tam poſłem wyſłány, ſzczęśliwie uſmierzył. Elżbietę cor-

kę

kę Woyciechá Rzymſkiego, Węgierſkiego, y Czeſkiego Krolá, Káźimierzo-
wi Krolowi, zá małżonkę z Wrocłáwia zprowádźił; gdźie też S. Kápiſtrá-
na ná to namowił, że Polſkę nawiedźił: kupno Zamku Malborſkiego, iemu
ſię powinno przypiſać. Gdy ſię woyna zákurzyłá, z Mácieiem Krolem Wę-
gierſkim o kroleſtwo Czeſkie, wiele piſał, czynił, y poſelſtw odpráwił.
Do Rzymu, raz do Eugeniuſzá, drugi raz do Mikołáiá V. Papieżá iezdźił.
Páleſtynę y mieyſcá święte z wielkim nabożeńſtwem y ukontentowániem
ſwoim zwiedźił, ták dálece, żeby był rad potym umierał: iákoż powrociwſzy
do Oyczyzny, o niczym bárdźiey nie myślił, iáko żeby ſię był od zgiełku
ſpraw świeckich uchylił: ná uſilne iednák żądánie Krolá Kázimierzá, muſiał
ſię podiać inſtytucyi ſynow iego, ktorym iáką dał edukácyą, z iednego
poznáć Káźimierza S. Krolewicá: luboć y to pewna, że Czechowie ſłyſząc
o świętym ćwiczeniu Długoſzá, Włádyſłáwá ſyná Káźimierzowego, ná tron
do ſiebie zaproſili; Długoſz go do Czech odprowádzał. Tym ſobie bár-
dźiey Páńſkie Káźimierzá ſerce nakłonił, że go ná wyſokie godności chciał
wyſtáwić, ofiárował mu, to Podſkárbſtwo koronne; bo tych tám czáſow, y
przy duchowieńſtwie ta funkcya chodźiłá, to Podkánclerſtwo koronne, ale ich
przyiąć niechciał. Práſkiego Arcybiſkupſtwá, gdy go z nim potykáno, z tą,
tylko kondycyą, ſobie życzył, żeby Czechowie z kościołem ſię Rzymſkim
poiednáli, nie mogł tego iednák wmowić w odſzczepieńcow Długoſz. Już
był iednák otrzymał nominácyą ná Arcybiſkupſtwo Lwowſkie; atoli do
poſſeſſyi, tey Archikátedry śmierć przeſzkodźiłá w roku 1680. 29 Májá, po-
chowány ná Skálce. Był ſtatury roſłey, y komplexyi ſuchey, noſa pocią-
głego y orlego, oczy u niego żywe, mowa ſzeplaca, lubo ten defekt ſtárá-
niem ſwoim w ſobie popráwił, dowcip piękny, w obyczáiách miły, y ſam
mądry, y w ludźiách uczonych kocháiący ſię. Piſał *Vitas Episcoporum Posna-
niensium*, aż do Uryelá Gorki Biſkupá Poznáńſkiego, reſztę aż do Wáwrzyń-
cá Goślickiego dopiſał. *Treter: y wydał w Bransberdże 1604. 2do Vitas Episcoporum
Płocensium*, aż do Káźimierzá z Xiażąt Mázowieckich Biſkupá Płockiego.
3tio. Zycie Błogoſłáwioney Kunegundy albo Kingi po łácinie, ktore ná Polſki
ięzyk przełożył y podał *do druku, Przecław Moiecki. 4to Vita S. Stanislai Episcopi
Martyris, & Legendas Sanctorum Poloniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Moraviæ, Prussiæ &
Silesiæ Patronorum, in Lombardica historia non contentas, Cracoviæ in 4to 1511. 5to* Hi-
ſtorya Polſka, ktora od początkow tego kroleſtwá, aż do oſtátniego roku
życia ſwego przeciągnął, znáć iák ią ſzczerym duchem y prawdę kocháią-
cym piſał, kiedy dla ſamey, ktorą on ſobie zá cel poſtáwił prawdy, ták nie
rychło drugi tom iego z práſy drukárſkiey wyſzedł. Przymawiáiąc wpra-
wdźie niektorzy, że dawnieyſzych przed ſobą wiekow dźieie konnotował,
przecięż żadnego po ſobie autora nie przywodźi, iáwnie iednák *in epistola
dedicatoria* do ſwoiey hiſtoryi, o ſobie świádczy. *Superioris ætatis tempora, a-
liorum adminiculis, quæ verò in nostram incidêre ætatem, Marte ut ajunt nostro con-
scripsimus*, y daley, *Quæ per varias Ecclesias & Bibliotecas, & alia loca sparsa erant, cu-
ravi, colligere; & collecta in præsens opus, utcunq; deducere.* Ztego tedy poznáć, ze
ten Hiſtoryk naſz, nie wymyſły ſwoie w hiſtoryi nam podał, comu zadáie
Balbinus, ale to, co z autentycznych Monimentow, z ſtáro dáwnych Mſ: przy
rożnych Kościołách, Kláſztorách, mogł wyczytáć: y lubo go chcą mieć drudzy
pierwſzym Polſkim Hiſtorykiem, przecięz to pewná, ze dáwniey przednim
Anonymus Gallus, niewiem czy nie ten, ktorego ſam ze Długoſz pod imieniem
Márcina Fráncuzá chwáli w ſwoiey hiſtoryi *lib: 1. fol: 36. y 65.* Wincenty Kádłu-
bek, Báſzko Kuſtoſz Poznáńſki, á podobno y *Martinus Polonus* dźieie Polſkie

L pisali,

pisali, z ktorych y on, ofnowę historyczna dawnieyfzych lat przed foba, zebrał. Nad to, w teyże swoiey dedykacyi powiada, że się w podeszłym iuż wieku, Ruskiego języka wyuczył, żeby był mogł Ruskich dzieiopisow, konfrontować z Polskiemi autorámi. Pochwały tego naszego historyka, z rożnych ták Polskich iáko y cudzoziemskich pisarzow, dość obszernie wypisał Henryk ab Huysen, ták ná początku pierwszego tomu, w ktorym dwanaście Xiąg iego historyi, to iest aż do roku 1444 zamknął, (bo przedtym świát, iego tey prácy, w druku nie widział, aż w Dobromilu w roku dopiero 1615, y to tylko sześć pierwszych Xiąg wydano] iáko y drugiego tomu, kędy trzynastą Xięgę, to iest od roku 1445, aż do roku 1480, położył; y w Lipsku w roku 1712, drukiem dość pięknym ozdobił. Ze iednák cudzoziemski Drukarz, ani imion Polskich, ani accentu był świádomy, dla tego bez końcá błędow w nim znaydziesz wprzezwiskách, czy mieysc, czy osob. Znaydziesz krom tego *in Annali Minor. Vadingi*, list iego, ktory pisał do B. Kápistrána, *tom: 6 num: 3. w roku 1454. Chorographia czy Geographia krolestwá Polskiego*, gdzie miástá zamki, rzeki, gory, lasy opisuie, ta wydrukowána przed początkiem historyi iego. Nád to pisał o Familiách Polskich y herbách, o czym *świádczy Miechovita*, ba y Páprocki wiele z niego wyczerpnął w swoim herbarzu, o czym ná wielu mieyscách przywodzi zdánie Długoszowe, mnie się nie dostáło widzieć tey Xięgi, niewiem czy do druku przyszłá. Brát Jáná Długoszá historyka stárszy, w Bambelnie od zboycow zabity. Jan młodszy brát Kánonik Krákowski, w wielu funkcyach dla oyczyzny podiętych, dobrze záslużony. *Biel: lib: 4. pisze*, że Jan Długosz brat historyká, gdy Eryká Xiążęciá Szczecińskiego pogromił, od Królá krom dziękczynienia, znáczne odebrał upominki. Bliższych czásow Michał Ernest Długosz wydał do druku, *Augustum Viennense, veni, vidi, vici*, álbo pánegiryk Janowi III Krolowi Polskiemu po Wiedeńskiey wiktoryi.

DŁUHOMIL *Berawski herbu Trzyradła* ná Slasku *Paproc: in Strom:* kędy wspomina że Dluhomilowna, byłá zá Adámem Goszyckim Jástrzębczykiem.

DŁUSKI *herbu Grzymała*, sa w Chełmskiey ziemi, z tych Jędrzey ná Wszeborách Dłuski Burgrábia Wasocki Sędzia Kápturowy 1733.

DŁUSKI *herbu Kotwicz* Otych Páprocki w Gniazdzie cnoty powiáda, że od Mikołáia, syna Jana Pochnerá dukt swoy prowádza, zás w drugiey Xiędze o herbách, że od Piotrá Stárosty Pyzdrskiego y Konińskiego, ktorego siostry Pękowská, Bukowiecká, Gościewská, Sakowa, Grudzińská, Bránická herbu Gryff y Pászkowská, Káspèr z Leszczyńská, syn iego Piotr z Potulicka, wszedł w kontrákty małżeńskie, *to Papr:* Mikołay syn Jędrzeiow, Surrogátor Krákowski dziedzic ná Iwánowicach, Damicách, Kráśimierzu, y Poskitowie, mąż uczony, luboć dyssydent, zostáwił z Minocka herbu Nowina, syna Mikołáiá (inni go pisza Jędrzeiem) Opátá Bledzewskiego 1608, z corek zás, iedna byłá zá Albrychtem Sáwickim Stárosta Mielnickim, átoli iuż ten Dom Dłuskich z szedł, *według świadectwa Baranowskiego.*

*__DŁUSKI__ *herbu Nałecz zawiniony*, sam tylko *Paprocki in Strom:* o nich pisze. Dłuski z Długiego Adam, urodzony z mátki Wierzbickiy herbu Nieczuia, zpłodził z Bárbáry Tomászewskii herbu Bończa dwoch synow, Márcina y Krysztofa. Z tych Márcin osiadł w Sendomirskim Woiewodztwie ná Gorzenicách, á z Brzuchánskiey herbu Jástrzębiec, zostáwił synow Woyciechá y Przecłáwa. Krysztof zás w Moráwskiey ziemi osiádł, żona iego pierwsza Bárbára Krzykawska, z niey syn Mikołay, y corka Bárbára: druga żona Dorota Halknowska herbu Topacz, z niey syn Arnolf 1608. *Pap: in Strom:*

DŁU-

DŁUSKI *herbu Połkożic* pod Rádomiem. Bárbára Dłuska Janá Rudnickiego Woyskiego Kráśnostawskiego małżonka.

DŁUSKI *herbu Trzaska* pod Rádomiem, byli niektorzy z tego Domu y w Inflanciech.

*__DŁUZEWSKI__ *herbu Pobog* w Chełmskiey Ziemi. Krysztof y Jędrzey Podwoiewodzy Czerski z Mázowieckim Woiewodztwem podpisali elekcyą Janá Káźimierzá. Zygmunt miał zá soba Konstáncya Linowska, z ktorey corka Augusta. Jan Biskup Gracyanopolitáński Suffragan Chełmski, Administrator Biskupstwá Kámienieckiego, po odebránym Kámieńcu Podolskim od Turkow 1699, kościoł tam Kátedralny rekoncyliowáł: Brat iego Káźimierz Kásztelan Chełmski, Chorążym ieszcze tylko będąc, Marszałkował w Trybunale koronnym 1714, zostáwił dwoch synow, (z ktorych młodszy miał zá soba Bárbárę Humiecka Podczászankę Łukowska,) y corkę Agnieszkę Węglińska. Remigian y Jędrzey 1674 kwitneli, Zofia byłá za Káźimierzem Gorzkowskim.

DŁUZNIEWSKI *herbu Dołęga* w Płockim Woiewodztwie. Zawisza Dłużniewski Kásztelan Płocki 1535, corka iego dostáłá się w małżeństwo Krysztofowi Wilkanowskiemu. *Papr: herb: fol: 137*, był oraz y Starostą Wyszogrodzkim. Alexánder w Woiewodztwie Sieradzkim. Jan w Rawskim 1628. od Srzemskich poszli.

DŁUZNIEWSKI *herbu Prus 3tio* w Woiewodztwie Płockim y Bełzkim. Z tych ieden zá czásow Páprockiego, był lędźia Płockim. Stánisław 1648 podpisał elekcyą Janá Káźimierzá z Płockiego. Dorota byłá za Dabskim Stanisłáwem. Jákub Komornik Opoczyński, za Stefaná Krolá y Zygmuntá III, woienna tráktował, umarł 1630 *Starow. in Monum*: Dłużniewska żona Bogdana Chrebtowicza Referendarza Litewsk: *Ms. P. Koiał:*

*__DMINSKI__ *herbu Dołęga*, z Dmina Mikołay Chorąży Podlaski, y poseł ná seym Lubelski 1569, podpisał Unia Litwy z korona *Const: fol: 172.* Tomász. 1633 Dmiński. Mácięy Łowczy Ciechánowski, żona iego Eleonorá Kráinska Łowczánka Sieradzka, z ktorey corki Zofia y Kátárzyna.

DMOCHOWSKI *herbu Pobog* w Mázoszu. Márcin harcerz Krolá Stefaná, we wszystkich zá niego expedycyách męstwem wsławiony, Stánisław Surrogator Ostrzeszowski 1611 *Constit:* Márcin, Łukasz, Adam y Piotr z Nurskiey ziemi Włádysłáwá IV. Jan z Brzeskiego Litewskiego Janá III podpisali elekcye. Anna Janá Wadowskiego małżonka. Dmuchowski Jerzy w Wileńskim 1700.

*__DMOSICKI__ *herbu Ostoiá*, inni ich pisza Dmoscicki w Sendomirskim Woiewodztwie. Przecław Stárosta Spiski, ktorego nádgrobek ná Káźimierzu u S. Kátárzyny 1474, o nim to zdami się *Biel: świádczy fol: 425, Crom: lib: 25*, że z Pieniążkiem y Komorowskim, zboycow w zamku Bukoweu poimał. Káźimierz Dmosicki Deputat ná Trybunał koronny 1687. Káźimierz Płocki, Łucki, Pułtuski Kánonik 1690. Jan mąż rycerski.

*__DMOWSKI__ w Sendomirskim Woiewodztwie. Włádysław Dmowski Sędzia Grodzki Stężycki 1702. *Ostrowski Kazanie pogrzeb:* sa niektorzy w Wielkiey polszcze, co się z Dmoszyna pisza.

*__DOBCZYNSKI__ w Poznáńskim Woiewodztwie. Stánisław y Jan z Dobczyc y Lanckorony dziedzicy, podpisali przywiley Miástá Krákowskiego 1482. N dziedzic ná Járocinie, wuy Jędrzeiá Radolińskiego Kásztelána Krzywińskiego.

DOBEK *herbu Gryff* w Krákowskim Woiewodztwie, patrz Łowczowski. N. Dobek miał zá soba Máryannę Kowálska, od ktorey Michał Jezuita, Antoni y Jan. Bárbárá Hieronimá Wielowieyskiego małżonka *Acta Castr. Cracov. 1590.* N. Sędzia Kámieniecki 1575 *Paprocki w Panoszy.*

Ł2 Jest

Dobenek Herb

Jeſt w modrym polu Kápeluſz Kárdynalſki czerwony, z kutaſami zwinionemi w eſſy, pod kápeluſzem y ſznurámi: ná helmie Kárdynalſki tákiż kápeluſz, z czerwonymi kutaſami, ná nim kitá czarna. O tym herbie ſam tylko piſze *Mſ. Pruſki*, Tu ſię z okazyi mowić może, iż przywiley dawny Kárdynałow, y ten niektorzy kładą, że gdy kogo ná śmierć prowádzą, zá włożeniem kápeluſzá ſwego ná głowę winowaycy, mogą go od śmierci wybáwić. Tym ſię herbem pieczętuią Dobenekowie w Pruſiech. Z tych Ambroży kwitnał 1410. Job Dobenek był Biſkupem Pomezáńſkim, czego świádkiem w kościele Kwidzińſkim, ieſt forma rznięta dla Biſkupow, żeby w niey przy ofierze Páńſkiey ſiedźieć mogli, ná niey widźieć herb ten z Infułą Biſkupią y kápeluſzem Kárdynalſkim. *Job: 18 Epiſcopus Pomeſanienſis Ferreus dictus; de monte Gigantum*, o nim *Neugebaver fol: 463. Conventus Polonorum cum Cruciferis Poſnaniæ: ubi Jobus von Dobeneker Epiſcopus Pomeſanienſis, legationis Crucifericæ Princeps, Pruſſiam totam ac Pomeraniæ partem, à Caſimiro Rege Poloniæ, ante 40 annos ademptam, à Sigismundo Rege repetebat. Juramentum fidelitatis, ac militiæ onera pro Polonis ſuſcipienda remitti, ac deniq; ne Poloni in Cruciferorum ordinem allegerentur, poſtulabat. Quod ultimum Poloni, citra longiorem deliberationem, haud illibenter conceſsêre, reliquis poſtulatis, quòd iniquiora viderentur, rejectis; quoniam pacis perpetuæ fœdus apertè violabatur.* Jeſt w Zamku Prabutckim (po Niemiecku to miáſto zowią Ryſenberg,) káplica zpuſtoſzáłá pod tytułem S. Anny, gdźie ieſt herb u kraty ná ganku, tego Biſkupá, tam albowiem powiadáią, że bywáłá rezydencya Biſkupow Pomezáńſkich; nád Gołąbkiem y kápeluſzem, ieſt krzyż Káwálerſki *Mſ. de Famil: Pruſ.*

DO*BIECKI herbu Grzymała* w Sieradzkim Woiewodztwie. Dobicki Piotr w roku 1382 podpiſał konfederácyą pod interregnum ſzláchty Wielkopolſkiey *u Januſzow w ſtat: fol. 73.*

DOBIE-

DO*BIECKI herbu Ogonczyk* w Łeczyckim Woiewodztwie. Adam Miecznik Kiiowſki, podpiſał elekcyą Janá III, Kátárzyná z Dobięcina Dobiecka, byłá zá Janem Łąckim. Ktoryś z nich miał za ſobą Zofią Bárdźińſką.

*DO*BIECKI herbu Oſoria* w Sendomirſkim Woiewodztwie, niewiem iednák czy nie omyłka, że náſi autorowie kładą Dobieckich Ogończykow, miáſto herbu Oſoria, z tych Jan Dobiecki Podczáſzy Stężycki, Sędźia Grodzki Opoczyńſki, Deputat ná Trybunał koronny 1729, miał za ſobą Derſzniakownę, ſam záś urodzony z Uieyſkii, dźiad iego, miał zá ſobą Bełchacką. N. miał za ſobą Joannę Iwáńſką Miecznikownę Sierádzką.

*DO*BIEIOWSKI herbu Wczele* w Wielkieypolſzcze. O tych ani Páprocki ani Okolſki nie piſał: dobrá ich dźiedziczne kiedyś były Wełna náżwane. Jeden z nich miał za ſobą Kierſką. Agnieſzká Dobieiowſka byłá zá Franciſzkiem Kaczkowſkim 1701. Woyciech w Zakonie náſzym temi czáſy.

*DO*BIESŁAWSKI* z Sieradzkim Woiewodztwem Zygmunt Dobieſłáwſki podpiſał elekcyą Włádyſłáwá IV.

DO*BIESZEWSKI herbu Szeliga* w Wielkieypolſzcze.

*DO*BINSKI herbu Trąby* w Krákowſkim Woiewodztwie. Jan Káźimierz y Kryſztof z Krákowſkiego podpiſali elekcyą Janá III. Kryſztof Dobińſki Cześnik Goſtyńſki 1697 podpiſał *pacta Conventa August. II: Conſtit: fol: 23*, ieſt w druku iego *Soluta Oratio, z Tytułem Teatrum żałobnego aktu ná pogrzebie Warſsyckiy Miecznikowy Koronney*. Dobińſki Stániſław Burgrabia Krákowſki, Deputa ná Trybunał koronny 1727, wydał, *Swit wierſzow ná Swięta Nayśw: Panny 1725 in 4to w Krákowie.* Kryſztof Dobińſki Kánonik Gnieźnieńſki Viceprezydent Trybunału 1729.

*DO*BOSZYNSKI* Jędrzey y Raphał Doboſzyńſcy z Woiewodztwá Połockiego podpiſali elekcyą Janá III. Fránciſzek 1700.

DO*BRACZYNSKI herbu Korczak* w Bełzkim Woiewodztwie. *Paprocki o herb fol.* 477, piſze ich Dobraczewſki. Dway Dobraczeńſcy z Fredrem Jákubem Podkomorzym Kámienieckim posłani byli do Baiazeta. Dobraczyńſka, byłá zá Fredrem Stániſłáwem Woyſkim Samborſkim. Stániſław, miał za ſobą Helenę Chodorowſką, drugi Annę Mogilnicką. N. Sędźia Grodzki Kraſnoſtawſki deputát na Trybunał koronny 1732, ma za ſobą Wiktoryą Noſadyniankę Cześnikownę Latyczowſką.

*DO*BRATYCKI herbu Łodzia.* Z tym herbem widźiałem nadgrobek, ktory mátce ſwey, Máciey Dobratycki Kánonik Wileńſki y Przemyſłki, w kátedrze Przemyſłkiey poſtáwił 1551; wſpomináią go *Akta Synodu Piotrkowſkiego*, że ná nim był przytomny.

DO*BROCIESKI herbu Brochwicz* 2do, w Krákowſkim Woiewodztwie. Z tych ieden był Rotmiſtrzem, Jan Dobrocieſki Miecznik Brácłáwſki y Poborca z ſeymu 1629. *Conſtit: fol. 23.*

*DO*BROCIESKI herbu Prus 1mo.* Mikołay Dobrocieſki Gutteter Kánonik Krákowſki, Kánclerz Xiazęcia Rádźiwiłá Biſkupá Krákowſkiego, deputat ná Trybunał koronny 1607, umarł 1608, nadgrobek iego w katedrze Krákowſkiey z tym herbem wyſtáwiony widźiec: piſzą ſię z Dobrocieſz. Stefan miał za ſobą Annę Kowálſką, z ktorey corka Rozália z Fránciſzkiem Wizembergiem zmowiona.

*DO*BROGOST* Sámuel Dobrogoſt w Ziemi Socháczowſkiey, podpiſał elekcyą Janá III.

DO*BROGOYSKI herbu Grabie* w Bełzkim Woiewodztwie y w Wielkieypolſzcze kwitną. *Konſtytucya o nich świadczy 1653 fol: 31.* Michał Dobrogoyſki, o ktorym *Acta Kcynſkie*, miał dwoch ſynow, Janá y Mácieiá, Mácieiá ſyn Márcin, ktory

M z Za-

z Zagorſkii, żoſtáwił corkę *Zofią*, wydána zá Chryzoſtomá Gablińſkiego. Jan zás poiął Rádolińſka Máryannę, z Oycá Stániſłáwa, z Mátki Agnielzki Korytowſkiy zpłodzona, ta mu powiłá trzy corki, Zofia Zołmirſkiemu, Annę Janowi Zdzarſkiemu zaślubione, trzecia Pánna umarła: tyleż ſynow było, to ieſt Remigian, Jerzy y Woyciech. Z tych Jerzy, miał za ſoba Kániecka, z ktorey zpłodźił piaciu ſynow, Márcina, Mácieiá, Páwłá, Stániſłáwa y Káźimierzá, Káźimierz *1mo voto* záślubił ſobie Máryannę Gorzechowſka, z niey ma ſyná Jákubá, *2do voto* Máryannę Koczorowſka, z ta ma corkę Máryannę, y ſynow trzech, Fauſtyná, Antoniego y Michálá.

DO*BROMIRSKI herbu Oſtoia*, ná Podolu z Krzykowa ſię piſza. Jan y Tomaſz Oyczyznę kocháiacy 1575. Szymon Dobromirſki Piſarz Ziemſki Kámieniecki, z ſeymu 1601 naznáczony do luſtrácyi pewnych gruntow, *Conſtit: fol.* 742. Káſper ſyn iego, Piſarz tákże Ziemſki Podolſki, poſeł z źiemi Hálickiey, podpiſał *pacta conventa Conſtit. fol.* 18, deputatem był ná Trybunał koronny 1643 *Janſon:* Woyciech, miał za ſoba Bydłowſka. Euphrozyna Jerzego Kiinſkiego; ſioſtrá iey ſtryieczna Káwieckiego małzonki.

*DO*BRONISKI.* Piotr Dobroniſki z Woiewodztwem Brześciańſkim podpiſał elekcya Władyſłáwa IV Krolá. Anna Páwłá Ryſzkowſkiego Káſztelána Mściſławſkiego małżonka. Páwel 1700.

DO*BROSIELSKI herbu Cholewa* ná Dobrzyńſkiey, iedneyże dźielnicy z Babeckiemi y Wielickiemi. Jan Kánonik Krákowſki 1568, ná liście u *Nakiel. w Miechovii fol. 687.* Jędrzey w Woiewodztwie Płockim 1648. N. Poborca w Káliſkim 1651

*DO*BROSIELSKI herbu Radwan.* Piotr z Inowrocławſkim podpiſał elekcya Jana Káźimierzá. Chryzoſtom Dobroſielſki, wydał do druku, *Summarium Aſceticæ myſticæ Theologiæ in 12 Cracoviæ 1655*, był Zakonu S. Fránciſzka *ſtrictioris* obſervantiæ, y tego herbu.

DO*BROSOŁOWSKI herbu Poray* w Kuiáwách y ná Ruśi. Márcin pámiętny w tey Oyczyźnie Rotmiſtrz, kiedy 1572 po wygnániu Bohdana Hoſpodara Wołoſkiego od Turkow, Chocimia przeciwko wſzyſtkiey potędze Tureckiey y Wołoſkiey, przez kilka niedźiel bronił, w ſiedmdźieſiat tylko ſwoich ludźi, y nie prędzey go poddał, aż dopiero zá ordynanſem Hetmáńſkim: był y ná expedycyi Połockiey 1579, ale ſię tam ná niego Krol Stefan do Czekana porwał. *Biel: fol. 765.* Nád działámi od Mieleckiego przełożony, Sokola ogniſtemi kulámi zapalil, wſpomina go *Paprocki o herb. fol. 670.* Niemniey rycerſcy byli brácia iego rodzeni, Gábryel y Stániſław, Gábryel młodo zabity w Wilnie. Jan Dworzánin krolewſki, Jerzy y Teofil w Grodźieńſkim powiecie *Mſ. P. Koiał:* N, byłá zá Márcinem Bedorſkim N. Dobroſołowſka z Palędźia, byłá zá Janem Głembockim koło roku 1582

DO*BROSZEWSKI herbu Połkożic* w Krákowſkim Woiewodztwie. Márcin Dobroſzowſki Burgrabia Krákowſki, cáłe życie ſwoie ná dworách krolewſkich, y ná przyſtudze Oyczyźnie przepędźiwſzy, umarł 1615, podpiſał uſtawy Proſzowickie 1587. *Conſtit: fol. 422:* uczynił fundácya, żeby śpiewáno kurs o Nayświęt: Pánnie w kościele Krákowſkim S. Szczepana, á Nowicyatowi náſzemu, krom wśi Zielenic, ktora mu zapiſał wiele innych łaſk świádczył, *Hiſtor: Dom:* żona iego Jadwiga Taranowſka, ale *ſterilis*, pochowány z nadgrobkiem u Pánny Máryi w rynku Krákowſkim, atoli go tam piſza Dobryſzowſki, gdźie y przydomek tego Domu wyráżono Łyſak. *Starovol: in Monum: Opato: w życiu B, Kántego.*

DO*BRSKI herbu Jaſtrzebiec* w Płockim y w Pruśiech, drudzy ich do herbu Slepowron referuia: niewiem czy nie z tego Dobrſka, imię ſwoie wźieli, ktore ieſt

w Kuiáwách milá od Niewieścina, teraz, w poſſeſſyi ſa te dobrá kápituły Kuiáwſkiey, kiedyś do Opactwá Koronowſkiego należały. Tomáſzá Dobrſkiego w Płockim, wſpomináia *Konſtytucye 1580. fol: 366 y 1808 fol: 504.* Łukáſzá 1619, *Univerſ: Pobor:* ktoryś z Dobrſkich folwark we wśi ſwoiey dźiedźiczney Wabſku, dał, dárował *Seminario Clericorum Culmenſi*, co approbowáłá *Konſtytucya 1678 fol: 20.* Władyſław Sadowy Ziemſki Chełmińſki poſeł ná ſeym 1678, ztamtad Kommiſſarz do uznánia pretenſyi Kurfiſtrzá Brandeburſkiego. *Conſtit. fol.* 12, támże ſyná iego wſpominaia Janá, ktorego zpłodźił z Orłowſkiy, y pierwſzy z tego Domu w Pruſiech oſiadł. Jan ten był Chorążym Micháłowſkim y Deputatem ná Trybunał koronny 1687 y 1693, poſłem ná ſeymy, y Podwoiewodzym Chełmınſkim, z Czapſkii Podkomorzanki Malborſkiey, ieden ſyn iego Antoni w Zakonie náſzym, Rektorem temi czaſy w Gdáńſku; z drugiey Kátárzyny Grálewſkiy; corek dwie było, Ewá zá Zaleſkim Łowczym Dobrzyńſkim, Tereſſa zá Fránciſzkiem Trebnicem Sadowym Micháłowſkim, y ſyn ieden Káźimierz, ktory poiął Konſtáncya Czapſka Káſztelánkę Elblaſka. Stryieczny tych brát, Miecznik Bydgoſki, żoná iego Wierzbowſka ſioſtrá Hieronimá Suffragana Poznáńſkiego. Jan Kápitan w cudzoźiemſkim woyſku. N. miał za ſobą Fránciſzkę Ponętowſka, drugi Tereſſę Iwáńſka.

*DO*BRUCHOWSKI herbu Ogończyk* w Krákowſkim Woiewodztwie. Jedenze Dom z Wolſkiemi Ogończykámi. Adam z Ráwſkim Woiewodztwem podpiſał elekcyą Janá Káźimierzá. Márcin 1635. oſobliwiey ná zakon náſz dobroczynny.

*DO*BRUCKI herbu Doliwa z Dobrucia* w Woiewodztwie Sendomirſkim Dobrot herbu Doliwa, piſza naſi autorowie, ale rozumiem, że to iedenże Dom, á znáć że iuż temi czaſy Dobruckiemi ſię zowia. Jan Dobrucki podpiſał elekcya Janá Káźimierzá. Jędrzey Podſtoli Liwſki, Sędźia kapturowy Chełmſki 1733, inni ich piſzą Dobrzycki.

*DO*BRZANSKI herbu Sas* w Ziemi Sánockiey, od Brylińſkich ſwoy poczatek wźieli, z Dobrey ſię piſza.

DO*BRZŁLEWSKI herbu Poray* w Sierádzkim Woiewodztwie, wſpomináia ich *Xiegi Oſtrzeſſowſkie* 1623. Márcyanna Dobrzelewſka, Sámuelá Chrzaſzcza małżonka. Woyciech Proboſzcz Infulatus Łaſki, Archidyakon Poznáńſki, Scholáſtyk Kuiáwſki, Gnieźnieńſki y Łęczycki Kánonik, Opat Lubińſki, *Adminiſtrator Epiſcopatûs Poſnanienſis ſede vacante* 1663. y 1688, Prałat wielkiey náuki y powagi. N. byłá zá Piotrem Pepłowſkim.

DO*BRZYCKI herbu Leſzczyc* pod Pleſzowem. Zbigniew Jáwor Dobrzycki, zginał przy expugnacyi Papowa. *O czym Bielſki fol: 413 w roku 1457.* Xiadz Tomáſz w Zakonie náſzym, nienáruſzoney niewinności dochował do smierci, umarł 1676, ná kościoł naſz Poznáńſki pewna ſummę zapiſawſzy, Chryzoſtom brát rodzony Tomáſza, y ten ná to Collegium dobroczynny 1688. Janowi Dobrzyckiemu, życie X. Drużbickiego przypiſał X. Dániel Páwłowſki 1670, ten Jan z Urſzuli Mánieckiy, corki Władyſłáwa, zpłodźił dwoch ſynow, Michálá y Jozefá. Michał z Anny Radzewſkii ſioſtry Fránciſzka Rádzewſkiego Podkomorzego Poznáńſkiego, zoſtáwil dwie corki, *Zofia*, naprzod Janá Wierzchleyſkiego Sędźica Wieluńſkiego, *2do* Adámá Myſzkowſkiego małżonkę, Wiktorya, ta ſię za klauzurą Kármelitáńſka zawiłá, ná wieczna ſłużbę Boſka, y ſynow czterech, Antoniego Kánoniká Poznáńſkiego, Fránciſzká, ktorego z Heleny Jaſkolſkii, corka Wiktorya, y ſyn Ignácy. Jozefá, y Ignácego Paulitę. Jozef brat Michałá, poiął Kátárzynę Olewińſką,

z tey były cztery corki, Kátárzyna Máńkowſka, Ludowiká Cielecka, Joanna; Fráncifzká ſynowie trzey, Ludwik Zakonu S. Páwlá Puſtelniká, Káźimierz, Károl zakonu S. Benedyktá. Ktoryś z Dobrzyckich miał zá ſoba Kátárzynę Białogłowſką. Konſtáncya Jákubá Moráwſkiego małżonka.

DOBRZYIAŁOWSKI herbu Lubicz w Ziemi Wiſkiey: y Ciechanowſkiey, atoli z Wileńſkim Woiewodztwem, podpiſał elekcya Janá Kaźimierzá Michał Stániſław.

DOBRZYKOWSKI herbu Dołęga w Płockim. Jan Koronny Stolnik, Podkomorzy Płocki 1497 ná liście Janá Albrychta Krolá danym miáſtu Lwowſkiemu, á ná przywileiu Miáſtá Krákowſkiego czytám, Janá z Dobrzykowa Cześnika Koronnego Mikołáiá Sędźiego Ziemſkiego Płockiego, znaydźieſz w zyciu, Błog: Janá Kántego 1482 *fol: 99 u Opatoviuſſa.* Stániſław Stároſtá Pułtuſki z Mátki Wolſkii herbu Łabęć, ſioſtry Biſkupá Płockiego urodzony, w wielu ięzykách biegły, od Zygmuntá Auguſta, ná wiele funkcyi narażony, wſzędźie dzielność ſwoię pokazał. Anna z Dobrzykowa, Tárnowſkiego Káſztelána Sieradzkiego małżonka, atoli ná nadgrobku iey w Wárſzáwie, te cztery herby widźiałem, pierwſzy poł Orłá; drugi Rogala, trzeci Kruczyn, czwarty Lew. Elżbieta Janá Kowalſkiego Podkomorzego Wieluńſkiego małżonka *Acta Terreſt. Vielun: 1567*

**DOBRZYNIECRI herbu Ciołek* w Ziemi Liwſkiey. Stániſław y Kryſztof podpiſali elekcya Janá Káźimierzá w Ziemi Wiſkiey. Ktoryś z tego Domu miał Máciejowſka Woiewodzankę Lubelſka: piſza ſię z Dobrzyńca. Adryan 1589 poſel ná ſeym podpiſał tranſakcya Będzińſką, *wſpominaią go Konſtytucye 1590 fol: 361:* Kryſztof 1674 ná elekcya Janá III.

DOBRZYNIECKI herbu Prus 3tio, w Rożáńſkiey ziemi. Niewiem czy nie do tych należy, Zbigniew Dobrzyniecki Poborca w Przemyſłkiey Ziemi 1613 *Univer: Pobor:* Stániſław temi czaſy, miał za ſoba Kátárzynę Kozłowſka.

DOBRZYNSKI herbu Jelita, w Káliſkim Woiewodztwie: podpiſali elekcya Władyſłáwa IV, Máciey y Jan Dobrzyńſcy. Mikołay miał za ſoba Bárbárę Czárnowſka, z ktorey Syn Mikołay Cześnik Bráclawſki, ale *ſterilis:* drugi brát Jędrzey, zoſtáwił potomſtwo. Sioſtrá ich Anna, byłá zá Antonim Bakowſkim Cześnikiem Płockim, z ktorey potomſtwo to, naprzod Adam ſterilis, Káſper, Máteuſz, Felicyan, y Michał, ktorego żona Báworowſka: ſioſtry tych, Bárbára Mogilnicka y Anna Szymánowſka. *Geneal. Czarnow:* Dobryńſka byłá zá Jerzym Dowgiało. Jerzy w Litwie 1700.

DOBRZYSZEWSKI herbu Łada, w Ziemi Czerſkiey.

**DOLECKI herbu Junoſſa.* Hieronim Dolecki w Ráwſkim Woiewodztwie, podpiſał elekcya Janá Káźimierzá. Máciey, z Kátárzyny Gniewoſzowny, herbu Ráwicz urodzony, zpłodził, z Tereſſy, Kaczkowſkii herbu Nálęcz, Jędrzeiá Prokopá Kánoniká Poznáńſkiego, y Przemyſłkiego był deputatem ná Trybunał Koronny 1695, ſzczegulniey nabożny do S. Fráncifzká Xáwierá, ktorego przy śmierci doznał protekcyi: trefunkowym albowiem ogniem, dom w ktorym nocował, zapalony, gdy y iego iuż wſkroś przeiał, cudownie z tego ſię pożaru wyczołgał, ták, że miał tyle czáſu, żeby był mogł Sákrámentá święte przyiać, czego ſobie przy śmierci naybárdźiey życzył. Helena Dolecka, byłá zá Konárſkim Káſztelanem Kowálſkim, Anna za Władyſłáwem Skáláwſkim.

Dołęga Herb.

MA bydź podkowa biała, do gory bárkiem, ni brama wyſtáwiona, krżyż złoty ú niey ná wierzchu, y ſrzodku, w poſrzodku podkowy ſtrzałá biała albo belt, żelezcem ná doł, w polu błękitnym, w hełmie ſkrzydło ſępie, á przez nie ſtrzala z żelezcem w prawa

w prawa obrocona, ták o nim piſzą, *Biel: fol: 314. Paproc, Gniazdo fol: 1007 y 1180, O herb: fol. 308. Okol: fol: 150 tom. 1. Koiał in Mſ.* Ciż zgodnie autorowie twierdza, że ſię w Polſzcze urodźił: bo gdy Bolesław Krzywouſty z Pruſakámi woiował, Rycerz Dołęga nazwany, herbu Pobog, z boku z zaſadzki, wodza Pruſkiego woyſka, ták dobrze z kuſzy ugodźił, że go z konia zwalił y z życia wyzuł; czym przeſtraſzeni ludźie iego, ſnadniey potym od Polſkiey ſzabli porażeni zoſtáli. Za tę przyſługę od Krolá, do Oyczyſtego herbu ſwego, wźiał ſtrzałę w przydatku, á herb od imienia iego Dołęga nazwány. Mnie ſię zda, że ſtarſzy ten herb od czáſow Bolesławá Krywouſtá: bo dobrze zá panowánia iego, iuż tego Domu familianci w Senacie zaſiadáli. Niektorzy przydáia, że herb Niezgoda, od Dołęgi wźiał ſwoie poczatki.

Alexánder Biſkup Płocki dźieſiąty, nie konkurruiąc o tę infułę, obrány, łuboć go y nauká y pobożność, zdolnym do niey czyniłá, wſtapil w roku 1129, od Jákubá Arcybiſkupá Gnieźnieńſkiego poświęcony y konfirmowány, wſzyſtek ſię udał ná to, żeby był zepſowáne niektorych obyczaie, w lepſza klubę wprawił, przyciężſzy ná tych, ktorzy dálecy byli y po napomnieniu, od poprawy; łáſkáwy ná dobrych, ſiedzac ná tey Kátedrze lat dwadźiescia y ſiedm, y z życia, y z niey uſtąpil 1156: pierwſzy Kátedrę tameczna drewniana zwaliwſzy, z muru ſtáwiáć poczał. *Łubien: Vitæ Epiſc. Płoc:*

Arnold Biſkup Poznáńſki, z Kánoniká Poznáńſkiego y Gnieznieńſkiego ná tę godność obrány 1177, od Piotrá Arcybiſkupá Gnieźnieńſkiego poświęcony, wprawdźieć był z natury do cholery ſkłonny, átoli ia rozumem rzadźił, klaſztorowi OO Cyſtercyenſow w Lubieniu, wieś Koſzęcin, wieczna dárowizna zapiſał y dárował; ná wſzyſtkich innych ſług Boſkich dobroczynnie łáſkáwy. Rządząc tą Dyecezya lát dźiewięć, umarł 1186 od dyſſenteryi; w Kátedrze Poznáńſkiey pochowány *Długoſ: in Vitis Epiſcop: Poſn:*

Tomáſz Dołęga Káſztelan Brzeſki Kuiáwſki, kwitnał 1228. Páweł ſyn Włodźimierzá z Brudzewa herbu Dołęga J. U. D. Kuſtoſz y Kánonik Krákowſki, 1421 do Rzymu wyſłány od Władyſławа Jagełła Krolá, dla popierania

ránia ſpráwy u Márciná V. Papieża przeciwko Krzyżakom: był to Prałat, zycia pobożnościa, y miłościa Oyczyzny wielmi zalecony. Uſilnym zabiegiem pracował, koło odzyſkánia Pomorſkiey, Chełmińſkiey, y Micháłowſkiey źiemi, y wykorzenieniu z nich Krzyżakow, ták ná Koncylium Konſtáncyenſkim, iáko y w Rzymie, Budźie y indźiey, w ktorey máteryi ſiła napiſał y zoſtáwił monimentow, żyć przeſtał w roku 1435 w Krákowie, gdźie wielkim nakłádem wſpaniała był rezydencya dla ſiebie wymurował. W oſtátnim wieku życia ſwego, wſtąpił był do zakonu (rozumiem że Kánonikow regularnych S. Auguſtyná,) dla czego *beneficia*, ktore trzymał, muſiał ſpuścić, otrzymał iednák u Królá Jagełła, że kościoł farny Kłodawſki, inkorporował Kánonikom regularnym, ktorym tam wprowádzonym klaſztor wyſtáwiony. Ták bywał w czytániu Xiąg zatopiony, żeby był nie iadł, gdyby go ſłudzy iego nie przeſtrzegali, że iuż czás do iedzenia. *Długoſz pod rokiem 1436.*

Herbowni.

Babicki
Bartnicki
Borſa
Burnak
Bychawſki
Chodakowſki
Cieſſkowſki
Czyndaeki
Dabrowſki
Dłużniewſki
Dmińſki
Dobrzykowſki
Dziedzicki
Dziublewſki
Galemſki
Gorecki
Grabowski
Grabski
Gzowski
Jarmułt
Jaſieńſki
Jaſtrzebſki
Jerzmanowſki
Jurgielewſki
Kamieńſki
Kawiecki
Kliczewſki
Kobiernicki
Komorowſki
Koſſkowſki
Kowalewſki
Kozierowſki
Kretkowſki
Kruſińſki
Kuberſki
Kurklanſki
Laſocki
Leski
Łukowski
Micki
Mdzewski
Mazowiecki
Makowiecki
Moſtowſki
Monſtwild
Mycielſki
Myśliborſki
Narzymſki
Nieſułowſki
Niewiadomſki
Nitoſławſki
Oſiecki
Oſſowſki
Oſtrowicki
Otocki
Piſkorſki
Radzimowſki
Roſkowſki
Rycharski
Ruſienski
Szczepański
Sierakowski
Słucki
Słuzowiecki
Skłotowſki
Sobieiuſki
Srzeńſki
Starozrebſki
Szornel
Szyſka
Tochman
Turſki
Ulińſki
Zabieńſki
Zaleſki

O Cieſzkowſkich Dołęgách mowiłem w pierwſzym tomie, tu z zupełnieyſzey informácyi przydáię. Jędrzey Cieſzkowſki w Woiewodztwie Łęczyckim zpłodził trzech ſynow: oczym świádcza *Acta Caſtren: Lancic: 1560*, z tych Jędrzey oſiadł ná Cieſzkowie Oyczyſtey fortunie, inni dway ná Wołyń ſię wynieśli, to ieſt Jan Podſtárości Włodźimirſki, tylko iednego ſyná zoſtáwił Woyciechá, ktory ſobie ſtan duchowny obrał. Drugi Woyciech, tego z Anny Snopkowſkii, byłá corka Dźikowa, y ſynow trzech; *imo* Kryſztof, temu Przyłuſka *Acta Terreſtr: Vladimir:* powiłá dwoch ſynow, Páwłá od ktorego z Anny Wituńſkii, ſyn Mikołay Skárbnik Nowogrodzki, zpłodźił z Zardeckii Alexándrá *Ordinis S. Pauli*, y Wiktoryná. Mikołay drugi ſyn Kryſztofa z Przyłuſkii, ten z Mirowſka Cześnikowna Trembowolſką zpłodźił dwie corki, Jádwigę Liniewſka y Márcyannę Iwánicka, ſynow záś trzech, Bártłomieiá Bernárdyná, Łukáſzá Jezuitę, Woyciechá Cześniká Trem-

Trembowolſkiego, ktorego było trzech ſynow z Konſtáncyi Lubienieckii, Jozef ten z Łychowſkii, miał ſyná Maurycego. Jan Łowczy Czerniechowſki, ten z Kándydy Cieſzkowſkii miał ſynow trzech, Wiktora, Antoniego y Chryzanta. Antoni trzeci ſyn Woyciechá. *2do* Tobiaſzá ſterilem: *3tio* Stániſłáwa Skárbniká Nowogrodzkiego, ktorego z Boguſzewſkii było ſynow ſiedmiu, o ktorych y ia mowiłem w pierwſzym tomie,

**DOLINIANSKI herbu Abdank* w Ruſkim Woiewodztwie, z tych Auguſtyná Doliniáńſkiego 1548 czytałem *in Monim: Colleg: Leopol:* Jedna z nich temi czáſy, byłá zá Jędrzeiem Błażowſkim Podſtolim Zydáczowſkim. Jozef Skárbnikowic Lwowſki Sędźiá kápturowy 1733.

Doliwa Herb.

TRzy roże czerwonc o czterech liściách, iedna podle drugiey, ná drodze białey, czyli iáko drudzy mowia ná páśie rycerſkim białym, czyli iáko inni, między dwiema liniami, rowno od ſiebie odległemi, od lewego boku tarczy ná ukos w práwa rozłożonymi, w polu błękitnym, wſzákże niektorzy Doliwczykowie, czerwonego pola ná tarczy záżywáć zwykli; nád hełmem y korona trzy roże, w proſt do gory, iedná nád druga ida, między dwiema trąbámi, w kſiążce kleynoty, trzy ſtruśie piorá ná hełmie zkładáia, ale to omyłka. *Paproc w żdzie fol: 1044 y fol: 1179. Okol: tom: 1. fol: 158. Paprocki o herbach* z Długoſzá kłádźie między innemi Krzyżáckiemi choragwiámi pod Grunwaldem zabránymi, iednę Stároſtwá Rogoźinſkiego choragiew biała, ná ktorey trzy roże ſa białe ná czerwonym paſie, ná ukos od práwego boku ná lewy rozciagnione. *Petra ſancta cap: 60 fol: 49* trzy roże ná paſie ſrebrnym zá herb náznacza Waerburgiuſzom Hrábiom w Sáxonii.

Pariſius in Mſ. początek herbu Doliwy ztąd zamierza. Gallien: Trebel: pokoie ſwoie zwykł był pſtrzyć rożami, *Veris tempore cubicula de roſis fecit*, mowi o nim hiſtoryk, Pipara żona iego rodem z Sármácyi, rodákowi ſwe-

mu uprosiwſzy u Galliena wolność, za to że mu kſztałtna mániera, z roż pokoy przyſtroił, ieſzcze y tę łáſkę u męża uprosiłá, że odchodzącemu do Oyczyzny ſwey Sármácie, w herbie nadał roża, ktory potym Poráiem nazwano. Ze záś Sármátowie Wandali, Gállia y Włoſka źiemię wexowáli w krotce, domyśla ſię Parisius, że ieden z nich Doliwa rzeczony, pokoy od Galliena w roże ułożony zapalił, zkąd zá herb, trzy mu roże nádáno. Ten iednák domyſt, nie tylko, że autora żadnego nie ma po ſobie, ale y podobieńſtwá, *Rożycki u Okolskiego* twierdźi, że ten herb nabyty za Leſzka Czarnego pod zamkiem Liw, od iednego z Porayczykow y Rożycow; ale y to utrzymáć ſię nie może: bo Leſzek Czarny, dopiero w Polſzcze pánowáć począł po roku *1279*; á to pewna u náſzych hiſtorykow, że Doliwczykowie, iuż przed tym rokiem dawniey w Senácie zaſiadáli, iáko zaraz obaczyſz.

Páprocki z tey okazyi nabyty bydz mieni. Jadzwingowie iuz ſztuka, iuż przez potęgę doſtáć chcieli zamku Liwſkiego w Mázolzu, o tym gdy ſię dowiedźiało woyſko Polſkie, w pobliżſzym mieyſcu ná zaſadzce ſtaneło; nieprzyiaciel nie máiac ięzyká żadnego o náſzych, z drugiey ſię ſtrony lokował, wyſławſzy iednego z pomiędzy ſiebie, ná luſtrowánie fortecy. Poſtrzegł go Rycerz herbu Poray, y pieſzo do niego zbliżywſzy, poufaley z nim wſzedł w dyſkurs. Tam Jádzwing, rozumieiac, że ieden był z tych, co ná preſidium w zamku zoſtáwieni byli, czego ſię on albo nie zapierał, albo gdy wmawiáno w niego, dyſſymulował Porayczyk, począł znim tráktowáć, wiele obiecuiac, żeby tylko iákim fortelem dopomogł im do odebránia zamku, dla większey záś wiáry ſłowu ſwemu, zaprosił go do Xiażęcia ſwego. Umiał rzeczy ſwoie udáć Rycerz Polſki, ták że y wodz Jadzwingow wſzyſtkę otuchę wźięcia zamku nánim położył, czás y mieyſce naznaczył Porayczyk, gdźie y kiedy po gotowiu ſtáć mieli. Wodz krom bogatych obietnic, naypierwſzy z honorem reſpekt deklarował. Ták umowiwſzy ſię wzáiemnie, wychodźi Polſki Junák, y żeby tym oſtrożniey do ſkutku zamyſły ſwoie przyprowádził, krytemi ścieſzkámi do Hetmáná Polſkiego poſpieſzył: powiada gdźie był, y iáko ſię ſpráwił, Hetman ſpráwę o wſzyſtkim wźiawſzy, toż ſamo mieyſce, ktore Jadzwingom Porayczyk naznaczył, woyſkiem opaſał, umowioney tákże godźiny wygladáiac. Jadzwingowie żadney ſię zdrády nie obawiáiac, iák ná pewne ku zamku ciagną, gdźie gdy ſię z niemi woyſko náſze potkáło, przeſtraſzeni pierzchneli, drudzy ná placu legli. Zwycięſtwá tego autorowi, nie tylko obſzerne włości wnadgrodę Krol nadał, ale też do iedney roży, ieſzcze dwie drugie przydał, to z Długoſzá Páprocki. Przecież ſą niektorzy, ktorzy powiadáia, że ten herb nie w Polſzcze ſię urodźił; ale z cudzych kráiow do nas przybyſz, ile iákom wyzey mowił, y w Sáxonii podobneż ſię kleynoty znayduia.

Przodkowie tego Domu. Długoſz y Łubien: in Vitis Epiſcop: Płocen: Philippa herbu Doliwa Biſkupá Płockiego oſmego kłáda, ten z Dźiekana Płockiego do tey infuły zgodnie obrány 1099, ktora piaſtował z wielka roſtropnościa. Władyſław Monárcha Polſki, dowiedźiawſzy o tey iego elekcyi, nie tylko że ſię ucieſzył, ale też u Paſchaliſa Papieża wymogł, że pozwolił, aby Philip od Arcybiſkupa Gnieznieńſkiego mogł wźiać konſekrácyą, po ktorey wſzyſtek ſię Philip, udał ná rozporządzenie ſwoiey Dyecezyi, y ná pobożne uczynki, ná ubogich, podupadłych, y pielgrzymow dobroczynnie, łáſkáwy, y lubo hoynie dla BOGA ſypał uboſtwu, przecięz nietylko mu ná niczym niezchodziło, ale owſzem przybywało. Czym y drugich do miłoſiernych uczynkow, ſwoim przykładem zachęcił. Siedm lat, ták ſiedzac ná tey ſtolicy,

licy, przenioſt ſie iáko nadźieia, ná ſtolicę wybránych Páńſkich, 1107.

Jan Biſkup Poznáńſki, będac Proboſzczem teyze kátedry, ná tę godność wyſadzony, á od Janiſłáwa Arcybiſkupá Gnieźnieńſkiego poświęcony, że był z tego Domu, świádczy *Długoſz in Vitis Epiſc. Poſnan:* gdźie przydáie, że miał przydomek ſwoy, czyli też on ſam, ná ſobie to nazwiſko wynioſt, Humoi, był dowcipu pięknego, miłych obyczáiow, zkad wſzyſtkich łáſkę y ſercá do ſiebie ciagnał; ſzczodry, á czáſem y rozrutny, dwor liczny chował, ludzkość káżdemu świádczył; piętnaſtego roku ſwego Biſkupſtwá, przenioſt ſię ná inſzy świát 1335, w kátedrze Poznáńſkiey pochowány. Piotrá Scherzyka z Falkowa Biſkupá Krákowſkiego, kłádę pod Falkowſkiemi Doliwczykámi.

Jan Biſkup Poznáńſki, po śmierci Woyciechá Pałuki z Proboſzcza Poznáńſkiego obrány, od Jaroſłáwia Arcybiſkupá Gnieźnieńſkiego konſekrowány. Zarliwie ſtawał przy práwách y ſwobodách kościelnych, dlatego gdy Ziemowit Xiażę Mázowieckie y Wárſzáwſkie, dźieſięciny wytyczne, y ná ſiebie, y ná ludźi żołnierſkich chciáł przeciagnąć, oparł mu ſię Jan; Káźimierz Krol Polſki zá nim decydował, w Raciążu dekret ferowány 1358: z tego poznáć, co zá umyſłu ku BOGU, był ten Prałat, kiedy ták gorliwie przy iego ochronie ſtawał, poſzedł po zapłatę prac ſwoich ná tey kátedrze, przez lat 19 podiętych, 1374, w Poznániu pochowány. *Długoſz in Vitis Epiſcop: Poſnan:* Dolſko miáſteczko y wiele wśi koło Buku y Krobi założył *Miechov: lib: 4: cap: 33.*

Jan Lutek z Brzeźia Biſkup Krákowſki trzydźieſty oſmy, z Oycá Janá Luteka z Brzeźiá, Sędźiego Káliſkiego, z mátki Doroty urodzony (*á u Łáſkiego w ſtatucie fol: 141 podpiſał pokoy Brzeſki,* Jędrzey z Brzeźia Podlędek Brzeſki Kuiáwſki 1436) był naprzod ten Jan Archidyakonem Gnieźnieńſkim, Scholáſtykiem Kuiáwſkim, Kánonikiem Krákowſkim y Podkánclerzym koronnym, pod ktory czás od Jagełła Krolá, poſłuiac do Swidrygełłá Xiążęcia, upominał ſię Podola *Biel: fol: 337.* do Bytomia kommiſſarzem naznaczony, pokoy z Czechámi uczynił. *Cromer: lib: 14, Biel: fol. 417,* poſłował y do Fryderyká Ceſarza, y do Ratyſbony 1454, *Cromer: lib: 22, Biel: fol: 401.* będącemu Dźiekánem Gnieźnieńſkim y Podkánclerzym koron: niektorzy z kápituły Wármińſkiey Kánonicy, ſuffragia dáli ná Biſkupſtwo Wármińſkie, atoli Papież bárdźiey tę infułę nakłániał ná Eneaſza Sylwiuſzá, *Treter. Plaſtwig.* iezdźił potym w legácyi do Stolicy Apoſtolſkiey, á po Gruſzczyńſkim, wźiał Biſkupſtwo Kuiáwſkie, z ktorym oraz pieczęć trzymał, nie długo iednák ná tey kátedrze y ledwo rok zabáwiwſzy, ná Krákowſkie poſtapił 1464; mąż iuż w leciech podeſzły, ſtatury mierney, twarzy pociągłey, wzroku ſłabego, do cholery ſkłonny, ktora iednák, łagodna poſtura umiał táić, Powściagliwościa znákomity, w ſpráwowániu rzeczy dźielny, rozſadny, oſtrozny y nieporywczy. Ná tráktácye hoyny, we wśi Pniowie kościoł fundował, y dźieſięciny do ſtołu Biſkupiego należace oderwawſzy, do niego przyłączył. Mánſyonarzow przy kościele Pánny MARYI fundował, W roku potym 1471, gdy wżwawiey ná ſeymie Krákowſkim, ſentencya Derſzłáwá Rytwiáńſkiego Woiewody Sendomirſkiego refutuie, z gniewu apoplexya ruſzony, nagle świát pozegnał, ſiedzac w Krákowſkiey kátedrze lat 6. Pámiętny ſwoia przyſługa w tey Oyczyźnie; bo y do pokoiu z Krzyżakámi ſiłá dopomogł w Toruniu, y ná Koncilium Bázyleeńſkie, Stániſłáwowi Biſkupowi Poznáńſkiemu przydány: honor tam Polakow godnie utrzymywał. *Damalew: in Epiſcop: Vladisl: Starowol: in Cracov:* Brzeźie w Káliſkim Woiewodztwie, inſze od tego Brzeźiá, co ſię Lanckorońſcy z niego piſza.

Wincenty Kot Arcybiſkup Gnieźnieńſki. Była kiedyś można tych Kotow Doliwczykow familia: bo Jákub Koth Kánonik Gnieźnieńſki 1453 poſeł, imieniem ſwoiey kápituły do Kázimierzá Krolá, o konſerwácya wolney elekcyi Arcybiſkupow. *Długoß*, ia go czytam Dziekanem Gnieźnieńſkim w tymże roku, *u Nakiel: w Miechovii fol. 493.* Maurycy Káſztelan Brzeſki Kuiáwſki, tenże ſam potym był Woiewoda támże 1222. Máciey Káſztelan Nakielſki, ktorego ſyn ten Wincenty, Kuſtoſzem Gnieźnieńſkim, Kántorem Krákowſkim y Podkánclerzym koronnym będac, ná ſeymie w Wárcie 1430, przydany do inſtytucyi ſynow krolewſkich *Crom: lib: 20. Biel. fol: 336.* ztad w roku 1436 ná Arcybiſkupia godnosc zgodnie obrany, w roku naſtępuiacym, rzady tey kátedry obiał: w krotce potym do Woyciechá Ceſarzá poſłem wyſłany, z ſtronę elekcyi Czeſkiey; w roku 1447, Kázimierzá ná tron Polſki koronował, od Felixá ktorego ſobie Bazyleeńſkie Zboryſzcze zá Papieżá obrało, wźiał był kápeluſz Kárdynálſki, nie pierwſzy z Polákow: luboć tego niektorzy popieráia z Klemenſa Janiciuſza, ktory o nim ták napiſał, *Hunc nova cardineo, texit fortuna galero, Sarmatico, nulli quod dedit ante, viro*: bo przed nim dwoch Połakow w tey purpurze iásniáło, Felix albowiem Antipapa, dopiero w roku 1446 kościoł práwowierny rozrywał; á Máteuſz Polak Kárdynał, iuż przedtym w roku 1410, żyć przeſtał, y Alexándrá Xiażę Mázowieckie, iuż w roku 1444 dobrze w Collegium Kárdynalſkim zagoſzczonego czytam: dopieroż ieżeli Wácłáwa Xiaże Łegnickie, będziemy między Kárdynałámi liczyć, toby ten naypierwſzym, powinien bydź, ktory z Polſkiey krwi ná tę godność był wyſadzony, bo ieſzcze od Urbana VI Papieża koło roku 1385, ten go honor potykał. Nie widzę iednák rácyi, dla czegoby ták ten Wácław, iako y Woyciech Margrabia Brandeburſki, do Polakow Purpuratow należeć mieli: á naprzod co ſię tycze Wácłáwa, ten prawda z linii Piáſta, krolewſkiey w Polſzcze krwi urodzony, ale iuż ſię przedtym rokiem, Xiażęta Slaſkie od Polſki wydzieliły, to iednák mnieyſza; to większa, że Wacław, ofiárowánego ſobie kápeluſza przyiać niechciał y nigdy nieprzyiał, z świetey pokory; iako świádczy *Purpura docta*: zá coż tedy w ten komput ma wchodźić;? inaczey trzebaby liczyć, między Kárdynałámi Polſkiemi y Rozdrażewſkiego Biſkupá Kuiáwſkiego, y ták wielu inſzych, ktorzy, choć ofiárowáne ſobie purpury Wátykáńſkiego Senatu, święta ku BOGU z pokora wſpaniáłościa pogárdźili. Dopieroż Woyciech Margrabia Brandeburſki Arcybiſkup Moguntſki, do Polſkich Kárdynałow nic nie należy, nie z urodzenia, nie ze krwi, nie z urzędu. Chyba to tedy Wincenty Koth pierwſzy z Arcybiſkupow Gnieźnieńſkich ná Wátykánſki honor był wynieſiony; atoli go dobrowolnie potym złozył, gdy Mikołaiowi Papieżowi, imieniem Krolá, y cáłego kroleſtwá poſłuſzeńſtwo oddawał. *Hiſtoria Pontificum Roman*: kłádźie go w indexie między Kárdynałámi od Felixá kreowánymi. Był ten Wincenty, práwowierny religii kátolickiey pamiętny zelant, karności kościelney przeſtrzegał: ná kánonikow hoyny, ktorym zaſługi ich kompenſuiac, do ſtołu ſwego dobra należace puſzczał: kościoły iedne, dźieſięcinami upoſażał, drugie z gruntu erygował. Manſyonarzow w Pleſzowie fundował. Z Winnic w dobrách ſwoich Unieiowie rozrodzonych, cztery beczki winá co rok, do kátedry Gnieźnieńſkiey náznaczył: Kollácya Kánonii Káliſkiey ná Chełmicy fundowáney, Biſkupom Poznańſkim przywłaſzczył, kościoł Kánonikow Regularnych Lateraneńſki, u S. Mikołáiá w Káliſzu, w Kollegiatę wynioſł, Pierwſzemu Opatowi Trzemeſzyńſkiemu infułę ná głowę włożył: kátedrę Gnieźnieńſka w bogaty od pereł y złota apparat przyſtroił, y

ſiebie przed Bogiem, do ktorego poſzedł po zapłatę 1448. A że go z Dębna *Bielſki* napiſał, dla tego pod Ráwiczem go położył. *Okolski*, ale y pod herbem Doliwa, lubo wſzyſcy autorowie, tu go referuia.

Wáwrzyniec herbu Doliwa Biſkup Wrocłáwſki ná Slaſku 1232, *Długoß y inni*. Márciná Biſkupa Poznáńſkiego, ktory umarł 1147, do tey Familii niektorzy naciagáia, ale *Długoß in Vitis Epiſcop: Poſnan*: inaczey o nim piſze. Jan Szyths Doliwczyk, ktory ná harcu Konradá Niemca Ślęzaka w bitwie pod Koronowem z koniá zrzucił y poimał *Crom: l. 17. Biel: fol: 307.* Stániſłáwa Jelitka Doliwczyka, tenże autor ſławi męſtwo w teyże potyczce. Teuto Teutonicus herbu Doliwa, Ociec Janá Proboſzcza Miechowſkiego drugiego, ktory tenże klaſztor, dobrámi koło Wielunia upoſażył. *Nakiel: fol: 70 & 85* koło roku 1225.

Herbowni.

Andrußewicz
Balcerowicz
Błotnicki
Bobrownicki
Boruchowski
Brzeżiński
Ciecholewski
Cieleski
Dobrot
Dobrucki
Dzik
Dziecześki
Falkowski
Gezek
Głebocki
Gorski
Gorzycki
Gozdzki
Jamiotkowski
Jański
Kadłubski
Kleczkowski
Kłoczowski
Kożuchowski
Krußecki
Lubieński
Łukomski
Miłosławski
Mleczko
Naczko
Paßek
Radecki
Rozrażewski
Rykalski
Rykowski
Rzeßowski
Sadkowski
Silnicki
Syruc
Skepski
Sleśiński
Sobocki
Sreczkowski
Stepczeński
Strawiński
Stroński
Trzecki
Wrzebski
Zacharzewski
Zieliński
Zielecki
Zydowski

Z tych, o Andruſzewiczách mowiłem w pierwſzym tomie, alem herbu ich dopiero ſię doczytał, *in Mſ. P. Koiał*: kędy tenże autor przydáie, że Mikołay Andruſzewicz kwitnał zá Alexándrá Krolá, ſyn iego Mikołay Koniuſzy. N. Choraży Mozyrſki, corka iego była za Jeleńſkim.

O Balcerowiczách herbu Doliwa, świádczy nadgrobek w kościele Krákowſkim S. Troycy, ktory Fránciſzkowi Balcerowiczowi Podſtolemu Bracławſkiemu, żona Anna Tereſſa Cebrowſka herbu Hołobok, z herbem Doliwa wyſtáwiła, mátká iego herbu Slepowron, w kancelláryi koronney y obożie z wielkim dźielności ſwoiey żaleceniem ſtawał, żył koło roku 1680.

O Bobrownickich mowiłem ná ſwym mieyſcu, tu tylko przydáię, że Káźimierz Sędźiá Ziemſki Brzeſki odważny Rotmiſtrz, Homla przez dźiewięć niedźiel Moſkwie y Kozakom bronił, aź gdy zbito woyſko Litewſkie z Rádźiwiłem, przez tráktáty poddał ſię, przeciw przyſiędze iednák wźięty ieſt w niewola, lubo ſam Zołoturenko, z ſześcia Pułkownikámi poprzyſiagł. *Mſ. P. Koiał.*

**DOLMAT herbu Rozmiar* w Xięſtwie Litewſkim. Hrehory Dolmat Choraży Starodubowſki 1632 *Mſ. P. Koiał.*

DOLSKI *Kniaż herbu Kośćieſza*, z ta iednák roznica, że ná ſtrzale rozdartey nie kłáda cáłego Krzyżá, ale tylko połowę. Inſzy to Dom od Dulſkich Pruſakow, w roku 1528 iáko świádczy *Metryka Wołyńska*, mieli ſwoie dobrá dźiedziczne, atoli potym w Pińſkim powiecie naywięcey kwitneli. Beata Dolſka Kniazia Sołomereckiego małżonka, akt ich weſelny odpráwiał ſię w Dubnie,

nákładem Konftántego Bázylego Xiazęcia Oftrogfkiego, Woiewody Kiiowfkiego, podczás ktorego nád fpodźiewanie, Tátárow gmin wielki pod Dubno przypadł; w tákim rázie, gdy wfzyfcy do broni fię ná nieprzyiáciela rzucili, Beata zrzuciwfzy z fiebie ślubne fzaty, prochu doftáwfzy, dźiało nabiwfzy, z wieży ták dobrze z niego, y fzczęśliwie ftrzeliłá, że w fam namiot Háná Tátárfkiego tráfiwfzy, z gruntu go zwaliłá, czym przerażony Han, z cáłym woyfkiem od Dubna uftąpił *Janczyn in Mſ.* Kniaź Dolfki zá Auguftá Królá, miał za foba Kłodzkownę Staróściankę Zmudzka. To pifze *Mſ. Koiał:* Nifiphor Michał Kniaź Dolfki naprzod Podftoli Pińfki, á potym Podfędek, *wſpominaią go Konſtytucye 1590 fol: 604.* potym Sędźia, nakoniec Káfztelan Brześciańfki, iam go nie położył między Káfztelánámi Brześciańfkiemi, bo roku o ktorym ná tym krześle fiedźiał, nigdźiem fię niemogł doczytáć. Prokop brat iego, Sędźia Ziemfki Wolkowifki, oba ták w fadách y biegłośći prawá y fumnienia delikátnośćia, każda fprawę fadźili, że żadney ich decyzyi, Trybunał nigdy nie zkaffowal. Synow zoftáwił czterech, Jędrzeiá, Kryfztofa, Mikołáiá, y Páwlá. Jędrzey był Sekretárzem krolewfkim Podkomorzym Wolkowifkim, ná dworze Cefarfkim czás niemały przepędźił, miał za foba Narufzewiczownę, pofłowal ná feym 1627. *Conſtit. fol: 11,* drugi raz ná konwokácya 1632, Kryfztof Podkomorzym Pińfkim, ktorego żona Wolkowiczowna Podkomorzanka Trocka: ktoregoś z nich fyn, Konftantyn Podczáfzy Pińfki, z tym tytułem podpifał z Zmudźia elekcya Janá III, y corka, ktora fię w małżeńftwo doftała Sámuelowi Chrebtowiczowi Chorażemu Stárodubowfkiemu. Mikołay Chorąży Pińfki zabity od Kozakow, mąż znaczny, z Jelfkii Heleny fyn iego, *iako piſze Koiał: in Mſ.* Jan Károl, ten we dwudźieftu leciech y dwu, Podkomorzym Pińfkim zoftał, Chorągiew przyiął w roku fiedmnaftym, Oycá utracił w leciech fiedmiu, máiętności y fortunę obiął w trzynaftym roku, za przyznaniem lát od Krolá Janá Káźimierzá, w ktorym fierоctwie, wielkim ftatkiem záwfze fobie poftępował: Marfzałkiem potym Pińfkim zgodnie od wfzyftkiego Rycerftwá tego Powiátu obrany, z tym tytułem pofłował ná feym 1667, ztamtąd deputowány do zapłaty woyfku *Conſtit: fol: 4,* potym Krayczy Litewfki Kommiffarz do rozgraniczenia powiatu Bracłáwfkiego od Kurlandyi, *Conſtit: 1670 fol: 10,* dáley Podczafzy Litewfki, z feymu 1678 delegowány do coekwacyi hiberny. *Conſtit: fol: 4,* wźiął potym láfkę nadworna Litewfka, z ktora 1685 kommiffarzem był do zapłaty woyfku Litewfkiemu. *Conſtit: fol: 5:* á po śmierci Rádźiwiłá, pofta pił ná wielka. O nim *X. Bielicki w Kazaniach ſwoich* rzecz táka pifze, dano mu znáć w dźień Wniebowźięcia Mátki Bofkiey, że pod pałac iego podfzedł zwierz iákiś niewidany, porwał fię od ftołu Xiażę; ale go pobożna Márfzałkowa przytrzymałá duchownemi rácyami; wypadli łowczy, y z gromadna pfiarnia, obracáli zwierza, ktory raz lifa, drugi raz wilka, infzemi rázy pomiefzáne pokazywało fię monftrum, á chárty zmordowáwfzy raz drugi y trzeci, w blifka trzcinę ná bagna wpadfzy, tego tylko głofem ludzkim żałowal, że fam Márfzałek w to święto, ná łowy nie wyiachal: żona iego Anna Chodorowfka Podkomorzanka Lwowfka, wdowa po śmierci Xiażęcia Wiśniowieckiego Konftántego Woiewody Bełzkiego: ale to małżeńftwo niepłodne: z pierwfza záś Elżbieta Oftrorogowna Stárościanka Robátyńfka, zpłodźił ten Marfzałek corkę, Kátárzynę, ktora fię małżeńfka liga doftálá Micháłowi Xiażęciu Wiśniowieckiemu Káncleгzowi Litewfkiemu.

Dołſzkiewicz Herb.

Maia

Maia bydź dwie Szable, ná krzyż do gory końcámi złożone, iedna z nich ordynka, z famym krzyżem, druga pałafzowata z rękośćia, między niemi ná krzyż profto złożonemi, u gory krzyż, ná boku prawym tarczy, gwiazda; ná lewym Xiężyc, barkiem do fzabel obrocony, nie pełny. O tym herbie żaden z náfzych autorow nie pifał, bo Alexánder Dołczkiewicz, dopiero w roku 1661 między rycerftwo Polfkie policzony, *przez Konſtytucyą fol: 64.* Syn iego Stefan Dołfzkiewicz, luboć ich niektorzy pifza Daułfzkiewicz, Woyfki Owrucki 1690, dobrá iego ná Polefiu y koło Oftroga, miał za foba Anáftázya Trypolfką, z ktorey było trzy corki, Kátárzyna Mietelfka, Zofia Biernacka, y Máryanna, tyleż fynow, Michał temi czáfy w zakonie náfzym, Alexánder Woyfki Owrucki y Jan.

DOMAJOWSKI herbu Ogończyk pod Cudnownem, z tych Alexánder Domáiowfki mąż rycerfki w Cudnowie pochowány.

DOMANIEWSKI herbu Lubicz w Sieradzkim Woiewodztwie, Jan Domániewfki Kánonik Wileńfki, 1533, a potym Bifkup Zmudzki. Tomafza Kanonika Lwowfkiego 1592. czytám ná liście Zygmuntá III. dánym miáftu Lwowfkiemu, Alexy Łowczy Lwowfki 1548; *Monim: Colleg: Leopol:* Adam Poborca w Podláfkim z feymu naznáczony 1613. *Uniwer: Pobor:* Mikołay podpifał edykt Sieradzkiego Woiewodztwá 1607 przeciw Rokofzánom. Máciey mąż rycerfki z Zołkiewfkim Hetmánem. Stániftaw Dźiekan y Officyał Bracłáwfki Pleban Przyłęcki, delegowány z Łuckiey dyecezyi, do kompozycyi między duchowieńftwem y rycerftwem 1631, ieft w druku, iego *Sol Sarmaticus obſcuratus in fol:* á záś *Fauſtus ingreſſus in 4to w Krakowie 1649.* Jan z Ráwfkiego podpifał elekcya Władyfłáwa IV. Jákub miał zá foba Bielecka. Domániewfka byłá zá Stefanem Báranieckim. N. Suffragan Kuiáwfki 1663 *Hiſtor: Coll: Caliſſ:* Stániftaw do Zakonu náfzego w Rzymie wftapiwfzy, rżądźił przedźiwna miłośćia poddanych fwoich w Collegium Sendomirfkim, Kálifkim, y Poznáńfkim, ciáłá fwego práwie poprzyfiężony nieprzyiaciel, ktore wymyślnemi áż do śmierci umártwieniami trapił, po ktorey, w komorce iego, nic więcey nie znaleźiono, krom inftrumentow dobrowolney męczarni ná fiebie:

Duſzom w czyſcu zoſtáiacym wſzyſtkie ſwoie zaſługi przekazał: do Nayśw: Sákrámentu y Mátki Boſkiey ſzczegulniey nabożny, umarł w Poznániu 1637. *Nadaſi Ann: Dierum memora:* Jákub w tymże Zakonie życie ſwoie zakończył w Piotrkowie 1709. Tomáſz Burgrabia Sieradzki Deputat ná Trybunał koronny 1712.

*DOMANIKOWSKI Mikołay Dománikowſki z ſeymu 1567 poborca w Podolſkim naznaczony. *Conſtit:: fol: 146.*

DOMANSKI *herbu Lariſſa* w Sieradzkim Woiewödztwie. Petraſz z Domanina, w roku 1436 ná erekcya nowego ołtarza w Oſtrzeſzowie zapiſał grzywien dwadźieścia, od ktorych czynſz co rok dwoch grzywien, żeby dochodźił, naznaczył. *Acta Caſtren: Oſtrzeſſov:* á w roku 1578 w tymże grodźie, znaydźieſz dźiał Domáńſkich. Jan z Łázow Władyſława IV. Wácław, Jáná Káźimierzá z Brześciańſkiego Woiewodźtwá podpiſali elekcye. Domáńſka byłá za Janem Zulińſkim.

*DOMARADZKI *herbu Gryff* w Sánockiey źiemi. Poczatek tego Domu od Chadera albo Cedra, czyli ráczey Teodorá herbu Gryff Woiewody Krákowſkiego, o ktorym ſię wſpomniało *tom: 1mo, fol: 110,* zkad y po dźiś dźień ieſzcze ſię piſza Domaradzki Cedro, iednemu z iego potomkow, gdy ſię doſtáły dobrá dźiałem Domaradz Łudzca y inne, od nich Domaradzkim był zawołany. Kwitnał potym Gábryel, ktory z Kunicka miał trzech ſynow, pierwſzego Dánielá Opatá Párádyiſkiego, deputatem był ná Trybunał koronny 1616. Drugiego Podczáſzego Sendomirſkiego, ktory przez odwagę y ſztukę rycerſka w Brodách fortecy, nieprzyiaciela gromiac, támże mężny káwáler poległ, mało co przed ta okázya otrzymał był przywiley ná Podkomorſtwo Sendomirſkie, iáko go z tym tytułem grobowiec w Sanoku u Fáry opiſuie. (wſpomina tych obudwu bráci, dźiedźicow ná Lutyczy *Kaſp: Cichoc: alloc: Oſec: lib. 2. cap: 24,* że herezya porzuciwſzy, z kościołem ſię kátolickim poiednáli, atoli drugiego Dánielowego brátá Stániſłáwem y Podſtolim Lwowſkim piſze, *virum induſtrium, & multis legationibus perfunctum,* y Mácieiá ſtryiecznego ich brátá, męża walecznego, ktory miał ſwoię Chorągiew) Trzeciego Dánielá, ktory zpłodźił ſynow trzech, Jáná, Piotrá y Dánielá, corek tyleż, iedna wydana do Węgier za Graffa de Homen, druga zá Bala Chorążego Przemyſkiego, trzecia źá Zaklikę, Jan Stolnik Przemyſki, miał corkę Annę za Morſkim, y ſynow trzech. Podczáſzego Inowrocławſkiego Uſarza pod znákiem Hetmáńſkim, Gábryelá z Drohoiewſka, Alexándrá z Gorſka Komornikowna Przemyſka bezpotomnie zeſzłych. Ten Alexánder trzymáł lennym práwem w Podgorzu Glinnik Niemiecki, á pod Wiedniem po Uſarſku ſłużac, gdy mężnie ztracał w Dunay z moſtu Strygońſkiego Turkow, ſam też mnoſtwem nieprzyiacioł zwalony w rzekę, gdźie ná dźielnym koniu pływáiac, w oczách Krolá Janá III, trzech Turkow zciawſzy, ſzczęśliwie wypłynał; za co ná Choraſtwo pod tymże znákiem był pomknięty. Piotr Cześnik Przemyſki *przez Konſtytucya 1601 fol. 777* w Sánockiey źiemi Poborca naznaczony, był potym potrzykroć Deputatem Trybunalſkim, ten z Hulewſka, zoſtáwił ſynow czterech y corki dwie, Alexándrę ta pánna umárłá, Eleonorę, ta za Zołcińſkiego wydana. Z Synow *1.* Sámuel pod znákiem Stároſty Szczurowieckiego od Tátárow, ná męſtwo iego zrazu zadumiałych, (bo ich iuz pieſzo, odpadſzy od ludźi y od koniá) kilkunaſtu zwycięſko położył, potym od záiuſzonych tłumem iezdnych ztarty. 2. Dániel wynioſł ſię do Węgier. 3. Kryſztof w Lubelſkim,

ſkim z Słupeckiemi wſzedł w kolligácya. 4. Jan Stániſław, po pierwſzym ślubie z Czerna ſioſtra Stároſty Parnáwſkiego bezpotomny; potym kupiwſzy w Lubelſkim Boby, zoſtáwił z Rychlickii ſynow dwoch, Jozefa Soc: JESU, y Stániſłáwá Vicesregenta Lubelſkiego, ktory z Jankowſka zpłodził ſyná Micháłá. Powtorzył małżeńſtwo z Dorota Głogowſka Łowczanka Bełzka.

*DOMARADZKI *herbu Jaſtrzebiec* Łukáſz Domarádzki Syn Jákubá z Witowſkii, dźiedźic oboyga Domárádzina, 1515 temu Zofia Głowińſka Sędźianka Ráwſka, powiłá corkę Bogumiłę, Teodorá Stoieńſkiego Podczáſzego Lubelſkiego małżonkę, y ſyná Jędrzeiá, ktory w dożywotnie kontrákty wſzedſzy z Apollonia Siemiánowſka Chorażánka Goſtyńſka, zpłodźił ſynow dźieſiąciu, 1 Sadocheuſzá ſterilem, *2* Pharesa, ten miał za ſoba Barbárę Káżimirſka, z ktorey trzech ſynow było Ludwik, Jędrzey y Konſtántyn, corek trzy, Máryanna, Barbára, y Cecylia *Acta Caſtren. Lancic. 1650.* 3. Wáleryáná Stároſtę Szydłowieckiego. 4 Ezechielá bezpotomnych. 5. Jákubá Podczáſzego Lwowſkiego, leży u Franciſzkánow we Lwowie. 6 Páwłá *intimum Cameræ Conſiliarium* u Brandeburczyká. 7 Zácháryaſzá. 8 Janá wſzyſcy *ſteriles.* 9 Ezdraſzá, ten *1mo voto* żył z Zuzanna Jagniatkowſką, z ktorey corka Kátárzyna z Woyciechem Woiuckim Sędźia Goſtyńſkim zaślubiona, *2do voto* z Elżbieta Arciſzewſka Tobiaſza corka, z ktorey corka Anna, y ſynow trzech; Adam Jákub Pułkownik, poiał Kryſtynę Sleſińſka z Oycá Adámá, z Mátki Wiſzowáty urodzona, z tey był ſyn ieden, Jan Káżimierz Lubuſki Oſmolińſki Stároſtá, General w woyſku koronnym, tego z Konſtáncyi Zofii Jánickii potomſtwo, Kryſtyná Remigiana Szygowſkiego Łowczego Rożáńſkiego, Tereſſa Jákuba Slubickiego Skárbniká Goſtyńſkiego, Anna Sulimy Kámińſkiego Sędźiego y Podczáſzego Goſtyńſkiego małżonki, Staniſław Stároſta Kruświcki Pułkownik w woyſku Litewſkim, poiał był Ludowikę Szygowſka Stárościankę Kruświcka, z Libſtowſki Káſztelanki Nakielſkiey urodzoną, z tey miał ſyná Fránciſzká, corki dwie Wiktorya y Zofia. Alexánder Kuſztoſz Kámieniecki, Scholáſtyk Jároſławſki, Proboſzcz Konſkowolſki, Deputat ná Trybunał Koronny trzy rázy, *ieſt iego Kazanie w druku ná Serce Jezuſowe.* Felicyan Reformat, Jozef Wáleryan Stároſta Oſmolinſki Kápitan krolewſki, Michał Decius Choraży w woyſku Polſkim cudzoźiemſkim. Páweł ſyn drugi Ezdráſza z Arciſzewſki, z pierwſza żona Sierákowſką żył bezpotomnie, z drugiey Zuzánny Gurſkii corki Jędrzeiá, zoſtáwil corkę Dorotę y ſynow piaciu; Boguſłáwa, Adámá, Ludwiká, Sámuelá y Jerzego. Z tych Ludwikowi Arciſzewſka powiłá corek dwie, Alexándrę y Ludowikę Kámińſka. Dániel Boguſław ſyn trzeci Ezdráſzá, Porucznikował w woyſku koronnym, á z Anna Dorota Czarlińſka, pozoſtáła wdowa po Janie Gagławſkim żył bezpotomnie. 10 Decyuſzá, ten pierwſzym zwiazkiem, miał za ſoba Elżbietę Bartlińſka ale *ſterilem,* drugim Zofia Brátoſzewſka, corkę Ludwiká, z tey tylko ſię dwie corki zoſtáły Máryanna y Fránciſzká 1659. Stániſław ſtryi rodzony Jákubá, za ktorym byłá Witowſka, dźiedzic ná Boczkách, poiał Zofia Sierákowſka Chorazankę Goſtyńſka, z tey ſynow trzech, Málcher *ſterilis,* Piotr y Márcin, druga poiał Konſtáncya Dziankowſka, z ktorey ſynowie Wáwrzyniec y Mikołay, żadnego ſukceſſorá nie zoſtáwili; od Piotrá było dwoch ſynow, Sámuel y Mikołay, ktorzy ſię do Litwy wynieśli, tam woynę czás niemały ſłużac oſiedli w powiecie Orſzáńſkim. Mikołay zpłodźił ſyná Stániſłáwa, Sámuel Janá, wſpomina tych co ſię w Litwie rozrodźili *Koiat: in Mſ.* gdźie ich herb ták opiſuie Jáſtrząb

ſtoi

ſtoi ná dwoch podkowách, á w hełmie trzy piorá ſtruśie kłádźie. *Okolſki záś tom: 3. fol. 329* chce mieć Domárádzkich herbu zatáiony Mieśiać, ktory ták okryślił. Jeſt podkowa do gory proſto obiema końcámi obrocona, we śrzodku iey Xiężyc iák ná nowiu, obiema rogámi do gory poſtáwiony, y przydáie, że ztad nabyty że Jáſtrzębczyk ktoryś, coś znacznego uczynił, gdy Xiężyc ná nowiu świecił.

Do tegoż Domu należa Domaradzcy dziedzicy ná Popowie. Z tych Adryan Komornik Łęczycki, ſyn Márciná, miał za ſoba Rogálińſka, z tey był ſyn Sámuel, żona iego Anna Celigowſka, z ktorey ſynowie, Włádyſław *ſterilis*, Przemyſław, Páweł y Kryſztof, corki trzy Bárbára Woźnickiemu, Kátárzyná Janowi Borowſkiemu, Anna Janowi Męcinie zaślubione. Inni Domaradzcy dziedziczená Giecznie.

DOMARADZKI herbu Oſtoia w Sendomirſkim Woiewodztwie. Domáradzka byłá zá Mikołáiem dźiedźicem ná Borowie Borowſkim herbu Abdank Antoni tych czáſow kwitnie ná Ruśi, ktorego z Máryanny Leſzczyńſkii dwoch ſynow Jozef y Piotr.

DOMARADZKI herbu Rowniá ná Ruśi. Dániel y Jan 1632, Stániſław 1648, podpiſali elekcye krolewſkie z Ruſkim Woiewodztwem. Jan 1674, ſa y na Zmudzi Stániſław 1648, ale niewiem czy tego herbu. Mácie y pod Nowogardem w niewola wźięty od Moſkwy. Piotr zabity w Moſkwie 1606 *Petric: lib: 1 Hiſtor:*

DOMARAT herbu Okſa w Sendomirſkim o nich piſze *Paprocki y Okolſki*, kędy ten drugi autor, tych ktorym imię było Domarat do tey Familii referuie ale nieſtuſznie.

**DOMASŁAWSKI herbu Nałecz* Stániſław Domaſławſki, ktoremu ſyná Auguſtyná Krol Auguſt pierwſzy, do krztu trzymał. Od nich Podolſcy ſwoy poczatek wźieli. Anna Xieni Sierpſka Zakonu S. Benedyktá umárłá 1651. *Paproc: Łáſki Cudow fol: 28.* Bogumiłá byłá zá Zarczyńſkim ná kośćioł Sierpſki dobroczynna. *Idem fol: 63.* Stániſław w Zakonie náſzym Rektor Collegium Toruńſkiego, á w krotce przedźiwney cierpliwośći wizerunek, po ktorey zapłatę poſzedł 1676 w Sendomirzu, luboć y tu po śmierci niezkażonym przez długi czás ćiałem, Bog chćiał pokazáć niewinne życie iego.

DOMASZEWSKI herbu Nieczuia w Lubelſkim Woiewodztwie, przydomek ich Widlicá

Widlica, od Kraſuſkich poſzli. Stániſław z Domáſzewic Domáſzewſki Komornik Łukowſki, ſyn iego z Doroty Miáſkowſkiey, Jan Piſarz Grodzki Łatyczowſki, miał za ſoba Błażowſka, umarł 1645. Erazm Koniuſzy koronny, Stároſta Łukowſki, zá Stefaná y Zygmuntá III Krolow, na wſzyſtkich expedycyách rycerſko ſtawał; przeciwko nieprzyiaciołom tey Oyczyzny okryte choragwie, ſwoim koſztem erygowáne, prowádząc. OO Bernárdynow w Łukowie fundował, umárł lat ośmdźieśiat y więcey przepędziwſzy, iáko z iego nadgrobku *wypiſał Starowol:* wſpomináia go Konſtytucye 1631 *fol. 35* Jákub Widlica mąż woienny, y Oyczyźnie zaſłużony, co mu przyznáie *Konſtytucya 1609 fol, 905.* Stániſław naprzod Podſędek Ziemſki Łukowſki 1648, potym Sędźia, poſłuiac ná ſeym 1653 deputatem ſtanał ná Trybunał ſkárbowy *Conſtit. fol. 2*, y w naſtępuiących látach, znaydzieſz koronne uſtáwy, iego imieniem zagęſzczone, y funkcyami, ktore ná niego kładła zgromadzona Rzeczpoſpolita, w roku 1662 iuż był Stároſta Łukowſkim, y poſtem ná ſeym, *Conſtit: fol. 5*, á w krotce, wźiał Káſztelánia Lubelſka, miał choragiew Pancerna w kompucie woyſká 1658. Jákub Choraży Łukowſki 1653 *Conſtit. fol. 25.* Káźimierz Stároſta Łukowſki, poſeł ná ſeym 1678, y kommiſſarz do uznania pretenſyi Kurfiſtrza Brándeburſkiego, *Conſtit. fol. 12*, poſtapił potym ná Kaſztelania Sanocka, z ktorym tytułem był kommiſſarzem do czynienia ſprawiedliwośći, o krzywdy od Węgier. *Conſtit. 1690 fol. 18.* Domaſzewſka Sędźianka Radomſka, byłá zá Balcerem Brzeźińſkim Sędźia Grodzkim Radomſkim herbu Łábęć. W zakonie náſzym. Balcer w Oſtrogu 1718. Fránciſzek w Poznaniu 1724 pomarli świątobliwie; Bernard z Zołkiewſkii herbu Bończa urodzony ieſzcze żyie, ktorego brat ieden w Zakonie Kármelitow Boſych, drugi Reformatem. Ktoryś z Domaſzewſkich ná preſidium Wileńſkie, znaczną ſwoię ſummę wydał, dla tego *Konſtytucya 1670 fol. 5*, każe ia ſukceſſorom iego wyliczyć. Anna byłá za Remigianem Kiełczowſkim Podſędkiem Lubelſkim.

DOMASZEWSKI herbu Jaſtrzebiec w Łukowſkiey źiemi. N. Domaſzewſki miał za ſoba Zofia Grabionczankę, pozoſtáłą wdowę po Giedźińſkim y Białozorze Stárośćie Nowomłyńſkim.

**DOMIECHOWSKI herbu Prawdzic* w Wielkieypolſzcze y ná Ruśi. W Xięgách Grodzkich Oſtrzeſzowſkich, znaydźieſz tranſakcya Domiechowſkich w roku 1510. Wálenty y Sebaſtyan z Sieradzkiego Władyſławá IV, Ludwik z Poznáńſkiego Janá Káźimierzá, podpiſali elekcye. Stefan miał zá ſoba Dorotę Tomicka. Jan z Gołębina fundował káplicę ná cześć Pánny MARYI u OO Fránciſzkánow w Poznániu. *Stoykowſki.* Stefanowi Zygmuntá III Dworzaninowi, przeciwko Węgrom, Tátárom, Turkom woiownikowi, Jadwiga Zychlińſka pozoſtáłá małżonka, nadgrobek w Káliſzu poſtáwiłá 1654 *Starowol: Monum:* Przemyſław naprzod Przeor Mogilſki 1646, á potym Opat Czyrzycki Zakonu Cyſtercyeńſkiego 1672, ieſt iego, *Kazanie pogrzebowe w druku Rumacya do Narożnika.* 2do *Matká Boleſna,* 3tio *Rάy zabaw.* 4to *Práktyka zywey wiáry 1647 in 12.* Stefan, ktorego ſyn Jan Jákub Skárbnik Lwowſki 1688, ſyn iego Antoni, ſynowiec Jan, Kátárzyna naprzod byłá za Oleśnickim, potym zá Joachimem Lubomirſkim *Baranow:* N. zá Márcinem Koſzutſkim.

**DOMINIKOWSKI,* w Łęczyckim Woiewodztwie Jan y Woyciech Dominikowſcy podpiſali elekcya Władyſławá IV. ſa y Dominowſcy bo Jan z Panoſzewa Dominowſki, ták ſię z Łęczyckim podpiſał ná Janá III. N. Dominikowſki miał za ſoba Zuzannę Kowálſką.

**DOMZA.* Ziemianina Smoleńſkiego Domżę Zacháryaſzá, wſpominaia *Konſtytucye 1662 fol: 18* z pochwała wierności ku Oyczyźnie y męſtwá.

**DONAT.* Jan Donat Chorąży iázdy Polſkiey, męſtwem ſobie zaſłużył, że go w komput rycerſtwá Polſkiego włożono, przez *Konſtytucya 1662 fol: 40.*

à Donau Herb.

O Tym herbie y Domu żaden z autorow náſzych nie piſał, ſam tylko *Mſ. Załuſc: o Familiach Pruſkich* ták go okryślił. W polu modrym ſą dwa ielenie rogi białe, do gory proſto końcámi, u dołu niby ná krzyż założone, nád hełmem y korona między dwiema ieleniemi rogámi Pánná w koronie, poł ſukni u niey z lewego boku modre, z práwego białe, rozczeſana, w długiey ſzácie, trzyma obiema rękámi rogi. Andronik Ceſarz Konſtantynopolitáńſki, ielenie rogi niezwyczayney wielkości, przed pałacem ſwoim záwieśić kazał. Tym śię herbem ſzczyci Familia a Dhonau, ktorey ſłáwa po cáłey Europie, wielkiemi dźiełámi przez kilka wiekow, zágęściła rożne hiſtorye. Z tych.

Piotr ſyn Dáwidá à Dhonau, Burgrabia y *Liber Baro,* Woyciechowi Xiażęciu Pruſkiemu dla rycerſkiey dźielności, przypadł był do ſercá, zoſtáwił piaciu ſynow, męſtwá ſwego emulántow. Pierwſzy Achácy Burgrabia y *Liber Baro,* Ociec Fryderyká dźiedźicá ná Wolsferdoffie: ten ná dworze Máxymiliana Ceſarza wielkiey był powagi, w Pruſiech potym pieknemi tytułámi ozdobiony. Drugi Henryk, zá Zygmuntá Auguſtá, podczás woyny Inflántzkiey z znaczna ſzarza zołd prowádźił, y pod Parnawa mężnie ſtáwáiac na płacu poległ. Trzeci Fryderyk Marſzałek y *Conſiliarius* u Krolá Duńſkiego. Czwarty Kryſztof, niemniey nauka, iáko y rycerſka ſztuka zalecony; bo naprzod Akádemia Rektorem rzadźił, potym gdy śię woyna otworzylá, u Fryderyká Krolá Duńſkiego, naywyzſzym był woyſk wſzyſtkich Hetmánem. Piąty Fábian ſtarſzy, pięknemi natury przymiotámi ozdobiony, ſzczegulniey dźielnością y umieiętnością, dla tego wſzyſtkich auxyliarnych

nych woyſk od Xiażat Niemieckich, Proteſtántow, y Szwayczarow, Hetmanem wynieſiony, przeciwko Francuzom ciagnal, z tym wſzyſtkim, nie powiodła mu śię ta expedycya, porażony wielka klęſka od Fráncuzow pod Almetem, przyciśniony do tego, że muſiał tráktowáć z Krolem o pokoy: pozwolony mu tedy regreſs, z zwinionymi choragwiami, przyśięgę wprzod ná nim wyciagnawſzy, iáko nie miał więcey ná Fráncuzow woiowáć, wrocił śię do Niemiec. *Spondan: in Annal: Eccleſ. num:* 8, 1587. ieźdźił potym w legácyi do Polſki, y ná ſeymy Rzeſzy Niemieckiey po trzykroć, w Pruſiech naywyżſzy tey Prowincyi y Dworu Burgrabia. Fąbian à Dhonau młodſzy, naywyżſzy w Pruſach Xiażecych *Regens* y *Conſiliarius*, podpiſał 1609 dekretá kommiſſyi krolewſkiey, y Fryderyk Stároſta Brandeburſki. Fábian *Electoris Palatini Friderici quarti à conſiliis ſecretioribus*, woiownik ſławny. Abraham à Dhonau, z Xiążęciem Rádźiwiłem Mikołáiem Sierotką, nawiedźił Paleſtynę y mieyſcá święte, potym legacya ſprawował do Ceſarza y Moſkwy: ſyn iego Károl Hannibal *Vartembergæ, Pralini & Poſzczytii Dominus, Sac Cæſareæ Majeſtatis Conſiliarius, Luſatiæ Polemarchus & Sileſiæ Cameræ Præſes, ac bellicus Sileſiæ Ordinum,* umarł 1633 w Sycowie, *Mſ. de Famil: Pruſſ.*, ieſt w Gr dźie Oſtrzeſzowſkim proteſtacya przeciwko niemu, od Mieleckiego zapiſana. Ma ta familia w Pruſiech dźiedźiczne ſwoie Stároſtwo Morungeńſkie *M. Prætor*: krom tych, wſpomniony *Mſ. o Familiach Pruſkich*, ieſzcze liczy, Theodorá, Achácego, y Kryſztofa, *Liberos Barones à Dhonau*, wſławionych to roznemi funkcyami, to ſzarza woienna. Ktoryś z nich, miał za ſoba Eilemberkownę. Freiherownà Donau, byłá zá Wilhelmem Epingerem z Boreſzowa Stároſta Kwidźińſkim.

Donhoff Herb.

Ma bydź dźika głowa, ſzczecia ogromna, pyſkiem ná práwa ſtronę obroconym, z ktorego dwa kły wyroſłe widáć, iáko też y obie uſzy, w polu białym, czyli iáko chcą drudzy, złotym: na hełmie nád korona poł

dźiká, w gorę głowa y łápami wynieſionego, y dwiema włoczniámi z obu ſtron ná krzyż przeſzytego, od ſpodu aż do głowy. *Okol: tom:* 1 *poſt fol: 170.* Początek herbu tego y Domu, záciągáia niektorzy z Hiſzpánii, ná co przywodzą Nolimberga *in Symbolis Portugalliæ & Arragoniæ Regum.* Gdy bowiem Anferhorbs czy Aſverhorbs Krol Hiſzpáńſki, woynę Arragończykom wypowiedźiał, tym czáſem Krol Arrágońſki, życie to śmiertelne zakończył. Verona pozoſtałá iego małżonka, bitwę z Hiſzpanámi ztoczyłá, ktora że ſię iey nie powiodla, zbita ná głowę y w niewola wźięta, á potym w gęſtym leśie do pnia przywiazana, kłom dźikich y iádowitych beſtyi, ná obłow y páſtwę wyſtáwiona, Opłakana w tákim raźie krolowy fortuna, tego tylko czekáłá, rychłoby w ſrogiego dźiká zębách zmełta, dokonalá. Atoli Donhoff odważny rycerz, z miłośći ku Oyczyźnie przedarł ſię w zaroſłe knieie, tám dźikowi, ná zgubę Krołowy nacieráiacemu, głowę ucina, Weronę uwalnia, y zá żonę bierze: ná Ansferborchiuſza woynę podnoſi, Tyranna z tronu y z życia wyzuwa, Krolem zgodnie od wſzyſtkich ogłoſzony. To práwie wſzyſcy piſza tego wieku Panegiryſtowie. Mnie ſię wprawdźie Nolimberga nigdźie widźieć nie doſtáło, to iednák pewna, że żaden z hiſtorykow Hiſzpáńſkich; ani Werony, ani Anſwerhorbiuſza imienia nie namienia, lubo táka hiſtorya y iey rewolucya godna by byłá záwſze wſpomnienia, dla tego też u świádomſzych hiſtoryi, dużo podeyrzana. Ja ſtarożytnośći Domu tego, pewnieyſze tu położe dokumentá. A naprzod *Petra ſancta cap. 3* świádczy, że Krolowie Perſcy głowę dźiká w herbie noſili, w ktorego pyſku utkwiona byłá ſtrzała.

Paprocki w Ogrodźie fol: 179 powiada, że Krok Krol Czeſki, nie zoſtáwił żadnego potomka płci męſkiey, tylko trzy corki, to ieſt Kaſſę, Tetkę y Libuſſę, z tych Kaſſa, *iáko świadczy Balbin: y Bielſki w kronice Czeſkiey wydaney 1563,* doſtała ſię w małżeńſtwo Biwogowi Hrabi, herbu Swinia głowa; z tey zaś okazyi tego herbu nabył Biwog, Na łowach będac, dzikiemu wieprzowi, ſam ręka ſwoią głowę uciał, ktora gdy do krolewn przynioſł, taż ſama głowa w herbie, od nich regalizowany zoſtał, więcey mu ieſzcze Kaſſa świadczyła ſię, kiedy go ſobie za małżonka obráła: koło roku 722; potomſtwo potym Kaſſy, na trzy ſię znaczne familie, według Paprockiego rozdźieliło, to ieſt na Panow z Szelnberka, na Panow z Hazenburka, ná Panow Lwowow z Rozmitala, ci wſzyſcy w herbie Swiniey głowy zażywali, lubo iedni z nich, Lwa do niey przydawali, y od tego Lwami ich zwano; z tych Joanna Lwowna z Rozmitala, byłá małżonka Jerzego Podiebradiuſza Krola Czeſkiego, *Paprocki Ogrod: fol: 195.* Drudzy Zaiaca, z tych był Jan Zaic z Hazenburka, naywyſzſzy dziedźiczny Trukczaſz kroleſtwá Czeſkiego, ktorego urodźiła Xiężna Opawſka Katarzyna, ten poiał Marketę Xiężnę Muſtenberſka, Hrabiankę Oleśnicka, od ktorey zoſtali czterey ſynowie, Wacław, Mikołáy, Jerzy y Kryſztof, wſzyſcy bezpotomnie pomárli, tylko Mikolay, z Anny Lobkowiczowny, zpłodźił ſyná Janá Zbinka z Hazenburka na Budyni, dziedźicznego Trukczaſza kroleſtwá Czeſkiego, Konſyliarza Ceſarzá Rudolfa y Hetmana Slaſkiego. Atoli y do inſzych pobliſzſzych Prowincyi, á ſnać potomkowie Biwoga, y Kaſſy, rozeſzli ſię: ztąd Gradocenow y Trewartenow familie w Anglii, Grezingow w Miſnii, taż ſię głowa według niektorych pieczętuią, Z tymże herbem Alexándra II Papieża na mappie, kędy inſzych Biſkupow Rzymſkich y kleynoty y lata opiſuia, widziałem; toż świadczy y *Petra ſancta.* Z Frankonii ten Papież był rodem, kędy mowi Okolſki, że ieſzcze ślady, za iego czaſow były nad Mo-

ſa rzeka pałacu Donhoff nazwanego, z tey do Inflant ſię przenieśli Donhoffowie, á z tamtad do korony: drudzy iednák chca że z Miſnii, inni że z Weſtfalii do Inflant weſzli Donhoffowie.

Panegiryſtowie naſi, piſmami ſwemi roznieśli, że Meinhard pierwſzy Apoſtoł y Biſkup Inflantzki, był z Domu Donhoff; ale o tym żaden z hiſtorykow nie piſał: dla więkſzey záś pewnośći, krotko tu położę, co o nim autorowie podrukowáli. Zakon Kaznodźieyſki przywłaſzcza ſobie tego Meinharda: ták *Bzov. Annal: Eccleſ. 1233. num. 3* powiada, że S. Jácek trzech Infułatow Dominikanow rożnym narodom przełożył, to ieſt B. Gerarda pierwſzego Biſkupem ná Ruśi, B. Wita pierwſzego w Litwie, B. Meinharda pierwſzego w Inflanciech poſtánowił: atoli tenże *autor tom: 13, editio: Colonien: 1616 pod rokiem 1205 num: 17* wyraźnie mowi. *Apud Livones cum Meinardus Epiſcopus, & poſt eum Albertus Chriſtianam religionem paulò ante propagare cæpiſſent, Albertus Ordinem militiæ Chriſti inſtituit 1205:* toć iuż ſam przyznáie Bzovius, że dobrze przed tym rokiem Meinhard, żył y pracował koło Inflant. Do teyże Profeſſyi pociąga Meinharda, *Ruſſel in Tryumf fol: 18, y Pruſſcz poświadcza w w Fortecy fol: 37:* ale ſię to utrzymáć nie może: bo to ieſt pewna, że iuż w roku 1199 Inflanty Bogu pozyſkał był Meinhard, iáko dokumentem ieſt liſt Innocentego Papieża III *u Raynal: tom: 13 Annal: Eccleſiaſt: dany 1199,* w ktorym ten Ociec Swięty Xiażąt Sáſkich, do obrony kátolikow Inflantczykow od Meinarda nawroconych, pobudza. S. záś Dominik ieſzcze w tym roku był tylko Kánonikiem Oxonieńſkim, ba y w roku 1204, iáko ſamże piſze Bzov:, y dopiero w roku 1215 proſił Innocentego Papieża o konfirmácya ſwego Zakonu: dopieroż S. Jácek ani podawáć, ani ſtánowic Meinharda ná Inflantſkie Biſkupſtwo nie mogł: bo ſam dopiero w roku 1219 do Zakonu od S. Dominiká przyięty, kiedy iuż nie żył Meinhardus, iáko y Bzovius wyżey wſpomniony przyznáie. Zakon Cyſtercyeńſki y ten do ſwoiey reguły Meinharda nakłania, ná co przywodźi Menologium ſwoie, kędy ták piſzą. *In Livonia Sanctus Maynardus Epiſcopus Monachus Ciſtercienſis, vir multæ religionis, à quibusdam mercatoribus in Livoniam invectus, ut populis illis fidem Chriſtianam nuntiaret, poſt multos perpeſſos labores, & innumera patrata miracula migravit ad Dominum:* toż potwierdza *Henriquez in Notis. Arnoldus Lignovitæ lib: 2. Belforeſſius:* atoli tenże *Henriquez in faſciculo SS. Ordin: Ciſterc: lib: 2 cap: 10,* na co przywodźi *Hieronymi Romanam Rempublicam* powiada, że ten Meinard tylko był Kápłánem w Lubece, o profeſſyi záś iego milczy. Arnoldus záś raczey go Benedyktynem chce mieć, ale nie piſze ktorey reguły. *Chriſtoph: Łoniewſki y M: Baron:* Kánonikiem go Regularnym S. Auguſtyná czynia. *Hartknoch in Chronico Ordinis Teutonici in Animadverſ. ad Dusbruch: p. 3 c: 28* Kánonikiem go Sigeberſkim tytułuie, od Arcybiſkupá Brzemeńſkiego ná Biſkupſtwo poświęcony 1170, gdy do Inflant przypłynał, ziednym tylko ſługa, tám ſobie dom naiawſzy, y ięzyka ſię tey krainy z wielka trudnoſcia nauczywſzy, to łágodnemi ſpoſobami ſerca ſobie Pogánow iednáiąc, to choroby rożne ſamym krzyżem Swiętym leczac, tyle w owym grubym narodźie ſpráwił, że do wiáry Chrześćiáńſkiey hurmem ciſnać ſię poczeli; á że ſąśiedzka Litwá często po te czáſy Inflanty naiezdzáli Meinhard ná tym mieyſcu, gdźie teraz Kircholm ſtoi, nád Dzwina rzeką, twierdzą wyſtáwił, y żołnierzami oſadźił, kośćioł tamże wyprowádził, w tych prácach Apoſtolſkich śmierć go zaſtałá 1193; lubo drudzy ale omylnie ześciu iego inſzy rok zapiſali. *Henriquez loc: cit: Sczygiel: Aquila Polono Benedict. Mart: Baronius:* pochowány w Rydze Meinard, kędy wielkiemi cudámi BOG go wſławił. Wſpomniony Hartknoch z Hennebergera, powia-

da o tym Meinhardzie, że mátká iego Jutta, rázem dźiewiąciu ſynow ná świát wydałá, z ktorych iednego tylko tego Meinharda czyli Menekona de Querfurt, Miſtrzá potym Krzyżáckiego, zoſtáwiwſzy, innych ośmiu potopić kazałá, nadiachał ná to maz iey, y dowiedźiáwſzy ſię co ſię działo, dzieci od zguby ſalwował, á Jutta ubłágawſzy męża, do klaſztoru ná pokutę zá ſwoy grzech poſzłá.

W Inflanciech długo y pięknie ta familia kwitneła [*Prætor: O. G. lib.* 2 *cap:* 2 mowi, że Swekczten miáſteczko ná Zmudzi, ſtolica było Hrabiow Donhoffow) bo Otto, Woiewoda był Derpſkim: brát iego Teodor Woiewoda Inflantſkim, obadwa tey Oyczyźnie dobrze zaſłużeni, kiedy ták do Unii Inflant z korona Polſka, iako y do utrzymania Inflantczykow, przy poprzyſiężoney raz wierności Krolom Polſkim, ſiłá prácowáli. Zoſtáwił Teodor piaciu ſynow, Káſprá, Erneſta, Hermana, Gerarda y Henryká. Z ktorych Herman zá Oyczyznę mężnie ſię zaſtawiaiac, pod Cecora poległ, w lat tylko ośmnaſtu.

Káſper Woiewoda Sieradzki, ſyn pierwſzy Teodorá Woiewody Inflantſkiego. *Konſtytucya 1616 fol:* 5, chwali iego, nátenczás Stároſty Laiſkiego y Boleſławſkiego, y bráci iego, miłość y wierność ku tey Oyczyźnie, że gdy Karol Krol Szwedzki Eſtonia opanował, dobra ſwoie dziedźiczne, w tey Prowincyi lezace, w ręku iego zoſtáwili: za co dano mu potym w zaſługách Woiewodztwo Derpſkie, Stároſtwa Wieluńſkie y Rádomſkie. *Conſt. 1631 fol: 26:* większa ieſzcze ku Bogu pokazał przychylnośc, kiedy z cáłym Domem ſwoim, błędy heretyckie porzuciwſzy, z kościołem ſię kátolickim poiednáł, *Hacki Scrutinium Veritat:* z Alexándry Koniecpolſkii, ſioſtry rodzoney Stániſłáwa Káſztelána Krákowſkiego y Hetmana Wielkiego koronnego, corkę zpłodźił Annę, ta byłá za Boguſławem Leſzczyńſkim herbu Wieniawa Podkanclerzym Koronnym y Generałem Wielkopolſkim, ſynow tákże trzech; Alexándrá, Stániſłáwa, y Zygmuntá. Był ten Káſper, wielkiey roſtropności, ktora pokazał, ták w woyſku zá Zygmuntá III Krola, iáko y w Senacie, Władyſław IV ſzczegulniey go ſobie ſzácował, dla tego po Cecylia Renatę Auſtryaczkę żonę ſwoię, iego w legacyi do Wiedniá wyſłał; tam ták przypadł do ſercá Ferdynándowi III Ceſarzowi, że y iemu y ſukceſſorom iego, tytuł *S. Romani Imperii Principis* z chęcia ofiarował: Marſzałkował cáłemu Dworowi Cecylii Renaty, ná wſzyſtkich dobroczynny, nikomu nie ſzkodzący. Ták Rzeczpoſpolita tráktował, że lubo do káżdey w gwałtownieyſzych iey intereſſach albo auktorem, albo większa częścia był rády, przecięż ſobie nic nieprzypiſuiac, uſzedł poſpolitego tákim nieſzczęścia, zawiſney gęby. Przyiacioł ſobie iednáć umiał, chronił ſię, żeby był kogo nieuráźił, dla tego u wſzyſtkich w wielkim był poſzánowániu. Już był deſtynowány wielkim poſłem do pogodzenia Europeyſkich prowincyi, ale gdy ta ugoda nie doſzłá, zá iego ráda windykowáne Pruſy, oſwobodzona od domowey woyny Oyczyzna. Dwa pałace w Kruſzynie y Uiázdowie wymurował, inſzych wiele ná rożnych mieyſcách wyſtáwił. *Tylkow: in dedicat: Arithm: Curioſæ:* przeſtał żyć ná źiemi wieku ſwego 57 w roku 1645. Nadgrobek iego w Czeſtochowie: *Stawicki Paulita.*

Alexánder Opat Jedrzeiowſki, ſyn pierwſzy Káſprá Woiewody Sieradzkiego: zwiedźiwſzy cudze kráie, y Rzym, uproſił u Innocentego Papieża, ciáłá Swiętego Honorata y S. Kándydy, ktore potym oſtátnia wola ſwoia, kościołowi Częſtochowſkiemu naznaczył: przy tymże kościele grob wſpaniały wyſtáwił, z wieczną fundácyą, żeby ſię co tydźień trzy mſze odprawiały,

z ktorych iedna powinna bydź śpiewáná. Był ten Alexánder wielkiey ſubmiſſyi, dla tego gdy mu w Rzymie *Clericatum Cameræ*, á w Polſzcze Biſkupſtwo Kamienieckie, ba y Łuckie ofiarowáno, przyiąć ich z pokory niechciał, zakonnym ſię chlebem kontentuiac, o ktorym zwykł był mawiáć, *Ego pane pauperum victito.* Od Janá Káźimierzá Krolá iezdźił w legácyi do Wiedniá, do Ferdynándá III Ceſarza, z kondolencya nád śmiercia Ferdynanda IV Krolá Węgierſkiego. Ná ubogich hoyny, ſzpital Soborzycki wyſtáwił y upoſażył: Ná klaſztory dobroczynny, ſzczegulniey OO Dominikánow Gidelſkich y OO Bernárdynow Przyrowſkich u S. Anny, ſwemi iałmużnámi opatrywał. Kościołowi Kruſińſkiemu tyſiac dwieście złotych ná fundacya wyliczył. Krom pacierzy kápłáńſkich, codźień koronkę do Nayśw: Mátki mawiał. W czeladzce ſwoiey przeſtrzegał, żeby nie tylko zgorſzenia żadnego nie było, ale żeby ſię y nábożeńſtwo w nich pomnażało. W tych cnotách świát, ktory dawno ſobie był obmierził, zoſtáwił. *Czechow. Kazanie Połow:*

Stániſław Wieluńſki y Radomſki Stároſta, ſyn drugi Káſprá Woiewody Sierádzkiego, przybrał ſobie w małżeńſka ligę, Annę Xiężnę Rádziwiłownę Marſzałkownę Litewſka, ktorey zmarłey, trzey pozoſtáli ſynowie, Stániſław, Zygmunt y Alexánder, káplicę w Częſtochowie, marmurem prawie po krolewſku cała ofutrowána wyſtawili, dość kſztałtna mániera, w bogaty apparat tę cudowna gorę przyſtroili, dźiałámi y inna ammunicya uzbroili. Z tych Stániſław, prędko po mátce wſzyſtkie nádźieie o ſobie z śmiercia pożegnał; z Alexándrem niewiem co ſię ſtáło. Oycá ich zaſługi wſpomina z pochwała *Konſtytucya 1661 fol: 12,* kiedy ná obronę tey Oyczyzny okryta chorągiew wyſtáwiwſzy, właſna ſzkatuła ſuſtentował, dla tego po iego ześciu ſukceſſorom zmárłego, dobrá Sokolſkie w Ziemi Wieluńſkiey leżace, ná czterdźieści lat, po expirácyi dożywocia mátki ich, Rzeczpoſpolita puściłá: iákoż właśnie z heroicznym ſercem ten Stániſław ſtawał ták pod Bereſteczkiem, iáko y indziey przeciwko Kozakom. Ná akt pogrzebowy iezdził od Krolá do Ceſarzá 1648.

Zygmunt Wiktor Podſkárbi Nadworny Litewſki, Podkomorzy Wieluńſki, dziedźic ná Kruſzynie, ſyn Stániſłáwa Stároſty Wielunſkiego trzeci, ták polityćznemi, iáko y Chrześciáńſkiemi cnotámi ozdobiony, krolom y wſzyſtkim miły: poſłował ná rożne ſeymy, iáko 1683, zkad był Kommiſſarzem do granic od Slaſka, y 1685 do rewizyi ſkárbu koronnego. *Conſt: fol: 8. y 1690.* z Joanny Tereſſy Brzoſtowſkii Woiewodzanki Trockiey herbu Strzemię, pozoſtáłey wdowy po Rádzieiowſkim, corka iego Anna Daniłowiczowa Stárościna Parczewſka: umarł 1694 *Załus. tom: 1, fol.* 1380.

Zygmunt Bydgoſki y Sokálſki Stároſta, ſyn trzeci Káſprá Woiewody Sierádzkiego. Pod Zborowem gdy ſię mężnie zá Oyczyznę zaſtawia Regimentarz Polſkiego rycerſtwa, obſypawſzy pole trupami, ſam ſię w niewola Tátárſka doſtał, czyli ráczey ſam ſię w zaſtawę ofiárował mowiac, *Habetis voluntarium pro libertate Polona captivum.* Poiał był w dozywotnia przyiazń, Tereſſę corkę Jerzego Oſſolinſkiego Kánclerza Koronnego, ktora mu zpłodziłá czterech ſynow, Jerzego Albrychta, Károlá Káſprá, Stániſłáwa Káźimierzá y Fráncíſzká Boguſłáwa.

Jerzy Albracht Donhoff Biſkup Krákowſki, ſyn pierwſzy Zygmuntá Stároſty Bydgoſkiego, w Rzymie z wielkim dowcipu ſwego zaleceniem w Collegium náſzym pod Xiędzem Martinezem zkończywſzy Teologia, gdy do Oyczyzny powrocił, wziął náprzod Kánonią Chełmińſka, potym Ku-

dya Poznáńſka, Adminiſtrátorem Opáctwá Witowſkiego, Kánonikiem Krákowſkim, Deputatem kilka rázy ná Trybunał koronny, Referendarzem u Olſzowſkiego Arcybiſkupá Gnieźnieńſkiego, ztamtad ná Kámienieckie Biſkupſtwo poſtąpił, z tego ná Przemyſkie, ktore wraz z pieczęcią Wielka Koronna trzymał; wieku tego, dla wrodzoney przedźiwney wymowy Chryzoſtom Polſki; Jákub Cantelmi Arcybiſkup Cezáryi, Innocentego XI do Janá III Nuncyuſz, gdy ſwoię u Tronu legacya odprawował, znagła Kanclerz Donhoff od Krolá wokowány, ták madrze y ślicznym ſtylem, *ex tempore* mu odpowiedział, iákby długim czáſem y praca, mowa iego limowána byłá. Przeciwko Łyſczyńſkiemu Atheuſzowi ná ſeymie, z tąż fakundya, práwowierna zelozya attemperowána mowił, á potym wymogł ná nim, że ſię błędow ſwych wyrzekł. Słyſzeć go było po ambonách każacego, do czego mu y naywyżſze publiczne funkcye przeſzkoda nie były; wſzyſtkich ſercá do BOGA y cnoty nakłaniał: *ieſt w druku iego Kazanie in fol: ktore miał na pogrzebie, Maryanny Jabłonowſkii Woiewodziny Ruſkiey y Hetmanowy: y drugie, ktore miał na wprowadzeniu relikwii S. Felicyſſymy pod czas elekcyi in 4to:* Za iego perſwazya Innocenty Winnicki Włádyká Przemyſki, z kościołem ſię Rzymſkim ziednoczył, y ſwoich do tegoż pociagnał. Wiachał potym ná Biſkupſtwo Krákowſkie 1701 9 8bris, ná ktorym bardzo krotko prezyduiac, pieczęci ná ſeymie nie oddawſzy; przenioſł ſię ná lepſze życie 1702. Ná Zakon náſz był ſzczegulnie z eſtymácya łáſkáwy, dla tego Proboſtwo Piotrkowſkie trzymáiac, pierwſzy nas do Piotrkowá wprowádził, ambonę nam w kościele ſwoim oddał.

Károl Káſper Káſztelan Konárſki, drugi Syn Zygmuntá Stároſty Bydgoſkiego. *Celeiowicz Faſtigium*, pod wſławionemi tego tam wieku Hetmánami Zuſa y Montecucullem, w cudzych obozách pierwſze założył rycerſkich dźieł poczatki, potym w Oyczyźnie pod Chocimem, pod Kałuſza, Zorawnem, y Wiedniem zwycięzko ſtawał: miał za ſobą Kátárzynę Brzozowſka. Stániſław Kaźimierz trzeci ſyn Zygmuntá. *Cieleiow.*

Fránciſzek Boguſław Káſztelan Sieradzki, czwarty ſyn Zygmuntá, z młodych lat ná dworze Janá Káźimierzá będac, ták mu przypadł był do ſercá, że po abdykácyi kroleſtwá, do Fráncyi gò z ſoba przeciagnał: był wprzod Miecznikiem Łęczyckim, potym Káſztelanem Płockim, iáko ſię podpiſał 1697 ná Obwieſzczenie, nákoniec Sieradzkim: dwa rázy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Jádwiga Lipſka herbu Łada Stárościanka Ráwſka, ale o potomſtwie iego z nia nie czytałem: drugi raz z Euphrozyna Mycielſka Stárościanka Kolſka, Sędźianka Ziemſką Sieradzka, z tey trzech ſię było ſynow zoſtało: pierwſzy Mikołay Kánonik Krákowſki, Proboſzcz Sendomirſki, Deputat ná Trybunał koronny 1712, Prałat godźien naypierwſzych honorow, gdyby niemi z pokory nie gardźił, *ieſt iego Kazanie w druku Niebo w herbownym, Junoſzy,* na wiezdźie Szaniawſkiego Biſkupa Krakowſkiego. *in fol: 1720, Varſav:* Drugi Staniſław, ten wzgardźiwſzy światem, y wielkiemi, ktore go czekáły nadźieiami, do Zakonu naſzego wſtapił; gdźie ták prędko poſtapił, że go Bog wezwał po zapłatę cnot iego, w roku 1714, gdy ieſzcze Philoſophii w Lublinie ſłuchał, umarł światobliwie. Trzeći poiał corkę Karſkiego Sędźiego Grodzkiego Rawſkiego. *Szczaniecki Troy capitolium Kazanie* powiada, że Donhoff Miecznik Łęczycki, miał za ſobą Łubieńſka Kaſztelankę Sieradzka. Donhoff Podkomorzy Wielunſki miał za ſobą Helenę Działyńſka Woiewodzankę Kaliſka.

Erneſt Woiewoda Parnawſki Staroſta Derpſki, drugi ſyn Teodora Woiewody

iewody Inflantſkiego, madrość y męſtwo w nim, o prym certowáło. Dowiełu poſtronnych Monárchow, ablegátem będac, y Krolow náſzych, y Oyczyzny, y domu ſwego honor, z podźiwieniem obcych národow pięknie piáſtował, pod Chocimem zá Zygmuntá III Pułkownik, w cudzoźiemſkim woyſku náſzym heroicznie ſtawał, Szwedzkich ſił w rożnych okazyach, dobrze y nieraz, orężem nadwatliwſzy, przymierze potym z niemi Kommiſſarz od Rzeczypoſpolitey wyſadzony, ſzczęśliwie zawarł, był ná tenczás Káſztelanem Derpſkim 1635. przez małżeńſkie zwiazki z Xiażętámi Kurlandzkiemi y Hrabiami Donau, w kolligacya wſzedſzy, zpłodźił piaciu ſynow Erneſta, Henryka, Kryſztofa, Jana y Fryderyká.

Erneſt Woiewoda Malborſki, Generał Artyleryi, ſyn pierwſzy Erneſta Woiewody Parnáwſkiego, złaczył ſię był dożywotnie z Zophianna Oleśnicka herbu Dębno, Starościanka Rádzieiowſka, z ktorey tylko ſię corka zoſtałá, Joanna Stániſłáwowi Donhoffowi Woiewodźie Połockiemu y Hetmanowi Polnemu Litewſkiemu zaślubiona, po Oleśnickiy poiał Konſtancya Słuſzczankę Woiewodzankę Witepſka, pozoſtała wdowę po Władyſławie Donhoffie Woiewodzie Pomorſkim, ale z nia żył ſterilis. Wſpominaia tego Erneſtá Konſtytucye *Koronne 1690 fol: 17,* kommiſſarzem ná uſpokoienie pretenſyi Rzeczypoſpolitey do Kurfiſtrzá Brandeburſkiego, z tytułem Woiewody Malborſkiego. *Nieſſpork: iednak in ſacra,* piſze, że Donhoff Erneſt, ktory miał za ſobą Oleśnicka, był Kaſztelanem Wileńſkim, y *w hiſtoryi Coll. Cracov:* czytam, że przez X. Młodźianowſkiego S. J. Donhoff Káſztelan Wileńſki herezyi ſię wyprzyſiągł w roku 1683, toż poświadcza, *Cieleiow:* y inni. Przecięż *Załuſki tom: 1 fol: 1333,* że umarł ten Erneſt Woiewoda Malborſkim, Marſzałkiem Krolowy Polſkiey w roku 1693 twierdzi; Erneſta Łowczego Litewſkiego w konſtytucyach kłada, 1678 kommiſſarzem do dobr krolewſkich. *Conſtit: fol: 39,* Od młodości ſwoiey do dźieł rycerſkich przyuczony, zkad potym w wielkiego uroſł woiownika, przeciwko Turkom y Tatarom pod Kałuſza, Chocimem, Zorawnem, Wiedniem, y Strygoniem.

Henryk Woiewoda Parnawſki, ſyn drugi Erneſtá Woiewody Parnawſkiego, iezdził w legácyi bárdzo trudney do Brándeburczyka *Tylkow: dedicat.* oſtatni ná tym krześle ſiedział: bo ta część Inflant, przeż pakta za Jana Kázimierzá Krolá, Szwedom uſtapiona. Kryſztof trzeci ſyn Erneſtá Woiewody Párnawſkiego, Káſztelan Witebſki, męſtwa ſwego dał dowody, kiedy ná morzu przeciwko Szwedom woiował. Jan Łowczy Litewſki Staroſta Starogárdzki czwarty ſyn; z Elżbiety Sobieſkii, corka iego Konſtancya, pierwſzym zwiazkiem żyłá, z Janem Wielhorſkim Podkomorzym Wołyńſkim, drugim z Stefanem Potockim, nátenczas Krayczym Koronnym, luboć ſię potym to małżeńſtwo rozeſzło, trzecim z Lubowieckim Staroſta Oświecimſkim, ſyn záś z teyże Sobieſkii, Fránciſzek Michał Łowczy Litewſki Staroſta Starogardzki, ten ná dworze krolewſkim bawiąc, czás nieiáki, Sekretarzem pieczęci koronney zoſtał. Człowiek był przyiacielſkich y braterſkich affektow pełen, ktore go, iuż ná poſelſkie funkcye, iuż podczás kapturow, ná deputácye wyſadzały; y laſkę Marſzałkowſka w Grodnie do niego obrociły po śmierci Jana III, gdzie mu wſzyſcy dank dawali, że partialitatem nie trzymał. Ná Trybunałach, nie właſne intereſſa albo zbior, ale BOGA, y święta ſpráwiedliwość kochał, umarł bezdzietny w Taienku 1696, miał za ſoba Ludowikę Dabſka Káſztelankę Biecka. Janá Káſztelána Smoleńſkiego wſpomináia konſtytucye 1670 *fol: 10,* tákbym rozumiał, że Ociec iego Jan Łowczy, ná to krzeſło był poſuniony. *Dunin Kazan: pogrzeb. fol:* 366.

366. Fryderyk piaty ſyn Erneſtá, Podſtoli Litewſki, w woyſku Brándeburſkim General: ſynowie iego dway. Boguſław Erneſt Podkomorzy teraźnieyſzy Litewſki, Generał Leitnant, w pieſzym regimencie, Pan właśnie rycerſkiego ſercá y inſzych przymiotow natury, żona iego Maryanna Bielinſka Marſzałkowna W. Koronna, ale ſię to małżeńſtwo rozeſzlo. Brat iego Fryderyk Podkoniuſzy Litewſki Pułkownik krolewſki.

Gerard Woiewoda Pomorſki, Felinſki Kościerzyńſki Stároſta, ſyn trzeci Teodorá Woiewody Inflantſkiego poſłował ná ſeym 1638 *Conſtit: fol: 3.* Oberſzterem ieſzcze będąc, gdy Szwedzki Kápitan Frangel 1626, z woyſkiem pod Gorzną nieſpodzianie naſtąpił, y náſzych pogromił, do Torunia ſię obrocił, bramą Chełmińſką chcąc miáſto ubiec. Ten Gerard odważnie ſtanawſzy y ſercá dodawſzy, z ochotną dzielnością obywatelow támecznych, nieprzyiacielowi zámorſkiemu, odporu znaczną był przyczyną. Gdy go ktoś namawiał, żeby był, ná oboz nieprzyiacielſki dla zdobyczy uderzył, rzekł; *Malo unum militem ſtrenuum, ex hoſtium manibus eripere, quàm univerſas hoſtium fortunas vindicare.* Od Wľádyſława IV poſłem wielkim do Fráncyi wyſłany, Ludowikę mu Gonzagę krolową za małżonkę ſprowádźił 1645, *Brachel lib: 6*, ktorey potym Dworowi Marſzałkował. Był oraz Podſkárbim Pruſkim, y Ekonomią Malborſką trzymał. *Z*wiązał ſię był dożywotnie naprzod z Kátárzyną Opalińſką, pozoſtałą wdową po Dymitrze Weiherze Káſztelánie Gdańſkim, potym z Sybillą Piaſtowną, to ieſt, z linii Piaſta, domu ktory w Polſzcze náſzey, więcey niż cztery ſta lat ná tronie panował: byłá to corka Jerzego Xiążęcia Brygeńſkiego, wnuczka Joachimá Elektorá Brandeburſkiego: potomſtwo iego corki trzy, Konſtáncya Bakowſka Woiewodzina Malborſka, Stárościna Brodnicka, z Opalińſkiey urodzona, miłoſierna ná ubogich y domy zakonne, umárła 1685, w Toruniu u S. Janá z nadgrobkiem marmurowym pochowana. Cecylia Brezina Woiewodzina Poznańſka. Weiherowa Woiewodzina Pomorſka, Ludwiká Weihera małżonka. *Mſ. Konopatſ:* ſynow dwoch, Władyſław y N. Podkomorzy naywyſzſzy u Brandeburczyka, ktorego imieniem do Berlina, zapraſzał Xiężnę Bawarſką, á Krolewnę Polſką.

Władyſław Woiewoda Pomorſki, ſyn Gerarda Woiewody Pomorſkiego, Podſkárbi Ziem Pruſkich, Skárſzewſki y Kościerzyńſki Stároſta, był wprzod Podkomorzym Pomorſkim, z ktorym honorem poſłował ná konwokacyą 1674 *Conſtit: fol. 15*, á w roku 1683 iuż Woiewoda, kommiſſarzem naznaczony, do ubeſpieczenia miáſtá Elbląga, y pretenſyi Kurfiſtrza Brandeburſkiego. *Conſtit. fol. 11.* w rożnych expedycyach przeciwko Szwedom, Moſkwie, Węgrom y Tatarom, mężnego ſercá dowody dawſzy, y pod Wiedniem heroicznie ſtanawſzy, nakoniec pod Strygoniem, w koło od Turkow opaſany, gdy ſię do oſtátnich ſił z nieprzyiacielem potyka, od ſzabli Tureckiey poległ 1683: głowa iego do Konſtántynopola odeſłana, z wielkiemi tryumfami przyięta. Konſtáncya Słuſzczanka Woiewodzanka Witebſka, corkę mu powiłá Tereſſę, ktora ſię w małżeńſtwo doſtáłá Xiążęciu Jozefowi Czartoryiſkiemu Chorążemu Litewſkiemu, y ſyná Staniſłáwa.

Stániſław Woiewoda Połocki, Hetman Polny Litewſki, Stároſta Kałuſki, Kościerzyńſki, Nowomieyſki, Latowicki, ſyn Władyſłáwa Woiewody Pomorſkiego, Łowczym naprzod był Litewſkim, z ſeymu 1703 kommiſſarz do uſpokoienia differencyi, między Xięſtwem Zatorſkim y Sląſkiem, *Conſtit. fol: 21*, potym Miecznikiem Koronnym, Marſzałkiem konfederácyi generalney Sendomirſkiey, honor Auguſta II Krolá Polſkiego, podczás ciężkiey re-

wolucyi Szwedzkiey, y rádą y ſzablą, zdrowiem y fortuną ták piaſtował, że nienadwerężony przy tronie utrzymał. Podczás teyże funkcyi, w Izbie Poſelſkiey laſkę trzymał dwa rázy, raz 1710 w Wárſzáwie, drugi raz *1712*, wſzędzie nieporownaną ſubmiſſyą, wytworną roſtropnością, wſzyſtkich ſercá do ſiebie ciągnąć; Kommiſſarz Generalny z innemi do Kurlandyi od Rzeczypoſpolitey naznaczony, ná zadne, ani pogrozki nieuſtraſzony, ani reſpekta niewzruſzony. Xięſtwo to w Prowincyą do korony inkorporował, maniera Polſką, rzady w niey ułożywſzy. *Z*ſzedł z tego świátá 1728 we Gdańſku, z żalem wſzyſtkich Oyczyznę kocháiacych. Miał za ſobą pierwſzym ślubem, Joannę Donhoffownę Woiewodzankę Malborſką Erneſta corkę, z ktorey byłci wprawdzie ſyn: ale młodo umarł, corka ſie tylko zoſtáłá Konſtáncya Xiążęciu Sanguſzkowi żaślubiona. Drugim ślubem Zofią Sieniáwſką Káſztelánkę Krákowſką Hetmanownę Wielką Koronną, ale zta żył bezpotomny.

Henryk Stároſta Dyneburſki, czwarty ſyn Teodora Woiewody Inflantſkiego, poſłował ná ſeym 1623, ztamtąd kommiſſarz náznaczony do traktátow o pokoy z Szwedámi *Conſtit, fol. 3.* wſzyſcy onim Panegiryſtowie rozpiſali, że oblężonemu od Szwedow Grunwaldzkiemu zamkowi, ná odſiecz z ludzmi ſwemi przypadſzy, tam ná pobitych od ſiebie nieprzyiacielſkich trupách, y ſam poległ, zoſtáwił ſynow, Ottona Opata Peplińſkiego. Henryká Generała w Woyſku Polſkim cudzoziemſkim, *wſpomina go Paſtor, hiſtor: lib: 1*, że pod Korſuniem 1648, ná czele obozu náſzego poſtáwiony, mężnie przeciwko Kozákom ſtawał, tam nad działámi kommendę máiąc, nie raz nacieráiących ná náſzych, Tátarow, działámi rozganiał, atoli, w teyże pod Korſuniem klęzce w niewolą ſię doſtał *Paſtor: Kochow. Tulden: lib: 5 Hiſtor:* o nim mowi, że ná preſidium zoſtáwiony w Dynaburdze 1655, tyſiąc iazdy Moſkiewſkiey częścią pobił, częścią o ucieczkę przypráwił. Tenże autor powiada, że w okazyi z Szwedámi nad Dunaycem rzeką, tegoż roku w niewolą ſię do nich doſtał, zył bezżennie, á cáłe życie ſwoie przyſłudze Oyczyzny w obożie poświęciwſzy przepędził, przed ſamą śmiercią z kościołem ſię katolickim poiednał.

Teodor Podkomorzy koronny, Wiślicki Urzedowſki Sereſowſki Stároſta, ſyn trzeci Henryká Stároſty Dyneburſkiego, ieſt o nim *Konſtytucya 1667 fol: 31.* miał za ſobą Hrabiankę de Beſſen, z ktorego Domu, Jan de Beſſen Ceſarſkiego Dworu był Marſzałkiem. Joachim de Beſſen, ná Ceſarſkim mieyſcu, Slaſki Gubernator. Adam de Beſſen ná dworze Ceſarſkim wielkiey powagi; z tey zoſtało ſię corek dwie, Elżbieta z Stániſławem Lubomirſkim Marſzałkiem Wielkim koronnym dozywotnie zmowiona, Urſzula z Márcinem Kázimierzem Katſkim Káſztelánem Lwowſkim á potym Krákowſkim: ſynow záś trzech. Henryká Stároſtę Urzędowſkiego, pod Wiedniem y Strygoniem pierwiáſtki rycerſkich dzieł założył. Fránciſzká Teodorá Staroſtę Wiślickiego, tego z Potockii herbu Pilawa Káſztelanki Krákowſkiey było dwoch ſynow: Jędrzey y Teodor. Jeden z nich poiął Drohoiewſką, znią bezpotomny: drugi młodzianem umarł, obadwa w młodym bárdzo wieku ztego świátá zebráni, ſioſtrá ich Anna, panna umarłá 1694 w Krákowie u S. Piotrá pochowána.

Jan Kázimierz Kárdynał, *tituli S. Joannis ante portam Latinam* Biſkup Ceſenácki, trzeci ſyn Teodora Podkomorzego Koronnego w Reſzlu, Pułtuſku, w Wárſzáwie, w náukách wypolerowáwſzy młodſze láta: Teologii y *Jus Canonicum* w Paryżu ſłuchał y publicznie defendował, do Oyczyzny po-

wrociwſzy wziął Opactwo Mogilſkie, ktore nietylko reſtaurował, kościoł oſobliwie, ale też Wiſłę wielkim nakłádem, żeby gruntow klaſztornych nie rwáłá, odwrocił y uhamował. Dziekanem Płockim y Kánonikiem Wárſzawſkim będąc, wizytował przykłádnie Archidyakonat Wárſzáwſki. Wyſłany potym do Rzymu, po owey ſławney pod Wiedniem z Turkow wygráney: Innocentemu XI Papieżowi choragiew bogata y náyprzednieyſza ſamego Mahometa, w obozie Tureckim wzięta, imieniem krolewſkim oddał; aby tam ná Wátykánie na pámiątkę tákiey wiktoryi zawieſzona byłá: dziwnie był z tego prezentu kontent Innocenty, dla tego Janá Kázimierza Donhoffa, między purpuratow Rzymſkich policzył, *Commendatorem Archihoſpitalis S. Spiritûs de Saxia*, y tegoż Zakonu Protektorem ogłoſił. Był ná ubogich miłoſierny; dlatego pod czás powietrzá w Wârſzáwie, mizernych ludzi, wiktem opatrywał. S. Fránciſzká Sálezyuſzá *Viam perfectionis*, z Francuzkiego ięzyká ná Polſki przetłumaczył: napiſał krom tego *Tubam Evangelicam*, niewiem iednák, czy do druku weſzłá. Jan Kázimierz Krol Polſki do krztu go trzymał, zkąd obadwa iego imiona wziął ná ſiebie.

Krom tych kwitneli z tego Domu ci, Otto Adzielſki Stároſta, Dworzanin Krolow Zygmuntá III y Władyſłáwa IV, podczás woyny Pruſkiey pod Memem, pierwſzy w tey okáżyi, poległ 1632 wieku ſwego 25, iáko świadczy nadgrobek, ktory mu w Kruſzynie wyſtawił, Jerzy Oſſoliński nátenczás Podſkárbi nadworny koronny, wypiſał go *Starowol: in Monum:* N. Donhoff Podczáſzy Litewſki nie dawno zmárły, żona iego pierwſza Xiężna Radziwiłowna, wdowa po Grudzińſkim Golubſkim Stároście, druga Koſſakowſka ſioſtrá Káſztelána Podláſkiego.

*DOPSZEWICZ w Zmudzi, z ktorą 1648 Ambroży Dopſzewicz podpiſał elekcya Janá Kázimierzá Krolá. Piotr, ale go Dowcewicz piſza, támże w roku 1621.

DORANSKI *herbu Jaſtrzebiec* w Sieradzkim Woiewodztwie.

Doręgowski Herb.

Sa

SĄ dwie traby myśliwe, w czerwonym polu, tym kſztałtem iáko widziſz, nád hełmem y korona, traba myśliwa, ale iuż táka formą, iák ſię tu kłádźie; tak go opiſuie *Mſ. Załusc: de Famil: Pruſſ:* Tym ſię herbem pieczętuia Doręgowſcy à Gleiſen, czyli Gleyſtowie. Z tych iedni, ieſzcze podźiśdzień pod dawnym nazwiſkiem Gleyſtow, czyli Kleyſtow kwitna: drudzy z nich Doręgowſkiemi nazwáni. Przodka ich rezolucya wſpominááia dawne wieki, że w rzekę zkoczył byſtra, żebyby? zawźiętemu ná ſiebie Xiążęciu, kroku nie uſtąpił; atoli iak ſię z nim poiednał; wźiął od niego ná wieczna pamiatkę, przydatek do herbu, trabę myśliwą. Fámilia tá z dawności, ná Pomorſkiey dziedziczy, piſzac ſię z Doręgowic, mila od Choynić. Jedni z nich byli Urzędnikámi Ziemſkiemi, Chorażymi Pomorſkiemi; Sędziami y Sadowymi, drudzy rycerſkie życie w obozách tráwili. Jan Doręgowſki ná Jarczewie dziedzić, leży w Choynicách u fáry, z tákim nadgrobkiem. *Joannes à Gleiſen Doregowſki, Aſſeſſor Senior Diſtrictûs Dirſſavienſis, hanc poſt fata fidem, ſibi poſteriſq; delegit, ad cuius ornatum, unum mille florenorum, & aliud mille in cenſum Sacerdoti alendo, qui quot hebdomadibus die Lunæ pro defunctis, & Sabbato de B. Maria Virgine ſacrum caneret, numeravit; anno ætatis ſuæ 88, Chriſti vero 1625:* podle oſoby taka inſkrypcya. *Precz ná ſtrone, krwawego Marſa świetne zbroie: ma broń Jezus, w ſtarości krzyż kochanie moie.* Miał dwoch ſynow z Geſchawowna, rodzona ſioſtra Opáta Oliwſkiego. Janá Dziekána Kámińſkiego, y Kryſzpiná, ten z Luzyńſka zpłodźił corkę, w dożywotnia przyiaźń zmowiona z Samſonem Garczyńſkim, y ſynow czterech, z tych dway woienna ſłużac, w expedycya Chocimſka, młodo pomárli. Trzeci w Zakonie S. Fránciſzka, do ktorego takim przypadkiem był powołany; młodſzym będac w Choynicách, ná wyſoka przy kościele dzwonicę, czy wieża wſzedſzy, po rynnie poſkakuiacemu, noga ſię powinełá, ták że na pewna zgubę z wyſoka leciał; przecięż w ták ciężkim ráźie, trefunkiem teyże ſię ſamey rynny uchwycił, y obiema rękami mocno zciſnawſzy, ták u niey cáłym ſoba wiſiał, z niemnieyſza boiaźnią, widzac oczywiſta śmierć przed ſoba, á tym bárdźiey że żadnego nie było ſpoſobu do rátunku iego. Tym czáſem ná głos krzyczacego, tłumem ſie ludźie źeſzli; y gdy myśla o iego ſalwowaniu, miękkich betow, y gwałt pościeli nanieśli: ta pod nim wſzyſtko mieyſce wyſłali, zpuścił ſię z wielkim ſtráchem ná nię młodźian, práwie iuż od wſzyſtkich zdeſperowány, y ſzczęśliwie: bo bez ſzwanku iákiegożkolwiek zdrowia upadł, zaczym ślub uczynił przyiać habit S. Fránciſzká, co y wykonał świątobliwie. Czwarty tych brat był Szczęſny. Adam Alexánder Stároſta Starogardzki. *to Mſ. wſpomniony.* Ten Jan Dźiekan Kámińſki, á potym Archidyakon y Officyał 1623 fundował Choynicka w náſzey Prowincyi Rezydencya, y miſſye przez Kaſzubſka y Pomorſka Ziemię: Stániſław záś znacznie iey przyczynił 1688, ná dwoch Káznodźieiow Polſkiego y Niemieckiego, y ná Profeſſorow ſzkoł, dobra do teyże Rezydencyi przyłaczywſzy, Niedzwiedź, Moſcenice, y Sterberg. *Aunuæ 1684.* Ktoryś z Doręgowſkich miał za ſoba temi czáſy Czapſka, y zniey zoſtało potomſtwo. N. Inſtygator Koronny. Jan Sadowy Ziemſki Mirachowſki poſeł ná ſeym 1730.

DOROHOSTAYSKI *herbu Leliwa.* Mowiłem w tomie pierwſzym *fol: 255*, że Moniwida Woyciechá Woiewody Wileńſkiego, ſynem był Olechno albo Alexánder, od tego familia Dorohoſtayſkich ſwoy poczatek wziełá: pierwſzy albowiem od dobr dziedzicznych Dorohoſtayſkim piſać ſię począł: był *według Mſ. Koiałow.* Namieſtnikiem Trockim, zoſtáwił ſynow czterech, Piotrá,

T Mikołáia,

Mikołáiá, Jędrzeiá y Staniſłáwa, ten bezpotomnie umarł. Mikołay zoſtáwił potomſtwo. Jędrzey człowiek rycerſki, poſelſtwo ſprawował do Moſkwy 1492. Piotr Kuchmiſtrzem był Litewſkim, potomſtwo iego Kuchmiſtrzowiczámi Dorohoſtayſkiemi zwano, dla rożnicy od inſzych, ktorzy ſzli od Mikołáiá Olechnowicza brátá iego, zoſtáwił ten Piotr Kuchmiſtrz czterech ſynow, Janá, Piotrá, Staniſłáwa y Mikołáiá, *według Koiałow in Mſ.* Z tych Mikołay Miecznik Litewſki; drudzy go chcą mieć Woiewoda Smoleńſkim, zpłodził ſyná Mikołáiá Woiewodę Połockiego, Stároſtę Wołkowiſkiego, Sereſowſkiego, Lepelſkiego, Welońſkiego, był to Pan y w ręku y w rádzie ſilny, dlatego gdy Tátáray Litwę naſzli, pod Dorohoſtaiem dziedzicznymi ſwemi dobrami, w oſmdzieſiąt tylko koni dworſkich ſwoich, ná nich uderzył, y ſiłá pobiwſzy, plon wſzyſtek odebrał 1577. W Moſkwie potym pod Połockiem, pod Łukámi, pod Pſkowem, y indziey, nie mały poczet koſztem ſwym trzymał, przez pułkownika ſwego Zaka 1580, dobył ſwym ludem Newla, Nieſzczerdę ubiegł, gdzie tyſiac Moſkwy ná placu położywſzy dwa tyſiaca wziął w niewolą. Aże był kalwińſka herezya zarażony, dla tego fundacyi náſzego Collegium Połockiego długo ſię opierał: przecięż potym zá Stefaná Batorego Królá, fundátora tego mieyſcá, ſtáraniem, wſzyſtko do pożądanego muſiało przyść ſkutku. *Sachinus Hiſtor: par: 4 lib. 8.* Syn iego z Ráyſkii, Alexánder Krayczy Litewſki, *Paprocki Ogrod fol: 210.* Potomſtwo tego Woiewody, były corki dwie, Máryanna żyła z Mikołáiem Tryzna Podſkarbim Wielkim Litewſkim, *Kazanie Dubowicza ná pogrzebie Teophila Tryzny.* Druga Regina z Mikołáiem Sapiehą Woiewodą Nowogrodzkim *Hiſtor: Sapieh: part: 3 fol. 107.* Tegoż Woiewody [ktory w roku 1563 Stolnikiem Litewſkim będąc, od Zygmuntá Auguſtá był naznaczony, do korrektury Statutu Litewſkiego) ſyn Kryſztof Márſzałek Wielki Litewſki, á przedtym Stolnik Litewſki, Márſzałek Nadworny, Stároſtą Wołkowiſki, Mſcibowſki, Sereſzowſki. W potrzebie pod Kokenhauzem, chorągiew ſwoię wielkim ſercem prowadził; z tymże ná Smoleńſkie mury, pierwſzy z krolewſka chorągwią wpadł, y rynek opanował. *Wydał do druku Xiążkę o koniách, iako świadczy Gvagnin: Chonic: Sarmatiæ 1611,* z ktorey znáć, co był za wytworney nauki y biegłości w ſtarożytności. *Liber Baronatûs S. R. J.* iemu od Ceſarza konferowány *Walicki o Obraz, Koden:* miał za ſobą Zofią: corkę Mikołáiá Rádziwiłá Xiążęcia ná Birżach y Dubinkách Woiewody Nowogrodzkiego, á po Chodkiewiczu Jerzym Stároście Zmudzkim pozoſtała wdowę: z ktorey ſyn Władyſław. Bodaý to nie iego corka byłá, ktora ſię doſtała w małżeńſtwo Jędrzeiowi Firleiowi, nátenczas Káſztelanowi Bełzkiemu, á potym Woiewodzie Sendomirſkiemu. Władyſław Cześnik Litewſki, czyli Kráyczy, iáko chce *Koiał in Mſ.* w roku 1634 poſtował ná ſeym *Conſtit: fol: 3.* Staroſta Zyzmorſki, Marſzałek Trybunału Litewſkiego 1636, poiał był w dożywotnia przyiąźń Elżbietę Kátárzynę, corkę Jerzego Samſoná Podbereſkiego, Marſzałka Bracławſkiego, ktora po iego śmierci ponowiła związki z Teodorem Karolem Tarnowſkim Staroſtą Krzepickim, z tą Władyſław, tylko iednę corkę zoſtawił, Zofia z Tomáſzem Sapiehą Obożnym Litewſkim dożywotnie zmowiona, umárłá 1653. Pawłá Dorohoſtayſkiego wſpomináia *Konſtytucye 1598.* Podobno ſą w Litwie Doroſtayſcy herbu Ráwicz.

*DOROHOSTASKI *herbu Kościeſza*, z tą iednák odmiana, że miaſto żelezca u ſtrzały, kladą linią iák w literze T. O tych ani Paprocki ani Okolſki nie piſał, ale *X. Koiał in Mſ.* świadczy o nich, że ſą w Xięſtwie Litewſkim.

DORO-

*DOROSZKIEWICZ *herbu Lis*, z tą iednak rożnicą, że ná ſtrzale, ieden tylko krzyż kłada, á ná hełmie trzy piora ſtruſie. *Mſ. Koiałow:* Bohufalowie w Grodzieńſkim powiecie zowią ſię Doroſzkiewiczámi. Z ktorych Stániſław Podkomorzym był Parnawſkim. Jan Podſędkiem Grodzieńſkim, o ktorym y ia mowiłem *tom: 1 fol: 130,* ſynowie iego z Jeżierſkiy, Jan y Dobrogoſt.

*DORPOWSKI *herbu Leliwa* w Pruſiech *Mſ. Konopatſc:* powiada, że Walewſki Kaſztelanic Elblaſki, miał za ſobą Dorpowſką herbu Junoſza, ktorá w Dom Walewſkich wnioſła była dobrá Dorpow, Mgowo Rybieniec y inſze, atoli ſyn z tey Dorpowſkii, Adam Staroſta Nákielſki z Padniewſkiy, żadnego potomſtwá nie zoſtawił, *Mſ. iednak drugi o Familiach Pruſkich* świadczy, że Dorpowſcy z Kłodzewa, herbem ſię Leliwa pieczętuią; z tych miał bydź Michał Sadowy Ziemſki Chełmińſki. Jerzy Alexánder Dorpowſki Kánonik y Officyał generalny Chełmińſki 1643, był ná Synodzie Prowincyalnym Wárſzáwſkim *Acta Synodi.* Jakub ná części ſwoiey we wśi Grzywna, w Woiewodztwie Chełmińſkim, ſześć tyſięcy zapiſał Collegio naſzemu Bydgoſkiemu. *Hiſtor: Coll:* Jeden z nich miał za ſobą Garczyńſka Chorażankę Chełmińſka 1690. Dorpowſka, byłá za Władyſławem Chrząſtowſkim herbu Łodzia, druga za Czapſkim Piotrem, trzecia za Marcinem Czapſkim. Erneſt Chryzoſtom Woiewoda Łęczycki, á przedtym Generał Auditor 1697, corka iego Juſtyna, Bartłomieiá Głębockiego Podkomorzego Brzeſkiego Kuiawſkiego małżonka: był także Chorażym Brzeſkim Kuiawſkim 1703 *Conſtit: fol: 15.* Woyciech w Woiewodztwie Chełmińſkim 1704. Maryanna, Alexándra Skaławſkiego Sędziego Inowrocławſkiego małżonka.

*DORSZT. Jan Dorſzt Towarzyſz Chorągwi Cześnika Chełmſkiego, dla męſtwa nobilitowany na ſeymie 1662 *Conſtit: fol: 40.*

DORUCHOWSKI *herbu Nieſobia* w Sieradzkim Woiewodztwie, od Kępińſkich poſzli, znać z tego, co ſię tam o nich mowić będzie. Piotraś dziedzic ná Doruchowie 1425. Mruk Doruchowſki 1496, wſpominaia obudwu *Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie.* Piotr, Mikołay y Jakub, 1502 dzielili między ſiebie dobra Tokarzow w tymże Grodzie. Máciey w Kaliſkim 1591 y Adam 1627. Staniſław Surrogator y Poborca w Oſtrzeſzowſkim, 1613 poſtował na ſeym 1627, ztamtad deputat ná Trybunał Radomſki *Conſtit: fol. 5.* Kátárzyna Doruchowſka, Jakuba Szyſzkowſkiego małżonka 1613, co znáć z iey reformacyi w tymże Grodżie. Jakub Wierzbięta Scholaſtyk Poznańſki, y Kanclerz Warſzawſki 1619, á potym Referendarz Koronny, Archidyakon Warſzawſki, Scholaſtyk Łęczycki, biegłościa duchownego prawa, powagą, życia pobznością zalecony 1631, na Dom ſwoy uczynił fundacyą przy Kollegiacie Warſzawſkiey, na dobrach Łomniki. Staniſław Kommiſſarz do granic między Wieluńſką ziemia y Slaſkiem *Conſtitut: 1661 fol: 25.* Jędrzey ſyn Bartłomieia, z Anny Wálknowſkii herbu Wieruſz, 1701. A dawniey, ſynowie Wierzbięty z Kępna 1481, dzielili ſię temi Oyczyſtemi dobrami, Doruchowem, Skarydzowem, Godziatowem y Bobrownikámi. Wierzbięta z Bobrownik, żonie ſwoiey Biſkupſkii reformacya uczynił 1497 w Grodzie Oſtrzeſzow: Z tego poznáć, że Myiomſcy, Doruchowſcy, Kępinſcy Kierzyńſcy, wſzyſtko to z iednego Domu poſzło, z Krzywoſadow; iákoż Janá Krzywoſada támże wſpominaia dobra dziedziczne, Myiomice, Kierzno; y w roku 1473 temiż ſię dobrami Krzywoſadowie dzielili, nad to Katy y Swiba, y 1587. Anna Doruchowſka Wierzbięta, urodzona z Heleny Siaſkii, była za Kraſzkowſkim, matka Franciſzka Kraſzkowſkiego Suffragana Gnieźnieńſkiego ſynowica Referendarza Koronnego, ſioſtry iey były za dwiemá rodzonemi

bracią

bracia Zdrowſkiemi, Wielkorządzcy Krákowſkiego ſynowcámi. Trzecia za Borzewſkim, Czwarta za Buynowſkim, Piata za Zaręba Tyminieckim. Stryieczne záś, iedna za Orzelſkim, druga za Grabia, Trzecia za Brzechffa. Czwarta za Rychłowſkim, za Jánem Komeckim Piſarzem Krákowſkim, za Lubienieckim. Máryanna Doruchowſka Marcina Wieruſz Kowalſkiego małżonka

*DOSTOIEWSKI *herbu Radwan* z ta odmiana, że miaſto krzyza nad choragwia kłada pierzcień, á w hełmie rękę zbroyna z mieczem *Mſ. P. Koiał:* Sa w Xięſtwie Litewſkim. Piotr Doſtoiowſki Marſzałek Pińſki, z ſeymu 1598 Kommiſſarzem naznaczony. *Conſtit: fol: 699* Piotr z Doſtoiowa 1632. Jędrzey, Stániſław. Jan Alexánder y Mikołay 1648 w Brześciańſkim Woiewodz:

*DOSZEWSKI w Woiewodztwie Trockim. Gabryel Doſzewſki poſeł z Trockiego, podpiſał elekcya Janá Kázimierza Krolá.

DOUGIŁLT *patrz Cyryna* N. Cyryna miał za ſoba Franciſzkę Stoińſka Sędziankę Ziemſka Bełzka.

*DOWGIAŁO *herbu Abdank* w Woiewodztwie Trockim. Ida od Jana Hawnielewicza, Dowgiało Chorazy Litewſki *Mſ. Koiał:* z tym wſzyſtkim tenże autor, tychże ſamych kładzie pod herbem Zádora.

*DOWGIAŁO *herbu Działoſſa*, y o tych tylko tenże Mſ. świadczy w Upitſkim powiecie, Piotr Dowgiało ktorego ſyn Rafał. Jan Skárbnik Lidzki, Samuel Jędrzey, 1674.

*DOWGIAŁO *herbu Zadora.* Ten kleynot w Hrodlu przyiał ná ſiebie, y ná Dom ſwoy Woiewoda Trocki Hawnul, czyli iáko drudzy go zowia Jawno; był przed Unia, Zamkow Wileńſkich Staroſta, ktore potym Jagełłowi Xiażęciu Litewſkiemu poddał, trzymáiac iego ſtronę przeciwko Kieyſtutowi: potym Namieſtnikiem Wileńſkim wynieſiony od Jagełła, od ktorego iezdził w dziewoſłaby, do Krolewny Polſkiey Jadwigi: okrzczony ieſt w Krákowie z innemi Panami Litewſkiemi, y znać było gorliwośc iego w prawowierney wierze: bo w Wilnie kościoł S. Michałá zbudował y nadał, w ktorey fundacyi, nazywa ſię dziedzicem ná Kienach, zoſtawił ſynow, Alexandra y Janá, corkę iednę, ktora była za Litaworem Marſzałkiem Litewſkim. Alexánder Hawnulewicz Nadziwoy Kaſztelan Wileńſki, Hetman Litewſki, ſyn iego N Nadziwoy Woiewoda Trocki, kaplicę Troycy Przenayswiętſzey w kościele katedralnym Wileńſkim, zmurował, y dochodami opatrzył, w ktorey z Oycem pogrzebiony leży, iam tak Oyca, iako y iego, między Kaſztelanami Wileńſkiemi y Woiewodami Trockiemi nie położył, bo roku autor nie piſze, ktorego na tych krzeſłach ſiedzieli. Jan Hawnulewicz Chorąży Litewſki, mężny rycerz, gdy w woyſku Zygmunta Xiażęcia Litewſkiego, przeciwko Swidrygełłowi pod Wilkomirzem, ſiła mężnie dokazował, z kad ięzykiem Litewſkim, nazwany ieſt od ſwoich Dowgalis, to ieſt ſiłomożny: ztad urosło nazwiſko Domu tego Dowgiałow, zoſtawił corkę iednę, ktora ſię doſtała w małżeńſtwo, Woyciechowi Gaſtoldowi Woiewodzie Trockiemu, á z nim zpłodziła Staniſława Gaſtolda Woiewodę także Trockiego, y ſynow; tych Marcina, Janá, Jerzego, Staniſława Zawiſzę, Andruſzka Narburta, Hawryła Kurowioſa. Z tych Márcin dziedzic na Dawgieliſzkach, będac niepłodnym, ſieſtrzeńca ſwego Gaſtolda, dziedzicem maiętności ſwych uczynił. Jan także zſzedł bezpotomnie. Od Andruſzka, Narburtow familia rozpleniona. Od Staniſława, Dom Zawiſzow. Od Hawryła, Dom Strzyſzkow; o ktorych na ſwym mieyſcu mowić ſię będzie. Jerzy tych wſzyſtkich brat, przezwany Dowgilis, to ieſt wielkiey nadzieie,

miał

miał za ſoba Gedroycownę, ſyn iego Márcin, zabity ieſt pod Starodubem, w potrzebie za Krolá Alexándrá, poiawſzy za żonę Ościkownę. Z nie, ſynowie, Stániſław Márcinowicz Dowgiało, przezwány Dawbaras, od Oycá wydżielony, porzuciwſzy Oyczyſty herb, używáć poczał Abdanku. Jerzy Marcinowicz Rotmiſtrz Krolewſki, zabity od rozboynikow 1562, z Dobrzyńſkii zpłodził Woyciechá, ktorego z Mickiewiczowny ſyn ieden Bartłomiey, utonał w rzece nazwaney Swięta: drugi Melchior z Adamkowiczowny Baſzowſkiy, zoſtawił ſynow, Jerzego, Mikołáia, y Stániſława. Z tych Mikołay Pleban Pobczyiſki, Kanonik Smoleńſki, Stániſław záś był Podſtolim Wileńſkim, y Piſarzem Kryſztofa Paca Kanclerzá Litewſkiego.

DOWGIRD *herbu Łabet.* Deidygolt Stároſta Podolſki, á potym Smoleńſki, Swidrygełła ſtronę przeciwko Zygmuntowi Xiażęciu Litewſkiemu utrzymywał, ale zbity w okazyi pod Oſmianami, y poimany, *Stryikow: fol: 576*; ſyn iego Dowgird, w też ſię więzy doſtał. *Koiał. p. 2* przez Buczackich z Podoła wygnany, za Jagełła Krolá był Woiewoda Wileńſkim, iako go wſpomina przywiley 1436, ale go tam Dolgert piſza. Gdy 1440, zabito Zygmunta w Trokach, oſkarzony oto do Kazimierzá Jagellonowicza, niewinność ſwoię wywiodł, á Leluſſę z krzeſła Trockiego ruſzył. Brat iego Didigozd Gedygołdowicz, potężny Pan w Litwie, ktory ſwym ludem y koſztem, Swidrygełła na Xięſtwie Litewſkim chciał oſadzić, wypędziwſzy Zygmunta; ale y on ſię w niewola doſtał. Domy ktore od tych dwoch ida, maia ſię Łabęciem pieczętowáć, ſa wprawdzie Dowgirdowie y teráz w Xieſtwie Litewſkim, ale nie mogę wiedzieć, ktorzy ſię do tego Dowgirda odzywaia, gdyż nie iednego wſzyſcy herbu używaia. Corka tego Dowgirda Woiewody Wileńſkiego, byłá za Alexándrem Wodoradzkim *Laurynowicz.* Daniel y Kázimierz 1700.

*DOWGIRD *herbu Bawola głowa* w Xięſtwie Litewſkim. O tych ſám tylko świadczy *Mſ. Koiał:* A że tego nazwiſka, ſa domy w Litwie rożnemi herbami rozrożnione, dla tego nie mogę doſkonale wiedzieć, ktorzy znich tego kleynotu używaia. Stániſław Dowgird, pięc rázy gońcem był do Moſkwy, to ieſt od 1508, aż do roku 1523. Bogdan także do Stolicy goniec 1510, y znowu w rok. Dowgird Piſarz Ziemſki Trocki, *u Paproc*, Dowgird ſławny Rotmiſtrz w Inflanciech 1561. Jerzy Dowgird, wſpominaia go dzieie 1578. Benedykt, Wiktoryn, 1633 Konſtantyn, Michał w Woiewodztwie Wileńſkim 1648, Alexander na Wołyniu, Alexander y Władyſław w Powiecie Lidzkim 1674.

*DOWGIRD, *czyli raczey Dawgird herbu Mogiła*, w Xięſtwie Zmudzkim, ci linia ſwoię prowadza od Zodeyki, znacznego w tamtym kraiu Páná, iedenże to Dom z Bielewiczámi, Stańkiewiczami, Andruſzkiewiczami, Monſtwiłami, Bogdanowiczami *Mſ. P, Koiał:* Jędrzey Daugiert Poborca w Lidzkiey Ziemi 1578, *Conſtit. fol. 362.*

*DOWNAROWICZ w Witebſkim Woiewodztwie, Michał Downarowicz Podczaſzy Inflantſki 1700, Woyciech, Jakub y Jędrzey. Eliasz Downarowicz Soc: JESU gorliwy Kaznodzieia, umarł 1669, podał do druku, *Tractatum de virtutibus moralibus pod tytułem. Homo politicus, in fol: 1664 Brunsbergæ.*

*DOWOYNA *herbu Szeliga.* Poczatki tey Familii, *Stryikow. lib. 6 cap:* 11 referuie, do Dowoyny ſyná Grauzyuſzowego, z Rzymſkiey Roſinow familii, ktory między innemi przednieyſzemi hetmanami Erdziwiła, Nowogrodzka ziemię, y inne, Ruśi y ich Panom odebrał, koło roku 1217. Według *Koiał. in Mſ*, zdawna herbu Szeligá zażywáia. Jeden z nich za Jagełła, uwożac łupy y wię-

 żnie

żnie w Polfzcze zabrane, á między niemi, maiac czaftkę drzewa Krzyża Swiętego, gdy wozu z mieyfca żadna miarą rufzyć nie mogł, przeftrzeżony od więźniow Polfkich, coby tego za przyczyna była, y drzewo Krzyża S. ná mieyfce, z kad było wzięte, odeftał; y fam Chrześcianinem zoftał; ale fię o tym obfzerniey mowiło pod herbem Dębno. Wyfigierd Dowoynicz podpifał Unia Litwy z Korona 1401. Jędrżey Dowoyna Podkomorzy Litewfki, poseł od Litwy ná feym Polfki Sieradzki, Podola fię u Polakow upominał: *o czym Dług. Kromer.* Jan Dowoynowicz Marfzałek Litewfki Starofta Wilkomirfki 1492. Jakub Dowoynowicz Starofta Drohicki 1499. z innemi Panami Litewfkiemi, dawne przymierze approbuiac, podpifał fię *w Herburta fol: 298*, y ná innym przywileiu za Alexandra Krola 1501. Tamże Jerzy Dowoynowicz Starofta Bydgofki, Jędrzey Dowoynowicz Podkomorzy Litewfki Starofta Brzefki, 1516 podpifał przywiley Ziemi Drohickiey, *w Janufsow. w ftat. fol. 836*, fyn iego Stánifław Starofta Kobrzyńfki, Szawelfki, Merecki, Ufpolfki, Pieniańfki, Pereaftawfki, Nowodworfki, umarł bezżenny. Stánifław Woiewoda Połocki, wziął to krzesło *według Stryikowf: 1542*, podpifał przywiley ziemi Bielfkiey, *u Janufsow. w ftat. fol. 837*, odprawował rożne kommiffye, y pofelftwo do Mofkwy trzy razy, raz 1542, drugi raz 1552, trzeci raz 1554, zawfze wielkim umyftem ftawaiac, kiedy Carfkiego tytułu, Xiażętom Mofkiewfkim przyznać niechciał. W roku 1546 obleżony od Mofkwy na Połocku, poddał fię przez traktaty, przecięż nad umowę wzięty y z żoną w niewolą, *Biel: fol: 613 Koiał:* umarł bezpotomny, lubo miał trzy żony Radziwiłownę, Kościownę, y Barbarę Sołomerecka. Jan Iwanowicz Dowoyna, miał za foba Szemetownę, z tey był fyn Mikołay, zfzedł *fterilis*, y cztery corki, iedna Maryna Kłodzkowa, druga Sofronia Lubecka, trzecia Katarzyna, za Janem Haykiem Káfztelanem Brześciańfkim, czwarta Anna Podarzewfka. Bartlomiey 1700 y Stanifław Dowoynowicz.

**DOZOBOR* w Xięftwie Zmudzkim. Eliafz Jana Kázimierza, Kazimierz Dozobor Jana III podpifali elekcye.

DRĄBINSKI herbu Suchekomnaty w Płockim Woiewodztwie: pifza fię z mnieyfzych Drabin, Piotr Drabińfki nazwany Kania, ktorego fynowie, ludzie właśnie do woyny urodzeni.

**DRĄGOWSKI herbu Jaftrzebiec* w Łukowfkiey ziemi. O tych ani Paprocki, ani Okolfki nie pifał.

DRĄKIENSKI herbu Przyiaciel w Płockim Woiewodztwie. Paprocki w Gniazdzie ma Drabieńfki.

**DRAMINSKI* w Bełzkim Woiewodztwie y indziey, Stefan Dramińfki w Dobrzyńfkim 1631. Jan, Woyciech, Jędrzey, 1648 w Bełzkim. Wálenty w Płockim 1674. Mikolay Chorąży Horodelfki 1674. Fráncifzek miał za foba Elżbietę Blinowfką. Dramińfki Cześnik Bełzki 1704 *Acta Confæderat: Sandom:* Jan miał za foba Katárzynę Podhorecka, z ktorey potomftwo, Jan, Jędrzey, Mikołay, Maryanna y Zofia zakonnica.

Drangwitz Herb.

DRangwitzowie von Budyfz w Prufiech, tákim kfztałtem herbu używaia, iako go opifał *Mf. Załufc: de Famil: Pruff.* fa dwa ftrzemiona Raytarfkie, podle fiebie w czerwonym polu, nád hełmem y korona pawi ogon. Jeszcze od Krzyżakow fwoy poczatek wzieli; w Drangwiczach maiętności, ktora teraz do Waplewa należy, zda-

zdawna dziedźiczyli; żołnierfka umieiętnie ftugowáli. Stárfzych Drángwiczow Meinhenderowna urodziłá: fyn Henryká Jan Trankwicz (ták ich drudzy pifza) poiał Konarfka, herbu złamane koło, ktora przedtym byłá za Niewieścińfkim.

**DRASŁAWSKI herbu Leliwa* w Zmudzkim Xięftwie. O tych fam tylko pifze *Koiał in Mf.* Jerzy Drafławfki 1632. Dominik Porucznik Ufarfkiey Choragwi Woiewody Połockiego pod Chocimem, á potym Inftygator W. X. Litewfkiego.

**DRESZKOWSKI* w Grodzieńfkim Powiecie, Stefan Drefzkowfki, Sędzia Grodzki Grodźieńfki Poborca 1607. *Conftit: fol. 881.*

**DREWNOWSKI herbu Junofza.* Jan Drewnowfki Podwoiewodzy Lubelfki 1632. Stánifław y Woyciech w Ziemi Mielnickiey 1674. Drudzy z nich w Krákowfkim dziedziczyli. N. Drewnowfka była za Węglińfkim. Jan Miecznik Chełmfki, ktorego fyn w Zakonie náfzym świątobliwe życie przepędził, zapifał Collegio Lubelfkiemu 1678 trzydzieści tyfięcy.

Drobyfz Herb.

JEft litera h zwyczayna, character *afpirationis*, czyli też do niey coś podobnego, bydź może że znák, ktorym Aftronomowie Saturna zwykli wyrażać, przez wierzch iey ftrzałá w prawa tarczy żelezcem przechodzi, dwie gwiazdy koło niey, iedna ná práwym boku tarczy, w gorze rowno z żelezcem ftrzały, druga ná lewym boku na dole: nád hełmem trzy piorá ftrufie. Tegom herbu nigdzie w żadnym autorze nie czytał, tylkom go odryfłowány widział ná konkluzyách Wileńfkich przypifanych 1679, Drobyfzowi Deputatowi ná Trybunał Litewfki. Drobyfz Jan Podczáfzy Smoleńfki Sekretarz Krolewfki, 1632 podpifał elekcya Władyfława IV. Niewiem czy nie tu do tych należa, Drobifzewfki Kryfztof y Jan w Mińfkim tegoż roku. X. Koiałowicz w herbarzu Litewfkim *in Mf.* ták herb ich opifuie, fa dwie ftrzały, iedna przez druga na krzyż

krzyż złożone, ale iedney poł żelezca tylko kładą, á koniec iey dwa rázy załamuiąc, bez pior, gwiazdy tylko dwie przydaią: ná hełmie trzy piorá ſtruſie. Wſpomina tam iednego z Drobyſzow, żołnierza odważnego, ktory zginął pod Wielkiemi Łukámi. Adam Chorąży Wendeńſki, ſynowie iego Konſtántyn, Márcin, y Alexánder. Mikołay Drobyſz Podczáſzy Wendeńſki. Kryſztof Cześnik Mińſki, ſynowie iego, Jan, Alexander, y Władyſław, z tych Alexánder, lat ośmnaście ſłużył z Hilárym Połubińſkim Piſarzem Polnym, Władyſław záś z Słuſzką.

*DROCHECKI *Paprocki o herb: wſpomina ich fol: 565.* N. Drohecki miał za ſobą Zuzannę Krupczankę.

DROCHOWSKI *herbu Jaſtrzębiec* w Mazowieckim Woiewodztwie.

*DROCZYŁOWSKI Jan Droczyłowſki Piſarz Nowogrodzki. 1616 *Diſput. Nowogrod: impreſſa Vilnæ.*

Drogomir Herb.

MAia bydź trzy nogi zbroyne z oſtrogami, w polu czerwonym, do ſiebie wſzyſtkie trzy zpoione, ná hełmie trzy piorá ſtruśie. *Paproc: w Gniazdzie fol: 1075. O herb: fol: 574. Okol: tom: 1 fol: 171. Biel: fol. 101.* Poczatek tego herbu, wſzyſcy ci autorowie ten zakładaią. Drogomirza nieiakiego Rycerzá, piaciu ſynow w okazyi z Niemcámi na pśim polu zabito, trzech ochramionych w teyże batalii do Krola przyprowadzono; na pociechę załoſnemu Oycu, nietylko, że obſzerne dobra nadano, ale też Krol, tym kſztałtem, herb potomkom iego nadał. Jabym rozumiał, że ten herb nie w Polſzcze naſzey nabyty, ale z cudzych kraiow do nas przybyſz: ile że *Petra ſancta cap: 3.* świadczy, że Mannii Inſuły Krolowie, ze wſzyſtkim podobnego Drogomirowi, herbu używali, ktorego ten autor koperſztych u ſiebie położył y *Cambdenus in Britannia* powiada, że Krolowie tych inſuł, ktore teraz Anglii hołduia takim ſię herbem znaczyli. Tymże ſię pieczętuią w Frankonii Rubenſteiniuſzowie. *Stuartus*

artus Comes Buchnanorum, Galliæ Comeſtabilis, tymże ſię właśnie kleynotem ſzczycił z oſtrogámi złotemi, *według tegoż autora cap: 65.* Z tey familii Drogomirowna byłá za Mikołáiem Kalinowſkim koło roku 1600. Drogomir Sędzia Ziemſki Krakowſki w roku 1386, *u Nakiel: w Miechov: fol: 328.* Jan Drogomir z Cebrowſką zpłodził Jędrzeiá, ten z Zofią Bielſką Alexándra, ktory dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Malſką, z tą *ſterilis*, drugi raz z Joanną Orzechowſką, z tey ſyn Márek Podkomorzy Wendeńſki Sędzia kapturowy Lwowſki 1733, ten *1mo voto* z Agatą Káminſką Sędźianką Ziemſką Lwowſką, zpłodził corkę Joannę Grzybowſką Cześnikowa Ciechanowſką, y ſyná Antoniego Komorniká Ziemſkiego Lwowſkiego: *2do voto* z wdową po Janie Kryſztofie Hondorfie. *3tio* z wdową po Woiákowſkim Káſztelánicu Przemyſkim. N. Drogomir, z Wyżdzanki miał ſyna Mikołaia, ten, z Chłopecką corek dwie y ſyná Stániſławá, od ktorego był ſyn Alexánder, ktory umarł w roku 1718.

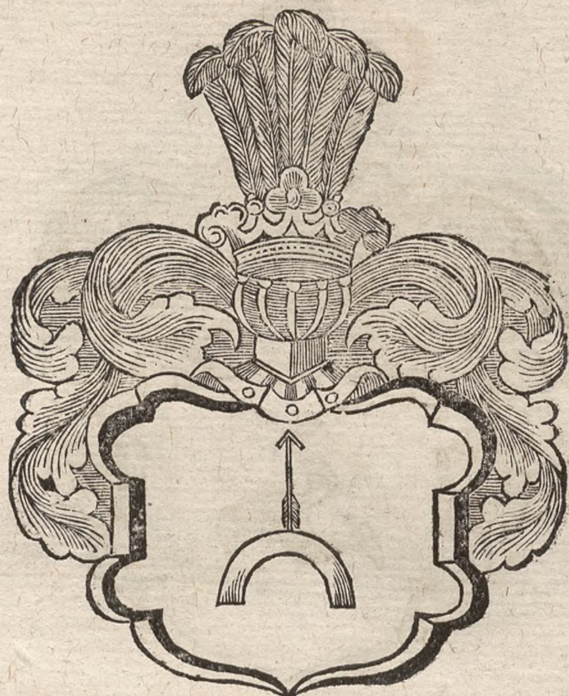
Herbowni.

Drogomir	*Kulikowſki*	*Romatowſki*
Kikuł	*Potrykowſki*	*Sadowſki*

*DROGON *herbu Przerowa* w Sendomirſkim Woiewodztwie. N. Drogon, ktorego z Rabſztyńſkii, ſioſtry rodzoney, tey, co była za Janem Balem Podkomorzycem Sanockim, ſyn Fránciſzek 1692. Drogońſki Mikołay, miał za ſobą Agnieſzkę Tarnowſką herbu Rolicz.

Drogosław Herb.

POdobny ieſt Ogończykowi, ma bydź w polu czerwonym poł pierzcienia białego, luboć *Paproc: o herbach* nie wiedział, iak to rezolwowáć, czy to poł pierzcienia, czy Xiężyc nie pełny, czy poł kołá: ná nim ſtrzała do gory proſto żelezcem, pole tego herbu chcą mieć drudzy błękitne, ná hełmie pięć pior, drudzy trzy, inni *iako*

Koiał: in Mſ, rękę zbroyna z mieczem z muru, zkładaia. *Biel: fol: 217 y 584 Paproc: w Gniazdzie fol: 116, O herb: fol: 587. Okol: tom: 1 fol: 175.* Strzala w tym herbie powinna bydz proſto żelezcem w gorę obrocona. Wſzyſcy ſię na to zgadzaia ci autorowie, że z Slaſka do Polſki przenieſiony. Przydaie *Mſ. X. Rutki*, że w roku 1333 zá Kázimierzá Wielkiego, te ſię przenoſiny ſtały. Okolſki domyśla ſię, że z tey okazyi Przodkowi ktoremuś był nadany, iż gdy w koło nieprzyiaciel, woyſko był opaſał, y práwie iák w cyrkule zamknał, on ſerca ſwoim dodawſzy, mieczem ſobie droge otworzył, y cyrkuł przerwał. Drogoſław pierwſzy z tym herbem do nas zawitał, od ktorego imię herbowi przywłaſzczone.

Herbowni.

Bartoſzewſki · *Dabrowſki* · *Srzemſki* · *Truſzkowie*
Bukowiecki · *Gorzycki* · *Rdułtowſki* · *Wieckowſki*
Czaplińſki · *Herſtopſki* · *Tolwińſki*

O Bartoſzewſkich w tomie pierwſzym nie piſałem, iákoż y o nich nikt nie piſże pod tym herbem, tylko *Koiałow. in Mſ.* Na nadgrobku Stániſłáwa Czieniowſkiego, widziałem ten herb *1mo loco* położony, *2do* Oſtoia, *3tio* Roża.

**DROGOSZEWSKI.* Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie wſpominaia ich w roku 1622. Piotr Zakonu Kaznodzieyſkiego, wydał *Tarcza wiary Chryſtuſowey, 1708 in4to* w Warſzawie.

**DROGOWSKI.* Marcin Drogowſki 1648 podpiſał elekcya Władyſława IV w Woiewodztwie Łęczyckim. Stániſław Drogocki miał za ſoba Giſzewſką.

DROHICINSKI *herbu Nałecz* ná Ruśi. Sędziwoy Drohicińſki Káſztelan Lubaczowſki. 1573 z innemi Pánámi Polſkiemi proteſtował ſię przeciwko konfederacyi *de pace Religionis, u Damalew: in Archiep: fol: 315*, corka iego była za Hieronimem Lanckorońſkim Łowczym Sendomirſkim. *Papr. w Gniazdzie piſże*, Drohicińſkiego Káſztelana Chełmſkiego. Zygmunt, Sámuel 1632 kwitneli. Drohicińſki, miał za ſoba Kaimirownę Káſztelankę Chełmſka. Drohicińſki miał

miał za ſoba Fredrownę. Abraham Annę Podhorecka Sędziánkę Ziemſką Bełzka. Sámuel Katarzynę Zarębina, ale *ſterilem.*

**DROHINICZ.* Ludwik Drohinicz Horodniczy Radomſki, z Xięſtwem Zmudzkim podpiſał elekcyą Jana III. Niewiem czy nie tu należy, Katarzyna Drohiczanka Piotra Myſzkowſkiego Káſztelana Lubelſkiego małżonka *Gen: Myſzko:*

DROHOIOWSKI *herbu Korczak*, ná Ruśi. Atanazy Droiewſki Władyka Przemyſłki koło roku 1440, iako świadczy obraz iego w tamtey Katedrze. Jan Parys ná Drohoiowie Drohoiewſki, z Orzechowſka Sędzianka Przemyſłka, zoſtawił ſynow piaciu. Z tych 1. Jan naprzod Káſztelan Chełmſki, potym Biſkup Kamieniecki, z tego poſtapił ná Chełmſkie, ztego ná Kuiawſkie, na ktorym umarł w roku 1557. Był Oyczyznę kochaiacy *Orichov, in Annal: Damalew: in Epiſc. Cuiav:* ktory o nim obſzerniey piſał. 2. Staniſław Kaſztelan Przemyſłki 1578, *Conſtit. fol: 354*, był to Pan Oyczyźnie dobrze zaſłużony, ale od wiary kátolickiey daleki, miał za ſoba Urſzulę Karłownę ſieſtrzenicę Krolowy Bony, z tey zpłodził, ſyna Jana Kaſztelana Sanockiego 1591 *o czym Konſtytucyá fol: 616*, ten z Anny Balowny, zpłodził corkę Annę, ta naypierwey żyła z Dembińſkim Podſtolim Krakowſkim, po nim z Zarębą, y ſynow dwoch. I. Maciey Staniſław, żona iego Maryanna Czermińſka herbu Ramułt Woyſka Kamieniecka, z Strzyżowſkii herbu Gozdawa urodzona, powiła mu cztery corki, Annę Jaſkmanicka, Elżbietę Kopycińſka, Magdalenę y Zofia: ſynow zas czterech; Samuela, ten w woyſku Francuzkim żołd prowadzac, tamże umarł. Jana tego z Zuzanny Jaſkmanickii dwoch ſynow młodo pomarli. Alexandra Dymitra, ten pierwſzym zwiazkiem żyiac z Agnieſzką Gorayſka *ſterilis*, drugim z Konſtancya Ożarowſka, od ktorey była corka Agnieſzkà, Mikołaia Grzybowſkiego Cześnika Ciechanowſkiego małżonka, y ſynow piaciu, Kryſztof Tomaſz *ſterilis*, Maciey Stefan Miecznik Buſki *ſterilis.* Alexander Dymitr, tego żona Zukowſka Maryanna. Kryſztof Tomaſz czwarty ſyn Mácieia z Czermińſkii, Chorąży Przemyſłki, pierwſza żona iego Zofiá z Irządz Swatopełkowna Boleſtraſzycka Cześnikowna Przemyſłka, wdowa po Pawle Ozarowſkim; Druga Dorota Felicyana Guldenſzternowna Káſztelanka Gdańſka, trzecia Alexandra Bidzińſka, ſioſtra Woiewody Sendomirſkiego; z pierwſza zpłodził corek ſześć, Magdalenę Bazylego Hoſzowſkiego, Kryſtynę Márcina Bielſkiego Miecznika Lubelſkiego, *2do voto* Samuela Sokolnickiego Chorążego Zydaczowſkiego, Annę Ludwika Jeziorkowſkiego, Maryannę Alexándra Stana, Helenę Ożarowſkiego Podſtolego Buſkiego małżonki, Eleonora młodo umarła: ſynow zaś trzech; Jana, ten cztery razy śluby małżeńſkie ponawiał, *1mo* z Uleniecką, *2do* z Koſſowſka Chorażanka Zatorſka, z ktorą miał ſyna Jozefa. *3tio* z Sołtykowna, z ktorey był ſyn Alexander, y corka Franciſzka. *4to* z Morſka, z tey ſyn Antoni, y corka Agnieſzka. Alexander Dymitr, drugi ſyn Kryſztofa Chorążego Przemyſłkiego, miał za ſoba Helenę Rupniewſka, z tey ſyn był Kryſztof, y corka Katarzyna, naprzod Donhoffowi Staroście Wiślickiemu, po nim Antoniemu Rozwadowſkiemu Staroście Karaczkowſkiemu zaślubiona. Trzeci Sámuel Kuzyn. II. Jan, drugi ſyn Jana Kaſztelana Sanockiego z Balowny, ten miał za ſobą pierwſzym związkiem Laſocka, z ktorey corka Beata Kryſtyna, zmowiona *1mo voto* z Zygmuntem Porębſkim Chorażym Zatorſkim, á potym Kaſztelanem Zawichoyſkim, *2do voto* z Marcinem Mieleckim Rotmiſtrzem, Staroſta Brzeźnickim, z obiema dzieci nie miała. Drugim zwiazkiem poiął Katarzynę Myſzkowſka Woyſka Oświecimſka *Acta*

Caſtren: Cracov: 1650, z tey była corka Zofia, wydana za Teodora Małachowſkiego, Woyſkiego Sieradzkiego ſyna, y ſynow trzech. Staniſław, ten z Konſtancyi Marchockii, zpłodził Zofia, Jana Skoruty, *2do voto* Kryſztofa Humnickiego, małżonkę, druga Łazowſka, Helena y Eufrozyna mniſzkami: tyleż ſynow, to ieſt Jana Marcina, ten z Wizemberkowny, miał dwie corki, Domicellę naprzod Łepkowſka, potym Kobielſka, y Salomea Chwalibogową, y ſyna Kazimierza, ktorego z Jaklińſkii zoſtało potomſtwo. Adama Stolnika Bielſkiego, ten z Rzewuſkii zoſtawił corki, Rozália mniſzkę, Maryannę Karśnicka Oberſzterleitnantowa, Annę Zalaſzowſka, y Tereſſę Wiſłocka, y ſyna Jędrzeia Kuſtoſza Katedralnego Przemyſłkiego, Kanonika Warſzawſkiego, Proboſzcza Pruchnickiego. Tomaſza Cześnika Podolſkiego, tego ſyn z Wolſkii, Ludwik ma za ſoba Brześciańſka, y corka Juſtyna. Mikołaia, czwarty to ſyn Staniſława z Marchockii, brat Jana, Adama, y Tomaſza, ten ż Koſſowſka Chorażanka Zatorſka *ſterilis.* Władyſław Ferdynand, drugi ſyn Jana z Myſzkowſkii, ten z Anna Marchocka Starościanka Czchowſką, zpłodził corkę Helenę, Jerzego Jordana Podczaſzego Krakowſkiego małżonkę, y ſynow dwoch, Janá Káſztelana Czerniechowſkiego, ktorego z Roiowſkii Kaſztelanki Wiślickiey, corka Anna mniſzka, druga Katarzyna Janowi Balowi Podczaſzemu Trembowolſkiemu, Sędziemu Sanockiemu zaślubiona, y Tereſſa; ſynowie dway, Jakub z Ochotnicka, Jozef z Wolſka, weſzli w kontrakty małżeńſkie. Jozef brat Kaſztelana, Miecznik Przemyſłki, tego z Marchockii, corki trzy, Drzewiecka, Witowſka, y Kotowſka, tyleż ſynow, to ieſt Michał, Teodor, y Mikołay, ktorego z Goreckii ſyn także Mikołay. Stefan trzeci ſyn Janá z Myſzkowſkii, Pułkownik Krolewſki, corka iego z Omiecińſkii Antonina, Jędrzeiowi Wizembergowi zaślubiona. *3.* Kryſztof ſyn Janá z Orzechowſkii, ten zpłodził z Morawſkii, Katarzynę Herburtowa Kaſztelanowa Sanocka, Przemyſłka, Moscicka, Mednicka Starościna. Annę Waſowiczowa, Bierecka, y Gniewoſzowa Starościna Latowicka, tyleż ſynow, to ieſt, Janá Tomaſza Referendarza Koronnego Staroſtę Przemyſłkiego, tak ſię podpiſał ná przywileiu danym Miaſtu Lwowſkiemu 1597, poſłował ná ſeym Warſzawſki w naſtępuiacym roku, á że y dowcip wielki, y biegłość w roznych iezykach w nim ſię wydawała, dla tego w rożnych go legacyach zażywano, iuż do Francyi do Krolá Henryka, iuż do Porty do Cara Tureckiego Amurata od Krola Stefana, za ktorego czaſow, we wſzyſtkich okazyach począwſzy od Gdańſkiey, mężnie przeciwko nieprzyiaciołom ſtawał, złaczył ſię był dożywotnie z Wolſka, Marſzałka W. Koron: ſioſtra rodzona, z tey był ſyn tylko ieden Mikołay, ale z Baranowſka żył bezpotomnie. Janá Kuzyna Staroſtę Przemyſłkiego *ſterilem.* Kiliana Podkomorzego Przemyſłkiego, ten z pierwſza żona Oſtrowſka, tylko corke miał, zaślubiona Grzegorzowi Leżeńſkiemu, z druga Sobkowna Kaſztelanka Sendomirſka, miał corek trzy, Elżbietę *1mo voto* Herburtowa, *2do* Lubomirſka Stárościna Sadecką. Magdalenę Szaniawſka, á potym Gniewoſzowa, y Zofia Piaſecka; y ſynow czterech, Jan y Kryſztof bezżenni, Staniſław z Wyſockii zoſtawił ſyna Jana, y Samuel Łowczy Nurſki, ktorego ſynowie czterey, Władyſław, Staniſław, Franciſzek *ſterilis,* Jędrzey z Głębowſkiey miał ſynow. Kryſztof czwarty ſyn Kryſztofa z Morawſkii, (atoli, drudzy chca go mieć ſynem Stániſława Kaſztelana Przemyſłkiego, iakoż y Genealogia przyznaie, że był urodzony z Zofii Oſſolińſkii Kaſztelanki Sendomirſkiey, ktora była za tym Staniſławem Kaſztelanem Przemyſłkim, á znać druga żona po Karłownie, iako ſię wyżey

mowiło, ten z Anny, czy z Katarzyny Męcińſkii Káſztelanki Wieluńſkiey, zpłodził cztery corki, Zofia Kryſztofa ná Nowymtańcu Stana, Annę Włoſtowſkiego Sędziego Sanockiego, *ſteriles,* Katarzynę Zaranka, Elżbietę Oleśnickiego małżonki, y ſynow dwoch; Z tych Jędrzey, poiał Hornoſtaiownę Podkomorzankę Kiiowſką, (ktora po iego śmierci, poſzła za Abrahamowicza Woiewodę Trockiego,) z tey był ſyn Samuel Staroſta Niedziałſki, ktory z Orlickii miał corkę, ktora ſię w małżeńſtwo doſtała Marcinowi Rybińſkiemu Chorążemu Łomżyńſkiemu. Brat Jedrzeiá z Męcińſkii Staniſław, ten z Zofii Przyiemſkii Podkomorzanki Kaliſkiey, zoſtawił Annę Gorayſką ná Łaſzczowie, y Katarzynę Kaſzewſka Miecznikowa Wołyńſką *ſterilem,* y ſynow trzech, Kryſztofa Stolnika Lubelſkiego, ktory trzy razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Zofią Malicka, drugi raz z Teodorą Buczacka, z obiema potomſtwá nie było; trzeci raz z Teofila Leſzczyńſka dziedziczka ná Włodawie, wdowa po Buczackim, z tey było dwoch ſynow, Adam y Sámuel bezpotomni. Wláдyſława ten z Orzechowſka herbu Rogala *ſterilis.* Jędrzeia, ten naprzod był Cześnikiem, potym Chorażym Przemyſłkim, nakoniec Staroſta Łukowſkim. *4to.* Jędrzey, ſyn czwarty Kryſztofa z Orzechowſkii, ten z Fredrowna tylko trzy corki zoſtawił; Katarzynę Kryſztofa Reia Stolnika Lubelſkiego, Barbarę Fredra, á po nim Jana Stadnickiego, Zofia Jędrzeiá Oſſolińſkiego dziedzica ná Bałtowie małżonki. *5to.* Mikołay, ſyn piaty Kryſztofa z Orzechowſkii, temu Oparowſka, powiła dwie corki, Brześciańſka y Chłopicka, ſyná iednego Jerzego, ten z Bobolanki zrodził trzech, Staniſława Opata, Jędrzeia Podſędka Przemyſłkiego *ſterilem,* y Stefana, ktory z Siecińſka zoſtawił trzech ſynow, Janá Tomáſza, od ktorego z Biereckii dway ſynowie byli, Franciſzek y Jędrzey. Fránciſzka z Lipowſkii potomſtwo Zofia, Tereſſa, Staniſław, Seweryn y Jerzy. Jędrzeia záś z Teofila Zabawſka, Zofianna Koſſowſka, N. Oſtrowſka, y ſyn Zygmunt Dźiekan Katedralny Przemyſłki, Deputat ná Trybunał kilka razy, Prałat godny. Gabryel drugi ſyn Stefana z Siecińſkii, ten z Glinczanka zpłodził dwoch ſynow, Stefana y Władyſława *ſteriles.* Woyciech, trzeci ſyn Stefana, ten z Romerowna miáł corek cztery, Salomea, Petronellę, Maryannę, y Roża, y ſyná Jana, tego z Przedwoiewſkii trzey ſynowie; Staniſław, Antoni, y Paweł; *to z Geneal: Domu tego.* Krom tych, Zofia była za Janem Bobrownickim Miecznikiem Stężyckim. N. za Czapſkim Jędrzeiem, druga za Michałem Czapſkim. Kryſztofa, *ieſt w druku Oratio, de fatalibus Rerum publicarum periodis apud Mel: Junium tom: 2 Orat: Argentin.*

DROSZEWSKI *herbu Wczele* w Wielkiey polſzcze, iedneyże dzielnicy z Gniazdowſkiemi. Ignacy Droſzewſki w Zakonie naſzym pobożnie żyć przeſtał w Lublinie 1719. Paprocki Droſzewſkich położył y pod herbem Wczele, y pod herbem Korab. Okolſki Korabitow nie piſał. Staniſław z Droſzowa Droſzowſki w Kaliſkim Woiewodztwie podpiſał elekcya Władyſława IV. N. Droſzewſka była za Janem Daleſzyńſkim Sędzia Ziemſkim Poznańſkim

*__DROW.__ Jan Drow, do Iwana X. Moſkiewſkiego wyſłany, od Alexandra W. Xiażęcia Litewſkiego, proſząc o poſiłki przeciwko Tatarom, ktore wprawdzieć obiecano, atoli nie dano. *Koiał:* Druſſ Jerzy, Strażnik Xięſtwá Zmudzkiego podpiſał elekcya Jana III.

*__DROZDOWICZ__ *herbu Jaſtrzębiec.* Jędrzey Drozda Litwin, Michałá Glińſkiego bliſka krew, od Krolá Alexandra wziął Staroſtwo Lidzkie, ale że go Panowie Litewſcy w ſpiſki z Glińſkim włożyli, dlatego Iliniczowi, ktoremu to

Staroſtwo, wział był Alexander, nazad go oddali. *Crom. l. 30. Biel. fol: 285* od tego zdamiſię poſzli Drozdowiczowie w Orſzańſkim, z ktorych Jan Stolnik Wołkowiſki *Mſ, P. Koiał.*

DROZDENSKI herbu Sokola na Wołyniu, wſpomina ich *Metryka Wołyńſka* w roku 1528. Michał Drozdeńſki Ulewicz, zginał w potrzebię z Tatarami 1576, tłumem wielkim ogarniony.

DROZDOWSKI herbu Jaſtrzębiec w Woiewodztwie Łęczyckim, z ktorych niektorzy Byſzewſkiemi ſię nazwali, drudzy z Drozdowſkich, w Podgorzu oſiedli. Michał Sędzia Ziemſki Łęczycki. Jędrzey z ſeymu 1661 Kommiſſarz do granic od Slaſka z Wielkopolſka. *Conſtit. fol. 21.* Stefan Piſarz Grodzki Poznańſki 1687, żona Tereſſa Zawadzka, Korzbok herb iey. Alexander Stolnik Bracławſki Burgrabia Krakowſki, kaplicę S. Borgiaſza w Krakowie przy kościele S. Piotra przyozdobił y ubogacił, na to mieyſce ſzczegulniey dobroczynny, umarł 1702. Jan Podczaſzy Bracławſki 1674. Piotr w tymże roku, Paweł Rotmiſtrz. N. Drozdowſki miał za ſoba Ołtarzewſką, Franciſzek 1705. ale ci Drozdowſcy w Krakowſkim, boday ſię nie herbem *Prus ımo* pieczętuia. Kryſztof poiał Annę Witkowſką, z tey ſyn w woyſku zginał, corka Barbara poſzła za Kałuſkiego.

**DROZDOWSKI herbu Jezierza* w Mazowieckim. Woyciech Drozdowſki Podſtarości Płocki, 1631 naznaczony do rewizyi Xiag Ziemſkich Płockich. *Conſt. fol: 29.* tenże czy inſzy Woyciech Piſarz Ziemſki Zakrocimſki, Maciey, Wawrzyniec, Marcin, Jakub, Jan, Jędrzey 1648 w Płockim. Gabryel *Conſtit. fol, 20.* Staniſław Podſtoli Zakrocimſki, Jacek, Jan, Walentyn 1674. Sa według Koiałow: w Ośmiańſkim, Powiecie familianci tego herbu, atoli y w Ruſkim Woiewodztwie kwitna.

**DROZDOWSKI herbu Pilawa* w Woiewodztwie Mazowieckim w Ziemi Wiſkiey. Paweł Drozdowſki Staroſta Wiſki, Sekretarz Krolowy Bony, o czym świadcza przywileie Ziemianom Wiſkim od teyże Krolowy nadane. Staniſław dziedzic ná Drozdowie 1540, podpiſał erekcya kościoła Drozdowſkiego w teyże ziemi. Jan Staroſta Wiſki z ſeymu 1607 Kommiſſarz do granic od Prus. *Conſtit: fol: 849.* Stániſław Poborća Wiſki 1635 *Conſtit: fol: 63* Floryan Miecznik Wiſki, poſeł ná konwokacya 1674 naznaczony do rewizyi ſkarku Koronnego. *Conſtit: fol: 13,* y 1683 do kwarty *Conſtit: fol: 10.* w roku 1685 iuż Kaſztelan Wiſki, deputat na Trybunał ſkarbowy 1690 *Conſtit: fol. 5.* Temi czaſy ſtryi rodzony Tomaſza, Tomaſz Choraży Wiſki. Staniſław Komornik graniczny Ziemi Wiſkiey. N. miał za ſoba Zamoyſka herbu Grzymała, z ktorey Tomaſz Podſtoli Wiſki.

**DROZDOWSKI herbu Korab.* O tych ani Paprocki ani Okolſki nie piſał.

DROZENSKI herbu Slepowron w Ziemi Ciechanowſkiey, inni ich piſza Drozieńſki; inni Drozdzieńſki. Kryſtyn z Drozina, kwitnał za czaſow Ludwika Krolá koło roku 1377, iako świadcza o tym, *Monimenta Domu Kraſinſkich.* Woyciech umarł 1582 w Płońſku pochowany, miáł za ſoba Annę Podoſka, z ktorey dway iego ſynowie Jakub y Maciey, rycerſkie życie prowadzac, w rożnych okazyach na placu polegli: drudzy ich bracia młodo pomarli. Staniſław Drożeńſki u Kardynała Hozyuſza w wielkich reſpektach dla ſwoiey nienadwerężoney cnoty.

Druck Herb.

O tym

* O Tym herbie ani Paprocki ani Okolſki nie piſał: *Koiałow: in Mſ.* czegom ſię y ia napatrzył, tak go opiſuie: Sa cztery Xiężyce iák na nowiu, dwa z iedney ſtrony, ieden nad drugim, rogámi do ſiebie obrocone, z drugiey ſtrony drugie dwa takimze kſztałtem, między niemi Krzyż, nad hełmem mitra Xiażęca, bo według hiſtorykow naſzych z linii Xiażat Ruſkich ida. Roman albowiem Xiażę Włodzimirſkie y Halickie, między piaciu ſynow ſwoich, Xięſtwo Ruſkie ſwoie podzielił, to ieſt na Mściſławá, Daniela, Waſilka, Włodzimierza y Michałá. Z tych Michał, piſał ſie Xiażęciem Druckim, miał y więcey dobr przyległych na Wołyniu, ktore mu ſię działem doſtały: *według Stryikow: fol: 283.* Zoſtawił ſyna Siemiona Xiażę Druckie, ten Dymitrá, ktorego ſyn Iwan, tego záś Siemion y Jędrzey, ktoremu rodzona ſioſtra Witolda, powiła corkę Zofia dziwnie urodziwa, tę ſobie wział za małżonkę Władyſław Jagełło Krol Polſki, y z niey zpłodził Władyſława Polſkiego y Węgierſkiego, y Kazimierza Polſkiego, Krolow. Od tych Xiażat Druckich rozmnożone potomſtwo, od dobr ktore im ſię działem doſtały, rożnych nazwiſk nabyli, iako Sokolinſcy od Sokolni, Horſcy na Horach, Lubeccy na Lubeczu, Ozierzeccy na Ozierżach, Podberezcy na Podbereziu. Ci wſzyſcy, krom Podbereſkich, ktorzy właſny inny herb maia, tego herbu, iako ſię tu położył, zażywaia. Genealogia Ogińſkich na mappie ſztychowana Bakrynowſkich do teyże krwi Xiażat Druckich pociaga; taż powiada, że Sudziſław Xiażę Pleſzkowſkie ſyn Włodzimierza Jedynowładzcy Ruſkiego, zpłodził ſyna Bazylego Xiażę Druckie, od ktorego wzwyż pomienione Domy poſzły. *Oſtrożańſki S. J. w Kazaniu pogrzebowym kłosy złote,* w herbie Xiażat Druckich bardziey chce mieć, miecz otłuczony rękoieścia proſto do gory obrocony, niżeli krzyż: na hełmie záś iego, ſześć pior ſtruſich zkłada.

**DRUCHOWSKI.* Druchowſki Towarzyſz Tarnowſkiego, do Pſkowſkich murow z konia z ſiadſzy, pieſzo ſzedł do ſzturmu 1582 *Paproc: o herb: fol: 405.* Jerzy w Woiewodztwie Mińſkim 1632.

**DRUSZKIEWICZ herbu Bożawola.* Są w Woiewodztwie Brzeſkim Litewſkim.

Jan

Jan z Zahabia Druſzkiewicz Pułkownik ſławny w Inflanciech, y innych o-
kazyach, miał daninę od Krola Władyſława w Siewierzczyźnie. Staniſław
Woyſki Halicki Rotmiſtrz Tatarſkiey choragwi, w kompucie woyſka miał
koni dwieście, 1658. Tenże czy inſzy Stániſław, Stolnik Parnawſki, z mło-
du w woyſku lata trawił, przy Grodzickim gubernatorze na Kodaku; w nie-
woli był Tatarſkicy, na Zołtych Wodach wzięty; z Kalinowſkim ſłużył po
Ułarſku przez lat 32: iezdził pięć razy do Ordy w legacyi, y od Woyſka do
Krola Szwedzkiego, miał za ſoba Poradowſka z wielkich Porad. Tenże
czy inſzy Staniſław Kaſztelan Chełmſki, deputat na Trybunał ſkarbowy z
ſeymu 1690 naznaczony *Conſtit: fol:* 5, corka iego Ewa byla za Adamem Ja-
runtowſkim Kaſztelanem Sanockim: byl y ſyn pode Lwowem umarl 1720.
Dawniey zaś Paweł był Podſędkiem Brzeſkim Litewſkim.

- *DRUSZKOWSKI herbu Prus 1mo* w Czchowſkim Powiecie.

**DRUŻBACKI herbu Lew* ná Ruśi, Lew zaś w herbie ich w prawa tarczy obro-
cony na trzech wzgorkach ſtoi zadniemi łapami, w przednich trzyma trży
lilie: na hełmie pol Lwa takiegoz, iako y na tarczy. Zdawna w powiecie
Sadeckim kwitneli. Z tych Jerzy u Krola Kazimierza był Rotmiſtrzem
nad Raytarya, zginał pod Matwami, miał za ſoba Węgierkę, z Domu tam
ſławnego Czakich, ſynow zniey było trzech, Marcin Burgrabia Sadecki,
żona iego także Węgierka z Domu Pławeckich. 2 Michał, ten z Poniatow-
ſkii zpłodził Jana Cześnika Czerniechowſkiego, ktory z Łancuckii, zoſta-
wił Annę Witkowſka Łowczyna Czerniechowſka y ſyna Franciſzka Probo-
ſzcza Lanckorońſkiego. 3. Jan temu Pruſzkowſka pierwſza żona, powi-
ła dwie corki, Katarzynę Aloyzya Kawiecka Skarbnikowa Podolſka, funda-
torkę Miſſyi naſzey Liczkowſkiey, y Maryannę Swięcicka Miecznikową
Podlaſką, y ſyn Franciſzek Łowczy Kiiowſki, ktorego z Zacharzewſkiey
potomſtwo, Jozef, Tereſſa, Konſtancya, Alexander, y Antoni. Druga żona
Jana, Weberowna, z ktorey dway ſynowie, Jozef w Zakonie naſzym mło-
do umarl, y Kazimierz, ktorego żona Kowalſka.

DRUŻBIC herbu Junoſſa w Mazoſzu. Mikołay Druzbic z Zamſtowa Chorąży War-
ſzawſki 1482 *inter præſentes podpiſany, Statut Mazowiec: fol.* 133. Dwoch Rotmiſtrzow
z tego Domu, w niewolą Tatarſka wzięto za buławy Zołkiewſkiego, Jeden
z nich pod Cecora zginał. Jan Druzbic Podkomorzy Bełzki, miał za ſoba
Zofia Łaſzczownę Oboznianke Koronna, od ktorey Samuel Chorąży Buſki
1730, y Michał ſynowie, bezpotomni zeſzli, corki dwie, Katarzyna za Gabry-
elem Silnickim Staroſta Buczniewſkim, Teofila za Alexandrem Koſakowſkim
Geneal: Bełzec: Anna Druzbiczowna, pierwſzym zwiazkiem była, za Stani-
ſławem Pieczyhoyſkim, drugim za Woyciechem Swatopełkiem Zawadz-
kim. Jan 1674. Gabryel 1632 na Wołyniu. Kaſpra wſpominaia Xięgi Sa-
deckie 1619.

**DRUŻBICKI herbu Nałecz zawiazany* w Sieradzkim Woiewodztwie, Drużbic-
kich dział dobr, widzieć w Grodzie Sieradzkim 1554, tamże reformacya
Drużbickii 1560. Drużbice, z ktorych ſię oni piſza, leżą od Piotrkowa dwie
mili, od Sieradza ſześć mil, iuż teraź ſa w poſſeſſyi Trzebickich kupione.
W tych Drużbicach fundowali kościoł Drużbiccy, y było z tego domu, tám-
że dwoch Plebanow. Z tegoż Domu był W. X. Kaſper Drużbicki Zakonu
Societatis JESU. Urodził ſię z Oyca Piotra, Matki Elżbiety Obiezierſkii
ſzoſtego dnia Stycznia, z Soboty na Niedzielę, w roku 1590. Jeſzcze nad
dziecięciem, dziwna ſię opatrzność Boſka pokazała, gdy albowiem w wodę
wpadſzy utonał; nierychło, bo aż w kilka godzin, ztamtąd wyciagniony,

cudowna ſprawa Boſką ożył. Rodzicy z mlekiem zaraz, pobożność mu
Chrześciańſka wlewali, do czego z daru Boſkiego y komplexya miał dobra;
bo ani do dobrego nie była oporem, ani do złego porywczą. Do Colle-
gium Poznańſkiego Soc: JESU, na nauki oddany, nie z mnieyſza pilnościa,
cnoty ſobie ſkarbił, niż madrość: przetoż pierworodney niewinności y pa-
nieńſtwa, niwczym nienaruſzywſzy, aż do śmierci ſamey niepokalanym do-
trwał; dla tegoż dziedzictwa ochrony, y w zakonie napotym żyiac, gdy z
biała płcia drugdy widzieć ſię muſiał, przez cały czas tey rozmowy, oſtre-
mi ſię zwykł był kłoć ſzpilkami. Na żywot duchowny od Duchá S.
wezwany, nic ſię Boſkiemu nadchnieniu nie opieraiac, do Societ: JESU w
Krákowie wſtapił, 1609, 14 Sierpnia. Tam iak wyſoko Káſper poſtapił, ła-
cno doydzieſz; Wlała naprzod dobroc Boſka w ſerce iego, ducha pogardy
wſzyſtkich ſtworzonych rzeczy, ſkruche y poznanie właſney nikczemności,
takie; iakiego potym nigdy nie miał. Zawział nie poſpolite ku Nayś: Sa-
kramentowi nabożeńſtwo, zapaliła ſię w nim goraca modlitwy miłość, y iak
naywyzſzey doſkonałości żadza, ſynowſka ku Przeczyſtey Pannie ufność;
od ktorey, wyproſił ſobie zdrowe pierſi, ná ktore znacznie począł falować.
Pragnienie pamięci uſtawiczney na przytomność Boſka: iakiemiby zaś ſpoſo-
by, tę przytomność Boſka, mogł mieć zawſze przed oczyma ſwemi, BOG
go ſam przez ſię náuczyć raczył. Naoſtatek tak wielkie o Oycowſkiey
BOGA opatrznosci wział obiaśnienie, że na nię we wſzyſtkim, coby ſię
kolwiek żnim ná potym działo, cale ſię ſpuścił, we wſzyſtkich urzędach,
żabawach, towarzyſzach, mieyſcách. Po zkończonym dwuletnim Nowicy-
acie, śluby zakonne uczynił 15 dnia Sierpnia. Podczas ſzkoł, to ieſt Retory-
ki w Lublinie, Philozophii w Káliſzu ſłuchaiac, Poetyki rok y Retoryki
w Lublinie rok, rok w Toruniu ucząc, Teologii w Poznaniu ucząc ſię, w
tych ſię cnotach naywięcey cwiczył, naprżod w cierpliwości y milczeniu.
Potym codzień kwadrans ieden ná rozmyślánie o śmierci obracał, ná káždy
dźień ſześć razy Nayś: Sakrament nawiedzał, kędy y Nayś: Matkę pozdra-
wiał. Do kommunii nie inaczey, tylko albo ſię włoſiennica oſtra pokryw-
ſzy, albo dyſcyplinę wprzod uczyniwſzy: w poſt záś wielki aż do krwi ſię
biczował, y w wielu innych cnotach ukrzepczał duſzę ſwoię. Kapłanem
zoſtawſzy, dał mu BOG wielka duſz ludzkich żarliwość, y dar na wydzwi-
gnienie tych, ktorzy w brzydkim grzechow cieleſnych błocku ulgnawſzy,
ciężko im z niego wybrnać. Nie mało y innych ná ſumnieniu uciśnionych,
y w niebeſpieczeńſtwie zbawienia zoſtaiacych oſob, taż opatrzność Boſka do
niego obracała. Ná mſzach świętych goraco proſił, aby mogł krew ſwoię
dla BOGA rozlać, od ktorego też y tę łaſkę otrzymał, iż ſię ſtał, iednym z
kongregacyi albo z pocztu głupcow Jezuſowych. Raz gdy ofiarę miał
przenayś:, Chryſtus mu ſię w oſobie ukrzyżowanego Serafiná pokazał, prze-
toż od tego czaſu, poczawſzy od ſłow owych Swięty, Swięty, Swięty, pa-
łaiacym á prawie Serafickim affektem, á oſtrym záwſze łancuſzkiem biodra
zciſnawſzy, mſze święte odprawował, po mſzy záś każdey, iáko y przede-
mſza członki ſwe dyſcyplina kraiał. Zkończywſzy *tertium Probationis an-
num* w Jarosławiu, gdy 1623 w Lublinie Logiki uczył; wielkie, á rzadko ko-
mu, z obiawieniem oraz wyświadczone, wział od BOGA dobrodzieyſtwo,
to ieſt łaſkę, Potwierdzenia w łaſce Boſkiey, co ſię tak ſtało. Dniá 18 Sty-
cznia, uczuł wewnętrzna iakaś pobudkę, aby ſię o ſwoie, w łaſce Bożey po-
twierdzenie modlił; miał potym nadchnienie, aby wprzod uważył, co to
ieſt, y iak wielka rzecz w łaſce Bożey bydź potwierdzonym, y iakie ſą tego

ſkutki. Co roztrzaſnawſzy, Chryſtuſa y Mátki iego, o to dobrodzieyſtwo
proſił, á po modlitwie w ſłodkie ſię łzy rozpłynawſzy, wziął dobra o wy-
ſłuchaniu proźby ſwey otuchę, y głos ten od Matki Boſkiey w ſercu uſły-
ſzał. *Damci tę łaſkę, ale muſiſz dnia Oczyścienia moiego poczekać.* Słowa te, dzi-
wnie go ucieſzyły: gdzie pokazano mu zaraz człowieka tego, ktory ma bydź
w łaſce Boſkiey potwierdzonym znaki takie, iakie też y ſam na duſzy ſwey
iuż widział: baczył albowiem, bardziey ſię bydź w łaſce Bożey umocnio-
nym, y na duſzy pokornieyſzym, do wywyzſzenia czci Boſkiey gorętſzym.
Dnia zaś 25 y 27 Stycznia, tęż mu łaſkę przyobiecuiac Chryſtus, duſzę iednę
dla niego z czyſca uwolnił; á w dzień Oczyścienia Mátki Boſkiey wyraźny
głos z Nayś: Sakramentu w duſzy uſłyſzał. *Potwierdzam cię w łaſce moiey,*
ktore ſłowa, że były prawdziwie Boſkiemi, tudzieſz miał z nieba upe-
wnienie. Aleć y nazaiutrz gdy mſza, za to dobrodzieyſtwo dziękuiac, po-
czynał; tak znowu BOG rzekł do niego. *Dziś ná mſzy tey, dam ci znak po-
twierdzenia twoiego w łaſce moiey,* y zaraz ſię wznieciło w nim wielkie nabo-
żeńſtwo, y ubeſpieczeńſtwo o łaſce pomienioney, z radością ſerdeczną zła-
czone. Po tey zaś mſzy, czwartego dnia Lutego, taki ſię w nim żal za
grzechy zaiał, y ochydzenie ich, że aby tylko, niwczym obrażona nie była
dobroć iego y Maieſtat niezkończony, gotow był z ochota w piekło bez-
denne zkoczyć, Podczas ſkruchy tey, y innych właśnie nad przyrodzo-
nych aff ktow, ſłyſzał głos mowiacy. *Przeſtań ieśli możeſz, y ieżeli z ciebię ſą,
przeſtań od tych affektow,* y chciał był ſługa Boży przeſtać, ale nie mogł; y
owſzem, im ię bardziey przerwać uſiłował, tym więcey w nim wzmagały,
y nieprędzey uſtały, chyba aż w ten czas, gdy iuż daley pierſi iego, wy-
trzymać ich nie mogły: tę zaś affekty nie tak na wnętrzney ſłodkości grun-
towały ſię, iako raczey na rozumie. To dobrodzieyſtwo tak on ſobie po-
ważał, że często bardzo płakal, iż Bogu tak na ſiebie łaſkawemu, nie mogł
bydź iako przyſtało wdzięcznym; wſzakże co rok w dzień Gromnic, ną o-
ſobliwſze ſię dziękczynienię wydawał, y cały mieſiac Luty na to obracał.
Duſza ta, ktora BOG, iako ſię wyżey mowiło, dla X. Kaſpra z czyſca u-
wolnił, była nieiakiego Adama Lucenſa, ten wſtąpiwſzy do Zakonu z nie-
ſtatku za fortę na świat wyglądał, co mu odradzaiac X. Kaſper, kilka go-
dzin na rozmowie z nim ſtrawił, y lubo rozum iego, gruntownemi racya-
mi przekonał, woli iednak iego, ſkłonić do ſtatku zbawiennego nie mogł.
Zatym Adam, koniecznie żywot zakonny porzucić umyśliwſzy, rozmowy z
Xiędzem Kaſprem uchodził. Ten záś pragnać go na ſłużbie Boſkiey utrzy-
mać, piętnaście dyſcyplin za niego, BOGU ofiarował; nie raz, dłużey niż
przez godzinę, zá niego ſię modlac. W tym Adam, morowym ruſzony
powietrzem śmiertelnie zachorzał, radzac tedy o duſzy ſwoiey X. Drużbi-
ckiego do ſiebie przyzwał, y przed nim na nieſtatek ſwoy w powołaniu
świętym, płacząc, aż do śmierci w zakonie trwáć BOGU ślubował, á w
tym w kilka dni zkonał. Służył mu w tey morowey niemocy X. Káſper
z wielką miłością, y ślub BOGU uczynił, że y drugim, takąż zaraza do-
tknionym, miał uſługować: nad to umieraiacemu przyobiecał, iż przez cá-
ły rok, co dzień ná duſzę iego w modlitwách ſwoich pomnieć miał. W
mieſiac po śmierci iego, gdy o godzinie dwunaſtey w noc, iuż na odpo-
czynek gotował ſię, przyſzedł mu na myśl Adam, za ktorego oprocz mo-
dlitw, cztery dyſcypliny uczynił. Uczuł potym nieomylna od BOGA o-
tuchę, iż ieżeliby piata ieſzcze przydał, zapewne Adam nocy tey, z czyſcá
wybáwion bydź miał, więc y piaty raz ſię biczuie, á potym ze łzami ſię
modli,

modli, od ſiebie coś odſzedſzy, Annioła ſtroża do ſiebie mowiącego uſły-
ſzał. *Oto iuż uwolniony od mąk wychodzi;* poznał y ſamego Adama tuż przy-
tomnego, ktory mu ża wybawienie ſwoie, przez modlitwę iego dziękował.
Drugi raz gdy Penitent X. Kaſpra, Maciey Smoſzewſki umarł, do komor-
ki iego w krzaku ogniſtym przyſzedł, za ktorego zaraz dyſcyplinę uczynił,
y Mſza święta nazaiutrz odprawił. Inſzych czaſow, często drugie duſze ra-
tunku ſzukáiąc, u drzwi iego kołatały; codzień ci w prawdzie, oprocz in-
nych modlitw dwie dyſcypliny zą duſze czynił: w dzień iednak Zaduſzny,
poſtem ſię y włoſienicą trapił, dyſcyplin trzydzieści trzy, z ktorych w ka-
żdey, trzydzieści y trzy zacięcia zwyczaynie było, odprawował: á w roku
1640, z Bogiem zmowę uczyniwſzy, wſzyſtkie aż do śmierci zaſługi ſwoie,
tymże duſzom przekazał, żadney za to miłoſierdzie, nadgrody nie pragnac,
y owſzem tęż ſamę zapłatę, ktora iemu BOG miał dać, na też duſze wlał,
tego ſobie za naywiękſza nadgrodę życzac, żeby BOG w ſtworzeniach ſwo-
ich, przez iego wyniſzczenie był uwielbiony. Modlitwy nad to wſzyſtkie,
y miłoſierne uczynki, ktore za duſzę iego po śmierci czynić miano; za du-
ſze w czyſcu, nic ſobie nie zachowuiac, oddał: á nawet y to, coby mu
kolwiek po ześciu ſwym, lub od ięzykow ludzkich na ziemi, lub od ſamey
ſprawiedliwosci Boſkiey w czyſcowych mękach, cierpieć przyſzło, ná tych-
że duſz ratunek obrocił, co ślubem y przyſięga potwierdził, y krwia wła-
ſna podpiſał. Raz iezioro obaczywſzy pomyślił ſobie, Boże moy, czy ieſt
tak wiele łáſki twoiey w duſzy moiey, iak wiele kropel w tey wodzie, y za-
raz w ſercu uſłyſzał. Nie tylko tak wiele łaſk, iak wiele wody w tym ſię
iezierzę znayduie, wyczerpnać możeſz, ale tak wiele, iak wielkie ieſt to
mieyſce, ktore ziemia, powietrze, y nieba wſzyſtkie zaſtępuia, á to iednym
aktem BOGA nad wſzyſtkie ſtworzenia ważacym ſobie więcey, otrzymáć
mozeſz; y wnet ſię na taki akt zdobył: chciał y drugi raz takiz akt pono-
wić, ale nie mogł; aby poznał, iż to od Boga ſamego raczey miał, á nie z
ſiebie: wſzakże potym w połroka podobny akt temu, BOG w nim wzniecił,
W roku 1624 dnia 4 Stycznia, zaproſił do domku ſwego Chryſtuſa, zgubio-
nego w kościelę od Mátki Boſkiey, y dwa tyſiaca Aktow miłości Bożey, po-
ważenia godności iego, y upokorzenia ſwego ofiarował mu. W dzień Trzech
Krolow, trzy tyſiące aktow takich: tyleż w dzień Nalezienia Jego, y przez
trzy dni, na tęż intencya, mſza odprawiał, ná iedney z nich, miał oſobliw-
ſzy guſt, gdy mowił owe ſłowa z Ewangelii oſtatniey: *ktorzy go zaś przyieli,
dał im moc, aby ſię ſtawali ſynami Bożemi,* uſłyſzał głos. *Ześ mie przyiał, przyi-
mę y ia ciebie y nigdy nieopuſzczę.* Drugiego czaſu, tak BOG do ſerca iego
mowił. *Jużci dyabeł, tak dalece o to nie ſtoi, żebyś w niebie nie był, ale o tym my-
śli, żebyś tam nie miał wielkiey chwały.* Miał z X. Jakubem Licháńſkim wiel-
ka duchowna przyiaźń, ktoremu ſię dobrodzieyſtw od BOGA wźiętych
zwierzył poufale, ta intencya, żeby mu za nie pomogł dziękowáć dobroci
Boſkiey, iákoż ten Jakub, gdy ſię na dziękczynienie BOGU za X. Kaſpra
wylewał, nie tylko, że mu BOG obiawił, że X. Kaſpra w łaſce ſwoiey po-
twierdził, ale też y iego ſamego, tegoż dobrodzieyſtwa uczeſtnikiem uczy-
nił. Po ſkończoney w Lublinie Philozofii dwuletniey, rok w Kaliſzu prze-
mięſzkawſzy, Rektorem y Magiſtrem Nowicyuſzow, Dom Krakowſki rza-
dził, od roku 1626 do 1629; w ktorym Prowincyałem Prowincyi Polſkiey
ogłoſzony, lat tylko dwadzieścia, dopiero w zakonie przeżywſzy; po Pro-
wincyalſtwie Rektorſtwo Kaliſkie obiał 1633. Wprawdzieć ſię co dzień na
mſzy, y innych modlitwach, wypraſzał BOGU, aby go od Przełożeńſtwa

zakon-

zakonnego wolnym uczynił; iednak ſię nie wyproſił: Zawſze wſzyſtkich, z znacznym poddanych poſtępkiem, w cnotach świętych, rzadził. Gdy niedoſtatek iaki, ná Collegium iego naſtapił, do obrazu Ukrzyżowanego JEZUSA udawſzy ſię, mawiał. *Panie, czym ia tych zrodził, twoi to ſa, Opatruyże ich, o to z rąk twoich pokarmu wyglądaia. Uczynili oni coś roſkazał, dayże ty, coś obiecał.* A po modlitwie tákowey, aby iałmużnę, do forty przynieſiona odebrał, często mu znać dawano. W Krakowſkim Nowicyacie, znacznym uboſtwem przyciśniony, według zwyczaiu ſwego uciekł ſię do Chryſtuſa, á gdy do Nowicyatu, z Domu Profeſſow powracał, nieznaiomy młodzian drogę mu zaſzedſzy, nie mała w złocie ſummę ofiarował. Na Starſzeńſtwach ſwych, zakonna w życiu mierność z hoynościa zprzegał: y mawiał, że w zakonnych domach, za otwarta przełożonego przeciw poddanym ręka, Boſkie błogoſławieńſtwo, á za zkurczona, nieſzczęście chodzi. Na uſpokoienie ſumnienia w drugich, oſobliwſzy dar miał od BOGA. Nowy Kapłan ieden, tak był ſzkrupułami uwikłany, że żadna miara do Mſzy S. ſprawowania przywieść ſię nie dał, ale ſkoro ſię z nim raz X. Kaſper rozmowił, taki pokoy na duſzy odnioſł, iż zaraz do ołtarza poſzedł, y nigdy na potym tego zamięſzania nie cierpiał. Kaſper zaś, żeby ſię ſam wniwczym, ná urzędzie ſwym nie potknał, co dzień pewney godziny, ze dwudzieſtu y czterech punktow, z ſoba ſię pilno rachował. Prowincya obieżdzaiac, więcey przez nabożeńſtwo, drogi do nieba uczynił, niż do Collegium, do ktorego iachał. Gdy bowiem iuż ſię miał, z iednego domu do drugiego ruſzać, oprocz innych aktow, opatrzność Boſka ſobie za przewodnika obierał, kroki wſzyſtkie tak ſwe, iako y koni, BOGU ofiarował. W drodze zaś ſamey iuż będac, JEZUSA Pana przez trzy lata z Ewangelia chodzacego, w oczach ſwoich ſtawiał. Przeieżdzaiac wſi y miaſteczka, dziękował BOGU za łaſki, ktore obywatełom tych mieyſc wyświádczyć raczył; miiaiac pola, Aniołow Swiętych upraſzał; aby grady, pioruny, powodzie, gwałtowne dzdze y czary odwracaiac, pożadany urodzay ludziom ſprawowali. Na kościoł trafiwſzy, y Nayś: Sakramentowi pokornie ſię pokłoniwſzy, przy nim ſerce ſwe zoſtawował, zabawiaiac ſię tam roznemi affektami, tak długo, ażby do drugiego kościoła przyiachał, do ktorego wſzedſzy, ſerce ſwe z pierwſzego kościoła, do drugiego przenoſił. Doieżdzaiac iuż do terminu, á uyrzawſzy z daleka mieyſce, do ktorego ciagnał, Chryſtuſowi Panu, we wſzyſtkich tam kościołach pod wſzyſtkiemi hoſtyami zoſtaiacemu, niſki pokłon oddawał, za wſzyſtkie grzechy, ktore ſię w tym mieście ſtały, żal ſerdeczny wzbudzał, á przeciwnym ſpoſobem, wielkie weſele w ſobie wzniecał z tego wſzyſtkiego, z czego ſię BOG kiedyżkolwiek tam ucieſzył. Naoſtatek polecał ſię wſzyſtkim Patronom mieyſca tego. Po Prowincyalſtwie pierwſzym, ambonę mu dano w Lublinie Trybunalſka, na ktorey kazał dwie lecie, to ieſt 1636 y 1637. Po drugim, trzy lata do ludzi mowił, to ieſt 1647, 1648 y 1649: iakoż wſzyſtkie prawie naturalne Kaznodzieyſkie przymioty, dobroć Boſka w nim była zkoncentrowala: ſtarał ſię zaś o to, żeby Kazania iego ſamym Bogiem tchneły, á po każdym kazaniu dyſcypline uczynił. Przedni ludzie ſłucháć go za ſzczęście mieli, Jan nawet Kazimierz Krol Polſki, chciał go mieć ſwoim Kaznodzieia, ale on ſześćdzieſiatoletnim iuz będac, z tego ſię wymowił luboć y tę przydał racya, że prawi kazania moie nie według dworſkiey fantazyi, nie wieleby tam popłácały. Podczas kazania iego w Krakowie, w dzień S. Piotra, ogień z uſt iego wypadaiacy, światobliwa iedna Panna widziała. A gdy go z kaznodzieyſtwa Poznańſkiego ná Przełożeńſtwo wzięto, zna-

cznieyſi z miaſta Panowie przed naſzemi ſię uſkarzali, Oycowie wzieliście nam Proroka naſzego, boć zaiſte iak Prorok do ſerca mowił, luboć y na Prorockim duchu Kaſprowi nie zchodziło. Gdy Xiężna Oſtrogſka Woiewodzina Wileńſka, iuż na śmiertelney pościeli leżała, á Doktorowie ſłabość iey zważywſzy, ze tego dnia dokonać miała, udawali: Kaſper rzekł, dziś nie umrze, aż gdy uroczyſtość Chryzoſtoma S. za trzy dni przyidzie, albowiem ten S. Doktor, aby mu ia BOG podarowal, uproſił; Co ſię tak ſtało. Pani Tomickii, y urodzeniem y cnota, y cudami wſławioney białeygłowie przepowiedział, iż lubo Kapłani Societatis JESU zawſze ſumnienie iey piaſtowali, przy śmierci iednak, żadnego z nich do uſługi duſzy ſwoiey mieć nie miała, y ziściło ſię. Tomaſzowi Zamoyſkiemu Kanclerzowi Koronnemu, wyraźnie prorokował, iż mu za pierwſzym y drugim razem corkę, a za trzecim ſyna, małżonka iego powić miała, co ſię wypełniło. Co ſię tycze powierzchownego, ktorym ciało ſwoie trapił, umartwienia, to, acz ſię na oko tak dalece nie wydawało, iednak tákie było, że trudno y wierzyć. Albowiem ten ſługa Boży, przez ieden dzień y noc, zwłaſzcza od ſtarſzeńſtwa uwolnionym będac, często piętnaście tyſięcy razow, dyſcyplina w ciało ſwoie wbiiał, oprocz dyſcyplin rożnych, zażywał rozg, łancuſzkow, włoſiennic, y dwoch żelaznych grzebieni, y iákiegoś oſtremi á gęſtemi nabitemi igłami inſtrumentu, ktore wſzyſtkie po śmierci iego zbroczone krwia, á ciało całe poſiniałe y zbite naleziono. Te zaś światobliwe katownie, inne u niego były codzienne, inne mieſięczne, inne roczne, inne nadzwyczayne. Na każdy tedy dzień, dwanaście dyſcyplin na rozmaite intencye czynił, godzin porzadnie rozłożonych, między ktoremi, iednę odprawował wieczorem, płacac robotnikom, to ieſt Panu JEZUSOWI y MARYI Pannie, ktorych codzień, ze ſnu wſtawſzy, naymował, proſzac, aby około winnicy duſzy iego pracuiac, łaſki w nim rozmaite ſprawowali, ktora dyſcyplina, zawierała w ſobie trzyſta ſześćdzieſiat y ſześć cięcia: á tak do tey, iako y do wſzyſtkich innych przez dzień dyſcyplin, ták wiele ieſzcze przydawał razow, iak wiele ſię liter, w Imionach JEZUS, MARYA, JOACHIM, ANNA, y Patrona mieſięcznego znaydowało. Każda zaś z oſobna dyſcyplinę, na innym ciała członku, aby żywſzy bol czuć mogł, odprawował. Nad to zwykł ſię był rozgami ſmagać, y dwiema żelaznemi grzebieniami ciało ſzarpać. Odprawiwſzy zaś to święte nad ſoba morderſtwo, obrazki zwłaſzcza Ukrzyżowanego Chryſtuſa, do zkatowanych y krwia pluſzczących członkow przykładał. Umartwienia Mieſięczne te miewał. Naprzod na początku każdego mieſiąca, czynił pierwſza dyſcyplinę, druga piatego tego mieſiaca, trzecia dzieſiatego, czwarta piętnaſtego, piata dwudzieſtego, ſzoſta dwudzieſtego piatego, ſiodma oſtatniego, á to za Państwa Chrześciańſkie y Krola Polſkiego. Oprocz tego miał ieſzcze inne, iakby każdemu z oſobna mieſiacowi przywłaſzczone, zmyſłow y członkow umartwienia, nie żeby ich innego czaſu nie zażywał, ale że ſię oſobliwie, w mieſiacach pewnych w nich cwiczył. Wſzyſtkiego opiſywać długo, niektore wſpomnię. Oczy tedy uymuiąc, na żadney oſoby twarz, zwłaſzcza ſtanu zacnieyſzego y urody piękney, chyba z trefunku nie patrzał. Na rzeczy dworne wſpaniałe, piękne, iako obrazy, budynki, wiazdy, pompy, okiem nie rzucił. Na rzeczy zaś brzydkie, y ktore wſtręt do śiebie czynia, umyslnie ſię przypatrował. Uſzy martwił, żartow, nowin, weſołych rzeczy nie ſłuchaiac. Powonienie martwił, umykaiac ſię od mieyſc y rzeczy pachnacych, á narażaiac ſię na cuchnące okazye. Smak trapił, nie dobrze zgotowanych potraw nie przyprawuiac:

Z

wuiac: przed iedzeniem albo pokarm, albo język, piołunem albo inna gorzko-
ścia, napuſzczaiac, tego nie iedzac, do czego więkſzy go appetyt ciagnał. Gło-
wię ſię przykrzac, wezgłowka twardego używał, żelaznym ſię grzebieniem cze-
ſzał: czolem częściey był o ziemię przed Bogiem. Nad rękami paſtwiac ſię,
paznokcie głębiey przyrzynał, oſtrym łancuſzkiem ich zciſkał. Nogi martwiac,
umyślnie dłużey na iedney nodze ſtawał: kamyczki do trzewikow podkładał,
ſtopy y boki ogniem przypalał. Golenie, żywot, y pierſi rozgami ſmagał, y
żelaznym grzebieniem czeſzał: Język, tymże ſzarpał, goracemi potrawami pa-
rzył, ziemię, ceglę, y inne chropowate rzeczy lizał. Miał y nadzwyczay-
ne niektore umartwienia. Przy dokończeniu każdego roku, trzyſta ſześć-
dzieſiat y pięć razy ſię zacinał, to ieſt tyle, wiele dni w roku: grzebieniem
żelaznym tak wiele razy ſie ſzarpał, iak wiele znaczniey ſzych w ciele ludz-
kim licza kości, to ieſt 225. Przez trzy dni zapuſtne, na każda noc pięć dy-
ſcyplin czynił, pięćdzieſiat razy w każdey ſię zacinaiac. Tegoż czaſu, na
cześć Matki Boleſney, ſiedm razy ſię zacinał, proſzac iey za grzeſznikami,
żeby ich do pokuty przyprowadziła. W Wielki Piatek, na rożne intencye
czynił dyſcyplin ſiedm, á w nich cięcia wſzyſtkiego, trzyſta czterdzieści y
ośm. W dni krzyżowe, y w dzień Wniebowſtapienia Pańſkiego, ná ucz-
czenie części ciała y ſił Duſzy iego, ktorych ieſt 225, y ran ktorych rachuia
6466, zacinal ſię dyſcyplina, y drapał żelaznym grzebieniem 6466. W ka-
żdy dzień Adwentu 276, tyleż aktow uczynił, na uſzanowanie tych dni, kto-
rych Pan JEZUS był w żywocie Nayś: Matki. Tegoż czaſu, gołemi ko-
lanami klęcząc, modlitwy odprawował, y na twardym łozku ſypiał, á po-
tym na goley ziemi. Wyrzucił mu ſię był raz na prawym boku wrzod
dość niebeſpieczny, y rękę lewa odiał: co on kapłanowi, nad choremi
przełożonemu, opowiedziawſzy, o plaſtr proſił: lecz gdy on o tym zapo-
mniał, Kaſper wziawſzy w rękę rozgę, wrzod on mocno zaciał, rzecz dzi-
wna, za pierwſzym uderzeniem zaraz ſtęchł, á gdy go ieſzcze daley ſmagać
nie przeſtał, cale wyzdrowiał. W drogach nawet y gościnach będac, czym
mogł, ciało ſwoie trapił. Na święta tylko Wielkonocne, przez cały ty-
dzień ciału folgował, części dla uſzanowania tak wielkiey uroczyſtości,
części, aby wytchnawſzy, ciało oſtrzey ſzy bol na potym czuło. Nie
mniey ſię y na wnetrzne umartwienie wydawał. Raz gdy mſza miał, po-
myślił ſobie, iakimby też ſpoſobem y ſam mogł ſię ſtać wdzięczna ofiara
BOGU: w tym do ludzi ſię obrociwſzy, kościoł wſzyſtek ięzykami napeł-
niony uyrzał, z ktorych iedne były iak włocznie, drugie iak dzidy, trzecie
iak miecze, inne iak puginały, albo wężow iadowitych żadła. Y zrozu-
miawſzy, czego po nim BOG chce, zaraz mu ſię na ofiarę uſzczypliwych
ięzykow oddał. Jakož oſtre piorka y ięzyki, nie raż go cięły, á iednak ſię
im, wſzyſtko cierpliwie znoſząc, y iedna literka, y ſłowkiem naymnieyſzym,
nigdy nie zkładał. Siły duſzy naſzey, tak gniewliwe, iako y pożadliwe mo-
cno uzdał. Wyſokie ſiebie ſamego poważanie tłumiac, często ſię przez dzień,
ze wſzyſtkiey czci y ſławy przed Bogiem wyzuwał, y do niey ſię prawa
wſzelkiego wyrzekał, moc wſzyſtkim ſtworzeniom daiac, aby o nim, iako
chca, rozumiały; á dobroci Boſkiey, żeby iak naypodley o nim trzymano,
proſzac. Swobodę zaś woli ſwey krocac, w ſprawach, ktore na upodoba-
nie iego dawano, to raczey co ſię drugim podobało, nie co ſię iemu widzia-
ło, czynił. Innych rozumienie wielce ſobie ſzacował, zwłaſzcza ſtarſzych
ſwych, ktorych ſię rzadzeniu, iak podrożny, gościńca nie wiedzacy podda-
wał. Wielce ſię owey łaſki ſtarſzych obawiał, ktoraby mu czynić to, co ſam
chciał;

chciał; mięſzkać tam, gdzieby ſam chciał, pozwalała: bo rozumiał, że tak
żyć, tożby to ſamo było, co z opieki y rzadow ſamego BOGA bydz wy-
rżuconym, á w ręce zkażonych pożadliwości oddanym. Z miłości ſię wła-
ſney zwłoczył, często ſobie ułomności ſwoie y mizerye przed oczy ſtawia-
iac. Pokora w nim głeboka była, z ktorey, na wyrzeczenie ſię ſławy y
czci ſwoiey, ślubem Bogu w oczach ſtarſzego obowiazał. Zakonowi za
niewolnika ſię y bydlę oddał, tego żądaiac, aby ſię z nim zakon, iak z nie-
wolnikiem y bydlęciem obchodził, do wſzelakiey go roboty zażywał, nad-
grody y wdzięczności za praca, żadney mu nie świadczył, naymnieyſzego
nad nim, w chorobie nawet oſtatniey reſpektu nie miał, á ciało iego, iako
bydlęcia w gnoiu pochował, albo bez pogrzebu porzucił. Proteſtacya ta
przed Bogiem obſzernie uczyniona, pełna ieſt nabożeńſtwa. W ſtarym o-
ſobliwie wieku będac, często ſię pſem zgniłym nazywał; y za takiego z
ſerca poczytał. Po każdey mſzy wſzyſtkich nieprzyiacioł ſwych, dobroci
Boſkiey polecał, we krwi Chryſtuſowey ich topiac y obmywaiac. Raz
kartę znalazſzy, na ktorey przeciw niemu coś było oſtrzey napiſano,
wdzięcznie ią ucałował, y aż do śmierci iak co drogiego chował. Jakie
ku Przeczyſtey Pannie, (ktora Naydrozſza Matka nazywał,) ſerce miał, tru-
dno wypiſać. W dzien Niepokalanego Poczęcia, za dziedzictwo ſię iey wie-
cznie oddawſzy, gdy to ślubem y przyſięga ztwierdził, bardzo świątobli-
we od niey, przez wnętrzne oświecenie, wział nauki. Tęż Matkę Boſka
obrał ſobie wzaiem za dziedziczkę, y z nia ſię napotym, iako y z przedwie-
czna madrością zaślubił pilnie ſię do tego, y długo przez rożne nabożeń-
ſtwa przyprawiwſzy, w każdym mieſiacu przez tydzień ieden, na cześć iey,
ofiary święte ſprawował. Mieſiac zaś Pazdziernik wſzyſtek, na iey wychwa-
lenie obracał, żywot iey rozpamiętywaiąc, y łaſki przez nię ludziom wy-
świadczone, często o niey rożmawiał, codzień, wyſokie iey tytuły, ktorych
365 ſobie zebrał) na rozmyślaniach uważał. Na każdy dzień w iakimkol-
wiek uczynku, iey przykładu naśladował, nayſłodſze Imię Jey, na ciele
ſwym mocno, nie bez bolu wyciſkaiac, y iakby ſię nim piatnuiac. Ile razy
z komorki wychodził, wprzod iey obraz nabożnie z uczciwościa całował,
y tak ſiebie ſamego, iako y komorkę ſwoię, y ſprawę, dla ktorey odchodził,
ſynowſkim iey affektem polecał. Okrom zwyczaynych kościołowi Bożemu
uroczyſtości, miał wiele prywatnych na każdy mieſiąc, świąt: iako to wto-
rego dnia Stycznia, święto dobrey otuchy y przyſzłego powodzenia przez
naſtępuiacy rok, ktorego dnia, aktow miłości Boſkiey 365 BOGU od-
dawał. W Maiu święto wſzyſtkich JEZUSOWYCH głupcow, y krzyża
iego miłośnikow. W Czerwcu święto hoyności przeciw BOGU. Świat
podobnych z Ducha S. wymyślonych przez rok obchodził 66, á wſzyſtkie
z przedziwnym nabożeńſtwem. Marzec cały, na uważaniu zacności gora-
cey modlitwy trawił. Pánna przeczyſta, uſtawiczne mu z Bogiem ſpoie-
nie, oſobliwie przez affekt miłości uproſiła. Na poſtępki ſwoie tak pilne
miał oko, że każdego dnia kilka razy wſzyſtkie ſprawy ſwoie roztrzaſał
Do śmierci codzień, naymniey ſię trzy razy gotował, rano, w południe, y
przed ſnem, ktorego czaſu na łożku leżac, y iakby iuz konaiąc, wſzyſtkich
tych aktow z ſerca dobywał, ktore pobożni ludzie umieraiąc, wzbudzać w
ſobie zwykli: tygodniowe także poſty wſzyſtkie, y iutrznia z kapłańſkich
pacierzy, we Srzodę każda, na uproſzenie ſzczęśliwego ześcia ofiarował BO-
GU. Spowiedź co mieſiac, y na końcu roku każdego, tak czynił, iakby
oſtatnia bydź miała. Aż też w śmiertelna gorączkę zapadł, acz y w tey

niemocy,

niemocy, rozgami ſię dni tych, ktorych choroba ulżyła, ſmagać nie zaniechał, Sakramentami świętemi opatrzony, lubo mowę zamknał, z Bogiem rozmawiał; Wielkim Prałatom, ktorzy ſię do niego naciſneli, błogosławił; á potym ręce w niebo podnoſząc, lat maiac *71*, z ciała tego śmiertelnego, na wolność ſynow Boſkich wyſzedł, w roku *1662*, dnia *2* Kwietnia. W krotce go dobroć Boſká wſławiać cudami poczeła: bo naprzod ciało iego nic nie naruſzone, okrom ſamey głowy znaleziono, w lat cztery y 6 mieſięcy, to ieſt 1666, á iednak y trunna już była po wielkiey części zgniła, y ſzaty w proch ſię obrociły. Język z tym wſzyſtkim był niezkażony, ſnać w nadgrodę, żarliwych Kazań, y rozmow iego, ktoremi wielu ożywiał. Nad to wielu ludzi wdzięczna wonia, z ciała iego uczuli. Widzieli w tym czaſie, ciało iego takie, Maciey Maryan Kurſki Biſkup Enneńſki, Suffragan Poznańſki y dway inni kommiſſarze, z ktorych ieden Staniſław Grudowicz, w wieczor przed ta rewizya, do domu przyiacháwſzy, nic zgoła nie wiedział, co ſię iutro dziać miało: á gdy ſię przez ſen uſpokoił, widział, iakby go ktoś do ogladania ciała Kaſprowego, twarz zaſłoniona maiacego prowadził. Jakoż prawdziwie twarz zakryta (czego iednak on niewiedział) u X. Kaſpra była. Zdało mu ſię nad to daley, iż gdy wſzyſtko ciało opatrzywſzy, chciał ieſzcze y twarz widzieć, iakby tego Kaſper ręka kiwaiac zabraniał. Nazaiutrz, coby to za ſen był, gdy myśli; w tym poſłaniec od X. Officyała Poznańſkiego Dobrzelewſkiego przychodzi. Idzie tedy nic ſię nie bawiac, y tam między innemi dyſkurſami ſen ſwoy powiada, co uſłyſzawſzy Officyał, zdumiał ſię, y zeznał, że go w tey ſamey ſprawie y wezwał, y zażyć chciał. Alexander à Ludinhaus Wolff Staroſta Felińſki, na oczy tak ciężko faluiac, że o utratę iednego oka ſzło, ſkoro metal X. Kaſpra, do oczu przyłożył, tegoż momentu zbył boleści. Piotr Wolińſki w niebeſpieczna zapadſzy niemoc do X. Kaſpra ſię udał, ten mu ſię na iawie pokazał y obierać mu kazał, coby chciał, czy w tym życiu przybolеć, á kwitowanym bydz z czyſca, czyli też łekką śmierć, á w czyſcu reſzta wypłacać ſię BOGU za grzechy; obrał ſobie pierwſze, y zaraz dziwne y ſamym doktorom nieznaiome boleści go zdiеły: przyſtapiły do tego nie lekkie od czarta naiazdy. W tych razach, ſtawał co raz w oczach iego X. Kaſper, y iuz duſznych nieprzyiacioł płaſzał, iuż ztrapionego cieſzył, nakoniec czas mu śmierci oznaymił. Dorota Gnińſka Woiewodzina Pomorſka w śmiertelney chorobie od medykow opuſzczona, wezwawſzy przyczyny X. Kaſpra, do zdrowia pierwſzego nieſpodzianie przyſzła. Jozefowi Gorſkiemu dwadzieścia y trży wrzody, na nogi ſię wyrzuciły, ktorym gdy żaden Doktor poradzić nie mogł, kawałka ornatu, w ktorym X. Kaſper był pochowany do wrzodow przykładaiac chory, za tydzień zdrowym na nogi zoſtał. Anna Wolińſka tak chorobami zciśniona, ze ſię konać zdała, od iednego do X. Kaſpra ofiarowana, z niemocy zdrowa wyſzła. N. Bardſki na ſumnieniu cięſzko uciśniony, podwakroć z tego uwolniony przez przyczynę X. Kaſpra, dwie śrebrne tablice do niego ofiarował. Piſał wiele Xiag Ducha Bożego pełnych ktorych długi regeſtr, autor życia iego X. Daniel Pawłowſki wypiſał, w Druku te ſię iego Xięgi znayduia, *a naprzod w Kaliſsu 1686 in fol: tom pierwſsy Xiag iego wydrukowano, miedzy ktoremi ſa też tam niektore, iuż przedtym z praſy wyſsłe.* 1mo. *Tractatus de breviſſima ad perfectionem via, & Caliſſii 1682 in 8vo.* 2do. *Tractatus de Gratia delectante & Vincente.* 3tio. *Negotiatio ſpiritualis per varias induſtrias, æternis intenta lucris, & Cracov: 1674 in 12.* 4to. *Faſciculus Exercitiorum & conſiderationum de præcipuis virtutibus Chriſtianæ fidei, & Crac: in*

4to 1662. 5to. *Tractatus de Moribus, amore, ſervitio, æternæ ſapientiæ.* 6to. *Proviſiones ſenectutis in tres partes diſtributæ, & Caliſſ: 1673 in* 8vo. 7mo. *Centum modi meditandi Paſſionem Domini, & in 8vo Lubl: 1652, & in 4to* 1652. 8vo. *Induſtriæ Examinis.* 9no. *Conſiderationes in Dominicas totius anni.* W drugim zaś tomie *in fol: 1691 w Poznaniu, przekrukowane te iego Xiegi.* 10mo. *Exercitia in 12 menſes diſtributa.* 11mo. *Novellus Religioſus.* 12mo. *Vota religioſa, ſeu tractatus de Votis religioſis in Communi & in particulari.* 13tio. *Conſiderationes de religioſo Mancipio.* 14to. *Conſiderationes de ſoliditate Virtutis.* Oſobno zaś wyſzły. 15to. *Sol in virtute ſua Jeſus Chriſtus in ſplendore ſuarum excellentiarum ſpectabilis. Cracov: 1662 in 4to.* 16to. *Deklaracya memoryału Proceſſu Akademii Krakowſkiey miedzy ſtany koronne podanego 1632 in 4to.* 17mo. *Tractatus de Effectibus fructu & applicatione Sacrificii Miſſæ. Pragæ 1ma edit: 1713 in 4to.* 18vo. *Sublimitas perfectionis religioſæ, 79 diſcurſibus explicata. Pragæ 1713 in 4to.* 19no. *Stromata de Paſſione Domini in fol.* 20mo. *Feſtum Dignationū.* 21mo. *Paradoxa Verbi Incarnati.* 22do. *Meditationes in feſta totius anni.* 23tio. *Septem accommodationes Paſſionis & Orationis Dominicæ.* 24to. *In Paſſionem Domini Meditationes 46, iuxta numerum dierum Quadrageſimæ,* 25to. *Coronis ſive diſſertatio de perpetua cruce Chriſti Domini ab inſtanti Conceptionis, uſq; ad inſtans mortis ſuæ.* 26to. *Droga doſkonałości Chrześciańſkiey na trzy cześci rozłożona. Caliſſii in 8vo 1665.* 27mo. *Przemyſły Zyſku duchownego. albo nauki do predkiego w drodze Bożey poſtępku Gedani 1672 in 12.* 28vo. *Liturgicæ Obſervationes Sandomir: 1717 in 12.* To w nim podziwienia godna. Pierwſza, ze Xiag zadnych nie zażywaiac, takie rzeczy napiſał, iakich w drugich Xięgach nie znaydzieſz. Druga, że gdy miał, albo piſmo święte, albo Doktora ktorego świadectwo przywodzić, w Xięgi nie patrzał. á przecię ſłowo w ſłowo, rzecz wſzyſtkę przytacza. Trzecia, że tegoż zaraz czaſu, y nic nieprzerywaiac piſał, y na pytania innych, iak potrzeba było, odpowiadał. Czwarta, że nigdy nic nie zmazał, ani limował poprawuiac. Nad to przy tak zatrudnionych urzędach, tak wiele piſał, to ieſt nawet y w drogach gdy Prowincya dwa razy rzadząc, obieżdzał, y do Rzymu, dokad dwa razy Prokuratorem z tey Prowincyi iezdził, raz 1636, drugi raz, 1643. Dwa razy Elektorem, raz na kongregacya Generalna oſma 1646, drugi raz na dzieſiata *1652*.

*DRUZBINSKI wſpominaia ich Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie, y *u Okol: tom. 1 fol. 421* znaydzieſz, że Drużbińſka była za Zadzikiem herbu Korab.

DRUZYNA *herb.* Ponieważ herb Drużyna, iedenże ieſt z herbem Srzeniawa; á ſamym ſię tylko krzyżem od ſiebie rożnia, do tego iednez ich poczatki: bo albo ten od tego poſzedł, albo tamten od tego. Nad to, że temi czaſy iuż niektorzy herb Drużynę, Srzeniawa, y Srzeniawę Drużyna zowia, dla tego ia o tym kleynocie, poczatkach, Przodkach, familiantach, pod herbem Srzeniawa, da Bog mowić będę.

DRWALEWSKI *herbu Ogończyk w Kuiawach,* to naſi piſarze, atoli ze Drwalewſcy z Drwalewa w Łęczyckim herbu Rolicz używaia, widziałem ſam pieczęć tego Domu, chyba że inſi ſa Ogończykowie, inni Roliczowie. Staniſław Podſędek Łęczycki, 1589 z ſeymu naznaczony do korrektury praw koronnych. *Conſtit. fol. 516 & 1601, fol: 734.* Jędrzey w Łęczyckim umarł 1645, Rotmiſtrz ſławny *Starowol,: in Monum.*

DRWALEWSKI *herbu Przyrowa* w Mazoſzu. Woyciech Kuſtoſz Kurzelowſki 1609 z Synodu Prowincyalnego Piotrkowſkiego, naznaczony do kompozycyi między ſtanem duchownym y Rycerſkim *Acta Synodi.*

Drya Herb.

MAia bydź między dwiema liniami, ktore od prawego boku tarczy, na lewy ukoſem idą, trzy kamienie żołte w polu czerwonym na hełmie trzy piora ſtruśie. Tak go opiſali, *Paprocki w Gniazdzie fol: 706 y 1174. O herb: fol: 505. Okol. tom: 1 fol: 166. Mſ. X. Koiałow: Bielſki fol. 298.* atoli mnie ſię herb widzieć doſtało Jędrzeia Liſieckiego takim kſztałtem, na tarczy trzy kamienie białe, kwadratowe, w złoto oprawne, nad hełmem ſkrzydło o ſiedmiu piorach, y noga, białe; na ſkrzydle w polu czerwonym trzy kamienie takież iak y na tarczy. Ten herb z Burgundyi do Czech przenieſiony, przez iednego Rycerza Mutyna nazwanego, zkad też od iego imienia, Mutyna ten herb niektorzy zowią. Ztamtad przez dwoch Hrabiow Wilhelma y Hermaná wſzedł do Anglii. Paprocki powiada, że ten Mutyna pierwſzy z tym herbem do Polſki przyſzedł, gdzie gdy za czaſow Bolesława Krywouſtego, na rożnych expedycyach męſkiego ſerca dał dowody, od niego w dobra opatrzony, familią tę u nas rozmnożył. *Okol: z Anonima y Biel. fol. 185* twierdzą, że za czaſow Bolesława Wſtydliwego, dopiero z tym herbem w kroleſtwie tym zawitał Staniſław, czyli iako Bielſki chce, Swatyſław Rycerz, ten ſobie mężnie poczynał, w owey z Ruſia u Piety potrzebie, od Pudyka Xiążęcia ſzczodrze był udarowany koło roku 1266, atoli muſi bydź w Polſzcze dawnieyſzy: bo Petrindus Drya, iuż był Kaſztelanem Woynickim 1242. Maciey Drya Dziekan Poznańſki 1439, *o ktorym Długoſz piſze in Vitis Epiſcop: Poſnan:* że Laſockiemu do Biſkupſtwa Poznańſkiego przy elekcyi zprzyiał, tegoż czy inſzego Macieia, Kanonikiem Gnieznieńſkim wſpomina, *Damalew: in Archiep: 1443.* Staniſław Drya Proboſzcz u S. Ducha w Sierpſku 1623. *Luc: Paproc: Łaſki fol: 56.* Niektorzy z Czeſkiey hiſtoryi przydaią; że wyżey wſpomnieni Hrabiowie Wilhelm y Herman, zaraz na poczatkach krzewiącey ſię w Czechach religii katolickiey, kláſztor fundowali pod tytułem S. Wilhelma. Taż hiſtorya namienia, że Adryan Drya był Marſzałkiem Dworu, u Rycharda Hrabi Kornubii, brata Królá Angielſkiego 1264, y że w elekcya, kiedy go obierano na Ceſarſtwo, siła mu do tego pomagał, bo był maż wielkiego zachowania y godności. Drudzy piſza, że Bernard Swięty Klarewalleńſki Opat, był

z tey

z tey familii, atoli zbiia ich Paprocki, y powiada, że tę miał autentyczna wiadomość, że w herbie tego Swiętego, w czarnym polu, były dwie linie ſzachownicy, na ukos od prawego boku, na lewy idace, na ſzachownicy zaś pola białe y czerwone. Zwał ſię zaś ten herb iego, *Gaudium* albo Weſele. Z Litwy pierwſzy na ſiebie y Dom ſwoy przyiał herb Drya, Mikołay Tawtygerd na ſeymie Hrodelſkim 1413 *Stat: Łaſki: fol: 127 Strytkow:*

Herbowni.

Bożeiowſki
Chłapowſki
Czyżowſki
Dziechtarſki
Eſtka
Gorecki
Grabieńſki
Grodzicki
Jenicz
Kiſzewſki
Kopydłowſki
Kozaryn
Krepſztul
Kwinta
Łukomſki
Liſiecki
Modlibowſki
Mroczyńſki
Oſiecki
Radecki
Runowſki
Siaſki
Tawtygierd
Tomicki
Trampczyńſki
Wyſocki
Zernicki

Podobny do Dryi, herb był Wilcholda Biſkupa Chełmińſkiego 1390, ktory z nadgrobku iego wypiſał, *G. Jongell: in Purpura D. Bernardi,* to ieſt w polu białym pas rycerſki, á na nim trzy koſtki, na iedney z nich ſześć punktow, na drugiey pięć, na trzeciey cztery wyrażono.

O Chłapowſkich herbu Drya mowiłem w pierwſzym tomie, tu tylko przydaię. Bodzęta Chłapowſki 1449 Podſędek Ziemſki Kaliſki, *Acta Terreſtra Poſnanienſia* zowia go *Camerarium Regium.* W roku 1598 kwitnał Staniſław Woyciech Sędzia Ziemſki Káliſki. *Conſtit. fol. 693.* corka iego Elżbieta Krzęcka, ktorey nadgrobek z herbem Drya, widziec w kościele Krakowſkim S. Troycy, ſynow zaś trzech, Marcin, Piotr y Mikołay, Z tych 1 Marcin zpłodził Staniſława Skarbnika Poznańſkiego, ktorego ſynowie z Laſkownickii Boleſław y Władyſław, ten zoſtawił ſyna Janá, ale bezpotomnego: tamten z Franciſzka Koſzubſka, Kazimierza y Jakuba: Kazimierz z Konſtancyi Mąkowſkii miał dwoch ſynow, Ludwika Podczaſzego Poznańſkiego, poſłował na walna radę Warſzawſka 1710, deputatem był na Trybunał koronny 1718 y 1727 Anna Lipſka trzech mu ſynow powiła, Staniſława, Floryana y Jana, corek trzy, Ludowikę, Wiktorya y Magdalenę. Michałowi zaś bratu Ludwika, Dorota Sobocka, Ludwika y Kazimierza ſynow. Piotr drugi ſyn Sędziego, poiał Szołdrſka rodzona ſioſtrę Biſkupa, z ktorey był ſyn Jędrzey ſterilis, y corka Jadwiga Kołaczkowſka. Mikołay trzeci ſyn Woyciecha Sędziego, miał za ſoba Zakrzewſka, z ktorey corka Hieronimowi Konarzewſkiemu zaślubiona, ſyn zaś iego Boguſław z Brezianki ſioſtry rodzoney Woiewody Poznańſkiego, zpłodził czterech ſynow, Woyciecha Piſarza Wałeckiego, Mikołaia y Dominika ſteriles, Staniſława, ktorego z Barbáry Zołtowſkii dway ſynowie, Jozef y Boguſław.

**DRYON* Mikołay Dryon, dla zaſług rycerſkich w woyſku koronnym, indigenat otrzymał na ſeymie 1676 *Conſtit. fol. 58.*

DRZEMLIK herbu Korczak w Chełmſkiey ziemi. N. Drzemlik pod Pſkowem odważny żołnierz. *Bielſ: fol. 782.* Tomaſza y ſynow iego chwali *Paprocki w Panoſzy.*

Drzewica Herb.

MA bydź mieſiac żołty, rogami do gory obiema obrocony, tak iak w herbie Leliwa, gwiazda iedna między rogami Xiężyca, druga pod Xiężycem, w polu błękitnym, na hełmie pięć pior ſtruſich, luboć

drudzy

drudzy tylko trzy zkładaią. *Paproc: w Gniazdzie fol. 1074. O herb: fol: 573. O-kol: tom: 1 fol: 188. Mſ. X. Koiałow:* Początek tego herbu z tąd wywodzi *Paproc: w Gniazdzie.* Prokop z Drzewicy, gdy Leſzkowi Czarnemu pierwſzy tę nowinę przynioſł, że go Polacy ſobie za Monarchę obrali, od niego krom inſzych podarunkow y ten kleynot ſobie nadany, wynioſł; drudzy chcą, że do dawnego herbu Prokopa, w ktorym gwiazdę noſił iedną, aukcya otrzymał, Xiężyc y drugą gwiazdę. W poźnieyſzey zaś o herbach Xiędze, tenże powiada, że z tey okazyi nabyty. Arkadyuſz nieiaki cudzoziemiec, gdy w woyſku Xiążęcia Sieradzkiego z Piaſta linii idącego, woienną ſłużył, Litwa ogniem y mieczem, zapadſzy w te kraie, wſzyſtko niſzczyła, wyſłany w pierwſzey ſtraży, ſkoro poſtrzegł, że Litwa ubeſpieczona koczuie, ſprawiwſzy lud ſobie poruczony, uderzył na zagon Pogańſki y ſzcześliwie na głowę poraził. Tym zaprawiwſzy ſię dobrze na obciążoney łupem Litwie, co prędzey następuiącemu woyſku Polſkiemu znać daie, aby nadeiagali: iakoż przypadli, y wiele Litwy pobili: za co Arkadyuſz od Xiążęcia wział na wieczną pamiątkę herb, tym kſztałtem ułożony. Aże ta potyczka naſzych wygrana pod wſią Drzewica była, dla tego y herb Drzewica nazwany. Tegoż herbu Drzewica, Drzewicki Zakonu S. Benedyktá S. Teologii Doktor, Przeor na Gorze u S. Krzyża pod Sendomirzem.

Herbowni.

Drzewiecki	*Mikułowſki*	*Sierzchowſki*
Jeż	*Mniſkowſki*	*Stokowſki*
Kadłubowſk:	*Popławſki*	*Zaiączkowſki*
Ługowſki	*Protaſewicz*	

*DRZEWIECKI *Borſa herbu Nałęcz.* W kościele Opatowſkim, widziałem z tym herbem nadgrobek Alexandrowi Borſie z Drzewice Drzewieckiemu, zmarłemu 1674, wyſtawiony u OO Bernardynow. Staniſław także Drzewicki żonie ſwoiey w Krakowie u OO Reformatow nadgrobek z tym herbem przydał 1688. Dzewicki Borſa Łowczy Buſki, miał za ſobą Annę Czarnowſką

wſka Chorążankę Grabowiecką. W informacyi z tego Domu przyſłaney mi, piſzą ich z Drzewce Drzewieckiemi, Wacław Kaſztelan Zawichoyſki zpłodził ſyna Jana, Jan Mikołaia Stolnika Chełmſkiego, y innych, Mikołay z Gorſkiy Tomaſza Stolnika Chełmſkiego, ten z Romanowſkii Podkomorzanki Chełmſkiey, zoſtawił ſyna Felicyana y innych, Felicyan naprzod Stolnik Chełmſki, potym Sędzia, daley Podſtaroſci Grodzki, á teraz Sędzia Ziemſki Krzemieniecki, był trzykroć deputatem na Trybunał koronny, raz z Ziemi Chełmſkiey, dwa razy z Wołyńſkiego; mąż rzetelności ſtarożytney, y bogoboyności, złączył ſię był dożywotnie z Konſtancyą Węgleńſką, z ktorey corka Antonina z Antonim Jabłonowſkim Podczaſzym Buſkim zmowiona, ſynow dwoch Staniſław Scholaſtyk Chełmſki w młodym wieku, y świat y nadzieie o ſobie dalſze, do grobu zanioſł; drugi Piotr Stolnik Chełmſki Piſarz Grodzki Łucki teraźnieyſzy, poſeł na konwokacyą 1733, temu Maryanna Wiśniewſka Chorążanka Pińſka, corka Staniſława, dwoch ſynow powiła Felicyana y Staniſława.

DRZEWICKI herbu Ciołek w Woiewodztwie Lubelſkim. Jedneyże z Maćieiowſkiemi dzielnicy, ale od dobr Drzewicy tego imienia nabyli, ieſt ta Drzewica w Woiewodztwie Sendomirſkim, w ktorey kościele chowano y czczono niegdy, głowę S. Jana Chryzoſtoma, Infułata Konſtantynopolitańſkiego, w Rzymie od iednego z tey familii Biſkupa (rozumiem że Macieia o ktorym niżey) uproſzona, y temu mieyſcu oddana ku weneracyi, atoli podczas woyny Szwedzkiey y Kozackiey, ten święty depozyt zginął: bo gdy ci łupiezcy świętokradzcy, na ſrebro w ktore była oprawna chciwi, łamać go poczeli, y święta relikwia pokruſzyli. *świadczy Mſ. życia S. Bonifacego Meczennika.* Piotr y Wincenty Drzewiccy podpiſali *inter præſentes*, liſt Jagełła Krola dany Miaſtu Lubelſkiemu. Długoſz w roku 1341 piſze, ze gdy Krol Jagełło był w obozie, podczas expedycyi woienney, pod niebytność Pieczętarzow koronnych, oddano było pieczęć Krolewſką, Mikołaiowi Drzewickiemu herbu Ciołek, Kuſtoſzowi Sendomirſkiemu, Prałatowi y mądrością y wiernością ku Oyczyźnie dobrze zaleconemu. Jan Sekretarz Krolewſki, poſeł do Krola Czeſkiego od Kazimierza Krola 1477. *Crom: lib: 28. Biel: fol. 468.* Jakub z Drzewicy Kaſztelan Zarnowſki 1496, podpiſał elekcyą Jana Albrychta Krola, *u Łaſk. w ſtat. fol. 110.* Jego to zdaniem ſię ſyn był, Waleryan Sekretarz Krolewſki, umarł 1520, wieku ſwego 21, ktoremu nadgrobek w Krakowſkiey katedrze, dway rodzeni bracia wyſtawili, Maciey Podkanclerzy Koronny, y Biſkup na tenczas Przemyſki, y Jędrzey Stolnik Krakowſki *Starowol. in Monum.*

Maciey Arcybiſkup Gnieźnieńſki, był naprzod Kantorem Sendomirſkim y Sekretarzem Krolewſkim 1496, *Stat. Łaſk. fol. 110*, potym Proboſzczem Szkalmirſkim y Podkanclerzym Koronnym 1504, tęż pieczęć trzymał z Biſkupſtwem Przemyſkim 1505. *Ibidem fol. 120.* Trzech Krołow Pieczętarz godny, Jana Albrychta, Alexandra, y Zygmunta I, niezpracowany kolo dobra kościoła y Oyczyzny Miniſter, czuły koło owieczek ſwoich Paſterz. Wpadłci był wprawdzie lubo niewinnie w ſuſpicyą, iakby po śmierci Albrychta Krola, tknął ſię ſkarbow krolewſkich, naywięcey ztąd ią ſobie roſzczono, że pod iego dozorem złożone były; dla tego Fryderyk Kardynał, Krolewſki brat, Arcybiſkup Gnieźnieńſki, á oraz Biſkup Krakowſki, do więzienia go był wtracił, w krotce iednak, że ſię niewinność iego pokazała, wolnym puſzczony, y Infułą Przemyſką uczczony, á po Łaſkim wziął pieczęć wielką Koronną. Z Przemyſkiey poſuniony na Kuiawſką 1513, żeby

był

był tym lepiey Paſterſki ſwoy urząd piaſtował, Kanclerſtwo zpuścił. Z Krolem Zygmuntem na kongreſs Wiedeńſki iezdził, na cześć S. Staniſława Biſkupa, kościoł drewniany wyſtawił 1524 y poświęcił, á że toż ſamo przypiſuia Sienińſkiemu, po ktorym piąty na tey katedrze był Drzewicki muſi bydź, że ten od Sienińſkiego poſtawiony kościoł, iakaś przygoda czyli ogniem prędko zniſzczał. Kapitularz albo mieyſce dla kongreſſu Kanonikow Kuiawſkich, przy katedrze wymurował 1518. Katedrę zaś ſwoię iuż apparatem, iuż Xięgami do śpiewania w chorze, iuż laſkami ſrebrnymi y krzyżem pozłociſtym przyozdobił. W legacyach rożnych, iako wielkiego rozſądku Senatora zażywano. Do Litwy po Zygmunta I na tron go Polſki zapraſzaiąc 1506 *Biel. fol. 504 Vapov.* do Wenetow, ſtronę woyny Tureckiey, do Węgier 1517, żeby był Ludwika Krola Węgierſkiego ieſzcze niedoroſłego, przy dziedzicznym Państwie utwierdził. *Biel. fol: 537.* Gdy ſię w iego Dyecezyi Luterſka ſekta w Gdańſkim mieście ſzerzyć poczęła, kościoły łupiąc, Xięży prawowiernych wyrzucaiąc, obrządki kościelne profanuiąc, oparł im ſię wielkim ſercem Maciey, Zygmunta I Krola do Gdańſka zprowadził, ktory buntownikow na gardle zkarawſzy, Maiſtrat Katolicki, Luterſki zrzuciwſzy, uſtanowił. Wieś od ſtołu ſwego Biſkupiego Siedlec, z Staniſławem Waliſzowſkim zamienił, za inną Wolą Skarbkową nazwaną, przydawſzy do tego ſto pięćdzieſiąt y pięć grzywien. Z młynow Wolborſkich, co rok naznaczył czternaście grzywien na Anniwerſarz, za duſzę ſwoię; ktoryby ſię co kwartał odprawiał. Przy Koronacyi Zygmunta Auguſta, dawna kontrowerſya między nim, y Janem Latalſkim Biſkupem Poznańſkim odnowiona, o prawo do koronacyi Krolow Polſkich, Łaſki Arcybiſkup Gnieznieńſki, oboyga ſtron wyſłuchawſzy racyi, za Drzewickim przeciwko Latalſkiemu ſentencyą ferował, ktora iednak nie promulgowana, że Latalſki chciał ſię lepſzemi dokumentami bronić: atoli potym Drzewicki Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim zoſtawſzy, Biſkupom Kuiawſkim to prawo przyſądził 1532. Na Prymaſoſtwie lat cztery bez dni 17 przeżywſzy, umarł świątobliwie 1535, w Gnieźnie pochowany. Krol Zygmunt wielce ſię w nim kochał; Karol Ceſarz ſiłą mu ſię świadczył, ile żez Raphałem Leſzczyńſkim na ſeym Franckfordſki wyſłany poſłem, wiele ſię do tego przyczynił, że Karol Ceſarzem obrany. Manſyonarzow w Przemyślu przy katedrze fundował. *Damalew. in Epiſc. Vladislav. & Archiep. Jeſt w druku iego Epiſtola ad M. Antonium Maurocenum Venetum, in libro Callimachi impreſſo Haganoæ in 4to.*

Jędrzey Stolnik Krakowſki, brat Macieia Arcybiſkupa, ktorego ſyn Maciey Kanonik Krakowſki, Proboſzcz Kuiawſki, Jana Drohoiewſkiego Biſkupa Kuiawſkiego, od całey kapituły upominał nie raz, aby herezyi gorę w Dyecezyi tey biorącey, tak iako na dobrego Paſterza należało, opierał ſię; y Jakubowi Uchańſkiemu odważnie ſtanął, gdy to Biſkupſtwo opanował, bez konſenſu Stolicy Apoſtolſkiey. Zoſtawił przy katedrze Kuiawſkiey, ſtatuę S. Woyciecha ſrebrną pozłociſtą, á gdy ſię do Rzymu na Jubileuſz wielki wybrał, tam pobożnie życie zakończył 1575 wieku ſwego 72 w kościele S. Łucyi pochowany. *Starowol. in Monum. Damalew, in Præpoſit. Vladislav.* Jan Scholaſtyk Łęczycki 1540 podpiſał liſt Zygmunta Krolá dany Miaſtu Lwowſkiemu. Barbara Staniſława Tarnowſkiego herbu Leliwa Woiewody Sendomirſkiego y Podſkarbiego Koronnego małżonka, owdowiała 1568. N. Dunina Piotra.

Adam Kaſztelan Inowrocławſki Staroſta Goſtyńſki y Inowłodzki, ź ſeymu 1564 naznaczony do luſtracyi dobr krolewſkich na Ruſi; 1564 *Conſtit. fol.* 40, *y 1569 Conſtit. fol. 154.* corka iego była, za Erazmem Barzi herbu Korczak. Barbara za Kretkowſkim Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim, umarła 1622 *Lutnia ſiedmioſtroyna.* Synowie Zygmunt y Adam. Jędrzey 1587 podpiſał uſtawy ziazdu Pokrzywnickiego. *Conſtit. fol. 427.* Jan Kanonik Gnieznieńſki, Sekretarz krolewſki 1617; *Acta Caſtren. Oſtrzeſſov.* Jerzy, ktory żonie ſwoiey Annie, Piotra Bala Podkomorzego Sanockiego corce, w Kraśniku nadgrobek wyſtawił 1623 *Starowol: in Monum.* Staniſław Stolnik Lubelſki, poſeł na ſeym 1661, ztamtąd Kommiſſarz do rewizyi Skarbu Koronnego *Conſtit. fol. 16,* miał za ſobą Katarzynę Myſzkowſką, z ktorey ſyn Adam Podſędek Lubelſki, 1670 podpiſał elekcyą Krola Michała, miał za ſobą Sidonią Mniſzkownę, z ktorey trzech ſynow, Alexander, Staniſław, y Jan. *ieſt tego Adama w druku, Zodiacus Horoſcopum reducens 1636 in 4 Zamoſcii,* corka zaś Staniſława, Zofia Katarzyna 1674. Kryſtyna Staniſława Dąbſkiego małżonka.

Alexander Woiewoda Lubelſki, á przedtym naprzod Podkomorzy Lubelſki *1690, Conſtit. fol. 8.* potym Kaſztelan, nakoniec Woiewoda, z ſeymu 1703 deputat na Trybunał fiſzkalny, *Conſtit. fol. 9.* Sioſtra iego Barbara, była za Michałem Ryſzkowſkim herbu Nowina Podczaſzym Łukowſkim, corka Konſtancya za Sołtykiem Kaſztelanem Bełzkim, z ſynow zaś iego dwoch, młodſzy w ſzkołach Lubelſkich młodo umarł. Hieronim ſtarſzy miał za ſobą Katarzynę Brzezińſką herbu Łabęć, ale zſzedł bezpotomny. Druga corka Woiewody, była za Janem Ignacym Działyńſkim Woiewodą Pomorſkim.

DRZEWIECKI herbu Ogończyk w Woiewodztwie Łęczyckim. Drzewiecki Woyciech mąż rycerſki, dobra ſobie w krwawych zaſługach nadane, w Woiewodztwie Smoleńſkim leżące, puścił Alexandrowi Goſiewſkiemu Woiewodzie Smoleńſkiemu, oczym namienia *Konſtytucya 1631 fol. 20.* N. Drzewieckiego męża walecznego y dobrze Oyczyźnie zaſłużonego *wſpomina Konſtytucya 1662 fol. 34.* Jan wydrukował, *Oracyą ſwoie na pogrzebie Jerzego Oſſolinſkiego Kanclerza.*

**DRZEWIECKI herbu Rawicz. Paproc: in Strom:* o nich namienia. Z tych Jędrzey z Drzewce Drzewiecki, miał za ſobą Dorotę Staniſława Tomaſzewſkiego herbu Slepowron małżonkę. Jan Skarbnik Kiiowſki 1632, y Samuel. Mikołay z Ziemi Czerſkiey podpiſał elekcyą Jana III. Mikołay w Sendomirſkim 1632. N. Drzewiecki miał za ſobą Zuzannę Mieleſzkownę. N. Drzewiecki Cześnik Bracławſki Kłoczowſka 1702. Franciſzek Deputat na Trybunał koronny 1725.

DRZEWOSZEWSKI herbu Zaręba w Łęczyckim Woiewodztwie. Kazimierz, Alexander, y Hieronim 1648.

DUBANIEWSKI herbu Brochwicz 2do w Przemyſłkiey Ziemi. O tych ſam tylko Paprocki w Gniazdzie Cnoty piſze, ale podobno ſię myli.

DUBANIEWSKI herbu Oſtoia także w Przemyſłkiey Ziemi, Tych Rokoſz Biſkup Kamieniecki do herbu ſwego przyiął za czaſow Kazimierza Wielkiego, Z tych ieden był Łowczym Przemyſłkim za czaſow Paprockiego.

DUBKOWSKI czy Dąbkowſki herbu Junoſza w Płockim Woiewodztwie.

**DUBINA herbu Zagłoba* w Xięſtwie Litewſkim, kwitną Dubinowie Kniażyccy w Powiecie Grodzieńſkim; atoli zta odmiana w herbie, iako świadczy *Koiał. in Mſ.* że dwie ſtrzały ná krzyż w podkowę kładą. Paweł Dubina Kniażycki za Karola Chodkiewicza pod Chocimem był Rotmiſtrzem piechoty Węgierſkiey, á przedtym towarzyſz Uſarſki, miał za ſobą Morawicką, z ktorey zoſtawił ſynow Piotra, Jana, Łukaſza y Samuela ludzi rycerſkich. Jan Dubina Kniażycki, miał za ſobą Joannę Miciuciankę, corkę Olbrychta Podſtarościego

ściego Grodźieńſkiego. Staniſław Antoni, Jedrzey y Piotr 1674, w Słonimſkim powiecie. Adam 1700.

***DUBIENIECKI** w Wileńſkim Woiewodztwie. Paweł, Kryſztof, Mikołay 1648 podpiſali elekcya Jana Kazimierza Krola.

DUBRAWSKI *herbu Sas* w Przemyſkiey Ziemi. Tomaſz Dubrawſki Podſędek Halicki z ſeymu 1567 *Poborca, Conſtit. fol. 146,* poſłował na ſeym 1569 *Conſtit. fol.* 171. N. Dubrawſki Podſtarości Zarnowiecki, ktorego dwie corki były, iedna za Staniſławem Sładkowſkim, druga za Czarnockim *Baran:* Dubrawſkie Magdalena y Tereſſa, Zakonnice u Wſzyſtkich Swiętych we Lwowie. Dubrawſka była za Czarnieckim Woyciechem Piſarzem Grodzkim Chęcińſkim. Jędrzey Kommiſſarz do rozgraniczenia od Węgier, z ſeymu 1676 naznaczony, *Conſtit. fol. 31.* Franciſzek Podkomorzy Przemyſki, lat ſwoich większa częć w obozie z wielką męſtwa ſwego chwała przepędził, krwi y zdrowia dla Oyczyzny nie żałuiac. Niemniey Oyczyſtey ſwobody ięzykiem y gladką dziwnie wymowa bronił, z tad dwa razy w Izbie Poſelſkiey Marſzałkował raz 1649, drugi raz 1654. Z tad Jan Kazimierz Krol Polſki, z pieczęcia go mnieyſza Koronna potykał, ale za nię podziękował. *Potocki centur: fol: 350* piękne cnocie iego pochwały zapiſał, á zakon naſz, iako ſzczegulniey łaſkawemu na ſiebie, wieczna przed Bogiem pámięć; świat ten pożegnał 1665. *Hiſtor: Coll. Jarosl. Mariani.* Syn iego Paweł Konſtantyn Dziekan Łucki, y Przemyſki, kilka razy deputat na Trybunał Koronny, á potym w roku 1691 Suffragan Przemyſki.

***DUBROWICKIE** *Xiażeta* Dubrowicka Xiężna, Bazylego Xiażęcia Sanguſzka małżonka, kolo roku 1490 *Geneal: Czartoryiſk:* Jerzy X. Dubrowickie, w roku 1503 od Tatarow nad Prypeciem rzeka graſſuiacych zbity, *Koiał: part: 2.* Tenże czy inſzy Jerzy, Woiewoda Kiiowſkim od Zygmunta I ogłoſzony 1542, *Stryikow: lib. 24 cap. 5;* tenże Jerzy czy Januſz, Woiewoda Trocki od roku 1544, zſzedł z tego świata 1549. *Stryikow: lib: 24 cap: 5 fol: 760 y 762.* Ktoryś z nich, poiał był corkę Mikołaia Radziwiła Woiewody Wileńſkiego y Kanclerza Litewſkiego *Geneal. Radziw.*

***DUCHANICZ** w Lubelſkim Woiewodztwie. Paprocki y Okolſki o nich nie piſał.

***DUCHNOWSKI** w Ziemi Łomżyńſkiey Piotr Duchnowſki podpiſał elekcya Jana III

***DUCZYMINSKI** *herbu Rogala* w Mazoſzu, Podgorzu, y Wielkieypolſzcze. Agnieſzka Duczymińſka, Xieni Klaſztoru Kaliſkiego 1630. *Gold: Bractwo.* Jan Staroſta Janowſki, poſeł na ſeym 1613, ztamtad delegowany do uſpokoienia Zwiazanego woyſka. *Conſtit. fol. 6,* y 1637 deputat na Trybunał Skarbowy, *Conſtit. fol. 3.* Zygmunt w Sendomirſkim 1632. Staniſław Staroſta Oſtrołęcki, Woyciech, Wiktor, Konſtantyn, Kazimierz, poſłowie Ziemi Łomzyńſkiey 1648. Jan y Franciſzek w Ziemi Nurſkiey. Jan Choraży Ciechanowſki, poſłował na ſeymy 1661, 1662, zkad zażywała go Oyczyzna, iuż na Trybunały Radomſkie, iuż do rewizyi Skarbu Koronnego. N. Sędzia Zakrocimſki 1641 *L. Paproc. Łaſki fol: 62.* Zygmunt w Ziemi Wyſzogrodzkiey 1674. Duczymińſka Chorażanka Parnawſka, była za Janem Borowſkim herbu Jaſtrzębiec. Stefan w Przemyſkiey ziemi, miał za ſoba Boleſtraſzycka, pozoſtała wdowę po Lityńſkim. Bartłomiey wydał drukiem, *Exercitium Rhetoricum, ieſt Oratio in 4to, Cracoviæ 1619. Typis Mathiæ Andreov.* N. była za Adamem Ulińſkim. N. miał za ſoba Elżbietę Cieſzkowſka Kaſztelankę Liwſka. Stefan Kryſtynę Zarębina, z ktorey ſyn Alexander.

***DUDYCKI** Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie w roku 1584, Dudyczow wſpominaia, *Petricius lib: Hiſtor. Moſchov:* powiada, że Dudycki w okazyi z Moſkwą pod Dobrzynicą zginął.

DU.

***DUDZINSKI.** Hieronim Dudzińſki Podſtoli Mozyrſki, w Woiewodztwie Nowogrodzkim podpiſał elekcya Jana Kazimierza. N. miał za ſoba Maryannę Hurkownę Piſarzownę Ziemſka Witebſką.

Dulicz Herb.

MA bydź poł pierzcienia, grzbietem do gory obroconego, ná ktorym ſtoi litera Tau, albo T wielkie zwyczayne: na hełmie pięć pior ſtruſich, tak go położył *Paproc: w Gniazdzie fol: 1193. O herb: fol: 680. Okol. tom. 1 fol. 198.* przecięż koperſztych, nie według opiſania w nim położony: przydaie tenże, że im pierzcień na znák wierności ich, w herbie nadano, litera zaś Tau, czyli krzyż taka forma, że byli Greckiey religii. Eliaſza Dulicza, ktory tego herbu używał, y braci iego wſpominaia, y że ſię od nich zoſtało potomſtwo.

DULSKI *herbu Gryzima* w Dobrzyńſkiey Ziemi, przecięż w herbie nie trzy liſzki, iak inni; ále tylko iednę noſili. Z tey familii był Maciey Dulſki, ktorego ſyn Jan, ieſzcze dziecięciem będac, zaduſzony, gdy go do Nayś: Matki, w Sierpſku cudami wſławioney, ofiarowano, życie odebrał 1617; atoli przydaie *Łukaſz Paproc: Łaſki fol: 42,* że ten Jan, iuż oſtatni z Familii Dulſkich Gryzimow z ſzedł bezpotomnie.

DULSKI *herbu Przegonia.* Dom w Pruſiech ſtarodawny. Woyciech Dulſki Chorąży Pomorſki, z Katarzyny Rabianki, zpłodził corkę, ktora była za Jabłonowſkim z Wicholca herbu Prus, y ſyna Jana Kaſztelana Chełmińſkiego y Podſkarbiego Wielkiego Koronnego, Staroſtę Brańſkiego, Surazkiego, Swieckiego, Rogozińſkiego, ten z młodych lat na dworze ſię chował Krola Auguſta, ktoremu ſię dobrze zaſłużywſzy, wziął od niego znaczne opatrzenie. Pierwſzym zwiazkiem małżeńſkim, złaczył ſię był z Rożnowa herbu Gryff, ta mu powiła ſześć corek, iedna poſzła za Mikołaia Działyńſkiego Woiewodę Chełmińſkiego. Druga za Tarła Staroſtę Zwoleńſkiego. Trzecia za Kiſzkę Staroſtę Drohickiego. Czwarta Elżbieta za Macieia Ko-

ia Konopackiego na tenczas Podkomorzego Chełmińſkiego, á potym Woiewodę. Piata Zofia Xienia rzadziła klaſztor Panieńſki w Toruniu 1623. Szoſta Panna umarła. Drugim zwiazkiem, poiał Mniſzchownę, pozoſtała wdowę, po Janie Firleiu Woiewodzie Krakowſkim, y Marſzałku Wielkim Koronnym, ale z nia nie miał potomſtwa. Trzecim, Oleśnicka herbu Dębno Podſędkownę Bełzka, ſieſtrzenicę Hetmana Zamoyſkiego, po ktorey, zoſtał ſię ſyn Ján, ale y matka y ſyn prędko pomarli 1583. Czwartym, Zofia Herburtownę Staroścіankę Barſka, y z ta *ſterilis*, Zofia zaś po iego ześciu, poſzła za Jana Koſtkę Woiewodzica Sendomirſkiego, Swieckiego y Lipieńſkiego Staroſtę. Zygmunt brat Jana Podſkarbiego, zoſtał na Oyczyźnie w Lubochyni, z corki Rafała Koſſa, tylko iednę corkę zpłodził, ktora była za Piotrem Woianowſkim. Sioſtra tych dwoch braci, zmowiona z Kryſztofem Klińſkim. Trzeci brat ich z Rembowſkii, zoſtawił ſiedm corek. Jedna z nich poſzła za Trzcińſkiego Michała Sędziego Chełmińſkiego, á potym Podkomorzego Pomorſkiego, dwie Elżbieta y Juſtyna, za Ciecholewſkich, braci rodzonych, czwarta za Elzanowſkiego, piata za Przewoſkiego, ſzoſta za Piwnickiego dziedzica na Sapotach. Siodma za Czarlińſkiego Hektora, z ktorym zpłodziła ſześciu ſynow, z ktorych dway młodo pomarli, Marcin zaś Woyciech y Paweł z Czapſkii, ktora Bakowſka urodziła, zoſtawili potomſtwo. Szoſty Jan Karol Opat Peplińſki. Podobno był y czwarty brat (luboć drudzy ſynowcami ich raczey chca mieć Jana Podſkarbiego, albo ſtryiecznemi bracia) Jan Dulſki dziedzic na Małżewie, ktory poiąwſzy Rabiankę pozoſtała wdowę po Rembowſkim, zpłodził z nia dwoch ſynow, Woyciecha y Marcina Dulſkich. Z tych Woyciech na oyczyznie zoſtał. Marcin był w Podlaſzu Staroſta Raygrodzkim, z Rożnowy zoſtawił czterech ſynow, Piotra Staroſtę Raygrodzkiego y Auguſtowſkiego, z ſeymu 1616, Kommiſſarzem był naznaczony do rozgraniczenia Mazolza od Prus. *Conſtit: fol. 30.* Woyciecha, tego żona Rębowſka. Jana dziedzica na Paparzynie, ten trzy razy śluby małżeńſkie ponawiał; Pierwſzy raz z Bakowſka ſioſtra Chorażego Malborſkiego y Staroſty Kiſzewſkiego. Drugi raz z Mełdzynſka z Mełdna. Trzeci raz z Orłowſka herbu Cygenberg, z ktorey corka Elzanowſka, ſyn zaś bezżenny. Kryſztofa Staroſtę Raygrodzkiekiego y Auguſtowſkiego, z Woiewodztwa Podlaſkiego deputowany podpiſał *pacta conventa* Władyſława IV Krola. *To Mſ. o Familiach Pruſkich Załuſk. y drugi Mſ. Konopatſ:* ktory przydaie, że Dulſka była małżonka Frąckiego, y że Dulſk y Lubochin z Dulſka w Dom ſię Woianowſkich przenioſł. N. tych czaſow miał za ſoba Maryannę Jaſkmanicka. Dulſka była za Staniſławem Kuczborſkim Kaſztelanem Sierpſkim *Baran.* N. miał za ſoba Teofilę Ponętowſka. Samuel Stolnik Parnawſki, żona iego Elżbieta Bekierſka, z ktorey corka Maryanna, y ſynowie Jędrzey, Antoni, Jakub y Rafał.

DUNIKOWSKI *herbu Abdank* w Przemyſłkiey Ziemi. Jan Dunikowſki Podſędek Przemyſłki, z Woiewodztwa Ruſkiego poſeł na ſeym 1613, z tamtad deputat na Trybunał fiſzkalny. *Conſtit. fol. 8, y 1618 fol: 4.* Rotmiſtrz y Pułkownik mężny miał za ſoba Oſſolińſką. N. Piſarz Grodzki Sanocki z ſeymu koronacyi 1633, Kommiſſarz do uſpokoienia granic od Węgier. *Conſtit. fol. 31* Dunikowſka Magdalena Podſędkowna Przemyſłka była za Kaſprem Fredrem, druga za Czernieiowſkim *Academus Unicornis.* N. miał za ſoba Fredrownę Podſtolankę Przemyſłka.

DUNIN *herbu Łabęć.* Piotr Dunin, tego imienia pierwſzy ſzczep w Polſzcze; wielką zwycięzkiego Imienia chwała Bolesława Krywouſtego Xiążęcia Polſkiego

ſkiego uwiedziony, w piękney komitywie do Polſki przyiachawſzy, na dworze ſię iego czas nieiaki bawił, gdzie potym y rycerſkiemi dziełami, y pięknemi w młodym wieku przymiotami, y zaleceniem od Krola Duńſkiego, tak ſobie za ſerce uiał Krywouſta, że krom tego, że go w obſzerne dobra opatrzył, Hrabią na Skrzynnie uprzywileiował; żonę mu ze krwi Xiażat Ruſkich, powinna Zbyſławy pierwſzey małżonki ſwoiey zaślubił. Człowiek był pobożny, rozſadny, każdemu umieiacy ſię akkomodować, á żeby ſię był tym bardziey Polakom przymilił, ięzyka ſię Polſkiego doſkonale nauczył. Gdy Henryka Krola Duńſkiego, brat chciwy korony, zabił; y kroleſtwo naiachał. Gwilhelm, (ktorego potym Polacy Swiętoſławem nazwali) Ociec Piotra, Podſkarbi Krolewſki, y między Panami Duńſkiemi czoło, maiac w ręku ſwoich ſkarby wſzyſtkie Henryka, á obawiaiac ſię, żeby ich Tyran gwałtem nie zabrał, przeſtrzegł Piotra, aby ludzi zebrawſzy, po nich do Danii wyprawił ſię. Donioſł to Piotr Krywouſtemu, ktory z wrodzoney chęci do ſławy, morzem ſię od Gdańſka do Danii puścił z woyſkiem, dokad ſzczęśliwie w okrętach przypłynawſzy, bez żadnego odporu na lad wyſiadł. Abel Tyran to uſłyſzawſzy, y tronu, zguba braterſka nabytego, y Danii odbiegł. Panowie zaś Duńſcy, oſobliwie za podżoga Gwilhelma, wſzyſcy ſię do Bolesława Krywouſtego zkłonili, ile że ſię zawczaſu przed niemi oświadczył, że tylko na to ziachal, aby ich z niewoli intruza y Tyrana oſwobodził, iakoż wolno im pozwolił, aby ſobie na tron obrali, kogoby chcieli, co gdy ſię ſtało, ſkarby zabrawſzy, Gwilhelma y cały rod iego wyprowadziwſzy, do Polſki z niemi odwrocił. Umiał na dobre zażyć tych ſkarbow Piotr, bo według Kromera, ſiedmdzieſiat y ſiedm kościołow, z ciołowego kamienia wyſtawił, drudzy z pełna ſiedmdzieſiat rachuia. *Bielſki fol: 116* te wylicza, w Krakowie S. Jana, y S. Jędrzeia, na Zwierzyńcu Salwatora, albo Przemienienia Pańſkiego, luboć niektorzy chca, że ten kościoł ieſzcże za Pogańſtwa fałſzywym Bożkom był wyſtawiony, á potym gdy Polacy wiarę Chrześciańſka przyieli, na cześć Salwatora poświęcony *Pruſcz. fol. 81.* Tamże S. Marcina, S. Michała, na Kazimierzu pod Krakowem S. Wawrzyńca z drzewa poſtawił, á potym kogoś innego ſzczodrobliwościa z muru powſtał, *mowi Pruſcz: fol. 66.* W Strzelnie, w Chełmie, w Łęczycy, w Kłobucku, w Skrzynnie, w Zarnowie, w Paiecznie w Sieradzkiey Ziemi w parafii Bielſkiego, w Rudzie, w Siewierze, w Chełmicy, w Wierczycowie, w Kiiach, na Tyńcu, w Chlewiſkach, w Opatowie, w Kuiawſkim Kościelcu, w Kaliſzu u S. Wawrzyńca, w Czerwieńſku z Opactwem, w Kazimierzu w Wielkieypolſzcze, w Mſtowie, w Koninie, gdzie też na cmentarzu u fary, poſtawił ſłup wielki kamienny, na znak tego, że z Kaliſza do Kruſzwicy, miał prawie poł drogi; bo ſię częſto tamtędy przeieżdzał, gdyż był Staroſta Kaliſkim y Kruſzwickim; w Nyſie w Chotlewie, w Rabinie, w czerwonym Kosciele, w Ławinie Zakonnikom y u fary, w Leżowie przed Krobia S. Idziego, y indziey. Nad to w Wrocławiu, kościoł y klaſztor Premonſtratenſow, pod tytułem S. Wincentego, kędy po śmierci y on, y żona iego Marya, y ſynowie pogrzebieni, oſtatniego dnia czekaia. Tę mu iego ſzczodrobliwość na ſiebie, BOG y tu na świecie nadgradzał, kiedy iego potomſtwo tak rozmnożył, że prawie tyle Familii Duninow w Polſzcze naſzey, od niego idacych liczemy, ile on przybytkow Boſkich poſtawił, co niektorzy rozumieia, że mu obiecała była Nayśw: Panna. Krol Krywouſty uczynił go Staroſta Kaliſkim, Kruſzwickim, y Wrocławſkim na Slaſku. Tenże miał affekt, y u Władyſława Xiążęcia, luboć ſię w krotce w nienawiść

wiść z podżogi Kryſtyny Krolowy zamienił. Na łowach albowiem będac Piotr z Władyſławem, gdy ſię za zwierzem daleko w las zaciekli, á ciemna noc zaſzła, obadwa chlebem y woda ſię poſiliwſzy, na ziemię ſię dla ſpoczynku rzucili, tam gdy Piotra żartem tknał Władyſław, on żart żartem oddaiac: Kryſtyny Krolowy z Dobieſzem nieiakim, większa konfidencya, Władyſławowi zarzucił. O czym dowiedziawſzy ſie Kryſtyna, wſzyſtkę impreze na tym zaſadziła, żeby było Piotra Dunina zgubić; z iey tedy namowy, Dobieſz, gdy w Wrocławiu Piotr, corkę ſwoię za Jaxę Xiążę Serbſkie herbu Gryff wydawał, Piotra poimał, do Krolowy zprowadził, gdzie mu y język urznięto, y oczy wyłupiono: átoli BOG patrzac na iego ku ſobie hoyność, wzrok mu y mowe przywrocił przez przyczynę Nayśw: Matki, przed ktorey obrazem modlił ſię Piotr; ten obraz *według Poniatow: Morze*, ieſt y po dziś dzień w kościele Starego Skrzynna, wielkiemi łaſkami wſławiony: żył potym ieſzcze lat pięć. *Nicol: Henel: Breslograp: fol: 18* powiada, że żona iego Marya w Wrocławiu na Slaſku, Klaſztor pod tytułem Nayś: Matki na Piaſku, *Ordini Canonicorum Regularium Lateranenſium* S. Auguſtyna y wyſtawiła y nadała; iako świadczy inſkrypcya w tymże kościele. *Has mater veniæ, tibi do Maria, Mariæ. Has offert ædes Sventoslaus Ulaſcides.* niewiem czy ten Swentoſław nie był ſynem tey Maryi z Dunina, *toż mowi* K *ryſstof* Łoniewſki *in addit: ad regulam S. Auguſt.*

Paprocki dwoch ſynow wſpomina tego Piotra, Idziego y Konſtantyna ktorzy w iednymze grobie z Oycem pochowani. *Nakiel: in Miechov. fol.* 115, ktory ſię też świadczy Długoſzem *in libro Benefic*: dwoch ſynow liczy Piotrka Hrabi z Skrzynna, to ieſt Ottona Hrabię z Wierzbicy y Kazimierza, y przydaie że do klaſztoru Wachockiego, darowali też ſame dobra Wierzbicę: á do klaſztora Miechowſkiego tenże Otto, dobra Dzierzkow, wieczna darowizna przyłączył: co ieſzcze muſiało bydź przed rokiem 1198, iako dochodzi *Nakiel: z katalogu Patryarchy Miechowſkiego.* Aże *Przetocki* o tym Domu piſząc, w roku 1191, Piotra Dunina wſpomina Kaſztelanem Łęczyckim. Kruſwickim y Konińſkim Staroſta, raczeyby trzeba mowić, że Otto y Kazimierz ſynami byli tego drugiego Piotra, niżeli pierwſzego Tenże Paprocki chwali tego Domu Familiantow, wielka zobopolną miłość między ſobą, z ktorey do poſpolitego ſkarbcu, każdy z zyiacych na tenczas Duninow, co rok złoty ieden, dawać był powinien: aby gdy kogo z nich przygoda iaka na fortunie zniſzczyła, z tych pieniędzy zkładanych. mogł mieć przyzwoity z ſuplementem ratunek. Powiadá y to, że mało co przed iego wiekiem, niektore familie Duninow Rzeſzotkami zwano, dla tego, ze gdy komu pożyczali pieniędzy, zwykli byli pieniędzy nie rachować, ale rzeſzotem mierzyć, y takaż miara od dłużnikow odbierać.

Piotr Dunin Woiewoda Łęczycki 1240, Staroſta Kaliſki, Kruſwicki, y Konińſki *Przetoc*: Piotr Dunin Kaſztelan Sendomirſki 1271. Jan z Skrzynna Dunin *Capellanus Curiæ Caſimiri Magni* 1370, przez ktorego ten Krol, ſwoie śluby Bogu oddawał *Długoſʒ tom. 2.* Piotr Dunin z Skrzynna Podkanclerzy Koronny 1414, ktorego Władyſław Jagełło Krol, między inſzemi czterema Kandydatami, podał Kapitule Poznańſkiey do elekcyi na to Biſkupſtwo *Długoſʒ in Vitis Epiſc. Poſnan.* był na tenczas Proboſzczem S. Floryana: y w Hiſtoryi ſwoiey o nim namienia 1415, kiedy przez niego upominki od Witolda ſobie ofiarowane, do Krakowa z pod Trokow odſyłał. Jędrzey Podkomorzy Brzeſki Kuiawſki 1436, *u Łaſk. w ſtatut. fol. 140.* Mſzczuy z Skrzynna Dworzanin Krolowy Zofii, przeciwko Janowi Stralzowi, bronił niewin-

ności y honoru Pani ſwoiey 1431, *Dług*: miał na Wołyniu dobra ſwoie Sienno pod Włodzimierzem, pod Grunwaldem y pod Koronowem, z choragwia Krolewſką mężnie ſtawał. *Biel. fol. 295.* Krol Jagełło, maiac doświadczonego w rycerſkich dziełach y nieuſtraſzonego, wyſłał go z ludzmi na ſukkurs Zygmuntowi Xiażęciu Litewſkiemu, przeciwko Swidrygełłowi, *Długoſʒ 1432.* Piotr Dunin z Prawkowic Marſzałek Nadworny Koronny 1460, tenże ſam potym Kaſztelan Sieradzki 1478, pod Władyſławem ieſzcze Jagełłonowiczem, rycerſkiemi dziełami wſławiony, á potym za czaſow Kazimierza Krola, 1461 Podkomorzym Sendomirſkim y Marſzałkiem będac, Hetmanem ludu pieniężnego uczyniony, iako świadczy *Cromer lib. 24. Bielſki fol. 421.* Gdy Krzyżacy, nie dotrzymawſzy poprzyſiężonych paktow, Brodnicki zamek oblegli, on zciśnionym na odſiecz przypadſzy, Miſtrza Krzyżackiego tak naſtraſzył, że odſtapiwſzy zamku, obozu odbiegſzy, uſzedł. Dunin miaſto w prezydium zmocniwſzy, w prowiant opatrzywſzy, ſam w Pomorſka z ludzmi zapadł, ogniem y mieczem wſzyſtko niſzczac. Tu dopiero Krzyżacy, ſpodziewaiac ſię, że na naſzych łupem zatrudnionych trafia, ile ze im nowe poſiłki z Niemiec przyciagnely, na naſzych pod Puckiem natarli· przybiegł na ſam czas od Krola wyſłany Woyciech Gorſki, z świeżym ludem do obozu naſzego, y lubo nie większy miał komput woyſka, iuż to y z temi przybyſzami rachuiac, Dunin; nad tyſiac ośmſet, przecięż dawſzy im batalia, dwa tyſiace Niemcow, trupem na placu położył, ſześćſet w niewolą zabrał, inni w rozſypkę poſzli, Dunin iak w tey okazyi y Hetmana dobrego. y męża walecznego dał dowod, z tego poznać, że trzy rany z tego boiu wynioſł. W krotce potym, Eryka Xiazęcia Stolpeńſkiego, chcacęgo ſię z Krzyżakami łaczyć, zbił na głowę. Hollandya z rąk nieprzyiacielſkich wydarł; Gniew, przez dwuletnia obſidya do poddania ſię przymuſił. Do Czech y Węgier poſłem wyprawiony, wſzyſtko należycie, dzielnościa ſwoia uſpokoił. A gdy w krotce S. Kazimierza Krolewica na uſilna prozbę Panow Węgierſkich, na tron Węgierſki chcac zprowadzić, z woyſkiem ſię tam wyprawił; ta expedycya iego ſkutku nie wźieła, dla odmiany ſerca w Panach Węgierſkich, z ktorey drogi powrociwſzy, na drogę wieczności poſzedł, był oraz Staroſta Malborſkim, Łęczyckim, *Starowol. in Bellat. Sarm. fol.* 117. *Crom. lib: 29.* Jędrzeiowi Duninowi z Prawkowic, Staroście Brzezińſkiemu y Boleſławſkiemu; zmarłemu 1522, Jan brat iego, nadgrobek miedziany na pawimencie w Katedrze Krakowſkiey poſtawił. *Starow.*

Floryan z Strawczyna Podkomorzy Inowrocławſki koło roku 1491 *Przetoc.* N. Dunin ż Uiazdu, Dworzanin Albrychta Krola 1496 *u Łaſk. w ſtat. fol.* 110: Piotr Dunin Woiewoda Brzeſki Kuiawſki, Staroſta Łęczycki, Malborſki, Rawſki, Brzeznicki *według Hiſtoryi Poſſeliuſʒa* umarł 1562, żona iego Leżeńſka herbu Nałęcz, z ktorey ſyn Jakub, Staroſta Sanocki ktory z Przerębſkii herbu Nowina Kaſztelanki Sieradzkiey, zpłodził Wincentego Stolnika Łęczyckiego, tego corka Anna z Walewſkii, była za Szczawińſkim Kaſztelanem Łęczyckim, Staroſta Wareckim, w ktory dom wnioſła Uiazd. Drugi ſyn Jakuba z Przerębſkiy, Staniſław Dunin Kaſztelan Inowrocławſki, z tym tytułem podpiſał liſt Zygmunta Auguſta *u Nakiel. w Miechow. 1556 fol. 654, y u Paproc:* 1557 *fol.* 473. Garwaſka Grzymalanka żona, ſyna mu powiła Mikołaia, y corek dwie Pierzchalina y Sleſzyńſka. Jędrzey drugi ſyn Piotra Woiewody Brzeſkiego Kuiawſkiego, ten z Mniſzewſkii zoſtawił ſyna Piotra, ktory z Drzewickii herbu Ciołek pierwſzey żony, miał ſyna y corki, z drugiey Buzenſkii herbu Poray, Sebaſtyana ſyna, y corkę

Małgorzatę Romiſzowſka. Kryſztof y Mikołay Duninowie 1587 podpiſali uſtawy Ziazdu Pokrzywnickiego. *Conſtit: fol.* 427

Piotr Dunin w Zakonie naſzym, od Nowicyatu zaraz, wylania krwie dla Chryſtuſa, y opowiadania pogańſtwu Ewangelii, goraco pragnał, te święte pożary ſlubem wzniecał y w ſobie pomnażał, ktorym ſię dla łacnieyſzego tego doſtapienia, obowiazał. Zycie iego zaleca dziwna niewinność, z ſtateczna ducha goracością złaczona: będac Nowicyuſzem y Scholaſtykiem, wſzyſtkie ſwoie w nabożeńſtwach cwiczenia, y przemyślne ciała umartwienia, kapłanem zaś zoſtawſzy, bezkrewne ofiary, przez Przenaydroższey Matki Boſkiey ręce, P. BOGU ofiarował dla łaſki męczeńſtwa, co też y otrzymał; albowiem odprawiwſzy, z niemałym pożytkiem w duſzach ludzkich miſſya, między Ruſią odſzczepieńcami, od rebellizuiacych Kozakow, ktorzy ſię, na wykorzenienie Wiary Swiętey y religii katolickiey Rzymſkiey, byli naſadzili, y mocno uzbroili, w ſamym ſpowiadaiacego ſię znacznego Schizmatyka rozgrzeſzeniu poimany, y dzikim okrucieńſtwem końmi roztargany, wdzięczna Chryſtuſowi ſtał ſię ofiara, y brzegu zycia ſwego chwalebnie dopędził w Nowogrodku 1649 wieku ſwego 39; urodzony był z Matki Mikołaiewſkii *Poniat: Morze.*

Tenże Poniatow. rożnych z tego Domu dygnitarzow liczy, ktorych tu na wiarę iego położę, innych zaś, ktorych tamże przywodzi, każdego pod ſwoim Imieniem. Jan Dunin dziedzic na Parcowy Rotmiſtrz ſławny, zabity od Szwedow we wſi Skroninie. Kazimierz przez lat trzydzieści, woynę traktował, z Kożuchowſka żył bezpotomny. Brat iego Philip, Proboſzcz Katedralny Poznańſki, Archidyakon Gnieźnienſki. Łukaſz Podczaſzy Liwſki z Cieciſzewſkii urodzony, uſtapił honoru ſwego ſynowi mężowi rycerſkiemu. Alexander Woyſki Radomſki, Sędzia Grodzki Chęcińſki, deputatem będac Trybunału Koronnego, na inſzy ſię świat y Trybunał przenioſł. Otto Cześnik Łęczycki, dworzanin Władyſława IV. Adam Cześnik Łęczycki, Dworzanin Jana Kazimierza Krola. Hieronim dziedzic na Gielnowie Miecznik Sendomirſki, łożył wiele na *lapidem Philoſophicum*, ale bez ſkutku, poſłuiac na ſeym 1647, Kommiſſarzem ztamtad był do zapłaty piechocie Smoleńſkiey, *Conſtit. fol. 24.* Synowie iego Konſtantyn y Jan 1691. N. Dunin Cześnik Nowogrodzki, żona iego Suffczyńſka. Swentoſław dziedzic na Nadolu, z innemi ſzeſnaſta Duninami poległ pod Batowem. Mikołay, z Kanonika Poznańſkiego, Opat Oberſki y Kommiſſarz przez Krolestwo Polſkie, Zakonu Cyſtercyeńſkiego 1643, *Acta Synodi Provinc. Varſav. fol. 4.* w legacyach rożnych zażywano go, klaſztor y kościoł reſtaurowawſzy, w Oliwie dokonał życia. Swentoſław Woyſki Sendomirſki, ſyn Alexandra z Niewiadowſkii, poſłem na rożne ſeymy bywał, z Zofii Manowſkii, ktora urodziła Kochanowſka Kaſztelanka Małogoſka, zoſtawił trzech ſynow Jakuba, Piotra y Jana.

Hieronim dziedzic na Kuraſzkowie, Władyſława IV y Jana Kazimierza Dworzanin, y Sekretarz; urodzony z Zofii Koniecpolſkii, Starościanki Sieradzkiey ſioſtry ſtryieczney Koniecpolſkiego Hetmana, Zofia ſioſtra iego była za Waleryanem Olſzowſkim, Kaſztelanem Spicimirſkim, matka Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego. Staniſław, miał za ſoba Sobieſka herbu Janina corkę Felixa Sobieſkiego, z tą zpłodził ſyna Kryſztofa, tego Chorażym Buſkim wſpominaia *Konſtytucye 1690 fol. 8*, wział potym Kaſztelania Lubaczowſka w zaſługach ſwoich: bo przez czterdzieści lat woienna ſłużył, w poł poſtrzelony w pierſi na wylot, na Trybunale Deputatem będąc, niezkorrumpowany,

ſamey ſprawiedliwości przeſtrzegał: w Uchnowie dziedzictwie ſwoim, piękny kościoł wyſtawił, drugi S. Franciſzkowi zamyślał: żona iego Maryanna Zaborowſka, urodzona z Skrzetuſkii. Franciſzek Chorąży Buſki, Rotmiſtrz Krolewſki, zdami ſię ſyn Kryſztofa, pod Wiedniem mężnie ſtawał, y na Budziakach, w bok poſtrzelony, poſłował od Woyſka na ſeym, miał za ſoba Tereſſę Hinkownę Kaſztelankę Czechowſka, urodzona z Oſſolińſkii. Raphał Dunin, ktorego żona Urſzula Miaſkowſka herbu Bończa, umarła 1669. Grzegorz Kaſztelan Zarnowſki, z Podlodowſkii urodzony, z ſeymu 1643 deputat do kwarty Rawſkiey. *Conſtit: fol: 25*, tego z Zofii Nowomieyſkii, corka Barbara była za Mikołaiem Łaſciſzewſkim herbu Prawdzic, Kaſztelanem Sochaczewſkim, zeſzła ztego świata 1645, iako czytam na iey nadgrobku w Łowiczu. Dunin Referendarz Koronny, miał za ſoba zdovoto Potocką herbu Srzeniawa Podczaſzankę Krakowſka, pozoſtała wdowę po Jakubie Rybinſkim Woiewodzie Chelminſkim. Piotr w Zakonie naſzym, wydał do druku, *Virtutis honoratæ Panegyres, viris Regni Poloniæ illuſtribus ſacræ, in unum typis ſecundis collectæ, in 8vo Lublini 1687, to ieſt panegiriki rożnych czaſow piſane od ſiebie, w iedne Xiąſzkę zebrał.* 2do. *Kazania pogrzebne ku wygodźie pogrzebnych y politycznych Oratorow do druku w iednym tomie podane in 4to Varſav: 1700.* 3tio *Wſchod y zachod ſłonca ſprawiedliwości, to ieſt Kazania o Narodzeniu, śmierci y Zmartwychwſtaniu Pańſkim Cracov: in fol: 1704.* 4to. *Nowe Swieto y ofiara ſprawiedliwości Kazanie na wotywie Trybunalſkiey 1683 in fol: Lubl* 5to. *Imieſławy pełne, na wſzyſtek świat zawołane, Kazanie na świeto S. Staniſława Biſkupa y Meczenika, Lublini in fol: 1685.* 6to. *Trybunał Polſki Koronny na ſzali S. Woyciecha Arcybiſk: Gnieźnieńſkiego zważony, 1688 in fol: Lubl.* Mikołay Kaſztelan Połaniecki z Seymu 1685 deputat do kwarty Rawſkiey. *Conſtit: fol: 10.* O inſzych Duninach, ktorzy maia ſwoie nazwiſka właſne, patrz na ſwym mieyſcu.

*DUNSKI *herbu Zdan albo Koilenczyk*. Michał Dunſki zaſłużony na dworze Adama Tarła Woiewody Lubelſkiego, z Gwozdźiewſkiey dwie corki zpłodził, ztych Jadwiga młodo umarła, druga Katarżyna z Jozefem Raczynſkim herbu Jaſtrzębiec zmowiona. N brat Michała Kanonik Poznańſki.

*DUPLICKI w Mazoſzu. Walentyn Duplicki Piſarz y poborca Ziemi Wyſzogrodzkiey 1653 *Conſtit. fol. 24.* Hieronim Piſarz Ziemſki Wyſzogrodzki y Sędzia Grodzki Płocki, z ſeymu 1678 naznaczony, do zbierania y przepiſowania Xiag Ziemſkich Wyſzogrodzkich y Grodzkich. *Conſtit. fol. 35.*

DURACZ *herbu Odrowaz* w Sendomirſkim Woiewodztwie. Staniſław Duracz miał za ſoba Annę Sokołownę, corkę Jędrzeia Sokoła, ktora Staſzkowſka urodziła, atoli z ſzedł bezpotomnie 1624. Brat iego Walentyn, drugi Jacek w Zakonie Karmelitańſkim *Baranow.* O Familii Duracyuſzow we Francyi, czytamy. *Jul. Buleng. lib.* 1 *Hiſtor.* Jozef Duracz Podczaſzyc Bełzki 1675.

*DURYEWSKI *herbu Lubicz*, tylko że ptaka iakiegoś nad podkowa kładą, w Lubelſkim Woiewodztwie. N. Duryewſki miał za ſoba Byſtrzeiowſką herbu Abdank, z ktorey ſyn Jędrzey w Zakonie naſzym świątobliwe życie zakończył w Krakowie. Wiełka praca, nowy Herbarz zbierać poczał, nie więcey iednak drukiem na świat wydał, tylko *Nie zeſzła pamięć Domu Koſtkow, w Krakowie in folio typ: Schedel* 1702.

DUSZEWSKI *herbu Pobog* w Trockim Woiewodztwie, w Powiecie Ośmiańſkim. Maciey Duſzewſki z Romanem Xiażęciem Sanguſzkiem pamiętnego męſtwa kawaler, y na wſzyſtkiey Inflantſkiey kampanii. Tomaſz Woyſki Mściſławſki *Mſ. P. Koiałow.* Felicyan Sędzic Ośmiańſki 1675.

*DWORNICKI. Jan Dwornicki z Tarnowy 1670, Kommiſſarz z ſeymu na uznanie

nie krzywd w mieście Krośnie poczynionych od żołnierzy, *Constit. fol. 24.* Piotr Dwernicki, miał za soba Maryannę Choynacka, pozostała wdowę po Leszczyńskim Cześniku Dobrzyńskim. N. Dwernicki poiał Bogustawę Niedabylska. Dorota była za Jakubem Henningiem.

*DWORZYCKI na Rusi. Adam Dworycki, Regimentarz woysk tych, ktore Mniszech Woiewoda Sendomirski, postał na przywrocenie Dymitra na Państwo Moskiewskie, dziwna prędkością y męstwem tam sobie poczynał, bił się pod Nowogardem, z znacznym swoiey odwagi dowodem. *Petricius Histor: Mosch.* Ewa była za Wałentym Kalinowskim Woyskim Halickim. *Okol. tom. 1 fol. 519.*

*DWORZANSKI *herbu Rolicz* Piszą się z Dworzna w Warszawskiey Ziemi. Z tych Jerzy Dworzański miał za soba Agnieszkę Bogustawska herbu Ostoia, sa y w Krakowskim Dworzańscy.

*DYAKOWSKI *herbu Traby*, to iest, powinny bydź cztery traby myśliwe, na krzyż złożone, w polu czerwonym, na hełmie trzy piora strusie: herb ten z Węgier do Polski przyniesiony, za Władysława Warneńskiego, Węgierskiego y Polskiego Krola, przez Seńka Koslewskiego, ktoremu w zasługach ten Pan dał na Podolu dobra Dyakowce y Tusypowce prawem dziedzicznym, o czym przywiley czytałem, dany 1442 od tegoż Krola w Budzie, ktory potym approbował Zygmunt w Krakowie 1530, wnukom iego Iwaskowi y Damianowi, y synowcowi ich od brata, Olechnowi. Z tegoż przywileiu poznać, że się potym od tychże Dobr Dyakowskiemi nazwali, ktorych potomkowie rozrodzeni, dla dystynkcyi, cztery przydomki w ten Dom wnieśli, to iest, iedni od Iwana Sieniaka Sieniakami, drudzy od Iwana Worwola Worwolętami, inni Janczentami, inni od Hrynca Hrynczętami nazwani. Z tych Semen Sieniak Dyakowski, za Władysława IV, Rotmistrz Pancerney choragwi: maż rycerski, miał za soba Xiężniczke Woroniecka, z ktorey syn Samuel, poiawszy Szeptycka, zpłodził Mikołaia Podstolego Latyczowskiego, ten po roznych funkcyach woyskowych Pułkownika, Rejmentarza, w wielu okazyach świadectwo dał mężnego serca, żona iego Wiślocka. Dymitr Dyakowski Sieniak z Ledochowskii zostawił synow Mikolaia y Leona, z tych Mikolaia z Młodzkii syn Tomasz. Alexander Dyakowski Horodniczy Łucki, z Xiężniczki Czetwertyńskii urodzony. Stefan y Bazyli w Braclawskim 1674 elekcya Jana III podpisali. Damian o ktorym wyżey się mowiło, wieś Letynkę na Podolu w Ziemi Latyczowskiey założył, w Krolewskich lasach, za Zygmunta I, o czym czytałem list Zygmunta I *in Ms. Petricov.* Tę wieś iemu y sukcessorom iego pozwolono trzymać, pokiby mu nie zapłacono trzydzieści grzywien. Jędrzey 1648. Iwana y bracia iego 1575 chwali z męstwa, *Paprocki w Panosfy*, luboć herbu ich nie położył.

*DYBOWSKI *herbu Nałęcz* w Łęczyckim Woiewodztwie. *X. Koiałow: in Ms. powiada*, że Dybowscy w Powiatach Orszańskim y Wołkowiskim pod Nałeczem kłada trzy wręby białe, á w hełmie trzy piora strusie. Ludwik Komornik Ziemski Drohicki y Krysztof z Podlaskiego. Jan w Ziemi Warszawskiey podpisali elekcya Jana III: á dawniey Jan Dybowski tamże Poborca 1577 *Constit. fol. 321.* Ludwik Dybowski w Zakonie naszym temi czasy. Helena była za Kazimierzem Eysmontem.

DYLĄGOWSKI *herbu Nałecz* w Sanockiey Ziemi. Z tych ieden Rotmistrz Krolewski: poległ pod Gdańskiem 1578. Sebastyan Dylagowski Sędzia Grodzki Stobnicki, miał za soba Czelatycka, z ktorey zostawił syna Piotra, y corkę Annę. Bartłomiey wydał, *Chronologiam Medicam cum titulis suis honorificis in 4 Cracov. 1635.*

DY-

*DYLEWSKI w Woiewodztwie Nowogrodzkim, Jan Dylewski podpisał elekcya Jana Kazimierza. Jakub 1684 pod Usarska chorągwią.

*DYMBER w Xięstwie Zmudzkim. Jan Karol Dymber podpisał elekcya Jana III.

*DYMIDECKI na Pokuciu. Stefan Dymidecki przed rokiem 1676 zmarły, wspominaia go *Konstytucye tego roku fol. 50*, ktoryś z nich miał za soba Annę Wasicka. N. Dymidecka, była za Jerzym Zamoyskim, bratem Jana Biskupa Łuckiego, druga była za Pawłem Szumlańskim Miecznikiem Zydaczewskim. Trzecia za Wolskim Stanisławem Toporczykiem.

DYMINSKI *herbu Dołęga* w Sieradzkim Woiewodztwie, tak ich pisza Paprocki y Okolski, atoli powinno bydź Dmiński, iako się wyżey mowiło.

DYMITR *herbu Nieczuia* w Sendomirskim Woiewodztwie. Dymitr waleczny maż, w woysku Wołodora Xiażęcia Przemyślkiego, biiac się odważnie, poległ na placu 1125, *Stryikow. fol. 210.*

DYMITROWSKI *herbu Prus imo* w Krakowskim y Podolskim Woiewodztwach. N. Rotmistrz nad dwoch set piechoty przeciwko Moskwie, w bitwie pod Czaśnikami 1567 *Biel: fol. 622.* Dymitrowski, przy dworze Stanisława Branickiego, Miecznika Koronnego, Starosty Chęcińskiego, miał za soba Branicka herbu Gryff, synowicę tegoż Miecznika *Baranow.* Hieronim y Zygmunt 1632. Dymitrowski w okazyi pod Zołtemi Wodami w niewolą poimany. *Kochowski climac. 1, lib. 1, 1648.* Adam z Dymitrowa, Alexander y Jacek w Sendomirskim 1674, drudzy pod Ostrogiem osiedli.

*DYMSKI *Smogor herbu Tępa Podkowa* w Brzeskim Litewskim. Alexander Kazimierz Dymski Smogorowski, umarł 1673, wieku swego 51, na kościoł nasz w Brześciu Litewskim dobroczynny. Paweł Dymski, ktorego łaska toż się Collegium szczyci. Obraz Alexandra, widziałem w tymże kościele z herbem Tępa podkowa.

*DYNIATYNSKI *herbu Murdelio.* Jan z domu Murdeliow Dyniatyński, wydał *Carmen Nuptiale pod tytułem Hymen 1617*, kędy się tak podpisał.

*DYSOWSKI w Woiewodztwie Nowogrodzkim Jerzy Antoni Dysowski, podpisał elekcya Jana III.

DYSZLEWICZ *herbu Gozdawa* w Litwie, w Wileńskim Woiewodztwie Mikołay. Dyszlewicz, podpisał elekcya Władysława IV.

*DYZNIAK. Jan Franciszek Dyzniak Pisarz Dekretowy Litewski, poseł na seym 1661. *Constit. fol. 66.*

DZBERKOWSKI *herbu Wczele* w Wielkieypolszcze.

*DZIAHILEWICZ. Jan Dziahilewicz Pisarz Ziemski Połocki. *Susza w życiu B. Jozafata Meczennika.*

*DZIAŁOWSKI *herbu Prawdzic.* Ms. o Familiach Pruskich, o nich wyraznie mowi. Wawrzyniec Działowski Sadowy Ziemski Michałowski y Ignacy posłowie na seym 1730.

Działoßa Herb.

W Polu czerwonym, szary rog ieleni, końcem prosto do gory stoiacy, po prawey stronie tarczy, po lewey zaś skrzydło sępie szare, także prosto do gory wyciagnione, barkiem w prawą tarczy obrocone, na hełmie trzy piora strusie, *Biel. fol. 269. Paproc. w Gniazdzie fol. 904 y 1177. O herb. fol. 259. Okol. tom. 1 fol. 195.* Poczatki tego herbu, z tad naznaczaia. Bolesław Krywousty Pańska rozrywaiac melancholią, z ludzmi rycerskiemi wyiachał na łowy, pierwszy

Ee mu

mu ſię Jeleń nadał, za tym gdy ſię na raczym koniu Rycerz imieniem Działoſza, chybko puścił, dognawſzy go, za rog uchwycił, y tak mocno trzymał, że mu go przyłamał, ktory przynieſiony Krolowi, ofiarował. Tegoż dnia, na ſępa napadli: Działoſza pomieniony, tak ſzczęśliwie na lecacego buzdyganem rzucił, że mu ſkrżydło, zupełnie wybiwſzy, ſępa poimał, w oczach krolewſkich. Za to y rog, ieleni y ſkrzydło ſępie, od tegoż Monarchy, w herbie otrzymał; od ktorego imienia, ten Działoſżą nazwany. Długoſz o nich piſząc mowi, *Genus Polonicum induſtrioſum, ſed tenacitatem redolens.*

Herbowni.

Cyryna — *Dowgiało* — *Eytmin* — *Gełgud* — *Kokutowicz* — *Pietkowicz* — *Ratułt* — *Rogowſki* — *Stanczewicz* — *Szybińſki* — *Wołczkon*

DZIAŁYNSKI herbu Ogończyk. Nic pewnieyſzego, że od Kościeleckich ten Dom, ſwoie poczatki zabrał, ale gdy ſię bracia, Oyczyſtemi dobrami dzielili, ieden z nich, na ſwoim dziale, Działyń fundował, od ktorego Działyńſcy imienia nabyli; leży ten Działyn zamek murowany, w Dobrzyńſkiey ziemi, y kościoł ma w ſobie ozdobny, w bogaty apparat zporzadzony, y należycie upoſażony, *Mſ. Konopatſ:* kiedy ſię iednak Działyńſcy od Kościeleckich wydzielili, trudno zgadnać; rozumiem iednak, że mało co przed rokiem 1438, w ktorym Piotr z Działynia Podkomorzy Dobrzyńſki, podpiſał liſt Jagełła Krola, dany Miaſtu Krakow:. *Dług. tom. 2. Crom, lib, 26. Biel. fol. 435. Neugeb: y Stryik. fol. 645*, wſpominaia Mikołaia Działyńſkiego herbu Ogończyk, męża walecznego, rozumiem że ſyn Piotra; ktory, gdy żołnierſtwo Polſkie, doczekać ſię krwawych zaſług ſwoich nie mogło, y dla tego dla ſpoſobnieyſzey, na łup do Mazoſza, y Kuiaw wycieczki, gorę pewna w Dobrzyńſkiey Ziemi, nad Wiſła rzeką opanowało, za Biſkupa Kuiawſkiego rada, Mikołaia y Jana Kościeleckich pomoca, iako bliſki ich, na prezydium tego mieyſca, po uſpokoieniu kawaleryi nie płatney, oſadzony był 1465. Ten to zdami ſię Mikołay, ile z komputu lat wnoſzę, był potym Woiewoda Inowrocławſkim 1485, iakom w pier-

wſzym

wſzym tomie piſał, poświadcza *Paprocki, Okol: y Mſ. Załuſcianum o Familiach Pruſkich*, ktorzy y to przydaią, że miał za ſobą Danaborſka herbu Topor, y z nią zpłodził ſyna Mikołaia Woiewodę Pomorſkiego, o ktorym niżey. Jam *in Mſ. Coll, Caliſſ. S. J*, czytał inwentarz kościoła Gdańſkiego Panny Maryi, podpiſany od Jana Konopackiego Biſkupa Chełmińſkiego, y Mikołaia z Działynia Woiewody Kaliſkiego, koło roku 1530, atoli ten Woiewoda, iakom indziey na wielu przywileiach czytał, był Kościelecki: Tu raz na zawſze przeſtrzegam, że po autorach naſzych, częſto Kościeleckich za Działyńſkich y opak znowu, położonych znaydzieſz, co z tad poſzło, że Działyńſcy ieſzcze ſię y wtenczas, z Kościelca niektorzy piſali, á Kościeleccy z Działynia.

Mikołay z Działynia Woiewoda Pomorſki, Brodnicki, Bratyańſki Staroſta, Dzierżawca Lipieńſki, ſyn Mikołaia Woiewody Inowrocławſkiego, według wzwyż namienionych autorow, toż ſamo piſze *Mſ. Konopatſc.* Jam znalazł *in Mſ: Petricov.* liſt Zygmunta I Krola, w ktorym Mikołaiowi Działyńſkiemu Podkomorzemu Dobrzyńſkiemu, Staroście Brodnickiemu, za iego wierne zaſługi, z ktorych, y zdrowiu y fortunie ſwoiey nie folgował, y iego ſukceſſorom, pewna ſummę na ſtaroſtwie Brodnickim, ktore też iuż przedtym w inſzych ſummach obligowane trzymał, zapiſał; y dozwolił poty trzymać, pokiby te ſummy oddane zupełnie nie były; przecięż, roku na tym liście nie mogłem ſię doczytać. *Hiſtoria Polon. Pruthenica Poſſelii*, Mikołaia Działyńſkiego, Podkomorzym Chełmińſkim chce mieć, od roku 1516, aż do roku 1518, tegoż czy innego, Kaſztelanem Chełmińſkim 1529, á w roku 1544 Woiewoda Malborſkim. Okolſki tego Mikołaia, iednymże bydź rozumie, z tym, ktory w Dobrzyńſkiey Ziemi 1465, zoſtawiony był na preſidium, ale lat wielki przeciąg, wierzyć mi temu nie pozwala. Złaczył ſię był dożywotnie z Anna Sokołowſka herbu Pomian, Woiewodzanka Malborſka, z ktorey zpłodził dwie corki, Zofia Garnyſzowa Podſtolina Krakowſka, y Iłowſka Kaſztelanową Wiſką, *to Paprocki;* ſynow zaś z teyże trzech tylko wſpomina *Mſ. Konopatſ.* to ieſt Michała, Rafała y Pawła, Paprocki w Gniazdzie, dwoch ieſzcze przydaie, Jana y Jędrzeia. Z tych to zdami ſię, czterech braci rodzonych Działyńſkich chwali *Orichov. in paneg. Nuptiali,* że w roku 1553, właśnie krolewſka pompa wprowadzali do Krakowa, Katarzynę Auſtryaczkę oblubienicę Zygmunta Auguſta Krola, dwie roty znaczne ludzi woiennych, ſwoim koſztem prowadzac, iedna z nich Węgierſkim, druga Włoſkim kroiem przyſtroione były. *Genealogia tego Domu*, o Sokołowſkii żadney wzmianki nie czyni, ale temu Mikołaiowi Woiewodzie Pomorſkiemu Magdalenę z Studzianney wody, Węgierkę, za żonę przypiſuie, ktora tu do Polſki przyiachała była, z Elżbieta Krolowa: z niey piaciu ſynow wyżey wſpomnionych, zpłodzonych bydź mieni; corki zaś cztery te, Radzieiowſka Kaſztelanowa Goſtyńſka, Trzebuchowſka, Kryśka Matkę Woiewody Mazowieckiego y Koſtczyna. Z ſynow tego Mikołaia, Jędrzey miał zā ſoba Chocimſka, z ktorey według Genealogii była corka Goſławſka, y ſyn Mikołay, ktory trzymał Chocin na Kuiawach, ten z Zakrzewſka Kaſztelanką Kruſwicka, zoſtawił corkę Czernikowſka Ewę, *Paprocki* y o ſynu iego wſpomina, ale *Genealogia* ö nim milczy.

Jan Woiewoda Chełmińſki Staroſta Bratyańſki, ſyn Mikołaia Woiewody Pomorſkiego, był naprzod Kaſztelanem Elblaſkim 1547, daley Woiewoda Pomorſkim 1551, nakoniec Chełmińſkim 1556, *iako świadczy Poſſelii Hiſtoria.* Był to Pan tych tam czaſow złych, przy wierze katolickiey nieod-

miennie

miennie ftateczny, y o nię gorliwie wfzędzie zaftawiaiacy fię; dla tego po ześciu Zygmunta Augufta, podczas interregnum, folenną z innemi prawowiernemi Panami Polfkiemi proteftacyą podpifał przeciwko dyffydentom, y z Pawłem Działyńfkim Kafztelanem Dobrzyńfkim iakom czytał *u Damalew. in Archiep, Gnefn.* W roku 1574, na wiazd Henryka Krola do Krakowa, Niemiecka iazdę pięknie przyftroiona przyprowadził, *Gvagnin. Compend. hift. Biel: fol. 706.* W roku 1577 do Gdańfzczan, oblężeniem od Krola Stefana przyciśnionych, o traktaty profzacych, zeftany z innemi kommiffarzami, luboć na tenczas ten traktat nie dofzedł. *Biel. fol.* 747; z Hozyufzem Kardynałem w ściftey przyiaźni żyiac, fiła na dobro tey Oyczyzny, y wiary w Prufiech pracował. Aże fię *u Paproc. o herb. fol.* 473 tak podpifał, Jan z Działynia na Bratyanie Woiewoda Chełmińfki, Starofta Lipnicki, ztad fię domyślam, że mu Bratyan, y iego potomkom *in perpetuum feudum* był pufzczony, ile że y *Łukafz Gornicki Starofta Tykocińfki. w hiftoryi od fiebie napifaney twierdzi,* że od Zygmunta Augufta, Brodnica temu Domowi wiecznemi czafy pozwolona była: y *Poffelius powiada* ze z Wilkanowfką herbu Lis, tego Jana Woiewody Chełmińfkiego małżonka, wefzły przez małżeńftwo, Bratyan y Nowemiafto, ktore to niegdy dobra Kazimierz III Krol Polfki, Wilkanowfkiemu dziedzicznym prawem puścił. Prawdać, że *Gniazdo Paprockiego*, Karnifka mu za małżonkę przypifuie: á drudzy Sokołowfką, atoli *Geneal. tego Domu* Sokołowfka chce mieć żona brata iego Michała, o czym niżey, temu zaś z Wilkanowfkii cztery corki przyznaie, to ieft iednę Gulczewfka, drugą Katarzynę Hugona Dabrowfkiego, Starofty Radzyńfkiego Woiewodzica Chełmińfkiego małżonkę: trzecia Kofobudzka Kafztelanowa Ciechanowfka, czwarta Pannę. *Mf. Konopat.* powiada, że drugi brat Hugona Jan Dabrowfki, poiał także Działyńfka, niewiem czy nie tę. Synow zaś trzech, Sylweftra albo Laffotę, Mikołaia, y Stanifława. Z tych Laffota miał za foba Dębowfka, z ktorey zpłodził dwie corki, iednę wydał za Brzefkiego, druga za Bakowfkiego Piotra, y fynow dwoch, Piotra y Mikołaia. Mikołay był Podkomorzym Dobrzyńfkim, ktoremu Grzymułtowfka, corkę iednę powiła, wydana za Sułowfkiego Woiewodzica Rawfkiego. Piotr zaś był Kafztelanem Dobrzyńfkim, żona iego pierwfza Czerfka, druga Jadwiga Mycielfka, pozoftała wdowa po Radoiewfkim, fynow iego było czterech, Woyciech Kanonik Warmińfki, 1668. Jan, Kazimierz, od ktorego był fyn Piotr: y czwarty z Mycielfkii zpłodzony Władyfław, ten z Trampczyńfkii zoftawił fyna Jana (ktorego z Kłobuchowfkii, zoftaie potomftwo,) y corek dwie, Annę Słuckiemu, Tereffę Laffockiemu zaslubione.

Mikołay Woiewoda Chełmińfki, fyn Jana Woiewody Chełmińfkiego, ktore krzefło wział zaraz po śmierci Oycowfkiey, 1585 *Hiftor. Polon: Pruthen.* y trzymał aż do roku 1602, w ktorym, to życie śmiertelne zakończył: iako fię mowiło w pierwfzym tomie, Ten to zdami fię Działyńfki Woiewoda Chełmińfki, y Starofta Bratyańfki, za czafow Zygmunta III Krola, w Woiewodztwie Chełmińfkim, wyftawił zamek Gzyn nazwany, oczym taż *Hiftoria Poffelii fol. 284.* Złaczył fię był dożywotnie z Dulfka Podfkarbianka koronna herbu Przegonia, z ktorey według *Mf. Konopatf. y drugiego Mf. o Famil. Prufkich,* fyn iego ten co naftępuie.

Paweł Woiewoda Pomorfki, Starofta Skarfzewfki, Bratyańfki, Jafienjecki, Podfkarbi Ziem Prufkich, Fundator OO Reformatow w Łakach, pod tytułem Wniebowźięcia Matki Bofkiey 1624: był y Kowalfkim Starofta w roku 1632, iako fię podpifał na elekcya Władyfława IV, młodfze lata, iuż w Oyczy-

w Oyczyftych, iuż w cudzoziemfkich fzkołach przepolerowawfzy, na dworze Zygmunta III, czas nieiaki zabawił, pofłował potym na rożne feymy iako 1620 y 1629. Gdy fię Olman Car Turecki, z całą Oryentalną potencyą na zgubę Polfki wyprawił, iego między innemi Kommiffarzami, Oyczyzna przydała Chodkiewiczowi, pamiętnemu Hetmanowi, dokad w pięknym y licznym kompucie ludzi woiennych ftawił fię, iako pifze *Sobiefki Comment. lib.* 1 *fol. 42. Petricius 1621, y Margonius.* Szwedom potym, gdy do Prus wpadli, pierwfzy fię z bracia fwoia zaftawił; á potym Kommiffarzem do traktatow 1635 z feymu naznaczony, pokoy z niemi utwierdził. Pobożność fzczegulna w całym fię zyciu iego wydawała, z ktorey ciało fwoie iuż poftami, iuż na gołey ziemi leżeniem, iuż włofiennica y dyfcyplinami trapił, dalekie peregrynacye piefzo, do rożnych mieyfc świętych odprawował: co Sobota do kommunii y fpowiedzi w Łakach, w kościele od fiebie fundowanym przyftępował: na trzy dni przed Wielkanoca, w komorce fię zakonney zamykał. Gorliwy przeciwko Dyffydentom, za katolikami. Do Nayś. Matki w Sierpfku cudowney dwie wielkie tablice frebrne zaftał. *Paproc. Łafk. fol. 60.* Na kościoły infze, y ubogich fzczodrobliwy, właśnie ten Pan *Fortunam inter dubia, virtutem inter certa numerabat, iako mowi Tacitus,* w tych go pobożnych uczynkach śmierć w Bratyanie zaftała 1643: z Jadwigi czy Maryanny Czarnkowfkiy Woiewodzanki Łęczyckiey, zpłodził dwie corki, z ktorych iedna Katarzyna, doftała fię w małżeńftwo Francifzkowi Offolińfkiemu Staroście Brodnickiemu y Bydgofkiemu, druga Jadwiga Kretkowfkiemu Kafztelanowi Chełmińfkiemu, tyleż fynow, to ieft: Jan umarł fterilis. Adam ftarfzy fyn Starofta Bratyańfki, wielkiego ferca kawaler, z Weiherem w Malborfkim zamku zoftaiac, gdy inni Szwedom go chcieli poddać, długo fię tak fzkodliwym zamyflom opierał, ile że iefzcze tak ciężfkiey nawały od nieprzyiaciela nie widział; atoli oni kryiomo od niego, z Szwedami fię umowiwfzy, Zamku Szwedom uftapili, Adam poniewolnie mufiał y z niemi wynifść: przecięż nad umowione pakta, gdy fię on do Krola Kazimierza przebierał, Szwedzi go nafzli, rozegnawfzy ludzi iego, wfzyftko zabrali, ledwo życie falwował Działyńfki, atoli potym pod Cudnowem, w owey zwycięzkiey z Szeremetem y Mofkwie batalii, gdy tymże męftwem naciera, poległ na placu. *Zieleniew: Potrzeba z Szeremetem. Konftytucya 1662 fol. 27, chwalac* iego miłość ku Oyczyźnie y odwagę, kiedy fwoim własnym kofztem, choragiew Ufarfka wyftawiwfzy, z nia fię aż do krwawey śmierci potykał; dla zaftug iego, Katarzynie Kobierzyckiy pozoftałey małżonce iego, Staroftwo Bratyańfkie do iey zgonu, potomftwu zaś, po iey śmierci, na lat dwanaście pozwoliła, y 1690 *fol. 9* mowi o nim Konftytucya; corka iego, z tey-że, doftała fię w małżeńftwo Alexandrowi Czapfkiemu Podkomorzemu Malborfkiemu, fynowie zaś Stanifław ftarfzy Starofta Bratyańfki, w młodym wieku zfzedł z tego świata: drugi Tomafz.

Tomafz Woiewoda Chełmińfki, Podfkarbi Ziem Prufkich, Adminiftrator Ekonomii Malborfkiey, Starofta Bratyańfki, Łąkorfki, Kowalewfki, á przedtym Krayczy Koronny. W fzkołach tylko po Syntaxim w Bransberdze, młodfze lata polerował, atoli potym pilna applikacya, ile przy naturalnym wielkim obrocie, czytaiac Xięgi, tyle poftapił, że mu y Statyfty y Mowcy przedniego, wfzyfcy honor dawali. Jakoż Marfzałkiem Izby Pofelfkiey 1690 obrany, tyle przemyślna induftrya y zabiegiem fwoim wyrobił, że po dwoch zerwanych feymach, ten do pożadanego dofzedł końca, na tymże zaraz Seymie, przez refpekt Oyca y iego famego, czterdzieści tyfięcy z fkarbu

z ſkarbu Koronnego wyliczyć mu Rzeczpoſpolita kazała. *Conſtit. fol. 9.* W
Trybunale Koronnym, dwa razy Marſzałkiem prezydował, raz po
śmierci Urbańſkiego 1692, drugi raz 1712. Na Collegium naſze Grudziadzkie
dobroczynny, ktoremu ſzkatułą ſwoia do fabryki dopomogł. W dobrach
zaś ktore trzymał, wiele koſztownych y modnych ſtruktur wyſtawił. Do
Cara Moſkiewſkiego od Auguſta II Krola poſłem wyſłany, wſzyſtko dowci-
pem ſwoim ułacnił, z niemałą imienia ſwego u tego Monarchy eſtymacya.
Smiertelne to życie zakończył, w roku 1714 nieſpodziana apoplexya ruſzo-
ny. Złaczył ſię był dożywotnie, z Tereſſa Bielińſka herbu Junoſza Woie-
wodzanka Malborſką, więcey z nia iednak potomſtwa niebyło, tylko corka
Anna; zmowiona w dożywotnią przyiaźń, z Michałem Zamoyſkim Łow-
czym Koronnym, á potym Woiewoda Smoleńſkim.

Staniſław Woiewoda Chełmińſki, ſyn drugi Jana Woiewody Cheł-
mińſkiego, a przedtym naprzod Kaſztelan Elblaſki od roku 1588, z tym ty-
tułem, w roku 1609 do Szwecyi w legacyi wyſłany, żeby był Szwedow na-
kłonił, do poddania ſię Zygmuntowi III Krolowi Polſkiemu, iako dziedzi-
cznemu Panu ſwemu, wſpomina to iego poſelſtwo, *Auctor confutationis accuſa-
tionum Stokolmienſium*, poſtapił potym na Woiewodztwo Malborſkie 1611, nie
na Pomorſkie, iako mi drukarz w pierwſzym tomie pomylił *fol, 243*, z tego
zaś na Chełmińſkie 1615: był oraz y Staroſta Tołkmickim. Kommiſſarzem
do Prus Xiażęcych 1612 ziachawſzy z drugiemi, nowa przyſięga, według
świeżo umowionych paktow, z Janem Zygmuntem Elektorem Brandebur-
ſkim koronie ich Polſkiey obowiazał, Xięſtwo to w poſſeſſya oddał. Przy-
ſięgi 1578 y inſzych lat, ktoremi bez konſenſu Polſkiey Rzeczypoſpolitey,
to ſobie Xięſtwo Margrabiowie przyciſneli, pokaſſował; mieyſce na kościoł
katolicki, ktory koſztem Kurfiſtrza ſtanać był powinien, naznaczył; y pro-
wenta dla niego wydzielił; Kalendarz nowy od Grzegorza Papieża reformo-
wany, po tym Xięſtwie ogłoſić, y przyiać rozkazał; żeby do Magiſtratow y
inſzych w tym Xięſtwie urzędow, przypuſzczony nie był, tylko katolik, al-
bo przynamniey *Auguſtanæ Confeſſionis*, obwarował. Wolna wſzyſtkim appel-
lacya od ſadow Xiażęcych do Krola Polſkiego zoſtawił: y wiele inſzych po-
żytecznych Oyczyźnie y Wierze Swiętey, rzeczy uſtanowił, co ſię pokazuie
z *Receſſu tey Kommiſſyi*, od Krola Zygmunta III potwierdzoney, *wydrukowa-
nego w Krakowie in fol.* 1614, *Typis Piotrkowczyka*, Z ſzedł z tego świata *1618*.
Zona iego Plemięcka, corkę mu powiła Elżbietę Karnkowſka, umarła 1620
Grazny Łzy nagrobne, y ſynow czterech Jana, Michała, Staniſława y Miko-
łaia. Z tych nayſtarſzy.

Jan Woiewoda Chełmińſki, Kowalſki, Pucki, Pokrzywińſki, Staroſta,
Religii katolickiey, dobra poſpolitego, praw y ſwobod Prowincyi Pruſkiey,
gorliwy zelant, na Moſkiewſkiey, Tureckiey, Pruſkiey expedycyach, krwi y
fortuny dla Oyczyzny nie żałował: poſłuiac na walne ſeymy, rożne dzielno-
ści iego funkcye, Rzeczpoſpolita powierzała, iako podczas woyny Tureckiey
pod Chocimem 1620, *ad conſilia bellica*, na Trybunał Radomſki 1627, 1629, 1633,
y 1637, do umowienia ceł pomorſkich 1638. Staroſtwo Rogozinſkie puścił
mu był przez arendę Zygmut III na lat dwanaście, żeby był ten Jan zpu-
ſtoſzała tam Ekonomia reſtaurował, co y uczynił *Conſtit. 1633 fol. 50.* Rozſtał
ſię z światem w Pokrzywnie 1648: w Grudziadzu z marmurowym nadgrob-
kiem pochowany. Fundował Collegium naſze Grudziadzkie, ktorego po-
czatki z takiey okazyi zakładać poczał. Pewnego czaſu, przez ſen zdało
mu ſię, iakby go na ſąd Boſki ſtawiono, tam gdy go przed Sędzia Bogiem
piekielni

piekielni inſtygatorowie obwiniać poczeli, S. Ignacy Fundator Zakonu So-
cietatis JESU, do nog Sędziemu BOGU upadł, proſzac o dylatę oſtatniey
ſentencyi, y przydał. Ten prawi, ſynow moich fundatorem będzie: porwał
ſię Jan, y gdy z ſoba to wſzyſtko roztrzaſać poczał, koło tey ſtruktury za-
raz ſię krzatać poczał. Onże, czy też żona iego Kuczborſka Kaſztelanka
Sierpſka, Panny Zakonne w Grudziądzu pod reguła S. Benedykta z Cheł-
ma zprowadzone fundowała: nie maiac albowiem żadnego potomſtwa, BO-
GA dziedzicem ſwey fortuny uczynili. *Mſ. o Familiach Pruſkich* piſze, że Jan
Staroſta Pokrzywińſki y Rogozińſki, miał za ſoba Juſtynę Knutownę, po-
zoſtała wdowę po Mortęſkim.

Michał Biſkup Kamieniecki, Suffragan Warmińſki, Opat Mogilſki,
drugi ſyn Staniſława Woiewody Chełmińſkiego: był wprzod Kanonikiem
Krakowſkim y Warmińſkim, potym za Jana Albrychta Xiażęcia, Biſkupem
Warminſkim od Stolicy Apoſtolſkiey, ieſzcze w niedoroſłym wieku ogło-
ſzonego, ten Michał Erazm Adminiſtratorem Biſkupſtwa Warminſkiego, Bi-
ſkupem Hipponeńſkim był deklarowany. W Rzymie ſłuchaiac Teologii
1611, gdy nowina przyſzła, o wziętym od naſzych ſzturmem Smoleńſku, ko-
ſztem wielkim y nakładem, na chwałę imienia Polſkiego, ognie tryumfalne
w oczach całego Rzymu wyſtawił, ktore opiſal *Ramirus.* Fundacya iego
ſzczyci ſię kościoł naſz w Brunsberdze, ktora wino do Ołtarza Pańſkiego,
temu mieyſcu prowidował. *Ara gratitudinis.* Do Swiętey Lipki, kielich ſre-
brny ofiarował *Clag. Lind. Maria: l. 3. c.* 12. Kommiſſarzem zeſłany od Arcybi-
ſkupa Gnieźnieńſkiego, do wprowadzenia naſzych Oycow do miaſta Gdań-
ſkiego y kościoła Panien Brygitanek, od Magiſtratu tamecznego zdyzgu-
ſtowany wyiachał: z tey iednak, ktora miał żarliwości o cześć Boſka, miło
mu to było, by też nayciężſzy ſtos dla Boga ponoſić.

Staniſław Kaſztelan Chełmińſki, Staroſta Tołkmicki, trzeci ſyn Staniſła-
wa Woiewody Chełmińſkiego, umarł 1643. był naprzod Podkomorzym Mal-
borſkim, potym wział Kaſztelania Gdańſka, daley Elblaſka, nakoniec Cheł-
mińſka. *Mſ. de Famil. Pruſſ: Hiſtor, Poſſelii fol. 633 y 631*, corka iego z Zalinſkii
Helena Pudłowſka. Mikołay Staroſta Pokrzywinſki, czwarty ſyn Staniſła-
wa Woiewody Chełmińſkiego, człowiek godny y Rzeczypoſpolitey dobrze
zaſłużony co znać z *Konſtytucyi* 1635 *y 1638*, o żadne wyżſze urzędy nie zabiegał,
w Oſieczku życia tego dokonał, miał za ſoba Łodzińſka, z Knutowny uro-
dzona, z tey była Juſtyna, czy Katarzyna Kołudzka Podkomorzyna Ino-
wrocławſka, Katarzyna, Elżbieta, y Cecylia zakonnice w Grudziadzu. Sy-
now zaś trzech, Michała Woiewodę Chełmińſkiego, Staniſława Woiewodę
Malborſkiego, Jana Dominika Kaſztelana Chełmińſkiego. O Zuzannie Dzia-
łyńſkiy świadczy *Nieſſpork. fol. 160*, że w pierſi między żebra nożem aż do
trzonka utopionym przebita, ofiarowana do Nayś. Matki Częſtochowſkiey,
zdrowa zoſtała. Z ſynow tego Mikołaia. Pierwſzy.

Staniſław Woiewoda Malborſki, Staroſta Kiſzborſki y Tołkmicki, z te-
mi tytułami podpiſał *diploma electionis* Jana III Krola Polſkiego 1674. y w moni-
mentach naſzey Rezydencyi Malborſkiey, czytałem że kwitnał 1661 y 1672,
dokonał życia tego 1677, iako ſię pokazuie z tych ſuffragia, ktore po całey
Prowincyi naſzey, ſa nakazane za iego duſzę; iako znacznego Dobrodzieia.
Na Tołkmickim Staroſtwie 1676 Rzeczpoſpolita ośmnaście tyſięcy przyznała
temu Staniſławowi, y ſukceſſorom iego, pokiby im wyliczone nie były,
przez *Konſtytucya fol. 50*, miał za ſoba Maryannę z Tomic Iwińſka, pozoſtała
wdowę po Grudzinſkim Kaſztelanie Nakielſkim, iako świadczy *Kazanie*

Anioła

Anioła od S. Tereſſy Karmelity, y Genealogia tego Domu, z ktorey ſynow dwoch
zoſtało. Pierwſzy Jan Kaſztelan Elblaſki Staroſta Tołkmicki, z ſeymu 1678
delegowany, do uznania pretenſyi Xiążęcia Kurlandzkiego, y do granic między
Kurlandya, Inflantami Polſkiemi, y Szwedzkiemi *Conſtit. fol. 8 & 43*, umarł
koło roku 1694, z Bakowſkii herbu Ryś Woiewodzanki Pomorſkiey,
zpłodziwſzy trzech ſynow. Jana Ignacego Woiewodę Pomorſkiego Staroſtę
Tołkmickiego, poſtował na ſeym 1699, z ſeymu zaś 1703 Kommiſſarzem
był naznaczony do rewizyi ſkarbu Koronnego. *Conſtit. fol. 13*, umarł 1724, miał
za ſoba *1mo voto* Drzewicką Woiewodżankę Lubelſką, z ktorey corkę Tereſſę,
wydał za Franciſzka Szembeka Podkomorzyca Krakowſkiego Staroſtę
Tołkmickiego, *2do voto* Łacką pozoſtała wdowę po Szczawińſkim, atoli znią
żył bezpotomnie: bracia iego dway, Jozef y Kaſper bezżenni. Drugi ſyn
Staniſława Woiewody Malborſkiego, Michał naprzod Chorąży Pomorſki,
potym Kaſztelan Bydgoſki, y w roku 1706 Marſzałek Trybunału Koronnego,
nakoniec Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki, wſpominaia go *Konſtytucye 1690*,
Kommiſſarzem na uſpokoienie pretenſyi Rzeczypoſpolitey do Kurfiſtrza
Brandeburſkiego *Conſtit. fol. 17*; do druku wydał, *Szala albo ogłos konwokuiacy
Oyczyzny ſynow do iednosci, w Argentynie czyli raczey w Toruniu* 1713 *in 4to*, złaczył
ſię był dożywotnie naprzod z Szamowſka, z ktorey zpłodził dwie corki,
Ewę Radoſzewſką, y Eleonorę Lataiſka; drugim zwiazkiem z Ludowiką
Niegolewſka Chorażanka Wſchowſką, z ktorey zoſtał ſię ſyn Jakub, y corka
Kazimira.

Michał Woiewoda Chełmińſki, brat Staniſława Woiewody Malborſkiego;
naprzod Miecznik Ziem Pruſkich potym Kaſztelan Gdańſki, daley
Chełmińſki, z tad poſtapił Woiewoda Chełmińſkim Staroſta Kowalewſkim
y Kiſzewſkim: drukarz iednak w tomie pierwſzym przydał mi omyłka, *umarł
1681 fol. 242.* Młodſze lata iuż w ſzkołach tak Oyczyſtych iako y cudzoziemſkich,
iuż w obozie przeciwko Guſtawowi Krolowi Szwedzkiemu odważnie
ſtawaiąc, przepędził; dalſze rożnym intereſſom Oyczyzny poświęcił,
z ſeymu Kommiſſarzem naznaczony do odebrania od Heretykow kościoła
S. Jakuba, Pannom go Benedyktynkom w Toruniu oddał. *Conſtit. 1667 fol. 39.
Otrebus Vox clamantis*; przenioſł ſie na wieczność 1687. Helena Wężykowna,
dwoch mu ſynow powiła, z tych ieden Staniſław Staroſta Kiſzowſki, deputatem
bywał na Trybunał Koronny, 1688 y 1694, poſłem na ſeymy, Kommiſſarzem
naznaczony, do uſpokoienia pretenſyi Rzeczypoſpolitey, do Kurfiſtrza
Brandeburſkiego. *Conſtit. 1690 fol. 17*, w Kiſzborku Oycom Reformatom
kościoł wyſtawił, miał za ſoba Heindenſzteinownę, z niey były dwie corki,
iedna z nich żyła z Kczewſkim Podkomorzym Malborſkim, druga z Staroſta
Borzechowſkim. Drugi Karol Staroſta Łakorſki, młodo, wieku ſwego
21 w roku 1690, wſzyſtkie nadzieie o ſobie z światem pożegnał, dobrze ſię iednak
przymiliwſzy BOGU, kiedy kościoły Lipnicki, Łakorſki, Parencowſki
częścia reſtaurował, częścia w ozdobny apparat przyſtroił. *I. Columna
Kazanie Strzała.*

Jan Dominik Kaſztelan Chełmińſki, Staroſta Pokrzywińſki, trzeci brat
Staniſława Woiewody Malborſkiego, y Michała Woiewody Chełmińſkiego
Uſarſka choragiew własnym koſztem wyſtawiwſzy, gdy ſię z nia do obozu
Krola Jana Kazimierza przebiera, obſkoczony od Szwedzkiego daleko liczniejſzego
woyſka, w niewolą był wzięty. *Trebnic. y Tulden. Collegio* Grudziądzkiemu
we dwudzieſtu y piaciu tyſiacach dobra Swierczyn y Szymkow
rezygnował 1678, á naſtępuiacego roku dług śmiertelności wypłacił; ſynowie
zaś

zaś iego, trzydzieści tyſięcy na Swierczynie temuż Collegio zeznali 1699, z
Maryanny Grudzińſkii, (ktora w wielkiey światobliwości życia tego dokonała
1682, w Poznańſkim kościele naſzym pochowana) liczne potomſtwo odebrał,
ſześć corek, z tych Elżbieta Xienia rzadziła w Grudziądzu, klaſztor
Panieńſki. Urſzula Miſtrzynia tamże. Trzecia Zofia tamże Zakonnica prędko
umarla. Czwarta za Baranowſkim herbu Jaſtrzębiec. Piata Katarzyna
pierwſzym zwiazkiem za Goſtyńſkim, ale z nim niepłodna, drugim za Kołudzkim
na Kuiawach. Szoſta Panna, tylez ſynow: z tych Staniſław y Mikołay
w Zakonie naſzym, BOGU ſię zaślubili: pierwſzy w Rawie Kaznodzieyſka
funkcya, ludzi do BOGA ciagnać, ſam ſię do niego w młodym
ieſzcze wieku pokwapił 1685: Drugi Rektorem Grudziadzkim y Gdańſkim
rzadzac, Oycem miłości zaſłużył bydź nazwany, dokonał we Gdańſku 1710.
Trzeci Kaſper ten młodo umarł. Czwarty Michał. Piaty Zygmunt. Szoſty
Paweł Kaſztelan Bydgoſki, przybrał był ſobie w dożywotnia przyiaźń,
Dabſka, ſioſtrę tey, co była za Kadzidłowſkim, atoli znia żadnego nie zoſtawił
potomſtwa.

Raphał Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki, ſyn Mikołaia Woiewody Pomorſkiego,
Brodnicki y Kowalewſki Staroſta, z temi tytułami, podpiſał liſt Zygmunta
Auguſta Krola 1565 *u Lipſkiego decad: quæſt. publ. qu. 3.* Złaczył ſie
był dożywotnie, z Katarzyna Hrabianka z Gorki, Jedrzeia Kaſztelana Poznańſkiego
corka, ſioſtra rodzona dwoch Woiewodow Poznańſkich, z ktorey
zoſtał ſię ſyn tylko ieden, iako opowiada nadgrobek tey Katarzyny,
Unica progenies, ex me relictus alumnus, in quo Działyniæ eſt ſpes generoſa domûs;
był to Łukaſz Podczaſzy Koronny, maż do woyny urodzony, pod wſzyſtkie
za Stefana Batorego expedycye Moſkiewſkie, w pięknym zawſze poczcie ludzi
rycerſkich, do potrzeby ſtawał, *iako piſze Papr: Mſ. Konopatſ: y Heindens.
de bello Moſchov. lib. 3*, Hetman Zamoyſki 1580, nad pierwſzym go ſwoim pułkiem
przełożył, gdy pod Wielkieluki przyciagnał, tam gdy ſię ſerdecznie
popiſał Łukaſz, znowu do expugnacyi Zawołocia, ſiła męſtwem ſwoim dopomogł,
kiedy paſy wſzyſtkie zaległ, żeby miaſto zciśnione od naſzych, znikad
ſukkurſu niemiało: atoli w krotce potym, to ieſt 1582, śmierć go Oyczyźnie
wydarła: poiał był w prawdzie Zofia Zamoyſka herbu Jelita, Kaſztelankę
Chełmſką, rodzona ſioſtrę Jana Zamoyſkiego Kanclerza y Hetmana,
atoli niepłodne to małżeńſtwo było. Zona iego żyła aż do roku 1605, y
Brodnicę dożywotnim prawem trzymała, iako namienia *Piaſecki w tym roku.*
Michał Podkomorzy Chełmińſki, Staroſta Dobrzyńſki, ſyn także Mikołaia
Woiewody Pomorſkiego, brat Rafała Kaſztelana Brzeſkiego, maż wielkiey ſławy
y pamięci godny, ktory morzem y ziemia wiele świata obiachał; Kommiſſarzem
go do Inflant, wſpomina *Varſavic. in Vitis* koło roku 1570, według
Genealog: miał za ſoba Sokołowſka, ſyn iego Felix, ten chcac Oyca w tym
doścignać, aby mogł tak wiele świata zwiedzić, będac młodzieńcem uczonym,
wyiachawſzy na peregrynacya do Ziemi Swiętey, w Turczech w
Adryanopolu, na drogę wieczności poſzedł. Sioſtry Felixa, ile że on tylko
iedynakiem był, w rożne domy maiętności rozniosły, *Mſ. Konopatſ.* to ieſt
iedna wydana za Mortęſkiego, Woiewodę Pomorſkiego, druga za Iwińſkiego
Jana, trzecia za Cikowſkiego Podkomorzego Krakowſkiego *Geneal: tego
Domu.*

Paweł Kaſztelan Dobrzyńſki, Staroſta Radzyńſki, ſyn także Mikołaia
Woiewody Pomorſkiego, brat Raphała y Michała, był w przod Kaſztelanem
Słońſkim, z ktorym tytułem Kommiſſarzem go deſtynowała Rzeczpo-

ſpolita

ſpolita, do luſtracyi dobr Krolewſkich w Małeypolſzcze 1564, *Conſtit. fol. 40.* Kaſztelania Dobrzyńſka trzymał 1573, iako ſię podpiſał na proteſtacyi przeciwko Dyſſydentom *u Damalewicza in Archiep: Gneſn.* deputat do kwarty Rawſkiey *Conſtit. 1570 fol. 205*; z Kryſtyny Koſtczanki Woiewodzanki Chełmińſkiey, zpłodził trzy corki, ſtarſza wydana za Mniſcha Staroſtę Łukowſkiego, młodſza za Zebrzydowſkiego Podczaſzego Krakowſkiego, trzecia Panna umarła: ſynow zaś trzech było, Staniſław ſterilis, Łukaſz peregrynuiac w cudzych kraiach umarł. Michał Woiewoda Kuiawſki, y Paweł Staroſta Radzyńſki, *o ktorym Paweł Piaſecki w kronice ſwoiey fol. 179 tak piſze. Legatus Poloniæ à Rege ad Hollandos, fuit Paulus Działyńſki anno 1597, generis nobilitate, ingenio, ac habitu corporis præſtans, & expedita (nullo fructu) apud Hollandos legatione, aliam apud Reginam Angliæ Eliſabetham tractaturus, rectà inde Londinum perrexit, ubi data dicendi copiâ, & exhibitis fidei literis, immunitatem Polonis mercatoribus in Anglia, à priſcis regibus Angliæ conceſſam diminui, eos inſvetis oneribus gravari, ac alios cum ſuis mercibus in Hiſpaniam commeantes intercipi & retineri, oratione latina querebatur. Juri naturæ & Gentium, adverſari eum morem, & ablata reſtitui, liberamq; navigationem in Occidentem permitti expoſtulans. Ad cuius ſermonem liberiorem Regina offenſior, reſpondit; ſe querelam audiſſe, cum legationem exſpectaverit, ac planè fæminea dicacitate, omnia dicta legati, ſingulatim iteravit, redarguitq;; commota maximè illo, quod iura gentium violata fuiſſe dixerat. Sed Legatus, ut erat magnanimus & cautus, nihil commotus inhumaniori reſponſo, ſuæ legationis capita, in ſcripto, ſi verba offendunt (inquit] ſe daturum replicavit, dummodo reſponſa quoq; in ſcripto redderentur. Poſtea autem, negotio cum conſiliariis Reginæ collato, Angli non Polonos mercatores, malè acceptos fuiſſe, quibus liberam vult eſſe Regina in Anglia negotiationem, ſed quoſdam Anſiaticarum civitatum ſocios mulctatos, eò quod in plurimis, contra privilegia, ab Edvardo Rege ipſis data, deliquiſſe fuiſſent deprehenſi. Et neq; Polonis in Hiſpaniam, navigationem poſſe concedi, ſi eò conducant annonam, vel bellico apparatui neceſſaria, quibus hoſtis Angliæ adiuvetur, cum hoc cautum ſit in eorum pactis expreſsè, ne ad hoſtes regni iſtius iuvandos commeare debeant. Demum verò, conſcriptis quoad mercatores genuinos Polonos, Anſiaticis non coniunctos, ex voto pactis ac privilegiis, legatus ille honorificè & liberaliter habitus, fuit dimiſſus.* Paweł ten Staroſta umarł, bezżennie żyiac. *Beierlink y Buleng. fol. 10* wſpominaią tę legacyą, ale y przyczynę iey daleko inſzą chcą mieć, y ſkutek.

Michał Woiewoda Brzeſki Kuiawſki, ſyn ſtarſzy Pawła Kaſztelana Dobrzyńſkiego, Staroſta Gniewſki, Bobrownicki, Nieſzawſki, poſłuiac na ſeym 1589, tranſakcya Będzińſka podpiſał, dano mu potym w zaſługach Woiewodztwo Inowrocławſkie, nakoniec y Brzeſkie Kuiawſkie, z ktorym tytułem wſpominaia go *Konſtytucye 1613*, Kommiſſarzem do pogranicza od Slaſka *Conſtit. fol. 24. Hiſtoria Poſſelii fol. 458*, śmierć iego zkłada, na rok 1615, atoli iam *in Mſ. Caliſſ.* znalazł, że ieſzcze żył w roku 1618, w ktorym od Rozrażewſkich, kupił dobra Służow miaſteczko, y z innemi do niego wſiami należacemi, to ieſt Wola, Błota, Kiewo, Goſzczewo za ſześćdzieſiąt tyſięcy. Drugim związkiem małżeńſkim, miał za ſoba Reginę Einſenreichowne, ktora po iego śmierci, doſtała ſię Woyciechowi Staniſławowi Xiażęciu Radziwiłowi, Kanclerzowi Litewſkiemu *Hiſtor: Poſſel.* Pierwſzym zaś zwiazkiem, miał Cemiankę Woiewodzankę Pomorſka, z Radziwiłowny urodzona, ta mu ſiedmiu ſynow powiła. Z tych Jędrzey młodzianem umarł. Drugi Piotr w Zakonie Societatis JESU, młodo życie ſwoie zakończył. *X. Nadaſi in Annalib. Marianis fol. 314 num. 596*, iego oſobliwſzy ku Nayś: Matce affekt y nabożeńſtwo chwali. Trzeci Łukaſz Maxymilian, naprzod na dworze Ceſarza

Maty-

Matyaſza, potym Zygmunta III Krola Polſkiego, przyſtoynie y pobożnie żyiac, umarł bezżenny, w Działyniu pochowany. Czwarty Michał ten z Czarnkowſkii Woiewodzanki Kaliſkiey, według *Mſ. Załuſc. de Famil. Pruſſ.* zpłodził ſyna y corkę, corka Katarzyna, zakonnica w Chełmie zoſtała, ſyn zaś Piotr *według Genealogii tego Domu*, Woiewoda Chełmińſki, Staroſta Kowalewſki, miał za ſoba Chlewicką Annę, pozoſtała wdowę po Ferdynandzie Myſzkowſkim, co o nim wſpomina, *Geneal Myſzkow. y Łukaſz Paproc: Łaſki fol. 64*, ale Oyca iego Mikołaiem zowie, y Woiewodą Kaliſkim, w czym ſię myli: ale ani o Piotrze nigdzie nie czytam, żeby na krześle Chełmińſkim ſiedział; w roku 1629 z Podkomorzego Dobrzyńſkiego tytułem, deputowano go na Trybunał Radomſki, *Conſtit. fol. 12*, y z ſeymu 1637 *Conſtit. fol. 3*, y w roku 1648, ieſzcze z tym honorem podpiſał elekcya Jana Kazimierza. W roku 1659 iuż był Kaſztelanem Dobrzyńſkim, iako świadczy *hiſtoria Colleg: Bydgoſt.* ktorego roku z iego ręki y łaſki, kościołowi naſzemu Bydgoſkiemu oddany ieſt Krucyfix, wielkiemi cudami wſławiony, ktory niegdy w świętych był delicyach, u Zofii Tomickii świątobliwey Pani, *Annuæ Colleg: Bidgoſt.* z tymże tytułem podpiſał *Konſtytucye 1662 fol. 2.* Mikołay piąty ſyn Michała Woiewody Brzeſkiego Kuiawſkiego, Podkomorzy Dobrzyńſki Staroſta Kościańſki, z tym tytułem poſłuiac na ſeym 1618, deputowany był na Trybunał Radomſki *Conſtit. fol. 4*, żona iego Izabella Orzelſka Kaſztelanka Rogozińſka herbu Drya, z ktora w poſagu wziął Runowo, z niey miał trzy corki, Izabellę zaślubiona Zelſkiemu. Prudencya Zakonnicę w Bydgoſzczy: trzecia także zakonne ſobie życie obrała, y ſyna Staniſława, ten z Szczepańſkii Starościanki Grudziadzkiey, zoſtawił corkę, Maryannę, ta poſzła za Olſzewſkiego Podkomorzego Wieluńſkiego.

Kaſper Biſkup Chełmińſki, ſzoſty ſyn Michała Woiewody Brzeſkiego Kuiawſkiego, Okolſki o nim napiſał, że z Woiewody Chełmińſkiego, ſtan ſobie duchowny obrawſzy, na Biſkupſtwo Chełmińſkie wſtapił, zkad też y ia za świadectwem iego idac, położyłem go między Woiewodami Chełmińſkiemi, w tomie pierwſzym, ale tego żaden z inſzych autorow choć *ex profeſſo* o nim piſali, Okolſkiemu nie pomaga, dla tego trzeba to mieć za rzecz podeyrzana. Prawda, że ten Kaſper z ſzkoł wyſzedſzy, w ktorych y w Philozophii y Teologii znacznie poſtapił, w Rycerſkim ſtanie. czas nieiaki zabawił, na ſeym 1629 z Inowrocławſkiego Woiewodztwa poſłuiac, z niego deputatem był naznaczony na Trybunał Radomſki *Conſtit. fol. 12*, y gdy Szwedzi do Prus wtargneli, Chorągiew okryta na obronę Oyczyzny wyſtawił, z ktora na wielu mieyſcach mężnie ſobie poczynał: dopiero potym ſtan duchowny ſobie obrawſzy, gdy ſię do Rzymu wybrał, tam na kapłańſtwo poświęcony, pierwſza ofiarę BOGU, w naſzym tam kościele oddał: powrociwſzy do Oyczyzny wſzyſtek ſię wydał na pomnożenie czci Boſkiey, z tad kościoły w dobrach ſwoich iedne reparował, drugie zdobił, oſobliwie iednak kościoł naſz Bydgoſki z gruntu piękna ſtruktura wymurował. Wieś Płonkowko do fundacyi Bydgoſkiego Collegium przyłaczył 1638, á w roku 1640 krucyfix cudowny, ktory mu ſię doſtał po śmierci Zophii Tomickii (ta mu ſtan duchowny przyiąć radziła, y że miał bydź Biſkupem prorokowała) kościołowi tamecznemu naznaczył, kamienicę w rynku Bydgoſkim kupiona, na Collegium, naſzym darował. Y lubo przy dworze krolewſkim, ani u Biſkupow, o żadną prelaturę nie zachodził, przecięż ſame ſię do niego ciſneły, Dziekanią katedralna Kuiawſka uczczony. Chciał go Biſkup Kuiawſki, widzac w nim y wſpaniałość umyſłu, y żarliwość o chwałę Boſka,

y inne

y inne piękne przymioty, Coadjutorem na to Biſkupſtwo uczynić, y iuż konſens od Władyſława IV na to otrzymał, atoli Działyńſki, za tę łaſkę podziękował: przecięż Krol, iak tylko Chełmińſka Katedra wakowała, iemu ia z chęcia ofiarował. Na tey Paſterſkiey funkcyi złamawſzy niedowierny Toruńczanow upor, proceſſya ſolenną w dzień Bożego Ciała, publicznie po mieście poſtanowił, y żeby na potym żadney impetycyi od dyſſydentow nie miała, uſtawa koronna utwierdził: na ubogich ſzczodry; bywało to, ze ich y ſto czałem z miłoſierdzia odziewał, więceyby był ieſzcze dla Boga uczynił podagrą iednak y innemi przykrymi chorobami długo ztrapiony, na lepſze życie ſię przenioſł w Lubawie 1646, wieku ſwego 49. Umieraiąc á żałuiac tego, ze zawiſnym niektorym, iatrzacym mu ſerce do naſzych, dowierzał; mowił, *Narraverunt mihi iniqui fabulationes, ſed non ut lex tua*, fundował OO Reformatow w Pakości 1631, pod tytułem S. Bonawentury, pochowany w ſwoiey katedrze, gdzie ſobie grob ieſzcze żyiąc wyſtawił, *Woſdaſi Ethic. Sacerd: l. 4. Tolibowſki Ziemia Chełminſka, Hiſtor: Coll. Bidgoſt:* Paweł Staroſta Inowrocławſki y Nieſzawſki, ſiodmy ſyn Michała Woiewody Brzeſkiego Kuiawſkiego, umarł 1649, nadgrobek iego w Toruniu u S. Jana, z Izabelli Grudzińſkiy Woiewodzanki Kaliſkiey zpłodził *według Mſ, Załuſc. o Famil. Pruſ.* krō innego potomſtwa, o ktorym iednak nigdzie nie czytam, ſyna tego co idzie.

Zygmunt Woiewoda Kaliſki, Staroſta Inowrocławſki, á przedtym Woiewoda Brzeſki Kuiawſki, ſzczodrobliwość iego na Boga, pamiętna na Jaſney Gorze Częſtochowſkiey, dokad w roku 1675 dał wielka blachę ſrebrna, ktora ſię załuwa Obraz Cudowny Matki Boſkiey, z tym podpiſem. *Dzieciątko Częſtochowſkiey Matko Boſka Gory, iakoś zamożna Matka, tak w ſyny iak w cory, wſzyſtek moy Domek ciebie ſwa dziedziczka głoſi, niech go ſyn twoy, y z toba, w ſwey opiece noſi.* W Pakości nowa Kalwarya otworzył, kaplice według dymenſyi miaſta Jerozolimſkiego, y taiemnic męki Jezuſowey, wyſtawiwſzy. Na Oycow Reformatow hoynie łaſkaw, w ktorych kościele po śmierci 1686 złożony, z nadgrobkiem marmurowym, żona iego Katarzyna z Sielca Witoſławſka, ktora urodziła, Zofia Pogorzelſka Kaſztelanka Kaliſka, dwie mu corki na świat wydała, Izabellę w młodym wieku zmarła, y Helenę zaślubiona Zygmuntowi Donhoffowi Podſkarbiemu Nadwornemu Litewſkiemu, Podkomorzemu Wieluńſkiemu, (była to pierwſza iego żona, druga Brzoſtowſka, z ta żył ſterilis, z tamtey była corka Daniłowiczowa Starościna Parczewſka, patrz fol: 67.) ſynow zaś piaciu, Jędrzeia ten ¦młodo zniknał, Macieia ten bezżenny z ſzedł z tego świata, Jakuba ktory miał za ſobą Dabſka Maryannę Woiewodzankę Brzeſka Kuiawſka, ale znia żyiąc bezpotomnie, przenioſł ſię na lepſze życie 1730. Jana ktory z Eleonory Łoſiowny Woiewodzanki Malborſkiey zpłodził corkę Ewę. Pawła dziedzica na Kurniku, ten poiał Magdalenę Leſzczyńſka Woiewodzankę Podlaſka, ktora mu powiła trzech ſynow, Alexandra Kanonika Gnieźnieńſkiego, Proboſzcza Łowickiego, Zygmunta, ktorego z Tarłowny Starościanki Goſzczyńſkiey, iedynaczka corka Teofila zoſtała, Kurnickich włości dziedziczka, Jozefa ten ſobie zaślubił Maryannę Potulicką, z ktorey dwie corki Magdalena y Tereſſa, ſynow także dwoch Auguſtyn y Marcin, tych czaſow ieſzcze w ſzkołach.

**DZIANOTT* Piotr ſzlachcic Włoſki, do indygenatu w Niemczech iuż przedtym przypuſzczony, gdy w woyſku koronnym pod Uſarſka choragwia długo Oyczyźnie ſłużył, y dla niey tak fortuny, iako y zdrowia nie żałował, indygenat w Polſzcze otrzymał na ſeymie 1662 *Conſtit. fol. 36.* Staniſław Biſkup Feſſeńſki, Suffragan Kiiowſki, Kanonik y Proboſzcz S. Jana w Gnieznie, Archiprezbiter Malborſki, Officyał Generalny Pomorſki 1663. *DZIAT-*

**DZIATKOWSKI* piſzą ſię z Dziatkowic: Katarzyna z Dziatkowic, matka Hieronima Buzeńſkiego Podſkarbiego Koronnego, *Paproc: o herb: fol. 361,* żona Piotra Buzeńſkiego Sędziego Ziemſkiego Sieradzkiego, umarła 1526. Bogusław Dziatkowſki Smoleńſki Ziemianin, wſpominaia gō *Konſtytucye 1662 fol: 18,* z pochwała wiernosci iego ku Oyczyźnie, y męſtwa woiennego. Bazyli Piſarz Grodzki Grabowiecki w Bełzkim, 1674 podpiſał elekcya Jana III. N. Dziatkowſki miał za ſoba Soiecką corkę Staniſława, z tey było dwoch ſynow Seweryn y Broniſław krom innych.

**DZIBONI* w Czerſkiey Ziemi. N. Podſtoli Warſzawſki 1674. N. miał za ſoba Jarzyniankę.

**DZID herbu Gieyſz* na Zmudzi. Piotr Michał Dzid człowiek w prawie biegły, wiek ſwoy ſtrawił przy Kancellaryi W. X. Litewſkiego, podpiſał elekcyą Jana Kazimierza, umarł 1656, *Mſ. P. Koiał.* Jędrzey Dziedowicz w Wileńſkim 1632.

DZIDUSKI herbu Jelita, inni ich piſzą Dziaduſki. Staniſław Dziduſki Staroſta Konińſki, corka iego naprzod ſię w małżeńſtwie zwiazała, z Piotrem Barzim herbu Korczak Kaſztelanem Przemyſłkim, Staroſta Lwowſkim, potym z Raphałem Sieniawſkim Woiewodzicem Ruſkim. Jakub Biſkup Enneńſki, Suffragan y Kanonik Poznańſki Zakonu Minorum, mąż na ubogich miłoſierny, zſzedł z tego światá, 1568 iako opowiada nadgrobek iego w katedrze Poznańſkiey, wypiſany *od Biernackiego Specul. Minor. fol. 277.* Jan naprzod Biſkup Chełmſki, potym Przemyſłki; na Chełmſkiey prezyduiąc, kościoł w Tarnogorze, ktora przedtym Izbica zwano, wyſtawił, y pewnemi prowentami upoſażył, á potym we wſi Oſtrzycach Parochią znioſzſy, wſzyſtkie z tamtąd dochody, do Tarnogory przenioſł, y inkorporował. *Nakiel. Miechov. fol. 632:* na Przemyſłkiey, Orzechowſkiego Staniſława herbu Okſza Kanonika niegdy Przemyſłkiego, o to, że nad ſtan ſwoy w małżeńſtwo wkroczył, wyklał: o co ſiła nienawiści na ſiebie oburzył: przecięż ſam Orzechowſki, przyznaie mu to w piſmach ſwoich, że był pobożności wielkiey y nauki, umarł 1559 w ſwoiey katedrze pochowany. Jan Dziduſki, za czaſow Okolſk: miał za ſoba Begłowſką, podobno miał mowić Boglewſka: przydaie tenze, że w tym Domu znaydował ſię przywiley pierwſzemu Saryuſzowi dany.

DZIĘBAKOWSKI herbu Jaſtrzębiec w Mazoſzu.

**DZIECHCIEWSKI.* w Woiewodztwie Połockim Władyſław Dziechciewſki, podpiſał elekcya Jana III.

DZIECHTARSKI herbu Drya na Krainie. Dziechtarſki Mikołay deputowany z Krakowſkiego ziazdu 1586, konfederacya ſzlachty Małopolſkiey po śmierci Stefana Krola uczyniona, y ſam podpiſał, y do Xiag Grodzkich podał. *Conſtit. fol. 399.*

DZIECIĄTKOWSKI herbu Jelita w Sieradzkim Woiewodztwie.

**DZIĘCIOŁOWSKI herbu Ogończyk* w Sanockiey Ziemi. Cypryan Dzięciołowſki, miał za ſoba Bielecka.

DZIECZENSKI herbu Doliwa w Kaliſkim Woiewodztwie. Dziekczyńſki Jan Kanonik y Officyał Poznańſki umarł 1610, pochowany na Tumie *Starowol: in Mon.*

DZIEDOSZYCKI herbu Sas na Ruſi: w Monimentach Collegium Lwowſkiego czytam Jana Dziedoſzyckiego dziedzica na Siedliſkach w roku 1507, y w Xięgach Ziemſkich Lwowſkich 1522. Wacław 1570. *Paproc: w Panoſzy.* Barbara Dziedoſzycka Podſędkowna Lwowſka, pierwſzym zwiazkiem w małżeńſtwie żyła, z Staniſławem Boleſtraſzyckim Rotmiſtrzem krolewſkim, 2do z Piotrem Boratyńſkim Kaſztelanem Bełzkim. Dwie były potym rodzone ſio-

ſtry, z ktorych iedna, doſtała ſię w małżeńſtwo Tarnowſkiemu Kaſztelanowi Zarnowſkiemu, druga Alexandrowi Chodkiewiczowi Woiewodzie Trockiemu, z ktorey była corka Sieniawſka Chorażyna Koronna, obiedwie złożone po śmierci w kościele Lwowſkim Dominikańſkim, wiele dobrego ta Chodkiewiczowa świadczyła, tymże Oycom w Szkłowſkim Konwencie. Franciſzek Staroſta Zydaczowſki *Acta Leopol. 1593* Grzegorz Kaſztelan Lubaczowſki, pamiętny woiownik przeciwko Beglerbegowi, Nalewaykowi, Michałowi Woiewodzie, iako iego nadgrobek świadczy, miał za ſoba Annę Czuryłownę Stolnikownę Sanocką, z ktorey dwoch ſynow, Mikołay y Franciſzek *Geneal: Czuryłow:* y dwie corki Elżbieta z Sokołowa Dziedoſzycka Staniſława Korytka małżonka 1615. Anna Alexandra Gidzińſkiego, Franciſzek Kaſztelan naprzod Lwowſki, potym Woiewoda Podolſki, żona iego Zofia Jabłonowſka Miecznikowna Koronna, ſioſtra Staniſława Kaſztelana Krakowſkiego y Hetmana, zeſzła z tego świata 1695: z niey corka, w dożywotnie małżeńſkie kontrakty weſzła, z Gałeckim Franciſzkiem herbu Junoſza Woiewoda Poznańſkim; druga z Franciſzkiem Daniłowiczem Staroſtą Boreckim, trzecia z Hrabia Tarnowſkim, czwarta z Skarbkiem Kaſztelanem Halickim, piata z Miaſkowſkim, ſzoſta zakonnica. Syn zaś Jerzy Koniuſzy Koronny, Staroſta Zydaczewſki, poſłuiąc z Ziemi Lwowſkiey podpiſał konfederacya generalna. Od Auguſta II Krola Polſkiego, poſłem do Rzymu wyſłany, poſłuſzeńſtwo Stolicy Apoſtolſkiey imieniem iego oddał, miła była ta legacya Oycu Swiętemu, ile od tego Pana, ktory świeżo z katolickim ſię był kościołem poiednał, przetoż poſeł Dzieduſzycki, wdzięcznie traktowany, ciało S. Benedykta M. z ſoba do Polſki wywiozł. Ogrod w Cudzołowcach modna ſtruktura y wielkim nakładem wyſtawił; mąż iak dowcipu byſtrego, tak y niepoſpolitey umieiętności, poiał Maryannę Zamoyſka Podſkarbiankę Koronna, ale z nia żył bezpotomnie. Mikołay brat rodzony Woiewody Podolſkiego, Chorąży Podolſki, corka iego, Helena za Michałem Ulińſkim Stolnikiem Podolſkim, y ſyn Staniſław Chorąży Lwowſki, temu Joanna Uſtrzycka Kaſztelanka Sanocka, dwie corki powiła, Barbarę Zabina Woiewodzina Mińſka y Juſtynę pannę: tyleż ſynow, to ieſt, Franciſzka Chorążego Lwowſkiego, ktorego z Zofii Sokolnickii Chorażanki Zydaczowſkiey ſa dwie corki, z ktorych iedna Juſtyna. Drugiego Jana Podczaſzego Halickiego, ten poiął Roża Lipſką, z ktorey ſynowie Tadeuſz, Adam, y Dominik. N. miał za ſobą Barbarę Stadnicka, ale z nia *ſterilis*.

DZIEDZICKI herbu Dołęga w Płockim Woiewodztwie. N. Dziedzicki Komornik Krola Zygmunta III 1608. *Baranow.*

**DZIEDZIEL herbu Sas*, z ta iednak roznica, że z boku iednego poł mieſiąca, z drugiego gwiazdę kładą, á we ſrzodku ſtrzałę rozdarta na kſztałt Kościeſzy. *Mſ. X: Koiałow:* w Woiewodztwie Wileńſkim kwitną. Kryſztof Dziedziel, Adam zoſtawił ſynow Michała y Stefana. Inni w Woiewodztwie Nowogrodzkim oſiedli. Staniſław 1700 y Michał, ale za herb im niektorzy Białynia naznaczaią.

DZIEGANOWSKI herbu Kotwicz w Woiewodztwie Mazowieckim. O tych ani Paprocki ani Okolſki nie piſał.

DZIĘGIELOWSKI herbu Jaſtrzębiec w Woiewodztwie Mazowieckim. Jan Dzięgielowſki, *wydał do druku Konſtytucye Koronne od roku 1632 do 1643.*

DZIELECZYNSKI herbu Wczele w Wielkiey polſzcze.

**DZIELNICKI* Dzielnicki Hrehory, ktoremu Konſtytucya 1578 daie tytuł urodzony, kiedy mu cła pod Jurbokiem kazano wybierać. *Conſtit. fol, 348.*

DZIEMBOWSKI herbu Pomian w Kaliſkim Woiewodztwie. Balcera y Jana Dziembowſkich wſpomina *Konſtytucya 1662 fol. 33.* Maciey z żona ſwoia Grabińſka, wziąwſzy w poſagu Sitno, Sicińſki nazwany; od niego zoſtał ſię ſyn Jan, z ktorego ſynow ieden na Zmudzi oſiadł. Piotr brat Macieia, miał za ſoba Sicińſką, ten nabywſzy dobr Kęſowa, od nich Kęſowſkim piſać ſię począł. Jan trzeci ich brat, kupiwſzy od Szydłowieckich dobra Brzuchowo, Brzuchowſkim zawołany, miał za ſoba Barbarę Słupſką herbu Topor, ktora mu powiła ſyna Tomaſza, ten na Podolu oſiadł poiawſzy Zofią Skarbkownę Jana corkę, z ktorey dwoch ſynow zpłodził, Jana y Tomaſza. Kryſztof drugi ſyn Jana z Słupſkii, z Kamienieckii zoſtawił ſynow Jana y Kryſztofa: z drugiey zaś Jabłonowſkii, Jędrzeia, Samuela, y Woyciecha w Zakonie S. Franciſzka *de Obſervantia.* Barbara Kreśka Dziembowſka, była za Jakubem Gnińſkim.

**DZIENKOWSKI.* Roman Dzieńkowſki z Woiewodztwa Wileńſkiego, podpiſał elekcyą Jana Kazimierza Krola. Konſtancya Dziankowſka Staniſława Domaradzkiego małżonka.

**DZIERSKI* wſpominaia ich Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie 1622.

**DZIERSNICKI* w Kaliſkim Woiewodztwie. Woyciech Dzierſznicki, ktorego nadgrobek z Przemyſłkiego kościoła, wypiſał *Starowol. in Monum:* tam iego expedycye za Stefana y Zygmunta III Krolow, w Szwecyi, Inflanciech y Wołoſzech wielkim męſtwem podięte wſpominaia.

DZIERZANOWSKI herbu Gozdawa, z ta iednak rożnica, że na tarczy nie iedna, ale dwie ſą lilie, iedna podle drugiey, białe, iakom widział w Bydgoſzczy na nadgrobku Franciſzka Wałdowſkiego zmarłego 1672, ktorego Dzierżanowſka urodziła, ale y w Kazaniu pewnym pogrzebowym, toż mi ſię widzieć doſtało. Jedneyże dzielnicy z Pampowſkiemi. Jędrzey Dzierżanowſki, miał za ſoba Jadwigę Cerekwicka, z niey ſyna Jana, ten z Kuklinowſka zpłodził ſynow czterech, Jędrzeia, Staniſława, Jakuba, y Mikołaia. Jędrzey świątobliwe życie prowadził, kapłańſkie pacierze ćo dzień mawiał, umarł lat maiąc 76. Staniſław brat iego, mąż rycerſki, po dwakroć poimany od Tatarow, dziwna iednak ſprawa Boſka z niewoli wychodził; raz gdy mu iakaś białogłowa, z miłoſierdzia nad nim ręce odwiązała, tegoż ſamego Tatarzyna, u ktorego był więzniem, y z innemi oſob ośmia, iegoż ſzabla pobiwſzy, wſzyſtkie więźnie wybawił: wrociwſzy ſię do Oyczyzny, z Anna Oſtrowſka Dzierzkowną herbu Nieczuia, zpłodził piaciu ſynow. Jeden Sebaſtyan, ten w Kcyńſkim Powiecie, miał dziedzictwo ſwoie. Drugi Matyaſz, ten z Zienowiczem w Litwie woienną traktuiąc, gdy Niemcy Budzyn byli oblegli, zabity na harcu. Jędrzey trzeci, Opatem był Wągrowieckim, pierwſzy z Polakow: bo przeſzłych czaſow, Niemcy tylko Koleńczykowie tym Opactwem rzadzili; zpuſtoſzały tedy od nich wziąwſzy klaſztor, z gruntu go reparował, folwarkow y inſzych prowentow przyczynił do ſtołu Opaciego, w przymnożeniu też chwały Boſkiey zabiegły, Polakami cały klaſztor oſadził, ktorych według reguł y uſtaw klaſztornych wychowawſzy, ludzmi godnemi zoſtawił: był na ſynodzie Prowincyalnym Warſzawſkim. 1577 *Acta Synod:* Prałat ludzki y ſzczodry. Marcin czwarty, na Dworze Ceſarſkim, y w obozie Niemieckim z Turkami, czas niemały woiuiąc, na Slaſku ſię ożenił z Kochczycka, po ktorey wziął niemałą maiętność, ſam potym Zamek Wyſoką z przyległościami do niego przykupił, y potomſtwo zoſtawił: boday to nie iego ſynowie byli, Adam Dzierżanowſki Sędzia Ziemſki Opolſki y Raciborſki, y iego brat Wacław, ktorym y ich ſtryiowi Jędrzeiowi, 1608 przy-

pisał Xiażkę swoię Bartłomiey Paprocki, ktorey tytuł *Stambuch Slęzki*, iakoż Adama dziedzicem na Wysokiey, Wacława na Bohdanowcach pisze. Stanisław piaty, mąż wielkiey siły, we Włoszech długi się czas bawił, á potym od Włochow zabity. Siostra tych piaciu braci, naprzod była za Wilkowskim Rotmistrzem y Dworzaninem Krola Augusta I, á po nim za Grzymułtowskim. Jakub syn Jana trzeci z Kuklinowskii, zostawił z Potworowska herbu Dębno Sędżianka Ostrzeszowska trzech synow, Mikołaia y Stanisława Rotmistrza sławnego w rożnych potrzebach, ale osobliwie na Moskwę, Jan trzeci syn iego, Łowczy Knyszyński. Mikołay czwarty syn Jana z Kuklinowskii mężnie sobie poczynał w Węgrzech za Janusza Krola. Jerzy Dzierżanowski 1578 w Kaliskim Woiewodztwie Poborca *Constit. fol.* 352. Bogumiła Podczaszanka Kaliska, była za Piotrem Koszutskim, siostra iey starsza za Michałem Koszutskim Miecznikiem Kaliskim.

*DZIERZANOWSKI *herbu Grzymała* z mężem zbroynym. Sa w Mazoszu Z tych Stanisław Dzierżanowski w Płockim *1632*. Jerzy 1648. Jerzy, Tomasz, y Maciey w Ziemi Liwskiey 1674, podpisali elekcye krolewskie. Paweł y Marcin 1700.

*DZIERZANSKI *herbu Sulima* w Rawskim Woiewodztwie. Są y Dzierżawscy z ktorych Francifzek był Burgrabia Sieradzkim Pisarzem Grodzkim Łęczyckim *1693*, miał za soba Franciszkę Jerzmanowską, z niey synow czterech drugi Maryannę Włodkownę.

*DZIERZBICKI *herbu Topor*, w Łęczyckim y w Litwie. Dzierzbickiego Pawła wspominaia *Konstytucye 1616 fol.* 18. Marcin miał za soba Katarzynę corkę Stanisława Branickiego, z tey było czterech synow Alexander, Antoni, Szymon, y Felix.

*DZIERZBINSKI Kazimierz Dzierzbiński Podsędek Wschowski, posłuiac na seym 1685, deputowany Kommissarzem do Kurlandyi w sprawie Biskupstwa Piltyńskiego *Constit. fol.* 13.

DZIERZEK *herbu Nieczuia* w Lubelskim Woiewodztwie y na Rusi, y w Litwie, z tych Jędrzey Dzierzko Podkomorzy Trocki, 1578 poborca w Trockim. *Const. fol. 352*, syn iego Krysztof z Krzywca Chorąży Trocki Dworzanin Krolewski *Ms. P. Koiał*. W Polszcze zaś Dzierzko Stolnik Krakowski na liście Kazimierza Wielkiego 1365, *u Nakiel: w Miechow. fol. 387*. Jan y Piotr bracia rodzeni, za czasow Zygmunta Augusta kwitneli w rycerskich dziełach, z ktorych Jan, trzech synow zpłodził, Krysztofa, Jana, y Prandotę· Krysztof pierwszy, prosto ze szkoł, od Krola Augusta wysłany do Turek, aby się był ięzyka Tureckiego y pisma Arabskiego nauczył, mięszkaiąc w Konstantynopolu lat sześć, gdy obaczyli w nim Turcy wielki dowcip, rożnemi powabnemi obietnicami do tego go ciągneli, żeby się był zbissurmanił; niewzruszony na to stał młodzian, y owszem częstokroć, gdy go temi nadzieiami karmiono, z kontemptem pluł na ziemię. Cięszko to bolało Turkow; dla tego wielkie mu niewczasy czynili y dolegliwości, nawet gwałtem go sobie przywłaszczyć chcieli, albo przynamniey o szwank zdrowia przyprawić, BOG iednak na iego cnotę patrząc, w szczegulney go swoiey miał opiece: tym czasem przy rożnych cudzoziemskich postach, ięzykow się roznych nauczył; Włoskiego, Francuzkiego, y Niemieckiego: powrociwszy do Oyczyzny, nowa mu się z Oycem własnym potyczka otworzyła, przecięż ia szczęśliwie wygrał, kiedy Oyca BOGU y wierze katolickiey pozyskał, dyssydenckich błędow wyrzekszy się, w poselstwie potym iezdził do Moskwy, kędy na przyostrzeyszy list Stefana Krola, gdy mu grubo odpowiadano y traktowano, mężnym sercem y Krola y krolestwa honoru bronił: pod Pskowem y Połockiem, przeciwko Moskwie; indziey zaś przeciwko Tatarom, zawsze nieustraszonym sercem stawał: do Jerozolimy nakoniec wyprawiwszy się, y święte mieysca z powinną weneracyą uszanowawszy, do Oyczyzny powrocił, á potym na drogę się wieczności wybrał: ktoremu bracia rodzeni nadgrobek wystawili. Prandota Stolnik y Sędzia Grodzki Lubelski brat Krysztofa, (podobno z Jadwigi Kliszewskii zpłodził corkę Annę] y synow sześciu. Jana ten sobie Zakon Karmelitański obrał. Stanisława męża walecznego, to pod Chocimem przeciwko Osmanowi, to przeciwko Abazy Baszy pod Kamieńcem. Remigiana (iam gdzieś czytał, że Remigian Dzierzek Tłumacz Koronny, z Jeziorkowskii był urodzony) tak w kancellaryi koronney, iako y w obozie dobrze zasłużonego, pod Cecora z Zolkiewskim ledwo nie zginał. Łukasza, ktory po woiennych expedycyach w rożnych kampaniach z Rożniatowskii zostawił potomstwo. Prandotę tak Okolski pisze, że był synem piątym Prandoty, atoli *u Starowol. in Monum.* czytam nadgrobek Prandoty *fol. 777*, z tego poznać, że ten Prandota, był synem Jana Dworzanina u Zygmunta III, y Łowczego Lubelskiego, w ięzykach Łacińskim, Niemieckim, Francuzkim, Tureckim, y Arabskim biegły: postem do Turek kilka razy iezdził, Krysztofowi naymłodszemu bratu, woiownikowi w Prusiech, na Szwedow, Kozakow y Tatarow; żal po sobie zostawił: toż samo pisze Okolski o nich, mam tedy suspicyą, że w tym iest iakaś omyłka. Jan brat Krysztofa y Prandoty, *według Okol*: naprzod Łowczy Lubelski, potym Sędzia Ziemski Lubelski, ia go Podsędkiem czytam 1607, kiedy snać posłuiacego na seym, Kommissarzem naznaczono na Ukrainę, *Constit. fol. 830*, y do kwarty Rawskiey *fol. 841, y 1609 fol. 907*, synow iego tenże trzech rachuie, Jana Rotmistrza, Krysztofa, y Adama Z tych Adam Kasztelan Rospierski, Starosta Zydaczowski, poseł na seym 1653, ztamtad deputat na Trybunał skarbowy, *Constit. fol. 2*: miał za sobą Elżbietę Czuryłownę Stolnikownę Sanocka, y z niey corkę Annę, ktora się w małżeństwo dostała Floryanowi Rzewuskiemu Podskarbiemu Nadwornemu Koronnemu: synow zaś dwoch. Pierwszy Franciciszek Łowczy Zydaczewski, dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Alexandra Grochowska Kasztelanka Lwowska, z tey był syn Ludwik Łowczy Zydaczewski, drugi raz z Helena Dąbrowska, ktora mu powiła trzech synow, Michała, Jana y Adama. Drugi syn Jan Chorąży Podolski, ten z Katarzyny Gołockiey, zpłodził corki trzy, Maryannę Ustrzycka, Annę y Alexandrę: tyleż synow, to iest Franciszka, ktory naprzod z Wybranowska potym z Lipska się żenił. Antoniego y Adama. Ktoryś z Dzierzkow, miał za soba Maryannę Bełzecką, pozostałą wdowę po Kowalskim, ale z nia sterilis. N. była za Gomolińskim Rafałem. Antoni Dzierżek siestrzeniec Jana Stadnickiego Woiewody Wołyńskiego.

DZIERZGOWSKI *herbu Jastrzebiec* w Mazoszu. Ci się przedtym Jeżewskiemi zwali, ale gdy się iednemu z nich Dzierzgow działem dostał, od niego Dzierzgowskiemi zawołani, miał ten dział stanać przed rokiem 1270. Mikołay z Dzierzgowa Sędzia Ciechanowski 1453 *Statut Masov: fol, 98*. Pomściborz z Dzierzgowa Kasztelan Ciechanowski, z Katarzyny Wilkanowskii, zpłodził dwie corki, z tych Anna, naprzod była za Pawłem Kiernowskim herbu Junosza, Kasztelanem Gostyńskim, potym za Marcinem Sleszyńskim Woyskim Gostyńskim, Barbara za Janem Garwaskim Cześnikiem Płockim, y dwoch synow: Jan pierwszy, ten był naprzod Kasztelanem Ciechanowskim 1536, w ktorym roku naznaczony był do zebrania dawnych zwyczaiow, y spisania praw Xięstwa Mazowieckiego *Statut: Masov. fol. 7*, postapił potym na Kasztelania

Czerſka, z tey na Woiewodztwo Mazowieckie: był oraż y Staroſta Warſzawſkim, y Vicesgerentem Xięſtwa Mazowieckiego, iako ſię podpiſał *u Nakiel, w Miechov.* z Doroty Sobockii, corka iego Dorota, poſzła za Parżniczewſkiego Kaſztelana Łęczyckiego *Kazanie Roczna pamiatka.* Syn zaś Auctus Kaſztelan Sochaczewſki y Staroſta Oſiecki, ktorego z Srzeńſkii Woiewodzanki Płockiey, corka Barbara, doſtała ſię w małżeńſtwo Macieiowſkiemu Staroście Zawichoyſkiemu, z ktora dobra wielkie w Dom Macieiowſkich weſzły. Mikołay brat Jana Woiewody, Arcybiſkup Gnieźnieńſki; ciotka iego Alexandra, była za Jędrzeiem Kraſińſkim Hetmanem Xiażęcia Mazowieckiego Konrada. *Genealog: Kraſińſkich* z lekka na Prymacyalna godność poſtępował; z razu albowiem Kamienieckie mu Biſkupſtwo dano, z tego wkrotce na Chełmſkie przenieſiony, z Chełmſkiego na Kuiawſkie, z Kuiawſkiego na Gnieźnieńſkie, iako ſię mowiło, z rożnych autentykow w tomie pierwſzym, na ktorym prezyduiac lat trzynaście, na wieczność ſię przenioſł 1559. Zoſtawił po ſobie pamiatkę w Kuiawſkiey katedrze, kiedy do ſiedmiu Pſalteryſtow fundowanych od Gorki Biſkupa Kuiawſkiego, oſmego przyczynił y ufundował; Plebania w Byczynie, y woytoſtwo w Raciążu inkorporowawſzy. Był wſpaniałey myśli, w radzie poważny, przy wierze katolickiey gorliwy, o prawa y wolności kościelne mocno ſię zaſtawiaiacy: atoli *Hozyus tom. 2 Oper. fol. 168*, lubo dobroć iego ſławi, przecięż niedouczonym go zowie, *a Łubieńſki in Monit: de recte geren: Epiſc.* przydaie, że chcac Dom ſwoy wynieść; między inſzemi, Hrabiow tytul, y ſobie y bratu przywłaſzczył; atoli ten ſplendor przybyſzowy, wkrotce y z śmiercia iego zniknal. Zygmuntowi Auguſtowi, ktory bez konſenſu Senatu, Barbarę Radziwiłownę ſobie był za małżonkę przybrał, długo ſię w tym z innemi ſprzeciwiał; atoli widzac, że to nie uchybiona rzecz była, naoſtatek ia koronował, Po niey wkrotce, drugiey, Katarzynie Auſtryaczce, żonie tegoż Auguſta, koronę na głowę włożył, trżyſta zbroyney iazdy, na iey do Krakowa wiazd wyſtawiwſzy *Orichov. in paneg. Nupt.* Zeby był duchowieńſtwo w karność kościelna wprawił, Synod Prowincyalny w Piotrkowie złożył, na ktorym nowemi uſtawami *Clerum* oboſtrzył; Profeſſya wiary od Hozyuſza Kardynała napiſana ogłoſić kazał. Staniſława Orzechowſkiego, Jana Łaſkiego, Krysztofa Oſtroroga, Staniſława Lutomirſkiego, o porzucona od nich wiarę katolicka, do Arcybiſkupiego przypozwał ſadu, ale tak złe natenczas były czaſy, że ani Paſterſkie napomnienia, ani kościelne karania, zepſowanym nic nie pomagały. Gdy ſię tedy, coraz to bardziey wzmagała Herezya, Collegium Gnieźnieńſkie, przez wyſłanych umyślnie na to Prałatow dopominało ſię u Dzierzgowſkiego; aby powaga ſwoia Prymacyalna, zapalił Zygmunta Auguſta Krola, do zabieżenia ſzerzacey ſię herezyi, y innych Biſkupow Polſkich: Dzierzgowſki idąc za ich rada, co mogł czynił, żeby był ten kąkol ż Chryſtuſowey roli wytępił: czterech Inkwizytorow naznaczył w ſwoiey dyecezyi; Archidyakona, Kuſtoſza, Suffragana Gnieznieńſkich Prałatow, y Proboſzcza Łaſkiego. Nad to Kaznodzieiow w kollegiatach naznaczył, w Łeczyckiey, Unieiowſkiey, y Kurzelowſkiey, y ufundował. Zamek Łowicki znacznym nakładem reſtaurował, y wiele innych rzeczy pożytecznych kościołowi ſwemu poczynił, na ubogich ſzczodry, nikomu nie naprzykrżony, zkad o nim *Janicius* napiſał; *Largus eras inopi, nec certè injurius ulli.* Po śmierci w Gnieźnie pochowany, kędy ſobie ieſzcze za żywota grob wyſtawił. *Damalew. in Epiſc. Cuiav. & Archiep. Gneſn.* ieſt w druku iego *Agenda, ſive Obſequiale, 2dum Rubricam Eccleſiæ Metropolit. Gneſn. in quarto 1549 Cracov.* W roku 1523 Staniſław

Dzierzgowſki Sędzia Ziemſki Ciechanowſki, gdy w dziale wiął Szumſko, od niego potomſtwo iego nazwane Szumſkiemi. Staniſław z Dierzgowa Dzierzgowſki w Ziemi Sochaczowſkiey, podpiſał elekcya Władyſława IV. Alexander Dzierzkowſki 1632 Marcin 1648.

*DZIERZKOWICZ *herbu Wieniawa.* Mikołay Dzierzkowicz Biſkup Wileńſki, umarł 1468, człowiek uczony y godny. Piotr Dierzko z Bilewiczowny, corki Marcina, zpłodził ſyna Staniſława, ten zaś Jana. N. Lenarda Oziębłowſkiego małżonka.

*DZIEWAŁTOWSKI *herbu Jelita*, o tych tak piſze *in Mſ. P. Koiał.* Dziewałtowſkich dom herbu Jelita, przyſzedł do Litwy z Krakowſkiego Woiewodztwa przydaie tamże Jana Dziewałtowſkiego Chorążego Kowieńſkiego *Conſtit. 1607 fol. 861*, miał za ſobą Barbarę corkę Ogińſkiego Macieia Ciwona Wileńſkiego *Geneal: Oginſk:* y Karola w Xięſtwie Zmudzkim, koło roku 1621; iakoż y iam o nich że ſa tego herbu, wział pewna wiadomość, ale ſię piſzą Dzibałtowſcy w Sendomirſkim Woiewodztwie, iakoż *y Paproc: o herb. namienia, fol. 238*, że Dzibałtowſki, miał za ſoba Przerębſką Kaſztelankę Sieradzką. Sa y w Rawſkim. *Sphynx Samſonica.* Jan 1628.

*DZIEWAŁTOWSKI *herbu Traby.* Z tegoż X. Koiałowicza piſze *Minſtolt. in hiſtor: Sapieh. par: 2 fol. 32*, że ſię Dziewałtowſcy w Litwie herbem Traby pieczętuią, ile iednaż z Radziwiłami y Oſtykami dzielnica: bo Grzegorza Oſtyka, ſyn Rak, zpłodził ſyna Ciołka, Ciołek Oſuka, Oſuk Stanczyka, od ktorego Jan Stanczykiewicz, Skopa; od ktorego trzech ſynow, Mozeyko, Syrowicz y Płowianſki, y Gintułta, (czy iak inni chca Gintowta) od ktorego był Bartłomiey Gintułtowicz Dziewałtowſki. Staniſław długo ſię w cudzych kraiach bawił, ſyn iego Mikołay 1570, zoſtawił dwoch ſynow, Jana y Staniſława. Jan Stolnik Kowieńſki, żołnierz ſławny, zoſtawił z pierwſzey żony Owſianowny Kazimierza y Alexandra, z drugiey Zyzemſkii, Hieronima y Staniſława. Kazimierz Chorąży Ośmiańſki od Moſkwy okrutnie zamordowany 1661, w Wilnie leży. *To Koiałow.* Woyciech Dziewałtowſki Podkomorzy Kowieńſki, z ſeymu 1581 naznaczony do zapłaty woyſku, *Conſtit. fol. 396.* Jerzy Chorąży Trocki, Marſzałek Trybunału Litewſkiego 1668, corka iego była za Janem Sapiehą Staroſta Kierznieńſkim. Anna Dziewałtowſka, Chreptowicza Podkomorzego Nowogrodzkiego małżonka. Staniſław y Jędrzey 1648. Samuel Gintowt Dziewałtowſki Miecznik Wilkomirſki, Jan y Bartłomiey 1674. Hieronim w Zakonie Soc: JESU, Bogu życie ſwoie konſekrował, Collegio Grodzieńſkiemu dobra Szupienie w Powiecie Orſzańſkim leżace zapiſał, kościoła tamtego znacznie przyczynił *Hiſtor. Sapieh: loc. cit.*

DZIEWANOWSKI *herbu Jaſtrzębiec* w Chełmińſkim Woiewodztwie, y w Płockim N. miał za ſoba Zofia Jeżewſka. *Papr:* Kryſztofow dwoch kwitneło w Brzeſkim Kuiawſkim. 1632. Woyciech w Płockim 1648. Franciſzek Rotmiſtrz Chorągwi Wołoſkiey *Komput Woyſka.* Jędrzey z Łukowſka zpłodził Klemenſa, ten z Przeradzką Jakuba, ten z Janczewſka Łukaſza Piſarza Ziemſkiego Podolſkiego, ktory miał ſwoię pancerna Choragiew, y Mikołaia, ktory poiał Kaſztelankę Roſpierſka Miłońſką, z tey zpłodził corkę Maryannę, ktora ſię doſtała w małżeńſtwo Boguſławowi Kitnowſkiemu, Chorążemu Michałowſkiemu, ſynow zaś czterech, to ieſt Jędrzey poſtuiac z Ziemi Dobrzyńſkiey podpiſał elekcya Auguſta II 1697. *Conſtit. fol. 24*, był potym Kaſztelanem Słońſkim, daley Rypińſkim, nakoniec Dobrzyńſkim umarł 1722, z Kretkowſkii nie zoſtawiwſzy potomſtwa. Marcin w Zakonie naſzym po Philozophicznych y Teologicznych katedrach, Rektorem rzadził Nowicyat Krako-

wſki, Collegium S. Piotra, w Jarosławiu u S. Jana, w Krakowie Domum Profeſſam, teraz Prowincya Polſka. Franciſzek wſtapiwſzy do tegoż Zakonu, Nowicyuſzem umarł 1685, w lat ſiedmnaſcie życia ſwego, młodzian doyrzałych cnot, tak do nabożeńſtwa ſkłonny, tak goracoſcia ducha pałaiacy, że go aż ſtarſi wſtrzymywać muſieli, do Nayś: Matki ſzczegulnie nabożny: nie widziano go, żeby kogo albo ganił, albo urazil, *Hiſtor. Dom: Probat. Cracov:* Kazimierz czwarty, drugim związkiem miał w małżeńſtwie Konſtancya Gralewſką, ktora mu powiła trzy corki, z ktorych iedna Petronella, y dwoch ſynow, z ktorych ieden Juliuſz, obadwa poſłami byli na ſeym 1730. ſtryieczna rodzona ich ſioſtra Katarzyna, byla za Adamem Wagnerem.

DZIEWCZOPOLSKI w Nurſkiey Ziemi, Woyciech Dziewczopolſki, podpiſał elekcya Jana Kazimierza. *Starowol. in Monum:* wypiſał nadgrobek Jana, ktory długo w rożnych obozach, chlebem ſię żołnierſkim bawiac, y iuz w Węgrzech, iuż w Litewſkim woyſku z Kryſztofem Radziwiłem Hetmanem Polnym, mężnie ſtawaiac, pod Mittobia poſtrzelony kula, z tego razu poległ 1662

DZIEWOCZKA herbu Syrokomla w Grodzieńſkim. Oniſiphor Dziewoczka Metropolita Kiiowſki 1568.

DZIEZYC herbu Lubicz w powiecie Lidzkim. *Mſ. X. Koiałow:* piſze że tego herbu był Hieronim Hlebowicz Dzieżyc Mieczny Lidzki, Podwoiewodzy Trocki, iam o nim mowił w tomie pierwſzym fol: 257, ale tu należy, ſyna zoſtawił Władyſława. Jan Cześnik Lidzki, y Marcin, podpiſali elekcya Jana III z powiatu Lidzkiego. Dominik y Antoni 1700.

DZIK herbu Doliwa w Sendomirſkim Woiewodztwie. Przybyſław Dzik Kaſztelan Zarnowſki, 1436 podpiſał pokoy Brzeſki *u Łaſk: w ſtatucie fol. 140.* N. Dzik miał za ſoba Jadwigę Firleiownę koło roku 1420. Dzikowna była za Janem Firleiem Woiewoda Krakowſkim, y Marſzałkiem Wielkim Koronnym. Druga była za Zebrzydowſkim, matka Mikołaia Zebrzydowſkiego Woiewody Krakowſkiego. Dzierżek Dzik 1587 podpiſał Uſtawy Pokrzywnickiego Ziazdu, *Conſtit. fol.* 427. Jan Chorąży Bracławſki, wyſłany przeciwko Kozakom pod Starzec, z ludzmi Tomaſza Zamoyſkiego. Jędrzey Dzik z Sainar 1632, y Mikołay 1648 w Bracławſkim. Samuel z Guzowa Dzik w Sendomirſkim 1648. Helena Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we Lwowie: Dzikowny, Mikołaia dziedzica na Byſzowie corki, iedna była za Staniſławem Brzeſkim herbu Okſza, druga za Staniſławem Dąbſkim. N. Dzik Proboſzcz Zołkiewſki tego wieku.

DZIKOWSKI. Okol. tom. 2 fol. 629 piſze, że Dzikowſka była za Kucharſkim.

DZINSKI. Jędrzey Dzińſki Piſarz Grodzki Kruſwicki, podpiſał elekcya Jana Kazimierza Krola.

DZIUBLEWSKI herbu Dołęga w Sieradzkim Woiewodztwie Jana Dziublewſkiego wſpomina *Okol.* ktorego poimał Iwonia Woiewoda Wołoſki, drudzy z tego Domu byli ludzie rycerſcy.

DZIUGŁOWSKI herbu Jelita w Kuiawſkim Woiewodztwie.

Dziuli Herb

POwinny bydź trzy węże ieden pod drugim, kręcace ſię, głowami wſzyſtkie w prawa tarczy obrocone. Staniſław Dziuli Franzbe, z Oyca Marcina, z Matki Koſſowſkii herbu Łodzia urodzony, dla zaſług w woyſku Koronnym indygenat otrzymał na ſeymie *Coronationis Conſtit. 1676 fol: 58,* miał za ſoba *1mo voto,* Annę Leżeńſką, z ktorey

ktorey ſyn Tomaſz Podſtoli Stęzycki, Major w woyſku cudzoziemſkim, y corka Katarzyna. *2do voto,* tenże Staniſław Stolnik Sendomirſki, poiał Zofia Czermińſka ſioſtrę Kaſztelana, z tey były dwie corki, Maryanna z Brzuchowſkim Strażnikiem Koronnym, Franciſzka z Straſzewſkim dozywotnie zmowione, y ſynow dwoch, Alexander y Michał.

DZIUSZA herbu Kierdey. Iwan Dziuſza Ziemianin Wołyńſki, tamże Ihnatowa Dziuſina 1528 *Metryka Wołyńſka.* Jeden z tego Domu był Kaſztelanem Chełmſkim. Dziuſa podpiſał teſtament Xiężny Oſtrogſkiey.

DZIEWOLSKI w Lubelſkim Woiewodztwie. N. Dziewolſki miał za ſobą Cielemecka: Dziewolſka była za Staniſławem Borkowſkim.

DZIWOSZ herbu Swinka w Sieradzkim Woiewodztwie.

DZWONKI herb Okol. tom. 3 fol. 357, widział w Kamieńcu taki herb, na ktorym były trzy dzwonki, iak u nog iaſtrzębiom wieſzaia.

DZWONKOWSKI herbu Przegonia w Ziemi Łomżyńſkiey. Staniſław Dzwonkowſki, podpiſał elekcya Jana III.

DZWONOWSKI herbu Prawdzic. N. Dzwonowſka była za Janem Krainſkim Cześnikiem Dobrzyńſkim.

DĄBROWA w Xięſtwie Litewſkim. Ci z Moſkwy wyſzli. Z tych był Tomaſz Dabrowa Rotmiſtrz dwoch ſet Uſaryi pod Weiſteinem 1604, gdzie Litwa wygrała batalia. Pod Kircholmem 1605 lewym ſkrzydłem rzadził, mąż woienny y ſzczęśliwy, y ztad Chodkiewiczowi Karolowi miły. Pod Dynamunda ſiła do zwycięſtwa pomogł. Co zawdzięczaiac mu Oyczyzna pewna ſummę na Lucińſkim ſtaroſtwie zapiſala mu, ſyn iego N. Staroſta Lucińſki.

Dabrowſkiego Jana Junoſzy Podkomorzego Wileńſkiego iako ſię mowiło fol: 7 trzech ſynow było. Marcyan Marſzałek Wilkomirſki, żona iego Judycka. Jan kawaler Maltańſki y N. ktory z Podoſkii zpłodziwſzy dwoch ſynow, z ktorych ieden umarł w Poznaniu; zoſtał Bernardynem w Wilnie.

Eilemberk Herb.

* D*URYEWSKI w pamiatce Koſtkow*, o tym Domu piſzac, powiada; że mu iedni Lwa, trzy Kamienie podawaiacego, drudzy puł Lwa żołtego, y trzy gwiazdy za Oyczyſty herb naznaczaią. Przydaia tamże niektorzy, że ta Familia miała, z Ceſarzami Rzymſkiemi bliſkiey krewności kolligacye. *Mſ. iednak Pruſki* taki ich herb położył. Tarcza na dwie części przedzielona, z ktorych na wyſzſzey części, lew w koronie, ale go tylko po ſzyię widać, w prawa, głowa obroconego, nog także przednich do gory wſpiętych trochę, y ogona zadartego. Na dolney części trzy gwiazdy, dwie w gorze podle ſiebie, iedna pod niemi: nad hełmem y korona, Lew w koronie ſkrzydlaſty, iakby w prawa tarczy leciał, łapy przednie widać, z tych prawa do gory wznieſiona, lewa na doł, ogona niemaſz. Lwa zaś więcey niz połowa powinno bydź. Ze ieſzcze za Krzyżakow z Xięſtwa Brunſwickiego, na woynę zaciagnieni do Prus, y że przez długi czas żołnierſka ſłużac, tamże oſiedli, świadczy tenże; y o ich kolligacyi z Duninami y Kietlicami. Poſſeſſya mieli na Pomorzu oboyga Jani, w ktorey iedna z tego Domu, zaczęła była na chwałę Boſka kościoł murować, luboć iey święte intencye śmierć przerwała. *Mſ. Konopat.* pierwſzego Woiewodę Pomor-

morſkiego kładzie Jana na Janiach, 1454, ale go drudzy Bazeńſkim zowia. Botto Baro z Eilemburgu, y Godfryd, poſeł z powiatu Raſtemburſkiego Staroſta Johansburſki, podpiſali dekreta Kommiſſyi krolewſkiey 1609 y 1612. Oſtatni z Eilembergow, poſſeſſor maiętności Jańſkiey, zpłodziwſzy z Luzyanſkii ſioſtry Woiewody Chełmińſkiego y Biſkupa Warmińſkiego, cztery corki, z temi ie domami zkolligował, dwie z nich, za dwoch braci rodzonoſtryiecznych Koſtkow wydał, to ieſt, iedna z nich poſzła za Staniſława Koſtkę Woiewodę Chełmińſkiego Staroſtę Golubſkiego, ktora kościoł w Liſſowie wyſtawiła, y zamek w Lipienku wymurowała, czyli raczey reſtaurowała; bo tam iuż zdawna był zamek Krzyżacki. Druga była za Janem z Sztembergu Koſtka Kzſztelanem Elblaſkim, z ktorym potomſtwo zoſtawiła. Trzecia za Von Donhau; czwarta za Sartwicza. *Duryew: fol: 49 & 32. Mſ. Konopac. de Famil. Pruſ. ale ich piſſe* Heylemberg.

* *ELERT herbu Pobog.* Ze na Wołyniu kwitną, mam uſtną y na piśmie daną informacya, zkolligowani z Olizarami.

* *ELGOT herbu Wieniawa.* O nich *Długoß*, y o ich herbie namienia, kiedy chwali Jana Elgota Wieniawczyka Kanonika Krakowſkiego w roku 1452 zmarłego, że był *vir prudentiâ, doctrinâ & manſvetudine ſingularis, omnium virtutum ſedes, omnium pauperum miſerabiliumq; perſonarum refugium. Adiit Palæſtinam & ſacra loca viſitavit.*

* *ELIASZOWICZ herbu Geiß.* Melchior Geiſz Eliaſzowicz Biſkup Zmudzki, podpiſał elekcya Władyſława IV, y z nim Staniſław y Jan Eliaſzowiczowie, w roku zaś 1607; będąc Plebanem Krozieńſkim w Dyecezyi Miednickiey, deputowany był do ugody między duchowieńſtwem y Rycerſkim ſtanem, poſtapił potym na Archidyakonia Wileńſka y na Referendarya Litewſka, z tey do infuły, ktorey prowentow przyczyniwſzy, przykłady światobliwego zycia zoſtawiwſzy, nie długo ta katedra rzadzac, umarł 1633. *Gratiæ ſecul. Lipſki decad: 102. Facies Rerū Sarmaticarū fol. 540.* Kędy ten Dom z linii Gedygoldow bydź mieni.

* *ELLET.* Jędrzey Ellet Kapitan Gwardyi krolewſkiey, dla zaſług woiennych otrzymał indygenat, tak w koronie, iako y w Xięſtwie Litewſkim, na ſeymie Coronationis Krola Jana III, w roku 1676. *O czym Konſtytucya fol. 58.*

Elſnic Herb.

* INſi ich piſzą Olſchnicz w Pruſiech. Maią w herbie pole cieliſte, na nim bełk czerwony na ukos, á na bełku trzy kule białe. Na hełmie nad koroną dwa ſkrzydła czarne rozczepierzone, na nich bełki na ukos, na doł na lewy bok tarczy, czerwone, po trzy kul białych na obudwu. Tak ten herb opiſał *Mſ. de Famil: Pruſ.* kędy też przydaie, że kiedyś kwitnął, Jan Wolfgangus Olśnic. Karol Fryderyk de Scipilno, poſeł z powiatu Hoenſten 1609, podpiſał dekreta Kommiſſyi Krolewſkiey. Jeden z tego domu, miał za ſobą Brantownę. Niewiem czy nie tu należy, Von Olſe, za ktorym była Zofia Czapſka, ale to małżeńſtwo bezpotomne. Rudolff Olſznic Dworzanin krolewſki 1620.

Elzanowski Herb.

* P*Aprocki, y z niego Okolſki,* piſzac o nich, za herb im Oſtoia podrzucaią, ale świadomſzy kraiow Pruſkich y tego Domu autor *Mſ. Konopat.* twierdzi, że ſię Sępia głową pieczętuią. Atoli inny *Mſ. o Familiach Pruſkich,* na tarczy herbu ich, Oſobę ludzką wpoł pierſi położył, głową w prawą tarczy obrocona, nos iednak u niey Sępi albo orli, głowa z zaczeſanemi wtył włoſy, ſuknia na ciele, na hełmie nad koroną, dwie trąby myśliwe. Dom ten Starożytny w Chełmińſkim Woiewodztwie, z innymi zacnemi zpowinowacony: świadkiem w Toruniu u Matki Bożey, między herbami tablica. Z tych był Łukaſz Elzanowſki naprzod Chorąży Chełmińſki, z ktorym tytułem poſtuiąc na rożne ſeymy, w wielu funkcyach, ktorych mu Oyczyzna powierzała, doznała iego wyſokiey roſtropności, y dzielności, iako to będąc Kommiſſarzem na rozſadzenie krzywd od Toruńczanow Pannom Benedyktynkom poczynionych 1616 *Conſtit. fol.* 13, Deputatem na Trybunał Radomſki kilka razy, *Conſtit, 1618 fol. 4 & 1628 fol: 5.* Kommiſſarzem do zapłaty woyſku; potym Kaſztelan Chełmińſki, dwa razy ponawiał śluby małżeńſkie, pierwſzy raz podobno z Dulſką *Mſ. Konopat.* ale znia ſterilis, drugi raz z Plemięcką, z tą zoſtawil ſyna Władyſława, y corki Zofią, y Katarzynę, y inne

inne. Zwykł był mawiać. *Optimum quidem ex parentibus clariſſimis naſci, ſed clariſſimos quoq; habere vitæ ſuæ fructus, multò nobilius eſt.* Tomaſz w Zakonie naſzym w Czeſkiey Prowincyi, życie ſwoie BOGU poświęcił. *Hiſtor: Dom: Prof. Crac.* wydał do druku, *Niewiara Schizmatykow Polſkich in 4. Leopoli 1631.* Jan Deputat Malborſki na Trybunał Radomſki, *Conſtit. 1690 fol. 10.* Samuel 1699. Job w Falencinie żona iego Rudnicka *Mſ. de Famil. Pruſ.* Elzanowſki dziedzic na Szczuplińſku nie daleko Radzyna, ktore dobra kupił od Macieia à Felden, miał za ſobą Dulſka, *Mſ. de Famil. Pruſ.*

Emberk Herb.

HErb ich tak opiſuie *Paprocki in Strom:* Liſzka w prawą tarczy bieży, z ogonem do gory zadartym, chuſta biała przepaſana, w polu błękitnym. Nad hełmem y koroną dwa iabłka, á między niemi pioro kogucie. Tym ſię herbem pieczętuią Emberkowie z Domiecka, Dom ſtarożytny na Slaſku.

Engelke Herb.

* TArcza tego herbu na dwie części przedzielona, z ktorych na wyżſzey ſtoi Jaſtrząb czarny, w prawą tarczy obrocony, w noſie pierzcień złoty trzyma, w ſpodniey zaś części, ſą trzy pierzcienie złote, z ſobą wzaiemnie powiązane; na hełmie Jaſtrząb z pierzcieniem złotym, między dwiema rogowemi trąbami, żołtym y czarnym ſzachowanemi. Jeſzcze za czaſow Krzyżakow koło roku 1405, Sylweſter Engelke pierwſzy tego Domu Fundator kwitnął, ktorego ſyn Michał *Mſ. de Famil. Pruſ.* Verner Hart Engelhe 1633 z Inflantſkim podpiſał elekcyą Krola Władyſława IV. Fryderyk wydał do druku, *Nova ſingularia de fame memorabili in Semigallia in 4to 1603.*

*EPERYASZ Janusz Eperyasz, 1601 do prerogatywy szlachectwa przypuszczony, ktory potym przywiley, cała Rzeczpospolita na seymie approbowała, *Const. 1607 fol. 857*, dla iego woiennych zasług, ten fawor, y do potomkow iego rozciagaiąc. Jego synowie, Jerzy Dworzanin krolewiki z Zmudzi, Krysztof Podstoli, poseł Kowieński, tamten Władysława, ten Jana Kazimierza podpisali elekcye. Adam Woyski Zmudzki 1674. Michał Starosta Szyrwiński w roku 1731, Marszałkował w Trybunale Litewskim.

Epinger Herb.

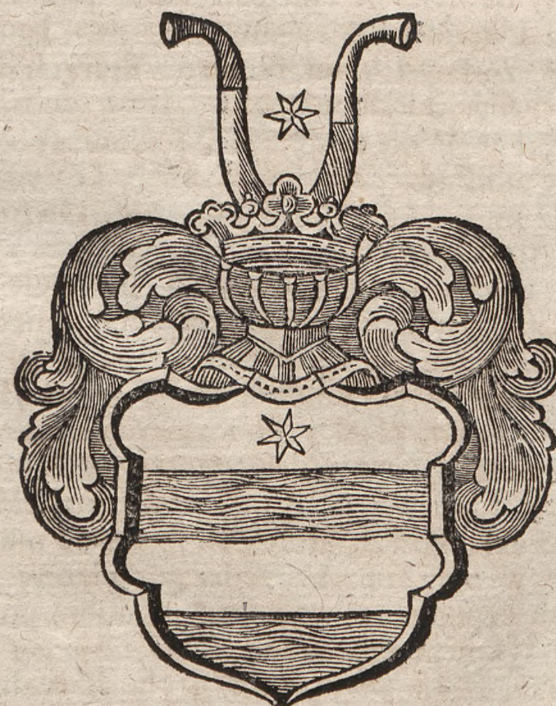

* NA tarczy herbu tego, druga mała tarcza, we srzodku iey Krzyż kawalerski, z obu stron tarczy, po iedney alabardzie, prosto do gory żelezcem, tak że ostrze ich na bok obrocone; na hełmie bez korony, takaż

takaż tarcza z krzyżem, y dwie alabardy z hełmu wychodzą: tak go okryślił *Mf. o Familiach Pruf.* Dom starożytny w Prusiech, co z tąd poznać: bo Ludwik Epinger w roku 1466, podpisał pokoy Pruski *u Łask. w stat. fol. 149.* Pisali się zaś zdawna z Boreszowa, ktora maiętność iest w Powiecie Tczewskim, połtory mili od Starogardu, y iedni z nich dawnym imieniem Epingerow szczycili się, drudzy w Woiewodztwie Pomorskim osiadszy, Boreszowskiemi zawołani. Jędrzey Epinger z Boreszowa, w roku 1482 był Podkomorzym Malborskim, á wkrotce Kasztelanem Gdańskim, syn takze iego Jędrzey, Podkomorzym Pomorskim, koło roku 1502, *Histor. Pol. Pruth. fol. 631 & 633*, Jerzy Epinger mąż ludzkości wielkiey, ale naybardziey pobożności, y prostoty ducha, w Peplinie pochowany. W roku zaś 1644 kwitnął Wilhelm Starosta Kwidzyński y Prabatcki, człowiek woienny; bo w cudzoziemskich woyskach długi wiek ztrawił, przy rożney y znaczney szarzy; u Kurfistrza Brandeburskiego dobrze zasłużony, bá y miły, tak dla umieiętności ięzykow rożnych, iako y poleru w rzeczach, ten z Freiherowny à Donau, z ktorą wziął w posagu sto tysięcy dobrey monety, zostawił był potomstwo: Atoli ostatnia dziedziczka z tego Domu, z Czarlińskii urodzona, żyiąc z Marcinem Wiesiołowskim, iak wielka do niego wniosła fortunę, tak chwałę Domu tego na sobie zakończyła *Mf. Konopat.*

* ESTERSE w Inflanciech kwitna. Z ktorych temi czasy ieden Kasztelanem Inflantskim.

Estken Herb.

* MAia w herbie gwiazdę złota, w modrym polu, pod nią czerwona strefa, potym niżey biała y czerwona, na hełmie bez korony gwiazda złota, między dwiema trabami szachowanemi. Tak go opisał *Mf. Załusc. de Famil. Pruf.* Jan Estka z Prus poseł na seym 1646, *Fragmentum Werda.* Henryk z Mińskim podpisał elekcya Władysława IV. Małgorzata corka Franciszka, była za Janem Strobandem, druga za' Marcinem Rozembergiem, *Idem Mf.* Estkowna Stolnikowna

wna Kowieńſka, była za Jerzym Konarſkim. Anna za Mikołaiem Oziębłowſkim. Atoli *Mſ. X. Koiałow.* Eſtkom z Prus w Litwie rozplenionym, herb Drya przywłaſzcza.

EWIL herbu Ciołek. Janowi Ewił Panu Litewſkiemu; na ſeymie Hrodelſkim, ten herb nadano, á od niego tamże rozmnożony. *Łaſk. ſtat. fol. 127, Stryikow.*

**EYDZIATOWICZ herbu Łuk napięty*, z Witebſkim Woiewodztwem Jan piſał ſię na elekcya Jana Kazimierza. Staniſław Chorąży y poſeł Woiewodztwa Smoleńſkiego na konwokacya generalna po śmierci Jana III, potym Podkomorzy Smoleńſki 1704, Jan Piſarz ſkarbowy W. X. Litewſkiego, *Koiał. Mſ.* Kryſztof Horodniczy Smoleńſki Rotmiſtrz Trockiego Woiewodztwa.

**EYGIRD herbu Abdank*, ale z ta odmiana, że przez Abdank, idzie miecz otłuczony, á w hełmie trzy piora ſtruſie. Dawny to Dom w Xieſtwie Litewſkim y Zmudzkim; Jan Eygird 1632, ktorego bracia rodzeni, Balcer rycerſką wſławiony y Alexander. Jana potomſtwo Mikołay y Staniſław, Mikolaia Władyſław. Márcyan po długich woiennych pod Chodkiewiczem wyprawach, żyć z ſława imienia ſwego przeſtał, zoſtawiwſzy ſynow, Jerzego na woynie Moſkiewſkiey zaſłużonego, Zygmunta Rotmiſtrza przeciwko Szwedom, Michała, y Jana, *Koiał. in Mſ.* Jan, Matyaſz 1700, y Jędrzey.

**EINAROWICZ herbu Bialynia*, atoli z ta rożnicą, pierwſza, że nad podkowa krzyża nie maſz; druga, że gdzie belt, tam rozdarta ſtrzała; trzecia że ſtrzała przez podkowę idzie, w hełmie pięć pior ſtruſich. Jędrzeia Eynarowicza, dwoch ſynow Adam y Hieronim. Adam po długiey zaſłudze u X. Oſtrogſkiego, wział od niego lenne opatrzenie w powiecie Słonimſkim. Hieronim, z młodu rycerſka ſię bawił w Inflanciech 1605, pod Guzowem przeciwko Rokoſzanom 1607, w Ukrainie z Struſem przeciwko Tatarom, kędy ſzkodliwy poſtrżał wynioſł, zoſtawił kilku ſynow, z ktorych dway, Stefan y Kazimierz in Societate JESU mlodo pomarli. Jerzy w powiecie Ośmiańſkim. Jan Woyſki Mozyrſki w Woiewodztwie Trockim, ſynowie iego, Jozef, Michał, Franciſzek, y Staniſław. Kryſztof tamże, ktorego potomſtwo, Kryſztof w Zakonie naſzym kapłan godny y uczony, Hieronim, Dadzibog, Boguſław. *Koiał in Mſ.* Alexander 1700.

**EYSMONT herbu Korab* w Xięſtwie Litewſkim, w powiecie Grodzieńſkim, czy raczey Eyſymont, Jan Eyſymont kapłan uczony, Jędrzey Sędzia Grodzki Grodzieńſki, Maciey Komornik Grodzieńſki, ſyn iego Jędrzey ſtan ſobie duchowny obrał, Franciſzek y Dominik długo w woyſku ſłużyli, Mikołay Piſarz Grodzki Grodzieńſki, Maciey pod złota choragwia pancerna X. Januſza Radziwiła, od poczatku woyny Kozackiey, w obozie na ſławę robiac imienia ſwego, wźięty do Ordy, zkad od Jeremiego X. Wiśniowieckiego odkupiony, u niego porucznikował, atoli y tu ſzczęscie nie ſłużyło, wzięty od Moſkwy w niewola, w niey umarł. Jędrzey rodzony brat iego, mąż odważny we wſzyſtkich expedycyach, Sudziałow dobra po wielu rewolucyach, Domowi ſwemu windykował, o ktorych *Konſtytucya 1611 fol: 48, y 1613 fol: 44:* Kryſztofa ſynowie, Jan, Kazimierz, y Wiktoryn. Z tych Kazimierz z obozu wyſzedſzy, poiał Helenę Dybowſka herbu Nałęcz, z ktorey zoſtawił ſyna Hilarego. Wiktoryn mąż rycerſki. Paweł miał za ſoba Wnuczkownę, ktora znalazła obraz Nayś: Panny Eyſmuntowſkiey cudami wſławiony, z tey było czterech ſynow, Jakub woienna ſłużył, drugi Staniſław Major u Czarneckiego woiownika, poległ przy dobyciu Głuchowa, leży w Cerkwi Krzyczewſkiey. 3 Alexander. 4 Leon mężowie rycerſcy. Felicyan 1674 Marcyan, Alexander, Karol, Jan Kazimierz, Władyſław, Mikołay, Antoni, Jerzy 1700, Kazimierz Podczaſzy Orſzańſki.

EYTMIN

**EYTMIN herbu Działoſſa*, Trockiego Woiewodztwa Ziemianie. Kazimierz Eytmin, ktorego brat rodzony Bartłomiey, tego ſynowie Michał Miecznik Trocki 1688. Hieronim w Zakonie naſzym życie zakończył 1707 w Kraſnymſtawie, *ieſt w druku Xiażeczka iego nabożna in 8vo.* Bracia tych ſtryieczni w woyſku Litewſkim zold prowadzili, Oſtafi y Mikołay 1700.

**FAGEL.* Jan Fagel 1703 w Krakowſkim podpiſał konfederacya. Michał Faygieł elekcya Jana III Krola z Oświecimſkiego.

**FAGERASZ.* Jędrzey Fagieraſz między ſynow koronnych, zaſłużył ſobie męſtwem ſwoim bydź policzonym, oczym *Konſtytucye 1662 fol. 40.*

**FALBOWSKI.* Staniſław Falbowſki tegoż roku, na tymże ſeymie, za Marſowe trudy, do tey prerogatywy przypuſzczony 1662, *Conſtit. fol: 34.* Woyciech w Ziemi Zakrocimſkiey 1674, piſał ſię na elekcya Jana III.

FALCZEWSKI herbu Trąby imo. Za czaſow Paprockiego, był ieden z nich Staroſta Kobryńſkim, y Pińſkim, ktorego corka ſprzyſięgła ſię dozywotnie z Miłoſzewſkim Łowczym Buſkim, druga z Skarſzewſkim Staroſta Łęczyckim, *Paproc: Stem. fol. 302 ſub Kościeſſa,* á w roku 1543 Staniſław Falczewſki Staroſta Krzemieniecki, Kommiſſarz krolewſki do rozgraniczenia Kniehynina. *Monim: Coll. Oſtrog. S. J.* Tegoż właśnie czaſu, kwitnał Jerzy Falczewſki Biſkup Łucki, ktorego nieſłuſznie do herbu Korab naciagaia: bo y kamień grobowy w Łuckiey katedrze, y nade drzwiami tegoż kościoła wyryte Oyczyſte iego trzy trąby, poznym wiekom, iego ſzczodrobliwość na BOGA głoſza; iakom mowił pod Biſkupami Łuckiemi. Przedtym w Kaliſkim Woiewodztwie, gniazdo tego Domu było, ale ſię niektorzy z tym Biſkupem Łuckim na Wołyń przenieśli. Inni ich piſza Chwalczewſki.

FALĘCKI herbu Belina. Woyciecha Opata Czerwieńſkiego, pod tym herbem kładzie Paprocki za czaſow ſwoich.

FALĘCKI herbu Jaſtrzebiec. Do tych należy Staniſław Biſkup Teodozyeńſki, Suffragan Gnieźnieńſki, Opat Suleiowſki Zakonu Cyſtercyeńſkiego, o ktorym *Hiſtorya Concylium Trydentſkiego* świadczy, że tam między inſzemi Biſkupami z całego świata zgromadzonemi, y on zaſiadał, był potym na Synodzie Piotrkowſkim 1577, umarł 1581 wieku ſwego 65, w Gnieźnie pochowany, zkad iego nadgrobek wypiſał *Starowolſki. Synod. Petricov: Provinc. Jongelinus in purpura S. Bernardi.*

FALĘCKI herbu Leſzczyc. Z tych Boruta z Falant Chorąży Warſzawſki 1452, *Statut: Maſov. fol: 94.* Staniſław Chorąży Zakrocimſki 1496, *Stat: Maſov. fol. 110.* Marcin Falęcki Podkomorzy Sieradzki, á potym Kaſztelan Roſpierſki, z ktorym tytułem podpiſał tranſakcya Będzińſka w roku 1589. Wielkiey experyencyi y roſtropności człowiek, ktorey początki zabrał na Dworze Zygmunta Au-

ta Auguſta Krola, à potym na rożnych funkcyach, iako to Kommiſſarzem będac deputowany, do luſtracyi dobr Krolewſkich w Maley Polſzcze z ſeymu, *Conſtit. 1564 fol. 39.* Paweł Staroſta Zakroczymſki 1613 *Conſtit. fol. 12, Baran:* Woyciech piſał ſię z Czerſką Ziemia, na elekcya Jana Kazimierza Krola: atoli iednak niektorzy z nich z Mazoſza w Przemyſkiey ziemi oſiedli. Jozef Burgrabia Wyſzogrodzki 1674. N. miał za ſoba Barbarę Zaleſka wdowę po Krobanowſkim, z tey ſyn Jan Regent Gnieźnieńſki. Franciſzek Podſtoli Zytomirſki Sędzia Kapturowy Lwowſki 1733.

FALIBOWSKI, á podobno iedenże Dom z Chwalibowſkiemi herbu Korab, o ktorych mowiłem w tomie pierwſzym *fol, 303,* z Wrabczyna ſię piſza. Z nich Jana Falibowſkiego w Rzymie zmarłego 1596 nadgrobek kładzie *Starowolſki* Woyciech Dziekan Pilecki 1650 *Mſ. Czartoryſc. in Collegio Ravenſi.* Drudzy tegoż imienia na Wołyniu oſiedli, z ktorych Staniſław piſał ſię na Jana III elekcya.

FALISZOWSKI herbu Pobog. Mowiłem iuż o Chwaliſzewſkich *tom. 1 fol: 303,* iedenże to Dom z Cieklińſkiemi, z ktorych Jan Faliſzowſki dziedzic na Bachrynowicach na Podolu w powiecie Latyczowſkim, matka iego Barbara, z Rozembergu, ſtryi Staniſław. *O czym ieſt liſt Krola Zygmunta I.* oświadczaiacy Szlachetne iego urodzenie przeciwko nieſłuſzney potwarzy *Mſ. Petricov.* N. Faliſzewſki miał za ſoba Czerſką, z ktorey ſynowie Michał, Jan, y Paweł. Kryſztof Faliſzowſki Grot, wydał do druku, *Juliuſza Flora o początkach y dzieiach narodu Rzymſkiego, powieści Xiąg 4. przydał Traktacik o potędze Narodu tego. Cracov: in 4 1646 Typ: Schedel.*

Falkenhan Herb.

* Mieli kiedyś w herbie poł pola czerwonego, poł białego, bo tarcza wzdłuż proſto na dwie części przedzielona, wieniec zielony niby z roż układany we ſrzodku tarczy, pod nim Xiężyc nie pełny, rogami proſto do gory obrocony, gwiazd ośm tak rozłożonych, że cztery widzieć nad wierzchem wieńca, cztery na dole wieńca podle ſiebie, dwie z iedney ſtrony, á drugie dwie z drugiey. Na hełmie Xiężyc rogami do gory, y wieniec. Był ten Dom kiedyś kwitnacy w Pruſiech, atoli iuż zſzedł, iako świadczy *Mſ. Załuſc. de Famil. Pruſ.*

**FALKENSTEIN* O tych piſze, *tenże Mſ. w Pruſiech,* ale herbu ich nie położył. Był niegdy z tey Familii Conus de Falkenſtein Biſkupem Trewirſkim y Elektorem w rzędzie 95, Coadjutor Boemunda, w krotce potym y Koleńſkim Coadjutorem, od Engelberta zawołany, wiele obiema tym katedrom, gdy na nich prezydował, dobrego uczynił: chciałać ſię wprawdzie Trewirſka Metropolia, z pod iego władzy wybić, ale ia y prawem y uzbroiona ſiłą, do poſłuſzeńſtwa ſobie przyciſnał. Rezygnował potym Koleńſkie Arcybiſkupſtwo Fryderykowi Hrabi Sarverdeńſkiemu wnukowi ſwemu, á Trewirſkim rzadzac lat dwadzieścia, umarł 1388. Tu ſię potym w Pruſy, ktoryś z nich przeniozſzy, oſiadł; od ktorego był Sebaſtyan de Falkenſteyn mąż rycerſki, temu w okazyi pewney z Turkami, gdy Turczyn worek pełny pieniędzy podtracał, podobno, żeby zabawionego Sebaſtyana koło przechowania monety, tym kſztałtniey mogł zgubić, zrzucił z ſiadzenia worek Falkenſtein mowiąc, *Milites non hìc quærimus aurum aut divitias, ſed virtutis præmium, & gloriam militarem, Idem Mſ.*

**FALKIEWICZ.* Falkiewicz Jędrzey Staroſta Drohicki, Kommiſſarz krolewſki na rozgraniczenie Kniehinina od Workowiec 1543. *Monimen. Coll. Oſtrog. S. J.*

FALKOWSKI herbu Doliwa. Piotr Scherzyk *Starowol: in Epiſc: Cracov.* czyli Jerzyk, *Kantſcius,* z Falkowa Biſkup Krakowſki dwudzieſty oſmy, obrany po Janie Grocie, będac na tenczas Podkanclerzym Koronnym, y Proboſzczem S. Floryana, od Kazimierza Krola w poſelſtwie wyſłany do Klemenſa ſzoſtego Papieża, konfirmacya ſwoiey elekcyi od niego otrzymał, atoli, gdy tamże u Stolicy Apoſtolſkiey niektore Oyczyzny intereſſa uſpokaiał, rok cały na uſługe Rzeczypoſpolitey ſtrawiwſzy, choroba zwątlony, żyć przeſtał w Awenionie, roku 1348, tamże pochowany. Mąż był y uczony, y roſſadny, pobożności wielkiey, nienagannego życia, ſzczodrobliwości na ubogich. Za konſenſem kapituły Krakowſkiey, do kościoła w Swinarach pod Nowym Miaſtem, dzieſięcinę z Włoſzczynowic do ſtołu ſwego Biſkupiego należaca, darował. *Paproc. o herbach. Bielſki fol: 230, Cromer, Pruſſcz.* Jan z Falkowa Kanonik Krakowſki 1405. *Nakiel: in Miech: fol: 377.* Piotr z Falkowa, naprzod Podſędek, wkrotce Sędzia Ziemſki Sendomirſki w roku 1416. *Idem fol: 383 & fol: 398.* Przeſzłego wieku Staniſław w Podlaſkim, Mikołay Falkowſki w Kiiowſkim, piſali ſie na elekcya Jana Kazimierza. Maciey 1700 w Litwie.

FANUEL herbu Jelita. Ten im herb przyznaie Okolſki, lubo Paprocki o herbie nic nie mowi. Ze Włoch tu do Polſki przyſzli, z tych ieden Stolnikiem był Lubelſkim, ktorego ſioſtra, doſtała ſie w małżeńſtwo Dominika Alemanniego Stolnika Lubelſkiego. *Royzius in Chiliaſticho, Okol: in indice tomi 1mi, Paproc: o herbach fol: 582,* Druga czyli taż ſama, z Secygniewſkim zmowiona, *Idem Ibidem fol: 199.* U Stefana Batorego w znacznych był reſpektach ten Stolnik.

Farensbach Herb.

SĄ dwa wierzchołki dwoch murow, ieden na gorze, drugi na dole, w rowni od ſiebie ułożone; nad hełmem poł człowieka twarza w prawa tarczy obroconego, twarz męſka pełna, was duży, w delii z guzami, w kołpaku kończatym iak u Senenow, u ktorego na końcu kutas iedwabny, ręce obie w tył zkręcone, iakby tam zwiazane. Oſoba

zaś ta, między dwiema ſkrzydłami, barkami do ſiebie obroconemi w gorę, ſtoi. Zkąd by zaś nabyty był ten kleynot, wiedzieć niemogę: z ſamey iednak ſymmetryi iego, poznać ſię może, że przy dobywaniu miaſta iakiegoś, y owſzem y z oſoby tey dochodzić możem, że w okazyi iakieyſiś Moſkiewſkiey, iakoż y Pôéta na nich wierſz napiſał, *Alarum in medio, Moſchus poſt terga revinctus, Victores veteres denotat, atq; novos, eſſe Farensbachios.*

To pewna, że ten Dom imię ſwoie wziął y początki, od Zamku Farensbach nazwanego, nad Rhenem niedaleko Kolna leżącego: zkąd ſię niektorzy, z tey familii do Inflant przenieśli, y w Eſtonii oſiedli. Z tych czytam Wolmara Farensbachiuſa, wſławionego legacyami po dwakroc do Papieża, y do Ceſarza Rzymſkiego podiętemi, z wielka y imienia ſwego, y obrotu ſława: ten z żony Kurſelii, krom inſzych młodo zmarłych, trzech ſynow zoſtawił. Jeden z nich Gwilhelm Pułkownik w Finlandyi, ktory żeby był wiary, raz Krolom Polſkim poprzyſięzoney, wcale dochował, raczey ſobie obrał trzyletnie więzienie u Karola Szwedzkiego Monarchy, długą cierpliwością znośić, a niżeli iey naymniey wczym nadwerężyć. Drugi Konrad, ten zwiedziwſzy Niemce, Francya, Włochy, nawet Konſtantynopol, z Kryſztofem Dzierzkiem do Porty ablegatem, gdy ſię tak ſpoſobił do dalſzych w Oyczyznie funkcyi, zniknął w roku 1589, y ſiły niezwyczayney y męſtwa wielkiego. *Chytræus Chron: Saxon.*

Trzeci Jerzy Woiewoda Inflantſki, z młodych lat zaraz, iuż w Francuzkim, iuż Niderlandzkim, iuż w Szwedzkim, iuż w Ceſarſkim Woyſku, zwycięſkiey chwały, y poleru woiennego ſzukał: atoli iednak naybardziey Moſkiewſka kampania przeciwko Tatarom, imię iego wſławiła. Z Oyczyzny ſwoiey, do Bazylego Moſkiewſkiego Jedynowładzcy poſłem wyſłany, ſzczęśliwie wſzyſtko uſpokoiwſzy, iuż ſię do domu z pokoiem wracać zamyślał, gdy tym czaſem Inflantczykowie, upatrzywſzy czas ſpoſobny, niektore w Inflanciech fortece, od Moſkwy kiedyś bez prawie odięte, ubiegli y opanowali. Doſzła na ſam czas ta nowina Bazylego, przetoż Farensbachiuſza mając podeyrzanego o tę zdradę, poimać kazał, y okować: niczego ſię prędzey

dzey nie ſpodziewał od Tyranna w takim razie Farensbach, iako śmierci, y nie lękał ſię iey mąż rycerſki, ktory iey w tak wielu okazyach ſzukał. Pod ten czas gminem wielkim woyſko Tatarſkie do Moſkwy wpadſzy, ogniem y mieczem wſzyſtko puſtoſzyli. Bazyli y przygoda taka, y podziwieniem cnoty Jerzego uwiedziony, nie tylko nadzieia wolności, ale y Pańſkiemi obietnicami, do tego go nakłonił, że na Tatarow, zebrawſzy z Inflantczykow Niemiecka iazdę, uderzył; y owę pamiętna nad Okka rzeką wiktorya, nad niemi otrzymał. Widział Moſkwicin, iak ſiła mu w tey potrzebie dopomogł Farensbach do zwycięſtwa, ile że iego rada, y rządem, ta wygrana ſtaneła, dla tego bogatymi udarowanego upominkami, chciał rożnemi u ſiebie utrzymać ſpoſobami, ale kochaiacy Oyczyznę, wſzyſtkie przełamawſzy zabiegi, do ſwoich powrocił. Udał ſię potym na dwor Maxymiliana Ceſarza, w ktorego przedtym woyſku, pod Sygetem żołd prowadził: z tamtąd do Fryderyka Wtorego Krola Duńſkiego przenioſł ſię: tam Fryderyk zważywſzy iego godne przymioty, Marſzałkiem Dworu ſwego uczynił, á wkrotce, w nadgrodę iego roſſadney z powaga Maieſtatu adminiſtracyi, krom rożnych darow y honorow, Oſſylia inſułę, kiedyś do Inflant należaca, krolewſkim mu ſłowem darował. Gdy potym Stefan Batory Krol Polſki uporu Gdańſzczan woyna chciał ukrocić, ci Farensbachiuſza na pomoc z woyſkiem, od Duńczyka do miaſta zciągnęli, po uſpokoieniu tey burzy, ſkoro tylko ten waleczny mąż, do powitania krolewſkiego był przypuſzczony, zaraz y do Pańſkiego ſerca przypadł, dla ſławy w rycerſkich dziełach, na otwieraiaca ſię Moſkiewſka kampania, namawiać go Batory począł; chetnie ſię podiał tego; ile o Oyczyznę iego gra chodziła, więc we wſzyſtkich Batorego z Moſkwa expedycyach, oſobliwie pod Wielkołukami, znaczna mu był pomoca, ktore zaſługi iego odwdzięczaiac Krol Stefan, obſzerne mu dobra w Inflanciech puścił. Umiera w tym Olſztyńſkie Xiazę, brat Krola Duńſkiego, po ktorego ześciu, gdy kontrowerſya między Polſkim y Duńſkim Krolem, o Biſkupſtwo Kurońſkie, ktore on trzymał, zaſzła; y na woynę ſię zanioſło, Farensbach chcac obie ſtrony ukontentować, miał ſię za neutraliſtę. O co urażony Fryderyk, nie tylko go z Oſſylii, przedtym ſobie od niego darowaney, ale y ze wſzyſtkich łaſk wyzuł, ktora ſzkodę nadgradzaiac mu Batory, naprzod mu Karkuſki powiat, dziedzicznym prawem oddał, potym Woiewoda Inflantſkim pierwſzym uczynił, w dobra y prowenta hoynie opatrzył, co potym cała Rzeczpoſpolita Konſtytucya koronna approbowała w roku 1588. *Conſtit: fol: 487*, indygenat mu tak w Koronie, iako y W. X. Litewſkim pozwoliwſzy. Po ześciu Stefana Krola, z Zamoyſkim przy Zygmuncie trzecim, przeciwko Maxymilianowi ſtawał. Z tymże potym Zygmuntem do Szwecyi, na odzyſkanie dziedzicznego Kroleſtwa iezdził, kędy mu Krol, rządy całego woyſka ſwego oddał, życie y fortunę ſwoię, na nieprzełamana wierność iego y woienna experyencya ſpuściwſzy; co więkſza, że pozwolonego ſobie od Zygmunta iurgeltu przyiać niechciał, ale właſnym ſwoim koſztem Panu ſłużył, y luboć ſię ta expedycya nie zewſzyſtkim nadała, przecięż Farensbach z tey kampanii, nieporownana męſtwa ſwego, y roſtropności wynioſł opinia. A gdy potym Karol Krol Szwedzki, do Inflant wtargnał, z ſwoiey ſzkatuły, ludzi do boiu wyſtawił, ktoremi od Karkuſu Karola odpędził, atoli gdy potym gdzie indziey, zamyſłom Szwedzkim, ten cny Woiownik zabiega, Karkus, przez zdradę właſnych żołnierzy, tam na obronę zoſtawionych, á w nim wſzyſtkie ſwoie doſtatki utracił, nic go to iednak nie poalterowało, dał ſię w znaki Karolowi w rożnych w

Inflanciech okazyach, oſobliwie zaś pod Ryga, ktorey kiedy Karol doby-
wał; Chodkiewicz Hetman Wielki Litewſki z Farensbachiuſzem, nietylko
że nieprzyiaciela od murow obegnali, ale go y taka klęſka przyciſneli, że
nie czekaiąc Krola Zygmuta, z woyſkiem na odſiecz miaſtu idacego, Karol
ludzi ſwoich na okręty wſadziwſzy, ſama tylko ucieczka ſię ſalwował. Wie-
le temu przezacnemu mężowi Ryga powinna, ktora w roku 1589, z bun-
tow w tym mieście zagorzałych, z inſzemi krolewſkiemi Kommiſſarzami
ſzczęśliwie wyprowadził. Wiele y Oyczyzna, dla ktorey y życie ſwoie, na
koniec na ſzańc wyſtawił: bo gdy pod Felinem do ſzturmu ſwoich żołnie-
rzy zachęca, y ſerca dodaiac ludzi ſam przywodzi, z muſzkietu kula śmier-
telnie raniony, z wielkim żalem przytomnych Hetmanow, Zamoyſkiego y
Zołkiewſkiego poległ, 1604. W całym życiu ſwoim wſtrzemieźliwość w
napoiu światobliwie zachował, do dziewiętnaſtego roku życia ſwego, wina
nie ſkoſztował; krzywd ſobie uczynionych, nie tylko że ſię nigdy nie mścił,
ale dziwna iakaś umyſtu wſpaniałościa gardził niemi. Jego życia ſynopſim,
zebrał Zamoyſki Jan Kanclerz y Hetman, y w tych wierſzach zkoncentrował,
ktore tu umyślnie przytaczam. *Imberbis, patriæ fato, ablegatus ad hoſtem Moſchum,
detineor. Mars quoq; preſſit eum, armis diſſidiisq; ſimul; placuiq; ſuperbo Hero, dum
Scythico ſangvine tingo manus. Cæſaris Æmilii ſummi mox caſtra ſecutus in Turcas,
poſt me Danica terra feret. Pro patria noſtra, ad Stephanum arma moventem Veni,
rem geſſi fortiter, atq; piè. Juncta hæc Sauromatis Reſpublica cordi erat una. Propter
quam amiſi, præmia Dane tua Libertatis amans Sigismundo rege creando. Pro hoc
tunc pugnavi trans mare, poſt iterum turbatas graviter Livonum res gero, fudi vitam
& opes, opto Reſpublica vigeas.* Temuż tenże Hetman taki nadgrobek napiſał.
*Hic ſitus eſt Farensbachius, tum pectore & armis Magnus, tum prudens, maximus atq;
fide. David Hilchen in vita Georgii.* Zoſtawił ten Woiewoda corkę iednę Ma-
gdalenę, y ſynow dwoch, Wolmara Tarweſteńſkiego, Jana Lemſalieńſkiego
Staroſtow, ktoryś z nich był Kaſztelanem Inflantſkim, miał za ſoba Cemo-
wnę Woiewodzankę Malborſka, pozoſtała wdowę po Oſtrorogu Kaſztelanie
Bełzkim, ale znia żył niepłodnie *Mſ. Konopatſ. de Famil. Pruſ.* obadwa woien-
nemi dziełami, wſławieni, nie w Polſzcze tylko, ale y w Niemczech, kiedy
ieden z nich pod Tyliuſzem Hetmanem Ceſarſkim, Generałem będac, Szwe-
dow z Bambergi wypędził, y gwałtem miaſto odebrał, *Petrus Burgus lib. 3 de
bello Svetico.* O iednym z nich piſze w roku 1633 *Loticius Rerum Germanicarum fol.
74*, zoſtal ſię od ktoregoś z nich, Jan Karol Farensbach, ktorego potom-
ſtwo po dziś dzień widziemy, był Miecznikiem Owruckim 1674.

FARUREY herbu Sulima. Od Garbowſkich ſwoy początek wzieli, dla tego *Bielſki
fol. 313*, opiſuiac w Budzyniu ziazd Ceſarza Zygmunta, y Władyſława Kro-
la Polſkiego, rachuie między inſzemi, ktorzy z Polakow tamże gonitwy czy-
nili, Jana y Farureia Garbowſkich; luboć ſię omylił ten autor, bo to był ie-
denze Jan Farurey, ktory na dworze y w obozie tegoż Zygmunta zaſłużo-
nym będac, wział od niego w rekompenſę wielkie dobra w Węgrzech, iako
świadkiem *Starowolſki in Bellator fol: 80*, przecięż to pewna, że na pamiatkę
tego, że z Garbowſkich wyſzli, ieſzcze ſię y potym z Garbowa piſali, iako
Jan Farurey z Garbowa z Leonora Sieniawſkiego Podkomorzego Sanockie-
go corka, dożywotnie zmowiony. *Idem Ibidem fol. 429.* Paweł ktory pod Mie-
dzybożem, do trzeciey w noc z Tatarami ſię uganiaiac, czteryſta ich trupem
na placu położył. *Biel. ann: 1516.*

FASCISZEWKI herbu Gerald. Tak ich Paprocki napiſał, lubo Okolſki zowie Fa-
ſzczewſkiemi, atoli że przydaie, że ſię zdawna piſali z Faſciſzowic, ztad doro-

zumiewam ſię, żeby ich Faſciſzewſkiemi bardziey piſać należało. Z tychże
dobr wnoſi Okolſki, że muſza od Zygmunta Geralda pochodzić, ponieważ
ſię z tych dobr piſza. Z Krakowſkiego przenieśli ſię do Litwy, *Mſ. Koiałow.*

**FASZCZEWSKI herbu Prus 2do*, w Brześciańſkim, Smoleńſkim y Mińſkim Woie-
wodztwach *Koiał. in Mſ.* gdzie powiada, że ſię przedtym Faſzczami zwali. Z
tych Alexander miał ſynow Jana y Jędrzeia, Jędrzey zabity na Homlu od
Kozakow 1648. Jan zpłodził Alexandra y Michała, *to Koiał.* Jerzy Faſzcze-
wſki, zrodził Alexandra, y bracia iego, Alexander dziedzic na Cybułowie
w powiecie Winnickim, z Zielińſka pierwſza żona, ſyn iego Antoni, temu
Anna Sławucianka z Pińſkiego Powiatu, powiła ſynow kilku, Staniſława ten
w Zakonie Societatis JESU, żyiac światobliwie, umarł na miſſyi w Ka-
mieńcu Litewſkim; Jędrzeia, ten z Kanonika Łuckiego, zoſtał Jezuita; Ale-
xandra, Kazimierza, y Jozefa, corek także cztery, iedna Waſilewſka Cześni-
kowa Owrucka, druga Illiczowa, trzecia Derenicka, czwarta Tchornicka.
Z druga Turowna, corkę miał Katarzynę, ktora wydal za Alexandra Gro-
dzickiego w Ziemię Łukowſka, y ſynow dwoch, Kazimierza y Franciſzka. Z
tych Kazimierza, było dwie corki, iedna Ludowika za Tomaſzem Zarde-
ckim, druga Maryanna za Lipowſkim, ſynow zaś trzech, Michal, Stefan y
Alexander. Franciſzek także trzech ſynow zpłodził, Kazimierza, ktorego
żona Hulewiczowna, Jozefa y Jędrzeia ieſzcze młodzianow. Marcin, Grze-
gorz Skarbnik Rzeczycki, Mikołay, Kryſztof podpiſali elekcya Władyſła-
wa IV. Marcin Faſzczewſki życia żadnym grzechem cieſzkim nienadwerę-
żonego, dokończył w Zakonie naſzym, w roku 1679, w Krośnie. Michał
Sędzia Ziemſki Starodubowſki 1700.

**FEDEROWICZ* Jan Federowicz Jackowſki na ſeymie 1661, do prerogatywy ſzlache-
ctwa przypuſzczony, *Conſtit. fol: 64.* gdzie y dobra mu niektore Rzeczpoſpo-
lita puściła.

**FELKERZAMB* Oyczyzna ich Inflanty, z ktorych Melchior Felkerzamb Staroſta
Goldyńſki, piſał ſię na elekcya Jana Kazimierza. Otto Fryderyk naprzod
Kaſztelan Inflantſki, z ktorym tytułem był deputowany Kommiſſarzem, na
erekcya kościołow katolickich w Inflanciech, *Conſtit. 1683 fol. 10*, potym Wo-
iewoda Czerniechowſki Staroſta Czorſztyńſki, z ſeymu 1690, deputat na
Trybunał ſkarbowy, *Conſtit. 1690 fol. 5.* Kommiſſarz do dyſtrybuty hiberny,
Conſtit. fol: 3, wkrotce Woiewoda Inflantſki, z tym honorem podpiſał konfe-
deracya generalna, po śmierci Jana III 1696, O nim świadczy autor. *P. Hacki
Scrutin. Verita: Conſtit. 1676. fol. 36, Mſ. Lubomirſc. fol. 46*, że z całym domem ſwo-
im do prawowierney Matki kościoła Rzymſkiego katolickiego ſię wrocił.
Jan Felkierzamb Podczaſzy Inflantſki 1710.

**FELINSKI.* Felińſkiego Marka dzielność, we wſzyſtkich w Inflantach kampaniach,
chwali Konſtytucya Koronna 1607 *fol: 856*, za co w komput wſzedł wolności
ſynow koronnych. Toż ſamo approbowano na ſeymie, w roku 1611; nad to
łan pola, Babiniec nazwanego, na przedmieściu Sokalſkim, y pięćdzieſiat
grzywien, na tymze gruncie zapiſanych, iemu y iego potomkom, do lat 60
pozwolono. *Conſtit. 1611 fol. 15.* Daniel, ale ſię Falińſkim piſal, z Ziemi War-
ſzawſkiey na elekcya Jana II.

**FELSZEWSKI.* Jan Felſzewſki podpiſał elekcya Władyſława IV z Nowogrodz-
kiego.

Ferber Herb.

* NOſza za herb trzy głowy czarne, ucięte, wieprzów dzikich; u każdey dwa kły widać, dwie na gorze, w prawa tarczy pyſkami obrocone, podle ſiebie, czyli iedna za druga, trzecia pod niemi we ſrzodku; na hełmie nad korona, między dwiema ſkrzydłami żołtemi, takaż głowa iedna dzika ze kłami, y z ſzyia, za nia pawi ogon. Tak opiſał ten herb *Mſ. Załuſc: o Familiach Pruſkich*, ma go y *Treterus in Epiſc. Varm: fol. 91.* Przydaie, *tenże Mſ.* że to był Dom ſtarożytny w Pruſiech *& Senatorii ordinis*, o czym świadcza herby we Gdańſku u Fary, w kościele wielkim, nad ſamym ołtarzem na ſklepieniu, y po ścianach y nadedrzwiami w Plebanii, wyryty z kamienia. Tudzieſz y kaplica oſobna, tamże fundowana. Ma tenże herb y kościoł Oliwſki, znać że był, ktoryś Ferber znaczny kościoła tego Benefactor. Z tey Familii.

Maurycy Ferber Biſkup Warmińſki ośmnaſty. Z młodſzych lat ſwoich w Rzymie na naukach tyle poſtapił że *Juris Utriusq; Doctor* zaſłużył bydź zawołanym. Od Leona X. wkrotce, *Camerarius & Scriptor Apoſtolicus* naznaczony, z lekka Kuſtoſzem y Kanonikiem Warmińſkim, Lubeckim, Rewelſkim, Derpſkim, y Plebanem Gdańſkim zoſtał, aż też w roku 1523 Biſkupem Warmińſkim, w Piotrkowie przyſiagł przed Zygmuntem I, kędy od Jana Łaſkiego Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, na ſwoię katedrę poświęcony, na ktora wſzedſzy, tak na zniſzczone od Krzyżakow dobra Biſkupie trafił, że ledwo z nich, wſzyſtkich prowentow mogł mieć tyſiąc grzywien, luboć ich potym dobrym rządem, do ſiedmiu tyſięcy przyczynił: dobra wſzyſtkie reſtaurował, Pałac Biſkupi przy tuteyſzey katedrze, z fundamentu wyprowadził y wyſtawił, murem y foſſa dość ozdobna, kościoł w koło opaſał. Taż pilnościa, y koło powierzonych owieczek chodził: bo naprzod na herezye wſzyſtkie, ktore w Warmii, za niedozorem iego Anteceſſora, czyli raczey pod czas rewolucyi rożnych woiennych w tamtych kraiach, wſzędzie ſię były rozkrzewiły, tak długo naſtępował apoſtolſkim duchem, poki ich z iedney części Warmii nie wyczyścił. Nowemi też konſtytucyami ſwoię Dyecezya oboſtrzył; Bransberczanow ktorzy herezya iuż poniekad tracili, y iuż

ſię z pod iarzma poſłuſzeńſtwa wybic chcieli, przez kommiſſya krolewſka uſpokoił. Nakoniec pełen dni y zaſług, ſiedzac lat 14 na tey katedrze, zaſnał w Panu 1537, w Warmińſkim kościele pochowany. Lambertus Ferber w Zakonie naſzym żyiąc świątobliwie, życie ſwoie ſłużac zapowietrzonym poświęcił Bogu w Choynicach 1711, tymże powietrzem zarażony zkonawſzy. Jan wydał do druku, *Diſſertationem publici juris Pruthenici de Muneris Theſaurarii in Pruſſia Regia antiquitate, iuribus, & prærogativis, Gedani in 4, 1722.*

**FICHTINGHOFF.* Elekcyą Władyſława IV podpiſał z Inflant Gothard Fichtinghoff.

**FIEDOROWICZ.* Fedor Fiedorowicz, Towarzyſz Xiążęcia Radziwiła, pod Pſkowem, pieſzo ſzedł do ſzturmu. Staniſław podpiſał elekcyą Auguſta II. z Wileńſkiego.

FIEDZIUSZKO herbu Radwan. W Brzeſkim Litewſkim maia teraz poſſeſſya ſwoię. Konſtantyn Fiedynko Chorazy Pińſki *Conſtit. 1607 fol. 883.* Jan Fiediuſzko także Chorazy Pińſki, podpiſał elekcya Władyſława IV, y Wawrzyniec.

**FILEMONOWICZ.* W Mściſławſkim Woiewodztwie, wſpomina ich Konſtytucya 1638. Jan Filemonowicz na klaſztor w Mściſławiu OO Karmelitom, placu ſwego uſtapił, co approbuie taz *Konſtytucya fol. 54.*

**FILIPOWICZ herbu Pobog* z ta iednak rożnica, że na hełmie kłada harta. Samuel Filipowicz Skarbnik Witebſki, zoſtawił ſynow trzech, Michała, Daniela, y Bazylego: o ktorych *Konſtytucya 1678 fol. 20.* Michał Sędzia był Grodzkim Mińſkim, miał za ſoba Joannę Chrebtowiczownę Sędziankę Ziemſka Grodzieńſka; z ta zoſtawił corki dwie, Antoninę z Michałem Waſilewſkim Podſędkiem Witebſkim, Joannę z Mikołaiem Zaleſkim, dożywotnie zmowione, tyleż ſynow, to ieſt Antoniego Porucznika krolewſkiego, dziedzica na Nowym dworze, y Karola, ktory pod czas funkcyi Deputackiey w roku 1727 młodzianem umarł. Daniel był Oboźnym Woiewodztwa Mińſkiego, poiął w małżeńſtwo Annę Odyńcownę Cześnikownę Wileńſka, atoli pełen zaſług w tey Oyczyznie, po rożnych funkcyach woyſkowych, deputackich y poſelſkich, bez potomnie zſzedł z tego świata: zapiſał na kosciol Mińſki Soc: JESU, na dobrach Bortniki nazwanych, w Woiewodztwie Mińſkim leżących, fundacya, żeby co tydzień cztery mſze odprawowały ſię. Pierwſza za duſzę iego, druga za duſze w czyſcu będace, mianowicie Rodzicow, krewnych, y innych żadnego ratunku nie maiacych; trzecia za konaiacych; czwarta za tych, ieśli ktorych za żywota ſwego ukrzywdził. Bazyli był Stolnikiem Rzeczyckim, po dwa kroć deputatem, trzy razy śluby małżeńſkie ponawiał: pierwſzy raz z Elżbieta Kolendzianka Sędzianka Ziemſką Wileńſka, drugi raz z Emerencyanna Niepokoyczycka Skarbnikowna Brześciańſka, z tey corka Eleonora, Karola Protaſzewicza Skarbnika Nowogrodzkiego małżonka. Trzeci raz z Eleonora na Rdułtowie Rdułtowſką Podczaſzanka Minſką, z tey trzy corki, Tereſſa, Roża, y Felicyanna, ſyn ieden Floryan temi czaſy dziedzic na Wołnie, Bortnikach, y Suderwie.

FILIPOWSKI herbu Pobog. Jedneyże dzielnice z Koniecpolſkiemi, piſza ſię z Siekluki, z tych był Hieronim Filipowſki Krayczy Koronny y Łozniczy Krolewſki, Nurſki, Oſtrowſki, Oſtrołęcki Staroſta. Ten z Stefanem Batorym, na tenczas Xiążęciem Siedmiogrodzkim, w Węgrzech żołd prowadził, od ktorego do ſtanow Koronnych y W. X. Litewſkiego poſłował. *Biel. fol. 726 Conſtit. 1564 fol: 75*, á gdy Stefan na tronie Polſkim zaſiadł, Hieronim we wſzyſtkich expedycyach z nim zwycięſko ſtawał, oſobliwie pod Toropcami, kędy pierwſza ſtraż nieprzyiacielſką wyciał, y niewolnika do Krola przy-

przyprowadził, umarł 1587, á przy śmierci się błędow heretyckich wyprzysiągł; miał za sobą Zofią Komorowską Kasztelankę Połaniecką *Geneal. Myszkow:* corkę swoię zmowił z Konradem Krupkiem. *Paproc: o herbach fol: 565.* Filipowski Towarzysz Usarski 1638 z Kozakami się biiąc, pod Starczem ranny. *Okol. Contin. Diarii.* Maciey pisał się w Podlaskim na elekcya Władysława IV.

FINCK herbu *Ostoia. Ms. o Familiach Pruskich Załuscianum* w herbie Finkow Pruskich, składa na tarczy Szachownicę, poprzek szachowaną, czyli raczey od plastru miodu, wosczyny, takim kształtem, iako y Kezinkowie czyli Kizinkowie: atolim ia widział na rożnych mieysćach pieczęć Familiantow tego Domu, kędy na tarczy, wyraźnie były dwa Xiężyce nie pełne, barkami do siebie obrocone, nad niemi we śrzodku gwiazda o sześciu graniach, pole tarczy błękitne, chyba, że dwa są Domy Finkow, z ktorych ieden, tego; drugi drugiego herbu zażywa. Starodawna w Prusiech familia Finckow z Finkenszteinu, kędy dziedzicznym prawem trzymali starostwo, Gilgenburskie *M. Prætor. l. 2. c. 4 § 3* Heydenryk Fink z Klusberka, obrany za Mistrza Krzyżackiego w Inflanciech w roku 1442 *Idem l, 2 c. 4 § 6 Ms. Cracov.* Woyciech Konsyliarz Ziemski w Prusiech Xiążęcych 1612: wszakże iuż temi czasy z nich niektorzy do Polski się podobno przenieśli, y w Sendomirskim dobr nabyli. Zbigniew Fink Podczaszy Inflantski, y iego brat Henryk kwitneli w roku 1687.

FIRLEY herbu *Lewart.* Zeby świat Polski wiedział, iak wielkiey stymy była kiedyś Firleiow familia, kładę na dowod słowa Zygmunta Augusta Krola Polskiego; z pewnego przywileiu im danego. *Cum multæ sint in regno nostro, illustres & præstantissimæ familiæ, tum nostra quidem opinione, paucæ admodum, quæ vel generis splendore, vel virtutum rerumq; gestarum gloria, cum amplissima & clarissima Firleiorum de Dabrowica familia comparari, nullæ verò, quæ ipsi anteponi videantur* Swego czasu uważaiac, iak mało w koronie naszey tego imienia ludzi było, Paweł Potocki Kasztelan Kamieniecki, Oiciec dziśieyszego Prymasa, mowi, *Redactam amplissimam hanc stirpem Firleiam ad paucissimos, inter calamitatis suæ additamenta, numerat ætas nostra;* y gdzie indziey o nich pisząc, przydaie; *Trecentis olim ad Cremeram, Fabiis deletis, minimum, servasse fortunam, ex quo deinde Maximi nascerentur, & obfuscari interdum solem, non ut minuatur eius fulgor, sed ut depulsa caligine nitidior irradiet.* atoli iuż temi czasy, gdy to piszę z żalem Oyczyzny, Dom ten iuż zszedł.

Ostafi Stolnik Krakowski, albo iako *Janussovius chce,* Krayczy; brat Dersława Proboszcza S. Floryana, potomek Lamphrida Margrabi Wieloniefskiey Prowincyi, o czym mowić się będzie pod herbem Lewart, okazya był imienia Firleiow, bo gdy go Niemieckim ięzykiem, ktorego w ten czas popsolicie na dworze krolewskim zażywano, Firleier od urzędu swego Stolnikowskiego, tytułowano; pospolstwo mniey obcego accentu świadome, krotszym y nadłamanym słowem, Firley go przezwało, ktory tytuł y na potomkach iego dziedziczył. Wystawił ten Ostafi, w Lubelskim Woiewodztwie nie daleko Markuszewa miasteczko; ktore od imienia swego Ostaszowem nazwał: á że był w wielkich respektach u Władysława Łokietka, w nadgrodę swoich zasług, otrzymał od Pana wiele łask, á między inszemi, dobr swoich dziedzicznych *ex jure Polonico in Theutonicum translationem,* przywileiu tego danego 1317, kładzie ucinek *Okolski.* Tego Stolnika dwoch synow; Stanisław, ktorego też Jarosławem zowie *Okol:* człowiek rycerski. Jego Kazimierz Wielki, gdy Tatarzy zamku Lubelskiego przez dwanaście dni dobywali, z woyskiem na odsiecz posłał: bronił odważnie zamku Firley, aż gdy strzała Tatarskiego wodza rażono, ustąpił od murow nieprzyiaciel. *Ottom: de pignor Gretser in dedic: Parenes:* w roku 1337, atoli ten Stanisław umarł bezpotomny

Eustachiusz Kasztelan Lubelski, drugi syn Stolnika Krakowskiego, á przedtym Podstoli Krakowski *Szczygiel: in Tinecia,* czego dochodzę z przywileiu Kazimierza Wielkiego w roku 1339, ktorym mu approbuie kupno, od Abrahama Czadera y Klemensa z Zagorza dobr Uiazd, Wiezdziec, Gwola nazwanych; za dwieście grzywien groszy Praskich, z drugiego w roku 1354 danego, w ktorym go Kasztelanem Lubelskim y Hrabia tytułuie, snać iednak że się ieszcze na ten czas Firleiowie ci z Dabrowice nie pisali, bo temu Eustachiemu przydano Eustachio de Besce, iakoż wielkie mieli dobra ci Stolnikowiczowie obadwa, to iest Besce, Podolany, część w Stoianowicach, Kolanczyce, Brzeszcza, Nowacerkiew, Klimuntowice; Zakrzew, Zarkopolice, poł Mleczkowa, Goszcza, Mełgiew, Janowiec z przyległościami, Dabrowica, Sławin; Motycz, Bochotnica, Wierzchoniow, Rutka, Markuszowice, Serocko, Leszkowice, Serwice, Ciechanki, poł Tarkowic. Jakim zaś sposobem Serocko y Leszkowice od nich odpadły, y znowu się w Dom Firleiowski za Zygmunta Augusta wrociły, pisze Okolski. Miał ten Eustachi dwoch synow Piotra y Jakuba. Piotrowi działem dostały się Beszcze, Zakrzew, Bochotnica, Rutki, Markuszewice, Klimuntowice, Sroczek, Płonki, Wierzchowice, Bogusławice, Drzewiany, Gotanow; ale syn iego Jan, przedał Bochotnicę z inszemi wioskami do niey należącemi Klemensowi Kurowskiemu w roku 1398. Kasztelanowi Sadeckiemu. Od tego Jana potomkowie, rożne nazwiska, od rożnych dobr pobrali, iako to Broniewscy, Konarscy, Markuszewscy. Między inszemi iednak iego synami, wspominaia Jędrzeia Kasztelana Zarnowskiego, ktory na fundacya Szpitala Radomskiego sześćdziesiąt grzywien zapisał.

Jakubowi dostały się dobra, Nowacerkiew; Podolany, Mełgiew, Ciechanki, Krzesimow, Janowiec, Sławin, Dabrowica, Motycz, Janiki, Bunie, Płosowice, Dobruszow. Temiż samemi dobrami, dzielili się dway synowie iego, Adam y Jakub 1401. Jakub wziął Podolany y Mełgwia, od ktorey sukcessorowie iego imię Mełgiewskich wzieli. Adam wział Nowocerkiew, Zatopole, Golędzin, Motycz, Dabrowicę, Sławin, ktorego synow trzech, z Jachny de Krwaty, rachuie Okolski, Piotra temu się w podziale dostał Sławin y Wola Dabrowica, ale zszedł bezpotomny, ta fortuna poszła w Dom Dzikow, z siostra iego Jadwigą. Mikołaia, ktorego corka iedynaczka z Czyżewskim z Międzygorza, dożywotnie zmowiona, wyniosła Motycz z tego Domu. Jana dziedzica na Dąbrowicy y Płowiszowicach, tego synow dwoch, Jan ktoremu że się dobra Krwaty, Golędzin działem dostały, potomkow iego Krwatskiemi okrzczono, y Piotr Sędzia Lubelski.

Grzegorza z Dabrowicy Kasztelana Sendomirskiego, czytam na liście Kazimierza Krola w roku 1454, w ktorym konfirmuie prawa Xięstwa Oświecimskiego in *Ms. Coll. Caliss.* komputuiac lata, rozumiałbym, ze ten Grzegorz, musiał bydz trzeci syn Jana dziedzica na Dabrowicy, á brat rodzony Piotra Sędziego Ziemskiego Lubelskiego, był ten Piotr pobożnościa życia znakomity, czego świadkiem uczestnictwo zasług, pozwolone mu od OO Zakonu S. Franciszka *de Observantia* w roku 1442, ten z Jadwigi Osmolskii z Prawednik, syna iednego Mikołaia zostawiwszy, życie to śmiertelne, w nieśmiertelne zamienił w roku 1493.

Mikołay Kasztelan Krakowski, Hetman Wielki Koronny, Starosta Lubelski, syn Piotra Sędziego, z młodu zaraz na Podole wysłany, żeby był pod wielkim woiownikiem Jędrzeiem Odrowązem, rycerskiey nabył expery-

 encyi,

encyi, ktorego potym Kazimierz Krol Polſki, na tenczas Dworzanina ſwego, zważywſzy roſtropność, do Baiazeta Cara Tureckiego poſłem wyſłał, na dotarcie przymierza; ta kondycya, żeby żadna ſtrona, ani Państw cudzych; ani ludzi nie inkommodowała. *Cromer: Starowol: in Bellat: fol: 146.* Sprawiwſzy wſzyſtko ſzczęśliwie, za Alexandra y Albrychta Krolow Polſkich rotmiſtrzował, á ſzczegulniey w Wołoſkiey pod Bukowina okazyi. Z tych Alexander Krol, w nadgrodę zaſług iego, Chorążym go Krakowſkim uczynił; wkrotce przydał mu Staroſtwo Lubelſkie, na ktore przywiley mu konferuiac, tak w nim mowi. *Nicolaus Firley, itinera remotiſſimarum partium ad Principes Chriſtianos, atq; in Græciam & Thraciam, ad Imperatorem Turcarum, non ſolum nobis feliciter regnantibus, verùm etiam viventibus Sereniſſimis olim Caſimiro Parente, atq; Alberto Fratre Regibus Poloniæ, non abſq; periculo rerum ſuarum, & perſonæ obivit.* Jeſt w Okolſkim ten przywiley, w roku iednak omyłka: bo 1513 iuż Alexander Krol nie żył. Jeſzcze tenże Krol z Zup ſolnych, pięćdzieſiat grzywien co roczney penſyi naznaczył, y Kaſztelanem go Lubelſkim wynioſł. Poſtapił potym za Zygmunta I na Woiewodztwo Lubelſkie, z tym honorem wyſłany był z woyſkiem, przeciwko Bazylemu Kniaziowi Moſkiewſkiemu, y rebellizantowi Glińſkiemu, kędy gdy nad Dnieprem paſy zaległa Moſkwa, y prześcia naſzym broniła, Firley z kilka choragwi piechoty, miałkiemi brodami Dniepr przebrnawſzy, wielkim ſercem na nieprzyiaciela uderzył, przeſtraſzona Moſkwa ta odwaga, pierzchneła z mieyſca, aż do Staroduba; kędy zamknawſzy ſię y okopawſzy, lubo ich ſześćdzieſiat tyſięcy w obozie liczono, przecięż z daleka tylko patrzali, gdy Firley w koło nich tamte kraie puſtoſzył, ſłuſzna batalia niechcac z naſzemi probować ſił ſwoich, dla tego z wielkim plonem, y bogata korzyścia powrocił Mikołay do Krola, z ktorym do Wiednia, w komitywie inſzych Panow na ziazd Ceſarza y rożnych Monarchow iezdził, z tamtad powrociwſzy 1515, po śmierci Mikołaia Kamienieckiego Woiewody Krakowſkiego y Hetmana, wział buławę: á wkrotce y Woiewodztwo Sendomirſkie, y zaraz ſię do Prus na Krzyżakow wyprawił, to częſtokroć powtarzaiac, co niegdy Appius Claudius: *Aut bellum ſuſcipere non oportet, aut gerere pro dignitate, & perficere quamprimum oportet.* Tam zniſzczywſzy częſtemi podiazdami, Krzyżakom hołduiace mieyſca, nieprzerwanym zwycięzkim duktem, dzieſięć zamkow y wałem y foſſami dobrze opatrzonych, Krzyżakom ſzturmem odiał, drugie długim obłężeniem, do poddania ſię przymuſił; trzy lata całe ta kampania wzieła, aż też nakoniec pokoy pożadany zawitał, gdy Zygmunt Krol Woyciecha Margrabię Brandeburſkiego, á oraz Miſtrza Krzyżackiego, tytuł Miſtrzow znioſzſzy, Xiazęciem Pruſkim ſobie y Polſzcze *feudatarium* uczynił. Powrocił nazad z woyſkiem Firley, od Krola, y od wſzyſtkich mile przyięty, w nadgrodę krwawych prac ſwoich, wział Kaſztelania Krakowſka, na ktorey umarł 1526, w Lublinie u OO Dominikanow, z nadgrobkiem pochowany. Nad to miaſteczko y Zamek Kocko w Ziemi Lubelſkiey, Krol mu darował, co potym y przy exekucyi, wnukom iego, wdzięczna Rzeczpoſpolita, za Krola Auguſta I, dla zaſług Domu tego konfirmowała *Starowol: in Bell: Sarm: fol: 146.* Okol: Paprocki przydaie, że on pierwſzy z milicyi Czeſkiey, na ktorey młodość ſwa trawił, obyczay toczenia obozu wnioſł do Polſki, z Mielecka Anna cztery corki zpłodził, wſzakże ktore, y za kogo poſzły, nie wſpomina Okolſki, y ſynow dwoch Piotra y Mikołaia. Z tych Mikołay w bitwie pod Sokalem, mężnie ſtawaiac poległ w młodym wieku, iako świadkiem ieſt iego nadgrobek u OO Dominikanow w Lublinie, ktory mu napiſał wierſzem Jędrzey

drzey Krzycki na ten czas Biſkup Przemyſki, ſnać że przebił ſię przez woyſko Tatarſkie: bo po potyczce w tyle woyſka Tatarſkiego znaleziono go zabitego. *Orichov. in Quincunce*, piſze o nim *y Kochanowſki in Fragmentis.*

Piotr ſyn ſtarſzy Mikołaia Kaſztelana Krakowſkiego, naprzod Staroſta Kazimirſki, daley Radomſki, potym Kaſztelan Chełmſki, iakom go czytał na liście Zygmunta I 1572, danym Miaſtu Lubelſkiemu, był y Wiślickim, z ktorego poſtąpił na Woiewodztwo Lubelſkie, z tego na Ruſkie, na ktorym umarł 1553, w Lublinie u OO Dominikanow pochowany; z Katarzyny Tęczyńſkiy, zpłodził cztery corki, między temi była iedna, za Adamem Walewſkim Kaſztelanem Elblaſkim, y trzech ſynow, Jana, Mikołaia, y Jędrzeia. Był to Pan na Boga ſzczodry, ktorego chwale dwadzieścia kościołow, w rożnych ſwoich dobrach, to z fundamentow wyprowadził, to reſtaurował, to w piękny apparat kościelny przyſtroił, to w prowenta opatrzył. Oyczyźnie ſię też w wielu expedycyach przyſłużył, iuż w obozie przeciwko Moſkwie y Tatarom pod Orſa, y indziey, pamiętny woiownik; iuż iezdząc do Węgier w legacyi, w ktorey niewolnika pod Orſa zabranego, Władyſławowi Krolowi od Zygmunta I ofiarował. Dwa zamki wyſtawił w ſwoich dobrach, ieden nad Wieprzem, drugi nad Wiſłą, iako świadczy nadgrobek iego. Madrych ludzi kochał, na ubogich łaſkawy.

Mikołay ſrzedni ſyn Piotra Woiewody Ruſkiego, naprzod Kaſztelan Wiślicki, potym Rawſki, umarł Woiewoda Lubelſkim y Staroſta Kamionackim 1588, z Sierzchowſkii żadnego ſyna nie miał, cztery tylko corki zoſtawił, Zofia Boguſzowa Starościna Zwoleńſka, Annę Ponętowſka, Katarzynę Sieniutowa, y Elżbietę Kazimirſka, te Oycowſkiey wyprzyſiagłzy ſię herezyi, w Lewartowie dziedzicznych ſwoich dobrach prawowierna wiarę katolicka przywrociły, rugowawſzy ztamtad miniſtrow Heretyckich, ktorych Ociec był z Hollandyi y Niderlandu ſprowadzonych oſadził; ſzkoły także heretyckie tamże otworzył, Profeſſorow z Niemiec, Lipſka, y Witembergu, zciągnawſzy, ktore tak były zagęſzczone, nie tylko Luterſkiemi ale y katolickiemi tych tam czaſow dyſcypułami, że w Lewartowie dla naciſku ich ztrudnością goſpody było doſtać. *Cichoc: Alloq: Oſecen: lib: 2 cap: 6. Janußow: in dedicat. Statut:* ſławi tego Mikołaia dzielność y roſtropność, ktora pokazał to w Pruſkich y Gdańſkich kommiſſyach, to w zawiłych tey Oyczyzny intereſſach z poſłami poſtronnych Panow: Będac ieſzcze Kaſztelanem Wiślickim, poſłował na ſeym 1569, y podpiſał Unia Litwy z korona; *Conſtit. fol. 171.* Wymowę iego chwali Paprocki, kędy przydaie, że w legacyach iezdził do rożnych Monarchow.

Jędrzey trzeci ſyn Piotra Woiewody Ruſkiego, Kaſztelan Lubelſki Staroſta Sendomirſki, przybrał był ſobie w małżeńſtwo Srzeńſka Woiewodzankę Płocka, oſtatnia dziedziczkę z tego Domu, ta mu powiła ſyna Felixa, ale ten w młodym wieku, nadzieie wſzyſtkie pożegnał razem z światem, w Wiedniu 1576, y dwie corki, z tych iedna Anna z Jędrzeiem Leſczyńſkim herbu Wieniawa Woiewoda Brzeſkim Kuiawſkim, druga Dorota naprzod z Stefanem Xiażęciem Zbarazkim Woiewoda Trockim, *2do voto* z Lwem Sapieha Woiewoda Wileńſkim y Hetmanem Wielkim, po śmierci z mężem ſwoim pochowana w Wilnie, w kościele S. Michała Archanioła, *Hiſtor: Sapieh: Starowol: in Monum: fol: 334.* Ktora 1587 w Wilnie, Oycowſkich koło wiary wyrzekſzy ſię błędow, z kościołem ſię katolickim poiednala *Annuæ Societ:* Pierwſzy wprawdzie w ten Dom wnioſł herezya, Ociec iey y z bracia ſwoia, ale też z niemi wraz zgineła. Był iednak ten Jędrzey, od młodości ſwoiey

w rycerſkich ſztukach dobrze wyćwiczony, czego dowodem były, tego tam czaſu wſzyſtkie expedycye, Moſkiewſkie, Niemieckie, y inne; na ktore y z wielkim ſercem y w licznym kompucie ludzi, ſwoim ſumptem wyprawionych, ſtawał. Pode Gdańſk za Stefana Krola, w ſto koni Uſaryi, w ſto piechoty przybył. W roku 1576 Ziazdu Generalnego Jędrzeiowſkiego uſtawy, do Xiag Krakowſkich podał: na tym kongreſśie po śmierci Słupeckiego, dla gwałtownych pod interregnum racyi, od Rycerſtwa obrany Kaſztelanem Lubelſkim, co potym approbował Krol Stefan, na ktorego Koronacyi Marſzałkował Izbie Poſelſkiey, iako ſię podpiſał na liście danym do Woiewodztwa Podlaſkiego, ktory liſt ingroſſowany, czytałem w Progreſſie rozgraniczenia między Woiewodztwy Podlaſkim y Brzeſkim Litewſkim. W roku 1577 imieniem Stefana Krola, przyſięgę wierności odbierał od Gdańſkiego Miaſta, *Liter: Stephani datæ de Reconciliat.*

Ján pierwſzy y nayſtarſzy ſyn Piotra Woiewody Ruſkiego, naprzod Kaſztelan Bełzki, potym Bełzki, Lubelſki, Krakowſki Woiewoda y Staroſta, y Marſzałek Wielki Koronny, Staroſta Rohatyńſki, trzy razy śluby małżeńſkie ponawiał: pierwſzy raz z Zofia Bonarowna Kaſztelanka Sadecka, od ktorey czterech ſynow zoſtało, Mikołay, Jędrzey, Jan, y Piotr; tyleż corek, z tych Barbara ślub czyſtości uczyniwſzy, Panieńſkie ſobie życie, przy kościele Krakowſkim S. Barbary obrała, bogate ſzaty ſwoie y ſtroy białogłowſki, na ozdobę BOGU w tymże kościele poświęciła, fortuna ſię ſwoią z ubogiemi dla Chryſtuſa chętnie dzielac; ſzczodrobliwości iey doznał Nowicyat naſz Krakowſki w roku 1603: affektu, wdzięczność naſza przed Bogiem, nigdy nie zapomni, z ktorego y honoru ſług Boſkich, gorliwa zelantka zawſze ſię ſtawiała ſzczypiacym go, y ſiła ſtoſow, tak od nalezacych do ſiebie, iako y obcych wytrzymała. Chciano ia pogrozkami, y bogatemi obietnicami, od przedſięwziętego ſtanu powściagnać, ale nieprzełamana była. Widzieć zaś było, w tak wielkiey parentelatce, prawdziwe poniżenie, w takiey fortunie, kontempt rzeczy y nadziei światowych, w konwerſacyi święte zbudowanie, roſtropność we wſzyſtkich procederach, dobroć y przymilenie w obyczaiach, na modlitwach uſtawicznych, złaczenie z Bogiem; tak w rozmaitych cnotach ćwiczac ſię, dopędziwſzy lat pięćdzieſiat życia ſwego, poſzła po koronę niewinnego życia w Krakowie 1607, przy tymże kościele pochowana. *Skarga Goſpodarſtwo duchowne. Hiſtor: Domûs Profeſ. Crac:* O drugich dwoch ſioſtrach iey świadczy *Cichoc: Alloq. Oſecen: lib: 2 cap: 20, y Kazanie Roczna pamiatka,* że ſię w klaſztorze Chełmińſkim, na wieczna ſłużbę Bogu oddały, pod reguła S. Benedykta; to ieſt Elżbieta Kryſtyna dwoch imion, y Izabella Zofia. O czwartey nie mogłem ſię nigdzie doczytać. Drugim po Bonarownie ślubem obowiazał ſię Jan Dzikownie, z ktorey iedna tylko corka Anna, złaczona dożywotnie z Oſſolińſkim Woiewoda Sendomirſkim. Po Dzikownie, poiał Mniſzchownę Podkomorzankę Koronna, z tey ſyn Henryk. Z młodych lat ten Jan Woiewoda Krakowſki, pod inſtytucya Jana Wieliczki, w naukach wyzwolonych dowcip polerował, do Lipſka potym na nauki wyſłany, kędy na tenczas Marcin Luter, woynę katolickiey wierze wypowiadał, tam ſię heretyckim iadem zaraził przecięż to oſobliwſza, że ſię wſzyſtkie dzieci iego, wyiawſzy iednego Jędrzeia Kaſztelana Radomſkiego, tak Oycowſkich iako y ſtryiowſkich błędow, ieſzcze za żywota ich wyprzyſięgły, iako niżey obaczyſz: z Lipſka do Padwi ſię przenioſł. Doroſzy lat większych, z Staniſławem Tęczyńſkim Podkomorzym Sendomirſkim wuiem ſwoim, do Paleſtyny ſię wyprawił, gdzie wielka część Afryki

fryki y Azyi zluſtrowawſzy, y mieyſca święte nawiedziwſzy, gdy do Oyczyzny powrocił, na dworze Zygmunta I, między Sekretarzow krolewſkich zaſłużył bydź policzonym. Zygmunt zaś Auguſt, widzac w nim wielki dowcip, niemnieyſza roſtropnościa attemperowany, do Karola V. Ceſarza, na ſeym w Wormacyi złożony, 1545 poſłem go ſwym wyſłał; kędy dawne z tym Monarcha przymierza utwierdził, za co wział Kazimirſkie, á w roku 1550 Rohatyńſkie Staroſtwo. o czym ucinek liſtu krolewſkiego położył Okolſki. W krotce do Wołoch iezdził, żeby tam był imieniem krolewſkim od Bogdana Hoſpodara Wołoſkiego przyſięgę wierności odebrał: kędy *iako mowi Januſſovius w prefacyi do Statutu ſwego,* zawiłe y przytrudnieyſze niektore tey Oyczyzny intereſſa ſzczęśliwie uſpokaiał, 1554 iuż będac Kaſztelanem Bełzkim, w lat trzydzieści wieku ſwego tę godność wziawſzy, poſtapił na Woiewodztwo Bełzkie, gdy na Poſwolſka expedycya, znaczny rycerſkich ludzi komput ſtawił: z tego krzeſła przeſiadł ſię na Lubelſkie, przy ktorym wraz trzymał y Laſkę wielka koronna. Popiſał ſię na tey funkcyi Oyczyźnie, gdy za iego powodem nayprzyncypalniey, Unia Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego z Korona, od połtoraſta lat pozadanego ſkutku doſzła, y Xięſtwo Oświecimſkie inkorporowane 1569. Przed ſama prawie śmiercia ſwoia, Zygmunt Auguſt Woiewodztwo mu Krakowſkie konferował, przydawſzy mu do tego y Staroſtwo tegoż mieyſca, y przy Marſzałkowſkim urzędzie w całe zoſtawiwſzy, o czym przywiley krolewſki z wielka iego pochwała, y dzieł wyliczeniem znaydzieſz u Okolſkiego. Po śmierci tego Krola podczas interregnum, miłość iego ku Oyczyźnie znacznie ſię wydała, bo gdy do niego Karol Krol Francuzki, Henryk Xiażę Andegaweńſkie, y matka ich Katarzyna, podarunki bogate przyſłali, życzac ſobie, zeby był na przyſzłey elekcyi, Francuzkiey partyi intereſs utrzymywał, maż niezkorumpowany, y podarunki odrzucił, y tego ktory ie przynioſł, (był rodem Polak) ſurowie zgromił: chcac ſię przez to y ſuſpicyi złego uchronić, luboć wprawdzie była y inſza racya: bo na tey elekcyi Szwedom zprzyiał, Oycu Zygmunta III potym Krola Polſkiego, zkad też wielu Francuzkiey ſtronie przychylnych, tak był na ſiebie zaiątrzył, że mu niektorzy z nich zadawali, iakby ſię ſam tronu Polſkiego domagał: przęcież Jan choćci wielu miał po ſobie, ktorzy z nim Szweda do korony żadali, widzac daleko licznieyſza druga partya, á niechcac domowa woyną, miłey Oyczyzny rozrywać, do Henryka ſie ze ſwemi nakłonił, ktorego gdy na granicach naſzych ſtanał, wdzięcznie powitał, y w Balicach dziedzictwie ſwoim hoynie uczęſtował; zwykł był iednak niby wrożac, mowić: że z tego Krola, Oyczyzna pociechy mieć nie miała, co ſię wkrotce ziściło. Na tey elekcyi, ba y przy koronacyi, tak wzwawie *articulum Confœderationis de fide,* to powaga ſwoia, to wzmocniona na tenczas w Polſzcze herezya, utrzymywał,; że gdy Henrykowi przyſięgi tey prawowierni o wiarę katolicka zelanci odradzali, Firley z korona, ktora przed Krolem nioſł, chciał wyniść z kościoła: atoli tegoż ſamego roku, to ieſt 1574, 27 Auguſti umarł, w kalwińſkiey ſekcie, do ktorey więcey powaga ſwoia ludzi pociagnał, niżeli Miniſtrowie heretycy, pogrzebiony w Kocku. *Varſav: Neugebar: Triceſ: in Epigram: Papr: Okol: Hoſius tom: 2 epiſt: fol: 271.*

Henryk Arcybiſkup Gnieznieńſki, naymłodſzy ſyn z Mniſzchowny, Jana Woiewody Krakowſkiego y Marſzałka, to imię wział od Henryka Krola, ktory go do krztu trzymał w Krakowie 1574, ktorego roku, gdy go Ociec odumarł; matka pozoſtała, w katolickiey go wierze światobliwie wychowawſzy, naprzod w Oyczyźnie na nauki dała, á potym do Gracu, ztámtad do

 Rzymu

Rzymu wyſtała. Przyiał go oſobliwſzym affektem Clemens VIII Papież,
ile kiedyś w Polſzcze Nuneyuſzem będac, dobrze znał Dom Firleiow; w iak
wielkiey był na tenczas u wſzyſtkich eſtymacyi, z tego poznać, że go Cle-
mens *Camerarium, Prælatum domeſticum, Comitem Palatinum, ac utriusq; Signaturæ*
Referendarium & Prothonotarium uczynił, y z temi tytułami, gdy ſzkoły wyż-
ſze z pochwałą zakończył, z ſwoim do Polſki ablegatem Kardynałem Kaie-
tanem, do Oyczyzny wyprawił, dawſzy mu piękne cnot iego zalecenie:
znaydzieſz u Okolſkiego liſt w tym punkcie Papiezki, piſany do brata iego
rodzonego Jana: pokazał ſzczegulny affekt ku rodakowi ſwemu S. Staniſła-
wowi Koſtce, Henryk, bo u Stolicy Apoſtolſkiey 1606 uproſił, żeby akta nie-
winnego Młodzieniaſzka, publiczna kościelna iurysdykcya, roztrząśnione y
approbowane bydz mogły: iako to o nim świadczy Kryſztof Chodkiewicz
potym Woiewoda Wileńſki, w oracyi ſwoiey o tym Swiętym do druku po-
daney. Tegoż reſpektu doznał y u Zygmunta III Krola Polſkiego, bo na-
przod Proboſzczem Płockim, Scholaſtykiem Krakowſkim, Kanonikiem Sen-
domirſkim uroſł, wkrotce wziął Sekretarſtwo większe koronne, daley Refe-
rendarya koronna y Proboſtwo Miechowſkie, z temi tytułami legacyą ſpra-
wował do Klemenſa Papieża w trudnych tey Oyczyzny intereſſach, atoli on
wſzyſtko to obrotnym ſwoim dowcipem ſzczęśliwie uſpokoił. Miechowſki
konwent pamiętny rzadow iego, bo nie tylko, że go w karności zakonney
nowemi uſtawami oboſtrzył, ale też wiela łaſkami ſwemi nadał: murem z
tyłu klaſztor opaſał, y wygodne dla braci rezydencye poſtawiał, kościoł z
gruntu nowym dachem pokrył. Zakryſtya większa ſklepieniem, tynkiem,
y apparatem przyozdobił; ornat, dwie dalmatyki, kapę y antependium, zło-
tem y iedwabiem bogate ſprawiwſzy. *Altare privilegiatum* z odpuſtami za
zmarłych, od Pawła V uproſił, y niektore przywileie temu mieyſcu od Zy-
gmunta Krola wyiednał *o czym Nakiel: fol: 855.* Pieczęć potym mnieyſzą ko-
ronną z Biſkupſtwem Łuckim trzymał, ktorą poſtąpiwſzy na Płockie, zpu-
ścił; na tym ſiedząc lat ſześć, przenieſiony na Arcybiſkupſtwo Gnieźnień-
ſkie, ledwo dwie lecie na nim prezyduiac, świat ten pożegnał 1626, wieku
ſwego 52; niepłonnie ſobie wrożąc, mowił; że na tey ſtolicy nie długo miał
zabawić, iakoż wſzedſzy tylko na tę katedrę, grob ſobie z marmuru wyſta-
wił, y trunnę ołowianą z ſobą wozić kazał, w domu na nię często patrząc,
do świętey ſię gotował śmierci; á naprzod dobroczynnością iego, wiele ſię
Domow Bożych ſzczyci, kościołowi Archikatedralnemu Gnieźnieńſkiemu,
od złota y pereł droga, ſzeſnaście tyſięcy tamtych czaſow ſzacowana infu-
łę, ſtatuę także S. Barnaby Apoſtoła, [rozumiem że ſrebrna, bo autor nie
przydał) darował. W Collegiacie Łowickiey ołtarz marmurowy poſta-
wił, w teyże ciało całe S. Wiktoryi Panny z Rzymu ſobie przyſłane, y zna-
czne relikwie S. Bennona Biſkupa, od Xiążęcia Brabantſkiego Gwilhelma, ſo-
bie darowane, złożył. Tamże OO Bernardynom piękna ſtruktura, ale nie-
małym koſztem, organy wynioſł. *Vadingus in Annal: Minor: tom: 6. an: 1468*
num: 25. W Lublinie przy kościele OO Dominikanow, na cześć Drzewa
Krzyża Swiętego, kaplica ſumptem iego ſtanęła. *Bzovius in Annal: 1400 num: 12,*
luboć temi czaſy gdy to piſzę, iuż do inſzey nowo erygowaney, to święte
drzewo przenieſione, widziemy. W Ciemiernikach dobrach ſwoich, y ko-
ścioł na cześć Nayś: Matki wſpaniały z fundamentu wymurował, Kapła-
now ktorzyby *Officium* przy nim codziennie śpiewali, corocznemi prowen-
tami opatrzywſzy, y pałac tamże koſztowny, dla ſwey y ſwoich ſukceſſorow
wygody.

wygody. OO Bonifratellow tak w Łowiczu iako y w Pułtuſku, pierwſzy
wprowadziwſzy; ſzpital y kaplicę wymurowawſzy, fundował y nadał. *Cio-*
ſnowſki in Vita B. Joan: Dei, lib: 2, cap: 24. Z iegoż ſzkatuły powſtały, moſt
do zamku Pułtuſkiego wſpaniale wymurowany, ogrod tamże murem w ko-
ło opaſany, y pałac Brokowſki dla Biſkupow Płockich, z ziemi wywiedzio-
ny, wſzakże go ſukceſſor iego dokończył. Wydawały ſię krom tego w nim,
ludzkość ku wſzyſtkim y łaſkawość prawie przedziwna, tak dalece, że ſię
zdało wielom, że ſie gniewać nie umiał. Affekt ku Bogu y pobożność o-
ſobliwſza, miłoſierdzie na ubogich z powinna kompaſſya. Powaga wielka
y ſplendorem, Prymacyalna godność utrzymywał: w radach wielkiego roz-
ſadku, y dla tego Pańſkim ſercom miły, tak ze go Zygmunt III do Szwe-
cyi iadac, chciał mieć ſwoiey podroży towarzyſzem. *Piſali o nim Łubieńſki in*
Płocen: Damalew: in Archiep: Nakielſki, Okol:

Mikołay Woiewoda Krakowſki, nayſtarſzy ſyn Jana Woiewody Kra-
kowſkiego y Marſzałka z Bonarowny, Ociec w tychże błędach, w ktorych
ſię ſam był uwikłał, chcac go mocniey utwierdzić, do Akademii Niemie-
ckich y Francuzkich na nauki wyprawił, rozumny młodzian, zważywſzy
heretyckie koło wiary, nie iednoſtayne, y owſzem z ſoba nie pogodzone ni-
gdy roznice, nad wola rodzicielſka do Rzymu pobiegł, gdzie ſię katoli-
ckiey lepiey przypatrzywſzy prawdzie, błędow wſzyſtkich wyprzyſiagł
1569. *Hoſius Epiſt: tom: 2 fol: 271.* Znać w nim było prawdziwe nawrocenie,
kiedy po śmierci Oycowſkiey w Krumlowie; kościoł predykantom odebra-
wſzy, dawney religii kapłanom przywrocił, pędzlem ściany tegoż Domu
Bożego, y organami ozdobiwſzy; toż y w inſzych dobrach uczynił, ktore
ſpadkiem po Bonarach, na Dom ſię Firleiowſki zlały, że w nich wiarę katoli-
cka przywrocił. *Cichoc: alloq: Oſecen: lib: 2 c. 7.* Tym ſwoim przykładem wie-
lom, ale oſobliwiey braci ſwoiey rodzoney, drogę do owczarni Chryſtuſo-
wey utorował. Był to Pan (iako mowi Januſzowſki w dedykacy; Statutu,
ktory on, iego ſtaraniem y nakładem zebrał, y do druku podał) dla wybo-
ru nauki, experyencyi w rzeczach, doſkonałego rozſadku, biegłości w ro-
żnych ięzykach, tey w Oyczyźnie ſtymy, ze go w nayprzednieyſzych lega-
cyach zażywała, iako kiedy między innemi do Francyi iezdził, po Henry-
ka na tron Polſki obranego, y znowu do Francyi, *według Okolſ:* do tegoż
Henryka, ſollicytuiac go o powrot do ſwey korony. Potym do Wiednia
do Maxymiliana Ceſarza, zapraſzaiac go na tron Polſki, gdzie gdy go na
to namowić nie mogł, do Stefana ſię Batorego ſtrony nakłonił, od ktorego
wziął Kaſztelania Biecka y Referendarſtwo Koronne, Staroſtwo Nowomiey-
ſkie y Pilznieńſkie, bo Kazimirſkie ieſzcze od Auguſta miał konferowane.
Za tegoż Krola z Gdańſzczanami woynę, z niemałym roſtropności ſwoiey
zaleceniem zakończył: na ktorą, iako y do Moſkwy, znaczny komput ludzi
do boiu wyſtawił. Po śmierci Stefana, z generalnego w Wiślicy ziazdu,
Nowemiaſto, iego opiece zlecono, á na preſidium do niego, rycerſtwo po-
wiatu Pilźnienſkiego, *o czym Konſtytucye 1587 fol: 439;* luboc on kilka chora-
gwi z ſwoiey ſzkatuły, na obronę y kazda potrzebę Oyczyzny trzymał, w
wielkiey iednak karności, żeby nikomu przykrymi nie były. Jezdził po-
tym do Rudolfa Ceſarza, na przyięcie od niego przyſięgi, y od iego ſtanow,
na transakcya Będzińſka 1589 w Pradze, iuz na tenczas Woiewodztwa Kra-
kowſkiego krzeſło zaſiadſzy; wkrotce Maxymiliana ArcyXiaże Auſtryi, z
Polſki do Bytomia ſwoim koſztem odprowadzał. Z Dymitrem Solikowſkim
do Inflant Kommiſſarzem wyſłany, Xięſtwo to w Prowincya obrocił, y po-

rzadkiem koronnym ułożył. Dla tych cnot ſwoich, był u wielkich Panow w oſobliwſzych reſpektach, Klemens VIII piſzac do niego mowi. *Diligimus te, & plurimi facimus virtutes tuas.* Maxymilian y Rudolf Ceſarze z ſzczegulnym ſię affektem ku niemu odzywali, co poznać z ucinkow liſtow ich *u Okol:* Krol Hiſzpańſki przez ſwego poſła, Hrabi mu tytuł ofiarował, luboć go przyiać nie chciał, o czym piſze brat iego Podſkarbi. Stefan Krol chwalił w nim *ſingularem probitatem, præclaras animi & corporis, dotes, doctrinam & uſum rerum non vulgarem.* Zygmunt III zowie go Senatorem *uſu rerum peritiſſimum, conſilii dexteritate ſagaciſſimum, animi conſtantia atq; magnitudine graviſſimum, integritate ſpectatiſſimum.* Rzeczpoſpolita do korrektury praw ſwoich zdolnego oſadziła, *Conſtit.* 1590 *fol:* 564. *Sparnorchius. Varſavicius de optimo Statu libert: y Neugeb:* Xiaſzki ſwoie iego pochwałami zagęścili. Krom Staroſtw, lennym prawem puſzczono mu Chordeza y Szerokomla, przydał do tego Przybyſławice Henryk Krol; tak zaſłużony Senator, poſzedł po zapłatę ſwych cnot w roku 1601, czyli raczey 1599. Dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Elżbieta Ligęzianka, ta mu powiła ſyna Mikołaia, y corek pięć, to ieſt Zofia Goſtomſka Woiewodzina Kaliſka, Annę Tuczyńſka Kaſztelanowa Poznańſka, Katarzynę Kopciowa Kaſztelanowa Brzeſka, Elżbieta y Kryſtyna, w klaſztorze Panieńſkim na wieczna ſię ſłużbę Bogu zawiły. Po Ligęziance poiał Agnieſzkę Tęczyńſka, rodzona ſioſtrę Woiewody Krakowſkiego, z tey zoſtawił ſyna Jana, ktory poſłował na ſeym 1633, o czym *Conſtit: fol:* 35, bez potomny iednak zſzedł z tego świata 1601, Corek także z Tęczyńſkiy było dwie, y te za święta weſzły klauzurę: iakoż *Węgrzynowicz w hiſtoryi Benedyktyńſkiey* powiada, że trzy Woiewodzanki Krakowſkie Firleiowny w klaſztorze Chełmińſkim kwitnęły, Z tych Zofia, konwent tameczny Xienia rzadziła 1634, *Brzechwa Pochodnia, y Hiſtorya Bydgoſkiego Collegium* zapiſała iey ſzczodrobliwość na tamto mieyſce, gdy do Ukrzyżowanego Chryſtuſa, ornat bogaty darowała 1650.

Mikołay Woiewoda Sendomirſki, ſyn Mikołaia Woiewody Krakowſkiego z Ligęzianki, Staroſta Lubelſki y Kazimirſki, w cudzych kraiach, iako Niemczech, Anglii, Hiſzpanii, Francyi, całe dwanaście lat, to na naukach Philozophicznych y Matematycznych, to na Jurisprudencyi przepędziwſzy, na dworze Zygmunta III czas nieiaki bawiac, do naywyżſzych w tey Oyczyźnie funkcyi ſię ſpoſobił; iakoż wkrotce to w Trybunale Koronnym Marſzałkuiac, ſamey tylko ſprawiedliwości y BOGA upatrywał, to poſłuiac na rożne ſeymy, tego naybardziey przeſtrzegał, żeby Oyczyzna uſzczerbku w czym nie miała; Kommiſſyi prezyduiac, do taxy przedawania rzeczy, z ſeymu 1623 naznaczony, piękna rzecz, każdy przyzna, że uczynił, kiedy przeczyta Uſtawę przedawania rzeczy od niego zkoncypowana: *Potocki w Centaryi ſwoiey fol.* 440, tak o nim mowi, *Civilis prudentiæ phœnix, omnigenarum elegantiâ ſcientiarum clariſſimus, nondum planè virilem adeptus togam, præclariſſimè obivit legationem in Tranſylvaniam.* Był naprzod Kaſztelanem Bieckim, iakom go czytał 1616 na dwoch mieyſcach, y *Petricius* z tym honorem, przypiſał mu *lib.* 5 *Ethic. Ariſtot.*, potym Woynickim, do Ferdynanda Ceſarza poſłem był deputowany, tey iednak ſwoiey legacyi, dla rebellii w Czechach zakurzoney, nie mogł dokończyć: przecięż w Węgrzech potym ſzczęśliwie wſzyſtko odprawił: za co mu Ceſarz danym do niego liſtem dziękuie, wolno go czytać *u Okol.* Naoſtatek na krzeſło Sendomirſkiego Woiewodztwa przenioſzſzy ſię, z tego na wieczność poſzedł. Poial był pierwſza żonę Reginę Oleśnicka, z ktorey czterech ſynow zpłodził, y corek dwie, Z tych iedna Elżbieta, naprzod

przod

przod weſzła w kontrakty małżeńſkie, z Kryſztofem Sapieha Podczaſzym Litewſkim, po nim z Jerzym Oſſolińſkim Woiewoda Sendomirſkim, á potym Kanclerzem. Katarzyna zakonne ſobie życie w Lublinie obrała. Anna za czaſow *Okolſk:* ieſzcze była niedoroſła. Tenże *Okol. tom.* 2 *fol.* 405, twierdzi; że druga po Oleśnickii małżonka iego była Marya, corka Woiewody Wołoſkiego.

Jędrzey Kaſztelan Lubelſki, naymłodſzy ſyn Mikołaia Woiewody Sendomirſkiego z Oleśnickii, Mąż był rycerſki y Rotmiſtrz Krolewſki, kwitnał ieſzcze 1655, żona iego Warſzycka Kaſztelanka Krakowſka, atoli zſzedł *ſterilis.* Staniſław brat iego nayſtarſzy, w młodym wieku zniknał. Henryk brat drugi, prawie we dwunaſtu leciech do cudzych kraiow wyſłany, zwiedziwſzy Niemieckie kraie, z Jerzym Oſſolińſkim poſłem, do Rzymu poſpieſzył: tam dwie lecie zabawiwſzy, Francya nawiedził, potym Belgium y Anglią: po śmierci iednak Oycowſkiey do Oyczyzny przywołany, pogrzeb zprawiwſzy Oycu z oſtatnia poſługa, ſam ſię do Włoch powrocił, duchowny ſobie ſtan obrawſzy: w Peruzu tedy trzy lata, wyzwolonym naukom łożył z dziwna układnością, modeſtya, y pobożnością młodzian, nie mnieyſzym ſtaraniem o cnotę zabiegaiac, iak o madrość; z tad mſzy świętey żadnego dnia nie opuścił, pacierze kapłańſkie, lubo ieſzcze do nich nie był obowiazanym, klęcząc mawiał; Zywoty Swiętych uſtawicznie czytywał: pieſzo do Loretańſkiego Domku, y na inne święte mieyſca chodził, uboſtwo od ſtołu ſwego karmił, nogi im umywał: ciało niewinne ſurowiey ſmagał, tak że po śmierci, iawne tego na ciele widzieć było znaki: trzy razy w tydzień do ſtołu Pańſkiego przyſtępował: nocy na modlitwie trawił, także też pewnego czaſu, gdy go tak modlacego ſię ſen zmorzył, á z ſwiecy ſkra na czapkę iego padła, y długo tlac ſię, z fetoru domowym iego ſuſpicya uczyniła, wpadli ci do Henryka, y znaleźli w koło głowy ogień krażacy ſię, przecięż bez naymnieyſzey ciała iego ſkazy. Tak gdy wielkie o ſobie nadzieie wzniecił, maligna ztrawiony 1640, wieku ſwego 18, z weſołościa ſerca umieraiac, tamże w Peruzu pochowany. *Felix Verducciolus* miał na iego pogrzebie oracya, y do druku ia podał. Zbigniew trzeci brat Staroſta Lubelſki, poſłował na ſeym 1637. *Conſtit. fol. penult.* á w roku 1643 deputat na Trybunał Koronny, miał dwie żony, pierwſza Annę X. Wiſniowiecka Saraścianką Owrucka, druga brał w roku 1648, Katarzynę Opalińſka Marſzałkownę Wielka Koronna. Z pierwſzey było dwoch ſynow, Mikołay, y Jan, czego dochodzę z ich oracyi, ktorem czytał, gdzie ſtryiowi ſwemu Jędrzeiowi Kaſztelanowi Lubelſkiemu, świat winſzowali 1655; z tych Jan zſzedł młodo. Mikołay Staroſta był Lubelſkim, á z Anny Noſkowſkii zpłodził dwie corki, Tereſſę y Katarzynę *ſteriles*, y dwoch ſynow, Jana prędko zmarłego, y Jozefa, ktorego z Frackiewiczowny, tylko ſię corka iedynaczka Maryanna zoſtała, tych czaſow wydana za Karola Sapiehę Woiewodzica Brzeſkiego Litewſkiego.

Jędrzey Kaſztelan Radomſki, drugi ſyn Jana Woiewody Krakowſkiego y Marſzałka, poſłuiac na ſeym 1589 wziął był Kaſztelania Małogoſka, á z niey poſtapił na Radomſka, trzymał y Staroſtwo Kowelſkie, z ſeymu 1591 deputowany był na trybunał Radomſki *Conſtit. fol.* 610; 1593 do kwarty Rawſkiey, *Conſtit. fol.* 647; z ſeymu 1601 do korrektury prawa koronnego, *Conſt. fol.* 734. Z tego poznac, że w Okolſkim zle rok śmierci iego naznaczono 1563, chyba to 1605. Był to człowiek zacny, ale mu herezya, ktora po Oycu uporczywie w ſukceſſyi utrzymywał, do wyżſzych tamę rzuciła honorow,

co

eo y o iego Oycu napisał *Potoc. Centur: fol: 369. Non excludendus fuisset Polono sceptro, si uti regere sententias, & liberis moderari vocibus noverat praeclarè ac solerter, ita Numini & religioni parere didicisset.* Z druga żoną Maryanną Leszczyńską żył bezpotomnie, z pierwszą Kocińską, trzy corki na świat wydał, Annę Tarnowskiemu Woiewodzie Inflantskiemu, Zofią Janowi Kaszewskiemu, trzecia Marcinowi Czuryłowi Łowczemu Krakowskiemu, Staroście Niepołomskiemu, zaslubione; y synow dwoch. Ucząc się w Lipsku ten Jędrzey 1570, wydał do druku, *Elegiam de Resurrectione Domini.*

Jędrzey Woiewoda Sendomirski, á przedtym Kasztelan Bełzki, syn młodszy Jędrzeia Kasztelana Radomskiego z Kocińskii, tegom ia w tomie pierwszym, między Woiewodami Sendomirskiemi, Piotrem nazwał, bo go tak okrzcił, *auctor Xiążki Stacye Zołnierskie,* atoli *Okol:, Potocki Centur. Virorum fol.32 Samuel Szymanowicz Kawaler Polski, Histor: Coll: Luceor:* Jędrzeiem go zowią: na Sendomirskie wstąpił znać 1649, ktorego roku Dominik Xiążę Zasławskie pomknął się na Krakowskie, o nim *Potoc. Honores promptitudine obsequii non accersitos, sed ultrò quasi supplices sero admisit, nec famam ostentanda virtute, aut per artem quaesivit. Eum capularis planè, quae laborum maximè bellicorum est meta, non manumisit Senectus, quominus suae immoreretur victoriae. Illum post Zbaravianum obsidium, Saguntinae propè famis, & omnium elementorum, victor ille exercitus, emorientem planè, humeris suis extulit imperatorem. Tam arctae obsidioni, cum rarus supervixisset miles, primus ex ducibus belli, fato functus est Firleius.* Miał według *Okolsk:* dwie żony Dorohostayska, y Przyiemska; z obiema iednak według niego, żył *sterilis:* atoli *Mokrski w kazaniu Męstwo,* syna mu Jędrzeia przypisuie, y *Ms. X. Kaczyńskiego kazanie,* o Dorocie Woiewodzance Sendomirskiey w panieństwie zmarłey, w Lublinie u OO Bonifratellow pochowaney, namienia. Jan brat starszy Jędrzeia Woiewody Sendom: z pierwszey żony Katarzyny Ożęchowskii, miał corkę Borkowska Kasztelanowa Lubaczowska, y syna, Jędrzeia zdami się, ile że *Starowol: in Monum. fol. 327* pisze nadgrobek, ktory w Hołubach, syn Jędrzey Oycu Janowi postawił. Druga miał Zofia Sienicka dziedziczke na Bończy, ale z nia nie miał potomstwa.

Jan Podskarbi Koronny Wielki, trzeci syn Jana Woiewody Krakowskiego y Marszałka: z młodych lat swoich, z bratem Piotrem w Rzymie będąc, do starożytney Przodkow swoich od Oyca odrzuconey, wrocił się wiary, zprofanowane tedy od Heretykow kościoły w Dąbrowicy, Janowcu, Lewartowie, Kocku, Markuszowie, nazad katolikom oddawszy, iak na nowe po bezbożnym zprofanowaniu zdobił y nadawał. W roku 1573 posłował z inszemi do Francyi, po Henryka Krola, á w roku 1589 posłuiac na seym, wziął Podskarbstwo Wielkie Koronne, wziął potym 1590 Starostwo Lubelskie, bo Kazimirskie dawniey mu konferowane było. Nadgradzał mu Krol Zygmunt, iego ku sobie przychylność, kiedy imieniem Woiewodztwa Krakowskiego, wielkim kosztem do niego iezdził, zapraszaiąc go do korony, kiedy do Rudolfa Cesarza posłem od niego wysłany, tegoż sumptu nie żałował. Na Podskarbstwie z piękna się ku Oyczyźnie popisał rezolucya, kiedy, żeby był nie płatnemu woysku, należyty żołd wypłacił, własne swoie dziedziczne zahartował dobra: dziewiętnaście lat na tym urzędzie przepędziwszy, to iest aż do roku 1608 *fidelissimus aerarii praefectus,* iako go zowie Potocki, laty y pracami ztargany, dobrowolnie na ręce krolewskie ten urząd zpuścił, wziął ci był wprawdzie potym Kasztelania Woynicką, ale nie zaraz, to iest aż po śmierci Sebastyana Lubomirskiego. Ofiarował mu Krol Zygmunt 1613 Sendomirskie Woiewodztwo, przyiąć go iednak z pewnych racyi niechciał, ia-

koż

koż drugiego roku żyć przestał, to iest 1614. Pisał się z Knyszyna y Secygniewa, ktory kupił był 1590; *iest w druku, iego list Łaciński, ktory pisał do syna.* Z Gertrudy Opalińskiy Marszałkowny Wielkiey Koronney, cztery corki zostawił, Zofią Noskowską Podkomorzyna Lubelska, *2do voto* Brochowską Pawłowa Kasztelanową Zakrocimska. Katarzynę Lanckorońska Kasztelanowa Wiślicka, atoli *Hieronim à S. Hyacintho w Kazaniu Madra Tekuitka,* imię iey daie Zofia, y przydaie, że po śmierci męża swego Samuela Kasztelana Sądeckiego, kościoł od niego zaczęty wielkim nakładem y z piękną ozdobą konczyła, życia tego śmiertelnego dokonała 1645, to kazanie przypisał siostrom iey dwiema, Dorocie Xieni, y Maryannie Mistrzyni klasztoru Lubelskiego pod reguła S. Brygitty. Z synow iego pierwszy, Jędrzey Starosta Kazimirski y Medycki, pod Chocimem w licznym ludzi swoich kompucie stanawszy, iawne dał dowody kawalerskiego serca, złączył się był dożywotnie z Zofią Daniłowiczowna Woiewodzanką Ruską, z ktorey.

Stanisław Kasztelan Lubelski, á przedtym Podkomorzy, syn Jędrzeia Starosty Kazimirskiego, Kommissarzem był woyskowym 1648 przeciwko Kozakom, z Zbigniewem Starosta Lubelskim, ten poiawszy Dorotę z Obor Leśniowolska Kasztelankę Podlaska, zpłodził z nia dwoch synow, Jana y Jędrzeia, atoli obadwa *steriles* zeszli, iakom czytał na jurydyczney Genealogii Oleśnickich, Stanisław też Ociec ich, po śmierci żony swoiey, Kasztelania Lubelską bratu swemu stryiecznemu Jędrzeiowi spuściwszy, obrał sobie stan duchowny: Probostwo tedy Ciemiernickie trzymaiąc, o żadne Prelatury nie zachodząc, wszystek się na to udał, żeby był dusz sobie powierzonych zbawienia pilnował, sam tedy nayliższym Sakramenta administrował, do chorych iezdził, lubo w starganym latami y pracami zdrowiu.

Henryk Biskup Poznański, drugi syn Jana Podskarbiego Koronnego, tylko co się z cudzych kraiow powrocił, á na dworze Zygmunta III stanął, Referendarzem Koronnym zawołany, a w krotkim czasie, wziął w administracya Opactwo Tynieckie, szczodrobliwość iego temu mieyscu świadczona, sławi *Szczygiel: in Tinec: fol: 119,* ktora tak zakonnikom, iako y Bogu, ktorego przybytek zdobił, wielce się przymilił. W senacie potym zasiadł, od Władysława IV na Biskupstwo Przemyskie podniesiony, na tym mało coś zabawiwszy na Poznańskie 1635 poświęcony, nie wiachawszy na nie, świat y wszystkie nadzieie o sobie pożegnał. O nim do kapituły Poznańskiey pisząc Władysław Krol mowi. *Cuius ea generis atq; virtutis, ac meritorum est amplitudo, tanta in domo sua honorum satietas, ut magis ambiatur, quam ambiat, & magis iam timeri possit, ne oblatos honores respuat, quàm dubitari, an maximis dignus parq; sit. Quod ipsum in deferendo illi Episcopatu Posnaniensi verebamur, cum magis nostra ac Reipublicae interesset, ut illi deferatur, quàm suâ, ut acciperet &c.* Fundował OO Reformatow w Kazimierzu nad Wisłą 1627, pod tytułem Zwiastowania Panny Maryi.

Piotr Woiewoda Lubelski, czwarty syn Jana Woiewody Krakowskiego y Marszałka, w historyi y innych naukach do podziwienia wypolerowany, w rycerskich sztukach nie ulęknionego serca, świadkiem Inflanty y Transilwania, Oyczyznę kochaiący, dla tego go też na rozne narażała funkcye, iak to 1609 do kwarty Rawskiey *Constit. fol: 90,* Kommissarzem do traktowania z Związanym woyskiem *Constit. 1613 fol. 5,* na Trybunał Radomski 1618, *Constit: f. 3;* te zaś y inne iego zasługi koronuiąc, naprzod mu konferowała Kasztelania Zawihoyska, daley Biecka, wkrotce Woynicka, nakoniec Woiewodztwo Lubelskie y Starostwo Parcowskie, umarł 1619; będąc w Rzy-

mie,

mie, od Kardynała Bellarmina do wiary prawdziwey nawrocony, Zakonowi naſzemu na potym ſtał ſię przychylnym. Zwiazał ſię był dozywotnie z Jadwiga z Hermanowa Włodkowna Woiewodzanka Bełzka, z ktorey dwie corki, Zofia z Mikołaiem Potockim herbu Pilawa Kaſztelanem Krakowſkim y Hetmanem Wielkim Koronnym, Euphrozyna z Laſſockim Podczaſzym Lubelſkim żkolligowane. Synow zaś czterech: z tych Staniſław mlodo umarł. Jan był Proboſzczem Pułtuſkim Kanonikiem Płockim.

Piotr Kaſztelan Kamieniecki, Staroſta Trembowolſki, trzeci ſyn Piotra Woiewody Lubelſkiego, w Moſkiewſkich, Tureckich, Tatarſkich, Pruſkich expedycyach doświadczonego męſtwa woiownik, oſobliwie iednak gdy pod Kamieniec przeciwko Abaſzy Baſzy, kilka choragwi ludzi zbroynych żprowadził, z ktoremi na dobro Oyczyzny, na ſławę domu ſwego pracował; dwoch ſynow ztraciwſzy, z ktorych Mikołay z Grudzinſkii zrodzony, iuż Rotmiſtrzem będac, z ludzmi od Oyca do obozu wyſłany, gdy ſię w oczach całego woyſka mężnie, y ſzczęśliwie nie raz potykał, śmiertelnie raniony, z tego razu umarł, *Katafalk rycerſki na iego pogrzebie*, y ſam za niemi poſzedł 1640, o czym nadgrobek iego w Krośnie wyſtawiony świadczy, *Starowol: in Monum:* Miał zdami ſię y druga żonę Agnieſzkę Balownę, poki żył na naſze Collegium Kroſieńſkie dobroczynny. Mikołay czwarty ſyn Piotra Woiewody Lubel; młodo z tym ſię rozſzedł światem 1640, wieku ſwego 35, w Krośnie pochowany, *Starowol: in Monum:*, tego z Zofii Skotnickii dwoch ſynow było, Mikołay Kanonik Krakowſki, y Jan Kaſztelan Sanocki, á przedtym podobno Podczaſzy Przemyſki, Kommiſſarz z ſeymu 1690 do pogranicznych dyfferencyi, *Conſtit: fol: 18*, temu Weronika Wichrowſka herbu Pomian, Miecznikowna Halicka powiła cztery corki, Tereſsę Cetnerowa Starościna Barecka, Zofia naprzod Strzemeſka, *2do* Swirſka Starościna Salnicka, *3tio* Radecka Chorażyna Bełzka; trzecia Konſtancya Woiakowſka, czwarta Hańſka Urſzulę, y ſyna Jedrzeia Kaſztelana Kamińſkiego, od tego z Anny Lanckorońſkii Kaſztelanki Radomſkiey, zoſtała ſię corka Weronika Scypionowa, Starościna Lidzka y ſyn Jakub, ale młodo oſtatni z tego Domu 1730 wſzedł do grobu.

X. Koiałow: in Mſ. piſze, ze Firleiowna była za Staniſławem Niemira herbu Gozdawa. Joanna Eleonora Firleiowna, za Witowſkim Kaſztelanem Sendomirſkim 1681, *dedicat: Poſtilli X. Wuiek*, dobroczynna na Panny Zakonne Lubelſkie Karmelitki, ktore pod czas powietrza w dobrach ſwoich hoynie prowidowała. Elżbieta Firleiowna za Opalińſkim Woiewoda Rawſkim, pochowana w Lubelſkim naſzym kościele, na naſzych dobroczynna, *Hiſtor: Coll: Breſt. Concio P. Kaczyńſki.* Samuel Firley Podkomorzy Czerniechowſki, podpiſał elekcya Jana III 1674. W Bydlinie za Krakowem; kościoł na ſkale wyſtawiony, nade drzwiami iego herb Lewart wyrażony, znać że z tego domu, ktoś był Fundatorem. To też za oſobliwſza rzecz w tym Domu uważa *Potoc: centur: fol. 442*, ze lubo Firleiowie, tak częſte do poſtronnych Panow legacye odprawowali, przecięż żaden exotycznego tytułu, choć ſobie ofiarowanych, ztamtad nie wynioſł. Urſzula Jana Mniſzcha Staroſty Lwowſkiego małżonka 1660.

**FISCHHAUSEN.* Kaſper Fiſchhauſen Staroſta Dynamundzki 1606, zona Von Groben *Clag: Lind. Mar. l. 3 c. 5.*

**FLEMINK.* Ci że indygenat w Polſzcze naſzey zdawna mieli, z tego poznać, że tych czaſow Fleming Koniuſzym był Litewſkim, Feld Marſzałkiem woyſk Saſkich, z wielkiemi Domami zkolligowany, bo naprzod poiał Franciſzkę, cor-

kę Franciſzka Sapiehy Koniuſzego Litewſkiego, á gdy ſię to małżeńſtwo rozwiodło, Xięznę Radziwiłownę Kanclerzankę Litewſka, lubo z żadna potomſtwa nie zoſtało. Tereſſa Fleminkowna była za Jerzym Gulczem Sędzią Wałeckim, N. Flemink Pułkownik w woyſku Litewſkim temi czaſy.

Fogelveder Herb.

NA tarczy pas rycerſki, od prawego boku tarczy, ukoſem na lewy rozciagniony, na nim cztery gwiazdy złote, pole tarczy niebieſkie, nad hełmem y korona, maż bez czapki, po kolana; przez niego pas, takim kſztałtem iako y na tarczy, ręka prawa proſto na doł zpuſzczona, lewa do gory podnieſiona, na niey Krogulec ſtoi, tak opiſali ten herb *Paproc. w Gniazdzie fol. 1206. O herb. fol. 702. Okol. tom. 1 fol. 200. Biel. fol. 709.* Przodek tego herbu, nabył go w Niemczech w Szwayczarſkiey ziemi, zkad potym iego potomkowie, do Polſki przyſzli. Podobnego temu herbu używaia Baierſcy y Sumowſcy w Pruſiech, ta iednak rożnica, że ci tylko trzy gwiazdy, y to w paſie proſto od hełmu na doł idacym, na tarczy zkładaia, ci zaś cztery, luboć y drugie Schema *Mſ. o Familiach Pruſkich* położył, gdzie na ukos pas rycerſki na tarczy idzie, y iam ſam tych czaſow, tym go ſpoſobem wyſztychowany widział, nad hełmem także u Baierſkich, korony nie wyraził pomieniony *Mſ.* y maż w czapce ſtoi, nie tak, iak u Fogelvederow, w niemieckim ſtroiu. Cożkolwiek badz, że ſię w mnieyſzych okolicznościach, między ſoba rożnia herby Fogelvederow y Baierſkich, przeciez iabym rozumiał, że to iedenże herb, ile że te odmiany, pryncypalnieyſzey ſubſtancyi herbu nie mienia. Aże właſnego imienia tego herbu nie wiedząc, *Paprocki y Okol:* od Familii Fogelwederow, tytuł mu przywłaſzczyli, dla tego y ia o Baierſkich Domu piſząc, położyłem Baierſki herbu Fogelweder. Przydaie tenże *Mſ.* że ſię Hrabiowie de Sternberg Malatin y Treven tymże kleynotem ſzczyca. Z tych powiada, był Lupoldus Hrabia de Treven w roku 1070. Otto Hrabia de Sternberg, pochowany z ſynem ſwoim w Wiedniu Auſtryackim 1341. Michał Kuchmeyſter Krzyżak Von

Sternberg 1414: od iego tedy znać krewnych do Prus za ſoba zciagnionych, Familianci tegoż herbu rozplenieni, *Baierſkich y Sumowſkich* imienia nabyli od dobr dziedzicznych.

Fogelwederowie zaś długo na ſławe Domu ſwego w Niemczech pracuiac, o czym ieſt liſt Maxymiliana Ceſarza, *u Papr. y Okol.* w te ſłowa *Teſtimonio fide digno, Familiam Fogelwederorum in Sacro Romanorum Imperio, multo abhinc tempore nobilem ſemper eſſe habitam, eiusq; rei præclara divorum quondam anteceſſorum noſtrorum, exſtant teſtimonia, maioribus tuis conceſſa, quibus tum huius familiæ antiqua nobilitas, tum etiam luculenter comprobatur, multos ex eadem familia, præclaram ſæpe ac inſignem, tam belli, quàm pacis tempore, Romano Imperio & Hungariæ Regibus, non ſine magna virtutis laude, operam navaviſſe &c.&c.* do Polſki ſię przenieśli, ktoregoby iednak roku, zgadnać trudno. To pewna, że iuż w roku 1506, Lenart Fogelweder w tych kraiach naſzych kwitnał, ktorego corka iedynaczka, z Tęczyńſkim Miecżnikiem Krakowſkim w dożywotnia zmowiona była przyiaźń. Jędrzey brat Lenarta 1539, od ktorego trzech ſię ſynow zoſtało, Piotr y Jędrzey *Paproc. fol. 702*, od ktoregoś z nich, był ſyn Stanisław z Bobolic Fogelweder Dworzanin Anny Jagellonii Krolowy, ktoremu w roku 1599 prędko zmarłemu, pozoſtała małżonka Elżbieta Buzeńſka z Gniewieńczyn, wnuczka z corki Walentego Dębińſkiego Kaſztelana Krakowſkiego, w Krakowſkim w rynku kościele, nadgrobek poſtawiła. Staniſław trzeci ſyn Jędrzeia, Proboſzcz Generalny Miechowſki, Kanonik Krakowſki, Archidyakon Warſzawſki, Kanclerz Krolowy Anny Auſtryaczki żony Zygmunta III; mąż iak w wielu naukach y iezykach biegły, tak w traktowaniu intereſſow tey Oyczyzny, między pierwſzemi; w Hiſzpanii imieniem Zygmunta Auguſta legacya ſprawuiac, o czym namienia *Bielſki*, w poczet ſzlachty Hiſzpańſkiey był policzonym, co że rzadka w tym tam kraiu, dla tego większa eſtymacya Staniſławowi przyniosła: U naſtępuiacych potym Krolow Polſkich, w tymże był reſpekcie, y ſłuſznie: bo nie było tak trudney na tę Oyczyznę nawałności, ktoreyby ſwoia dzielnościa Fogelweder nie wyrownał. Po śmierci Batorego Kardynała, Proboſtwo Miechowſkie obiawſzy, zaraz ſię zakrzatnał koło fabryki od Anteceſſorow ſwoich zaczętey, tyſiac tedy, y groſza ieſzcze z prowentow nie wziawſzy, czerwonych złotych wyſypał na iey dokonczenie; iakoż cokolwiek ma po dziśdzień ſplendoru tamten klaſztor, nie komu innemu, to, tylko ſzczodrobliwości iego przypiſuie. Praw tegoż konwentu y całosci iego gorliwym ſtał ſię obrońca, nie długo iednak tu rządził, zſzedł z tego świata 1603 wieku ſwego 78. *To Nakielſki piſze fol. 800, o ſwoim Proboſzczu.* Jeſzcze y po te czaſy kwitnie ta Familia; bo Franciſzek z Zloty Folgelweder, podpiſał konfederacya Krakowſka 1705.

*de *FORGE.* Philip de Forge dla zaſług ſwoich w obozie Polſkim, indygenat tak w koronie iako y w Litwie otrzymał przez *Konſtytucya 1676 fol. 58.*

**FRĄCKI herbu Nieczuia*, z ta iednak rożnica, że pieniek ieſt bez krzyża, y nie ſtoi proſto, ale iakby lezał na ziemi, lubo na hełmie proſto ſtoiacy pieniek, o dwoch łękach z iedney, o trzech z drugiey ſtrony, przecięż bez krzyża, tak go opiſał *Mſ. o Familiach Pruſkich*, ktory to przydaie, że ſię tymze herbem pieczętuia *Varvicenſes Comites* ſtarodawna Familia, co y Fraccy. Piſza ſię zaś z Frace na Pomorſkiey w Staroſtwie Nowſkim, z ktorych był Arnold Fracki naprzod Podkomorzy, w krotce Kaſztelan Chełmińſki 1510, dziedzic na Fracy, Udziezu, Kopyłowie y Kamionce, tego urodziła Dulſka, miał za ſoba Małgorzatę Kopycką, z ktorą ſyna Jana zoſtawil, ten z Katarzyna Koſt-

czanka rodzona ſioſtra Podkomorzego Chełmińſkiego, zpłodził ſyna Ludwika, ten z Mieliwſka herbu Pomian, Jozefa ſyna zoſtawiwſzy, umarł. *Mſ. de Famil: Pruſ.* Fracka była za Janem Lichtyanem Sędzia Chełmińſkim *Mſ. Konopat:*

**FRĄCKIEWICZ herbu Brodzic.* Jedenże to Dom z Radzimińſkiemi Brodzicami, ktorzy w Mazowieckim Woiewodztwie, zdawna na dobro tey Oyczyźnie ſłużyli, bo pierwſzy Kaſper Radzimińſki z Czerſkiey ziemi, długo w woyſku Litewſkim żołd prowadzac, wziąwſzy w zaſługach od Krola znaczne imiona w Litwie, tamże oſiadł: ktorego ſyna Franciſzka, że proſtſzy gmin Frącem nazywał, od tego, nowe temu Domowi uroſło imię Frackiewiczow; przecięż na pamiatkę, z ktorego ſzczepu wyſzli, zawſze ſię piſać zwykli, albo Frackiewiczowie z Radzimina, albo Frackiewiczowie Radzimińſcy. Ja lubo o Radzimińſkich Brodzicach w Mazowieckim, mowić będę pod litera R, przecięż o Litewſkich, tu mi ſię zdało położyć, á to dla dyſtynkcyi od inſzych Radzimińſkich, ktorzy ſa w Litwie na Zmudzi. Franciſzek tedy ſyn Kaſpra Podwoiewodzego Połockiego, ſam Podkomorzy Połocki y Pułkownik krolewſki, za Krola Auguſta, zoſtawił ſyna Michała, wielkiego za Stefana Krola woiownika, pod Gdańſkiem, w Moſkwie y Inflanciech, pod Toropcem kilka zameczkow ſwoim ludem dobył: Wſpominaia go konſtytucye 1590 *fol. 568* Podkomorzym Połockim, kiedy poſłuiacemu w tym roku na ſeym, żebranych pieniędzy z kontrybucyi, Rzeczpoſpolita powierzała, áby ich na woienne potrzeby dyſpenſował; poſłował y do Moſkwy. Złaczył ſię był dożywotnie z Anna Sapieżanka Starościanka Drogicką, ſioſtra rodzona Lwa Sapiehy Woiewody Wileńſkiego y Kanclerza, z tey odebrał dwie corki, iedna z nich wydana za Makowieckiego, druga za Talwoſza Kaſztelana Zmudzkiego, ſynow zaś trzech, Kryſztofa, Mikołaia, y Jerzego: o iednym z nich napiſał *Janczyńſki in Mſ.* że ſię w nim była herezya zaplątała, zbor wielkim nakładem dla dyſſydentow wyſtawił, w tym zachorował śmiertelnie: przypadł do niego Lew Sapieha, iako do ſieſtrzeńca ſwego, y namawiać go poczał, żeby o duſzy ſwoiey lepiey radził. Zwłacza Frackiewicz, ten tym bardziey nalega, że bliſka śmierć iego widzi, Xiędza mu ofiaruie. Ja prawi ſumnienia mego temu kapłanowi powierzam, czegoż ſię ty wzdrygaſz? Na taka święta importunia, nie tylko, ſpowiedz chory uczynił, ale wſzyſtkie Sakramenta przyiawſzy, na lepſze życie poſzedł; w tym kościele pochowany, ktory ſamże zbudował, Heretykow albowiem Sapieha ztamtad wyrugował. Po Sapieżance, poiał był Kaweczyńſka corkę Macieia, od tey ſię zoſtał Jan.

Kryſztof pierwſzy ſyn Michała Podkomorzego z Sapieżanki, Dworzanin Krolewſki, z Uſarſkim pocztem był w Moſkwie przy Stefanie Krolu, wracaiac ſię z woyny, umarł bezpotomnie. Mikołay drugi ſyn, Chorąży Nadworny Litewſki, Lidzki, Mściſławſki, Waſilkowſki Staroſta, ba y Marſzałek Trybunału Litewſkiego; w Inflanciech, doznał iego męſtwa nieprzyiaciel, gdzie roty prowadził: ſynowie iego Bogdan Stolnik Trocki, Władyſław y Michał. Jerzy trzeci ſyn, Sekretarz krolewſki, za Zygmunta III był Woyſkim, potym Sędzia, nakoniec Marſzałkiem Lidzkim, á w roku 1629, Marſzałkiem Trybunału Litewſkiego, z woluntaryuſzami był w potrzebie pod Białym Kamieniem 1604, z Kaweczyńſkii Podkomorzanki Mińſkiey, miał corki dwie, iedna z nich poſzła za Stetkiewicza Kaſztelana Nowogrodzkiego, druga za Zienowicza; *to Mſ. X. Koiał:* atoli *Erydan troiaki panegiryk Waleryana Wyſockiego świadczy* o trzeciey Annie, ktora z Piotrem Gorayſkim herbu Korczak

czak ślub brała 1629, ſynow także trzech, Michała, Januſza y Kryſztofa, z tych Michał Stolnikiem był Połockim, ſłużył długo w Hollandyi z Xiażęciem Maurycym, umarł 1649, poiał był Klonowſka Woiewodzankę Brzeſka, z ktorey zoſtawił ſynow, Kazimierza, Alexandra, y Dawida. Z tych Kazimierz, naprzod Ciwon Wiekśniańſki Staroſta Krewſki, potym Podſkarbi Nadworny Litewſki, Staroſta Lidzki, z ſeymu 1690 Kommiſſarz do rewizyi ſkarbu Koronnego *Conſtit: fol. 16*, był wprzod Podkomorzym Lidzkim *1674*, z żona ſwoia Anna Naruſzewicowna Podſkarbianka Nadworna Litewſka, fundował Oycow Karmelitow w dobrach ſwoich dziedzicznych Zoludkowſkich, co approbowala Konſtytucya 1685 *fol: 9*. Trzy razy Marſzałkiem w Trybunale Litewſkim prezydował, to ieſt 1682 y 1688, y 1693.

Jan, czwarty ſyn Michała Podkomorzego Połockiego z Kaweczyńſkii, Chorazy Lidzki, Dworzanin Krolewſki, do Woloch ſtawił znaczny poczet, do Inflant ſto kopiinika, z Naruſzewicowny ſynow iego dwoch, Maciey y Stefan. Z tych Maciey, Chorazy Nowogrodzki, ſłużył za Władyſława Krola, pod Smoleńſkiem przeciw Kozakom Zaporowſkim, porucznikował pod Uſarſka choragwia 1660, powiaty mężnie przeciw Moſkwie prowadźił, miał za ſoba Rogalſka, z ktorey ſyn Paweł Podſtoli Mozyrſki *1674*. Tenże czy inſzy Maciey Staroſta Mozyrſki, poſeł na ſeym 1653, z niego deputat na Trybunał Skarbowy *Conſtit. fol. 16:* był potym Piſarzem Polnym Litewſkim, iako o nim świadcza *Konſtyt: 1662 fol: 16*, kędy żonę iego wſpominaia Katarzynę Abrahamowiczownę, y ſukceſſorom iego za krwawe zaſługi płacić każa, luboć *w Konſtytucyach 1670 fol. 5*, iuż go nie Macieiem, ale Marcyanem zowia, pod tymże imieniem ſławi go *Potocki centur: fol. 155*. przydaie, że pod Szepielowem, życie dla Oyczyzny położył: bo gdy w ſtu tyſięcy, Moſkwa na X. Radziwiła, w ośmiu tyſięcy ludzi do boiu ſtoiacego, natarła; ten lubo tak wielkiemu gminowi przez nieiaki czas mężnie ſię opierał, przecięż widzac, że nie podobna było tak małey garztce ludzi, łamać licznego nieprzyiaciela, na odwrot zatrabić kazał, wprawdzieć konnych ſwoich z placu ſzczęśliwie uprowadził, piechotę iednak ſtracił, á co naybardziey żałoſna woyſku było, Marcyana Frackiewicza, ktorego męſtwem nie raz w rożnych okazyach ſzczęścia doznali. Stefan Dworzanin Krolewſki, znaczne poczty ſtawiał, za Władyſława pod Smoleńſkiem, za Kazimierza pod Zborowem, był potym Chorażym Nowogrodzkim, y poſłował na ſeym 1662 y 1667, wział wkrotce Staroſtwo Słonimſkie, z ktorym tytułem poſtuiac na konwokacya 1674, deputowany był do rewizyi ſkarbu Koronnego. *Conſtit. fol.* 13, miał za ſoba Raiecka herbu Łabęć Woiewodzankę Mińſka, z ktorey ſyn Gedeon Chorazy Nadworny Litewſki, Staroſta Słonimſki 1697 *Conſtit. fol: 11*. Marſzałek Kapturowy, y corka naprzod Jozefa Firleia, potym Staniſława Potockiego herbu Pilawa Straznika Litewſkiego małżonka, wſzakże z nim *ſterilis* zeſzła. *Poniatowſki Morze.* Stefan ſynowiec Gedeona Chorażego, Staroſta Trabſki, wyrzekł ſię herezyi, matka iego była Gruzewſka Podkomorźanka Zmudzka, poiał po Szymkowiczownie Piſarzownie Skarbowey Litewſkiey, Judycka Marſzałkowa Rzeczycka. Jan Chryzoſtom Archimandryta Czereyſki 1720. Michał Radzimińſki Frackiewicz Cześnik Ośmiańſki, Rotmiſtrz Krolewſki, Kazimierz Jan Sędzia Ziemſki, y Rotmiſtrz Powiatu Lidzkiego 1700.

FRĄCKIEWICZ herbu Slepowron także w Xięſtwie Litewſkim, przydomek maia Suroz, Jan Kazimierz Krayczy Wileńſki 1700.

FRANK albo Francuz herbu. Jelita Piotrowi Frankus Geometrze Krolewſkiemu,

Krol Stefan w zaſługach rycerſkich oſobliwie pod Moſkiewſka expedycya podiętych, przywileiem ſwoim, ktory znaydzieſz *u Paproc: o herb: fol: 217*, dał nobilitacya, y herb taki naznaczył, dwie Kopiie białe w polu czerwonym, na krzyż złożone, na hełmie nad korona Gryfia noga do gory wynieſiona. W Inflanciech ſukceſſorowie Piotra oſiedli, z ktorych Teodor Franck podpiſał elekcya Władyſława IV. N miał za ſobą Zofią Oziębłowſką, z ktorey było dwoch ſynow.

**FRANGEMBERG patrz Gutteter.*

FREDRO herbu Bończa w Woiewodztwie Ruſkim dom ſtarożytny. Dawnieyſi Przodkowie ich od roku 966, pod imieniem Mierzbow, w tey Oyczyźnie kwitneli, z ktorych Klemens Mierzb, ieſzcze za Mieczyſława, pierwſzego z Monarchow Polſkich Chrześcianina, wział był od niego w wielkich zaſługach, obſzerne włości bliſko Czerwienſka; tam od herbu ſwego założył wieś y nazwał Bończa, zkad potym Bonieccy zawołani, ſyn iego był Kanonikiem Krakowſkim, y piſał ſię z Wścieklic: *o czym Długoſʒ y inni świadcza.* Boguſława Hrabię z Wścieklic na liſtach klaſztornych doczytał ſię *Paprocki.* Imienia zaś Fredrow początek, Dobieſławowi Mierzb, Kazimierza Wielkiego Krola Polſkiego, á boday nie pierwſzemu w koronie Polſkiey Marſzałkowi w roku 1368, przypiſuie *Glinka w Zwierzyńcu Jednorożcow*, y wſzyſcy inni wraz znim; gdy albowiem ten Dobieſław w ſzczegulney utarczce z Niemcem harcował, lubo ſiła przyciężſzy był na niego, przecięż Dobieſław, to chybkościa, to ſztuką, tak go zmogł, że o pokoy proſzac wołał Fridher, á z tąd Fredro imię z lekka do akcentu uroſło. Potocki o tym Domu *Centur: Vir: fol: 383* mowi, *Domus hæc & primitus antiqui moris, virtutisq; cultrix, & nunc exactior imitatrix, vix non cenſetur una.* W krotce potym kwitnał Jędrzey Fredro Kaſztelan Halicki za czaſow Krola Jagełła koło roku 1400, był oraz y Sniatynſkim Staroſta, co znać z kommiſſyi tego Krola, z ktorey dział dobr czynił między Buczackiemi, *o czym Metryka Koronna. to. Glinka,* atoli Kaſztelanowie Haliccy nie naſtali, aż w roku 1436 według tego, co ſię mowiło *tom: 1* pod Woiewodztwem Ruſkim.

Mikołay Podkomorzy Podolſki, ſyn albo wnuk Kaſztelana Halickiego, o ktorym to przydaia, że gdy Witold y Swidrygełło chcieli Litwę od Polſki oderwać, on ſię im w tym mężnie ſprzeciwił, z Anny Kierdeiowny ze krwi Xiażat Litewſkich idacey, u ktorych przeciwko rożnym nieprzyiaciołom pułki prowadził, zpłodził czterech ſynow, Jana, Jędrzeia, Jakuba y Henryka. Z tych Jan Woiewoda Ruſki, o nim niektorzy to do druku podali; od Olbrychta Krola do Stefana Xiązęcia Wołoſkiego wyſłany, pokoy z Wołochami uczynił, ktory ſame ſię zdały approbować nieba: bo gdy głodne woyſko, czym ſię poſilić nie miało, nie wiedzieć zkąd, ſto par wołow do obozu Polſkiego przyſzło; nie dotrzymał iednak paktow Woiewoda Wołoſki, ośmdzieſiat tyſiecy Turkow y Tatarow zprowadził ſobie na pomoc, y cięſzkoby było na Olbrychta Krola, gdyby w tey pod Szocawa expedycyi, nietrafił na Fredra, ktory go y rada, y siła, y ſztuka, z oczywiſtego niebeſpieczeńſtwa, uwolnił, za co mu buławę wielką dano, ale powracaiac do Lwowa prędka śmiercia, dalſzym uſługom Oyczyzny zabrany. *To Paneg: Unicornis, y inni. Glinka zas w ſwoim Zwierzyńcu* powiada, że radził Alexandrowi Krolowi, żeby z Wołochami pokoy umowiony utrzymał, czego gdy nie mogł wmowić, z tymże Alexandrem do Woloch z woyſkiem ſię wyprawił, tam w dobywaniu Szoczawy, dwa razy w ramię poſtrzelony; w Bukowinie potym, gdy naſzych Wołoſza obſkoczyła, Fredro im ſerca dodał, że w

trwodze zalęknieni naſi, nie pierzchneli, y owſzem za iego powodem, y nieprzyiacioł mężnie z ſiebie zrzucili, y ſzabla ſobie drogę do Oyczyzny utorowali, w ktorey potyczcze, ręka ſwoia Fredro na placu połozył Wołoſkiego Hetmana Szoſzumila, y Mulaſza Murzę, y iego brata Jadina, atoli ſam kilka ranami zwatlony, z ktorych dwie w głowie, ſiedm w boku, z tych życie ztracil. Kładzie tenże Glinka mowę iego w Senacie miana, y druga na iego pogrzebie, od Kreſława z Kurozwęk Biſkupa Kuiawſkiego 1497; co ſię iednak tycze Alexandra Krola, tego rzadow nie dożył ten Fredro ieżeli iako piſze *Glinka*, umarł 1497, bo Alexander dopiero na tron Polſki wynieſiony 1501. Piſal ſię ten Jan z Niżnowa.

Jędrzey Woiewoda Podolſki, drugi ſyn Mikołaia Podkomorzego, był przedtym Kaſztelanem Kamienieckim, z Pleſzewic ſię piſał, tego także mowę kładzie *Glinka*, ktora, miał w Senacie, ſkarżac ſię na graſſantow ponocnych w Krakowie, od ktorych był raniony. Gdy Wołoſza y Tatarzy w Polſkę byli żaciekli, y ſiła bardzo plonu zabrali, on z nie wielka garzcia ludzi, zaſzedſzy im drogę, zbił dziewięć tyſięcy, dzieſiaciu Murdziakow poimał, cztery tyſiace zabranych ludzi, z niewoli oſwobodził; á między niemi, pięćſet było ſzlachty Polſkiey, ośmnaſtu Prałatow, na ſto tyſięcy rożnego bydła odzyſkał, za co dano mu w nadgrodę Staroſtwo Kamienieckie, umarł iednak bezpotomny kolo roku 1496. Jakub trzeci ſyn, także Podkomorzy Podolſki, ktorego ſyn Wawrzyniec, maż rycerſki, do Baiazeta Tureckiego Ceſarza w legacyi iezdził, tam od Hoſpodara Wołoſkiego, ze czcia przyięty, wziął od niego w upominku czaſzę kryſztalowa, w złoto oprawna; od czterech Baſzow Tureckich do Cara wprowadzony, niewolnikow Polſkich, to uproſił, to okupił. Henryk czwarty ſyn, miał za ſoba Katarzynę Czuryła Jędrzeia corkę, z ktorey ſynow czterech zoſtawił, Rafała, Mikołaia, Franciſzka y Zygmunta, y corkę Annę, ktora ſię w małżeńſtwo doſtala, ſławnemu w Polſzcze Legiście Jakubowi Herburtowi, to *Glinka* z innemi. *Okolſki* te wſzyſtkie dzieci Henryka, Janowi Woiewodzie Ruſkiemu przypiſuie, Jędrzeiowi Woiewodzie Podolſkiemu za małżonke, Piotra Derſzniaka corkę. Jakubowi bratu iego Erazma Krupki corkę, z ktorey miało bydź dwoch ſynow, Staniſław y Jan. Henrykowi zaś z Czuryłowny, ſynow Piotra y Staniſława, ktory wziął w małżeńſtwo, Seweryna Herburta corkę.

Rafał pierwſzy ſyn Henryka, dziedzic na Krukienicach y Czyſzkach, z Wilczkowna Derſzława Podkomorzego Lwowſkiego corka, żył *ſterilis*, dla tego część ſwoię bratu Franciſzkowi zapiſał 1520. Franciſzek drugi ſyn, Lubaczowa przeciwko Tatarom mężnie obronil, á potym wycieczka na oboz nieprzyiacielſki z ochotnikiem natarſzy, Murzę Dauleta zabił, ſiła innych na placu trupem położywſzy, do zamku ſię wrocił; nieprzyiaciel widzac taka kleſkę w ſwoich, ze wſtydem umknal; piſal ſię z Pleſzewic, Katarzyna Derſzniakowna, Staniſława Podkomorzego Przemyſkiego corka, dwie mu corki powila, ale ich wſzyſcy zamilczeli, iam czytał *w Genealogii Xiażat Radziwiłow*, że Fredrowna, byla za Radziwiłem Janem Xiażęciem na Ołyce y Nieświeżu, Krayczym Litewſkim, kolo roku 1540, ile z komputu lat wnieść mogę, dorozumiewam ſię, że corka byla tego Franciſzka, czterech zaś ſynow iego zoſtało. 1 Jan, *Okolſki y drudzy*, Kaſztelanem go Przemyſkim tytułuia, ia go Sanockim czytam *w Konſtytucyach 1580*, gdzie go deputuia do kwarty Rawſkiey *Univer: Pobor: fol: 370*, poſłował na ſeym 1569, *Conſtit: fol: 171*. Dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, raz z Pakoſzewſka, ta mu zplodzila trzy corki, Annę Pieniaſzkowa z Kruzlowa, Dorotę Baranowſka Kaſztelanowa

Ciecha-

Ciechanowſka, czyli raczey Czechowſka, iako ma *Starowol: in Monum:* z nadgrobku iey w Krakowie u OO Bernardynow wyſtawionego, umarła 1627. N. Orzechowſka Sędzina Przemyſka. Drugi raz z Stadnicka, z tey miał ſynow dwoch, Jana y Piotra, ale młodo pomarli, corka zaś Magdalena doſtała ſię Alexandrowi Zborowſkiemu walecznemu mężowi. 2 Stefan, ten także z Stadnickii, trzy corki w rożne Domy rozdał, iednę Mieleckiemu, druga Korytkowi, trzecia Czuryłowi. *Okolſki;* o żonie tego Stefana nie piſze, przecięż czwarta iego corkę liczy. że była za Adamem Stadnickim Kaſztelanem Przemyſkim. 3 Jerzy, dziedzic na Krakowcu, od ktorych dobr, nazwany Krakowiecki, *w Konſtytucyach 1598 fol. 725*, czytam Jana Fredra Krakowieckiego poborca w Przemyſkim, był potym Woyſkim Przemyſkim, á z Orzechowſkii, miał 3 ſynow, Alexandra Cześnika Przemyſkiego, Staniſława Woyſkiego, y Marcina, 4 Staniſław Woyſki Samborſki, poiął Dobracińſka, z tey mu ſię dwoch ſynow urodziło, Jędrzey Woyſki Przemyſki, ale bezpotomny; y Walentyn Podczaſzy Przemyſki, tego z Skorucianki, czyli też z Jaſtrzębſkiey, bo ſię autorowie nie zgadzaia, ſynow dwoch, Staniſław od dobr Morańca Moraniecki nazwany, zoſtawił potomſtwo z Trzcińſkii Kaſztelanki Lubaczowſkiey, y Alexander, á boday nie ten, ktory był Miecznikiem Podolſkim 1674.

Zygmunt, trzeci ſyn Henryka, dziedzic na Chodnowicach, zkad też potomſtwo iego Chodnowſkiemi zwano, tego z Anny z Paniowa ſyn Piotr, tego zaś ſyn Jędrzey Dworzanin krolewſki, dwa razy legacya do Turek ſprawował. za co dano mu Staroſtwo Uyſkie, z Orzechowſkii miał ſynow trzech, z tych Kaſper y Jędrzey dla Oyczyzny, na rożnych woynach życie ſwe położyli, Jan zaś trzeci ich brat, z Mieleckii zpłodził ſyna Stefana: ſioſtra tych trzech braci, była za Lipnickim. Stefan zaś poiął Fredrownę, Marcina Podſtolego Przemyſkiego corkę. Juſtyna Fredrowna Alexandra Lipſkiego małżonka.

Mikołay czwarty ſyn Henryka, z Katarzyny Kormanickii, Staniſława Podſędka Przemyſkiego corki, zoſtawił trzy corki, Mikołaiowa Drohoiewſka, Marchocka, y Krupkowa, ſyna iednego Staniſława, ten z Katarzyna Morawſka, zpłodził Drohicińſka, y ſynow czterech, Tomaſza, od ktorego corka ſię tylko zoſtała Siecińſka. Piotra, tego żona Saporowſka Kołowna y z niey potomſtwo, Wawrzyniec y Jan zgineli na woynie. N. Kozikowa Podkomorzyna Wołyńſka. Kaſper z Magdaleny Dunikowſkii Podſędkowny Przemyſkiey; miał ſyna Zygmunta Stolnika, á potym Kaſztelana Sanockiego, ieſt o nim wzmianka w Konſtytucyach 1661 *fol: 59*, złaczył ſię był dożywotnie z Tereſſa Slezanowſka *Hiſtor: Mirac: B. M. V. Jaroslav. 1650*, z niey corka Joanna Snopkowſka, Chorażyna Latyczowſka, dwie drugie w zakonie Panien Karmelitek Boſych, życie ſwoie poświęciły BOGU 1671, ſyn Jan Karol z Pleſzewic Staroſta Krośnieńſki, młodzianem ieſzcze będac zabity 1669 w Warſzawie, poſłował na ſeym 1662; na przyſługę Oyczyźnie, miał choragwie ſwoie w woyſku, na Panny Zakonne Karmelitki ſzczodrobliwy, życia wſtrzęmięźliwego; boday nie był y drugi brat iego Jędrzey Staroſta Kroſieńſki, ktorego żona Gniewoſzowna herbu Rawicz. Jędrzey Woyſki Przemyſki, ſyn trzeci Staniſława, brat Tomaſza y Piotra, dziedzic na Nowoſielcu, temu Elżbieta Wilżyńſka herbu Przoſna, corkę powiła Zofia Stanowa Chorażyna Sanocka, Starościna Sadecka, y ſześciu ſynow. 1 Staniſław; 2 Piotr ten pod Cecora, tam ten w Moſkwie na woynie zginął. 3. Jakub Maxymilian Regent Koronny, Podkomorzy Przemyſki, dalcy Referendarz

Koron-

Koronny, umarł 1646, z paleſtry ſzkolney na dworze Zygmunta III, á potym Władyſława IV kwitnał, z ktorego aż w ten czas uſtąpił, kiedy y z życia; niewzruſzona ku Panom ſwoim wiernością y uſługa, á co przy Pańſkich dworach wielka nowina, że ſię mu nigdy łaſka Pańſka nie zſtarzała; ani zmieniła; pomogły mu do tego, niezkorumpowany w każdey okazyi umyſł, rozſadek wielki, y experyencya z laty nabyta, dzielność w rożnych intereſſach, iako gdy pokoy z Carem Moſkiewſkim utwierdził, przymierze do czaſu z Guſtawem Krolem Szwedzkim uczynił; poſłuiac na rożne Seymy, na trudne go funkcye Oyczyzna narażała, 1633 kiedy ieſzcze Stolnikiem tylko był Lwowſkim, 1634, 1635, 1637, 1638; przyiać żadnego krzesła niechciał: Karmelitow Boſych oſobliwſzy w Przemyſlu Benefaktor, kędy ciało iego z nadgrobkiem złożone. Jego na ſiebie dobroczynność, Collegium Krakowſkie u S. Piotra ſławi w pewney kommiſſyi, y kościoł naſz Przemyſłki, na ktorego fabrykę dwa tyſiace oſtatnia wolą naznaczył. 4 Jan Sędzia Ziemſki Przemyſłki, á przedtym Podſędek, ieſt częſta wzmianka o nim, *w Konſtytucyach 1627, 1629, 1637, y 1647*, w rożnych expedycyach doświadczonego męſtwa, iako to w Moſkiewſkiey, Pruſkiey, pod Hamerſztynem, Chocimſkiey, Ukrainſkiey, y pod Kamiencem przeciw Abaſzy Baſze, na Cecorze. On Smoleńſka z rownego animuſzu towarzyſtwem dotrzymał przeciw Moſkwie, w zaſługach dawał mu Krol krzeſło, ale go przyiac niechciał, umarl 1634 iako świadczy nadgrobek iego w Przemyſlu. 5 Mikołay Biſkup Bakowſki *Ordin: Min: Obſerv:* 6 Jerzy Stolnik Przemyſłki ktorego ſyn.

Jędrzey Maxymilian Fredro Woiewoda Podolſki, Tacit Polſki, umiejętności y nauki wyborney, ktorey po ſobie monumenta zoſtawił, wydał albowiem; 1mo. *Fragmenta Scriptorum & Periſtromata Regum ſymbolis expreſſa w Gdańſku 1660 in 12.* 2do *Monita politico moralia, & Icon ingeniorum Gedani 1664 in 12.* 3tio. *Geſta Poloniæ ſub Rege Henrico Valeſio, ab obitu Sigismundi Auguſti 1572, ad annum 1576, Gedani 1652 in 4to, & 1660 in 12.* 4to *Przyſłowia albo przeſtrogi obyczaiowe radne woienne 1660 w Krakowie in 8, po Polſku iuż tertia editio.* 5to. *Virum Conſilii, monitis Ethicorum ad dicendum inſtructum. Leopoli Typis Coll: 1729 Opus Poſthumum.* Pobożnosci oſobliwſzey, z tey kalwarya w dobrach ſwoich dziedzicznych, na formę Jerozolimſkiey wyſtawił: á gdy Kozacy konwent OO Reformatow Przemyſłki zruinowali, on go reſtaurował, y murem mocnym w koło opałał, tamże po śmierci złożony. Widzac wielu do oſtatniey nędzy przez Tatarſka inkurſya przyprowadzonych, do Collegium naſzego Przemyſłkiego, znaczna iałmużnę przyſłał, żeby przez ręce naſzych ratowani bydź mogli. Ku Oyczyźnie wierności y miłości, żadnemi podarunkami, ani obietnicami, nie zkorumpowaney, dla tego wolno zawſze, na ſeymy poſłuiac, mowił; y natężonym fakcyom cudzoziemſkim, heroicznie ſię opierał; Marſzałkował w Izbie poſelſkiey 1652, na ten czas Stolnikiem Lwowſkim będac, poſtąpił potym na Kaſztelania Lwowſka, daley na Podolſkie Woiewodztwo. Choragwie okryte ſwoim koſztem pod Zborow y Bereſteczko ſtawił. Do Węgier poſłem iezdzac, w tey drodze na Beſkidzie, był w wielkim życia niebeſpieczeńſtwie, gdyby go była madra, á dopieroż w takiey potrzebie, duſza; y obrot naturalny nie ſalwowały: dość zaś ozdobnie tę legacya odprawił, lubo ſwoia ſzkatuła ten koſzt podiał, widzac Kazimierza Krola podczas tamtych intryg, ze wſzyſtkich prowentow krolewſkich ogołoconego. *Potoc: centur: fol:* 386 tak o nim mowi, *Providêre fata, ne aut rei literariæ, & clariſſimæ Fredrorum Domui, alter Plutarchus, aut ampliſſimo ordini, inconcuſſus & tenax propoſiti Senator, rerum ſacrarum religioni, inter tumultuarios eam oppugnantium fluctus periclitanti, eximius deeſſet cultor.* Katarzyna z Gidny Gidzińſka, dwie mu corki powiła: z tych iedna Tereſſa Anna z Łaczyńſkim Podkomorzym Nowogrodzkim, po ktorego śmierci mniſzką zoſtała, druga Anna Wincencya, naprzod z Michałem Xiążęciem Czartoryiſkim, potym z Władyſławem Kazimierzem Sapieha Woiewodą Trockim, dożywotnie zmowiona. Synow także dwoch. Z tych ieden.

Jerzy Boguſław naprzod Łowczy Koronny, potym Kaſztelan Lwowſki, znaydzieſz go *w Konſtytucyach 1724 fol: 15, y 1726 fol: 9 y 1690,* Kommiſſarz naznaczony na czynienie ſprawiedliwości o krzywdy pograniczne, między ziemią Przemyſłka, Sanocka y Węgrami *Conſtit: fol. 18,* miał za ſoba Karczewſka Kaſztelankę Halicka, z ta ſię rozwiodł, poiał po niey wdowę Reia Woiewody Lubelſkiego, po ktorey śmierci duchowny ſobie ſtan obrał. Staniſław Jozef brat iego młodſzy, po nim wział Kaſztelania Lwowſką, żona iego Siemianowſka Choražanka Sendomirſka, z Uſtrzyckii zpłodzona, ż ktorey corka iedna Zakonnica we Lwowie Sakramentka, druga za Staniſławem Rupniewſkim Kaſztelanem Małogoſckim.

Jan czwarty ſyn Staniſława, brat Tomaſza, Piotra y Jędrzeia Woyſkiego Przemyſłkiego, zona iego Anna Jaſkmanicka Sędzianka Przemyſłka, z tey dwoch ſynow, Marcin Podſtoli Przemyſłki, ktorego z Magdaleny Janickii trzy corki, Ciechanowſka, Dunikowſka, y Pſtraſińſka, iam mowił w pierwſzym tomie, że Elżbieta Podſtolanka Przemyſłka, była za Buchowſkim herbu Sas. Synow zaś czterech, Staniſław, Mikołay zoſtawił potomſtwo, Kryſztof tego ſyn Michał, á boday nie on był Piſarzem Ziemſkim Przemyſłkim 1678, *o czym Konſtyt: fol:* 12, ſynowie iego, czy też Jana, Walentyn y Woyciech. Jan czwarty ſyn Podſtolego, zpłodził Jędrzeia y Staniſława. Walentyn brat Marcina Podſtolego, Podczaſzy Bełzki, z Łaſzczowny Strażnikowny Koronney zoſtawił ſyna.

Staniſława Kaſztelana Czerniechowſkiego, ten na przyſługę Oyczyzny, dwie choragwie ſwoie y Regiment wyſtawił. Rzeczpoſpolita w roku 1670 Kommiſſarzem go do rozſadzenia krzywd poczynionych miaſtu Kroſieńſkiemu naznaczyla, *Conſtit: fol:* 24, miał za ſoba Katarzynę Bełzecka Woiewodzankę Podolſką pozoſtała wdowę po Korniakcie, z ktorey dwie corki, iedna Mniſzkowa, druga Antonina Gniewoſzowa Kaſztelanowa Zawihoyſka: ſynow także dwoch, młodſzy Jozef z Bykowſka herbu Gryf, Kaſztelanką Podlaſka żyiac bezpotomnie, z ſzedł w młodym wieku.

Alexander Biſkup Przemyſłki, ſtarſzy ſyn Staniſława Kaſztelana Czerniechowſkiego, naprzod Kuſtoſz y Kanonik Gnieźnieńſki, na Trybunale Koronnym kilka razy prezydował, potym Sekretarz Koronny, daley Biſkup Chełmſki, kościoł ſwoy katedralny dachowka pokrył, wieża wſpaniała przyozdobił, dwiema kielichami y apparatem bogatym nadał: dyecezya zaś ta rzadził z wielka roſtropnością, wizytuiac, kazuiac do ludzi, nieſtworne po Oycowſku na drogę cnoty kieruiac. Z Chełmſkiey infuły poſtapił na Przemyſłka, kędy na kościoł także katedralny y ozdoby iego, więcey niz dwakroć ſto tyſięcy wyſypał, á gdy ſię przypadkiem iakimſiś tegoż kościola część znaczna zawaliła, znowu takimże koſztem go dzwignał. Na kościoł naſz Jaroſławſki Panny MARYI, ſto tyſięcy wyliczył, zeby był blacha pokryty. OO Paulinom pod Brzozowem y kościoł wymurował y klaſztor, y fundacya opatrzył, na to zpendowawſzy wiecey niż ſto tyſięcy. Seminarya klerykow w Przemyślu y w Samborze wyſtawił y nadał, Kalwarya fundował trzydzieſta tyſięcami; tak y Oyczyſtą fortunę y ſwoie dochody, Boſkiey chwale poświęcił.

**FREZER.* Staniſław, miał za ſobą Annę Saifred Betmanownę, z ktorey corka Katarzyna, poſzła za Amendę Staniſława, koło roku 1580. Franciſzek z Szczegłowa Burgrabia, Komornik graniczny, y Piſarz Grodźki Krakowſki 1705, y Staniſław.

**FROBNER.* Fabian Frobner, z powiatu Barteńſkiego, 1609 podpiſał dekreta kommiſſyi krolewſkiey.

FRYDRYCHOWSKI herbu Kornicz. Dom ſtarodawny w Oświecimſkim, Jana Frydrychowſkiego, czytam na liście Zygmunta I 1508. Jan Kanonik Krakowſki y Sendomirſki, Adminiſtrator Zup Wielickich, umarł 1625, pochowany na Zamku Krakowſkim, w kaplicy Macieiowſkich, ile w tym Domu zaſłużony, y w wielkiey łaſce u Bernarda Macieiowſkiego Kardynała. Brat iego rodzony, Mikołay Woyſki Oświecimſki, umarł *ſterilis*, żyiąc z Goſtawſką, ktora pierwey była za Iwanem Kamińſkim w Alexandrowicach. Jan Podſtarości Zatorſki, zoſtawił z Konſtancyą Palczewſką potomſtwo, mąż rycerſki y w woyſku cudzoziemſko Polſkim znaczney ſzarzy. Tobiaſz ſyn Alexego z Frydrychowic, zkąd imienia nabyli, człowiek w prawie Koronnym umieiętności wielkiey 1640. *Baran: Okol:* Gabryela wſpominaią Xięgi Krakowſkie 1641.

**FRYCOWSKI herbu Prus 1mo.* z tym herbem widziałem nadgrobek marmurowy, położony w Krakowie w kościele S. Ducha, Jędrzeiowi Frycowſkiemu zmarłemu 1615. Frycowſki, miał zą ſobą Jackowſką, ta mu zpłodziła dwie corki, z tych iedna poſzła za Zbrożka Stolnika Polnego Koronnego, druga za Poniatowſkiego, a potym za Koſakowſkiego.

FRYIEWICZ herbu Leliwa według świadectwa naſzych piſarzow.

FRYKACZ herbu Nowina. Marcina Frykacza dziedzica dobr Mnykowa, *ex libro Beneficiorum Długoſſa, wſpomina Szczygielſki in Tinecia fol: 150,* ale go do herbu Jaſtrzębiec pociąga. *Bielſki także fol: 260* w roku 1383, o iednym z nich namienia, kwitnęli przedtym w Krakowſkim, teraz iuż y na Wołyniu. Jozefa Frykacza ſyn Alexander, Sędzia Krzemieniecki, ten z Anny Gnoińſkiey zpłodził Katarzynę Janą Karola Brodowſkiego herbu Łada małżonkę, y ſynow Adama, w Zakonie naſzym umarł w Kamieńcu 1720. Franciſzka zginął pod Wiedniem. Jędrzeia, tego Tereſſa corka, trzecim ſlubem była zą Stefanem Gaiewſkim, Anna za Piotrem Brzozowſkim, Jadwiga *1mo voto* za Czerczyckim, *2do* za Oſtrowſkim, Maryanna za Ledochowſkim, Teofila pierwſzym zwiazkiem Ciſowſką, drugim Myſłowſką. Była kiedyś w Węgrzech Familia Forgaczow, z ktorych ieden gdy Karola Krola Sycyliiſkiego od Węgrow koronowanego, na łoſzku obciął był, na pamiątkę tego, kiedykolwiek ktory z domu Forgaczow na pałac krolewſki wchodził, miecz goły zawſze przed Krolem trzymano, poki Forgacz nie odſzedł.

FRYSTACKI herbu Radwan w Sendomirſkim Woiewodztwie. Mikołay Fryſtacki z woyſkiem do Węgier wyſłany buntowniki rozegnał 1436 *Papr: Ogrod fol: 170.*

**FULKOWSKI* Adam y Staniſław Fulkowſki w Sendomirſkim Woiewodztwie piſali ſię na elekcyą Auguſta II.

**FUCHS* Balcer Konſyliarz Prowincyalny w Xięſtwie Pruſkim, Staroſta Olecki, deputat do roztrząśnienia prawa Pruſkiego.

**FURS herbu Wąż* w Xięſtwie Litewſkim, z tych Huryn Furs, Sędzia Ziemſki Pińſki, z ſeymu 1598 Kommiſſarz do luſtracyi rzeki Styru. *Conſtit: fol. 699.* Staniſław Furs Auguſtynowicz, Poborca w Oſmiańſkim 1580 *Conſtit: fol: 366.* ten im herb X. Koiał przyznaie. Mikołay Furſewicz Zyrkiewicz, Marcyan, y Hrehory 1700.

Gabelentz Herb.

Paprocki y Okolſki o nich nie piſał. *Mſ. o Familiach Pruſkich*, taki ich herb położył, to ieſt na tarczy widły żelazne potroyne, proſto do gory ſtoia, na hełmie bez korony, dwa ſkrzydła do gory; przydaie o nich, że w Woiewodztwie Malborſkim, ſtarożytney Familii ludzie, ktorzy w rożnych expedycyach bywali Kapitanami, Porucznikami, Deputatami na Trybunały, poſłami na ſeymy, dziedziczyli na Buchwaldzie, luboć y inne maiętności mieli nad Lubawa. Jerzy Gableniec, tak go napiſano, poſeł na ſeym 1620, z tamtąd deputowany na Trybunał Radomſki *Conſtit: fol. 20, y 1626 fol: 6.* Jeden z nich miał za ſobą Straſzyńſką herbu Lew. Niewiem czy nie tu należy Chryzoſtom Gablińſki, miał za ſobą Zofią Dobrogoyſką.

GABONSKI herbu Janina w Krakowſkim Woiewodztwie. Staniſław Gabońſki w Brzozowy na Podgorzu, z Romerowną Anną miał iednego ſyna Hektora, ktory ſobie przybrał w małżeńſtwo, Zofią Staſzkowſką Podwoiewodzankę Krakowſką *Baran*, Mikołay, Jan, Kazimierz, Felix, Staniſław, piſali ſię z Sendomirſkim, na elekcyą Jana Kazimierza. Wawrzyńca wſpominaią Xięgi Grodzkie Krakow: 1569.

*GĄDECKI. Waleryan Gadecki z Bracławſkiego Woiewodztwa podpiſał elekcya Jana III Krola.

*GADEREWSKI. Jerzy Gaderewſki z Podlaſkiego Woiewodztwa podpiſał elekcya Jana III.

GĄDKOWSKI *herbu Korab* w Poznańſkim Woiewodztwie. Z tych, trzech braci wſpomina Paprocki y Okolſki, Piotra Podſtarośćiego Bydgoſkiego, męża Oyczyznie dobrze zaſłużonego, nadgrobek iego widzieć u fary w Bydgoſzczy z herbem Korab, umarł 1591. Bałcera także y Woyciecha. Bartłomiey Archidyakon Krakowſki, Pleban Koninſki 1542 był na Synodzie Piotrkowſkim *Acta Synod. Starowol: in Monum:* kładzie nadgrobek iego z Bazyliki Krakowſkiey, umarł 1554. Jerzy z Szczodrzykowacz tad ſię piſać zwykli, luboć od dobr Gadki, imienia nabyli, 1632, ieſt w druku iego *Certamen Planetarum de aſtro Tarnovii Stemmatis, carmen votivum in 4to.* Stefan w tymże czaſie. Woyciech Choraży Kaliſki, w naſzym kościele Kaliſkim 1645 pogrżebiony. Woyciech Miecznik Kaliſki, Zernicki kościoł, przedtym drewniany, murować zaczał, ale go do dokończenia ſynowi zoſtawił, umieraiac w lat życia ſwego 68. Przez trzydzieśći lat oſtatnie, co dzień pacierze kaplańſkie zwykł był mawiać, paſek żelazny noſić, na ubogich ſzczodry. Ktoryś z Gadkowſkich, miał za ſoba Tereſſę Tomicka herbu Drya. Gadkowſka Oſłowſkiego Kalkſzteina małżonka. N. była za Staniſławem Lipſkim.

GADOMSKI *herbu Rola* w Rawſkim Woiewodztwie, z tamtad zaś niektorzy z nich, do Litwy ſię przenieśli. Woyciech Gadomſki Archidyakon Pomorſki, Kantor Pożnańſki, Kuſztoſz Wolborſki 1576. *Conſtit: fol: 272.* Michał Daniel Jana Kazimierza 1648. Michał Alexander z Minoiat Jana III z Połockiego Woiewodztwa, Ignacy zaś Podſtarośći Ziemi Warſzawſkiey y Fabian z Mazowieckiego. Agnieſzka Zakonnica Sadecka 1701.

*GADON, w Inflanciech kwitna, z ktorych Włodzimierz Gadon, poſeł 1632 podpiſał konfederacya generalna.

*GADZICKI w Łukowſkiey Ziemi. Łukaſz Gadzicki, miał za ſoba Joanne Celińſka, corkę Michała herbu Zareba.

*GAIEWNICKI. z Gaiewnik Barbara, z ſioſtry rodzoney Jana Lubrańſkiego Biſkupa Poznańſkiego urodzona, była za Zbigniewem Pſtrokońſkim. *Zycie Macieia Pſtrokońſk: fol. 9.* Staniſław Gaiewnicki, z Ziemi Wieluńſkiey podpiſał elekcya Jana Kazimierza.

GAIEWSKI *herbu Jelita* w Woiewodztwie Łęczyckim. Floryan z Gaiu Sędzia Ziemſki Łęczycki 1434, od ktorego poſzli Gaiewſcy. Staniſław Dworzanin krolewſki, wſpominaia go *Konſtytucye 1633 fol. 55.* Gaiewſki miał za ſoba Mazowiecka herbu Dołęga, z tey były dwie corki, Elżbieta za Arnolfem Paprockim, druga za Pawłem Sulińſkim.

GAIEWSKI *herbu Oſtoia* w Wielkieypolſzcze. Jedneyże dzielnicy z Błociſzewſkiemi, dla tego Gaiewſcy z Błociſzewa, po dziśdzień piſać ſię zwykli. Paweł Gaiewſki w Wielkieypolſzcze urodzony w rodowitym domu, dla miłych obyczaiow, wſzyſtkim był przyiemny, umarł w Zakonie naſzym 1610 we Lwowie, z Miſſyi Wołoſkiey powrociwſzy, *Hiſtor: Colleg: Leop.* Jan z Błociſzewa, naprzod Sędzia Woyſkowy y Podſtarośći Poznańſki, *Papr:* potym Sędzia Ziemſki Poznańſki, z ktorym tytułem poſłuiacego na rożne Seymy, znaydzieſz *w Konſtytucyach 1587 fol: 439, & 1589 fol: 558*; miał za ſoba Annę Czacka, z ktorey corka Katarzyna, była za Wacławem Leſczyńſkim Woiewoda Łeczyckim, ſyn zaś Woyciech Kaſztelan Rogozińſki, ktorego, z Apollinary Opalińſkii Woiewodzanki Poznańſkiey, Jana corki, dwoch ſynow zo-

ſtało; to ieſt Franciſzek Deputat na Trybunał Koronny, ktorego corka z Władyſławem Radomickim Woiewoda Poznańſkim dożywotnie zręczona; drugi Łukaſz Kaſztelan Sanocki, temu Elzbieta Kuczborſka Kaſztelanka Rypinſka Synowica Biſkupa Chełminſkiego, dwie corki powiła, Apollinarę, ta ſię zkolligowała z Adamem Kozmińſkim Kaſztelanem Rogozińſkim, druga z Piotrem Sokolnickim Kaſztelanicem Miedzyrzyckim, Cześnikiem Wſchowſkim, Pułkownikiem Krolewſkim, ſynow także dwoch, ieden Staniſław, drugi Franciſzek Kaſztelan Konarſki w Kuiawach, Staroſta Kościańſki, ten z Wiktoryi Choińſkiy herbu Abdank, zpłodził trzech ſynow; Antoniego, Rafała, y Jędrzeia. *Heroica Pöësis P. Słowicki.*

GAIEWSKI *herbu Rola.* Tego domu iedna, była w fraucymerze krolowy Izabelli, y tam w Węgrzech wydana za Kiſpetra męża znacznego, y Dworzanina krolewſkiego, *Papr: o herb. fol: 582.* Stefan Gaiewſki miał za ſoba Tereſſę Frykaczownę.

*GAIEWSKI *herbu Sulima* w Krakowſkim Woiewodztwie, iakom widźiał na nadgrobku, piſza ſię z Gaiewa. Jędrzey Gaiowſki Dworzanin Krola Zygmunta III zginał w Moſkwie 1610. Drugi Jędrzey Kaſztelan Oświecimſki, zoſtawił z Przyłęcka herbu Srzeniawa potomſtwo, ſynow y corki, z tych iedna Kryſtyna była za Alexandrem Myſzkowſkim Kaſztelanem Oświecimſkim, znaczna Dobrodzieyka Nowicyatu naſzego Krakowſkiego umarła 1659, tamże pochowana, ale to małżeńſtwo nie płodne. Druga Katarzyna za Kryſztofem Przecławſkim. Paweł brat ich, miał za ſoba Katarzynę Lubomirſka. Staniſław Dworzanin Krola Zygmunta, Poborca w Krakowſkim 1635. *Conſtit. fol: 60*, żona iego Gorecka. Hieronim z Małgorzata z Trzebini Trzebińſka zoſtawił potomſtwo *Baran.* 1638.

*GAŁĄSKA. Jan Gałaſka z Ziemi Ciechanowſkiey podpiſał elekcya Władyſława IV. Anna była za Stefanem Radziſzewſkim.

*GALCZEWSKI *herbu Jezierza* w Woiewodztwie Chełmińſkim. Floryan z Nielubia Galczewſki Dworzanin krolewſki; leży ieden Galczewſki w Wabrzeźnie u Fary, czego dokumentem była choragiew nad nim zawieſzona *Mſ. de Famil. Pruſ.*

GAŁCZYNSKI *herbu Sokola* w Wielkieypolſzcze. Marcin Gałczyńſki Kuſtoſz Poznańſki, Proboſzcz Łowicki, Gnieznieńſki, Łowicki Kanonik, umarł 1579, iako świadczy nadgrobek iego w Gnieźnie, był maż o prawa kościelne gorliwy. Synowcowie iego, Jan Kantor Gnieźnieńſki, Scholaſtyk Kuiawſki, Kanonik Krakowſki, Sekretarz Krolewſki, z temi tytułami podpiſał elekcya Zygmunta III *Conſtit. fol. 450:* w roku zaś 1597 był Referendarzem Koronnym, iakom czytał na przywileiu Miaſta Lwowſkiego. Marcin dziedzic na Skarſzewie, Sebaſtyan na Wierzbnie, Staniſław na Paduchach. Od iednego z nich był Jędrzey w Zakonie naſzym, w ktorym piękne cnot ſwoich przykłady zoſtawiwſzy, wielkie o ſobie nadzieie razem z ſoba zagrzebł we Lwowie 1618, wieku ſwego 22, życia zakonnego czwartego. Jan poſeł na ſeym 1662 *Conſtit. fol. 2.* Jan Kanonik Gnieźnieńſki, Archidyakon Kaliſki, Prałat y ludzkościa ku wſzyſtkim y ſzczodrobliwościa na Boga znakomity, fundował Teologia przy Collegium naſzym Kaliſkim. Jędrzey z Woiewodztwa Poznańſkiego podpiſał elekcya Jana Kazimierza.

*GAŁECKI *herbu Junoſza.* Po rożnych Woiewodztwach na dobro Oyczyzny pracuia. Jan Sędzia Drohicki, na pierwſzy w tey Oyczyźnie Trybunał, pierwſzym zoſtał deputatem. Jan z Kaliſkim Woiewodztwem podpiſał elekcya Władyſława IV. Adam y Woyciech na Sieniewicach z Podlaſkim,

Adam Podwoiewodzy y Felicyan, z Ziemi Wyſzogrodzkiey Jana III. Alexander Gałecki Cześnik Kiiowſki, poseł na ſeym 1690, ztamtąd Kommiſſarz na uſpokoienie rożnic pogranicznych, między Koroną y Slaſkiem, *Conſtit. fol.* 17. Jan Chorąży Zytomirſki, poſeł na tenze ſeym, y Kommiſſarz tamże *Conſtit. fol. 18.* Franciſzek naprzod Kuchmiſtrz koronny, Staroſta Bydgoſki, wziął potym Kaſztelania Kaliſką, z tey poſtapił na Poznańſka, z tey na Woiewodztwo Inowrocławſkie, z tego na Kaliſkie, nakoniec Poznańſkim umarł Woiewoda, miał za ſoba *1mo voto*, Katarzynę Słoniewſka, pozoſtała wdowę po Waſiczyńſkim, *2do voto* Dziedufzycka Woiewodzankę Podolſka, z tey nie zoſtała ſię tylko iedna corka, wielkiego rozſądku, niemnieyſzey pobożności Panna, ktory ſtan, ſobie do śmierci obrała, wzgardziwſzy wielu konkurrentow. N. Staroſta Bydgoſki, miał za ſoba Tereſſę Mycielſka Podczaſzankę Kaliſka wdowę po Sokolnickim Kaſztelanie Miedzyrzyckim, tenże czy inſzy Ludwikę Poniatowſka. Do tych zdami ſię należa Galicki w Brzeſkim Kuiawſkim. Wawrzyniec podpiſał elekcya Władyſława IV. Kaſper Sędzia Grodzki Brzeſki Kuiawſki, ź ſeymu naznaczony do korrektury praw koronnych. *Conſtit. fol. 526.*

GALEMSKI herbu Dołęga w Dobrzyńſkiey Ziemi. Jeden znich miał za ſoba Annę Koſtczankę corkę Macieia *Mſ. de Famil. Pruſ.* Jędrzey Alexander poseł z Pomorſkiego podpiſał elekcya Władyſława IV. Jędrzey Galemſki wnuk Fundatora OO Bernardynow w Brześciu Litewſkim ſwoie grunta na przedmieściu tego miaſta, Collegio naſzemu Brzeſkiemu darował 1670. Jan w Dobrzyńſkiey Ziemi 1644. *Papr: Łaſki Cudow. fol: 49.* Jadwiga Woyciecha Łoſia małżonka. Karola Galemſkiego ieſt w druku *Smutnych łez otarcie na pogrzebie Anny z Koſtkow X. Oſtrogſkiey Woiew: Wołynſkiey 1636.*

**GALENI.* Ta familia w Inſtanciech y w Kurlandyi ſtarodawna, wiela zaſługami y dziełami rycerſkiemi wſławiona, ż ktorych Kryſztof Bernard, był Biſkupem Monaſteryeńſkim S. R. I. Princeps 1656. *Vitfelt dedic: Theol. Catechet.*

GAŁĘSKI herbu Korab w Wielkieypolſzcze. Kazimierz Podſtoli Wſchowſki, á potym Podczaſzy, 1688 umarł. pochowany w naſzym Poznańſkim kościele; żona iego Helena Chociſzewſka, ſioſtra rodzona Ponińſkii Kaſztelanowy, Gnieźnieńſkiey, z niey miał corek dwie, z ktorych Katarzyna była za Tomaſzem Koczorowſkim, druga Cecylia zakonnica w Srzemie, ſynow zaś było czterech, Jędrzey, Maciey y Jakub, ale młodzianami pomarli. Franciſzek zaś czwarty w Zakonie naſzym ſłużac żapowietrzonym w Poznaniu 1709, życie ſwoie na tey uſłudze położyl.

GAŁĘSKI herbu Prawdzic. W Kaliſkim Woiewodztwie Jakub Gałęſki, Sebaſtyan y Jędrzey kwitneli. W Litwie Staniſław w Nowogrodzkim 1648.

GAŁĘSKI herbu Wczele w Wielkieypolſzcze.

**GALEWSKI* w Xięgach Grodzkich Oſtrzeſzowſkich 1613 y 1617 częſta wzmianka Galewſkich z Galewic Sięſkich.

GAŁĘZOWSKI herbu Tarnawa w Woiewodztwie Lubelſkim, od Targowickich ſwoy poczatek wzieli, dla czego y podziś dzień z Targowiſka ſię piſza. Jan Rotmiſtrz Krolewſki, Piſarz Ziemſki Lubelſki 1703 *Conſtit: fol. 14,* corka iego była za Cieſzkowſkim Staniſławem Staroſta Kotelnickim herbu Dołęga. Jerzy, Staniſław, piſali ſię z Lubelſkim na elekcya Jana III: z tych Jerzy miał za ſoba Zielińſka Annę herbu Ciołek. Felicyan Podſędek Ziemſki Lubelſki y Podſtarości, żona iego Maryanna Angela Głuſka herbu Ciołek Kaſztelanka Goſtyńſka, z niey ma potomſtwo. Synowiec Felicyana, poiął Tereſſę Kozmianownę Piſarzownę Grodzka Kraſnoſtawſka.

GALICZ herbu Nieczuia w Xięſtwie Litewſkim, ida od Gładyſzow. Tomaſz Stolnik Mińſki 1723, Kryſztof Galicz w woyſku cudzoziemſkim ſłużył, potym porucznikował u Marſzałka Bilińſkiego, umarł w Rodecznicy 1710, urodziła go Dąbrowſka z Wołynia. Katarzyna Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we Lwowie.

GALIMSKI herbu Rawicz w Orſzańſkim powiecie. Piotra Galimſkiego, na rożnych expedycyach dobrze Oyczyźnie zaſłużonego wſpomina *Konſtytucya 1631 fol: 49,* był potym Stolnikiem Orſzańſkim, y poſłem na ſeym 1647, z niego Kommiſſarz do zapłaty piechocie Smoleńſkiey, *Conſtit: fol:* 23, y deputat na Trybunał Skarbowy, *Conſtit: fol: 44.* W roku 1653 iuż Marſzałek Orſzańſki, poſeł na ſeym dotychże funkcyi naznaczony, *Conſtit: fol. 16.* Tenże ſam, czy inſzy Piotr Staroſta Orſzańſki 1661, poseł na ſeym, z kad Kommiſſarzem wysłany do woyſka Litewſkiego, żeby go do uſługi tey Oyczyźnie nakłonił: y 1662 Deputat na Trybunał Skarbowy. Stefan Woyſki Orſzańſki, Bazyli Miecznik y Staniſław Galimſcy 1648. Jan Władyſław Woyſki Orſzańſki 1674, á potym Chorąży Orſzańſki, z ſeymu 1690 Sędzia naznaczony do pogranicznych dyfferencyi Moſkwy z Litwa *Conſtit. fol. 17.* Samuel Marſzałek Orſzańſki, á potym Staroſta, iezdził w legacyi do Moſkwy, ſynowie iego Staniſław Dworzanin Krolewſki, umarł młodo 1656, Alexander Canonicus Regularis Proboſzcz Słonimſki. Kazimierz 1700.

**GAŁUSZKOWSKI* w Podlaſkim Woiewodztwie. Appollinar Gałuſzkowſki Poborca w Podlaſzu 1590, *Conſtit. fol. 603.*

**GAMBARZOWSKI herbu Abdank* w Radomſkim powiecie, z Gambarzowa ſię piſza.

GAMRAT herbu Sulima. Starodawna Familia; bo ieſzcze w roku 1413 przywiley Jedlińſki Władyſława Jagełła, podpiſał *inter præſentes* Staniſław Gamrat Kaſztelan Połaniecki, *u Łaſk. w Stat. fol.* 127. Jan, 1433 Kaſztelan Połaniecki. *Biel. fol. 351* wſpomina, że w roku 1434 Jan Gamrat Sulimczyk poſłował do Węgier. Jan Gamrat Woiewoda Mazowiecki 1544. Piotr Gamrat Arcybiſkup Gnieźnieńſki, oraz y Biſkup Krakowſki, wpradzieć go autorowie, y ſzlacheckiego urodzenia, y tey Familii, y nauki, y cnot innych odſadzili, takbym iednak rozumiał, że gwałtowne, na naywyżſze prelatury, iego poſtępowania, tak wſzyſtkich oczy raziły, że o nim nie owſzem dobra ſławę podrzucano: przecięż co do iego urodzenia namienia *Łubien. in Vitis Epiſcop. Płocen.* że Mikołay Rey ſławny niegdy Wierſzopis w Polſzcze; z iego rodzoney ſioſtry był na świat wydany: ale ſię myli, bo Matka Reia była Herburtowna, iako piſze *Triceſius w iego życiu.* Z razu Plebania tylko trzymał Wiſkowſka, wziął potym Dziekania Warſzawſka, y Archidyakonia Pułtuſka, poſtapił daley na Kamienieckie Biſkupſtwo, z tego wkrotce na Przemyſkie: konkurrował y o pieczęć mnieyſza Koronna, dlatego pełen nadziei przyſzedł do Senatu, z gotowa na podziękowanie Krolowi oracya. Tym czaſem Marſzałek Koronny, ktory dawnym trybem w tey Oyczyźnie z ſolenna przemowa, Kanclerzow imieniem krolewſkim zwykł ogłaſzać, chcac żart uczynić z Gamrata, twarza ſię obrociwſzy do niego, długa oracya godność Kanclerſka zalecał, naoſtatek iakby go iuż chciał nominować, rzekł, Tobie tedy Mści Xięże Biſkupie, y iuż tu więcey nic nie przydawſzy, umyślnię ſtanał. Gamrat tey ſuppozycyi będąc, że to do niego mowa, wſtał z krzeſła, co obaczywſzy Krol, á iuż tey ironii wiadomy, ręka kiwnawſzy, rzecze; *Siedzcie Xięże Biſkupie, nie wam to mowia:* dopiero Marſzałek Jana Choińſkiego Podkanclerzym Koronnym ogłoſil, nie bez zawſtwydzenia Gamrata, z zyſkiem

iednak to iego było; bo na Połockie, á daley na Krakowſkie po Choińſkim pomkniony, wkrotce Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie z Krakowſkim połaczył, za konſenſem Pawła III Papieża, za promocya Bony Krolowy Polſkiey. Dla wielkiey ku wſzyſtkim ludzkości y rozrutney ſzczodrobliwości, był w reſpektach u Dworu, u poſpolitego gminu w ſzczegulney łaſce. Krola Auguſta z Elżbieta Auſtryaczka zwiazał y koronował. Y lubo poſpolicie wſzyſcy rozwiozłe życie iego, autorowie ſztychuia, przecięż znać iakie ſtaranie miał o duſzach ſobie powierzonych: bo naprzod w Krakowie Rayczyną pewna przeświadczona, że Zydowſka wiarę była przyięła, publicznie w śrzodku rynku Krakowſkiego, na ſtoſie zpalić kazał. Synod Prowincyalny złożył, na ktorym bardzo wiele rzeczy pożytecznych uſtanowił. On pierwſzy prawo uknował, żeby Suffragani Krakowſcy nie z Zakonow, iako przedtym bywało, ale z kapituły, na tę godność wſtępowali. Kaznodzieie katedralni, żeby y obcy na katedrę mogli bydź przybrani, zporzadził, ile że przedtym Kanonik Krakowſki, oraz trzymał y ambonę. Na ubogich ſzczodrobliwiey był łaſkaw, bo na każdy dzień, ſto ich ſwoim chlebem żywił, y hoynie traktował: y owſzem iako *Łubieńſki* przydaie; dwa wozy zawſze za nim nałożone chodziły odzieża rożna, á między innemi, kożuchami, gdy kogo nagiego, albo zle odzianego na drodze potkał, á oſobliwie zimie, nietylko go przyodział, ale y udarował. A co podziwienia w nim godnieyſza, że choćci ſamemu na tak liczne expenſa, ktore czynił, dwor wſpaniały y dla powagi Prymacyalney chowaiac, y inne; prowentow właſnych, ze dwoch Biſkupſtw nie ſtawało; tak dalece, że ſię dłużyć muſiał, przecięż z tego ſwego zwyczaiu y miłoſierdzia na ubogich, nic nie zpuścił. Czym rozumiem, że ſobie uſkarbił łaſkę Boſka, że w dobrym życiu, oſtatek dni ſwoich zkończył. Do czego pomogło mu takie widzenie. W wigilia święta ktoregoś, wybierał ſię na nieſzporne godziny do kościoła, w pokoiu tedy ſwoim, ſam tylko ſiedzac, czekał rychło mu znać dadza, że iuż czas nadchodzi. Tym czaſem ſtawa mu w oczach znaiomey ſobie dobrze oſoby, poſtura Kuroſza ſzlachcica, dawno przedtym zmarłego, ktory Gamratowi w młodſzych leciech, żyiac ieſzcze na świecie, w wielu mniey ſumiennych kompaniach był nierozdżielnym towarzyſzem. Zrazu ſię go lękać poczał Biſkup, atoli iednak na perſwazya umarłego, żeby ſię nie bał, boiaźń złożywſzy, pyta ſię go. Naiakieyby drodze był? odpowie, Zyię, y daleko ſzczęśliwſzym życiem, niżeli wy. Tu Gamrat: czy możeſz to bydź, żebyś ty był w kompucie ſzczęśliwych, ktoryś życie ſwoie tak ſproſne prowadził, o czym y ia wiem. Wierzyć będzieſz, mowi Kuroſz, z tego co ci powiem. Młodſzym, prawi, będac w cudzych kraiach, trafiłem na takiego, ktory bluznierſka gębą lżył Matkę Boſka; z zelozyi ku tey Swiętey Pani, policzek wyciałem bezbożnemu, á potym gdy mię o to na poiedynek wyzwał, ztarſzy ſię z nim, ſzczęśliwiem go zabił y pokonał. Ucieczka zdrowie ſalwowałem. W dalſzym życiu moim nigdy mi ta rzecz na myśl nie przyſzła, áż w ten czas, gdy w w oſtatniey godzinie duſza ſię moia z ciałem rozſtawać miała. W ten czas albowiem od gminu czartoſtwa w koło opaſany, gdy y ſumnienie mię o tak wiele niecnot popełnionych przeświadczało, nic mi nie ſtawało przed oczyma, tylko pewna y wieczna zguba. Gdy ſię tak nędzny piekła lękam: w tym ſtawa przedemna Nayś. Matka Boſka z orſzakiem Aniołow Swiętych; rozpierzchła ſię za iey prezencya hałaſtra piekielna, á Matka Boſka rzuciwſzy na mnie okiem miłoſierdzia ſwego, rzecze. Także żołnierz moy, obrońca honoru mego zginie? á do ſyna ſwego obrociwſzy ſię. Oto

wnętrzności, ktore cię noſiły, Oto pierſi, ktore cię karmiły, Synu moy, y ia go temi rękami trzymać będę, poki go ty do łaſki ſwoiey nie przyimieſz. Gdy to mowiła Nayś: MARYA, iam ſię prawdziwa ſkrucha, z ochydzeniem dawnych nałogow we łzy rozkwilił: BOGA o miłoſierdzie proſzac ſercem, nie uſtami; bo gwałtowna goraczka mowę iuż była odięła, przyiał BOG żal moy, że gdym w nim zkonał, nie potępił duſzy moiey, ale ia między wybranych ſwoich policzył. Teraz mię do ciebie poſyła, żebym cię o bliſkim zchyłku życia twego napomniał, tyle twoia nad nędznymi ludźmi lutość przed Maieſtatem Boſkim ſprawiła, żeć miłoſierdzie Boſkie ziednała. Wiedzże pewnie, że za ſześć mieſięcy z tymci ſię przyidzie rozſtać światem, dobrzeż tedy ſam z ſoba roztrzaſni, iako ſię na ten oſtatni termin maſz nagotować: ieſcze czas maſz do pokuty y przeiednania ſobie Sędziego BOGA, ze mnie maſz oczywiſty dowod. To wyrzekſzy zniknał z oczu, Gamrat zaś łzami ſię zalawſzy, ſzczerze o poprawie życia ſwego myślić poczał, nikogo tego dnia do ſiebie nie puſzczaiac, nie rychło potym co ſię z nim ſtało poufalſzym konfidentom otworzywſzy: wſzyſtek ſię tedy na pokutę udał, y tak reſztę zamierzona życia ſwego miarkował, żeby BOG miał z niey pociechę, on zbawienie. Sześć mieſięcy mineło, Gamrat umiera 1545, wſzyſtkiemi Sakramentami na drogę wieczności opatrzony, z niemnieyſza u wſzyſtkich y u ſiebie nadzieia, że ſię do nieba doſtał. Siedział ná Krakowſkiey katedrze lat ſiedm, pięć ná Gnieźnieńſkiey, pochowany w Bazylice Krakowſkiey w kaplicy, ktora mu Krolowa Bona z nadgrobkiem wyſtawiła, ktory wypiſał *Starowol: in Epiſc: Cracov: fol. 231, Łubieńſki Monita fol. 268 y in Vitis Epiſcop: Płoc: Damalewicz in Archiep.*

GANOWSKI *herbu Kuſſaba.* Wſpomina *Mowca Polſki tom. 1 fol.* 244 Ganiewſkich: Okolſki Ganowſkich zowie.

*GANO *Lipſki herbu Rawicz.* W Chełmſkiey Ziemi Piotr Gano Lipſki z Powiatu Orſzanſkiego podpiſał elekcya Jana III Krola.

*GANSCH. Ganſchoffowi Hermanowi Chorażemu Derpſkiemu, kupno ſześć włok puſtych, y ſześciu morgow Meylugi nazwanych, approbowała *Konſtytucya 1649 fol. 46.*

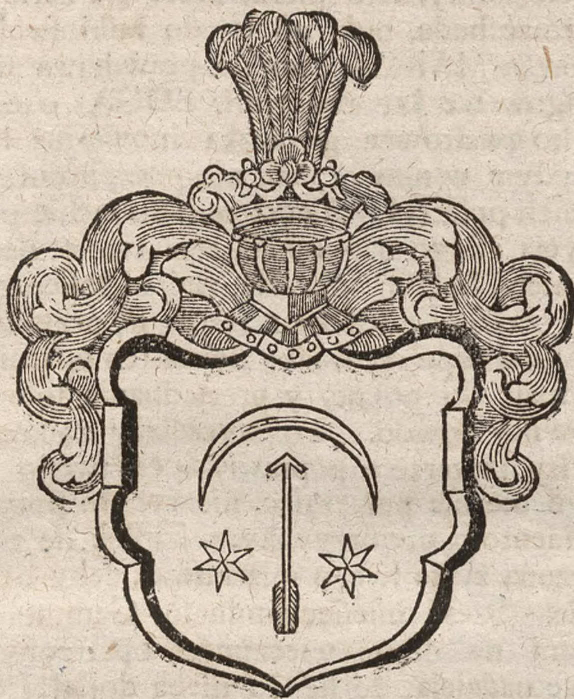
GARBOWIECKI, Ci świeżo nobilitowani przez *Konſtytucya 1726.*

GARBOWSKI *herbu Srzeniawa* w Sendomirſkim Woiewodztwie.

GARBOWSKI *herbu Sulima.* Jan z Garbowa, w okazyi pod Chocimem zabity, w kole pochowany 1490. *Długoß* dwoch Garbowſkich wſpomina, ktorzy w Budzyniu z kopiámi gonili, ale ſię o tym mowiło pod Farurey, ktorzy od Garbowſkich poſzli.

Garczynski Herb.

MS. *Konopat:* za herb im podtraca kleynot, ktory ſię zowie Cielatkowa. *Mſ. o Familiach Pruſ.* do herbu Junoſza ich pociaga. W Genealogii na mappie ſztychowaney Kraſińſkich, herb im Sas przyznaie; luboć ma wielkie podobieńſtwo do kleynotu Sas, przecięż inſza ſymmetrya tu go znaydzieſz, to ieſt, ſtrzała proſto do gory żelezcem obrocona, nad nia Xieżyc iak na nowiu rogami na doł zpuſzczony, y ſtrzały wierzch niby opaſuiacy, po bokach Xiężyca tak z tey, iako y z drugiey ſtrony, po iedney gwiazdzie; nad hełmem cztery piora ſtruſie, takem go odryſowanego widział, na domowey pieczęci iednego z nich, toż ſamo potwierdził X. Mikołay Garczyńſki Soc: JESU w tym

Domu urodzony, y przydał, że się Cholewa nazywa, luboć daleko rożny od herbu Cholewa, y w Kazaniu swoim pogrzebowym tak go udaie *X. Rzessowski*, atoli na innym mieyscu widziałem trzy tylko piora na hełmie, przez nie strzała idzie żelezcem w prawa tarczy zkierowana. Z tey familii ieden miał za sobą Brantowne. Jędrzey Sędzia Tczewski, brat naszego X. Mikołaia, umarł koło roku 1667. Bogusława czytam 1668 *in Monim. Resid. Mariæburg.* Samson Chorąży Chełminski, świat ten pożegnał 1667 u Karmelitow we Gdańsku pochowany, żona iego Podkomorzanka Pomorska Jana Werdy corka, z ktorey corka z Dorpowskim zmowiona. Alexander brat Samsona, obudwu Pisieńska Rengelinowna urodziła, dobra ich Orle, Garczyn, Hownica, Krtow, *to Ms. o Familiach Pruskich* pisze, atoli w prefacyi *ad Conceptus mirabiles* czytam, że tego Samsona Grzymułtowska siostra Woiewody Poznańskiego matka była; niewiemże czyby nie lepiey mowić, że raczey żonę iego Werdziankę ta Grzymultowska urodziła, ile że *Ms. pomięniony* świadczy, że Werda Podkomorzy Pomorski, miał za soba Grzymułtowską. Z tey Werdzianki Samson zpłodził trzech synow, Damiana, Krysztofa y Stanisława; z tych Stanisław Kasztelan Konarski z Lasockii zostawil syna Franciszka, Gnieźnieńskiego y Poznańskiego Kanonika, Deputata kilka razy na Trybunał Koronny. Damian Chorążym był Poznańskim, pierwsza żona iego Anna Radomicka Kasztelanka Kaliska, powiła mu czterech synow, Ludowika Podstolego Poznańskiego. Stanisława, naprzod Łowczego Poznańskiego, potym Kasztelana Bydgoskiego, teraz Kasztelana Inowrocławskiego, ktorego z Szczawinskii, syn Wacław, á z Załuskii Jozef. Stefana, naprzod Chorążego Wschowskiego, Marszałkiem był na seymiku w Srzedzie, y postem bywał, teraz Kasztelana Gnieźnieńskiego, ktorego z Zofii Tuchołczanki Starościanki Jasienieckiey zostało potomstwo, á między niemi syn Franciszek. Franciszek czwarty syn Damiana. Druga małżonka Damiana, Ludowika Lesczyńska herbu Wieniawa, z tey był syn Michał Koronowski Profess' Zakonu Cystercyeńskiego, y corka Angela Zakonnica S. Franciszka w Bydgoszczy. Adam z Woiewodztwa Malborskiego podpisał elekcya

elekcya Jana Kazimierza. Stanisław na Garczynie y Orlu, z seymu 1683 Kommissarz na rozgraniczenie między Woiewodztwem Mazowieckim y Xięstwem Pruskim *Constit. fol.* 12. Garczyński za opiekuna naznaczony Janowi Zamoyskiemu Staroście Kałuskiemu, potym Woiewodzie Sendomirskiemu, ktoryś z nich miał za soba Eufrozynę Ołdakowska. N. Garczyńska Chorążycowna Chełmińska Dominika Kossowskiego małżonka. Jan deputat na Trybunał Koronny 1725. Jan w duchownym stanie temi czasy. Sa y w Krakowskim. Z tych Jan podpisał konfederacya Krakowska. Joanna Tyburcego Chrząstowskiego herbu Zadora, małżonka. Tymże się herbem pieczętuia w Prusiech Zapendowscy, tylko że według *Ms. o Familiach Pruskich*, miecz kłada nie strzałę. Tymże Dargolewscy tamże, tylko koło miecza nie maia dwoch gwiazd.

GARLICKI *herbu Prus 1mo.* Tym gniazdo, tak Paprocki iako y Okolski w Krakowskim Woiewodztwie zakłada.

GARLICKI *herbu Strzemie.* Y tych w tymże Woiewodztwie osadzaia. Stanisław z Elżbieta Połomska, á tę Pisarska urodziła, zostawił syny y corki. Alexander, Jerzy, Stanisław y Antoni 1705 w Krakowskim kwitneli. Sebastyan z Ruskim podpisał elekcya Władysława IV. Marcyanna Zakonnica Sadecka 1701.

GARLINSKI *herbu Pobog według Okolsk:* czyli raczey herbu Dabrowa, *według Koiałow. in Ms.* w Ciechanowskiey ziemi. Paweł rycerski człowiek we wszystkich za Stefana Krola expedycyach, trzymał kilka lat Oekonomia Malborska, na Trybunał Koronny dwa razy był deputatem, z Kosińskii herbu Rogala zpłodził synow czterech, Adama, Marcina, Alexandra y Jędrzeia. Z tych, Adama czterech synow było, Jędrzey Burgrabia Łęczycki, Marcin y Woyciech w okazyach zgineli w Wołoszech, Alexander z niewoli wyszedszy prędko umarł. Maciey, ktorego syn Jan, nie lepszym szczęściem w pęta się dostał Tatarskie; zpłodził potym czterech synow Marcina dzielnego męża, temu Katarzyna Bieniedzka powiła Alexandra, Krysztofa y Samuela, ten z Stroynowska wszedł w kontrakty małżeńskie. Sebastyan brat Marcina, z Anna Rzeczycka. Woyciech y Jędrzey ludzie w rożnych kampaniach doświadczonego męstwa. Z tych niektorzy w Litwie osiedli, iako to Jędrzey Stolnik Derpski w Połockim. Samuel Racibor Gardliński, *tak ich pisze Koiał:* Podczaszy Orszański, ktorego syn Franciszek. Alexandra Garlińskiego herbu Dabrowa, iakom sam widział dwoch synow, w Brześciańskim 1691, Michał, Jozef, y Bazyli.

*GARLINSKI *herbu Pułkozic* w Krakowskim Woiewodztwie. Garlińskiemu Pawłowi Kanonikowi Krakowskiemu y Kuiawskiemu, zmarłemu 1634 nadgrobek z tym herbem w katedrze Krakowskiey wystawiono, wypisał go *Starowol: in Monum:* kędy przydaie o nim, że w Trybunałach deputatem bywaiac, samey sprawiedliwości przestrzegał. Floryan umarł w Zakonie naszym 1613 niezpracowany Operaryusz. Paprocki y Okolski o nich nie pisał.

*GARMUCHOWSKI *herbu Poray.* Z tych Anna Garmuchowska była za Jozefem Gruszeckim Podsędkiem Ziemskim Podolskim.

GARNISZ *herbu Poray* w Sieradzkim, Ruskim y Podolskim Dom rozrodzony. Anna Garniszowna Marcina Kowalskiego Chorążego Wieluńskiego małżonka *Acta Castren: Vielun: 1510.* Zygmunt 1575 *Paprocki w Panoszy.* Stanisław Garnisz naprzod Podstoli, potym Stolnik Krakowski 1573 miał za soba Zofią Działyńska Woiewodzankę Pomorska.

GARNKOWSKI *herbu Poray.* Janusz z Garnka Garnkowski Podwoiewodzy Sieradzki

radzki umarł 1644, ktorego nadgrobek z Piotrkowa u OO Franciſzkanow wypiſał *Starowol: in Monum:* Woyciech z Kaliſkiego podpiſał elekcya Jana III

GARWASKI herbu Grzymała w Kuiawſkim y w Płockim. Hieronim Garwaſki Kanclerz Gnieźnieńſki, Krakowſki, Płocki Kanonik, umarł 1583, *Okolſki* go Kanclerzem Koronnym zowie, ale ſię w tym myli; bo o te czaſy pieczeć wielka Zamoyſki trzymał, o nim *Conſtit. 1569 fol. 187.* N. Garwaſka Jakuba Dunina Kaſztelana Inowrocławſkiego małzonka. Jan Garwaſki Cześnik Płocki miał za ſoba Barbarę Dzierzgowſka Kaſztelankę Ciechanowſka. Jan 1589 Poborca w Wyſzogrodzkiey Ziemi z ſeymu naznaczony *Conſtit. fol. 559.* Staniſław Kaſztelan Płocki w roku 1587, podpiſał elekcya Zygmunta III, *Conſtit. fol. 437,* do ktorego do Szwecyi wyſłany, przyſięgi Krolewſkiey *diploma* przywiozł z ſoba do Krakowa, *Conſtit. fol. 441.* poſłował potym na ſeym 1588, y 1590 iuż Staroſta Goſtyńſkim będac, á w roku 1601 iuż Kaſztelan, deputowany był do korrektury praw Koronnych, *Conſtit. fol. 734, y 1609 fol: 907.* Jego łaſk wdzięczne Collegium Lwowſkie, wiecznсy ie pamięci przed Bogiem zapiſało. S. Staniſławowi Biſkupowi lampę ſrebrna zawieſił, y żeby zawſze gorzała, fundacya opatrzył *Przewodnik fol. 18:* był wprzod Piſarzem Ziemſkim Płockim 1589, iako świadczy tranſakcya Będzinſka, ktora podpiſał. X. Mikołay Garwaſki ſynowiec Kaſztelana 1611. Paweł Piſarz Ziemſki Płocki, ż ktorym tytułem był deputowany do kwarty Rawſkiey 1598, *Conſtit. fol. 713,* poſtapił daley na Kaſztelania Sierpſka, y StaroſtwoWyſzogrodzkie 1613, *Conſtit. fol: 28.* Auguſtyn Podſędek Wiſki 1616. *Conſtit: fol. 30.* Piotr Dworzanin krolewſki, poſeł na ſeym z Łęczyckiego 1629, *Conſtit. fol: 7 y 1638 fol: 21. y 1648.* Staniſław Dziekan Płocki, Kanonik Krakowſki, umarł 1635, był to Prałat ku Bogu Pańſkiego animuſzu, na ktorego cześć zpendował fortunę ſwoię, kościołek SS. Apoſtołow Piotra y Pawła w Krakowie na tey ulicy, ktora do Zamku ciagnie, y wyſtawił y upoſażył; o czym świadczy inſkrypcya nad nim położona; krom tego uczynił fundacya, żeby co Sobota, mſza śpiewano w kaplicy Matki Boſkiey Snieżney, w katedrze Krakowſkiey, o Niepokalanym iey Poczęciu. *Pruſcz in Deſcript: Cracov:* Wſi dwie Sieradzice y Wrzoſowice przyłaczył Burſie *Juriſtarum* wiecznym prawem, na 30 ſtudentow ſzlacheckich ſuſtentacya, co approbowała *Konſtitucya 1662, fol: 23. Starowol: in Vitis Epiſc: Cracov:* wſpomina iego fundacya na Kaznodzieię extraordynaryinego, w Krakowſkim na zamku kościele: Kościoł naſz S. Piotra w Krakowie, iego ſczodrobliwościa ozdobiony y ubogacony. *Piglowſki elogia.* Teyże iego łaſki doznały y inſze domy Boże, oſobliwie w Piotrowinie, w Płocku, &c. Po śmierci iego, gdy teſtamentu od niego zpiſanego znaleśc nie możono, pokazał ſię Wawrzyńcowi Starczewſkiemu Kuſtoſzowi na ten czas Krakowſkiemu, y gdzie był teſtament, mieyſce pokazał; iakoż tam go znaleziono; przydał niektore rzeczy, co ſię z nim działo, to ieſt o ſurowym ſadzie Boſkim, y iako za interpozycya Nayś: Matki, do ktorey w życiu ſwoim miał ſzczegulne nabożeńſtwo, cięższych daleko mak uſzedł. *Hiſtor: Dom: Profeſſ. Cracov:* Hieronim 1632, Kryſztof w Łęczyckim 1674 Paweł Kanonik Lwowſki 1671. Herb ich Grzymała ale bez męża zbroynego.

*GĄSAWSKI. Jacek Gaſawſki Kanonik Łucki deputat na Trybunał Koronny 1714

*GĄSCZYNSKI *herbu Nieſobia albo Krzywoſad.* W Woiewodztwie Chełmińſkim, zdawna oſiedli w Niemczyku dziedzicznych dobrach, y w Tyrnawie za Łaſinem. Z tych Jan Gaſczyńſki miał urzad w Zamku Malborſkim, gdzie dochodow tamecznych dogladaiac, miał wyſługę na kilka tyſięcy złotych. Synowiec iego był przy Xiężnie Oſtrogſkiey Woiewodzinie Wołyńſkiey, á potym

potym ożenił ſię na krainie, z Wałdowſka herbu Topor *Mſ. de Famil. Pruſſ.* luboć inni piſzą ich Gaścińſki.

GĄSECKI *herbu Bożawola.* Ci od dobr Gąſki w Płockim, od dobr Gaſeczyn w Ciechanowſkim, imienia nabyli. Z tych Jędrzey Gaſecki czterech ſynow zoſtawił, wſzyſcy ludzie rycerſcy, Woyciech, Staniſław, Jan y Piotr, ktory trzech ſynow zpłodził Kryſztofa, Jana, y Marcyana. Adam y Paweł z Ziemi Czerſkiey podpiſali elekcya Jana III, Kazimierz Paweł w Ciechanowſkiey Jana Kazimierza.

GĄSINSKI *herbu Grzymała* z Mazoſza na Wołyń ſię przenieśli, mowi *Paprocki:* Kryſztofa Gąſińſkiego *wſpomina fol. 405,* że pod Pſkowem pieſzo ſzedł do ſzturmu, za towarzyſz ſłużac z Kaſztelanem Warſzawſkim. Jan Oremus Gąſińſki, tak z Sieradzkim podpiſał elekcya Władyſława IV.

*GĄSIOROWSKI *herbu Slepowron* w Brzeſkim Kuiawſkim. Maciey, Alexander z Miroſzewic, Jędrzey, Mikołay, Franciſzek, Staniſław Podſędek Zarnowſki, podpiſali elekcya Jana Kazimierza, Woyciech z Płockiego, Kazimierz z powiatu Kowieńſkiego. N. Gaſiorowſki, miał za ſoba Głembocka pozoſtała wdowę po Gorczyńſkim, z tey był Jędrzey Kaſztelan Bydgoſki, Staroſta Radzieiowſki, ktorego ſyn Maciey Kaſztelan Inowrocławſki Staroſta Radzieiowſki, ten naprzod z Laſockii, zpłodził corkę Zakonnicę *à Viſitatione* w Warſzawie, z drugiey Boglewſkii Podſędkowney Czerſkiey, był ſyn Auguſtyn Staroſta Radzieiowſki, y corki dwie, iedna za Orſzetym Cześnikiem y Pułkownikiem krolewſkim, druga za Sobolewſkim Piſarzem Ziemſkim Warſzawſkim. Ktoryś z Gaſiorowſkich miał za ſoba Dorotę Zulińſka, drugi Zofia Zebrowſka. Floryan z Gaſiorowa, od ktorego Kuczyńſkich Dom idźie.

*GASOWSKI w Podlaſkim Woiewodztwie. Alexander Gaſowſki Stolnik Ziemi Bielſkiey Podſtaroſci y Sędzia Grodzki Brańſki, poſeł na konwokacya 1696, podpiſał konfederacya generalna. Alexy 1703 Kommiſſarz z ſeymu Lubelſkiego 1703, do rozgraniczenia między Woiewodztwy Mazowieckim y Pruſkiemi. *Conſtit. fol. 22.* Gaſzowſki Podkomorzy Bielſki, miał za ſoba Joannę Zwierzowne Podczaſzankę Brzeſka Litew: z ktorey corka Eleonora mniſzka, druga Konſtancya Kuczyńſka Chorażyna Bielſka. N. Skarbnik Podlaſki, żona iego Antonina Lewicka. W Xięſtwie Litewſkim Staniſław Gąſowſki Skwarko 1700.

*GASPARSKI *herbu Bończa* w Podgorzu koło Sambora. Jan z Konſtancyi Bielińſkii herbu Junoſza, zoſtawił ſyna Jędrzeia. Alexander w Bełzkim.

*GASPARY Kryſztof Gaſpary Sekretarz Krolewſki, z bratem ſwym rodzonym Janem Gaſparem Kapitanem w woyſku Litewſkim, jako *nobiles Romani,* za indigenow poczytani 1726, o czym Konſtytucya; wydał drukiem Kryſztof, *Genuinam raciocinationem, circa Decretum Torunenſe 1725 in fol.*

GASTOLD *herbu Abdank.* Wielki Dom kiedyś w Litwie, y w fortunę y w dzieła znaczny. Surmin Staroſta zamku w Kołainie, broniac go przeciwko Krzyżakom, we dwoch tyſiacach potężnie do niego ſzturmuiacym, lubo ſam niemiał więcey nad ſto dwadzieścia ludzi iezdnych, przecięż tak odważnie odpor im dawał, że nic nie ſprawiwſzy, od zamku odciagnać muſieli; Surmin tylko ze dwunaſta, ktorzy ſię żywi z tego oblężenia zoſtali, wyſzedł; *Dusbruch: u Stryik: fol. 303.* Krzyżacy o tym ſię dowiedziawſzy, do zamku wpadli, y zdezolowali fortecę; wkrotce ia iednak reſtaurował Surmin, y z niey Krzyżakom przez Nemeń płynacym dokuczał; *Dusbruch: u Stryik: fol. 304:* Flottę potym woienna o ſto nawach wyſtawiona, Krzyżacka, zbił na Nemenie, naywiękſza z tych nawę zpalił, ale w tey okazyi brata Gaſtolda ztra-

cił

cił 1313, *Stryik: fol: 315 Koiał: p. 1. l. 6*, co y po drugi raz znowu uczynił, iako piſze *Długoſz*, zginęło mu iednak trzyſta ludzi. Gaſtold ſyn Strumpiuſza, Hetmana woyſk Erdziwiłowſkich, dziedzic okolicy Ośmiańſkiey za Gedymina, 1315 broniac zamku Kowieńſkiego, tamże od Krzyżakow, z zamkiem wzięty był w niewola. Piotr Gaſtold za Gedymina Xiążęcia, ożeniwſzy ſię na Podolu z Buczacka herbu Abdank, będac Woiewodą Podolſkim, zoſtał Chrześcianinem, *to Koiał: in Mſ;* atoli iednak lepieyby był ten autor mowił, Staroſta Podolſkim, bo Woiewodow ieſcze ta Prowincya nie miała: ale y w roku 1233 iuż Gedymin nie żył, lubo ten autor na ten rok to zwala. Tenże Piotr za Olgerda, będac w niebytności iego Namieſtnikiem Wileńſkim, wprowadził pierwſzy do Wilna OO. Franciſzkanow, ktorzy od zbuntowanego poſpolſtwa y pogańſtwa pomęczeni; Za ktory exceſs z rozkazu Olgerda Xiążęcia, zaboycow pokarawſzy, innych Franciſzkanow do Wilna zprowadził y fundował. Dorgi y Prehind Gaſtoldowie 1401 podpiſali Unia Litwy z Korona. Jan Gaſtold towarżyſz Witolda Xiażęcia, w drodze do Zygmunta Ceſarza 1410, był y Hetmanem woyſk Litewſkich przeciw Krzyżakom, w roku 1413 wział na ſiebie y na Dom ſwoy herb Abdank; przedtym zaś pieczętowali ſię roża, lubo *Stryikowſki y Koiałow:* piſza, że do kolumnow należeli. Tenże *Koiałow: in Mſ.* tego Jana, iednymże bydź rozumie, z tym co naſtępuie, ale z komputu lat poznać, że inſzy muſiał bydź Jan drugi, od tego w dalſzym wieku, á boday nie ſyn tego, dla tegoć w tomie pierwſzym pod Woiewodami Wileńſkiemi, dwoch tego wieku Janow Gaſtoldow położyłem z autorow, iednego 1429: drugiego 1460; temu należy, co piſze *Koiał: in Mſ.* że gdy po śmierci Witolda ſtawał przy Swidrygelle, y na niego Podole uſiłował odzyſkać, od Polakow był poimany 1431. U Kazimierza Jagellonowicza był Ochmiſtrzem 1440: poſłany do Podlaſza z woyſkiem, Zygmuntowa fakcya z tamtad wypędził: był wprzod Woiewoda Trockim, tuż Wileńſkim. O nim to przydaie z *Stryikow: Koiałow: in Mſ.* że zwaśniony na Polakow, że Podole y Wołyń od Xięſtwa Litewſkiego odrywali, przyiaźni ich, y używaniu tego herbu wypowiedział 1450, á gdy Kazimierz, zoſtawſzy Krolem Polſkim, zaniedbywał wrocić Podola do Litwy, na to ſtany Litewſkie namawiał; żeby ſobie za Xiążęcia Litewſkiego, Siemiona Olelkowicza Xiążęcia Słuckiego obrały, wſzakże te iego zamyſły śmierć przerwała 1460. Synowie iego Jędrzey y Staniſław. Jędrzey był Marſzałkiem Litewſkim za Kazimierza 1442. Staniſław zaś Kaſztelanem Trockim y Staroſta Zmudzkim, wſpomina hiſtorya legacya Moſkiewſka, ktora on 1490 odprawował, od Alexandra Xiążęcia do Iwana Waſilewicza Kniazia Moſkiewſkiego. Podobno ieſcze był y trzeci tego imienia Jan Gaſtold Woiewoda Trockim 1479.

Michała Gaſtolda Koniuſzego Litewſkiego, y brata iego Podſkarbiego Litewſkiego, za ktorym była corka Kniazia Glińſkiego, wſpomina hiſtorya 1509 za Zygmunta I, ktory iako podeyrzanych o zdradę, y ſprzyſiężenie z Glińſkim, dał był do więzienia; lubo potym, gdy ſię ich niewinność pokazała, uwolnieni zoſtali; Niewiem czy nie ktorego z nich corki, Anna Sapiehy Sunigaiła albo Siemiona Kaſztelana Trockiego: druga Jana Radziwiła Kaſztelana Trockiego y Marſzałka Litewſkiego małżonki. Marcin Gaſtold po śmierci Siemiona Olelkowicza Xiążęcia Słuckiego y Kiiowſkiego, pierwſzy zoſtał Woiewoda Kiiowſkim, miał za ſoba Elżbietę Dowgiałownę herbu Zadora. Syn iego Woyciech Marcinowicz 1501 był Marſzałkiem Nadwornym Litewſkim, potym Podczaſzym Litewſkim Staroſta Nowogrodzkim, y Woiewoda, tamże 1506; mężnie zamku Nowogrodka Tatarom obronił: poſtapił potym na Woiewodztwo Połockie, z ktorym honorem 1516 podpiſał przywiley Ziemi Drohickiey, *de jure Polonico tenendo u Januſzow: w Statuc: fol: 836*, wział daley Woiewodztwo Trockie, nakoniec Wileńſkie, ktore trzymał oraz z Kanclerſtwem Litewſkim, w Podlaſzu w Ziemi Bielſkiey, kommutacya uczynił niektorych gruntow krolewſkich za ziemſkie: co wſpomina liſt Zygmunta Auguſta, o Unii Podlaſza z korona *Stat: fol: 152.* Ktoryś z Gaſtoldow WoiewodowWileńſkich, miał za ſoba Ciechanowiecka. *Hiſtor: także Sapiehana p. 3. fol. 139* powiada, że Gaſtold Woiewoda Wileńſki, złaczył ſię dożywotnie z Xiężna Drucka, ktora z tymże mężem ſwoim fundowała doſtatnie, Proboſtwo Infułackie Gieranowſkie. *Janczynſ. in Mſ.* przydaie, że ktoryś Gaſtold Woiewoda Trocki, gdy do niego przyiachał kapłan w poſelſtwie, dał mu goſpodę na zamku: nie dały ſpokoynego odpoczynku ſtrachy po zamku graſſuiace; ośmielił ſię na nocne boiaźni kapłan, naprzod oko, potym głowę podnieſie, co za hałaſy po zamku, ſpoyrzy: wſzyſtkie otworza ſię drzwi do pokoiu, gęſte rozświeca pochodnie, idzie za ogniami poważna czarno ſtroyna matrona, za nia świetno ubrana dama, ſzlocha, ręce załamuie, zębem zgrzyta. Przypadnie modny kawaler, czarna porabie, ſtroyna łaie, oczy łupi, nos ugryzie, y tak gryzac ſię przepadna. Staniſław Woyciechowicz Gaſtold, to ieſt ſyn przeſzłego Woyciecha, bardzo ſtroynie y doſtatnie 1515 prowadził Zygmunta I na ziazd z Krolmi Węgierſkim, Czeſkim, y Ceſarzem Rzymſkim do Preżburga y Wiednia, umarł 1542 Woiewoda Trockim bezpotomnie, y na nim uſtała linia płci meſkiey Gaſtoldow; Zona zaś iego pozoſtała, Barbara Radziwiłowna z Auguſtem I Krolem Polſkim ſlub wzięła. Xięgi Gaſtoldzkie, ktore chowano w Raygrodzie, Tykocinie, Goniadzu, kazano oddać Ziemſtwu Bielſkiemu przez *Konſtitucya 1607 fol: 848.*

*GASZYNSKI *herbu Jaſtrzebiec.* Mikołay Gaſzyńſki Piſarz Wieluńſki poſeł na ſeym 1569 podpiſał Unia Litwy z Korona, *Conſtit. fol: 171.* Jakub z teyże Ziemi Kommiſſarz do rozgraniczenia, *Conſtit. 1667 fol. 21.* Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie tranſakcya tego domu zapiſały w roku 1614. Sa y w Podgorzu Gaſzyńſcy, ale podobno w herbie trzy ſtrzały noſza. X. Maciey Proboſzcz Kanonikow Regularnych 1618 Jaſtrzębczyk. Zofia była za Adamem Micowſkim. Sa też Gaſzyńſcy na Slaſku, co ſię herbem Berſzten 2do pieczętuia. Anna Woyciecha Golemowſkiego małżonka.

*GATARDOWICZ *herbu Lis. Bielſki.*

*GAUDECKER w Pruſiech kwitna. Z tych Gerlach Gaudecker, poſeł z powiatu Schaken 1609, podpiſał dekreta kommiſſyi krolewſkiey. Także Jan Filip z powiatu Fiſchhauſen.

*GAWARECKI w Ziemi Wyſzogrodzkiey y na Ruſi. Tomaſz Towarzyſz Staroſty Liwſkiego pieſzo ſzedł do ſzturmu 1582 pod Pſkowem, *Papr: fol: 405.* Jan Gawarecki Podſtaroſci Wyſzogrodzki, Poborca tamże 1603, *Conſtit: fol: 822.* Jerzy y Jan z Wyſzogrodzka ziemia, podpiſali elekcya Jana III. Ludowika Gawarecka Miecznikowna Chełmſka, była za Franciſzkiem Ciemniewſkim Cześnikiem Chełmſkim.

*GAWECKI, z Podlaſkim Woiewodztwem Jan, Kazimierz y Karol, podpiſali elekcya Jana III.

*GAWKOWSKI *herbu Slepowron.* Czytałem liſt Jana Xiążęcia Mazowieckiego, dany 1406 Mikołaiowi Rycerzowi, gdzie mu w zaſługach naznaczył wiecznemi czaſy, pole Gawki nazwane, od ktorych potym ſucceſſorowie iego imienia nabyli, y znowu drugi liſt Bolesława Xiążęcia Mazowieckiego, dany w roku

roku 1451 Gabryelowi Gawkowſkiemu, w ktorym o iego ſzlachectwie daie świadectwo. Od tych idący Woyciech z Godowſką, zpłodził corkę Maryannę, y Syna Jozefa; ten miał za ſoba Annę Zarębiankę, z ktorey ſynowie Piotr, Auguſtyn, Tomaſz y Michał, y trzy corki, Agnieſzka Jakuba Dabkowſkiego, Jadwiga Tabęckiego, Maryanna Woyciecha Zaręby, małżonki, Michał ma za ſoba Kalińſka, corki, Maryannę, y Wiktorya Pryſzkę, ſynow Mikołaia y Staniſława.

*GAWŁOWICKI *herbu Prus.* Bartłomiey Gawłowicki, praca ſwoia wydał *Statut Litewſki*, z aukcya tych praw, ktore na ten czas przybyły, tam pokazuie, wczym ſię z Polſkiemi zgadza, wczym nie, 1619 *w Wilnie in 4to.* Szymon Kanonik Pułtuſki 1678.

GAWŁOWSKI *herbu Jelita.* Paprocki o nich piſże, Okol: Opuścił. Do tych rozumiem należy, Piotr Gawłowſki Proboſzcz Wolborſki, Kanonik Łęczycki, y Łowicki, Sekretarz Krolewſki, dobrze Oyczyźnie zaſłużony *Baran:* Paweł z Bełzkiego podpiſał elekcya Jana Kazimierza.

GAWŁOWSKI *herbu Oſtoia* w Krakowſkim y Mazowieckim. Staniſław w Krakowſkim zoſtawił potomſtwo. Staniſław drugi w Zakrocimſkiey żiemi zoſtawił Marcina y Woyciecha, ten z Jadwigi Jaſińſkii zpłodził Jana męża Rycerſkiego. Gawłowſki towarzyſz Uſarſki ranny w okazyi pod Starzcem 1638 *Okol: Diar.* Hieronim z Ciechanowſkiego podpiſał elekcya Władyſława IV.

GAWRONSKI *herbu Rawicz* w Sendomirſkim Woiewodztwie, od dobr Gawrony tego imienia nabyli. Paweł nazwany Rewka Sędzia Opoczyńſki, ſynowie iego Jan Kanonik Gnieźnieńſki y Łowicki, Wawrzyniec, Staniſław y Kryſztof, ktorzy podzieliwſzy ſię dobrami Oyczyſtemi. od nich piſać ſię poczeli. Z tych Staniſław, piſał ſię z Strawczyna, ktorego ſynowie Kryſztof, Jan, Jakub, Dawid, Jędrzey y Staniſław. Z tych Jakub był Kaſztelanem Wieluńſkim, zoſtawił potomſtwo z Rożnowna, corka z niey iedna, doſtała ſię Staniſławowi Korycińſkiemu Cześnikowi Krakowſkiemu *Baran.* Jędrzey był Ochmiſtrzem u Kaſztelana Sendomirſkiego Tarnowſkiego, z Szyſzkowſkii ſioſtry rodzoney Marcina Biſkupa Krakowſkiego, zpłodził ſyna Marcina Kanonika Krakowſkiego. *Baran.* Staniſław Podżupnik Wielicki, miał żon dwie, pierwſza Suſkraiewſka, od ktorey ſyn ieden zoſtał Jan: druga miał Zofia Zbylitowſka, ſioſtrę rodzona Podſędka Krakowſkiego, z ktora potomſtwa nie zoſtawiwſzy, umarł 1628: był dziedzicem na Szyſzczycach, Suſkraiewicach y Rzeſzotkach *Baran:* Dorota Gawrońſka Przeoryſza Zwierzynieцka 1635. Staniſław w Rzymie do Zakonu naſzego wſtapiwſzy, Swiętemu Aloyzemu Gonzaga, iako w naukach był nierozdzielnym towarzyſzem, tak y świętych cnot iego prawdziwym emulantem, powrociwſzy do Oyczyzny, rzadził Collegia Lubelſkie lat trzy, Poznańſkie lat ſiedm, y Prowincya cała lat pięć, y na elekcyi Mutiuſza Vitelleſca Generała zaſiadał, wielkiego rozſadku y umieiętności, niemnieyſzey pogardy ſiebie ſamego, z ktorey, nigdy o ſobie nie mowił, tylko z poniżeniem; do nayliżſzych funkcyi z chęcia ſię ubiegał: w drogach Prowincya obieżdzaiac, na goley ziemi poſpolicie ſypiał. Zaſnał w Panu w znaczney światobliwości życia 1620 w Poznaniu, wieku ſwego, coś więcey nad ſześćdzieſiat maiac. Do ciała iego zaraz po śmierci znaczny był ludzi naciſk z poſzanowaniem iego, na pogrzebie z ſwoiey chęci y eſtymacyi zmarłego, Proboſzcz tameczny y Kanonik Poznańſki, miał do ludzi kazanie, z pięknym cnot iego zaleceniem. Bog chcac światobliwość iego y zaſługi pokazać, ciało iego, lubo w grobie wilgotnym, bo y podczas

powodzi nie raz pływało, y mieyſcu nieſpoſobnym, przez wiele lat leżące, niezkażone zoſtawił, tak że też czaſem krew z niego płynęła; gdy na uczciwſze mieyſce przenieſione było, w roku 1656 pod czas Szwedzkiey burzy, gdy y kościołom nie przepuſzczał nieprzyiaciel, w popioł zpalone. Jędrzey y Samuel 1648. Staniſław, Alexander, Zygmunt, Hieronim y Antoni 1705 w Krakowſkim kwitneli. N. Gawrońſki miał za ſoba Maryannę Witkowſka.

*GAWRONSKI *herbu Rola* w Łęczyckim Woiewodztwie. Jan, Alexander, Bernard z Łęczyckiego Woiewodztwa podpiſali elekcya Jana III. Jan Kanonik Chełmińſki, Proboſzcz y Dziekan Lubawſki, Deputat na Trybunał koronny, w młodſzych leciech rycerſka traktował, y pod Wiedniem ſtawał. Woyciech z Burzkowſkii herbu Działoſza urodzony, 1695 dobra iego Waplewo. Gawrońſka była za Jakubem Sleſińſkim.

GAWRONSKI *herbu Swinka* w Sieradzkim Woiewodztwie.

*GAZUBA *herbu Poray* w Xięſtwie Litewſkim. Jan Kazimierz Gazub Łowczy y Sędzia Grodzki Grodzieńſki. *Conſtit: fol:* 17 1678, approbuia iego ſzczodrobliwość na Boga, ktora wieś Kazimierzowka nazwana zapiſał OO. Karmelitom Boſym Grodzieńſkim: Ociec iego Tomaſz, Dziad Jędrzey, Pradziad Mikołay Rymgaiło, w rożnych expedycyach ten Jan odważnie ſtawał, był y goncem do Porty po znieſieniu woyſk naſzych na Zołtych Wodach, miał za ſoba Zaboklicka, potomſtwa nie zoſtawił *Koiał. in Mſ.*

GDESZYNSKI *herbu Gozdawa* w Bełzkim Woiewodztwie. Pawła Gdeſzyńſkiego, wſpomina extrakt z kancellaryi krolewſkiey 1539, kiedy zapiſywał, pewne części ſwoie w Rzeplinie, Bartoſzowi Kazanowſkiemu Szwagrowi ſwemu, Sędziemu Ziemſkiemu Łukowſkiemu, gdzie go Chorażycem zowia *Baran.* Kryſztof we wſzyſtkich potrzebach w Moſkwie, y do ſzturmu idac pod Pſkowem ſzkodliwę ſzwanki odnioſł: poſłował na ſeym 1596, zkad był deputowany do kwarty Rawſkiey, *Conſtit. fol. 681.* O Stefanie y iego zaſługach rycerſkich, *Konſtytucya 1623 fol. 17.* Marek Rotmiſtrz Krolewſki, pod Korſuniem *według Kochowſkiego*, wzięty w niewola *Clima: 1 lib. 2.* lubo *Paſtorius* powiada, że w tey okazyi raniony, gdy ſię tym czaſem nieprzyiaciel koło zdobyczy uwiia, on ſzczęśliwie uſzedł. Gdeſzyńſka Anna, Jana Dąbſkiego, druga Tomaſza Dabſkiego małżonki.

*GDOWSKI Zygmunt Gdowſki Zakonu Karmelitańſkiego wydał do druku, *Theſaurum Sponſæ Chriſti apertum, ſeu Elucidationem brevem Jubilæi 1626.*

GEMBART *herbu Jaſtrzębiec* na Dobrzyńſkiey. Gembart Opat Płocki 1589 był na Synodzie Piotrkowſkim, *Acta Synodi.* Staniſław Dadzibog Stolnik Dobrzyńſki, ſynowiec iego Woyciech Łowczy Dobrzyńſki 1648, y Stefan. Adam Łowczy Dobrzyńſki, Deputat na Trybunał Koronny 1693. Jan miał za ſoba Czarniecka pozoſtała wdowę po Piekarſkim, drugi Zofia Korczmińſka *Geneal. Bełzec.* N. Gembart Dziekan Kaliſki, ſieſtrzeniec Kraſzkowſkiego Suffragana Gnieźnieńſkiego 1730. Anna Pawła Golemowſkiego małżonka.

GEMBICKI *herbu Nałecz.* Wielkopolſkie Prowincye chwała Imienia ſwego zagęścili. Ile dochodzić mogę z Czarnkowſkich, ſwoy poczatek wzięli; bo w tym przywileiu, ktory Mieczyſław Xiażę Wielkopolſkie, w roku 1192 dał Mikołaiowi Hrabi z Człopy Woiewodzie Kaliſkiemu, kładzie ſię też wieś Gambice; od ktorey znać ich nazwiſko uroſło. Y lubo ſię herbem rożnia od Czarnkowſkich; bo Nałęcz u Gembickich ieſt zwiazany, hełm też u nich inſzy od Czarnkowſkich, przecięż ta odmiana, iuż ſię na ten czas ſtała Czarnkowſkim, kiedy kilka wiekami iuż ſię byli Gembiccy od nich wydzielili. Przecięż nigdzie mi ſię nie doſtało, żadnego z Przodkow tey Familii

czytac, aż Pawła Gembickiego, ktorego z Anny z Ninina Łonieckii, to potomſtwo było, corka Krzycka, y ſynowie Wawrzyniec, y Jan Podczaſzy Poznańſki.

Wawrzyniec Arcybiſkup Gnieźnieńſki, w dziecińſtwie gwałtownieyſzemi chorobami prawie zdeſperowany, ſkoro tylko rodzicy ślub za niego do Nayśw: Matki uczynili, w ktorey on ſię dzień narodził *1559*, tak od nich był uwolniony, że go na potym nie infeſtowały. Do ſzkoł potym, w Lubrańſkim w Poznańſkim Collegium w Akademii, dany; á gdy Konarſki Biſkup Poznańſki, w tym mieście naſzych fundował, przenioſł ſię do Paleſtry Societatis; w ktorey tak w Greckim iako y Łacińſkim iezyku, tyle poſtapił; że między temi, ktorzy Henryka Walezyuſza na tron Polſki wynieſionego, witali, Wawrzyniec prym trzymał; mnie ſię doſtało widzieć imię iego, w piſane od niegoż w Poznaniu między Sodaliſami *Congregationis Maximæ.* Za rada Panow Polſkich, ba y ſamego Krola, do cudzych kraiow w ſzeſnaſtym roku wyſłany, w Ingolſztadzie Philozophii ſłuchał y Juriſprudentii, po tey z pochwała zkończoney, zwiedziwſzy Niemieckie co przednieyſze miaſta, do Oyczyzny powrocił; áże iuż ociec mu był umarł, do Wuia ſwego Woyciecha Nininſkiego, Sekretarza niegdy u Zygmunta Auguſta, Kanonika y Archiprezbitera Krakowſkiego, w prawie duchownym y świeckim dobrze biegłego, udał ſię, y przy nim czas nieiaki zabawił: wkrotce przypadł do guſtu Woyciechowi Baranowſkiemu Biſkupowi na ten czas Przemyſkiemu y Kanclerzowi Koronnemu, dla wybornego ſtylu y niepoſpolitey umieiętności: ale, y Krol Stefan gdy liſt kſztałtna łacina w wielkim intereſſie od niego piſany czytał; pytał ſię Baranowſkiego, czyi by to był ſtyl: od ktorego informowany Krol, między Sekretarzow koronnych Gembickiego policzył. Tenże affekt y w Zygmuncie III odziedziczył, od ktorego Sekretarzem Wiekſzym uczyniony, y Poſłem do Klemenſa VIII Papieża wyſłany, nieſłuſznie wynieſiona do Stolicy Apoſtolſkiey ſkargę, na Zygmunta Krola, y Zamoyſkiego, od Zygmunta Siedmiogrodzkiego Xiażęcia, o to, że iego woyſko w Wołoſzech znieſiono, zkad przed całym Rzymem Polakow zle udaiac, głoſił; że z Turkami porozumienie mamy, tym zbił doſtatecznie, gdy pokazał, że Wołochy cale na ten czas do Korony Polſkiey należały, y że doſyć ſił mamy na obronę ich przeciwko Turkom, nie zaciagaiac na poſiłek Zygmuntá y Siedmiogrodzianow. Pokazał ſię tam z dobra maniera Wawrzyniec: bo gdy mu audyencyi długo u Pápieża broniono: proteſtował ſię, że iey dłużey nie chce czekać: powraca do Polſki, y opowie Pryncypałowi ſwemu, że go przyiać niechciano; czym tyle ſobie ſprawił, że y audyencya otrzymał, y oddalone od Polakow ſerce Papieſkie gruntownemi racyami znowu do nich nakłonił. Skoro po tey legacyi w Polſzcze ſtanał, infułę Chełmińſka odebrał, z Proboſtwa Krakowſkiego y Kuſtodyi Płockiey na nię poſuniony; ktora, żeby był tym lepiey rzadził; dwor pożegnał Krolewſki; zaczał tedy wizytę Dyecezyi ſwoiey, pod czas ktorey, wiele dobrego na przymnożenie czci Boſkiey zporzadził, kościołow kilka z rak heretyckich windykował: Naſzych Oycow z Torunia przez tumult poſpolſtwa wypędzonych, znowu oſadził y przywrocił: Solenna Proceſſya w dzień Bożego Ciała z Nayś. Sakramentem, od Anteceſſorow ſwoich zaniedbana, wznowił. Panny Benedyktynki Chełmińſkie nowemi uſtawami oboſtrzył, y dziwna roſtropnościa rządził, y inſze klaſztory z Chełmińſkiego rozplenione: przydano mu w krotce do tey infuły pieczęć Koronna, ktora z ukontentowaniem całey Rzeczypoſpolitey piaſtuiac, zaſłużył ſobie na to.

na to, że gdy go łaſka Krolewſka na Kuiawſka katedrę pomkneła, lubo tego krzeſła, z Kanclerſtwem Koronnym prawa Oyczyſte zprzagać nie pozwalaia, ten iednak zacny Prałat, za zgodnym wſzyſtkich konſenſem, przy Biſkupſtwie Kuiawſkim, pieczęć trzymał, dopiero ia zpuścił w roku *1613*. Zygmunt III na Moſkiewſka expedycya z woyſkiem ſię wyprawiwſzy, iemu rzady kroleſtwa tym czaſem zpuścił. OO naſzych we Gdańſku ńa Szotlancie oſadził, y Collegium tamecznego wielką był podpora. Związek na zgubę tey Oyczyzny zanieſiony, długa praca, niemnieyſzym koſztem ſwoim rozerwał, y uſpokoił. Kościoł Raciązki od Rozrażewſkiego zaczęty, od ſukceſſorow zaniechany, do zupełney pory przyprowadził, dachem pokrywſzy, w ołtarze ozdobiwſzy, pędzlem, poſadzką, pawimentem, przyſtroiwſzy; kościoł ſwoy katedralny ſrebrna lampą ubogacił, y prowentami niektoremi opatrzył; krzyż pozłociſty w chorze mnieyſzym wyſtawił. W tych zabiegach koło kościoła Kuiawſkiego, Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim y Prymaſem zawołany 1616. *Janczyńſki in Mſ.* to o nim napiſał, że gdy do Zygmunta III ſzedł z dziękczynieniem za Prymacyalny honor, Krucyfer iego, trefunkiem krzyż złamał, wſzyſcy to za zła wrożkę wzięli, y nie długa prezydencya na tey godności Gembickiemu wrożyli; atoli ſiedział na tey ſtolicy aż do roku 1624, y wiele dobrego w Archidyecezyi uczynił, Synod Prowincyalny złożył w roku 1621 w Piotrkowie, *ktory do druku podał 1624 in 4to Cracov.* Bazylikę Gnieźnieńſka za anteceſſora, ogniem nadpſowana reſtaurował, y blacha miedziana pokrył; znaczna ſummę temuż kościołowi darował, y Warſzawſki pałac dla Arcybiſkupow Gnieźnieńſkich wielkim nakładem y ſumptem windykował: Skwierniewickiego, od Baranowſkiego zaczętego, dokończył. Wieża przy kościele farnym na ſtarym mieście w Łowiczu z gruntu wymurował, iako świadczy inſkrypcya. Niemniey ſię Oyczyźnie przyſłużył: bo zdrowa iego rada poki żył, poty zapał woyny Szwedzkiey, gory nie podnoſił. Gdy ſię podczas Chocimſkiey woyny, Zygmunt III z całym rycerſtwem Polſkim na Turkow wybrał, Gembickiego Vicereiem zoſtawił: po wſzyſtkim tedy kroleſtwie ſupplikacye za ſukceſſa woienne światobliwy Prymas nakazał; ſam też troſkliwy o dobro Oyczyzny, gdy ſię goraco do Boga wſtawiał; á po modlitwie z Skwierniewickiego pałacu oknem weyrzał, pokazała mu ſię Nayś: Matka, na nie pełnym Xiężycu ſtoiaca, mowiąc do niego: *Nieboy ſię, Syn moy, iuż te nieſzczęścia odwroci od tey Oyczyzny, że za twego wieku nie przypadna na nie.* To wyrzekſzy znikneła: Ucieſzony zaś tym widzeniem Gembicki, gdy y publiczny odgłos o ſzczęśliwie zakończoney Chocimſkiey doſzedł go, kazał tak odmalować obraz Nayś: Panny, iako go widział, ktory w Skwierniewickiego pałacu kaplicy potym złożono. Umarł w lat ſześćdzieſiat y trzy, maż wielki, powagi Pańſkiey, nauki wyborney, w ſtylu łacińſkim prym między innemi trzymał, Prymacyalney godności ochrona ſzczegulniey ſię w nim wydawała, ktora licznym y pięknym dworem poważnieyſza czynił, w karności duchowney czuły: przyiacioł, mądrych y dobrych promotor, oſobliwiey iednak Macieia y Staniſława Łubieńſkich, y Jakuba Zadzika wynoſił: pochowany w katedrze Gnieźnieńſkiey w kaplicy Latalſkich, ktora potym Piotr ſynowiec iego, walaca ſię reſtaurował, y w kapłanow upoſażył. *Damalewicz in Epiſc: & in Archiep: Cichoc: Alloq: Oſecen: l. 3. c. 14. Argentus de rebus Societ: Starowol: in Monum:* kędy to przydaie o nim, że w Kruſwicy, niektorym Biſkupom Kruſwickim, tamże pogrzebionym nadgrobki poſtawił; na drukarnia Collegio Kaliſkiemu znacznie łożył.

Jan Podczaſzy Poznańſki brat młodſzy Wawrzyńca, z Katarzyny Cieleckii

łeckii w ſześciu ſynach, y familią ſwoię rozkrzewił, y ſenat zagęścił, ktorych gdy Stefanowi Krolowi wyprawuiacemu ſię na rebellizuiacych Gdańſzczanow, ieſzcze na ten czas niedoroſłych do nog ſtał; Stefan przypatrzywſzy ſię darzkiey ich minie, y żywey komplexyi, rzekł. *Nobili è vite, glorioſum vinum ſperandum. Temberſki Faſcia*, z tych tylko naymłodſzy ſyn Dobrogoſt Podczaſzy Poznańſki, młodo z tego świata zebrany; do Senatorſkiego krzeſła nie doſzedł, zoſtawił iednak ſyna Mikołaia także Podczaſzego Poznańſkiego, żył ieſcze *1657*. Corek także było pięć z Cieleckii, Zofia Staniſława Przyborowſkiego Kaſztelana Rogozińſkiego, Małgorzata Smiełowſkiego Sekretarza Krolewſkiego, Katarzyna Szołdrſkiego Piſarza Ziemſkiego Poznańſkiego małżonki, leży ta Katarzyna w Trzemeſznie, od ſyna Jana Biſkupa na ten czas Płockiego z nadgrobkiem wyſtawionym. Elżbieta Przeoryſza w Ołoboku, Barbara Zakonnica w Toruniu.

Piotr Biſkup Krakowſki, nayſtarſzy ſyn Jana Podczaſzego, w Oyczyſtych naprzod ſzkołach, potym w Włoſkich Akademiach, dowcip z natury wielki polerował; powrociwſzy do Oyczyzny Dziekania wziął Krakowſka, Kuſtodya Gnieźnieńſka, Opactwo S. Krzyża; z temi tytułami od ſtryia ſwego Wawrzyńca, do Pawła V Papieża wyſłany, żeby był informacya uczynił Rzymowi, o ſtanie Biſkupſtwa Kuiawſkiego; przyiał go mile Paweł: y gdy tym czaſem ſtryi, na Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie poſtapił, przez niego poſłał mu palliuſz Arcybiſkupi, ktory on ſolennie podczas Seymu Warſzawſkiego ſtryiowi oddał, w tenczas go ſtryi Kanclerzem ſwoim uczynił, Krol zaś Zygmunt Regentem Kancellaryi Koronney; zdolność do nay wyżſzych funkcyi już ſię w nim w tenczas iawnie wydawała, kiedy z tym Krolem pod Smoleńſkiem będac, á potym w Pruſiech, w niebytności oboyga Pieczętarzow, rożne y przytrudnieyſze intereſſa tey Oyczyzny, wielkim obrotem ſwoim ſczęśliwie uſpokaiał: wiedżac to o nim Władyſław IV, ſkoro tylko na tronie Polſkim oſiadł, Piotra Sekretarzē Wielkim ogłoſiwſzy, do Ceſarza Ferdynanda ſwoim Ablegatem expedyował, żeby był zaiatrzone między potencyami Europeyſkiemi zawziętości, do pokoiu nakłonił; ſiła wprawdzie w tym punkcie Piotr pracował, przecięż wmowić w nich zgody nie mogł: nadgradzaiac mu Krol fatygę iego, naprzod mu pieczęc mnieyſza, daley większa, y Biſkupſtwo Przemyſkie konferował, nakoniec Krakowſkie, ktore po śmierci Szyſzkowſkiego y Lipſkiego, przedtym adminiſtrował. Tu ſię pokazał z ſwoia ku Oyczyźnie miłościa, kiedy w cięſzkich iey opałach już zdrowa rada, już koſztem, ratował. Podczas Bereſteckiey kampanii Napierſki płochy człowiek, Koſtka ſię udaiąc, na pograniczu Węgierſkim, zebrawſzy ſwawolnych ludzi kupę, na złupienie Polſki godził, y już Czorſztyńſki zamek ubiegſzy, opanował; na Krakow y ſiły y appetyt oſtrzac. Wyſłał na niego ludzi ſwoich Piotr, ktorych właſnym ſumptem na dobro kroleſtwa tego ſuſtentował, pieſzych y konnych, herſzta Napierſkiego poimał, kanalia owę y chłopſtwo rozegnał, Kraków z niebeſpieczeńſtwa uwolnił: za co mu na ſeymie dziękował Fredro Marſzałek Izby Poſelſkiey, ieſt ta mowa *w druku fol: 180. w Mowcy Polſkim.* Na Kozackiey rebellii przytłumienie, znaczna kwotę ludzi armował kilka razy, pierwſza raza Uſarſka choragiew y dwieście piechoty, drugi raz czteryſta ludzi zbroynych ſwoia ſzkatuła utrzymywał przez dwie lecie, indziey ośmſet pieſzych, dwieście dragonii, dwie choragwie Uſarſkie, y dwie Kozackie; tak, że rożnemi czaſy na ludzi woiennych, iako ſię z reieſtrow iego pokazało, wyſypał do ośmiu kroć ſto tyſięcy. Z niemnieyſza czułościa koło Paſterſkiey funkcyi chodził:

Synod Dyecezańſki złożył (co y w Przemyſkiey przedtym uczynił,) y na nim wiele dobrego uſtanowił: obadwa do druku podał, *Przemyſki 1641 in 4to Cracov: Krakowſki 1643 in fol: Cracov:* Jeſt także w druku, iego, *Salutatio*, ktorą witał Władyſława IV, wieżdzaiacego na ſwoię Koronacya *1633 in 4to Cracov:* Macieiowi Łubieńſkiemu Arcybiſkupowi Gnieźnieńſkiemu do Prowincyalnego Synodu złożenia, ſiła dopomogł. Pałac w Krakowie Biſkupi, Pańſka ſtruktura, pędzla y marmuru magnificencyą odnowił, Promnicki ku ruinie nachylony reſtaurował, kościoł katedralny Krakowſki miedziana blachą pokrył, co y po dziś dzień herb iego na niey oświadcza. Ołtarz wielki wyzłocony tamże poſtawił, y relikwiami w trumienkach ſrebrnych ozdobił, ſtatuami Swiętych Pańſkich ſrebrnemi ubogacił. Znaczna ſummę oſtatnia wolą odłożył, na reſtauracya Domow Boſkich, przez inkurſſyą Szwedzka zdezolowanych, á między niemi, na kaplicę Matki Boſkiey u OO Karmelitow, w Krakowie na Piaſku cudami wſławioney. Kościołowi Miechowſkiemu, będac tam Proboſczem, ozdoby w pięknym apparacie przyczynił, *Nakiel: Miechov: fol: 956*, toż y na Tyńcu wyświadczył, ktorego Opactwa był nieiaki czas Adminiſtratorem. S. Staniſławowi Biſkupowi y Męczennikowi trunnę ſrebrna, o ſtu grzywnach ſprawił, iako piſze *X. Młodzian: w Kazan: fol: 20*, iako od Zygmuuta III dana Szwedzi zabrali, atoli tę uczynność, raczey drudzy Szyſzkowſkiemu przypiſuia. Suffragania Przemyſką on pierwſzy fundował. *Apogra: Joan: Stokow:* Stryiowi ſwemu w Gnieźnie, ſobie w Krakowie, ieſcze żyiąc nadgrobek poſtawił: kędy złożony, świat ten pożegnawſzy *1657* w Ratisbonie, czyli iako drudzy chca w Brunie, wieku ſwego 72. Oſtatnia wola ſwoia, odkazał dzieſięć tyſięcy na kanonizacya B. Jana Kantego: drugie dzieſięć tyſięcy na fundacya, żeby za Władyſława IV Krola duſzę, mſza bywała. Poddanym ſwoim na dwakroć ſtotyſięcy długow darował, tyleż drugie na rożne uczynki miłoſierne dyſponował, iako uboższym Pannom na poſagi, ſtudentom niedoſtatnim na ſuſtentacyą, chorym kapłanom na ratunek, umarłym na przyſtoyny pogrzeb, tyleż za żywota ſwego, to na kościoły, to na potrzebnych ludzi rozdał: krzyż ſwoy, ktory czterdzieści tyſięcy taxowano, katedrze ſwoiey zapiſał. Mąż w ekonomicznych rzeczach dziwnie biegły, zkad takie ſkarby zebrał, ktoremi y Oyczyźnie y BOGU ſię przyſłużył: żarliwości o cześć Boſka wielkiey, ktorą w nim, danym liſtem pochwalił Urban VIII, Arcybiſkupſtwa Gnieźnieńſkiego ſobie ofiarowanego przyiać niechciał, iako o nim mowi nadgrobek u S. Franciſzka w Krakowie. Zadnego dnia choćby przy naywiękſzych trudnościach nie opuścił, żeby był nie miał cokolwiek z Xiag Medytacyi, albo *Soliloquia* S. Auguſtyna przeczytac, ktory zwyczay ieſcze ze ſzkoł Jezuickich z młodości ſwey wynioſł. Piſali o nim *Starowol: in Vitis Epiſc: Cracov: Potoc. Centur: fol: 453. Hiſtor: Coll. Cracov: Kuſsewicz in Elogio. Temberſki Faſcia. Vitellius in Panegir. Alexander à Jeſu.*

Jędrzey Biſkup Łucki, ſyn drugi Jana Podczaſzego, w roku 1620 czytam go Kuſtoſzem Kruſwickim, Kanonikiem Gnieźnieńſkim, Kuiawſkim, y Łowickim; kiedy na Synodzie Sędzią był deputowany na Kwerele. Dziekanem go potym Krakowſkim wywyżſzył Piotr Tylicki. Opatem Trzemeſzyńſkim już był na Synodzie Prowincyalnym 1628, wkrotce potym Biſkupem Teodozyi, y Suffraganem Gnieźnieńſkim, y Coadjutorem na Biſkupſtwo Łuckie od Bogusława Radoſzewſkiego przyięty, z Jerzym Oſſolińſkim 1633 od Władyſława IV, wyſłany poſłem do oddania poſłuſzeńſtwa Urbanowi VIII Sekretarz legacyi, ztamtad wrociwſzy, na Łucką katedrę wſtąpił:

gdzie zaraz Synod Dyecezański Łucki złożył, ktory *do druku podał in 4to 1641 Cracov.* Sobor także Kiiowſki złożony na rok 1640, z Ruſkiego na Polſkie przetłumaczony, na przeſtrogę Ruſi, do druku podał, kościoł naſz Łucki konſekrował. X. Juliuſza Mancinella, zakonu Soc: JESU, za ktorego rada ſtan ſobie duchowny obrał, obraz na blaſze ſztychować dał; przenioſł ſię na lepſze życie 1655, w Krakowie u OO. Karmelitow Boſych pochowany, ktoremu nadgrobek Piotr Biſkup Krakowſki, brat iego rodzony wyſtawił.

Jan Biſkup Kuiawſki, ſyn trzeci Jana Podczaſzego, naprzod Dziekan Krakowſki, Kuſtoſz Gnieźnieńſki, y Proboſzcz Miechowſki, Sekretarz Koronny, Ludowikę Krolowa ze Francyi przyieżdzaiaca, wybornym ſtylem, witał imieniem Władyſława IV, u ktorey potym był Kanclerzem; na Chełmińſka potym katedrę poſuniony 1653, daley na Płocka, na niey bliſko lat dwadzieścia prezydował, to ieſt od roku 1656 aż do roku 1674 w ktorym nominacya na Kuiawſkie Biſkupſtwo odebrał, nie długo iednak na nim zabawił w lata podeſzły,, świat pożegnał 1676. Kazimierzowi Sarbiewſkiemu ſławnemu w Zakonie naſzym Pòécie, Doktorſki laur ſolennie od Władyſława IV oddawał, będąc na tenczas Regentem Kancellaryi Koronney *Rywocki Monumentum.* W roku 1660 zaymuiacy ſię w woyſku Litewſkim zwiazek, ſzczęśliwie ukoił; zkad potym ukołyſane impety Rycerſtwa, fortun nie pod Lachowicami z Chowańſkiego tryumfowały, *Biezanow: Feſta Nałeciana. Nakielſki* iego ſzczodrobliwość na kościoł Miechowſki ſławi *fol: 981.*

Stefan Woiewoda Łęczycki Staroſta Nakielſki, ſyn czwarty Jana Podczaſzego, wypolerowanego w naukach dowcipu; Zamoyſkiemu z rycerſkiego ſerca miły, *Damalew:* ieſcze go Cześnikiem Kaliſkim wſpomina, y Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie 1616, kiedy intromiſſya iego do dobr Baranowa zapiſały, w roku 1631 iuż go czytam Kaſztelanem Rogozińſkim, z ktorym tytułem Kommiſſarzem był deſtynowany do ugody miedzy ſtanami duchownym y świeckim, *Conſtit: fol: 5,* y deputatem do kwarty Rawſkiey, *Conſtit: 1635 fol: 10:* wziął potym w wielkich zaſługach Woiewodztwo Łęczyckie, o czym wſpominaia *Konſtytucye 1641,* kiedy go naznaczono do korrektury praw Koronnych, *Conſtit: fol: 10.* Marſzałkował w Trybunale Koronnym 1643 *Janſon:* wſtapił na Woiewodztwo 1639, iako świadczy panegiryk na iego wiezdzie, *Novi honoris gratulatio.* Z Elżbiety Grudzińſkii cztery corki zpłodził, Dorota doſtała ſię zwiazkiem małżeńſkim Grabińſkiemu Hieronimowi Kaſztelanowi Sieradzkiemu, Petronella Stefanowi Korycińſkiemu Kanclerzowi Koronnemu, Zofia Benedykta klaſztor Ołobocki Xięnia rzadziła, zeſzła w roku 1685. Maryanna Franciſzkowi Goſtomſkiemu Podkomorzemu Czerſkiemu. Synow zaś dwoch, Wawrzyńca Proboſzcza Miechowſkiego, Kanonika Krakowſkiego, ale ten w młodym wieku do grobu wſzedſzy, wſzyſtkie dalſze o ſobie nadzieie pomylił. y.

Pawła Kaſztelana Łęczyckiego, á przedtym Kaſztelana Miedzyrzeckiego, tego z Rozrażewſkii ſyn Stefan Kaſztelan Płocki; druga zaś żona Mniewſka, Kaſztelanka Konarſka, trzy mu corki powiła, Annę, ta ſię doſtała Boglewſkiemu Stolnikowi Czerſkiemu, Helenę, ta Zielińſkiemu Chorażemu Łomżyńſkiemu; trzecia ich ſioſtra Panieńſkie ſobie życie obrała w Ołoboku; ſynow z teyże Mniewſkii dwoch było, Konſtantyn y Maciey Staroſta Nakielſki, obadwa bezpotomni; lubo Maciey miał za ſoba Grotownę herbu Rawicz, pozoſtała wdowę po Grabſkim Kaſztelanie Rogozińſkim: był ten Maciey Marſzałkiem konfederacyi Woiewodztwa Łęczyckiego 1704.

Stefan Kaſztelan Płocki, ſyn Pawła Kaſztelana Łęczyckiego, był przedtym Kaſztelanem Rogozińſkim, z ktorym tytułem znaydzieſz go w Konſtytucyach 1670, gdzie go Oyczyzna Kommiſſarzem deſtynowała do rozgraniczenia od Marchii Brandeburſkiey *Conſtit. fol: 26, y 1676 fol. 52;* przedtym zaś na rożne Seymy poſłuiac, ſamego tylko dobra poſpolitego upatrywał. Poiał był w dożywotnia przyiaźń Katarzynę Kraſińſka Kaſztzlankę Płocka, z ktorey dwie corki, Maryanna Łętkowſka Kaſztelanowa Konarſka, y Szamowſka; y ſyn ten co naſtępuie.

Jan Kaſztelan Nakielſki, dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Tereſſa Bykowſka Kaſztelanka Podlaſka, z ta zoſtawił dwie corki, Annę, ta z Balcerem Ciecierſkim Stolnikiem Drohickim dożywotnie zmowiona: Tereſſę, ta w Wrocławiu za klauzura zakonna, życie ſwoie BOGU poświęciła. Drugi raz z Barbara Ponińſka Kaſztelanka Gnieźnieńſka, atoli y z ta potomka płci męſkiey nie miał; corka tylko z niey, z Franciſzkiem Mielżyńſkim Kaſztelanem Srzemſkim, weſzła w kontrakty małżeńſkie, wkrotce iednak świat pożegnała. Był Pańſkiego ten Jan ku BOGU ſerca, zkad nieſkapo fortuną ſwoia, ktora miał z ręki iego, z nim ſię dzielił: tak delikatnego ſumnienia, że nietylko w ſobie, ale y w drugich, nie mogł cierpieć, co zdrożnego od praw Boſkich widział, madrych ludzi kochał; pacierze kapłańſkie codziennie mawiał.

Kryſztof Kaſztelan Gnieźnieńſki, piaty ſyn Jana Podczaſzego; á przedtym był Stolnikiem Koronnym, Staroſta Gnieznieńſkim y Nowodworſkim, był y Krayczym Koronnym 1648, z ktorym tytułem podpiſał *pacta conventa* Jana Kazimierza. *Walicki o obrazie Kodenſkim,* Woiewoda go Inowrocławſkim tytułuie; ale otym drudzy milcza, żona iego Kryſtyna Sapieżanka Starościanka Uświacka, tą mu iednego tylko ſyna Jędrzeia powiła: był ten Kryſztof mąż wielkiey roſtropności y ludzkości.

Jędrzey Podkomorzy Poznańſki ſyn Kryſztofa Kaſztelana Gnieźnieńſkiego, trzymał Staroſtwo Nowodworſkie w ſummie dwoch kroć ſtotyſięcy monety Pruſkiey obligowane ſobie, dla tego, gdy mu tam znaczne ſzkody Wiſła poczyniła, *Konſtytucya 1676 fol: 28* z ſkarbu nadgrodzic mu tę ſzkodę rozkazała; zaś *1678 fol:* 17 pozwoliła mu ceſſyi Rzeczpoſpolita tego Staroſtwa, gdyby mu kto ſummę zaległa wyliczył. Trzymał y Staroſtwo Uyſkie, z ktorym tytułem 1683 Kommiſſarzem był naznaczony, do uſpokoienia dyfferencyi między Pańſtwy Koronnemi y Margrabſtwem, *Conſtit: fol: 13,* y do traktowania o wiecznym pokoiu z Carami Moſkiewſkiemi, *Conſtit: fol: 2.* Jezdził w poſelſtwie od Krola Michała do Ceſarza 1670, *Conſtit: fol: 30.* Dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, *primo voto* złaczył ſię był, z Katarzyna Czarnkowſka Kaſztelanka Poznańſka, *2do* z Katarzyna Grzymułtowſką herbu Nieczuia, Woiewodzanka Poznańſka, z ta zoſtawił corkę Adamowi Iwanſkiemu Kaſztelanowi Brzeſkiemu Kuiawſkiemu zaślubiona, y dwoch ſynow; z ktorych ieden Jozef; obadwa iednak w młodym wieku pomarli: y tak ten Dom przezacny iuż w tym wieku, gdy to piſzę, zſzedł z żalem wſzyſtkich. *Pariſius* uważa, że niektorzy Nałęczowie, iednym tylko węzłem Nałęcz w herbie ſwym wiażą, drudzy zas dwięma, y tym go kſztałtem Dom Gembickich noſił.

*GEMBICKI *herbu Nieczuia* na Ruſi. Jedneyze dzielnice z Kuropatnickiemi, bo ſię tak podpiſał w pewnym prawnym monumencie 1548, Maciey z Kuropatnik Gembicki, iakom ſam widział.

GEDORWOCH *herbu Topacz* w Xięſtwie Litewſkim. Ten herb na ſiebie y na Dom ſwoy caly, przyiał na ſeyme Hrodelſkim, Gedorwoch *według Strykow:* luboć go *Okolſki* piſze Gedroch, *Paprocki* Gierdorwoch.

*GEDROYC *herbu Poray* Dom Xiażęcy w Litwie, Julianowi Dorſzprungowi ſwoy poczatek dalſzy powinien, bliżſzy zaś Galiginowi Wielkiemu Xiażęciu Litewſkiemu; ieden albowiem z ſynow iego, czy to Romand, iako iedni chca; czy Trabus, iako drudzy, między czterema ſynami, zpłodził Gedruſa, ktore słowo Gedros, *według Stryikow: fol: 355*, w Zmudzkim ięzyku słońce znaczy, temu działem doſtała ſię wielka część Litwy ku pułnocy, tak że ſię od Wilii rzeki, aż do Dźwiny y Inflantckich granic, rozciagała na dwadzieścia ſześc mil Polſkich. Od tego Gedruſa potomkowie, Gedroyciami nazwani, ktorzy potym rozpłenieni, ieſcze za czaſow Stryikowſkiego, w tym tam Gedruſowi wydzielonym kraiu, dziedziczyli. Wyſtawił potym miaſto nad Jeziorem Kiemont, ſześć mil od Wilna, y od imienia ſwego nazwał Gedroty, ktorego teraz ledwo ślady obaczyſz. Narymunda brata, od Doumanda rodzonego ich, przyciśnionego, woyſkiem ratował; zſzedł z tego świata koło roku 1282, *Stryikow. fol. 363.*

Ginwil ſyn Gedruſa, po zabiciu Troidena ſtryia ſwego, lubo był należał do ſukceſſyi na Xięſtwo Litewſkie, atoli dla niedoroſtych lat iego, Vitenes obrany, obiał Xięſtwo, żył ieſcze za Gedymina panowania 1315, zoſtawił trzech ſynow, Hurdę, Binoynę, y Bubetę: z tych Hurda kwitnał koło roku 1362 maż rycerſki, ktorego czaſu, gdy mężnie zamku Kowieńſkiego bronił przeciwko Krzyżakom, y ani ſię im złotem zkorumpować, ani potęga uſtraſzyć nie dał; Krzyżacy ogień do zamku zapuścili, ktorym Hurda, ze trzema tyſiacami woiennych ludzi zpłonął, *Stryik. fol. 356 & 443.* Doumand ſyn Hurdy Gedroyc, pod Kieyſtutem na woynach Krzyżackich wſławiony, z zamku, ktory był nad rzeka Seſſarſka, na wzgorku wynioſtym wyſtawił, częſtemi wycieczkami Inflantczykom dokuczał. Przybrali ci ſobie na poſiłek Niemieckiego woyſka choragwie, ktorym duſaiac w Litwę wpadli, Doumand z ludźmi ſwemi na nich wypadſzy, na dziedzicznych ſwych polach Widziniſkich, ośm mil od Wilna, wielka ich klęſka poraził; pole to, mowi Stryikowſki, po dziśdzień zowie Litwa Kaulis, to ieſt mieyſce potyczki, na ktorym ieſcze y teraz, uprawuiac rola oracze, znayduia ułomki rożney broni. Tenże Doumand ludzkościa y hoyna na wſzyſtkich ſzczodrobliwościa, Zawilſka ſzlachtę, tak ſobie uiał, że go ſerdecznie kochali, czym w ſuſpicya podany u Witolda Xiażęcia Litewſkiego od zauſzniczkow dworſkich, y od niego z ſwego dziedzictwa wyzuty, tak w Litwie, iako y na Ruſi, przy ſamych ſię tylko dobrach zoſtał ſtryiow ſwoich, Binoyny y Bubety: ktorych tytułu ieſcze, za czaſow Stryikowſkiego, ich potomkowie zażywali, iako to Goituſſowie, Ginwidowie, Miczkiewiccy, Zdanowicy. Doumand wkrotce potym z melancholii żyć przeſtał, ſynow dwoch zoſtawiwſzy, Woytkoſza y Petraſia, ktorym Zygmunt Kieyſtutowicz, część Oyczyſtey fortuny wrocił, koło roku 1440. Za tego Zygmunta czaſow, Wagaiło y Gagulis Xiażęta Gedroyckie, w ſenacie Litewſkim zaſiadali, luboć Stryikowſki nie piſze na ktorym krześle; atoli ich z ſenatu rugowała nienawiść niektorych za Zygmunta Krola. Długo w Litwie między proſtſzym gminem ſłychać było, pioſnki złożone o męſtwie tak Doumanda, iako y Oyca iego Hurdy. Do tegoż Doumanda potomkow referuie *Stryikowſki* owego Doumanda, ktorego po zabiciu do zkonfederowanych Zygmunta Wielkiego Xiażęcia Litewſkiego, Zmudź ſobie za właſne Xiażę obrała 1440.

Woytko Doumanda Gedroycia Xiażęcia ſyn, kwitnał za Kazimierza Krola koło roku 1454, ſyn ſię od niego zoſtał Bartłomiey, tego zaś Mateuſz Marſzałek Litewſki, ktorego ſyn Melchior Biſkup Zmudzki, ten po śmierci

Jerzego Pętkowicza 1574, Kuſtoſzem będąc katedralnym Wileńſkim, od przednieyſzych Panow Litewſkich wziawſzy godne cnoty ſwoiey zalecenie, do Henryka świeżo na tron Polſki obranego, z tytułem legata do Francyi poiachał. Henryk ſzacuiac ſobie w nim rekommendowane zaſługi iego, na prośbę ich, wſzyſtko uczynił: Gedroyca na Biſkupſtwo Zmudzkie oſobliwym liſtem nominował Papiezowi: drugi liſt Gedroycowi dał do Kapituły Zmudzkiey, y Panow Litewſkich, Na krolewſka rekwizycya przyieli wſzyſcy Melchiora. Tym czaſem Jakub Woroniecki Proboſzcz Geranowſki, wſparty iakimſiś liſtem Poſła Krolewſkiego, bez żadney iednak pieczęci, domagać ſię począł tey infuły, y iuż prośba, iuż groźba o przyięcie ſwoie docierał, atoli darmo; niechcieli go znać Litwa za ſwego *indigenam*, dla tego na kongreſſie w Wilnie 1575 mianym, 10 *Auguſ:* znowu za Gedroycem inſtancye do Stolicy Apoſtolſkiey zaſzły, ktorem czytał w liście *in Archivo Prowincyi naſzey in Mſ. Rozrazevianis*, kędy y liſt drugi do Krola znalazłem, w ktorym upraſzaia ſtany Litewſkie, aby im prawa ich nienaruſzone chciał konſerwować: iakoż tak Rzym, iako y Krol, Gedroyca przy Biſkupſtwie Zmudzkim utrzymali. *Bielſki fol: 770 piſze o nim*, że Stefanowi Krolowi zaſłany od Papieża miecz, y czapkę poświęcone, w roku 1580 ten infułat oddawał, z ſeymu 1591, naznaczony był na Trybunał fiſzkalny Wileńſki, *Conſtit: fol: 610*, á w roku 1601 Kommiſſarzem do rozgraniczenia Xięſtwa Zmudzkiego y Kurlandyi, *Conſtit: fol: 760.* Zakon naſz ſzczegulniey kochał, dla tego OO. naſzych na rożne miſſye zażywał: Collegio Wileńſkiemu trzy łany pola y trzydzieści ſtawkow dziedzicznych darował. *Annuæ Societ: 1608.*

Z tegoż Domu Xiażat Gedroycow był Błogoſławiony Michał Gedroyc *Ordinis Canonicorum S. Mariæ de Metro Fratrum de Pænitentia BB. Martyrum*, ten od młodości ſwoiey, począł chwała świata tego gardzić, y BOG go z dzieciństwa zaraz, do pokory dyſponował; kiedy z choroby, w ktora był cięſzko zapadł, iednę nogę tak mu odiał, że na nię ſtapić nie mogac, kul do chodzenia przez całe życie ſwoie zażywać muſiał: do tego ſtatury był drobnieyſzey, *iako o nim świadczy Miechov. lib: 4 cap: 37*, tym pewnieyſzy autor, ile że z nim razem żył, y znać go mogł bardzo dobrze. Nad to według niektorych, żadnego poleru w naukach wyzwolonych nie miał, czy to, z nieſpoſobności do nich, ktora z ſłabego zdrowia pochodziła; czy też, że w tenczas w Xięſtwie Litewſkim, Paleſtry ſzkolney żadney nie było: luboć *Brzeżewſki continuator życia iego, z Matrykuły Doktorow w Akademii Krakowſkiey dowodzi*, że ten Michał 1460 między Bakałarzow Teologii był policzonym; toż poświadcza *Koiałowicz in Libro Miſcellaneorum.* Widzac tedy rodzicy do świata mniey ſpoſobnego ſyna, do chwały Boſkiey y ſtanu duchownego applikować go umyślili: niebył od tego B. Michał, y dla tego tak życie ſwoie rozporzadzał, żeby ſię był do życia zakonnego formował: uchodził tedy naypierwey konwerſacyi ludzkiey y płochych igrzyſk, á do modlitwy y łaczenia ſię z Bogiem przyuczał, co mu ſię czaſu od nabożeńſtwa zoſtało, to na ręczney robocie trawił, ile mu zdrowie pozwalało: poſpolicie zaś miſternie wyrabiał puſzeczki, ktoremiby ſpoſobnie noſić kapłani mogli do chorych ciało Pańſkie: mało co mowił: y to z potrzeby; poniedziałki, ſrzody, piątki, y ſoboty pościł, inſzych dni bardzo miernym pokarmem ciało poſilał. Skromność ſię w nim wydawała wielka, duchem niebieſkim tchnaca; z ktorey rozſadkiem pieknym utemperowaney y z inſzych cnot, poczeli go ſobie domowi ſiła poważać y wiele obiecywać, atoli on żeby ſię prożną chluba nie unioſł; proteſtował ſię przed krucyfixem, z Pa-

włem Swiętym, że wſzyſtkę chwałę ſwoię w Ukrzyżowanym Bogu zata-
piał; dla tego na ſzyi zwykł był noſić Krucyfix, żeby ſię był częſtym ſpoy-
rzeniem na niego, do wyniſzczenia ſiebie przed Bogiem pobudzał. Już też
w Xięſtwie Litewſkim w mieście Byſtrzycy, nie daleko od Oyczyſtego zam-
ku, klaſztor Zakonnikow, pod reguła S. Auguſtyna *BB. Martyrum de Pæni-
tentia* fundowany ſtanał, do niego tedy za konſenſem y błogoſławieńſtwem
Rodzicielſkim udał ſię B. Gedroyc, y lubo tak niedouczone lata, ba y zwa-
tlone zdrowie, prawie mu nadziei nieczyniły, żeby był mogł kiedyżkol-
wiek widzieć ſię w tey ſukience zakonney, przecięż więcey ufaiac Bogu, po-
ſzedł do Generała tego Zakonu, á oraz tego mieyſca Proboſzcza, imieniem
Auguſtyna, proſzac go, żeby mogł bydź między ſług Boſkich policzonym.
Generał czy to z inſtynktu iakiegoś Boſkiego, czy też uſilna y pokorna pro-
źba iego zdięty, przyiał go do Zakonu, y w komput Braci Konwierſzow al-
bo laiczkow poczytał; co ſobie w życiu dalſzym miał za oſobliwſze ſzcze-
ście Michał, bydź wzgardzonym w Domu Bożym. Wkrotce potym do
Krakowa wybrał ſię X. Generał, w tę drogę przybrał ſobie iego za towa-
rzyſza, tam świątobliwie y do zbudowania drugim, Nowicyat odprawiwſzy,
do ślubow zakonnych przypuſzczony; podczas kapituły Generalney, upro-
ſił ſobie wtenczas u Generała y całey kapituły; żeby mogł w Krakowie
mięſzkać, y cellę w kąciku iakim klaſztornym na oſobności żeby mogł mieć,
z ktorey mogłbybył wolny bydź przyſtep do kościoła Michałowi na mo-
dlitwę, tak w dzień iako y w nocy, na wſzyſtko Starſi z chęcia pozwolili,
wiedzac iaki miał guſt w nabożeńſtwie, nawet y klucz do kościoła mu od-
dali. Obrał tedy ſobie cellę bliſko drzwi kościelnych bardzo ſzczupła, w
ktorey wſzyſtek ſprzęt widzieć było, ziemia miaſto łoſzka, paciorki do mo-
dlenia, y inſtrumenta do umartwienia ciała: przed cella był przyſionek y
kominek w nim, w ktorym ſobie zwykł był ieść gotować, dość mało y
podłe potrawy, bywało to częſto, że raz nagotowaną potrawę, y przez nie-
dziel dwie konſerwował; á coraz to ia tylko przygrzewał. W uſtawiczney
męczarni ciało trzymał, y lubo dość ſłabe, przecięż włoſiennica zściſkał, y
dyſciplina aż do śmierci kraiał, tak, że aż krwia pluſzczało. Pokarm iego
poſpolicie iarzyna iaka, albo Kaſza; y to ſama ſola zaprawione, oleiu zaś al-
bo maſła, chyba w wielkiey ſłabości zażywał. Woda tylko albo cienku-
ſzem pragnienie gaſił, żadnego innego trunku nigdy nie pił. W Wigilie do
Swiat Pańſkich, iabłkiem tylko, albo kilka śliwek, czy też orzechow kon-
tentował ſię. Wſzyſtkie uragania ſię, uſzczypliwe ięzyki, cierpliwie znoſił,
właśnie o świat y ſiebie niedbaiąc. W urzędzie ſwoim Zakryſtyańſkim pil-
ny, czy to ſtroić ołtarze, czy do mſzy ſłużyć trzeba było, wſzyſtko to z ia-
kaś goracościa y affektem czyniac, reſztę czaſu, co mu zbyło od tey fun-
kcyi, na modlitwie przepędził, oſobliwie zaś wielki miał affekt do Ukrzy-
żowanego Pana JEZUSA, ktory, trybem tamtych czaſow we ſzrzodku ko-
ścioła ſtał, tam w niego wlepiwſzy oczy, prawie ſię w nim zatapiał, y nie-
bieſkie czerpał pociechy; nie raz od ziemi podnieſionym widziany, y o-
wſzem ſam Ukrzyżowany JEZUS, utwierdzaiac go w iego dolegliwościach,
z tego krzyża do niego zawołał. *Bądź cierpliwy aż do śmierci, á weźmieß ko-
rone chwały. iako piße Prußcz,* ſłyſzał to ieden, z braci, y drugim powiedział:
Michał iednak nigdy o tym mowić niechciał, dopiero przy śmierci ſwoiey,
Janowi Generałowi tegoż Zakonu á Spowiednikowi ſwemu, wſzyſtkę rzecz
iako ſię działa; opowiedział; ten teraz krucifix w wielkim ołtarzu złożony,
przenieſiony 1644, w tymże kościele, w poſzanowaniu ieſt u wſzyſtkich, cze-

go świadkiem ſa ſrebrne wotywy y tabliczki. I przy ręczney robocie my-
śla ſię do BOGA wzbiiał, y affektem łączył. W Wigilie do Swiąt Chry-
ſtuſowych, Nayś: Matki, y Apoſtołow, całe nocy, czy zimie czy lecie, w
kościele na modlitwie trawił. Do czego chcac mu przeſzkodzić duſzny nie-
przyiaciel, iuż ſię urągał z niego, iuż ſtraſzył, iuż odgrażał, iuż wrzaſkiem, y
krzykiem przykrzył, á gdy z tym wſzyſtkim w przedſięwzięciu ſwoim B. Mi-
chała złamać nie mogł, pewnego czaſu, gdy on dyſcyplinę czynił, rozgami
dyabeł go uſiekł, tak, że ich o iego ciało potrzaſkał, á na grzbiecie braci-
ſzka, pręgi krwia zawrzałe widzieć było. Bywało y to, że go bieſi po ko-
ściele włoczyli, targali: zkad bracia, gdy do kościoła na jutrznia przycho-
dzili, miotełki otrzaſkane znaydowali, iego zaś w kacie gdzie, albo za obra-
zem ledwo tchnacego. Było y to kilka razy w Wigilia Bożego Narodze-
nia, że gdy kościoł według dawnego zwyczaiu ſłoma przytrząśniono, á B.
Michał, noc tę na modlitwę poświęcił, bieſi, włoczac go po kościele wſzy-
ſtkę owę ſłomę na iednę kupę zgarneli, iego zaś za wielki ołtarz prawie
wpoł żywego wciſneli: krył ſię z tym przed bracia pobożny maż, y choć
ſię go o to pytano, milczał: atoli y mdłość iego, y choroba ztad zawzięta, á
czaſem przez dwie niedzieli leżał, iawnie znać o tym dawały: niedał ſię ie-
dnak zwyciężyć pokuſom B. Michał, dla tego y wtey chorobie nieinaczey,
tylko na gołey ziemi leżał, y do kościoła na modlitwę iak przedtym uczę-
ſzczał. Prawdać że mu y bracia zakonni przymawiali o tę na ſiebie ſuro-
wość, inni ſzydzili z iego pobożności, ale y tym ſię niedał uwieść, wſzyſtko
cierpliwie znoſzac, á z pierwſzego ferworu nic nie umnieyſzaiac. Miłość
ku bliźniemu wielka ſię w nim wydawała, dla tego gdy mu kto iaka dał
iałmużnę, iakoż gdy Bog go wſławił rożnemi łaſkami, dawano częſto y
ſzczodrze; albo ich na ubogich rozdawał, albo na potrzeby kościoła, y ſwe-
go klaſztoru obracał, nic ſobie nie zoſtawiwſzy. Strzegł ſię zaś, żeby był
nikogo nie zaſmucił, ztad gdy pewna matka pytała ſię go o ſynow ſwoich
y ich życia progreſſie: długo milczał: potym iednak na uſilna iey prożbę
powiedział, że ieden z nich na poſtronku miał życie ſwoie zakończyć, co ſię
ſtało; on iednak tego żałował, że białagłowę ta ſwoia odpowiedzia zaſmu-
cił. A że mu dał był Bog tę łaſkę, że przez niego cuda czynił, y wiele
przyſzłych rzeczy opowiadał, tak, że go *Miechovita lib:* 4 *c:* 2 *miraculis glorio-
ſum* zowie, dla tego konkurs do niego rożnych ludzi bywał; przychodzili,
rożnemi na zdrowiu affekcyami ztrapieni, y tych, uchodzac prożney chwa-
ły, kryiomo leczył. Przychodzili ciekawi, y o przyſzłe rzeczy badali ſię,
tych albo o dworność upominał, albo też z pokory mowił, Bogu to ſame-
mu wiadomo; tey łaſki chyba wielkim ſwoim kochankom czaſem użyczał,
iam zaś wielki grzeſznik, co z płaczem mowiac częſto, ieſzcze ich proſił,
żeby ſię za niego modlili. Kaſztelanowa pewna, na krwawa niemoc długo
chorowała, wiele na kuracya ztraciwſzy, gdy iey żadne lekarſtwa nie pomo-
gły, umyśliła udać ſię do B. Michała, w kościele zaſtała go na tenczas do
mſzy ſłużacego, nie mogac tedy z nim o ſobie mowić, za nim tylko poklę-
knawſzy, Bogu ſię korzyła, á potym wielka wiara, kraiu ſukni iego tylko
ſię dotknęła, zaraz zdrowa zoſtała. Pewnego czaſu na ulicy S. Jana, wielki
ſię pożar ognia zaiał, do domoſtwa Anny Palibutkiewiczowy Wdowy iuż
iuż zbliżał, w takim razie do męża Bożego ſierota przypada, żebrze z pła-
czem pomocy: kazał iey do domu poyść B. Michał, ſam tym czaſem na
modlitwę klęknał, rzecz dziwna, dom drewniany, od nikogo niebroniony,
w tak bliſkim niebeſpieczeńſtwie w cale zupełny zoſtał. Drugi raz na Uli-

cy Sławkowſkiey, Kamienica na przeciwko kościołowi S. Marka zagorzała, y gdy na klaſztor trwoga padła; bracia do Michała Gedroyca udali ſię, proſzac, żeby ich ratował: on Krzyż Swięty przeciwko ogniowi uczyniwſzy, w momencie wſzyſtek ogień zagaſił; drugi raz toż ſamo przez niego P. Bog dobrodzieyſtwo ponowił, gdy w tyle tegoż Klaſztora znowu ogień wybuchnał, że na Krzyż Swięty, od niego uczyniony, uſtał. Powiadał iednak ſwoim Braci, iużci za mego życia ognia ſie nie boycie, ale po śmierci klaſztor ten, ogniem zniſzczeie; o czym piſze *Miechovita lib:* 4 *cap:* 73, *pod rokiem* 1485. Ze zaś trzy razy miaſto Krakow miało pogorzeć, iawnie Prorockim duchem opowiedział. Pierwſzy raz w roku 1494, 29 dnia Czerwca, y ziściło ſię; bo w nocy, tak miaſto to od ognia ſzkodliwie zepſowane, że ſię ſame tylko w rynku kamienice zoſtały, wſzyſtkie aż do Szewſkiey ulicy, w perzynę poſzły. Drugi raz 1528, w wigilia S. Marka, iak ſię od Nowey bramy pożar zaiał, tak wſzyſtkie czy kościoły, czy domy y kamienice, z Kleparzem y klaſztorem S. Marka, aż do kościoła S. Szczepana pochłonał. Trzeci raz w roku 1544 w ſrzod poſtu, tenże klaſztor S. Marka z pobliżſzemi budynkami zpalił. Przepowiedział y Zakonowi ſwemu niektore utrapienia, ktore na niego miały przypaść, oſobliwie o konwencie Byſtrzyckim w Litwie; y ſtało ſię: 1526, bo iako piſze *Przeworſki*, ten klaſztor ze wſzyſtkiemi placami, gruntami, ktore ſię na trzydzieści tyſięcy krokow rozciagały, że wſzyſtkiemi także dobrami do niego należacemi, Zygmunt I Krol Polſki, odebrawſzy go Braci tego Zakonu, kapitule Wileńſkiey dał, darował, y inkorporował. Gdy ſię iuż koniec życia iego zbliżał, tym bardziey y goracey z Bogiem ſię iednoczył, przez częſte ſpowiedzi y kommunie: ſzczegulniey wzdychał do Nayś: Matki y SS. Apoſtołow, iako Sędziego BOGA na ſądzie iego Aſſeſſorow. Wtym gdy goraczka gorę brać poczęła, Przeora y z bracia do ſiebie zaproſił, ktorych pokornie przepraſzaiac, o modlitwę za ſiebie proſił: Gdy mu kazano, żeby był Braci Zakonney, zbawienne iakie nauki zoſtawił, zalecał im miłość zobopolna: powolność ſtarſzym y poſzanowanie, obſerwancya uſtaw zakonnych, pamięć na Chryſtuſa mękę, y śmierć iego: potym ſpowiedź z wielka ſkrucha y łzami przed Generałem ſwoim uczyniwſzy, y Sakramenta Swięte ze czcia przyiawſzy, proſił, żeby mu pſałterz czytano, ktorego z pilnościa ſłuchał, á gdy iuż konać miał, poklęknał, y tak klęczacy, ducha Bogu ſwemu, ktoremu całe życie ſłużył, oddał w roku 1485, czwartego dnia Maia, pochowany tamże na Ulicy Sławkowſkiey w kościele S. Marka. O mieyſcu na złożenie świętego ciała iego, gdy ſię między ſoba bracia naradzaia, Boſkim iakimſiś inſtynktem przyſzedł X. Swentoſław Manſyonarz przy kościele Panny MARYI w rynku, od milczenia, ktore do śmierci ſamey dobrowolnie ſobie nakazał, y świątobliwie zachował, Silentyaryuſz nazwany, wielki żyiącego B. Michała przyiaciel y towarzyſz, nic nie mowiac, kartę tylko Braci podał, w ktorey przeſtrzegał ich: Ten prawi maż Boży, ktorego duſza iuż ieſt w niebie, powinien bydź pochowany w chorze, przy drzwiach Zakryſtyi, na pułnoc obroconych, na ktorym mieyſcu znaydziecie iuż grob gotowy. Jeſt ci w prawdzie drugi grob pod wielkim ołtarzem, ale ten dla innego więkſzego ſługi Bożego trzeba chować. Co gdy przeczytali Bracia, y ſzukać na mieyſcu naznaczonym grobu owego poczeli, znaleźli; o ktorym przedtym nigdy nie wiedzieli, grob iakby świeżo dopiero wymurowany, właśnie według miary ſtatury B. Michała; więc przy konkurſie wielkim ludzi oboyga płci, ktorych kościoł nie mogł obiąć, uczciwie złożony ieſt. Wielu ich świadczyło, że z

ciała iego wdzięczny zapach czuli, inni twarz iego chuſtkami ocierali, y za relikwie chowali, iakoż wſławił go Bog wielkiemi zaraz przy pogrzebie cudami, bo Katarzyna rybiarka opętana, ſkoro ſię trunny iego dotkneła, od czarta uwolniona, ślepy przeyrzał, y chromy od urodzenia, na nogi powſtał. Tenże ſam, potym (Węgrzyn to był) pod Budą będac, napadł na młodziana w Dunaiu utopionego, ktorego ciało aż nazaiutrz znaleziono, radził tedy krewnym iego, żeby go ofiarowali do B. Michała, ktoregom ia prawi, iuż łaſki doznał; co tylko uczynili, młodzian, iakby ſię ze ſnu obudził, ożył y powſtał, czego świadkiem iego wotywa przy grobie męża Bożego zawieſzona. Trzech krom tego wſkrzeſzonych przez iego zaſługi, piſza hiſtorycy życia iego. Z tych dziecię nieżywe iedna porodziła, troſkaiacey ſię o to, pokazał ſię przez ſen B. Michał, życie dziecięciu obiecał 1521, y ſtało ſię iako powiedział, gdy rodzicy ślub do niego uczynili. W roku 1522 dwunaſtoletni chłopiec utonał, ledwo we trzy dni trupa iego znaleźiono, y ten ożył ofiarowany do grobu Błogoſławionego. Inni zdrowie przez przyczynę iego odebrali, iako Anna Szydłowiecka Kaſztelanowa Krakowſka, przy połogu z życiem chwieiaca ſię. 1611 Barbara Płazina Burgrabina Krakowſka iuż od Medykow zdeſperowana. 1612 Dorota Paſzkowſka w niebeſpiecznym razie zoſtaiaca. 1613 Brat tegoż Zakonu u S. Marka, ciężko chory, 1614 ſyn mieſzczki Kleparſkiey iuż konaiacy, 1604 Syn Pani Miſiowſkii bliſki śmierci. 1616 Achacego Kmity corka, iuż od zmyſłow odchodzaca. 1615 Anna Wolſka w połogu ledwo żyiaca. Dawnieyſze cuda, ba y życie iego, gdy klaſztor cały zgorzał, y one zpłoneły. Zycie potym iego, *Jan z Trzciany Notarius Publicus Apoſtolicus*, á potym Kanonik Lwowſki wypiſał 1544, z relacyi tych, ktorzy go znali, albo godnych wiary; drudzy po nim toż ſamo podrukowali, iako *Kryſztof Przeworſki 1605*, *Jedrzey Gronowſki tegoż Zakonu 1615*. *Jedrzey Wiwiani Philozophii Doktor w Akademii Krakowſkiey, a po nim Brzeżewſki Samuel tegoż Zakonu 1655*. *Pruſzcz w Fortecy fol:* 151. *Wſpomina go Gabryel Pennotus in lib: de Canon: Regul: lib:* 2 *cap:* 4. *Pabebrochius in Actis Sanctorum, życie iego kładzie 4 Maji*. Po śmierci w lat 46, to ieſt w roku 1521, widział ciało iego niezkażone, Mikołay Proboſzcz Brzeſki, atoli potym rozſypało ſię; trunnę iego w Zakryſtyi po dziś dzień chowaią, ktorey proſzki wypite, rożne affekcye ludzkie lecza. W roku 1624 ſublewacya była, y przenieſienie kości iego przez X. Tomaſza Oborſkiego Suffragana Krakowſkiego, za inſtynktem X. Fryderyka Szembeka Soc: JESU: gdy tedy grob rozwalono, znaleziono nie daleko w ziemi trunienkę łokciowa, y w niey kości iakieś, rozumieli niektorzy, że to były relikwie B. Michała, atoli X. Szembek z Kronik dowodził, że grob tego męża Bożego, był w ſamym murze kościelnym; Zył także ieſzcze na tenczas ieden z Braci tego Zakonu, ktory powiadał, że za iego pamięci, grobu tego dobywano, y że ſię kości świętego dotykał, ktore potym murem obmurowano. Gdy tedy mur walić poczęto, znaleziono y grob iego, y kości w ſrebrney wanience wielkiey, złożone; tedy Suffragan ze czcia zebrawſzy w kupę, pieczęcia ſwoia zamknał, y na uczciwſzym mieyſcu złożył, *Hiſtor: Dom: Profeſſ: Cracov: S. J. 1624*.

Jerzy Gedroyc, w Zakonie Soc: JESU, życie ſwoie poświęciwſzy na uſługę zapowietrzonym; ſtał ſię tey ſwoiey miłości ofiara, w Wilnie, kędy umarł 1653 wieku ſwego 35. Wſtapiwſzy do Zakonu naſzego 1623, raz zawziętego do cnot świętych ferworu, nigdy nie odſtapił, choć też czaſem o zbytnia niby, na ſiebie ſurowość, ięzyki drugich z przymowka ſłyſzał, przecięż to cierpliwie znoſił. Wielka w nim wydawała ſię wſtrzemięźli-

wość, czy to w mowieniu, czy w iedzeniu, czy w piciu. W rozmyślaniu męki Jezusowey, osobliwiey się kochał, ztąd z Włoskiego na Polski ięzyk, *Memoriale perpetuum Vulnerum Xti* przetłumaczywszy, do druku podał, chcac y drugich do tegoż nabożeństwa zachęcić. W Połocku Magistrem iescze uczac, w Schizmatykow niektorych gruntowna perswazya wmowił, że się z kościołem Rzymskim poiednali, drugim zakonne życie wypersuadował. Za miasto na zwyczayna rekreacya wyszedszy, uboższych ludzi nawiedzał y pouczał, á częstokroć wyprosżona od kogo iałmużna opatrywał. Miał swoich szpiegow takich, ktorzy kształtnie o chorych się badali, tych on obchodzac, do pokuty y Sakramentow SS. przyięcia pobudzał; rzecz ta y samym heretykom była wiadoma: dla tego Medyk dyssydent, gdy się dowiedział, że się powietrzem zaraził X. Jerzy, wszelkie staranie miał kolo niego, żeby był tylko tak kochaiacego dusze kapłana, z niebespieczeństwa ratował. Ztey żarliwości kilka nocy bezsennie przepędził. W Kownie w głęboką noc wywołany do domu, w ktorym podpiły człowiek raniwszy śmiertelnie białagłowę, iescze na tym niedosyć maiac, z gołą szablą szalał, nic niedbaiac ani na furye piianicy, ani na swoie niebespieczeństwo od szalonego, w dom wszedł, y duszy, ranioney białeygłowy ratował. Na missyach od świtu, aż do piatey z południa bez żadnego posiłku, cisnacych się do siebie spowiedzi słuchał. W drodze do domu pewnego heretyka wstąpił, tam przez całą noc, żeby Pan nie wiedział, wszystkę iego czeladź spowiedzi wysłuchał; nad heretykami zaś gdy widział, że ich sam upor w błędach był nieprzełamany, gorżko płakał. Pokora w nim wielka, z tey, tak urzędu powabnieyszego, iako y stroiu ozdobnieyszego przyiać nigdy nie chciał: Cierpieć nie mogł, gdy mu kto zacność urodzenia iego przypominał. Często przy posiedzeniu z ludźmi godnemi, socyuszowi swemu choć nie kapłanowi pierwsze mieysce dawał, y lubo tak się poniżał, przecięż wszyscy go sobie wielce poważali. Z trzymiesięczney missyi do Wilna się wrociwszy, gdy miasto powietrzem się zaraziło, usilnie u Rektora prosił, żeby mu był pozwolił, w opłakanym razie, ludziom mizernym służyć: bronilić w prawdzie tego wielcy y godni ludzie, atoli wymogł, czego chciał X. Jerzy, spowiedź tedy generalną uczyniwszy, zaraz się koło Apostolskiey pracy zakrzątnał; codzień rano msza odprawiwszy, cały dzień po mieście y przedmieściach dla ratunku dusz zbiegał. Grubarzom często albo płacił, albo podarunki iakie dawał, żeby byli tylko szczerze informowali, gdzie y ktory dom zarażony. Od głodu umieraiacych, y swoia często porcyą żywił; na drugich publicznie żebrał, wszystkim chcac bydź Oycem w duchu. Po sześciu miesiacach tey swoiey żarliwości, gdy nędzarza iakiegoś na śmierć dysponuie, od niego y on powietrza nabył: czuiac się tedy niebespiecznym, Sakramenta święte przyiał: potym z pisma Swiętego coś sobie czytał, nakoniec o wodę święcona prosił, ktora pokropiony konać począł, y żyć przestał na ziemi. *Nadasi in Victimis Charitatis fol: 489 Tanner in Soc: JESU num: 173.*

Paprocki o herbach namienia, że za iego czasow Eustachi y Dachno Xiążęta Gedroycowie kwitneli. *Okol: w indexie tom: 1.* do herbu Hipocentaurus Gedroycow naciaga, ale się myli. Marcin Gedroyc Woiewoda Mścisławski, Starosta Wilkomirski, ktorego corka Jadwiga z Krysztofem Białozorem Marszałkiem Upitskim dożywotnie zmowiona, *Okol: t: 3 fol: 300.* Ten Marcin przyczynił fundacyi *Ordini Canonicorum de Metro* przez ten respekt, że w nim B. Michał Gedroyc, życie swoie tak świete zakończył, dał im zaś dobra Widziniski, *iako swiadczy Koial: y Nakiel: w Miechov: fol: 61.* Władysław Scholastyk

styk Smoleński 1668. Bartłomiey, Stanisław, Kazimierz, Dominik, Mikołay, Samuel, Piotr, Karol, Władysław, Gedroycowie, y Marcyan Podstoli Połocki, podpisali elekcya Jana Kazimierza. Mikołay Obersztercleytnant zabity przy dobywaniu Tykocina, męstwo iego stawia *Konstytucye 1662 fol: 15, y 1670 fol. 5,* kędy sukcessorom, krwawe zasługi iego płacić każą. Władysławowi Horodniczemu Smoleńskiemu, dobra Szepieyki w Ziemi Słonimskiey, dziedzicznym prawem darowała Rzeczpospolita, zawdzięczaiac mu iego zasługi, y że gdy Moskwa Woiewodztwo Smoleńskie opanowała, dobra swoie, w tym tam Woiewodztwie leżace zostawił w ręku ich; *Constit: 1667 fol: 14,* Adam Miecznik Wołkowiski, Samuel Woyski Mścisławski, 1674. Władysław Chorąży Nowogrodzki 1710. Gedroyc Sędzia Kowieński, żona iego Budkiewiczowna. Ktoryś z nich miał za sobą Eufrozynę Połubieńska Woiewodzankę Parnawska. Gedroycowna była za Wodoradzkim *Larynowicz* Alexander Jan Piotr Stanisław 1700.

GEOMETER patrz Franck.

GERKOWSKI herbu Lubicz w Prusiech, *Ms. de Famil: Pruss.*

GERKOWSKI herbu Taczała. Henryk Gerko, pierwszy z Czech, ten herb do Polski przyniosł, w domu Hrabiow z Gorki zasłużony, mąż znaczny.

Gerstorf Herb.

NA tarczy trzy pola rożne, czerwone y białe, z ktorych dwa spodem linia wzdłuż przedzielone, iedno gora nad obiema wciaż, na hełmie czerwony kołpaczek, rysie u niego wyłogi, na nim sześć pior strusich u wierzchu, labry na lewey stronie, czarne y białe, na prawey srebrne. Paprocki ani Okolski o nich nie pisał, sam tylko *Ms: Załuscianum de Famil: Pruss:* Dom to starodawny; bo iescze od Rudolfa Xiażęcia Burgundyiskiego nobilitowany w roku 919. Wyniesli się potym Gerstorfowie z Burgundyi do Lusatii y Slaska, za czasow Fryderyka Barbarossy Cesarza Rzymskiego, koło roku 1152; pod ktory też czas, otrzymali konfir-

konfirmacya dawnych ſwoich przywileiow, herbu y ſzlachectwa. Rudolf pierwſzy Hrabia Habſzpurſki, ſkoro w roku 1273 na Ceſarſka godność był podnieſiony, ſzczegulnieyſzym affektem ten Dom wyniosł: kiedy Henryka Gerſztorfa corkę, imieniem Roſynę, tak dla iey dziwnie piękney urody, iako też dla zasług iego, wydał za Fryderyka de Hohenſtaufen ſieſtrzeńca ſwego, od ktorego wſzyſcy Margrabiowie y Xiążęta Brandeburſkie ſwoię procedencya maia. Henryka zaś Burgrabia Norimberſkim uczynił. Synowiec potym Rudolfa Ceſarza Woyciech, poiał za małżonkę, corkę Roſyny z Fryderyka de Hohenſtaufen zpłodzona: tak ſię Dom Gerſztorfow zkolligował z naycelnieyſzemi w Europie Domami, to ieſt, z Domem Habſzpurſkim, Auſtryackim, y Brandeburſkim. O czym piſza *Mauritius Beander in Chron: Burgundiæ* 1561 *w Antwerpii drukowany fol:* 357. *M. Spangenberg in Chron: Szwaczburgen Erfurti fol: 65. Rivander in Genealogia Biberſteiniana. Joan: Aventinus Cuſpinianus Craſius, Daniel Brant, Joan. Roſſman. Gaſpar Hædio &c &c.* Z Niemiec ſię potym do Polſki y Prus przenieśli w roku 1636, pierwſzy Stefan, lat maiac pięćdzieſiat y ośm, tu ſię gnieździć począł, otrzymawſzy indygenat od Władysława IV 1641. Syn iego Jerzy, rożnemi tak peregrynacyami, iako y woiennemi dziełami z znaczna ſzarzą w Niemieckim woyſku ſłużac wſławiwſzy ſię, poiał Katarzynę de Sternefeld Marcina corkę, zoſtawił z nia dwoch ſynow, Bogusława y Radysława; oba w Zebrzydowie pod Gardeiem urodzeni, Przodkowie Stefana, byli wielkiemi ludźmi y Senatorami w Czechach.

**GERWAŁOWSKI* w Ziemi Rożańſkiey, Jerzy Gerwałowſki podpiſał elekcyą Jana Kazimierza Krola.

GĘS patrz Paparona herb.

Geſchbaw Herb.

* GEſchawowie poczatek imienia ſwego zaczeli koło roku Pańſkiego 1500, procedencya iednak ſwoię maia od Jeżewſkich, y dlatego podziśdzień piſza ſię z Jeżowa. Jan bowiem Jeżewſki, dziedzic na Kucharach w Woiewodztwie Płockim herbu Jaſtrzembiec, miał

miał ſyna Zygmunta, ktory czas nieiaki ſłużac w woyſku, gdy ſtracił fortunę Oycowſka, w Choynicach, w Pruſiech, doſtawſzy z poſagiem żony, oſiadł; odmieniwſzy tedy Niemieckim akcentem imię Oyczyſte, Geſchawem ſię przezwał; pod tym tytułem zpłodził kilku ſynow, ktorzy torem Oycowſkim poſzli; ieden tylko z nich Kaſper, z młodych lat ſwoich, udał ſię na ſłużbę woienna, w cudzoziemſkiey ſzarzy, w rożnych państwach, żołd wiodac; oſobliwie w woyſku Francuzſkim, gdzie doſłużywſzy ſię przy wyſokiey ſzarzy, y fortuny, powrocił do Oyczyzny; Pułkownikiem Gwardyi Krolewſkiey uczyniony, do ktorego, gdy ſię ani ſtryi iego, Jan Jeżewſki, Pleban na ten czas w Jeżewie, ani ſtryieczni bracia znać niechcieli, dla utraty ſzlachectwa przez Oyca iego; Kaſper, przez inſtancya rożnych Panow u Zygmunta Auguſta Krola, otrzymał nobilitacya; z ktorey to tu tylko położę, co do opiſania herbu tego ſłuzy. *Sigismundus Auguſtus Dei Gratia Rex Poloniæ &c &c. Nos igitur Gaſparum Geſchaw nobilitandum duximus, nobilitamusq; inſignia illi damus, in quatuor areas diſtincta, quarum prior Superior, dextrorſum cerulea eſt, habet ardeam albam, alligatam pede ſiniſtro ad quadratum ſaxum marmoreum catenâ ferreâ, alis & pede dextro ſeſe elevantem, totam verſam ad aream ſiniſtram. Area ſiniſtra altera Superior, eſt fulva, habet brachium armatum, prominens è nube manu elevata, gladium fulgentem, tenente, verſa contra ardeam, liberatura quaſi, ſectione catenæ eandem. Inferiores areæ tranſverſim ejusdem coloris, & ſigna cum ardea, ſcilicet, ſiniſtrorſum, & manus cum brachio & gladio dextrorſum, pari qua ſupra ratione, hoc eſt ſeſe ſuſpicientes collocata. Clypeo incumbit galea equeſtris, coronâ aureâ cincta, ex qua proſilit ardea alba expanſis alis, ſecundum pectus coronulâ ornata; ejus neq; venter, neq; pedes conſpiciuntur. &c &c. Datum Vilnæ, feria 3tia ante Dominicam Lætare anno Domini* 1555. *Regni verò noſtri 26. Præſentibus &c. Datum per manus Venerabilis Joannis Przerebſki Regni noſtri Vice Cancellarii.* Ten tedy Kaſper Geſchaw Krolewſkim regalizowany przywileiem, poiał w ſtan małżeński Barbarę Kleyſtownę, z ktora miał ſynow dwoch, Kaſpra y Bartłomieia, y corkę Doręgowſka. Z tych Kaſper był Opatem Oliwſkim, y Paradyiſkim, Sekretarzem Krolewſkim, ktoremu nadgrobek w Oliwie z ta inſkrypcya wyſtawiony. *Gaſpar Geſchaw Abbas Olivæ, & Mariæ Paradyſi, Adminiſtrator Epiſcopatûs Pomeſaniæ, Viſitator Ordinis Ciſtercienſis, in Regno Poloniæ, & in Pruſſia, nec non Secretarius Regiæ Majeſtatis, Reparator huius Monaſterii Olivenſis, in tumultu Gedan: anno* 1577 *diruti, obiit anno* 1584, 7 *April: ætatis ſuæ 63.* Młodſzym będac, á w Niemieckich ſzkołach błędow heretyckich napiwſzy ſię, gdy ſię do Oyczyzny wrocił, wielu bardzo tymże iadem zaraził, ile przy obrotnym dowcipie ſwoim, przecięż ſam potym, zważywſzy niezgadzaiace ſię z ſoba dyſſydentow artykuły, wyrzekł ſię herezyi, y światobliwie ſwoy klaſztor, Opatem zoſtawſzy, rzadził. Chciałci w prawdzie tych, ktorych ſwoia perſwazya od prawowierney wiary oderwał, znowu do niey nakłonić, ſtawiał ſiebie na przykład, fundamentalnemi racyami wmawiał, atoli niemogł nic zyſkać. Co ile razy ſobie wſpomniał gorżko płakał, widzac, że ſnadniey kogo zepſować, niż naprawić. *Hiſtor Reſident: Conec:* do fundacyi naſzego Collegium Gdańſkiego znacznie ſię przyczynił. Bartłomiey brat iego, Sekretarz Krolewſki, miał za ſoba Konſtancya Eleonorę Butlerownę, corkę Fryderyka Butlera, Pułkownika Woyſk Szwedzkich, z ktora zoſtawił ſyna Alexandra, ten był Kapitanem w Woyſku Brandeburſkim, poiał Małgorżatę de Schewe Szternberkownę, z ktora dwie corki były, Maryanna z Jakubem Czapſkim Chorażym Nowogrodzkim, Magdalena z Felicyanem Babſkim, dożywotnie złaczone, y ſyn Tobiaſz Antoni; Z pierwſzey żony Anny Elżbiety Lettawowny Sędzianki Pomorſkiey. zpłodził cor-

kę Dorotę Czaplińſka Podſtolina Bracławſka, y ſynow dwoch, Mikołaia y Tomaſza; Z drugiey Zuzanny Niedziałkowſkii, ſyna Ignacego, ale ten młodo umarł, iako y Mikolay. Tomaſz Antoni Podkomorzy Inflantſki, Generał Major Kawaleryi Woyſk Krolewſkich y Rzeczypoſpolitey, dziedzic na Poſadowie w Bełzkim Woiewodztwie, ktoremu Ewa Oſſolińſka Łowczanka Podlaſka, powiła corek trzy, Katarzyna wydana za Wilhelma Miera Generała Majora, Barbara za Zelſkiego Majora, y Tereſſa.

*GETKIN *herbu Gryff* na Ruſi. Z tych, temi czaſy, Getkin Pułkownik w woyſku Koronnym cudzoziemſkim, miał za ſoba Boleſtraſzycką.

*GEZEK *herbu Doliwa.* Z tym ich herbem widziałem w Krakowie na Skałce. Jacek Zakonu Kaznodzieyſkiego kapłan 1658. Jędrzey miał za ſobą Zuzannę Lipſka 1603 *nadgrobek w Krakowie.*

GIBOWSKI *herbu Jaſtrzebiec* w Krakowſkim Woiewodztwie.

GIDZIELSKI *herbu Poray.* Anna Gidzielſka była za Janem Bielſkim herbu Srzeniawa. Adam z Gidel Gidzielſki w Sieradzkim Woiewodztwie herbu Poray, w ktorego dziedzictwie Gidlach, Statua Nayś: Matki, ktora tamże y podziśdzień cudami ſłynie, znaleziona; żona iego Trzcińſka herbu Rawicz Woiewodzanka Rawſka, ſyn z niey Marcin: zbudował był Adam kapliczkę niewielka dla tey Statui, gdy iednak naciſku zewſzad gromadno idacych, ta obiąć nie mogła, daleko obſzernieyſzy kościoł wybudował Marcin, *o czym świadczy Tomas Pilznenſis in hiſtor: D. Gidlenſis wydrukowaney 1645.* tam wſpomina Piotra Gidzielſkiego iuż ośmdzieſiatoletniego ſtarca, ieſzcze żyiacego 1616.

GIDZINSKI *herbu Prawdzic,* czyli raczey Giedzińſki na Ruſi, y Mazoſzu, iedneyże dzielnicy z Dębſkiemi, ale od dobr Giednia, imienia tego nabyli. Z tych Paweł Rotmiſtrz na Wołoſkich przeciwko Michałowi expedycyach. Jakub rycerſki człowiek w Moſkwie, ktorego ſyn Stefan. Bernardyn, y Paweł z Potockim Mikołaiem Hetmanem ſłużyli. *Błażowſki tłumacz na Polſkie Kromera fol: 43* ſławi Mikolaia Giedzińſkiego, ktory od młodości ſwoiey, iuż w cudzoziemſkich obozach, iuż Polſkich, całe życie ztrawił. Jan w Ziemi Rożańſkiey 1632. Konſtantyn z ſeymu 1633, Kommiſſarz do uſpokoienia granic od Węgier, *Conſtit: fol: 31*; ten pod Cecora, á potym y Chocimſka mężnie ſtawał; atoli w iedney z tych, w ſzyię ſzabla Turecka cięty, w niewolą ſię był doſtał *Actus Leonis heroicus.* Brat iego Alexander woienny człowiek, z Anny Dzieduſzyckiey zpłodził ſyna Jerzego, na dworze ten naprzod Ferdynanda Xiażęcia Biſkupa Płockiego y Wrocławſkiego, látá ſwoie młodſze polerował; potym zoſtał Kanonikiem Regularnym Lateranenſkim, daley był Biſkupem Nikopolſkim, y Suffraganem Lwowſkim 1676, maż y pobożnościa, y ſzczodrobliwością znakomity. Jedna Gidzińſka Katarzyna była za Jędrzeiem Maxymilianem Fredrem Woiewoda Podolſkim, druga za Antonim Kalinowſkim Cześnikiem Halickim. Trzecia Scholaſtyka Zakonnica u Wſzyſtkich SS we Lwowie. Jan Łowczy Nadworny 1703, *Conſtit: fol: 15. Cuda Jarosławſkie fol: 43* wſpominaia Giedzińſkiego Stolnika Przemyſkiego 1657. N. Cześnik Lwowſki, miał za ſoba Zofią Grabionczankę, z ktorey był ſyn Dominik, ten zpłodził Jana Michała y Antoniego. N. z Kurdwanowſkii zpłodził Jozefa y Antoniego, y corkę Zawadzka.

*GIEBUŁTOWSKI *herbu Berſten* w Krakowſkim Woiewodztwie. Piſza ſię zaś z Giebułtowa, mila od Krakowa. Staniſław z Giebułtowa Giebułtowſki, podpiſał *inter præſentes* liſt Krolewſki dany Miaſtu Krakowſkiemu, *1527.* Kaſper miał dziedziczne ſwoie dobra, y w Krakowſkim y w Xięſtwie Siewierſkim, nie zoſtawił iednak potomka plci męſkiey, tylko corki dwie, z tych iedna

Elżbie-

Elżbieta poſzła za Wawrzyńca Pawęckiego w Owczarach, Komornika Granicznego, y Piſarza Powiatu Krakowſkiego, druga za Pudłowſkiego. Sa także w Podgorzu Giebułtowſcy, ale czy tego herbu czy inſzego, niewiem, mowi *Baranow:*

GIEBUŁTOWSKI *herbu Lis* w Krakowſkim Woiewodztwie, w Pilznieńſkim powiecie. Dom ſtarożytny, y bez watpienia, że proſta linia ida od Woiewody Krakowſkiego Mikołaia; ile że ſię piſza z Koziegłow, ktore dobra Krol dał byl temu Mikołaiowi, o czym pod herbem Lis, obſzerniey mowić będę, iako y dawnieyſzych Przodkach tego Domu. Prandotę z koziegłow wſpomina przywiley Giebłutowſkich Familii, ktory wieś Dupice oſadzał, wymierzywſzy na nię dzieſięć łanow w roku 1366, tego ſyn Kryſtyn, Kaſztelan Sadecki, z tym tytułem podpiſał przywiley Jedlińſki, Władyſława Jagełła 1433, *u Łaſk: w Stat: fol: 52 & 1413 Ibidem fol: 127:* o nim także *Kromer lib: 21* mowi: *Criſtinus Koziegłovius, ultus eſt Sileſios, Gliveciam arcem cœpit, ac in ea Kotficium cum Sociis ſuis.* Na prożbę iego, tenże Władyſław, dobra iego dziedziczne Torun, Chołtowice, Mirow, Kotowice, Poſtawkowice, Jaworznik, Dupice, Zyrkowice, Samoſchice, Giebułtow, Kowalow, y drugi Kowalow w Krakowſkim Woiewodztwie leżace, prawem Maydeburſkim nadał w roku 1424; miał za ſoba Zborowſką, ktora mu powiła corkę Dorotę, ktorey, taki poſag liczył 1440 brat iey Jan, to ieſt dzieſięc grzywien groſzy Pruſkich, dwanaście łokci ſukna, y Kożuch zaięczy: ſynow także dwoch, Jana y Kryſtyna, ktorych lubo *Paprocki o herbach,* bracia Kryſtyna Kaſztelana Sadeckiego nazwał, atoli ſię w kſiażce, *ktorey tytuł: Nauka,* poprawił, y ſynami ich tego Kaſztelana piſze; muſiał iednak kilka żon mieć ten Kaſztelan; y ſyn z oſtatniey był drugi Jan: *bo Paprocki z przywileiow* Domu Giebułtowſkich, to wypiſał: *Joannes & Criſtinus de Koziegłowy fratres germani, recognoverunt Joanni fratri Juniori ultimi matrimonii, dediſſe has hæreditates ratione juſtæ diviſionis, ſcilicet caſtrum Bakowiec,* z innemi wſiami do niego należacemi, także Tocholow, Małoſtow, Giebułtow, Kowalow mnieyſzy y więkſzy, w roku *1440.* Jakub z Koziegłow Giebułtowſki, Staroſta Przemyſtki, ktoremu ſię doſtały te dobra, Zamek y miaſteczko Koziegłowy, y wſi do niego należące, iako Koziegłowki, Myſłow, Winowno, Cynkow, Gniazdow, Markowice, Boiſławice, Siedlecz, Gems, Kamienice, Kuźnicę y przedmieyſka Kuźnicę, w roku *1466.* Te potym Koziegłowy kupił, ze wſzyſtkiemi przyległemi wſiami do niego, za dzieſięć tyſięcy złotych Polſkich, y do klucza Dobrowodſkiego przydał dla Biſkupſtwa Krakowſkiego, nie Fryderyk Kardynał y Krolewic, á oraz Biſkup Krakowſki, iako piſze *o herb: Paproc:* bo ſię y ſam poprawił *w Xiażce Nauka:* ale y *Starowolſki in Vitis Epiſc: Cracov:* świadczy, że Jan Konarſki Biſkup Krakowſki, od Kryſtyna Koziegłowſkiego, ſnać Starościca Przemyſkiego, co muſiało bydź iuż po roku 1503. Zbigniew ſyn Jana, o ktorym wyżey mowiłem, miał za ſoba Przerębſka, corkę Jana Kaſztelana Sieradzkiego, z ktora zpłodził czterech ſynow, Jana Pułtuſkiego y Pileckiego Proboſzcza, tego cztery palce pierwſze, ktoremi Ciało Chryſtuſowe piaſtował przy mſzy, lubo inſze ciało zkażone w proch ſię rozſypało, przecięż te nienaruſzone zoſtały, iako o tym świadczy 1661 *Valeryan Gutowſki Zakonu S. Franciſzka w Kazaniu Hartowna Strzała.* Jozefa, Wincentego, ale ci bezżennie pomarli, y Staniſława dziedzica na Lgocie; z młodych lat ſwoich przeciwko Solimanowi woiował w Węgrzech, umieiętności wielkiey, ſama ſzczerościa mowił; z Anny Korycińſkii zoſtało ſię po nim czterech ſynow, z tych Jan pierwſzy, Sekretarz Krolewſki, na Podolu przeciwko Tatarom, przez pięć lat mężnie ſtawał: po-

tym

tym za Stefana Krola, na Moſkwę iazdzie rotmiſtrzował, y pod Byczyna z Zamoyſkim; umarł 1602, *Starowol: in Monu: fol: 793.* Zygmunt drugi, Jędrzey trzeci, wſzyſcy ci trzey, zdami ſię bezpotomnie zeſzli. Woyciech czwarty, Henrykowi Walezyuſzowi miły, ktorego imieniem, poſelſtwo u Anglikow z pochwała y ſzczęśliwie zakończył; Zygmuntowi III doświadczoney w rzeczach dzielności, kiedy z nim do Szwecyi iezdził, ba y w legacyi do Rudolfa Ceſarza, Sekretarzem tedy Krolewſkim uczyniony, pewnieby był y wyżſze honory w Oyczyźnie poſiadł, gdyby ſię był ſam dobrowolnie od nich nie uchylał, zſzedł z tego świata 1623 iako z iego nadgrobku w Krakowie u S. Troycy wypiſał *Starowol: in Monum. Okolſki przydaie,* że ſię piſał z Bakowca. Annę Giebułtowſka Pannę, między dobrodzieiow ſwoich wpiſało Collegium Jarosławſkie u S. Jana 1583: boday to niebyła ſioſtra tych czterech braci, iakoż o piaciu corkach Staniſława z Korycińſkii, namienił *Paprocki.* Złaczył ſię był dożywotnie ten Woyciech z Kochcicka z Kochcic, ktora mu tylko ſyna iednego zrodziła, Jana dziedzica na Łgocie, Przyłubſku, Skarzycach, Krzyſztoporzycach, Rotmiſtrza Wołoſkiey choragwi 1658, *Komput Woyſka,* ten z Grzebołzowſkiey Agnieſzki zoſtawił kilku ſynow: z ktorych ieden Prałatem był wielkiey nadżiei, drugi Kazimierz, ale oba młodo pomarli, trzeci Woyciech, czwarty Jan, y corkę Drzewicką. Od tych kwitnał w Krakowſkim Franciſzek z Koziegłow Giebułtowſki 1705.

GIECZEWICZ Franciſzek Gieczewicz Kanonik Wileńſki. Władyſław 1700 w Woiewodztwie Wileńſkim. Maciey y Jan na Zmudzi 1621.

GIEDCZYCKI herbu Gryff. Gedko ſto lat dopędziwſzy, umarł w roku 1256; iako piſze *Baſko Hiſtoryk,* ten patrzał na cuda, ktore ſię działy przy grobie S. Staniſława Biſkupa Krakowſkiego y Męczennika, y drugim o nich powiadał. *Paprocki:* á podobno tenże ſam był Kaſztelanem Sadeckim 1255, iako ſię podpiſał na liście Boleſława Wſtydliwego *u Nakiel: fol: 174.* od niego potym potomſtwo Giedczycami zwano, iako Klemens y Michał Giedczycowie w roku 1354, Kommiſſya Krolewſka podpiſali, *o czym Hiſtorya Tyniecka lib: 2 fol: 172.* Rafał z dwiema ſynami ſwemi, Marcinem y Janem, od rozboynikow naprawionych od Władyſława Opolſkiego Xiażecia 1396, we dworze ſwoim Giedczycach, nad prawo poimany, y do Opola zaprowadzony, w podeſzłych leciech nie łutościwie traktowany, w więzieniu, z niewygod umarł, pochowany w Czarnowaſie; luboć tego Władyſław potym żałował, od Jagełła za to woyna wexowany. *Długoſ.* Paprocki piſze, że od ſzlachcica wygnanca byli poimani.

* *GIEDYMIN herbu Pogonia Litewſka.* Sebaſtyan, Malcher, y Jerzy Giedyminowie bracia rodzeni, y ſioſtra ich Jadwiga Urbanowiczowa. Sebaſtyan zſzedł bezpotomnie, od Malchra ſyn ſię zoſtał Jozef, ale na woynie zginał. Jerzy z Barbary Stankiewiczowney czterech ſynow zpłodził. 1 Abraham, temu Tereſſa Gedroycowna, czterech także ſynow powiła, Daniela Xiędza, Kryſztofa, Hrehorego, ktory z Narburtowna żył *ſterilis,* y Kazimierza, tego z Karwowſkii, corki dwie, Barbara y Anna; tyleż ſynow, to ieſt Jakub y Jerzy, ten z Barbary Malickii, zoſtawił ſyna Alexandra. 2 Jan, ktorego z Heleny Płuſzczewſkii dwoch ſynow bezpotomnych, Konſtantyn y Jerzy. 3 Staniſław poiał w małżeńſtwo Barbarę Mizgierownę, z tey były corki trzy, Kryſtyna, Zuzanna, y Ewa: tyleż ſynow, Michał, Piotr y Adam. Od Michała z Zurowſkii zoſtało ſię dwoch ſynow, Michał zginał na woynie, Jerzy z Maſalſkiey zrodził Antoniego y Michała. Od Piotra z Zofii Ruſieckii, krom corek trzech Maryanny, Klary, y Eufrozyny, było ſynow trzech, Franciſzek

bezpotomny, Władyſław zabity w Wilnie podczas rewolucyi, Antoni z Doroty Szukowiczowney miał ſyna Tomaſza. Od Adama z Barbary Borkowſkii, był ſyn Jan, ale *ſterilis.* 4 Jozef, ktorego z Maryanny Zarankowny corki dwie, Anna, y Zofia Zakonnica w Wilnie, ſyn Jerzy, z Zofii Skopowſkii, zoſtawił corek trzy, Maryannę, Annę y Tereſſę Hołyńſka, ſynow czterech, z tych Antoniemu, Magdalena Makowiecka, tylko corkę powiła Rozalia. Jozefowi, Maryanna Mężyńſka dwoch ſynow, Staniſława y Jerzego, ktory ma za ſoba Łucyą Mieſzkowſka. Michałowi, Polanowſka corkę Marcyannę Trembińſką, y ſynow dwoch Macieia y Marcina. Fabianowi, Anna Witkowſka dwie corki, Tereſſę Makowiecką Cześnikową Podolſką, Marcyannę Mierzeiewſka Starościna Uſzycka, ſynow tyleż, Jozefa w Zakonie Soc: JESU, umarł w Poznaniu, y Antoniego Kanonika Lwowſkiego, Deputata na Trybunał Koronny 1732.

* *GIEŁGUD herbu Działoſza* w Xięſtwie Litewſkim, albo iako opiſuie *Mſ. X. Koiał:* Używa w herbie ſkrzydła, y gwiazdy na puklerzu, ta powinna bydź na prawey ſtronie, ſkrzydło na lewey ſtronie, na hełmie trzy ſtruſie piora. Balcer Giełgud w Xięſtwie Zmudzkim, koło roku 1621. Kazimierz *wydał in fol: 1638 Coronæ, quas decurſu vitæ ſtadio, meruit Joannes Ulricus Szweryn,* uczac ſię wtenczas w Kroſach. Jędrzey Kazimierz, naprzod Sekretarz Krolewſki, potym Piſarz Litewſki, poſeł na ſeym 1674, á w roku 1685 Marſzałkował w Izbie Poſelſkiey, ſyn iego Jędrzey, miał zaś za ſoba ten Piſarz Walſzteinownę z Czeſkiey familii.

Gieralt Herb.

MA bydź Krzyż biały rozdarty, w polu czerwonym, á na każdym rogu krzyża, iabłko, czyli pomarańcza, w hełmie cietrzew z podnieſionymi ſkrzydłami, *Petraſancta* takie krzyże rozdarte zowie kotwiczaſte, albo *anhoratas, cap: 43.* Piſali o nim *Paproc: w Gniazdzie fol. 49 y fol. 188 O herb: fol. 263 Okol: tom: 2 ſub Oſmorog fol: 351. Biel: fol: 215 Mſ. P. Koiał.* Nabyty ten herb z tey okazyi, Gieralt nieiaki,

lubo wiarę Chrześciańską widział, że za Mieczysława Monarchy prawie cała Polska przyjęła; przecięż on długo się opierał tak instynktom Boskim, iako y drugim, swoim go przykładem do tego wabiacym, gdy się iednak do Rzymu potym wybrał, tam się przez chrzest Bogu odrodził, y ten herb za zaszczyt Domu swego, z łaski Papiezkiey, odebrał, tak iednak, iako przydaie Okolski, że dawny swoy z Przodkow herb, to iest Cietrzewia, na hełm wyniosł. Powrociwszy potym do Polski, prawie wszystkę fortunę swoię na kościoły, y rożne fundacye, w świętym ferworze rozszafował. Od imienia tedy iego, y herb Gieraltem nazwany, á zaś od ośmiu niby rogow w krzyżu, Ośmorog. Woisława wspomina Długosz, że nad Wisłą zbudował był kościoł farny, ktory dość dobrze uposażył: Prebendę także u S. Jana: y lubo potym te dobra poszły wzamiane: (*bo Bielski fol. 239 pisze*, że Krol dobra niektore, z tym Woisławem, za Niepołomnice zamienił, w ktorych on twierdze był sobie nad Wisłą powystawiał, y kościoł S. Jana we wsi założył *Długosz* przydaie, że Krol Kazimierz Wielki, w Niepołomnicach zamek potym wymurował) przecięż przy Gieraltach *Jus Patronatûs* zawsze zostawało. Tenże *Długosz*, drugiego z teyże familii stawi Woysława, ktory wiele łask, na kościoł S: Floryana przy Krakowie, wysypał: na pamiątkę czego, stał długo w tym kościele, obraz iego, ale gdy przez ogień, ten Dom Boży strasznie był nadwerężony, gdy go za Władysława Łokietka restaurowano, y ten obraz zdiąć musiano. Gerarda Proboszcza Czerwińskiego, ktory potym był Biskupem Ruskim *wspomina Kromer lib: 9, to Paprocki*, ale nie pisze, że był tego herbu. Gerwarda także, Biskupa Kuiawskiego, do tegoż herbu referuie *y Biel: fol: 215*; z tym wszystkim, y pod herbem Łodzia go położył. *Damalewicz* iednak *z Długosza, y z katalogu Wolborskiego* twierdzi, że był herbu Nałęcz, kędy y ia onim. Listy rozdzielne kładą trzech braci rodzonych Gieraltow, Woysława, Ludysława, y Przecława, Woysław, od imienia swego założył Woysławice, Ludysław Ludysławice, Przecław Przecławice, w Krakowskim Woiewodztwie, do ktorych było wiele wsi. Moykowice z ręku Gieraltow, wyszły w Dom Trzecieskich herbu Strzemię; chowali się w Zakliczynie, y tam ieszcze maia swoię kaplicę, *mowi Paprocki*, atoli iuż się według tego autora, herezya w tym Domu korzeniła; żyli zaś za niego ci, Adam Sędzia Grodzki Sadecki, Zygmunt ktory się pisał z Fascifzowy; y od niego poszli Fascifzewscy, y Jędrzey, trzey bracia rodzeni. Na Podole także niektorzy Gieraltowie ludzie rycerscy wynieśli się. *Nakielski w Miechovi: fol: 103 powiada*, że to iedenże Dom był Gerlochow albo Gieraltow, y przydaie tak *z Długosza lib. Benefic:* iako y *z Katalogu Patryarchy Jerozolimskiego*, że ieszcze przed rokiem 1198, Jan Gierlach herbu Gieralt, klasztorowi Miechowskiemu wieczna darowizną puścił, dobra Karczow y Ołudza w powiecie Lelowskim; z tych Ołudza ieszcze iest w possessyi tegoż konwentu. Tymże się herbem pieczętował Mikołay z Boryowa, czyli iako *Długosz* chce w roku 1408, z Gorzkowa, czyli iako *Facies rerum* Borkouius trzeci Biskup Wileński, żyć przestał 1414.

Herbowni.

Fascifzewski	*Rzeszyński*	*Surgut*	*Wrobliski*
Gineyt	*Siemichowski*	*Towiański*	*Wyżycki*
Gniewek	*Słonecki*	*Wolski*	

GIERALTOWSKI herbu Jastrzębiec: Okolski pod herbem Tępa Podkowa, położył ich, *Paproc: in Strom:* wyraźnie mowi, że są Jastrzębczykowie na Sląsku, z ktorych iedna była za Wacławem Brodeckim. Paweł Gierałtowski umarł bezpotomny: Synowiec iego Samuel, miał dwie żony, Kizinkownę, druga zaś Zuzannę Schilingzankę, z obiema zostawił potomstwo. *Baran*: Adam Sędzia Sadecki, miał za sobą Cikowska. Katarzyna Gierałtowska, była za Mikołaiem Brandysem Sędzią Zatorskim y Oświecimskim. W Xięstwie Zatorskim list o nich świadczy Zygmunta I 1508. N. poiał Zofią Komorowską Starościankę Oświecimską.

GIERAŁTOWSKI herbu Orla. O tych *Petrasancta de Tesseris cap: 27 fol. 425 wyraźnie pisze*, że z tym herbem są na Sląsku. *Paprocki y Bielski* powiadaia, że to iedenże Dom iest z Sasowskiemi. Jan Gierałtowski herbu Orla, Dworzanin Cesarza Maxymiliana, wodził po kilku tysięcy pod sprawą swoią ludzi w Węgrzech, godny mąż y sprawny; zabity w Wiedniu zdradą pewnego Grafa, z wielkim żalem Cesarza, pochowany w Wiedniu *Bielski fol. 643*.

GIERDUD herbu Jelita w Xięstwie Litewskim. *Paproc. Stryikow.*

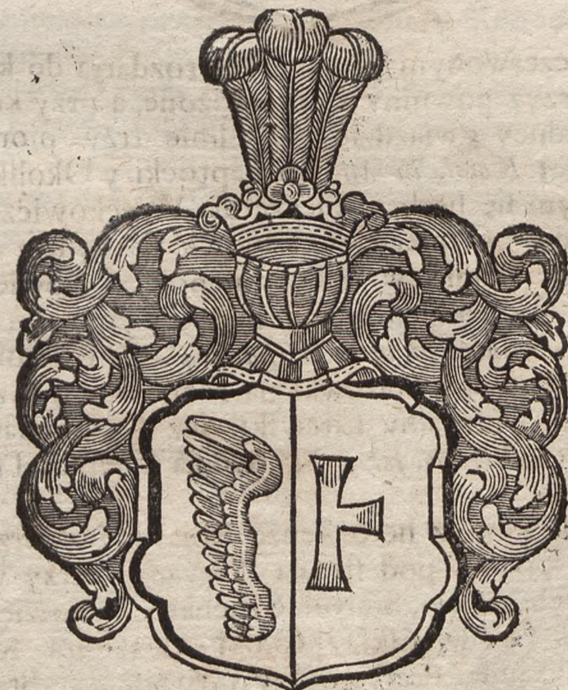
*GIERKANT w Przemyskiey Ziemi. N. Gierkantowna Pawła Krasińskiego Sędziego Ziemskiego Ciechanowskiego małżonka. *Geneal: Krasinsk: na mappie* Stanisław umarł młodo w Zakonie naszym 1674.

*GIERLACHOWSKI Erazm Gierlachowski, Sekretarz Ludwika Krola Węgierskiego, Kanonik Wileński *List Zygmunta I. in Mss. Petricov.*

*GIERŻYNSKI w Płockim Woiewodztwie. Marcyan Gierżyński podpisał elekcya Jana Kazimierza Krola.

*GIEWIL w Zmudzkim Xięstwie. Jan Giewil podpisał elekcya Jana Kazimierza Krola.

Gieyss Herb.

* Ma bydź tarcza okrągła, wzdłuż na dwoie przedzielona, po prawey stronie tarczy, skrzydło prosto do gory wyciagnione, po lewey, krzyża połowa, to iest od linii, ktora tarczą dzieli, iednego rogu krzyża nie masz,

masz, w polu czerwonym, w hełmie piora ſtruſie. *Mſ. P. Koiał: y Panegir. Coll. Croſnenſis.* O poczatkach iego, nigdziem nie czytał. Tym herbem pieczętuia ſię te Domy, ktore od Gedygolda Grzegorza, Staroſty Podolſkiego, ſwoię procedencya maia, poſłował on imieniem Jagełła Krola, na Koncylium Konſtancyeńſkie 1416; bo ſię y podziś dzień z Gedygold piſza.

Dzid *Eliaſſewicz* *Orwid*

Gieyſſtor Herb.

* MA bydź w czerwonym polu ſtrzała rozdarta do końca, ktorey częſci, na krzyż powinny bydz ułożone, á przy każdey częſci końcu, po iedney gwiazdzie, na hełmię trzy piora ſtruſie, tak ten herb opiſał *Koiat. in Mſ.* bo Paprocki y Okolſki o nich niewiedział. Tym ſię herbem pieczętuia Więckowiczowie, y Gieyſztorowie Dobkowiczowie. O pierwſzych mowić ſię będzie na ſwym mieyſcu. Z drugich, ci kwitneli: Staniſław Gieyſztor poſeł z Kowienſkiego, podpiſał elekcya Władyſława IV. Samuel Kommiſſarz z ſeymu 1631 *Conſtit. fol.* 33. Jan Stolnik Trocki *Starowol. in Monum: 1640 fol. 554.* Jan Staniſław Strukczaſzy Krolewſki, Staroſta Kowieńſki, poſłował na rożne Seymy, z kad iuż deputatem bywał na Trybunał ſiſzkalny Litewſki, iuż Kommiſſarzem do uſpokoienia Zwiazkowych, *Conſtit. 1661 fol. 2* N. Sędzia Ziemſki Trocki, umarł 1727. Eliaſz y Kazimierz 1700.

Buchowieckim, podobnyż herb, tenżę Koiałowicz przypiſuie, tylko że gwiazd nie maſz, ale ſpodem pod ſtrzała krzyżowa, trzy wręby kłada; Z tych był Epimach Buchowiecki, Staroſta Szucharſki; ſynowie iego dway: pierwſzy Adam, Podſędek Grodzieńſki, zpłodził Alexandra, Kazimierza, Jana, y Stefana. Drugi Alexander Podkomorzy Grodzieńſki, Staroſta Filipowſki, zpłodził Kryſztofa, Staroſtę Filipowſkiego y Mereckiego. Marcin ſtryieczny brat Adama, Piſarż Ziemſki Brześciańſki, Maxymilian 1648. poty: *Koiat: in Mſ.* patrz w tomie pierwſzym, com o nich *piſał fol. 215.*

Komoniakowie, w Litwie, takiegoż herbu zażywaia, tylko że ani wrębow, ani gwiazd, nie kłada, ale przez ſtrzałę krzyżowa, linia poprzek idzie.

GIE-

**GIEŻEWSKI.* Jan Gieżewſki, o ktorym *Konſtytucya 1641 fol: 36.*

GIGANSKI herbu Junoſſa. Więcey o nich naſi piſarze nie maia.

GIGANSKI herbu Nalecz w Lubelſkim Woiewodztwie.

**GIKONT* w Pińſkim powiecie, Alexander, Mikołay, Zygmunt 1632, Grzegorz 1648 podpiſali elekcye. Jan Girkont w Zmudzi.

**GILBASZEWSKI herbu Nałecz zawiazany.* Sebaſtyan Gilbaſzewſki Inſtygator Koronny, Woyſki Zydaczowſki, *o nim Konſtytucya 1676 fol: 60;* z ſeymu 1683 Kommiſſarz do uſpokoienia granic Wielkopolſkich od Slaſka, *Conſtit: fol: 12,* ſyn iego Jozef. Magdalena Gilbaſzewſka, Woyciecha Budnego małżonka.

**GILEWSKI herbu Kotwicz 1mo.* Jam widział w Krakowie u OO Franciſzkanow, z tym herbem poſtawiony nadgrobek, 1600, Woyciechowi Gilewſkiemu, od ſyna Marcina.

**GIMBUT* w Xięſtwie Litewſkim. Jan Bogusław Cześnik Starodubowſki w tymże powiecie, y drugi N. Woyſki Starodubowſki w Woiewodztwie Mściſławſkim, podpiſali elekcya Jana III. Mikołay Jędrzey Choraży, Jerzy Stolnik, Michał Kazimierz Podczaſzy, Michał Piſarz Grodzki Starodubowſki, Salomon Konſtantyn, Zygmunt, Karol, Eliaſz, Jerzy, 1700 kwitneli.

**GINEIT herbu Gierald,* patrz Towiańſki.

GINET herbu Zareba. Na Seymie Hrodelſkim *1413* przyiał herb Zarębow, na ſiebie, y na dom ſwoy, Ginet Koncewicz *u Łaſk: w Statu: fol:* 127, á w roku 1401, na Wileńſkim ziezdzie pokoy wieczny z Polakami zawarty, między inſzemi Panami Litewſkiemi, podpiſali, Gineyd z ſynem ſwoim Milus, *iako maſſ w Statucie Łaſkiego fol: 128:* ale ſię potym Kuńczewiczowie Łabęciem pieczętowali, o czym niżey.

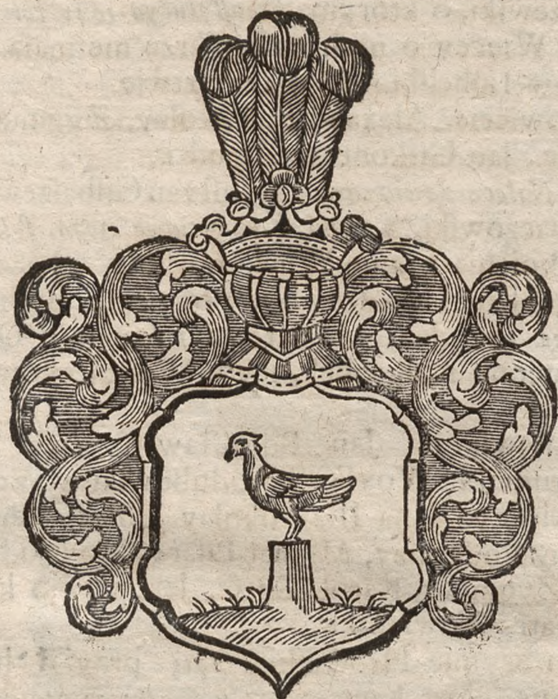
**GINTOWT herbu Leliwa* w Xięſtwie Litewſkim y Zmudzkim. Gintold na ziezdzie Wileńſkim, podpiſał wieczny pokoy Litwy z Korona 1401, *u Łaſk: w Stat: fol. 128.* Gintowt Staroſta Trytesińſki, miał za ſoba Wiktorya Silnicka Staroſciankę Buczniowſka *Geneal. Bełzec:* Hilary Kanonik Wileńſki. N, Horodniczy Starodubowſki w Orſzańſkim 1674.

**GINTOWSKI Andrzeykiewicz herbu Pobog* w Powiecie Oſmiańſkim. Jan Andrzeykiewicz Gintowſki, zacny kapłan w Zakonie naſzym, rzadził Collegium Płockim, Nieſwiezkim, y Domem Warſzawſkim, był przez lat wiele Kaznodzieia *Koiat. in Mſ.* wydał do druku. *Ziarno gorczyczne rozmyślaniami o gorzkiey Męce Jezuſowey roztarte, w Zamościu 1701 in 4to, iuż to trzeciraz wydane.* Samuel w Xięſtwie Zmudzkim.

Ginwił Herb.

GInwił Piotrowſki, herbu Korwin, powinniby zażywać, co y z tego poznać, że Piotrowſcy w Polſzcze, tym ſię herbem pieczętuia, przecięż *Koiat. in Mſ.* tak go opiſuie. Ma bydź w polu czerwonym pień złoty ſtoiacy y ocięty, na nim ſzary Jaſtrząb, w hełmie trzy piora ſtruſie. W Xięſtwie Litewſkim ſa Ginwiłowie Piotrowſcy. Z tych Staniſław Ginwił Piotrowſki Marſzałek Grodzieńſki, Staroſta Stokliſki. Stefan w Możyrſkim powiecie. Mikołay Gywun Wileńſki, Kuchmiſtrz Litewſki, umarł 1657, corka iego poſzła za Wierzbowſkiego Woiewodę Sieradzkiego herbu Jaſtrzębiec, á po nim za Skarſzewſkiego Kaſztelana Woynickiego. Jan y Alexander w Wileńſkim 1632.

GIRDYŁO. Girdyło znaczny między Litewſkiemi Panami, do Krzyżakow przeſzedſzy, tam wiarę Chrześciańſka przyiał, chciałci wprawdzie z Krzyżakami

mi niektore zamki pod Litwa ubiec, atoli Grodzieńſzczanie przeſtrzeżeni, w pień ich wycieli *Dusbruch u Stryik. fol.* 303

* *GIRSKI herbu Łabęć:* tak go iednak opiſuie *Mſ. X. Koiał.* w błękitnym polu Łabęć, na Abdanku iedna noga ſtoi, w hełmie także Łabęć; używa go Dom Girſkich w Xięſtwie Litewſkim, ktorzy ida od Romunda Wielkiego Xiażęcia Litewſkiego, przez wnuka iego Dowmunta Xiażęcia Uciańſkiego, ſyn iego Jałgołd Dowmuntowicz, dziedzic na Girach y Woyſtoniu, w powiecie Ośmiańſkim: tego zaś ſyn Andruſzko Jałgołdowicz, był Dworzaninem krolewſkim, Starołta Matkowſkim, pułki wodził koło roku 1460 przeciw Moſkwie y Węgrom; ożeniwſzy ſię z Jadwiga herbu Abdank, począł pierwſzy przykładać herb Abdank, pod lewa nogę Łabęcia: poległ potym w potrzebie 1480, ſynowie iego Abraham y Andryaſz. Abraham Andruſzkowicz Jałgołdowicz, miał za ſoba Zofia Xiężnę Korybutownę, ktora gdy umarła, niektore dobra ſwoie oddał w roku 1509, na fundacya kościoła katolickiego farnego Woyſtańſkiego, poiał potym za żonę Annę Rawłownę dziedziczkę na Młodecznie y Horazdowie, z ktorey ſyna miał Auguſtyna, u Zygmunta I, Dworzanina, w wielkich reſpektach, Pułkownika za hetmańſtwa Jerzego Radziwiła, Kaſztelana Wilenſkiego, poległ w potrzebie z Moſkwa pod Orſza, zoſtawił ſynow dwoch, Floryana Franciſzkana, y Jakuba dziedzica na Girach, ten ſłużywſzy długo w Węgrzech, ożenił ſię z Teodora Koryczowna, z ktorey zoſtawił ſynow, Staniſława, y Auguſtyna, ktorzy ſię poczęli zwać Girſkiemi. Andryaſz brat Abrahama dziedzic na Woyſtoniu albo Uſzakówie, miał za ſoba Apollonia Cybulſka, był Chorażym Krewſkiego Uiazdu, maż na woynach ſzczęśliwy. Staniſław Andruſzkowic Girſki ſyn Jakuba, tylko dwie corki zpłodził, ſam pod Cecora zginał. Auguſtyn brat iego, za Zygmunta III w Moſkiewſkiey expedycyi pułkownikował, pod Chocimem choragiew hetmańſka noſił, u Karola Chodkiewicza: do Inflant miał własną choragiew Kozacka, Grabińſka żona iego, corkę mu iednę, y czterech ſynow powiła. Pierwſzy Pius, po długiey woienney ſłużbie oſiadł na Girach. Drugi Tomaſz Kazimierz Kanonik Wileńſki, potym Kantor w teyże kate-

katedrze, y Pleban Swirſki, kapłan uczony umarł 1672. Trzeci Konſtantyn, na podiezdzie pod Zbarażem poległ, od Tatarow zabity, noſił choragiew u Bałabana. Czwarty Dyonizy Choraży pod znakiem Soſnowſkiego Kaſztelana Połockiego, młodo umarł. Do tych zdamiſię należy Michał Dominik Andruſzkiewicz, podpiſał *pacta conventa* Auguſta II. Od nich poſzli Jagełłowiczowie.

Giſſa Herb.

* MAia bydź na tarczy trży rzeki, wſzerz tarczy proſto idace, wſzyſtkie ſobie rowne, y iednakowo od ſiebie odległe, z ktorych iedna ieſt modra, druga biała, trzecia modra, z tych na naywyżſzey, Lew czerwony niby wyſkakuiacy, w lewa tarczy, głowa y całym ſoba obrocony, w polu białym, ogon u niego zadarty, pyſk rozdarty, ięzyk wywieſzony, łapy przednie iak do ſkoku wſpięte, nad hełmem takiż Lew, ale niby ſtoiacy, takem go widział na obrazie odmalowany. *Treterus in Varmienſ. Epiſc.* takiż położył, tylko że Lew w prawa tarczy, nie w lewa patrzy. *Mſ. Załuſcianum de Famil. Pruſſiæ powiada,* że to nie rzeki, ale belki, y wſzyſtkie trzy powinny bydź modre: á gdzie indziey na miedzianey tabliczce, widziałem, że rzeka iakby płynaca tak wyryſowana.. wyżſza zaś y niżſza nakſztałt balek. Zaden o iego poczatkach nie piſał. Tym ſię herbem pieczętuia Giſſowie w Pruſiech y Tumbergerowie, lubo ſię nieco od ſiebie rożnia.

Do tego domu pociagaia niektorzy, Błogoſławionego Mikołaia Proboſzcza w konwencie S. Juſtyny Padewſkiego, Zakonu S. Benedykta, iakoż wſzyſcy autorowie, ktorzy o nim piſali, przyznaia; że był z Prus rodem, *Sczygielſki in Aquila Polon. Benedictina* powiada, że był urodzony w Domu ſzlacheckim w Pruſiech. Tego w młodym wieku, poſzanowanie mieyſc świętych, z Prus do Włoch wyprowadziło, á podobno też y ciekawość widzenia kraiów cudzych, y lubo w Domu maiętnym był wychowany, przecięż pieſzo tę drogę przedſię wziął do Rzymu: tam uczciwſzy należyta wenera-

cya

cya progi SS. Apoſtołow, y Męczennikow relikwie, do Miaſta Pizańſkiego ſię udał, żeby był Marcina V Papieża nogi ucałował. Rozgłoſiło ſię było na ten czas w Pizach, iak Zakon S. Benedykta za pilnym dozorem y pobożna czułościa Ludwika Barba, w karności ſię zakonney światobliwie krzewił; więc ſie do Padwi pokwapił, Ludwikowi, ktory tam klaſztor S. Juſtyny rzadził, do nog upadł; proſzac, żeby go między ſwoia bracią zakonna poczytał. Marcin V Papież, tę kongregacya Padewſką, nowemi prawami okreſlił: á Eugeniuſz po nim, ieſzcze mocniey w roku 1432 ugruntował, iako piſze *Spondanus in Annal: num. 21.* Dawſzy nienadwerężoney cnoty ſwoiey iawne dowody Mikołay, w ſukienkę zakonna odziany, pod inſtytucya Teophila Michała, młody Nowicyuſz tak ſię w rozlicznych cnotach wyćwiczył, á oſobliwie w poſłuſzeńſtwie y pogardzie ſiebie ſamego, że wielu inſzych zdał ſię przechodzić: zaraz w Nowicyacie BOG pokazał, iak mu miła była duſza iego, kiedy go niebieſkiemi faworami, y obiawieniami pieścił, bywało że y z Swiętemi Boſkiemi rozmawiał. Solenna Profeſſya uczyniwſzy, urzad go potkał podzakryſtyana, gdy tedy pewnego czaſu z funkcyi tey ſwoiey, wielki ołtarz ſtroi, pokazał mu ſię Pan JEZUS, y mowi do niego, *Mikołaiu podź za mna*, poſzedł na taki rozkaz za ołtarz wielki, gdzie w zachwyceniu od ſiebie odſzedſzy, widział, ktorych mu Bog uchyliwſzy prezentował, ſkrytości niebieſkie, y pociechy gorne. Poſtrzegli to drudzy gdy wchodził za ołtarz, że go iednak z tamtad wychodzacego nie widzieli, dali znać do Proboſzcza: Znalazł go ten z wyciagnionemi w gorę obiema rękami, z wlepionymi w niebo oczyma, iakby nic nie czuł: tracił go trochę Proboſzcz, zaczym przyſzedſzy do ſiebie, u nog iego leżał, przepraſzaiac y żebrzac, żeby to głębokim milczeniem zanurzyć. Nie raz iednak y potym po poświęceniu hoſtyi na mſzy świętey, pod Sakramentalnemi przypadkami widział Pana JEZUSA w oſobie malinkiego dziecięcia. Po kilku leciech naprzod do Wenecyi do klaſztoru S. Grzegorza, potym do Mantui, wyſłany, żeby był niewinnego życia ſwego przykładem, drugich braci świeżo do teyże kongregacyi przyiętych, zachęcił do goracości ducha, y obſerwancyi uſtaw zakonnych. Cztery látá tam przemięſzkał: zkad znowu do Genui do klaſztoru Buſchetti przenieſiony: Magiſtra Nowicyuſzow urzad na ſobie piaſtował ſiła lat, y tam od BOGA wielkiemi cudami wſławiony. To pamięci godna. W Genui młodzian pewny, za cięſzki exceſs ſadownie na śmierć ſkazany, tylko iuż oſtatniey godziny czekał: tym czaſem z deſperacyi dyabła wzywać na pomoc poczał, ſtawa ten, wyrzeka ſię przed nim więzień BOGA, byle go tylko czart z więzow y od śmierci uwolnił: dotrzymał bies kontraktu, z taraſu ſzczęśliwie wyprowadził: ale młodzian w kilka dni zważywſzy, iaką niewola nieſzczęśliwey wieczności kupił ſobie za doczeſna wolność, w iakie niebeſpieczeńſtwo duſzę wdał, żeby był uſzedł niebeſpieczeńſtwa życia; do Mikołaia ſię po radę uciekł, ten wielkość grzechu roztrzaſnawſzy, przecięż otuchę mu dobra czynił, byle ſzczera pokuta złość ſwoię BOGU nadgradzał, po wielu dyſkurſach radzi mu Mikołay, nie mogłoby ſię to lepiey z pieklem twoie przymierze rozerwać, iako gdybyś ſię w zakonie znowu Bogu na wieczna ſłużbę poświęcił: z checia przyimuie y radę y habit na ſiebie młodzian, żeby ſię był tylko zbył piekielney ſłużby. Widzac w inſzey barwie, bo w zakonney ſukience poprzyſiężonego ſobie ſługę, widomie ſię o niego bies iako o ſwego kuſił; raz gdy z bracia chleb piekł, porwawſzy go roziuſzony ſzatan, w piec bliſki rozgorzały chciał wrucić, na wrzaſk Nowicyuſza ſwego, przypadł Mikołay, y krzyż święty uczywiwſzy w prawdzieć to ſprawił, że go bies dobrze naſtraſzonego z rąk ſwoich wypuścił, ale potym większym ieſzcze impetem o niego ſię upominał, nocy żadney ſpokoyney klaſztor nie miał od importuna czarta, cellę z młodzianem wzruſzał, w głos krzycząc: bezprawie mi ſię dzieie, że mi tego przez gwałt biorą, ktory mi ſię dobrowolnie poddał. Mikołay żeby był dyabła z prawa wſzyſtkiego ktore miał do niego, wyzuł; do Genueńſkiego Pretora poſzedł, wſzyſtkę ſprawę młodziana opowiada, proſi, nakoniec, żeby y ſad na niego, y exekucya tego Dekretu, ktory przedtym ſtanał, niż z dyabłem w pakta wſzedł, naſtapiła; Młodziana tedy w kaydany okutego, do turmy z ktorey uſzedł, zaprowadził; dyabłu zaś pozwy na bramach przybito. Gdy przyſzło do ſadu, z informacyi Mikołaia: przyznaie ſię do ſwego exceſſu więzień, o ktory iuż miał dekret na ſiebie: przyznaie y do tego, że ſię y BOGA y wiary iego wyprzyſiagł, dyabłu ſię za niewolnika oddał, żeby go był na wolność z katuſzy wyprowadził. Zlem prawi zrobił, widzę iawnie, dla tego kwituię czarta, z tey, ktora mi dał wolność, wracam ſię do ſadu, y proſzę żebyście mię tak karali, iakom zaſłużył: ſędzia po wyſłuchaney dobrowolney konfeſſacie, młodziana pod miecz zkazał; atoli Senat Genueńſki, lubo ſentencya ſędziego approbował: przecięż ia na inſza odmienił, to ieſt żeby młodzian w zakonie reſztę życia ſwego dokończył. Tak gdy wolnościa ſobie od czarta dana wzgardził młodzian, dyabeł prawo do niego ztraciwſzy, iuż ſię przykrzyć o niego zaniechał. Wielu potym czartow z opętanych modlitwa ſwoia wyrzucał, tak że ich też y na ſiebie obruſzył. Raz gdy z innemi bracia był na lekcyi, ktora według uſtawy S. Benedykta, przed kompleta, zakonnicy iego powinni odprawować, czuł że go coś gwałtownie z iego ſtalu wyciagało, y wyciagnał bies, przez powietrze w gorę aż do wyſokiego okna, chcac go z tamtad zrzuciwſzy, rozbić. Mikołay westchnał do BOGA: y nie darmo: bo Aniołowie do niego przypadli przyśpiewuiac, Mikołaiu, modlemy ſię za toba; bieſa tedy odpędziwſzy, bez ſzwanku znowu na ſwoim mieyſcu złożyli. Duchem Prorockim obdarzył go też BOG, ale ſię on, tak z tym, iako y innemi darami Boſkiemi, tail. Bracia zakonni, widzac tak miła Bogu iego duſzę, y światobliwe życie, Proboſzczem go ſobie obrali, przyiał na ſię ten urzad z wrodzoney pokory y poſłuſzeńſtwa, y światobliwie całym klaſztorem rzadził. Po trzech leciech ſtarſzeńſtwa tego, do prywatnego życia teſkniac, proſił, żeby go było od ciężaru uwolniono, gdy iednak y mowić ſobie o tym bracia nie dali, Mikołay udał ſię do modlitwy, iedenaście tyſięcy pacierzy BOGU na tę intencya ofiarował, y wyſłuchało niebo, iego pragnienie ſzczere: gdy ſię albowiem Zakonnicy według zwyczaiu ſwego na obieranie nowego Proboſzcza zeſzli, lubo wſzyſcy życzyli ſobie Mikołaia, y białe kałkuły na niego dawali, przecięż kiedy ich publicznie wyſypano, wſzyſtkie ſię w czarne zamieniły; rozumieiac tedy, że oſzukanie iakie w tym punkcie było, powtore kałkuły białe na Mikołaia rzucaia, ale y te czarnymi ſię pokazały, tu iuż wſzyſcy ſie dziwować poczeli, wiedzac dobrze, co za kałkuły ſzły za Mikołaiem. Z tym wſzyſtkim dla gruntownieyſzey wiary, gdy y potrzeci raz tenże ſam cud widzieli, niechcac ſię daley ſprzeciwiać woli Bozey, wolnym go od rzadow klaſztornych uczynili. Tak tedy maiac większa ſpoſobność przy życiu prywatnym, gorecey też BOGU ſłużył, częſte z nieba miewaiac konſolacye, y widzenia; na uboſtwo y bracia ſwoia zakonna pilne oko maiac, wielka miłościa o nich ſię ſtarał. Nakoniec dzień ześcia ſwego z tego świata opowiedziawſzy, trzy dni w oſobności choruiąc, Sakramentami opatrzony,

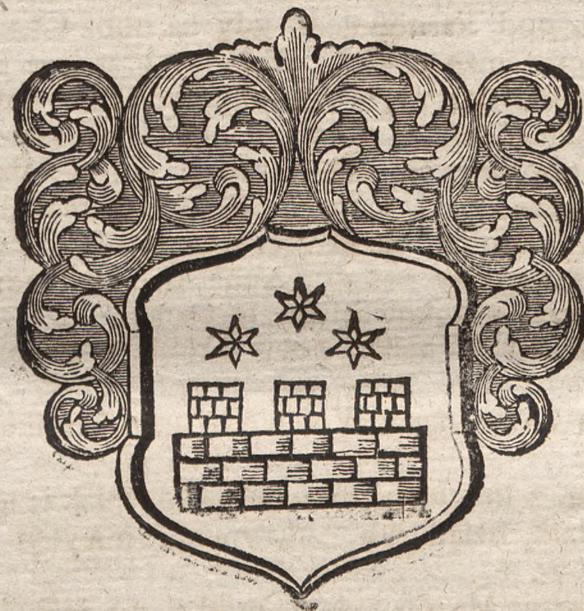
ny, oſtatnie ſłowa wymowiwſzy, *Diem hominis nunquam deſideravi*, poſzedł po zapłatę wielkich cnot ſwoich w roku *1456*. Ciało iego, choćci według iego woli, w poſpolitym z innemi bracia grobie było złożone, potym iednak, gdy go BOG wielkiemi cudami wſławiać począł, kości iego w marmurową trunnę, z Genueńſkich Patrycyuſzow ſzczodrobliwości wyſtawiona, przełożone: iakoż imienia iego, y grobu iego lękali ſię czarci w opętanych, wielu rożnemi chorobami ztrapionych, albo w ſzaleńſtwie zoſtaiacy, ſkoro ſię tylko ſukni iego dotkneli, zdrowi zoſtawali. *Piſali o nim Jacobus Cavacius hiſtor: Cœnob: S. Juſt lib: 5. Bzovius w roku 1456 num: 22. Sczygiel: Aquila Polon: Benedict: fol. 32*, kędy mu tytuł Błogoſławionego daie: przywodzi tamże *Petrum de Bugiano. Priorem S. Pauli Benedictinum. Julium Genuenſem, Menologium Benedictinum na dzień 23 Lutego, Mathiam Ubyſzowſki in catal: Patron: regni, Hiſtor: Benedict. Polon. lib. 8 anno 1456*,

Z tegoż domu był Fidemannus Giſſa, na dworze Zygmunta I, y Zygmunta Auguſta, dla wybornego ſtylu, biegłości dowcipu, dla ktorych, między pierwſzemi tego tam wieku piſarzami, liczy go Heindenſztein; czas nie iaki zabawił; Kuſtoſzem tylko na ten czas Warmińſkim będac y Proboſzczem Gdanſkim, wział potym Biſkupſtwo Chełminſkie za krolewſka nominacya, ktorym rzadził lat dwanaście, mąż powagi wielkiey, na wſzyſtkich łaſkawy, kandor y ſzczerość wydawała ſię w prywatnym iego życiu, w publicznym ſplendeca, w rzeczach dzielność, przenieſiony na Warmińſkie 1549, na ktorym nie zpełna dwie lecie ſiedzac, umarł 1550. Wnoſi *Treterus* że z heretykami miał ſwoie porozumienie, ile że z Erazmem Roterodamem poufaley korreſpondował, atoli go drudzy bronia, iakoż na Synodzie Prowincyalnym Piotrkowſkim 1542 obecnym będac, na heretykow prawa niektore z drugiemi ſtanowił: y *Poſſevinus Appar: ſacro tom: 3 świadczy o ſobie*, że widział iego *Mſ. de Regno Chriſti* w Bibliotece Heilsberſkiey, po katolicku napiſany, *U Gvagnina Rerum Polon. tom. 3 fol. 415*, ktoś o nim mowi, że był we wſzyſtkich naukach wielkiego poleru y ludzkości przedziwney, mawiał więc częſtokroć. *Qui potenti minora negat, majora promittit. Et Immodicus libertatis uſus, ſervitutis occaſio eſt Mſ. de Famil: Pruſſ.*

Woyciech Giza, w zakonie Franciſzkańſkim, po rozdzieleniu od Polſkiey Prowincyi, Ruſkiey y Litewſkiey Prowincyi, pierwſzy w tey Prowincyałem rzadził *1625*: mąż wielkiey nauki, był przedtym Regentem w Ferrarzu, Bononii, Padwie, y we Lwowie, tak Włoſkim, iako y Polſkim ięzykiem każac, Kaznodzieia był zawołanym, y Panom Polſkim miłym *Biernac. ſpecul. Minor. fol. 280.* Balcer Kanonik Kuiawſki. Woyciech Ignacy, w zakonie naſzym, życie to śmiertelne zakończył 1675. Michał Giſſa Staroſta Borzechowſki, ktore Staroſtwo przez ſto lat z tego Domu nie wychodziło, z Urſzuli Heindenſzteinowny zpłodził trzy corki, iedna z nich poſzła za Klińſkiego dziedzica na Radzieiowie, druga także za Klińſkiego dziedzica na Adamowie, trzecia za Konarſkiego Woiewodzica Malborſkiego. Synow z teyże było dwoch, Reinhold Michał Giſſa żył bezpotomnie, y Woyciech, Krola Zygmunta III Dworzanin, ten z Gertruda Powalſka zoſtawił trzy corki Elżbieta żyła z Trebnicem Podwoiewodzym Chełmińſkim, druga Anna zakonnica zoſtała w Zarnowcu, trzecia Konſtancya poſzła za Adryana Kitnowſkiego Sędziego Ziemſkiego Malborſkiego, umarła 1699. Niewiem czy nie tu należy Konſtantyn Giſſow Pułkownik krolewſki, ktory w roku *1663* trzymał Kozice y Jemielna w Woiewodztwie Ruſkim. Jakub Giża Rotmiſtrz, ſławia go z męſtwa *Konſtytucye 1662 fol. 33.* Henryk Edwald Giſſa ziemianin Tczewſki

1699. Alexander Kanonik Gnieźnieńſki, Kuiawſki, Warſzawſki, Wolborſki 1689. Sa także Gizowie w Czerſkiey Ziemi, y w Woiewodztwie Sendomirſkim, ale czy do tego herbu należą, wiedzieć nie mogę. Widziałem w Warſzawie w kościele S. Jana, nadgrobeb Pawłowi Giſſa Proboſzczowi Liwſkiemu Plebanowi Gorwiadzkiemu, z Oyca Balcera, z matki Elżbiety Szeligowny urodzonemu, zmarłemu 1624, poſtawiony z takim herbem, to ieſt, mur we dwa rzędy, na nim trzy blanki, nad nim trzy gwiazdy, z ktorych dwie trochę niżey, trzecia we ſrzodku ich trochę wyżey ułożone.

Giſſa 2do.

GISZOWSKI herbu Nowina w Lubelſkim Woiewodztwie, piſza ſię z Giſzowic dwie mili od Lublina, zwali ſię przedtym Słodzcy, od Słodkiego gaiu, iako Xięgi dawne Wawolnickie świadcza. Mikołay y Jakub Giſzowſcy bracia rodzeni, ktorym dał przywiley Władyſław Jagełło Krol Polſki w roku *1427*, żeby dobra ſwoie Giſzowice, do prawa Maydeburſkiego przenieśli. Z tych Mikołay z Giſzowic albo Dzukanowa, niektore dobra ſwoie za inne zamieniał w roku 1440. Staniſław graniczył w dobrach ſwoich, z Marcinem z Moſny 1460. Staniſław drugi z Firleiem Hetmanem mężny kawaler, z Grabianki zoſtawił dwoch ſynow. Z tych Jan rycerſki człowiek, ktorego oręże woienne długo w tym domu na pamiatkę chowano. Poiał pierwſzą żonę Serkownę, ktorey ſioſtra rodzona była za Dzierżkiem Sędzia Lubelſkim, z ta zoſtawił trzy corki, wſzyſtkie poſzły za Krzynieckich z Krzyńca w Woiewodztwie Lubelſkim, y dwoch ſynow Staniſława y Piotra; druga żonę miał Leſiecka herbu Nałęcz, z tey ſię urodził ſyn Jan, w Ceſarſkim woyſku y Polſkim odwaga wſławiony w Tatarſkich y Moſkiewſkich expedycyach, umarł wieku ſwego 95; w Grabowie Oyczyſtym grobie pochowany, żona iego była Anna, corka Marcina Maya z Borczywka z Ziemi Sieradzkiey. Staniſław ſyn Jana pod Pſkowem mężnie ſtawał, złaczył ſię był dożywotnie z Anna Sługocka, z ktorey ſyn Jan, właśnie do Marſa urodzony, pod Czarowem rycerſko ſię potykał, gdzie w nogę poſtrzelony; pod ſtolica Moſkiewſka także, y tam raniony; pod Kluſzynem przeciwko Szuyſkiemu, przeciwko Guſtawowi w Pruſiech, przeciwko Kozakom pod Starczem y

Pereaſławiem, pod Bobrka przeciwko Kantymirowi, y indziey, iako wylicza Okolſki, doſyć, że nieuſtraſzonym ſię wſzędzie ſtawił, miał za ſoba Katarzynę Chmielowſka herbu Jaſtrzębiec. Piotr drugi ſyn Jana z Serkowny, w okazyi pod Pſkowem rekę utracił, z Leſiowſkii zpłodził ſyna Abrahama. Jan trzeci ſyn Jana, ale z Leſieckii, ktoremu, Maiowna powiła kilka ſynow, z tych Marcin w Ceſarſkim woyſku długo żołd prowadzac woienny, tamże na placu poległ. Sioſtry Staniſława, Piotra, y Jana, były trzy; to ieſt, Zofia za Staniſławem Krzynieckim, Katarzyna za Staniſławem Mońſkim, Dorota za Grodzieckim. Kryſztof brat ſtryieczny ich, to ieſt od brata Janowego idacy, urodzony z Łęckii herbu Nałęcz, w wielu kampaniach doświadczonego ſerca, z Anny Borzęckii z Skrzyńca zoſtawił liczne potomſtwo: z tych Adam pod Tarnopolem, gdy na oboz Chana Tatarſkiego ſkoczył z Brzozowſkim, tamże poległ. Mikołay brat iego pod Kumeykami kulą poſtrzelony, przecięż y po tym ſzwanku pod Starzczem bil Kozakow, corka iego Dorota Oſuchowſka, drugie Pannami na tenczas były. Mikołay brat Kryſztofa w obozie życie ſwoie trawił, iuz w Węgrzech, już w Oyczyźnie, zpłodził dwie corki, iedna ſię doſtała w małżeńſtwo Staniſławowi Drogockiemu, druga Zofia. Jan trzeci brat Kryſztofa y ten ryćerſki człowiek, corki ſię po nim trzy zoſtały, Anna Macieia Rudnickiego, Katarzyna Chmielowſkiego, trzecia Rakowſkiego, małżonki.

* *GITORT.* Gitort Symon w Woiewodztwie Trockim, podpiſał elekcya Władyſława IV.

* *GIWOYNA* Remigian Giwoyna, z Woiewodztwem Mińſkim podpiſał elekcya Jana III.

* *GIZIMSKI* w Mazoſzu, z ktorych Piotr Gizimſki, miał za ſoba Annę Chocieńſka, oboie wiele łaſk świadczyli cudownemu mieyſcu w Sierpſku 1651, *E Papr: Łaſki cud: fol: 26:*

GIZYCKI herbu Gozdawa w Mazöſzu, á ztamtad y po inſzych Woiewództwach Poſzli od Kryſtyna Woiewody Płockiego, z Giżyc dobr imienia tego nabywſzy, z tych był Wacław Giżycki Sędzia Ziemſki Sochaczowſki koło roku 1400, ktorego z Elżbiety N, ſyn Paweł Biſkup Płocki, w Pradze ſzkoły zkończywſzy, á do Oyczyzny powrociwſzy, Krakowſkim y Płockim zoſtał Scholaſtykiem; w krotce gdy dzielności ſwoiey w rożnych intereſſach dał iawne dokumenta, na Biſkupſtwo Płockie wywyżſzony, od Wincentego Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego w Krakowie poświęcony. Stawił ſię na tym urzędzie z Pańſkim geniuſzem y ſzczodrobliwościa, nawet z taka u wſzyſtkich powaga, że Władyſław Xiażę Mazowieckie umieraiac, iemu w opiekę niedoroſłych ſynow ſwoich Zemowita y Władyſława oddał, Xięſtwa całego Mazowieckiego rzady na niego złożył, pokiby lat zdolnych młode Xiażęta nie doroſły: Jakoż z wielka pochwała y ſprawiedliwościa ſprawował tę funkcya, Ziemianom tamecznym miły, á oſobliwie, że niektore ciężary znioſſzy, nowemi prawami ſady zadworne określił. Gdy potym za zdrada Gotarda Ribeniuſza Kaſztelana Sochaczowſkiego, trucizna znieſieni Xiażęta Mazowieckie młodzi, á Kazimierz III Krol Polſki, ſukceſſya ſobie po nich do Xięſtwa Mazowieckiego przywłaſzczał, mężnie ſię opart Paweł Biſkup, broniac praw tey Ziemi, na ſeym Piotrkowſki tak dla powagi, iako y dla większego beſpieczeńſtwa, w ośmſet koni przyiachał: przecięż ta ſprawa nie woyna, ale prawem ſię zkończyła, y Krol Kazimierz nie tak przez racya ſukceſſyi, iako raczey przez fawor Sędziow, na to wyſadzonych, tego Xięſtwa doſzedł. Nie tylko záś w politycznych rządach Giżycki ſię popiſał,

ale y w adminiſtracyi kościoła ſobie powierzonego; bo wielka częścia dobr Biſkupich, fundował Collegiatę w Pułtuſku; gdzie przedtym tylko fara była, kościoł tamże wymurował wſpaniale. W dobrach także ſwoich dziedzicznych, y kościoł, y dwor z fundamentu z muru wywiodł. Z tego poznać, iak to był zacny Infułat, *To o nim piſze Łubieńſki in Vitis Epiſcop: Płocenſ.*, lubo Długoſz trochę inaczey, zſzedł z tego świata 1463 w Pułtuſku pochowany. *Biel: fol: 423 powiada*, że po ześciu Xiążat Mazowieckich, ten Paweł Ziemianow Płockich, do tego namawiał, żeby ſię byli Kazimierzowi nie poddawali, ale raczey ſobie Xiążęcia inſzego obrali. Tegoż czaſu kwitnał, a boday nie brat Pawła, Wincenty Giżycki Marſzałek Xiążęcia Mazowieckiego y Ruſkiego Boleſława, iako ſię podpiſał na iego liście 1458, *w Statucie Mazowieckim fol:* 122, *y 1452 fol: 94*; imieniem tegoż Xiażęcia iezdził poſłem na Seym Piotrkowſki 1463. Dawniey zaś, to ieſt za czaſow Kazimierza Wielkiego, dwoch Giżyckich Piotr y Paweł, w Węgrzech długo żołd woienny prowadzac, w rycerſkie ſię dzieła wſławili, iak ſię zaś do Oyczyzny wrocili, Krol Kazimierz niektore im dobra w Ziemi Sanockiey na pograniczu Węgierſkim nadał, kędy oſiadſzy, potomkowie ich, iedni ſię od dobr Humniſk Humniſkiemi, drudzy od Bierczy Biereckiemi nazwali. Paprocki za ſwego wieku wſpomina dwoch braci, ludzi woiennych, z ktorych Piotr za Zygmunta Auguſta w Moſkwie pod Newelą, ſiła y mężnie dokazywał, na harcach ſzczęśliwy; atoli pode Gdańſkiem za Stefana Krola poległ. Drugi, á boday nie brat Piotra, Staniſław Rotmiſtrz pod Tczewem *1577*, *Biel: fol: 740.* Jędrzey w Sochaczowſkiey ziemi Poborca 1588, *Conſtit: fol: 504.* Marcin w Czerſkiey 1593, *Conſtit: fol: 661.* Woyciech Woiewoda Bełzki *1620*. Jan ſławny Rotmiſtrz, ktorego pod Małowoſtawem 1628, Władyſław Krol Kozakom Czerkaſkim przełożył. Mikołay miał za ſoba Annę Ciſzkowſka, Staniſław Chodorowſka. Mikołay naprzod Podkomorzy Czerſki poſeł na ſeym *1620*, *Conſtit: fol: 2.* potym Kaſztelan 1627, deputat do kwarty Rawſkiey. *Conſtit: fol:* 17 *y 1633 Conſtit: fol:* 7, corka iego Raciborſka Chorażyna Czerſka, ſynow zaś dwoch zoſtało, Kryſztof y Mikołay. Wnuk tegoż Kaſztelana, á ſyn iednego z tych dwoch, Jan Staniſław Choraży Owrucki Poſeł Ziemi Czerſkiey, podpiſał konfederacyą generalna Warſzawſka 1696, żona iego Katarzyna Paprocka, z ktorey trzy corki, Maryanna Alexandrowi Lewikowſkiemu Woyſkiemu Stężyckiemu, Tereſſa Prażmowſkiemu Staroście Nieſzawſkiemu, Katarzyna Wybranowſkiemu Chorażemu Podolſkiemu, zaślubione, y ſynow czterech, Antoni, Bartłomiey, Jedrzey y Alexander. Sioſtry Raciborſkii Chorażyny Czerſkiey były cztery, iedna Grzybowſka, druga Paryſowa, trzecia Zabicka, czwarta Leśniowolſka. Michał Sędzia Rzeczycki 1674 y Mikołay w Ziemi Czerſkiey, Konſtancya Zakonnica Sądecka *1701*. Grzegorz podał do druku, *Kazanie na pogrz: Kraſińſkiego Woiew: Płock: 1717 in fol. Varſav:* 2do *na pogrz: Kraſinſkii Kaſztelanowy Płoc: 1724 in fol: Varſ:* 3tio *Na Wielki Czwartek 1720 in 4to Varſ:* 4to *na S. Antoni* 1724 *in 4to Varſav.*

GIZYCKI herbu Nałecz w Sieradzkim Woiewodztwie. W roku 1440 dwoch braci rodzonych między ſobą dział czynili dobr Oyczyſtych, iako świadcza Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie. Z tych Januſzowi doſtały ſię Chochłowy, (ale podobnoby trzeba czytać Kochlewy, o ktorych częſta wzmianka w naſtepuiacych leciech w tychże Xięgach.) Drugiemu Wincentemu doſtały ſię Giżyce, od ktorych Giżyccy Nałęczowie imię ſwoie wzieli; iakoż Abrahama Giżyckiego tamże wſpominaia w roku *1497*, tak rozumiem, że to był ſyn Wincentego. Paprocki iednego z nich wypiſał, że za iego wieku był Sę-

dzia Ziemſkim Wieluńſkim przez lat trzydzieści, imię mu było Abraham, ktorego corka Urſzula żyła z Marcinem Kowalſkim. *Acta Caſtren: Vielun: 1576.* Helena Giżycka Przeoryſza konwentu Łęczyckiego koło roku 1630 *Gold: Bractwo.* Woyciech Stolnik Wieluńſki y Kryſztof w Ziemi Wieluńſkiey, Woyciech y Abraham w Woiewodztwie Kaliſkim 1632. Chryzoſtom naprzod Komornik graniczny y Burgrabia Wieluńſki, Sekretarz Krolewſki, Kommiſſarz z ſeymu 1641 do rozgraniczenia od Slaſka, *Conſtit: fol: 19,* potym Sędzia Ziemſki Wieluńſki, poſłował na ſeym 1661, ztamtąd deputowany na Trybunał Radomſki *Conſtit: fol: 2 y 1662 y 1670 y 1676.* W roku 1678 iuż był Kaſztelanem Wieluńſkim, iako wyráźnie mowi, *Konſtytucya fol: 33.* Na erekcya miaſteczka Kobyla gora nazwanego, otrzymał Konſens od Rzeczypoſpolitey 1667, *Conſtit: fol: 18.* Corka iego Zofia. Łukaſza wſpominaia tegoz roku *Conſtit: fol: 21.*

* *GIZYMONT.* z Xięſtwem Zmudzkim, Staniſław Gizymont Skarbnik Połocki, podpiſał elekcya Jana III Krola.

**GLACZYNSKI* w Rawſkim Woiewodztwie. Melchior Glaczyńſki Podſtarości Rawſki 1624, Poborca *Univerſ: Pobor.* Paweł 1628. Szymon Zylinſki Glaczyńſki, tak podpiſał elekcya Jana III w Ziemi Sochaczowſkiey.

**GŁADKI* Jan Gładki Chorazy Mińſki 1606.

**GŁADKOWSKI* Jan Franciſzek z Sendomirſkim Woiewodztwem podpiſał elekcya Jana III. N. Gładkowſki w Chełmſkiey Ziemi, tych czaſow ma za ſoba Kunegundę Rudnicka, z ktorey zoſtał ſię ſyn Jan, y corka Maryanna.

GŁADYSZ herbu Gryff w Bieckim powiecie, piſali ſię przedtym z Brześcia, poki w ich poſſeſſyi było. Piotr Gładyſz w Węgierſkim ięzyku biegły, Spiż imieniem Władyſława Jagełła Krola, odebrał od Węgrow y adminiſtrował. *Długoſz w roku 1403* Jan Rzadzca Sadecki, z Krolem Kazimierzem w roku 1468 zamienił dobra ſwoie dziedziczne Brzeście, za pewne prowenta w Zupach Bocheńſkich wiecznemi czaſy: iemu zaś y ſukceſſorom iego puſzczono Bachmiſtrzoſtwo. *Czego dowodem ieſt liſt tegoż Krola u Paprockiego fol. 83,* do ktorego odſyłam czytelnika. Jan pobożności y cnot wſzyſtkich wzorem będac, wſtapiwſzy do Zakonu Soc: JESU, tak prędko w nowicyacie naſzym Krakowſkim poſtapił, że go w nim ieſcze niezkończonym, po zapłatę doſkonałym świętym naznaczona, BOG zawołał, świat ten pożegnawſzy 1588. *Hiſt: Dom: Probat:* Łukaſz w tymże Zakonie 1640. Szymon Proboſzcz S. Jakuba na Kazimierzu przy Krakowie Miechowita koło roku 1603; ktory, ten kościoł ſklepieniem zamknał, co wſpomina *Pruſcz in deſcrip: Cracov:* przy tymże kościele kaplicę y ołtarz wyſtawił, y dochodami nadał, co znać z herbu iego Gryff y liter S. G. Maciey Gładyſz 1654. N. Komornik Krakowſki. N. 1690 ſłużył pod pancerna choragwia z Koniecpolſkim.

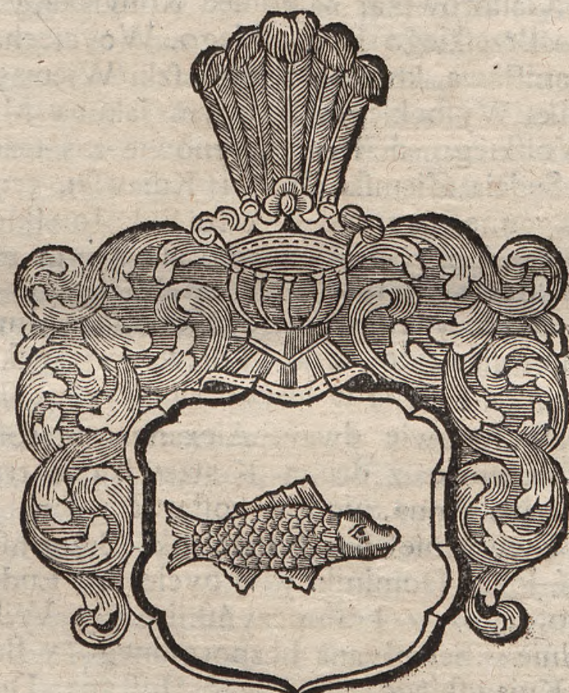
**GŁADYSZ herbu Nieczuia.* Jednaż ich dzielnica z Galiczami. Tomaſz Gładyſz, miał za ſoba Zofia Buczkowſka, z ktorey ſyn Jan, á potym w Zakonie Franciſzkańſkim w Ruſkiey Prowincyi Felix nazwany.

**GLAZNOCKI herbu Prus 3tio,* ale *iako Mſ. Załuſcianum o Familiach Pruſkich* powiada, Złotogolenczyka z hełmu zrzucili, dla zabicia S. Staniſława Biſkupa Krakowſkiego, á na to mieyſce przybrali ſobie na hełm trzy piora ſtruſie. Walentyn Glaznocki Sekretarz Krolewſki 1648 w Malborſkim. Michał Skarbnik Podlaſki w Mielnickiey ziemi 1674. Wſpomina ich y *L. Paprocki w Xiażce Łaſki cudowne.*

**GLASENAP herb.* Jeſt inſtrument Matematykom y Architektom zwyczayny tryanguł na ktorym na trzech pyramidach kończatych, trzy głowy utkwione;

ne; po bokach y ztąd y z inąd cztery piora ſtruſie, w tymże inſtrumencie utkwione, niżey zaś po prawey ſtronie, głowa ludzka z ſzyia, z włoſami, obrocona w lewa tarczy, nad tym korona, takem go widział odryſowany. Przecięż, że watpię, żeby Dom Głaſenapow, w Polſkich ſię gnieździł granicach, ale tylko w Pomorſkiey Ziemi; dla tego koperſztychu tu iego nie kładę. Kazimierz Głaſenap Starościc Neoſczecińſki 1677 przyiąwſzy wiarę katolicka, naſzey Rezydencyi Wałeckiey ſtał ſię oſobliwſzym dobrodzieiem *Annuæ Valcen:* Anna Glaſenapowna de Grammeł, żona Jana Golcza Sędziego Wałeckiego. N. Pułkownik Saſki, żona iego Bokumowna Stolnikowna Litewſka.

Glaubicz Herb.

Ma bydź w polu błękitnym, ryba żołta, czyli *iako chce Biel:* złota, coś do naſzego karaſia podobna, niby pływaiaca w lewa tarczy, na hełmie pięć pior ſtruſich. Tak go opiſuia, *Biel: fol: 768. Paprocki w Gniazdzie fol: 1120. O herb: fol: 531. Okol: tom: 1 fol: 208 Petraſancta de teſſeris Gentilit: cap: 3* powiada, że Kartagineńſkie Xiążęta, rybę, podobna tey, á nad nia koronę w herbie noſili; podobno na znak tego, że byli panami morza. Starożytności tego kleynotu, dochodzi *Paprocki,* że ieſcze przed Narodżeniem Pańſkim, iuż był w używaniu: z Niemiec zaś do Polſki przynieſiony, kędy, oſobliwie na Slaſku, ſiła domow nim ſię ſzczyci: Sa tam Głaubiczowie, iako *Dubravius* Teodora Glaubicza, ktory do Moraw z woyſkiem był wtargnał 1361, y *Cureus* wſpomina Wolfganga Glaubicza, ſzlachcica Slaſkiego 1577, y iego dobra dziedziczne pod Bytomiem. Kiedy iednak te ſię przenoſiny ſtały, trudno zgadnąć. Kleynotni tego herbu.

Przecławſki *Rokoſowſki* *Sabinek.*

**GLAUSNAFF herb.* Ma bydź mur we trzy rzędy, na wierzchu iego, blanki o trzech oknach, we ſzrzodku ręka zbroyna, z Niemieckim mieczem, w hełmie rogi bawole, takem go odryſowany, widział, na pieczęci Jana Glauſnaffa.

**GŁAZOWSKI.* w Ziemi Rożańſkiey Euſtachi 1632. Tomaſz Głazowſki 1648 podpiſali elekcye krolewſkie.

GŁĘBOCKI *herbu Doliwa* w Kuiawach y na Podlaſzu. Dom pod tym imieniem ſtarodawny. Mikołay Głębocki Archidyakon Poznańſki 1425, imieniem Marcina V Papieża, aſſyſtował przy krzcinach Władyſława Krolewica Polſkiego. *Długoſſ.* Mikołay drugi, Kanonik Gnieźnieńſki 1448 *Długoſſ*, żył ieſcze 1466 *Damalew: in Archiep: Gneſn: fol. 260.* Jerzy od pogańſtwa na galery wzięty. Mikołay Kaſztelan Kruſwicki, żonie ſwoiey Małgorzacie, na dobrach Libſtowku y Łagiewnikach, reformacya uczynił 1444, *o czym Monim. tego Domu.* Staniſław Burgrabia Srzemſki 1491, W roku zaś 1560. trzech było braci rodzonych. Jan, Serafin, y Mikołay, Z tych, o Mikołaia potomſtwie niewiem. Jan działem z dobr Oyczyſtych wziął Raciecice, Łuczydłno, y Klonowko, *Acta Caſtren. Caliſſ.* 1545, miał za ſoba Dobroſołowſka z Palędzia, z ta zpłodził kilka corek, Koludzka, Nieſzczewſka, á *2do voto*, Jarnowſka, Skotnicka, Gorczyńſka, á potym Gaſiorowſka, na koniec Koludzka, y ſynow czterech, Sebaſtyana Skarbnika Brzeſkiego Kuiawſkiego, Woyciecha Miecznika, y Floryana, *ſteriles*, y Staniſława, ktorego z Agnieſzki Wietrzychowſkii, corki Anna naprzod Ludwika Wyſockiego, á potym Jakuba Małachowſkiego, Maryanna Jędrzeia Wolſkiego, małżonki, ſynowie zaś trzey, Jan, y Kazimierz *ſteriles*, Woyciech Sędzia Ziemſki Brzeſki Kuiawſki, ten z Jadwigi Malczewſkii, zoſtawił Maryannę, naprzod Łukaſza Sokołowſkiego Stolnika Inowrocławſkiego, małżonkę, á potym Kaćkiego, ale z tym nie miała potomſtwa; y ſynow piaciu, Jędrzeia z Głębokiego Głębockiego, był naprzod Staroſta Brzeſkim Kuiawſkim, y z ſeymu 1703 Kommiſſarzem do granic od Slaſka *Conſtit. fol. 20.* potym Inflantſkim, teraz Woiewoda Rawſkim, tego z pierwſzey żony Olſzowſkii, corka Tereſſa w klaſztorze Warſzawſkim u Panien Sakramentek zakonnica, y ſynowie dway, Alexander Staroſta Brzeſki Kuiawſki, Nieſzawſki, y Wawrzyniec: z druga Kraſzewſka, z trzecia Szamowſka, z czwarta Niewiarowſka Anna, nic nie zoſtawił. Jana Kaſztelana Kruſzwickiego, ktorego z Ewy Mniewſkii Kaſztelanki Brżczińſkiey corka Maryanna, y ſynow trzech, Jozef, Dominik, y Woyciech. Ludwika Cześnika Brzeſkiego Kuiawſkiego, tegoż, z Trampczyńſkii corka Wiktorya zakonnica S. Norberta w Strzelnie. Sebaſtyana bezpotomnego, y Bartłomieia Podkomorzego Brzeſkiego Kuiawſkiego, żona iego Juſtyna Dorpowſka Woiewodzanka Łęczycka. Serafin, brat Jana y Mikołaia, wziął działem Łagiewniki y Libſtowko, ten z Katarzyna Wieſiołowſka, corka Woyciecha, ſioſtra Marſzałka Litewſkiego, *Acta Caſtren. Lancicien:* 1560 zpłodził ſyna Staniſława, ktorego żona, Zofia Cielecka z Ruſibora, ſioſtra Biſkupa Płockiego, y Katarzyny Gembickii Podczaſzyny Poznańſkiey, *Acta Caſtren: Przedecen.* 1619, z ta zoſtawił Ewę zakonnicę S. Klary, y Przeoryſza w Kaliſzu, y ſynow trzech, Alexandra Dziekana Poznańſkiego, Archidyakona Gnieźnieńſkiego, Kantora Płockiego, Kanonika Krakowſkiego, Prezydenta y nie raz Trybunału Koronnego, Prałata wielkiey powagi, dziwna ludzkościa attemperowaney, żył ieſzcze 1657, *Damalew: in Archiep: Gneſn: fol: 36*, nadgrobek iego w Gnieźnie 1660 położony. *Acta Caſtren: Przedecen: 1619.* Woyciecha Podczaſzego Kaliſkiego, Sekretarza Zygmunta III, ktorego imieniem, á potym Władyſława IV, na kommiſſyi Moſkiewſkiey ſtawaiac, z uſzczerbkiem zdrowia y fortuny ſwoiey, honor ich piaſtował; á gdy na druga kommiſſya deſtynowany iachał, w Grodnie przenioſł ſię na wieczność 1636, pogrzebiony w koleu OO Bernardynow, z nadgrobkiem, miał za ſoba Annę Tylicka herbu Lubicz Jakuba Podczaſzego Kaliſkiego corkę, ſynowicę Biſkupa Krakowſkiego, z ktorey tylko ſię iedna corka zoſtała, Izabella, zakonnica S. Norberta w Strzel-

nie. Serafina Woyſkiego Kaliſkiego, ten w Moſkiewſkiey expedycyi pod Smoleńſkiem, zdrowie ztargawſzy, gdy do Oyczyzny powrocił, Wawrzyniec Gembicki, Arcybiſkup Gnieźnieńſki patrzac na iego zaſługi, rodzona ſieſtrzenicę ſwoię, Magdalenę Krzycka, dożywotnie mu zaślubił, umarł 1638 nadgrobek iego w Gnieźnie, *Acta Caſtren. Lancic. 1620*, zpłodziwſzy trzy corki, Zofią, naprzod Sebaſtyanowi Tarnowſkiemu, potym Staniſławowi Zaleſkiemu, *Acta Caſtren. Lancic. 1651.* Katarzynę *1mo voto* Zygmuntowi Olędzkiemu, *2do* Chryzoſtomowi Jarochowſkiemu *Acta Caſtren: Poſnan: 1665.* Annę, Zygmuntowi Swieckiemu Łowczemu Inowrocławſkiemu *Acta Caſtren. Gneſn: 1654.* zaślubione, y ſyna Alexandra, tego żona Dorota z Otoka Zaleſka, Alexandra Referendarza Koronnego corka *Acta Caſtren. Lancic. 1652*, z ktora miał ſyna Serafina, Chorążego, á potym Podkomorzego Brzeſkiego Kuiawſkiego, *wſpominaia go Konſtytucye 1683 fol. 13 y 1690 fol. 17* gdy na te ſeymy poſłował, zwiazał ſię był dożywotnie z Anna z Stawca Oſiecka, Sebaſtyana Chorążego Brzeſkiego Kuiawſkiego corka, *Acta Caſtren. Poſnan. 1605*; z tey zpłodził corkę Tereſſę, Antoniemu Zboży Zakrzewſkiemu herbu Ogończyk, Chorążemu Brzeſkiemu Kuiawſkiemu zaślubiona, y ſyna Adama Stolnika Inowrocławſkiego; ten z Magdaleny Tarnowſkii herbu Rolicz, ma ſynow trzech, Michała, Serafina, y Franciſzka, corek dwie, Annę y Tereſſę. Krom tych, ieſcze z tego Domu ci kwitneli. Jędrzey Głębocki Miecznik Brzeſki Kuiawſki, z Przywieczerzyńſka zpłodził Jana *ſterilem*, y Swentoſława, tego corka Zofia, była za Jozefem Franciſzkiem Charłupſkim, od ktorey dway ſynowie, Jan y Kazimierz żyli *ſteriles*. Czterech zaś ſynow tego Swentoſława było, trzey pomarli bezpotomnie, to ieſt, Adam, Woyciech, y Samuel. Jedrzey czwarty, był Piſarzem Ziemſkim Inowrocławſkim, y zoſtawił potomſtwo. N. urodzony z Anny Kaimirowny, miał za ſoba Ciołkownę, z tey było czterech ſynow Sebaſtyan, Jan, Staniſław, y Samuel: Z tych Sebaſtyan, z Domaradzkii zpłodził piaciu ſynow, Stefana, Kaſpra, Waleryana, Staniſława, y Jerzego, corek dwie, Annę y Zofia. Stefan zginał pod Toruniem, ſyn po nim zoſtał Woyciech, Kaſper młodzian pod Woyniczem zginał, Waleryan młodo umarł. Staniſław w Podgorzu poiał Ryńſka, z tey było ſynow dwoch, corek cztery. Jerzy ſłużył po Uſarſku, zoſtawił potomſtwo. Tomaſz Głębocki pod Komarnem, Jędrzey pod Hownowem, Samuel Woyſki Kruſwicki, dziedzic dobr Wrzeſzczewic, po ktorym dwoch ieſt ſynow, Samuel ma za ſoba Grodzicka, Jędrzey Walewſka. Na Ruś dwoch ſię Głębockich wyprowadziło, z tych był Staniſław Podſtoli Lwowſki 1626, *wſpominaia go Konſtytucye 1609 fol: 927.* Jan Podczaſzy Lwowſki temi czaſy, żona iego Baranowſka, z tey, ſyn y corka. Brat Jana Stefan, obadwa z Kroſnowſkii urodzeni, przedał Klonowko mnieyſze w Kuiawach. Ludwik w Lubelſkim *ſterilis* umarł, ſioſtra iego Niemyſka, ſynowiec iego w Kuiawach przedał Klonowko. Katarzyna z Głębokiego Głębocka Kaſztelanka Inflantſka, była za Maxymilianem Oſſolińſkim Kaſztelanem Czerſkim 1655. W Podlaſzu drudzy Głęboccy oſiedli, bo Alexy y Adam 1575, podpiſali liſt Woiewodztwa Podlaſkiego o Grodzie Parczowſkim: od tych był Floryan w Zakonie naſzym byſtrego dowcipu, po Retorſkich y Teologicznych katedrach wſławiony, umarł we Lwowie 1709, ieſt w druku iego panegiryk *Caput genere, gloria, meritis ſublime, Raph: Leſczyńſki Pal: Lanc: Gener: Maj: Pol: 1692 in fol: Poſnan:* Inni w Krakowſkim y Sendomirſkim. Nad to Michał Hieronim Kanonik Kruſwicki niedawno zmarły, ſioſtra iego Pyſzkowſka. Dorota Zakonnica w Strzelnie, ſioſtra iey Petronella w roku przeſzłym zeſzła, *1mo voto* była za Linie-

ckim, *2do* za Bieſiekierſkim, z ktorym corkę miała Uminſka, inne dzieci *minorennes.* Sebaſtyan Głebocki Kuſtoſz Chełmſki temi czaſy, kilka razy deputatem zaſiadał w Trybunale Koronnym, atoli inſzym ſię herbem pieczętuie, ktorego iednak niemoglem ſię dowiedzieć.

GŁEBOCKI *herbu Lubicz* w Mazoſzu. Jeden z nich miał za ſoba Zofią Izbińſką z Niſzczyckii zpłodzona.

GLEWSKI *herbu Oſtoia* w Krakowſkim Woiewodztwie. Kaſper Glewſki ktorego dziedziſtwo była Sprowa, ale heretyk, miał za ſoba Branicką, zoſtawił z niey potomſtwo. *Baranow.*

*GLINICKI *herbu Junoſza.* Z tych Jan Glinicki miał za ſoba Annę Bronikowſka, ktora mu powiła ſynow, Michała, Adama, y Staniſława, w Wielkieypolſzcze, pod Jarocinem, kwitneli 1701.

*GLINIECKI *herbu Korab* w Mazowieckim Woiewodztwie. Woyciech Gliniecki z Glinek, Stolnik Warſzawſki, corka iego Anna, za Bartłomieiem Grabionka Stolnikiem Czerſkim. Staniſław y Philip w Ziemi Ciechanowſkiey, Wawrzyniec w Rożańſkiey 1632 Jan 1627. Gliniecka była za Jędrzeiem Kociełkowſkim.

GLINKA *herbu Biała* w Mazoſzu y na Ruſi. Mikołay Glinka Kaſztelan Wiſki 1440. Jakub Staroſta Wiſki, iuż po roku 1504 zmarly, żona iego Katarzyna Dzialyńſka, ſioſtra rodzona Srzenſki z Sokolowa. Jędrzey y Jan Glinkowie bracia rodzeni, pod Działdowem mężnie ſię za Oyczyznę biiac, z Krzyżakami, polegli. Wiſki powiat od Glinkow wykupiła Anna Xiężna Mazowiecka, wyliczywſzy im dwadzieścia tyſięcy *Bielſki fol.* 517, 1511. Mikołay Kaſztelan Wiſki, za czaſow Paprockiego, ktorego corka Anna, doſtała ſię w małżeńſtwo Wolſkiemu herbu Półkozic, Kaſztelanowi Sendomirſkiemu; ta potym wnuka ſwego Jakuba Glinkę do Podhaiec zprowadziła, kędy on mężnie wſzyſtkim nieprzyiaciolom odpor daiac, poiawſzy Jadwigę Strzyżownę Sędziankę Ziemſka Halicka 1578, na Pokuciu oſiadał. Staniſław brat Jakuba doświadczony żolnierz, ktorego ſyn Walentyn z Jadwigi Ciemierzyńſkii, ſioſtry Łowczego Podolſkiego, zpłodził Jana Łowczego Podolſkiego, poſtował na ſeym 1637, z niego deputatem ſtanał na Trybunał Radomſki, *Conſtit. fol.* 3. Kryſztof Łowczy Halicki, y Sekretarz Krolewſki, poſel na ſeym 1631 y deputat na Trybunał Radomſki, *Conſtit. fol.* 10 *y* 1633 *fol:* 31 *y* 1636 *fol.* 6 *y* 1638 *fol.* 19; tego to zdami ſię corka była za Gabryelem Drohoiowſkim. Ci zaś co ſię w Mazoſzu zoſtali, iedni ſię z nich piſza Janczewſkiemi Glinkami z Janczewa, z tych był N. Piſarz Ziemſki Wiſki, 1589, *Conſtit. fol.* 559. Kryſztof Glinka Janczewſki Piſarz Ziemſki Wiſki 1598 *y* 1607 *y* 1616 *fol.* 30. Szymon Piſarz Grodzki Mielnicki 1619 *Uniwer: Pobor.* Adam Piſarz Ziemſki Wiſki, poſel na konwokacya 1632 y 1638 y 1641 y 1661 *Conſtit. fol.* 10, ſyn iego Tomaſz. Jan Piſarz Ziemſki Wiſki 1683 z ſeymu Kommiſſarz do rozgraniczenia z Xieſtwem Pruſkim: *Conſtit. fol.* 12. Drudzy w Ziemi Rożańſkiey, z tych Staniſław Sędzia Rożańſki, z ſeymu 1647 Kommiſſarz do poſtanowienia pewnych ceł *Conſtit. fol.* 33. Jakub Podſtoli Ziemi Rożańſkiey 1674. Staniſław Podczaſzy Rożańſki, Piotr, Staniſław, Maciey, Wacław, Tomaſz, Woyciech, Matheuſz z Jurzył 1648. Alexander Glinka Orlikowſki w tymże roku. Inni w Ziemi Nurſkiey, iako Staniſław Piſarz Ziemſki Nurſki, z ſeymu 1703 naznaczony do kwarty Rawſkiey, poſtował na konwokacya 1696. Inni w Podlaſiu, Z tych Adam na Paplinie Glinka, Jakub y Jan, Adam z Glink na Gogiewie 1674. Adam Glinka Skarbnik Dobrzyńſki 1676. Franciſzek Stolnik Wieluńſki, y iego ſyn Michal 1681. Glinka miał za ſoba Konarſka 1703. *Hiſtor. Coll. Cra-*

cov. N. Sedzia Ziemſki Łomżyńſki poſel na ſeym 1724. Dominik y Franciſzek 1705 w Krakowſkim. Mikołay Glinka Janczewſki, miał za ſobą Felicyanę Grotownę Podſędkownę Drohicka, z tey były dwie corki, Jadwiga *1mo voto* Zaborowſka, *2do* Jana Kuczyńſkiego, małżonka. Anna Marcina Kożuchowſkiego Podczaſzego Drohickiego. Janczewſki miał za ſoba Xiężnę Zbarazka *Geneal. Wiſniowiec.* Franciſzek z Rafałow Glinka, wydał do druku *Zwierzyniec Jednorozcow.* W Xięſtwie Litewſkim Glinka Cypryan, y Alexander 1700.

GLINOIECKI w Płockim Woiewodztwie. Karol Glinoiecki Soc: JESU wydał do druku, *Kazanie na pogrz. Alexand: Jerzego Połubińſkiego Marſzałka Litew. in 4to.* Mikołay z Glinoiecka Glinoiecki Piſarz Zakrzeńſki 1674. Woyciech tegoż roku.

Glinski Herb.

MA bydź charakter taki, iako widziſz, w polu czerwonym, w hełmie trzy piora ſtruſie. Przynieſiony ieſt ten herb z Siewierza do Litwy, kiedy ſię Kniaziowie Glińſcy (ieſt bowiem Miaſto Glińſk na Siewierzu) za odpadnieniem Siewierza do Moſkwy, przenieśli do Litwy. Z tego Domu ſławny był Michał Glińſki Marſzałek Nadworny Litewſki, y Staroſta Bielſki, iako ſię podpiſał 1505 na Konſtytucyach Radomſkich *u Łaſk. w Stat. fol.* 120. iak prędkiego dowcipu, tak rezolutnego na wſzyſtko ſerca. W Niemieckich obozach lat dwanaście na woiennym chlebie ztrawiwſzy, nie tylko w rycerſkich dziełach poleru nabył, ale też, tak biegłości ledwo nie wſzyſtkich w Europie ięzykow, iako y experyencyi, obyczaiow, procederow, znacznieyſzych w teyże Prowincyi miaſt y fortec: Z ta kiedy ſię pokazał w Oyczyźnie, wſzyſtkich oczy, Alexandra Krola ſerce, wielu zawiſnych ukryte gniewy, na ſiebie obrocił. Widzac albowiem, w iakich był reſpektach u Alexandra, zazdrość go przed bratem Alexandrowym Zygmuntem, zle udawać poczeła, a tym bardziey gdy po ześciu Alexandra, Zygmunt rządy Polſkie, y Xięſtwa Litewſkiego trzymał. Wiarę ſnadno znalazła kalumnia, ktorey kredyt czyniły wynioſła fantazya

Kniazia Michała: obſzerna fortuna, kolligacya z Xiążętami Ruſkiemi, ile że y Glińſki tak religii iako y krwi iedneyże był z niemi, na co niedobrym okiem patrzali Panowie Litewſcy, obawiaiac ſię, żeby przez potencya, po śmierci Alexandra Xiażęcia Litewſkiego, Michał ſię nie kuſił o opanowanie tego Xięſtwa, y do Ruſi nie przeciagnał rzadow nad niemi. Przyczyniło tey ſuſpicyi świeże zwycięſtwo Glińſkiego z Tatarow wynieſione, kiedy iuż Alexander Krol w Wilnie prawie na śmiertelney pościeli leżał. Gdy bowiem Tatarzy pod Kleſkiem miaſteczkiem nie daleko Niemnu rzeki, ze dwiema Sołtanami, dzieſięć tyſięcy zoſtawiwſzy na odłodze, dwadzieścia tyſięcy w Litwę dla zdobyczy roſpuścili, Glińſki w ſiedmiu tyſięcy iezdnych przypadſzy na Sołtanow, w pień wſzyſtkie dzieſięć tyſięcy wyciał, ſam mężnie ſię tam ſtawił: bo w tey batalii trzy konie pod nim zabito. Mało miał na tym, ale na tymże poboiowiſku, y prawie w obozie pobitych Sołtanow, woyſko ſwoie rozſadził, cicho czekaiac na tych, ktorzy z zdobycza powracać mieli, y nie omyliła go nadzieia, w cztery dni, z wielką korzyścia, niewiedzac o ſwoich klęſce, iakby do ſwoich y ſwego obozu powracaią, kędy iako ktory z nich przypadł, tak y zginął. Dwadzieścia tyſięcy w tych potyczkach Tatarow pobitych naliczono, tyleż koni zabrano, wſzyſtek plon odbity, w niewola zabranych bez liczby, uwolniono, trzy tyſiace Tatarow w pęta wzięto. Tym ſzczęściem unieſiony Glińſki, dumnym okiem inſzych Panow Litewſkich przenoſić poczał, y podobno coś nowego knować przeciwko Zygmuntowi: o co naybarziey go przed Krolem, Jan Zabrzezińſki Woiewoda Trocki, iego niegdy ſerdeczny konfident y ſpoł towarzyſz wielu tryumfalnych na nieprzyiacioł Oyczyzny expedycyi, á potym ledwo nie poprzyſiężony adwerſarz, udawawał. Chciał ci ſię w prawdzie z tey na ſię włożoney oczyścić kalumnii Glińſki, ofiaruiac ſię Zygmuntowi na wſzyſtkie z śmiercią męki, ieżeliby był o ambicya przekonany. Zwłaczał to Zygmunt, przecięż maiac go za podeyrzanego, na pokoie ſwoie, lubo przedtym u Alexandra Krola wolny miał zawſze przyſtęp, puścić go nie kazał, nabite iuż były Pańſkie uſzy zła o Michale opinia. Czym trapiac ſię (delikatna w pyſznych zawſze fantazya więcey czuie) do Władyſława Krola Węgierſkiego y Czeſkiego, umyślił iachać, aby przez interpozycya iego, mogł ſię do łaſki krolewſkiey wrocić, ale darmo, y to mu nie pomogło: do Litwy ſię tedy wrocił, gdzie gdy coraz to więcey nienawiści ſobie iatrzył: á ſpoſobu żadnego nie widział do ubłagania Maieſtatu, (deſperacya co nie może) do Moſkwy ſię udał, z ich woyſkiem Litwę naſzedł, Zabrzezińſkiego w Grodnie nieſpodzianie w głęboka noc w ſiedmiuſet koni naiachawſzy, zabił: niektore forteczki opanował, brata ſwego Bazylego, y kilku Panow Litewſkich do ſiebie przeciagnał, zgoła woynę Zygmuntowi Krolowi, y właſney Oyczyźnie, ſyn nieukołyſany wzniecał. Wyzuty z dobr y ze wſzyſtkiego, z bratem Bazylim y całym domem ſwoim w Moſkwie potym wygnaniec ſiedział. Upamiętawſzy ſię iednak, y wſpomniawſzy na miła Oyczyznę, ſzukał ieſcze y miłoſierdzia, y łaſki u Zygmunta, y znalazł: Zygmunt Pańſkim ſercem darował mu tak cięſzki exceſs, atoli zawiśni niektorzy Panowie, Kniazia Moſkiewſkiego, o tym informowali, że Glińſki o odwrocie do Polſki zamyśla. Zaczym w kaydany go okuć kazał, y ściſłym więzieniem zamknąć. z ktorego nawet y w tenczas go wypuścić nie kazał, kiedy z corka Bazylego brata iego, weſele Kniazia było. W tym taraſie nędznie domorzony, godzien lepſzey śmierci, tak zacny iunak, gdyby był chciał złey chwili do iakiego czaſu unikać *Starowol: in bellat. Sarm: fol:* 137. *Cromer: lib:* 30. *Sarnicki lib:*

lib: 7. *Decius de Sigiſm: I tempor. Bielſki fol.* 570 powiada, że od Bazylego Wielkiego Xiażęcia Moſkiewſkiego, Iwanowi ſynowi iego, był za opiekuna przydany 1533. zaś *fol:* 525 przydaie, że po śmierci Bazylego, od właſney ſwoiey ſynowicy, w więzieniu z życia był wyzuty. Ociec iego, *według Koiał. in Mſ.* był Lew Kniaz Glińſki dziedzic na Glińſku czyli Hlińſku: bo Siewierzanie tam mowia G, gdzie Ruś kładzie H, miał krom Bazylego, o ktorym ſię mowiło, innych dwoch braci, ieden Hrehory Lwowicz Glińſki, Staroſta Owrucki 1503 od Tatarow Perekopſkich, y z woyſkiem zginał nad Uſſa rzeką, drugi Iwan Lwowicz Glińſki za Alexandra Krola, chce go mieć *ten Mſ.* Woiewodą Wileńſkim, atoli niewiem czy to mogło bydź, ponieważ Mikołay Radziwił, o te czaſy na tym krześle ſiedział. Hlińſka Xiężna Anaſtazya była za Sapiehą Simeonem Sunigaiłem, Kaſztelanem Trockim *Hiſtor. Sapieh. par. 3 fol. 5* Bogdan Glińſki wzięty na woynie w niewolą od Moſkwy, tamże zoſtał. Potomſtwo tych Kniaziow dotąd zoſtaie w rożnych powiatach Xięſtwa Litewſkiego, oſobliwie w Wołkowiſkim y w Połoczyźnie, z ktorych iedni ſię Glińſkiemi, drudzy Hlinſkiemi zowia: Konſtanty, Władyſław, Alexander, Jędrzey, Michał, z Wileńſkim Woiewodztwem piſali ſię na elekcya Jana Kazimierza Krola. Jerzy Kniaź Glińſki zabity od Moſkwy pod Wierzchowicami 1655, ktoryś z tego Domu miał za ſoba Połubińſka.

*GLINSKI *herbu Korczak*. Z tych był Benedykt Glińſki Władyka Włodzimirſki 1679.

GLINSKI *herbu Jaſtrzębiec* w Krakowſkim Woiewodztwie, z Glinnika ſię piſzą Jan Glińſki Piſarz Grodzki Krakowſki, maż w prawie biegły, za czaſow Paprockiego *fol.* 205. Dorota tegoż herbu, była za Janem Kryſztoporſkim Kaſztelanem Sieradzkim *fol.* 204. Kryſztof podpiſał *laudum* Proſzowickie 1632 *Acta interreg.* Adam naprzod Woyſki Sendomirſki 1660, potym Stolnik 1670 potym Choraży Sendomirſki 1682, miał za ſoba Maryannę Latoſzyńſka herbu Gryff, corka iego iedna była za Janem Laſkowſkim Staroſtą Cieſzkowſkim, druga Konſtancya Zakonnica S. Franciſzka u S. Jędrzeia w Krakowie, ktory klaſztor matka światobliwie rzadziła. Tamże druga iey ſioſtra Bogu ſię na ſłużbę wieczna poświęciła. Jan Kazimierz Stolnik Sendomirſki, deputat na Trybunał Koronny 1713, miał za ſoba Boratiniankę pozoſtała wdowę po Łukaſzu Makowieckim Staroście Trembowolſkim. Staniſław ſyn Adama Chorażego, á boday nie z Cikowſkii. Glińſka Staniſława Chrzaſtowſkiego Zadorczyka, małżonka. Kaſper 1662 *Acta Cracov:* Joachim miał za ſoba Decyuſzownę.

GLINSKI *herbu Lis* w Ziemi Ciechanowſkiey. Kryſztofa Glińſkiego wſpomina *Paprocki* męża rycerſkiego. Maryanna była za Celińſkim Michałem.

GLINSKI *herbu Nowina* w Sieradzkim, y Łęczyckim, Woiewodztwach, Kaſper Glińſki w Łęczyckim 1632, Stefan w Sieradzkim 1648. Stefan Adam y Woyciech w Łęczyckim 1674 podpiſali elekcye Krolow Polſkich.

GLINSKI *herbu Pomian* w Płockim Woiewodztwie. Jan Glińſki Kanclerz Poznańſki, Kanonik Płocki, Sekretarz Krolewſki umarł 1616, iako świadczy nadgrobek iego z Pułtuſka wypiſany *u Starowol. in Monum.*

GLINSKI *herbu Radwan* w Ziemi Zakroczymſkiey. Kryſztof Glińſki Cześnik Łomżyńſki 1674.

*GLINSKI *herbu Slepowron* O tych ani Paprocki ani Okolſki nie piſał, alem ia widział pieczęć ich Slepowron.

*GLISCZYNSKI *herbu Jaſtrzębiec* w Wielkieypolſzcze. Kryſztof Głyſzczyńſki w Pomorſkim 1674. N. Kanonik Poznańſki ſtryi Michała 1700.

GŁODOWSKI herbu Dąbrowa w Dobrzyńskiey Ziemi; podobno ſą y Głotkowſcy tegoż herbu.

GŁODOWSKI herbu Przegonia w Ziemi Zakrocimſkiey.

GŁOGINSKI herbu Oſtoia w Wielkieypolſzcze. Mikołay Głogińſki Podczaſzy Kaliſki.

GŁOGOWSKI herbu Grzymała w Mazoſzu, á potym y na Ruſi. Paweł Dziekan Płocki o ktorym *Royzius in Chiliaſt: Et tu Głogovi, doctas cui muſa per artes ferre dedit ſeſe, rerumq; arcana retexit,* iakoż mądry to był Prałat, iako o nim świadczy nadgrobek iego w Płocku, y pobożny, umarł, 1570. Kryſztof Woyſki Czerſki, z ſeymu 1611 do luſtracyi naznaczony dobr Krolewſkich w Pruſiech, *Conſtit. fol. 36,* Zygmunt z Rawſkiego Woiewodztwa poſeł na ſeym 1623 *Conſtit. fol. 10.* Mikołay Podczaſzy Nowogrodzki, z ſeymu 1662 Kommiſſarz do pewney Kommiſſyi, *Conſtit. fol. 15.* Zygmunt Cześnik Nowogrodzki, pierwſzy Podczaſzym Buſkim zoſtał z ſeymu *Coronat: Conſt: fol: 39,* miał za ſobą Dorotę Ubyſzownę Chorażankę Dobrzyńſką, z ktorey corka Nurzyńſka, y ſiedmiu ſynow. 1. Samuel Cześnik Nowogrodzki, Pułkownik Krolewſki, ſtawał w okazyi pod Wiedniem za Jana III. poſłował nieraz na ſeymach. 2. Antoni Stolnik Bełzki, Deputat na Trybunał Koronny z Bełzkiego 1694, ten z Katarzyny Bobowſkii zpłodził ſynow, Zygmunta ktory żył z Ołtarzewſką, Samuela Stolnika Płockiego, Jozefa Scholaſtyka Przemyſkiego, Kantora Kamienieckiego, deputata na Trybunał Koronny 1727. Teodora Łowczego Latyczewſkiego, y corkę Maryannę, ta naprzod żyła z Floryanem Mieręckim, po nim, z Olſzyńſkim. 3. Kazimierz Staroſta Grabowiecki, 4. Franciſzek Staroſta Grabowiecki Pułkownik Sieniawſkiego Hetmana W. K. ten poiął Stadnicką Tereſſę Podſtolankę Bełzką, z nią miał dwie corki, Annę, y Elżbietę. 5. Mikołay Łowczy Bełzki, ten miał za ſobą *1mo voto* Głuſzyńſką, z ktorey zpłodził ſyna Jozefa, Miecznika Mściſławſkiego, ktory żyie z Olſzyńſką corką Podkomorzego Inflantſkiego, ta mu urodziła ſynow, Simona, y Jana *.2do voto* tenże Mikołay miał za ſobą Wybranowſką, z niey ſynow dwoch, Staniſław Soc: JESU, y Jan Archidyakon Lwowſki, Kanonik Chełmſki, obadway tymi czaſy w Rzymie Teologicznymi bawią ſię naukami; corek trzy, z ktorych iedna doſtała ſię N. Domaradzkiemu. Druga Zakonnica w Bełzie, trzecia ieſzcze Panna. 6. Jan Chorąży Inflantſki, tego z Zofii Hoſzowſkii ſyn Kazimierz, y corek trzy, Klara, Maryanna, y Elżbieta. 7. Staniſław Miecznik Płocki, ktoremu Zielonczanka powiła ſynow, Alexandra, y Jozefa. Dawniey trochę Staniſław Głogowſki miał za ſobą Bełzecką Januſza Chorążego Bełzkiego corkę, ale z nią żył bezpotomnie. Ktoryś z nich był Kaſztelanem Radomſkim 1670, iako ſię podpiſał na *pacta conventa* Michała Krola. Mikołay Głogowſki miał za ſobą Zofią Mielicką, z tey ſyn Łukaſz y corka Marcyanna Radkowſka y Anna Rzymowſka.

**GŁOSINSKI* Bazyli y Jędrzey Głoſinſcy bracia, dobrze tey Oyczyźnie zaſłużeni, w kompút Rycerſtwa Polſkiego policzeni przez Seymowa Konſtytucyą 1661 *Conſtit. fol. 64* gdzie im dobra Bablika y Jaſlimanica Rzeczpoſpolita w zaſługach puściła.

GŁOSKOWSKI. herbu Jaſtrzębiec w Mazoſzu. Jakub Głoſkowſki Podkomorzy Czerſki 1525 podpiſał dekret przeciwko heretykom *u Łubienſk. in Epiſc. Płocenſ.* Staniſław w Węgrzech długo żołd prowadził woienny, na dworach potym Krolewſkich, Auguſta, Henryka, Stefana, Zygmunta, lat pięćdzieſiąt przepędził, był Stolnikiem y Woyſkim Czerſkim, Cześnikiem Warſzawſkim, umarł w lat 84 w roku 1638, ktoremu ſyn Ludwik w Warſzawie nadgrobek wyſtawił. Michał w Płockim 1674. *GŁO-*

**GŁOSKOWSKI herbu Korab.* Są w Wielkieypolſzcze, y na Wolyniu Głoſkowſka Jadwiga była za Marcyanem Łochyńſkim Podwoiewodzym Kaliſkim, ktorey zmarłey 1646 mąż z tym herbem wyſtawił w Krakowie u OO Franciſzkanow nadgrobek. Maryan z Jadwigi Ramułtowny zoſtawił ſyna Jana 1701. Staniſław Archidyakon Poznańſki deputat na Trybunał Koronny 1714. Stefan Stolnik Bracławſki poſeł do Moſkwy do umowienia ligi przeciwko Turkom, pierwſzy oſiadł na Wołyniu, koło roku 1680, ſyn iego Paweł w Zakonie naſzym świątobliwie życie zakonczył 1723, także y ſtryieczny ich Jan, obrawſzy ſobie ſtan pokory.

**GŁOSKOWSKI herbu Przerowa* w Czerſkiey Ziemi. O tych ani Paprocki ani Okolſki nie piſał, alem ia ſtyſzał od iednego z tego Domu. Maciey Głoſkowſki wydał do druku, *Zegarek albo pamiątkę o Męce Pańſkiey 3 edit: w Krolewcu 1714 in 4to.*

Głowa Bawola Herb.

MA bydź Báwola głowá z rogámi czarna, w polu czerwonym, w hełmie záś trzy piora ſtruſie. Niektorzy miáſto hełmu kładą Xiążęcą mitrę *to Koiáłowicz in Mſ.* bo Paprocki y Okolſki o nim nie wiedźieli. Zkąd by ſię iednák ten herb wziął, nie námienia. Záżywáią go te Domy.

Bagniewſki. *Dowgird.* *Sieſickie Xiążętá.*

Głowa trupia Herb.

TAk go opiſuie *Okol: tom: 3. fol: 262.* ieſt głowa trupia, iakby ſzabla cięta z wierzchu, wproſt idźie ſzabla od lewego boku tarczy rękoieścią zło-

 ta

ta, w polu, niebieſkim. Nadany ten herb potomkom mężnego junaka, ktory w okazyi biiac ſię ſerdecznie, w głowę raniony, z tego razu umarł. Widźiał ten herb Okolſki w Kośćiele Lubelſkim, OO: Dominikanow, na nadgrobku Ewy Pſzonczyny Chorazyny Chełmſkiey między inſzemi herbami czwarty położony. Teraz niewiem, żeby go kto zażywał.

Glower Herb.

NA czarnym polu powinien bydź kozieł biały, końcem do gory, iak zwyczaynie go na budynkach ſtawiaia, po nim gdźie niegdźie kłoſki czarne od zboża, wydaia ſię, iakby niemi był upſtrzony, dwa Xiężyce nie pełne białe, rogami iednak każdy w cyrkuł mało nie pełny zwinione, przy ſamym końcu kozła złożone, ieden z iedney, drugi z drugiey ſtrony, trzeci Xiężyc we ſzrzodku kozła, takim kſztałtem iak

w her-

w herbie Gulczow lilie koło kozła ułożone obaczyſz, nad hełmem zamkniętym, Xiężyc takiż, iak na tarczy, na nim ſtoi kur czerwony, całym ſoba w prawa tarczy obrocony. Ten herb do Polſki przynieſiony od Archibalda Jędrzeia de Glaideny Glowera z Anglii; ktory pierwſzy, otrzymał indigenat od Rzeczypoſpolitey na Seymie 1726. o czym konſtytucye, za wielkie ſwoie w tey Oyczyżnie zaſługi przez lat czterdźieśći y cztery, to w fortyfikowaniu rożnych fortec, iako to Soroki, Okopow S. TROYCY, Kamieńca Podolſkiego, to w utrzymaniu ich przećiwko nieprzyiaćiołom Oyczyzny, to w wielu kampaniach, Oberſzterleitnantem w Woyſku Cudzoźiemſko Polſkim, y Stolnikiem Inflantſkim uczczony, złaczył ſię dożywotnie z Elżbieta Helena Gruſzecka, Jozefa Sędźiego Grodzkiego, y Podſędka Ziemſkiego Kamienieckiego corka, z tey było dwoch ſynow, Jozef w Zakonie naſzym obrał ſobie ſłużyć Bogu, y Antoni; tyleż corek, Maryanna y Urſzula. Ociec tego Archibalda Tomaſz, Matka Elżbieta Dara.

GŁOWA *herbu Jelita*, w Przemyſłkiey Ziemi, Kryſztof Głowa, Sekretarz Krolewſki, od Senatu naznaczony, do luſtracyi dobr Krolewkich w Woiewodztwie Kiiowſkim z Seymu Lubelſkiego 1569. *Conſtit: fol. 187.*

GŁOWACKI *herbu Prus 1mo* w Krakowſkim Woiewodztwie. Maćiey z Głowaczewic Zupnik Krakowſki 1496. podpiſał liſt Jana Albrychta Krola *u Łaſk: w Stat: fol: 110.* Marćin Piſarz komory Krolewſkiey, maż uczony, *Papr:*

*GŁOWCZYNSKI, W ziemi Wyſzogrodzkiey Felix, podpiſał Elekcya Władyſława IV. Staniſław w Pomorſkim, ale Głowczewſki. Staniſław Głowczyńſki, w Zakonie naſzym y Profeſſorſkiemi Katedrami, y rządem dwoch Collegia Gdańſkiego y Sendomirſkiego, y pobożnośćia żyćia niebo ſobie ſkarbiac, umarł w Sendomierzu 1722. ieſt iego *kazánie w Druku ná S. Tadeuſza in fol: Caliſſ:* piſał, y przećiwko Janſeniſtom, atoli śmierć przeſzkodźiła, że do druku niepodał. Wydał także *Páńſka z Bogiem zabáwę 1723. Sandom: to ieſt ſpoſob Panom, żeby ich akcye były Páńſkie*, y Panegiryk *Nova Olympia honoris in campo 1687. in fol: Caliſſ.*

GŁOWINSKI *herbu Godźiemba* z Głowni na Dobrzyńſkiey. Staniſław Głowińſki z Seymu 1581. naznaczony w Dobrzyńſkiey poborca, *Conſtit: fol: 395.* Paweł z Głowni Dźiekan krakowſki, od Kapituły ſwey do Rzymu wyſłany, Fryderykowi Krolewicowi od Papieża expedycya przywiozł, na Biſkupſtwo Krakowſkie 1486. *Starowol: in Epiſc: Cracov:* Głowińſki Kaſztellan Rypinſki, żona iego Elżbieta Sierakowſka, herbu Ogończyk Kaſztelanka Lędzka. Staniſław Sędźia Ziemſki Wielunſki, zmarłemu Synowi ſwemu, nadgrobek poſtawił w Częſtochowie 1655. Podobno ſa Głowinſcy, Gozdawitowie, ale pewnośći nie mam.

GŁOWINSKI *herbu Roch 2do* w Rawſkim Woiewodztwie z Głowna. Mikołaia wſpominaia przywileie katedry Kuiawſkiey 1277. Jakub z Głowna Sędźia Rawſki 1436. podpiſał pokoy Brzeſki, *u Łaſk: w Stat: fol: 140.* Syn iego Piotr Chorąży Rawſki, z Zaleſkii herbu Leſzczyc, Kaſztelana Roſpierſkiego ſioſtry, zoſtawił Syna Dymitra, ten Tomaſza Sędźiego Przedeckiego, y Staniſława, ktory z Piſarza Grodzkiego, Sedźia był Halickim, poſłował na Seym 1533. z tamtad deputatem ſtanał na Trybunał ſkarbowy *Conſtit: fol: 2 y 1667.* deputatem także był na Trybunał koronny 1648 *Janſon:* y 1643. Fundował w Archikatedrze Lwowſkiey Kantorya, y dwie Kanonie, *Acta Conſiſt: Leopol:* Staniſław Synowiec iego, Kanonik Lwowſki, Proboſzcz Dabrowiecki. N. Głowinſki Kaſztelan Rawſki. Michał Głowinſki, miał za ſoba Eufrozynę Słomczankę, herbu Abdank, z tey ſyn Samuel, Kanclerz, a potym Kuſtoſz y Officiał Lwo-

wſki

wſki, Proboſzcz Śniatyńſki, y Satanowſki, Deputat na Trybunał Koronny 1728. tymi zaś czaſy Biſkup Ebroneńſki Suffragan Lwowſki, y Adminiſtrator *Sede vacante.* Jan w Rawſkim 1632. Jan drugi tamże 1674. Dźierżek Głowinſki, pod Wiſniowcem w okazyii z Tatarami, zginał 1494. *Crom: lib: 30. Biel: fol: 482.* Mateuſza z Domaradzkii corka, była za Nowomieyſkim.

GŁ*UCHOWSKI herbu Prus 2do.* w Pruſiech Jan Głuchowſki Proboſzcz Płocki, *Epigrammata iego Polſkie, na wſzyſtkich Krolow Polſkich wydrukował Januſſovius in Iconibus Principum Poloniæ.* Jan Głuchowſki 1578. Poborca w Chełminſkim Woiewodztwie. *Conſtit: fol:* 353. Waleryana, nadgrobek iego w Kośćiele Chełminſkim z tym herbem opowiada, 1605 umarł. Ludwik y Mikołay 1648. Mikołay 1697 Sieſtrzeniec Karola Wolfa, Staroſty Bydgoſkiego. Głuchowſki miał za ſoba corkę Pierzchy *Mſ: de famil: Pruſſ:* Michał Głuchowſki z Elżbiety Kowalſkii zpłodźił Jozefa, Dominika, y Piotra. Głuchowſka z Koſſowny urodzona, Jana Gołockiego Piſarza Ziemſkiego Chełminſkiego małżonka. N. Głuchowſka była za Janem Dabrowſkim, Staroſtą Radzynſkim.

GŁ*UCHOWSKI herbu Radwan,* w Ziemi Drohickiey. Piotr y Kaſper 1648, Marćin 1632 w Ziemi Warſzawſkiey, Jan w Wilenſkim 1648. Piotr w Ziemi Sochaczowſkiey, Jan na Wołyniu 1674. Głuchowſka była za Brześćiańſkim. Simon wydał drukiem *Oſtatnia poſługe, na pogrzebie Anny z Borowſkich Meynartowiczowy Podczaſſyny Lidzkiey.* N. Głuchowſka Walentego Będorſkiego małżonka. Anna Pawła Włodka. N. Samuela Lipſkiego.

GŁ*USKI herbu Ciołek,* w Woiewodztwie Lubelſkim. Jednaż ich dźielnica z Drzewickiemi. Tomaſz Głuſki Kaſztelan Goſtyńſki, z Jadwigi Stamirowſkii Łowczanki Sanockii, zoſtawił trzech ſynow, Karola, żyie ieſcze w Zakonie naſzym, Kaźimierza, y Tomaſza bezżennie zeſzłych, y corkę Maryanne Angelę, Felicyana Gałęzowſkiego, Podſędka Lubelſkiego małżonkę. Marćin 1705. Mikołay w Zakonie naſzym w Sendomierzu Teologii ucząc, umarł, 1726. wydał do druku, *Splendor Xieżyca, Kazan: na pogrzeb Urſzuli z Tarnowſkich Wierzbowſkii, Staroſciny Łeczyckiey in fol: Sandom: 1717.* Franziſzek w Zakonie naſzym.

*GŁ*USKOWSKI,* Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie w roku 1570 o nich ſwiadcza. Głuſkowſki miał za ſoba Dabſka. Marćin Głuſzkowſki w Woiewodztwie Płockim 1648.

**GLUSTECKI,* Gluſtecka była za Marćinem Ogińſkim Kaſztelanem Mſciſławſkim *Geneal: Oginſ.*

**GŁUSZYNSKI herbu Łabeć,* Sa w Rawſkim, Sendomirſkim, y Xięſtwie Litewſkim. Adam y Jan w Sendomirſkim 1648. Woyćiech w Rawſkim, Łukaſz y Woyćiech w Ziemi Nurſkiey 1674. Kaſper poſeł z Smolenſkiego Woiewodztwa 1648. Karol Dunin Głuſzyńſki, bo ſię tak wſzyſcy piſza, Kanonik Kuiawſki, Kuſtoſz Łowicki 1694 wymowny Prałat. N. była za Mikołaiem Głogowſkim. Franciſzek w Zakonie naſzym dokonał 1728. Kaſper Głuſzyńſki miał corek dwie, iedna z nich Wankowiczowa, druga Gedeona Olędzkiego, Piſarza Wołkowiſkiego, małżonka. Synow zaś piaćiu. Jan Maż rycerſki, iako y drudzy dway iego braćia, Jakub y Krzyſztof, ktorzy w okazyi pod Baſia polegli. Czwarty Łukaſz, iedenaśćie lat niewola Turecka wytrzymawſzy, gdy z tamtad na wolność wyſzedł, poiał Kraſnodębſką, z niey zpłodził Syna Antoniego, ktory z Chrapowicka, Kaſztelanka Smolenſką żył *ſterilis.* Piaty Malcher Chorąży Wołkowiſki, z Woieykowny urodzony, Kommiſſarzem był z bratem ſwoim Łukaſzem, do podźiału dobr niektorych na wygnańcow, *Coſt: 1670 fol: 9.* złączył ſię był dożywotnie z Szemiotowna, Podſtolanką Połocka, z tey zoſtawił corek dwie, Elżbietę *1mo*

za Chluſowiczem Łowczym Orſzańſkim, *2do* za Alexandrem Głębockim, Stolnikiem y Podſtarośćim Lidzkim, Porucznikiem pod Petehorſka Choragwia, ta *ſterilis* zeſzła. Teodorę *1mo* za Albrychtem Cedrowſkim, Stolnikiem Sochaczewſkim, z nim miała Syna Stefana, kapitana Krolewſkiego, ktory z Bielewiczowny ma ſyna Xawiera, y corek dwie, iedna Rymſzyna, Skarbnikowa Mozyrſka, druga Bochomolcowa Stolnikowa Witebſka, *2do* za Czarnym Zawiſza herbu Jelita, Podſtolim Mińſkim, Porucznikiem Petehorſkim, Synow tegoż Melchiora było czterech, pierwſzy Piotr, Porucznik Petehorſki, żona iego Helena z Zawierza, Stetkiewiczowna *ſterilis,* druga Hołubowna, ktorey corka Anna Łukaſzowi Sadowſkiemu, Czeſnikowi Brześćiańſkiemu zaślubiona. Drugi Jacek Porucznik Petehorſki, trzeći Staniſław, obadwa bezpotomnie zeſzli. Czwarty Michał, Podſtoli Wołkowiſki, miał za ſoba Bartoſzowicownę, z tą ſyna Jozafata, y corek dwie. Konſtantyn Chorąży Smolenſki. Kryſztof Staniſław Soc: Jesu, podał do druku, *Ray duſzy Chrześćiańſkiey zbawiennych roſkoſzy pełny, ktory z Łacinſk: przetłum: Caliſſ: 1678. in 8vo.* Bernard Podſtoli Nowogrodzki 1658. N. Czeſnik Sochaczewſki, żona iego Anna Oraczewſka 1710.

**GNATOWSKI herbu Łada* w Ziemi Ciechanowſkiey. Adam Gnatowſki 1632. Woyciech miał za ſoba Małgorzatę Brodowſką, herbu Łada. Jan Gnatowſki żona iego Boruchowſka, dźiedźiczka na knichyninie, z tey dwie corki, Jadwiga żyła z Janem Zaręba, Jzabella z Wolſkim, y Synow dwoch, Ludwik Pleban Nulowſki, y Jakub, ktorego Syn Firmian, y corka Helena Trębicka. Wawrzyńca ieſt w druku, *Oratio panegyrica pro felici Regis in Moſchoviam expeditione Cracov: 1633. in 4to.*

**GNIADY herbu Oſtoia.* Jędrzey Gniady Opat Tyniecki, y zakonnośćia y rzadem ſwoich zalecony, umarł 1542. *Szczygiel: in Tiniec: fol: 98.* Piotr Marſzałek Dworu, u Fryderyka Kardynala Krolewica, *Ibidem fol: 96.*

GNIAZDOWSKI herbu Korab w Sieradzkim Woiewodztwie. Jan Chryzoſtom Gniazdowſki, pamiętny w Polſzcze Kawaler, dobyćiem Poznania, y innemi zwyćięſtwy.

GNIAZDOWSKI herbu Wczele w Wielkieypolſcze. Jan Gniazdowſki, Biſkup Teodozyeńſki, Suffragan Gnieznienſki, Opat Mogilſki, poſeł do Rudolfa Ceſarza, od Stanow Rzeczypoſpolitey, o ſzczęśliwey Elekcyi na tron Polſki Zygmunta III. Kaplicę w Gnieźnie reſtaurował y upoſażył, kędy po wielu pracach, dla kośćioła Bożego, y Oyczyzny podiętych, po śmierći złożony, *Starowol: in Monum.* Michał brat iego maż od młodośći rycerſki.

**GNIEWEK herbu Gierald* w Krakowſkim Woiewodztwie, Dom ſtarodawny, piſali ſię z kończyſk, z ktorych był Staniſław Gniewek, Podſtarośći Oycowſki, Synow dwoch zoſtawił, Łukaſza y Piotra, Łukaſz miał za ſobą Zuzannę Łaſinſka herbu Abdank, umarł bezpotomnie: Piotr w Wielkieypolſzcze ożenił ſię, ale y ten potomſtwa nie miał. Sioſtry ich, iedna była za Jakubem Dobroćieſkim, drugie Pannami Zakonnemi w klaſztorze: z ktorych Anna była Xięnia klaſztoru S. Jędrzeia w Krakowie 1625. *Baran.*

**GNIEWIECKI herbu Poray.* O tych ani Paprocki, ani Okolſki nie piſał, ia ſię tylko dorozumiewam, że ſię tym herbem pieczętuia, bo ſię z Bużenina piſza. Gniewiecka z Bużenina, żona Staniſława Stokowſkiego, herbu Jelita, *Paproc: o herb: fol: 203.*

GNIEWIEWSKI herbu Prus 1mo. w Ciechanowſkiey Ziemi.

**GNIEWINSKI* Franciſzek Gniewinſki, z Powiatu Grodźienſkiego, podpiſał Elekcya Jana III.

GNIEWSKI herbu Zgraia. Długoſz in lib: Benefic: u Nakiel: w Miechow: fol: 108. wſpo-

minaia Staniſława Gniewſkiego tego herbu, dźiedźica na klonowie pod Skarzeſzowem koło roku 1448.

GNIEWKOWSKI, w Wielkieypolſzcze. Anna Gniewkowſka, Staniſława Skaławſkiego małżonka.

GNIEWOSZ herbu Koſcieſza, Ci ſię piſza z Dalewic, z kąd *Okolſki*. Dalewickich kośćieſzow, kładźie, co miał mowic, Gniewoſzow z Dalewic, w Sendomirſkim Woiewodztwie. Gniewoſz Podkomorzy Krakowſki 1403. *O nim Nakieł: Miech fol: 264. z Długoſza taką rzecz piſze.* Sprzyiał on Gwilhelmowi Xiażęćiu Auſtryi, y tak go w łaſkę Jadwigi Krolowey Infantki Polſkiey, iako y na tron przećiwko Jagiellonowi forytował. *O czym Kromer y Biel: fol: 269.* Gdy potym Gwilhelm z Kroleſtwa tego za granice uſtapił, przy Gniewoſzu wſzyſtek ſprzęt ſwoy bogaty, kleynoty y pieniadze zoſtawił: z tych tedy, iako y z ſwoiey fortuny własney, znaczny ſkarb zebrał, umieraiac, dwoch Synow niedoroſłych ieſzcze zoſtawuiac, gdy ani tym przez niebeſpieczność lat, ani żonie, że ſię obawiał, żeby po iego śmierći, ponowiwſzy śluby Małżeńſkie z inſzym, dźieći iego ze wſzyſtkiego niewyzuła, ani krewnym ſwoim niemogł poufać; ſkarb ten wſzytek w klaſztorze S: Katarzyny, przy Krakowie, złożył u Przełożonego tego mieyſca; tak że o tym nikt niewiedźiał, tylko iedna ſłużebna Panienka, ktorey y klucze od depozytu oddał, z ta przeſtroga, aby ich była nikomu nie oddawała, tylko młodſzemu Synowi Janowi, ſkoroby do lat słuſznych przyſzedł: (bo drugi Syn iego ſtarſzy pewnych czaſow na ſzaleńſtwo zapadał, iako *Długoſz* świadczy; Ktory obudwu tych braći znał bardzo dobrze.) Po śmierći Podkomorzego, długi czas przeſzedł, że nikt o pomieniony depozyt rekwizycyi nie czynił, dla tego Starſzy mieyſca tamtego, do pozoſtałey wdowy idźie, pyta ſię, czy albo ona, albo mąż iey nie złożył czego w ſwoim Klaſztorze, ta o niczym przedtym nie wiedzac, odpowiada, żem prawi ani ia, ani mąż moy, żadnego ſkarbu Kośćiołowi niepowierzał. Starſzy rozumieiąc, że iuż nikt, o tym depozyćie niewiedźiał, ſkrzynie otworzył, pieniadze zabrał, na fabrykę tak Kośćioła, iako y Klaſztora ſwego obrocił. Tym czaſem gdy doroſł lat Syn Jan; panna mu od ſkarbu klucze oddaie, o Oycowſkim upewnia depozyćie: upominał ſię go wprawdźie dźiedźic, atoli Starſzy, gdy mu wſzyſtek proceder tey ſprawy powiedźiał, y to co ſię z tego ſkarbu na chwałę Boſka wyſtawiło, pokazał; widzac młody ſukceſſor, że niepodobna było, tak wielkiey ſummy nazad od klaſztora pomienionego windykować, od pretenſyi ſwoich uſtapił. Tenże Gniewoſz Podkomorzy Krakowſki, na potrzebę Grunwaldzką, wyſtawił ſwoię choragiew, z Polakow y Czechow służebnych, *Biel: fol: 296* Piſali ſię potym ći Gniewoſzowie z Wnorowa. Z tych był Paweł Sędźia Grodzki Sendomirſki, z Zofii Bronickii, herbu Slepowron, *Papr: in ſtrom:* zoſtawił potomſtwo, między ktorym, Izabella poſzła za Jana Łaſinſkiego, herbu Abdank, umarła 1625. Jan miał za ſoba Elżbietę Przecławſka, wdowę, z domu Goſławſką, oboie bez potomſtwa zeſzli. Piotr miał za ſoba Annę Grodecka, ktora wprzod była za Jędrzeiem Kmita, a po śmierći Piotra 1623 za Alexandrem Przyłęckim ſynem Joachima. Jan miał za ſoba Annę Goſtyńſka, z ta zoſtawił potomſtwo, ſynow trzech; z tych ieden w Moſkwie będac poimany 1633 zginął, ćięſzkiemi mękámi zamordowany, Jakub drugi młodo umarł 1634. Piotr trzeći, y corek trzy, zoſtawali na opiece Jędrzeia z Wnorowa Gniewoſza, Łowczego Koronnego, Staroſty Zawihoyſkiego, tak go podpiſanego czytam na Elekcya Jana Każimierza Krola.

GNIEWOSZ herbu Rawicz, Ci ſię piſzą z Olexowa. Staniſław Gniewoſz, z Magierowny herbu Szeliga, zpłodźił Synow trzech. Z tych pierwſzy Cherubin, w Wołoſzech pod Bukowiną 1497 poległ, *o czym Biel: fol: 486.* ale y potomſtwo iego uſtało. Daniel drugi, zoſtawił Syna Staniſława, ktorego z trzech żon, liczne potomſtwo zoſtało. Gabryel trzeći, ten ſię z Olexowa piſał, poiał w małżeńſtwo Tarłownę, Staniſława Tarla Ochmiſtrza Krolowy Elżbiety, corkę; ktora mu powiła czterech ſynow; z tych Jędrzey pierwſzy, dźiedzic na Sarnowie, w rożnych expedycyach męſtwem wſławiony, oſobliwie pod Obertynem z Mieleckim, z Falęcką dwoch ſynow zoſtawił, Staniſława, ktory na dworze Krolowy Katarzyny długi czas ztrawiwſzy, tamże żyćia tego dokonał: y Adryana, ktory młodo świat ten pożegnał, w Siećiechowie pogrzebiony, Sioſtry ich, Barbara Kochanowſka, y Anna Laſocka. Jan drugi ſyn Gabryela dźiedźic na Smogorzewie, Rotmiſtrz Krola Stefana, tego za ſwoie krwawe w Moſkwie, y pod Gdańſkiem expedycye, ieſt wyſługa w tym domu od Krolow nadana, iego z Czerny ſynow dwoch było, Paweł y Jan, ludźie rycerſcy. Mikołay trzeći ſyn Gabryela, Zielenſka herbu Ciołek, dwoch mu ſynow powiła, Balcera Dworzanina y Sekretarza Krolewſkiego, męża walecznego, ktory własnym koſztem okryte roty wyſtawiał, na nieprzyiacioł tey Oyczyzny, miał za ſoba Xiężniczkę Czartoryiſka, pozoſtała wdowę po Kniaźiu Suminſkim, *iako piſze Okol:* ale z nia żył bezpotomnie, y Jana Staroſtę Latowickiego, ieſt o nim wzmianka, *w Konſtytucyach 1591. fol: 633. y 1595. fol: 677.* kedy go do zapłaty woyſku kwarćianemu deputowano: był to wielki tamtego wieku kawaler, tak dalece, że o nim mawiał Stefan Batory Krol Polſki, gdybymi poiedynkiem przyſzło certować o Kroleſtwo, nie kogo inſzego bym na tę funkcya zażył, tylko Jana Gniewoſza, y nie dźiw: bo go był doznał Stefan, y iego męſtwa, kiedy ieſcze młodſzym będac, na dworże Jana Węgierſkiego Krola, iak z Turkami na harcu mężnie ſobie poczynał, y zwyćięzca z tamtad zawſze odchodźił, dla tego też na Tronie Polſkim oſiadſzy, Rotmiſtrzem go ſwoim uczynił, y Pułkownikiem, pod Moſkiewſka expedycya: kiedy mu mowiono, aby był na ſyna Staroſtwo Latowickie wyiednał u krola, rzekł, *Dobrá Rzeczypoſpolitey ſa dla dobrze zaſłużonych Oyczyznie, nie dla żakow, ani dla białychgłow, dla tego, miałbym w tym ſumnienie, gdybym to uczynił:* z Ewy Branickii zoſtawił corkę Ewę, Woiewodźina Podlaſka, z drugiey żony Drohoiewſkii corek dwie, Męcińſka, y Elżbietę Krzywczycka, y ſynow trzech: Tomaſza ktory młodo umarł, Kryſztofa ktory pod Oryninem mężnie ſtawał, a potym pod Choćimem żyćie ſwoie ze krwia oraz dla Oyczyzny wylał, y Mikołaia Staroſtę Radomſkiego, Nadworney Krolewſkiey Chorągwi Porucznika, przez lat trzydźieśći Rotmiſtrzował w rożnych okazyach, pod Choćim oſobliwie, dokad ſię tak był wyprawił, że Władyſław Krolewic przyſtoynieyſzego pod ſwoię Choragiew niewidząc towarzyſtwa, u niego, żeby mu ſwoich uſtapił, uproſił; atoli on Uſarſkiey ſwey uſtapiwſzy choragwi, na Kozacka ſię w ſamym ćiagnieniu zdobył. Na Zborowſkiey także lubo w podeſzłym wieku, tak ſię iednak mężnie ſtawił; że go Krol Jan Każimierz Salwatorem zdrowia ſwego nazwał, co mu y Seymik Opatowſki, dźiękuiac mu za iego odwagi, przyznał, umarł 1650. N. Gniewoſz boday nie ten Kryſztof, co pod Choćimem zginał, miał za ſoba Annę Oſſolinſka, z ktorey ſynowie Mikołay y Jan. Z tych Jan Gniewoſz Chorąży Lubelſki, miał za ſoba Marya Broniewſką herbu Lewart, corka iego iedna Zofia, zmowiona z Piotrem Brzechffa: a potym z Marćinem Dębickim, Podkomorzym Sendomirſkim, brat iey rodzony Mikołay, w Zakonie naſzym żyćie ſwoie zakończył w Łucku 1711. lat pięćdźieśiąt y ieden, w nim światobliwie przeżywſzy

wſzy: napiſał był tom duży, kommentarz na *librum Machabæorum*, atoli gdy
Rezydencya Kraſnoſtawſka zgorzała, y ten w ogniu ſpłonał, trzydźieśći tyśię-
cy Collegio Krakowſkiemu u S. Piotra zapiſał, na Miſſyach Woyſkowych,
y kaznodźieyſtwie, ſił y zdrowia przytarſzy. Mikołay Albrycht Gniewoſz,
Biſkup Kuiawſki, drugi ſyn z Oſſolinſkii, z Opactwa Pokrzywnickiego, y ka-
nonii Krakowſkiey, na tę Katedrę wſtapił, na ktorey umarł 1654. poſtem ie-
zdźił w rożnych legacyach. Jan Kaſztelan Czechowſki, podpiſał Elekcya Jana
III. tenże, czy inſzy Kaſztelan Zawichoyſki, miał za ſoba Antoninę corkę
Staniſława Fredra, Kaſztelana Czerniechowſkiego. Gniewoſzowna była za
Fredrem Jędrzeiem, Staroſta Kroſnieńſkim. Jędrzey Gniewoſz miał za ſoba
Podlodowſka, pozoſtała wdowę po Odrzywolſkim, *Papr: o herb: fol: 125.* Piotr
Podwoiewodzy Kaliſki 1618, *Conſtit:* Katarzyna była za Doleckim. N. Podko-
morzy Sendomirſki, Marſzałkował w Trybunale koronnym, za Krola Jana,
corka iego była za Morſztynem Woiewoda Inflantſkim.

GNINSKI herbu Trach. Ottona Tracha, trzech ſię ſynow z Boianowſkii zoſtało.
Jan *ſterilis*, Wawrzyniec, y Staniſław; z tych oſtatni, dwoch ſynow zpłodźił,
Jana y Piotra; od Piotra poſzli Zeleccy; od Jana dźiedźica na Gninie, Gnin-
ſcy; Piekarſka albowiem herbu Leſczyc, czterech mu ſynow powiła, Wa-
wrzyńca, Piotra, Kaſpra, y Woyćiecha; Z tych Piotr, Piſarz Grodzki Kościań-
ſki, miał ſynow dwoch; Maćieia, ktory poiał Przetocka, y Wawrzyńca, kto-
ry Dabrowſka, z niey ſynowie Staniſław y Maćiey. Kaſper Podſtarośći Byd-
goſki, brat Piotra Piſarza. Woyćiech trzeći ich brat, piaćiu ſynow zoſtawił.
1. Jana Kanonika y Kuſtoſza Poznańſkiego, wypiſał iego nadgrobek, z Kate-
dry Poznańſkiey *Starowol: in Monum:* 2. Staniſława, 3. Woyćiecha męża
rycerſkiego, u Stefana Batorego w wielkich był reſpektach, umarł Staroſta
Oſieckim, z Sobańſkii ſyna Jana zpłodźiwſzy, po ktorym z Grzymalanki by-
ły dwie corki. 4. Kaſpra, ten z Doroty Woznickii, miał ſyna Jana Biſku-
pa Ennenſkiego, Suffragana y Archidyakona Poznańſkiego 1625. y Adminiſtra-
tora *Sede vacante* tego Biſkupſtwa, a przedtym był Kanonikiem Gnieznieńſkim,
Warſzawſkim, y Adminiſtratorem Opactwa Lubieńſkiego. 5. Jakuba, ten z
Barbary Kreſkii Dźiembowſkii herbu Pomian, zpłodźił ſynow czterech, Samu-
ela walecznego męża, w Moſkwie z Zygmuntem III. y przećiwko Tatarom,
chwali iego ku Bogu pobożność *Okolſki*, kiedy w korzeniona w ten Dom he-
rezya, odrzućiwſzy, Kośćioły wſzyſtkie w dobrach ſwoich dźiedźicznych ka-
tolikom oddał, ſzpitale nadruinowane reſtaurował, y prowentow przyczynił:
złaczył ſię był z Anna Buczkowſka herbu Bogorya, z ktorey ſyn Jan, tylko
po ſobie iednę corkę zoſtawił. Woyćiecha Kantora, y Kanonika Poznańſkie-
go, Proboſzcza Kozminſkiego, Grodziſkiego, y Zwolenſkiego, Adminiſtratora
Biſkupſtwa Kuiawſkiego. Jerzego, ktorego z Katarzyny Mierzeńſkii, Ło-
wczanki Poznańſkiey ſynowie dway, Każimierz y Staniſław. Staniſława, tego
z Cieleckii, Podſędkowny Ziemſkiey Poznańſkiey czterech ſynow; Jan, Igna-
cy, Woyciech, y Staniſław, niewiem czy nie ten Staniſław, miał za ſoba An-
nę Boſzkowſka herbu Warnia. Corka zaś z Cieleckii, była za Proſkim.

Jan Podkanclerzy Koronny, ſyn Staniſława z Cieleckii, z poſłami ie-
żdzac do Francyi, po Ludowikę Marya Gonzagę, Władyſława IV. małżonkę,
na pięknym y wſpaniałym koniu wiachawſzy do Paryża, gdy przed Krolo-
wa ſtanał, koń y z nim oraz na kolana upadł, witaiac y adoruiac Pania ſwoię;
w roku 1653. Staroſta iuż Gnieznieńſkim będac, poſłował na Seym, *Conſtit: fol: 8.*
także y 1662. iuż Podkomorzy Pomorſki, Staroſta Nakielſki y Gnieznieńſki,
Regent Kancellaryi koronney, z kąd Kommiſſarzem naznaczony na Trybu-
nał

nał Radomſki, *Conſtit: fol: 5.* Marſzałkował w Jzbie Poſelſkiey dwa razy; raz
1659, drugi raz 1664. Wział potym wnadgrodę zaſług ſwoich Podſkarbſtwo
Nadworne koronne, z tego poſtapił na Woiewodztwo Chełmińſkie, iako o
nim ſwiadczy *Konſtytucya 1676. fol: 27.* gdy albowiem Knyſzyn y Goniadz z in-
nemi dobrami do tego należacemi wykupił, wyliczywſzy ſummy, pięckroć
ſtotyśięcy pięcdźieſiat y trzy tyſiace, a z tey ſummy darował Rzeczypoſpoli-
tey ſto tyſięcy; Oyczyzna, zawdźięczaiac mu ten ku ſobie affekt, iemu y Suk-
ceſſorom iego puściła te dobra, aż do oſmey generacyi, po ktorey, znowu
do Krolewſkiey dyſpozycyi należeć miały. Z tymże tytułem, dawſzy iuż
przedtym wielkie ſwey dźielnośći dowody, w rożnych legacyach, do Danii,
Szwecyi, Elektora Brandeburſkiego, do Brunſwiku; extraordynaryinym Poſłem
do Moſkwy wyſłany, a ztamtad powroćiwſzy, w krotce do Machometa IV.
Cara Tureckiego, z kad aż we dwie lećie powroćił, z wielka imienia ſwego
chwała; iakoż ſwego czaſu, y mowca y Statyſta między pierwſzemi kwitnał;
pod Zborowem gdy Krol Jan był zciſniony, wyſłany do Chana Tatarſkiego,
pokoy zawarł. W Trybunale koronnym, dwa razy Marſzałkiem prezydował.
Po śmierći potym żony ſwoiey, ſtan duchowny ſobie obrawſzy, Woiewodz-
two ſpuśćiwſzy, pieczęc mnieyſza koronna trzymał. Jan III. na fortunney
zawſze iego radźie polegaiac, wział go z ſoba na Wiedeńſka expedycya, na
ktora on ſwoim koſztem, choragiew Uſarſka okryta wyſtawił: po ſzczęśliwie
otrzymaney wiktoryi, Krol go wyſłał do Leopolda Ceſarza, z powinſzowa-
niem tego zwyćięſtwa; Miał za ſoba Dorotę Jaſkolſka herbu Leſzczyc, z tey
dwie corki zoſtawił, iedna z nich Konſtancya Dorota, Xięnia rzadźiła Klaſztor
Ołobocki Zakonu Cyſtercyeńſkiego, ktory wielkim nakładem, wiele z fun-
damentu ſtruktur wyprowadźiwſzy, ze wſzyſtkim wymurowała y zakończy-
ła 1696. Druga Anna, Marcina Zamoyſkiego, Podſkarbiego Koronnego mał-
żonka: Pani wſpaniałego animuſzu y pięknego rozſadku; na domy Boſkie y
uboſtwo ſzczodrobliwa, ſzczegulniey ſię zaś łaſka iey Zakon naſz ſzczyći; po
śmierći 1704. w Krakowie w Kośćiele S. Barbary złożona, Synow także
dwoch, Jan Chryzoſtom, y Jan drugi.

Jan Chryzoſtom Biſkup Kamieniecki, Referendarz Koronny, Opat
Wagrowiecki, gdźie Kośćioł ſwoim nakładem ozdobił, po Choćimſkiey wi-
ktoryi, do Clemenſa Papieża iezdźił, z ta o pobitych Turkach weſoła nowi-
na, z ſzedł z tego świata 1715.

Jan Woiewoda Pomorſki, Grodecki, Knyſzyńſki Staroſta, ſyn drugi Ja-
na Podkanclerzego Koronnego, był wprzod Woiewoda Czerniechowſkim,
z tego krzeſła poſtapił na Bracławſkie, wział potym Pomorſkie, na ktorym
umarł 1703. miał za ſoba Tereſſę, Jana Potockiego herbu Pilawa, Woiewody
Bracławſkiego corkę, ale z nia żył bezpotomnie: Trzeći brat ich Władyſław
Staroſta Grodecki 1680, y Radzynſki, corka iego doſtała ſię w małżeńſtwo
Piotrowi Czapſkiemu, Woiewodźie Pomorſkiemu. Ignacy Bernard Opat
Koronowſki, ten w Rzymie bedac, od Alexandra VII. Papieża *Prothonotarius
Apoſtolicus*, od Klemenſa IX. *Laureatus Juris utriusq; Doctor*, od Innocentego XI.
Prælatus domeſticus & utriusq; ſignaturæ Referendarius uczyniony, Kanonikom Po-
znańſkim uproſił u ſtolicy Apoſtolſkiey, rokiety; Trzech Krolow Polſkich
Sekretarz, to ieſt Jana Każimierza, Michała, y Jana III. Oſieckim był na-
przod Proboſzczem, daley Kanonikiem Poznańſkim, y Sekretarz legacyi z
Xiażęćiem Radźiwiłem do Rzymu, po iego zeſciu w Padwi, z rozkazu Jana
III. kończac to poſelſtwo, wſzyſtko ſczęśliwie u Jnnocentego Papieża otrzy-
mał. *Sidus infulatum*, był to brat ſtryieczny Biſkupa Kamienieckiego. Samuel

na

na Opactwo Koronowſkie konſekrowany 1706. a podobno zaraz po śmierći Ignacego.

GNOINSKI herbu Warnia w Sendomirſkim Woiewodztwie: przedtym ſię kiedyś, *iako Paprocki piße*, zwali Noſalami. Zegota z Gnoyna, Burgrabia zamku Krakowſkiego 1401. podpiſał liſt *inter præſentes u Nakiel: u Miechow: fol: 369.* Mikołaia Gnoinſkiego kapłana, *wſpomina Kromer* pod rokiem 1456. Jana Gnoinſkiego męża walecznego ſyn Przecław, Staroſta Nowomieyſki, oſmiu ſynow zoſtawił. 1. Mikołay Hetman Nadworny, w okazyi pod Bukowina wzięty był w niewola, zpłodził dwu ſynow, Staniſława y Jakuba, Staniſław był Podſtarościm Nowomieyſkim, od ktorego zoſtał ſię ſyn Jan, y corka Barbara Straſzowa; od Jakuba także był z Secygniewſkiey ſyn Jan, y iego potomſtwo. 2. Lempart Oboźny Koronny, mąż ſławny, miał ſynow dwoch, Lenarta y Jędrzeia, ktory z Bobolanka zoſtawił potomſtwo. 3. Lenard Rotmiſtrz ſławny, w ſzykowaniu obozow nieposſpolitey umieiętnośći, dla ktorey Ludwik Krol Węgierſki, z Polſki go do węgier przećiagnał, ſtanął we dwa tyſiace ludźi, ktorych z ſoba z Polſki zprowadźił, pod Mochaczem przećiwko Solimanowi; tam widzac daleko większa potencya Turkow, niżeli iey Węgierſkie śiły wyſtarczyc mogły, radził Krolowi Ludwikowi, żeby było woyſko całe Węgierſkie, od natarczywośći Tureckiey, wozami zewſzad zaſłonić: czego że nie chćiał ſłuchać Ludwik, y ſiebie, y woyſko zgubił: zginał tamże y ten przezacny mąż, głowę iego odćiętą, do Konſtantynopola zanieſiono 1526. *Biel: fol: 558. Vapovius Iſtvanſius lib: 8. Brodericus Cancellarius Ungariæ in deſcript: clad: Mohac:* y inſi hiſtorycy. *Lorencowicz w kazaniach ſwoich na Niedźiele trzećia po trzech Krolach piße*, ale znać iak omylnie. Przecław prawi, Stolnik Ludwika Krola Węgierſkiego, w wielu okazyach doświadczonego męſtwa, w tey batalii, gdźie Ludwik Krol Węgierſki zginał, poimany z drugiemi, y w Konſtantynopolu do wieży wtrącony, melancholią ſwoię, weſołemi y nabożnemi pioſnkami rozrywał, ſłyſzał to ieden z Baſzow nimo przechodzac; y niemogac ſię od podźiwienia poiać, Carowi Tureckiemu donioſł, ten wſzyſtkich więzniow Polſkich, gdy przed ſię ſtawić kazał, pytał ſię, ſkadby taka im w niewoli weſołość przypadła? odpowiada imieniem wſzyſtkich Gnoinſki. Z ręku prawi Boſkich, tak ſzczęście, iako y nieſzczęśćie naſze, rownym umyſłem, to ieſt mile przyimuiemy: y cokolwiek on o nas poſtanowi, to za naylepſze ſadźiemy: śmierći ſię nie lękamy, bosmy iey w tak wielu Kampaniach, iako żołnierze ſzukali. Ućieſzony ta odpowiedźia ich, Turczyn, z niewoli do Oyczyzny wolnych puśćił. 4. Przecław miał ſynow oſmiu, z tych Jan zſzedł *ſterilis.* Staniſław dwoch ſynow zoſtawił, Adama, ktory z Oraczewſka żył bezpotomnie, y Kryſztofa męża ſławnego w Węgrzech, ten nie maiac tylko trzydźieści y ſześć koni; czteryſta haydukow poimał, podpiſał Uſtawy ziazdu Pokrzywnickiego 1587 *Conſtit: fol: 427.* Chwali go, y Przecława *Orichov: in Paneg: Nupt: 1553.* ſynowie iego, Kryſztof y drudzy trzey, albo bezżennie, albo bezpotomnie pomarli: z corek zaś iego Jadwiga była za Janem Sienińſkim, Kaſztelanem Zarnowſkim, a potym Lwowſkim, Barbara za Chyckim. Jędrzey Staroſta Nowomieyſki, Burgrabia Krakowſki, potomſtwa nie zoſtawił. Przecław Staroſta Wyſocki, ktorego trzech ſynow, Piotr Podkomorzy Mielnicki, w Litwie potomſtwo rozmnożył, ktore y podźiś dźień tamże kwitnie: bo Piotr Skarbnik Wołkowiſki, z Woiewodztwem Mśćiſławſkim, podpiſał Elekcya Jana III. za Xiążęcia Bogusława Radźiwiła dany był w zakład Tatarom, kędy przez kilka lat w niewoli zoſtawał, iż nikt zaſtawy nie okupował; brat iego, Jan, drugi Staniſław, a potym Juſtynus w Zakonie Kaznodźieyſkim wydał

dał do druku *Armaturam fortium.* Kryſztof Trukczaſzy Krola Auguſta. Przecław Dworzanin tegoż; Mikołay ſzoſty ſyn Przecławow bezpotomny, Piotr ſiodmy, Zygmunt oſmy. Piotra Gnoinſkiego męża rycerſkiego, ktory na woynach Tureckich, Tatarſkich, Szwedzkich, Wołoſkich, w Polſcze y Węgrzech mężnie ſtawaiac, na koniec od kozakow w okazyi, kula z ſamopału poſtrzelony poległ, pochowany w Chmielniku, wypiſał nadgrobek *Starow: in Monum:* Woyćiech Sędźia Woyſkowy, pod Koniecpolſkim Hetmanem 1632. Jan naprzod Podſędek Sendomirſki, potym Sędźia Ziemſki, poſłował na rożne Seymy, *Conſtit: 1627. fol: 5. y 1633. fol: 45. y 1647. fol: 13.* Jędrzey 1648. Sa y w Ciechanowſkiey Ziemi Gnoinſcy, iako to Jakub 1632. Staniſław Miecznik Ziemi Nurſkiey 1705. Michał w Zakonie naſzym, światobliwe żyćie zakończył w Sendomierzu 1714. Juſtyna Gnoinſka była za Stefanem Dąbrowſkim, Skarbnikiem Halickim. Anna za Alexandrem Frykaczem, Sędźią Krzemienieckim. Sa Gnoinſcy y na Wołyniu, z tych Aloizy Gnoinſki, w Zakonie naſzym, ſtan pokory ſobie obrawſzy, żyie.

**GNOYNICKI.* Jerzy Gnoynicki w Woiewodztwie Trockim, 1632 podpiſał *pacta conventa* Władyſława IV.

**GOCKOWSKI.* Kryſztof Gockowſki, z Woiewodztwem Malborſkim podpiſał Elekcya Jana Kazimierza Krola.

**GOCŁOWSKI* Tomaſz na Gocłach, Sędźia Ziemſki Nurſki, podpiſał Elekcya Jana III. y Jakub Piotr Piſarz Grodzki Poznańſki, a potym Kaſztelan Przemęcki, miał za ſoba Elżbietę Myćielſka, Fundatorkę OO: Reformatow w Poznaniu, z ktora żyiac bezpotomnie, dźiedźictwo ſwoie Barcin miaſteczko, y z przyległośćiami darował Szygowſkiemu, rożne zapiſy poczyniwſzy na dobre uczynki.

GOCZAŁKOWSKI herbu Nowina, w Wielkiey polſzcze. Katarzyna Goczałkowſka Xieni Opawſka 1630 *Gold: Bractwwo.* Druga była za Franciſzkiem Boroſkim herbu Ogończyk, atoli *Mſ: o Familiach Pruſkich*, tym Goczałkowſkim co ſię w Pruſiech znayduia, herb Prawdzic przypiſuie. Jan w Zakonie naſzym tych czaſow. N. Goczałkowſki ma za ſobąMalczewſka, ſynowicę Woyciecha, Sędźiego Ziemſkiego Poznańſkiego

**GOCZANOWSKI herbu Slepowron*, w Kuiawſkim Woiewodztwie, Maryanna Goczanowſka tego herbu, była za Kazimierzem Obrębſkim, Sędźia Kapturowym Nakielſkim 1697.

GODACZEWSKI herbu Gozdawa. Jakub Komornik Ziemi Zakrocimſkiey 1632. N. Godaczewſki Towarzyſz pod Uſarſka Choragwią pod ſtarczem, w okazyi z kozakami raniony 1638. *Okol: Dyariuß, Cuda Grodźienſkie wſpominaia ich fol: 72.* Staniſław Cześnik Grodźieńſki 1700. N. Godaczewſki Sędźia Połocki, miał za ſoba Zofia Chełchowſka.

**GODEBSKI herbu Godziemba* w Litwie, Godebſki Komornik Krola Stefana Batorego. Bazyli Staroſta Bielſki 1632 w Woiewodztwie Podlaſkim. Samuel Cześnik Pińſki, potym Podſtoli. Philon Sędźia Ziemſki Pińſki, ſynowie iego Jan y Boguſław. Jędrzey Stolnik Pińſki 1674, ſyn iego Franciſzek. Bazyli Sędźia Ziemſki Pińſki, ſyn iegopoſłował na konwokacya 1696. Marcin Soc: Jesu Rektor Pińſki, potym Vice Rector Akademii Wileńſkiey, umarł Rectorem Nowicyatu Wileńſkiego 1709. N. Zakonnik S. Franciſzka. Teofil Władyka Pińſki, temi czaſy Włodzimirſki. Piotr Staniſław naprzod Sędźia Ziemſki Pińſki, y poſeł na konwokacya 1696. potym Chorąży y Pułkownik Powiatu Pińſkiego 1704, ſyn iego Jozef.

GODLEWSKI herbu Gozdawa, Staniſław Godlewſki na Dworze Boleſława, Xiążęcia Mazowieckiego, w roku 1450 zaſłużony, otrzymał od niego przywiley na włok

40. Tego Domu Godlewſcy, ſa y w Litwie, y w Wielkieypolſzcze, ktorzy ſię z Ziemi Nurſkiey powynoſili, y tam pooſiadali. Jan y Kaſper w Nurſkiey Ziemi podpiſali Elekcyą Władyſława IV. Staniſław Czeſnik Ziemi Nurſkiey, Chorąży Choragwi Petehorſkiey w Litwie, Polubinſkiego Marſzałka Litewſkiego, 1598, poiął Czyżewſką dźiedźiczkę w źiemi Nurſkiey: z tey ſyn Adam z Czyżewa Skarbnik Nurſki 1632. z Dorotą Sobolewſką zpłodźił trzech ſynow. 1. Walentyn Sędźia Ziemſki Nurſki, poſeł teyże źiemi 1648. z Joanny Wierzbickii ſynow iego dwoch było, Staniſław Regent Koronny, y Staroſta Nurſki, poſłował na Seym 1686. częſta y inſzych lat o nim wzmianka w Konſtytucyach Koronnych, człowiek wielkiey experyencyi, y Janowi III. z przymiotow oſobliwſzych miły, był wprzod Podſtolim Nurſkim, z Seymu 1683. Kommiſſarzem do dyſtrybuty hiberny, umarł Kaſztelanem Podlaſkim w roku 1704. lubom ći ia go, między temi Kaſztelanami, w pierwſzym tomie opuscił: poiął był w dożywotnią ligę, Tereſſę Roſtworowſką, Chorażankę Liwſką, z Stadnickii urodzona, wſzakże nie było potomſtwa. Kazimierz Archidyakon Łucki, a potym Suffragan Chełmſki, S. T. D. deputat kilka razy na Trybunał koronny, zſzedł z tego świata 1698. Druga tegoż Walentego Sędźiego małżonka była, Joanna Kuczyńſka Łowczanka Drohicka, z tey ſyn iego Jan, naprzod Staroſta, a potym Podkomorzy Nurſki, umarł *cælebs* 1716. 26 lat na Rycerſkiey ſłużbie odprawiwſzy, a reſztę życia na kommiſſyach, poſelſtwach na rożne Seymy, oſobliwie 1669 y 1697 ztrawiwſzy. Sioſtra iego Jadwiga Tomaſza Ciećierſkiego, Stolnika Drohickiego małżonka, z ktorey potomſtwo, Balcer Ciećierſki Stolnik Drohicki, Katarzyna Niemierzyna, Chorażyna Nurſka, y Franciſzka Kuczewſka. 2 Syn Adama Jakub Skarbnik Nurſki, temu Maryanna Suchodolſka, Miecznikowna Podlaſka dwoch ſynow powiła, Wiktoryna Łowczego Nurſkiego, złaczył ſię dożywotnie z Anną Petrykowſką, Podkomorzanką Warſzawſką, y Kryſztofa Staroſtę Nurſkiego, deputata na Trybunał koronny 1716. poſła kilka razy na rożne Seymy, zkolligowawſzy ſię z Julią Oborſką, Podkomorzanką Liwſką, ktorą Cieſzkowſka urodźiła, zpłodźił dwoch ſynow, Marka Dyonizego, y Karola. 3. Staniſław Podczaſzy Nurſki, tego z Zofii Oborſkii czterech było ſynow, Zygmunt Stolnik Łomżyńſki, ſyn iego z Ludowiki Brzoſzczanki, Konſtanty. Jan Miecznik Nurſki, Woyćiech Miecznik Nurſki, z Anny Oſſolinſkii Chorążanki Mielnickiey, ſynowie iego dway, Antoni y Jozef. Sebaſtyan Proboſzcz Mielnicki. Do tychże należą, Marcin Komornik Nurſki, Jędrzey Miecznik Liwſki, żona iego Pigłowſka, z Gaſowſkii urodzona. Jerzy czy Kryſztof Chorąży Czerniechowſki 1686. pod Uſarſkim znakiem Krolewſkim, Chorągiew noſił. Hippolit Rector y Fundator *Collegii Łomzenſis Soc: JESU* umarł 1718. Norbert w Wilenſkim Woiewodztwie, ma za ſobą Broniſzownę, Rotmiſtrz w Woyſku Litewſkim. Alexander Kuſtoſz Kiiowſki, Proboſzcz Brańſki, umarł 1721. wieku ſwego 86. Kośćioł w Brańſku wyſtawiwſzy. Tomaſz Piſarz Ziemſki Nurſki 1648. Tomaſz drugi Piſarz Łomżyńſki, poſeł na Seym 1703. zkąd Kommiſſarzem naznaczony, do rozgraniczenia Woiewodztwa Mazowieckiego od Prus, *Conſtit: fol: 23*, ſyn iego Jakub Piſarz Ziemi Zembrowſkiey, Kazimierz dobra ſwoie na Zmudźi, Kuże y Ruſzlenki, do Kośćioła Szawelſkiego przyłaczył, *iako ſwiadczy Konſtytucya 1667. fol: 21.* Adam Domarat, ktorego ſyn Jan Kazimierz Podſtoli Połocki. Kazimierz Proboſzcz Zambrowſki życie zkończył w roku 1718. N. była za Alexandrem Kuropatwą. Druga za Tomaſzem Chwaliſzewſkim. N. Godlewſki w Woiewodztwie Kaliſkim, Towarzyſz Uſarſki.

***GODOWSKI** *herbu Odrowaz*, w Ziemi Halickiey, z ktorych Piotr Godowſki, Chorąży

rąży Halicki w roku 1466. między innemi Familiantami herbu Odrowąż, potwierdźił fundacyą Klaſztoru Mogilſkiego, kiedyś od Iwona Biſkupa Krakowſkiego uczynioną. N. Godowſka była za Woyćiechem Garkowſkim.

GODZIĄTKOWSKI *herbu Korab*, w Sieradzkim Woiewodztwie. Hieronim Godźiatkowſki Burgrabia Krakowſki, umarł 1638. wieku ſwego 80. co znać z nadgrobku iego, w Krakowie na zamku u S. Michała, z herbem Korab wyſtawionym.

Godziemba Herb.

MA bydź Soſnia o trzech wierzchach zielonych, czyli gałęźiach, z ktorych iedna we ſzrzodku, dwie po bokach iey, pod temi drugie dwie gałęźie obćięte, iedna z iędney ſtrony, druga zdrugiey, pięć korzeni u niey, w polu czerwonym. W hełmie nad korona mąż zbroyny, wprawey ręce takąż Soſnię trzyma, iako ſię iuż opiſała, lewą ſzablę trzyma. *Paproc: w Gniaździe fol: 506. y 1188. Oberb: fol: 279. & 673. Bielſki fol: 125. Okol: tom: 1. fol: 211. Kleynoty fol: 50. Petraſancta* żadnego mu podobnego nie ma, lubo w cudzych kraiach rożnych drzew w herbie zażywaią wiele domow, atoli Soſni żaden. Prawda, że ſą Familie *de Pinos* w Hiſzpanii, *Anoniorum* we Francii, *Pinellorum* w Genui, ale ći od ſzyſzek borowych, ktore ſię na Soſni rodzą, a w ich herb weſzły, tego imienia nabyli. Bellarminow nawet Dom we Włoſzech, temiż ſię w herbie ſzyſzkami ſzczyći, z ktorych był ow nauką y Xięgami, od ſiebie wydanemi wſławiony, Robert Bellarmin Kardynał, z Zakonu naſzego na tę godność przymuſzony. Garcias Ximenes Xiążę, iak urodzenia wielkiego, tak nie mnieyſzey cnoty rycerſkiey, oboz przeżegnawſzy, o tym tylko zamyślał, żeby był prywatnym żyćiem w pokoiu, duſzę ſwoię z Bogiem łączył: atoli gdy mu iego kawalerya, niebeſpieczeńſtwo Oyczyzny, y zgubę iey od Maurow, przed oczy ſtawiła, z trudnośćią, przecięż go nakłoniła znowu do tego, że rządy woyſka całego, na ſiebie przyiął: więc gdy ſzykuie ludźi, ſpoyrzy znienacka w niebo, widźi krzyż na pieńku, ktoremu Aniołowie adoracyą czynili, tym widowiſkiem ućieſzony, bo go ſobie

bie wźiął za pewną otuchę wiktoryi, na Maurow uderzył y zbił na głowę, *Liberator Patriæ* zawołany, y Krolem Nawarry ogłoſzony. Na pamiątkę takiego dobrodźieyſtwa Kawaleryą uſtanowił, od Grzegorza II Papieża konſens otrzymawſzy w roku 722; ktora powinna była noſić Krzyż czerwony, w liliach na pieńku poſtawiony, *P. Bonani in Ordin: Equeſtr: fol: 97.*

Paproc: y z niego Okol: początek herbu Godziemby, ztąd zamierzaią. Sieciech Woiewoda Krakowſki, do Morawy z Woyſkiem wyſłany, doſtawſzy ięzyka, że nieprzyiaćiel bliſko nocował, woyſko uſzykowawſzy iak do boiu, ruſzyć mu ſię kazał, przed nim ſzła ſtraż pierwſza, ta napadſzy na zaſadzkę, mocno ſię z ſobą ztarli: gdźie między inſzemi, Rycerz Godźiemba nazwany, potężnie rażąc nieprzyiaćiela, od broni odpadł; do bliſkiego tedy laſu uchodźił, ale że y tam za nim Morawczyk nacierał, ſpodźiewaiąc ſię, że bezbronnego ſnadno w łyka weźmie; Godźiemba chybko ſkoczy z konia, Soſienkę z korzeniem wyrwie, nią ſię adwerſarzowi broni; obćiął ći w prawdźie Morawczyk pierwſzym zamachem dwie od niey gałęźie, atoli iuż lzeyſzą, bo obćięta Soſnią, gdy go Godźiemba ſmagło uderzył, z konia zwaliwſzy, poimał, y do Sieciecha Hetmana przyprowadźił: a w nadgrodę męſtwa ſwego, tęż ſamę Soſnią, tak iak była, za herb otrzymał: w roku 1094. Nie zda ſię to *Pariſiuſzowi in Flavia,* dla tego inſzą okazyą tego herbu naznacza. *Flavius Vopiſcus in Probo num: 5.* powiada, że ten Ceſarz Probus z Sarmacyi Niemieckiey, ſzeſnaście tyſięcy ludźi młodych zdolnych do boiu wybrakował, ktorych dla lepſzego w ſztukach rycerſkich poleru, między cwiczonych ſwoich żołnierzy pokartował. Tenże *Vopiſcus num: 7.* o Probuſie piſze; że na widowiſko y ućiechę Rzymianom, kazał Kawaleryi ſwoiey z korzeniem, miąſzſze y roſleyſze drzewa wyrywać, ktore by do miaſta zwieźione, na wielkim y obſzernym placu, do potężnych balek proſto powiązane ſtać mogły, balki potym ziemią y korzenie tak przyſypane, że cały ow plac, prawdźiwego laſu, y rozkwitłego, kſztałt Rzymowi reprezentował. Wpuſczono daley do niego tyſiąc Struſiow, tyſiąc ieleni, tyſiąc ſarn, y innego zwierza tyleż: Wpuſzczono potym poſpolſtwo, y proſty gmin, y pozwolono, żeby ſobie z tych z wierzyn łapał y brał, co kto chćiał. Rozumie tedy Pariſius, że koło tego miſternego laſu pracuiącym nie ktorym Sarmatom, od Probuſa Ceſarza w rekompenſę nadana była Soſnia w herbie, z ktorym do Oyczyzny ſwey powroćiwſzy, familią ſwoię w tych kraiach rozplenili.

Przodkowie Domu tego. Hrabię Godźiembę w roku 1104, czytał na liście ktoregoś Kłaſztoru *Paprocki,* miał to bydź wielkich ſił mocarz, ſyn iego Derſzlaw, Chorąży Sieradzki, w roku 1119; tego zaś Lupus Biſkup Płocki dwunaſty, z Kuſtoſza Płockiego na tę Katedrę wybrany, za konſenſem Bolesława Kędźierzawego: Był Prałat wſtrzemieźliwości wielkiey, lubo do holery znatury ſkłonnieyſzy, zſzedł z tego świata według *Długoſza* 1179. ale boday nie dłużey żył, ile że *Kromer* powiada, że ieſcze był na Seymie Łęczyckim 1180. *Długoſz Łubien: in Epiſc: Płocen.*

Michał Biſkup Kuiawſki ſiedmnaſty, pierwſzy z Polakow, na tey Katedrze począł prezydować, wſtąpiwſzy na nię 1216. Zaraz na początku, pięknie ſię z ſwoią ku Bogu popiſał ſzczodrobliwością, kiedy Kryſtynowi Biſkupowi Chełmińſkiemu, y iego Sukceſſorom, na ſto wśi, w Ziemi Chełminſkiey leżących, na fundacyą dał, darował; co mu Bog ſowićie nadgradzał: bo wiele dobr, iedne bezprawie, od tego Biſkupſtwa oderwane, ſzczęśliwie windykował, iako Chełmce y Bangkowo; drugie za pobliſſze y wygodnieyſze zamienił, inne pokupione, do ſtołu ſwego Biſkupiego przyłączył, iako Dobrzeiowice,

Mi-

Miłobadź, Zarnowino, Kleczewo, Rudno, Wyſzyno troiakie, Ganſno, Oſtrowice, Uſzanſzewo, Chełmane, Sieldce. Inne od pobożnych ludźi nadane, otrzymał, iako ich obſzernie wywodźi *Domalew: in Epiſop: Cuiav:* Tak gorliwy o cześć Boſka, y iego dobra Paſterz, lat czterdźieści y coś, tę Dyecezyą rządząc, poſzedł po zapłatę 1258. Kwitnęła kiedyś Familia Godźiembow, od herbu tak nazwana, z ktorey iednego z nich Plebana w kole zmarłego 1460 widźiec nadgrobek. Jan Aberwoy z Broniowa, tym że ſię herbem pieczętował, y Małgorzata Haberwoiowna, iakom widźiał na nadgrobku ich w Krakowie u Panny Maryi w Rynku. Czytałem liſt Zygmunta I *in Mſ: Petricov:* w ktorym Auctus z Paniewa Staroſta Stryiſki, y iego braćia Jakub, Jan, y Grzegorz, także Mikołay Węglińſki, Sędzia Ziemſki Lwowſki, przyimuią do herbu ſwego Godźiemby, Jana z Sącza *Virum* (iako ten liſt mowi) *literis Sacris eruditum, moribus & virtute præſtantem.*

Herbowni

Boſakowſki	*Inſzkiewicz*	*Paniewſki*	*Węglińſki*
Butowtowicz	*Kobylecki*	*Pucek*	*Wilam*
Czekanowſki	*Kowalkowſki*	*Radecki*	*Woiarzyńſki*
Cyż	*Krylinſki*	*Ruſinowſki*	*Wozucinſki*
Dąbſki	*Kucharſki*	*Sierawſki*	*Wyſocki*
Głowińſki	*Lubrańſki*	*Sławoſzewſki*	*Zaleſki*
Godebſki	*Maliſzewſki*	*Soſnowſki*	*Zeromſki*
Gorzkowſki	*Oborſki*	*Sterpińſki*	*Zorawicki*

*GODZIMINSKI, w Ziemi Ciechanowſkiey, z ktorą Wawrzyniec Godźimińſki, Łowczy Ciechanowſki, podpiſał Elekcyą Władyſława IV. Stefan miał za ſobą Zofią Kruſzyńſka, z tey było ſynow dwoch, Jan y Woyćiech.

GODZISZEWSKI *herbu Ogonczyk.* Ci ſię przedtym zwali Goleniowie w Dobrzyńſkiey ziemi. Ztych było trzech braći rodzonych, za czaſow *Paproc:* Jakub zſzedł bezpotomny. Jędrzey mąż rycerſki, zoſtawił dwie corki, Annę Wawrzyńca Czermińſkiego, Jadwigę Jdźiego Borzymińſkiego małżonki. Piotr trzeći ich Brat z Paprockii, trzy corki zpłodźił, Małgorzatę, Eufrozynę y Zofią, y ſyna Jana, ktory w Pruſiech przeciwko Guſtawowi Rotmiſtrzował, y indźiey. Woyćiech z Czermina 1648. Są zdami ſię Godziſzewſcy inni herbu Jaſtrzębiec, iako chce *Paproc:* w Gniaździe.

GOGOLINSKI *herbu Rola,* Franciſzek z Gogoliny Gogolinſki, Kuſtoſz Łucki, Sekretarz Krolewſki, Deputat na Trybunał koronny, kilka razy. Gogolinſki miał za ſobą Choynacką.

*GOGOLEWSKI, w Ziemi Ciechanowſkiey. Jan Gogolewſki podpiſał Elekcyą Władyſława IV. Jan w Zakonie naſzym, ſłużąc zapowietrzonym w Łomży, tamże życie ſtracił 1624. *Victimæ Alegambe.* Jan miał za ſobą Wołowiczownę.

*GOISZOWSKI *herbu Brochwicz 2do,* z Tym herbem widźiałem żałobną Chorągiew w Kościele Jędrzeiowſkim, Maćieia z Goiſzow Goiſzowſkiego, męża Rycerſkiego zmarłego 1640, nadgrobek iego wypiſał *Starowol: in Monum: Paprocki y Okolſki* o nich nie piſał, pierwſzy iednak namienił, że Goiſzewſka była za Tomaſzem Leniek Rokickim. Paweł 1648. Tereſſa Miecznikowna Lwowſka, była za Alexandrem Oſſolinſkim *Geneal: Bełzec:* Czeſnikiem Zydaczewſkim.

GOŁĄBEK *herbu Gryff patrz Leſniowſki.*

GOLANCZEWKSI *herbu Topor.* Maciey Golanczewſki Biſkup Kuiawſki, z Oyca Sławnika, Kaſztelana Nakielſkiego, matki Małgorzaty urodzony, o ktorym *Da-*

ma-

malewicz in Epiſc: Cuiav: to pamięci ludzkiey podał: Dwanaście dźieći ta Małgorzata, przy iednym połogu na świat razem wydala, ktore ſkoro tylko okrzczono, wſzyſtkie pomarły, ſam ſię tylko ten Maćiey zoſtał, ktoremu Rodzicy tak piękna dali edukacyą, że y w cnotach, y w nauce znacznie poſtapiwſzy, zaſłużył ſobie na to, że mu Dźiekania Kuiawſka konferowano. Z Gerwardem potym Biſkupem, w intereſſach Kośćioła Kuiawſkiego, do Awenionu zaiachał; gdźie, gdy Gerward żyćie to ſmiertelne zakończył, z woli Jana XXII Papieża, Maćiey na tę Katedrę poświęcony, 1324. W roku 1329 Verner Miſtrz Krzyżacki, od Krola Czeſkiego poſiłkowany, Ziemię Dobrzyńſką ſobie podbił, gdźie Bazylikę Kuiawſka, nieſpodzianie naiachawſzy, czego poganie nie ſmieli, on złupić ze wſzyſtkiego kazał, drugie ktorych unieść nie mogli rzeczy, y ſprzęty Kośćielne, ogniem ſpalił: Kanonikow domy zrabował, cmentarz krwią oblał, y trupami zagęśćił; wſi wſzyſtkie koło miaſta w popiol y perzynę obroćił: więcey ſobie zawźiętość Wernera pozwoliła: bo pod utratą życia zakazał, żeby nikt na potym z rozwalin od niego poczynionych, ani dzwigać na nowe, ani poprawiać nie ważył ſię. Wprawdźiec wrok po tey klęſce, już ſię niektorzy w tym mieście budować poczeli, o czym dowiedźiawſzy ſię Vernerus, z woyſkiem przypadł, zamek Raćiazki obległ: bronili ſię długo w nim na præſidium zoſtawieni, do ktorych wielu ſię z całą fortuna ſwoia, y dźiećmi przyłaczylo: atoli nie mogac dłużey ſzturmu wytrzymać, poddali ſię; ktorych Miſtrz w ćięſzkie pęta pobrał, y nie prędzey puśćił, aż okupuiąc ich z miłośierdźia Maćiey Biſkup, czteryſta grzywien za nich wyliczył: a potym, czy z boiaźni, żeby był Raćiażkiego klucza nie ſtraćił, czy z affektu, żeby był brata ſwego rodzonego Swentoſława poimanego z niewoli uwolnił, wſzyſtkiey dźieſięćiny wytyczney z Pomeranii Krzyżakom uſtapił. Powroćiwſzy z Węgier, dokad z ſoba go namowił Kaźimierz Wielki Krol, w roku 1339, fundamenta na nowy Kośćiol Katedralny Kuiawſki, na wzgorku, y opodal od Wiſły brzegi rwacey założył, y wielkim nakładem, wſzyſtkie mury iego zupełnie wyprowadźił. W tych koło Dyecezyi ſwoiey pracach, przez lat czterdźieści y dwie nie uſtaiac, ſtarościa zwatlony, wzrok nawet ſtraćiwſzy, z Biſkupſtwa, ſynowcowi ſwemu Zbylutowi uſtapił: przez cztery, po rezygnacyi lata, do śmierći ſię gotuiac: znalazł ia w roku 1368., pochowany w grobie, ktory ſobie ieſzcze żyiac wyſtawił: Sekte biczuiacych ſię, albo *Flagellantium* z Polſki wypędźił. Dobra Cieleſzyce od Miecſława z konecka, za dziewięćdźieśiat grzywien Toruńſkich kupione, do Biſkupſtwa ſwego przyłaczył. Po Templarczykach z Polſki rugowanych, dobra Zagoſzcz, Winiary, Skotniki, Januſzewice, Niemoiow y Szczeblaw, iemu y Sukceſſorom iego przyſadzonę odebrał. *Długoſʒ* w hiſtoryi ſwoiey o nim przydaie pod rokiem 1364, że zamek w Włocławiu y w Raćiążu wyſtawił, (podobno miał mowić od Krzyżakow zdelozowany naprawił) Kośćiol także murowany pod tytułem Swiętego Witaliſa w Włocławiu, z fundamentu wyprowadźił, dość piękna ſtruktura.

Zbylut Kaſztelan Poznańſki, brat Maćieia Biſkupa Kuiawſkiego, y Swiętoſława, ktorego ſyn z Matki Philomeny Zbylut, Biſkup Kuiawſki, ten Proboſzczem ieſcze będąc Kuiawſkim, od Stryia ſwego Maćieia, już przez ſędźiwe lata, do rzadow mniey ſpoſobnego, za konſenſem Urbana V Papieża, y przyzwoleniem Kapituły na Biſkupſtwo Kuiawſkie wynieſiony: zaraz ſię koło fabryki Kośćioła Katedralnego, od Stryia ſwego zaczętego zakrzatnawſzy, Bazylikę tę ſklepieniem y dachem pokrył, wiele krom tego budynkow murowanych w Pomorſkiey ziemi iego nakładem ſtaneło: y owſzem *Długoſʒ* powiada, że chor Kośćioła OO: Dominikanow w Brześciu Kuiawſkim, ſwoia ſzkatuła wymurował. Miaſteczko Zbyludka od Imienia ſwego założył, y w nim Kośćiol S. Doroty z dobrym poſagiem wyſtawił. Wieś Dźiardanowice w Ziemi Kuiawſkiey leżącą, od Tomiſława z Waſorza, Kaſztelana Słońſkiego, za ſto dwadźieśćia grzywien Praſkich kupił, y do Biſkupſtwa przyłączył. Niektore dźieſięćiny Klaſztorowi Koronowſkiemu darował, zſzedł z tego świata 1383, w Katedrze ſwoiey pochowany, wiele w złoćie, w ſrebrze, Xięgach, ſprzętach, za dyſpozycya Kapituły ſwey ſpuściwſzy. *Damalew: in Epiſc: Vladisl: Długoſʒ, y Kromer* z niego, Mikołaia po te czaſy chca mieć Biſkupem Kuiawſkim, ale *Domalewicz* dowodźi z rożnych autentykow, że Zbylut o te czaſy prezydował, co y z nadgrobku iego iawnie ſię pokazuie: ktory podźiśdźień widźieć.

GOLANSKI herbu Jaſtrzebiec, w Sieradzkim Woiewodztwie. Franciſzek Golańſki Kuſtoſz Łucki 1640. *Starowol: in Monum: fol: 523.* Anna była za Arcemberſkim.

GOŁASZEWSKI, W ziemi Warſzawſkiey, Adam Gołaſzewſki podpiſał Elekcyą Jana III.

GOŁAWINSKI herbu Łabeć. Jan Goławinſki Poborca, w Ziemi Zakroćimſkiey 1631 *Conſt: Uniw: Pobor:* Mikołay Podſtarości Grodzki Zakroćimſki 1638. y 1648. Franciſzek Dunin Goławińſki 1697.

GOŁAWSKI herbu Jaſtrzebiec, Piſza ſię z Gołaſzyna w Lubelſkim Woiewodztwie. Marcyan 1632 podpiſał Elekcyą Władyſława IV. Walenty Jan Piſarz Grodzki Łucki 1627, Staniſław maż Rycerſki, pod Pancerną Chorągwia, y iego braćia, Adam y Tomaſz 1692 w Przemyſkiey Ziemi.

GOŁCZYNSKI. Jakub Gołczyńſki Podſędek Nurſki, Poborca w Mazowieckim 1577 *Conſtit.*

GOŁĘBIOWSKI herbu Gozdawa, w Bełzkim Woiewodztwie y w Mazowieckim. Jakub Gołębiowſki 1632. Staniſław Regent Rożańſki, Jan, Marćin, Woyćiech 1648. Piotr Podſtarości Grodzki Nurſki 1674. Jan wydał Xiaſzkę pod tytułem; *Potwarzy, kalumnie, kłamſtwa heretykow na Kośćioł Rzymſki, Poſnan: 1700. in 4to.*

GOŁĘBIOWSKI herbu Prawdźic. Pod Nowymmiaſtem. Z Podlodowa Gołębiowſki Michał Poborca 1595. *Conſt: fol: 677.* Woyćiech w Sieradzkim 1648. Gołębiowſka była za Pawłem Jablonowſkim. Stefan ſłużył za Towarzyſz 1674. Michał w Zakonie naſzym, przez wiele lat pracowity Miſſyonarz, w Choynicach, gdy w dźień Wielkopiatkowy, goręcey y żarliwiey do ſwego ſłuchacza mowi, głos y ſiły ſtraćiwſzy na ambonie, życie ſkończył, wieku ſwego 68, roku 1667. Chryzoſtom w Zakonie Auguſtyańſkim, Prowincyałem dwa razy, rzadźił ſwoię Prowincya, ſławny potym Kaznodźieia Krola Jana III 1690. ieſt iego Kazanie w druku, *Niedołężna śmierć, wydane w Warſzawie in 4to 1681.*

Gołębiowski Herb.

*GOłębiowſcy Reymanowie w Pruſiech na Pomorzu kwitna, parafia ich do Godziſzewa pod Gdańſkiem, kędy ich grob Oyczyſty. Ci w herbie mur noſza, na nim cztery piramidaſte wieżyczki, na hełmie nad Korona trzy piora ſtruſie, tak go opiſuie *Mſ. Załuſcianum o Familiach Pruſkich*, kędy wſpomina Jana Reymana z Gołebiowa męża znacznego.

GOŁECKI herbu Madroſtki W Krakowſkim Woiewodztwie. Baranowſki o nich namienia, że ſię z Golczy piſza. Kryſztof Gołecki, z Barbarą Goſtyńſką zoſtawit

wił potomſtwo, Samuel z Przypkowſka, atoli y w ten Dom wćiſnęła ſię herezya. Jan Gołecki Poborca w Sendomirſkim 1564 *Conſtit: fol: 75.*

*GOLEIEWSKI, Nadborz z Goleiowa Kanclerz Władyſława, Xiażęćia Mazowieckiego 1452, był na ziezdźie Czerwińſkim. *Statut Maſov: fol: 94.* Adam Goleiewſki Sędźia Grodzki Kiiowſki 1678, poſłował na Seym, *Conſtit: fol: 7.*

*GOLEMOWSKI *herbu Poray.* Jakub Golemowſki, tak na Theologiczney, iako y na kaznodźieyſkiey Katedrze, Zakon naſz ozdobił, rządził Collegium Krakowſkie u S. Piotra 1644. N. miał za ſoba Ewę Leſniowſka, z tey zpłodźił czterech ſynow, z tych ieden był Archidyakonem Płockim, Kanonikiem Gnieźnieńſkim, drugi Staniſław Rotmiſtrzem, trzeći Wacław Porucznikiem, obadwa pod Choćimem zgineli. Jan czwarty miał za ſoba Zofia Broniſzownę, z Zegockii Urſzuli urodzona, z tey trzy corki ſię zoſtały, Barbara Zakonnica w Strzelnie, Katarzyna naprzod Tomaſza Trębińſkiego, a potym Kowalſkiego Jędrzeia; Anna naprzod Pawła Zychlińſkiego, a potym Hieronima Dunina małżonki, y ſyn Piotr, temu Barbara Sulimowſka, powiła corkę iednę Katarzynę, Jędrzeiowi Jarnowſkiemu, Kaſztelanowi Kowalſkiemu zaślubiona, y ſynow czterech, Mikołaia w Zakonie naſzym kaznodźieyſka wymowa wſławionego, umarł w Strażburgu 1730. Kryſztofa bezpotomnego, Woyćiecha y Staniſława. Z tych Woyćiech z Anny Gaſzyńſkiey, wydał na świat corkę Katarzynę Trzćińſka y ſynow dwoch, Łukaſza y Pawła; od Łukaſza z Joanny Roznowſkii to potomſtwo: Jędrzey, Franciſzek, Staniſław, Jozef, Alexander, y Ignacy. Od Pawła z Anny Gembartowny Woyćiech, Maryanna y Julenta. Staniſław brat Woyćiecha, miał ſynow dwoch, Michała y Jana, z tych Jan poiął Zdzarſką, Michał Dorotę Koſicka, z ktorey Jozef, Franciſzek, Maryanna, Magdalena. Wielkapolſka gniazdo Domu tego.

GOLENIOWSKI *herbu Belina,* w Krakowſkim Woiewodztwie. Maćiey Goleniowſki Kanonik Płocki, 1628. *Acta Synodi Petricov:*

*GOLENSKI *herbu Ogonczyk,* w Dobrzyńſkiey Ziemi, Jędrzey Golenſki podpiſał Elekcya Jana Kazimierza. Jednaż ich dźielnica z Godźiſzewſkiemi, iako ſię wyżey namieniło.

**GO-*

*GOLIAN *herbu Nałęcz,* Symon z Strozyſka Golian, na oczy uleczony, przy grobie Wincentego Kadłubka, *Starowol:* w żyćiu Wincentego 1634. dawniey zaś Janowi Golianowi z Golianowic, wieś Skomorowki, w powiećie Grabowieckim leżacą, Siemowit Xiażę Mazowieckie, Płockie y Bełzkie 1397 dał, darował; od ktorey Skomorowſcy imię ſwoie wzięli, Sukceſſorowie tego Jana. Golian Marſzałek Xiażęćia Władyſława. Woyćiech y Staniſław Golianowie z Rawſkim Woiewodztwem, podpiſali Elekcya Jana III.

*GOLIANSKI w Brzeſkim Litewſkim. Mateuſz Goliańſki 1632 w Mazowieckim podpiſał Elekcya Władyſława IV.

GOLIGUNT *herbu Łabęć,* w rożnych Powiatach Xięſtwa Litewſkiego. Goligunt pierwſzy herb Łabęć na ſiebie, y na Sukceſſorow ſwoich przyiął na Seymie Hrodelſkim, iako ſwiadczy Statut Łaſkiego.

*GOLIMUNT *herbu Slepowron,* MSK. Koiałowicza w Xięſtwie Litewſkim o nich ſwiadczy, Daniel Golimunt 1633. Władyſław Podczaſzy Lidzki (ia go czytam Albrychtem 1648) Sędźia Grodzki Smoleńſki 1654. Jędrzey 1674. Jakub 1700 w Woiewodztwie Wileńſkim, y Adam.

*GOLINSKI *herbu Zabawa 2do,* w Poznańſkim Woiewodztwie, to ieſt, do zwyczayney poł Szachownice, iako w herbie ieſt Zabawa, ſą dwie lilie niby przypięte, ale te nie całe, y tylko połowę ich widać: takim herb ich widźiał, w Kośćiele krakowſkim u S. Troycy, na nadgrobku Hieronima Golińſkiego; ſyn to był Jana z Kolacina Golińſkiego, umarł 1603: herb drugi Srzeniawa z krzyżem, trzeci Prawdzic. Szachownica w tym herbie ich, ma mieć pola czerwone y białe, a na drugiey ſtronie tarczy lilie białe w modrym polu. Woyćiech Los Golińſki, Deputat na Trybunał koronny 1730, żona iego Urſzula Bielińſka. N. Golińſka Kazimierza Koſzutſkiego małżonka.

*GOLISZEWSKI. w Rawſkim Woiewodztwie, Staniſław Goliſzewſki podpiſał Elekcya Jana Kazimierza.

GOŁKOWSKI *herbu Strzemię,* w Mazowieckim Woiewodztwie y na Ruſi. Marćin y Kryſztof Gołkowſcy w Warſzawſkiey Ziemi 1632. Franciſzek Dworzanin Krolewſki, Hieronim, Maximilian, Floryan 1648. Piotr w Sendomirſkim, Staniſław w Rawſkim 1674. Władyſław miał za ſoba Barbarę Bielecka. N. Łowczy Czerniechowſki Choynacka. Benedykt podpiſał Konfederacya Sendomirſką 1704.

Gołocki Herb.

*POwinny bydź na tarczy dwa miecze, z ukoſa na krzyż złożone, rękoieśćiami do gory, na doł oſtrzem, na hełmie kołpak wywiiany, piora dwoie, iedno z iednego boku zatknięte, drugie z drugiego, a boday nie przepiorcze. *Mſ: Załuſcianum o Familiach Pruſkich* tak go okryślił. Gołoccy w Pruſiech w Chełmińſkim Woiewodztwie tego herbu używaia, z ktorych Jan Gołocki Piſarz Ziemſki Chełmińſki Podwoiewodzy Malborſki, w Sarnowie pod Grudźiądzem mięſzkał; trzymał dźiedźictwem część Melna, miał za ſoba Głuchowſka, herbu Prus 3tio, ktora Koſſowna urodźiła, umarł 1651 w Radzynie pochowany: piſał ſię z Gołot.

GOŁOCKI *herbu Jaſtrzebiec,* w Mazowieckim Woiewodztwie: alę y na Ruſi. Maćiey Jan Gołocki Podſędek Lwowſki kwitnął, ktory na Ołtarz S. krzyża w Kośćiele naſzym Lwowſkim, legował tyśiac złotych *Hiſtor: Coll: Leopol: 1680.*

GOŁOCKI *herbu Jelita* w Płockim Woiewodztwie. Adam y Staniſław Gołoccy, podpiſali Elekcya Jana Kazimierz Krola.

 **GO-*

*GOŁOCKI *herbu Kośćieſza* w Przemyſkiey Ziemi. Widźiałem nadgrobek w Kośćiele Prochnickim Michała Gołockiego, Staroſty Janowſkiego, zmarłego w roku 1679 z tym herbem pierwſzym, drugi był Pułkozic. Gołocka Katarzyna była za Dźierżkiem Janem Chorazym Podolſkim, Anna *1mo voto* za Sicińſkim, Sędźia Sanockim, *2do* za Mokrſkim Piſarzem Bieckim, Sioſtra iey Cecylia za Michałem Fredrem, były te obiedwie Podſędkowny Lwowſkie.

*GOŁOGORSKI *herbu Dębno.* Mikołay z Gołogor Podkomorzy Lwowſki, na liśćie Kazimierza III Krola, danym Miaſtu Lwowſkiemu podpiſany, drugi Mikołay z Gołogor Kaſztelan Halicki, o ktorym *Gornicki w ſwoim Dworzaninie fol: 173 y Monum: Coll: Leop.*

GOLSKI *herbu Rola,* w Kuiawſkim y Podolſkim Woiewodztwach. Staniſław Golſki, pierwſzy ſię z Kuiaw na Podole przenioſł, długo albowiem Rycerſka ſłużac y odważnie, Rotmiſtrzoſtwo w nadgrodę krwawych zaſług otrzymał, w krotce Strażnikiem Koronnym zawołany, ktoremu z tym tytułem kazała konwokacya Warſzawſka, ſto pięćdźieſiąt iezdnych uzbroić, na warunek Podola, *Conſtit: 1587. fol: 417.* Kaſztelania potym wział Halicka, z tey ſię przeſiadł na krzeſzło Woiewodztwa Podolſkiego, wſpomina go *Konſtytucya 1601. fol: 742.* umarł Woiewoda Ruſkim, Staroſta Bareckim, miał za ſoba Annę, corkę Jędrzeia Potockiego, Kaſztelana Kamienieckiego, z ktora żyiac bezpotomnie, Boga ſwey fortuny dźiedzicem chćiał uczynić, kiedy OO: Dominikanow fundował y z żona w Czartkowie, gdźie krom niektorych gruntow, wieś im zapiſał Szmankowice; alec y bratu ſwemu rodzonemu Janowi, Kaſztelanowi Halickiemu, obſzerna fortunę zoſtawił, to ieſt Buczac, Podhayce, Czartkow; wſzakże nie długo w tym Domu te dobra dźiedźiczyły, ten albowiem Kaſztelan, miałći wprawdźie za ſoba Zamiechowſka Zofia, a toli z nia żadnego potomſtwa nie zoſtawiwſzy; żonie ſwoiey, te wſzyſtkie dobra zapiſał, z ktorey ręku w Dom ſie Potockich Pilawitow doſtały.

*GOŁUBICKI, Bernard Gołubicki Rotmiſtrz, zginał pod Wielkiemi łukami, *Stryikow fol: 785.* podobno iedenże Dom z Hołubickiemi

GOŁUCHOWSKI *herbu Leliwa,* w Krakowſkim Sendomirſkim y na Ruſi. Okolſki ten

ten Gołuchow, ktory ieſt pod Kaliſzem, za gniazdo tego Domu naznacza: do tychże Gołuchowſkich naćiąga Predyſława z Gołuchowa Woiewodę Kaliſkiego, Raphała Podſtolego Poznańſkiego, ale ſię myli; bo ći do herbu Wieniawa należa, przodkowie Domu Leſczyńſkich Wieniawitow, dla tego ſamże Okolſki tychże pod Wieniawa położył, kędy y ia o nich. To iednak pewna, że y Dom Gołuchowſkich Leliwczykow pod tym Imieniem, zdawna Oyczyznie zaſłużony: bo ieſzcze w roku 1400 w powiećie Wiślickim, Piotr Hrabia na Gołuchowie, kaplicę w Kośćiele Kiieńſkim fundował y nadał, kollacya *cum jure Patronatûs,* na Prebendarza przy Sukceſſorach ſwoich zoſtawił, o czym erekcya ſwiadczy, potwierdzona od Jana Biſkupa Krakowſkiego, ale muſiało to bydź koło roku 1390: bo w roku 1400 żaden Jan nie prezydował na Katedrze Krakowſkiey, ale Piotr Wiſz. Jan Gołuchowſki z Roſdwienicy, nie w Jarosławiu, iako chce Okolſki, ale w Rudołowicach, iako uczy liſt o tym *u Nakiel: w Miechow: fol: 482,* w roku 1448 fundował Ołtarz, do ktorego dźieſięćinę y dwie grzywny na Roſdwienicy zapiſał, kielich ſrebrny, y inny apparat kapłańſki zporzadźił. Raphał żył koło roku 1490, zoſtawił ſynow dwoch z Herburtowny, Raphała Sędźiego Sendomirſkiego, y Jana, *ia u Nakiel: w Miechow: fol: 596 czytam,* Jana Gołuchowſkiego dźiedźica na Chwałowicach, Sędźia Grodzkim Nowomieyſkim 1519. Tenże ſam, czy inſzy Jan, był Podſędkiem Ziemſkim Sendomirſkim, umarł przed rokiem 1546, ktorego roku ſynowie iego, Jędrzey y Michał kwitneli, *Nakiel: fol: 644.* Raphała Sędźiego Sendomirſkiego ſyn Staniſław, ktoremu Oćieſka Sioſtra rodzona Kanclerza Koronnego, czterech ſynow powiła; Staniſława Proboſzcza Sendomirſkiego, Regenta kancellaryi Koronney, dalſzych honorow nadźieię, śmierć mu prędka wydarła. Piotra, podpiſał Uſtawy Pokrzywnickie 1587, *Coſtit: fol: 422.* Jana poſłował na Seym 1590, ztamtad do kwarty Rawſkiey deputowany, *Conſtit: fol: 575,* od obudwu zoſtało potomſtwo. y Jędrzeia Sedźiego Ziemſkiego Stężyckiego, ktorego ſynowie dway, Piotr y Jan, pod Smoleńſkiem trupem za Oyczyznę padli, za czaſow Zygmunta III. Mikołay trzeći ſyn, a tych dwoch brat, przez dwadźieśćia lat w obozie woienna ſłużył. Raphał czwarty, y ten Marſowe żyćie prowadźił. Paweł Piaty, Sędźia Ziemſki Stężycki, z Gniewoſzowny zoſtawił potomſtwo. Jana zaś Podſędka Ziemſkiego Sendomirſkiego, czyli iako inni chca Sędźiego ſynowie, Michał y Jędrzey; o Michale więcey nigdźiem nie czytał. Jędrzey z Chwałowic, naprzod Woyſki, potym Podkomorzy Sendomirſki, urodzony z Anny Czaſnickii herbu Trąby, Sędźianki Lwowſkiey: iemu Rzeczpoſpolita na Seymie 1580, dla doświadczoney iego ku ſobie wierności zlećiła, żeby zawſze będac obecny w obozie, luſtrował każda Chorągiew do obozu przychodzaca, czy w dobrym porżadku oręża y koni, y żeby był dopiero po luſtracyi, każdey zaſługi płaćił. *Conſtit: fol: 368:* atoli pierwſzy w Dom ten herezya wnioſł; miał za ſoba Kryſtynę Dębińſka, Walentego Kaſztelana Krakowſkiego corkę, ktora mu ſześciu ſynow powiła. Pod też czaſy Staniſław Gołuchowſki, Podkomorzy Krakowſki kwitnał, ktory 1589 poſłuiac na Seym, podpiſał tranſakcya Będzińſka. Jan pierwſzy ſyn Jędrzeia Podkomorzego Sendomirſkiego, przez długi czas, to na Dworze Krolewſkim, to w obozie, z niemałym ſię tak fortuny, iako y zdrowia uſzczerbkiem bawił, zpłodźił z Magdaleny Niewiarowſkii herbu Pułkozic, ſyna Abrahama Staroſtę Stężyckiego y Wileńſkiego, w peregrynacyi do cudzych kraiow, ięzykow ſię Niemieckiego, Francuſkiego, Włoſkiego nauczył; w Lorećie herezyi ſię wyprzyſiągł: pod czas interregnum Rotmiſtrzował Woiewodztwu Sendomirſkiemu, Chorągiew okrytą ſwoim ſumptem na obronę

nę Oyczyzny wyſławiwſzy; poſłował często na rożne Seymy; iako 1631, zkad był deputowany do kwarty Rawſkiey, *Conſtit: fol: 9. y 1633 y 1641*, do traktatow o pokoy z Szwedami, Kommiſſarzem naznaczony, złaczył ſię był dożywotnie z Anna Zebrzydowſka, Jana Miecznika koronnego corka, umarł 1647. Piotr drugi ſyn Jędrzeia Podkomorzego, w rożnych funkcyach, czy to w poſelſkich na walne Seymy, czy w Trybunalſkich deputacyach, Oyczyznie zaſłużony, zoſtawił z Niewiarowſkii ſynow dwoch, Samuela Rotmiſtrza Woiewodztwa Krakowſkiego, ten naypierwſzy z tego Domu, odrzućił Oycowſkie z herezyą błędy, tego ſyn Franciſzek maż Rycerſki, y Zygmunta. Druga żona Piotra była Mećińſka Kaſztelanka Wieluńſka, z ktorey miał dwie corki. Trzećia żona Goſławſka, z tey było dwoch ſynow, Piotr y Staniſław. Jędrzey, trzeći ſyn Jędrzeia Podkomorzego, ktorego z Teſſarowſkii dwoch ſynow, to ieſt Mikołay, ten pod Cecora żyćie ſwoie na placu, dla Oyczyzny położył, y Kryſztofa dźiedźica na Czaſnikach, ieſt iego nadgrobek we Lwowie u OO: Dominikanow, z Kowalſkiey herbu Korab, Stolnika Lwowſkiego Sioſtry, dwie corki zoſtawił; iedna z nich zmowiona z Mikołaiem Makowieckim Stolnikiem Halickim, druga z Alexandrem Kuropatwa, y Syna Jędrzeia Kryſztofa Miecznika Ziemi Sanockiey, był to pamiętny żołnierz z Czarnieckim, w Zaporowſkiey y Szwedzkich kampaniach doświadczonego męſtwa; miał za ſoba Katarzynę Bronicka Woyſkiego Nowomieyſkiego corkę 1658, herbu Slepowron. Kryſztof czwarty ſyn Jędrzeia Podkomorzego, w Węgrzech y w Oyczyznie żołd woienny prowadźił, od niego dwoch ſię ſynow zoſtało, Mikołay y Kryſztof. Mikołay piaty ſyn Jędrzeia, w cudzoziemſkich obozach poleru Rycerſkiego nabywſzy, w Oyczyznie w okazyi żyćie ſtraćił, z Balowny dwie corki ſpłodźiwſzy. Walentyn ſzoſty zoſtawił kilku ſynow; Alexandra, Stefana, Hieronima, Seweryna. Jędrzey dźiedźic na Snopkowy dwa razy ſluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Kulikowſka, drugi raz z Poćieiowna; ſynow iego trzech. Pierwſzy Abraham Podkoniuſzy Litewſki, maż pobożnośći wielkiey, z tey w Kiſielinie Kośćioł wyſtawił, y przy nim fundował Karmelitow *antiquæ obſervantiæ*: na kalekow y uboſtwo miłośierny, ktorych kilku zawſze w domu ſwoim chował, żywił, y odźiewał. Zpod Bukowiny powracaiacych, żołnierzy zchorzałych do Kiſielina kilku zaproſił, tam im wſzyſtkie potrzeby prowidował. Sumnienie u niego delikatne; dla tego, gdy pewna ſummę dał na inſze dobra, a poſtrzegł, że te dobra więcey uczynia, niżeli ſię iego ſummie należało, niechćiał całey maiętnośći trzymać: Oyczyznie ſłużył w wielu okazyach, iuż na woynie, iuż w poſelſtwach, iuż w Kommiſſyach rożnych, wſzędźie wzglad maiąc na Boga, umarł 1693; żona iego *primo voto* Kopciowna, z ktorey (bo z druga Maryanna Liniewſka, żył bezpotomnie.) było pięć corek, z tych Teofila Xienia, Panny Brygitki w Lublinie rzadźiła; Maryanna z Ledochowſkim Sędzicem Krzemienieckim, Ludowika z Czaplicem, czwarta z Jędrzeiem Ciechanowiczem zmowione: piata Brygitka w Brześćiu. Tyleż ſynow; to ieſt, Jan, ktorego z Słomczankii ſyn, Jozef Kanonik Łucki. Michał żołnierſka ſłużac umarł bezżenny, Jozef w Litwie oſiadł. Antoniego żona Domaſzewſka Maryanna. Dominik piaty, w Zakonie naſzym ſtan ſobie pokory obrał. Sioſtra Abrahama Podkoniuſzego była za Jędrzeiem Oſſowſkim Skarbnikiem Łomżyńſkim. Kazimierz Staroſta Radomſki y Czerwonogrodzki, ſyn Jędrzeia drugi, brat Abrahama Podkoniuſzego, Marſzałkował w Trybunale koronnym, trzech ſynow zoſtawił; z tych Jozef umarł w Rawie Jezuita, Franciſzek w obożie bezżenny. Dominika tylko dwie corki zoſtały, iedna Suchodolſka, druga Zakonnica Brygitka.

Krom

Krom wzwyż wyrażonych, Kryſztofa Gołuchowſkiego wſpominaia Konſtytucye 1678, ktorego z Seymu 1678 deputowano, do luſtracyi Staroſtw Chęcińſkiego y Zarnowſkiego, *Conſtit: fol: 14.* Jędrzeiowi Chorażemu Podolſkiemu ſummę ſześć tyſięcy złotych, na dobrach Krolewſkich Skotniki wielkie, przyznała Kommiſſya Lwowſka 1662, co approbowała *Konſtytucya 1678 fol: 28.* Alexander Towarzyſz Uſarſki pod Wiedniem poległ, *Dunin kazan.* Ktoryś z Gołuchowſkich, miał za ſoba Ludowikę Bobrownicka. N. Gołuchowſki Podſtoli Sendomirſki poſeł na Seym 1724. Woyćiech Woyſki Oſwiecimſki, umarł 1708. Staniſław y Raphał w Krakowſkim 1705. Dominik Chorażyc Mielnicki 1675, y Maryanna Zakonnica S. Klary u S. Jędrzeia wpiſani do Kongregacyi S. Barbary. Piotr umarł 1618 ale heretyk, ktorego *Mſ. in fol:* widźiałem w Bibliotece Krakowſkiey u S. Barbary.

GOŁ*UCHOWSKI herbu Lis* w Krakowſkim Woiewodztwie, z ktorych Paweł Gołuchowſki, w Jędrzeiowie z tym herbem pochowany.

GOŁ*UCHOWSKI herbu Biała* w Podlaſzu, od ktorych poſzli Popławſcy.

GOŁ*USKI herbu Przegonia*, w Lubelſkim Woiewodztwie; z tych Wawrzyniec odważny kawaler, kiedy pod Tarnawa y Uła przez ſzyki ſię nieprzyiaćielſkie bez żadnego ſzwanku przebił. Brat iego Jan Rotmiſtrz ſzczęśliwy pod Uła, Kieſa y Gdańſkiem, z ſława imięnia ſwego ſławał.

GOŁ*YCKI herbu Kotwicz*, czyli raczey Golicki w Wielkieypolſzcze pod Miedzyrzeczem, od trzećiego ſyna Henryka Sigfryda linia ſwoię prowadza.

*GOŁ*YGOWSKI.* Maćiey Gołygowſki 1705 podpiſał Konfederacya Zatorſka. Kryſztof w Zakonie naſzym umarł w Owruczu 1729.

GOŁ*YNSKI herbu Biała.* Ci od Prawdźicow Gołyńſkich poſzli; bo gdy ieden z nich poiał oſtatnia dźiedźiczkę obſzerney fortuny herbu Biała, tego herbu odſtapiwſzy, Prawdźica używać poczał, co y potomkowie iego uczynili. Z Rawſkiego Woiewodztwa niektorzy ſię z nich na Podole wynieśli. Z tych Woyćiech Cześnik Czerniechowſki, poſeł na Seym 1676, ztamtad Kommiſſarz do dyſtrybuty hiberny *Conſtit: fol: 17.* Mikołay Sędźia Ziemſki Podolſki 1697, Antoni w Zakonie Soc: JESU ſtan ſobie pokory obrał, w ktorym y ſyn iego Arnolph umarł w Staniſławowie 1723. Marćin Soc: JESU, *ieſt w druku iego paneg: Sidus cæli Sarmatici Pegaſus Joan: Ludov: Wielopolſki Pinc: Reg: Capit: Cracov: 1688 Crac: in fol:*

GOŁ*YNSKI herbu Prawdźic* w Mazoſzu. Starożytnośći tego Domu, z tego dochodzę, co piſze *Dusbruch: Petrus Chron: Pruſ: part: 3.* koło roku 1260, gdźie ſławi męſtwo Marcina de Golin: ten z iednym tylko kompanem, napadſzy na trzech Pruſakow, dwoch trupem położył, trzećiego poimał; atoli, że znowu drudzy na niego nadiachali Pruſacy, dla tego y temu trzećiemu ſzyię ućiał. Więc że tych nowych więkſza zgraia była, nie mogac ſię dłużey im bronić, w niewola ſię doſtał, gdy ſię tedy łupem dzielić przyſzło Pruſakom, Towarzyſz iego innym ſie doſtał; Pan innym dwiema: na nim chcac ſię zemścić zguby ſwoich Pruſakow, obadwa na to ſię zgodźili, żeby mu życie wydrzeć iuż dyzarmowanemu; Marcin w złym raźie chcac ſię ſalwować, chybko ſię ku iednemu z nich ſkręćiwſzy, miecz mu wyrwał, y głowę z karku zwalił: Obroćiwſzy ſię do drugiego, y tego ſzczęśliwie trupem położył: dopiero, za drugiemi nagoniwſzy, nie tylko ich pobił, ale y kompana ſwego uwolnił. Drugi raz na dwudźieſtu ich, w daleko mnieyſzey kwoćie ſwoich wyprawił ſię; tym czaſem zfatygowany zaſnał z drugiemi; Pruſacy, ſtraż, ktora on poſtawił dla beſpieczeńſtwa, złapawſzy; na Marcina y iego towarzyſzow ſpiacych napadli. Porwał ſię prędko ze ſnu, y dopadſzy broni, tak ſię ſiekł z niemi,

ſwoim

ſwoim coraz ſerca dodaiac, że, gdy iuż ſiły, tak tym, iako y Pruſakom nie ſtawało, obiedwie ſtrony folguiac ſobie, od bitwy uſtały; odpoczawſzy trochę, tym żwawiey na ſiebie natarły, aż nakoniec wſzyſcy, iedni gęſtymi ranami poſieczeni polegli, drudzy z ſił zwaleni wpol prawie umarli na ziemię padli; a między niemi Marcin. Patrzała zdaleka powiazana od Pruſakow, y poimana ſtraż, na tę tak żwawą utarczkę; aż ieden z nich z pętow ſię iakoś wywikławſzy, Marcina otrzezwił, a potym do Radzyna odprowadził. Trzeci raz wziawſzy z ſoba czterech z Kawaleryi krzyżackiey, y dwunaſtu Pruſakow, wieś pewna w Sudowii z niemi naſzedł, tam iednych pobiwſzy, drugich obywatelow w niewola zabrawſzy z dobrym plonem do domu odwrocił: Na drodze, po tey fatydze dla poſiłku trochę z ludzmi zpoczał: tym czaſem ſudowczykowie wielka zgraia na nich przypadli, gdzie lubo ſię mężnie bronił, atoli widzac, że mu Krzyżakow czterech zabito, ſam broni odpadſzy, muſiał z innemi uchodzic. Nieprzyiaciel ucieſzony ta wygrana, iakby iuż nie miał ſię nikogo obawiać, tak ſię beſpiecznie na tymże ſamym mieyſcu rozochocił, iż wſzyſcy głębokim ſnem zaſnęli: Marcin zbliſka, tylko na to czekał; dla tego wpadſzy na nich cicho, naprzod wſzyſtko oręże im zabrał, a potym do iednego pobiwſzy, z łupem wielkim odſzedł. Mało natym, ale ſię ieſzcze y drugi raz z tymże ſzczęściem na tychże Sudowitow wyprawił. Za iegoż powodem nawę wielka z kupiami Litwie przeięto: a w owey expedycyi, gdzie za przywodźca Peluſſą Litwinem, ſiedmdzieſiat Panow przednieyſzych Litewſkich na weſele zgromadzonych napadli y pobili krzyżacy, ten Marcin pierwſzy ſzedł przed wſzyſtkiemi, to *Duſbruch p: 2. c: 223.* Paweł z Golinina Proboſzcz Piotrkowſki Kanonik Płocki 1453 *Statut Mazow: fol: 98.* Na liſcie Ziemowita y Władyſława Xiażat Mazowieckich *u Okol: pod herbem Łada tom: 2. fol: 26* podpiſany Goliński de Lang Marſzałek Xiażęcy y Podkomorzy Płocki 1454. Jakub Kaſztelan Ciechanowſki 1472 y 1482. *Statut Mazow: fol: 126 y 133*; tenże ſam czy inſzy, Jakub z Golinina Woiewoda Mazowiecki 1496. *Stat: Maſov: fol: 110.* Mikołay Choraży Wyſzogrodzki w tymże roku. Adryan Gołyński naprzod Choraży Wyſzogrodzki, z tym tytułem podpiſał dekret przeciwko heretykom *u Łubieńſkiego 1525*, potym Kaſztelan Czerſki 1536, z innemi deputowany do ſpiſania praw y zwyczaiow dawnych Xięſtwa Mazowieckiego. *Statut Maſov: fol: 7*; corka iego była za Mikołaiem Łękowſkim, *Papr: pod herb: Lubicz.* Felix Sędzia Wyſzogrodzki 1590, *Statut Januſſow: fol: 361.* Bernard w Zakonie naſzym 1599 życie ſwoie ſwiatobliwie zakonczył, ſpowiednik Zygmunta III, ktorego ieſzcze przed elekcya na tron Polſki, we Szwecyi ſumnieniem rzadził. *Hiſtor: Domus Profeſ: Cracov: autor życia Rozrażewſkiego* zowie go Pakoſz Goliński. Hieronim z Gołynina Gołyński Staroſta Zakrocimſki 1648, żona iego Dorota z Lubina *Gold: Bractwo.* Konſtantyn Dworzanin Krolewſki. Jędrzey Podkomorzy Zakrocimſki 1613 poſłował na Seym, ztamtad deputowany do uſpokoienia Zwiazkowych *Conſtit: fol: 6.* Woyciech Czeſnik Ciechanowſki, *Conſtit: 1631 fol: 29.* Paweł w Woiewodztwie Podlaſkim 1632, Marcin w Ziemi Wyſzogrodzkiey 1674, a Kazimierz w Płockim. Marcin w Zakonie naſzym umarł 1704.

GOŁYNSKI herbu Rawicz w Kaliſkim Woiewodztwie. Z tych ieden do ſzturmu pod Pleſzkow, za Towarzyſz ſłużac z Pieniażkiem, z konia zſiadſzy, pieſzo ſzedł: Mikołay Porucznik Woiewody Pomorſkiego 1685.

GOMOLINSKI herbu Jelita w Sieradzkim Woiewodztwie. Od Floryana Saryuſza proſta linia ida, iako ucza działy dobr w Xięgach Piotrkowſkich 1409. Floryan z Moykowic z Odroważowny zpłodził Piotra, ktory w laſach Woznickich,

kich, założył wieś Gomolin, od ktorey Gomolińſcy imienia nabyli; miał za ſoba corkę Derſława z Smogorzewa Staroſty Radomſkiego, z ktorey ſyna zoſtawił, Mikołaia Piſarza Sieradzkiego, temu corka Jakuba Rokſzyckiego z Koniecpola Sędźiego Sieradzkiego za małżonkę ſię doſtała, y powiła tych ſynow; Jakuba, w duchownym żył ſtanie, Staniſława Kaſztelana Roſpierſkiego y Staroſtę Wieluńſkiego, z temi tytułami podpiſał liſt Zygmunta Auguſta dany Miaſtu Lwowſkiemu 1548, fundował Manſyonarzow w Piotrkowie, y Piotra Podczaſzego Sieradzkiego, tego dwoch ſynow było, Jan Kaſztelan Spicimirſki, y Mikołay Kaſztelan także Spicimirſki, ktory złaczywſzy ſię dożywotnie z Myſzkowſka, Marcina Kaſztelana Wieluńſkiego corka, miał z nia trzech ſynow, Staniſława, był naprzod Scholaſtykiem Płockim y Kanonikiem Krakowſkim, wźiął daley Infułę Kamieniecka, z tey poſtapił na Chełmſka, umarł Łuckim Biſkupem: z Seymu 1589 naznaczony był do korrektury praw Koronnych, *Conſtit: fol: 526.* Na Synodźie Ruſkich Biſkupow w Brześciu Litewſkim 1594, imieniem Papiezkim y innych Biſkupow Łacińſkich ſtawał. *Spondanus num: 14.* OO, Bernardynom w Sokalu kościoł Nayśw: Matki cudami tam wſtawioney inkorporował: Konwent OO. Dominikanow w Janowie fundował. Pałac dla wygody Biſkupow Chełmſkich w Kraſnymſtawie wyſtawił. Jędrzey brat Staniſława Biſkupa. N. miał za ſoba Dębowſka Kaſztelankę Sieradzka. Floryan Podkomorzy Sieradzki, Marſzałek Izby Poſelſkiey 1598, ktoremu na tymże ſeymie pewna ſummę na potrzebę Oyczyzny wyſypana od niego, kazano wyliczyć przez *Conſtit: fol: 711.* Samuela Gomolińſkiego (był to ſyn Alexandra) zmarłego 1643, czytałem nadgrobek na marmurze w kościele Radomſkim, ktory mu wyſtawiła Barbara Małachowſka pozoſtała małżonka, herby przy nim cztery, Jelita, Waż, Jaſtrzębiec, y Korab. Alexandra Gomolińſkiego z Tereſſy Lipſkiej herbu Grabie był ſyn Jan, y corka Ewa, ktorzy ſukceſſya brali 1667 po Swentoſławie Lipſkim, Proboſzczu Choczkim, *Acta Caſtren: Caliſſ:* Gomolińſki miał za ſoba Zbiiewſka, ktora w roku 1687 zmarła, pochowano w Krakowie u S. Piotra. Jan Paweł Biſkup Kiiowſki, a przedtym Archidyakon Płocki, Officyał Generalny Gdańſki; Sekretarz Krolewſki, Ociec iego poſłował na ſeym Warſzawſki 1672. Piotra Kaſztelana Spicimirſkiego wſpomina *Baranowſki* 1611. N. Gomolińſki miał za ſoba Zaleſka, z tey corka była za Mielęckim Staroſtą Brzeźnickim, druga za Stamirowſkim, y ſynow dwoch. Rafał ten z Dźierzkowny zpłodźił Jana, ktorego żona Chlebowſka, y Ignacego ktory żył *ſterilis.* Piotr brat Rafała miał za ſoba Sielſka y z niey potomſtwo.

GORAYSKI herbu Korczak Dom ten kilka wiekami wſławiony, Paprocki w prefacyi do ſwego Ogrodu, zaczyna dukt tey familii od Kryſtyna ktory ieſzcze za panowania Władyſława Xiażęcia kwitnał w roku 1142, y temu Panu, znacznie ſię w rożnych okazyach przyſłużył. Zoſtawił ſyna tegoż imienia, Kryſtyna dziedźica na Kraśniku w roku 1240 (długi lat przeciag) o nim tamże pomieniony autor to przydaie; że gdy Tatarowie przez Ruſkie kraie przeiechawſzy, nie oſzacowane ſzkody poczynili, Lubelſka y Sendomirſka ziemię ſpuſtoſzywſzy, zamki popaliwſzy, ludzi w niewola bez liczby zabrawſzy, gdy do Kraśnika przypadli, w ktorym mieście y zamku, wiele ſię bardzo zacnych ludźi y Rycerſkich zamknęło: Kryſtyn nieuſtraſzony maż, z niewielka garſztka ſwoich przeciwko nim wyiachał, kędy ſerca ſwoim dodawſzy, tak nieprzyiaciela zbił na głowę, że y ſam Han Tatarſki na placu poległ: za ktora przyſługę od Władyſława Xiażęcia Krakowſkiego hoynie udarowany, y miaſto wiecznemi przywileiami udarowane na poprawę murow. Słynał potym Iwonia z Goraia Sędźia Chełmſki za czaſow Kaźimierza Wielkiego, ktory w poſelſtwie

ſelſtwie od tegoż Krola do Tatar wyſłany, tlaca ſię y zaymuiaca woynę,
pożadanym przytłumił pokoiem: tego ſyn, Dymitr z Goráia Podſkarbi Ko-
ronny, z ktorym tytułem podpiſał konſtytucya o Zupach Kaźimierza Wiel-
kiego 1368, *u Łaſk. w Stat. fol.* 77, tego ſynom Iwoni y Dymitrowi Ludwik
Krol Polſki y Węgierſki, za przyczyna wſzyſtkich obywatelow Ruſkich, Sen-
domirſkich y Lubelſkich, Państwo Szczebrzyńſkie konferował, Władyſława
Xiażęcia Opolſkiego, ktoremu go odebrał, w inſzym kraiu oſadźiwſzy; o
czym Kronikarze naſi: łaſkę tę potym Krol Jagełło ſwym przywileiem u-
twierdźił.

Dymitr Marſzałek Wielki Koronny ſyn Dymitra Podſkarbiego, ten z
Biety to ieſt Beaty z Bożego daru, (tak ſię ta familia piſała herbu także Kor-
czak) tylko trzy corki zpłodźił, y lubo *Paproc: o herb: fol: 535* Katarzynę z
Tarnowſkim, Elżbietę z Krzepickim, Annę z Tęczynſkim dożywotnie zła-
czone namienia, atoli w poźnieyſzey Ogroda ſwego edycyi, z Xiag Lubel-
ſkich w roku 1415, poprawił ſię; gdźie powiada, że ſię iedna z nich Elżbieta
Dobrogoſtowi Szamotulſkiemu herbu Nałęcz Kaſztelanowi Poznańſkiemu y
Generałowi Wielkopolſkiemu doſtała, y wynioſła z ſoba Turobin, ze wſzy-
ſtka włościa, w Woiewodztwie Ruſkim, także Biała wola y Koczudzę w Wo-
iewodztwie Lubelſkim, Druga Anna Janowi Tęczyńſkiemu herbu Topor
Woiewodźie Krakowſkiemu, ta wynioſła Kraśnik ze wſzyſtkiemi dobrami
do niego należacemi, krom innych maiętności. Trzecia Dobieſławowi
Oleśnickiemu herbu Dębno Woiewodźie Sendomirſkiemu, ta wynioſła
procz innych dobr, Oczychow, Glinnik, Niekiſiałkę, Olbięcin, Zmykdyſz,
Dotklice, Lantowice, Nadolna, Sepnice, Zawadę, Sulostowa, Łaki, Błonie,
Wola. Był ten Marſzałek w wielkich reſpektach u Krola Jagełła, że mu
rada ſwoia, do tronu y małżeńſtwa z Krolewna Jadwiga dziedźiczka Pol-
ſkiego Kroleſtwa, ſiła dopomogł: dla tego też do Szczebrzeſzyna, przydał
mu był Turobin, ze wſzyſtkiemi dobrami, na wieczne prawo: o czym liſt
tego Krola świadczy dany w roku 1389. Był Pan hoyny, dla tego Cedrzy-
kowi to ieſt Teodorowi Prochańſkiemu za wierne uſługi, dał, darował wśi
Gruſzkę y Zaporze, od ktorey potym ſukceſſorowie Cedrzyka, Zaporſkie-
mi nazwani. Iwonia brat Dymitra Marſzałka, zoſtawił czterech ſynow. Z
tych Prokop nayſtarſzy, iedynaczkę corkę Zygizmundę złaczył z Janem
Amor Tarnowſkim, z ktora Szczebrzeſzyn wyſzedł z Domu Gorayſkich.
Alexander drugi, z ktorego piaciu ſynow, ieden Jędrzey Cyril, Czuryłow
Korczakow Familii nowym ſię ſtał ſzczepem. Mikołay trzeci Lipſkich Kor-
czakow od dobr Lipſka, na ktorych oſiadł był, przodek. Jędrzey czwar-
ty, tego potomſtwa nigdźie nie czytam: atoli *Paproc: w Ogrodźie* z liſtu kla-
dźie, Jana y Alexandra Gorayſkich bracia nierozdźielna, ktorzy w roku 1461
oſiadzaiac Radźiecka wola w powiecie Lubelſkim, nadali bogato woytoſtwo
Jakubowi Wolſkiemu y iego potomſtwu, na ktorym liście piſał ſię Dymitrr
y iego bracia rodzeni z Lipſka Korczakowie, Mikołaia ſynowie.

Jan z Goraia zpłodził ſyna Alexandra, tego czterech ſynow było, z
tych nayſtarſzy Piotr miał ſynow dwoch, Adama Podkomorzego Lubelſkie-
go, od ktorego zoſtał ſię ſyn Abraham: y Jana, ktorego z Oſmolſkiy Anny
z Prawedlnika trzech ſynow rachuia. 1. Jana, ktoremu Lanckorońſka Sta-
rościanka Wiślicka herbu Zadora, trzy corki powiła; iedna z nich z Pienia-
żkiem, druga z Janem Boleſtraſzyckim, trzecia z Kierzyńſkim zmowione; ſy-
now także dwoch Marcyana y Jana, z tych pierwſzy z Słupeckii miał cor-
kę Katarzynę Noſkowſka, y ſyna Jozefa, od ktorego z Pruchnickii trzech
ſię ſynow zoſtało Euſtachi, Cypryan y Konſtantyn. Jan brat Marcyana z
Ni-

Niſzczyckii Starościanki Praſnyzkiey, zpłodźił corkę Teofilę, ta *1mo voto* ży-
ła z Wacławem Kaſzewſkim Sędźia Ziemſkim Bełzkim, *2do* z Czarnowſkim
Chorażym Grabowieckim, *3tio* z Oſſolińſkim Staroſtą Zydaczewſkim: y ſynow
dwoch Boguſława y Kryſtyna. Boguſław poiał Annę Drohoiewſka, z niey
potomſtwo czterey ſynowie, Kryſtyn czy Kryſztof w Zakonie Kaznodźiey-
ſkim, Staniſław Komornik Lubelſki 1632 ten ſię ożenił z Szwanfałdowna
we Gdańſku. Boguſław czy Zygmunt z Barbara Lipſka, y Jędrzey, wſzy-
ſcy bezpotomni. Kryſtyn zaś brat Boguſława miał za ſoba Bielſka herbu
Srzeniawa, druga Bidźińſka, atoli tylko corka Helena Macieiowſka iedynaczka
na Oycowſkiey fortunie dziedźiczyła. Po Lanckorońſkiey przybrał ſobie w
dożywotnia ligę Jan, Płaźiankę Burgrabiego Krakowſkiego y Staroſty Luba-
czowſkiego corkę. Brat drugi tego Jana Piotr Rotmiſtrz Krolewſki Staro-
ſta Uſzpolſki, mężny w Moſkwie, y na Tatarow: pod czas Rokoſzu przy
Zygmuncie III ſtawał; *Okolſki* powiada; że miał za ſoba Zelińſka, z ktorey
był ſyn Dymitr, druga Lanckorońſka, z ktorey był Kryſztof, y Piotr, atoli
Genealogia tego Domu, ktora mi kommunikowano, powiada, że miał za ſoba
Xiężnę Radźiwiłownę, iakoż y *w Genealogii Radźiwiłow* na mappie ſztycho-
waney czytam, że Katarzyna corka Mikołaia Radźiwiła Xiażęcia na Birżach
y Dubinkach Woiewody Nowogrodzkiego, pozoſtała wdowa, po Naruſze-
wiczu, była za Gorayſkim, z tey ſyn miał bydź Kryſztof bezpotomny, y
Piotr, ktory z Anny Franckiewiczowny, zpłodźił corkę Katarzynę Stetkie-
wiczowa Kaſztelanowa Nowogrodzka. Trzeci brat Jana y Piotra, Adam
Rotmiſtrz Krolewſki, ten z Słupeckii Kaſztelanki Lubelſkiey, źpłodźił cor-
kę Teofilę Hornoſtaiowa Podkomorzyna Kiiowſka, y ſyna Zbigniewa, na
Chocimſka we trzech choragwiach właſnym koſztem zaciagnionych ſtawił
ſię przeciwko Oſmanowi, zwiedźił potym Paleſtynę, y mieyſca święte: po-
wrociwſzy do Oyczyzny był Kaſztelanem Chełmſkim, a potym Kiiowſkim
1655, z Leſzczyńſkii herbu Wieniawa Woiewodzanki Bełzkiey ſyn był Ra-
fał, *iako piſze Okolſki*, corek trzy, iako chce *Genealogia tego Domu*, Zofia z Ada-
mem Suchodolſkim Staroſta Horodelſkim, druga za Fredrem, trzecia Teo-
fila naprzod za Potockim herbu Pilawa Staroſtą Jabłonowſkim, a po iego
śmierci za Butlerem. Czytałem, że ktoryś Gorayſki miał za ſoba Urowie-
cka, z tey był ſyn Jan, ktorego wnuk Kaſzyce przedał. Agnieſzka Goray-
ſka była za Alexandrem Drohoiowſkim. N. za Mikołaiem Władyſławem
Reiem Woiewoda Lubelſkim. Atoli temi czaſy, iuż ten Dom całe zſzedł:
niewiem, czy mu do tego nie pomogła herezya, ktora ſię też y tu była zapla-
tała. Okolſki Gorayſkich pod herbem Wukry położył, ale rozumiem, że to
iedni z Korczakami.

*GORAYSKI *herbu Orla* w Wielkieypolſzcze. Do nich należy Woyciech z Go-
raia, luboć go naſi Piſarze pod herbem Korczak położyli, ktory 1382 pod
interregnum podpiſał konfederacya Wielkopolſka *u*, *Januſzow: w Stat: fol:* 74.
Gorayſki Woyciech, Krakowſki, Poznańſki Proboſzcz, Regent Kancellaryi
Koronney 1656 podpiſał liſty krolewſkie *Hiſtor: Coll: Crac: fol: 826*: Stryi iego
był iakimſiś Kaſztelanem. *Princip: Philoſ: Moraw:* brat ieden Woyciecha Da-
dźibog, miał za ſoba Annę Mielżyńſka, z tey źpłodźił ſyna Adama, ktory
młodo umarł, y corek trzy. Jadwiga wydana za Jana Radzewſkiego. Zo-
fia *1mo voto* żyła z Janem Dźierżykraiem Morawſkim Kaſztelanem Przemę-
ckim, *2do* z Ludwikiem Oſtrowſkim Staroſta Gniewkowſkim. Anna panna
umarła. Drugi brat Łukaſz Podſtoli Poznańſki 1666, z Zychlińſkii zpłodźił
corek cztery: z tych Katarzyna była za Władyſławem Michałem Skoraſze-
wſkim

wſkim Chorążym Poznańſkim: druga za Wacławem Twardowſkim, a po iego śmierci, za Alexandrem Rogalińſkim. Trzecia za Trampczyńſkim. Czwarta za Bleſzyńſkim Kaſztelanem Miedzyrzyckim.

GORAZDOWSKI herbu Prawdźic w Wielkieypolſzcze z Gorazdowa. Jędrzey dziedzic na Gorazdowie ſyn Mikołaia, żył koło roku 1384, tego wnuk Jędrzey Kreſa Gorazdowſki z Kaliſkiego Woiewodztwa, przenioſł ſię w Krakowſkie, y na dobrach nazwanych Szklary oſiadł. Od tego potym wnukowie byli, Woyciech Burgrabia Łukowſki, ktory poiał Łępicka: brat iego Jędrzey miał za ſoba *2do voto* Katarzynę Przyiemſka, ſioſtrę Jędrzeia Kaſztelana Gnieźnieńſkiego, a potym Marſzałka Nadwornego Koronnego, z ktorey ſyn Jan 1610 kwitnał *Baranow:*; drugi ſyn Woyciech, temu Barbara Skrzetuſka, powiła corkę Barbarę zmowiona z Franciſzkiem Niewiarowſkim Podczaſzym Kaliſkim. Trzeci Gabryel, ten z Broniſzowny, zoſtawił ſyna Waleryana, ktoremu Katarzyna Tomicka małżonka potomſtwo przynioſła. Kryſztof Opat Płocki 1645 *Synodus Provinc: Varſ:* Profeſs Lubińſki, potym Proboſzcz Jeżowſki, nakoniec Opat Płocki. Stefan Gorazdowſki w Ciechanowſkiey Ziemi podpiſał elekcya Jana Każimierza. *W. Mſ. Piotrkowſkich* czytałem liſt Zygmunta I Krola Polſkiego do Ferdynanda Krola, w ktorym zaleca mu ſprawę Gorazdowſkiego, z miaſtem Praſkim. Magdalena Gorazdowſka była za Goryſzewſkim. Katarzyna za Alexandrem Jaſkolſkim Sędźia Kaliſkim.

**GORCZYCKI.* Jan Gorczycki Burgrabia Sendomirſki 1596.

**GORCZYNSKI.* Jan Gorczyńſki Woyſki Nowogrodzki 1678 dom ſwoy w Krakowie OO Piarum darował, co approbowała *Konſtyt: fol: 42.* Gorczyńſki miał za ſobą Głembocka herbu Doliwa, Aquilin Michał Kanonik Regularny, wydał do druku, *Zywy wzor Apoſtolſkiey doſkonałości, to ieſt Zycie B. Staniſława Każimierczyka in 4to 1702 Cracov.*

GORDON. Henryk de Gordon Margrabia Huntilæus, bliſką krwia z Krolami Angielſkiemi z pokrewniony; Rzeczypoſpolitey Oberſzterleytnantem będac, w woyſku naſzym zaſłużony, indigenat otrzymał pierwſzy na ſiebie y na ſukceſſorow ſwoich, *o czym Konſtytucya Seymowa 1658 fol: 51.* Jerzy de Gordon Hrabia de Huntly, miał za ſoba Joannę corkę Jakuba tego imienia pierwſzego Krola Szockiego, z ktorey był ſyn Alexander, naywyżſzy w Kroleſtwie Szockim Kanclerz, żona iego Joanna Stewartowna, Jana Hrabi Atholii corka, z ta zplodźił Jana Hrabię de Huntly, ktoremu Małgorzata Stewartowna Jakuba IV Krola Szockiego corka, powiła ſyna Jerzego Kanclerza Szockiego, ten z Elżbiety de Keith corki Roberta, miał ſyna Jerzego także Kanclerza Szockiego, ten poiał Annę Hamiltownę z Oyca Jakuba Hrabie urodzoną, z ktorey ſyn Jerzy pierwſzy Margrabia, małżonka iego Henryeta Stewartowna, z tey był ſyn Jerzy Hrabia de Huntly y Margrabia II, ktorego corka Katarzyna zmowiona z Jędrzeiem Morſztynem Podſkarbim Wielkim Koronnym, Staroſta Kowalſkim. N. Gordonowna była za Olędzkim.

GORECKI herbu Dołega w Sieradzkim Woiewodztwie. Z tych Staniſław Gorecki odważny Rotmiſtrz, gdy przy dobywaniu Smoleńſka za Zygmunta III żwawiey naćiera, tamże zabity poległ; Zamek Wierzbowiec na Ukrainie ſwoim koſztem z fundamentu wynioſł, miaſto pod zamkiem, y wśi założył, dźiałami zamek y inſza ammunicya ufortyfikował. Jerzy w Bracławſkim Woiewodztwie Poborca 1589 *Conſtit: fol: 559* Staniſław Sędźia Grodzki Chełmſki, y Woyciech Komornik Chełmſki 1733.

GORECKI herbu Drya w Poznańſkim Woiewodztwie. Alexander Gorecki Drya z ſeymu 1661 Kommiſſarz do rozgraniczenia Wielkieypolſki od Slaſka y Marchii *Conſtit: fol: 21.* Piſza ſię z Targowey Gorki. Staniſław Proboſzcz Kaliſki podpiſał liſt Zygmunta I dany Miaſtu Lwowſkiemu 1515. Lenard Gorecki zwiedźiwſzy cudze kraie, wydał do druku, *Deſcriptionem belli Iwoniæ Voievodæ Valachiæ 1578 cum Selimo Turcarum Imperatore 1578 in 8vo Francofurti.* Tenże woynę z Gdańſzczanami opiſał y podał do druku.

GORECKI herbu Jaſtrzębiec w Sendomirſkim Woiewodztwie. Jędrzey Gorecki miał za ſoba Brodowſka herbu Łada Piſarzownę Ziemſką Lubelſka. Ewa Gorecka była za Woyćiechem Brodowſkim. Teodora za Samuelem Maxymilianem Ożarowſkim Woyſkim Sendomirſkim. Staniſław Sędźia Grodzki Chełmſki deputat na Trybunał Koronny 1714. Tomaſz w Kaliſkim 1697. Jan Poborca w Ziemi Zakroćimſkiey 1613 *Univ: Pobor:*

GORECKI herbu Kornic na Slaſku. Okolſki pod herbem Szeliga namienia że ſa Gorеccy Porayczykowie.

GORECKI herbu Sokola w Kaliſkim y Poznańſkim. Maćiey Gorecki Chorąży Poznańſki y Piſarz Polny Koronny, z Ruſkiego Woiewodztwa Poſłuiac na ſeym Lubelſki 1569 podpiſał Unią Litwy z Koroną. *Conſtit: fol: 171.* Alexander w Poznańſkim 1632.

GORECKI herbu Szeliga w Sieradzkim Woiewodztwie. Goreckich z Gorki wſpominaia Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie 1574. Piotr 1632. Wacław 1648 w Ziemi Wieluńſkiey podpiſali elekcye krolewſkie.

GORECKI herbu Wieruſzowa w Wielkieypolſzcze. Roch Gorecki 1575 Paprocki w Panoſzy kładźie go z pochwała, y Maćieia Piſarza Polnego, Chorążego Poznańſkiego, ktorego też y pod Sokola położył.

GORECZKOWSKI herbu Lubicz w Rawſkim Woiewodztwie. Maćiey Goreczkowſki Opat Trocki 1580 *Szczygiel: in ſerie Abbatum,*

GORKA herbu Łodźia. Hrabiow z Gorki chwalac *Orichov: in paneg: Nupt: Sigiſm: Auguſ:* mowi, *Viguit ſemper in hac familia diſciplina equeſtris, præcipuumq; Gorcanorum decus illud fuit, ſplendere, ac præſtare apparatu equeſtri.* Siedliſko tey tamilii, Gorka miaſteczko w Slaſku pogranicznym Wielkieypolſzcze: o ktorym to *Okolſki* przydaie, że w roku 1447 tak iuż był ten Dom rozrodzony, że ieden z nich, ktory miał trzech ſynow; Uryela, Łukaſza y Mikołaia, tylko dźiewiata część tego miaſteczka trzymał, ktore na ten czas ieſzcze do Polſki należało. Co lubo może bydź po częśći prawda, atoli, co o mieście Gorce powiada, to ſię utrzymać nie może, ponieważ iuż koło roku 1330 Slaſk, á zatym y Gorka, dla emulacyi Xiażat Slaſkich z Krolem Łokietkiem, całe od nas odpadło. *Paprocki* zaś powiada, że Przodkowie ich poźniey do Polſki przyiachali, wſzakże zawſze Senatorami w Wielkieypolſzcze przednieyſzemi y możnemi bywali. Tak *Paproc: iako y Okol:* pierwſzego kłada Łukaſza Gorkę Woiewodę Poznańſkiego w roku 1340, co mieli mieć z Xiag Grodzkich y Ziemſkich Poznańſkich, ale muſi bydź omyłka w roku, chyba to w roku 1440. bo koło roku 1340, ći na krześle Woiewodztwa Poznańſkiego zaſiadali, Wincenty z Szamotuł zabity 1333, po nim Jaroſław z Goſtynia 1343, po nim Maćiey Borkowicz 1358: o Gorce nigdźiem nie czytał. To pewnieyſza, że na Slaſku Staroſtami Głogowſkiemi bywali, Kornik też w ich dziedzictwie chodźił, iako niżey obaczyſz. Hrabſtwa godność, dla zaſług im nadana, kiedy iednak y komu, ſtarożytność zataiła. Ja pierwſzego z tego Domu, ilem ſię mogł po autorach doczytać, kładę, Hrabię Mikołaia z Gorki Podſędka Krakowſkiego, z tym tytułem podpiſał przywiley Leſzka Czarnego Xiażęćia dany Miechowitom 1287 *u Nakiel: fol: 210.* Wiſſotę z Gorki herbu Łodźia Proboſzcza Poznańſkiego, wſpomina *Długoſz in Vitis Epiſc. Poſn:*

pod rokiem 1439; że na kapitularney elekcyi Biſkupa Poznańſkiego, ſławał przy Mikołaiu Laſſockim zaſłużonym Prałaćie: wſpominaia go y inni hiſtorycy, iako *Sarnicki*, y zowie go Hrabia z Gorki, *Kromer lib: 22 Biel: fol: 385*, że z Piotrem Szamotulſkim Kaſztelanem Kaliſkim poſłem będac w roku 1447, poſłuſzeńſtwo, od Każimierza Krola Mikołaiowi Papieżowi oddawał, przy ktorey legacyi otrzymał to u Stolicy Apoſtolſkiey, aby dźiewiędźieſiat wakanſow kollacyi Papiezkiey, Krol mogł rozdać, y z dochodow kościelnych dźieſięć tyſięcy złotych, na woynę z Tatarami.

Łukaſz Gorka Woiewoda Poznańſki, w roku 1442 podpiſał ſię z tym tytułem na przywileiu danym Xiażętom Czartoryiſkim, od Władyſława Polſkiego y Węgierſkiego Krola w Budźie w Węgrzech, *u Paproc: fol: 644*, dokad z wielkim ſplendorem odprowadzał tegoż Krola, na tron Węgierſki wezwanego, *Długoß Callimachus de rebus Vladislai III*, ale znać że ieſzcze na tym krześle nie ſiedźiał, dopiero mu go znać w Węgrzech konterowano. Był y Generałem Wielkopolſkim 1448, ktorego też roku na Seymie Lubelſkim, ſpolnym Polſkim y Litewſkim radom znaydował ſię, do uſpokoienia Litewſkich pretenſyi, *Długoß Cromer lib: 20*, y w roku 1451 na Seym Piotrkowſki, na ktorym owo Wielkopolanie uknowali prawo (ktorego ſamiż politycy nie chwala, á Długoſz wielce gani,) o nieprzyimowaniu Kardynalſkiey godności, bez Krolewſkiey y Senatu wiedzy, y zaraz na drugi ziazd Krakowſki Małopolſkich Prowincyi ziachał, *Cromer lib: 22* W roku potym 1452 z niektoremi Senatorami Wielkopolſkiemi do Sendomirza umyślnie od Krola wezwanemi ſtawił ſię, y przyznał Senatorom Małopolſkim, że ſię ſłuſznie uymowali o alienacya Łucka od korony. A kiedy na Seymie Sieradzkim w tymże roku mianym, Krol u ſtanow Koronnych otrzymał; aby tylko przed niektoremi na to wyſadzonemi, y do zachowania ſekretu obligowanemi, przyczynę dotad nieuczynionego iuramentu krolewſkiego, wyiawił; między temi, był też deputowany y ten Łukaſz Woiewoda Poznańſki: w roku naſtępuiacym był na Seymie w Parczewie z Litwa, na ktorym ci pretenſye ſwoie do Podola y Wołynia powtarzali, Krola potym Każimierza odprowadzał do Prus, na odebranie poddańſtwa od ſzlachty y miaſt Pruſkich *Biel: fol: 401.* W potrzebie pod Choynicami przećiwko Krzyżakom hetmanił, z przydanemi kollegami Wielkopolſkim pułkom, ale w niezgodźie tych wiela Hetmanow klęſkę ponioſł, nie tak wielka: bo ledwo ſześćdzieſiat naſzych zgineło, á wźiętych w niewola trzyſta trzydźieści, iako bardźiey nieſława, w ktorey y on ſię w rece nieprzyiaćiela doſtał: do więzienia tedy wtracony w Malborku, z wielkich niewczaſow y niewygod, tamże żyć przeſtał: ćiało iego koniem do Wiſły zawleczone, y utopione, to *Starowol: in Bellat: Sarmat:* przydaie o nim, że ieſzcze za Władyſława Jagełła, poczatki rycerſkich dźieł założył na Pruſkich woynach, kędy tey experyencyi nabył, że go Władyſław Krol Polſki y Węgierſki, kiedy Amurat Car Turecki Belgradu dobywał, z ſoba iako doświadczonego żołnierza do Węgier wezwał, z tamtad wyprawił go w poſelſtwie z Oſtrorogiem do Amurata; wſpomina tę legacya, *Cromer lib: 22 Biel: fol: 363, Sarnicki lib: 7*, ale pyſzna odpowiedź od niego otrzymał: maż biegłego dowćipu, y między hetmanami tamtego wieku prawie pierwſzy, iak na woynie, tak y w pokoiu ſławny. Idac y ia za *Starowolſkim*, dwoch Łukaſzow z Gorki iednego po drugim w tym tam wieku między Woiewodami Poznańſkiemi położyłem, iakoż wiele ieſt autorow, ktorzy twierdza, że ten Łukaſz pierwſzy, miał trzech ſynow, Uryela Biſkupa Poznańſkiego, Łukaſza Woiewodę Poznańſkiego ktory *ſterilis* miał umrzeć, y Mikołaia; á między nie-

mi *Okolſki*. Drukarz tylko w pierwſzym tomie pomylił, że podłożył rok 1463: bo ta śmierć iego przypadłaby na rok 1456.

Łukaſz Gorka Woiewoda Poznańſki, podpiſał liſt Krola Każimierza albo raczey edykt o exekucyi dekretu przećiw exkommunikowanym, nad rok w exkommunice uporczywie trwaiacym *u Długoßa* 1458. Od Krola Każimierza 1461 wyſłany do ſzlachty Płockiey, ſtrony ſukceſſyi po zmarłych Xiażętach Płockich bezpotomnie, ale na ten czas nie wyperſwadował, aby Krola zá Pana przyięli, *Cromer lib: 24 Bielſki fol: 423.* tegoſz roku był w komitywie z tymże Krolem, na zieździe z Krolem Czeſkim w Głogowie, gdzie między ſobą pokoy, y pewne pakta uſtanowili. W roku 1464 Kommiſſarz do traktatu z Krzyżakami, pracował o pokoy z niemi w Toruniu, y iuż ſię była Krzyżacka ſtrona do tego nakłoniła, tylko że Niemieckie niecheći, to wſzyſtko rozerwały, *Dług: Cromer lib: 25 Biel: fol: 433.* Na Seymie także Korczyńſkim z Małopolſkiemi ſtanami podatki umowił, á Wielkopolſkie rycerſtwo, poſpolitym ruſzeniem pod Choynice ruſzył, tam 1466 zoſtaiac ſam z Krolem w Bydgoſzczy, dworſkie ſwe poczty poſłał do obozu na oblężenie Choynic, co też uczynili, nie tylko świeccy Senatorowie przy boku Krolewſkim zoſtaiacy, ale y duchowni, iako Arcybiſkup Gnieźnieńſki, Biſkup Kuiawſki, o czym *Długoß* wyraźnie. Takie to przedtym Senatorſkie dwory bywały. *Hæc dignitas, hæ vires, magno ſemper electorum juvenum globo circumdari, in pace decus, in bello præſidium* mowi *Tacit: de Morib: German:* Temi poſiłkami liczne præſidium Krzyżackie przymuſili do poddania ſię, á Krzyżakow do traktatow o pokoy, iakoż ſtanał z niemi wieczny pokoy w Nieſzawie, na ktory z innemi kollegami, był Kommiſſarzem wyſadzony ten Łukaſz. W ſprawie o kroleſtwo Czeſkie, między Władyſławem Krolem Czeſkim, y Matyaſzem Węgierſkim ieźdźił do Opawy 1473, ale ten traktat nie doſzedł. W naſtępuiacym roku, maiac dwanaście tyſięcy ludu, Wielkopolſkiego poſpolitego ruſzenia w obozie, pod Kościanem, nic nie ſprawił, patrzac tylko zdaleka na pożary wśi okolicznych, ktore palił Xiażę Zegańſkie, od Maćieia Krola Węgierſkiego naprawiony, to go w większa ſuſpicya wprawiło, że lubo ſześćſet wsi ſpalono, przećięż iego dobrom przepuſzczono. W roku 1478 iuż go zmarłego wſpomina *Długoſz*, gdźie młodych iego ſynow kontradkycye na podatki zgodnie uchwalone, wypiſuie: á ztad wnoſzę że ſię *Okolſkiego* y innych, nie może utrzymać zdanie, o ktorym wyżey mowiłem; raczey trzeba mowić, że ten Łukaſz iedenże był z tamtym, o ktorym ſię wprzod piſało, á ſnać Woiewodztwo Poznańſkie trzymał od roku 1442, do roku 1478; y to wſzyſtko, co ſię tu położyło, tamtemu ſię przyczytać powinno. Miał za ſoba Beatrykę corkę Dobrogoſta z Szamotuł Kaſztelana Poznańſkiego, á z niey ſynow dwoch, Uryela Biſkupa Poznańſkiego, y Mikołaia Kaſztelana Gnieźnieńſkiego. Temu Łukaſzowi Woiewodźie Poznańſkiemu Każimierz III nadał był miaſteczko Pobiedźiſka, w Gnieźnieńſkim trakćie, z przyległemi włościami; ktore potym Uryel Biſkup Poznańſki opiekun Łukaſza młodſzego potym Woiewody Poznańſkiego, oddał temuż Krolowi, y ośm tyſięcy złotych na Kośćiańſkim Staroſtwie zapiſane Domowi Hrabiow z Gorki, tenże odpuścił y darował Krolowi Janowi Albrychtowi: *O czym świadczy liſt Zygmunta I. in Mſ. Petricov.*

Uryel Gorka Biſkup Poznańſki, ſyn Łukaſza Woiewody Poznańſkiego z Szamotulſkii; obrawſzy ſobie duchowne żyćie, był naprzod Proboſzczem Gnieźnieńſkim y Poznańſkim, Kanonikiem Krakowſkim, Kollektorem Swięto Piotrza w Polſzcze, daley Kanclerzem Koronnym, y Adminiſtratorem Bi-

ſkupſtwa Poznańſkiego, po śmierći Jędrzeia z Bnina; á nakoniec za zgodnym Kapituły Poznańſkiey konſenſem, wſtąpił na Biſkupſtwo Poznańſkie 1479, miał iuż przedtym na nie nominacyą od Krola Kazimierza na Seymie Piotrkowſkim deklarowaną, y owſzem *iako Długoß piße in Vitis Epiſc: Poſnan:* Oćiec iego Woiewoda, iuż był na niego od lat kilku uprosił to Biſkupſtwo od Krola, choć ieſzcze nie wakowało, w Rzymie zaś wyiednał ſobie *literas expectativas.* Był ſtatury mierney, ſuchy, oczu czarniawych, umarł 1498 w Cieplicach Czeſkich, na Tumie Poznańſkim pochowany z nadgrobkiem moſiadzowym, kędy mu tę pochwałę przypiſano. *Vir pius & multarum Eccleſiarum fundator ac locupletator, Senator præclarus, & de familia ſua optimè meritus. Orichov: in Annal: pod rokiem 1551 powiada* o tym Uryelu, że on pierwſzy, Dom ſwoy z mnieyſzey kondycyi y fortuny, w doſtatki y na Senatorſka godność wyniosł; bo prawi brata ſwego Łukaſza na Woiewodztwo Poznańſkie wyſadźił: atoli myli ſię ten autor: bo Długoſz, á tym pewnieyſzy autor, że żył tam tego wieku, y familią Gorkow znał barzo dobrze, iawnie mowi, że Oćiec tego Uryela Łukaſz, był Woiewoda Poznańſkim; ale ani brata Uryel żadnego nie miał Łukaſza. Niemniey ſię to utrzymać nie może, co piſze *Piaſecki pod rokiem 1580 fol: 66,* że ten Uryel chudopacholſka kondycyą, bogatym wſparty małżeńſtwem, á w uſługe Rzeczypoſpolitey dźielność ſwoię pokazawſzy, otrzymał naprzod Generalſtwo, á potym Woiewodztwo Poznańſkie, naoſtatek kiedy mu żona umarła, z ktorey miał dwoch ſynow, zoſtał Biſkupem Poznańſkim: bo żaden z dawnieyſzych hiſtorykow naſzych, Uryela, ani Generałem Wielkopolſkim, ani Woiewodą Poznańſkim nie piſze, y na żadnym przywileiu tego mi ſię czytać nie doſtało, y owſzem *Długoß* świadczy; że Łukaſz Woiewoda Poznańſki, Uryelowi ſynowi ſwemu przywiley na Biſkupſtwo Poznańſkie u Krola uproſił. *Łubieńſki to o nim powiada,* że umieraiąc, ſukceſſorow ſwoich obligował teſtamentem, aby nigdy od wiary katolickiey nie odſtępowali, inaczey, ieżeliby kiedy to uczynili, oſtatnią zgubą pogroźił całemu Domowi ſwemu, y zaklął: co że ſię potym ſtało, z tego co ſię niżey powie, pokaże ſię. Ten Uryel Fryderykowi Krolewicowi 1494 palliuſz Arcybiſkupi włozył.

Mikołay z Gorki Kaſztelan Gnieźnieńſki, Podkomorzy Poznańſki, że był Podkomorzym, *piße Okol:* ktory go też z ludzkości y rozſądku wielkiego chwali, tenże o ſynu iego świadczy Łukaſzu, toż *twierdżi Mſ. Poznanſki,* w ktorym czytałem dedukcyą tey familii, gdźie przydaie, że był zrodzony ten Łukaſz z Woiewodzanki Łęczyckiey, lubo iey Domu nie przypiſał, nic pewnieyſzego, że albo Oporowſka była, albo Kućińſka; ile że ći pod te czaſy na krześle Woiewodztwa Łęczyckiego ſiedźieli, to ieſt koło roku 1479. Umarł ten Mikołay bardzo młodo: bo ſię Uryel Biſkup Poznańſki ſynem iego, á wnukiem ſwoim opiekiwał, iako poznać z liſtu Zygmunta I, o ktorym wyżey mowiłem.

Łukaſz Woiewoda Poznańſki, á potym Biſkup Kuiawſki, ſyn Mikołaia Kaſztelana Gnieźnieńſkiego: był wprzod Kaſztelanem Łęczyckim y Generałem Wielkopolſkim 1510, kiedy Kommiſſarzem wyſadzony, traktował o pokoy z Krzyżakami w Poznaniu, acz bez ſkutku; *Biel: fol: 515. Decius de Sigiſm: I tempor: Stryikow:* W roku 1512 zprowadził Barbarę z Trechczyna Hrabiankę Slaſką, oblubienicę y Krolową przyſzłą Polſką wielce pobożną, Zygmuntowi I Krolowi Polſkiemu, z Węgier, z aſſyſtencyą dworu ſwego, *Biel: fol: 518. Decius.* Wźiął potym Kaſztelanią Poznańſką, y trzymał ią wraz z Generalſtwem Wielkopolſkim 1515, kiedy z Zygmuntem Krolem iezdźił

ziazd Wideńſki, *Biel: fol: 529.* Tenże w roku 1518 Krolową Bonę Xiężnę Medyolańſką do Krakowa Krolowi Zygmuntowi, po zmarłey prędko Barbarze owdowiałemu, zprowadźił; wraz z Kaſztelanem y Woiewodą Krakowſkim, *Biel: fol: 535,* y zdami ſię że w teniczas otrzymał na ſwoię familią tytuł *Comitum de Gorka,* o czym ieſt liſt u Firleia; acz *Okolſki* piſze, że go otrzymał odprawuiąc poſelſtwo od Krola do Ceſarza. Na rożne go potym funkcye narażano, iako gdy bunty Gdańſkie uśmierzał; gdy ſię w Poznaniu z Kommiſſarzami Ceſarſkiemi y Krola Czeſkiego naradzał, do rozgraniczenia Koronnych kraiow od Slaſka y od Węgier. Po zeſciu Kościeleckiego, konferował mu Krol Zygmunt Woiewodztwo Poznańſkie, o czym liſt czytam tegoż Krola *in Mſ. Petricov:* pełny iego pochwał: między innemi to mowi, *Tanta conſtantia in nos, regnumq; noſtrum merita Magnifici Lucæ à Gorka Caſtellani Poſnanienſis & Majoris Poloniæ Capitanei, ut nulli tam uberes fructus ei à nobis tribui poſſint, quàm longè ſit uberiores & ampliores meritus: nam & antea, iam idem à plurimis annis non ſolum fidem ſuam nobis & diligentiam probavit, ſed & hoc tempore imprimis ſtuduit, ut quanto maximè poſſet, & nobis & regno noſtro ſplendori eſſet ac ornamento;* á wypiſawſzy iakim ſplendorem, na krolewny Jadwigi weſele ſie ſtawił, przydaie. *Eeoq; fuit & eſt erga nos, regnumq; noſtrum animô, ut non facultates modò ſuas omnes liberaliter effuſurus, ſed vitam etiam ſuam, & ſangvinem ſi quando opus fuiſſet, pro ſalute noſtra & dignitate libenter fuerit & ſit profuſurus.* Jakoż Zygmunt I oſobliwiey tego Łukaſza w fortuny y godności pomnożyć uſiłował: ztąd niektore dobra *jure caduco* do ſiebie należące, po mieſzczanach Poznańſkich, iemu y ſynowi iego Jędrzeiowi darował *Literæ in Mſ. Petricov.* Nad to Dubicz, Kryłowo, Studźiana y Potok w Poznańſkim Woiewodztwie puścił mu wiecznym prawem. Znayduie ſię drugi liſt tamże o rozgraniczeniu dobr iego od krolewſkich, z ktorego dochodzę, że y Wieleńſkie dobra czyli raczey klucz, dla zaſług iego, tenże mu Zygmunt I nadał, gdy ieſzcze był Kaſztelanem Poznańſkim. Wźiąwſzy Woiewodztwo Poznańſkie, zpuścił Generalſtwo Wielkopolſkie ſynowi Jędrzeiowi, ktorego tylko iednego miał z Katarzyny Szamotulſkiey Woiewodzanki Poznańſkiey, y dwie corki, Anna poſzła za Piotra Kmitę młodſzego, Woiewodę Krakowſkiego y Marſzałka Wielkiego Koronnego, Katarzyna za Staniſława Odrowąża Woiewodę Podolſkiego. Po śmierći żony ſwoiey zoſtał Biſkupem Kuiawſkim w roku 1538, y dobrego Senatora y Biſkupa urząd na ſobie wypełnił: bo naprzod ſam do ludźi z ambony częſtokroć każąc, od grzechow ich odwodźił; heretyckie fałſze y zawody otwierał y chydźił, na uboſtwo, krom tych, ktorych z ſtołu ſwego żywił, wiele wyſypał: ubożſzym pannom poſagi daiąc, ſieroty odźiewaiąc, y do rożnych rzemioſł applikuiąc, y owſzem nie było żadnego takiego, ktoryby go o co proſił, żeby był z poćiechą ſwoią od niego nie odſzedł. W Szamotułach, gdźie częściey (albo w Poznaniu) rezydował, fundował Collegiatę y Kapłanow, ktorzyby Officium Nayś: Mátki codźień śpiewali. Ordynował, żeby w katedrze Kuiawſkiey trzynaście świec iarzęcych, na pammiątkę Collegium Apoſtolſkiego co święto gorzało, kaplicę tamże wyſtawił, ozdobił, y fundował, żeby codźień w niey Roraty śpiewano. Kielich złoty, paſtorał y inny Pańſki apparat do tegoż kościoła oddał: dobra Biſkupſtwa ſwego, to prawem, to powagą ſwoią windykował. Kapitule Kuiawſkiey prowenta wſzyſtkie, iednego zupełnego roku darował; żeby z nich coby ſię im zdało naypotrzebnieyſzego dla katedralney Bazyliki ozdoby, to ſprawili, y wiele innych łaſk wyświadczył. Gdy potym we Gdańſku herezya tumulty zaczęła, niemogąc ich

inaczey ukrocić, sam się tam na poskromienie ich wyprawił, atoli w drodze iuż bedąc, na drogę wieczności przeniosł się 1542 pobożnie umieraiac, wieku swego 60; pochowany w swoiey katedrze. Był wymowy gładkiey, rozsadkię stateczny, ludzkościa miły, splendorę Pańskim w Oyczyźnie y u Panow Cudzoziemskich wielkiey acceptacyi człowiek: nadto Oyczyzny miłośnik *Damalew: iu Episcop: Vladislav:* Niewinnie mu tedy *Orzechowski* zadaie *in Annal:* iakby z Biskupstwa tego intraty, miał swoy Dom zbogacić: bo naprzod ledwo cztery lata na nim prezydował, á potym tak wiele dobrego kościołowi swoiemu z prowentow tych poczynił.

Jędrzey Hrabia z Gorki Kasztelan Poznański Generał Wielkopolski, syn tego Łukasza o ktorym się dopiero mowiło: ten z Barbary z Kurozwęk herbu Poray Podskarbianki Nadworney Koronney, dziedziczki wielkich dobr, krom corek dwoch, to iest Katarzyny, ktora naprzod się z Janem Kościeleckim Woiewoda Łęczyckim, Brzeskim, Dobrzyńskim y Kowalskim Starosta dożywotnie związała, á po iego śmierći, z Rafałem Dźiałyńskim Kasztelanem Brzeskim Kuiawskim, Starosta Brodnickim y Kowalskim, umarła 1569; y Barbary ktora z Woyćiechem Czarnkowskim Kasztelanem Rogozinskim zmowiona, synow trzech zostawił, Jędrzeia, Łukasza, y Stanisława: a że tak ći trzey braćia, iako y Siostra ich z Kościeleckim bezpotomnie pomarli, syn z Dźiałyńskim byłci wprawdźie Podczaszy Koronny, ale y ten potomstwa nie zostawił; dla tego wszystka tak obszerna fortuna, w Dom się Czarnkowskich po Barbarze zlała. Był ten Jędrzey wprzod Kasztelanem Kaliskim w roku 1535, w ktorym prowadźił Polskie woyska z Tarnowskim Hetmanem Wielkim Koronnym, iako Hetman Polny, y tak praca, iako y rada swoia dopomogł mu do odebrania Starodubu, y wźięćia kilku zamkow, y następuiacey wiktoryi, w ktorey więcey więźniow poimanych liczono, niżeli było naszych. *Vapov: Koiał: Hist: Lithv:* Do tych ludźi tysiac pięćset, ktorych mu kommenda zlecona była, przydał swych sto, tak w konie iako y w męże y oręże wyborne y stroyne: á kiedy zwyćięzca powroćił do Krola, zaraz go z Kasztelanii Kaliskiey, posunał na Poznańska *Histor: Possel:* Znowu w roku 1538 Krol Zygmunt I. wysyłaiac woysko przećiwko Wołochom z Tarnowskim Hetmanem, tego mu Jędrzeia za kollegę przydał; a że z niemi posyłał Zygmunta Augusta syna swego iuż Krola, zlećił im staranie o nim, aby go do spraw rycerskich przyuczali, y w prace woienne wprawowali: więc czynił to pilnie ten Gorka: acz kiedy za ich powodem wszystkie sprawy publiczne, nie bez iego wiedzy dźiały się, y nad tym musiał niewczasu cokolwiek zażyć, pochlebcy sprawili to, że Matka Bona, wymogla to u Krola Oyca, aby go z pod Glinian rewokował. *Gornicki.* W roku 1540, kiedy po śmierći Jana Krola Węgierskiego w Budźie, obległ Izabellę Krolowa Ferdynad Krol Rzymski, posłował do niego ten Jędrzey, znać do zgody rzeczy chcac nakłonić, ale daremnie pracował *Gornic: Histor:* w rok potym do tegoż Ferdynanda y Krolowy Izabelli odprawował legacya od Zygmunta, *iako pisze Bielsk. fol: 582* luboć nie przydaie w iakiey materyi, y z iakim skutkiem. Xiężnę Brunswicka, Albrychtowi Xiażęćiu Pruskiemu zaślubiona, do Prus z Saxonii iadaca wielkim splendorem w Poznaniu przyimował, y przez trzy dni traktował, *Orichov. Anna: 1548.* Na Seymie Piotrkowskim mowił poważnie y wymownie 1550 imieniem Senatu, przymawiaiac Krolowi o ślub, ktory wźiał z Barbara Radźiwiłowna, nic iednak nie wyperswadował: śmierć iego przypadła na rok 1551 *Gornicki. Orichov. in Annal. 4* tak go opilal. *Vir sapiens, Patriæ amans, eloquens, dives, ob quas res elucebat in illius vita privata &*

publica, decus, honestas: huc accedebat populare studium, non solum privatis beneficiis, sed publicis etiam largitionibus collectum, quibus ille rebus ad opportunitatem omnem gloriæ, domi & foris, hominum voluntates adjunctas habebat: nam & apud exteros gratia, & apud suos sententiâ, plurimum potuit, adeo, ut novis rebus studuisse crederetur. Studia liberalia exercuit cupidè, ingeniosos ac doctos, militares etiam viros, omnibus modis fovit, deniq; libertate & splendore vitæ Senatoriæ, cæteris antecessit. Statura fuit mediocri, formâ aptâ, & in omni ætatis gradu venustâ, colore candido, vultu tranquillo & blando, oculos habebat cæsios, quibus tamen inerat quidam Senatorius vigor, caput tondebat, submittebat barbam, quam cani condecorabant multi, vestitu atq; omni cultu, (qui quidem viro videretur dignus) elegans & concinnus. Przodkom swoim nadgrobek y Rodźicom na Tumie Poznańskim wystawił, kędy y sam złożony *Starow. in Monum:*

Łukasz Hrabia z Gorki Woiewoda Poznański, Starosta Buski, Gnieźnieński, Kolski, syn Jędrzeia Kasztelana Poznańskiego y Generała Wielkopolskiego, acz był heretykiem, y za takiemiż zeluiac, przeszkodźić chćiał fundacyi Collegium naszego w Poznaniu, iednak w inszych okazyach dźiwnie się ludzkim stawiał Zakonowi naszemu, z tąd Xiędza naszego Jana Konaryusza mile u siebie przyimował, z nim nie raz o wierze dysputuiac, y inszym ludźiom madrym rad był zawsze u siebie, zkad o nim X. Magiusz Prowincyał zakonu naszego mawiał, *iako pisze Sachinus Histor. Societ: part: 3 lib: 6. num. 11. Si tantùm vir ille, castæ religionis haberet, quantùm humanitatis à natura, & urbanitatis acceperat; dignum profecto fore, in quo omnes amando, colendoq; certarent:* toż o nim pisze *lib: 7 num: 48.* Jakoż y przed śmierćia swoia, wielka ku nam propensya oświadczył, kiedy iawnie wyznaiac, że o swoim zbawieniu watpił, zostaiac w luterskiey wierze, roskazał, aby mu było Kapłana naszego przyprowadzono, ale mu w tym domowi iego heretycy usłużyć nie chćieli. *Histor. Coll. Posnan:* umarł zaś w roku 1573. Aże pogrzebu iako heretykowi bronił w kościele katedralnym Biskup Poznański, pogrzebiony iest w Szamotułach, á potym do Kornika przeniesiony, iak kaplicę nowa na to umyślnie zaczęta zkończono. Miał za soba Helenę Xiężniczkę Ostrogska, Ilii Xiażęćia corkę iedynaczkę, atoli z nia potomstwa żadnego nie było. Był wprzod Woiewoda Brzeskim Kuiawskim 1557, w krotce postapił na Łęczyckie, z ktoremi wraz trzymał Generalstwo Wielkopolskie, lubo go potym zpuścił, naostatek Woiewoda Poznański. W roku 1553, na wieździe Katarzyny Austryackiey, do Krakowa na wesele z Zygmuntem Augustem Krolem, dwor krolewski bardzo ozdobny prowadźił z bratem swoim Jędrzeiem, *Orzechow: paneg: nupt:* á iako przydaie *Stryikow: lib: 24 cap:* 7 swym splendorem innych wszystkich dworzan przechodzili: oprocz tego na tym wieździe była rota własna z ludźi rycerskich pięknie przystroiona, *Orichov:* Na expedycya pod Poswol przyprowadźili wszyscy braćia liczne y okazałe ludźie y poczty dworskie, służac Oyczyźnie zawsze wielkim nakładem. *Okolski o nim mowi, Hic amisit & dispersit, quæ majores sui collegerant. Paprocki w Gniaździe pisze,* że tego Łukasza zrodźiła Szafrańcowna herbu Starykon. Ms. Poznański powiada, że naypierwey był Kasztelanem, nie przydaie iednak iakim.

Jędrzey Kasztelan Miedzyrzycki, Starosta Gnieźnieński, Wałecki, Jaworowski y Kościański, syn drugi Jędrzeia Kasztelana Poznańskiego y Generała, na seymie *electionis* Henryka Walezego z innemi dyssidentami, nie sprzyiał Walezemu, y dla tego z niemi w osobnym kole zostawał, iednakże na perswazya zacnych Senatorow katolikow, z tego koła przyszedł do drugich, y oświadczył się, że y tamći, niechca kontradykować zgodney innych ele-

kcyi *Pastor: in Floro*, iakoż zgodźili się potym na Henryka, á Jędrzey z innemi posłami do Paryża naznaczony, ieźdźił na wprowadzenie elekta *Biel. fol: 698*; ktorego do Poznania przyieżdzaiącego, solennie przyimował *Pastor:* Na przyięcie potym Stefana Krola na granicach koronnych, był deputowanym *Biel: fol: 726.* Atoli kiedy na koronacya iego do Krakowa iachał w roku 1576, maiac do niego urazę Korzbog Slężak, á wiedząc że był partyi Maxymiliana Cesarza przećiwny, poimał go pod Odolanowem, y do Slaska prowadźił: w tym od Xiażęćia Brzegskiego, iednego z Piastowey linii odbity, do Polski w komitywie dworu Xiażęcego odesłany. Na rebellizuiacych Gdańszczanow stawił nie mały poczet ludźi swoich *Papr:*, ktory też to o nim przydaie, że był człowiek spokoyny, á do usług Rzeczypospolitey chętny, y że ie wielka magnifika odprawował. Pan dostatni y gospodarny, z czego nad innych braći swoich większe dostatki zebrał, ktore po iego śmierći bratu Stanisławowi dostały się; umarł zaś 1584, z Barbary Herburtowny siostry Biskupa Przemyskiego, ktora pierwey żyła w małżeństwie z Piotrem Kmita Woiewoda Krakowskim y Marszałkiem Wielkim Koronnym, żadnego potomstwa nie zostawiwszy, *Orichov: dial: 6. de execut: Ms. Posnan: Mikołay Rey w swoim Zwierzyńcu* zowie go, co do piękności y urody Parysem, co do serca Hektorem.

Stanisław Woiewoda Poznański, Buski, Kolski, Pilski, Moszyński, Wieluński Starosta, syn trzeći Jędrzeia Kasztelana Poznańskiego y Generała. Rotmistrzem będac w expedycyi przećiwko Moskwie w roku 1565, pod Krasnogrodek z woyskiem zabiegł, ogniem y mieczem kray nieprzyiaćielski pustosząc, gdźie wiele zacnych więźniow z bogatym plonem uprowadźił. *O czym Stryikow: lib: 25 cap: 2 Varsavic:* Podczas Jędrzeiowskiego ziazdu 1576, miał rząd nad wszystka iazda Polska, z władza Hetmańska, także y te choragwie pieniężne, ktore do Krakowa dla obrony stołecznego miasta postane były, pod iego iurysdykcya poddano. *Bielski fol: 726 y 728: po cześci Fredro.* Sam też własnym kosztem, liczne roty á prawie pułki, na każda potrzebę Oyczyzny wystawiał, nie folguiac wielkim nakładom: bo podczas interregnum od Rycerskiego stanu obrany Hetmanem, iako się mowiło, hoynie rycerskich ludźi traktuiac, krom innych expens, na sama kuchnia, co tydźień czternaście tysięcy talerow bitych wychodźiło. *Paproc. o herb.* Po śmierći brata swego Łukasza, Woiewodztwa Poznańskiego krzesło zasiadł, kędy 1582 na Srzedzkim przed seymowym Seymiku, gdy w punkćie o opisaniu sposobu elekcyi krolewskiey radzono; on nie życzył, żeby do tego przystępować, y pociagnał za soba wielu innych, acz iawne pierwszego interregnum y elekcyi niebespieczeństwo wiadome były. *Ms. Posnan:* W roku 1584 był między malkontentami strony sprawy zćiętego Samuela Zborowskiego, *Biel: fol: 796* Kryszofa także y Jędrzeia Zborowskich na seymie w nastepuiacym roku bronił, y na sadźie w Senaćie bydź niechciał *Solicovius Biel: fol: 799.* Umarł 1592 powracaiac z Seymu. O czym pisząc, *Bucholcer* taka mu pochwałę daie, *Regni Poloniæ Senator gravissimus, literarum ac literatorum liberalis Mecænas*; iakoż choćći był Heretykiem, z ludźmi iednak madremi choć katolikami rad konwersował. Miał za soba Jadwigę Sobocka herbu Doliwa Kasztelankę Gostynka, z ktora żyiąc bezpotomnie, ostatni z Domu Gorkow, chwałę ich wniosł z soba do grobu: Pierwśi ci trzey braćia z tey Familii, od katolickiey wiary odstapili, y wynieśli na sobie przeklęctwo, ktorym swoich sukcessorow zaklał Uryel Gorka Biskup Poznański, zguba ostatnia grożac im, ieżeliby od kościoła Rzymskiego kiedyżkolwiek oderwac się mieli. O iednym

z tych trzech braći, *pisze Histor: Coll. Posn:* że srebra kościelne, kielichy, pateny, y inne, z kościoła Szamotulskiego zabrawszy, obroż wielkiemu brytannowi z nich zrobić na szyię kazał, na ktorey, kielichy y inne naczynia kościelne wyrysować kazał. Pałac ktory mieli w Poznaniu Gorkowie, y w ktorym przez lat trzydźieści, heretycy zbor swoy założyli, Miasto Poznańskie po śmierći tego Stanisława kupiło, á Synagogę z miasta rugowało, *Treterus in Vitis Episc: Posnan.*, ten potym pałac Pannom się Benedyktynkom na klasztor dostał. Zamek w Korniku, ten Stanisław restaurował y ozdobił. Nie tylko zaś w Wielkieypolszcze, ale y na Rusi obszerne dobra mieli Gorkowie, iako Turobin, Szczebrzeszyn, y inne, w ktorych wszędźie zbory heretyckie osadźili byli. *Cichoc: alloq. Osecen: lib. 2 cap: 14.*

GORKA *herbu Leliwa.* Zbigniew z Wysokiey Gory Kasztelan Rospirski, 1423 poseł do Krola Duńskiego, sprowadźił go do Krakowa na koronacya Zofii Krolowy. *Długoss.* Jędrzey Gorka dobroczynność swoię świadczył naszemu Nowicyatowi Krakowskiemu w roku 1605. *Histor. Domûs.*

GORKA *herbu Rosyniec* w Ziemi Warszawskiey, Rosyniec pierwszy autor tego herbu, wieś założył Rosyńcze gorki, od ktorey ći Gorkowie imienia nabyli. Piotr Gorka na Rosyńczych gorkach y Opaczu mnieyszym dziedźic, zostawił syna Jana, ten poiał Annę corkę Wacława z Radonic herbu Radwan, ktorey reformacya, zapisana w Grodźie Warszawskim pod rokiem 1546, tego syn Bartłomiey, ktoremu Jadwiga Stanisława Rafałowicza Wierszowskiego z Wierszowa mnieyszego, herbu Nałęcz, co poznać z iey reformacyi tamże pod rokiem 1573, powiła syna Jana, ktory Opacz y Rosyńcze gorki przedał Tomaszowi Sokołowskiemu 1599: zostawił synow, Jana, ktory pod Sasowym rogiem biiac się mężnie z Wołochami, poległ. Piotra ktorego z Wieruszowskiey herbu Brog syn Szymon, w teyże okazyi zginał. Hieronima Jana, ktory pod Sasowym rogiem dostał się był w niewola, atoli fortunnym szczęściem z tamtad wyszedszy, tym się bardźiey narażał na wszystkich za Oyczyznę expedycyach; widźieć po dźiś dźień iego nadgrobek w Kamieńcu Podolskim, miał za soba Annę Paczyńska herbu Ogończyk, z Chomętowskii herbu Topor urodzona, z ktorey byli ći synowie, Marćin maż woienny w Węgrzech, w Prusiech, przećiwko Tatarom y Kozakom pierśi swoich nadstawiał; Pułkownik Hetmański. Maćiey, y ten rycerskim się chlebem bawił: potym z Kucharskii herbu Rola, miał syna Jana Franćiszkana, y corek trzy; z tych Helena poszła za Kucharskiego herbu Rola. Maryanna za Zeromskiego z Zeromina. Joanna Panieńskie żyćie sobie obrala w klasztorze Dominikańskim Kamienieckim na Podolu. Ludwik Gorka Soc: JESU wydał do druku, *Wieczerza Pańska, albo nabożeństwo do Nayś: Sakramentu 1697*, umarł 1702.

GORLEWSKI *herbu Jelita.* Simon Gorlewski Kanonik Przemyski Sekretarz krolewski, z Seymu 1667 Kommissarz naznaczony do rewizyi zamku Przemyskiego, *Constit. fol. 14.*

GORLICKI *herbu Oksza* w Sendomirskim Woiewodztwie.

GORNICKI *herbu Ogończyk* w Krakowskim Woiewodztwie y w Xięstwie Litewskim. Łukasz Gornicki Starosta Tykoćiński y Wasilkowski, Dworzanin Zygmunta Augusta, w Greckim y Łaćińskim ięzyku dobrze przepolerowany, w Jurisprudencyi y w Philozophii wyćwiczony, przy wielkim z natury rozsadku wiele Xiag napisał y do druku podał. 1mo *Librum de beneficiis, opus pulcherrimum, & ad veterum Scriptorum invidiam, iako mowi Starowolski in Hecatontade.* 2do. *Dworzanin Polski in 4to typis Cracov. 1639.* 3tio. *Dźieie w Koronie Polskiey*

z przytoczeniem niektorych rzeczy poſtronnych od roku 1538, aż do roku 1572, po śmierći iego do druku podane 1637 in 4to Cracov: 4to. *Rozmowa o Elekcyi, Wolności, Prawach y obyczaiach Polſkich pod Elekcya Krola Zygmunta III in 4to Cracov:* 5to. *Ortographiā Polonicam.* Wymowny to był Orator ale y wierſzē wiele piſał, zkad o nim *Kochanov: lib: 3 eleg: 13. Gornicius Orphæâ fingit carmina digna lyrâ, Germanoſq; canit, magno certamine victos: commitens Lyricis martia bella modis.* 6to. *Droga do Zupełney wolności 1650 in 4to Elbingæ:* miał za ſoba Broniewſka herbu Tarnawa Chorażankę Przemyſtką, z ktorey ſynowie Jan y Łukaſz. Z tych Łukaſz był Dźiekanem naprzod, á potym Proboſzczem Warmińſkim y w Wielkim Xiażu, *wydał do druku Pareneſim Jana Barclaviuſsa, to ieſt napomnienia y przeſtrogi, nowowiernych libri duo, ktore przetłumaczył z Łaćinſkiego w Krakowie 1628 in 4to,* był y Adminiſtratorem Biſkupſtwa Warmińſkiego 1651, ofiarowanych ſobie infuł przyiać niechćiał: na Collegium Brunsberſkie dobroczynny *Ara gratid:* Jan zaś brat iego, miał za ſoba Annę Ligęźiankę, ale bezpotomna; *2do voto* Przerębſka, z ktora spłodźił Jędrzeia y Jana. Paweł Gornicki brat Łukaſza Staroſty Tykoćińſkiego, naprzod Dworzanin u Jana Zamoyſkiego Hetmana, Sekretarz Stefana Krola, potym Proboſzcz Warmińſki, Kanonik Wileńſki, umarł 1632, ktoremu ſynowiec iego Łukaſz nadgrobek poſtawił *Starowol: in Monum:*

**GORSKI herbu Abdank.* O tych ſam tylko piſze, *Starowol: in Bellat: Sarmat: fol: 80,* y powiada, że ieden z nich, na dworze Zygmunta y w oboźie dobrze zaſłużony, w nadgrodę zaſług ſwoich, wźiał w Węgrzech wielkie dobra y poſſeſſye.

**GORSKI herbu Bogoria* w Plockim Woiewodztwie. Widźiałem ich herb w katedralnym kościele Krakowſkim takim kſztałtem: ſa dwa żelezce, od ſtrzał złamanych, tak z ſoba złaczone, iakby iedna ſtrzała z obudwu była, żelezce iedno do gory proſto, drugie na doł idźie ſrebrne, w polu papużym, na hełmie trzy piora ſtruśie, y tym ſię rożni od zwyczaynego herbu Bogoria, w ktorym y hełm inſzy, y ſtrzały od ſiebie rozdźielone. Tymże ſię herbem pieczętuia Turowie w Brzeſkim Litewſkim. Staniſław Gorſki Kanonik Krakowſki, y Płocki 1512, ktory Tomickiemu Biſkupowi Krakowſkiemu nadgrobek wyſtawiwſzy, ten herb ſwoy, na nim wyryſować kazał. Mikołay Kanonik Płocki umarł 1513, *Starowol: in Monum:* Janowi Gorſkiemu herbu Bogorya Zygmunta Auguſta Sekretarzowi, á potym gdy owdowiał, y ſtan duchowny ſobie obrał, Archidyakonowi Płockiemu, Kanonikowi Pułtuſkiemu, Officyałowi Generalnemu, zmarłemu w roku 1610, nadgrobek poſtawił ſyn Jan, także Archidyakon Płocki y Kanonik Pułtuſki *Starowol: in Monum:* Piſza ſię z Wielkiey Gory. Jan poſeł na Seym 1730.

GORSKI herbu Doliwa. Tych wſpomina, *Okol: tom: 3 fol. 279 pod herbem Waż.*

GORSKI herbu Lewart na Wołyniu pod Oſtrogiem. Stefan Gorſki Podczaſzy Kiiowſki, Rotmiſtrz choragwi 1688, ſyn iego Staniſław. Michał brat Stefana Towarzyſz pod pancerna choragwia. Walentyn w Bracławſkim 1648.

GORSKI herbu Łodźia w Wielkieypolſzcze, Woyćiecha Gorſkiego Kaſztelana Lędzkiego Staroſty Wſchowſkiego liſt do Piuſa II Papieża ſtrony Kanonizacyi B. Jana Kapiſtrana, piſany w roku 1462, wypiſuie hiſtoryk Franćiſzkańſkiego Zakonu, *Vadingus in Annal: Minor: tom: 6 num: 42. Cromer lib: 25. y Bielſki fol: 425 wſpominaia go,* kiedy poſtany z poſiłkami Duninowi przećiw Krzyżakom, nie mogł zbieżeć: tenże czy inſzy Woyćiech Kaſztelan Lędzki 1493 podpiſał liſt Albrychta Krola dany Miaſtu Lubelſkiemu, w poſelſtwie iezdźił do Krola Czeſkiego *Biel: Crom: l. 25.* Woyćiech Scholaſtyk Kuiawſki Sekretarz

tarz krolewſki 1504, *u Łaſk: w Stat: fol: 112.* Piotr Kaſztelan Nakielſki Staroſta Wſchowſki, *u Łaſkiego w ſtat: podpiſał 1505 Konſtytucye Radomſkie fol: 120:* czytałem *in Mſ. Petricov: liſt Zygmunta I,* w ktorym ten Piotr, Staniſława Michała y Piotra Gorſkich, braći rodzonych, przyznawa bydź ſwemi rodakami, y tegoż herbu Łodźia: trzymał krom Wſchowſkiego, Staroſtwo Człuchowſkie, iako tam piſzą. Jan z Miłoſławia Gorſki Archidyakon Poznańſki Sekretarz krolewſki, na ktorego napiſał *Epigramma* Andrzey Krzycki: wſpomina go Karnkowſki *in Conſtit: Synodal: fol: 92.* N. Gorſki Staroſta Wſchowſki w roku 1556 *Paproc. Gniazdo.* Mikołay Podſtaroſci y Piſarz Grodzki Bydgowſki, kapłanem potym zoſtawſzy, wſtapił do Zakonu naſzego, gdźie ieſzcze Nowicyuſzem umarł 1626. N. Gorſki miał za ſobą Szczurſka, z ktorey dwie corki zoſtały; iedna z nich była za Zygmuntem Dabſkim Woiewodą Brzeſkim Kuiawſkim, druga za Daniłowiczem Janem Karolem Podſkarbim Nadwornym Koronnym. Gorſka Sędźianka Kaliſka, Błeſzyńſkiego małżonka. N. Wacława Zaleſkiego Podkomorzego Łęczyckiego.

GORSKI herbu Nałecz w Ziemi Warſzawſkiey, piſza ſię z Jeleńca: Jakub z Jeleńca Sędzia Nurſki Ziemſki 1525, podpiſał dekret przećiwko heretykom *u Łubien: in Vitis Epiſ: Płoc:* Jan Poborca w Ziemi Nurſkiey 1564, *Conſtit: f. 76.* Adamowi Dworzaninowi y Sekretarzowi krolewſkiemu zmarłemu, bračia rodzeni, Staniſław Gorſki Jeleńſki Piſarz Ziemſki Zakroćimſki, y Zygmunt Staroſta Oſtrowſki, nadgrobek wyſtawili w Krakowie u S. Troycy, 1 Nałęcz zawiązany; 2 Dabrowa, 3. Lubicz, 4 Rogala. Tak Staniſława Piſarza, iako y Zygmunta wſpominaia *Konſtytucye 1595 fol: 676.* Jana zaś Sędźiego Nurſkiego *Conſtit. 1576 fol. 261.* Jakub z Łaſku, Kryſztof z Sulećina 1632, Samuel z Zaleſia 1648 podpiſali elekcye Krolow w Ziemi Nurſkiey. Sa y w Przemyſkim tegoż herbu Gorſcy, z ktorych Adam Komornik Przemyſki 1674. *X. Koiałow. in Mſ.* powiada, że w Xięſtwie Zmudzkim, y indźiey w Litwie, ſa Gorſcy y Gurſcy herbu Nałęcz. Sa y w Bełzkim. Jedrzey Gorſki Woiewoda Mazowiecki, był naprzod Kaſztelanem Kamienieckim (popraw w pierwſzym tomie herbu Nałęcz, nie Pobog) y Podſkarbim Nadwornym, poſłem do Turek, miał za ſoba *1mo voto* Niezabitowſka z ktorey corki Laſſocka, y dwie Paryſowe: *2do voto* Zamoyſka Strażnikownę Koronna, z tey corka, z Woyćiechem Łubieńſkim Kaſztelanem Sieradzkim dożywotnie zmowiona. Jan na Zgorzałowie w Nurſkiey Ziemi 1674.

GORSKI herbu Odrowaz. Adam Gorſki Zakonu Franćiſzkańſkiego, z Prowincyała Prowincyi Polſkiey, Biſkup Bakowſki w Wołoſzech 1606 Valentyn miał za ſoba Maryannę Kłodyńſka, z ktorey corka z Danielem Kleczkowſkim złaczona. Staniſław Podſtaroſci Krakowſki, ktorego zmarłego w roku 1534 nadgrobek na zamku w Krakowie.

GORSKI herbu Pobog na Ruśi. Marcyan Rotmiſtrz Choragwi krolewſkiey pod Smoleńſkiem raniony, prawie śmiertelnie, z kad w krotce y paraliżem ruſzony, za przyczyna Nayś: Matki wyſzedł z obudwu tak ćięſzkich razow ſzczęśliwie: brat iego rodzony Staniſław. *Nieſsport: Odrob. Stołu f: 171.*

GORSKI herbu Pomian w Kaliſkim Woiewodztwie, z ktorych ieden był Sędźia Kaliſkim, iednaż tych Gorſkich dźielnica z Puklateckiemi, atoli naſi Piſarze tak tych, iako y Gorſkich y pod herbem Wieniawa położyli.

GORSKI herbu Poray w Pilznieńſkim powiećie. Łukaſz Gorſki podpiſał elekcya Jana III w Sendomirſkim. Adam miał za ſoba Cieklińſka. Gorſki z Koſzewa Elżbietę Brodowſka Sędźiankę Ziemſka Łomżyńſka. Jędrzey 1648.

GORSKI herbu Radwan w Xięſtwie Litewſkim. Marćin w Powiećie Grodźieńſkim Ję-

Jędrzey 1655 wzięty na Homlu od Moſkwy. Staniſław Sekretarz krolewſki 1648. Kaźimierz Gorſki Marſzałek Bracławſki, towarzyſz pierwſzy Uſarſkiey chorągwi hetmańſkiey. Jędrzey porucznik pod chorągwią Bobrownickiego Sędźiego Brzeſkiego. Jerzy Skarbnik Nowogrodzki. Mikołay Ciwun Twerſki. Alexander Ciwun Korſzeńſki, Hieronim Stolnik Wendeńſki, Staniſław Stolnik Mśćiſławſki, Rafał y Stefan podpiſali elekcyą Jana III.

GORSKI herbu Rawicz w Lubelſkim Woiewodztwie. Waleryan Gorſki 1632. Joanna Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we Lwowie.

GORSKI herbu Szeliga w Wielkieypolſzcze. Franćiſzek, brat iego Jakub Gorſki J. U. D. Archidyakon Gnieźnieńſki, Krakowſki, y Płocki Kanonik, Archipresbiter Krakowſki, że był herbu Szeliga, świadczy *Okol: tom. 3. fol. 145* Mąż nauki wielkiey. Są w druku iego Xięgi, 1mo. *Commentariorum artis Dialecticæ libri 10 Lipſiæ in 8vo C. D.* 2do. *Animadverſio, ſive Criſis in Theologos Vittembergenſes in 8vo Coloniæ 1586.* 3tio. *Pro tremenda & veneranda Trinitate, adverſus quendam Apoſtatam in 12mo Coloniæ 1570, & 1585 in 8vo.* 4to. *Præfatio ad Orationem Philippi Callimachi, de contributione Cleri ad Bolognetum Cardinalem.* 5to. *Orationes quatuor, quibus poſt confectum bellum Moſchoviticum, pacem ad Zapolſcium factam, Regi gratulatus eſt, quibus, adjecta eſt quinta ad Joannem Zamoyſki Cancellarium Regni 1582.* *Paprocki o herbach fol. 894,* ieſzcze te iego Xięgi liczy. 6to. *de Mediatore,* 7mo. *de Paſtore.* 8vo. *de Baptiſmo recens natorum.* 9no. *De Uſu legitimo Sacramenti Euchariſtiæ.* 10mo. *De Juſtificatione.* 11mo. *De Periodis.* Jakub Kanonik Krakowſki 1643 *Acta Synod. Gebic.*

GORSKI herbu Slepowron w Ziemi Łukowſkiey. Elżbieta Gorſka była za Adamem Domaradzkim Piſarzem 1623 *Acta Caſtren. Oſtrzeſſov.*

GORSKI herbu Sternberg w Mazowieckim Woiewodztwie. Hieronim Łowczy Liwſki. Tomaſz y Jan 1632. Jakub y Woyćiech 1648 w Ziemi Ciechanowſkiey, Walentyn w Ziemi Sochaczowſkiey. Mikołay, Jan, Staniſław, w Rawſkim, Adam, w Warſzawſkiey Ziemi, Marćin Jędrzey w Ziemi Wiſkiey 1674 podpiſali elekcye Krolow Polſkich.

GORTATOWSKI. Marek Gortatowſki, miał za ſobą Annę z Praſzki 1509 *Acta Terreſt. Vielun.* W Sieradzkim Woiewodztwie gniazdo Domu tego.

GORYCZEWSKI w Ruſkim Woiewodztwie Marćin podpiſał elekcyą Jana III.

GORYNSKI herbu Ogończyk w Mazoſzu, tak o nich piſzą naśi Genealogiſtowie, atoli *Okol.* niewinnie do tych poćiągnął Kaſpra Woiewodę Mazowieckiego.

**GORYNSKI herbu Poray,* Że ſą tego herbu, y że ſię zdawna piſali z Gorynina y Oyrzanowa, świadczy nadgrobek Wawrzyńca Goryńſkiego, dziedźica na Goryninie y Oyrzanowie, zmarłego 1640, na Tumie Poznańſkim, wypiſał go *Starowol. in Monum.* toż ſamo y na wielu inſzych mieyſcach czytałem *u Paproc. o herb. fol. 251 y 420.* Jan z Oyrzanowa Cześnik Liwſki 1525 podpiſał dekret Xięſtwa Mazowieckiego przećiwko heretykom, *u Łubien. in Vitis Epiſc. Płoc.* Piotr z Gorynina dźiedzic na Oyrzanowie Woiewoda Mazowieki 1511, takem go czytał na liście Zygmunta I *in Mſ. Ravenſ.*, lubom go przez niewiadomość opuścił *w tom, 1 fol, 177.* Tego, czy drugiego Woiewody, ſynowica, była za Podoſkim Sędźią Ciechanowſkim. Kaſper Woiewoda Mazowiecki 1540, *u Nakiel. w Miechow. fol. 629,* miał za ſobą Angieſzkę Sobocką herbu Doliwa, Kanclerza Koronnego ſioſtrę, ta mu powiła ſyna, ale młodo umarł; y corkę Dorotę, ktora pierwſzym małżeńſtwem żyła z Woyćiechem Mińſkim Woyſkim Warſzawſkim, z niey ſyn Staniſław Mińſki Podkanclerzy Koronny, drugim, z Staniſławem Barźim Woiewodą Krakowſkim, po ktorym prędko owdowiawſzy, ślubem ſię obowiązała Bogu, w wdowim ſtanie,

nie, reſztę żyćia ſwego pędźić; iakoż w wielkiey świątobliwości dokonała w Krakowie 1613, 9 dnia Kwietnia, w kościele naſzym S. Barbary w Krakowie po śmierći złożona. Dom ſwoy w ſzkołę pobożnosci zamieniła, w ktorym dwie Panny Firleiowny Woiewodzanki Krakowſkie bogoboynie wychowała, inſzych zaś bardzo wiele, iuż wielkiego urodzenia, iuż ſierot zbierała, ktorych w wſzelakich cnotach wyćwiczywſzy, klaſztory potym Panieńſkie w Krakowie, w Sączu, w Chełmnie napełniła: wſzyſtkie ktore przy niey były, wraz z ſobą do iednegoż ſtołu ſadzała, y nie w przod do niego ſama ſiadała, poki ſię aż wſzyſtkie nie zeſzły, y na naypodleyſzą częſtokroć czekaiąc: nie w przod ieść zaczęła, aż widźiała, że ſię wſzyſtkim za doſyć ſtało, ieżeli zaś poſtrzegła, że ktorey z nich, nie tyle dano, ile należało, ſwoią ią porcyą częſtowała: Litanie codzień z niemi o Wſzyſtkich SS. mawiała; co mieſiąc zaś Patronow im Swiętych rozdawała, y iakby ich czćić, uczyła. Uſtawiczna była w świętym z Bogiem złączeniu przez modlitwę; ranny czas aż do południa klęcząc przed wielkim ołtarzem, y wſzyſtkich aż do końca mſzy Swiętych ſłuchaiąc: po południu albo żywoty Swiętych, czy też inną Xiąſzkę duchowną, czytała; albo do innego ktorego kościoła, gdzie z odpuſtem nabożeńſtwo ſię odprawiało, ugęſzczała. Co Piątek na Skałkę w Krakowie, gdźie S. Staniſława Biſkupa zamordowano, chodziła. Do Częſtochowy nie raz w włoſiennicę uſtroiona, boſemi nogami świętą peregrynacyą podeymowała: co tydźień dwa razy, albo trzy do ſpowiedźi y kommunii przyſtępowała z wielką gorącością ducha. W głęboką nawet noc; ze ſnu ſię na modlitwę porywała: żadnego dnia medytacyi godźinney nieopuściła, y lubo pozwolenie miała, żeby w domowey kaplicy, mſzy świętey ſłuchać mogła: przećięż gdyby naygwałtownieyſza ſłota albo zawierucha, odwieść ſię od tego nie dała, żeby była do kościoła codźiennie nieugęſzczała, wſtrzymuiącym ią zaś od tego, tak odpowiadała. *Ná gody, niemaſs niepogody:* w latach potym podeſzłych, gdy iey nogi ſłużyć nie chćiały w krzeſle ſię do kościoła noſić kazała. Za duſze w czyſcu zoſtaiące oſobliwie krewnych, przyiaćioł, kolligatow, ba y ſług ſwoich rocznice ſprawowała, mſzy zakupuiąc iako naywięcey, trzynaſtu częſtokroć ubogich przez cały rok w domu ſwoim podeymowała, nogi im umywaiąc, iałmużną opatruiąc: ſzpitale obchodząc, ſieroty, od ktorych dla kalectwa albo choroby iakiey w nich, większy wſtręt miała, ſama leczyła, chędożyła, czeſała: katuſze nawiedzaiąc, więźnie ćieſzyła y wſpomagała. Uprośiła była ſobie u X. Generała naſzego, żeby chorym, albo z choroby wzmagaiącym Zakonnikom nie inſze potrawy dawano, tylko ktoreby ona była ſama zgotowała: czyniła to tedy z wielką ſkrzętnością, y gdy iey ſzczodrobliwość ſtarſi tamowali, o to ſię żaliła. Na zkupienie gruntow przy kościele S. Barbary w Krakowie dla wygodnieyſzego tam naſzych mięſzkania, dwa tyſiące czerwonych złotych wyſypała. Tenże ſam kościoł, nim naſzych do niego wprowadzono, zaproſiwſzy zacnych inſzych Pań w kompanii, obmiatała, ławki, obrazy, ściany, poſadzkę ſzorowała. Ciało ſwoie rozmaitemi ſpoſobami trapiła, iuż uſtawicznemi poſtami, iuż ſypianiem na gołey ziemi, iuż oſtremi paſkami, y częſtemi dyſcyplinami, iuż włoſiennicą, oſobliwie iednak gdy iaka fala na tę ſię Oyczyznę oburzyła. Pewnego ſzalonego, ktory ią łżył przez wiele lat, ba y czaſem na żyćie iey naſadzał ſię, lubo mogła z ſiebie zrzućić, przećięż ćierpliwie go do podziwienia inſzych znośiła: w ten heroiczny akt wprawiła ią prawdźiwa iey pokora, z ktorey ſiebie za nayliſzſze ſtworzenie poczytała, y dla tego, gdy iey kto honor iaki świadczył, zdała ſię tym urażać.

Takiemi cnotami bogoboyna Pani niebo ſobie ſkarbiła. *P. Skarga w dedykacyi Goſpodarſtwo duchowne. Kazanie, Roczna y wieczna pamięć. Annuæ 1608. Hiſtor. Dom. Profeſſ. Cracov. 1580.* Jan Goryńſki z Gorynina 1648 w Poznańſkim Woiewodztwie, Marćin w Inowrocławſkim podpiſali elekcya Jana Każimierza Krola. N. Goryńſki Kanonik Poznańſki Proboſzcz Zukowſkich Panien S. Norberta, klaſztorne dobra, prawnie z rak cudzych windykował, karności tamże zakonney przeſtrzegał za Rozrażewſkiego Biſkupa.

GORYSZEWSKI herbu Ciołek w Płockim Woiewodztwie. Z tych ieden Podſkarbim był Krolowy Anny. X. Staniſław Goryſzewſki w Zakonie naſzym Rektorem rzadźił Collegium Przemyſkie, umarł 1666, matka iego Magdalena Gorazdowſka herbu Prawdzic. Maćiey, z Anny Gutkowſkii zpłodźił trzech ſynow. Jacka ktory w oboźie, umarł, Cypryana w Zakonie *Ordin. Minor. Obſerv:* y Staniſława, ktorego ſyn Franćiſzek w Moſkiewſkich expedycyach z Przyiemſkim, męſtwem wſławiony.

GORZECHOWSKI herbu Ogończyk w Dobrzyńſkiey Ziemi. Staniſław Gorzechowſki Podſtarości Chęćińſki. *Baran:* Jan 1648 podpiſał elekcya Jana Każimierza. Maryanna była za Każimierzem Dobrogoyſkim: Magdalena z Przewoſkii urodzona, była za Janem Paprockim.

GORZEWSKI herbu Zaręba w Kaliſkim Woiewodztwie. Z tych ieden był Sędźia Ziemſkim Poznańſkim 1578. Drugi Kaſztelanem Kowalſkim 1693. Staniſław y Kryſztof 1697 kwitneli. Konſtancya Gorzewſka była za Wawrzyńcem Walewſkim Kaſztelanicem Spićimirſkim, ſioſtra iey za Franćiſzkiem Zychlińſkim 1700. Samuel 1704 podpiſal konfederacyą Sendomirſką. Gorzecki Paweł 1632 w Ziemi Wieluńſkiey.

*GORZENSKI herbu Nałęcz. Piſza ſię z Gorzenia w Wielkieypolſzcze, ſą y po inſzych Woiewodztwach, ale tak rozumiem że wſzyſcy iednegoż herbu, luboć ſię niektorzy Gorzyńſkiemi zowia. Jan 1648 w Ziemi Ciechanowſkiey. Jan Gorzyńſki Staroſta Starogardzki 1678 z Seymu Kommiſſarz, do uznania pretenſyi Elektora Brandeburſkiego, *Conſtit: fol: 12.* Jan Łowczy Litewſki z Seymu naznaczony do dyſtrybucyi hiberny na woyſko 1685, *Conſtit. fol: 6.* Chryzoſtom Woyſki Poznańſki, Zupnik Bydgoſki 1676 Kommiſſarz do pogranicznych kłotni ułacnienia, *Conſtit. fol. 52.* N. Gorzeńſki miał za ſobą Katarzynę Oporowſka z Bukowieckii zpłodzona, zpłodźił Woyćiecha, ktory z Jadwigi Bednarſkiey de Bednary herbu Podkowa y Krzyż, zoſtawił ſyna Jędrzeia, tego z Zofii Skoraſzewſkii Chorażego Poznańſkiego rodzono ſtryieczney ſioſtry, ſyn Alexander naprzod Podczaſzy Kaliſki, deputat na Trybunał Koronny z Kaliſkiego 1727, y na tym Trybunale V. Marſzałek. Przedtym Kommiſſarz y deputat, od tegoż Woiewodztwa na Trybunał Radomſki; miał za ſoba Annę Koźmińſka Kaſztelánkę Rogoźińſką, z tey ſynowie, Dymitr wielkiey nadźiei w Zakonie Soc: JESU, młodo ieſzcze Magiſtrem umarł, w Poznaniu 1732. Franćiſzek, w przod Choraży á potym Kapitan w Regimenćie Garnizonu krolewſkiego, Antoni, Jozef, y Władyſław ieſzcze w ſzkołach. Corek cztery, procz w dziećińſtwie zmarłych. Tereſſa nayſtarſza, wydana za Jakuba Glinieckiego. Juſtyna Zakonnica S. Benedykta w Poznaniu, dwie ieſzcze *minorennes.* Obrawſzy ſobie potym ſtan duchowny, ten Alexander, z Kanonika Kantorem ieſt Gnieżnieńſkim, Archidyakonem, y Officyałem Kaliſkim, Kanonikiem Krakowſkim; z kapituły Gnieźnieńſkiey był Deputatem oraz y V. Prezydentem na Trybunał Koronny 1732. Herb Gorzeńſkich nałęcz powinien bydź zakładany, na hełmie między ieleniemi rogami, murzyn z zawiazanemi oczami. Mikołay miał za ſo-

ba Tereſſę Linowſka, z ktorey corka Katarzyna Boguſławſka, Franćiſzek, Ignacy, y Elżbieta. Gorzyńſki Ignacy Anioł Zakonu S. Pawła Puſtelnika, wydał *Nowy ogłos chwały Swietych Boſkich, albo Kazanie na Swieta w Czeſtochowie 1717 in 4to.*

GORZKOWSKI herbu Godźiemba w Bełzkim Woiewodztwie: atoli *Okolſki* o nich świadczy, że iuż za iego czaſow zeſzli: y Dom ten uſtał.

GORZKOWSKI herbu Tarnawa. Tak Paprocki iako y Okolſki tych w Chełmſkiey Ziemi, y w Lubelſkim Woiewodztwie oſadza, atoli y pod herbem Trąby także Gorzkowſkich liczy, gdźie toż ſamo o nich powiada, co mowił o drugich pod herbem Tarnawa; że Gorzkowſcy ſą herbu Tarnawa, z Gorzkowa, mila od Kraſnegoſtawu, to wiem dobrze. Z tych Piotr za czaſow *Paprockiego* był Sędźia Ziemi Chełmſkiey, ktorego brat Jedrzey w Litwie oſiadł, ieſzcze y po dźiś dźień w tym Xięſtwie kwitną: bo Jan w powiećie Grodźieńſkim podpiſal elekcya Jana III. *Genealogia tego Domu* Janowi Gorzkowſkiemu kroremu ſię dźiałem doſtały dobra Wiſzniow Gorzkow y Wielkiepole, trzech ſynow przypiſuie; Pierwſzy Piotr, od tego byl ſyn Mikołay *ſterilis*, y Jędrzey, tego ſynowie Piotr y Mikolay bezpotomni Staniſław zaś Sędźia Ziemſki Chelmſki, miał za ſoba Annę Cieſzacka z tą zpłodźił Wiktoryna, ktory dwa razy śluby małżeńſkie ponawial, raz z Hilarya Stoinſka, z tey była tylko iedna corka Anna, *1mo* za Gabryelem Bielſkim, *2do* za Trembińſkim, *3tio* za Drozdowſkim: drugi raz z Łyſakowſką, z tey byl ſyn Jacek, ten z Anny Stamierowſkii zoſtawił dwie corki Meglewſka y Ewę Bębnowſka y ſyna Staniſława, ale tylko kilka corek po nim zoſtało. Każimierz drugi ſyn z Łyſakowſki, y Zofia Dłużewſka bezpotomny. Tegoż Staniſława Sędźiego byl ſyn Jan *ſterilis*, y Katarzyna corka z Czernym zmowiona. Drugi Paweł, tego dwoch ſynow, Roman *ſterilis* y Michal, ktory czterech ſynow zpłodźil, Tomaſza y Mikołaia *ſteriles*, Staniſława ktorego ſynowie Mikolay y Alexander *ſteriles*, *Nieſſpork: fol: 146* wſpomina żonę Staniſława Gorzkowſkiego Annę Jagodźińſka 1622, *a Starowol. in Monum.* Staniſława męża rycerſkiego zmarłego 1638 wypiſal nadgrobek z Lublina, y Pawła, ktorego ſynowie także trzey bezpotomni Staniſław, Jędrzey y Piotr. Trzeći Kryſztof Piſarz Ziemſki Chełmſki, ſyn iego Jan *ſterilis*, á boday nie miał za ſoba Balickii, y Jakub, od ktorego byl ſyn Jędrzey *ſterilis* y Jan, ten zpłodźił Franćiſzka (podobno z Bogumiły Latyczynſkii) Sędźiego Grodzkiego Kraſnoſtawſkiego dziedzica na Sieniczce, Anna Reiowna, powiła mu iednę corkę Teodorę zmowiona z Jedrzeiem Ożarowſkim. N, Gorzkowſka była za Janem Zamoyſkim.

GORZKOWSKI herbu Trąby. Jędrzey Sekretarz legacyi Małachowſkiego Woiewody Poznańſ: do Turek, *wydał ią do druku in fol. 1699:* Alexander Łowczy Zydaczewſki; Sedźia Kapturowy Lwowſki 1733.

*GORZUCHOWSKI herbu Prawdźic. Mſ. o Familiach Pruſkich o nich świadczy. Z tych Staniſław Gorzuchowſki kwitnal 1610. Jan mial za ſoba Wedelſztedownę. Jerzy Woyſki Smoleńſki 1632 w Smoleńſkim.

GORZYCKI herbu Doliwa w Kaliſkim Woiewodztwie, tak ſię podpiſal na Obwieſzczenie 1697 Jozef Gorzycki Doliwa. N. miał za ſoba Mycielſka Katarzyne.

GORZYCKI herbu Drogoſław w Poznańſkim Woiewodztwie: niewiem czy nie z tych ieden Mikołay Gorzycki 1648 podpiſał w Ruſkim elekcya Jana Każimierza.

GORZYCKI herbu Korab w Sieradzkim Woiewodztwie, iednaż ich dźielnica z Piatkowſkiemi.

*GORZYSZKOT. w Ziemi Warſzawſkiey Samuel podpiſał elekcya Władyſława IV.

*GOSCICKI. w Woiewodztwie Kiiowſkim Woyćiech Gościcki podpiſał elekcya Jana Każimierza.

*GOSCIKOWSKI *herbu Łabeź* w Sendomirſkim Woiewodztwie. Władyſław, Alexander, Frančiſžek Duninowie Gościkowſcy podpiſali elekcya Jana III: luboć ich drudzy zowia Gozdźikowſki z Gozdzikowa: Z tych był także Staniſław na Gozdźikowie Kaſztelanem Inowłodzkim. N. Gozdźikowſka Bartochowſkiego małżonka. N. Woyſki Radomſki *Poniat: morze.*

GOSCIMINSKI *herbu Bożawola* w Dobrzyńſkiey Ziemi. Okolſki piſze w indexie Kościmińſki. Zygmunt Gościmińſki Sędźia Ziemſki Dobrzyńſki z Seymu 1637 Poborca tamże, *Conſtit: fol: 7.*

GOSCIMINSKI *herbu Grabie* w Ziemi Ciechanowſkiey Zygmunt Gościmińſki Piſarz Ziemſki Ciechanowſki,

*GOSCISZEWSKI. Czytałem liſt Zygmunta I *in Mſ: Petricov:*, w ktorym ten Krol, za opiekuna Choćiwſkim niedoroſtym naznacza Jana Gościſzewſkiego: y *Paproc: o herb: f. 371* namienia, że ieden z nich miał za ſoba Ciołkownę: á boday ſię nie piſza z Gościeſzyc, z ktorych ſię y Mińſcy zdawna piſali, á zatym do herbu Prus 3tio należećby mieli. Scibor z Gościeſzyc Kanonik Płocki 1453, *Statut: Maſov. fol. 98.*

*GOSCIOWSKI Wſpomina ich *Starowol: in Monum: y Paproc: gdźie fol: 1068 piſże,* że Gościowſkiego corka, była za Rokoſowſkim Kaſztelanem Srzemſkim: N. Gościowſki miał za ſoba Dłuſka.

*GOSIEWSKI *herbu Slepowron* w Xieſtwie Litewſkim. Z Mazowieckiego Woiewodztwa przenieśli ſię do Litwy, z tych Jan w Ośmiańſkim powiećie oſiadł, ſyn iego Alexander Korwin Gośiewſki Woiewoda Smoleńſki, Staroſta Puńſki Wieliſki: gdy Moſkwa Władyſława IV na ten czas Krolewicá na tron do ſiebie wzywała, y iuż Zołkiewſki Hetman wſzyſtkie rzeczy do tego nakłonił, odchodząc z Stolicy Moſkiewſkiey, tego Alexandra na ten czas Staroſtę Wieliſkiego w Moſkwie zoſtawił, aby był y Panow Moſkiewſkich w wiernośći, y woyſka w karności utrzymywał, iakoż y właſney fortunie nie przepuścił Alexander, do rebellii ſkłonne uymuiac ſobie ſerca, na co wiele ſpendował; luboc mu to potym *Konſtytucya 1613 fol: 12* wſzyſtko wyliczyć kazała; nawet gdy gorę coraz bardźiey brała rebellia, wiele, to na ſamey ſtolicy, to pod Poczapowem, iako *piſże Starowol: orat: in Obitum Sigiſm: III* Moſkwy wyćiał; atoli po zabićiu Dymitra zmyślonego Cara Moſkiewſkiego y on od wiarołomnych Moſkałow nad prawo wſzyſtkich narodow w niewola wźięty: z ktorey potym wyſzedſzy 1608 Krolom Polſkim koronę y berła Carſtwa Moſkiewſkiego, z ſkarbu ich wydarte oddał. W Smoleńſku potym na præſidium z woyſkiem od Zygmunta Krola zoſtawiony, wielkim go ſercem zawſze bronił: pewnie gdyby był miał podobnych ſobie ſukceſſorow na tey funkcyi, nigdyby ſię był Smoleńſk do Moſkwy nie doſtał, był albowiem czuynośćia y pracami woiennemi niezfatygowany, żadna boiaźnia y śmierćia nawet nieuſtraſzony, dla tego w Inflanćiech, w wielu kampaniach zawſze zwyćięzko naćieraiac na Szwedow, tey Prowincyi obronił. Będac Regimentarzem woyſka 1626 Grafa Turna zbił. Pontuſa de la Garde tak uſkromił, że ſię z obozu wychylić nie śmiał *Koiał:* Biała y Dohobus walami opatrzył. Marſzałkował w Izbie Poſelſkiey 1615 iuż na ten czas Referendarz Litewſki, á inſzych czaſow poſłuiac na rożne ſeymy, wſzędźie na dobro Oyczyzny galił: W roku 1634 Kommiſſarzem do traktatow o pokoy z Moſkwa nazna-

naznaczony, ſzczęśliwie go zakończył y podpiſał. W nadgrodę tych ſwoich zaſług, wiecznym prawem puściła mu Rzeczpoſpolita dobra krolewſkie Porzece, Biberow, Głuſzyce w Woiewodztwie Smoleńſkim, ktore był od poſſeſſorow wykupił, *Conſtit: 1631 fol: 20.* On zaś ſwoia fortuna z Bogiem ſię dzielac, naprzod w Witebſku *Collegium Societatis JESU* fundował; w roku 1640, iako wſpomina *Konſtytucya 1690 fol: 16.* Potym w Brześciu Litewſkim Panny zakonne reguły S. Brygitty, za naypierwſzego Fundatora ſwego, iego, y zonę iego licza. Kościołowi Dyneburſkiemu pewne grunta ſwoie przydał; *o czym świadczy Konſtyt: 1631 fol: 34,* pogrzebiony w Wilnie u S. Kaźimierza w kaplicy ſwoiey. Miał za ſoba Ewę Pacownę, z ktorey trzy corki, Zofia z Mikołaiem Sapieha Piſarzem Polnym Litewſkim, Helena Marcybella, z Samuelem Xiażęćiem Sanguſzkiem Woiewoda Witebſkim dożywotnie zmowione, z tych Helena umarła 1635, Anna Zakonnica Brygitanka w Brześciu Litewſkim. *Kazanie X. Makow:* y ſynow trzech, Kryſztofa, Mikołaia, y Wincentego, z tych.

Kryſztof Woiewoda Smoleńſki, á przedtym Piſarz Litewſki, Staroſta Wieliſki, poſeł do Francyi od Władyſława IV o uwolnienie Jana Każimierza Krolewica z więźienia, ieſt iego mowa w druku, ktora miał do Ludwika XIII Krola Francuzkiego, za więźniem ſię wſtawiaiac, y druga ktora witał Krolowa Francuzka, y Delphina urodzonego winſzował, *u Waſſenburgiuſża Carceris Gallici fol: 228: y fol: 231. Cluver: fol: 823.* iakoż ſiła dopomogł Janowi Każimierzowi do uwolnienia.

Wincenty Podſkarbi Wielki Litewſki, y Hetman Polny, Staroſta Ośmiańſki, Wieliſki, Puńſki, Markowſki, Łozdźieyſki, ſyn drugi Alexandra Woiewody Smoleńſkiego, w Wilnie, Wiedniu y Rzymie młodſze lata rożnemi polerował naukami; powroćiwſzy do Oyczyzny, na dworze Władyſława IV Krola, oczy y ſerce Pańſkie na ſiebie obroćił, Stolnikoſtwem go tedy naprzod Litewſkim uczćił, z ktorym honorem Marſzałkował Izbie Poſelſkiey 1651, á potym gdy ſię raz pod Łoiowem, kędy pod nim konia zabito, y znowu drugi raz pod Łoiowem, Mozyrem, Pińſkiem, Bobroyſkiem z pięknym ſercem popiſał, tak że ſiła dopomogł do tych wygranych; gdy ſwoim duktem w Irpieńſkiey expedycyi dźieſięć tyſięcy Kozakow na placu położył, á w Dimirſkiey trzydźieści tyſięcy tychże zbił; gdy pod Białocerkwia z Tatarami chwalebnego pokoiu dotarł: gdy na przyſługę ſtrapioney w ten czas Oyczyny, ſiła doſtatniey fortuny ſtraćił, w rekompenſę wźiał Podſkarbſtwo Wielkie Litewſkie, przydano mu wkrotce do niego y buławę polna Litewſką. Na te czaſy właśnie trafił, ten przezacny mąż, kiedy wſzyſtkie prawie nieſzczęścia na Polſkę ſię były ſpiknely, ktore też y iego nie iednym razem uwikłały: bo naprzod gdy całe Xięſtwo Zmudzkie Karol Guſtaw Krol Szwedzki, gwałtem tey Oyczyźnie wydźierał, y wſzyſcy ſzczęście iego adoruiąc, wierność mu ſwoię przyrzekali; ſam Gośiewſki, że wſpaniałym umyſłem podpiſać iey niechćiał, w niewola od Szwedow był zabrany. Na lepſze to iednak temu kroleſtwu wyſzło, ſkryta albowiem legacya do Cara Moſkiewſkiego w Wilnie pote czaſy będącego, wyprawił, w tey oczywiſtemi dokumentami gdy pokazał, że Szwedźi, nie ſzczera mu przyiaźnia łudźili, tyle wymogł; że Car lubo ſię zprzyſiagł z Szwedem na naſza zgubę, tę iednak ligę, na iego perſwazya rozerwał, y Rygę Szwedzkim żołnierzem uzbroiona obległ. Nad to kwarćianemu woyſku, ktore do Karola Guſtawa z Koniecpolſkim Chorażym Koronnym oderwało ſię, powrot do właſnego Pana, Jana Każimierza Krola wyperſwadował. Widząc wielkie

ſerce w Korwinie Guſtaw, że iuż poniekad ſzczęście iego nachylać ſię w Pol-
ſzcze poczeło, umyślił go do Szwecyi odeſłać: o czym przeſtrzeżony Win-
centy, z ſiedmią innemi, lubo nie bez niebeſpieczeńſtwa uſzedſzy, z rak ſię
iego wyplątał: pod Warſzawa do Krola Jana Każimierza, do Szwedow w
tym mieście ſzturmuiacego przybiegł, kędy złamani natarczywością naſzych
Szwedźi, na ręce Goſiewſkiego, y miaſto y Generała Wittemberga poddali.
W Pułtuſku potym præſidium Szwedzkie wyćiał: á potym do Prus Xiążę-
cych z woyſkiem ſwoim, y z Tatarami wpadſzy, pod Proſtkami, gdźie zna-
czne Brandeburſkie woyſko znioſzy, oboz złupiwſzy, tę tam Prowincya
zpuſtoſzywſzy, do Zmudźi z ludźmi ſwemi odwroćił. Tam dowiedźiawſzy
ſię, że Magnus de la Gardie Generał Szwedzki, Birzy ſukkurs poſyłał; przez
Zerońſkiego wſzyſtkich wyćiął. Zebrawſzy potym dźieſięć tyſięcy ludźi
do boiu, ktorych z własney ſzkatuły wyſtawił, Birze, Xiażat Radźiwiłow
zamek, Szwedom odebrał: w krotce temi ludźmi, tak Brandeburczykow na-
ſtraſzył, że nad ſpodźiewanie pokoy z Polſka zawarli: z tamtad do Inflant
wtargnal, kędy wſzyſtkie fortece między Ryga y Parnawa Szwedom po-
brał, iako Wolmir, Armet, Rombork, Helmet, Oberpal, Felin, Treydan: czym
ſiła przytarł Szwedzkiey potęgi. Na Moſkwę znowu ſzablę zwyćięzka o-
broćił, ktora pod Kownem Wołyńſkiego z dźieſiaćiu tyſięcy Moſkwy po-
raźił. Po tey wiktoryi, tylko w tyſiac dwieście koni na traktaty z Moſkwa
fide publica aſſekurowany, iako Kommiſſarz od Rzeczypoſpolitey poſzedł: gdy
iednak według ſwoich zamyſłow, nie mogła go Moſkwa użyć, gwałto-
wna ſiła przymuſić go umyśliła do tego, czego chćiała; dla tego trzydźie-
ſta tyſięcy go woyſka w koło opaſawſzy, lubo ſię przez ſześć godźin w ma-
łey garſztce, wielkiemu tłumowi, mężnym ſercem bronił, w niewola czwo-
roletnią zabrała, do Moſkwy odeſłany, odwiedźił Oyca ſwego kiedyś wię-
zienie. Y tam iednak nie przeſtał życzyć dobrze Oyczyźnie: bo ſkrytemi
manowcami, iuż iey doradzał, iuż zamyſły nieprzyiaćielſkie otwierał: Ro-
zrywaiac tak przewlokła melancholia, napiſał w więźieniu kilka Xiażek,
wſzakże ile wiedźieć moge, iedna tylko z nich *in 4to z praſy drukarſkiey wy-
ſzła w Toruniu 1695 ktorey tytuł. Zwierzćiadło nikomu nie pochlebuiace.* Straty tak
wielkiego Senatora, iak żałowała Oyczyzna, y ztad poznać, że na Seymach
upraſzano Krola o przywrocenie iego, y z tad, że na zamianę za niego ie-
dnego, piaćiu Hetmanow Moſkiewſkich, w rożnych okazyach od naſzych
poimanych, wydano. Wyſzedł tedy po długim więźieniu zchorzały, z wiel-
ka od wſzyſtkich przyięty radościa. Więc gdy nowe ſiły y krew ſwoie,
na pomſtę ſwey niewoli na nieprzyiaćiela gotuie, do czego, żeby ſkuteczniey
mogł przyiść, Zwiazkowe tym czaſem zawźiętości, uśmierzyć uſiłuie, krwia
ſwoia y śmierćia ugaſił ten płomień w roku 1662, od zaiuſzonych na ſiebie
pod Oſtrynia rozſiekany. Miał za ſoba Magdalenę corkę Octaviana Kono-
packiego Kaſztelana Elblaſkiego, z ta zpłodźił dwie corki, iedna z nich Te-
reſſa poſzła za Dominika Słuſzkę Kaſztelana Wileńſkiego y Hetmana Polne-
go Litewſkiego, drugim małżeńſtwem za Każimierza Sapiehę Woiewodę
Wileńſkiego, y Hetmana Wielkiego Litewſkiego. Druga Zofia za Przyiem-
ſkiego Podſtolego koronnego. *Durye: fol: 88* obiedwie *ſteriles.* Wnuka zaś ie-
go była za Alexandrem Cetnerem Staroſta Trembowolſkim.

Mikołay Podkomorzy Smoleńſki, żołnierz ſławny, kilkanaście poſtrza-
łow z rożnych potyczek wynioſł, nie zoſtawił potomſtwa. Mikołaia Go-
ſiewſkiego Rotmiſtrza wſpominaia *Konſtytucye 1631 fol: 20.* Jan ſtryieczny Ale-
xandra, Staroſta Białokamińſki, zabity w potrzebie z Szwedami. Ludwik
poległ

poległ w okazyi pod Biała. N. Woyſki Smoleńſki, po długiey w woyſku
Litewſkim ſłużbie w Smoleńſkim Woiewodztwie oſiadł, ſyn iego Alexan-
der Staroſta Bielſki maż odważny Rotmiſtrz krolewſki; gdy Pińſk Kozakom
ſzturmem odbierano, pierwſzy z ſwoiemi w padł w miaſto *Koiat:* Maćiey Ge-
nerał Artyleryi Xięſtwa Litewſkiego, *o ktorym Konſtytucya 1690 fol: 9,* kędy ſuk-
ceſſorom iego pięćdźieſiąt y ſiedm tyſięcy na artylerya od niego wydane,
płacić każe. Tenże czy inny Maćiey Stolnik Nowogrodzki, poiał *imo vo-
to* Barbarę Niemirownę, z ktorey corka Rozalia Zielińſka, *2do voto* Konſtan-
cya Mokrzecka. Michał Sędźia Woyſkowy 1685, *Conſtit: fol: 7.* Roża Go-
ſiewſka Starościanka Koſzańſka Zakonnica S. Brygitty w Brześciu Litewſkim
Załuſki kazan: na iey obłoczy.

Boguſław Goſiewſki Biſkup Smoleńſki teraźnieyſzy, á przedtym Suffra-
gan Białoruſki Adminiſtrator *ſede vacante* Biſkupſtwa Wileńſkiego. Antoni
Alexander Podwoiewodzy Smoleńſki, poſeł na konwokacya 1733.

*GOSKI *herbu Prawdźic* z tą iednak rożnicą, że Lew nie trzyma w przednich ła-
pach kołka, potym że pole tego herbu błękitne, w hełmie Lew powinien
bydź z mieczem. W Woiewodztwie Rawſkim ten Dom kwitnie, *iako
świadczy Mſ. X. Koiałow:* Podobno tu należa. Adam Goſki Biſkup Wołoſki
Zakonu S. Dominika 1412. Jan Opat Swiętokrzyſki koło roku 1676.

GOSŁAWSKI *herbu Nałęcz.* Tych Przodkow kiełbaſami zwano, *iako Kromer lib:
16 wſpomina* Mikołaia Kiełbałę, że Zbigniewowi Oleśnickiemu proſzacemu
dla Krola o kilka choragwi na ſukkurs w potrzebie z nieprzyiaćielem od-
mowił, tego Mikołaia czytam Kaſztelanem Bydgoſkim 1436, ktorego roku
podpiſał pokoy Brzeſki, *u Łaſkiego w ſtatu: fol: 140.* Paſko z Goſławic Ka-
ſztelan Konarſki u tegoż 1436. Bartłomiey Kiełbaſa Kanonik Gnieźnieńſki
miedzy innemi do Rzymu, poſłami, ieźdźił w legacyii o potwierdzenie po-
koiu Pruſkiego, *u Łaſk: w ſtat: fol: 148.* Wincenty Kiełbaſa Goſławſki Biſkup
Chełmińſki y Pomezańſki, wſtapił na Chełmińſkie z Gnieźnieńſkiey Kanonii
1466: gdźie mu *per commendam* puſzczono y Biſkupſtwo Pomezańſkie, ktore wraz
trzymał z Chełmińſkim. *Treterus in Vitis Epiſcop: Varmienſ:* co przydaie, że po
śmierci Pawła Biſkupa Warmińſkiego ktora przypadła na rok 1471, puścił
mu był Krol Każimierz w adminiſtracya tę katedrę, ale gdy ciężki był pod-
danym ſwoim, Krol mu kazał z tamtad uſtapić, przećięż na poćiechę zaża-
lonego ſerca, puścił mu potym Pomezańſkie Biſkupſtwo: to ſię utrzymać
nie może: bo iawna ieſt z pokoiu z Krzyżakami uczynionego w roku 1466,
że iuż w ten czas Wincenty Biſkupem był Pomezańſkim deklarowany: na
dowod tego kładę ſłowa z autentyku, *u Łaſk: w ſtat: Item concordatum & or-
dinatum eſt, quod Vener: Dñus Vincentius Kiełbaſa Conſiliarius & Secretarius Sereniſ-
ſimi Regis Caſimiri ad Eccleſiam Culmenſem per ipſum Caſimirum Regem nominatus, &
ad eandem ſua interceſſione dante Domino promovendus, Eccleſiam & Sedem Pomeſa-
nienſis Epiſcopatûs, quamvis hactenus in capite & membris regularem, in commendam
ad vitæ duntaxat tempora per diſpoſitionem & ordinationem habeat Apoſtolicam, & il-
lam cum ſuis Caſtris, civitatibus, fortalitiis, ut Praybuth aliàs Revenberg, Quidzyn ali-
às Marieverder, Biſkupice, Kiſielice Smerber aliàs Sardzen & Rozemberg &c obtineat.*
Tenże pokoy, potym w Rzymie poſłem będac, wymogł że od Stolicy Apo-
ſtolſkiey był potwierdzony. Większa ieſt watpliwość o roku śmierći iego,
bo iedni ia zrzucaia na rok 1479, drudzy na rok 1480: atoli z Obrazow Kwi-
dzyńſkich, y Kromera, iam w tomie pierwſzym *fol: 85* położył 1489. Jędrzey
Goſławſki Kaſztelan Kamieniecki 1573, ale podobno Kamieńſki powinno
bydź. Paweł Opat Paradyſki 1620 był na Synodźie Prowincyalnym War-

ſzawſkim *Acta Synodi.* Kaſper 1592 podpiſał liſt Zygmunta III dany Miaſtu Lwowſkiemu. Goſławſka była za Janem Marćinem Czapſkim Podkomorzym Inflantſkim. Jędrzey Piiarz Grodzki y Sądowy Malborſki 1678 *Monimen: Reſid. Mariæburg.* Goſławſki miał za ſoba Działyńſka. Goſławſki Franćiſzek z Nadarzyc, wydał do druku *Orationem de bello adverſus Moſchos ad Equites Po-Polonos 1578 in 4to Poſnan.* 2do. *De Judiciis & Moribus Polonorum corrigendis ad Regem Stephanum Poſnan: in 4to 1577.*

GOSŁAWSKI berbu Okſza w Krakowſkim Woiewodztwie, z Bębelna ſię piſza, dom ſtarodawny y rycerſki: Z tych był Adam Rotmiſtrz ſławny, ktorego braćia rodzeni, ludźie także woienni, zoſtawił ſyna Staniſława, zelanta Oycowſkiey fantazyi. Goſławſka Barbara Walentego Dębińſkiego Kaſztelana Krakowſkiego małżonka 1583. *Papr: o herb: fol: 432.* Jan Goſławſki dziedzic na Klimuntowie, ale dyſſydent, zpłodził ſyna Kryſztofa Staroſtę Będźińſkiego, pierwſza żona iego Anna, corka Kaſpra Jordana z Zakliczyna, z ktorey zoſtawił potomſtwo. (Katarzyna Goſławſka Staroſcianka Będźińſka była za Pawłem Sapieha Podkanclerzym Litewſkim przed 1631. *Walicki Miſtolt.* N. Staroſcianka Będźińſka za Hieronimem Dabrowſkim herbu Poray.) Druga Dorota Orzelſka Kaſztelanka Rogoźińſka, pozoſtała wdowa po Janie Popowſkim Staroście Będźińſkim. Elżbieta Goſławſka, ktora urodziła Cikowſka, ſioſtra rodzona Podkomorzego Krakowſkiego, naprzod żmowiona była z Maćieiem Woyna Podſkarbim Wielkim Litewſkim, potym z Hieronimem Wołowiczem Staroſtą Zmudzkim, ta kościoły w Sokołce y w Puzany, wiecznemi funduſzami nadała, Kobryńſki y Zmudzkie kościoły w bogaty apparat przyſtroiła *Wituńſki Choragiew.* Sioſtra iey rodzona żyła z Piotrem Gołuchowſkim dźiedzicem na Alexandrowicach *Baranow:* Goſławſki Podczaſzy Bracławſki, miał za ſoba Maryannę Bobolecka Jan Imiałkowſka, z ktorey corka Anna, dana w małżeńſtwo Samuelowi Tomickiemu herbu Drya. Samuel Czyżowſka Zofia, tenże czy inny Samuel, corkę Pawła Brzeſkiego herbu Okſza. Jędrzey z Bębelćina z Seymu 1637 Kommiſſarz do uſpokoienia granic od Węgier *Conſtit: fol: penult.* Mikołay 1632, Alexander y Piotr 1648. Staniſław 1705. Boguſław Kanonik Lwowſki 1720. N. Goſławſka była za Mikołaiem Frydrychowſkim Woyſkim Oświećimſkim, à przed nim za Iwanem Kamińſkim.

**GOSLER.* Onuphry Goſler Xiażęćia Kurlandzkiego Konſyliarz w roku 1685, co poznać z kommiſſyi w tym czaśie.

GOSLICKI berbu Grzymała w Płockim Woiewodztwie. Jaſka Goſlickiego Kaſztelana Wiſlickiego, czytam na liście Władyſława Krolá danym Miaſtu Lubelſkiemu 1392. W tymże roku Ziemowit Xiażę Mazowieckie, niektorę przywileie temu Domowi nadał, w tych wſpominaia Henryka Goſlickiego, ktory z woyſkiem do Prus wyſłany, męſtwa ſwego dał dowody. Drugi liſt tegoż Xiażęćia, Grzymiſławia Goſlickiego Kanclerza Mazowieckiego opowiada. Mikołay Namieſtnik Sierpſkiego, za czaſow Krola Zygmunta pod Proboſzczewiczami w Płockim, Krzyżakow poraźił. Ze zaś ludźie rycerſcy, y chwały chćiwi z tego Domu zawſze bywali, dla tego na Podole, ſławy woienney y męſtwa pole, często z Oyczyzny ſwey przychodźili, z tych dway Goſliccy pod Sokalem w mniey fortunney bitwie polegli. Franćiſzek Podſtaroſci Barſki, pamiętny Rotmiſtrz pod Pretficzem y Herburtem, w ſzczupłym ſwoich kompućie, na daleko więkſza zgraię Tatarow napadſzy, wielkim ſercem na nich natarł, atoli zbity, ſam ſię w niewola doſtał; życie ſwoie okupuiac, cny Rotmiſtrz, wielką wprawdźie za ſiebie ſummę nieprzyiaćielowi obiecywał; atoli Tatarzy pamiętaiac, iak ich nie raz fortunnie bił, na części go rozſiekawſzy, we krwi iego ſzable y ſzaty ſwoie nurzali, cząſtki ćiała iego drobnieyſze, gwałtem między ſiebie rozſzarpali, dawna ſuperſtycyą tò pogańſtwo nabići, iakby z tym takiegoż odważnego ducha y ſerca nabyć mieli, zginał 1556; mieyſce to, na ktorym zabity, ieſzcze podziś dźień zowia mogiła Goślickiego, *mowi Paprocki, y Biel: fol: 601. Starowol: in Monum: fol:* 757 iego nadgrobek wypiſany położył. Marćin Goślicki Archidyakon Płocki, dla mądrości ſwoiey, y biegłości w prawie, Krolom Polſkim miły, Krolowy Bonie dobrze zaſłużony. Paweł Kanonik Krakowſki y Płocki umarł 1590, ktorego nadgrobek w katedrze Krakowſkiey po dźiś dźień widźieć. Wawrzyniec brat iego rodzony, naprzod Proboſzcz Krakowſki, Dźiekan Płocki y Kielecki, Sendomirſki Kanonik, potym Biſkup Kamieniecki, Chełmſki, Przemyſtki y Opat Mogilſki, nakoniec Poznańſkim umarł 1607. *Starowol: in Hecaton: Treter: in Vitis Epiſcop: Poſnan:* chwala go naprzod z niepoſpolitey umieiętności: bo w Greckim nawet iezyku dość dobrze przećwiczony, w Teologii, Philozophii, Aſtronomii biegły, w ſtylu y wymowie gładki, znać naukę iego z Xiag od niego wydanych: w Padwi albowiem ieſzcze będac, napiſał Xiag dwie, *de Optimo Senatore, Venetiis in 4to 1569*, y znowu Xiążeczkę *de Optimo Cive.* Krom tego wydał, *Witanie rad y Stanow Koronnych do Krola Zygmunta III 1587 Cracov: in 4to.* Jeſt iego w druku Oracya, *pro ſtatu Sacerdotali*, ktora miał w Warſzawie w Senaćie. Piſał krom tego wiele wierſzem. W funkcyach na ſiebie włożonych dźielny, dla tego w wielu legacyach do poſtronnych narodow poſłem iezdźił, iako do Węgier, Niemiec, Saxonii, Szwecyi, y Prus. Rebellizuiacych Gdańſzczanow z Krolem poiednał, co poznać z Fridwalda: tąż potym dzielnościa Rokoſzanow ſerća nakłaniał do Zygmunta III: ztad Krolom Polſkim zawſze był miły, á co naywiękſza, taka żyćia Paſterſkiego pobożność, że mu y ſama złość nie miała co zarzućić: Chełmſkim Biſkupem będac, czeſto do ludźi kazania miewał: ſzpitale w Przemyſłkim nawiedzał, y uboſtwo iałmużnami opatrował: umieraiac, Bibliotekę ſwoię dość w Xięgi liczna, konwentowi Płockiemu Zakonu Kaznodźieyſkiego, odkazał, *Bzov: Propag: c. 14 fol: 97*, pochowany w Poznańſkim Tumie, z marmurowym nadgrobkiem, przed śmierćia Koadjutora ſobie na Biſkupſtwo przybrawſzy. Walentyn trzeći brat Wawrżyńca Biſkupa, naprzod Podſędek Ziemſki Płocki, potym Kaſztelan Sierpſki, umarł 1596, iako świadczy iego nadgrobek w kościele Mogilſkim Cyſtercyeńſkim; miał za ſoba Koźiobrodzka, z tey zoſtawił corkę Annę, z Janem Wolſkim Duninem dożywotnie zmowiona, *Łuk: Papr: Łaſki Ludow: fol: 56*, kędy iey łaſki na kościoł Sierpſki wylicza: y ſyna Jana Piſarza Grodzkiego Płockiego, potym z Kretkowſkii było potomſtwo ſyny y corki. Jan Podczaſzy Brzeſki Kuiawſki. Jan Strażnik koronny, mąż rycerſki, ktorego nadgrobek z Latyczowſkiego kościoła wypiſał *Okol: y Starowol: in Monum:* umarł 1630, wieku ſwego 95. Kryſztof w obożie lata ſwoie trawił przećiwko Skinderbaſzy, Turkom, y Tatarom 1617. Herb Goślickich Grzymała, ale męża zbroynego w bramie nie maſz, tylko brama zamknięta: luboć drudzy y bez bramy, mur proſty tylko z baſztami kłada. O Goślickim *piſze Bielſki fol: 741* w roku 1577, y o iego męſtwie.

GOSLICKI herbu Lubicz w Płockim Woiewodztwie z małych Goślic. Do tych znowu tak *Paproc:* iako *y Okolſki* Franćiſzka Goślickiego od Tatarow zabitegò przypiſali, lubo go y pod herbem Grzymała położyli, ale *Bielſki* wyraźnie o nim mowi, że był Grzymalita. Mikołaia potym w Krakowſkim Wo-

ieWodztwie wſpominaia. Jakub Goślicki w Zakonie naſzym 1589, życie ſwoie poświęcił uſłudze zapowietrzonych w Wilnie; z przedziwna tedy ochota y miłościa chorych nawiedzał, ſpowiedzi ſłuchał, y ratował w oſtatnim terminie, aż też y ſam tymże powietrzem zarażony, ſtał ſię ofiara miłości bliźniego. *Alegambe Victimæ fol: 96 Sachini hiſtor: ſoc: p. 9 num: 88. Bencius in Annal:* kędy iego Apoſtolſkie prace koło duſz ludzkich obſzerniey wypiſał. Woyciech Goślicki z Płockim Woiewodztwem elekcya Jana Kazimierza podpiſał.

**GOSLINOWSKI herbu Junoſza* w Rawſkim Woiewodztwie. Walentyn Goślinowſki dziedzic części na Paczynowicach pod Kaliſzem 1633 na liſtach kościoła Broniſzowſkiego. Jakub Poborca w Rawſkim z Seymu 1593, *Conſtit: fol: 661.* Łukaſz z Seymu 1634 Poborca tamże, Jan 1648.

GOSLINSKI herbu Przerowa w Mazowieckim Woiewodztwie. Z tych ieden, za czaſow Paprockiego, był Kanonikiem Lwowſkim y Plebanem Rypińſkim. Floryan Gośliński Podlaſzanin w Zakonie naſzym pobożny kapłan ſłużac zapowietrzonym w Pułtuſku 1606, na tey uſłudze heroicznie życie ſwoie zakończył, tymże ſię powietrzem zaraziwſzy. *Annuæ Societ: impreſſæ fol: 778. Alegambe Victimæ.*

GOSŁOWSKI herbu Rola w powiecie Wyſzogrodzkim. Staniſław y Jan Gosłowſcy ludzie rycerſcy pod Pſkowem y w inſzych expedycyach.

**GOSNIEWSKI herbu Nowina* w Woiewodztwie Mazowieckim. Bartłomiey Gośniewſki Archidyakon Kruſwicki, Pleban Nieſzowſki, był na Synodzie Kuiawſkim 1620: Franciſzek Chorąży znaku X. Czartoryiſkiego Podkomorzego Krakowſkiego, w okazyi z Tatarami w gardło ſtrzała poſtrzelony. Piotr z Mazowieckim Woiewodztwem podpiſał elekcya Jana Kazimierza. Grzegorz na Gośniewicach Gośniewſki, Kanonik y Proboſzcz u S. Jakuba Łucki 1690, ktorego z tym herbem czytałem.

**GOSŁUB.* Jan z Gosłuba Proboſzcz Gnieznieńſki, *Vicarius in Spiritualibus* 1482, wſpominaia go *Conſtit. Synod: Petric: 1630 fol: 43.*

**GOSTKOWSKI herbu Drzewica*, w Bytomſkim powiecie w Kaſzubach, tego herbu używaia; tylko że w hełmie maia rękę zbroyna w prawo zanieſiona po ramię, z mieczem, z ta inſkrypcya, *Virtus mihi Numen, & enſis quem teneo:* tak go opiſał *Mſ. Załuſc: de Famil: Pruſſ.*

GOSTKOWSKI herbu Glaubicz w Wielkieypolſzcze.

**GOSTKOWSKI herbu Gozdawa.*

GOSTKOWSKI herbu Junoſza w Ziemi Liwſkiey, piſza ſię z Goſtkowa. Woyciech Goſtkowſki wydał do druku, *Spoſob, iakim gory złote y ſrebrne w kroleſtwie Polſkim zepſowane naprawić in 4to 1622* Adryan w Ziemi Nurſkiey. Jędrzey w Woiewodztwie Poznańſkim 1632, Kryſztof w Ziemi Ciechanowſkiey, Mikołay w Rożańſkiey, Staniſław y Kaſper w Podlaſiu 1648 podpiſali elekcye. Jan Goſtkowſki Soc: JESU wydał drukiem na świat *Trophæum immortale, na pogrzebie Biſkupa Trzebickiego 1680 in fol: Cracov:* tenże potym na Miſſyi w Immerecie u Georgianow Apoſtolſkie życie zakończył. Ten u Xiążęcia Georgianow, nawet y u Biſkupow choć Schizmatykow, na tę ſobie zaſłużył eſtymacya, że go wſzyſcy kochaiac, życzyli ſobie więcey takich koło tamtey Winnicy Operaryuſzow. Języka tey Prowincyi lubo dość trudnego przez dwie lecie tak ſię doſkonale nauczył, iak by ſię był tam urodził. Błędy tedy Schizmatyckie zrozumiawſzy, tym ich gruntowniey zbiiał. im świadomſzy języka; tak dalece, że mu y ſami odſzczepieńcy plauz dawali. Gdy ſię powietrze w Immerecie zakurzyło, á co możnieyſi z miaſta unikaiac niebeſpieczenſtwa, rozbiegli ſię, ſam X. Goſtkowſki o wyżebranym chlebie ży-

iac, ſłużył pozoſtałym, pod płotem tylko legaiac, w oſtatniey biedzie, w wielkiey iednak pocieſze ſerca, na lepſze życie przenieſiony.

GOSTOMSKI herbu Nałęcz w Woiewodztwie Rawſkim z Goſtomi: luboć na pamiatkę tego, że z Leżeńſkich działem ſię rozdzielili, z Leżenic ſię y podziś dzień piſza. Naydawnieyſzego z tego Domu wſpominaia Dobrogoſta Goſtomſkiego, á boday nie pierwſzy na ſobie Goſtomſkich imię wynioſł; ſyn iego Anzelm Kaſztelan naprzod Płocki y Staroſta Rawſki, potym Woiewoda Rawſki 1583 *Gvagnin:* mąż byſtrego rozumu, y w ekonomicznych rzeczach nad inſze biegły; atoli iednak pierwſzy w Dom ſwoy wnioſł herezya, z taka o nię zelozya, że na Seymie Warſzawſkim w pałacu iego, wſzyſcy Panowie temiż błędami uwikłani, tłumem ſię zchodzac, zbor ſobie założyli, kazania pſeudominiſtrow ſłuchywali, temiż baśniami y ſynow ſwoich zaraził: prawdać, ze za ſtaraniem pobożney katoliczki oſtatniey żony ſwoiey, iuż ſię był znowu do prawowierney wiary nakłaniać począł; znać to było, to z tad, że Nayś: Matkę czcił, y SS. Pańſkich wzywał; y wigilie do świat tak ściśle obſerwował, że y ognia w domu ſwoim niecić nie pozwalał; nawet gdy umierać przyſzło, o kapłana katolickiego proſił; atoli iednak ſynowie dyſſydenci, tego mu ſzczęścia nie pozwolili. X. Suſliga w życiu Elżbiety Sieniawſkiey piſze, że miał trzy razy ponawiać śluby małżeńſkie; á z pierwſzemi dwiema, dwunaſtu ſynow, y iednę corkę zpłodzic: iedna z nich iego małżonka była Narzymſka Kaſztelanka Płocka, *iako piſze Okol:* Druga Tarłowa Zofia, iako świadczy *Genealogia tego Domu*, z ktorey, według niey, było tych ośmiu ſynow, Staniſław, Mikołay, Hieronim, Jan, Anzelm, Jakub, Tomaſz, Dobrogoſt, toż potwierdza *Baranowſkiego Mſ.* y przydaie, że były y corki dwie, iedna Dorota, ktora iuż była zmowiona za Ciołka Zelechowſkiego, atoli przed weſelem umarła: druga Anna Paryſowa. Poiał potym tenże Anzelm Woiewoda, trzecia żonę, Zofia Szczawińſka Kaſztelanke Sochaczewſka, ktora pierwey była za Jędrzeiem Sierpſkim Kaſztelanem Rypińſkim, y z niey miał corkę Elżbietę Łucya.

Elżbieta Łucya z młodych zaraz lat od pobożney matki ſwoiey, światobliwie wychowana, do poſtow, umartwienia, Xiąg duchownych czytania przywykła: w trzynaſtu lecięch Pannę, że od matki porwać chciano, ta umyśliła ia do Krolowy Anny Jagellonowny oddać, iadącey tedy z nia do Warſzawy, kilkadzieſiat koni na drodze zaſtapiło: nie wiedziała o niczym matka, z nabożeńſtwa tylko, żeby była mſzy świętey ſłuchała, do kościoła ſię inſza droga udała, z tamtad po nabożeńſtwie pominawſzy gościniec, mineli y owych ludzi, o ktorych ſię dopiero w Warſzawie dowiedziała. Dwor krolewſki, iak innym wiele bywa okazya do złego, tak iey ſię ſtał ſzkoła y ćwiczeniem pobożności, kochała ia z tego Krolowa, y gdy zachorzała, tak iak matka ſtarała ſię o nię, nawiedzała, ba y ſama karmiła. Wydana potym w ſtan małżeńſki za Prokopa Sieniawſkiego Podczaſzego na ten czas Koronnego, á potym Marſzałka Wielkiego Koronnego: prawdać że na ten czas ieſzcze był heretykiem, atoli iednak z iey pobożney konwerſacyi, y z rozmowy z X. Piotrem Skarga, odrzucił błędy dyſſydenckie: katolikiem prawowiernym umarł, nie mieſzkaiac więcey z żona, tylko ſześć lat, y zoſtawiwſzy trzy coreczki Zofia, Annę, y Elżbietę, y ſyna Jaroſza. Przed śmiercia męża, pokazał ſię iey Anioł, y kazał iey obierać ſobie, cierpieć albo na tym albo na drugim świecie; gdy ſobie tu raczey obrała cierpieć, rzekł iey: Otoż ci mąż prędko umrze; á na świecie potym nie będzieſz miała pociechy, ale wielkie fraſunki y kłopoty; w tym zdało ſię iey, iakby ia rozga

pobił: z czego czuła boleść nie mała, y były znaki krwawe po ćiele:
wſzyſtko ſię zaś ziściło, co iey Anioł przepowiedźiał. Po śmierći męża lu-
bo ſię o nię wiele zacnych Panow ſtarało, á między niemi X. Januſz O-
ſtrogſkie Kaſztelan Krakowſki, przećięż wſzyſtkim odmowiła, tego ſobie
życzac, żeby była mogła w wdowim ſtanie P. Bogu iako naydoſkonaley ſłu-
żyć. Umarła iey potym y matka iey, ktorey pogrzeb w Płocku u Oycow
Dominikanow piękny ſprawiła, á między inſzemi zaprośiła na niego iako
naywięcey kapłanow dla mſzy świętych, zprowadźiła iako naywięcey ubo-
gich, ktorych w dźień pogrzebu namowiła na ſpowiedź y do kommunii
świętey, do czego ſama ich gotowała, przez kilka dni, podeymowała ſzczo-
drze, nogi im umyła, po czerwonemu złotemu każdemu dała, ſama tedy
naypierwey do kommunii Marſzałkowa przyſtapiła, á za nia długim ſze-
regiem owo ubóſtwo, w czym uczyniła, wielka przyſługę matce ſwey, gdy
modlitwa tego żebractwa, ſkutecznieyſza była po ſpowiedźi y kommunii;
kaplicę tę, ktora matka ſobie tamże wyſtawiła, obićiem czarnym axamitnym,
dwiema kielichami, czteremá lichtarzami ſrebrnemi, y apparatami każdego
koloru po dwoie opatrzyła, nad to fundacya przyłożyła, aby za duſzę iey,
na tydźień dwie mſze odprawowano. Tu iuż dopiero wolnieyſza ſobie,
mocno ſię ugruntowała, reſztę żyćia ſwego w wdowim ſtanie chcac pędźić
na ſłużbie Boſkiey, tak, że raczey ſobie obierała ćięſzka śmierć, niżeli poyść
za mąż. Dla tego, gdy Pan ieden zacny doſtatni y przeważny, ale y here-
tyk, y upornie więc na tym ſtawał, na co ſię uſadźił, gdy mowię przyia-
chał do Luki w ſześćſet koni, gdźie na ten czas mięſzkała, z tym zamy-
ſłem, aby ia był gwałtem do ślubu z ſoba przyniewolił; Zrozumiawſzy to
Marſzałkowa, co mogła na prędce ſzlachty y ludźi do ſiebie zprowadźiła:
do ſtołu ſama z nim śiadła, y przyſtoynie częſtowała. Pod czas ſtołu mniey
przyſtoyna baieczkę wmięſzał w dyſkurs gość importun, ktorey bogoboy-
na Pani nie mogac ſłuchać, mowę mu przerwawſzy, rzecze: Ja nie baykę
powiem, ale rzecz prawdźiwa, na ktora oczy moie patrzały. Jeden zuchwa-
ły, wdowę gwałtem porwał, za co w Warſzawie łeb mu ućięto: w tym
porwawſzy ſię od ſtołu, poſzła do pokoiu, tam polećiwſzy ſię Panu Bogu
na modlitwie, wielkim á męſkim ſercem kazała bydź wſzyſtkim po goto-
wiu, ieżeliby Pan ow o czym zamyślał. Sama ruſznicę krotka nabita, y pu-
inał oſtry maiac, czuła. Dowiedźiawſzy ſię gość o tym, ani żegnaiac, ani
dźiękuiac, odiachał ze wſtydem. Rozſadek ſię w niey wydawał oſobliwſzy,
z kad żadney ſprawy ani zaczynała, ani ſię podeymowała, poki iey dobrze
nie roztrząſnęła, czy pożyteczna będźie do chwały Boſkiey. Trafiło ſię
raz, iż pewny Zakonnik otrzymawſzy z Rzymu pozwolenie, żeby mogł
do inſzego zakonu ſię przenieść, proſił ia o inſtancya, żeby mu u Starſzych
iego w tym dopomogła: żadna miara przyłożyć ſię do tego niechciała,
przydaiac, każdy prawi w ſwoim pierwſzym powołaniu powinien bydź
kontent, wſzak y ludźie świeccy w małżeńſkim ſtanie, kontentuia ſię towa-
rzyſzem, iakiego im P. Bog daie. Affekt iey ku Bogu zawſze był ſtateczny, z
tego, lubo mąż był daleki na ten czas od wiary naſzey, przećięż co dźień
mſzy świętey ſłuchała, y on kapłana katolickiego przy dworze ſwoim dla
niey ćierpiał: We święta bronił ći iey w prawdźie, żeby była do kośćioła
nie iachała, atoli y to ſobie u niego pobożność iey ułacniła. Dwoch po
śmierći męża z zakonu naſzego kapłanow do poſługi duchowney chowała,
tyleż Xięży świeckich kapellanow. Raz ſobie zaſmakowawſzy w rekolle-
kcyach, albo ćwiczeniach duchownych S. Ignacego, w codźiennym potym

rozmyślaniu, tak ſię w rzeczach Boſkich zanurzała, że ie poſpolićie bez
żadnego rozſtargnienia odprawowała. Od rekollekcyi wſzyſtkie wygody
porzućiwſzy, ſerdecznie ſię ięła krzyża Chryſtuſowego. Nie ſypiała wię-
cey nad cztery godźiny, wſtawała o wtorey z pułnocy, y dwie godźiny
trawiła na rozmyślaniu żywota Pana Jezuſowego, wſzyſtek zaś inny czas do
obiadu, trawiła na modlitwie uſtney, bawiąc na niey dźiewięć godźin: po
obiedźie znowu kilka godźin iey dawała, oſtatek czaſu Xiaſzkom ducho-
wnym, y rozmowom nabożnym z dźiatkami y z czeladźia Modliła ſię zaś
poſpolićie klęczac, choć y w chorobach ćięſzkich, dla czego kolana ſię iey
były pokancerowały, y ztwardźiały. Spowiadała ſię y kommunikowała na
każda niedźielę, y na każde święto, y na dni ſwoich Swiętych Patronow,
do czego ſię długo gotowała. Podczas Rokoſzu za Zygmunta III, poſta-
nowiła przy dworze ſwoim nabożeńſtwo przed Nayś: Sakramentem, uſtawi-
cznie we dnie y w nocy, trwało przez puł roka, ſporządźiła na nie porza-
dkiem wſzyſtkich ſwoich, iako ſię mieli modlić, każdy ſwego czaſu, á ſama
ſobie niewczeſna godźinę obierała. Muzykę piękna dla chwały Bożey cho-
wała: á gdy ſię trafiło, że czterdźieśći godźin modlitwy odprawowano,
wſzyſtek prawie czas w kośćiele przeklęczała, ledwo coś trochę do ſtołu
dla pośiłku ciała odchodząc. Gdy ſię trafiło, że kiedy albo dla choroby,
albo dla iakiey poważney zabawy, zwyczaynych paćierzy odprawić nie
mogła, na ten czas zażywała nabożnych panien ſług ſwoich, żeby za nię
to odprawiły. Miała ten dar od P BOGA, że ilekroć ſerce ſwoie do Pana
Boga obroćiła, zaraz ſię iey łzy z oczu toczyły. Relikwie SS. Pańſkich, o-
ſobliwie S. Konkordyi, S. Antoniny, Panien y Męczenniczek. S. Bonifa-
cyuſza, y S. Erazma Biſkupa y Męczennika, czćiła, y w karećie z ſoba wo-
źiła, y doznawała ſkuteczney ich od Boga pomocy. Sluby, ktoremi ſię kie-
dykolwiek przedtym P. Bogu obowiazała, co rok na dźień SS. Apoſtołow
Filippa y Jakuba, odnawiała. Lubo zaś naymnieyſzey do ſiebie myśli ćiele-
ſney nie przypuſzczała, y wolna była od pokus takowych, przecież rożnie
ćiało ſwoie martwiac, w niewola go duchowi poddawała. Na łożku ſwym
Krucyfix na noc zkładała, ſama zaś na gołey deſce, albo na źiemi, ſukno
podle ſiebie położywſzy: dyſcypliny czyniła trzy razy albo cztery na ty-
dźień, według pozwolenia Spowiednikow: poſtrzegali iednak domowi, że
choć kiedy dyſcypliny nie czyniła, z tym wſzyſtkim po ćiele iey wydawa-
ły ſię na niey blizny, albo dęgi świeże, od biczowania, y na każdy dźień
głowa ſię iey krwia poćiła, w czym coś cudownego niektorzy rozumieli.
Ociec duchowny, niechcac, aby ſię tak ſrogo trapiła, iak była zwykła; o-
debrał od niey dyſcypliny wſzyſtkie; ona nie maiac, czym by ſię bić mo-
gła; pięściami ſię tłukła, ćiało na ſobie ſzczypała; włoſy targała, ręce o źie-
mię tak mocno biła, że iey aż palce popuchły. Chowała przy pokoiu pie-
ſki małe, dla tego, że za lada poruſzeniem ſzczekaiac, ſen iey przerywali, y
dla ćierpliwości: bo ia z onych pśiat pchły w nocy budziły. Darowano
iey raz pieſka y pięknego y bardzo małego, do ktorego, że trochę affektu
przyłożyła, y podczas w modlitwie roſtargę iey czynił, kazała go kryio-
mo utopić. Spać idac, świecę woſkowa topiła na ćiele ſwoim zawſze, aż
do śmierći. Pośćiła w poniedźiałki y ſzrody, w Piatki ſuchotami. Za do-
zwoleniem Spowiednikow, (ktore ſobie wyproſiła) własne ſłużebnice ſtrofo-
wały ia; powiadaiac każda, co ſię iey w niey nie podobało: ba y dyſcypli-
nowały, y w gębę podczas mocno biły. Zwołała raz do ſiebie dźiatki ſwo-
ie: ſtarſza corka miała lat ſiedm, młodſza pięć, ſyn we trzech lećiech; Dłu-

gim dowodem, świata im prożność, á ſłużby Boſkiey godność pokazuie: dźieći
moie, coſz ſobie obieraćie; uboſtwo Chryſtuſowe, czyli bogactwa, świat czy-
li klaſztor? pozwala im do deliberacyi czaſu: w tym Jaroſzek za ſiebie y
za ſioſtry odpowie: Uczyniemy, co uczyni Matka, Matka za mąż nie poy-
dźie, ia y ſioſtry idźiemy do klaſztora: ućieſzona odpowiedźia taka pobożna
Pani. Nie poydę moie dźieći, nie poydę, rzecze; dayćież y wy mnie rę-
kę, że uczynićie, co mowićie; y daly. Wdową będac na żadnym weſelu
nie bywała, y gdy poſtrzegła, że ſię iey miano przykrzyć, wyieżdzała z do-
mu, aby uſzła okazyi: á ieżeli ktorą ſłużebną za mąż wydawała, albo ſługę
żeniła, nie dopuſzczała weſela przy ſobie, ale muſiało bydź w mieście, albo
indźiey. Jadac z Częſtochowy z corkami, wſtapiła do brata rodzonego
Woiewody Poznańſkiego, do Oſieka, ten rozumieiac, że ia miał tym ukon-
tentować, kazał po bańkiećie przy gościach zacnych muzyce zagrać. Mar-
ſzałkowa kapelę uſłyſzawſzy, w płacz; proſi Woiewoda żeby była weſo-
ła; odpowiada: rada będę w Domu braterſkim, ale niech muzyka uſtanie.
Proſił y nalegał, żeby ſama odeſzła, corki zoſtawiwſzy, ale niechciała na to
pozwolić. Po prożbach, naſtapiły łaiania y groźby; corki to widzac, do
nog Wuia ſwego, proſzac, żeby ich zaniechał: Co zrozumiawſzy Woiewo-
da, rzecze: Już widzę moie ſieſtrzenice, że nie z namowy to czynićie; ale z
cnoty; dla tego iuż ſie ani Matce waſzey, ani wam więcey w tym przy-
krzyć nie będę: iakoż corkom ſwoim dała takie wychowanie, że y w kla-
ſztorze z trudnościa taka ſtraż bydź może: naznaczała im rozmaite zabawy;
aby nigdy czaſu nie miały do prożnowania, ſpiſała im porzadek na cały
dźień, co czynić miały na każdą z oſobna godźinę: ſama przy ſobie klęcząc,
modlić ſię im kazała: Litania y inne nabożeńſtwo ſama im zaczynała. Za-
lecała im pokorę, y fraſowała ſię, gdy ktorey, według ſtanu iey, Mośćia Pan-
no, mowiono. Po porodzeniu, tak ie więc Bogu ofiárowala: po połogu po-
ſzła do kościoła Nayś: Panny pieſzo, y dźiećię przy ſobie nieść kazała, tam
wyſłuchawſzy mſzy S, y nabożeńſtwo odprawiwſzy, iałmużnę znaczna na oł-
tarzu położyła, ktora potym co rok ponawiala, tym więcey za każde dźie-
ćię z oſobna daiac, im w więkſze lata poſtępowały. Zabrał iey potym P.
Bog corkę Annę, y ſyna Jaroſza, o ktorego śmierći nowinę, iak ia mężnym
ſercem, y weſoła twarza dla Boga przyieła, tak przedtym, lubo to iedynie
na myśl iey reflektuiacey ſię przypadło; żeby ten ſtos na nię nayćiężſzy
byl, gdyby iey ſyn umarł: poſtanowiła u ſiebie mocno, że ſię y o to fraſo-
wać nie miała, na potym zaś Boga ſamego, za dziedźica ſwoiey fortuny
ſobie obrała. Drugie dwie corki ſwoie, ile że ſię iuż bez wiadomości ma-
tki, ślubem wieczney czyſtości obowiazały; gdy ſię z ſwoia intencya otwo-
rzyły, że za klauzura zakonna żyćie ſwoie prowadźić chciały, z wielkim ſer-
ca ukontentowaniem, nie bez wylania łez, naprzod przed Nayś: Sakramen-
tem Bogu poświęciła y oddała, proſzac go aby krew iey własna, przyiał
za wdźięczna ofiarę, á potym ich do Chełmna odwiozła: z Chełmna do Czę-
ſtochowy iachała, gdźie zawiozła do Nayś: Matki obrazu, dwoiaki upomi-
nek, to ieſt włoſy, ktore ſamaż corkom ſwoim do Nowicyatu idacym u-
rznela, y obrazy obudwu ſrebrne odlewane. W rok potym z iachala do
Chelmna na ich profeſſya, po ktorey w połtorey niedźieli młodſza corka El-
żbieta żyćie to śmiertelne w niewinności zakończyła, na ktorey śmierć ma-
tka lubo żałoſna patrzyła, przećież żal ſwoy dźiwnym męſtwem pokrywa-
ła. Tak corki ſwoie Bogu oddawſzy, y fortunę ſwoię ſypać na cześć iego
zaczela: Collegium Lwowſkie ſzczodrobliwa ręką fundowała Zakonowi na-
ſzemu

ſzemu, kościoł nie tylko wielkim nakładem iey ſtanał, ale go też chciała
w bogatſzy nad inne apparat przyſtroić, na co wiele łożyla, z ta pokora,
że ſię fraſowała, gdy ią albo fundatorka nazywano, albo iey dobrodźiey-
ſtwa wſpominano. Klaſztor także Pannom Benedyktynkom względem cor-
ki ſwoiey, w Sendomirzu fundowała, y ſowićie nadała, czterech SS. Pańſkich
ćiała całe w nim złożyla. Z teyże żarliwości o chwałę Boſka, Zydowſkie-
go narodu nie nawidźiała: modliłać ſię w prawdzie za nich, pilnie iednak
przeſtrzegała tego, aby ſię ich bluźnierſtwa nie ſzerzyły, dla tego
w Ratnie Staroſtwie ſwoim, według prawa kościelnego, y koronnego, zakaza-
ła, żeby żaden Chrześcianin Zydowi nie ſłużył: co że im była rzecz nie-
znośna, wiele ſię ich z tamtad wyprowadzało. Na rok przed iey śmiercią,
młodź Zydowſka zeſromoćiła figurę męki ſyna Bożego, uięła ſię o to żarli-
wie, y lubo inſtancye tak duchownych oſob, iako y wiela Panow zacnych za
niemi zachodźiły, uwieść ſię ani prożbom ani upominkom nie dała. Dekret
ſtanał, aby wſzyſcy Zydźi ſtarzy, śmierc młodźi ſwoiey okupuiac, ſzubieni-
cę nowo zbudowaną, do ſtarey ſzubienice z proceſſya na ramionach nieśli,
młodź onę ſwawolną, kat u ſzubienice chłoſtał. Przedtym wykradli byli
Zydźi w iey dobrach Nayś: Sakrament, wiele ważyła, aby z nich uczynio-
no było ſprawiedliwość, ale u potężney ſtrony, ktora ſię była uięła za nie-
mi, nie mogła ſię oprzeć, tylko to wymogła, że iednego z nich na gardle
zkarano, ona zaś wſzyſtkich z maiętności ſwey wygnać rozkazała. W Ra-
tnie nie rada widźiała, że bożnica ich wyżſza była, niż kościoł katolicki, u-
pominala ich o to częſto, aby iey zniżyli, czego że nie uczynili, dopuściła
czeladźi ſwoiey, że ia oni rozebrali. Gdy ſię tamże ktorzy z nich nawra-
cali, zaćiagała wſzyſtkich inſzych żydow na ich krzćiny, y kazała im bydź
na kazaniu. Nadzieię ſwoię mocno w Panu Bogu zakładala, y nigdy ſię na
niey nie zawiodła: w Ratnie zapalil ſie raz Zamek, y tak ſie ogień ſzerzył,
że niepodobna było ugaſić go; padła według ſwego zwyczaiu na modlitwę
pobożna Pani, w tym iedna z ſług iey, bluźniac, poczela ſię z niey uragać.
Otoż P. Bog, ktoremu ſię tak długo modliſz, ktoremu tak wiele daieſz,
niechże ćię teraz ratuie. Bolała, ſłyſzac to Marſzałkowa, przećięż wiecey
nic nie mowiła, tylko to, niech ſię wola Boſka dźieie, w tym za cudowna
ſprawa Boſka, gdy ogień przyſzedł do tych mięſzkania, w ktorych koſzto-
wne rzeczy chowano, ſtanal, y uſtal, ſzkody naymnieyſzey w rzeczach nie
uczyniwſzy. Gdy Tatarowie Pokućie puſtoſzyli, 1617 położyli ſię koſzem
bliſko Luki, kędy na ten czas mieſzkala: przez dwa dni, y ludźi y bydło
we wśi brali, przećięż na dwor natrzeć nie śmieli: lubo w nim żadney obro-
ny nie było: obawiaiac ſię iednak, áby Tatarowie wźiawſzy wiadomość
od ſług y poddanych iey, ktore zabrali, na dwor nie natarli, uſzła z niego
za rzekę Nieſtr do chaſzcza na błoto, z wiela białych glow y dwiema Za-
konnikami: tam ia wyſzpiegowawſzy Tatarowie, naiachali; y modlaca ſię, á
Nayś: Panny wzywaiaca, y S. Michała, y innych SS. Patronow, z innemi lu-
dźmi zabrali y zagarneli. W ten czas Pan BOG cudem ia ſalwował: bo
naprzod tak ia ćięſzka uczynił, że iey żadną miara na koń wſadźić nie mo-
gli, y gdy ia chćiał zćiać Tatarzyn, raz y drugi chybiwſzy, ſztychem na
nię uderzył, w tym ona odeſzła od ſiebie, y niewiedźieć, iako ſię potym
w rzece znalazła, będac opodal za nia, tam ia znowu dźiwna opatrzność
Boſka ratowala, że nie utoneła: bo gdy do ſiebie przyſzla, á w wodźie ſię
obaczyła, poczela wołać: S. Michale ratuy mię; poddany ieden na imię Mi-
chał, poznawſzy ią po głośie, y mniemaiac aby nań wołała, prędko z czoł-

nem przypadł, y zawiozł ia do takiego brzegu, nad ktorym zawieſiło ſię wiele gałęzi, gdźie ſię utaiła; bo iey znowu ſzukali y ſzpiegowali Tatarowie, ale nie mogli znaleść: Dopiero gdy ućichło niebeſpieczeńſtwo, inſzy chłop ztamtad ia do brzegu przewiozł, y do Luki zaprowadźił. Przeſtrzegał ia BOG o tym: bo w dźień S. Mateuſza Apoſtoła, ſłyſzała głos, kogoś mowiacego do ſiebie. Przygotuy ſię na wielkie niebeſpieczeńſtwo, ktore w krotce przyidźie na ćię: iakoż nabożnieyſza była dnia tego, y w ten czas gdy ia Tatarowie imali, oſtra włoſiennicę miała na ſobie. Szanowała aż do śmierći on dźień, ktorego ią P. BOG z tak wielkiego niebeſpieczeńſtwa wyrwać raczył, czyniła weń iałmużny znaczne, y przez one trzy dni odprawowała modlitwę czterdzieści godźin; przyczyniła ſobie także nabożeńſtwa, mianowićie, że na Boże Narodzenie, y na Wielkanoc miewała dwieście ubogich, wielom z nich umywała nogi. Taką miłośc→ia ku Bogu pałała, żeby ſię była radą ſtopiła na iego chwałę: bolało ią bardzo, gdy ſłyſzała o iakiey obraźie iego. Raz weyrzawſzy z okna, z trefunku upatrzyła ſługę ſwego, z domu podeyrzanego, wychodzacego, rozumieiac, co ſię w prawdźie nalazło, że tam na niecnotę chodźił, poczęła tak rzewnie płakać, że odchodzac od ſiebie mdlała, á coraz powtarzała, Boże moy iaki to grzech; wiele trudności zażyto, niż ią otrzeźwiono: kazała ſię potym wſzyſtkim modlić, á na ochydzenie grzechow, nabożną im uczyniła przemowę. Do Nayśw: Sakramentu oſobliwe miała nabożeńſtwo, w dźień Bożego Ciała, z iakonaywiękſzą pompą proceſſyą odprawowała, zaćiagaiac na nię Popow Unitow, y ſprawuiac im na to koſztowne Rezy. W kośćiele nie rada nigdy gadała, y dla tego uchodzac światowych ceremonii, kryła ſię w kośćiele, y mieyſce takie obierała, gdźieby z ſamym Bogiem bez rozrywki mowić mogła. Ozdobę kościelną, porządek, y śpiewanie poważne, tak kochała, iż nie mogła większey mieć ućiechy, iako w tym. Kościoły y ſzpitale budowała. Wuniłowſką Plebania bogato nadała, do ktorey kaplicę w Lucze przyłaczyła, y znowu inſzy funduſz doſtatni na Wikaryego uczyniła. Szpital Wuniłowſki także z kaplicą wybudowała y mięſzkania dla kapłanow, ale to wſzyſtko Tatarzy w popioł obroćili, ledwie kaplica Lucka z dworem zoſtała. W Ratnie fundacyi kościołowi znacznie przyczyniła, oddawſzy na to dwa tyſiaca złotych, y niektore grunta u Krola uproſiwſzy, Plebania zacną zbudowała, kościoł także S. Michała, na tym mieyſcu, gdźie przedtym była bożnica Zydowſka, wybudowała, lubo nie zupełnie, że ia śmierć zaſzła. Wymagała to na Xięży, że oprocz świąt, w Poniedźiałki, Srzody, Piątki y Soboty, kazania dla niey bywały. Do Nayś: Panny, że ſama nabożna była, dla tego y czeladkę ſwoię w to była wprawiła, że co Sobota Godźinki o Nayś: Pannie razem śpiewali, à po nich wotywy o niey mſzy ſłuchali: raz będac w mieście pewnym, dowiedźiała ſię że niedzwoniono iak zwyczay rano, w południe, y na wieczor na paćierze, á to dla tego, ze dzwonnikowi iurgeltu przytrzymano; kazała mu zaraz zapłacić, y nad powinność przydać, aby na potym dzwoniac ochotniey, pobudzał ludźi do pozdrowienia Matki Boſkiey. Zakonnikom, y inſzym ubogim iałmużny wielkie dawała, lubo ſię z niemi kryła. Sierot ubogich, chowała przy ſobie bardzo wiele, bywało ich pod czas ośmdźieſiat, á zabawiała ich ſzyćiem y haftowaniem koło kościelney roboty, á potym dawała ie do klaſztoru, albo w ſtan małżeńſki, opatruiac każdey poſag, albo wyżywienie według kondycyi. Gdy widźiała ſługę ſwawolnego, napominała go naprzod, y ſąd mu Pańſki, y karanie wieczne przypominała, że ze wſtydem odchodząc od niey, znacznie ſię po-

tym poprawowali. Gdy uſłyſzała, że kto albo przeklinał, albo nieuczćiwie żartował, fraſowała ſię, y boiazń Boża przypominała. Nad czeladźią ſwoią miała wielkie ſtaranie y pilność, aby ich do P. Boga poćiągała: przy dworze ſwoim żadnego zuchwałego nie chowała. Dwor iey był iako klaſztor, ieżeli ktory czeladnik choćby y woźnica, nie był na mſzy albo na litaniach, ktore u niey zawſze śpiewano, albo na nieſzporze, pytała ſię pilno dla czego, y ganiła, á podczas y karała, bez przyczyny ſłuſzney ućiekaiacych od tego nabożeńſtwa. Bez iey wiadomości, albo ſługi ſtarſzego, nie wychodźił żaden do miaſta, á żeby ſobie byli nie teſknili, kazała im dawać, gdy tego była potrzeba, wſzelaki w domu doſtatek. O tych panienkach, ktore były na iey poſługe miała wielkie ſtaranie; zapraſzała ich pewnych czaſow z ſobą na modlitwę, albo biczowanie, aby ſię przy niey ćiało ſwoie martwić przyuczyły. Sług ſwoich także w Sobotę przy litaniach na dyſcypliny zaprawowała. Przy ſtole u niey, albo rozmowy święte, albo czytanie Xiag Duchownych bywały, á z potraw ſwoich, z ktorych ſama ledwo co ukuſiła, ubogim dwa albo trzy pułmiſki na dźień poſyłała. Pokorę ſobie ulubiła od młodosci. Za mężem ieſzcze będac, przymawiał iey nie raz mąż, że ſię nie ſtroiła, w czym go tak pięknie zbywała, że tylko ſześć razy, woli iego dogadzaiac ſtroyno ſię ubrana pokazała: uważali iednak domowi, że w ten czas bywała ſmutna, bo iuż o świat mniey dbała. Wdowa będac, w podłych ſzatach, á część→ częſto w łatanych chodźiła, w koſzuli z grubego płotna: nie dopuſzczała ſię nikomu pod rękę prowadźić, gdy kędy ſzła, przez co raz ze wſchodu zpadła, y krzyżow ſobie naruſzyła, do śmierći potym na nie bolała: bo dla wſtydu nikomu ſię nie dała opatrzyć. Sieroty ſama czeſała, głowy chędożyła, łoſzka ſłała, w piecu paliła, nogi umywała, choć owrzodźiałym y ſzpetnym: z pokory czę ſto ſama kotły y garce ſzorowała, y inſze podłe poſługi czyniła. Cierpliwość iey w znoſzeniu rozmaitych przećiwności, tym ieſt godnieyſza zalecenia, im ona goręťſzey natury była y popędliwſzey, á ta łaſkawością y pobożnością tak pomiarkowana była, że krzywdy ſwoiey uſtępuiac, choćby ſię też y pomścić mogła, bądź przez ſię, bądź przez powinne ſwoie, nigdy tego nie czyniła, ale wſzyſtko zupełnie Panu Bogu oddawała. Miewała też prześladowanie od czarta. We Lwowie zrzućił ia był z wyſokiego wſchodu, z wielkim grzmotem, że ſię wſzyſcy byli polękali, bez żadnego iednak naruſzenia. O poddane ſwoie, ſzczerze ſię uymowała, dla tego w ſtaroſtwie iey pod czas konfederacyi, gdy żołnierzy beſpiecznieyſzych ani ubłagać, ani ſłuſznością, albo prozbą uiać nie możono, kazała ich wyganiać, iakoż mogła mieć ludu ſwego do ſzyku do ośmiu ſet, y bywało to, że ſię iey zawſze powodźiło. Raz iey coś pewny żołnierz przewinił, chćiano go za to ſurowie karać, za interpozycyą iednak godnych ludźi, dała ſię na ugodę: włożyła iednak tę kondycyą na wſzyſtkich żołnierzy, aby ſię ſpowiadali na święto ktore naſtępowało S. Elżbiety, y do kommunii S. żeby przyſtępowali. Przyieli to y wykonali z chęćią: po ktorym nabożeńſtwie pięknie ich częſtować kazała: á przewiniony krzyżem w kościele leżał. Już też coraz to bardźiey ſłabieć poczęła, tak że y głową władnać nie mogła; puchlina ſię też wydawała, przećięż wyprawiła ſię do Gor, maiętności klaſztoru Sendomirſkiego, kędy na ten czas mieſzkały Panny Zakonne po zgorzeniu klaſztora ich w Sendomierzu, tam lubo bardzo chora była, na wſzyſtkich iednak ceremoniach y nabożeńſtwie przy poświęceniu na Xienia tegoż klaſztoru corki ſwey Zofii była: ta widząc na co ſię matce zanoſiło, czę ſto więc nad nią upłakiwała, ktorą matka ſtrofuiac mo-

wila. Miła Panno což płaczesz, iužešći mię dawno opušciła, nie žałuy tego, coś Panu Bogu oddała, niech się wola Boža zemną dźieie, on, ktory iest Oycem y Matka twoia nigdy nie umiera, ten niech będźie poćiecha twoia. Wyiachała potym z Gor chora ku Lublinowi, chćiała tam zdrowia poratować, odprowadzała ią corka iey, atoli nie doiachawszy do Lublina, we wśi Radawcu po ranu wysłuchawszy mszy świętey, spowiedź y kommunia z ręki Henryka Picherta Prowincyała Zakonu naszego, przyiawszy, tylko co wśiadła w karetę, na ręku Panny Xieni ducha Bogu oddała 1624 przy obecności Oycow naszych, w Wigilia S. Mateusza Apostoła, w ktorego święto przed siedmia lat była w niebespieczeństwie od Tatarow. Całą noc przed śmierćia trawiła na modlitwie, oddaiac się P. BOGU y opiece Nayś: Matki; po każdym pozdrowieniu Anielskim mowiac, W ręce twoie polecam ducha mego. Zyła na tym świećie lat pięćdźiesiat, y 10 Mieśięcy: z mężem żyła łat 6. Wdowa była lat 28 y 8 Mieśięcy: pogrzebiona w kościele Lwowskim przy Collegium Soc: JESU ktore fundowała: gdźie ćiało y po dźiś dźień gdy to piszę całe nieskažone, lekkie, znayduie się: BOG znać w nadgrodę iey zasług, iuž to przez sto y dziesięć lat konserwuie. Za żywota zaś Pannę Zakonna w Sendomierzu na kwartanę chora, w Imię Pana JEZUSA Chrystusa roskazuiac iey, żeby na kwartanę nie chorowała, uleczyla. Druga na żołądek, na ktory od wieła czasow chorowała. *X. Susliga Soc: JESU w Zyćiu iey in 4to wydanym, w cztery lata po śmierci iey.*

Stanisław Woiewoda Rawski Starosta Radomski, á przedtym Kasztelan Sochaczewski 1562 y 1587. *Sarnicki in dedic.* syn pierwszy Anzelma Woiewody Rawskiego 1589 Kommissarz od Rzeczypospolitey, do traktatow z Maxymilianem Xiażęćiem, y Domem Austryackim, podczas ktorych traktatow, traktował u siebie Legata Papiezkiego Hippolita Aldobrandina Kardynała, postanego od Syxtusa Piatego Papieża, na dotarćie tychže traktatow, tam Kardynał wiedzac o iego uporze w błędach heretyckich, uiawszy go w poufałości za rękę, namawiać poczał, do ziednoczenia się z kościołem katolickim: Chcac się zbyć žartem, tak potrzebney duszy swoiey rzeczy Stanisław, žartem rzecze. W ten czas prawi katolikiem zostanę, kiedy ty Papieżem. Został do Rzymu powroćiwszy Hippolit Papieżem, y kościoł Boży pod imieniem Klemensa VIII rzadźił: pisał do Stanisława Oycowski list, upominaiac się słowa u niego, atoli nic nie sprawił: w tymže błędźie dokonał uporczywie; tylko że na katolikow napotym daleko był łaskawszy: wszyscy zaś braćia iego prawowierna wiarę przyięli. *Cichoc: Alloqu: Osecen: lib: 2 cap: 15. Susliga Zyćie Sieniaw: Varsavic: in præfat: ad lib: 3.* Mikołay Choraży Rawski, drugi syn Anzełma Woiewody Rawskiego: *Geneal: tego Domu* Jakubem go zowie, atoli miał on inszego brata tego imienia, o ktorym niżey, był to człowiek do woyny urodzony, iako świadczy *Biel: fol: 746 y Papr:* atoli tak on, iako y brat iego Stanisław, bezpotomnie zeszli. Ze ten Mikołay pod Tczewem chwalebnie stawał, świadczy *Biel: fol: 546.*

Hieronim Woiewoda Poznański Starosta Sendomierski, á przedtym naprzod Podkomorzy Rawski, potym Kasztelan Nakielski, Srzedzki, Warecki, Wałecki Starosta, trzeći syn Anzelma Woiewody Rawskiego, z dyssydenta, gorliwy o wiarę katolicka zelant. Z tey, gdy Zydowka maiętna w Sendomierzu, z coreczka ućiekła do zamku, y mąż iey za nia, chrztu pragnac oboie, troyga iednak dźiatek w domu swoim odbiegszy, á Zydźi dźieći one na rożne mieysca rozestali, Woiewoda zażył w tym słuszney surowośći, kazał Zydow kilku przednich wsadźić do więźienia, niechcac ich uwolnić,

ażby dźieći one oddali. Siedźieli długo, dawali wielkie pieniadze, ale się tym nie dał uwieść. Aże uporczywie stawaiącym, y więźienie nic nie pomagało; kazał Woiewoda Rotmistrzowi swemu poyść z piechota miedzy Zydy, tam wiele dźieci przednieyszych Zydow nabrano, y do Zamku przyprowadzono: powiadaiac, iż one dźieći nie wprzod puszczone będa, aż poki tamto troie, rodźicom by się nie wroćiły: paćierza ich tedy y nauki Chrześciańskiey uczono: Zydźi boiąc się o swoich, tak pilno rozestali po Wołyniu y Ruśi szpiegow, aż owo troie znaleźli; ktore iak oddali, dopiero swoich odebrali. Z tey zaś okazyi nawrocenie do wiary katolickiey tego Pana było. Zwawie on przy dyssydentach obstawał, y dla tego na Seminarium Ministrow, ktore chćiał fundować, kilka tysięcy czerwonych złotych wysypał: przećięż syna swego do szkoł Collegium Poznańskiego S. J. oddał, tylko że mu przewoźnego z cudzych kraiow dyrektora, ale y żwawego oraz heretyka, przydał: boiac się żeby syn przy instytucyi naszey, y wiary Oycowskiey nie odmienil, atoli Director powoli słuchaiac kontrowersyi o wierze, to na publicznych dysputach, to w prywatnych rozmowach, zwiazany na rozumie, pierwszy się iadu heretyckiego wyprzysiągł. Jak ta nowina doszła uszu Hieronima, tak prędko dyrektora poimać kazał, do siebie przywieść, y do więźienia wtraćić: Opłonawszy iednak z gniewu, nie tylko że go z ćięszkiego taraſſu wolnym uczynił, ale też przyzwawszy do siebie, często z nim koło wiary rozmawiał, z tad zabrawszy pochop, SS. Doktorow osobliwie Hieronima, Augustyna, Grzegorza, tym pilniey czytać poczał, im mu coraz to większe światło, o wierze katolickiey z tych autorow przychodźiło; naostatek przyzwał do siebie Xiędza Konaryusza Jezuitę, ktoremu gdy watpliwości swoie koło wiary wynurzyl, á ten ich szczęśliwie y madrze pismem y racyami zbiwszy uspokoił; publicznie potym na Seymie Warszawskim herezyi się wyrzekł, z tak wielkim pożytkiem, że siła bardzo panow zacnych, iego torem idac, do owczarni się Chrystusowey wracało, á między niemi brat iego rodzony Jan Kasztelan Rawski: nie było potym według świadectwa *Cichockiego*, ani odważnieyszego w łamaniu heretyckich zamysłow, ani żarliwszego katolikow obrońcy, ani statecznieyszego duchownych y Zakonnikow protektora, nad niego, z kad na Seymie broniac Zakonu naszego, przećiwko uszczypliwym językom, tak mowił, iako pisze, *Argentus de Rebus Societ: cap: 7 fol: 101. Cum sorte mea in hac grandiore ætate, in hoc meo non aspernando dignitatis gradu, quid amplius rerum humanarum magnoperè exspectarem, non haberem; atq; unū tantummodo cælum deesse animadverterem; ad illud acquirendum, omnes meos conatus collimare constitui. Hinc Societatem JESU accessi, & cum illa familiaritatem contraxi; quia illâ mediante, illius inquam institutione ac directione, me cælum acquirere posse existimavi, spero enim fore, quòd ut ab illa ad religionem Catholicam, in qua una, vera est salus, adductus eram, sic eius auxilio & consilio, cælestem gloriam obtinerem.* Z tegoż ku nam affektu, Collegium w Sendomierzu 1602 fundował, y nadał, na insze zaś rezydencye nasze dobroczynnie łaskawy, iako Warszawska, y Krakowska Domum Professam, Collegium Poznańskie; y na inszych tak sług Boskich, iako y przybytki, rozrutny. OO. Dominikanom Sendomierskim folwark darował. Tamże pod zamkiem kościoł na cześć S. Hieronima y szpitał przy nim wystawił; pięć tysięcy na posag mieyscu temu naznaczywszy. W Srzedźie, przy kościele tamecznym, kaplicę z marmuru pięknego wymurował wielkim kosztem, do niey wieś Piotrowo zapisał dla kapłanow, ktorzyby tam msze śpiewali. W niey żonę swoię uczćiwie pochował; była to Zofia corka Prokopa Sieniawskiego Stol-

nika Ruſkiego, á potym Chorażego Halickiego, pozoſtała wdowa po Pępowſkim *Paproc: pod herb: Leliwa.* Collegiaćie Sendomierſkiey wiele w ſrebrze nadał. Niemniey Oyczyźnie Pan zaſłużony: bo naprzod Marſzałkował w Izbie Poſelſkiey 1590 na ten czas Kaſztelan Nakielſki. Jezdźił do Ceſarza Rzymſkiego, y do innych Xiażat Niemieckich w legacyi wielkim ſplendorem, ale y nie mnieyſza ſława imienia ſwego. Od Gdańſkiey potrzeby, żadney expedycyi nie opuścił, w ktoreyby albo ſam oſoba ſwoia, wielkim męſtwem licznych rot nie prowadźił, albo ſłuſznego komputu ludźi do boiu, ſwoim nakładem wyſtawionych do obozu nie wyſłał. Pod czas Rokoſzu, ile że ſtatecznie przy Zygmunćie III doſtawał, wſzyſtkie iego dobra od ſwawolnych zruinowane; ztym wſzyſtkim, pod Guzowem wielkim ſercem przećiwko Rokoſzanom iuż w podeſzłym wieku, z ſwemi ludźmi naćierał; ktora ku ſobie wierność, nadgradzaiac mu Zygmunt, Sannicka tenutę, ze wſzyſtkiemi do niey przyległemi dobrami, iemu y ſukceſſorom iego na lat ſto puścił, *o czym Konſtytucya 1609, fol: 894,* w ktorym roku życie to śmiertelne zakończył. Pan lubo od młodości ſwoiey bardźiey do rycerſkich dźieł, niżeli do nauk ſzkolnych przykładał ſię; przećięż że był dowćipu byſtrego, y pamięći wielkiey, z czytania Xiag y madrych dyſkurſow, tyle poſtapił, że go wſzyſcy za wielkiego Statyſtę mieli. *Pigłowſki Elogia, Susliga w Zyciu Sieniaw: Baczalſki Przeſtrach śmiertelny. Cichoc: Alloqu: lib: 2. cap: 15,* ktory y to o nim przydaie. Jeden z dyſſydentow ſarkał na to, że we Włoſzech Zydow choć niewiernych, Naywyżśi Paſterze ćierpia: heretykow choć Chrześcian gwałtem rugula: ktoremu odpowiadaiac Hieronim, podobnym prawi ſpoſobem żalił ſię kiedyś wilk przed paſtuchami: Co to ieſt że ſroka nie raz na grzbiećie wieprza ſiadźie, za uſzy go chwyta, ſzczypie pyſkiem, ſkubie za ſzczeć, á wy na to milczyćie; niechże ſię ia wilk, albo ktory z naſzych, choć zdaleka pokaże, wſzyſtkich pſow na nas zpuſzczacie, ſtrzelba bronićie, ludźi armuiećie. Sroki ſa Zydźi, ſkubia oni Chrześcian, ſzczypia, ale przećię nie z zguba duſzy oſtatnia. Heretycy zaś ſa iako wilcy, barania ſkorka powleczeni, ktorzy gdźie ſię w męſzaia, wiele duſz przewrotnemi ſwemi błędami, o oſtatnie zbawienia niebeſpieczenſtwo przywodza.

Jan Woiewoda Kaliſki, Wałecki, y Warecki Staroſta, ſyn pierwſzy Hieronima Woiewody Poznańſkiego, był wprzod Inowrocławſkim, potym Brzeſkim Kuiawſkim, Woiewoda, na koniec Kaliſkim umarł 1623 *Starowol: in Monum: z Warſzawſkich nadgrobk:* z Bogiem fortuna ſię ſwoia hoynie dźielił, kiedy w Wałczu Reſidencya naſzym fundował; w kościele Warſzawſkim *Domûs Profeſſæ,* poſadzkę marmurowa położył; tamże na ołtarz wielki dwa tyſiace czerwonych złotych wyliczył *Annuæ 1610 fol: 434.* Fabrykę Collegii Sendomirſkiego od Oyca ſwego niedokończona, ſwoia ſzczodrobliwośćia dźwignał: y Lubelſkie Collegium naſze iego ſię łaſkami ſzczyći. Miał za ſoba *1mo voto* Tęczyńſka rodzona ſioſtrę Woiewody Krakowſkiego, *2do* Zofia Firleiownę Woiewodzankę Krakowſka) z ktorey ſyn iego Franćiſzek Hieronim Podkomorzy Czerſki, z Maryanna Gębicka Woiewodzanka Łęczycka małżonka ſwoia żył y umarł bezpotomnie. Zygmunt Ferdynand drugi ſyn Hieronima Woiewody Poznańſkiego y ten zſzedł *ſterilis:* ſioſtra zaś tych dwoch braći rodzona, w małżeńſkie kontrakty weſzła z Adamem Stadnickim Woiewoda Bełzkim. *Starowol: in Monum: Geneal: Goſtom: Cichoc: Alloqu:*

Tomaſz Woiewoda Mazowiecki Staroſta Ryczywolſki, czwarty ſyn Anzelma Woiewody Rawſkiego, wſpominaia go *Konſtytucye 1616* Kommiſſarzem do rozgraniczenia między Woiewodztwem Podlaſkim y Xięſtwem Litewſkim, *fol: 47 y 1620 fol: 2.* Leśniowolſka ſioſtra Staroſty Brańſkiego, powiła mu corkę Dorotę, ktora zmowiona żyła z Marćinem Scibor Chełmſkim Podkomorżym Krakowſkim, y ſynow trzech. Z tych. Remigian zſzedł z tego świata bezpotomnie. Jan naprzod był Kantorem Krakowſkim, potym Opatem Wachowſkim, nędznie żyćie ſwoie zakończył 1630. *Hiſtor. Domus Profeſſ: Cracov.* Stefan od urodzenia y głuchy y niemy, miałći w prawdźie za ſoba Ciećierſka, atoli zſzedł bez potomſtwa, żona po iego śmierći naprzod żyła z Kazanowſkim, potym z Ołtarzewſkim. *Baranow: y Okol:* piſze, że ten Tomaſz Woiewoda miał za ſoba Rybińſka.

Dobrogoſt Kaſztelan Czerſki, dziedzic na Chotyni (tak wyraźnie o nim *Genealogia tego Domu* piſze, luboć roku nie wyrażono, takbym rozumiał, że żyć przeſtał koło roku 1590) piaty ſyn Anzelma Woiewody Rawſkiego, tego z Magnuſzewſkii ſyn Samuel, z Zofia Łaſocka, zoſtawił ſynow dwoch, Samuela y Hieronima, ale *ſteriles.* O Goſtomſkiey Woiewodzance Rawſkiey, *piſze Durye: fol: 36,* że była za Narzymſkim Kaſztelanem Sierpſkim:

Jan Kaſztelan Rawſki dźiedźic na Goſtomi, ſzoſty ſyn Anzelma, umarł przed 1591, *iako ſie pokazuie z Rychlickiego diſputat: de D. Paulo.* ten trzy corki zpłodźił. Dorota doſtała ſię Kryſztofowi Sułowſkiemu Kaſztelanowi Zarnowiſkiemu, á potym Woiewodźie Rawſkiemu. Maryanna Kazanowſkiemu, Anna Pawłowi Szczawińſkiemu Woiewodźie Podlaſkiemu. Synow tegoż Jana było dwoch, Adryan poſłował na Seym 1601, z kad do luſtracyi dobr krolewſkich w Małeypolſzcze naznaczony, *Conſtit: fol: 728,* y Anzelm, atoli obadwa żadnego ſukceſſora nie zoſtawili. Jakub, ſiodmy Syn Anzelma Woiewody Rawſkiego, ten dla tego, że katolikiem zoſtał, przez trzy lata więźienie ćierpiał, od Oyca do niego wtracony na Zamku Rawſkim, *iako piſze Baranowſki,* zkad podobno, w głowę potym zachodźił. Anzelm oſmy ſyn, Rotmiſtrz krolewſki pod Połockiem y Wielkiemi łukami, dziedźic na Konradźicach y Dębowey gorze; gorliwy katolik, o co wiele od Oyca ućierpiał: z Niſczyćkii miał trzech ſynow, z tych Jerzy y Alexander bezpotomnie pomarli; Staniſław z Starzechowſka, zoſtawił ſyna Jana, ten zaś Jerzego, ktory ſobie ſtan duchowny obrał, y Franćiſzka, ktoremu Angela Orchowſka powiła dwie corki, Tereſſę y Katarzynę, tyleż ſynow, Jozefa y Mateuſza; y na tych chwała Domu Goſtomſkich, ieſzcze po dźiś dźień kwitnie. Ktoryś z nich miał za ſoba Annę Orzechowſka Sędźiankę Ziemſka Przemyſtka, z tey corka Alexandra, była za Mikołaiem Debolim.

GOSTOMSKI *herbu Prawdźic* w Ciechanowſkiey źiemi. Z tych niektorzy w Xięſtwie Litewſkim oſiedli, ale boday nie raczey Gotomſki *iako chce Koiał: in Mſ.* luboć *Okolski* wyraźnie piſze Goſtomſki z Goſtomina.

GOSTWICKI *herbu Odrowaz* w Ziemi Sadeckiey.

*GOSTYOWSKI *herbu Pułkozic* Staniſławowi z Proſwycy Goſtyowſkiemu Podczaſzemu Brzeſkiemu Kuiawſkiemu, zmarłemu 1656, pozoſtała dożywotnia przyiaźń Jadwigi z Wrzacey Sokołowſkii, nadgrobek z tym herbem poſtawiła w Toruniu u S. Jana.

GOSTYNSKI *herbu Jaſtrzębiec* w Krakowſkim Woiewodztwie. Paweł Goſtyńſki, żona iego Morawicka herbu Topor, z ktorey zoſtało potomſtwo. Felix ktorego ſyn Staniſław, co opowiada nadgrobek iego w Krakowie u S. Troycy. *Starowol: in Monum:* Stefan miał za ſoba Katarzynę Kaſzewſka z ktorey potomſtwo Dymitr y Franćiſzek, y corka Alexandra Boguſzewſka. N. Goſtyńſki miał za ſoba Katarzynę Cieſzkowſka Sędźiankę Ziemſką Czerniechowſka.

GOSTYNSKI herbu Gryżima w Wielkieypolſzcze, Starodawna Familia. Z tych Jaroſław z Goſtynia Woiewoda był Poznańſkim 1343. Bartłomiey Kaſztelan Nakielſki 1436 podpiſał pokoy Brzeſki, *u Łaſkiego w ſtatu: fol: 140.* Franciſzek Goſtyńſki Kanonik Poznańſki, y iego brat Jędrzey, koło roku 1626, *jus Patronatûs* ktore mieli na kościoł Goſtyńſki, uſtapili *Congregationi S. Philippi Nerii.* Jeden z Goſtyńſkich, miał za ſoba Małgorzatę corkę Jędrzeia Tomickiego Kaſztelanica Gnieźnieńſkiego 1620, *Okol:* Sa y w Wieluńſkiey Ziemi Goſtyńſcy, z tych Staniſław Borek Goſtyńſki Sędzia Wieluńſki 1632. Zygmunt Łowczy Wieluńſki, Kommiſſarz do granic od Slaſka z Seymu 1661 *Conſtit: fol: 25.* Marćin w Rawſkim 1674. Maryanna Goſtyńſka Sędzianka Goſtyńſka była za Bielickim Sewerynem herbu Paprzyca. Anna Sędzianka Wieluńſka była za Maćieiem Bardzkim Stolnikiem Poznańſkim; ale Wielunianie Goſtyńſcy boday ſię nie herbem Odrowaz pieczętuia. Marcyanna z Borkow Goſtyńſka, była za Arnoldem Golczem Burgrabia Wałeckim. N. miał za ſoba Działyńſka Katarzynę Kaſztelankę Chełmińſka. N. Łowczanka Wieluńſka Władyſława Iwańſkiego małżonka.

**GOSUNSKI.* w Płockim Woiewodztwie. Jakub Goſuńſki podpiſał elekcya Jana Kaźimierza Krola.

**GOSZCZYKOWSKI.* Jędrzey z Goſzczyc Podſkarbi Xiażęćia Mazowieckiego Bolesława 1452, *Statut Maſov: fol: 95.* Jędrzey Goſzczykowſki 1589 podpiſał Uſtawy Pokrzywnickie Woiewodztwa Sendomierſkiego, *Conſtit: fol: 427.*

**GOSZYCKI herbu Jaſtrzębiec.* Ci niegdy Ziemianie Polſcy, potym nabywſzy dobr, na Slaſku oſiedli: o prerogatywie ſzlachectwa ich świadczy liſt Zygmunta I, ktory potym Zygmunt Auguſt konfirmował 1559 Malcherowi, Jakubowi, y Wacławowi Goſzyckim, o czym przywiley kładźie *Paproc: in Strom:* ile że o ich ſzlachectwie poprzyſiężone dali świadectwo, Staniſław Wazeńſki, Staniſław Marſzewſki, y Woyciech Sękowie, rodowita herbu Jaſtrzębiec ſzlachta. Tenże ſam przywiley, potwierdźił im Ferdynand Ceſarz 1562. Urodzeni byli ći trzey bracia z Matki Barbary Kogkowſki. Melchior miał za ſoba Dorotę Walcerowſka herbu Kornic, zpłodzona z Zegotowny herbu Kietlicz, y z niey czterech ſynow Mikołaia, Walentyna, Adama y Jana *Paproc: in Strom:* Jeden z nich miał za ſoba Dluhomilownę Berawſka.

Goſſynski Herb.

*WModrym polu trzy kopie albo oſzczepy, o iednym ſpiſie, albo raczey toporzyſku, do gory oſtrzem obrocone powinny bydź, na hełmie ręka zbroyna, ale palce u niey na pięść złożone. Tak go opiſał, *Mſ. o Familiach Pruſkich Załuſ.* Tym ſię herbem pieczętuia Goſzyńſcy w Pruſiech.

**GOTKOWSKI.* w Mazowieckim Woiewodztwie. Z tych Franciſzek Gotkowſki Cześnik Sochaczowſki miał za ſoba Choćimowſka.

GOTUNTOWICZ herbu Sulima w Litwie. Jan, Bartłomiey, Marćin Gotuntowiczowie z Strawińſkii urodzeni.

**GOWARCZEWSKI herbu Rawicz.* Gowarczewſka była za Antonim Ciemniewſkim. Franciſzek z Chobrzyna Gowarczewſki, mąż rycerſki, miał za ſoba Katarzynę Nieſiołowſka, z tey był ſyn Konſtantyn.

GOWOREK herbu Rawicz w Krakowſkim Woiewodztwie. Gowarek Woiewoda Sendomierſki; ſyn Prandoty Woiewody Rawſkiego, Leſzkowi Białemu Xiażęćiu Polſkiemu ieſzcze niedoroſłemu za opiekuna przydany, tak go do rzadow

dow ſpoſobił, żeby poddanym ſwoim miłym go uczynił; ſam z Kaźimirzem Xiażęćiem Polſkim, na nieprzyiaćioł Oyczyzny ſzczęśliwie woiował; gdy Ruś Sendomirſka źiemię naieżdżali, nie raz ich mężnie pogromił, oſobliwie pod Zawihoſtem, kędy y wodz ich Roman na placu poległ. Temi y innemi dźiełami, wielka ſobie u Leſzka uſkarbił łaſkę, z ktorey iuż w chwałę rycerſka wſławiony, y w doſtatki znacznie uroſł: atoli ktorego ani Połowcow, ani innych nieprzyiaćioł potęga zruinować nie mogła, zazdroſna nienawiść, ledwo nie ze wſzyſtkim zgubiła: gdy bowiem po śmierći Mięczyſława Xiażęćia, wſzyſcy prawie Polſcy Panowie, Leſzka ſobie za Xiażęcia obrali, za podżoga adwerſarza iego Woiewody Krakowſkiego, tę mu kondycya przydali, żeby był Goworka Woiewodę Sendomierſkiego, nie tylko od rzadow, ale y z Oyczyzny relegował; rzadkim w Panach przykładem Leſzek, Xięſtwa raczey znać niechćiał, aniżeli tak wiernego doświadczonego ſobie, y zaſłużonego poddanego utraćić. Atoli Goworek żeby był o ſoba ſwoia, ſzczęścia Leſzkowego nie zatrudniał, z tym ſię przed nim oświadczył. Zyćiem prawi moie y nieraz dla ćiebie na ſzaṅc wyſtawił, w tak wielu okazyach, á terazbym nie miał, dla twego honoru y z Oyczyzny ſię właſney wyzuć, uczynię to z chęćia: byleś tylko na zaſługi moie ſobie w ten czas wſpomniał, kiedy cię BOG na tym Państwie ugruntuie. To wyrzekſzy do Węgier dobrowolny wygnaniec uſtapił: zkad potym gdy śmierć iego emuluſa Woiewody Krakowſkiego zaſzła, á nienawiść iuż ſię ta niedoła Goworka zdała bydz naſycona, znowu do Oyczyzny powroćił; y tak w łaſkę u Leſzka, iako y w rycerſka chwałę w kilku potyczkach zebrana, znowu zakwitnał. *Starowol: in Bellat: Sarmat: fol: 29.* Goworek Kaſztelan Zwichoyſki za czaſow Władyſława Łokietka Krola, ktorego ſyn Laſſota Kaſztelan Sendomierſki: od tego ſynowie, iedni Laſſotami, drudzy Goworkami ſię nazwali. Goworkowa była za Staniſławem Potockim herbu Piława Woyſkim Krakowſkim. Staniſław Goworek miał za ſoba Annę Trembecka 1585. Jedrzey Zofia Trembecka 1595 *Acta Caſtrenſ: Cracov.* Kryſztof z Zatorſkiey Ziemi 1705: drudzy ich piſza Gaworek.

GOWOROWSKI herbu Prus imo w Ciechanowſkiey Ziemi.

Gozdawa Herb.

MAia bydź dwie lilie, iedna do gory, druga na doł, tak z soba korzeniami spoione, że się zdadza, iakby iedna lilia były, sa zaś białe w polu czerwonym: związka przez nich żołta, luboć nie wszyscy iey zażywaia: na hełmie piora pawie, na nich takież lilie. *Paproc: w Gniaździe fol: 503. O herb: fol: 224 Okol: tom: 1 fol: 220, Biel: fol: 142. Nawet nasz X. Petra sancta* opisuiac cudzoźiemskie kleynoty, kładźie ze wszystkim takiż herb podobny, tylko że kolor tarczy inszy. *P. Bonnani in Ordin: Equestr: fol: 68 pisze*, że Sanctius nazwiskiem Wielki, żeby był Maurow z krolestwa Nawarry wypędźił, idac torem Garzii, swego antecessora: obraz Nawiedzenia Nayś: Matki na choragwiach żołnierskich malować kazał, z ta inskrypcya, *Deus primum Christianum servet.* Dźiało się to koło roku 1043. Rycerstwo zaś iego powinni byli na sobie nosić dwoisty łancuch złoty, od ktorego lilia wisiała, z korona nad nia. Zwano ich *Equites lilii*, z tym rycerstwem Sanctius wiele tryumfow z nieprzyiaćioł odniosł. *Wadług tegosz autora fol: 69.* Paweł III Papież z Tuscyi kawalerya postanowił, albo *Equites lilii*, ći nosili na sobie portugał złoty, na ktorego iedney stronie był obraz Nayś: Panny, na drugiey lilia w złotym polu, z tym w koło napisem, *Pauli III Pontificis Maximi munus.* Był ten Papież z Familii Farnezyuszow, ktora z Niemiec do Włoch wszedszy, tam w naypierwsze honory tak kościelne iako y świeckie zaiaśniała, noszac w herbie swym lilie. Sławney owey Joannie Pannie Aurelianeńskiey, ktorey dzielnościa, nie tylko miasto Aurelian, ale y Francya z Angielskiey potencyi szczęśliwie wydzwigniona, Karol VII Krol Francuzki, chcac zawdźięczyć iey odwagę, gdy cały rod iey do szlacheckiey godności wyniosł, w herbie nadał im miecz srebrny, w polu błękitnym z obudwu stron liliami złotemi ostrze iego ozdobił, nad końcem także miecza, koronę złota złożył, á co się przedtym zwali de Dare, kazał żeby się potym pisali *de Lilio. Spondanus in Annal: 1429 num: 9.*

Kro-

Krolowie Francuzcy zdawna lilii w herbie swym zażywali, czego dowodem iest posag Clotaryusza Pierwszego, na iego grobie u Swessyonow postawiony, z liliami na boćie. Cilperyka także statua pod Paryżem w kościele S. Germana, berło w ręku trzyma na ktorym lilia: więcey dowodow tego kładźie, *Miræus in Chron: adan: 1423 z Massona Xiegi 3*, atoli przedtym Krolowie Francuzcy, każdy według woli swoiey y upodobania, liczbę lilii w herbie zkładał: dopiero Karol VI Krol Francuzki, ktory umarł 1422, trzech tylko lilii zażywał; á za iego przykładem y następcy iego: *Nangius u Spondana in Annal: 1230* przez trzy listki u każdey lilii Krolow Francuzkich, trzy cnoty rozumie, Wiarę, męstwo, y madrość: ktoremi to krolestwo kwitnie: kędy tak mowi, *Nam ex quo Dominus noster Jesus Christus fide, sapientia, & militia, specialiùs quàm cætera regna, voluit Regnum Franciæ illustrare, consveverunt Reges in suis armis & vexilis florem lilii depictum, trino folio portare.* Atoli drudzy autorowie, ktorych daleko więcey, lubo nie przecza temu, że Krolowie Francuzcy zdawna statui stawiali, albo obrazy malowali z liliami, przecięż ich w herbie nie zażywali, dopiero pierwszy Karol VI; dla tego dużo się myla, ktorzy Gozdawę herb, naćiagaia, iakby od Krolow Francuzkich swoy poczatek miał zabrać.

Nasi Genealogistowie powiadaia, że ten herb w Polszcze naszey nabyty, nie z cudzych kraiow przewieźiony; gdy się albowiem Rycerz dziedźic na Gozdawie, w rożnych expedycyach w oczach krolewskich pięknie z swym męstwem popisał, wźiał w nadgrodę swych zasług, wzwyż opisany kleynot, ktory od imienia iego nazwany Gozdawa: roku ktorego się to działo, żaden z nich nie wyraźił: *Ms. tylko X. Rutki* powiada, że w roku 1090, od Władysława Hermanna Xiażęćia Polskiego był nadany; iabym iednak rozumiał go bydź dawnieyszym, ile że wkrotce po tym roku, to iest 1108 Szymon Biskupem Płockim był nominowany, *y Paprocki w Gniaździe cnoty*, w roku 1090 wspomina Krystyna Gozdawę, ktorego syn także Krystyn kwitnał koło roku 1140. Pod tymże imieniem Krystynow wiele ludźi zacnych herbu Gozdawa było: á naprzod

Krystyn Woiewoda Płocki, takiey powagi u Prusakow na ten czas Poganow, dla rycerskich dźieł y zwyćiestw ktore otrzymał, że go prawie zá Boszka mieli: w opiece swey długo Konrada Xiażę Mazowieckie trzymaiac, nie tylko że Państwo iego bez naymnieyszego uszczerbku zupełne mu zostawił; ale też ieszcze y granice iego rozprzestrzenił. Jak dorosł lat do rzadu sposobnych Konrad, w suspicya od zawisnych Krystynowi przed Konradem udany, iakby iego Państwa affektował, do więźienia wtracony, z oczu złupiony, mizernie potym w teyże katuszy y życie mu nawet wydarto 1221. Był człowiek bogoboyny, sprawiedliwy. *Cromer. in Lesco albo. Bielski fol: 147 Długosz in Episc: Płocen:* Krystyn drugi Woiewoda Płocki 1372. Do tegoż Domu, *Scrobiszov: in Archiep: Leop:* pociaga, Krystyna pierwszego Arcybiskupa Halickiego, uwiedźiony iakimsiś autorem, atoli, że przydaie, iż się pisał z Ostrowa tak iako Krystyn Kasztelan Sendomirski, dla tego bardźieyby trzeba mowić, że do herbu Rawicz należał, niż do Gozdawa. Ten Krystyn kościoł katedralny w Haliczu pod tytułem S. Maryi Magdaleny wystawił, y nadał, Kanonikow także ustanowił: á ponieważ szczupłe na początkach swych prowenta tey katedry były, dla tego wszystkich z swego stołu żywił, lubo y inszym ubogim fortuny swoiey nie skapo udzielał: miłosierny na nędznych, y madry Pasterz: Był Zakonu S. Franćiszka.

Szymon Gozdawa Biskup Płocki, z Archidyakona Płockiego na tę

Bbbb godność

godnosć wſtapił, lubo z pokory długo ſię tey elekcyi ſwoiey wzdrygał, atoli gdy wſzyſcy, wiedzac o iego roſtropności, ſkromnym życiu, nauce według tamtych wiekow wytworney, y inſzych cnotach, do Paſterſkiey funkcyi zdolnych, nalegać na niego poczeli, woli Bożey niechćiał ſię dłużey opierać, Przyiął tedy ten ćiężar na ſiebie, a że Schizma kościoł Boży na ten czas rozrywało, dla tego od Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego na tę godność poświęcony. Nie odmienił naymniey pobożnego życia ſwego dawnego Szymon, y owſzem tym bardźiey przeſtrzegał, żeby ſie był ſobie powierzonym owieczkom ſtał oczywiſtym przykładem, dlatego z drugiemi kapłanami w kościele tak iutrznia, iako y inne paćierze kapłańſkie śpiewał; mſza święta codźień odprawował. O iego świątobliwości obſzerniey świadczy, *Wincenty Kadłubek w ſwoiey Kronice,* kiedy za iego modlitwa opiſuie zwyćięſtwo otrzymane nad Pruſakami y Pomorzanami od Polakow. W tych cnotach y zabiegach koło trzody ſwoiey śmierć zaſtała Szymona w roku 1129, w wielkiey opinii o świątobliwości życia ſwego, rzadźił tym kościołem lat 21. To też za rzecz oſobliwſza o nim czytałem *in Mſ.* że dwor ktory w Pepłowie benedykował ten Biſkup, lubo drewniany, do tych czas iednak ſtoi *Łubien: in Vitis Epiſc: Płocen:*

Jan Biſkup Płocki, Kanonikiem tylko w teyże katedrze bedąc, zgodnie od kapituły na tę infułę obrany, iuż w podeſzłym wieku, dla tego, tylko na niey lat dwie prezyduiac, przenioſł ſie na wieczność w roku 1227; w katedrze Płockiey pochowany. Chwali go Długoſz, że był rozſądku wielkiego, pobożny, y przy ſkromności ſtanowi temu przyzwoitey poważny, atoli podagryk, y inſzym chorobom podległy *Łubien: ibidem*

Filip Arcybiſkup Gnieźnieńſki, prawdać że go niektorzy do herbu Poronia, inni do herbu Wieniawa, naćiagaia, atoli ia z więkſza częścia autorow, *iako z Bielſkim, Damalewiczem, Paprockim,* trzymam, że był herbu Gozdawa. *Janicius o nim powiada,* że obrany na tę godność, ſześc lat ſwoiey konfirmacyi z Rzymu czekał, á potym od Mikołaia III Papieża, od niey odſadzony; *atoli Damalewicz in Vitis Archiep: Gneſn:* dochodźi, że po długiey expektatywie, na koniec palliuſz otrzymał, ile że Długoſz o nim świadczy, że Jana I Biſkupa Poznańſkiego poświęcał: umarł 1278. *Spondanus in Ruſsel* elekcya iego na Arcybiſkupſtwo zwalaia na rok 1277:

Herbowni.

Baczalſki.
Bal
Birecki
Boczkowſki
Bohuſzewicz
Borowſki
Brzozowſki
Bux
Chrapowicki
Dedyńſki
Delpacy
Dyſzlewicz
Dźierżanowſki
Gdeſzyńſki
Giżycki
Głowińſki
Godaczewſki
Godlewſki
Gołębiowſki
Goſtkowſki
Gozdowſki
Graiowſki
Grot
Hańſki
Humnicki
Jackowſki
Jarzabkowſki
Jawornicki
Iwaſkiewicz
Kawecki
Korff
Kykieryc
Lewon
Micuta
Mucharſki
Nachtraba
Niemira
Oſuchowſki
Pac
Pampowſki
Pazdźiernowicz
Pepłowſki,
Podbereſki
Popowſki
Piaſecki
Pieczychoyſki
Piotrowſki
Przedborſki
Punikowſki
Rymſza
Reklewſki
Roſſowic
Secymſki
Sokoł
Sokołowſki
Sołowſki

Stan-

Stano
Stawiſki
Strzemeſki
Strzeſzkowſki
Strzyżowſki
Sulimowſki
Teleżyńſki
Tryzna
Trzćinſki
Turkowiecki
Wituſki
Zdzarſki.

Z tych, Bohuſzewiczow herbu Gozdawa opuściłem w pierwſzym tomie, przećięż niektorych z tego Domu położyłem pod Bohuſzami. *Mſ. X. Koiałow:* ten im herb przyznaie, kędy wſpomina Tomaſza Bohuſzewicza y ſyna iego Mikołaia, Alexander Spiegaiło w Wileńſkim 1648 Kaźimierz Sędźia Grodzki Słonimſki.

Borowſkich herbu Gozdawa opuściłem w pierwſzym tomie, atoli tenże *Mſ. X. Koiał.* wyraźnie o nich piſze, że ſa Borowſcy Kniaźiowie w Xięſtwie Zmudzkim. Z tych Lew Borowſki, ktorego ſyn Mikołay 1621. Adam y Rafał na Zmudźi 1648.

Chrapowickich herbu Gozdawa położyłem ći w prawdźie w tomie pierwſzym, tu iednak z *Mſ. X. Koiałow:* to przydaię. Teodor Chrapowicki Chorąży Witebſki poſeł do Moſkwy, zoſtawił ſyna Jana Chorążego Witebſkiego, ten Kryſztofa Stolnika Witebſkiego, ten Jana Antoniego, naprzod Chorążego, potym Podkomorzego Smoleńſkiego, nakoniec Woiewodę Witebſkiego, poſłował do Moſkwy: o ktorych y ia mowiłem. Synowie iego Jan Kaſztelan Smoleńſki, Kryſztof po abdykacyi Krola Kaźimierza z nim do Francyi poiachał, y tam lat kilka bawił, umarł Kaſztelanem Smoleńſkim. Michał trzeći. Czwarty Stefan. Antoni Chrapowicki Zakonu *Ordin: Min. de Obſerv: Doctor Jubilatus,* czytał Teologia przez lat 12, był Gwardyanem w Grodnie, Kuſtoſzem w Wilnie y Definitorem. Euſtachi Woyſki Połocki.

Nie wſzyſcy iednak tu pod herbem Gozdawa, położeni, iednakowo tego herbu zażywaia: á naprzod Pacowie, u ktorych w hełmie nie maſz lilii, ale miaſto nich Xiężyc nie pełny bydź powinien. Podbereſkich także herb tym ſię rożni, że w hełmie ſa trzy piora ſtruſie, między dwiema proporcami, á w ſamym ſrzodku, orzeł o dwoch głowach, na ktorego pierſiach Gozdawa. O Delpacych iuż ſię tu wyżey mowiło. Korfowie, tak na tarczy, iako y na hełmie Gozdawę zkładaia, ale na hełmie nie maſz pawiego ogona, tylko nad lilia trzy gwiazdy, iedna podle drugiey: tęż na hełmie lilia u nich dwie Syreny, iedna z iedney, druga z drugiey ſtrony trzymaia, Doſtało mi ſię widźieć y taki herb, gdźie w polu czerwonym, było poł pierzćienia, á z niego miaſto dyamentu, lilia biała proſto do gory wynikała. Dom Sapieżyńſki kiedyś trzech lilii zażywał, ktore y temi czaſy między herbami ſwemi noſza, ale iedni z nich, dwie na gorze podle ſiebie kłada, iednę pod niemi na ſpodźie: drudzy wſzyſtkie iednę podle drugiey: y owſzem *Mſ. X. Koiat: świadczy,* że w Xięſtwie Litewſkim ſiła Familii lilią ſię herbowało, ieſzcze przed Unia z korona. Dźierżanowſcy dwie lilie, iednę podle drugiey na tarczy noſza, iakem widźiał w Bydgoſzczy u OO, Bernardynow na nadgrobku. Kykierycowie także odmiennie ten herb noſza: o czym niżey.

Do tegoż herbu nakłaniaia niektorzy Jana Muſcatę Biſkupa Krakowſkiego XXV, iakoż *y Starowolski in Vitis Epiſc: Cracov:* herb Gozdawa pod nim położył, luboć opiſuiąc życie iego, mowi o nim, że był Slaſki ſzlachcić, y w herbie noſił w polu błękitnym dźiewięć lilii, niewiem czy nie bardźiey by należeć powinien, do herbu Wierzbna, ile że był z Slaſka rodem, gdźie tego Domu herbowni kwitneli, Katſki zaś herb iego tak wyraźił, że po bokach Gozdawy dwie roże przydał, iednę z iedney, druga z drugiey ſtrony. Z Archidyakona Łęczyckiego na tę godność poſtapił, obrany 1296. Otrzymał był od Wacława Krola Polſkiego zamek, y miaſto Biecz, z tym tam po-

Bbbb2 wiatem,

wiatem, wieczna darowizna na kościoł Krakowſki w nadgrodę, że tenże Krol na iego Biſkupim grunćie, Sacz nowy nad rzeka Dunaycem y Biała gdzie była wieś kamienica nazwana, ufundował: Muſcata Opatowi Tynieckiemu pod pewnemi kondycyami Biecz puścił, ktory na pograniczu Węgierſkim, że mała bardzo ſtrażą był opatrzony, Węgrzy noca naiachawſzy, poſiedli. Wprawdzieć go w krotce Wacław Krol Węgrom odebrał; atoli winę zkładaiac na Biſkupa o niedozor tego zamku, wrocić mu go niechciał, tylko go przy iuryſdykcyi zoſtawił, aby był mogł podawać Plebana do Plebanii w Bieczu, y wśi Rozembergu. Widzac nie odzyſkana ſzkodę ſwoię Biſkup, Opatowi Tynieckiemu pozwy do Rzymu wydał, gdźie prawem go przyćiſnawſzy, wźiał od niego w rekompenſę tey ſtraty, wieś Przeſlicę czy Przeczycę; ale y Władyſław Krol Węgierſki, darował mu zamek y powiat Płochop, ktory teraz Muſſina zowia. Trzydźieśći ſtay pola na przedmieśćiu Krakowſkim kupił, gdźie teraz wieś założona Biſkupice. Trabki także y Darzyce dobra zpłaćiwſzy, do ſwego Biſkupſtwa przyłączył. A że Wacławowi Czeſkiemu Krolowi, przećiwko Łokietkowi ſprzyiał, y za iego powodem Bolesław Xiażę Opolſkie do Krakowa był w puſzczony, dla tego śiła potym od Łokietka ućierpiał, w Kunowie od Toporczykow poimany, y do więźienia wtracony, atoli potym ubłagany Łokietek, nietylko żę mu wolność przywroćił, ſzkody wſzyſtkie nadgrodźił, ale też y tych, ktorzy go imali, poty z więźienia nie wypuśćił, poki należytey ſatysfakcyi Biſkupowi nie uczynili. Umarł Muſcata paralizem ruſzony 1320, w Mogile pod Krakowem pochowany.

Piano Biſkup Poznańſki, rodem ze Włoch, umarł w roku 1151, ktoremu *Długoſz in Vitis Epiſc: Poſnan:* za herb lilie trzy naznacza w paśie na ukos odprawego boku tarczy z gory, na doł na lewy, rok tylko na tey katedrze śiedźiał.

GOZDOWSKI herbu Gozdawa w Rawſkim Woiewodztwie z Gozdowa. Staniſław w Łęczyckim 1648. Woyćiech w Ziemi Wyſzogrodzkiey 1674. Benedykt Gozdowſki Dźiekan Przemyſki 1676. Jakub w Krakowſkim 1705.

GOZDZKI herbu Doliwa w Sendomierſkim Woiewodztwie, luboć ich *Okolski* Goyſkiemi piſze, iakoż *y u Starowol. in Monum:* znaydźieſz nadgrobek Piotra Goyſkiego Kanonika Płockiego, zmarłego w roku 1599, atoli że śię z Gozda piſza, znać że powinno bydź Gozdzki. Staniſław z Gozdny Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki 1433 podpiſał przywiley Jedlińſki, *u Łask. w ſtat. fol. 52.* Staniſław Gozdzki iawnym cudem, ktorego ſam na ſobie doznał, na rozumie oświecony, nie tylko że herezya odrzućił, ale też w Zakonie Karmelitow Boſych reſztę żyćia Bogu poświęćił *Cuda Myślenickie.* Bernard Kaſztelan Czerſki z Seymu 1667 deputat na ſady fiſzkalne, *Conſtit. fol. 6.* Abraham, Jakub, Kryſztof w Ziemi Pińſkiey, Wawrzyniec w Ziemi Rożańſkiey, Staniſław, Franćiſzek, Jerzy, Philip, Jozef, Jędrzey, y Jan w Woiewodztwie Sendomierſkim 1648. Barbara Cześnikowna Czerſka, Brzeſkiego herbu Starza małżonka. Ewa Stefana Brzeſkiego. Franćiſzek Kaſztelan Sochaczowſki, miał za ſoba Zofia Stawſka *Genealog. Bełzec:* Staniſław naprzod Podczaſzy Sendomierſki, potym Staroſta Stężycki, ktoremu Helena Tarłowna, Alexandra Piotra Woiewody Lubelſkiego corka, powiła corek trzy, z tych iedna Anna zmowiona z Ciećiſzewſkim Kaſztelanem Czerſkim, druga z Podkańſkim, trzećia Zofia z Nowośielſkim Staroſta Łukowſkim: ſynow czterech; z tych ieden Bernard Suffragan Poznańſki, á przedtym Kantor Poznańſki: drugi Michał umarł bezżenny. Trzeći Antoni Staroſta Korytnicki, ktorego ſyn z Dunii-

nowney

nowny Borkowſkii Kaſztelanki Połanieckiey, Staroſta Grabowiecki, umarł młodo 1731. Czwarty Franćiſzek Kaſztelan Czerniechowſki, żona iego Chlewicka pozoſtała wdowa po Mniſzku. Syn iego Staroſta Brzeżinſki, poiał Katarzynę Humiecka Woiewodzankę Podolſka, wdowę po Każimierzu Ogińſkim Podſtolim Litewſkim. N. Gozdzka Starościanka Owrucka, żona Slaſkiego Kaſztelana Czerſkiego *Kazanie X. Oſtrowsk: na pogrz. Sierakow.*

GOZIMIRSKI herbu Bończa w Rawſkim Woiewodztwie. Z tych Piotr Gozimirſki maż rycerſki, pochowany w Konſtantynowie, ktorego nadgrobek położył *Starowol. in Monum. fol. 759.*

GRABANIA herbu Brochwicz w Krakowſkim Woiewodztwie, piſza śię z Dobroćieſza. Z tych Staniſław 1577 *Acta Caſtren. Sandec.* Felix miał ſynow Zygmunta y Jakuba. Jan złaczył śię dożywotnie z Elżbieta Trembecka, *Acta Caſtren. Sandec. 1615.* Staniſław, Kryſztof, y Zygmunt Grabaniowie 1705.

GRABIA herbu Grabie w Lubelſkim, Sieradzkim, y inſzych Woiewodztwach. Broniſława Grabię Archidyakona Gnieźnieńſkiego, Adminiſtratora Arcybiſkupſtwa 1300, *wſpomina Katalog.* Mikołay Kaſztelan Chełmſki y Podkanclerzy Koronny 1548. Mikołay Broniſław Grabia z Oleśnik, poſeł z Woiewodztwa Ruſkiego, podpiſał Unia Litwy z korona 1569, *Conſtit: fol: 172.* Wawrzyniec Grabia z Seymu Poborca w Chełmſkiey Ziemi 1581, *Conſtit. fol. 395.* Jan Słucki Grabia 1588 Poborca w Mazoſzu, *Conſtit. fol. 504.* Xiadz Konſtantyn Grabia, w Zakonie naſzym pracowite żyćie zakończył we Lwowie 1652. Woyćiech w Rawſkim 1632, y Jakub w Ziemi Ciechanowſkiey. Marcyan Łowczy Rożańſki 1648. Wawrzyniec Piſarz Ziemſki Rożańſki poſeł na Seym 1662, *Conſtit: fol. 2.* Grabia miał za ſoba Axakownę, corkę Jana Sędźiego Ziemſkiego Kiiowſkiego, ktora po iego śmierći Dominikanka we Lwowie zoſtała. Drugi miał za ſoba Choynacka. Grabia Slucki Wierzbowſka herbu Prawdźic, *za czaſow Paproc:* Franciſzek w Rawſkim, Mikołay w Płockim 1674. Grabianka Teofila była za Pawłem Bielſkim Stolnikiem Lubelſkim 1701. Zofia za Alexandrem Brzeſkim. Staniſław 1700, ktorego Ociec z Ruśi do Prus śię wynioſł.

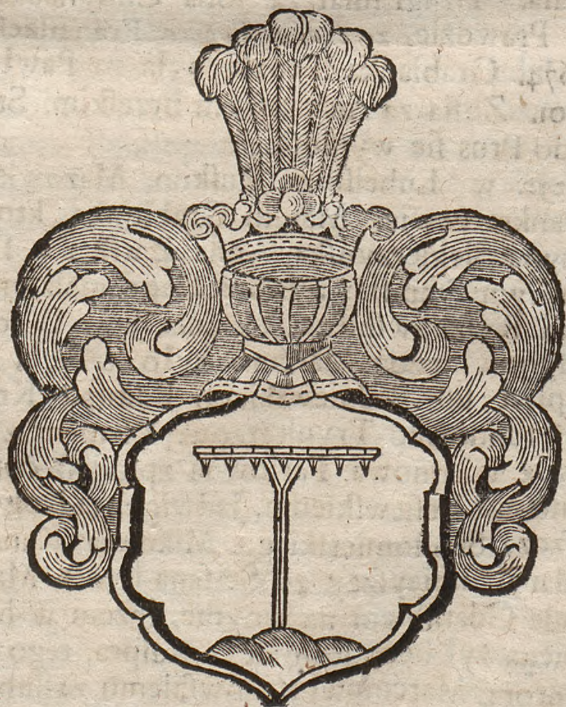
**GRABIONKA herbu Leſzczyc.* w Lubelſkim, Ruſkim, Mazowieckim Woiewodztwach, piſza śię z Pankraczewic. Marćin Grabionka, ktorego corki, Anna Stryikowſka, Katarzyna Siekierzyńſka, Anna Zarſka, y Dorota, Urſzula naprzod Zbaſkiego, potym Staniſława Branickiego małżonka, Anna Zelińſkiego Piotra, Zofia Jana Ryſzkowſkiego, Urſzula Jana Wereſzczyńſkiego, Katarzyna Jana Roli; ſynow tegoż Marćina było trzech, Mikołay Kanonik Krakowſki 1568 podpiſał liſt Padniewſkiego Biſkupa Krakowſkiego *in Mſ. Petricov:* miał gdźieś fundować Trynitarzow. Klemens z ſzedł bezpotomnie. Jędrzey z Katarzyna z Wronowa Tarlowna zpłodźił corek dwie, Urſzulę, ta śię doſtała Walentemu Leſiewſkiemu, Jadwigę, ta Rogowſkiemu, y ſynow ośmiu, Jana Proboſzcza Sendomierſkiego, Mikołaia Kanonika Przemyſkiego, Regenta kancellaryi mnieyſzey za Stefana Krola, Marćina, Jędrzeia, y Stefana, ći trzey pode Gdańſkiem na woynie, razem w batalii zabići. Kryſztofa ten z Blochowna żył bezpotomnie. Kaſpra, tego z Zaborowſkii zoſtała iedna corka Dorota, Marćinowi Koſowſkiemu zaślubiona, y ſyn Franćiſzek Prowincyał niegdy w Zakonie Franćiſzkańſkim, umarł w Zamośćiu. Bartłomiey oſtatni ſyn Jędrzeia, z Zofii Brzeſkii herbu Ciołek miał corki dwie, Maryannę, Piotrowi Zabickiemu Kaſztelanowi Liwſkiemu, Elżbietę, Michałowi Turowſkiemu, zaślubione. Synow zaś trzech. Jan *ſterilis* z Jadwiga Czepielowſka herbu Gryff. Marcyan, ktoremu Zofia Stamirowſka

powi-

powiła corkę *Zofia*, naprzod Giedźińſka Cześnikowa Lwowſka, *2do* Białozorowa Starościna Nowomłyńſka, y ſyna Marcyana, ale ten z Máryanna Potocka potomſtwa nie miał. Trzeći ſyn Bartłomieia, Bartłomiey dziedzic na Kołbielu Stolnik Ziemi Czerſkiey, wſpominaia go Konſtytucye *1631 fol: 40*, temu Anna Gliniecka herbu Korab Stolnikowna Krakowſka zoſtawiła cztery corki, Angelę y Konſtancya Profeſki w klaſztorze Warſzawſkim S. Klary. Maryannę, ta z Samuelem Rudźińſkim Kaſztelanem Czerſkim, Zofia, ta z Marćinem Radźickim Piſarzem Ziemſkim Zakroczymſkim, zmowione, y ſynow trzech, z tych Jan *ſterilis* umarł, lezy w Kołbieley, Staniſław od Węgrow na woynie pod Magierowem rozſiekany, y Woyćiech, tego z Barbary Bieykowſkii Piſarzowny Ziemſkiey Sendomirſkiey corki Abrahama, było corek dwie, z tych Helena z Antonim Karczewſkim Piſarzem Ziemſkim Czerſkim, Zofia z Woyćiechem Łopackim Podſtolim Ciechanowſkim, weſzły w kontrakty małżeńſkie. Synow też czterech, 1. Jozef, z ktorego dwoch corek, Angela Mniſzka zoſtała, Katarzyna z Franćiſzkiem Polanowſkim Mieczników Podolſkim żyie, 2 Antoni Chorąży Ziemi Czerſkiey, tego z Tereſſy Bekierſkii piaćiu ſynow, Adam, Jozef, Jan, Marcyan, Jacek. 3 Bernard Łowczy Halicki Podſtarości y Sędźia Grodzki Trembowolſki, tego z Heleny Kamińſkii ſyn ieden Jozef Kajetan. 4. Kaźimierz, tego z Komorowſkii potomſtwo zoſtaie.

*GRABIANSKI *herbu Swigeic.* Widźiałem nadgrobek Jakubowi Grabiańſkiemu zmarłemu 1681, od ſyna Mikołaia Ludwika w Krakowie u S. Floryana z tym herbem wyſtawiony.

Grabie Herb.

Maia bydź Grabie białe do gory poſtawione, y utkwione na wzgorku źielonym, o ſiedmiu zębach. w polu żołtym, nad hełmem y korona pior pięć ſtruśich. *Paproc: w Gniaździe Cnoty fol: 1079 O herb: fol: 562. Okol: tom. 1 fol. 229, Biel: fol: 207. Długoſz* o nim powiada,

że z Czech do Polſki przynieſiony za Wacława Krola przez Grabię Czecha, ten oſiadł w Sieradzkim, nie daleko Piotrkowa na dobrach Wola nazwanych: od ktorego Grabina Wola nazwano ia: iakoſz y *Petra ſancta cap: 63* piſze, że na Slaſku Laſſeliuſzowie tego herbu używali.

Herbowni.

Arciechowſki	*Jalbrzyk*	*Pieściorowski*	*Szczuka*
Czarnowski	*Kroczewski*	*Pſucki*	*Szczypierski*
Dobrogowski	*Lipski*	*Ryński*	*Wiſieński*
Gościminſki	*Łuſczewski*	*Skaſzowski*	*Wypyſki*
Grabia	*Mazowski*	*Swierkowski*	*Zaruski.*
Gzowſki	*Miskowski*	*Swieżewski*	

GRABIENSKI *herbu Drya* w Kaliſkim Woiewodztwie, ſam tylko Paprocki w Gniaźdźie ich położył: Okolſki zaś pominął.

GRABINSKI *herbu Pomian* w Sieradzkim y inſzych Woiewodztwach. Jeden z nich Kaſztelan Roſpierſki 1458. Balcer Grabińſki miał za ſoba Maryannę Kobierzycka herbu także Pomian. Jan Opat Oliwſki pobożny y temu klaſztorowi dobrze zaſłużony, umarł 1638, ktorego nadgrobek wypiſał *Starowol: in Monum:* Brat iego Alexander po nim obiął toż Opactwo, ale w pięć mieſięcy żyćie to zapieczętował w roku 1639. Hieronim Kaſztelan Sieradzki, z Seymu 1661 Kommiſſarz do granic od Slaſka, *Conſtit: fol: 25*, mąż rycerſki, żona iego Dorota Gębicka Woiewodzanka Łęczycka, z ktorey dway ſynowie Stefan y Jan. Władyſław Chorąży Brzeſki Litewſki, ktorego żona Konſtancya Wołowiczowna odumarła 1678. *Woynilow: Relikwia:* tenże czy inſzy Władyſław, miał za ſoba Konſtancya Bykowſka Kaſztelankę Podlaſka, ale z nia żył bezpotomnie *Geneal: Belzeckich*, ta po iego śmierci żyła z Jozefem Fredrem. Jerzy Podkomorzy Wendeńſki w Brześciańſkim, Łukaſz w Płockim 1674 Jan Stolnik Zakroćimſki 1687. Jerzy w Ruſkim, Jan w Mińſkim 1632. Staniſław y Kaźimierz w Wieluńſkim 1648, Jozef Kaſztelan Sanocki temi czaſy.

GRABKOWSKI *herbu Jaſtrzębiec* w Krakowſkim Woiewodztwie. Paweł Grabkowſki Podſędek Sendomirſki, deputowany do korrektury praw koronnych, *Conſtit: 1587 fol: 426*, y w roku 1601 iuż na ten czas Sędzia Ziemſki Sendomirſki, *Conſtit: fol: 734*. Samuel z Grabek ale heretyk, z Kępſkii zoſtawił ſynow dwoch, Piotra ktory młodźianem umarł; y Mikołaia, ktorego żona Zofia Zbylitowſka Podſędkowna Krakowſka; corki tegoż Samuela dwie, Anna Mościcka, y Barbara Staniſława Czarneckiego małżonka. Jan Grabkowſki dziedzic na Kaźimierzy małey, Synowiec Samuela, poiął Elżbietę Baczalſka, z ktorey krom innego potomſtwa, były trzy corki, iedna Elżbieta za Mikołaiem Stradomſkim Piſarzem Grodzkim Chęćińſkim ale *ſterilis*, druga za Woyćiechem Uieyſkim, trzećia za Humnickim w Przemyſkim: braćia rodzeni tego Jana, Piotr y Kaſper *Baranowſ:* ſyn z Baczalſki Jan, *Acta Caſtren: Cracov:* Staroſta był Czchowſkim, Zofia Grabkowſka żona Maćieia Bronickiego herbu Slepowron, druga Mikołaia Chometowſkiego. Woyćiech naprzod Podwoiewodzy Krakowſki, poiął Władyſława Myſzkowſkiego Woiewody Krakowſkiego ſioſtrę, potym Podſędek Krakowſki, z Seymu 1661 Kommiſſarz do granic od Slaſka, *Conſtit: fol: 26*, był oraz y Staroſta Czchowſkim, dobra dziedźiczne Woyćiechow w Krakowſkim. Felicyan brat Woyćiecha. *Acta Caſtren: Cracov: 1647.*

GRABOWIECKI herbu Grzymała w Wielkieypolſzcze. Gabryel Staroſta Mławſki Ochmiſtrz Krolowy, *wſpomina go Gornicki w ſwoim Dworzaninie fol: 357* iezdził w legacyi do Duńſkiego Krola, od Zygmunta Auguſta 1561 *Biel: fol: 611.* Brat iego Staniſław, ktorego ſyn Sebaſtyan Dworzanin Krola Auguſta, mąż w rożnych naukach przepolerowanego dowćipu, miał za ſobą Czermińſką herbu Jelita. Sebaſtyan Opat Bledzewſki 1607 *Acta Synod: Provinc: Petrico:* Jan Kanonik Poznańſki, Proboſzcz Sochaczewſki, 1634 za Biſkupa Przemyſłkiego, był na Synodźie Prowincyalnym Warſzawſkim *Acta Synod.* Samuel Kanonik Poznańſki *Conſtit. 1624.*

**GRABOWSKI herbu Dołęga.* Jana Grabowſkiego dziedźica na Sternalicach, Podſtarośćiego Grodeckiego zmarłego w roku 1583, widźiałem nadgrobek z tym herbem w Opatowie w kośćiele farnym: ktory y *Starowol: wypiſał in Monum:* Grabowſki Piotr Proboſzcz Poznańſki, wydał do druku, *Zdanie ſyna koronnego o piąćiu rzeczach Rzeczypoſpolitey Polskiey należących 1595 in 4to, to ieſt ſąſiedztwo Tureckie z Polską iakie? Poſpolite ruſzenie boyne y ſprawne iako uczynić? Wyprawa na woynę, iako może bydź ſnadnie? Skarb bogaty na potrzeby Rzeczypoſpolitey iako zebrać? Liga z Panami Chrześciańskiemi przeciw Turkom iako Rzeczypoſpolitey potrzebna y pożyteczna?*

GRABOWSKI herbu Jaſtrzębiec, iednak ich dzielnica z Zawidzkiemi. Z tych Staniſław Kanonik Płocki, Proboſzcz Bodzanowſki w roku 1593 *Acta Synodi.* Drugi Staniſław ſynowiec iego *Magiſter Artium* y Philozophii Doktor. Jan Staniſław Kanclerz Lwowſki, Archidyakon Unieiowſki, Gnieźnieńſki y Łowicki Kanonik, mąż dzielny w ſprawach, umarł 1679, iako nadgrobek iego świadczy w Kollegiaćie Łowickiey z tym herbem położony. Tu rozumiem należą ći, co ſię z Konopnicy piſzą: iako Marcyan Stolnik Witebſki w powiećie Kowieńſkim 1674. Woyćiech w Łęczyckim 1697.

**GRABOWSKI herbu Okſza* w Sieradzkim y Brześćiańſkim Woiewodztwach, iam ich widźiał z tym herbem, Kryſtyan Horodniczy Brześćiańſki. Jan w Mińſkim 1674. Jan pierwſzy ſię przenióſł z Sieradzkiego do Litwy, Rotmiſtrzem był za Władyſława Krola do Moſkwy Pancerney Chorągwi; ſyn iego Jędrzey Horodniczy Brzeſki *Koiał.* luboć ten autor chce ich mieć rączey herbu Topor. N. Cześnik Wieluńſki Vice Marſzałek Trybunału koronnego 1732.

GRABOWSKI herbu Pobog w Ciechanowſkiey Ziemi. Staniſław, Paweł, Jędrzey 1632. Jan Komornik Ciechanowſki 1648. Jan Kanonik Gnieźnienſki, Deputat kilka razy na Trybunał koronny, Kanclerz Hieronima Rozrażewſkiego Biſkupa Kuiawſkiego. Woyćiech Gnieźnieńſki y Poznańſki Kanonik ſynowiec Jana 1642 *Oſtroſzewski.* Staniſław w Ziemi Wiſkiey 1674.

**GRABOWSKI herbu Zagłoba* w Malborſkim Woiewodztwie dziedzicza. Jędrzey Sadowy Człuchowſki, Piſarz Grodzki Pomorſki 1690 deputat na Trybunał koronny.

GRABOWSKI herbu Zaręba: patrz Zaręba.

GRABSKICH herbu Dołęga piſze Paprocki y Okoł: ale zdami ſię Grabowſki bydź powinno.

GRABSKI herbu Pomian w Brzeſkim Kuiawſkim y Łęczyckim Woiewodztwach. Laſtka Chebdę z Grabi *wſpomina Długoſz,* że mu pierwſzemu nadany herb Pomian: pod Jaruntow potym imieniem, nayprzednieyſze krzeſła w Senaćie Polſkim zaſiadali, iako ſię mowiło pod Brudzewſkiemi, ponieważ to iedenże Dom z niemi; z Grabi Jarand Kaſztelan Spićimirſki, na liśćie Władyſława Krola danym Miaſtu Krakowſkiemu. N. Kaſztelan Kruſwicki, zoſtawił

ſtawił trzech ſynow, Marćina, Piotra, y Łukaſza. Z tych Marćina trzech także ſynow było, Jan, Sebaſtyan y Staniſław; z ktorych Jan z Janem Zborowſkim Hetmanem Nadwornym y Kaſztelanem Gnieźnieńſkim, gdy na Moſkwę pod Płeſzkowem mężnie naćiera, konia pod nim zabito; nic ſię tym iednak nie pomięſzał, y owſzem iuż ſię pieſzo biiąc, Paulina Ogaliniuſza poimał, y do Hetmana przyprowadźił; w krotce potym, gdy ſiedmſet Moſkwy wypadło, tak ich naſi oſkoczyli, że wſzyſcy na placu legli, tam między inſzemi, naywiękſzą chwałę rycerſkiey dzielności odebrał; boday nie tenże ſam Jan, był potym Podkomorzym Inowrocławſkim, iako go wſpomina, *Uniwerſał Poborow: z Seymu 1613* Piotr drugi ſyn Kaſztelana Kruſwickiego, zoſtawił potomſtwo. *Starowol. in Monum.* kładźie nadgrobek Piotra Grabſkiego Chorążego Brzeſkiego Kuiawſkiego, ktory zmarłemu w roku 1649. Oycu, ſyn Maćiey Chorąży także Brzeſki Kuiawſki, w Toruniu u S. Jana wyſtawił. Łukaſz trzeći ſyn tegoż Kaſztelana, y ſam Kaſztelan Kruſwicki koło roku 1578, z Zakrzewſkii zoſtawił potomſtwo. Samuel Staroſta Brzeſki Kuiawſki, 1632, *o ktorym Okol. tom. 2 fol. 323 piſze,* że miał za ſobą Sierakowſką herbu Ogończyk. *Mſ. Konopatſci:* powiada, że ieden z nich Podkomorzy Brzeſki Kuiawſki poiął Konarſką z Prus, herbu koło, Chorążankę Pomorſką: drugi Staroſta Kruſwicki, Niemoiewſką herbu Rolicz, Jana Kaſztelana Chełmińſkiego, z Katarzyny Koſtczanki Woiewodzanki Chełmińſkiey corkę, obadwa zoſtawili potomſtwo; tenże czy inſzy Staroſta Kruſwicki, miał za ſobą Zofią Sczawińſką Kaſztelankę Łęczycką. Jan, Marćin Ezechiel 1632 Alexander Dworzanin krolewſki. Łukaſz y Jan 1648. Staniſław Podczaſzy Inowrocławſki, Adam Łowczy, Samuel Podkomorzy, Władyſław Podſtoli Inowrocławſki 1648. Alexander Podkomorzy Brzeſki Kuiawſki 1621, *Hiſtor. Coll. Bidgoſtien. pod rokiem 1665,* żona iego Zofia Lipſka Podczaſzanka Bełzka, z ktorey corka Zofia Pawłowi Wituſkiemu zaślubiona, y ſyn Staniſław, ktorego z Heleny Walewſkii, ſyn Jozef Cześnik Kuiawſki poiął Ludowikę Borucką Kaſztelankę Kuiawſką, poſłował na konwokacyą 1733. Franćiſzek Grabſki Kommiſſarz od zkonfederowanych na Jana Każimierza Krola 1666, do pokoiu rzeczy nakłonił, y podpiſał, *Kochowski climac: 3 lib. 5.* Felicyan Podczaſzy Łęczycki; z Seymu Lubelſkiego 1703 Kommiſſarz do hiberny, *Conſtit. fol. 12,* temi czaſy zdami ſię że tenże ſam Podkomorzy Łęczycki, poſłował na Seym 1724: był w przod Chorążym, y Sędźia Grodzkim Łęczyckim, Deputatē na Trybunał Koronny z Łęczyckiego 1714 Woyćiech 1725. Walentyn Woyſki Kuiawſki 1712 Deputaći na Trybunał koronny. Jan, y Paweł w Łęczyckim 1674, Tomaſz, y Jan 1704. Przemyſław Ignacy Podſtarośći Grodzki, Marćin, y Kaſper w Ziemi Wyſzogrodzkiey 1674.

**GRABSKI herbu Wczele* w Wielkieypolſzcze. Grab dobra ich, z kąd ſię piſzą w Kaliſkim. Rafał Grabſki Podſtarośći Goſtyńſki, ktoremu konſtytucya ſeymowa 1618, powierzyła łanowego podatku, na reſtauracyą kośćioła Goſtyńſkiego. Franćiſzek w Zakonie naſzym lat pięćdźieſiąt y cztery świątobliwie ztrawiwſzy, umarł w Poznaniu 1705. Staniſław brat Franćiſzka rodzony, Kaſztelan Rogoźinſki, wſpominaią go *Konſtytucye 1685:* był y Staroſtą Kłeckim, mąż rycerſki, czego dał dowody, tak dla Oyczyzny ſwoiey życie ſwoie nie raz na ſztych ſtawiaiąc, iako też w Danii, Holſacyi, á co naywiękſza, przy Bogu y wierze prawowierney nieuſtraſzony. Raz u ſtołu ſiedząc Naywyżſzego Podkomorzego Duńſkiego, w dźień Sobotni, ktory on według ſwego zwyczaiu, oſtrymi ſuchotami obchodźił na cześć Matki Boſkiey, ktoś z Dyſſydentow urągaiąc ſię rzekł, Nie godna Marya, żeby ią tak

ciężkim postem czczono. Porwał się od stołu, y do szabli, gorliwy o honor Matki Boskiey Stanisław, y życie swoie y krew chcac położyć przy iey czci nienadwerężoney. Kazimierz trzeci ich brat, także Kasztelan Rogoziński, á przedtym Sędzia Nakielski Kapturowy, ten bluźniercy na BOGA, tyłem ięzyk wywlec, á potym iego żywo na stosie zpalić kazał. Jan 1669, ktoremu *Palestra pietatis Christianæ* przypisana, synowiec wyżey wspomnionych; ktoryś z tych Grabskich Pisarz W schowski 1684 Sędzia Trybunału koronnego. Jan Kazimierz Sędzia Grodzki Nakielski, deputat na Trybunał koronny 1694, wydał do druku, *Prawdy powszechne albo dowodne nauki Chrześciańskiey Filozofii z Włoskiego z y łacinskiego przetłumaczone na Polskie, Posnan. 1703; Varsav. 1712 in Minor:* Franciszek Grabski dziedzic na Nowymmieście miał za soba Bronikowska zostawił dwoch synow. Grabska była za Rafałem Tomickim herbu Drya. Grabski Pisarz Ziemski Poznański, ktorego syn Franciszek w Zakonie naszym umarł w Jarosławiu 1716. Paweł z Maryanny Rokosowskiey trzech synow zostawił, Jana, Ludwika, y Stanisława 1700.

GRĄBCZEWSKI herbu Nałecz. Paweł z Grapczewa Kanonik Płocki 1453, *Statut. Masov. fol. 98.* w Prusiech potym kwitneli, iako świadczy *Mſ. de Famil. Pruss.* Maciey Grabczewski Sadowy Ziemski Tczewski 1654, *Monum Resid. Mariæb.* był y Vice ækonomem Malborskim, maż rozsadku wielkiego. Jozef poseł na Seym 1730 y Tomasz Pisarz Ziemski Pomorski.

GRADOWSKI *herbu Lubicz* w Rawskim Woiewodztwie. *Paprocki o herb: fol: 293 wspomina ich.* Marcin y Jan w Ziemi Sochaczewskiey 1648. Wawrzyniec Cześnik Sochaczewski, Samborskiey œkonomii administracyi niechciał się podiać Krolowy Bonie.

GRADOWSKI *herbu Polkożic* w Xięstwie Zmudzkim y w Powiecie Kowieńskim, Franciszek Gradowski z Seymu 1578 Poborca łanowego w Kowieńskim, *Constit. fol.* 353. Piotr Starosta Dynamundzki 1569, odprawował od stanow Litewskich poselstwo do koronnych na zawarcie Unii. Jan 1621 w Xięstwie Zmudzkim, Augustyn Hieronim 1652 deputat na Trybunał Wileński *Mſ. P. Koiał.*

GRADOWSKI *herbu Prawdzic* pod Prasnyzem. Stanisław w Ziemi Ciechanowskiey 1648. N. Towarzysz pod Usarska choragwia Potockiego. Gradowski Marcin wydał do druku, *Relacya prawdziwa dysputacyi Nowogrodzkiey mianey 1630 dnia 9 Stycznia in 4 w Wilnie.*

GRĄDZKI *herbu Łada* w Mazoszu. Jan Gradzki Sędzia Wiski 1609 *Constit: fol.* 89. Maciey Podstarości Wiski 1632. Jozef Maciey na Kuchrze, Tomasz Jakub, Stanisław 1648. Wawrzyniec Skarbnik Wiski 1674. Adam 1601 *Constit: fol:* 777. Tomasz Starosta Wiski, y Sebastyan Cześnik y Podstarości Grodzki Wiski, z Seymu 1683 Kommissarze, do rozgraniczenia Woiewodztw Mazowieckiego y Podlaskiego, z Xięstwem Pruskim. *Constit: fol: 19,* á dawniey przedtym Mikołay de Grady 1436 podpisał pokoy Brzeski *u Łaskie: w stat: fol.* 141. N. de Grady Proboszcz Gnieznieński 1443 *u Damalew: fol. 112 in Archiep: Gnesnen.* Sebastyan y Piotr Sędzicowie Wiscy 1674.

*GRĄDZKI *herbu Rawicz. Mſ. X. Koiałow.* o nich świadczy, że z Polski wynioszy się, osiedli w powiecie Upitskim. Z tych Krysztofa Gradzkiego z Niemiewiczowny było synow trzech, Kazimierz, Stanisław y Dadzibog. Jędrzey *Ordin: Min. Obser.* wydał do druku, *Kazanie na pogrz. Chryzostoma Chodkiewicza in 4 Vilnæ 1614.* Drugie *na pogrz. Wincentego Woyny Starosty Inturskiego 1615 Vilnæ in 4.* Trzecie *na pogrz: Alexandra Kniażia Massalskiego Marszałka Grodzieńskiego 1614 in 4to Vilnæ.*

GRA-

*GRAIEWSKI *herbu Gozdawa* w Ziemi Wiskiey. Krysztof o ktorym *Bielski 1578 fol: 758.* Jan Graiewski Chorąży Wiski 1579, *Niesspork: Analecta fol. 285.* Stanisław Starosta Wiski 1616, Kommissarz do uspokoienia kłotni pogranicznych od Prus Xiażęcych, *Constit. fol. 29.* Marcyan Jakub na Jesionowce y Graiowie Graiowski Podkomorzy Wiski, z Seymu 1678 deputowany na Trybunał fiszkalny, *Constit. fol. 3 y 1685 fol: 15,* żona Opacka. Jakub Podkomorzy Wiski, Jan y Alexander 1632. Jan 1607 *Constit. fol. 849.* Jędrzey, y Stanisław 1609 *Constit. fol. 890.* Mateusz w Wołyńskim 1674.

GRAIEWSKI *herbu Oliwa* w Ziemi Łomżyńskiey, Stanisław Dworzanin Zygmunta Augusta 1565, *Constit: fol. 105.* O Krysztofie *patrz w Bielskim fol. 758 y w Paprockim:* Brata iego Starostę Wiskiego Iłowski zabił 1582 Ci zdami się z okazyi Krysztofa, odmieniwszy herb Oliwa, przenieśli się do herbu Gozdawa.

*GRALEWSKI *herbu Sulima.* Jedni z nich w Ziemi Warszawskiey kwitna, Z tych Gralewska Podczaszanka Warszawska, była za Maciejem Bielickim Podstolim Łęczyckim herbu Roch, Kasper y Jan 1648. Kazimierz 1674. N. Adama Jastrzębskiego małżonka. Drudzy w Prusiech: Z tych ieden miał za soba Zalińska Woiewodzankę Malborska, pozostała wdowę po Wiesiołowskim Kasztelanie Elblaskim. Stanisław z Rudzkiey zpłodził Jakuba, ktory z Katarzyny Buczkowskii zostawił corkę Elżbietę, y syna Adama, Sądowego Ziemskiego Tczewskiego, Rotmistrza pod Raytarya za Krola Jana Kazimierza; bywał potem na Seymy, y Deputatem na Trybunał koronny, z Dębiczowny ostatnicy z tego Domu dziedziczki, pięć corek miał, pierwsza Katarzyna, poszła za Jana Dobrskiego Chorażego Michałowskiego, *2do voto* za Trebnica. Druga Eleonora, za Krysztofa Borowskiego, synowca Kasztelana Gdańskiego, z ktorym tylko iednę corkę zostawiła Katarzynę, Kazimierza Piwnickiego Miecznika Inflantskiego małżonkę. Trzecia za Kazimierza Dziewanowskiego. Czwarta Barbara Zakonnica S. Norberta w Zukowie. Synow z teyże było dwoch, Kazimierz Sadowy Ziemski Tczewski Deputat na Trybunał koronny 1718, y 1722, złaczył się był pierwszym zwiazkiem z Ciecholewska herbu Kuszaba Sędzianka Tczewska, drugim zwiazkiem z Konstancya Trembecka, z ktorey corka Joanna, naprzod z Michałem Brochockim Podczaszym Zytomirskim, potym z Konarskim Stanisławem Kasztelanicem Kowalskim, dożywotnie zmowiona. Adam brat Kazimierza Stolnik Rzeczycki, miał za soba Janikowska Barbarę Pisarzonwę Ziemska Tczewska, z ktorey corka iedna, y syn Franciszek.

*GRANIEWSKI *herbu Leliwa* w Woiewodztwie Łęczyckim. Mateusz długo żołd woienny prowadząc, potym stan sobie duchowny obrał, Kanonik Chełmski, y deputat na Trybunał koronny 1690 *P. Mleczko Dekret.* Stanisław w roku 1725 deputat na tenże Trybunał. Sa podobno y inni Graniewscy ktorzy innego herbu zażywaia, z tych ieden deputatem był na Trybunał koronny 1687 iako świadczy *Orat: P. Joachimow: Triumphus.*

GRANOWSKI *herbu Leliwa* w Wielkieypolszcze. Pierwszego z tego Domu *Okolski* kładzie Rafała z Granowa Marszałka Wielkiego Koronnego, Hetmana y Starostę Sendomierskiego, mnie się go nigdzie nie dostało czytać, ale ani Paprockiemu, lubo dosyć w starodawnych przywileiach biegłemu. To pewna, że o nim żaden z dawnieyszych historykow nie namienił, y sam *Okol:* roku, ktoregoby Marszałkował, nie wyraził; przed rokiem 1360, że nie żył iest iawna: bo Marszałkow Wielkich Koronnych przed rokiem tym Polska nie znała: potym zaś roku, z komputu Marszałkow Koronnych odemnie w

Dddd2 pier-

pierwſzym tomie położonych poznać, że go nie było. Daley tenże autor kładźie N. Granowſkiego, y ſynow iego trzech, Wincentego, Rafała, y Dymitra, zkad mowi on, Oćiec Granowſkiego, ktorego ſioſtra była za Lubrańſkim, żył koło roku 1280, dźiad zaś iego koło roku 1230: myli ſię iednak *Okolsk:* bo iako pod herbem Leliwa obaczyſz ieſzcze w tym roku Leliwczykow w Polſzcze nie było. Szymon 1382 podpiſał konfederacya ſzlachty Wielkopolſkiey, *u Januſzow: w Statucie fol: 74.* Wincenty Granowſki Generał Wielkopolſki w roku 1341, iako o nim świadczy, *Bielski fol: 228 y Cromer lib: 16:* u mnie w tomie 1, ſam niewiem iako opuſzczony, o tym *Okol:* powiada, że koło roku 1370 z Tarnowſkii dziedziczki na Tarnowie, zpłodźił Wincentego Kaſztelana Nakielſkiego, ale ſię myli; bo ten Generał dobrze umarł przed rokiem 1370, y owſzem *Paprocki* watpi, czy ten Wincenty Kaſztelan, był ſynem Generała, czy wnukiem: był potym tenże Wincenty Kaſztelan Nakielſki, Generałem Wielkopolſkim 1409, ktory złączywſzy ſię dożywotnie z Elżbieta Ottona z Pilce Woiewody Sendomierſkiego herbu Topor iedynaczka, ktora po iego śmierći, była trzećia Krola Władyſława Jagełła małżonką, z nia Piłca weſzła w Dom Granowſkich, od ktorey ſyn z tey Elżbiety Jan Granowſki Hrabſtwem na Piłcy, od tegoż Krola wytytułowany, Hrabiow Pileckich Leliwczykow, nowa Plantę założył. Drugi Wincentego brat Dymitr Kaſztelan także Nakielſki, tego ſynow trzech zoſtało według Okolſkiego, Jan, ktory z Chodorowſką herbu Korczak, dziedziczka na Brozdowce, w małżeńſka ligę wſzedſzy, Brozdowſkim byl nazwany, atoli ſukceſſora po ſobie żadnego nie miał, iako y Jerzy drugi brat iego. Rafał zaś trzeći ich brat, poiawſzy oſtatnia dziedźiczkę na Sieniawie, od niey Sieniawſkim zawołany, y iego potomſtwo; ktore aż po dźiś dźień kwitneło, y zawſze piſali ſię z Granowa Sieniawſcy. Rafał, trzeći brat Wincentego Generała Wielkopolſkiego, od tego po dźiś dźień imię Granowſkich w ſukceſſorach dziedźiczy. Z tych Prokop Jan, Staroſta Zytomirſki z Seymu 1683 Kommiſſarz względem ubeſpieczenia Elblaga, y pretenſyi do niego. *Conſtit: fol: 11,* y z Seymu 1690 do dyſtrybuty hiberny. *Conſtit: fol: 4* miał za ſoba Urſzulę Kraſicka Kaſztelankę Przemyſłka, wdowę po Modrzewſkim Podſkarbim. Franćiſzek Generał w woyſku Polſkim, złaczył ſię dożywotnie ź Maryanna Lipſką herbu Łada Starościanka Rawſka, z tey ſynowie Alexander, y Konſtantyn.

**GRATTA herbu Prawdzic* z ta iednak rożnica, że Lew w prawą patrzac, trzyma pierźćień w łapach, ale y muru nie maſz; na hełmie takiż Lew, ale między dwiema ſkrzydłami do ſiebie barkami obroconymi. Ci dopiero Indygenat otrzymali 1676, *o czym konſtytucya fol: 58,* tam wſpomina Franćiſzka Grattę Sekretarza krolewſkiego, iuż zmarłego, dla ktorego zaſług, ſynom iego, Franćiſzkowi, Pawłowi y Alexandrowi ten przywiley Rzeczpoſpolita nadała. Z tych Franćiſzek mężnie przećiwko Turkom woiuiac, na placu poległ. Gratowna Wodźickiego, Eufrozyna Jędrzeia Baira Piſarza naywyżſzego ſkarbowego, małżonki.

**GRAWZANOWSKI* w Woiewodztwie Nowogrodzkim. Alexander Grawzanowſki podpiſał elekcya Władyſława IV.

GRAZIMOWSKI herbu Jaſtrzebiec w Dobrzyńſkiey źiemi, inni piſzą Graſimowſki. Bartłomieia wſpomina Paprocki Dworzanina krolewſkiego.

**GRAZNY,* albo iako drudzy piſza Hrazny. Borys Grazny, gdy Moſkwa, Władyſława IV, na ten czas ieſzcze Krolewica, za Pana ſobie obrała, iego ſtronę nieprzerwana ſtatecznościa, zawſze trzymał, z całym Domem ſwoim;

więc gdy potym Moſkwa wiary Władyſławowi nie dotrzymała, on iednak wolał własną Oyczyznę, niżeli wierność odmienić; do Polſki tedy przenioſzſzy ſię, długo w kwarćianym woyſku żołd prowadźił, wſzędźie wielkim ſercem, aż też za zaleceniem Zołkiewſkiego Hetmana, otrzymał w zaſługach, że między ſynow koronnych policzony *przez Konſtytucya 1616 fol: 50,* w roku 1638 do wſzyſtkich urzędow, y honorow przypuſzczony *Conſtit: fol: 55.* Łowczym Nowogrodzkim w Siewierzu, y Kommiſſarzem z Seymu deſtynowany do rozgraniczenia między Woiewodztwy Kiiowſkim y Czerniechowſkim. Łukaſz podpiſał elekcya Jana III. Graźnianka była za Alexandrem Zulińſkim.

**GRĘBARSKI herbu Nieczuia* w Przemyſłkiey Ziemi. Woyćiech Grębarſki 1690 Jeden z nich był Kanclerzem w kapitule Lwowſkiey 1678.

GREBECKI herbu Jaſtrzebiec w Mazoſzu. Jaſka y Sćibora Grebeckich wſpominaia dawne liſty Xiażat Mazowieckich.

GREBEŁKOWSKI herbu Strzały na Slaſku. *Paprocki in Strom:* wyraznie o nich piſze. Sa zaś Strzały w tuźinie oſtrzem proſto do gory zwiazane, w polu czerwonym na hełmie pawi ogon, kładźie ten herb *Okol: tom: 3 fol: 183,* ale w Polſzcze watpię, żeby kwitneli, dlatego herbu nie kładę.

**GREBEN herb.* Tarcza herbu tego na dwie części przedźielona, na prawey ſtronie, ieſt orla noga, od uda, z kolanem nagiętym, na doł pazurami w prawa tarczy obrocona, czerwona w białym polu; na lewey zaś ſtronie oſzczep myśliwy proſto oſtrzem do gory, na hełmie bez korony, kapeluſz Kardynałſki z kutaſami, połowica biały, połowica czerwony; za kapeluſzem cztery piora ſtruſie ſzare, tak go widźieć w Toruniu u Matki Boſkiey, *y Mſ. Załuſc: o Familiach Pruſkich* tak go opiſał: piſza ſię z Nowey wśi pod Płowęzem. Otto Konſyliarz Prowincyalny Pruſki y Staroſta tamże, *Euſtachius Mareſchalcus Provincialis 1609.* Jan *Deputatus terræ Natangenſis 1623.* Von à Greben Staroſta Kwidzyńſki 1672.

**GRĘBOSZOWSKI herbu Nieczuia* w Krakowſkim Woiewodztwie z Grębośzowa. Theodor Grębośzowſki, ktorego Gabońſka urodźiła, zoſtawił Zofia Broniewſką herbu Tarnawa, y ſynow dwoch, Staniſława y Piotra: z tych Piotr był na dworze Kryſztofa Wieſiołowſkiego Marſzałka Litewſkiego, corki iego, Elżbieta była za Eleazarem Rożnem, *2do voto* za Janem Czermińſkim. Druga Agnieſzka za Gebułtowſkim, ſynem Woyćiecha Sekretarza y Dworzanina krolewſkiego, ktory ſię piſał z Bakowca. Trzećia Katarzyna za Staniſławem Balickim dziedźicem na Korytnicy. Czwarta mniſzką Dominikanka na Grodku w Krakowie *Baranow:*

**GREK herbu Prawdzic* w Woiewodztwie Brzeſkim Litewſkim, atoli herbu ich ta rożnica, że mur ieſt w ſiedm cegieł, we trzy rzędy, z muru Lew żołty niby wyſkakuiacy, ale bez prawdy w łapach, y w prawa tarczy głowa obrocony, na hełmie iuż dwa ſępie ſkrzydła, iuż trzy piora ſtruſie widźiałem. Mikołay Grek Sędźia Ziemſki Mielnicki, poseł na ſeym 1613, z tamtad Kommiſſarz na Trybunał fiſzkalny *Conſtit: fol: 8.* y w roku 1616 poſłował na Seym. Kryſztof Grek Sędźic Mielnicki, o ktorym *Konſtytucya 1624,* Mikołay 1635 *Conſtit. fol: 64.* Piotr Podczaſzy Brześciańſki 1690 *Conſtit: fol: 16.* Zofia Szuyſkiego małżońka, Katarzyna Zakonnica S. Klary w Saczu 1701. Jerzy w Pińſkim Powiećie 1632. Jan 1674. Stefan 1648.

**GRELA* w Woiewodztwie Pomorſkim. Henryk Grela podpiſał elekcya Jana Każimierza Krola.

Gretz Herb.

TAkim kſztałtem okryślił go *Mſ. de Familiis Pruſſiæ*, kędy ten Dom kwitnie.

**GRĘZOWSKI* w Woiewodztwie Kiiowſkim. Mikołay Gręzowſki podpiſał elekcya Władyſława IV Krola.

**GROBICKI herbu Traby* Jerzy Grobicki podpiſał elekcya Jana Kaźimierza, z Polſki wynioſſzy ſię, oſiedli w powiećie Grodzieńſkim. *Koiał: in Mſ.* Woyćiech y Kryſztof braćia rodzeni.

GROCHOLINSKI herbu Sulima od Miłońſkich poſzli, gdy albowiem dway ſynowie Władyſława Miłońſkiego Oporowſkiego dzielili ſię Oyczyſta fortuna, Jan wźiął Milonice, od ktorego Milońſcy, Mikołay Grocholino w Wielkieypolſzcze, od ktorego Grocholińſcy koło roku 1510. Piotr Alexander Pleban Jaworſki, wydał *Katechizm katolicki, to ieſt nauke Chrześciańſka z Katechizmu Rzymskiego y innych autorow zebrana, in 8vo w Krakowie 1684.*

GROCHOLSKI herbu Syrokomla w Sendomierſkim Woiewodztwie z Grocholic. Jakub Kanonik Krakowſki, y Jędrzey braćia rodzeni, kościoł w Grocholicach wyſtawili y fundowali 1460. Mikołay y Staniſław braćia rodzeni, ktorych te dobra dziedźiczne były, Grocholice, Grabow, y Paćiorkowa Wola, ztad niektorzy tych ſukceſſorowie, piſza ſię z Grabowa, drudzy z Grocholic. Z tych Mikolay zpłodźił ſynow dwoch, Woyćiecha y Jędrzeia, Woyćiech z Malgorzaty Wielogorſkii miał corek dwie, Sartawſką y Makowſka, y ſynow Walentego, y Mateuſza, ten w Zakonie Kaznodźieyſkim Doktorem był y Prowincyałem. Jędrzey po rożnych expedycyach woiennych, poiał Elżbietę Wyźdzankę z Rzeczyce, ſioſtrę rodzona Podſędka Lubelſkiego, powiła corkę Łukaſza Guzelpha małżonkę, y ſynow, Staniſława Dominikana, Jana, Ezechieła także Dominikana y Prowincyała Prowincyi Ruſkiey, w roku 1644, Jędrzeia, y Kryſztofa. Staniſław brat Mikołaia, z Barbary z Podhaiec Wolſkii, zoſtawił ſynow, Łukaſza, Jędrzeia, Jerzego, y Jana, á z drugiey

żony,

żony, Joba, ktory z Sulimirſkii zoſtawił potomſtwo. Jerzy pod Guzowem zginał, przy Krolu Zygmunćie III mężnie przećiwko Rokoſzanom ſtawaiac. Tomaſz człowiek rycerſki. N. Grocholſki Woyſki Nowogrodzki, Porucznik Pancerny, miał za ſoba Zofia Korſakownę Sędźiankę Ziemſka Nowogrodzka, pozoſtała wdowę po Alexandrze Woynie Jaſienieckim Horodniczym Nowogrodzkim, z niey zoſtawił trzy corki, Eleonorę, ta ſię w małżeńſtwo doſtała Kaźimierzowi Waſilewskiemu Miecznikowi Lwowſkiemu, Piſarzowi Grodzkiemu Przemyſłkiemu herbu Rogala. Helenę, ta Tomáſzowi Kraſinſkiemu Staroście Homelſkiemu. Trzećia Niećiſzewſkiemu Podſtolemu Trockiemu. O tym Grocholſkim mam relacya, że kilka dni iak umarły leżał, y gdy go do grobu kłaść miano, przyſzedł do ſiebie, umarł potym nie rychło, w Michaliſkach pochowany.

GROCHOLSKI herbu Topor w Poznańſkim Woiewodztwie. Jan Grocholſki Piſarz Ziemſki Wſchowſki 1606, przy Zygmunćie III nienadwerężoney wierności. Adam wydał do druku, *Epænos na wieździe Łukaſza Opalińskiego 1616.* Remigian Porucznik Lubomirſkiego 1688, męſtwem w wielu kampaniach wſławiony, Chorążym był Bracławſkim, na naſze Collegium Krakowſkie dobroczynny.

GROCHOWARSKI herbu Slepowron. Grochowarſki Łukaſz Skarbnik Dobrzyńſki, Poborca w teyże źiemi z Seymu 1635 *Conſtit: fol: 61.*

CROCHOWICKI herbu Poray w Wielkieypolſzcze. Jan Grochowicki Dźiekan Płocki 1603, potym gdy Piotr Tarnowſki Proboſzcz Kuiawſki, obrał ſobie żyćie bogomyślne w Zakonie Karmelitańſkim, wźiął po nim Proboſtwo Kuiawſkiey katedry, w cztery lata zoſtał Opatem Wągrowieckim, gdy w roku 1621 wyſłany od Synodu Piotrkowſkiego do Rzymu ſpieſzy, od rozboynikow za Tyrolem graſſuiacych zabity: rzadźił *ſede vacante* po śmierći Oſtrokońſkiego Biſkupa Kuiawſkiego ta dyecezya chwalebnie *Damalew: in Præpoſ: Vladisl:* Piotr Archidyakon Gnieźnieńſki, Kanonik Płocki y Pułtuſki 1612 *Conſtit: Synod: Łovici:* Maćiey Łowczy Kaliſki 1673, tego corka Konſtancya, była za Janem Chrzaſtowſkim herbu Łodźia Miecznikiem Wſchowſkim, druga Maryanna za Staniſławem Skaławſkim. Staniſław w Zakonie naſzym żyćie w Collegium Lubelſkim zakończył 1713.

**GROCHOWSKI herbu Bończa.* Widźiałem nadgrobek w Koninie położony Mikołaiowi Grochowſkiemu Kanonikowi Poznańſkiemu, Proboſzczowi Konińſkiemu, z tym herbem, kędy y drugi Brodźic przydany, znać z matki iego. Wacław w Kaliſkim 1632.

GROCHOWSKI herbu Junoſſa w Ziemi Przemyſłkiey. *Okolſki* tę ſtarodawna familia od Bohdana Xiażećia Ruſkiego zaczyna, z ktorego tu dalſza oſnowę tego Domu położę. Fedor Bohdan z Grochowca Staroſta Przemyſłki w roku 1360, ten zoſtawił dwoch ſynow, Iwana Kaſztelana Przemyſłkiego 1382, od ktorego tylko był ſyn ieden, Piotr Bogdan dziedzic na Rohatynie, Staroſta na Oleſku, ale *ſterilis, wſpomina go Kromer: lib: 20,* gdy burdy Swidrygełła Xiażęćia przećiwko Jagellonowi Krolowi opiſuie. Drugi był Piotr, ktory porzućiwſzy Schizmatyckie błędy, z kościołem ſię Rzymſkim ziednoczył, fundował z ſynami ſwemi Manſyonarzow przy katedrze Przemyſłkiey 1452, iako inſkrypcya tey fundacyi w Przemyślu świadczy, był Sędźia Generalnym Przemyſłkim: z ktorym tytułem podpiſał pokoy Brzeſki *u Łaſk: w ſtat: f. 140 1436,* á z Anny z Sprowy Odroważowny zpłodźił piaćiu ſynow. Pierwſzy Jan Stolnik Przemyſłki, ten wźiawſzy działem dobra Hermanowce, od nich nazwany Hermanowſki z Grochowca. Drugi Frančiſzek Pod-

komorzy Przemyſtki 1427, ktory od dobr Oyczyſtych Kormanic Kormanicki zawołany, tego ſyn Narcys Podſędek Przemyſtki 1513, tego zaś ſyn Auctus Kaſztelan Czechowſki, iako świadcza Xięgi Ziemſkie Przemyſtkie 1540, ktorego nie zoſtało tylko dwie corki, z tych iedna Jadwiga doſtała ſię w małżeńſtwo Hieronimowi Mieleckiemu Staroście Sendomirſkiemu, druga *1mo voto* Rzeſzowſkiemu, *2do* Mikołaiowi z Bobrku Ligęźie Kaſztelanowi Sadeckiemu. Trzeći Piotr Miecznik Przemyſtki 1443 ten od dobr Kiiowic Kiiowſkim ſię piſać począł, z Zamiechowſkii zpłodźił Walentyna Chorażego Przemyſtkiego 1482, z Fredrowny Jana Uryela y Magnuſa. Czwarty Michał Dźiekan Lwowſki, ktorego Ociec, dobra Chodowice nazwane w Ziemi Lwowſkiey, do Dźiekanii Lwowſkiey przyłaczył w roku 1452. Piaty Januſz dziedźic na Grochowce, od ktorego Grochowſcy ſynowie Felix y Teofil. Z tych Felix zpłodźił Piotra Podkomorzego Przemyſtkiego 1526, tego ſynow kilku zoſtało z Orzechowſkii, á nayſtarſzy z nich Staniſław Sędźia Przemyſtki 1520, á potym Podkomorzy Przemyſtki, Ptaczkowna zrodźiła mu Tomaſza Dworzanina Auguſta Krola, ktory dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Barbara Skorućianka ż Młodatycz: z tey corka iedyna z Tomaſzem Pudłowſkim zręczona. Drugi raz z Ulińſka z Wielkiego Ulina, z tey trzech ſynow zoſtało, to ieſt 1 Woyćiech Rotmiſtrz Zygmunta III do ſamey śmierći, miał za ſoba Kryſtynę z Rytwian Zborowſka Kaſztelankę Biecka. 2 Staniſław, ktoremu Broniewſka dwoch ſynow powiła, Tomaſza Łowczego Sanockiego, y Jerzego Woyſkiego Samborſkiego 3 Jan ktorego z Skalſkii ſyn Tomaſz Kaſztelan Derpſki. Drugi brat Felixa Teofil, z Troieckii zoſtawił ſyna Piotra, ten z Kraſickii z Siećina, zpłodźił dwoch ſynow, Jędrzeia Dworzanina u Stefana Batorego, y Woyćiecha. Jędrzeia z Chołoiewſkii było ſynow czterech, 1 Wacław, ktorego z Iſtmuntowny ſyn Jerzy Proboſzcz Łucki, Dźiekan Przemyſtki, Kanonik Krakowſki. 2 Kryſztof, ktory z Jordanowny z Zakliczyna zoſtawił ſynow trzech, Woyćiecha Karmelitę, Marćina, y Jana. Woyćiech brat Jędrzeia, ſyn Piotra, z Zofii Manaſterſkiey herbu Pilawa, zpłodźił trży corki, iedna z nich Elżbieta Lubieniecka Woyſka Zydaczowſka: druga Anna Kryſztofa Taranowſkiego małżonka. Trzećia Agnieſzka, naprzod z Piotrem Koryćińſkim, potym z Marćinem Truſkolaſkim Miecznikiem Lwowſkim, dożywotnie zmowiona. Synow z teyże było ſześciu. *Pierwſzy* Staniſław, naprzod Coadjutor Opactwa Sieciechowſkiego, Gnieźnieńſki, Krakowſki, Warſzawſki Kanonik, Proboſzcz S. Michała na zamku Krakowſkim, Kuſtoſz Sendomirſki, á potym Arcybiſkup Lwowſki, y Opat Siećiechowſki, Poeta ſławny, Łaćińſkie wierſze kſztałtnie Polſkim rytmem tłumaczył: Arcybiſkupia godność powaga Pańſka y pompa należyta utrzymywał, hoynościa wſzyſtkich ſobie ſerca przymilaiac; We Lwowie Arcybiſkupia rezydencya do ruiny nakłoniona, wielkim koſztem y nakładem z fundamentu wyprowadźił y dokończył, wſtapił na Arcybiſkupſtwo w roku 1634, umarł pełen dni, w roku 1644. iam mu imię Achacego napiſał w pierwſzym tomie, ale omylnie, Synod w Archidyecezyi złożył 1641, *ktory podał do druku in 4to Leop:* Będac ieſzcze Kuſtoſzem Kruſzwickim wydał także *Spoſob krotki Rozmyślania o Męce y śmierći Chryſtuſowey in 4to Cracov: 1608.* *Drugi* Achacy w cudzych kraiach młodſze lata rożnemi naukami przepolerowawſzy, na dworze Zygmunta III zaſłużył bydź Sekretarzem Koronnym, Kantorem Gnieźnieńſkim, Proboſzczem Łęczyckim y Sendomirſkim, Kanonikiem Krakowſkim, wielkich talentow, dowćipu y wymowy przedźiwney Prałat: do Rzymu od Zygmunta

III wyſłany, uproſił u Stolicy Apoſtolſkiey, za oſobliwſzy prezent, ſwego niegdy rodaka S. Staniſława Koſtki głowę, ktora ſię potym kościołowi naſzemu Krakowſkiemu S. Piotra doſtała. Wźiał potym Biſkupſtwo Przemyſtkie; z tego na Łuckie był poſuniony w roku 1627, oraz y na Proboſtwo Miechowſkie, *o czym świadczy liſt Zygmunta III u Nakiel: Miechov: fol: 911.* Na obudwu tych katedrach prezyduiac, wielkim ſię zelantem o honor Boſki pokazał: bo naprzod za iego inſtynktem, Xięgi heretyckie, z dekretu Trybunalſkiego, na ſtoſie ſpalone, potym po ześciu Zygmunta III widzac w iak ćięſzkich impetycyach był kościoł katolicki, od potężnych na ten czas heretykow, w iak bliſkim niebeſpieczeńſtwie wiara, uczynił żarliwa proteſtacya na Seymiku Brzeſkim, ktora kiedy potym na Seymie promowował, opuſzczony od inſzych Biſkupow, wpadł w melancholia, potym y w puchlinę, w ktorey pobożnie umarł, to *Janczyn: in Mſ:* kędy przydaie, że ſię po śmierći pokazał ſwemu konfidentowi, Proboſzczowi Kanonikow regularnych w Krakowie na Każimierzu, w płaſzczyku kuſym y przytartym, ſpytany, coby to za modá taka na Biſkupie, odpowiedźiał: długo ſię żyło, ale ſię krotko na niebo robiło, dla tego też kuſy płaſzczyk dano. Atoli *Okolſki* powiada, że za iego powodem, Władyſław IV. heretykom publicznego *exercitium* wiary ſwoiey zakazał, y Schizmatykom. Kodeńſka y Wiſnicka Plebania, na Prepozyturę wynioſł, kłaſztorowi Miechowſkiemu ſłodowego młyna uſtapił, y wiele inſzych rzeczy na dobro iego zporzadźił, na Collegium naſze Przemyſtkie dobroczynny, kędy kościoł naſz poświęćił: zſzedł z tego świata 1633, 7 dnia Stycznia, w Przemyślu w grobie Przodkow ſwoich pochowany. *Trzeći* Mikolay Sekretarz krolewſki y legacyi Mikołaia Wolſkiego Marſzałka Koronnego do Ceſarza Maćieia, ale prędko potym świat pożegnał. *Czwarty* Kryſztof Woyſki Przemyſtki, Burgrabia Krakowſki, y Zupnik Wielicki. *Piaty* Felicyan, naprzod Burgrabia Krakowſki, Piſarz Ziemſki Przemyſtki, daley Podkomorzy, nakoniec Kaſztelan Przemyſtki po Staniſławie Stadnickim, *wſpominaia go Conſtit: 1616 fol: 40 y 1620 fol: 25; y 1638 fol. 2.* zoſtawił z Katarzyna Sienińſka Podkomorzanka Sanocka ſynow, Woyćiecha Proboſzcza S. Michała na Zamku Krakowſkim. Staniſława Kuſtoſza Sendomirſkiego, y inſzych; corka iego Zofia, była za Adamem Czołhańſkim Staroſta Cieſzkowſkim. *Szoſty* Rafał Podkoniuſzy koronny, Chorażey Przemyſtki 1648, miał za ſoba Kryſtyne Zborowſka, corkę Alexandra, ktora fundowała OO Reformatow w Krakowie, z tey był ſyn Konſtantyn Staniſław Kaſztelan Lwowſki *Academus Unicornis;* ſyn ſię po nim zoſtał Staniſław ale *ſterilis,* corki zaś dwie, Alexandra, Francíſzka Dźierzka Łowczego Zydaczewſkiego, Anna, Maćieia Rybińſkiego, małżonki. Jerzy Dźiekan Przemyſtki, po ktorym brał ſukceſſya Kryſztof Grochowſki, corek iego trzy było, Teofila naprzod z Stefanem Sumińſkim, po nim z Niezabitowſkim, Magdalena z Kaluſzowſkim, y Zofia z Pochowſkim. Tomaſza Grochowſkiego wſpominaia *Konſtit: 1633* Kommiſſarzem do pogranicza od Węgier *fol. 31.* Jerzy Łowczy Przemyſtki 1670 *Conſtit: fol: 27.* Felicyan z Grochowiec na Brzuźie Grochowſki Stolnik Zydaczowſki 1694 *Hiſtor: Colleg: Leopol:* Zofia Grochowſka Adama Czołhańſkiego małżonka.

GROCHOWSKI herbu Kuſaba w Łęczyckim Woiewodztwie, á podobno ſię piſza z Oporowa. Adam Grochowſki miał za ſoba Zofia Oknińſka, z ktorey ſynowie, Xiadz Felicyan, Bazyli, Jędrzey, y corki dwie, Anna, Francíſzka, Januſzowſkiego, Euphrozyna, Auguſtyna Kurowſkiego, małżonki.

**GROCHOWSKI herbu Lubicz* w Podlaſkim Woiewodztwie, piſza ſię z Grochow, ie-

iednaż ich dzielnica z Wierzbowſkiemi. Franćiſzek Grochowſki tego herbu, długim przećiagiem lat w woyſku Litewſkim zaſłużony, wźiał dźiedzictwem dobra Wilamowice, y Worobice, w Woiewodztwie Brześciańſkim leżace, *przez Konſtytucya 1661 fol: 17.* Jędrzey Kantor Unieiowſki, Pleban Opatowſki, Poeta niepoſpolity. Sa y w dalſzey Litwie, rozumiem że tegoż herbu, iako Hieronim Tobiaſz, ktory z żona ſwoia Elżbieta Alexandra Szczawińſka, fundowali naſz Nowicyat w Nieświeżu *in Monte Angelico.* Marćin y Daniel w Orſzańſkim powiećie 1632, Mikołay w Wileńſkim, ktoryś z nich miał za ſoba Borchowſka herbu Lubicz.

GRODECKI herbu Jaſtrzębiec. Jan Grodecki Kanonik Warmińſki, á potym Biſkup Ołomundecki, wſtapil na tę katedrę 1572, z Kardynałem Hozyuſzem żył w wielkiey komitywie, Prałat miłych obyczaiow, przykładny wſzyſtkim. *Turrianus, Ara Gratitudinis.* Adryan Biſkup Theodozyenſki, Suffragan Gnieźnieńſki 1647, á w roku 1633 był Archidyakonem Kurzelowſkim, Kuſtoſzem Łowickim, Kanonikiem Gnieźnieńſkim, nauką, pobożnościa, ſzczerościa y dowćipem, y piorem znamienity, *Damalew: in Epiſc: Gneſnen: fol: 47 Nakiel: in Miechov: fol: 901.* Wacław Grodecki, wydał *tabulam Geographicam Poloniæ, & locorum vicinorum, ktora znaydzieſz w Kromerze in editione ultima.*

**GRODECKI herbu Slepowron* O tych ani Paprocki ani Okolſki nie piſał.

GRODECKI herbu Starykon pod Sączem, y na Podolu. Staniſław Podſędek Podolſki, *Okol. tom: 2 fol: 378,* Sebaſtyan Grodecki, ktorego ſyn Jan, doświadczonego męſtwa przećiwko Tatarom, Turkom, Moſkwie, w Węgrzech, Inflanćiech, pod Agrya, Smoleńſkiem, Wolmarem, umarł wieku ſwego 29. Jan w Woiewodztwie Połockim 1632. Staniſław 1626. Staniſław Woyſki Latyczowſki 1661 z Seymu naznaczony do pogranicznych dyfferencyi między Podolem y Wołochami, *Conſtit: fol: 26,* Adam 1674. Piotr, ſyn iego Mikołay 1673. Sebaſtyan mial za ſoba Katarzynę Grodecka, ale z nia *ſterilis.* Anna ſioſtra Sebaſtyana y Staniſława, była za Przyłeckim *Baran:*

GRODLINSKI herbu Kotwicz w Wielkieypolſzcze. Ida od Konrada drugiego ſyna Henrykowego.

GRODOWSKI herbu Lis w Bieckim powiecie, iednaż ich dzielnica z Swentopełkami Boleſtraſzyckiemi. N. Grodowſka Cześnikowna, była za Jedrzeiem Bileńſkim. Jan Grodowſki z Pieczyleg. *Acta Terreſt: Cracov: 1536.*

**GRODZANOWSKI.* N. Grodzanowſka była za Piotrem Szczawińſkim Cześnikiem Łeczyckim, *Paproc: o herb: fol: 495.*

**GRODZICKI herbu Gryff* w Krakowſkim Woiewodztwie. Jędrzey Grodźicki z Kotulina, z tad ſię piſza; żona iego Elżbieta z Dmenina Kobielſka, z ktorey corka Alexandra, doſtała ſie w małżeńſtwo Mikołaiowi Łackiemu z Nadola Podſtarościemu Chęćinſkiemu, tey zmarłey w roku 1637, maż nadgrobek marmurowy wyſtawił w Radomſku, na ktorym herb Gryff y Roża. Staniſław z Kotulina, z młodſzych lat w Węgrzech żołnierſkie życie zaczał, w Inflanćiech potym z Chodkiewiczem woiował; Koniecpolſki, ſerce odwagi pełne, zawſze w nim wielce ſzacował, iako świadczy nadgrobek iego położony w Kłobucku *Starowol: in Monum:* Jan Piſarz Oświećimſki 1697.

GRODZICKI herbu Łada w Łukowſkiey Ziemi. Paweł Grodźicki Generał Artyleryi koronney, tego widzac żywe y zdolne do przezacnych dźieł przymioty, Mikołay Sieniawſki Podczaſzy Koronny, ſwoim koſztem ieſzcze młodego, do Belgium wyſłał, aby ſie tam był w rycerſkich kunſztach przećwiczył: iakoż nie omylił ſię na nim, bo powroćiwſzy do Oyczyzny, nad inſzych w Geometryi woyſkowey celował; dla tego Władyſław IV, iego

go pierwſzego prawie z rodakow Polſkich, zażył na to, aby na formę cudzoźiemſkich, Arſenały Polſkie w dobry porzadek wprawił; co on do należytego końca ſzczęśliwie przyprowadźił w Krakowie, Warſzawie, y we Lwowie: Oberſzterem go w pieſzym regimenćie kreował; atoli nad ſpodźiewanie wſzyſtkich, w tych zabiegach śmierc go zaſtała. Na iego mieyſce naſtąpił, brat iego młodſzy Kryſztof, y ten w Belgium w przod poczatki woyſkowe założywſzy, gdy do Polſki powroćił, w Kodaku na prezydium był zoſtawiony, atoli rebellia Kozacka, przymuſiła go z innemi, że ſię im poddać muſiał, ile że znikad nadźiei ſukkurſu nie było, kiedy y pod Korſuniem woyſko naſze zbito, y pod Pilawcami rozproſzono, wźięty tedy w niewola z Jędrzeiem Potockim, y w Tretimirowſkim manaſterze zamknięty, gdźie gdy ſię im zdał cięższy Kozak, niżeli Tatarzyn, oſobliwſza prowidencya Boſka w Tatarſkie ſię pęta doſtał: z tych ſię potym na wolność doſtawſzy, Lwowa obronił przećiwko Moſkiewſkiey y Kozackiey potencyi, daley na Szwedow oręże ſwoie obroćił, wſzędźie wielkim ſercem, aż go też śmierć zaſtała w tych kawalerſkich zapędach, umarł Kaſztelanem Kamienieckim, Generałem Artyleryi koronney, Staroſta Drohobyckim. *Potoc: Centur: fol: 60 & fol: 191.* Sioſtra ich Wierzchowſkiego małzonka. N. Grodźicki Piſarz kwarćiany hibernowy, ſioſtra iego była za Samuelem Głembockim. Jędrzey Cześnik Łukowſki, żona iego Pikarſka Chorażanka Derpſka.

GRODZICKI herbu Topacz na Ruſi. Antoni Grodźicki w Zakonie kaznodźieyſkim Doktor Teologii, Przeor konwentu S. Troycy we Lwowie kilka razy, ktoremu klaſztorowi wiele dobrego uczynił. Stefan z Wołyńſkim Woiewodztwem podpiſał elekcya Jana III. Jakub y Staniſław Grodźicki, o ktorych *Konſtytucya 1607 fol: 852.* Walentyn Chwoſtak Grodźicki, corka iego Anna była za Staniſławem Piaſeckim.

GRODZICKI herbu Ogończyk w Poznańſkim Woiewodztwie, tak o nich świadcza naſi Piſarze, ale niewiem czy nie omyłka.

GRODZIECKI herbu Drya w Wielkieypolſzcze, piſzą ſię z Wyſzyny. Maćieia Gnieźnieńſkiego, Krakowſkiego y Poznańſkiego Kanonika, zmarłego 1517 nadgrobek wypiſał *Starowol: in Monum:* z katedry Krakowſkiey. Jędrzey Kanonik Poznańſki 1542 *Acta Synod: Provinc: Petricov:* Jan J. U. D. Dziekan Głogowſki, Wrocławſki y Warmińſki Kanonik, á potym Biſkup Ołomuniecki, z tego Domu, iako o nim świadczy *Ara gratitudinis,* iako o znacznym Dobrodźieiu Collegium naſzego Brunsberſkiego, ſławi go *Poſſev: Appar: Sacro:* iakoż był człowiek uczony, w Greckim ięzyku biegły, z ktorego na łaćińſki przełożył, *S. Cyrilli Archiepiſcopi Hieroſolym: Catecheſes illuminatorum Hieroſolymis 18 & 5, myſtagogicæ Antverp: in 8vo 1564, Viennæ 1560, & 1564 Pariſiis. habentur & in Bibliot: Patrum.* Adam z Wyſzyny Grodźiecki herbu Drya, tylko że na hełmie widźiałem ſkrzydło ſępie, czy orle, barkiem w prawa tarczy: *Okolſki* iuż go pod Drya, iuż pod Nałęczem położył, poſłował na Seym 1626, zkad był deputowany na trybunał fiſzkalny, *Conſtit: fol: 5,* w roku 1629 iuż był Kaſztelanem Nakielſkim, y Kommiſſarzem do dyfferencyi pogranicznych, wźiał potym Kaſztelania Miedzyrzycka, *o czym Konſtytucye 1632 fol: 22 y 1641 fol: 18. Potocki centur: fol: 314* tak o nim mowi, Maż niewzruſzonego umyſłu, w wymowie gładki, á iak ſilu w Senaćie go krzesłami poprzedzało, tak on wytwornym dowćipem wielu przewyżſzał, Mowił zawſze bez reſpektu, nie oglądaiac ſię na żadne czy prywaty, czy promocye, dla tego gdy Władyſław IV Krol, wyiachał był za granice do ćieplic Badeńſkich, y dla widzenia

nia ſię z Ferdynandem III Ceſarzem Rzymſkim, á tym czaſem Seym naſtąpił, Adam ten, z tą ſię rezolucya dał ſłyſzeć. Ze gdyby prawi Wielkopolſka Prowincya, nie reſpektowała na zaſługi krolewſkie ku tey Oyczyźnie, ponieważ bez konſenſu Stanow Rzeczypoſpolitey przeciwko prawu za granice wyiachał, iuż by tym ſamym prawo miała, do umknienia ſię od powinności poſłuſzeńſtwa, iako Panu ſwemu. Na exotyczne także y przewożne z cudzych kraiow tytuły, iako *æqualitati* uwłaczaiace, żwawo naſtąpił; y dopominał ſię konſtytucyi, aby na potym takim zabiegom, prawem drogę do Polſki zatamować: wydał nawet do druku *Przeſtrogi o tytułach cudzożiemſkich in 4to 1634.* Marſzałkował w Trybunale koronnym 1637, a iako mam o nim informacya, krom tego roku ieſzcze innych lat rożnych, tęż funkcya cztery razy godnie piaſtował; Wyrzekłzy ſię Kalwińſkiey ſekty, publicznemi ſkryptami błędy iey refutował. Złaczył ſię był dożywotnie z Anna z Wierzbna Rydzyńſka, z ktora zpłodźił dwie corki, Jadwigę, Jędrzeiowi Boxa Radoſzewſkiemu z Siemkowicz Kaſztelanowi Wieluńſkiemu, Zofia, Kryſztofowi Myćielſkiemu, Woyſkiemu Kaliſkiemu, zaślubione. Synow także dwoch, Jędrzeia Staroſtę Stawiſzyńſkiego, od tego z Heleny Kretkowſkii Woiewodzanki Brzeſkiey Kuiawſkiey, nie zoſtały ſię tylko dwie corki, Frančiſzka żyła z Frančiſzkiem Miaſkowſkim Kaſztelanicem Krzywińſkim, Barbara Zakonnica pod reguła S. Tereſſy w Poznaniu, y Ludwika, od tego także z Anny Kretkowſkii Woiewodzanki Chełmińſkiey tylko corka była Dorota, ktora żyła z Karolem Marchockim Podſędkiem Kaliſkim. Jan Grodźiecki 1632 w Sieradzkim, Staniſław na Wyſzynie w Poznańſkim 1648. Woyćiech Cześnik Łęczycki 1674. Jędrzey miał za ſoba Maryannę z Przybiſławic Minorowne, z ktorey corka Maryanna z Frančiſzkiem Kowalſkim zmowiona. Kryſtyna Jędrzeia Tomickiego Kaſztelanica Gnieźnieńſkiego, druga Łukaſza Bartſkiego, Helena Jana Arcemberſkiego Burgrabiego Poznańſkiego, małżonki. Jakub Grodźiecki pięćdźieſiat czerwonych złotych wybornego złota, y bardzo dawnych, co y z tad poznać, że na niektorych ſtęplem wybiiane koperſztychy z podpiſami Pryama Krola Troiańſkiego, y Liſimacha Krola Tracyi, dał do kościoła Poznańſkiego na kielich ſzczerozłoty: *o czym piſze Pariſius in Slavia,* y przydaie, że były te pieniadze znaleźione na roli w Wielkieypolſzcze. Tomaſz Grodźiecki 1704.

GRODZIECKI *herbu Nałęcz* inni ich piſza Grodźicki. Samuel Staniſław z Grodźca Grodźiecki, Zygmunta III do Krola Hiſzpańſkiego ablegat, umarł w Placencyi w tey drodze będac, Collegio naſzemu Kaliſkiemu trzydźieści tyſięcy zapiſawſzy, *Hiſtor: Coll: Caliſſ: 1612.* Jan Grodźicki Podſtarości Grodzki Ciechanowſki, Poborca w Ziemi Łomżyńſkiey 1689, *Conſtit: fol: 559.* Staniſław w Zakonie naſzym żyćie zakończył: wydał do druku. *Ewangelik, albo rozmowy Ewangelika z Miniſtrem in 4to 1592* 2do *Prawidło wiary heretyckiey, nie pismo S. ale właſny mozg heretykow: Tamże Centuria ſto fałſzerzow in 4 Vilnæ 1592.* 3tio. *Kazanie o Czyſcu na pogrz: Olbrychta Radźiwiła Marſzałka in 4 Vilnæ.* 4to. *Kazania dwoie o Poprawie Kalendarza Vilnæ 1587 in 4to.* 5to. *Kazanie na pogrz: Katarzyny z Tęczyna Radźiwiłowy Woiew. Wileńſkiey 1592 in 4 Vilnæ, Addidit Trutina Pſychotopii.* 6to *Conciones latinæ in 8vo 1606.* 7mo. *O Czyſcu Kazanie Wtore 1593 in 4to Vilnæ.* Brat iego Jan, ktorego ſyn Jakub, w medycynie dobrze przepolerowany. Jana Grodźickiego Podkomorzego Rożańſkiego poſła na Seym 1623, znaydźieſz *w Konſtytucyach fol: 10.* Piotr Jakub Podkomorzy także Rożańſki, Staroſta Oſtrowſki, Kommiſſarz do granic od Prus 1638, *Conſtit: fol: 33.* Hieronim w Ziemi Nurſkiey 1618. Staniſław Chorąży Łomżyńſki,

żyńſki, Joachim Woyſki w teyże Ziemi 1648. Alexander Jozef Stolnik Ciechanowſki 1705. N. Januſza Weſsla Woiewody Płockiego małżonka. z Grodźiſka Broniſz Cześnik Nurſki 1496 *Stat: Masov: fol: 110.*

*GRODZIMONT w Wileńſkim Woiewodztwie. Jakub Grodźimont podpiſał elekcya Jana Każimierza Krola.

*GRODZINSKI *herbu Łabęć.* Grodźińſka była za Łukaſzem Chełmickim herbu Nałęcz, z ktorey ſyn zoſtał Frančiſzek *Barano:* Mikołay Grodźińſki wydał do druku: *Diva Virgo Cracovienſis Carmelitana in Arenis clara miraculis, in fol: Cracov. 1669.* N. Grodźińſka była za Maćieiem Byſtronowſkim Stolnikiem Rożanſkim. Jan Kaſztelan Nakielſki 1578 *Literæ Stephani Regis de feudo in Pruſſiam.*

GRODZINSKI *herbu Kuſzaba,* w Litwie kwitna. Jerzy Grodzińſki Staroſta Golubſki, fundował klaſztor OO Dominikanom w Semnie 1603. *Bzovius Propag: fol: 8.* Alexander w Brześciańſkim Woiewodztwie podpiſał elekcya Władyſława IV.

GRODZKI *herbu Belina* w Lubelſkim Woiewodztwie, inni ich piſza Grocki z Rzeczyce, *Okolſki* w indexie położył Grodecki, Alexander Grodzki w Sendomierſkim, Woyćiech, Jędrzey, Piotr w Ziemi Ciechanowſkiey, Jakub, Bartłomiey, Adam, Stefan, w Ziemi Rożańſkiey podpiſali elekcya Jana Każimierza Krola, Barbara Grodzka Cześnikowna Czerſka, była za Staniſławem Brzeſkim herbu Okſza.

*GROICKI w Kuiawach. Paweł Groicki Piſarz Grodzki Bydgoſki 1674. Bartłomiey Podwoyći Krakowſki, Piſarz Cła komory Krakowſkiey, podał do druku. *Porzadek ſadow y ſpraw mieyſkich prawa Magdeburſkiego w koronie Polſkiey, przydał potym Przydatki do porzadku Artykułow prawa Magdeburſkiego 1559 y 1562 in 4to Crac: y 1566 y 1610 y 1630.* 2do. *Tytuły prawa Magdeburſkiego do porzadku y do artykułow pierwey wydanych w ſprawach tego czaſu naywięcey kłopotnych, z tegoż prawa Magdeburſkiego 1575 w Krakowie y 1629 in 4to.* 3tio. *Obrona Sierot y wdow, Opiekunom y Kuratorom, z łaćińſkiego na Polſki przetłumaczona, opus poſthumum, iuż od ſynow iego wydane in 4to w Krakowie 1605.* 4to. *Artykuły prawa Magdeburſkiego, ktore zowia ſpeculum Saxonum, z łaćińſkiego na Polſkie przełożone w Krakowie 1559.*

GROMACKI *herbu Okſza,* w Sendomirſkim Woiewodztwie, Jan Gromacki 1632; Stefan y Samuel 1648, Stefan 1674 podpiſali elekcye Krolow Polſkich. N. miał za ſoba Annę Kiſielownę wdowę po Hurku. Marćina corka była za Staniſławem Piaſeckim, Marka zaś Gromackiego corka, za Sebaſtyanem Piaſeckim.

*GROMKOWSKI w Krakowſkim Woiewodztwie. *Paprocki w Gniaździe fol: 1069 namienia o nich.*

*GRONOWSKI *herbu Grynfar,* to ieſt ſześć lilii w polu czerwonym, z ſześcia latoroślami rozwinionemi, tak mi go opiſano y nazwano, iabym rozumiał, że to herb Wierzbna. Gronowko w Wielkieypolſzcze gniazdo Domu tego, z ktorego ſię piſza. Mikołay Gronowſki miał za ſoba Pſcyńſka herbu Rawicz, z tey były dwie corki, iedna z nich Zabłocka, ale *ſterilis:* ſynow zaś trzech: Stefan w Zakonie naſzym rzadźił Collegium Kamienieckie y Barſkie, drugi Kaſper, trzeći Adam, żona iego Kawiecka, ſynowie Melchior, Jan, y Antoni, ſtryieczny Adama brat, Woyćiech. Małgorzata była za Swientoſławem Smarżewſkim. Sa y w Krakowſkim, z tych Jan Jerzy z Gronowa Gronowſki, podpiſał konfederacyą Zatorſką 1705. Sa y w Trockim, Woyćiech Gronowſki 1648.

*GROSZKOWSKI, Jan Groſzkowſki miał za ſoba Rozalia Tarnowſką herbu Rolicz.

GROT herbu Gozdawa Tym ſię herbem pieczętował Jan Grot z Rudy Dębowſkiey, czy Dybowſkiey, Kanonik Gnieźnieńſki, fundator Pſalteryſtow w Gnieźnie, umarł 1532, iako iego nadgrokek opowiada, ktory wypiſał *Starowol: in Monum:*

GROT herbu Rawicz. Grot czwarty brat Prandoty, Goworka y Warſyuſza, ktorego potomſtwo z Słupce ſię piſało, z tych był Jan Grot z Słupce Woiewoda Rawſki, roku nie przypiſał Paprocki. Jana Grota z Słupce *wſpomina Miechovita, w Xięgach czwartych*, że poległ z ſynem Janem pod Bukowina. Inni ſię piſali z Nowego Miaſta, iako Jan Grot z Nowego miaſta Woiewoda Rawſki w roku 1485. Grot z Słupce Kaſztelan Lubelſki 1366. Grot z Słupce, o ktorym piſze, *Cromer lib: 16*, ze utraćił konary. Jan III tego imienia Grot z Słupce Biſkup Krakowſki, po Hankierze na tę katedrę wſtąpił; prawdać że Władyſław Krol, Ottona Proboſzcza Gnieźnieńſkiego, y Kanclerza koronnego do tey infuły forytował; atoli Jan dwudźieſty drugi tego imienia Papież, Jana Grota, z ktorym w Bononii uczac ſię, w wielka był zaſzedł konfidencya, choćći ſię o to nie ſtaraiacego, Janiſławowi Arcybiſkupowi Gnieźnieńſkiemu poświećić na tę godność roſkazał 1328, na ktorey tak ſię Jan ſprawował, iako na dobrego Paſterza należało, pomiarkowana ſurowośćia, pilnym dozorem wizytuiac dyecezya, ſynody zkładaiac, a naywięcey świętym ſwoim przykładem rzadzac powierzone owieczki, Władyſława nawet Krola, choćći ſwoiey promocyi przećiwnego, tak ſobie uiał, że żadnego większego tey Oyczyzny intereſſu, bez rady iego nie zaczynał. Po śmierći Władyſława, Każimierz Krol ſyn iego, Grota do Awenionu do Benedykta dwunaſtego Papieża poſłem wyſłał, kędy on u Stolicy Apoſtolſkiey to wyiednał, że Kommiſſarzow, na rozſadzenie Polſki z Krzyżakami wyſłała, tam Grot u tegoż Papieża uproſił, żeby mu palliuſz noſić pozwolił, na pamiątkę, że kiedyś Arcybiſkupia godność przy katedrze Krakowſkiey przywiazana była. Zamek w Iłży, ktory był przedtym drewniany, wymurował, w Radłowie kościoł farny na cześć S. Jana Krzćićiela, drugi w Dobrowodźie, ktoremu poſag z Biſkupiey dźieſięćiny naznaczył. Wśi Biſkupice nazwaney, nie daleko Wolbrama, imię ſwoie nadał Jangrot. W Krakowſkiey katedrze ieden ołtarz wyſtawił, pod tytułem Swiętych Kozmy y Damiana, drugi pod tytułem S. Wincentego, obadwa dobrze upoſażywſzy. Kościoł S. Jerzego na Zamku Krakowſkim poświęćił, gdźie y Prebendę fundował. Wiele krom tego świątobliwych uſtaw formował. Za niego kościoł Bożego Ciała w Krakowie ſtanał. Siedzac na tym Biſkupſtwie lat ſiedmnaście, w Wawrzyńczycach oſtatni dźień żyćia ſwego zamknał, w roku 1347, dnia piatego Sierpnia, pochowany w ſwoiey katedrze, w kaplicy S. Jana Ewangeliſty, ktora potym kaplicę, Sylweſter Ożarowſki Podkomorzy koronny 1522, gdy ozdobnieyſza uczynił; ćiała iego dobyto z grobu, gdźie iuż lat ſto ſiedmdźieſiat y pięć ſpoczywało, znaleźiono go iednak nieſkażone, y owſzem zapach fiołkowy z niego czuć było: przez dwie niedźieli tedy ſtało, aż potym w nowym wſpaniałym grobie złożone. Niektorzy mu dla oſobliwſzych cnot iego, tytuł Błogoſławionego przypiſuia. *Cichoc: in Alloq: Oſecenſ. lib: 2 cap: 9* powiada, że u grobu iego wielu ſzczegulnych łaſk Boſkich doznało. *Pruſſcz. twierdźi*, że tym zapachem, ktory z ćiała iego czuć było, ſiłu ludźi ozdrowiało. Jakoż był to Prałat y wielkiey świątobliwości, ale y niemnieyſzey o dobro kościoła ſwego gorliwości, dla tego gdy Każimierz krol bliſko Skalmierza, miaſto Sokolniki chćiał zakładac, mężnie mu ſię oparł, że od zamyſłow uſtąpił. *Starowol: in Vitis Epiſc: Cracov:* brat iego Marćin Grot, ktorego ſynowie trzymali Biała w Lelowſkim powiećie, y piſali ſię z Biały, y Przyłęka. Z tych Jakub zabity 1576, zoſtali ſię ſynowie iego, Kryſztof, Jan, Jerzy Paweł, Wawrzyniec, Staniſław, Prokop. Drudzy Grotowie piſzą ſię z Konar, iako Jan Grot z Słupce y z Konar Kaſztelan Sądecki 1506. Maćiey Grot w Ziemi Ciechanowſkiey 1632, Lambert w Podlaſkim 1648. Alexander y Jędrzey z Biały Grot w Woiewodztwie Krakowſkim 1705. Chorągiew znaczna Rawiczow, z wiela mężow ſławnych tego herbu zginęła w Wołoſzech 1359 *O czym Miechov: lib: 4.* Kryſtyna Grota z Oſtrowa Kaſztelana Krakowſkiego, wſpomina napis na ołtarzu w Krakowie, *Hoc altare fundatum eſt & erectum, anno Domini 1412 impenſis ſtrenui militis Domini Groth, filii Magnifici Chriſtini de Oſtrow Caſtellani Cracovienſis, qui obiit in Vigilia Aſcenſionis Domini eodem anno*, herb Rawicz y Nieſobia. Pawła Grotha wſpomina *Bielſki w roku 1474* y drugich *dwoch fol: 486.* Jan Groth Sędźia Ziemſki Drohicki dźiedzic na Tokarach y Duſzlewicach zpłodźił trzech ſynow, Jana, ktorego dwie corki zoſtały, Katarzyna z Staniſławem Mężyńſkim zmowiona, Barbara z Sługockim. Jerzego Podſędka Ziemſkiego Drohickiego, od tego tylko także corka była Felicyanna za Mikołaiem Glinka Janczewſkim. Jakuba, ktory z Anna Oborſka zpłodźił Sambor Piſarza Ziemſkiego Drohickiego, temu Maryanna Pilichowſka powiła ſyna iednego Mieczyſława y to *ſterilem.* N. Grotowna była za Maćieiem Gembickim Staroſta Nakielſkim, á przedtym za Grabſkim. N. za Buynem Piotrem.

GROTHAUZ. Ta familia według niektorych w Belgium, według inſzych w Anglii ſię przedtym gnieźdźiła, potym w Kurlandyi kwitnęła, iakom czytał w pewnym Mſ. na liście Xiążęćia Kurlandzkiego 1597, Grotauza. Jerzy Grothauzen Staroſta Czorſztyńſki, umarł 1699 pochowany w Krakowie w kościele S. Piotra. Euſtachi Ciwon Uſwędzki Podſtoli Zmudzki, z Seymu 1678 Kommiſſarzem do granic naznaczony, *Conſtit: fol: 19:* był potym Kaſztelanem Zmudzkim, co znać z *Konſtytucyi 1690 fol: 17*, miał za ſoba Maryannę Liniewſka, pozoſtała wdowę po Abrahamie Gołuchowſkim Podkoniuſzym Litewſkim. Jan Staroſta Czerwońſki, Dworzanin krolewſki. N. miał za ſoba Teodorę Gruzewſka Podkomorzankę Zmudzka wdowę po dwoch mężach.

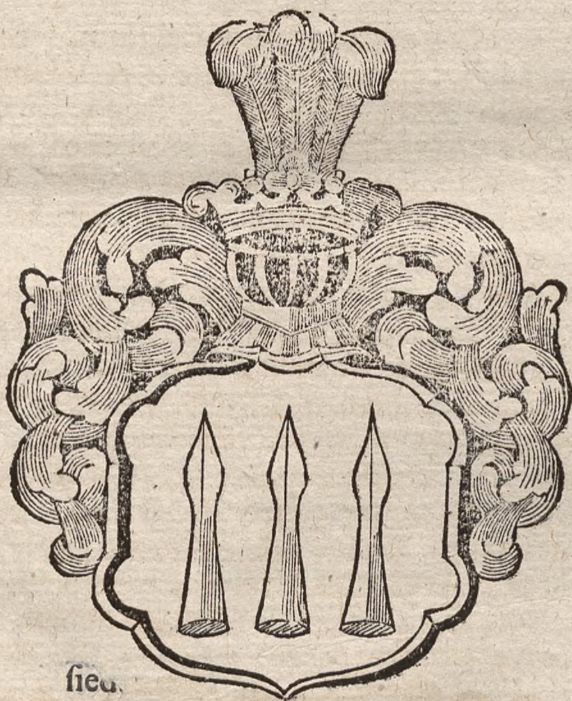
GROTKOWSKI herbu Ogończyk. Janowi Grotkowſkiemu Sekretarzowi krolewſkiemu herb Ogończyk przypiſał *Jan Czechowicz*, tylko że na hełmie ſa dwie ręce Panieńſkie w gorę podnieſione, ktore pierzćień w ręku trzymaia. Na nadgrobku także Staniſława Grotkowſkiego, Gnieźnieńſkiego, Krakowſkiego, Sendomierſkiego Kanonika, zmarłego 1573, męża przedźiwney ludzkości, ſtaropolſkiey cnoty, widźiałem tenże herb Ogończyk w Krakowſkiey katedrze, *y Starowol: go wypisał in Monum:* Sebaſtyana Grotkowſkiego Archidyakona y Officyala Kuiawſkiego *wſpomina Damalew: in Vit: Epiſc: Vladisl: 1642.* Sa iedni Grotkowſcy w Sendomirſkgwi z tych Melchior 1632: drudzy w Wileńſkim, z tych Dadźibog Skarbnik Wileńſki 1674. Marćin in Societate JESU umarł w Sendomierzu 1661 *Hiſtor. Prov.* Kaznodźieia zawołany, ieſt w druku, iego *Laurea Academica 1623 in 4 Cracov:*

GROTOWSKI herbu Przerowa w Trockim Woiewodztwie. Jan Grotowſki Sędźia Ziemſki Trocki, człowiek zacny, ſynowie iego Samuel maż rycerſki, Konſtantyn y Kryſztof. *Mſ. P. Koiał.* Jan Gabryel Sędźia Ziemſki Inflantſki, poſeł z Woiewodztwa Trockiego, y Michał 1648. Alexander z Borutow Grotowſki Miecznik Inflantſki, y Łukaſz w Woiewodztwie Wołyńſkim 1674.

GROTOWSKI herbu Rawicz, piſzą ſię z Grotowic trzy mile od Rawy, gdźie ten

Dom rozplenony, ale y po inszych Woiewodztwach kwitna. Znać że od Grotow Rawiczow także ida. Z tych Maćiey Grot Grotowski, pod Orsa pamiętne iego rycerskie dźieła za czasow Zygmunta I, kiedy iednego z wodzow nieprzyiaćielskich poimał, drugiego na części rozsiekał. Adam żyćie swoie całe w oboźie przepędził, iuż za Augusta, Stefana, y Zygmunta III Krolow. Braćia iego Wacław y Marćin, ludźie także odwaga serca w roznych expedycyach wstawieni, z tych ostatni miał za soba Helenę Skotnicką herbu Bogorya, zostawił synow sobie nieodrodnych, Maćieia, Jerzego, y Stanisława, y corkę Jana Bielskiego małżonkę. *Okol.* Adam Grotowski pod Jędrzeiowem, zpłodził z Barbara Jakubowska herbu Topor, syna iednego Jana, od ktorego się z Jadwigi Brandylowny zostało potomstwo corek trzy, z tych Anna była za Piotrem Brandisem, druga za Pantaleonem Pagowskim, trzećia Jadwiga za Bielskim Zygmuntem herbu Szreniawa. Tomasz w Rawskim, Adryan Komornik Czerski w Czerskiey 1648. Konstancya z Woiewodztwa Łęczyckiego Wacława Bronifzewskiego małżonka. Franćiszek Podstarości, y Sędźia Grodzki Rawski, dziedzic na Bogustawkach, Starowśi z Anny Kurdwanowskii zpłodził Magdalenę, Marćina Podsędkowskiego, y Małgorzatę Sebastyana Palczewskiego, małżonki.

Groty Herb

Maia bydź trzy groty szare w polu żołtym podle siebie, końcami do gory obrocone; na hełmie *Okolski*, trzy piora strusie położył; *Paproc. w Gniaździe fol. 1120, y o herb. fol. 577. Okol. tom. 1 fol. 252.* Zaden iednak z nich, ani poczatkow iego, zkądby się wźiał, od kogo y komu nadany, nie napisał, to tylko przydaia, że herb w Polszcze starodawny, Familiantow także tego herbu, żadnych nikt nie namienia, *Paprocki powiada*, że go widźiał w Krakowie na Ulicy Stolarskiey na kamienicy Załozyney. Nasz *X. Petra' sancta swiadczy*, że Gvinisiuszowie w Eutruryi, trzech grotow w herbie używaią na krzyżu srebrnym. W Pol-

W Polszcze zaś ten herb, że za odwagę iakaś mężnemu żołnierzowi nadany, same groty za soba mowić się zdadza. W pewnym *Mſ.* czytałem, że Familianći tego herbu, od niegoż się zowia Grotami, z ktorych dwoch było w Zakonie naszym, ieden z nich Zygmunt Grot, madry y pobożny kaplan, umarł w Kaliszu 1650, drugi Jerzy rządźił z wielka rostropnościa kilka naszych Collegia. *De Viris Illustr: Soc: JESU.*

GROZOWSKI herbu Wężyk w Sendomierskim Woiewodztwie. Jerzy Grozowski Jazłowieckiemu Hetmanowi miły dla dźielności w roznych funkcyach, do ktorych go zażywał.

**GRUDECKI.* Stanisław Grudecki Woyski Latyczowski 1661, *Constit: fol: 71.*

**GRUDZIA* w Litwie. N. Grudźia Łowczy Zmudzki 1696. Alexander Podczaszy Rzeczycki, podpisał elekcyą Jana III z Zmudźia. Grodz Jan, Alexander, Jędrzey, Maćiey 1700.

GRUDZINSKI herbu Grzymała w Wielkiey polszcze, pisza się z Grudny, naypierwszemi dygnitarstwy, y pamiętnemi dźiełami wstawieni. Z tych Maćieia Grudźińskiego Kasztelana Bydgoskiego, ieszcze wroku 1480 niektorzy kłada. Wspominaia potym Jędrzeia, ile dochodzę, żył za czasow Zygmunta I, ktorego tak z męstwa, iako y z przezacnych w tey Oyczyźnie zasług wynosza: syn iego był Stefan Chorąży Kaliski, od ktorego, *według Paproc:* trzech się synow zostało, to iest Zygmunt Janusz Kasztelan Krzywiński, Jędrzey y Stefan Kasztelan Nakielski, temu Rzeczpospolita z Seymu 1581, placa woysku naznacyła w Moskwie na ten czas będacemu naznaczyła, był oraz y Starosta Wałeckim, y postem do Moskwy 1576 od Stefana Krola, iako świadczy, *Biel: fol: 738:* żył ieszcze 1587, *iako piśe Sarnicki*, y pod Byczyna mężnie stawał; corki iego dwie, iedna Anna Samuelowi Chełmskiemu *Baranowski*, druga Katarzyna Sobieskiemu Podkomorzemu Lubelskiemu, zaślubione: Xięgi Grodzkie Ostrzeszowskie obiedwie wspominaia, tak pod rokiem 1616, iako y 1623: syn zaś Zygmunt Woiewoda Kaliski, z Seymu 1629 Kommissarz do pogranicznych dyfferencyi, *Constit: fol: 16*, w roku 1638, Rzeczpospolita go do zapłaty woysku deputowała: umarł 1653, trochę przed śmierćia błędow się heretyckich wyrzekszy, miał za soba Elżbietę, czyli iako inni chca, Annę z Bnina Opalińska, Krayczanke koronna, z tey corka Izabella, dostała się w małżeństwo Pawłowi Działyńskiemu Woiewodźicowi Brzeskiemu Kuiawskiemu, Staroście Nieszawskiemu, Pani dobroći wielkiey, ludzkości ku wszystkim przedźiwney, pogarda świata, y pompy iego chwalebna, po śmierći złożona w Toruniu u fary. Syn zaś Jędrzey Karol naprzod Woiewoda Kaliski, á potym Poznański, Starosta Rogoźiński, zrazu w prawdźie Karola Gustawa Krola Szwedzkiego szczęście, y iego do siebie pociagnęło, ktorego przyiawszy w Buku 1655 poddał mu się; *Tulden. lib: 5* atoli widzac, iak przyiaźń Szwedzka na zgubę tey Oyczyzny galila, Duklasa Szwedzkiego wodza, we trzech choragwiach pod Dębnica rozgromił, zacnego officyera zćiał, á samego Duklasa gdy iuż iuż doganiał, konia pod nim zabito; pod Toruniem kilka set koni Szwedow w pień wyćiał, we dwunastu swoich regimentach; żona iego Maryanna Swięćicka, z tey syn ieden młodo umarł; drugi Stefan Podstoli koronny, złaczył się był pierwszym zwiaskiem z Niemoiewska pozostała wdowa po Uryelu Czarnkowskim Staroście Miedzyrzyckim, drugim, z wdowa także po Sczawińskim Woiewodźie Inowrocławskim, Wiktorya Trzebuchowska, atoli z obiema żył *sterilis.* Piotr Samuel Starosta Srzedzki, brat rodzony Jędrzeia Karola Woiewody Poznańskiego, *wspominaia go Konstytucye 1634 fol: 4*, ten przybrał był sobie w doży-

dożywotnia przyiaźń Katarzynę Komorowſka herbu Korczak, z tey dwoch ſynow było, ieden Zygmunt Alexander, ten pod czas woyny Szwedzkiey, trzy chorągwie na obronę Oyczyzny uzbroił, Uſarſką, Dragońſką, y pieſzą, z ktoremi ſtawał przy dobywaniu Torunia, Warſzawy, Łowicza, Kaliſza, y Poznania wielkim męſtwem, na ubogich Reformatow y ſzpitale dobroczynny, umarł młodo 1661 *ſterilis*, w Częſtochowie pochowany, gdźie mu matka nadgrobek marmurowy wyſtawiła *Sebaſ: Stawicki Paulita kazanie pogrzeb:* Drugi N. Staroſta Inowrocławſki.

Zygmunt Woiewoda Rawſki, Staroſta Inowrocławſki z Seymu 1616 Kommiſſarz do uznania krzywd od Toruńczanow poczynionych, *Conſtit. fol. 12* O Grudźińſkim Woiewodźie Rawſkim, czytałem w Genealogii Staniſławſkich, że miał za ſobą Konſtancyą Staniſławſka, herbu Piława Kaſztelankę Halicką, ale z nią żył *ſterilis.* takbym rozumiał, że Zygmunta tu dopiero wſpomnionego, była małżonka; corka iego Barbara Oleſka. Syn zaś iego Stefan, Uyſki, Pilecki, Bolemowſki Staroſta, torem Oyca ſwego idąc, ktory w Lutomirſku dobrach ſwoich, wſzyſtkich predykantow wygnawſzy, kościoły katolickim kapłanom przywroćił; on też w Podębicach, gdźie matka iego Karśnicka Podkomorzanka Łęczycka, białogłowa cnot wyſokich, y iałmużnica wielka, kościoł koſztem znacznym ufundowała y ubogaćiła, kilka tyśięcy na dokończenie y ozdobę tego kościoła łożył. W Pile mieście Staroſtwa ſwego, na budowanie kościoła, znaczną ordynacyą roczną, w pieniądzach założył; w Glubczynie na reſtauracyą kościoła wiele pieniędzy wydał. Do Częſtochowy przed Obraz Nayśw: Matki, lampę ſrebrną bardzo bogatą dał, y fundacyą uczynił, aby śię dźień y noc zawſze w niey paliło, y na każdy tydźień, aby trzy mſze zawſze były, uſtawił; Wałeckiey y Choynickiey naſzey Rezydencyi wiele dobrego uczynił, OO Dominikanom, y Karmelitom w Poznaniu: ale y na Oyczyznę nie mniey był ſzczodrobliwy, kiedy na iey obronę pod expedycye czy Moſkiewſkie, czy Pruſkie, chorągwie tak Uſarſkie, iako y pancerne wyſtawiał. Złączył śię był dożywotnie z Konſtancyą z Konar Kołaczkowſką Kaſztelanką Krzywińſką, Mikołaia corką, z ktorą zoſtawiwſzy trzech ſynow, y iedne corkę, umarł 1640, *primo* zas *voto* miał za ſobą Konſtancyą Opalińſką Marſzałkownę koronną, Łukaſza corkę. *Haczel Mokrſki kazanie pogrzebowe.* Corka iego była Maryanna Tereſſa, za Janem Dominikiem Działyńſkim Kaſztelanem Chełminſkim, Staroſtą Pokrzywnickim, umarła 1682 wieku ſwego 50 w kościele naſzym Poznańſkim pochowana, Pani cnot wielkich, á naprzod niewinności na krzćie Swiętym wźiętey, aż do śmierći dochowała, żadnym śmiertelnym grzechem, w całym życiu BOGA nie obraźiwſzy; z inſtytucyi duchownego ſwego Oyca, X. Kaſpra Drużbickiego, śiła w pobożności życia poſtąpiła: co dzień iednę godźinę medytacyi albo rozmyślaniu dawała, wiecey daleko uſtney modlitwie, w pokarmie wſtrzemięźliwa, oſobliwie iednak w każdy piątek mało co iadła. Na nędznych y uboſtwo miłośierna, tych iako mogła ratowała, nawiedzała, ćieſzyła, wſpomagała. W mowie pomiarkowana, y o nikim złe niemowiąc, y drugich przeſtrzegaiąc, żeby ſławy cudzey nie ſzarpali. Po śmierći męża ſwego, ślubem śię czyſtości, w dźień Oczyſzczenia Nayś: Matki, BOGU obowiązała: Za tym zaś ślubem, większa w niey wzgarda świata urosła y pompy iego, precz od śiebie iedwabie y bogate obicia, y miękko ſłane łoża odrzuciła. Dowiedźiawſzy śię, że portret iey, Matka, czy mąż iey dał wymalować, poty śię ſtarać o niego nie przeſtała, aż go doſtała, ktory o źiemię rzućiwſzy zdeptała, y farby

wſzyſtkie zatarła, á na tym mieyſcu obraz Nayś: Matki wyryſować kazała: Co tydźień do Nayś: Sakramentu przyſtępowała, Do Nayś: Matki niepokalanie poczętey, miała oſobliwſze nabożeńſtwo. Ciało ſwoie oſtrym grzebieniem ſzarpała, y wymyślnie martwiła, kościołowi naſzemu Grudźiackiemu kielichow trzy, ornat, y dałmatyki darowała *Dunin kazanie fol: 384* Braćia iey Jan, umarł 1640. Drugi Stefan Zygmunt Staroſta Bolemowſki, Uyſki, umarł 1677, dochodzę, że był znacznym dobrodźieiem Zakonu naſzego, ile że za iego duſzę w tym roku Suffragia nakazane czytam; zoſtawił dwoch ſynow Adama, *ſterilem*, y Zygmunta, od ktorego z Tereſſy Rydzyńſkii Cześnikowny Kaliſkii były dwie corki, Zofia Rydzyńſka, y Olewińſka, y ſyn Karol, ktory tych czaſow ma za ſobą Swinarſką z Gołuchowa. Trzeći Mikołay Wiktoryn Staroſta Gołubſki, Pilecki, Guzowſki, á podobno potym Kraycy krolowy, deputatem był na Trybunał koronny 1681. OO Reformatow fundował w Miedniewicach pod tytułem S. Jozefa 1676, Collegio naſzemu Poznańſkiemu na fabrykę kościoła znaczną iałmużnę wyliczył; żona iego pierwſza, Szczawińſka Barbara Domicella, Woiewodźanka Brzeſka Kuiawſka, pozoſtała wdowa po Konſtantynie Lubomirſkim Podczaſzym koronnym, druga Zofia, corka Pawła Sapiehy, Woiewody Wileńſkiego, y Hetmana Wielkiego Litewſkiego, Miał y trzecią żonę Xiężnę Radźiwiłownę Lukrecyą Kanclerzankę Litewſką, corkę Dominika Radźiwiła, z ktorey corka Maryanna Duninowa Referendarzowa koronna. Corka Zygmunta Woiewody Rawſkiego z Karśnickii, była za Janem Bykowſkim herbu Gryff, Staroſtą Sieradzkim. N. Grudźińſka była za Piotrem Firleiem Kaſztelanem Lubelſkim. Anna za Jędrzeiem Marcyanem Zebrzydowſkim Staroſtą Rogożińſkim.

Jędrzey Woiewoda Rawſki 1648, ſyn podobno Zygmunta Woiewody Rawſkiego, żona iego Anna Weiherowna ź Opalińſkiey urodzona, Kaſztelanka Gdańſka, ktora z mężem ſwoim fundowała OO Reformatow w Lutomirſku, pod tytułem Niepokalanego Poczęćia Panny MARYI, ſyn iego Jakub, (iam y drugiego Jędrzeia Woiewodę Rawſkiego w tomie pierwſzym położył, *z Duryew:* ale nie małz o nim pewności) ſynow iego dwoch było, Mikołay Kaſtzelan Sieradzki, wſpominaia go *Konſtytucye 1690 fol. 6* iuż zmarłego, y Każimierz Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki. Jan Kaſztelan Nakielſki, ſyn podobno Zygmunta Woiewody Rawſkiego, żona iego Maryanna z Tomic Iwińſka, corki iego trzy, Tereſſa z Pruſińſkim, Elżbieta z Łąckim, Katarzyna z Kolinſkim, zmowione, podobno ieſzcze y drugie dwie były Helena y Lucretya; ſyn iego Zygmunt także Kaſztelan Nakielſki. Stefan Grudźińſki Zygmunta Władyſława y Jana Każimierza Dworzanin, mąż woienny, umarł 1650, ktoremu żona Anna Kośćielecka, w Poznaniu nadgrobek wyſtawiła *Starow. in Monum.* Piotr zginął przy oppugnacyi Pleſzkowa 1582, *Biel. fol: 787 Heindenſt.* Malcher Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki, z Seymu 1690 Kommiſſarz do dyſtrybucyi hiberny, *Conſtit. fol. 3. y 1674* podpiſał elekcyą Jana III. Staniſław Kaſztelan Rogożińſki. Maćiey 1633. N. Pułkownik ſławny tego wieku, miał brata rodzonego. Elżbieta była za Stefanem Gembickim Woiewodą Łęczyckim.

GRUSZCZYNSKI herbu Belina w Sendomierſkim Woiewodztwie. Jan Dworzanin Jana Węgierſkiego Krola, wydał do druku, *De officiis boni aulici & Commilitionis, Xiążke:* Gruſzczyńſki Piotrowi Dębińſkiemu Sędźiemu Ziemſkiemu Krakowſkiemu, Katarzyna Sędźianka Sendomierſka Jakubowi Potockiemu herbu Piława, zaślubione. Walentyn z Lipna Gruſzczyńſki, wydał *in 4to wierſzem, Lament ćieſzko żałoſnego Oyca 1586.*

GRUSZCZYNSKI *herbu Poray* w Sieradzkim Woiewodztwie Dom ſtarodawny. Jan Gruſzczyńſki Chorąży Sieradzki, z Małgorzaty z Naramowic zpłodźił kilku ſynow. 1 Jana, ten z Kuſtoſza Krakowſkiego, Kanonika Gnieźnieńſkiego, Biſkupem naprzod Kuiawſkim zoſtał; tu ſię z affektem ſwoim ku Oyczyźnie pokazał: bo gdy ſię Pruſy od Krzyżakow oderwawſzy, Kaźimierzowi krolowi poddały; Krzyżacy mſzcząc ſię tego, czternaſtoletnia woyna, Polſkę rozrywali: Gruſzczyńſki, wielkim ſumptem y zabiegiem, to z kolligatami ſwemi, to wyſtawionemi z ſwoiey ſzkatuły chorągwiami, ſam ſię częſtokroć na oczywiſte narażaiąc niebeſpieczeńſtwa, y Krzyżakow płaſzał, y Pruſy przy wierności krolowi utrzymywał; względem tych zaſług, Krol w roku 1455, do Biſkupſtwa Kuiawſkiego, przydał mu Kanclerſtwo koronne, po Janie Koniecpolſkim zmarłym, iako wyraźnie piſze *Damalew: in Epiſc: Vladisl:* W naſtępuiącym roku, ponieważ Kaźimierz krol do Litwy wyieżdzał; dla tego Gruſzczyńſkiego, Gubernatorem całey Wielkopolſki zoſtawił, á oſobliwie Pruſy na iego opiekę ſpuściwſzy, w tymże roku Seym ſtanał w Kole miaſteczku, gdźie płaca woyſku z kontrybucyi złożonych, na tegoż Biſkupa włożona: á gdy y tych nie ſtało, Arcybiſkup Gnieźnieńſki, Biſkup Poznańſki, y on, iednomownie zgodźili ſię na to, żeby Oyczyznę w takim raźie kościelnym ſrebrem ratować, ktore iednak *według Damalew: komputu*, z tych trzech Dyecezyi złożone, nie więcey nad ſześć tyſięcy tamtych czaſow taxowano. Na tey katedrze prezyduiąc Gruſzczyńſki, ornat bogaty od złota y pereł, ſwemu kościołowi darował. Wiele inſzych ſtruktur z muru wyprowadźił. Po śmierći Tomaſza Strzępińſkiego, lubo nie bez wielkich kłotni, ktore między nim, y Jakubem Sienińſkim zachodźiły, Biſkupſtwo Krakowſkie poſiadł, dłużey iednak nad rok ieden y cztery mieſiące na nim nie prezydował; poſuniony, z tegoż Kaźimierza Krola łaſki, na Gnieźnieńſką Metropolitańſką godność: przy ktorey wraz trzymał y pieczęć koronną, ktorą dopiero potym we trzy lata, to ieſt 1467 ſpuścił. Synod Prowincyalny w Łęczycy 1466 złożył, na nim ſupplement krolowi na woynę Pruſką uchwalił; w Łowiczu OO Bernardynom y kościoł y klaſztor z muru wyprowadźił, luboć inni twierdzą, że tylko drewniany poſtawił, zamyślaiącemu zaś o murach tego konwentu, śmierć do ſkutku przeſzkodziła. Do konwentu Kaliſkiego tychże Oycow, on naypierwſzym był powodem, darowawſzy na niego obſzerny plac, z pobliżſzemi ogrodami, iako świadczy, *Vadingus in Annal: Min: tom: 6 an: 1465 num: 16.* Lędzkiemu klaſztorowi, y Manſyonarzom w Łęczycy, przyczynił znacznie prowentow z dzieſięćin; Szpitalowi także w Iwanowicach y kapitule Krakowſkiey, kościoł w Rzegowie wyſtawił y upołażył; umarł w Krakowie nagłą śmierćią 1473, w Gnieźnie pochowany: prawdać, że wſzyſcy autorowie, ktorzy o nim piſali, mniey pobożne żyćie iego rozſławili, atoli *iako przydaie Damalew:* pokazał ſię iednemu z Zakonnikow S. Francíſzka y proſił, żeby ſię za niego modlono. *Damalew: in Episcop: Vladisl: & Archiep: Gneſn: Starowol: in Epiſc: Cracov: Długoſz hiſtor: Cromer lib: 25.* Miał kilku rodzonych braći, z ktorych iedni ſię piſali z Iwanowic, drudzy z Gorniewic, inni z Gruſzczyc: á potym z Koźmina, ktory u Hinczy z Rogowa Kaſztelana Sendomierſkiego, Jan Arcybiſkup, kupił dla braći ſwoich, od ktorego potym rozumiem, że Koźmińſcy nazwani, ieſzcze iednak za żywota iego, iuż między braćią roſterki o te dobra zaſzły, y owſzem *Łubieńſki in Monitis de Epiſcopatu powiada*, że ktoryś z nich w zamku Opatowieckim ściśle oblegſzy Jana, ćięſzkie na nim wymogł kondycye. Jednego z braći tych wſpomina *Damalewicz* Jędrzeia, ktoremu Jan do Archi-

dyakonii Kaliſkiey przydał Kanonią Gnieźnieńſką: drugiego Marćina, *Decretorum Doctorem* Kanonika Krakowſkiego, czytam na liście tegoż Jana, danym 1466 *u Damalew: fol: 26.* Trzeći był Bartlomiey z Iwanowic Kaſztelan Kaliſki. Czwarty Mikołay Koſmider Cześnik Sieradzki, ten OO Bernardynom Kaliſkim domoſtwo, ktore im na przeſzkodźie do fabryki klaſztora było, zkupił y darował. Staniſława Gruſzczyńſkiego Kaſztelana Konarſkiego w roku 1575 kładźie *Paprocki w Gniażdzie.* Jan Kanonik Poznańſki 1489 na liście Kazimierza krola danym Miaſtu Lwowſkiemu, Kryſztof Koſmider Gruſzczyńſki podpiſał w Ziemi Wieluńſkiey elekcyą Władyſława IV. Woyćiech Gruſzczyńſki w Grodźieńſkim Jana III. N. Koſmidrowna Gruſzczyńſka Stefana Białokurowicza Cześnika Latyczowſkiego. Druga Piotra Niſzczyckiego Kaſztelana Bełzkiego, małżonki. N. Gruſzczyńſki Kaſztelan Kaliſki 1709 żona iego Zofia Przyiemſka Chorażanka Kaliſka, z ktorey corka zoſtała, ſioſtra Kaſztelana, zmowiona z Sebaſtyanem Boianowſkim. Adam Sędzia Kapturowy Poznańſki, żona iego Katarzyna Konarzewſka, umarła 1696. N. Melchiora Gurowſkiego Chorażgo Kaliſkiego, Staroſty Kościańſkiego małżonka.

GRUSZECKI *herbu Lubicz* w Chełmſkiey ziemi, y na Podolu: Maćiey mąż rycerſki, ktoremu w krwawych zaſługach dobra Gruſzcze y małe y wielkie wieczną darowizną krol puścił, od ktorych, to imię uroſło, iego zaś Chorążym koronnym uczynił, z Malickii ſyna mu przypiſuie *Okolſki* Jędrzeia, ktory mężnie ſobie poczynaiąc we wſzyſtkich za Zygmunta y Stefana krolow okazyach, poległ od brata Stryiecznego Kantymirowego, atoli to ſię utrzymać nie może, żeby Oćiec żył za czaſow Jagełła, á ſyn za Stefana, bo więcey czaſu wyſzłoby niżeli poltoraſta lat: Tego Jędrzeia z Hańſkii był ſyn Piotr, z ktorego ośmiu ſynow, ſześciu w rożnych kampaniach poległo, dway zaś z teyże Anny Orchowſkiey zpłodzeni, to ieſt Broniſław Samuel Szumiliſt nazwany, ten na Ruſi oſiadł, Porucznikował u Zborowſkiego, á potym Woyſki Czerniechowſki. Ja czytam Broniſława Gruſzeckiego Łowczego Czerniechowſkiego *w Konſtytucyach 1633 fol: 55*, że na Podolu w Hołoſkowicach wymurował zamek. Staniſław Jan naprzod Podſędek, á potym Sędźia Ziemſki Podolſki *Conſtit: 1661 fol: 26*, Staniſław Stolnik Latyczowſki, deputat na Trybunał koronny 1694. N. Gruſzecki, brat Maćieia, nazwany Baran, Woyćiech, ſyn iego, z Komorowſkii ſpłodźił Staniſława, Jana, Piotra y Jędrzeia. Staniſław z Dubaniewſkii Tomaſza, ktory poległ pod Haliczem od Tatarow, Mikołaia y Jana, ludźi rycerſkich, ten był z Poſtrumińſkii urodzony. N. trzeći brat Maćieia, od ktorego poſzli, Jan Konſtantyn, Woyćiech y Piotr braćia rodzeni. Piotra z Anny Jaroſzewſkii potomſtwo, Jan, Michał, Kryſztof, Wacław, y corka Katarzyna Krzewſka, *2do voto* poiął Piotr Borzechowſką, z ktorey był ſyn Remigian, ten naprzod z Woiakowſkii zpłodźił ſyna Antoniego, potym z Piłczańſkii Jozefa. Jan, mąż woienny z Zofią Pełczanką, miał ſyna Jakuba. Woyćiech z Molińſką Tobiaſza, Piotr zginał na Pokućiu, od ktorego ſyn ſię zoſtał Marćin. Gruſzecka Jozefa Chmieleckiego, Apollonia Szymona Rudnickiego, małżonki. N. Gruſzecki miał za ſobą Joannę Rudnicką. Jozef Sędźia Grodzki, y Podſędek Ziemſki Podolſki, żona iego Anna Garmuchowſka, z tey było trzech ſynow, Tomaſz Cześnik Podolſki, poiął Angelę Łochowſką Stolnikownę Rzeczycką, Michał drugi, trzeći Kaźimierz w Zakonie naſzym, Są iego Kazania w druku. 1mo. *Jedynak w honorze ſprawiedliwość, Kazanie na wotywie Trybunalſkiey in fol: 1730 Caliſſii.* 2do. *Trybunał z kredytē, kazanie na wotywie Trybunalſkiey 1730 in fol: Caliſſii.* 3tio. *Zaſługa honoru, honor, kazanie na koronacyi Maryi Panny*

w Podkamieniu 1730 in fol: Leopoli. corek zaś pięć, Katarzyna Zbykalſkiemu Podſtolemu Mielnickiemu, Helena Elżbieta Archibaldowi Glowerowi, Konſtancya Franćiſzkowi Roguſzowi Podczaſzemu Halickiemu, czwarta Alexandrowi Zbykalſkiemu Miecznikowi Płockiemu, zaślubione. Tereſſa w klaſztorze Kamienieckim pod regułą S. Dominika.

**GRUZEWSKI herbu Lubicz* w Xięſtwie Zmudzkim. Jerzy Gruzewſki Sędźia Ziemſki Zmudzki, poſeł na Seym 1629, z tamtąd Kommiſſarz do zapłaty woyſku, *Conſtit: fol: 4, y 1638* Kommiſſarz do granic *Conſtit: fol:* 33. Jan Dworzanin krolewſki 1648, tenże ſam podobno Chorąży Zmudzki Ciwun Wielkich Dyrwian, á potym Podkomorzy Zmudzki, żona iego Teodora, corka Alexandra Ogińſkiego Kaſztelana Trockiego, z tey były te corki. Maryanna naprzod Pakoſzowa, á potym Frackiewiczowa, Helena Bilewiczowa, Anna *1mo voto* Hrehorego Oborſkiego, Staroſty Horbowſkiego, *2do* Niezabitowſkiego małżonka, Elżbieta Korfowa, Joanna Pawłowi Stryieńſkiemu Woyſkiemu Grodźieńſkiemu zaślubiona, Konſtancya pierwſzym zwiazkiem Sienicka, drugim Ganckawowa, Kryſtyna naprzod Rynwidowa, daley Grabowſka, Teodora *1mo voto* Zygmuntowi Stryienſkiemu Cześnikowi Sanockiemu zaślubiona, *2do* Turłaiowi, á teraz Grotauzowi N. Dobryſzowa, á druga Chwałkowſka, ſynow zaś dwoch, Jakub Kuchmiſtrz Litewſki, y Marcyan Stolnik Zmudzki, ktoryś z Gruzewſkich miał za ſobą Potocką herbu Pilawa Staroſciankę Jabłonowſką. Jan w Warſzawie w Zakonie naſzym żyćia tego dokonał w roku 1646, wydał do druku. *De ultima, & maxima hominis mutatione, ſive de myſtica cum Deo unione lib: 1 pars prior Vilnæ 1641 in 4to.* Item *lib: 1 pars poſterior. ſcilicet de fortitudine & juſtitia. Vilnæ 1644 in 4to.* N. Gruzewſka Xieni klaſztoru Wileńſkiego Zakonu S. Benedykta. Kryſztof Sędźia Ziemſki Zmudzki 1674.

Gryf Herb.

HErb ten tak opiſuia, *Biel: fol: 103. Paprocki w Gniaździe fol: 62 O herb: fol: 62 tom: 1. fol: 236. K leynoty. Potocki. Koiął.* W polu czerwonym Gryf biały,

ktore-

ktorego połowa przednia od głowy, orła z noſem zakrzywionym, z ięzykiem wywieſzonym, ze dwiema ſponami w gorę wſpiętemi, także z dwiema ſkrzydłami do lotu wynioſionymi, reprezentuie: druga połowa Lwa z dwiema łapami na ktorych ſtoi, z ogonem z pod łap w gorę zadartym pokazuie: nogi iednak u niego przednie y nos żołty, twarz w lewą tarczy zkierowana. Nad korona poł także orła z trąbą, ale bez ſpon.

Czy *in rerum natura* ſą Gryfy, ćiekawa między autorami quæſtya. Twierdza *Volaterranus, Ariſteas, Proconeſius, Herodotus, Pauſanias, Cteſias, Ælianus, Mela, Solinus Apuleius* y poſpolite wielu mniemanie, ktorzy głębiey prawdy nie ſzukaiac, ſamemi ſię płonnemi uwodzą powieśćiami. Siedliſko im naznaczaią w Bractii, Indyi, y Tatarzech Azyatyckich: atoli w opiſaniu ich, ſamiż ſię z ſobą nie zgadzaią; bo iedni z nich, ptakami ich chcą mieć, ktorych wzroſt do wilkow naſzych dochodźi, ale o czterech nogach, y pazurach Lwich; ſzyie modre; pierśi czerwone; oſtatek ćiała, czarne pſtrza piora; oczy iſkrawo ogniſte. Drudzy podobieńſtwem ich do konia ſtoſuią. Inni twarz im, do ludzkiey bardzo akkommodowaną przyznaią. Inni z orła y Lwa zmięſzanych piſzą. z ktorych orzeł od głowy goruie, z tyłu Lew ſię wydaie. Takiey zaś wielkości ſą według Jana de Montevilla, że ieden Gryf ośmiu Lwom wyrowna, ſto orłow przechodźi; takiey ſiły, że ſłonie y ſmoki mocuie, dwoch wołow razem, albo też iezdzca z koniem wſponami wzwartych na powietrze wynoſi: tak potężnych pazurow, iak u wołu rogi. *S. Euſtachius Antiochenus in Hexam:* powiada; *ſicut aquila leporem, ſic Gryphs Leonem raptum prædatur.* A niektorzy *u Szentivaniego in Curios: Miſcell: dec: 2da*, przydaią, że złotych gor ći Gryfowie ſtrzegą poſpolićie, y owſzem że ſobie gniazda złotemi żyłkami prześcielaią. Z drugiey ſtrony, *Plinius, Origenes, Albertus Magnus, Ulyſſes, Aldrovandus lib: 10 cap: 1, Szentivani loc: cit: Cnapius pod ſłowem Gryf*, za baykę przećięż pozorną, takie zwierzę ſądzą; kto go albowiem z tych autorow, co o nim piſzą, widźiał; żaden ſię nie przyznaie, dosyć na tym maiac, za ieden albo drugi, á podobno z płonney powieśći, o tych monſtrach świadczy. Okrążyli świat cały marynarze, nayglębſze zwiedźieli knieie, niedościgłe kiedyś zbiegali kąty; przećięż nie tylko w Scythii, albo w Indyach; ale zgoła nigdźie nic podobnego nie znaleźli do zmyślonego zwierzęćia. Przyznaię ia to z chęćią, że *Levitici cap: 11 verſ: 13*, zakazuie P. BOG przez Moyżeſza Zydom, żeby Gryfa nie iedli, *Grifem ne comedatis*; ale to naſz, *Cornel: à Lap:* z inſzemi tłumaczy o orłach, nie tych poſpolićie zwyczaynych, ale daleko większych z noſem zakrzywionym, czego dorozumiewał ſię, to z hebrayſkiego słowa *Perez*, tamże w piśmie świętym położonego, to z tego, że Ariſtophanes rożne rodzaie orlow wyprowadzaiac, kładźie też y Gryfa. Jakoż Zygmunt Herberſztein poſeł niegdy Ceſarſki do Cara Moſkiewſkiego, napiſał, że w Moſkwie znayduią ſię ptacy, do naſzych orłow podobni, wſzakże bez porownania więkſi, na ktorych weyrzenie, nie tylko iaſtrzębie, kruki, ale y ſame orły, od gwałtownego ſtrachu, zdadzą ſię trupieć, zowią ich tamże koczot. Y Jerzy Fabrycy w roku 1550 świadczy, iż między Miſnią y Dreznem, znaleźione orle gniazdo, na trzech potężnych dębach uſłane, w ktorym nie tylko odarte z ćielat y baranow ſkory, nietylko świeżo tam przynieſionego zrzebca, ale też ieſzcże niedoroſłe orlę widzieć było, w tey iuż iednak porze, że ſkrzydła rozćiagnionego ſiedm łokći rachowano, pazury zaś, u niego tak miąſzſze, iak u tułowitſzego człowieka palce, nogi, y giczeleſz, grubſze ode Lwa. Ztąd dochodzę, że zmyślona w Gryfach z orła y Lwa mixtura. Przęćięż u Egipcyanow w takiey powadze

Gryfy

Gryfy były, że ich za Bogow czćili, świadkiem ieſt *Plutarchus Simpoſiacon lib: 4 quaſt: 5*, luboć trochę mędrśi między niemi poganie, tylko ich za ſymbolum; to ieſt za figurę Apollina Boſzka mieli, ktoremu Gryfow tak poświęćili, że piorami ich ſtatuę iego wzorzyli, powożacemu ſię, z dwoch Gryfow ſprzęgę zkładali, y od tego Gryfinami ich przezwano. Z tego fundamentu Paprocki w gniaździe cnoty, rozumiał, że dom Gryfow od Egipcyan do Polſki zawitał, wſzakże to ſam potym w pośledniey ſzym druku zbiia: nie lepiey ſię iednak poprawił, kiedy powiada, że z Dacyi do nas przynieſiony, czego mu pomaga, *Bielſki fol: 103. Nakiel: w Miechov. fol: 10, Okolſki pod herbem Gryf*, ale iako niżey obaczyſz, nieſłuſznie.

To ſię zda bydź pewna, że pierwſzych Monarchow Polſkich krew, ieſzcze y po dźiś dźień żyie, w tych, co ſię Gryfem pieczętuia. Leſzek albowiem, tego imienia trzeći Xiażę Polſkie, procz Popiela, dwudźieſtu innych ſynow, pogańſkim obyczaiem ieſzcze ſię na ten czas rzadzac, zoſtawił; między temi Jaxę; á gdy zawoiowane od ſiebie Prowincye, na nich dźielił, Jaxie, y drugiemu bratu iego Ziemianowi, doſtała ſię Serbia; przyſięga ich iednak w przod obowiazał, żeby Popielowi, ſwemu na tronie ſukceſſorowi, powolnemi byli. *Neugeba: fol: 45. Gvagnin fol: 12 Bielſk: fol: 39 Sarnicki fol: 197. Długoſʒ tom: 1 fol: 64. Cromer lib: 2. Sleidan: lib: 8 fol: 342:* działo ſię to roku poſłuſznego w ćiele Boga, *według Herburta 806, według Sarnickiego 810, według Miechovity 805. Okolſki z Kromera kładźie rok 999*, ale to iawna omyłka; bo y Kromer pod Leſzkiem III żadnego roku nie namienia, y w roku 999, iuż u nas Boleſław Chabry panował, á Kadłubek Leſzka ieſzcze do czaſow Juliuſza Ceſarza referuie. *Nakiel: w Miechov: fol: 10*, tey Serbii Jaxow dziedźicznemi Pany czyni, ktora ieſt cześcia Dacyi wſchodniey, kędy opiſuiac ia powiada, że od Podola y Ruſi Dnieſtr ia rzeka dźieli, á cztery Prowincye w ſobie zamyka, to ieſt Siedmiogrodzka Ziemię, Bulgarya, Wolochy z Multanami, y Serbia nad morzem. Atoli iednak oczywiście przećiwko niemu ſtawiam Długoſza, Kromera, y inſzych hiſtorykow naſzych, ći wſzyſcy zgodnie przyznaia, że nie wſchodnie, ale zachodnie nadmorſkie krainy, między Hablem y Elba rzekami, do morza ſię Niemieckiego zćiagaiace, między ſyny ſwoie, Leſzek porozdawał, ktore męſtwem y ſzabla do Polſki był zakroił: á tak w tym dźiale doſtała ſie Barnimowi y Bogdalowi Pomorſka źiemia, Każimierzowi z Władyſławem Kaſzubſka, Wratyſławowi Rugia, Przybyſławowi, Cieſzymierzowi, y Otćie Ditvonia albo Luzacka źiemia, y tak daley; toć y Jaxę w tychże kraiach Ociec oſadźił, á ponieważ niektorzy autorowie Miſnia Serbia zowia, ztad dochodzę, że y iemu część Miſnii, ktora na ten czas Serbia zwano, wydźielono, nie w Dacyi albo na wſchodźie, ale na Zachodźie, zkad potym potomkowie iego do Oyczyzny ſwoiey powroćili, y godne wiekow rozrodźili Domy.

Ktoby zaś był pierwſzym autorem tego kleynotu, y z iakiey okazyi, domyślać ſię chyba, nie co pewnego udawać możemy, ile że żaden o tym nie piſał: rozumiałbym tedy, że albo Leſzek III Monarcha Polſki, ſynom go ſwoim przy podźiale nadał, y orla w Gryfa zamienił dla dyfferencyi, albo go też ſobie potomkowie iego, ſamiż z ſpolney między ſoba umowy, przywłaſzczyli. Domyſł moy na tym zaſadzam fundamenćie, że wſzyſtkie te Prowincye, ktoremi kiedyś władneły tegoż Leſzka dźieci, y po dźiś dźień nawet Gryfem ſię ſzczyca, lubo w niektorych z nieiaka odmiana, dla dyſtynkcyi między rozrodzonym potomſtwem z czaſem przydana. Tak Kaſzubſka Ziemia wydźielona Każimierzowi y Władyſławowi, zażywa Gryfa we wſzy-

wſzyſtkim do ſwobody podobnego, tylko że głowa w prawa tarczy zkierowany *Dulberg y Putend: in tabul:* Tak Pomorſka Ziemia, ktora ſię dźiałem doſtała Barnimowi y Bogdałowi braći, Gryfa ma w ſrebrnym polu z pyſkiem y ſponami złotemi *Petraſan: cap: 54* Inni przydaia, że ieſt czerwony w koronie w polu białym. *G. B. lib. 5. civit: fol: 45 y Paproc. fol. 720.* Tak Szczećińſka źiemia, ktorey udźielnemi Panami byli ſynowie Leſzkowi, y Xiażęta iey, Gryfa noſili czerwonego w polu białym, czego świadkiem chorągiew Xiażęćia Szczećińſkiego, oraz y z nim wźieta od Polakow w owey ſławney pod Grunwaldem wiktoryi, za Jagełła krola w roku 1410 *Długoſʒ fol: 606 y Paprocki z niego.* Tak Zgorzelica, albo iako ſie temi czaſy zowie z Niemiecka Brandeburſka źiemia, ktora hołdowała Przemyſławowi, Ziemowitowi y Zemomyſłowi braći, iako piſze *Cromer lib: 2. Długoſʒ tom: 1 fol: 64*, y iey pod te wieki panowie, w herbie na dwadźieścia ſiedm dźielnic rozłożonym, w dziewiatey, dźieſiatey, iedenaſtey, dwunaſtey, trzynaſtey, dwudźieſtey pierwſzey, y dwudźieſtey wtorey dźielnicy, Gryfow, coraz to inſzym kſztałtem y kolorem udanych kładźie, iakom ſam widźiał na mappie Geograficzney. Tak Meklemburſkie Xiażęta: bo y taż źiemia w dźiedźictwie wnukow Leſzkowych chodźiła, w herbie ſwoim na ſześć części wymierzonym, w drugiey y w trzećiey Gryfy rozłożyły. Winidow Gryf bez mitry. *Dulberg in tabula Reg: Pol: apud Puſc:* Słupſkiey źiemi Gryf na trzech nogach ſtoi, czwarta do gory podnioſł. *Laurus Jacobus in libr: Antiquæ urbis ſplendor.* Ponieważ tedy wſzyſtkie te Prowincye od ſynow Leſzkowych odźiedziczone, do iednegoż ſię herbu znaia, toć ieſt podobieńſtwo, że zaraz na ten czas, albo ſami go ſobie przywłaſzczyli, albo im go Leſzek Oćiec nadał: boby pewnie potym do tak zgodney iednegoż kleynotu używania elekcyi, przyść nie mogło, ile że w krotce potym, iedni z nich od Frankow, drudzy od Saſow, inni od Turzyngow, ći od Fryzow podbići y rozerwani, rożnym od ſiebie duchem tchneli: inni ſię też ſami od nas wylaczyli: trzeći przy Polſzcze zoſtali *Cromer lib: 2.*

Swoboda herb ten zowią, dla hoyności Przodkow tey Familii, ktora nie na prożność żadna, ale ku czći y chwale Boſkiey obracali, mowi *Papr: fol: 62. Biel: fol: 118.* Nie uymuię naymniey rozrutney na BOGA y ſług iego ſzczodrobliwości Domu tego; boby na mnie y po dźiś dźień ieſzcze ſtoiace bazyliki, wywiedzione z fundamentow kościoły, upoſażone od nich klaſztory, gwałtem o tę krzywdę wołały. Wiem że *Nakielſki* wieku ſwego dwadźieścia y ieden rożnych w Polſzcze zakonow fundacyi narachował, ktore z ſkarbu Gryfow naſzych powſtały, á w ten komput nie ida kościoły przy rożnych farach, kaplice, ołtarze, y inſze godne tego Imienia ſtruktury: ale mi ſię zda, że ten herb bardźiey tego tytułu wyſługe ma, z niewygaſzoney nigdy w tym Domu, o wolność Oyczyſta żarliwości; ponieważ to ſłowo Swoboda, u nas Polakow wolność raczey znaczy, niżeli hoyność, iako mowi *Cnapius in theſauro.* iakoż ſnadno im to każdy przyznać muśi, gdy o nich czytać będźie, że Polſka wolność, nie inſzym tchnela duchem, tylko Gryfow.

Nie tylko zaś w Oyczyźnie naſzey, ale y inſze cześci świata herbem ſię Gryfow ſzczyca. Tarſus Cylicyi w Azyi mnieyſzey, y Tyran Tyru, y Tracyi Monarchowie, Gryfa, za herb używali, ale z orła y z ſmoka zmięſzanego *Okol:* O Gryfoniuſzach *Teatrum vitæ hum: lib: 4 fol: 51* świadczy, że w czteryſta lat po potopie uniwerſalnym, z Ormiańſkiey źiemi wyſzedſzy, w Tuſcyi oſiedli, y tam Peruz miaſto, albo fundowali, albo rozprzeſtrzenili, za ſwo-

ſwoim przybyćiem, ktoremu też mieyſcu, y ſwoy herb Gryfa na pamiatkę, za kleynot zoſtawili. Gryffiow ſławna w Rzymie familia z Gryfa ſzarłatnego w złotym polu. *Petraſancta cap: 54.* Styryi herb Gryf ſrebrny, ż ktorego uſt, płomieniem ogień wybucha, y inſzych domow wiele liczy *Petraſancta* do ktorego odſyłam. Na Slaſku nawet, ſila ſię znayduie Familii, ktore w herbie Gryfa noſza, iako Szafgocz Hrabiowie, *Trebnic, Kazanie pogrzeb. na Jak. Weibera.* Tamże Odorſkich familia Gryfa ſrebrnego w ſzarłatnym polu *Patraſanct. cap. 54.* Luzeńſkich także Dom, z ktorych w roku 1663 Joachim, Aloyzy Luzeńſki Opat de monte Zebegen, á potym Biſkup Waradyſki, Proboſzcz Spiſki, w roku 1677 *Nieremher: lib: de adorat: in ſpiritu* właśnie Gryfa Swobodczyka zażywał. Podobieńſtwo wielkie, że y ći z tegoż Gryfow gniazda wyſzli, ale z czaſem, gdy ſie Slaſk od Polſki oderwał, y oni ſię tamże przy ſwych dobrach zoſtali.

Przodkowie Domu tego.

Jaxa Xiażę Serbii, ſyn Leſzka III. á brat Popiela, Monarchow Polſkich, tey Serbii dźiedzic, ktora Niemcy Windiſch zowia, ſpokoynie w oyczyſtym udźiale ſiedźiał; więcey ani o nim, ani o inſzych braći iego, nic nie maia hiſtorycy naſi, tylko w powſzechności, rozumiem iednak, że nie inſzym ſpoſobem życia ſwego dokończył, tylko tym, ktorym y drudzy; to ieſt: że od Popiela młodſzego, á ſynowca ſwego, za zdrowa radę y napomnienia, zdrada śmierć z trućizna wypił, luboć nie bez ſtraſzney takiego kryminału zemſty, ktora myſzy z trupow Stryiowſkich rozmnożone, na Popielu wykonały. Po śmierći Jaxy, potomkowie iego przez trzyſta lat Serbia rzadźili, w rożnych rewolucyach, aż dopiero za Boleſława Krywouſta, iedno ſława rycerſkich dźieł iego wzbudzeni, potym miłością Oyczyzny ſwoiey uięći, znowu ſię do Polſki z powrotem ſkłonili w roku 1106, między ktoremi ći przednieyśi byli, Jaxa Wincenty, Swatopełk, Michora, Krekocha, y inni bliſkością krwi z niemi ſpowinowaceni. *To piſſe Nakiel. w Miechow: fol. 11* y przydaie, że to ma *ex priſcis ſcriptoribus*: nie mogłby był iednak gruntowniey nas w tey opinii utwierdźić, iako gdyby był choć iednego po ſobie przytoczył, ia zaś nie tylkom tego w żadnym nie czytał, ale owſzem *Paprocki fol. 62,* ktorego y *Nakielſki* cytuie nieraz, y mogł ſię w nim tego doczytać, w roku 1006, z liſtu klaſztoru Trzemeſzyńſkiego, wſpomina Wincentego Jaxyca, *Comitem ac hæredem in Bochnia,* ktora potym Bochnia, potomek iego dał Staniateckiemu klaſztorowi, to ieſt ſtem lat przedtym. Jeżeli tedy w Polſzcze dobrze przedtym, poſſeſſyonaći byli Jaxycowie, iakoż ſię to utrzyma, że dopiero tak pozno w naſze ſię przenieśli kraie. Raczey z tey reflexyi, ktora czyni *Paprocki pod Gryfem,* com też y ia ſam uważał, że ſtarzy Przodkowie naſi, gdy kościoły y klaſztory fundowali, liſty albo prawa na to nadaiac, imiona ſwe zwykli byli podpiſywać, y inſzych ſwoich braći; wnoſzę, że ſię znać do Fundacyi klaſztoru Trzemeſzyńſkiego ten Wincenty przyłożył: ile że ten klaſztor, w roku 997, iuż był ſtanał: bo w nim S. Woyćiecha ćiało, Boleſław Chabry do czaſu był złożył *Cromer lib. 3* Jabym tedy rozumiał, że koło roku 900 do Polſki Jaxycowie powroćili, kiedy bowiem z iedney ſtrony Niemcy, z Henrykiem Ceſarzem Rzymſkim, nadmorſkie kraie do hołdu przyćiſkali, *iako powiada Vitichindus lib. 2 Saxon.* z drugiey ſtrony Polacy z Leſzkiem Czwartym, rebellizuiacych ſobie wnukow Leſzka III woyna podbiiali, iako świadczy *Cromer lib. 3, z Hageka,*

oni iako rodacy naſi, raczey ſobie obrali Oyczyſte gniazdo, niż pod obcym ięczeć iarzmem. Wſzakże ſtarożytność wſzyſtkich pod te lata anteceſſorow Domu tego, w niepamięći zagrzebła, iednego z wielu utaić nie mogła, ktorego dobroczynność na klaſztor Trzemeſzyńſki, nieśmiertelney pamięći zalećiła, to ieſt, Jaxyca Wincentego *Comitem y hæredem* na Bochni. Wſzyſtko mi ſię zda, że Jaxa Wincenty, Swatopełk, o ktorych wyżey z Nakielſkiego namieniłem, wnukami iego byli, á ieżeli nie rodzeni, przynamniey ſtryieczni braćia, ile że Bochnia przez połtrzećiaſta lat, nieprzerwanie w ich poſſeſſyi była. Do nich tenże autor przypiſuie Krekochę, ktory gdy braćia iego, Miechowſki klaſztor, Pańſka munificencya wynoſili, on nietylko fortunę ſwoię, to ieſt wieś bliſko Miechowa, ale y ſiebie ſamego, w poczet ſług Boſkich wpiſał, ubogim dla Chryſtuſa kontentuiac ſię zakonnika tytułem, więcey nad wſzyſtkie świata dygnitarſtwa: pomogł mu tey świętey kompanii Hugold, z tegoż Gryfow domu, czego dowodem ieſt, część iego na Chyczy, ktora on razem z ſoba temuż klaſztorowi oddał *Nakiel. Miech. fol. 101 ex Catal. Patriar.* Michora z tegoż Domu, ktorego ręki podpis, oryginał fundacyi Jędrzeiowſkiego klaſztoru y po dźiś dźień pokazuie, á nie doſyć mu było na tym, żeby tylko w regeſtr fundatorow imię iego wchodźiło, chćiał y rzecza ſama bydź fundatorem, kiedy pobożna emulacya z Jaxa krewnym ſwoim certuiac, Miechowſkiemu konwentowi, oſiadłe wſi, nad Raba rzeka, wiecznemi czaſy puścił, Targowiſko, Nieſzkowice, Moſzczenicę, Mſzczenin, Chełm, y część ſwoię na wśi Kłay, uproſiwſzy u Gedeona Biſkupa Krakowſkiego bliſkiego ſwego, o ktorym niżey, dźieſięćinę z tych dobr do tegoż klaſztora. *Nakiel. fol. 17 & 103.* Zeby zaś był tę ofiarę, tym lepiey do guſtu Boſkiego okraſił, pewny prowent ſoli z żup Bocheńſkich naznaczył temuż mieyſcu. Kośćioł Chełmſki, y kollacya *beneficii, Cuſtodibus S. Sepulchri* przywłaſzczył: o czym ſzerzey *Nakielſki z katalogu Patryarchowſkiego w roku 1198 ſpiſanego mowi.*

Wincenty Jaxyc dźiedzic y Hrabia na Brzeſzynku, ktory potym do naſzego akcentu przezwano Brzeźnica, iako ſię wyżey o nim mowiło, zoſtawił trzech ſynow, Boguſława, Janiſława, y Klemenſa. Z tych Boguſław dla wielkiey roſtropności y dźielności, Gubernatorem Pomorſkiey Ziemi y Kaſzubſkiey, od Boleſława Krywouſtego dany, koło roku 1127, ſkoro rzady tych Prowincyi odebrano Swentopełkowi ſtryiowi iego; na tey funkcyi tak ſię pięknie popiſał, że mu Mieczyſław Stary, iednę z corek ſwoich za małżonkę zaślubił, z ktorey trzech ſynow zpłodźił, Boguſława, Mśćiuga y Sambora, Xiażęta Pomorſkie, o ktorych da Bog mowić ſię będźie, gdźie Pomorſkich Xiazat genealogia wyprowadzę w trzećim tomie.

Janiſław albo Janik, naprzod Biſkup Wrocławſki na Slaſku, potym Arcybiſkup Gnieźnieńſki, drugi ſyn Wincentego, z żarliwości ktora miał w promowowaniu chwały Bożey, z wytwornego rozſadku, z hoyności na ubogie, y inſzych cnot, tak był przypadł do guſtu Archikapitule Gnieźnieńſkiey, że pominawſzy inſzych, Eugeniuſza III Papieża o niego proſili, aby oſierocéiała, po Piotrze herbu Srzeniawa Arcybiſkupie, katedrę poſiadł, iakoż za konſenſem tegoż Papieża wſtapił na nię 1152. Rozrutność iego na BOGA ztad poznać, że ieſzcze za żywota S. Bernarda Opata, Cyſtercyenſow z Morymundeńſkiego w Burgundyi klaſztora, uproſiwſzy; w Jędrzeiowie oſadźił, fundował y nadał, zkad niektorzy ten klaſztor, na pamiatkę, z kad ſwoie poczatki zabrał, *Minor. Morimundus* zowia. Dobra ſwoie, ktore temuż klaſztorowi przyłaczył te rachuia, Brzeźnicę, y ſześć innych wśi, to ieſt Potok,

Łyſakow, Rakoſzyno, Łacno, Tarſzawa, y Chorzewa. Dźieſięćiny z rożnych wśi, tak w Krakowſkiey dyecezyi, ktore uproſił u Maura, y Radoſta Biſkupow Krakowſkich, iako y w Archidyecezyi ſwoiey, ktore od ſtołu ſwego Arcybiſkupiego oderwał. Jeſzcze dobra, ktore ſukceſſya na niego były zpadły, to ieſt Uiazd, Błonie, Zarczyce, Błonica, Skowrodolno, Kamienczyce: Drugie ktore pokupił, iako Dźierżazna, Buſkow, Tropiſzow, Biała, Bezden, Mierzawa, Pelcznica, Kraieczno, Zdecze. Tę Brzeźnicę, Jędrzeiowem, Opat ieden od imienia ſwego, miaſteczko zbudowawſzy nazwał; tak o tym klaſztorne ſkrypta powiadaia, *mowi Paprocki*, atoli, znać że tam dawno miaſteczko było, gdyż ći Panowie funduiac tam klaſztor, na pamiatkę tego, że to z Domu ich wyſzło, zoſtawili w tey Brzeźnicy ſobie dań, y potomkom ſwoim, ſerca bydlęce dła ptakow, y po kilku śledźi od beczki: co potym kłaſztor u ſukceſſorow Fundatora odkupił: tę Fundacya podpiſali tak, *Ego Joannes Episcopus*, (zkad ńiektorzy wnoſza, że na ten czas tylko był Wrocławſkim Biſkupem) *& Frater meus uterinus Dominus Jaxa, Michora, Miecislaus, Martinus, Nicolaus tribunus, Comes Bogumilus hæredes de Brzeźnica damus donamus.* Za iegoż perſwazya Mieczyſław Stary Xiazę Wielkopolſkie, Collegiatę w Kaliſzu, pod tytułem S. Pawła fundował y nadał; Biſkupow trzech Poznańſkich, Stefana, Radwana, y Bernarda approbował y konſekrował, umarł w wielkiey pobożności żyćia *według Nakiel: y Janicyuſsa 1165, według Damalew: 1167:* po nim Piotra herbu Srzeniawa ſukceſſorem chca miec niektorzy na Arcybiſkupſtwie, ale *Damal:* Blog: Bogumiła po nim kładźie.

Klemens, trzeći ſyn Wincentego dźiedźica na Brzeźnicy, brat Janiſława Arcybiſkupa, y Boguſława: na liscie fundacyi klaſztoru Jędrzeiowſkiego *u Damalew: fol: 99* czytam tak. *Ego Joannes Archiepiſcopus Gneſnenſis, & Clemens frater meus;* wſpomina go także, *Paproc: fol: 63*, że ſię do fundacyi Jędrzeiowſkiego klaſztoru przyłożył: zoſtawił *według Nakielſkiego* ſynow trzech: pierwſzego Woyſława, ten z Jaxa bratem ſwoim ſtryiecznym na Turkow w Azyi woiuiac, gdy z tamtey woyny świętey, y z Jerozolimy powrоćił, á Jaxa fundował w Miechowie Bożogrobcow Kanonikow, on też do teyże fundacyi przydał ſwoie własne dwie wioſki, w Wrocławſkiey dyecezyi leżace; ktore potym Biſkup Wrocławſki zamienił za inſze. Tenże Woyſław koło Jędrzeiowa założył wieś Woyſławice od ſwego imienia, miał dwoch ſynow, Mateuſza, y Jędrzeia, z tych Jędrzey wieś Bamwoł rzeczona, w Sendomierſkim Woiewodztwie, konwentowi Miechowſkiemu zapiſał, luboć potym odpadła, niewiedźieć iakim przypadkiem. *to Nakiel: z ſtarych monimentow klaſztornych wypiſał, y z Długoſsa de Monaſt:*

Gedeon Biſkup Krakowſki, drugi ſyn Klemenſa, brat Woyſława dopiero wſpomnionych, u ſtryia ſwego Janiſława Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego wychowany, iego torem idac, Kanonikiem Krakowſkim bedac, zgodnie od kapituły na tę godnośc po śmierći Mateuſza Biſkupa był obrany; długoć ſię w prawdźie tego honoru wzbraniał; atoli potym uſtąpił woli Bożey, konſekrowany w Rzymie od Alexandra III Papieża 1166. Maż w radźie roſtropny, w żyćiu nie naganny, na ubogich miłoſierny, na przymnożenie chwały Boſkiey wywnętrzaiacy ſię. On u Lucyuſza Papieża, z ktorym kiedyś żył poufaley, uproſił ćiało S. Floryana Męczennika, ktore gdy do Polſki przywieźiono 1184, z wielka czća przyiał, y na przedmieśćiu Krakowſkim Kleparzu, kośćioł wymurowawſzy dźieſięćinami nadawſzy, złożył: *to Długoſs: Miechowita zaś powiada*, że kwoli czći tego S. Męczennika, Każimierz Xiążę Polſkie, y Gedeon Biſkup Krakowſki, tę bazylikę na Kleparzu wyſta-

wyſtawili, Kollegiatę przy niey fundowali; w ktorey ramię tylko S. Floryana zoſtawiwſzy, wſzyſtko ćiało tego S. w katedrze Krakowſkiey złożone. Do Jędrzeiowſkiego klaſztoru, ktory, ſtryi iego y Oćiec, fundowali, ſiła dźieſięćin przyczynił, Miechowſkiemu klaſztorowi, więcey zdał ſię uczynić, niżeli Fundator iego Jaxa, *mowi Nakielſki z Długoſsa.* W Kielcach kośćioł ku czći Bogarodźicy Panny MARYI z kamienia ćioſowego zmurował, kollegiatę przy niey założył, czterech Prałatow, ſześciu Kanonikow fundowawſzy. Klaſztor w Wachocku nad rzeką Kamiona Cyſterſom założył, kośćioł z kamienia ćioſowego wyprowadźił, apparatem przyozdobił, w dobra należyćie opatrzył 1179, luboć potym y inni Panowie ſiła ſię do teyże fundacyi przyczynili ſwoia ſzczodrobliwośćia. Mieczyſława Xiażęćia, że ćiężki był poddanym, y podatki z ubogich ludźi nieſłuſznie wyćiagał, naprzod pięknie, y po Oycowſku upominał, á gdy y to nie pomogło, z innemi ſię panami porozumiawſzy, z państwa zrzućił, na iego zaś mieyſce Każimierza ſprawiedliwym nazwanego, brata iego wyſadźił. Stefana Woiewodę Krakowſkiego o cudzołoſtwo przeświadczonego wyklał, na niego, gdy do Krakowa wieżdzał, we wſzyſtkie dzwony dzwonić kazał, iakby na gwałtownika: we wſzyſtkich czy publicznych obradach, czy poſiedzeniach, nigdźie z nim zaſiadać niechćiał, y owſzem y drugich od iego konwerſacyi odmawiał, poty aż ſię upamiętał; co tym dźiwnieyſza bydź powinno, że w Stefanie y krwi nawet ſwoiey dla Boga nie folgował. W tych świętych koło winnicy Pańſkiey trudach, śmierć go też święta zaſtała, w roku 1186, w katedrze ſwoiey pochowany.

Jan, trzeći ſyn Klemenſa, brat Woyſława y Gedeona Biſkupa Krakowſkiego, Kaſztelanem go Krakowſkim piſze *Nakielſki fol: 23* y powiada z Kromera, że koło roku 1220 z Pruſami woiował, ale niewinnie świadczy ſię Kromerem, bo w tym roku ten autor piſzeć w prawdźie o Janie herbu Swoboda, ale tam naymnieyſzey wzmianki nie maſz o Kaſztelanii Krakowſkiey, y owſzem ponieważ tam dokłada Kromer, że ten Jan był bratem Jędrzeia Kanonika Krakowſkiego, á potym Biſkupa Płockiego, toc był ſynem Marka Woiewody Krakowſkiego, iako y Jędrzey; á zatym nie pewna Nakielſkiego oſnowa: prawdać że go drudzy ſynem Klimunta piſza, ale to omyłka ſię dźieie, miaſto tego co miało bydź z Klimuntowa: był Kaſztelanem Wieluńſkim, patrz com o nim mowił w tomie pierwſzym *fol: 168.* Temuż Janowi, *Nakielſki* dwoch ſynow przypiſał, Woyćiecha y Wawrzyńca, y że Władyſławowi Plwaczowi do odyſkania Xięſtwa dopomogli, ale y to nie pewna. Od tegoż Jana, powiada, że ida Studźieńſcy, Uieyſcy, y Wilkowſcy, á ia przydaię Oſſowſcy, że z linii Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, y iego braći ida, iawnie poznac, co ſię o nich na ſwym mieyſcu mowić będźie.

Jaxa, drugi brat Wincentego Hrabi na Brzeźnicy, ktorego Genealogia, y od niego pochodzacych, wypiſałem *tom: 1 fol: 162.* długo w tym domu imię Jaxa kwitneło; bo nawet w roku 1232 na liście Henryka Brodatego, podpiſanego czytam Jaxę Kaſztelana Siewierſkiego *u Nakiel: w Miechow: fol: 155.* W katalogu także Dobrodźieiow klaſztoru Jędrzeiowſkiego, czytam Jana Wierzbiętę Hrabię, y ſyna iego Suliſława Kantora Płockiego, Kanonika Krakowſkiego, pod rokiem 1246. Swantopełk trzeći brat Wincentego Hrabi na Brzeźnicy Xiażę Pomorſkie, o ktorym mowić ſię będzie pod Pomorſkiemi Xiażętami.

Jan Archidyakon Krakowſki, ktorego ſławi *Długoſz*, że gdy Monar-

cha

cha Polſki, kapitularney elekcyi ſprzećiwiał ſię, oparł mu ſię mężnie, y Wincentego Kadłubka na Biſkupſtwo Krakowſkie, to powaga ſwoia, to racyami gruntownemi promowował 1207. *Cromer lib: 7 Paproc:* Klemens Woiewoda Głogowſki w roku 1241, gdy w owey nieſzczęśliwey z Tatarami potyczce, Henryka, Pobożnym nazwanego, Xiażęćia Slaſkiego, ratować chce, y od zguby ſalwować, y ſam padł trupem od Tatarſkiey ſzabli. *Bielſki fol: 168 Cureus fol: 304, Paprocki.*

Herbowni.

Bakowſki
Bielicki
Bobowſki
Branicki
Brzeżinſki
Butowd
Bykowſki
Cedro
Chamiec
Chronowſki
Chycki
Ciepielowſki
Debicki
Dobek
Domaradzki
Giedczycki
Gladyß
Gołambek
Grodźicki
Gumieniecki
Jaxa
Kawecki
Kepſki
Kienſki
Kilſki
Kleßczyńſki
Komornicki
Konarſki
Krobanowſki
Krukowſki
Krzeßowicki
Kwiatkowſki
Latoßyńſki
Lesniowſki
Lowczowſki
Matachowſki
Maleßowſki
Marćinowſki
Michowſki
Mielecki
Molenda
Naſiechowſki
Noſkowſki
Oſſowſki
Oſtrowſki
Otwinowſki
Papieſki
Pobiedźińſki
Pomorſkie Xiażęta
Prochanſki
Radlinſki
Rożen
Skrzyßowſki
Staniſławſki
Strzeßkowſki
Studźieński
Szczepanowski
Trojecki
Turski
Uieyski
Wiktorowski
Wilkowski
Zakrzewski
Zamiechowski
Zaporski
Zeromski
Zukowski.

O Bakowſkich mowiłem w pierwſzym tomie, tu przydaie. Kaźimierz Mikołay z Zaborowa Bakowſki z Sieradzkiego z Teodora Woroniczowna, zpłodźił Jędrzeia Stolnika Kiiowſkiego, ktory z Nowicka z domu Wegrowſka miał ſyna Antoniego, Cześnika Chełmſkiego, ten z Anna Dobrzyńſka zoſtawił Adama *ſterilem,* Felixa Staroſtę Berezańſkiego, ablegata do Porty Otomańſkiey, ten z Buynowna Piſarzowna Liwſka, ma ſyna Jozefa, y corkę Teodorę. Michała Chorażego Trembowolſkiego, tego z Baworowſkiey zoſtało ſynow dwoch, a corek pięć. Kaſpra, ten z Przeſławſka *ſterilis* Maćieia, ten z Humnicka zpłodźił corek trzy. Konſtantego Stolnika Owruckiego, ten z Kroſnowſka ma ſynow dwoch.

O Brzeźińſkich w pierwſzym tomie nie piſałem: bo y naśi piſarze ich opuścili, atoli *Koiał in Mſ.* świadczy, że kwitna w Sendomierſkim y Przemyſſkim.

*GRYLEWSKI *herbu Topor,* w Wielkieypolſzcze kwitna, z Grylewa imienia tęgo nabywſzy, Kaſper Grylewſki z Kaliſkim Woiewodztwem podpiſał elekcya Władyſława IV. Jan miał za ſoba Jadwigę z Piglowic Maniecka herbu Sokola, iako piſze *Jan Dźiekczyński in Thalamodia,* gdźie herb iego Topor położył: był ten Jan brat rodzony Kaſpra.

Gryzima Herb.

MAia bydź trzy liſzki białe w czerwonym polu, iakby w raz iedna podle drugiey ſzły; na hełmie trzy piora ſtruśie. *Paprocki w Gniaźdźie Cnoty fol: 1186. O herb: fol: 576,* w tym iednak ten ſię autor z ſoba nie

nie zgadza, że w poślednіey Xiażce, liſzki w prawa tarczy biega, á w Gniaździe, w lewa, dla tego y Okol: *tom: 1 fol: 249* w lewa ich obroćił. Z Niemiec ten herb do Polſki przynieſiony, co poznać y z tego, że w owey pamiętney pod Grunwaldem wiktoryi, dwie choragwie naſi zabrali, na iedney była liſzka czerwona w białym polu: była to choragiew kommendora y miaſta Balga, pod nia byli Krzyżacy, y żołnierze pieniężni, była ſzeroka na trzy, długa na trzy łokćie y ćwierć. Na drugiey była liſzka biała z rozdźiewiona gęba, w czerwonym polu, pod nia byli Helweći albo Szwayczarowie. *Paproc: ſtemm: fol: 603. Hulſius in Chronolog:* Słowiańſkiey źiemi za herb naznacza trzy liſzki, w lewa tarczy zapędzone. Tu w Polſzcze mało Domow, ktoreby ſię tym herbem znaczyły. *Paprocki* tylko Dulſkich wſpomina, y to powiada o nich, że tylko iedney liſzki zażywaia w Dobrzyńſkiey Ziemi, y Goſtyńſkich. *Okolſki* przydaie Starzynſkich.

GRZEBSKI *herbu Jaſtrzebiec* w Dobrzyńſkiey Ziemi, to naſi Piſarze o nich świadcza, y Mſ. o Familiach Pruſkich: á teraz niewiem czy nie w Krakowſkim: bo Antoni, Balcer, y Stefan Grzebſcy podpiſali konfederacya Krakowſka 1705.

GRZEBSKI *herbu Swinka* w Płockim Woiewodztwie, iedneyże dźielnicy z Zielińſkiemi. Woyćiech w Rawſkim 1648 ale go napiſano Grzemlſki.

*GRZEGORZEWSKI *herbu Jaſieńczyk* w Czerſkiey Ziemi, y Sochaczewſkiey. Bartłomiey Grzegorzewſki 1632. Woyćiecha wſpominaia Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie 1622. Jan, Władyſław, Jędrzey, Paweł 1674. Maxymilian Woyſki Czerſki, umarł 1702, oſobliwſzy Dobrodźiey naſzego Collegium Piotrkowſkiego. N. Grzegorzewſki Podſtarośći, y Sędźia Grodzki Czerſki 1693.

Grzybowski Herb.

PAprocki *in Strom: piße,* że Grzybowſcy z Bełzewic na Slaſku pieczętuia ſię krzyżem, na każdym rogu iego powinna bydź gwiazda o ſześć graniach, nad krzyżem, y nad gwiazda Xiężyc iak na nowiu nie pełny, obie-

obiema rogami do gory obrocony. Coś podobnego widźiałem w kościele Chelmińſkim, na nadgrobku Waleryana Głuchowſkiego herbu Prus 2do, gdźie między innemi herbami, czwarty był taki, krzyż na tarczy, ale iak litera X piſze ſię, położony, na każdym tego krzyża rogu gwiazda.

GRZYBOWSKI herbu Prus 2do w Mazoſzu. Mikołay Grzybowſki Podkomorzy Warſzawſki, poſeł na Seym Lubelſki 1569 podpiſał Unia Litwy z korona *Conſtit: fol: 172.* Woyćiech 1576 z ziazdu Generalnego Jędrzeiowſkiego wyſłany do Prus, na nakłonienie Pruſkiey Prowincy do Stefana krola Batorego. *Conſtit. fol. 244.* Teofil ſyn Mikołaia Podkomorzego, Sędźia Ziemſki Warſzawſki, z Seymu 1616 naznaczony do luſtracyi dobr krolewſkich. *Conſtit. fol. 40* á w roku 1628 poſłuiac na Seym, deputatem naznaczony na Trybunał Radomſki. *Conſtit. fol. 5,* był potym Podkomorzym Czerſkim. Stefan Dobrogoſt brat Teofila, naprzod Warſzawſki y Kamieniecki Staroſta, poſeł na Seym 1627, 1631, 1632, o czym świadcza konſtytucye; potym Kaſztelan Lubelſki 1634 *Conſtit. fol. 4,* corka iego była za Jędrzeiem Jarczewſkim. Jan Staroſta Warſzawſki y Kamieniecki, dobroczynny na OO Karmelitow Boſych Warſzawſkich, żona iego Lukrecya Guldenſzterńowna, w roku 1648 świat ten pożegnała, gdy poſłował na Seym 1638 wſpominaia go konſtytucye, że był Kommiſſarzem do zapłaty woyſka, *Conſtit. fol. 2,* tak rozumiem, że był ſynem Stefana Dobrogoſta. Felicyan ſyn Teofila Podkomorzego Czerſkiego, w krotce Staroſta Warſzawſki, ſpuściwſzy bratu ſwemu Staroſtwo, ſam ſiebie Bogu na ſłużbę oddał w zakonie naſzym, w ktorym żyiac w wielkiey pobożności, miłości wokacyi, pokorze, poſzedł po zapłatę cnot ſwoich, w Bydgoſzczy 1687, rządźił Collegia Oſtrogſkie y Bydgoſkie z przedźiwnym wſzyſtkich y ukontentowaniem y zbudowaniem. Samuel Staniſław Staroſta Grodźiecki w Zabińcu dziedźictwie iego, cła mu Rzeczpoſpolita pozwoliła 1647 *Conſtit. fol. 30.* Teofil Staroſta Grodźiecki, á potym Podkomorzy Czerſki 1676 *Conſtit. fol. 10.* N. Grzybowſki pod Uſarſka choragwia mężnie pod Starczem ſtawaiac, poległ 1638. *Okol. Diarium.* Stefan na Chrzeſnym Stolnik Nurſki 1674, Piotr y Staniſław w Ziemi Wiſkiey. Franćiſzek Podſtoli Czerſki, Podſtaroſci Grodzki Warſzawſki 1690. *Conſtit. fol. 16* potym Kaſztelan Inowrocławſki 1696, y 1703 deputat na Trybunał ſkarbowy *Conſtit. fol. 9.* Jan Staroſta Suleiowſki 1682, Simon y Sebaſtyan 1705. Staniſław z Windyk naprzod Chorąży, potym Kaſztelan Czerſki 1703. Marćin miał za ſoba Zofia Zawadzka Swatopełkownę, z ktorey corka Helena, była za Jakubem Staniſławem Puczkowſkim *Geneal: Belze:* Maryanna Grzybowſka, była za Maćieiem Bardźińſkim, druga za Abrahamem Bieykowſkim Piſarzem Ziemſkim Sendomierſkim. Antoni Podſtoli Czerſki 1704. Grzybowſka Jozefa Oſtroroga małżonka. Mikołay Grzybowſki Cześnik Ciechanowſki *1mo voto* z Janikowſkiey miał Syna Adama Sędźiego kapturowego Lwowſkiego 1733. tego Synowie, Ignacy z Joanny Drogomirowny Podkomorzanki Wendeńſkiey: Jan, y Staniſław, y corka Eleonora, z Borkowſkii Czeſnikowny Chełmińſkiey. *2do voto* z Janowſkiey Tomaſza. *3tio voto* z Agnieſzki Drohoiewſkiey Kryſztofa, y Antoniego w Zakonie naſzym.

GRZYBOWSKI herbu Roża Nakiel: fol: 163 z Długoſſa libro Benefic: wſpomina Bolesława z Grzybowa herbu Roża: iam zaś czytał Kreſława z Grzybowa Podkomorzego Sendomierſkiego, na liście Jagełła Krola danym Miaſtu Krakowſk: na liście zaś Każimierza krola danym Miaſtu Lubelſkiemu 1448 podpiſał ſię Piotr z Grzybowic Podſędek Krakowſki. Jan Grzybowſki Dworzanin Xiężny Oſtrogſkiey Anny Aloyzyi, umieraiac 1639 Collegio naſzemu Oſtrogſkiemu ſiła dobroczynności wyświadczył *Hiſtor. Coll. Oſtrog.*

Grzy-

Grzymała Herb.

NIe wſzyſcy iednakowo, herbu Grzymała zażywaia. Jedni trzy wieże na tarczy noſza, z brama otwarta, z podwiedźiona krata, bez męża w bramie ſtoiacego, na hełmie także trzy wieże, y pięć pior ſtruśich za niemi, wieże powinny bydź czerwone, pole tarczy żołte; na hełmie iednak iedna we ſrzodku z wież proſto w gorę idźie wynieſiona, dwie z boku, niby nakłonione na bok. Taka ſymmetrya herbu tego, ſzczyca ſię Oleśniccy, Potuliccy, Grudźinſcy, *według Łukaſſa Paproc. de Origi. Stemm. Grzymała.* Drudzy, ze wſzyſtkim takieſz baſzty kłada, ale w poſrzodku bramy maż zbroyny ſtoi z mieczem w gorę zanieſionym w prawey ręce. Tego herbu poſpolićiey inni Grzymalitowie zażywaia. Trzeći, mur maia w ſześć rzędow, na nim trzy ſobie rowne baſzty ſtoia, bramy ani żołnierża nie maſz, nad hełmem y korona toż wſzyſtko ieſt, co y u pierwſzych. Czwarći, mur także noſza w ſześć rzędow, ale na wierzchu niby zębaty, iak poſpolićie mury koło fortec bywaia, o trzech zębach, czyli przedźiałach albo blankach, na hełmie orle ſkrzydło barkiem w prawa tarczy obrocone, ktore ſtrzała przeſzywa w przek żelezcem w lewa tarczy obrocona, drudzy nad hełmem kłada proporzec: ten herb zowie ſię Odwaga, albo Mur Konopackich, bo ſię nim ta Familia pieczętowała, przynieſiony do Prus za Krzyżakow z Brunſwiku *Luc. Paproc: tamże. Bielski fol: 110* powiada, że ten herb Grzymała przyſzedł do nas z Niemiec z Swidrygierem Biſkupem Kruſwickim, koło roku 1129. Drudzy, *iako Łukaſſ Paproc.* o pierwſzym herbie Grzymala, twierdźi, że ieſzcze za czaſow Lecha do Polſki zawitał. Ci zaś co meża zbroynego w bramie ſtawiaia, że ida od Zelberſzwechta, twierdźi, luboć ten autor nie śmiał determinować, czy on z pierwſzych wyſzedł Familii, czy też z Niemiec z tym herbem ſię przenioſł; to ſię zda bydź pewna, że przodek tego Domu, gdy broniac iakiegoś kaſztelu, w bramie ſtana-

wſzy,

wszy, naćieraiacego do zamku nieprzyiaćiela, odpędźił, na pamiątkę męstwa swego, do dawnego herbu bramy, otrzymał aukcyą męża zbroynego w niey z mieczem stoiącego: toż potwierdza *Tricesius in suo Epigram: Miles qui stricto tres turres protegit ense, Grimaliæ gentis, nobilis auctor erat, Arces tutatus, contra vim, fortiter, hostis, & meriti hoc grato Principe stemma tulit, Unde viri fortes ejus de stirpe creati, tutantur Patriam marte potente suam.* iedni, iako *Paprocki*, tego sa zdania, że pomienionemu Zelberszwechtowi, ten przydatek nadany: atoli *Parisius in Slavia* domyśla się, że ieszcze za M. Antonina Philozopha Cesarza, gdy albowiem ten Pan dobywał miasta Windeborza (ktore dziś Wierma zowia) w Sarmacyi, na prezydium tam zostawiony mężny kawaler, Grzymała nazwany, nietylko natarczywośći Rzymianow należyty dał odpor, ale też wyćieczkami, wiele bardzo z woyska Rzymskiego wytępił, y nakoniec miasta fortunnie obronił, tak że z melancholii M. Antoninus y Cesarz w obozie umarł. W nadgrodę tey przysługi, Grzymała, takim kształtem herb ten wyniosł, od ktorego y sam herb imienia dostał. Albo też więc mowi w oblężeniu Metuli miasta Gepidow Sarmatow, ten herb nabyty, gdźie Augustus Cesarz ranionym został: atoli *Appianus* świadczy, że ludo to miasto długo się y potężnie broniło, niemogąc iednak szturmu wytrzymać Rzymianow, samiż go zapalili oblężeni, y wszyscy albo się wzaiem pozabiiali, albo w ogniu zgoreli, żeby się tylko Rzymianom w niewola nie dostali, komuż tedy z nich nadany, kiedy wszyscy zgineli? Trzećiego kształtu herbu Grzymały, ten poczatek wywodźi, *t. uk: Paprocki.* Litwa z Jadzwingami, częstemi naiazdami naprzykrzyli się Mazowieckiey Prowincyi, Obywatele koło wsi Zielony y Slasow, zebrawszy się w kupę, nietylko, że łupiezcow wyparowali, ale się ich do woli nasiekli; dla tego w rekompensę tey odwagi, dawny Oyczysty herb Grzymała przemieniony, to iest mur bez bramy, bez szylwachu, y niby znać daiac, że się murem stawili w tey okazyi tamtey Ziemi, to miał wźiać *Paprocki* z dawnych monimentow y przywileiow; taki herb widźieć w katedrze Płockiey, ktorym się te domy pieczętuia Lagunowie, Peczkowscy, Slascy, Zieleńscy. O czwartym będźie się indźiey mowiło. Lityńscy inszym kształtem herb swoy układaia, o ktorym pod Litera L. znaydźiesz. Tu przydaię, co pisze *Joseph: de bello Judaico lib: 7 cap: 15* po spustoszeniu Jerozolimy od Tita y Wespazyana Cesarzow, trzy tylko w tym mieście wieże zostawione nienaruszone, żeby z nich każdy, mogł sobie snadno wnieść, co to za miasto Jerozolima było? Tamerlanes dostawszy miasta Damaszku, tak wiele w nim ludźi pomordował, że z samych głow pobitych ludźi, trzy niby wieże osobliwszą robotą wystawić sobie na tryumf kazał. *Cornel: à lapide in Jerem: cap: 49 v. 13.*

Przodkowie Domu tego.

Swidgier Biskup Kruświcki, albo iako ich temi czasy zowia, Kuiawski, od Honoryusza Papieża na tę katedrę wyniesiony 1129, człowiek w obyczaiach miły, czym do siebie wszystkich nęćił serca, na Władysława Xiążęćia Krakowskiego, Sieradzkiego y Łęczyckiego z Państwa y z Polski wygnanie z innemi pany zezwolił: umarł 1151. w Kruświcy pochowany. *Damalew: in Vitis Episc: Cuiav:*

Przecław, z Kanonika Gnieźnieńskiego y Wrocławskiego na Slasku, Biskup Lubuski herbu Grzymała z mężem zbroynym, klasztorowi Miechowskiemu dał darował dwie wśi, z kośćiołem Swiętego Krzyża, za murami miasta

miasta Gnieźnieńskiego, iako dowodźi, *Nakiel: w Miechowi: fol: 67 y fol: 116 z Katalogu Patryarchowskiego:* wźięty był na tę katedrę 1179, świat pożegnał 1189.

Paweł Biskup Poznański, z Zakonu Kaznodźieyskiego wźięty na tę godność 1209, herb mu Grzymała przypisuie *Długosz*, bez męża zbroynego. Ten Hrabię Borzywoia z Srzemu, o żyćie mniey przystoyne, kośćielnemi censurami od społeczności wiernych wyłączył: Borzywoy chcąc się tego zemśćić, pod pretextem kombinacyi przyiaćielskiey, zaprosił do siebie Pawła Biskupa; stawił się w piękney komitywie tak Prałatow swoich, iako y przyiaćioł Biskup, wźiawszy w przod assekuracyą od Borzywoia, o swoim bespieczeństwie, ale ten słowa nie dotrzymawszy, Biskupa poimał y więźił czas nieiaki, przećięż szczęśćiem uszedł z więźienia Biskup, na Borzywoia klątwy ponowił, iakoż BOG go w krotce zkarał, poimany albowiem na Srzemie zamku, y zabity. Paweł zaś infułat siedzac na tey katedrze lat 33 przeniosł się na lepsze żyćie 1242 w Poznaniu pochowany, *to Długosz in Vitis Episc: Posnan:* Atoli co się tycze tego, czy był ten Paweł Zakonu S. Dominika Profess, zda się bydź nie pewna Długosza relacya: bo iakom dowodźił w tym tomie pod Donhoffami, S. Dominik dopiero w roku 1215 konfirmacyą u Stolicy Apostolskiey otrzymał reguły swoiey, á Pawła z Dominikańskiego Zakonu Długosz pisze iuż bydź wźiętym na Biskupstwo 1209, chyba żebyś mowił, że potym ten Zakon przyiał, kiedy sie y w Polszcze pięknie krzewić począł; *Paprocki* wypisał z katalogu iakiegoś, że ten Paweł wstąpił na katedrę Poznańska 1122, á miał umrzeć 1159, ale muśi bydź omyłka w druku, snać miał mowić wźięty 1222, umarł 1255. *Bzovius in Propag: fol: 6* świadczy y *Treterus* że OO Dominikanow fundował na Srzodce w Poznaniu, atoli potym ten klasztor ich przeniesiony iest do miasta.

Domarat Biskup Poznański, *według Długosza y Paprockiego*, obrany na tę katedrę po Jędrzeiu Szymonowiczu herbu Zaręba, przećięż *Paproc: y Okolsk:* wźiętym go chcac mieć na tę infułę w roku 1242, lubo Jędrzey Zaręba dopiero prezydował w roku 1300 y Wacława krola na krolestwo Polskie z innemi koronował, śmierć zaś Domarata zwalaia na rok 1272, lepszy tedy komput lat w Długoszu czytam, ktory powiada, że siedźiał na tym Biskupstwie lat 9: przeniosł się na inszy świat 1320. *Długosz in Vitis Episcop: Posnan:*

Przecław z Pogorzelca Biskup Wrocławski na Slasku, z Kanonika Wrocławskiego na tę godność obrany, był Kanclerzem u Karola IV Cesarza Rzymskiego, z ktorym tytułem podpisał *auream Bullam, de incorporatione Polonicæ Silesiæ, regno Bohemiæ 1355*, umarł 1376, żył na tym Biskupstwie od roku 1341, bo w drugim roku Jana Czeskiego krola z klatwy rozgrzeszył. *Bzovius in propag: Miechov:* Grotkow miasteczko z całym tamtym powiatem od Bolesława Legnickiego y Brzegskiego Xiążęćia kupił, y do kośćioła Wrocławskiego przyłączył, czym tak to Biskupstwo wyniosł, że go złotym zwano. *Nicol: Henelius Silesiogr: fol: 36. Bernardus Mallincrotius, tractat: de Archicancell: Imper: & Cancell.* z tego może każdy wnieść, iaki bład iest w Paprockim y Okolskim, gdy go obranym bydź mienia w roku 1244 na to Biskupstwo, w ten czas, gdy ieszcze w Bononii naukami się bawił.

Jan z Strzelce Arcybiskup Gnieźnieński, dla suchey komplexyi Suchywilk nazwany, niektorzy powiadaia, że był z Oyca Przecława Woiewody Kaliskiego urodzony, matka zaś iego była rodzona siostra Jarosława Skotnickiego herbu Bogorya Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, w Strzelcach pod Sendomierzem, nie daleko Szydłowca na świat wydany, w cudzych kraiach

rożnemi naukami, młodſze lata polerował, Doktor w prawie duchownym zawołany, ſkoro do Oyczyzny powroćił, taka u wſzyſtkich opinia o ſobie wzniećił, że Dźiekanowi na ten czas Krakowſkiemu, y Kanonikowi Gnieźnieńſkiemu pieczęć wielką koronna Każimierz krol oddał, y exekutorem teſtamentu ſwego uczynił 1370. *Długoß tom: 2:* á Collegium Gnieźnieńſkie po ześćiu Bogoryi, na Arcybiſkupia katedrę zgodnie go obrało, luboć y ſam Bogorya ieſzcze za żywota ſwego, iuż go był ſobie koadjutorem uczynił; za promocya tedy Ludwika krola, do ktorego poſłem z innemi iezdźił, zapraſzaiac go na tron Polſki, od Grzegorza XI konfirmacya w Awenionie otrzymał. Chor katedry Gnieźnieńſkiey ſklepieniem ozdobił. Synod w Kaliſzu złożył, z ktorego poſłow wyſłał do Krola proſzac, żeby duchowni od podatkow tak byli uwolnieni, iako inni Ziemianie Polſcy świeccy, co y otrzymał. Władyſława Xiażę Opolſkie, z Biſkupem Płockim Dobieſławem pogodźił, o dzieſięćiny z Dobrzyńſkiey ziemi, ktorych gdy mu zabraniał Władyſław, Dobieſław klatwa go okrył. Atoli większego po nim ſerca niektorzy wyćiagali przy wolności kościelney: bo gdy mu Ziemowit Xiażę Mazowieckie klucz Łowicki puſtoſzył, ba y ſam Łowicz obległ, żeby był Pełkę z Garbowa do rezygnacyi Prepozytury Łęczyckiey na ſyna ſwego Henryka, przymuſił, on na to przez ſpary patrzył. Taż dyſſymulacya nadrobił, gdy woyſka na Bartłomieia Koźmińſkiego zćiagnione, drugie dobra iego, y Biſkupſtwa Lubuſkiego zruinowały, y gdy Bernard z Garbowa, po zabićiu Pełki brata ſwego od Kaſztelana Łęczyckiego, Unieiowſkiego zamku dobywſzy, ſkarb Arcybiſkupi dobrze przetrząſnął. Umarł w Zninie, w Gnieźnie pochowany 1382, ſiedźiał lat 9. *Damalew: in Archiep: Gneſnenſ:*

Przybyſław z Strzelce herbu Grzymała, niegdy Podſkarbi Jana Suchywilka Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, y iego krew, á potym Miechowita, naprzod u nich w Unieiowie był Proboſzczem, á potym w Gnieźnie u S. Jana, z ſzedł z tego świata 1418. *Nakiel: in Miechov: fol: 436.* Dobrogoſt Kaſztelan Wiślicki 1302: Broniſław z Strzelce Kaſztelan Zarnowſki. Mikołay de Strzelecz Sędźia Ziemſki Sendomierſki, liſt iego 1412 *u Nakiel: w Miechov: fol, 384.* Staniſław z Strzelce, Scholaſtyk Warſzawſki 1525 podpiſał dekret przećiwko heretykom, *u Łubienſ. in Epiſc: Ploc:*

Domarat Sędźia Ziemſki Poznańſki 1243 podpiſał liſt Przemyſława Xiażęćia Wielkopolſkiego, *u Nakiel: w Miechow: fol: 767*, tenże ſię potym z innemi Wielkopolſkiemi Panami, na Boleſława Łyſego Xiażęćia zmowił. *Cromer lib: 8.* Domarat Podſędek Krakowſki 1251. na liście Boleſława Wſtydliwego, *u Nakiel: fol: 171.* Domarat z Pierzchna Kaſztelan Poznańſki y Staroſta Wielkopolſki, *Długoß 1383.* Oleśnicki Kaſztelan Koſtrzynſki, ktorzy długo woynę toczyli z Nałęczami, że ia Jagełło krol do Wielkopolſki ziachawſzy, ledwo powaga ſwoia uśmierzył. *Cromer lib: 14,* Jan Grzymała Kaſztelan Kaliſki 1272. Przecław Grzymała Woiewoda Kaliſki 1360, tenże czy inſzy Przecław Kaſztelan Poznańſki 1357, á ſnać potym wźiął Woiewodztwo Kaliſkie. Jędrzey Grzymała Kaſztelan Poznańſki 1445. O tych mowiłem w pierwſzym tomie. Piotraś Grzymała, ſynowiec Jana Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, dźiedźic na Baranowie nad wiſła. *Biel: fol: 248,* od tego znać, że Baranowſcy Grzymalitowie poſzli. Derſzław z Giwna Grzymała, brat rodzony Domarata Kaſztelana Poznańſkiego y Staroſty Wielkopolſkiego, ſam naprzod Podſtoli Kaliſki, 1378, á potym Kaſztelan Gnieźnieńſki 1383 *Dług. tom: 2.* Jędrzey Swierad Kaſztelan Kamieńſki, Wierzbięta Smogulecki y Teodoryk Margońſki

ſki Grzymalczykowie tegoż czaſu *Biel: fol. 261. Paprocki o herb.* Predyſława herbu Grzymała, chce mieć ſukceſſorem Traiana na Biſkupſtwie Kuiawſkim 1383, atoli *Damalewicz powiada*, że o nim ani w Długoſzu, ani w żadnym katalogu, ani w monimentach katedry Kuiawſkiey, zgoła nigdźie nie czytał. Jan z Broglowa Grzymalczyk, na dworze, y w obożie Zygmunta Ceſarza dobrze zaſłużony, znaczne od niego wźiął był dobra, wſzakże wſzyſtkę tę fortunę porzućił, widzac że Zygmunt nieſłuſzney ſprawie Krzyżackiey więcey daleko zprzyiał, y do Jagełła Krola przyſzedł *Cromer 1410 fol. 292.* Jakub Grzymała Doktor Zakonu Kaznodźieyſkiego, *hæreticæ pravitatis inquiſitor 1450. Bzovius in Propag. fol. 70 cap. 8 & in Annal. 1452 num. 18.*

Herbowni.

Baranowſki
Bieganowſki
Borkowſki
Brodowski
Budźißewski
Buſiński
Chwalikowski
Czampski
Czußowski
Dłuski
Dobiecki
Garwaski
Gaſiński
Głogowski
Gorski
Goślicki
Grabowiecki
Grudźiński
Grzymała
Grzymułtowski
Gutteter
Jabłonowski
Kaliborski
Kamodźiński
Kazanowski
Kobyliński
Krzemieniowski
Lagon
Łagiewnicki
Łaßewski
Leśniowski
Lityński
Lubiatowski
Łudźicki
Machwicz
Małachowski
Mnißewski
Modrzewski
Moßczyński
Niegolewski
Odachowski
Oleski
Oſtrowski
Peczkowski
Piatkowski
Podleski
Pokrzywnicki
Potulicki
Przećißewski
Przeyrzeński
Pradzewski
Radowicki
Raßowski
Rybski
Rynwid
Siedlecki
Siemianowski
Skotnicki
Smerzyński
Smogulecki
Soiecki
Swißowski
Slaski
Troßczeński
Turzyński
Wießczycki
Wilamowski
Wilkowski
Wkryński
Zaborowski
Zaleski
Zamoſcki
Zarnowiecki
Zaſadzki
Zbierzchowski
Zbikowski
Zbykalski
Zieleński.

W Litwie Jan Rynwidowicz przyiał na ſwoy Dom herb Grzymała, zkad niektorzy Niemirowie tego kleynotu używali, iako Niemira Staroſta Mielnicki, ktorego, od herbu, Grzymalcem mianuie przywiley Alexandra krola, dany 1501, ale ſię potym do inſzych herbow przyznali. Gutteterow herb, rożni ſię od zwyczaynego Grzymały, iako ſię niżey mowić będźie.

GRZYMAŁA herbu Grzymała. Jaroſz Grzymała maż ſławny, ktory w Hiſzpanii, będac, w rożnych potrzebach z Saracenami, mężnie ſobie poſtępował, doſtał ſię potym w niewola z Kuchmaiſtrem, *Biel. fol. 302.* Jedni z nich temi czaſy znayduia ſię w powiećie Lidzkim, drudzy w Bełzkim Woiewodztwie. Jakub Rotmiſtrz w rożnych potyczkach dźielny y ſzczęśliwy. N. miał za ſoba Chlebowiczownę Kaſztelankę Trocka, wdowę po Hamſzeiu Staniſławie, *Koiał. in Mſ.* Z tych Anna Grzymalanka była za Jędrzeiem Jaſkmanickim Podſtolim Kiiowſkim. Kilian miał za ſoba Woienkowſka, corkę Sebaſtyana *Okolski tom. 1 pod herbem Abdank.* Marćin, Alexander, Staniſław, w Xięſtwię Litewſkim 1700. N. Jana Oźiębłowſkiego małżonka.

GRZYMAŁA herbu Mora w Ziemi Łomżyńſkiey. Mikołay Grzymała w Ziemi Nurſkiey, podpiſał elekcya Jana Każimierza krola.

GRZYMISŁAWSKI herbu Prus 1mo w Poznańſkim Woiewodztwie. Staniſław Grzymiſławſki podpiſał elekcya Władyſława IV: niewiem czy nie tu należy Mikołay z Grzymiſławia Woiewoda Poznańſki 1260.

GRZYMUŁTOWSKI herbu Grzymała, iednaż ich dżielnica z Wilamowſkiemi, Januſz Grzymułtowſki, mąż y ſławy y ſiły wielkiey. Drugi Staroſta był Drahimſkim człowiek rycerſki, oſobliwie w Węgrzech. Januſz Mikołay z Dzierżanowſkii herbu Gozdawa, ſioſtry Opata Wągrowieckiego, urodzony, iuż był oſtatni dżiedżic z tego Domu za czaſu Paprockiego.

**GRZYMUŁTOWSKI herbu Nieczuia* w Wielkieypolſzcze. Jan Grzymułtowſki Kaſztelan Bydgoſki, ktorego ſyn Woyćiech, Marćin 1632. Staniſław Staroſta Srzedzki, miał za ſoba Katarzynę Leſzczyńſka, Boguſława Podkanclerzego koronnego corkę, ktora po iego śmierći doſtała ſię w małżenſtwo Piotrowi Opalińſkiemu Woiewodżie Podlaſkiemu, z tey corka, była za Werda Janem Podkomorzym Pomorſkim Staroſta Nowſkim: *Mſ. de Famil: Pruſſiæ:* y ſyn Kryſztof, naprzod Podkomorzy Kaliſki, potym Kaſztelan Poznańſki, ktoremu pod tym tytułem, Rzeczpoſpolita pozwoliła założyć miaſta, Treyſztan, y Laſkow: *przez konſtytucya 1667 fol: 18.* W roku 1678 iuż Woiewoda Poznańſki, Marſzałek krolowy, Staroſta Uyſki, Pilſki, deputat na Trybunał fiſzkalny *Conſtit: fol: 3.* y 1685 Kommiſſarz na uſpokoienie pogranicznych differencyi od Slaſka. *Conſtit: fol: 14.* Mąż rycerſki, kiedy z ludźmi, ſwoią ſzkatułą na obronę Oyczyzny wyſtawionymi, nie raz w Wielkieypolſzcze y w Prusiech Szwedow płaſzał. *Primo voto* poiął był Barbarę Oſſowſka, z tey był ſyn Jan, *2do voto* brał 1665 Alexandrę Cecylia Leſzczyńſka, herbu Wieniawa, Leſzczyńſkiego Podkanclerzego koronnego corkę. Corka iego iedna Katarzyna, pierwſzym zwiazkiem żyła z Jędrzeiem Gembickim Podkomorzym Poznańſkim, drugim z Naramowſkim Kaſztelanem Srzemſkim. Druga była za Władyſławem Czarnkowſkim Staroſta Ośieckim. Był ten Kryſztof dowćipu wielkiego, wymowy gładkiey, ſa w druku iego *Mowy na Seymie miane 1685 in 4to.* Marſzałkował Izbie Poſelſkiey 1664, Kommiſſarz na kommiſſya Kadzyńſka z Moſkwa. *Załuſki mowy rożne powiada,* że ſtryi iego ieden w pierwſzey Choćimſkiey zabity poległ, drugi ſiła fortuny łożył na ratunek Oyczyzny pod czas Szwedzkiey burzy. Staniſław Kaſztelan Sieradzki, corka iego była za Mikołaiem Duninem Modliſzewſkim. Zofia Grzymułtowſka *primo voto* z Ruſockim zmowiona, *2do* z Adamem Przyiemſkim Oboźnym koronnym, á potym Kaſztelanem Gnieźnieńſkim, Staroſta Kowalſkim, fundowała Oycow Reformatow w Gorce 1622. y w Oſieku. Jan Opat Lędzki 1621. Ktoryś z tego Domu, miał za ſoba Barbarę Czarnkowſka, Piotra Czarnkowſkiego Kaſztelana Poznańſkiego rodzona ſioſtrę, umarła 1576 *Hiſtor: Coll: Poſnan:* N. Opat Wągrowiecki 1579 *Ibidem* N. w roku 1531 wroćiwſzy z peregrynacyi do Ziemi Swiętey, śluby ſwoie oddał Bogu w kościele Bożego Ciała w Poznaniu, że go Bog wybawił z wielkiey nawałności na morzu. *Bzovius annal: 1399.* N. Grzymułtowſka była za Mikołaiem Dżiałyńſkim, Podkomorzym Dobrzyńſkim.

GRZYWA herbu Kościeſſa w Rawſkim Woiewodztwie. Staniſław w żiemi Sochaczowſkiey podpiſał elekcya Jana Każimierza: atoli raczeyby ſię herbem Lis pieczętować powinni, niżeli Kościeſza, ile że iawniem czytał liſt Zygmunta I. *in Mſ. Petricov:* w ktorym approbuie ten Krol, co Paweł Grzywa y inni tegoż herbu rodacy, do herbu Lis przypuścili Marćina Czyża Nieczyckiego.

GRZYWIENSKI herbu Jaſtrzebiec, w Mazoſzu. Jan z Starzechowic Grzywieńſki Kanonik Krakowſki.

Guczy herbu Zetynian.

JEſt tarcza na dwie części przedżielona ſzeroka linia, ktora ſię zda rzekę wyrażać, od prawego boku tarczy z gory, na lewy na doł z ukoſa idaca, z obudwu tey linii ſtron roża czerwona, na hełmie trzy piora, nie piſze iednak *Okol: tom: 3 fol: 347* iakie, ile z ſztychowania, dochodżić mogę, Kogućie. Koloru także ani tarczy, ani linii, nie wyrażił. Podobny temu herb znaydżieſz *u Petraſancta cap: 60*, gdżie powiada, że ſię nim pieczętuia Caſtrucciuſzowie w Etruryi, zkad według *Okolſkiego* ten Dom do Polſki przyſzedł; czego dowodżi z nadgrobku Kaſpra Guczego, w kościele Florenckim OO Dominikanow w roku 1363 wyſtawionego, ktory tym przezacnym miaſtem rzadżił. Atoli wſpomniony *Petraſancta cap: 47* twierdżi, *Guccios Florentinos in clypeo deferre tænias aureas ternas, totidemq; nigellas, in ſuprema ſcuti regione punicea aureis characteribus inſcriptum: LIBERTAS.* Pierwſzy z opiſanym wyżey herbem wſzedł w te kraie, razem z Krolowa Bona Dworzanin Jey, Karol Guczy, o ktorym nadgrobek iego w Przemyſkiey katedrze świadczy, że był rodem z Florencyi, á w Polſzcze Zupnikiem generalnym Ruſkim. *Starowol: in Monum:* Oſiadſzy w Bieckim powiećie, z Anny zpłodżił dwoch ſynow, Oktawiana y Reinera, gdy Oyczyzne ſwoię Florencya nawiedzali, Staniſław Tęczyńſki Woiewoda Lubelſki, opiekował ſię niemi. Z tych Oktavianus miał za ſoba Elżbiete Wielopolſka, Podkomorzankę Krakowſka. *Paproc: fol: 58,* Kaſper, o ktorym *Paproc: fol: 702,* tylko iednę corkę zpłodżił Annę, ta naprzod Derſzniakowa, potym Trzecieſka, nakoniec Złotnicka. Jan Guczy z Golańſkiey zoſtawił ſyna Jędrzeia, ten na dworze Myſzkowſkiego Marſzałka koronnego, wiek ſwoy z pochwała przepędżił, z Zofii Olbierzowſkii ſynow iego trzech. Jan, Zygmunt y Jędrzey. Piotr, ſtryieczny tych brat, miał czterech ſynow, Jana, Mikołaia, Pawła, y Jędrżeia. Mikołay w Lubelſkim oſiadł, poiawſzy w małżeńſtwo Hornowſka Sędżiankę Ziemſka Brześciańſka; Jan w Krakowſkim, żona iego Jankowſka; Paweł na Wołyniu, żona Kuroſzowna. Jędrzey z Zagorſką

wſzedł w kontrakty małżeńſkie. Sa Gutſchii na Slaſku ſtarożytna familia, świadek *Cureus fol: 263*, ale rozumiem że inſzego herbu.

GUDZIEIEWSKI. w Mińſkim Woiewodztwie. Jan Gudźieiewſki, Kaźimierz y Michał podpiſali elekcya Jana III. Jan ale go Gudźiańſki napiſano Piſarz Ziemſki Trocki 1580 Poborca z Seymu *Conſtit: fol: 366*. Jan Tułgowt Gudźiańſki, Paweł, y Alexander 1700.

Gulcz Herb.

* POwinien bydź tryanguł złoty, proſto do gory końcem iednym obrocony, tym kſztałtem iak kozły na budynkach ſtawiaia, w polu niebieſkim, atoli nie zupełny, bo trzećiey od dołu linii w nim nie maſz, nad hełmem y korona ſtoi Panna rozczochrana, z rękami po ramię odćietemi, nad głowa iey trzy wrzećiona przędza obwinione, u dołu iakby ſię w kupę zchodźiły. Tarcza herbu, dway w zbroie uſtroięni, w ręku kopie u nich, z obu ſtron trzymaia. To ſtarożytny herb Domu Gułtzow, czy Golczow. Przydał potym Ludwik XIV. Krol Francuzki Joachimowi Rudigierowi Gułczowi w nadgrodę heroicznych iego zaſług, trzy lilie złote, w roku 1660. Każda z nich ze dwoch ſpoiona, z tych iedna powinna bydź we ſrzodku tryangułu, dwie koło konczatego wierzchołku, iedna po prawey, druga po lewey ſtronie: o czym świadcza autentyczne tego Domu dipłomata, w ktorych wſzyſcy Gulczowie *Liberi Barones* od tegoż Krola zawołani, y do lilii przypuſzczeni, *jus indigenatûs* w całey Francyi otrzymali. Dom Starożytny, y w rycerſkie dźieła wſławiony, nie tylko w Polſzcze, ale y w poſtronnych Państwach, iako niżey obaczyſz z tego, co o nich piſzę z informacyi przyſłaney mi. Poczatki ſwoie do Gulczewſkich Prawdźicow referuia. Arnold Golcz koło roku 1300, zamki trzy, w Wałczu, Dramburgu, y Drahimie, fundował, ſynow iego było dwoch, Jerzy y Ludwik. Od Jerzego pochodźi linia Golczow, ktora Czarna zowia, od Ludwika linia Biała. Obadwa ći bracia w woyſku Krzyżackim heroicznemi

mi dźiełami wſławiwſzy ſię, w nadgrodę ich, wiele dobr od Miſtrzow teyże kawaleryi wźieli. A że ten Dom rozrodzony, niektorych tu tylko przytaczam. Konrad Czarny Staroſta Drahimſki, konwent S. Francìſzka w mieście Dramburg fundował. Z teyże linii Czarney kwitneli. Gunter *Conſiliarius intimus* u Ferdynanda Ceſarza, Podkomorzy nadworny, Generał nad Uſarya Ceſarſka, Gubernator kroleſtwa Czeſkiego, w zaſługach wźiał był wiele Hrabſtw. Marcin Maxymilian nad Altylerya u Ferdynanda III Ceſarza Generał, przez 30 lat wielkim ſercem przećiwko Szwedom woiował, oſobliwie iednak w Luſacyi, y Pomeranii ſiła dokazywał. *O czym Cluver fol: 816.* Fryderyk Kaſztelan Lędzki *Conſiliarius* Auguſta II Krola. Wſzyſcy ći trzey bezpotomnie zeſzli, z ktorych drugi, miał za ſoba Marya Julianę Hrabiankę de Eberſtein. Henryk dźiedzic na Klausdorfie Generał w woyſku Ceſarſkim, ſyn iego ſtarſzy Konrad Riemer Rotmiſtrz krolewſki, temu Idea de Dewitzen zrodziła ſyna Henryka, ktory Generałem naprzod był Saſkim, potym miaſta Gdańſka Kommendantem, daley *Generaliſſimus* woyſk Moſkiewſkich, umarł 1727, ſyn iego Henryk Staroſta Wałecki, z Jadwigi Małgorzaty Dorpowſkii, ma piaćiu ſynow Henryka, Jerzego, Balcera, Auguſta, Staniſława y Karola. Jerzy Gunter drugi ſyn Konrada Riemera, Generał Major w woyſku Saſkim *ſterilis*. Trzeći Jan zoſtawił ſynow dwoch. Tegoż Henryka dziedźica na Klausdorfie drugi ſyn Henryk dźiedzic na Rutkach, ktorego było trzech ſynow; Francìſzek Rudiger, w woyſku Moſkiewſkim Generał Major. Jan y Joachim Rudigier Major w woyſku Duńſkim. Do teyże linii należy Kryſztof Henryk General Major u Elektora Brandeburſkiego temi czaſy. Z linii Białey Gulczow od Ludwika pochodzacey był Arnold, ktorego ſyn Balcer Marſzałkował na dworze Elektora Brandeburſkiego, ten z Anny de Rauſchka zpłodźił corkę Ludowikę Marya, ktora naprzod żyła z Woyćiechem Kraſińſkim, Woiewoda Mazowieckim, po nim z Władyſławem Sapieha Woiewoda Brześciańſkim y ſynow trzech; Jerzego Pułkownika, Fryderyka Kapitana y Henryka Oberſzteleitnanta, ktorego temi czaſy trzech ſynow żyie. Jerzy brat rodzony Arnolda Rotmiſtrz krolewſki, á potym Sędźia Wałecki, z Tereſſy de Martentin Fleminkowny miał trzy corki, tyleż ſynow, to ieſt Joachima Rudigera, ten długo w woyſku Francuzkim żołd prowadzac, gdy ſię w wielu kampaniach y umieietnościa rycerſkich dźieł, y nieulęknionym ſercem popiſał, Generałem nad piechota wywyżſzony, nowa aukcya do herbu ſwego, o czym wyżey mowiłem, y wiele innych łaſk ze Francyi wynioſł: w Brandeburſkim potym woyſku nad piechota rzady mu powierzono, á że u wſzyſtkich Monarchow ſława iego ſłyneła: dla tego prawie go ieden drugiemu wydźierał. Chryſtyan V krol Duńſki, *Generaliſſimum* go nad całym woyſkiem ſwoim przełożył, toż mu potym oświadczył Jan Jerzy Xiażę Saſkie, gdy mu rzady całego woyſka ſwego zlećiwſzy pod Wiedeń wyprawił: pięknie ſię tam męſtwem ſwoim popiſał, y z pochwała Jana III krola Polſkiego, zſzedł bezpotomny w Treblinie 1688, w wierze katolickiey nieprzełamany, y na naſza Rezydencya Wałecka dobroczynnie łaſkawy. Jana Henryka w woyſku Ceſarſkim Kapitana, ale ten pod czas oblężenia pod zamkiem Arras we Flandryi na placu poległ. Arnolda Kaſpra Burgrabiego Ziemſkiego Wałeckiego, dźiedzica na Człopie, Drzonowie, Trzebiniu, Pieczyſkach, Szonowie, Klausdorfie &c. z Seymu 1670 był naznaczony kommiſſarzem do pogranicznych dyfferencyi od Margrabſtwa *Conſtit: fol: 26*, miał za ſoba Maryannę z Borkow Goſtyńſka, z ktora zoſtawił ſynow dwoch, y trzy corki,

z tych Tereſſa Małgorzata *imo voto* Władyſławowi Unrugowi Starościcowi Gnieźnieńſkiemu, *2do* Francíſzkowi Pilchowſkiemu, druga Urſzula Alexandrowi Haza Burgrabiemu Ziemſkiemu Wſchowſkiemu. Trzećia Małgorzata Katarzyna, Kryſztofowi Unrugowi zaślubione Z ſynow zaś Joachim Rudigier Podſtoli Wſchowſki, złączył ſię dozywotnie, naprzod z Helena Kurſka, á potym z Kryſtyna Fryderyka Brudzewſka, corka Zygmunta Brudzewſkiego Generała w woyſku Saſkim. Drugi Jerzy Francíſzek Oberſzterleitnant w woyſku krolewſkim, ktorego z Elżbiety z Bukowca Schlichtinkowny corka Elżbieta Carolina. Do teyże linii należał Francíſzek Joachim Choraży Nadworny koronny, Generał nad Gwardya Litewſka, OEkonomii krolewſkiey w Polſzcze Generalny Kommiſſarz, Srzedzki y Nowodworſki Staroſta, Sekretarz legacyi do Porty Ottomańſkiey, umarł w Grodnie bezpotomny.

GULCZEWSKI herbu Prawdzic w Płockim Woiewodztwie. Z tych było trzech braći rodzonych, ieden po drugim Biſkupami Płockiemi, Mikołay nayſtarſzy, z Kantora Płockiego na tę infułę wyſadzony 1367, iak daleki od ambicyi, tak tym bardźiey do tey funkcyi wſzyſtkim ſię zdał bydź zdolny, w Rzymie z roſkazu Urbana V Papieża od Kardynała Oſtyeńſkiego poświęcony, atoli drugiego roku, na inſzy ſię świat przenioſł, to ieſt 1369 w Płocku pochowany. Staniſław drugi brat, po nim na tęż katedrę wſtapił, będac wprzod Proboſzczem Kuiawſkim y Kanonikiem Płockim; Biſkup uczony, pobożności wielkiey y ſzczodrobliwości na ubogich, atoli y ten nie dłużey iak brat ſtarſzy, tym kościołem rzadźił: bo we dwie lećie, także paralizem ruſzony, zyć przeſtał 1371. Dobieſław Sowka nazwany, brat ich trzeći naymłodſzy, po ześciu obudwu, na tęż godność zgodnie od kapituły Płockiey obrany, wſpaniałego ſerca Biſkup, oſobliwie ſtawaiac przy prawach y ſwobodach kościelnych, z tad co anteceſſorowie albo utraćili, albo zaniedbali, prawnie odzyſkał: Władyſława Xiażę Opolſkie o dźieſięciny z Dobrzyńſkiey ziemi zatrzymane, klatwa przyćiſnał, że wroćił, co ſię Bogu należało, wſzakże y nim nie długo ſię tey Dyecezyi ćieſzyć doſtało, w krotce albowiem apoplexya żyćie mu wydarła. *Łubieńſki in Vitis Epiſcop: Płocen* Raćiborz z Gulczewa Kanclerz u Xiażat Mazowieckich 1453 *Statut Mazov: fol: 109* Jędrzey Kaſztelan Płocki 1408. Jan z Gulczewa Woiewoda Rawſki 1544. Jędrzey Woiewoda Rawſki 1572. Małgorzata Piotra Szczawińſkiego Podkomorzego Goſtyńſkiego małżonka 1473. O tych ſię mowiło w tomie pierwſzym; a że ſię Sierpſcy z Gulczewa piſza, dla tego bydź może, że niektorzy z tych, com ich tu położył, do Sierpſkich należa. Anna z Gulczewa Sierpſka Woiewodzanka Mazowiecka [podobno Rawſka) Złotkowſkiego Kaſztelana Biechowſkiego małżonka, 1589 dobroczynnie łaſkawa na naſze Collegium Kaliſkie *Hiſtor: Coll: Caliſſ:* taż potym była za Zaręba z Kalinowy, Ociec iey Jędrzey Woiewoda Rawſki. Zydow ktorzy Nayś: Sakrament nożami ſkłoli, ſurowie pokarał, niezkorumpowaney Pan gorliwości, *Wyſocki dedicat: Vitæ S. Cathar:* Ona zaś 48 oſob naſzych pod czas powietrza z Kaliſkiego Collegium zprowadźiwſzy, hoynie w Rychwale żywiła, umarła 1606. Zofia Gulczewſka była za Jędrzeiem Gumowſkim Podczaſzym Wiſkim ale *ſterilis*. Elżbieta za Mikołaiem Brudzewſkim Woiewoda Łęczyckim. N. miał za ſoba Działyńſka Woiewodzankę Chełmińſka.

GULCZEWSKI herbu Junoſza w Ziemi Wyſzogrodzkiey. Jakub Gulczewſki Skarbnik Wyſzogrodzki, Podſędek Nurſki za Krola Stefana, ſyn iego także był Skarbnikiem, z Brzeſkiy zoſtawił potomſtwo. Staniſław w Wyſzogrodzkim, Jedrzey w Krakowſkim piſali ſię na elekcya Jana Kazimierza Krola, Gulczewſka była za Adamem Rudnickim.

Guldenbalk Von Holt herb.

* TEn Dom z dawna w Inflanćiech trzech palmowych drzew w herbie zażywał, atoli Władyſław IV Krol Polſki na Seymie ſwoiey koronacyi, aukcya tego herbu w ten ſpoſob uczynił: Tarcza herbu na cztery częśći przedźielona, po prawey ſtronie tarczy trzy palmowe drzewa podle ſiebie ſtoia, w drugiey dzielnicy po lewey ſtronie, lew w koronie, miecz goły w przedniey łapie trzyma, głowa w prawo obrocony, na trzećiey niżſzey takiż lew, na czwartey, takież drzewa iak na pierwſzey. We ſrzodku tych czterech dźielnic tarcza mała, na ktorey trzy paſy w ſzerz ida, na hełmie lew z mieczem w gorę zanieſionym. Tego herbu zażywaia Guldenbalkowie Von Holtowie, z ktorych Jan był Sędźia Derpſkim, ſyn iego także Jan, ten dla Moſkiewſkiey inkurſyi do Inflant, zoſtawiwſzy tamże Oyczyſte dobra dość obſzerne, do Polſki ſię przenioſł, y za Zygmunta III Krola, długo w obozie Polſkim, żołd woienny prowadzac, zaſłużył ſobie, że go Władyſław IV Krol Polſki między indigenas przypuścił, y Sekretarzem ſwoim uczynił, corka iego Magdalena była za Francíſzkiem Mirosławiem Czapſkim Podkomorzym Malborſkim.

**GULDYN.* Ci nobilitowani na Seymie 1662. *Oczym Konſtytucya fol: 43.* pierwſzy tę nobilitacya otrzymał Jan Guldyn, od młodych lat do zgrzybiałego wieku, zaſłużony w Polſkim woyſku na rożnych expedycyach.

GULINSKI herbu Bończa, tak o nich świadcza naſi piſarze.

Guldenſtern Herb.

* GWiazda złota powinna bydź o ſiedmiu rogach czyli promieniach, nad hełmem z korony dwie ręce zbroyne, łokćiami na bok obrocone, w pal-

w palcach wieniec trzymaia, koło ktorego śiedm pawich pior, ale tylko wierzchołki ich widźieć, tak go opiſał *Paſtorius ſtella aurea, y Mſ. o Familiach Pruſkich.* Z dawna to Dom we Szwecyi y w Danii w naypierwſze godnośći kwitnął, y po dźiś dźień ieſzcze kwitnie: bo Eryk Guldenſztern albo Gyllenſtyern był Marſzałkiem Duńſkiey korony, Axiljus albo Axelius Vice Rex Nordweyſki, Eryk pierwſzy śię do Szwecyi przenioſł za czaſow Karola VIII Szwedzkiego krola, y był tam Architalaſſus albo naywyżſzy Stolnik kroleſtwa Szwedzkiego, á zatym *vicarius regis* w tym pańſtwie; gdźie ta godność pierwſza ieſt po krolewſkiey, otrzymał w małżeńſtwo Kryſtynę tegoż Karola corkę: z niey był ſyn Eryk przedni Senator w Szwecyi: tego zaś ſyn Jerzy Stolnik naywyżſzy w tym kroleſtwie: od ktorego ſyn Mikolay, krolow Jana, Eryka y Zygmunta Kanclerz, a na oſtatek naywyżſzy Stolnik, urodzony był z Ebby Bielkowny, ſioſtry krolowy Szwedzkiey Gunille, wtorey żony Jana III krola Szwedzkiego, po naſzey Katarzynie Jagiełłownie: zpłodźił ten Mikołay Jana, także Stolnika naywyżſzego, ten miał za ſobą Sygffrydę Brahownę, Piotra Brahe Hrabie na Wiſingsburgu Marſzałka kroleſtwa Szwedzkiego corkę, był ten Piotr bratem ćiotecznym krola Jana III Szwedzkiego, iako zrodzony z ſioſtry rodzoney Guſtawa I krola Szwedzkiego, á ten zaś, Oycem był przerzeczonego Jana III krola, Dziadem Zygmunta III, Pradźiadem Władyſława IV y Jana Kaźimierza krolow Polſkich. Matka także Sygffrydy wyżey pomienioney Beata Sztembokowna, krolowa Szwedzka Katarzynę, trzećia iuż żonę Guſtawa I krola Szwedzkiego rodzona ſioſtrę miała. Ten tedy Jan Stolnik z Brahowny zpłodźił Zygmunta *Liberum Baronem in Lundholm & Fogelwig*, ktoremu dla nienadwerężoney ſwey ku Zygmuntowi III wierności, gdy śię tu do Polſki przenioſł, indygenat dano na Seymie Coronationis Władyſława IV 1633, y Erykowi ſtryiowi iego, tego Eryka ſyn był Maxymilian, umarł 1646. Zygmunt zaś w rożnych naukach y ięzykach biegłości wielkiey, naprzod Staroſta Sztumſki y Ekonom Malborſki, á potym Kaſztelan Gdańſki, iam go y między Woiewodami Pomorſkiemi położył, ale zdamiśię nim nie był: miał

miał za ſobą Annę Fabiana Cemy Kaſztelana Chełmińſkiego corkę, z ktorey było dwoch ſynow, Władyſław Kaźimierz y Jan Rafał, átoli oba młodo pomarli, corek zaś trzy: z tych Lukrecya Katarzyna naprzod żyła z Janem Kaźimierzem Kretkowſkim, po nim z Staniſławem Alexandrem Konopackim Kaſztelanem Chełmińſkim, Druga Barbara z Władyſławem Łośiem Stolnikiem Płokim, á potym Woiewodą Pomorſkim. Trzećia Dorota z Kryſztofem Drohoiewſkim Chorążym Przemyſkim. Lukrecya Gulderſzternowna, á podobno Eryka corka, była za Grzybowſkim Janem Staroſtą Warſzawſkim, umarła 1648.

*GUŁTOWSKI *herbu Leſzczyc* w Wielkieypolſzcze: ktoryś z tego Domu fundował kośćioł w Kośćianie farny, *Kazanie obrona.* Piotr Gułtowſki Woiewoda Kaliſki, wnuk iego, Łukaſz Hrabia na Racaćie, tak na ſług Boſkich ſzczodrobliwy, że częſtokroć dwunaſtu w domu ſwoim zakonnikow S. Franćiſzka ſuſtentował, miał za ſobą Jadwigę Sobieſka, czy Marka Woiewody Lubelſkiego, czy też Podkomorzego Lubelſkiego corkę, z ktorey tylko śię iedynaczka zoſtała corka, á podobno y oſtatnia dźiedziczka tego Domu, Jadwiga Katarzyna, ta pierwſzym ślubem żyła z Staniſławem z Sztembergu Koſtka Staroſtą Lipieńſkim, drugim z Alexandrem Wolfem Staroſtą Felińſkim, Pani cnot wielkich, á naprzod umartwienia, zkąd ćiało ſwoie poſtami, pałkami żelaznymi trapiła; pokory, z tey w Wielki Czwartek dwunaſta ubogim nogi umywała; pobożnośći, z tey z Bogiem na modlitwie uſtawiczney śię łączyła. *Kazanie na iey pogrzeb: X. Młodźian:*

*GUMIENIECKI *herbu Gryf* w Krakowſkim Woiewodztwie. Sebaſtyan Gumieniecki podpiſał Obwieſzczenie 1697, miał za ſobą Juſtynę Jadwigę Chronowſka, z ktorey ſyn Jozef Chorąży Parnawſki. N. Gumieniecka była za Kryſztofem Pacanowſkim. N. zakonnica S. Benedykta w Staniatkach.

*GUMKOWSKI w Ziemi Łomżyńſkiey. Adam Gumkowſki Burgrabia Łomżyńſki 1607.

*GUMOWSKI *herbu Pobog.* Kaźimierz Gumowſki Cześnik Zakroćimſki miał za ſobą Gidźińſka, z tey była corka Maryanna zaślubiona Alexandrowi Zielonce Cześnikowi Kiiowſkiemu, y ſyn Staniſław także Cześnik Zakroćimſki, ktoremu Anna Łośiowna Chorążanka Sanocka, powiła dwoch ſynow Antoniego y Kazimierza, y corek trzy, Maryannę, Joannę, y Magdalenę. Po Gidźińſkiey poiął tenże Kaźimierz Polanowſka, po tey Liśiecka, z tey zpłodźił cztery corki, Gorſka, Magdalenę Maſſalſka, Julianę Swiechowſka, Annę Nehrebecka, ſynow trzech, to ieſt Jana, ktory z Zabłockich Eleonory zoſtawił corkę Annę, y ſynow dwoch Antoniego S. J. y Jana. Marćina, ten dworſka ſłużąc umarł. Franćiſzka ten miał za ſobą Zawadzka Katarzyne, z ktorey potomſtwo Jędrzey y Dyzmas y corka. Piſzą śię z Wielkiego Gumowa w powiećie Nurſkim.

GUMOWSKI *herbu Rola* w Łeczyckim Woiewodztwie. Jan Gumowſki pamiętny pod Pſkowem kawaler. Ktoryś z nich poiął Katarzynę, Staniſława Rzewuſkiego Sędźiego Lwowſkiego corkę. Woyćiech miał za ſobą Katarzynę z Sienna dźiedziczkę na Wykotach, Lipach y Woli Lipſkiey, z tą zpłodźił dwoch ſynow, Jędrzeia Podczaſzego Wiſkiego, ktory z Gulczewſka Zofią żył *ſterilis*, y Jana, ktory z Anną Kowalſka zoſtawił corkę Katarzynę Kraińſka Łowczyna Sieradzka, y ſyna Staniſława Miecznika Dobrzyńſkiego, temu Zofia Uſtrzycka powiła te dźieći, Mikolaia, Michała Podczaſzego Wiſkiego, Jana Miecznika Dobrzyńſkiego, Antoniego Skarbnika Nurſkiego y Franćiſzka, Barbarę *primo voto* Swenderſka, *2do* Lipſką, *3tio* Bukowſka, y Tereſſę

reſſę. Kaźimierz Podkomorzy Zakroćimſki, z Seymu 1661 Kommiſſarz do pogránicznych differencyi, *Conſtit: fol: 32,* ſynowie iego Tomaſz Łowczy Zakroćimſki y Maciey 1674. Walentyn w Ziemi Sochaczewſkiey 1648. Piotr w Ciechanowſkiey 1632.

GUMOWSKI herbu Topor w Woiewodztwie Ruſkim y w Powiećie Radomſkim piſzą ſię z Krwatow. Bartłomiey Gumowſki, z Lenkowny, miał ſyna Jana na ubogich ſzczodrze hoynego, żona iego Dymitrowſka, widźieć ich nadgrobki w Radomiu. Gumowſka była za Sobieſkim, z ktorey ſyn był Cześnik koronny. N. Gumowſki miał za ſobą Boreykownę Podczaſzankę Podlaſką. Zofia Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we Lwowie. Jan w prawie tak oyczyſtym, iako y cudzoźiemſkim biegły, Zygmunta III y Władysława IV Sekretarz y Piſarz Dekretowy umarł 1633, iako wypiſał z iego nadgrobku, z kościoła S. Troycy OO. Dominikanow w Krakowie, *Starowol: in Monum:* Dominik Karol Staroſta Lipińſki 1674. N. Gumowſki Podſędek Przemyſki 1689. Jan Frančiſzek Obożny y Chorąży Sanocki Pułkownik znaczny, z Skrzyńſkii, z domu Stadnickii, zoſtawił dwoch ſynow, Stanisława y Antoniego y corkę Maryannę.

**GUROWSKI herbu Wczele* w Wielkieypolſzcze, y na Podolu. Jozef Gurowſki Podſędek Wſchowſki czy Poznańſki, z ſynowicy W. X. Kaſpra Drużbickiego urodzony. Jan Burgrabia Poznańſki 1683 Kommiſſarz do granic od Slaſka, *Conſtit: fol: 12.* Melchior naprzod Podczaſzy Poznańſki, z Seymu 1683 naznaczony do dyſtrybuty hiberny, *Conſtit: fol: 4,* potym Kaſztelan Gnieźnieńſki 1697, nakoniec Kaſztelan Poznańſki y Staroſta Kościańſki, był wprzod Kaſztelanem Miedzyrzeckim 1694, żona iego Kryſtyna Przybyſzewſka, z ktorey pięć corek zoſtało, z tych iedna w Zakonie S. Urſzuli życie ſwoie Bogu poświęćiła, druga Jadwiga w Owińſkach w klaſztorze Cyſtercyenſkim, tyleż ſynow, to ieſt Jozef Bernard naprzod Opat Przemecki, potym Błedzewſki, umarł koło roku 1718. Melchior Staroſta Kościańſki y Kolſki, żona iego Gruſzczyńſka. Trzeći Alexander Benedykt w Zakonie Cyſtercyeńſkim. Czwarty Jan. Piaty Stanisław. N. brat Melchiora Kaſztelana, naprzod Miecznik Poznańſki, potym Chorąży Kaliſki, Staroſta Kolſki, żona iego Zofia Przyiemſka Chorażanka Kaliſka, z tey były trzy corki, tyleż ſynow, z ktorych ieden Melchior, drugi Alexander Pułkownik nad dragonią. Władysław Gurowſki w Zakonie naſzym życie ſwoie zakończył 1671 w Poznaniu, rzadźił Collegium Grudźiadzkim. Samuel z Seymu 1676 Kommiſſarz do granic, *Conſtit: fol: 51.* Jędrzey Seweryn Stolnik Podolſki poſeł na konwokacya 1733. Katarzyna Pawła Zielonki małżonka.

GUT herbu Rawicz á podobno potym Gutkowſki nazwani w Sendomirſkim Woiewodztwie. Z tych Mikołay y ſzczęśliwy y odważny żołnierz przez lat 20. N. Gutkowſki Piſarz Grodzki Nowomieyſki 1612. Jędrzey Staroſta Chęćinſki 1656. Jan w Zakonie naſzym temi czaſy, ſą w druku iego, 1mo *Phoſphorus Poloniæ, Oratio de S. Stanislao Koſtka in fol: 1727 Sandom:* 2do. *Illuſtres ſoleæ paſſus, Oratio de eodem, eodem anno, forma & typis sub nomine Wielopolſki.* 3tio. *Themidis aræ paneg: in ingreſſu Joachimi Potocki Capit: Leopol: fol: 1720 Leop:* 4to. *Cor Primum vivens, & ultimum moriens infun: Steph: Potocki Mareſchalci Curiæ Regni in fol: Leop:*

**GUTOWSKI herbu Ciołek* w Mazoſzu, piſzą ſię z Gutowa, od Alexandra Ciołka ſwoię linią prowadzą, z tych był Mikołay Gutowſki, ktoremu Kaźimierz III Krol Polſki, że mu śiła dopomogł do pozyſkania Rawſkiey źiemi, dał Staroſtwo Rawſkie, y inne liczne poſſeſſye 1462. *Cromer: lib: 25, Biel: fol: 427.* Dadźibog w Ziemi Wieluńſkiey, Paweł w Nurſkiey 1648. Bernard Gutowſki Zakonu S. Franćiſzka Reformowanego, wydał *Kazania na niedźiele y Swięta całego roku y o Męce Pańſkiey in fol: w Warſzawie 1695 typis Scholarum Piarum.* Waleryan Franćiſzkan Prowincyał y Doktor Theologii umarł 1694, *wydał Kazanie, Hartowna ſtrzała na pogrzebie Kaźimierza Giebułtowſkiego:* 2do *Wielki Frantiſzek Swięty Kazanie in 4to.* 3tio. *Quadrageſymał albo Kazania na cały poſt in fol: 1688.* 4to. *Panegiryczne niektore dyſkurſy y rożne inſze Kazania in 4to 1675.*

GUTOWSKI herbu Slepowron. Anna Gutowſka Zakonnica S. Dominika 1625. *Paprocki Łaſki,* w Ziemi Wiſkiey o nich piſzą, z tych Mikołay 1648. N. była za Komornickim.

**UTTETER herbu Grzymała,* z tą iednak rożnicą, że brama powinna bydź bez wież, bez blankow, bez drzwi, bez kraty, nad nią we ſrzodku ſtoi mąż zbroyny więcey niż po pas, w prawey ręce alabardę proſto do gory trzymaiacy, lewą ſię pod bok podpiera, twarz u niego w prawą tarczy zkierowana z brodą, w ſukni Polſkiey z guźikami, czapka na głowie z wyłogami żołtemi czarna, u niey piora Niemieckie, pole tarczy żołte czy złote, nad helmem tenże mąż z alabardą, ale iuż na ramieniu w prawą tarczy obrocony: takem go widźiał w Małogoſzczy u fary na nadgrobku Eleonory Gutteterowny zmarłey w roku 1630, ktory rodźicy iey poſtawili. Wſzakże niektorzy powiadaią, że w tym herbie nie Brama bydź powinna, ale mur bez bramy na trzech ſkałach, y zowią go Frangemberg *Mſ. X. Rutki,* gdźie przydaie, że do Polſki naſzey wnieſiony za Zygmunta III od Kaſpra Gutteterа, ktorego przodkom przez Ceſarzow Rzymſkich był nadany. Jakoż y mnie doſtało ſię czytać, o ich ſzlachectwie y że z Niemiec do Polſki weſzli, liſt krolewſki, ale Zygmunta Auguſta. Żył ten Kaſper w roku 1589. Auguſtyn Gutteter miał ſwoie dźiedziczne dobra pod Miechowem. Jędrzey Gutteter Dobrodźieyſki w Zakonie naſzym był Prowincyałem w roku 1639. Za iego Rektorſtwa w Nowicyaćie naſzym Krakowſkim, młodźian ieden ſukienkę na ſiebie zakonną biorac, złoty ſwoy pierzćionek na obraźie Nayśw: Matki w kaplicy przy S. Maćieiu zawieſił, zaślubiaiac ſię Bogu w tym Zakonie na ſłużbę, w krotce zteſkniwſzy ſobie w nim, proſił y goraco wymagał dymiſſyą z Zakonu u X. Guttetera: poſzedł z nim Rektor przed ow obraz, y gdy ſię tam oba coś trochę pomodlili, aż z obrazu odpadſzy owże ſam pierzćionek, w pierſi Nowicyuſza uderzył, od nich odbity na źiemię upadł, czym przeſtraſzony Nowicyuſz do nog upadł Rektorſkich, proſił, żeby go z tego Zakonu nie wypuſzczał *Dani. Pawłow: w Zyćiu X. Drużbickiego.* Maćiey Stanisław z Karſznic Gutteter Płocki, Łęczycki Kanonik, Dźiekan Pucki 1698.

UTRY N. Gutry miał za ſobą Czapſką corkę Władysława, Gutrzanka była za Czapſkim Jozefem.

UYSKI. Jan Guyſki w Woiewodztwie Trockim podpiſał elekcyą Władysława IV. Alexandra wſpominaia *Konſtytucye 1647 fol: 23.*

UZELF w Brzeſkim Litewſkim. Guzelfowna Zakonnica S. Brygitty 1687 w Brześciu. Michał 1700. Łukaſz miał za ſobą Grocholſką.

AGNIN herb iego na cztery części tarcza przedźielona, na prawey wyżſzey ſtronie Orzeł o dwoch głowach, z rozpiętemi ſkrzydłami, pyſkiem rozdartym

tym, w koronie, na lewey wyżſzey, Orzeł Polſki zwyczayny, na nim litery S. y A. z ſoba powiazane, na głowie iego w prawa tarczy ſkręconey, korona, pod temi ieſt linia poprzek tarczy proſto wyćiagniona, druga niżey pod nia, ale na ukos trochę, z gory od prawego boku, na lewy; między temi jeż w prawa ſię czołga. Na hełmie dwie korony, iedna na prawym boku, z ktorey poł ſatyra koſmatego wychodźi, pas na nim, głowa niſko ſtrzyżona, w lewa tarczy patrzy, w ręku pałygę, albo dębczak ku końcu grubſzy zanieſiony w gorę, tak iak by nim chćiał uderzyć, trzyma. Druga na lewym boku; z tey poł gryfa widźieć w prawa tarczy patrzacego, w obudwu nogach miecz iakby do ćiećia zanieſiony trzyma. Domyslam ſię że ten herb nadany od *Zygmunta* Auguſta Krola Polſkiego, co wyrażaia litery S. y A, gryf zaś od Chodkiewiczow do niego przydany Alexandrowi Gwagninowi. Wydał do druku *Deſcriptionem Sarmatiæ Europeæ, Spiræ in fol: 1581 y 1578.* 2do *Kronika Sarmacyi Europeyſkiey to ieſt Polſka, Litewſka, Ruſka, Pruſka, Zmudzka, Inflantſka, Moſkiewſka y Tatarſka 1578 in fol:*

GWIAZDOWSKI herbu Bogorya w Wielkieypolſzcze. Wacław Gwiazdowſki, ten z Jadwigą Mielińſka herbu Wczele, zoſtawił ſynow Wacława, Alexandra y Piotra Kanonika Poznańſkiego, był potym Scholaſtykiem Gnieźnieńſkim, Kuſtoſzem Płockim Kanonikiem Krakowſkim 1617.

**GWIAZDY herb* O tym herbie ſam tylko *X, Koiał: in Mſ.* piſze, że maia bydź trzy gwiazdy w polu błękitnym, á w hełmie cztery piora ſtruſie, przećięż nie przydaie ktoby ſię tym herbem pieczętował. Jan Walezy Krol Franzki założył kawalerya w roku 1352, ktorych liczba nie powinna była przenośić nad pięćdźieſiat: ći ſię zwali, *Equites ſtellæ*, a to dla tego, że na złotym łańcuchu noſili gwiazdę z tym napiſem, *Monſtrant Regibus aſtra viam*, poświęcony był ten Ordo Swiętym Trzem Krolom, ktorzy z darami do Narodzonego Chryſtuſa przyſzli. *P. Bonani Ordin. Equeſ: fol: 110.* Gwiazdami rożne ſię Domy y herby ſzczyca iako herby Sztenberg, Bekieſz, Guldenſztern, Leliwa, Andrault, Ancuta, Brochwicz *3tio.* Cielatkowa, Fogelvander, Trzywdar, Gwiazda z krzyżem, Newlin, Orla, Trzy gwiazdy w Mieſiacu, y inne, o ktorych każdym, na ſwoim mieyſcu mowić ſię będźie.

**GWOWSKI.* Euſtachi Gwowſki 1661 przez Seymowa konſtytucya nobilitowany, y dobra mu Czarna Kamionka wydźielono. *Conſtit: fol: 64.*

**GZOWSKI herbu Grabie* w Wielkieypolſzcze. Paweł y Każimierz Gzowſcy podpiſali elekcya Władyſława IV, Jędrzey y Jan Jana III z Poznańſkiego Woiewodztwa, Maryanna Marćina Skaławſkiego Skarbnika Poznańſkiego małżonka. Jan Gzowſki w Zakonie naſzym po katedrach Philozophicznych y Teologicznych rzadźił Collegia Sendomirſkie y Lubelſkie: wydał do druku, *Wieloraka korona albo Kazanie o B. Franćiſzku Regis S. J. 1716 Sendom: in fol:* 2do *Kazan: na kanonizacya S. Staniſława Koſtki y S. Aloyzego S. J. in fol: 1727.* 3tio *Kazanię na pogrzeb: Hozyuſzowy in fol:*

**GZOWSKI herbu Dołęga.* O tych ſam tylko, *X. Koiał: in Mſ. piſze*, że wyſzedſzy z Mazoſza oſiedli w Grodźieńſkim y Wołkowiſkim powiećie. Z tych Zygmunt Gzowſki Woyſki Grodźieńſki od Moſkwy zamordowany 1660, gdy do nich od ſwego powiatu poſłował, w Replu pochowany.

GZOWSKI herbu Junoſza, w powiećie Zakroćimſkim. Piotr w Podlaſkim Woiewodztwie podpiſał elekcya Władyſława IV. Bernard 1616.

HAKOW w herbie, rożni, rożnym kſztałtem zażywaia, iako Bielikoicowie, Hurkowie, Olſzewſcy, Sielawowie, Woynowie, Jaſienieccy w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, o każdym z nich piſzę na ſwoim mieyſcu, y herb według kſztałtu ich kladę: także Chryniccy y w herbie Junczyk.

**HADZIEWICZ herbu Wieniawa.* Mikołay Hadziewicz rodem z Grecyi, tu w Polſzcze oſiadſzy, gdy Chana Tatarſkiego, nad naſzemi karkami wiſzacego, nie tylko ugłaſkał, ale y od zguby odwroćił, zaſłużył ſobie na to, że go Oyczyzna między ſynow koronnych policzyła, *przez konſtytucya 1654*; gdźie o nim tak mowi. *Gotow ten za Oyczyznę żytie położyć, ktory dla niey tak wiele, w tak wielkiey potrzebie uczynił.* Ten z Roża Sciborowna, zplodźił corkę Elżbietę Oſſolińſka Starościna Woynicka: y ſynow dwoch, Z tych Kryſztof Grzegorz Łowczy Przemyſki, ktorego rycerſkie zaſługi, *wſpomina konſtytucya 1676 fol: 46: wydał do druku, Argo Srzeniawe do brzegu płynaca: ieſt wierſz na weſelu Stanis: Lubomirſkiego z Donhoffowna 1676 Cracov: in fol:* 2do. *Drogie Ekleziaſty y Proverbialiſty Pańſkiego napomnienia, to ieſt Xiegi Ekleſiaſteſa wierſzem Polſkim wyłożył Cracov: 1702 in 4to.* 3tio. *Dźieło zbawienne, to ieſt Epigrammata o Męce Pańſkiey y inne, Leopol: 1700 in 4to*, atoli z ſzedł bezpotomnie. Drugi Piotr ten trzy razy śluby małżeńſkie ponawiał. Pierwſzy raz z Katarzyna Lanckorońſka Kaſztelanka Czechowſka, z tey corka Anna była za Marchockim Kaſztelanem Zarnowſkim. Drugi raz ż Maryanna Opacka Cześnikowna Warſzawſka, ta mu powiła cztery corki, Kryſtynę ta naprzod żyła z Butlerem, á po nim z Jakubem Nowośielſkim Podſtolim Bielſkim, Petronellę Tomaſzewſka, Franćiſzkę Komorowſka, y Barbarę: ſynow zaś dwoch, Jozefa, ktorego z Cecylii Sierakowſkii ſyn Antoni, y corki cztery, Barbara, Roża, Anna, y Teodora: y Antoniego, ten pierwſzym zwiazkiem zkolligowawſzy ſię z Franćiſzka Duninowna Karwicka, miał z nia ſynow trzech Jana, Antoniego, y Jakuba, tyleż corek; drugim zwiazkiem z Złowodzka zoſtawił ſyna Marćina, corek trzy. Trzeći raz Piotr poiał Apollonia Skarbkowne Kiełczewſka, z tey ſynow dwoch było, Piotr y Ignacy.

**HAGENTORN* z Szwecyi do Polſki przyſzedſzy, otrzymał indygenat na Seymie 1662. *O czym świadcza konſtytucye koronne.*

**HALICZANSKIE Xiażęta* w Metryce Wołyńſkiey 1528 czytam Kniaźia Iwana Haliczańſkiego, y drugiego Hrehorego na Wołyniu poſſeſſionatos.

**HALISKI.* Jan Haliſki nobilitowany na Seymie Grodźieńſkim 1726 dla zaſług ſwoich, Pułkownikiem w woyſku Polſkim będac; ale *ſterilis.*

HALKA herbu Saława na Ruśi. Piotr Halka Hetman woyſka Ruſkiego, z Ruśia wpadſzy do Polſki, Sendomirſki kray ſpuſtoſzyli, y w Korczynie zamek drewniany ſpalili: zebrali ſię na nich Sendomierzanie, u Lublina z niemi

się potkali, y lubo naszych dalcko mniey było, Ruśi więcey, bo y Litwę y Tatarow na pomoc sobie zwabili, przećięż ich poraźili, drugich ktorzy salwuiac żyćie, do Lublina byli ućiekli, gdy Polacy oblegli, tak ich głodem wymorzyli, że się poddać musieli, działo się to w roku 1300 *Biel: fol: 205.* Rafał Halka z Romanowa pochowany we Lwowie 1571. Staniftaw ostatni z tey Familii w Kościele OO Dominikanow złożony po śmierći 1600, *iako Okolski piśe*, atoli Dom Swirskich, że się z Romanowa pisze, tak iako y Halkowie, znać że iednęż dzielnicę z niemi maia. Halko Alexander 1700 w Litwie.

*HALMNICZ Jerzy Marszałek Litewski y Tenutarz Lidzki 1501 podpisał list Alexandra Xiażęćia o Unii Litwy z korona: *Oczym konstyt: 1564 fol: 55.*

*HAMSZEY *herbu Sulima* w Witebskim y Brzeskim Woiewodztwach. *X. Koiał: in Ms.* Jerzy Wiesztort Hamszey dziedzic na Bereźie, Sielcu, Zdzitowie, miał za soba Dorohostayska Marszałkowicownę Litewska, zostawił synow Staniftawa y Jana. Z tych Staniftaw, miał za soba Hlebowiczownę Kasztelankę Trocka, ale z nia żył bezpotomnie: Sielec maiętność zapisał iey, ktora się potym Grzymale drugiemu mężowi dostała, á po tego śmierći Skarbowi. Krol August dał tenże Sielec Kiszcze, ktorego corka po zmarłym pierwszym mężu swoim Xiażęćiu Radźiwile, gdy poszła za dworzanina swego Satarskiego, zapisała go Januszowi Xiażęćiu Radźiwiłowi. Jan brat Staniftawa dźiedzic na Bereźie y Zdzitowy, fundował w Bereźie Plebania y kośćioł, miał za soba Kniehynia Przychabska, z ktorey spłodźił dwoch synow, Jana y Mikołaia. Z tych pierwszy Jan, z Horskiy zostawił syna Staniftawa Sędźiego Ziemskiego y Podwoiewodzego Wileńskiego, ktoremu żona Skorućianka powiła syna, Jana Staroste Stoklickiego. Mikołay drugi syn z Przychabskii, był Kasztelanem [roku nie pisze autor] Brześćiańskim. synowie iego Jan, Paweł, Jerzy, y Marćin, y corki dwie Tarnowska y Tyszkiewiczowa. Z tych synow Jan z Zawiszanki, tylko corki zostawił. Paweł dźiedzic na Bereźie z Baczanki dwoch synow, Jana y Mikołaia, z tych Janowi Jeźierska powiła Michała y Jana, pierwszy zabity od Tatarow, drugi z Kessowskii miał dwoch synow, Staniftawa Proboszcza Smoleńskiego y Każimierza Dworzanina krolewskiego 1648. Anna była za Maryanem Łoknickim Kasztelanem Podlaskim.

*HAMUŁECKI. Ci nobilitacya otrzymali na Seymie 1661.

*HANCZOWICZ. Alexander Hanczowicz poseł ziemski z Litwy na Seym 1661. *Manifest: Lubom: fol: 66*, Mateusz Michał Haniewicz Oboźny Wileński 1700, Każimierz y Jan.

*HANENKO Ci nobilitacya otrzymali na Seymie.

*HANKIEWICZ. Stefan Hankiewicz Pisarz Zadworny Dekretowy, *o ktorym konstytu: 1667 fol: 28 y 1676 fol: 10, y 1685 fol: 10*, gdźie namieniaia, że przedtym rokiem otrzymał był nobilitacya.

HANSKI *herbu Gozdawa* w Chełmskiey źiemi. N. Hański Pisarz Ziemski Lubelski koło roku 1685. Każimierz Stolnik Zytomirski z Kiiowskiego deputat na Trybunał koronny 1718. Hański miał za soba Annę corkę Jana Bielskiego herbu Jelita. Anna Hańska z Lubienieckii urodzona, była za Bielskim herbu Jelita. Hańska Każimierza Chrośćikowskiego małżonka. Bonawentura Chorazy Zytomirski 1728.

HANSKI *herbu Korczak* w Chełmskiey Ziemi, tak o nich Paproc: y Okol: pisze, niewiem czy nie omyłka. N. była za Jędrzeiem Gruszeckim.

HARABURDA *herbu Abdank* w roznych Woiewodztwach y powiatach Xięstwa Litewskiego rozrodzeni. Przedtym w herbie nosili Podkowę krzyż y gwiazdę od

od Krola Augusta I sobie nadana, atoli potym Abdankiem pieczętować się poczeli. Mikołay Haraburda Kasztelan Miński, ktory za swe odważne zasługi wźiął od Krola y Rzeczypospolitey, dobra Swistocz y Ostrow. Synowie iego dway, Krysztof Sędźia Ziemski Słonimski umarł bezpotomnie: drugi Jan Sędźia także Słonimski, Dworzanin krolewski, ktory spłodźił czterech synow: 1. Jerzy Każimierz Dworzanin krolewski, maż godny, ktory za Władysława Krola na Smoleńskiey expedycyi odważnie stawał, synow z Zawiszanki dwoch zostawił, Janusza y Krysztofa: 2. Jan Dworzanin krolewski żona iego Sołtanowna. 3. Alexander. Piotra Haraburdę wspomina *Stryjk: y Koiał: in Ms.* (luboć go inni Jerzym chca mieć) Posła do Moskwy od Krola Stefana; gdźie go do więźienia dano, y nie wprzod wolno puszczono, aż po zniesieniu Moskwy pod Wenda. Piotr Poborca w Wileńskim 1581, *Constit: 1590 fol: 602*, Łukasz Pisarz W. X. Litew: odprawował poselstwo do Moskwy 1557. Anicetus Haraburda Arcybiskup Połocki ritûs Graeci, wźięty na Zamku Połockim 1563. Teodor u Krolowy Bony był Pisarzem. Mikołay Fiedorowicz za Zygmunta Augusta Sędźia Wyszogrodzki, Nowogrodzki. Michała wspomina *Possevin: y Stryik:* Pisarzem Litewskim, y że odprawował poselstwo do Moskwy od Krolow sześćrazy, za Krola Augusta 1560, 1562, 1563, 1570, za Batorego zaś 1582 y 1584. Mikołay y Jan braćia rodzeni, Krysztof, Jerzy, y Adam synowie: Jerzy zginał na woynie, Jan miał za soba Wolanownę, Mikołay Jerzy, Kiernozowska Woiewodzankę Nowogrodzka, synowie iego Hieronim, Stefan, Michał, z Tyszkiewiczowny. Michał Karol naprzod Chorazy Słonimski, z Seymu 1685. Kommissarz do uznania krzywd, *Constit: fol: 7.* Potym Marszałek Słonimski 1696. Ludwik 1674. Jędrzey w Zakonie naszym 1701. N. Kasztelanka Mińska. była za Sapieha Leonem Sędźia Ziemskim Grodźieńskim. N. Kasztelanka Smoleńska Stefaua Hlebzanina małżonka za czasow Stefana Krola.

HARBOWSKI *herbu Slepowron* w Drohickiey ziemi.

Haubicki herb

 W her-

* W Herbie Jaſtrzębia lecacego w prawa tarczy, noſzą; w ſponach trzyma gołębia dzikiego wmodrym polu, na hełmie pawi ogon, tak go opiſał *Mſ: Załuſk: o Familiach Pruſkich*, kędy przydaie, że tegoż herbu używaią Płacheccy y Petowie.

HAUNTAL herbu Zadora w Litwie *Stryikow:* á potym Hawnulewicz.

**HAWRYŁOWICZ* z Woiewodztwem Mſciſławſkim Jan Hawrylowicz podpiſał elekcya Jana III, Bogdan 1700 y Piotr Moſtowniczy Mſciſławſki.

**HAWSZEWICZ herbu Bronic* w Xięſtwie Litewſkim, ale zta odmiana iako ſwiadczy, *Koiałow: in Mſ*, że ielce nie iak literę X, ale iak Krzyż układaia, ten ktory wzdłuz idzie tarczy, powinien bydź biały, ten ktory poprzek, żołty.

HAYKO herbu Ogończyk. Pierwſzy na Dom ſwoy przyiał ten herb Jerzy Sangaw na Seymie Hrodelſkim 1413, *iako ieſt u Łaſk: w Stat: fol:* 127. N. Hayko Poſłanikiem był do Moſkwy 1520 y 1532. Jan naprzod Piſarz Litewſki, Koniuſzy Grodzińſki, Dzierzawca Oſmiańſki, Staroſta Kraſnoſielſki y Uciańſki, potym Kaſztelan Brzeſciańſki, iako go tytułuie przywiley inkorporacyi Inflantſkiey 1567, miał za ſoba, corkę Iwanowicza Dowoyny; cztery razy iezdził poſłem do Moſkwy 1552, 1556, 1558, 1559. Adam Hayko w Woiewodztwie Trockim 1632. Kazimierz Łowczy Smoleńſki, Podſędek Mſciſławſki poſeł na ſeym 1662, z niego kommiſarz do zapłaty woyſku, *Conſtit: fol: 6:* potym Sędzia Mſciſławſki 1674, będac tegoż Woiewodztwa Rotmiſtrzem, ſiła ſzczęśliwie dokazował przeciwko Kozakom Zaporowſkim, *Koiał: in Mſ.* Euphrozyna Sędzianka Brzeſciańſka, zakonnica S. Klary w Brzeſciu Litewſkim 1676. Wincenty Hayko 1616. N Staroſta Wieſiołowſki żona iego Zofia, Bogdana Sapiehy Woiewody Mińſkiego corka, *Walicki.* Michał y Kazimierz 1674.

**HAYN herbu Jaſieńczyk*, ſam tylko *Mſ: Załuſc: o familiach Pruſkich* o nim ſwiadczy, y przydaie, że ſtarożytna familia, z ktorey bywali rożni Urzędnicy ziemſcy, Ludwik y Erneſt Haynowie, Jeremiaſz także Hayn y brat iego Sadowy Pucki, umarł w kolebce za Gdańſkiem.

**HAZA herbu Zaiac.* Haza Radlicz Samuel w Poznańſkim Woiewodztwie podpiſał elekcya Jana III. Alexander Radlic Haza Burgrabia ziemſki Wſchowſki, miał za ſoba Urſzulę Gulczownę, z tey była corka Ludowika Kazimira Twardowſka, y ſynow trzech, Franciſzek Henryk, drugi Alexander, ktorego żona Urſzula Unrużanka z Bukowca, trzeci Jerzy Sebaſtyan.

Heidenſtein Herb.

HEidenſzteinowie, z ktorych ieden za czaſow Kazimierza Krola, z Frankonii albo pogranicza Niemiec z Francya, do Polſki przenioſł ſię, iakoż widziec na mappach miaſto Heidenſztein, nad ktorym Graff tegoż imienia Heidenſztein władnał, tegoż herbu używaia co y drudzy w Frankonii, ale iuż trochę odmiennego, bo ci tam zdawna noſili na polu czarnym y białym w poł rowno rozdzielonym Pyramidy, a na wierzchu przyłbicę z ſkrzydłem orlim: teraz zaś kładę ſłowa, Indygenatu ich w Polſzcze, gdzie go tak opiſuia. *Scutum ſeu area nigra, in ejusq; una parte pyramides duas albas, ita ut media inter eas ſit nigra, cujus apex ſubtus vergat. In altera alam Aquilinam, quâ antea ſupra galeam, duplicis coloris utebantur, nunc unius albi, ſupra autem galeam apertam, coronam auream regiam, ex iisq; eminentes tres plumas ſtrutio camelinas, quarum media nigra ſit, extremæ duæ albæ. Laciniis nigri & albi coloris, ut antea ab utrinq; circumfluitantibus.* dany ten Indygenat 1585 Reinholdowi y Konradowi Heidenſzteinom: kedy

tez

też wſpominaia przywileie im w zaſługach nadane od Karola Wielkiego. Jan Heidenſztein u Xiążęcia Brandeburſkiego był konſyliarzem. Konrad na dworach krolewſkich zaſłuzony, po śmierci w Zukowie pochowany. Urſzula była za Giſſa Staroſta Borzechowſkim: brat iey rodzony Reinhold na Solęcinie y Pamiętowie dziedzic, Sekretarz Stefana y Zygmunta III Krolow Polſkich, umarł 1620, pochowany w Oliwſkim kościele, gdźie ſobie ieſzcze za żywota ſwego, grob z żona Erdmunda Konarſka wyſtawił, z ta zpłodźił trzy corki, z ktorych Zofia była Xienia w Zarnowie, druga za Jakubem Oktawianem Konopackim Kaſztelanem Elblaſkim, trzećia za Jędrzeiem Sapieha Kaſztelanem Wileńſkim, y ſyna Jana Reinholda Kaſztelana Gdańſkiego, od ktorego zoſtała ſię corka Raczyńſka, y ſyn Melchior, temu Pudwellowna iednę tylko corkę powiła, z Staniſławem Działyńſkim Staroſta Kiſzowſkim zmowiona. Ten Reinhold, Oćiec Kaſztelana, urodzony był z matki Anny Krokowny, ieździł od Stefana Krola w rożnych legacyach do poſtronnych Monarchow, wielkiey experyencyi, nie mnieyſzey roſtropności; napiſał y podał do druku, *Hiſtoriam de bello Moſchovitico ſub Stephano Rege Poloniæ,* ktora podźielił na ſześć Xiąg *Cracov: 1584 in fol: Coloniæ unà cum Cromero, Francofurti 1600 in fol: inter ſcriptores Rerum Moſchoviticarum, Baſileæ 1588 in 4to,* náwet y po Niemiecku *przetłumaczona wyſzła Gorlicii 1590 in 4to.* Tęż ſamę hiſtorya potym ſyn iego Jan Kaſztelan Gdańſki, z manuſkryptow Oycowſkich obſzernieyſza wypiſał: bo od śmierci Auguſta I Krola Polſkiego, aż do roku 1603 przećiagnał ia, y na Xiąg dwanaście podźielił, tak ze tamtę hiſtorya o Moſkiewſkiey woynie zamknał w trzećiey, czwartey, piatey y ſzoſtey Xięḋze, *to ieſt Hiſtoria rerum Poloniæ Francofurti 1672 in fol:* Tenże Jan wydał: *Normam Civis in Repub: boni, ſomniô Joannis Zamoſcii expreſſam Gedani 1637 in 4to,* ktora przypiſał Tomaſzowi Zamoyſkiemu. Jeſt także w druku iego, *Oratio in funere Sigismundi III, Lovanii 1633 in fol.*

Heit herb.

Herb ten w Polszcze nadany dawnemi czasy, zkad go też Starza nazywaia, drudzy mowia; że przyniesiony z Niemiec z Norembergi, ktorego tam zasłużeni ludźie Cesarzom y Krolom swoim używaia. Ma bydź czarne pole, na ktorym biała strefa, na tey czerwona strzała, skosisto w gorę ku lewey stronie żelezcem idaca: na hełmie głowa ogarowa czarna, przez ucho iego strzała, także na białey strefie po ogarze czarnym spuszczoney idaca ku gorze. Inaczey go drudzy opisuia. Ma bydź strzała biała przez srzodek wzdłuż idaca w polu błekitnym albo brunatnym, na hełmie hart z obroża z łapami do gory przedniemi, ięzyk z paszczeki wywiesił: *Okol: powiada*, że w pysku kartkę trzymać powinien. O tym herbie pisali, *Paproc: w Gniazdźie, Okol: tom: 1 fol: 282 y Ms. X. Rutki*. Ktoby się tym herbem pieczętował, iak ći pisarze nie wiedźieli, tak y ia o nikim nie mogłem się doczytać, atoli Okol: powiada, że widział ten herb w Latyczowie na Podolu na nadgrobku: przydaie że Siffryd y Melchisedech Hełtowie, do Polski z tym herbem weszli, od iednego z nich, corka była za Koniecpolskim Kasztelanem Rospierskim.

Hełm herb.

Paprocki *o herb: fol: 175*, tak o nim mowi, U żadnego historyka, nie nayduię wzmianki o Przodkach, ani wieku swego, wiedźieć o potomstwie nie mogłem: tylko Długosz wspomina ten herb między drugiemi, temi słowy. *Helm Domus, seu arma, quæ vocantur Helm, Galeam habent bastiludialem pro insigni, ex qua prodeunt duo cornua pecorina, ex quibus prodit etiam una cauda pecorina.* Wszakże nie widźiałem go nigdźiey tak, chyba dwa listy źielone dębowe, a na polu czerwonym go używali. Okolski przydaie, że nad hełmem y korona powinny bydź trzy piora strusie. Okazya tego herbu tę z Paprockiego naznacza. Za Bolesława Krywousta, gdy woynę z Prusakami y Pomorzanami nasi wiedli w roku 1111, nadany Rycerzowi; że na harcu, nieprzyiaćiela w szyszak ubranego, liśćiem dębowym otoczony mężnie

mężnie poraźił, y głowę mu ućiął z szyszakiem y z rogami przyprawnemi. Zatym nastapiło zwyćięstwo znamienite, bo tam w tey okazyi dwadźieśćia y siedm tysięcy Pomorzanow Polacy zraźili, á dwa tysiace zagarneli w niewolą, inni mowią, że ten rycerz był masztalerzem, ale za tę dźielność tym herbem uszlachćiony, *Ms. P. Rutka*: przydaie Okolski, że go widźiał, miedzy innemi herbami pogrzebowymi, na chorągwi w kośćiele Dominikańskim Latyczowskim.

HEMINDOWSKI herbu Kotwicz w Wielkieypolszcze, czyli iako pisze Okolski Henindowski.

**HEMZYNG.* Jan Hemzyng Dworzanin krolewski podpisał elekcyą Jana III w Woiewodztwie Połockim.

**HENKIEL.* Ci nobilitowani 1662 o czym konstytucya.

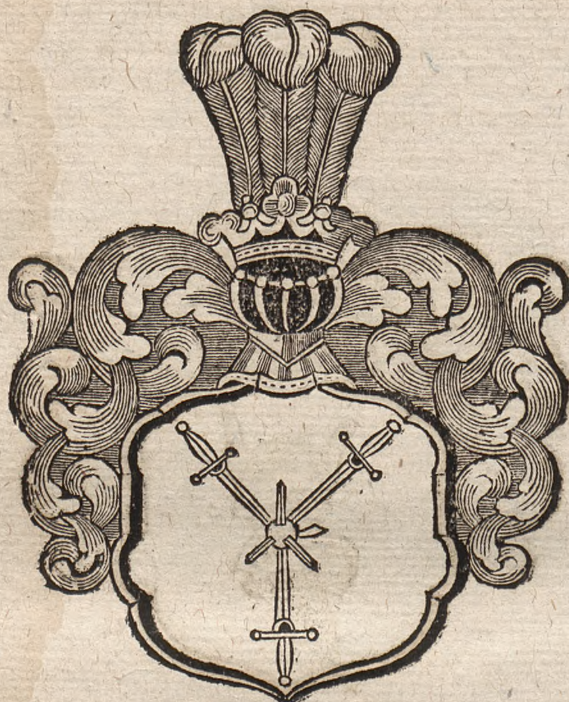
HENRYKOWSKI. Anna Henrykowska Jozefa Ligęzy Kasztelana Zawichoyskiego małżonka.

**HERBERSKI.* w Ziemi Wyszogrodzkiey Balcer Stanisław Herberski podpisał elekcyą Jana III.

HENNING. w Inflanćiech y Kurlandyi. Z tych Jakub Von Henning w Olęderskim y Angielskim woysku, á potym w Polskim cudzoźiemskim zolnierską traktował, przybrawszy sobie w małżeństwo Dorotę Dwernicką, z niey zpłodźił corek dwie, tyleż synow, to iest Adama, ten w woysku Litewskim służac zginął, y Jędrzeia Porucznika w krolewskiey Gwardyi, tego corka Anna dostała się w małżeństwo Antoniemu z Witowic Czernemu, y syn Jan w Zakonie Soc: JESU. W tymże zakonie żyć przestał świątobliwie Jan Henning w roku 1682, wielu Heretykow połowem do wiary świętey wstawiony. Jest w druku iego *Consideratio responsi dati à Joanne Botsaco, ad quæstionem de claritate Scripturæ in rebus fidei, 1668. in 4to Niemieckim ięzykiem.*

Herburt Herb.

Maia bydź trzy miecze, iabłko źielone, koncami przeszywaiace, dwa z gory ukosem, trzeći spodem prosto ostrzem do gory, pole tarczy czerwo-

czerwone, miecze ſrebrne, na hełmie trzy piora ſtruſie, tak go opiſuie *Paproc: w Gniaździe fol: 1064. O herb: fol: 526. Okol: tom: 1 fol: 286. Kleynoty fol: 71. Biel. fol: 268 Mſ P. Koiał. y inni.* Naſz Xiądz *Petraſancta* lubo między inſzemi familiami cudzoziemſkiemi powiada, że w Brytanii y Inſubryi, ſą niektore domy, ktore trzech mieczow w herbie używaią, iako Nortoniuſzowie, atoli inſza daleko od tego herbu ſymmetrya. Ten zaś herb przynieſiony do nas z Moraw, kędy z dawna Herburtowie na Fulſztynie zamku dźiedziczyli, á potym gdy w koronie naſzey oſiedli, nowy Fulſztyn w Polſzcze założyli, na pamiątkę dawnego z kąd wyſzli. *Balbinus Epitom: Rer: Bohem. lib. 3 cap.* 15; w roku 1278 o Herborćie z Fulſztyna dźielnym mężu, to potomności wypiſał, że w owey lubo mniey ſzczęśliwey Przemyſława Ottokara II Krola z Rudolfem Habſzburſkim Ceſarzem potyczce, przedarł ſię przez wſzyſtkie ſzyki woyſka Ceſarſkiego do ſamego Rudolfa, ktorego z konia zwaliwſzy, konia podnim zabił: atoli ſam oſkoczony y poimany od Ceſarſkich, y przyprowadzony do Rudolfa, tę u niego łaſkę znalazł; że go wolno puścić kazał, mowiac, wielkabym krzywdę uczynił Rzeczypoſpolitey gdyby tak odważny kawaler ginac miał. Większa ieſt watpliwość, kiedy ſię w granice Polſkie Herburtowie przenieśli. *X. Rutka in Mſ.* twierdźi, że ieſzcze za Leſzka Czarnego. *Bielſki świadczy,* że za Ludwika krola w roku 1378. trzech braći rodzonych, tu ſię pierwſi gnieździć poczeli, to ieſt Wacław, Fryderyk y Mikołay, czwarty zaś tych brat rodzony, zoſtał na dźiedzicznym w Morawie Fulſztynie, ſprowadzeni zaś byli od Władyſława Xiążęćia Opolſkiego, iakoż w krotce potym Mikołay y Fryderyk Herburtowie, to ieſt w roku 1410, na potrzebę Grunwaldzką, ſiłą ludźi woiennych z Moraw y Czech, Jagełłonowi krolowi zaćiagneli, iako świadczy *Paproc. o herb.* Tenże Władyſław Xiaże Opolſkie, puścił im był Lwow, Przemyśl, Sanok y inne miaſta głowne na Ruſi, *iako piſże Miechowita lib. 3.* Herb ten zowie ſię inaczey Pawęza, atoli *X. Rutka in Mſ.* tę rożnicę naznacza między herbem Pawęza y Herburtem, że Pawęza nad iabłkiem kładźie krzyż, á w Herburćie go nie maſz: Ten tam pięć pior ſtruſich na hełmie, ten tylko trzy noſi.

Her-

Herburt ták o ſwym herbie piſze u tegoż Rutki. Ten kleynot (práwi) zánieſiony był do Sáſkiey Ziemi, od Károlá Ceſárzá Wielkiego. Pánował przodek herbu tego między niemi czás długi (piſze Mikolay Gwiciardinus) że młodſzego brátá Xiażęćiá Sáſkiego Herburtá, krewnym imieniem wźiął z ſobą Carolus Wielki do Węgier y Morávy ná woynę, w tych obu źiemiách, dał mu wielkie Páńſtwo, zá zaſługi iego, y trzeći miecz z iábłkiem y z krzyżem przydał, y że od tego Herburtá przezwiſko naſtępcy wźięli. Z Węgier záś Kázimierz Wielki Krol Polſki wezwał ich do Polſki, poty z Herburta X. Rutká.

Herbowni.

Herburt Kozika Mierzewſki Modzelowſki Woronicz.

Potocki Centur: Viror: fol: 178, to o Domu Herburtow potomności podał, że ich ſześciu kiedyś rázem w Senaćie záſiádało, do ktorego, *ab equeſtri ſella, ac equo bellatore translatos, laticlaviam dignitatem omnes, aut copioſius fuſo ſangvine, aut uberiore dicendi ſeu conſulendi copia ſibi paraſſe.* Miklaſzá y Herborda braći wſpominaią Xięgi Ziemſkie Lwowſkie 1432. tenże to ſam Miklaſz był potym Łowczym Lwowſkim 1436. iako podpiſał pokoy Brzeſki, *u Łaſk: w ſtat: fol: 141.* Synowie iego trzey, Jan, Mikołay y Zewrzyd álbo Seweryn, dźiał między ſobą Oyczyſtey fortuny czynili, ktory znaydźieſz w Xięgach Ziemſkich Przemyſlſkich 1462. Z tych Janowi ſtarſzemu, doſtały ſię te dobra Glamboka, Bukowa, Woytoſtwo w Saſiadowicach, poł wśi Piatnicy, Pawłowo, Stanino. Drugim dwiema Dobromil, álbo iako go inaczey Fulſztyn zwáno, Kniezopole, Paprotno, poł wśi Piatnicy, Przełbice, Wola, Mużyłowice, Podłuby y Werblany. Z tych Seweryn był Chorażym Lwowſkim 1471, kiedy międży ſynowcami ſwemi, á Mikołaia brata ſwego ſynami dźiał czynił, to ieſt między Jędrzeiem, Piotrem, Sewerynem, Janem, y Mikołaiem, o czym ſwiadcza Xięgi Ziemſkie Przemyſlſkie. Z tych Seweryn pod Bukowiną mężnie ſię potykaiac poległ. Piotr zdami ſię od dobr, ktore wźiął dźiałem, nowe nazwiſko Odnowſkich Herburtow na ſobie wynioſł, iako go piſza Xięgi Ziemſkie Lwowſkie 1498, tenże to podobno Herburt z Fulſztyna Odnowſki, był potym Kaſztelanem Bieckim y Staroſta Sadeckim, ktorego corka Barbara, żyła naprzod z Zorawinſkim, po ktorego śmierći w więźieniu Tureckim, poſzła za Staniſława Reia, z ktorym żyla 1515, *iako piſże Trzećieſki w żyćiu Reia,* ſyn zaś iego, a brat rodzony Barbary, Mikołay naprzod Podkomorzy Lwowſki 1536, potym Kaſztelan Przemyſlſki y Staroſta Lwowſki 1548, o ktorym czaſie, prawo ſwe na wieś Dziewiaćiele zlał na Mikołaia Reia ſieſtrzeńca ſwego, czyli, *iako chce Trzećieſki,* brata ſwego bliſkiego, luboć potym te dobra *jure donatario* na Krola ſpadły: poſtapił potym ná Woiewodztwo Sendomirſkie, iakom piſał z autorow, ktorych w tomie pierwſzym przytaczam, *atoli Paprocki o herb: fol: 189 powiada,* że Anna Ligęzianka była za Odnowſkim Woiewoda Krákowſkim. *Tenże fol: 702* twierdźi, że w roku 1552 iuż był Woiewoda Krakowſkim, na ktorym krześle miał ſiedźieć aż do roku 1555. Tenże piſze pod herbem Gozdawa, że ktoryś Odnowſki, miał za ſoba corkę Jerzego Bala iedynaczkę. Wroku 1536 kwitneli Jędrzey, Klemens, Franciſzek, Jan y Marcin Herburtowie dźiedźice ná Laſzkach, *Acta terreſtr: Leopol:* Fryderyk w bitwie Sokalſkiey z Tatarami, iuż był w prawdźie z potyczki y razu nieſzczęśliwego zdrowo wyſzedł, atoli żeby był nieſtawy z ućieczki ſwey nie popadł, znowu w kupie mężnych Kozakow, ktorzy

ſię

ſię byli do niego zkupili, zkoczył w mnogie hufy Tátárſkie, tám od konia y łuku odpadſzy odważnie poległ; *Orichov: in Quincunce.*

Jędrzey Woyſki Samborſki 1515. dziedzic na Dźiedziłowie: y Jan brat iego rodzony, bráćia Seweryna Chorążego Lwowſkiego. *Acta Terreſtria Leopol:* O Jędrzeiu *ſwiadczy Orichov:* że oſobliwſzym iego fortelem, Starodub z gruntu ieſt wywrocony, z ktorey okázyi zmordowany, w krotce umarł. Jana z Fulſztyna dziedźica na Nizincu y Bruchnalu, czterech ſynow wſpominaia Xięgi Ziemſkie Przemyſkie, Walentego, Jana, Jakuba, y Seweryna: z tych Seweryn w bitwie Wołoſkiey u Obertyna, zawadźiwſzy ſam przed hufem, we wſzyſtko woyſko Wołoſkie, mężnie ſobie poczynaiac zginał. *Orichov: in Quincun.* Walentyn, był Biſkupem Przemyſkim, Poſeł Zygmunta Auguſta Krola Polſkiego na Concilium Trydentſkie 1562. wiezdzaiacemu do Trydentu, wielu z zgromadzonych tam Infułatow, z powitaniem drogę zaſzło, á że na ten dźień generalna Seſſya przypadała, tę dla iego przyiazdu, Synod na inny dźień odłożył, *Pallavicin: hiſtor: Conc: Trid: lib: 18. cap: 14.* O nim *Orichov: dial: 6.* powiada, że go *Concilium ad colligendos omnes abuſus Eccleſiaſticos* wyſadźiło, z innemi dwunaſta Biſkupami, między ktoremi on był pryncypałem. Hoſius Kardynał, *tom: 2. oper: fol: 245.* w liście do Jędrzeia Opalinſkiego, tak o nim mowi. *Illi ſimiles cuperem eſſe nos omnes, qui ſumus ejuſdem cum eo vocationis & Ordinis: eſt enim vir & pietate & doctrina præſtans, & Tridenti ita ſe geſſit, ut omnium judicio valde probatus inde diſcederet,* toż mowi o nim *in Cenſura Miniſtror: Tigur: tom: 1. oper: fol: 697. y Epiſtol: tom: 2. fol: 276. o nim twierdźi,* że ſię na Seymie Lubelſkim 1569, murem ſtáwił za domem Bożym, przećiwko heretyckim inſultom, iakoż kilka zacnych familiy o herezya przeświadczonych, Kościelnemi cenſurami obłożył. *Orichov: alloq: de Execut:* umarł 1572, pochowany w Fulſztynie, *Nakiel: in Miechov: fol: 693. Gregor: Samborit: w życiu S. Staniſława Koſtki.* Sioſtra iego Barbara, naprzod żyła z Piotrem Kmita, Woiewodą Krakowſkim y Marſzałkiem Wielkim Koronnym, po nim z Jędrzeiem Hrabia z Gorki, Kaſztelanem Miedzyrzeckim, atoli bez potomnie, żyła ieſzcze 1568 pobożna pani, *Hoſius tom: 2. oper: fol: 245.* Jeſt iego *Oratio, miana do Oycow Concilium Trydentſkiego wydrukowana, miedzy innemi od innych Monarchow legatow mowami, typis Birkmanianis 1565 in 8. & in Concil: Trident: in folio.*

Jan Kaſztelan Bełzki, ktory trzymał dźiałem Chliple w Przemyſkiey Ziemi, brat Walentego Biſkupa, mąż zaſłużony Oyczyźnie w poſelſtwach rożnych, ia go czytam w Xięgach Ziemſkich Przemyſkich, Podkomorzym Lwowſkim 1547, boday nie tenże ſam, był potym Kaſztelanem Lubaczowſkim, iako o nim świadczy, *Orichov: in Quincunce,* kędy przydaie, że go Medyatorem Ziemi Przemyſkiey zwano, dla wielkiego ſzczęścia w iednaniu ſerc braterſkich, miał za ſoba Odnowſką Herburtownę, z ktorey corka, doſtała ſię w małżeńſtwo Mikołaiowi Pieniażkowi, taż czy inſza Kaſztelanka Bełzka, była za Staniſławem Humnickim, druga za Zygmuntem Jordanem, y ſynow dwoch, z tych ieden Woyćiech, piſał ſię z Zboyſk mąż uczony, żona iego Zofia Bełzecka, z Barbary Magierowny Podczaſzanki Sendomirſkiey urodzona, pozoſtała wdowa po Wyſockim. *Geneal: Belzec:* z tey były trzy corki, Katarzyna Minkowſka, Elzbieta Tyſzkiewicowa y Maćieiowſka, y ſyn ieden Jedrzey, ale ten według Genealogiey, tylko iednę corkę zoſtawił Leſniowolſka. Drugi ſyn Kaſztelana Bełzkiego Jan, powroćiwſzy z Włoſkich kraiow, na wſzyſtkich expedycyach Moſkiewſkich rycerſko ſtawał, złączył ſię był dożywotnie z Goſtyńſka, ia czytam Jana Herburta Chorą-

żym

żym Lwowſkim 1587, *u Solikowſkiego in Comment: fol: 196,* kędy o nim powiada, że na Elekcyi Zygmunta III trzymał neutralitatem. Jakub brat Jana Kaſztelana Bełzkiego, ſławny legiſta, miał za ſobą Annę corkę Fredra Henryka, luboć y o drugiey żonie iego Wapowſkii herbu Nieczuia, iawnie mowi *Paprocki,* z tey miały bydź dwie corki, Dorota Zebrzydowſka Woiewodźina Krakowſka, druga Regina Zołkiewſka Kanclerzyna y Hetmanowa Wielka Koronna, oſobliwſza dobrodźika Collegium naſzego Lwowſkiego, umarła 1625, Grodeckiemu OO. Franciſzkanow Kośćiołowi, Monſtrancya, kielichy, y inny apparat ozdobny prowidowała, Bazylikę w Zołkwi to w dochody, to w kapłanow, to w ſprzęt kośćielny ozdobiła, *Giza kazanie na iey pogrzebie,* był y ſyn Abraham, ktorego iedna corka z Staniſławem Zamoyſkim Kaſztelanem Chełmſkim, druga z Snopkowſkim zmowione. *Academus Unicornis.*

Mikołay Woyſki Kamieniecki 1516. brat Jędrzeia Woyſkiego Samborſkiego: *czytałem in Mſ. Petricovienſibus liſt Zygmunta I.* w ktorym temu Mikołaiowi y Janowi Swierczowi (rozumiem że bratu iego, iako ſię wyżey mowiło tak nazwanemu) dźiedźicom fortecy Nowodwor albo Biedrzychow Grodek, pozwala wybierania cła, na ktore zgubili byli przywiley, dawniey ſobie dany. Temuż Mikołaiowi w dobrach Holbinie y Dźiedźiłowie, ile że w nich y groble y moſty na złych bardzo przeprawach uſtał, cło tenże Krol pozwolił wybierać: Synow iego, iako Xięgi Ziemſkie Lwowſkie ſwiadcza, było dwoch, ieden z nich Marćin Staroſta Barſki, luboć go Paprocki Janem zowie, po ktorym z Katarzyny Krotowſkii Woiewodzanki Jnowrocławſkiey (ta po iego śmierći poſzła za Kaſztelana Mińſkiego Jana Chlebowicza, ktory był potym Woiewodą Trockim,) zoſtały ſię dwie corki, iedna z nich Elzbieta doſtała ſię Staniſławowi Lanckorońſkiemu Staroście Skalſkiemu 1574, druga Zofia naprzod Janowi Dulſkiemu Kaſztelanowi Chełminſkiemu, Podſkarbiemu Wielkiemu Koronnemu, potym Janowi Koſtce Woiewodźicowi Sendomirſkiemu, Staroście Swieckiemu y Lipieńſkiemu, nakoniec Janowi Czarnkowſkiemu, Kaſztelanowi Miedzyrzeckiemu, umarła 1636, w Wieluniu pochowana, była to Pani nad płeć ſwoię rozumu wielkiego, urody delikatney, cnot niepoſpolitych, co o niey iey nadgrobek świadczy. Jan Kaſztelan Sanocki Staroſta Przemyſki, y Mościcki, drugi ſyn Mikołaia Woyſkiego; był wprzod Podkomorzym Przemyſkim w roku 1564, w ktorym Seymowa Konſtytucya zleciła mu przetłumaczenie, *Statutu Polſkiego z Łacinſkiego na Oyczyſty iezyk, Conſtit: fol: 41,* co on należyćie wykonał, żył ieſzcze 1576, *Conſtit: fol: 271.* Podał do druku, *Chronica, ſive hiſtoriæ Polonicæ compendioſam deſcriptionem, ktora zakończył na Alexandrze Krolu Polſkim, luboć y o Zygmunćie I dotyka niektorych rzeczy, Baſileæ 1571 in 4to.* 2do. *Statutum Regni Poloniæ, ſeu de legibus & Conſtitutionibus Regni Poloniæ, Zamoſcii 1557 in fol: po Polſku zaś 1563, 1565, 1567, 1570, & 1600 Cracoviæ; 1597 Zamoſcii; 1620, 1697. Gedani.* 3tio. *Locorum de fide communium Latino Polonorum liber unus, in quo vera Chriſti Eccleſia demonſtratur, Polonicè & Latinè 1568. Cracov:* Miał za ſobą Katarzynę Drohoiewſką, z ktorey *według Geneal: Drohoiew:* były corki trzy, Oſſolinſka Starościna Krzeſzowſka, Czerna Chorążyna Lubelſka, y Elzbieta Wołowiczowa. Synow zaś dwoch, Jan Szczęſny, Wiſki Staroſta y Moſcicki, ktory OO. Dominikanom w Mośćiſkach, łan pola wydźielił, co approbowała Konſtytucya 1616. *fol: 37.* poiał w małżeńſtwo Elzbietę Xiężniczkę Zaſławſka. *Carmen Nuptiale Madrowicz 1601.* z tey zoſtała ſię corka Alexandra Koniecpolſka Kaſztelanowa Chełmſka, Drugi ſyn z Drohoiewſkii Kaſper Kanonik. N. miał za ſobą Drohoiewſką,

z kto

z ktorey ſyn Erazm umarł *ſterilis.* Mikołay podobno ſyn Jana Kaſztelana Woiewoda Ruſki, á przedtym naprzod Podkomorzy Halicki, ktoremu pod czas interregnum z konwokacyi 1587, na obronę granic Ruſkich, dwa tyśiace iazdy Oyczyzna poddała *Conſtit: fol: 414*, iakoż był to mąż rycerſki, *iako onim Paprocki ſwiadczy*, że ieſzcze z Mieleckim Mikołaiem Woiewodą Podolſkim, Bogdana na Państwo Wołoſkie wprowadzał, tam na wſzyſtek impet Wołochow ſkoczył, zkad potym wybiwſzy ſię, zdrowo wyſzedł. *Chwałkowſki in Singularibus* powiada, że ktoryś Herburt za czaſow Zygmunta Auguſta woiuiac z Turkami, gdy ſię mężnie zniemi zćierał, od iednego z nich z konia dźida zwalony, gdy iuż do źiemi lećiał, tym czaſem drugi z drugiey ſtrony, na niegoż natarſzy, tymże orężem, znowu go na koniu utrzymał, á tym czaſem koń we wſzyſtkim biegu lecąc z nim, z ręku obiema ich, Herburta wydźwignał, że do ſwoich zdrowo powroćił, takbym rozumiał, że o tym Mikołaiu mowi. Z Tatarami potym wſzędźie odważnie walczył; był potym Kaſztelanem Przemyſlkim y Staroſta Lwowſkim, iako wſpominaia *Konſtytucye 1593. fol: 660 y 1589 fol: 560*, na koniec Woiewodą Ruſkim: *o czym konſtytucye 1601*, gdźie mu puſte pola dźielić kazano na dobrze zaſłużonych, *Conſtit: fol: 742*, miał za ſoba *1mo voto* Lanckorońſka herbu Zadora, z ktorey ſyn Jan, 2do voto Zorawinſka Kaſztelankę Halicka, z ktorey była corka za Staniſławſkim Balcerem herbu Pilawa Podſkarbim Koronnym, y ſyn Mikołay.

Jan Kaſztelan Kamieniecki ſyn Mikołaia Woiewody Ruſkiego z Lanckorońſkiy, umarł 1626, wieku ſwego 58, iako z iego nadgrobku wypiſał *Okolſki*, kędy iego odwagi licza przećiwko Turkom, Tatarom, y Szwedom. *Hiſtor: Sapiehana parte 3. fol. 160 ſwiadczy*, że Konſtancya, podobno tego Jana corka Kaſztelanka Kamieniecka, oddana była w małżeństwo Janowi Sapieha Piſarzowi Polnemu Koronnemu, białogłowa wielce pobożna. Mikołay Kaſztelan Kamieniecki, *Okolſki Tom: 1. fol: 290*, Staroſta go tylko Tłumackim zowie, atoli *tom: 2 fol: 412 powiada*, że po nim brał Kaſztelania Kamieniecka Michał Staniſławſki: *Centuria Virorum Potockiego fol: 176*, wyraznie go Kaſztelanem Kamienieckim zowie, gdźie iego expedycye ſławi, że przećiwko Tatarom wielka ſerca wſpaniałośćia ſławał: Szweda do Prus zachodzacego, mężnie odpędźił: á przećiwko Abazy Baſzy Tureckiemu, niezwyćiężonym ſie pokazał. *Geneal: Kalinowſkich* Herburtowi Kaſztelanowi Kamienieckiemu za małżonkę przypiſuie, corkę Walentego Kalinowſkiego Generała Podolſkiego, z ktorey miały bydź dwie corki, Konſtancya Strzyżowſka y Szczawińſka Kaſztelanowa Kruſwicka.

Staniſław Kaſztelan Lwowſki, Staroſta Samborſki y Drohycki, rozumiem że ſyn Jana Swiercza, o ktorym wyżey, iako onim ſwiadcza, *Conſtit: 1563. fol: 65 y 1576. fol: 271*: corka iego była za Janem Sieniawſkim Woiewoda Ruſkim, ſyn zaś Piotr, ktory cudzoźiemſkie kraie zwiedźiwſzy, y w ięzykach rożnych biegłości nabywſzy, do wſzyſtkich w Oyczyźnie ſpoſobił ſię funkcyi, wźiął był Woiewodztwo Podolſkie 1586, atoli w tymże roku żyć przeſtał, iako czytam na liśćie, *Joannis Campani Provincialis Soc: JESU.* Mikołay Kaſztelan Halicki, Staroſta Lwowſki, 1587, iakom widźiał liſt iego, złączył ſię był dożywotnie z Barzowna herbu Korczak, z ktorey corka z Michałem Staniſławſkim Podkomorzym Podolſkim zmowiona, *Genealog: Staniſław:* druga (zdami ſię Katarzyna) z Uchańſkim Woiewodą Bełzkim, umarła 1617, leży w Uchaniach. Jan z Bruchnala mąż znaczny, poiął Annę Szczawinſka, corkę Kaſztelana Łęczyckiego, Ochmiſtrza Krolowy Anny, Staroſty

Sochaczewſkiego y Wareckiego. Ktoryś z nich miał za ſoba Magdalenę corkę Jedrzeią Tomickiego Kaſztelana Gnieznieńſkiego. Anna Herburtowna była za Jędrzeiem Xiażęćiem Zbarazkim *Geneal: Zbarazk*, druga za Bireckim Maćieiem Sędźia Sanockim koło roku 1540. Szczeſny Herburt Kanonik Krakowſki *Baranow.* Hieronim poſeł na Seym 1637, z tamtad deputowany do kwarty Rawſkiey, *Conſtit: fol: 33.* Abraham miał za ſoba Zofia Korniaktownę, ale z nia *ſterilis.* N. była za Janem Pileckim hebu Leliwa Hrodelſkim Staroſta. Atoli ten Dom ieſzcze przed rewolucya Kozacką, za Władyſława IV Krola Polſkiego, iuż cale zginął, iako piſze *Potoc: Centur: fol: 180.*

* *HERCYK herbu Lubicz*, ale z ta odmiana, że tylko ieden krzyż noſza w podkowie, tak go opiſuie *Mſ. X. Koiałow:* Tomaſz Hercyk Piſarz Grodzki Płocki, ſynowie iego Alexander y Władyſław.

* *HERMANOWSKI herbu Jaſtrzebiec*, Bielſki ſwiadczy, bo Paprocki na mieyſcu y Okolſki o nich nie piſali, że Paweł Hermanowſki tego herbu w Kompanii zdrugiemi, tyśiac Tatarow na ſobie kilka godźin trzymał, a potym do ućieczki przymuſił, była ta potyczka pod Konſtantynowem 1577.

* *HERMANOWSKI herbu Junoſza* w Przemyſłkiey źiemi, piſza ſię z Hermanowa, iednego z nich nadgrobek wypiſał *Starowol: in Monum:* z Przemyſla, żołnierza przez wiele lat. Elzbieta Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we Lwowie: niektorzy z nich piſza ſie z Grochowce, zkad poznać, że od Grochowſkich ſwoy poczatek wźieli: bo Jakub Grochowſki Stolnik Przemyſłki 1420 wźiawſzy dźiałem Hermanowice, od nich Hermanowſkim był nazwany.

HERSTOPSKI herbu Drogoſław w Wielkiey polſzcze, atoli y drugich Herſtopſkich herbu Nałęcz kłada naśi piſarze pod Miedzyrzecem.

* *HEWELL* w Jnflanćiech oſiedli, z tych Małcher Bernard Hewel y drugi Małher 1632, podpiſali elekcya Władyſława IV. Do tych rozumiem należy Jan Hevelius Cos: Ged: mąż wielkiego dowćipu; w Matematyce, oſobliwie iednak w Aſtronomii takiey biegłośći, że doniego ſławni tego tam wieku Aſtronomowie, w rzeczach trudnych, iako do oraculum ućiekali ſię. Z tey nauki tę miał u naywyżſzych w Europie Monarchow eſtymacya, że mu pełne umieiętnośći iego zapiſywali w liſtach ſwych pochwały: umarł 1688. Wydał do druku. 1mò. *Selenographia, ſive Lunæ deſcriptio, tam macularum, quàm motuum diverſorum, omniumq; viciſſitudinum, phaſiumq; 1647. Gedani in fol:* 2dò. *Selenographiæ appendix, Hieroglyphicas aliquot annorum obſervationes & orbis Jovialis motum exhibens. Ged: in fol:* 3tiò. *Prodromus Cometicus, quô hiſtoria Cometæ anni 1664 exorti, curſum facieſq; diverſas capitis & caudæ accuratè delineatas complectens, necnon diſſertatio, de Cometarum omnium motu, generatione, variisq; phænomenis exhibetur Gedan: in fol: 1665.* 4tò. *Deſcriptio Cometæ anni 1665 exorti cum geminis obſervationibus, cui adjuncta eſt Mantiſſa Prodromi Cometici, obſervationes omnes primi Cometæ 1664 exhibens, Gedani in fol: 1666.* 5tò. *Diſſertatio de nativa Saturni facie, ejusq; variis phaſibus certa periodo redeuntibus, cui addita eſt, tam Ecclipſeos ſolaris 1656 obſervatio, quàm diametri Solis apparentis accurata dimenſio, Gedani in fol: 1656.* 6tò. *Mercurius in Sole viſus Gedani 1661 cum aliis quibusdam obſervationibus. Huic annexa eſt Venus in Sole viſa 1639 Laverpoliæ à Jeremia Horoccio, nunc primùm edita, notisq; illuſtrata. His acceſſit ſuccincta hiſtoriôla novæ ac miræ Stellæ in collo Ceti, certis anni temporibus affulgentis & evaneſcentis. Nec non genuina delineatio Paraſelenarum & Paraleliorum quorundam rariſſimorum Gedan: in fol: 1662.* 7mò. *Epiſtolæ duæ, prior de motu Lunæ libratorio, in certas tabulas redacto. Poſterior de utriusq; luminaris defectu anni 1654. Gedan: in fol: 1654.* 8vò. *Cometographia, totam*

naturam Cometarum exhibens. Acceſſit omnium Cometarum à mundo condito hiſtoria, Gedani 1668 *in fol:* 9nò. *Epiſtola de Cometa, Gedani annò* 1672 *viſo, ad Henricum Oldenburgicum, Gedani in fol:* 1672. 10mò. *Machinæ Cæleſtis pars prior, Organographiam, ſive inſtrumentorum Aſtronomicorum omnium, quibus auctor, hactenus ſidera rimatus ac dimenſus eſt, accuratam delineationem exhibens Gedani* 1673, *in fol:* 11mò. *Machinæ Cæleſtis pars poſterior. Rerum Uranicarum obſervationes, tam Ecclipſium lunarium, quàm occultationum Planetarum fixarum, nec non altitudinum Meridianarum, Polarium, Solſtitiorum & Æquinoctiorum, unà cum reliquorum Planetarũ, fixarumq́; hactenus cognitarum, globis adſcriptarum, æquè ac plurimarum hucusq́; ignotarum obſervatis, tribus libris exhibens, Gedani in fol:* 1679. 12mò. *Annus Climactericus, ſive Rerum & Uranicarum obſervationum annus quadrageſimus nonus exhibens diverſas occultationes tam Planetarum, quàm fixarum,* 1685 *Gedan: in fol: In hoc libro deplorat, quòd cum per* 50 *proximè annorum obſervationes ſuas, moliretur Cælum & Almageſtum novum, jamq́; hoc opus ad finem perduxerit, & prælo impreſſum abſolverit; repentino incendio, cum omnibus ſuis machinis, inſtrumentis, libris, ac etiam ipſa domo conflagravit.* 13tiò. *Prodromus Aſtronomiæ cum Catalogo fixarum, ex propriis obſervationibus deducto, tabulas quoq́; ſolares exhibens, Gedani* 1690 *in fol: ut teſtatur Wolff Chriſt: in Elemen: Mathem: fol:* 1053. 14tò. *Firmamentum Sobieſcianum in cælo erectum, ſcriptoq́, illuſtratum, Gedani* 1690 *in fol: teſtatur idem fol:* 1056 *& Hopp: fol:* 61. 15tò. *Venus in Sole viſa an:* 1662. *Scherer in Geog: Polit: fol:* 375. 16tò. *Epiſtola ad Petrum Gaſſendum & Iſmaelem Bullialdum de Ecclipſi ſolari. Idem.* 17mò. *Epiſtola de Cometa viſo an:* 1677 *Idem.* 18vò. *Epiſtolæ ad P. Eichſtadium, Gaſſendum & P. Ricciolum S. I. de diverſis rerum cæleſtium, præſertim verò Ecclipſium obſervationibus.*

* *HEYDEK*, Ziemianie Pruſcy, ieden z nich miał za ſoba Brantowne. Heydekowna była za Aſſwerem Brantem, Marſzałkiem Pruſkim naywyżſzym.

HILCHEN herbu Jelita, O tych mowiłem pod litera C w pierwſzym tomie, Dawid Pilarz Ziemſki Inflantſki, ieſt w druku od niego napiſany. *Clypeus innocentiæ contra Jacobum Godemannum & Rigenſes, Zamoſcii in 4to 1604.*

* *HINCZA*, Pruſka to Szlachta, z ktorych był w Zakonie naſzym Marćin Hincza godny Kaznodźieia, rzadźił Collegia Gdańſkie, Toruńſkie, Jarosławſkie, Krakowſkie u S. Piotra, Nowicyat Krakowſki, Domum Profeſſam, w Wilnie y w Krakowie, y dwa razy Prowincya Polſka, umarł w Poznaniu 1667, ſa w druku te iego piſma. 1mò. *Krol Boleſny JEZUS Chryſtus, Lublini in 8vo, Cracov:* 1631 *y* 1636: *y na łacińſki iezyk toż ſamo od X Woyćiecha Cortyſciuſſa Soc: JESU przetłumaczone* 1635 *Cracov: in 8vo.* 2dò. *Chwałá z krzyżá, ktorey y ſobie y nam nábył JEZUS Ukrzyżowány* 1641 *in 8vo.* 3tiò. *Dźiećie Pan JEZUS, to ieſt rozmyślánia o dźiećińſtwie Páná Jezuſowym in 8vo* 1636 *Cracov.* 4tò. *Pleſy Aniołow Pánu Jezuſowi Nowonarodzonemu,* 1636 *in 8vo. Crac.* 5tò. *Głos Páńſki z Ewángelii Adwentowych z náukámi y z ſtoſowániem do Nayświet: Sákrámentu, in 4to Vilnæ 1643, ſa Medytácye ná Ewángelie: & 1642.* 6tò. *Mátká Boleſna Márya, to ieſt tłumáczenie Męki Páná Chryſtuſowey, ktora boleść Mátce Boſkiey zádawáłá, tom pierwſſy in fol: 1665, ále drugi tom nie wſſedł do práſy.* 7mò. *Kleynot Koronny kazánie ná pogrzebie Anny z Jákubowic Ligęziny, Podſkárbiny Wielkiey Koronney 1638 Cracov.* 8vò. *Złota Koroná, álbo kazánie ná pogrzebie Anny z Sztembergu, X. Oſtrogſkiey, Woiewodźiny Wołyńſkiey 1636, in fol: Crac.* 9nò. *Kárdynałá Ludoviſiuſſá pánegiryk, S. Ignácemu Lojoli powiedźiány, z łácinſkiego ná Polſki przetłumáczył Crac: 1633 in 8vo.*

HINNES, Ci nobilitowani na Seymie 1662, o czym Konſtytucya.

Hippo-

Hippocentaurus herb.

MA bydź poł człowieka nagiego, od paſa poł konia więkſze, bo o czterech nogach końſkich; z ogona końſkiego waż głowę ku człowieka poſtaći zkręćił w gorę zadarta, do ktorey w tył ſkierowany człowiek, z łuku napiętego ſtrzała mierzy, tak go opiſał *Paprocki o herbach fol: 681*, luboć on go w prawa tarczy zapędzonego położył, *Okol: tom: 1. fol: 292* w lewa. Zeby taka mixtura zwierzęćia z człowieka y konia *in rerum natura* bydź mogła, watpia Naturaliſtowie. Prawda, że S. Hieronim w żyćiu S. Pawła Puſtelnika napiſał, że gdy S. Antoni Puſtelnik z nadchnienia Boſkiego, ſzukał S. Pawła po głębokiey puſzczy, obaczył podobne temu, iako ſię tu opiſało, monſtrum; Hippocentaurus go zowia, pytał go tedy, gdźieby maż Swięty Paweł mięſzkał, ale on coś tylko pomrukiwaiac, y bardźiey słowa łamiac, niż mowiac, rękę prawa wyćiagnawſzy, na drogę tę, ktora ku S. Pawłowi ćiagnęla, pokazał; ſam zaś chybkim biegiem na obſzerne pola zkoczył. Czy to był dyabeł, ktory dla uſtraſzenia S. Antoniego, takie na ſobie monſtrum zmyślił, czy też tamta puſtynia takie zwierzę rodźi, pewności nie mamy, poty S. Hieronim. Zaś *Mar: Victorius in ſchol:* na to mieyſce piſzac, twierdźi, że takich zwierzat żadna źiemia nigdy nie miała, ani ma, y Cicero o tym *de natura Deorum* tak mowi: *Quis Centaurum fuiſſe, aut Chimeram putet? quæve anus, tam excors inveniri poterit? quæ illa, quæ quondam credebantur, apud inferos tormenta pertimeſcat. Ælianus ſwiadek*, że pierwſzego we Włoſzech źiemianina, Maren nazwanego, ze pierwſzy, na koniu iezdźić poczał, Hippocentaurum zwać poczęto, a od tego czaſu tym, ktorzy konie uiezdzali, tenże tytuł dawano. Do Polſki naſzey wnieſiony ze Włoch za Juliuſza Ceſarza, czy też w tenczas, kiedy wiele ſzlachty Rzymſkiey, uchodzac zagniewanego na ſiebie Ceſarza Rzymſkiego woli, z Libonem Palemonem do Litwy ſię wynieśli, y tam oſiadſzy godne potomſtwo rozrodźili. Z tych, ći tego herbu zażywali.

Tttt2 *Xia-*

Xiażeta Holßáńſkie. Hornoſtay. Rukiewicz.

* *HIZDEIO.* z Multańſkiey ziemi przybyſz do Polſki, Hizdeio indygenat na Seymie otrzymał, *o czym Konſtytucya 1676.*

* *HLADOWICKI herbu Prus 1mò.* Hladowicki Władyſław, Podczaſzy Lidzki w Grodźińſkim, y Gedeon podpiſali Elekcya Jana III, Konſtancya Jerzego Pieſkiewicza, Skarbnika Mozyrſkiego małżonka. Jakub Hladowicki Societ: JESU Prowincya rzadźił Litewſką 1700. Jan Skarbnik Grodzienſki, Samuel y Kaźimierz żyli 1648.

**HLASKA herbu Leliwa,* w Połockim Woiewodztwie. *X. Koiał: in Mſ.* Lew Hlaſka żołnierz odważny. Mikołay rodzony Lwa, Podczaſzy Połocki 1658, od Kommiſarzow oboyga narodow, odprawował poſelſtwo do Zaporowſkiego woyſka. N. Kaźimierza Jacyny małżonka.

**HLINIECKI,* w Xięſtwie Litewſkim, Jozef Hliniecki z Woiewodztwem Trockim. Jozef Kaźimierz Regent Kancellaryi Trybunału Litewſkiego z Wilenſkim, podpiſali Elekcya Jana III.

**HLUSZANIN herbu Radwan,* z tą iednak odmiana, że w hełmie kładą pięc pior Struſich, a przez nie Kopia maiaca na ſobie pierzćień, tak go opiſuie *Koiat: in Mſ.* Euſtachi Hluſzanin, dwanaście lat był w Tatarſkim więźieniu. Hluſzanina Staroſtę Mśćiſławſkiego, niektore dźieie wſpominaia. Siemion za Krola Stefana ſławny żołnierz, był poſłem do Moſkwy, z Haraburdźianki Kaſztelanki Smolenſkiey, zoſtawił ſyna Hrehorego, Rotmiſtrza Krolewſkiego do Wołoch, y Inflant, ten zpłodźił ſynow, Jana y Jozefa. Hluſzanin zacny Kapłan w Zakonie Kaznodźieyſkim, *Sacræ Theologiæ Doctor.* Inni ich piſza Gluſzanin.

HOHOLEWSKI herbu Jaſtrzebiec, w Bełzkim Woiewodztwie, patrz Chohoł, Stefan Hoholewſki, corka iego była za Łazarzem Iwanickim.

**HOLDE.* Jan Holde Kapitan w Ziemi Inflantſkiey, podpiſał Elekcya Jana III.

Hołobok herb.

POwinno bydź poł łoſośia przećiętego, proſto głowa do gory obroconego w polu czerwonym, na hełmie nad korona, między dwiema trabami poł także łoſośia. *Okol: tom: 1 fol. 216. Mſ. P. Rutka.* Nadany ten herb z tey okazyi. W roku 1109. Bolesław Krywouſty woiuiac z Pomorzany, ſtanał w Bydgoſzczy, gdźie przechodząc ſię nad rzeka, widźiał mnoſtwo łoſoſiow podſkakuiących do gory z rzeki; Ratuld nieiaki rycerz Polſki, rzućił tak ſzczęśliwie toporkiem, że iednego łoſośia w poł przećiał: wźiął to ſobie Krol, za pewna wroſzkę zwyćięſtwa, dla tego gdy ſię nazaiutrz potkał z Pomorzany, y ich na głowę poraźił; pomienionemu Rycerzowi, tegoż poł łoſoſia w herbie nadał: á od rzeki nad ktora ſię to ſtało, imię temu kleynotowi nadane Hołobok, chyba że ſię przedtym tak ta rzeka zwała, to wiem że temi czaſy Brdą ia zowia: ale też y to wiem, że ieſzcze Bydgoſzczy miaſta na ten czas nie było, o czym indźiey.

Herbowni.

Bierult *Branicki* *Latyczyńſki* *Niezwoiewſki*
Borecki *Cebrowſki* *Lipnicki.*

Potomek tego Ratulda Hołoboka, był Wawrzyniec, zoſtawił ſyna Bonawenturę albo Dobrogoſta, y drugiego Czeſacha, od ktorych Władyſław ſyn Ottona Xiążęćia Kaliſkiego w roku 1211 kupił Hołobok plac y wieś Staw, y na nim fundował klaſztor Zakonnym Pannom reguły Cyſtercyeńſkiey, ktory ſię y po dźiś dźień zowie Ołobocki.

**HOŁONIEWSKI herbu Korczak,* od Myſzkow że ſwoy poczatek wźieli, dla tego piſali ſię Hołoniewſki Myſzka, *Okolſki tomo 3. folio 112.* świadczy, że Hołoniewſki miał za ſoba Sieniućiankę. N. Hołoiewſka Piotra Stoieńſkiego Sędźiego Ziemſkiego Bełzkiego małżonka.

**HOŁOWCZYNSKIE Xiażeta herbu Łabęć.* O nich *Mſ. X. Koiał:* świadczy, że ſa w powiećie Orſzańſkim, z Hołowczyna imienia tego nabywſzy. *Geneal: Ogińſkich* na mappie ſztychowana, od Ruſkich Jedynowładzcow poczatek tey familii ćiagnie, gdźie Teodorowi Xiażęćiu Siewierſkiemu, dwoch ſynow naznacza, Jedrzeia y Iwana, od Iwana poſzły Xiażęta Rafałowſkie y Hołowczyńſkie. Z tych N. Hołowczyńſki Kniaź, Woiewoda Mśćiſławſki (ale roku nie maſz, ktorego na tym krześle ſiedźiał, dla tego y iam go opuścił w pierwſzym tomie) miał za ſoba corkę Michała Wołowicza. Synowie iego Samuel Chorąży Orſzańſki, y Mikołay Pułkownik krolewſki. Brat rodzony Woiewody, Jan Cześnik Litewſki, żona Helena Wołowiczowna Podſkarbianka Litewſka. Alexander Kaſztelan Zmudzki, Staroſta Lidzki, deputowany 1611 do korrektury praw Xięſtwa Litewſkiego, á w roku 1601 w ſtu ludźi ſwoich ſtanał do Inflant, y tam do owych ſławnych wiktoryi pod Kokenhauſem y Orlem ſiła dopomogł, corka iego Anna wydana za Kryſztofa Stefana Sapiehę Woiewodę Mśćiſławſkiego *Hiſtor: Sapieh: part: 3 fol: 72.* Konſtanty z Hołowczyna Rafałowſki Kaſztelan Mśćiſławſki, ſyn iego Jerzy 1648. Mikołay Chorąży Orſzańſki w tymże czaſie. Hołowczyńſka Xiężna Piotra Tyſzkiewicza Woiewody Mińſkiego małżonka, *Okol: tom: 2 fol: 99.* Hołowczyńſki miał za ſobą Chodkiewiczownę Kaſztelankę Trocka. Zofia była za Jerzym Mniſchem Woiewoda Sendomirſkim.

Hołowinski Herb.

K Rzyż żołty, prosto do gory stoiacy na dwoch gorach źielonych powinien bydź, ktore iednak tym kształtem wyrażaia, iak herb Odrowaz; pod krzyżem Xiężyc nie pełny, rogami do gory obrocony, żołty, na hełmie pięć pior strusich położył *Okol: tom: 1 fol. 295.* Nabytym ten herb bydź powiada z tey okazyi w Ruskich kraiach: Jeden z przodkow tey familii, ze dwoch gor podle siebie leżacych, zważywszy woysko nieprzyiacielskie snem zmorzone, pod głęboka noc, przećięż im Xiężyc przyświecał, z ludźmi swemi na nich uderzył, y szczęśliwie pokonał; przetoż w nadgrodę tego zwyćięstwa, gory obiedwie z ktorych upatrzył nieprzyiaćiela, Xiężyc przy ktorym woiował, w herb iego zaniesione. Tym się herbem pieczętuia Hołowińscy, ktory *Koiałowicz in Ms.*, zowie Kostrowiec odmienny. Z tych Gabryela sławnego żołnierza zaleca *Paprocki*, Hołowińska była za Jerzym Xiażęciem Czartoryiskim. Jan 1632 na Wołyniu, Konstantyn, y Samuel w Kiiowskim 1674.

*HOŁOWKA *herbu Lubicz.* w Podlaszu kwitna. Z ktorych Każimierz Hołowka Woyski Halicki, maż rycerskiemi dźiełami wsławiony. służył naprzod z Felixem Potockim Woiewoda na ten czas Sieradzkim, potym porucznikował pod pancerna Zbaskiego Podkomorzego Lubelskiego, umarl 1693. Paweł w Xięstwie Litewskim 1700.

Hołownia Herb.

* X. *Koiałow: in Ms.* powiada, że powinien bydź charakter białego koloru w polu czerwonym, na kształt litery T u Łaćinnikow, w hełmie trzy piora strusie kłada: tym się herbem pieczętuia Hołownia w Woiewodztwie Nowogrodzkim. Z tych był Jerzy Hołownia Choraży Nowogrodzki maż wielce godny. Sa w tymże Woiewodztwie ktorzy się tak piszą Hołownia Jakimowicz, atoli ieżeli tego kleynotu używali, nie wiedźiał *X. Koiałowicz.* Krysztof Hołownia Jakimowicz Pisarz Skarbowy Litewski 1632. Paweł Hołownia Jachimowicz Pisarz Skarbowy, Kommissarz z Seymu 1611 do ro-

do rozgraniczenia Zmudźi od Kurlandyi, *Constit: fol: 41*, y 1621 posłuiac na Seym przez konstytucya uwolniony od expedycyi generalney na woynę Turecka; *Constit: fol: 23.* Hieronim Jachimowicz Poborca w Witebskim 1609, *Constit: fol: 928.* Mikołay Hołownia 1648 w Nowogrodzkim, Eliasz y Janusz w Pińskim 1632. Jędrzey w Powiećie Lidzkim 1674. Alexander w Xięstwie Zmudzkim. Sa y drudzy w Słonimskim powiećie, Hołownia Ostrożęcki, ktorzy inszym kształtem herb swoy układaia.

HOLSZANSKIE Xiażęta herbu Hippocentaurus. Ci poczatki swoie zabrali ze krwi Xiażat Litewskich od Juliana Dorszprunga, ktory do Litwy z Palemonem, Ursynem, Prosperem, Cezarynem y Hektorem Roża, z Włoskich się kraiow wyniosł, iakoż że y teraz Saturniuszow Familia w Rzymie, Hippocentaura w herbie używa, *Petrasancta cap: 65* świadczy. *W Ms. zas X. Rutki*, niektorzy twierdza, że ten herb po zwoiowanych Centaurach przez Słowiańskie y Ruskie narody, y zaprowadzonych na mieysca bagniste, przyszedł do używania w tych kraiach: Lapitæ albowiem, (był to narod Słowiański) Thessalow na koniach siedzacych, nazwali Centaurami *według Ottona Frisinga lib. 1 cap: 2*, iż konie uiezdźiwszy, dźikich potym wołow konali. Y lubo iakom wyżey namieniał, Hippocentaurow, żeby byli na świećie, pospolićiey autorowie zapieraia, czego potwierdza *Seneca lib: 8 epist: 59. S. Augustyn lib: 18 de Civitat: cap: 13: Lucretius lib: 5* gdy mowi; *Sed neq; Centauri fuerunt nec tempore in ullo, esse queat; duplici natura & corpore bino; ex alienigenis membris compacta potestas negat, Szentivani Miscell: curios: decade 2 part: 1 dissertat: 10 § 19*, dla tego też u *u Izaiasza cap: 34 versu 14* słowo Onocentaurus tak tłumacza, że nic więcey nie znaczy, tylko leśna bestya: racya zaś tego niektorzy daia, że człowiek y koń albo osieł, sa natury daleko od siebie rozne, dla tego nie moga się nigdy w iedno spoić, nie tak iak widźiemy w Lampartach. Przećięż *Plinius histor: natur: lib: 7 cap: 3 twierdźi*, że Hippocentaura swemi oczyma widźiał, urodźił się był w Tessalii, z tamtąd przeszedł do Egiptu, zkad Klaudiuszowi Cesarzowi był przyprowadzony.

Juliana Dorszprunga potomkowie y Xiażęta oraz Litewskie, aż do Nary-

Narymunda tego herbu zażywali, ktory go potym w Pogonia Litewſka zwyczayną odmienił. O tych potomkach Juliana, indźiey ſię mowić będźie. Tu tylko ſię powie, co do Familii Xiażat Holſzańſkich nalezy. Romand Xiażę Litewſkie zoſtawił piąćiu ſynow, od ktorych wielkie w tym kraiu Domy uroſły, to ieſt od Narymunda nayſtarſzego ſyna, Dom Xiażat Radźiwiłow wywodźi *Koiałowicz;* od Doumonta, Xiażęta Sieſickie y Swirſkie poſzły, od Gedruſa Gedroycowie, Troiden w klaſztorze żyćie ſwoie zkończył: od Holſzy Xiażąt Holſzańſkich 1280. Przećięż Gedroycowie y inni, inſze ſobie potym herby przywłaſzczyli. Algimunt ſyn iedē Holſzy, od ktorego długo ſię ſukceſſorowie Algimuntami piſywali. Drugi ſyn Mindow, pierwſzy z tego Domu Chrześcianinem zoſtał 1321, Gedyminowi do owey ſławney z Rusi wiktoryi, nad Pierna rzeka ſiła dopomogł, zaczym puścił mu Prowincya cała Kiiowſka, ktora po tym zwyćięſtwie Staniſławowi Xiażęćiu Kiiowſkiemu odebrano, *Stryikow: lib: 11 cap. 3, Koiał: par: 1 lib: 7 hiſtor: Litv:* Oćiec ich umarł kolo roku 1282. Jan Algimuntowicz to ieſt Algimunta ſyn Xiażę Holſzańſkie, Witolda, Xięſtwa Litewſkiego dobiiaiacego ſię, ſtronę trzymał, z nim ſię do Krzyżakow w Pruſy udał 1388. *Stryik: fol: 485, Koiał: p. 2 lib: 1.* Tenże Naſtazya corkę Witolda zaślubiona Bazylemu Wielkiemu Xiażęciu Moſkiewſkiemu, z portu Gdańſkiego, morzem pod Narwę, ztamtad lądem do Moſkwy zprowadźił, *Stryikow: fol: 491 w roku 1391.* Z tymże Witoldem potym Wilna miaſta dobywał; przećięż względem tych zaſług, gdy Skirgełło 1395 umarł, Witold go Kiiowianom przełożył. *Cromer lib: 15, Koiał: p. 2 lib: 1, Stryikov: fol: 499.* Ten Iwan Olgimunt z ſynami ſwemi Jędrzeiem y Siemionem, podpiſał pokoy wieczny Litwy z korona 1401, *u Łaſk: w ſtatu: fol: 128,* corka zaś tego Iwana Uliana. czyli *według Kromera* Juliana, á ſioſtra Siemiona, Luty nazwanego, y Jędrzeia Xiażęćia Wiazeńſkiego, 1417 doſtała ſię w małżeńſtwo Witoldowi Xiażęciu Litewſkiemu, *Stryikow: fol: 547.* Z tych Siemion ſzwagier Witolda, w rzady odebrał od niego Xięſtwo Nowogardzkie 1414, ktore w tym roku moca ſobie Witold podbił. *Stryikow: fol. 544, Koiat: p. 2.* Latopiſzcze twierdza, że Jedrzeia ſyna Janowego, Xiażęćia Wiazy corkę Zofia, wźiał za żonę iuż to czwartym ślubem Jagełło Krol, atoli zbiia to *Stryikowſki y inni, y powiada,* że ta Zofia była corka Jędrzeia Xiażęćia Druckiego, z ſioſtry Witoldowey urodzona. Neſtor Władyka Chełmſki. Jerzy Xiażę Holſzańſkie ſyn Siemiona, (ktorego w Witebſku, gdy zdrada poimał Swidrygełło Xiażę, w rzece go utopić kazał 1433, widźiał ieſzcze w roku 1573 na tymże mieyſcu, gdźie go utopiono, *Stryikowſki* kamień wielki, z krzyżem na nim wyryſowanym *Stryikow: fol: 578, Koiał: p. 2*) ten po zabićiu Zygmunta Wielkiego Xiażęćia Litew: powodem był rozrożnionym Panom Litewſkim, żeby byli Każimierza brata krolewſkiego na to Xięſtwo obrali, iakoż tak ſię ſtało, przećiwko ktoremu do Brześcia wyieżdzał 1440, *Stryikowſki fol: 592.* Synow dwoch zoſtawił, iednego Siemiona Staroſtę Łuckiego, umarł 1503, *Stryikow: lib: 22 cap: 2 fol: 689.* Drugi Syn Alexander Jurgiewicz Algimunt Xiażę Holſzańſkie Kaſztelan Wileńſki y Staroſta Grodźieńſki 1499 podpiſał dawnych paktow renowacya z korona Polſka Xięſtwa Litewſkiego, *u Łaſkiego w ſtat: fol: 130 y* 1502 liſt Alexandra krola, iako czytam *w Konſtytucyach 1564 fol: 53, Hiſtor: Sapieh: part: 3 fol: 87* powiada, że krolowy Bonie darował Wołpińſki powiat, á po Helenę Alexandra krola przyſzła małżonkę iezdźił do Moſkwy. Syn iego Paweł naprzod Biſkup Łucki, w roku 1512 był na Concilium Lateraneńſkim na ſeſſyi trzećiey y dalſzych, co ſię pokazuie, *ex Actis tegoż Concilium wydrukowanych.*

Z tey katedry poſuniony wſtapił na Wileńſka, na ktorey w wielkiey opinii o ſwoiey świątobliwości zſzedł z tego świata 1555: w Wołpie Manſyonarzow fundował, do Łuckiego Biſkupſtwa, Janow z przyległościami, wiecznemi czaſy przyłączył. Muſiał coś znacznego y katedrze Przemyſkiey uczynić, ile, żem tam iego herb widźiał, tak, że poł konia ieſt cale wyzłocone, ſtrzała złota, żelezce u niey ſrebrne, łuk złoty, ćięćiwa czarna. *O nim Prætor: O G. lib: 2, c, 2, Hiſtor: Sapieh:* y inni zgodnie mowią, że oſtatni z tego Domu umarł: atoli zdami ſię miał rodzonego brata, o ktorym podobno *Geneal: Radźiwiłow świadczy,* ze miał za ſoba Annę corkę Jerzego Radźiwiła Kaſztelana Wileńſkiego y Hetmana, ſioſtrę Barbary Radźiwiłowny Zygmunta Auguſta krola żony; ba y *Hiſtor: Sapiehana* Annę Xiężniczkę Holſzańſka (Walicki ia Stolnikowna Litewſka zowie) chce mieć małżonka Pawła Sapiehy Woiewody Nowogrodzkiego, z ktora y Xięſtwo Holſzanſkie weſzło, y używanie herbu Hippocentaura w ſukceſſyi w Dom Sapieżyńſki *według Stryikowſk:* druga iey ſioſtra za Mikołaiem Pacem Woiewoda Podlaſkim. Trzećia za Chlebowiczem.

**HOLSZTUCHER* w Inflanćiech. Bartłomiey Holſztucher poſeł na Seym 1590, z niego naznaczony do luſtracyi dobr krolewſkich w Inflanćiech, *Conſtit: fol: 584.* Bartram Staroſta Kremońſki 1600. *Dawid Chilchen.* Wilhelm Staroſta Kremońſki 1632 podpiſał elekcya Władyſława IV.

**HOŁUB herbu Sirokomla,* ale z ta odmiana, że na Abdanku miaſto krzyża, kłada ſtrzałę z połowa żelezca, niektorzy to nazywaia trzema krokwami, ale niewiem dla czego. *To Koiał: in Mſ.* Jędrzey Holub w Słonimſkim powiećie, wſpomina *go Konſtytucya 1574.* Hawryło Hołubek, (bo iuż ich Hołubami iuż Hołubkami zowia) Rotmiſtrz krolewſki, poſłany pod Wielkiełuki w przedniey ſtraży, mężnie Tatary pogromił, *Okolſki powiada,* że go zabito pod Byczyną, á potomſtwo iego zoſtaie w Nowogrodzkim Woiewodztwie. Alexander w powiećie Wołkowiſkim. Regina była za Adryanem Dabrowſkim herbu Kuſzaba, atoli *X. Olſzewſki w kazaniu, Tytuł po tytułach,* że Hołubowie herbem Wczele ſię pieczętuia, piſze.

**HOŁUBOWICZ* na Ruśi. X. Kryſztof Hołubowicz w Zakonie naſzym żyćie ſwoie zakończył 1646, *Hiſtor: Coll: Leopol:* Samuel z Ruſkim Woiewodztwem podpiſał elekcya Jana III.

**HOŁYNSKI.* Stefan Hołyńſki Podczaſzy Mśćiſławſki y Jerzy podpiſali elekcya Jana III w Nowogrodzkim Woiewodztwie. N. miał za ſoba Tereſſę Gedyminowne. Bazyli Surzewicz Hołyńſki miał za ſoba Kryſtynę Szumlańſka, z ktorey ſyn Samuel, tego corka Elżbieta była za Uſtrzyckim, ale *ſterilis.* Jan Horodniczy Mściſławſki, Stefan Podſtarości Mściſławſki, Każimierz 1700.

**HONDORF herbu Nabram,* z ta iednak rożnica tego herbu zażywaia, że przez trzy pola białe y czarne, na ukos od prawego boku z gory, na doł na lewy idźie linia. Familia ta zdawna w Niemczech ſławna, z tamtad do Prus z Krzyżakami weſzła, piſali ſię przedtym Fon Hohendorff, ale potym przez abbrewiacya Hondorfami iuż teraz zawołani. Dźiela ſię na pięć linii, albowiem iedni ſię piſza z Sztenelie, drudzy z Byliny, trzeći z Fangotten, albo Kownatki, czwarći z Goia, oſtatni z Daniele. Wſzyſcy iednegoż herbu y Domu. Ci co ſię piſza z Sztenelie, przenieśli ſię do Polſki, Z tych Jerzy Hondorff miał za ſoba Fonder Milwownę, z ktorey zpłodźił ſyna Woyćiecha, ten z Wildenhanowny, miał dwoch ſynow Kryſztofa y Jerzego, Kryſztof był w woyſku Ceſarſkim Oberſzterleitnantem, potym ożeniwſzy ſię z Brakſeimowną, ſyna z niey na woynie w Niemczech utraćił, á corkę wydał

za Bromzera, ktory też z nia dobra Sztenelią leżace nad Preplem rzeka nie daleko Tylzy odziedźiczyl: zoſtał potym ten Kryſztof Staroſta Morangſkim y Generałem Majorem w woyſku Brandeburſkim: pod Barem gdźie kilka tyſięcy Brandeburczykow kommenderował za Jana III znaczne męſtwa ſwego dal dowody. Jerzy zaś brat iego, oſiadſzy na Patrykach w Warmii z Apollonia Von Hoppowną, ktora Szteinbokowna urodźiła, miał z niey ſiedm corek y dwoch ſynow, ale to potomſtwo wſzyſtko pomarło, zoſtał ſię tylko ſyn ieden Jan Kryſztof, ten przenioźſzy ſię do Polſki, w woyſku iako meżny kawaler, doſłużył ſię ſzarzy Generala Majora, kampanie Batowſka, Zorawińſka, Kałuſka Wiedeńſka, odwagi iego świadkami, nayznaczniey iednak pod Bukowina rycerſkie ſerce pokazał, gdzie ſtanawſzy przy Artyleryi, mężnie impet nieprzyiaćielſki wytrzymal, czym Krola y całe woyſko ſalwował. Naypierwſzy do założenia Okopow ordynowany, tamże pierwſzym był kommendantem, przez pięćdźieſiat tedy lat w rożnych opałach woiennych tey Oyczyźnie ſłużac, lat ośmdźieſiat dopędźiwſzy umarł, z Franćiſzki Kurczowny zpłodźił corek trzy, z ktorych Anna y Joanna Zakonnice Bernardynki, Maryanna Zurowſkiemu Stolnikowi Zydaczowſkiemu zaślubiona, ſynowie zaś Jerzy Kapitan w Polſkim woyſku, miał za ſoba Mechtyldę Mężyńſka, á z niey ſyna Edwarda, umarł, po tey poiał druga żonę. Michał Szepelſka pozoſtała wdowę po Kamińſkim Sędźim Krzemienieckim, Adam ſtan ſobie duchowny obrał, Kryſztof y Mikołay oba ludźie rycerſcy. Jerzy Gwilhelm z Byliny Hondorf miał żonę z znaczney w Niderlandźie Familii Seroſkerten, od Ceſarza wywyżſzony na ſtan Baronow S. R. I. był kommendantem w fortecy Kortryk: Brat iego ſtryieczny kawaler zacny był Generałem Leitnantem w woyſku Duńſkim. Z teyże linii był Generałem Adjutantem u Xiażęća Eugeniuſza Generaliſſimi Woyſk Ceſarſkich. Z linii Fangotten albo Kownatek, ieſt dwoch Oberſzterleitnantow w Pruſiech Brandeburſkich, Jerzy Kryſztof Major w woyſku Litewſkim, także drugi Majorem w Xięſtwie Pruſkim. Czwarta y Piata linia w Pruſiech, Slaſku y Kurlandyi rozkrzewiona kwitnie. Jan Hondorf miał za ſoba Brantowne herbu Pochodnia.

HOPPEN N. Hoppen Straźnik Słonimſki miał za ſoba Mieleſzkownę, z ktorey corka była za Andrzeiem Podolcem. Apollonia z Sztembokowny zrodzona za Jerzym Hondorfem.

HORAIM herbu Srzeniawa w Litwie y na Wołyniu. Paweł Horaim, ktorego ſyn miał za ſoba ſioſtrę Tyſzki, od ktorego Tyſzkiewiczowie nazwani, ten zoſtawił ſynow Jędrzeia y Eliaſza. Marćin Horaim żołnierz za Hetmańſtwa Xiażęća Oſtrogſkiego Konſtantego, w potrzebie z Tatary pod wſia Retka poſtrzelony, z pola nie uſtapił, ale trwał aż do końca zwycięſtwa. Jan Cześnik Ośmiańſki w Brześciańſkim Woiewodztwie 1674. Alexander Kuſtoſz Wileńſki, Suffragan Białey Ruśi, Biſkup Tyberyadzki. S. Theologii Doktor, Officyał Wileńſki, potym Biſkup Smoleńſki, teraz gdy to piſzę Zmudzki. Jan Podczaſzy y Podwoiewodzy Wileńſki poſeł na konwokacya 1733. Na Wołyniu zaś Waśko Porſki z Horainowa Ziemianin Wołyńſki kwitnał 1528, o czym *Metryka Wołyńſka.* Mikołay 1632, Jedrzey, Jerzy, Boguſław, Eliaſz 1648. Kaſper Piſarz Ziemſki Włodźimirſki Podſtaroſci Grodzki Łucki, Jan Podſtoli Parnawſki, Marek dziedzic na Ladowicach. Jan Sędźia Kiiowſki 1674 kwitneli. N. Horaim Podczaſzy Wołyńſki, żona iego Czapſka, z niey corki, Konſtancya pierwſzym zwiazkiem Godebſka Chorażycowa Pińſka, *2do* Szuyſka; druga Antonina, ſynowie zaś Henryk, Antoni Kanonik Łucki Deputat na Trybunał koronny 1726, Jerzy, Kaſper, Boguſław

ſław w ſtanie duchownym y Ferdynand. Konſtancya Horaimowna Woyciecha Czerwińſkiego Podczaſzego Wołyńſkiego Podſtaroſciego Grodzkiego Łuckiego małżonka 1701. Izabella Xiażęcia Jerzego Czetwertyńſkiego. Jan w Zakonie naſzym na Miſſyi w Kowlu żyćie ſwoie zamknal; byl kapłan z Bogiem ſzczegulniey złaczony, zkad zawołany do chorego, gdy go iuż umarłego znalazl, klęknawſzy z innemi, gdy ſię coś trochę pomodlił, umarł y ożył, y trzy dni, potym fryſztu ieſzcze miał, dla lepſzego do śmierći dobrey przygotowania *Hiſtor: Coll: Luceor:* N. miał za ſoba Fortunatę Stępkowſka. Anaſtazya byla za Iwanem Lityńſkim.

HORBACKI w Mściſławſkim Woiewodztwie, Bazyli, Tomaſz 1632 podpiſał elekcya Władyſława IV, piſzą ſię z Horabatki, Benedykt Podczaſzy Rzeczycki 1700.

HORBACZEWSKI. Horbaczewſki Staniſław Michał Woyſki Rzeczycki, Jan Łowczy Rzeczycki, Samuel Michał Staroſta Ducki w Rzeczyckim, Antoni y Kaźimierz w Pińſkim podpiſali elekcya Jana III.

HORBOWSKI patrz Zaranek.

HORDZIEIOWSKI herbu Korab. Swiadczy o nich w Wileńſkim Woiewodztwie *Mſ. P. Koiat:* y mnie ſię na kilku mieyſcach herb ich widziec doſtało, przećież na hełmie trzy piora ſtruſie noſzą, inni ich piſza Hordyiowſki. Monſtwild Hordźieiewſki, Sędźia Ziemſki Mściſławſki, ſyn iego Alexy, tego zaś Jan odwazny Rotmiſtrz w woyſku Jana Sapiehy Staroſty Uświatſkiego, zpłodźil Teodora y Kryſztofa. Teodor Rotmiſtrz krolewſki, umarł od razu w potrzebie w Inflanćiech, leży w Wilnie u S. Jana. Kryſztof miał ſynow Jana y Hieronima Podczaſzego Mozyrſkiego, ktory ſiła pracował na kommiſſyach z Moſkwa pod Wilnem 1656 y 1658, miał z Sterpińſkii ſynow Jaroſza, Michała y Władyſława. Hieronim był Woyſkim Rzeczyckim 1674 Kryſztof Alexander Podczaſzym Mozyrſkim, ktoryś z nich był Deputatem Trybunału Litewſkiego 1679. Hieronim 1700,

HORDYNA. Samuel Hordyna w Woiewodztwie Mściſławſkim 1632. Jan Podſtoli Orſzańſki, z Seymu Lubelſkiego kommiſſarz do odebrania y zrewidowania ſkarbu koronnego, *Conſtit: fol: 13.*

HORNOSTAY herbu Hippocentaurus. Okolſki rod tey familii ćiagnie od Xiażat Kiiowſkich, to ieſt od Olelka Xiażęćia, *Paprocki zaś o herbach fol: 666* tylko to o nim twierdźi, że z Kiiowſkiey włości, wyſzedł przodek Domu tego Iwan Hornoſtay; *Koiałow: par: 2* pod rokiem 1503, gdy iakaś mniey ſzczęśliwa Litwy z Tatarami expedycya opiſuie nad Prypeciem rzeka, przydaie, że w niey Hornoſtay, maż między Panami Litewſkiemi znaczny trupem poległ, ktorego ſnać ſynem był Iwan Hornoſtay, naprzod Marſzałek Nadworny y Podſkarbi Ziemſki Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, Staroſta Słonimſki, z ktoremi tytułami w roku 1547 podpiſał przywiley Ziemi Bielſkiey *u Januſzowſk: w ſtatut: fol: 837,* y drugi liſt Zygmunta I piſany do ſyna Auguſta T. 23, á potym według Paprockiego Woiewoda Nowogrodzki, według Okolſkiego Staroſta przytym Czerkaſki y Kaniowſki *Starowol: in Monum: z nadgrobkow fol: 324* wypiſał, że przy Woiewodztwie ten Iwan, był oraz y Podſkarbim y Marſzałkiem Litewſkim y Piſarzem, Staroſta Mińſkim y Słonimſkim. W wielkich albowiem reſpektach opływał u Zygmunta Krola, dla oſobliwſzych cnot ſwoich, ktore go wſzyſtkim przymilały; ſkarb ſobie powierzony tak piaſtował, że gdy ſię z niego rachował y wyrachował, nad to ieſzcze z ſwoiey własney ſzkatuły Krolowi, dwakroć ſtotyſięcy wyliczył. Poiął był po zmarłym Panu Litewſkim Korewie, pozoſtałą wdowę, ktora

lubo z nim żadnego potomſtwa nie miała, przećięż mu wſzyſtkę maiętność ſwoię zapiſała. Ponowił potym śluby małżeńſkie z Xiężniczka Sołomereſka, y z niey ſynow dwoch zoſtało, Iwan ale bez potomny y Gabryel Iwanowicz Woiewoda naprzod Mińſki, Staroſta Kamieniecki, w roku 1569 tak ſię podpiſał, *na liście Infeud: in Ducatum Pruſſiæ*, potym Woiewoda Brzeſki Litewſki w roku 1578 podpiſał takiż liſt, ten z Łaſkii, Woyćiecha Łaſkiego Woiewody Sieradzkiego corki, spłodźił Hieronima, *Okol: in indice tom: 1* Hieronima ſynem bydź mieni, Iwana Woiewody Nowogrodzkiego, kędy też y to przydaie, że Tatarow zbił na głowę ten Hieronim pod Kamieńcem, ale ia ſię trzymam Paprockiego. Po Sołomereſkiy, poiął trzećia żonę (boday to nie była Xiężniczka Zaſławſka Jawnućianka Bogdana corka, o ktorey *Paproc: w Ogrodzie fol: 210*, z tey miał ſynow Iwan dwoch, Euſtachiego y Właſnego. *Genealog: Xia: Czartoryiſkich*, ktoremuś Hornoſtaiowi przyznaie za małżonkę Helenę corkę Xiążęćia Czartoryiſkiego Jana Fedora, koło roku 1593: drugi *według Sarnic: lib: 7 fol: 378* miał mieć za ſoba Julia, Boguſza Zglowiczyna Podſkarbiego Litewſkiego corkę naymłodſza. *Paprocki o herb: twierdzi*, że Hornoſtaiowna była za Sokołowſkim Waleryanem. *Genel. X. Wisniowieckich* o drugiey świadczy, że była za Januſzem Xiążęćiem Poryckim Rotmiſtrzem. Na początku zaś przeſzłego wieku, kwitnał Samuel z Tulimina Hornoſtay Podkomorzy Kiiowſki, o ktorym w konſtytucyach koronnych częſta wzmianka, gdy go Oyczyzna, to do rozgraniczenia miedzy Woiewodztwem Kiiowſkim y Xięſtwem Litewſkim, to do rewizyi Xiag Ziemſkich. Kiiowſkich, to do opatrzenia mieyſc ſpoſobnych na fortyfikacya w Ukrainie z rożnych Seymow deputowała, *Conſtit: 1601 fol: 740 y 1607 fol. 830 y 1613 fol. 48*. Z Teofili Gorayſkii żadnego ſyna nie zoſtawił, tylko dwie corki, Annę Rafała Leſzczyńſkiego herbu Wieniawa Woiewodźica Bełzkiego *Starowol: z nadgrobku fol. 324*, y Elżbietę Jędrzeia Drohoiewſkiego małżonki, z ktorych Elżbieta oſtatnia z tego Domu umarła, *iako wypiſał in Monum Starowol. fol. 729*. Hornoſtaiowna była za Chodkiewiczem Jerzym Kaſztelanem Trockim. N. miał za ſobą Wnuczkiewiczownę, z ktora wźiął dobra Rohtycza y Dytatowicze.

**HORNOWSKI herbu Korczak* w Brzeſkim Litewſkim Woiewodztwie, z ta iednak odmiana, że mnieyſzy wręb na gorze ieſt, większe na ſpodźie, á nad niemi kłada podkowę, na hełmie trzy piora ſtruſie tak go opiſuie *Mſ. X. Koiałow.* Jan, Piotr, Samuel, Alexander, Calixt 1632 w Brześciańſkim, Adam Burgrabia Mielnicki, Jan Kryſztof Stolnik Mozyrſki. Przecław Hornowſki Sędźia Ziemſki Brześciańſki miał za ſoba Katarzynę Bohowitynownę Kożieradzka corkę Michała, z ktorey corka Maryna była za Teodorem Jelcem Woyſkim Pińſkim, druga za Guczym Mikołaiem, y ſyn Każimierz. Zygmunt Podczaſzy Smoleńſki, Marćin, Jedrzey y Staniſław w Podlaſkim, 1674, Antoni w Orſzańſkim. Hornowſki Skarbnik Mielnicki, miał za ſoba Katarzynę Mokrzycką. Wincenty 1700.

**HORODECKI* w Wileńſkim Woiewodztwie. Michał Horodecki podpiſał elekcya Jana Każimierza, Samuel y Mikołay 1700.

**HORODOŁOWSKI.* N. Horodołowſki miał za ſoba Sienicka herbu Bończa, od ktorey była corka Zmudzka *Geneal: Sienick:*

HORODYISKI herbu Korczak w Chełmſkiey źiemi. Jaroſz o ktorym *Konſtytucya 1676 fol: 54*. Jakub podpiſał elekcya Jana III. Horodyiſki Poſeł z Czerniechowſkiego 1696. Horodyiſka była za Michałem Celińſkim. *Okol: w indexie tom: 1* Horodyiſkich herbu Kur piſze, ale to ma bydź Korczak.

**HORODYISKI herbu Łabęć* w rożnych Powiatach Xięſtwa Litewſkiego. Z tych Szymon Horodyiſki Piſarz Grodzki Wołkowiſki 1613. Mikołay Podkomorzy Witebſki poſeł na Seym 1643, z tamtad Kommiſſarz do Smoleńſka *Conſt: fol: 20, y 1647 fol: 54*. Kryſtyna, żona Jana Rudominy Kaſztelana Nowogrodzkiego.

**HORODYCKI* w Wielkieypolſzcze. Jozef z Horodyſzcza 1382 konfederacya Wielkopolſkiey ſzlachty Radomſka podpiſał, *u Januſzowſk: w ſtat: fol: 73*. Tomaſz Horodycki w Poznańſkim Woiewodztwie podpiſał elekcya Jana III.

**HORSKIE Xiążęta herbu Druck*, od Włodźimierza Jedynowładzcy Ruſkiego ſwoy poczatek wźięły, bliżſzą zaś procedencyą od Xiażat Druckich, zkad zwyczaynie ſię piſza Drucki Horſki Kniaź, Bohdan Horſki Siemkiewicz to ieſt Siemka ſyn, źa czaſow Alexandra krola, co znać z niektorych kontraktow, z Xiążęćiem Koreckim, Iwanem Waśilewiczem Olgerdowiczem uczynionych: *Data in Woſiepſſe. Okol: tom: 1 fol: 547. Paproc: w Ogrod: fol: 209 powiada*, że Horſki Kniaż z Jawnućianki Xiężniczki Zaſławſkiey corki Bogdana, miał cztery corki, Bogdanę Zyzemſka, Reginę Wołodkiewiczową, Owdoćię Stetkiewiczowa y Helenę Tyſzkiewiczowa, tyleż ſynow, Piotra, Teodora, Jana y Stefana. Z tych Jan Marſzałkiem był Orſzańſkim, z Seymu 1589 naznaczony do zapłaty woyſku, *Conſtit: fol: 560*, w roku 1613 delegowany do traktatow z nieprzyiaćiołami tey Oyczyzny, *Conſtit. fol. 12, y 1609* do rozgraniczenia Ziemi Orſzańſkiey y Rzeczyckiey, *Conſtit. fol. 910*. Teodor poſłował na Seym Warſzawſki 1589, gdźie podpiſał tranſakcya Będźińſka. N. Horſka była za Janem Iſaykowſkim. Grzegorz Woiewoda Mśćiſławſki Staroſta Orſzańſki poſłuiac na Seym 1626, deputowany był na ſady fiſzkalne Wileńſkie; pod poczatek rebellii Kozackiey, mężnie powiatowemi choragwiami, poſpołu z ſynem Michałem, nieprzyiaćiela od ſwego powiatu odpierał, iako wyraznie *o nim piſze X. Koiałow. in Mſ*, umarł 1659, miał za ſoba Kopćiownę Marſzałkownę, z ktorey było ſynow kilka. Rodzona tego Woiewody ſioſtra Zofia, była za Kryſztofem Chodkiewiczem Woiewoda Wileńſkim, Kryſtyna za Wodoradzkim Maćieiem Cześnikiem Kowieńſkim. Hieronim Horſki, Witebſki y Suraſki Staroſta 1648. Michał Staroſta młodo umarł. Mikołay zabity pod Warſzawa w potrzebie z Szwedami. Fedor brat rodzony Grzegorza, maz dźielny, ſyn iego Konſtantyn. Fedor drugi Woiewodźic Mśćiſławſki Podkomorzy Mińſki.

HORYSZEWSKI herbu Junoſza w Bełzkim y Lubelſkim Woiewodztwach. Staniſław Horyſzewſki 1632 podpiſał elekcya Władyſława IV. N. miał za ſobą Stoińſką Staroſciankę Kraſnoſtawſka.

HORYSZOWSKI herbu Natecz w Lubelſkim Woiewodztwie piſza ſię z Horyſzowa Lackiego, Błażey Horyſzewſki z Seymu 1643 Kommiſſarz do granic od Węgier. *Conſtit. fol. 5.*

HORZEWSKI patrz Woyniłowicz na Wołyniu.

**HOŚCIŁO.* Jan Kryſztof Hośćiło z powiatu Kowieńſkiego podpiſał elekcya Jana III.

HOSCKI herbu Kierdeia na Wołyniu. Przodek ich Holenka ſiodmy ſyn Hrydzka Worony, o ktorym patrz pod Jelcami. Bogdana y Waſila Hoſckich Ziemianow Wołyńſkich, wſpomina Metryka Wołyńſka 1528, z ktorych pierwſzy ſiedm koni, drugi trzy z dobr dziedźicznych powinni byli wyſtawić: Niektorzy z tego Domu *według Okolſk:*, za czaſow Alexandra krola na woynie z Tatarami polegli, tenże *tom. 1 fol. 549* namienia, że Hoyſckiemu Xiażę Koreckie Bohuſz oddał w opiekę ſyna ſwego Joachima koło roku 1550, Gabryel

bryel Kasztelan Kiiowski, Starosta Owrucki a przedtym Chorąży Kiiowski, (siostra iego była za Jędrzeiem Jelcem Sędźia Ziemskim Mozyrskim) mąż woienny za Stefana Krola pod Gdańskiem, pod Wielkiemilukami y za Zygmunta III we wszystkich okazyach rycersko stawał, swoim kosztem ludźi na każdą potrzebę zprowadzaiąc. Syn iego Prokop, w cudzych kraiach poleru nabywszy, deputatem potym był w Trybunale koronnym, nakoniec pod Oryninem mężnie się biiąc zginął. Brat iego Roman Kasztelanem był Kiiowskim Starosta Włodźimierskim, á przedtym Podkomorzym Kiiowskim Rotmistrzował pod Smoleńskiem y indźiey. Wacław Chorąży Kiiowski, czyli Wołyński 1624, *Monim. Coll. Ostrog.* Patrz co o nich piszę pod Jelcami.

Hosius Herb.

NA tarczy noga człowiecza bydź powinna, wyżey nad kolano, po prawey stronie tarczy; po lewey pięć bułek tym sposobem iako tu widzisz ułożonych, na hełmie trzy piora strusie położył *Ms. o Familiach Pruskich, u Paproc. o herb. fol. 700* po prawey stronie iest sześć bułek, po lewey noga. *Okol. tom. 2 fol. 279*, tylko samę nogę na tarczy położył, y przydaie, że tego herbu znaczne familie we Włoszech zażywaia, á między niemi Jan XXIII Papież tym się kleynotem szczycił. *Ms. X. Ruski twierdźi*, że pole tego herbu powinno bydź czerwone, to się iednak utrzymać nie może, co powiada, że ten herb ze Włoch przyniesiony przez Stanisława Hozyusza Kardynała, ponieważ *Paprocki* dowodźi, że iuż Jan Hozyusz w roku 1428 w Polszcze między przednieyszemi kwitnął: w tym się iednak myli, że temu Janowi za syna przypisuie Stanisława Kardynała, raczey miał mowić wnuk iego, iakoż sam przeciąg lat od 1428 do 1579, ktorego ten madry Kardynał umarł, wierzyć temu nie pozwala. *Rescius w życiu tego* Kardynała rozumie, że ten Dom z Marchii Badeńskiey do Polski wniesiony, á boday nie pierwszy Jan, z tym herbem do nas zawitał, o ktorym mowiłem z Paprockiego, syn tego Jana był Ulryk Hosius, ktory z Anny małżonki swoiey zpłodźił Stanisława, Ulryka y Jana synow, corka iedna była za Piotrem Dangelem. Oćiec ich Ulryk od Krola Zygmunta I Pto-

Procuratorem Miasta Wileńskiego dla dźielności swoiey uczyniony, wszystkim się stał miłym, sprawiedliwość kochaiącym y na ubogie miłosiernym, przetoż w Wilnie szpital dla nich wystawił, ktory tak w dochody doczesne, iako y w rożnych duchownych ćwiczeniach ugruntował. Klasztor tamże OO Dominikanom fundował, y w prowenta należyćie opatrzył, sam się w wielkiey pobożności ćwicząc, sędźiwych lat dopędźił. Wileńskie miasto, siła iego szczodrobliwości powinno, ktore y ozdobił y wielce rozprzestrzenił.

Stanisław Hosius syn Ulryka, temu pobożna matka iego, widząc z dźiećinnych ieszcze lat iego, dźiwną chęć do nabożeństwa, ieszcze nie doroslemu iuż wszystek apparat kapłański zporządźiła. od złota y pereł kosztowny, ktorego potym kapłanem zostawszy przy ołtarzu zażywał. Wydawał się w nim wielki pochop do nauk, gdy trzech się razem ięzykow uczył, Łaćińskiego, Niemieckiego, y Polskiego, ale nie mnieyszy do cnoty, kiedy żywoty Swiętych czytaiąc, z nich sobie przykłady zbierał do naśladowania, rozwiozłych ludźi strzegł się konwersacyi, do modlitwy ugęszczał, posty wszystkie światobliwie zachowywał; á żebyby tym lepiey mogł służyć Bogu, iuż się był nakłaniał wstąpić do Zakonu Kaznodźieyskiego, tylko że w tym woli Boskiey nie było. Z Wilna do Akademii Krakowskiey postany na nauki, właśnie na ow czas trafił, kiedy się Luterskie nowinki w Witemberdze krzewić poczęły, ktorym żeby był, według siły wieku swego, zaraz się na początkach oparł, wierszem popisał tak tey sekty płochość, iako y zdradę heretycka, á potym ktore tylko tymże duchem zarażone, Xiąszki w ręce iego wpadły, wszystkie z żarliwości o wiarę palił. Obrał był sobie za Patrona S. Stanisława Biskupa, do ktorego co piątek na Skałkę ugęszczał, y do tego przedsięwźięćia, lubo febrą y dyssenterya ćięszko zwątlony, odwieść się nie dał, żeby był tey świętey podroży nie odprawił: szczegulniey zaś przez tego S. Męczennika przyczynę, prosił sobie u Boga o dar czystośći, iakoż w tey cnoćie, ieszcze na ten czas tak się ćwiczył, że od własney siostry poniewolnie prawie do tańca w dni zapustne wyćiągniony, gwałtem się wydarszy uszedł. Szczęśćił mu Bog za to w naukach, tak, że gdy Piotr Tomicki Biskup Krakowski y Podkanclerzy, widząc iego naturalny dowćip, y do wielkiey umieiętności sposobność; radźił mu, żeby dla większego postępku do Włoch się udał. W Padwi tedy, a potym w Bononii pod Łazarzem Bonamikiem, w krotce *Juris Utriusq; Doctor* zawołany. Do Polski nazad powroćiwszy, Krol Zygmunt I przez Samuela Maćieiowskiego Biskupa Krakowskiego y Podkanclerzego promocya, między Sekretarzow go swoich policzył, kędy w kancellaryi koronney, w rożnych tey Oyczyzny interessach, pięknie się y obrot y nauka iego niepospolita popisała, przydał do tego Kanonia Krakowska, nawet umieraiąc, synowi swemu Augustowi zalećił Hozyusza, żeby go do naypierwszey, ktoraby w Prusiech wakowała, wyniosł infuły, co się stało w prędce. Nim iednak do tey Pasterskiey funkcyi postąpił, wydawała się w nim wielka żarliwość, z tey do ludźi zaczął był kazać, atoli że mu do tego Bog naturalnych przymiotow nie dał; kiedy mowić z pożytkiem nie mogł, przynamnie piorem chćiał służyć zbawieniu bliźnich: kazania iuż Polskim, iuż Niemieckim, iuż Łaćińskim ięzykiem pisał, ktore wymownieyszym kaznodźieiom poddawaiąc, wiele Bogu dusz pozyskał. Od korrupcyi wszelakich, osobliwie bawiąc się przy Kancellaryi koronney, był daleki, żeby był bespieczniey każdemu prawdę mowił. Wiedźieli o iego tych y innych cnotach dyssydenći, ktorych na ten czas przy

Xxxx2 dwo-

dworze krolewſkim ſiła było, y do Biſkupſtwa u krola, wſzyſtkiemi ſilami
przeſzkadzali, nawet y Hozyuſzowi znaczne upominki tkali, żeby ſię był
tylko, z tey godności wyłamał, iakoż doſyć pracował koło tego, znaiac
ſię tego ſtanu bydź niegodnym; wſzyſtko to iednak obaliła nieprzełamana
Zygmunta Auguſta krola ku ſobie przychylność, że Hozyuſz Biſkupem zo-
ſtał Chełmińſkim prawie poniewolnie. Z tym honorem zaraz go w lega-
cyi wyſłał do Karola Ceſarza, Ferdynanda Krola Rzymſkiego y Filippa Hi-
ſzpańſkiego Krola, na ktorey funkcyi, gdy ſię dłużey zabawić muſiał, Krol
Auguſt chcac expenſie Hozyuſza dogodźić, znaczna mu ſumme pieniędzy
przeſłał; ale wſpaniałe ſerce iego, widzac, że mu mniey była potrzebna, na-
zad ia krolowi odeſłał. Powroćiwſzy do Polſki z pożadanym ſkutkiem
ſwey legacyi Hozyuſz, wſzyſtek ſię udał do Paſterſkich rzadow, y w Teo-
logii biegłości nabyćia. Toruńczanow, ile już z heretyczałych, żeby był
znowu do owczarni Chryſtuſowey pozyſkał, ſiła pracował; nie miał iednak
do nich ſzcześcia. Tym czaſem na Warminſka katedrę z Chełmińſkiey
poſtapił, w roku 1551, wſzędźie nie tylko nauka, ale y przykładnym życiem
owieczki ſobie powierzone do Boga prowadzac: dla tego paćierze kapłań-
ſkie codźiennie klęczac zwykł był mawiać. W dni święte z zamku Heil-
zberſkiego do kościoła zſtępował, tam na mſzach, kazaniach, proceſſyach,
y innych obrzadkach, nie przerwanie aż do końca bywał obecnym. Ubo-
ſtwo iako mogł ratował. Zadnego heretyka między domowemi ſwemi nie
zćierpiał, y owſzem Staroſtę Branzberſkiego Praike, ktorego żona herety-
czka, do teyże ſekty poćiagneła, z urzędu złożył; nic ſię nie ogladaiac na
krolewſkie za nim inſtancye. Na Synod Prowincyalny Piotrkowſki od Mi-
kołaia Dźierzgowſkiego Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego złożony, lubo nie na-
leżał, lubo z niebeſpieczeńſtwem żyćia ſwego, na przeprawie przez Wiſłę
na ten czas z lodem ſię łamiaca, ziachawſzy, tam iednych w wierze chwie-
iacych ſię utwierdźił, drugich do obrony prawowiernego kościoła zachęćił,
napiſawſzy Xiażkę z tytułem *Confeſſio Chriſtiana*, na kontrapunkt niegdy od
Heretykow wydaney. *Confeſſio Auguſtana:* ta naprzod w Krakowie, potym w
Rzymie, w Dylindze, Moguncyi 1557, w Ingolſtadźie y indźiey gdy drukiem na
świat wyſzła, wielka ſławę Hozyuſzowi przynioſła, nie mnieyſzy pożytek
w duſzach ludzkich. Vergeryuſza także iadowitego Apoſtaty od wiary, Xia-
żkę, gruntownymi zbił racyami, y wiele innych, madrych piſm iego wyda-
nych, tyle zprawiło, że go ſobie heretycy, ktorych zbiiał potężnie, za cel
uſzczypliwych kalumnii y wyuzdanych na niego gab wźieli. Donioſł Rzy-
mowi te iego Apoſtolſkie koło wiary katolickiey zabiegi Aloyzy Lipoman-
nus Biſkup Weroneńſki, Nuncyuſz Papiezki po te czaſy w Polſzcze, dla te-
go Paweł IV Papież do ſiebie go wezwał, żeby ſię był z nim o ſpoſobach
znioſł, ktoremi by było zayść tak wielkiey zgubie ludzkiey przez herezye
coraz wzmagaiace ſię bardźiey ginacey. Słyſzał iego żarliwe koło trzody
Chryſtuſowey rady Paweł IV y pochwalił, Hozyuſza zaś między Purpura-
tow Rzymſkich ſzczerze zamyślał policzyć, pokora tylko iego przeſzkadza-
ła, w krotce zaś y śmierć Pawła, po ktorym naſtępca na tęż Stolicę Pius
czwarty, obiawſzy rzady kościoła katolickiego, Hozyuſza do Ferdynanda
Ceſarza y Maxymiliana Krola Czeſkiego Nuncyuſzem ſwoim wyſłał, gdźie
na tych potentatach, przez trzy lata pracuiac, nakoniec wſzyſtkie trudno-
ści ułacniwſzy, to wymogł gruntownymi racyami, że na Concilium powſze-
chne w Trydenćie zezwolili. Papież tym ućieſzony, Hozyuſzowi Kardynal-
ſki poſłał do Wiednia kapeluſz, w krotce potym Legatum à latere y Prezy-
dentem

dentem na toz Concilium naznaczył y ogłoſił. Z iaka zaś ſława imienia
Polſkiego tam obſtawał Hozyuſz, trudno wypowiedźieć; to ſię iednak ſłu-
ſznie może mowić, że wielka część ſzczęśliwego powodzenia tego ſynodu,
iemu ſię y iego zabiegom przypiſać powinna. Na poczatkach ſamych
przybyćia ſwego do Trydentu, zapadł był w ćięſzka niemoc, w ktorey gdy
mu tak medycy, iako y inni Oycowie radźili, żeby był pod czas poſtu dla
wzmagaiacey ſię choroby mięſne iadł potrawy, nie dał ſię na to namowić.
Janowi Oćieſkiemu Kanclerzowi po te czaſy, koronnemu, ktory go do tego
liſtem nakłaniał, żeby był na Concylium wyiednał dla Polſki pozwolenie,
iedzenia z nabiałem w dni poſtne, żadna miara tego ſię podiac niechćiał, że-
by był dawny od przodkow naſzych przyięty zwyczay miał łamać. Po
zkończonym chwalebnie powſzechnym Synodźie piſał do Papieza, żeby mu
pozwolił do ſwoiey Dyecezyi powrocić: z chęćia na to zezwolił Pius IV:
y liſtownie za podięte dla kościoła Bożego prace z wdźięcznościa podźię-
kował. Powroćiwſzy tedy Hozyuſz do Oyczyzny, naprzod wſzyſtkie ſwo-
ie ſiły łożył, żeby było to do exekucyi przyſzło, co na Concilium, świa-
tobliwie uknowano: Synod Dyecezańſki złożył. OO Jezuitow pierwſzy do
Polſki wprowadźił, w Bruśnberdze Collegium założył, Seminarium fundował.
Elblażanom, żeby ich był od ich błędow na tor prawdy katolickiey na-
prowadźił, dwoch z Zakonu naſzego poſłał, luboć im za ich prace koło
zbawienia ich, arcy zle herezya płaćiła, iuż kamieniami, iuż błotem, iuż be-
zecnemi kontemptami, chcac ich od ſiebie rugować. Sam potym do nich
Hozyuſz nie bez wielkiego niebeſpieczeńſtwa ziachał, tam im oczywiſta
prawdę wytykał, falſze dyſſydenckie chydźił, upor iednak heretycki, za-
twardźił ich ſerca, że lubo zgubę ſwoie widźieli, przećież ſię iey nie puści-
li. Na Seymie Parcowſkim, gdy Luterani y Kalwiniſtowie o to ſię u wſzy-
ſtkich ſtanow tey Oyczyzny ſtarali, żeby było publicznym edyktem Trideiſtow
y Nowokrzceńcow z tego kroleſtwa wygnać, Hozyuſz gruntownymi racyami
przemogł, żeby tego nie czyniono, powiadaiac, albo wſzyſtkich razem trze-
ba raczey wyrugować, albo ani tych, ani tamtych: o co zawaśnieni na nie-
go Proteſtanći, na Seymie Piotrkowſkim na to ſię uſadźili, żeby było albo
Hozyuſza z Polſki wygnać, albo żeby był Kardynalſki kapeluſz złożył: a-
toli gorliwi katolicy wzwawie ſię za nim zaſtawiaiac, wſzyſtkie dyſſydentow
impety złamali. Hozyuſz zaś, widzac na co ſię zanoſiło, że herezya co
raz większa gorę brała, Zygmunta Auguſta krola już prywatnie, już publi-
cznie napominał, żeby ſię o tego Boga ſzczerze przećiwko nim uiał, od
ktorego na tron był wyſadzony. Słuchał tego Auguſt, y Kardynałowi dźięko-
wał, za to, ktore o iego duſzy miał ſtaranie. Wydał potym do druku *Judicium
& Cenſura de Judicio & Cenſura Heilderbergenſiū Tigurinorumq; miniſtrorum*, ktora
iego Xiażka, znowu na niego uſzczypliwe piora heretyckie zaoſtrzyła. Pius
V. Papież na Synod go Prowincyalny ſwym Legatem ogłoſił, á w liście do nie-
go danym, zowie go kolumna Religii katolickiey. Do Xiażęćia Pruſkiego z
Janem Koſtka Woiewoda Sendomirſkim w legacyi iezdźił, wſzyſtko ſzcześli-
wie ſprawił: tam heretycy w poſt gdy na ochydę wiary do poſtnych po-
traw, mięſo y nabiały przymięſzali, Hozyuſz dowiedźiawſzy ſię o tym, ſa-
mym tylko chlebem żył: powroćiwſzy z tey legacyi w Elblagu kościoł far-
ny od heretykow zprofanowany odebrał, w Krolewcu rebellia wſzczynaia-
ca ſię, powaga y roſtropnościa ſwoia przytłumił. Gdy tak na dobro katoli-
ckię y Oyczyzny ſwey pracuie, Zygmunt Auguſt poſłem go ſwoim do
Rzymu wyſłał. Mile go przyiał Pius V Papież, á Grzegorz potym XIII

naywyżſzym go Penitencyarzem uczynił. Y tam nic nie zpuścił, z ſwoiey o wiarę żarliwości, koło nawrocenia Szwedow, koło pozyſkania Bogu Anglikow, ſiła pracował. Na ćiało ſwoie nie lutościwy, ktore iuż rozgami, iuż dyſcyplinami, iuż miażſzymi poſtronkami, ćierniem, albo ośćiſtemi iakiemi prętami ſiekł aż do krwi obfitey: a że ſię mu zdało, że ieſzcze ſobie folgował, dla tego cudzey nawet ręki y ſiły do biczowania ćiała ſwego zażywał. Na ubogich rozrutny, było to, ze trzyſta rażem Moſkwy y Ruśi pod Naupaktem w ſławnym owym zwyćięſtwie z niewoli Tureckiey wybawionych, przez kilka dni w domu ſwoim żywił, y w wierze uczyć kazał, á potym na drogę ich opatrzywſzy, do Oyczyzny ſwey rozpuścił. Doznały rożne zakony iego ſzczodrobliwości, do ktorey ſię też prawie wſzyſtkich narodow ubodzy y pielgrzymowie ćiſneli. W czytaniu Xiąg, á oſobliwie Doktorow świętych, y w podeſzłym nawet wieku był nie zfatygowany. Kościoł S. Staniſławowi Biſkupowi y Męczennikowi, á przy nim ſzpital dla przychodniow Polakow, pierwſzy w Rzymie ſtawiać począł y niemały koſzt na to wyſypał: oſtatka fortuny ſwoiey y domowych ſprzętow, oſtatnia wola nie krewnych albo wnukow ſwoich, ale Chryſtuſa y ſług iego, dziedźicami uczynił. Więc że podeſzłe lata, powrotu mu do Oyczyzny broniły, Marcina Kromera, męża y kośćiołowi Bożemu y Oyczyźnie dobrze zaſłużonego, ſobie za Coadjutora na Biſkupſtwo Warmińſkie przybrał. Nakoniec wieku żyćia ſwego ſiedmdźieśiątego ſzoſtego, gdy ſię do Kapraniki z Rzymu dla upałow ſłonecznych y dla poratowania zdrowia ſwego iuż oſłabionego umknął, tam wſzyſtkiemi Sakramentami opatrzony, świątobliwie iak żył, tak y umarł 1579. 5 Aug: ćiało iego do Rzymu zprowadzone w kośćiele S. Maryi za Tybrem, pod ktorym tytułem był Kardynałem, pochowany z marmurowym nadgrobkiem, máz wiekow godny. Na iego zaś pogrzebie miał oracyą Tomaſz Treterus, ktorą razem y z żyćiem Hozyuſza wydał na świat Staniſław Reſcius Opat Jędrzeiowſki, Kanonik Warmińſki Dziekan Warſzawſki w Rzymie 1587, á teraz świeżo 1690 w Oliwie in 8vo przedrukowana. Xiąſzki od niego na świat wydane, lubo poiedynkiem każda na rożnych mieyſcach, rożną formą wychodźiły, atoli potym razem we dwoch tomach in fol: 1584. w Kolnie wyſzły z praſy drukarſkiey, w Pierwſzym tomie te ſię znayduią. *Confeſſio fidei Catholicæ Chriſtiana, Petricovienſis Synodi nomine conſcripta.* 2do. *Confutatio Prolegomenon Brentii.* 3tio. *De expreſſo Dei verbo libellus* 4to. *De Sacræ Euchariſtiæ ſub utraq: ſpecie communione.* 5to. *De Sacerdotum coniugio.* 6to. *De celebrando ſacro vulgari lingua.* 7mo. *Judicium & Cenſura de Adoranda Trinitate.* 8vo. *De loco & authoritate Pontificis Romani in Eccleſia & Conciliis.* 9no. *Recantationes Septem.* W Drugim tomie. 1mo. *De Oppreſſo Dei verbo libellus,* 2do. *De actis cum diverſis hæreticis.* 3tio. *Liber Epiſtolarum.* 4to. *Examen ſeu excuſſio Confæderationis hæreticorum.* 5to. *Altera excuſſio ejusdem Confæderationis.* 6to. *Orationes funebres duæ, in exequiis duorum Regum Poloniæ Sigismundi I & 2di, recitatæ.* 7mo. *Ejusdem teſtamentum.* 8vo. *Epiſtola Stanislai Reſcii de obitu illius.* 9no. *Ode lugubris ejusdem.* Krom tego wydał. *Opus elegantiſſimum varias noſtri temporis ſectas & hæreſes ab origine recensens in 8vo Pariſiis 1560.*

Jan Staroſta Guſtatdſki, brat rodzony Staniſława Kardynała, miał dwoch ſynow, Staniſława Kanonika Warmińſkiego, Sekretarza krolewſkiego y Ulryka, corki trzy, Annę Starościna Bransberſką, Barbarę y Urſzulę. Ulryk drugi brat Staniſława Kardynała zoſtawił trzech ſynow, Staniſława Kanonika Warmińſkiego, ktory potym zoſtał Kapucynem. Ulryka dziedźica na Be-

na Bezdanach Skarbnego W. X. Litewſk: od ktorego potomſtwo w Xięſtwie Litewſkim. Paweł, Każimierz, y Jan podpiſali elekcyą z Woiewodztwem Witebſkim Jana III Krola Polſkiego. Woyciech trzeci ſyn Ulryka, iego corki Jadwiga y Kryſtyna. Staniſław w Ziemi Wyſzogrodzkiey 1632. Woyćiech z Staniſławſkii urodzony dziedzic na Magnuſzewicach w Wielkieypolſzcze, z Anny Wołowſkii, corka iedna iego doſtała ſię Bendorſkiemu, druga *primo voto* Staniſławowi Pruſzakowi, *2do voto* Michałowi Kierſkiemu: ſynowie zaś, Staniſław naprzod Kanonik Krakowſki y Chełmińſki, deputat na Trybunał koronny 1714, potym Suffragan Przemyſki, daley Biſkup Inflantſki, z tey Infuły poſuniony na Kamieniecką, pod ktory czas prezydował kilka razy na kommiſſyi Radomſkiey, teraz gdy to piſzę, Biſkup Poznańſki. Był y Adminiſtratorem Biſkupſtwa Krakowſkiego. Michał brat iego, zoſtawiwſzy potomſtwo, ſtan ſobie potym duchowny obrał, umarł Kanonikiem Chełmſkim.

*HOSZCZYNSKI. Jędrzey Hoſzczyńſki Woyſki Horodelſki z Seymu 1667 Kommiſſarzem naznaczony w pewney ſprawie, *Conſtit: fol: 35.*

*HOSZOWSKI *herbu Sas* w Przemyſkiey Ziemi, Jerzy Hoſzowſki w przeſzłym wieku był Władyka Przemyſkim. Piotr miał za ſobą Alexandrę Lityńſka, z ktorey trzy corki zoſtały, Anna Błażowſka, Maryanna Pakowſka, Katarzyna Przedwoiewſka, y ſynow dwoch, Paweł in Societate JESU umarł 1729 w Przemyślu, wymyślnego umartwienia kapłan, y Michał Stolnik Inflantſki, ten z Eleonory Kraińſkii zpłodźił ſynow dwoch, Jozefa, y Mikołaia corek także dwie, Brygittę y Konſtancyą, ktora ſię w małżeńſtwo doſtała Marćinowi Bieykowſkiemu, od ktorey ſyn Lew. Teofila Hoſzowſka była za Olizarem Podſędkiem Kiiowſkim, a *2do voto* za Koniecpolſkim Kaſztelanem Bracławſkim, miała z nim ſyna Lenarda. Zofia Jana Głogowſkiego małżonka *Geneal: Bełżec:* Maryanna była za Janem Wołkowickim, druga za Grzegorzem. Anna Hoſzowſka była za Staniſławem Szumlańſkim Rotmiſtrzem krolewſkim. Mikołay miał za ſobą Zofią Szumlańſką, z ktorey potomſtwo, Jan, Mikołay, Teodor, Staniſław, Jerzy, Anna, Katarzyna y Maryanna. Bazyli miał za ſobą Magdalenę Drohoiewſką Chorażankę Przemyſką.

HREBNICKI *herbu Sas* w Bełzkim Woiewodztwie, to *Okolſki*, atoli bodayby nie raczey trzeba mowić Hubicki.

*HREHOROWICZ *herbu Lubicz. Koiałow: in Mſ.* Fiedor Hrehorowicz Piſarz Litewſkiego Xięſtwa, Staroſta Stokliſki za Alexandra Krola był poſłem do Moſkwy 1493, 1495, 1499. Adam w Woiewodztwie Trockim 1632. Troian y Staniſław 1700.

*HRONOWSKI. w Xięſtwie Litewſkim, niewiem czy nie do Chronowſkich herbu Gryf należą, o ktorych ſię mowiło w pierwſzym tomie.

*HRECZYNA *Woyna herbu Korczak,* że ſię tym herbem niektorzy z nich w Xięſtwie Litewſkim pieczętuią, miałem pewną relacyą.

*HRUSZWICKI na Wołyniu. Hrehory Hruſzwicki podpiſał elekcyą Władyſława IV.

Hrebnicki herbu Nalewka.

X. *Koiałowicz in Mſ.* tak ten herb opiſuie: że powinna bydź nalewka biała w polu czerwonym, á w hełmie trzy piora ſtruſie. Tym ſię herbem zaſzczycaia Hrebniccy w Połockim Woiewodztwie. Z ktorych Michał Skarbnikiem był Połockim 1674. Floryan Archiepiſcopem Połockim 1727.

***HRYCKIEWICZ.** w Powiećie Orſzańſkim Tomaſz Hryckiewicz Woyſki Wendeńſki podpiſał elekcya Jana III.

HRYCZYNA *herbu Traby* w Xięſtwie Litewſkim w Powiećie Pińſkim, początki tego Domu od Xiażat Zachomyſlkich y Ilhowickich, ź ktorych Mateuſz Hreczyna (bo ich tak drudzy piſza) maiac dwoch ſynow, iednego z nich nazwał Woyna, drugiego Kierdeiem: O Woynach mowić ſię na ſwym mieyſcu będźie, tu zaś o Hreczynach Kierdeiach namienię, ktorzy od Hreczyny Kierdeia poſzli. Każimierz Sędźia Ziemſki Pińſki, ſyn iego także Każimierz 1648 kwitnał. Hieronim Podczaſzy Brześciańſki, Jan, Stefan, Jerzy, Staniſław podpiſali elekcya Jana Każimierza, Piotr Jana III.

***HRYNIEWICKI** *herbu Przegonia.* W Podlaſkim Woiewodztwie Philemon, Benedykt, Lew, y Jan Hryniewiccy 1632, Paweł Skarbnik Ziemi Bielſkiey 1674. Franćiſzek Skarbnik Ziemi Bielſkiey, deputat *ad pacta conventa* Auguſta II 1697. Michał Proboſzcz katedralny Kamieniecki Kanonik Łucki, deputat na Trybunał koronny kilka razy. Każimierz Fiedorowicz Hryniewicki w Xięſtwie Litewſkim 1700,

***HRYNIEWICZ** *herbu Przyiaćiel*, atoli z ta odmiana iako piſze *Koiał: in Mſ.* że iednę ſtrzałę kłada między dwiema ſercami, a w hełmie noſza pawi ogon. Woyćiech Hryniewicz Legiecki, rodzeni iego, Jerzy y Gabryel zoſtawili potomſtwo. Stefan Cześnik Lidzki 1700. Marćin y Jan.

***HRYNKIEWICZ.** Hrynkiewicz Olechno miał ſwoie dobra w Ziemi Wołyńſkiey, co ſię pokazuie z Metryki 1528. Alexander w Litwie 1700.

***HRYSPOZEWICZ.** Hryſpozewiczowie Ziemianie Wołyńſcy, iako czytam w teyże Metryce 1528.

***HUBA** w Woiewodztwie Mińſkim. Marćin Huba podpiſał elekcya Jana III. Katarzyna Hubicka Jana Radźiſzewſkiego Stolnika Podlaſkiego małżonka.

HUHERNICKI *herbu Sas* na Ruśi ludźie rycerſcy.

***HUHLIK.** w Woiewodztwie Smoleńſkim Konſtantyn Huhlik podpiſał elekcya Władyſława IV.

***HULBEN** w Ziemi Inflantſkiey. Jan Hulben Kapitan podpiſał elekcya Jana Każimierza.

HULE-

HULEWICZ *herbu Nowina* w Wołyńſkim Woiewodztwie Dom ſtarożytny, z ktorych Michno Hulewicz Zbrochowicz, miał za ſobą Annę Xiężnę Korecka, corkę Iwana Olgerdowicza Xiążęcia Koreckiego, co znać z iey reformacyi za czaſow Alexandra krola, *Okol: tom: 1 fol: 548.* Tegoż topodobno Michała, y drugiego Fiedora Hulewiczow wſpomina, *Metryka Wołyńſka 1528.* Bazyli poſeł na Seym ź Wołyńſkiego 1569 podpiſał Unia Litwy z korona, *Conſtit: fol: 271.* N. Hulewiczowna Staniſława Woyny X. Woronieckiego, druga Anaſtazya Maćieia X. Woronieckiego Stolnika Kiiowſkiego małżonki. Demian z Seymu 1598 naznaczony do rewizyi Xiąg Grodzkich Łuckich, *Conſtit: fol: 700.* Jędrzey do teyże funkcyi deputowany 1609, *Conſtit: fol: 899.* Sylweſter Władyka Przemyſtki, wſpominaia go *Konſtytucye 1641 fol: 7.* Dymitr a potym w Zakonie Kaznodźieyſkim Hippolit, dziedźictwo ſwoie OO Dominikanom Łuckim zapiſał, to ieſt Wierzbiewno, Pułhanow y Korſzowiec. Jerzy Podkomorzy Łucki obrany 1616, zoſtawił z Sienicką herbu Bończa corka Staniſława, corkę iednę Wielohorſka, od ktorey był Kaſztelan Wołyńſki, y ſynow dwoch, pierwſzy z nich Wacław naprzod Podſędek Łucki, daley Podkomorzy Łucki, á potym Kaſztelan Bracławſki mąż woienny, pod Cudnowem rotmiſtrzuiac, kula z dźiała pod nim konia zabila, iego dobrze raźiwſzy, co o nim świadczy *Konſtytucya 1662 fol: 31*, gdźie też z pochwałą tego Domu zapiſała, że za czaſow Jana Każimierza krola do roku 1662 trzynaſtu Hulewiczow w rożnych potyczkach poległo, deputatem był na Trybunał koronny 1643 *Janſonius*, poſtował na rożne Seymy; z Ewa Charleſka Starościanka Łucka zpłodźił corkę Katarzynę, z Stefanem Czarnieckim herbu Łodźia Piſarzem Polnym koronnym dożywotnie zmowiona, y ſyna Hieronima, Kaſztelanem go zowie Panegiryk *Faces geniales*, nie przydaie iakim. Drugi ſyn Jerzego, Jan Podkomorzy Łucki, niewiem czy nie tenże ſam Jan był w przód Woyſkim Włodźimirſkim 1667, y z Seymu kommiſſarzem *Conſtit: fol: 22*, á potym Piſarzem Ziemſkim Łuckim, co o nim świadczy *Konſtytucya 1685 fol: 7*, pierwſza żona iego Kaſzewſka, ſyna mu powiła Tomaſza S. Teologii Lektora w zakonie Dominikańſkim 1702, druga Izaykowſka Sędźianka Łucka, ſyna Staniſława. Symon Hulewicz z Woiutyna Piſarz Ziemſki Łucki, z Seymu 1633 deputat do kwarty Rawſkiey *Conſtit: fol: 21.* Gabryel z Woiutyna Chorazy Czerniechowſki poſeł na Seym 1631, z tamtąd deputowany na Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol: 10.* Paweł z Woiutyna z Seymu 1638 kommiſſarz do rozgraniczenia między Woiewodztwy Bełzkim y Wołyńſkim, *Conſtit: fol: 17.* Hieronim Poborca w Wołyńſkim 1638. Jacek kommiſſarz do uſpokoienia granic od Węgier 1647 *Conſtit: fol: 5.* Łukaſz Staroſta Zwiniogrodzki pamiętny Rotmiſtrz pod Korſuniem, Zbarażem y indźiey, nakoniec pod Grodkiem życiem ſwoim zapieczętował miłość ku Oyczyźnie, tamże trupem padſzy *Potoc: Centur: fol: 151.* Konſtantyn Stolnik Wołyńſki 1691. Roman Stolnik Włodźimirſki 1694, miał za ſoba *1mo voto* Euphemia Chreptowiczownę dziedźiczkę na Bohurynie, y z nia ſyna Władyſława, ten z Barbary Axakowny zpłodźił ſyna Eliaſza Archidyakona Brzeſkiego Litewſkiego, deputatem był na Trybunał koronny 1723; *2do voto* Joannę Axakownę, *3tio* Baworowſka, ale obiedwie *ſteriles*, *4to* Tereſſę Koſakowſka, z ktora zpłodził corkę Wielhorſka Podczaſzyna Wołyńſka y ſyna Dominika, ten z Maryanna Komorowſka zoſtawil Antoniego, Michała ſynow, y corkę Dominikę. Paweł Erazm Chorazy Czerniechowſki, Daniel y Michał, kwitneli 1674. Piotr Proboſzcz S. Jakuba w Łucku. Staniſław Stolnikowic Kiiowſki 1675. Ktoryś z nich miał za ſobą Latyczyńſka,

ſka, drugi Eufrozynę Peplowſką, trzeći Blinowſkę, czwarty Teofilę Petrykowſka, z ktorey ſynowie Alexander, Felix, Staniſław, y Jan, y corki Teofila, Elżbieta y Helena. N. Hulewiczowna Maćieia Stoieńſkiego, N. Stefana Kaſzewſkiego Podſtolego Dobrzyńſkiego małżonki. N. Hulewicz tego ſynowie Filipp, Jozef, Antoni, y ten Dymitr w Zakonie naſzym temi czaſy życie zakończył. Philona Hulewicza ieſt w druku *Laudatio B. Aloyſii Gonzaga in 4to Cracov: 1616.* Jan Piſarz Ziemſki Włodźimirſki, miał za ſoba Helenę Pawłowiczownę, z tey ſyn Jerzy na Markowicach Woyſki Ziemſki Włodźimirſki, Sędźia Grodzki Łucki, umarł 1708, był deputatem na Trybunał koronny, Miſſyą w Markowicach dla naſzych fundował; z Ewy Katarzyny Peretyatkowiczowny, corka iego Engracya panną umarła 1698. Włodźimierz naprzod Podſędek Wołyńſki, á potym Podkomorzy Łucki, druga żona iego Liniewſka, z ktorey corka Maryanna Pietru ſzewſka Podczaſzyna Mielnicka y ſynowie trzey, Piotr Kanonik y Proboſzcz S. Jakuba Łucki, Jan ten dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Woynarowſka, z tey potomſtwo iego Maryanna Morſztynowa Stolnikowa Mielnicka, Marcyanna panna, y ſyn Piotr: drugi raz z Podhorodeńſka, z tey corki, Helena y Marcyanna y ſyn Antoni. Jędrzey trzeći ſyn Podkomorzego z Liniewſkii, żona iego pierwſza Maryanna Zbrożkowna, ale *ſterilis:* druga Wiktorya Szczeniowſka, z tey ſyn Paweł temi czaſy w Zakonie naſzym.

ULKIEWICZ herbu Łuk napięty w Kiiowſkim Woiewodztwie.

UMIECKI herbu Junoſza w Woiewodztwie Podolſkim. Woyćiech z Rycht Humiecki, naprzod Łowczy Kamieniecki, z ktorym tytułem poſłował na Seym 1591, z tamtad naznaczony był do luſtracyi dobr krolewſkich na Ruśi, *Conſt: fol: 617,* potym Kaſztelan Halicki 1613, w ktorym roku z Seymu do Zwiazkowych ukoienia był deputowany, nakoniec Kaſztelan Kamieniecki, maż przepolerowanego w cudzych kraiach rozſadku, wſzyſtkim miły, Oyczyźnie dobrze zaſłużony, ktorey co Tomſza y Radulus Hoſpodarowie Wołoſcy uięli gruntu, przy rozgraniczeniu od Wołoch, ten przywrocił: w Kamieńcu na Podolu kościoł OO. Dominikanom fundował y upoſażył, corka iego była za Hieronimem Lanckorońſkim Podkomorzym Podolſkim. Synow zaś dwoch zoſtawił; Jana, ktory w Lowanium uczac śię w ſzkołach, wydał do druku, *Orationem, quòd viro nobili in luce ſit vivendum,* atoli w Bruxelli nie wiedźieć od kogo zabity 1617. Drugi ſyn Alexander, ten życie ſwoie zakończył w roku 1635, w Kamieńcu pochowany z nadgrobkiem, na ktorym to czytać o nim, że tak w inſzych expedycyach, iako y w Moſkwie, krwi ſwoiey za Oyczyznę nadſtawiał; złaczył śię był dożywotnie z Krystyna Potocka herbu Pilawa, corka Jędrzeia Kaſztelana Kamienieckiego, (ta potym poſzła za Samuela Zamiechowſkiego) ktora mu dwie corki powiła, iedna z nich Joanna poſzła za Wichrowſkiego Miecznika Halickiego, druga za Szembeka Kaſztelana Kamienieckiego, á po iego śmierći za Łuzeckiego Woiewodę Podolſkiego, lubość z obiema żyła *ſterilis:* ſynow zaś trzech: z tych pierwſzy Tomaſz Łowczy Podolſki, z Seymu 1661 kommiſſarz do pogranicznych dyfferencyi od Wołoch, *Conſtit: fol: 26,* z Oſſolińſkii, corki śię po nim dwie zoſtały, iedna z nich żyła z Antonim Radeckim Chorażym Horodelſkim, druga ſtarſza Joanna Barbara, naprzod z Tomaſzem Czapſkim, Podczaſzym Parnawſkim, po nim za dyſpenſa Papieſka, z tymże Antonim Radeckim herbu Godźiemba Chorażym Horodelſkim, ſynowie także dway, Woyćiech y Michał. Woyćiech Podczaſzy Łukowſki, żona iego Domaſzewſka, z tey ſynow dwoch, z ktorych ieden Szczęſny, z corek iego Barbara żyła z Dłużewſkim Kaſztelanicem Chełmſkim. Michał brat Woyćiecha

Podczaſzy Podolſki, miał za ſoba pierwſza żonę Kroſnowſka, z ktorey ſynowie y corki: druga Rozwadowſka. Drugi ſyn Alexandra Michał, obrał ſobie bydź wzgardzonym w domu Bożym w Zakonie Karmelitańſkim. Trzeći Woyćiech Choraży Podolſki, ten miał za ſoba Izabellę Katſka, z ktorey zpłodźił dwie corki, zawite na ſłużbę Boſka w Zakonie S. Norberta w Krakowie, y ſyna Stefana, naprzod był Stolnikiem Podolſkim, Marſzałkiem Sadow kapturowych w Krakowſkim Woiewodztwie po śmierći Jana III, Marſzałkiem Izby Polelſkiey na konwokacyi w tymże roku, to ieſt 1696, potym Podſtolim koronnym, Pułkownikiem Artyleryi koronney, temi czaſy gdy to piſzę Woiewoda Podolſkim, Senator wytwornego rozſadku, ktorego dowody dał w rożnych dla tey Oyczyzny podiętych funkcyach, á między innemi, gdy kommiſſarzem ſtawał po paktach Karłowieckich do rozgraniczenia Polſki od Turek y Wołoch, ieſt w druku iego *Relacya tey Kommiſſyi in anno 1699 circa evacuationem Kamieńca Podolſkiego odprawioney.* Item *Relacya rozgraniczenia Polſki z Panſtwem Tureckim in anno 1703, Leop: 1729 in fol:* z Katarzyny Kroſnowſkii Woiewodzanki Czerniechowſkiey, pozoſtałey wdowy po Jakubie Potockim herbu Pilawa Staroście Chmielnickim (bo z pierwſza żona Helena Lipſka Starościanka Rawſka żył bezpotomnie) dwoch ſynow zpłodźił, Ignacego, y Jozefa y kilka corek, z ktorych iedna Katarzyna żyła z Ogińſkim Każimierzem Podſtolim Litewſkim, druga z Jozefem Małachowſkim Staroſta Opoczyńſkim. *Okol: in Ruſſ: florida fol: 115,* że za iego czaſow dziedźictwo Humieckich był Sokolec nie daleko Dnieſtru, świadczy.

HUMIENIECKI. Teodor Humieniecki Sędźia Grodzki Kiiowſki 1648 w Woiewodztwie Kiiowſkim. Stefan miał za ſoba Zofia Stępkowſka, z ktorey trzey ſynowie Jan bezpotomny, Alexander y Antoni. Jan Humieniecki Staroſta Rzeczycki, żona iego Anna Stawſka, pozoſtała wdowa po Siekierzyńſkim *Geneal: Bełzec: y Stepkow:* Michał w Woiewodztwie Wołyńſkim 1674.

HUMEL herbu Pomian Dom ten do Polſki przyſzedł z Margrabſtwa Brandeburſkiego, pierwſzy śię tu przenioſł do Polſki Kryſztof Humel w pieſzym regimenćie Bidźińſkiego na ten czas Strażnika koronnego Kapitanem będac, odważnie ſtawał pod Choćimem przećiwko Turkom za Krola Michała, kiedy dwa razy w głowę raniony, z tym wſzyſtkim ſzwankuiacego z konia Bidźińſkiego ratował, ktorego wdźięczny dobrodźieyſtwa Strażnik, wieś mu Matyaſzow w Woiewodztwie Sendomirſkim puścił, poiał potym Annę Woyćiechowſka z Bocheńſkii zplodzona, z ktorey zoſtawił dwoch ſynow, Staniſława Porucznika Pancerney Chorągwi, ten z Anny Wyżyckii miał ſyna tylko iednego Maćieia, y corkę Rozalia, otrzymał ten Staniſław na ſiebie y na brata ſwego indigenat na Seymie Grodźieńſkim 1726. Drugiego Marćina Kapitana Dragonii Litewſkiey, temu żona Drogomirzowna pozoſtała wdowa po Silnickim, iednę tylko corkę powiła. Po zmarłey Woyćiechowſkii poiał druga żonę Kryſztof, z tey zpłodźił ſynow czterech, Jozefa, Franćiſzkana, Ignacego, Franćiſzka y Jana, ten ſobie ſtan duchowny obrał, tyleż corek, to ieſt Petronellę ta z Szaniawſkim Woyſkim Lubelſkim. Wiktorya ta z Wilczopolſkim Stolnikiem Czerniechowſkim, á *2do voto* z Janem Deſzkowſkim Cześnikiem Bracławſkim, Tereſſę ta z Sobieſciańſkim Stolnikiem Trembowolſkim, w kontrakty małżeńſkie weſzły, Anna czwarta corka panna umarła.

HUMNICKI herbu Gozdawa w Ziemi Sanockiey, iednak ich dźielnica z Gizickiemi, zdawna śię piſali z Humniſk gniazda Domu tego. Staniſław Sędźia Sanocki, z Rzeſzowſkii herbu Doliwa, zpłodźił corkę Annę Pakoſzewſka y ſynow

now trzech, Jerzego, Staniſława, y Jana. Z tych Jerzy z Wielopolſkii miał kilka corek, z ktorych iedna była Zofia za Tarnowſkim Chorążym Sanockim, ſynow zaś Staniſława, Rafała, Walentego y Jędrzeia. Staniſław drugi ſyn Sędźiego Sanockiego pierwſza żonę poiał Herburtowne Kaſztelankę Belzka, druga Chodorowſka, ta mu powiła dwoch ſynow, Maćieia y Jana, y corki. Trzeći ſyn tegoż Sędźiego Jan, ktorego z Chodorowſkii, byli ſynowie Woyćiech y Staniſław, z Sienieńſkii zaś herbu Dębno, Szymon, Marćin, Jerzy, y ćorka za Bireckim Bartłomieiem. Jerzy miał za ſoba Elżbietę Leśniowſka *Monim: Coll: Leop:* Jan Chodorowſka, N. Humnicki Ciepielowſka, pozoſtała wdowę po Morſkim, drugi Tereſſę Ciefzanowſka. Woyćiech Podſędek Ziemſki Sanocki, *o ktorym Konſtytucye 1598 fol: 725.* Rafał Podſędek Sanocki, á potym Sędźia Ziemſki Sanocki 1618. żona iego Elżbieta z Zmigroda Stadnicka dobrodźika Collegium naſzego Przemyſkiego, umarła 1623. N. miał za ſoba Grabowſka *Baron:* Szymon Poborca w Ziemi Sanockiey 1616. Jan z Humniſk Humniſki Dworżanin krolewſki, Pſalteryſtow przy kościele katedralnym Przemyſkim ſowićie fundował, umarł 1636. *Starowol: in Monum:* Katarzyna żona iego herbu Odrowąż, tymże Pſalteryſtom rezydencya wymurowała, co poznać z obrazu iey nad nia zawieſzonego, zeſzła z tego świata 1645. N. Humnicki Podſtoli Sanocki z Seymu 1633 Kommiſſarz do granic od Węgier. Woyćiech Woyſki Sanocki 1609 *Conſt: fol: 927.* Jakub *o ktorym konſtytucya 1676 fol: 46.* Jacek Podſtoli Sanocki 1678 á potym Podſędek, ſtryi Staniſława, Jan 1692. N. Podſędek Przemyſki, Tomaſz Stolnik Mielnicki, z Zurowſkii zoſtawił potomſtwo. Adam Staroſta Horodelſki, Sędźia kapturowy Lwowſki 1733. y poſeł na konwokacya. Kryſztof Łowczy Sanocki, z Zofii Drohoiewſkii wdowy po Janie Skorućie zpłodźił ſyna Tomaſza. N. była za Maćieiem Bakowſkim.

HUNOROWSKI herbu Pogonia 4to w Wielkiey polſzcze, z ktorych Staniſław Hunorowſki fundował w Srzedźie dwoch Xieży, niektorzy z nich kamieniczni nazwani.

HUNOWSKI herbu Prawdźic. Paweł Hunowſki Woiewoda Bełzki, corkę iego poiął za żonę Bolesław Xiążę Mazowieckie 1477 *Biel: fol: 470, Okol.*

Hurko Herb.

* HAkami to zowie *Koiałowicz in Mſ.* powinno zaś bydź pole czerwone, na hełmie trzy piora ſtruśie. Sa w Witebſkim Woiewodztwie. Z tych Alexander Hurko poſeł na Seym z Witebſkiego 1629, z tamtad deputat na Trybunał fiſzkalny Litewſki, *Conſtit: fol: 18,* y znowu w roku 1635 *Conſtit. fol: 6.* Mikołay Podſędek Witebſki z Seymu 1647 Kommiſſarz do rozgraniczenia Uſwiata y Wieloza. Jędrzey Każimierz Podſtoli Witebſki, Lew Piſarz Ziemſki Witebſki, miał za ſoba Annę Kiſielownę z ktorey ſyn Alexander, y corki Maryanna naprzod Dudźińſka, á potym Swiacka, Katarzyna Mikuſzowa, Atalia Czaplicowa. Od Alexandra był ſyn Konſtantyn, od Konſtantyna Michał, Alexander, Antoni, Franćiſzek, Ignacy. N. Hurko Chorąży Witebſki poſeł na Seym 1730.

**HURYN* w Woiewodztwie Mińſkim. Piotr y Jan Hurynowie podpiſali elekcya Władyſława IV. Adam, Hurynowicz Każimierz, Władyſław, Jan Araninka.

Hutor Herb.

* KOtwica to zowia, ktora powinna bydź w czerwonym polu, na hełmie zaś trzy piora ſtruśie, tak go opiſał *X. Koiałowicz in Mſ.* Iwaſko Huttor Ziemianin Wołyńſki 1528, iako świadczy *Metryka Wołyńſka*, corka iego była za Adryanem Iwanickim; atoli do Litwy ſię potym przenieśli, gdźie Jana wſpomina za ſwego wieku *Koiałowicz.* Jędrzey Hutorowicz Regent Ziemſki Nowogrodzki.

**HUTTYNI.* Huttyniemu Filipowi Piſarzowi dekretowemu, Sekretarzowi krolewſkiemu, tytuł urodzonego daie konſtytucya 1647, ktorego kamienica w Warſzawie wolnościa nadana, *Conſtit: fol. 31.*

**HYNEK herbu Topor* w Sendomirſkim Woiewodztwie. Gdy Toporczykowie poimali Hinka Czecha, od tego czaſu niektorych z nich zwac poczęto Hinkami koło roku 1345, z ktorych potym poſzli Baliccy herbu Topor. Hynko z Dubu Generał Wielkopolſki. Hynek Jan z Unienia Podkomorzy Łeczycki 1497 podpiſał liſt Jana Albrychta dany Miaſtu Lwowſkiemu. Mikołay

Hynek Uniewſki Podwoiewodzy Lwowſki 1648. Jan y Adam podpiſali elekcya Jana III z Sendomirſkiego. Zygmunt 1662 Łowczy Podlaſki Tereſſa Hinkowna Kaſztelanka Czechowſka urodzona z Oſſolińſkii, była za Frańciſzkiem Duninem Chorażym Buſkim, *Poniat: Morze.* Alexander Vicesgerent Lwowſki y Sędźia Kapturowy 1733.

**HYNKO herbu Korczak.* Hynek miał za ſoba Annę Michalewſka, zoſtawiła ſyna Jana męża y Dworzanina wybornego. Hynkowna pierwſzym związkiem była za Piaſeckim, drugim za Kryſztofem Jaćimirſkim.

**HYRAWCZYC.* Jacko Hyrawczyc Ziemianin Wołyńſki 1528 *Metryka Wołyńſka.*

JABŁKOWSKI herbu Wczele w Wielkieypolſzcze. Woyćiech y Wacław Jabłkowſcy braćia rodzeni, tych zaś ſtryieczni, Klemens, Jan, Jerzy y Swiętoſław. W roku 1691, N. Jabłkowſki był Podwoiewodzym Kaliſkim.

**JABŁONOWSKI herbu Grzymała* w Nurſkiey Ziemi y w Podlaſkim. Szymon Jabłonowſki Piſarz Ziemſki Nurſki 1632. Staniſław Łowczy Nurſki, z Seymu 1647 Kommiſſarz do uſpokoienia granic od Węgier, *Conſtit: fol:* 5, y do zapłaty piechoćie Smoleńſkiey, *Conſtit: fol:* 23, deputat na Trybunał koronny 1643. Nikodem Podczaſzy Nurſki 1632, tenże ſam, czy inſzy Podſędek Ziemi Nurſkiey, poſłował na rożne Seymy, iako to 1661, 1662, 1667, 1674, 1676, kiedy rożne na niego funkcye, Oyczyzna wkładała, o czym świadcza konſtytucye koronne: miał za ſoba Eleonorę Mondwidownę Irzykowiczownę. Jan 1674, Antoni Podczaſzy Buſki, z Antonina Drzewiecka Sędźianka Ziemſka Krzemieniecka zaślubiony.

JABŁONOWSKI herbu Prus 3tio, ſtarodawna y zaſłużona w tey Oyczyźnie familia. Jedni z nich nabywſzy dobr w Pruſiech Wichołec nazwanych, z tad ſię piſali; atoli oſtatni z tey linii Jabłonowſki, był urodzony z Dulſkii herbu Przegonia Sioſtry Kaſztelana Chełminſkiego y Podſkarbiego Wielkiego Koronnego, Drudzy z Oyczyſtych dobr Jabłonowa w Woiewodztwie Płockim. w powiećie Mławſkim leżacych. Z tych pierwſzego wſpomina *Okolſki* y Genealogia Domu tego, Grzegorza Rotmiſtrza Uſarſkiey Chorągwi, ktory za Zygmunta Auguſta krola w Inflanćiech mężnie ſię biiac, życie ſwoie tamże na placu położył. Woyćiech, na expedycyi Moſkiewſkiey za Stefana Batorego, żyćie ze krwia dla Oyczyzny wylał. Jan y Fabian pod Cecora trupem padli. Paweł Rotmiſtrz krolewſki w wielu okazyach aż do śmierći, doświadczonego męſtwa, ktorego z Kuklińſkii ſyn Walentyn, to w obożie, to na dworach Pańſkich, przepolerowawſzy młodſze lata, poiał Dorotę Jabłonowſka tegoż Domu, z niey dwie corki zoſtawił, ſynow trzech, to ieſt Kaſpra, ktory za Stefana krola Rotmiſtrzował przećiwko Gdańſzczanom rebellizuiącym. Pawła, y ten w rycerſkich dźiełach od przod-

kow

kow ſwoich nieodrodny, pierwſzym zwiazkiem miał za ſobą Gołębiowſka, drugim Wiſniowſka, z ktorey były trzy corki, Konſtancya Leſniewſka, Zofia Kruſzewſka, Katarzyna panna umarła; ſynow *według Okolſk:* ſiedmiu, to ieſt Grzegorż *ſterilis*, Jan z Bąkowſka, Marćin z Konarſka, Paweł bezpotomny. Jacek *1mo voto* z Wilkowſka, *2do* z Potocka żyli. Tomaſz oſtatni, z Leſczczyńſkii zpłodźił także Tomaſza (niewiem czy to nie ten Tomaſz Walentyn Podczaſzy y Sędźia Grodzki, poſeł Ziemi Łomżyńſkiey podpiſał konfederacya generalna 1696) z Chyczewſkii corka iego Anna w Warſzawie Zakonnica *à Viſitatione*, ſynowie zaś Mikołay Łowczy Trembowolſki, Porucznik, Sekretarz legacyi do Turek, żona iego Tereſſa Zbiowſka, corkę mu powiła Ludowikę, y ſyna Antoniego. Drugi Woyćiech w Zakonie Kaznodźieyſkim. Trzeći Jacek Proboſzcz Zołkiewſki. Czwarty Roch Podſtoli Trembowolſki, żona Anna Konarzewſka, z niey ſyn y corki dwie. Piąty Staniſław Stolnik Stężycki, żona Zebrowſka Podſędkowna Stężycka. Szoſty Hilary Kanonik Poznańſki. Maćiey trzeći ſyn Walentego z Doroty Jabłonowſkii; Rotmiſtrz krolewſki, ten pierwſzy ż Płockiego Woiewodztwa przeniożſzy ſię, na Pokućiu oſiadł, pamiętny kawalerſkiemi dźiełami to pod Gdańſkiem, to w Moſkwie, to w Inflanćiech, iako iego nadgrobek z Kołomii wypiſany, *u Okol: świadczy,* umarł zaś 1619. złączył ſię był dożywotnie z Katarzyna z wielkich Kłomnic Kłomnicka herbu Okſza, ktora po iego śmierći doſtała ſię w małżeńſtwo Jakubowi Potockiemu Podczaſzemu Podolſkiemu, z ta zpłodził dwie corki, y ſyna iednego, Jana.

Jan Staniſław Miecznik Koronny, kładę tu o nim ſłowa Pawła Potockiego Kaſztelana Kamienieckiego *in Centur: Viror: fol: 412. Divitis ingenii copiam, non domi tantùm, ſed foris quoq; oſtendit in admirationem, cum diverſas gentes, quarum lingvam didicerat, adoleſcens reviſeret. Eloquentiæ laudem illam adeptus, ut ei ad ſummum facundiæ Polonæ (quâ nemini ceſſiſſe videbatur illa ætate) faſtigium defuiſſe videretur, ſi modò diuturnior vita, in commune Reipub: bonum contigiſſet, Comitiis centuriatis ſemel iterumq; tribunitiæ poteſtatis voces ac ſententias rexit,* (raz albowiem w roku 1637, drugi raz w roku 1640 Marſzałkował Izbie Poſelſkiey,) *cum ſecundùm id ageret, non minùs, quàm olim Cenſorinus ille Cato, bellum cum moribus noſtris, & corruptæ iam diuturnæ pacis blanditiis, Reipub: malis, gerere neceſſe habuit, inter tutelam libertatis & obſequium in Principem, medium inſiſtens iter, eô temperamentô tribunitiis illis certaminibus moderatus eſt, ut nec innoxia eius popularitas quidquam derogaret majeſtati, nec iſta ſanctiùs ab eo culta, nocumento eſſet popularitati: hinc carus non minùs Principi, quàm Senatorio ac Equeſtri ordini. Dum ne infectis rebus, ſeries abrumperetur conſiliorum, ſerio prohibet, præoptavit morti potius ſuccumbere, quàm videre vim conſilii expertem, mole ruentem ſua.* Umarł w Warſzawie pod czas Seymu 1647, pochowany w kościele naſzym Lwowſkim; na Zakon naſz w całym życiu ſwoim z Pańſka protekcya wielmi łaſkaw, na Collegium Kamienieckie ſzczegulniey dobroczynny; *Okol: in Ruſſ: Florida fol: 81* między Benefaktorami konwentu OO Dominikanow Kołomyiſkiego liczy go. Złączył ſię był dożywotnie z Anna Oſtrorożanka, Jana Oſtroroga Woiewody Poznańſkiego corka, z Xiężny Zaſławſkii urodzona, ta mu powiła dwie corki, Zofia Frańciſzkowi Dziedoſzyckiemu Woiewodźie Podolſkiemu, Katarzynę Kryſztofowi Chodorowſkiemu Podkomorzemu Lwowſkiemu zaślubione, druga zeſzła z tego świata 1688, pierwſza 1701, obiedwie przy oycu pochowane, y ſyna Staniſława.

Staniſław Jan Kaſztelan Krakowſki, Hetman Wielki koronny, Buſki, Swiecki, Janowſki, Białocerkiewſki, Korſuńſki, Bohuſławſki Staroſta, był

naprzod

naprzod Staroſta Winnickim y Zydaczewſkim, potym Strażnikiem koronnym, daley Obożnym koronnym, po śmierći Czarnieckiego wźiał Woiewodztwo Ruſkie, przydano mu potym buławę mnieyſza, wkrotce wielka, nakoniec Kaſztelanem Krakowſkim, zoſtawił z Maryanny Kazanowſkii Woiewodzanki Bracławſkiey, corki dwie, Annę Rafała Leſczyńſkiego Podſkarbiego Wielk: koronnego, y Jadwigę Jana Kraſinſkiego Woiewody Płockiego (umarła 1692) małżonki, ſynow zaś trzech, Jana, Alexandra, y Staniſława. Pamiętny to ſwemi zwyćięſtwami Hetman. Pod Czarnieckim ſławnym woiownikiem pierwiaſtki rycerſkich dźieł założył, z nim fortunnie Rakocego y Szwedow to pod Warſzawa, to indźiey woiował: podczas tey burzy koronę krolewſka z Krakowa na beſpiecznieyſze mieyſce uprowadźił. Na Moſkwę y Kozakow potym ſzablę obroćił, ktorych pod Chmielnikiem, Mohilowem, Cudnowem już Pułkownik, już Regimentarz zwyćięzko y nie raz poraźił. Z tych okazyi, lubo nie raz ćiężkie razy y rany wynoſił, przećięż z heroicznego na nieprzyiaćioł Oyczyzny umyſłu nic nie uſtapił, krew y życie ſwoie dla niey ochotnie łożac. Turkom y Tatarom iak był ſilny z Janem III Krolem Polſkim, świadkiem ſa Choćim, Wiedeń, Strygoń y Zurawno. Sam zaś pod Bukowina, Uściem, Kamieńcem, Złoczowem, Stawiſzkami, ſiła ich trupem na placu położywſzy, drugich w niewola zabrawſzy, prowianty, y ammunicye zagarnawſzy, z zwyćięſtwem pamiętnym z pola zchodźił; z Baru, Soroki, tegoż nieprzyiaćiela wypędźił, Lwowa że ſto tyſięcy Tatarow nie wźieło, on ſwoim męſtwem ſprawił. Fortecę S. Troycy, albo Okopy, na poſkromienie Turkow w Kamieńcu Podolſkim, wyſtawił. Do paktow Karłowickich, y reſtytucyi Podola ſiła dopomogł: dwoch Paſzow Tureckich Syliſtryiſkiego y Sebaſty w niewola zabrał. Zwiazane woyſko Polſkie, dobroćia ſwoia y affektem, ktory miał u wſzyſtkich rycerſkich ludźi, znowu do poſłuſzeńſtwa ſobie przyprowadźił. Na wielu kommiſſyach, na ktorych kilka razy Marſzałkował, iedynie tylko dobra Rzeczypoſpolitey upatrował: dla tego *Konſtytucya 1703 fol. 16*, wiedzac iak wiele ten ſławny Hetman y zdrowia y fortuny ſwoiey dla Oyczyzny nadwerężył, tak o nim mowi, *Zaſłużył nieśmiertelnemi pro publico bono czynami, aby perennis & grata memoria iego, y po śmierći nawet iego, w ſercach ſtanow Rzeczypoſpolitey zoſtawała* Tak ten Pan Oyczyźnie dobrze zaſłużony, nie mniey ſobie y niebo ſkarbił; żadnego dnia nie opuścił, á oſobliwie przed batalia, żeby Mſzy świętey ſłuchać nie miał, Koronkę do Matki Boſkiey codźiennie mawiał: przed expedycyami woiennemi, obrazy iey cudowne nawiedzał, ſzczęścia ſwego dalſzego z iey ręku patrzac. Na kościoły y klaſztory ſzczodry, w Fradze dobrach ſwoich OO Bernardynow fundował, ktora potym fundacya dokończył ſyn iego Jan Woiewoda Ruſki. Jego także ſzkatuła powſtały konwent OO. Dominikanow Obſerwantow, y część wielka Collegium naſzego Lwowſkiego: Zakon zaś naſz cały ſzczegulna mu obligacya przed Bogiem zapiſał, że go tak od uſzczypliwych ięzykow, iako y od wymyślnych bronił exakcyi, y Pańſka ſzczodrobliwościa opatrywał. Za pobitych na woynie z ſwoiey kawaleryi ludźi, mſze święte zakupuiac, exekwie ſprawował, toż ſamo świadczył, wielom bardzo, ktorzy mu za żywota ſwego nieprzyiaznemi byli. Do iedności świętey przyięcia, Ruśi we Lwowie ſiła to powaga ſwoia, to ſwoia ludzkościa, ktora do ſiebie ſerca wſzyſtkich nęćił, dopomogł. Po zapłatę heroicznych cnot ſwoich poſzedł w roku 1702, tegoż ſamego dnia, ktorego ſię urodźił, to ieſt 2da Aprilis; przeżywſzy lat ſześćdźieſiat y ośm, w kościele naſzym Lwowſkim pochowany, gdźie mu nadgrobek ſyn iego Jan Woiewoda wyſtawił.

Jan Staniſław naprzod Chorąży koronny, potym Woiewoda Wołyńſki, nakoniec Woiewoda Ruſki, Białocerkiewſki, Swiecki, Mościcki Staroſta. Sa w druku te iego Xiaſzki. 1mo. *Oratio ad Regem Poloniæ Auguſtum II noviſſimè electum Cracov: 1697.* 2do. *Modlitw 47 na Poſt Wielki, y na dni iego. Czeſtoch: 1719 in 4.* 3tio *Nowa decenna do S. Franćiſzka Xawerego Poſnan: 1718. Caliſſ: 1719.* 4to *Traktat o Niepokalanym Poczęciu Nayśw: Panny z Hiſzpan: y Francuz: Wincent: Juſtyniana Dominikana, na Polſki przetłum: Brunsbergæ 1722 in 4to.* 5to *Myśli y reflexye pewnego penitenta opłakuiacego roſkoſzy światowe, na ſiedm Pſalmow pokutnych Varſav: 1714.* 6to *Traktaćik o Opatrzności Boſkiey z dokładem nowym Leop: 1727.* 7mo *Zabawa Chrześciańſka albo Zywot Zbawienny Jezuſa, wierſzami opiſany Leop: 1700 in 4.* 8vo *Hiſtorya o Obraźie Nayśw: Panny Sokalſkiey wierſzem Leopoli 1724 in 4.* 9no *Hiſtorya Telemaka ſyna Uliſſeſſa z Francuzkiego Polſkim wierſzem przetłumaczona Romans moralny Sandom: 1716 in fol:* 10mo *Ezop nowy Polſki, to ieſt życie Ezopa. Także ſto y oko baiek Lipſiæ 1731.* 11mo *Szkrupuł bez Szkrupułu Leopol: 1730 in 4to:* atoli tę Xiażkę z pewnych racyi, chćiał zagubić. Ołtarz S. Xawierowi w naſzym kościele Lwowſkim wyſtawił, kędy też po śmierći złożony w roku 1731, na krześle Woiewodztwa Ruſkiego lat trzydźieści y cztery przeżywſzy. Kościoł y klaſztor OO Bernardynom w Fradze wymurował, w raz z małżonka ſwoia Joanna Markiezowna de Bethune, ktorych Dom panował niegdy we Flandryi przed rokiem tyſiacnym: Matka iey była Ludwika Markiezowna Darquien, ſtarſza rodzona ſioſtra Maryi Kazimiry Krolowy Polſkiey, małżonki Krola Jana III, y drugiey Wielopolſkii Kanclerzyny koronney, Sioſtra teyże Joanny, była za Sapieha Marſzałkiem Wielk: Litewſkim, z ta Jan zplodźił trzy corki Eleonorę, ktora ſię w klaſztorze Lwowſkim Panien Sakramentek na wieczna ſłużbę Bogu zawiła, Katarzynę y Maryannę: iedna z nich we Francyii z domem Xiazęcym, druga z Franćiſzkiem Maxymilianem Oſſolińſkim Podſkarbim W. koronnym, zkolligowane; tyleż ſynow to ieſt Staniſława Staroſtę Białocerkiewſkiego, ktory z pierwſzey żony Joanny Potockii herbu Pilawa Starościanki Tłumackiey, miał ſyna Jana, umarł młodo, y corkę Maryannę: z drugiey Doroty Broniſzowny Kaſztelanki Kaliſkiey pozoſtałey wdowy po Radomickim Woiewodźie Inowrocławſkim, á oraz Generale Wielkopolſkim, ſyna iednego. Drugiego Kajetana Staroſtę Czehryńſkiego, ten ſobie za małżonkę przybrał Wielhorſka Kaſztelankę Wołyńſka. Trzećiego Dymitra Staroſtę Swieckiego, ten żyie z Katarżyna Szembekowna Woiewodzanka Sieradzka.

Alexander Chorąży koronny, Staroſta Buſki, drugi ſyn Staniſława Kaſztelana Krakowſkiego, ktoremu Teofila Sieniawſka Woiewodzanka Wołyńſka y Hetmanowna Polna koronna, iednego ſyna powiła Alexandra Jozefa Staroſtę Buſkiego, y dwie corki, Maryannę y Jadwigę, z tych iedna Janowi Wielopolſkiemu Staroście Lanckorońſkiemu zaślubiona. Trzeći ſyn Staniſława Kaſztelana, Staniſław Karol Obożny koronny, wſzedł był w kontrakty małżeńſkie z Maryanna Potocka Kaſztelanka Krakowſka y Hetmanowna koronna, atoli bezpotomnie wkrotce świat pożegnał.

JABŁONOWSKI herbu Zareba w Wielkieypolſzcze. Kryſztofa Jabłonowſkiego wſpomina *Paprocki* z tego Domu, N. była za Jakubem Sobolewſkim Piſarzem Ziemſkim Drohickim.

**JABŁONSKI herbu Boncza* w Lubelſkim Woiewodztwie, Michał Jabłońſki miał za ſoba Annę Zulińſka, drugi Ewę Rudnicka. Franćiſzek w Zakonie naſzym ſłużac zapowietrzonym w Sendomierzu, na tey Apoſtolſkiey pracy powietrzem umarł 1708.

*_JABŁONSKI herbu Dabrowa._ Jabłonſka Katarzyna Przeoryſza Staniatecka 1553, iakom czytał w pewnym oryginale. N. Jabłońſki miał za ſoba Ewę Czepowſka: W Czechach, że kiedyś kwitnał Dom Jabłońſkich Zampachow, ale z ſzedł, świadczy _Balbinus lib: 5 Epitome c. 17._

JABŁONSKI herbu Jaſieńczyk w Ziemi Liwſkiey, na Podlaſzu, y w Bełzkim. Adam Piłarz Ziemſki Liwſki 1613. Alexander Jabłońſcy 1635 Poborcowie w Liwſkiey Ziemi, Stanisław, Hieronim, Marcyan, Kaſper, Kryſztof, Jan 1632. Jakub, Paweł 1648 w Ziemi Liwſkiey. Mikołay w Bełzkim 1648. Stanisław Kuſz Jabłonſki w Ruſkim 1674 Anna Łukaſza Włodka małżonka.

*_JABŁONSKI herbu Samſon._ Sa też Jabłońſcy w Nowogrodzkim Woiewodztwie, w Orſzańſkim y Wilkomierſkim, ale niewiem herbu.

JACIMIRSKI herbu Sulima w Ruſkim Woiewodztwie, y na Podolu. Paweł Jaćimirſki Dworzanin krolewſki, zostawił ſynow Kryſztofa y Jędrzeia, z tych Kryſztof miał za ſoba Hynkownę pozostała wdowę po Piaſeckim, po śmierći tey poiał druga, z ktorych zpłodził Stanisława, Poborca był w Podolſkim 1564 _Conſtit: fol: 76_, Jana, Piotra, y Pawła, y corki Annę Laſkowſka y Zofia Słomowſka. Paweł Woyſkim był Buſkim, postem na Seym 1581, z tamtad deputowanym na Trybunał Skarbowy Rawſki _Conſtit: fol: 398_, żona iego Choćimirſka, z tey ſyn Jan poiał Chomętowſka. Adryan Podczaſzy Podolſki poſeł do Turek. Piotr posłował na Seym 1638, ztamtad delegowany na Trybunał Radomſki. _Conſtit: fol: 21._ Paprocki w Panoſza położył Jaćimierſkich Bończow.

*_JACKIEWICZ_ w Woiewodztwie Mińſkim Jan Jackiewicz podpiſał elekcya Jana III.

JACKOWSKI herbu Gozdawa w Ziemi Gostyńſkiey. Jędrzey Jackowſki Kanonik Gnieźnieńſki 1443, _u Damalew: in Archiep: Gneſn: fol: 112_, Felix, Kryſztof, 1632, Jan y Każimierz na Brudźicach w Sieradzkim 1648. Jan Podsędek Sieradzki umarł 1682 naſzego Collegium Piotrkowſkiego benefactor. N. Kanonik Kiiowſki, z Seymu 1676 kommiſſarzem w pewney materyi naznaczony, _Conſtit: fol: 23._ N. miał za ſoba Brzeſka pozostała wdowę po Boguckim, z tey był ſyn y corka Frycowſka. Bazyli w powiećie Orſzańſkim 1674. Podobno ſa Jackowſcy inni herbu Okſza w Sieradzkim z ktorych Mikołay w Zakonie Karmelitańſkim, Jan stryi iego, Alexander Szczeſny.

*_JACKOWSKI herbu Ryś._ Dom w Pomorſkim Woiewodztwie, w Czechach, Inflanćiech sławny, herb ich położyłem _w tomie pierwſzym fol: 29_ pod Bakowſkiemi, ile iedneyże z niemi dźielnicy. _Mſ. o Familiach Pruſkich_ przydaie, że obadwa te Domy, na pierśi Ryſia, włożyli ſerce prosto, z ktorego na wierzchu, dwa rogi po brzegach wynikaia. O Ryſiu zaś powiada, że gdy na białagłowę ſpoyrzy, w chorobę ia w prawi. Z Hrabiow Nostyczow te familie ſwoy poczatek wźięły, z ktorych Kaſper Hetmanil u Xiażęćia Pomorſkiego, Jan konſyliarżem był naywyżſzym. Wawrzyniec Nostycz ſyna miał Albrychta Jackowſkiego, od ktorego ſześciu się ſynow zostało. Jan Przeor Kartuzyańſki, Wawrzyniec, na Choczowie, Czesław na Swartowie, Marćin na Bebrowie, Bartłomiey Kanonik Kamińſki, Mikołay na Jackowie, osiedli. Jerzy Jackowſki z Orzechowa naprzod Sadowy, á potym Sędźia Ziemſki Tczewſki, _u Januſzow: w ſtat: fol: 361 y w konſtytu: 1590 fol: 604_ Jackowſka Bakowſkiego Jacka małżonka. Rafał 1648 w Pomorſkim Woiewodztwie. Jędrzey miał za ſoba Tereſſę Linowſka, z ktorey ſyn Zygmunt.

Jacyna Herb.

Powin-

* POwinna bydź podkowa barkiem do gory prosto postawiona, weſrzodku iey po prawey stronie tarczy, ma bydź strzała żelezcem do gory prosto wyrychtowana, á u dołu rozdarta, po lewey zaś stronie połtora Krzyża, Tym się herbem pieczętuia Jacynowie Onoſzkowiczowie, w Ośmiańſkim Powiećie. Onoſzko z Xiężny Czetwertyńſkiey zpłodźił ſynow piaćiu, Redutę, Fiedora, Iwana, Jarmołę bezpotomnych. O Fiedorze Onuſzkowiczu, że kwitnał w roku 1528 świadczy _Metryka Wołyńſka._ Piaty ſyn iego Jacyna, od ktorego potomstwo Jacynami się zowie, á od Onoſzka Onoſzkowicami, temu Okołowna trzech ſynow powiła. 1. Zdan, ten z Limontowna miał trzech ſynow, Alexandra ktory z Sierpoczanka żył bezdźietny, Konstantego od ktorego z Siennikowny było dwoch ſynow Jędrzey y Konstanty, Adama od ktorego z Strzelczewiczowny ſyn ieden Alexander bezpotomny, drugi Mikołay, ten z Michałowſkii zostawił Leona bezżennego, męża rycerſkiego aż do starości y Stanisława bezpotomnego. 2. Stanisław, temu Michałowſka zrodźiła czterech ſynow Tobiaſza, Zacharyaſza, Jakuba, bezpotomnych, y Jana, tego z Dźiećieniowny zostało dwoch ſynow, Kryſztof od ktorego czterech ſynow: Marcyan, Każimierz, Michał y Alexander. Paweł zaś brat Kryſztofa z Szembelanki zpłodźił Franćiſzka, Sebastyana, y Jana od ktorego ſynowie trzey w Smolenſzczyźnie osiedli, to iest Michał, Piotr y Jędrzey. 3. Michał temu żona Marchaczowna powiła ſyna Fiedora, ktory z Leniewiczowny zrodźił dwoch ſynow. Jeden z nich Jan, tego z Boryſzanki, ſyn ieden Michał do Moſkwy się wyniosł, drugi Tomaſz z Szunkowna w Wilkomirſkim powiecie zpłodźił Antoniego Strażnika Smoleńſkiego, ten z Dakowſkii Jana y Samuela 1719. Drugi z Leniewiczowny ſyn Jerzy miał ſyna z Niewierowiczowny Konstantego, ten z Szymkowiczowny, Alexandra Karmelitę Boſego, Jana ten z Łośmińſka _ſterilis_, Piotra, od tego z Szpińkowiczowny ſyn Jozef. Jozefa, od ktorego z Daniſzewſkii ſześciu ſynow Franćiſzek, Seweryn, Tomaſz, Antoni, Jozef y Maćiey. Każimierza od ktorego z Hlaſkowny ſynowie Konstanty, Tomaſz, Dominik, Stefan y Troian.

*_JACZYNIC herbu Odrowaz_ w Powiećie Słonimſkim. _Kazanie Stefana Giżyckiego_

 ſtrza-

ſtrzałę im rozdarta, przyznaie za herb. Iwan Jaczynic w roku 1499 pod Wierdruſſa biiac ſię mężnie, raniony; z tey tam iednak wyſzedł klęſki, *Stryikow: lib: 21 cap: 7*, Stefan z Chreptowiczowny urodzony, naprzod Podſtoli, potym Podſędek Ziemſki, umarł Marſzałkiem Słonimſkim 1637, żona iego Piaſecka, Jakuba Piaſeckiego Koniuſzego koronnego z Sapieżanki Woiewodzanki Nowogrodzkiey, urodzona. Marek Poborca w Słonimſkim z Seymu 1590 *Conſtit.*

JADAŁDUS herbu Srzeniawa Ten herb na ſiebie y na ſukceſſorow ſwoich przyiął Jadald ieden z Panow Litewſkich na Seymie Horodelſkim. *O czym Statut: Łaſk*,

**JAGEŁŁOWICZ herbu Łabęć* na Ruśi. Jednaż ich dźielnica z Jundźiłami, iedenże przodek Jawgiel, od ktorego familia Jawgielow w Litwie; iakoż y Jagełłowiczowie z Litwy ſię na Ruś wynieśli, á znać z czaſem Jagełłowiczami nazwani, miaſto Jawgielowiczami: Pierwſzy z nich Adam Jawgiel przedawſzy dobra ſwoie w Litwie Alexandrowi Ogińſkiemu Podkomorzemu Trockiemu, oſiadł w Polſzcze, poiawſzy Koźmianownę herbu Nałęcz, od ktorego potym potomkowie ći kwitneli, Mikołay Piſarz Ziemſki Bełzki 1685 y Adam Łowczy Bełzki brat Mikołaia, z Oyca Jana urodzeni, Inny był KomornikiemBełzkim. Jan in Soc: JESU godny kaznodźieia umarł 1714. w Lublinie. Franćiſzek Stolnik Inflantſki 1700.

**JAGNIĄTKOWSKI herbu Lubicz* w Krakowſkim, Łęczyckim, Woiewodztwach, y w Xięſtwie Litewſkim. Kryſztof Jagniatkowſki w Łęczyckim 1632. Jędrzey 1658 miał piechotę ſwoię w kompućie woyſka. Stefan w Krakowſkim 1687. Alexander Podſtoli Wilkomirſki w Nowogrodzkim 1683. Dezyderyuſz Franćiſzek naprzod Podczaſzy Łęczycki, poſeł z Sendomirſkiego 1697, potym y Sędźia Grodzki Oświećimſki, Marſzałek konfederacyi Xięſtwa Zatorſkiego y Oświećimſkiego 1705, daley Kaſztelan Czechowſki, deputat na Trybunał koronny, miał za ſoba Barbarę Pieniażkownę Woiewodzankę Sieradzka. Jan 1674. Stefan na Zarzeczu, Michał, Staniſław, Hieronim, Jan, Dezyderyuſz 1705. Jagniatkowſka była za Woyćiechem Wężykiem Rudzkim, druga za Beniaminem Borowſkim herbu Abdank Cześnikiem Sendomirſkim, á teraźnieyſzym Kaſztelanem Zawichoyſkim. Zuzanna za Domaradzkim Ezdraſzem.

**JAGNINSKI herbu Tarnawa* w Sendomirſkim Woiewodztwie Imienia tego nabyli od wśi Jagnina w Woiewodztwie Sendomirſkim. Przedtym piſali ſię Broniewſkiemi, gdy bowiem Felicyanowi Broniewſkiemu Cześnikowi Sendomirſkiemu doſtał ſie w dźiedzictwo Jagnin, pierwſzy ten nazwany od tego Jagnina Jagnińſki *Acta Caſtren: Sandom: 1511.* Paweł Jagnińſki dziedzic na Kurozwękach y Niedźwiedziu, Zygmuntowi III krolowi wielce miły; złaczył ſię był dozywotnie z Zurowſka herbu Leliwa. Kaſper Podſtoli Sendomirſki, ten z Janowſkii zoſtawił ſynow Jana, Woyćiecha, Seweryna, Remigiana, y corke Katarzynę, ktora ſię w małżeńſtwo doſtała. N. Krzyckiemu herbu Kotwicz w Woiewodztwie Poznańſkim. Z tych Jan Woyſki Sendomirſki *ſterilis* umarł. Woyciech zoſtawił trzech ſynow Floryana, Staniſława Miecznika Sendomirſkiego, y Jana. Seweryn Komornik Sendomirſki deputat na trybunał koronny 1694, dwarazy małżeńſkie ponawiał śluby *1mo voto* z Mikułowſką herbu Kotwicz, ktora mu powiła dwoch ſynow, Jozefa y Władyſława, y corkę Marcyannę Cielecka. *2do voto* z Zofia Grabkowſka herbu Jaſtrzębiec, z ktorą zpłodźił corkę Salomea, ta w małżeńſkie kontrakty weſzła z Staniſławem Kaczkowſkim Stolnikiem Brzeſkim Kuia-

wſkim

wſkim, y ſynow dwoch, Remgiana, ten temi czaſy w Zakonie Soc: JESU ſłuży Bogu, y Tomaſza Vicesgerenta Stężyckiego, ten zwiazał ſię dożywotnie z Barbara Bełdowſka herbu Jaſtrzębiec, ktora mu powiła ſynow czterech. Stefana, Każimierza, Remigiana y Franćiſzka Ci ieſzcze w ſzkołach naſzych, y corkę Ludwinę. Oſtatni ſyn Kaſpra Remigian w Zakonie naſzym umarł w Jarosławiu 1718.

JAGODYNSKI herbu Korwin ale ich Okolſki do herbu Slepowron poćiaga: drudzy ich Jahodyńſki piſzą. Staniſław wiele dowćipu ſwego y pracy oſobliwie wierſzem do druku podał. Jędrzey Miecznik Bełzki, Sekretarz krolewſki, Marſzałek ſądow kapturowych, y Hieronim 1648 podpiſali elekcya Jana Każimierza. Wawrzyniec Podſędek Ziemi Buſkiey, corka iego Anna doſtała ſię w małżeńſtwo Adamowi Stankarowi. *Okol: tom: 3 fol: 108.* Anna Jagodźińſka [tak napiſano) była za Staniſławem Gorzkowſkim. Swentoſław Sędźia Ziemſki Bełzki, miał za ſoba Jadwigę Lipſką Podkomorzankę Bełzką, z ktorey trzech ſynow było, Swentoſław naprzod Podſędek, potym Podſtoli Bełzki, Jędrzey Miecznik Bełzki, y Wacław.

JAKACKI herbu Radwan w Pruśiech y w Mazoſzu. Abraham Jakacki Sędźia Łomżyńſki. Floryan y Piotr podpiſali unia Kſięſtwa Litewſkiego z korona na Seymie Lubelſkim 1569. Jedenże Dom z Uchańſkiemi, czego dowodem liſt Zygmunta Auguſta krola w Metryce koronney.

**JAKIMOWICZ herbu Dąbrowa* w powiećie Wołkowiſkim. *Koiał: in Mſ.* kędy wſpomina Jana Jakimowicza Podſędka Wołkowiſkiego, ſyn iego Jan także, ktory zpłodził Mateuſza Plebana Hnicznieńſkiego. Bazyli Łowczy Wołkowiſki.

**JAKIMOWICZ herbu Ogończyk.* Krom wzwyż położonych, innych Jakimowiczow w Xięſtwie Litewſkim opiſuie, *Mſ. X. Koiałow*: powiada iednak, że do Ogończyka zwyczaynego, dwa krzyże przydaia, á w hełmie noſza trzy piora ſtruſie, miaſto rąk wyćiągnionych. Jakim Ziemianin Wołynſki 1528. *o czym Metryka Wołyńſka.* Symeon z powiatu Słonimſkiego podpiſał elekcya Jana III.

JAKLINSKI herbu Oſtoia w Krakowſkim Woiewodztwie. Tobiaſz Jaklińſki, ktorego ſyn Jędrzey właśnie do woyny urodzony, w Niemczech naprzod rycerſkie poczatki założył, w Oyczyźnie potym na Abazy Baſzę pod Kamieńcem mężnie ſtawał, w Pruſiech przećiwko Szwedom, przećiwko Kozakom pod Łuczenica y Kumeykami, gdźie iednym natarćiem, na kopia dwoch wźiał Kozakow, choragwi w złym raźie ſalwował, tak z tryumfem gdy z pola zchodźi w wielkim pragnieniu, ſkoro ſię wody napił, śmierć z maligna połknał 1638, *Starowol: in Monum:* Paweł 1648 w Sendomirſkim. Jędrzey Sędźia Grodzki Oświećimſki deputat na Trybunał koronny. Stefan 1705. Jozef ſyn Jędrzeia Sędźiego, wydał do druku, *Siren Sarmatica, ideſt Epigrammata, de Paſſione Chriſti Stanislai Lubomirſki Mareſch: R. P. latino carmine expreſſa 1725 Cracov.*

**JAKOŁKOWSKI.* Jan Jakołkowſki w Woiewodztwie Brześciańſkim 1648 Jana Każimierza, Jan 1674 Jana III podpiſali elekcye.

JAKTOROWSKI herbu Poray w Wielkieypolſzcze piſza ſię z Boryſzowic, znać że iedneyże z niemi dźielnicy. Felix Jaktorowſki imieniem Woiewodztwa Poznańſkiego, podpiſał Ziazdu Jędrzeiowſkiego uſtawy 1576, *Conſtit: fol: 246.* N. Jaktorowſki miał za ſoba Zebrzydowſka. Samuel z Barbara Rutkowſka żył bezpotomnie. Jędrzey z Barbary Olſzewſkii zpłodźił dwie corki, Barbarę Marćina Kamockiego, Maryannę Alexandra Małachowſkiego Chorażego Sieradzkiego, małżonki.

**JAKUBOWICZ* Michno Jakubowicz Ziemianin Wołyńſki 1528. *Metryka Wołyńſka.*

JAKUBOWSKI herbu Topor w Krakowſkim Woiewodztwie, piſza ſię zdawna z Oſtrowca, z ktorych Jan z Oſtrowca, iezdźił do Węgier po Annę krolewnę Węgierſka, Jagełła krola przyſzłą małżonkę: od tych Panow z Oſtrowca ida przez ſukceſſya Jakubowſcy: Jędrzey Jakubowſki z Seymu 1577 Poborca w Krakowſkim, *Conſtit: fol: 320,* zoſtawił dwoch ſynow, Jędrzeia Piſarza Grodzkiego Krakowſkiego, Sekretarza krolewſkiego, Hiſtoryka y Poetę, y Kryſztofa ktory iezdźił poſłem do Turek, y Węgier po Krolowa Izabellę, ten z Barbary Rzeſzowſkii zpłodźił iedynaczkę corkę Annę, ktora dana była w małżeńſtwo Hermolauſowi Ligęźie Podſkarbiemu koronnemu: była to Pani dźiwnie z Bogiem złaczona, dlatego co mogła w przybytkach iego ozdoby przyczyniała: w Woyćiechowicach między inſzemi kaplicę wymurowała, ktora czterema kaplanami prowidowała, żeby godźiny o Nayśw: Matce codzień śpiewali, w Janikowicach ſzpital y wyſtawiła y upoſażyła: Collegia naſze Krakowſkie u S. Piotra y Sendomirſkie znacznemi iałmużnami ratowala; do oltarza B. Staniſława Koſtki dwa ſrebrne lichtarze dała. Ufności wielkiey w Bogu, dla tego, gdy iey corka zachorowala, do Częſtochowy ia zawiozla; gdźie goraco ſię za nia do Nayś: Matki modlac, z tym ſię przed nią odzywała, że nie miała poty z kościoła wyniść, ażby zdrowa corkę obaczyła, iakoż po tey iey modlitwie zupełnie ozdrowiała. Gdy cokolwiek ćierpiala, weſelſza nad inſze czały twarz pokazywała, á pytaiacym ſię o przyczynę tak odpowiadała, iakże ſię niemam ćieſzyć, kiedy mam dowod, że mię Bog moy kocha, bo mię nawiedza. Gdy iey po śmierći męża, dwor z ſkarbcem koſztownym zgorzał, wſpaniałym umyſłem od Boga przyimuiac taką ſzkodę, to tylko rzekła, Bog nam odbiera, abyśmy o niebo lepiey dbali. W iedzeniu wſtrzemięźliwa, ſiedm lat mięſa nie iadala, z tym wſzyſtkim, tak to ſwoie umartwienie utaiła, że tego ani maż iey, ani domowi nie poſtrzegli. Z żebrakami gruby chleb w zamianę biorac, za świątły, nim ſię z guſtem ſwoim zaſilała: przećięż im ſię bardźiey od iedzenia częſto y twardo poſzcac wſtrzymala, tym czerſtwieyſza ſię bydź zdała. Slub czyſtości ieſzcze za żywota y za konſenſem męża uczyniła, y świątobliwie go y po śmierći iego dochowała aż do śmierći, wſzyſtek czas na modlitwie prawie trawiac. Na każdym folwarku ſwoim, torem idac rodźicow ſwoich, iednego iakiego mendyka chowała y karmiła aż do śmierći. W tych ia pobożnych uczynkach śmierć zaſtała 1638 Marca dnia 1, wieku 55; pochowana w kościele Krakowſkim S. Piotra. Zyćie iey na dwadźieścia rozdźiałow podźieliwſzy, obſzerniey wypiſał *X. Jan Nieliſki S. J. ale go do druku nie podał,* Rafał Jakubowſki Sędźia Ziemſki Krakowſki 1562, *Zwierzyniec Mikołaia Reia fol: 62* N. Jakubowſki dziedzic na Wadowie Tczycy w Krakowſkim Woiewodztwie świat ſobie zmierzźiwſzy, zoſtał Bernardynem. Anna Jakubowſka Kryſztofa Kmity, Barbara Grotowſkiego Adama, małżonki *Baran:* Z tegoż Domu ieden w Grunwaldzkiey potrzebie zginal, luboć go niektorzy do herbu Poray naćiagaia.

**JAKUSZEWSKI herbu Saława* w Bracławſkim Woiewodztwie. Michał Jakuſzewſki z Wołyńſkim podpiſał elekcya Władyſława IV. N. Jakuſzewſka była za Grzegorzem Ogińſkim, *Geneal: Oginſ:* Przedtym Jaſtzębczykowie niektorzy piſali ſię z Jakuſzewic.

JALBRZYK herbu Grabie w Podlaſzu, patrz Wiſzeńſki, Okolſki ich y pod herbem Trzywdar położył.

JAŁOWSKI Baranowicz herbu Syrokomla, ale z tą odmiana, że kłada dwa krzyże na ſtrzale, na ukos z ſobą przełożone. Tak go opiſał *Koiał: in Mſ.* Przodek ich

z Prus wyſzedł za krola Każimierza Jagellonowicza, od ktorego w zaſługach wziąwſzy w Powiećie Grodźieńſkim Jałowe, tam oſiadł; z kad ſię też piſza Baranowiczami Jałowſkiemi. Rafał, Jozef y Każimierz Baranowiczowie Jałowſcy. Konſtantyn z pocztem ſwym Uſarſkim był pod Bereſteczkiem, był potym Podſtolim Lidzkim. Michał 1674. Jam o nich mowił *w pierwſzym tomie fol:* 37, alem herbu nie wiedźiał. Są też Jałowſcy w Rawſkim Woiewodztwie, z ktorych Kryſztof z Kołyſzyna podpiſał elekcya Jana III. N. miał za ſoba Annę Bartlińſka, ale nie mogę wiedźieć, czy ſię tymże herbem pieczętuią. Inni Baranowiczow Jełowſkiemi piſza.

JAMENTOWICZ herbu Pobog w Xięſtwie Litewſkim Simeon Jamunti podpiſał pokoy wieczny Polakow z Litwą w roku 1401, *u Łaſkiego w ſtat: fol: 128* Walenty Jamentowicz maż znaczny. N. Kanonik Wileńſki 1557, *Roizius in Chiliaſticho.*

JAMINSKI herbu Sas na Ruśi.

JAMIOŁKOWSKI herbu Doliwa w Sieradzkim Woiewodztwie dom ſtarodawny, ida od Strońſkich: bo Aaron Strońſki poiawſzy Wiktorya Łyſzkowſka dziedźiczkę na Jamiołkach, zoſtawił z nia ſynow ſześciu, z ktorych ieden Jamiołki dźiałem wźiawſzy, od nich Jamiołkowſkim nazwany. Jędrzey y Marćin ludźie rycerſcy, ktorzy z Łaſkim aż pod Oczakow zapędźiwſzy ſię, tam heroicznego ſerca dali dowody. Jaroſław podpiſał *pacta conventa* Władyſława IV Krola Polſkiego. Marcyanna Jamiołkowſka Zakonnica Cyſterſka w Trebnicy 1674. Staniſław w Litwie 1700.

**JAMORNICKI.* z Sendomirſkim Woiewodztwem Każimierz Jamornicki podpiſał elekcya Jana III Krola.

**JANCZYNSKI.* Jędrzey y Hryczko Janczyńſcy Ziemianie Wołyńſcy kwitneli 1528, *ò czym Metryka Wołyńſka.* W zakonie naſzym X. Tomaſz żyćie ſwoie zakończył w Kaliſzu 1651 zoſtały ſię godne ręki iego Manuſkrypta. Woyćiech maż rycerſki pod Zołkiewſkim Hetmanem umarl 1614, ktoremu żona Małgorzata Maſłowſka herbu Samſon nadgrobek w Kaliſzu w naſzym kościele wyſtawiła: w herbie iego głowa z rogami nierozeznać iednak iaka. Są y Janczewſcy z ktorych iedna była za Dźiewanowſkim Jakubem. Jan w Litwie 1700.

**JANICKI herbu Rola* w Ruſkim Woiewodztwie. Klemens Janicki dla wyboru nauki, dowćipu wielkości, naymędrſzym na ten czas nie tylko w Polſzcze, ale y w Europie ludźiom miły, od Maxymiliana Ceſarza *Laureatus Poeta* zawołany, z oſobliwſzym madrości iego zaleceniem, w Wielkieypolſzcze pod Zninem urodzony. Wydał do druku, *Triſtium lib: I, Eleg: lib: 1. Epigram: lib: I, Cracov: typ: Ungler 1542 in 8vo y 1548.* 2do. *Vitas Regum Polonorum carmine elegiaco in 12 Crac:* 3tio. *Vitas Archiepiſcoporum Gneſnenſium carmine elegiaco.* 4to: *Arithmeticam teſte Starowolſcio in Hecant:* Jan Albrycht z Janic Rola Miecznik Lwowſki, *Akt koronacyi Krola Michała opiſał 1670 Cracov: in fol:* Tegoż ieſt panegiryk w druku *Luna Vladislai Dom: Ducis in Zaſław Palat: Cracov: na weſelu z Katarzyna Sobieſka in 4to 1650.* 3tio. *Bellaria Martis Sarmatici, ſeu epigrammata Variis inſcripta ex occaſione belli Viennenſis cum Turcis 1683 in fol: Crac:* 4to. *Io triumphale panegyr: Jacobo Sobieſki Principi 1684 in fol: Cracov:* 5to *Vota Poloniæ ſub tempus belli Viennenſis 1683 in fol: Crac:* Jan Janicki podpiſał elekcya Władyſława IV. Kryſztof Kanonik Kamieniecki Proboſzcz Międzybozki umarł 1648, zoſtawiwſzy Collegio Barſkiemu Zakonu naſzego, znaczne ſzczodrobliwości ſwoiey dowody. Magdalena, Marćina Fredra Podſtolego, druga Ruſieckiego, małżonka. Hieronim 1674. Jan Mikołay Pułkownik naznaczony

na prezydium Miaftu Lwowfkiemu z Seymu Brzefkiego 1653, *Conftit: fol: 13,* miał za foba Katarzynę Zebrzydowfką Malchra Starofty Sniatyńfkiego y Kołomyifkiego corkę, z ktorey corka Zofia była za Janem Kaźimierzem Domaradzkim Starofta Lubufkim. N. Starofta Taborowfki 1689. Rafał Alexander Podftoli Podolfki, Oboźny Woyfk koronnych, Pofeł Woiewodztwa Podolfkiego 1696.

**JANICZ.* W Woiewodztwie Wołyńfkim. Janicz miał za foba Stoińfką. Maryanna Janikowna Zakonnica u Wfzyftkich SS. we Lwowie.

**IANIEWSKI.* Janiewfki Jan, Podftoli Dobrzyńfki. Janiewfki z Janiowic miał za foba Katarzynę Jafzczowfka, od ktorey była corka Zofia Woroniecka, y fyn Jan, ten naprzod poiał Raiecka, po niey Pifarfką: w Bełzkim y na Wołyniu dziedzicza.

IANIKOWSKI herbu Iaftrzebiec Okólfki o nich w indexie tomu drugiego namienia, gdźie przydaie, że iedneyże fa dźielnice z Moyfkiemi, á pifza fię z Janikowic w Opoczyńfkim: niektorzy fię z nich wynieśli do Prus, y zowia fię Janikowfcy Stańczykowie: Niewiem czy nie do nich należał Jan z Jania pierwfzy Woiewoda Pomorfki 1454, bo go tu kładźie, *Mf, de Famil: Pruf:* N Janikowfki zoftawił kilku fynow, z ktorych Jan Stanifław, Sadowy Ziemfki Czczewfki Rotmiftrz krolewfki, pofeł Pomorfki, na Seym 1637, z tamtad deputowany na Trybunał Skarbowy Radomfki, *Conftit: fol:* 3. Anna była za Janem Białobrzefkim herbu Abdank, matka Marćina Bifkupa Kamienieckiego. Mikołay Kaźimierz Pifarz Grodzki Malborfki pofłował z Pomorfkiego na konwokacya 1696. N. Pifzarzowna Ziemfka Tczewfka, była za Adamem Gralewfkim Stolnikiem Rzeczyckim. O Janikowfkich herbu Janina tak Paprocki iako y Okol: świadczy.

Janina Herb.

MA bydź brunatna tarcza w czerwonym polu, na hełmie pawie piora *Paproc: Okol: tom: 1 fol: 299.* Według niektorych nadany od Bolesława

wa

wa Chabrego, krola Polfkiego, około roku 1000, Rycerzowi Janikowi tak dla wzroftu małego nazwanemu, że woyfku Polfkiemu ktore nieprzyiaćiel ftrzałami raźił, fzczytow kilka prędko zgotowawfzy, lud z niemi na czoło ufzykował do bitwy, y mocno wfparł nieprzyiaćiela, za co, ten kleynot odebrał. Drudzy na co Kromera Xięgi wtore przytaczaia, lubo on tam cale nic niema, poczatki tego herbu zwalaia, na Lefzka pierwfzego, iakoby on w owey przemyftem fwoim doftapioney wiktoryi, gdźie krzaki y chrofty w fzyfzaki y tarcze poftroił, iednemu ktory mu w tym pomagał, ten herb nadał. Inni to do czafow Lefzka Czarnego ftofuia, ktoremu o expedycyi na Jadzwingow zamyślaiacemu S, Michał Archanioł przyśnił fię, utwierdzaiac go w tym przedfięwźięćiu, iakoż dopędźiwfzy ich Lefzek, zbił na głowę, to *Cromer lib: 10*; przydaia inni, że S. Michał tarcza dał Lefzkowi przećiwko tym nieprzyiaćiołom, czego Kromer ani inni hiftorycy nie twierdza: ale daymy żeby tak było, iakoż fię ta tarcza za herb tey familii doftała: luboć y z kad inad może fię każdy informować, iak to fa płonne tych domyfły, kiedy niżey obaczy, że dobrze przed Lefzkiem Czarnym w Polfzcze familia Janinow krzewiła fię. Jabym tedy rozumiał, że ten herb nadany zdawna Rycerzowi, ktory heroicznie w okazyi z tarcza doftawał, tak o iednym, z oftatnich choragwi Setniku, świadczy *Julius Cæfar de bell. Civil: lib: 3 pag: 418.* Ktorego zwano Scæva, że na iego tarczy narachowano ćiętych y fztychowanych razow dwieście trzydźieści, za takie męftwo wyliczono mu dwakrocftotyfięcy, á choragiew iego udarowawfzy, między naypierwfze policzono, podobnych Scæwie wielu infzych znaydźiefz w hiftorykach, na ktorych y Polfzcze nafzey nie zbywało. Tu przydaię, że za czafow Karola VI krola Francuzkiego, poftanowiona była kawalerya, ktora fię zwała, *Ordo Parmæ viridis*, powinni byli nośić tarcza okragła, ktoreyby częśći wfzyftkie od centrum były fobie rowne: Profeffya ich była ta, żeby byli honoru białychgłow bronili. *Bonani Ordin: Equef: fol: 88.*

Przodkowie Domu tego Jan Hrabia z Bylutowic, ktorego dwoch fynow Kanonikow Krakowfkich, Piotra, y Jakuba opowiada Katalog 1061, Vitus Bifkup Płocki trzynafty, w rożnych naukach dowćipu przepolerowanego, przymnożeniem ćźći Bofkiey pałaiacy, znać to po dźiśdźień w tych ktore na chwałę Bofka fundował klafztorach, to ieft w Witowie y w Bufku Zakonu Premonftrateńfkiego S. Norberta, ktore Oyczyfta fortuna upofażył. Trzeći w Płocku z dobr Bifkupiego ftołu, *to Łubieńfki in Vitis Epifcop: Płocen: Paprocki zaś przydaie*, że y czwarty w Ładźie tymże Zakonnicom fundował. *Nakiel: fol: 67* między Benefaktorami fwego konwentu Miechowfkiego liczy go: pifał fię z Chotla od Bufka; ztad poznać że do Chotelfkich należy, umarł według Łubieńfkiego 1206, prezydował na tey katedrze lat 27.

Janufz Woiewoda Sendomirfki pamiętny odwaga fwoia kawaler, gdźie wraz z drugiemi Rufnacki Litwę y Tatary poraźił 1266, czy 1280 *według Papr:* Maćiey Bifkup Przemyfłki 1413. Ten herb przyiał na fiebie y Dom fwoy, Woyfzyn Danczykiewicz, ieden z Panow Litewfkich na Seymie Hrodelfkim.

Herbowni.

Białobocki	*Branicki*	*Janikowfki*	*Kańfki*
Bidźińfki	*Chotelfki*	*Janowfki*	*Karfki*
Bielecki	*Gabonfki*	*Jarofzewfki*	*Kafzewfki*

Kieł-

Kietczewſki
Kołaczkowſki
Lecki
Maćieiowſki
Naraiowſki
Olbiecki
Opocki z Opoki wielkiey
Pełka
Piaſecki
Podlodowſki
Potocki
Przezwocki
Pſonka
Rzeczycki
Sobieſki
Stoiewſki
Stoińſki
Strzeſkowſki
Suchodolſki
Tarnawſki
Unieſowſki
Urzazowſki
Wierzbięta
Wolicki
Zaduſki
Zawadzki
Zawieprzki
Zerzyńſki
Zulicki.

**JANISZEWSKI herbu Oſtoia* w Podgorzu. Jędrzeia Janiſzowſkiego Zofia Zukowſka małżonka.

**JANISZEWSKI herbu Strzemie* Adam 1632. Frančiſzek Piſarz Lubelſki umarł 1689, drugi Piſarz Grodzki Stężycki. N. miał za ſoba Joannę Blinowſka,

**JANISZOWSKI herbu Tępa Podkowa.* Woyćiech y Michał w Woiewodztwie Mińſkim 1631. Jakub w Zakonie naſzym po oduczoney Filozofii lat 6, Teologii lat ośm: Rector w Toruniu y w Krakowie u S. Piotra, umarł 1694, do S. Franćiſzka Xawiera miał ſzczegulne nabożeńſtwo, za ktorego pomoca iuż w chorobie niebeſpieczney zdeſperowany od Medykow, przyſzedł do pierwſzego zdrowia: Brat iego Jan w tymże Zakonie świątobliwie życia ſwego dokończył: brat tych ſtryieczny Podſtoli Kiiowſki pod Łuckiem miał ſwoie dobra. N. Janiſzewſki poiał Annę Kaſzewſka, drugi Tereſſę Jałowicka.

**JANKOWICZ.* Fiedor Jankowicz, Waśil y Hrycko Ziemianie Wołyńſcy, o czym świadczy, *Metryka Wołyńſka 1528.*

**JANKOWSKI herbu Junoſa* w Ziemi Dobrzyńſkiey, Floryan 1632. Jan y Woyćiech 1648. Woyćiech Każimierz Przeor Cyſtercyeńſkiego Zakonu, y Pleban Wągrowiecki 1679. N. miał za ſoba Dorotę Jaſkłowſka. Mikołay w Powiećie Rzeczyckim. Jakub pod Pleſzkowem rycerſko ſtawał *Biel: fol: 782* na weſelu Zamoyſkiego gonił z kopiia.

JANKOWSKI herbu Korab w Mazowieckim Woiewodztwie, Wacław 1648. Michał y Stefan 1632 w Woiewodztwie Podlaſkim, Stefan y Każimierz 1648. Jan Jankowſki w Zakonie naſzym maż godny, rzadźił Collegia Lubelſkie y Pułtuſkie. Paweł w Brześciańſkim 1674.

**JANKOWSKI herbu Nowina* w Sendomirſkim Woiewodztwie. O tych ani Paprocki ani Okolſki nie piſał: dobra ich Jankow dwie mili od Opoczna. Z tych Michał 1632 Każimierz Franćiſzek ſłużył po Uſarſku, 1676, Antoni 1692. N. była za Janem Guczym.

JANKOWSKI herbu Jaſtrzębiec w Woiewodztwie Bełzkim, Tomaſz Jankowſki z tego Woiewodztwa poſeł na Seym 1628, z tamtąd deputowany na Trybunał fiſzkalny Radomſki *Conſtit: fol: 5.* N. była za Staniſławem Domaradzkim.

IANKOWSKI herbu Ogończyk w Łęczyckim Woiewodztwie. Piotr Jankowſki Łożniczy krolewſki *Paproc: Okol:*

IANKOWSKI herbu Poray Tego herbu był Bodzęta Jankowſki Biſkup Krakowſki dwudźieſty oſmy, Dźiekanem Krakowſkim zoſtawſzy, z anteceſſorem ſwoim Piotrem z Falkowa Biſkupem, do Klemenſa VI Papieża w poſelſtwie iezdźił; gdźie gdy Piotra w Awenionie śmierć zaſzła, Bodzęta na oſierociała katedrę po nim wſtapił. Wiele dobrego kościołowi ſwemu uczynił, Bodzęćin miaſteczko, y wieś Bodzęćinek od imienia ſwego założył, gdźie y kościoł wyſtawił. Do Plebanii w Skotnikach, dźieſięćinę z dobr Ruſzcza, Zorawniki przyłaczył. Katedrę Krakowſka nowymi ołtarzami ozdobił S. Woyćiecha, S. Doroty, SS. Apoſtołow Piotra y Pawła, S. Marćina Wyznawce. S. Lenarda, Nayś: Matki niepokalanie poczętey, do ktorey ſzczegulniey był nabożnym,

bożnym, y wſzyſtkie w prowenta opatrzył. Z tey gorliwości ktora miał o honor Boſki, Każimierza Wielkiego Krola Polſkiego o roſpuſtne życie zgromił; á potym gdy ten Pan, Marćina Baryczkę Wikarego Krakowſkiey katedry, o świątobliwe napomnienia w Wiśle utopić kazał, Bodzęta go od ſpołeczności kościoła klątwa wyłączył: Mścił ſię w prawdźie z razu tego krol na dobrach y poddanych Biſkupich, atoli potym upamiętawſzy ſię, nie tylko to wſzyſtko powroćił, co był gwałtem, y bezprawnie odebrał, ale też wiele łaſk nowych, Biſkupom Krakowſkim wiecznemi czaſy zapiſał; kontrowerſya o dźieſięćiny, ktora miał z Ziemianami Woiewodztw Krakowſkiego y Sendomirſkiego, za interpozycya Jaroſława Bogoryi Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, uſpokoił. Bodzęta zaś ſtatuta niektore potrzebne poſtanowiwſzy katedrę ſwoię rozporzadźiwſzy, ſam na zchyłku życia ſwego wzrok ztraćił. Więc że w Jankowie dźiedzictwie ſwoim chćiał pamiątkę po ſobie zoſtawić, umyślił był, pałac, czy zamek wſpaniały tamże wymurować; dlatego koſzt na to y znaczne pieniądze, na ręce rodzonego ſwego brata Zawiwſzy złożył: zbyteczna iednak rozrutnościa ten wſzyſtkie ſtraćiwſzy, co raz to ſię niewidomemu Biſkupowi przykrzył o więcey, udaiac, że taka fabryka, takim ſumptem z gruntu ſtanać nie może: Dawał Biſkup y ſzczodrze affektem ku ſwoiey Oyczyźnie uwiedziony; aż też nakoniec ſam umyślił do Jankowa iachać, żeby było ieżeli niewidźieć, przynamniey rękami namacać tego, co mu łudząc udawano, nieprzyſzło iednak do tego, śmierć go albowiem w Kielcach zaſtała 1366, pochowany w katedrze Krakowſkiey w kaplicy Bożego Ciała, ſiedźiał lat 18. Łukaſza Jankowſkiego Rożyca 1564 wſpomina *Rey w ſwoim Zwierzyńcu.* Walentyn w Łęczyckim 1648 Maryan w Sieradzkim. Mikołay w powiećie Rzeczyckim 1674.

JANOWICZ krotki herbu Radwan w Ośmiańſkim. Woyćiech Janowicz Chorąży y Staroſta Kowieńſki, *w Herburta ſtat: fol: 293.* Maćiey Woyćiechowicz Janowicz Staroſta Zmudzki 1543. Mikołay 1700.

JANOWSKI herbu Janina w Sendomirſkim Woiewodztwie. Jeden z nich był Opatem Czyrzyckim, á potym Jędrzeiowſkim, ktorego braći rodzonych było trzech, to ieſt Piotr, ten zoſtawił ſynow czterech, Staniſław trzech, Szczęſny tyleż. Sioſtra tych braći Adama Kraſuſkiego małżonka.

JANOWSKI herbu Jaśieńczyk w Sendomirſkim Woiewodztwie. Jędrzey Janowſki, miał za ſoba ſioſtrę Jędrzeia Boboli Podkomorzego koronnego.

JANOWSKI herbu Iaſtrzębiec w Sendomirſkim Woiewodztwie, tych Paprocki położył, Okolſki opuścił.

IANOWSKI herbu Pilawa w Krakowſkim Woiewodztwie.

IANOWSKI herbu Strzemie w Krakowſkim Woiewodztwie, piſza ſię z Opatkowic, Z tych dway braćia rodzeni Janowſcy Adam y Staniſław byli Podſędkami Krakowſkiemi Ziemſkiemi, oſtatni z nich był Rotmiſtrzem na pierwſzey Choćimſkiey, poſłem na rożne Seymy, *o czym Konſtytucye 1613 y 1629 fol: 16.* Sędźia kapturowym pod interregnum po śmierći Zygmunta III, Deputatem na Trybunały tak Radomſki, iako y Lubelſki, miał za ſoba Morſką corkę Staniſława Morſkiego herbu Topor, z ktora zpłodźił ſyna y corki. Adam brat iego, miał za ſoba Elżbietę Boguſławſka ſioſtrę rodzona Mikołaia Piotra Jana Sciborow herbu Oſtoia Boguſławſkich, z nia ſynow kilka y corek, z tych iedna była za Szczeſnym Czaryſkim, druga za Pawłem Kraſuſkim *Baran:* Janowſka Leſzczyńſkiego Jędrzeia herbu Abdank małżonka, Anna Zakonnica w Sączu.

* *IANSKI herbu Doliwa* w Ruſkim Woiewodztwie.

*IANUSZEWICZ. Alexander Janufzewicz w obozie Polfkim przez wiele lat zaflużony nobilitowany na Seymie 1662 *Conftit: fol: 40.*

IANUSZEWSKI *herbu Dabrowa* w Prufiech y Mazofzu. Jan Janufzewfki Kanonik Warfzawfki 1452 *Statut: Mafov: fol: 95.*

*IANUSZKIEWICZ *herbu Lubicz* w Xięftwie Litewfkim. N. Janufzkiewicz Skarbnik Brześciańfki Deputat na Trybunał Litewfki 1691. á dawniey Fiedor Janufzowicz Pifarz Litewfki Starofta Łuckim uczyniony od Alexandra krola 1502 *Stryik: f. 689.*

*IANUSZOWSKI *herbu Kłośnik* to ieft powinna bydź tarcza o trzech angułach czerwonego koloru, na niey lilia biała profto ftoi, u ktorey rofzczka zielona, hełm otwarty. Ten herb według świadectwa *Starowol: in Hecatont: fol: 96*, nadany ieft Janowi Janufzowfkiemu fynowi Łazarza od Zygmunta III na iego koronacyi; gdy go ten krol dla ofobliwfzych natury przymiotow, w komput Rycerftwa Polfkiego policzył. Naprzod na dworze Maxymiliana Cefarza młodfze lata polerował, potym na Zygmunta Augufta krola Polfkiego, wfzyftkim miły, zpłodziwfzy potym fynow, Kryfztofa y Michała; gdy go żona odumarła, ftan fobie duchowny obrał, Archidyakonia Sadecka, y Plebania Solecka od Maćieiowfkiego Kardynała wziawfzy. Wiele Xiąg kościołowi y Oyczyźnie pożytecznych podrukował. 1mo. *Statuta prawa y Konftytucye koronne Łacińfkie y Polfkie Xiąg 10 in fol: w Krakowie w roku 1600.* 2do. *Trzy duchowne Bractwa Miafta Lwowfkiego. Ciała Bożego, Rożanego Wianku, y S. Anny 1585 in 12 w Krakowie.* 3tio. *Iubileuß Wielki od Klemenfa VIII krolefłwu Polfkiemu pozwolony w Krakowie 1603 in 4to.* 4to. *Pofeł wielki o Wcieleniu Syna Bofkiego przełożony z Łacińfkiego z Staniflawa Sokołowfkiego in 4to w Krakowie 1590:* 5to. *Szafarz, albo o pohamowaniu utrat niepotrzebnych dyalog z tegoż Sokołowfkiego z Łacińfkiego na Polfkie przetłumaczouy in 4to w Krakowie 1589.* 6to. *Wzor Rzeczypofpolitey rzadney do ciała człowieczego przyrownany in 4 Krakowie 1613.* 7mo *Wywod albo Obmowa z ftrony Statutow koronnych, od fiebie wydanych in 4 w Krakowie 1602.* 8vo. *Pofelftwo Węgierfkich pofłow do Zygmunta III przełożył z Łacinfkiego na Polfkie w Krakowie 1595 in 4to w drukarni Łazarza.* 9no. *O Lidze Oracya Germanika Margrabie Malaspiny Legata Papiezkiego 1596 in 4to w Krakowie.* 10mo. *Præparationes devotæ ad dignè celebrandum, feu communicandum z innych authorow zebrane, in 4to w Krak: 1596.* 11mo. *Okßa na Turki Staniftawa Orzechowfkiego przełożona na Polskie 1590 w Krakowie in 4to, fa dwie Oracye Orzechowskiego o woynie Tureckiey.* 12mo. *Nowy harakter albo Ortographia Polska in 4to w Krak: 1594.* 13tio. *Nauka umierania Chrześciańskiego w Krakowie in 4to 1604.* 14to. *Beßaryona Kardynała rzecż o Pochodzeniu Ducha S. in 4to w Krakowie 1605.* 15to. *Icones Xiażat y Krolow Polskich in fol: 1605*, y wiele infzych o ktorych *Starowolski* świadczy, umarł ten Janufzowfki 1613. Ferdynand Olim Zakonu Kaznodzieyfkiego wydał *Sententias morales Confcientiæ directivas in 4 libros diftinctas in 4 1687 Cracov.*

IANUSZOWSKI *herbu Pobog* w Trockim Woiewodztwie, *Koiał: in Mf.* pifze ich Janufzkowfki. Jerzy Janufzkowfki mąż ftawny. Tomafz Staniftaw Podczafzy Rzeczycki w Litwie 1700.

IANUSZOWSKI *herbu Rola* w Rawfkim Woiewodztwie. Francifzek Janufzowfki miał za foba Annę Grochowfka 1701, *Acta Caftr: Luceor:*

IARACZEWSKI *herbu Zareba* w Poznańfkim Woiewodztwie. Z tych ieden zginał w potrzebie z Szwedami, drugi Chorazy pod Ufarfka choragwia Potockiego Mikołaia Hetmana, Adama Jaraczewfkiego znaydziefz *w Konftytucyach 1638 fol: 35.* Władyftaw y Alexander 1648. N. Jaraczewfki Starofta Sołecki, ma za foba Eleonorę Koźmińfka Kafztelankę Rogoźińfka. IAR-

IARCZEWSKI *herbu Nałecz.* Staniftaw, wielki za Stefana krola woiownik na Mofkwę, zoftawił tych fynow, Jana, ktory fię pod Cecora w niewola był doftał; atoli z tamtad wyfzedłfzy, chęci do rycerfkich dzieł nie ztracił. Staniftawa, ten pod Choćimem za Zygmunta III, zginał. Jędrzeia, ten w Mofkwie fiła dokazywał, fioftra ich Katarzyna Wozuczyńfka. N. Jarczewfki miał za foba Zofią Grzybowfka Stefana Kafztelana Lubelfkiego corkę. Jarczewfka była za Pawłem Brodowfkim herbu Łada. Woyćiech w Zakonie nafzym życie pracowite zkończył we Lwowie 1645. Michał, pierwfzy Cześnikiem Bufkim deftynowany na Seymie 1676 *Conftit: fol: 39.* N. poiał Zofią Lipfka Podczafzankę Bełzka, wdowę po Sawickim, z ktorey corka Anna zmowiona z Alexandrem Grabfkim Podkomorzym Brzefkim Kuiawfkim.

*IARKOWSKI *herbu Korczak* z Podgorza w Brzefkim Litewfkim Woiewodztwie ofiedli.

*IARMOŁA *herbu Koścießa.* Pifza fię z Zabołotna, z tych Jan Jarmoła Rewizor dobr krolewfkich w Xięftwie Litewfkim, fyn iego także Jan, od ktorego było dwoch fynow Kaźimierz y Stefan. Konftantyn Jarmołowicz Skarbnik Trocki w powiećie Orfzańfkim 1674.

IARMOLINSKI *herbu Korczak* na Podolu Dom ftarodawny, czego dowodem fa ftare przywileie. Chodko z Kroacyi ze krwi Defzpotow idacy, pierwfzy do Polfki przyfzedł, za czafow Władyftawa Jagełłona Krola Polfkiego, będac przedtym u krolow Węgierfkich w wielkich refpektach, ten, to w obozie, to na dworze krolewfkim zacnie fię popifawfzy, w zaftugach wźiał od niego wieś Jarmolince nad rzeka Smotryczem, o czym przywiley Rufkim charakterem 1407, zginał potym ten Chodko, w okazyi mężnie ftawaiac, zoftawiwfzy fyna Alexandra męża woiennego, ten ze wśi Jarmolinki miafteczko ufundował, czego świadkiem przywiley 1455: z Kalenniczanki zpłodził trzech fynow, Bazylego bezpotomnego, Fiedora, ktoremu gdy fię w działe doftały Sutkowice, Sutkowfkim był zawołany. Dachna, ktory dziedźicem zoftawfzy na Jarmolince Jarmolinfkim ogłofzony, Wfpominaia tych trzech braći Xięgi Grodzkie Kamienieckie 1476. Mikołay miał za foba Katarzynę Czuryłownę. Jarmolińfka była za Marcinem Czuryłem *Olimpia Rzewufc:* Jerzy Jarmolińfki poiał Zuzannę corkę Woyćiecha Kalinowfkiego Łowczego Podolfkiego, *Okol: pod Kalinowa,* z ktorey fyn Tomafz, tego zaś corka Anna Jana Szepinga małżonka. Mikołay w Rufkim Woiewodztwie 1632. Jan y Mikołay w powiećie Pinfkim 1648. Barbara, Alexandra Bałabana Starościca Winnickiego. Małgorzata Jędrzeia Czołhańfkiego Cześnika Włodźimirfkiego, małżonki. Maryanna była za Pawłem Potockim herbu Piława Kafztelanem Kamieneckim, fioftra iey Zuzanna Konftancya, pierwfzym zwiazkiem za Alexandrem z Pilcy Koryćińfkim Woiewoda Rawfkim, drugim za Jakubem Woyćiechem Szczawińfkim Woiewoda Inowrocławfkim, z obiema iednak żyła niepłodnie.

IARMULT *Mlicki herbu Dołega* w Płockim Woiewodztwie, patrz. Mlicki. Jarmołtowfkich wfpomina laudum Łomżyńfkie 1607.

*IARNOWSKI *herbu Topor* w Brzefkim Kuiawfkim Woiewodztwie, pifza fię z wielkiego Jarnowa, luboć ich iuż Jaronowfki, iuż Jaranowfki czytam. Woyćiech Sędzia Grodzki Przedecki 1590, *Conftit: fol: 603.* Wincenty Sędzia Grodzki Inowłodzki 1632. Kryfztof w Ziemi Dobrzyńfkiey, Łukafz Skarbnik Inowrocławfki, Stefan, Zygmunt 1648. Sebaftyan Podfędek Ziemfki Brzefki Kuiawfki pofłował na konwokacya 1674, á potym podobno tenże fam był Podkomorzym Brzefkim Kuiawfkim, Woyćiech Łowczy Brzefki Kuiawfki, Ste-

Stefan Cześnik Podolſki. Jakub Porucznik krolewſki, Jędrzey, Ludwik, Kryſztof, Jerzy, Kaźimierz, Daniel, Ignacy, Staniſław, Bartłomiey podpiſali elekcya Jana III, Jędrzey był Miecznikiem Inowrocławſkim, Frančiſzek Maćiey Łowczym Brzeſkim Kuiawſkim 1699. Zygmunt Podczaſzyc Nowogrodzki. Frančiſzek Staniſław podpiſał konfederacya Sendomirſka 1704. N. Jarnowſki miał za ſoba Glembocka, z ktorey był ſyn Podkomorzy Brzeſki Kuiawſki. Jędrzey Kaſztelan Kowalſki miał za ſoba Katarzynę Golemowſka, z tey były trzy corki, Antonina iedna, Woyćiechowi Jarnowſkiemu zaślubiona, z ktorey potomſtwo, Jędrzey, Alexander y Marcyanna. Helena druga naprzod Frančiſzkowi Rzegockiemu, potym Raczyńſkiemu. Wiktorya trzećia Kobierzyckiemu, zaślubione. N. Jarnowſki Zupnik Kuiawſki miał za ſoba Wichrowſka, z ktorey corka Mateuſza Szadkowſkiego Łowczego Ziemi Goſtyńſkiey małżonka, druga Maryanna, Joachima Modlińſkiego Zupnika Kuiawſkiego, ſynowie zaś, Szymon, żona iego Cybulſka, Jakub, Jozef żona Morzycka.

JAROCKI herbu Rawicz w Sendomirſkim Woiewodztwie. Staniſław Jarocki Kaſztelan Zawichoyſki, Marſzałek Nadworny koronny 1507 *Statut: Łaſk:* y 1515. Janowi Jarockiemu Plebanowi Soleckiemu pozwolił Zygmunt I, żeby był ſobie przybarł za koadjutora na tęż Plebania Wilhelma Jarockiego, na ten czas Dworzanina krolewſkiego, *o czym świadczy liſt tegoż Krola in Mſ. Petricov:* Jędrzey w Woiewodztwie Ruſkim 1632, Alexander Waleryan z Luzney w Krakowſkim, Piotr w Sendomirſkim 1648. Staniſław miał za ſoba Zofia Jaſkulecka, ktora po iego śmierći poſzła za Mikołaia Baranowſkiego herbu Rawicz. N. Jarocka była za Kaſprem Charzowſkim. Bazyli Karmelita, *Zywot S. Jędrzeia Korſyna na Polſkie przetłumaczył 1629 in 4to Craco:* Michał w Zakonie naſzym.

* *JAROCHOWSKI herbu Przyrowa.* O tych ſam tylko piſze *Nakielſki in Miechovia fol: 896,* gdźie wſpomina Maxymiliana Jarochowſkiego Miechowitę Proboſzcza Waglczowſkiego 1630.

JAROCHOWSKI herbu Rola w Łęczyckim Woiewodztwie, iednaż ich dźielnica z Wargowſkiemi. Rafał Jarochowſki, ktorego corka Anna, Mikołaia Stokowſkiego herbu Drzewica, małżonka była 1580 *Acta Caſtren: Opocznen:* Woyćiech w Kaliſkim 1648, Paweł w Ziemi Goſtyńſkiey 1674. N. Jarochowſki Podkomorzy Wſchowſki, żonę ſwoię zmarła 1691 pogrzebł w kościele naſzym Kaliſkim. Chryzoſtom miał za ſoba Katarzynę Glembocka Woyſkiego Kaliſkiego corkę, pozoſtała wdowę po Zbigniewie Olędzkim. Jan Katarzynę Marſzewſka herbu Rogala.

JAROGNIEWSKI herbu Orla w Wielkieypolſzcze, Januſz Jarogłowſki (tak napiſano, ale podobnoby trzeba czytać Jarogniewſki) podpiſał konfederacya Szlachty Wielkopolſkiey 1382 *u Łaſkiego w ſtat: fol: 74.* Jan Jarogniewſki, ktory z Bartłomieiem z Wizemburga Nałęczem, y z Dobrogoſtem Kolińſkim zebrawſzy chłopſtwo, na Krzyżakow Kuiawy y Dobrzyńſka Ziemię puſtoſzących napadli, pod wśia Dabek nazwana 1431, y zbili Marſzałka Inflantſkiego Teodora, y ſiedmiu kommendorow Pruſkich w niewola zabrawſzy: o czym *Biel: fol: 339 Cromer lib: 20.*

JAROMIRSKI herbu Samſon w Wielkieypolſzcze. Januſz z Kośiczyna Jaromirſki Miecznik Poznańſki, Poborca w tymże Woiewodztwie 1617, o nim powiada *Okolſki,* że tylko corke iedynaczkę zoſtawił, y tak ſię na nim ten Dom zkończył: atoli Maćiey 1632 w Pomorſkim podpiſał elekcya Władyſława IV.

**JAROSICKI.* Frančiſzek Jaroſicki 1705 podpiſał konfederacya Krakowſka.

JAROSŁAWSKI herbu Leliwa. O tych mowić ſię będźie pod Tarnowſkiemi, ile że to iedenże Dom y krew z niemi.

JAROSZEWSKI herbu Kornicz w Krakowſkim Woiewodztwie, Erazm mąż woienny. Jan Jaroſzewſki w rożnych naukach biegły. Ludwik 1648.

JAROSZEWSKI herbu Janina w Sendomirſkim Woiewodztwie, Jaroſzewſki Balcer, corka iego Alexandra była za Kryſztofem Baranowſkim herbu Rawicz, Kryſztofa Jaroſzewſkiego corki, Anna, żyła z Piotrem Gruſzeckim, Maryanna z Stefanem Dabrowſkim.

JAROSZEWSKI herbu Zagłoba w Płockim Woiewodztwie, Staniſław, o ktorym *Konſtytucye 1626 fol: 13.* Paweł. 1632. Paweł w Zakonie naſzym w ośmdźieśiat lat y trzy żyćia ſwego w Lublinie w roku 1676 po pracach Apoſtolſkich odpoczął w Bogu, rzadźił Collegium Grudźiackie, podczas ktorego czaſu, śiła od Szwedow ućierpiał, po śmierći w iego komorce więcey nic ſię nie znalazło, tylko wytarty brewiarz y koronka. Jaroſzewſki Regent Ziemſki Płocki, poſeł na Seym 1624. Paweł Kaźimierz z Jaroſzewa Chorąży y Piſarz Grodzki Płocki, Sędźia Wyſzogrodzki, deputat na Trybunał koronny 1714, á potym Marſzałek tegoż Trybunału 1718, poſeł na Seym 1724, umarł Staroſta Płockim. Paweł Frančiſzek Stolnik Zawkrzyńſki poſeł na konwokacya 1733.

JAROSZKOWSKI herbu Poray w Woiewodztwie Łęczyckim, iednaż ich dzielnica z Witkowſkiemi. Jakub albowiem Jaroſkowſki, y w obożie y w radźie na Seymach Oyczyźnie zaſłużony, z Oſzkowſkii herbu Lubicz, ſioſtry rodzoney Malchra Proboſzcza y Officyała Lwowſkiego, zpłodźił trzech ſynow. Staniſława męża rycerſkiego, Piotra, y Alexandra, ktory oſtatni od dobr Witkowic nazwany Witkowſkim. N. Jaroſkowſki ſynowiec Jakuba, ſłużył pod krolewſka choragwia. Marćin z Łęczyckim podpiſał elekcya Jana III.

**JAROSZYNSKI.* Fedor Jaroſzyńſki z Woiewodztwem Wołyńſkim podpiſał elekcya Jana III, Paweł Podczaſzy Owrucki 1702.

**JARUNTOWSKI herbu Prus 3tio.* w Jaruntach kiedyś w Ziemi Łomżyńſkiey w Parafii Szczepankowſkiey dźiedźiczyli, z tych Jozef Jaruntowſki zoſtawił ſyna Jana, ktory ożeniwſzy ſię z Ważanka z Wagacz nazwał ſię Waga, á potym Ważyńſkim, y drugiego Wawrzyńca, tego ſyn Woyćiech wynioſł ſię na Podole, Sędźia był Grodzkim Zydaczowſkim, y tam poiał Jakuba Popkowſkiego corkę, z ktorey dwoch ſynow było, Jan bezpotomny, y Bartłomiey, ten także dwoćh ſynow zpłodźił, Jana bezpotomnego, y Adama, ktory naprzod był Stolnikiem y Sędźia Grodzkim Sanockim, umarł Kaſztelanem Sanockim. Ewa Druſzkiewiczowna Kaſztelanka Chełmſka, dwie mu corki powiła, z tych iedna Antonina z Siekierzyńſkim zmowiona, druga Angela: y ſynow trzech, Tobiaſza, Zygmunta, y Aloizego.

**JARUSKI.* w Małeypolſzcze. Tereſſa Jaruſka Xieni Buſka Zakonu Premonſtrateńſkiego 1672. Sa Jarowſcy w Mińſkim Woiewodztwie.

**JARYKOWSKI.* w Ziemi Łomżyńſkiey Paweł Jarykowſki podpiſał elekcyą Jana Kaźimierza krola.

**JARUZELSKI* w Podlaſkim Woiewodztwie. Wacław Jaruzelſki Chorąży Ziemi Bielſkiey z Seymu 1703 Kommiſſarz na rozgraniczenie Woiewodztwa Podlaſkiego z Pruſami, *Conſtit: fol: 22* poſłem był na ten Seym. Tomaſz z Jaruzel Cześnik Drohicki do teyże funkcyi naznaczony, y trzeći Stefan Podſtoli Podlaſki, miał za ſobą Maryannę Węglińſka Podſędkownę Ziemſką Chełmſką.

JARZĄBKOWSKI herbu Gozdawa w Sendomirſkim Woiewodztwie.

**JARZĘBINSKI herbu Dabrowa* pod Swiećiem. Dominik Jarzębińſki tego herbu, corka iego była za Danielem Białoſkorſkim *Mſ. de Famil: Pruſ.*

JARZĘBINSKI herbu Radwan w Pruſiech, to Okolſki, niewiem, czy nie ćiż co y wyżey.

JARZECKI herbu Rogala Okol: tom: 1 fol: 350 wſpomina Jarzecką herbu Rogala, że była za Miſiowſkim herbu Jelita.

JARZYNA herbu Trzaſka albo Biała w Rawſkim y Krakowſkim Woiewodztwach.
Dawnieyſi Przodkowie ich piſali ſię Hrabiami z Biały, potym z Trębaczo-
wa y Rudek. Pierwſzy Raćibor z Panigrodu, od Ziemowita I Xiażęćia
Mazowieckiego, u ktorego pieczęć trzymał, dla tego, że iarzynę rad ia-
dał, Jarzyna nazwany, toż ſamo imię, y na ſwoich z lat potomkow, pier-
wſzym małżeńſtwem miał corkę iednę, ktora wydał za Brzoſtowſkiego. Dru-
gim małżeńſtwem, z Ługowſka, zpłodźił ſynow czterech. Piotra, Jana,
Woyćiecha y Jakuba. Z tych 1 Piotr z Puczniewſka miał corek ſześć, ie-
dna z nich poſzła za Kućińſkiego, druga za Forka, *2do voto* za Kroſnowſkie-
go. Trzećia za Piekarſkiego. Czwarta za Kroſnowſkiego. Piata za Radim-
ſkiego. Szoſta za Burdana. Synow zaś czterech, Jana, Piotra, Mikołaia y Le-
narta. Z tych I Jan Jarzyna Woda Podczaſzy koronny, dla wſtrzemięźli-
wośći ſwoiey, z ktorey wodę tylko piiał, Woda nazwany, w expedycyi pod
Polockiem, Mieleckiemu Hetmanowi chcącemu iść do ſzturmu wyperſwado-
wał, żeby oſoby ſwoiey, a w niey całego woyſka, na ſztych tak niebeſpie-
czny nie narażał *Bielſki fol: 764 w roku 1574*. Erneſt Weiher poimawſzy Kry-
ſztofa Xiażęćia Meklemburſkiego 1562, iemu go zlecil, żeby go był oddał
Zygmuntowi Auguſtowi krolowi, ktorego potym w Rawſkim Zamku pod
ſtraża trzymano *Biel: fol: 610* ożenił ſię z Szpotowna Duninowna, ktora mu
powiła dwoch ſynow, Piotra y Jana, tyleż corek, z tych iedna żyła z Strzem-
boſzem z Damoiewic, *2do voto* z Walewſkim Chorażym Sieradzkim: druga z
Młodeckim. Piotr ſyn Jana Wody, naprzod Stefana Krola Dworzanin, po-
tym u Zygmunta III Rotmiſtrz na koniec Podkomorzy Rawſki, z ktorym
tytułem poſłował na Seym 1611, z kad był naznaczony do rewizyi dobr
krolewſkich w Małeypolſzcze leżacych. *Conſtit: fol: 36, y w roku 1616 Conſt: fol:
40, y w roku 1613* deputowany do ukoienia Zwiazkowych *Conſtit: fol: 6*, bywał
y deputatem na Trybunały koronne. Z pierwſza żona Duninowna Wol-
ſką miał corkę iednę Koniecpolſka. Z druga żona Maſzkowſka Stolniko-
wna Łęczycką, była corka Zofia za Pawłem Zielińſkim Podkomorzycem
Sendomirſkim, ſynow zaś ſiedmiu zpłodźił *Piotra ſterilem, Chryzoſtoma* Ka-
ſztelana Inowłodzkiego, tego corka iedynaczka z Przedkowſkii urodzona,
doſtała ſię w małżeńſtwo Katſkiemu Podſtolemu Sochaczowſkiemu, z kto-
rym *ſterilis*. *Iana* tego z Kryſztoporſki ſyn ieden Jan, ożenił ſię z Karſka, z
ktorey były dwie corki, iedna z nich żyła z Golianem, druga z Boczko-
wſkim, y z nim miała dwie corki Oſka y Sielſka. Z teyże Karſki, Jana
piaćiu było ſynow, Adam ktory z Dankowſkii zpłodźił Władyſława y Ale-
xandra, Każimierz z Madalińſka, y Mikołay z Bieniewſka *ſteriles*. Marćin
Proboſzcz Daleſzycki, Staniſław Proboſzcz Wartſki. *Władyſława* tego z O-
borſkii, corka wydana za Arnolda Łagonię Chorażego Zakroćimſkiego, *2do*
za Łuſzczewſkiego. *Iedrzeia* Cześnika Podlaſkiego bezpotomnego. *Hieronima*
tego z Bełdowſkii Skarbnikowny Goſtyńſkiey corek trzy, iedna zaślubiona
Dźiboniemu bezdźietna, druga Zbroſkiemu, trzećia Bratoſzewſkiemu, ſy-
now zaś ſześć, Każimierz, tego z Gocławſkii corka iedynaczka Anna, Piotr
ſterilis, Staniſław Proboſzcz Bielſki, y Mikołay Proboſzcz Regnowſki, Adam
y Jerzy z Kowalſka zoſtawili potomſtwo. Raćibora (był to ſiodmy ſyn Pio-
tra Podkomorzego z Maſzkowſkii] tego z Łayſczewſka Kaſztelanka Sochaczo-
wſka była corka Pilichowſka, y ſynow czterech Mateuſz, Adam ten z Sta-
mirowſkii Miecznikowny Sochaczowſkiey miał corki, Tomaſz y Zygmunt,
ten z Wężykowna zoſtawił potomſtwo. Jan brat rodzony Piotra Podko-
morzego Rawſkiego dziedźic na Krzykowicach, w wielu expedycyach, oſo-
bliwie

bliwie iednak w Multaniech z Łaſkim Rotmiſtrz, z Kłodnicka zpłodźił Ale-
xandra, Staniſława, y Samuela. Alexander z Ręcalſka, miał corek trzy,
y ſyna Jana, ktory z Karnickii zoſtawił Staniſława, ten z Gocławſka zpło-
dźił Marćina, ten z Szypowſka, miał ſynow ſześciu, Samuela, ktory z Ja-
nowſka zrodźił czterech ſynow, dway z nich potomſtwo zoſtawili, drudzy
ſteriles. II Piotr brat rodzony Jana Wody, Pułkownik, aż do zgrzybiałe-
go wieku w obożie lata trawił. Pod Sokola zamkiem, gdy widźiał że Mo-
ſtwa, piechoćie naſzey paſy zaległa; on lubo iuż podeſzły w lećiech z konia
z ſiadſzy, pieſzo im ſzedł na ſukkurs; w zaſługach wźiał lennym prawem
Brzuſtek, corkę tylko iednę, wydał za Brzechfę. III Mikołay *ſterilis*. IV.
Lenard Dworzanin u Krola Francuzkiego Henryka, dla oſobliwſzych cnot
ſwoich, tak mu był przypadł do ſerca, że mu ſyna ſwego Henryka, naprzod
Polſkiego, á potym Francuzkiego krola, w młodſzych lećiech pod inſtytucya
poddał; w nadgrodę zaſług ſwoich, miał do zgonu zyćia ſwego z ſkarbu iego
opatrzenie; ygdyby były nagłe fata Henryka IV nie zaſzły, pewnie by był z
łaſki iego wyżey uroſł. Powroćiwſzy ze Francyi, naprzod był Kanonikiem
Gnieźnieńſkim, Proboſzczem Sadkowſkim, potym poiawſzy Dębowſka, z
niey miał trzech ſynow, Jakuba, Samuela, y Wiktoryna. Z tych Jakubowi
Zawadzka powiła pięć corek, Radźiatkowſka, Domaniewſka, y Lizowſka.
2do voto poiał Brzoſtowſka, z ktorey krom corek dwoch Karśnickii y Pa-
pieſkii, ſynow trzech liczył, Tomaſza y Rafała *ſteriles*. Marcin trzeći ſyn
iego, naprzod Woyſki Rawſki, potym Kaſztelan Sochaczewſki, zpłodźił
dwie corki z Maſłomeckii, iedna poſzła za Adama Nowomieyſkiego Sędźie-
go Ziemſkiego Rawſkiego, druga za Wolſkiego Podſtolego Sochaczowſkie-
go. Synow zaś czterech, Abrahama Chorażego á potym Podkomorzego
Rawſkiego, *1mo voto* złaczył ſię z Jarzynianka Sędźianką Krakowſka, *2do* z
Konſtancya Lipſka Łada ſioſtra Woiewody Kaliſkiego, *3tio* z Karſka wdo-
wa, ze wſzyſtkiemi *ſterilis*. Staniſława Kaſztelana Sochaczewſkiego, z tym
tytułem podpiſał konfederacya generalna 1696, ten *1mo voto* z Borkowſka
corkę Annę zpłodźił zakonnicę. *2do voto* z Joanna Zapolſka Każimierza
Podkomorzego Sieradzkiego corka, wdowa po Walewſkim, miał ſyna y co-
rek dwie. Rafała, ten z Brzoſka *ſterilis*, Stefana Woyſkiego Rawſkiego, ten
z Bełdowſka, zoſtawił ſynow czterech, Marćina, Adama, Abrahama, bezpoto-
mnych, y Antoniego, tego z Reklewſkii dwie corki Tereſſa y Beata, y ſyn
Abraham Jozef w ſtanie duchownym. Corek tegoż Stefana było cztery
iedna Elżbieta wydana za Olſzewſkiego Skarbnika Wieluńſkiego, Zofia za
Prażmowſkiego, Konſtancya za Sławſkiego, á potym za Wiśniowſkiego,
Maryanna za Grotowſkiego. Wiktoryn ſyn Lenarda czterdźieści lat wo-
ienna traktuiac umarł *ſterilis*. Samuel brat rodzony Wiktoryna, z Starzyń-
ſka miał corke Łacka, y ſynow dwoch, Piotra y Pawła. Piotr *1mo voto* z
Krzęćiewſka zpłodźił ſynow dwoch, Samuela kawalera Maltańſkiego, drugi
ſterilis umarł, y corki trzy, iedna Krzyiewſka, druga Łożkowſka, trzećia Ro-
żnowa, á potym Sielſka. *2do voto* Piotr z Markowſka zoſtawił ſynow czte-
rech, Jakuba ktorego pierwſza żona Sadkowſka, z niey ſyn Michał, druga
Zardecka, z niey ſyn Konſtantyn. Woyćiecha y Jana *ſteriles*. Alexandra
Hrabię na Biały, żona iego Krzeczkowſka, z niey ſyn Jozef Woyſki Rawſki, z
Niſzczyckii Kaſztelanki Płockiey ma corek pięć, Tereſſę, Frančiſzkę, Wikto-
ryą, Barbarę y Antoninę. *3tio voto* Piotr z Pruſka zpłodźił ſyna Michała.
Paweł brat tegoż Piotra, ktorego z Pęgowſkii corka Michałowſka, á z Ka-
meckii corka Jadwiga. Jan, drugi ſyn Raćibora na początku położonego,

 zwano

zwano go Serwatka, miał ſynow trzech, y corkę iednę Lubiſzewſkiego Balcera małzonkę. Woyćiech, trzeći ſyn Raćibora, corki iego z Nieborowſkii, iedna Plichćina, druga Charlęſka. Jakub, czwarty ſyn Raćibora, ſynowie iego z Grabianki Staniſław y Broniſław. Staniſław z Pileckowſka, zoſtawił corkę iednę, ktora poſzła za Niewiadowſkiego, *2do voto* za Gnatowſkiego. Tenże Staniſław *2do voto* z Swidźińſka miał ſyna Maxymiliana, ktory z Libiſzewſka zpłodźił trzech ſynow, Waleryana, Adama, y Wiktoryna *ſteriles*. Michał brat rodzony Piotra, á niegdy ſynowiec Raćibora, zrodźił Mateuſza y Maxymiliana. Mateuſz Sędźia woyſkowy, w wielu kampaniach odważnie ſtawaiac pod Cecora poległ *ſterilis*. Maxymilian roſtropnośći wielkiey y biegłośći w prawie niepoſpolitey, Sędźia Ziemſki Sochaczowſki 1632 y kapturu Krakowſkiego, poſeł na Seym koronacyi 1632 *Conſtit: fol: 47*, potym Podſtarośći y Sędźia Grodzki Krakowſki, daley Piſarz Ziemſki Krakowſki, Marſzałek w Trybunale koronnym, miał za ſoba Zawadzka Piſarzownę Ziemſka Sieradzka, ale z nia dźieći nie było, potym Zofia Koſicka, corka iego Anna doſtała ſię w małżeńſtwo Marćinowi Borkowſkiemu Podwoiewodzemu y Sędźiemu Lwowſkiemu. Genealogia tego Domu trzy mu corki przypiſuie, Ołtarzewſka, Wędrogoſka y Kroſnowſka, y ſyna iednego Maxymiliana Sędźiego Krakowſkiego, ktorego dwie corki zoſtały, iedna z nich żyła z Giebułtowſkim *ſterilis*, druga z Abrahamem Jarzyna Podkomorzym Rawſkim. N. Jarzyna miał za ſobą Annę Petrykowſka z ktorey ſynowie, Adam, Jan y Michał *Geneal: Oleſnic*: N. Jarzynianka była za Woyćiechem Maczyńſkim Łowczym Sieradzkim. Tu przydaie, że na pierwſza Choćimſka, czternaſtu Jarzynow przećiwko Turkom mężnie ſtawało.

Jaſienczyk Herb.

MA bydź w polu błękitnym Klucz złoty zębami w prawa tarczy obroconemi, temiż proſto do gory ſtoiacy, na hełmie pięć pior ſtruſich, *Paproc. Okolſki tom: 1 fol: 308*. Ten herb według *Długoſſa*, w Polſzcze

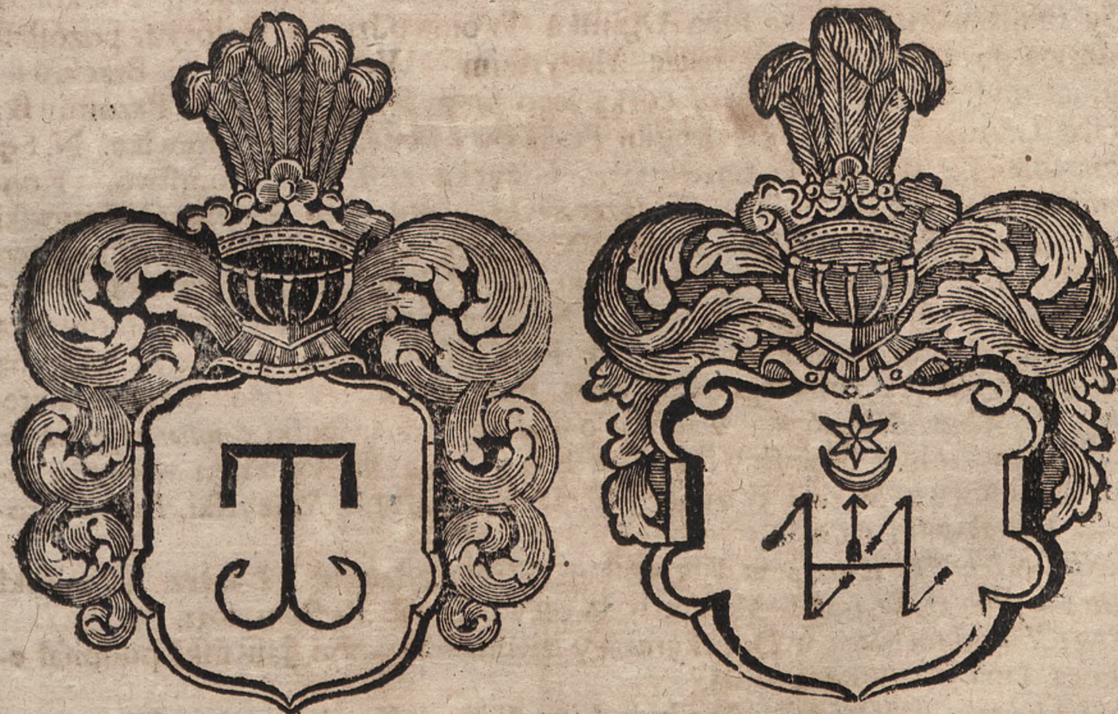
ſzcze nadany, od Każimierza krola (nie piſza ktorego) Rycerzowi pewnemu, tak na Jadzwingow raczo naćieraiacemu, iako teſz życzliwie na wſzelkie usługi Pańſkie ochoczemu, przydano mu do tego, dobra y znaczne włośći. W Niemczech Elektor y Naywyżſzy Podkomorzy Ceſarſki, na publicznym kongreſſie, Klucz zwykł przed Ceſarzem noſić, z tąd niektorzy rozumieia, że y ten herb ſwoie poczatki zabrał.

Herbowni.

Bartikowſki, Bielſki, Boſki, Grzegorzewſki, Hain, Jabłonſki, Janowſki, Karczewſki, Kołubielſki, Kowalſki, Kraiewſki, Lichowſki, Miiakowſki, Michałowſki, Miedzychowſki, Pawłowicz, Obuchowicz, Przeradzki, Radowſki, Słuchocki, Strupiechowſki, Warpeß, Worainſki, Zbroſki.

Nie wſzyſcy iednak tu położeni tym kſztałtem herbu Jaſieńczyk zażywaia, á naprzod Kowalſcy klucz noſza, ale zęby u niego na obie ſa ſtrony, á w Xięſtwie Litewſkim Pawłowiczowie Łukiańſcy w polu czerwonym Klucz kłada, na nim ſerce ſtrzała przeſzyte, także y na hełmie. Obuchowiczowie także inſzym go kſztałtem noſza, o czym na ſwym mieyſcu.

Jaſieniecki Herb.

WEdług *Paprock: o herb: fol: 677, y Okol: tom: 1 fol: 314* powinna bydź Kotwica na obie ſtrony, haki maiaca zakrzywione, nad nia niby litera Tau: dorozumiewa ſię *Okol:*, że ten herb ze dwoch ſpoiony, z Duliczow y Chrynickich, y przydaia, że ſię Jaſienieccy na Podlaſzu takim herbem pieczętuia, na ktorego hełmie pięc pior ſtruſich, *Okolſki* złożył. Atoli *X. Koiałowicz in Mſ.* powiada, że w polu czerwonym Jaſienieccy Woynowie noſza haki z ſtrzał rożnie załamanych, a nad ſrzednia ſtrzała kłada puł Xiężyca z gwiazdą, na hełmie zaś powinny bydź trzy piora ſtruſie, niewiem

czyby nie raczey mowić trzeba, że to ſa klamry, nie ſtrzały. Tym ſię herbem pieczętuia Woynowie Jaſienieccy, o ktorych *X. Koiałowicz powiada*, że z Xiażat Ruſkich ida. Z tych według niego, Konſtantyn Woyna Jaſieniecki był Woiewoda na Łukach, ſyn zaś iego Iwan, Woiewoda Smoleńſkim, (roku iednak nie położył) Konſtantyn, ſyn Iwana Piſarzem Ziemſkim Witebſkim, był to Oćiec Samuela, Kryſztofa, Alexandra y Daniela. Alexander Woyſki Witebſki, Podwoiewodzy Wileńſki, Staroſta Bracławſki. Jaſieniecki Woyna Rumilo 1632. Hrehory Miecznik Mozyrſki, fundator Cerkwie Jaſienieckiey. Mikołay Horodniczy y Piſarz Grodzki Nowogrodzki. Rafał Woyſki Nowogrodzki. Hrehorego ſyn Alexander Kaſztelan Nowogrodzki, corka iego iedna, naprzod żyła z Ogińſkim Miecznikiem Litewſkim, potym z Staniſławem Poniatowſkim herbu Ciołek Podſkarbim Wielkim Litewſkim; umarła *ſterilis* w Smoleńſku u Moſkwy. Druga była za Tyzenhauzem Woiewoda Mściſławſkim. Drugi Mikołay Kaſztelan Nowogrodzki, tego potomſtwo wymarło. Brat ich Alexander Horodniczy Nowogrodzki, ż Korſakowny Sędźianki Ziemſkiey Nowogrodzkiey, zpłodźił Jana Podczaſzego Nowogrodzkiego, był deputatem na Trybunał Litewſki 1700, poſłem na Seymy 1710 y 1712, ten z Teofila de Raes zoſtawił Henryka Proboſzcza Bobroyſkiego, umarł młodo. Jana w Gwardyi krolewſkiey Chorażego, Antoniego w Zakonie Soc: JESU Kryſtynę młodo zmarla, Reginę Marcyanowi Chreptowiczowi Staroście Werbelſkiemu zaślubiona, y Wiktorya Pannę. Jan Podſędek Mińſki, Samuel Skarbnik Rzeczycki. Konſtantyn Podkomorzy Bracławſki, miał za ſoba Ogińſka Woiewodzankę Połocka, pozoſtała wdowę po Chaleckim Staroście Mozyrſkim. Woyna Staroſta Bracławſki zginał pod Olkienikami 1700, corka iego pierwſzym zwiazkiem Brzoſtowſka Kaſztelanowa Mściſławſka, drugim Pocieiowa Podczaſzyna Litewſka. N. Sędźia Ziemſki Rzeczycki umarł 1725, z Giżycka zoſtawił potomſtwo. Konſtantyn Woyna Sedźić Ziemſki Rzeczycki, deputat na Trybunał Litewſki 1725. N. Podkomorzy Rzeczycki. N. Sędźia Ziemſki Mściſławſki. Cypryan miał za ſoba Obuchowiczownę Kaſztelankę Nowogrodzka. Piſza ſię zaś z Jaſieńca w Woiewodztwie Nowogrodzkim. N. Podkomorzanka Rzeczycka była za Janem Siliczem Podczaſzym Kiiowſkim. N. Woyna Stolnik Witebſki, żona iego Katarzyna Kendźierzawſka 1666. Stefan Kaſztelanic Nowogrodzki 1678. Daniel Podſtarości Jeżierzyńſki *Conſtit: 1678 fol: 22.* Rafał Jan Stolnik Mściſławſki 1674. Samuel Woyſki Witebſki w tymże roku. Franćiſzek Michał Woyna Jaſieniecki, Skarbnik Mozyrſki, Piſarz Grodzki Mściſławſki 1700.

JASIENECKI herbu Kornic w Wołyńſkim Woiewodztwie. Łazarz Jaſieniecki *Metryka Wołyńſka 1528.* Marćin w Woiewodźtwie Ruſkim 1632.

JASIENSKI herbu Dołęga w Dobrzyńſkiey źiemi. Szymon Jaſieńſki podpiſał elekcya Jana Każimierza krola.

**JASINSKI herbu Jaſtrzębiec* w Xięſtwie Litewſkim. *Koiał: in Mſ. y Witunſki w Kazaniu Radoſny grob* o nich świadcza, kędy ten drugi przydaie, że pierwſzy ktory do Litwy wſzedł Jaſińſki, był herbu Poronia, tam gdy rycerſka ſię bawił, á tym czaſem Krzyżacy Łyſa gorę pod miaſtem Wilnem opanowali, na ktorey źimuiac, czeſte wyćieczki czynili; tym więcey to bolało Litwę, że dobywać nieprzyiaćioł ſwoich cale im było niepodobna; bo od słońca roztopione śniegi, gorę przerzeczona w lodowata zamieniły: Rycerz Poronia, kazał ſobie oſtro konia podkować, y gdy ſię ńiczego ubeſpieczeni Krzyżacy nie obawiali, do ſamego Miſtrza ich przedarſzy ſię, obiaduiacego

na ten czas poimał, y do ſwoich z tryumfem powroćił, za to mu herb Jaſtrzębiec zwyczayny, nadany, y gorę owę łyſa, y drugich ſiedm z Antokolem, iemu y Sukceſſorom iego wiecznym prawem puſzczono. *Poty Witunſki*, czy słuſznie, niech każdy oſadźi, kiedy rzecz taka piſze, ktorey ani autora, ani roku, ani imienia Miſtrza nie przywodźi. To pewna że w Polſzcze u nas herb Jaſtrzębiec daleko ſtarſzy, niżeli w Polſzcze, ba y podobno na świecie, byli Krzyżacy. Jaſinſki Mikołay Piſarz Litewſki, Podkomorzy Wileńſki, o ktorym czyni wzmiankę w ſwey kronice, *Stryikow: lib: 19. cap: 14.* ten z Maryanny Sapieżanki Woiewodzanki Nowogrodzkiey (tu ſię myli *Hiſtor: Sapieh: part: 3. fol: 95.* gdy o tey Maryannie powiada, że była za Jaſieńſkim, Kaſztelanem Łęczyckim, Podſkarbim Koronnym: bo ten dawniey żył za Kazimierza Krola, iako niżey obaczyſz, a Sapieha Woiewoda Nowogrodzki, czy Smoleńſki, iuż za Zygmunta Auguſta) zpłodźił te corki, Apollonia, ta z Alexandrem Maſalſkim Woiewoda Mińſkim, na ktorey pogrzebie miał *Kazanie Witunſki.* Juſtynę, ta z Gedroycem Woiewoda Mśćiſławſkim, dożywotnie zmowione. Alexandrę Bilińſka, Stolnikowa Wilkomirſka. Cecylia Judycka Stolnikowa Rzeczycka. Elżbietę Kazanowſka. Konſtancya zakonnicę Benedyktynkę. Woyćiech Kuchmiſtrz Litewſki, za Zygmunta I. o czym ſwiadczy liſt tegoż Krola *in Mſ. Petricov:* Pawłowi Xiażęciu Olſzańſkiemu wielce miły, od ktorego wział nie mało dobr darowizna. Brat iego Jozef Archidyakon Wileńſki 1550, *o ktorym Royzius in Chiliaſticho: Quid pietatis amans Jaſſinius omnis Joſeph, qui Patriam doctrinâ armat, pubemq; polonam, mittit in Heſperiam, diſcendis artibus aptam, haud parcens opibus.* Mikołay Jaſinſki Sekretarz Krolewſki, wſpomina go przywiley piſany 1579. Mikołay naprzod Kantor Wileńſki, z ktorym tytułem był na Synodźie Piotrkowſkim 1607, a potym Proboſzcz Wileńſki; bibliotekę ſwoię oddał OO. Bernardynom Wileńſkim. Jan Podkomorzy Wileńſki 1632, ktorego ſynow dwoch, ieden z nich obrał ſobie ſtan Duchowny, drugi zoſtawił dwoch ſynow, Staniſława y Jana.

**JASIENSKI herbu Poray,* w Krakowſkim Woiewodztwie; *Okolſki* Krakowianow Jaſieńſkich pod herbem Gozdawa położył, podobno Bielſkiego świadectwem uwiedziony, ktory Pawła Jaſieńſkiego, o ktorym niżey, Gozdawita napiſal, *Mſ, Konopat: y drugi o Familiach Pruſkich*, o Jaſieńſkich, ktorzy z Krakowſkiego Woiewodztwa przenioſzy ſie, w Pruſiech oſiedli, twierdza, że ſię herbem Poronia pieczętuia, y owſzem *Mſ. X. Rutki* powiada, że herb Poronia dopiero od Kazimierza Krola w roku 1462 był nadany Rycerzowi herbu gozdawa, za znaczne iego ku tey Oczyznie przysługi, nic pewnieyſzego, żeby to powinno paść na tego Pawła Jaſieńſkiego, o ktorym niżey, ile że właſnie o tym czaſie kwitnał: atoli *Baranowſki in Mſ.* (ba y ia ſam widźiałem pieczęć iednego z nich Pruſaka) że ſa herbu Poray, twierdźi, muſi tedy bydź, że podobieńſtwem tych trzech herbow, Gozdawy, Poraiu, y Poroni, unieſieni, iedni z Jaſieńſkich Poraiem, drudzy Poronia ſię ſzczyca. Ja tu z *Baranowſkiego* położę Jaſieńſkich w Krakowſkim. Piotr Jaſieńſki człowiek rycerſki, Sioſtra iego Anna, była za Jędrzeiem Oleśnickim herbu Dębno. Paweł dwarazy śluby małżeńſkie ponawiał, z pierwſza żona zpłodźił Teodora y Pawła, y corkę Zofia Czaplińſka, z druga Anna Morſka, corka Staniſława z Krupczanki urodzona, żył bezpotomnie. Piotr dźiedźic na Kiiach y Szczekoćinach za Pinczowem, był Podſtarościm Oświećimſkim, zoſtawił potomſtwo z Oleśnicką herbu Radwan, corka Jędrzeia Zupnika Krakowſkiego. Woyćiecha Brandyſzowna Piſarzowna Ziemſka Zatorſka małżonka. Szymon poiał pozoſtała wdowę po Pietrze Chrzaſtowſkim,

wſkim, wſpominaia go *Konſtytucye 1626*, gdźie gdy poſłował na Seym, deputowano go na Trybunał Radomſki *Conſt: fol. 5*. Kryſztof 1597 Burgrabia Zamku Krakowſkiego. Samuel Poborca w Zatorſkim y Oświęcimſkim 1626. Marćin, Szymon y Alexander 1705.

* *JASIENSKI herbu Poronia* w Chełminſkim y Pomorſkim Woiewodztwach, że ſię tym herbem pieczętuia, dochodzę y ztad, krom wzwyż namienionych autorow, że w Nowym ieſt Ołtarz znamienity S. Michała Archanioła u OO. Bernardynow nad Wiſła z tym napiſem, G. D. *Joannes Jaſienſki ſuo ac Fratris ſui in bello Moſchovitico necati, nec non totius familiæ ſuæ nomine, hanc aram Deo dicat*, herby cztery przytym, Poronia, Jaſtrzębiec, Oſtoia y Rogala, toż o Jaſienſkich Pruſakach piſze *Hiſt: Poſſel: Pol. Pruthen: fol: 634*. Pierwſzy w Pruſiech oſiadł Paweł Jaſieńſki, naprzod Stolnik Sendomirſki, Bełzki y Chełmſki Staroſta, iako go czytam na liſcie Kazimierza Krola, danym Miaſtu Lubelſkiemu 1468, potym Podſkarbi Koronny y Ziem Pruſkich, a oraz Staroſta Malborſki 1479, na koniec Kaſztelan Sendomirſki. Z młodych lat ſwoich do woiennych dźieł przyuczony, gdy ſię pod Puckiem naſze woyſko z Krzyżakami potykało, on między dwa ſzeregi nieprzyiaćielſkie, pędem z boku przypadſzy, kopie Krzyżackie przećiwko naſzym złożone, odwroćił, czym nie mało naſzym do zwyćięſtwa pomogł. *Biel: fol: 425. Cromer lib. 25*. Wyſłany potym na dobywanie Stargardu, wpadł w ręce Krzyżackie przez zdradę; atoli z tey niewoli wyſzedſzy, w wielkim był reſpekcie u Krola Kazimierza: bo w roku 1471 ſyna iego Władyſława, w dźiewiaćiu tyſięcy iazdy y piechoty wprowadzał na Kroleſtwo Czeſkie *Cromer lib: 27. Biel: fol: 454*. Krolewica potym Kazimierza, na żadanie Panow Węgierſkich, z tymże woyſkiem na tron Węgierſki chcac wprowadźić, iuż z nim był ſtanał u Nitry, atoli gdy ſię te zamyſły rozchwiały: a z Matyaſzem Krolem Węgierſkim pokoy dotarty, wracaiacego do Polſki Jaſieńſkiego, chćiał wprawdźie Węgrzyn zdrada podeyść: atoli że oſtrożnego, y rezolutnego na wſzyſtko znalazł tego przezacnego Hetmana, dla tego nie śmiał ſię o niego otrzec *Crom: Biel.* W roku 1473 wyſłany w legacyi do Fryderyka Ceſarza, żeby był na tegoż Matyaſza Krola ligę z nim uczynił, ſzczęśliwie iey dotarł, a w drugim roku na Slaſku, ſwoim na poſiłek przypadſzy, zbił Węgrow, tyſiac ich na placu położywſzy, ſześćſet w niewola zabrawſzy. Ztamtad na Tatarow, Podole naieżdzaiacych ſzablę obroćił, ale y tych pogromił: umarł wielki ten Kawaler wieku ſwego 56. Sa w tym Domu trzy przywileie, ieden Janowi Jaſieńſkiemu od Krola Kazimierza w Piotrkowie 1464 dany, drugi 1477, trzećі Adamowi Jaſieńſkiemu braći iego dany 1512, ktory świadczy, że Oćiec ich nie tylko Kazimirzowi, ale y Alexandrowi Krolom był dobrze zaſłużony. Tenże Alexander Krol wſpomnionemu Adamowi y ſynom iego Staroſtwo Nowſkie konferował, y ſummę tyſiaca czerwonych złotych na nim zapiſał, ktora potym ſummę Jan Werda 1535 zpłaćił. Michał Jaſieńſki człowiek rycerſki z kraiow Pomorſkich wyſzedſzy, z Janem Karolem Chodkiewiczem Hetmanem w Inflantſkiey expedycyi długo ſłużac, y tam dwoch rodzonych braći zbywſzy, w Litwie oſiadł, *to Mſ. o Familiach Pruſkich*, raczeyby iednak miał mowić, z innym Chodkiewiczem Hetmanem, ktory żył za Kazimierza Krola, ile że Dom Jaſieńſkich iuż za Zygmunta I. Krola w Litwie kwitnał, iako ſię mowiło pod Jaſieńſkiemi Jaſtrzębczykami, zgadza ſię iednak *Mſ. Pruſki z Witunſkim*, że Poronczyk do Litwy ſię przenioſł, czemu zaś herb Poronia w Jaſtrzębca zamienił, niewiem. N. Jaſieńſki miał za ſobą Czapſka z Konarſkii urodzona Kaſztelanki Chelminſkiey. Jaſieńſka była

za

za Franćiſzkiem Białochowſkim. druga za Janem Koſſowſkim. Franciſzek Sędzia Pucki, y ſyn iego Staniſław, poſłowie na ſeym 1730.

JASIENSKI herbu Rawicz w Łukowſkiey Ziemi. Szymon Jaſieńſki w rożnych ięzykach biegły, miał za ſoba pierwſzym związkiem Dzibałtowſka, drugim Boratyńſka corkę Piotra Boratynſkiego, ktora urodźiła Oraczewſka Piſarzowna Ziemſka Krakowſka *Baranow:*

JASINSKI herbu Sas w Woiewodztwie Łęczyckim. Staniſław mąż rycerſki z Barbary Żołędziowny zpłodźił ſyna Jana; brat Staniſława Jan pod Winnica oſiadł: z Ruſkim Woiewodztwem podpiſał Jan Elekcyą Jana Kazimierza. Maciey Podſtarości y Sędźia Grodzki Sieradzki 1621 *Acta Caſtren: Wielun:* Alexander 1632, Kazimierz 1648 w Łęczyckim, Alexander y Jędrzey w Ziemi Sochaczewſkiey 1674. Anna Jaſinſka była za Staniſławem Radzickim, Podſtolim Zakroćimſkim. Camillus Jaſińſki Zakonu Kaznodźieyſkiego, wydał *Directorium Electionis Prælatorum 1641. in 4.*

* *JASINSKI herbu Topor.* Widziałem w Jędrzeiowſkim Kościele nadgrobek wyſtawiony Barbarze Jaſinſkii w Panieńſtwie zmarłey 1604 z tym herbem, w ktorym Konwenćie Piotr Jaſinſki Przeor 1620, żyć przeſtał. Jadwiga była za Woyćiechem Gawłowſkim.

* *JASILKOWSKI herbu Rawicz*, w Sieradzkim Woiewodztwie. Michał Jaſilkowſki Skarbnik Czerwinſki Poborca 1635, *Conſtit: fol: 65*. Antoni 1697 podpiſał Obwieſzczenie.

JASKŁOWSKI herbu Radwan, w Ziemi Zakroćimſkiey: iednaż ich dźielnica z Rybinſkiemi, z tych Jan był Podſędkiem Zakroczymſkim. N. Jaſkłowſki miał za ſoba Helenę Brodowſka herbu Łada, z nia miał ſynow trzech, Bartłomieia, Jana, y Sebaſtyana bezpotomnych, y corek cztery, Helena poſzła za Zabłockiego, z ktorey corka doſtała ſię w małżeńſtwo Mikołaiowi Jaſkłowſkiemu, ale z nim nie zoſtawiła tylko corkę. Katarzyna naprzod Międzkowſka, potym Zebrowſka. Dorota Jankowſka, Anna Popowſka.

JASKMANICKI herbu Leliwa, w Ziemi Przemyſkiey, Anna Jaſkmanicka Sędźiego Przemyſkiego corka, Fredra Jana małżonka. Jan Sieſtrzeniec Staniſława Orzechowſkiego ſławnego ſkryptora, poiął Annę Fredrownę Staniſława corkę. Zuzanna była za Janem Paryſem Drohoiewſkim. N. miał za ſoba Annę Drohoiewſka *ſterilem.* Piotr Stolnik Sanocki, złaczył ſię był dożywotnie z Anna Weſſlowna dobr znacznych dźiedziczka, iako Nikłowic, Orchowic, Koczerzyna, Hołodowki, Mokrzan, Leśniowic, Dubaniowic, z tey zpłodźił Jędrzeia Podſtolego Kiiowſkiego, ktorego z Anny Grzymalanki, był ſyn Jozef, ktory miał za ſoba Katarzynę Zaleſka, ale z nia potomſtwa żadnego nie zoſtawił, y tak na nim Dom Jaſkmanickich uſtał. Sioſtry Jozefa były te, iedna za Janem Wielowieyſkim, herbu Pułkozic, druga Barbara za Mikołaiem Michałowſkim, Stolnikiem Brzeſkim Kuiawſkim. Trzećia Marcyanna *imo voto* za Dulſkim, *2do voto*, za Orzeſzkiem Komornikiem Podolſkim. Czwazta Petronella za Jędrzeiem Swirſkim, Chorażym Dobrzyńſkim: ale *ſterilis*.

* *JASKOLD* w Xięſtwie Litewſkim. Dorota Jaſkoldowna Skarbnikowna Grodźieńſka, była za Janem Oźiębłowſkim, a podobno iedenże Dom z Jaſzczołdami, o ktorym niżey.

* *JASKOŁOWSKI* w Ziemi Przemyſkiey; Jan Jaſkołowſki 1697.

* *JASKOLSKI herbu Leſzczyc*, w Sanockiey Ziemi y w Wielkiey polſzcze. Błażey Jaſkolſki, miał za ſoba Marćinkowſka 1568 *Acta Caſtren: Oſtrzeſzov:* dobr Jaſkołki donacya tamże znaydzieſz uczyniona Wyſockiemu 1598. Maciey Podſędek Kaliſki, poſeł na Seym 1629, ztamtad deputowany na Trybunał Ra-

dom-

domſki, *Conſtit: fol: 12*, y znowu na Seym 1631 *Coſtit: fol: 9.* Ktoryś z tego Domu poiął Elżbietę corkę Jana Kobierzyckiego. Chryzoſtom Piſarz Grodzki Poznańſki, poſłował na Seym 1638 *Conſtit: fol: 35.* w roku 1648 Sędźia *Compoſiti judicii capturalis* w Warſzawie, potym Kaſztelan Santocki, y z Seymu 1653 deputat na Trybunał Skarbowy Lwowſki, *Conſtit: fol: 29.* Alexander Podſędek Ziemſki, y Surrogat Grodzki Kaliſki 1666, ten z Katarzyny Gorazdowſkii zpłodźił ſyna Adama. Mikolay Proboſz Strzelińſki 1643, *Acta Syn: Varſav: fol: 4.* Dorota Xieni Ołobocka 1615. N, Jaſkolſki Pułkownik, bijac ſię mężnie pod Korſuniem w niewola wzięty, *Kochow: climac: 1. lib: 1.* Staniſław Maryuſz w rożnych expedycyach doświadczonego męſtwa, czym ſobie uiął Pańſkie ſerce, że mu naprzod dano Kaſztelania Sanocka, z ta podpiſał Elekcya Jana III, poſtapił potym na Kaſztelania Kiiowſka, z tym tytułem znaydźieſz go w Konſtytucyach *1676 fol: 9, & 20*, umarł Woiewoda Czerniechowſkim, *Kazanie na iego pogrzebie X. Przeborowſk: Kłoſy.* Dorota Jaſkolſka była za Janem Gnińſkim Woiewoda Chełmińſkim, a potym Podkanclerzym Koronnym. Woyćiech Staroſta Stulinſki, z Seymu 1703 Kommiſſarz na uſpokoienie dyfferencyi pogranicznych między Ziemiami Ruſkiemi y Węgrarmi, *Conſtit: fol: 22*, miał za ſoba Ludowikę Ciſwicka. Helena Franciſzka Dobrzyckiego małżonka.

* *JASKUŁECKI.* Ludwik Jaſkulecki w Poznańſkim 1674 podpiſał Elekcya Jana III Zofia była za Mikołaiem Baranowſkim, herbu Rawicz *Baranow.* a przed nim za Staniſławem Jarockim.

* *JASLIKOWSKI.* w Ruſkim Woiewodztwie, Gabryel y Jerzy Władyſława IV podpiſali Elekcya. Gabryel Katny w Czerniechowſkim Jana Kaźimierza. N. Jaſlikowſka była za Branickim Jakubem herbu Korczak.

* *JASNOGORSKI.* Staniſław Jaſnogorſki Kuchmiſtrz Koronny, żonie ſwoiey zmarley 1636 nadgrobek poſtawil w Kośćiele Warſzawſkim u S. Jana. *Starowol. in monum.*

* *JASTKOWSKI*, w Ziemi Przemyſkiey. Agnieſzka Jaſtkowſka Xieni u Panien Brygitek w Lublinie 1605, wielu Klaſztorow teyże Profeſſyi ſwego cwiczenia Zakonnicami, nowo fundowanych rozpleniła. Alexander naprzod Piſarz Grodzki Przemyſki iako go wſpominaia *Konſtytucye 1667 fol: 31*, potym Podſędek Ziemſki, daley Sędzia Ziemſki Przemyſki, z Seymu 1683 Kommiarz na rozgraniczenie od Węgier, *Conſtit: fol: 12.* Ktoryś z tego Domu mial za ſoba Ożarowſka, *Paproc: o herb: fol: 435.*

Jaſtrzębiec Herb.

NA tarczy w polu błękitnym podkowa złota, końcami proſto do gory obrocona, w iey ſrzodku Krzyż, na hełmie nad Korona Jaſtrzab, z ſkrzydłami troche do lotu wznieſionymi, w prawa tarczy całym ſoba zkierowany, ze dzwonkami y pęcinami, wſpomnie prawey trzyma takaż podkowę z krzyżem, iako y na tarczy. *Tak go opiſuia Paproc: o herb: fol: 115. Okol: tom: 1. fol: 315. Potocki Poczet herbow fol: 117. Bielſki fol: 83. Koiał. in Mſ.*

Ten Kleynot (mowi Paproc:) dla tego ma nazwiſko Jaſtrzębiec, że Przodkowie iego ieſzcze w pogaństwie, noſili w herbie ſamego tylko Jaſtrzębia: a toli potym za czaſow Bolesława Chabrego Krola, koło roku 999. gdy Łyſa gorę mil dwie od Bożęcina, ktora teraz S. Krzyża zowia, Poganie nieprzyiaćiele opanowali, y na niey iak w fortecy iakiey ubeſpieczeni ſtoac

ſtoiac, z woyſka ſię naſzego uragali, mowiac: Jednego z między ſiebie ſtawćie, ktoryby za Chryſtuſa waſzego, chćiał z ktorym z naſzych na poiedynek wyniść. Uſłyſzawſzy to Rycerz ieden Jaſtrzębczyk, żarliwościa wiary y chwały Boſkiey wzruſzony, wynalazł podkowy pod kopyta końſkie, ktoremi konia podkowawſzy, ſzczęśliwie ſię na łyſa gorę przedarł, tam z hardo przedtym natrząſaiacym ſię Poganinem poiedynek ztoczywſzy, poimał go, y do Krola przyprowadźił: innym nawet Kawaleryi Polſkiey żołnierzom, podawſzy ten ſpoſob, gdy konie ſwoie podkowali, a gorę śliſka y lodem oblana przebyli, nieprzyiaćiela znieśli y zwyćiężyli: w nagrode przemyſłu ſwego, od tegoż Krola, wziął herbu ſwego odmianę, że podkowę z krzyżem na tarczy mu złożono, Jaſtrzebia zaś na hełm wynieſiono. *To Paproc:* y wſzyſcy inni, ktorzy o tym herbie piſali. Ja iednak nie mogę tym Autorom poświadczać, żeby Jaſtrzębczyk pierwſzy tu u nas w Polſzcze dopiero w roku 999 wynalazł podkowę, y ſztukę kowania koni; boć iawna ieſt z Starożytności, że ieſzcze Poppea (ktorey śmierć za Nerona opiſuie *Tacitus an: 16. Ulyſſ: Aldr: de quadrup: lib: 1.*) konia ſwego ſrebrnymi podkowami kować kazała, a ſnac y przed nia inni żelaznych podkow zażywali. y iam *tom: 1. fol: 662 Balbina Hiſtoryka Czeſkiego* namienił, że w Czechach już koło roku Pańſkiego 278 znaydował ſię Dom, ktory ſię trzema podkowami pieczętował, a iako on mowi, ieſzcze z Czechem w tamte kraie zawitał. Y u nas w Polſzcze Leſzek zdradny, konkurruiac po naiſzpilowanym oſtrymi kolcami Pradnickim polu, do korony na ſłupie zawieſzoney, konia ſwego dał ukować *Cromer lib: 2*, dla tego też wynależca go bydź podkow rozumie cudzoziemſki autor, *Szentivani in Curioſ:* Prawdać, mogł by kto mowić, że naſi, aż do tych czas podkow do koni nie używali, (co wyraźnie *Cromer* mowi o czaſach Leſzka wtorego) a ten Jaſtrzębczyk wznowił ten zwyczay w okazyi przerzeczoney. Tylko że *Paprocki* ktory pierwſzy z autorow *w Gniazdźie cnoty*, ten poczatek herbu Jaſtrzębca, o ktorym ſię do tych czas mowiło, za czaſow Bolesława Chabrego naznacza: a w poznieyſzey od ſiebie wydaney Xiędze, ktorey dał tytuł *Strom:* daleko inſzy; że prawi pierwſzy autor herbu Belina, trzech po ſobie

bie zoſtawił ſynow, ktorzy tak ſię między ſoba pogodźili, nayſtarſzy z nich, trzech w herbie zażywał podkow, tak iak widźiemy w herbie Belina, drugi dwoch, tym kſztałtem iak w herbie Łzawa: trzeći iedney podkowy iak w herbie Jaſtrzębiec: atoli iak pierwſzego domyſłu tak y drugiego, żadnym autorem nie popiera. Dla tego lepiey by powiedźieć, że ten herb razem z Lechem do Polſki naſzey przyſzedł; a z czaſem gdy chrzeſt brał ktoryś z przednieyſzych z tego Domu, Krzyż do niego przydał.

Jakoż na Starożytność tego Domu, y że ieſzcze za Pogańſkich w Polſzcze Monarchow kwitnał, wſzyſcy ſię zgadzaia autorowie, a niektorzy przydaia, że ieden z Jaſtrzebczykow, między dwunaſta Woiewodami, ktorzy kiedyś po dwa kroć tym Państwem całym rządźili, znaydował ſię. *Paproc: in Strom:* twierdźi, że ieden z tey Familii, w Cudzych kraiach będac, tam Chrześciańſką religia przyiał, y przyięćia iey Mieczyſławowi Xiażęćiu Polſkiemu był powodem. Znać y z tąd Starożytność Jaſtrzębczykow, że żadnego herbu więcey Familiantow nie znaydźieſz, iak ſię rozrodźili Jaſtrzębczykowie: luboć *Paprocki o herbach* powiada, że przez kilka ſet lat, tylko ſię Jaſtrzębczykami zwali, dopiero po Woyćiechu Arcybiſkupie Gnieznieńſkim, gdy ſię przednieyſi z tego Domu poczęli piſać z Rytwian, drudzy też z kad kto miał, z tąd ſię nazwał. Znać y z tego, że od tego herbu wiele inſzych Kleynotow ſwoie początki zabrało, iako Dabrowa, Zagłoba, Pobog, y inne. Zowie ſię ten herb inaczey Bołeſczyc. Na Slaſku y w Mazoſzu Lazanki: indźiey Jaſtrzębczykow tak zwano, iako gdźie Jaſtrzębia zowia, to ieſt Kaniowowie Kudbrzowie. Wieku Paprockiego, był Zamek Jaſtrzębiec, w dźiedzictwie Zborowſkich, ktory Piotr Zborowſki z Rytwian, Woiewoda y Generał Krakowſki, ſpuſtoſzył y z gruntu wywroćił, a na tym mieyſcu wielki ſtaw uczynić kazał.

Przodkowie Domu tego.

Naydawnieyſzego z tego Domu kładźie *Paprocki*, z Przywileiu Klaſztornego, Mſzczuia Kaſztelana Sendomirſkiego w roku 999 za Bolesława Chabrego: Dwoch ſynow iego Mſzczuia y Jana, ktorzy ſię piſali z Jakuſzewic, byli Kanonikami Krakowſkiemi, od Lamberta Biſkupa uczynieni 1061. O czym y inni hiſtorycy piſza. *Długoſz w roku 1084.* wſpomina tych Jaſtrzębczykow, ktorzy przyſzli z Węgier, z Mieczyſławem ſynem Bolesława ſmiałego, na piſanie Władyſława Monarchy Stryia iego, to ieſt Borzywoy ſyn Mſzczuia, Zbylut, Dobrogoſt, Zema, Odolay, Jędrzey, y dobra im konfiſzkowane, o zabićie S. Staniſława Biſkupa wſzyſtkie powroćił.

Derſzław Podczaſzy u Bolesława krzywouſtego Krola Polſkiego 1114. ktorego ſynom Woyćiechowi y Derſzławowi, z ktorych Woyćiech był Chorażym Sendomirſkim, Bolesław Kędźierzawy nadał przywiley na wſi Jakuſzewice y Kobelniki, przytacza ućinek iego *Paprocki o herb:* atoli długi przećiag lat między Oycem ich y niemi, to ieſt łat ſto ſześćdźieſiąt y ſześć, wierzyć mi temu nie pozwala, żeby byli ſynami Derſzława Podczaſzego. Borzywoia y Derſzława Jaſtrzębczyki dźiedzicow na Jakuſzowicach, tamże z przywileiu Klaſztornego wypiſał *Paprocki* danego 1199. Piotra ſyna Woyćiechowego, Chorażego Sendomirſkiego tamże liczy.

Swentosław z Proboſzcza Poznańſkiego, y Kanonika Gnieznieńſkiego, obrany Biſkupem Poznańſkim, iużći wprawdźie laty obćiażony, wyłamywał ſię z ćiężaru Paſterſkiego, przećięż nalegaiącym na ſiebie uſtapił, y tak

umieiętnościa iako y przykładem ſwoim, powierzone ſobie owieczki rzadźił, atoli rok tylko na tey Katedrze zabawiwſzy, z światem ſię pożegnał 1176, w Kościele ſwoim pochowany. *Nakiel: w Miechov: fol: 66.* sławi na ſwoy Klaſztor dobroczynność tego Swiętosława, ktory na ſwych poczatkach ſzczodrobliwemi iałmużnami ratował: luboć mu herb Pobog przypiſał: atoli *Długoß in Vitis Episc: Poſnan:* y inni Jaſtrzębczykiem go zowią. *Poprocki* powiada, że w Jędrzeiowie ieſt grob kamieniem nakryty, na ktorym ieſzcze herb Jaſtrzębiec znaczny, liter iednak czytać nie można, rok 1206.

Piotr Brevis, albo Mały nazwany, Biſkup Płocki dźiewiętnaſty, z Scholaſtyka Płockiego na tę godność od Kapituły obrany, w piatym roku ſwey Stolicy, przenioſł ſię na inſza 1254. *Łubieńſki in Vitis Episc: Plocenſ:* luboć mu żadnego herbu nie przypiſał, powiada iednak o nim, że był rodu Szlacheckiego, a *Paprocki o herb:* wyraźnie o nim piſze, że był Jaſtrzębczyk.

Jan Biſkup Wrocławſki na Slaſku, pierwſzy z Polakow na tę Katedrę wſtapił, gdyż przedtym ſami tylko Włoſzy nia rzadźili, z Kanonika Wrocławſkiego na tę godność wybrany 1062, lat 10 na niey prezyduiac, poſzedł po zapłatę prac ſwoich Paſterſkich 1072, iako *Długoß w ſwoiey Kronice ſwiadczy*, gdźie go z Familii Jaſtrzebcow wyraźnie piſze. Jakub z Raciborowic Kaſztelan Sendomirſki, zginał pod Chmielnikiem w roku 1241.

Michał Kaſztelan Krakowſki 1225. Miſtuy Woiewoda Krakowſki 1242. Scibor Woiewoda Łeczycki 1242. Mśćiug Woiewoda Sendomirſki 1342. *O tych ſię mowiło w pierwſzym tomie na ſwym mieyſcu.* Mſczuia Podkomorzego Krakowſkiego, wſpomina *inter præſentes*, liſt Kazimierza Wielkiego Krola Polſkiego, dany Klaſztorowi Strzeleńſkiemu. O Pawle Koſzczienie, ktory ſię piſał z Sendźiſzowa, znaydźieſz w Długoſzu pod rokiem 1399: y ia niżey o tym mowić będę.

Jędrzey Biſkup Wileńſki, nazwany od Litwy Waſilo, za czaſow Władysława Jagiełła Krola 1399, Paſterz właſnie Apoſtolſki, ieſzcze na ten czas w niedowierna Litwę, wiarę Chrześćiańſka wmowił, *Kromer* go zowie mężem uczonym y bogoboynym. Marciſz brat rodzony Jędrzeia Biſkupa, ten w Nowym mieście Klaſztor OO. Franciſzkanom nadał y zmurował, tenże y Zborow kupił, od ktorego Zborowſcy.

Woyciech Arcybiſkup Gnieznieńſki, z Oyca Derſzława, z Matki Kryſtyny, we wſi Łubnicy urodzony, między inſzym licznym potomſtwem, gdźie gdy go Ociec ſzczupłey fortuny, do fary Benſowſkiey na naukę zaprowadźiwſzy, oddawał na inſtytucya, według *Długoßa in Vitis Episcop: Poſnan:* taka do niego przemowę uczynił. Oddaię ćię ſynu moy, nie w komput Zakow, ale Biſkupow, ty pamiętay, żebyś Biſkupem zoſtawſzy, o twoim teraźnieyſzym ſtanie nie zapominał, w ktorym y mnie y Matkę, braći y ſioſtr twoich, widźiſz położonego: niedoſtatek ten, w ktoryms ſię urodźił więkſzy ieſt, niżeli żeby ći y przy nayobſzernieyſzey fortunie mogł wypaść z pamięći: zoſtawſzy zaś Biſkupem, mnie żebyś to wyſwiadczył, a Kośćioł na tym mieyſcu wymurował, gdźie ćię do ſzkoł oddaię: Wysłuchał wſzyſtkiego ſyn, y napomnienie iako rozkaż Oycowſki wypełnić obiecał: nie omyliła obudwu nadźieia, Woyćiech albowiem po ſtopniach poſtępuiac, kapłanem zoſtawſzy, w krotce z Scholaſtyka Krakowſkiego *iako Długoß chce*, czyli z Dziekana Krakowſkiego y Proboſzcza Poznańſkiego, Infułatem Poznańſkim zoſtał 1399, w Benſowie drewniany zrzućiwſzy, Kośćioł wymurował 2407, a potym przy nim Zakonnikow S. Pawła Puſtelnika oſadźił, wſie do niego nadał, Benſowa, Benſowkę, Bydłowa, Byſtronowice. Krom tego

w Warſzawie Kollegiatę wyſtawił, a przy Katedrze Poznańſkiey Manſyonarzow fundował. Tak przez 14 lat tym Kościołem chwalebnie ſprawował, że u wſzyſtkich w wielkiey był eſtymacyi, y o ſwoiey mądrości, ktora ſię w nim naylepiey wydawała, przy Kanclerſkiey Wielkiey funkcyi, y o pobożności żyćia: dużo iey ſobie iednak nadwerężył, kiedy Piotra Wiſſa herbu Leſzczyc, z Biſkupſtwa Krakowſkiego ruſzywſzy, na Poznanſkie, przez rożne praktyki zciągnał; y ſam iego Katedrę poſiadł 1412: luboć o to ſiła miał zatargi: bo ta rzecz na koncylium Konſtancyeńſkie ſkoro ſię wyniosła, wſzyſtkich Oycow tam zgromadzonych, do kompaſſyi nad Piotrem wzruſzyła, y pewnieby znowu na ſwoie Biſkupſtwo wrocił ſię Wiſſ, gdyby go śmierć tym czaſem nie zaſzła. Woyciech po iego śmierći już beſpiecznieyſzy, miaſteczko, laſy wyćiawſzy, założył; y Jaſtrzębie nazwał, dwa przytym Kościoły farne, ieden w Wyſokim w Ziemi Lubelſkiey, drugi w Korytnicy w Sendomirſkim fundował y nadał. Ołtarzowi S. Agnieſzki w Katedrze Krakowſkiey dźieſięćiny naznaczył. W roku potym 1423 na Metropolitańſką godność, y Primacyalną, przenieſiony, y tam ſzczodrobliwości pamiątkę zoſtawił, Prebendy dwie, Teologiczna y Jurydyczna fundował, a w Kaliſzu trzećią, w Łęczycy Ołtarz poſtawił, Kanonikow Regularnych do Kłodawy przywrócił, y Kościoł ich w Kollegiatę zamienił, zſzedł z tego świata 1436, mąż poważny, rozſądny, y wielki Oyczyzny miłośnik, iako go chwali w ſwoiey hiſtoryi *Długoß y Damalew: in Vitis Archiepiſ: Gneſn: Starovol: in Vitis Epiſcop: Cracov:* Znaczne był pieniadze zebrał, ktore ſię Sukceſſorom iego doſtały, luboć ieſzcze za żywota ſwego, kupił był dla nich Rytwiany w Sendomirſkim, a w Łęczyckim Borzyſławice, gdźie na obudwu tych mieyſcach, Prebendy fundował; luboć na niego poniekąd ſuſpicye były, iakby mu Wikary Tumu Poznańſkiego, dawnych Krolow Polſkich zbiory y ſkarbiec pokazał, o ktorym ieden drugiemu Wikaryuſzowie wiadomość pod ſekretem podawali, aż do tego czaſu. Od tego czaſu Sukceſſorowie iego piſać ſię poczęli z Rytwian: brat iego był Scibor, Woiewoda Łęczycki, ten miał ſynow dwadźieścia, wſzyſtkich konterfekty widźiał, w Kościele Benſowſkim Paprocki, ale podpiſow pod niemi, już niepodobno było wyczytać, ośmiu ich na Pruſkiey woynie zgineło, dwunaſtu rożnemi Kaſztelanami było.

Herbowni.

Abrahamowicz	*Bieykowſki*	*Brzozowski*	*Chwalibowski*
Adamowſki	*Bninſki*	*Brzuchański*	*Chwedkowicz*
Albinowſki	*Bobrowski*	*Budkowski*	*Chylewski*
Balinſki	*Boguſławski*	*Bukowski*	*Chyliński*
Baranowſki	*Boleß*	*Bylecki*	*Ciekliński*
Bartoßewſki	*Borowski*	*Byßewski*	*Ciesielski*
Bedźiſławſki	*Boruta*	*Charbicki*	*Cießzewski*
Bekierſki	*Brodecki*	*Chełſtowski*	*Ciołkowski*
Bełdowſki	*Bromirski*	*Chmielecki*	*Cudźinowski*
Bełkowſki	*Brudkowski*	*Chmielowski*	*Czayka*
Bełzecki	*Brudnicki*	*Chochoł*	*Czepowski*
Beſki	*Brzechfa*	*Chorczewski*	*Czernicki*
Bielewſki	*Brzeski*	*Choßczewski*	*Czeski*
Bierczyńſki	*Brzeżicki*	*Chudkowski*	*Czeßowski*

Dobro-

Dabrowski	*Kamiński*	*Milanowski*	*Racibor*
Debowski	*Karski*	*Milewski*	*Rachański*
Dobrski	*Karßnicki*	*Mirski*	*Raczyński*
Domaradzki	*Kepski*	*Mniewski*	*Rebiecki*
Domaßewski	*Kierski*	*Morski*	*Rembiewski*
Dorański	*Kierznowski*	*Moykowski*	*Rodecki*
Dragowski	*Klembowski*	*Moyski*	*Rogowski*
Drochowski	*Klißewski*	*Myslißewski*	*Rozembarski*
Drozdowicz	*Konarski*	*Myßkowski*	*Roznowski*
Drozdowski	*Konopnicki*	*Nagora*	*Rucki*
Dźiebakowski	*Koperni*	*Necz*	*Rudnicki*
Dźiegielowski	*Koścień*	*Niedroski*	*Rychłowski*
Dźierzgowski	*Koſnowie*	*Niegoßewski*	*Sadzynski*
Dźiewanowski	*Koſiłowski*	*Niemira*	*Saſin*
Falecki	*Koſmaczewski*	*Niemſta*	*Sarnowski*
Gaßyński	*Kozłowski*	*Niemygłowski*	*Sek*
Gembart	*Kożiebrodzki*	*Niemyski*	*Siemietkowski*
Geraltowski	*Kraſowski*	*Nieſmierski*	*Skopowski*
Gibowski	*Kraſowski*	*Niewęgłowski*	*Skorycki*
Gliński	*Krzeſimowski*	*Nowiewski*	*Skrzetuski*
Glißczyński	*Krzywański*	*Nowomieyski*	*Skrzyßowski*
Głoskowski	*Kucharski*	*Nowowieyski*	*Sładkowski*
Godźißewski	*Kuczkowski*	*Obłow*	*Sławecki*
Golański	*Kudbryn*	*Oćieski*	*Sługocki*
Goławski	*Kukowski*	*Olizarowski*	*Smolski*
Gołucki	*Kul*	*Olßański*	*Sokolnicki*
Gorecki	*Kuropatwa*	*Orłowski*	*Srokowski*
Goſtyński	*Kuźmicki*	*Oſiecki*	*Starczewski*
Goſycki	*Lawdański*	*Paczoski*	*Stawiski*
Grabkowski	*Łazieński*	*Pakoß*	*Strzelecki*
Grabowski	*Łazicki*	*Papieski*	*Strzemboß*
Grazimowski	*Leßczyński*	*Paprocki*	*Strzeßkowski*
Grebecki	*Łetkowski*	*Pawłowski*	*Stużeński*
Grodecki	*Łukomski Kniaż*	*Pecławski*	*Suchorski*
Grzebski	*Lutomirski*	*Pełczycki*	*Sulaczewski*
Grzywieński	*Łyſakowski*	*Pełka*	*Szuleński*
Hermanowski	*Maćieiowski*	*Peßkowski*	*Swieticki*
Hobolewski	*Maczyński*	*Pilchowski*	*Szaßewicz*
Ianikowski	*Majer*	*Pniewski*	*Szeczemski*
Iankowski	*Makomeski*	*Polikowski*	*Szczyt*
Ianowski	*Malewski*	*Połubiński Kniaz*	*Szomański*
Iaſinski	*Małoklecki*	*Popławski*	*Szumski*
Iaſtrzembecki	*Małuski*	*Porczyński*	*Taczanowski*
Iaſtrzembski	*Mańkowski*	*Poreba*	*Tański*
Iedrzeiowski	*Marßewski*	*Powczowski*	*Tłokiński*
Ieżewski	*Maßkowski*	*Preiß*	*Tłubicki*
Iodłownicki	*Matczyński*	*Przedpełski*	*Trzebiński*
Iurkowski	*Miedzyleski*	*Przedżyński*	*Trzepieński*
Iwański	*Mierzyński*	*Przeradzki*	*Turłay*
Kaczyński	*Mietelski*	*Pſarski*	*Tynicki*

Uchacz

Uchacz
Ulatowski
Wakczewski
Wawrowski
Ważeński
Wężyk
Wierzbicki
Wierzbowski
Wiewiecki
Wiktorowski
Witoſławski
Witowski
Wnuczek
Wodźinski
Wolecki
Wroblowski
Wydżga
Wyrozębski
Zadorski
Zakrzewski
Zaleſicki
Zarski
Zawadzki
Zawidzki
Zawilski
Zawiſłowski
Zberowski
Zborowski
Zdan
Zdzieſzek
Zdunowski
Zegocki
Zielonka
Zernowski
Zukowski
Zytkiewicz

Nie wſzyſcy iednak tu położeni, iednakowym kſztałtem herbu Jaſtrzębca zażywaią: iedni w polu czerwonym Jaſtrzębia noſzą ſtoiącego na dwoch podkowach, na hełmie trzy piora ſtruſie. U drugich Jaſtrzab czy kruk na hełmie pierzćień trzyma w pyſku, nie w nogach podkowę, iako Kierſcy, Konopniccy, y Leſzczyńſcy. U Rudnickich Jaſtrzab podkowę trzyma w pyſku na hełmie. W Miedzyrzyczu pod Oſtrogiem, widźiałem taki herb, że nad podkową y krzyżem, iak zwyczaynie w herbie Jaſtrzębiec, gwiazdę przydano, a na hełmie trzy piora ſtruſie. Na Jana Rokiczany Pſeudo Biſkupa Praſkiego nadgrobku podkowa wyrażona, we ſzrzodku iey iuż nie krzyż, ale gwiazda: iako ſwiadczy *Balbinus lib: 5. cap: 10*, luboć o nim niektorzy powiadaia, że był ſynem kowalſkim. Haubicki y Płacheccy inſzym kſztałtem Jaſtrzębia noſzą, iako ſię mowiło pod litera H. U Niemyſkich w podkowie miaſto krzyża ſtrzała, żelezcem do gory proſto wyrychtowana ſtoi, ale od ucha rozdarta. Są niektorzy co nad podkowa y krzyżem ſtoiącego kruka noſzą, w prawa tarczy pyſkiem obroconego, w pyſku pierzćień trzyma, dyamentem ku dołu obrocony. Drudzy nad podkowa ſtrzałę kładą, ale bez pior na iabłku, czyli na świećie ſtoiaca, na hełmie trzy piora ſtruſie, iako Mirſcy, o każdym z tych na ſwym mieyſcu mowić ſię będźie. Inni nad podkowa przydaia trabę myśliwa, bez nawiazania, w hełmie trzy piora ſtruſie, iako Kierznowſcy. Inni w podkowie kłada dwie ſtrzały y krzyż w poſzrodku, iako Szaſzewicowie. Inni nad podkową trzy gwiazdy kłada, na hełmie trzy piora ſtruſie, iako Turłaiowie.

O Abrahamowiczach mowiłem w pierwſzym tomie, herbum ich iednak nie położył, ktory tak opiſuie *X. Koiał: in Mſ.* w Podkowie iuż nie cały krzyż, ale puł tylko krzyża noſza, w hełmie pawi ogon, maia y ślepowrona z pierzćieniem. Z tego poznać, że iedenże Dom Abrahamowiczow w Litwie iako y w Chełmſkiey Ziemi. Jan Abrahamowicz Woyſki Wileńſki, Staroſta Lidzki, ktorego wſpomina *Stryikowſki lib: 22. cap: 1.* Hieronim Woyſki Lidzki *Conſtit: 1601.* O Mikołaiu powiada, że przed Woiewodztwem Mſciſławſkim był Kaſztelanem Mſciſławſkim, co muſiało bydz w roku 1645.

Bierczyńſkich opuściłem w pierwſzym tomie, ale wyraźnie o nich ſwiadczy tenże *X. Koiał: in Mſ.* że ſa w Litwie herbu Jaſtrzębiec.

*BOLESZ *herbu Jaſtrzebiec*, tych opuściłem w pierwſzym tomie. Staniſław Boleſz z Słupſkii urodzony, miał za ſoba Sleśińſka, z tą zpłodźił ſyna Kazimierza, ktory z Malczewſkiey zoſtawił Antoniego, Burgrabiego Ziemſkiego Poznańſkiego, ten *1mo voto* poiał Zbiiewſką, od ktorey ſyn Jozef. *2do voto* temi czaſy ma za ſoba Zofia Kowalſką, herbu Wieruſz. Sa w Wielkieypolſzcze. Rozumiem że tu należy Piotr Boleſz, ktorego zwano Pieſzkowſki, herbu Jaſtrzębiec, *o ktorym Długoß piße lib: Benefic: Diec: Crac:* że Proboſtwo S. Michała na Zamku w Krakowie, u Marcina V Papieża windykował, ktore iuż był inkorporował Kapitule Kuiawſkiey, Biſkup Kuiawſki, aby zawſze oſobno chodźiło, iakoż on ſam był Proboſzczem tego mieyſca, y Prothonotarius Apoſtolicus. To zda ſię bydź pewna, że ten Dom ieſzcze dawne nazwiſko tego herbu Boleſzczyc na ſobie utrzymuie.

Brzozowſkich herbu Jáſtrzebiec, opuściłem w pierwſzym tomie, atoli o nich piſze *X. Koiał: in Mſ,* y iam miał uſtną relacya od iednego z tego Domu, herb zaś ich taki, podkowa tym kſztałtem iak w Jaſtrzębcu żelazna, krzyż złoty w poſrodku iey w polu błekitnym, na krzyżu kruk czarny ſtoi, w prawa tarczy obrocony, w pyſku trzyma złoty pierzćień, perła ku dołu nachylony. Piſza ſię z Brzozowka, w Brześciańſkim Woiewodztwie. Z tych Maximilian Brzozowſki naprzod Kaſztelan Kiiowſki, a potym Woiewoda Brzeſki Litewſki, iam go opuścił między Woiewodami Brześciańſkiemi, muſiał iednak na tym krzeſle ſiedźieć iuż po roku 1648: herb mu też Gozdawa przypiſałem, bo go y *Okolſki* pod tym herbem położył, żona iego Juſtyna, ieſzcze żyła 1668. iako ſwiadczy *Hiſtoria Colleg: Breſt:* ſyn iego Konſtantyn, zoſtawił ſyna Antoniego Staniſława. Brat Maximiliana Hrehory, Obożny Koronny. Stryieczny zaś brat Mikołay, żył ieſzcze 1691, maiąc lat dźiewięćdźieſiat.

O Bukowſkich herbu Bończa y Orla, piſałem w pierwſzym tomie, o Jaſtrzębczykach wſpomina *Koiał: in Mſ:* y że ſa w Pińſkim powiećie.

Butkiewiczow herbu Jaſtrzebiec, tenże autor kładźie w kraiu Orſzańſkim, zkad iedni do Zmudzkiego Xięſtwa, drudzy do Kiiowſkiego Woiewodztwa przenieśli ſię, drudzy do Trockiego w Powiećie Grodźieńſkim. Szymon Budkiewicz Czeſznik Starodubowſki, brat iego Stryieczny Jan, zoſtawił z Sawickii dwoch ſynow, Tomaſza Kazimierza, Skarbnika Lidzkiego, y Zacharyaſza: z tym wſzyſtkim, iam od iednego z tey Familii ſłyſzał, że ſię herbem Trzaſka pieczętuią, y piſałem o nich w pierwſzym tomie.

Chwedkowiczowie, o tych niewiedźiałem w pierwſzym tomie, *Koiałow:* wyraźnie o nich powiada, że ſą herbu Jaſtrzębiec, y że wyśli z Smoleńſzczyzny. Z tych Jwan Chwedkowicz, dziedźic na Brzozowcu Brzozowſkim nazwany, z Jelińſkii Sędźianki Brzeſkiey, zpłodźił Brzozowſkich, o ktorych ſię wyżey mowiło.

O Domaſßewſkich herbu Jaſtrzebiec, mowiłem *fol: 61,* tu przydaię. N. Domaſzewſki z Kochanowſkii zpłodźił ſiedm corek, dwie z nich Zakonnice Bernardynki, Juſtyna y Urſzula, trzećia y czwarta Suffczyńſkie, piąta Anna Kielczewſka, Podſędkowa Lubelſka, ſzoſta Nowoſielſka, ſiodma Rudźińſka: ſynow zaś trzech, Kazimierza Miecznika Łukowſkiego, tego z Marcyanny Marchockii wdowy po Zołkiewſkim, było corek dwie, iedna Juſtyna *1mo voto* za Włodkiem Łowczym Zydaczewſkim, *2do* za Alexandrem Wronowſkim, druga Konſtancya za Michałem Wronowſkim, ſynow piaćiu, Mikołay Karmelita Boſſy, Franciſzek bezżenny, Jan, żona iego Strzelecka, Michał Reformat, Bernard Jezuita. Staniſław Sędźia Radomſki, drugi ſyn z Kochanowſkii, złaczył ſię dożywotnie z Podkańſka, ta mu powiła corek dwie, z krorych Katarzyna wydana za Balcera Brzezińſkiego, Sędźiego Grodzkiego Radomſkiego, druga Angela w Zakonie PP. Bernardynek, Bogu ſię na ſłużbę poświęćiła: ſynow zaś piaćiu, z ktorych Franciſzek miał za ſoba Kobyłecką, y z niey potomſtwo, Woyćiech w Duchownym ſtanie, Balcer w Zakonie naſzym, umarł w Oſtrogu 1718. Jan y Antoni Piſarz Radomſki, ktorego żona Duninowna. Jakub Komornik Sendomirſki, trzeći ſyn z Kochanowſkii, żona iego Brodowſka, z niey ſynow czterech, Franci-

ciſzek Jezuita umarł w Poznaniu 1724, Staniſław, Tomaſz y Mikolay, corki dwie, z ktorych iędna Konſtancya. Jam *loc: cit:* niektorych z tych położył pod herbem Nieczuia, atoli tu należa.

JASTRZĘBSKI herbu Dołęga, w Ziemi Goſtyńſkiey Jakub Jaſtrzębſki 1623, Mikołay y Stefan w Ziemi Rożańſkiey, podpiſali Elekcyą Władyſława IV. Michał Jana III. Władyſław Kazimierz z Jaſtrzębla, Tomaſz y Jozef Jaſtrzębſcy w Xięſtwie Litewſkim 1700.

JASTRZĘBSKI herbu Jaſtrzębiec, z tych był N. Sędźia Halicki temi czaſy.

**JASTRZĘBSKI herbu Łabęć,* w Rawſkim Woiewodztwie. Jaſtrzębſka z Zawiſzanki, herbu Pułkożic, urodzona, była za Kudelſkim 1693. Staniſław Woyſki Ziemſki Halicki, o nim Konſtytucye *1662 fol: 26. y 1667 fol: 22.* Dominik w Woiewodztwie Kuiawſkim, miał za ſoba Annę Boſzkowſka, Piotr w Zakonie naſzym.

JASTRZĘBSKI herbu Slepowron, w Ziemi Łomżyńſkiey y Łukowſkiey. Agnieſzka Jaſtrzębſka Xieni w Zawichoście wtora po S. Salomei, Zakonu S. Klary, reguły S. Franciſzka z ſześciadźieſiat dźiewic, Panu Bogu na ſłużbę oddanych, weſpoł z nowicyuſzkami, y z Xiędzem Staniſławem, w piſmie S. Doktorem y kaznodźieia, z dwunaſta towarzyſzow tegoż Zakonu *Conventualium,* od Tatarow, za powodem Daniela Ruſkiego Krola, na nabożeńſtwie pozabiani, w Kościele S. Damiana, wſzyſcy od nabożnych Chrześcian, dla cudow, ktore Pan Bog przy ich ćiałach czynił, pogrzebieni. W dźień Ofiarowania Chryſtuſa Pana, ſtali ſię mu ofiara niepokalana, y z wiela ludźi świeckich oboiey płći, ktorych imiona ſa w Xięgę żywota w piſane, Roku 1282 *Cromer lib: 9. Opatov: w Życiu S, Salomei.* Jaſtrzębſka była za Walentym Fredro, Podczaſzym Przemyſkim, *Academus* Jaſtrzębſki Kwaſibarſzcz, miał za ſoba Cielemęcka. Marćin Podſędek Łukowſki 1704 podpiſał Konfeder: Sendomirſką. Jan Jaſtrzębſki Podſtoli Lubelſki 1489: Adam Chorąży Chełmſki dźiedźic na Bieſzczy, o ktorych ſwiadcza Xięgi Lubelſkie. Jędrzey z Maryny Mroczkowny herbu Nieczuia, miał ſyna Adama Dworzanina Krolowy Anny, często iezdźił w legacyi do Szwecyi, w nadgrodę ſwoich zaſług, wźiał dobra niektore w Wiſlickim powiećie, z Gralewſkiey zoſtawił czterech ſynow, Staniſława y Adama, ktorzy ſobie ſtan Duchowny obrali, Dominika ktory z Anna Burzkowſką herbu Oſoria zoſtawił potomſtwo, y Woyciecha Kazimierza.

JASTRZĘBSKI herbu Zareba, w Poznańſkim Woiewodztwie. Bazyli Jaſtrzębſki Zakon: Kaznodz: wydał do druku, *Uwagi Duchowne albo dyſkurſy o Rożancu, pierwſza część Cracov: 1670.*

**JASZCZOŁD herbu Traby,* atoli iednak z tym przydatkiem, że nad każda traba powinny bydź trzy roże białe, w polu czerwonym, Woyciech Jaſzczołd.

**JASZCZOWSKI.* N. Jaſzczowſki miał za ſoba Sienicka, od ktorey corka Katarzyna Janiewſka, y ſynow dwoch, Jan dźiedźic na Kozycach, y Jędrzey Jaſzczowſcy *Geneal: Sienick.*

JASZCZOŁTOWSKI hebu Belina, w Brzeſkim Kuiawſkim Woiewodztwie, Piotra Jaſzczułtowſkiego wſpomina *Okol.*

JASZKOWSKI herbu Koſcieſza, tak o nich ſwiadcza naſi Piſarze.

**JASZOWICZ,* Samuel Jaſzowicz długo w Woyſku Koronnym ſłużac, rany dla Oyczyzny ponioſzſzy do Szlachectwa przypuſczony 1662 *Conſt: fol: 42.*

**JASZOWSKI herbu Lubicz,* w Sendomirſkim Woiewodztwie. Franciſzek Piotr z Jaſzowicz Jaſzowſki, podpiſał Elekcya Jana Kazimierza. Stefan z Grodźieńſkiego Jana III. Mikołay z Jaſzowa, Kaſztelan Wiſki 1282 *Damalew: in Epiſc: Cuiav: fol: 198.* N. temi czaſzy, miał za ſobą Kuczkowſką.

*JA-

**JAWORNICKI herbu Gozdawa,* w Sendomirſkim Woiewodztwie, Piotr Jawornicki podpiſał uſtawy ziazdu Pokrzywnickiego 1587, *Conſtit: fol: 427.* Samuel Surrogat Wieluńſki, za Staniſława Koniecpolſkiego Hetmana, w Konſtantynopolu w niewoli będacego, naznaczony z Seymu 1621, *Conſtit: fol: 20.* Alexander 1632, Jan y Marćin 1648. Jozef Podſtarośći Grodzki Chęćińſki, Sędźia Kapturowy Woiewodztwa Sendomirſkiego *1674.* Jan Kanty 1697, y Jędrzey z Matki Eleonory Podłęſkiey, Kaſztelanki Połanieckiey urodzony, ktora Podłęſka poſzła potym za Kobierzyckiego herbu Pomian, Piſarza Ziemſkiego Kaliſkiego.

**JAWOROWSKI herbu Lubicz,* z Mazoſza na Poleſiu, y w Trockim Woiewodztwie. Woyciech w Trockim, Fiedor, Michał y Alexander Jaworowſcy w Nowogrodzkim *Koiał: in Mſ.*

**JAWGIEŁ herbu Łabęć,* w Woiewodztwie Połockim y Xięſtwie Zmudzkim. Sebaſtyana Jawgieła, Chorążego Upitſkiego, wſpomina Konſtytucya 1613 *fol: 49.* Waleryan Horodniczy Połocki 1632. Walenty miał ſyna Dawida, z ktorego ſię urodźił Rafał Miecznik Upitſki 1674, *Koiał: in Mſ.* Adam Jawgieł, ktory wynioſſzy ſię z Litwy na Ruś, Dom Jagełłowiczow rozmnożył, iako ſię wyżey mowiło.

JAWORSKI herbu Koſcieſza, Samuel w Ruſkim Woiewodztwie 1632. Michał w Ziemi Łomżyńſkiey, Marćin w Woiewodztwie Sendomirſkim 1648. Bazyli z Jawora Jaworſki, z Woiewodztwa Ruſkiego, poſeł na konwokacya 1648.

**JAWORSKI herbu Sas w Pruſiech,* Woyciech z Wilczewſkii zpłodźił Teodorę Wałdowſka, y ſynow czterech; z tych Jan w Zakonie naſzym, ieſt w druku iego *Fœderata Marti Bellona, na weſelu Denhoffa Woiewody Połockiego, z Sieniawſka, panegiryk 1724 in fol; Leop:* y drugi *Spongia dolentium Vellus, na pogrzebie Krosnowſkiego, Woiewody Czerniechowſkiego in fol: 1724. Leop.*

**JAWRYSZ* w Woiewodztwie Wileńſkim, Mikołay Jawryſz 1648 podpiſal Elekcya Jana Kazimierza Krola.

JAYKOWSKI herbu Jelita, O Kryſztofie Jaykowſkim, *Konſtytucya 1623 fol: 18.* w Sieradzkim Woiewodztwie gniazdo ich, atoli Fiedor Jaykowſki Ziemianin Wołyńſki kwitnał 1528, *o czym Metryka Wołyńſka.*

**JAZGARSKI.* Jan Jazgarſki w Warſzawſkiey Ziemi Poborca, z Seymu 1619 naznaczony, *Univerſ: Pobor.*

JAZŁOWIECKI herbu Abdank, na Podolu, zdawna piſali ſię z Buczaca, z czego poznać, że iedneyże dźielnicy byli z Buczackiemi Abdankami, atoli iuż obadwa te Domy zeſzły; w herbie, tym ſię od inſzych Abdanczykow rożnili, że na hełmie puł Lwa nośili, ktory w łapach Abdank trzymał. Jazłowiec z ktorego ſię oni piſali, Zamek obronny, między rzeka Strypa y Hnierola. *Okol: in Ruſſia Florida* kładźie naydawnieyſzego z tego Domu, bo ieſzcze przed rokiem 1444 Michała Jazłowieckiego, *fol: 112.* Wacław był Woiewoda Podolſkim, ten ieſzcze za Krola Jagiełła Staroſta będąc Ruſkim y Podolſkim, Tatarow mężnie był pogromil: potym na puſtyni ſobie odległe od konwerſacyi ludzkiey żyćie obrał, przy kaplicy S. Katarzyny, ktora był uproſil u Biſkupa Krakowſkiego, przy ktorey twierdza był wyſtawił, y Benedyktynami mieyſce oſadźił, *to piſze Vadingus in Annal: Minor: t: 7 pod rokiem 1477 num: 36.* Mikołay Kaſztelan Kamieniecki 1565. Jerzy naprzod Woiewoda Podolſki, a potym Ruſki, Hetman Polny Koronny, a potym Wielki, Lubaczowſki, Sniatyńſki, Czerwonogrodzki Staroſta: ieſzczę pod Mikołaiem Kamienieckim Hetmanem, rycerſkich dźieł poczatki założył, ſam potym ſwoim duktem w roku 1528 za Zygmunta I, tyſiac

Kkkkk Ta-

Tatarow pod Kamieńcem Podolſkim, trupem na placu położył: a w drugim roku pod Oczakowem kilka pułkow ich zniosł chwalebnie. Aſłam Sułtan, widząc, że Jazłowieckiego nie mogł śiłą pokonać, do zdrady śię udał, zaprośił go do śiebie, wſzelakie beſpieczeńſtwo przyrzekſzy, do Oczakowa, przyſzedł, naymniey śię zdradźieckiey gościny nie ſpodźiewaiac, ktora gdy poſtrzegł; wprawdźieć śię ſtawił, iako na mężnego iunaka należało, y wiele z ludźi ſwoich ſtracił, atoli ſam w niewola śię doſtał, z ktorey nie prędzey wyſzedł, aż śię bardzo drogo okupił. Całym życiem ſwoim dalſzym, mścił śię potym tey ſwoiey krzywdy, z Janem Tarnowſkim Hetmanem, pod Obertynem, wielka klęſka nieprzyiaćioły poraził: po śmierći Sieniawſkiego Hetmana, wźiawſzy buławę wielka, wiedzac Tatarzy o męſtwie iego, nie śmieli za iego czaſzow, Polſkich kraiow naieżdzać. Uſłyſzawſzy 1571 o wielkiey liczbie Tatarow, że z Moſkwy z obfitym plonem powracali, przyćiagnał z woyſkiem aż do Kiiowa, atoli dowiedźiawſzy śię Tatarzy umkneli od ſzabli iego. Poſłował dwarazy do dwu Ceſarzow Tureckich, od Krola Auguſta I. umarł 1575. *Starow: in Bellator:* Jaſłowna Kraycżanka Koronna żona iego, herezya w niego wmowiła, luboć iey śię dźieći iey wyrzekły, trzy mu zaś corki powiła, iedna z nich Jadwiga z Janem Bełzeckim, Kaſztelanem Halickim, dożywotnie zmowiona, Fundatorka OO. Dominikanow w Morachwie; nadto fundacya uczyniła na Prowincyałow Dominikańſkiego, Frańciſzkańſkiego, Bernardyńſkiego, Karmelitańſkich, tak boſſych iako y trzewikowych, żeby na rocznicę iey śmierći, w tymże Konwencie Mſza bywała za iey duſzę; y inſzych pobożnych fundacyi śiła poczyniła, *Okol: in Ruſſ: flor: fol: 110;* Druga Anna z Marćinem Czuryłem. Trzećia z Wolſkim z Podhaiec: ſynow także czterech, Michała Staroſtę Chmielnickiego, męża acz wzroſtem małego, wſzakże ſerca y ſzczęścia, na nieprzyiaćiela, wielkiego, żyć przeſtał 1582. Mikołaia Staroſtę Sniatyńſkiego, Lubaczowſkiego, Czerwonogrodzkiego y Sokalſkiego; poſłem będac od Stanow Koronnych 1576, Stefanowi Xiażećiu Siedmiogrodzkiemu Kroleſtwo ofiarował, *Conſtit: fol: 250,* w roku 1587 kazano mu z Seymu 150 iezdnych na prezydium fortecy Kamienieckiey uzbroić, *Conſtit: fol: 416,* ktory koſzt wroćić mu kazała Konſtytucya 1691 *fol: 620.* Jankulę Woiewodę, z wiela ludźi iego rycerſkich poimał, y do Lwowa przyprowadźił, kędy z roſkazania Krola Stefana zćięty: wybrał śię był znowu w roku 1595 na Tatarow, atoli w drogę wieczności tam śię przeniosł; fundował OO: Dominikanow w Jazłowcu, y dwie wśi do tego przyłaczył, Chmielowa y Olchowiec, kędy po śmierći złożony, y z Jadwiga Bełzecka Sioſtra ſwoia, *Okol: Ruſſ: Flor: fol: 111. Manes Jazłowieccian Dzierzanowſ:* Jędrzeia Staroſtę Czerwonogrodzkiego młodo zmarłego. Hieronima Woiewodę Podolſkiego, (iam go Mikołaiem napiſał w pierwſzym tomie) ten z Eleonora Xiężniczka Oſtrogſka, Januſza Xiażećia Oſtrogſkiego, Kaſztelana Krakowſkiego corka, żyiac bezpotomnie, oſtatnim z tego Domu zſzedł z tego świata 1607, miał zaście z Staniſławem Stadnickim z Łancuta, ale ich śmierć pogodźiła.

**JAZŁOWSKI* Jazłowſka była za Rzewuſkim, Podczaſzym Lwowſkim.

JAZWIECKI herbu Biberſtein, w Płockim y Krakowſkim Woiewodztwach. Kryſztof Jazwiecki Zupnik Wielicki; umarł 1630 iako iego nadgrobek ſwiadczy w Wieliczce, *Starowol: in Monum:* Jerzy 1600 *Acta Caſtr: Cracov:* Zofia była za Staniſławem Byſtrzeiowſkim, Podwoiewodzym Sendomirſkim herbu Nieczuia *Cichoc: Alloqu:*

**IBRANSKI,* w Powiećie Kowieńſkim Wawrzyniec Ibrańſki, podpiſał Elekcya Jana III.

IDZI-

**IDZIKOWSKI herbu Nałęcz,* Helena Idźikowſka Wawrzyńca Jerzmanowſkiego w Łęczyckim małżonka 1670.

IDZIKOWSKI herbu Slepowron, w Ziemi Ciechanowſkiey. Jeden z nich u Xiażęćia Burgundyi, długo rycerſka ſłużac pod znaczna ſzarza, gdy kilka razy z nieprzyiaćioł chwalebnie tryumfował, Xiażę regalizuiac go, między innemi podarunkami, dał mu głowę S. Zygmunta Krola Burgundyiſkiego, ktora on z ſoba do Polſki wywiozł, a że żył bezpotomnie, dlatego w Krolewie dźiedźictwie ſwoim Kościoł farny fundował, y tam Swięta głowę złożył, prawo prezentowania na tę Plebania przy Slepowrończykach zoſtawił; atoli potym ta Swięta Relikwia do Katedry Płockiey przenieśiona.

**JEDLECKI.* Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie wſpominaia ich w roku 1619. Stefan z Poznańſkim Woiewodztwem, podpiſał Elekcya Władyſława IV. Maćiey 1562, Staniſław 1660. *Acta Caſtrenſ: Sandec:*

JEDLINSKI herbu Nabram, w Sieradzkim Woiewodztwie. Maćiey Jedlinſki Podſtarości Chęćińſki *Baran:* Bartłomiey Proboſzcz Nowomieyſki, Dziekan Lubelſki 1689.

JEDNOROZEC herb, patrz Bończa.

**JĘDRZEIOWSKI herbu Jaſtrzębiec,* Jednego z nich Jana Jędrzeiowſkiego, widźiałem nadgrobek w Kośćiele Franciſzkańſkim w Krośnie, z herbem Jaſtrzębiec, Łukaſz 1632, w Woiewodztwie Ruſkim.

JĘDRZEIOWSKI herbu Nałęcz, w Lubelſkim Woiewodztwie, Alexander y Remigian 1632, Stefan w Bełzkim 1648. N. Porucznik poległ pod Choćimem *Kobie:*

**JĘDRZEYKIEWICZ.* w Woiewodztwie Wileńſkim 1632, Kazimierz Jędrzeykiewicz, podpiſał Elekcya Władyſława IV.

JEDWABINSKI herbu Trzywdar, w Ziemi Wiſkiey piſza śię z Jedwabny, Paweł Choraży Wiſki, Staniſław y Jan podpiſali Elekcya Władyſława IV. Staniſław y Jan w Ziemi Nurſkiey Jana Kaźimierza. Paweł Choraży Wiſki Jana III., ten oſtatni z tego Domu zchodzac, wieś Olſzynę Collegio Łomżyńſkiemu *Societ: JESU* rezygnował, Woyciech Swiderſki brał po nim ſukceſſya.

JELCE herb, patrz Bronic herb *w tomie pierwſzym fol: 191. X. Kaiałow: in Mſ.* powiada, że na hełmie powinny bydź trzy piora ſtruśie, y że śię tym herbem pieczętuia Broniſzowie w Xięſtwie Zmudzkim, iedenże Dom z tymi co ſa na Wołyniu. Ptaſzewiczowie zas w Nowogrodzkim Woiewodztwie, trochę inſzym kſztałtem, Jelcow w herbie zażywaia: bo nie kłada ich na kſztałt litery X, ale na kſztałt krzyża, ten ktory wzdłuż idźie, powinien bydź biały, ten ktory w ſzerz tarczy, powinien bydź żołty. Tegoż herbu ſa Turodowſcy.

**JELEC herbu Leliwa,* przedtym na hełmie kładli dwie choragiewki kościelne, iednę nad druga, takim kſztałtem zrobione, iaka ieſt w herbie Radwan, ale potym herb Leliwa zwyczayny na tarczy, y dwie choragwi takie nad Leliwa nośili, a klamry dwie na krzyż złożone nad hełm wynieśli. Kładę tu Genealogia Domu tego od Jelca Ignacego, Officyała Kiiowſkiego ſpiſana. Hrehor Woronowicz z Podola, gdy częſto nieprzyiaćiel Krainy one naieżdżał y puſtoſzył, wyniosł śię do Litwy, na ſłużbę do Krola Władyſława Jagełła, iego ſyn Alexander był u Swidrygełła Xiażęćia Hetmanem, a na Podolu maiac ieſzcze Oyczyznę ſwoię, zbudował y oſadźił Winnicę, gdźie potym był Staroſta, *Paprocki* temu Alexandrowi *fol: 667,* naznacza śiedmiu ſynow, Genealogia wzwyż namieniona tylko iednego Hrehorego, czyli

Hrydzka, ktorego ſiedmiu ſynow wylicza. Pierwſzy był Piotr, ten zoſta-
wił ſynow dwoch, Niemirę y Czereſnia, czyli Czerſaſnia, pierwſzy Niemi-
ra ſtał ſię przodkiem Niemierzycow w Kiiowſkim; Czereſnia Czerlinſkich,
czyli raczey Czerlinkowſkich. Tym Piotra ſynom, Niemirze y Czereſni,
dekretem ſwoim przyładził niegdy Krol Polſki Boiarow Kotczyſzcza, iako
wyſługę Piotra Hrydzkiewicza. Ciż potym Hryckiewiczowie przydali do
herbu ſwego choragwie y krzyż, iakby ze dwoch klamr ſpoiony, atoli te-
mi czaſy Niemierzycowie, ſamych tylko klamr na krzyż złożonych w
herbie używaią; tu przeſtrzega Autor, że inſze Domy ſa Niemirow, Nie-
mirowiczow, y Niemierzycow. Drugi ſyn Hrehorego, Tymſza czyli Ty-
ſza, ktorego teſz Byk zwano, od ktorego idzie Familia Tyſzow Bykowſkich,
ktorzy y po dziś dzień, tak klamrami iako y choragwiami, w herbie ſwoim
pieczętuia ſię: iam mowił, tak o Bykowſkich, iako y o Czerlenkowſkich w
pierwſzym tomie, z tego iednak co tu piſzę, ſnadno przydac, com na miey-
ſcu opuſcił. Trzeći ſyn Matwiey, ktorego ſyn Kiryan albo Kmita, był
Autorem Famili Kmitow Czarnobylſkich, od ktorych był Philon Kmita,
Woiewoda Smoleńſki. Czwarty Eleazar, albo zwyczaynym Ruſi ięzykiem
Olizar, na iedno oko ślepy, atoli wielki woiownik, gdzie żadney o ſobie
nie daiac wieści, Tatarow napadł y ſzczęśliwie raźił, ztad iuż ſlepy, iuż
Głuchy Wołczek zwano go: od niego poczatki ſwoie wźiał Dom Oliza-
row Wołczkiewiczow: dowodem tego ieſt liſt Kmity, w ktorym ſwiadczy,
że przedał dobra Koroſtyczow, wyſługę ſwa, Olizarowi bratu ſwemu, ieſt
ten liſt na pargaminie w Domu Olizarow, ktorzy iako y Kmitowie ſamy-
mi choragwiami bez klamr w herbie ſię ſzczyca. Piaty (imienia iego nie
wiedza) Worona nazwany, Familii Woroniczow w Woiewodztwie Kiio-
wſkim przodek: ći inſzy herb na ſiebie pod Unia Litwy z Korona przyięli
(muſi bydź pozniey ile z komputu lat wnoſzę) atoli że należa do tego Do-
mu, znać to z Xiażeczki wydaney w Kiiowie, na pogrzebie Teodora Wo-
rońicza, Podczaſzego Kiiowſkiego. Szoſty nazwany Hołenka, od ktorego
Strybylowie y Hoſcey ſwoię linia prowadza, iako ſię do tego ſami przy-
znawali, Hawryło Hoſcki Kaſztelan Kiiowſki, y Piotr Strybił Woyſki
Kiiowſki. Siodmy Ihnat nazwany Jelec, ten zpłodził dwoch ſynow, Fe-
dora y Jaczyna. Fedor miał ſyna Hrehorego, iako ſwiadcza Xięgi Kiio-
wſkie, y przywiley Krolowy Bony dany w Wilnie 1535, 15 Maia, w ktorym
roſkazuie, żeby zbiegłych poddanych ze wſi Matyewicz, do Miaſteczka
Zielca, wydano; tego Grzegorza ſyn Bazyli, zoſtawił z Zahorowſkii ſyna
Hipacego, albo Pocieia, Krolowa Bona, zowie go Bazylim Hrehorowi-
czem, wſpomina go także Rewizya Skarbowa 1560, kędy dobra iego Ma-
tyewicze, y inne licza. Ten Hipacy albo Pociey Jelec Waſilewicz, miał
y innne dobra na Wołyniu; Sopowice czyli Popowice, Krotyn, Swidniki;
z pierwſzey żony Tryznianki, zpłodził dwoch ſynow, Bazylego y Łukaſza.
Zbudował Cerkiew 1533, w Matyewicach, kędy po śmierći złożony, iako
napis ſwiadczy. Pierwſzym był Podſędkiem Słonimſkim, co poznać z li-
ſtu, w ktorym znayduie ſię approbacya rozgraniczenia między powiatem
Pińſkim y Woiewodztwem Brzeſkim Litewſkim 1565: kupił był na ſiebie
dobra Didłowice, w ktorych Tatarzy iako w Krolewſkich dobrach oſiedli,
atoli Auguſt I Krol Polſki te mu dobra, iako dziedziczne przyznał ſwoim
przywileiem w roku 1563: y gdy potym komu innemu inſzy przywiley z
Kancellaryi wydano, Bazyli na Seymie 1597 konfirmacya prawa ſwego o-
trzymał, żył lat 95, iako ſam w teſtamenćie ſwoim wypiſał. Z ſynow ie-
go

go Łukaſz Poćieiowic Jelec z Sowianki Korſakowny, z Wołkowiſkiego
Powiatu, miał ſynow dwoch, ieden Teodor Woyſki Pińſki, ktorego żona
Maryna Hornowſka, Sędźianka Ziemſka Brzeſka, z ktorey ſyn ieden Mi-
roſław y corek cztery, iedna z nich Teofila, żyła z Kazimierzem Połubiń-
ſkim, druga Wiktorya Profeſka w klaſtorze S. Brygitty, Euphemia y Kata-
rzyna. Drugi ſyn Łukaſzow Hieronim, zoſtawił ſynow dwoch, tyleż co-
rek, to ieſt Benedyktę y Alexandrę. Bazyli Poćieiowicz Jelec, z Anny Tu-
rowſkii zpłodził corkę Maruſſę, y ſynow dźiewiaćiu. 1 Jana. 2 Jakuba, od
ktorego z Jelſkii, Łukaſza Jelſkiego Marſzałka Pińſkiego Sioſtry, było ſy-
now dwoch, Kazimierz y Kryſztof. 3. Mikołaia, ktory z Umiaſtowſkii
Sioſtry Piſarza Ziemſkiego Brześciańſkiego, miał ſynow trzech, Franciſzka,
Matyaſza, Daniela. 4 Kryſztofa, temu Przyſychocka powiła Samuela, Da-
niela, y Mirosławia, y corek pięć. 5 Łukaſza. 6 Hieronima, ten z Kośćiu-
ſzkowny zrodźił Maxima. 7 Alexandra, tego z Odyncowny byli ſynowie
Michał, Jerzy, Paweł, Staniſław, y corki. 8 Dawida, ten z Brzozowſkii miał
Piotra y Helenę. 9. Dymitra, ten żył bezpotomnie. Jacko albo Jacyna
Jhnatowicz brat Fedora, tym Krol Kaźimierz wroćił miaſto Ludczyce y
Szeliſczce y Turbow, iako właſne ich dźiedźictwo, ktore Włodzimierz
Xiażę odiał im był, y do Kiiowa przyłaczył: Synowie iego Bułhak y Li-
ſicza po zmarłym Stryiu ſwoim Tymſzy bezpotomnie, dobra między ſię
podzielili (wyżey piſał że od tego Tymſzy wyſzli Tyſzowie Bykowſcy) od
tego Bułhaka linia ſwoię prowadza Bułhakowie, w Mińſkim Woiewodztwie.
Jakub dziedźic na Ludczycach, oſiadł w Czerkaſiech, o czym przywiley
Krolewſki, ktory poddanych iego wyimuie z Juryſdykcyi Staroſty Czerka-
ſkiego, zoſtawił ſynow, Jakuba y Fedora. Fiedorowi Jelcowi dał Krol da-
ninę pod Czarnobylem, y piſze do Jacka Jelca dźierzawcy Czarnobylſkiego,
aby brata ſwego w tę daninę wwiazał. Jacko Dźierzawca Czarnobylſki, miał
za ſoba Marynę Xiężnę Hlińſka, Jerzego corkę, gdy Hlińſki do Meſkwy
przeſzedł; Zygmunt I. Krol Polſki, Pułtawę nad rzeka Worſkla, iako dźie-
dźictwo żony iego, przywrocił mu. Jacka ſyn Fiedor, z żona Skołkowna
(podobno Kołkowna) wźiał znaczne dobra nad Roſſa rzeka, zpłodził z niey
ſyna Jwana, ktoremu z Wnuczkiewiczowna Krol Zygmunt Auguſt, u kto-
rego na opiece była, z drugiemi ſwemi Sioſtrami, dał dobra Kornin y Ma-
lin. Fiedor był Staroſta Owruckim, iemu dziedźicznym prawem nadane
dobra Litwinowicze, na ktorych potym Miaſto Xawierow fundowane: wy-
dał corkę ſwoię za Bohuſała Pauſzę, pierwey Piſarza Ziemſkiego, a potym
Podſędka Kiiowſkiego, z Chrynowſkii dziedźiczki na Uchrynowie y Muchly-
nie, zoſtawił ſynow dwoch, Jędrzeia y Dymitra. Jędrzey miał za ſoba Ho-
ſcka, Sioſtrę rodzona Hawryła, Kaſztelana Kiiowſkiego, o iego potomſtwie
nic nie piſze, umarł Sędźia Ziemſkim Owruckim, Dymitr był Piſarzem
Ziemſkim Kiiowſkim 1582, żona iego Olizarowna z Niemierzanki, Woiewo-
dzanki Kiiowſkiey urodzona, z niey było czterech ſynow, y trzy corki.
Pierwſzy Filip Podſtoli Kiiowſki, pierwſza żona iego Puzynianka, z dru-
giey zaś Reginy Łoſczanki, Marſzałka Mozyrſkiego corki, zpłodził dwie
corki, Bugumiłę Mężyńſka, y Annę Fedora Charytonowicza Baybuzy mał-
żonkę, y ſyna Alexandra Ignacego Jelca, Officiała Kiiowſkiego, Fundatora
Collegium Xawierowſkiego, y Fauſtowſkiego, żył ieſzcze 1664. Drugi Jan,
ten z Kryſtyny Tyſzkiewiczowny, Januſza Woiewody Kiiowſkiego Sioſtry,
żadnego potomſtwa nie zoſtawił. Trzeci ſyn Dymitra Konſtantyn, Podſtoli
Kiiowſki, wſpominaią go Konſtytucye 1628, gdźie żonie iego pozoſtałey,
LIIII pła-

płacić ze Skarbu to kazano, co ze ſwoiey właſney ſzkatuły wydał mąż iey,
na potrzeby Oyczyzny. *Conſtit: fol: 46*, atoli potomſtwa nie było. Czwarty
Teodor Chorąży Kiiowſki, z Seymu 1619 Rotmiſtrz prowincyi Woiewodz-
twa Kiiowſkiego, poſłował na Seym 1623 y 1638 y 1641, *Conſtit: fol: 23 y 31,*
y 26. poiął w dożywotnią przyiaźń Dorotę Baranowſką, rodzoną ſynowicę
Arcybiſkupa Gnieznieńſkiego, a ćorkę Kaſztelana Czerniechowſkiego, (ra-
czey miał mowić Ciechanowſkiego) z Fredrowny, z tą Baranowſką, tylko
był ſyn ieden Remigian Chorąży także Kiiowſki 1647 Rotmiſtrz Uſarſkiey
Chorągwi: Sylweſtra Zamoyſka Kaſztelanka Kiiowſka, pięć mu corek zro-
dźiła, a ſyna iednego Jana (poty ręką ſwoią wypiſał X. Ignacy Jelec, Offi-
ciał Kiiowſki:) ten iednak Jan, czyli raczey iako go jurydyczna Genealogia
zowie, Michał, umarł bezpotomnie.

*JELEC *herbu Roża*, w Brześciańſkim Woiewodztwie y w Podlaſkim Dom roz-
rodzony, iako mi czynił relacyą Maciey Jelec, ktorego ſyna z tym herbem
pochowano w Kościele naſzym Brzeſkim. Do tych zdamiſię należą y ći,
co ſię w Przemyſkim znayduią, z ktorych Jan Wacław. N. Jelec z Tereſſy
Stawſkii zpłodźił trzy corki, Barbarę Orzechowſką, Magdalenę Roiowſką,
Maryannę Starzechowſką, ſynow dwoch, Jozef Chorąży Sanocki, miał za
ſobą Bieganowſką Staroſciankę Moſtowſką, y Antoni Podczaſzy Przemyſ-
ki z Seymu 1703, Kommiſſarz do rozgraniczenia między Ziemiami Ruſkie-
mi y Węgrami, *Conſtit: fol: 2*, bezżeny umarł. Sioſtry Jana Wacława, Do-
rota Kurdwanowſka, y Zofia Woiakowſka. Ociec ich był Chorążym Ki-
iowſkim. Magdalena Jelcowna była za Jędrzeiem Chełmſkim, Staroſtą Brze-
żnickim.

JELEN *herb.* Herby, albo Domy ktore ſię Jeleniem pieczętuią, ſą te: Brochwicz,
1mo, 2do, 3tio, 4to, Arcemberſki, Cyremberg, Kryſzpin, Napiwon, Dembo-
rog, Dźiałoſza, Biberſztein, Rogala.

*JELENSKI *herbu Nałęcz*, Widźiałem ich w Krakowie z tym herbem: iednaż
dźielnica ich z Gorſkiemi. Jakub ź Jelenia Sędźia Nurſki 1525, podpiſał
Dekret przećiw heretykom. Adam Podczaſzy Sochaczowſki 1648.

*JELENSKI *herbu Korczak*, ale z tą odmianą, że wręby trzy zwyczaynę, po-
winny bydź na tarczy, a w hełmie tylko trzy piora ſtruſie. *Mſ. X. Koiało-*
wicza o nich ſwiadczy. Gabryel Jeleńſki z Brześciańſkiego Woiewodztwa,
poſeł na Seym 1626, z tamtąd deputat na Trybunał fiſzkalny Litewſki, *Con-*
ſtit: fol: 6. Jan Podſędek Mozyrſki 1674. N. Miał za ſobą Andruſzewiczo-
wnę Chorążankę Mozyrſką.

*JELENSKI *herbu Odrowąż*, w Woiewodztwie Brześciańſkim, z tą iednak odmia-
ną herbu Odrowąż zażywaią, że pod żełezcem ſtrzały, krzyża połowę kła-
dą, to ieſt, od prawego boku tarczy, połowy go nie doſtaie *Koiał: in Mſ.*
Jan Każimierz Jeleńſki Chorąży Brześćiańſki. Maćiey 1633 Rotmiſtrz Kro-
lewſki, N. Sędźianka Brześciańſka była za Jwanem Brzozowſkim.

Jelita Herb.

POwinny bydź trzy kopie złote czy żołte, ułożone na kſztałt gwia-
zdy w czerwonym polu, tak że dwie pobocznie końcami y oſtrzem
do gory wyrychtowane, ſrzednia na doł proſto końcem, nad heł-
mem puł kozła wyſkakuiącego, nogi przednie do gory wynioſł,
w prawą tarczy obrocony, z rogami na głowie. *Paproc: w Gniazdźie*
fol: 1082. O herb: fol: 191. Okol: tom: 1 fol: 335. kleynoty fol: 54. Poczatki tak uło-

żonego iako ſię opiſało herbu, wſzyſcy na rok Pańſki 1331 zwabili: gdy bo-
wiem tryumfalnie Władyſław Łokietek, czterdźieści tyśięcy zbił Krzyża-
kow, tak że z iego ludźi czterdźieſtu tylko y kilku na placu legło, a nazaiutrz
obieżdżał poboiowiſko, między trupami Polſkiemi napadł na iednego ſwe-
go rycerza Floryana Szaryuſza, ktory mężnie w tey batalii potykaiac ſię,
wiela ranami zwatłony, ielita ſwe własną ręką w wnętrznośći tłoczył. Uy-
rzawſzy go Krol, z politowania rzekł do ſwoich. O iaka ten zacny żoł-
nierz ponoſi mękę: na co on ſił oſtatnich prawie dobywſzy, odpowiedźiał:
Nie tak mię to dolega y trapi, co widźiſz Krolu, iako bardźiey zły ſąſiad
w iedney zemną wioſce mieſzkaiacy. Nieturbuy ſię prawi, ieżeli wyni-
dźieſz z tego razu, uwolnię ćię od ſąſiedzkiey niewoli; iakoż y uwolnił go
Łokietek, y Pańſko udarował. Niektorzy rozumieią, że w ten czas Oyczy-
ſty iego herb kozła na hełm wynioſł, a trzy kopie kroremi go przeſzytego
widźiał, na tarczy oſadźił; ale tego *Długoſz* nie powiada, y owſzem iako uważa
Paprocki, gdyby mu było taka odmianę herbu uczyniono, nie opuſciłby był
z dawnieyſzych hiſtorykow y tego dołożyć: a *Długoſz* wyraźnie piſze, na-
przod że nie trzema kopiami był rażony, ale wiela ranami poſieczony, po-
tym przydaie, że od tego czaſu herb kozlarogi, (bo ſię tak przedtym zwał,)
nowe nazwiſko otrzymał od Szaryuſza Jelita, o odmianie nic w herbie nie
namienia. Znać tedy, że herb ten, iako go dźiś Jeliczykowie zażywaią,
dawnieyſzy ieſt od tey batalii. Nadto, gdyby przedtym ſamego kozła w
herbie ktokolwiek zażywał, toćby ieſzcze y po dźiś dźień mogliby ſię kto-
rzyſzkolwiek znaleść potomkowie, ktorzyby ſię nim, y takim kſztałtem pie-
czętowali, ile, że gdy ten Szaryuſz żył, iuż wiele domow tego herbu było,
iako niżey obaczyſz, a nowego herbu nadanie nie ſłużyłoby było wſzy-
ſtkim, tylko właſnemu potomſtwu Szaryuſza.

Starodawny to tedy herb, a ieſzcze za Pogańſkich Monarchow w Pol-
ſzcze w ſwoich herbownych ſnać dobrze zaſłużony, zkądby iednak ſwoie miał
poczatki, trudno zgadnać dla dawności iego. To wiem, że przedtym ko-
pia znakiem była Krolewſkiey godności, *Bina manu lato criſpantem haſtilia ferro*
me-

memorat Virgil: Æneid:, Lyſippus za ſwiadectwem *Plutarcha* kopią w ręce dał
Alexandrowi Wielkiemu, gdy iego ſtatuę wyrobił: a Pogańſkie zabobonne
wieki, Boſzkom ſwoim na znak boſtwa ich y władzy, kopie w ręce dawali,
iako Marſowi, Palladźie &c. mowi *Cyrill*: Wiemy to z Feſta Pompeiuſza, że ry-
cerſkim ludźiom, na znak męſtwa ich, kopie rozdawano, także *Lucio Sicinio*
Dentato oſmnaśćie kopii za odwagę iego w rożnych okazyach pokazana do-
ſtało ſię, o czym *Valer: Maxim: lib: 3. cap: 2. fol: 136. y Lipſius de milit: Roman:*
lib: 5 fol: 448. Wiem y to że kiedyś kwitnął Sarus Krol Gotow, ktory
Radagaſa zbił na głowę, y niewolnikow od niego odbił, koło roku 406.
Pariſius in Slavia rozumie, że to imię Szary w Polſzcze naſzey od potomkow
tego Saruſa rozplenione. Tenże powiada, że herb ten nabyty od iednego
z Sarmatow na woynie z Rzymiany, trzema włoczniami przebitego, ile ia-
ko on dowodźi, że kopie Polſkie dłużſze ſą, Rzymſkie zaś krotſze, y do tego
kſztałtu, iaki ieſt w herbie, podobnieyſze, y zowią ſię Sariſſæ. W cudzych
kraiach niewiem, żeby kto podobnego herbu zażywał: tylko *Petra Sancta*
cap: 63 twierdźi, że Carloveuſzowie w Brytannii trzy kopie złote, u ktorych
końce wyſrzebrzone, w herbie noſzą.

Przodkowie Domu tego.

Zdźiſław Arcybiſkup Gnieźnieńſki XVI, prawdać że go *Janicius* do
herbu Ciołek naćiaga, atoli ia z większa częścia autorow trzymam, że tu
należy: z Kanonika Gnieznieńſkiego, na tę Katedrę wſtapił 1184. gdźie ſie-
dząc lat piętnaśćie, ſtał ſię wſzyſtkim wizerunkiem dobrego Paſterza, bo
y Duchowieńſtwo karnośćia kościelna oboſtrzył, y Kościoł Katedralny, w
bogaty od złota ſrebra y pereł apparat ubogacił: nadto wyćiąwſzy wiele
laſow, chroſtow, na puſtych y zaroſtych polach, wiele wſi założył y Mia-
ſteczek, poſzedł do Pana po zapłatę prac ſwoich w roku 1199. *Długoß w*
Hiſtoryi ſwoiey, iemu Synod Łęczycki, na ktorym klatew wydano, na
wſzyſtkich dobra Kościelne ſzarpiacych, przypiſuie, atoli *Damalew: in Vitis*
Archiep: Gneſn: z ſłuſznych racyi dochodzi, że to Piotra anteceſſora iego dźie-
ło było.

Tomaſz Biſkup Wrocławſki na Slaſku, obrany 1232, o czym *Długoß w*
Hiſtoryi, mąż y nauki y roſtropności niepoſpolitey; Wiele iednak na tey
Paſterſkiey funkcyi ućierpiał, od Boleſława łyſego Xiażęcia Legnickiego,
w Gorce albowiem dobrach Opata *S. Mariæ de Aranda* dokad był ziachał na
poświacanie Kościoła, poimany, y z Bogufałem Proboſzczem, y z Her-
kardem Kanonikiem, y w Zamku Ulay do więźienia wtracony, kędy nad
podeſzłym w lata, litości nie maiac Biſkupem, poty go trapił Xiężę, aż wy-
męczył na nim, to, czego ſam chćiał; tak wyſzedſzy z niewoli, w krotce
potym przenioſł ſię na wolność ſynow Boſkich 1267. Rzadźił ta Katedra
lat 35 w pobożności wielkiey *Długoß hiſtor:*

Bernard Arcybiſkup Lwowſki, koło roku 1380 infułatem zoſtawſzy, w
żwawie ſię o dobra Kościelne y prawa uymował, *Scrobißov: in Vitis Archiep:*
Halicien: & Leopol: umarł koło roku 1391. N. Schary Staroſta Bobrownicki
na Dobrzyńſkiey za Władyſława X. Opolſkiego 1396 *Długoß*. Piotr Ka-
ſztelan Sendomirſki w roku 1336

Wſzyſcy Jelitczykowie rozumieia za nayſtarſze gniazdo ſwoie, Moyko-
wice w Sieradzkiey Ziemi, w Powiećie Piotrkowſkim, przy ktorych ieſt
Zamek

Zamek, nie daleko nad rzeka Pilca ſtary murowany, rzeczony Surdega
iuż zpuſtoſzały, a to była własna maiętność Floryana Saryuſza Rycerza, o
ktorym wyżey, z tych był Zegota z Moykowic, Chorąży Sieradzki 1433
u Łaſk: w Stat: fol: 52 y Mikołay Chorąży także Sieradzki 1451, *u Łaſk: fol: 83.*
Floryana y Zegoty braći rodzonych dźiedźicow na Moykowicach *wſpomi-*
na Paprocki, że ſię Floryanowi doſtał Wronikow y Wozniki, Zegoćie zaś
Moykowice y Laſki działem w roku 1410.

Herbowni.

Anßeńſki
Bielſki
Bieſiad
Boglewski
Borzobochaty
Borzymſki
Chilchen
Cießanowſki
Czeczel
Czerkawſki
Czermińſki
Dabrowſki
Debowſki
Dobrzyński
Dźiduſki
Dźietiatkowſki
Dźiewaltowſki
Dźingłowſki
Fanuel
Frantuz
Gaiewſki
Gawłowſki
Geometer
Gerdud
Głowa
Gołocki
Gomolińſki
Gorlewſki
Jaykowſki
Jelitowſki
Kalińſki
Kamiſowſki
Kamocki
Kobielſki
Korytko
Koſſowſki
Kozlaroſki
Łacki
Łapczyńſki
Laſochowſki
Łaznińſki
Litoſławſki
Łochyńſki
Luczelińſki
Łukowſki
Małecki
Makowſki
Marcinowſki
Michałowſki
Mietelſki
Mirſki
Miſiowſki
Michałowſki
Modrzewſki
Mokrſki
Morawicki
Mrowiński
Mysliborſki
Pachołowiecki
Paczanowſki
Paiewſki
Paprocki
Pieczkowski
Pieniażek
Piwakowski
Poſtkalski
Prumieński
Radogoski
Rayski
Romißowski
Secygniowski
Serny
Sielnicki
Skorkowski
Skokowski
Sokolnicki
Stokowski
Strumieńſki
Sypniowski
Szczekocki
Szydłowski
Tarnowski
Wielkołucki
Węgleßyński
Wierzeyski
Wilczkowski
Wilkowski
Wolski
Wrzeßyński
Zakrzewski
Zaleski
Zamoyski
Zeromski

O Czeczelach mowiłem w pierwſzym tomie, alem im herb Nowoſiel
z domyſłu przypiſał, atoli ći tam odemnie położeni, do herbu Jelita należa.

JELITOWSKI herbu Jelita, widźiałem iednego z nich nadgrobek w Krakowie u
S. Troycy z tym herbem. Staniſław Jelitowſki Kanonik Kaliſki, na dwo-
rze Zygmunta III długo lata ſwoie trawił, umarł 1618: z nadgroku iego w
Warſzawie *Starow: in Monum:*

Jełowicki Herb.

JEſt brama Obozowa w polu czerwonym, nad brama krzyż, *Okolski*
tom. 1. fol: 297, takimże kſztałtem herb Ogińſkich y Puzynow opiſał
Xiadz Koiałow: in Mſ. tylko że nad brama krzyż u nich rozdarty,
z tey bym tedy racyi rozumiał, że y Jełowiccy iedenże Dom z O-
gińſkiemi, lubo w krzyżu, albo z omyłki, albo z odmiany iakiey,
taka ſię pokazuie rożność: wſzakże ich niektorzy do Kniaziow Pereaſła-
wſkich referuia. Dom na Wołyniu ſtarodawny. *Metryka Wołyńska 1528* Je-
łowickiego Hniewoſza wſpomina. Maćiey miał za ſoba Maruſſę Xiężni-

Mmmmm czkę

czkę Ostrogska, za Zygmunta Augusta, Mikołay Alexandre Xiężniczkę Czartoryiska, Jana corkę, koło roku 1590 *Geneal: Czartor.* Jelowicka Mikolaia X. Poryckiego małżonka *Geneal: Wisniow:* Krysztof Podstoli Wołyński, poseł na Seym 1620, ztamtad deputat na Trybunał Radomski, *Const: fol: 20.* Zacharyasz naprzod Woyski Krzemieniecki Sekretarz Krolewski, y Pisarz Kancellaryi Koronney 1611, potym Stolnikiem Kiiowskim zostawszy, postował na Seym 1629, zkad był deputowany na Trybunał Radomski, *Constit: fol: 12.* Philon Sędzia Kapturowy Wołyński 1632, potym Woyski Krzemieniecki, tenże zdamisię Philon Sędźia Grodzki Krzemieniecki, miał za soba Balicka corke Jacka. Hieronim Starosta Chełmski. Jakub Pisarz Ziemski Łucki, a potym Sędźia. Daniel Podkomorzy Krzemieniecki 1632, ten dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszyraz z Pilawska, drugiraz z Czołhańska, syn iego Maćiey Łowczy Wołyński, z Zofii Kurdwanowskii, Kasztelanki Zawichoyskiey z Branickii urodzoney, zpłodźił synow czterech. 1. Jan Łowczy Wołyński, ktoremu (zdamisię Katarzyna Tarnowska herbu Rolicz, Chorażanka Zydaczowska) dwoch synow powiła, Marcina Staroste Szczurowieckiego, Chorażego Usarskiey choragwi, posła na Seym Grodźieński 1726, żona iego Baranowska, z niey synowie Antoni y Xawery, y Mikolaia Skarbnika Wołyńskiego, żona iego Xiężniczka Czetwertyńska. 2. Jozef Miecznik Wołyński, ten zrodźił Franciszka, Starostę Nowosielskiego, y corkę Niemierzycowa Kasztelanicowa Kiiowska. 3. Hieronim Maćiey, ten młodsze lata swoie w Obożie polerował, dalsze w Duchownym stanie Bogu poświęciwszy, Kanclerzem Lwowskim, Kantorem Łuckim y Przemyskim, Kanonikiem Krakowskim y Chełmskim w krotce urosł; z tych Kapituł trzynaście razy Deputatem na Trybunale Koronnym zasiadał. Pod czas rewolucyi Szwedzkiey do uspokoienia Oyczyzny, zażywał go August Wtory, dufaiac wrodzonemu obrotowi iego. Regencya potym wźiął W. X. Litewskiego, daley został Biskupem Pelleńskim, Suffraganem, Proboszczem, y Officyałem Generalnym Lwowskim, Sekretarzem Koronnym. 4. Kazimierz Sta-

Starosta Hulanicki, ktory z Wilzanki zpłodźił synow, Franciszka, Srażnika Inflantskiego, Michała Łowczego Owruckiego: corka tegoż Maćieia Łowczego, a Siostra tych braći Teressa, dostała się w małżeństwo Woyciechowi Olędzkiemu Kasztelanowi Chełmskiemu. Do tegoż Domu należa, Jędrzey Bożeniec (bo się tak wszyscy pisza) Jełowicki Woyski Łucki, *o ktorym Konstytucya 1667 fol: 25.* Jan Kanonik Łucki 1680. Eliasz 1648. Alexander miał za soba Helenę Kuberska. Dymitr Choraży Czerniechowski, dźiedźic na Sokolu, maż rycerski.

JEŁOWICZ BUKOIŁMSKI herbu Nałęcz, o nich swiadczy *Koiałow: in Ms.* że sa w Xięstwie Litewskim, iam o nich pisał w pierwszym tomie *fol: 221*, alem herbu nie wiedźiał.

JELSKI herbu Pieleß, w Xięstwie Litewskim. Mikołay Jelski Stolnik Piński, z Brzesciańskiego Woiewodztwa, poseł na Seym 1629, z tamtad deputowany na Trybunał siszkalny Litewski *Constit: fol: 15.* Krysztof Stolnik Msciławski w Woiewodztwie Wileńskim 1648, Sędźia *Compositi Judicii* w Warszawie. Łukasz Marszałek Piński, postował na Seym 1662 *Constit fol: 2,* odważnie stawał przeciw Kozakom pod Zwańcem, Siostra iego była za Jakubem Jelcem. Roman Rotmistrz Krolewski *Koiał: in Ms.* Jelska Helena była za Mikolaiem Dolskim Chorażym Pińskim. Jozef Stolnik Mozyrski 1700.

JEŁZECKI. Jełżecki Podkomorzy Mozyrski miał za soba Annę corkę Rzewuskiego Stanisława Sędźiego Lwowskiego.

JEMIOŁKOWSKI w Kaliskim Woiewodztwie, Jan 1632, Jarosz 1674, Jemiołkowscy, podpisali Elekcye Krolewskie. N. była za Janem Gostawskim.

JEMIELICKI herbu Bożawola, w Łomżyńskiey Ziemi Wawrzyniec, Adam 1632 Walentyn 1674 Jemielitowie czy Jemieliczowie.

JEMIELNICKI w Bieckim Powiećie. Jędrzey z Jemielnika Jemielnicki, w Prusiech y w Moskwie, w rożnych expedycyach, za Zygmunta III y Władysława IV, dobrze zasłużony, umarł 1638, iako z iego nadgrobku wypisał, *Starowol: in Monum.*

JEMIOŁOWSKI herbu Poray, pod Gnieznem, a teraz w Woiewodztwie Bełzkim. Jemiłowski Mikołay 1676 o nim *Konstytucya fol: 4.* N. Jemiołowsk miał za soba Katarzynę Iłowicka, z ktorey corka Anna Maszkiewiczowa Adam Sędźia Grodzki Bełzki, umarł 1628, mial za soba Bolestraszycka, pozostała wdowę po Czerkasie, ale to małżeństwo niepłodne.

JEMIELSKI herbu Nieczuia, N. Jemielski Kasztelan Kowalski, corka iego Elżbieta byla za Dabskim, Kasztelanem Słońskim, Matka Stanisława Dabskiego, Biskupa Krakowskiego, brat iey Kasztelan także Kowalski. Stanisław Skarbnik Inowrocławski, o nim swiadcza *Konstytucye 1613.* Jan Kasztelan Inowrocławski, rozsadku wielkiego, *Biezanow: Flos rosarum.* Stanisław poseł na Konwokacya 1674, *Constit: fol: 15,* Woyskim byl Inowrocławskim, syn iego Tomasz.

JENICZ herbu Drya, w Lidzkim powiećie, tak o nich pisze *X. Koiał: in Ms.* Eliasz, Jerzy, Stanisław, Paweł, Jeniczowie 1632 z Wolyńskim Woiewodztwem, podpisali Elekcya Władysława IV.

JEWŁASZKO herbu Korczak. Jwan Jewlaszkowicz ieden z Panow Litewskich, przy Witoldźie zabity na woynie od Tatarow 1399 *Koiał: in Ms.* Wasila y Marka Wasilewicza, wspomina *Paproc:* Hrehory Markiewicz Jewłaszko zabity pod Sokalem.

JERŁICZ herbu Lis na Podolu, z ta iednak rożnica tego herbu zażywaia, że pezez strzałę ielce nie prosto, ale na ukos kłada, od prawey strony tarczy z gory na doł na lewa, tak go opisał Michał Jerlicz.

JERZMANOWSKI herbu Dołęga w Pruſiech y w Kuiawach. Jan Jerzmanowſki z Woiewodztwem Inowrocławſkim podpiſał Elekcya Jana Kazimierza. N. miał za ſoba Kwiatkowſka, z ktora zpłodźił trzech ſynow, Jakuba, Wawrzyńca, y Grzegorza. Jakub oſiadł w Wielkieypolſzcze na Kęſicach, poiał Katarzynę Zawadzka, ktora mu powiła dwoch ſynow, Jana y Michała młodo zmarłych, y corkę Jędrzeia Tomickiego małżonkę. Wawrzyniec oſiadł w Łęczyckim na Byſzewie Goraiu y Zbiiewie, poiał Helenę Idźikowſka herbu Nełęcz, ta mu urodźiła trzy corki, Konſtancya Woyćiecha Leſzczyńſkiego herbu Slepowron, Komornika Łęczyckiego, Maryannę Woyćiecha Przedworſkiego, Franciſzkę Dźerzawſkiego Franciſzka, Piſarza Łęczyckiego, małżonki; ſynow zaś dwoch, Maćieia od ktorego z Odechowſkii zoſtał ſię ſyn Jan, żona iego Agnieſzka Wyrzykowſka, y Alexandra, ktory wſtąpił do Zakonu *Societatis IESU.* Grzegorz oſiadł w Sieradzkim, poiał *1mo voto* Otręboſſownę, z niey miał corek dwie, a trzech ſynow, Jana, Sebaſtyana, Seweryna. Jan dworſka traktuiac umarł: Sebaſtyana żona Konopnicka, z ktorey ſynowie Michał, Marcin, y Kaſper, y corki dwie, Ewa Mietlicka, Tereſſa ieſzcze Panna. Seweryn woynę przez wſzyſtek czas traktuiac, poiał potym Pórczyńſka, z niey ma ſynow dwoch, corkę iednę, *2do voto*, Grzegorz, ożenił ſię z Tereſſa Zawadzka, z niey zpłodźił corkę Ewę, drugim zwiazkiem Szamowſka, y ſynow trzech, Rafała, Jozefa, y Woyćiecha ludźi rycerſkich, z tych Rafał umarł młodźianem. Woyciech także na Podole z horagwia poiżedſzy, ten świat pożegnał. Jozef poiał Waliſzewſka. Anna Jerzmanowſka Mateuſza Rytelſkiego Małżonka.

JERZYKOWICZ herbu Leſzwa, Monwida Woyciecha, Woiewody Wileńſkiego ſyn drugi Olechno, zpłodźił Mikołaia, ktorego ſynow piaciu, Jerzy albo Jerzyk, od ktorego Jerzykowiczowie, Zuk, Jędrzey y Felix. Z tych był Kaſper Podkomorzym Mielnickim, poſłem na Seym 1669 y podpiſał Unia Litwy z Korona, *Conſtit: fol: 172*, żona iego Raczkowna, z ktora zoſtało potomſtwo. Braćia iego, iako *Paproc:* nie ſynowie, iako *Okolski*, Malcher y Jan Staroſta Mielnicki y Łoſicki, obadwa ludźie rycerſcy, z tych Jan z Jadwigi Jundźiłowny miał potomſtwo, umarł 1558, corka iego Elżbieta doſtała ſię w małżeńſtwo Prowanie Staroście Będźińſkiemu, piſze o nim *Tricesius epigram: lib: 1. cap: 1.* Hieronim Podkomorzy Drohicki, z Seymu 1591, Kommiſſarz do rozgraniczenia między Woiewodztwy, Brzeſciańſkim y Podlaſkim, *Conſtit: fol: 617. y 1596 fol: 683* y do zapłaty woyſku Litewſkiemu 1607, *Conſtit: fol: 878.* żył ieſzcze 1611. Kazimierza Jerzykowicza wſpominaia niektore dźieie. W Zakonie naſzym trzech ich Bogu ſię poświęćiło, ieden Staniſław Prowincyał, a potym Wizytator Prowincyi Polſkiey 1659. Drugi Jakub Rector Collegium Brzeſkiego 1650. Trzeći Mikołay Kaznodźieyſka funkcya wſławiony, umarł w Sendomierzu 1680, ktoremu Collegio cztery tyſiace zapiſał. Gabryel Podkomorzy Mielnicki 1638 z Seymu Kommiſſarz do rozgraniczenia, *Conſtit: fol: 25.* Jerzy Monwid Marſzałek Wilkomirſki poſeł z Podlaſkiego 1648. Staniſław Woyſki Podlaſki, Kaſper Miecznik Podlaſki, Gabryel, Władyſław, Kaſper y Jan 1648. Placida Zakonnica Benedyktynka w Wilnie 1676. Piotr na Collegium naſze dobroczynny w Brześciu. Eleonora Nikodema Jabłonowſkiego, Podſędka Nurſkiego, małżonka.

JERZYKOWSKI herbu Oſtoia w Wielkieypolſzcze. Woyćiech Jerzykowſki z Jwieńſka herbu Łodźia, zoſtawil ſynow, Staniſława y Dobrogoſta, Burgrabiego Konińſkiego, drugim zwiazkiem z Palecka zoſtawil, Jana, Tomaſza, y Piotra.

**JERZYNSKI.* Staniſław Jerzyńſki w Ziemi Warſzawſkiey, Poborca z Seymu 1629 naznaczony, o czym *Conſtit: fol: 22.*

**IESIOTROWSKI herbu Sztumberg* w Podlaſkim Woiewodztwie. Tych *Starowolski in Monum:* z nadgrobku wypiſał, Kaſper Jeſiotrowſki podpiſal Elekcya Jana Kazimierza.

**IESMAN herbu Korczak* w Xięſtwie Litewſkim. Paweł y ſyn iego Jan Jeſman, Dworzanin Krolewſki, był Gońcem do Moſkwy 1527. Hleb Piſarz Litewſki, Kommiſſarz z Moſkwa pod Siebuzem 1543, poſel do Stolicę 1548, wielkim ſtatkiem niechciał Kniaźiowi Moſkiewſkiemu dać Carſkiego tytułu. Kryſztof naprzod Piſarz Ziemſki, potym Podſędek Słonimſki, zoſtawił ſynow iedenaſtu. Mikolay, Damian, Samuel 1632, Kryſztof młode lata w cudzych kraiach na dźiełach rycerſkich z wielka ſława ztrawiwſzy, w Polſzcze był naprzod Chorażym Słonimſkim 1663, potym Kaſztelanem Nowogrodzkim, na koniec Woiewoda Smoleńſkim. z ſzynow iego ieden był Dominikan, człowiek godny, S. Teologii Doktor, Przeor w Wilnie, y na inſzych mieyſcach. Damian Choraży Słonimſki 1674, Samuel w tymże roku, w Woiewodztwie Połockim. Mateuſz Jeſman Piſarz Ziemſki Słonimſki 1704, przydaia ſobie z nich niektorzy, Jeſman Synkowſki, Samuel 1700.

**IEWŁASZEWSKI herbu Topor*, w Nowogrodzkim. N. Marſzałek, Słonimſki, ſyn iego Kazimierz Ludwik Jewlaſzewſki poſłował na rożne Seymy, kędy go Rzeczpoſpolita na rożne funkcye narażała, iako 1627 *Conſtit: fol: 9.* 1647 deputat na Trybunał Skarbowy, *Conſtit: fol: 44*, potym był Kaſztelanem Smoleńſkim, na koniec Woiewoda Brześciańſkim 1662, był Kommiſſarzem do Kozakow, do Kurlandyi y indźiey.

Jez Herb.

MA bydź w polu czerwonym Jeż w kłębek zwiniony, głowę przy żiemi trzymaiący, w lewą tarczy głowa obrocony, na hełmie trzy piora ſtruſie kładźie, *X. Koiał: in Mſ. Okol:* ten herb bez hełmu położył; zkądby zaś poczatki ſwoie miał ten kleynot, żaden autor nie namienia, to tylko przydaia, że ſię Liſowſcy w Pomorſkim Woiewodztwie, ba y w Litwie, tym herbem pieczętuia.

**IEZ herbu Drzewica* w Ziemi Łomżyńſkiey y w Radomſkim powiećie. Jeż Chorąży Sochaczewſki, *u Karnkowskiego in Conſtit: Synodal: fol: 86* w roku 1446.

Jan Podkomorzy Łomżyńſki, y Gubernator Xiażęcy 1453 *Statut: Maſov: fol: 98.* Staniſław Podwoiewodzy Sochaczewſki 1648, a Jakub w Woiewodztwie Kiiowſkim. Zuzanna Stefana Zaborowſkiego małżonka. Sa y w Przemyſłkiey Ziemi, Jeżowna Xięni Klaſztoru S. Benedykta w Przemyſlu,

***JEZBUTO.** Jezbuto mąż w Xięſtwie Litewſkim, między innemi Panami znaczny, w roku 1290 od Krzyżakow z piąćiaſet ludźi zbity, prawda że ſam z tey klęſki zdrowo wyſzedł, przećięż w tymże roku, gdy na Miſtrza Krzyżackiego z Litwy z płonem bogatym wracaiącego napadł; wżwawo na niego natarł, tam kopia przebity, iuż na źiemi leżac, przećięż oſtatniemi śiłami zdobytemi, ieſzcze ſwego adwerſarza ranił *Dusbruchius.*

JEZIERSKI *herbu Prus 2do* w Czerſkiey Ziemi, Adam Jezierſki Burgrabia Rawſki 1581, Poborca w Kaliſkim Woiewodztwię, *Conſtit: fol: 394.* Gabryel Staroſty Liwſkiego Towarzyſz 1582 pieſzo ſzedł do ſzturmu pod Pleſzkowem, *Paproc: fol: 405.* Jan Piſarz Ziemſki Łucki, miał za ſoba Lukrecya Bonarownę. N. poiął Dorotę Piotra Sobola corkę, z ktorey był ſyn Jędrzey, a tego zdami śię corka Rozwadowſka. Franciſzek Chorąży Łukowſki, Jozef Stolnik Łukowſki, żona iego Maryanna Raciborſka, pozoſtała wdowa po Michale Szamowſkim, z ktorey corka Helena była za Jozefem Wężykiem Rudzkim. Krzyſztof Jeżierſki Staroſta Grodecki 1718, tenże czy inſzy Podſtoli Kiiowſki, żona iego Zofia Stoieńſka, Sędźianka Ziemſka Lubelſka. Tomaſz w Woiewodztwie Lubelſkim 1674. Maćiey Poborca w Kiiowſkim 1581, *Conſtit: fol: 395.* Joanna była za Piotrem Antonim Cielemeckim. Ludwik Podſtoli Lubelſki, miał za ſoba Wiktorya Stoieńſka, Sędźiankę Ziemſka Lubelſka. Elżbieta Pawła Stoieńſkiego, Podſtolego Buſkiego, Franciſzka Remigiana Łowczego Latyczowſkiego, małżonki.

***JEZIERSKI** *herbu Rogala* w Pomorſkim Woiewodztwie. Simon Michał Lewalt Jezierſki, y Jan 1632. Michał Sadowy Mirachowſki, miał za ſoba Czarlińſka, Konſtantyn Sędźia Ziemſki Tucholſki, poſeł na Konwokacya 1696. N. Archidyakon y Official Kamińſki umarł 1715. N. miał za ſoba Przebendowſka, y z niey potomſtwo. Jerzy Lewalt Jezierſki pierwſzy śię z Prus do Litwy przenioſł umarł 1594, miał ſynow ſześćiu, y corek cztery, z ktorych iedna była za Hamſzeiem. Balcer Marſzałek Dworu Xiążęcia Radźiwiła, ktory z Szemętowną zpłodźił iednę corkę. Kryſzpin z Obryńſkii miał ſynow, Piotra y Jerzego, y corek śiedm. Jan Kanonik Wileńſki. Pawła żona Buchowiecka, Jerzego z Łoknickii dway ſynowie Michał y Jan. Marcina z Dźiewałtowſkii corek było cztery, ſynow iedenaśćie, nie zoſtało śię iednak tylko czterech, Jan, Kazimierz, Kryſztof y Marćin, inni młodo pomarli. Marcin ſyn Marcina, zoſtawił ſyna Piotra, corki dwie Barbarę y Dorotę. Placid Przeor Orſzanſki, Zakonu S. Dominika.

JEZIERSKI *herbu Topor* w Wielkieypolſzce. Woyćiech y Franciſzek, Przecław na Jezierach; Staniſław y Sebaſtyan Jezierſcy, podpiſali Konfederacya Zatorſka 1705. Franciſzek 1611 Senior w Sekcie Luterſkiey.

Jezierza Herb.

MA bydź w polu czerwonym krzyż Kawalerſki, na krzyżu kruk w pyſku pierzcień trzymaiący, głowa w prawa tarczy obrocony, na hełmie trzy piora Struśie: to *Okolſki*, atoli drudzy nie piſza że kruk na krzyżu, ale tylko ptak, *Bielſki fol: 172. M. S. P. Koiał:* Ten herb miał z ſoba do Polſki przynieść Willibaldus Fran-

Francuz, Arcybiſkup pierwſzy Gnieznieńſki, ten wſtąpił na tę Katedrę w roku 966, śiedząc na niey lat cztery, żyć przeſtał w roku 970, atoli drudzy tego Willibalda do herbu Krucyni pociągáią. Herbowni ſa ći.

Boguſławſki	*Drozdowski*	*Szczycieński*	*Zelazo.*
Cwiklowſki	*Galczewski*	*Szymanowski*	

***JEZIERZYNSKI** w Ziemi Warſzawſkiey. Staniſław y Woyćiech 1632. Seweryn w Wileńſkim Woiewodztwie 1648. Staniſław Piſarz Ziemſki Warſzawſki 1647. Adam 1674. N. miał za ſoba Katarzynę Dabrowſka, herbu Kuſzaba. Sa y Jeziernicсy, herbu ich niewiem, z tych Jan Karol miał za ſoba Zofia Witkowſka.

JEZIORKOWSKI *herbu Radwan* w Warſzawſkiey Ziemi, Adam y Woyciech 1632, Auguſtyn, Wacław, Jan y Ignacy Jeziorkowſcy 1648. N. Jeziorkowſki miał za ſoba Sienińſka, z ktorey corka poſzła za Antoniego Ryſzkowſkiego, ale z nim żyła bezpotomnie, *2do voto* poſzła za Mokronowſkiego, Chorążego Rawſkiego. Jeziorkowſki Podſtoli Pińſki, Jan Chorąży Rożańſki, Adam y Alfons 1674.

JEZIORKOWSKI *herbu Rawicz* w Sendomirſkim y Podolſkim Woiewodztwach. Jan 1570 *Paproc: w Panoſzy.* Walentyn Jeziorkowſki Miecznik Podolſki, wſpominaia go *Konſtytucye 1635 fol: 41.* Staniſław miał za ſoba Zofia Lanckorońſka, z ktorey ſyn Jan, *Acta Caſtren: Camenec: 1626*, był ten Jan Kommiſſarzem do rozgraniczenia, między Woiewodztwem Podolſkim y Wołochami, z Seymu 1661 *Conſtit: foi: 26.* Ktoryś z nich miał za ſoba Smiotanczankę Chorążankę Podolſka, y z nia corek dwie, iedna z nich poſzła za Swirſkiego, Miecznika Podolſkiego, *2do* za Konradzkiego, *3tio* za Cwilichowſkiego, *4to* za Wołodyiowſkiego, z wſzyſtkiemi iednak żyła *ſterilis.* Druga iey Sioſtra była za Dzierzkiem. Ludwik Annę Drohoiewſka, Chorążankę Przemyſłka, był ſam Stolnikiem Brzeſkim, z niey zpłodźił dwie corki, Katarzynę naprzod Porayſka, *2do* Gurſka, *3tio* Urbańſka, y Eleonorę Omiećińſka.

***JEŻOWSKI** *herbu Ciołek* Maćieia Jeżowſkiego, Krol Zygmunt I. między Rycer-

cerſtwo Polſkie policzył, a Maćiey Drzewicki, Arcybiſkup Gniezniéńſki,
Bernard Maćieiowſki Kaſztelan Czechowſki, y z ſynem Samuelem, Gnie-
znieńſkim y Krakowſkim na ten czas Kanonikiem, y z innemi Vitelliuſza-
mi, do herbu go Ciołek przypuścili, *o czym czytałem liſt tego Krola in Mſ.
Petricov:*

JEZOWSKI herbu Jaſtrzebiec w Płockim Woiewodztwie. Zdawna piſali ſię z
Jeżowa. N. Jeżowſka była za Łyſakowſkim Pawłem Podkomorzym Łom-
żyńſkim. Bartlomiey z Przedborſką zpłodźił corek cztery, z tych Jadwiga
Janowi Makomeſkiemu, Anna Grzymiſławowi Goſlickiemu, Elżbieta Ję-
drzeiowi Paprockiemu, Zofia Dźiewanowſkiemu, zaſlubione, y ſynow dwoch
Jana ten bezżenny, y Bartłomieia ktory tak z Chometowſką herbu Prus, ia-
ko y z Zdzarſką herbu Gozdawa, żadnego nie zoſtawił potomſtwa. Od
drugich Jeżewſkich Skubaiewſcy rozpleniéni. Maćiey na Zarzecu y Gili-
nie dźiedźic, zoſtawił z Rosćiſzewſką herbu Junoſza ſyna Roſtańca, ten
także z Nieborſką ſyna. Jan ktory w Kucharach dźiedźiczył, z Konarſkii
herbu Jaſtrzębiec, zpłodźił dwoch ſynow. Jana Plebana Jezewſkiego, y Zy-
gmunta, o ktorych czytay pod Geſchaw. Maćiey y Piotr 1632, Woyćiech y
Jan Jeżowſcy 1697.

**JEZOWSKI herbu Nałecz* w Goſtyńſkiey Ziemi, Marćin Jeżewſki Komornik
Ziemſki Goſtyńſkiey, deputat na Trybunał Koronny 1728. Mikołay Je-
żewſki Aſſeſſor Ziemi Tucholſkiey, poſeł na Seym 1730, y Franciſzek Skar-
bnik Zakroczymſki.

JEZOWSKI herbu Poray w Sieradzkim Woiewodztwie. Anna Jeżowſka tego
herbu była za Janem Jwanickim.

JEZOWSKI herbu Prus 1mo w Ziemi Warſzawſkiey, Mikołay Chorąży Warſza-
wſki, z Seymu Piotrkowſkiego 1567 Poborca w Warſzawſkiey y Czerſkiey
Ziemi, *Canſtit: fol: 146.* Jan w Ziemi Nurſkiey 1632. Jeżewſka była za Ma-
ćieiem Blochem, druga za Tobiaſzem Tchorzewſkim, Jerzy Kaſztelan War-
ſzawſki 1557 na liśćie Zygmunta Auguſta *u Paproc: fol: 473,* Wyſłał go był
Krol do Moſkwy w legacyi, ktorego maiac Moſkwicin za podeyrzanego,
kazał go po kolana w wrzącym oleiu ſmażyć, golenie wiercieć, za pazno-
kćie trzaſki zabiiać, chcac na nim, tym okrućieńſtwem co ſekretnego wy-
muſić: pytano ſię go czy liſtow iakich do Glińſkiego nie przynioſł, nie-
zwyćiężonym iednak ſtatkiem, ſekretu nie wydał: za to, powroćiwſzy do
Oyczyzny, od Krola był ſzczodrzę udarowany, *Bielſ: fol: 524.* N. Jeżowſki
Piſarz Warſzawſki, drugi Rotmiſtrz ſławny, pod Kieſa odważnie ſławaiac,
kula poſtrzelony poległ 1578. Tenże czy inſzy, pamiętny Rotmiſtrz 1578
pod czas Seymu Warſzawſkiego, przyprowadźił do Krola Podkowę, ktory
wtargnał był do Wołoch, *Paprocki Wypis o Iwoni.* Jędrzey Strażnik Woy-
ſkowy 1625. Jędrzey Rotmiſtrz Choragwi Wołoſkiey w roku 1677 zpod
Zorawna w połtoru tyśięcy ludźi, przeciwko Turkom y Tatarom poſłany,
ktorych było na dwadźieśćia tyśięcy, gdy ſię pod Woyniłowem z niemi
potkali, iedni z naſzycyh pierzchneli, drudzy polegli, inni w niewola za-
brani, między ktoremi Jeżowſki, od ktorych codźień trzy razy bity, przy
iednym ſię obrazku zoſtał Nayśw: Panny na blaſze malowanym; y ten mu
iednak potym wzięto, cudownie iednak znowu przez ſen przy ſobie go zna-
lazł; przy nim tedy codźiennie ſię modlac, uproſił ſobie, że z owey nie-
woli zdrowo wyſzedł. *Nieſſpork: Odrobiny fol: 106.* N. Podkomorzy Płocki.

JEZOWSKI herbu Strzemie w Krakowſkim Woiewodztwie, Woyćiech Jeżowſki
z Grabowa, z braćia ſwoią y innemi tegoż herbu, Konfundator 1462 Ko-
ścio-

ścioła S. Jakuba w Krakowie, *o czym przywiley u Paproc:* Felicyan w wie-
lu expedycyach za Zygmunta I doſwiadczonego męſtwa, y za ſyna iego
Auguſta I, temu zmarłemu w roku 1577, w Krakowie u S. Szczepana, ſynowie
ci co ida, nadgrobek położyli. Jan Biſkup Ołomuniecki, gorliwy o wia-
re Katolicką Paſterz, y na ubogie ſzczodry, umarł 1599; ktoremu brat Sta-
niſław, nadgrobek wyſtawił w Krakowie, w Kośćiele Franciſzkańſkim. Ata-
nazy drugi brat, w naukach rożnych wypolerowanego dowćipu, w cudzo-
źiemſkich ięzykach biegły, umiał albowiem Niemiecki, Włoſki, y Łaćińſki,
żyćie zakończył w Rzymie 1564. Jan Rotmiſtrz Krolewſki, z Władyſła-
wem Krolewicem do Moſkwy, tamże umarł. Staniſław z Promieńſkii zo-
ſtawił ſynow, Władyſława y Staniſława, był to maż uczony, wydał do
druku *Ekonomia 1638, y Radę białogłowſka 1639,* y Jana człowieka woiennego.
Przodkom tey Familii przydano było do ſtrzemienia herb Pilawę, co znać
na nadgrobkach rożnych z tego Domu. Jędrzey z Sendomirſkiego, pod-
piſał Elekcya Władyſława IV.

**IHNATOWICZ herbu Swiat* w Woiewodztwie Wileńſkim. Euſtachi, Jan, y Sa-
muel, Ihnatowiczowie, podpiſali Elekcya Jana Kazimierza Krola.. Alexan-
der Jana III. Jerzy Sędźia Grodzki Wileńſki. Jan Stolnik Kowieńſki, Po-
rucznik Choragwi Pancerney Goſiewſkiego, wźięty y z nim w niewola do
Moſkwy. Powinien zaś bydź na tarczy swiat, na nim ſtrzała, żelezcem
proſto do gory, przez ſtrzałę dwa krzyże, większy u gory, mnieyſzy u do-
łu, Kazimierz Ihnatowicz 1700.

Jgłowski Herb.

ABdank powinien bydź, na ktorego ſrzodku ſtoi ſtrzała, końcem do
gory proſto obrocona bez pior, pierśćień na niey, taki, iak o-
wo ſtawiaia, gdy do pierśćienia gonia, na hełmie trzy piora ſtru-
ſie, *Okol: fol: 350,* rozumie, że Abdank y ſtrzała koloru białego,
pierśćień czerwony powinien bydź: rozumie tenże autor, że żoł-

nierzowi ztąd nadany, że do zwyćięstwa strzała siła dopomogł, raczeyby miał mowić, że Abdanczykowi ktoremuś, gdy do pierśćienia strzała gładko trafił, do Oyczystego kleynotu, przydano strzałę y pierśćień. Tym się herbem pieczętuią Karniccy, (o ktorych niżey) y Iłgowscy, z tych iedni w Kiiowskim Woiewodztwie osiedli, drudzy w Powiećie Kowieńskim. Jędrzey mąż rycerski, y brat iego Jwan Iłgowski Ciwun Wiesiwiański, poseł z Zmudzkiego Xięstwa, za Krola Augusta, na Seym Lubelski 1569. N. Ciwun Twerski, wspominaią go *Konstitucye* 1631.

ILINICZ herbu Korczak w Xięstwie Litewskim, inni ich piszą Hlinicz, inni Glinicz, niektorzy z nich pisywali się Hrabiami na Mirze. Jan Ilinicz ieden z Paniąt Litewskich, Rotmistrz 1454, po zbitym woysku pod Choynicami, boku Krola Kazimierza nie odstąpił, ale obroćiwszy się przećiwko pogoni nieprzyiaćielskiey, tak długo się z nią meżnie uganiał, aż na koniec dał się poimać, aby tym czasem Krol uszedł. Syn iego Krysztof Janowicz 1522 Marszałek Nadworny Litewski, Starosta Lidzki, temu gdy chćiał Krol Alexander Starostwo odiąć, wielkie zaściе między Krolem y Senatem urosło. Hrehory Starosta Brzeski 1516 podpisał przywiley cessyi Ziemi Drohickiey, *u Herburta fol: 302.* Jerzy, urodził się z Zofii Radźiwiłowny, Kasztelanki Trockiey, Marszałkowny, *Koiał: in Mſ. y Geneal: Radźiw:* Są iészcze w Xięstwie Zmudzkim, y w Powiećie Slonimskim Iliniczowie, ale niewiem czy tego herbu. Bazyli Horodniczy Mścisławski, podpisał Elekcyą Jana III. Stanisław y Kazimierz 1700.

**ILINSKI.* Alexander Woyski Czerniechowski, y Piotr, podpisali Elekcyą Jana III. Ilińska Regina 1673 na Wołyniu.

**ILKIEWICZ* w Brześciańskim Woiewodztwie. Marćin Ilkiewicz w rożnych expedycyach dobrze Oyczyznie zasłużony, Bogu się chcąc przymilić, Collegium naszemu Brzeskiemu wiele łask wyświadczył 1681 *Histor: Coll:*

**ILNICKI* w Ziemi Przemyskiey. Grzegorza Ilnickiego wspomina zasługi *Konstytucya 1676 fol: 52.*

IŁOWIECKI herbu Łodźia w Wielkieypolszcze. Jan y Jędrzey z Iłowiec, dźiedźice miasteczka Wolsztyna, w Poznańskim Woiewodztwie, ktorym Krol Zygmunt I na toż miasteczko nadał prawo Maydeburskie, czytałem o tym *list in Mſ. Petricov:* Iłowiecka była za Broniowskim herbu Ostoia. Woyćiech z Poznańskiego, podpisał Elekcyą Jana III.

IŁOWIECKI herbu Nałęcz w Ziemi Chełmskiey. Stefan Iłowiecki z Seymu 1647 Kommissarz na uspokoienie pogranicza od Węgier *Constit: fol: 5.* miał za sobą Teofilę Siestrzewitowską herbu Poray, z niey spłodźił syna Kazimierza, y corek dwie, Jadwigę Lesiecką, Katarzynę Jemiłowską, Kazimierza synowie z Teressy Sulimowskii, Franciszek y Antoni. Jan Iłowiecki Woyski Chełmski, znaczny Dobrodźi Collegium naszego Lubelskiego 1700. Stefan w Woiewodztwie Bełzkim 1632. Antoni Podsędek Bełzki, żona iego Anna Lipska, Stolnikowna Kiiowska. Jan miał za sobą Katarzynę Chocimirską, corkę Jakuba, z Maryanny Kalińskii urodzoną, z tą zpłodźił dwie corki, Maryannę Siemiaszkownę, y Teressę Janiszewską, synow zaś czterech, Jana y Krysztofa bezpotomnych, Dymitra, tego zostało potomstwo, Michała, ktorego corki cztery, Maryanna Wkryńska, Eufrozyna, Franciszka, Antonina, y syn Konstantyn.

IŁOWIECKI herbu Ostoia w Wielkieypolszcze. Przecław Iłowiecki, miał za sobą Katarzynę, Jerzy Zofią, Marszewskie, herbu Rogala.

IŁOWSKI herbu Prawdzic w Mazoszu. Alexander Iłowski Woiewoda Płocki, pod Mi-

Mikołaiem Firleiem Hetmanem, początki rycerskich dźieł założył, gdźie gdy się iego męstwo znacznie pokazało, na Pruską woynę Pułkownikiem wysłany, pod Heisbelgą Niemcow poraził; we dwieście potym koni wypadszy, konie, wozy, y prowianty, ktore do obozu nieprzyiaćielskiego prowadzono, zabrał; w kilka dni znowu wtargnął w nieprzyiaćielską Ziemię, gdźie tak z gruntu wszystko zniszczył, że Krzyżacy od głodu ledwo nie umierali, ztym wszystkim, y im samym nieprzepuścił, raz piechotę ich wyćiął, drugiraz pod Gutsadem tak się szczęśliwie z niemi potykał, że ich zbiwszy, znaczniey szych kilku z woyska Krzyżackiego Krolowi do Torunia przyprowadźił, *Starowol: in Bellat: Sarm: Biel: fol: 548.* Syn iego Jan Czesznik Wiski, z Woiewodztwa Płockiego deputowany, podpisał Elekcyą Zygmunta III. *Constit: fol: 437.* Drugi syn Jędrzey, Kasztelan Wiski, żona iego *według Paproc:* Dźiałyńska, Woiewodzanka Pomorska, *Bielski o nim pisze fol: 792.* Stanisław Iłowski *D. Basilii Archiepiscopi Cæsariæ Cappadociæ, orationes de moribus in tomos 4 digestas, latinè interpretatus est, quæ editæ Venetiis in 8vo Majori 1564.* Jan Woyski Płocki 1587, *Constit: fol: 432.* Woyćiech Podkomorzy Wiski, z Seymu Kommissarz do granic od Prus. *Constit: fol: 849 y w roku 1616, Constit: fol: 29.* Felix Chorąży Łomżyński, poseł na Seym 1628, z tamtąd deputowany na Trybunał Radomski, *Constit: fol: 5,* y na Konwokacyą 1632, Kasztelanem potym Wiskim został, *Constit: 1641 fol: 20.* Stanisław Podstoli Łomżyński, Alexander Podczaszy Wiski, Krysztof, Jan, Władysław 1632. Woyciech Stolnik Płocki, poseł na Konwokacyą 1696, a potym Chorąży Płocki 1704.

**ILZEN.* w Inflanciech Jan Ilzen Major Krolewski w Woysku, podpisał Elekcyą Jana III, wspominaią go *Konstitucye 1678 fol: 19.* N. Starosta de Margenhausen 1730.

**INERSKI* w Pomorskim Woiewodztwie, Krysztof Inerski, deputat w Trybunale Koronnym, umarł w Piotrkowie 1616, o czym tam nadgrobek iego położony swiadczy, *Starowol: in Monum.*

**INES.* Herb ich Xiężyc y trzy gwiazdy, iako w swoich epigrammatach mowi X. Woyciech Ines S. J. *Luna vale triplexq; meo pro stemmate sydus* (brat iego rodzony Gvilhelm, Kapitan w Woysku Koronnym) umarł młodo, wieku swego 38, w roku 1658. Są w druku iego *Lyrica & Epigrammatum Centuriæ sex, primùm Cracoviæ, tum Vratislaviæ 1686 in 12 recusæ, Gedani 1655.* Także *Lechias, sive Ducum ac Principum Poloniæ ab usq; Lecho deductorum elogia historico politica, & panegyrico lyrica, in quibus compendiosa totius historiæ Polonæ epitome exhibetur. Cracoviæ cum figuris æneis 1655 in4to, & Francofurti ad Viadrum 1680 in4to sed sine figuris.*

**INSZKIEWICZ herbu Godźiemba X. Koiałow: in Mſ.* o nich pisze, że idą od Mintowta. Adam Mintowt Inszkiewicz, w Woiewodztwie Wileńskim. Jan Rotmistrz y Pułkownik Węgierskiey piechoty, odważny żołnierz w rożnych okazyach, pod Mohilowem rękę mu kula zgruchotała.

INWALDSKI herbu Kornicz w Oświecimskim Xięstwie. Ci się z Rusi, w Krakowskie wynieśli. Z tych Jan Inwaldski Woyski Oświecimski, Stanisław także Woyski Oświecimski, atoli według świadectwa Okolskiego iuż ta Familia zeszła.

**JODKOWSKI herbu Nałęcz* w Mińskim Woiewodztwie. O nich swiadczy *Koiał: in Mſ.* Michał Jodkowski 1700.

JODŁOWNICKI herbu Jastrzębiec w Krakowskim Woiewodztwie: Są iednak y Jo-

Jodłowſcy tamże, z ktorych Adama nadgrobek w Krakowie u Franciſzkanow. Zofia Zakonnica Sadecka.

*JODZIEŚZKO *herbu Bełty* atoli z ta rożnica, że ſa dwa tylko w polu czerwonym na krzyż złożone, żeleżcami oba w prawa tarczy obrocone, w hełmie piora ſtruſie trzy, tak ten herb opiſał *X. Koiał: in M.S.* y że go zażywaia Jodźieſzkowie w Xięſtwie Zmudzkim, Woyciech Jodźieſzko, ſyn iego Balcer, Szymon Jodźieſzko Balcerowicz Kapłan ſwiecki.

JORDAN herbu Traby w Krakowſkim Woiewodztwie, Dom w Polſzcze naſzey ſtarodawny, ale y w Rzymie pierwſzych zaraz wiekow wſławiony, bo według *Chronol: Caſſiod: y Mir: Chron: Bel:* Jordanes w roku po Narodzeniu Chryſtuſowym 470 Konſulem był Rzymſkim. Jordan *Sarmata Leonis Beſſici Imperatoris, Comes ſtabuli. Niceph: Calliſt: l: 15. c. 20*, a potym *Conſul Conſtantinopolitanus*, iako wypiſał *Pariſius.* Jan Jordan Dworzanin Teodozyuſza Wtorego, y w reſpektach u niego pierwſzy, zdrada Rzeżańca Chryzapiuſza, zabity, zaboycę, ſynowi Jana Jordanowi. oddała Pulcherya Ceſarzowa; ktorego on, mſzczac ſię śmierći Oycowſkiey, zniosł z tego świata, to *z Cedrena Pariſius.* Niektorzy rozumieia, że do Polſki naſzey naypierwey to imię weſzło z Jordanem Rzymianinem pierwſzym Biſkupem Poznańſkim, atoli *Długoſz in Vitis Epiſcop: Poſnan:* wyraźnie mowi, że ten Biſkup był z Familii Urſynow, y za herb roża noſił, nie Traby, o czym pod herbem Poray obſzerniey, iakoż *in Purpuræ doctæ ſupplemento fol: 67*, znaydźieſz Jordana Urſyna Kardynała 1145. *Paprocki twierdźi*, że za iego ieſzcze czaſow, był w Rzymie Jordan ſtarożytney Famili, przydaie iednak, że y w Niemcech nad Rhenem ieſt Jordanow imię ſławne, ktorzy trzech trab w herbie zażywaia. Inni mowia, że ſa y na Slaſku Jordanowie, ktorzy trzy Traby w polu czerwonym noſza, ale w hełmie między Trabami ieſt ręka zbroyna z mieczem. *Paproc: in Stromat:* Henryka Jordana Kanclerzem czytał, na liſcie Bolesława Krola 1039 (Kanclerzow, tymi tam czaſy, piſano na przywileiach, *Notarius* albo *Scriba regius*) czy iednak był tego herbu, ten liſt nie wyraża. Hyppolita Rzymianina Biſkupa Chełmińſkiego herbu trzy Traby w roku 1180, za Alexandra III Papieża, oſobliwſzego Dobrodźieia Klaſztoru Miechowſkiego, ſławi *Nakiel: w Miechow: fol: 67*, mowiłem y ia o nim *tom: 1. fol: 56.* Co piſze *Paprocki*, że za Kazimierza Wielkiego w roku 1349, był ieden Kaſztelanem Krakowſkim z tey Familii, myli ſię: tym znać uwiedźiony, że właſnie w tym czaſie ſiedźiał na tym Krześle Jan z Melſztyna, ale ten Leliwczyk był: a Melſztyn w połtoraſta lat dopiero potym doſtał ſię z Domu Tarnowſkich w Dom Jordanow przez ſukceſſya, o czym niżey. Był też Jordanes Biſkupem Warmińſkim 1328, ale ten inſzego herbu, to ieſt Xięgę otwarta za herb mu *Treterus* położył. *Frydrychow: in Hyacin:* Gvilhelma Jordana, Arcybiſkupa Lwowſkiego y Halickiego, w roku 1411 położył, ale go nigdy nie było, y on żadnego na to autora nie przywodźi. Kazimierz Wielki, (raczeyby mowił Kazimierz Jagellonowicz) Krol Polſki Janowi Jordanowi z Zakliczyna, dźiedźicznym prawem puśćił Woytoſtwo Miſlinickie, kędy potym Mikołay Kaſztelan Woynicki zamek koſztownie wymurował. Dobka Jordana, Kaſztelana Woynickiego, piſałem w roku 1412. Jordana z Zakliczyna, nadgrobek miedźiany w Krakowie w Kośćiele S. Katarzyny, nad ktorym to napiſano, *Facilis iactura Sepulchri eſt, memoria juſti manet cum laudibus 1471. Dryacki w żyćiu B. Izaiaſza powiada*, że do tego Kośćioła Jordanow Familia fundacya uczyniła, na pewnych gruntach przy Krakowie 1558.

Mi-

Mikołay Jordan z Zakliczyna, Kawaler Jerozolimitańſki, mieyſca Swięte w Paleſtynie oſoba ſwoia uczćił: z Lanckorońſkii, Mikołaia z Brzeźia Marſzałka Wielkiego Koronnego corki, zpłodził corki dwie, Zarębina y Pukarzewſka, ſynow tyleż, Jana y Mikołaia. Jan powrociwſzy z cudzych kraiow, na dwor ſię Krolewſki ſtawił, w zupełny Kiryś przybrany, tam przyochoćie, za zdrowie Krola Alexandra, ſzybę w Wieliczce ſolna, tak iak był odźiany, duſaiac ſwoiey chybkośći, przeſkoczył: w podźiwieniu to wſzyſtkim było, ale oſobliwie Krolowi, ućieſzony iednak ta iego odwaga, Zupnikiem go Bocheńſkim y Wielickim przełożył, pewny dochod z nich na oſobę iego naznaczywſzy. Dał mu potym Kaſztelania Biecka, z ktorym tytułem czytałem go na liſcie danym 1502 Miaſtu Lubelſkiemu, od Alexandra Krola, *y u Nakiel: 1504 fol: 573.* Staroſta przytym był Spiſkim; ktore ſobie miał obligowane, we dwunaſtu tyſięcy Czerwonych złotych, a Zupy w czternaſtu tyſięcy czerwonych, ktore mu zpłaćił Zygmunt I przez Bonera. *Biel: fol: 507. Sarnicki.* Przydano mu do tego Staroſtwo Oświecimſkie, y Wielkorzady Krakowſkie, umarł 1507. Synow ſię iego zoſtało czterech, Zygmunt, Achacy, Kryſztof y Hermolaus. Z tych pierwſzy Zygmunt Dworzanin Zygmunta I, z Komorowſkii herbu Korczak, ſynow iego było dwoch, Staniſław y Adam. Staniſława z Milanowſkii, między inſzemi ſyn Kryſztof, woiennemi dźiełami wſławiony. Adama z Myſzkowſkii, Sioſtry rodzoney Piotra Myſzkowſkiego, Biſkupa Krakowſkiego, ſyn Jakub, ktory za Zygmunta Auguſta Rotmiſtrzem pieſzym, a pod Stepanowcami za Mieleckiego Hetmana, dozor mu artyleryi był zlecony, kędy Janczarow zpędźiwſzy, znaczne zwyćięſtwo otrzymał, poiał był Herburtownę Kaſztelankę Bełzka, y na Ruſi oſiadł. Adamowi z Zakliczyna pod Cecora y Chocimem pamiętnemu woiownikowi, zmarłemu 1644 nadgrobek brat Hermolaus Staniſław wyſtawił, w Krakowie u S. Bernar: *Starowol: in Monum.*

Achacy Kaſztelan Biecki, drugi ſyn Jana Kaſztelana Bieckiego, ia go czytam Kaſztelanem Zarnowſkim, na liſcie Zygmunta I, 1540 *u Nakiel: w Miechow: fol: 629*, był oraz y Staroſta Sadeckim, tego corka Zofia, Staniſławowi Wielopolſkiemu, mężowi, nadgrobek w Krakowie w Kośćiele S. Franciſzka wyſtawiła; miał zaś ten Achacy za ſoba Wielogłowſka herbu Stary koń, z ktorey zpłodźił dwoch Synow, Staniſława y Mikołaia. Staniſław maż rycerſki, ſynowie iego, ieden Adam, ktoremu Koniecpolſka małżonka *według ſwiadectwa Baranow:* powiła ſyna Staniſława, częſta o nim wzmianka w Konſtytucyach z Seymu 1609, Kommiſſarz do pogranicznych kłotni od Węgier, *Conſtit: fol: 897.* poſłował na Seymy 1611 *Conſtit: fol: 31.* W roku 1613 już Czeſnikiem Krakowſkim, *Conſtit: fol: 30*, a w roku 1621, Podkomorzym, *Conſtit: fol: 18* zoſtawił z Zofia Borkowna, raczey z Kryſtyna, dwie corki, Zofia Ługowſka, Alexandra na Korzkwi dźiedźica, małżonkę, y Dorotę, Franciſzka Ożarowſkiego: ſynow także dwoch, Mikołaia Dworzanina Krolewſkiego, w rożnych expedycyach doſwiadczonego męſtwa Pułkownika, umarł 1646, iako iego nadgrobek u S. Katarzyny opowiada, miał za ſoba Ługowſka corkę Alexandra, ktora Elżbieta Stadnicka urodźiła, y Michała, boday to nie ten Michał był Podkomorzym Krakowſkim, Sraroſta Dobczyckim, Bocheńſkim y Wielickim, 1659, iako czytam w dedykacyi *X. Cichowiuſza Pogrom Aryanow.* Zbożny drugi ſyn Staniſława, brat Adama, żona iego Pieniażkowna. Piotr trzeći ſyn, Kaſper czwarty, obadwa ludźie rycerſcy, o Kaſprze powiada *Baranowski*, że ſię złaczył był dożywotnie z Zofia

Pie-

Pieniażkowna, z ta miał trzy corki, Annę, ktora była za Kryſztofem Goſławſkim, Staroſta Będzińſkim, Zofia, za Piotrem Brzechfa (indźiey czytam że Katarzyna Jordanowna, Podkomorzanka Krakowſka, była za Piotrem Brzechfa, Podkomorzym Inflantſkim) y Katarzynę za Manieckim z Wielkiey-polſki. Mikołay drugi ſyn Achacego, ludzkośći y dobroczynnośći wielkiey, z kad miał u wſzyſtkich miłość y eſtymacya, żadnych honorow ſobie ofiarowanych przyiąć niechćiał, y lubo o to nigdy nie konkurrował, przecięż poſłem obrany na Seymy walne, z wielką chwala tę funkcya odprawował, z Gierałtowſkii ſynow iego piaćiu, Achacy, Jan, Mikołay, Gabryel y Samuel: *Baranowski powiada*, że Jordan, ale u niego Piotr, po Gerałtowſkii poiał druga żonę Lubomirſka Katarzynę, z ktorey tylko iednę corkę zoſtawił Walkanowſka. Achacy y Jan w obozie lata ſwoie na woiennym chlebie trawił, z tych Jan Trukczaſzy Krola Stefana, pod Sawołoćią pierwſzy ſzedł do ſzturmu, w Wołoſzech Rotmiſtrzem Uſarſkiey choragwi bedac, tak wżwawo na nieprzyiaćiela natarł, że pierzchać muſiał, *Biel: 1572 fol: 647.* Mikołay, iuż na źiemi, iuż na morzu z Turkami ſię odważnie zćinał, gdźie też gdy goraco naćierał, z galery w morze wypadł, przecież wyratowany, gdy na lad wyſiadł, mężnie ſię biiac, Sędźiaka Tureckiego zabił: ożenił ſię z Podwerbecka, dźiedziczką dobr na Podolu, Gabryel y Samuel ludźie także rycerſcy.

Kryſztof ſyn trzeci Jana Kaſztelana Bieckiego, zoſtawił ſyna Piotra w prawie Koronnym biegłego. Hermolaus czwarty ſyn Jana, Dworzanin Krola Zygmunta I, Staroſta Samborſki, ſynowie iego z Wielogłowſkii, Kryſztof, Jakub, Jerzy, Staniſław, Spytek. Z tych Kryſztof zpłodził Jana Dworzanina u Xiażat Auſtryi: był potym *według Baranow*: Opatem Hebdowſkim, umarł Sadeckim 1627. Adam brat Jana miał żon trzy, pierwſza Szczeſna Kątſka, pozoſtała wdowę po Staniſławie Glińſkim, ta mu corkę tylko iedne powiła Magdalenę, ktora ſie w małżeńſtwo doſtala Kryſztofowi Borkowi w Mironicach: druga miał Bodzęćiankę Zofią, pozoſtała wdowę po Piorze, ale z nia *ſterilis*: trzećia Zuzannę, corkę Kryſztofa Schylinga, wdowę po Gierałtowſkim, z tą zpłodził trzech ſynow, Kryſztofa, Jana, y Jędrzeia; y corkę Dorote, umarł ten Adam 1629, leży na Zwierzyńcu, kedy y żona iego pierwſza. Jakub Dworzanin Krola Auguſta, a potym z Bernardem Pretficzem pamiętney odwagi żołnierz, ſyn iego Hermolaus. Jerzy trzeći ſyn Hermolauſa, brat Jakuba y Kryſztofa, Rotmiſtrz w Kwarćianym Woyſku, z Woyćiechem Łaſkim aż pod Oczakow podpadł, powracaiacych naſzych z płonem, na odwodzie zaſtawiał, y bronił, wſpomina go *Jul: Buleng: Gall: lib: 4 hiſtor:* żona iego Podſzlipſka, herbu Pilawa. Staniſław czwarty, y ten ſzabla na ſławę Domu zakrawał. Spytek piąty, z młodych lat ſwoich do obozu ſię udał, w lat oſmnaście Rotmiſtrzem będac, wydawało ſię w nim ſerce odważne, y Oyczyznę kochaiace, kiedy znaczne roty ſwoim właſnym koſztem, na iey potrzeby wyſtawiał: przy dobywaniu fortec Moſkiewſkich, z konia zſiadſzy, ſzedł nie raz do ſzturmu. Pod Tczewem z Węgrami y ſwemi ludźmi, pierwſzy w ogień ſkoczył, y do tey wiktoryi naywięcey dopomogł, pode Gdańſkiem z odwagi ſwoiey wielka ſławę wynioſł, o nim *Kryſtof Warſzawicki orat: ad Steph: Regem. Miſſus cum agmine expedito à Zamoyſcio in penitiora Moſchoviæ, agris vaſtatis, cæſis non paucis, hoſtium terrorem in ipſam Novogardiam intulit*, dla tego gdy na Seymie Rzeczpoſpolita Stefanowi Krolowi, y Zamoyſkiemu dźiękowała, y temu Spytkowi, przez Staniſława Taſzyckiego, poſła na ten czas z Krakowſkiego, czy-

niła dźięki, a Senat Krolowi za nim ſupplikował, zeby męża tak dobrze Oyczyznie zaſłużonego w reſpekcie miał Pańſkim, umarł ten Spytek Stolnikiem Krakowſkim, y Staroſtą Sadeckim; ſyn iego z Pakoſzewſkii herbu Pobog, Spytek także, Stolnik Lwowſki, wſpominaia go *Konſtytucye 1611 fol: 38*, ktorego corka była za Wieruſkim Stefanem, ktory zginął w Niemczech na Slaſku 1633: a żona iego po nim młodo bezpotomnie *Baranow*: N. Jordanowna z Zakliczyna, była za Kryſztofem Grochowſkim.

Mikołay, Kaſztelan Woynicki, drugi ſyn Mikołaia Kawalera Jerozolimitańſkiego, był wprzod Kaſztelanem Wiſlickim 1515 iako ſię podpiſał na liſcie Zygmunta I, danym miaſtu Lwowſkiemu, a po śmierći brata ſwego Jana Kaſztelana Bieckiego, wźiał Staroſtwa Spiſkie, Oświecimſkie, Zatorſkie, Zup Bocheńſkich y Wielickich, z Kościeleckim, adminiſtracya, Wielkorzady Krakowſkie, umarł 1521: z pierwſzey żony Pielgrzymowſkii miał ſyna Jana, w prawie Koronnym biegłego, poſła na Seymy kilka razy, z drugiey Anny Jaroſławſkii Spytka Kaſztelana Krakowſkiego corki, pozoſtałey wdowy po Odroważie Woiewodźie Ruſkim, był ſyn Wawrzyniec Spytek, y corka Beata, tę wſpomina *Severinus in S. Hyacintho*. Wawrzyniec Spytek Kaſztelan Krakowſki, Staroſta Przemyſłki, Kamionacki y Czechowſki, złaczył ſię był dożywotnie z Anna corką Mikołaia Sieniawſkiego, Woiewody Ruſkiego, y Hetmana Wielkiego Koronnego, z tą zrodźił pięć corek. Pierwſza Elżbieta, doſtała ſię w małżeńſtwo Staniſławowi Bonerowi, Staroście Bieckiemu, po nim Mikołaiowi Ligęźie, Kaſztelanowi Wiſlickiemu, czy Zawichoyſkiemu. Druga Anna Kaſprowi Zebrzydowſkiemu, Woiewodźie Kaliſkiemu, była to Pani wielkiey pobożności. Trzećia Magdalena, naprzod Wapowſkiemu, po nim Staniſławowi Sobkowi z Suleiowa, Kaſztelanowi Sendomirſkiemu. Czwarta Barbara, naprzod Piotrowi Xiażęćiu Zbarazkiemu, Woiewodźicowi Trockiemu, po nim Jędrzeiowi Zborowſkiemu, Marſzałkowi Nadwornemu Koronnemu. Piąta Samuelowi Zborowſkiemu. Był ten Wawrzyniec Spytek, naprzod Kaſztelanem Sadeckim 1549, iako go czytam *u Nakiel: w Miechow: fol: 649* na liſcie Zygmunta Auguſta, a w roku 1550, iuż przy teyże Kaſztelanii Podſkarbim Wielkim Koronnym, *u tegoż Nakiel: fol: 654*, w roku 1556 wziął Woiewodztwo Sendomirſkie, iako ſię podpiſał *u Paproc: fol: 473, w roku 1557*. Z tego poſtapił na Krakowſkie 1563, aż też y na Kaſztelania Krakowſka 1565, na ktorey umarł 1568, pochowany w Krakowie u S. Katarzyny, gdźie on kaplicę przodkow ſwoich, y grob przyozdobił, y w prowenta więkſze opatrzył: Chwala go wſzyſcy z gladkiey wymowy, biegłości w prawie Koronnym, miłości ku Oyczyznie: ale y to niemnieyſza iego pochwała, że tamtych czaſow, gdy ſię co żywo Polacy nowinek Luterſkich chwytali, on ſtatecznie przy Starodawney wierze Katolickiey, aż do zgonu doſtawał. *Okol*: inſzego Spytka kładźie Podſkarbim, inſzego Woiewoda Krakowſkim, inſzego Kaſztelanem, ale iedenże to był, y żadnego inſzego nie było z temi urzędami. Piſał ſię ten Wawrzyniec z Melſztyna, ktory matka ile iedynaczka z domu Tarnowſkich y Jaroſławſkich, w Dom Jordanow wnioſła.

Franciſzek Kaſztelan Woynicki, Staroſta Dobczycki, był wprzod Czeſnikiem Koronnym, poſłował na rożne Seymy, iako 1676, *Conſtit: fol: 21 y 1685 Conſtit: fol: 8.* umarł 1694, z Barbary *de Pilca* Korycińſkii, Kanclerzanki Koronney, iednę corkę zoſtawił zaślubiona Staniſławowi Warſzyckiemu, Staroście Łęczyckiemu, Miecznikowi Koronnemu, y ſyn Michał, naprzod Łowczy Koronny, Staroſta Dobczycki, teraz Woiewoda Bracławſki, miał

za ſoba Morſztynownę, po niey Anaſtazya Myſzkowſka, corkę Staniſława Margrabi, pozoſtała wdowę po Koſie, Woiewodźie Smoleńſkim, z tey ſyn Adam Staroſta Oſtrołęcki. N. Czeſnik Krakowſki, Staroſta Dobczycki 1696 *Acta interregni.* Konſtancya Jordanowna, Xięni Sadecka 1701, y Anna tamże Zakonnica. Piotr Kanonik Krakowſki 1690, Adam Chorąży Zatorſki, Koniuſzy Nadworny 1687, poiał Eufrozynę Kruſzelnicka, Chorażankę Czerniechowſka, *Załuſk: mowy rożne fol: 56,* z ktorey ſyn, y corka. Jerzy Podczaſzy Krakowſki, (a podbno tenże ſam Jerzy był Sędźia Grodzkim Sandeckim, z Seymu 1690 poſłem będac, Kommiſſarzem naznaczony, do uſpokoienia granic od Slaſka *Conſtit: fol:* 17) ten z Heleny Drohoiewſkii trzech ſynow zoſtawił, Władyſława Podczaſzego Krakowſkiego, ktory z Męcińſka, Jozefa Sędźiego Grodzkiego Sandeckiego, ktory z Konſtanycya Łętowſka, Chorażanka Krakowſka, Jana Pułkownika Krolewſkiego, ktory z Struſiowną Chorażanka Wieluńſka weſzli w kontrakty małżeńſkie. Spytek Czeſnik Krakowſki, Kryſztof y Jędrzey 1704, Konſtantyn 1697, Mikołay Podſtoli Sanocki 1704 N. Czeſnik Chełmſki, dźiedźic na Koſzycach 1677. Spytek Jordan Pułkownik pod Kopczyncami, Tatarſka ſtrzała raniony, gdy z tymże nieprzyiaćielem pod Bereſteczkiem mężnie ſię potyka, w oczach, Krolewſkich poległ. *Potocki Centur: fol: 203.* Adam miał za ſoba Brzeſka, herbu Starża. N. Staniſławſka herbu Pilawa Podczaſzankę Sanocka. Elżbieta Piotra Stadnickiego z Lichwina małżonka, *Melan: in Tuchow:* Magdalena Jana Stradomſkiego, umarła 1670. N. Adama Latoſzyńſkiego. Barbara Miecznikowna Krakowſka, Jędrzeia Chwaliboga. N. Belęckiego herbu Leſczyc, Podkomorzyca Poznańſkiego. Fauſtyna, Jana Kochcickiego. N. Jozefa Baworowſkiego, małżonki. Joanna Zakonnica u Wſzyſtkich Swiętych we Lwowie. Staniſława y Jana Jordanow ludźi rycerſkich, ſa nadgrobki w Limanowie. Michała ktory w obozach cudzoźiemſkich, morzem y lądem woiował, a potym umarł w Polſzcze 1669, nadgrobek w Tarnowie u Bernardynow. Sebaſtyan obraz Nayświętſzey Matki z Moſkwy wywieźiony, w złoto y perły oprawny, darował Kośćiołowi S. Barbary w Krakowie 1632.

**JORDANOWSKI* w Ziemi Sochaczowſkiey, wſpomina ich życie B. Gielnowiuſza Jan w tey źiemi, podpiſał Elekcya Jana Kazimierża. Joanna Benedyktynka we Lwowie 1672.

**JORDZIEN*, N. Jordźień miał za ſoba Sienicka, herbu Bończa, pozoſtała wdowę po Niemſcie, z tey była corka za Jaroſzem Lipſkim, Woyſkim Horodelſkim, *Geneal: Sienic:*

JOSIEWSKI herbu Slepowron, w Ziemi Łomżyńſkiey, niewiem czy nie omyłka, miaſto Goſiewſki.

**JOTEYKO herbu Oſtoia,* w Powiećie Wilkomirſkim, *Koiał: in Mſ.* Walentyn Joteyko, Pleban Kowieńſki, kapłan godny. N. Sędźia Wołkowiſki, ktorego ſyn Stefan 1676.

**JOZEFOWICZ* w Woiewodztwie Połockim. Abraham Jozefowic, Podſkarbi Litewſki, Tenutarz Solecki 1528 podpiſał liſt Zygmunta I. *in Mſ. Petricov:* Piotr w Połockim 1632.

**ISAYKOWSKI herbu Prus 1mo.* Z ta tylko odmiana, że w hełmie noſza ſkrzydło ſtrzała przeſzyte. *Koiał: in Mſ.* y iam widźiał ten ich herb; w Xięſtwie Litewſkim y na Wołyniu kwitna. Dołmat Jeremiewicz, Obywatel Powiatu Owruckiego, w Woiewodztwie Kiiowſkim, Pułkownik Krolewſki, za Hetmańſtwa Konſtantego Xiażęćia Oſtrogſkiego, między inſzemi rycerſkiemi odwagami, wpadſzy do Tatar, miaſteczko Thehym wyciął, w roku

1522, wziął za ſwe zaſługi od Zygmunta I dobra Jayki, a potym Czyhyry; przywiley dany 1540, namienia dwoch iego ſynow, między ktoremi Dymitr, miał za ſobą Bukoiemſka, herbu Nałęcz, zoſtawił ſynow kilku, a między niemi Jana. Jan Dymitrowicz, Podkomorzy Oſmiańſki, Piſarz Skarbowy Litewſki, *o ktorym Konſtit: 1611 fol: 23.* z Telatyckii miał tych ſynow, Jana, Marcina, Jerzego, Jędrzeia, Franciſzka, Piotra, Mikołaia y Samuela. Z tych Jan Dworzanin Krolewſki, z Xiężny Horſkii, zpłodźił Jana także, naprzod Podſtolego Zmudzkiego, potym Stolnika, daley Kaſztelana Smoleńſkiego, iam go w pierwſzym tomie nie położył; bom ſię roku nie mogł doczytać, ktorego na tym krzeſle ſiedźiał, z Naruſzewicowny Referendarzowny Litewſkiey zoſtawił potomſtwo. Marcin po powroćie ſwym ze Włoch, młodo zabity. Jerzy z Chodkiewiczem Hetmanem, ſłużył w expedycya Moſkiewſka, pod Twierdelica poſtrzelony, z tego razu umarł. Jędrzey Woyſki Oſmiańſki lata ſwoie ztrawił w obożie, w woyſku Litewſkim. Franciſzek naprzod Sekretarz Krolewſki, Regent Kancellaryi Wielkiey, Piſarz y Referendarz Litewſki, Kuſtoſz, daley Proboſzcz w Katedrze Wileńſkiey, Proboſzcz Geranowſki, Grodzieńſki, Trocki, Trabſki, gdźie Kośćioł nowy wyſtawił, umarł Biſkupem Smoleńſkim. Piotr Karol naprzod Woyſki Oſmańſki, potym Łowczy W.X. Lit: tak odwaga w obożie, iako y wymowa na Seymach zalecony, zſzedł z tego świata 1640, wieku ſwego 39, miał za ſoba Pacownę, Woiewodzankę Trocka, Piotra corkę, z niey ſyn ieden w dźiećińſtwie prędko za Oycem poſzedł, *o czym ſwiadczy nadgrobek u Starow: in Monum: fol: 240.* y corka. Mikołay na Sitcach y Duniłowiczach dźiedźic, Łowczy Litewſki, Kaſztelanii Smoleńſkiey przyiać niechciał, umarł *ſterilis.* N. Dymitrowicz Dołmat Iſaykowſki, Rotmiſtrz Krolewſki, Stolnik Wołyńſki, Hrehory Chorąży Starodubowſki, miał za ſoba Helenę Joannę Ogińſka, Woiewodzankę Połocka, y Hetmanownę Polna Litewſka. Samuel Stolnik Wołyńſki 1648. Samuel Sędźia Ziemſki Łucki, w ſwoich dźiedźicznych dobrach, w Jałowicy w Ziemi Łuckii fundował Dominikanow, co approbowała *Konſtytucya 1667 fol: 32,* corka iego była za Janem Hulewiczem, Podkomorzym Wołyńſkim. *Geneal: Sienic:* a po śmierći iego, była za Manieckim Chorażym Kiiowſkim: ale ten Dom podobno iuż zſzedł. Collegium naſze Grodźieńſkie fundował, Franciſzek Biſkup Smoleńſki, ktoremu dał dobra Swiſłocz y inne, co approbowała *Konſtytucya 1667 fol: 20,* luboć ta fundacya dawniey ſtanęła.

**ISERNICKI* w Woiewodztwie Bracławſkim. Jędrzey w Wołyńſkim y Mikołay Iſerniccy, podpiſali Elekcya Władyſława IV. *Pariſius* dorozumiewa ſię że ta Familia poczatek ſwoy wźięła od Iſerny, ſyna Amadeuſzowego u Getow czy Gotow wſławionego.

Iſiora Herb.

TArcza wzdłuż przedźielona, po lewey ſtronie tarczy, powinien bydź krzyż, a nad nim gwiazda o ſześć graniach, tak iak w herbie Korniaktow, tylko, że tam krzyż nad gwiazda, tu zaś opak: po prawey ſtronie ſkrzydło ſępie do gory wyćiągnione, nad hełmem y korona takież ſkrzydło, tak go opiſał *Koiał: in Mſ.* Zażywaia tego herbu Iſiorowie w Woiewodztwie Wileńſkim. Z ktorych N. Iſiora Archidyakon Wileńſki kapłan oſobliwſzych przymiotow. Alexander ſynowiec iego, Sekretarz Krolewſki. Rafał 1674. Mikołay Proboſcz

Ofmiańfki, pod iego imieniem wydał X. Marcin Łafzcz S. J. *Judicium albo Rozfądek o konterfekcie Jezuitow, in Equite wyrażonym 1594 in4to Vilnæ.*

***ISKIRECKI** w Prufiech, Mikołay Ifkirecki, Starofta Hoshenhaufki 1521, kollega przydany Jerzemu Preuckiufzowi w pofelftwie, do Zygmunta I Krola Polfkiego.

***ISKRA** *herbu Topacz* w Wołyńfkim Woiewodztwie, widźiałem ich herb. Władyfław Ifkra mąż woienny, Stolnik Bufki, Porucznik Podkomorzego Koronnego Bielinfkiego, Chorągwi iego każe płacic zafługi, *Konftytucya 1690 fol: 6*, zginał chwalebnie w okazyi, mężnie fię potykaiac w Wołofzech 1691. corka iego była za Branickim, Kafztelanem Halickim.

***ISKRZYCKI.** *Paprocki* ich wfpomina pod herbem Traby, *á Biel: fol: 559 y Wapow:* fwiadcza, że Ifkrzycki Rotmiftrz z Jazłowieckim, w roku 1520, na Podolu koło Kamieńca, tyfiac zniofł Tatarow.

***JUSTYMONT** *herbu Pułkozic*, czyli Iftmunt, widźiałem w Przeworfku u OO. Bernardynow nadgrobek Jędrzeia Juftymonta, Łowczego Sanockiego zmarłego 1663 z tym herbem, kędy y drugi herb Srzeniawa Maćierzyfty przydany. Wawrzyniec ofobliwfzy Benefaktor Nowicyatu Krakowfkiego Karmelitańfkiego, *Elias à S. Maria Lyric: lib: 2 ode 8.* kędy powiada, że ta Familia z Bononii do Polfki przyfzła: iakoż *Ericius Puteanus Epift: cent: 2. Epift: 83* wfpomina, że Juftemoncyufz z Lowanium do Francyi, z Francyi do Włoch fię przeniosł. Piotr z Włoftowic Juftymont 1618. *Okol:* pod herbem Junofza namienia, że Jftmuntowna była za Grochowfkim Wacławem.

***JUCHNOWICZ** *herbu Leliwa*: O nich fwiadczy *X. Koiał: in Mf.* że fą w powiećie Upitfkim y Lidzkim. Jda od Juchna Monwida Woiewodźica Wileńfkiego. Z tych Jan Juchnowicz Sędźia Bracławfki, y pofeł na Seym Lubelfki 1569, podpifał Unia Litwy z Korona, *Conftit: fol: 172.* Jędrzey Ziemianin Wołyńfki 1528, iako czytam *w Metryce Wołyńfkiey.* Marcin Juchnowicz Sungin 1581 z Seymu Poborca w Lidzkim naznaczony *Conftit: fol: 394.*

***JUCHNOWSKI** *herbu Prus 1mo* w Woiewodztwie Wołyńfkim, widźiałem ich herb. Jerzy Juchno z Stankowa, Chorąży Lwowfki *Monimenta Coll: Leop:* Paweł Juchnowfki kwitnał 1690, pod Knichininem.

**JU-*

***JUDYCKI** *herbu Radwan* ale z ta odmiana, że na chorągwi, miafto fzredniey poły, y krzyża, ftrzałę rozdarta żelezcem do gory obrocona kładą, a w hełmie na koronie ftrzałę, na ftrzale flepowrona z pierzćieniem w nofku. *Okolfki twierdzi*, że z korony wyfzedł herb ten, y iednego udźiału ieft, z korwinami, a za odważne dźieła rycerfkie, ieden z nich, wźiął od Krolow tę herbu odmianę. W monimentach tego Domu znayduie fię, że wyfzli z kraiu Trewirfkiego, gdźie dźiedźicami byli na zamku Woldorff, pod ktorym imieniem wyrażali herb na tarczy, między czarnym polem, trzy pola białe, a w frzednim polu ftrzałę. Bazyli Judycki, za wielkie odwagi przeciw Tatarom, wziął w Rzeczyckim kraiu, od Krola Augufta Swierno, Zurowice, Bołotna, miał za foba Brudawfka, fyn iego Alexander, Podfędek Rzeczycki, żołnierz flawny, zpłodźił z Kaczyńfkiey fynow trzynaftu, Hieronima, Bogdana, Lwa, Mikołaia, Konftantego, Philona, Jana, Jerzego, Wafila, Rafała, Gabryela, Kryfztofa y Adama: ktorych Krołowi Stefanowi na ufługę Oyczyzny ftawiwfzy, wziął od niego fzeroka daninę, w ktorey założył wśi, Judycze y Krzywfka. 1. Hieronim fyn Alexandra, był Podkomorzym Brzefkim Litewfkim, fynowie iego Alexander, Samuel, y Hieronim. 2 Bogdan albo Dadzibog, Pifarz Ziemfki Rzeczycki żołnierz odważny, złaczył fię był dożywotnie z Rachożanka, fynow z niey było dwoch, Waleryan Archidyakon Wileńfki, Probofzcz Trocki, Referendarz y Pifarz Litewfki, Prałat godny, pochowany w Grodnie w nafzym kościele, y Jędrzey pod Zwańcem od Tatarow zabity. 3 Lew blizniak Bogdana, Podftarości Ryfki, zginał w okazyi. 4 Mikołay Chorąży Rzeczycki, fynowie iego Władyfław, Adam y Jan, z tych Jan Podczafzym był Smoleńfkim, Adam w obozie na ufługe Oyczyżny. 5 Konftantyn Stolnik Rzeczycki, fyn iego Alexander, Dworzanin Krolewfki, Woyfki Rzeczycki, Starofta Jafwońfki, Rotmiftrz y Pułkownik Krolewfki, fiła pomogł, 1655. do zbyćia Szwedow z Xięftwa Zmudzkiego, żona iego Rudzka herbu Wężyk, fynowie Jerzy Starofta Jafwonfki 1674. Mikołay, y Jan. 6 Philon Sędźia Ziemfki Rzeczycki, fynowie iego Waleryan Stolnik Rzeczycki, y Jędrzey. 7 Jan, Podczafzy, potym Pifarz Ziemfki Rzeczycki, umieraiąc bezpotomnie, dobra fwoie Kościołowi Strzeżyńfkiemu zapifał. 8 Jerzy Marfzałek Rzeczycki, fynow iego fześciu, to ieft Mikołay Kawaler Maltańfki, Kommendant Stowołowicki, Generał Artyleryi Litewfkiey, Pułkownik Krolewfki, Kafztelan Nowogrodzki, regimentował na mieyfcu Hetmańfkim 1659, odzyfkał Dźifnę y Siebicz, fundował Collegium *Societ: JESU* w Myfzy, umarł w Wilnie. Philon Woyfki Bracławfki, potym Marfzałek Rzeczycki. Piotr Marfzałek Rzeczycki, Tomafz Kawaler Maltańfki, Alexander zabity od Tatarow. Jerzy przez dwanaście lat Dworzanin Krolewfki, potym Rotmiftrz Krolewfki, Marfzałek Rzeczycki, zabity w potrzebie z Szwedami pod Pułtufkiem 1656. 9 Bazyli Kawaler Maltańfki, Kommendor Poznańfki. 10 Rafał w Zakonie Bernardyńfkim. 11 Gabryel młodo umarł. 12 Kryfztof Podfędek Rzeczycki, fyn iego Jerzy. 13 Adam Kapitan nad Piechota, przećiwko Szwedom mężnie ftawał. Staniftaw fyn iego Woyfki Rzeczycki, mąż odważny, będac Kommendantem, mocno y długo Mofkwę odpierał od Zamku Wileńfkiego, w twarz z łuku poftrzelony 1661. Krom tych kwitneli Alexander Kafztelan Mińfki 1677. Jan Pifarz Ziemfki Rzeczycki 1674, Antoni Chorąży Rzeczycki, pofeł na Konwokacya 1696. N. Chorąży Rzeczycki, pofeł na Seymy 1722 y 1724. N. Stolnik Rzeczycki, miał za foba Cecylią Jafińfka, Pifarzownę Litewfka, Podkomorzankę Wileńfka.

 JU-

JUGOSZEWSKI herbu Abdank, w Sendomirſkim Woiewodztwie Jacuſſius albo Jakub *de* Jugowiec, Piſarz Ziemſki Krakowſki 1377, *u Nakiel: w Miechow: fol: 474:* przecięż *Przetocki w kazaniu ſwoim koleda*, powiada, że ſię Jugoſzewicy z Jugoſzewa piſza. Staniſław Poborca łanowego 1602 *Conſtit: fol: 805*. Erazm y Paweł 1632. Walentyn 1654.

JULEWSKI herbu Prus imo pod Wąſoſzem Dom rozrodzony.

Junczyk Herb.

MAia bydź dwa haki żelazne, na kſztałt kotwicy rozłożone, na linii proſto w gorę od nich idacey, ſa dwa krzyże rowne poprzek, ieden nad drugim, krzyże powinny bydź koloru białego, pole czerwone; na hełmie *Okol: tom: 1, fol: 352* położył pięć pior ſtruſich, *Koiał: in Mſ.* tylko trzy. Poczatek tego herbu ztad zakładaia, że Junczyk odważny żołnierz, ſkoro tylko woyſko nieprzyiacielſkie, nad rzeka oboz ſwoy położyło, zaraz dawſzy znać woyſku Chrześciańſkiemu, ſam na Poganow natarł, y z pomoca drugich, rozproſzył. Za co mu tym kſztałtem herb nadany. Sukceſſorowie iego, z Smoleńſkiego wynieſli ſię do Zmudzi. Z tych był Stefan Junczyk, Dworzanin Krolewſki, u Zygmunta Auguſta, zoſtawił ſyna Jerzego, żołnierza odważnego, za Krola Stefana.

Junczyk drugi, to ieſt, ſa na Wołyniu niektorzy, ktorzy podobnego temuż, herbu zażywaia, z ta tylko rożnica, że krzyż poprzeczny ieden tylko kłada, nie dwa, iak ſię wyżey mowiło. Tym ſię herbem ſzczycza Bolbaſowie Roſtoccy, o ktorych mowiłem *tom: imo* y Waſkiewiczowie, o ktorych piſać ſię będzie na ſwym mieyſcu.

JUNDZIŁ herbu Łabeć w Xięſtwie Litewſkim: Do Goligunta iako przodka ſwego odwoływaia ſię. Mikolay Jundyłowicz, Staroſta na Dubicy, wſpomina go Seym Piotrkowſki 1438, między temi, ktorzy imieniem Xięſtwa Litewſkiego, do niektorych zapiſow Koronie uczynionych, ręką ſię ſwa podpiſali y *u Herburta fol: 298*. Mikolay Jundźiłowicz, Marſzałek Litewſki, wſpomina go przywiley odnowienia Unii za Alexandra Krola, y Ceſſya Drohickiey Ziemi uczyniona 1516, za Zygmunta I, *u Herburta w Statućie fol: 302*. Jędrzey Jundził, Marſzałek Nowogrodzki, poſeł na Seym, podpiſał transakcya Prędźińſka 1589. Olbrycht Marſzałek Nadworny Litewſki 1542. N. Jundźił Podkomorzy Wołkowiſki, Marſzałek Trybunału Litewſkiego 1622, na ten czas Marſzałek Wołkowiſki. Jerzy Staroſta Szkłowſki, Rotmiſtrz Krolewſki. Jędrzey Staroſta Płotelſki. Alexander Jundźił, Samuel y Chryzoſtom braćia, ludźie zacni. N. Jundźił, corkę iednę wydał za Woynę, Podkanclerzyca Litewſkiego, druga Zofia, wprżod za Mankowſkiego, potym za Czarnieckiego, rodzonego brata Woiewody Ruſkiego: trzećia za Tetyſzewſkim. Jerzy Poborca w Lidzkim 1626, *Conſtit: fol: 36*. Michał Stolnik Witebſki, żona iego rodzona Sieſtrzenica Brzoſtowſkiego, Referendarza Litewſkiego, umarła 1678. *Woynił: kazanie Relikwia*. Kryſztof w Grodźieńſkim 1674. Samuel Podſtoli Kowieńſki. Alexander Ryło Jundźił, Skarbnik Połocki y Jędrzey 1700. Jadwiga Jana Jerzykowicza małżonka.

Junoſza Herb.

BAran biały w polu czerwonym, w prawa tarczy całym ſoba obrocony, na zieloney murawce ſtoiacy, we krwi po boki ſkrwawiony, z rogami na głowie, na hełmie pięć pior ſtruſich położył *Okolſki tom: 1. fol: 354, y Rutka in Mſ.* atoli *Paprocki o herbach fol: 248: y Koiał: in Mſ. y Mſ. drugi o familiach Pruſkich* poł barana z korony wyſkakuiacego, tak że nogi przednie dobrze widźiec, nad hełmem kłada. Jakoż wiele ieſt rożnic tego herbu. Jedni albowiem w herbie ſwym zażywaia barana z choragiewka, z ktorego boku w kielich krew ſię toczy, ten herb położyłem *w tomie pierwſzym fol: 131:* bo ſię nim Ziemia Wieluńſka pieczętuie: takiż herb widźieć *u Papr: fol: 564*, gdźie on z choragwi Krzyżackich zabranych po Grunwaldzkiey wiktoryi, piſze, że trzydźieſta pierwſza cho-

choragiew, była Kommendatorſtwa y miaſta Słuchowa, ktora ſprawował Arnold *de* Beden, Kommendor Słuchowſki, pod ktora byli Szlachta tego powiatu. Druga, a wrzędźie czterdźieſta ſzoſta Biſkupſtwa Alſperſkiego, y miaſta Alſpergu, takiegoż na ſobie barana miała. Drudzy barana bez rogow kładą, inni w krzaku rożanym, inni barana ktory w zad ſię ogląda.

Początki tego herbu, iedni z Niemiec zaćiagaia, powiadaiac, że do Polſki z tamtad przenieſiony, podobieńſtwo nieiakie, zda ſię utwierdzać ich powieść, bo w Niemieckim ięzyku Jungſzchoff, młody Baran ſię znaczy, zkad bydź może, mowia, że na Polſki accent złamawſzy to ſłowo, Junoſza czy Junoſzycem nazwali. Drudzy twierdza, że ſię w Polſzcze urodźił, iako *z Długoſſa twierdźi Paprocki*, z tey okazyi, że Rycerz Polak iadac w niemałym poczćie po żonę, trafił na ſtraż nieprzyiaćielſka, ktora ſzczęśliwie pogromił, a potym wywiedźiawſzy ſię od zabranych więźniow, y o woyſku całym, uderzył na nich, y poraźił: tym ſpoſobem, że konie im daleko na paſtwiſka rozpuſzczone odiał. Przyiaćiele Junoſzy Rycerza, według umowy ſkoro go obaczyli nazaiutrz powracaiacego, we krwi nieprzyiaćielſkiey dobrze zbroczonego, Krolowi męſtwo iego donieśli, za co mu ten kleynot nadany. Przydaia drudzy, że za żołnierzem przerzeczonym Junoſza, gdy wyieżdzał, wyſzedł baran, ktorego obaczywſzy wrzeſzczacego, y wyſkakuiacego, wrożyli ſobie, że drogę mieli mieć fortunna: y ztąd na pamiatkę proſił o ten kleynot. Naylepieyby powiedźiał, ktoby mowił, że ſtarodawny kleynot: a podobno do Polſki ieſzcze z Lechem zawitał: iakoż że ieſzcze Swięći Patryarchowie Starozakonni tego znaku zażywali, ſwiadczy *Flavius Joſephus in antiquit:* y u nas w Polſzcze *Baſſko Kuſtoſſ Poznańſki hiſtoryk dawny Polſki* wſpomina w roku 1253 Hrabię Barana, dla tego, że mu pobrał był ſieci na rzece Warćie, o co wiodł z nim prawo Baſzko. Domina herbu Baran *Miechowita ſławi lib: 4.* Hetmanem Nadwornym temi ſłowy, *Petrus Domin de domo Agnorum, regii exercitus Capitaneus, ſimili & majori fortuna uſus, prope oppidum Pucko, exercitum Pruthenicum conflixit*, ale to był Dunin nie Domin, *de domo Cygnorum* nie *Agnorum*, bo inni wſzyſcy hiſtorycy o Duninie to piſzą. Mikołay Scibor Szarley, Woiewoda Inowrocławſki 1457.

Herbowni.

Bielińſki
Boianowſki
Borkowſki
Borowſki
Borukowſki
Chadżeńſki
Chotiſſewſki
Chrapuńſki
Cieślińſki
Dabrowſki
Dolecki
Dorpowſki
Drewnowſki
Druzbic
Dubkowſki
Gałecki
Gigańſki
Gliniecki
Goslinowſki
Goſtkowſki
Grochowſki
Gulczewſki
Gzowſki
Hermanowſki
Horyſſewſki
Humiecki
Jankowſki
Junoſic
Kamieniewſki
Karnkowſki
Kiernoſki
Kiiowſki
Kiſielewſki
Klinſki
Koło
Konińſki
Konopacki
Kormanicki
Koſmaczewſki
Kowalewſki
Kroſnowſki
Krzykowſki
Kuſſkowſki
Lelowſki
Łempicki
Lipicki
Łochocki
Ługowſki
Malicki
Mieſſkowſki
Odnodzki
Omiecińſki
Oparſki
Orłowſki
Oſińſki
Oyrzanowſki
Piaſkowski
Piianowski
Piotrowski
Podoski

Po-

Polikowski
Poniatowski
Przedzowski
Przerownicki
Radźieiowski
Roſciſſewski
Saporowski
Segrowski
Sep
Skoroſſewski
Słuſſkowski
Smogorzewski
Starzyński
Stepkowski
Suchodolski
Szániáwski
Szetyński
Troian
Ubniewski
Wcislicki
Wielicki
Wolski
Woyſławski
Zaliwski
Załuski
Zawadzki
Zawłocki
Zukowski

*O *GAŁECKICH* mowiłem na ſwym mieyſcu, tu przydaię. Jan Gałecki Miecznik Podlaſki, mąż rycerſki, za Adama Sieniawſkiego, Hetmana Wielkiego Koronnego, Pułkownik, y Partyi Ukraińſkiey Regimentarz, tam wſzczynaiace ſię bunty kożackie uſkromił, znioźſzy po kilka kroc Buntownikow. Na domy Boże y Zakonne, ſzczodrobliwy, ſwoim nakładem fundował Kościoł OO. Karmelitom w Bulſzowcu; wdźięczne dobroczynności iego y Collegium naſze Staniſławowſkie. Zaślubił ſobie w dożywotnią przyiaźń Tereſſę Karſnicka, Podkomorzankę Halicka, herbu Leliwa, ktora mu powiła corki trzy, Bogumiłę, Zofia, y Maryannę, z tych oſtatnia w dźiećińſtwie umarła, y ſyna iednego Franciſzka, ktory ieſzcze w ſzkołach naſzych Lwowſkich; umarł 1726: pochowany w Bulſzowcu w Kośćiele od ſiebie fundowanym.

Erhardus Ionoſchitz, leży w Łubawie u Bernardynow 1599 pochowany, żył bezżenny, na iego nadgrobku cztery herby widźieć. 1 Junoſza, drugi Slepowron, trzeći Odwaga albo Mur, czwarty Strozberg, to ieſt dwa mieſiace barkami do ſiebie obrocone, a gwiazda nad niemi we ſrodku *Mſ. de Famil: Pruſſ:* ztad w noſzę, że byli, ktorzy ſię od herbu Junoſzami zwali. To ſię też zda bydz pewna, że Familiantow tego herbu naypierwſze Gniazdo Xięſtwo Mazowieckie, zkąd ſię potym w rożne Prowincye Polſkie, niektorzy z nich powynoſili.

Juracha herb patrz Kotwica.

*KOtwica bydź powina w polu czerwonym, nad ktora krzyż, w hełmie zaś trzy piora ſtruſie, tak go opiſał *Koiał: in Mſ.* w Litwie ſa. Poczatek imienia ſwego Jurarchowie maia od roku 1430; od Juryi, o ktorym *Stryikowski* wyraźnie piſze. Juraha Ruſin Staroſta Łucki, był potym Gubernatorem całego Wołynia, *iako ſwiadczy Koiał:* To też ieſt pewna, że Jurachowie od Gedroyciow poſzli, bo y w Metryce Litewſkiey nie inaczey znaydźieſz, tylko Kniaź Giedroyc Juracha, tak ſię y oni ſami na Elekcyi Władyſława IV podpiſali, iako Staniſław Giedroyc Juracha, w Woiewodztwie Wileńſkim, y w powiećie Oſmiańſkim, zowia ich Gedroyc Juracha. Jacek wnuk Juryi koło roku 1480 przenioſł ſię do Woiewodztwa Nowogrodzkiego, tam porzućiwſzy roża, ktora ſię do tych czas inni Jurachowie pieczętuia, zaczał ſię pieczętować kotwica. Benedykt Marſzałek (zdamiſię Nowogrodzki) z Seymu 1569, naznaczony do korrektury Statutu Litewſkiego, *Conſtit: fol: 194.* Piotr w Nowogrodzkim 1674. Jędrzey Michał Łowczy Nowogrodzki, Porucznik powiatu Oſmiańſkiego, y Kazimierz 1700.

**JURECKI herbu Prus 1mo.* Woyciech Jurecki, miał za ſoba Wichrowſka Tereſſę, Czeſnikownę Brzeſka Kuiawſka, z tey corka Anna *1mo voto* Regulſka, *2do* Kurowſka.

**JUREWICZ herbu Lubicz* w Xięſtwie Zmudzkim. *Mſ. Koiałow:* Sa y w powiećie Słonimſkim y w Krakowſkim, o ktorych *Konſtytucya 1601 fol: 761.* Staniſław Juryewicz Naczory, Poborca z Seymu 1607 *fol: 776.* N. Jurewicz Piſarz zadworny Litewſki, miał za ſoba Zofia Byſtrzonowſka. Eufrozyna

Zo-

Zofia Jurewiczowna, Horodniczanka Słonimſka 1674. Piotr, Kaźimierz, w Zmudźi 1648. Marćin Horodniczy Słonimſki, ſyn Jan, drugi Samuel w Zakonie *Soc: JESU*, y Jerzy. Franciſzek 1700.

**JURGIELEWSKI herbu Dołęga*, z ta iednak odmianą, według *Koiałowicza*, że nad podkową krzyża niekłada. Maia bydź w Grodźieńſkim powiećie.

**JUROWSKI herbu Przyiaćiel* z ta rożnica, że powinno bydź ſerce na miſie ſtrzała z gory przeſzyte, w polu błękitnym, na hełmie pięć pior ſtruſich, tak go opiſał *Koiał: in Mſ.* tymże ſię herbem pieczętuia Pawłowiczowie, ktorzy ſa na Wołyniu, ile iedneyże z nimi dźielnicy. Mikołay Jurowſki Stolnik Wołkowiſki, mowca źnamienity 1648. Jakub w powiećie Grodźieńſkim 1674. Imienia tego nabyli, od Jurowicz maiętnośći ſwoiey, leżącey w powiećie Grodźieńſkim.

**JURKOWIECKI herbu Piława* w Krakowſkim Woiewodztwie. Paweł z Jurkowic 1478, *Monim: Coll: Leop:* Mikołay z Nagłowic Jurkowiecki, Podſtoli Zytomirſki, Stefan, Jerzy, Jozef podpiſali Konfederacyą Sendomirſką 1704 z Krakowſkiego.

JURKOWSKI herbu Jaſtrzębiec w Sendomirſkim Woiewodztwie, Wawrzyniec Jurkowſki 1589 Poborcą z Seymu naznaczony, *Conſtit: fol: 558 y 1593*, Staniſław Proboſzcz S. Floryana, Kanonik u S. Jerzego na Zamku 1668. Konſtancya Zakonnica S. Klary w Sączu 1701.

**JURSKI* w Łęczyckim Woiewodztwie, Staniſław Jurſki, piſał ſię na Elekcyą Jana Kazimierza Krola.

**JURZYC herbu Slepowron* w Woiewodztwie Wileńſkim, Jan Jurzyc 1632. Jerzy Woyſki Lidzki Pułkownik Krolewſki, y Kryſztof 1648, podpiſali Elekcye Krolewſkie w Pińſkim powiećie, do podkowy w herbie Slepowron, przydaia w poſrzodku gwiazdę *Koiał: in Mſ.*

**JUSKIEWICZ herbu Leliwa*, Ida od Juchna albo Juſka, o ktorym indźiey ſię mowiło. N, Juſkiewiczowna tego herbu, była za Kiewnarſkim herbu Lubicz. Jan Rotmiſtrz w piechoćie Koronney 1648, w Ziemi Sochaczowſkiey. Jan 1700 w Litwie.

**JUSZKIEWICZ herbu Slepowron.* Mintowt Juſzkiewicz, Adam y Staniſław w Wileńſkim 1648 Michał w Zmudzkim, Karol w powiećie Kowieńſkim 1674. Z tych Bazyli Chorąży pod Uſarſka Choragwia, a potym Pułkownik u Sapiehy, Staroſty Bobroyſkiego: brat iego Samuel, Porucznik Uſarſki u Sapiehy, Woiewody Wileńſkiego, z Zmudźi w Pruſy ſię przenioſł, kędy poiał w dowę Zofia Milewſka, z niey był ſyn Jan Juſzkiewicz w Zakonie naſzym Prowincyał Prowincyi Polſkiey, rządźił krom tego w Krakowie Nowicyat, y w Lublinie, y w Jaroſławiu Collegia, ieſt w druku iego *Dyskurs na honor S. Ignacego Lojoli in 4to 1724 w Lublinie.*

**JUSZKOWSKI* Eliaſz Juſzkowſki dla męſtwa, ktorego niepłonne dał dowody na woynach Inflantſkiey y Moſkiewſkiey, w komput ſzlachty Polſkiey policzony, *o czym Konſtytucya 1613 fol: 34.*

**JUTRKOWSKI.* Jutrkowſkich na Jutrkowie tranſakcye zapiſane znaydźieſz w Xięgach Grodzkich Oſtrzeſzowſkich w roku 1447, a w roku 1487 Jan Jutrkowſki pięć grzywien na Strzyżowie Plebanowi ſwemu zapiſał w tychże Xięgach.

JUTROWSKI herbu Rogala w Wielkieypolſzcze. O tych piſze *Paprocki*, opuśćił *Okolski.* N. Jutrowſki miał za ſoba Pieniażkownę Annę, pozoſtała wdowę po Ligęźie, z tey była corka Magdalena Stradomſka. Jana Jutrowſkiego na Podolu, Woyćiecha w Kaliſkim Woiewodztwie wſpomina *Paprocki.*

Iwa-

Iwanicki herbu Pełnia.

XIĘżyc w pełni powinien bydź w czerwonym polu, a na nim ſtoi krzyż troiaki, w hełmie trzy piora ſtruſie, tak go opiſuie *Okolski tom: 2 fol: 385*, gdźie piora ſtruſie, między dwiema ſzablami oſtrzem do ſiebie, y końcami do gory obroconemi, zkłada. Pierwſzy Bogdan tym herbem zaſzczycony od Xiażęćia Lubarta, pod Włodźimierzem na Wołyniu, według *Okolskiego* w roku 1341, raczey iednak miał mowić *Okolski 1453*, iakoż *y Koiał:* pod tym rokiem *lib: 8. par: 1. powiada*, że gdy Lubarta Xiążęćia w Łodzimierzu naſi Polacy oblegli, Bogdan z Jwanic, w głęboką noc przy pełnym Xiężycu, zluſtrowawſzy woyſko Polſkie, Xiażęćia o tym informował, y drogę pokazał, ktora by mogł był uyść niebeſpieczeńſtwa ſwego, za co nowym herbem był nadany od niego. Zginał potym ten Bogdan pod Litowiſzczami, gdy bowiem Tatarzy na Wołyń wtargneli, a on im w małey garſztce ſwoich tam drogę zaſzedł, od daleko więkſzey liczby Tatarow opaſany, z innemi poległ: ieſt ieſzcze po dźiś dźień pamiatka tego: bo mogiłę tę, gdźie y iego, y towarzyſtwo iego pochowano, Iwanice zowia. Zoſtawił dwoch ſynow Adryana y Eliaſza, obudwu ludźi rycerſkich, Adryan z Hutorowny Jana corki, zpłodźił Jakuba, temu Hulanicka Stefana corka, powiła Fiedora y Zacharyaſza, ten Zacharyaſz z Władyſławem Jagiellonowiczem Krolem Polſkim, zginał pod Warna 1444. Eliaſz brat Adryana z Dederkałowny, zrodźił ſyna Michała, ktory z corki Wanka Koptewicza, miał ſyna Grzegorza, zginał potym ten Michał w okazyi pod Sokalem 1519, w roku potym 1523 dźiał był dobr między tym Grzegorzem ſynem Michała y Fiedorem ſynem Jakuba, o ktorym wyżey: ten dźiał podpiſali Semen Xiażę Zbarazkie, Fiedor Bokii, Semen Federowicz Lachowſki, y Kudym Drewińſki. Fiedor z corki Euſtachiego Szpakowſkiego, zpłodźił dwoch ſynow, Waſka czyli Bazylego, ten zginał w okazyi z Tatarami, y Wawrzyńca dźiedźica na ſtarych Iwanicach 1534, ten potym Unia Wołynia z Korona podpiſał 1569,

Sssss z Ma-

z Matrena Iwanicka było dwoch ſynow iego, Łazarż y Tymoteuſz. Grzegorz ktory z Fedorem dział dobr oyczyſtych czynił, z Olechna Diochcianka miał ſyna Jana, ten z corka Jacka Lityńſkiego zpłodźił Grzegorza, temu Olechna, corka Piotra Zerkało Końewickiego, powiła Alexandra, od ktorego był ſyn Symeon zrodzony z corki Jędrzeia Korowaia. Symeon poiał Jwana Kraſnoſielſkiego corkę, z nią wział w poſagu Nowe Jwanice. Tymoteuſz brat Wawrzyńca z Bohdana Prazowſka, zoſtawił Wawrzyńca ſyna, od ktorego było ſynow czterech. 1 Fryderyk w wielu okazyach doſwiadczonego męſtwa, nakoniec za konſenſem Rzeczypoſpolitey dwa tyſiace ludźi do boiu uzbroiwſzy, z nimi do Niemiec na ſukkurs Czeſarzowi poſzedł, tam z Guſtawem Krolem y Szwedami potykał ſię zawſze heroicznie, aż tez pracami woiennemi zwatlony, tamże w Niemczech, żyć przeſtał, pamiętny Oberſzter. 2 Wacław na Woynie Moſkiewſkiey, 3 Jan w kampanii z Turkami w Oyczyznie, polegli. 4 Alexander miał za ſoba Jwanicką z tegoż domu. Łazarz brat Tymoteuſza, a ſyn Wawrzyńca z Hoholewſką wſzedł w kontrakty małżeńſkie, z tey miał czterech ſynow. 1 Gabryel w obozie dobrze zaſłużony z młodych lat, daley Sędźia Grodzki y Podſtarości Włodzimirſki, żona iego Bykowſka Apollonia, z Seymu 1631 był deputowany do rewizyi Xiag Grodzkich y Ziemſkich Włodzimirſkich *Conſtit: fol: 28.* 2 Maćiey Podſtarości Włodźimirſki, cztery razy z rożnych Seymow naznaczony do korrektury praw, y do kompozycyi Stanow tey Oyczyzny; Małgorzata Kurczewiczowna herbu Kurcz iego małżonka. 3 Jan y na woynie y w pokoiu dobrze zaſłużony, po śmierći żony ſwey Anny Jeżowſkii, herbu Poray, peregrynacya daleką do Rzymu, Jeruzalem, y innych mieyſc Swiętych podiał, Synowie iego ći, Konſtantyn Kanonik Łucki y Kamieniecki, Proboſzcz Międzyboſki, deputat kilka razy na Trybunał Koronny, Kaznodźieia Ferdynanda Krolewica, Biſkupa Płockiego y Wrocławſkiego, ieſt iego Kazanie w druku *ná pogrzebie Kázánowſkiego Marſzałka z tytułem Laska nadworna Koronna podnieſiona, in 4to w Warſzawie 1650: 2do Doctrina Politica verbis Taciti 1641 Lugduni in min:* braćia iego Swentoſław y Stefan. 4 Jerzy Rotmiſtrz na expedycyi Moſkiewſkiey tamże poległ. Corki Łazarza były te, Elżbieta Jerzego Owłoczyńſkiego, Sędźiego Ziemſkiego Włodźimirſkiego. Teodora, Grzegorza Kiſiela Podſędka Włodźimirſkiego, Alexandra, Jana Bohowityna. Regina, Woyćiecha z Grochowa Ponętowſkiego, małżonki. Tobiaſz ſyn Gabryela z Bykowſkii, poiał był w dożywotnia przyiaźń Teodore Czaplicownę. Paweł brat Tobiaſza. Stefan ſyn Maćieia Podſtarościego Włodźimirſkiego, w Zakonie Kaznodźieyſkim Lector Teologii. Samuel brat iego w Pruſiech pod Tczowem w okazyi ze Szwedami zginał. Daniel trzeći brat, miał za ſoba Wolſka. Kwitneli potym ći: Marcyan Czeſnik Czerniechowſki, deputat *ad pacta conventa* Jana III, Benedykt, Jerzy, Jan, Boguſław, Staniſław y Konſtantyn 1674. Staniſław deputat na Trybunał Koronny 1725. Joanna Jwanicka, Jędrzeia Michała Swirſkiego. N. Jwanicka naprzod Sienińſkiego, potym Cieſielſkiego Adryana. N. Franciſzka Cieſzkowſkiego Sędźiego Ziemſkiego Czerniechowſkiego. Katarzyna Czapſkiego Franciſzka, Kaſztelana Gdańſkiego, małżonki. N. Iwanicki Łowczy Nowogrozki 1704. N. miał za ſoba Annę Stoieńſka, Sędźiankę Ziemſka Bełzka.

**IWANOWICZ herbu Ilgowski* w Xięſtwie Zmudzkim, Jozue y Teodor Władyſława IV. Staniſław y Jędrzey Iwanowiczowie, Jana III, podpiſali Elekcye.

IWANOWSKI herbu Łodźia w Łukowſkim y po rożnych Woiewodztwach. *Paprocki o herb: fol: 275 wſpomina* Iwanowſkiego, że za nim była w małżeńſtwie Zebrzydowſka. Alexy Iwanowſki oſiadł w Krakowſkim, ſyn iego poiał Koludzką herbu Pomian w Wielkieypolſzcze. Jakub Podczaſzy Podlaſki, poſeł na Seym 1626, y z niego deputowany na Trybunał Radomſki *Conſtit: fol: 5*, w roku 1631, deputatem będac na Trybunał Koronny, z Podlaſkiego, zabity od Laſockiego, o czym *Liſiecki Trybunał głowny.* Staniſław Rotmiſtrz Pancerny 1658, miał ſwoię choragiew w Kompućie woyſka Koronnego. Staniſława Miecznika Czerniechowſkiego, Rotmiſtrza Pancerney choragwi, znaydźieſz *w Konſtytucyach 1678 fol: 21.* Jan Porucznik Pancerney Choragwi, żołnierz odwagi doſwiadczoney, ktorego w Konſtytucyach tamże wſpominaia, gdźie mu kazano wyliczyc z Skarbu dwa tyſiace za iego zaſługi, namieniaia tamże żonę iego y potomſtwo, w Turecka zabrane niewola. Remigian y Staniſław, podpiſali Elekcya Jana III. Iwanowſka Barbara, Piotra Wężyka, Chorażego Sieradzkiego małżonka. N. Jędrzeia Leſzczyńſkiego.

**IWANOWSKI herbu Rogala*, z ta iednak odmiana, że miaſto rogu żubrzego, kłada rog łoſia, a w hełmie trzy piora ſtruſie, ſa w Orſzańſkim powiecie, to *Koiał: in Mſ.* Władyſław Iwanowſki, Podſtoli Wilkomirſki, á potym zdami ſię tenże Podczaſzy Wileńſki, Piotr y Szymon 1700.

**IWANSKI herbu Jaſtrzebiec* w Sieradzkim Łęczyckim y Kaliſkim Woiewodztwach, Tranſakcye tego Domu, znaydźieſz w Grodźie Sieradzkim od roku 1500, gdźie Marcin Iwańſki z Iwania, (leża te dobra w Sieradzkim, nie daleko Miaſteczka Szatka) zpłaca Jakuba brata. Od Marcina był ſyn Gabryel, od Gabryela Jan, od Jana Michał, ktory z Łaſkim Woiewoda Sieradzkim był w Turczech, ſyn iego Woyciech, dźiedźic Iwania y Pruſzkowa, z Rudnickił zpłodźił corkę Katarzynę Stokowſka w Łęczyckim, y ſynow dwoch, Piotra y Michała. Z tych Piotr Miecznik Sieradzki, dźiedźic na Rudnikach, poſelſtwa na Seymy, y deputacya na Trybunał Koronny, y Kommiſſya do Torunia, na odebranie Kościoła, godnie ſprawował: *imo voto* miał za ſoba Leznicka, z tey były dwie corki, Joanna Dobiecka, y Katarzyna Zakonnica w Wieluniu, tyleż ſynow, to ieſt Szymon Kanonik Płocki y Wieluńſki, y Stefan dźiedźic Pruſzkowa, maż woienny, Miłońſka z Konopnicy, czterech mu ſynow powiła, Alexandra, zginał na Bukowinie, za Krola Jana. Ludwika Kanonika Unieiewſkiego, Proboſzca Pleſzewſkiego, umarł powietrzem młodo, ſłużąc zapowietrzonym owieczkom ſwoim. Zygmunta, tego żona Czarnecka w Łęczyckim, Rafała, tego żona Kaſinowſka, Synowica Staroſty Gniznieńſkiego w Poznańſkim. *2do voto* miał żonę Sułkowſka, Sędźiankę Ziemſka Inowrocławſka, z tey było trzech ſynow. Marcin w Zakonie *Soc: JESU*, po rożnych ambonach gorliwy kaznodźieia, umarł w Kaliſzu 1687. Gabryel Sułkowa dźiedźic w Kuiawach, złaczył ſię był dożywotnie z Trzebicka, Podſtolanka Sieradzka, Synowica Biſkupa Krakowſkiego, ktora mu zrodźiła trzy corki, Tereſſę Dobrſka w Łęczyckim, Maryannę Czarnecka, Zofia Zakonnicę S. Franciſzka w Kaliſzu, ſynow zaś dwoch, Gabryela y Konſtantego, tego z Maſłowſkiey ſyn Staniſław Profeſſ w Częſtochowie, corka iedna Zakonnica w Trzebnicy Jadwiga, druga Katarzyna Oſtrowſka. Trzeci ſyn Piotra z Sułkowſkii Władyſław dźiedźic na Rudnikach, Kommiſſarz do granic między Staroſtwem Wartſkim, y dobrami Ziemſkiemi, deputat na Trybunał Koronny, za laſki Radomickiego Woiewody Poznańſkiego: pierwſza żona iego Borkowna Goſtyńſka, Łowczanka Wieluńſka, z tey corka Joanna zaſlubiona Koſſowſkiemu, Łowczemu Łęczyckiemu, ſynow zaś trzech, naprzod Piotr ten po rożnych tak ry-

cerſkich iako y poſelſkich funkcyach, Rotmiſtrzował w Woiewodztwie Sieradzkim przećiw Szwedom, a z Eleonory Olſzowſkii Starościanki Wieluńſkiey, zoſtawił dwie corki. Ludwikę za Jerzego Karſznickiego, Stolnika Wieluńſkiego wydana, y Joannę, ſynow tyłeż Mikołaia y Woyciecha. Drugi Kryſztof w Zakonie naſzym rządźił Collegium Rawſkie y Brzeſkie. Trzeći Jan Kanclerz Poznańſki, Kanonik Kuiawſki, Deputat na Trybunał Koronny z Kapituły Poznańſkiey. Druga żona Władyſława Boryſławſka, z tey corka Konſtancya Łempicka, y ſyn Jerzy mąż woienny. Michał drugi ſyn Woyciecha z Rudnickii, Łowczy Łęczycki, z Szamowſkii zpłodźił trzy corki, Annę Kiełczewſka, Katarzynę Gałlicka, y Eleonorę Zakonnicę w Toruniu, ktora potym wźięta do Grudźiądza na nowa Fundacya, ten tam Klaſztor Xięnia rządziła, tyleż ſynow, toieſt Kazimierza Podczaſzego Łęczyckiego, ten z Wierzbowſka Synowica Biſkupa Poznańſkiego żył bezpotomnie; mowca wielki, czego dał dowody, to na Seymy posługiac, to na Kommiſſyach y deputacyach w Trybunale Koronnym. Kryſztofa dźiedźica na Zygrach, żył bezżenny. Jana Podſędka Ziemſkiego Łęczyckiego, ktorego z Ciosnowſkii było corek cztery, Jadwiga Starzyńſka, Stolnikowa Łęczycka, Katarzyna Sierakowſka Starościna Lipnicka, Tereſſa Wolſka, Eleonora Zakonnica w Grudźiądzu, y ſyn ieden Adam, dźiedzic na Rycerzowie y Radzyniu, Stolnik Łęczycki, żona iego Helena Gębicka, Podkomorzanka Poznańſka, z ktorey dwie corki, Franciſzkę z kolligował z Szembekiem Kaſztelanicem Wiſlickim, Staroſta Nowogrodzkim, Marcyannę z Niſzczyckim Kaſztelanem Raćiazkim, ſynow także dwoch, Staniſław poſeł z Łęczyckiego na Seym Grodźieńſki 1730, ma za ſoba Maryannę Maczyńſka, Podkomorzankę Sieradzka, y Jozef Kanonik Kruſwicki. Był także Adam Jwańſki, ten ſzedł od Marćina, o ktorym ſię na początku mowiło, ten miał żonę Potocka z Kaliſkiego, z nia corkę iednę Joannę Zakonnicę w Warćie w Sieradzkim, ſynow zaś czterech, toieſt, Franciſzka, od ktorego z Swinarſkii był ſyn Antoni w Litewſkim woyſku Generał Adjutant, umarł młodo, Woyciecha Franciſzkana, Władyſława zginał pod Kaliſzem, Jana, ktorego z Zychlińſkii ſyn Karol, Kanonik Łęczycki, Proboſzcz Lutomirſki. N. Iwańſka Kośćiełkowſkiego Jakuba małżonka. Tegoż Domu y herbu ſa Iwańſcy na Wołyniu, dokad ſię z Sieradzkiego przenieſli, w tamtych kraiach woynę ſłużąc.

*IWASZKIEWICZ *herbu Gozdawa* w Xięſtwie Litewſkim, *Koiał: in Mſ.* Michał, Jan, Piotr, Jerzy, Kazimierz Rudołzańſki Jwaſzkiewiczowie 1700. Konſtytucye 1613 wſpominaia ich.

*IWASZKIEWICZ *herbu Traby.* Czwarty ſyn Hrehora Oſtyka był Tokar, ten miał trzech ſynow Harbuta, Iwaſzka, y Piecka, od Iwaſzka poſzli Jwaſzkiewiczowie, w Trockim Woiewodztwie, y Xięſtwie Zmudzkim: pomieniony albowiem Iwaſzko, miał ſynow dwoch, Jana Kuchmiſtrza Litewſkiego, y Bogdana. Staniſław Iwaſzkiewicz, Marſzałek Litewſki, tego wſpomina przywiley Alexandra Krola, ktorym potwierdza Zmudzkie przywileie. Alexander kwitnał koło roku 1619. Jerzy Iwaſzkiewicz Chorąży Petyhorſkiey Choragwi, pod Kuliſzkami odważny żołnierz, w roku 1680 Sędźia był Grodzkim Trockim *Kazanie Woyniłowicza.*

IWICKI *herbu Paprzyca* w Łęczyckim Woiewodztwie. Mikołay Iwicki wielkiey odwagi Kawaler: bo w nierowney daleko ſile na potężnieyſzego nieprzyiaćiela uderzył, y lubo ſię dość mężnie potykał, wźięty od Tatarow w niewolą, z ktorey w kilka lat ledwo ſię wyplątał. Jana Seym 1609 deputował do

do rewizyi Xiąg Liwſkich. *Conſtit: fol: 903.* N. miał za ſoba Kryſtynę Oźięblowſka.

*IWINSKI *herbu Łodźia* w Wielkieypolſzcze. Dom ten dźielnica idźie od Tomickich Łodźicow, dla czego też z Tomic Iwińſkiemi ſie piſza, czego dowodem ſa nadgrobki dawne: acz kiedy Jwna w dźiale ſię iednemu z Tomickich doſtała, iego potomkowie Iwińſkiemi zwać ſię poczęli. Jan z Tomic Iwińſki, Podkomorzy Kaliſki 1549, ktorego Epitaphium w Jwnie głoſi: ſyn iego Jan nauką y Chrześćiańſką pobożnośćią chwalebny, z Dźiałyńſkii Podkomorzanki Chełmińſkiey *według Paprockiego*, miał zoſtawić potomſtwo, ſam zſzedł z tego świata 1580. Piotr 1627. N. Iwińſki miał za ſoba Annę Kośćielecka, z tey były dwie corki, iedna Anna Zakonnica S. Klary w Gnieznie 1652, druga Maryanna, ta pierwſzym związkiem żyła z Grudźińſkim, Kaſztelanem Nakielſkim, drugim z Staniſławem Dźiałyńſkim Woiewoda Malborſkim, Staroſta Tolkmickim. Iwińſka była za Adamem Sędźiwoiem Czarnkowſkim, Woiewoda Łęczyckim, y Generałem Wielkopolſkim.

*IXKIEL *czy Ikiel* Eberhard Ixkiell Major w Woyſku Polſkim na Seymie 1676 otrzymał indigenat, co druga Konſtytucya 1678 approbowała *fol: 13*, w powiećie Rzeczyckim oſiadł.

*IZDEBSKI *herbu Pomian.* Jedni ſię z nich z Łukowſkiey Ziemi przenieſli do Litwy, z tych był Woyciech Izdebſki, Kanonik Wileńſki, Archidyakon y Officyał Smoleńſki, Sekretarz Krolewſki, prałat godny w ſadach Aſſeſorſkich Trybunalſkich, y rożnych Kommiſſyach, nieraz *Adminiſtrator ſede vacante* Biſkupſtwa Smoleńſkiego. Alexander Podſtoli Łukowſki, Sędźia Woyſkowy, y Towarzyſz Potockiego Staniſława, Hetmana Koronnego. Felicyan Piſarz Grodzki Łukowſki. Mikołay Kazimierz Strażnik Smoleńſki, a po śmierći Oycowſkiey, ſyn iego Mikołay Strażnik także Smoleńſki. Jan Felicyan Podſtarośći Trocki. Władyſław ſłużył z Goſiewſkim Hetmanem. Jan y Konſtantyn. Woyciech poległ pod Konſtantynowem. Tomaſz w Bracławſkim. Jan w Mińſkim. Staniſław Rewizor dobr Xiążęćia Radźiwiła. Franciſzek Gwardyan w Siemieńſkim Konwenćie, Zakonu S. Franciſzka; Sioſtra iego, Starſza rządźiła Klaſztor Slonimſki. Staniſław w Zakonie Bonifratellow. Maciey Rotmiſtrzem będąc za Zygmunta Krola pod Smoleńſkiem przy Cerkwi S. Ducha, gdźie ſię była Moſkwa okopawſzy zawarła, zginał. Mikołay Porucznik Smoleńſki, od Moſkwy do Aſtrachanii wźięty z Piotrem y Pawłem Izdebſkiemi. Piotr Komornik Krakowſki 1648. Sa drudzy z nich na Wołyniu, inni na Podolu. Izdebſka była za Janem Brodowſkim herbu Łada, druga za Marcinem Celinſkim, Jelowicka była za Izdebſkim, z ktorey ſyn Jan.

IZBIENSKI *herbu Poray* w Wielkieypolſzcze. Benedykt Izbieńſki naprzod 1532 Kanonik Krakowſki, naznaczony do korrektury praw Koronnych, potym Kanclerz Gnieznieńſki, Kantor Krakowſki, Kanonik Poznańſki, Krolowi Zygmuntowi, dla cnot ſwoich, y innych natury przymiotow, tak był przypadł do ſerca, że go na Biſkupſtwo wynioſł Kamienieckie, wkrotce potym na Poznańſkie, na tey Paſterſkiey funkcyi, pięknie ſię przed Bogiem popiſała iego żarliwość o wiarę, kiedy widząc, iak ſię wſzędźie ſzerzyła ſekta Luterſka, w Dyecezyi ſwoiey murem ſię ſtawił, przećiwko wſzyſtkim dyſſydentom, tak chodząc przez ſiedm lat koło trzody Chryſtuſowey, wieku ſwego 65, w roku 1553 odpoczął w Panu, pogrzebiony na Tumie w Poznaniu *Treter: in Vit: Epiſcop: Poſnan:* Brata iego rodzonego Piotra, Kanonika Kuiawſkiego, Sekretarza Krolewſkiego, zmarłego w roku 3527, wypiſał nadgro-

grobek *Starowol: in Monum:* z Kościoła Krakowſkiego S. Troycy, N. trzeci ich brat, od ktorego był ſyn Marcin, Scholaſtyk Krakowſki, Kanonik Gnieznieńſki, y Archidyakon Poznańſki, piſał ſię z Izdebna, kędy Kościoł wymurował, á drugi w Strzałkowie wyſtawił. Ofiarował mu był Krol Biſkupſtwo, żeby tylko dał był dźieſięc tyſięcy, podźiękował pobożny kapłan za tę łaſkę Krolowi, powiadaiąc, że mi ſię tego kupować niegodźi, ieżeli mię Krol prawi ſadźi bydź godnym tego, przyimę, ale bez tey kondycyi, żył ieſzcze 1577 iako ſwiadczą *Acta Synod: Petricov:* umarł 1594, wieku ſwego 80. Jan z Ruſzcze Izbieńſki (ztąd wnoſzę, że iednaż ich dźielnica z Ruſieckiemi Porayczykami, druga że ſię raczey Izdbieńſcy ile z Izdebna zwać powinni) Surrogator Poznańſki, umarł 1599. Marcin 1593 ſtan ſobie duchowny obrał. Sa też Izbińſcy w Rawſkim Woiewodztwie, ale niewiem czy tego herbu. Władyſław Czeſnik Goſtyńſki, Jan, Staniſław, Adam, Wawrzyniec. Stefan, Łukaſz, Woyciech y Szczeſny w Ziemi Sochaczowſkiey 1674. N. Izbińſki miał za ſobą Maryannę Niſczycka, Chorążankę Wyſzogrodzka, z ktorey ſyn Samuel, y corek pięć, Ewa Wagrocka, Helena Plichcina, Petronella Trzcińſka, Zofia Głębocka, Zofia Tomprekowa, *Geneal: Niſcyć:* Łukaſz Izbińſki, Stolnik Sochaczewſki 1696. Anna, Marcina Radzanowſkiego, Podkomorzego Płockiego małżonka, wielkich cnot matrona. *Lucas Paprocki Łaſki fol: 56.* Zofia Izbieńſka Zakonnica S. Klary w Gnieznie, ſpuſtoſzony od herezyi Klaſztor Chełmińſki, na ſwoię opiekę wźięła, gdźie potym była Miſtrzynia w Duchu, Magdaleny Mortęſkii Chełmińſkiey Xieni. Jozef Czeſnik Smoleńſki, Sędzia Kapturowy Lwowſki 1733.

IZYCKI herbu Bończa w Lubelſkim Woiewodztwie. Jan Iżycki 1632 w Ziemi Rożańſkiey, Staniſław w Woiewodztwie Ruſkim, Wacław w Ziemi Rożańſkiey 1648. Alexander w Lubelſkim. Daniel Sędźia Lubelſki, poſeł na Seym 1641, z tamtąd deputowany do kwarty Rawſkiey, *Conſtit: fol: 36,* á w roku 1635 do rewizyi Xiąg Lubelſkich, *Conſtit: fol: 45.* Jakub deputat na Trybunał Koronny 1725. Mikołay w Zakonie naſzym. Mikołay y Jan w Lubelſkim 1674. Jan Miecznik Lubelſki 1648.

**IZYSKOWSKI.* Marcin na Oleſznie Iżyſzkowſki, podpiſał z Podlaſkim Woiewodztwem Elekcya Jana Kazimierza Krola.

*KAC-

**KACPERSKI.* Jan Kacperſki z Ziemi Wiſkiey, podpiſał Elekcya Jana III.

**KACZANOWSKI herbu Oſtoia* w Xięſtwie Litewſkim. N. Kaczanowſki miał za ſoba Podſtolankę Bracławſka Podolcownę. Jan z Powiatu Bracławſkiego, podpiſał Elekcya Jana III. Władyſław Hilary Miecznik Witebſki, Jan Kaźimierz 1700.

KACZANOWSKI herbu Wczele w Wielkieypolſzcze. Kaczanowſki Woyćiech w Woiewodztwie Ruſkim 1648 kwitnał.

**KACZKOWSKI herbu Nałecz* w Wielkieypolſzcze. Franciſzek Kaczkowſki, z Agnieſzki Dobieiowſkii herbu Wczele, zoſtawił ſyna Antoniego w Kaliſkim Woiewodztwie poſſeſſyonata. Tereſſa Kaczkowſka z Jadwigi Kołaczkowſkii urodzona, była za Maćieiem Doleckim.

KACZKOWSKI herbu Pomian w Kuiawach, *Paprocki* ich u ſiebie położył, *Okolski* opuścił. Nyczko Kaczkowſki 1382; podczas interregnum podpiſał Konfederacya Wielkopolſka, *u Januſſowsk: w Stat: fol: 74.* Kaczkowſki Łowczy Inowrocławſki 1436 podpiſał pokoy Brzeſki *u Laskiego w Statuc: fol: 141.* Adam poſeł na Seym z Inowrocławſkiego, z tamtąd Deputatem ſtanał na Trybunał Radomſki, *Conſtit: 1618 fol: 4.* Kaczkowſki miał za ſoba Niemoiewſka herbu Rola, Jana Kaſztelana Chełmińſkiego, y Katarzyny Koſtczanki, Woiewodzanki Chełmińſkiey corkę, z ktorey ſię potomſtwo zoſtało. *Mſ. Konopatſc:* Bartłomiey Chorąży Inowrocławſki, żona Zophia Sierakowſka, Kaſztelanka Inowrocławſka, od ktorych 1638 Kaſper Dźiałyńſki kupił Honkowko na Collegium naſze Bydgoſkie *Hiſtor: Coll: Bidgoſt:* Jan kwitnął 1648. Kaczkowſki Sędźia Ziemſki Kaliſki, żona iego Jadwiga Koſzutſka 1674. Kryſztow dwa tyſiace oſtatnią wolą ſwoią zapiſał naſzemu Collegio Lwowſkiemu *Hiſtor: Coll:* Staniſław 1699. Kaczkowſki miał za ſoba corkę Zebrzydowſkiego Łukaſza, *Paproc: o herb:* Woyciech w Płockim Woiewodztwie Poborca 1634 *Conſtit:* Dorota herbu Pomian, Pawła Morawſkiego Dźierżykraia małżonka. N. miał za ſoba Konſtancya Kolczyńſka Podczaſzankę Inowrocławſka, z ktorey potomſtwo Jan Piſarz Grodzki Kowalſki, Jozef y Władyſław Czeſznik Kowalſki, Paweł y corka Wiktorya Kiełczewſka.

**KACZKOWSKI herbu Prus 1mo.* Staniſław Mruk Kaczkowſki teraznieyſzy Archidyakon Poznańſki, tym ſię herbem pieczętuie. N. miał za ſoba Kotowſką.

**KACZYCKI herbu Abdank* O tych *Paprocki, áni Okolski* nie piſał, ale mam o nich uſtna relacya.

**KACZYNSKI herbu Pomian* Xięgi o nich Grodzkie Oſtrzeſzowſkie ſwiadczą 1622, ale y w Xięſtwie Litewſkim kwitną. Jędrzey Piſarz Grodzki Wileńſki, Je-

rzy y Nikodem Kaczyńſki Jana Kazimierza, Michał y Władyſław z powiatu Wilkomirſkiego Jana III, podpiſali Elekcya: z tych Michał Sędźia był Wilkomirſkim 1686. Kazimierz Kanonik Smoleńſki. N. była za Alexandrem Judyckim, Podſędkiem Rzeczyckim. Paweł Kaczyńſki w Zakonie naſzym życie zkończył w Lublinie w roku 1676, mąż wielkich cnot y żarliwośći o Boga, z ktorey po nayprzednieyſzych Ambonach, á w ſamym Lublinie dwanaście lat przed Trybunałem Koronnym, z wielkim pożytkiem do ludźi kazał: rządźił potym Collegia w Jarosławiu, Lublinie y Krakowie *Domum Profeſſam*, zoſtawił wiele tomow ſwych kazań w Kaliſzu, te zaś do druku weſzły. 1mò. *Kazania na Niedźiele cáłego roku in folio Caliſſii 1675, a tom drugi tychże kazań 1697 w Kaliſſu in fol.* 2dò. *Kazania ná Swiętá całego roku in fol: Caliſſ: 1684.* 3tiò. *Strzałá Domu Mikołaiewskich, kazánie ná pogrz: Zofii z Drzewiec Zaleskii, Piſarzowy Ziemskiey Sieradzkiey in4to Poſnan.* Balcer w tymże Zakonie umarł 1710.

*KADŁUBICKI w Bełzkim Woiewodztwie. Woyciech Kadłubicki Skarbnik Ziemi Buſkiey, o nim *Konſtytucye 1676 fol: 39.*

*KADŁUBOWSKI *herbu Belina, Łukaſz Paprocki o nich ſwiadczy fol: 62. Łaſki Cudowne.*

*KADŁUBOWSKI *herbu Drzewica. Paprocki y Okolski* o nich nie piſał, ale mam uſtną o nich relacya.

KADŁUBSKI *herbu Doliwa* w Mazoſzu, w Czerſkiey Ziemi.

KADZIDŁOWSKI *herbu Ogonczyk* w Łęczyckim Woiewodztwie Dom ſtarodawny. Horacy z Kadźidłowa mąż uczony. Troian Podczaſzy Łęczycki, rycerſkiemi dźiełami wſławiony. Mikołay Staroſta Radźieiowſki, Ociec iego był Kaſztelanem Inowłodzkim, dźiad Kaſztelanem Konarſkim, na Moſkiewſkich expedycyach, za Stefana Krola poczatki rycerſkich dźieł założył, pamiętny potym w tey Oyczyznie Rotmiſtrz; żona iego Sierakowſka, ktora po iego śmierći poſzła za Kaſztelana Brzeſkiego Kuiawſkiego. Z ſynow iego Woyciech naprzod Piſarz Ziemſki Łęczycki, Sekretarz Krolewſki, z Seymu 1635 do luſtracyi dobr Krolewſkich w Wielkieypolſzcze leżących naznaczony, *Conſtit: fol: 58.* był potym Regentem Kancellaryi Koronney za Władyſława IV. wielki w radźie y naucé człowiek, umarł Kaſztelanem Inowrocławſkim, fundował Kamedułow pod Kazimierzem, na gorze piaćiu SS. Braći Polakow, ktora fundacyą iuż po śmierći iego, approbowała *Konſtitucya 1678 fol: 38.* Jan Brat iego Kaſztelan Konarſki, a przedtym Podczaſzy, y Podwoiewodzy Łęczycki, miał za ſobą Konſtancya Dabſka, Kaſztelankę Inowłodzka: był podobno przedtym y Podſtolim Łęczyckim. Woyciech Stolnik Łęczycki 1632. Jan Sędźia Ziemſki Łeczycki, á daley zdamiſię Podkomorzy Inowrocławſki, ktorego ſyn Jozef 1696, corka zaś Konſtancya, doſtała ſię w małżeńſtwo Antoniemu Cbrzaſtowſkiemu herbu Łodźia. Jan Końſtanty dźiedźic na Kazimierzu y Izbicy.

KAIMIR *herbu Abdank* w Łukowſkiey Ziemi. Kaimir Sędźiwoy Kaſźtelan Chełmſki, tylko dwie corki zoſtawił, z ktorych iedna była Łaſzczowa, druga Drohicinſka. Maciey brat iego Sedźia Łukowſki, trzech ſynow zplodźił; Jana, Jakuba y Mikołaia, z tych Jan z Chlewickii herbu Odrowaź, miał to potomſtwo, ſynow trzech, Staniſława, Jakuba, y Michała, y cztery corki, Urſzula była za Danielem Pruſińſkim, Dorota za Jozefem Powſińſkim, Anna za Mikołaiem Branickim, Barbara za Jędrzeiem Branickim herbu Korczak. Woyciech w Podlaſzu 1632. Anna była za Głębockim.

KAKANOWSKI *herbu Swinka* w Sieradzkim Woiewodztwie.

*KAKAWSKI. w Xięgach Grodzkich Oſtrzeſzowſkich ieſt o nich wzmianka naprzod-

przod 1542 potym 1565, kiedy Zaiączek Kakawſki z Kakawy czynił donacyą Raduchowa ſynowi Janowi.

KAKOWSKI *herbu Koſcieſza,* Okolſki ich omyłka napiſał, Rakowſki w Ruſkim Woiewodztwie, z tych Stefan Kakowſki Chorąży Sanocki miał za ſobą Truſkulaſką, Podkomorzankę Halicką, ta po śmierći iego poſzła za Potockiego Podſkarbiego Nadwornego Koronnego. Marcin Kakowſki zoſtawił ſyna Marcyana. Stefan z Raczyńſkii zoſtawił ſynow trzech. 1 Staniſława Uſarſkiego Towarzyſza pod Krolewſką choragwia. 2. Jędrzeia Czeſnika Trębowelſkiego ten z Ziemi Halickiey był Deputatem na Trybunał Koronny 1727, y Poſłem na Seym Warſzawſki, y Kommiſſarzem do Konfederacyi Tarnogrodzkiey, żył dożywotnie z Helena Baworowſką, ktora mu powiła ſynow dwoch, Stefana *Soc: JESU,* ktory po Retorſkich y Filozoficznych pracach, Apoſtolſka bawi ſię funkcyą. Gabryela Chorążego Nowogrodzkiego, Pułkownika Pancerney Choragwi, Poſła z Halickiey Ziemi na Seym Warſzawſki 1732 y 1733, y corkę iednę Juſtynę Leduchowſka Sędźina Ziemſką Krzemieniecka. 3 Benedykta Podczaſzego Bracławſkiego, ten z Staniſławſkii zoſtawił ſyna Antoniego y corkę Helenę Sokolnicka Skarbnikową Ciechanowſka. Fabian Kakowſki Rotmiſtrz Polſkiey choragwi y Brat iego Paweł. Szymon Kakowſki, Sioſtra iego za Kadłubińſkim Sędźicem Buſkim. z Mazoſza na Ruś ſię przenieśli.

KALECKI *herbu Kotwicz,* Czytałem liſt Zygmunta I, *in Mſ. Petricov:* w ktorym na inſtancyą Jędrzeia Krzyckiego na ten czas Biſkupa Płockiego, Staniſława Kaleckiego (trzymał Woytoſtwo w Makolinie) z antenatow ſwoich rodowitego Szlachćica, od ktorych w dźiedźictwie to Woytoſtwo na niego zpadło, ale znać *per abuſum* ſtraćił honor Szlachecki, do teyże prerogatywy przywraca, y z ſynami iego, Filippem Pułtuſkim, Maćieiem Krakowſkim u S. Michała Kanonikami, z ktorych iedn był na Dworze Krolowy Bony, drugi u Krzyckiego w reſpektach, także z Janem, Zygmuntem y Pawłem, herbu Kotwicz pozwoliwſzy im do używania. Z tych Maćiey z Mankolina, Kalecki Kantor Płocki, Proboſzcz Pułtuſki, Kanonik Wileńſki Pleban Makowſki, Sekretarz Krolewſki, umarł 1576 wieku ſwego 78. Prałat hoyności y nauki wyborney *Starowol: in Monum:* Paweł Oboyga prawa Doktor, Opat, Kanonik y Officyał Płocki, Pleban Łętowſki, umarł 1573, wieku ſwego 70, iako z iego nadgrobku w Pułtuſku wypiſał *Starowol: Monum:* muſi iednak bydź omylka; bo Synod Piotrkowſki w roku 1577 z tymi tytułami go wſpomina *cap: 36.* chyba że drugi był tegoż imienia y godności, co y pierwſzy, chwali go *Royzius in Chiliaſticho w roku 1557.* rozumiem iednak że ſię iuż teraz Kaleczyckiemi piſzą, ile że w Xięſtwie Litewſkim ſą tegoż herbu Kaleczyccy. Z tych Jan, Daniel, Staniſław, Jędrzey Saſin Kaleczycki z Pińſkiego, podpiſali Elekcyą Władyſława IV, w Mińſkim zaś Woiewodztwie Bazyli y Rafał Jana III, Staniſław w Grodźieńſkim.

KALENKOWICZ *herbu Kotwicz* na Ruſi *Okol: tom: 3, fol: 180* pod Strupińſkiemi o nich mowi, y przydaie że ſię Kalenkowiczowie z Strupina piſzą, z Litwy z Grodźieńſkiego powiatu na Ruś ſię przenieſli. Mikołay, komor Lubelſkiey, Sendomirſkiey, Lwowſkiey tenutarz 1562 kwitowany od Walentyna Dębińſkiego Podſkarbiego Koronnego, *iakom czytał in Mſ. Petricov:* Samuel Kalinkowicz miał za ſobą Maryannę Szczawińſka, ale z nią żył bezpotomnie, do kościoła naſzego Jarosławſkiego na Monſtrancyą dwa tyſiace wyliczył: Dwor ſwoy w Jarosławiu naſzym darował: Ołtarz Relikwiom S. Kandyda ſprawił, kielich złoty y robota y waga ſzacowny temuż mieyſcu

od-

oddał 1628, był Podskarbim u Anny z Szetembergu Xiężny Ostrogskiey. Jan brat iego w Zakonie naszym rzadźił Collegium Toruńskie 1638. *Hist: Dom: Prof: Crac.* Jacek podpisał Elekcya Władysława IV z Ruskim Woiewodztwem.

KALENIK herbu Leliwa w Ziemi Krzemienieckiey. Kiedyś pisali się Kalenik z Podhaiec, iakom czytał *in Actis terrestr: Leop.* Kaleniczanka była za Alexandrem Jarmolińskim, *Okol: tom: 1. fol: 445*, przydaie iednak, że ten Dom iuż ustał, wszystka się ich fortuna zlała z corkami w Dom Jarmolińskich y Sieniutow. Jedenże to Dom miał bydź z Tyszkiewiczami od Kalenika Wyszkowicza *Koiał: Ms.* Kalenieckiego Marszałka wspomina *Paproc: o herb: fol: 669.*

KALIBORSKI herbu Grzymała w Prusiech. Macieia Kaliborskiego męstwo sławi *Okol.*

Kalinowa Herb.

MA bydź strzała biała w polu czerwonym, zeleżce u niey złote, rozdarta wpoł, tak, że przy końcach obudwu rozdartey, piora widać, przy kazdym z nich dwie gwiazdy koloru złotego, nad hełmem trzy piora strusie, na ktorych takaż strzała, tylko że nieidźie iuż prosto żelezcem w gorę iak na tarczy, ale z boku od lewey strony, w prawa żelezcem niby piora przeszywa. *Okol: tom: 1. fol: 515.* ktory też powiada, że w Slasku na woynie z Gotami y Wandalami ten herb nabyty; iescze go Ausiuszow Familia na Slasku zażywa. Panegiryk zaś Zbigniewa Lanckorońskiego twierdźi, że Ausius Kalinowa, mąż między innemi Obywatelami Czeskiemi znaczny, z Wacławem Krolem Czeskim pierwszy do Polski przyszedł, po wygnaniu Łokietka z Tronu: tu potym y męstwem wsławiwszy się, y w dobra opatrzywszy, osiadł; od krorego Kalinowskich Familia rozmnożona. Jabym bardźiey rozumiał, że ten herb iest Ruski, y na Rusi nabyty, ile że o nim ani w Slasku nic niesłychać, ani w Czechach; inaczey *Paprocki*, ktory Czeskie, nawet y Slaskie herby zkonnotował, nieopuscilby był tego. Przestrzegam tu czytelnika: przez kilka dawnieyszych wiekow słynał u nas Dom Zarębow z Kalinowy, y Senatorami godnemi Senat Polski zagęścił, z ktorych tu niektorych położył

Okolski, ale to pewna, że ten Dom iest inszy od Zarębow Kalinowskich, iakoż tenże autor, tych ktorych tu liczył, położył pod herbem *Zaręba*.

Jędrzey Kalinowski, w Wołoszech pod Obertynem, żyćie swoie dla Oyczyzny położył: ieszcze do tych czas pokazuia tamże Mogiłę Kalinowskiego, synow iego dwoch zostało, Adryan y Jan, iako o nich swiadcza Xięgi Lwowskie y Halickie; z tych Jan dźiedźic na Dźiatkowicach y Kamionce, zpłodził trzech synow, Pierwszy Jan człowiek rycerski, ktorego tylko iedna corka Prusinowska, á przedtym Potocka Mikołaia żona. Drugi Marćin dźiedźic na Husiatynie, Humince, Nefedowce, Demankowce, o czym Xięgi Kamienieckie 1574 *post festum S. Petri ad Vincula:* pod Jazłowieckim Hetmanem długo y szczęśliwie woiował. Zofia Jędrzeia Siециecha z Horodnicy Sczawińskiego Woyskiego Kamienieckiego corka, powiła mu corkę Lanckorońska, y syna Walentego, Alexandra Generała Podolskiego, Starostę Bracławskiego, temu na ten czas Staroście Winnickiemu, dla wielkich iego zasług Human w Woiewodztwie Bracławskim na Ukrainie, y puste w koło niego na 30 mil grunta, dźiedzicznym prawem puściła *Konstytucya 1609 fol: 894. Histor: Possélii fol: 429.* y znowu w roku 1616, summę pięć tysięcy kop Litewskich, przez Krola Zygmunta Augusta przed Unia Litwy z Korona, na Starostwo Winnickie wniesiona, a potym z dyspozycyi Zygmunta III, temu Walentemu służaca, Krol Zygmunt z Miasta Winnice, iuż Sadowego z Jurysdykcyi Winnickiey na wsi Miziakow, Chyzince, Sałasze, Słobody, Czwizin, Nodwidka, Sunnik, z konsensem całey Rzeczypospolitey przeniosł, Miasto Winnickie iako Sadowe y Ukrainne, od tey summy uwolnił, a na pomienionych wsiach iemu y Sukcessorom iego, tęż samę assekurował. *Constit: fol: 8.* Zamek Winnicki kosztem swoim z fundamentu wyprowadźił, *Constit: 1613 fol: 29.* Pod Guzowem przy dostoieństwie Krolewskim, w tyśiac pięćset konnych ludźi stanał, gdźie w okazyi w rekę raniony. Tatarow że znaczna klęska poraźił, *twierdźi Starowol: Orat: in obitum Sigismundi III*, y na wielu innych mieyscach męstwem swoim siła dokazował: Pod Cecora z Zołkiewskim Hetmanem do ostatnich sił się biiac poległ. Zakon nasz iego szczodrobliwości wieczna powinien pamiatkę: bo do Winnice naszych wprowadźiwszy osadźił, y trzydźieści tyśięcy na tę tam fundacya wyliczył: y do Kamienieckiego Collegium poczatkow, znacznie się przyłożył, *Argentus de rebus Societ: cap: 3. fol: 43. & cap: 26 fol: 388.* Helena Strusiowna z Komorowa Staroscianka Halicka y Chmielnicka, białogłowa pobożna, cztery mu corki zpłodźiła. Zofia Potocką Woiewodźina Krakowską, y Hetmanową Wielka Koronną, Izabellę Stadnicką, Maryannę Prusinowską Podkomorzyną Bełzka, á potym Bogucka Kasztelanową Sadecką, ta pałacu swego w Lublinie ustapiła OO: Reformatom na Konwent 1660, y Herburtowa Kasztelanowa Kamieniecką. Synow było trzech, Adam Starosta Bracławski y Winnicki, Lubecki y Loiowski, Fundator OO: Dominikanow na Rusi w Nesterwaru. Woiował przećiwko Osmanowi Carowi Tureckiemu pod Chocimem, przeciwko Chanowi Kantymirowi, Tatarom pod Czortkowem Szmankowcami, Haliczem, Lwowem y Bursztynem, przećiw rebellizanckim Kozakom pod Krukowem y Niedźwiedźiemi Łozami: przeciw Gustawowi y Szwedom pod Tczewem, przeciw Abazy Basie pod Kamieńcem z znaczna kwota ludźi, własna szkatuła swoia na dobro Oyczyzny zaćiagnionych; do Nayśw: Matki szczegulniey nabożny: na Duchowieństwo łaskawy, na ubogich szczodrobliwy, pożegnał ten świat 1638, wieku swego 36, w Nesterwarze pochowany. Jerzy brat iego y dowcipem y rozsadkiem

wielki, z Warszycka Woiewodzanka Mazowiecka żył bezpotomnie, posłował na Seym 1626, ztamtąd był deputowany na Trybunał Radomski *Constit: fol: 6.*

Marcin Woiewoda Czerniechowski, Hetman Polny Koronny, syn trzeci Alexandra Walentego Generała Podolskiego, z braćia swoia w Lowanium w Akademii pod Vernuleusem Retoryki słuchał, powróciwszy do Oyczyzny, do obozu się udał, tam zebrawszy, co się mogło zostac po Oycowskiey pod Cecora klęsce, ludźi woiennych, y od Oyca już w woienną porę dobrze wprawionych, y częstemi expedycyami okrzesanych, z niemi na sławę Domu swego robił, znać to, że nie pochlebnie mowię o nim, kiedy y ustawy Koronne, iego rycerskie dźieła sławia 1635 *fol: 20.* gdy mu już na ten czas Podkomorzemu Podolskiemu, Staroście Bracławskiemu, Lubeckiemu, Loiowskiemu, Lityńskiemn, Woiewodztwo Czerniechowskie, pierwszemu konferowano, y *Potocki Kasztelan Kamieniecki o nim mowi fol: 162. In avertendis servilibus bellis & propulsandis Scythicis incursionibus, raro vigilantiorem nostra vidit ætas;* na kożda Kampania w tak licznym stawał Kompućie, że daleko inszych przechodźił. Wziawszy Buławę mnieysza, pod Korsuniem, y zdrową rada, y silna ręka, Kozacka y Tatarska natarczywość utrzymał, nawet gdy ulęknieni potęga nieprzyiaćielska niektorzy, pierzchneli, y drogę zprzysiężoney kanalii na zgubę woyska otworzyli, wpadaiącemu chłopstwu długo się opierał, wręcz się z niemi zćieraiac, y Hetmana dobrego y żołnierza mężnego część na sobie wypełniwszy; w głowę iednak y rękę ranny, w niewolą z innemi się dostał; z tey po trzech blisko latach uwolniony, buławę swoię drogiemi kamieniami nasadzona, na dźiękczynienie Bogu przy Obraźie Nayśw: Matki w Częstochowie zawiesił *Nieśspork.* Przedtym także gdy na Moskiewskiey expedycyi z Władysławem IV, na wszystkie niebespieczeństwa zdrowie swoie naraża, ćiężka y niebespieczna ranę odniosł, atoli y z tego razu wyszedł. Powrociwszy do Oyczyzny, Bohuma we dwudźiestu tysięcy Kozakow, gdy dla złey wiosienney pory nie mogł pokonać, dobrze przetrzepawszy, do Winnickiego wpędźił Manasteru, woysko zaś nasze od Kamieńca aż do Sokala szczęśliwie do obozu Krolewskiego uprowadźił, lubo Chmielnicki z Chanem Tatarskim, na zgubę iego zasadzki czynili. *Cluverius zaś lib: 14 fol: 896 y Brachel lib: 9* twierdza, że w roku 1651 Winnicy od Kozakow opanowaney dobył, wyćiawszy tam zbuntowane chłopstwo, widzac się nie rownym w siły Chmielnickiemu, z dywizya swoia, do Krola bez szwanku przyćiagnał. Do Beresteckiey sławney wiktoryi maż, y przezorny y nieustraszony siła dopomogł. Wkrotce śmierć zaszła Mikołaia Potockiego, Kasztelana Krakowskiego y Hetmana Wielkiego, buława wielka na Kalinowskiego zpadała, Krol mu tym czaszem y woysko całe pod iego rzady poddał, y straż granic Polskich zalecił; Część woyska naszego za Dniprem w ten czas zimowała, część druga przy nim zostawała, chćiał Kalinowski ubespieczyć obiedwie, przećiwko czuwaiacemu na nas Chmielnickiemu, dla tego złaczyc ie życzac w ieden oboz, pod Batochow z ludzmi swemi pospieszył; że iednak szeroko Dniepr rozlawszy, przeprawy woysku bronił, nie mogł intencyi swoich do skutku przyprowadźic: Chmielnicki pogodney zażył chwili na zgubę iego, woysko z Kalinowskim, tłumem ludźi swoich w kolo opasał, y przez poł dnia, czyli też iako inni chca przez połtorey godźiny, wszystich wyćiął, kędy y ten przezacny Hetman serca swoim dodaiac poległ. Był Pan na Boga szczodry, ktorego czći, dwa Kośćioły w Husiatynie z fundamentow wyprowadźił, ieden Farny, drugi OO. Ber-

Bernardynom: te apparatem złotym y srebrnym ubogacił: ale y inne mieysca y domy Boskie iego się choyna ręką szczyca. Helena Xiężna Korecka tylko mu iednego syna powiła.

Samuela Oboznego Koronnego, Starostę Czerniechowskiego, Bracławskiego, Lubeckiego, Loiowskiego, Lityńskiego: nie odrodny to syn był od Oyca, y prawie do woyny urodzony, doznał iednak pod Korsuniem y Pilawcami, iak fortuna y naymężnieyszym sercom nie zawsze służy. Pod czas oblężenia Zbarazkiego z Piotrem Potockim Generałem Podolskim, na presidium w Kamieńcu zostawał: iak się zaś Ociec z niewoli powroćił, wszytkiey iego chwały y niesczęścia był nie odstępnym uczestnikiem, szczegulniey przy dobywaniu Winnicy, pod Beresteczkiem, aż też razem y z nim pod Batohowem, krew z żyćiem oraz wylał: poiał był w dożywotnia przyiaźń Urszulę Brygittę Ossolińska, Kanclerzankę Koronna, z ktorey trzech synow było, Jerzy y Jozef młodo pomarli, Marcin Adam Starostą był Gniewkowskim, ten z Krystyny Zebrzydowskii iednę tylko corkę zpłodźił, Helenę Morsztynowa Woiewodźina Sendomirska.

Krysztof Rotmistrz Krolewski, syn trzeći Jana, o ktorym się na początku mowiło, Krola Stefana na tron Polski przyieżdzaiacego, na granicach, imieniem całego woyska witał, z Małgorzaty Swirskii z Romanowa Woyski Trębowolskiey, cztery corki zostawił, Agnieszkę Swoszewska, Maryannę Starzycka, Kurzańska, y Ulanicka: synow zaś piaćiu. 1. Marcin ten na Moskiewskiey expedycyi za Zygmunta III umarł. 2 Mikołay Rotmistrz Starosta Chmielnicki, w Kamionce od Tatarow zabity, zostawił iednak z Drogomirzowny, syna Adama, Rotmistrza w Moskwie z Strusiem Starostą Chmielnickim, z ktorym też w niewola się Tatarska dostał, w dźiewięć lat potym z niey wyszedszy, dwieście Kozakow na Chocimska uzbroił, y przyprowadźił, syna żadnego niemiał, corka tylko po nim została Kruszelnicka. 3 Bartłomiey Rotmistrz y Regimentarz, pozostałe po Batohowskiey klęsce choragwie, z Ukrainy zprowadźił: *Potoc: Centur: fol: 252.* Wierzbowska Zofiia syna mu iednego Jdźiego powiła, y cztery corki, Annę Złoczewską, Katarzynę Błażowską Burgrabina Kamieniecka, Maryannę Kiewliczową, y Ewe Kamieniecką. Syn Jdziey pod Cecora wźięty w niewola, wielka summa wolność sobie kupił: potym iednak przećiwko Mansfeldyanom za Cesarzem woiował, natarczywego serca Rotmistrz, chybkościa y rycerskiemi dziełami wsławiony. *Starowol: in Bellat: Sarm: fol: 224.* 4 Woyciech Łowczy Podolski, y ten na woynach lata swoie przepędźił, poiał Jadwigę Lanckorońska dźiedźiczkę na Boczkowcach y Kaliniu, a że z heretyckich rodźicow była urodzona, dlatego swoia święta perswazya naklonił ia do tego, że się swych błędow wyrzekła, z tey iego potomstwo było, Maryanna Choćimirska a potym Boguszowa, Zofia Skotnicka, Zuzanna Jarmolińska: y synowie dway: z tych Woyćiech pod Cecora zginał: Jedrzey zaś z Barbary Kopyćińskii, trzy tylko corki zostawił, Zofia, Jadwigę, y Krystynę. Zofia była za Franciszkiem Rzeszowskim, Jadwiga za Jerzym Kosińskim.

Walentyn piaty, Woyski Halicki, woiownik pod Gdańskiem, z Krolem Stefanem, z Ewy Dworzyckii miał dwoch synow, Jana bezpotomnego, ten pod Cecora w niewola wźięty, przećiwko Persom mężnie za Turkami woiował: z niewoli uwolniony, na wszystkie szturmy w Oyczyźnie piersi nadstawiał, w zasługach swoich wziął Miecznikostwo Bracławskie, y dobra Werbniki, y Jakuka Woyskiego Czerwonogrodzkiego, ia go czytam

Łowczym Podolſkim w roku 1639: za rycerſkie ſwoie zaſługi, wziął dobra Podwyſokie, a z Jadwigi Smiotanczanki Chorążanki Podolſkiey zpłodźił corkę Annę Swirſka, y Walentego Jana Czeſnika Halickiego, ktorego żona Eufrozyna Bydłowſka herbu Topacz. Corki zaś Walentego z Ewy Dworzyckii, Bobińſka bezpotomna, Barbara Czermińſka, od ktorey ſyn Marcin y corka Barbara, Zofia Waſilkowſka, od ktorey Prokop Samuel, Anna Zyrawſka, Witwicka, od ktorey Anna Borzechowſka.

Marcin Kaſztelan Kamieniecki, ſyn pierwſzy Walentego Jana Czeſnika Halickiego z Bydłowſkii, żona iego Anna Tarnowſka, Chorążanka Trembowolſka herbu Rolicz, ſyn z niey Ludwik Starośta Winnicki, miał za ſoba *1mo voto* Potocką herbu Pilawa, Staroścankę Jabłonowſką, pozostała wdowę po Puzynie Piſarzu Litewſkim, z ta zoſtawił dwie corki, *2do voto* Ponińſką Kaſztelankę Poznańſką Elżbietę herbu Łodźia. Jozef Chorąży Halicki drugi ſyn, żona Lanckorońſka Anna Kaſztelanka Radomſka pozoſtała wdowa po Firleiu Kaſztelanie Kamińſkim, z tey ſynowie Adam y Ignacy. Alexander trzeći ſyn Walentego Czeſnika, Podczaſzy Halicki, żona Strzemeſka, z niey corka zoſtała. Jakub Czeſnik Halicki czwarty ſyn, żona Jzabella Sierakowſka Kaſztelanka Bełzka herbu Dołęga. Antoni Czeſnik Halicki piaty ſyn, żona Gidźińſka. Sioſtry tych piaćiu braći trzy. Anna Rynkowſka Stolnikowa Chełmſka, Klara Chamcowa Stolnikowa Bełzka. Wiktorya Tomiſławſka. Zkończę tu tym co o Kalinowſkich napiſał, *Paweł Potocki Centur: fol: 162. Qui opes & fortunas ſive ornandæ, ſive vindicandæ devoverint Patriæ, oppidò in Polonia recenſebis multos, qui abunduntius, & copioſiore ſangvine ejus defenſioni litarint, præter Kalinovios reperias neminem.*

KALINSKI herbu Jelita w Łęczyckim Woiewodztwie. Jan Kalińſki z Seymu 1576 Poborca naznaczony w Łęczyckim Woiewodztwie, *Conſtit: fol: 261*, poſłował na Seym 1587 *fol: 418 y 1588*, na Koronacya, w roku 1589 iuż go w Konſtytucyach znayduię Piſarzem Ziemſkim Łęczyckim *fol: 558*. Kalińſka Jana Broniſzewſkiego małżonka. Marćin Kanonik Chocki 1651 umieraiac, bibliotekę ſwoię y mobilia Collegio naſzemu Rawſkiemu oddał *Hiſtor: Coll:* Kalińſki miał za ſobą Będkowſka, z ktorey corka Jadwiga, była za Jędrzeiem Karſznickim Łowczym Wieluńſkim. Widźiałem w Warſzawie w Kościele S. Jana, nadgrobek wyſtawiony Janowi Kalińſkiemu Wilkowi Woytowi Warſzawſkiemu, o ktorego Oycu, Dźiadu, y Pradźiadu, tamże namieniaia, że tenże Urzad w Warſzawie piaſtowali, herby na tym nadgrobku Nałęcz y Prawdźic.

KALINSKI herbu Topor w Krakowſkim Woiewodztwie, z Kaliny pięć mil od Krakowa piſza ſię. Jan z Kaliny Kanonik Krakowſki, na liście Zawiſzy Kurożwańſkiego Biſkupa Krakowſkiego podpiſał ſię 1381, *u Nakiel: w Miechov: fol: 319*. N. Kalińſki Staroſta Omielſki *u Paproc: o herb: fol: 669*. Marcin Kalińſki Towarzyſz pod znakiem Zborowſkiego Marſzalka Nadwornego, y drugi Towarzyſz Tarnowſkiego Kaſztelana Sendomirſkiego, pieſzo ſzli do ſzturmu pod Pleſzkow 1582, *Paproc: fol: 405*. Laſſota Kalińſki w Krakowſkim koło roku 1600 *Baran:* Łukaſz naprzod Kuſtoſz, potym Suffragan y Dźiekan Lwowſki, nauką wymowa y pobożnoscia znakomity; Ołtarz wielki w Katedrze Lwowſkiey wielkim ſumptem poſtawił, formy tamże y ſtallum, gdźie Kanonicy ſiadaia, piękna maniera y ſnycerſka robota, iego ſzkatuła ſtanęły: Psałterz ktory tamże codźiennie ſpiewaia, iego fundacya. Do Kaplicy S. Krzyża u OO: Franciſzkanow Lwowſkich, znacznie ſię przyłożył, co y podźiśdźień znać z iego obrazu w niey poſtawionego. Naſzemu Kościo-

ściołowi Lwowſkiemu dwa tyſiace wyſypał *Hiſtor: Coll:* tak y Bogu y iego Kościołom dobrze zaſłużony Prałat, poſzedł po zapłatę 1633. *Scrobiſſov: in Archiep: Leop: Pigłowſki elogia*, Sioſtra iego rodzona była za Koſzkowſkim. Jan, według drugich, Adam z Sendomirſkiego, kilka lat w niewoli Moſkiewſkiey będąc, ſzczęściem z niey wyſzedł, gdy potym w roku 1620 Piekarſki niezwyczayna śmiałościa Krola Zygmunta III ranił, tak że na źiemię upadł, on bliſko w ten czas będac Pana, z źiemi co prędzey dzwignał; w nadgrodę tey przyſługi, wźiał od niego łańcuch złoty, ſummę znaczna pieniędzy, y dobra Baiankowice w Sendomirſkim Konfiſzkowane po Piekarſkim *Brabel lib: 1*. Z tych ſię niektorzy na Podole przenieśli. Felix Kalińſki Rotmiſtrz Krolewſki, w rożnych expedycyach to pod Cecora, to pod Choćimem, śmierći za Oyczyznę ſzukaiac, w domu ia znalazł 1624, w Barze pochowany, *Starowol: in Monum: fol: 788*. Seweryn Staroſta Bracławſki, miał ſwoię choragiew pancerna w kompućie woyſka 1658: ten to zdami ſię, o ktorym piſze *Tulden lib: 6*, że z Kwarćianemi ludźmi do Karola Krola Szwedzkiego był przyſtał; atoli potym ſześć choragwi oderwawſzy do Jana Kazimierza powroćił. Ktoryś z tego domu miał za ſoba Cieklińſka. Zofia Stadnickiego małżonka, zſzedſzy z tego świata 1684, pochowana w Kościele naſzym Krakowſkim u S. Piotra, ktoremu ſześć tyſięcy naznaczyła, żyła w wdowim ſtanie do zbudowania w wielkiey pobożności. Jadwiga Zakonne ſobie żyćie obrała u Wſzyſtkich SS. we Lwowie. Jakub Kalińſki Podczaſzy Sanocki z Oborſkii urodzony, miał za ſoba Zofią Skotnicka pozoſtała wdowę po Mikołaiu Firleiu y Oſtrorogu, z nia zpłodźił dwoch ſynow, Seweryna y Franciſzka ale bezpotomnych, tyleż corek, z tych Barbara naprzod żyła z Jozefem Stamirowſkim Łowczym Sanockim, potym z Samuelem Koſakowſkim; druga Urſzula *1mo voto* Jacka Dabſkiego Kaſztelana Bieckiego, *2dò* Zamoyſkiego Marcina, Woiewody Bełzkiego małżonka. Sioſtry Jakuba Podczaſzego, Barbara za Łukaſzem Miaſkowſkim, Jadwiga naprzod za Koźmińſkim, potym za Tomaſzem Myſzkowſkim.

**KALISZ*. Niewiem czy nie do tych należy Jadwiga z Kaliſzan, ktora pierwſzym związkiem żyła z Sieniutą, drugim z Przerębſkim Kaſztelanem Sądeckim. N. Kaliſz miał ſwoie dobra w Ziemi Wołyńſkiey 1528 *Metryka Wołyńſka*. Franciſzek na Komorowie Kaliſz, poſeł z Ziemi Warſzawſkiey na Konwokacya 1733.

**KALISZKOWSKI herbu Nałęcz związány*. w Grodzkich Xięgach Oſtrzeſzowſkich 1432, y 1433, y 1434 znaydźieſz rezygnacya, ktora Woyćiech y Marcin Kaliſzkowſcy czynili, Marcinowi z Kalinowy Zarębie, Woiewodźie Sieradzkiemu, w tychże Xięgach 1519 *in Feſto S. Benedicti*, Staniſław Kaliſzkowſki Rubin dźiedźic na Kaliſzkowicach, reformacya czyni ſynom ſwoim Janowi y Macieiowi z Barbary Miełońſkii zpłodzonym. W roku 1568 *Sabbato ante Domin: Oculi* Staniſław Kaliſzkowſki Staniſława y Barbary Miełońſkii wnuk, Jana y Jadwigi Tarchalſkii ſyn, Maćieia ſynowiec, Matce ſwoiey Tarchalſkii reformacya zapiſał. W roku 1619 Samuel Kaliſzkowſki, ſyn Staniſława z Barbary Pruſzakowny urodzony, Zofii Urbańſkii żonie ſwoiey reformacya czyni w Grodźie Kaliſkim. W roku 1676 Samuel Kaliſzkowſki z Urbańſkii zpłodzony, miał za ſoba Katarzynę Łochocką, z ktorey ſyn Franciſzek Rubin Kaliſzkowſki temi czaſy. Mikołay umarł 1685 iako ſwiadczy kazanie na iego pogrzebie *Jabłońſkiego*, żona iego Katarzyna z Oſuchowa, matka Gnińſka. N. była za Staniſławem Kierſkim.

**KALKRAYTER*. Adam y Karol Kalkrayterowie Szlachta Slaſka indygenat otrzy-

otrzymali, y do prerogatyw Szlachty Polſkiey przypuſzczeni na Seymie Koronacyi 1676, *Conſtit: fol: 59;* kedy ſubmittowali ſię, 50 Raytaryi zbroyney ſwoim ſumptem wyſtawić na woynę Turecką. Kalkreuterowna była za Jerzym Sebaſtyanem Unrugiem.

***KALKSZTEIN** *herbu Kos*, ale z tą rożnica, że maia bydź w herbie trzy rzeki, czy trzy paſy wſzerz tarczy ieden pod drugim ułożone proſto, nad hełmem zaś y korona między dwiema trabami myśliwemi ſkrzydło. *To Mſ. o Familiach Pruſkich Załuſcianum*, ktory przydaie, że Krolowie Arragońſcy tegoż herbu zażywali, przywodźi na to autora Henninges, toż powiada o Bogusławie Xiażęciu Kroi. W Państwie także Weneckim, ſiła ſię takich herbow y Domow znayduie. Starozytność Domu Kalkſzteynow iaſnie obiaſnia przywiley 1459 na Łunawy przy dobrach Wenedyi, od Ludwika z Erlichauſu Hochmiſtrza Krzyżackiego Janowi Kalkſzteynowi dany, z ktorego przywileiu, znać że ten Dom rozkrzewiwſzy ſię, dobrze ſłynął. Z ktorego iedni na Chełmińſkiey, od rożnych dźielnic rożnie ſię nazwali, iako to Stolińſcy od Stolna, Oſtowſcy od Oſtowa, o ktorych y ia na ſwym mieyſcu. Ci zaś co w Pruſiech za Kwidzyniem zoſtali ſię, piſza ſię Kalkſzteynami. Jan in Partſchen hæres, Sędźia Ziemſki Raſtenborgſki 1609 podpiſał dekret Kommiſſy Krolewſkiey 1609. Ludwik Konſyliarz Nadworny w Xięſtwie Pruſkim 1612 *Literæ reverſales*, Jan Sadowy Ziemſki y Podwoiewodzy Malborſki 1699, Jan y Michał kwitnęli. Michał Sędźia Ziemſki Malborſki poſeł na Seym 1730, Wiktoryn, Jan, y Bartłomiey. N. z Czarlińſkii urodzony Podwoiewodzanki Pomorſkiey, miał za ſoba pierwſzym zwiazkiem Oſtowſka, drugim zwiazkiem Konſtancya Kruſzyńſka herbu Prawdźic, Kaſztelankę Gdańſka, pozoſtała wdowę po Melchiorze Czapſkim, Miecznika Ziem Pruſkich, z ktoreyſiś z tych, był ſyn Michał: trzecim zwiazkiem z Pawłowſka Sędźianka Ziemſka Swiecka herbu Pułkożic, z tey ſie zoſtał ſyn Ignacy. W Pruſiech Xiażęcych ten Dom znacznie kwitnał, gdźie Generałami Pułkownikami zdawna bywali; teraz ieden z nich Kalkſztein Graff Direktor ſyna Xiażęcia Pruſkiego, y Pułkownik iego.

KALO *herbu Pobog* Pierwſzy z Panow Litewſkich, na ſiebie y na Sukceſſorow ſwoich, na Seymie Hrodelſkim 1413 przyiał herb Pobog, Kalo. *Łaſk: Stat: fol: 127.*

KAŁOWSKI *herbu Korab* w Sieradzkim Woiewodztwie. Jędrzey Kałowſki Sędźia Grodzki Łęczycki y poſeł na Seym 1666, *Kochow:* Deputatem był do Exorbitancyi na Elekcyi Jana III, miał za ſoba Katarzynę Borowſką herbu Abdank, ktora po iego śmierći żyła z Lipnickim. Staniſław 1674. Tych czaſow w Zakonie *Ordinis Minorum Conventualium* kwitnął ſławny wymowa Kaznodźieyſka, a potym Prowincyał Prowincyi Polſkiey, Kałowſki. N. była za Janem Kobielſkim herbu Jelita.

***KAŁSKI** *herbu Poray. Długoſʒ 1395 y Kromer*, Kalſkiego Tomaſza Porayczyka wſpominaia, że w tym roku za Zygmuntem Krolem Węgierſkim przećiwko Turkom woiował, zebrawſzy ſłuſzny poczet Woluntaryuſzow, gdźie pod Nikopolem zginął, *to Cromer, lubo Długoſʒ* twierdźi, że z tamtey klęſki przy Zygmuncie Krolu ſalwował ſię. *Starowol: in Bellat: fol: 80* przydaie, że w zaſługach ſwoich wziął wielkie y obſzerne dobra w Węgrzech. Teodor w Litwie 1700.

***KAŁUSKI** *herbu Rogala* w Podlaſzu z Kałuſzyna ſię piſzą. Samuel Podwoiewodzy Podlaſki, podpiſał Elekcya Jana III, a dawniey Samuel Podſędek Liwſki 1626 kwitnał, iako ſwiadcza *Cuda Częſtochowſkie*, z tego wnoſzę, że ſię

z Mazoſza w Podlaſie przenieſli: Z tegoż Domu w Zakonie naſzym X. Staniſław Kałuſki, przez dwadźieścia lat y cztery na Kaznodźieyſkiey ambonie do ludźi mowił, z taka u wſzyſtkich ſława, że wieku ſwego, rownego ſobie nie miał: umarł w Jaroſławiu u Panny Maryi 1711. Sa w druku Kazania iego te, 1mò *Na B. Staniſława Koſtke 1698 Lublini in fol.* 2dò *Na B. Jana Kantego 1694 w Lubl: in fol:* 3tiò *Na Wotywie Trybunalſkiey 1695 in fol: w Lubl:* 4tò *Na teyże Wotywie 1696 in fol: Lublini.* Kałuſki miał za ſoba Barbarę Drozdowſka.

Kałuſʒowski Herb.

Maia bydź dwie ſzable, rękoieściami do gory, oſtrzami do ſiebie, końcami na doł obrocone, w poł niby z ſoba zwiazane, ſzabel zwyczayny kolor, tarczy zaś pole czerwone, na hełmie pięć pior ſtruſich, na ktorych z ukoſa ſzabla *Paproc: y Okol: tom: 1. fol: 373.* Na woynie ſnać ten herb nabyty, od Xiażat Ruſkich nanadany, kiedy to iednak było, żaden z autorow nie namienia. Piotr Kałuſzowſki Ziemianin Wołyńſki 1528, *Metryka Wołyńſka.* Roman z Xiażętami Oſtrogſkiemi na ſławę Domu ſwego robił. Adam Rotmiſtrz u Januſza Xiażęcia Oſtrogſkiego Kaſztelana Krakowſkiego, od młodości ſwoiey do rycerſkich dźieł przyuczony. Familiantow tego Domu ſzczodrobliwość na Boga pamiętna w Konſtantynowie, Cudnowie y innych mieyſcach. Kałuſzowſka Czahorſkiego małżonka. Damian podpiſał Elekcya Władyſława IV z Wołynſkim Woiewodztwem. Michał Miecznik Smoleńſki Deputat na Trybunał Koronny 1723. N. miał za ſoba Magdalenę Grochowſką. Kazimierz w Litwie 1700.

KAMIENICZNY *herbu Pogonia* 4to. w Wielkieypolſzcze, iedenże Dom z Hunorowſkiemi, ale Kamieniczni nazwani od Kamienicy, ktora mieli w Srzedzie Mieście.

KAMIENIECKI *herbu Pilawa* Sławny to zdawna Dom w Polſzcze, y wielkiemi dźiełami dobrze Oyczyznie zaſłużony. Jedneyże dzielnice z Moſkorze-

wſkiemi, znać iednak, że ſię dopiero od Moſkorzewſkich rozdźielili po ro-
ku 1408: bo w tym ſamym roku, czytam Klemenſa z Moſkorzewa Hrabię
na Dobczycach y Kamieńcu, Kaſztelana Wiſlickiego, Podkanclerzego Ko-
ronnego, Kośćioła Moſkorzewſkiego y trzech tam Prebend Fundatora, ia-
ko iego nadgrobek ſwiadczy w Katedrze Krakowſkiey wyſtawiony, z tego
poznać, że Kamieniec ieſcze na ten czas w dźiedźictwie Moſkorzewſkich
chodźił, dopiero po roku 1408, gdy ſię znać Klemenſa tego ſynowi, dźia-
łem Kamieniec doſtał, od niego Kamienieckich imię poczatek ſwoy wźięło,
iakoż w krotce potym, to ieſt w roku 1443 *wſpomina Bielſki fol: 373* Piotra
Kamienieckiego Pilawczyka, ktory z innemi Kawalerami Polſkiemi po Wi-
ktoryi pod Budzyniem z Turkow otrzymaney, proporce ſwoie zawieſił w
Kośćiele Budzyńſkim. Prawdać, że *Paprocki w Gniaździe Cnoty*, dawnieyſzy
czas w Polſzcze temu Jmieniu zamierza, kiedy Alexandra Kamienieckiego
Woiewoda Sendomirſkim piſze, ieſzcze w roku 1309, ktorego ſyn miał bydź
Mikołay: poſwiadcza *Paprockiemu Okolſki*, atoli to ſię utrzymać nie może: bom
ia w tomie pierwſym z przywileiow iawnie pokazał, że w tym roku y na-
ſtępuiacych Woyćiech z Zmigroda na Krzeſle Sendomirſkim ſiedźiał: po-
deyrzana tedy muſi bydz o tym Alexandrze relacya, dla tego y *Paproc:* w dru-
giey Xiędze o herbach, tak Alexandra iako y ſyna iego Mikołaia opuſcił.
Okolſki także Mikołaia Woiewodę Krakowſkiego kładźie w roku 1438, ale
ſię myli, był w prawdźie w tym roku Mikołay, ale z Michałowa Porayczyk,
nie z Kamieńca Pilawczyk. Mikołay zaś Kamieniecki Woiewoda Krako-
wſki y Hetman, nie żył aż w roku 1510. Jedni z nich na Podole ſię wynie-
ſli, z Kamieńca ſię iednak piſ li, ten to Kamieniec, ktory dźiś Odrzykoń-
ſkim Zamkiem zowią, mila od Kroſna, na gorze pięknym kſztałtem wymu-
rowany, wſpomina go *Sarnicki in deſcript: Poloniæ*, ale y mnie doſtało ſię tam
widźieć herb Pilawa Kamienieckich, znać, że od ktoregoś z nich z funda-
mentu wyprowadzony: drudzy ſię piſali z Załoziec y Oleſzka.

Henryk Kaſztelan Sanocki, *Okolſki* go chce mieć Woiewoda y Staro-
ſta Krakowſkim koło roku 1493, y przydaie, że ſyn iego także Henryk, od
Tatarow pod Wiſniowcem zabity poległ, przywodźi na to *Kromera librum*
30: ale Kromer, nic tam nie namienia o tym, żeby albo Henryk Kamienie-
cki miał bydź Woiewoda Krakowſkim, albo ten ktory zginał pod Wiſnio-
wcem czyim był ſynem. *Miechowita przeciwko Okolſkiemu* iawnie ſwiadczy,
że ten Henryk, ktory 1494, w tey z Tatarami potyczce, krew ſwoię z życiem
oraz wylał, bratem był Mikołaia potym Woiewody Krakowſkiego y He-
tmana Koronnego, nie ſynem. Ze zaś Henryk był Kaſztelanem Sanockim
1480, piſze ſamże *Okolſki tom: 2 fol: 160* z Xiąg Ziemſkich Przemyſłkich. An-
na *iako mowi Okolſki* corka Henryka Kaſztelana Sanockiego, Jana Prochni-
ckiego Kaſztelanica Przemyſłkiego małżonka.

Jan Kaſztelan Lwowſki Staroſta Buſki, *o tym piſze Okolſki*, że był ſy-
nem Mikołaia, a wnukiem Alexandra Woiewody Sendomirſkiego, ale ſię to
utrzymać nie może, nie tylko z tych racyi, ktorem wyżey namienił; ale też
y z tad: bo ten Mikołay miał żyć koło roku 1350, a ten Jan dopiero kwi-
tnał koło roku 1506, długi tedy więcey niż połtoraſta lat wiek, nie pozwala
mi wierzyć temu, żeby ten Jan miał bydź ſynem przerzeczonego Mikołaia,
to ſię zda bydź pewnieyſza, że ten Jan bratem był Henryka, Kaſztelana Sa-
nockiego, y Mikołaia Woiewody Krakowſkiego, y Marcina Woiewody Po-
dolſkiego, iako piſze *Starowol: in Bellator*: tenże chwali tego Jana, tak z gład-
kiey wymowy, iako y z rycerſkiego ſerca, kiedy w pięćſet tylko koni y
tro-

trochę coś woluntaryuſzow, na Tatarow Wołyń rabuiacych napadſzy pod
Woronowem, dwa tyſiace ich trupem na placu położył, y plon wſzyſtek
odebrał; w tym ſię iednak myli *Starowol:* że tę batalia piſze, za czaſow Ale-
xandra Krola, bo *Biel: fol: 508 y Decius de Sigiſmundi I temporibus* na rok ia 1507
zwalaia, kiedy iuż Zygmunt Stary w Polſcze panował. Tenże *Starowolſki*
powiada, że na dźieſięć lat Podole puſzczono mu było w adminiſtracya, y
że Dom Kamienieckich, iuż za iego czaſow w płći męſkiey uſtał: co do dru-
giego punktu iawnie ſię myli: gdyż ieſcze y po dźiś dźień Kamienieckich
krzewi ſię Familia, iako niżey obaczyſz.

Mikołay Woiewoda Krakowſki y Staroſta, Hetman Wielki Koronny,
a przedtym naprzod Kaſztelan Sendomirſki, daley Woiewoda Lubelſki, po-
tym Woiewoda Sendomirſki, wielkiey u Zygmunta I łaſki, dla zacnych z
natury przymiotow; ſczegulniey wydawała ſię w nim ludzkość, ktora wſzy-
ſtkich do ſiebie nećił ſerca; przymilenie także w obyczaiach, iakaś powaga
attemperowane, ktora ſię y na twarzy iego wydawała. Obrot dowćipu
wielki, biegłość w rzeczach woiennych z młodych lat długa experyencya
nabyta, ta go naybardźiey zdolnym buławy uczyniła: przećięż lubo z na-
tury iakom mowił był łaſkawy, karności iednak w ludźiach żołnierſkich
czuyno przeſtrzegał: a żeby był w drugich chęć do pracy y boiu zapalił,
ſam ſię częſtokroć między proſtego żołnierza wmięſzawſzy, do okazyi przy-
wodźił. Gdy Bogdan Woiewoda Wołoſki wſparty Tureckiemi y Tatar-
ſkiemi poſiłkami, złamawſzy przymierze, na Podole y Ruś wtargnał, y
o Kamieniec, Halicz, Lwow, y inſze Polſkie fortece daremno ſię kuſił, Mi-
kołay od Krakowa z woyſkiem ruſzywſzy, tyle ſamym imienia ſwego po-
ſtrachem ſprawił, że nieprzyiaćiel z granic aż do Wołoch pierzchnał. Nie
zaſtawſzy Bogdana Hetman, za nim ſię z ludem przez Dniepr przeprawił,
Wołoſka źiemię mieczem y ogniem niſzczac, Miaſteczka Czarnowce, Do-
rohim, Botuſany, Stepanowce, Chocim y inne twierdze w popioł obrócił,
wſzędźie biiac y zwyćiężko gromiac, aż pod Szoczawę Stolicę Hoſpoda-
row Wołoſkich przyćiagnał: tam plon bogaty zabrawſzy, nazad z woyſkiem
odćiagnał. Gdy Rycerſtwo Koronne za Dnieſtr iuż przeſzło, Wołoſza na
Tworowſkiego, ktory ſię z reſzta woyſka za Dnieſtrem pozoſtał, uderzyła;
ſtanał w kroku Tworowſki, przypadł y Kamieniecki, tam po nieiakiey chwi-
li bitwy, zwyćięſtwo przy naſzych ſtanело; z niewolnikow, trzydźieſtu do
Krola poſłano, a między niemi przednieyſzych Łogofeta Kanclerza, Hume-
nika, Kirſę, y Petryka Podſkarbiego, pięćdźieſiat ſcięto, a to dla tego, że
też pierwey, Bogdan żołnierze Polſkie pod Trębowla poimane, dał poſci-
nać, ktorych mogiły gdy Hetman obaczył, ſlubem ſię obowiazał, docho-
dźić krwi niewinnie pobitych: Bitwa ta była *4 8bris*, dla tego mowi *Biel:*
fol: 514, że na pamiatkę tego zwyćięſtwa, dźień ten, ſławnie Polacy Swię-
ćić poczęli. Pod Łopuſzna potym dwadźieśćia y pięć tyſięcy Tatarow, w
piaćiu tyſięcy ſwoich, z Xiażęćiem Konſtantym Oſtrogſkim pogromił, ie-
dnych na placu pobiwſzy, drugich do ućieczki przymuſiwſzy, z ludźi ſwo-
ich w tey okazyi więcey nad pięćdźiaſiat nie ſtraćiwſzy. Gdy Krol Zy-
gmunt I. do Poſonium y na Kongreſſ Wiedeńſki w liczney komitywie Pa-
now Polſkich wybrał ſię w roku 1515, Mikołaiowi Oyczyznę y Króleſtwo
całe w opiekę oddał, *Vice Regem* go uczyniwſzy *Biel: fol: 529;* atoli pod czas
tego Kongreſſu ten przezacny Hetman, na ſolennieyſzy do nieba Kongres
przenioſł ſię, *Ericius, Starowol: in bellat:*

Marcin Woiewoda Podolſki, we wſzyſtkich okazyach y tryumfach,

nie-

nierozdźielny Mikolaia brata towarzyſz: po śmierći iego zbil Tatarow oſmſet pod Trębowla 1516, *Biel: fol: 553. Starowolſki powiada*, że ſwoiemi choragwiami, nakładem własnym wyſtawionemi, Turkow, Wołochow, y Tatarow pod Choćimem poraźił: był y w owey mniey fortunney pod Sokalem expedycyi 1519 *Biel: fol: 343.* Jana Krola Węgierſkiego zbitego, od Ferdynanda Krola Czeſkiego, y z Kroleſtwa właſnego wyzutego, w ſwoich dobrach Kamiencu pod Kroſnem 1528 hoynie przyiał, y po Pańſku traktował *Biel: Vapov:* umarł 1530, iako z iego nadgrobku wypiſał *Starowolſki* z Katedry Krakowſkiey, iakoż *Prußcz y Przewodnik ſwiadczy*, że w teyże Katedrze Moſkorzewſkich y Kamienieckich domowe były groby, w Kaplicy S. Mikołaia, miał, *mowi Okol: w Xiażce o Cudach w Podkamieniu*, ten Marcin za ſoba corkę Jana Sienińſkiego, Podkomorzego Przemyſkiego herbu Dębno. *Paproc: o herb:* z Kroſna kładźie nadgrobek Klemenſa Kaſztelana Sanockiego zmarłego 1536, przy ktorym powiada, ze te cztery herby widźiał, Pilawa, Dębno, Jelita, Abdank, z tegobym rozumiał że ten Klemens był ſynem Marćina Woiewody Podolſkiego, z Sienińſkii herbu Dębno: tenże autor przydaie, że w Kroſnie także leży corka tego Klemenſa Mniſzkowa, Podkomorzyna Koronna, y ſyn Jan; z tego wnoſzę; że ſię myli *Bielſki y Okol:* gdy tego Klemenſa albo Oyca Mniſzkowy Woiewoda Ruſkim zowie; ponieważ y nadgrobek iego tylko mu Kaſztelania Sanocka przyznaie, ale y komput Woiewodow Ruſkich w pierwſzym tomie odemnie położony pokazuie, że o te czaſy, niemogł Klemens na tym Krześle ſiedźieć. Sioſtra rodzona Mniſzkowy Elżbieta Kamieniecka, Bernarda Maćieiowſkiego, Kaſztelana Lubelſkiego małżonka, Anny z Jagellonow Krolow Infantki, y Krolowy potym Polſkiey, Ochmiſtrzyni, Bernarda Maćieiowſkiego Kardynała Matka, ktorey on, z Chorażego Koronnego, Dźiekanem Warſzawſkim zoſtawſzy, nadgrobek w Warſzawie poſtawił *Starowol: in Monum:* Waleryan Mielecki, Podkomorzy Sendomirſki, miał za ſoba Kamieniecką *Geneal: Mielec.* Jana Kamienieckiego, Staroſtę Grodeckiego, Lubaczowſkiego, Drohobyckiego, czytam *in Actis Terreſtr: Leop: 1536.* Mikołay Kaſztelan Sanocki 1526 iakom czytał *in Mſ. Petricov:*

Woyciech, Jan, Staniſław, braćia rodzeni, wnukowie *według Paproc:* Mikołaia Woiewody Krakowſkiego y Hetmana, z Anny Kościełeckii, Woiewodzanki Łęczyckiey zpłodzeni ludźie rycerſcy, na Seymy wielkim koſztem, na wſzyſtkie tey Oyczyzny potrzeby w znacznych kompućie ludźi ſtawali. z tych Jan żył bezżenny, Woyćiech miał za ſoba Sienicka pozoſtała wdowę po Chodorowſkim, Staniſław Siemaſzkownę pozoſtała wdowę po Łahodowſkim, ia czytam Staniſława Podkomorzym Lwowſkim na liſcie Maćieiowſkiego Kardynala 1605, *u Nakiel: w Miechow: fol: 813*, takbym rozumiał, że to tenże ſam Staniſław: *Grochow: in dedic: Lavacri animæ* ſławi Staniſława Kamienieckiego ſzczodrobliwośc na Kościoł S. Krzyża OO: Benedyktynow: corka iego Elżbieta z Janem Potockim Woiewoda Bracławſkim Piſarzem Polnym Koronnym dożywotnie zmowiona, Pani wielkich cnot, fundowała OO: Dominikanow w Latyczowie, w złoćie y ſrebrze kilka tyſięcy na to wyſypawſzy *Okol: Ruſſ: Flor:* tamże pochowana. W Kamieńcu zaś Podolſkim, Kaplicę przy Kościele tychże OO: na cześć Nayśw: Matce wymurowała. Elżbieta Staniſławowi Włodkowi, Woiewodźie Bełzkiemu zaſlubiona. Kamieniecka dźiedźiczka na Czarnobylu Łukaſza Sapiechy małżonka, *Okol: Ruſſ: Flor: fol: 121* Jan y Kaſper ſtryieczni braćia tamtych trzech w rożnych okazyach doſwiadczonego męſtwa. Piotr uczył ſię w Ingol-

golſtadźie 1604. Ktoryś z Kamienieckich miał za ſoba Ewę Kalinowſka, herbu Kalinowa, corkę Bartłomieia. Kamieniecka była za Brzuchowſkim Kryſztofem herbu Pomian. Staniſław 1639 *Melanius* Michał z Oleſka Kamieniecki 1700 w Wileńſkim Woiewodztwie.

*KAMIENIECKI *Chocim* w Xięſtwie Litewſkim. Alexander Chocim Kamieniecki z Woiewodztwa Smoleńſkiego, wierność iego ku Oyczyznie, gdy zoſtawał na Szkłowie, chwali *Konſtytucya 1661 fol: 29.*

KAMIENIEWSKI *herbu Junoßa* w Poznańſkim Woiewodztwie. Domu tego ſtarożytność pokazuia tranſakcye *w Księgach Grodzkich Poznańſkich y Kaliſkich.* Imienia zaś tego nabyli od dobr Kamionek, ktore o mil dwie od Poznania leża. Z tych Stefan Junoſza Kamieniewſki, dźiedźic na Kamionkach, Piotrowie, Daſzewicach, Taczałach &c. naprzod Choraży Poznańſki, a potym Kaſztelan Miedzerzecki, wypolerowawſzy dowćip naukami, zwiedźiawſzy Cudze kraie, powrociwſzy do Oyczyzny, przez Rycerſkie dźieła ſzukał ſławy, iakoż wielkie męſtwo iego y odwagę, ktora pokazał w rożnych krwawych potyczkach, woiuiac przećiwko Węgrom, Tatarom, Moſkwie, y Turkom, czytać możeſz na nadgrobku iego w Poznaniu u OO: Dominikanow na blaſze ſrebrney. Nie mniey zdrowa rada ſłużył dobru poſpolitemu, przyimuiąc na ſiebie po kilka kroć Poſelſka funkcya na rożne Seymy. Zaſlubił ſobie w dożywotnia przyiaźń, Izabellę Łacka Kaſztelanke Biechowſka corkę Jana, z Grudźińſkii zrodzona, ktora mu powiła corkę iednę Joannę Przyiemſka, Podkomorzyna Kaliſka; y ſynow trzech. 1 Jana Stolnika Poznańſkiego, ten przyſłabſzego zdrowia na uſługi Oyczyznie nie żałuiąc, trzy razy na Seymy, Piotrkowſki, Lubelſki, Krakowſki, poſłuiąc od Woiewodztwa Poznańſkiego, na czwartym Krakowſkim zachorowawſzy, z tym ſię pożegnał światem, zoſtawiwſzy z Elżbiety Rogalińſkii ſynow dwoch, Michała Woyſkiego Poznańſkiego, Gabryela Podſtolego Wſchowſkiego, obudwu ludźi rycerſkich, y corkę Ewę Mieżyńſka. 2 Waleryana Rotmiſtrza Uſarſkiey Choragwi, Hetmana Zułkiewſkiego, ten w obozie młodźianem umarł. 3 Karola Podczaſzego Kaliſkiego, ten z dowcipu y wymowy gładkiey na Seymach przy Poſelſkiey funkcyi, wſławiony; z Barbary Zychlińſkii zoſtawił corek dwie, Katarzynę Nieżuchowſka, y Tereſſę Szołdrſka: ſynow także dwoch, Staniſława Komornika Poznańſkiego, y Woyćiecha. Jerzy Kamieniewſki Podwoiewodzy Poznańſki, a potym Choraży Kaliſki, Deputat dwarazy na Trybunał Koronny, Poſeł z Kaliſkiego na Seym Warſzawſki, z Anny Golińſkii zoſtawił ſyna iednego Sebaſtyana, ktory z Juſtyna Twardowſka żył *ſterilis.* N. Kamieniewſki Miecznik Poznańſki wielkich cnot y pobożnośći człowiek, OO: Dominikanom Poznańſkim zapiſał kilkanaśćie tyſięcy na dobrach ſwoich Kamionkach y Taczałach *Acta Caſtren: Poſnan:* Maż przytym wielkiego ſerca, woiował przećiwko Szwedom z Czarneckim; Poſłował dwarazy na Seymy, był y Deputatem na Trybunał Koronny z Poznańſkiego. Sioſtra iego była za Manieckim w Woiewodztwie Poznańſkim, druga za Pruſimſkim herbu Nałęcz, ktorey czynił reformacya w Grodźie Poznańſkim. Zoſtawił corek trzy, z ktorych iedna była za Twardowſkim, druga za Gurowſkim, trzećia Zakonnica S. Klary w Poznaniu, gdźie po kilka razy ſtarſza rzadzac Zgromadzeniem, tamże w Bogu zaſnęła; y ſyna Jana człowieka woiennego, rada, ludzkością, y gładkością wymowy ſławnego, ten zoſtawił corkę Katarzynę, ktora ſię w dożywotnia przyiaźń doſtała Floryanowi Łaczyńſkiemu herbu Nałęcz w Woiewodztwie Poznańſkim, y ſynow trzech, Franciſzka, ktory zoſtawił potomſtwo, Staniſła-

ſława y Michała, ktory młodźianem umarł. N. Kamieniewſka była za Baranowſkim w Woiewodztwie Kaliſkim. N. za Czeſkim. N. Kamieniewſki miał za ſoba Gurowſka.

KAMIENSKI herbu Cholewa na Dobrzyńſkiey Ziemi. Kamieńſka była za Staniſławem Brzeſkim herbu Okſza. Kamieńſki zginał pod Sokolą 1579 *Warſzawic: in paneg: Steph: Regis.*

KAMIENSKI herbu Dołęga w Dobrzyńſkiey Ziemi. Kamieńſkiego Kanonika Kuiawſkiego zmarłego 1553 z nadgrobku *wypiſał Paproc:* Wawrzyniec Podſtarości Płońſki, drugi Wawrzyniec 1648 podpiſał Elekcya Jana Kazimierza z Dobrzyńſkiey. Zofia Jana Ławſkiego Podſtolego Wiſkiego małżonka.

KAMIENSKI herbu Jaſtrzębiec w Sieradzkim Woiewodztwie y na Wołyniu. Walentyn Kamieńſki Poborca w Kiiowſkim 1588, *Conſtit: fol: 503 y 1590 fol: 603.* Alexander Władyſława IV, Kryſztof Jana Kazimierza z Wołyńſkiego, podpiſali Elekcye. Staniſław Sędźia Grodzki Krzemieniecki maż znaczny, y Synowie iego, Jan, Jozef y Jakub Jaſtrzębczykowie, kwitneli 1689. Remigian Kamińſki na Kamionnie w Powiećie Kowalſkim dźiedźic, zpłodźił ſyna Adama, ten z Małgorzata Bielicka Ambrożego corka, zpłodźił Anaſtazya Broniſława Bielawſkiego małżonkę, y ſyna Jana Pawła Komornika Granicznego Łęczyckiego, ktorego z Katarzyny Krzywkowſkii, ſyn Jan Szymon był Kanonikiem Płockim, Proboſzczem Woynickim, y corkę Helenę ktora ſię w małżeńſtwo doſtała Bernardowi na Fulſztynie Grabionce Łowczemu Halickiemu Podſtarościemu y Sędźiemu Grodzkiemu Trembowolſkiemu.

KAMIENSKI herbu Odrowaz w Wileńſkim Woiewodztwie z Kamienigrodu ſię piſza. Zygmunt Poborca w Zmudźi 1578, *Conſtit: fol: 353.* Zygmunt Zygmuntowicz to ieſt ſyn Zygmunta z Seymu 1616, Kommiſſarz do rozgraniczenia między Zmudźia, Kurlandya, y Pruſami, *Conſtit: fol: 48.* żył ieſzcze 1632. *Acta interregni.* Jan Podkomorzy Wilkomirſki, miał za ſoba Kryſtynę Połubińſka Woiewodzankę Parnawſka. Dawid z Mińſkiego, Hieronim z Wileńſkiego, podpiſali Elekcya Władyſława IV. Teodor, y Prokop z Mśćiſławſkiego, Piotr z Wileńſkiego, Jana Kazimierza. Paweł z Mśćiſławſkiego, Jędrzey Czeſnik Bracławſki z Breściańſkiego, Gabryel Staroſta Kiiſki z Zmudzkiego, Jerzy Woyſki Rzeczycki, y Jan Czeſnik Bracławſki z Powiatu Oſmiańſkiego, Jana III. Jan Czeſnik Bracławſki 1641, *Conſtit: fol: 34.* Malcher Kazimierz Czeſnik Wileńſki 1700.

KAMIENSKI herbu Rawicz w Nurſkiey Ziemi. Piotr z Ziemi Wyſzogrodzkiey, drugi z Ciechanowſkiey Władyſława IV. Kryſztof z Płockiego, Jana III podpiſali Elekcye. Kamińſka Zawiſzanka była za Wawrzyńcem Dabrowſkim herbu Kuſzaba.

KAMIENSKI herbu Slepowron w Dobrzyńſkiey Ziemi, w Podlaſkim y Mśćiſławſkim Woiewodztwach, pierwſzy ſię do Mśćiſławſkiego przenioſł. N. Kamieńſki Kaſztelan Dobrzyńſki, gdźie zoſtawił dwoch ſynow: Szymona iednego, Pułkownika w Woyſku Litewſkim, a potym Marſzałka Mśćiſławſkiego, poſłował na Seymy 1564 *Conſtit: fol: 52* y Jana, tego było dwie corki Barbara y Alexandra, czy obiedwie, czy też iedna z nich w Dom ſię Boboietow doſtała, y ſynow trzech. Pierwſzy Włodźimierz, mężnie prećiwko Moſkwie ſtawał, będac na ten czas Woyſkim Mśćiſławſkim, dla tego w zaſługach wział Choraztwo Mśćiſławſkie, z Zofii Sapieżanki, zpłodźił ſyna Jana, Kaſztelana Mśćiſławſkiego; ten, że go Ociec młodo odumarł, doſtał ſię w opiekę Leonowi Sapicha Woiewodźie Wileńſkiemu, y Hetmanowi, Zamek Mśćiſławſki ufortyfikował, wały w koło niego uſypał, żeby ſię

ſię tam były Moſkiewſkie inſulty rozbiiały, iakoż podſtapił ći był pod ten Zamek Nahay Pułkownik Nieprzyiaćielſki, we czterech tyſięcy ſwoich, y dobywać go zamyſlał, ale go wypadſzy wyćieczka w oſmdźieſiat koni, Jan mężny Kawaler, tak naſtraſzył, że pierzchnał. Chował tamże Kaſztelan, z niemałym uſzczerbkiem ſubſtancyi ſwoiey choragiew, aby był nia Moſkiewſkie imprezy wytrzymywał: w każdey expedycyi, iako mur nieprzełomanym ſercem ſtawał, na Seymach, Seymikach, Konwokacyach, to mowił, co na kochaiacego Oyczyznę ſyna przyſtało, gładka wymowa, y głębokim na wſzyſtko baczeniem, każda rzecz roztrzaſnawſzy. Sama Moſkwa widzac iego ſzczerość, y według ſłuſzności rozſadek, o niego kilka razy za Kommiſſarza proſiła, Był na Trybunale Deputatem, a boday nie y Marſzałkiem, miał za ſoba Potencyanę Rayſka, z ktorey dwoch ſię mu ſynow urodźiło, Włodźimierź y Piotr, umarł Kaſztelan 1644. Drugi Alexander brat Włodźimierza Chorażego, naprzod Piſarz, a potym Sędzia Mśćiſławſki, Wołowiczowna czterech mu ſynow powiła, Kryſztofa Podczaſzego Mśćiſławſkiego, Jana, Jędrzeia y Teodora. Trzeci Seweryn, ktorego ſyn Euſtachiuſz Protopop Wileńſki gorliwy za Unia. *Kázanie Stan: Wolſkiego Troiaki prognoſtyk.* Włodźimierz Dadźibog ſyn Jana Kaſztelana, naprzod Choraży, a potym Podkomorzy Mśćiſławſki, poſeł na Seym 1661, z tamtad deputowany na Trybunał fiſzkalny, *Conſtit: fol: 4 y 1670* do podźiału Łoiowa y Lubecza, na zaſłużonych żołnierzy, *Conſtit: fol: 11.* Woyciech Kamińſki z Kaminka, bo ſię z tad piſza, Poborca w Mielnickiey Ziemi 1626 *Uniwer: Pobor:* Jan y Walentyn w Podlaſkim 1648. Jan na Ruſi. Paweł Czeſnik Mśćiſławſki 1700.

*KAMINSKI *herbu Łuk napięty* w Woiewodztwie Nowogrodzkim, z ta iednak rożnica, że ſtrzałę na doł obracaia. Kryſztof Kaminſki Podſtoli Nowogrodzki, Kryſztof drugi Mieczny Nowogrodzki, ſyn iego Leopold Miecznik Smoleńſki; z Połubińſkim Marſzałkiem odważny żołnierz *Koiał:* Malcher Stolnik Brześciańſki 1599.

KAMINSKI herbu Topor na Pałukach. Woyćiech Kamieńſki w Sendomirſkim 1632, drugi Woyćiech w Krakowſkim 1674. Piotr Opat Bledzewſki 1552. *Auctor 50 Singul:* Zygmunt w Poznańſkim 1674. Kamieńſki w Lubelſkim Woiewodztwie Rotmiſtrz Wybrańcow 1653 naznaczony z Seymu *Conſtit: fol: 10.* N. Kamińſki Sędźia Krzemieniecki, żona iego Szepelſka. N. Piotra Koſzutſkiego małżonka. N. Komornik Łęczycki, żona iego Katarzyna Krzywkowſka.

*KAMIONACKI w Xięgach Grodzkich Oſtrzeſzowſkich ieſt o nich wzmianka 1596. Jan Kamionacki w Sieradzkim 1648.

KAMIONOMOYSKI herbu Łabęć naſi piſarze piſza o Kamionomoyſkich tak herbu Łabęć, iako y Paparona, ale to zdami ſię iedniż, tylko dla podobieńſtwa herbu, iuż ich do herbu Łabęć, iuż do Paparona naćiagaia. w Sieradzkim gniazdo tego Domu.

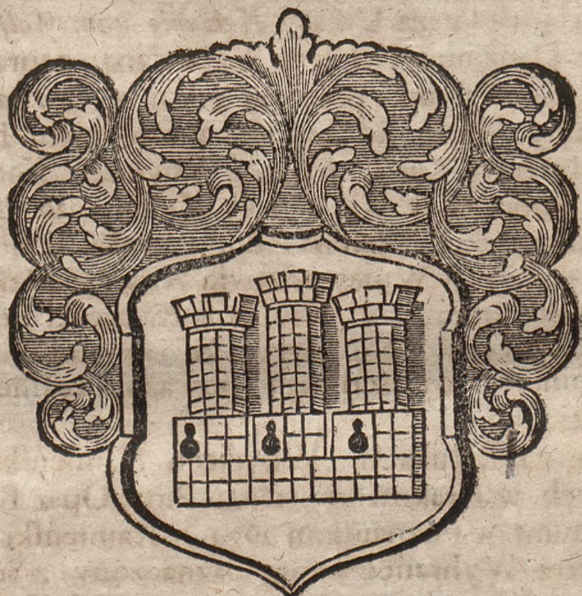
KAMISOWSKI herbu Jelita w Sendomirſkim Woiewodztwie. O nich ſam *Paprocki* piſze, ale to podobno, albo Miſiowſki bydź powinno, albo też Kamocki.

KAMOCKI herbu Jelita w Sieradzkim Woiewodztwie. Piotra Kamockiego 1549, Staniſława 1577 wſpominaia Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie. Jerzy Stolnik Sieradzki z Seymu 1611 naznaczony Kommiſſarz do dyſlimitacyi Ziemi Wieluńſkiey od Slaſka, *Conſtit: fol: 11.* Dominik Choraży Zakrocimſki miał za ſoba Białyńſka, Kamocka była za Ciecholewſkim. Anzelm 1697 w Krakowſkim. Alexander w Sieradzkim 1704. Anna Zakonnica w Saczu 1701. Marćin miał za ſoba Barbarę Jaktorowſka, od ktorey było dwoch ſynow, Stani-

nistaw y Zbigniew. Stanisława z Maiowny był syn Mikołay, ktory z Stawska zpłodził Kaspra Kanonika Krakowskiego, y drugich iego braći, y corkę Maryannę Pawła Kobielskiego, Sędźiego Grodzkiego Piotrkowskiego małżonkę. Zbigniew z Starczewskii miał Syna Jakuba, ktorego z Gniewoszowny syn Marcin poiał Katarzynę Siemieńską, z tey były corki Maryanna Otwinowska, Pagowska, y Radwańska, y synowie dway, Franciszek żona iego Uieyska wdowa po Kowalskim, y Zbigniew żona iego Drzewiecka.

*KAMODZINSKI *herbu Grzymała.* Michał Grzymala Kamodźiński Stolnik Ciechanowski, tak podpisał Konfederacya Sendomirska 1704, deputatem do niey będac z Woiewodztwa Bracławskiego. Antoni 1705 Konfederacya Krakowska. Woyciecha Katarzyna Dabrowska małżonka. N. miał za sobą Ossowską Teressę Skarbnikownę Łomżyńską.

Kampenhausen Herb.

*O Trzech basztach albo wieżach rownych sobie, mur powinien bydź. Tym się herbem pieczętuia Kampenhausowie w Inflanćiech, z ktorych Jan Kampenhausen Podkomorzy Parnawski, General Major Infanteryi Koronney, temi czasy gdy to piszę, w wielu okazyach tey Oyczyznie dobrze zasłużony, złaczył się dożywotnie z Maryanna Łucya Dessierowna, z ktorey zostawuie potomstwo.

*KAMPOWSKI. *Paprocki ani Okolski* o nich nie pisał: pierwszy iednak *fol: 405 o herb:* Stanisława Kampanowskiego, podobno miał mowić Kampowskiego, wspomina, ktorego gdy pieszo szedł do szturmu pod Pleszkow 1582, ćięszko zbito. Alexander Kampowski Stolnik Brześciański, deputat z Wileńskiego 1704, podpisał Konfederacya Sendomirska.

*KANDYBA W Xięstwie Litewskim. Mateusz Prokszyc Kandyba, Jerzy, y Władysław 1700.

KANIGOWSKI *herbu Lis* w Płockim Woiewodztwie. Jędrzey Kanigowski Starosta Płocki 1449, iednaż ich dźielnica z Olszowskiemi. Bartłomiey Pisarz Ciechanowski 1598. *Constit: fol: 725.* Stanisław Sędźia Ziemski Płocki 1616

1616 *Univers: Pobor:* Krysztof Pisarz Ziemski Płocki, z Seymu 1613 do dislimitacyi między Prusami y Korona naznaczony, *Constit: fol: 27*, a w roku 1627 posłuiac na Seym, deputatem stanał na Trybunał Radomski *Constit: fol: 5.* Stanisław 1632. Jan miał za sobą Ewę Niszczycką, z ktorey syn Stanisław, zpłodźił Jana y Jakuba. Paweł Kanonik Pułtuski, Pleban Prasnyski 1678. Pisza się z Kangowa, zkad niektorzy zowia ich Kangowski.

*KANICZ w Xięstwie Pruskim. Salomon Kanicz podpisał dekreta Kommissyi Krolewskiey 1609, a Dytrych czyli Teodoryk *Literas reversales* 1612 posłem będac na Kongress Krolewiecki.

*KANIEWSKI *herbu Nałecz.* Jędrzey Kaniewski, żona iego Anna Czekanowska 1634 *Acta Castrens: Ostrzeszov:* Maryanna Kaniewska Woyciecha Krzywosadzkiego małżonka. Sa y Kanieccy z ktorych Kaniecka była za Jerzym Dobrogoyskim. Kazimierz Kaniecki w Zakonie naszym umarł w Ostrogu 1719.

*KANIMIER. Jan z Tuchowic Kanimier z Ziemia Rożańską, podpisał Elekcya Władysława IV.

*KANON. Jerzy Kanon Burgrabia Zamku Sendomirskiego, brat stryieczny Jędrzeia Kanona, ktory Zakon nasz ozdobił y światobliwośćia y nauka. Wydał do druku *Lucubrationes Oratorias in 4to 1676.* Jego także praca wyszły *Flores Sepulchrales inscriptionum, na pogrzebie Anny Aloizyi Chodkiewiczowy Woiewodźiny Wileńskiey y Hetman: 1654. in fol:* W tych zaś iego wspomnianych *Lucubrationes*, zebrane sa przedtym poiedynkiem podrukowane pisma, iako to 1mò *Oratio in Renovatione studiorum 1647.* 2dò *Parentalia Parenti Patriæ Vladislao IV Regi Pol: 1649.* 3tiò *Primum tributum rei literariæ Joanni Casimiro Regi Pol: 1649.* 4tò *Classicum sepulchrale complorationis publicæ Jeremiæ Wiśniowiecki Palat: Russiæ 1653.* 5tò *Rosa inter spinas D. Benedicti, Stanislao Pstrokoński Epis: Chełm: Abb: Tinec: 1648.* 6tò *Arrha dotalis gloriæ Andreæ Trzebicki Epis: Crac: 1658.* 7mò *Solennis in Pontificem inauguratio Jacobi Prazmowski Episcop: Luceor: 1660.* 8vò *Annuli nuptiales Samuelis Korecki & Sophiæ de Bnin Koniecpolska 1651.* 9nò *Mausoleum Equitis Korecciani, Samu: Korecki 1652.* 10mò *Rosa hyberna in D. Stanislao Ep: Martyre.* 11mò *Diva Lauretana ad lyram decantata 1642.* 12mo *Expeditio legatorum in Gallias ad desponsandam Ludovicam Gonzagam Vladislao IV.* 13tiò *In Heroica Pöësi P. Słowicki editionis Lublinensis 1704 in 8vo, ponitur illius carmen posthumum, sub titulo, Triumphalis Exercituum Polonorum Imperator Rex Poloniæ Joannes III.*

Kantakuzen Herb.

*ORzeł o dwoch głowach, z rościagnionemi skrzydłami, iakby prosto w niebo chćiał lećiec, na każdey iego głowie dwoista korona. *Paprocki y Okolski* o nim nie pisał, iam go tak wysztychowany widźiał. Nim się pieczętuia Kantakuzenowie, z Grecyi do nas przyszedszy, kędy ta Familia w Cesarzach Wschodnich Paleologach, z niemi z krewniona prym trzymała. Sławny był z tego Domu Kantakuzen historyk Grecki, iako go chwali, *Jul: Bal: de Offic: Eccles: Constantin:* Z tegoż Domu Anna Kantakuzena, była za Woyćiechem Ciechanowieckim Oboźnym Litewskim Starosta Orszańskim, z ktorey potomstwo zostało: *Rodkiewicz Lot strzał szczęśliwy.* Emmanuela Kantakuzena w roku 1636 y corkę iego Annę wspominaia *Cuda B. Jozafata Kuncewicza fol: 124.*

***KAPUSCINSKI** w Chełmſkiey Ziemi. Paweł Kapuſcińſki miał za ſoba Annę Katarzynę Brodowſka, pozoſtała wdowę po Komorowſkim.

***KAPUSTA KNIAZ** *herbu Odroważ* w Bracławſkim Woiewodztwie. Z Xiażat Pereaſławſkich poczatki ſwoie ten Dom wynioſł: *Koiałow: in Mſ.* z ktorych Jędrzey Kniaź Kapuſta Kaſztelan Bracławſki, Staroſta Owrucki, podpiſał Unia Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, z Korona 1569, corka iego Maryna zmowiona z Bogdanem Sapieha Woiewoda Mińſkim, druga Alexandra z Alexandrem Xiażęćiem Wiſniowieckim. *Walicki o Obraz: Koden.* trzecia Filona Kmity Woiewody Smoleńſkiego małżonka.

KANSKI *herbu Janina* w Lubelſkim Woiewodztwie. Marcin Kańſki w Ruſkim Woiewodztwie 1632 Jędrzey Komornik Ziemſki Lubelſki 1648, Rozalia Samuela Bielſkiego herbu Jelita małżonka.

KARA *herb* patrz Axak.

KARABCZEWSKI *herbu Oſtoia* w Podolſkim Woiewodztwie y Bełzkim. *Paprocki* cnotę ſławi Piotra Karapczewſkiego ſwego wieku, żona iego Magerowna herbu Szeliga. *Okol: tom: 2. fol: 510* piſze, że Karabczewſka zrodźiła Samuela Łaſzcza Chorażego Podolſkiego. Zofia z Karapczowa Chodkiewiczowa, Kaſztelanowa Wileńſka, fundowała Panny Zakonne Bełzkie, z nadaniem Wśi Staie, y z placami, na ktorych Kościoł y Klaſztor, co approbowała *Konſtytucya 1647 fol: 27.*

***KARACZUN** w Xięſtwie Litewſkim. Z tych Karaczun Chorąży z Seymu 1590 Poborca w Uupitſkiey Ziemi, *Conſtit: fol: 603.*

***KARAS** *herbu Dabrowa* w Trockim y Nowogrodzkim Woiewodztwach. Alexander, Mikołay y Jan 1648. Samuel na Wołyniu. Jerzy Karaś pierwſzy Proboſzcz Eyſmuntowſki, przy cudownym Obraźie Nayświęt: Panny 1688, umarł młodo. Mikołay y Władyſław braćia iego rodzeni ludźie rycerſcy.

***KARASZEWICZ** w Xięſtwie Litewſkim. Grzegorz y Jan Tokarzewſki Karaſzewicowie z Pińſkiego powiatu podpiſali Elekcya Jana Kazimierza.

KARBOTH *herbu trzy Buławy* w Krakowſkim y Sendomirſkim Woiewodztwach, piſza ſię z Małęćina: ieden z nich był Piſarzem Grodzkim Nowomieyſkim, ktorego ſyn Hieronim człowiek woienny, brat iego Komornikiem gra-

granicznym Pilznieńſkim 1632, iako czytać na ich nadgrobkach w Kościele Nowomieyſkim u OO: Franciſzkanow. Marcin 1632. Kolligacya ich po Matce z Xiażętami Batoremi.

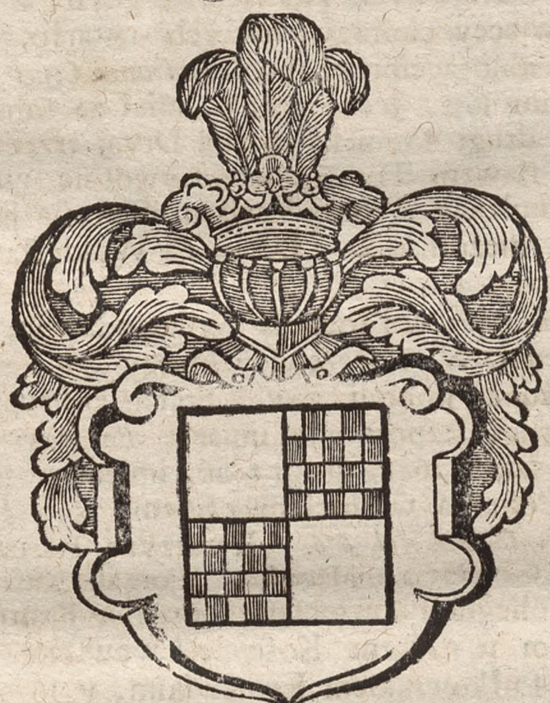
***KARCHOWSKI** *herbu Pretficz* w Wielkieypolſcze. Jędrzeiowi Karchowſkiemu, dla zasług y męſtwa w rożnych okazyach, oſobliwie iednak pod Tczewem, Zygmunt III pozwolił dożywotnie prawo na Staroſtwie y zamku Sieſwieyckim, a potym pięć tyſięcy złotych, na tychże dobrach, iemu y Sukceſſorom iego zapiſał, za konſenſem Rzeczypoſpolitey na Seymie Warſzawſkim 1589, *Conſtit: fol: 531.* Karchowſki odważny Rotmiſtrz tę ſławę wynioſł, z pod nieſławnych Pilawiec, że gdyby z taka rezolucya, z iaka on tam ſtawał, więcey choragwi naſzych natarło, wſzyſtkęby nieprzyiaćielſka potęgę, ſnadno weſprzeć mogli. *Dunin Conc: funeb: fol: 309.* Alexander w Poznańſkim 1632. Jeden z nich, miał za ſoba Białęſka z Białęćina herbu Leſzczyc, drugi Tomicką herbu Drya, trzeći Cielecką, z ktorey corka Anna z Staniſławem Tomickim dożywotnie zmowiona, a po iego śmierći była za Mikołaiem Zebrzydowſkim Staroſta Rogoźińſkim, ale mu żadnego potomſtwa niezoſtawiła. Druga za Władyſławem Zaręba w Poznańſkim.

KARCZEWSKI *herbu Jaſieńczyk* w Płockim Woiewodztwie, a z tamtad y w inſzych. Stefan y drugi N. Karczewſcy ktorzy dwie rodzone Sioſtry Bobrownickie za małżonki pobrali, z tych Stefan zoſtawił potomſtwo w Wiſlickim powiećie, drugi bezpotomny umarł. *Baranow:* Alexander w Woiewodztwie Nowogrodzkim 1648, drugi tegoż imienia w powiećie Słonimſkim 1674. Bartłomiey Poborca w Płockim z Seymu 1590 *Univer: fol: 603.* Piotr Podſtoli Płocki 1595, *Conſtit: fol: 676.* Katarzyna Karczewſka Konſtantego Brolnickiego herbu Gozdawa małżonka. Tomaſz Kaſztelan Halicki dobroczynny na naſze Collegium Lwowſkie, umarł w Krotoſzynie iadac z Cieplic, pochowany 1691 w naſzym Kościele Lwowſkim, był w przod Podczaſzym Sanockim, Pułkownikiem Krolewſkim, y 1670 Kommiſſarzem do granic od Węgier, *Conſtit: fol: 21,* corka iego była za Piotrem Białeckim, Piſarzem Ziemi Siewierſkiey. Zuzanna Kaſztelanka Halicka była za Alexandrem Potockim Woiewoda Smoleńſkim. Michał Chorąży Lwowſki 1686: był ktoryś z nich Kaſztelanem Czerniechowſkim, y miał za ſobą corke Rzewuſkiego Floryana, Podſkarbiego Nadwornego Koronnego, z Oborſkiey urodzona. Maryanna była za Granowſkim Staroſtą Żytomirſkim, na ubogich y Domy Boſkie łaſkawa; Collegium naſze Lwowſkie liczy ia między ſwemi dobrodźieiami, umarła 1694, w tymże Kościele pochowana, kędy y Sioſtrę ſwoię Podkomorzyna Halicką pogrzebła. Piotr 1730, Władyſław w Ziemi Czerſkiey 1674. Wawrzyniec w Krakowſkim 1705. Antoni Piſarz Ziemſki Czerſki poſeł na Seym 1724, żona iego Helena Grabionczanka, z ktorey corki Agnieſzka Okęcka, Dorota Niſzczycka Podkomorzyna Płocka, Anna Panna, y Synowie Kaietan w Zakonie OO: Trynitarzow, Jozef, Michał, Konſtantyn. Temi czaſy gdy to piſze ieden w Zakonie OO: Trynitarzow, całą ich Prowincya rzadźi. Jan Balcer o ktorym *Conſtit: 1676 fol: 57.*

KARCZEWSKI *herbu Samſon* w Poznańſkim Woiewodztwie. Michała Karczewſkiego z Karczowa z Gnuſzyńſkii ſyn Woyciech, poiał w małżeńſtwo Katarzynę Oćieſka Synowicę Kanclerza Koronnego, z ktora zpłodźił ſyna Melchiora, pamiętnego woiownika z Dorohoſtayſkim Marſzałkiem Litewſkim, temu Dorota Retkowſka powiła trzy corki, tyleż ſynow, to ieſt Ja-

Jana, Alexandra, y Władysława. Marcin drugi ſyn z Gnuſzyńſkii, dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Ponińſka, drugi raz z Tarzecka, od tych żoſtało ſię trzech ſynow, Piotr mąż rycerſki, ten z Nowowieyſkii miał corkę, ktora w Poznańſkim Klaſztorze Panieńſkie życie poślubiła. Daniel, ten z Modliſzewſkii zoſtawił ſyna. Alexander, ten z Jaſkoleckii zoſtawił potomſtwo. Felix w Sieradzkim 1632. Staniſław umarł w Zakonie naſzym 1702.

Karęga Herb.

*DWa pola białe, dwa ſzare na kſztałt kraty powinny bydź na tarczy, tak go opiſuie *X. Koiałowicz in Mſ.* z ktorego dorozumiewam ſię, że iedno pole u gory powinno bydź białe, drugie ſzare, na ſpodźie iedno ſzare, drugie białe, na hełmie zaś trzy piora ſtruſie. Tego Kleynotu zażywa Dom Karęgow w Xięſtwie Litewſkim, ktorzy ſię nazywaia *de Quarto*, y prowadzą ſwoię Familia według tego autora z Xiażat Sycylii. Z tych był Władyſław Karęga Skarbnik Wilkomirſki, Sędźia Grodzki Trocki, umarł 1670; ſyn iego Michał. Hektor Karęga w Oſmiańſkim powiećie.

KARGOWSKI herbu Bończa w Mławſkim. Paweł Kargowſki Podſtarości Ciechanowſki 1620 Poborca w teyże Ziemi, a w roku 1631 już Sędźia Grodzki Płocki, z Seymu naznaczony do rewizyi Xiąg Ziemſkich Płockich *Conſtit: fol: 29.* N. Kargowſki Sędźia Ziemſki Płocki tegoż czaſu, żona iego Anna Kryſka herbu Prawdźic *L. Papr: Łaſki Cudow: fol: 58.*

KARGOWSKI herbu Oſtoia w Sieradzkim Woiewodztwie, z ktorym podpiſali Elekcya, Kryſztof, Staniſław, Jan, y Woyciech Kargowſcy Jana Kazimierza.

**KARKOWSKI.* Piotr Karkowſki z Sendomirſkim Woiewodztwem podpiſał Elekcya Władyſława IV.

KARLINSKI herbu Oſtoia w Krakowſkim Woiewodztwie y indźiey: z tych niektorzy nazwani Szyiowi, że przodka ich w ſzyię zaćięto: Abraham, ktorego ſynowie 1527 dźiał między ſoba dobrami Oyczyſtemi zapiſali w Xięgach Lelo-

Lelowſkich Kaſper y Marcin. Pierwſzego ſynow ſiedmiu, w rożnych okazyach mężnie ſtawaiąc, na placu poległo. Oſmego Zygmunta Ociec ſam zabił: gdy albowiem ten Kaſper, Zamku Olſztyńſkiego za Zygmuntem Krolem, przeciwko Maxymilianiſtom bronił, ći chcąc uſtraſzyć odważnego junaka, odgrażali, że ſyna iego zabić mieli, ktorego y z mamka nieſpodźianie tłumem napadſzy na dobra iego, w domu zabrali, ieżeliby Zamku nie poddał; nic ſię tym iednak nie zmięſzał Kaſper, więcey wierność ku Panu ſwemu ſzacuiąc, niżeli ſyna; dla tego na adwerſarzow rychtować działa kazał, ſam z iednego między kupę przećiwna wyſtrzeliwſzy, na ſyna właſnego trafił y zabił: Zoſtało ſię iednak ieſzcze dwoch iego ſynow, Walentyn y Marcin, obadwa ludźie rycerſcy: Marcin był Chorążym Smoleńſkim poſłował na Seym 1628, z kąd Kommiſſarzem naznaczony do zapłaty woyſku *Conſtit: fol:* 3, y w roku 1632 do traktatow pokoiu z Moſkwa, *Conſtit: fol: 2.* młodſzym bedac, woiował w Węgrzech za Rudolfem Ceſarzem, w Inflanciech z Chodkiewiczem, pod Smoleńſkiem z Zygmuntem III, już Rotmiſtrz, już Pułkownik, y Sędźia Woyſkowy. Gdy Smoleńſk Moſkwa ćięſzkim obleżeniem zćiſneła, ten waleczny woiownik przez wſzyſtkie ſzyki nieprzyiaćielſkie mężnie ſię przedarł do Miaſta, ktore w żywność uprowiantował, dwoch tylko z ſwoich ludźi ſtraćiwſzy. Alexander z Karlina Karlińſki w Ciechanowſkim 1632. Dominik Czeſznik Dobrzyńſki temi czaſy, miał za ſoba Maryannę Czarnowſka.

**KARMANOWSKI.* Jerzy z Lubelſkim Woiewodztwem 1632. Jan z Wołyńſkim 1648 podpiſali Elekcye Krolewſkie.

KARMINSKI herbu Wczele w Wielkieypolſzcze.

KARNICKI herbu Iłgowſki na Zmudźi, *to Okolſki piſze*, atoli Karniccy w Rawſkim Woiewodztwie herbu Kościeſza używaią, ktory z Iłgowſkich herbem wielkie ma podobieńſtwo, przećięż ten, ktory mi herb Karnickich opiſywał, dwa krzyże na Kościeſzy wyraźił, nie ieden, iako zwyczaynie u drugich. Staniſław Karnicki Obożny Koronny, Staroſta Latyczowſki 1565. o czym liſt Zygmunta Auguſta czytałem *in Mſ. Petricov:* Staniſław Miecznik Sochaczewſki, Seweryn y Łukaſz w Rawſkim, podpiſali Elekcya Jana Kazimierza Krola. Karnicka z Karnic (leża te dobra trzy mile od Rawy) żona Magnuſzewſkiego, Sioſtra rodzona naſzego X. Staniſława Karnickiego, był to kapłan y pobożności y rozſadku wielkich, rzadźił Rezydencya Malborſka, dwa razy w Jarosławiu u Panny Maryi, Rawſkie, Toruńſkie, Gdańſkie Collegia, umarł w Krakowie u S. Barbary 1691 lat maiąc 81. N. była za Janem Jarzyna.

KARNIOWSKI herbu Berſten imo w Sieradzkim Woiewodztwie y w Radomſkim powiecie. Piotr Podſędek Sieradzki mąż uczony.

**KARNIEWSKI herbu Rogala* w Sieradzkim Woiewodztwie: Karniewſka Rogalanka była za Staniſławem Łyſakowſkim herbu Lubicz. *Paproc: fol: 337.*

KARNIOWSKI herbu Dabrowa Starodawna w Mazoſzu Familia. Domarat z Karniowa zpłodźił dwoch ſynow. Piotra Strzezę, od ktorego byli dway ſynowie, Staniſław y Boxa Marſzałek u Xiążąt Mazowieckich, y Kryſtyna, ktorego potomſtwo od rożnych dobr dźiałem wźiętych, imion rożnych nabyli, tak Swentoſław, Smolechowſkim, Jakub Młodźianowſkim, Mikołay Mikoſzewſkim zawołani: a potym, od iednego z nich Dom Koſtkow wyſzedł; tę Genealogia ſwoia ręka wypiſał Paweł Koſtka brat S. Staniſława Koſtki. Myśliborż Karniowſki Podſędek Rożanſki, poborca w teyże ziemi 1678. *Conſtit: fol: 353.* Jan Chorąży Ciechanowſki 1580, *Conſtit: fol: 366.* Fran-

 ciſzek

ciſzek 1632, Woyciech 1648 w Ziemi Rożańſkiey. Tomaſz tenutarz Waſilkowſki, do erekcyi z fundamentu Kośćioła Pułtuſkiego naſzego, dobra ſwoie Malechy wiecznemi czaſy zapiſał 1647, *Clagius Lind: Mar: fol: 523.* Staniſław w Ziemi Przemyſkiey, S. Staniſławowi Koſtce Kaplicę w polu pod Jarosławiem wymurował, ktora ſię w krotce cudami wſławiła. *Hiſtor: Coll: Jarosl:* Mikołay y Staniſław w Ziemi Rożańſkiey 1674. Felicyan Woyſki Rożańſki 1704. Zofia z Karniowa Jędrzeia Chądzyńſkiego, Woiewody Podlaſkiego małżonka.

KARNINSKI herbu Prus tertio w Płockim Woiewodztwie. Czytałem *in Mſ. Petricov:* liſt Zygmunta I, w ktorym Janowi z Wieczwny dźiedźicowi na Karniſzynie, Kaſztelanowi Sierpſkiemu, y Woyſkiemu Płockiemu, dla wielkich iego zaſług pozwala dźiedźiczne dobra iego Karniſzyn w Powiećie Zawkrzeńſkim, w miaſteczko reformować, w nim iarmarki dwa razy na rok, y targi co tygodniowe, 1526. Staniſław Karnińſki, Jwan nazwany, w Alexandrowicach mila od Krakowa dźiedźiczył, wſpominaią go *Konſtytucye 1587 fol: 421,* ſnać iednak, że y w tym domu płatała ſię herezya, z Jagnieſzką z Bebelna Goſławſka, zoſtawił potomſtwo *Baran:* Z tego poznać że ſię zdawna z Wieczwna piſali, że to iedenże Dom z Wiecwińſkiemi.

KARNKOWSKI herbu Junoſſa w Płockim Woiewodztwie. Dom ten w Polſcze naſzey ſtarożytny, przećięż w Hiſtoryach naſzych pierwſzego pod tym imieniem czytam, Jana Karnkowſkiego Kaſztelana Gnieznieńſkiego, ten w woyſku Ceſarſkim długo żołd woienny prowadząc, od Niemcow Polakiem był zwany, z kąd go y naſi hiſtorycy *Joannes Polacus* piſza: w roku 1485, Stefanowi Woiewodźie Wołoſkiemu ze trzema tyſiącami Kopiinikow przydany, tak Turkow iako y Wołoſzą pogromiwſzy, wſzyſtkim ſię, ſwoim męſtwem ſtał ſtraſzny *Biel: fol: 475.* Jan Olbrycht Krol, Staroſtą go Głogowſkim przełożył 1491 *Idem fol: 478* wprawdźieć go *Cureus fol: 221* w ſwoich rocznych dźieiach ſzczypie, iakby ſię z obywatełami tamecznemi okrutnie miał obeyść, ale ten cudzoźiemſki piſarz, iako każdy zważy, wſzędźie Polſkiey ſławie kłamliwie uwłoczy, ſnac że z tegoż affektu y o Janie te rozſiał kalumnie. *Bielſki powiada,* że rozhuczonemu chłopſtwu ſwywoli zabraniał, iako był powinien, y buntowniki ſurowiey karał, zkad o nim zle mowić poczęto. W roku 1500 na Moſkwę z ludźmi wyprawiony, tyle poſtrachem ſamym ſprawił, że na pogłos przybyćia iego, Dymitr ſyn Kniaźia Moſkiewſkiego z woyſkiem ſwoim nazad do Moſkwy odćiągnał. *Biel: fol: 490:* umarł 1503, lat maiac ſiedmdźieſiat y pięć, pochowany z nadgrobkiem w Krakowie, kędy to o nim czytać, *Vir ſtrenuus, artis militaris peritiſſimus, nec minus civilibus actionibus clarus, bellicis victoriis inſignitus, & corporis dotibus inſignis.*

Jan Karnkowſki Biſkup Kuiawſki, ſynowiec Jana Kaſztelana Gnieznieńſkiego, iako znać z nadgrobku Stryia iego w Krakowie, w Ziemi Lwowſkiey na Ruſi w Zmigrodźie ſię urodźił: za Filippa Callimacha inſtytucya, do naywyżſzych o ſobie nadźiei uroſł: iakoż Sekretarzem Koronnym, Szkalmirſkim Proboſzczem, y Kanonikiem Krakowſkim wprędce poſtąpił: Biſkupem potym Przemyſkim zoſtał, na koniec Kuiawſkim. Mąż dowćipu byſtrego, y nauki niepoſpolitey; dla czego Zygmunt I zażywał go w rożnych legacyach do poſtronnych potencyi, nayczęściey iednak do Władyſława, y iego ſyna Ludwika Węgierſkiego y Czeſkiego Krola, w ktorych ſię z dźielnością ſwoią pięknie Oyczyznie popiſał: przydawała mu powagi, prędſza nad lata ſiwizna. Zamek Raćiązki reſtaurowawſzy, wieżą ozdobną do niego przydał: byłby y więcey dobrego ſwoiey Katedrze uczy-

uczynił, gdyby była śmierć prędka, a przynamniey osłabione długą chorobą zdrowie, nie przeſzkodźiły: Trzećiego albowiem roku ſwoich rządow, na Seymie Piotrkowſkim paraliżem ruſzony, gdy ſię dla kuracyi do Krakowa przenioſł, tam całe cztery lata choruiąc, z lekka umierał, aż też na lepſze życie przeſzedł 1538: przećięż Kośćiołowi ſwemu, w ktorym po śmierći złożony, dwiema laty przedtym grob ſobie wyſtawiwſzy, wiele w złoćie, ſrebrze, y bogatym apparaćie, ozdoby zoſtawił. *Damalew: in Ep: Vladislav:* N. miał za ſobą Olſzewſką herbu Lis, z tey byli ſynowie Staniſław Arcybiſkup, Jan Podkomorzy Dobrzyńſki, y Piotr Staroſta Dobrzyńſki, *Paproc: o herb: fol: 138.*

Staniſław Arcybiſkup Gnieznieńſki, z młodſzych lat przy inſtytucyi Stryia ſwego Biſkupa Kuiawſkiego zaraz ſię do wielkich dźieł ſpoſobić począł, w Akademii potym Perużańſkiey Doktorem zawołany, gdy ſię do Polſki wroćił, wźiął Kuſtodią Gnieznieńſką, Scholaſterya Łęczycką, Sekretarſtwo Koronne, a z czaſem y Referendarya, z ktorey na Biſkupſtwo Kuiawſkie wſtąpił 1567. Zaraz ſię tedy na początkach koło Dyecezyi ſwoiey, iako na dobrego Paſterza należało, krzątać począł. Naypierwey zaś herezyi przez niedozor Antecesſorow ſwoich pożarem idącey, woynę wypowiedźiał, dla tego Kośćioły od Dyſſydentow zprofanowane odbierał; złupione, obrazami y apparatem kościelnym zdobił, Katechizm Polſkim ięzykiem do druku podawſzy, wielu chwieiących ſię w wierze utwierdźił; na Seymie 1570, tak gorliwie przy nienadwerężeniu religii Katolickiey ſtawał, że za ſwiadectwem Kommendona Legata Papiezkiego, żadnego ſobie w tey żarliwości z Infułatow rownego nie miał. *Hoſii Epiſtol: fol: 313.* W karności kościelney utrzymaniu, wiele pracy ponioſł, ćięſzko było albowiem, rozwiozłym cugli powściągnąć: przećięż Karnkowſki, żadnego nie opuścił ſpoſobu, iuż ſurowością, iuż łaſkawośćią, wſzyſtkich w klubę praw Duchownych wprawuiąc, dlatego Synod Dyecezańſki złożywſzy, na nim znioſł niektore błędliwe zwyczaie, nowe zaś prawa uformował. Seminarium na dwudźieſtu czterech Klerykow fundował, dobra Witow y Zbląg z innemi do nich należącemi, y niektoremi dźieſięćinami zapiſawſzy. Zeby był Kanonikow do rezydencyi przy Katedrze ſwoiey zachęćił, przyczynił im dochodow, y darował dobra Dobrc, Czarnowo, Oſielſko, Trzebatowo, Siekotowo, Sikołomko, Lipnicę y Zaleſie w Woiewodztwie Inowrocławſkim. Siła mu zaś do powściągnienia rozwiozłych pomagała, świątobliwość żyćia z niewinnością złączona, tak że tym ſwoim przykładem, wielu do lepſzey drogi wykierował. Codźiennie Mſzą świętą zwykł był miewać, poſpolićie z takim affektem do niey przyſtępuiąc, że ſię obfitemi łzami zalewał. Na ubogich ſzczodry, ktorym hoynie iałmużnę ſypał, nędzne ſieroty prowidował, a w Włocławſkim Szpitalu zoſtaiącym, tygodniową penſyą opatrzył. Kazania ſam do ludźi często miewał, y takich ſobie w Paſterſkiey funkcyi dobierał coadjutorow, ktorzy pobożnością żyćia y mądrośćią, innym do lepſzego pomagali. Stoł u niego iako u Senatora pańſki, pod czas ktorego albo kśiąſzkę duchowną do ſtołu czytano, albo iuż Teologicznemi, iuż politycznemi dyſkurſami ſiedzących u niego rozrywano. Mądrość ſię też y nauka w nim znaczna wydawała, dowćipem wielkim attemperowana, ktorey y po dźiś dźień w druku cząſtkę widźieć, piſał zaś, *De jure Provinciali terrarum civitatumq; Pruſſiæ.* 2dò *Hiſtoriam interregni poſt diſceſſum è Polonia Henrici.* 3tio wydał *Epiſtolas Familiarium, à magnis Viris, ſummis Pontificibus, Imperatoribus & Regibus &c. ad ſe miſſas. 2da edit: Lipſiæ in fol: 1711.* zaś *1ma editio 1578 in 4to Cracov.* 4to *Panegiricos aliquot,* miedzy ktoremi ieſt iego mowa, ktorą wi-

witał Henryka Krola, na tron Polſki przyieżdzaiącego. Druga także w Se-
naćie na Seymie Warſzawſkim miana, w ktorey ſprawę czyni ſwoiey funkcyi
Kommiſſarſkiey z Miaſtem Gdańſkim, w tey ſię pokazuie, iak wiele ten prze-
zacny Infułat pracował, żeby był domową woynę przytłumił. Piſał krom
tego y do druku podał, *De Meſſia. De Eccleſia. De Euchariſtia ad Parochos*, kto-
remi wielu w prawowierney wierze ugruntował. Dźielnoscia ſwoią ſiła
Henrykowi Krolowi do Tronu Polſkiego dopomogł; a Stefana Krola y z
żoną iego Anną ſolennie koronował, ieſzcze na ten czas Biſkupem tylko
Kuiawſkim będąc, iłe że Uchańſki Jakub Arcybiſkup Gnieznieńſki, Maxi-
miliana ſtronę trzymał; gdźie też prawo na Jędrzeiowſkim ziezdźie napo-
tym uknowano, aby pod niebytność Arcybiſkupa Gnieznieńſkiego, pier-
wſze miał do Koronacyi prawo Biſkup Kuiawſki. Przy tych kolo Oyczy-
zny zabiegah y ſwoiey nie zapomniał Katedry. Zamek Włocławſki w
wygodnieyſze mięſzkanie przyſpoſobił, wiele nowych budynkow przyczy-
niwſzy, w Grabowie pałać, w Nieſołkowie na wzgorku dwor obſzerny po-
ſtawił, y w Smarzżewicach nad rzeka Pilca. W Karnkowie dźiedźicznych
ſwoich dobrach, drewniany Kośćioł zrzućiwſzy, inny z fundamentu wymu-
rował. Stefan Krol widząc tak nieſpracowanego koło dobra poſpolitego
Infułata, Arcybiſkupſtwo mu Gnieznieńſkie konferował, na ktore wſtąpił
1582, y tu rownym pieczołowaniem Archikatedrę ſwoię rządźił: bo naprzod
Synod Prowincyalny złożył, y na nim wiele pożytecznych rzeczy uſtano-
wił: Sam przez ſiebie wizytował Dyecezyą, Sakramenta adminiſtrował, do
ludźi kazał. Kośćioł Kamińſki wymurował, Archidyakonia tamże fundo-
wawſzy, kapłanow w prowenta opatrzył: Miaſteczko Kamińſkie rożnemi
przywileiami nadał. Bazylikę Gnieznieńſką iuż bogatym apparatem, iuż
koſztownym pędzlem (co teſz y Kuiawſkiey uczynił) iuż większą liczbą
Xięży ozdobił. Palac w Gnieznie wyſtawił, drugiego w Łowiczu od U-
chańſkiego zaczętego dokończył, y wałem opaſał. Zygmunta III 1587, żo-
nę zaś iego Annę Auſtryaczkę 1592 koronował. W Kaliſzu *Collegium Societatis
JESU* fundowawſzy, nie tylko go ſowićie w dobra upoſażył, ale też Kośćioł,
ſzkoły, Collegium, iego ſzkatułą, do tey perfekcyi w ktorey ie teraz wi-
dziemy, z fundamentu wyprowadźił. Na publiczney do Studentow adhor-
tacyi mawiał. Te ręce kiedyś w piecu paliły, teraz Krolow maſzczą y ko-
rony im na głowę kładą. Te nogi boſo chodźiły, teraz pierwſzą w tey
Oyczyznie Prymacyalną godność noſzą: Wiećieſz zkąd mi to? ſzczerze
mowię, zem ſię zawſze naypilniey o dochowanie niewinności ſtarał. *To Jan-
czyn: in Mſ.* luboć zda ſię to bydź o nim podeyrzana hiſtorya, ile iakom
wyżey mowił, u Stryia ſwego Biſkupa Kuiawſkiego z młodych lat miał
wychowanie. Umarł ten przezacny Prałat 1603, lat maiąc więcey niż oſm-
dźieſiat, Oyczyznie wielce zaſłużony, kiedy pod czas dwoyga interregnum,
zdrowie iey y całość troſkliwie piaſtował: Dyecezyom ktore rządźił, łaſka-
mi ſwemi przymilony, z tąd Gnieznieńſka Archikapituła z właſney ſwoiey
ku niemu chęći, co mieſiąc za duſzę iego Mſzą u grobu S. Woyćiecha ſo-
bie naznaczyła, a w Kaliſzu kędy ćiało iego pogrzebione, oſtatniego dnia
czeka, marmurowy nadgrobek wyſtawiła. Po śmierći pokazał ſię pewnemu
Kanonikowi Gnieznieńſkiemu dźiwnie weſoły: gdy ſię go ſpytał, w iakim
by ſtanie był; odpowiedźiał: między Swiętemi, ale mi prawi ledwo do te-
go przyſzło; na co gdy ſię zdumiewał Kanonik, y żyćie mu iego pobożne
przypominał; rzekł, ſurowe ſą ſądy Boſkie, inaczey Bog, inaczey ludźie ſą-
dzą. Ponim Arcybiſkupem zoſtał Jan Tarnowſki, ktory wchodząc do

Łowickiego Zamku, obaczywſzy baranka na ścianie herb Karnkowſkiego,
żartem mowił; wypądźcie z tąd tego barana, doſyć tu długo koczował:
bo na Arcybiſkupſtwie długo żył Karnkowſki; na co ieden z domowych
Frałatow poſzepnął. Jużći, ale Roża niedługowieczny kwiat, herb to był
Tarnowſkiego, iakoż nie długo żył na Arcybiſkupſtwie, *Janczyn: in Mſ. Da-
malew: in Archiep: Gneſnen: & in Epiſc: Cujav: Spondanus 1595*, kędy przydaie *num:
14*, że do Synodu Brzeſkiego Władykom Ruſkim ſiła dopomogł. *Łubien:
Monita.*

Dadźibog Woiewoda Derpſki, Staroſta Dobrzyńſki y Odolanowſki,
z Seymu 1611 Kommiſſarz do traktatow z Moſkwą, *Conſtit: fol: 2.* świat po-
żegnał 1617, pochowany w Kaliſkim naſzym Kośćiele z nadgrobkiem, z kąd
poznać że był urodzony z Matki herbu Nałęcz, ktora zrodziła Matka her-
bu Jaſtrzębiec, Ociec zaś iego urodzony z Matki herbu Lis, z tego poznać
że był ſynowcem Staniſława Arcybiſkupa. Ten Woiewoda Dadźibog czy-
li Dać bog, miał za ſobą Annę Sobieſką, corkę Marka Woiewody Lubel-
ſkiego. Marcin Dźiekan Gnieznieńſki, Kuſtoſz Kuiawſki, Kanonik Krako-
wſki, ſynowiec od brata, Staniſława Primaſa, umarł 1631, wieku ſwego 77,
Baran: w Krakowſkiey Katedrze pochowany. Dorota wnuczka Staniſława
Arcybiſkupa, Alexandra Zbigniewa Korniakta małżonką była.

Jan Woiewoda Płocki, a w roku 1610 Podkomorzy Płocki, ktorego
roku Karnkowſka Starościna Bobrownicka, zapiſała mu pewna ſummę w
Grodźie Oſtrzeſzowſkim; z Seymu 1620, deputowany na Trybunał Radom-
ſki, *Conſtit: fol: 19:* Izabella corka iego była pierwſzym związkiem za Garwa-
ſkim, drugim za Kielczewſkim herbu Pomian, trzecim za Samuelem Konar-
ſkim Woiewodą Malborſkim *Mſ. Konopat:* druga Maryanna Hieronima Kry-
ſkiego Kanclerza Koronnego małżonka; Syn tegoż Woiewody, Michał Sta-
roſta Wyſzogrodzki *według Baran:* z Seymu 1641 naznaczony był do rewizyi
Xiąg Ziemſkich y Grodzkich Wyſzogrodzkich, *Conſtit: fol: 32:* na fundacyą
Collegium naſzego Płockiego, zapiſał dobra ſwoie dźiedźiczne Nadarzyn,
Walentow, y Wolicę w Ziemi Warſzawſkiey, co approbowała Konſtytucya
1661 fol: 17. Staniſław Kaſztelan Wyſzogrodzki, ſyn ſtarſzy tegoż Woiewody,
z Łużecka zoſtawił ſynow dwoch, Jana y Gabryela *Baran:* na Elekcyą Jana
Kazimierza podpiſał ſię Staniſław, ale Kaſztelan Dobrzyńſki. Piotr trzeći
ſyn, Gabryel czwarty 1627.

Erazm Kaſztelan Rypińſki 1632. N. Kaſztelan Kowalſki, poiął Dźia-
łyńſką Elżbietę, Staniſława Woiewody Chełmińſkiego corkę, Sioſtrę Biſku-
pa Kamienieckiego *Mſ. Konopat:* Jan Kaſztelan Lędzki Staroſta Łęczycki,
corka iego zmowiona z Jerzym Niemoiewſkim Kaſztelanicem Chełmińſkim
Duryew: fol: 58. Druga Anna z Jakubem Szczawińſkim Woiewodą Brzeſkim
Kuiawſkim. Adam Kaſztelan Zakrocimſki, ſynow iego trzech temi czaſy,
ieden Kanonik Płocki, drugi Bernardyn, trzeći Antoni.

*KARNKOWSKI *herbu Łabędź* w Brześćiańſkim Woiewodztwie, *Mſ. Koiał.*

Karp Herb.

*POwinny bydź trzy gwiazdy w polu błękitnym, dwie na gorze
podle ſiebie, trzećia pod niemi we ſrzodku, a w hełmie cztery
piora ſtruſie. *P. Koiałow: in Mſ.* Z tym kleynotem przenioſł ſię
do Xięſtwa Litewſkiego Szlachcic Włoſki Carpio nazwany, od
ktorego potomſtwo idące, nazwani Karpiowie, oſiedli w Xię-

ſtwie Zmudzkim, w Podlaſkim Woiewodztwie, y indźiey. Jana Karpia Dworzanina Krolewſkiego, wſpominaia dźiecie Moſkiewſkie 1565. Jozef Karp Marſzałek Wołkowiſki, dźiedźic na Repli, gdźie Kościoł zbudował, y tam ieſt pogrzebiony, ſynowie iego Stefan y Piotr, z tych Stefan Marſzałkiem był Wołkowiſkim, Piotra zaś ſynowie, Jozef Podkomorzy Ziemi Bielſkiey, miał za ſoba Helenę, corke Mikołaia Sapiehy Kaſztelana Wileńſkiego, *Hiſtoria Sapieh:* Kazimierz młodo umarł. *To X. Koiał: in Mſ.* Krom tych kwitneli, Jan Podſtoli Podlaſki, Staniſław w Trockim 1632. Teodor Leon Rotmiſtrz Krolewſki, poſeł Ziemi Bielſkiey 1674. Kryſztof Ubaldi poſeł Ziemi Bielſkiey, Stefan y Zygmunt w Zmudzi. Piotr Karp Kanonik Gnieźnieńſki. Jędrzey Profeſſ Mogilſki Zakonu Cyſtercyen: wydał *Lutnia wdźięczno brzmiaca, albo kazania o Nayśw: Matce in fol: 1695 w Krakowie.* zdò *Kazanie o S. Jadwidze.* Franciſzek Ciwun Eiragolſki Staroſta Płungiańſki poſeł na Konwokacya 1733.

**KARPENKO.* Izydor Karpenko 1661 nobilitowany na Seymie, ktoremu w zaſługach dano dobra Wodiamki *Conſtit: fol: 64.*

KARPINSKI herbu Korab w Ziemi Nurſkiey, piſza ſię z Karpina, z kad ſię potym do Prus wynieśli. Jan Karpińſki Towarzyſz Bonara, z konia zſiadſzy pieſzo ſzedł do ſzturmu pod Pleſzkow *Paprocki o herb: 1582.* Szymon ſyn Jędrzeia z Grabowſkii od młodych lat do ſzędźiwego wieku, w obozie życie ſwoie na uſłudze Oyczyzny trawił, iuż pod Smoleńſkiem, iuż pod Cecora, iuż pod Bednarowem, iuż pod Krukowem y Kumeykami, iuż pod Starczem, w ktorych okazyach wynioſł Marſowe piatna na czele y na pierſiach. Jędrzeia bracia byli, Hieronim, Zygmunt y Jakub z Oyca Piotra, matki Niedzwieckii urodzeni.

KARSKI herbu Jaſtrzebiec w Rawſkim Woiewodztwie. Jan Hieronim Sebaſtyan 1632, Kazimierz 1648, w Ziemi Sochaczewſkiey. Jakub Skarbnik Zakrocimſki 1674. N. Karſki Chorąży Sochaczewſki, Sędźia Grodzki Rawſki, poſeł na Seym Warſzawſki 1722, zoſtawił kilku ſynow, corka zaś iego poſzla

za Denhoffa Kaſztelanica Sieradzkiego. N. Podſtoli Sochaczewſki miał za ſoba Jarzyniankę Kaſztelankę Inowłodzką.

KARSKI herbu Korab w Sieradzkim Woiewodztwie. Maćiey Karſki, Kanclerz Kuiawſki 1607 był na Synodźie Prowincyalnym. Paweł Kanonik Gnieznieńſki. Drugi Kanonik Poznańſki, y Kamieniecki. Marcin w Ziemi Wieluńſkiey 1648. Kazimierz złaczył ſię dożywotnie z Ewa Kowalſka, z tey corka Tereſſa, Jozefa Błaſzkowſkiego małżonka. Kazimierz z Anny Radoiewſkii zpłodźił Stefana Jezuitę; Kazimierza, od ktorego z Laſkowſkii zoſtała ſię corka Anna; Władyſława, od ktorego z Laſſockii było dwoch ſynow, z tych Jan wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Barbara z Zboży Zakrzewſka, Ignacy zaś z Dabrowſka.

KARSKI herbu Radwan w Płockim Woiewodztwie y indźiey. Z tych Piotr w Inflanciech rycerſkiego ſerca iawne dowody zoſtawiwſzy, pod Brześciem Litewſkim oſiadł, poiawſzy w małżeńſtwo Annę Siemiona Korſzaka corkę, ktora mu powiła ſyna Hieronima męża woiennego, ten z Dolgerdowny Piſarzowny Lidzkiey, zpłodźił czterech ſynow, Staniſława ſławnego Rotmiſtrza y Pułkownika w Inflanciech, ktory na Podole przenioſſzy ſię, pod Pereaſławiem gromiac rebellizuiace chłopſtwo Kozakow, ſiedmia poſtrzałami ranny zginał, pochowany w Kiiowie u OO: Dominikanow. Kryſztofa, ten także życie ſwoie rycerſkiemi dźiełami wſławił, kiedy z Abaſzym Baſza biiac ſię, Turczyna poimał, y do obozu przyprowadźił: z Zofia Odyńſka wſzedł w kontrakty małżeńſkie. Jana Wacława, ten z Kalinowſkim pod Cecora w niewola był wźięty, z ktorey wyſzedſzy pod Chocimem ſtawał: a potym w Inflanciech przeciwko Guſtawowi, żona iego Kryſtyna Strawińſka Podkomorzanka Czerniechowſka, ia go czytam Stolnikiem Nowogrodzkim w Konſtytucyach 1638, kiedy go Kommiſſarzem Oyczyzna deſtynowała, do rozgraniczenia między Woiewodztwy Kiiowſkim y Czerniechowſkim, *Conſtit. fol: 31*, wział od niey w zaſługach ſwoich dobra Głuchow w Czerniechowſkim Woiewodztwie. Mikołay czwarty ſyn Hieronima, miał za ſoba Kryſtynę Kropiwnicka. Hieronim piaty ſyn Hieronima (tak ich liczy *Okolſki*, lubo wyżey tylko czterech położył) w Niderlandźie mężny woiownik. Stefan ſzoſty ſyn: tych zaś braćia, Marćin, Jerzy, Jozef, Samuel, Gabryel. Jakub Łowczy Podlaſki, miał za ſoba Barbarę Brzeſka, corka iego była za Adamem Charzewſkim herbu Srzeniawa. Felix y Jan w Ziemi Dobrzyńſkiey 1648. Maciey w Płockim Woiewodztwie 1632. Karſki Paweł, podał do druku, *Seriem Epiſcoporum Płocenſium epigrammatibus expreſſam in 4to 1612. C. D.* Kazimierz Łowczy Podlaſki, Ludwik y Woyciech, Jan Samuel Jakub, Władyſław 1674 w Woiewodztwie Podlaſkim. Jan, Adam, Jakub, Michał, Franciſzek, Adam, Staniſław, Jerzy, Ludwik y Kryſztof w Płockim. Jan Marſzałek Trybunału Koronnego 1729. N. Łowczy Kiiowſki. Jan y Antoni braćia rodzeni, z ktorych Antoni miał za ſoba Rościſzewſka.

**KARSNICKI herbu Jaſtrzebiec*, namienia tylko o nich *Okolſki pod herbem Odrowaz*, że ſię znayduia w Łęczyckim Woiewodztwie. Niewiem czy nie tu należy *Marciſſius de Karſy*, ktory w roku 1419 podpiſał *inter præſentes*, liſt *u Paprock: o herb: fol: 194.* Piſza ſię Saſinami z Wielkich Karſnic: z tych Staniſław naprzod Podſędek Sieradzki piſał ſię na Sarnowie, z kad znać, że iednaż ich dźielnica z Sarnowſkiemi, z Ziazdu Jędrzeiowſkiego poſłem wyſłany do Litwy, aby był Panow Litewſkich ſerca nakłonił na Elekcya Stefana Krola, iuż od Polakow na tron Polſki obranego, *Conſtit: fol: 244*, daley

Sędźia Ziemſki Sieradzki, y Burgrabia Krakowſki, poſeł na Seym 1590, ztamtad deputowany do kwarty Rawſkiey, *Konſtit: fol: 575:* w roku 1595 Marſzałkował Izbie Poſelſkiey, y Kommiſſarz do traktatow z poſłami poſtronnemi *Conſt: fol: 662:* ſyn iego Jan, młode lata w cudzych kraiach przetarſzy, Dworzaninem potym był u Zygmunta III, poſeł na Seym 1613, ztamtad Kommiſſarz do zapłaty Woyſku związanemu, *Conſtit: fol: 2,* y w roku 1629 Deputat na Trybunał Skarbowy, *Conſtit: fol: 12,* był daley Piſarzem Ziemſkim Łęczyckim, a z Bykowſkii Woiewodzanki Sieradzkiey zoſtawił potomſtwo. Kryſztof brat Staniſława Sędźiego, Gnieznieńſki y Krakowſki Kanonik, Kanclerz u Piotra Myſzkowſkiego, Biſkupa Krakowſkiego 1582, Kościoł S. Barbary w Krakowie naſzym Oycom w poſeſſyą oddał *Hiſtor: Provin:* był potym Opatem Lubińſkim 1600, *iako mowi author 50 ſingul:* luboć go *Okol:* Przemęckim zowie, gdźie przydaie, że wiele dobrego temu Klaſztorowi uczynił, kiedy drewniany zrzuciwſzy, z fundamentu nowy wymurował: Był to Prałat wielkiego rozſądku, ktorego dał dowody tak w Trybunałach Deputatem Sądzac, iako y na Seymach od ſwoich Kapituł na nie delegowany. Mikołay trzeći brat, Podkomorzy Łęczycki: tego dwie corki zoſtały, iedna z nich zmowiona z Zygmuntem Jędrzeiem Grudźińſkim Woiewoda Rawſkim, druga z Byſzewſkim, ſynow także dwoch: pierwſzy Jakub, w Węgrzech z Batorym, y w Oyczyznie doświadczonego męſtwa, zoſtał potym Kaſztelanem Inowłocławſkim, raczy miał mowić Inowłodzkim *Okolſki,* drugi Piotr. Sebaſtyan czwarty brat Chorąży Łęczycki, ſiły do podźiwienia wielkiey, tak, że dwanaście poſtronkow drutowych złożonych w kupę, iednym targnieniem zerwał, karetę poſzoſna, wſzyſtkim biegiem zapędzona za tylne uiawſzy koło, zatrzymał, miał za ſoba Cieńſka Magdalenę: ſyn iego Staniſław Kanonik Gnieznieńſki y Łowicki, Oycu w ſile wyrownał. Drugi Chorążego ſyn Jan, w Wołoſzech w dźiełach rycerſkich wſławiony, Rotmiſtrzował potym Woiewodztwu Łęczyckiemu, corki iego iedna Jadwiga z Markiem Minockim, druga z Wadzonem, trzećia z Sleſinſkim weſzły w kontrakty małżeńſkie: dway drudzy ſynowie Sebaſtyana, w Pruſkich y Inflandzkich expedycyach mężnie ſtawaiac, pobići. Krom tych, Kryſztofa *wſpomina Konſtytucya 1578 fol: 348.* N. Staroſta Bolemowſki, ktorego ſyn Staniſław 1612 wpiſał ſię w Krakowie do Bractwa S. Barbary. Barbara z Wielkich Karſznic Karſznicka, żona Hieronima Konopnickiego Kaſztelana Spicimirſkiego Jan miał za ſoba Dorotę Kraſińſka, Kaſztelanke Ciechanowſka. N. miał za ſoba Gorecka, z ktorey było dwoch ſynow. 1 Tomaſz, ten z druga żona Chlebowſka żył *ſterilis,* z pierwſzą Uleſka miał to potomſtwo, Jędrzeia Kanonika Gnieznieńſkiego y Infułata Łaſkiego, będac Kanonikiem Chełmińſkim, Kiiowſkim, Officyałem Radomſkim, Deputatem ſtawał na Trybunał Koronny 1714 y 1718, ieſt iego *Kazanie w druku pod czas Oktawy Koronacyi Matki Boſkiey w Częſtochowie 1718 in folio w Częſtoch.* Staniſława Chorążego Wieluńſkiego, tego żona Długopolſka, Jerzego Stolnika Wieluńſkiego, ktory naprzod żył z Drohoiewſka, wſzakże potomſtwa nie zoſtawił: potym z Ludowika Iwańſka. Jana bezpotomnego. Franciſzka Podſtolego Wieluńſkiego, ten pierwſza żonę miał Annę Siewierſka. Jozefa Wiktora Przeora w Częſtochowie w Zakonie S. Pawła Puſtelnika, Katarzynę Wolicka y Bogumiłę Rozrażewſka. 2 Jędrzey Łowczy Wieluńſki pierwſzym ślubem zwiazał ſię z Teofila Uleſka herbu Oſtoia, drugim z Jadwiga Kalinſką z Bętkowſkii zpłodzona: potomſtwo iego Alexander *ſterilis.* Zygmunt Podczaſzy Wieluńſki, żona iego Anna Cieńſka. Paweł Kapitan

Krolewſki z żona Alexandra Maſłowſką bezpotomny, Anna Myſzkowſka, Jádwiga Myſzkowſka. Maryanna naprzod Komornicka, potym Kobielſka, Konſtantyn Woyſki Oſtrzeſzowſki, żona Zofiia Derſzniakowna Starościanka Radoſzycka, Joánna Siewierſka Komornikowa Wieluńſka, Antoni Łowczy Bielſki, żona Maryánná Kowálſka, y Károl.

*KARSNICKI *herbu Leliwa* w Halickiey Ziemi: Jednaż ich dźielnica z Sieniawſkiemi, y piſza ſię Karſnickiemi z Granowa. *Act: Caſtr: Halic:* Z tych Karſnicki z Granowa, człowiek rycerſki, y w wielu okazyach doświadczonego męſtwa: bywał Poſłem na rożne Seymy, y deputatem na Trybunał Koronny. Jego ſyn Jozef z Granowa Karſnicki, naprzod Czeſnik, a potym Podkomorzy Halicki, młodſze lata w obozie ſtrawiwſzy, daley zdrowa rada Oyczyznie ſłużył, Marſzałkuiac nie raz Ziemi Halickiey, bywał od niey Poſłem na Seymy, y deputatem na Trybunał Koronny: oſobliwa ludzkościa, prawie wſzyſtkich do ſwego pociągał zdania: na Kościoły y Zakony dobroczynny, umarł z żalem wſzyſtkich, gdy mu Auguſt II. Krol Polſki dla zaſług iego, krzeſło Woiewodztwa Bełzkiego deſtynował. Zoſtawił z Suchodolſkii pozoſtałey wdowy po Potockim, corki dwie, Tereſſę ktora *1mo voto* była za Gałeckim Miecznikiem Podlaſkim. *2do voto* tymi czaſy żyie z Jerzym Łączyńſkim Chorażym Zydaczewſkim herbu Nałęcz. Druga Maryannę Telefuſowa Chorażyna Podolſka, ktora mu iednego zoſtawiwſzy ſyna, młodo z tego zeſzła świata: y iednego ſyna Franciſzka, Poſła na Seym *Convocationis* 1733, ktory w dożywotnia przyiaźń zaślubił ſobię Balownę Podkomorzankę Sanocka, ta mu powiła dwie corki, z ktorych iedna umarła, druga w dźiećińſtwie żyie, gdy to piſzę. Miał tenże Podkomorzy Halicki y druga żonę, z ktorey zpłodźił Corkę iednę, lecz ta w dźiećińſtwie umarła. Do tych zdami ſię należą Karſniccy w Wielkieypolſzcze, z ktorych ieden zoſtawił dwoch ſynow, Klemenſa ktory ma za ſoba Racięſka, y Jozefa, y corkę iedne. Brat zaś iego rodzony zoſtawił ſyna, Antoniego. Mikołay z Granowa Karſnicki w Podlaſkim, podpiſał Elekcya Jana Kazimierza.

KARSNICKI *herbu Ordowaz* w Sendomirſkim Woiewodztwie. Dobek Karſnicki podpiſał uſtawy Pokrzywnickie 1587 *Conſtit: fol: 427.* Wawrzyniec z Seymu 1611 Kommiſſarz do rozgraniczenia Kamienieckiego y Latyczowſkiego powiatow, *Conſtit: fol: 24.* N. Karſnicki od Władyſława na ten czas Krolewica tyſiac ludźi do obozu Zołkiewſkiemu przyprowadźił. *P. Secemſki in Mſ. Caliſſ.* Karſnicka była za Woyciechem Roguſkim Rotmiſtrzem Krolewſkim herbu Abdank, Maryanna za Maxymilianem Borowſkim. Mikołay 1632 podpiſał Elekcya Władyſława IV w Sendomirſkim: Mikołay w Brześciańſkim Jana III: ale niewiem czy tego herbu.

*KARSYNSKI. Ludwik Guſtaw Karſynſki rodem że Szwecyi, w Polſcze iednak wychowany, gdy ſię Władyſławowi IV wiernemi uſługami zalecił, tak w Pruſkich iako y Moſkiewſkich expedycyach, otrzymał indygenat: pod czas oblężenia Miaſta Lwowſkiego przeciwko Kozakom y Tatarom, iego męſtwo doznane, gdy na ten czas Cekauzu Lwowſkiego dozor miał przy ſobie, umarł 1653.

*KARSZA *herbu Roch 3tio* w Rawſkim y Ruſkim Woiewodztwach. Z tych N. Karſza Podſtoli Rawſki 1726. N. miał za ſoba Kurdwanowſka. Anna Zakonnica u wſzyſtkich SS. we Lwowie S. Benedykta, umarła 1734.

*KARWACKI w Ziemi Ciechanowſkiey. Kaſper y Kazimierz, Maciey y Dominik

nik: Jan zaś Karwacki w Ziemi Nurſkiey, podpiſali Elekcya Władyſława IV Krola Polſkiego.

***KARWAT** *herbu Murdelio* Jerzy Karwat z tym herbem z Kroacyi pierwſzy do Polſki przyſzedł; o czym mowic ſię będźie pod herbem Murdelio, rozumiem że z piaciu ſynow iego, o ktorych tamże piſze; był Jan *de Stoki* Karwat Łowczy Łęczycki w roku 1484, iako ſwiadcza *Acta Terreſtr: Lancic:* Mikluſz Karwat z Zborowſkim Hetmanem Nadwornym po Uſarſku ſłużac, pod Pleſzkowem pieſzo ſzedł do ſzturmu 1582 *Paproc: o herb: fol: 404.* Seweryn w Zakonie naſzym Kaznodźieyſka Ambona ſławny, ieſt w druku iego *Siradia Trabeata paneg: Staniſ: Koniecpolſki Caſtell: Cracov: ieſt in Heroica Pòëſi in 8vo w Lublinie 1704 drukowaney.* Alexander w Prowincyi Litewſkiey *Soc: JESU* temi czaſy. Jan poſeł z Pruſſ na Seym 1730.

KARWICKI *herbu Łabec* w Sendomirſkim Woiewodztwie. Ci ſa właſni Duninowie od Kryſtyna Dunina, ktory w roku 1340, gdy Karwice kupił, od nich Sukceſſorow iego Karwickiemi zawołano: ſyn Kryſtyna był Jerzy, tego zaś wnuk Jakub, oſmdźieſiatoletni umieraiac, zoſtawił ſiedmiu ſynow, tyleż corek: Z tych pierwſzy Jan, za czaſow Zygmunta Auguſta był Oboźnym Koronnym: Kryſztof drugi Dworzanin Krolewſki. Staniſław trzeći, po śmierći brata ſwego zoſtał Oboźnym Koronnym, y Staroſta Latyczowſkim, z ktoremi tytułami podpiſał Unia Podlaſza do Korony, *Conſtit: 1569 fol: 155.* Jędrzey czwarty, naprzod na Dworze Krolewſkim czas nieiaki ztrawił, a potym ſtan ſobie duchowny obrawſzy, Opatem Wachockim wynieſiony; Klaſztor tameczny za anteceſſorow ſwoich do ruiny nachylony reſtaurował; dobra pohartowane oſwobodźił; Kośćioły y dwory naprawił, prowentow przyczynił; bez naymnieyſzego poddanych ſwych uciemiężenia. Marcin piaty Podſtoli Sendomirſki. Kryſtyn albo Chrzczon ſzoſty, w Litwie długo żołd woienny prowadzac tamże oſiadł, ożeniwſzy ſię, atoli umarł bezpotomnie, iakoż *Starowolſki ſwiadczy*, że dwadźieśćia lat z Karolem Chodkiewiczem na Inflantſkich y Moſkiewſkich expedycyach przepędźił. Jakub ſiodmy, Dworzanin Krolewſki, Staroſta Latowicki, miał za ſoba Wzdowſka. Od tych potym poſzli, Jan ktorego wſpomina *Konſtytucya 1613.* Kreſław 1632, Staniſław y Piotr 1648. Franciſzek Kuſtoſz Opatowſki, Pleban Baranowſki 1674. Jędrzey Sędźia y Podſtarości Grodzki Sendomirſki, poſeł na Konwokacya, *Conſtit: 1674 fol: 19.* Jędrzey Piſarz Grodzki Sendomirſki, Deputat na Trybunał Koronny 1695. Benedykt z Seymu 1676 Kommiſſarz do uznania krzywd, *Conſtit: fol: 23.* Boguſław Czeſnik Sendomirſki, poſeł na Seym. Jerzy Woyſki Oſwiecimſki. Kaſper ſtary w Ziemi Sochaczewſkiey, Alexander w Rawſkim, Kazimierz Miecznik Smoleńſki poſeł Woiewodztwa Brześciańſkiego. Marćin y Jaroſław, Kryſztof y Staniſław w Woiewodztwie Sendomirſkim 1674. Ktoryś z nich miał za ſoba wdowę pozoſtała po Alexandrze Węglińſkim. Czeſnik Sendomirſki miał za ſoba Barbarę Brzeźińſka. N. Karwicki Kaſztelan Zawichoyſki, poiał w małżeńſtwo Annę Kuczkowſka, zoſtawił z niey ſyna iednego Kazimierza, drugi Tymoteuſz w Paryżu umarł, corek pięć, Bibianna doſtała ſię Pagowſkiemu, Konſtancya Skotnickiemu, Maryanna Piaſeckiemu, Katarzyna Skotnickiemu, y Roża Hrabi Tarnowſkiemu. N. Zona iego Reiowna, z ktorey ſyn Jędrzey Sekretarz Gwardyi Krolewſkiey. Franciſzka była za Antonim Hadźiewiczem.

***KARWOSIECKI** *herbu Lubicz* w Płockim Woiewodztwie. Jan z Karwoſiek Ziemianin Płocki, podczas oblężenia Zbarazkiego ſiła ſtoſow wytrzymał, *Łuk: Paproc: Łaſki Cudow: fol: 51* Paweł Dźiekan Toruńſki 1715.

KARWOWSKI *herbu Pnieinia* w Rawſkim Woiewodztwie. Auguſtyn Karwowſki Podſędek Wiſki, Poborca tamże od roku 1590 aż do roku 1609, *Conſtit: fol: 896.* Jan w Płockim 1648. Adam, Jan, Woyciech, Jozef w Ziemi Wiſkiey 1632. Jozef Staniſław 1674. Piotr Przeor Konwentu Jędrzeiowſkiego 1689. Kazimierz Podczaſzy Wiſki, Sędźia Grodzki Brańſki, deputat na Trybunał Koronny 1714 z Podlaſkiego, y poſeł na Seym kilka razy. Ktoryś z tego Domu, miał za ſoba Elżbietę Baworowſka, drugi Chrzaſtowſka Tereſſę.

KARWOWSKI *herba Rawicz* w Ziemi Łukowſkiey, do ktorych niewiem czy nie ktorzy nie należa wyżey położeni.

***KARYSKI.** w Podlaſkim Woiewodztwie Kazimierz, Jędrzey, Hieronim, podpiſali Elekcya Jana Kazimierza.

KĄSINOWSKI *herbu Nałecz* w Wielkieypolſzcze. Jan Sędźia Grodzki Wałecki z Seymu 1678 Kommiſſarz do granic od Margrabſtwa *Conſtit: fol: 13,* poſłował na Seym 1685, *Conſtit: fol: 15.* Jan Kaſinowſki w Kaliſkim 1648. N. ſynowica Staroſty Gnieznieńſkiego, żona Rafała Iwańſkiego temi czaſy.

KASKI *herbu Szedźińſki* w Woiewodztwie Rawſkim. Woyciech z Kaſkowa Skarbnik Warſzawſki podpiſał *inter præſentes* liſt Boleſława, Xiażęćia Mazowieckiego 1482, *w Statucie Mazowieckim 133.* Staniſław Kaſki żył lat 116: Ociec iego 130, żona Petrykowſka 95, ſyn iego Woyciech, zoſtawił Jana męża rycerſkiego, y Adama, ten zginał na woynie w Niemczech, urodzeni byli z Doroty Szymanowſkii. Stryiowie ich Mikołay y Jan od dobr Baranowa w Lubelſkim Woiewodztwie nazwani byli Baranowſkiemi. Hieronim 1674.

***KASPRZYCKI.** Ci niedawno nobilitowani, iako ſwiadczy *Konſtytucya 1685 y 1690 fol: 7.*

***KASZANOWICZ.** w Zmudźi Staniſław Kaſzanowicz podpiſał Elekcya Jana Kazimierza.

KASZEWSKI *herbu Janina* w Lubelſkim Woiewodztwie. Kaſzewſki Piotr z Wyſokiego, miał za ſoba Annę Zawadzka Swatopełkownę, z tey było corek pięć: Katarzyna, ta z Samuelem Łaſzczem Oboźnym Koronnym, Elżbieta, ta z Jozefem Podnieſińſkim *ſterilis*, Kryſtyna, ta z Alexandrem Łaganowſkim, Katarzyna, ta z Stefanem Goſtyńſkim, Anna, ta z Samuelem Polanowſkim, dożywotnie zmowione; ſynow zaś dwoch, Wacław Sędźia Ziemſki Bełzki, ten *1mo* z Charlęſka, *2do* z Rzeczycka, *3tio* z Teofila Gorayſka żył bezpotomnie, y Jan, ten z Kurczewiczowna zpłodźił Samuela, ktory z Maryanny Czermińſkii, zoſtawił corkę Annę, Bartłomieia Krzykowſkiego małżonkę. *Okolſki wſpomina*, Piotra Sędźiego Ziemſkiego Lubelſkiego, Jan miał za ſoba Zofia Firleiownę Kaſztelankę Radomſka 1604 Maryanna Kaſzewſka była za Mikołaiem Cetnerem. Tereſſa za Bieniewſkim Staniſławem Woiewoda Czerniechowſkim. N. za Pieniążkiem Woiewoda Sieradzkim. Henryk Kaſzewſki Kaſztelan Inflantſki 1648, żona iego Engracia Sołomerecka, z ktorey ſyn Jan, Gnieznieńſki, Krakowſki, Łucki Kanonik, y Officyał Lubelſki: brat Henryka Jan Miecznik Łucki, tego ſyn Stefan Podſtoli Dobrzyńſki z Hulewiczowny zpłodźił trzech ſynow, Jana, ktory z Siemaſzkowna zoſtawił Broniſławę Stecka, Staniſława, ktorego potomſtwo, ſyn Franciſzek, corki, Anna Janiſzewſka, y Judyta panna, y Franciſzka ale *ſterilem.* N. Kaſzewſki miał za ſoba Katarzynę Drohoiewſka ale z nia *ſterilis.* N. Kaſzewſka Jana Hulewicza Podkomorzego Łuckiego małżonka. N. Podkoniuſzy Litewſki, ktorego corka iedna Konſtancya doſtała ſię w małżeńſtwo

ſtwo Dominikowi Bekierſkiemu, Generałowi Majorowi Woyſk Cudzoźiemſkich: druga Katarzyna za Danielem Cieſzkowſkim Chorążym Czerniechowſkim herbu Dołęga, zmowiona. Eleonora Zakonnica Klaſztoru Łuckiego, Reguły S. Brygitty 1666. Helena tamże Xięni 1702. Zacharyaſz na Wołyniu 1674.

*KASZLINSKI *herbu Poray* w Krakowie u OO: Dominikanow, na nadgrobku Katarzyny z Wierzchaczewa widźiałem że po Oycowſkim iey herbie Nałęczu, zaraz drugi Matki iey położony ieſt Poray.

*KASZTULSKI KRUSZYNA, *herb ich Krzyż,* u ktorego na ſpodźie gwiazda. Dom ten w Litwie kwitnie, z Slaſka ſię tam przenioższy.

KASZYCKI *herbu Salamandra* na Ruſi, Siemion y Roman Kaſiccy Ziemianie Wołyńſcy 1528 *Metryka Wołyńſka.* Władyſław Kaſzyc w Litwie 1700.

*KATARDZY. Katardzy Apoſtoł Szlachcic Multańſki, ſieſtrzeniec Piotra Multańſkiego Woiewody, otrzymał w Polſzcze indigenat na Seymie 1676 *Conſtit: fol. 59.*

*KĄTKOWSKI. w Woiewodztwie Ruſkim. Felix Katkowſki podpiſał Elekcya Władyſława IV.

KĄTSKI *herbu Brochwicz* na Ruſi y Podolu, od dobr Kętow tego imienia nabyli, luboć ſię potym z Czechowa piſali. Marcin Katſki za Stefana Krola odważny Rotmiſtrz na Pruſkich y Moſkiewſkich expedycyach. Maćiey, naprzod, u Jędrzeia Potockiego, Kaſztelana Kamienieckiego pod Uſarſka chorągwia Rotmiſtrzował; potym pod Pancerna u Zygmunta III, ten ſię pierwſzy na Podole z Krakowſkiego wynioſł. Szczęſna Katſka wdowa po Glińſkim, była za Adamem Jordanem. Woyciech Dworzanin u Zygmunta III, a potym Burgrabia Krakowſki, z Borkowna zoſtawił potomſtwo ſynow y corki *Baran:* Sioſtra iego Dorota Xieni Klaſztoru Zwierzynieckiego, Zakonu S. Norberta, ktory lat pięćdźieſiat rządźiła, dźiwna roſtropnościa: Kościoł Zwierzyniecki iuż ſtarożytnoścla nadpſowany reſtaurowala, oknami obiaſniła, Ołtarzami ozdobiła, wieża do niego z fundamentu wyprowadźiła: Klaſztor także nowemi ſtrukturami ozdobnie rozprzeſtrzeniła, prowentow przyczyniła. Kościoł S. Doroty wyſtawiła, iako *namienia Przewodnika author;* chwali iey pobożne rzady y zabiegi *Konſtytucya 1613 fol: 30:* iakoż była to nad ſtan ſwoy, ſił czerſtwych, kiedy bliſko ſta lat żyła, y rozſadku wielkiego, wſzyſtkim miła, w obyczaiach poważna, tych y inſzych cnot ſwoich, wźięła zapłatę, po ktora poſzła 1643. Jerzy pod Smoleńſkiem zginał, krew ſwoię dla Oyczyzny wylawſzy. Staniſław z Kat, poſeł z Podolſkiego na Konwokacyą 1648 *Confæder: Ordin.* Mikołay Kanonik Płocki y Kamieniecki. Kuſtoſz Szkalmirſki 1630 *Gold: Bractwo* Staniſław Sędźia Ziemſki Podolſki. Staniſław Kanonik Kuiawſki, Jan Stolnik Przemyſki; w kompućie woyſka 1658 czytam Jana Czeſnika Podolſkiego, że miał piechoty dwieście. Kryſztof Dworzanin Władyſława IV, wydał do druku 1593 *carmine elegiaco in 4to Cracoviæ Vitas Epiſcoporum Cracovienſium,* zpłodźił dwoch ſynow, Marcina y Woyciecha, ten miał za ſoba Stogniewowne, Sioſtrę rodzona Oboźnego Koronnego, z ktorey corka Izabella z Humieckim Chorążym Podolſkim, dożywotnie zmowiona. Syn zaś

Marcin Kazimierz naprzod Kaſztelan Lwowſki, Generał Podolſki y Artyleryi Koronney, daley Woiewoda Kiiowſki, z tego krzeſła poſtapił na Woiewodztwo Krakowſkie, na koniec umarł Kaſztelanem Krakowſkim, ryćerſkie dźieła, do tych mu honorow drogę ſłały, bo w młodſzym wieku, pod czas burzy Szwedzkiey do obozu ſię udawſzy, gdy heroicznie na nieprzyiaciela naciera, w ſzyię kula ranny, do dalſzych odwag tym ſię piatnem

Mar-

Marſowym zahartował, iakoż we wſzyſtkich wieku tego Kampaniach, męſtwo ſię iego, y biegłość ſztuk woiennych wſławiła, oſobliwie pod Barem, Kudrzyncem, Zurawnem, Chocimem, Wiedniem, y Strygoniem, nieśmiertelney pamięći godny kawaler. Złaczył ſię był dożywotnie z Urſzula Donhoffowna, Podkomorzanka Koronna, z tey zoſtawił dwie corki, iedna z nich Tereſſa doſtała ſię w małżeńſtwo Stefanowi Potockiemu Marſzałkowi Nadwornemu Koronnemu, Druga Maryanna, Michałowi Potockiemu herbu Pilawa, Staroście Trembowolſkiemu. Syn z teyże Donhoffowny Jan Staniſław Miecznik Koronny, Generał Podolſki y Artyleryi Koronney, wielkich nadźiei człowiek, gdyby ich prędka śmierć nie pomyliła; miał za ſoba Szczuczankę Podkomorzankę Litewſką, tylko z niey corkę zoſtawił.

Niewiem czy do tego Domu należa. Euſtachi Poborca w Pruſiech. Woyciech Piſarz Ziemſki Goſtyńſki 1635. *Conſtit: fol: 64.* Marcin Chorąży Mielnicki w Podlaſkim 1648. N. Komornik Xięſki, żona iego Sobolewſka wdowa po Michale Oraczewſkim, ſyn z niey Jan. Kacka Staniſława Kruſzowſkiego małżonka. Gabryel w Zakonie naſzym obrał ſobie ſtan pokorny, w ktorym pięćdźieſiat y dwie lat światobliwie przepędźiwſzy, żyćia tego dokonał w Krakowſkim Nowicyaćie 1666, wieku ſwego 70, wydawała ſię w nim wielka chęć do nabożeńſtwa, tak że co dźień dwie godźiny trawił na rozmyślaniu poſpolićie klęczac y w zemdlonych ſtarościa latach: umartwienia ſiebie w każdey okazyi ſzukał, rożnemi ſpoſobami ćiało ſwoie męczył, zgoła ſtał ſię przykładem y wizerunkiem doſkonałości, zaczynaiącym Bogu ſłużyć. N. miał za ſoba Maryannę Głębocka, pozoſtała wdowę po Łukaſzu Sokołowſkim Stolniku Inowrocławſkim.

*KATYNSKI. Katyńſki Alexander podpiſał konfederacyą Zatorſka 1705.

*KAWECKI *herbu Gryff* w Sieradzkim Woiewodztwie. *Nakielſki w ſwoiey Miechovii fol: 25* y 36 wyraźnie o nich ſwiadczy. Staniſław w Sieradzkim 1632, Alexander w Dobrzyńſkiey 1648.

*KAWECKI *herbu Gozdawa* w Rawſkim. Staniſław Kawecki, ieden z poſłow, ktory Zygmunta III na tron Polſki przyieżdzaiącego witał y przyimował. Wawrzyniec z Kaweczyna, ktoremu zmarłemu 1611 nadgrobek w Łowiczu z herbem Gozdawa wyſtawiony u OO: Bernardynow, luboć u końca lilia zda ſię bydź rozczochrana. Mateuſz Staniſław Piſarz Skarbowy, ſynowi ſwemu zmarłemu 1626 nadgrobek w Wieliczce z tymże herbem wyſtawił, *Starowol: in Monum.* Kawecki w okazyi pod Starczem z Kozakami ranny 1638, *Okol: diar:* Adam 1648. Abraham fundacyą uczynił do naſzego Rawſkiego Kościoła na lampę, żeby zawſze gorzała przed utaionym pod Oſobami Bogiem *Hiſtor: Coll: Rav: 1654.* Barbara Kawęcka, bliſka we krwi Staniſławowi Karnkowſkiemu, Arcybiſkupowi Gnieznieńſkiemu, dobrowolnie wyzuwſzy ſię dla Boga, ze wſzyſtkiey ſwoiey fortuny, w uboſtwie ſłużyła mu ſtatecznie, tym co wyżebrała, dwunaſtu ubogich co dźień karmiac; Pannom Zakonnym, y ſłużyła z wielka pokora, y czyniła co mogła z niemnieyſza ochota. Trzyſta razy co dźień na twarz ſwoię padała, korzac ſię przed Majeſtatem Boſkim, całe zaś nocy y dni prawie trawiła na modlitwie, do Sakramentow Swiętych z goracościa ducha przyſtępowała: tymi y inſzemi cnotami Bogu ſię przymiliwſzy, w znaczney żyćia świątobliwości dźiewięćdźieſiat y dwie lat przepędźiwſzy, poſzła po zapłatę w roku 1667, w Toruniu w Kościele S. Jana pod filarem pierwſzym od Ołtarza wielkiego pochowana, z nadgrobkiem.

KAWECZYNSKI *herbu Oſtoia,* w Pruſiech, Mińſkim, y Nowogrodzkim Woiewodz-

twach

twach. Alexander Kaweczyński Podkomorzy Wilkomirski 1632. Krysztof Podkomorzy Miński. Jędrzey w Zakonie naszym, od Moskwy wzięty był w niewola, gdźie cięszkie u nich utrapienia długo ćierpiał, iedynie tylko dla statku w wierze Swiętey Katolickiey, potym na instancya Kommissarzow Rzeczypospolitey wolno puszczony, z chorob w więzieniu nabytych wkrotce umarł. *P. Koiał: in Ms.* Jan Sędźia Swiecki *Ms. de Familiis Pruss.* Kazimierz w Woiewodztwie Pomorskim 1648. Anna Zakonnica u wszystkich Swietych we Lwowie, Fabian pamiętny odwaga swoia Rycerz, kiedy z Franciszkiem Czapskim w czterdźiestu tylko koni Szwedow napadszy, wielu, iednych pobił, drugich poimał, innych pogromił. Woyciech 1591 pisał y wydał niektore rzeczy na świat, ale herezya traciły. Albrycht Podkomorzy Chełmiński Starosta Brodnicki, Deputat na Trybunał Koronny z Chełmińskiego 1712, a w roku 1699 postował na Seym 1699 dędac Podwoiewodzym Pomorskim, ktoryś z nich miał za soba Czapska. Kaweczynska Podkomorzanka Mińska, była za Frackiewiczem Jerzym Marszałkiem Lidzkim.

*KAWENICKI. w Woiewodztwie Ruskim Maciey Kawenicki podpisał Elekcya Władysława IV.

KAWIECKI *herbu Dołęga* na Rusi. Jan Woyski Łatyczowski z Seymu 1613 naznaczony do rewizyi Starostwa Chmielnickiego *Constit: fol: 29.* Jan 1648 w Podlaskim. Krysztof z Kawiećina, naprzod Pisarz Ziemski Podolski, Kommissarz do rozgraniczenia Podola od Woloch *Constit: 1661 fol: 26*, w roku 1667 już był Sędźią Ziemskim Podolskim *Constit: fol: 16.* Krysztof y Stanisław 1688. Dorota y Katarzyna Kawieckie Zakonnice u Wszystkich SS: we Lwowie. Jan Sędźia Ziemski Podolski 1639 *Histor: Coll: Barensis.* Szymon Obożny Woyskowy 1659 *Histor: Coll: Cracov:* Rotmistrz Pancerney Choragwi. Jędrzey Stolnikowic Halicki 1674. Franciszek Skarbnik Podolski z Dobromirskii urodzony, z Katarzyną Drużbacką żył bezpotomnie, fundował wraz z nia Missya naszę w Łiczkowcach.

*KAWIECKI *herbu Wyszogota* w Wielkieypolszcze. Piotr Kawiecki, miał za soba Annę Morawska, Samuel Dorotę Kaczkowską herbu Pomian. N. była za Adamem Gronowskim.

KAZANOWSKI *herbu Grzymała* Jerzy Donhoff, Biskup na ten czas Kamieniecki, w kazaniu swoim pogrzebowym, Domu tego *originem* wywodźi od Komesow Medyolaneńskich, z ktorych ieden gdy pałac nowa strukturą wystawił, y *Casanova* nazwał, od tego Sukcessorowie iego *de Casanova* pisać się poczęli: Z tych był Jan Casanova Hiszpan Zakonu S: Dominika, naprzod *Magister Sacri Palatii*, potym Biskup Bosański, a w roku 1430 wziął od Marcina Piatego Papieża Kardynalski kapelusz, z tytułem S. Sixta, *iako swiadczy Ciaconius fol: 118, y Raynau: in Annal: num: 6.* herb zaś iego taki położył *Ciaconius*, domek złoty ze drzwiami y trzema oknami, toż poswiadcza *Petrasancta cap: 64 de Tesseris.* Z tych potym ktoryś do Polski się wyniosł, y w tych kraiach osiadł, od ktorego Familia Kazanowskich kwitneła: herb swoy na Grzymałę przeformowawszy.

Dominik z Kazanowa Podkomorzy Krola Kazimierza Jagellonowicza, iam go czytał Starostą Radomskim 1468 na liście tegoż Krola danym Miastu Lubelskiemu, był y Niepołomnickim Starosta, y w wielkich respektach u Kazimierza, ktorego w okazyi pod Choynicami iuż od nieprzyiaćiela w koło opasanego, mężnie y szczęśliwie na bespiecznieysze aż do Bydgoszczy mieysce uprowadźił. Na drugim liście tegoż Krola, temuż miastu, czytałem Jerzego z Kazanowa Archidyakona Lubelskiego y Kanonika Przemyskiego. Do-

Dominika czterech synow było, Stanisław Podkomorzy Lubelski 1506, takem go czytał na liście Krola Alexandra danym Miastu Lwowskiemu, przydaia drudzy, że był oraz Sędźią Sendomirskim 1519. Mikołay drugi *sterilis*, Henryk trzeći, ktory w niewola Turecka dostawszy się, y tam przez lat dwadźieśćia mięszkaiac, od tegoż samego Turczyna, ktory go poimał, na zad do Oyczyzny odprowadzony, z nim żył aż do śmierći, prawie w miłości braterskiey. Bartłomiey czwarty, Dworzanin Krola Zygmunta I, y Sędźia Ziemski Łukowski. Marcin Kazanowski, poseł na Seym 1569 podpisał Unia Litwy z Korona, *Constit: fol: 171*, pamiętny to był y doswiadczonego męstwa Rotmistrz, syn Stanisława Podkomorzego Lubelskiego, z Sienińskii herbu Dębno, podobno tego Marcina żona Małgorzata Sędźianka Ziemska Lwowska Tarłowna. Bartłomieia Sędźiego Łukowskiego z Markuszowskii czterech się także synow zostało. Jan Podsędek Łukowski z Seymu 1589, do korrektury praw Koronnych naznaczony, *Constit: fol: 516*, pisał się z Czebierowa, pisał wierszem *de Apostasia Ecclesiæ, & operibus AntiChristi*, ale Kalwińskim duchem, ktorego nasz X: Fryderyk Bartsch na końcu swoiey Xięgi refutuie, Jędrzey, drugi syn Bartłomieia Sędźiego Łukowskiego, z Krzeczowskii zostawił potomstwo. Paweł, trzeći syn tegoż, Dworzanin Zygmunta Augusta Krola.

Mikołay czwarty syn Bartłomieia Sędźiego: tego z Barbary Koryćińskii Woiewodzanki Łęczyckiey, Starośćianki Przędeckiey, syn iego pierwszy Mikołay Rotmistrz Krolewski, drugi Hieronim Chorąży Sendomirski, fundował Klasztor OO: Bernardynom w Kazanowie *Baran:* miał z Zofii Latoszyńskii Podczaszanki Krakowskiey, wdowy po Samuelu Niewiarowskim, synow dwoch, Swentosława Podczaszego Sendomirskiego, y Adama Kasztelana Halickiego, był wprzod Chorążym Sendomirskim, iako wspominaia *Konstytucye 1647 fol: 36, y 1653*, ten gdy pod Beresteczkiem mężnie na wzbuiane chłopstwo, y poprzysiężonych im Tatarow, naćiera, trupem padł na placu. *Potocki Centur: fol: 10.* Zofia Kazanowska Sędźianka Ziemska Łukowska, Piotra Pocieia Kasztelanica Brześciańskiego, druga Zaranka, małżonki.

Zygmunt Podkomorzy Koronny, Starosta Kokenhauski Solecki, Kłobucki Mukarowski, brat Marcina Woiewody Podolskiego, u Stefana Krola z młodych lat Dworzanin y Żołnierz, u Zygmunta III Pułkownik, ktory syna swego Władysława Krolewica, poddał pod iego instytucya w rycerskich dźiełach, iakoż w Węgierskich, Multańskich, Inflantskich, Pruskich y Moskiewskich expedycyach, y rada y ręka był silny: umarł 1634 wieku swego 71, iako na iego nadgrobku w Warszawie u S. Jana czytać, corka iego iedna Helena, dożywotnie zmowiona z Maxymilianem Ossolińskim Kasztelanem Czerskim, Podskarbim Nadwornym. Druga z Stanisławskim herbu Pilawa, Starosta Szydłowieckim: synowie także dway, Stanisław Starosta Krosieński y Przedborski, y Adam Marszałek. *Okolski* swiadkiem, że ktoryś z Kazanowskich Bołsowicki Klasztor fundował, a w Tłumaczu Kaplica od nich restaurowana.

Adám Marszálek Nadworny Koronny, Starosta Bielski, Boryszowski, Solecki, Kozienicki, Nowotarski, dziedźic na Czasnikach, a przedtym Stolnik Koronny, ktory honor dopiero w tenczas postanowiony w Polszcze, on pierwszy na sobie piastował, daley Kasztelan Sendomirski, oraz y Podkomorzy Koronny, obadwa te potym urzędy zpuścił, wziawszy laskę Nadworna: miał za soba Elżbietę Słuszczankę Woiewodzankę Trocka, ale z nia żyiąc bezpotomnie, świat ten pożegnał 1649. Był to Pan y na woynie ry-

cerſki, y w radzie rozſadny, przetoż Krolom Władyſławowi IV, y Janowi Kazimierzowi, był bardzo miły. Pałac w Warſzawie piekna ſtruktura y fabryka, wielkim nakładem wyſtawił, ktory ſię potym doſtał Pannom Karmelitkom Boſym. Zupy Wielickie w adminiſtracyi trzymaiac, pożytek z nich ſamey tylko Oyczyznie ſypał: co o nim ſwiadczy nadgrobek iego w Warſzawie u S. Jana. W roku 1638 Kommiſſarzem naznaczony do ceł zamorſkich *Conſtit: fol: 9.* *Okol: namienia*, że ktoryś z tego domu Kościoł w Boryſowie wyſtawił, takbym rozumiał że to iego dźieło, ile Staroſty tamecznego: *Auroræ Solis Sarmatici fol: 82* to o nim przydaia, że gdy ſię dowiedźiał Władyſław Krol, że dla niego ten Adam fortunę ſwoię pohartował, y mowił z nim oto, Marſzałek mu odpowiedźiał. *Fortunam meam, tecum Princeps conjunctam velim, ut te favente indigens eſſe non poſſim, abſq; te dives fieri nolim.* Kazanowſka była za Woyciechem Brodowſkim herbu Łada. Woyćiech Piſarz Ziemſki Bracławſki, poſeł na Seym 1633. Kazanowſki miał za ſoba Ciecierſka pozoſtała wdowę po Goſtomſkim Stefanie, drugi Maryannę Goſtomſka Kaſztelankę Rawſka, ale z nia *ſterilis. Geneal: Goſtom.*

Bartłomiey Kaſztelan Zawichoyſki, będac Podſtarościm ieſzcze Lubelſkim poſłował na Seym 1613, ztamtad deputowany na Sady fiſzkalne, *Conſtit: fol: 8*, y znowu 1620 już Podſtolim Lubelſkim, *Conſtit: fol: 20*, y 1623; Woyſkim potym Lubelſkim zoſtawſzy 1622 *fol: 6*, 1627 1628, 1629 1631 Konſtytucye o nim zageſczone. W roku 1635 Staroſta Łukowſkim będac, do rewizyi Xiag Trybunalſkich, Podkomorſkich, naznaczony *Conſtit: fol: 45*, wydawała ſię w nim oſobliwſza zelozya za Kośćiołem Bożym, y Stolica Apoſtolſka. *Koiał: in Mſ.* piſze, że Kierłowna Podkomorzanka Czerniechowſka była za Dominikiem Kaſztelanem Zawihoyſkim, muſi ſię w imieniu mylić. Dominik ſyn iego Staroſta Łukowſki, miał za ſoba Chlewicka Maryannę herbu Odrowaz. Staniſław, ktory Pieniażkowi mężnie ſię z Niemcami pod Langowem ućieraiacemu, na ſukkurs przypadł, *Paproc: o herb: fol: 404.* Ktoryś z Kazanowſkich miał za ſoba Alexandrę Kuropatwiankę *Geneal: Bełzec:* Drugi Bełzecka Woiewodzankę Podolſka. Adam miał za ſobą Zoſia Kozietulſka z ktorey ſyn Marcin *ſterilis.*

Marcin Woiewoda Podolſki, Hetman Polny Koronny, Bohuſławſki, Zwiniogrodzki, Tłumacki, Przedborſki, Nizińſki Staroſta, trzeći ſyn Mikołaia z Korycińſkii: był wprzod Kaſztelanem Halickim. Pobożność ſię w nim od młodości ſzczegulna, y w obożie nawet, wydawała, z tey, do Kośćioła przyſzedſzy, nie wprzod do ławki poſzedł, aż poki Bogu należytey weneracyi na kolana padſzy, nie oddał; pod czas Mſzy choćby też w nayćiężſze mrozy, głowy nigdy nie nakrył: pod czas Elewacyi, z ławki był zwykł wychodźić, y czołem biiac Bogu ſię ſwemu korzył, *Młodźian: tom: 3 Conci: fol: 180.* Szczęśćił mu Bog za to w tak wielu okazyach, w ktorych zdrowie ſwoie na ſzańc za Oyczyznę wyſtawiał: młodſze lata iego, polerowały Wołoſkie y Multańſkie expedycye. Podczas domowey woyny przy Zygmunćie III heroicznie ſtawał, pod Smoleńſkiem męſtwa iego doznał tenże Zygmunt, y Władyſław, gdy ſię na Moſkwę z woyſkiem wybrał. Po Cecorſkiey naſzych porazce, w niewola ſię Tatarſka doſtawſzy, z niey wkrotce prawie cudownie zdrow wyſzedł. Gdy potym Szwedźi w Pruſy wtargneli, tam z woyſkiem wyſłany, nie wprzod z pola uſtapił, aż pokoy ſtanał. Pod Telazynem, Kircholmem, Łopuſza, Chocimem, Orneta wręcz ſię z nieprzyiaćielem ścieraiac, kilka poſtrzałow y ran wynioſł: więcey niż ſto tyſięcy Moſkwy mała garſztka ſwoich obległ, Sechina Wodza ich do poddania

ſię przymuſił: za te zaſługi wział od Władyſława buławę mnieyſzą, ktora potym przy Obraźie cudownym Matki Boſkiey w Częſtochowie zawieſił *Nieſſpork:* z nią iak wiele na dobro Oyczyzny y chwałę imienia ſwego robił, pamiętać będźie Oyczyzna, lubo w podeſzłey, bo więcey niż ſiedmdźieſiat lat żył, przećięż żywey ſtarości, aż też na pokoy wieczny przeſzedł w roku 1636, z żona ſwoia pobożna Pania, leża *incorrupti* w Bułſzowcu iego fundacyi u OO: Karmelitow: była to Starzycka, z ktorey zpłodźił dwie corki, iedna z nich była za Krzeczowſkim Stolnikiem Halickim, po ktorym wdowa żyiac lat trzydźieści *in opinione Sanctitatis* umarła. Druga Elżbieta z Mikołaiem Potockim herbu Pilawa, Kaſztelanem Krakowſkim y Hetmanem Wielkim Koronnym w ligę małżeńſka weſzła, Konwentowi Tyśmienickiemu OO Dominikanow dźieſięć tyſięcy zapiſała, *Okol: Ruſſ: Florida fol: 87*, z ſynow iego Adam Oboźny Koronny, Staroſta Tłumacki, Czerkaſki, wſpomina go *Konſtytucya 1647 fol: 36*, rozrutny dla Oyczyzny Kawaler, kiedy pod Korſuniem mężnie ſię biiac, ze krwia oraz y żyćie na placu wylał, *to Potoc: centur: fol: 7.* atoli *Paſtor: lib: 1.* powiada, że ſię tylko w niewola był doſtał: miał za ſobą Potocka, Mikołaia Kaſztelana Krakowſkiego, y Hetmana Wielkiego corkę, ale z nia dźieci nie miał.

Dominik Alexander Woiewoda Bracławſki, Staroſta Bohuſławſki, drugi ſyn Marcina Woiewody Podolſkiego, a przedtym Piſarz Polny Koronny, tego tak Ociec w młodym wieku do Marſowych niewczaſow hartował, że na Moſkiewſkiey przećiwko Sehinowi expedycyi, lubo pułnocne mrozy nie doroſłym ieſzcze siłom przyciężſze były, futra łżeyſzego wdźiać na ſię rzadko kiedy pozwolił: wſzędźie go iednak nierozdźielnym chciał mieć towarzyſzem, tak przeciwko Murtazy Baſzy pod Kamieńcem, iako y przeciwko Szwedom w Pruſiech. Wkrotce potym gdy ſię Kozacka woyna otworzyła, z Mikołaiem Potockim Woiewodą na tenczas Bracławſkim, we dwudźieſtu piaciu choragwiach woyſka naſzego, na daleko licznieyſze mnoſtwo chłopſtwa, wielkim ſercem uderzyli pod Kumeykami, trzydźieści tyſięcy tam według niektorych, według inſzych ſześćdźieſiat tyſięcy na placu trupem rebellizantow położywſzy, Alexander krom zwyćięzkiey chwały, z tey potyczki y ranę nie mała wynioſł, z ktorey potym umarł. W roku także 1638 ſzczęśliwie ich gromił, kiedy im choragwie zabrał, y pryncypałow tey ſwawoli Skidana y Pauluka poimawſzy, na Seymie Krolowi Władyſławowi oddał. Z Koniecpolſkim Hetmanem na Tatarſkich ztępił ſzablę karkach: na obſzerne pola ich wyciekaiac, fortunnie zawſze z plonem nazad powracał. O nim *Konſtytucya 1629*, kiedy go deputowała Rzeczpoſpolita na Trybunał Radomſki, a w roku 1638 do zapłaty woyſku, *Conſtit: fol: 3*, umarł pod ten czas właſnie, kiedy Chmielnickiego rebellia głowę podnoſic poczęła, bardźiey nad Oyczyzny nieſzczęściem ſarkaiąc, niż nad ſwoia śmiercia, *Potoc: cent: fol: 64.* Złaczył ſię był dożywotnie z Anna Potocka, Woiewodzanka Bracławſka, z ktorey że żadnego ſyna nie zoſtawił, Dom ten przezacny Kazanowſkich na nim ſię zkończył, dwie tylko corki po nim zoſtały. Helena Xięnia była u Wſzyſtkich Swiętych we Lwowie, y Marya Anna Jabłonowſka Woiewodźina Ruſka, y Hetmanowa Wielka Koronna, ktorey żyćie od X. naſzego Berneta do druku podane, pod tytułem: *Obraz świątobliwego żyćia*, krocey zebrane tu kładę.

Marya Anna Kazanowſka, gdy ſię w Podkamieniu rodźiła, w Fradze wſi o cwierć mili, ſame dzwony przy Kościele Matki Boſkiey dzwoniły, dźień to był Wigilia do Bożego Ciała, w roku 1643. Z dziecińſtwa pobo-

żnie y po Chrześciańſku wychowana od rodźicow, w lat pietnaście wyda-
na za Staniſława Jabłonowſkiego Woiewodę na tenczas Ruſkiego, a potym
Kaſztelana Krakowſkiego, y Hetmana Wielkiego Koronnego, w tym ſtanie
żyćie ſwoie wiodła przez lat dwadźieścia y dźiewięć w nierozerwaney przy-
iaźni y miłości, naypierwſze ſtaranie maiac o Boga, dla tego tak zażywała
świata, że Serca ſwego do niego nie przykładała, fortunę ſwoię nie na zby-
tki, albo wymyſlne ſtroie, ale na miłoſierne uczynki obracaiąc. Miedzy in-
nemi cwiczeniami duchownemi, to ſobie w zwyczay wźięła, codźień rano
wſtaiac, myśl ſwoię do Boga obracać, na cały dźień intencya czynic, y o-
fiarować ſię iemu na wſzyſtkie dolegliwości, ktoreby na nię dopuścił. Me-
dytacya o rzeczach niebieſkich prawie codźiennie czyniła, a żeby była tym
ſpokoyniey z Bogiem ſię ſwym łączyła, ſtarała ſię, żeby przy każdym miey-
ſcu kędy mięſzkała, miała oſobny pokoik, w ktorym ſię zamykała. Mſzy
Swiętych kilka na dźień, gdy zdrowie ſłużyło, ſłuchała; klęczac z wielka
ſkromnościa y nabożeńſtwem, tak że y drudzy na nię patrzac, do miłości
ſię Boſkiey zapalali; zeznawał kapłan pewny, iż gdy przed nią Mſza Swięta
miewał, iakieś niezwyczayne nabożeńſtwo y goracość ducha czuł w ſobie, niż
innych czaſow. Kommunia duchowna zawſze odprawiała, to ieſt gdy nie mo-
gła rzecza ſama, ćiałem ſię Pańſkim poſilić, pragnieniem go przyimuiac. Jał-
mużny codźień ubogim, a czaſem y ſama kryiomo, oka ſię ludzkiego chro-
niac, ſypała. W każdą niedźielę y na Swięta Uroczyſte, nad to w dni Swię-
tych Patronow y Patronek ſwoich, z wielkim przygotowaniem, poſtow, iał-
mużn, y rożnego umartwienia, do Swiętey Kommunii przyſtępowała. Nay-
mnieyſzego czaſu ochronić umiała, dla tego po odprawioney ſprawie iakiey
świeckiey, zaraz do Boga ſerce ſwoie obracała przez modlitwę y akty rożne.
Co rok rekollekcye albo cwiczenia duchowne przez ośm albo dźieśięć dni
odprawować była zwykła, umknawſzy ſię od wſzyſtkich ſpraw potocznych,
z pałacu ſię ſwego wynioſſzy, w pewney kamienicy na to zamykała, kędy
nikogo z dworſkich pod ten czas nie puſzczano. Toż czyniła przy dokoń-
czeniu każdego Mieſiaca, dźień ſobie biorac na rachunek z ſumnieniem ſwo-
im, iako go przepędźiła, poſtrzeżone zaś defekta, ſzczerym umyſłem popra-
wić w ſobie uſiłowała. Akty cnot świętych w ktorych upodobanie miała,
reka ſwa własna przepiſowała, a żeby y drugim do nabożeńſtwa pomogła,
ſiła koſztu łożyła, na drukowanie Xiag nabożnych. Rachunek ſumnienia
oſobliwie w wieczor codziennie czyniła, pragnac żyć bez naymnieyſzego
zakału. Do ukrzyżowanego Chryſtuſa oſobliwſze miała nabożeńſtwo, do
ktorego w ciężkościach ſię ſwoich uciekała, częſto przez tydźień, oſobne
do każdey rany Jezuſowey nabożeńſtwo ſobie rozkładała, y Krucifix na
pierſiach albo na ramionach kładac, zaſypiała; gdźie ſię dowiedźiała, że Kru-
cyfix ieſt w ſzczegulnieyſzey dla łaſk tam odebranych weneracyi, iako w Swie-
ćiu w Pruſiech, w Buſku, Warſzawie, Lwowie, tam oſobliwie poście w po-
dłym odźieniu, nieznacznie chodźiła, kędy klęczac, a czaſem y krzyżem le-
żac, tak osłabiała, że ia z źiemi podnoſić muſiano. We Swieciu będac w
dźień Wielkopiatkowy, wybrała ſię z poufalſzemi, y krzyż na ramiona,
powroz na ſzyię wziawſzy, boſemi nogami, oſobę ſwoię utaiwſzy, chodźiła,
przypominaiac ſobie Jezuſa na kalwarya z Krzyżem idacego. W Toruniu,
na proſtey kolaſie ſamowtor w Wielki Piatek przybyła, żeby była zwyczay-
ne nabożeńſtwo tego dnia choć przy ſłabości zdrowia odprawiła. Przez
cały poſt wielki, y każdy piatek przez rok, na uczczenie godźin, w ktore ſię
taiemnice męki Chryſtuſowey dźiały, zegar ſobie zkładała Męki Pańſkiey

z tych taiemnic, tak, że gdy mowiła Zdrowaś Marya &c. Jezus, przydawała,
ktoryś ſię do umywania do nog poniżył, drugiego dnia, ktoryś ſię nam za
pokarm darował, y tam daley. Do kommunii Swiętey długie y z pokora
wielka przygotowanie czyniła: po przyięćiu zaś Kommunii, przez niema-
ły czas z wielkiey bogomyślności zdała ſię niby bydź od ſiebie odeſzła.
Na uſzanowanie większe Sakramentalnego BOGA dawała materacyki do
Ciborium perfumowane, ktore rękami ſwemi uſzywſzy, rożnemi wonnościa-
mi namaſzczała, namiot bardzo bogaty do Monſtrancyi zprawiła. Czaſu
iednego będac u fary, gdy ſzedł Xiądz z Panem Jezuſem do chorego, por-
wała ſię y z dworem ſwoim idac za nim y aſſyſtuiac Utaionemu Bogu, tam
gdy chora dla wielkiego krztuſzenia, przełknać nie mogła kommunii, y iuż
iey na ziemię pozbyć chćiała, pobożna Pani, nim czego dodano, rak ſwoich
nadſtawiła, potym na ſtatek włożywſzy, na ogień wlać kazała. w Janowie
Kościoł zgruntu wyſtawiła, w Fradze Ołtarzami y inſzym porzadkiem ozdo-
biła, innym zaś Domom Bożym, ſiła bogatych apparatow z iey ſzczodro-
bliwości przybyło: oſobliwie iednak w Wigilia Bożego Narodzenia to ra-
da czyniła, maiac w tym guſt duchowny, iakoby pieluſzki Nowonarodzo-
nemu Bogu zporzadzała. Po Bogu ſzczegulniey ſię kochała w Nayświęt-
ſzey Matce iego, ktorey ſię dobrowolnym ślubem za niewolnicę oddała, y
ten ślub ſwoy codźiennie odnawiała. Zachorował iey był cieſzko ſyn ſtar-
ſzy, tak że iuż prawie watpiono o życiu iego, przybiegła Matka do Naysw:
Matki w Kościele naſzym Lwowſkim, ſzukaiac u niey pociechy, wyſzła
Mſza, na ktorey gdy iuż bliſko Elewacyi bydź miało, iedna z świec nad
ſpodźiewanie zgaſła, zmięſzała ſię tym wprawdźie matka, przećięż do woli
Boſkiey ſię ſtoſuiac, goraco ſię modlić poczęła; dziwna rzecz po małey
chwili, ogień z gory ſię ſpuścił y świecę onę zapalił: po Mſzy wychodźi
z kościoła Pani, daia iey znać, że ſię ſyn lepiey mieć poczał. O corki ſwo-
iey Heleny śmierci nowinę, wielkim y wſpaniałym ku Bogu ſercem przyię-
ła. Miała do rożnych SS. Patronow ſzczegulny affekt, iako do S. Jozefa,
do S. Franciſzka Aſſyiſkiego, do S. Antoniego, ale naybardźiey do S. Fran-
ciſzka Xawiera, ktorego w ciężkim raźie protekcyi doznała: bo gdy pod
Toruniem wiſłę przebywała, a przez prom wierzchem ſię woda lac poczęła,
ile przeładowany: do S. Xawiera w tak oczywiſtym niebeſpieczeńſtwie o ra-
tunek zawołała: dźiwna rzecz, nie wiedźieć zkad człowiek iakiś przy-
płynał, y prom ſoba podważył, a potym koniec liny wziawſzy, z nim do-
brzegu przypłynał, y ze wſzyſtkiemi ſzybko do niego przyciagnał. Z tad
do niego dźieśięć piatkow częſto odprawowała. Gdy ſię zaś więc trafiło,
że albo dla nie ſpoſobności zdrowia, albo dla iakich trudności, zwyczaynych
ſobie do SS. Patronow nabożeńſtw odprawić nie mogła, między Panny
dworſkie, y ſługi, dźieliła ich, żeby w niwczym ſię nie ubliżyło z chwały Bo-
żey. Patrona Swiętego, ktory ſię iey na mieſiac doſtał, dźień właſny, kom-
munia czciła, y innemi dobremi uczynkami. Zywot iego albo ſama czyta-
ła, albo ſobie czytać kazała, dla naśladowania iego. W cnoćie na Patronie
Swiętym wyrażoney przez ten Mieſiac cwiczyła ſię, a potym z tychże Pa-
tronow SS. Litania ſobie złożyła y na ich cześć mowiła. Jan III, y Marya
Kazimiera Krolowa, żona iego, lubo ia bardzo kochali y poważali, prze-
ćięż tych faworow Pańſkich, nie na wynioſłość ſwoię, nie na poniżenie dru-
gich zażywała. Dźiećiom ſwoim pobożne y Chrześciańſkie wychowanie
dała. Uboſzſze ſieroty, Szlacheckie Panienki zbierała, ich, tak w nabożeń-
ſtwie, iako y w ręczney roboćie cwiczyła, a potym albo do klaſztoru, albo

w ſtan małżeńſki z dobrym poſagiem wydawała. Ku wſzyſtkim ći bliźnim, ale nawet nieprzyiaćiołom ſwoim była życzliwa, ztad co mogła to im dobrze czyniła, tak że wielu ich, widzac iey taka dobroć, ſerca ſwe miękczyli. Niezgodnych zwłaſzcza w ſtanie małżeńſkim, do iedności y zobopolnego affektu przyprowadzała, y wielkie w tym ſzczęście miała. Poddanych w Miaſteczkach od krzywd y oppreſſyi, iak mogła, broniła, ſzpitale y ubogich hoynie opatrowała, na uwolnienie tych ktorzy w Tatarſką albo Turecka niewola, doſtali ſię, wiele łożyła. Duſze w czyſcu bez żadnego ratunku zoſtaiace, iałmużnami y innemi dobremi uczynkami ratowała. W konſerwacyi czyſtości ſumnienia wielce oſtrożna y pilna, dla tego y naymnieyſzych defektow zćierpieć na ſobie nie mogła, przeciwko pokuſom y poduſzczeniom czartowſkim, mękę ſobie Chryſtuſowa w pamięći ſtawiała. W poſiedzeniu, gdy ſię trafiło konwerſować, z ludzmi nie zewſzyſtkim trzezwiemi, albo ięzyka rozwiozłego, zawſze ſię ſtarała, aby miała w ten czas przy ſobie ludźi poważnych, albo duchownych, z ktorych by obecności, tam ći wſtręt iaki mieli, albo przynamniey, żeby z niemi rozmawiała, a tym ſamym uchroniła uſzu ſwoich od mniey foremnych dyſkurſow. Panny Lutniſtki, dla tego tylko przyiać do dworu ſwego niechćiała, że o iey beſpiecznych obyczaiach nadſtyſzała, y owſzem każdy na dworze iey, tego ſię naybardźiey wyſtrzegał, żeby w iakie podeyrzenie przyſtoyności nie przyſzedł, wiedząc o tym, że ta Pani, takich ludźi, przy ſobie ćierpieć nie mogła. Sama nie raz ſię z tym ſtyſzeć dała: cobym ia za to nie dała była, żebym była w Panieńſkim ſtanie do śmierći Bogu moiemu ſłużyć mogła. Umartwienia tak wewnętrznego, iako y zewnętrznego rada zażywała. U ſtołu, co naybardźiey iey appetyt do ſiebie ćiagnęło, to na ſtronę odkładała, tak oſtrożnie, że patrzacych na to oczy łudźiła. Fruktow ſobie zakazała, kiedy ſię ſpoſobność trafiła, na twardym czym ſypiała, paſki żelazne pod bogata materya na ſobie noſiła, y oſtre na ręku manelki, dyſcyplinami ciało kraiała, ile ſię mogła przed okiem męża ſwego utaić. Niewygody powietrza, goraca y zimna cierpliwie znoſiła. Mowa u niey oſtrożna y do zbudowania ſłużaca, niepoſtało w iey uściech żadne prożne ſłowo, a dopieroż nie prawdźiwe. O ludzkich defektach choć iawnych nigdy mowić niechćiała, a gdy kto inny tę materya zaczał, iawnie pokazywała, iak iey to nie miło było. Z duchownych rozmow wielce była kontenta, kaznodźieię iednego, gdy ia nawiedzał, przypuśćic do ſiebie nie kazała, tę przyczynę daiac, że od niego, nic duchownego nie ſtyſzała. W kościele ſtrzegła ſię gadać, dla tego oſobney ſobie ławki y kaćika tam ſzukała, żeby ſpokoynie Bogu ſię tam ſwoiemu ukorzyć mogła. Im zaś więcey miała z natury, fortuny, y łaſki Bożey, darow, tym podley o ſobie trzymała, z tey pokory wyſtępki ſwoie iawnie częſto powiadała, przymowki na ſiebie, iako powinności ſobie należyte, ćierpliwie y chętnie znoſiła, lubo ſię tykały dobrych iey uczynkow, ktore ludźi światowych oczy raziły. Serdecznie pragnęła tey pośiechy doczekać, aby ſie Ruś porzućiwſzy odſzczepieńſtwo, z Rzymſkim Kośćiołem złaczyła: a chcac w Schizmatykach, miłość iedności świętey wzniecić, obrazy Błogoſławionego Męczennika Jozafata Kuncewicza malować, y w kośćiołach ſtawiać kazała. Gdy ſię dowiedźiała o chorym dźiećięćiu Zydowſkim, zpolitowania ſama ie nawiedzała, a poſtrzegſzy, że ktore bliſkie śmierći było, y widząc że iuż umrzeć miało, ſłaſzeczki z woda proſta (ktora za lekarſka wodkę miano) z puzderka dobywała, y tak nieznacznie, dźieći owe iuż na inſzy świat idace krzćiła, z czego niewymowną radość miewała. Do śmierći zawczaſu ſię gotowała, przez medytacye o niey częſte, z ktorych żal w ſobie ſzczery za grzechy wzbudzała, ſpowiedź dożywotnia kilka razy czyniła, ſerce ſwoie od świata odrywała, rzeczy ktoreby ia w godźinę śmierći alterować mogły zawczaſu uprzatała, częſto wzbudzała w ſobie akty Wiary, Nadźiei, y Miłości; modlitwy do tego końca ſłużace czyniła. Nawiedzał ia Pan Bog rożnemi y nadprzyrodzonemi boleściami, iako gdy ćierpiała artykularna chorobę, mdłośći, parcia, z innemi długiemi affekcyami; przećięż w tych wſzyſtkich zpuśćiwſzy ſię na ręce Boſkie, zupełnie ſię z wolą iego zgadzała: wzbudzała w ſobie pragnienie widzenia Boga, rada ſłuchaiąc gdy o chwale niebieſkiey, o ſzczęściu błogoſławionych dyſkurs kto zaczał. A widząc w oſtatniey chorobie że w ſiłach uſtawać poczęła, proſiła żeby Sakramenta Swięte przyiać mogła, ktore z iako może bydź goracym affektem przyięła, intencya potym na śmierć iuż bliſka uczyniwſzy, chcac nie inaczey umierać tylko z miłości Ukrzyżowanego Jezuſa, Krucyfix ucałowawſzy, z nim ſię affektami pieśćiła. Matce Boſkiey y SS. Patronom zgon ſwoy oſtatni polecała: męża, dźieći, dwor, pożegnawſzy, przy wzywaniu imienia JEZUS y MARYA, ducha Stworzyćielowi ſwemu oddała 1687, wieku ſwego 44, dnia 23 Lutego. Był przy iey ſkonaniu Jakub Krolewic, y rękami ſwemi oczy iey zamknał. Marya Kazimiera Krolowa ciało iey po śmierći nawiedźiła, y nogi iey całowała. Czym dała znać, iaka o życiu iey światobliwym opinia miała. Ciało iey złożone w Kośćiele naſzym Lwowſkim ſolennym pogrzebem, na ktorym dwoch było Kardynałow, Opicy Pallawicin Legat Apoſtolſki, y Michał Radźieiowſki Arcybiſkup Gnieznieńſki, pierwſzego dnia kazał Chryzoſtom Załuſki na ten czas Biſkup Płocki, drugiego dnia Albrycht Donhoff Biſkup na ten czas Kamieniecki.

KAZEWSKI. Adam na Kazgrodźie Kazewſki Łowczy Wołyńſki, Pułkownik Krolewſki podpiſał z Wołyńſkiego Elekcya Jana Kazimierza.

KAZIMIRSKI herbu Biberſtein w Krakowſkim Woiewodztwie. Jan Kazimirſki naprzod Chełmſki potym Przemyſki Biſkup, cnota y dowćipem zalecony, *Nakiel: in Miechov: fol: 538.* Kośćioł w Uchaniach, ktory na ten czas Zakonnicy S. Pawła Puſtelnika trzymali, poświęćił, umarł 1487. Piotr, od młodości ſwoiey lata wſzyſtkie w obozie ſtrawił, pod Ułą ſzczęśliwie ſtawał, w Inflanciech przećiwko Szwedom 1564, pod Ułą powtore, y Izborgiem ktorego Moſkwie odebrano. Gdy iednak znowu Moſkwa tego Zamku doſtała, Kazimirſkiego w nim poimano, y do Moſkwy zaprowadzono, z innemi ſto y trzema: obrali go potym z między ſiebie, (bo tak chćiał Kniaź Moſkiewſki) żeby był z gońcem iego do Polſki iachał do Krola, proſzac go żeby w zamianę, niewolnikow Moſkwę na Zborſku zabranych, wymienił na nich; ciężſza mu iednak kondycya położył Tyran: bo mu ſię y on y inni więźniowie pod gardłem z przyſięga obligować muſieli, że ſię miał nazad do Moſkwy powrocić. Stanawſzy w Polſzcze wſzyſtko ſzczęśliwie u Zygmunta Augusta 1569 w Lublinie ſprawił, więźniow do Moſkwy wraz z Poſłami Polſkiemi odwiozł, Kniaźiowi konia Arabſkiego, y ruſznicę miſternie wyrobiona darował, Kniaź zaś na wyiezdnym darował go, trzema ſoroki Soboli. Z Krolem potym Stefanem ſiła w Moſkwie dokazował. *X. Peſki in Palatio piſze*, że gdy ktoryś Kazimirſki w Senaćie gorliwiey o wolność Oyczyſta mowił, Stefan Krol z gniewem na niego zawołał *Tace nebulo*, na co poſeł Kazimirſki, *Non ſum nebulo, ſed elector Regum, detruſor tyrannorum*, był to Mikołay brat Piotra, o ktorym *Konſtytucye 1587 fol: 421*, miał za ſoba Elżbietę Firleiownę corkę Mikołaia Woiewody Lubelſkiego, atoli Arryańſkie błędy w nim ſię

się były zaplątały, dla tego na Seymach wżwawie przećiwko Katolikom stawał, pomagala mu do tego acceptacya, ktora miał u wszystkich wielka, przy wielkim dowćipie y kolligacyi; atoli brata swego Krysztofa namowa zmiękczony, gdy Adryan Radźimiński na publiczney w Lewartowie dysputacyi, tamecznych heretykow iawnie przekonał, widząc to Mikołay, o niczym bardźiey nie myślił, iako o tym, żeby się był z Kośćiołem Katolickim poiednał, co y uczynił, w Warszawie z wielka skrucha, za dyspozycya X. Piotra Skargi, na ktorego ręku skonał 1598: w przod obligowawszy, żeby go w kośćiele Lewartowskim od herezyi oczyśćionym pochowano' *Cichoc: Alloq: Osecc: lib: 2. cap: 7. Histor: Domûs Profes: Cracov:* Stanisław tych dwoch trzeci brat, z konwokacyi Warszawskiey, naznaczony do lustracyi Zup Krakowskich, *Constit: 1587 fol: 414.* Krysztof czwarty brat naprzod Proboszcz Tarnowski, a potym Biskup Kiiowski, za Radźiwiła Kardynała, wizytował Dyecezya Krakowska 1599, w roku 1613 naznaczony z Seymu do traktatow z Moskwa, *Constit. fol: 11.* Katedrę swoię restaurował. *Okol.* Ci czterey braćia zplodzeni byli z Gołuchowskii herbu Leliwa. Stefan mąż woienny, ten kopia kruszac na weselu Zamoyskiego w Krakowie, ćięszko był raniony przez rękę y łopatkę; miał żon dwie, pierwsza, iednę mu tylko corkę powiła Annę Krassowskiego Piotra małżonkę. Druga miał, corkę Adama Czernego z Minockii, ale z nia żył *sterilis.* Wawrzyniec brat rodzony Stefana, miał za soba Annę Mierzeyska z ktora zostawiwszy potomstwo, umarł 1634. Siostry tych dwoch braći Krzepicka Pisarzowa Skarbowa, y Anna Jana Młoszowskiego w Ulinie małżonka, atoli obadwa ći bracia Arryanami pomarli *Baran:* Stanisław y Piotr 1632. Jan miał za soba Dembińska Helenę, brat iego Jędrzey druga teyże siostrę Zofia. Tomasz postował na Seym 1623 y 1629 zkad był deputowany na Trybunał Radomski, *Constit: fol: 7. y 1633. y 1638 Constit: fol: 21.* był potym Chorążym Owruckim, iako czytam *w Konstytucyach 1667 fol: 18* iuż po śmierći iego, tam wspominaia, że wieś Kopylow iemu y żonie iego, dożywotnim prawem od Władysława IV puszczona była; Marszałkował na Seymiku Lubelskim 1637 *Laudum,* miał za soba Katarzynę Krasińska Woiewodzankę Płocką, wdowę po Jędrzeiu Rusieckim Chorążym Sendomirskim. Kazimierz, żona iego Anna Lesczynska herbu Belina 1645, Jan 1662 *Acta Castrens: Cracov:* Krysztof w Litwie 1700.

*KAZNOWSKI *herbu Jastrzebiec* w Lubelskim Woiewodztwie. Piotr w Jezierze 1658 z Bogatkowny urodzony, miał za soba Helenę Ziemecka, z ktorey syn Franciszek Kaznowski, Suffraganem Poznańskim umarł, deputatem był na Trybunał Koronny w roku 1712.

KAZNOWSKI *herbu Suche Kownaty* w Lubelskim Woiewodztwie według *Okolskiego.* Stanisław Kaznowski w Zakonie naszym rządził Krosienskie y Piotrkowskie Collegia, umarł w Piotrkowie 1724.

*KCZEWSKI *herbu Lewart* w Prusiech, *X. Koiał: in Ms. pisze,* że ten Dom wyszedł z Anglii z Komesow Oxyi, a do Prus w roku 1472 przyszedł, o czym świadczą dawne przywileie Krzyżackie. Michał Kczewski Chorąży Pomorski miał za soba Przewoską Reginę, z tey corka Konstancya wydana za Choczewskiego, z ktorey był Stanisław Choczewski *MS. de Famil: Pruss.* Syn z teyże Przewoskii Rafał Pułkownik w Regimenćie Pieszym Koronnym, ten z Anny Arciszewskii, corki, czy iak inni chca, Siostry Krysztofa Arciszewskiego Admirała Flotty Olęderskiey, y Woiownika Brazylii zpłodźił Samuela Rotmistrza Krolewskiego, temu Zuzanna Szlichtingowna powiła syna Jana Pisarza Ziemskiego Lemburskiego, ktory deputatem będąc na Trybunał Koronny, za łaski, Lesczyńskiego Woiewody Podlaskiego, życie to, na tey funkcyi zkonczył, zostawiwszy z Bárbary Prependowskii siostry Piotra Sędziego Ziemskiego Lemburskiego, syna Piotra Ernesta, ten postuiac na seymy, deputatem na Trybunale Koronnym stawaiac, Chorążym Malborskim zawołany; Dwor potym Krolewski zważywszy w nim wielkie z natury przymioty, naprzod mu Regencya kancellaryi Koronney, á potym Referendarya Koronna konferował, z ktorey na Krzesło Woiewodztwa Malborskiego wstapiwszy, z tego wszedł do grobu w roku 1722: Senator wielki w radzie: destynował go był Krol August postem swoim do Ratisbony, ale nowe w Oyczyznie tey zamieszki, drogę mu zatamowały, y na kongress także Brunświcki: był oraz Starosta Kiszborskim, Stanisławowskim, Starogardzkim Straszewskim, Marszałkował w Trybunale Koronnym 1713, z Seymu 1703 deputowany do konstytucyi, y na Trybunał skarbowy, y do rewizyi Skarbu Koronnego: z Maryanny Wolfowny zpłodził dwoch synow, Jana y Piotra, z tych ieden Starosta Starogardzki y Straszewski, poseł na seym 1730, tyleż corek, z tych Marya Panieńskie sobie życie obrała w Zakonie Panień Sakramentek w Warszawie, Konstancya zaś Dębińskiemu poslubiona. Jędrzey Chorąży Malborski postował na konwokacya 1696, á w roku 1704 podpisał Konfederacya Sendomirska. Michał Stanisław Podczaszy Inflańtski, poseł na Seym z Malborskiego na konwokacya 1696, Kommissarz z Seymu 1703 na rozgraniczenie Woiewodztwa Mazowieckiego z Xięstwem Pruskim *Constit: fol: 22.* był oraz Burgrabia Malborskim N. Podkomorzy Malborski, żona iego Działynska Starościanka Kiszewska. Jędrzey Sadowy Malborski poseł na Seym 1730.

*KCZYNSKI. Kczyńska żona Kościeleckiego herbu Ogonczyk, z ktorey syn Łukasz Biskup Poznański.

*KĘCZEWSKI w Płockim Woiewodztwie. Jerzy Kęczewski Podstoli Płocki, Franciszek y Stanisław 1648. Jan y Piotr 1674. Franciszek Podsędek Płocki z Seymu 1678 do Krolewskiego boku naznaczony *Constit: fol: 7.*

*KĘDZIERZAWSKI *herbu Nowina* w Xięstwie Litewskim, Mikołay Kędzierzawski Woyski Słonimski w Woiewodztwie Nowogrodzkim 1648, syn iego Stefan naprzod Woyski Słonimski, potym Sędzia Ziemski, daley Kasztelan Minski, umarł Kasztelanem Smolenskim, tego z Brzostowskii herbu Strzemię, Siostry Woiewody Trockiego, syn ieden w Paryżu umarł, *Kazanie Woyniłowicza Relikwia,* drugi Konstantyn *Ms: P. Koiał:* Katarzyna była za Woyna Stolnikiem Witebskim 1661 *Histor: Novogr:*

*KĘDZIERZYNSKI *herbu Belina* Kędzierzynski Tomasz z Seymu 1616 Poborca łanowego. N Burgrabia Płocki 1630, ktorego żona złoty pierśćień zawiesiła w Sierpsku u Panny Maryi. *L. Papr: Łaski cud: fol: 59.* Anna była za Białyńskim herbu Lubicz Skarbnikiem Drohickim, Pisarzem Grodzkim Sadeckim. Jan w Zakonie naszym, N Remigiana Kwiatkowskiego małżonka.

KĘPINSKI *herbu Niesobia.* Z tego Domu iedna była za Rożnem, matka Adama Rożna Podsędka Krakowskiego. *Baran:* Wierzbięta Kępiński Chorąży Wieluński 1402 przy dobywaniu Smoleńska z Witoldem cięszko w twarz ranny, *Długosz tom: 2.* Piotr Kępiński dziedzic na Doruchowie (z czego poznać, że Doruchowscy z Kępińskich poszli) w roku 1423 kupił od Przetockich wieś Przewoźnicę, á w roku 1425 siostrze swoiey Dobrochnie, rezygnacya czynił wśi, Marszałki nazwaney. W roku 1426 dział miedzy soba bracia Kępinscy czynia, Mikołaiowi dostały się Słuszyce Dłota, y z innemi dobrami w Krakowskim Woiewodztwie y Sendomirskim, Wierzbięcie

zaś dobra Kępno z przyległosciami, y miaſteczko Baranow, Grębanin Łęka &c. W roku 1432 Piotr dziedzic na Doruchowie, rezygnacya czynił bratu ſwemu Wierzbięcie dziedzicowi na Kępnie wśi Rzetnia za dwieſcie grzywien. Tenże Wierzbięta Kępinſki zapiſał dwie grzywny czynſzu na Rzetni Altaryſcie Oſtrzeſzowſkiemu 1433. Jan Staroſta Oſtrzeſzowſki 1448. Staniſław Kanonik Wieluńſki 1459, dziedzictwo ſwoie Donaborow, Jankowy, Łękę, Kępno y Rzetnia, przedał bratu ſwemu. Dobrochna z Baranowa, 1488 natychże dobrach na Altarya Oſtrzeſzowſką dwadzieſcia grzywien czynſzu zapiſała, á w roku 1493 dobra Swiba zaſtawiła Janowi Pakoſtawſkiemu. *To z Xiąg Grodzkich Oſtrzeſzowſkich.* Bartłomieia z Kępna Kępinſkiego męża rycerſkiego iuż w Polſkim, iuż w Ferdynanda III Ceſarza obozie przy znaczney ſzarzy, zmarłego w roku 1646, z Zarkow, kędy po śmierci leży, nadgrobek wypiſał *Starowol: in Monum: fol: 780.* Kaſper 1629. Piotr 1641. Bartłomiey 1659. Elżbieta Kempinſka 1629 *Acta Caſtren: Cracovien.* Piotr Karol Sekretarz Krolewſki.

*KĘPSKI *herbu Gryff* w Wieluńſkiey ziemi, piſzą ſię z Rakoſzyna, Kaſper Kępſki w Trybunale Koronnym bywał deputatem, z Jadwigi Kobierzyckii herbu Pomian, ſynowicy Kaſztelana Krzywieńſkiego, zplodził corkę Barbarę z Alexandrem Siemianowſkim dożywotnie zmowiona. *Kazanie Brama Grzymała.* Kaſper Sędzia Kapturowy Sendomirſki z Chęcińſkiego powiatu 1587, *Conſtit: fol: 425.* N. była za Samuelem Grabkowſkim *Baran:*

KĘPSKI *herbu Jaſtrzębiec* w Płockim Woiewodztwie, piſzą ſię z Moykowa, lubo przedtym z Kępy. Piotr z Kępy Podkomorzy Płocki 1436 podpiſał pokoy Brzeſki, *u Łaſk: w Stat: fol: 140:* Kryſztof Stolnik Płocki 1452 był na Ziezdzie Czerwieńſkim, *Statut: Maſov: fol: 95.* Staniſław Woiewoda Płocki 1560. Adam Staroſta Płocki. Mikołay z Moykowa dziedzic połowicy Sierpſka fundował 1621 trzy na tydzień w Kościele Sierpſkim Mſzy, *L. Paproc: Łaſki cud: fol: 24.* żona iego Żołędowſka, Paweł poborca w Płockim 1648 *Porząd: Elekc: fol: 11.* Kępſka była za Tomaſzem Blochem, druga za Janem Borowſkim herbu Abdank, Kępſki Kaſztelan Dobrzyńſki, miał za ſobą Czapſka. Mikołay Kaſztelan Raciązki 1696. N Podkomorżanka Dobrzyńſka Kazimierza Rutkowſkiego Woyſkiego Dobrzyńſkiego małżonka.

*KĘPSKI *herbu Wieruſzowa.* w Kościele OO. Cyſterſow w Jędrzeiowie widziałem nadgrobek Elżbiety z Waliknowa Kępſkii żony Staniſława Kobierzyckiego z tym herbem: podobno tedy od Waliknowſkich ci Kępſcy poſzli.

*KĘSICKI *herbu Iłgowſki,* z tą iednak rożnica widziałem go, że tylko Abdank ieſt zwyczayny, we ſrzodku nad nim pierścień, ale ſtrzały niemaſz, na hełmie trzy piora ſtruſie y roża na nich. Adam Kęſicki tęgo herbu, uczył ſię w Herbipolu 1599. Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie wſpominaią Kęſzyckich 1574. Bartłomiey Kęſicki deputowany z Seymu 1616 do rewizyi Xiąg Liwſkich *Conſtitut: fol: 25.* Michał w tymże roku w teyże ziemi Poborca. N Kęſzycka była za Woyciechem Kierſkim.

*KĘSMINSKI *herbu Strzała* Tak o nich piſze, *Fortuna Palladi fœderata,* przecięż kſztałtu tego ich herbu nie okryſlił, przydaie y to, że w Litwie z Xiążąt idą.

KĘSOWSKI *herbu Poray* tym ſię tylko od niego rożni, że na hełmie noſzą pawi ogon, á na nim roża *Mſ: de Famil: Pruſſ:* z Niemiec z Miſnii, (czyli iako inni chcą z Wiſzmaru) pierwſzy do Prus przyſzedł Jakub Bauzendorff mąż dzielny, y z Przodkow ſwoich woiennemi dziełami wſławionych idący, trzy tyśiace Kiryſnika Miſtrzowi Krzyżackiemu przyprowadził na pomoc: gdzie gdy odwagą ſwoią siłą dokazał, w nadgrodę krwawych ſwych prac, wziął od Krzyżakow znaczne niektore włości; ieſcze y podziśdzień znayduie ſię w tym Domu przywiley donacyi Kęſſowa, dany mu od Michała Kocha Miſtrza Krzyżackiego, od ktorego potym Bauzendorffowie Kęſowſkiemi nazwani, ieſt y drugi przywiley Zygmunta I, w ktorym też donacya approbował. z Prus potym do Litwy ſię y Zmudzi niektorzy z nich wynieſli. *Paprocki* wſpomina Jana y Jędrzeia Kęſſowſkich ludzi rycerſkich. Jeden z nich zginął pod Kieſą, wtenczas, kiedy Jędrzey Sapieha poraził Moſkwy dwadzieścia tyśięcy. Alexander Opat Oliwſki Kościoł w ſtarzynie wymurował, w Oliwſkim Kościele trzy ołtarze z wybornego marmuru wyſtawił. Opaciey kamienicy w Mieście Gdańſkim, ſwoim uſtąpił zakonnikom: bibliotekę oſobliwſzemi y licznemi Xięgami napełnił, Klaſztor, rożnemi obrazami świętemi ozdobił. Opacią rezydencya nowymi murami od upadku dzwignął. Kościołowi S. Jakuba w Oliwie dochodow przyczynił, drugi tamże Kościoł nowym dachem pokrył, pięknym apparatem ubogacił. Krolową Ludowikę ze Francyi do Polſki przyieżdzaiącą po pańſku przyiął y traktował w Oliwie, z wielkim Władyſława IV ukontentowaniem. Na zakon naſz dobroczynnie łaſkawy: uboższą ſzlachtę iako mogł ratował. Szwedow od portu Oliwſkiego odpędził: był to wſpaniałego animuſzu Prałat; wſzyſtkim miły y ludzki, w dozorze karności zakonney czuyny, przykładem drugim do dobrego pomagaiący, żył ieſcze 1649. Brat iego rodzony Woyciech miał za ſobą Elżbietę Zofią Tyſzkiewiczownę, z ktorey ſyn Euſtachi Jerzy Dworzanin Krolewſki, po śmierci Tyſzkiewiczowny Woyciech przy Kosciele, reſztę życia ſwego aż do ſędziwego wieku, w wielkiey pobożności przepędził. Jan trzeci ich brat, w obozie Rudolfa Ceſarza wiele lat, z wielką męſtwa ſwego chwałą przepędził: a potym w Inflantſkich y Moſkiewſkich expedycyach, siła poſtrzałow y ran na ſobie wynioſł, za co wziął pewne daniny od Krola Władyſława IV. Maciey czwarty brat, w Inflanciech woiuiąc y chorągiew noſząc pod znakiem Hetmańſkim, na placu poległ. Sioſtry tych czterech braci Anna Swiecimſka, Barbara Koſowa, Dorota y Zofia Panny. *Jongelling in Purpura D. Bernar: Kazanie Roża Kwiat nieśmiertelny. Kazanie Damalew: Roża nowa ſzatą odziana. Kazanie Trebnica. Gerardy Nedatſcig in 12 Alexandr.* Kazimerz Kęſſowſki 1623. *Mſ: de Famil: Pruſſ:* Woyciech Kęſſowſki Staroſta Kraſnoſielſki, ſyn iego Jan także Staroſta Kraſnoſielſki, Kryſztof miał ſynow, Jerzego y Boguſława *Mſ: P. Koiał:* Jan Chorąży Władyſława Donhoffa Woiewody Pomorſkiego razem z nim mężnie ſię pod Strygoniem z Turkami zcinaiąc, na placu poległ *Haski Scrutinium Veritatis.*

*KĘSZTORT *herbu Lis,* z tą iednak odmianą, że przez ſtrzałę tylko ieden Krzyż kładą z podporą y z dwiema gwiazdami, w hełmie zaś dwie trąby, tak go opiſał *X. Koiał: in mſ.* Z tych Sebaſtyan Sędzia Ziemſki Zmudzki, Ciwun Derwiańſki 1598. Samuel y Mikołay Kęſztortowie w Zmudzi 1621. Sebaſtyan Woyſki Zmudzki 1648 *Clagiuſ in Linda w roku 1639* Sebaſtyana Chorążym Zmudzkim piſze *Koiałowicz in Mſ.* o ktorymſiś bez imienia piſze, że z Chorąſtwa Zmudzkiego poſuniony był na Woiewodztwo Minſkie, roku iednak ktorego na tym krzeſle ſiedział, nie napiſał: dla tego między Woiewodami Minſkiemi, nie wiedziałem gdzie go położyć. Alexander 1648. Tomaſz 1674, w Zmudzi. Drudzy ich piſzą Kieyſztort. Władyſław Skarbnik Zmudzki miał za ſobą Elżbietę Ozięblowſką.

*KĘTRZYNSKI *herbu Cietrzew.* Mſ. o Familiach Pruſkich, ten im herb y gniazdo w Pruſiech naznacza.

*KICINSKI w Kuiawſkim Woiewodztwie. Waleryan Kicinſki Piſarz naywyſſzy Skarbu y Sekretarz pokoiowy Krolewſki 1704 podpiſał Konfederacya Sendomirſka. Michał Sekretarz Krolewſki z Seymu 1703 Kommiſſarz do rozgraniczenia Woiewodztwa Mazowieckiego z Xięſtwem Pruſkim *Conſtit: fol: 23.* Ktoryś z nich był Deputatem na Trybunał Koronny 1701.

*KICKI w Płockim Woiewodztwie. Tomaſz Kicki Podczaſzy Płocki, deputat na Trybunał Koronny z Chełminſkiego 1712. Kazimierz w Zakonie naſzym życie ſwoie Bogu poświęciwſzy, umarł w Piotrkowie 1715.

*KIEDZIERSKI. w Rawſkim Woiewodztwie Staniſław Kiedzierſki podpiſał elekcya Jana Kazimierza Krola.

KIELANOWSKI *herbu Pobog w Podgorzu.* Woyciech Kielanowſki Opat Swiętokrzyſki 1582. N. była za Janem Wielopolſkim. Samuel z Burzynu (bo iednaż ich dzielnica była z Burzyńſkiemi herbu Pobog) y z Kielanowicz oſtatni z tey Familii, umarł 1639 wieku ſwego 65, ktoremu corka iego, á żona Pawłowſkiego Staniſława Piſarza Grodzkiego Bieckiego nadgrobek w Bieczu wyſtawiła, wypiſał go *Starowol: in Monum:* miał za ſoba wdowę po Marcyanie Leśniowſkim *Melanią.*

KIEŁBASA *herbu Nałęcz* patrz Goſławſki.

KIEŁBOWSKI *herbu Orla* w Wielkiey Polſzcze. N Kiełbowſka Jana Smarzewſkiego małżonka.

*KIEŁCZEWSKI *herbu Abdank* w Lubelſkim Woiewodztwie. Jan Sędzia Lubelſki 1436 podpiſał pokoy Brzeſki *u Łaſk: w Statuc: fol: 140.* Kiełczewſka Duſilowna, była za Jędrzeiem Borzęckim kolo roku 1532. Z tych niektorzy do Litwy ſię przenieśli iako Staniſław Piſarz Ziemſki w Woiewodztwie Brześciańſkim 1648. N Staroſta Stokliſki, miał za ſoba Pacownę Sioſtrę Podkanclerzego Litew: z tey ſynowie, Jędrzey, Mikołay y Jan, pierwſi młodo pomarli, Piotr y Michał 1700. Jan Kryſztof Skarbek Marſzałek Powiatu Kowieńſkiego 1674 á przedtym Piſarz Ziemſki Kowieńſki. Piotr, Remigian, Paweł y Remigian Podſędek Lubelſki 1648 w Lubelſkim, był przedtym ten Remigian Skarbnikiem y Podſtarościm Lubelſkim 1619, czyteż Ociec iego, corka iego była za Samuelem Mikułowſkim Sędzia Ziemſkim Radomſkim, ſynow także piąciu zoſtawił. Pierwſzy Staniſław Cześnik Lubelſki od ktorego ſyn Jan Kazimierz 1675. Drugi Remigian Podſędek także Lubelſki, żona iego Anna Domaſzewſka, z tey corki Petronella Staniſława Roſtkowſkiego, Apollonia Hadziewicza Piotra, małżonki, y ſyn Antoni Chorąży Lubelſki. Trzeci Piotr. Czwarty Alexander Cześnik Lubelſki, ten zpłodził ſyna Tomaſza naprzod Stolnika a potym Chorążego Lubelſkiego, ktorego potomſtwo zoſtało, corka iedna Zakonne ſobie życie obrawſzy pod reguła S. Tereſſy w Lublinie, świątobliwie z świata zeſzła, druga Radecka Chorążyna Horodelſka, y ſynowie Alexander Jozef, Floryan, y Michał; był wprzod y Piſarzem Grodzkim Radomſkim. Teodor piąty, ktorego ſyn Jozef w Zakonie naſzym w Lublinie świata tego dokonał 1714. A przedtym Kazimierz Kiełczewſki Magiſtrem we Gdańſku umarł 1666 w wielkiey życia pobożności, Karol od S. Ducha Przeor Grodzieńſki 1681, znaczney umieiętności człowiek w Zakonie OO Karmelitow Boſych. Kiełczewſka, była za Felicyanem Bielſkim herbu Jelita. Antoni Kiełczewſki, miał za ſoba Joannę, corkę Pawła Bielſkiego Stolnika Lubelſkiego. *Okolſki w ſwoim Dyaryuſzu piſze,* że dwoch Kiełczewſkich pod Uſarſkim znakiem Mikołaia Potockiego Woiewody Bracławſkiego y Hetmana Polnego ſłużacych pod Starżcem w okazyi raniono.

KIEŁCZEWSKI *herbu Pomian* w Wielkieypolſzcze Dom ſtarodawny, a podobno przodkowie ich Kielcami ſię przedtym zwali, iakom czytał Kielca Woyſkiego Sieradzkiego 1436 *u Łaſkiego w Statucie fol: 140.* á dawniey Kielc z Brudzewa Woiewoda Poznańſki 1306, *iakom piſał tom: 1 fol: 114* Gabryel Proboſzcz w Strzelnie 1593, wſpominaia go z pochwała *Acta Viſitationis Dyecezyi Kuiawſkiey,* z iego ſtarania koło Klaſztora Strzelnieckiego. Tenże w roku 1607 był na ſynodzie Piotrkowſkim Prowincyalnym, żył ieſcze 1621. Jerzy Oyczyźnie dobrze zaſłużony, *o ktorym Papr: y Okol:* Wacław naprzod Kaſztelan Biechowſki, Staroſta Wſchowſki, z Seymu 1611 Kommiſſarz do umowienia z Xiażętami Pomorſkiemi defluitacyi na Warcie *Conſtit: fol: 32* wſpominaia go *Conſtytucye 1613 y 1616,* kiedy go Oyczyzna na rożne funkcye narażała. W roku 1619 iuż był Kaſztelanem Łęczyckim y 1625, *Conſtit fol: 5.* N miał za ſoba Izabellę Karnkowſka Woiewodzankę Płocka, wdowę po Garwaſkim. Jan Podſtoli Kaliſki poſłował na ſeym 1623, *Conſtit fol: 9,* ieſt iego liſt w twomie drugim *Mowcy Polſkiego,* z ktorego poznać, że corka iego była za Jędrzeiem Pſtrokońſkim. Jan Skarbnik Kaliſki, poſeł na konwokacya 1632 *Conſtit: fol: 6* y 1633 z Łęczyckiego *Conſtit: fol: 27.* Kryſztof kommiſſarzem z Seymu 1627 naznaczony do luſtracyi dobr Krolewſkich w Wielkieypolſzcze, *Conſtit: fol: 16.* y w roku 1628 poſłuiac, naznaczony był do zapłaty woyſku, *Conſtit: fol: 2.* N Stolnik Poznańſki 1633, ktoremu Rzeczpoſpolita pięc tyſięcy wyliczyć kazała, *Conſtit fol: 6.* Staniſław 1648. Bártłomiey Marcin, ſyn Staniſława Antoniego, z Małgorzaty Przyłupſkii herbu Roża 1701. Felix w ziemi Chełmińſkiey 1699. Jozef Burgrabia Przędecki, Deputat na Trybunał Koronny 1728. N Kiełczewſki miał za ſoba Wiktorya Kaczkowſką. N Annę Iwańſka. N Obodzińſka, ktora potym ſzła za Bobrownickiego.

KIEŁPINSKI *herbu Rogala* w Mazoſzu, á ztamtąd niektorzy na Podolu, inni w Pruſiech oſiedli. Jakub Kiełpińſki 1580 Poborca w Ziemi Zakrocimſkiey y 1590, *Conſtit fol: 603.* Paweł z Golſkim Woiewoda Ruſkim, w rożnych expedycyach doświadczonego męſtwa. Brat iego Kryſztof poiawſzy Makowiecka na Podolu oſiadł. Adam Kanonik Wileńſki. Gabryel, Adam, Felicyan, Wacław w Ziemi Warſzawſkiey 1648. Adam w ziemi Zakrocimſkiey 1674, Ci co ſa w Pruſiech piſza ſię Kiełpińſcy Mantywlowie, z tych Jędrzey w Zakonie naſzym.

*KIEŁPSZ. Jerzy Kiełpſz z Powiatu Wilkomirſkiego podpiſał elekcya Jana III, Staniſław 1700.

*KIELECKI. Władyſław Kielecki z Woiewodztwa Połockiego Trukczaſzy Krolewſki podpiſał elekcya Jana III.

KIEMLICZ *herbu Rawicz* zdawna dziełami Recerſkiemi ta Familia wſławiona, iakosż wſpomina *Kromer* pod rokiem 1432 ſławnego Rotmiſtrza Kiemlicza, że za iego powodem znaczne woyſko Litwy pod Morachwa na głowę porażono: átoli iuż temi ſzaſy zdamiſię ten Dom uſtał, wſpomina iednak *Okolſki* Tomaſza, ktory dwie corki zoſtawił, iedna z nich była za Wolińſkim Woyſkim Kamienieckim, druga Zofia pierwſzym zwiazkiem żyła z Alexandrem Babſkim, drugim z Wyzdzga Podſędkiem Lwowſkim.

*KIERCINSKI w Powiecie Pińſkim. Łukaſz Kiercińſki podpiſał elekcya Jana Kazimierza Krola.

*KIERDEY *herbu Bełty,* patrz Jodzieſźko. Dom ſtarożytny w Woiewodztwach Wileńſkim y Trockim, Z tych Jan Kierdey Radziwonoſki z Wołowiczowny urodzony (iako y bracia iego Władyſław, Euſtachi y Hieronim,) Woyſki y Sędzia Grodzki Oſmiańſki, potym Piſarz Ziemſki 1629. Władyſław

Sekretarz Krolewſki Podſtoli Grodzieńſki, potym Marſzałek, człowiek go-
dny, był Regentem Kancellaryi wielkiey, był y Marſzałkiem Izby Poſelſkiey
na Seymie 1639, lubom ci ia mu w tomie pierwſzym omyłka herb Kierdeia
przypiſał. Hieronim w Zakonie Soc: JESU, Euſtachi Kierdey Trukczaſzy
Krolewſki, Chorąży Grodzieńſki, potym Kaſztelan Mińſki, na koniec Zmudz-
ki, to *X. Koiał in mſ.* lubom ia go między Mińſkiemi Kaſztelanami opuścił.
Corka iego Kryſtyna była za Janem Oziębłowſkim Woyſkim Grodzieńſkim.
Syn zaś Jan Kazimierz naprzod Chorąży Grodzieńſki, Dworzanin Krolewſki,
Regimentarz Powiatowy, gdy Grodna 1660 pod Moſkwą odyſkiwano, da-
ley Marſzałek Grodzieńſki, Staroſta Przecalſki, poſłem na Seymy czeſto bywał
y Marſzałkiem Izby Poſelſkiey 1670, umarł Kaſztelanem Trockim 1685, atoli
iam go w tomie pierwſzym opuścił: ſyn iego Władyſław Antoni Mar-
ſzałkowic Grodzieńſki 1674. był podobno potym Chorążym Grodzieńſkim
Floryan Staniſław Staroſta Filipowſki tegoż czaſu. Jakub Kierdey w Mińſkim
1632. Kazimierz Jan w Trockim 1648. Szczeſny 1700.

Kierdela Herb

MA bydz tarcza wzdłuż na dwie części przedzielona, na prawey ſtro-
nie tarczy, powinny bydz trzy lilie, iedna nad druga w proſt ida-
ce, w polu błękitnym, na drugiey ſtronie pole czerwone: w heł-
mie trzy piora ſtruſie, tak go opiſał *Okol: tom: 1 fol: 375. Długoſz ori-
ginem tego herbu* opiſuiac, wywodzi, iż od Ludwika Krola Polſkiego
y Węgierſkiego, przy dobyciu Zamku Bełza konferowany walecznemu zoł-
nierzowi Kierdeiowi, ktoremu iako Rycerzowi, pole krwawe, á iako z nie-
przyiacioł tryumfuiacemu, trzy lilie nadał, luboć *Okolſki*, na co przywodzi
Jerzego Lemka, powiada, że gdy Kierdey ſyn Tarkiewiza Perekopſkiego Pa-
na, naprzod w Polſzcze, á potym we Francyi długo y ſzczęśliwie woiował,
ten w Krwawych zaſługach od Krolow Francuſkich herb ten y lilie otrzy-
mał, co mu potym Ludwik Krol Polſki y Węgierſki potwierdził. Z tego
Domu

Domu był Hryczko Kierdeiowicz Kaſztelan Lwowſki, á potym Woiewo-
da Podolſki, umarł 1461, piſal ſię z Pomorzan, ten za Zygmuntem Wielkim
Xiążęciem Litewſkim mężnie ſtawaiac przeciwko Swidrygełowi, woyſko ie-
go zbił, y Hetmana iego Noſę poimał. Tego potomſtwo rozne ſobie na-
zwiſka przybralo *Hoſcki, Kozinſki, Dziuſa, Czaplic,* inni przy dawnym Kier-
deiow imieniu zoſtali: z tych Anna Kierdeiowna, była za Mikołaiem Fre-
dro Podkomorzym Podolſkim. Piotr y Mikołay Ziemianie Wołyńſcy 1528
Metryka Wołyńſka. Prokop zabity pod Horyniem. Wacław Chorąży Wo-
łyńſki. Roman Hrehorowicz Staroſta Włodzimirſki Podkomorzy Kiiowſki
Rotmiſtrz Krolewſki na expedycyach Moſkiewſkich, pod Smoleńſkiem, za
Zygmunta III. *Mſ: P. Koiał.*

*KIERDEY *herbu Trabki* O tych ſam tylko piſze X. Koiał in Mſ: O nich mowiłem
pod Hryczyna.

*KIEREKIESZ. Jan Kierekieſz dla Woiennych zaſług w rożnych okazyach dozna-
nych nobilitowany 1662 *Conſtit: fol: 40.*

*KIERKIŁO. Jędrzey Kierkiło Obożny Wilkomirſki podpiſał elękcya Jana
III w tymże powiecie. Władyſław Staroſta Szyicki 1732 Kirkiło.

*KIERŁO *herbu Płomieńczyk* w Xięſtwie Litewſkim. *Mſ: Załuſcianum o Familiach Pru-
ſkich*, tak ich herb opiſuie, trzy Lwie głowy żołtę z grzywami naieżonemi
w prawa tarczy obrocone, u każdey z nich gęba ſzeroko otwarta, ięzyk wy-
wieſzony; w polu błękitnym, tak ułożone, że dwie podle ſiebie na gorze, ie-
dna pod niemi we ſrzodku, z hełmu poł Lwa y z łapami takaż figura wi-
dać. *Mſ: X. Koiałow:* powiada, że każda z tych głowa płomieniem wybucha,
w hełmie zaś ich, zkłada dwie traby myśliwe z praſzkami, y wiazaniem
ſrebrnym na Krzyż złożone, zowie zaś ten herb Płomieńczyk ſowity. Lu-
dwik Kierło Szlachcic Saſki, Dworzanin Rudolfa Ceſarza, gdy w bitwie z
Francuzami zabił ſławnego Grafa, ktory za herb Lwia głowę, ogień wy-
buchaiaca noſił, paſowany od tegoż Ceſarza, na iego Koronacyi na rycer-
ſtwo, y *Eques Auratus* uczyniony za łaſka Ceſarſka, Oyczyſty herb traby
dwie, na hełm podnioſł, á w tarczy począł używać herbu Grafa zabitego.
Synowie iego, Maciey Kierło, długo ſłużył w woyſku Krzyżackim, w bi-
twie z Litwa zabity 1344. Olbrycht po takieyże ſłużbie za Miſtrza Krzyża-
ckiego Henryka de Kniprod, w Pruſiech oſiadł, y ożenił ſię. Z przywileiu
danego w roku 1354, znać, iż miał ſynow trzech, Henryka, Michała y Lu-
dwika. Michał y Ludwik polegli na placu, kiedy Władyſław Jagełło Krzy-
żacka potęgę ztarł na głowę 1410. Henryk nie mogac ſię doſłużyć żadney
nadgrody u Krzyżakow, y Oycowſkich zaſług odzyſkać, przenioſł ſię do
Jagełła Krola, iako ſię nayduie w przywileiu piſanym 1479, zoſtawił ſynow
Olbrychta y Teodora. Teodor znowu ſię do Krzyżakow udał, y u nich na
woynie zginał. Olbrycht zaś Pułkownikiem był Krolewſkim u Kazimierza
Jagellonowicza, iako świadczy przywiley dany 1457. ſynowie iego Ludwik,
Henryk y Erneſt, ktory dziecięciem umarł. Henryk w Woyſku Koronnym
pod Choynicami poległ na placu. Ludwik po długiey woienney ſłużbie, wziął
w małżeńſtwo Machwiczanke herbu Hippocentauri Woiewodzankę Po-
morſka, z ktorey zoſtawił ſyna Ludwika, ten Dworzaninem będac y Rot-
miſtrzem u Krolow Olbrychta Alexandra y Zygmunta I, na Piotrkowſkim
Seymie indygenat otrzymał, 1528 gdzie mu Krol Zygmunt odmienił herb, za-
iednę Lwia głowę, trzy w herbie nadał, tym kſztałtem iako ſię wyżey mo-
wiło; był Staroſta Grębowſkim, z dwoch ſynow iego Teodor młodo umarł,
Michał zaś Dworzanin Krolewſki Staroſta Starogdyńſki poiął Chelchołowſka

herbu Kruczek, ktora mu zpłodziła czterech synow. Z tych Ernest młodo w cudzych kraiach świat pożegnał Jan w Hollandyi pod Xiażęciem Auryakiem żołnierska służac zabity. Dadzibog był Podkomorzym Czerniechowskim Dworzaninem Zygmunta III, w expedycyach rożnych z Tęczyńskim służył, á potym poiał Krystynę Wołowiczowne Starościankę Rohaczewska, z ktorey corka poszła za Dominika Kazanowskiego Kasztelana Zawichoyskiego: syn zaś Gabryel Marszałek Starodubowski, służył na expedycyach Wołoskich y Pruskich, miał za soba corkę Krysztofa Kiszki Woiewody Witebskiego, zostawił synow z ktorych Jędrzey kwitnał 1674. Kazimierz czwarty syn, młodo w Wiedniu na naukach umarł. *Koiał: in Ms.*

**KIERMANSKI. Bielski fol: 793* powiada, że Kiermański gonił z kopia, na weselu Zamoyskiego z Batorowna 1583.

KIERNOSKI herbu Junosza Paweł Kiernowski Kasztelan Gostyński, miał za soba Annę Dzierzgowska Kasztelankę Ciechanowska.

**KIERNOWSKI herbu Sulima*, pisali się z Kiernozia, O nich sam tylko świadczy *E. Paproc: Łaski cudow: fol: 25.* kędy przydaie, że Anna Kiernowska tego herbu, była małżonka Felixa Sierpskiego Kasztelana Rypinskiego herbu Prawdzic, z ktorych corka Anna Sierpska z Janem Piwo w kontrakty małżeńskie wszedszy, wniosła w ten Dom dobra Kiernozia y insze w Woiewodztwie Rawskim w Dom Piwow.

**KIERSKI herbu Jastrzebiec* atoli z ta rożnica, że na hełmie Jastrzab w pysku pierścień trzyma nie podkowę. W Wielkieypolszcze kwitna. Michał Kierski z Katarzyny żony, zpłodził synow trzech, Wincentego, Wawrzyńca y Piotra, z tych Piotr umarł *sterilis.* Wawrzyniec stan sobie duchowny obrał. Wincenty ożenił się z Katarzyna Łukomska z ktorey dwie corki były, iedna Barbara, ta Pana umarła, druga Anna Sobocka: po Łukomskii poiał Barbarę Przecławska, z ktora miał dwoch synow, Stanisława Kanonika Poznańskiego y Sendomirskiego 1574 y Macieia, żona iego Małgorzata Szołdrska, druga Barbara Łacka, z tey potomstwo Woyciech, Stefan, Alexander, Zofia, Małgorzata, Anna. Stanisławowi Barbara Brodnicka urodziła syna także Stanisława. Alexander miał za soba Katarzynę Marszewska, ktora mu trzy corki powiła, iednę Dobieiowska, druga Annę Kucharska, trzecia Zofia Twardowska, synow także czterech Chrystyana, Woyciecha, Franciszka y Stefana Soc: JESU, ten Collegio Poznańskiemu dwanaście tysiecy zapisał: szczyci się dobroczynnościa iego y Nowicyat nasz Krakowski 1673, w Rzymie Teologii słuchał, umarł w Neapolu. Krystyan naprzod Cześnik y Surrogator Poznański, posłował na Seym 1678. *Constit: fol:* 7, potym Kasztelan Rogoziński, pierwszym slubem zwiazał się był z Anna Rogalińska Kasztelanka Nakielska, ta mu trzy corki powiła, Maryannę *1mo voto* z Zakrzewskim, *2do* z Władysławem Skorzewskim Pułkownikiem, Julianne z Gostkowskim, Franciszkę z Baranowskim, dożywotnie zmowione: y syna iednego Samuela, umarł młodo, zostawiwszy z Maryanny Zakrzewskii syna iednego Emeryka. Drugim slubem Krystyan z Pigłowska Pisarzowna Nakielska żył bezpotomnie. Woyciech drugi syn Alexandra, brat Krystyana z pierwszey żony Mielżyńskii, miał dwoch synow, Krysztofa y Ignacego, z drugiey Kęszyckii, tyleż, to iest Marcina Starostę Mieściskiego, młodo umarł w Paryżu. y Alexandra, ktorego z Teressy Marszewskii Kasztelanki Przemęckiey syn Jozef. Franciszek trzeci syn Alexandra, z Marszewskii zpłodził dwie corki, Annę ta naprzod żyła z Zakrzewskim, potym z Krysztofem Koszutskim, y Jadwigę Alexandra Bilińskiego, teraznieyszego Podstolego Poznańskiego małżonkę.

Wawrzyńcowi Kierskiemu Włoszynowska zrodziła syna Krysztofa, ten *1mo voto* miał za soba Zawadzka, z nia corkę Pętronellę Tyminiecka, y synow dwoch, Stanisława y Adama, *2do voto* Maryannę Ponińska siostrę rodzona Hieronima Kasztelana Gnieźnieńskiego, z nia corkę Zofia Złotnicka, y syna Jozefa. *3tio voto* Morawska siostrę rodzona Jana Kasztelana Przemęckiego, z nia corkę Teressę Krzyżanowska. Stanisław syn Krysztofa poiał Kaliszkowska, z niey było corek dwie, Łakińska y Trampczyńska, tyleż synow. Adam drugi syn Krysztofa poiał Teressę Strzałkowska, z niey corka Rozalia ieszcze Panna: y synow piaciu, Ludwik ktorego żona Walknowska, Jozef, Krysztof, Jan, y Michał. Jozef trzeci syn Krysztofa pierwszym slubem zwiazał się z Urszula Malechowska corka Jana Malechowskiego Kasztelana Kaliskiego, z nia zpłodził syna Ignacego: drugim slubem z Konstancya Baranowska herbu Ostoia pozostała wdowa po Złotnickim, z tey syn Walenty w Zakonie Soc: JESU: y corki dwie, Franciszka y Wiktorya. Jan Burgrabia Poznański, ktorego z Borkowskii corki dwie, Barbara Parczewska, y Katarzyna Dobrzycka, syn zaś Michał, z Hozyuszowny siostry rodzoney Biskupa Poznańskiego, zostawił syna Jozefa. Woyciech brat rodzony Jana Burgrabiego, tego z Zaiaczkowny Sędzianki Ziemskiey Kaliskiey, trzech synow, Woyciech, Wacław, y Michał: od Woyciecha z Cikowskii, została corka Barbara Moraczewska: od Wacława z Wysłowskii, syn Kazimierz, y corek dwie, Marcyanna gdy to piszę Panna, Małgorzata Dominikanka w Poznaniu: od Michała synow dwoch Jan y Woyciech, Jan *sterilis*, Woyciech z Budzieiowskii ma dwoch synow, Jana y Antoniego. Władysław brat rodzony Jana Burgrabiego Poznańskiego y Woyciecha, zpłodził syna Stanisława Dziekana Katedralnego Poznańskiego, był Deputatem na Trybunał Koronny 1695, umarł 1730.

**KIERSZANSKI herbu Łuk napięty* w Powiecie Upitskim. O tych sam tylko pisze *Ms. X Koiałow.*

**KIERZYNSKI herbu Niesobia* w Kaliskim Woiewodztwie, od Krzywosadow ida, bo w Xięgach Grodzkich Ostrzeszowskich w roku 1442, Jana Krzywosada wspominaia te dobra dziedziczne, Myomice y Kierzno, y w roku 1587 Krzywosadowie dzielili się dobrami Myiomice y Kierzno. W roku 1609 iuż ich zowia Kierzyńskiemi tamże. W roku 1617 Jędrzey Kierzyński z Krzywosadow tak się podpisał w pewney transakcyi w tymże Grodzie. Kierzyński miał za soba Gorayska. Kazimierz y Jozef bracia rodzeni 1697. Alexander 1724.

KIERZNOWSKI herbu Pobog w Litwie. to nasi Pisarze, átoli *X Koiat. in Ms.* twierdzi że herbu Jastrzebiec zażywaia, tylko że nad podkowa y krzyżem trabę myśliwa kłada, á na hełmie trzy piora Strusie. Jan Kierznowski Podwoiewodzy Nowogrodzki 1616. Jędrzey w Nowogrodzkim, Abraham w Ruskim, Bernard w Wołyńskim 1632. Jan Sędzia Grodzki Słonimski poseł na Seym 1647, z niego deputat na Trybunał Skarbowy, *Constit: fol. 44.* Mikołay 1648. Gabryelowi Kierznowskiemu Towarzyszowi Usarskiey Choragwi Woiewody Wileńskiego, dobra Trostyn przedtym w dożywocie puszczone, potym 1662 na Seymie dziedzicznym prawem oddane *Constit: fol: 20.* Jan Sędzia Ziemski Nowogrodzki, á potym Woiewoda, Starosta Dziewierski, posłował na Seym 1661, z tego Kommissarzem był do zapłaty woysku *Constit: fol: 2. y 1667 fol: 3. y 1670 fol: 2.* Eleonora siostra iego była za Janem Samuelem Korsakiem Sędzia Ziemskim Nowogrodzkim 1676. corka zaś iego była za Mikołaiem Haraburda. N. za Bazylim Bakanowskim. Kasper, Krysztof, Mikołay Podczaszy Lidzki, Michał 1674. Katarzyna Synowica Woiewody Nowo-

Nowogrodzkiego, żona Krysztofa Misztolta Podczaszego Inflantskiego. Kazimierz 1710 Jan Podstoli Starodubowski 1700.

KIESZKOWSKI herbu Krzywda w Radomskim. Tomasz Kieszkowski wydał do druku *Oratio: in funere Vladislai IV Regis Poloniæ Cracov: 1649 in fol:*

Kietlicz Herb

MAią bydz trzy węzły łańcucha pancerzowego złotego, w essy ułożone, tak, że dwa z nich w gorę, ieden w prawa tarczy, drugi w lewa idą, trzeci od nich wisi na doł prosto, w polu czerwonym, na hełmie trzy piora strusie. *Tak go opisuią Bielski fol: 133. Paproc: w Gniazdzie fol: 115. O herb: fol: 529. Okol: tom: 1 fol: 380. Kleynoty fol: 55. Rutka in Ms: Potoc: Poczet herb:* Inni krocey go tak udaią, że są trzy dzwona łancucha od iednego we śrzodku ogniwa wiszace. O poczatkach tego herbu niezgadzaia się autorowie Domysla się *Okolski*, że zdawna przodkowie tey Familii herbem Kietlicz zdo pieczętować się musieli, ale Henryk Kietlicz Arcybiskup Gnieźnieński, z Frańciszkańskiego Zakonu na tę godność wyniesiony, czy za powodem Papiezkim, czy też na pamiatkę swoiey Professyi, chordę, Frańciszkańskiey inwestyturze zwyczayna, w ten kształt, iako się mowiło, ułożył; y w herbie swoim nosił. Zbiia go y słusznie *Kazimierz Biernacki, speculo Minorum fol: 239:* bo daymysz to, że Kietlicz Arcybiskup z nabożeństwa swego taki herb sobie uformował, zacożby iednak inni tegoż Domu Familianci, y Henryka pokrewni, też chorde przywłaszczać za własny herb mieli, á przecie y sam Okolski y Paprocki twierdzi, że na Slasku iest siła Domow, ktore się tymże herbem pieczetuia, iakto Kietliczowie, Raysey, Skidzińscy, Zegotowie z Słupska, *o ktorych Paprocki in Strom:* twierdzi, że ich tam zowia Zygotowie albo Cyganowie, z ta rożnica od Kietliczow, że na hełmie nad korona, iuż nie trzy piora strusie, ale trzy podobnez węzły łancucha, każdy osobno z Korony wychodzący w herbie nosza, y zowia go tam ten herb Kycky.

Spon-

Spondanus in Annal: Ecclesiast: pod rokiem 1212 num: 5, inszy tego herbu poczatek zakłada. Po owey prawi sławney Krolow Hiszpańskich nad Maurami otrzymaney wiktoryi, w roku Pańskim 1212, czy iako ia iedni zowia Kastulońskiey, czy Ubedeńskiey iako inni, gdzie samey iazdy Maurow, sto osmdziesiat tysięcy było, á piechoty nie przerachowana liczba, y z tych wszystkich fortunne zwycięztwo Hiszpani otrzymali; Sanctius Krol Nawarry, na pamiatkę tey wygraney, temu Kawalerowi, ktory pierwszy łancuchy przerwał (temi się była część obozu nieprzyiacielskiego opasawszy, zmocniła; gdzie się sam Krol Mahometański w zielonym na głowie Zawoiu, y z nayprzednieyszemi Kawalerami swemi znaydował) łancuchy złote w polu czerwonym za herb nadał: przydaie iednak *Spondanus:* sa prawi niektorzy, co powiadaia, że herb ten dawnieyszy bydz twierdza od tey wiktoryi, y słusznie to przydał; bo u nas w Polszcze iuż Henryk Kietlicz właśnie o tym czasie, Arcybiskupia w Gnieźnie godność piastował, á iego przodkowie na Slasku dawniey przedtym kwitneli, o czym nizey. Przecięż że w Hiszpanii herb ten nabyty, zda się bydz wielki pozor y z tego, co *Petrasancta cap: 63 pisze de tesseris*, że się tam ieszcze y podzis dzień wiele Domow znayduie, ktore w herbach swoich, łancuchow zwykły zażywać.

Parisius in Ms. domysla się, że nabyty na woynie Spartaka z Rzymiany, ktorego posiłkowali Sarmatowie Niemieccy, gdy bowiem Spartak woynę przeciwko Rzymianom podniosł, od nich w przepaściste gory zapędzony, y głodem ostatnim prawie zmorzony, za porada y przywodem iednego z Sarmatow, drabiny z wici kręconych, á w kragi składanych, porobić kazał, po ktorych, z gor owych niedostępnych noca część woyska zpuściwszy, na Rzymianow ubespieczonych, y nic podobnego nie spodziewaiacych się, wżwawo natarszy, iednych zbił drugich rozproszył. O tey bataliy *tak pisze Florus lib: 3, cap: 20, Bellum Spartaco duce concitatum* (niżey powiada że był rodem Tatarzyn) *servis ad vexillum & auxilium vocatis, cum statim decem amplius millia coiissent homines, non modo effugisse contenti, iam vindicari etiam volebant. Prima velut ara thuris, mons Vesuvius placuit, ibi cum etiam obsiderentur à Clodio Glabro, per fauces cavi montis, vingineis delapsi vinculis ad imas ejus descendêre radices, & exitu in uno, nihil tale opinantis ducis, subito impetu castra rapuêre &c.* Za to tak chwalebne dzieło Sarmata tym herbem regalizowany, *mowi Parisius.* Jakoż *Bielski Paprocki y Okolski swiadcza*, że ten herb iest własny Niemiecki, y z tego Domu bywali ludzie pobożni. Ja tu tylko to przydaię, że dawni Sarmatowie, co y Tatarom ieszcze zwyczayna, zwykli byli na woynę wiezy z soba nosic, w ktore iak w sidła nieprzyiacioł chwytali. *Lipsius in Analectis ad militiam lib:* 3 *dial: 3 przywodzi Pausaniasza, tak o Sarmatach lib: 1* mowiacego *Et laqueos inijcientes in quemcunq; hostium possunt, equos deinde avertentes, dejiciunt detrahuntq; implicitos & illaqueatos. Sozomenus także lib: 7 Ecclesiast: histor: cap:* 25 o Tatarzynie pewnym mowi, *Parato in hoc laqueo ad scutū alligato sicut solet in hostes, alteri cuidam dum loquitur sublata manu dextra funem immissurus erat, ut ad se traheret. Y Joseph: lib: 7 de Alanis scythis wspomina*, że gdy do Medyi wpadli, iuż był ktoryś z nich na Teridatesa Krola sidło zarzucił, chcac go żywo poimać, gdyby był Krol miecza chybko dobywszy, więzow tych przerznawszy nie ubiegł. *Hegesippus de Alanis lib: 5 cap: 50 mowi: Laqueos iacere, atq; hostem innectere, ars Alanis, bellandiq; mos est, toż pisze Herodotus lib: 7 o Persach y Valerius Flaccus lib:* 7.

Kietliczow familia opisuiac *Paprocki o herbach* (á z niego Okolski krocey zbierał) mowi, że Teodoryk Brenenskie Xiążę, od Konrada Xiażecia y

 War-

Margrabie Brenenſkiego, Pradziada Swiętey Jadwigi (idący) poiął był Eudoxę, corkę Konrada Xiążęcia Mazowieckiego y Kuiawſkiego, ſyna Leſzka Białego, tego ktory był zabity pod Gąſawą, z tą miał ſynow czterech, Ottona, Konrada, Teodoryka y Henryka, y dwie corki, Judytę ktora poiął był Mſczuy Xiążę Pomorſkie z domu Gryff, y Jadwigę Xienią Klaſztoru Geberſztyńſkiego. Otto ſtarſzy ſyn panował na Wichni Konrad na Bremie: trzeci Teodoryk *in ordinem militiæ tranſiit*. Czwarty Henryk wſtąpił do Zakonu S. Franciſzka, á potym zoſtał Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim; od Marcina Papieża tego imienia czwartego (wyżey zaś mowi Paprocki od Innocentego III) dla świątobliwości żywota iego, także dla ozdoby narodu Xiążęcego, za prożbą Xiążąt Polſkich Konrada ſyna Leſzkowego, bo to był właſny iego wnuk, także Władyſława y Ottona Xiążąt Wielkopolſkich potwierdzony, wſtąpił na tę Katedrę 1200, umarł 1219. *Długoſz także w hiſtoryi ſwoiey lib: 6* w roku 1174, wſpomina Henryka Kietlicza, że był podżogą Mieczyſławowi Xiążęciu Polſkiemu do wielkiey nad poddanemi tyranii, ktorego potym w roku 1191 Kazimierz Xiążę Polſkie doſtawſzy, oddał Romanowi Xiążęciu Ruſkiemu, gdzie u niego na wygnaniu zoſtaiąc, zſtarzawſzy ſię, żyć przeſtał: przecięż *tenże Długoſz, tamże lib: 6* pod rokiem 1199 powiada, że Henryk Kietlicz Zakonu Minorytow, Klaſztoru S. Jakuba w Wrocławiu profeſs, z Oyca Teodoryka Xiążęcia Bremenſkiego y Eudoxyi Xiężniczki Polſkiey urodzony, lubo poniewolnie wſtąpił na Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie po Zdziſławie od Innocentego Papieża III, czyli iako inni chcą przez Marcina IV Papieża potwierdzony, Morawſkim Xiążętom pokrewnym będąc, á świętey Jadwidze w trzecim ſtopniu pokrewieńſtwa, *to Długoſz. Janicius.* Tegoż Henryka Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego chce mieć w roku 1200, y powiada że był Franciſzkanem. Atoli ci authorowie, niewiedząc, że dwoch było Henrykow Kietliczow Arcybiſkupow Gnieźnieńſkich, iednego z drugim pomieſzali, ztąd raz mowią, że brał potwierdzenie od Innocentego III, drugi raz że od Marcina IV Papieżow. Pierwſzy Henryk obiął tę infułę w roku 1200, nie tak przez elekcyą Kapituły, iako bardziey uporem y rozruchem Mieczyſławowym, iako mowi *Kromer lib: 7.* od Innocentego Papieża potwierdzony, nie od Marcina IV, bo ten dopiero wyniesiony na ſtolicę Apoſtolſką 1281, Franciſzkanem też nie mogł bydź ten Henryk: poniewaź, gdy obeymował Palliuſz, ieſzcze na ten czas Zakonu Franciſzkańſkiego nie było, ile że S. Franciſzek dopiero w ſzeſc lat potym to ieſt 1206, iako dobrze uważa, *Damalew: in Archiep: Gneſn:* nowe życie zaczął, a potwierdzenie ſwoiey reguły od Innocentego Papieża dopiero otrzymał 1209, kiedy iuż dziewięć lat Henryk był Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim. Rozumiem także, że to tenże ſam Henryk ktorego poimawſzy Kazimierz Xiążę, na wygnanie do Ruſi poſłał, według Długoſza, ale on tam nie umarł, y owſzem znać, że ſkoro tylko Mieczyſław Stary Xiążę, rządy powtornie w Polſzcze poſiadł, w roku 1194, tak ſię zaraz o uwolnienie życzliwego ſobie Henryka poſtarał; á potym w nadgrodę tego, co dla niego cierpiał, na Arcybiſkupſtwo go Gnieźnieńſkie wyſadził, iakoż ani Kromer, ani Bielſki, ani Miechowita, tego nie piſzą, żeby miał na tym wygnaniu umrzeć. Co też był za człowiek, z tego poznać, bo naprzod ſwoią przewagą dokazał tego, że zezwoleniem wſzyſtkich Xiążąt, Senatorow y inſzych ſtanow Polſkich warowano, aby prawo świeckie, na duchowne y Kościelne iakieżkolwiek oſoby, ſługi y poddane ich, w niwczym zgoła władzy ſwey nie przeciągało, aby ich urzędnicy świeccy, Senatorowie, ani ſami nawet Xiążęta, y Krolowie

ſadzic nie mogli; ktora to uſtawę potwierdzeniem Biſkupa naywyżſzego, y wſzyſtkiey zwierzchności duchowieńſtwa warował. Na Kapłany z poſtanowienia Synodu od ſiebie złożonego, to pod przyſięgą wycinał, że żony y położnice od ſiebie precz oddalić muſieli. Wyiednał na ſiebie, czyli też y na ſukceſſorow ſwoich Arcybiſkupow Gnieźnieńſkich według tego com mowił *tom: 1 fol: 17* tytuł *Legati Nati* u Stolicy Apoſtolſkiey. Od Mieczyſława Xiążęcia przyſięgę wycinał, ktora ſię ten Monarcha obowiązał, że wſzyſtko cokolwiek między nim y Panami Polſkiemi poſtanowiono było, tego niewzruſzenie miał przeſtrzegać y dochowywać, pod klątwą na tego ktoby te pakta miał pierwſzy watlic. Lędzkiemu Klaſztorowi, y Pannom Zakonnym w Ołoboku, dzieſięciny od ſtołu Arcybiſkupiego nadał, lubo ſukceſſor iego nazad ich odebrał. Dwie wſi do Arcybiſkupſtwa przykupił Ławan y Wolknowi. Kaſztelania także Słupſka od Xiążąt Polſkich zwłaſzcza u Władyſława, ktory ią był prze niedbałość utracił, przyłączył do Arcybiſkupſtwa. O czym Paprocki z dawnego katalogu przywodzi tey tranſakcyi opiſanie. Po tych wſzyſtkich koło Kościoła ſobie powierzonego pracach, odpoczął w Panu Henryk w roku 1219, w Gnieźnie pochowany. *Paprocki o herb: Damalew: in Vitis Archiep: Gneſnenſ: Janicius Mateneſ: Hiſtor: Eccleſ: 1219 num. 6. Bzovio.*

Henryk drugi Kietlicz Arcybiſkup Gnieźnieńſki, ten to ieſt Henryk ſyn Teodoryka Bremenſkiego Xiążęcia, z Eudoxyi Polki zpłodzony, iako mowi *Kromer lib: 7*; z Eudoxyi Xiężny Mazowieckiey, *iako chce Damale:* z Eudoxyi corki Konrada Xiążęcia Mazowieckiego, *iako Paproc: y Biernacki*; ieżeli tak ieſt, toć Paprocki nie mogł tego mowić o urodzeniu pierwſzego Henryka, ale chyba o tego: bo Konrad Xiążę Mazowieckie, á dziad z matki Henryka dopiero żył y kwitnął 1242, kiedy iuż pierwſzy Henryk w roku 1219 życie zakończył. Że był z Xiążąt Bremenſkich familiy, że Zakonu S. Franciſzka, że Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim, oczywiſtym ieſt dowodem liſt Marcina IV Papieża dany 1282 10 Kalend: Januar, ktorym go na tę Katedrę prowiduie po śmierci Marcina Boduły Polaka, á po dobrowolney rezygnacyi Wł oſtyborza. Jeſt ten liſt w rejeſtrze Watykańſkiey biblioteki C. 126, znaydzie ſz go *u Damelewicza in Vitis Archiep: Gneſn: u Vadinga in Annal: Ord: Min: pod rokiem 1281.* W tym liście zowie go Papież *conſilio providum, generis nobilitate præclarum, ac in rebus ſpiritualibus & temporalibus circumſpectum*, tamże go zowie, *Fratrem Henricum de Brem Electum Gneſnenſem. Damalewicz powiada*, że w Opolſkim Klaſztorze przyiął na ſiebie habit Franciſzkańſki. *Paprocki zaś twierdzi*, że w Wrocławiu w Konwencie u S. Jakuba mieſzkał: przydaie y to, że był Kapłonikiem Magdeburſkim za dyſpenſą Papieżką, y że poniewolnie obrany, przez czas długi przyiąć Arcybiſkupſtwa niechciał, nawet y do Rzymu iezdził, chcąc ſię z tey godności wyłamać, przecięż muſiał na rozkaz Papieżki. *Atoli Damalewicz* twierdzi, że albo w krotce, á podobno y nie wiſzawſzy na Arcybiſkupſtwo umarł, albo go też prędko rezygnował. Niektorzy go raczey piſzą Xiążęciem Brzegſkim, czy Brenenſkim, ale ia idę za liſtem Papiezkim, gdzie go de Brem tytułuie, iakoż że przedtym Brema miała ſwoich Xiążąt, dochodzę *z Helmolda Kroniki Słowackiey lib: 2 cap: 8.*

Adam Kietlicz z Kanonika Lubuſkiego, na Biſkupſtwo Lubuſkie wyniesiony, *Długoſz 1382 lib: 10.* Kaſper Baro á Kitlicz Gubernator Xięſtwa Głogowſkiego koło roku 1570. *Cureus fol: 393*, widziałem na iego nadgrobku herb, temu iaki ſie wyżey położył, podobny, y w Krośnie w Kościele Franciſzkańſkim między innemi herbami Joachima Slaſkiego, lubo nie co odmienny.

Kietlicz Herb 2do

PAprocki o herbach fol: 531, tak ten herb opiſuie, Bawoł czarny w żołtym polu, ktory ſię z ſześciu pol do połowice ukazał, z czerwonych trzech á z czarnych trzech, na hełmie korona, u ktorey na rogach, roża czerwona na jednym, na drugim biała, pierze kapłunie czarne: pola w tyle bawołu czarne y żołte, na przodku czerwone y białe. Inaczey go udaie *Mſ o Familiach Pruſkich*, bo bawoła nie w lewą tarczy ale w prawą, głową obrocił, za nim na ukos pola czerwone y białe: na hełmie zaś puł bawoła kładzie, z nogami do gory od kolan na doł zpuſzczonemi, między ſkrzydłami, z ktorych iedno białe, na nim ſześć roż czerwonych, drugie czerwone, na nim ſześć roż białych. Za Krola Zygmunta Auguſta przynioſł ten herb do Polſki Lenard Kietlicz Liber Baro de Malneicz, czy de Manech, naprzod Dworzaninem był Krolewſkim czas niemały, potym Rotmiſtrzem w Inflanciech, kędy ſię odważnym żołnierzem pokazał, oſobliwie pod Lenwartem, y na innych mieyſcach. Za co dano mu Staroſtwo Kremonenſkie w Inflanciech. Fryderyk Baro á Kietlicz, Franciſzek 1682.

KIETLINSKI *herbu Odrowąż* w Sendomirſkim y Podlaſkim Woiewodztwach, iedneyże dzielnice z Płaſzowſkiemi. Staniſław Kietlinſki Opat Witowſki 1593. *Acta Synodi Gneſn: fol:* 15, tenże czy inſzy Opat Witowſki, ale go iuż Macieiem zowią, *Acta Synodu Piotrkowſkiego* 1577. Hieronim, Jacek, Franciſzek, Seweryn Kietlinſcy z Odrowązka kwitneli 1654. Maciey Regent Grodzki, Staniſław y Stefan 1674. N Woyſki Sendomirſki Sędzia Radomſki miał za ſobą Joannę Konarſką Miecznikownę Sendomirſką. N Hadziewiczowne.

*KIETUŁKA. Piotr Kietułka Ziemianin Wołyńſki 1528 *Metryka Wołyńſka*.

KIEWLICZ *herbu Leliwa* w Wołyńſkim Woiewodztwie, piſzą ſię z Bieſiad. Kryſztof Kiewlicz Pułkownik mężny, pod Piątkiem przeciwko Kozakom, pod Byczyną, Gdańſkiem y Buſſą znaczne dał dowody męſtwa ſwego, ieſt iego

iego nadgrobek w Kiiowie u OO Dominikanow. Jędrzey y Gabryel bracia rodzeni ludzie rycerſcy, z ktorych pierwſzy miał za ſobą Woroniczownę, ale z nią bezpotomny, drugi Maryannę Kalinowſką corkę Bartłomieia, z niey był ſyn Tomaſz. *Paprocki o herbach* ſławi męſtwo pod Połockiem Kiewlicza Rotmiſtrza. Jan w Xięſtwie Litewſkim 1700.

*KIEWNARSKI *herb. Lubicz*. Franciſzek Kiewnarſki Kanonik Katedralny Płocki, Proboſzcz Kollegiaty Płockiey u S. Michała. Jan Stolnik Parnawſki brat Franciſzka, z Matki Juſzkiewiczowny herbu Xiężyc, urodzony, żona iego zdamiſię Elżbieta Zardecka herbu Ciołek, corka Marcellina Podkomorzego Czerniechowſkiego. *Paneg: Coll: Ploc: Fortuna Palladi fœderata 1698.*

KIETSTUCZ *herb* O tym ſię mowiło *w pierwſzym tomie fol: 9.*

*KIEYZGAŁO Kieyzgało w roku 1413 Staroſta Zmudzkim za Jagełła Krola, *Crom: lib: 18. Stryikow: fol: 543.* Tenże Kieyzgało y z Rumboldem Wolimuntem y z bracią ſwemi rodzonemi, weſpoł z innemi Panami Litewſkiemi 1401 wieczny pokoy Litwy z Polakami zawarli *u Łaſkiego w Stat: fol: 118.* Michał Kaſztelan Wileńſki y Staroſta Zmudzki z bratem ſwym Janem, od ſtanow Xieſtwa Litewſkiego wyſłani do Polſki poſłami, Kazimierzowi Krolowi Xięſtwo ofiarowali, *Stryikow: fol: 592 & 593, Koiał p: 2.* Staniſław ſyn Mikołaia Stolnik Litewſki 1547 podpiſał przywiley Ziemi Bielſkiey, *u Januſzow: w Stat: fol: 937 y u Herburta fol: 303.* ten to zdami ſię Hrabia na Krożach, miał za ſobą Annę corkę Radziwiła Jana Kaſztelana Trockiego Marſzałka y Hetmana Litewſkiego *Geneal: Radziwił.*

*KIIANOWSKI w Xięſtwie Litewſkim. Jakub Kazimierz Kiianowſki Skarbnik y Rotmiſtrz Powiatu Oſmianſkiego 1700.

KIIANSKI *herbu Gryf* czy Kiienſki w Krakowſkim Woiewodztwie. Fryderyk Kiienſki, wziął w dożywotnią przyiaźń Barbarę Zbylitowſką rodzoną ſioſtrę Podſędka Krakowſkiego, z tą tylko iednę corkę zoſtawił Maryannę Nidecką *Baran: 2do voto* była za Stefanem Krzepickim.

KIIOWSKI *herbu Junoſza* w Ruſkim Woiewodztwie. Patrz com o nich mowił pod Grochowſkiemi, z ktoremi iedneyże ſą dzielnicy.

*KIIOWSKI *herbu Lubicz* w Pruſiech, piſzą ſię z Kiiowa. *Mſ. o Familiach Pruſkich* wyraźnie o nich świadczy.

*KIIOWSKI *herbu Ogonczyk*. Widziałem nadgrobek z tym herbem wyſtawiony w Katedrze Krakowſkiey Woyciechowi Kiiewſkiemu, Krakowſkiemu, Kuiawſkiemu y Warminſkiemu Kanonikowi, zmarłemu 1506. *Starowol: in monum:* Atoli podobno y drugi Woyciech Kanonik Krakowſki kwitnał 1560, o ktorym *Szczygiel: in Tinec: fol: 190*, z ſeymu 1562, pozwolono mu z Łacinſkiego na Polſki iezyk przetłumaczyc Statut Koronny *Conſtit: fol: 41.*

KIIEWSKI *herbu Swierczek* w Poznańſkim Woiewodztwie.

KIINSKI *herbu Serokomla* w Lubelſkim y w Brześciańſkim Woiewodztwach, piſzą ſię z Kiian. Jan z Kiian Łowczy Lubelſki 1451 na liście Kazimierza Krola danym Miaſtu Lubelſkiemu. *Według Okolſkiego* Serokomla poty w ich dziedzictwie chodziła, poki ſię w Dom Firleiow nie przenioſła; nadto trzymali Pliſzczyn, Ciecierzyn, Baſzki, Łagiewniki, Byſtrzycę. Jan Sędzia Lubelſki, Piotr Sędzia Ziemſki Łukowſki, tenże czy inſzy Kaſztelan Zawichoyſki. Michał z Szczekockii urodzony, dziedzic na Kiianach, Krzeſimowie, y Gorce, z Meglewſkii herbu Lewart, zoſtawił corkę Kryſztoporſka, y ſyna Staniſława, temu Myſłowſka zpłodziła Adama, męża rycerſkiego, Jędrzeia w Zakonie Dominikańſkim Bakałarza. y Floryana. Jędrzeia (podobno raczey Adama) z Omakowſkii ſynowie, Kaſper, Staniſław, Przecław. Jerzy Kiinſki z Eufrozyny Dobromirſkii, zpłodził corkę Tereſſę Alexandrowi Sokolnickiemu

mu Skarbnikowi Zydaczowſkiemu zaſlubiona, y ſynow trzech, Kaſpra Cześnika Latyczowſkiego, zoſtał ſię od niego ſyn y corka. Szymona, ten w Zakonie naſzym ſłużac zapowietrzonym w Piotrkowie 1708 y ſam padł ofiara miłości bliźniego. Staniſława w tymże Zakonie Superiora Rezydencyi Samborſkiey, umarł 1732 w Krakowie.

KIKUL *herbu Drogomir* w Pruſiech *tak Paproc: Okolſki* zaś ich piſze Kulik.

*KILCZEWSKI. Jan Kilczewſki z powiatu Oſmiańſkiego podpiſał elekcya Jana III.

KILEWSKI *herbu Sulima* w Wielkieypolſzcze: Staniſław Kilewſki Kanonik Gnieznieńſki, Dziekan Pułtuſki, nadgrobek iego w Gnieznie 1550.

*KILSKI *herbu Gryff.* O tych miałem uſtna relacya.

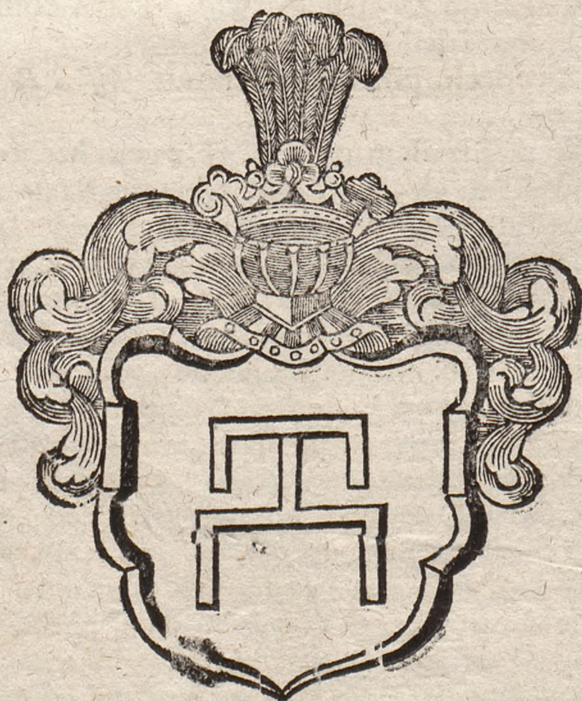
*KIMBAR *herbu Siekierz* ale z ta odmiana, że ſtrzałę na tarczy nakſztałt Kościeſzy noſza, atoli u ſpodu z lewey ſtrony tak rozdarta, że do gory koniec załamania idzie, iak w herbie Siekierż, á z prawey ſtrony na doł takimże końcem obrocona, tak go opiſał *X. Koiał: in Mſ.* przydaie y to tenże autor, że Zienkiewiczowie tymże ſię herbem pieczętuia. Jerzy Kinbar z Seymu 1607 Poborca łanowego w Bracławſkim powiecie, *Conſtit: fol: 881.* Abraham 1634, *Conſtit: o podatkach.* Gabryel Skarbny Xięſtwa Litewſkiego. Jędrzey poſeł na Seym z Brzesciańſkiego Woiewodztwa 1653, ztamtad deputat na Trybunał Skarbowy Litewſki, *Conſtit fol: 17,* Kryſztof 1674. Herb Kimbarow powinien miec pole czerwone, á na hełmie trzy piora ſtruſie.

KINARZEWSKI. Januſz Kinarzewſki Podwoiewodzy Kamieniecki, z Seymu 1635 rewizor fortecy Hołoſkowſkiey na Podolu, *Conſtit: fol: 41.*

KINICKI *herbu Prawdzic* w Belſkim y Mazowieckim Woiewodztwach *Paprot: w Gniezdzie.* Okolſki opuścil.

KINIGLIS *herb* patrz Zaiac.

Kirkor Herb

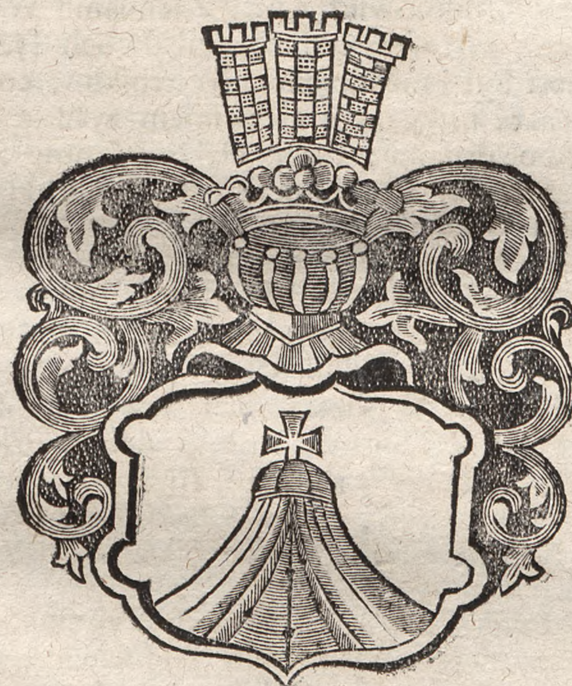

W Polu czerwonym ma bydź taki charakter biały, á w hełmie trzy piora ſtruſie: O tym herbie ani Paprocki ani Okolſki nie piſał. *ſam tylko X Koiał: in Mſ:* y powiada, że go Kirkorowie w Minſkim Woie-

Woiewodztwie zażywaia, dokad ſię z Kiiowſkiego przenieśli: Z tych był N Sędzia Ziemſki Kiiowſki, ſyn iego Jan. Alexander Janowicz, wſpomina go elekcya Władyſława IV Krola Polſkiego, ſynowie iego Sylweſter, Jan, Jakub, Jerzy Kirkorowie. Samuel w Orſzańſkim. Sylweſtra ſynowie, Jan, Piotr, Mikołay Bernardyn, Dominik Dominikan. Jana Podſtolego Orſzańſkiego ſyn Dominik, Piotra ſynowie Jan y Alexander Jezuita.

*KISARZEWSKI Michał Kiſarzewſki z Ziemi Pinſkiey podpiſał elekcya Władyſława IV. Michał w Zakonie naſzym rzadził Collegium Owruckie w roku 1664, Rafał Skarbnik Smoleńſki Kommiſſarz z Seymu 1717 *Conſtit: fol. 18.*

Kiſiel Herb

N Amiot obozowy biały otwarty, powinien bydź, na wierzchu iego kapa biała pſtra, białemi, y czarnemi łuſkami przetykana, na galce krzyż złoty, pole tarczy czerwone, na hełmie trzy wieże z cegły, ſrzednia między niemi wiekſza, wſzyſtkie z koronami. *Okol: tom: 1 fol: 387. Rutka Mſ.* Ten herb nadany Swiętołdyczowi Hetmanowi do Włodzimierza Jedynowładzcy Ruſkiego, koło roku 1040, za przemyſlna rycerſka ſztukę. Pieczyngowie podpadſzy pod Kiiow, ſciſłym go oblężeniem y natarczywym ſzturmem wydrzeć chcieli, gdyby byli na ſerdecznego Hetmana Swiętołdycza, ktory go uporczywie, ale y mężnie bronił, nie trafili. Widzac nieprzyiaciel że ſiła doſtać miaſta nie może, głodem ich przyciſnac do poddania ſię umyślił, dla tego, wſzyſtkie paſy zaſtapił, zkadby mogła bydź nadzieia ſupplementu wnieſienia żywności do miaſta: zrozumiawſzy to Swiętołdycz, rozkazał dwa doły wykopać, ieden z nich maka, drugi woda napełnic, y tam onę mąkę zaczynic, z ktorey chleba napiekſzy, w oboz nieprzyiacielſki miotać go kazał: czym przerażeni Pieczyngowie, widzac, ze ani moca, ani głodem nie mogli Kiiowianow złamać, zdeſperowawſzy, od miaſta odſtapili. Za tę przemyſlna odwagę Włodzimierz, iako Het-

 mano

manowi namiot w herbie nadał, wieże na pamiątkę obrony miaſta, Swiętołdycz Kiſielem od Kiſzenia chleba nazwany, á herb imienia Swiętołdycz nabył, od przezacnego ſwego przodka. *Koiałow: in mſ.* powiada, że w hełmie powinny bydź trzy piora ſtruſie, atoli muſi bydź omyłka, ia z Okolſkim trzymam.

Kiſiel Staroſta Kiiowſki, ieſzcze na ten czas, gdy Kiiow Ruſkim Xiażętom hołdował, zginał podczas oblężenia tego miaſta od Polakow. Gdy potym Krolowie Polſcy, Ruſkie ſobie kraie podbili, ſtatecznie przy obronie tey Oyczyzny Kiſielowie zawſze ſtawali. Alexander Kiſiel z Xiężny Czetwertyńſkiey urodzony, zabity w woyſku Jagełła Krola w potrzebie przeciw Swidrygełłowi: ſynowi iego dobra Niſkinice y Dorohinice w Woiewodztwie Kiiowſkim leżace, Krol Jagełło w nadgrodę zaſług Oyca iego wiecznemi czaſy puścił: od tych dobr, iedni ſię z nich Dorohinickiemi Kiſielami zwali. Tychno Mikitowicz Kiſiel Ziemianin Wołyńſki, o ktorym *Metryka Wołyńſka* 1528, z Myſzczanki zpodził dwoch ſynow, Gniewoſza y Piotra. Z tych Piotr był Horodniczym Witebſkim, corek iego było dwie Maryanna y Anna, ta pierwſzym zwiazſkiem żyła z Hurkiem Piſarzem Ziemſkim Witebſkim, drugim z Gromadzkim: ſynow zaś trzech Jan y Eliaſz bezpotomni, y Mikołay Dorohinicki Kiſiel, dobr Huſzcza dziedzic, naprzod Piſarz Ziemſki Witebſki, z Seymu 1647 Kommiſſarz na rozgraniczenie Wieliza y Uświata, *Conſtit: fol: 22*, potym Podſędek Witebſki nakoniec Podkomorzy Derpſki, *X. Koiał: in Mſ.* piſze że był wzięty od Moſkwy w niewola na Witebſku. Ktorego z Grudzinſkii czterech ſynow, to ieſt, Adam Franciſzek, Piſarz Ziemſki Witebſki á potym Podkomorzy, na tym mieyſcu na ktorym zabity ieſt B. Jozafat Kunczewicz od Schizmatykow, fundował Manaſter Bazylitow Unitow, ktorym dobra, dziedzicznym prawem do ſiebie y ſukceſſorow ſwoich należace, ſłużby pewne w Woiewodztwie Witebſkim z ieziorkiem puścił, *co approbowała Konſtitucya 1690 Conſtit: fol: 15* Piotr, Michał y Samuel Chorąży Witebſki, wſzyſcy iednak zeſzli bezpotomnie.

Gniewoſz ſyn drugi Tychna Dworzanin Zygmunta I pod Orſa zginał: (boday nie był y trzeci ich brat Dymitr z Hulewiczowny urodzony, ktory w okazyi pod Sokalem mężnie ſię biiac poległ.) tego Gniewoſza z Tryznianki dwoch ſię ſynow zoſtało. Pierwſzy Grzegorz Podſtoli Włodzimirſki na expedycyach Moſkiewſkich wſławiony, zpłodził dwoch ſynow, Adama y Mikołaia. Adam z Bruſiłowa Kiſiel naprzod Podkomorzy Czerniechowſki, Sędzia Generalny Kapturowy podczas elekcyi w Warſzawie Władyſława Krola *Porzadek elekcyi fol: 7.* wział potym Kaſztelania Bracławſka, z ktorym tytułem Kommiſſarzem był naznaczony do granic, między Woiewodztwy Czerniechowſkim y Kiiowſkim, *Conſtit: 1641 fol: 27.* Z tey poſtapił na Kiiowſka, iako wyraznie piſze *Potoc: Centur: fol: 309.* Woiewoda iuż będac Bracławſkim podpiſał *pacta conventa* Jana Kazimierza Krola *fol: 20.* Na poczatku burzy Kozackiey radził Hetmanom naſzym, żeby z zaiuſzonym chłopſtwem, raczey łagodnemi ſpoſobami na ukoienie, niżeli woyną galono, co że nie wzięło ſkutku, po Korſunſkiey naſzych Klęſce, z Chmielnickim o pokoiu traktował y o tym ſamym piſał do Senatu, *Paſtor. lib: 2.* O nim *Potocki* takie elogium napiſał. *Roxolanum hunc Periclem, Regia Sigiſmundi, Vladislai & Joannis Caſimiri aula, adeo non faſtidivit, ut ab equeſtri ad Senatoriam transferret ſellam, imò a municipalib9 legationibus avocatum, ad magnum Septemtrionis Monarcham mitteret legatum. Facundiam nativa affabilitate quæſitam, eamq; non togatis tantum, ſed*

ſed militaribus quoq; conſiliis & actionibus impendit, plerumq; à Rege adhibit9, dum ea cum ſeditioſis ſervis paciſcendo tranſigit, eâdem ſingulari dicendi efficaciâ, a cervice ſua juguloq; diſtrictas eorundem tumultuantium ſicas avertit, retuditq; præcipuè in legatione ad Chmielnicium 1654 & 1656. Vladislaus IV expert9 virum manu & conſilio promptum, in Moſchoviticis expeditionibus. & cum deinde inire cum Moſcuæ Duce Alexio Michayłowicz armorum ſocietatem, contra Tauricam Cherſoneſſum, ad excindendum prorſus latibulum illud, quo ſe prædones iſti abdunt, cuperet; eundem delegit legatum negotio huic conficiendo. Umarł potym ten Adam Woiewoda Kiiowſkim 1653 Staroſtą Noſſowſkim, iam go położył między Kaſztelanami Czerniechowſkiemi w tomie pierwſzym, ale raczey to miało bydź między Bracławſkiemi; potomſtwa ten przezacny Senator żadnego nie zoſtawił. Mikołay brat iego na Kiſielgrodzie Chorąży Nowogrodzki Siewierſki y Staroſta Czerkaſki, Rotmiſtrz pod Gniewem w Pruſiech, y w innych okazyach, *wſpominaia go Konſtytucye 1638 fol: 19 y 1641 fol: 26*, gdy go Kommiſſarzem do granic między Woiewodztwy Oyczyzna deputowała, w Winnicy gdy Kozakow dobywa, między gradem kul żelaznych, do ſamey przedarł ſię bramy, y drogę drugim utorował, *Potoc: Centur: fol: 181.* corka iego Hilarya, była za Stępkowſkim Staroſta Włodzimirſkim, ſyn zaś Włodzimierz Staroſta Noſſowſki zſzedł z tego świata bezpotomnie.

Jan drugi ſyn Gniewoſza trzech ſynow zpłodził. I. Piotra Staroſtę Wyſzogrodzkiego. 2 Macieia, tego było ſynow czterech, Jerzy Staroſta Sinnicki zpłodził Leona bezpotomnego, y Tereſſę Woroniczowa. Jakub, ten zpłodził Adama, Franciſzka, Jędrzeia y Teodora wſzyſcy żyli *ſteriles*. Michał Marcina zpłodził, ale y ten zſzedł bez potomſtwa. Jan, od tego niezoſtała ſię tylko corka Rozalia Kozerſka. 3. Alexandra Podſtolego Czerniechowſkiego, poſłował na ſeym 1637, ztamtad deputowany na Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol: 3*, á z ſeymu 1647 Kommiſſarz do granic, *Conſtit: fol: 26.* Zoſtawił corkę Annę, Skipora małżonkę, y ſynow piaciu, Wacława bezpotomnego, Eliaſza, Benedykta, Jarosława, Włodzimierza, ktory zpłodził piaciu także ſynow, Stefana, Jana, Mikołaia, Samuela y Teodora. Grzegorz Podſędek Włodzimirſki miał za ſoba Teodorę Iwanicka.

*KISIELEWSKI czyley *Kiſielinſki herbu Junoſza* w Płockim Woiewodztwie, *Okolſki tom: 2 fol: 377 powiada*, że Kiſielinſka była za Wacławem Wadowſkim.

*KISIŁNICKI w Mazowieckim Woiewodztwie. Jędrzey Kiſielnicki de Boguście Sędzia Łomżynſki, 1525 podpiſał dekret przeciwko heretykom, *u Lubiens: in Vitis Epiſc: Plocenſ:* N Kiſielnicka była za Brodowſkim herbu Łada Sędzia Ziemſkim Łomżynſkim. Wacław Woyſki Ziemi Wiſkiey, y Jędrzey 1674.

KISKI *herbu Leliwa.* Piotra Kiſkiego z Ravenburgu, zmarłego 1571, opowiada herb, nadgrobek iego w Warſzawie.

*KISSOWSKI *herbu Radwan* w Ziemi Przemyſłkiey.

*KISZEWSKI *herbu Drya.* Staniſław Kiſzewſki Opat Lubinſki Sekretarz Krolewſki *Auctor 50 Singul:*

KISZKA *herbu Dabrowa* Dom w Xięſtwie Litewſkim kiedyś znaczny, od Zgierſkich herbu Dabrowa ſwoie poczatki zabrał, gdy albowiem ieden z Zgierſkich, przy dworze ſię bawił Jana Białego Hetmana Litewſkiego, ktory rad bardzo Kiſzki iadał; przecięż nigdy ich inaczey y ſam niezwał, y innym nie kazał, tylko pod imieniem kuropatw, pewnego czaſu, gdy na ſtoł dano Kiſzki, pyta ſię go Hetman, coby na przykrytym pułmiſku było, odpowiedział z prędkości, zapomniawſzy nowey nomenklatury, *Zgierſki:* że

Kiſzki; z tad Hetman żartuiac ſobie z niego, Kiſzka go zwać poczał; przyimował pięknie iako od Pana te na ſiebie przycinki Zgierſki, aż gdy też y inni dworſcy potakuiac Panu, tytuł ten na uſzczypnienie Zgierſkiego poczęli mu z uraganiem wyrzucać, ten niecierpliwoścja uięty, adwerſarzom ſwoim podobnemiż ſię wżwawie odcinał żartami, ſłyſzał to Hetman, y widzac Zgierſkiego nad ſwoię opinia bardziey to rozgryzaiacego, zawołał go do ſiebie, y mowi. Zart ten fortunnym ci będzie, corkę tylko mam iedynaczkę, y wſzyſtkiey fortuny moiey dziedziczkę, tę ci za żonę ofiaruię, żebyś iednak y imię to Kiſzka, tak na ſobie, iako y w potomſtwie, ktore ci Bog da, zachował: widział albowiem Hetman do wielkich ſpraw z natury przyſpoſobionego męża, y pięknemi przymiotami ozdobionego: podziękował za tę Łaſkę Zgierſki, y od tego czaſu imię Kiſzkow, y na nim y na ſukceſſorach iego odziedziczyło, *to Paprocki w Gniazdzie*, ktoremu poświadczaia, *Okol. y Koiał: in Mſ.* ta tylko rożnica, że ci tam pierwſi Piotra Białego imię temu Hetmanowi daia, *Koiałowicz*, Jana, cożkolwiek badź o imię, to iednak *według Stryikowſkiego y Koiałow: hiſtoryi* pewna, że ten Biały Hetman zſzedł z tego świata 1498. a ciż ſami autorowie, *to ieſt Stryikowſki fol: 596 y Koiał: par: 2*, że iuż dawniey przedtym kwitnał Staniſław Kiſzka, piſza; toieſt w roku 1442 w ktorym czaſie, ten Staniſław Hetmanem będac, á chac oddać Moſkwie zpuſtoſzenie Litwy przez nagłe ich do Xięſtwa wtargnienie, z woyſkiem ſwym, wpadł do Moſkwy, tam przez dzieſięc dni ſiła plonu nabrawſzy, kray zniſczywſzy, odwrocił nazad do Litwy, więc że pogoń za nim pietnaście tyſięcy Moſkwy nacierała, oſtrożny Hetman pod pozorem ucieczki, nieprzyiaciela na zaſadzkę naprowadził, tam meżnie ſię z niemi potykaiac, iednych pobił, drugich rozproſzył, za uciekaiacemi przez dwie mili pędzac, drogę tę trupami uſtał: piſze tę okazya *Cromer lib: 21*, lubo Hetmana nazwiſka nie położył. Y znowu *Stryikow: lib: 21 cap: 4* Staniſława Piotrowicza toieſt Piotra ſyna, Kiſzkę, Márſzałka Litewſkiego w roku 1496 kładzie, toć iuż dobrze przed Białym Hetmanem Piotr Kiſzka kwitnał.

Staniſław Kiſzka naprzod Marſzałek Litewſki, Namieſtnik Lidzki, kilka tyſięcy iazdy Litewſkiey zebrawſzy, z niemi do obozu Krolewſkiego do Multan 1496 ciagnał, pozno iednak z tym ludem przyſzedł, kiedy Krol z ſwemi z Multan iuż był powrocił, iako iednak z Latopiwſzow twierdzi *Stryikowſki*, raz y drugi ſzczęścia z Wołochami probował, gdzie nacieraiacych na ſiebie do ſzczętu wyciał. *Koiał: p: 2.* Tatarow także kilka ſet pod Bracławiem pobił. W roku 1497 poſłem do Moſkwy wyſłany ieździł, á w roku 1499 iuż Woiewoda będac Smoleńſkim (á iako Starowolſki przydaie, y Hetmanem Polnym Litewſkim) pod Wiedruſſa w przegraney batalii, gdy Hetmana Wielkiego Litew: Xiażęcia Oſtrogſkiego Moſkwa w niewola wzięła, Staniſław w piaciu ſet ſwoich przebiwſzy ſię, życie ſalwował, *to Starowol:* atoli *Koiał: par: 2*, powiada, że ſię razem z drugiemi w niewola doſtał, z ktorey nie wyſzedł aż w roku 1502. Wkrotce potym wielka potęga dobywaiacey Smoleńſka Moſkwie, mężnie ſię oparł, *Koiałowicz* zruca to na rok 1502, *Stryikow:* na rok 1500. Tatarow trzy tyśiace pod Grodkiem z innemi Panami Litewſkiemi poraził w roku 1503, *Koiał: p: 2 Biel: fol: 496.* Ilinicza z Staroſtwa Lidzkiego nad prawo zruconego, nie bez urazy Krola Alexandra bronił 1505; domagaiac ſię tego, aby Krol, dane raz urzędy według upodobania ſwego nie odbierał. *Stryikow: lib: 22 cap: 3. Koiał: par: 2. Stryikowſki fol: 699* wyraźnie go zowie Hetmanem Wielkim Litewſkim, inni *iako Miechowita Bielſki fol: 285* tylko go Polnym chca mieć, iakoż żył ieſzcze na ten czas Xiażę Oſtrog-

Oſtrogſkie Hetman Wielki, tylko że w niewoli Moſkiewſkiey uwikłany, z ktorey ſkoro wyſzedł, rzady całego woyſka odebrał: pod niebytność zaś iego Staniſław Kiſzka Woyſku Litewſkiemu Hetmanił, y przez Regimentarza ſwego Michała Glinſkiego, zbił Tatarow, ſam na ten czas chorym leżac pod Kleckiem: *Cromer lib: 30, Bielſki fol: 287. Stryikow lib: 22 cap: 6. Sarnicki zaś* powiada, że ſam Staniſław był obecnym w tey okazyi. Niektorzy go chca miec Woiewoda Wileńſkim, atoli pod te czaſy Mikołay Radziwił ſiedział na tym krześle, á po nim zaraz ſyn go wział iego. *Starowol: Bellator: fol: 143.*

Piotr Staniſław brat Staniſława, iako twierdzi *Koiał: in Mſ.* czyli raczey ſyn, iako inni chca, Woiewoda go Połockim tenże author tytułuie y przydaie, że ſzczęsliwie poſłował do Moſkwy raz 1521, drugi raz 1526, ia go czytam iuż w roku 1533 Kaſztelanem Trockim y Staroſta Zmudzkim, z temi tytułami podpiſał Konfirmacya przywileiow Konwentu Łuckiego OO Dominikanow, wział potym Woiewodztwo Trockie, z tego wſtapił na Kaſztelania Wileńſka, na ktorey umarł 1544. *Stryikowſki fol: 596 y Koiał: parte 2da* tegoż Piotra Staniſława piſza Hetmanem Litewſkim Połnym. *Genealogia Radziwiłow* twierdzi, że Anna Kiſzczanka była za Janem Radziwiłem Kaſztelanem Trockim Marſzałkiem y Hetmanem Litewſkim koło roku 1530, nic pewnieyſzego że albo ſioſtra, albo corka tego Piotra. Jana Kiſzkę Kaſztelana Trockiego piſałem pod rokiem 1500, ale rozumiem że omyłka. Zoſtawił ten Piotr dwoch ſynow, Staniſława y Mikołaia.

Staniſław Piotrowicz Kiſzka Woiewoda Witebſki, wział to krzesło od Zygmunta I na ſeymie Brzeſkim 1544, *Stryikow: lib: 24 cap: 5 fol: 760.* podpiſał przywiley Ziemi Bielſkiey 1547, *u Herburta w Stat: fol 303, u Januſzow: fol: 837.* Proceſs rozgraniczenia między Woiewodztwy Podlaſkim y Brześciańſkim w dekrecie Kommiſſarſkim wſpomina, że Staniſława Woiewody Witebſkiego, krom corki Anny, Kryſztofa Zienowicza Staroſty Propoyſkiego małżonki, było dwoch ſynow, Mikołay Kiſzka Woiewoda Podlaſki y Staniſław, *ale Koiał: in Mſ.* inſzą oſnowę tego domu położył, za ktorym y ia idę. Był oraz ten Staniſław Woiewoda, Staroſta Bracławſkim, maż według *Stryikow:* w rycerſkich dziełach wſławiony, ieździł do Moſkwy w legacyi, gdzie nie zwyciężonym ſtatkiem Xiażęciu Moſkiewſkiemu, tytułu Cara przyznać niechciał, umarł 1552 iako nadgrobek iego w Wilnie opowiada. Złaczył ſię był dożywotnie z Anna corka Jana Radziwiła Staroſty Zmudzkiego, z tey było dwoch ſynow iego, Jan y Staniſław *Conſtit: 1633 fol: 60 Geneal: Radziwił:*

Mikołay drugi ſyn Piotra, brat Staniſława Woiewody Witebſkiego, ſam naprzod Podczaſzy Litewſki Staroſta Bielſki y Drohicki, na ſeym Warſzawſki poſłował od Stanow Xięſtwa Litewſkiego 1564, *Conſtit: fol: 52,* potym Woiewoda Podlaſki 1569 na ſeymie Lubelſkim podpiſał reſtytucya Podlaſza do Korony, *Conſtit: fol: 154,* żył ieſzcze 1578. *Mſ. Konopatſc:* o Kiſzce Staroście Drohickim piſze, że miał za ſoba Dulſka Kaſztelankę Chełminſka y Podſkarbiankę Koronna, takbym rozumiał, że o tym tu mowa. *Koiałow:* potomſtwa iego nie wſpomina, tylko *Łomienſki w panegiryku ſwoim do Jędrzeia Lipſkiego*, Mikołaia Kiſzkę Woiewodzica Podlaſkiego Staroſtę Drohickiego żyiacego 1617, kładzie. *W kazaniu Pociecha duchowna*, iednego z Kiſzkow Woiewoda piſza Podolſkim, raczey Podlaſkim miał mowic, ktorego corka była za Jerzym Xiażęciem Słuckim. *Zwierzciadło Korony Polſkiey, fol: 14* O Kiſzczance Woiewodzance Podlaſkiey piſze, że żyła z Franciſzkiem Pety Hrabia z Węgier 1598. y *Gwagnin* o tym w Kronice Ruſkiey namienia.

Jan Staniſława Woiewody Witebſkiego ſyn, naprzod Krayczy Litewſki,

wſki, z tym tytułem odprawował poſelſtwo do Stefana Krola Polſkiego, od Stanow Litewſkich, przyimuiac go za Xiażęcia Litewſkiego; wziął potym Staroſtwo Zmudzkie y Podczaſtwo Litewſkie, pod ktory czas pod Wielkieluki Stefanowi Krolowi ſtawił ſwym koſztem czteryſta iazdy, ſto dwadzieścia piechoty, podpiſał elekcya Zygmunta III 1587, *Conſtit: fol. 450* postąpił daley na Kaſztelania Wileńſka, na korey go śmierć zaſtała w herezyi, y owſzem *Cichoc: All: Oſec: lib: 2 cap: 22* świadek, że Dom Kiſzkow pierwſzy, Aryańſka wiarę do Litwy wprowadził. Poiał był ten Januſz Elżbietę Xiężniczkę Oſtrogſka Woiewodzankę Kiiowſka, wſzakże *według Koiałow:* iedna tylko po nim corka zoſtała Iwanowſka. Jam drugiego Jana Staroſtę Zmudzkiego położył w roku 1619, w tomie pierwſzym, bom widział pod tym rokiem Xiażkę mu przypiſana heretycka, *ale go Koiałow: in Mſ.* nie ma, niewiemże czy nie ieſt iaka omyłka; ci zaś autorowie ktorych tam przytaczam, zdadzą ſię mowic o pierwſzym Janie. Staniſław brat Jana Kaſztelana Wileńſkiego, z przyrodzenia głuchy y niemy, dziwna ſprawa Boſka przez ſyna ſwego Staniſława Biſkupa Zmudzkiego, do wiary świętey nawrocony, y od Benedykta Woyny Biſkupa Wileńſkiego, przez tłumacza wyſpowiadawſzy ſię, rozgrzeſzony; do Kościoła przyięty, żadnych godności przyiac niechciał: przecięż *Miſztolt w hiſtoryi Sapieżynſkiey p: 2 f: 17. y Walicki* twierdza, że był Woiewoda Mściſławſkim, gdzie przydaia, że miał za ſoba Elżbietę corkę Pawła Sapiehy Kaſztelana Kiiowſkiego, z ktorey iedna corka Anna była za Kryſztofem Radziwiłem Woiewoda Wileńſkim y Hetmanem, druga za Kryſztofem Chodkiewieczem Woiewoda Wileńſkim, ſynowie zaś, Staniſław, Mikołay, Jan y Kryſztof.

Staniſław Biſkup Zmudzki, w cudzoziemſkich ſzkołach, wielki z natury przepolerowawſzy dowcip, rycerſkiego ſię naprzod ſtanu chwycił, poiawſzy w dożywotnia przyiazń Zofia Konſtancya Zienowiczownę Woiewodzankę Brześciańſka, iako świadczy panegiryk na tym weſelu wydany 1604 od Kryſztofa Białozora, pod tytułem *Upominki*, ale ſię to małżeńſtwo znać że wkrotce rozeſzło: bo Staniſław potym ſtan ſobie duchowny obrał: á Zienowiczowna poſzła za Alexandra Słuſzkę Woiewodę Trockiego, *o czym Okol: tom: 3 fol: 339*, ba podobno y Woiewoda był Smoleńſkim, iakom mowił w pierwſzym tomie, atoli obarwſzy ſobie ſtan duchowny, Coadjutorem go ſwoim uczynił Mikołay Pac Biſkup Zmudzki, wywyżſzyła łaſka Krolewſka, Scholaſtykiem Wileńſkim, Proboſzczem Geranowſkim, Referendarzem Litewſkim, á w krotkim czaſie po ześciu Paca, Biſkupem Zmudzkim, na ktorym oſmego roku ſwoiey ſtolicy, wieku 42, w roku 1626, przenioſł ſię na lepſze życie. Był to Pralat ſzczodry na Boga, kiedy z ſwoich dobr dziedzicznych fundował Suffragania Zmudzka, intrat Biſkupich przyczynił, Kościoły, ſzpitale, opatrywał, ludzkościa ſerca wſzyſtkich do ſiebie nęcac.

Mikołay z Ciechanowca, bo ſię tak wſzyſcy z tego domu piſali, naprzod Woiewoda Derpſki, daley Mściſławſki, wziął potym Kaſztelania Trocka, nakoniec Podſkarbi Wielki Litewſki, Retowſki, Geranowſki, Lipnicki, Staroſta, Marſzałkował w Trybunale Litewſkim, raz 1617, drugi raz iuż Woiewoda Derpſki 1623, trzeci raz iuż Kaſztelan Trocki 1637. Regimentarzem od Kryſztofa Radziwiła Hetmana zoſtawiony, Guſtawa z Szwedami części zbił, części rozproſzył. *Starowol: orat: in obitum Sigiſmun: III:* fundował OO Bernardynow, w Iwnie, co approbowala *Konſtytucya 1638 fol: 49.* Wydał do druku *panegiryk na Koronacya Cecylii Renaty Krolowy 1637 in fol: z tytułem: Triumphalis Socii, w Wilnie.* Umarł bezpotomnie 1644. *Hiſtorya Coll: Leopol: S: I. w roku* 1615 piſze, że Mikołay Kiſzka, poiał Helenę z Obor Leſniowolſka, pozoſtała wdowę po Staniſławie Stadnickim Kaſztelanie Przemyſkim, takbym rozumiał, że o tym mowa, a boday nie pierwſza żona iego była, Barbara Xiężna Radziwiłowna, corka Marſzałka Litewſkiego Albrychta, ktora zeſzła z tego świata 1614. *Kazanie Adama Pikarſkiego.*

Kryſztof Woiewoda Witebſki, trzeci brat wzwyż dopiero wſpomnionych, a przedtym Podczaſzy Litewſki, poſłował na konwokacya 1632 zkąd był deputowany do rewizyi ſkarbu Koronnego *Acta interregni*, żona iego Elżbieta corka Mikołaia Sierotki Xiażęcia Radziwiła Woiewody Wileńſkiego, pozoſtała wdowa po Tęczyńſkim, atoli *według Koiałowicza in Mſ.* tylko ſię trzy corki po nim zoſtały, iedna była Słuſzczyna Woiewodzina Trocka (o tym mam watpliwość z tego co ſię wyżey mowiło) druga za Gabryelem Kierſem Marſzałkiem Starodubowſkim, trzecia za Tomaſzem Zyzemſkim Podkomorzym Minſkim. Tu przydaię że Kiſzczanka, Ołyckie dobra wnioſła w Dom Radziwiłowſki.

Januſz Woiewoda Połocki, Hetman naprzod Polny á potym Wielki Litewſki, Wilkomirſki y Wołkowiſki Staroſta z Sapieżankii urodzony, z młodych lat ſwoich iuż ſię do rycerſkich ſztuk przyuczał pod Janem Karolem Chodkiewiczem, to pod Kircholmem, to pod Parnawa odważnie ſię potykaiac, znaczne przytym roty ſwym koſztem, zwłaſzcza 1604 pod Dynamundem, y 1609 pod Białym Kamieniem ſtawiał, Moſkwy ſześć tyſięcy na placu położył, gdy ſtraconego z rąk ſwoich Smoleńſka biegli odzyſkiwać, *Starowol: orat: in obitum Sigiſm: III.* Te zaſługi zawdzięczaiac Rzeczpoſpolita, na Seymie 1623, pewna ſummę naznaczyła mu na Bolnikach, *o czym Konſtytucya fol: 15.* Miałci wprawdzie za ſoba Kryſtynę Xiężnę Drucka Sokolinſka, corkę Michała Woiewody Połockiego, ktora umarła 1640, atoli niezoſtawiwſzy potomka, oſtatni Domu y Imienia Kiſzkow zſzedł z tego świata w Krzywiczach 1653: *to Koiał: in Mſ.* Przed dwiema laty kwitnał Lew Kiſzka Metropolita całey Ruſi y Władyka Włodzimirſki, za ktorego powodem Synod Władykow Greckiey religii ſzczęśliwie ſię odprawił, na ktorym wiele rzeczy dobrych na poprawę duchowieńſtwa ſwego poſtanowił: watpię iednak żeby do tego herbu należał.

*KISZKOWSKI. Zygmunt Kiſzkowſki z Ziemią Łomżyńſką podpiſał elekcya Jana Kazimierza Krola.

KITA herb, patrz Krzycki.

*KITNOWSKI *herbu Cholewa* w Pruſiech. Ci ſa właśni Uminſcy, ale za Krzyżakow ieſzcze oſiadſzy na Chełminſkiey, od dobr Kitnowa y Kitnowki, naprzod z Niemiecka Von Kintenau, albo Kinten, á potym Polſkim akcentem Kitnowſkiemi piſać ſię poczęli. Urſzula Kitnowſka była za Plemięckim, ktorey bratanek miał za ſoba Radominſka, tego zas ſyn Białochowſka, z tey ſyn Jan z Wierzbowſką wſzedł w kontrakty małżeńſkie, z ktorey zoſtała ſię corka Piſieńſka Piſarzowa Ziemſka Pomorſka, y Synow dwoch, z tych Piotr zpłodził ſyna Michała, ktory Obożnym będac Generalnym w woyſku Ceſarſkim, w Węgrzech w batalii zginał. Drugi Daniel Kazimierz Sadowy Ziemſki Chełminſki 1648, temu Piſieńſka powiła dwie corki, Trzcinſka Podkomorzyna Pomorſka, y Waglikowſka Sędzina Ziemſka Człuchowſka, ſynow zaś czterech, z ktorych Fabian Chorąży Uſarſki, pod czas Szwedzkiey burzy pod Kcyna w okazyi mężnie poległ. Ddrugi Jan Stolnik Chełmſki, Sędzia Grodzki Kraſnoſtawſki, tego z Żołkiewſkii herbu Boncza potomſtwo wymarło. Trzeci Piotr w Zakonie Soc: JESU S. Theol: Doktor,

potym Akademii Wileńſkiey Rektor, na koniec Proboſzcz Domu Profeſſow w Wilnie, świątobliwy, uczony, y godny Kapłan, *Koiał: in Mſ.* Adryan brat ich czwarty Sędzia Ziemſki Malborſki y Podwoiewodzy, Kommiſſarz Korlewſki, pożegnał świat 1684. pochowany w Kościele farnym Malborſkim, z nadgrobkiem, kędy cztery herby iego widziec, pierwſzy Cholewa, drugi Roża czerwona, trzeci Dołęga, czwarty pochodnia: bo matkę iego Brantowna urodziła: był to człowiek Prowincyi Pruſkiey zaſłużony, poſłował na ſeym 1653 y 1661, zkad był deputowany na Trybunał Skarbowy, *Conſtit: fol: 2 & 3,* miał za ſoba Konſtancya Giſſownę, z ktorey zpodził corkę Kruſzynſka Ioannę Chorążyna Chełminſka á potym Kaſztelanowa Gdańſka: y ſynow dwoch: z tych Kazimierz młodſzy Dworzanin Krola Auguſta, á teraz Chorąży Pomorſki, żona iego Maryanna Sartawſka żyie z nim bezpotomnie. poſłował na konwokacya 1696. Boguſław ſtarſzy, Chorąży Michałowſki, Sędzia Kapturowy Starogardzki 1697 poiał Maryannę Dziewanowſka z Milońſkii urodzona, ta mu trzy corki powiła, Tereſſę Woyciecha Rutkowſkiego Woyſkiego Dobrzyńſkiego małżonke, Konſtancya Panne, y Scholaſtyke Giżyńſka: tyleż ſynow, Ignacy dworſka ſię bawiąc bezżenny umarł, Jan Marſzałkował na Generale Grudziadzkim przed Konwokacya w roku. 1733. Jakub w Zakonie Societ: JESU.

*KITOWSKI piſza ſię z Kitowek.

Kizinek Herb 1mo. Kizinek Herb 2do

TRaba czarna powinna bydź cienſzym rogiem w lewa tarczy na ukos do grory idaca, po iey grzbiecie trzy lilie iedna podłe drugiey iakby przyroſłe, w polu czerwonym: nad hełmem y Korona ſa dwie traby krzywe, atoli proſto z korony wychodza, na każdey z boku takież trzy lilie, iak y na tarczy. *Paproc: o herb: fol: 569. Okol: tom: 1 fol: 391 Kleynoty fol: 57.* Przynieſiony ten herb z Slaſka, gdzie z Domu tego bywali ludzie znacznie zaſłużeni w Ziemi tey Xiążętom ſwoim y Ceſarzowi

ſarzowi Karolowi piatemu: potym ſię ieden z nich przenioſł do Polſki, od ktorego za czaſow Paprockiego, był Jan Kizinek mąż biegły wſprawach, od ktorego zoſtał ſię także ſyn Jan, ale ten niemiał tylko iednę corkę Annę, *to Paprocki*, atoli *Baranowſki* powiada, że Jan Kizinek był za iego wieku w Xięſtwie Zatorſkim, człowiek podeſzły, ten z Strzalanka zpłodził ſyna iednego, ale go młodo zabito, y corek trzy, iednę Zuzannę, ta poſzła za Samuela Gieraltowſkiego, druga Barbarę ta ſię doſtała w małżeńſtwo Palczewſkiemu, ſynowi Benedykta, ktorego Elżbieta Łazinſka zrodziła, trzecia naymłodſza Marynę, ta z Juſtymontem żyła. *Mſ. o Familiach Pruſkich Załuſk:* Kizinkow Pruſakow, tak opiſuie. Tarcz herbu, cała ſzachowana na ukos zoltemi y czerwonemi ſzachami, na hełmie y koronie ſześć pior Struſich czerwone y zolte, y przydaie, że widział ten herb w Kościele Szynwaldſkim za Łaſinem, w oknie podle Zofii Kęſiny, ktora była za Samuelem Łaſkim herbu Korab 1594. Taż czy inna Zofia była za Staniſławem Koſtką Podkomorzym Chełminſkim.

KŁAIOWSKI *herbu Pogonia 4to*, piſza ſię z Kłaiowa, niewiem czy nie raczey Klayſcy, Klemenſa de Klay wſpomina *Długoſz* pod rokiem 1420, że od Kommiſſarzow Krolewſkich daiac znać o nieſłuſzney ſentencyi Zygmunta Ceſarza, dwieście mil przez 7 dni upadł.

KLAMRY *herb.* Klamr w herbie, rożni rożnym Kſztałtem zażywaia, á naprzod iako ſię w pierwſzym tomie opiſało w herbie Cholewa, ktorym krom tam wyrażonych pieczetuia ſię Białochowſcy, Kleczkowſcy y Malonowſcy. Terleccy tegoż herbu zażywaia w Nowogrodzkim y Brześciańſkim, ale miecza otłuczonego we ſrzodku między Klamrami niekłada. Inni iako Niemierzycowie Klamry dwie na krzyż złożone noſzą. O tych wſzyſtkich na ſwoim ſię mieyſcu mowi.

*KLAT. Wilhelm Klat Pułkownik w woyſku Litewſkim cudzoziemſkim, dla męſtwa y odwagi nobilitowany 1662, *Conſtit: fol: 22* był potym Podczaſzym Rzeczyckim, y podpiſał elekcya Jana III.

KŁĘBOWSKI *herbu Jaſtrzebiec* w Ziemi Łukowſkiey Tomaſz Klębowſki Oczkowicz tego herbu, Ziemianin Podlaſki podpiſał liſt tegoż Woiewodztwa o grodzie Parczowſkim 1575 w Proceſſie rozgraniczenia między Woiewodztwy Podlaſkim y Brześciańſkim. N miał za ſoba Gałęzowſka, z tey ſyn Piſarz Grodzki Grabowiecki temi czaſy.

*KLEMBOWSKI *herbu Roch* w Ziemi Warſzawſkiey Staniſław miał za ſoba Barbarę corkę Piotra Sobola, z niey był ſyn Franciſzek, tego zaś dwoch ſynow Michał y Antoni. Ci od Pruſzkowſkich ſwoię dzielnicę wzieli, iako ſię mowić będzie pod litera P.

KLECHOWSKI *herbu Doliwa*, á podobno iuż teraz. Klichowſki w Kaliſkim Woiewodztwie.

*KLECZKOWSKI *herbu Cholewa.* *Mſ. o Familiach Pruſkich* wyraznie o nich mowi: Do tych pociaga Woyciecha Kleczkowſkiego, o ktorym cudzoziemſki piſarz to do pamięci podał. *Anhaltinus profligat Cæſarianos, major autem jaculorum vis ibi incubuerat in Polonos, Coſacos, Liſſovianos, qui in omni conflictu, licet leviorem armaturam gererent, ſed quod eo expeditiores, & audaciores eſſent, ad omne periculum ineundum, in prima acie collocabantur. Unde dux eorum Albertus Kleczkowſki, in fronte aciei tunc ſtans, pilâ tormenti percuſſus cum paucis ex ſuis occubuerat; reliqui tamen ejus Socii ordines retinuerunt, & hoſtem in Cæſarianos diſperſos ſævientem repreſſerunt, Dampirumq; cum equo collapſum à nece ſervarunt:* działo ſię

to 1620. *Starowol: zaś in Bellator: Sarmat: fol: 224* Hieronimem go zowie, y tak o nim mowi. Wyſłany na poſiłek od Krola Ferdynandowi Ceſarzowi, wielkim pędem zbiegł do Auſtryi, tak że w wielu Slaſkich y Morawſkich miaſtach, prędzey ſię dał widzieć, niżeli ſłyſzeć o ſobie, że idzie: tam krom innych wielu potyczek z rebellizuiącemi heretykami, pod Kremza ſzczęśliwie odprawionych, tyściąc piechoty Fryderyka Palatina niedaleko Horny wpień wyciał, atoli w zaſadzki pod Horną napędzony, kulą z muſzkietu poſtrzelony poległ. Na mieyſce iego obrała ſobie pozoſtała kompania Staniſława Ruſſinowſkiego. Jeſt tego Kleczkowſkiego w druku oracya, ktora witał Ferdynanda Ceſarza, *Tom: 2 mowcy Polſkiego à fol: 72.* ale mu tam Staniſława imię daia. Woyciech Kleczkowſki podpiſał z Prus elekcyą Jana Kazimierza.

KLECZKOWSKI herbu Tarnawa w Mazowieckim Woiewodztwie. Daniel miał za ſobą Zofią Gorſka, z ktorey trzy corki, Maryanna z Zebrowſkim, Petronella z Jakubem Radeckim, Helena z Jerzym Nowickim, zmowione. Staniſław, Mikołay, Jan, Ignacy, Szymon w Ziemi Nurſkiey 1648. Bartlomiey tamże Poborca 1591, *Conſtit: fol: 632.* Zofia Michała Kraſinſkiego małżonka.

KLECZKOWSKI herbu Trzaſka w Ziemi Łomżyńſkiey. Jakub Doktor Teologii w ſwoiey Oyczyznie Kościoł wymurował y nadał, Maciey w Poznańſkim podpiſał elekcyą Władyſława IV, ale niewiem czy tego herbu.

KLECZYNSKI herbu Strzemie w Pilznienſkim powiecie. N Kleczyńſki miał za ſobą Maryannę z Rybotycz Brześciańſka, z ktorey ſyn Jozef w Zakonie naſzym ſławny Kaznodzieia, ieſt iego kilka kazań w druku imo *Prawda Trybunału Koronnego haſło, Kazanie na Wotywie Trybunalſkiey 1712 in fol: w Toruniu.* 2do. *Sprawiedliwy rozum, rozumna ſprawiedliwość, Kazanie na teyże Wotywie 1712 in fol: w Toruniu.* 3tio *Sprawiedliwość do kontynuacyi, Kazanie na Wotywie 1714 in fol: w Toruniu.* 4to *Punkt honoru Swieta ſprawiedliwość Kazanie na Wotywie 1718 in fol: w Lublinie.* Umarł w Łucku 1725.

*KLEMAN *herbu Brochwicz*, to ieſt Jelen w błękitnym polu, ſzary, uciekaiacy w prawą tarczy, nad głową iego gwiazda, y tym ſię rożni od Brochwicza 2do. Dom to Starożytny, dobra ich Stotenfeld w powiecie Człuchowſkim, o czym Xięgi Starogardzkie, y dyſpozycye, y dekreta trybunalſkie. Bartłomiey Kleman z Małgorzatą Komirowſką zpłodził Staniſława. Piotr, Stefan, Jerzy, Kryſztof, Jakub Klemanowie. N Klemanowna była za Ręczlawſkim *Mſ. o Famil: Pruſk:*

KLEMPOWSKI herbu Strzemie w Krakowſkim Woiewodztwie,

KLENIEWSKI herbu Zagłoba w Płockim Woiewodztwie Marcina z Klenowa czytam *u Łaſkiego w Statu: fol:* 171 na przywileiu Jagełła podpiſanego 1421 między Kaſztelanem Poznańſkim y Sadeckim, ztąd ſię domyſlam, że muſiał bydź iakim Kaſztelanem, ale ſnać w druku opuſzcono. Samuel Kleniewſki miał za ſobą Lipſka herbu Łada Sędzianke Rawſka, *Okol: tom: 2 fol: 28.* Jakub z Wielkiego Kleniowa Poborca w Rawſkim, umarł 1633, leży w Łowiczu *Starowol: in Monum:* Euſtachi, Jan, Marcyan, Staniſław 1648. Walentyn Miecznikowicz Rawſki w Stanie duchownym 1664.

Mſ.

Kleinfeld Herb

* *MS.* o Familiach Pruſkich tak ten herb odkryſlił. Tarcza herbu wzdłuż na dwie części przedzielona, po iedney ſtronie ſiedm poł alternata, białe z czarnym przeplataia ſię, po drugiey tyleż; na hełmie nad Korona dwa rogi.

*KLESZCZOWSKI w Woiewodztwie Bracławſkim Jerzy 1648. Seweryn Woyſki Bracławſki, żona iego Zofia z Zulina, y Alexander 1674 podpiſali elekcye Krolewſkie.

*KLESZCZYNSKI *herbu Gryff* z tą iednak rożnicą, że Gryff biały powinien bydź, w gorę przedniemi nogami wſpięty w Koronie, w polu czerwonym, w nodze prawey przedniey krzyż trzyma. Maciey Kleſzczyńſki pierwſzy z tego Domu, w komput rycerſtwa Polſkiego policzony, co wſpominaia *Konſtytucye 1690*, gdy o nim wzmiankę czynia. Zaſłużył to ſobie u Oyczyzny męſtwem ſwym, kiedy po Uſarſku, ſwoim koſztem ſłużąc, znacznego na harcu Turczyna poimał y Krolowi Janowi III przyprowadził: od Rożna dziedzictwem kupiwſzy Targowiſko, Tuſzewo, Rakowice, á od Narzymſkiego Mortęgę, Mortęſkich niegdy gniazdo, w Chełminſkim Woiewodztwie oſiadł, y czterech ſynow zoſtawił, Staniſława, Ludwika, Ignacego y Adama, z tych dway oſtatni żyli bezpotomnie. Ludwik pracowitego koło duſz ludzkich Operaryuſza urząd w Zakonie naſzym w Lublinie zakończył 1724. Staniſław krwi ſwoiey y nieprzyiacielſkiey wylaniem, ſwoię w rycerſkich dziełach odwagę Oyczyźnie zapiſał, iako wſpomina *Konſtytucya 1690*, miał za ſobą Maryannę Wilczewſka, z ktorey corka Cecylia doſtała ſię Sutowſkiemu Stolnikowi Płockiemu, y ſyn Łukaſz poſeł na ſeym z Chełminſkiego 1730.

*KLEYN. Kleyn Jerzy Kapitan Dragonſki dla męſtwa nobilitowany na ſeymie 1662, przydano iednak kondycya żeby katolikiem zoſtał *Conſtit: fol: 40.*

*KLEYNPOLT *Małopolſki* Staniſław Sekretarz Krolewſki Metrykant Koronny, za zaleceniem Hetmana y woyſka, na ſeymie 1676 do ſzlachectwa prerogatywy

tywy przypuszczony y z sukcessorami swemi, iako zasłużony Krolowi Janowi Kazimierzowi y Michałowi, y ktory na okup więzniow żołnierzy Polskich dał był znaczna summę Hetmanom, miał dziada Chorażym na dwoch kampaniach Moskiewskich doświadczonego, y Oyca ktory u Zygmunta III y Władysława IV był Sekretarzem *Constit: fol: 62.*

*KLEYST *herbu Doręgowski* w Pomorskim Woiewodztwie ten dom dawny, á w woysku Brandeburskim wielkiemi szarrzami znaczni Kleistowie bywali. Piotr y Idzi Kleystowie 1632. Jan poseł na seym *electionis* z Pomorskiego 1697, y deputat *ad pacta conventa*, ktore podpisał, *Constit: fol: 24.* Franciszek 1699. Katarzyna Kleystowna była za Cypryanem Kręskim.

KLICKI *herbu Prus imo* w Ziemi Ciechanowskiey. Balcer Klicki z małego Klicza, żona iego Pieniąszkowa, pewne dobra do ołtarza S. Anny w Ciechanowie zapisał, co approbowała *Konstytucya 1616 fol: 37.* Piotr 1632, Stanisław 1648 podpisali elekcye.

KLICZEWSKI *herbu Brodzic* Kliczewska była za Bromirskim Marcinem herbu Pobog.

KLICZEWSKI *herbu Dołęga* w Zawkrzenskim powiecie. Za czasow Paprockiego żył Stanisław Kliczewski tak silny, że na harc, ze dwiema chodził Kopiiami, y szczęśliwie z nieprzyiaciołami potykał się, atoli w Oyczyźnie potym zabity. N Kliczewski miał za soba Niemoiewska *Mſ. o Familiach Prusk:*

KLICZKOWSKI *herbu Piława* w Krakowskim Woiewodztwie y Mazowieckim: niektorzy z nich na Pokucie się wynieśli. Piotr Kliczkowski w prawie biegły miał za soba Elżbietę Kęczowne, zostawił z niey corkę Dominikankę na Grodku, z synow także iego ieden wstąpił do Zakonu S. Dominika, umarł ten Piotr 1606. Niewiem czy nie tu należy Klika Jakub Cześnik Sieradzki podpisał pokoy Brzeski *u Łask: w Statu: fol: 141.*

KLICZKOWSKI *herbu Prus imo* w Woiewodztwie Mazowieckim, ale mi się zda, że omyłka, ile że y Pilawczykow ciż pisarze nasi osadzaia w tymże Woiewodztwie y herb podobny, Prusa do Pilawczyka, mogł do omyłki dac okazya: y o Klickich herbu Prus tamże pisza.

*KLIMCZYCKI. Wiktoryn Klimczycki z Woiewodztwem Podlaskim podpisał elekcya Jana III.

KLINSKI *herbu Junosza* powinien zaś bydź baran biały, w czerwonym polu na zieloney trawie stoiacy, We krwi po boki; na hełmie poł barana, tak go opisuie *Manusk: o Famil: Prus:* atoli że na hełmie zażywaia trzech pior strusich, świadkiem grabsztyn u Dominikanow we Gdańsku. W Prusiech kwitnie ta familia, luboc że y na Podolu byli świadczy *Okolski.* Jerzy Klinski z Seymu 1590 poborca w Pomorskim, *Constit: fol: 604.* Krysztof miał za soba Dulska, z ktorey dwoch synow było, Krysztof Nominat na Opactwo Peplinskie, atoli za Rozrażewskiego Biskupa Kuiawskiego promocya, ustąpił Kostce. Jan brat iego dziedzic na Radzieiowie ożenił się z Katarzyna Łaszewska, z tey było trzech synow, Jerzy, Krysztof, y Jan, ktorym wszystkim ieszcze żyiacym, matka we Gdańsku marmurowy nadgrobek wystawiła, iako inskrypcya świadczy w roku 1614. Klinski z Radzieiowa złaczył się dożywotnie z Gissowna, corka Michała Gissy Starosty Borzechowskiego: drugi Klinski dziedzic na Adamowie, druga teyże siostrę rodzona poiał. Antoni Sadowy Tucholski deputat na Trybunał Koronny z Pomorskiego 1718. Franciszek Sędzia Ziemski Tczewski, Augustyn Sadowy Tucholski, Jan Sadowy Mirachowski, postowie z Prus na seym 1730. Klinska była za Bakowskim herbu Ryś, druga za Janem Czapskim. Piotr y Stanisław 1632 Michał Rautenberg Klinski z Radzieiowa poseł z Pomorskiego 1648, podpisali elekcye Krolewskie. Antoni Klinski w Zakonie naszym tymi czasy.

Klinski Herb

Swiat powinien bydź, na nim krzyż, pod ktorym ale y przez srzodek iego są dwie Klamry końcami na doł obrocone, iedna z nich wyższa większa, druga pod nia mnieysza, tak go opisał *Okolski tom: 1 fol: 399* tego herbu familianci w Kiiowskim Woiewodztwie Daniel Klinski do samey śmierci w obozie lata swoie pędził, w Finlandyi, Wołoszech y indziey woiownik, iako iego nadgrobek w Pawołoczy postawiony z tym herbem, o nim świadczy, podobne są temu herby w Litwie Ichnatowiczow y Okuniow.

*KLISZEWSKI *herbu Jastrzębiec* w Nowogrodzkim Woiewodztwie. *X. Koiał: in Mſ.* Stanisław Kliszewski żył 1648, syn iego Seweryn, Jadwiga Kliszewska była za Prandota Dzierżkiem Stolnikiem Lubelskim, Elżbieta za Mikołaiem Krysztoporskim *Acta Castr: Cracov: 1434.*

KŁOBSKI *herbu Pomian* w Kuiawach. Z tych Bartłomiey Kłobski wielą lat zasłużony Oyczyźnie żołnierz.

KŁOBUKOWSKI *herbu Okſza* w Krakowskim y w Sieradzkim Woiewodztwach. Jan Kłobukowski miał za soba Zofia Potworowska, zostawił synow *Baran:* Piotr y Marcin 1632. Jan Miecznik Inowrocławski y Stanisław 1674 w Inowrocławskim. N Kłobuchowska Jana Działyńskiego małżonka.

*KŁODZKI *herbu Ogonczyk* w Woiewodztwie Trockim. Jan Kłodzko, syn Michna zostawił synow, Woyciecha y Macieia, Woyciech był Marszałkiem Litewskim, Starosta Kowieńskim y Bielskim, Ochmistrzem Krolowy Heleny Moskiewki odprawował poselstwo do Moskwy 1491, y 1493 y 1503 pokoy sześcioletny utwierdził *Koiał: par: 2.* Maciey Woyciechowicz Marszałek Litewski dziedzic na Miedzyrzycu y Lyskowie Woiewoda Połocki, Starosta Wolkowiski, odprawował poselstwo do Moskwy 1528, 153, y 1536, został Starosta Zmudzkim 1542, umarł 1543. miał za soba Katarzynę Chlebowiczowne, corka iego była za Kniaziem Dolskim, fundował Plebania Miedzyrzycka, leży u Franciszkanow w Wilnie, zkąd nadgrobek iego wypisał *Staro-*

wol: in monum: to Koiał: in Mſ. iam go opuścił między Woiewodami Polockiemi, á z Paprockiego położyłem w tymże czaſie Chlebowicza. Kłodzki Jan Staroſta Miedzialſki, Stolnik Kowieńſki, poſeł na Seym 1628, y ztamtad Kommiſſarz do zapłacenia woyſku w Inflanciech, *Conſtit: fol: 3*, żył ieſzcze 1632, *Koiał:* rozumie, że iuż tego Domu Familiantow nie ſtało.

KŁOCZEWSKI *herbu Doliwa* w Chełmſkiey Ziemi, Kaſper Kłoczewſki Podczaſzy Chełmſki poſeł na Seym 1628, z tamtad deputowany na Trybunał Radomſki *Conſtit: fol: 5.* Mikołay Podſędek Ziemſki y Sędzia Grodzki Stężycki, także y Kapturowy 1674.

KŁOCZOWSKI *herbu Rawicz* w Sendomirſkim Woiewodztwie y indziey. Piotr Kaſztelan Zawichoyſki Staroſta Małogoſki, *tego Bielſki fol: 619* wyraźnie Doliwczykiem piſze, *Okolſki* iuż go pod herbem Doliwa, iuż pod herbem Rawicz położył, iam go czytał indziey między Rawiczami, był Dworzaninem Krolewſkim 1569, podpiſał Unia Podlaſza do Korony, *Conſtit: fol: 155.* Jezdził w legacyi 1566 do Xiażęcia Meklemburſkiego, á w roku 1570 poſeł Zygmunta Auguſta pokoy między Krolem Szwedzkim y Duńſkim ziednał, *Biel: fol: 643*, gdy potym do oblężenia Wielkichłukow 1580 drugim ſerca dodaie, z działa poſtrzelony poległ. *Bielſki fol: 773. Stryik: fol: 789.* mąż odważny, czego dał dowody na rożnych mieyſcach oſobliwie pod Gdańſkiem. Mikołay także pod Sokola zginał rokiem przedtym *Varſzav: in paneg:* Anzelm Stolnik Sendomirſki mąż rycerſki, á zdami ſię miał za ſoba Brzeſka herbu Okſza. Zofia Kłoczowſka, Baranowſkiego herbu Rawicz małżonka 1550. Kłoczowſki Proboſzcz w Strzelnie od Rozrażewſkiego Biſkupa brał inſtytucya. N Kłoczowſka Drzewieckiego małżonka Czeſnika Bracławſkiego.

KŁODNICKI *herbu Sas.* Kłodnicki Wawrzyniec miał za ſoba Annę Brodowſka herbu Łada, y z nia ſynow dwoch, z ktorych ieden Jędrzey. N Katarzynę Rudnicka. Barbara Kłodnicka była za Staniſławem Rudnickim. Staniſław z Podlaſkim, podpiſał elekcya Jana III.

KŁODNICKI *herbu Łada* Dom ſtarożytny y Xiażętom niegdy Mazowieckim dobrze zaſłużony. Cedrenus Kanclerz Zakroczymſki, Proboſzcz Czerſki, Dominik brat iego rodzony Podkanclerzy Jana Xiażęcia Mazowieckiego. Grzegorz Kapellan żony tegoż Xiażęcia, dziedzice na Kłodnie. Helbrzykoń, Wieliſław, Tomiſław, Swentoſław, Maciey, Staniſław, Jan, Philip, Woino, Niegoſław, Wawrzyniec, Bartłomiey, dziedzice na Kłodnie, ktorym Jan Xiażę Mazowieckie wielkie łaſki przywileiem ſwoim nadał, w roku 1387. Staniſław z Janem Tarnowſkim Hetmanem pod Obertynem mężnie woiował przeciwko Wołochom, fundował y nadał Kościoł w Zukowie, z obligacya ſpiewania trzech mſzy na tydzień, za umarłych: umarł we Lwowie y tamże pogrzebiony. Maciey brat iego, Woyſki Liwſki y Staroſta Błońſki, z Boguckii Anny herbu Prawdzic, zoſtawił ſynow ſiedmiu 1552, ktorym Krol Auguſt I puścił dziedzictwem wieś Chroſnia. Z tych 1 Staniſław, ktory młode lata iuż w Akademii Krakowſkiey, iuż w Cudzoziemſkich ſzkołach za nakładem Jana Przerebſkiego Podkanclerzego Koronnego, tyle w Łacinſkim Greckim iezykach y innych naukach poſtapił, że go Doktorem oboyga prawa zawołano, á wkrotce Juliuſz Papież Protonotariuſzem ſwoim go uczynił, w lat iedenaście wrociwſzy ſię do Oyczyzny, od Wierżbickiego Biſkupa Zmudzkiego wziął Archidyakonia Zmudzka, á Padniewſki Biſkup Krakowſki, przydał mu Kantorya Krakowſka 1567. Po śmierci Stępowſkiego poſłany od Krola do Neapolu z ſtrony Barſkiego Xięſtwa, czas tam nieiaki zabawił, kędy ſię też y ożenił, ſpuściwſzy beneficia wzwyż wyrażone, poia-

wſzy Julia corkę Margrabie de Lauro, ſynowicę rodzona Xiażęcia Neapolitanſkiego Montis Leonis z domu Pignatellow, Stryi iey był drugi Prorex Siciliæ, miał z nia ſyna iednego Franciſzka, ale mu ten młodo umarł. 2. Kaſper Staroſta Błońſki y Wolkinicki, ten ſię także w cudzych kraiach czas nie mały polerował: naprzod gdy Ferdynand Ceſarz corkę ſwoię dawał Xiażęciu Mantuańſkiemu, on z nia do Włoch iachał, tam ſię y ięzyka Włoſkiego, y cwiczenia koni, nauczył: w woyſku Niemieckim męſtwo ſię iego znacznie pokazywało: do Polſki przyiachawſzy czas nie mały na dworze Krola Auguſta zabawił, aż też poiał Xiężniczkę Maſſalſka Annę Sędziankę Ziemſka Grodzieńſka, pozoſtała wdowę po Sebaſtyanie Dybowſkim Staroście Knyſzyńſkim, ale z nia potomſtwa nie miał. Po śmierci Krola Auguſta deputowany do prowadzenia ciała iego do Krakowa, tę funkcya z wielkim ſwoim zaleceniem odprawił. Na dwor Henryka Krola namowiony, dla tego że umiał ięzyki, Łacinſki, Hiſzpańſki, Włoſki, Niemiecki Czeſki, dano mu wieś Choroſtow nad Łoſoſna rzeka w Grodzieńſkim Staroſtwie, ofiarowano mu także Kaſztelania Warſzawſka y Zakroczymſka, ale ich przyiac niechciał: pod Iſzborg z Janem Chodkiewiczem wyprawił ſię w poczcie nie małym, ſwoim koſztem wyſtawionym, á potym na Moſkwę, ſiła dokazywał to pod Połockiem, to pod Pſkowem, to pod Wielkołukami. W roku 1582 iuż był naznaczony poſtem do Amurata Cara Tureckiego, ale ſię z tego wymowił. Kochał ſię w duchowieńſtwie y ludziach uczonych: w Kamionce dobrach ſwych Kościoł zbudował, y nadał, y apparatem przyozdobił, iałmużny wielkie na Zakonnikow ſypał, Zukowſki Kościoł także upoſażył. 3 Mikołay urody dziwnie piękney, nadto w Muzyce y iezykach, Łacinſkim, Włoſkim, Hiſzpańſkim, Niemieckim doſkonale wyćwiczony, bawił ſię na dworze Krolowy Bony, y z nia był do Włoch zaiachał, atoli tam przez zazdrość ſtruty, ſkoro do Oyczyzny powrocił, z światem ſię pożegnał 1559. 4 Jan y w muzyce y w innych naukach biegły, urzędow Ziemſkich ofiarowanych ſobie przyiac niechciał, iako Piſarſtwa Ziemſkiego Ciechanowſkiego y Podſędkoſtwa Zakroczymſkiego, umarł nim ſię ożenił. 5 Wawrzyniec naprzod ſobie dwor Auguſta Krola upodobał, poiał potym Kołozębſka Mikołaia corkę iedynaczkę, z nia iednak nie zoſtawił tyko trzy corki, człowiek ſiły wielkiey, y hoyny. 6 Maćiey *Protonotarius Apoſtolicus*, Proboſzcz Wileńſki, Archidyakon Zmudzki, Kanonik Krakowſki; ieſt w druku iego *Liber de modo acquirendæ gratiæ Divinæ, quomodo cognoſcatur ejus adeptio, & in ea permanſio, ex Hieronymi Sirini Canon: Regularis S. Auguſt: Italico, latinè redditus, ac locis ex S. Scriptura illuſtratus Cracov: in* 4to *1583.* Toż ſamo wydał po Popolſku pod tytułem, *Wizerunk łaſki Boſkiey in 4 Crac: 1587.* 2do *In obitum Reg: Sigiſmundi Auguſti Oratio in* 4to *Bononiæ 1574.* 3tio *De Henrici Valeſii felici in Poloniarum Regem inauguratione Oratio gratulatoria in* 4to *Bononiæ 1574.* Wſpomina ia *Stryikowſki w ſwoiey Kronice Litew: fol: 61.* Bartłomiey mąż wielkiego dowcipu y nauki. Sioſtry tych ſiedmiu braci, były dwie, iedna Dorota, ta wydana za Woynę Podſkarbiego Litewſkiego, y Staroſtę Pinſkiego: druga Katarzyna Zaborowſka Cześnikowa Zakroczymſka, Inni ich Kłodzinſkiemi piſza Kryſztof mąż rycerſki z Jadwigi Dawidowſkii dziedziczki na Dawidowie zpłodził dwoch ſynow, Mikołaia człowieka rycerſkiego, y Jędrzeia Zakonnika S. Franciſzka. Jan miał za ſoba Cześnikownę Lidzka Cieciſzewſka. Alexander Podſtoli Bracławſki. Marcin y Pawel w Ziemi Warſzawſkiey 1674. N Jana Jarzyny małżonka.

KŁOKOCKI *herbu Nałecz* w Płockim Woiewodztwie. Staniſław Kłokocki Sę-

dzia Ziemſki Zawkrzeńſki 1648, ſyn iego Kryſztof 1660. Walentyn y Jan w Płockim 1674. Kazimierz Stolnik Płocki 1678: ſyn iego zdamiſię Jan Staroſta Rzeczycki, deputat z Litwy do boku Krolewſkiego *Conſtit:* 1703 *f:* 15 N Chorąży Minſki miał za ſoba Mirſka z ktorey ſyn Hieronim w przod Pułkownik y Staroſta Rzeczycki, potym obſzerna fortunę rozporzadziwſzy, zoſtał Jezuita, Konwikt w Słucku na ubogich Studentow fundowawſzy, tamże Collegium Rektorem rządził, gdzie potym w roku 1721 świątobliwie życie ſwoie zakończył. N miał za ſoba Maryannę z Chmielowa. Staniſław *Rykota Sekretarza Angielſkigo u Porty Monarchia Turecką wydał po Polſku w Lipſku 1727, 2da edit.*

**KŁOKOWSKI.* Kłokowſki Jan dziedzic na Nowoſiedlcach, tego corka Dorota 1505 była za Mrowka Jakubem *Monim: Coll: Leopol.*

KŁOMNICKI herbu Okſza w Sieradzkim Woiewodztwie. Jakub y Piotr Kłomniccy bracia rodzeni, Jakub zpłodził Jana y Kryſztofa Podſędka Wieluńſkiego, Piotr z Jedleńſkii herbu Nabram Floryana, ktory ſobie ſtan duchowny obrał, Jana ktory z Sobiekurſkii zoſtawił ſyna Staniſława, y Piotr ktorego z Traczowſkii było potomſtwo. Katarzyna Klomnicka drugim zwiazkiem żyła z Jakubem Potockim herbu Pilawa Podczaſzym Podolſkim, pierwſzym zaś, z Macieiem Jabłonowſkim Rotmiſtrzem Krolewſkim, N Kłomnicka była za Zygmuntem Koniecpolſkim Sędzia Ziemſkim Sieradzkim *Baran.*

KŁONICKI herbu Niezgoda w Pruſiech iedenże dom z Łętowſkiemi, iako piſze *Mſ o Famil: Pruſkich.* Staniſław Klonicki Kanonik Opatowſki od Zygmunta I Krola, Procurator Inquizycyi o Cudach S. Jacka naznaczony 1523 *Sever: lib:* 3 *c:* 8.

KLONOWSKI herbu Abdank w powiecie Radomſkim. Jan Klonowſki, żona iego Małgorzata z Podciemnego 1480 *Monim: Coll: Leopol.*

KLONOWSKI herbu Boncza w Woiewodztwie Rawſkim. N Klonowſki miał za ſoba Dorotę Tereſſę Zaborowſka, ale z nia *ſterilis*, drugi Joannę Naſierowſka.

KLONOWSKI herbu Leſzczyc na Dobrzyńſkiey Ziemi y w Xięſtwie Litewſkim, cnota y dzielnoſcia ſławni. Staniſław Klonowſki Wolborſki y Gnieżnieńſki Staroſta. Wawrzyniec brat iego Staroſta Gnieznieńſki, Grzegorz trzeci brat, ſyn iego Jozef z natury wielki Kraſomowca, naprzod Stolnik potym Podkomorzy Połocki, z ktorym tytułem poſłował na Seym 1647, zkad deputatem ſtanał na Trybunał Skarbowy Litewſki, *Conſtit: fol:* 44. wział daley Kaſztelania Witebſka, z tey poſtapił na Woiewodztwo Brześciańſkie, iam mu herb Nałęcz przypiſał w twomie pierwſzym, ale go *Okol: y Koiałowicz in Mſ.* pod tym herbem kładą: był Sędzia Kapturowym pod czas interregnum po zesciu Zygmunta III: na wiele go funkcyi Oyczyzna narażała, ktore wſzyſtkie z chwała imienia ſwego odprawił: miał za ſoba Radziminſka, z ktorey iednę tylko corkę zoſtawił, Michała Frackiewicza małżonkę. Łukaſz pod czas expedycyi Pruſkiey przeciw Guſtawowi, Chorąży Uſarſki. Fabian pod Chorągwia Uſarſka Władyſława IV pod Smoleńſkiem z działa zabity. Sa Klonowſcy y w Pruſach, Fabian 1632, Jan Poſeł z Ziemi Swieckiey, Kazimierz y Władyſław 1648. Klonowſka była za Jerzym Pierzchą, á po nim za Konoiadzkim Jędrzey y Ludwik 1648.

KŁONSKI herbu Topor czy Klońſki, z Krainy niektorzy ſię z nich na Podole wynieśli, z tych byli trzey bracia rodzeni ludzie rycerſcy, Marek Walentyn y Jan, z tych oſtatni z Anny Liſſowſkii zoſtawił potomſtwo. Klonſka Barbara była za Axakiem Janem Sędzia Ziemſkim Kiiowſkim *Okol: tom:* 1 *fol:* 553. Walen-

Walentyn w Woiewodztwie Rruſkim 1632. N miał za ſoba Annę Dabſka. N Kanonik Łucki 1668 *Hiſtor: Coll: Luceor:* Jacek przez wiele lat w Zakonie Kaznodzieyſkim, z ambony do ludzi mowił z wielką ſława y æſtymacya u wſzyſtkich: był potym Prowincyałem w Ruſkiey Prowincyi, umarł 1694.

**KŁOPOCKI herbu Łabec.* Paweł w Ziemi Sochaczowſkiey podpiſał elekcya Jana Kazimierza, drugi Paweł Jana III, Woyciech Poborca w Ziemi Warſzawſkiey *Conſtit:* 1618. Jędrzey Proboſzcz Jarosławſki y Scholaſtyk Zamoyſki 1661. Mikołay w Zakonie naſzym na pracy Kaznodzieyſkiey życie ſwoie zakończył w Piotrkowie 1706. Sioſtra iego Anna była za Komorowſkim, umieraiąc 1694 ſzaty ſwoie y kleynoty P. BOGU w Kościele naſzym Lwowſkim oddała *Hiſtor: Coll: Leop:* piſza ſię z Kłopoczyna trzy mile od Rawy. Jan Kłopocki Miecznik Latyczowſki, miał za ſobą Maryannę Raciborſka, z tey było trzech ſynow, Jozef ktory zginał na woynie, Woycieb y Maciey, corek zaś piec Anna Paprocka, Elżbita Gorſka, Ludowika Panna, Brygitta Węglowſka, Barbara Łaſtowiecka. N Klopocka była za Janem Zaborowſkim.

**KŁOPOTOWSKI herbu Pomian* w Podlaſkim Woiewodztwie, Hieronim z Patrow y Walentyn Kłopotowſcy podpiſali elekcya Jana Kazimierza. Jan Rotmiſtrz Pancernych koni ſto, w roku 1653, *Komput Woyſka.* N była za Macieiem Stoinſkim.

**KŁOPOTOWSKI herbu Slepowron.* Z tych Franciſzek w Zakonie naſzym temi czaſy.

KŁOSINSKI herbu Lubicz na Dobrzyńſkiey ziemi. Maciey Kanonik Sendomirſki Sekretarz Krolewſki 1615, y Kazimierz 1676, ktorych łaſki zakon naſz wieczney przed Bogiem pamięci zapiſał. N Kłoſinſki miał za ſoba Elżbietę Pampowſka, z niey był ſyn Jakub *Mſ. de Famil: Pruſſ.*

KŁOSOWSKI herbu Rola w Podlaſkim Woiewodztwie.

Klucz Herb

W Herbie Jaſienczyk Klucza ktore Domy w Polſzcze zażywaia, mowiłem na ſwym mieyſcu, tu przydaię z *Koiałow:* że w Litwie nie, ktorzy do Klucza białego rozdartego w polu czerwonym, przydaia gwiazdę złota z boku, á w hełmie trzy piora ſtruſie. Tym ſię herbem ſzczyca Czeczerſcy w Podlaſkim Woiewodztwie, dokąd z Wołynia przyſzli, y Obuchowiczowie.

KLUS herbu Srzeniawa w Rruſkim Woiewodztwie, Klemenſa Kluſz ſławnego męża wſpominaia hiſtorycy 1570, atoli *Konſtytucye* 1662 *fol:* 33 zowia ich Kluſki.

**KLUWINSKI.* Iwan Kluwinſki Ziemianin Wołyńſki w roku 1528, *Metryka Wołyńſka.*

Powin-

Kmicic Herbu Radzic

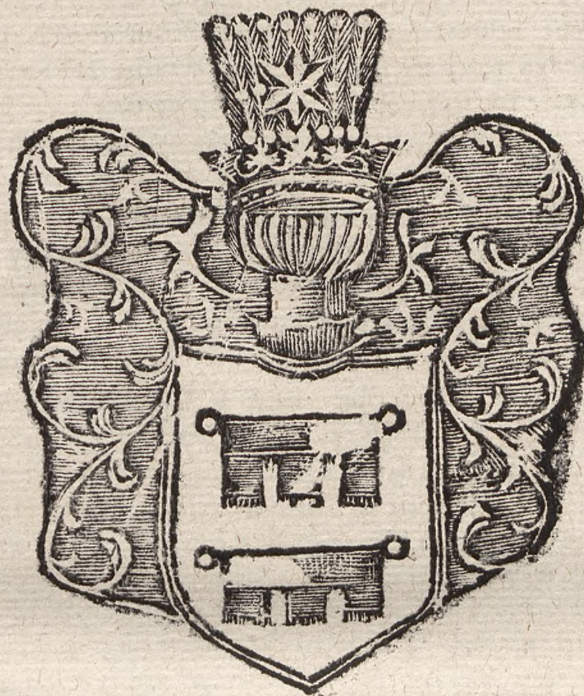

*POwinna bydź w polu czerwonym Kotwica uchem prosto do gory stoiaca, przy niey koło ucha, z iedney strony iedna gwiazda, z drugiey strony druga, w hełmie trzy piora strusie. *O tym herbie pisali Paproc: w Gniazdzie fol: 1121 O herb: fol: 578. Okol: tom: 2 fol: 576. Kleynoty, fol: 78*, zowie się ten herb Radzic, tym się tylko rożni od herbu Sztumberg, *iako Biel: mowi fol: 213*, że w nim gwiazd nie masz. *Petra Sancta de tesseris cap: 63* powiada, że w Brytannii iest kilka domow, ktore Kotwicy srebrney w polu czerwonym z rękoieścia zażywaia, ale bez gwiazd; y mnie sie dało widziec w Kommentarzach X. naszego Maldonata takiż herb, ale nad rękoieścia Kotwicy, trzy gwiazdy położono, iędnę wedle drugiey. Ktoreby sie tym herbem familie w Polszcze naszey pieczętować miały, nie wiedział tak *Paproc: iako y Okol:, Koiałowicz in Ms.* Kmicicom ten herb za własny przypisuie, z ta iednak odmiana że u nich iednę tylko gwiazdę na lewym boku tarczy klada. Z tych był Samuel Kmicic Choraży Orszański, Starosta Krasnosielski, o ktorym *Konstytucye fol: 12 1670*, sławny to był y odważny Pułkownik, Jan brat iego rodzony maż dobry. Mikołay stryi tych dwoch, w Zakonie Soc: JESU, wielce zacny Pòéta, młodo umarł w Wilnie kończac nauki 1622, iest w druku iego lubo pod cudzym imieniem *Josaphatidos lib: III seu Martyrium B. Josaphati Kuncewicz carmine heroico. y Dithyrambus Georgio Tyszkiewicz Episcopo Samogitiæ.*

Maia

Kmita Herbu Choragwie

MAia bydź dwie Choragwie żołtę w polu czerwonym iedna pod druga. w hełmie nad Korona pięc pior strusich *Paproc: w Gniazdzie fol: 1182 O herb: fol: 667. Okol: tom: 1 fol: 400 Kleynoty fol: 92:* atoli *Koiałowicz in Ms.* widział na trunnie Łazarza Kmity Filonowego syna, y w linii Domu Połubinskich, że na hełmie powinien bydź pawi ogon, w ktorego srzodku gwiazda. Nabyty ten herb od Przodka tey familii, że w okazyi, natarszy na nieprzyiaciela, dwie Choragwie wydarł Chorażym przeciwney strony z ręku, y do Pana swego przyniosł; co ieszcze miało bydź za dawnych Jedynowładzcow y Xiażat Ruskich. Zdadzac się wprawdzie choragwie w herbie Kmitow ułożone, bardziey bydź podobne do Kościelnych, niżeli do woiennych: atoli *Petra Sancta de tess: fol: 525*; Kwadratowe Choragwie, we trzy poły u dołu przedzielone, iak zwyczaynie w Kościołach nosza, a na wierzchu o trzech pierścieniach, na ktorychby mogla wisiec Choragiew, zowie woiennemi Choragwiami y namiotami, znać że dawnemi czasy, takich Choragwi na woynach zażywano: kładzie ten author Kształt kwadratowey choragwi, ktora wielkie ma podobieństwo do choragwi Kmitow, tylko że tu pierścieni nie przydaia. *Paprocki w Gniazdzie y Okol:* takim sposobem herb ten położyli, iako się tu kładzie; atoli *w Xiażce o herb:* tarcza *u Paprockiego* na cztery części przedzielona w pierwszey iest Korczak, w trzeciey Leliwa, w czwartey Odroważ, w drugiey Choragwie, atoli nad niemi Krzyże poprzydawał: ia go tu tak kładę, iako go widział y opisał X. *Koiałowicz.* Tym herbem pieczętuia się.

Bykowski Tysza	*Hryckiewicz*	*Kmita Czarnobylski*
Czerlinkowski	*Jelec*	*Olizar Wołczkiewicz*

WIęcey ci się Familii od Przodkow tego Domu pod rożnemi nazwiskami rozrodziło, iako się mowiło pod Jelcami, to iest Niemierzycowie, atoli ci samych tylko Klamr na krzyż złożonych, w herbie

 uży-

używaią. Woroniczowie, ale ci iuż ſię herbem Pawęza pieczętuią, to ieſt iabłkiem trzema mieczami przebitym na wylot. Nawet y ci ktorych tu kłade nie wſzyſcy iednakowym kſztałtem choragwie na tarczy ſwey układaią, á naprzod Bykowſcy, o ktorych mowiłem w pierwſzym tomie, nad dwiema choragwiami dwie Klamry na krzyż złożone noſzą: także y Hryckiewiczowie. Jelcowie zaś pod dwiema choragwiami takiemi iakie tu widziſz Leliwa herb podłożyli, na hełmie dwie Klamry; czyli raczey iakom widział pieczęć ich, na tarczy ieſt Leliwa zwyczayny, á na hełmie dwie chorągwie.

Matwiey ſyn Hrehorego, według tego com piſał pod Jelcami ieden z ſiedmiu braci, zpłodził Kiryana alko Kmitę przodka tey Familii: atoli *Paprocki* y z niego inni twierdzą, że ten Matwiey był Staroſtą Winnickim, y od Kazimierza Krola iuż był deſtynowany na Woiewodztwo Kiiowſkie, ale z śmiercia Krolewſką wſzyſtko ſię pomięſzało, wziął iednak potym od Alexandra Krola Staroſtwo Czerniechowſkie y Lubeckie, w nadgrodę ſwego męſtwa, kiedy Mingercią Cara Perekopſkiego, ktory iuż był pierwey Kiiow zpuſtoſzył, y znowu powtore na niego chac uderzyć z ludem ſwym, iuż do Czerkas ciagnął, od Zamku Czerkaſkiego odpędził; Kniaz go potym Moſkiewſki w Lubiecku, moca, bo ſię długo mu bronił, dobywſzy, do więzienia wtracil, gdzie w niewoli umarł. Synow iego dwoch licza ciż authorowie, Kryſztofa Staroſtę Owruckiego, y Siemiona Hetmana nad ludzmi w Kiiowie y w Czerkaſiech, na Tatarow ſzczęśliwego w potyczkach, ſyn iego Filon Siemionowicz Kmita, tak go czytam na liście Stefana Krola, Woiewoda Smoleńſki, Staroſta Orſzańſki, mąż ſławny y pamięci godny; ten ſię pierwſzy Czarnobylſkim zwać począł, od zamku Czarnobyla, ktory wziął zamiana od Krola Auguſta, za Oyczyſte dobra na Podolu, *to Paproc:* atoli *Koiałowicz*, że za dobra ktore ſtracił na Siewierzu. Pod Oſtrzem w roku 1552 dwa tyśiace Moſkwy, ktorzy ſzli do Oſtrza zamku iego, tak zbił we trzech ſet ludzi ſwoich, że mało kto od ſzabli iego uſzedł, nie ſtraciwſzy w tey potyczce tylko dwoch ſwoich, Hrehora Waſilewicza y Fiedora Woſna: w tymże tygodniu pod Czerniechowem przeiąwſzy Moſkwy poczet nie mały, uderzył na nich, y do iednego wyciał: Czerniechowa dobył, ſpalił; y z korzyścia wielką wyſzedł: doſtawſzy świeżych ludzi od Konſtantego Xiażęcia Oſtrogſkiego Woiewody Kiiowſkiego, dwieście Kozakow, znowu odwrocił pod Czerniechowſki zamek, ktoremu na odſiecz na pierwſzą pogłoſkę o oblężeniu iego, wyſłany był Kniaz Mieściefki we dowch tyſięcy woyſka, natarł na nich w 640 ſwoich, y poraził, że mało kto z nich uſzedł do zamku, á między niemi Mieściefki, ale ranny: puścił potym Kozakow w Siewierſką ziemię, zkąd dobrym ſzczęściem, wielki plon wynieſli. Pod Starodub wkrotce przyciągnął, maiąc na pomoc ſześćſet Tatarow Białogrodzkich, tam pięćſet Moſkwy trupem położył, woyſko dla zdobyczy w kray nieprzyiacielſki puścił, z ktora gdy ſię nazad wraca, Moſkwa dogonili go, ſześć mil od Staroduba na rzece Snowie, dał im bitwę Filo, y lubo ich daleko więkſza liczba była, bo ſamey iazdy trzy tyśiace rachowano, á czteryſta piechoty, przecięż ich pogromił, Kniazia Wołka, iednego z wodzow zabito, drugiego Ciemkina, y więźniow dwieście, y dworzan Kniazia oſmnaſtu poimano, z ktorych Ciemkina Krolowi odeſłał. Tak z ſławą ſwoią do Oyczyzny powrocił, luboć czaſem, iak to na woynie nie bez ſzwanku, bo pod Czerniechowem w ramię u prawey ręki tak poſtrzelony, że aż kula na wylot wypadła, przecięż w tey oſtatniey batalii, tylko iednego Filon tata-

rzyna utracił, W roku 1564 gdy Moſkwa z woyſkiem w Litwę wtargnęła, á Hetmani Litewſcy pod Uła iednę część woyſka tego porazili, Filo ktory miał ordynans, miec na oku drugą część woyſka (ſześćdzieſiąt go tyſięcy rachowano) chcąc pogodney zażyć okazyi, poſłał Moſkwie liſty od Hetmanow, w ktorych mu o ſwym zwycięſtwie oznaymuią, y reieſtr tak pobitych iako y poimanych: czym przeſtraſzeni, co żywo w rozſypkę poſzło. Filon za niemi ruſzył, y naprzod im wſzyſtkie wozy odiął: á potym goniąc za niemi, tylko we dwoch tyſiacach ludzi ſwoich, wiele ich w ucieczce pobił, ſto więzniow znacznych doſtał. W roku 1565 Poczapow miaſto wziął, ſkarby z niego wſzyſtkie zabrał, karawany Tureckie y Ormiańſkie przetrząſnął, á ſamo miaſto zburzył, y bez żadnego ſzwanku powrocił. W roku 1568 w czterech tyſięcy poſzedł pod Smoleńſk, tam wſzyſtek ten kray zpuſtoſzył, á gdy Moſkwa z Smoleńſka wypadła, poraził ich. Nad to gdy Krol Stefan Polocka dobywał, on w Moſkwie Starzycę, Ruſs, y inne miaſta palił, á pod Smoleńſkiem dwa tyſiace wſi; był potym Staroſta Wielikołuckim, miał za ſoba Jędrzeia Kapuſty Kaſztelana Bracławſkiego corkę, *Koiał:* (luboc tak *Miſtolt in hiſtor: Sapieh: part: 3 fol: 88 y Walicki w hiſtoryi Kodenſkiey* y o drugiey żonie iego namieniaia, była to Zofia Sapieżanka, Pawła Sapiehy Woiewody Nowogrodzkiego corka) z tey był ſyn Łazarz Kmita, ktory młodo umarł, ucząc ſię w Wilnie 1594, corka zaś iego Zofia doſtała ſię w małżeńſtwo Łukaſzowi Sapieha, ktora w Dom Sapieżyńſki Czarnobyl wnioſła, kędy OO Dominikanow fundowała. Jan Kmita Marſzałek Litewſki, Wilkomirſki y Onixteńſki Staroſta; corka iego Słuſzczyna Starościna Krzyczewſka, wſpominaia iego poſelſtwo do Moſkwy 1558, *Według Koiałow:* Byli ieſzcze Kmitowie w Zmudzi y w Nowogrodzkim Woiewodztwie, ale niewiedział czy tego herbu. Szymon Kmita na Zmudzi 1621.

KMITA *herbu Srzeniawa z Krzyżem.* Dom to był tamtych wiekow, w ludzi godnych rozrodzony, tylko że nam o nich mało co hiſtorycy naſi do wiadomości podali; *u Kromera w Xiędze trzynaſtey*, naydawnieyſzego czytam Jaſka Kmitę w roku 1374 Staroſtę Sieradzkiego, ten Władyſławowi Mnichowi wichrzyc w Krolestwie poczynaiacemu, y naieżdzaiacemu Wielkąpolſkę, zaſzedł drogę z powiatem Staroſtwa ſwego, dawſzy bitwę, częścią woyſko iego rozgromił, częścią poraził, doſyć że Władyſław, po tey przegraney co tylko dopadł łodki, Wiſłę przebył, do Złotoryiſkiego zamku uchodząc. Tenże w roku 1376, ale iuż Staroſta Krakowſki od Elżbiety Krolowy, na uśmierzenie tumultu przez Węgrow wſzczętego wyſłany w Krakowie, gdy na koniu wyiachawſzy, zawaśnione na ſiebie ſtrony koi, ieden z Węgrow, tak go ſtrzała w ſzyię ugodził, że z konia zpadſzy, w oczach ich ſkonał. Zbiegli ſię tedy bracia, y Kolligaci zabitego, y śmierci ſię mſzcząc zabitego, nieukoionym impetem ktorych mogli Węgrow zabiiali, Elżbieta Krolowa chcąc iakokolwiek ugłaſkać rozdraznione ſerca, Piotrowi ſynowi Jaſka, lubo ieſzcze niedoroſłemu, Staroſtwo Łęczyckie dała, *to Dług: lib: 10 fol: 34*, był potym ten Piotr Kaſztelanem Lubelſkim 1400, iako wyraźnie *Długoſz piſze lib: 10*, á potym poſtapił na Woiewodztwo Sendomirſkie, iakom piſał *w tomie pierwſzym fol: 120.* Anna z Wiśnicza Stefana z Brzezia Łańckorońſkiego Kaſztelana Woynickiego małżonka *Acta Terreſt: Crac: 1379 Biernacki in ſpecul: Minor: fol: 269* świadczy, że Jan Kmita był Franciſzkańſkim Prowincyałem w Prowincyi Czeſkiey y Polſkiey od roku 1428, ktorego w Krakowie obrany, aż do roku 1442, aż też wzrok ſtraciwſzy, proſił braci ſwoich, żeby go od tey funkcyi uwolnili. Mikołay z Wiśnicza (bo

ſię ztad zdawna Kmitowie piſali) Kaſztelan Przemyſtki 1436 podpiſał pokoy Brzeſki *u Łaſkiego w Stat: fol: 140*, á w roku 1451, iuż Kaſztelan Lwowſki *u tegoż Łaſkiego fol: 82 y 83*. Tego czy inſzego Mikołaia wſpomina *Długoſz w roku 1410*, że na Grunwaldſką potrzebę, wyſtawił choragiew w ludzi mężnych okrytą, pod ktorą Srzeniawczykowie zebrali ſię, na niey była rzeka z Krzyżem, iakoż że ſię tego kſztałtu herbem pieczętowali, znać to y ztąd, y z ich nadgrobkow w Krakowie w Kościele Katedralnym. Henryka Kmitę z Wiśnicza znaydzieſz u *Okolſk:* podpiſanego na pewnym dziale 1480 *tom: 2 fol: 160.* Kwitnał potym Dobieſław Kmita Kaſztelan Woynicki w tymże wieku, *iako piſze Paproc: o herb:* to ieſt 1460: ale że y inſzy o tym czaſie był Dobieſław naprzod Kaſztelanem Lubelſkim, potym pierwſzym Woiewoda Lubelſkim, iak tylko honor Woiewodztwa, tey Ziemi pozwolno, á daley Woiewoda Sendomirſkim 1478, mowiło ſię w pierwſzym tomie. Tego rozumiem Dobieſława dwoch było ſynow, ieden Piotr Marſzałek Wielki Koronny 1496 Spiſki Sadecki Staroſta, iako go czytam *u Łaſkiego w Statucie fol: 110*, á potym, wraz z laſka wielka Woiewoda Krakowſki w roku 1503 y 1504, *u tegoż Łaſkiego fol: 112.* Drugi Staniſław Kaſztelan Wiślicſki 1493 iako ſię podpiſał na liście Krola Albrychta danym miaſtu Lubelſkiemu: tenże czy inſzy Staniſław Kaſztelan Przemyſtki, *u Łaſk: w Stat: 1496 fol: 110.* W roku 1504 iuż Woiewoda Bełzki, *u tegoż Łaſkiego fol: 112*, á potym Woiewoda Ruſki, iako ſię *mowiło w pierwſzym tomie*, miał za ſoba Katarzynę Tarnowſka herbu Leliwa, ſioſtrę rodzona Jana Kaſztelana Krakowſkiego y Hetmana, corki iego były dwie, iedna z Stadnickim, druga z Barzim dożywotnie zmowione, atoli ta, co za Barzim była, muſiała bydź z inſzey matki urodzona, ile że *Paprocki* pod herbem Korczak, kładzie herb iey nie Leliwa, ale trzy Kaczki w prawa płynace y na gorze y na dole iedna podle drugiey, á we śrzodku trzy roże.

Piotr Kmita naprzod Kaſztelan Lubelſki, potym Woynicki wkrotce Sendomirſki y Marſzałek Nadworny, daley Woiewoda Sendomirſki, nakoniec Woiewoda Krakowſki y Marſzałek Wielki Koronny, Staroſta Krakowſki, Spiſki, Przemyſtki, Kolſki; miał za ſoba pierwſzym zwiazkiem Anne Hrabiankę z Gorki Woiewodzankę Poznańſka, drugim Barbarę z Fulſztyna ſioſtrę Walentego Herburta Biſkupa Przemyſtkiego, z obiema iednak żadnego niezoſtawiwſzy potomſtwa, żyć na ziemi przeſtał w roku 1553, na zamku w Krakowie pochowany, kędy cztery herby iego widziec, pierwſzy Srzeniawa z Krzyżem, drugi Leliwa matki Tarnowſkii, trzeci Okſza, czwarty Wręby. Jeſt iego życie w druku, á teraz w Lipſku świeżo, razem z Długoſzem y innemi Hiſtorykami Polſkiemi *w twomie drugim fol: 1607* przedrukowane, kto go piſał trudno zgadnac: Z tego krotko tu zbieram cnoty iego, ktoby zaś chciał wiedziec iego, ktore mu zarzucaia przywary, niech ſamo życie iego czyta w Długoſzu; bo to nie moia profeſſya wielkich imion cmic ſpelndory, niepewnemi á może bydź z nienawiści podtraconemi defektami. Młodſze lata ſwoie Piotr Kmita to na dworze Maxymiliana Ceſarza, to w obozie Niemieckim polerował: z tamtad powrociwſzy na dworze ſię Zygmunta I Krola pokazał, kędy gdy ſię w nim dorodna ſtatura, wſpaniałość umyſłu, gładkość wymowy, obrot nie poſpolity wydały, z lekka do pierwſzych w tey Oyczyznie krzeſeł, iako ſię wyżey mowiło poſtępował. Przodkow ſwoich cnot naſladuiac, Rzeczypoſpolitey przeciwko wſzyſtkim przypadkom y nieprzyiacielſkim inkurſyom bronił (*Bielſki fol: 521* piſze, że Piotr y Staniſław Kmitowie w ſzczęśliwey naſzych z Tatarami

tarami potyczce pod Wiſniowcem 1512, za buławy Kamienieckiego Hetmana, mężnie ſię potykali, toż ſamo y Krzycki w opiſaniu teyże expedycyi, świadczy, y znowu 1514 *tenże Biel: fol: 524 powiada*, na co y *Sarnicki* poświadcza, że Kmitowie pod Orſa na woynie Moſkiewſkiey, pierwſze początki rycerſkich dzieł zakładali, z tego wnoſzę, że ten Piort miał brata Staniſława, ale ſnać młodo umarł, bo o nim w dalſzych latach żadney u hiſtorykow wzmianki niemaſz. *Przyłuſki także w dedykacyi ſwego Statutu. y Bielſki fol: 552 twierdza;* że gdy Turcy na Ruś wtargneli, Piotr z wuiem ſwoim Tarnowſkim, w znaczney ludzi ſwych Komitywie wyprawił ſię, gdzie odważnego Kawalera powinność wypełnił, w Pruſkiey potym kampanii y rada y ſiła ſłużyl, y owſzem iako o nim nadgrobek iego mowi, że Oyczyznę tak kochał iako iedynaczkę corkę ſwoię. Wielka ludzkościa, ſerca ſobie wſzyſtkich uiał, rycerſkich mężow chowal, madrych kochał, poprzyſiężoney w małżeńſtwie wiary nienadweręzenie dochował, co mu na nadgrobku przyznała pozoſtała żona Herburtowna, na przyiacioł łaſkawy, nieprzyiaciołom za naymnieyſzym upokorzeniem łacny do przeiednania, milczeniem nayglownieyſzych adwerſarzow częściey łamał y miekczył. Herezyi, ktore tłumem do Polſki ſię z Niemiec wciſnely, nienawidził, y lubo tych tam czaſow, wiele Panow Polſkich za temi dyſſydenckiemi nowinkami poſzło, przecięż on nieprzełamanie w wierze S. Katolickiey doſtawał; czego publiczne dał dowody, kiedy Kościelne poſty świątobliwie zachowywal, Swiętych Pańſkich czcił, mſzy nabożnie ſłuchal, y co rok w poſt czterdzieſtodniowy pokutuiac, do ſpowiedzi y Kommunii z należytym przygotowaniem ſię przyſtępował. Kościoł na Wiśniczu wymurowawſzy manſyonarzow przy nim fundowal, y wſzyſtkim porzadkiem Kościelnym przyozdobil. Zamek tamże reſtaurował, pokoie pędzlem y obrazami przyſtroił, wieżami y rożna armatura uzbroił. Legacye do poſtronnych Monarchow ſprawowal, oſobliwie do Karola V. do Ferdynanda, y do Jana Krola Węgierſkiego, w wielkiey y ozdobney komitywie, gdzie pokoy iedność z wielka imienia ſwego ſława iednał: kupy ſwawolne ktore przeſtroiwſzy po Węgierſku na pograniczu tamecznym, łotroſtwem ſię bawiły, uſpokoił; gdy niektorych z nich gardłem karał. Spiza podczas woyny Jana z Ferdynandem o Kroleſtwo Węgierſkie, nienadweręzonego od żołnierſkich napaści dochował: przecież za Janem Krolem Węgierſkim przeciwko Ferdynandowi ſtoiąc, gdy chcial kryiomo Antoniego Rynkona Francuzkiego poſła, z pieniędzmi, armata, y cos trochę ludzi na ſukkurs Janowi, idacego przez kray Niemiecki, przeprowadzic, mieſzczanie z Koſzyc y Bardeiowa wypadſzy, w ciaſnym mieyſcu tak na Kmitę, iako y na Rynkona napadli, wprawdziec ſię tam mężnie ſtawili, y drogę ſobie obronna ręka otworzyli, atoli armatę wſzyſtkę y kilku ludzi ſtracili, ktora y z koniem Kmity iak na tryumf po rynku w mieście ſwoim obwodzieli. Bolalo to Kmitę, y pewnieby był mogl ſię tego zemścic w Polſzcze na kupcach, z Koſzyc do Polſki idacych, atoli za interpozycya Ferdynanda do Krola Zygmunta, gdy ſię mieſzczanie pod karę za to poddali, uwolnił ich, y darował zupełnie urazę. Ludzi rycerſkich ſobie uymuiac, iuż im ſuknie, iuż konie, iuż pieniadze, iuż inſze donatywy, ſzczodra ręka dawał. Ukrzywdzonym, albo w utrapieniu będacym ludziom, to rada, to rzecza pomagał, oſobliwie u Krola albo w Sadach: ubogim żebrakom, Zakonnikom, Szpitalom hoyne iałmużny ſypał.

Przydaie tenże author życia Kmity, że zſzedł oſtatni z domu Kmitow, iakoż y nadgrobek iego toż mowi; ale *Paprocki*, ktory wkrotce piſal po ześciu

ściu tego Kmity, znał bardzo dobrze familiantow, y tego imienia y tego herbu. *Konstytucye 1576 fol: 246* wspominaia Krysztofa Kmitę. Jan Pisarzem był Ziemskim Krakowskim, dwa razy ponawiał śluby małżeńskie, od pierwszey była corka Bogumiła za Janem Myszkowskim, Rotmistrzem. Od drugiey Barbary Mstowskiey, ieden tylko syn został Jędrzey, umarł 1609, pochowany w Olkuszu, á Ociec iego u Bernardynow w Krakowie na Stradomiu, miał za sobą Elżbietę Niewiarowska, z ktorey trzey synowie, Przecław Ludwik y Jędrzey. Drugi brat Pisarza Walentyn Burgrabia Krakowski, syn iego Jan z Jarocka zostawił potomstwo: wspomina tego Burgrabie, *Hosig tom: 2 Oper: fol: 318,* w roku 1571. Anna Kmicina była za Łasochowskim. Roch, Aaron y Maciey Kmitowie, z ktorych ostatni, tak z pierwsza Rożnowna, iako y z druga żona Staszkowska, zostawił potomstwo, syny y corki. *to Baran:* Achacy Kmita napisał *Lament Zydow wygnanych z Bochni*, kędy ich zdradliwe oszukania opisał: *Zwierzciadło Korony Polskiey fol: 24.* Jędrzeiowi z Woli Kmicie herbu Srzeniawa Krakowskiego Woiewodztwa Pułkownikowi, synowiec Alexander z Woli, Sędzia Ziemski Siewierski nadgrobek marmurowy postawił 1696 w Krakowie u OO Bernardynow na Stradomiu. Kazimierz 1705 podpisał Konfederacya Krakowska. Z tego poznać że ieszcze y pote czasy ten dom kwitnie. Jan, corka iego Zosia Daniela Łasinskiego małżonka.

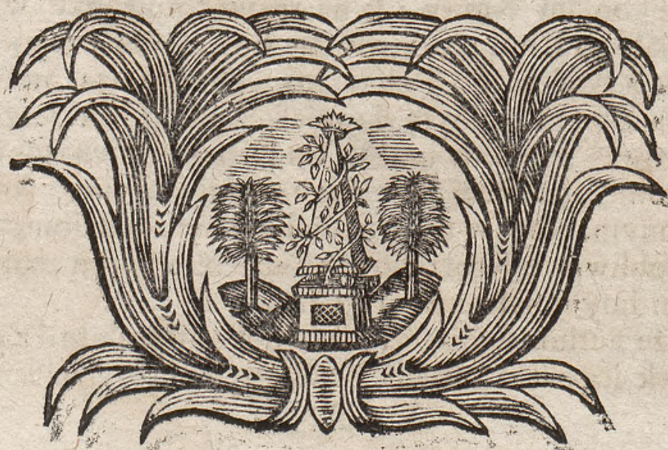
*KNIAZIEWICZ *herbu Murdelio*, atoli z ta rożnica, że są dwa Xiężyce, nie ieden, każdy z nich nie pełny, rogiem iednym do gory stoiace, drugim na doł, do siebie rogami obrocone, y niby opasuiace we srzodku gwiazdę, á nad niemi krzyż, pole powinno bydź błekitne, miesiace złote, gwiazda y krzyż białe, w hełmie pięc pior strusich. *Koiał: in Ms.* ktory ten herb widział w Wolpieńskim Kościele na nadgrobku Jana Mikołaia Kniaziewicza Podstolego Orszańskiego. Piotr w powiecie Osmiańskim 1674.

*KNIAŻYCKI *patrz Dubina.* Z Xiażenic niegdy pisał się ktoryś dom, iako znaydziesz w Xięgach Grodzkich Ostrzeszowskich 1436. y 1498 Kniażyński na Kniażenicach do ołtarza w Grabowie pewny czynsz zapisał, tamże. Kniazki Janusz Ziemianin Wołyński 1528 *Metryka Wołyńska.* Franciszek Kniazycki w Litwie 1700.

*KNIEHINSKI, z Kniehinic iako w Ziemstwie Lwowskim czytam 1453, Jan Kasztelan Halicki, y *u Łaskiego w Stat: fol: 83.* Olechno y Jwan Kniehinniski Ziemianie Wołyńscy 1528. *Metryka Wołyńska*: Kniehinski Jakub Kanonik Łucki deputat na Trybunał Koronny 1712.

*KNIŻYNSKI, w Podlaskim Woiewodztwie Wiktoryn y Marcin Kniżyńscy podpisali elekcya Jana III Krola.

*KNOBELSDORFF w Prusach Xiażecych, z tych Sebastyan Knobelsdorff podpisał dekret kommissyi Krolewskiey 1609.

Powin-

Knut Herb

* POwinny bydź trzy lilie, dwie podle siebie, trzecia we srzodku nad niemi, każda z nich ze dwoch lilii zpoiona, tak że prosto do gory iedna lilia wierzchem obrocona, druga na doł, te zaś lilie trzy na tarczy dziela od siebie liniiki, dwie prosto od dołu zrazu, á potym ku gorze y trzeciey lilii, iedna idzie na prawy bok, druga na lewy, na hełmie nad korona trzy choragwie woienne zawinione, rękoieściami zchodza się na ukos do korony. *Ms. o Familiach Pruskich Załuskiego*, y przydaie, że wyszli z Dunskiego Krolestwa, gdzie według *Paraphrasim in teatro nobilitatis Sveciane cap: 3 fol: 109 pisza*, że w roku 1448, 25 Junii obrany był Karol Knutsen rycerz, rodem ze Szwecyi, Krolem Szwedzkim. N. Knut Kanonik Warminski, drudzy służyli żołnierska podczas expedycyi Smoleńskiey. N Knutowna była za Morteskim Ludwikiem Woiewoda Pomorskim, á potym Chełminskim, Starosta Grudziadzkim y Pokrzywnickim, ostatnim z tego domu, drugim zwiazkiem poszła za Jana Działyńskiego Starostę Pokrzywinskiego Rogozinskiego y Puckiego: zeszła bezpotomnie, w Grudziadzu pochowana, gdzie zakonnice wprowadziła Kościoł restaurowawszy. Druga Eufrozyna Knutowna była za Janem Loka Starosta Borzechowskim, *2do voto* za Janem Kosem Kasztelanem Elblaskim, á potym Woiewoda Chełminskim. Trzecia za Łodzinskim, zostawiła potomstwo. Sa w Kościele farskim w Swieciu Choragwie nad niemi z herbami. Jest y w Choynicach u fary taki nadgrobek, *Nobili viro Nicolao Knuth pietate erga Deum, charitate in proximos, comitate in familiares singulari, discessit ex hac luce 1590. Spiritus unde venit, superas remeavit ad arces, hic tegit ossa rudi marmore cæsa domus.* Krysztof w Zmudzi 1648. Knutowna dziedziczka na Snowku była za Janem Arcemberskim.

*KOBIELSKI *herbu Jelita.* Jednaż ich dzielnica z Silnickiemi, ieden albowiem brat Stanisław, Silnickim od dobr Sielnicy nazwany, drugi Jakub od dobr Kobiela

la mnieyſzego y większego Kobielſkim zawołany, piſali ſię zaś przedtym z Bawcowa. Ten Jakub z Bartodzieyſkii, zpłodził dwoch ſynow Jana y Marcina, Jan pierwſzy z Stobieckii zpłodził Staniſława, Staniſław Floryana, Floryan Władyſława, ten naprzod z Piaſecka żył *ſterilis*, z Cieſzanowſkii zaś miał ſyna Woyciecha y Staniſława *ſterilem*, Woyciechowi Trzecieſka z Jordanowny urodzona powiła trzy corki, Zelichowſka, Kraſuſka y Sokulſka: y ſyna Jacka Miecznika Sanockiego, tego z Bukowſkii potomſtwo. Jędrzey, żona iego Tęgoborſką Staroſcianka Małogoſka, Jozef w Zakonie Soc: JESU, Franciſzek, Petronella, naprzod Maia, potym Urbańſkiego, Katarzyna Wiſtockiego, Tereſſa Gumowſkiego, małżonki, Zofia Zakonnica w Staniątkach. Marcin drugi ſyn z Bartodzieyſkii, poiał Annę z Roxyc Pagowſka, z tey było piacu ſynow. 1 Jan, tego dwię corki zoſtały, Elżbieta Jana Golańſkiego, Zofia *1mo voto* Kotkowſkiego, *2do* Jaſinſkiego, małżonki, 2 Kaſper, tego potomſtwo Remigian Kanonik Łucki Pleban Woynicki, Dorota żyła z Alexandrem Zycienſkim, Anna Panna. 3 Staniſław. 4 Jakub. 5 Hieronim Podczaſzy Bielſki, złączył ſię był dożywotnie naprzod z Kuczewſka z ktorey był ſyn Woyciech bezpotomny: potym z Korycinſką, z ktorey corki Dorota Janikowſka, Kryſtyna Boguſławſka, Swirklinſka, Rozniarowſka, Zofia Domaradzka, y ſyn Jan, ktorego z Katarzyny Duninowny Rzuchowſkii z Oleſnickii urodzoney, był ſyn Piotr, tego z drugiey żony Anny z Olbrachcic Bielſkii, ſyn Mikołay z Starczewſka zſzedł bez potomſtwa. Z pierwſzey zaś żony Zofii Łoiowſkii zpłodził trzy corki, Maryanne Kolinſka, Kryſtynę y Annę Łaczkowſka, tyleż ſynow, to ieſt Pawła Sędziego Grodzkiego Piotrkowſkiego, tego z Maryanny Kamockii trzy corki, czterech ſynow, Juſtyna Wizembergowa, Katarzyna Reiowa, Rozalia Buczkowſka, ſynowie zaś Antoni Staroſta Łoiowſki, temu Domicella Drohoiowſka powiła ſyna Jozefa, y corke Barbare. Mikołay. Franciſzek żona Ilkiewiczowna, Teodor, żona Skotnicka. Jana tego z Kałoſkii corka Wierzbowſka Łowczyna Łęczycka. Staniſława tego z pierwſzey żony Lipſkii ſyn Michał y corka, z drugiey Stobieckii ſyn Jedrzey, y corki, z trzeciey Węgierſkii także potomſtwo zoſtało.

**KOBIELSKI herbu Poray.* Mikołay Małdrzyk z Kobiela herbu Roża, iako wyraźnie piſze *Długoſz pod rokiem 1430*, dworzanin Witolda Xiażęcia Litewſkiego, lubo rodem Polak, w poſelſtwie od niegoż iezdził, do Władyſława Krola Polſkiego, y *Biel: fol: 334*. Tenże czy inſzy Mikołay podpiſał liſt o fundacyi Opactwa Trockiego 1415. Ten wiek ſwoy ſtrawiwſzy na uſłudze Witolda Xiażęcia, dla wielkiego w radzie rozſadku, przypadł mu był do ſerca: przetoż odwdzięczaiac mu to Witold, gdy ſię Mikołay do Domu pożegnawſzy Xiażęcia miał wracać, krom ſzat bogatych, koni, kleynotow, y innych podarunkow pewnię Pańſkich, ieſzcze mu nad to z ſkarbu ſwego, wyliczyć kazał ſto kop groſzy Praſkich. Patrzała na to żona Witolda, Julianna, y ſarkała, że tą ſwoia rozrutnością ſkarb Xiążęcy niſzczył Witold, co ſłyſzac Xiażę, drugie ſto kop Mikołaiowi przynieść kazał. O co gdy ſię tym więcey Xieżna gniewała, on y trzeci raz tęż mu Summę dać kazała; y owſzem poki ona daſać ſię nie przeſtała, poty y on ſzczodrobliwey ręki ſwoiey nie umknął: Przyſzło do tego że iuż Summa do oſmſet kop groſzy Praſkich uroſła: Julianna widzac że maż Pańſką choynością, z iey niecierpliwością certuie; nakoniec umilkła, á Witold też przełamawſzy upor żony, daley łaſki ſwoiey ſypać przeſtał. *Długoſz pod rokiem 1430. W Xięgach Grodzkich Oſtreſzowſkich 1422* czytam Januſza Małdrzyka dziedzica na Olſzynie, gdzie reformacya

macya żonie ſwoiey Jadwidze ſześćſet grzywien zapiſuie, á ſyn iego Mikołay 1464 tamże Altaryście Oſtrzeſzowſkiemu pewny czynſz naznaczył na Olſzynie: niewiem iednak czy ci do tego Domu należa. Dobra Kobiele zkad imienia ſwego ten Dom nabył, w Sieradzkim leża Woiewodztwie, luboć ſię poſpoliciey z Dmenina piſali. Elżbieta z Dmenina była za Jędrzeiem Grodzickim herbu Gryff. Jan w Sieradzkim 1632. Samuel za Czarnieckiego Wiewodę Ruſkiego, gdy za granicą ſławy ſobie y Polſzcze ſzabla ſzukał, Surogatem Piotrkowſkim z Seymu naznaczony, *O czym Konſtytucya 1661 fol: 20.* Jakub piſarz Grodzki Piotrkowſki 1692. N miał za ſoba Maryanne Karśnicka Łowczankę Wieluńſka wdowę po Komornickim. N była za Janem Małuſkim. Mikołay Staniſław Łowczy Rawſki w tymże roku, żona iego Tereſſa Tarnowſką herbu Jelita, ſyn z niey Franciſzek. Samuel Staniſław deputat z Sieradzkiego podpiſał Konfederacya Sendomirſka 1704, temi czaſy Stolnik Sieradzki, Sedzia Kapturowy 1733. Jozef Staroſta Łoiewſki. Franciſzek przy wyſokich Prelaturach Krakowſkich Kuiawſkich &c. kilka razy deputat na trybunał Koronny, teraźnieyſzy Suffragan Kuiawſki. Michał Sędzia Kapturowy Sieradzki 1733.

KOBIERNICKI herbu Dołęga w Płockim Woiewodztwie. Jedneyże z Srzeńſkiemi dzielnicy. Sebaſtyan Kobiernicki z Seymu 1576 Poborca w Płockim *Conſtit: fol: 261.* Jan w Ziemi Dobrzyńſkiey 1648.

**KOBIERSKI.* w Sendomirſkim Woiewodztwie Stefan Kobierſki podpiſał elekcya Jana Kazimierza Krola.

KOBIERZYCKI herbu Korab w Sieradzkim Woiewodztwie, Mikołay y Jaſko z większego Kobierzycka, dział czynia z Wichna z tegoż Kobierzycka, w roku 1424 w Xięgach Grodzkich Sieradzkich. Od tych potym był Jan Kobierzycki, ktorego pozoſtala żona Jadwiga, między ſyna ſwego Mikołaia, y corki Annę y Katarzynę, dobra dziedziczne dzieliła w roku 1502 w Grodzie Sieradzkim. Mikołay miał za ſoba Elżbietę Prątkowſka z Rakowice, iako iey reformacya w Xięgach Sieradzkich świadczy 1507, z tey zpłodził dwie corki y ſynow piaciu. 1 Jan Pleban w Unkowie, ten braci ſwoiey, części ſwoie zapiſał. 2 Woyciech Sieradzki Sędzia 1545, miał za ſoba Ewę Kobierzycka z mnieyſzego Kobierzycka herbu Pomian corkę Bartłomieia, ten Woyciech od Bartłomieia, y od iego ſyna Staniſława, nabył mnieyſzego Kobierzycka 1552 *Actum Siradiæ* 3 Staniſław, ożenił ſię z Anna Wiktorowſka herbu Gryff, ktora mu powiła corkę Jadwigę Sebaſtyana Madalinſkiego małżonkę, (z tey ſię urodził Jan Madalinſki Suffragan Gnieźnieńſki, Opat Lędzki, y Woyciech Woyſki Wieluńſki) y dwoch ſynow, Mikołaia y Bartłomieia, z tych Mikołay maż rycerſki pod Mieleckim Hetmanem, z Jadwigi Pięcznowſkii herbu Korab, zpłodził cztery corki, Annę Kołdowſka, Małgorzatę Przeoryſza w Zakonie S. Norberta w Łęczycy, Zofia Konopnicka, Beatę Tymieniecką, y ſyna Jana, ten przez lat dzieſięć w rożnych opałach woiennych chwały rycerſkiey y dobra Oyczyzny ſzukał, złaczywſzy ſię potym z Zofią Kobierzycka herbu Pomian, zoſtawił corkę Helenę, Jakuba Madalinſkiego Sędzicą Wieluńſkiego małżonkę, y ſynow dwoch, Kazimierza y Jakuba. Bartłomiey brat Mikołaia, pod Byczyna odważnie ſtawał, Katarzyna Tymieniecka czterech mu ſynow zrodziła, Stefana Zakonu S. Benedykta, był potym Opatem Trockim 1668. *Szczygiel: in ſerie Abbat: Trocen.* Woyciecha Zakonu Soc: JESU, umarł w Brześciu 1671, Jędrzeia y Władyſława. 4 Jakub, potomſtwo iego na uſługach Oyczyzny y w obozie lata ſwoie ſtrawili. N miał za ſoba Wiktorya Jarnowſka Kaſztelankę Kowalſka, z ktorey ſyn Marcin. Katarzyna Jana Kowalſkiego małżonka *Acta Caſtr: Petric: 1587.* Dorota Mikołaia Wolickiego. *Acta Caſtren: Oſtrzeſzow: 1598.*

KOBIERZYCKI *herbu Nałecz* w Kaliſkim Woiewodztwie, piſzą o nich naſi piſarze, lubo ia watpię, żeby byli tego herbu Kobierzyccy.

KOBIERZYCKI *herbu Pomian* w Sieradzkim Woiewodztwie á potym y indziey, piſzą ſię z Kobierzycka mnieyſzego, luboć y to ſamo przenioſło ſię dziedzictwem do Kobierzyckich Korabitow, iako ſię wyżey mowiło. Bartłomiey, Woyciech, y Ambroży Kobierzyccy bracia rodzeni, z tych Ambroży umarł bezpotomnie. Woyciech miał ſynow czterech, Macieia, Wawrzyńca, Jana y Wacława, iako świadczy podział między niemi uczyniony na Woyczycach y mnieyſzym Kobierzycku. Bartłomiey poiał Jadwigę Waliknowſka Wierzuſzownę, co znać z iey reformacyi w Xięgach Sieradzkich 1524. ta mu powiła pięć corek, z ktorych iedna Ewa była za Woyćiechem Kobierzyckim Sędźia Sieradzkim herbu Korab, y ſyn Staniſław z Kaſztelanki Roſpierſkiey zoſtawił corek ſześć, z ktorych, Urſzula była Xięnia Ołobocka, y ſynow ſześciu. Z tych 1. Jan, tego z Potworowſkiey corek było ſześć, Maryanna doſtała ſię Balcerowi Grabińſkiemu. Zofia Janowi Kobierzyckiemu herbu Korab, Elżbieta Jaſkolſkiemu, Jadwiga Kaſprowi Kępſkiemu herbu Gryff, y Barbara, y ſynow trzech, Swentoſław Kanonik Płocki, Alexander y Władyſław. 2. Woyćiech 3. Mikołay. 4. Bartłomiey, temu Jadwiga Zeromſka Piſarzowna Kaliſka, powiła corkę Zofią, ktora wydana za Stefana Czarneckiego Woiewodę Kiiowſkiego, Hetmana Polnego Koronnego ſławnego tryumfatora, zeſzła z tego świata 1671, pogrzebiona w Krakowſkim kościele S. Piotra Soc: JESU, do Collegium tamecznego oddawſzy dwanaście tyſięcy, luboć y inſzym domom naſzym. doſtało ſię z iey ſzczodrobliwey ręki, ſynow zaś dwoch Marćina y Staniſława, Marćin wielki żołnierz przećiwko Szwedom, zginał w expedycyi pod Ingolſztadem, gdźie y Krol Szwedzki Guſtaw poległ. Staniſław naprzod Podczaſzy Kaliſki y Staroſta Brodnicki, poſeł krolewſki do Belgium, potym Kaſztelan Gdańſki, na koniec Woiewoda Pomorſki, madry Senator, ieſt iego mowa, ktora miał w Senaćie, w Mowcy Polſkim. *Oblężenie Częſtochowy od Szwedow* opiſał y podał do druku. Nad to wyſzła we Gdańſku 1655.. *iego praca napiſana Hiſtoria Vladislai Poloniæ Principis*, o ktorey piſzac *Potocki centur. fol. 470.* tak mowi, *Eleganti hiſtoriæ ſuæ ſtylo, traxit in admirationem exteras gentes, in ſcrutandis diverſarum nationum moribus ſolers, judicio acri limatoq; Cornelio peritiâ limandi abdita, elegantia Famiano Stradæ propior.* W tey hiſtoryi oſobliwſze rzeczy opiſuie od roku 1595. aż do roku 1633, to ieſt do tego roku, w ktorym Krol Władyſław na tron Polſki wſzedł koronowany; w prefacyi do tey hiſtoryi, obiecował druga część wydać od roku 1633, aż do śmierci Władyſławowey, to ieſt do roku 1648, nie przyſzło iednak do tego, z wielka ſzkoda, że tak godnego człowieka praca y Mſcripta, świata nie widza: corka iego była za Olſzowſkim, *Kowalſki Reformat Kazanie Łabet.* 5. Staniſław Kaſztelan Krzywińſki poſłował na Seym 1626, *Conſtit: fol: 3.* ten z Zapolſkii zoſtawił corki cztery, Barbarę z Sieroſzewſkim, Katarzynę z Zychlińſkim dożywotnie złaczył. Tereſſę y Wiktorya w klaſztorze Bogu na ſłużbę poświęćił, y ſyna Woyciecha wielkiego żołnierza. 6. Wacław Kuſtoſz Warmińſki Płocki y Putuſki Kanonik benefactor Collegium naſzego Bransberſkiego. Katarzyna Kobierzycka żona Adama Działyńſkiego Staroſty Bratyańſkiego, druga Małowſkiego. Staniſław Piſarz Ziemſki Kaliſki y Sędzia Kapturowy 1697. żona iego Eleonora Podłęſka Kaſztelanka Połaniecka wdowa po Jawornickim, ſynowie dway, z ktorych ieden Franćiſzek. Jozef Sędźia kapturowy Sieradzki 1733.

***KOBRYNSKIE** *Xiażeta.* Z tych Sylweſter Xiażę Kobryńſkie był Władyka Chełmſkim, atoli dawno iuż ten Dom zſzedł.

KOBRZYNSKI *herbu Rogala* w Mazowieckim Woiewodztwie.

KOBYLANSKI *herbu Grzymała* czyli Kobylnicki. Domarat z Kobylan Kaſztelan Biecki 1415. na liście Jagełła krola danym Miaſtu Lwowſkiemu, tenże czy inſzy Domarat z Kobylan Kaſztelan Lubelſki 1436, *u Łaſk. w ſtat. fol.* 140. y Jan z Kobylan Łowczy Krakowſki, wſpomina tego Domarata *Długoſz w Xięgach 11*, że był tak w Grunwaldzkiey iako y w Koronowſkiey potrzebie. Brat tego Domarata Jakub, *iako wyraznie Długoſz lib. 11. fol. 327.* niewinnie potwarzony przed krolem Jagełło, o żonę iego Annę. *Biel. fol. 288*, był potym Staroſtą Sanockim, ktorego tenże krol w piąćiu tyſięcy iazdy Ruſkiey wyſłał na poſiłek Zygmuntowi Ceſarzowi przeciwko Turkom *Biel. fol. 327*, atoli według niego, iuż ten Dom zſzedł za iego czaſu, piſze ich iednak Kobylińſki. *Starowol. in Bell. Sarmat. Cromer. lib. 20. Biel. fol. 352.* piſza, że w roku 1435. wyſłany był do Litwy z ludem przećiwko Swidrygełłowi, wielka go klęſką poraźił. Staniſława z Kobylina *Decretorum Doctorem wſpomina Długoſz 1466.* Katarzyna z Kobylan Lanckorońſkiego żona.

***KOBYLANSKI** *herbu Lubicz* w Chełmſkiey Ziemi, N. Kobylańſka, Staniſława Rudnickiego Woyſkiego Chełmſkiego małżonka.

KOBYLECKI *herbu Godziemba* w Kuiawſkim, á potym w Podlaſkim Woiewodztwach, iedneyże dźielnice z Lubrańſkiemi, Marćin Kobylecki wytwornego rozſądku, experyencyi niemnieyſzey, do czego mu dalekie po cudzych kraiach experyencye pomogły, Dworzanin Xiążęćia Oſtrogſkiego, umarł 1631. nadgrobek iego w Piotrkowie *Starowol: in Monum:* Sebaſtyan z Wielkich Kobelek 1648. w Wieluńſkiey źiemi. Franćiſzek Podczaſzy Mielnicki, Sędźia Generalny Woyſkowy, Rotmiſtrz Krolewſki, ktoremu na dobrach Grzęda nazwanych w Ziemi Lwowſkiey, dla zaſług iego, przyznała Rzeczpoſpolita dwanaście tyſięcy, y w poſſeſſya puściła też dobra do wytrzymania czworga dożywoćia, *Conſtit: 1676. fol: 38.* N. Franćiſzka Domaſzewſkiego małżonka.

KOBYLINSKI *herbu Łodźia* w Wielkieypolſzcze y na Podolu: Byli z tego Domu żołnierze odważni. Jakub z Kobylina Kaſztelan Gnieźnieńſki 1454. podpiſał liſt Każimierza krola, w ktorym potwierdza ten krol prawa Xięſtwa Oświećimſkiego *in Mſ.* Kobylińſkiego Kanonika Poznańſkiego w roku 1557. wſpomina *Royzius in Chiliaſticho, Ingenti flagrans ſtudio Kobylinius.* Jan Kobylińſki za Jana Zarębę Generała Wielkopolſkiego w legacyi wyſłanego do Jana Krola Szwedzkiego, Surrogatem naznaczony 1508. Jakub Podkomorzy Wieluńſki, żona iego Dorota Zarębianka 1494. Zofia Kobylińſka Marćina Włodka małżonka. N. miał za ſoba Zofią Bartlińſka. Każimierz w powiećie Grodźieńſkim podpiſał elekcya Jana III. Kryſztof Kobylińſki przed rokiem 1565, *napiſał Xiażke Epigrammatum*, iako świadczy *Triceſ. lib. 2. Epigram:* gdźie o nim tak piſze, *Et nunquam generis tantum ſplendore paterni, ingenio quantum poſt feret ille decus.*

***KOBYLINSKI** *herbu Prus 2do.* O tych ani Paprocki ani Okolſki nie piſał, z powiatu Brańſkiego wyſzedſzy w Xięſtwie Litewſkim oſiedli. Alexander Kobylińſki w powiećie Grodźieńſkim, miał za ſoba Anaſtazyą Eyſmuntownę, z ktorey zoſtawił ſynow ſześciu, z tych Auguſtyn y Mikołay młodo pomarli, Kazimierz Hieronim ſtarſzy ſyn miał za ſoba Cecylia Sopockownę Podkomorzankę Wendeńſka: braćia iego drudzy w woyſku Litewſkim Rotmiſtrzami byli. Michał, Jakub, y Piotr 1700.

KOBYLNICKI *herbu Prawdźic* w Woiewodztwie Mazowieckim. Erazm z Kobylnik

nik Cześnik Ciechanowſki 1525, podpiſał dekret przećiwko heretykom *u Łu-bieńſk: in Epiſc: Płoc:* N. Kobylnicka Pawła Szydłowſkiego Sędziego Zawkrzeńſkiego małżonka, *Paproc: o herb: fol: 335*, iednaż ma ich bydź dzielnica z Brzeſkiemi y Nieborowſkiemi. N. Kanonik Zmudzki, *Koiał: in Mſ.* Staniſław Kobylnicki Chorąży Zakroćimſki Staroſta Praſnyſki, dźiedźic na Kobylinie, Roſtkowicach, Bielicach, Popielżynie, tak rozumiem że ſyn Erazma, miał za ſoba naprzod Zofia Srzeńſką, z ktorey corka Małgorzata zmowiona z Janem Podoſkim, po Srzeńſkiey poiał Izabellę Trzćińſka, z tey było dwoch ſynow. 1. Jan Sędźia Ziemſki Wyſzogrodzki z Seymu 1590. Poborca w teyże Ziemi *Conſtit: fol: 603.* wſpominaia go w Konſtytucyach 1613 *fol: 28*, złaczył ſię był dożywotnie pierwſzym związkiem z Anna Koſſobudzka, drugim z Zofia Grabſką; z Grabſkii był ſyn Marćin, ale *ſterilis*, z pierwſzey dwoch, Adam bezpotomny y Rafał Podſtoli Wyſzogrodzki, temu Dorota Łopacka powiła Wawrzyncą, Podſtolego także Wyſzogrodzkiego, ktorego z Juſtyny Gołockii dway ſynowie byli, Staniſław, ten na Ruſi oſiadł, y Maćiey Podſtoli Wyſzogrodzki, tego z Tereſſy Gembartowny potomſtwo, Jozef, Antoni, Anna y Juſtyna. 2. Marćin Sędźia Ziemſki Wyſzogrodzki z Zofii Pecherſkii zoſtawił trzech ſynow; Jana, tego z Katarzyny Łoſiowny ſyn Jakub *ſterilis*, y corka Maryanna Czernicka. Jakuba naprzod Stolnika potym Podkomorzego Wyſzogrodzkiego, poſłował na Seym 1623, *Conſtit: fol: 10, y 1631. fol: 29.* y 1635. deputowany na Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol: 18 y 1641. Conſtit: fol: 32*, Zofia Borkowſka żona iego, corki, Pelagia z Jędrzeiem Grabia, Maryanna z Jeżewſkim, zaślubione: y ſyn Anzelm, ktorego z Maryanny Łoſiowny, corka Anna, Staniſława Sarbiewſkiego Chorążego Ciechanowſkiego, y ſyn Jan Cześnik Wyſzogrodzki, temu Katarzyna Łuſzczewſka, zpłodźiła Annę, Staniſława Nieborſkiego, *2do* Mikołaia Dźierżanowſkiego, Woyſkiego Wyſzogrodzkiego małżonkę, Bogumiłę Zakonnicę S. Benedykta, Katarzynę, naprzod Piotrowi Gołockiemu, potym Antoniemu Rogowſkiemu zaślubiona, y Tereſſę, ktora poſzla za Michała Rogowſkiego. Jan brat Jakuba Podkomorzego, a ſyn Marćina, iego z Anny Gorſkii ſyn Jakub, y corka Zofia zeſzli bezpotomnie. Alexander zaś Pułkownik krolewſki z Cecylii Łopackii, Kaſztelanki Zakroćimſkiey zpłodźił Jana, ten dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, raz z Barbara Nowowieſka, drugi raz z Maryanna Nowodworſka, z tych miał potomſtwo, Zuzannę Zakonnicę S. Norberta, Mikołaia, od ktorego z Jadwigi Nowowieſkii corki Emerencyana y Barbara. Władyſława bezpotomnego, Ludwikę *ſterilem*, Juſtynę Staniſława Mdzewſkiego, Maryannę Każimierza Brzozowſkiego Stolnika Ciechanowſkiego, małżonki.

KOBYLNICKI *herbu Rola* w Kuiawſkim Woiewodztwie.

KOBYLSKI *herbu Kościeſſa* w Ziemi Ciechanowſkiey, Lenard Kobylſki Staroſta Nurſki 1567. Poborca w Liwſkiey źiemi, *Conſtit: fol. 146.* Mikolay 1632. w Mazowieckim, Alexander w Ruſkim, Tomaſz y Paweł w Ziemi Rożańſkiey 1648.

*KOBYLSKI *herbu Pobog* takim kſztałtem iako y Zengwirſcy. *Mſ. o Familiach Pruſkich* o nich świadczy. Bartłomiey Kobylſki Kantor Kruſwicki, Proboſzcz Kowalowſki 1630, w Pruſiech kwitna.

*KOC *herbu Dabrowa.* Widźiałem pieczęć tego Domu, *y Koiał y Mſ. toż* świadczy. Jan Koc Skarbnik Drohicki, Synowie iego Władyſław Pleban Nowodworſki, kapłan godny y zacny, Woyćiech Cześnik Mielnicki, trzeci Jakub Łowczy Warſzawſki. Anna Sędźianka Bełzſka Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we

Lwowie, Michał, Jakub y Adam w Podlaſkim 1648. Staniſław Balcer 1674. Mikołay Jozef Sędźia Ziemſki Bełzki poſeł na Konwokacya 1733. temu Katarzyna Nagorſka herbu Oſtoia, powiła ſynow procz tych ktorzy w dźiecińſtwie pomarli, Jozefa, Antoniego, Piotra, ktorzy ieſzcze w ſzkołach 1735, y Staniſława; y corek ſześć, z ktorych Anna weſzła w kontrakty małżeńſkie z Antonim Radeckim Chorażym Chorodelſkim. Roża, Maryanna, Barbara, Zofia y Tereſſa Panny. Jozef Koc tegoſz domu, ieszcze w ſzkołach. Sa y na Zmudźi. N. mial za ſoba Szczeniowſka.

KOCHANOWSKI *herbu Korwin* w Sendomirſkim Woiewodztwie. Jan Kochanowſki Woyſki Sendomirſki ſławny Poeta, wſzyſcy mu to przyznaia z pochwała, że w Łaćińſkim wierſzu dość był dobry, w Polſkim iednak prym daia, nie tylko między temi, ktorzy przed nim piſali, ale y temi, ktorzy po nim, oſobliwie *Starowol: de centum ſcriptor. fol. 45.* Wydał do druku *ſwoie Elegiæ* 1584. 2do *Epinicion ad Stephanum Regẽ po Moſkiewſkiey expedycyi* 1583. 3tio. *Epitalamium na weſelu Jana Zamoyſkiego Hetmana z Gryzelda Batorowna* 1585. 4to. *Pſałterz cały przetłumaczył Polſkim wierſzem.* 5to. *De expugnatione Połociæ Ode Varſav. in 4.* 1580. *Tenże Pieśni trzy*, wſzyſtkie zaś iego edycye w iedno zebrane wydrukowano w Krakowie 1639, y 1641, pożal ſię tylko Boże, że tak zacny Poeta praca ſwoia na fraſzkach zkończył. Ofiarowano mu było Kaſztelania Połocka za promocya Zamoyſkiego, tey iednak przyiać nie chćiał, przywiley odeſławſzy, y przydał według *Starowol: de ſua mediocritate contentum, ſumptuoſum illum & decoctorem Caſtellanum (dignitatem Senatoriam innuens) in villam ædesq; paternas non admiſſurum, qui quæ Kochanovius ſibi paraſſet, per faſtum & ambitionem eſſet abſumpturus.* Niechcę prawi mieć Kaſztelana w Domu, ktoryby ziadł to wſzyſtko, co ſobie Kochanowſki przyſpoſobił. Mikołay Kochanowſki Stolnik Sendomirſki, Piotr Sekretarz krolewſki żył bezżenny. Wydał do druku *Goffred albo Jeruzalem wyzwolona, Torkwata Taſſa polſkim wierſzem przełożył: w Krakowie* 1618 *in 4to, y in 8vo* 1651. *w Krakowie.* N. Kochanowſki Zakonu S. Frańćiſzka Conventual: wydał *in folio, duas decades pro Immaculata Conceptione B. Mariæ Virginis.* Jerzy z Konar Kochanowſki miał za ſoba Zofia Podlodowſka. N. Adama Kozarſkiego małżonka, druga Domaſzewſkiego. Jan Kanonik Krakowſki umarł 1613, na zamku Krakowſkim pochowany. Jerzy Kaſztelan Małogoſki, corka iego była za Manowſkim. Kryſztof Chorąży Sendomirſki Staroſta Małogoſki, Olbrycht Sędźia Ziemſki Braclawſki *to Baran*: Seweryn Korwin Kochanowſki Podſtarości Bełzki, miał za ſoba Dorotę Zielińſka herbu Ciołek, z niey zpłodźił dwoch ſynow Jozefa y Antoniego, y corkę Katarzynę Kryſztofa Zulińſkiego małżonkę, *Geneal. Oleſnic:* Jan Chorąży koronny 1632, corka iego iedna Anna była za Chlewickim Janem, taż czy inſza była za Chomętowſkim Stefanem herbu Lis, Sędźia Woyſkowym. Zofia Kochanowſka Jana Branickiego herbu Korczak małżonka, Adryan Podlędek Stężycki, Marćin Podſtarości Radomſki, Staniſław, Jerzy, Jan, Stefan 1648. Samuel, Ludwik y Jędrzey 1628. Paweł, Jan na Policzny Kaſztelanic Czechowſki, poſeł z powiatu Starodubowſkiego na konwokacya 1696. Seweryn, Mikołay, Piotr Staroſta Radomſki, Piotr Woyſki Sendomirſki 1674. Kochanowſki miał za ſoba Katarzynę Dabſka. Zoſia Kochanowſka była za Pawłem Brzeſkim herbu Starza. Kochanowſki ieden miał za ſoba Cetyſownę, drugi Zofia Szczucka. N. Kaſztelan Zawichoyſki, corka iego Uſtrzycka. Barbara Jakuba Potockiego małżonka.

*KOCHANSKI *herbu Lubicz.* Woyćiechowi z Kochan Kochańſkiemu Ziemianinowi Dobrzyńſkiemu, dźiedźicowi na Łoſoſinie, przećiwko Turkom pod Cho-

ćimem, y Szwedom w Pruſiech doświadczonemu żołnierzowi, zmarłemu 1634, pozoſtała żona Tereſſa z Olſzow Olſzowſka choragiew grobowa z herbem Lubicz w kościele Krakowſkim S. Szczepana powieſiła: Tamże drugiego Woyćiecha Kochańſkiego Lubicza, zmarłego 1620, choragiew widźieć, ktory przy tymże kościele kaplicę S. Staniſława Koſtki wymurował, y żeby dwie mſze na tydźień odprawiały ſię; nadał ſzczodrobliwie. Trzećia choragiew Marcinowi Kochanſkiemu, mężowi rycerſkiemu na Szwedzkich y Kozackich woynach, od Tereſſy z Wilkonic. Czwarta Staniſławowi Samuelowi Burgrabiemu Zamku Krakowſkiego, dźiedźicowi na Scyborzycach, w Bereſteckiey okazyi y innych, Oyczyźnie zaſłużonemu, w roku 1659 zmarłemu; ktorego ſzczodrobliwościa (wyſypał na to dwa tyſiace czerwonych złotych) reſtaurowany tenże kościoł. Jan Podczaſzy Płocki 1700.

*KOCHANSKI *herbu Ogończyk.* Sa w Pomorſkim Woiewodztwie. Jerzy Kochańſki poſeł do Turek z Seymu 1616 naznaczony, tak dla utwierdzenia z Porta pokoiu, iako też dla wymowienia Kozakow, że w granice Tureckie wtargneli, ile rozdrażnieni od Tatarow, ktorzy ich wprzod naiachawſzy zrabowali, á bardźiey, żeby Multany do dawnego ſwego ſtanu przywrocone były, á przynamniey, żeby Tomſza, ktorego po zbićiu y poimaniu w niewola Xiażęćia Koreckiego, znowu Car Turecki na Hoſpodarſtwie Wołoſkim powtornie był oſadził, z niego był rugowany; ſprawił to dzielnościa ſwoia Kochańſki, że Tomſzę ruſzono, a na iego mieyſce dano Kaſpra Gracyana, przychylnego Chrześcianom, y przeſtrzegaiacego, żeby Orda Polſki nie ſzarpała: Gvilhelm Kochańſki Sekretarz krolewſki 1621. *Mſ. de Famil. Pruſſ.* Małgorzata z Zygowic Kochańſka, była *1mo voto* za Fabianem Milewſkim, *2do* za Michałem Borowſkim herbu Ogończyk. N. Kochańſki miał za ſoba Helenę Pampowſka. Sebaſtyan Komornik Dobrzyńſki 1632 Paweł y Michał w Pomorſkim 1648.

KOCHANSKI *herbu Rola* w Krakowſkim y Podlaſkim Woiewodztwach. Z tego Domu trzey oſiedli w Krakowſkim, Woyćiech, Kaſper, y Łukaſz brat ich młodſzy, ten z Swierczowſka corka Zygmunta Sekretarza krolewſkiego zoſtawił potomſtwo, był Komornikiem granicznym powiatu Xięzkiego. Woyćiech Podſtaroſci Mielnicki poſłem bywał na Seymy *Baran:* N. miał za ſoba Kryſtynę Dębińſka. Auguſtyn Zakonu Francíſzkańſkiego S. Teologii Doktor, Kuſtoſz Gnieźnieńſki, *wydał o wzgardźie świata y prożności iego Xiag troie 1611.* Woyćiech, Alexander, Adam 1648 w Ruſkim Woiewodztwie, Woyćiech y Jan w Pińſkim, Woyćiech na Kochaniu w Krakowſkim 1674. Adamus Adamandus Kochańſki Soc: JESU; *iego Analecta Mathematica ſeu Theoreſes novæ Mechanicæ de natura machinarum fundamentalium, nec non de motu artificiali,* wydał w ſwoim kurſie Matematycznym X, naſz Kaſper Schottus in fol: 1661 w Herbipolu, kedy ten Adam ieſzcze Magiſtrem będac, y Teologii ſłuchaiac, był oraz Matematyki Profeſſorem, chwali go tam tenże Schottus, że z natury był właśnie do tey nauki urodzony, w ktorey iak był w cudzych kraiach wſławiony, gdy y do Polſki iego ſława weſzła, Krol Jan III zprowadźił go do Oyczyzny, gdźie światobliwie życie zakończył w Prowincyi Litewſkiey.

*KOCHLEWSKI. Przedtym w Sieradzkim Woiewodztwie gniazdo ich było: bo w Xięgach Grodzkich Oſtrzeſzowſkich czytałem pod rokiem 1473 inſkrypcya czyńſzow na Kochlewie, uczyniona altaryście Oſtrzeſzowſkiemu. Woyćiech 1592 podpiſał przywiley Zygmunta III dany Ruſi. N. Pleban Oſiecki maż uczony y ludzki, w Rzymie w wyżſzych ſię naukach polerował, chwali go w ſwoich *Alloc: Oſecenſ: Cichocki,* że kościoł Oſiecki malowaniem y ſztukatera pozłociſta ozdobił, apparatem y porzadkiem kościelnym ubogacił; Staniſław Piſarz Ziemſki Wieluńſki poſłował na Seym 1631 y 1641, *Conſtit: fol. 19 y 1661* Kommiſſarz do granic od Slaſka *Conſtit: fol: 25.* Z tych niektorzy ſię do Litwy wynieśli Alexander, Benedykt, Jan Staniſław w Ziemi Pińſkiey 1648. Piotr Sędzia Ziemſki Brześciańſki poſeł na Seym 1638, ztamtad Kommiſſarz do granic między Woiewodztwy Lubelſkim, Podlaſkim y Brześciańſkim, *Conſtit: fol: 25,* był wprzod Woyſkim Brześcian: 1635, kontentacyi ktora mu w nadgrodę poſelſkiey funkcyi dawało Woiewodztwo, przyiać niechciał, ale proſił, żeby to ordynowano na budowanie domu dla ſadow Ziemi Brzeſkiey.

KOCHOWSKI *herbu Nieczuia* w Sendomirſkim Woiewodztwie, piſza ſię z Kochowa, Woyćiech Kochowſki 1632, y Jan Marſzałek ſadow kapturowych Sendomirſkich, Alexander, Teodor 1648 w Sendomirſkim, Floryan w Smoleńſkim. Juſtyna zakonnica w Saczu, Francíſzek Regent Grodzki Sendomirſki 1704. Weſpazyan Kochowſki Woyſki Krakowſki ſławny Hiſtoryk Polſki, *wydał do druku Annales Poloniæ* od śmierci Władyſława IV, do abdykacyi Jana Każimierza krola, to ieſt od roku 1648 aż do roku 1668, na trzy tomy ich podźieliwſzy, ſiedm lat każdey wymierzywſzy, nazwał ich *Climacteres, primus, ſecundus* y *tertius* w Krakowie 1683, 1688 y 1698. Wydał krom tego *Commentarium belli Viennenſis in 4to w Krakowie,* na ktorey expedycyi, y ſam przećiwko Turkom mężnie ſtawał, o czym y ſam namienia w dedykacyi do Jana III krola, *ſe illo bellante ſanguinem fudiſſe.* Znowu pod tytułem *Dźieło Boſkie, wydał polſkim wierſzem pieśni o wybawionym* Wiedniu *in 4to Cracov:* Także *nie prożnuiace prożnowanie in 4to 1674.* 4to. *Munus Civile Regi Michaeli in 4to Cracov: 1669.* 5to. *Hypomnena Reginarum Poloniæ à ſuſcepto fidei lumine continua ſerie regnantium 1672.* 6to. *Præliminare Magnæ Hoſpiti Salve Sereniſſimæ Reginæ Eleonoræ.* 7mo. *Rubũ incombuſtum,* y inne, tak dalece, że po wydaniu *Climacteris 2di,* czternaście *opuſcula,* co poznać z iego *proœmium* do *Climacterem III,* podrukował. *Schultzius in Polonia nunquam tributaria,* zowie go *Phenix literatorum. Gryffius in Diſſertat: de ſcript: ſeculi XVII* tak o nim mowi, *Vir militaris Kochovius ſtylo quidem aſpero, ſententiis tamen eximiæ prudentiæ plenis commendabili, ſcripſit ſuos Annales.* Jegoż ieſt w druku *Ogrod Panieńſki pod ſznur Piſma S. y Doktorow wyſadzony, to ieſt Epigrammata Polſkie z rożnych tytułow o Nayś: Pannie 1681 Cracov: in 4to.* Także *Chryſtus cierpiacy wierſzem Polſkim wyſtawiony 1681 in 4to Cracov:* Sa y w Chełmſkiey Ziemi. Staniſław miał za ſoba Sieprawſka z tey zpłodźił dwoch ſynow, z tych ieden Antoni Łowczy Podolſki, temu Swęderſka wdowa po Linczewſkim powiła Tomaſza, Ludwika, Katarzynę y Maryannę, drugi Jan, tego z Eufrozyny Koſeckii herbu Rawicz potomſtwo, Adam, Kaſper, Antoni, Kunegunda Borzęcka, y Cecylia.

*KOCIĘCKI. N. Kocięcka była za Wacławem Łuſzczewſkim. Jozef z Kocięczyna Kocięcki Skarbnik Kowieńſki 1700.

KOCIEŁ *herbu Pelikan* w Xięſtwie Litewſkim. Od Kotła, iednego z Xiażat Słowackich, iako przodka Domu tego, naſi Piſarze wyprowadzaia tę Familia, o ktorym z *Długoſza Stryikow: fol: 148,* Trzey prawi Xiażęta Słowackie Rościſław, Swatopełk y Kocieł, od Grekow przyięli wiarę Chrześciańſka koło roku Pańſkiego 800, za panowania Michała Ceſarza Wſchodniego y Arnolfa Zachodniego. Był potym Mikołay Kocieł Staroſta Zygwolſki, ktory w powiećie Ośmiańſkim oſiadł, ten Zamku Zygwoltu mężnie obronił: przećiwko Szwedom wſzędźie odważnie ſtawał, oſobliwie pod Zamkami Ke-

repec Jaſkarad y Lendward. Spoſob wynalazł, ktorym Jędrzey Sapieha Kieſy dał odſiecz. *Konſtytucya 1589 fol: 559.* Poborca naznaczyła w Inflanćiech Mikołaia Kotła. Kryſztof 1648. Samuel Hieronim Piſarz Skarbowy Litewſki, Podkomorzy Oſmiańſki, poſeł na konwokacya 1674, ztamtad deputowany do rewizyi ſkarbu koronnego, *Conſtit: fol: 14,* potym Marſzałek Oſmiańſki, poſłował na Seym 1686, zkad deputowany na Trybunał fiſzkalny Litewſki, *Conſtit: fol: 3.* corki iego Tereſſa y Konſtancya. Syn zaś Michał Każimierz naprzod Kaſztelan Witebſki y Marſzałek Trybunału Litewſkiego 1698, potym Kaſztelan Trocki y Marſzałek Trybunału Litewſkiego 1702, daley Woiewoda Trocki, tenże ſam był nakoniec Podſkarbim Wielkim Litewſkim. *Conſtit: 1717 fol: 20.* Michał Bogusław Chorąży pancerny, deputat *ad pacta conventa* Auguſta II 1697, á 1704 iuż Staroſta Mśćiſławſki podpiſał konfederacya Sendomirſka. Jarośz Piſarz Grodzki Mśćiſławſki, Rotmiſtrz Woiewodztwa Smoleńſkiego. Waſil kommendant na Krzyczewie. Adam Woyſki Starodubowſki, brat rodzony Samuela Marſzałka Oſmiańſkiego, żona iego Marcybella Amforowiczowna 1676. Gabryel Stolnik Inflantſki. Tomaſz Woyſki Mozyrſki w tymże czaſie. Elżbieta Kotłowna była za Piotrowiczem. N. Sioſtra Podſkarbiego Litewſkiego za Ogińſkim Leonem Podſtolim Litewſkim. N. Kociel Staroſta Markowſki poſeł na Seym z Oſmiańſkiego 1722. Konſtantyn Budowniczy y Sędźia Grodzki Mśćiſławſki, Michał Bogusław Podſtoli Oſmiańſki, Staniſław Podczaſzy Witebſki, Benedykt Sędźic Grodzki Mśćiſławſki, Adam Franćiſzek Władyſław Łowczy Łomżynſki 1700.

KOCIEŁKOWSKI *herbu Korab* w Sieradzkim Woiewodztwie piſza ſię z Kociełki, Staniſław Kociełkowſki z Doroty Dobrzyckii herbu Leſzczyc, miał ſyna Jana, ten z Anny Wolińſkii Marcyana, ten z Otockii herbu Prus, corkę zpłodźił Dezyderyuſza Tarnowſkiego Łowczego Łęczyckiego małżonkę, y ſyna Zygmunta, niewiem czy to nie ten Zygmunt był potym Piſarzem Ziemſkim Sieradzkim, y poſłem na konwokacya 1674, *Conſtit: fol: 15.* umarł Sędźia Ziemſkim Sieradzkim 1677. *Hiſt: Coll: Petric:* Jakub brat Staniſława z Iwańſkii zoſtawił ſyna Jędrzeia, z Glinieckii ſyn iego N, zpłodźił z Rudnickii Jana y Jędrzeia, drudzy ſynowie iego w Moſkwie polegli. Jędrzey Piſarz Ziemſki Sieradzki, żona iego Katarzyna Sulmowſka, po śmierći iego poſzła za Maćieia Waliſzewſkiego Piſarza Sieradzkiego. Woyćiech Kociełkowſki zebrał reieſtr Xiag Grodzkich Sieradzkich od roku 1422. Zygmunt 1696.

KOCIENSKI *herbu Rogala* z Płockiego Woiewodztwa. Jędrzeia Kocieńſkiego człowieka uczonego, *wſpomina Paprocki w Gniaźdźie 1006.* Jan 1587 podpiſał Uſtawy Pokrzywnickiego ziazdu *Conſtit: fol: 427.* Staniſław Piotr, miał za ſoba Alexandrę Koźierowſka herbu Dołęga, z ta zpłodźił ſynow czterech, Jędrzeia, Każimierza, Staniſława y Jana ludźi rycerſkich. Z tych Jędrzey poiał Alexandrę Golańſka, od ktorey potomſtwo Jozef Kanonik Przemyſki y Kamieniecki, Deputat na Trybunał koronny 1728. *wydał Kazanie pod tytułem Jaſne niebo o B. Łucyi Zakonu S. Dominika nowo beatifikowaney, in folio w Lublinie 1729,* y Mikołay, inni młodo pomarli. N. była za Firleiem Jędrzeiem Kaſztelanem Lubelſkim.

*KOCZAN *herbu Nałecz, Koiał: in Mſ.* Herb Nałęcz, na Seymie Hrodelſkim przyiał na ſiebie y na Dom ſwoy Koczan 1413, *u Łaſk: w Stat: fol: 127:* potomkowie iego Koczanowie y Koczanowſcy w powiećie Wilkomirſkim, Oſmiańſkim, Bracławſkim y Pińſkim, ale niektorzy z nich, hełm odmieniaia, kładac w nim piora ſtruſie. Z tych ieden był piſarzem Grodzkim Zmudzkim. Wawrzyniec Koczanowſki Horodniczy Pińſki 1616. Alexander y Jan 1648. Hieronim Koczan Soc: JESU umarł w Łucku 1660. Antoni y Michał 1700.

KOCZANOWSKI *herbu Strzemię* w Krakowſkim Woiewodztwie. Sa y Koczańſcy z ktorych Sebaſtyan miał za ſoba Katarzynę Linowſką, z tey dwie corki Urſzula Załuſkowſka y Anna.

*KOCZELSKI. Woyćiech Koczelſki w Ziemi Rożańſkiey podpiſał elekcya Władyſława IV. krola.

*KOCZOROWSKI *herbu Rogala.* w Płockim Woiewodztwie gniazdo tego Domu było, z tych Marćin Koczorowſki w kancellaryi naprzod koronney, wielka eſtymacya o ſobie wzniećił, do Rzymu go potym wźiął z ſoba Hieronim Rozrażewſki Biſkup Kuiawſki, á Baranowſki Prymas Kanonia mu dał Łęczycka y Proboſtwo Chroślińſkie, u ktorego też był Krucyferem, umarł iednak młodo 1625, w Łęczycy z nadgrobkiem, na ktorym herb Rogala, pochowany. *Starowol: in Monum:* Walentyn z Kuczborſkii zpłodźił Tomaſza, tego z Cieſielſkii herbu Lubicz ſyn Staniſław, pierwſzy ſię przenioſł z Płockiego do Wielkieypolſki, gdźie wźiął za małżonkę Jadwigę Myćielſka herbu Dołęga, z nia zoſtawił corkę Zofia, ta *imo voto* żyła z Sczanieckim, *2do* z Zaiączkiem, *3tio* z Adamem Jozefem Zakrzewſkim herbu Jelita Chorążym Łęczyckim, Piſarzem Grodzkim Poznańſkim, y ſynow trzech, Chryzoſtoma, Tomaſza y Mikołaia. Z tych 1, Chryzoſtom miał za ſoba pierwſzym związkiem Bielawſka, z tey był ſyn Staniſław, ten rycerſka ſłużył z Stefanem Potockim na ten czas Strażnikiem Koronnym, gromiąc rebellizuiacych Kozakow, z Barbary Koryćińſkii, zpłodźił dwoch ſynow Jozefa y Franćiſzka. Drugim związkiem Tereſſę Kurnatowſka, z tey dwoch ſynow było, Antoni y Mikołay. Antoni z Smigielſkim w rożnych okazyach odważnego ſerca dał dowody, wźiął za żonę Barbarę Wilczyńſka. 2. Tomaſz, naprzod z Słonecka, potym z Gałęſka Podſtolanka Wſchowſka wchodźił w kontrakty małżeńſkie, Gałęſka cztery mu corki powiła, Maryannę, ta ſię doſtała Każimierzowi Dobrogoyſkiemu herbu Grabie, Elżbietę, ta Alexandrowi Domaradzkiemu. Jadwigę, ta w Srzemie zawiła ſię za klauzura na wieczne panieńſtwo, y Jadwigę Pann : po Gałeſkii poiał Tomaſz Belędzka herbu Watta, z ktora zpłodźił ſyna Władyſława w woyſku cudzoziemſkim Kapitana, oſiadł na Ruſi, ſyn iego z Jadwigi Tomiſławſkiey Antoni; ſioſtry zaś Anna za Łukowſkim, Franciſzka Franćiſzkanka w Gnieznie, Tereſſa za Jędrzeiem Lipſkim, Zofia y Maryanna pannami. 3. Mikołay w prawie koronnym biegły, gdy mu ofiarowano Piſarſtwo Grodzkie Poznańſkie, on tym czaſem z światem ſię rozſtał, poiał Tereſſę Rafała Obieżierſkiego Zupnika Woiewodztw Wielkopolſkich corkę, z tey tylko ſię ieden ſyn zoſtał, Franćiſzek, ktory do Zakonu Soc: JESU wſtapiwſzy, w nim po traktowanych przez lat cztery w Rzymie teologicznych naukach powroćiwſzy do Oyczyzny; naprzod Filozoficzna w Kaliſzu, á potym Teologiczna w Poznaniu przez lat ośm katedrę, zawołany Profeſſor, godnie piaſtował. Rzadźi temi czaſy Rektorem Collegium Krakowſkie S. Piotra. Jeſt w druku we dwoch iego kazaniach: *Wielki Patryarcha Benedykt Swiety &c. wychwalony, in folio w Sandomierzu 1734. 2do Katechizm albo nauka Chrześciańſka &c. w Sandom. 1734. in 8vo.*

*KOCZOWSKI. w Sendomirſkim Woiewodztwie Jan Koczowſki podpiſał elekcya Jana III, miał za ſoba Annę Brzeſka herbu Jaſtzębiec. Jacek w zakonie naſzym rządźił Prowincya Polſka od roku 1672, mąż godny.

Ttttt KO-

KOCZYNSKI herbu Zabawa w Wielkieypolſzcze.

**KODRĘBSKI herbu Poray* w Sieradzkim Woiewodztwie. Balcer z Kodręby Kodrębſki Woyſki Sieradzki 1692, zoſtawił potomſtwo.

**KOHAŁOWSKI herbu Radwan* ale z tą odmiana, że nad choragwia, ieſt we ſrzodku kopia oſtrzem do gory, u niey proporzec, á na hełmie trzy piora ſtruſie, Jerzy Kohałowſki w Wileńſkim Woiewodztwie.

KOIAŁOWICZ Wiiuk herbu Kościeſza, z ta iednak rożnica, że ieſt ſtrzała rozdarta tak iak w Koscieſzy, ale bez Krzyża albo Jelcow, á w hełmie trzy piora ſtruſie. W Xięſtwie Litewſkim kwitna. Z tych był Każimierz Woyćiech Wiiuk Koiálowicz w Zakonie naſzym Teologii Doktor, Rządźił Collegia Wileńſkie y Połockie, przenioſł ſię na wieczność w roku 1674, zoſtawiwſzy po ſobie znaczna liczbę Xiag od ſiebie do druku podanych. 1mo. *Miſcellanea rerum ad Statum Eccleſiaſticum in M. D. Litvaniæ pertinentium, Vilnæ in 4to 1650.* 2do. *Modi Sexaginta Sacræ Orationis variè formandæ, Antverpiæ 1668 in 8vo, & 1676 Coloniæ in 8vo.* 3tio. *Decem modi colendi Beatiſſimam Virginem in ejus imagine Lauretana, Vilnæ 1648 in 12.* 4to. *Colloquia Theologi cum Diſſidente in Religione, de ſincero, & non adulterato uſu Sacræ Scripturæ ad probandos articulos fidei, Caliſſ. 1667 in 4to.* 5to. *Colloquia Theologi cum Miniſtro, de diſſidiis in rebus fidei inter Catholicos & Calviniſtas, Vilnæ 1635. in 4to.* 6to. *Colloquia Theologi cum Politico de electione prudenti, unius veræ Chriſtianæ religionis, ſub nomine ſui diſcipuli, Vilnæ 1640 in 4to.* Te *colloquia* trzy razem w iedney Xiędze wydrukowano *in 4to 1671 w Krakowie, tytuł pierwſzy, O Rzeczach do Wiary należacych Rozmowy Teologa*, Drugi, *Rozmowy Teologa z Miniſtrem o Rożnicach Wiary.* Trzeći, *Rozmowa Teologa z Dyſſydentem o ſczerym używaniu Piſma S.* 7mo. *Inſtructio circa caſus reſervatos ad uſum cleri Diæceſis Vilnenſis. Vilnæ 1651 in 4to.* 8vo. *Compendium Ethicæ Ariſtotelicæ, Vilnæ 1645 in 4to,* 9no. *Oculus ratione correctus, ſeu refutatio demonſtrationis ocularis de Vacuo. Vilnæ 1648 in 8vo.* 10mo. *Inſtitutionum Rhetoricarum partes duæ, Vilnæ 1654 in 12 & 1659:* 11mo. *Kazania o Mece Panſkiey, opus poſthumum in 4to Vilnæ 1675.* 12mo. *Panegyrici Heroum, varia ante hac manu ſparſi, in unum collecti 1668 Vilnæ in 8vo,* W tey Xiażce znayduia ſię. I *Panegyrici in laudem Summorum Pontificum, qui Societ: JESU confirmarunt 1640.* II. *Polonia pacifica in nuptiis Vladislai IV Regis Pol: & Ludovicæ Mariæ 1646.* III. *Via Regia ſeu paneg: Carolo Ferdinando Principi Epiſcopatum Płocenſem adeunti 1644.* IV. *Manipulus ſpei publicæ, Sigismundo Caſimiro Vladislai filio 1643:* V. *Panegyricus Valeriano Protaſſewicz Epiſcopo Vilnenſi 1640.* VI. *Georgio Tyſſkiewicz Epiſcopo Samogitiæ 1641.* VII. *Paſſus gloriæ Paulo Sapieha Palatino Vilnenſi 1665.* VIII. *Michaeli Caſimiro Pac Palatino Smolenſcenſi 1664.* IX. *Atrium Immortalitatis Alber: Stanis: Radziwił Cancellario Litvaniæ 1654.* X. *Phænix Litvaniæ Caſimiro Leoni Sapieha Procancellario Litv: 1659.* XI. *Tiara duplex Hieronymo Sanguſſko Epiſcopo Metonenſi 1645.* XII. *Problemata natalitia Alberto Pilchowicz Epiſcopo Hipponenſi Suffrag: Varmienſ: 1649.* XIII. *Sacrarium Hymenæi 1645 in nupt: Michaelis Radziwił & Iſabellæ Sapieżanka Caſtell: Vill:* XIV. *Sidus publicæ lætitiæ in nuptiis Sigismundi Donhoff & Annæ Oſſolinſka Cancellarii filia 1645.* XV. *In funere Hyppoliti Rzepnicki Præpoſiti Videnienſis 1640.* XVI. *Plauſus Epithalamicus Geor: Jacobo Szweryn & Euphroſ: Sanguſſkownæ 1644.* 13tio. *Soli poliq; decus Sagittæ Wołowicianæ Ladislao Wołowicz Palatino Witebſcenſi 1669 Vilnæ.* 14to. *Hiſtoriæ Litvanæ partes duæ. Ima pars res Litvanorum ab anno Chriſti 366, usq; ad 1386 complectitur, quo anno Litvania per Ducem Jagełło, Poloniæ juncta, & ad fidem Chriſti converſa eſt, Gedani in 4to majore 1650.* 2da, *res Litvanorum, à conjunctione illa Poloniæ, ideſt ab anno 1387 usq; ad annum 1572 nempe mortem Sigiſmundi Auguſti*

conti-

continet, Antverpiæ 1669 in 4to majore. Trzećia ieſzcze część w prefacyi do drugiey części obiecywał, ale do tego nie przyſzło. W pierwſzey zaś części *lib:* 1, tak o ſwoiey hiſtoryi mowi: *Neq; enim hiſtoriam novo à me labore concinnatam, ſed ex annalibus Mathiæ Stryikowſki excerptam, ad ordinem legeſq; literarias redigere aggredior.* Przećięż kombinuiac Stryikowſkiego z nim, albo muſiał miec inſzey iakiey edycyi hiſtorya iego, á nie tę ktora mnie ſię widźieć doſtało, albo niektore rzeczy zkąd inad do ſwoiey narracyi przyłożył. 15to. *Zyćie X. Mikołaia Łancycego S. J. że krocey zebrane piſał, świadczy Balbinus w Zyćiu X Łancycego.* 16to. *De rebus geſtis anno 1648 & ſequenti contra Coſacos Zaporovios rebelles, Vilnæ 1651. in 4to.* 17mo. *Compendium Vitæ Alphonſi Rodriquez Soc: JESU ex Hiſpanico, Vilnæ 1656.* 18vo. *De Vita & moribus P. Laurentii Bartilii S. J. Vilnæ 1648 in 8vo.* 19no *Primum Societatis JESU annum ſæcularem Vilnæ ſolennibus feriis Celebratum, Vilnæ 1640 in 4to.* 20mo. *Faſti Radiviliani compendio continentes geſta Ducum Radziwił, Vilnæ in 4to 1653.* 21mo. *Kazanie na pogrzebie Piotra Wołowicza, Vilnæ 1652.* 22do. Zoſtawił krom tego Mſ. in fol: w ktorym herby y Familie Xięſtwa Litewſkiego Familiantow opiſał, zkąd y ia wiele z niego wyczerpnałem.

Koien Herb.

JEſt pas przez ſrzodek tarczy na ukos z gory od prawego boku tarczy idacy, na lewy na doł, we ſrzodku iego pieniek od lewego boku grubſzy, trzy ſęki na nim na barku wyżſzym, ſpodem dwa, z iedney ſtrony nad paſem traba myśliwa, z drugiey ſtrony ſpodem takaż druga, obiedwie do ſiebie obrocone, iedna z nich czerwona, druga biała; na hełmie takiż pieniek, ale iuż proſto ſtoi, z iedney ſtrony iego choragiew rozwiniona, z drugiey takaż. *Mſ. o Familiach Pruſkich*, familii iednak Koienow nic nie opiſał.

KOILENSKI herbu Zdan ludźie rycerſcy, to tylko o nich *Okol:*

KOKALEWSKI herbu Samſon w Wielkieypolſzcze, Jan Kokalewſki Kanclerz Gnie-

Gnieznieńſki, Poznańſki, Pułtuſki Kanonik 1562, Jarosławowi Bogoryi Arcybiſkupowi Gnieźnieńſkiemu 1562, wyſtawił nadgrobek, *Paproc: o herb. fol· 183,* ſam leży w Gnieźnie z nadgrobkiem, ſynowiec iego Kanonik także Gnieźnieńſki 1584.

**KOKIEY.* Konſtantyn Kokiey, przez długi czas ſłużac pod Choragwią Strąźnika Koronnego, dla zaſług nobilitowany *Conſt: 1662 fol: 40.*

KOKORZYNSKI herbu Łodźia w Wielkieypolſzcze.

KOKUTOWICZ herbu Działoſſa Ten herb na ſiebie y na Dom ſwoy przyiął Wołczko Kokutowicz na Seymie Hrodelſkim 1413, Łaſk: *Stat: fol: 127,* tegoż czy innego czytam w roku 1436 Podkomorzym Lwowſkim *u tegoż Łaſk: fol: 140.*

KOŁ*ACZKOWSKI herbu Abdank* w Wielkieypolſzcze. Ci z Konarſkiemi Skarbkami iedneyże ſa dźielnicy, atoli ſię od dobr Kołaczkowic Kołaczkowſkiemi nazwali. Przemyſław z Konar Kołaczkowſki Kaſztelan Konarſki, na dworze Zygmuntowi I. Krolowi dobrze zaſłużony, á potym y ſynowi iego Auguſtowi I w rożnych legacyach, pobożnościa y zelozya o wiarę katolicka zalecony. Ubyſław Podkomorzy Kaliſki maż uczony y w cudzoźiemſkich ięzykach biegły. Synowcowie czy wnukowie iego Pakoſz y Jakub w wielkiey w tey tam Prowincyi acceptacyi u wſzyſtkich, Mikołay ſyn Jakuba Kaſztelan Krzywińſki, Uyſki y Pilſki Staroſta á przedtym Staroſta Gniewſki, ktorego Zygmunt III znaiac obrotna dźielność, na wiele funkcyi narażał, oſobliwie pod expedycya ſwoię do Szwecyi, Krolewica Władyſława w pierwſzym wieku na iego opiekę zpuściwſzy, zoſtawił dwie corki, z tych iedna Konſtancya zaślubiona Stefanowi Grudźińſkiemu Staroście Uyſkiemu Pilſkiemu y Bolemowſkiemu. Cecylia Leſzczyńſkiemu herbu Wieniawa Woiewodźicowi Brzeſkiemu Kuiawſkiemu. Staniſław brat Mikołaia Kaſztelana, Proboſzcz Kaliſki, Kanonik Gnieźnieńſki, Sekretarz Zygmunta III Nominat na Opactwo Lędzkie, z Władyſławem Krolewicem do Moſkwy ieźdźił. Jędrzey trzeći ich brat, Dworzanin Konſtancyi Auſtryaczki Krolowy żony Zygmunta III. Jerzy maż rycerſki, y w iednaniu ſerc braterſkich ſzczęśliwy. Jędrzey ſyn Pakoſza w Sendomirſkim Woiewodztwie oſiadł, dla gładkiey wymowy y byſtrego dowćipu miły Xćiu Oſtrogſkiemu Januſzowi Kaſztelanowi Krakowſkiemu: napiſał *Xiażke de re militari,* niewiem iednak czy była w druku, ſynowie iego Jędrzey y Alexander ludźie woienni. Jędrzeia ſynowie czterey, Alexander, Jan, Jędrzey y Staniſław. Marek brat ſtryieczny Pakoſza, ſynowie iego Jędrzey y Woyćiech, tego ſyn Prokop. Piotr z Konar Kołaczkowſki maż pobożny, ſynow zpłodźił Marćina, Piotra, Jerzego. Marćin w Smoleńſkim zamku umarł, Piotra z Elżbiety z Bnina ſynow było piaćiu, Adam Dworzanin Zygmunta III, Zygmunt, Jan, Piotr y Staniſław. Jakub Kanonik Krakowſki Sekretarz krolewſki. Hieronim Podczaſzy Kaliſki 1704 *Acta Canfæd:* Łukaſz Piſarz Grodzki Gnieźnieńſki, deputat na Trybunał koronny 1723. Jędrzey Jezuita umarł we Gdańſku 1708, brat iego rodzony Adam, umarł także w Zakonie naſzym w Jarosławiu, trzeći tych brat, Stefan. Jadwiga była za Kaczkowſkim herbu Nałęcz. Hieronim Sędzia Ziemſki Wſchowſki, miał za ſoba Elżbietę Kowalſka. N. Kołaczkowſka była za Władyſławem Kolczyńſkim Podczaſzym Inowrocławſkim.

KOŁACZKOWSKI herbu Janina w powiećie Wiślickim, Jana tu wſpominá *Okolſki* męża rozſadnego, Mikołay Kołaczkowſki 1705 *Konfeder: Krákowſka* podpiſał.

KOŁAKOWSKI herbu Kościeſſa w Mazowieckim y indźiey. Marćin w Ziemi Łomżyńſkiey Poborca 1629, *Conſtit: fol: 21.* Damaſa męża rycerſkiego wſpomina *Konſtytucya 1631 fol: 49,* ſłużył za towarzyſz z Szmelingiem. Jakub 1632 w Ziemi Łomżyńſkiey, Staniſław, Jan y Zygmunt w Ziemi Nurſkiey, Balcer Podſędek Ziemſki Zembrowſki 1648. Seweryn Sędźia Ziemſki Zembrowſki ſynow miał, Maćieia Kołakowſkiego Rektora Collegium Grodźieńſkiego w Zakonie naſzym, y Marcyana Rektora Collegium Orſzańſkiego, potym Nieſwieſkiego u S. Michała, ludźi wielce godnych y zacnych. Stefan z Michałem Kryſzpinem Piſarzem Polnym Litewſkim pod Choragwia Petyhorſka ſłużył. Jozef miał za ſoba Izdebſka, maż rycerſki przećiwko Moſkwie y Turkom. Woyćiech Oleśnicka Zofia, z ktorey ſynowie Staniſław y Jędrzey bezpotomni, corki zaś Maryanna Petrykowſka, y Anna Tomaſza Radeckiego małżonka. Antoni Woyſki Bełzki, y Jozef w Ziemi Wiſkiey 1674. Staniſław Kanonik Pułtuſki, Proboſzcz Długoſiedlęcki 1678.

KOLANOWSKI herbu Bogoria na Ruſi Katarzyna Kolanowſka, była za Baworowſkim Piſarzem Polnym Koronnym. *Okolſki* pod herbem Leliwa piſze, że Kolańſka była za Sieniawſkim Mikołaiem Woiewoda Ruſkim y Hetmanem Wielkim koronnym.

**KOLBRZYMSKI.* w Woiewodztwie Ruſkim Ludwik Felix Kolbrzymſki podpiſał elekcya Jana Każimierza krola.

**KOLCZYCKI.* Sebaſtyan Kolczycki nobilitowany na Seymie *1676 fol: 60,* czyli raczey że ſzlachectwu ſwemu dawnemu derogowali, dla tego znowu do praw wolności przypuſzczony, co konfirmuie *Konſtytucya 1679.*

**KOLCZYNSKI herbu Rogala.* Jan Kolczyńſki w Ziemi Warſzawſkiey, Staniſław w Woiewodztwie Brzeſkim Władyſława IV, Kryſztof Skarbnik Czerniechowſki w Czerniechowſkim Jana Każimierza podpiſali elekcye. Jan Kolczyńſki Podczaſzy Inowrocławſki, miał za ſoba Teofilę Radoiewſką, z tey corka Konſtancya Kaczkowſka, ſynowie zaś dway, to ieſt Władyſław Podczaſzy Inowrocławſki, ktory dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Kołaczkowſka drugi raz z Olewińſka, z tey zoſtał ſie ſyn Antoni y corka. Jakub brat Władyſława Stolnik Kruſwicki, żona iego Stolińſka y z niey potomſtwo. N. Kolczyńſka Jozefa Sokołowſkiego Podczaſzego Bydgoſkiego małżonka.

KOŁDOWSKI herbu Korab w Sieradzkim Woiewodztwie. Staniſław Kołdowſki Podſtaroſci Sieradzki, zoſtawił ſyna. Brat Staniſława Jan maż rycerſki, z Anny Kobierzyckii herbu Korab, zpłodźił ſynow czterech Mikołaia, Staniſława, Woyćiecha, y Franćiſzka, wſzyſcy dla wdźięcznych obyczaiow ludźiom wielkim mili. Jan w Sieradzkim, Mikołay w Pińſkim 1648. Staniſław miał za ſoba Maryannę Goſławſką 1617, *Acta Caſtren: Oſtrzeſſov:* Jan Poborca w Kaliſkim 1631 z Seymu naznaczony. Adama z Maryanny Wierzchleyſkii ſyn Jan 1701. N. miał za ſoba Barbarę Myćielſka.

**KOLECKI herbu Strzała* Czytałem *Kazanie Wawrzyńca Prus,* miane na pogrzebie Alexandra Koleckiego z małych Kolnik, ten długo y mężnie w woyſku Litewſkim żołd prowadźił, pod Kircholmem z Janem Sapieha, gdźie pod nim dwa konie poſtrzelono, przećięż gdy y pod Staroſtą Szmelſztyńſkim konia zabito, z ćięſzkiego razu ſalwował go, wźiawſzy go na ſwego konia. W Moſkwie z Janem Karolem Chodkiewiczem Uſarſka choragiew przywodźił: tam gdy nowa konfederacya za podżoga pewnego powſtała, on z bratem Mikołaiem, wolał z obozu uſtapić, a niżeli na właſna Oyczyznę rękę ſwa podnośić. Wkrotce potym ze dwiema ſty piechoty, oblężonemu od

Moſkwy Smoleńſkowi poſzedł na odſiecz, Piotr Tyſzkiewicz Woiewoda Mińſki widzac w nim ſerce rycerſkie, corkę mu ſwoię Zofia dał za żonę, umarł 1632. Herby iego tenże autor liczy, Strzałę, podkowę, y rog ieleni, w hełmie ſtrzała, dwiema Krzyżami przepaſana. Brat ich trzeći był w Zakonie Ordin: Minor: de obſerv: Kuſtoſzem Wileńſkim. Marćin Kanonikiem Warmińſkim na Collegium naſze Bransberſkie dobroczynny. W *Mſ. X. Koiałowicza* Koleckich czytam herbu Trąby, gdźie przydaia, że ſię ieden z nich z Woiewodztwa Sieradzkiego przenioſł do Xięſtwa Litewſkiego, tam zoſtawił ſynow trzech, Floryana w Zakonie Bernardyńſkim Definitora, o ktorym ſię mowiło wyżey. Jędrzeia, ten młodźieńcem umarł, po ktorego śmierći brat Alexander, maiętność iego legował na Kanclerza duchownego. Trzećiego Alexandra, ktory iako maſz wyżey z Tyſzkiewiczowny, żpłodźił corkę Annę Zienowiczowa Woyſka Wileńſka, y ſyna Jana Pułkownika krolewſkiego, miał Uſarſka, Kozacka; y Raytarſką chorągwie; z Joanny Oźiębłowſkii, ktora Kierdeiowna Kaſztelanka Zmudzka urodźiła zpłodźił Antoniego Jozafata woiownika pamiętnego, y corek trzy, z ktorych iedna była za Regimentarzem Sielickim Strażnikiem Połockim, druga Bernardynka. Jan ten był Marſzałkiem Mozyrſkim Staroſtą Eyſzyrſkim Bahrynowſkim.

**KOLENDA herbu Bełty* Z tą iednak odmianą, że bełty żelezcami na doł powinny bydź obrocone, nie do gory, na ſrzednim bełćie Krzyż ma ſtac na wierzchu w polu czerwonym, w hełmie pawi ogon. *X, Koiał:* tak go opiſał. Uzywa go dom zacny Kolendow w Xięſtwie Litewſkim. Jan Kolenda Piſarz Ziemſki Wileńſki, mąż u wſzyſtkich w wielkim poważeniu dla biegłości w prawie, y w ſtateczności przy ſprawiedliwośc: ſyn iego Enoch był Podwoiewodzym Trockim. Michał 1632. Jerzy Gabryel naprzod Archiepiſkop Połocki y Witebſki, Archimandryta Supraſielſki, Adminiſtrator Metropolii, naoſtatek Metropolita wſzyſtkiey Ruſi, Koadjutorem ſobie uczynił na Mteropolia y Archiepiſkopia Połocka Cypryana Zochowſkiego, z tego poznac, że przed Zochowſkim na niey prezydował, lubom ia go między Metropolitami opuścił: pogrzebiony w Połocku, o Unia święta gorliwy y godny Paſterz. Brat iego rodzony Kolenda naprzod Podſędek, á potym Sędźia Wileńſki, ſyn iego Adam; corka Elżbieta Bazylego Filipowicza Stolnika Rzeczyckiego małżonka. Enoch wydał *Enthroniſmum albo panegiryk Jozefowi Ruckiemu Metropolicie Ruſkiemu 1614 in 4to w Wilnie.* Juſtyna Kolędźianka, Władyſława Alexandra Szuyſkiego Chorażego Brześciańſkiego małżonka, ktoremu zmarłemu w roku 1671 nadgrobek w Brześciu wyſtawiła.

KOŁEK herbu Trąby w Krakowſkim Woiewodztwie. Jana Kolka *Paprocki* wſpomina, Mikołaia y Malchra *Baran:* Waleryana 1606 czytam w hiſtoryi Domu naſzego Krakowſk:

KOLENKO patrz Wołkowicz

**KOLESINSKI.* Kazimierz Koleſińſki Dymitrowicz Komornik Lidzki, y Konſtantyn Dymitrowicz Koleſinſki w powiećie Lidzkim podpiſali elekcya Jana III krola. Staniſław, Każimierz, y Bartłomiey 1700.

**KOLICKI.* w Woiewodztwie Mińſkim Jan Kolicki podpiſał elekcya Jana Każimierza.

KOLICZKOWSKI herbu Rogala w Mazowieckich Woiewodztwach, inni ich piſzą Koliczewſki N, Koliczkowſki miał za ſobą Maryannę Stokowſką, Staniſław y Franćiſzek w Rawſkim podpiſali elekcya Jana III.

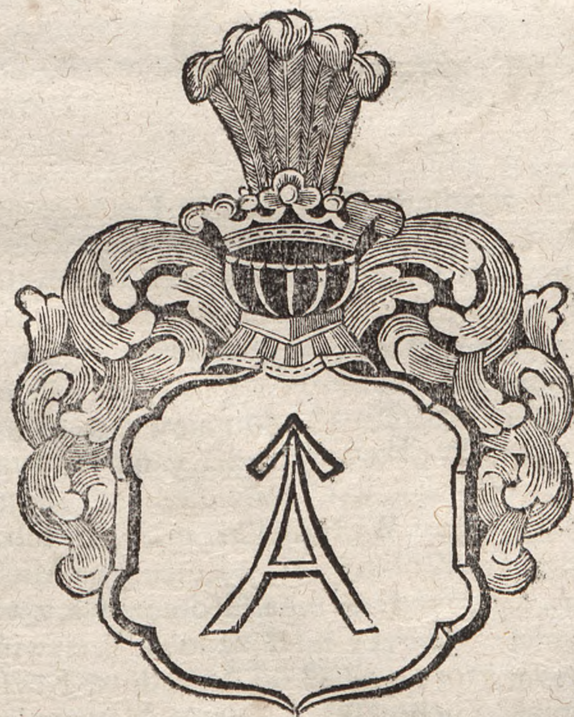
**KOLINSKI.* Adam Kolińſki Piſarz Ziemſki Drohicki poſeł na Seym Warſzawſki z Podlaſkiego, *Conſtit: 1564 fol: 52,* N. Kolińſki miał za ſobą Katarzynę Grudźińſka. N. Maryannę Kobielſka herbu Jelita.

KOLNICKI herbu Trąby w Kaliſkim Woiewodztwie, ale z tą odmiana, że między trąbami kładą cyrkuł, czyli raczey Rożą: Dobrogoſt z Kolna Kaſztelan Kamieńſki 1436. *Statut: Łaſkie: fol: 140.*

KOŁO herb. Koło w herbach znaydźieſz Berſzten 1mo & 2do, Oſoria, Tuczyńſki Lichtyan.

KOŁO herbu Junoſza czyli raczey Koła, *Paprocki* kładźie Mikołaia Koła Woiewoda Inowrocławſkim, Piotra Kaſztelanem Inowrocławſkim, co miał wźiąć z przywileiow koronnych, ale roku ktorego żyli nieprzypiſał. Jan Koła Sędźia Ziemſki Halicki 1436 podpiſał pokoy Brzeſki, *u Łaſkiego w Stat: fol: 140* Mikołay Podkomorzy Inowrocławſki 1451, *u Łaſk: fol: 83.* Paweł Woiewoda Podolſki 1504, ktorego corka Anna była za Mieleckim Woiewodą Podolſkim, wielką maiętność iako iedynaczka wnioſła w Dom Mieleckich: iak ten Dom zſzedł więcey niż dwieście lat, piſali ſię z Daleiowa, zkad nie wiem czy ieſzcze Daleckich Junoſzow y podziśdźień niemaſz, z ktorych ieden był Podkomorzym Rzeczyckim, miał ſyna Dominika, za ktorym była Helena Kraſińſka. Kołowna Saporowſka była za Fredrem Piotrem.

Kołodyn Herb.

JEſt na tarczy litera A, a nad iey wierzchołkiem niby akcent, ktory w Łacińſkim ięzyku zowie ſię *circumflexus*, tak go opiſuie, *Okol: tom: 1. fol: 407,* gdźie ſię domyśla, że pole tarczy ma bydź białe, litera zaś czarna, *Paproc: o herb: fol: 677.* Na hełmie kładźie *X, Koiał:* pięć pior ſtruſich. Tym ſię herbem Kołodyńſcy na Wołyniu Dom ſtarodawny pieczętuia, ktory im nadany, ieſzcze od Xiążat Ruſkich. Z tych Mikołaia Kołodyńſkiego corka Maryanna była za Walentynem Gorſkim. N. miał za ſobą, Annę Kraſińſka. Puciatow do tegoż herbu naſi Piſarze poćią-

poćiagaią, atoli *X. Koiałowicz* iako widźiał ten herb, tak go opifał, to ieft powinna bydź litera A, czyli raczey krokiew, na wierzchu iey Krzyż, fpodem podfprychowana.

**KOŁODZICZYNSKI* w Wileńfkim Woiewodztwie y w Powiećie Orfzańfkim Teofil Kołodźiczyńfki 1700.

Kołontay herbu Kotwica.

Niektorzy z nich ten herb tak nofzą, że Kotwicę na doł uchem kładą okragłym, á do gory już nie obłakowatym, ale wprofta linia wyrobionym końcem, z ktorych każdy ma rog profto na doł zakrzywiony, drudzy tak ucho na dole, iako y końce Kotwicy u gory, z tryangułow porobione nofza, w polu czerwonym, na hełmie trzy piora ftruśie, *tak go opifuie X. Koiał: in Mf.* zowia go Kotwica. Tym śię herbem pieczętuia Kołontaiowie w Woiewodztwie Nowogrodzkim y w Powiećie Wołkowifkim, ba y na Wołyniu. Jędrzey Kołontay Woyfki Wołkowifki zoftawił fynow fiedmiu. Brat iego Adam, fyn Adama Hieronim Podkomorzy Wołkowifki, miał za foba Pafzkowfka, z ktorey Każimierz Podczafzy Wołkowifki, y Eufrozyna Micutowa Podkomorzyna Grodźieńfka, *2do voto*, miał za foba Grotauzowę, z tey Jerzy Cześnik Wołkowifki, y Alexander. Jędrzey miał za foba Szelawińfka, z tey zpłodźił Marćina, Każimierza, ktory zginał od Szwedow, Kryfztofa, Władyftawa y Michała, ten poiał Zuchowfka fynowicę Metropolity, z niey był fyn Franćifzek Jezuita, y corka Zuzanna Reymerowa. Samuel na Wołyniu 1640 Piotr Skarbnik Trocki 1674. Ignacy w Zakonie nafzym temi czafy.

**KOŁOWSKI.* Kolowfki Każimierz Podlędek Warfzawfki, Jan 1692. Zofia Zakonnica u Wfzyftkich SS. we Lwowie.

**KOŁOZĘBSKI herbu Kościefsa* że śię tym herbem pieczętuia dochodzę z liftu Ziemowita Xiażęćia Mazowieckiego *u Paproc: o herbach*, gdźie między innemi Familiantami herbu Kościefza, kłada też tam Piotra z Kołozab. Jan w Ziemi

Ziemi Łomżyńfkiey 1632. Jędrzey Kołozębfki w Ziemi Ciechanowfkiey 1648. Katarzyna corka Mikołaia, Wawrzynca Kłodźińfkiego małżonka, *Paproc: fol: 327.* N. Kołozębfka była za Marćinem Łopackim. Katarzyna za Franćifzkiem Krafińfkim Kafztelanem Ciechanowfkim, Mikołay Soc: JESU.

**KOŁPYTOWSKI.* Jefzcze w roku 1528 czytam Kołpytowfkiego Ziemianina Wołyńfkiego *w Metryce Wołyńfkiey.* Jędrzey, Zacharyafz podpifali elekcya z Wołyńfkim Jana III.

KOŁUBIELSKI herbu Jafieńczyk w Xięftwie Litewfkim. Z tych iedna Kołubielfka była za Duninem Głufzyńfkim.

KOŁUDZKI herbu Pomian w Kuiawfkim Woiewodztwie. Gniazdo Kołudzkich, wieś Kołuda, nad ieźiorem, ktore śię ćiągnie z wod od Matwy zpływaiacych. Mikołay Podftoli Inowrocławfki 1436 podpifał pokoy Brzefki, *u Łafk: w Stat: fol: 141.* Janufz Choraży Inowrocławfki 1462, *u Janufsow: w Stat: fol: 799. Paprocki w Gniaźdźie* pod rokiem 1578 wfpomina czterech braći, Mikołaia odwagi y męftwa doświadczonego, Jędrzeia, Piotra y Staniftawa. Szymon Probofzcz Gnieźnieńfki, Scholaftyk Kuiawfki, Kuftofz Płocki, Kanonik Krakowfki, ofiarowano mu było Bifkupftwo Chełmfkie, ale go przyiać niechćiał, kaplicę Gębickiego odrzwiami marmurowemi ozdobił, y za czterdźieśći tyśięcy dobra kupiwfzy, Prebendarza przy niey uftanowił, *Damal: in Archiep: Gnefn: fol: 31.* Piotrowinowi, ktorego S. Staniftaw Bifkup Krakowfki wfkrzefił, marmurowy nadgrobek wyftawił 1640, w Kołudźie zaś kolos marmurowy Ukrzyżowanemu Chryftufowi, czyli raczey bożą mękę dość piękna 1635. Adminiftratorem był Bifkupftwa Krakowfkiego, w wielkich refpektach u Jana Albrychta Krolewica Kardynała y Bifkupa Krakowfkiego, u ktorego nietylko dworem, ale y Bifkupftwem rzadźił *Baran:* Prezydował w Trybunale koronnym 1638. Paweł fynowiec iego, Gnieźnieńfki, Krakowfki, Płocki Kanonik, Sekretarz krolewfki. Jan z Dabrowki 1632, Jakub Podftoli Brzefki Kuiawfki, (Anna Podftolanka Kuiawfka była *1mo voto* za Konftantym Leżeńfkim, *2do* za Mikołaiem Boglewfkim Podfędkiem Czerfkim) Jeremiafz Podczafzy Inowrocławfki (fyn iego Staniftaw 1665) Piotr Miecznik Inowrocławfki, corka zdami śię iego Bronifzewfka. Władyftaw Sędźia kapturowy, Każimierz Dworzanin krolewfki, Staniftaw 1648. Augustyn naprzod Sędźia Grodzki, á potym Ziemfki Inowrocławfki 1697. wydał do druku, *Tron Oyczyfty, albo pałac wieczności, w krotkim zebraniu Xiażat y Krolow Polfkich, w Poznaniu 1704 in 4to, y 1725 tamże, y w Supraslu 1727.* 2do, *Promptuarium legum & Conftitutionum Regni & M, D. Litvaniæ lib: 4, in fol: 1697* Alexander Kanonik Gnieźnieńfki Viceprezydent Trybunału koronnego. Stefan y Jędrzey 1704. Kołudzka była za Piotrem Balińfkim Kafztelanicem Gdańfkim, druga za Mikołaiem Cetnerem Starofta Bareckim, trzećia za Alexym Iwanowfkim. N. Kołudzki miał za foba Glembocka, z tey było dwoch fynow, Walentyn Podkomorzy Inowrocławfki (niewiem czy nie ten miał za foba Katarzynę Działyńfka Starośc1ankę Pokrzywnicka, drugi był Podczafzym Brzefkim Kuiawfkim. N. Kołudzki miał za foba Głębocka śiostrę tamtey, z tey zpłodźił Auguftyna Pifarza Ziemfkiego Inowrocławfkiego, tego z pierwfzey żony dwoch fynow, ieden poiał Lefczyńfka, drugi Stefan Pifarz Grodzki Radźieiowfki zoftawił potomftwo; z drugiey żony także dwoch fynow, z ktorych ieden, był Probofzczem Piotrkowfkim w Kuiawach.

**KOŁYCZ* w Brzefkim Litewfkim Woiewodztwie. Alexander Kołycz Dworzanin krolewfki y Poseł Brześciańfki 1648 z Ziemi Pińfkiey. Kołyczowa Podcza-

czasżyna Grodżieńska znaczna dobrodżika Collegium naszego Brzeskiego 1672.
*KOŁYSZKO w Powiecie Wilkomirskim Marcin Kołyczko 1648. Jozef y Stefan Kołyszko 1700.
*KOMAIEWSKI herbu Traby. Kojał: in Mſ. Od Ostykow początki swoie wźieli: Tokar albowiem czwarty syn między synami Ostykowemi, trzech synow zostawił, Narbuta przodka Narbutow, Iwaszka Iwaszkiewiczow, Piecka Pieckiewiczow y Komaiowskich, tego albowiem Piecka dwoch synow było, Michał y Stanko, przy sukcessorach Michała imie się Pieckiewiczow zostało: przy potomkach Stanka Komaiewskich, miał ten Stanko syna Jerzego, od ktorego był, Jan Juryewicz Komaiewski Marszałek Litewski, Starosta Kowieński, Oski, Przełomski za Zygmunta I, ten był Kommissarzem z Moskwa pod Siebieżem 1543, gdźie Kniaźiowi Moskiewskiemu statecznie niechciał dać tytułu Carskiego, zostawił syna Jerzego, y corkę ktora poszła za Narušzewicza Kasztelana Smoleńskiego. Ten Marszałek miał za soba Krystynę Chlebowiczownę Woiewodzankę Wileńska, z niey syn Jerzy Podkomorzy Wilkomirski, pierwsza żona iego Woynianka, druga Słupecka Kasztelanka Lubelska, z ktorey corki Sokolnicka Kasztelanowa Połocka, y Judycka Marszałkowa Rzeczycka. Alexander Skarbnik Wołkowiski y Felicyan 1648. Władysław Pisarz Grodzki Wołkowiski 1674.

Komar Herb.

* Biała lilia, powinna bydź wierzchem swoim na doł obrocona, na niey Krzyż srosło stoi, pole powinno bydź czerwone, na hełmie trzy piora strusie. Koiał: in Mſ., y iam widźiał na obraźie tak wyrażony. Używaia tego herbu Komarowie w Xięstwie Litewskim, dokąd się przenieśli z Woiewodztwa Bracławskiego. Komar Zabożyński, nie daleko Szarogroda założył Komargrod, wielkich przy Dniestrze włości dźiedzic, zostawił synow trzech, Iwana Woiewodę Czerniechowskiego, (myli się autor: bo ieszcze na ten czas Czerniechowskiego Woiewodztwa nie było) syn iego Alexander Starosta Winnicki, Ostafiego Stolnika Wołyńskiego, ktorego synowie Wasil y Iwan, y Włodymira. Wasil Ostafiewicz był Podkomorzym Halickim. Iwan Ostafiewicz Dworzanin Krolewski, z Ukrainy do Litwy się przeniosł, synowie Hawryło y Michał, ten zabity na woynie Rotmistrzem będąc krolewskim, tamten miał synow, Bogdana, Jerzego y Wasila. Jerzy Hawryłowicz zostawił synow sześciu, Michała, Jozefa, Mikołaia, Alexandra, Lwa y Jana. Z tych Michał in Soc: JESU kapłan godny. Włodymir trzeci syn Zabożyńskiego Skarbnik Łucki, miał synow, Bogdana, Eliasza, Piotra y Maćieia. Bogdan Włodymirowicz Podczaszy Przemyski, Heliasz Podczaszy Latyczewski, Maćiey Dworzanin krolewski, wźiawszy daniny w Woiewodztwie Mśisławskim wyniosł się do Litwy, synowie iego Maćiey, Hieronim, Jan y Bieniasz. Z tych Hieronim długo żołnierska z Chodkiewiczem służył, syn iego Krysztof Rotmistrz krolewski, podczas Rokoszu swym kosztem stawił krolowi choragiew, synowie iego z Czerniecki, Hieronim y Władysław. Hieronim naprzod Podsędek Orszański poseł na Seym 1661, potym Sędźia, pracował wiernie dla Rzeczypospolitey na rożnych Kommissyach y legacyach do Moskwy, zostawił potomstwo z Dźiewałtowska. Władysław brat iego Sędźia Ośmiański 1656 y 1658 był posłanikiem do Moskwy, żona iego Dolska, posłował y na Seym 1661, zkąd był Kommissarzem naznaczony do zapłaty woysku, Constit: fol: 2. Jerzy Woyski Wendeński, ktorego pobożność y męstwo chwali Konstytucya 1662 fol: 23, że choć z dobr swoich od nieprzyiaćiela wyzuty, przecięż z ostatniey fortuny swoiey pancerna choragiew wystawił, y na wszystkich Oyczyzny potrzebach z nią stawał, za co w zasługach wźiał krolewczyzny Buyciany, Woytuny, Zyburtawy, Wołczuny y Woyskiniki. Blandyna Komarowna była za Janem Brzostka. Jędrzey y Jan 1700.
*KOMARNICKI herbu Sas w Przemyskiey Ziemi. Dorota Komarnicka Jana Bzickiego. N. Jana Borowskiego Koniuszego Koronnego herbu Pilawa, małżonka. Bazyli Stolnik Czerniechowski. Teressa Komarnicka była za Frančiszkiem Stradomskim.
*KOMBORSKI. Komborski Jakub Kanonik Lwowski 1700.
*KOMECKI herbu Slepowron w Krakowskim Woiewodztwie. Mikołay w Płockim 1632. Paweł 1648. Melchior Komeski 1644 kaplicę Nayś: Matce pędzlem malarskim, ołtarzem nowym wyzłoconym przyozdobił. Sebastyan Kustosz Krakowski, y Kuiawski Kanonik kaplicę S. Krzyża w kościele naszym Krakowskim S. Piotra, swoim nakładem w pięknieysza przeformował, ktora potym synowiec iego Jan Kustosz Krakowski, Kuiawski, Płocki Kanonik 1691 miedźiana blachą pokrył: był ten Jan deputatem na Trybunał koronny 1694 Jan Pisarz Grodzki Krakowski, umarł 1731, miał za soba Annę Krafzkowska, z tey syn Jan Burgrabia Krakowski, poiał Antoninę Skarbkownę Borowska Podkomor. . nkę Sendomirska, z ktorey potomstwo zostaie. Jan Kustosz Krakowski, Dźiekan Kuiawski, deputat na Trybunał koronny 1727: synowiec iego Kanonik Gnieźnieński temi czasy.

Komoniaka Herb.

* Strzała na dwoie rozdarta powinna bydź, częśći iey na tarczy ułożone na Krzyż ukośny na kształt X, á trzećia iey część przez srodek ich idźie, końce u gory krzyżowych częśći trochę na doł zakrzywione, pole czerwone, na hełmie trzy piora strusie. Koiał: in Mſ. Herb ten nadany z tey

z tey okazyi, Bogdan Komuniaka Nakaźny Białoruski, á po naszemu Strażnik, wiele Ordy w małym swoich ludźi poczćie raźił, pewnego czasu, gdy na kosz cały Ordy trafił, á w potyczce z niemi, iuż był wszystkich ludzi swoich utraćił, tak dalece, że się tylko samowtor z czeladnikiē został, uchodźić chciał do Mozyra, lecz gdy się im konie rozparły, zsiadszy obadway z koni, poki im strzał w Kołczanach stawało, poty się bronili, stoiac przy Sośnie, kędy czterdźieści Tatarow trupem położyli: á gdy iuż y strzał nie stało, szablami się iednak poty bronili, aż ich zabito, niechcac żywo w łyka się tatarskie dostać, za to ten herb Komoniakom nadany. Filip Komoniaka rodzony brat Bogdana, mszczac się śmierći brata, zniosł tenże kosz Ordy, dognawszy ich pod Kiiowem. Floryan w Nowogrodzkim Woiewodztwie 1632. Stefan Rotmistrz krolewski, braćia iego Krysztof y Jan, Sylwian Komoniaka, syn iego Jan Towarzysz pod Pancerna choragwia. Stefan Woyski Lidzki pod Usarska. Fedor brat Sylwiana, miał syna Stanisława, ktory poległ w okazyi pod Wierzchowiczami: Michał zaś w koronnym woysku służac, zginał od Tatarow. Jerzy Każimierz y Władysław ludźie rycerscy.

*KOMORNICKI *herbu Gryff* w Woiewodztwie Sendomirskim. *Jedrzey Margowski in cynosura* wspomina, że się Gryfem pieczętuia, y iam czytał, że ktos w Okolskim, starym charakterem pod herbem Gryff przypisał Komornickich. *Cichoc: alloc: Osec: lib: 2 cap: 13.* Sendomierzanow Komornickich kładźie. N. Komornicki służac Oyczyźnie pod choragwia Stanisława Hrabi Tarnowskiego Kasztelana Sendomirskiego w roku 1582 przy oppugnacyi fortecy Połockiey, z konia zsiadszy, pieszo z inna kompania szedł do szturmu. *Paproc: o herb: fol: 405.* Hieronim z Komornik Komornicki imieniem konfederacyi Kommissarz 1666 z Sendomirskiego pokoy zawarł y podpisał. *Kochow: climac: 3. lib: 3.* iest iego *mowa po łacinie przedrukowana in Diar: Europ: pag: 135,* ktora miał do Jana Każimierza deputowany od Woiewodztwa Sendomir: 1667. tenże poseł na Seym 1670 y Kommissarz do dystrybuty hiberny *Constit: fol: 15.* Tenże z Seymu 1678 na ugodzenie spraw od Węgier pogranicznych

cznych, *Constit: fol: 12,* y na lustrowanie Starostw Chęcińskiego y Zarnowskiego, *Constit: fol: 14,* y na wysłuchanie pretensyi Xiazęcia Kurlandzkiego, *Constit: fol: 43.* y do pisania Konstytucyi, *Constit: fol: 54.* N. Kasztelan Czechowski, żona iego Anna z Lipnik *Histor: Dom: Prob: Cracov:* Zofia Komornicka Starościna Szydłowska 1611. Woyćiech w Ruskim 1674. N. w Zakonie Karmelitow Bosych, siostra iego za Gutowskim Pisarzem. N. miał za soba Maryannę Karsznicka Łowczankę Wieluńska.

KOMORNICKI *herbu Łodźia* w Wielkieypolszcze. *Chwałkowski in oper: Pamiętnik Chron: Pruss: fol: 174* (czy też indźiey, bo tego autora nie widźiałem) pisze, że Ludwik Krol, Przemyskie Biskupstwo, ktore przedtym nie bywało, procz Władykow Ruskich, dał Filippowi Komarnickiemu Dźiekanowi Krakowskiemu, á Kamienieckie Bogusławowi Dersźniakowi, inni go nie Komarnickim, ale Komornickim herbu Łodźia drukuia: ale się to utrzymac nie może, dla tych, ktorem iawne, to z Listow Papiezkich, to z nadgrobkow, dokumenta położył *w tomie pierwszym fol: 50,* pod Biskupami Przemyskiemi, że nie Filip, ale Eryk pierwszym siedźiał na tey katedrze; á ieżeliż *Chwałkowski o Filippie* co pisze, powinien bydź w podeyrzeniu, y słusznie z tych racyi; toć y to, co o Dersźniaku przywodźi: bydź to iednak może, że im ofiarowano pomienione wzwyż infuły, ale ich nie przyieli. Maxymilian w Ziemi Wieluńskiey 1674. Sa y w Sochaczewskiey źiemi, iako się Jakub tam podpisał 1648, ale niewiem czy tego herbu.

KOMOROWSKI *herbu Bożawola* pod Ostrowem, tak o nich pisza nasi autorowie, atoli niewiem czy nie iedniż to są co y Dołęgowie. Łukasz Komorowski w Ziemi Nurskiey, miał za sobą Barbarę Krasińska Stolnikownę Ciechanowska koło roku 1550.

*KOMOROWSKI *herbu Ciołek.* Samuel Ciołek Komorowski w Woiewodztwie Mińskim, tak się podpisał na elekcya Władysława IV. N. Lenarda Kostra małżonka, była to Sędźianka Połocka.

*KOMOROWSKI *herbu Dołęga. Koiałowicz in Ms. powiada,* że się z Dobrzyńskiey źiemi z tym herbem przenieśli do powiatu Wilkomirskiego, atoli na konkluzyach Wileńskich iam widźiał podkowy, tak iak w herbie Dołęga z Krzyżem, ale przeszyta z dołu w lewy bok podkowy na ukos, y na hełmie trzy piora strusie. Jerzy Komorowski Pisarz Ziemski Wilkomirski, Kommissarz do Kurlandyi, *Constit: fol: 861.* Synowie iego: Jan Pisarz Ziemski, potym Sędźia Wilkomirski, maż dźielny, Rotmistrz y Pułkownik Krolewski sławny na Inflantskich expedycyach. Samuel Chorazy Wilkomirski, potym Starosta Wilkomirski y Oboźny Litewski, z młodu aż do śmierći rycerskich zabaw nie omięszkał; bywał Rotmistrzem y Pułkownikiem szczęśliwym; pod Łoiowem siła pomogł nad Krzyczewskim Hetmanem Kozackim, gdy z tyłu na niego uderzył. Po wźięciu Hetmana Gosiewskiego od Moskwy pod Werkami, zostawszy Regimentarzem, wiele dokazywał y szczęśliwie przećiw Szwedom y Moskwie, umarł 1659, wspomina go *Konstytucya 1670 fol: 5,* y brata iego Eliasza, oraz z zaleceniem męstwa ich. Ktoryś z nich Podkomorzym Wilkomirskim, co poznać *z Konstytucyi 1667,* gdźie Konstancyi z Judyckich Komorowskii Podkomorzyny Wilkomirskiey fundacya Panien Zakonnych S. Franćiszka w Słonimie approbuia, *Constit: fol: 21.* Eliasz trzeći tych brat, naprzod Podczaszy y Pisarz Ziemski, potym Chorazy Wilkomirski, maż dźielny, Rotmistrz Krolewski, zdradą zabity pod Nitawa 1659, miał za soba Felicyannę Rudomiankę Woiewodzankę Mińska, z ktorey zostawił tych synow, Krysztofa, Samuela, Jana, y Eliasza. Z tych Krysztof

naprzod Stolnik Wilkomirſki, z Seymu 1685 Kommiſſarz do granic od Kurlandyi, *Conſtit: fol: 9*, potym Kuchmiſtrz Litewſki Starośta Wołkowiſki, poseł na Seym 1699. Kommiſſarz do traktatow z woyſkiem, *Conſtit: fol: 15*, y do piſania Konſtytucyi. W roku 1703 już Woiewoda Brzeſki Litewſki, z Seymu deputat na Trybunał Skarbowy Litewſki, *Conſtit: fol: 29*. Jam go napiſał w pierwſzym tomie herbu Pobog *2do*, dla podobieńſtwa herbu Dołęga z Pobogiem. Samuel naprzod Podſtoli Wilkomirſki, y Inſtygator W. X. Litewſkiego, poseł na Seym 1647, ztamtąd Kommiſſarz do zapłaty piechoćie Dyneburſkiey, *Conſtit: fol: 24*, potym Podkomorzy Wileńſki. Jan Każimierz Piſarz Ziemſki Mozyrſki, Rotmiſtrz Woiewodztwa Brześciańſkiego, 1697, iemu *Konſtytucya 1690 fol: 40* iako ſukceſſorowi po ſtryiu ſwoim Samuelu Obożnym Litewſkim, dźieśięć tyśięcy na dobrach Suchowice y Noſowice przyznała, y żonie iego. *Hiſtor: Sapieh: p. 3 fol: 76* powiada, że Komorowſki (ale mu nie dobrze przydaie na Zywcu Podkomorzy Wołkowiſki miał za ſobą Maryannę Sapieżankę Mikołaia Piſarza Polnego Litewſkiego corkę.

KOMOROWSKI *herbu Korczak* w Krakowſkim y Sendomirſkim y inſzych Woiewodztwach. *Kochowſki climact: 3. lib: 4 fol: 163* twierdźi, że Komorowſkich herbu Korczak Familia, z Węgier ſwoie początki zabrała, gdźie, tak w liczne dobra, iako y w zaſługi, ba y honory Hrabiow na Orawie y Liptowie obfitowała, ale gdy Krolowie Polſcy, oraz y Węgierſkim berłem rządźić poczęli, zaſmakowawſzy ſobie Polſkiey wolności, wyzuli ſię z właſney Oyczyzny, á że w Polſzcze nieiaki czas komora mięſzkali, dla tego Komorowſkiemi nazwani. Poświadcza mu *Stawicki Ord: S. Pauli w Kazaniu Forteca.* Ztym wſzyſtkim nietykaiąc naypierwſzych Korczakow, zkąd do nas przyſzli, to co mowią o Komorowſkich w ſzczegulności, utrzymac ſię nie może: gdyż według hiſtorykow naſzych, to ieſt pewna, że dobrze przedtym w Polſzcze naſzey Komorowſcy kwitneli, dopiero za Władyſława Krola Polſkiego y Węgierſkiego ktory pod Warna zginął, do Węgier wraz z nim przenieśli ſię, gdźie y dobr nabyli, z ktorych potym wyzući *Długoſz lib: 11 w roku 1431* wſpomina Jakuba Komorowſkiego, ktory w potrzebie z Swidrygełłem poległ, od Tatarow zabity, *y Bielſki fol: 338.* Mikołay, *o ktorym Starowol: in Bellat: Sarmat: fol: 108.* Władyſławowi Krolowi Polſkiemu y Węgierſkiemu między inſzą kawalerya Polſka, ktora mu dobrowolnie do Węgier ſzła na pośiłek, y on z ſwemi chorągwiami był nie oſtatni, y owſzem iako wielu w doſtatkach tak y w ſerdeczności przewyżſzał. Tam z Czayka zmowiwſzy ſię na Eperyaſz miaſto, ktore był Iſkra Czech ſwoim ludem obwarował, nocą uderzył, ſzczęśliwie po drabinách przez mury w miaſto wpadſzy y złupiwſzy, z korzyścia do domu odwracał. Iſkra na nieoſtrożnych z zaſadzki wypadł, ludźi iego pobił, plon odebrał, iego ſamego do Czech y z Czayka do więźienia odeſłał (*toż ſamo Długoſz piſze lib: 12 fol: 766.*) Z ktorego na wolność nie prędzey wyſzedł, aż za Każimierza krola; zowie go *Starowol:* Hrabia Liptowſkim, y Tenutarzem Podolinieckim. Piotr Komorowſki z Węgier z ludźmi tego narodu, Pieniąſzkowi Podkomorzemu y Staroście Krakowſkiemu na pośiłek przyſzedł, przećiwko ſwawolney kupie, ktora Oświećimſkie Xięſtwo rabowała y puſtoſzyła *Długoſz lib: 13 fol: 297.* Tenże to ſam Piotr ktoremu Máćiey Krol Węgierſki, w roku 1474 odebrał ſiedm zamkow, Rozenberg, Hradek, Sobieniecz, Starygrod, S. Michała Likawę y Orawę, tak dalece, że tylko ośm tyśięcy wźiąwſzy od Krola, muśiał ſię wynieść y z żoną y ze wſzyſtkim do Polſki, y przydaie *Długoſz lib: 13 fol: 511 eadem facilitate ſeptem caſtra inſignia apud Hungariam amiſit, quâ illa quæſierat:* O to ſię zaś urażił

żił Krol Węgierſki na Piotra, że Każimierza Krolewica wezwanego od Panow Węgierſkich na tron, przyiął do ſiebie, y obiecywał mu też ſame Zamki ktore trzymał, poddać. *Bielſk: fol: 461* przydaie, że uſtapił do Polſki na Zywiec, iakoż znać, że mu w nadgrodę ſtraconych dobr w Węgrzech, trzy zamki na pograniczu Węgierſkim puścił Krol Każimierz, to ieſt Berwald, Seflary, y Zywiec, bo y *Długoſz* toż namienia w roku *1477 fol: 553*, kiedy piſze, że Mikołaiowi Komorowſkiemu w ſuſpicie podanemu, iakby z Maciejem Krolem Węgierſkim nadrabiał, pomienione zamki odebrał, a na to mieyſce, Kraſnyſtaw miaſto w Ziemi Chełmſkiey puścił. *Cromer lib: 28. Biel: fol: 469*, przydaie iednak że mu potym Zywiec przywrocono, iakoż długo dźiedźiczył w tym Domu. Jan Komorowſki *Ordin: Minor: Obſerv:* Prowincyał Prowincyi Polſkiey w roku 1518 od Generała ſwego Polſkę na ten czas wizytuiącego poſtawiony *Harold: epit: Annal: num: 4;* piſał życie B. Jana z Dukli. *Genealogia Domu tego*, temu Piotrowi dwoch ſynow przypiſuie, Jana y Alexandra bezpotomnych. Brat zaś rodzony Piotra Mikołay, zpłodźił Alexandra *ſterilem*, y Kryſztofa Kaſztelana Sądeckiego, tego ſynow dwoch, Wawrzyniec y Piotr zeſzli z tego świata bez potomſtwa. Trzeći zaś Jan Kaſztelan Połaniecki, Oświećimſki Starośta, z Barbary Hrabianki Tarnowſkiy, dwie corki zpłodźił, Zofia, Mikołaia Myſzkowſkiego Kaſztelana Woynickiego, á po iego śmierći Hieronima Filipowſkiego, Annę, Jana Myſzkowſkiego Kaſztelana Oświećimſkiego, małżonki, tyleż ſynow, to ieſt Jana Spytka Podczaſzego Koronnego *ſterilem*, drugiego Kryſztofa.

Kryſztof Kaſztelan Oświećimſki dźiedźic na Zywcu, *Okolſki* go omylnie ſynem Piotra zowie, chwali iego miłość ku Oyczyźnie pod interregnū 1586, *Conſtit: fol: 402*, na ktorey obronę kilka chorągwi z ſwoiey ſzkatuły uzbroił, dźieśięć tyśięcy na woynę Turecka Rzeczypoſpolitey pożyczył, *Conſtitut: 1593 fol: 650*, żona iego pierwſza Jadwiga Lutomirſka Kaſztelanka Zawichoyſka, od ktorey corka Zofia Buzeńſka Staroſcina Dobczycka ale *ſterilis*, iako y iey śioſtry Barbara, Felicyanna y Anna, niemniey y brat Jan. Druga żona Anna Płaźianka Starościanka Lubaczowſka, z ktorey corki, Elżbieta żyła z Alexandrem Myſzkowſkim Kaſztelanem Oświećimſkim, Katarzyna z Zbigniewem Lanckorońſkim Podkomorzym Krakowſkim; ſynow iego dwoch liczy *Okolſki*, trzech braći *Cichoc: Allocut: Oſſecen: lib: 2 cap: 13. Genealogia* ośmiu, to ieſt Kryſztofa, Staniſława, Jędrzeia, Jana, drugiego Staniſława, wſzyſtkich bezpotomnych. Piotra Staroſte Oświećimſkiego, dźiedźica na Suchy, y ten z Katarzyna Przerebſka *ſterilis*, poſłował na Seym 1633 ztamtąd deputatem ſtanął na Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol: 20*, reſtaurował zamek Oświećimſki 1635, *Conſtit: fol: 43.* Alexandra dźiedźica na Slemieniu, temu Dembińſka Kaſztelanka Biecka, corkę tylko iednę powiła, Katarzynę, Piotra Samuela Grudzińſkiego Staroſty Srzedzkiego małżonkę, á po nim Lackiego Teodora Marſzałka Nadwornego Litewſkiego, y Mikołaia Staroſtę Oświećimſkiego, á potym po przedaniu Państwa Zywieckiego był Starośta Nowotargſkim *według Baran:* miał za ſoba Annę z Mirowa Myſzkowſka, Marſzałkowne Koronna; corki z niey Elżbieta, y Zofia Gierałtowſka *ſteriles*; poſłował na Seym 1613 y 1627, zkąd był deputowany na Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol 5. y 1629 fol: 16* chwali go *Cichocki*. że Domy Boſkie w prowenta opatrzył, w porządek kościelny przyſtroił, kapłanow przyczynił, mąż wſpaniałego umyſłu. Cały zaś Dom Komorowſkich Korczakow ztąd wynośi, że lubo na pograniczu z Węgrami, zkąd wſzyſtkie prawie ſekty gościniec ſobie do Polſki uſłały, przećież nienadwerężenie przy wierze

S. Katolickiey zawſze ſię trzymał. Syn tegoż Mikołaia Kryſztof Staroſta Oświećimſki *iako chce Geneal: Myſzkow:* wſpominaią go *Konſtytucye 1647 fol: 5.* Kaſztelan Oświećimſki, iako piſze *Kochow: climac: 3 lib: 4 fol: 163*, corka iego z Marcyanny Przyłęckii iedynaczka Konſtancya Kryſtyna 1665 zaślubiona Janowi Wielopolſkiemu, potym Kanclerzowi Koronnemu, wpraſzał ſię iey wprawdźie w ligę małżeńſka Xiążę urodzeniem, talentami, wſzyſtkim znaczny, tylko że był heretykiem, dla tego ſamego podźiękowała mu za przyiaźń pani pobożna: gdy iey w Wenecyi bardzo bogata y modna materya kupiono, żadna miarą nie dała tego na ſiebie przewieść, żeby była w ſukni z niey zrobioney chodźiła. *Rożycki Reform: Kazanie na iey pogrzebie.*

Jan, Podczaſzy Bełzki, Podſtarości y Sędźia Grodzki Krakowſki, piſał ſię ź Komorowa, ieſt o nim częſta wzmianka w Konſtytucyach Koronnych, iako 1618, poſeł na Seym, deputowanym był na Trybunał Radomſki *Conſtit: fol: 4 y 1620 fol: 20 y 1623 fol: 10 y 1631 fol: 26 y 1637 fol: 3, y 1638 fol: 21*, Syn iego Adam Sędźia Bełzki, wydał do druku *Triumphum Chriſtianum, de inſigni ad Naupactum victoria, oratio in 4to* 1630. *Okolſki* Komorowſkiego Podczaſzego Krakowſkiego bratem zowie Kryſztofa Kaſztelana Oświećimſkiego, podobno miał mowić Podczaſzy Bełzki, ſioſtra iego złaczona dożywotnie z Orlikiem. O Adamie Sędźim Bełzkim, świadcza *Konſtytucye 1643 fol: 17* gdźie poſłował na Seym. Paweł Podwoiewodzy Sendomirſki 1633, *Conſtit: fol: 45.* N. Hrabia Liptowſki, domyśla ſię *X. Duryew: fol: 32* że Staroſta Łęczycki, tego z Ożarowſkii herbu Rawicz dwie corki, iedna za Koryćińſkim Woiewoda Łęczyckim, druga Barbara była za Maćieiem Koſtka: Woyćiech w Bełzkim 1567, *Conſtit: fol:* 146. Piotr w Sendomirſkim 1598, *Conſtit: fol: 725.* Jerzy Sędźia Grodzki Nowomieyſki, Komornik graniczny Wiślicki 1674. N. miał za ſoba Choynacką herbu Trzaſka, drugi Frančiſzkę Hadźiewiczownę. Anna była za Kryſztofem Brzeſkim herbu Okſza. Maryanna pierwſzym zwiazkiem za Dominikiem Hulewiczem, drugim za Złotnickim Piſarzem Czerniechowſkim *Geneal: Hulew:* Stefan Komorowſki Rotmiſtrz Krolewſki, miał za ſoba Katarzynę Myſzkowſka Starościankę Oycowſką (a iako inni chca, Kaſztelankę Bełzka Starościankę Tyſzowiecka] z tey zoſtało czterech iego ſynow. Pierwſzy Jan, ktory z Komorowſkii herbu Łabędź zpłodźił dwoch ſynow, Frančiſzka, ten umarł bezpotomnie, y Michała Łowczego Buſkiego, dziedzica na Suſzni y Nieſtanicach, człowieka godnego, ten z młodſzych lat rycerſką traktował, dawſzy niemałe dowody mężnego ſerca w rożnych okazyach; złączył ſię potym dożywotnie *1mo voto* z Barbara Łopacką Podſtolanką Ciechanowſka herbu Lubicz, ktora mu powiła ſyna iednego Jakuba, ten ieſzcze w ſzkołach, y corki trzy, Zoſia, Tereſſę, y Konſtancya, w tym czaſie, gdy to piſzę, ieſzcze Panny. *2do voto* Zyie z Roſtkowſka Cześnikowna Płocka. Drugi ſyn Stefana, Michał, ten żył z Lipſka. Trzeci, Adam, temu Katarzyna Jarocka, trzech ſynow powiła, Jozefa Frančiſzkana; Stefana, ktorego z Jadwigi Młockii, corek dwie, Zuzanna z Makowieckim, Konſtancya z Każimierzem Grabionką Woyſkim Liwſkim, dożywotnie złaczone, y ſyn ieden Jan; temu zaś Katarzyna Sulimirſka Stolnikowna Nowogrodzka powiła corkę Angelę Złocka, y ſynow dźiewiaćiu. Z ktorych. 1. Adam Kanclerz Krakowſki, deputatem był na trybunał koronny 1727. 2. Stefan Stolnik Bełzki Ober: Lieutenant Artyleryi Koronney, ktoremu Maryanna Radecka Chorażanka Horodelſka herbu Godźiemba urodźiła corkę Barbare. 3. Jozef Stolnik Nowogrodzki, ten z Maryanny Cichowſkii Sędźianki Kraſnoſtawſkiey, z płodźił ſynow dwoch, Ignacego y Ja-

-na. 4. Cypryan. 5. Samuel, ći zakonne ſobie życie obrali, zoſtawſzy z nich pierwſzy Piarem, drugi Karmelita Trzewikowym. 6. Piotr Łowczy Bracławſki, ten wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Trzćińſka, ktora mu urodźiła ſyna Michala. 7. Ignacy Miecznik Bracławſki młodźian. 8. Michał beżżenny. 9. Anzelm zſzedł z tego świata bezpotomnie. Czwarty ſyn Stefana Rotmiſtrza Staniſław *ſterilis.*

*KOMOROWSKI *herbu Łabędź.* N. Komorowſka tego domu, była za Janem Komorowſkim herbu Korczak, iako ſię mowiło wyżey; o czym miałem informacya pewna; lubo naſi piſarze nic nie wſpominaia o Komorowſkich Łabędźiach.

*KOMOROWSKI *herbu Nałęcz.* Ziemianie ſą Pruſcy iako świadczy *Mſ. o Familiach Pruſkich.* Staniſław Komorowſki Piſárz Grodzki y poſeł z Woiewodztwa Pomorſkiego 1648. Małgorzata Bartłomieia Klemana małżonka. Staniſław w Kuiawſkim 1674.

*KOMOROWSKI *herbu Oſtoia.* w Mazowieckim Woiewodztwie kwitna. Kaſper w Ziemi Warſzawſkiey 1648. Jerzy, Jan, Staniſław, 1632 w Ziemi Zawkrzeńſkiey. N. Choraży Zakroćimſki, ſyn iego Michał Kapitan Leitnant 1690. Alexander Sędzia Ziemſki Ciechanowſki, Kryſtyna Dłotowſka zpłodźiła mu ſyna Mikołaia, dźieźica na Komorach, Swieykach, Szońſku; ten z Eufrozyny z Tuczamp Łaſzczowny, ſioſtry Alexandra Woiewody Bełzkiego, zpłodźił iednę corkę Helenę Brygitte Marćina Borowſkiego herbu Ogończyk Sadowego Michałowſkiego małżonkę. N. Komorowſka z Tomaſzem Dabſkim żyła. Magdalena y Katarzyna Zakonnice u Wſzyſtkich SS. we Lwowie. Stefan w Szońſku kościoł wyſtawił, ktorego ſyn Jędrzey, tego zaś Jan, od niego był Jędrzèy pamiętny woiownik.

KOMOROWSKI *herbu Rola w* Łęczyckim Woiewodztwie. Pawła wſpominaia Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie 1550. N. Komorowſki miał za ſoba Annę Kłopocką, Kryſztof Annę Katarzynę Brodowſka, ktora mu zpłodźiła ſyna Staniſława, ten z Chadzyńſka żył bezpotomnie. Jan Floryan y Staniſław w Sieradzkim 1648. Dway braćia rodzeni Zakonnicy S. Bernarda w Mogile, trzeći w Litwie oſiadł. N. Alexandra Niemiry Kaſztelana Derpſkiego małżonka. Alexander w Nowogrodzkim 1674, Woyćiech w Wołyńſkim, Jakub w Poznańſkim, Każimierz y Paweł w Podlaſkim 1648, ale niewiem czy tego herbu.

*KOMOROWSKICH *herbu Kotwicz* na Sląſku w roku 1562 kwitnacych wſpomina *Mikołay Rey w Zwierzyńcu fol: 63.*

*KOMORSKI *herbu Srzeniawa*, to ieſt rzeka z Krzyżem. Szczęſny Komorſki Wielkopolanin przećiwko Krzyżakom na woynie Krolom Polſkim ſłużac, tak pod Grunwaldem za Władyſława Jagełła, iako y pod Koronowem y Choynicami za Każimierza ſyna iego, po uprzatnieniu nieprzyiaćioł, w Ziemi Pruſkiey oſiadł, gdźie Benedykta y Bartłomieia ſynow, dziedźicow na Taſzewie y Piſkarkach zoſtawił. Ten Benedykt z Petronella Przepałkowſka, miał dwoch ſynow, Mikołaia, ktory był poiał Andrzeia Tylickiego wdowę, żył iednak z nia bezpotomnie. Drugiego Sebaſtyana, ten z Skorzewſka zpłodźił dwoch ſynow, Sebaſtyana y Jana albo Michała, ktory w Bydgoſzczy rezydował. Sebaſtyana dwie corki były, Konſtancya y Zuzanna, ale *ſteriles* zeſzły. Jan Michał zoſtawił dwoch ſynow, Woyćiecha Jezuitę Rektora Collegiū Bydgoſkiego, y Jana Stefana Chorażego Malborſkiego, oſobliwſzego dobrodźieia Prowincyi naſzey Polſkiey, Staroſtę Jaſienieckiego, poſła na Seym 1662, *Conſtit: fol: 2*, Piſarza ſkarbu koronnego: atoli oſta-

 tni

tni zſzedł z tego Domu. Poiął Benedykt druga żonę Annę Dorotę, corkę Bartłomieia Borzymowſkiego, ta mu powiła cztery corki, Kowalſka, Trzaſkowſka, Niegorſka, y Sierakowſką. N. Krzyckiego Staniſława Kaſztelana Poznanſkiego małżonka.

KOMUNSKI herbu Lis w Płockim Woiewodztwie. Jędrzey Gomuńſki (tak go napiſano) w Ziemi Wyſzogrodzkiey Władyſława IV, Piotr Komunſki Jana Każimierza w Mazowieckim, podpiſali elekcye, Jan Skarbnik Czerſki Michała Krola 1670.

KON w herbie. Patrz Alabanda, Pogonia Litewſka, Starykon, Połkonia. Peretyatkowicz.

KONARSKI herbu Abdank Ci od Skarbkow poſzli, poznać to y ztad, że Gora, z ktorey ſię Skarbkowie piſali, w ten ſię Dom była działem doſtała. Dom to pod tym imieniem ſtarodawny: bo Jan Konarſki od Każimierza ſprawiedliwego dla rozrywki w koſtki wyćiagniony, gdy mu ſzczęście nie ſłużyło, dał Panu ſwemu Każimierzowi w gębę. Uſzedłći wprawdżie z placu Konarſki, przyprowadzony iednak drugiego dnia do Xiażęćia, gdy go wſzyſcy godnym śmierći bydź ſadżili, y on ſię iey iak pewney lękał: Każimierz rzekł: Niechcę prawi, aby ten życie traćił, ktory dla utraty ćiężkiey niebacznie wyſtapił. Jam więcey zawinił, ktory nie pomniac na Pańſkie obeyście moie, podłeyſzego do tey gry wywabiłem, y tak go y życiem y pieniędzmi ktore na nim wygrał, darował. *Cromer: lib: 6. 1177 Biel: fol: 128.* Jedni ſię z nich w Wielkieypolſzcze, drudzy w Sendomirſkim, inni w Podgorzu y indżiey rozrodżili, Ci co w Wielkieypolſzcze kwitneli, piſali ſię z Kobylina. Z tych był.

Jan Konarſki Biſkup Krakowſki z Oyca Przybyſława, z Matki Małgorzaty z Brzoſtowa, urodzony 1447, z młodſzych lat naprzod w Poznaniu, potym w Akademii Krakowſkiey znacznie w naukach poſtapił, ale y w cnocie, ktorey w nim doznawſzy Staniſław Szydłowiecki, u ktorego był na dworze, Krolowi go Każimierzowi zalećił; tam ſynowi iego Każimierzowi Krolewicowi uſługuiac, tak przypadł do ſerca owemu Swiętemu Panięćiu, że na iego ręku, niewinna duſzę Bogu oddał: u brata potym Każimierzowego Fryderyka Krolewica, wſzyſtkiemi dobrami rzadżił, przydał mu Fryderyk Kanonia Krakowſka, y Proboſtwo S. Michała. Po śmierći iego Jan Adminiſtratorem Biſkupſtwa Krakowſkiego od Kapituły obrany, za promocya Elżbiety Krolowy, á bardżiey za promocya pobożnego żyćia y przykładnych cnot, na tęż ſamę katedrę wſtapił, ktora łagodnościa, ſprawiedliwościa, ſzczodrobliwościa, kieruiac, wſzyſtkim ſię ſtał miłym. Ludżi madrych y pobożnych kochał, Swiętych Oycow, á oſobliwie Chryzoſtoma Swiętego Xięgi, rad czytał. Hrabſtwo Kożiegłowſkie za dżieſięć tyſięcy kupione, wieś Lganow y Zydow, do prowentow Biſkupſtwa przyłaczył. Stawy w Lipowcu zporzadżił. Zamek w Iłży ogniem ſpalony reſtaurował, miaſto ſamo murem opaſał. W Bodzęćinie Zamek reformował, w Biſkupicach, z fundamentu go wyprowadżił, y inſze wſzyſtkie Biſkupie rezydencye, ktoreżkolwiek ſtarożytnościa upadały, dżwignał y naprawił. W Kielcach Zakryſtya z kwadratowego ćioſu wyſtawił, w Konarach Oyczyźnie ſwoiey, kościoł wymurował y w dochody opatrzył. Krakowſkiemu kościołowi cztery ſzpalery darował, na ktorych Tobiaſza hiſtorya, dżiwnie piękna robota wyrobiona; y nalewkę ſrebrna wielka z miednica. Synowcow ſwoich nie bogaćił, ale ſię o to ſtarał, żeby w naukach y cnoćie iako naywięcey profitowali; z tych ieden Archidyakonem był Krakowſkim, y

poſłem

poſłem od Zygmunta I do Włoch, Krołowa Bonę z Państwa Neapolitańſkiego, małżonkę Zygmuntowi do Polſki przyprowadżił: fundacye na wino y na woſk, na iednego Penitencyarza Teologa, drugiego Kanoniſtę, poczynił. Swięto Poczęćia Nayś: Matki z Oktawa, y S. Franćiſzka Aſſyiſkiego, y S. Anny, w dyecezyi ſwoiey, żeby obchodzono, roſkazał. Sam wſzyſtek w Bogu zatopiony y w modlitwie, nigdy nie opuścił mſzy Swiętey, ieżeli iey ſam nie mogł mieć dla ćiężkiego w nogach bolu, przynamniey żeby niemiał ſłuchać. Tak przez lat dwadżieścia y ieden, świątobliwie powierzone ſobie owieczki piaſtuiac, gdy widżiał, że ſię iuż nowe do Polſki ćiſnać poczeły herezye, ktorym on tak dla ſędżiwey ſtarości, iako y dla ſłabości z choroby uſtawiczney, niemogł by był zabieżeć, nie ktorego z krewnych, albo iakokolwiek do ſiebie należacych, ale tego ktorego rozumiał bydź naygodnieyſzego, to ieſt Piotra Tomickiego Koadjutorem ſobie na Biſkupſtwie uczynił: ſam w krotce potym, to ieſt w roku 1525, wieku ſwego 78, przenioſł ſię do niebieſkiey Oyczyzny, pochowany w kaplicy Zamkowey od ſiebie przyſtroioney. *Starowol: in Episc: Crac: Nieſſpork: Odrobiny ſtołu fol: 99* piſze o nim, że teyże godżiny miał prymicye na Jaſney Gorze w Częſtochowie 1519, ktorey Zygmunt I Krol Polſki, z Moſkwa krwawa bitwę ztoczył: ba y pod czas iego Memento, w opętanym czart miał zawołać. Dżiś towarzyſze wiele gości, u naſzego goſpodarza w piekle mieć będżiemy, to ſię iednak utrzymać nie może, bo ten Konarſki iuż do roku 1519 bliſko ſzeſnaście lat na Biſkupſtwie ſiedżiał, iakoż tedy dopiero miał mieć w tym roku prymicye. Marćinj z Konar, Podſędek Krakowſki na liście Miaſtu Krakowſk: danym od Każimierza Krola 1487.

Hieronim z Kobylina Kaſztelan Roſpierſki 1505 podpiſał *Diploma electionis* Alexandra Krola, *u Karnkow: de Primatu:* Staniſław Konarſki z Zofii Lanckorońſkii, zpłodżił corkę Annę, ktora ſię doſtała w małżeńſtwo Marćinowi Zborowſkiemu Kaſztelanowi Krakowſkiemu, ktorey nadgrobek z Zborowa wypiſał *Paproc: o herb: fol: 161*, kędy to na iey pochwałę czytać. *Per omne mortalis ævi tempus, ſanctè & inculpatè vivens, priſcis illiis Heroum Chriſtiani nominis matronis æquari poterat.* Zyła lat 70, umarła 1505 rok iednak zle napiſał drukarz, chyba to 1565. Jan Proboſzcz S. Michała y Kanonik Krakowſki życie zkończył w roku 1580, iako napis na iego grobie świadczy.

Jerzy naprzod Kaſztelan Kaliſki, z tym tytułem podpiſał Unia Xięſtw Oświećimſkiego y Zatorſkiego 1563 *fol: 65*, á potym Woiewoda Kaliſki, czego świadkiem *Paproc: o herb: fol: 160* y *Vitæ Episcop: Poſnan: Okolſki* imię mu Jana daie, y bratem go zowie Jana Biſkupa Krakowſkiego, ale lat wielki przećiag od Jana Biſkupa do niego, wierzyć mi temu nie pozwala, zoſtawił dwoch ſynow, Adama Biſkupa Poznańſkiego y Jana Kaſztelana Kaliſkiego, ia Jana z Kobylina Konarſkiego czytam Podkomorzym Poznańſkim 1569, w ktorym roku poſtuiac na Seym Lubelſki, podpiſał Unia Litwy z Korona, *Conſtit: fol: 171*: w roku 1587 Konarſkiego iuż czytam Kaſztelanem Kaliſkim, ale Mikołaia *w Konſtyt: fol: 450*, á 1591 iuż go Janem zowia, *Conſtit: fol: 616*, niewiemże tedy czy to iedenże, czy inſzy Mikołay od Jana; miał ten Jan Opalińſka Marſzałka Wielkiego Koronnego y Generała Wielkieypolſki ſioſtrę rodzona w dożywotniey przyiaźni, z ktorey iednak nie była tylko corka iedna, wydana za Zborowſkiego Kaſztelana Gnieźnieńſkiego y Hetmana Nadwornego, Grudżiackiego, Odolanowſkiego, Wołpińſkiego Staroſtę.

Adam Biſkup Poznańſki z Proboſzcza Poznańſkiego, y Kanonika Krakowſkiego, za nominacya Zygmunta Auguſta na tę katedrę, lubo na ten-

czas

czas nie obecny wſtapił, ten pięknym dowćipu ſwego obrotem, układnościa obyczaiow, nauką niepoſpolita, wielka ſobie ſławę na dworze krolewſkim uczynił, dla tego od tegoż Krola, naprzod do Pawła IV, potym do iego ſukceſſora Piuſa IV, poſtem naznaczony, imieniem iego poſłuſzeńſtwo Stolicy Apoſtolſkiey oddawał. Wyſłany drugi raz do Włoch, gdy u Filippa Hiſzpańſkiego Krola, y u iego Miniſtrow w Kroleſtwie Neapolitańſkim, dobr ſię ruchomych po Krolowy Bonie pozoſtałych upomina, powźiawſzy wiadomość o ſwoiey na Biſkupſtwo promocyi, do Rzymu ziachał, kędy poświęcony na tę infułę, znowu ſię do dotarćia ſwoiey legacyi pokwapił, gdźie to ſwoia dźielnościa wymogł, iż znaczna ſummę tak w monećie, iako y krolewſkich ſprzętach odzyſkał. Powrócił tedy do Oyczyzny, y naprzod w Warſzawie, potym w Parczowie, z ſwoiey ſię nie bez pochwały ſprawiał funkcyi: Zkończywſzy ſzczęśliwie ten intereſs, wſzyſtek ſię udał do Paſterſkiey funkcyi. Wieźdzaiacemu pompatycznie do ſwoiey Katedry, Ociec Woiewoda ſtaruſzek z kośćioła S. Barbary w Poznaniu, drogę zaſtapił, y z radośćia obłapił 1564. Wizytuiąc potym ſwoię dyecezyą, wſzyſtkim ſię miłym ſtawił, bardźiey życząc ſobie miłośćia każdego do powinności ſwoiey zachęćić, niżeli boiaźnia nukać. Powagi Biſkupiey y Senatorſkiey, czy w domu, czy w ſtroiu, czy u ſtołu, zgoła wſzędźie, przeſtrzegał: á żeby był miał więcey takich, ktorzyby koło trzody iemu od Boga powierzoney pracowali, Zakonowi Soc: JESU Collegium w Poznaniu ufundował y nadał; przy kośćiele S. Staniſława Biſkupa. Po śmierći Zygmunta Auguſta, gdy na tron Polſki Henryka Walezyuſza Polacy obrali, on ze dwunaſtu innemi do Francyi wyſłany, zapraſzaiac go do korony, tam ſię ſerdecznie oparł dyſſydentom, Krola do tego ćiagnacym, żeby był im konfederacya podpiſał. Powracaiacemu ze Francyi wielka część argenteryi y innych rzeczy przodem do Polſki wywieziona, w Niemczech w Opactwie Fuldeńſkim ſtracono, przećięż tę ſzkodę wielkim umyſłem ćierpliwie znióſł. Przyiał Henryka w Bukowie y w Poznaniu po Pańſku, atoli ta droga ćiężki uſzczerbek na zdrowiu iego uczyniła, tak dalece że też w krotkim czaſie, to ieſt 1574, gdy choć w tak zwatlonych niemoca ſiłach, na konwokacya dla ratunku Oyczyzny ſpieſzył, śmiertelnemi bolami zdięty, z drogi tey, na drogę wieczności przeſzedł: ſiedźiał na tym Biſkupſtwie lat trzynaście, pochowany w Katedrze ſwoiey z marmurowym nadgrobkiem *Vitæ Epiſcop: Poſnan: Pigłowſki in Elogiis Facies Rerum Sarmat.*

Jana Konarſkiego Suffragana (nie przydano iakiego) wſpomina *Severin: in Vita S. Hyacin:* 1478. N. Konarſka była za Marćinem Chełmſkim, matka Marćina Chełmſkiego Chorążego Krakowſkiego *Baran:* Mikołay 1587 podpiſał Uſtawy ziazdu Pokrzywnickiego. *Conſtit: fol: 427.* Franćiſzek wieś Chycza kupił od Branickich 1670. N. Konarſka poſzła za Glinkę 1703. Dorota za Miaſkowſkiego z Potarzyc 1623. *Nieſspork: fol: 135.* Piotr z Konar w Woiewodztwie Bełzkim 1674. Jan także y Jerzy. N. Sędźia Grodzki Nowomieyſki 1704. Jan miał za ſoba Annę Mokrſką, z ktorey ſyn zginął pod Kowalewem 1716.

**KONARSKI herbu Gryff* w Woiewodztwie Sendomirſkim. Piſzą ſię z Konar wielkich, murem ſtarego zamku y dotad ludziom znaiomych: Te teraz Konary w Domu Kochanowſkich dziedźicza. Poſnań z Samboczyna, (czyli iako go czytam Rożwon na liśćie Kaźimierza Wielkiego 1348) był obecny przy rozgraniczeniu dobr Opactwa Tynieckiego 1354, iako świadczy *Szczygiel: in Tinecia fol: 171* domyślam ſię, że był tego herbu: bo ſię tam także y Gedczyccy dway

dway herbu Gryff podpiſali; luboć drudzy rozumieia, że dopiero za Władyſława Jagellonowicza, gdy Konary w ten Dom weſzły, imię to początki ſwoie wźięło; wſzakże dawno przedtym przodkowie ich z Ruſzcze y z Brzeźnicy zwykli ſię byli piſać. Z tych według informacyi przyſłaney mi, Staniſław miał bydź Kaſztelanem Chełmſkim, ſyn iego Wawrzyniec Chorażym Lubelſkim, tego zaś ſyn Hieronim z Waſowiczowny, zpłodźił corki, Jadwigę Wyżycka, Annę Cichocką, y Zofią Niemoiewſka: ſyn zaś Jan wynioſzſzy ſię z Polſki, Generałem zoſtał w woyſku Brandeburſkim, dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Oſtrowſka, drugi raz z Rupniowſka, z tych zoſtawił ſynow ſześćiu, Waleryana, Staniſława, Piotra, Stefana, Kaſpra y Jana; corki: Konſtancya Modrzyńſką, Helenę Błońſką. Zuzannę Lubieniecka, Zofia Otfinowſka, Bogumiłę Strzałkowſką a potym Rzewuſką. Waleryan miał za ſoba Brzeźińſka, zſzedł bezpotomny. Staniſław Pułkownik w woyſku Angielſkim do Oyczyzny wroćiwſzy ſię, pierwſa żonę poiał Belinownę, druga Tarnowſka, potomſtwo iego: Franciſzek, Jan y Staniſław, Staniſław Kapitanem był w woyſku Holenderſkim, Jan miał za ſobą Stobnicka Podkomorzankę Sendomirſka, Franćiſzek Pułkownik w Woyſku Duńſkim Przerębſka, z ktorey Synowie Hieronim, Ludwik, Boguſław. Corki z Belinowny Staniſława, Zofia Sułowſka, Gryzelda Tęgoborſka Kaſztelanowa Zarnowſka. Piotr brat Staniſława, Kaſztelanem go Smoleńſkim piſze wzwyż wſpomniona informacya, z Jabłonowſkii, corki dwie zpłodźił, Kataryzynę Mniſzkę, y Annę Lutoſławſka. Stefan czwarty brat, żona iego Arciſzewſka. Kaſper piaty, Porucznik pod Uſarſką Choragwia, zginał pod Wiedniem. Jan ſzoſty ſyn z Rupniewſkii, w Holęderſkim, Francuzkim, Angielſkim, Brandeburſkim woyſku czas niemały woiuiac, Pułkownikoſtwa doſłużywſzy ſię, do Polſki powroćił, miał za ſoba *primo voto* Krolewſką *2do* Gradzka *3tio* Grekownę. Z tych były dwie corki, Magdalena naprzod Szczepanowſka, á potym Zarankowa, Anna w panieńſkim ſtanie zeſzła: ſynow ſześćiu, Alexandra, Marka, Gabryela, Franćiſzka, Jerzego, Piotra; z tych Alexander Kapitan pod choragwia Radźiwiła, á potym w wielkich reſpektach u Dworu Pruſkiego, żona iego Kaźimirſka. Markowi Warakomſka powiła dwoch ſynow, Boguſława y Samuela, ieden z nich w Moſkiewſkim, drugi w Holenderſkim woyſku porucznikuia. Gabryel Stolnik Mozyrſki Staroſta Sereyſki, w woyſku Holenderſkim doſługuiac ſię przez wiele lat, otrzymał kompania u Xćia Orange, y tam w kilkunaſtu bataliach dźielność ſwoię pamiętna uczynił, miał za ſoba Kownonownę godnego Domu w Fryſlandii, zoſtawił ſynow, Jerzego y Jana ludźi rycerſkich; Jerzy zwiazał ſię dożywotnie z Eſtkowna Stolnikowna Kowieńſka. Franćiſzek w Brandeburgii umarł. Piotr Pułkownik w Litwie. Jerzy Miecznik Sendomirſki, Kaſztelanii Zawichoyſkiey ſobie konferowaney nie poprzyſiagſzy umarł: miał za ſoba Helenę Czermińſka Kaſztelankę Zwichoyſka, z niey ſynow ſześćiu, Michała Kaſztelana Wiślckiego Staroſtę Bachtyńſkiego Deputata na Trybunał Koronny 1730, tego z Tereſſy Lipſkii ſyn Ludwik. Boguſława Majora w Woyſku, żona iego Łacka, y zniey ſyn. Staniſława, Władyſława y Hieronima w zakonie Scholarum Piarum, y Stefana, corek dwie, iedna z nich mniſzka w Chęćinach, druga Joanna Odrowaza Kietlińſkiego Woyſkiego Sendomirſkiego Sędźiego Radomſkiego małżonka.

KONARSKI herbu Jaſtrzebiec w Mazowieckim Woiewodztwie Mikołay Konarſki Kanonik Płocki 1577, *Synod: Petric: cap: 36.* Walentyn naprzod Podſtarośći Płocki Poborca 1601, *Conſtit: fol: 777,* w roku 1606 iuż Sędźia Ziemſki Płocki

cki, poſeł Woiewodztwa do Rokoſzanow, a 1607 na Seym *Conſt: fol: 866.* Tomaſz w Ziemi Warſzawſkiey 1648. N. Konarſka Marćina Jabłonowſkiego małżonka herbu Prus. Sa y w Wilkomirſkim tegoż herbu Konarſcy. N. była za Janem Jeżowſkim.

KONARSKI *herbu Lewart* w Sendomirſkim Woiewodztwie. Ci ſa właśni Firleiowie, ale ſię tylko od dobr Konarſkiemi nazwali, luboć niektorzy z nich piſza ſię Konarſki Firley. Z tych był ieden Sędźia Sendomirſkim, drugi Deputatem na Trybunał koronny 1690.

*KONARSKI *herbu* Łzawa w Ziemi Przemyſłkiey, czytałem o nich w pewnym manuſkrypćie Ignacy Konarſki 1692 Hieronim Waleryan Staniſław, Jozef 1632.

*KONARSKI *herbu Oſoria* atoli z ta odmiana, że koła złamanego nie maſz tylko iedno dzwono, barkiem do gory, dwa ſprychy cas tylko ku źiemi, y piaſta nie cała, krzyża nie maſz, á nad hełmem y korona reka zbroyna mieczem zanieſiona bydź powinna. O tym herbie y Familii ani Paprocki ani Okolſki nie piſał *Mſ. Konopackiego* zowie ten herb Kolczyk, pole w nim ma bydź czerwone. Tym ſię herbem ſzczyca Konarſcy Dom w Pruſiech znaczny, ktorzy ſię z Konarzyna piſza. Przyſzli oni według *Mſ. o Familiach Pruſkich* z Miſnii, y w Polſzcze oſiedli, á potym 1311 z Polſki do Prus ſię wynieśli. Były kiedyś konterfekty dawnych Konarſkich w Topolnie, iako Michała Konarſkiego Sędźiego Ziemſkiego Człuchowſkiego, malowany w habićie Niemieckim czarno, iako Krol Zygmunt Auguſt chadzał, w birecie czarnym, binda złota, łancuch złoty przez ramię na bok, na końcu u niego wiſiała tabliczka z oſoba, ſzpada u paſa, y herb przy nim koło złamane. Jeſt drugi obraz Konarſkiego w całym kiryſiu, z mieczem u boku, y podle nog, tarcza, na niey krzyż biały kawalerſki, y na pierſiach w zbroi, z takim napiſem. *Miecislaus Konarſki Liber Baro à Steyſen Eques Melitenſis, Vladislai Poloniæ & Ungariæ Regis aulicus, una cum eodem Rege, multisq; Polonis ad mare Ponticum prope Varnam oppidum 1444 fortiſſimè cum Turcis pugnando occubuit in acie.* Michał Konarſki Kawaler Bożogrobſki, y na woynie Inflantſkiey, wodz kawaleryi. Michał Konarſki Woiewoda Pomorſki y u Władysława Jagełła Ochmiſtrz Grudźiadzki, Hamerſztyńſki, Kiſzowſki Staroſta, *to Mſ. o Familiach Pruſkich,* co ſię iednak tycze oſtatniego, to pewna że za czaſow Władysława Jagełła, ba y ſyna iego Władysława Jagellonowicza, ieſzcze go nie było, poźniey on na tym krześle ſiedźiał, o czym niżey. Michał Kanonik Warmińſki.

Jan Konarſki z Zeliſławſkii herbu Dab zpłodźił pięć corek, iedna z nich Juſtyna wydana za Koſſa Mikołaia, białogłowa y roſtropnościa y ſkromnościa obyczaiow zalecona, umarła w Oliwie 1631 wieku ſwego 75 na Opatowcu przy braćie ſwoim zoſtaiac, ołtarz tam *Coronæ Chriſti* wyſtawiła y organy, iako iey nadgrobek opowiada, druga za Janem Kopyckim herbu Topacz Pruſki, trzećia za Rumiewſkim czy Rumieiowſkim w Wielkieypolſzcze, czwarta y piata iako ſię obroćiły nie piſza, ia ſię domyślam że iedna z nich Barbara była za Szwerynem Ulrykiem Marſzałkiem Inflantſkim Rotmiſtrzem Krolewſkim koło roku 1630, *Okol: tom: 2 fol: 343.* druga Erdmunda za Reinholdem Heindenſteinem, o ktorey świadczy nadgrobek w Oliwie y *Geneal: Heindenſ:* ſynow z teyże Zeliſławſkii było czterech. *Pierwſzy* Michał, naprzod Ochmiſtrz Krolowy Konſtancyi y Staroſta Hamerſztyńſki, potym Kaſztelan Gdańſki, daley Chełmińſki, z tym tytułem był Kommiſſarzem do pogranicznych dyfferencyi, między Woiewodztwem Pomorſkim y

Pru-

Pruſami Xiażęcemi, *Conſtit: 1611 fol: 37,* nakoniec Woiewoda Pomorſki Staroſta Grudźiadzki y Kiſzewſki, złaczył ſię był dożywotnie z Rembowſka, z ktorey ſynow, y corki zoſtawił, alem ſię ich krom Mirosławia o ktorym niżey nigdźie doczytać nie mogł. *Drugi* Staniſław, ten z Kaſztelanii Gdańſkiey wźiał Woiewodztwo y Staroſtwo Malborſkie y Nitawſkie, z młodſzych lat w Węgrzech za Rudolfem Ceſarzem przeciwko Turkom woiował, u Zygmunta potym III Krola Polſkiego był Generałem Gwardyi, á w Inflantſkiey y Tureckiey expedycyi Rotmiſtrz Krolewſki: gdy go Carolus Xiażę Sudermańſkie Ociec Guſtawa 1610 poimanego w potrzebie, aby ſię służby Krola ſwego Zygmunta III wyrzekł, dobrym wprzod ſpoſobem, á potym przyniewalaiac, pod miecz wyprowadźić kazał; ochotnieyſzym był kark pod miecz poddać, a niżeli Pana ſwego odſtapić. Wyſzedſzy z niewoli przez traktaty, á będac iuż Woiewoda, tyſiac Raytaryi przećiw Oſmanowi Tureckiemu Carowi ſtawił, atoli nie doſzli pod Choćim, dla zawarćia pokoiu, wſzedł był w kontrakty małżeńſkie z Sokołowſka, nie miał iednak żadnego potomſtwa. *Trzeci* Dawid Opat Oliwſki, o ktorym nadgrobek iego w Oliwie tak mowi: *Nobiliſſimâ Konarſciorum Familiâ natus, ex Canonico Cracovienſi Abbas Olivenſis factus, rarâ prudentiâ, & vitâ religiosâ per 27 annos Monaſterio cum ſumma laude, & immortali gloria præfuit: quod tumultu Gedanenſi dirutum, & à Stephano Rege, certâ pecuniâ per conditiones attributâ, à deceſſore ipſius Gaſparo Geſchaw inſtaurari cæptum, ipſe ex ſuis, monaſteriiq; reditibus, longè majore ſumptu perfecit, ampliavit, auxit, ornavit. Poſſeſſiones plerasq; ac potiſſimas temporum injuriâ a monaſterio abalienatas diſtractasq;, ſumma vigilantia, labore, induſtria, ſumptu omnes recuperavit. Fratribus ne victu rebusq; neceſſariis deſtituti, pietatis officiis deeſſent, proventus peculiares certos ac perpetuos deſignavit, atq; ita, Conventum ad ſummam paucitatem, anguſtiasq; redactum, diſciplinamq; omnem penitus callapſam, ei quæ nunc eſt frequentiæ ſplendori integritatiq; reſtituit. Infulâ inſuper, inſtante Rege Sigiſmundo III, pro ſe & ſucceſſoribus ſuis à Papa Clemente VIII impetratâ, monaſterium decoravit. Natus 1564 17 Apr: obiit 1616 17 Maji,* *Czwarty* Felix, tamże w Oliwie leży, ktoremu mieyſcu ſzczodrobliwa ręka, ſypał dobrodzieyſtwa, y z Zona ſwoia Sokołowſka herbu Pomian z Bazeńſkii urodzona: przy nich herby, Koło złamane, Dab Zeliſławſkich, Pomian, Wiewiorka, Szpot, Chomato, Orle nogi. Zpłodźił ten Felix corkę Annę, Jerzego Konopackiego dźiedźica na Rymborku Kaſztelanica Chełmińſkiego Staroſty Nitawſkiego, Dźierżawcy Kłonowſkiego małżonkę, umarła 1646, w Oliwie pochowana, y ſyna iednego Michała, ten z młodych lat rycerſka ſię bawił, został potym Opatem Oliwſkim, nie długo iednak tu prezydował, przenioſł ſię na inſzy świat 1641, w Oliwie z nadgrobkiem pochowany.

Samuel Choraży Pomorſki z Wulkowſkii urodzony herbu Chomato, fundował kościoł w Topolnie, kędy iego nadgrobek tak o nim mowi, *Vir ſingulari fide pietate & religione in Deum, tum erga egenos liberalitate, hoc loco quem ipſe Deo ſacrum, unà cum coniuge Helena à Konopat, labore & induſtria eſſe voluit, tumulatus quieſcit, vixit annos 66, obiit 1608.* herby cztery, Koło, Chomato, Godźiemba, Przegonia; była ta Helena Łukaſza Konopackiego Woiewodźica Pomorſkiego corka, z tey była corka za Grabſkim Podkomorzym Brzeſkim Kuiawſkim, y ſyn Samuel. Miał y druga tenże Choraży żonę Rokuſownę, z ta zpłodźił ſyna Michała, ktory ſobie przybrał w dożywotnia przyiaźń Koſtczankę z Sztemberku, o iego iednak potomſtwie nigdźie nie czytam. Samuel z Konopackii urodzony, naprzod Choraży po Oycu Pomorſki, daley Kaſztelan Gdańſki, potym Woiewoda Pomorſki, nakoniec Malborſki y

Ni-

Niſzborſki y Kiſzewſki Staroſta: mąż w naukach dobrze wypolerowany, poſtuiac na Seymy, deputatem będąc w Trybunałach, wſzędźie z wielka imienia ſwego chwała ſtawał: Kommiſſarzem go deſtynowała Rzeczpoſpolita, iego ku ſobie wierności y obrotowi z natury dufaiac, do traktatow z Szwedami o pokoy, *Conſtit*: 1623 *fol*: 3. W Topolnie fundacyi kościołowi tam od Oyca ſwego wyſtawionemu przyczynił, czego mu pozwoliła *Konſtytucya* 1638 *fol*: 50, kędy y Oycu ſwemu nadgrobek marmurowy położył. To Topolno w Dom Konarſkich weſzło y z inſzemi do niego należacemi z Wulkowſka babka iego. Trzy razy śluby małżeńſkie ponawiał: Pierwſzy raz z Oſieczkowſka Zofia herbu Oſtoia, z nia wźiał był Grubna w połagu, ale ia potym po ześciu żony ſwoiey bezpotomnie, zpłaćił ſukceſſorom. Drugi raz z Zalińſką Kaſztelanka Gdańſka z Koſtczanki urodzona, pozoſtałą wdowa po Janie Bąkowſkim Chorażym Malborſkim, ta w Dom Konarſkich wniosła Staroſtwo Kiſzewſkie, atoli y z tey nie miał potomſtwa. Trzeći raz z Karnkowſka Izabella Woiewodzanka Płocką, ktora była *primo voto* za Garwaſkim, *2do* za Kiełczewſkim Pomianem, z ta miał corek trzy, Helenę ktora panna umarła, y Zofia, Katarzyna była za Marćinem Powalſkim Sędźia Mirachowſkim *Aræ Otycen*: *P. Konradzki*, ſynow ſześciu, z tych Samuel y Michał młodo pomarli. Adam Kantorem Warmińſkim, Kanonikiem Płockim, Sekretarzem Krolewſkim 1671. Mikołay Staroſta Kiſzowſkim *ſterilis*. Jan poiał Kuczborſka, y Jędrzey w *Geneal*: *Heindenſt*: czytam, że Konarſki Woiewodźic Malborſki miał za ſoba corkę Michała Giſſy Staroſty Borzechowſkiego. Umarł Samuel Woiewoda 1641, w Topolnie z nadgrobkiem pochowany, kędy cztery herby, Koło, Odwaga, Chomato Wczele. Informacya przyſłana mi z tego Domu, o ſynach Samuela Woiewody Malborſkiego powiada, że Adam był Proboſzczem Warmińſkim, y fundował Paulitow w Topolnie. Jędrzey miał bydź Podkomorzym Pomorſkim, á z Walewſkii Kaſztelanki Sieradzkiey zpłodźił corkę Kretkowſka, y trzech ſynow, Zygmunta, Michała, y Staniſława, wſzyſcy bezpotomnie zeſzli. Ten to zda mi ſię Michał, oracya ktora miał w Rzymie o S. Staniſławie Biſkupie, podał do druku 1671 pod tytułem, *Candor in purpura*. O Janie powiada że miał za ſoba Smuſzewſka Staroścciankę Bobrownicka.

Miroſław z Oyca Michała Woiewody Pomorſkiego, z Matki Bakowſkii herbu Ryś urodzony, *iako świadczy Mſ. o Familiach Pruſkich*, naprzod Choraży Pomorſki, potym Podkomorzy Malborſki, *Vir conſilii*, czego dał dowod poſłuiac na kilka Seymow, Konarzyn gniazdo Domu tego przedał, kupił Taſzewo, dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Zofią Konopacka Jerzego Kaſztelana Chełmińſkiego corką, z tą zoſtawił dwie corki, ſtarſza wydał za Piotra Czapſkiego do Benkowa, młodſza Teofilę za Koſobudzkiego. Drugi raz z Dorotą Zalińſką Woiewodzanką Malborſką, ta mu powiłą kilku ſynow, z ktorych ieden był także Miroſław, ktory z Dabſkii ſioſtry Biſkupa Krakowſkiego, zpłodźił Staniſława Kaſztelana Kowalſkiego Rotmiſtrza Powiatu Nowſkiego, ten porucznikuiac na Wiedeńſkiey kampanii, śmiertelnie poſtrzelony, prawie cudownie z tego razu wyſzedł: ſłużył potym Oyczyźnie nietylko z znacznym własney fortuny uſzczerbkiem, ale y zdrowia, y żyćia, ktore na uſługach iey zapieczętował; ſynow iego z Doleckii herbu Junoſza dwoch zoſtało, Adam, ten rycerſka prowadzac, młodźianem umarł, y Staniſław, ten po dwakroć Kommiſſarzem obrany na Trybunał Radomſki, na Seym Grodźieńſki poſłem, Marſzałkiem na Seymikach bywał, Joanna Gralewſka, druga żona, ſyna mu powiła, Ignacego, y corkę Helenę

lenę, ieſzcze niedoroſłych. Krom tych kwitnał Kryſztof Staroſta Iurborſki y Inowłodzki, był iego konterfekt w Topolnie po Niemiecku w czarnych ſukniach, w ryſim płaſzczu, łańcuch przez niego, ſzpadá u boku, y binda złota na czapce, poſłował ná Seym 1589. miał za ſoba Katarzynę Lokownę herbu Rogala, z niey były dwie Corki, Gertruda za Dymitrem Weiherem Kaſztelanem Gdańſkim, Staroſta Kościerzyńſkim, ále *ſterilis*, druga za Łukaſzem Konopackim. Dorota Konarſka Ciecholewſkiego. N Alexandra Czapſkiego Podkomorzego Malborſkiego, małżonki, N. Niewieścińſkiego, á po nim Iana Drangwicza.

KONARSKI herbu Rola w Woiewodztwie Łęczyckim. Zygmunt Konarſki 1674. podpiſał elekcya Jana III.

KONARSKI *herbu Topor* w Kaliſkim Woiewodztwie.

KONARZEWSKI *herbu Nowina* w Woiewodztwie Łęczyckim Jozef Konarzewſki J. U. Doctor, Archidyakon Kuiawſki 1577. *Acta Synodi Petricov*: Mikołay Soc: JESU wielkiey exſpektatywy człowiek, po Rektorſtwie Bydgoſkim y Przemyſkim, na Oſtrogſkie iadac, w drodze zachorowawſzy, do Oyczyzny Swiętey terminu dobiegł *Ianczyn*: *in M. ſ.* Każimierz w tymże Zakonie ſtan ſobie pokory obrał, w Krakowſkim Woiewodztwie ſię rodził.

KONARZEWSKI *Herbu Poray*, w Wielkiey polſzcze kwitna, piſza ſię z tego Konarzewa co ieſt pod Poznaniem, luboć temi czaſy ieſt w poſſeſſyi Radomickich. Staniſław Konarzewſki z Barbary Lipſkii herbu Grabie, zpłodził ſyna Piotra Piſarza Grodzkiego Poznańſkiego, ten z Doroty Broniſzowny, miał ſyná Piotra, ktoremu Barbara Młodzieiowſka powiła Floryana Piſarza Grodzkiego Kcyńſkiego, ten naprzod z Maryanna Radzyńſka zoſtawił ſynow dwoch, Iozefa Piſarza Grodzkiego Wſchowſkiego, Deputata ná Trybunał Koronny 1730. y Macieia, á potym Michała w Zakonie Cyſtercyenſkim w Paradyżu, *2do voto* z Koſzutſka zpłodził Rafała. Barbara Konarzewſka Piotra Koſzutſkiego małżonka. N. Chryſtyana Marſzewſkiego, druga Woyciecha Marſzewſkiego.

KONARZEWSKI *herbu Pobog* w Mazowieckim Woiewodztwie. Ian Konarzewſki, w rożnych expedycyach pierſi ſwoich za Oyczyznę nadſtawiał, iako w Wołoſkich, Moſkiewſkich, Inflantſkich, zoſtawił z Bielſkii ſyna Rafała, z Barbary Korycinſkii Corki Mikołaia, corek dwie, z ktorych Elżbieta Iedrzeiowi Przedborowi, á po nim Mikołaiowi Gruſzeckiemu, Kryſtyna Skowieſkiemu, doſtały ſie w małżeńſtwo: ſynow zaś ſześciu. Iakuba, Hieronima, Łukaſza, Staniſława, Woyciecha, y Iana. Iakub już ná dworach Pańſkich, iuż w obozie ná ſławę zakrawał, ná woynie Inflantſkiey poległ. Staniſław pod Kumeykami poſtrzelony zginał. Inſi bracia prędko umarli. Oſtatni z nich Hieronim Sędzia Grodzki y Podſtaroſci Kamieniecki, wſpominaia go *Konſtytucye* 1635, *fol*. 62. y 1638. Mikołay w Ziemi Ciechanowſkiey 1632. Auctus mąż woienny o ktorym *Konſtyt*. 1626. *fol*. 13. Walęntynowi pozwolono cła we wſi Kuninie *Conſt*: 1647. *fol*: 33. Wiktor Miecznik Rożańſki 1704 N. Konarzewſki miał za ſoba Tereſſę Borowſka herbu Abdank, pozoſtałą wdowę po Duninie. Waletyn Woyſki Rożańſki 1674. Anna Rocha Iabłonowſkiego Podſtolego Trembowolſkiego małżonka.

KONARZEWSKI *herbu Wręby* atoli z ta rożnica, że ſa trzy wręby, álbo rzeki wſzyſtkie rowne ſobie, wſzyſtkie białe w polu czerwonym, ukośno iednak od lewego boku tarczy z gory ná doł ida, nad niemi we ſrzodku gwiazda oſmgraniaſta, ná hełmie powinny bydź trzy piora ſtruſie. *Okol. tom*: 3. *fol*: 256, *M. S. P. Rutka Sannera Kazanie Powrot*. Nadany tym kſztałtem herb

ten

ten Rycerzowi, za heroiczne dzieło iakieś, do ktorego mu áni rzek głębokość, áni ciemna noc, nieprzeſzkodziły. Domyſla ſię *Okolſk.i*, że od Krokiela nadany, ktory oraz był Węgierſkim y Polſkim Pánem Tym ſię pieczętuią Konarzewſcy w Wielkieypolſzcze, z tego Konarzewa imienia nábywſzy, co ieſt pod Rawiczem: bo iako ſię wyżey mowiło, ſą tamże inni Konarzewſcy Porayczykowie, z tego Konarzewa, co ieſt pod Poznaniem. Piotra z Konarzewa Sędziego Generalnego Ziemſkiego Kaliſkiego czytam w roku 1518, ná Przywileiu Kościoła Broniſzewſkiego, ale tam herb iego Łodzia zawieſzony, z czego mogłby kto wnieść, że álbo na ten czas Konarzow w ręku był ieſzcze Familiantow herbu Lodzia, álbo Konarzewſcy ieſzcze ſię na ten czas Korczakiem nie pieczętowali. Iędrzey Konarzewſkio wiarę katolicka gorliwy zelant, czym wielu dyſſydentow, madrymi ſwemi dyſkurſami do odrzucenia ſwych błędow pociagnał, kościoł w Pempowie z gruntu upadaiacy, z fundamentow wynioſł, y dobrym poſagiem opatrzył. Na ubogich miłoſierny, nie patrząc ná tego komu czynił, ále ná tego dla kogo czynił: Poddanym ſwoim nie był ciężki, y owſzem niektorych y z poddáńſtwa wolnymi puſcił. Obmowa ſię brzydził, y dla tego, gdy przy nim nie oſtrożnie co takiego mowiono, zaraz dyſkurs w inſzą materya zkierował. W mowie był ſkapy y ſkromny, przecięż z natury wielka miał funkcya: nayczęściey iednak y naymiley mu było o Bogu, álbo z Bogiem gadać. Cokolwiek mu zbylo czaſu od domowych zabaw, wſzyſtek ten obracał na modlitwę, na czytanie Xiag duchownych, z ktorych ręka ſwoia kilka był nápiſał, pronowania ſię ſtrzegac. W tak pięknych cnotach życia tego dokonał, zſzedſzy bezpotomnie. Synowcowie iego w też tropy ſtryiowſkie wſtępowali: bo Melchior Konarzewſki, gdy w dobrach Skoraſzewice, kościol zgorzał, zaraz inſzy na to mieyſce poſtawił, y we wſzyſtek porzadek kościelny przyſpoſobił. w Pruſiech przeciwko Guſtawowi za Zygmuntem III. mężnie ſię ſtawił, á ná Moſkiewſkiey expedycyi od ciężkiego mrozu, palce mu u nog odpadły: zoſtawił ſyna z Pogorzelſkii Adama, ten wielka nauke, z pobożnościa zwiazał. Znać to w nim było, kiedy trzynaście Xiażek rożnych ſwoia ręka y dowcipem piſanych po ſobie zoſtawil. W Goſtyniu Congregationem Oratorii S. Philippi Nerii pierwſzy ia do Polſki zprowadziwſzy, oſadził, y fundował: 1668. Kościol oſobliwſza ſtruktura y rzadko widziana założył; ná lampę ktoraby zawſze przed Utaionym pod Oſobami Chleba Bogiem gorzala, y ná muzykę, na reperacya także budynkow w Goſtyniu, wieczny, ále y doſtatni funduſz zapiſał, apparat temuż Domowi Bożemu bogaty od ſrebra y złota nadal, y inſzym Kościołom z teyże laſki iego ſiła ſię doſtało, ſzpitale pobudował y upoſażył, Kaplice na wielu mieyſcach wyſtawil, krom tego OO. Reformatow w Koninie fundował, poſzedł po zapłatę tey ſwoiey ná Boga rozrutności 1676. Złaczył ſię był dożywotnie z Zofia z Bnina Opalińſka, Woiewodzanka Poznańſka, z ktorey potomſtwo zoſtało: z tych Tereſſa Konſtancya, doſtała ſię w małżeńſtwo Ianowi z Bnina Opalińſkiemu Staroście Srzemſkiemu 1682. y ſyn Filipp Staroſta Konińſki, miał za ſoba Teofilę Leſzczyńſka Woiewodzankę Podlaſka, z ktorey były dwie corki, iedna w Zakonie Dominikańſkim w Lwowſkim klaſztorze Przeoryſza, Druga Weronika z Macieiem Mycielſkim Kaſztelanem Kaliſkim á przedtym Chorażym Nadwornym Koronnym dożywotnie zmowiona, był y ſyn, ále ten młodo wſzyſtkie nadzieie o ſobie wnioſł do grobu. Katarzyna Konarzewſka Adama Gruſzczyńſkiego herbu Poray małżonka, urodzona z Zakrzewſkii herbu Wyſſogot álbo Kolo, umarła. 1696. w lat życia ſwego 19.

Sioſtra

Sioſtra iey była za Dzierzanowſkim. Albrycht brat rodzony Melchiora o ktorym wyżey, wſpaniały ołtarz na cześć Nayświętſzey Panny w Kościele Pempowſkim wyſtawił, inſzym zaś przybytkom Boſkim ſiła ozdoby przyczynił, *Sanner powiada*, y nadgrobek iego w Konarzewie zmarłemu 1668. poſtawiony, ze trzy części Kościoła Poznańſkiego OO. Karmelitow Boſych pod tytulem S. Jozefa wyſtawił, żył bezżennie, na uboſtwo ſzczodrobliwy. Hieronim Konarzewſki Swięta emulacya z innemi przodkami ſwemi certował, żona iego Iadwiga Chłapowſka. Ktoryś z tego Domu miał za ſoba corkę Staniſława Przyiemſkiego Marſzałka Nádwornego Koronnego.

KONASZEWSKI w Powiecie Grodzienſkim Jan Konaſzewſki podpiſał elekcya Jana III.

*KONCZA *herbu Ogonczyk* w Powiecie Wilkomirſkim. *Koiał in M. S.* powiada o nich, że ta odmiana w ich herbie, że na ſtrzale kłada ielce, czyli raczey krzyż. Z tych ieden pod Pleſzkowem pieſzo ſzedł do ſzturmu 1582. Mateuſz 1700,

KONCZYCKI *herbu Oſtoia* w Ziemi Dobrzyńſkiey.

*KONDRATOWICZ *herbu Serokomla*. Sa w Xięſtwie Litewſkim y Zmudzkim. Staniſław Kondratowicz ná Zmudzi 1626. Piotr, Mikołay, Hieronim, w Nowogrodzkim 1648. Każimierz Władyſław Miecznik Nowogrodzki 1704. Sebaſtyan Kondratowſki odważny Rycerz z Sołohubem pod Ula, *Paproc: w Gniazdzie fol: 1178.*

KONECKI *herbu Odrowąż* w Sendomierſkim Woiewodztwie. Nic pewnieyſzego, że od dawnych przodkow Odrowazow, ktorzy ſię z Końſkiey Woli piſali ida, o ktorych y ia pod herbem Odrowaz obſzerniey mowic będę. tu tylko przydaię, że Ian Konecki Odrowaz, był Ochmiſtrzem Krolowy Anny, Staroſta Łomżyńſkim, umarł 1580. był człowiek zacny, Oyczyzny kochaiacy, miał żon trzy, naprzod Barbarę Taſzycka z Lucławicz corkę Iana Piſarza Ziemſkiego Krakowſkiego herbu ſtrzemię, druga Annę Przerębſka Wincentego Kaſztelana Roſpierſkiego corkę, obiedwie w Łomży pochowane. Trzecia Katarzynę Leſzczyńſką corkę Rafała Staroſty Radzieiowſkiego, wdowę po Wacławie Oſtrorogu, ze wſzyſtkiemi żył bezpotomnie. Miał iednak ſwych ſynowcow.

KONIECKI *herbu Brodzic* w Sendomierſkim Woiewodztwie Kryſztof Koniecki 1587. podpiſał Uſtawy Ziazdu Pokrzywnickiego. *Conſtit: fol: 427.* inni ich piſza Kunecki Ian Socha: *u Paprocki:* Iędrzey 1637. *Acta Caſtr: Cracov:*

KONIECKI *herbu Lew*, tak go opiſał *M. S. o Familiach Pruſkich*, Lew w lewą tarczy pyſkiem obrocony, ięzyk u niego wywieſzony, na dwoch nogach tylnych ſtoi, przednia prawa nogę niżey, lewą wyżey trzyma, ogon z podmiędzy nog aż nad głowę zadarty, nad hełmem y Koroną takiż lew. Tym ſię herbem pieczętuia Von Ende Konieccy w Pruſiech: z ktorych mięſzkał ieden w Krakowſkim za Olkuſzem.

KONIECPOLSKI *herbu Pobog* Dom w Polſzcze y ſtarożytnościa y zaſługami y honorami wſławiony. Gniazdo tey Familii przezacney Woiewodztwo Sieradzkie, kędy od Koniecpola Koniecpolſkiemi nazwany. Pierwſzego z tego Domu *Paprocki* kładzie, Przedbora z Koniecpola Generała Wielkopolſkiego w roku 1309. *w Gniazdzie* położył 1306, co on wziął z nápiſu w Kościele Koniecpolſkim. Z tegoż napiſu Iakuba Woiewodę Sieradzkiego, w roku 1309. y Iakuba Woiewode Łęczyckiego 1380. położył. A że nie położył *Paprocki* Iakuba Woiewody Sieradzkiego w roku 1409. boię ſię, czy nie tenże to ſam ieſt, co o nim wyżey mowił, á ſnac za rok 1409. podłożono

no 1309. To pewna że własnie o tym czasie ná tym krzesle siedział Iakub
Woiewoda, iakom dowodził z listow rożnych w pierwszym tomie: ba y
Długosz w roku 1400. wspomina go, że był przy instytucyi Akademii Kra-
kowskiey, y w roku 1413. świadczy o nim, że przeciwko Krzyżakom na Grun-
waldzka potrzebę, wystawił swym kosztem pod swym herbem choragiew
z ludzi rycerskich, ktora on tam liczy trzydziesta. *Biel: fol: 295.* Kalona ie-
dnego z Panow Litewskich przyiał do herbu Pobog ná Seymie Hrodelskim
1413. żył aż do roku 1430. Zona iego Kochna, w roku 1427. świadectwo da-
wała o niesłuszne podeyrzenie Krolowy Zofii *Długosz.*

Jan Kanclerz Wielki Koronny [a podobno syn Woiewody Sieradzkie-
go Iakuba [Dworzaninem Krolewskim będac, w niesłuszna potwarz o mło-
da Krolowa udany, uszedłci wprawdzie z goracego prawa, 1427. átoli
gdy się niewinność iego pokazała, z honorem powrocił. *Dług: Crom: lib. 19*
y w roku 1430. podpisał list Władysława Krola Kościołowi Wileńskiemu
dany, Jan Taszka z Koniecpola. W cztery lata potym, iuż trzymaiac pie-
częć Wielka Koronna, z Seymu Korczyńskiego od Władysława Jagełła, z
innemi kollegami naznaczony w poselstwie ná Concilium Bazyleeńskie,
ále że Władysław Krol tym czasem umarł, dla tego z Poznania z Zby-
szkiem Oleśnickim Biskupem Krakowskim powrocił, dla gwaltownych po-
trzeb Oyczyzny, ktore iego przytomności potrzebowały, *Biel: fol. 348.*
W insza mu się iednak drogę ta zamieniła, w tymże albowiem roku 1434. z
Marszałkiem W. Koronnym iezdził w legacyi do Zygmunta Cesarza stro-
ny zawarcia pokoiu, y małżeństwa Krolewskiego z Arcy Xiężna Raku-
ska; chciał ich tam Zygmunt iuż námowa, iuż podarunkami nákłonić do te-
go, áby mu opiekę Krola Władysława przynamniey ná pozor ofiarowali,
ále tego żadna miara uczynić niechcieli, raczey obieraiac z niczym odiachać
niżeli ná to pozwolić. *Dług: Crom. lib. 21. Biel: fol: 351.* Na ziezdzie z Panami
Węgierskiemi w Rezmarku, zawarł pokoy między Krolami y Państwy Wę-
gierskiemi 1436. W nowym miescie 1439 ná Seymie był w nieiakim nie-
bespieczeństwie od Spytka z Mielsztyna zheretyczałego człowieka, że się ie-
go imprezom nieuważnym tak przeciwko Oyczyznie, iako y Kościołowi,
gorliwiey nad wszystkich zprzeciwiał. Władysława Krola 1440. w liczney y
piękney komitywie odprowadzał do Węgier ná Tron Węgierski: po zabi-
ciu Władysława pod Warna, kilka razy wysyłany był do Kaźimierza Xiążę-
cia Litewskiego, zapraszaiac go do Korony Polskiey: á w roku 1447. na zie-
zdzie Wieluńskim między Slaskiem y Wielkapolska, pokoy ná dziesięć lat
sklut: w następuiacym roku odbierał przysięgę wierności w Chocimiu y ho-
magium ná Krola Kaźimierza od Piotra Wołoskiego Hospodara. Jak po-
tym siła pracował w roku 1454 gdy się Szlachta Pruska y miasta tame-
czne Krolowi Kaźimierzowi poddały, *Dług: w tym roku świadczy Crom: lib: 23.*
Umarł 1455. 26. Mart: *w Paproc:* błedliwie nápisano 1405. 26. Mart: Za
trzech Krolow Władysława Jagełła, Władysława Warneńskiego, y Kaźi-
mierza, przy pieczęci Kornney madrze y wiernie Oyczyznie służac. Zo-
nę iego Dorotę z Sienna herbu Dębno, *wspomina Dług: w roku 1475.* na ten
czas wdowę, że Krolownę Jadwigę zaslubiona Jerzemu Xiążęciu Bawar-
skiemu, odprowadzała do Bawaryi z wielkim splendorem; Syn iego Jan że
świat pożegnał 1471. świadczy z nádgrobku w Wielkimmłynie *Paproc:* Tam-
że zpoczywaia Przedbor, ktorego śmierć przypadła na rok 1476. y Iakub
Proboszcz S. Floryana, zmarły 1481, takbym rozumiał, że to wszyscy syno-
wie

wie byli tego Kanclerza y Starosty Sieradzkiego, luboć im tego na nadgro-
bku nie przyznaia.

Przedbor Kasztelan Sendomierski, był wprzod Kasztelanem Rospier-
skim w roku 1436. *iako się podpisał u Łask: w Stat: fol: 140.* y *Długosz* po-
wiada, że z tym tytułem wysłany był 1438. do Zygmunta W. Xiążęcia Li-
tewskiego, ná wyrozumienie iego zdania, czyby mu się to podobało, żeby
Kaźimierz brat iego mogł przyiac Koronę Czeska ofiarowana sobie. Wła-
dysłáwa Krola ná Krolestwo Węgierskie odprowadzał. Do Kaźimierza po-
tym, zapraszaiac go do Korony Polskiey, po trzykroć iezdził, iuż na ten czas
Kasztelan Sendomirski 1445. y Starosta Przemyski. Gdy się potym w Wo-
łoszech odmiana rzeczy stała, [czy poześciu Piotra Hospodara, *iako chce Her-
burth* czyli też po zpędzeniu iego z Hospodarstwa, iako pisze *Gvagnin Ła-
ciński*] że Alexandra wyrugował Bogdan z rzadow Wołoskich, Krol Ka-
źimierz ná wprowadzenie iego, ruszył Szlachtę Ruska, ktorym dał za
Hetmana tego Przedbora: łacno było zpędzic Bogdana, uciekł w lasy, w
ktorych o pokoy y przymierze prosił, iakoż y uprosił, przyobiecawszy pe-
wna daninę coroczna Krolom Polskim; Greckiey iednak wiary człowiek,
w krotce pokazał, iak obiecywał: bo skoro nasi z woyskiem do Polski
odwrocili, w ciasnych mieyscach u Krasnego potoku, z wielkim ludem ude-
rzył na nich: atoli nieustraszył; dali pole, choć w sile nierowni, zpędzi-
li z pola Bogdana, wszakże tam wiele mężnych ludzi trupem padło, á mię-
dzy niemi Odrowaz Woiewoda Lwowski, Kasztelan iednak z chwalebnym
zwycięztwem swych odprowadził, *Długoß 1450. Crom: lib. 22. Biel. fol. 390.* We
dwie lecie potym z drugiemi kollegami wyprawiony iezdził na uspoko-
ienie Wołochow, luboć nieprzyszło do tego. Był ten Przedbor synem
Jakuba według *Paprockiego,* takbym rozumiał że Woiewody Sieradzkiego,
o ktorym się wyżey mowiło, á bratem Jana Kanclerza. *Okolski pisze,* że Hel-
towna była za Koniecpolskim Kasztelanem Rospierskim.

Jakub Kasztelan Przemyski 1480. *Okolski* z Xiag Przemyskich, w
ktorym się on dzielił dobrami Koniecpolskich z siostra swoia stryieczna
Nawoyka, żona Macieia z Bnina Woiewody Poznańskiego, wypisał: *Tom:
2. fol: 160.* Jakubowi dostała się Drochobycz z wioskami dziewiaciu, Tera-
tyn ze wszystkiemi przyległościami, Dobrkow ze wszystkiemi do niego na-
leżacemi, Mościska miasteczko z iedenasta wioskami. Niezankowice mia-
steczko, ze wsia Osko, dwie kamienice, y połowa prowentow z dobr Kro-
lewskich Starostwa Przemyskiego. Nawoyce zaś Zamek y Miasto Prze-
myskie że wsiami iedenasta. Zamek y Miasto Lelow w Krakowskim Wo-
iewodztwie, także Kościelec, Przekop z przyległościami, y prowenta z Zup
Ruskich. Wchodziły w ten dział dobra dziedziczne y Krolewskie, *Pa-
procki* wprawdzieć Jakuba syna Przedborowego, ktory był Kasztelanem
Przemyskim wspomina, ale przydaie, że umarł 1456. niewiem czyto inszy
był od tego, czy też author myli się w latach, iakoż ieżeli gdzie tedy tu w
naznaczeniu roku, ktorego ktory z nich żył, znać że albo on omylnie, albo
drukarz błędliwie wyraźił, á naprzod Janowi Kanclerzowi Koronnemu rok
śmierci przypisał 1405. ktory żył potym lat pięcdziesiat, y iawnie tak z przy-
wileiow, iako y z historykow może się to poznać. Potym drugiego Jana Ko-
niecpolskiego Kanclerza Koronnego kładzie y Starostę Sieradzkiego 1499.
a syna iego Przedbora śmierć na rok 1450. zwala. Jam też idac za tym au-
thorem, tego Jana między Kanclerzami rachował, átoli to iest pewna, że
w tym roku żáden Koniecpolski pieczęci nietrzymał, ale Kresław z Kuro-
zwęk

Bbbbbbb

zwęk Porayczyk, y owſzem nie widzę czaſu, żeby mogł bydź ten Jan dru-
gi Kanclerzem, ani go żaden author, ani przywiley nie wſpomina. Miko-
łaia ſyna Jakubowego Staroſty Przemyſłkiego w roku 1459. z Koniecpola
wypiſał: á *w Gniazdzie* powiada, że Mikołay Koniecpolſki Magiſter artium
1459. w Akademii Krakowſkiey Kreowany, był potym Kaſztelanem Ro-
ſpierſkim.

Mikołay Staroſta Przemyſłki z matki Barbary Tęczyńſkii Kaſzte-
lanki Krakowſkiey urodzony, umarł 1549. á boday nie iego ſynowie á bra-
cia rodzeni, ktorych tamże wſpomina *Paproc:* to ieſt Mikołay Przedbor
Kaſztelan Roſpierſki, o ktorym niżey, y Staniſław Staroſta Wieluńſki. Ten
Staniſław Przedbor był potym Kaſztełanem Sieradzkim, iako go *Genealo-
gia tego Domu tytułuie*, y iam mowił w pierwſzym tomie, miał za ſoba Ligę-
ziankę Kaſztelana Wiślickiego rodzona Sioſtrę, z tey było kilka corek *we-
dług Paproc:* to ieſt Anna Czyżowſka Kaſztelanowa Bełzka, Zofia Jordano-
wa, Elżbieta Oſſowſka Podſtarościna Nowomieyſka, á potym Kaſztelano-
wa Połaniecka, drugie Pannami, *Genealogia Koniecpolſkich* tylko iednę iego
corkę Kryſtynę namienia, ta ſobie Panienſkie życie przy Kościele S. Barba-
ry w Krakowie obrała, ktoremu mieyſcu siła dobrodzieyſtw uczynila 1597
Hiſt: Domûs Profeſſ: Cracov: Synowie zaś byli Staniſław Mikołay, Zygmunt,
Alexander y Kryſztof; z tych Mikołay Sędzia Ziemſki Sierádzki z Zofia Prze-
rębſka, Zygmunt y Kryſztof zeſzli bezpotomnie. Staniſław zaś Przedbor był
Podkomorzym Sieradzkim, z Oſmolſkii zpłodził corkę Elżbietę, ktora ſię
w małżeńſtwo doſtała Adamowi Walewſkiemu Kaſztelanowi Sieradzkiemu,
y ſyna Alexandra, ten naprzod z Zofia Dębińſka iuż na probie u mniſzek
zoſtaiaca, á potym nocnym ſpoſobem wyprowadzona, zpłodził Jana Przed-
bora, ten z pierwſza żona Troſzyńſka zoſtawił trzech ſynow; Staniſława,
y Jana *ſteriles*, y Alexandra, corek dwie, Apollonia y Annę, ktore zakon-
nicami zoſtały, miał y druga żonę ten Jan Przedbor Hellerownę. Po Zo-
fii Dębińſkii Alexander z druga iey Sioſtra Dorota Dębińſka iuż Zakon-
nica, gwałtem z Klaſztoru wyprowadzona, zpłodził Iakuba y Staniſława ſy-
now ale *ſteriles*, corkę Annę, y ta bezpotomna, y Zoſia, ta naprzod żyła z Ga-
bryelem Stępkowſkim Bracławſkim Kaſztelanem, po nim z Maryuſzem Ja-
ſkolſkim Strażnikiem Koronnym, Kaſztalanem Sanockim, ale z nim potom-
ſtwa nie było. Z infamii Trybulaſkiey Alexandra o ten exceſſ uwolniła
Rzeczpoſpolita przez reſpekt na zaſługi Hetmana, *Conſtit: 1625. fol: 3.*

Alexander naprzod Kaſztelan potym Woiewoda Sieradzki, Staroſta
Wieluńſki, Zarnowiecki y Brzeznicki, ſyn Staniſława Przedbora Kaſzte-
lana Sieradzkiego, będac na expedycyi Wielkołuckiey 1580 z Stefanem Kro-
lem, w owey pod Toropeciem imprezie, *kładzie go Biel: fol: 775.* między in-
nemi Kawalerami, ktorzy acz w małey liczbie, wielkie woyſko Moſkiewſkie
zpędzili z pola, y ná kilka mil gonili ſiekac y wiażac. Poſłował potym
na rożne Seymy 1587. 1591. 1601. zkad go na wiele funkcyi narażała Oyczy-
zna: *o czym Konſtyt: fol: 450 y 616 y 747.* umarł 1609. z wielka ku Zakono-
wi naſzemu przychylnościa; złaczył ſię był dożywotnie z Sroczycka, z
ktorey corki cztery, Eleonora y Barbara w Klaſztorze S. Franciſzka od Ma-
tki ſwoiey fundowanym w Wieluniu na wieczna ſię ſłużbę Boſka zawiły.
Alexandra doſtala ſię w małżeńſtwo Kaſprowi Donhoffowi Woiewodzie Sie-
radzkiemu. umarła 1651. Eufrozyna naprzod Janowi Bykowſkiemu z nim *ſte-
rilis*, a po nim Janowi Wężykowi Staroście Sieradzkiemu. Synow zaś pia-
ciu, Staniſława, Remigiana, Kryſztofa, Jana y Przedbora, ten Przedbor A-
lexander Staroſta Zarnowſki będac pod Smolenſkiem z Zygmuntem III. w
obozie bezpotomny umarł.

Staniſław Kaſztelan Krakowſki, Hetman Wielki Koronny, Buſki
Barſki, Bytomſki, Kowelſki, Płoſkirowſki Staroſta, ſyn pierwſzy Alexan-
dra Woiewody Sieradzkiego, trzy razy śluby małżeńſkie ponawiał: pierw-
ſzy raz z Zołkiewſka Kanclerzanka Koronna y Hetmanowna Wielka Ko-
ronna, z tey był ſyn Jędrzey, átoli młodo umarł. Drugi raz z Kryſtyna
Lubomirſka Kaſztelanka Woynicka, z tey zoſtał ſię ſyn Alexander. Trzeci
raz z Zofia Opalińſka Woiewodzanka Poznańſka, ale z niey potomſtwa nie by-
ło: Zofia zaś po iego śmierci ponowiła małżeńſtwo, z Xiażęciem Kore-
ckim Kaſztelanem Wołyńſkim. Z młodych lat ſwoich, zaraz ſię do wiel-
kich dzieł ſpoſobić poczał: w roku 1607 na ten czas Staroſta Wieluńſki do
Francyi y inſzych Kroleſtw w łegacyi iezdził, co namienia *Konſtyt: fol: 849.*
Pierwſze iego Marſowe pole było przy oblężeniu y dobyciu Smolenſka, tam
rękę zaprawiwſzy, wielkiego ſerca dowody dawſzy, tak ſobie Zołkiewſkiego
Hetmana ſerce uiał, że mu właſna corkę w małżeńſtwo zwiazał, y wſzyſt-
kich ſwoich potym expedycyi nierozerwanym towarzyſzem uczynił: ſzedł
po ſtopniach Staniſław, aż też za promocya Zołkiewſkiego naprzod Podſto-
li Koronny [*z tym go tytułem wſpominaia Konſtyt: 1616, fol: 13.* y Staroſta Wie-
luńſkim y Zarnowſkim] á potym wſławiwſzy ſię ná Moſkiewſkiey kampa-
nii y Tatarſkich karkach, w krotce przed Wołoſka expedycya, Het-
man Polny Koronny zawołany [*w Konſtytucyach 1620. fol: 12.* dopiero mu ten
honor przypiſano] atoli po fatalney naſzych porażce, gdy Zolkiewſki Het-
man Wielki pod Cecora w tymże roku zginał, Staniſław Koniecpolſki w
niewola ſię doſtał: z ſzat tedy ſwoich od chciwych na łup Tatarow o-
darty, gruba łachmana przyrzucony, oſobliwſza miał okazya do cierpli-
wości; rozplenione albowiem z Tatarſkiey łachy robactwo, tym mu cięż-
ſze było, y owſzem iako ſam potym powiadał, że nad wſzyſtkie tortury
ciężſze, że zwiazane pętami ręce, paſtwiacemu ſię nie mogły odiać gmi-
nowi. Razem potym z innemi piaciadzieſiat y ſzescia, do tak ciaſnego
wtracony lochu, że ieden prawie ſtał na drugim, iak ułożone drwa w
ſtoſie, błoto y ſmrod z naciſnioney ludzi ciżby iuż go prawie duſiło. Dzia-
łem iednak między Tatarami y Skinder Baſza ſkończonym, Koniecpol-
ſki, Xże Koreckie, Zołkiewſki, y Farensbachinſz z innemi Turkom ſię do-
ſtał. Skinder Baſza, iako znacznego człowieka [bo ieſzcze na ten czas ża-
den Turczyn niewiedział o nim że Hetman] porzadniey odziawſzy y od dru-
gich wyłaczywſzy, do Syliſtryi naprzod odeſłał: tam Boſnenczykowie po ſło-
wiańſku, iuż ſię z nim byli znieśli, o wyprowadzeniu iego z niewoli, tylko
ſnieg tey nocy zpadſzy, wſzyſtkie ich zamyſły pomieſzał. Z Syliſtryi
do Konſtantynopola przyprowadzony, gdy nic takiego mowić ſobie nie
dał, coby na Chrześcianina y boiacego ſię Boga nie przyſtało, w Jedykule
z innemi oſadzony. Zaſzły w tym były między Koreckim Xiażęciem y
Farensbachiuſzem, nie małe urazy, z ktorych przychodziło do ciężkich
przymowek, ba y bicia: po długich zatargach zdali ſię obadwa na rozſadek
Koniecpolſkiego, ten obudwu ściśle obłapiwſzy, tak ich ſerca zaiatrzo-
ne ſwoia przychylnościa z ſoba ukoił, że ſię napotym nie rożniły, acz-
kolwiekci y śmierć Koreckiego od Turkow z nienawiści gwałtownie za-
mordowanego, prędko potym zaſzła. Otrzymał był ten fawor Koniec-
polſki, że do niego wolno było iednemu z Turkow wchodzić, ktory go
ięzyka Tureckiego y Arabſkiego uczył, atoli gdy ſię o tym inſi dowie-
dzieli, tego mu zabronieli; maiac to za nieprzyſtoyna rzecz, żeby ſię nie-
wolnik ieden, Swiętego [tak mowili) ięzyka ich uczył: przecięż z Dy-

kcyonarza Tureckiego y z zwyczaiu, doſyć dobrze tym ięzykiem mowił:
tym uczeniem ſię, czytaniem Xiag iakich mogł między pogańſtwem
doſtać, oſobliwie Hiſtorykow, nabożeńſtwem, przykre więzienie ſobie ſło-
dził. W tymże nieſzczęściu y turmie, rażem z nim ſiedział Nikoli Fran-
cuz Kawaler Maltańſki, temu odwdzięczaiac Staniſław, że mu do po-
bożności y drugim, nie tylko był przykładem ale y pobudką, ſkoro tylko
na wolność wyſzedł, tyle pomogł ſwoia interpozycya, że y iemu powrotu
do ſwoich dopuſzczono. W cztery lata do Oyczyzny zawitawſzy Stani-
ſław, z Krolewſkiey łaſki iuż zaſtał przywiley na Staroſtwo Barſkie, do
Krola tedy w Pruſiech na ten czas obozuiacego z dziękczynieniem poia-
chał, tak za tę łaſkę, iako y za pieczołowanie o ſwoim uwolnieniu. Nie-
dały mu iednak wytchnac, graſuiace po granicach Polſkich Tatarſkie za-
gony, poſzedł na nich z ochota Koniecpolſki, tegoż ſamego roku, to ieſt
1624. gdzie oboz ſwoy tak w kupę zcieſnił, żeby iako naymnieyſzego
woyſka ſlad reprezentowało, y tak z ścieſnionym, umknał ſię wzad trochę;
Tatarzy na ſlad napadſzy, a wnoſzac ſobie ztad, że mało ludzi bydź mu-
ſi, y ieſzcze boiaźliwych, tym ſię beſpieczniey na tym mieyſcu rozłożyli.
Tym czaſem Koniecpolſki wielkim ſercem na nich uderzył y zbił: miało
bydź Tatarow na oſmdzieſiat tyſięcy. Za ta naſtapiła druga wiktorya pod
Martynowem, kędy Kantymir trzydzieſci tyſięcy ſwoich utracił. Zno-
wu w roku 1626. tak ich dobrze przetrzepał, że Chan Tatarſki ledwo rak
iego uſzedł, zoſtawiwſzy naſzym wſzyſtek plon dośc obfity. *Starowol: Orat: in Obitum Sigiſmundi III*, trzy iego z Tatarow te fortunne kampanie liczy
pod Satanowem, Dunaygrodem y Martynowem. Na Szwedow w tymże
roku ſzablę ſwoię obrocił ten przezacny Hetman, tam raz ſiedm tyſięcy,
drugi raz trzy wielkim ſercem poraził, Baudyſa od ſiebie poſtrzelonego po-
imał: Guſtaw Krol Szwedzki kula z muſzkietu raniony, iuż był w naſzych ſię rę-
ce doſtał, tylko nim go poznano, przez niedozor ſtraży, wymknawſzy
ſię, ucieczka ſię ſalwował. Tczow obległ, Puck odebrał, na oſtatek dobrze
ſil iego przytarſzy, do tego przymuſił, że pokoy z Polſka zawarł, Na Niem-
cow gniew ſwoy obrociwſzy. Tak uſpokoiwſzy Pruſy, znowu na Podole
przeciwko Tatarom przyciagnał, tych w roku 1633. dognawſzy, aż wſrzod
Wołoch, wielka klęſka poraził, niewolnika y plon wſzyſtek odebrał. A-
bazego Baſzę, w ſtu tyſięcy Turkow, tyleſz Tatarow na Kamieniec Podol-
ſki czuwaiacego, inni mowia tylko w pięcdzieſiat tyſięcy, ſzczęśliwie zwy-
cięży. A że Tatarſkich y Tureckich w Polſkę naiazdow naywiękſza byli
okazya Kozacy, ktorzy w Tureckie państwa często zaciekſzy ſię, z obfita zawſze
korzyścia powracali, zeby im był drogę do Turek zamknał Koniecpolſki,
Kodak potężna Fortecę przy Dnieprze wyſtawił: bolało to bardzo Koza-
kow, y dlatego zaraz kupić ſię do rebellii zaczęli, obrawſzy ſobie za Wodza Pau-
lika, zbił ich iednak Koniecpolſki przez Mikołaia Potockiego Hetmana Pol-
nego: y znowu w naſtępuiacym roku 1638. Oſtatnia iego Kampania była w
roku 1644, pod Ochmatowem, gdzie czterdzieści tyſięcy Tatarow ten for-
tunny Hetman poraził: we dwie lecie albowiem potym, wielki woiownik
na wieczny ſię pokoy przenioſł: tego tylko żaluiac, że Chmielnickiego Koza-
ka głowę nieſpokoyna, y z ktorego wſzyſtko złe Oyczyznie wrożył [iakoż
tak było] żywo zoſtawiał. Był to Pan okragłey twarzy y piękney, kto-
rey ani ſiwizna, ani przydłużſza broda nie ſzpeciła. W mowie zaiakaiacy
ſię, ztad o nim żołnierſtwo zwykli byli mawiac, Pan Staniſław wprzod
uderzy, niż wymowi. We wſzyſtkich procederach wielkiego rozſadku, a

ztad y u Krolow Polſkich, y u wſzyſtkich dziwna o ſobie wzniecił eſtyma-
cya. Do okazyi rzadko kiedy ſkwapliwa ſzedł chybkościa, dlatego *Cunctatorem* go poſpolicie zwano. Wolność iak mu miła była, ztad poznać,
że ſię Władyſławowi Krolowi nowa w Polſzcze Kawalerya pod tytułem
Niepokalanego poczęcia Maryi Panny funduiacemu, gorliwie oparł; y z
tey racyi, krom inſzych, żeby to z ubliżeniem było rowności Szlacheckiey.
Bogu na dziękczynienie za łaſki iego, á oſobliwie za wybawienie ſwoie z
niewoli, Kościoł wſpaniały w Koniecpolu pod tytułem S. Staniſława wy-
murował, y ciosem ozdobił. Drugi w Brodach, znaczna ſummę na do-
kończenie iego zoſtawiwſzy, kędy po śmierci y z żona ſwoia Lubomir-
ſka złożony ſpoczywa. Też Brody tak ufortyfikował, że lubo potym Ko-
zacy, potężnym ſzturmem do nich ſię ciſneli, przecięż ich dobydź żadna
miara nie mogli. Akademia tamże fundował, niektorych Profeſſorow z
Krakowſkiey Akademii zprowadziwſzy: Kaplicę w Myślenicach Nayświęt:
Matce tam cudami wſławioney wymurował. Barſkiemu naſzemu Colle-
gio fundacyi przyczynił, przyłaczywſzy część ſwoię wſi Załucze do niey.
w Barze Zamek reparował, y miaſto ſamo rozprzeſtrzenił. Oyczyzna nad-
gradzaiac mu, iego dla niey fatygi, trzydzieści tyſięcy wyliczyć kazała,
Conſtit: 1624. fol. 13. Przed Kaſztelania Krakowſka Woiewodztwo mu wprzod
Sendomirſkie do buławy polney przydała, iako wyraźnie mowi *Konſtytucya 1626. fol: 4.* Ztad wnoſzę iak ſię myla ci ktorzy udaia, że lat dwadzie-
ścia y pięc był Hetmanem Polnym, á pietnaście Wielkim. bo naymniey
lat dwadzieścia wielka Buława władnał, mnieyſza zaś ledwo ſześć, co ſię
y z tego poznać może, co ſię wyżey mowiło z konſtytucyi, *y Potocki Centur: Vir: fol: 226 ſwiadczy*, że ſam ieden tylko Zołkiewſki długo na ten
czas był Hetmanem. *Piſali o nim Piaſec: Annal: Ianczyńſki in MJ. Hiſt: Coll: Barenſ: Sarbiew: lib: 4 Ode 6.*

Alexander Woiewoda Sendomirſki, Staroſta Pereaſławſki, Kaniowſki,
Korſuńſki, Dolińſki, Syn Staniſława Hetmana z Lubomirſkii, w ten prawie czas u-
rodzony, kiedy Ociec pod Cecora w fatalney batalii w niewola był za-
brany, przetoż na pociechę zażalonego ſerca, portret ſynowſki do Kon-
ſtantynopola Oycu znieſiony. Doroſzy, y tak w pobożności, iako y w
naukach od Oyca wyćwiczony, na dworze ſię naypierwey pokazał Ferdy-
nanda III Ceſarza, gdzie w młodym wieku Xiążęciem Rzymſkim od niego
zawołany, do Włoch y Rzymu poſpieſzył, tam od Urbana VIII Papie-
ża mile był przyięty. Przez Francya potym do Belgium zaſzedſzy, wo-
ienney ſzarzy ſię chwycił, z taka odwaga, że też ſam ieden na wał nieprzy-
iacielſki ſkoczył, aż go Auryakus ſławny Wodz tych czaſow przeſtrzegał,
żeby na to pamiętał, że ſię ſynem Hetmańſkim urodził, á dla dobra ſwey
Oyczyzny zdrowia ochraniał. Do Indyi nawet iuż ſię był namyslał pu-
ſcić morzem, gdyby go był Ociec do Oyczyzny nie zciagnał: tu z Oy-
cem Hetmanem pod Ochmatowem biiac ſię z Tatarami, pokazał, że nie
tylko śmierci ſię nie lękał, ale iey owſzem ſzukał dla ſławy y miłości Oy-
czyzny. Pod Merłem tymże ſercem ſtawał przeciwko Tatarom zamysla-
iącym do Polſki wtargnać. Po śmierci Oycowſkiey, Hana Krymſkiego
dobrze naſtraſzył. A gdy ſię kozacka woyna otworzyła, iuż był Chmiel-
nickiego do ſiebie zciagnał; atoli na naſze nieſzczęście, chowaiac go Pan
Bog, ieſzcze ſię z rak iego ucieczka wyśliznał, y woyſkom naſzym dał
ſię wkrotce w znaki. Z tym wſzyſtkim Koniecpolſki, z choroby co tylko ſię

w ſiły zmocnił, pod Tomaſzpolem y Konſtantynowem zemścił ſię zguby ſwoich nad roſpuſtnym chłopſtwem. Pod Pilawcami gdyby ſię była fortuna Polſka, na iego ſamego barkach oparła, bodayby nie była ſzczęśliwſza, ale między trzech podzielona, ſamą niezgoda zgineła. Pod Zbarażem Oyczyznie za mur ſtanał. W Bereſteckiey okazyi, iak pierwſzy ſkoczył do okazyi, tak aż oſtatni zſzedł z tryumfem z pola, ścigaiac aż za Styr nieprzyiaciela. W Zwanieckiey doſyć ſerce mężne pokazał: y lubo mu obſzerne iego włości koło Dniepru, Kozacka kanalia poſiadſzy odebrała, przecięż liczne choragwie przeciwko poſpolitemu nieprzyiacielowi zawſze ſtawiał. Prawdać, że ſię potym do Krola Karola Szwedzkiego y z ludzmi ſwemi, za ſzczęściem iego idac nakłonił, czy ſzczyrym czy zmyslonym affektem, niewiedzieć, iednakże widzac zdradliwe na Polſkę Szwedzkie machinacye, y ſam, y woyſko ſwoie do Każimierza Krola odprowadził, y iuż też z pola nie zchodził rzadki gość w domu: pod Warſzawa, Malborkiem, Toruniem, nachylone Oyczyzny ſzczęście dzwigaiac, poſpolicie w rownym z innemi proſtemi żołnierzami ſtroiu do boiu idac, aż do roku 1659. w ktorym przeſzedl na wieczność. Poiał był w dożywotnia przyiaźń Ioannę Barbárę corkę Tomaſza Zamoyſkiego Kanclerza Koronnego, umarła 1653. z tey ſię nie zoſtał tylko ſyn ieden Staniſław. Był wprzod ten Alexander Chorażym Koronnym y Staroſta Czehryńſkim. Piſali o nim *Paſtor: lib: 1. Kochow: Clim. 1 l. 1. Tulden, lib. 5. & 6. Potoc: Centur: Viror: fol: 16: Joannis Blaiſe Lotaringi elogium poſthumum Bruxellis impreſſum 1662.*

Staniſław Kaſztelan Krakowſki Staroſta Dolińſki, Syn Alexandra Woiewody Sendomirſkiego z Zamoyſkii, a przedtym Obozny Koronny 1676. z tym tytułem podpiſał *Confirm: jur: gen: fol: 9. Nieſzporkow: fol: 325.* Woiewody Podolſkiego tytuł mu daie, gdzie powiada, że do Nayświet: Matki Częſtochowſkiey dał nalewkę ſrebrna z miednica, wraz z żona ſwoia Eugenia Katarzyna Xiężniczka Wiſniowiecka, była to corka Dymitra Kaſztelana Krakowſkiego, *iako Geneal: X. Wiſniowieckich piſze,* átoli z niey żadnego potomſtwa nie zoſtawil; miał podobno y druga żonę, iako o niey y o corce iego namienia, *Konſtytucya 1670 fol: 36.* Na Seymie 1661 przez *Konſtytucya fol:* 31, dobra w Kiiowſkim Woiewodztwie Mliowczyzna názwane iako dziedziczne przyſadzono mu, to ieſt Smila albo Taſmyn, Konſtantynow, Babkley, Orłowiec.

Remigian Biſkup Chełmſki, Opat Iędrzeiowſki, drugi ſyn Alexandra Woiewody Sieradzkiego z Sroczyckii. Ieſt iego pamiatka w Iędrzeiowie gdzie Koſci Wincentego Kadłubka niegdy Biſkupa Krakowſkiego, a potym Zakonnika Cyſtercyenſkiego za pozwoleniem Starſzych z Ziemi podnioſł, y wyſtawiwſzy marmurowy nadgrobek 1633, uczciwiey ich złożył, *Starowol: w życiu Kadłubka.* Ieſt y w Katedrze Chełmſkiey do ktorey ſprawil Krzyż wielki ſrebrny, y lichtarzy ſrebrnych dwanaście. Dyecezya ſwoię, że dla intereſſow publicznych Oyczyzny, nie mogł przez ſiebie, wizytował przez inſzych, wſzyſtkim miły y przyſtępu do ſiebie nikomu nie broniący, o nim miedzy inſzemi piſze *X. Karwat in Siradia trabeata. Quo non ſervantior Æqui Romuleo quiſquam Lechicas moderamine gentes flexit* y tam daley *Skrobiſſov: in Vitis Archiep: Leop:* Urbana Papieża liſt przytacza, w ktorym go na tey Katedrze Konfirmuie. Wſtapił na tę godność Paſterſką 1626. zſzedł z tego świata 1640. *Piechow: in Epiſc. Chełm: Facies Rerum.*

Kryſztof Woiewoda Bełzki Staroſta Stryiſki á przedtym Choraży Koronny, ſyn trzeci Alexandra Woiewody Sieradzkiego z Sroczyckii, ten dwa razy sluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Xiężną Zofia Porycka

cka z Zbaraża, z tey była Angela Febronia Iana Wielopolſkiego Stolnika Koronnego a potym Kanclerza Koronnego małżonka, umarła 1661. *Kaz: Podkowa Wolſk: Reform:* drugi raz z Konſtancya Staniſławſka Kaſztelanka Halicka herbu Pilawa, z ta zpłodził pięc corek, Alexandrę, Zofia, Eleonorę, Euzebia y Annę, wſzyſtkie ſię za klauzura Zakonna Bogu na ſłużbę wieczna poświęciły, ſyna zaś iednego Iana Alexandra. Krol Ian Każimierz konkurruiac o Koronę Polſka poſłem ſwym uproſił do ſtanow Koronnych tego Kryſztofa *Porzadek elekcyi 1648 fol:* 14

Jan Alexander naprzod Koniuſzy Koronny, daley Woiewoda Bracławſki, nakoniec Woiewoda Sieradzki, dziedzić na Koniecpolu y Iazłowcu, Staroſta Sieradzki, ſyn Kryſztofa Woiewody Bełzkiego, miałci w prawdzie za ſoba Elżbietę Febronia, corkę Rzewuſkiego Podſkarbiego Nadwornego, nieporownaney odwagi Kawalera, atoli żadnego potomſtwa z nia nie zoſtawiwſzy, oſtatni z tey linii Koniecpolſkich, ba y podobno oſtatni z tego Domu y Imienia z światem ſię rozſtał w roku 1720. Był Kommiſſarzem od Rzeczypoſpolitey wyſtawionym po paktach Karłowieckich do rozgraniczenia Polſki od Turek, Rozniatowſka miſſya naſza, iemu iako oſobliwszemu Dobrodzieiowi ſwemu, wieczna przed Bogiem pamieć zapiſała,

Ian naprzod Kaſztelan a potym Woiewoda Sieradzki, ſyn czwarty Alexandra Woiewody Sieradzkiego z Sroczyckii, umarł 1661. tego wiela obietnicami chciał na ſwoię ſtronę nachylic Guſtaw Krol Szwedzki, ále nienadwerężonym ſtatkiem doſtawał przy Panu ſwoim Ianie Kazimierzu Krolu, y do tego całemu Woiewodztwu Sieradzkiemu był pochopem. Ziaczył ſię był dożywotnie z Sarnowſka z ktorey ſyn Staniſław Karol

Staniſław Karol Woiewoda Parnawſki ſyn Iana Woiewody Sieradzkiego z Sarnowſkii: z pierwſzey żony Kuropatwianki, zpłodził ſyna Iana, y corkę Elżbietę Korycińſka Franciſzka Kaſztelana Bracławſkiego małżonkę, ale bezpotomnych, dzieſięc tyſięcy zapiſała do Kaplicy Krakowſkiey S. Xawiera, tamże pochowana u S. Piotra. z drugiey Zofii Oleśnickii Ioannę Cienſka y Maryannę Walewſka Zygmunta Walewſkiego Kaſztelana Roſpierſkiego małżonkę.

Mikołay Przedbor Kaſztelan Roſpierſki, brat Staniſława Przedbora Kaſztelana Sieradzkiego y Staroſty Wieluńſkiego, podpiſał Unia Xięſtwa Litewſkiego z Korona 1569. *Conſtit: fol:* 171. a *Paproc:* Kaſztelanem go zowie, temu Anna Czyzowſka herbu Topor powiła Corki, Zofia Czerſka Sczeſnego Sędziego Ziemſkiego Krakowſkiego małżonkę, umarła 1584. iako iey nadgrobek świadczy u S. Troycy w Krakowie; y drugie; ſynow zaś trzech, Iędrzeia, ktory deputowany z Woiewodztwa Sendomirſkiego podpiſał elekcya Zygmunta III 1586. *Conſtit: fol: 437.* z Ligęzianki zoſtawił potomſtwo, był potym Kaſztelanem Połanieckim y Rotmiſtrzem Krolewſkim. Iana Sędziego Ziemſkiego Lubelſkiego, ktory umieraiac 1606. oſtatnia wola, bibliotekę ſwoię, Collegio naſzemu Lubelſkiemu oddał, *Annuæ Coll: Lubl:* W dobrach ſwoich dziedzicznych Kościoł na cześć Boſka wyſtawił, iako świadczy *Cich: in Alloy: Oſec: lib: 2. cap: 13.* y Mikołaia Sędziego Ziemſkiego Sieradzkiego, y w Rycerſkich Sztukach biegłego, żył lat dziewięcdzieſiat, umarł bezżenny. Był zdami ſię czwarty brat ich Alexander Staroſta Radomſki w Sieradzkim, o ktorym iuż zmarłym *Konſtyt: 1611. fol: 10.* twierdzi, że do Szpitala przy Kościele Radomſkim dla ubogich tam żebrzacych, młyn y z gruntem peżnym darował: co approbowala Rzeczpoſpolita. Zygmunt Stefan ſynowiec Mikołaia *według Baran:* wział po nim Sęſtwo Ziemſkie Sieradzkie, był

oraz

oraz y Starosta Szercowskim, postował na Konwokacya 1632. z ktorey deputowany był do rewizyi skarbu Koronnego *Acta interr:* y na Seym 1633. zkad deputatem stanął na Trybunał Radomski, *Constit: fol: 21*, był potym Starosta Będzińskim 1648. Iędrzey Kasztelan Połaniecki z Ligęzianki iako się wyżey mowiło, corki iego dwie, Elżbieta Chlewicka, y Zofia Dedyńska Podstolina Sanocka, y syn Stefan Pułkownik Krolewski, ten z Choragwią Usarska silny był Szwedom, tak, że w okazyi zginął mu iego Porucznik Borowski, umarł ten Stefan 1629, zostawiwszy z Marcyanny Daniłowiczowny, Woiewodzanki Ruskiey, dwoch synow, Iędrzeia y Alexandra *Iackowski Kamena Załosna*. Iędrzey syn Stefana [pisał się z Przecławia] Pisarz Polny Koronny, umieiętności dzieł Rycerskich, ktorey to w Niderlandzkim woysku, to pod Stryiem swoim Stanisławem Hetmanem nabył, na przysługę Oyczyzny chciał zażyć, w woysku Polskim cudzoziemskim po stopniach idąc, wkrotce do naypierwszych doszedł; atoli go śmierć prędko zabrała, wieku iego dwudziestego ośmego, roku Pańskiego 1648. iako z iego nadgrobku wypisał, *Starowol: in Monum:* z Kościoła S. Troycy w Krakowie, miał za soba Potocka Wiktorya herbu Pilawa Mikołaia Kasztelana Krakowskiego y Hetmana W. Koronnego corkę *Potoc. Centur: Vir: fol: 40 Pastor: Hist: lib: 1.* Samuel Kasztelan Chełmski Starosta Grabowiecki 1621, poiął Alexandrę corkę Iana Felixa z Fulsztynu Herburta Starosty Wiskiego y Mościckiego, mąż Rycerski, czego dał dowody to w Tatarskich to w Tureckich expedycyach, iako go chwali *Twardow: Sieradz. sie Swieci.* Collegium nasze Przemyskie 1632. łaskami się iego szczyciło *Hist: Coll:* z tey żony był syn a-le zszedł bezpotomny, y corek dwie, iedna z nich żyła z Samuelem Konstantym Szczawińskim Kasztelanem Kruszwickim, druga Zuzanna z Woyciechem Krasińskim Woiewoda Mazowieckim. Mikołay Kanonik Gnieznienski Proboszcz Przecławski, po ktorym Kanonia wziął Iędrzey Olszewski *Duniń Kazania* Stanisław Kasztelan Lubaczowski z Seymu 1653. deputat na Trybunał skarbowy Lwowski, *Constit: fol: 2,* miał za soba Helenę Izabellę Daniłowiczownę Staroścjiž Czerwonogrodzka. Tenże sam zdami się Stanisław był potym Kasztelanem Bracławskim, a z Hoszowskii zostawił syna Leonarda Jozefa, y corkę Zofia naprzod Olszewska Choražyna Gostyńska, á potym Załuska Woiewodzina Rawska Ociec iey urodzony z Krasickii. Iakub 1632. Przedbor Kustosz Przemyski 1693. był kilka razy deputatem na Trybunał Koronny. Zofia Koniecpolska Starościanka Sieradzka była za Duninem, *Kazan: na pogrzeb: Olssow. Geneal: Olssow:* N. Koniecpolska Michała Xiażęcia Czartoryiskiego Woiewody Sendomirskiego małżonka. N. Zakonnica u S. Iędrzeia w Krakowie, Katarzyna z Roxyć Koniecpolska, żona Mikołaia Gomolińskiego Pisarza Ziemskiego Sieradzkiego umarła 1627, iako z iey nadgrobku z Suleiowa wypisał, *Starowol: in Monum:* . N. miał za soba Tereſsę Annę Brzechwiankę Podkomorzankę Wendeńska, Anna była za Adamem Ocieskim Podkomorzym Krakowskim, po ktorego śmierci 1566. poszła za Zygmunta Zaklikę Kasztelana Polanieckiego *Paproc: o herb: fol: 45:*

KONIENSKI *herbu Nieczuia* w Sendomirskim Woiewodztwie.

*KONINSKI *herbu Iunoſsa* w Bełzkim Woiewodztwie. O tych ani Paprocki ani Okolski nie pisał.

KONINSKI *herbu Łabędz* pisza się z Konina. Iędrzey Duniń Koniński poseł na Seym z Płockiego 1633. ztamtąd deputowany na Trybunał Fiszkalny *Constit: fol: 22,* podobno są Konińscy Leliwczykowie, z ktorych Woyciech Podstarości Rożański był Poborca z Seymu naznaczony 1629. *Constit: fol: 21:*

*KONOIACKI *herbu Prawdzic* w Chelmińskim Woiewodztwie *Mſ. o Familiach Pruskich*, Mikolay Konoiacki dziedzic na Bochlinie y Kozielcu, deputatem bywał na Trybunał Koronny. N. miał za soba Klonowska pozostała wdowę po Ierzym Pierzcha, Konoiacka urodziła Jerzego VonLewalt, Konoiacka Czapskiego małżonka. Piotr Gnieznieński y Chełmiński Kanonik, Deputat na Trybunał Koronny 1694. Jednaż ich dzielnica z Dębołęckiemi N. Sędzia Ziemski Chełmiński.

Konopatski herb.

Z Kwadratowych Kamieni, w siedm linii ułożony mur powinien bydź, na iego wierzchu, trzy blanki, wszystkie sobie rowne, na hełmie Choragiew w prawa tarczy nachylona, rozpuszczona nie zupełnie, ale więcey na drzewce założona, tak go opisuie *Okol: tom: 2 fol: 237. atoli Mſ. o Familiach Pruskich* powiada, że powinny bydź dwie skrzydła orle białe, na każdym z nich taki mur iak na tarczy. Przyniesiony ten herb do Pruś, ieszcze za Krzyżakow z Xięstwa Brunświckiego, według *Łukaſza Paproc: w Xiążce o początkach herbu Grzymała.* według *Okolskiego, Duryewskiego w prefacyi do Niezeſsia pamięt, y pomienionego Mſ.* z Luzacyi niższey, przez iednego z Langraffow Łusackich. Początki zaś iego z tey okazyi. Ieden z przodkow Domu tego, w owey Azyatyckiey przeciw Saracenom expedycyi, z Godefrydem Bullioniuszem przez Kawalerska odwagę, zkad też odwaga zowia Oyczyzny Domu tego Kleynot, na mury nieprzyiacielskie pierwszy przed innemi przedarszy się, y choragiew na znak podniozszy, drugim droge na mury y do miasta, swym męstwem utorował, za co y iemu y następcom ze krwi swoiey, mur z blankami opanowany, á w hełmie zwycięzka choragiew nadano. *Starowol: Kazanie na pogrzeb Iana Karola Konopac: Mſ. P. Rutka, Duryew: loc: cit:* Tymże się herbem niektorzy Kossowscy w Prusiech pieczętuia.

Naydawnieyſzego z tego Domu wſpominaia Iana na Bielczanach Barona
Konopatſkiego koło roku 1260, żona zaś iego Błogoſławiona Jutta, potom-
ſtwo w Zakonach Bogu poświęciwſzy, maiętność wſzyſtkę ich Kościołowi
w Chełmży Katedralnemu oddała na wolna dyſpozycya, *Bzov: in Annal:
t: 13: num: 21. M: Baron. in Vit: SS: Polon: Chriſtoph: Łoniewſki w życiu B: Jutty I.
P. Pomoc z Nieba,* ia tu kładę iey życie krotko zebrane, z Marcina Baro-
niuſza, ktory go miał wziac z Kościoła Katedralnego w Chełmzy. Ta
Błogoſławiona Jutta z ſtarozytney Familii Sangerhauſen nazwaney w
Pruſiech urodzona w roku 1220, z Oyca Woyciecha z Matki Jadwigi, w oy-
czyſtym miaſteczku Bug, poł mile od Chełmzy. W młodych leciech zaraz,
znak światobliwości żywota przyſzłego pokazowała, á zwłaſzcza na mo-
dlitwie w czytaniu y ſłuchaniu pobożnych przykładow y żywotow Swię-
tych. Gdy kto mowił ſłowa prożne, á ona ſłyſzała, zaraz precz ucho-
dziła, mowiac; muſiemy dać ráchunek P. Bogu z tego ſłuchania y mo-
wienia prożnego: po nabożeńſtwie zaraz ſię do modlitwy udawała. Pra-
gnęła tego, áby była dana od rodzicow do Klaſztora na ſłużbę Boſką,
ale Jan brat rodzony (ktory potym ſiodmym był Miſtrzem Krzyżackim
y Klaſztor OO Dominikanow w Toruniu fundował) wſpoł z rodzicami,
tego iey niepozwalaiac, za mąż ia wydał za Iana Konopatſkiego Barona
na Bielczanach człowieka znacznego, lat piętnaście na ten czas maiącą. Y
w tym iednak ſtanie zwyczaynego ſobie nabożeńſtwa nie opuſzczała, w
czytaniu Xiąg duchownych y miłoſiernych uczynkach pilno ſię ćwiczac.
Dal iey Pan Bog corkę ktora w wielkiey boiaźni Bożey y cnotach Chrze-
ściańſkich wychowała. Ubogich, nędznych, ucisnionych z miłości ku
Bogu wielce kochała y ſzanowała, ktorym kleynoty, pieniadze, ſzaty od
rodzicow ſobie zoſtawione rozdala, tak, że też pod czas potrzeb ſwoich,
gdy iey nie ſtawało, muſiała u inſzych żebrać, zkad rożne uragania od
ludzi ponoſiła, z wielką iednak ſkromnościa; za przeſładowce ſwoie P. Bo-
ga proſzac; á w tym pokazał ſię iey Chryſtus Pan, tak do niey mowiąc,
Omnia mea tua ſunt, & tua mea. Wſzyſtkie rzeczy twoie moie ſa, á moie
twoie. Zkad tak ſię do opatrowania ubogich udała, że też od domu do
domu chodziła pytaiac ſię, ieżeli kto nie choruie, albo czy iakich ubo-
gich y niedołężnych niemaſz. Od tego czaſu, do kościoła nigdy w kare-
cie, áni na żadnym wozku nie iezdziła, lecz piechota chodziła. Obrażał
ſię iey mąż nie raz o to, że ſię nie rychło z kościoła wracała, ba y z ięzy-
kow ludźkich ſzczypiacych iey życie, miał ia w podeyrzeniu, ale to ona
ſkromnie znoſiła, oddaiac ſię P. Bogu, ktory ia zawſze miał w ſwey opie-
ce, że ia więc Anioł widomy z kościoła przez iezioro, iakoby po ſuchey
ziemi do domu przyprowadzał; na co wiele ludzi nie raz patrzało. Iedne-
go czaſu zagniewany mąż, gdy nie rychło z kościoła nadeſzła, rozegnaw-
ſzy czeladz, oney ſamey kazał ryby warzyć, wyrzucaiac iey co na nię
z pletliwych gab ſłyſzał; P. Bog iey niewinność pokazał, bo gdy panew
rozgorzała gołemi rękami wzięła, á z niey ryby wyłozywſzy, náymniey ſię
nie parzac, mężowi ſwemu podała, ten widzac, y ręce nie zkazone od
ognia, y ryby dobrym guſtem uwarzone, lubo w krotkim czaſie, przepra-
ſzał ia pokornie, á pokutuiac, za ſwoię ludzkim potwarzom prędka wiarę,
do Rzymu na peregrynacya poſzedł, gdzie życie ſwoie pobożnie zkończył.
O tym dowiedziawſzy ſię Błogoſławiona Jutta, wolnieyſza będac, tym wię-
cey przyczyniła uczynkow miłoſiernych, modlitw y prac koło ubogich
troiako, że y dnia y nocy, według iey chęci wielekroć do ſłużenia nę-
dznym

dznym nie doſtawało, a gdy przy tey pracy świętey, raz iey światła w no-
cy nie ſtało, ſłońce iey nad bieg przyrodzony rozświeciło, oświadczaiac
iák była miła Bogu iey przyſługa, ktora czyniła uboſtwu. Nawet po-
wtore pokazał ſię iey Chryſtus JEZUS na modlitwie, y dozwolił iey
czerpać łaſki iako naywiękſze z boku ſwego Przenayświętſzego zkąd była na-
pełniona darami wielkiemi w madrości y miłości Boſkiey, także y w pi-
śmie Swiętym, y o taiemnicy Troycy S. że też nayuczenſi, nauce ſię iey
dziwowali. Z tego obiaśnienia Boſkiego chcac ſię bardziey na ſłużbę Bo-
ſką wylać, świecki ſtan porzuciwſzy, do Zakonu wſtapiła Kanonikow Re-
gularnych S. Auguſtyna trzeciey reguły, ktoremu wſzyſtkę ſwoię ſubſtan-
cyą darowawſzy, tak w wyniſzczeniu ſiebie, pokorze, cierpliwości y do-
ſkonałości życia zakonnego poſtapiła, że na modlitwie częſtokroć widy-
wano ią obtoczona światłością wielką, y podnieſiona od ziemie w gorę
przez dwie godziny. Nakoniec śmiertelna choroba zdięta (o ktorey to
poſpolicie mowiła; O iak wiele pomaga, do uproſzenia wſzyſtkiego u Bo-
ga złe zdrowie, uboſtwo dobrowolne y nędza, tym ktorzy w Bogu ufność
ſwoię pokładaia) potrzecie pokazał ſię iey P. JEZUS z licznym orſzakiem
Aniołow, mowiac, do niey, *Veni iam o famula mea in regnum meum.* to ieſt
Podź iuż ſługo moia do Kroleſtwa mego. Po tym widzeniu zaproſiwſzy
do ſiebie Heyderyka Biſkupa Chełmińſkiego ſpowiednika ſwego, proſiła
áby iey Hiſtorya Męki Pańſkiey czytano, po ktorey Sakramenta świę-
te przyiawſzy z wielką goracością, pożegnawſzy wſzyſtkich, duſzę ſwo-
ię w ręce ſtworcy ſwego oddała w roku 1260, wieku ſwego 40. dnia 5.
Maia (przydaią drudzy w wigilią Bożego Wſtąpienia, z muzyka Anielſka
do Nieba znieſiona. Z ciała iey po śmierci zapach cudowny wynikał,
ktore na ramionach Kapłańſkich zanieſione do Kościoła Chełmińſkiego
Katedralnego na ten czas *Canonicorum Regularium S. Auguſtini* uczciwie po-
grzebione. Pod ktory czas, wiele P. Bog cudow pokazał ludźiom przez
iey przyczynę. *Toż o niey piſze Werbſki w Zwierzciedle Matronom Polſkim.*
Atoli *Joannes Leo w ſwoiey Hiſtoryi Pruſkiey fol: 90,* powiada, że była rodem
z Turyngii, y lubo nie piſze, kto była z domu, twierdzi iednak, że w ſtan
małżeńſki wydana za Karola de Sangerhauſen, że z nim zpłodziła trzech ſy-
now Hannona, ktory tu w Pruſiech Miſtrzem był Krzyżackim, á trochę
przedtym, nim na tę godność wſtąpił dla rozruchow woiennych w Tu-
ryngii, tu ia zprowadził: drugi ſyn iey był Biſkupem, *nie piſe iakim,* trze-
ci na Oyczyznie oſiadł: piſze y to, że żyła lat oſmdzieſiąt y ieden, że ſi-
ła przez trzy lata cierpiała od właſnych ſłużebnych Panien.

Mikołay z Konopatu, ktoremu podczas interregnum po Kaźimierzu
wielkim, Jan Suchywilk herbu Grzymała Arcybiſkup Gnieznieńſki, á ſnac
gdy ludzie żołnierſcy, dobra kościelne ſzarpali, Kamień pograniczna for-
tecę, y przy nim kommendę nad pułkiem, cnocie iego y dzielności, ile
ſwego pokrewnego powierzył, á ztąd mogłby ſobie kto wnieść, że ponie-
waż we krwi ſobie bliſcy byli, ten Arcybiſkup, y Mikołay, że Mikołay tym-
że ſię herbem pieczętował, co y Suchywilk, to ieſt Grzymała, lubo znać
potym odmiana ſię taka, iaka widziſz w herbie ſtała. Zył ten Arcybiſkup
1380. Wawrzyniec Konopatſki w roku 1440 Sędzia był Ziemſkim Swieckim,
drudzy z tego Domu Tczewſkiemi, Swieckiemi, Tucholſkiemi Ziemſkie-
mi Sędziami. Miał krom tego ten Dom tytuł, Comitum albo Hrabiow,
dziedziczny, od Papieża y Ceſarza ſobie nadany, o czym *ſwiadczy Okols: y
Mſ. o Familiach Pruſkich. Starowol: in Monum.* Staroſtwo Swieckie długo bar-

dzo

dzo w tym Domu chodziło od Kaźimierza III Krola Polſkiego w zaſtu-
gach tey Familii nadane *Hiſtor: Polon: Prut: fol: 79.* Henrykowi Krolowi
Francuzkiemu IV Konopaccy dobrze zaſłużeni, kiedy mu do Francyi zna-
czne poſiłki ſwoim właſnym koſztem zaciągnione poſłali. Maciey z Ko-
nopatu naprzod Chorąży Pomorſki od Jana Albrychta 1495 nominowany,
potym Podkomorzy Chełmińſki 1498, o czym przywileie w tym Domu
ſwiadczą. Zona iego z Familii Waſelrode: z tey zpłodził dwoch ſynow
Jana y Jerzego, y corkę Sebaſtyana Czapſkiego małżonkę.

Jan naprzod Podſkarbi Ziem Pruſkich, toż obrawſzy ſobie ſtan du-
chowny Proboſzcz Małborſki, nakoniec Biſkup Chełmińſki. *Facies Rerum
Sarmaticarum*, zadaie mu iakby herezyi Luterſkiey na ten czas wſzczynaia-
cey, miał ſprzyiac, Kanclerza Luteranina przy ſobie chować, y że Toruń-
czanie przez ſwoich ablegatow przed nim ſię chełpili. *Torunenſes bonos eſſe
Luteranos;* atoli *Duryewſki w Prefacyi namienioney*, ſławi go temi ſłowy. W owe,
Luterſka niecnota zdementowane czaſy, pobożnością, nauką, ludzkością, na
ubostwo Chryſtuſowe niewymuſzona ſprawiedliwością, przy wyſokim uro-
dzeniu y ſtanie oſobliwą ſkromnością chwalebny. Za iego Paſterſkim ſta-
raniem przy Nuncyuſzu Stolicy Apoſtolſkiey, Lutrowe Xięgi, w poł To-
ruńſkiego rynku w roku 1512 palono. *Zachar. Ferer: Concrem: Lut: tradit.* Liſt
także Zygmunta I *in Mſ: Petricov:* świadczy o nim, że bratu ſwemu Jerzemu
Woiewodzie Pomorſkiemu, za konſenſem ſwoiey Kapituły, wieś Wawrzy-
ſowice darował, inſzą na to mieyſce do Katedry Chełminſkiey przykupi-
wſzy: co approbował Zygmunt Krol: Przydaie w tymże liście, że czego
żaden z Anteceſſorow iego przed nim nie uczynił, on dobra Kościoła ſwe-
go tak reparował, intraty znacznie przyczynił, budynkami wſpaniałemi
ozdobił, oprawił zamki opadłe do ozdoby, ufortyfikował do obrony: umarł
1530 w Lubawie pochowany.

Jerzy brat Jana Biſkupa Chełminſkiego, naprzod Podkomorzy Cheł-
minſki, potym Kaſztelan Gdańſki, nakoniec Woiewoda Pomorſki y Staroſta
Swiecki. Jemu liſt Zygmunta I na Połecieńſki dwor dany to przyznaie,
że Dom Konopackich, *animo gratuito & fideliſſimo, ac ſumma virtute & dex-
teritate, non ſine intemeratæ- fidei conſtantia*, zawſze w Polſzcze dobru poſpolite
mu ſłuzył. Krol Albrycht darował mu dobra Łepno 1499. z Kopyckii,
iako chce Mſ. o Famil: Pruſk: Załuſ: czy z Kopycinſkii zpłodził dwie corki,
z tych iedna doſtała ſię w małżeńſtwo Kryſztofowi Koſtce Woiewodzie
Pomorſkiemu, druga Jerzemu Oleſkiemu herbu Grzymała Kaſztelanowi
Chełminſkiemu: ſynow także trzech Łukaſza, Rafała, y Jerzego. Z tych
ieden Łukaſz zbudował pałac w Mirachowie, umárł 1570. a z Cemianki
Woiewodzanki Malborſkiey miał dwie corki, iedna z nich Helena była za
Samuelem Konarſkim Chorążym Pomorſkim, leży w Kościele Topolſkim,
kędy zuſt iey po śmierći wyroſła lilia. Druga za Jędrzeiem Kretkowſkim
Woiewodą Brzeſkim Kuiawſkim, ſynow trzech, to ieſt Łukaſza dziedzica
na Mirachowie, od ktorego z Konarſkii Starościanki Jurborſkiey, było
dwoch ſynow, Adam z Radowicka bezpotomny, y Kryſztof bezzenny, u-
marł 1647, leży w Grzywnie: ociec ich zaś Łukaſz umarł 1627 pochowany
w Toruniu u OO Dominikanow. Jerzego dziedzica na Kuczwałach, żył bez-
zenny, leży w Kiſzborku. Fabiana Dziekana Poznańſkiego, Kanonika Gnieznień-
ſkiego Warminſkiego y Chełminſkiego, Kameryera u Klemenſa VIII, Le-
ona XI, y Pawła V: od tego oſtatniego, przywiozł do Polſki Kapeluſz Kar-
dynalſki Macieiowſkiemu, y pierzſćień. *Damalev: in Archiep: Gneſn: fol: 338,*

w Grodnie OO Bernardynow fundował, y altarya w Kościele Katedralnym War-
mińſkim: á Błogoſławionemu Koſtce u Klemenſa VIII wyiednał pewne
indulgencye do iego kaplicy. *Sachino in Vita B. Stanisl:* Był Adminiſtrato-
rem Biſkupſtwa Chełmińſkiego 1614, umarł w Warmii.

Rafał Kaſztelan Elblaſki ſyn drugi Jerzego Woiewody Pomorſkie-
go. *Mſ. o Famil: Pruſkich powiada*, że umarł *ſterilis 1550: a Hiſtoria Poſſelii
Polon: Pruten: w roku 1552 twierdzi*, że dopiero wſtapił na tę Kaſztelania, á przed-
tym to ieſt 1548, Podkomorzym był Malborſkim *fol: 633*, czy miał kogo
za ſoba, żaden nie piſze:

Jerzy Kaſztelan Chełmińſki, trzeci ſyn Jerzego Woiewody Pomor-
ſkiego, w roku 1551 na tym krześle ſiedzieć począł, na Elblaſkim 1549, na
Gdańſkim 1646. Anna z Sztemberku Koſtczanka, corka Staniſława Wo-
iewody Chełmińſkiego, dwie mu corki powiła, z ktorych iedna z Trze-
bińſkim, druga z Piotrem Tomickim Kaſztelanicem Gnieznieńſkim herbu
Łodzia, zaslubione, ſynow zaś ſzeſciu. I. Jan Kanonik Chełmińſki y War-
mińſki, ktorego epitaphium na tablicy ſrebrney wyzłacaney wykopano
w Chełmzy 1622 z taka inſkrypcya. *R. D. Joannis à Konopat, Canonici hujus
Eccleſiæ Cathedralis Culmenſis, filii vero Georgii à Konopat Caſtellani Culmenſis &
Capitanei Svecenſis, corpus hoc tumulo reconditum, beatam ſpem futuræ & glorio-
ſæ reſurrectionis expectat. Obiit die S. Bonifacii 4 Maij anno 1601.* II. Stani-
ſław bezżenny, trzymał Gentyliſzki w Litwie w zaſtawie od Xiażat Ra-
dziwiłow, tego nadgrobek w Nowym u OO Bernardynow tak mowi. *Sta-
nislao Georgii à Konopat Caſtellani Culmenſis & Capitanei Svecenſis filio, viro mul-
tis ac egregiis virtutibus prædito, fratres ſuperſtites, amoris & dulcis memoriæ er-
go, hoc monumentum poſuêre, qui obiit 1608. ætatis 47.* Herby cztery, Odwa-
ga, Dabrowa, Von Pekaw, Helemberg. III. Kryſztof, trzymał Tomice
Luchowo, Smarzewo y Swierkocin, zſzedł z tego świata bezżennie żyiac.
IV. Rafał, ktorego z Rokuſowny zoſtał ſię ſyn Jedrzey, ten z Czapſkii
wdowy, żadnego nie zoſtawił potomſtwa.

Jerzy Kaſztelan Chełmińſki piaty ſyn Jerzego Kaſztelana Cheł-
mińſkiego z Koſtczanki, trzymał Straſzow, w Rynkowce Zamek, y wiel-
kim nakładem y piękna magnificencya wyſtawił. Nowſki Klaſztor OO
Bernardynow od heretykow zprofanowany y zpuſtoſzony reparowawſzy
w roku 1600, Zakonnikami wprowadzonemi oſadził, *Hiſtor. Poſſel: Polon:
Pruth: fol: 285.* Złaczył ſię był dożywotnie z Elżbieta Dabrowſka Staro-
ścianka Radzynſka, z tey miał pięc corek, Annę wydał za Erneſta Kro-
kowſkiego Sędziego Puckiego herbu Wikerod. Zofia za Mirosława Ko-
narſkiego Chorążego Pomorſkiego, á potym Podkomorzego Malborſkie-
go. Maryannę naprzod za Jana Przyłupſkiego, a po nim za Brańſkiego,
z obiema żyła bezpotomnie, Katarzynę Zakonnicę w Zukowſkim Kla-
ſztorze. Elżbietę, ta Panna umarła, ſynow było czterech. Z tych Jan mło-
do umarł 1594 we Gdańſku z nadgrobkiem od Oyca pochowany, *Starowol.
in Monum* Kryſztof żył bezżenny. Rafał w kwitnacym wieku świat poże-
gnał, nadgrobek iego w Dzwiernie. Jerzy Staroſta Nitawſki, miałci wpra-
wdzie za ſoba Konarſka Annę, przecięż potomſtwa nie było. *Starowol: Orat:
in Obitum Sigiſmundi III*, o Jerzym Konopackim powiada, ktory żył za-
czaſow tego Krola, że przez trzydzieſci lat w trunnie w ktorey ſię kazał
po śmierci pochować, z ſzat ſię wyzuwſzy ſypiał, y owſzem bezſenny le-
żac, uſtawiczna ſię na śmierć reflexya w światobliwe życie wprawiał, tak-
bym rozumiał, że o tym Jerzym mowa, ktory był ſyn Łukaſza z Cemian-

ki urodzony. Jerzego zaś Konopatſkiego Kaſztelana Chełmińſkiego, *wſpominaia Konſtytucye* 1591 *fol: 616*, gdzie go Rzeczpoſpolita do pogranicznych dyfferencyi od Pomorſkiey Ziemi komiſſarzem uczyniła.

Maciey naprzod Podkomorzy Chełmińſki y Staroſta Grudziadzki, potym Woiewoda, nakoniec po śmierci żony ſwoiey, Biſkup Chełmińſki, ſzoſty ſyn Jerzego Kaſztelana Chełmińſkiego z Koſtczanki. W Rycerſkim ſtanie ſłużył Oyczyznie, iako na kochaiącego ſyna przyſtało, to poſłuiac na rożne Seymy, to Kommiſſye odprawuiac. Zamek w Konopacie prawie iak inſzy, nowa ſtruktura reparował y ozdobił. Paweł V. iemu y ſukceſſorom iego, ſwoy właſny herb do iego przydał, to ieſt na helm ſmoka z rozſzerzonymi ſkrzydłami, czyli ſkrzelami wynioſł, atoli ani on, ani potomſtwo iego, przywileiu Papiezkiego nie zażywali. Biſkupem żoſtawſzy wiele od heretykow cierpiał, ktorym Kościoły odbierał, w Chelmży fundacya uczynił na inſtytucya dzieci ſzlacheckich, umarł 1613, dwie lecie na tey Katedrze prezyduiac z wielkim wſzyſtkich dobrych żalem. Oſtatnia wola roſkazał był, żeby mu żadnego mauſoleum nie ſtawiano, ale żeby na proſtym glazie miaſto nadgrobku napiſano, Tu lezy Konopacki Biſkup Chelmińſki, *Ianczyńſki in Mſ.* Ciało iego iednak Kaſper Działyńſki 1644 z ołowiana trunna, na inne mieyſce przenioſł w Katedrze Chełmińſkiey. Zona iego, gdy ieſzcze był ſwieckim, była Elżbieta Dulſka herbu Przegonia Kaſztelanka Chełminſka y Podſkarbianka Koronna: ta mu powiła trzy corki, Zofia, Katarzynę y Elżbietę, dwie z nich życie ſobie zakonne za klauzura w Toruniu obrały: trzecia doſtala ſię w małżeńſtwo Zygmuntowi Grudzińſkiemu Kaſztelanowi Nakielſkiemu. Synow z teyże było ſzeſciu. Z tych Piotr 1589 w Malborku pochowany, Gabryel w Toruniu u Mniſzek 1617. Władyſław, młodo pomarli. Jędrzey czwarty brat ich, naprzod Kanonik Chełmińſki, z tym honorem w Paryżu uczył ſię Retoryki, Philozofii y Jus Canonicum, z tamtad do Rzymu poſpieſzył, gdzie od Pawła V. mile przyięty: powrociwſzy do Oyczyzny wziął od Krola Kanonia Warmińſka, dalſzym nadzieiom, śmierć tame rzucila 1622 wieku 25, umarł tylko dyakonem będac, a iako iego nadgrobek ſwiadczy w Chełmzy, *Beatiſſimæ Virginis cultor eximius, ſobrius, caſtus exemplaris, Benefactor Collegium* naſzego Brunsberſkiego.

Jan Karol piąty ſyn Macieia Woiewody Chełmińſkiego, naprzod Staroſta Dybowſki, potym Opat Wąchocki, daley Tyniecki, nakoniec Warmińſki Biſkup, nim mu iednak expedycya przyſzła z Rzymu na tę infułę, przenioſł ſię na wieczna godność 1643. Po dwa kroć peregrynuiac po cudzych kraiach, tak ſię dobrze ięzykow, Włoſkiego, Francuzkiego, Hiſzpańſkiego, Niemieckiego, nauczył, iakby ſię w każdey z tych Prowincyi urodził. Przytym z natury wielki dowcip tak przepolerował, że Grzegorz XIII piękne w nim przymioty zważywſzy, do ſwoiey Boncompagnow Familii y herbu go przypuſcił. Zygmunt III, na ktorego dworze znacznym koſztem długo ſię bawił, Staroſtwo mu Dybowſkie konferował: á gdy w piecdzieſiat potym lat życia ſwego ſtan ſobie duchowny obrał, przydał mu Władyſław IV Opactwo Wachockie, y z bratem ſwym Janem Kaźimierzem do Hiſzpanii wyſłał, tam y z Kaźimierzem od Francuzow przytrzymany, przewlokły areſzt weſola znoſił y nie zachmurzona powieka, aż też naprzod do Paryża przywołany, z tamtad do Oyczyzny powrocił: wziął wkrotce Opactwo Tynieckie w zaſługach, á daley y nominacyą na Biſkupſtwo Warmińſkie. Bogaty ornat y piękny kościołowi Ty

łowi Tynieckiemu oddał, tak ſzczodry na ubogich y uczonych ludzi, że też czaſem y iemu ſamemu nie ſtawało, w ten czas tedy wziąwſzy inſtrument muzyczny, cieſząc ſię mawiał, *Dominus providebit*, *Ego verò egenus ſum & pauper*, *Dominus ſollicitus eſt mei*, y dziwnie mu to znowu Bog rekompenſował y poddawał. Ludzkości wielkiey ku wſzyſtkim, pobożności wyſmienitey, po śmierci iego więcey ſię nic nie zoſtało, tylko ieden czerwony złoty. Piſali o nim *Starowol: w Kazaniu na iego pogrzebie. Treter: in Varmien: Epiſc. Ianczyńſki in Mſ: Szczygiel: in Tinecia*: kędy pochowany leży.

Jakub Oktawian Kaſztelan Elblaſki, a przedtym Chorąży Pomorſki, Podſkarbi Ziem Pruſkich, ſzoſty ſyn Macieia Woiewody Chełmińſkiego, miał za ſoba Heindenſteynownę Zofia, ſioſtrę Reinholda Kaſztelana Gdańſkiego, po niey Barbarę poiał z Sztemberku Koſtkownę: dwie corki iego były, iedna z Heindenſteynowny Magdalena, ta naprzod żyła z Wincentym Korwinem Goſiewſkim Podſkarbim Wielkim Litewſkim, a po iego zabiciu, za Janem Karolem Xiażęciem na Klewaniu Czartoryiſkim Podkomorzym Krakowſkim, zeſzła z tego świata 1694, złożona po śmierci na kalwaryi pod Krakowem, gdzie kościoł ſztukateryia y wielu inſzemi rzeczami ozdobiła. Druga z Ferdynandem Gabryelem Szczepańſkim Staroſta Mirachowſkim ba y Grudziadzkim, tyleż ſynow, to ieſt Jerzy Staroſta Wieliſki, Pułkownik krolewſki, Podkomorzy Malborſki 1680, żona iego Helena Roſputowna Kanclerzanka Xięſtwa Pruſkiego, ale nie zoſtawił potomſtwa.

Staniſław na Konopatach Kaſztelan Chełmińſki, Staroſta Nowſki Plotelſki, ſyn drugi Jakuba Kaſztelaná Elblaſkiego, złaczył ſię był dożywotnie pierwſzym związkiem z Katarzyna Lukrecyą Guldenſzternowna Kaſztelanka Gdańſka, wdowa po Janie Kazimierzu Kretkowſkim, y z niey corka zoſtala Tereſſa. Drugim zwiazkiem z Barbara Kryſzpinowna Podſkarbianka Litewſka, wdowa po Alexandrze Wołowiczu Staroſcie Plotelſkim, z tey miał corek trzy, Ludowikę Elżbietę, y Teofilę, ſyna żadnego nie zoſtawiwſzy, oſtatni z Domu Konopatſkich wſzedł do grobu; z corek iego iedna Kruſzyńſka Kaſztelanowa Gdańſka, druga Czapſka Miecznikowa Ziem Pruſkich: był wprzod ten Staniſław Miecznikiem Ziem Pruſkich, daley Podkomorzym Pomorſkim; na deputackich y poſelſkich funkcyach wſławiony. *Duryewſki Nie zeſzła pamięć Koſtkow w roku 1702 pod iego imieniem do druku podał.* N. Konopacka Konſtantyna Jana Szuyſkiego Chorążego Brzeſciańſkiego małżonka koło roku 1680.

KONOPACKI herbu Iunoſza. N. Konopacki miał za ſoba Zofia Szumlańſką.

KONOPACKI herbu Nowina w Ziemi Wiſkiey y Łomżyńſkiey, piſza ſię z Konopki ſtarey y Leſni. Jakub Konopka z Sikorſkii zpłodził Staniſława Rotmiſtrza w Inflantſkiey expedycyi, od ktorego był ſyn Jan, ktory na Wołyniu oſiadł. Woyciech, Jan, Mikołay y Felix bracia rodzeni: z tych Woyciech Rotmiſtrz krolewſki, z Zakrzowſkii z małego Zakrzowa, miał ſyna Pawła męża rycerſkiego, z Kraiowſkii zoſtawił ſynow y corki. Niektorzy na Wołoſkiey kampanii pobici leżą w Jaſiech: drudzy woienna traktowali. Filip przez lat czterdzieſci żołnierz, przeżył lat dziewięcdzieſiat, żona iego Szadlińſka, ſyna mu powiła Jakuba. Konopianka była za Chwalibogiem. Jędrzey podpiſał elekcya Jana III z Ziemia Wiſka. Staniſław Pleban Zabłotowſki, ſześć tyſięcy wyſypawſzy na dobrach Troſciancu, fundacya uczynił, żeby trzey ſtudenci ubodzy, mogli mieć ztad doſtateczna prowizya.

*KONOPIERSKI Woyciech Konopierſki w Woiewodztwie Rawſkim podpiſał elekcya Jana Każimierza. Samuel Konopińſki 1632.

KONOPNICKI *herbu Iaſtrzębiec* w Woiewodztwie Sieradzkim. Jędrzey Staroſta Wieluńſki Rotmiſtrz krolewſki z Małgorzaty Kryſztoporſkii herbu Nowina, Mikołaia pod Bukowina zabitego corki, zpłodził te corki, Jadwigę Buzeńſka Sędzina Ziemſka Sieradzka, tey zmarłey 1541 nadgrobek napiſał, *Andreas Tricesius lib: 2 epigram.* Annę, ta ſię w małżeńſtwo doſtała Mikołaiowi Dębowſkiemu. Trzecia była za Mikołaiem Radoſzewſkim herbu Okſza, y ſynow czterech *Dabrowski Parentalia* N. Konopnicka była za Balińſkim Janem herbu Iaſtrzębiec Podſtarościm Dobczyckim. Staniſław w Woiewodztwie Poznańſkim, Łukaſz w Powiecie Pińſkim 1648. Woyciech 1656 pod czas inkurſyi Szwedzkiey do dobr ſwoich, naſzych Oycow Kaliſkich mile przyiał y ſuſtentował, *Hiſt: Coll: Caliſ:* Staniſław 1674. Hieronim z Kroczowa y Konopnicy Konopnicki Kaſztelan Spicimirſki, żona iego Barbara z wielkich Karſnic Karſnicka 1621, *Chwali go Okol:* że był ludzki y na ubogie ſzczodry. OO Paulitow gdzieś w ſwoich dobrach fundował, Jam widział ich herb, ale na helmie kruk był nie Iaſtrzab, w pyſku pierzścień trzymał, nie podkowę, tak iako u Kierſkich. N. miał za ſoba Ptaſzkowſka. N. była za Sebaſtyanem Jerzmanowſkim. N. miał za ſobą Zofia Kobierzycka herbu Korab.

* de KONRADE *herbu Sulima* Karol Ludwik de Konrade dla zaſług ſwoich; na roznych expedycyach w woyſku Koronnym tey Oyczyznie ſłużac, otrzymał indygenat, tak w Koronie iako y w Xięſtwie Litewſkim na Seymie 1676, *Conſtit. fol. 58.* Franciſzek Podſkarbi u Krolewica Polſkiego Jakuba; ſynowie iego Paweł w Zakonie naſzym Bogu ſię na ſłużbę oddał, Fraciſzek ieſzcze w Szkołach y Ludwik ieſzcze w dziecińſtwie. Corki zaś dwie Anna, Zakonnica w Zołkwi y Maryanna ieſzcze Panna.

KONRADZKI *herbu Oſorya* w Płockim Woiewodztwie, ale ſa podobno y Oſtoyczykowie. Januſz de Konradziec Kaſztelan Raciażki 1496 *u Łaskiego w ſtatucie fol: 110,* tenże potym czy inſzy Zawiſza z Konradzic Kaſztelan Płocki 1501, iako ſię mowiło w pierwſzym tomię. Jerzy Konradzki w Woiewodztwie Płockim 1648. N. Rotmiſtrz, ktoremu y iego chorągwi, płacić kazała zaſługi, *Konſtytucya 1653 fol: 4.* N. miał zaſoba Jeziorkowſka pozoſtała wdowę po Swirſkim Mieczniku Podolſkim. Paweł Konradzki Soc: JESU Rhetoryki lat 18 uczył, umarł w Lublinie 1699, ieſt iego panegirykow kilka w druku. 1mo *Triumphale Veſtigium Poloniæ Principis Iacobi in arena bellica impreſſum 1684 in fol: Caliſii.* 2do *Aræ Ołycenſes Andreæ Conſtan: Łacki Canon: Gneſ: Infulato Ołycenſi 1688 in fol: Lublini ſub alieno nomine.* 3tio *Primus honor Michaeli Potocki Capita: Craſnoſtav: 1686 in folio Lublini.* Alexander w Xięſtwie Litewſkim 1700.

KONSTANTYNOWICZ *herbu Lis* w Woiewodztwie Minſkim. Konſtantynowicz Rokoz Auguſtyn Piſarz Grodzki Mściſławſki podpiſał elekcya Jana III.

*KONTOWT. Kontowt mąż znaczny w Xięſtwie Zmudzkim, Ziemianow tamecznych od Michała Zygmuntowego ſyna przeciągnął do Każimierza Xiażęcia, za co od niego wźiął Staroſtwo Zmudzkie 1441, ale tylko na trzy lata, *Stryikow: fol: 595. Koiał par. 2.*

*KONTRYM w Powiecie Lidzkim. Iaroſz Kontrym podpiſał elekcya Jana III.

*KONWENTSKI w Krakowſkim Woiewodztwie. Woyciech Konwentſki podpiſał konfederacya Krakowſka 1705.

*KOPANSKI. Michał z Kopany Czeſnik Warſzawſki 1496, był na ziezdzie Czerſkim Mazowieckim *Statut: Mazow: fol: 110 y 133.* Staniſław Chryzoſtom w Zmudzi 1632. Piotr w Trockim 1648, Alexander w Smoleńſkim 1674.

Kopaſina herb.

MAia bydź dwie rzeki białe, z gory na doł płynace, a we ſrzodku między niemi Krzyż, czyli raczey miecz otłuczony, na hełmie trzy piora ſtruſie, tak go opiſuia, *Biel: fol: 84. Paproc: w Gniazdzie fol: 308, o herb: fol: 149. Okol: tom: 1. fol: 409. Kleynoty fol: 55:* gdzie przydaią, że ten herb od Herbow Srzeniawy y Druzyny uroſł, czyli raczey z tych dwoch złożony. Z tey zaś okazyi nadany. Za czaſow Bolesława, ſmiałego Krola Polſkiego, woyſko nieprzyiacielſkie, między dwiema rzekami rozłożyło ſię, poſtrzegſzy to Rycerz nazwany Kopaſina, w noc głęboka na nieſpodziewaiacych ſię, z innemi ſwemi uderzył, y naprzod konie im wſzyſtkie zabrawſzy, tak potym ſiekł y bił do woli, aż wſzyſtkich wyciał; za co powrociwſzy do Krola z zwycięſtwem, też ſame dwie rzeki w herbie wzial y miecz, toż ſamo mieyſce przy Dunaycu, na ktorym ta batalia była, darował Krol odważnemu Kawalerowi. *Starowol in Monum: fol: 772,* zda ſię to ſamo potwierdzac, kiedy kładzie nadgrobek Janowi Kopaſinie od woyſka Bolesława Smiałego wyſtawiony, ále mi ſię zda, że to nierychło potym, y blizko czaſow Starowolſkiego, od kogoś z tey Familii wynieſiony. *Pariſius* inſza okazya tego herbu zakłada. *M. Antoninus Philoſop:* Ceſarz Rzymſki w Sarmacyi niektore mieyſca ludzmi ſwemi obwarował, ſam ſię tym czaſem na Caſſyuſza Tyranna wyprawił: Sarmatowie widzac czas pogodny, nie tylko ze wſzyſtkich fortec, wyrzucili preſidia Rzymſkie, ale też Vindebonę, ktora dzis Wiedniem Rakuzkim zowiemy, poſiedli. Chciał ſię tego zemścić Antoninus, przetoż z większym woyſkiem nadciagnawſzy, oblegl ich: Bronili ſię potężnie, y owſzem wypadſzy z miaſta, piaciu iego Pułkownikow y z wiela innych trupem położyli między dwiema rzekami Wienna y Dunaiem: Za co wo-

dzowi tego woyska, też rzeki w herbie nadane. To *Parisiussa* domyst, taki drugi iako y *Paprockiego* wyżey wspomniony; Powiada o sobie tenże Paprocki, że widział na listach Pietrasza Kopasinę w roku 1249, czy iednak do tego herbu należał, nie mogł wiedzieć. Tym się herbem pieczętuią ci

Kopasinski · *Sikorski.*

*KOPEC *herbu Kroie* z tą iednak rożnicą, że na iednym kroiu, ktory iest po lewey stronie tarczy, kłada krzyżyk mały, tak go opisał *X. Koiał: in Mſ.* Dom Kopciow w Xięstwie Litewskim y dawny y zacny. N. Kopec Pisarz Litewski, wspomina go przywiley 1522. Eustachi Dworzanin Krola Augusta I. Bogusław Pisarz Ziemski Bracławski 1579. Wasil 1563 odprawował poselstwo od stanow Litewskich do Koronnych, względem dokończenia Unii, synow trzech zostawił, pierwszy Łukasz Kasztelan Brzeski Litewski, żona iego Katarzyna Firleiowna Woiewodzanka Krakowska, syn Alexander 1616: a podobno tenże sam Alexander był potym Kasztelanem Brześciańskim 1648. Drugi syn Wasila, Filon Marszałek Lidzki (żona zda mi się Chreptowiczowna) synow kilku: z tych Adam Kanonikiem był Wileńskim, Suffraganii Wileńskiey ofiarowaney sobie od Jana Dowgiała Zawiszy Biskupa, ani żadnych innych wyższych urzędow w tey Kapitule przyiac niechciał, lubo mu wszyscy przyznawali, że godzien był naywyższych. Mikołay brat Adama, w Zakonie naszym godny Kapłan, umarł 1659: Drudzy bracia ich zostawili potomstwo, siostra ich zda mi się Marszałkowna, była za Grzegorzem Horskim Woiewodą Mściesławskim. Wasil trzeci syn Wasila, Podkomorzy Brzeski, Starosta Oski y Przełomski, a potym Kasztelan Nowogrodzki 1632, miał za soba Chodkiewiczownę Barbarę Kasztelankę Trocka, corka iego Anna z Pawłem Sapiecha Woiewodą Wileńskim y Hetmanem Litewskim dożywotnie zmowiona, syn zaś Jan Karol, naprzod Dworzanin Krolewski, daley Czesnik Litewski y Starosta Brzeski, potym Woiewoda Połocki, nakoniec Kasztelan Trocki, Starosta Kowienski y Jurborski, Marszałkował w Trybunale Litewskim 1672, złączył się był dożywotnie z Marya Lukrecya Xiężna de Strozzi, pozostała wdowa po Alexandrze Xiażęciu Radziwile Marszałku Litewskim, z znaczney we Włoszech Parenteli, z ta zpłodził corkę Franciszkę, ktora zaslubiona z Władysławem Każimierzem Sapiecha Woiewoda Trockim, umarła 1690 wieku swego 31. Tegoż corka była za Stanisławem Łuzeckim Woiewodą Podolskim, á po iegośmierci, za Konstantynem Janém Szuyskim Chorążym Brześciańskim. Sylwester Kopec Sędzia Grodzki Mściesławski 1632, Krysztof w Wilkomirskim, Zofia w Lwowskim naszym Kościele pochowana 1621. N. była za Ogińskim Mikołaiem Podskarbim Nadwornym Litewskim. Mikołay Każimierz Rotmistrz Krolewski, Jan Każimierz 1674. Michał Kopec Skarbny Litewski, kilka razy poseł na Seymy, deputat na Trybunały, potym Pisarz Litewski y Starosta Osmiański, umarł 1727, żona iego Anna Naramowska Sędziego Osmiańskiego Siostra, z ktora zostawił sześć corek. Hrehory Kopec miał za soba Teofile Wapowska, Stolnikownę Koronna. Dom ten od Xiażat Twerskich swoie poczatki zasiaga. Anna Kopciowna Jędrzeia Woyny Krayczego Litewskiego małżonka. *Zaliwski Lament załobny.*

*KOPEC *herbu Lubicz* w Powiecie Upitskim y Pińskim, *Koiał: in Mſ.*

KOPERNI *herbu Jastrzębiec* w Sendomirskim Woiewodztwie.

KOPIE *w herbie*, Patrz Jelita, Geometer, Dębicz, Szydłowski Łapczyński, Serny, Słowiński, Gorlewski, Wielkołucki.

*KO

*KOPIIOWSKI. Teodor Kopiiowski, z Seymu 1616, rewizor Xiag Ziemskich Grodzkich y Podkomorskich Bracławskich, naznaczony *Constit: fol: 22:*

*KOPINSKI Jan z Kopiney, Adam, Paweł Kopińscy Obywatele Podlascy 1575 na ziezdzie Parcowskim, listy do stanow Rzeczypospolitey o Grodzie Parcowskim podpisali, w Processie Rozgraniczenia międy Woiewodztwy Podlaskim y Brześciańskim.

*KOPLEWSKI *herbu Abdank* O tych ani Paprocki ani Okolski nie pisał.

*KOPYCINSKI *herbu Topacz* na Podolu, od dobr Kopyczyńca, to imię wzięli, przecięż się pisali z Bestwiny. Jędrzey Stanisław y Ostafiey godni Rotmistrze, 1575. Mikołay Kopyciński Kommissarz do Bludnik 1555. Stanisław Sędzia Ziemski Halicki, poseł na Seym, podpisał transakcya Będzińska 1589. Mikołay Podsędek Halicki 1620, żona Katarzyna Ożdzanka, postował na Seym 1616, z tamtad deputat do Kwarty Rawskiey, *Constit: fol: 41.* Szymon Rotmistrz Usarskiey choragwi, w Moskiewskich expedycyach wsławiony *Potoc: Centur: fol: 133*, umarł 1630, zostawiwszy synow dwoch, tyleż corek. Barbara Kopycińska była za Jędrzeiem Kalinowskim herbu Kalinowa, Antoni miał za soba Chronowską. N. Elżbietę Drohoiowska *sterilem.*

Kopycki herb

Drzewce od oszczepu stoiace prosto do gory, powino bydź, z iednego boku na ukos ostrze od oszczepu, z drugiego takież, na hełmie nad Korona trzy piora strusie, tak go opisuie *Mſ. o Familiach Pruskich*, kędy przydaie, że w Prusiech, a osobliwie w Pomorskim iest wiele takich oszczepow. Imienia tego nabyli od dobr Kopytkowa w Nowskim Powiecie, ktory potym kupił od nich Kostka, á Piotr Kostka przedał go Wolfom. Jan Kopycki miał za soba Konarska herbu Koło, z ta zpłodził trzech synow, Szczesnego, Dawida y Jana ludzi rycerskich, ktorzy żadney expedycyi za Zygmunta III. nie opuscili. Z tych Dawid na Rusi osiadł. *Biel: fol: 755 y. Neugeb: pissa*, że Stanisław Kopycki w roku 1577

Ffffff 2 z Ko-

z Kozakami Podkowę na Hospodarstwo Wołoskie wprowadził, y od niego Chocimskim Durkułabem był uczyniony. Małgorzata Kopycka była za Frąckim Kasztelanem Chełmińskim. Michał 1648. N. Kopycka Jerzego Konopackiego Woiewody Pomorskiego małżonka koło roku 1500.

KOPYDŁOWSKI herbu Drya. Przedpełko z Kopydłowa Kasztelan Lęcki 1436, *u Łaskiego w Stat: fol: 140 Bielski o nim świadczy fol: 298,* że w potrzebie pod Grunwaldem, Kierdorfa Ślęzaka y z innemi piećdziesiąt poimał. *Długosz in Vitis Episc: Posnan:* pisze, że Mikołay Kopydłowski herbu Drya, Kościoł wymurował w miasteczku Biskupim Sleżynie 1439 za Jędrzeia z Bnina Biskupa Poznańskiego.

KOPYLSKIE Xiążęta Patrz Olelkowiczow.

KOPYSTYNSKI herbu Leliwa W Ziemi Przemyskiey. Michał Kopystynski Władyka Przemyski 1595 podpisał list o Unii z kościołem Rzymskim, wspomina go *Baronius in append. ad tom. 7.* Jan Poborca w Przemyślkim 1607 y 1611, *Constit: fol: 882.* Zachariasz Archimandryta Pieczarski. Izaacyusz Władyka Przemyski 1628. tegom opuścił w tomie pierwszym. Stanisław 1692.

**KOPYTKOWSKI herbu Kościesza* Piotr Kopytkowski Kasztelan Warszawski 536, *Statut: Mazov: fol: 7.*

Korab herb.

KOrab żołty w polu czerwonym, z masztem szarym powinien bydź. Toż samo w hełmie. Tak go opisuia *Paprocki w Gniazdzie fol: 509. o herbach fol: 462. Biel: fol: 113. Okol: tom: 1. fol: 413. y tom: 2. fol: 179, Kleynoty, fol: 56. Mss. P. Koiałow:* kiedyś y żaglu u masztu, iaki więc pospolicie w wodnych statkach bywa, używali; ale potym dla nowych zasług, wieża miasto masztu przydano im, nawierchu zębatą. *Paproc: w Gniazdzie* powiada, że z Niemiec ten herb przyniesiony do Polski, od nieiakiego rycerza nazwanego Miorsz: w poslednieyszey Xiędze o herbach twier-

twierdzi, że z Anglii przyszedł z tymże Kawalerem: *Biel: poświadcza* o Anglii; Inni mowią, że go Robert Biskup Krakowski pierwszy wniosł do Polski. *Parisius* domysla się, że ten herb nabyty od Sarmatow Wandalczykow, gdy Francyą z Xiążęciem Krokiem pustoszyli w wieku piątym, kędy wiele miast portowych, dobyli, co y S. Prosper natraca *de recto judicio. Impositæ haud urbes amnibus æquoreis, Barbarici superare dolos, atq; arma furoris evaluêre.* Ztad wnosi *Parisius*, że tym, ktorzy się w tey expedycyi popisali, nadany za herb Korab. Albo też za Iustyniana Cesarza, o ktorym z Cedrena powiada, że Hunnowie Slowacy, gdy naieżdzali Tracyą, y zawsze z wielką korzyścią wychodzili, Iustynian Cesarz kazał wielkie nawy porobić, y na Dunay rzekę zpuścic, żeby tym sposobem zagrodził drogę naiezdnikom. Słowacy iednak iedne z nich potopili, drugie zabrali: Tym ktorzy do tego naywiększym powodem byli, bydź może, że na pamiątkę Korab się w herbie dostał. Z tego może sobie każdy wnieść, że w starożytnych transakcyach, więcey się domyslać możemy, niżeli zgadnąć. To pewna, co pisze *Bonnani in Ordin: Equestr. fol: 85*, że Ludwik S. Krol Francuzki, nowa kiedyś Kawalerya, na Swiętą woynę ustanowił, ktora powinna była nosić na szyi, na złotym portugale Okręty, y zwała się ta Kawalerya *Equites Navis.* O tey Familii zdanie Długosza takie było, że Korabitowie *Recti & mediocritate contenti.*

Przodkowie Domu tego.

Robert Kasztelan Sieradzki koło roku 1081, ktorego syn Robert także, czyli iako inni pisza Rupert, z Kustosza Wrocławskiego na Slasku [*Starowol: in Vitis Episc: Cracov:* tu się pomylił, gdy miasto *Vratislaviensis*, kładzie *Vladislaviensis*] obrany zgodnie od Kapituły, wziął Infułę Wrocławską, tę iak godnie piastował, z tego może się poznać, że tych czasow ieszcze rzadko widzianym przykładem, z tey Katedry przeniosł się na Krakowską 1142, od wszystkich Kanonikow iednostaynemi głosami obrany y zaprosżony. Tę rządził y pieczołowaniem Pasterskim, y zabieganiem koło karności kościelney, pokora, iakby nie był na takiey godności, szczodrobliwa ołobliwie na ubogich ręką, że się miłym stał w oczach wszystkich, Kościoł Katedralny Krakowski rozprzestrzenił, y z fundamentu większy wyprowadziwszy, sam go poświęcił; z tym wszystkim dwie lecie tylko siedząc, dług śmiertelności wypłacił 1144. *Starowol: loc: cit: Paproc:*

Mrokota Biskup Poznański z Kustosza Poznańskiego, na tę godność przez elekcyą kapitularna wyniesiony, ktory lat dziesięć powierzona sobie trzodę sprawuiac swiątobliwie, przeniosł się na wieczność 1196, w Katedrze Poznańskiey pochowany, *Długosz in Vitis Episc. Posnan:* Tu kłada Jana Radlicę Biskupa Krakowskiego, ale ia o nim mowić będę pod Radlickiemi. Zbisław Woiewoda Sieradzki 1242. Piotr Kasztelan 1400, ale nie pisze *Paproc:* iaki. O Zbisławie mowiłem w pierwszym tomie. Baldwina Biskupa Krakowskiego do Korabitow naciaga *Okolski, Starowol:* do Aichingierow, gdziem y ia o nim mowił.

Sędziwoy albo Sandek herbu Korab, Rector Akademii Krakowskiey y Kanonik Gnieznienski, mąż z Bogiem złaczony. Ten, gdy Kazimierz Krol pod Choynicami przegrał batalia, goraco się przed Krucyfixem modlił, z łzami prosząc Boga, żeby mu mu obiawił, kto był okazya do tak nieszczę-

ſzczęśliwey woyny, gdy tak cała noc w włoſiennicy wzdychaiac do Boga przetrwał, obiawiono mu, że zguby woyſka w tey potrzebie, nie kto inny był przyczyna, tylko grzechy Krolewſkie, kazano mu tedy poyść do Krola, y napomnieć go o nie, w ktorych ieżeliby ſię był poprawił, żeby mu był lepſze napotym powodzenia obiecywał; ieżeli nie, zgubę pewna y zemſtę Boſka żeby mu przepowiedział. Poſzedł Sandek w proſtym odzieniu, boſo do Brześcia, gdzie do Krola przyſzedſzy, y kazawſzy mu ſtać przed ſoba, ſtrofował nieſtworne życie iego, wymawiał grzechy ſobie od Boga obiawione. Umarł ten Sandek w Kłodawie *Długoſz lib: 13 fol: 162 Pruſcz num: 83 ex Actis Academ: Cracov: Vosdaſius in Ethica lib: 3*, 1453 *Damalew: in Archiepiſc: Gneſn:* powiada że potym został ten Sędziwoy Kanonikiem Regularnym w Kłodawie, y Proboſzczem tamten Klaſztor rządził 1476, kędy wiele Mſkryptow iego zoſtało.

Herbowni

Bobkowſki
Boguſławſki
Boiemſki
Bronowſki
Brzozowſki
Chatecki
Chociſzowſki
Choiecki
Chrzanowſki
Chwalibowſki
Chyzanowſki
Czacharowſki
Czartkowski
Czepiel
Czerniecki
Dąbrowski
Drozdowski
Eysmont
Gadkowſki
Galeſki
Gliniecki
Głoſkowſki
Gniazdowſki
Godziątkowſki
Gorzycki
Hordzieiowſki
Jankowſki
Kałowſki
Karpinſki
Karski
Kobierzycki
Kocietkowski
Kołdowski
Kotowiecki
Kowalſki
Krapiewſki
Krynicki
Kucharſki
Łabecki
Łaſki
Laſkowſki
Łobeſki
Łopatecki
Łoza
Lutenski
Miłaczowski
Molski
Morawski
Nadſławski
Orzeſzko
Oſtrowski
Piątkowski
Piecznowſki
Pierucki
Poradowſki
Radlicki
Rayſki
Ruſocki
Skarſzewſki
Skulſki
Sliwnicki
Sobocki
Sokołowſki
Taruſz
Woyſławski
Zadzik
Zdzenicki
Zeromski

CHOCISZOWSKI Korab na Ruſi, Wawrzyniec Chociſzowſki 1734, tych opuściłem w pierwſzym tomie.

**KORABIEWSKI.* w Sendomirſkim Woiewodztwie, Piotr Korabiowſki 1648. Alexander fundował ſzpital w Leżayſku, y łan pola do niego przydał, co approbowała *Konſtytucya 1667 fol: 38.* Korabiowſka była za Gabryelem Bielſkim herbu Ielita. Gotard miał za ſoba Dorotę Ciełecka. Matka czterech ſynow Korabiowſkich, z ktorych ieden był w Zakonie naſzym, pochowana w Kościele naſzym Rawſkim 1648. *Hiſt: Colleg:* Alexander umarł młodo w tymże Zakonie 1674.

**KORALEWSKI.* w Rawſkim Woiewodztwie, Piotr z Radzica y Franciſzek Koralewſcy podpiſali elekcya Jana Każimierza Krola.

**KORBOWSKI.* w Brzeſciańſkim Woiewodztwie, Przecław Korbowſki Piſarz Grodzki Brzeſki Litewſki Poborca z Seymu 1596, *Conſtit: fol: 682.*

**KORBUT herbu Korczak* w Xięſtwie Litewſkim, Marcin Florian Karaffa Korbut Cześnik Orſzańſki, Sekretarz Krolewſki, z Seymu 1703 Kommiſſarz do odbierania ſkarbu Koronnego. *Conſtit: fol: 13.* Antoni Karaffa Korbut Cześnik Litewſki, Kommiſſarz z tegoż Seymu do graniczenia Woiewodztwa Mazowieckiego od Xięſtwa Pruſkiego *Conſtit: fol: 23.* Staniſław Korbutowicz y Mikołay Korbut Horodniczy Starodubowſki.

Nie wſzy

Korczak herb.

Nie wſzyſcy iednakowo herbu tego zażywaia. Jedni ſa, ktorzy na tarczy kładą w czarze złotey wyżła połowę ſzarego, tak, że głowa do gory wſpięty, nogi przednie obie podnieſione trzyma, w polu czerwonym, na hełmie nad Korona trzy wręby noſza. Inni zaś y poſpoliciey, trzy wręby na tarczy w polu czerwonym noſza, wſzyſtkie powinny bydź białe, wſzyſtkie ſobie nie rowne, tak, że pierwſzy wręb czyli rzeka od gory ieſt naydłuzſza, druga pod nia mnieyſza, trzecia ieſzcze pod druga, mnieyſza; na hełmie zaś nad Koroną, pies iako ſię go wyżey opiſało z czaſzy wyglada, w lewa tarczy obrocony. *Okol: w tomie 1. fol. 424 y fol: 429. Paproc: o herb: fol: 533. Koiałowicz in Mſ.* Loboć według tego authora, wiele ieſt Domow w Xięſtwie Litewſkim, ktore inſzym kſztałtem tego herbu zażywaia, á naprzod iedni wyżła z hełmu zrzucili, a na to mieyſce trzy piora ſtruſie położyli, tak ſię pieczętuia Kotowiczowie, Selicki, Jeleńſki, Łaniewſki, Ulczycki, Swidłowie, ba y w Wielkieypolſzcze Daleſzyńſcy. Drudzy wręby do gory obrocili; tak, że od dołu ieſt większy, naymnieyſzy u gory, nad ktoremi podkowa barkiem do gory obrocona bez Krzyżow, tak iakby opaſywała pierwſzy wrab od gory, na hełmie ſa trzy piora ſtruſie, y ieſt to herb Hornowſkich, Inni, iak to Dermontowie Siwiccy, pod wrębami, ktore z gory na doł coraz mnieyſze ida, herb Abdank podkładaia, na hełmie trzy piora ſtruſie. Inni, między drugim y trzecim wrębem, kłada Xiężyc barkiem do gory, rogami na doł obrocony, na hełmie trzy piora ſtruſie. To herb Newelſkich. Ieſzcze drudzy, na ukos ich daia, tak, że u dołu bokiem idzie naywiękſzy od lewey ſtrony, á naymnieyſzy wręb ieſt na prawey ſtronie tarczy: na hełmie trzy ſtruſie piora. Korytyńſcy pod wrebami trzema od gory na doł coraz mnieyſzemi kłada Xieżyc iakby opaſywał wręby, na hełmie głowa charta. Konarzewſcy

rzewſcy na ukos wręby kładą, á nad niemi Gwiazdę, na hełmie trzy piora ſtruſie.

Poczatki tego herbu, *Długoß* naciaga do czaſow Ludwiká Krola Polſkiego y Węgierſkiego, iakby ten Pan naypierwey miał przydać do Czaſzy trzy rzeki Demetryuſzowi, ktory ſię piſał z Bożego daru. Nie zda ſię to Paprockiemu, y dawnieyſzy herb ten bydź pokazuie, z tey okazyi nadany. Trzy rzeki prawi ſa w Kroleſtwie Węgierſkim ſławne, Dunay, Sawa, y Ciſa, drudzy miaſto Ciſy kładą Drawę; nad temi rzekami Przodkowie herbu Czaſza, wiele á mężnie z nieprzyiacioły Kroleſtwa onego czynili, y ſzeroko około nich, państwa Rzeczypoſpolitey rozſzerzali: bo to była Familia bardzo można y prawie przednieyſza. Wſpomina przodka z tey Familii Hiſtoryk Węgierſki Imieniem Zoarda, ktory na ten czas, gdy Attila z Detrychem z Werony ziachał ſię był pod Zewen, na rozkazanie Attyle wyieżdżał przeciwko Detrychowi, y wdzięcznie go przyimował, maiac przed pocztem Choragiew Krolewſka. Potym od tegoż Attyle wyſłany do Appulii y Kalabryi, wſzyſtek ten tam kray zpuſtoſzył aż do miaſt Regiona y Katoná, ktore był zbudował, on uczony, Kato. Tego Zoarda przodek ieſzcze za Pogaństwa, gdy przyſzło, po śmierci Xiażęcia Węgierſkiego, nowego Pana obierać, że był w wielkiey u wſzyſtkich wzietości, tak dla doſtatkow y urodzenia znacznego, iako też dla ſpraw Rycerſkich, zapraſzany był na tron Węgierſki. Zbraniał ſię tego mąż roſtropny, á chcac ſie prędzey zbyć nácieraiacych na ſiebie, innego im z Familii Kaninow naſtrzęczył za Pana, na co gdy przyzwolili, ztad urosła fabuła, że Węgrowię Pſa ſobie za Pana obrali. Gdy ſię zaś Kaninus na Państwie, okrutnym na poddanych uczynił, on go z państwa zrzucił y z życia wyzuł. Powtore tedy za Pana ſwego mieć go chcieli; ale y tu ſię wyłamał, na pamiatkę iednak, że Kanina Tyranna zabił, pſia głowę, w czaſzy na podobieństwo Kaninowey, iako ia ludziom prezentował, w herbie nadano; przydawſzy trzy rzeki, nad ktoremi nieprzyiacioły Kroleſtwa tego nie raz porażał. To *Paprocki*, poſwiadcza mu *Okolſki*, luboć krom tey relacyi y inna baieczkę o Kroleſtwie Węgierſkim, podrzuca, dla ktorey powiada, że Krol Ludwik Polſki y Węgierſki pſa w czaſzy na hełm wynioſł: a trzy rzeki na tarczy złożył, y tak ten herb odmienił, że iuż tym kſztałtem ieſt zwyczaynieyſzy u nas.

Z tym wſzyſtkim, że dawniey przedtym, pſow w herbie zażywano, świadczy *Paproc: o herb: fol:* 3. gdzie powiada, że Oſiris ſyn Chama noſił w herbie; pſa, wilka, y lemieſz. *Pierius lib: 24 ſwiadek*, że Ormianie z dawna malowali na tarczach ſwoich pſa żołtego, ba y teraz rytego w Kościołach ſwoich ſtawiaia, na pamiatkę, iz ich w puſzczy pewney bładzacych, pies iakby do domu właſnego przyprowádził. *Bonani in Equit. fol:* 17 twierdzi, że Familia Montmorancyuſzow, w herbie pſa, iako wierności ſymbolum, zażywała, dla tego gdy Buchard Montmorancyuſz na pałac Filippa I Krola, w wielkiey innſzych komitywie wchodził, wſzyſcy łańcuch mieli złoty na ſzyi, z głow ielenich ſpaiany, á u niego na dole przed pierſiami każdego z owey kawaleryi, wiſiał pieſek, zkad ich tam zowie *Equites canis*. Jakoż nad pſa, ani przychylnieyſzego zwierzęcia nie maſz, ani wiernieyſzego ſtroża. S. Ambroży o pſie w Antyochii napiſał, że gdy mu Pana zabito, ſtoiac nad nim, tak żałoſnie wył, że ſię co żywo ludzie do trupa owego poczęli zbiegać, między innemi y zaboyca iego Pana, chcąc ſię tym ſamym utaić, przyſzedł na widowiſko; pieś, ktory na nikogo ſię nie rwał, iak tylko iego poſtrzegł, ſkoczył na niego, y kąſać ſzarpać poczał, czym w ſuſpicya gdy go podał o zaboyſtwo, poimany do urzędu, y ſkarany. W Krakowie

krakowie iuż tych czaſow, niewiaſta przez Wiſłę ſię przeprawuiac do miaſta, z czołnu y z przewoznikiem wypadſzy, na dno leciała, widząc to z brzegu pieś, ktory ſię na trzy dni przed tym do domu iey wnęcił, po dwakroć na dno ſię w Wiſłę rzucał, chcąc ratować Pania ſwoię, za każdą raza od niewiaſty owey niewiedzącey co ſię z nia dzieie, odrzucony: Odpoczawſzy ſobie na brzegu, trzeci raz w głąb ſię pieś puſcił, y Pania za warkocz ledwo iuż tchnacą w oczach gminu ludzi, na brzeg wyciągnął. *Hiſtor. Coll. Cracov.*

Przydaie Paprocki że Zoarda potomkowie po rożnych ſię Kroleſtwach roziachali. W Wenecyi ſa trzy Familie, ktore zowia Donatorum, iedna z nich nad rzekami noſi roża iednę, druga dwie, trzecia trzy, á na hełmie Korczak złoty, pſia głowa w nim, czyli pieś ſiedzacy. Z tych był Xiażęciem Weneckim Franciſzek Donatus. Tegoż Kleynotu w Kroleſtwie Neapolitańſkim, ieſt domow bardzo wiele, oſobliwie Karaffowie, to *Paprocki*, y powiada, że Karaffa po Polſku tłomaczy ſię Korczak. Zbiia to *Petraſancta*, iakoż herb ich podobnieyſzy do herbu Domu Koſow, niżeli do Korczakow, chyba, że ta z czaſem odmiana herbu ſię ſtała, iako w wielu innych herbach widziemy.

Przodkowie Domu tego

Prokop z Kantora Gnieznieńſkiego, Probroſzcza Sendomirſkiego, Kanonika Krakowſkiego, po śmierci Pawła Przemankowſkiego w roku 1293 wſtapił na Kátedrę Krakowſką: był ten Prokop urodzenia zacnego, y bliſka krew Leſzka Czarnego Xiążęcia Polſkiego, po matce iego Gryffinie Ruſce: rozſadku pięknego, zkąd go Bołeſław wſtydliwy, ſwoim Pieczętarzem uczynił, obyczaiow wdzięcznych, ktore go wſzyſtkim przymiłały, do czego mu też ſiła pomagała ſzczodra na wſzyſtkich ręka. W Iwanowicach Kościoł farny wyſtawił, y dzieſięcinami nadał. Z łaſki Przemyſława Krola á potym Wacława, prowentow z Zup Krakowſkich przyczynił ſukceſſorom ſwoim, dwie lecie iednak tylko rządził tym Kościołem y trzy mieſiace, świat pożegnawſzy 1295 *Starowol: in Vitis Epiſc: Cracov:*

Wacław herbu Korczak Biſkup piaty Łucki, życie to śmiertelne, w nieśmiertelne zamienił w roku 1462, iako ſię mowiło w pierwſzym tomie.

Herbowni

Bałaban	*Czuryło*	*Hornowski*	*Korczmiński*
Barzi	*Dabkowski*	*Horodyiski*	*Korytyński*
Biernawſki	*Daleßyński*	*Hreczyna*	*Kotowicz*
Bohowityn	*Derewinski*	*Hyńko*	*Kozieradzki*
Boratyńſki	*Dermunt*	*Iarkowski*	*Krezyłowski*
Branicki	*Derßniak*	*Iarmoliński*	*Krukiewnicki*
Chańkowſki	*Dobraczyński*	*Ieleński*	*Krupski*
Chodorowſki	*Droboiewski*	*Iewłaßko*	*Krzeczowski*
Choinſki	*Drzemlik*	*Ieſman*	*Łabodowski*
Chyßewski	*Gliński*	*Ilnicz*	*Łaniewski*
Czaryski	*Gorayski*	*Komorowski*	*Leßczyński*
Czernieiowski	*Hański*	*Konarzewski*	*Lipski*
Czupa	*Hołoniewski*	*Korbut*	*Lußkowski*

Łyßczewski	*Oſtrowski*	*Skoruta*	*Wereßczyński*
Malczycki	*Podhorodeński*	*Smiotanka*	*Wołodyiowski*
Mieleßko	*Prochnicki*	*Stawski*	*Zahorowski*
Michalewski	*Porwaniecki*	*Strus*	*Zaieczyński*
Mleczko	*Rocimirski*	*Sutkowski*	*Zaranek*
Mogilnicki	*Rynka*	*Swidło*	*Ziołkowski*
Morochowski	*Salomoński*	*Szumlański*	*Zoratyński*
Myßka	*Saporowski*	*Tur*	*Zorawiński*
Newelski	*Sielicki*	*Ulczycki*	
Ościſławſki	*Serebryski*	*Waſiczyński*	

O Bohowitynach Korczakach mowiłem w pierwſzym tomie, tu tylko przydaię, że y w Xięſtwie Litewſkim znayduią ſię. Z tych Bohuſz Bohowityn Piſarz Litewſki, Staroſta Zyzmorſki 1508, odprawował poſelſtwo do Stolicy Moſkiewſkiey, był potym Marſzałkiem y Podſkarbim Litewſkim, ieździł w legacyi do Moſkwy 1521 y 1526, względem ktorey przyſługi, dano mu Słonimſkie y Kamienieckie Staroſtwa: corka iego iedna była za Kniaziem Pruńſkim, druga za Tęczyńſkim. Jan Dworzanin Krola Auguſta I. do Kniazia Moſkiewſkiego wyſłany, daiac znać, że Auguſt Krol zoſtał Xiażęciem Litewſkim, ieſzcze za żywota Oyca ſwego. *Koiał: in Mſ.*

*KORCZAKOWSKI. Jan Korczakowſki w Ziemi Rożańſkiey podpiſał elekcya Jana Każimierza Krola.

KORCZEWSKI. *herbu Swienczyc* w Woiewodztwie Kiiowſkim. Iwan Korczewſki z Xięſtwa Litewſkiego na Wołyń ſię przenioſł, długo tedy y mężnie w rożnych okazyach pierſi ſwoich nadſtawiaiac za Oyczyznę, w krwawych zaſługach wział niektore grunta, na ktorych oſadził miaſteczko Grodek, ktore potym nazwano Adamgrod. Adam w tym miaſteczku fundował OO Dominikanow 1641, *Okol: Ruſſ: Florida fol: 122,* miał za ſoba Kryſtynę Modliſzewſka. Iwan ſtryi Adama dziedzic na Połowni y Biezowie, z Anaſtazyi Staweckii zpłodził trzech ſynow, Alexandra, Marcina, y Abrahama ludzi rycerſkich, z tych Alexander od ſchizmy ſie oderwał, y z żona ſwoia Stecka. Stefan w Kiiowſkim 1674 Jan w Zakonie naſzym godny Kapłan 1628.

*KORCZMINSKI *herbu Korczak* Staniſław z Korczmina Korczmińſki Sędzia Ziemſki Włodzimirſki 1648, pod czas elekcyi Sedzia Kapturowy, *Porzadek elek: fol:* 7 wſpominaia go Konſtytucye *1653 fol: 12.* Zofia Korczminſka była za Franciſzkiem Bełzeckim, z ktorym zpłodziła ſyna Bartłomieia Staniſława Podczaſzego Czerniechowſkiego, *2do voto* była za Gembartem *3tio* za Zahorowſkim Sędzia Ziemſkim Włodzimirſkim, ále z obiema *Sterilis. Geneal: Bełzeck:*

*KORCZYC *herbu Brochwicz 2do* Stefan y Emmanuel Korczycowie w Brzeſkim Litewſkim Woiewodztwie kwitneli.

*KORDYSZ. w Bracławſkim Woiewodztwie, Kryſztof Kordyſz Podczaſy Bracławſki 1674. Michał Podczaſy Bracławſki, deputat na Trybunał Koronny 1695. Anna Sędzianka Grodzka Łucka 1678.

KORECKIE *Xiażęta herbu Pogonia* Własna wielkich niegdy Xiażat Litewſkich, Witeneſa, Gedymina, y Olgerda krew: Olgerd albowiem ſyn Gedyminow, wnuk Witeneſow, z Maryi Xiężniczki Twerſkiey, ſzeſciu ſynow zpłodził, Jagełła Krola Polſkiego, na krzcie wział imie Władyſława, Skirgełła, ten Każimierzem, Swidrygełła, ten Boleſławem y Leonem, iako ſię widziec może z konſtytucyi Lubelſkich. Korybuta, ten Dymitrem, Wigunda, ten

Waſilem,

Waſilem a podobno y Alexandrem, *Okol: tom: 1 fol: 546,* nazwani. Oſtatniego z tych *Kromer* lubo nie przydaie Oyca od ktorego ida, kładzie Butawa, *a Stryikow: lib: 12 cap. 13 fol: 461,* przed oſtatniego, ten także wziął imię Dymitra, zgadza ſię *z Stryikow: Koiał par 1 lib: 8 y Okol.* ale *Miechowita powiada lib. 4 cap. 28 fol: 246,* że ten Butaw nie był ſynem Olgerda, ále bratem iego y Kieyſtuta, w Krolewcu w Pruſiech odrodził ſię Bogu przez chrzeſt. Ztym wſzyſtkim przeciwko Miechowicie wſzyſcy inni Hiſtorycy ſtawaia. Stawaia przywileie Xiażetom niegdy Koreckim od rożnych Panow nadane, gdzie im to przyznaia, że od Olgierda Przodka ſwego wyſzli, y dla tego ſię nieprzerwanie Olgerdowiczami y Koreckiemi Xiażetami piſali, czego po wielu mieyſcach napatrzyłem ſię. Stawaia dáwne tychże Xiażat nadgrobki, *Clara Ducum ſoboles, Olgerdi ſangvine Cretus Princeps,* mowi nadgrobek Samuela Koreckiego ſławnego woiownika. Ten tedy Dymitr Butaw Olgerdowicz, procz dobr w Litwie wziętych, inſze także na Wołyniu poſiadſzy, nad rzeka Korec, właſnie gdzie w druga rzekę wpada Słuck, na mieyſcu wzgorzyſtym, na ſkale zamek wyſtawił, woda go w koło oblewa, y nazwał go Korec. Był człowiek woienny, dlatego na ſławney, ále nieſzczęśliwey Witolda z Edyga Tamerlaneſowym Hetmanem y Tatarami potyczce, w roku 1399, biiac ſię iako na mężnego Kawalera przyſtało, poległ na placu, z innemi wiela Panami tak Polſkiemi y Litewſkiemi, y z ſynem ſwoim.

Alexander Dymitrowicz Olgerdowicz Xiaże Koreckie ſyn Dymitra, tego zaś Waſil albo Bazyli, czego dokumentem ieſt przywiley dany od Swidrygełła Xiażęcia Litewſkiego, temu Waſilowi w te ſłowa: *Vaſilio Duci, omnem exhibete obedientiam, prout parenti ejus Alexandro exhibuiſtis. Datum Luceor: 9 9bris indictione 7ma,* był to nakaz Boiarom, y inſzym nadwornym ludziom bliſko Korca mięſzkaiacym. Otrzymał także potwierdzenie wſzyſtkich przywileiow konferowanych ſobie od Witolda y Swidrygełła, y od tegoż ſamego Każimierza, kiedy ieſzcze tylko był Xiażęciem Litewſkim; ſyn iego Jwan, czego dowodem ſa niektore kontrakty, z Bogdanem Sienkiewiczem Horſkim uczynione w Woyſiepſzy, *20 Iulii indictione 5,* ten po rożnych experimentach woiennych, wſzedł w ligę małżeńſka z Bazyliſſa corka Kniazia Chleba Liżinoſowicza, ktora że była iedynaczka, a inſzych ſukceſſorow tego Kniazia nie było, za konſenſem Krola Alexandra w Wilnie, 18 *Februar. indict: 11:* danym na piſmie, wſzyſtkie dobra Lizinoſowicza poſiadł; piaciu ſynow ta żona iego powiła, y iednę corkę, ktora ſię doſtała w małżeńſtwo Michnie Zbrochowiczowi Hulewiczowi, co znac z iey reformacyi, ale y z podziału dobr między bracia, przez przyiacielſka komplanacya uczynionego, do ktorey uproſił, Jwana Puciatycza Czetwertyńſkiego, y drugiego Czaplica, pieczęc ſwoię y matka ich do tey ugody przyłożyła. Z tych ſynow, Waſil, Lew y Alexander, życie ſwoie rycerſkim dziełom y dobru poſpolitemu poświęciwſzy, gdy pod Sokalem z Xiażęciem Oſtrogſkim Konſtantynem Tatarom odpor wżwawo daia, tamże ze krwia y życie dla Oyczyzny wylali; wſzyſcy trzey wprawdzie w zwiazki małżeńſkie weſzli, bez potomſtwa iednak zeſzli, w Pieczarach pod Kiiowem ieſt ieſzcze ich pamiatka, *mowi Okol.* Jwan czwarty ich brat, człowiek właſnie do woyny urodzony, żadney okazyi nie opuſcił, w ktoreyby ſwym męſtwem na ſławę Jmieniowi ſwemu nie miał zakrawać: dlategoć Zygmunt I. Krol Polſki z Krakowa 7 Martii 1539, tak do niego piſze, *ſicut in omni occaſione erga nos Regem & Rempuplicam noſtram, plenum affectum ſincerè & promptè offertis, ita nunc in hoſtem ingruentem, excurrite, profligate, Gratiâ noſtra regia præmiaturi.* Fortuna iego wſzy-

Hhhhhh2 ſtka

ſtka, z iedynaczka corką Anna Jwanowi Waſilewiczowi Maſalſkiemu małżonkowi iey doſtała ſię.

Fiedor albo Teodor ſyn Jwana nayſtarſzy, brat czterech dopiero wſpomnionych, latá ſwoie w opałach woiennych y z chwałą ſerca Kawalerſkiego obiaſniwſzy, zaſłużył na to, że mu Krol Zygmunt I. danym do niego liſtem dziękował za to, á Zygmunt Auguſt, w nadgrodę dał mu Targowicę zamek y z przyległościami. *O czym przywiley 1520 21 Iulii* (muſi bydź omyłka w roku) tak mowi do niego y do brata iego. *Quoniam quotidianâ experientiâ certificati ſumus, nullum Reipublicæ negotium vos intermiſiſſe, ſed contra quemvis hoſtē, verè ſincerè, & alacriter proceſiſſe, ut aptiores & prōptiores vos redderemus, arcem noſtram Targoviciam, cum villis Lichacowka, Woynica, Rudłow, Białobokî Białybrzeg, Rudłowiec, vobis æviternè damus.* Miał za ſoba Annę Kniazia Zyżemſkiego corkę, ktora była pokrewna Bogdana Kniazia Putywlca, co znać z teſtamentu Bohuſza Koreckiego ſyna Fiedorowego, zpłodzonego z tey Zyzemſkii.

Bohuſz Fiedorowicz Woiewoda Wołyńſki, Staroſta Łucki. Winnicki, Bracławſki Zytomirſki, za konſenſem Krolewſkim zamek w Winnicy 1571 y w Bracławiu 1550 wyſtawił, y ufortyfikował, dla tego w Domu Xiażat Koreckich, długo te Staroſtwa chodziły, luboć dla wielkich czynow ſwoich, mała to na niego była rekompenſa, nieśmiertelney godzien ſławy maż, ktorego odwagi doznał Oczakow, Krym, Wołoſza, Bulgarowie, Turcy, ale naybardziey Tatarzy, tak w roku 1549, iako y w roku 1550, z granic Polſkich od niego zpędzeni y pobici, za co mu Krol Auguſt dziękuiac tak zaczał, *Generoſe fidelis, nobis dilecte Dux. Stryikowski lib: 25 cap. 2.* iego męſtwo w okazyi pod Uła ſławi, y w polach Jwańſkich był z ludem ſwoim. Umarł w Łucku, pochowany w Kiiowie w Kościele Panny Maryi Pieczarſkiey; bliſko przed śmiercia, konia ſwego, na expedycyach woiennych doświadczonego, y łuk Krolowi poſłał. Namawiałci go wprawdzie Krol czeſtymi liſtami do Unii, ale te nic u niego nieſprawiły, tylko w teſtamencie tak położył *Credo Sanctam Eccleſiam & in ea morior, quam quatuor Patriarchæ gubernant, & Adminiſtrant.* Dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał: pierwſzy raz z corka Jędrzeia Xiażęcia Koſzerſkiego, dowodem tego ſa liſty Zygmunta I. w roku 1541 w Wilnie dane, z ta iednak żył bezpotomnie. Drugi raz z Marya Waſila Szpanowſkiego Czaplica corka, z ktorey ſyn ieden Jerzy, w niedoroſłym wieku wſzyſtkich nadziei odumarł: drugi Joachim, ktoremu opiekunow zoſtawił Jana Chodkiewicza Kaſztelana Wileńſkiego Staroſtę Zmudzkiego, Michała Alexandrowicza Xiążęcia Czartoryiſkiego, Hoyſkiego y Mylſkiego.

Joachim ſyn Bohuſza Woiewody Wołyńſkiego, od Jana Chodkiewicza Opiekuna ſwego, w ſprawach rycerſkich wycwiczony, właſnym koſztem liczne roty zprowadzał, to na Moſkwę, to na Tatarow: przeciwko Rokoſzanom za Krolem Zygmuntem III, y z ludzmi ſwemi w liczbę y męſtwo ſilnemi, ſtawał. Wział był w małżeńſtwo Annę corkę tegoż Jana Chodkiewicza Kaſztelana Wileńſkiego, ſioſtrę Jana Karola Woiewody Wileńſkiego y Hetmana, z ktora zpłodził dwoch ſynow, Samuela y Karola, corek pięc, z tych Lewinia zaślubiona Xiążęciu Radziwiłowi Janowi na Klecku y Nieſwieżu koło roku 1590, to *Genealogia Radziwiłowska y Koiał. in Mſ.* Okolſki ſię myli, gdy powiada, że była za Albrychtem Radziwiłem, bo ten Radziwił byłci wprawdzie ſynem Albrychta, ale Jan nie Albrycht. Druga Anna Marcella czy Marcybella, naprzod za Mikołaiem Chlebowi-

czem Kaſztelanem Wileńſkim, a drugim zwiazkiem, z Janem Rakowſkim Woiewoda Witebſkim, ta po zburzeniu Kościoła y Konwentu w Mińſku OO Dominikanow, znowu go fundowała, *Okolſki Ruſſ: flor: fol: 98.* Trzecia Jzabella z Mikołaiem Czartoryiſkim Xiażęciem na Klewaniu, Woiewoda Wołyńſkim, żyła ieſzcze 1631, *Potoc: Centur: fol: 216 Koiał: in Mſ.* Czwarta Helena z Marcinem Kalinowſkim Woiewoda Czerniechowſkim, Hetmanem Polnym Koronnym. Piata Zofia Seraphina Zakonnica w Ruſkich obrządkach. Pochowany Joachim w kaplicy w Koreckim zamku.

Samuel ſyn Joachima, Xiażę Koreckie,. młodſze lata ſwoie, to w Szkołach, to w cudzych kraiach przepolerowawſzy, pod Staniſławem Zołkiewſkim Hetmanem, Marſowe założył początki, wielkiemi przymiotami z natury do woyny ozdobiony, luboć y na dworze Krolewſkim będac, z nayprzednieyſzymi na ten czas w Oyczyznie naſzey ludzmi, w ściſtey żył komitywie. Zaślubiwſzy ſobie Katarzynę corkę Jeremiego Mobiły Hoſpodara Multańſkiego, ktory też trzy inſze corki z wielkiemi innemi w Polſzcze połaczył domami, to ieſt z Michałem Wiſniowieckim Xiążęciem, Stefanem Potockim, y Janem Przerębſkim, gdy go o to Turcy z Hoſpodarſtwa zrucili y wyzuli, a on ſię do ſwoich zięciow o ſukkurs uciekł, Samuel Korecki zebrawſzy z drugiemi nie małe woyſko, bez konſenſu Krolewſkiego y Rzeczypoſpolitey, na Turkow uderzył, y ſzczęśliwie ich zpędziwſzy, Jeremiego na Hoſpodarſtwo przywrocił. W kilka mieſięcy iednak umiera Jeremi, Turcy ſyna iego Piotra y z Matką, znowu z Państwa ruguia, wprzod od nich znaczny haracz wyciagnawſzy, ale Ociec, widzac zakłocone ſzczęście w Wołoſzech, y nie pewne dziedzictwo, wczeſnie temu zabiegł, liczne włości w Polſzcze ſynowi Pitrowi zakupiwſzy. Dowiedziawſzy ſię o tym zkolligowani ſzwagrowie, znowu woynę na Turkow podnieśli, Koreckiego ſobie lubo młodſzego, ale ſerca nieuſtraſzonego męża, za wodza przybrali: y pewnie, że ſię tam y madrym hetmanem y odważnym zołnierzem pokazał, długo y ſzczęśliwie woiuiac, ſiła zamkow nieprzyiacielowi, ſiła miaſt odebrał: trzynaście bitew z Turczynem ztoczywſzy, z pola zwycięzko zchodził. Inni mowia, że po dziewiętnaſtu wygranych, w dwudzieſtey dopiero okazyi w roku 1617 w niewola był zabrany. Drudzy twierdza, że po 17 potyczkach Wołochy ſobie podbił, *Bzovius powiada,* ze we dwudzieſtu y iedney bataliach, więcey niż ſto tyſięcy Turkow Tatarow y Wołoſzy trupem na placu położył. Gdy zaś po owey ſławney wygraney z Tomſa nowym Hoſpodarem Wołoſkim, Xiaże Wiſniowieckie, y goraczka y trudami woiennemi zwatlony, życie to z tryumfem zakończył, wſzyſtek ſię ciężar woyny tey na Koreckiego zwalił, iakoż w kilku experymentach dał ſię im dobrze w znaki, atoli w Jaſiech Turczyn go obległ, Kozacy ktorzy przy nim byli, pierzchneli, tak dalece, że ſię tylko w oſmſet ludzi zoſtał, Turkow zaś y Tatarow na dwakroć ſto tyſięcy liczono. Od ſoboty tedy, aż do ſzrody bronił ſię w okopach Korecki, czterdzieści tyſięcy nieprzyiaciela poraził; gdy im iednak y prochu nieſtało y ſiły ubyło, ſam ſię wręcz długo, bo przez cztery godziny z nieprzyiacielem zcinał: chcac go Baſza żywo poimać, poſłał do niego Polaka, perſwaduiac mu, aby ſię dobrowolnie poddał. Zſiadł tedy z konia Korecki y pałaſz pod nogi Baſzy rzucił; ktorego gdy do Carogrodu przywieziono, pytał ſię go Car Turecki, z czyiegoby ordynanſu przeciwko niemu woiował. Samem ſię prawi, z właſney ſwoiey woli, nie z czyiego ordynanſu, mścił włości, z ktoryches wyzuł Piotra Hoſpodara. *To Ianczyń. in Mſ. Bzovius in Annalibus Eccleſias: fol: 1383 num: 20,* iak

ſam ſtyſzał z uſt Koreckiego, gdy potym był w Rzymie, tak tę transakcyą opiſal. Turcy prawi widząc nieprzełamanego y ciężkiego ſobie Koreckiego, nie mogąc ſiłą, zdradą go pokonali. Wyſtali do niego z legacyą, w ktorey deklarowano mu, że Mohyłom Wołoſkie Hoſpodarſtwo przywrocic gotowi, byle on broń złożył, y woyſko rozpuścił, uczynił tak Samuel ubeſpieczony przymierzem: co poſtrzegſzy Baſzowie Skinger y Jmbraim, w ſześćdzieſiąt tyſięcy y więcey Turkow y Tatarow w koło go opaſali, Korecki lubo tylko trzy tyſiące miał ludzi ſwoich do boiu, przecięż uſtępować, albo poddawać ſię nie myſlił, przez trzy dni potężne ſzturmy wytrzymawſzy, gdy z wielkich dział (ktorych on nie miał, tabor rozerwali y w oboz wpadli Turcy z niemi ſię, do oſtatniego prawie tchu ścieraiąc, w proſtego żołdata ſukniach, ktore umyſlnie dla tego wziął był na ſiebie, żeby ſię był mogł beſpieczniey utaic, w niewolą wzięty, atoli z powagi twarzy ſwoiey poznany, do Konſtantynopola na rumaku Tureckim, z wielkim Turkow tryumfem nad tak zacnym niewolnikiem był wprowadzony. Wyſypało ſię co żywo na widowiſko nie tylko poſpolſtwo, ale y naywyżſi Baſzowie, y ſam Car Turecki, ktory ſzacuiąc ſobie tak mężnego Bohatyra, ofiarował mu w woyſku ſwoim naywyżſze rządy, na dworze Ceſarſkim naypierwſze honory, byle ſię tylko był wyprzyſiągł Imienia Chrześciańſkiego, á do Mahometańſkiey ſekty nakłonił: wzbrzydził ſię iednak choć tak koſztownemi obietnicami Korecki, więc do zamku nad Boſforem leżącego wtrącony, długą niewolą cierpiał: aż gdy w owym więzieniu ſchizmy ſię wyrzekł, a do iedności z Kościołem Rzymſkim przyſtał: dwa nad to ſluby uczyniwſzy, pierwſzy, Kościoł OO Franciſzkanom w Korcu wyſtawic, drugi, Domek Loretańſki Matki Bożey nawiedzic, wielką otuchę o wolności ſwoiey odebrał, iakoż w tymże właśnie czaſie, od Xiężny żony, y ſupplement pieniężny, y od Sieniawſkiego Podczaſzego Koronnego wierny y poufały Greczyn mu przybył, ktory ſwoią induſtryą w flaſzy, w ktorey mu wino zwyczaynie noſił, y powroz y piłkę żelazną poddał. Podarunkami tedy ſtraż ſobie uiąwſzy, że go nie z takim iak przedtym rygorem na oku mieli, trzy kraty żelazne przerznawſzy, y ſtraż winem, w długą noc poiąc, uſpiwſzy, z wieży ſię po owym powrozie zpuścił, á żeby był tym łacniey ſzpiegow uſzedł, przebrany w inſze ſzaty, do Konſtantynopola ſię udał, ztamtąd po nieiakim czaſie do Raguzy, potym do Sycylii popłynął, kupca na ſobie oſobę zmyslaiąc. Tam na morzu, gdy na nich rozboyniczy Turecki okręt natarł, a żeglarze y wſzyſcy w okręcie z truchleli, Korecki serca im dodawſzy, Turkow odpędził: z Sycylii do Neapolim, z tąd do Rzymu udał ſię w roku 1618, gdzie od Pawła V. Papieża, mile y ze czcią przyięty, do Loretu, dla wypełnienia ſlubu ſwego poſpieſzył, a potym do Oyczyzny ſzczęśliwie powrocił, pełen nadziei, że kiedykolwiek nad nieprzyiaciołami ſwemi miał ſię żemścić; ile że był człowiek żadnym nieſzczęścia inſultem nieprzełamany. Jakoż gdy ſię woyna z Turkami Polſzcze otworzyła, Zygmunt III Krol Polſki ſwoim do niego liſtem, tak go zachęca. *Inſtat bellum Turcicum, dum & Otſinovig legatus noſter Conſtantinopoli ſpernitur, literæ noſtræ contemnuntur, pacta fraude celantur; & quoniam magnificentiæ tuæ virtus & fortitudo, quam toto pectore & prompto, nobis & Reipubl: multoties obtulit, maximè nota eſt, paratam eſſe ad bellum volumus, & preſentibus invitamus &c.* z Staniſławem tedy Zołkiewſkim Kanclerzem y Hetmanem przeciwko Kantymirowi wyprawił ſię, gdzie gdy niektorzy Polacy z ſtrwożeni y Hetmana y obozu odbiegli, on doſtawaiąc placu pod Cecorą; gdy iuż Hetmana Wielkiego zabito, z Staniſławem Koniecpolſkim Hetmanem Polnym, Zołkiewſkim, y Farensbachiuſzem, w powtorną niewolą wzięty, y do Konſtantynopola odeſłany. (wieżdzaiąc w miaſto grał ſobie na kobrze, iakby z tryumfem wieżdzał *Ianczyń. in Mſ.*) Znowu tedy, żeby wiary odſtąpił, bogatemi obietnicami do tego był kuſzony, nic iednak w nim ſerca nie zmiękczyły. Więc że ſławny y ſtraſzny był zawſze Turkom tylą zwycięſtwami; do tego, że y w niewoli będąc Pańſkim animuſzem Turkami ſię zdał gardzic, obawiaiąc ſię też, żeby był y drugi raz na wolność nie wymknął ſię z ich ręku, umyslili go z świata zgładzić. Ta fatalna nowina przeciſnęła ſię y do więzienia, na ktorą Korecki naymniey nie zmięſzany, ſtraż przekupiwſzy, Xiędza ſobie Katolickiego zſprowadzic kazał, przed ktorym przez ſpowiedz ſumnienie oczyściwſzy, wſzyſtek ſię do śmierci gotować począł, tak iednak myſtił o niey, żeby nie ſam tylko umierał, przetoż gdy go z dolney wieży na gorę wyciągniono, y na zaduſzenie iego poſtronki zarzucać chciano, on tą, ktorą miał chybkością, umknąwſzy ſię trochę, przyſkoczył do iednego z nich, y noż mu wydarſzy: bo tylko z takim orężem do niego przyſzli, iak był wielkiey ſiły człowiek, nim iednych popłatał, drugich na śmierć pokraiał, poty ſię z niemi paſſuiąc, poki ſił ſtawało; dopiero ieden od wielu zwątlony y zaduſzony, (*Ianczyń: in Mſ, powiada,* że łokciowemi prętami poty był ſieczony aż ſkonał] Ciało iego z wieży zrzucone, y w dole ziemią y piaſkiem przyrzucone, ktore potym okupione, y kryiomo w wor ſmołą oblany włożone do Polſki przywieziono, w Korcu u OO Franciſzkanow od brata pochowane: umarł 1622. O nim kiedyś Zygmunt III powiedział. Gdyby takich Koreckich więcey Polſka miała, nigdyby tak czętych naiazdow od Turkow y Tatarow nie cierpiała. Mąż był ſtatury roſtey, dowcipu pięknego, odwagi y ſiły niezwyczayney, w naukach ſię kochaiący; żonę ſwoię Mohilankę, do Unii przykładem ſwoim pociągnął, z ktorą tylko iednę corkę zoſtawił Annę, ta z Jędrzeiem Leſzczyńſkim herbu Wieniawa Woiewodzicem Bełzkim, a potym Woiewodą Derpſkim zprzyſiężona dożywotnie, choćci z Dyſſydentem, przecięż świątobliwie y po katolicku żyła, względem ktorey, gdy mu przy dziecięciu umarła, mąż Kościoł katolicki w Czartoryiſku wyſtawił, Kapłana oſadził, y dzieſiącią tyſiącami nadał, gdzie ią pompatycznie pochował; umarła 1639 wieku ſwego 21. Piſali o tym Samuelu krom wzwyż wyrażonych, *Starowol: in Bellat: Sarm. fol: 228 Hiſtor: Obrazu Częſtochow: fol: 253. Hiſtor: Coll: Baren: S. J. Pieśń o nim dawna y zaraz po śmierci iego napiſana. Kanon in annul. Nuptial. Skibicki Kazanie Rycerz. Starowol: in Monum.*

Jan Karol Kaſztelan Wołyńſki, ſyn drugi Joachima, brat Samuela, ſzkoły ſkończywſzy, cudze kraie luſtruiąc, gdy do Hollandyi, gdzie na ten czas woyna wrzała, dla więkſzego poleru w Marſowych kunſztach morzem płynie, pod Amſzterdamem od Szwedow poimany. Karol Krol Szwedzki dowiedziawſzy ſię, że to był ſioſtrzeniec Karola Chodkiewicza, gęſtemi z Sudermanii zwycięſtwy wſławionego Hetmana, do Sztokolmu go odeſłał, gdzie całe pięc lat, z nie małym zdrowia ſwego uſzczerbkiem y przytępionym wzroku, ſtrawiwſzy, ſlub uczynił, ieżeliby go Bog z tak ciężkiego razu, na wolność ſzczęśliwie wyprowadził, Schizmy ſię wyrzec, a z Katolickim Kościołem trzymać. Wyſłuchał go P. Bog: bo wkrotce potym, za Ponta Syna Krolewſkiego z niedobregoć wprawdzie łoża zpłodzonego, ale wielkiego w rożnych expedycyach Wodza, na zamian dany, ſkoro ſię do Polſki powrocił, ſlub wykonał, pierwſzy z Domu ſwego Unit, do czego y właſnym poddanym był powodem, Kościoł w Korcu OO Franciſzkanom wyſtawiſzy, do niego dzieſięc tyſięcy zapiſał: przyczynił ſię do tey ſundacyi Samuel brat iego, iako ſię

ko się wyżey mowiło. Na ubogie też y szpytale choynie łaskaw, na Oyczyznę szczodry, bo na Chocimską expedycyą z Osmanem Carem Tureckim osm chorągwi okrytych własnym sumptem wystawił, y Krolowi Zygmuntowi, drogę nieprzyiacielowi zachodzącemu zastał, luboć się sam w domu dla zepsowanego w niewoli zdrowia przytrzymać musiał, na co naywięcey narkał, że nie mogł tak, iak sobie życzył, Oyczyznie służyć. Też ochotę w inszych na Polskę inkursyach chętnie oswiadczał, po kilka set ludzi stawiaiąc, á gdy zdrowie pofolgowało, y sam osobą swoia, iako pod Tuczynem, kędy z konfederowane na Oyczyznę Lissowczykow woysko, z wodzem ich Wierzbowskim zbite y rozproszone, y znowu, gdy Uscie naszli, złamał ich y pogromił: z Seymu 1623 Kommissarz do ordynowania Kozakow Zaporowskich na przyszła woynę, *Constit. fol: 4.* Nakoniec śmiertelnie zachorowawszy, dla rozrywki swoiey, kazał sobie Diakow albo spiewakow Ruskich zprowadzic, ci rozumieiac, że Xiążę chciał się znowu do Schizmy wrocić, zgromadna processyą, chorągwiami y tłumen ludzi na pałac weszli: dowiedziawszy się o nich Xiążę, y zganiwszy, precz od siebie rugowac kazał: tam się wkrotce w roku 1633 na święta wieczność przeniosł, do ktorey się szczerym sercem gotował. Wszedł był w kontrakty małżeńskie z Anną Jędrzeia Potockiego herbu Pilawa Kasztelana Kamienieckiego corką, pozostała wdową po Stanisławie Golskim Woiewodzie Ruskim, z ktorey corkę Eufrozynę, y syna Alexandra prędko utracił, został się tylko, syn Samuel Karol. *Centur: Potoc: fol: 213. Kanon: in Annul: Nuptial: Skibicki Kazanie Namiot. Starovol: in Monum: Histor: Coll: Luceor.*

Samuel Karol Starosta Robczycki, syn Jana Karola Kasztelana Wołyńskiego, w Styryi, Austryi, Niderlandzie wyższe nauki traktował, w Duaku Filosofią. publicznym aktem zakończył. Powrociwszy zaś do Oyczyzny, wszystek się do woyny udał. Pod Zborowem w okazyi, gdy na nieprzyiaciela odważnie naciera, konia pod nim kulą postrzelono y zabito, nie bez niebespieczeństwa y iego samego, za co chwalił go potym Jan Kazimierz Krol. Chorągiew iego pod Korsuniem Kozacy cała znieśli: czego mszczac się na nich, na wielu mieyscach gromił ich potężnie. W tych zabiegach na przysługę Oyczyzny śmierć go zastała 1651. Zostawił pamiątkę w drogich upominkach, koremi obraz Częstochowski ubogacił: Dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Maryanną z Bobrku Ligęzianką, Podskarbiego Wielkiego Koronnego Hermolausa corką, pozostała wdową po Janie Karolu Tarle Kasztelanie Wiślickim, drugi raz z Zofią Opalińską Piotra Woiewody Pozańskiego corką, pozostała wdową po Stanisławie Koniecpolskim Kasztelanie Krakowskim, Hetmanie Wielkim Koronnym, wszakże tak ztamtą, iako y z tą: (bo w dzień ślubu śmiertelnie zahorował) żadnego potomstwa nie zostawił, y tak na nim Dom Koreckich ustał, ktory dla wielkich dzieł swoich wiekowac był powinien. *P. Kanon in Annul: & Mausol: Dury-ew: Niezeszła pamięc fol: 71. Panegir: Coll: Sandomir: S. J.* Genealogia Zawiszow herbu Łabęc drukowana powiada, że Xiężna Korecka, z Xiężny Kurlandzkiey urodzona, była za Janem Zawisza Woiewoda Witebskim, ale inni cale o tym milczą.

KOREWICKI herbu Prus 3tio w Podlaskim Woiewodztwie. Jan syn Jędrzeia Korewicki Dworzanin y Towarzysz Xiążęcia Słuckiego 1577. Alexandra męża rycerskiego, *wspomina Konstytucya 1631 fol: 49.* Daniel Podczaszy Drohicki 1674. Maciey 1632, Jakub Bogusław y Jan Władysław 1648.

KOREYWA herbu Dębno Ten herb na siebie y na sukcessorow swoich przyiął na Seymie

Seymie Hrodelskim, ieden z Panow Litewskich Koreywa, ktorego potomstwo iest w powiecie Osmiańskim y Upitskim. Krysztof Koreywa Podstarości Upitski, 1638, drugi Pisarz Osmiański. Jan Michał w Grodzieńskim powiecie. Jam czytał na liście Kazimierza Krola danym Miastu Lwowskiemu Jana Korawę dziedzica na Malechowicach 1480.

Koreywa herbu Kusza

Ma bydź Kusza napięta bez strzały w polu czerwonym, w hełmie trzy piora strusie *Koiał:in Ms.* y przydaie, że się tym herbem pieczętuia Koreywowie Burnakowie w Wileńskim Woiewodztwie. Rafał, Michał Samuel Cześnik Orszański 1700.

KORFF herbu Gozdawa z tą iednak roznica, że lubo na tarczy iest lilia żołta w polu czerwonym, takaż, iaka w Gozdawie, ba y na hełmie, ale pawiego ogona niemasz, tylko dwie Syreny, iedna z iedney, druga z drugiey strony, ukoronowane obiedwie, lilia u spodu nad hełmem trzymaia, nad lilia sa trzy gwiazdy iedna podle drugiey, tak go opisał *X. Koiał: in Ms.* y mnie się dostało widziec. Zażywa tego herbu Dom Korffow w Inflanciech, dokąd się z Westfalii ieszcze za Krzyżakow przenieśli. Wilhelm Korff Smiling a Kreczburg Starosta Orleński, Pułkownik Krolewski, bronił Smoleńska 1654, zostawił dwoch synow, Wilhelma y Mikołaia: z tych Mikołay Woiewoda był Inflantskim 1646, posłował na Seym 1623, zkąd był Kommissarzem do traktatow o pokoy z Szwedami, *Constit: fol: 3:* taż Konstytucya dla zasług iego y męstwa w rożnych okazyach dobra Kryszborskie w Inflantskim Woiewodztwie dziedzicznym prawem puściła, *fol: 17,* posłował znowu na konwokacyą 1632, Tenże czy inszy Mikołay Rotmistrz Xiążęcia Kurlandzkiego 1603. Wilhelm na Szawkianach brat iego Starosta Orleński podpisał pacta conventa Jana Kazimierza Krola Gerard Ian, y Jerzy Adolf 1632 kwitneli. Mikołay Rotmistrz Krolewski 1674. Marcin Ernest Kapitan Krolewsk 1690. Ktoryś z tego Domu, miał za sobą Reginę Ogińską, Samuela Cywuna Trockiego corkę.

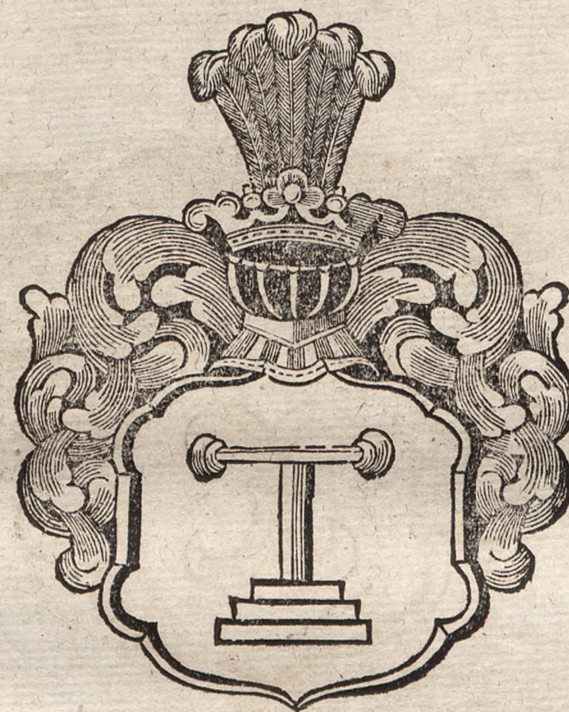
corkę *Geneal. Ogińſk.* N. Elżbietę Grużewſką Podkomorzanke Zmudzką. Mikołay w kilka ſet koni przybył na pomoc do obozu 1577.

*KORMANICKI *herbu Iunoſza* w Krakowſkim Woiewodztwie. N. Kormanicki odważnie ſtawał przeciwko Wołochom u Obertyna, *Orzechow: in Quincunce.* N. Kormanicki Kaſztelan Czechowſki, żona iego Anna z Lipnika umarła 1591 powietrzem w dobrach ſwoich Rudniku, oſobliwſza Dobrodzieyka Nowicyatu naſzego Krakowſkiego *Hiſtor: Dom: Probat: Cracov. Pigłowſki elogia.* Corka iego Mikolaia Spytka Ligęzy Kaſztelana Sendomirſkiego, pierwſza żona. Staniſław Podſędek Przemyſłki, corka iego Katarzyna była za Mikołaiem Fredrem.

KORNIAKT *herbu Krucini* Konſtantyn Korniakt dziedzic na Huſakowie, Soſnicy, Białobokach y Zorawicy, ten z Krety do Polſki przyſzedł y oſiadł, od Stefana Krola otrzymawſzy indygenat. *Okol: y Starowol: declam: contra obtrect:* z Anny Dziedußzyckii herbu Saś, krom corek trzech, to ieſt Anny Jana Tarnowſkiego herbu Leliwa Kaſztelana Zarnowſkiego, Zofii Abrahama z Fulſztyna Herburta, Katarzyny naprzod Alexandra Chodkiewicza Woiewody Trockiego, á potym Jeremiego Xiażęcia Wiſniowieckiego Woiewody Ruſkiego, małżonek, ſyna zoſtawił Konſtantego; mąż to był właſnie rycerſki, Janowi Zamoyſkiemu Hetmanowi w Inflanciech doſwiadczony, gdzie gdy mu kommendę Białego Kamienia oddano, przez lat trzy ſprawuiac ią, woyſkom Szwedzkim, niezwyciężonym ſię zawſze ſtawił. W Węgrzech potym, z tymże Zamoyſkim, taż ſerca śmiałością na ſławę zakrawał; wkrotce kilka chorągwi właſnym koſztem wyſtawiwſzy, przeciwko Tatarom pod Bużę, tam ich y nie raz mężnie gromił: w Huſſakowie OO Karmelitow fundował, trzydzieści tyſiecy na tę fundacyą wyſypawſzy, luboć prędka śmierć, do tego mu drogę zagrodziła, że do ſwey perfekcyi, tak Kościoła iako y Konwentu przyprowadzic nie mogł, nad to, tyſiac złotych łożył, na wyprowadzenie baſzty w mieście Lwowſkim, umarł 1626, złaczył ſię był dożywotnie z Elżbieta Oſſolińſką herbu Topor Woiewodzanka Sendomirſką, z ktorey potomſtwo, corka Anna Mikołaiowi Oſſolińſkiemu Staroście Knyſzyńſkiemu zaſlubiona, y ſynowie dway. Pierwſzy Alexander Zbigniew Korniakt, Oycowſkiey w Huſſakowie dokończył fundacyi, zſzedł z tego świata 1639, wieku 27, temu Dorota Karnkowſka, wnuczka Staniſława Karnkowſkiego Arcybiſkupa Gnieznieńſkiego, iednę tylko corkę powiła, ta potym z Marcinem Kraſickim Kaſztelanem Przemyſłkim dożywotnie była zmowiona. Drugi Karol Franciſzek, młodość ſwoię w Hiſzpanii, Francyi, Belgium, Anglii, woienna experyencyą przepolerowawſzy, w Oyczyznie potym na Kozackiey rebellii uſkromienie, kilka chorągwi, właſną ſzkatułą wyſtawił, doznała Ziemia Przemyſłka, znaczney iego na obronę ſwoię odwagi y dzielności, kiedy po nieſzczęśliwym woyſk naſzych z pod Pilawiec rozgromieniu, Przemyſl od ſwawolnych a gromadnych buntow Kozackich oblężony, bliſki od częſtych ſzturmow zguby, dzielny mąż Korniakt, z chorągwią dragonii ſwoiey, y właſnemi z dobr ſwoich poddanemi, ktorych kilka tyſięcy było, na odſiecz mu przybył, y obroniwſzy miaſta, bliſkie niego pola, trupami gęſtemi okrył, chorągiew Kozacką tam wzięta w kościele Katedralnym Przemyſłkim zawieſił. Pod Zborowem potym z piacią chorągwiami Dragonii ſtanał, kędy w oczach całego woyſka, Tatarow po trzykroć z pola zpędził, czwarty raz, gdy z taż ſerca śmiałością na nich naciera, trupem za Oyczyznę poległ, nieśmiertelnego życia 'godzien 1672, miał za dożywotniego przyiaciela Katarzynę Bełzecka Woiewodzankę Podolſką, zpłodził

dził corkę Katarzynę, y ſynow trzech, Antoniego Karola, y Michała y Franciſzka, wſzyſcy bezpotomnie zeſzli, y tak ten Dom zſzedł.

Kornic herb.

NA trzech graduſach ze ſkały wyrobionych powinien proſto ſtać Krzyż, na kſztałt litery Tau Grekom zwyczayney, u każdego rogu tego Krzyża bochen chleba utkwiony, pole powinno bydź czerwone, ſkała ſzara, Krzyż biały, chleb koloru kaſztanowego, na hełmie pięc pior ſtruſich: tak go opiſuie *Okol: tom: 1. fol: 448.* *Rutka in Mſ*, gdzie z Długoſza powiadaia, że ten herb nadany od Xiażat Ruſkich Rycerzowi Kornic nazwanemu, ktory wiele y mężnie nad nieprzyiacielem dokazywał, oſobliwie za błogoſławieńſtwem Panow ſwoich, ktorzy mu na okazya idacemu błogoſławili, ztad ten herb, iuż ſię zowie Kornic od imienia Rycerza, zowią go y Hoſpody błogoſław, y owſzem *Okol:* przydaie, że niektorzy z tego Domu, gdy na Slaſku oſiedli, Bieſami ſą przezwani od proſtych, á na Panow ſwoich zawziętych poddanych. Adama Kornicza w Xięſtwie Opawſkim w Kościele Porubſkim nadgrobek wypiſał *Okolſki.*

Herbowni

Bies	*Jaroßewſki*	*Kornicki*	*Sokołowſki*
Frydrychowſki	*Jaſieniecki*	*Porebſki*	*Szczepanowſki*
Gorecki	*Inwaldſki*		

KORNICKI *herbu Kornic.* Uſtyana Kornićkiego Ziemianina Wołyńſkiego, wſpomina *Metryka Wołyńſka 1528.*

*KOROLKO w Woiewodztwie Mściſławſkim. Stefan Korolko podpiſał elekcyą Jana III Krola Polſkiego. Jan 1700.

* *KOROWAT.* Jędrzey Koroway, corka iego była za Alexandrem Jwanickim, zpłodzona z Matreny Kraſnoſielſkii: kwitnął ten Jędrzey 1528, iako ſwiadczy *Metryka Wołyńſka.*

Korſak herb.

*B*Ielſki fol: 742 powiada, że dwa ielca na Krzyż złożone powinny bydź na tarczy, *Paprocki w Gniazdzie fol: 1198, y o herbach fol: 679,* położyłci wprawdzie kſztałt tego herbu, ále go nie opiſuie, co na tarczy ieſt. *Okolſki tom: 1. fol: 457 twierazi,* że ſą dwie lilie tak w iednę zpoione, iak widzieć możeſz w herbie Gozdawa, lilie mowi czarne, pole czerwone; ale ſię myli, co y z tego poznać, że kolor czarny liliom przypiſuie. *Koiałowicz in Mſ. y Piotrowicz w prefacyi,* lepiey mowia, że ſą dwie kotwice barkami do ſiebie obrocone, we ſzrzodku niby ogniwem zpętane, na hełmie trzy piora ſtruſie. Tego herbu ſa Korſakowie Dom dawny y rozrodzony, oſobliwie w Woiewodztwie Połockim. Przodek tego Domu przyſzedł do Litwy z Korſyki, za Swidrygełła Xiażęcia, ktory mu ſioſtrę ſwoię dał w małżeńſtwo, á w poſagu z nia włości, poczawſzy od Głebokiego, áż do Zawołocia. w Woiewodztwie Połockim y Moſkiewkich granicach, znayduie ſię do tych czas pole nazwane Korſakowe, iż na nim ſami tylko Korſakowie, zebrawſzy ſię, woyſko Moſkiewſkie zbili. Dla rożnicy, rożnie ſię od dobr piſza, iedni z Poczapowa, drudzy Hłubocki, drudzy Hołubicki, drudzy Borkołap, drudzy Udzielſki. Hleb y Łukaſz Korſakowie Dworzanie Krolewſcy 1536. Korſak Borkołap goniec do Moſkwy w roku 1591. Z tego Domu nie mało Korſakow, ktorzy ſię byli zebrali na obronę Połocka 1564, Moſkwicin, przeciw przyſiędze ſwey zabrał w niewolą. Oniki Rotmiſtrz Krolewſki, dzielny w okazyi na polach Jwańſkich 1567. Euſtachi Korſak Hołobicki Woyſki Połocki 1609. Bazyli Chorąży Mozyrſki, *Conſtit: 1580 fol: 361.* Hieronim 1590, *Conſtit: fol: 603.* Jan naprzod

przod Piſarz Ziemſki Oſmiańſki, Poſeł na Seym *Conſtit: fol: 1598. fol: 694,* potym Sędziá Oſmiańſki 1613, *Conſtit: fol: 43,* dla ubogiey młodzi Szlacheckiey, naukami ſię bawiącey fundował w Wilnie Konwikt, á w Oſtrowcu Klaſztor OO Dominikanom. Piotr Woiewoda Połocki 1538, miał za ſobą Marynę corkę Pawła Sapiechy Woiewody Nowogrodzkiego *Walicki.* Jan Chorąży Połocki y Dworzanin Krolewſki 1613, ztamtad deputat na Trybunał fiſzkalny, *Conſtit fol: 8.* Z lat dochodzę, że był inſzy Jan Kaſztelan Połocki 1661, *Conſtit: fol: 61 y 1667 fol: 16 y 1670,* inſzy tegoż Imienia y krzeſła Marſzałkiem Trybunału Litewſkiego 1611, iuż mu było deklarowano y Woiewodztwo Smoleńſkie, ale nim go obiął, umarł. Fundował OO Karmelitow Boſych w Głębokim na Białey Ruſi; z Zukowny Sędzianki Połockiey miał ſynow dwoch, Grzegorza y Gabryela. Z tych Grzegorz Chorąży Połocki, Staroſta Rochaczewſki, miał za ſobą corkę Romana Wołowicza, ſynowie iego Kazimierz Korſak Chorąży Połocki, Karol umarł w Zakonie Soc: JESU. Roman Chorąży Połocki, po bracie Kazimierzu. Gabryel brat Grzegorza ſyn Jana, był wprzod Piſarzem Ziemſkim, potym Sędzią Połockim, ſyn iego Konſtantyn. Rafał Korſak naprzod Władyka Pińſki 1633, potym w roku 1637 obiął Metropolią całey Ruſi, co znać z panegiryku na iego wiezdzie, *Spes altera Russiæ,* tam iawnie mowi ten autor, że Korſakowie Kotwicami ſię pieczętuia, przydaie y to, że ſię w Rzymie uczył: o Kanonizacyą B. Jozafata ſtaraiac ſię, Urbanowi VIII y Kardynałom miły; Papież na dokument ſwego affektu ku niemu, dał mu wſzyſtek ſtroy y apparat Greckich obrzadkow bogaty: był człowiek uczony, pobożny, y pracami koło Unii S zalecony. Jan brat Rafała Piſarz Grodzki Zmudzki, ſyn iego Alexander w Zakonie naſzym Kapłan godny, umarł powietrzem 1657. Jozef Staroſta Mściſławſki, pod czas burzy od Moſkwy, żeby był Dziſę fortecę utrzymał, ſwoim koſztem ludzi woiennych zebrał, co mu *Konſtyt: 1638, fol: 54,* kazała wrocić; potym Woiewoda Mściſławſki, fundował Plebania y Klaſztor w Głębokim OO Karmelitom Boſym, *co approbowała Konſtytucya 1641 fol: 30,* także Bazylianow Unitow w Berezwie y Wierzbołowie *1647 fol: 16.* Kryſztof Podkomorzy Połocki, ſynowie iego, Jan, Władyſław, Jaroſz, 1675. niewiem czy nie ten Podkomorzy miał za ſobą Elżbietę Mikołaia Sapiechy Piſarza Polnego Litewſkiego corkę *Walicki,* á zaś tego Sapiechy Petronella Korſakowna małżonka była: druga Ogińſkiego Miecznika Litewſkiego: trzecia Michała Połubińſkiego Sędziego Ziemſkiego Słonimſkiego. Fiedor y Jędrzey Korſakowie pod Skowrodkiem mężnie Tatarow płaſzali 1577, *Paprocki o herbach fol: 340.* Kaźimierz wielkiey fortuny dziedzic, ile krom iedney ſioſtry żadnego rodzeńſtwa nie było; zaraz z młodu miał wielki inſtynkt od Boga do pogardy świata, przecięż ogladaiąc ſię na honor Domu, do obozu ſię udał, chcac tam na ſławę Imienia ſwego zapracować, y tam go iednak wokacya Boſka ścigała, y do tego ciagneła, áby w proſtym wieyſkim ſtanie zbawienia duſzy ſwoiey ſzukał. Opierał ſię długo tey woli Boſkiey Kaźimierz, odwodziła od tego Parentela Domu, delikatne wychowanie, nadzieia honorow; pompa świata. Straſzyło poniżenie ſiebie prawie oſtatnie, niewygody życia, praca, y inne. Słodziła z drugiey ſtrony łaſka y miłość Boſka, pewność zbawienia: gdy ſię tak ſam z ſoba paſſuie; do zwycięſtwa ſiebie ſamego, pomogł mu taki przypadek. Od Pułkownika ſwego wyſłany Kaźimierz na podiazd, gdy mu o żadnym niebeſpieczeńſtwie od nieprzyiaciela, nie powiadaia, z ludzmi ſwemi w pewney wſi rozłożył ſię, y beſpiecznie zaſypia; w tym w głęboka noc przypadł nieprzyiaciel; na trwogę iak wſzyſcy tak y Kaźimierz rączo ſię porywa

rywa, á z prędkości w ciemney chacie, miasto swoiey, chłopską na siebie łachę wziawszy, wypada na nieprzyiaciela, y szczęśliwie gromi. Już też y świtać poczęło, gdy po sobie poglada Kaźimierz, widzi się w prostey siermiędze, nie w swoiey sukni: y zaraz instynkt wewnętrzny słyszy. O toż cię tak Bog stroi, ta to iest barwa, w ktorey cię chce Bog zbawić: co gdy rozważa pilno, naostatek niechcac się dłużey woli Boskiey sprzeciwiać, konie, sprzęty, suknie, ubogim rozdawszy, w głęboka się puscił pustynia, tam samemi tylko korzonkami y ziołami żyiac, na samey bogomyślności nieiaki czas przepędził, ieszcze iednak nie zupełnie spokoyny, że nie we wszystkim na woli Boskiey przestał, przetoz do bliskiey idzie wioski iuż zarosły wycienczony; tam u chłopka służbę przyimuie, y z taka ochota, wiernościa. wszystkie na siebie ciężary, robociznę odprawuie, iakby do niey od urodzenia był przywykły. Gospodarz uważaiac skrętność y pobożność człowieka, chcac mu prace iego zawdzięczyć, corkę mu swoie za żonę, y w posagu dziedzictwo wszystkiego, bo iedynaczka była, ofiaruie. Wzgardził tym Kaźimierz, y owszem żeby był większe ieszcze zwycięstwo nad samym soba uczynił, do inszey się wioski własney swoiey dziedziczney, kędy siostra iego rodzona na ten czas Pania rzadziła, udał; tam poddanemu kiedyś swemu za parobka się ofiaruie; iakoż robił do ukontentowania iego wszystko z wielka ochota, by też y naycięższe y nayliższe było. Nie raz na pańszczyznę do Dworu chodził, gdzie nie poznany, bicze y guzy nie raz ztamtad od Dworskich wynosił: bywało że y sama siostra pastwić się czasem nad nim kazała: Siedm lat w owey wiosce w wielkiey skromności, y do zbudowania wszystkim na cięźkiey pracy strawiwszy, choroba śmiertelna złożony, prosi gospodarza áby w nadgrodę wiernych usług iego, Xiędza mu zprowadził; Iedź prawi na publiczny gościniec, Kapłana, ktorego tam napadniesz nieomylnie, zaproś do mnie. Iakoż tak się stało, trafił na Xiędza Dominika Podolca Soc: IESU, ktorego gdy zaprosił y przyprowadził do chorego, Kaźimierz po łacinie wita go po imieniu y przezwisku, á po spowiedzi przed nim uczynioney, wszystek mu stan y proceder życia swego, y pociechy ktore miał ztad niebieskie, opowiedział: dwa obligi pod wielkim ciężarem na sumnieniu na niego włożywszy: pierwszy, áby imienia iego, y co się z nim działo, nikomu nie wyiawiał: drugi, żeby go na cmentarzu pospolitym trybem inszym wiesniakom pogrzebiono. To zrobiwszy, w Swiętych aktach, na wolność synow Boskich przeszedł. Xiadz Podolec tę wszystkę rzecz głęboko u siebie poki żył, taił: Po śmierci iego dopiero tę rzecz opisana iego ręka znaleziono. *Naramow. in Facie Rerum Sarmat: fol: 313.* Apollonia Marcina Kurcza Woiewody Derpskiego małżonka. Jozef Sędzia Połocki 1600. Marcyan Zbigniew Sędzia Grodzki Połocki, poseł na konwokacya 1674. Alexand: Woyski Mścisławski, Władysław Stolnik Wendeński, Samuel Czesnik Nowogrodzki, Władysław drugi Chorąży Połocki, Stefan Kasztelanic Połocki, Hrehory Udzielski Korsak. Troian Woyski Wendeński, Bazyli Skarbnik Połocki 1674. Ktoryś z nich miał za soba Barbare Dymitra Ogińskiego corkę. N. Chorąży Połocki poseł na Seym 1722 z Kowieńskiego. Jan y Ludwik Podczaszy Połocki 1700. Bazyli Pisarz Grodzki Starodubowski, poseł na konwokacya 1733. Michał Marszałek Upitski poseł na konwokacya 1733.

**KORSAK herbu Lis.* Krom wzwyż wyrażonych są inni Korsakowie w Nowogrodzkim Woiewodztwie y Brzeskim, przydomek maia Sowa albo Sowicz, Kotwicę w hełmie kładą: Pisali się zdawna z Poczapowa. Z tych był Teodor y

Alexander Sowiczowie Korsakowie 1648 *Koiał. in Ms.* N. była za Łukaszem Jelcem. Samuel Sędzia Ziemski Nowogrodzki miał za soba Kierznowską Eleonorę, siostrę Woiewody Nowogrodzkiego; z tey dwoch synow było, ieden Samuel Podwoiewodzym Nowogrodzkim, drugi Stanisław naprzod Czesnikiem y Sędzia Grodzkim, potym Chorążym Nowogrodzkim, z Katarzyny Rakssowny zostawił potomstwo, Samuela Czesnika y Pisarza Grodzkiego Nowogrodzkiego dziedzica na Wołkowiczach. Siostry, Maryanna, Hieronima Zaby Podkomorzego Nowogrodzkiego, małżonka, y Zofia Białozorowa Stolnikowa Upitska, Tegoż Samuela Sędziego Ziemskiego z Kierznowskii corka Zofia była *1mo voto* za Alexandrem Woyna Jasienieckim Horodniczym Nowogrodzkim, *2do voto* za Grocholskim Woyskim Nowogrodzkim, *3tio* za Ludyckim Woyskim Rzeczyckim, *4to* za Podbereskim Woiewodzicem Smoleńskim. Marcin z Poczapowa doświadczony żołnierz w Moskwie, synowie iego z Alexandry Czarkowskii, Krysztof Stanisław, Eliasz y Jan. Krom tych są insi Korsakowie w Trockim Woiewodztwie. Siemion, corka iego Anna była za Piotrem Karskim Rotmistrzem Krolewskim.

Korwin herb.

Kruk czarny powinien bydź stoiacy na pniu ociętym leżącym, u ktorego dwa z iedney strony sęki nisko, dwa u gory, pierzcień złoty w nosie trzyma, dyamentem na doł, sam kruk w lewa tarczy całym soba obrocony, w polu czerwonym, na hełmie trzy piora strusie tak go opisuie *Paprocki y Okol: tom: 1. fol: 459 X Rutka* powiada, że niektorzy Kruka także z pierzcieniem na hełmie kłada. *X. Koiał: in Ms.* twierdzi, że Sakowiczowie w Xięstwie Litewskim tak ten herb kształtuia, pien takiż bydź powinien, tylko że stoiacy, na nim kruk z pierzcieniem stoi, ale w prawa tarczy zkierowany, na hełmie trzy piora strusie. Ginwiłowie zaś Piotrowscy pierzcienia nie kłada. Zda się, że od Korwi-

now Rzymſkich ten herb ſwoie początki zabrał, ktorzy wiele kraiow ſława imienia ſwego napełnili. Marcus Valerius Rotmiſtrz w Rzymſkim woyſku, na harc wyzwany od potężnego w ſiłę Francuza, gdy ſię do broni obadwa porwali, kruk niewiedziec zkąd przyleciawſzy, na ſzyſzaku Waleriuſza uſiadł, tam gdy Francuz wźwawiey na niego naciera, kruk iuż ſkrzydłami, iuż pyſkiem, iuż pazurami, tak broniąc Waleriuſza, Francuzowi y dokuczył, y pomięſzał iego ſerce, że go Waleryuſz ſnadno z zwycięſtwem pokonał, ztąd rozumie *Alexander ab Alexandro*, że potym Korwinow Imię na Waleryuſza potomkach oſchło. Z Rzymu do Pannonii ſię ten herb przenioſł: gdzie według *Okol:* Valerius Meſſalius Corvinus za Tyberyuſza Ceſarza, tę Prowincya Rzymianom podbił, á w Dalmacyi w Raguzie, wiele w budynkach y w ſtatuach iego pamiątki zoſtało. Tymże ſię herbem ſzczycił Jan Huniad pamiętny woiownik, ktorego ſyn Maciey na tronie Węgierſkim oſiadł: y Matka S. Szczepana Krola Węgierſkiego, tegoż herbu y Domu była. Do Polſki zaś przynieſiony dobrze przed rokiem 1224: bo iuż w tym roku Wawrzęta Korwin herb ſwoy na Slepowrona zamienił, co znać z liſtu Konrada Xiążęcia Mazowieckiego w tym czaſie danym. Ze zaś wielkie ieſt podobieńſtwo tego herbu do herbu Slepowron, dla tego niektorzy Korwin Slepowronem zowią, y Slepowron Korwinem.

Herbowni.

Bienkowſki	*Liſowſki*	*Pawłowſki*	*Sarnicki*
Ginwił	*Małaczewſki*	*Piotrowſki*	*Sołkowſki*
Jagodyńſki	*Mieteſki*	*Sakowicz*	*Zarnowiecki*
Kochanowſki	*Młodnicki*		

KORYATOWICZOWIE *Xiążęta herbu Pogonia Litewſka.* Koryat ſyn Gedymina naymłodſzy, iako chce *Stryikow: lib:* 11 *cap. 8.* Xiążę Nowogrodzkie, Pan, na Wołkowiſku y Mścibochowie, zoſtawił czterech ſynow, Alexandra, Konſtantyna, Jerzego, y Teodora, ktorzy Olgerdowi Xiążęciu Litewſkiemu ſiła do zwycięſtwa pomogli, otrzymanego nad Tatarami, w roku 1331: w nadgrodę czego Olgerd Podole im puścił, gdzie oni Tatarow zpędziwſzy, ſiła zamkow z rąk ich odebrali, y nowymi inſzemi tę Prowincyą zmocnili, *Stryikow: fol:* 416. Okolſkiemu ſie to nie zda, ile ufundowanemu *na Kromerze lib. 15.* atoli w poznieyſzey od ſiebie Xiążce wydaney, ktorey dał tytuł *Ruſſia Florida fol:* 102 powiada, że od Xiążąt Koryatowiczow fundowany y założony Kamieniec Miaſto na Podolu. Z tych tedy czterech ſynow Alexander Koryatowicz był Gubernatorem Podola, Wołynia y Pokucia &c. Od Każimierza Wielkiego Krola Polſkiego, trzymał Zamek Oleſko, y część Włodzimirſkiey Ziemi, *Cromer lib: 12.* Konſtantyn drugi ſyn, tego Każimierz Krol, gdy widział żonę ſwoię, á corkę Gedymina Xiążęcia nie płodną, życzył ſobie mieć na tronie Polſkim ſukceſſorem, ale wolał Kroleſtwo, niżeli Ruſka wiarę, opuścić. *Stryikow: z Latopiſcow Ruſkich.* Jerzy trzeci Hoſpodarem Wołoſkim y Multańſkim w Soczawie iuż był inaugurowanym, átoli prędko potym od Wołochow trucizną z rzadow y z życia zrzucony *Cromer lib. 15, Stryik:* Fiedor czwarty ſyn, po Oycu Koryacie za konſenſem Olgerda obiął Xięſtwo Nowogrodzkie, zaś po bracie Konſtantynie y Podolem rządził, tak wzmocniwſzy ſię, że Olgerdowi trybutu płacić niechciał, widząc wiſzącego nad ſobą z Woyſkiem Olgerda, ſwoiey

zaś ſile do odporu dania, nie dufaiąc, z drożſzymi niektoremi ſwemi rzeczami, umknął do Węgier do Karola Krola, y tam życie ſwoie ſkończył *Stryikow: fol: 428.* 1339. Potwierdza ſię to z *Szentiwaniego Curioſ: Miſcell: dec: 2 par. 1: fol: 139:* gdzie ten autor powiada, że Teodor Koryatowicz [luboć on go tam iako cudzoziemiec Teodorum Queriatovicum & Principem zowie Ruthenum] Munczacz w Węgrzech, za Karola y Ludwika czaſow, w koło foſſą opaſał w mieyſcu lubo ſkaliſtym, y w potężną fortecę uzbroił: ktory zamek y za czaſow tego Piſarza, miał obſzerne dobra do ſiebie należące: znać że te wſzyſtkie puścił był Krol Karol Teodorowi z Podola rugowanemu. Teodor Koryatowicz iednego z tych czterech braci ſyn, Xiążę Podolſkie, ktory także gdy od niego Witold Xiążę Litewſkie y poſłuſzeńſtwa ſie y trybutu upominał, chciał ſię wybić z pod iego juryśdykcyi, zaſzedł mu tedy drogę pod Bracławiem z Woyſkiem, zbity iednak życie ucieczką ſalwował do Kamieńca, y tam iednak nie długo był beſpiecznym, niezgoda albowiem między Wołochami y Podolanami, fortecę tę Witoldowi znagła poddała, gdzie y on w niewolą ſię doſtał, *Cromer lib: 15 Stryikow. lib. 14 cap. 2 Koiał: p: 2: lib. 1.* O tym piſze *Okolſki*, że był oſtatni z Domu Koryatowiczow 1394: wſzakże *Stryikow: fol: 510* powiada, że ieſzcze w roku 1399 w owey nieſzczęśliwey z Edygą okazyi, Hleb y Symeon Xiążęta Koryatowickie polegli: *Koiałowicz par.* 2 *lib.* 1. zowie ich Stryiami Krola Iagełła y Korybuta ſynami, ále w tym zdami ſie omyłka. Tenże powiada, że ieſzcze w roku 1440 Xiążęta Koryatowickie Każimierza Jagellonowicza Xiążęcia Litewſkiego w Brzeſciu witali; ale to nie pewna, *Stryikow.* o tym milczy. *Okolſki in Ruſſ: Florida fol:* 104 ſławi tych Xiążąt dobroczynność na ſwoy zakon, kiedy w Kamieńcu, Czerwonogrodzie, Smotrycy, Klaſztory Dominikanom pofundowali.

KORYCINSKI. *herbu Topor* Dom niegdy w Krakowſkim, Sendomirſkim, Sieradzkim, Łęczyckim Ruſkim y inſzych Woiewodztwach tey Oyczyznie zaſłużony, iuż tego wieku zſzedł w Polſzcze, chwałę tylko Imienia ſwego nieśmiertelności wielkiemi dziełami ſwemi zapiſał. Przodkowie ich piſali ſię z Jabłonny, dawnym dziedzictwie Toporczykow. *Okolſki zaś powiada,* że Jan z Pilcy Kaſztelan Sendomirſki dziedzic na Jabłonny, w Korytnie dobrach ſwoich nayczęściey rezydował, Korycinſkim był zawołany, iakoż potwierdza ſię to y ztąd, że ſię zawſze Korycinſkiemi z Pilce zwykli byli piſywać. Ten Jan Kaſztelan, z Katarzyny z Leżenic herbu Nałęcz, zpłodził ſynow, Tomaſza, Macieia, Iakuba y Jana *Okolſki.* Tomaſz nayſtarſzy ſyn Jana Kaſztelana Sendomirſkiego, ktorego ſynowie, Mikołay y Jędrzey, przydaie trzeciego *Paprocki* Staniſława bezpotomnego. Z tych Mikołay mąż woienny oſiadł na Ruſi, z pierwſzey żony Podfilipſkii zpłodził ſyna Floryana, z drugiey Potockii herbu Pilawa Mikołaia Generała Podolſkiego Sioſtry, Iakuba, ktory w expedycyą Moſkiewſką za Stefana Krola mężnie ſtawał, y corkę Bydłowſką. Jędrzey drugi ſyn Tomaſza, *według Mroſkowſkiego* Chorąży Halicki, miał trzy corki, y Synow tych, Iana, Staniſława Dworzanina Krolowy Izabelli Węgierſkiey, Mikołaia, Woyciecha y Jędrzeia. *Okolſki* trzech tylko położył, Wociecha Chorążego Halickiego, przeciwko Wołochom y Multanom wielkiego woiownika (rok Paprocki przydaie 1583] Staniſława, ktory Tatarom dobrze ſię dał w znaki, ale też y ſam od ich ſzabli zginął, y Mikołaia. myli ſię iednak *Okolſki*, gdy Tomaſza chce mieć ſynem Jana z Pilce Kaſztelana Sendomirſkiego, á tych trzech wnukami iego: znać to z czaſu, ktorego ktory żył: a naprzod dwoch było Janow Kaſztelanow Sendomirſkich, ktorzy

ſię nie z Pilcy, ale z Jabłonny piſali (luboć dawnieyſzych czaſow nie zapieram, żeby ſię Przodkowie Domu Tego nie mieli z Pilcy piſać] ieden Ian 1368. drugi Ian koło roku 1410, nie mogł tedy bydź wnukiem iego ten, co we dwieście bliſko lat żył po nim, to ieſt 1583. Jabym tedy rozumiał, że tego drugiego Jana Kaſztelana Sendomirſkiego dwoch ſynow było, ieden Staniſław z Korytna Kaſztelan Wiślicki, tak ſię podpiſał *u Łaſkiego w Statucie 1436 fol: 140:* tenże czy inſzy 1471 *u tegoż Łaſkiego fol: 171:* á drugi Jan Kaſztelan Sieradzki, o ktorym y *Okol.* twierdzi, że miał za ſoba Barbarę Szydłowiecka Staniſława Kaſztelana Zarnowieckiego corkę: (ktory Kaſztelan Zarnowiecki żył 1457, iako ieſt *u Łaſkiego w Statucie fol: 65*) y z niey zpłodził ſyna Jana, *Okolſki* mu tytuł daie Kaſztelana Zawichoyſkiego, *Paproc:* zaś tylko go Rotmiſtrzem wielkiey ſławy zowie, ten z Małecka Starościanka Rawſka, czyli Skrzyniecka herbu Ielita *według Paprockiego*, zpłodził ſynow ſiedmiu. Tomaſza, o ktorym ſię wyżey mowiło, y o iego potomſtwie. Staniſława y Jakuba, ci zeſzli bezpotomnie. Lenarta, ktory był wział działem Ciemierzyn w Wielkiey Polſzcze, ten miał ſyna Balcera, od ktorego z Naropińſkii herbu Bęlina, zoſtało pięc corek, Maryna Pękoſławſka, Katarzyna Suliſławſka, Elżbieta Miłaczowſka, Zofia Korzenicka, y Jadwiga: y ſyna Jakuba, temu *Konſtytucya 1607. fol: 852*, iako zaſłużonemu Rotmiſtrzowi puſciła Zukow na lat pięcdzieſiat; wieś Mieczykowkę do Konwentu Kołomyiſkiego OO Dominikanow, zapiſał, na pewna mſzy obligacya. *Okol: Ruſſ: Flor: fol: 81.* Maciey piąty ſyn Jana Kaſztelana Zawichoyſkiego, co znać y z tego [luboć *Okolſki* inaczey piſze) co *Paprocki* powiada, że od Michała Maleckiego brał połowicę dobr ſwoich w Malcu w Ziemi Łęczyckiey, w powiecie Brzeznickim, znać że po matce ſwoiey Maleckii 1539. Dwadzieścia lat y cztery na dworze Zygmunta I zoſtawał, z Spińkowna herbu Prus, miał ſyna iednego, ále ten *ſterilis* wę dwudzieſtym roku życia ſwego, umarł: á fortuna w Dom ſię braci wrociła.

Woyciech, ſzoſty ſyn Jana Kaſztelana Zawichoyſkiego, naprzod Chorąży Kaliſki, y Staroſta Przędecki, potym Woiewoda Łęczycki, Staroſta Solecki y Kłodawſki, w wielkiey łaſce u Krolowy Bony, czego dowodem ſa liſty piſane 1546. Zamek Solec wykupił, od Mikołaia, Staniſława y Kryſztofa Sobkow z Suleiowa 1544, Sołtyſow wſzyſtkich w Staroſtwie Przędeckim wykupił 1551, Zamek tamże wyſtawił; w wielu inſzych okazyach Oyczyznie ſię przyſłużywſzy, z światem ſię rozſtał 1555. Komorowſka Petronella herbu Korczak Starościanka Łęczycka, ſześć mu tylko corek powiła. Barbarę, ta pierwſzym zwiazkiem żyła z Mikołaiem Kazanowſkim, drugim, z Spytkiem Załuſkim Podkomorzym Rawſkim. Petronellę, ta naprzod Chocimowſkiemu, po nim Janowi Pieniaſzkowi Dzierzawcy Nowotarſkiemu, Katarzynę Moſzyńſkiemu w Wielkich Młynach. Zofia Kryſztofowi Rzepiſzowſkiemu, á potym Kryſztofowi Przerębſkiemu, Zuzannę Macieiowi Załuſkiemu, Annę Staniſławowi Załuſkiemu rodzonemu bratu Spytka, zaſlubione, ktore ſila dobr z tego Domu wynioſły. Mikołay ſiodmy ſyn Jana Kaſztelana Zawichoyſkiego, człowiek znaczny, roſtropny y w ſprawach Rzeczypoſpolitey biegły, ten poiawſzy Barbarę Oleśnicką pozoſtała wdowę po Pieleckim, Lubelſkim y Parcowſkim Staroście, wział z nią Staroſtwo Parcowſkie, z ktorym tytułem umarł 1568, w Krakowie u S. Troycy pochowany, kędy y ſobie y żonie ſwoiey nadgrobek wyſtawił, miał z nią corek dwie, Anna doſtała ſię czy Staniſławowi czy Woyciechowi Gebułtowſkiemu Sekretarzowi Krolewſkiemu, Zofia Cieſielſkiemu: ſynow zaś trzech, Mikołaia

łaia, Jędrzeia y Jana. Z tych mikołay pierwſzy Przędecki, Kłodawſki, Solecki Staroſta, w Włoſkim, Niemieckim, Łacińſkim, ięzykach doſkonały, nadgrobek iego u S. Szczepana w Krakowie, o nim ſwiadectwo daie, że áni Podſkarbſtwa Koronnego, ani żadnych innych krzeſeł Senatorſkich ſobie ofiarowanych przyiac niechciał, przeſzedł na lepſza godność 1615, zoſtawiwſzy z Barbary Prowanowny herbu Roch corki Troiana Staroſty Będzińſkiego, corek dwie, Reginę Annę Grodzińſkiego Jerzego Staroſty Gołąbſkiego herbu Kuſzaba, y Zofia Broniowſkiego Adryana Wielkorządzcy Krakowſkiego, á potym Kaſztelana Radomſkiego, małżonki, y ſynow trzech. Z tych.

Kryſztof Kaſztelan Woynicki, ſyn pierwſzy Mikołaia Staroſty Przędeckiego, był oraz Staroſta Gniewkowſkim: co był zacz człowiek, funkcye iego, ktorym wſzyſtkim choć trudnym wyrownał, świadcza o nim: iezdził albowiem w legacyi do Joachima Fryderyka Elektora Brandeburſkiego, do Filippa III y IV Krolow Hiſzpańſkich, iako iego nadgrobek w Krakowie opowiada: á pod czas Rokoſzu Woiewodztwo Sendomirſkie przy Zygmuncie III utrzymał, przeciwney ſtrony zamachy gładka wymowa zbiwſzy, za co wziął naprzod Kaſztelania Sądecka *Conſtit: 1629 fol: 16*, a potym Woynicka, większe go daleko czekały, ale śmierć 1636 wſzyſtko pomięſzała, pochowany w Alwernie (luboć iakem mowił widziałem iego nadgrobek u S. Szczepana) gdzie Klaſztor OO Bernardynom fundował: złaczył ſię był dożywotnie, z Anna Chlewicka herbu Odrowąz, z tey były dwie corki, Elżbieta Zakonnica S. Klary w Krakowie, y Anna Zbigniewa Oleſnickiego Kaſztelana Wiślickiego małżonka *ſterilis*, ſyn także iego Jan Staniſław Staroſta Gniewkowſki, miałci wprawdzie za ſoba Zebrzydowſka herbu Radwan, atoli z nia żadnego potomſtwa nie zoſtawił. Ieſt iego Oyca Kryſztofa *w druku Oracya in 4to 1598. In felicem reditum ad urbem Georgii Radziwił Cardinalis & Epiſcopi Cracov.* Stryieczna Sioſtra Kaſztelanow Woynickiego y Sadeckiego, była za Tomaſzem Kowalkowſkim Piſarzem Ziemſkim Sendomirſkim.

Jędrzey naprzod Chorąży Sendomirſki, z tym tytułem poſłował na Seymy 1626 y 1629 y 1631, *Conſtit: fol: 5 y 12 penult:* zkąd był deputowany na Trybunał Radomſki, y do pogranicznych dyfferencyi, potym Kaſztelan Wiślicki Staroſta Zywiecki ſyn drugi Mikołaia z Prowanowny, brat Kryſztofa Woynickiego Kaſztelana, podał do druku, *naprzod Orationem in 4to 1600, in Obitum Annæ Auſtriacæ Poloniæ Sveciæq; Reginæ.* Potym we Gdańſku *in 4to 1652 Perſpectivam Regni Poloniæ elaboratam, per quam quid & qualiter Regibus & regno proſpiciendum ſit.* Krol Zygmunt III w prywatney legacyi wyſłał go do Rudolfa y Matyaſza Ceſarzow Rzymſkich, gdzie ſię z dzielnościa ſwoia popiſał, iako o nim mowi nadgrobek w Krakowie. Deputatem będąc na Trybunał Koronny, ſamey tylko ſprawiedliwości przeſtrzegał, Kandorem y miłemi obyczaiami wſzyſtkich do ſiebie ciagnać. Wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Urſzula z Iaſienicy Tymińſka herbu Nałęcz, z tey zpłodził corki, iedna z nich Elżbieta mniſzka w Sendomierzu, boday nie Barbara, druga Przyłęckiego Kaſztelana Oſwiecimſkiego małżonka, umarła 1650, y ſynow trzech, to ieſt Alexandr, ten, to na dworze Ceſarſkim, to w obozie na Moſkiewſkich, Pruſkich, Tatarſkich okazyach, zdrowia nadwerężywſzy, poiał nakoniec Helenę Xiężnę Sołomereſka Kaſztelankę Smoleńſką; Kaſztelanem go Wiślickim zowie, *Paneg. Leo Roxolan9.* Drugi Wſzebor.

Trzeci Boguſław Stolnik Krakowſki. Piotr Korycińſki, żona iego Barbara Grochowſka.

Mikołay Kaſztelan Sadecki, Staroſta Oycowſki trzeci ſyn Mikołaia z Prowanowny: z Kryſztofem y Jędrzeiem bracia ſwemi, S. Jgnacemu Fundatorowi Zakonu Soc. JESU Kaplicę wſpaniała, marmurem odziana przy Kosciele S. Szczepana w Krakowie wyſtawili 1637, gdzie domowy grob przy niey założyli. *Starow: in Monum:* Sam zaś wielkim nakładem Zamek Oycowſki, z fundamentu już upadaiacy dzwignał y reſtaurował, *Conſtit: 1633 fol: 47.* Ieſt o nim krom tego częſta wzmianka w uſtawach Koronnych; gdzie poſłuiac na Seymy prawie wſzyſtkie, Oyczyzna rożne mu funkcye naznaczała, iako na Trybunał Radomſki, do Kwarty Rawſkiey, do pogranicznych dyfferencyi od granic Slaſkich, do uſtanowienia dobrey monety, do luſtracyi Zamku Będzińſkiego y Zup Bocheńſkich y Wielickich. *Conſtit. 1616 fol. 24, 1620 fol: 19. 1633, fol: 35, 1637 fol: 11.* Marſzałkiem na Seymikach Proſzowickich prawie uſtawicznie bywaiac, tyle ſobie ziednał u braci affektu dla ſwey roſtropości y miłości ku Oyczyznie, że Woiewodztwo Krakowſkie cale na iego radzie polegało: Rzeczpoſpolita widzac iego rozſadku dzielność, Kommiſſarzem go woiennym naznaczyła, y do boku Krolewſkiego przydała 1634. Władyſław Krol, dufaiac iego acceptacyi, ktora miał u Krakowſkiey Szlachty, ba y u wſzyſtkich, ſwoim go Oratorem uczynił, proſzac o Koronę. Nietylko zaś rada zdrowa, ale y ręka, tego Kroleſtwa bronil, to pod Chocimem, to pode Lwowem, to w inſzych okazyach, wſzędzie nieuſtraſzonym ſercem; miał za ſoba Barbarę Pukarzewſka, herbu Srzeniawa, zoſtawił z nia corkę iednę, y ſynow dwoch, Mikolaia y Stefana, druga poiał Białobrzeſka pozoſtała wdowę po Marcinie Stadnickim Kaſztelanie Sanockim *Baranow:* zſzedł z tego świata 1637: z ſynow iego Mikołay Staroſta był Oycowſkim, Kaſztelanem Bieckim, poiał w małżeńſtwo Elżbietę Kowalewſka herbu Radwan, ta mu dwoch ſynow powiła, Mikołaia y Kaźimierza: umarł ten Kaſztelan Biecki 1655, iako iego nadgrobek świadczy.

Stefan Kanclerz Koronny, á przedtym naprzod Stolnik Krakowſki, daley Kaſztelan Oświecimſki, toż Podkanclerzy, Warſzawſki, Rabſztyńſki, Kowalſki, Oycowſki y Wolbromſki Staroſta, ſyn drugi Mikołaia Kaſztelana Sadeckiego. Choyna rękę iego na Boga ſławi *Kazanie Morſzkowſk: Złoty Topor*, że ſześć ſet złotych do Jodłowy, tyſiac do Wolbrama, do Kaplicy S. Szczepana dwadzieścia y cztery tyſiace, áby tam kurs ſpiewano, na Kościoł tenże ſześćdzieſiat tyſięcy wyſypał, krom apparatow Kościelnych y trunienki ſrebrney. Praca iego na dobro Oyczyzny, kiedy pod Zwańcem z Krolem oblężony, Chanowi Tatarſkiemu wyperſwadował, że z Janem Kaźimierzem na Kozakow broń obrocił; pod Bereſteczko w znacznym poczcie ludzi ſwoich ſtawał, Krakow y Warſzawę z oblężenia wybawił, nie przełamany w przeciwnych rzeczach, oſtrożny w ſzczęściu, iako nadgrobek o nim mowi, á *Potocki Centur: Viror: fol.* 474, takie mu elogium napiſał między inſzemi, *Medius, Principis inter gratiam, & popularitatem, æqaulitatis priſtinum tenorem retinuit, quod ſi eum virtutibus magis æſtimamus, quam annis; haud facilè Poloni annales, vigilantiorem legum Patriarum cuſtodem, in ampliſſimo, ſimul quæſtuoſiſſimo magiſtratu moderatiorem, uti avitæ nunquam immemorem libertatis, ita ſui ſuorumq; & clientarum magis oblitum, alieno nunquam diteſcentem incommodo Cancellarium recenſebunt:* w tych go cnotach śmierć zaſtała 1658. Złaczył ſię był dożywotnie z Anną Petronellą Gębicka herbu Nałęcz Woie-

wody Łęczyckiego Stefana corka, z tey była według *Okolſkiego* corka Barbara, ktora ſię doſtała w małżeńſtwo, Janowi Adamowi z Zmigroda Stadnickiemu Podczaſzemu Krakowſkiemu, Kaſztelanowi Przemyſłkiemu, ale boday to nie raczey Oyca iego Kaſztelana Sadeckiego corka była: bo iego corka z Gębickii Barbara, była za Jordanem Franciſzkiem Kaſztelanem Woynickim, ſynow zaś dwoch iego było, ktorzy nadgrobek zmarłemu Oycu ſtawiali, com czytał w Krakowie, to ieſt ieden Piotr, naprzod Staroſta Rabſztyńſki, potym ſtan ſobie duchowny obrawſzy, od Klemenſa X. Papieża, do Michała Krola Polſkiego poſłem wyſłany, miecz mu od niego poświęcony na Turkow, y roża złota oddawał: potym już będac Proboſzczem Generalnym Miechowſkim, y Archidyakonem Pultuſkim, iezdził w legacyi do Hiſzpanii y Luzytanii 1680, iako ſwiadczy inſkrypcya w Kościele Miechowſkim, Wieś Krzeſławice inkorporował do Proboſtwa S. Jadwigi na Stradomiu przy Krakowie 1674. *Karp Kazanie o S. Jadwidze*, wkrotce iednak po roku 1680 śmierć go dalſzym honorom wydarła. Drugi Mikołay Chorażу Łęczycki, Staroſta Oycowſki, Dworzanin Krolewſki, żona iego Katarzyna Brzoſtowſka herbu Strzemię Woiewodzanka Trocka: był podobno y trzeci Kryſztof, ale ſnać młodo umarł. Jeſt tego Kanclerza mowa, ktora Gdańſzczanom witaiacym Krola Kazimierza od Tronu odpowiadał, *u Tuldena lib. 6 w druku.*

Jan Kaſztelan Oświecimſki, kupil Zarki Miaſteczko, mąż rycerſki w Moſkiewſkich, za Stefana y Zygmunta III Krolow Polſkich, expedycyah, wſzędzie z ſława Imienia ſwego, przenioſł ſię na wieczny pokoy 1633, oſmdzieſiat bliſko lat dożywſzy, pochowany w Zarkach, z nadgrobkiem, ktory wypiſał *Starowol: in Monum: fol: 797.* Jabym rozumiał, że to był ſyn Jędrzeia, brat Mikołaia Przędeckiego Staroſty, y Iana, z Barbary Oleſnickii zpłodzonych, o ktorym Jędrzeiu *Paprocki* powiada, że miał za ſoba Duninownę z Uiazdu herbu Łabęc, z ktora zoſtawil potomſtwo, iako y brat iego Jan z Suchecka herbu Poray, luboć *Okolſki* Jędrzeiowi dziedzicowi na Udorzu, tylko corki przypiſuie, á o Janie mowi, że zſzedł bezpotomny: ten Jan Kaſztelan Oświecimſki z pierwſza żoną Tarkowiecka, á z druga Męcińſka, zpłodził tych ſynow. Pierwſzego Piotra, Gnieznieńſkiego y Krakowſkiego Kanonika, umarl 1637, w Katedrze Krakowſkiey pochowany, fundacya na dwie mſzy za duſzę ſwoię uczyniwſzy, co opowiada napis na grobowym kamieniu: był oraz Łowickim y Pułtuſkim Kanonikiem, y Proboſzczem Sieradzkim.

Woyciech Arcybiſkup Lwowſki, drugi ſyn Jana Kaſztelana Oświecimſkiego, powrociwſzy z cudzych kraiow, Kanonikiem był naprzod Łuckim, Krakowſkim, y Proboſzczem Miechowſkim, Sekretarzem Koronnym: Jan Kaźimierz Krol wynioſł go do infuły Kamienieckiey, á Michał Krol do Archikatedry Lwowſkiey, z ktora wraz trzymał Proboſtwo Miechowſkie, rzadził ta Dyecezyą przykładnym życiem, ſkarbiąc ſobie Niebo, dokąd poſzedł po zapłatę 1677, Krol Michał umieraiac, oſtatniey woli ſwoiey exekutorem go uczynił.

Alexander Woiewoda Rawſki, trzeci ſyn Jana Kaſztelana Oświecimſkiego, był wprzod Chorążym Krakowſkim, miał za ſoba Zofią Annę Zborowſka herbu Jaſtrzębiec corkę Samuela, *to Okolſki*, átoli tenże Alexander dziedzic na Gwarczewicach, Baryſu, y Bębnowie, że miał druga żonę Zuzannę Konſtancya Jarmolińſka, czytałem w pewnym *Mſ.* iako y o Chorążance Krakowſkiey, że była za Janem Chociwſkim; potomſtwo z Zborowſkii, Sta-

 niſław,

niſław, Teofila, Konſtancya, Anna, Alexandra. Maximilian czwarty, Roman piaty, ſynowie Jana Kaſztelana, obadway ludzie rycerſcy.

Staniſław naprzod Czeſnik Krakowſki, potym Kaſztelan Biecki, Sędzia Kapturowy 1632 y 1648, z Seymu 1637 Kommiſſarzem naznaczony do pogranicznych od Slaſka kłotni, żona iego Jakuba Gawrońſkiego Kaſztelana Wieluńſkiego corka *Baran*, ſzoſty to był ſyn Jana Kaſztelana Oświecimſkiego. Siodmy zaś Samuel Podczaſzy Krakowſki, Dworzanin Krolewſki.

Mikołay Kaſztelan Nakielſki, oſmy ſyn Kaſztelana Oświecimſkiego. Sioſtry tych oſmiu braci, iedna poſzła za Romana Przerębſkiego, druga za Piotra Tęgoborſkiego ſyna Mikołaia *Baran: Leo Roxolanq y Kazanie Złoty Topor.* N. miał za ſoba Daniłowiczownę Rozalia Podczaſzankę Koronną. N. była za Hieronimem Kobielſkim Podczaſzym Bielſkim.

Franciſzek naprzod Stolnik Krakowſki, potym Kaſztelan Bracławſki, ten z pierwſzey żony Michałowſkii, ba y z drugiey Elżbiety Koniecpolſkii Woiewodzanki Parnawſkiey, miałci wprawdzie kilku ſynow, Joachima, Jana, y Franciſzka: ále Joachim ſtan duchowny ſobie obrał, drugi y trzeci młodo pomarli. Jan 1687, Franciſzek 1696, za ktoremi y Ociec oſtatni z tego Domu wſzedł do grobu. Teraz gdy to piſzę, ieſzcze z tego Domu żyia, Maczyńſka Podkomorzyna Sieradzka, y N. Xieni Trzebnicka. N. Każimierza Pokrzywnickiego Miecznika Sieradzkiego małżonka. N. Staniſława Rydzyńſkiego Łowczego Wſchowſkiego, Barbara Staniſława Koczorowſkiego.

KORYCKI herbu Ciołek Tych *Okolſki* opuſcił, lubo *Paprocki* wyraznie o nich mowi, że ſa w Podlaſkim Woiewodztwie. Hieronim Korycki Podkomorzy Koronny, Staroſta Knyſzyńſki y Geranowſki 1566, podpiſał liſt Zygmunta Auguſta *in Mſ. Ravenſ.* Jan pod Skoworodkiem 1577, mężnie z drugiemi Tatarow płaſzał, *Paprocki o herbach fol: 340.* Jan Proboſzcz Kodeńſki 1541 *Przyłuſki Felix Luceor:* N. Korycka była za Staniſławem Niemira Chorażym Mielnickim. Hieronim poſeł Ziemi Bielſkiey, Jan y Każimierz w Podlaſkim podpiſali elekcya Jana III. Piotr Miſſyi naſzey Kowelſkiey Benefactor 1690.

KORYCKI herbu Prus 1mo w Woiewodztwie Mazowieckim. *Paſtor lib: 1: Hiſt:* wſpomina iednego z nich ſławnego Rotmiſtrza, ktory po klęſce naſzych pod Korſuniem, gdy nieprzyiaciel chciwy padł na łup, on tym czaſem w dziewięcdzieſiat koni, przez wielkie kupy chłopſtwa ciagnącego ſię za Chmielnickim, ſzczęśliwie przebiwſzy ſię, naprzod do Kiiowa, ztamtad nie bez trudności do ſwoich zawitał. Kryſztof Korycki Rotmiſtrz y Dworzanin Krolewſki, rozumiem że to tenże ſam, ktoremu *Koſtytucya 1653* na pięc ſet koni za dwie ćwierci, ktorzy byli przy boku Jana Każimierza Krola pod Zborowem, zaſługi płacić kazała, *Conſtit: fol: 4 y 1667 fol: 8*, był potym Podkomorzym Chełmińſkim 1674, drugi Kryſztof w Ziemi Wyſzogrodzkiey w tymże roku. N. Korycka była za Piotrem Rudzińſkim. Alexander w Xięſtwie Litewſkim 1700.

KORYTKO herbu Ielita w Woiewodztwie Ruſkim, Staniſława Korytka z Pacanowic, czytał *Paprocki na reieſtrze* Szlachty Ruſkiey 1427. N. miał za ſoba Lanckorońſka, z ktora wiele dobr w ten Dom weſzło. N. Korytko miał za ſoba corkę Stefana Fredra. Paweł naprzod Podkomorzy Przemyſki, poſłował na ziazd pod Jędrzeiowem 1576, *Conſtit: fol: 246.* był potym Podkomorzym Lwowſkim, za Krola Stefana, nakoniec Kaſztelanem Przemyſkim, Anna Ligęzianka Kaſztelanka Zarnowſka żona iego. Piotr 1595 *Conſtit: fol: 676* Bartłomiey Piſarz Ziemſki Lwowſki człowiek godny. Jan z Podorce

Stolnik

Stolnik y Komornik Lwowſki *Acta Terreſtr: Lepol:* Staniſław dziedzic na Tuligłowach, od ktorego ſukceſſorow, kupił potym te dobra Mikołay Kroſnowſki na ten czas Stolnik Lwowſki, na Collegium naſze Lwowſkie dobroczynny, był y brat iego rodzony, od ktorych Korytko Staroſta Wiſki. Elżbieta Starościanka Buſka, była za Arnolfem Chociwſkim Staroſta Zydaczewſkim. Staniſław z Podhorce miał za ſoba Elżbietę z Sokołowa Dziedoſzycką 1615 Kaſztelankę Lubaczewſka. Damian Miecznik Lwowſki y Sędzia Kapturowy 1733. Hrehory w Xięſtwie Litewſkim 1700.

**KORYTKOWSKI.* w Sieradzkim Woiewodztwie. Staniſław Korytkowſki Piſarz Grodzki Sieradzki 1621 *Acta Caſtren: Vielun:* Jan 1648. Staniſław y Marcin 1627.

**KORYTOWSKI herbu Mora.* w Woiewodztwie Poznańſkim. Bartłomiey Korytowſki Podwoiewodzy Poznańſki z Seymu 1678 naznaczony Kommiſſarzem do pogranicznych od Slaſka dyfferencyi *Conſtit: fol: 11.* Każimierza z Anny Wałdowſkii herbu Topor ſynowie, Woyciech Staniſław y Władyſław. Dawniey zaś Władyſław to ieſt 1648 kwitnął w Malborſkim Woiewodztwie. Jadwiga Macieia Kwiatkowſkiego małżonka.

**KORYTYNSKI herbu Korczak*, powinny zaś bydź Wręby od gory więkſze, od dołu mnieyſze, pod niemi Xiężyć do gory obiema rogami, iakby opaſuiący wręby, na hełmie głowa charta w koronie: kwitna na Wołyniu. Z tych Paweł Korytyńſki 1528, o ktorym *Metryka Wołyńſka* N. Burgrabia Łucki *Mſ. P. Rutka.*

Koryzna herb.

* MA bydź Krzyż we ſrzodku proſto, ale iakby przewrocony do gory, przez niego ſtrzała, żelezcem w bok prawy tarczy zawiedziona, Krzyż biały, pole czerwone, na hełmie trzy piora ſtruſie, *Koiał: in Mſ.* tak go okryſlił, y przydaie, że tego herbu zażywaia Koryznowie w Zmudzi. Z tych Michał Koryzna Kanonik Wileńſkiey, Referendarz Litewſki umarł 1598. Szczeſny Sędzia

Nnnnnnn2 Ziemſki

Ziemſki Zmudzki, Mikołay Rotmiſtrz Krolewſki, Fabian ktorego ſyn Je-
rzy. Eliaſz 1632. Woyciech w Wilkomirſkim 1674.

Korzbog herb.

TRzy Karpie złote powinny bydź ieden nad drugim pływaiace, w polu białym, na hełmie pięc pior ſtruſich: tak go opiſuia *Paprocki w Gniazdzie fol. 1085: o herbach fol: 564, w Ogrodzie fol: 168,* ále tam powiada, że pole tarczy powinno bydź modre. *Okolſki tom: 1., fol: 464. Bielſki fol: 293. Kleynoty fol: 59. in Mſ. P. Rutka.* w tym ſię tylko niektorzy nie zgadzaia, że iedni Karpie kłada pływaiace w prawa tarczy, drudzy ſpoliciey w lewa tarczy. *Petra ſancta cap: 56,* Korczbachow herb tak opiſuie: ſa prawi trzy ryby, ktore ſię zowia Barwenny ſrebrne, ułożone na kſztałt nałęcza; atoli na nadgrobku Jana Korczbacha (tak go tam piſza) Kanonika Krakowſkiego, widziałem że ryby trzy, tym kſztałtem iak ſię tu położyło, pływaia. Z Niemiec ten herb do Polſki przynieſiony, czyli raczey ze Slaſka, ktora to Prowincya, dopiero ſię za Władyſława Łokietka od Polſkiey Korony oderwała, á ztad lepieyby kto powiedział, że Familia Korzbokow zdáwna Polſka była, ale iedni z nich, gdy ſię Slaſk z Polſkiey iuryſdykcyi wyłamał, y oni przy fortunie ſwey w tym tam kraiu zoſtali; drudzy ktorzy dobra ſwoie w Polſzcze mieli, tu ſię zawſze gniezdzieli. Ze na Slaſku ta ſię Familia kiedyś krzewiła, ba y podobno ieſzcze krzewi: z tego poznać, że gdy Slaſka Prowincya na cztery circulos dzielono w roku 1530, w trzecim ci ſię Panowie rachuia, Xiażę Monſterburgenſkie, ze wſzyſtkim ſwoim Państwem y poddańſtwem, Xiaże Swidnickie, Panowie z Korzboka y Malzkanu, *a Joannes Bleau w ſwoiey Hiſtor: Geograficzney,* obſzerniey ich dobra opiſuie. *Bielſki także fol: 720* wſpomina Zygmunta Korzboga, ktory z prywatney urazy, Jędrzeia Hrabię z Gorki Kaſztelana

ſztelana Miedzyrzeckiego poimawſzy, do Slaſka uprowadzał, ále mu go Xia-
żę Brzegſkie odbił. Zaygliczow także Dom, że na Slaſku zdawna dziedzi-
czył, ieſt pewna, á y ci Korzbokiem ſię pieczętuia. Pewny *Mſ.* domyſla
ſię, że Korzbokowie, z Familii kiedyś znaczney w Hiſzpanii Corbium na-
zwaney, ſwoy początek wzieli, o ktorey *Livius lib: 28.* Między dwiema pra-
wi bracia ſtryiecznemi kontrowerſya uroſła o Miaſto rzeczone Jbem, ktora
chciał łagodnym ukoic ſpoſobem Wielki Wodz Rzymſki Scipio, żeby ſię tylko
byli na iego rozſadek zpuſcili, chciwość iednak fortuny, tak obudwu na
ſiebie zaoſtrzyła, że gdy ieden drugiemu uſtapić niechciał, do poiedynku
między niemi przyſzło, w ktorym ktoby z nich wygrał, przy tym miało ſię
zoſtać miaſto Jbem. W oczach tedy całego woyſka Scipionowego, z ſoba
ſię ſtarli, gdzie ſtarſzy z nich Corbis, młodſzego brata Orſua, to ſiła, to w-
prawiona do broni ręka, to chybkością, pokonał: Przydaie tenże *Mſ.* bydź
może prawi, że potym za rewolucya czaſu y woyny, oſobliwie gdy Mar-
cus Antonius, Quadow y Markomanow woiował, to ieſt ten kray, gdzie te-
raz Slaſk y Morawy, ktoryſzkolwiek z przerzeczoney Familii Corbium, w
Slaſku oſiadł, akcentem ięzyka ich, Korzbog nazwany, á z Niemiecka Korcz-
bach.

W Polſzcze naſzey Dom Korzbokow dawno zagościł, przecięż pier-
wſzego między niemi czytam *w Długoſzu lib: 11,* Piotra Korzboka tego her-
bu, ktorego w roku 1410 przed Grunwaldſka potrzeba, wyſłał był Krol
Jagełło, do Kommiſſarzow Krola Węgierſkiego, żeby ſię był od nich do-
wiedział, czy pokoy między nim y Krzyżakami zawarli, czyli nie. *Biel:
fol: 293 Cromer.* Tenże to rozumiem Piotr, był potym Podkomorzym Po-
znanſkim, iako ſię podpiſał na przywileiu Jedlińſkim, *u Łaſk: w Stat: fol: 25*
w roku 1433 y w roku 1436 *pokoy Brzeſki fol: 140,* Piotra Korzboga Kanonika Kuiaw-
ſkiego, zmarłego w roku 1500, nadgrobek *kładzie Paprocki.* Tenże *fol: 92 piſze,*
że Korzbog na Milcu, miał za ſoba Annę Zborowſka Kaſztelankę Kra-
kowſka, koło roku 1565. Jan z Witkowa Korzbog Dziekan Gnieznienſki,
Scholaſtyk Płocki, Kanonik Krakowſki, zaſnał w Panu 1573, nadgrobek
iego wypiſał *Starowol: in Monum:* z ktorego powiada o nim, że był wielkim
Patronem nauk, y do nich ſię applikuiacych, Akademii Krakowſkiey tyſiąc
złotych wyliczył. *Pruſſcz w opiſaniu Miaſta Krakowſkiego ſwiadczy,* że Klaſztor
na Stradomiu przy Krakowie u S. Agnieſzki Panien Zakonnych trzeciey
Reguły S. Franciſzka, od ognia zruinowany, reſtaurował. Dorota Korz-
bokowna Gabryela Złotkowſkiego Kaſztelana Krzywinſkiego małżonka,
matka Staniſława Kaſztelana Biechowſkiego, iakom widział na nadgrobku
w Rychwale. Henryka Korzboka Konſyliarza y poſła Ceſarza Maximilia-
na do Gdańſka iadacego, Erneſt Weyher poimał; o co potym Ceſarz Suli-
kowſkiego y Łaſkiego, Poſłow Krolewſkich, przyareſztował, ktorych uwol-
niono, gdy Korzboka Krol Stefan wypuścić kazał.

Herbowni.

Korzbok	*Nieſiołowſki*	*Supplika*	*Zaydlicz*
Łacki	*Rybienſki*	*Tuchołka*	*Zawadzki*
Montigaiło	*Stryikowſki*		

KORZEKWICKI *herbu Serokomla* Zaklikę Korzekwickiego mężnego Rotmiſtrza,

ſtrza, między innemi, ktorzy pod Koronowem odważnie ſię bili, wſpomina *Długoſz y Bielſki pod rokiem 1410 fol: 307.*

KORZENICKI. Korzenicki Sebaſtyan miał za ſobą Barbarę Kowalſką, z tey był Antoni Regent Ziemſki Kaliſki, Stefan, Franciſzek y Staniſław. N. miał za ſobą Zofią Korycińſką. Stefan Sędzia Grodzki Pińſki *Conſtit: 1717 fol: 19.*

* *KORZENIEWICZ herbu Kolumna,* to ieſt powinna bydź Kolumna, między dwiema pułmieſiaczkami, á w hełmie trzy piora ſtruſie. W powiecie Pińſkim Wyſoccy na Wyſokim, iedni ſię nazwali Dworzaninowiczami, drudzy Korzeniewiczami. Z tych Jan Wyſocki Korzeniewicz, ſyn iego Łukaſz.

KORZENIOWSKI herbu Nałęcz w Podolſkim Lubelſkim y inſzych Woiewodztwach. Piotr Korzeniowſki miał za ſobą Katarzynę Starzycką 1625, *Acta Caſtrenſ. Camenec:* Jan w Zakonie naſzym Proboſzcz u S. Barbary w Krakowie 1636. Stefan Kanonik Poznańſki 1650 *Mſ. Czartoryiſc:* N. Piſarz Ziemſki Poznańſki, ktorego z Radlickii herbu Korab, dwoch ſynow było, ieden Teodor Kanonik Gnieznieńſki y Poznańſki, żył ieſzcze 1689, u Krolowy Kazimiry w wielkich reſpektach: drugi Jan Staniſław Regent Kancellaryi Koronney, Staroſta Kościańſki, poſłował na rożne Seymy, iako 1678, gdzie go Rzeczpoſpolita Kommiſſarzem uczyniła, do pretenſyi od Brandeburczyka, y deputatem do piſania Konſtytucyi, *Conſtit: fol: 54:* pierwſza żona iego Urſzula Cielecka, druga Urſzula Krzycka Kaſztelanka Poznańſka, Staniſław 1690. Piotr Korzeniowſki Rotmiſtrz. w Inflanciech oſiadł, ſyn iego Mateuſz do Bracławſkiego powiatu wynioſł ſię, ktorego zoſtało dwoch ſynow, Piotr w Zakonie naſzym ſłużac zapowietrzonym w Wilnie, umarł 1657. Paweł zaś brat iego, miał za ſobą Gielgutownę. *Koiał: in Mſ.* Jozef w Orſzańſkim 1648. Mikołay na Wołyniu 1702.

KORZENIOWSKI herbu Waga w Brześciańſkim Woiewodztwie tegoż herbu co y Pocieiowie.

KORZENSKI herbu Strzemię w Woiewodztwie Sendomirſkim w Powiecie Wiślickim, Woyciecha Korzeńſkiego, wſpominaia *Konſtytucye 1638 fol: 53.* Staniſław dziedzic na Malikowicach, y Piotr, tegoż czaſu żyli. Korzyńſkiego męſtwo ſławi *Paprocki fol: 404,* że z konia zſiadſzy pieſzo ſzedł do ſzturmu pod Pleſzkowem 1581.

Kos herb.

Rożni rożnie herb ten, y iemu podobne, tłumaczą, iedni powiadaią że ſą trzy rzeki, drudzy że balki, inni że trzy paſy, czyli linie, inni że trzy pola, álbo iako *Okolſki tom: 1: fol: 469* powiada, ſześć pol alternata, trzy białe, trzy czerwone; powinny zaś bydź na ukoś od prawego boku tarczy z gory, na lewy bok na doł idace, nad hełmem y Koroną trzy piora ſtruſie, tak go opiſał *Mſ. o Familiach Pruſkich:* podobny temu herb ktory ſię zowie Nabram, tylko że tam pola białe trzy przeplatane z trzema czarnemi, y wſzyſtkie proſto w gorę idą. O czym indziey. Starożytna to Familia Koſſow, y we Włoſzech heroicznemi dziełami wſławiona y honorami. *Volaterrano lib: 14 Antropol: fol: 167:* co też namienia y *Iuvenal: Satyr: 8.* gdy mowi: *Coſſus vel Durſſus moribus,* przez co rozumiał Poeta, iako go tłumaczy Commentator iego, Korneliuſza Koſſa, ktory Wolumniuſza Krola Wegentow zabiwſzy, bogata zdobycz wynioſł: albo też tego rozumiał Koſſa, ktory za Auguſta Ceſarza Getulos poraził. Toż *Livius decad: 1. lib: 4. ſwiadczy, Omnibus locis re benè geſta, Dictator triumphans in urbem rediit Longe maximum*

ximum triumphi fuit ſpectaculum, Coſſus, ſpolia optima Regis interfecti gerens. T. Tacitus Hiſtor. lib. 1. o innym mowi, Claudius Coſſus unus ex legatis (militaribus) facundiâ ſuâ militarem ferociam mitigavit. A na innych mieyſcach hiſtoryi ſwoiey *Livius* wſpomiana Koſſow *Conſules Romanos:* zwycięſtwa ich z rożnych nieprzyiacioł wyliczaiac. *Philippus Commineus vir patritius, & Ordinis Equeſ. Commentar: lib: 8.* kładzie Jana Koſſyuſza Neapolitańczyka, ktory od Renata Krola Sycyliſkiego do Ludwika Krola Francuzkiego XI poſłem będac, perorował. *Platina de Vitis Pontificum. Joannes Vigeſimus quartus, patriâ Neapolitanus & nobilis, Baltaſar Coſſ antea vocatus, Bononiæ omnium conſenſu Pontifex creatur, obiit Florentiæ Anno 1419, ſepultus in baptiſterio S. Joannis. Albertus także Leander fol: 183. Fuit Joannes XXIII antea Baltaſar nominatus de nobili familia Coſſorum. y Vitæ Romanorum Pontificum fol: 414: Joannes XXII Neapolitanus prius Baltaſar Coſſa vocatus, ex illuſtri Familia, cum Bonifacio IX à ſecretis & cubicularius eſſet, Cardinalis & Legatus Bononienſis factus eſt.* Z Neapolitańſkiego tedy Krolestwa wyſzła ta Familia Koſſow, y naprzod była oſiadła w Kroleſtwie Czeſkim, potym niektorzy z nich do Prus ieſzcze za Krzyżakow, chcac im do pomoc przeciwko Poganom woiować, zawitali, gdzie potym dobr nabywſzy, wielkim ſię wſławili męſtwem.

Mſ. o Familiach Pruſkich Załuſk: y drugi Konopack: zowią ich Koſſami Urſynami, o ktorych, iako y o Kolumnow Familii *Piaſecki fol: 98. Romæ apud Urſinos & Columnenſes patebant libera refugia reis. Et ſi magiſtratus Pontificis, in aliquem delinquentem, ſeveriùs pro criminis qualitate animadvertere voluiſſet, is ad alterutrum iſtorum confugiens, velut ad aſylum, liber evadebat.* Niewiem iednak, za co ich do Urſynow pociagaia, ile że ci inſzego herbu od Koſſow zażywaia. Pierwſzy *Mſ.* Kontarenow ſławney y dawney w Weneckim Państwie Familii, tenże herb naznacza, co y Koſſow, y o Karaffach toż twierdzi, ále o tych iuż ſię mowiło pod herbem Korczak: to iednak pewna, że u Karaffow, nie na ukos, ále proſto paſy od boku iednego, do drugiego ida, iako widzieć *u Petraſancta w prefacyi ad Symbola heroica:* iednakowy iednak poczatek

tek herbu Karáffow ten autor zda ſię naznaczac, iaki powiadaia bydź y
herbu Koſſow, to ieſt, że zkrwawionemu w okazyi przodkowi Domu te-
go, we krwi iego, palce umoczywſzy Xiażę, á do pierſi przyłożywſzy, na
zbroi, trzy krwawe linie wyraził, na znak męſtwa iego, też ſame pola
krwawe z białemi w herbie nadał.

Herbowni.

Kalkſtein. Kos. Koſak. Oſtowſki. Plaſtwig Raba Stolińſki.

Nie wſzyſcy iednak tu wyrażeni, iednakowym kaſztałtem tego her-
bu zażywaia; bo Kalkſzteinowie, Oſtowſcy, paſy wſzerſz tarczy proſto, nie
na ukos noſza, y na hełmie między dwiema trąbami myśliwemi ſkrzydło
kładą, rozumiem iednak, że iedenże obudwu herbow poczatek. Rabowie
takiż herb noſza iako y Kalkſzteinowie, tylko że na hełmie Slepowrona
z pierzcieniem kładą.

Koſſow Familia zdawna wiernie tak Oyczyznie, iako y Panom ſwo-
im ſłużyła: iednego z tego Domu Dworzanina Krolow, Zygmunta I, y
Zygmunta Auguſta, pamiątkę, rytmem Polſkim opiſał, ſławny Polſki Poeta
Jan Kochanowſki. Rafał Koſſ Sedzia Ziemſki Swiecki, u tegoż Auguſta był
pokoiowym, corka iego była za Zygmuntem Dulſkim. Maciey Pod-
komorzym Pomorſkim 1578 *Hiſtor: Polon: Pruthen: y w Grudziądzu na zamku,*
napis o nim. Jan, Chełmiński y Łowicki Kanonik, leży w Chełmży w Ka-
tedrze, o czym iego nadgrobek ſwiadczy. Samuel Podkomorzy Wendeń-
ſki, y Piſarz Polny woyſkowy. Za Krola Stefana Batorego, trzey bracia ro-
dzeni przy dworze iego kwitneli: to ieſt Mikołay Sekretarz Krolewſki, Pro-
boſzcz y Kanonik Warmińſki, Kuiiawſki y Warſzawſki Kanonik; Stani-
ſław, potym Podkomorzy Wendeńſki, Lemſelſki y Wendzelſki Staroſta,
Piſarz Polny pod czas expedycyi Inflantſkiey, ktorego pamiętne ſa rycer-
ſkie dzieła y odwagi. Trzeci Floryan, ten ſię rożnemi wſławił poſelſtwy,
człowiek wielkiey experyencyi, umarł w Warſzawie, tamże w Kościele S. Ja-
na pochowany. Maciey Dworzanin Zygmunta III, maż nieporownaney ſi-
ły, w Inflanciech miał Staroſtwa, od Kozaka Zyroki w Krakowie zabity,
o co zaboycę śmiercią karano. Mikołay Koś, na nadgrobku w Oliwie tę
mu pochwałę daią, *Pietate in Deum, in Eccleſias, Clerum, egentes, liberalitate, in Pa-*
triam fide, in amicos integritate, illuſtris, obiit 1599, ætat: 60. żona iego Juſtyna Ko-
narſka herbu Oſoria, dwoch mu ſynow powiła, Felixa Opata Peplińſkiego
y Generalnego Zakonu Cyſtercyeńſkiego przez Polſkę Kommiſſarza, grun-
tu o ktory kontrowerſya między nim y Biſkupem Kuiawſkim zachodziła,
obdwa na Kościoł naſz Gdańſki uſtapili, Prałat y ludzkości y ſzczodro-
bliwości nieporownaney, wizytuiac Oliwſki Klaſztor, tam koniec życia
ſwego znalazł 1618, wieku ſwego 48: ſwiadkiem iego tamże nadgrobek z
moſiądzu odlewany. Jędrzey brat iego rodzony za nim w tymże roku po-
ſzedł, o tym nadgrobek iego w Oliwie tak mowi, *Vera paternæ pietatis &*
candoris imago, publicæ ac privatorum pacis ſtudioſiſſimus, officio erga amicos conſtan-
ti, in ſumma exſpectatione annum agens 38, febri virulenta abſumptus eſt. Jerzy
Kos, ktorego Radziwiłowſka peregrynacya wſpomina. Wawrzyniec, ſła-
wny w expedycyi Inflantſkiey, á potym y Pruſkiey, Rotmiſtrz. Maciey, kto-
remu kamień grobowy u OO Dominikanow w Chełmie tę pochwałę daie,
Antiqua & illuſtri familia ortus, fide, pietate in Deum, amore erga pauperes, & re-
ligioſos

ligioſos, charitate erga Patriam & proximos plenus obiit 1628, cui hoc monumentum
Capitaneus Gołubenſis Borzechovienſisq; frater mæſtus fieri curavit: herby 4, to ieſt,
trzy paſy, Topor, Wieniawa, Poray: był to ten Staroſta Gołubſki o kto-
rym tuż zaraz mowię.

Jan Woiewoda Chełmińſki, Podſkarbi Ziem Pruſkich, Staroſta Gołub-
ſki y Borzechowſki, był wprzod Kaſztelanem Elblaſkim 1648, żona iego
Eufrozyna z Gemli Knutowna, pozoſtała wdowa po Ianie Loka, z ktorą
wraz w Peplińſkim kościele, Kaplicę krzyżowa, doſtatnie ozdobił, y ołtarz
marmurowy koſztowny w niey wyſtawił. Zaſłużony to był ten Jan Zy-
gmuntowi III Krolowi, na ktorego dworze od lat ſwoich młodych czas
nie mały z wielka ſławą y ozdoba przepędził: potym Władyſławowi IV.
już na ten czas Chorąży Chełmińſki; ale naybardziey Pruſkiey Prowincyi, ktorey
indygenatu dawno pozwolonego wſzyſtka ſwoia applikacya bronił y ubronił.
Wydawała ſię w nim powaga wielka, przezorny dowcip, ſzczerość nie o-
błudna; poſłował na rożne Seymy, á oſobliwie 1629, zkad był deputowa-
ny na Trybunał Radomſki, *Conſtit. fol:* 12. N. miał za ſoba Barbarę Kęſ-
ſowſką. N. Jędrzeia Kozłowſkiego w Jelencu małżonka.

Adam Kos Biſkup Chełmińſki, á przedtym czytam go Archidyakonem
Warſzawſkim, Koadiutorem Opactwa Mogilnickiego, Prałat życia przykła-
dnego, nauki wytworney, obyczaiow miłych, ludzkości nad inſzych, świat ten
y dalſze nadzieie pożegnał w roku 1661.

Jan Kos Woiewoda Chełmińſki, Staroſta Oſtrołęcki, Starogardzki, Szynd-
waldzki, a przedtym Kaſztelan Inflantſki, złaczył ſię był dożywotnie z
Maryanna Wolfowna, corka iego była za Alexandrem Czapſkim, Kaſzte-
lanem Chełmińſkim, druga za Kczewſkim Woiewoda Malborſkim, y ſynow
dwoch, Jozef Woiewoda Smoleńſki, Staroſta Szyndwaldzki, podpiſał kon-
federacya generalna 1696, poſłem będąc z Chełmińſkiego, miał za ſoba A-
naſtazya Myſzkowſka, corkę Staniſława Margrabi, ale z niey nie zoſtała tyl-
ko corka, y ta Panna umarła. Drugi Jan, naprzod Woiewoda Inflantſki,
á potym gdy ſobie ſtan duchowny obrał, Nominat na Biſkupſtwo Chełmiń-
ſkie, wſzakże nim przyſzło do poſſeſſyi tey Katedry, na błogosławiona w
wiecznoſci przenioſł ſię godność: co zacz był człowiek, z tego może ka-
żdy poznać, że go Krol Auguſt II. Synowi ſwemu, cudze nawiedzaiącemu
kraie, Marſzałkiem przydał, y ſzczęśliwie: bo tyle, to roſtropna perſwazya,
to polerem nauki, to ſubmiſſya wrodzona, wielkiemu Panięciu był powo-
dem, że odrzuciwſzy dziedziczna prawie, y w Saſkim państwie kiedyś wrodzo-
na, Luterſka herezya, torem Nayiaśnieyſzego Oycá ſwego, wiarę Katolicka
przyiał.

Adam Kaſztelan Chełmińſki teraźnieyſzy. Zona iego pierwſza Oſtro-
wicka, druga Sołtykowna Kaſztelanka Przemyſka, N. Koſſowna Lichtya-
na małżonka koło roku 1600 *Mſ: Konopatſ.* Jerzy Kanonik Chełmińſki
Baran: Każimierz y Władyſław 1648. Mikołay miał za ſoba Czapſka. Jan
Chorąży Chełmińſki 1699. Franciſzek 1679. Mikołay z Bedlna na Babicy
1705. Ktoryś z tego Domu poiał Barbarę Bobrownicka. Widziałem w Pe-
plińſkim Kościele formy, w ktorych Zakonnicy chor zwykli ſpiewać, od ie-
dnego z Domu tego poſtawione, co znać po herbie y literach F. K. A. P.
znać od Felixa Koſa Opata Peplińſkiego, tamże ołtarz S. Troycy nakła-
dem ktoregoś Koſſa ſtanał. N. Podkomorzy Chełmińſki, żona Tereſſa Ma-
czyńſka Łowczanka Sieradzka.

*KOSS *Szemirowſki*, inni od tych, o ktorych ſię tu mowiło, według *Mſ. o Famil:*
Pru-

Prufkich, nofzą w herbie na tarczy dwa harty do fiebie wfpięte, trąba nad niemi myfliwa, na kfztałt herbu Lefkich.

**KOSACKI.* Wfpomina ich *Okol: tom: 2. fol. 486*, gdzie powiada, że Kofacki miał za fobą Maryannę Pikarfką herbu Pułkozic, *y Łukaß Paprocki Łafki cudow: fol: 50* powiada, że Jana Kofackiego Maryanna Piwowna małżonką była.

KOSAK herbu Koß, namienia ich *Konftytucya 1678 fol: 25.*

**KOSAKOWSKI herbu Slepowron* po rożnych Woiewodztwach, á naprzod iedni z nich z Łomzyńfkiey Ziemi do Xięftwa fię Litewfkiego przenieśli. Z tych Francifzek Nikodem Kofakowfki Starofta Łomżyńfki, fławny w Litwie Pułkownik, 1605 lewym fkrzydłem regimentował pod Kircholmem, żona iego Wołowiczowna, Syn Jan Euftachi Kafztelan Mścifławfki 1649, Starofta Gulbińfki, zoftawił z Dziewałtowfkii dwoch fynow, ludzi rycerfkich. Kryfztof także z Mazofza tamże ofiadł, dwoch iego fynow było, Paweł Dworzanin Krolewfki, y Tomafz Kafztelan Parnawfki, fynow dwoch zpłodził, Jakuba y Jędrzeia, z tych drugi długo fłużąc woienną przeciwko Szwedom y Mofkwie, doftał fię w niewolą. Jan w Witebfkim, Stanifław w Wileńfkim, Jan, Paweł, Michał, Stefan, w Mińfkim 1648. *Mf: P. Koiał:* Drudzy fię w Mazofzu zoftali, z tych Mikołay Pifarz Ziemfki Łomżyńfki 1603, *Conftit: fol: 807.* Paweł Surrogat Grodzki Wifki, 1587 umarł, *Conftit. 1588 fol. 478.* Jan Podftoli Wifki, Władyfław Łowczy 1674. Jędrzey Podczafy Wifki, Rotmiftrz Krolewfki, *o ktorym Konftytucya 1631 fol: 36:* tenże czy infzy Jędrzey Chorąży Czerniechowfki 1638, *Conftit. fol: 31.* Woyciech wyfłany przeciwko Szwedom od Koniecpolfkiego Hetmana 1628 pod Radzynem, nie mogł ich potędze oprzec fię. *Brachel: lib. 3 hiftor: y Piafecki.* Mikołay Starofta Wifki w Mazofzu, pofeł na Seym 1620, ztamtąd przydany Hetmanowi ad cofilia bellica, *Conftit: fol: 2.* y znowu 1623 ztamtąd deputat do Kwarty Rawfkiey, y 1633 deputat na Trybunał Radomfki, *Conftit: fol: 21:* rozumiem żeto tenże fam Mikołay był potym Kafztelanem Czerniechowfkim, á boday nie pierwfzym, *Conftit: 1638 fol: 36*, fyn iego Alexander Podfędek Bracławfki, miał za fobą Zofią Czuryłownę, pozoftała wdowę po Xiążęciu Czetwertyńfkim, wfpominaią go *Konftytucye 1647 fol: 36.* Tenże czy infzy Alexander, ktoremu żona Teofila Druzbicowna Podkomorzanka Bełzka, fyna powiła Jozefa, y corki dwie, Antoninę y Maryannę *Geneal: Belzec.* Jan Starofta Wifki, pofeł na Seym 1638, ztamtąd deputat na Trybunał Radomfki, *Conftit: fol: 22: y 1667 fol: 18.* Kazimierz, Konftantyn, Remigian, 1648, w Wołyńfkim Woiewodztwie. Piotr Czefnik Wołyńfki 1674. Samuel miał za fobą Barbarę Kalińfką Podczafzankę Sanocką, wdowę po Jozefie Stamirowfkim Łowczym Sanockim, ále z nią *fterilis.* Samuel Kommiffarz do dyftrybuty hiberny. 1683. *Conftit: fol: 4.* Tereffa Romana Hulewicza Stolnika Włodzimirfkiego małżonka. N. Stefana Cielefkiego. Mikołay Stanifław Kafztelan Kiiowfki, z Czuryłowny urodzony, á wprzod zdami fię Chorąży Zytomirfki, miał za fobą Alexandrę Potocką herbu Pilawa Podfkarbiankę Nadworną Koronną, corki iego, Rozalia y druga obrały fobie Panieńfkie życie u S. Katarzyny, Anna Eleonora u wfzyftkich SS. we Lwowie; czwarta była *1mo voto* za Sobiefkim Czefnikiem Koronnym, *2do* za Donhoffem Podczafzym Litewfkim, fyn zaś Piotr Dominik, Kafztelan Podlafki, umarł 1730, ktoremu Zofia Potocka Woiewodzanka Kiiowfka powiła dwoch fynow. Mikołay Chorąży Lubelfki, corka iego Remigiana Mikułowfkiego Chorążego Wilkomirfkiego małżoka. Maryanna Seweryna Potockiego Łowczego Owruckiego, N. miał za fobą Frycowfką pozoftałą wdowę po Poniatowfkim. Mikołay Łowczy Wifki, deputat na Trybunał Koronny 1686, żona Mężyńfka.

**KOSA-*

**KOSARZEWSKI herbu Łuk napięty* w Woiewodztwie Połockim y Witebfkim. Hrehory Kofarzewfki, brat iego Jan Skarbnik Połocki, Rotmiftrz Krolewfki, miał fynow, Dominika, Samuela Podczafzego Witebfkiego, Bazylego Strukczafzego Połockiego, y Kryfztofa *Koiałow: in Mf.* ktory też herb ich tak opifuie, łuk napięty z Strzałą do gory profto żelezcem obroconą, podkowa nad nim, iakby go opafywała, Krzyż na frzodku na barku Podkowy, w czerwonym polu, na hełmie trzy piora ftrufie.

**KOSCIA.* Rozumiem że tu należą, Stanifław Kościewicz Rotmiftrz Litewfki, ktory po porażce nafzych pod Choynicami 1454 Krola Kaźimierza uchodzącego z mniey fortunnego placu, długo przeciwko za nim ścigaiącym Krzyżakom bronił, y ich fiłę na fobie utrzymywał, aż fię też fam w niewolą doftał. *Stryikow: fol: 621 & 624. Koiał. p: 2.* Wacław Kościewicz Marfzałek u Zygmunta I, Altarya S. Anny w Kobryniu fundował. Anna podobno tego Wacława corka, była za Radziwiłem Janem Xiążęciem na Goniądzu, Starofta Zmudzkim, koło roku 1540 *Geneal: Radziw:* Hrehory Podfędek Witebfki 1596 *Conftit: fol: 682* Teofil 1674.

**KOSCIAŁKOWSKI herbu Serokomla.* Widziałem ich z tym herbem. Mikołay Kościałkowfki Koniufzy Wilkomirfki, Jan Pifarz Ziemfki Wilkomirfki, Jerzy Strażnik Wilkomirfki 1674. Rotmiftrz Krolewfki.

KOSCIELECKI herbu Ogończyk O Pobożności Kościeleckich, fławny niegdy w Polfzcze Senator, á na Watykanie Purpurat Hofius, w roku 1577 pifząc, tak mowi: *Cum Kofcieleccii ab Ecclefia nomen ducant, nulla unquam in re, feparari ab ea volunt, nec puto, poft hominum memoriam fuiffe familiam ullam in mea Patria, quæ fe magis Ecclefiafticam effe declaraverit, & unius S. Catholicæ, Apoftolicæ Romanæ Ecclefiæ traditiones omnes, pari ftudio defenderit*, y niżey to im przyznaie, że w tym Domu, *nullum unquam hæreticum videre adhuc licuit. Orzechowfki* zaś *orat: in funere Sigifm. I*, chwali ich ku Oyczyznie fzczodrobliwość, kiedy znaczną fummę, w ktorey pufzczono im było Malborg, y infze dobra Krolewfkie, Krolowi Kazimierzowi y Oyczyznie darowali, *cum nullum nummum ex infinita obligatione illa accepiffent*, słowa fą autora. O meftwie ich to tu właśnie fłuży, co *Tacitus Libro de moribus Germanorum* wfpomina *de Cattis fortiffima veterum Germanorum gente: Fortiffimus quifq; ferreum infuper annulum* [*ignominiofum id genti*) *velut vinculum geftat, donec fe cæde hoftis abfolvat*, że fię Kleynotnym fwym Sygnetem zaflubili na zgubę nieprzyiacioł Oyczyzny. Pamiętaiąc na zafługi ich Oyczyzna, Senat zawfze niemi zafadzała.

Ktoś wyprowadzaiąc Genealogią Działyńfkich, y Kościeleckich też linią, ile że od nich Działyńfcy y początki fwoie, y krew wzięli, w ten fpofob położył. Piotr Ogończyk dziedzic na Radzikach, miał fyna N. dziedzica na Radzikach y Kościelcu, ten fię pierwfzy nazwał Kościeleckim, y trzech fynow zpłodził, N. Kościeleckiego, od ktorego był Jan Starofta Chełmfki, Drugiego Mikołaia Podkomorzego Sendomirfkiego, od ktorego był Janufz Woiewoda Inowrocławfki. Trzeciego N. Kościeleckiego dziedzica na Radzikach, od ktorego było trzech fynow, Janufz Kościelecki Woiewoda Brzefki Kuiiawfki, Drugi Wifław Bifkup Krakowfki. Trzeci Mikołay Woiewoda Kalifki, ktory fię pifał z Kutna koło roku 1258. Ta ofnowa iak daleka od prawdy, ztąd każdy ofądzić może: bo naprzod Wifława Bifkupa Krakowfkiego niewinnie do tey Familii naciąga: kiedy wfzyfcy hiftorycy nafi pifzą o nim, że był infzego herbu, ktory fię zowie Zabawa, *iako Kacki y Starowol: in Vitis Epifcop: Cracov: Paproc: Długoß* y inni, prawda, że fię pifał z Kościelca, ale nie z tego co w Kuiawach leży, ale z tego co ieft w

Pppppppz Krakow-

Krakowſkim Woiewodztwie. Mikołaia też Podkomorzego Sendomirſkiego tu wtracil; był ci on wprawdzie, y do tegoż domu należał, lubo do inſzey Powałow linii, ale nie żył *według Paprockiego o herbach, fol: 414.* aż w roku 1449, á ten Genealogiſta, ſynowcowiego y ſyna, kładzie w roku 1258. co czy ſłuſzna?

Paprocki, ktoremu poſwiadcza *Okolſki*, tak piſze, Piotr prawi z Radzikowa, ktory był naypierwey doſtał tego herbu, miał dwoch ſynow, Piotra Ogona, y Jędrzeia Powałę. Ogonowe potomſtwo w Wielkieypolſzcze zoſtało, Powały w Małeypolszcze. Z tych Piotr Ogon kupił Kościelec na Kuiawach, zkad ſię potym iego potomſtwo piſało. Atoli że y Ogonow nazwiſko długo potym w tym Domu dziedziczyło, z tego poznać, co piſze *Długoß, Bielſki fol. 223, Paprocki z Miechowity*, że w roku 1329 Paweł z Spicimirza Ogon, Woiewoda Łęczycki, y Staroſta Dobrzyńſki, tegoż zamku Dobrzyńſkiego, Janowi Czeſkiemu Krolowi, uporczywie y wſzyſtka potęga wraz z Krzyżakami dobywaiacemu, kilka niedziel mężnie bronił, aczci potym, gdy znizkad, áni ſukkurſu, áni nadziei o nim nie było, nie bez wielkiey nieprzyiaciol ſtraty, ktorych częſtemi wycieczkami ſiła trupem położył, gdy y mury zkołatane, y ludzi zwatlonych widział, pod pewnemi kondycyami poddał. *Y Nakiel: w Miechow: fol: 250,* z dawnych ſwego Klaſztora przywileiow, kładzie Piotra Ogona w roku 1325. Doczytał ſię potym *Paprocki* gdzieś na liſtach Klaſztornych, Januſza z Kościelca Woiewody Brzeſkiego Kuiawſkiego 1247: pod rokiem zaś 1258 Mikołaia Woiewody Kaliſkiego. *Okolſki zaś z Długoßa y Cromera lib: 9,* tegoż ſamego Mikołaia bydź rozumie, ktorego Każimierz Xiążę Sieradzkie, pod kolorem prywatney rozmowy zprowadził do ſiebie, y poimał. Niewiemż czyby nie lepiey kto mowił, że ten Mikołay nie Kaliſkim ale Poznańſkem był Woiewoda. wprawdziec *Długoß* opiſuiac tę transakcya, powiada, że iz Mikołaiem tymże fortelem, ułowił Każimierz Xiażę, y Hertobalda Woiewodę Poznańſkiego, ále Kromer, na bład to drukarſkiey praſy zwala, gdzie miaſto tego, co miano było napiſać Hertobalda Gnieznieńſkim, podłożono Poznańſkim. Ale daymy, żeby ſię według powieści Długoſza utrzymał Hertobald przy Poznańſkim, Mikołay iednak nie mogł ieſzcze w tym roku bydź Kaliſkim Woiewoda: bo u mnie to pewna, że na ten czaś Gnieznieńſcy tylko Woiewodowie byli, nie Kaliſcy; iakom piſał *tom: 1: fol: 124;* chyba tedy był Gnieznieńſkim. Daley Januſza z Kościelca Woiewoda Inowrocławſkim tytułuie w roku 1259 *Paprocki,* ale ten autor, w teyże Xiędze *o herb: fol: 608,* piſze, że Woiewodow Inowrocławſkich ieſzcze nie było w roku 1374, y zda ſię, bydź to prawdziwſza, *iakom mowił tom. 1. fol: 140,* toć muſiał ſię Paprocki co do roku pomylić. Ale y temu nie mogę wierzyć, co piſze teże, że Jan z Kościelca był Staroſta Chełmſkim 1259 czy Chełmińſkim; bo Chełmſka Ziemia w ten czas w Xiążat Ruſkich ręku była, á Chełmińſka świeżo przedtym w Krzyżackich chodziła. Pawła potym Biſkupa Chełmſkiego rachuie przy Kościeleckich 1466: ále ten lubo był tegoż herbu, przecięż do Powałow linii drugiey należał, y piſał ſię z Grabowy, nie z Kościelca. Te watpliwości ułacniwſzy, idę do pewnieyſzych.

Woyciech z Kościelca Woiewoda Brzeſki Kuiawſki, ſynem go zowie Mikołaia Woiewody Kaliſkiego, wſpomniona wzwyż Genealogia, ále mi przeciag lat długi, wierzyć temu nie dozwala. Ten, pod Kazimierzem Xiążęciem Kuiawſkim, wprawiwſzy y rękę y ſerce na nieprzyiaciol Oyczyzny, wiele potym heroiczney ſwey odwagi przykładow potomności zoſtawil za

Włady-

Władyſława Łokietka, oſobliwie pod Radzieiowem, gdzie w roku 1331 dwadzieścia tyſięcy Krzyżakow trupem na placu położył. Pakośćkiego zamku nie tylko mężnie przeciwko tymże bronił, ále też wypadaiąc z fortecy, dobrze ſię ich nabił, y owſzem chcąc im oddac przeſzłorocznie naiazdy w Wielkapolſkę, w Chełmińſką Ziemię wtargnał z ſwym ludem, gdzie ogniem y mieczem wſzyſtko puſtoſzył: á gdy Krzyżacy zemścić ſię ſwey ſzkody pragnąc, do Kuiaw z woyſkiem wpaść chcieli, mocno ſię im oparł, y na kilku mieyſcach znacznie urywał. Czechow, ktorzy im ſzli na pomoc, poraził: *to Starowol: in Bellat: Sarm: Cromer lib: 11 Biel: fol: 223. Paprocki* zle iednak w nim położono rok 1305. bo kto inſzy w tym roku na tym krzeſle ſiedział, iakom mowił *tom: 1. fol: 141.* Floryana Laſkaryz Biſkupa Płockiego, ktory umarł w roku 1334, do Kościeleckich referuie *Łubieńſki in Vitis Epiſc: Płoc:* przecięż z Długoſzem twierdzi, że był z herbu y Familii *Coryllorum ſeu Acervorum*, to ieſt herbu Leſzczyć, gdzie y ia o nim mowić bębę.

Januſz Woiewoda Inowrocławſki, iuż w roku 1413 na tym krzeſle ſiedział, iako maſz *u Łaſkiego w Stat: fol: 127 y 1421 u tegoż, fol: 171.* w roku 1420, z Zbigniewem Oleśnickim wyſłany do Krzyżakow Kommiſſarzem, nie chciał przyiac od nich ſummy pewney na Rzeczpoſpolita, że nie w złocie, iako byli powinni, oddana, co Krolowi Władyſławowi y Senatorom barzo wdzięczno było: gdyż za ta okazya wielce nieſłuſznego y ciężkiego Krolestwu temu dekretu Ceſarſkiego, zbyć ſię chcieli. *Cromer lib: 18 Dług:*; deputowany potym był, na namowienie y poſtanowienie przymierza, między Korona y Krzyżakami na Soleckim ziezdzie przy Poſle Papieſkim, ale ta rzecz dla zdrad Krzyżackich odkrytych, ſkutku nie wzięła *Dług.* Zoſtawiony tedy od Krola dla beſpieczeńſtwa tam tego kraiu, gdy w rządach ludu tamtego, Krol, Brochockiego Staroſtę Brzeſkiego przełożył, pominawſzy iego, ze wſzyſtkim rycerſtwem Kuiawſkiego Woiewodztwa z obozu wyiachał, maiac ſobie za nieprzyſtoyna rzecz, niżſzemu w godności od ſiebie podlegać *Biel: fol: 323. Dług.*

Woyciech z Kościelca Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki 1413. *u Łaſkiego w Stat: fol: 127. y u Herb: fol 296.* W tym ſię właſnie czaſie Działyńſcy od Kościeleckich rozdzielili; kiedy ieden z Koſcieleckich, wziąwſzy działem Działyń, od niego piſał ſię Działyńſkim, atoli wielka tu y częſta trudnośc zachodzi, ponieważ albowiew Działyńſcy choć iuż rozdzieleni, przecięż na pamiatkę, że z Kościeleckich poczatki ſwe wzięli, z Kościełca ſię piſywali, zgadnac, ktory z nich Kościeleckim ktory był Działyńſkim. Ja tu wſzyſtkich zbieram, ktorychkołwiek z Kościelca czytałem.

Mikołay Woiewoda Jnowrocławſki, tak ſię zda, że to tenże ſam Mikołay był naprzod Chorażym Bydgoſkim 1433, iako go czytam *u Łaſkiego w Statucie fol: 52,* á potym Chorażym Jnowrocławſkim, iako podpiſał pokoy Brzeſki 1436 *u tegoż Łaſkiego fol: 140:* boday nie ſyn Januſza Woiewody Jnowrocławſkiego, o ktorym ſię wyżey mowiło: atoli ile dochodze, dwoch razem pote czaſy Mikołaiow kwitnelo, z ktorych znać ieden z Chorażego Bydgoſkiego, wſtąpił na krzeſło Woiewodztwa Brzeſkiego Kuiawſkiego, drugi Chorażym Jnowrocławſkim będac, zoſtał potym Woiewoda Jnowrocławſkim, dał mi do tego domyſłu okazya *Łaſkiego Stat:* u ktorego na liſcie Każimierza Krola 1457 *fol: 65* znayduie ſię Mikołay Woiewoda Jnowrocławſki, *y Długoß* go wſpomina w roku 1461, z ſynem iego Janem Podkomorzym, kiedy Brodnicy Miaſta pod Krzyżakami, ſtraża nie dobrze opatrzonego podſzedł: o czym y inni Hiſtorycy ſwiadcza, ktorych w pierwſzym tomie przywodziłem. O pokoiu ſię potym z Krzyżakami namawiał 1463 y 1464, tak

Qqqqqqq w Brze

w Brzeſciu Kuiawſkim, iako y w Toroniu, ále daremnym zawodem *Cromer lib: 25 Biel: Długoſʒ,* znać iednak że w tym roku, álbo w náſtępuiacym, żyć przeſtał: co niżey obaczyſz.

Mikołay drugi Woiewoda Brzeſki Kuiawſki, tak go podpiſanego czytam w roku 1456 na liſcie Kaźimierza Krola, *u Łaſkiego w Statucie fol: 68 w Długoſʒu lib: 13* wiele o te czaſy pomięſzanych rzeczy znaydzieſz: bo naprzod Janúſza Kościeleckiego Woiewoda Jnowrocławſkim piſze w roku 1454, w tymże roku Mikołaia Szarleia Woiewodą Jnowrocławſkim, trochę niżey, tegoż ſamego Woiewodą Brzeſkim Kuiawſkim, y znowu ieſzcze niżey, tegoż ſamego Woiewodą Jnowrocławſkim w tymże roku, to ieſt 1454, á w roku 1456 *fol: 198,* znowu tegoż Woiewoda Brzeſkim Kuiaſkim; znowu *fol: 206* w roku 1457 tegoż Scibora Szarleia Woiewoda Jnowrocławſkim, á Jana z Kretkowa Woiewoda Brzeſkim Kuiawſkim; toż ſamo znaydzieſz y w inſzych Hiſtorykach naſzych, *Kromerze lib: 22 y 23 Bielſk: fol: 401* y daley: iam z przywileiow rożnych w pierwſzym tomie dowodził, że Jan Kretkowſki przez te wſzyſtkie lata, ſiedział na krzeſle Woiewodztwa Brzeſkiego Kuiawſkiego, á Szarley na Jnowrocławſkiego, ále gdy znać Szarley umarł 1457, Mikołay Kościelecki wziął Woiewodztwo Jnowrocławſkie po nim, iakom dowodził z Łaſkiego, wyżey, á drugi Mikołay z Kościelca, po Kretkowſkim Brzeſkie Kuiawſkie, álbo też tenże ſam Mikołay, coś niedługo na Jnowrocławſkim zabawiwſzy, przeſiadł ſię na Brzeſkie Kuiawſkie: bo *Długoſʒ* w roku 1459 y 1460 iuż Jana Kościeleckiego Woiewoda Jnowrocławſkim tytułuie, ále w náſtępuiacym roku Mikołaia mu imię daie, w roku zaś 1462, Jana z Kościelca Woiewodztwem Brzeſkim uczcił, w roku 1463 Mikołaiem zowie Woiewodę Brzeſkiego Kuiawſkiego, z tego poznać, iak y urzędy y imiona pomięſzał ten autor, y inni co za nim idac piſali; atoli te błędy moga ſię ſnadno pomiarkować z tegoż Długoſza, bo *fol: 333 lib: 13* w roku 1464 wyraznie piſze, że dwoch na ten czas razem Kościeleckich w Senacie ſiedziało, ieden Mikołay Woiewoda Brzeſki Kuiawſki, drugi Jan Woiewoda Jnowrocławſki, á oraz y Staroſta Malborſki, czterdzieſta tylko ludzi ſwoich Człuchowſkiego zamku doſtał 1466, *Cromer lib: 26 Biel: fol: 441.* Znowu *Długoſʒ lib: 13 w roku 1476* [nie 1480 iak u mnie omyłka w pierwſzym tomie położono] wſpomina Mikołaia Woiewodę Jnáwrocławſkiego: niewiemże czy miaſto Jana nie podłożył Mikołaia.

Jan Woiewoda Jnowrocławſki, o Janie Kościeleckim Staroście Bydgoſkim czytam w Manuſkryptach Miaſta Bydgoſkiego, że w roku 1451 przy Kościele tamecznym u fary, fundował ołtarz Nayśw. Pannie, y do niego dochody opatrzył, z ta kondycya, żeby przed nim mſza ſpiewana bywała, co approbował Krol Kaźimierz, y owſzem y do fabryki Kościoła ſiła ſię przyłożył. W roku zaś 1480 z tegoż Krola woli, OO Bernardynom na Konwent w Bydgoſzczy, mieyſce naznaczał. *O czym Vadingus in Annal: Minor: tom: 7.* Tenże ſam czy inſzy Jan Kaſztelan Dobrzyńſki w roku 1485 znaydował ſię obecnym, gdy Stefan Woiewoda Multańſki, oddawał homagium Kaźimierzowi Krolowi pod Kołymyia. *Przyłuſki tractat: de Provinc: Pol: cap. 10.* był potym ſnać Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim, á w roku 1497 wziął Woiewodztwo Jnowrocławſkie.

Mikołay Biſkup Chełmſki z Proboſzcza Kuiawſkiego na te Katedrę wynieſiony, iako ſwiadczy *Damalew: in Præpoſitis Vladislav.* Prałat y układnośćia obyczaiow, y umieiętnośćia prawa tak duchownego iako y ſwieckiego znakomity, do Katedry Chełmſkiey u Krola Alexandra uproſił Miaſteczko Biała w Rawſkim Woiewodztwie, w Katedrze Kuiawſkiey wyſtawił dośćpię- kny,

kny, według tam tych wiekow, ołtarz S. Mikołaiowi Patronowi ſwemu, a w Skapym w Dyecezyi Płockiey, na tym mieyſcu, ktore ſobie upodobała częſtemi widzeniami y łaſkami Nayś: Panna, naprzod Kościoł y Klaſztor z drzewa OO Bernardynom wyſtawił 1497, á potym oboie wymurował, y ozdobnym apparatem nadał. *Vadingus in Annal: Min: 1498 num: 45 Haroldus num: 15, 1497. Bzovius in Annal: 1507 num. 4.* w roku 1512 był na koronacyi Krolowy Barbary w Krakowie, *Decius de Sigiſ: I temp:* umarł 1518, pogrzebiony w Kraſnymſtawie, iako piſze *Nakiel: in Miechow: fol: 596.* w Skapym, iako chce *Damalewicz loc: cit: Okolſki ba y Paprocki* Chełmińſkim go zowia ale zle;

Mikołay Woiewoda Brzeſki Kuiawſki, z tym tytułem podpiſał elekcya Alexandra Krola, *u Karnkow: de primatu* 1501 *y Łaſk: w Statucie fol:* 112, 1504, *y u Poſſel: Hiſtor; Pol. Pruthen:* na liſcie Zygmunta I. 1507. á w roku 1496 Kaſztelanem Krzywińſkim, tak go czytam *u Łaſkiego w Statucie fol. 110.* Był y drugi Mikołay ote czaſy Kaſztelanem Jnowrocławſkim 1516 iako ſwiadczy, *Metryka Koronna.*

Jędrzey Kaſztelan Woynicki, Podſkarbi Wielki Koronny, Spiſki Oświecimſki, Zatorſki, Sadecki, Bydgoſki Staroſta, tak o nim mowi iego nadgrobek w Krakowſkiey Katedrze, ktory wypiſał *Starowol. in Monum:* Melancholia do śmierci mu pomogła 1515, gdy mu nowinę donieſiono o śmierci iedynaczka ſyna: acz do choroby śmiertelney była y druga okazya, że ſię komu innemu Staroſtwo Krakowſkie doſtało, o ktore on potężnie nalegał. Była podobno y trzecia, o ktorey czytam w Dyaryuſzu o Rokoſzu 1606. Poiał był ten Jędrzey w małżeńſtwo Katarzynę Telniczownę Slężankę, z ktora niegdy młodſzym Zygmunt I. będac, miał ſwoie nie według prawa Boſkiego żachowanie, ta rzecz tak drugich dwoch braci iego do indygnacyi wzruſzyła, że maiac to ſobie y całemu Domowi ſwemu za wielka hańbę, gdy Jędrzey do Senatu wchodził, iako Kaſztelan Woynicki, ci ſię z krzeſeł ſwoich ruſzywſzy, z Senatu wyſzli, publicznie ſię z tym przed wſzyſtkiemi proteſtuiac, że my prawi z tym weſpoł zaſiadać nie możemy, ktory taka konfuzya Imieniowi naſzemu uczynił, co go naprzod w głęboka melancholia, á potym w grob wprawiło: iakoż wſpomina o tym małżeńſtwie, y o iey nieprzyſtoynych z Zygmuntem konfidencyach, *Łukaſʒ Gornicki w hiſtoryi ſwoiey w roku 1540, y Treterus in Vitis Epiſc: Poſnan:* tak to delikatny był u dawnych Polakow poczciwośći honor. Nie zoſtawił iednak z tey Katarzyny, tylko corkę iednę Bietę álbo Beatę, ktora ſię doſtała w małżeńſtwo Jlii Xiażęciu Oſtrogſkiemu. Ten to Jędrzey (luboć go *Wapowſki in fragmentis Hiſt:* Mikołaiem zowie, á ztad dał okazya Okolſkiemu, że dwoch Kościeleckich Podſkarbich Koronnych liczy, iednego Jędrzeia, drugiego Mikołaia, ale ieden tylko był Jędrzey, iako z nadgrobku iego, przywileiow, *Deciuſʒa, Bielſkiego fol. 516 Stryikow: lib: 23 cap: 5* poznać) po Szydłowieckim wziął Podſkarbſtwo Koronne, y Zupy Krakowſkie w adminiſtracya, ktore gdy treſunkowym ogniem, czy też złośćia czyiaś zapalone, tak ſię rozgorzały, że ich ciężko było ugaſić, gdyż wiele bardzo ludzi ratuiacych, to nieznoſny fetor, to gruby dym poduſił, tak że ſię nikt więcey odważyć niechciał, on z Bethmanem Rayca Krakowſkim w owę płomieniſta Etnę nie bez oczywiſtego niebeſpieczeńſtwa, ale dla miłości dobra poſpolitego, zpuściwſzy ſię, ſzczęśliwie pożar wſzyſtek przytłumił: też ſame potym Zupy pierwſzy prawie z Zupnikow w lepſzy porzadek wprawił. Na kongreſſ Wiedeńſki 1515 w piekney ſię komitywie ludzi ſwoich ſtawił, á gdy ztamtad rzadko ktory z Panow Polſkich wyiachał, ktoryby exotycznego Hrabiow tytułu do domu ſwego

 nie

nie przywiozł, on iednak za niego Ceſarzowi podziękował, za naywiękſzy to ſobie poczytaiąc tytuł, że ſię Szlachcicem Polſkim urodził: był wprzod Kaſztelanem Bieckim 1508, iako ſię podpiſał na przywileiu danym Xięſtwu Zatorſkiemu.

Mikołay Woiewoda Brzeſki Kuiawſki, drugi brat Jędrzeia Podſkarbiego y Kaſztelana Woynickiego, był naprzod Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim, z tego poſtapił na Woiewodztwo Jnowrocławſkie, iakom ſię doczytał w Metryce Koronney, umarł Brzeſkim Kuiawſkim 1524, o czym ieſt liſt Zygmunta I. *in Mſ. Petricov:* gdzie mu ſoli Krakowſkiey Krol ten pozwala na Staroſtwo Bydgoſkie: miał za ſoba Bochotnicką herbu Dębno, ſioſtrę Jana Woiewody Lubelſkiego, ta mu tylko trzy corki powila, iedna z nich była za Walewſkim Mikołaiem, druga za Jakubem Walewſkim, trzecia za Sempelborſkim.

Staniſław Woiewoda Poznańſki, trzeci brat Jędrzeia Podſkarbiego y Kaſztelana, wprawdzieć mu *Paprocki* Imię daie Jana, ale ſię myli; ſwiadczy o tym liſt Zygmunta I. *in Mſ. Petricov:* na ten czas był Woiewoda Jnowrocławſkim (lubom ia go opuścił w pierwſzym tomie] ten Staniſław, to ieſt w roku 1515, á nic pewnieyſzego, że przed bratem ſwoim Mikołaiem, kiedy mu ten Krol Staroſtwo Bydgoſkie po śmierci brata Jędrzeia, na ktorym Kościeleccy mieli znaczna ſummę zaległą, puſzczał; pokiby go z rak ich nie wykupiono W tey on potym Bydgoſzczy 1529 Szpital y Kościoł na cześć S. Staniſława Patrona ſwego y wymurował y nadał, Proboſzcza przy nim uſtanowił, Miaſtu Bydgoſkiemu jus Patronatûs nad nim zoſtawiwſzy *Hiſtor. Civit: Bidgoſt:* Wſpomina tego Staniſława, *Decius de Sigis: I. temp: Vapovius Hiſtor: Biel: fol: 507 Sarnicki*, że Krol Zygmunt Nieſzawę czy Niſſę wykupił od niego dziewiaciu tyſięcy czerwonych złotych. Tenże Krol (*ob ingenuam virtutem, in rebusq; gerendis maximam dexteritatem, nec non grata fidelitatis obſequia*, nowi przywiley *in Mſ. Petricov:*] puścił mu Pałać iakiś bliſko Krolewſkiego leżacy na przedmieściu Piotrkowſkim dożywotniem prawem: poſtapił z Jnowrocławſkiego na Kaliſkie Woiewodztwo, z tego na Poznańſkie 1524, umarł koło roku 1530, co znać z liſtu tegoż Krola, gdzie ſukceſſora mu na krzeſło Poznańſkie dano Łukaſza Hrabię z Gorki: był oraz y Staroſta Malborſkim, Człuchowſkim, Swieckim, zoſtawił tylko iednę corkę Szreńſką Woiewodzina Płocką, y ſyna iednego Jana, to *Paprocki.*

Jan Woiewoda Łęczycki, Tucholſki, Człuchowſki, Bydgoſki Staroſta, ſyn Staniſława Woiewody Poznańſkiego, poſłował z drugiemi 1530 do Zygmunta Auguſta, Kroleſtwo mu Polſkie ofiaruiac, *Biel: fol: 561*, był wprzod Kaſztelanem Łęczyckim 1536, umarł Woiewoda 1545. wſzedł był *według Paprockiego*, w dożywotnie kontrakty, naprzod z Pempowſka herbu Gozdawa, z ktora trzech ſynow zpłodził, Staniſława, Jędrzeia, y Januſza, *2do voto* z Kczyńſka, z ktorey dwie corki były, Anna Kamieniecka, y Elżbieta Potocka, á potym Zorawińſka Kaſztelanowa Halicka, y ſynowie dway, Staniſław y Łukaſz. Krom do tych czas wyliczonych Senatorow z tego Domu, ieſzcze tych znayduię. *Orzechowſki Orat: in funere Sigiſm. I*, ſławi Jana Kościeleckiego Woiewodę Inowrocławſkiego, ále tak mi ſie zda, że miaſto Staniſławem, Janem go okrzcił. Jam też w tomie pierwſzym położył z tak wielu dokumentow, Jana Woiewodę Jnowrocławſkiego w roku 1546 y dalſzych. Drugi Jan był Woiewoda Brzeſkim Kuiawſkim 1550, ztad dochodzę że inſzy, bo Jnowrocławſki był oraz Staroſta Brzeſkim, Kowalſkim y Dobrzyńſkim, ten zaś drugi Staroſtą Nakielſkim y Bydgoſkim, y *Nakiel: w*

Miechow: z liſtu Zygmunta Auguſta obudwu wypiſał razem w iednym roku, to ieſt 1550, *fol: 653*. Jan także Woiewoda Sieradzki 1524. W roku 1530 Mikołay Woiewoda Kaliſki, o ktorym namieniaia y inſi, autorowie, gdy powiadaią, że Kościelecka Woiewodzanka Kaliſka była za Sewerynem Bonerem Kaſztelanem Sądeckim, *Paprocki Okol: Martin: Franconius. Treter: in Epiſt. Varmi:* powiada, że Jana Kościeleckiego Krol 1520 wyſłał z ludem docierać oblężenia Miaſta Branzbergi. *Vapovius* zaś w tymże roku powiada, że Krzyżackim woyſkom bronił prześcia przez Wiſłę: Jan Podkomorzy Krakowſki 1523 drugi Jan tamże Podkomorzy 1533; iakoż że y druga linia Kościeleckich pote czaſy kwitneła, ztad dochodzę, że Staniſław Woiewoda Sieradzki wziął w małżeńſką ligę Kościelecka, ktora po iego śmierci poſzła za Piotra Czarnkowſkiego Kaſztelana Poznańſkiego: miala to bydź Woiewodzanka Brzeſka Kuiawſka.

Jędrzey Woiewoda Poznańſki, Staroſta Pyzdrſki y Bydgoſki,, ſyn pierwſzy Woiewody Łęczyckiego, o nim tak napiſał *Hoſius Epiſt: 247* do Stefana Krola: *Dignior erat qui regni Primatem, quam qui Palatinum ageret, fuiſſetq; religio, multo loco meliore in Patria mea, ſi Primatûs dignitas, ad eum delata fuiſſet, tom. 2 fol. 416*, żona iego była Łaſka herbu Korab Woiewodzanka, Sieradzka wodwa po Odrowazu Staroście Opoczyńſkim, Anna iey imię, ale *ſterilis.*

Staniſław Woiewoda Sieradzki, drugi ſyn Jana Woiewody Łęczyckiego: Elżbietę Xiężniczkę Oſtrogſka z Kościeleckii Biety zpłodzona od Zborowſkich odebrawſzy, matce oddał *Varſzav: Vitæ Parallellæ*, luboć ſię w roku pomylił, z Kościelecką, iako ſię mowiło, żadnego potomſtwa nie zoſtawił.

Jan Woiewoda Sieradzki, Generał Wielkopolſki, Bydgoſki, Nakielſki, Drahimſki Staroſta, ſyn trzeci Jana Woiewody Łęczyckiego, mąż powagi wielkiey, wſpaniałościa animuſzu, miłościa ku Oyczyznie znakomity; iuż go był Krol Auguſt Wielkopolſkich Woiewodztw Hetmanem deklarował w roku 1563, przeciwko Erykowi Brunſwickiemu Xiażeciu, y on ſkrzętnie poſpolitym ruſzeniem obadwa Woiewodztwa Poznańſkie y Kaliſkie w pole wyprowadził, ále tym czaſem Eryk zpędzony pod Czczewem, wrocił ſię z woyſkiem do domu. O nim y iego bracie Jędrzeiu Woiewodzie Poznańſkim, tak piſze Hoſius do Stefana Krola. *Sive quis ſpectat vitæ integritatem, ſive religionem, ſive in tuenda fide Catholica magnitudinem quandam animi ſingularem, perpaucos his virtutibus in regno tuo ſibi pares, vix ullum ſuperiorem habuiſſe videntur; cum utroq; mihi magna interceſſit amicitia:* y niżey. *Et erat in utroq; videre zelū quendā ſingularē, priſcæ religionis noſtræ tuēdæ & conſervandæ, qui ſi vixiſſent ad hanc ætatem, minus multos ab Eccleſiæ gremio divulſos in illa parte Poloniæ vidiſſemus. tom: 2 fol: 416.* w Bydgoſzczy do Szpitala S. St[illegible]ſława fundacyi przyczynił. Dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Danaborſka Kaſztelanką Nakielſką, na imię Gieruſſa, z ktora wziął dobra Danaborz, Krainkę, Nieżuchow, y inſze, drugi raz z Katarzyna Hrabianką z Gorki, Jędrzeia Kaſztelana Poznańſkiego y Generała Wielkopolſkiego corka, iuż na ten czas, to ieſt 1552 będac Woiewoda Łęczyckim, bo był przedtym Kaſztelanem Łęczyckim, Staroſta Brzeſkim, Dobrzyńſkim, y Kowalſkim, uczyniwſzy iey reformacya na dobrach Płeſzowie 25 tyſięcy, zoſtawił corki cztery, Katarzynę Opalińſka Marſzałkowa Wielka Koronna, Reginę Rokoſowſka Podſkarbina Wielka Koronna, Elżbiete y Zofia, tyleż ſynow, to ieſt Staniſława Staroſtę Nakielſkiego: na tym Nakle mieli kiedyś Danaborſcy znaczną ſummę, ktora ſumma z Geruſſa Danaborſka w Dom *Kościele-*

ckich weſzła była, Januſz tedy Generał Wielkopolſki w nadzieię otrzyma-
nia poſſeſſyi Nakła, nietylko ſobie, ale y dalſzym ſukceſſorom ſwoim, mu-
rem był pięknie ten zamek opaſał, y wielkim nakładem ufortyfikował, áto-
li Krol Stefan po śmierci tego Staniſława Staroſty Nakielſkiego, Nakło
Domowi temu odebrał: y Staroſtwo komu innemu konferował. *Paprocki O-
grod: fol: 223.*

Jan Kaſztelan Miedzyrzycki, á przedtym Biechowſki, y Staroſta Byd-
goſki, ſyn drugi Januſza Generała Wielkopolſkiego, maż rycerſki, ktory
na potrzebę pode Gdańſk, znaczna rotę był przyprowadził: poſtował na
Seym iuż Kaſztelanem Miedzyrzyckim będac (znać że ſię to oboie ieſzcze
w ten czaś pomieścić mogło] y podpiſał transakcya Będzińſka. *Conſtit:fol:
450. 1589. w Mſ: Rozrażewſkich* czytałem rzecz oſobliwſza o nim. Corki iego
Gertrudy, Zokonne wprawdzie pioro, ále podczciwości y kropli w ſobie
nie miało, zczerniło ſławę y imie dobre w danym do Woiewody Poznań-
kiego liſcie, ten przyiaciołom ſwoim pod ściſłym ſekretem powierzył wy-
uzdaney legendy mniey oſtrożnie, zaklęte albowiem uſta, tym bardziey o
niewinney bełkotały Pannie, im ich bardziey do milczenia przyciſkano,
tak że ſię też y do ſamego Oyca iey Kaſztelana, bez wſtydu z nieſława cor-
ki, przedarły nowiny. Zadumiały zrazu ſtanał na to Ociec, atoli niebawiąc,
z Stryiem iey y matka y corką w Trybunale Koronnym Piotrkowſkim ſta-
wa. Tam Stryi do Deputatow mowę zaczał. Tę prawi z publiczney nie-
ſławy obwiniona, y iuż w opinii ludzkiey potepiona, w oczach waſzych Ociec
y matka ſtawia, więcey względu maiac na podćziwość, niżeli na Rodzi-
cielſka miłość, obliguia y proſza, ieżeliby przeſwiadczona była w tym
co iey zła zarzuca gęba, żeby pod katowſkim życie traciła mieczem. Przy-
pozwany ſtanał y Woiewoda Poznańſki, przyznał ſię do tego, żem prawi
liſt od tego Zakonnika wziawſzy, ſwoim niektorym przyiaciołom pozwo-
liłem czytać; ále y Zakonnik ſumnieniem zdięty; powtorzonemi liſtami, kto-
re produkował, ſławę tey Pannie wrocił, y ia, mowi Woiewoda, iakem o
niey nigdy inaćzey, tylko z wielka æſtymacya nie mowił, tak y teraz. De-
kretem tedy Trybunalſkim ſława corce przywrocona, ktorym czytał w *Mſ.* Ro-
zrazewſkich: Miał za ſoba ten Jan Spławſką herbu Leliwa Kaſztelankę Krzy-
wińſką: rozumiem że to iego ſynowie byli Januſz y Woyciech Kościeleccy, od
ktorych Maciey Smogulecki Staroſtwo Bydgoſkie, ktore w tym Domu tak
dawno chodziło, wykupił 1600. *Acta Commiſſ: Bydgoſt.*

Kryſztof Kaſztelan Jnowrocławſki, ſyn trzeci Januſza Generała Wiel-
kopolſkiego, podpiſał transakcyą Będzińſka 1589, miał za ſobą Potulicką,
wſzakże o iego potomſtwie nigdzie nic nie czytam. Czwarty ſyn, Jędrzey
Opat Bledzewſki, ieſt iego pamiatka w Kongregacyi przy Collegium Po-
znańſkim pod tytułem Zwiaſtowania Nayś. Panny, dokad ſila w apparacie
nadał *Hiſt. Coll: Poſn:* wſpominaia go *Conſtit: Synodal: Petricov: 1589.*

Łukaſz Biſkup Poznańſki, ſyn czwarty Jana Woiewody Łęczyckie-
go, był wprzod deſtynowany na Chełmſkie, czyli iako inni chca, na Cheł-
mińſkie Biſkupſtwo, potym na Przemyſkie od Henryka Krola, przecięż na
żadnym nie prezydował, dla częſtych na ten czas w Polſzcze rewolucyi y
odmiany Krolow Polſkich: ſkoro iednak Stefan na Tronie Polſkim oſiadł,
Łukaſza na Poznańſkiey Katedrze oſadził 1577: był wprzod Opatem Lu-
bińſkim 1570: gorliwy przy wierze Katolickiey żelant, dla tego, gdy w Po-
znaniu na poczatkach ſwoich rzadow wyſzły były z praſy drukarſkiey nie-
ktore heretyckie Xięgi, te w ſrzod rynku Miaſta palic kazał; drukarnia ſe-
ktarſka

ktarſka zgubił. Po śmierci potym Staniſława Gorki Woiewody Poznań-
ſkiego, gdy do Czarnkowſkich przez ſukceſſya wſzyſtka fortuna przenio-
ſła ſię, á dyſſydenci pałac iego, w ktorym przez lat prawie trzydzieści mie-
wali ſwoie ſchadzki, kupic y na zbor ſobie obrocić chcieli, on czułościa
ſwoia Paſterſką y temu zabiegł. Na Zakon naſz dobroczynnie łaſkaw, kie-
dy Collegio Poznańſkiemu fundacyi przyczynił, darowawſzy mu wieś Ja-
nuſzowice: Kościoł Katedralny Poznańſki odnowił y ozdobił. Smierć go
w tych Swiętych zaſtała pracach 1597, pochowany w Katedrze Poznańſkiey
z nadgrobkiem, gdzie mu na pochwałę to przydaia, *Sinceritate, liberalitate, ac
inſignibus Senatoriis virtutibus probatiſſimus*, ſiedział na tym Biſkupſtwie lat dwa-
dziescia y ieden, żył 58. *Treter: in Epiſc: Poſn: Starowol: in Monum: Auctor 50 ſingul:*

Staniſław Kaſztelan Bydgoſki, piaty ſyn Jana Woiewody Łęczyckie-
go, ſynowie iego Jan y Jędrzey Dziekan Poznańſki. Jadwiga z Ko-
ścielca Kaſztelanowa Sadecka 1600. Anna naprzod Jwińſka, a potym Gru-
dzinſka Stefana żona 1652 umarła, á boday nie oſtatnia z tego Domu. Kto-
ryś z Kościeleckich á boday nie Jędrzey Podſkarbi Koronny, Kaplicę S.
Jana krzciciela w Katedrze Krakowſkiey fundował y nadał. *Pruſzcz w O-
piſaniu Miaſta Krakowſk.* Teyże Familii w wielkich zaſługach dano było do-
bra Jaſieniec w Pomorſkim Woiewodztwie, ále Krol Auguſt po śmierci
Januſza Sieradzkiego, y Jędrzeia Poznańſkiego, Woiewodow, za podżoga lu-
dzi dworſkich, ſukceſſorom go odebrał *Paprocki Ogrod: fol: 223.*

KOSCIELSKI *herbu Ogończyk* w Kuiawſkim Woiewodztwie. Kryſtyn z Kościo-
ła Stolnik Brzeſki Kuiawſki podpiſał pokoy Brzeſki *u Łaſkiego w Statucie
1436 fol: 140.* Gaweł Kościelſki Poſędek Ziemſki Brzeſki Kuiawſki 1595 To-
ruńſkie zborzyſzcze podpiſał. N. Piſarz Ziemſki Brzeſki Kuiawſki 1700,
Staniſław naprzod Konarſki potym Bydgoſki Kaſztelan, miał za ſoba Ludo-
wikę Lipſka Kaſztelankę Rogozińſką, z ktorey potomſtwo, Jgnacy, Alexan-
dra, Anna, Antonina, Marcyanna.

KOSCIESKI *herbu Kościeſza* w Kuiawſkim Woiewodztwie, Marcin Kościeſki
Kanonik Kuiawſki, deputowany od ſwoiey Kapituły do kompozycyi mię-
dzy duchowieńſtwem y rycerſkim ſtanem 1631. Stefan w tymże Woiewodztwie
podpiſał elekcyą Władyſława IV.

Kościeſza herb.

STrzała biała powinna bydź w poł prawie rozdarta, haczyſtym żele-
zcem proſto do gory obrocona, na niey nad rozdarciem Krzyż, pole
tarczy czerwone, na hełmie trzy piora ſtruſie, tak go opiſuia, *Biel:
fol: 117. Paprocki w Gniazdzie fol: 306. o Herb: fol: 301. Okol. tom: 1. fol: 468.
Kleynoty fol: 60.* Herb ten powiadaia bydź nadany od Boleſława
Smiałego Krola Polſkiego w roku 1072: gdy bowiem pod Snowſkiem w żwa-
wey bitwie rycerz Kościeſza nazwany, mężnie y długo ſię z nieprzyiacie-
lem potykał, wiele też y ran w ciele ſwoim z tey okazyi wynioſł: widział
to Boleſław, a oſobliwie Strzałę w ciele iego utkwiona rozdarta, y miecz
w ręku. ktorym czy bił, czy ſię zaſtawiał nieprzyiacielowi w tey potyczce,
znacznie álbo złamany, álbo otłuczony, dla tego na pamiatkę iego odwagi,
hoyny na Kawalerſkich ludzi Monarcha, tęż mu ſamę Strzałę y miecz przez
nię, niby ná Krzyż złożony, w herbie nadał: ktory potym Kościeſza od J-

mienia

mienia tego Rycerza nazwany, łuboć go zowia drudzy inaczey Strzegomia. *Bielſki* zaś powiada, że ten pierwſzy przodek tego herbu był Bolesław Strzegonia rycerz, á zaś Kościeſza nazwany, od Szlachty Kościeſzow, ktorzy w roku 1143 Magnuſa Biſkupa Wrocławſkiego przy mſzy y bezkrewney ofierze, zabili, za co długo potym do żadnych honorow y urzędow, nie mieli przyſtępu. Zda ſię bardziey, że ten herb, od drugiego herbu Lis nazwanego, ſwoie wział poczatki, tego domyſłu mego popiera wielkie podobieńſtwo obudwu tych herbow: Jędrzey *K*ościeſza artium Bacala ureus *Paprocki.* Suliſława Kościeſzę czytał na liſcie *Paprocki* w roku 1190, ktorym Każimierz Xiaże Krakowſkie temu Suliſławowi, wieś Szerzyn darował, y iego potomſtwu, co potym approbował Krol Władyſław w roku 1440. Na przywileiach także Klaſztoru Trzemeſzyńſkiego y Wachockiego podpiſali ſię Koscieſzowie, oſobliwie w roku 1260, Timko Kościeſza. Dobieſław Strzegomia, tak nazwany od byſtrych oczu, raczey by miał mowić, od ſtraſzenia oczyma, założył wieś Strzegomia w Sendomirſkim Woiewodztwie. Na liſcie Ziemowita Xiażęcia Mazowieckiego danym 1440 te Domy Kościeſzow wyliczaia, Jakuba z Mniſzewa, Piortra z Kolozab, Przypka z Kulakowa, Boguchwała z Zerzyn, Wſzebora z Miroſzewa, Troiana z Kobyle, Sobieſława z Męczyn, Zdziſława z Zakrzewa, w ktorym liſcie wielkie im przywileie nadał to Xiażę, kiedy ich wyiał z pod iurysdykcyi wſzyſtkich Sędziow, tak, żeby tylko on ſam ich ſadził.

Janiſław Wrońſki Biſkup Płocki, z Proboſzcza S. Michała na Zamku Krakowſkim, y Kanonika Płockiego, zgodnie od wſzyſtkich na tę Katedrę wyſadzony, łuboć przez ſiedm lat miał długie zatargi o to Biſkupſtwo z Bernardem herbu Nowina Zakonu S. Dominika kompetytorem o tęż Infułę, ktore ſkończywſzy, ledwo połtora lata ſpokoynie prezyduiac na tey Stolicy, przeniosł ſię na wiecznosc w roku 1367: o dobra Kościelne gorliwym ſię ſtawił, karności duchowney delikatnie przeſtrzegał: pochowany w Katedrze Płockiey, *Łubińſki in Vitis Epiſc: Plocen:*

Herbowni.

Alexandrowicz
Bereſniewicz
Blus
Branwicki
Chodkiewicz
Chodzicki
Chotkowſki
Chrzaſtowſki
Dalińſki
Dolſki
Dorohoſtayſki
Gniewoſs
Gołocki
Grzywa
Iarmola
Iaſskowſki
Iaworſki
Kakowſki
Kobylſki
Koiałowicz Wiiuk
Kołakowſki
Kołozebſki
Kopytkowſki
Kościeſki
Łazarowicz
Meżyńſki
Michałkiewicz
Miłoſsewſki
Miroſsewſki
Mniſsewski
Murawicki
Nachorecki
Narwit
Olſsewſki
Orańſki
Prawecki
Pudlińſki
Pudłowſki
Pukſsta
Rakowski
Rudawski
Rudzielowſki
Sałapski
Skleński
Skorulski
Słończewski
Sopocko
Stetkiewicz
Suliſsewski
Szymkiewicz
Targon
Tronowski
Troynowicz
Waſskiewicz
Wiiuk
Wodyński
Wołk
Wołkowicz
Zakrzewski
Załuski
Zambrzycki
Zdychowski
Zerzyński

Nie wſzyſcy iednak tu położeni, iednakowym kſztałtem tego herbu zażywaia: 'bo naprzod Chodkiewiczowie po prawey ſtronie tarczy Kościeſzę zwyczayna noſza. á po lewy ſtronie Gryfa, iako ſię mowiło w pierwſzym tomie. Drudzy nie ieden Krzyż na rozdartey ſtrzale, ále dwa ieden pod drugim kłada, a na hełmie prawi ogon, iako go noſza Skorluſcy, Bluſowie y Alexandrowiczowie. Jnni, ze dwiemać wprawdzie Krzyżami, tak iako ſię dopiero mowiło ſtrzałę kłada, ále rozdarta na trzy części, tak że dwie po bokach rozdarcia, iedno we ſrzodku, na hełmie zaś trzy piora ſtruſie, y tym ſię pieczętuia Pukſztowie. Jnni zwyczayna Kościeſza na tarczy noſza, ále pod Krzyżem nad rozdarciem ſtrzały, z iedney ſtrony iednę, z drugiey druga gwiazdę przydaia, w hełmie trzy piora ſtruſie; ieſt to herb Wołkowiczow Kolenkow. Jnni poł krzyża tylko na ſtrzale od lewego boku tarczy kłada, na prawym drugiey połowy niemaſz; to herb Dolſkich. Jnni tylko ſamę ſtrzałę na tarczy maluia, Krzyża żadnego na niey niemaſz, tak ſię pieczętuia Szymkowiczowie, Murawiccy y Wiiukowie. U Waſkiewiczow ieſtci ſtrzała z Krzyżem rozdarta, ále żelezca u wierzchu nic niemaſz. U Dorohoſtaſkich zaś na wierzchu ſtrzały żelezce rozciagnione, czyli raczey taka linia, że ſię zda wyrażać literę T Tau Grekom zwyczayna. Jnini Krzyża na rozdartey ſtrzale nie kłada, ále tylko z iednego boku ſtrzały iedna gwiazda, z drugiego druga, tak ſię pieczętuia Dalińſcy, Jnni tylko hełm odmieniaia, iako Pudłowſcy, to ieſt dwie palmy utkwione na hełmie noſza, Krzyż pełny na tey y drugiey ſtronie, w każdym kącie iego cztery krzyżyki

Alexandrowiczow herbu Kościeſsa opuściłem w pierſzym tomie, wyraznie o nich piſze *X. Koiał: in Mſ.* że ſa na Zmudzi z takim herbem iak ſię wyżey opiſał. Z ktorych Każimierz Alexandrowicz żył za czaſow tego autora.

Bereſsniewiczow herbu Kościeſsa także nie piſałem, *tenże Mſ,* o nich ſwiadczy, y powiada, że Wawrzyniec Bereſzniewicz zoſtawił ſyna Jana, ten zaś Jerzego, Jędrzeia, Oſtafiego, Jakuba y Michała, átoli y ci odmienna Ko-

ściesza w herbie noſzą: bo ielca czyli Krzyż nie proſto, ále na ukos kładą na ſtrzale rozdartey, na hełmie trzy piora ſtruſie.

Blus herbu Koścießa, y o tych niewiedziałem: álem ſię ich doczytał *w tymże Mſ.* Zacharyaſz Blus w Xięſtwie Zmudzkim. Władyſław Blus w powiecie Upitſkim.

*KOSCIEN *herbu Iaſtrzebiec. Długoſz* w roku 1399, wſpomina Pawła Koſcienia z Sędziſzowa Iaſtrzębczyka, że wyſzedł, z nieſzczęśliwey okazyi z Tatarami y Edygą. Mikołay y Procz to ieſt Prokop Kościeiowie bracia rodzeni; z tych Procza ſynowie Zygmunt y Bogdan w roku 1485. *Acta Terreſt. Leopol:* Mikołay miał za ſobą Dorotę z Laſzek, z tey ſyn Jan dziedzic na Laſzkach 1505 *Acta Terreſt: Premisl:* Adama żona Ewa Chłopicka w tymże roku. *Acta Terreſtria Leopol:* N. poiał Boryſzewſką ſioſtrę rodzoną Arcybiſkupa Gnieznieńſkiego, z tey corka, była za Mikołaiem Reiem ſławnym w Polſzcze Wierzſzopiſem. Piotr Polak Kościen z Sędziſzowa, bo ſię ztąd zdawna piſzą, Dworzanin Auguſta I. Krola, umarł 1574 *Starowol: in Monum:* Woyciech y Ludwik ludzie rycerſcy koło roku 1600 (luboć ſię y w ten Dom kiedyś herezyá zaplatała, iako piſze *Baranow:*) zoſtało od nich potomſtwo. Piotr 1705 podpiſał konfederacyą Krakowſką.

*KOSCISZEWSKI. Adryan Kościſzewſki Czeſnik Bracławſki w Ziemi Czerſkiey podpiſał elekcyą Jana III.

KOSCIUSZKO *herbu Roch 3tio.* Każimierz III Krol Polſki, iednemu z nich za wierne ku ſobie na dworze iego uſługi, wiecznym prawem puścił dobra Siechnowice, z drugiemi dwiema wioſkami, w Woiewodztwie Brzeſkim Litewſkim, od ktorych Siechnowic, y po dziś dzień ieſzcze ſię piſzą Siechnowicki Kościuſzko. Alexander Krol do Oycowſkiey łaſki przydał drugie dwie, to ieſt Łeniewice y Stupiczow. Siechno Fedorowicz Kościuſzko Sędzia y Horodniczy Kamieniecki w Litwie, Kommiſſarz Krolewſki na rozgraniczenie Kniehinina od Wárkowic 1543, *Monim: Coll: Oſtrog:* Bazyli Kościoł naſz Brzeſki Litewſki ſrebrnemi dwiema lichtarzami ozdobił 1650, *Hiſtor: Coll: Breſt:* Alexander, Kryſztof, Paweł, Fiedor, w Pińſkim 1648. N. Piſarz Ziemſki Brzeſki, człowiek godny. Maryanna Kościuſzkowna, żona Macieia Chotkowſkiego. Alexandra ſzczodrobliwość na ſiebie zapiſało Collegium Brzeſkie Litewſkie w roku 1668. Samuel w Zakonie naſzym Miſſyonarz niezpracowany przez wiele lat, oſobliwie w Podgorſkiey y Kobryńſkiey ziemi, przepowiedziawſzy dzień śmierci ſwoiey, przenioſł ſię na ſzczęśliwą wieczność we Lwowie w roku 1681. *Hiſtor: Coll: Leopol.* Wincenty 1691. Jan Dziekan Szerzeſzowſki Kanonik Łucki w tymże roku. Chryzoſtom y Alexander 1674. Temi czaſy w Zakonie naſzym Michał y Marcin na chwałę Boſką pracuią. Są też y Kościuſzkowiczowie, iako *w Metryce Wołyńskiey 1528* Piotra y Bogdana Kościuſzkiewiczow czytam, y Każimierz Kościuſzkiewicz podpiſał w Bełzkim elekcyą Jana III, ále niewiem czy do tegoż herbu należą. N. Kościuſzkowna Hieronima Jelca małżonka. Każimierz, Fauſtyn, Jan Siechnowicki Kościuſzkowie 1700.

*KOSECKI *herbu Rawicz* w Krakowſkim Woiewodztwie. tak mi ſię zda, że iedenże to Dom z Koſackiemi, o ktorych wyżey mowiłem. Serafin w Ziemi Wieluńſkiey 1632. Staniſław Koſecki miał za ſobą Alexandrę Ozarowſką, Michał z Koſic 1705. Eufrozyna z Slaſkii urodzona, Jana Kochowſkiego małżonka.

*KOSICKI *herbu Samſon* w Wielkieypolſzcze. Z tych ieden miał za ſobą dziedziczkę na Prochach, y ztąd Prochy z domu Trachow przenioſły ſię do Koſickich; piſzą ſię z Koſiczyna. Dobrogoſt y Łukaſz Koſiccy w Poznańſkim Woiewodztwie 1648. Władyſław w Mazowieckim 1697. Dorota Michała Golemowſkiego żona. N. miał za ſobą Kozmińſką.

*KOSIŁOWSKI *herbu Iaſtrzebiec* w Ziemi Łukowſkiey, Jan Koſiłowſki pod Chorągwią Polanowſkiego pierwſzy Towarzyſz, długo woienną ſłużac, umarł 1691, w Przemyſlu pochowany, był Łowczym Podolſkim, miał za ſobą Zofią Barbarę Podleſką.

KOSINSKI *herbu Rawicz* w Ziemi Drohickiey, Paprocki pod dwiema herbami napiſał Koſińſkich, to ieſt pod herbem Doliwa, y pod herbem Rawicz, atoli Doliwczykow Koſińſkich niemaſz, *mowi Baranowſki in Mſ.* Z tych Adam Koſińſki Kaſztelan Podlaſki 1569, corka iego Katarzyna z Liſowa Koſińſka była za Oſolińſkim Zbigniewem Woiewodą Sendomirſkim, ſyn zaś był Piſarzem Ziemſkim. Jana ieſt nadgrobek w Warſzawie, ktorego żona Oſſolińſka. Kaſper y Balcer 1632, Marcin 1648, w Podlaſkim, Florian w Poznańſkim, Marcin w Wołyńſkim 1632. Jerzy miał za ſobą Jadwigę Kalinowſką, z ktorey corka Barbara. N. Koſińſki 1723 oſiadł w Wielkieypolſzcze, miał za ſobą Rayſką ktora mu iednę tylko zoſtawiła corkę, młodo świat ten pożegnawſzy, po iey śmierci powtorzył kontrakty małżeńſkie.

KOSINSKI *herbu Rogala* w Płockim Woiewodztwie. Okolſki ich opuścił: *Paproc:* o nich piſał, *y Konſtytucya 1676 wyraznie o nich ſwiadczy fol: 63.* Z tych Jan Koſińſki w wielu okazyach doświadczonego męſtwa żołnierz, ſyn iego Alexander, całe życie ſwoie w obozie trawił z wielką ſławą, Alexandra Gwagnina Rotmiſtrza w ſzancach iuż od Moſkwy otoczonego, z rąk ich ſzczęśliwie wyprowadził: w Nowymmłynie zoſtawiony na preſidium, gdy go wiarołomni Ryzanie oblegli, oſm niedziel wielkim ſercem ſię bronił, y wycieczkami częſtemi urywał nieprzyiaciela. Brat iego Jędrzey Poborca w Płockim 1588, *Conſtit: fol: 504.* Jędrzey Kanonik y Officyał generalny Płocki, umarł 1611, nadgrobek iego z Pułtuſka wypiſał *Starowol: in Monum:* Jan y Jędrzey Koſińſcy w Zakonie naſzym heroiczną odwagą ſłużąc zapowietrzonym, pomarli, pierwſzy w Łomży 1625, drugi w Grodnie 1630. *Alegamb. Victimæ Charit: fol: 250 & 344.* Jakub, Hieronim, Maciey, Jan y Stefan 1676, *Conſtit: fol: 63.* Z tych Hieronim był Piſarzem ſkarbowym, umarł 1686, pochowany u Panny Maryi w rynku Krakowſkim z tym herbem. Kryſztof Każimierz y Mikołay 1674 w Płockim, Jadwiga Koſińſka Wincentego Bardzińſkiego Piſarza Ziemſkiego Łęczyckiego małżonka. N. była za Pawłem Garlińſkim Są y Kościeńſcy Rogalowie, Staniſław S. J. umarł w Reſzlu 1657. *Wydał życie y Męczeńſtwo B. Iozafata Kunczewicza Arcyb: Połockiego Vilnæ 1665 opus poſthumum.*

KOSLA *herbu Nowina* Paprocki y Okolſki Kozłami ich zowie *ale Starowol: in Monum:* nadgrobek Jędrzeia Koſli zmarłego 1589, z Kraśnika przywodzi, gdzie mu herb Nowina przypiſano. Mikołay Koſla Poborca w Sendomirſkim Lubelſkim 1569, á podobno iuż teraz Koſlicki, z ktorych Bartłomiey Poborca w Liwſkiey Ziemi z Seymu 1611. Jędrzey Staroſta na Kraśniku, ktorego bracia Piotr, Kaſper, Melchior, y Balcer, Koſlowie.

KOSMACZEWSKI *herbu Iunoßa* w Płockim Woiewodztwie. Scibor z Koſmaczowa Podkomorzy Mazowiecki (nie przydano ktorey Ziemi] 1377, *Statut Mazov: fol: 67.* Jakub Koſmaczewſki Łowczy Płocki 1632, Adam 1648.

KOSMACZEWSKI *herbu Iaſtrzebiec* w Woiewodztwie Płockim. Piotr Koſmaczewſki miał za ſobą Dorotę Kraſińſką Woiewodzankę Płocką koło roku 1600.

*KOSMIDER Piſzą ſię z Zerkowa, iakom widział w Krakowie u Wſzyſtkich SS.

*KOSMIERZOWSKI. N. Koſmierzowſki Staroſta Kolſki, *u Okol: tom: 2: fol: 482.*

N. Kosmierzowska żona Stanisława Jordana, *Paprocki o herbach fol: 484.* Ma-
ryna Starościanka Kolska Krysztofa Niewiarowskiego małżonka.

*KOSMINSKI *herbu Lubicz* w Lubelskim Woiewodztwie N. Kosmiński, miał za
soba Katarzynę Stoinska Czesnikownę Bełzka. Stanisław Pisarz Grodzki
Lubelski, tego syn Karol, od ktorego corka Franciszka, Stefana Brzeskiego
Łowczego Kołomyiskiego małżonka, y syn Mikołay w Zakonie naszym.
Bernard z Kosmina, ktorego syn Woyciech, ten zpłodził trzech synow, Ję-
drzeia, Jana, y Zygmunta, Jędrzeia z Promnicki było dwoch synow, Jozef
Stolnik Latyczowski, y Jacek. Jozefa z Gołuchowskii potomstwo, Franci-
szek, Alexander, Piotr, Magdalena y Zuzanna. Jacka zaś z Skalskii, Xawe-
ry, Antoni, Jozef, Franciszka y Salomea.

*KOSMOWSKI *herbu Trabki.* w Woiewodztwie Wileńskim, piszą się na Rosta-
nianach, to *Koiał: in Ms.*

*KOSMOWSKI *herbu Lis,* ale z ta odmiana, że na strzale niemasz dwoch Krzy-
żow, ale tylko poł iednego Krzyża od lewego boku tarczy. Są w powiecie
Lidzkim: *Koiał: in Ms.* Są iednak y w Polszcze Kosmowscy, Stanisław Pod-
czaszy Zakrocimski 1676, *Constit, fol: 56.* Mikołay miał za soba Mirzeńska,
Adam Brzeska.

*KOSNICKI Michał Kosnicki w Woiewodztwie Malborskim, Floryan w Ka-
liskim, podpisali elekcya Jana Kaźimierza. Jozef y Stanisław w Litwie 1700.

KOSSOBUDZKI *herbu Pobog* w Mazowieckim Woiewodztwie, piszą się z Kosso-
budy. Za czasow Paprockiego było trzech braci rodzonych, ieden Kanonik
Płocki, drugi Mikołay Kasztelan Sierpski 1545, ten zostawił trzy corki, Wo-
dyńska matkę Kasztelana Liwskiego, Golińska, y Jadwigę *1mo voto* Wiśnie-
wska, *2do voto* była za Bartłomieiem Paprockim sławnym Pisarzem. Trzeci
Jan Kasztelan Liwski, 1569, miał za soba Olszewska herbu Lis, ktorego sy-
nowie, Mikołay Pisarz Ziemski Płocki, z tym tytułem podpisał Unia Li-
twy z Korona 1569, *Constit: fol: 172 y u Lipsk: decad: 1. qu: 8,* protestacya u-
czynił, przeciwko konfederacyi *de pace dissidentium in religione,* z taż według
Biel: fol: 702, iechał do Paryża, lubo przeciagiem drogi nie wcześnie tam zia-
chał. *Paprocki in Strom:* powiada, że ten Mikołay był potym Kasztelanem Li-
wskim, Stanisław Pisarz Zawkrzeński drugi syn Jana Kasztelana Liwskiego,
obadwa y z bratem zostawili potomstwo, Mikołay Kasztelan Ciechanowski,
miał za soba Działyńska Woiewodzankę Chełmińska, Stanisław zaś ze dwie-
ma żonami w potomstwie szczęśliwy; była także siostra ich Niszczycka Sta-
rościna Ciechanowska y Prasnyska. Woyciecha Kosobudzkiego było dwoch
synow, Jakub Chorąży Płocki 1578, ten z Noskowskii zostawił potomstwo,
iako y Piotr brat iego z Wierzbowskii, Maciey y Jan zeszli *steriles.* Jakub
dziedzic na Kosobudach, zpłodził Pawła y corek pięc, brat iego był Ka-
nonikiem Płockim. Adam z Radzanowa 1601, z Seymu naznaczony do
korrektury praw Koronnych, *Constit: fol: 734* w roku 1611 iuż był Kasztelanem
Wyszogrodzkim y Starostą Łomżyńskim, z Seymu Kommissarz do trakta-
tow z Moskwa, *Constit: fol: 2 y 1613* do uspokoienia zwiazkowych, potym to
na Trybunały Radomskie, to do granicznych kłotni, to do umowy poko-
iu z Szwedami, zażywała go Oyczyzna, o czym rożnych lat zagęszczone
ustawy Koronne. W roku 1627 iuż Woiewoda Mazowiecki, *Constit: fol: 4,*
miał kilku synow, ale prędko zeszli, corka iedna Barbara była za Nosko-
wskim Starostą Łomżyńskim. Collegium nasze Łomżyńskie między swo-
ich Dobrodzieiow tego Adama wpisało. *Argentus de reb: Soc: fol: 395.* gdzie
Kościoł z fundamentow zaczął był murować. Jednego z synow iego iest
nadgro-

nadgrobek w Warszawie, ktory wypisał *Starowol: in Monum:* gdzie między
inszemi to czytać, *Quod cauta patris cumulavit custodia, hoc præcipiti hæres spar-
sit licentia.* Ktoryś z Kosobudzkich miał za soba Teofilę Konarska herbu
Osorya [*Ms.* Konopatsc.) Podkomorzankę Malborską. Jakub y Maciey z Wo-
toczny 1632, Tomasz Skarbnik Płocki 1648. Tomasz y Mirosław 1674. Ko-
sobudzki Sekretarz Krolewski od Stefana Krola posłany, napominał Gdań-
szczanow, aby należyte poddaństwo iemu, iako Krolowi Polskiemu oddali.
Łasic: in descrip: Cladis Dantisc: acz nie była skuteczna do uporczywych ta ie-
go legacya 1576, Anna Jana Kobylnickiego Sędziego Ziemskiego Wyszogrodzkie-
go małżonka.

*KOSSOW w Witebskim Woiewodztwie. Z tych ieden tamże był Poborca,
Constit: 1616 fol: 46. Sylwester Kossow naprzod Władyka Mścisławski Orszeń-
ski y Mohyłowski 1634, potym Arcybiskup Połocki, y Metropolita Ruski 1649,
iest iego Xiażka w druku, *o Pieczarach Kiiowskich.* Stefan Antoni Horodni-
czy Witebski, poseł z Witebskiego podpisał diploma elekcyi Krola Jana III:
był potym deputatem na Trybunał Litewski. Tomasz Miecznik Witebski
1674.

*KOSSOWSKI *herbu Abdank* w Wielkieypolszcze. Stanisław Kossowski, żona
iego Katarzyna Biskupska, część swoię w Bronisżewicach 1634 przedali. *Acta
Castr: Caliss:* N. Kossowska matka Hieronima Wierzbowskiego Suffragana Po-
znańskiego. Maciey, ktorego z Zofiii Pomorskii syn Baltazar 1701. Waw-
rzyniec naprzod Czesnik á potym Podczaszy Łęczycki, posłuiac na rożne
Seymy, to Deputatem na sady fiszkalne, to Kommissarzem do granic, to
do ustanowienia monety, *Constit: 1676 fol: 20* Łukasz 1632 Samuel 1648. Ję-
drzey y Stanisław Sędzicowie Ziemscy Łęczyccy 1704, ktoryś z nich miał
za soba Joannę Jwanska y z niey potomstwo. Antoni z Glogowy, Starosta
Przędecki, poseł na konwokacya 1733. N. Kasztelan Sierpski miał za soba Ma-
ryannę Kruszyńska Kasztelankę Gdańska.

*KOSSOWSKI *herbu lelita.* piszą się z Kossowa w Woiewodztwie Pomorskim. Z
tych byli Jerzy y Jan Kossowscy Golszteynowie bracia rodzeni, z Matki
Trzebskii, y siostra ich Łukasza Więckowskiego małżonka. Z tych Jerzy
zpłodził Macieia Sadowego Ziemskiego Swieckiego, człowieka wielkiey ex-
peryencyi, Krupocka tylko mu corkę Teressę powiła, Kazimierzowi Ba-
gniewskiemu zaslubiona, y Walentego, *sterilem.* Jan brat Jerzego poiał Bar-
barę Ostrowicka, z tey synowie Jerzy y Jan; Jerzy człowiek rycerski, Cho-
rąży Pancerney choragwi, z Ruszkowskii zostawił *1* Stanisława, tewu Szyma-
nowska urodziła trzy corki, Marcyannę, Maryannę y Katarzynę: tyleż synow,
Jana, od ktorego z Jasieńskii iest troie dzieci, Helena Katarzyna y Jozef.
Antoniego y Alexandra. *2* Jana, lata swoie w obozie długim czasem na przy-
sługę Oyczyzny trawi, *3* Jerzego *sterilem,* miał swoię Choragiew. *4* Proko-
pa, á potym w Zakonie Franciszkańskim Konstantego Prowincyała tegoż
Zakonu w Prowincyi Polskiey temi czasy. *5* Antoniego Kapitana w woy-
sku Polskim, żona iego Chełmicka. Jan drugi syn z Ostrowickii, złaczył się
dożywotnie *1mo voto* z Zembowska, z tey iedynaczka corka Elżbieta Wi-
niarska, od ktorey syn Jan Stolnik Bielski, *2do voto* z Magdalena Pawłowska
rodzona siostra Chorażego Malborskiego, y Sędziego Ziemskiego Swieckie-
go Pawłowskich, z tey był syn Dominik Podczaszy Rzeczycki, Sadowy Swie-
cki, ktory pierwszym zwiazkiem żył z Cielecka, od tey syn Leopold; drugim
z Garczyńska Chorażycowna Chełmińska, z tey potomstwo, Katarzyna, Teo-
dora, Jozef y Ferdynand. Siostra Dominika Maryanna Wolska.

*KOSSOWSKI *herbu Łodzia.* Franciszek Kossowski Woyski Lubelski, Fundator OO
Fran

Franciszkanow w Lublinie, siostra iego była za Marcinem Dziuli. Marcin Kossowski 1632, tenże czy inszy, miał za sobą Dorotę Grabionczankę, z ktorey trzey synowie byli, Jan, Stanisław y Jarosz.

*KOSOWSKI *herbu Odwaga* tenże im herb przyznaie *Mſ. o Familiach Pruſkich* co y Konopackim, Jerzy Zbigniew 1632. Gabryel Kossowski Chorąży Pomorski, umarł 1695. Adam Burgrabia Grodzki Chełmiński 1699. Kossowskie iedna Woyciecha druga Władysława Czapskich małżonki. *Okol: tom: 2 fol: 238* koło roku 1495 Gabryela Kossowskiego pisze Chorążym Pomorskim.

*KOSSOWSKI *herbu Ciołek* w Ziemi Drohickiey, tak się podpisał Wawrzyniec Woyciech Ciołek Kossowski, Woyski Drohicki, poseł na konwokacya 1733. Woyciech Poborca w Ziemi Drohickiey 1601 *Conſtit: fol. 778*, Woyciech y Jakub, Władysław na Dębym, Bazyli na Kossowie, Paweł Stanisław y Adam w Podlaskim.

*KOSSOWSKI *herbu Leſzczyc. Baranowſki in Mſ.* o nich świadczy. Z tych ieden za Zygmunta Augusta Jakub pisał się z Głogowa, był Starosta Sławkowskim, za nim była Anna Baranowska herbu Rawicz. N. Łowczy Łęczycki miał za sobą Joannę Jwańską. Bartłomiey w Ziemi Nurskiey 1632. Jan z Kossowa w Sendomirskim 1648, Jan w Mińskim 1632. Marcin w Zakonie naszym umarł 1638. Kossowska Chorążanka Zatorska była za Janem Drohoiewskim.

KOSTKA *herbu Dabrowa. Okolſki* o tym Domu, dzielnościa, sławą, pobożnością y honorami wsławionym, bardzo krotko, tak na mieyscu pod herbem Dąbrowa, iako y w indexie tomu pierwszego, namienia; nie mogł ten autor nie wiedziec o S. Stanisławie Kostce, ile w Polszcze y w całym świecie cudami wsławionym, przecież go y nie wspomniał. Obszerniey o nim pisał *Duryewſki wXiażce ktorey dał tytuł: Nieześła pamięt.* z ktorego iako y z inszych autorow to zebrałem. A naprzod przestrzegam, że była w Czechach kiedyś Familia Kostkow, ale iak herbem, tak y cnotą od Polskich dalecy y rożni, wspomina o nich *Dlugoſz, 1468*, że herezya Czeska, y w niey upor Jerzego Podiebradyusza Krola, swą przewrotnością y siłami wzmacniali. Paweł Kostka brat rodzony S. Stanisława Kostki, tak dawnieysza Genealogia Domu swego wypisał; ktora się w Rostkowie ręką iego podpisana znalazła: przywodzi ią *Duryewſki*, ale nie zupełna. Tam mowi tak, Domarat z Karniowa, dwoch synow zpłodził, Piotra Strzeżenia y Krystyna. Krystyna czterech synow było, Stanisław Karniewski Boxa Marszałek u Xiażąt Mazowieckich, od tego Karniewscy. Jakub od tego Młodzianowscy, Mikołay od tego Mikoszewscy, Swentosław od tego Smolechowscy, snać od dobr, ktore działem się im dostały, nazwani. Z tych Swentosław dwoch synow zostawił: Nadmira Smolechowskiego, y Nawoia Rostkowskiego, ktory, iako się dorozumiewa *X. Duryewſki*, pierwszy z okazyi Kostki na twarzy wyrostey, nowe Kostkow imię na siebie y na potomkow swoich zaciągnał: był ten Nawoy mąż rycerski, y z Mikołaiem Wilkanowskim Działdowa pod Krzyżakami dobywał 1464, synow iego trzech liczy, taż ceduła, to iest Jakuba dziedzica na Sztembergu, Jana Sędziego Ciechanowskiego, dziedzica na Rostkowie, y Nawoia Decretorum Doctorem, w duchownym snać stanie. Przecież dawnieysze początki swoie ten Dom zasiagnał od Przybysława Woiewody Mazowieckiego, y Boguty z Rostkowa. Jakub tedy brat Jana Sędziego Ciechanowskiego podzieliwszy się z nim włością Rostkowską, do Prus się wyniosł y tam osiadł, kupiwszy od Gabryela Bazeńskiego Woiewody Chełmińskiego dobra Sztemberg, czyli iaki ich inni zowią Stangenberg albo Steinberg: gdy po- tym

tym między nim y Janem Bażyńskim synem Gabryela, pretensye iakieś zaszły, do komplanacyi przyszło 1476, na ktora przyiaciol zaprosił y obie strony, Mikołaia z Kutna Woiewodę Łęczyckiego y Starostę Gostyńskiego, Sędziwoia z Czarnkowa Kasztelana Santockiego, Macieia Raba z Waplewa, y Macieia z Meledyi, ktorzy rożnice wszystkie między niemi zagodzili, y komplanacya tę do Xiąg Malborskich podali. Pułkownikuiac ten Jakub za Kazimierza Jagiellonowicza, iak się wszędzie z pięknym sercem ku Oyczyznie popisał, z tego poznać, że mu tenże Krol y iego potowstwu, w zasługach nadał Lipienko z przyległościami, Starostwo Gołubskie, y Kościerzyńskie, Smiłowice dzierzawę w Kuiawach z sześcia wsi, lubo niektore z nich powrocone do dyzpozycyi Krolewskiey, przez Konstytucya Seymu o exekucyi, za Zygmunta Augusta. Potomstwo iego z Rokusowny, corka Katarzyna z Brochockim herbu prawdzic zmowiona, y synowie czterey, ieden Piotr ktory na Smiłowicach osiadł, żył y umarł bezżennie.

Jan Starosta Gołubski syn drugi Jakuba z Rokusowny, był w komitywie z Zygmuntem I na kongressie Wiedeńskim 1515. Prawdać że go *Poſſel: in Hiſtor: Polon: Prut:* między Woiewodami nigdzie nie kładzie, atoli *Duryewſki* to z Paprockiego, to z innych, domyśla się, że był Woiewoda Pomorskim: iako *Auctor 50 ſingul:* czyni wzmiankę o Jerzym Kostce Woiewodzicu Pomorskim, że go sobie Kasper Geschaff Oliwski Opat, za Koadiutora przybierał, atoli Krol Stefan przeszkadzał do tego, ztad poznać, że ten Jerzy stan sobie duchowny obrał. Drugi także Stefan Kostka Woiewodzic Pomorski 1589 podpisał pakta Będzińskie, ktorych że między innemi synami dość pilnie wyliczonemi, czy to Krysztofa, czy Stanisława Woiewodow Pomorskich nie liczą, iako niżey obaczysz, słusznie wnosza, że inszego Oyca mieli, á podobno tego Jana; złączył się był ten Jan dożywotnie z Krasińska herbu Slepowron, y był y z niey corki dwie, z ktorych iedna młodo zeszła, druga wydana za Orłowskiego herbu Jastrzębiec na Dobrzyńska.

Stanisław Woiewoda Chełmiński, Starosta Golubski Lipiński, Pucki, Kościerzyński, Czczewski, Podskarbi Ziem Pruskich, dzierzawca Smiłowski, trzeci syn Jakuba z Rokusowny, lata swoie zdolnieysze pracom obozowym na usługę Oyczyzny poświęcił przez rycerskie odwagi: bo między innemi walecznemi Paniętami w potrzebie z Tatarami pod Wisniowcem na Rusi 1512, liczy go *Poſſeliuſz in Hiſtor. Pol: Prut:* w dalszym wieku, y ręka y głowa przysłużywszy się Zygmuntowi I Krolowi, zasiadł Senatorskie krzesło, bo naprzod był Kasztelanem Elbląskim, dałey Chełmińskim, z tego wsiąpił na Woiewodztwo Pomorskie, nakoniec na Chełmińskie, śmierć iego przypadła na rok 1555, przed ktora miał mu się pokazać S. Jędrzey, iako powiada *Mſ. o Famil: Pruſkich*, według tegoż autora przysłowie iego było, *Mollia comedi, cruda vitavi, calidè me tenui, & ſic conſenui*, pochowany w Lisowie, kędy mu kolumnę z takim napisem potomstwo wystawiło: *Florem adoleſcentiæ ſuæ caſtum & inviolatum ad thorum uſq; matrimonii Deo conſecrat, unde fortunam ſibi propitiam ſemper experitur: ut fortunis abundè ſucceſſivè abundaret, & officiis Senatoriis familiam ornaret, honoris Divini avidiſſimus; certavit liberaliter cum Deo, refundens in Datorem, quæ accepit ab eodem. Feliciſſimus in ſua progenie, cui plurimum debet progenies. Magnus etiam pro Eccleſia geſtis, non in Germania, non in Hungaria, de Catholiciſmo ſeu pietate, minuere quidquam Statuit, conſtans in religione, conſtans in aulis Principum aulicus & miles.* Zona iego była Eilemberkowna z Luzyańskii urodzona, ktora mu powiła sześć corek, Elżbietę, Melchiorowi Mortęskiemu Podkomorzemu Chełmińskiemu, Krystynę, Pawłowi

Dzia

Działyńskiemu Kasztelanowi Dobrzyńskiemu (umarła 1563) Annę, Ko-
nopackiemu Kasztelanowi Chełmińskiemu, Barbarę, Bystra mowi, Ka-
tarzynę, Janowi Niemoiewskiemu Kasztelanowi Chełmińskiemu, Małgo-
rzatę, Janowi Służewskiemu Woiewodzie Brzeskiemu Kuiawskiemu, za-
ślubione; ta Małgorzata w Służowie Kościoł z fundamentow wymurowa-
ła, ozdobiła, y dochodami nadała: szpital także na ubostwo wystawiła: mia-
ła coś uczynic łaski y na fundacya Collegii Toruńskiego Soc: JESU, wzglę-
dem dobr Kuwroz nazwanych, od niey przez siestrzenicę Mortęska, na to Col-
legium zakupionych. Synow także iego było czterech. Z tych Stanisław
młodzianem umarł, w Lisowie pochowany, á boday to nie o tym pisze, *Roy-
zius in Chiliast:* że na dworze Cesarskim będac, w owe zheretyczałe czasy, od
Staropolskiey Katolickiey pobożności, naymniey nie ustapił. Drugi Ję-
drzey, chwali go *Gornicki w swoim Dworzaninie*, że był młodzian, dowcipem,
rozumem, nauka, obyczaiow układnościa y uroda pełna wdzięku znakomi-
ty; bawił się na dworze Samuela Macieiowskiego Biskupa Krakowskiego y
Kanclerza, w kwitnacey porze śmierć go zabrała koło roku 1550.

Jan Woiewoda Sendomirski, á przedtym Kasztelan Gdański, Mal-
borski, Pucki, Czczewski, Lipieński Starosta, Podskarbi Ziem Pruskich, syn
trzeci Stanisława Woiewody Chełmińskiego, ludzkościa, wysokim rozu-
mem, dzielnościa w sprawach, maż nieporownany, a iako o nim *Kromer* mo-
wi, *Sanator vigilātissimus, & omni genere virtutum ornatissimus.* W roku 1553 na
weselnym akcie Zygmunta Augusta z Katarzyna Austryaczka, gonitwy czy-
niac, Stanisława z Ostroroga Lwowskiego, kopia w ramię przez kabat prze-
szył. Gdy Xiażę Brunswicki Eryk, czternaście czy siedmnaście tysięcy woy-
ska przez Ziemię Pomorska, czy na Xiażęce Prusy, czy na Inflanty w roku
1563 prowadził, Kostka zebrawszy na prędce co mogł ludzi, zamek Malbor-
ski osadziwszy, sam ku nieprzyiacielowi poszedł, pod Tczowem przeprawy
mu broniac, Eryk widzac, że mu wstręt daia, łacno sobie dał wyperswado-
wać, że się nazad wrocił po daremnym zawodzie. W następuiacym roku
iezdził w poselstwie do Rostoku dla ustanowienia pokoiu, między Krolem
Polskim, Duńskim, y Szwedzkim, ale to skutku nie wzieło, że nie ziachał
poseł Szwedzki. Wysłany potym do Prus Xiażęcych, w Krolewcu z in-
nemi kollegami słuchał querel Stanow Pruskich, tam nowych konsyliarzow
odrzuciwszy, niektorym szyie uciac kazał, dawna radę do swoich urzędow
przywrocił, y pewne prawa do rzadow tey Prowincyi ustawił. Gdańszcza-
now Krolewskim Dekretem y Kommissarska powaga do tego przywiodł, że
kościoł y klasztor, ktory iuż była herezya opanowała, OO Dominikanom
przywrocili: w tymże roku, to iest 1567, iako poseł od Krola do Prus, na po-
grzeb Xiażęcia starego, y Kommissarz dla spraw publicznych, testament zmar-
łego Pana otworzywszy, młodemu sukcessorowi y radzie iego oddał, á po-
tym na Seymie w Neiligebelu z obywatelami Pruskiemi mianym, kontrower-
sye, rozporzadził, młodemu Panu opiekunow naznaczył, y przysięgę wier-
ności odebrał. Rzady Miasta Elblaga, na skwierk ubolewaiacego pospol-
stwa okreslił, dawne niektore Konstytucye reformował, alienacye dobr ko-
ścielnych zkassował; y Plebanowi katolickiemu oddać skutecznie rozkazał.
Osobliwsza swoia praca, á praw y przywileiow Pruskich wiadomościa, uła-
cnił trudności funcolu, cła tak nazwanego, intratę Gdańska Krolowi przy-
łaczył, Konstytucye pewne do sadow y gubernacyi tego Miasta opisał: o
freibiterow Krolewskich zniesienie y inne excessy, osadził Maistrat. A że
ta kommissya naybardziey iego industrya chwalebnie odprawiona, dla tego-

mu za to dziękowano na Seymie od Krola y Rzeczypospolitey. Pod czas
Seymu Lubelskiego 1569, wielkim splendorem przyimował Albrychta Fry-
deryka Margrabię Brandeburskiego, na oddanie hołdu wieżdzaiacego. Pod
interregnum po śmierci Augusta I, Cyrusa posłanika Cesarskiego, że po Kro-
lestwie wolno sobie przeieżdzał, y listy nie bez fakcyi odbierał, do determi-
nacyi Senatu zatrzymał. Na Seymie elekcyi 1573, Pruskich Ziem obronę ie-
mu zlecono, y dano w moc, ruszyć pospolita wyprawa Szlachtę Pru-
ska, in casum potrzeby, Litewskiemu Xięstwu pod te czasy trzydzieści ty-
sięcy posłał z skarbu Pruskiego, na obronę, ile że na niego czuwala Mo-
skwa. Po Wależego do Francyi z Krolestwa tego odeyściu, Selim Car
Turecki przez swego posła oznaymuiac, że daremno się powrotu Wale-
zego stany Koronne spodziewały, radził, áby Kostkę tego, za Pana obra-
ły: iakoż iuż się był Ordo equestris na niego, albo na Hrabię z Teczyna
zgodził, y z tym do Senatu posyłał; áby iednego z tych na tron Polski wy-
sadzić, nawet y w szopie tego Woiewodę Sendomirskiego upraszali, aby
Krolestwo przyiał; ale przezorny Pan, żadna miara na to się niedał namo-
wić, że się niechciał podiac rzadow rozerwanego Krolestwa; Stefanowi Ba-
toremu raczey Korony Polskiey życzył, ktoremu też od wiekszey części
obranemu, y rada y ludzi swoich dzielnościa, wielce był pożyteczny, na
poskromienie adherentow przeciwney strony, Pod czas potrzeby z Gdań-
szczanami, krom choragwi swoiey, syna swego z niemałym ludzi woiennych
pocztem, y czterema działami, zesłał ná sukkurs miastu Tczewskiemu, sam
na obronę Malborka zostawszy. Jego dobroczynność Collegium nasze Ja-
rosławskie zapisało wieczney pamięci, podobno y niektore Kościoły na
Zulawie Malborskiey, swoim kosztem dzwignał y naprawił. Dopędził śmier-
telnego kresu w roku 1581. Z Jadwigi Przerębskii pierwszey swoiey żony,
zpłodził corki, z tych iedna była za Konopatskim Kasztelanem Chełmiń-
skim, tak *Okol: tom: 2. fol: 170 pod herbem Łodzia [y z niego Duryewski)*
gdzie pisze, że Konopacka Kasztelanka Chełmińska z Kostczanki Woiewo-
dzanki Sendomierskiey urodzona, była za Tomickim, ále ta nie była Sen-
domirska ále Chełmińska Woiewodzanka, corka Stanisława, iako się wy-
żey mowiło. y pod Konopackiemi, z tego się pokazuie, że to co piszą o
tey corce, iawna omyłka. Druga Anna czy Elżbieta za Macieiem Zalińskim
Kasztelanem Gdańskim. Trzecia młodo w Panieństwie umarła 1580. Tyleż po-
dobno synow, o ktorych niżey. Poiał druga żonę Zofia Odrowazownę, by-
ła to corka Woiewody Ruskiego Stanisława Odrowaza z Anny corki Kon-
rada III Xiażęcia Mazowieckiego zrodzona, pozostała wdowa po Krysztofie
Hrabi Tarnowskim Kasztelanie Woynickim, z tey były trzy corki, Anna
Xiężna Ostrogska Woiewodzina Wołyńska, Katarzyna Sieniawska Podcza-
szyna Koronna, y Magdalena, ále ta młodo zeszła.

Stanisław syn Jana Woiewody Sendomirskiego, od Oyca z ludem na
sukkurs Tczewskiemu miastu wysłany, gdzie się mężnie stawił, żył bezżen-
ny, y młodo nadziei dalszych o sobie odumarł. Jan Starosta Lipieński dru-
gi syn Jana Woiewody, miał za soba Pilecką Annę Starościankę Horodelska
herbu Leliwa, y ten iednak w rok po Oycu świat pożegnał. Trzeci Jan
Starosta Swiecki y Lipieński, tegoż Woiewody syn, w Rzymskim Colle-
gium pod manudukcya Kaspra Nahaiusza Soc: JESU nauki odprawił. Po-
wrociwszy do Oyczyzny, służył Oyczyznie dzielnościa Kawalerska. Bogu,
Collegium Jarosławskie u S. Jana częstemi iałmużnami opatruiac, w kie-
lichy go srebrne y apparaty stroiac. Siostrom przyrodnym, ktoremi się

opiekuiac, poważne y świątobliwe dał im wychowanie: prędka iednak śmiercia w roku 1592 doczeſne to życie zakończył; ciało iego złożone w Jarosławſkim naſzym Kościele w Kaplicy S. Krzyża od żony iego, była to Zofia Herburtowná Starościanka Barſka pozoſtała wdowa po Janie Dulſkim Podſkarbim Wielkim Koronnym [z tey ſię zoſtał ſyn Jan Staroſta Lipienſki) z takim nadgrobkiem, *Viro ſui amantiſſimo, liberalitate, animi magnitudine, prudentiâ, dexteritate, æquanimitate nemini ſecundo, & multis aliis virtutibus dotato, Sophia Herburtowna Coniunx, fieri curavit.* Jan Staroſta Lipieńſki, dziedzic na Szamotułach, Wronkach, Wieleniu, kładę tu iego nadgrobek. *Ego in humanis eſſe deſii anno 1624, Vielenii ſepelior, in oppido meo proprio in Majori Polonia ad fines Marchionatûs Brandeburgici ſito, natus 1592 ex Joanne Koſtka Palatinide Sandomirienſi Præfecto Svecenſi & Lipinenſi, in arce Svecenſi; ipſe etiam Præfectus Lipinenſis fui, ex Matre Sophia à Fulſtyn Herburtowna, quæ poſt terna vota, Caſtellana Mederecenſis extitit. Poſt expeditionem Smolenſcenſem, quum ibidem in caſtris merebar, operamq; meam obundè teſtatus ſum; poſt felicem reditum, uxorem duxi Barbaram, Comitis à Rozrazew Caſtellani Poſnanienſis filiam, cum qua bini filii Stanislaus & Alexander procreati, filiæ binæ, una Sigiſmundo Alexandro de Szczekarzewice & Melſtyn Tarło, in Matrimonium data Sophia, altera Anna, in Monaſterio Virginum S. Benedicti Iaroslavienſi, Abbatiſſa Deo dicata.* Był ten Tarło potym Kaſztelánem Przemyſkim, ktoremu ta Zofia, czyli iako ia zowie *Duryew*: Elżbieta, powodem do wſzyſtkiego dobrego była, zachęcaiac go do ſzczodrobliwości przeciw Bogu, na fundacya Kościoła y Klaſztoru w Zakliczynie, na ozdobę domow Boſkich; oſtrzyła pobożność iego ſwoim do Nayś: Panny nabożeńſtwem, iałmużny hoyne uboſtwu czyniac. Anna ſioſtra iey w młodym wieku oſierocona od rodzicow, u ſtryia ſwego Mikołaia Staroſty Malborſkiego, wychowanie pobożne wzięła, potym u Xiężny Oſtrogſkiey będac, gdy wielkie pragnienie chce ugaſić, truciznę w napoiu, niewiedzieć od kogo y na co nagotowana, rozumieiąc bydź zwyczayne piwo, wypiła; atoli bez wſzelkiego lekarſtwa y ſtarania ludzkiego, za opatrznościa Boſka, iad ow wyrzuciła: z tey okazyi, panieńſtwo ſwoie poświęcić na ſłużbę Bogu poſtanowiła, co wykonała w roku 1636, w Klaſztorze Jaroſławſkim pod Reguła S. Benedykta, zakonny habit przyiawſzy. Wniosła bogaty poſag, teraznieyſza moneta więcey niż ſto tyſięcy: bo w kleynotach, złocie, y perłach, trzydzieſci tyſięcy dobrey monety ſzacowano, z czego ieſt pamiątka tamże, kielich ſzczerozłoty piękna robota, y drogiemi kamieniami ſadzony. W pieniadzach trzydzieści y ieden tyſięcy teyże monety. Konſekrował ia Piotr Gębicki na ten czas Biſkup Przemyſki y Kanclerz Koronny, ktory ia zwykł był zwać Panna madra. W roku 1656 za zgodna wſzyſtkich elekcya, Xienia nad pomyſlenie ſwoie zoſtała; tak ſię na tym urzędzie zachowała, iakby ſię ſługa wſzyſtkich ſtała: oſobliwie iednak do cierpliwości ſiła miała okazyi, wſzyſtkie przykrości dziwnym ſtatkiem y pomiarkowaniem umyſłu znoſzac. W rzeczach do pomnożenia chwały Boſkiey pilna, ále y ekonomicznych. Ruiny Kościoła y Klaſztoru, od Kożackiey y Szwedzkiey zaiadłości nadpſowanego, naprawiła, y wſpaniale reſtaurowała, dobra windykowała, ſprzęt Kościelny poſprawowała, Zakonnym ſwym ſioſtrom wſzyſtkim zarowno bez reſpektu na oſoby, áffekt pokazywała: poſpoliciey te do zakonu przyimowała, ktore z pobożnościa, niżeli krore z wielkim poſagiem ſzły za klauzurę: aż też wyſłużony na chwale Boſkiey wiek ſwoy życia 75, zakonnego 57, w roku 1692 zakończyła. Ciało iey niezkażone znalezione 1699. Bracia tych dwoch ſioſtr z Rozrażewſkiey zpłodzeni. Pierwſzy Staniſław Franciſzek Staroſta Lipieńſki, dziedzic na Szamotułach y Wronkach, miał za ſoba Jadwigę Gułtowſka z Racata herbu Leſzczyć, z ktorey dwie corki zoſtały, Joanna, Tarła Alexandra Kaſztelana Zawichoyſkiego, zeſzła 1684. Ludowika, Jana Łackiego Korzboka Kaſztelana Kaliſkiego, małżonki, O dwoch ſynach tegoż Staniſława namienia *Mſ. o Famil: Pruſkich*, ále ſnać młodo pomarli. Drugi Mikołay Alexander, dziedzic na Wieleniu, Gorce, Rawiczu, y Oſiecznie, żona iego Zofia Tereſſa Przyiemſka, Woyciecha Kaſztelana Gnieznieńſkiego corka, z tey miało bydź potomſtwo, według *tegoż Mſ.* ale o nim nigdzie nie czytam, podobno corka iego była za Janem Opalińſkim Woiewoda Brzeſkim Kuiawſkim y Generałem Wielkopolſkim, ile że ten Jan trzymał Rawicz y Oſieczno.

Zofia Xiężna Oſtrogſka Woiewodzina Wołyńſka, corka Jana Woiewody Sendomirſkiego. Urodziela ſię 1575, okrzczona w dzień Bożego Ciała, od X. Benedykta Herbeſta Soc: JESU, zkad oſobliwſze nabożeńſtwo na potym miała do Nayś: Sakramentu. Matka iey, gdy ia rodzić miała, wſzyſtkich ubogich w ſzpitalu częſtowała; od brata ſwego świątobliwie wychowana za naleganiem Stryiowſkim w ſtan małżeńſki wydana, za Alexandra Xiążęcia Oſtrogſkiego Woiewodę Wołyńſkiego, luboć ona intencyom matki ſwoiey chcąc zadoſyć uczynić, w wiecznym Panieńſtwie ſłużyć Bogu zamyſlała, dla tego w teſtamencie ſwoim tak mowi. *Za wola Boſka y Stryia mego ſzłam za mąż, á iam ſobie ſtanu takiego życzyła, iako mie chciała mieć rodzicielka moia, nie byłam godna tego Swietego ſtanu.* Wniosła w Dom Xiążęcy wielkie dobra z Miaſtami Jarosławiem y Kanczuga &c. ále oraz y wielka ku mężowi obſerwancya, tak dalece, że we wſzyſtkim chcac mu dogodzić, do tego Kościoła Katolickiego iezdziła, choć z niewygodą ſwoich nabożeńſtw, gdzie Xiążę chciał; á ztad widzac iey taka ku ſobie powolność y roſtropność, w wielkim ia maż miał poſzanowaniu. Siła pracowała, żeby go była od Schizmy Greckiey do iedności z Kościołem prawowiernym przyprowadziła: y nie darmo: bo w roku 1603 umieraiąc, w niebytności iey, Xiążę, Kapłana Katolickiego iedynie mieć pragnał. Po śmierci iego żałobę wziawſzy, nigdy potym tey barwy aż do śmierci nie zrzuciła, y acz w kwitnacym wieku, wdowi ſtan prowadzić poſtanowiła: miała wprawdzie ſiła konkurrentow, uproſić ſię iednak nikomu niedała, y owſzem ſlubem ſię czyſtości wdowiey Bogu obowiązała, á tak przez lat prawie 32 [z mężem tylko iedenaście żyła) chwalebnie przeżyła. Oprocz uroczyſtych Swiat y dni Niedzielnych, we czwartki ſpowiedz czyniła, do taiemnic ołtarzowych przyſtępowała. O żadnym nigdy nabożeńſtwie ani ſłyſzała, ani czytała, ktoregoby w używaniu nie miała, Przez poſt wielki, codzienne rozmyſlania o Męce Pańſkiey czyniła, więcy chora będąc, o teyże taiemnicy Kazania domowego w każdy dzień na pałacu ſłuchała. Prywaty y powagi w nabożeńſtwie nie przeſtrzegała, dla tego chętnie z poſpolſtwem y z poddańſtwem ſię ſwoim rada modliłá. Gdy iey ktoś radził, żeby ſię pałacowym kontentowała nabożeńſtwem, á do Kościoła na publiczne nie zchodziła, á bywało to poſpolicie, y w chorobie, tym go zbyła; gdyby prawi zacna iaka oſoba w Dom ſie moy trafił, izailſz nie muſiałabym dla niego niewczaſu iakiego zażyć, á czemuż nie mam dla Boga małey niewygody ſobie zadać. Trafiło ſię, że w niezdrowiu w dni poſtne, muſiała za rozkazaniem medykow zażywać potraw niepoſtnych, w ten czas dla zgorſzenia prywatnie iedzac, trzech tylko potrawek zażywała. Ciało ſwoie dyſcyplinami ſzpilczaſtemi ſiekła aż do krwi, á w chorobie kiedy ſił właſnych nie ſtawało, komu

nnemu bic ſię kazała. Używała y włoſiennicy, nietylko oſtremi węzełkami, le y ſzpilkami natkaney. Pewnych dni na gołych deſkach, bez wſzelkiey poſcieli legała. O domowych ſwych pilne ſtaranie miała, áby wſzelka poczciwość w ich życiu, y w obyczaiach pobożność była, nie trzymała na ſwym dworze, ludzi ſławy y cnoty podeyrzaney. Acz zawſze ſzczodrobliwie uboſtwo żebrzace opatrywała, nad to iednak doſyć częſto w rok, czas ſobie upatrzywſzy, w ſzpitalu ich częſtowała, y ſama im na ten czas do ſtołu hoynie wyſtawionego ſłużyła. Oprocz tego, nie tylko z Pańſkich doſtatkow, ale też y z pobożnych rąk ſwoich pracy, ubogie odziewała. Od niey wſpaniale fundowany Klaſztor Benedyktyńſkiego Zakonu w Jarosławiu, do ktorego z Chełmińſkiego Klaſztoru Panny Zakonne zprowadziwſzy, ſama im ze wſzyſtkim dworem Xiążęcym drogę zaieżdzała. A iako na założeniu Kościoła S. Jana w Jarosławiu przy Collegium Soc: JESU od matki ſwey wyſtawionym, kamień pierwſzy z ſioſtrą ſwoią Katarzyną położyła, tak ſzczegulniey tenże Kościoł ubogaciła rożną argenterya, á między innemi, lichtarzami ſrebrnymi, ieſzcze z ſkarbow Xiążąt Mazowieckich do ſiebie przez ſukceſſyą zpadłemi, obrazem S. Jgnacego w 60 grzywien ſrebra, Monſtrancyą ſzczerozłota w drogie kamienie przyſtroiona, apparatami bogatemi, marmurowym S. Walentego Męczennika nadgrobkiem. Temuż Collegio aukcyą fundacyi uczyniła, przydawſzy folwarczki, Łazy, Tywonia, y wioſkę na Wołyniu Petyhorce, na kupno Łowiec pieniężna ſię ſumma przyłożyła, placami naddanemi rozſzerzyła go. Także na fundacyą Domu *Tertiæ probationis* w Jarosławiu, naznaczyła Kościoł Panny Maryi w polu, á wzaiem dobra pewne z daleko większą intratą Proboſzczowi Jarosławſkiemu nadała, w rekompenſę nie pewnych przypadkowych offert, gdzie potym ten Dom corka iey Anna Aloizya Chodkiewiczowa ſzczodrobliwie ufundowała. Ozdobiła y Panieńſki, tamże w Jarosławiu ſwey fundacyi, Kościoł, to ſprzętem należytym, to monſtrancyą złota w dyamenty y kamienie ſadzoną. Do grobu Błogosławionego Stanisława Koſtki, z oſobliwego, ktore ku niemu miała, nabożeńſtwa, ſyłała do Rzymu bogate wotywy drogiemi dyamentami ſute: udarzyła y ołtarz iego Jarosławſki przed śmiercią. Zawieſiła przy grobie S. Jacka z pokrewnionego ſobie przez matkę Odrowazownę, wielką lampę ſrebrną. Na Zakonniki Bożogrobſkie, mianowicie Przeworſkiego Konwentu, wſpomina iey dobroczynność Hiſtoryk tegoż Zakonu, *Nakiel: w Miechow: fol: 912*, gdzie ią chwali z oſobliwey iey przychylności ku kapłanom y wſzyſtkim ludziom duchownym. Młodź ſzkolna do nauk chcąc zachęcić, hoynie prowidowała, razem ich ſiedmdzieſiąt uczących ſię w Jarosławiu 1608, przyſtoynie odziała: burſę pauperum dla nich fundowała. Co rok mianowicie w dzień narodzenia ſwego, tyle czerwonych złotych dawała Kościołowi, ile lat przeżyła, iakoby okupuiąc Panu Bogu lata ſwoie. Nigdy nikomu nic nie odmowiła, kiedy ią kto przez pokorę Nayś: Matki o co proſił, dawſzy ſię z tym ſłyſzeć, gdybym nic więcey nie miała, tylko groſz ieden, y tymbym ſię dzieliła przez pokorę tey Swiętey Boga Matki. Dla pomnożenia wiary Katolickiey, Schizmatykow za okazyą podaną ruguiąc, Kapłanow Katolickich na to mieyſce oſadzała: co iey liſtem ſwoim chwalił Klemnes VIII Papież. Poddanym ſwoim nie tylko ſama krzywdy nie czyniła, ále też przeſtrzegała, żeby im nikt nie czynił; wſzyſtkim do ſiebie wolny przyſtęp daiąc, ſupplik ſłuchaiąc, y ratuiąc iak mogła. Zgoła była to Pani y roſtropnością y cnotą wielką. W tych ią smierć zaſtała pobożnych uczynkach, o ktorey od ſpowiednika przeſtrzeżona, *Pragnę*

iey odpowiedziała, *gotowam na wolą Bożą, nieczuię, coby mię trwożyć miało;* Sakramentami tedy Swiętemi opatrzona, poſzła po zapłatę świątobliwego ſwego życia w Jarosławiu 1635, 29 8br: ciało iey tamże u S. Jana złożone.

Kryſztof Woiewoda Pomorſki, Staroſta Gołubſki y Kościerzyńſki, czwarty ſyn Stanisława Woiewody Chełmińſkiego, dziedzic na Mroczy: *Hiſtor: Polon: Prut:* wſpomina o nim, że był na ziezdzie Krakowſkim pod czas interregnum *1572*, y po Henryka Walezego, á ſnać z ſwoiey właſney chęci y ſwym koſztem do Francyi iezdził. Nadgrobek iego tak o nim mowi: *Chriſtophoro &c. antiqua generis nobilitate, & omnium inſignium virtutum concurſu, religione, probitate, morum integritate, & liberalis vitæ ſplendore incomparabili, Stanislaus Koſtka Terrarum Pruſſiæ Theſaurarius, Chriſtophorus Bernenſis, Georgius Golubenſis, Capitanei, Patri chariſſimo hunc tumulum poſuerunt. Exactis plùs minus ſexaginta quatuor annis, maxima verò parte ætatis in Reipublicæ negotiis, conſumptis, obiit in oppido Mrocza 1594, 15 Auguſt: hic ſepultus iacet Golubii.* Przybrał był ſobie w dożywotnią przyiaźń Katarzynę Konopacką Woiewodzankę Pomorſką, y zniey to byli ci ſynowie trzey, a czwarty Jan Opat Oliwſki, corek także trzy, iedna Katarzyna, Janowi Trzebuchowſkiemu Kaſztelanicowi Gnieznienſkiemu, była to Pani świątobliwego żywota. Druga Zofia, Stefanowi Batoremu Hrabi de Somlio, ſtryiecznemu bratu Kardynała Batorego, zaſlubione. Trzecia Anna w Panieńſkim pod Regułą S. Benedykta w Chełmnie Zakonie, ſlubami ſię Bogu obowiązała; á gdy Anna Koſtczanka Xiężna Oſtrogſka ſtryieczna iey ſioſtra, w Jarosławiu Klaſztor teyże reguły fundowała, na zaſzczepienie tam pobożności zakonney, ona tam z innemi od Magdaleny Mortęſkii Xięni Chełmińſkiey zesłana, we dwie lecie potym, to ieſt 1615 Xięnią tam zoſtała, na ktorym urzędzie, tak ſwoiey wokacyi zakonney, iako y powinności przełożeńſkiey, z wielką wſzyſtkich pochwałą doſyć uczyniła, Kościoł z cegły wymurowała, y ozdobiła apparatem, część także Klaſztoru z fundamentow wyprowadziwſzy poſtawiła. Sześćdzieſiąt y trzech Panien zakonnych w Bogu matka, we wtorek Wielkonocny 1642 życie to śmiertelne zakończyła, przed śmiercią na cztery lata wielkiemi boleściami zściſniona, z wielką to cierpliwością od Boga przyimowała y dziękczynieniem. W chorobie przewlokłey co drugi dzień Kommunią Swiętą przyimuiąc. Ciało iey niezkażone w roku 1699 znaleziono.

Stanisław Podſkarbi Ziem Pruſkich, y Ekonom Małborſki, Staroſta Tczewſki, Golubſki, y Kowalſki, dziedzic na Mroczy y Smiłowicach, ſyn pierwſzy Kryſztofa Woiewody Pomorſkiego, łożył nakłady znaczne z bracią ſwoią na reſtauracyą Bernardyńſkiego Klaſztoru Nowſkiego. *Mſ. o Famil: Pruſkich*, zowie go Woiewodą Brzeſkim Kuiawſkim, y z niego *Duryewſki*, ale ieżeli na rok 1602 śmierć iego przypadła, o czym niżey, to na tym krzeſle y przedtym, y po tym roku, ſiedział Leſzczyńſki, dla tegoć nadgrobek iego, tego mu tytułu nie daie, tylko Podſkarbiego, y Staroſty Tczewſkiego, á pochwałę iego, taką przydaie, *Viri integerrimi & vigilantiſſimi, Sigiſmundo III ob virtutem ac fidem, & in expediendis commiſſis ſibi negotiis dexteritatem, induſtriamq; ſingularem, cujus ſanè evidens, ac perquàm memorabile monimentum, in ſuperiori arcis regiæ Mariæburgenſis templo ad poſteritatem annotatum exſtat, cum primis dilecti, ob pacis & concordiæ publicæ indefeſſum ſtudium, tum ob mirificam humanitatem, ob conſtantem perpetuamq; plurimis benefaciendi voluntatem ac promptitudinem omnibus chari, qui cum vixiſſet annos 53, Torunii exceſſit 22 Maij 1602*, ſnać że bezżenie żył.

Jerzy Woiewoda y Ekonom Malborſki, Staroſta Golubſki y Tczew-

ſki, Podſkarbi Ziem Pruſkich, drugi ſyn Kryſztofa Woiewody Pomorſkiego: był wprzod Kaſztelanem Chełmińſkim 1606, Konſtancya Auſtryaczkę Krolowa, na pierwſzym iey do Polſkich granic wſtępie, przyimował y witał, a potym na weſelu, bogatym bardzo prezentem upominkował. W roku 1609, Kommiſſarz z innemi kollegami do Prus Xiażęcych, w Krolewcu Seym ſzlachty tameczney odprawił, kwerel publicznych wyſłuchał, do gubernacyi y ſprawiedliwości adminiſtracyi w tym Xięſtwie, należyte uſtawy napiſał, á między innemi to poſtanowił, żeby zbiegow albo apoſtatow od wiary wydawano. *Mſ. o Familiach Pruſkich* to o nim przydaie, że czytaniem Xiag, expedycya liſtow, łowami, koni ćwiczeniem, chronił ſię proznowania y grzechow, ktore ztad poſpolicie pochodza, zſzedł z tego świata 1611 na Zamku Malborſkim 18 Maii, *Orthodoxæ fidei ſemper tenaciſſimus, eximia pietate, ingenio, virtute, plurimis mortalibus præſtantior*, mowi o nim nadgrobek.

Jan Opat Oliwſki, trzeci ſyn Kryſztofa Woiewody Pomorſkiego, á przedtym Archidyakon Pomorſki, y Kanonik Krakowſki, umarł 1591, w Chełmży Katedralnym kościele pochowany, gdzie o nim nadgrobek iego, taka mu pochwałę daie, *Joannes Koſtka patre Palatino natus, Vir pius, caſtus, prudens, humanus, benignus, liberalis, poſtpoſitis curis ſecularibus, ſpiritualem elegit ſtatum, mox à Rege Stephano Abbas Olivenſis creatus, ubi ſe civilem ſuis, & externis, declaravit; adventum deinde Sigiſmundi III humaniſſimè & ſumptuoſiſſimè Olivæ excepit.*

Kryſztof Kaſztelan Biecki, Staroſta Kościerzyńſki, czwarty ſyn Kryſztofa Woiewody Pomorſkiego. *Vir eximia pietate, ingenio, armis & pace, virtutibus cæteris plurimis præſtantior, qui in Galliis ſub rege Henrico IV ſtipendia cum meruiſſet, ad Rupellam globo ab obſeſſis ictus, inter cadavera vix inventus, ad priſtinam curâ medicorum vix rediit ſanitatem. Poſt reditum in Patriam, à rege Stephano inter aulicoſ adſcriptus, deinde in Valachia ſub Sigiſmundo III ad fluvim Thelesinum contra Michaelem Principem Moldaviæ, operam militarem Patriæ præſtitit, opibus opulentus, prole fœcundus, omnibus charus, in toto reliquo beatus, in contemptu tamen caducorum perfectus Philoſophus, fatalem diem obiit 10 7bris 1603.* Tak o nim ſwiadczy iego nadgrobek. Z Anny Pileckii herbu Leliwa, Starościanki Hrodelſkiey wdowy po Janie Koſtce Staroście Lipieńſkim, miał trzy corki, Katarzynę Wapowſka Kaſztelanowa Przemyſka, Zofia, Piotra Opalińſkiego Woiewody Poznańſkiego, małżonkę, umarła 1638, pochowana w Sierakowie, gdzie fundacya dla OO Bernardynow zaczęta od męża ſwego, chwalebnie ſkończyła, á przecię y długi po nim zoſtawione na dwakroć ſtotyſięcy zpłaciła; żyła z mężem w dziwney zgodzie y miłości, iedno drugiego napominało do dobrego, ubiegali ſię do ſłużby Bożey y świątobliwych uczynkow, oboie przeſtrzegali, áby nic nie czynili, choćby z naywiękſzym pożytkiem bydź miało, coby albo obrazę Boſka, álbo krzywdę bliźniego za ſoba pociagało. Trzecia ich ſioſtra Anna, w Chełmie naprzod w Zakonie S. Benedykta na wieczna ſię ſłużbę Boſką zawiła, do Jarosławia wkrotce przeniesiona, po ciotki ſwoiey rodzoney śmierci, Xięnia obrana w roku 1642, rzadziła tym Klaſztorem do roku 1656, w ktorym pod czas woienney burzy na pokoy wieczny poſzła w Dukli, gdzie przed nieprzyiacielem z ſoba oraz wſzyſtkie Zakonne Panny uprowadziła. Y lubo na złe czaſy rządy iey przypadły, tak dalece, że cztery razy z ſześciudzieſiat y trzema oſob uchodzic muſiała, przecież iako mogła wſpaniale chwałę Boſka utrzymywała, Kapłanow y muzykę w liczbie nie maley, fabryki klaſztorney dokończyła. Spendowała też nie mało na dzieci ſnać ſzlacheckie w ſzkołach ſię uczace: było y

ło y dwoch ſynow tegoż Kryſztofa, ieden Jan, ktory umarł w Mroczy, bezżennie żyiac. Drugi Mikołay Rafał.

Mikołay Rafał, Woiewoda go Brzeſkim Kuiawſkim tytułuie *Mſ. o Familiach Pruſkich*, przydaie iednak, że nim wiachał na nie, umarł: to pewna, że był Krayczym Krolowy Konſtancyi Auſtryaczki, Staroſta Malborſkim y Starogardzkim. Przeciwko Guſtawowi Krolowi Szwedzkiemu rycerſko ſtawał, luboć o nim nadgrobek przydaie, *fortunæ tamen vices ſæpiús expertus*: świat ten pożegnał w roku 1640, wieku ſwego 49, w Sokołowie w Sendomirſkim pochowany; z Zofii Plemięckii nie zoſtawił tylko corkę iednę, Katarzynę Zofia, dziedziczkę na Mroczy, Łace, Sokołowie, Sendziſzowie y Tyczynie; ta po śmierci Oycowſkiey, poſzła za Dobieſława Cieklińſkiego Kaſztelana Czechowſkiego, zchodzac z tego świata w roku 1644, o czym nadgrobek iey w Rzeſzowie, trzydzieści y trzy tyſiace legowała do Panny Maryi w polu pod Jarosławiem, luboć to ſkutku nie wzięło. *Duryewſki* rozumie, że ta Cieklinſka była zpłodzona z Zofii Pileckii, ále to babka iey była Anna Pilećka nie matka, z ktora dobra wzwyż wſpomnione w Dom ten weſzły.

Maciey, czwarty ſyn Jakuba z Rokuſowny, brat Staniſława Woiewody Chełmińſkiego, tego z Barbary Komorowſkii herbu Korczak, (domyſla ſię *X. Duryew.* że to była corka Staroſty Łęczyckiego) były dwie corki, nie Zakrzewſka VonFelden, iak piſze *Duryewſki*, ale iako w Lubawie na tablicy nad Kaplica Mortęſkich, brat ich Piotr Biſkup Chełmińſki, kazał wypiſać, iedna Anna Galęmſka na Dobrzyńſkiey Ziemi, druga Katarzyna Zelſka Podczaſzyna Dobrzyńſka: ſynow zaś z teyże było ſześciu. Pierwſzy Jakub Staniſław, Miecznik Ziem Pruſkich, ten z Lichtyanowna zoſtawił ſyna Jana, Sekretarza Krolewſkiego, ktory Oycu ſwemu taki nadgrobek poſtawił. *Iacobo Koſtka Enſifero Terrarum Pruſſiæ, viro ſtrenuo, artis militaris perito, domi & foris claro, corporis dotibus inſigni, ſexaginta tribus annis ætatis ſuæ expletis, 17 Martii 1590 defuncto, Ioannes Secretarius regius, parenti ſuo hoc ſepulchrum poſuit, & templum hoc Łaſini reſtauratum exornatumq́; ad laudem Dei, in ejusdem defuncti memoriam dotavit anno 1615*: Tego Jana Sekretarza Krolewſkiego był także ſyn z Jaſińſkii, Jan, ktory z Bazeńſka oſtatnia z tego Domu, żył bezpotomnie, to *Mſ. o Famil: Pruſkich*, luboć *Duryewſki*, tego Jana, co miał za ſoba Bazeńſka, Kaſztelanicem chce mieć Elblaſkim, nawet inſzego bydź rozumie Jana, inſzego Zygmunta Dzierzawcę Blemowſkiego, ále nadgrobek iego wyraźnie o nim tak mowi. *Joannes Sigiſmundus Koſtka, heres in Zalno, Tenutarius bonorum regalium Blomow & Wydrzno, hic quieſcit, ipſe non degener, maxima pietate ac virtute ſcientiaq́; multis præſtantior, adoleſcentiam literis & exterarum nationum luſtrationi, morum & linguarum cognitioni, cum impendiſſet, in patrium ſolum reverſus, cum vix annum vigeſimum tertium ingreſſus eſſet, & altiſſima heroici pectoris deſideria exhibere cæpiſſet, labore ac induſtriâ majorum ſuorum virtutes, mox ſibi comparaturus, nobiliſſima ex Baſſeniorum ſtirpe mæſtiſſima conjuge relicta, immatura morte obiit Torunii 1623 10 Ianuarii.* Drugi ſyn Macieia z Komorowſkii Woyciech, czyli raczey Mikołay Marcin Kanonik Warmińſki, iako niżey obaczyſz.

Piotr Biſkup Chełmińſki, trzeci ſyn Macieia. Uczac ſię ieſzcze w Paryżu, á Jana Maldonata Soc: JESU Profeſſora w Teologii ſłuchaiac, iuż na ten czas ſwoię w pomnożeniu wiary Katolickiey żarliwość wydawać pocżał, kiedy Juſta Raba Krakowianina, ſławnego potym w tymże Zakonie Teologa, do teyże wiary namowa ſwoia pociagnał: dopieroż na Biſkupſtwie Chełmińſkim plac do tego obſzerny maiac, o nię zelował. A naprzod wielka pra

ka praca y paſterſka czułością opatrzył, żeby ſię nie ſzerzyła w iego dye-
cezyi herezya: potym, aby Kościoły Katolickie należyte poſzanowanie mia-
ły, ſprawił, dobra Kościelne ſwego Biſkupſtwa marnie alienowane, wyku-
pem z właſney ſzkatuly windykował. Synod duchowieńſtwa ſwego złożył
w roku 1583, ktorego akta y Konſtytucye ſą w druku. W Chełmińſkim
Klaſztorze Panien Zakonu Benedyktyńſkiego, prawie na ow czas zpuſtoſza-
łym, Magdalenę Mortęſką Xienią poſtanowiwſzy, wzbudził przytłumioną
chwałę Boſką, y reformacyi tego Klaſztoru był obrońca na potym zawſze
ſerdecznym. W Lubawie Klaſztor z Saſkiey nacyi Franciſzkanow obſerwan-
tow, iuż także opuſzczony, y zpuſtoſzony reſtaurował, y z Polſki Zakonni-
kow pobożnych teyże obſerwancyi, to ieſt Bernardynow w roku 1580 zno-
wu oſadził, dobroczynnoscią ſwoią nieprzeſtanną opatrywał. Do Koscio-
ła y Klaſztoru Chełmińſkiego od Luterſkiey ſekty rugowanych Franci-
ſzkanow Conventuales przywrocił. A iako ieſzcze Kanonikiem Warmińſkim
y Sekretarzem Zygmunta Auguſta będac, Societatem JESU poufale kochał,
y dobroczynność ſwoię, mianowicie Collegio Bransberſkiemu ſwiadczył,
tak na pierwociach ſwego Biſkupſtwa, ſtaranie czynił, o fundacyi w ſwey dye-
cezyi Collegii w Toruniu tego Zakonu, dla czego tak iego, iako y Xienia
Chełmińſka Mortęſka z Koſtczanki urodzona, za Fundatorow przyznawaią
tego mieyſca *literæ fundationis* Zygmunta III: acz dopiero po iego śmierci,
ta rzecz do ſkutku przyſzła. Już był y Seminarium Cleri w ſwoim Bi-
ſkupſtwie zporzadzac począł, ále te zamyſły śmierć przerwała w roku 1595,
dnia 15 Stycznia, wieku ſwego 62, w ſwoiey Katedrze pochowany, Do nie-
go taki liſt napiſał Swięty Karol Borromeuſz Kardynał. *Virtus tua, & in nobili i-
ſta Eccleſia adminiſtranda fides ac diligentia verè paſtoralis, facit, ut pro meo in tui
ſimiles ſtudio, has ad te literas exarandas mihi eſſe putem*, y daley przydaie. *Quæ
cum ita ſe habeant, magnopere Eccleſiæ Culmenſi gratulor, talem nactæ paſtorem,
qui ad vitæ Sanctitatem, morumq; integritatem, eximiam etiam ſolicitudinem adjungit,
ad gregem ſuum, omni virtute informandum. Deo autem gratias, quam maximas poſ-
ſum, ago; quod beneficentiæ ſuæ opes, tam liberaliter in te, benigneq; contulerit.* An-
nibal także Roſſelius temi go ſłowy wychwala, *Petrus Koſtka verè in cul-
mine generoſi & liberalis animi poſitus, ut non immerito, cum Paulino Epiſcopo No-
lano conferri poſſit. Adeſt præterea ei, linguæ ſvavitas, ſermonis lepor, eloquentia
varia, Philoſophiæ celebris notitia, ingenii perſpicacia, judicium maturum, ſagax, &
promptum, affabilitas, eximia morum ſvavitas, ut cum videris hominem, & paulùm
mores ejus perſpexeris, ejus capiaris amore.* Biegły był w Łacińſkim, Wło-
ſkim, Francuzkim, Niemieckim, Greckim, ięzykach; nadgrobek iego o mą-
drych piſmach iego na świat wydanych namienia, *ſcriptis domi & foris cla-
riſſimum* zowiąc.

Staniſław Chełmińſki Podkomorzy, y Staroſta Lauburſki w Inflan-
ciech, czwarty ſyn Macieia z Komorowſkii, w Niemceh w Węgrzech y
Belgium pierwiaſtki dzieł rycerſkich założył, powrociwſzy do Oyczyzny,
od Zygmunta Auguſta iezdził w legacyi do Filippa Wtorego Krola Hiſzpań-
ſkiego, á za Henryka Krola, do Brunſwickiego Xiażęcia. W roku 1569 Leal
zamek w Inflanciech wział pod Moſkwą, y wyrzuciwſzy ztamtąd nieprzy-
iaciela, ludzmi ſwemi oſadził. Za Stefana Krola iuż General Artyleryi Ko-
ronney, na wſzyſtkiey expedycyi Moſkiewſkiey, wielką był pomocą Kro-
lowi, do tak wielu z nieprzyiaciela wygranych: od tegoż Stefana iezdził do
Pruſkiego y Kurlandzkiego Xiażąt, z wielką dzielności ſwey chwałą. Smierć
go właſnie w ten czas zabrała, gdy mu wdzięczna zaſług iego Oyczyzna ho-
nory

nory wyżſze gotowała. Prawdać że mu niektorzy Kaſztelania Chełmińſką
przypiſuią, na ktorą ieſzcze nieprzyſiągſzy, umarł, ále ieżelić śmierć iego
przypadła w roku 1587, wieku życia iego 53, to w ten czas ta Kaſztelania nie
wakowała, bo na niey ſiedział Jan Dulſki, iako ſię mowiło w pierwſzym tomie,
chybaby to 1578, iako *Poſſelius* namienia, po Jerzym Oleſkim. Zona iego by-
ła Zofia Kizinkowna, o potomſtwie iednak iego nigdzie nie czytam: był
ten Staniſław na ubogich hoyny, Kościoł w Szynwaldzie reſtaurował, kę-
dy po śmierci z nadgrobkiem złożony: *Warſzawicki* chwali iego *virtutem
& induſtriam, domi foriſq; probatam.* Piąty ſyn Macieia *według Mſ. o Famil:
Pruſkich* Paweł, (ale na tablicy o ktorey wyżey wſpomniałem, żadnego nie
czytam z tym imieniem brata Biſkupa Chełmińſkiego Jana] ten z Finkowną
zpłodził ſyna Macieia, temu Anna Czapſka powiła corek cztery, ſyna zaś
iednego o dwoch imionach, Pawła Marcyana, dowodem tego ieſt nádgro-
bekw te ſłowa, *Mathias Koſtka à Sztemberg, dominus in Nogath & Pleſſowice,
Pauli Koſtka, protunc Fridecenſis Præfecti, filius: Petri Koſtka Epiſcopi Culmenſis ne-
pos, vir humanitate & mira manſvetudine clarus, hic requieſcit, moritur Smetoviæ
in Palatinatu Pomeraniæ, unico filio Paulo Martiano de nomine, quatuor filiabus re-
lictis, anno, ſæviente in Pruſſia bello Svetico, 1628, ætatis 56. Petrus Koſtka Succamera-
rius Culmenſis Patrueli ſuo in Eccleſia Janenſi poſuit.* Z tego poznać, ze ſię Du-
ryewſki pomylił w procedencyi tego Domu. Ten to Maćiey, o ktorym
on *fol: 49.* piſze, że zamek Sztemberg, ktorego fundamenta iuż były za Ale-
xandra Krola założone, ale zaniedbane, niemałym nakładem murować po-
czał. Ten to Paweł Marcyan w Zakonie potym Norbertańſkim życie ſwo-
ie pobożnie zakończył. Z corek czterech tego Maćieia, Anna Aloyzya
doſtała ſię w małżeńſtwo Trzcińſkiemu Łowczemu Sochaczowſkiemu Ma-
xymilianowi Jędrzeiow herbu Rawicz. Barbara Jakubowi Oktawianowi
Konopackiemu Kaſztelanowi Elblaſkiemu, ſłudzy y poddani matką ia zwa-
li dla ſzczegulney iey dobrotliwości, ktora w chorobach, lekarſtwa im o-
patrywała, karmiła chorych, ſama uſługowała. Jey ſzczodrobliwość na
kościoł Przyſierſki, iey hoyne iałmużny na uboſtwo, iey umartwienia wła-
ſnego ciała, iey gorace nabożeńſtwa do Boga y męki Chryſtuſowey, cze-
go podobno świadkiem owe krwawe na rękach y nogach plamy czy pią-
tna widźiane po śmierci na ciele, Bog y na tym świecie koronował, kiedy
ćiało iey po śmierci 1676, w lat kilkadźieſiat w całości zoſtawało. Trze-
cia ich ſioſtra Katarzyna, Przeoryſza Zukowſka w Zakonie S. Norberta
[ktora w Zukowie powinna bydź dożywotnia,) świątobliwe iey rzady by-
ły, roſtropnoscia y łaſkawością ſurowość miarkowała, naywięcey iednak
przykładnym życiem, drugim pobudką do większego poſtępku była: u-
martwieniem powierzchownym lubo ciało ſwoie trapiła, ale wnętrznego
miała częſtſzą okazyą, przy rożnych chorobach, dolegliwościach, niepowo-
dzeniach; ktore z wielką cierpliwością ponoſiła. O męce Pańſkiey ile razy,
czy ſłyſzała, czy czytała, zawſze ſię we łzy rozkwiliła. Z affektu ku Nayś:
Sakramentowi, ſama zawſze opłatki piekła dla hoſtyi do poświęcenia. Jutrz-
ni choć y w ſłabości zdrowia nigdy nie opuściła: w tak świątobliwych
pracach odpoczęła w Bogu 1689. Czwarta Zofia, oſtatnia z tego Domu w
Rzadkowie pod Rawą, w roku 1698, y życia y całey w ſobie familii ko-
niec wzięła; ta ſobie panieńſkie życie choć na świecie obrawſzy, koło ſiedm-
dzieſiat lat przeżyła w wielkiey świątobliwości, po śmierci iey poſtrzeżo-
no na obudwu kolanach znaczne guzy, a naywiękſzy na krzyżach z ſkorą
odartą, ſnać tamte od klęczenia twardego, ten od dyſcyplin. Poſpolicie

ſię zaś, od oczu ludzkich y konwerſacyi uchodzac, zamykała; y żeby tym
ſpoſobniey z Bogiem ſię była mogła cieſzyć. Do B. Staniſława Koſtki mia-
ła oſobliwſze nabożeńſtwo, ktory w chorobie fatalney przez ſen za ſoba ia
wezwał, *Podż za mna.*

Jan Kaſztelan Elblaſki, Woyt Malborſki, atoli iako niżey obaczyſz,
tylko miał nominacyą na tę Kaſztelania, ſyn ſzoſty Macieia; Małgorzata
Eilemberkowna ſioſtra rodzona tey, co była za Staniſławem Koſtka Wo-
iewoda Chełmińſkim, corkę mu iednę powiła, Jana Von Felden Zakrze-
wſkiego małżonke, y ſynow czterech, Z tych pierwſzy Jakub bezżennie
zſzedł z tego świata, w Tarnowie leży: drugi Jan Kryſztof, w cudzoziem-
ſkich obozach do rycerſkich dźieł przyuczywſzy ſię, w Oyczyźnie potym
za Stefana Krola, to w Gdańſkiey, to w Moſkiewſkich expedycyach wiel-
kie tego dał dowody, dano mu było w zaſługach Staroſtwo Starogardz-
kie, wſzakże nie wziawſzy w nim poſſeſſyi, na wieczność ſię przenioſł 1583,
miał za ſoba Bazeńſka oſtatnia z tego Domu dźiedziczkę, atoli z nia ża-
dnego potomſtwa nie zoſtawił.

Mikołay Nominat Chełmińſki, Opat Peplińſki, ſyn Jana Kaſztelana
Elblaſkiego trzeci, od Zygmunta III w roku 1592 Kanonikowi na ten czas
Chełmińſkiemu dano było to Opactwo, ktore przez pięć lat przez kom-
mendę trzymał, żeby był mogł ſpoſobniey, intereſſow tego klaſztoru do-
chodzić, w roku 1599 profeſſya zakonna uczyniwſzy, z wielkim pożytkiem
rzady tego Opactwa przez lat dwanaście y pięć mieſięcy ſprawował, do-
bra oderwane windykuiac, granice zawiedźione odbieraiac, reſtauruiac bu-
dynki nadwerężone, ſług Boſkich zakonnikow przyczyniaiac, tak, że co tyl-
ko czterech w konwencie zaſtał, na ſwoim wſtępie, trzydzieſtu braci po
ſwoiey śmierci zoſtawił. Powagi u wſzyſtkich wielkiey, nauki y expery-
encyi niemnieyſzey, umyſłu wſpaniałego, z ktorym ludzkość ku wſzyſt-
kim dziwnie umiał połaczyć. Nigdy nikogo z braci od ſiebie nie puścił,
poki zaturbowanego w weſelſza myśl nie wprawił. Miał y Nominacya na
Biſkupſtwo Chełmińſkie, iakoż wakowało 1610, właśnie w tym roku, gdy
on ſię z światem rozſtał 1610 w Pogotowie, pochowany w Peplinie, dwa
razy iezdźił do Rzymu; á na reparacya Klaſztoru w Nowym, znacznie ſię
przyłożył. Maciey czwarty ſyn Jana Kaſztelana Elblaſkiego, ktorego nad-
grobek u fary w Malborku tak o nim mowi. *Pater mihi Joannes Koſtka,
mater Margarita ab Eilemberk, uxor unicè dilecta Anna de Felden Zakrzevia; filius
unicus Petrus, quatuor filiæ, Anna, Catharina, Margarita, Sophia, ſuperſtites à me reli-
ctæ, morior anno partæ ſalutis humanæ 1592.* Z tych corek iego, Anna Panna
umarła, Malgorzata żyła z Woyciechem Zelſkim herbu Ogończyk, Kata-
rzyna z Janem Frackim, Zofia naprzod z Ulińſkim Podczaſzym Przemyſł-
kim, potym z Abrahamem Leżeńſkim herbu Nałęcz.

Piotr Choraży naprzod, dałey Podkomorzy Malborſki, nakoniec Pod-
komorzy Chełmińſki, Staroſta Białemburſki, ſyn Macieia, o ktorym ſię do-
piero mowiło: Krola Zygmunta III do obozu pod Tczow iadacego w do-
mu ſwoim przyimował, y przez dwa dni z całym dworem hoynie trakto-
wał; w Janiach, Kościoł wſpaniale wymurował, nadał, y apparatem ozdo-
bił: miał za ſoba Annę Wieſiołowſka Kaſztelankę Elblaſka, z ktorey dwoch
ſynow zoſtało, Ferdynad y Felicyan, żyli ieſzcze 1646, atoli o nich więcey
nigdzie nie czytam, w ktorym roku Ociec ich umarł: Przed Wieſiołowſka
miał za ſoba Cemiankę Woiewodzankę Malborſka, wdowę po Konopackim,
ale z nia żył bezpotomnie.

Jan

Jan na Roſtkowie, Kaſztelan Zakrocimſki, ſyn Jana Sędźiego Ciecha-
nowſkiego, ſynowiec Jakuba na Sztembergu Koſtki, z Małgorzaty Kryſkii
wnuczki y ſioſtry Woiewodow Mazowieckich, dwie corki zpłodźił, iedna z
nich Mikołaiowi Narzymſkiemu zdami ſię Kaſztelanićowi Sierpſkiemu, dru-
ga Radzanowſkiemu Kaſztelanowi Sierpſkiemu, zaślubione; ſynow także
dwoch, Pawła Chorażego Ciechanowſkiego, y S. Staniſława Jezuitę. Z tych
Paweł, zmłodu wprawdzie płochey ſię chwycił światowości, ale po śmierci
brata ſwego Staniſława, iak mu był przykry, odwodzac go, y przeſzkadza-
iac do zwykłego nabożeńſtwa, tak potym wetował tego dziwna oſtrościa
życia: nietylko albowiem w domu, ale y w podroży, dyſcyplinami ciało
ſwoie ſiekł bez litości, trapił włoſiennica, poſtem, leganiem na gołey ziemi,
albo ieżeli dla niezdrowia chciał ſię miękciey wywczaſować, na poſłanym
tylko iednym kobiercu. Modląc ſię, krzyżem na źiemi polegał, mianowi-
cie przed obrazem brata ſwego, iuż cudami wſławionego, młode ſwoie y
mniey uważne z nim procedery winuiac y przepraſzaiac. Codzień pacie-
rze kapłańſkie odmawiał, y Officium o Nayś: Pannie przez oſtatnie życia
ſwego lat dwadzieścia. Po krotkim á czułym śnie, o wtorey godzinie z
pułnocy wſtawał na modlitwę, ktora na wiele godzin przeciagał, á ztad
kolana iego grubymi guzami, długim klęczeniem wyciśnionemi, zaroſły.
Mſzy Swiętych nietylko codziennie ſłuchał, co ich bydź mogło, ale tez
ſam Kapłanowi do tey ofiary uſługował. Jadac gdźie á miiaiac kościoł,
albo Boża mękę, z karocy wyſiadał, y poklęknawſzy, nieco ſię pomodlił,
y ziemię pocałował. Gdy nie mogł w drodze na mſza święta trafić, w
pierwſzym ktory ſię trafił kościele, proſił Xiędza, aby mu kościoł y cybo-
rium otworzono; gdzie na twarz upadſzy, krotka ale goraca modlitwę czy-
nił. Wchodzac do kościoła na uſzanowanie Boga, naprzod przy kościel-
nym progu, potym w poſrzod kościoła, na kolano iedno przypadał, á po-
tym nim wſzedł do ławki, na obie kolana przyklękiwał, y trzy pacierze
mowił. Zadnego nigdy ſługi nie przyiał, ktoryby nie był katolikiem, y
profeſſyi tey wiary wprzod nie uczynił. W Praſniſzu Bernardynom ko-
ściol y klaſztor wymurował. Tamże kościoła farſkiego dochodow w dwoy-
naſob przyczynił; przy ktorym kościele od Matki ſwoiey wymurowana ka-
plicę pięknie ozdobił, argenterya, malowaniem, y apparatem, kurs do tego
przy niey fundowawſzy, y odpuſty z Rzymu wyiednawſzy. Fundował
burſę dla uboższych ſtudentow przy Collegium Pułtuſkim Soc: JESU, luboć
y Collegium temu wiele łaſk wyświadczył. Szpital w Praſniſzu wymuro-
wał y nadał. Dobra ſwoie, a między niemi Roſtkow, zprzedawſzy, wſzyſt-
ko na ubogich rozdał. Zadnych promocyi do dalſzych honorow nie ſzu-
kał, ale y ofiarowanych przyiać niechciál, y owſzem w kontr światu idac, z
ubogiemi przy ſzpitalu od ſiebie fundowanym, acz w oſobnym y przyſtoy-
nym mieyſcu, mięſzkać poczał, tam im do ſtołu uſługował, pielgrzymow
przyimował, nogi im umywał: uſzczypliwe o to ięzyki cierpliwie znoſzac,
y owſzem na grobie kazał ſobie napiſać. *Non erubeſco Evangelium.* Już był
otrzymał u Przełożonych naſzych, że go choć w podeſzłym wieku do Zako-
nu naſzego przyięto, gdy iednak reſztę fortuny ſwoiey uſpokaia, w wielkiey
opinii o świątobliwości ſwoiey, w Piotrkowie zaſnał w Panu 1607. 13 9bra.
Ciáło iego martwe Bog światłem nadprzyrodzonym przed pogrzebem o-
zdobił.

Swięty Staniſław Koſtka, drugi ſyn Jana Kaſztelana Zakrocimſkiego,
z Małgorżaty Kryſkii, urodził ſię w Roſtkowie przy dokonaniu roku 1550.

 Snać

Snać że go Bog ieſzcze w żywocie Matki będacego, ſobie za ſługę naznaczył, kiedy Matka pobożna, z nim ieſzcze chodząc, Imię JEZUS, iak go zwyczaynie maluia, iaſnemi promieniami otoczone, na żywocie ſwoim á na ciałeczku iego krzyżyki czerwone, [ſkoro ſię urodził) wyrażone widziała. Po Chrzcie Swiętym, Ociec chrzeſny złożył go przy ołtarzu iako rzecz poświecona, BOGU go zwykła ceremonia ofiaruiac: Więc też życie iego, cale święte było, ile że go był Pan Bog wielkiemi dary od młodości okraſił, wlewaiac w piękne naczynie wyſokie cnoty y duchowieńſtwa pełne. W trzynaſtym roku z rodzonym ſwoim Pawłem do Wiednia na nauki wyſłany, z razu w domu tym, ktory na Szlacheckie dzieci fundował Ferdynand Ceſarz, przemięſzkiwał: gdy iednak ten dom, ſyn Ferdynanda Maxymilian odiął, muſieli ſię wſzyſcy ſtudenci o inſze ſtancye ſtarać, zatym y Koſtkowie w goſpodźie ale heretyckiey ſtaneli, acz Staniſław, by mu wolno było, znalazłby był ſobie inna goſpodę nie u heretyka, ſtarſzy ſię iednak brat nim rzadźił, ktory rożne na on czas miał od niego obyczaie, y owſzem używaiac prawa ſwego ſtarſzeńſtwa nad nim, tym więcey ſię częſtokroć, na niego pobudzał, im go cierpliwſzym widział; przychodziło nie tylko do ſłow uſzczypliwych, ale y do bicia. Stał na to wſzyſtko Staniſław y prożba y grożba braterſka niezwyciężony, a żeby był okazyi do impetow takich nie dawał, uſługował bratu. czyniac roſkazaniom iego zadoſyć, ſwoie zaś dobre uczynki iako mogł ukrywał, zwłaſzcza poſty, y modlitwy w noc długo przewleczone. Na przodku mały ſię zdał mieć w naukach poſtępek; ale gdy Retoryki doſzedł, między pierwſzemi był, choć więcey nabożeńſtwu ſwemu, niżeli nauce dawał. Podał mu był BOG do ſerca, aby światem wzgardził, á w zakonie na ſłużbę ſię iego cale poświęcił: [illegible] w ſobie te myśli przez ſześć mieſięcy, ktorych gdy ſię potym ſpowiednikowi ſwemu zwierzył, przedziwney ſię ſłodkości [illegible] nieba, ktora ledwo mogł ogarnać, napełnił. Proſił ſię tedy X. Laurentemu Maginſzowi do Zakonu naſzego, do czego zażył inſtancyi Poſła Papiezkiego, y innych, atoli Prowincyał obawiaiac ſię, żeby ztąd iakiego kłopotu zakon cały nie ponioſł, odmowił wpraſzaiacemu ſię Swiętemu młodzieńcowi. Tym czaſem Staniſław, wcięſzka niemoc zapadł: na ktorey poczatku ukazał mu ſię ſzatan w [illegible]obie pſa ſrogiego, trzy razy ſię nań miotał, ale go Koſtka Krzyżem S. y wzywaniem P. Boga, tyleż razy od ſiebie odrzucił. Po tey potyczce wygraney, przyſtąpili Aniołowie SS. do niego, widząc ſię albowiem tak chorym, y rozumieiac że iuż bliſka śmierć była, w wielkim ſmutku zoſtawał, że bez Sakramentu S. umrzeć miał, o bracie iako nie bardzo na on ćzas nabożnym zwątpiwſzy, á o heretyku goſpodarzu, żadney nadzieie nie maiąc, do P. Boga ſię ſamego obracał; działo ſię to na poczatku Mieſiąca Grudnia, gdy trochę przedtym, niżeli w niemoc wpadł, na Swięto ſię ſwey Patronki Swietey Barbary przyprawuiac, y żywot iey czytaiac, trafił na ow iey do wiela udany przywilcy, iż kto ku niey ma nabożeńſtwo, bez przeczyſtego Sakramentu, z tego świata nie zeydzie, y poczał w nadziei wielkiey do niey mówić: Teraz czas Patronko moia, abym tey łaſki twoiey doznał, uproś mi to u twego Oblubieńca dobrodzieyſtwo, abym bez tego pokarmu nayświętſzego nie umierał. W tey modlitwie, ukazała mu ſię S. Barbara, y z nią para Aniołow SS, Sakrament Nayśw: przynoſzacych, ktorzy do łożka przyſtąpiwſzy, zeczcia mu go podali, on też z pokora wielką y radościa ciało Pańſkie przyiał: a w tym ſię bardzo źle mieć, á prawie konać poczynał, z wielkim tedy weſelem, ile tak chlebem Anielſkim poſilony, śmierci czekał: w tym

Przeczyſta mu ſię Matka Boſka ukazała, dzieciątko na rękach ſwoich nioſac, cieſzac ſługę ſwego , á chcąc go hoynieyſza ſłodkościa napełnić, na łożku iego, Synaczka położyła, z czego Staniſław przedziwnie uweſelony, y na ciele ozdrowiał. Upominała go tamże Nayśw: Panna, aby do Zakonu Soc: JESU wſtąpił, zkad wielce mu goracey ochoty przybyło, maiąc y dawny ſwoy ślub, aby ſię był P. BOGU na ſłużbę, w tym Zakonie poświęcił; goracey tedy o przyięcie u Prowincyała nalegał; lecz Prowincyał inaczey mu tego nie obiecywał, ażby miał przyzwolenie Oycowſkie, ktorego że mu ſię trudno było od Oyca, chyba więzienia, ſpodziewać, dla tego Staniſław udał ſię o radę do X. Franciſzka Antoniego S. J. Kaznodziei Ceſarzowy Maxymilianowy: ten poradziwſzy ſię P. BOGA na modlitwie, kazał mu ſię udać do Auſzpurga do Piotra Kanizyuſza Prowincyała Wyżſzych Niemiec, albo więc do Rzymu do X. Generała Franciſzka Borgiaſza, czyniac mu otuchę, iż tam gdzie ſię nie uczył, prędzey miał bydź przyięty. Tę radę iako od P. Boga przyiąwſzy, o uciekaniu myślił; do czego mu też brat Paweł dał przyczynę: bo gdy go, tak iako y pierwey troſkal, y bił, rzekł mu Staniſław; takim ze mna obchodzeniem przywiedzieſz mię do tego, iż od ciebie ucieknę, a rodzicom moim ſprawować ſię o to będzieſz muſiał; na co on mu grubo odpowiedział; Idź byś chciał poyśc y na ſzubienicę. Zatym młodzieniec cicho ſobie płocienna czarna odzieża kupiwſzy, iako ubogi ſię wyprawuiac, noc onę na modlitwie ſtrawił; á rano gdy ieſzcze brat leżał, pytał ſię go Staniſław, ieżeli mu wprawdzie odeyść dozwala, lecz on go y tu z gniewem odegnał. Zaczym ſukienki świetne zrzuciwſzy, á w płocienne owe y podłe uſtroiwſzy ſię, poſzedł do Collegium naſzego, gdzie Mſzy S. wyſłuchawſzy, y Nayś: Sakrament przyiąwſzy, puścił ſię w drogę: Wprawdzieć go brat Paweł żałościa zdięty z goſpodarzem y inſpektorem gonili, ale go nie znaleźli. Piſali o nim do Generała do Rzymu naſi Oycowie Wiedeńſcy, gdzie wyrażaia, że tym ktorzy go ścigali, konie uſtawały, temi zaś ſłowy ten liſt zamykaia. Co ſię z tym młodzieńcem ſtanie, niewiemy; nadzieię mamy, iż nie bez rady Boſkiey pobieżał: bo wielkim ſtatkiem, wſzyſtko ſobie iako z natchnienia Boſkiego poczynał: á drudzy to przydaia, co od ſamego Staniſława w Rzymie ſłyſzeli; iż oni co go gonili, doścignełi go, y nań patrzyli, ale go nie poznali, lubo on ich dobrze znał. Drudzy tego dokładaia, iż w oney drodze wſzedſzy do koscioła heretyckiego, rozumieiac go bydź Katolickim, o Sakrament Przenayś: proſił, á gdy ſię oſzukanym bydź baczył; płakał, iż mieć oney pociechy nie mogł, y że mu, iako pierwey w niemocy, Aniołowie chleb Anielſki podali. Przyſzedł za ſtraża Boſka Staniſław do Kanizyuſza, otworzył mu ſerce y myśli ſwoie: poznał po ſłowach gorących Kanizyuſz w nim moc Ducha S. y dobrze mu potuſzył: przecięż dla pewnieyſzego doznania, poſłał go do Dylingu, aby tam u konwiktorow poſługi domowe odprawował; z wiełka pokora y ochota bawił ſię onym czeladnym y grubym uſługowaniem Koſtka, tak iż oczy na ſiebie wſzyſtkich obrocił, ktorzy ſię pokora iego y wiernościa budowali; y przyſzło do tego, że go Kanizyuſz, nie pytaiac ſię wprzod o to Generała, z drugiemi dwiema do Rzymu wyſłał, y tak tę drogę, ktora miała mil Włoſkich tyſiac dwieście, pieſzo odpráwił, gdzie ſtanawſzy, w dzień SS. Apoſtołow Szymona y Judy w roku 1567 do zakonu przyiety ieſt y probacyi. Pierwey w Domu Profeſſow y w Collegium poſługi kuchenne odprawował, á potym do S. Jędrzeia poſłany był. Wſzyſtkie te trzy mieyſca dziwnie ſwemi świętemi

przykłady ucieſzył. Miał w ten czas Staniſław w towarzyſtwie zakon-
nego ćwiczenia ludźi wielkich y znacznych, á między niemi, Rudolfa y
Klaudiuſza Aquavivow, z ktorych drugi rzadził potym Generałem cały Za-
kon Soc: JESU, Xiędza także Staniſławá Warſzewickiego, ktory pierwſzy
życie Swiętego Koſtki napiſał. W tym czaſie Ociec iego dowiedziawſzy
ſię o wſzyſtkich procederach życia ſyna ſwego, piſał do niego liſt groźny y
ſurowy, ktory gdy mu dano czytać, płakał. ſpytany o przyczyne płaczu,
rzekł: Opłakuię ślepotę rodzicow moich, iż ſię na darach Boſkich nie zna-
ia: odpiſał potym na tenże liſt, wielkim duchem y ſtatkiem, na wſzyſtkie
ſię nędze y cierpliwość dla Boga ofiaruiąc. W iakimby ſzacunku cnota
iego u ludzi, a co większa u Boga, była, ztad ſię pokazuie, że gdy brat ie-
den bardzo na ſumnieniu zatrwożony, o modlitwę go proſił, ſkoro ſię oba
przed Nayśw: Sakramentem pomodlili, zaraz uczuł w ſobie ow brat wiel-
kie rozweſelenie y pokoy na duſzy; co ſam potym kapłanem zoſtawſzy, o-
powiadał. W Poſłuſzeńſtwie y karności domowey zdał ſię nad inne wię-
cey y lepiey wſzyſtko czynić Staniſław, choć też to co y drudzy czynił, dla o-
ſobliwey wdzięczności y światłości w nim przebywaiacey. Był żywy w
nim wſzyſtkich cnot przykład, y Starſi innym go Nowicyuſzom ukazowali
na przykład. Wielka miał ſkromnośc y umiarkowanie na twarzy, na o-
czach, w chodzeniu, y w tym co ieno poczynał. Z twarzy iego iakaś nie-
bieſka barwa wynikała, y światłość z niey, iego czyſtości y całości świeci-
ła, y na patrzace zamiłowanie czyſtości zawiewała. Nigdy go żaden ſmu-
tnym y troſkliwym nie widział; duſza roſkoſzami świętego żywota napo-
iona, więcey niżeli młodość, kwitnace lata iego czyniła: bo nieuſtaiąc, za-
wſze ſię w Bogu trzymała. Nauczyciele iego pilno tego dogladali, aby ſer-
ce iego, zbytnia duchowieńſtwa ſiła, ciała iego nie tak potężnego nieprze-
magało, iednak wſzyſtek żywot iego, uſtawiczna modlitwa była. Julius Fa-
cius Rektor Nowicyuſzow to w nim upatrował, y świadczył, iż roztargnie-
nia pod czas modlitwy na myśli nie miewał. Tak go zaś miłość Boſka roz-
tapiała, iż ſię ciało iego rozpalało, y muſiały ſię chuſty zimna woda zmo-
czone do ſerca iego przykładać. Ku Nayśw: Matce miał oſobliwſzy af-
fekt, z kad Emmanuel Sa, gdy z nim Koſtka ſzedł za towarzyſza, ſpytal ſię
go, czy kocha Nayśw: Pannę; on pokornie wdzięcznemi uſty odpowiedział:
Co pytaſz Oycze, moiá to Matka. Gdy o tey Krolowy niebieſkiey mo-
wił, wymyslał iako mogł, nowe y prześliczne iey przezwiſka y ſtopnie, na
ktorych ią poſadzał co naywyżſze z wielka uſilnościa, iakoby mu było cię-
żko. iż wyżſzego dla niey mieyſca, ktorymby ią czcił, znaleść nie mogł. Gdy
rożany wianek, y inne do niey modlitwy odprawował, co bardzo częſto
czynił; baczyli to Oycowie, iż to czynił, z wielka, y nad zwyczay poſpoli-
ty ſłodkościa: nawet widziana była nie raz twarz iego, niezwyczayna świa-
tłościa cudownie iaśnieiaca. A będac takiey światobliwości y niewinności,
nigdy ciała ſwego, lubo ſobie ze wſzyſtkiey miary poſłuſznego, trapić nie
przeſtał, na żadna ſię ſurowość nie przelakł, nic ſobie trudnego, czegoby
nie przemogł, nie miał; co u drugich pracy, utrudzenia, y podłego uſługo-
wánia dla doświadczenia widział, to ſam nienaſycona chęcia czynić y robić
chciał, y w niſkich a w grubych robotach, bardzo ſię weſelił y kochał, y o
nie proſił: a żeby był w tak porywczych y byſtrych nabożeńſtwach ſza-
tańſkiey iakiey zdrady uſzedł, wielce był poſłuſzny ſtarſzym, y regułom
zakonnym podlegaiacy. To też iako zrzodło światobliwości y wſzyſtkich da-
row, ktore nań z nieba płyneły, było; że powołanie ſwoie do Zakonu Soci-

etatis wielce ſobie poważał, znać to było w iego rozmowach, w ktorych
łaſkę Boſka wezwania ſwego do Zakonu wyſoce wyſławiaiac popłakiwał,
obwiniaiąc ſiebie ſamego, iż daru tego doſtatecznie nie umiał odwdzięczyć
P. Bogu. Bardzo ſobie także poważał reguły zakonne, y iakoby na ſwoy
wzroſt y potrzebę uczynione miłował y pilno wypełniał, oſobliwſza ie-
dnak do poſłuſzeńſtwa ochotę maiąc, y naymnieyſzym rozkazaniem nie po-
gardzał; iednego czaſu z Klaudyuſzem Aquaviva także Nowicyuſzem do ku-
chni drwa noſzac, gdy Klaudyuſz z chęci ſwey, na ſię wiele brał, on tylko
tyle, ile mu kucharz rozkazał, mowiac; ia liczby rozkazaney nie odſtapię, y
tak towarzyſza ſwego, ktorego za miſtrza miał, ochotę umiarkował. Gdy
mu raz dla zatrzymania zdrowia, w oney iego uſtawiczney do Boga zapal-
czywości, na czas modlitwy zaniechać kazał Julius Facius Rektor, trochę
ſię poczuł; ale zaraz tak poſłuſzeńſtwo wypełnił, iż nic pokoiu myśli ſwey
nie zmnieyſzył. W rozmowach potocznych y w umartwieniu ich przedziwne
miał ſzczęście, wnet gdy z miary wypadły, umiał ich do duchowieńſtwa napro-
ſtować, z Zywotow Swiętych ſkładne przykłady wyrywał, tak iakoby ſam
na nie patrzył, albo też ſam, co oni, czynił: z chęcia goracą, ſam ſiebie.
y drugie do nich pobudzaiac. Nic o ſobie nie trzymał, ani ſobie czego
przypiſował, każdego ſobie dziwnie poważaiąc, czynił ſię ich Anielſkiego
towarzyſtwa niegodnym, á z każdego wzor brał, co ſam czynić miał, cno-
tom ſię ich przypatruiąc. Tak ſzczęśliwie pracuiac w krotkim czaſie dłu-
ga doſkonałości drogę odprawił, y zapłáty doſtał. Dzieſiatego albowiem
Mieſiaca po weyściu do Zakonu, w dzień w Niebowzięcia Panny MARYI,
trzeciey godziny po połnocy za Patronką y Matka ſwoią do nieba poſzedł
w roku 1568, á dziewiętnaſtym życia ſwego. Przy ześciu iego dwa były o-
ſobne y podziwienia godne przypadki. Jeden, iż nie była, iako lekarze twier-
dzili, przyrodzona śmierć iego, ale nad zwyczayny porządek, od P. BOGA
rozkazana. Drugi, iż ia ſam poczuł, y wiedział o niey, ſnać że ia ſam ſo-
bie uproſił. Piotr Kanizyuſz gościem będac w Rzymie na początku Mie-
ſiaca Sierpnia proſzony na Exhortę do Nowicyuſzow, to im napomnienie za
naukę ſpoſobna do prędkiey doſkonałości powiedział; aby każdy na pocza-
tku każdego mieſiaca, to w ſię wmowił, że to oſtatni mieſiąc żywota iego
będzie, y przeto o taka ſię światobliwość ſtarał, w iakieyby chciał, żeby go
śmierć znalazła. Uważali Nowicyuſzowie wielka mądrość w tym napo-
mnieniu, a Staniſław przydał, że to mnie ſamemu właśnie mowiono: bo
pewnie tego mieſiąca umrę. Więc że przypadał dzień S. Wawrzynca Mę-
czennika, ktory ſie mu był doſtał za Mieſięcznego Patrona, gotował ſię na
owo święto, iakoby ie mogł naylepiey uczcić, y w Wigilia u X. Rektora o
wiele pokut proſił, nie pozwolił mu ich iednak tylko kilka, y to lekkich, á
między innemi, aby w ſamo święto dyſcyplinę iawna przy obiedzie czynił,
y w tenże dzień w kuchni aż do obiadu uſługował, y u wtorego ſtołu ia-
wnie ſpytany, o czym w kuchni myśli miał, on odpowiedział, wſpomniałem
patrzac na ogień, iako S. Wawrzyńca pieczono. Po chwili tegoż dnia po-
czał ſię zle mieć, y kazano mu na łożko: nie była febra, ieno małe poru-
ſzenie, ktorego uważać nie było potrzeba, iednak święty Młodzieniec kła-
dac ſię na łożko, y Krzyż Swięty według zwyczaiu nad nim ręka czyniac,
z zwykłym weſelem rzekł, Jeżeli ſię P. Bogu podoba, abym z tego łożka nie
wſtał, ſtań ſię wola iego, y zatym go wzieła febra, iakoby ognia onego
ſwego Patrona uczeſtnikiem zoſtawał, lecz lekka była febra, y tercyana,
ktora ſię tylko po trzykroć wracała. W dzień przed śmiercią, gdy Stani-

ſkaw powiedział, iż przyſzłey nocy dokonać żywota tego miał; bracia to za żart mieli, chybaby go Krolowa niebieſka, ktorey w Niebowzięcia dzień przypadał, z ſoba wziać chciała. Po południu przyſzła nań mdłość y pot zimny, y gdy Facius Rektor mowił, Nic to, tak to bywa, on odpowiedział, iż ta niemoca umrę, y wnet ſię ſłowo iego ziściło. Poczęły albowiem w nim ſiły upadać, y pilnie proſił, aby mu na ziemi umrzeć dopuścili; gdzie gdy go z wezgłowkiem złożono, Nayśw: Sakrament z wielka ſwoia y drugich pociecha przyimował; ſam na modlitwy odpowiadał. Baczyli to wſzyſcy przytomni, że ſkoro ſię tylko do komory Ciało Pańſkie ukazało, iakoby do ſwego ulubionego wyſkoczyć chciał, na twarz ſię iego nad zwyczay pięknieyſza, weſoły kwiat dziewictwá puścił. Dwakroć ſię ſpowiadał, iakby tego potrzebował, y bracia przepraſzał, iż im nie dobre z ſiebie przykłady dawał. Potym inne modlitwy ſkończywſzy z weſoła zawſze twarza proſił o Krucyfix, ktory w ręku trzymaiac, rożne akty czynił, y ucałował wſzyſtkie członki Ukrzyżowanego, także y Obraz Nayśw: Matki, proſił także aby mu czytano y przypominano święte, ktore był ſobie na karcie ſpiſał, ktorzy mu ſię na mieſiac iak do zakonu wſtapił doſtawali. Nakoniec gdy go pytano, coby go bolało, powiedział że nic. Drugi raz go pytano, czyby był gotow na głos Boży z ciała wychodzić, rzekł, Gotowe ſerce moie Boże, y tak w rece iedney paciorki trzymaiac, w drugiey gromnicę, á częſto powtarzaiac JEZUS MARYA, żyć Bogu począł. Tak żywa barwa na twarzy, y w oczach iaſność zoſtawała, iakby ſię uśmiechał, iż mniemali niektorzy że ieſzcze żył. Jeſt pewne świadectwo, iż mu ſię przy ſkonaniu ukázałaNayś: Matka w wielkim orſzaku Panien, zkad wielu bráci upatrowało, iż troche przed ſkonaniem, oczy iakoby zawarte maiac, y niby zaſypiaiac wargami ruſzał, y iakoby ſię uśmiechał, czegoś bardzo ſłodkiego, na ow ſtraſzliwy czas koſztuiac. X. Alfons Roiz ktory go dożywotniey ſpowiedzi ſłuchał, po śmierci zeznał, iż w nim ſzczera znaydował niewinność, żadnym grzechem śmiertelnym niezmazana. Umarł zaś Staniſław 15 dnia Sierpnia, o godzinie trzeciey z połnocy, o ktorey mniemaia niektorzy, że Nayśw: Panna do nieba ieſt wzięta. Pod tymże czaſem iednemu iego towarzyſzowi w Domu Profeſſow na poły ſpiącemu, zdało ſię iż idzie nawiedzić Staniſława, w tym go potyka drugi towarzyſz y rzecze, prożno idzieſz, bo Staniſław iuż ieſt w niebie; czemu gdy ſię on dziwował, powtorzył, że Staniſław iuż ieſt w niebie, y godzinę powiedział, ktorey umarł, iednak ocknawſzy ſię rano, powiedziawſzy drugim ono widzenie, pobieżał nawiedzić chorego, ale tak nalazł, iako przez ſen ſłyſzał, y dziwuiac ſię, o teyże godzinie iego zeyścia dopytawſzy ſię, rzecz onę rozſławił. Zbieżeli ſię prędko do ciała S. wſzyſcy Oycowie y bracia, y nogi iego całuiac, łzami polewali, dziękuiac P. Bogu za takiego towarzyſza y w niebie pomocnika; drudzy urywaiac ſzatek iego y rzeczy ktorych zażywał, za relikwie chowali: na co patrzac Doktor ſławy Franciſzek Toletus S. J., á potym Kardynał, zawołał; Młodzieniaſzek ieden Polak umarł, y wſzyſcy do ciała ſię iego ciſna, á my ſtarzy gdy pomrzemy, takiey czci mieć nie będziemy. Pogrzebiony Staniſław u S. Jędrzeia w Rzymie, w oſobney trunnie: ciało iego [lubo w Zakonie naſzym tego zwyczaiu nie maſz] wſzyſtko przy pogrzebie kwieciami było obſypane: toż ciało iego przez długi czas całe y niezkażone zoſtawało. Był wzroſtu miernego, twarzy piękney, białey y okragłey, do ktorey ſię rumienność przymięſzywała, włoſa czarnego, oczy miał przezroczyſte, mokre y nieiako płaczliwe. W krotce po śmierci P. Bog go wielkiemi

kiemi cudami po wſzyſtkim świecie wſławił: tak, że iuż w roku 1580, obraz iego z tytułem *Beati*, powaga urzadowa na blaſze ryto, wybito, y po świecie rozeſłano. Klemens VIII Papież w iednym ſwoim liście, nazwał go *Beatum*, Paweł V. na prożbę Alexandra Peretta de Monte Alto, Protektora Narodu Polſkiego, y Jędrzeia Opalińſkiego Proboſzcza na ten czas Płockiego, Sekretarza Koronnego, Poſła do Stolicy Apoſtolſkiey od Zygmunta III, á potym Biſkupa Poznańſkiego, y na żadanie Eleonory Urtyny żony Xcia Alexandra Sforcyi, pozwolił, aby obraz iego iawnie u S. Jędrzeia, z tabliczkami ſrebrnemi, y z lampami był wyſtawiony, w roku 1605, co zaraz przy znacznym konkurſie ludźi wykonał Opalinſki, bogato obraz iego przyſtroiwſzy. Klemens X. Papież, za prożba Michała Krola Polſkiego w roku 1670, święto iego dnia trzynaſtego Liſtopada do obchodzenia naznaczył, z pozwoleniem Mſzy Swiętey y Kapłańſkich pacierzy, iako o Wyznawcy Swiętym. W roku 1674, tego Błogoſławionego, między nayprzednieyſzych Patronow Polſkich policzyć pozwoliwſzy, uroczyſty dźień iego w Polſzcze, na pierwſza niedzielę, po trzynaſtym dniu Liſtopada, przenioſł. Ktora łaſkę ztwierdził y znacznieyſza uczynił Innocencyuſz XI Papież, kiedy na inſtancya Jana III Krola, ktory pamiętne pod Chocimem z Turkow zwycięſtwo, za iego protekcya otrzymał, w ſzereg naypierwſzych Korony Polſkiey Patronow policzyć, á uroczyſtość iego doroczna, z oktawa, w tę niedźielę po wſzyſtkiey Polſzcze obchodzić rozkazał. Klemens XI w roku 1714 dekretem go ſwoim między Swiętych Pańſkich policzył; ze wſzyſtkich cudow iego, ktorych ieſt bardzo wiele, trzy te approbowawſzy. Pierwſzy, Anny Teodory de Ligniville, ta przewłokła niemoca złożona, tak, że na nogi przez kilka lat ſtapić nie mogła, bliżſza śmierci niż życia, gdy ani naydoſkonalſi Medycy ratować iey nie mogli, ſkoro ſię do S. Koſtki ofiarowała, y do kościoła, ſię zanieść kazała, pod czas podnieſienia Ciała Pańſkiego na mſzy, goraco ſię modlac, w momencie z krzeſła, zdrowa wſtała, y o ſwych nogach do domu ſię wrociła, w roku 1602, Drugi, Jedrzeia Fauſta Unikowſkiego Zakonu S. Benedykta 1640, ten na ciężka malignę, ktora go przez 7 niedźiel trzymała, zapadſzy; śmiertelnym ſię widzac, proſił, żeby na iego intencya przed ołtarzem S. Koſtki w Kaliſzu Mſza była, pod czas ktorey, tak zdrow zoſtał, iakby nigdy nie chorował, Trzeci, Franciſzka Xawiera Societatis JESU, ten paraliżem ruſzony, obrazek S. Koſtki z lekka do zarażonych członkow przykładał, naprzod do głowy, w momencie uſtał paraliż, potym do ręki, y ztad uſtapił, daley do innych członkow, y tak zupełnie przyſzedł do zdrowia. Działo ſię to w roku 1673. Benedykt XIII Papież, Klemenſa XI dekret do ſkutku przyprowadził 1726, á w roku 1728 odpuſt zupełny w uroczyſtość iego na cały świat pozwolił wiecznemi czaſy. Piſali o nim *Gregorius Vigilantius Samboritanus Poeta Polſki wierſsem. Franciſcus Sachinus Soc: JESU. Piotr Skarga Soc: JESU. Martinus Baronius, Bartoli S. J. Ktorego z Włoſkiego na Oyczyſty ięzyk przełożył. X. Tylkowſki. Teraz świeżo życie iego znowu po Włoſku z druku wyſzło 1727.*

*KOSTRO *herbu Rawicz* w Rawſkim y Podlaſkim Woiewodztwie. Cyryak Koſtro Sędzia Bielſki, Maciey, Pantaleon, Jedrzey, Staniſław, Jozef, y Gabryel, podpiſali elekcya Jana Kazimierza Krola. Koſtrowna Adama Sobolewſkiego małżonka. ale *ſterilis*. Lenard Koſtro z Podlaſza w Podlaſkim Woiewodztwie oſiadł, żona iego Komorowſka herbu Ciołek Sędzianka Ziemſka Połocka 1692 ale mu herb Lilia przypiſano.

KOSTROWICZ *herb*, *patrz Lwowicz.*

*KOSTROWSKI *herbu Waż 6to.* Powinien bydź waż tak ſię kręcacy iak w herbie Baybuzow, tylko że koło dzidy, nie koło Strzały, y grzybow nie maſz, na hełmie trzy piora ſtruſie. takem go widział na konkluzyach Wileńſkich Koſtrowſkiemu Deputatowi na Trybunał Litewſki w roku 1679 przypiſanych Kazimierz 1700, Samuel Skarbnik Mozyrſki, Stefan Choraży Derpſki, y Samuel.

KOSTRZEIOWSKI *herbu Łabęć* w Podolſkim Woiewodztwie.

*KOSWINSKI. w Płockim Woiewodztwie Alexander na Koſwinie Koſwińſki, podpiſał elekcyą Władyſława IV.

Koſy Herb.

O*Kol: tom: 1: fol: 475. Kleynoty fol. 59.* że rożnie Kos w herbach w Polſzcze zażywaia, powiada, á naprzod iedni Koſy ktoremi ſiano ſieka dwie, do gory toporzyſkami obrocone, á oſtrzem ku ſobie, kłada na tarczy, końce zaś ich u dołu na krzyż ſię zchodza, na hełmie pięć pior ſtruſich, drudzy Wilczych kos, o ktorych pod herbem Prus mowic ſię będzie. Pole tarczy powinno bydź czerwone, koſy białe. Tenże *Okolſki* powiada, że herb ten nadany od Xiażat Mazowieckich, y owſzem że y Xiażęta Mazowieckie tymże ſię herbem pieczętowali, świadczy ſię *Paprockim*, ale ten autor pod herbem Prus, tylko to piſze, że Maſlaus tego herbu zażywał, nie mowi iednak tego, żeby Maſlaus był Xiażęciem Mazowieckim: bo tylko był Staroſta, ale ani tego nie mowi, że od Xiażat Mazowieckich ten herb nadany: bo to iawnie przeciwko wſzyſtkiey prawdzie hiſtorykow naſzych, ponieważ dobrze przedtym, niżeli ſię ſynowie Krolewſcy Polſką podzielili, a zatym niżeli Xiażęta Mazowieckie naſtali, żył Maſlaus: po ktorego znieſieniu y śmierci, że ſię zoſtała iedyna corka iego, ta od Kazimierza Krola w małżeńſtwo wydana, za hetmana tego woyſka, ktore zbiło Maſlauſa, żeby tedy pamiatka domu y herbu Maſlauſa nie zgineła; hetman do Oyczyſtego ſwego herbu Prus, przydał koſy, o czym iaśniey pod herbem Prus.

*KO-

*KOSZANSKI. O Adamie y Janie Marcyanie Koſzańſkich braci rodzonych w Xięſtwie Litewſkim, *czytay Konſtytucya 1661 fol: 17.* Michał Miecznik Połocki 1700.

*KOSZCZYNSKI. w Woiewodztwie Inowrocławſkim, Jędrzey Koſzczyńſki (czy raczey Goſzczyńſki) Woyſki Inowrocławſki podpiſał elekcyą Władyſława IV.

KOSZEWSKI *herbu Ciołek* w Podlaſkim Woiewodztwie: Piotr y Jędrzey Koſzewſcy w Ziemi Zakrocimſkiey 1632, *Okolſki* ich piſze Roſzewſki.

KOSZKOWSKI *herbu Dołęga*. Sebaſtyan Koſzkowſki Kanonik Kuiawſki 1577, *Acta Synod: Petricov: cap: 36.* N Koſzkowſki miał za ſoba Kalińſką herbu Topor, ſioſtrę rodzona Łukaſza Suffragana Lwowſkiego, z ktorey corka Kryſtyna była za Alexandrem Witkowſkim herbu Poray. Anna Koſzkowſka Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we Lwowie.

*KOSTRZEMBSKI. Tereſſa Koſtrzembſka Zakonnica S, Benedykta we Lwowie u Wſzyſtkich SS.

* KOSZONOWSKI. Alexander Koſzonowſki Kanonik Poznańſki, Sekretarz Krolewſki 1676. *Conſtit: fol: 10.* Koſzanowſka była za Chalińſkim herbu Pomian.

*KOSZCZYC. w Woiewodztwie Brześciańſkim Karol, Wacław w Orſzańſkim powiecie, podpiſali elekcya Jana III. N. Staroſta Miadzielſki 1732.

* KOSZOWICZ. Jan Michał Koſzowicz Towarzyſz, za krwawe zaſługi ſwoie, y męſtwo, nobilitowany na Seymie 1662 *Conſtit: fol: 43.*

*KOSZUBSKI. Paweł Koſzubſki podpiſał liſt Zygmunta III 1592 dany miaſtu Lwowſkiemu. Jakub 1628. Franciſzka Koſzubſka była za Boguſławem Chłapowſkim.

KOSZUTSKI *herbu Leſzczyc* w Wielkieypolſzcze. piſza ſię z Pięrzchna, á Pierzchlińſcy tegoż herbu z Koſzut, zkad poznać, że to ieſt ieden Dom Pierzchlińſkich y Koſzutſkich. Niewiem czy nie tu należy Mikołay z Koſzutowa Proboſzcz Gnieznieńſki, ktoremu iako powinowatemu ſwemu, Jaroſław Bogoria zpuścił był Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie w roku 1372 ale Kapituła Gnieźnieńſka przeſzkodziła do tego. *Długoſz, Paproc: fol: 183.* Staniſław Koſzutſki przełożył z Łacińſkiego na Polſki iezyk Xięgi *Reinchàrda Lorichiuſſa de bono regimine w roku 1555, y in folio do druku podał w Wilnie.* Ambroży z Pierzchna miał ſyna Hektora, ten z Barbara Choynacka zpłodził Adama, dziedzica na Koſzutach, Strzeſzkach y Murzynowie, ten poiał *1mo voto* Barbarę Radzewſka, z niey byli ſynowie Jan y Piotr. Jan miał za ſoba Starzyńſka z Sieradzkiego z niey zoſtawił ſynow trzech, Staniſława z Zychlińſka, Piotra z Przedzyńſka, w zwiazku małżeńſkim będacych, trzeciego Antoniego, ktory żołnierzem umarł. Drugi ſyn Adama z Radzewſkii Piotr miał za ſoba pierwſzym zwiazkiem Barbarę Konarzewſka herbu Poray, drugim Jadwigę Pſtrokonſka, z Konarzewſkii zpłodził ſyna Adama, przedtym Piſarza Grodzkiego Wſchowſkiego, á teraz Piſarza Ziemſkiego Poznańſkiego, ktory ma za ſoba Tereſſę Koſzutſka corkę Franciſzka, z ta zoſtawił corki dwie, Zofia, Antoniemu Obiezierſkiemu, Konſtancya Michałowi Łaſzczyńſkiemu, zaslubione, ſynow kilku, to ieſt Piotra, żona iego Bogumiła Dzierżanowſka Podczaſzanka Kaliſka, Staniſława, żona iego Rozalia Zbiiewſka Podſędkowiczowna Poznańſka, Franciſzka, Pawła, Ludwika, Ambrożego młodzianow. Z Jadwigi Pſtrokonſkii tenże Piotr miał dwoch ſynow, Mikołaia teraźnieyſzego Miecznika Kaliſkiego, ktory złaczył ſię dożywotnie z Dzierżanowſka Podczaſzanka Kaliſka ſtarſza ſioſtra żony ſynowca ſwego Piotra. Trzeci ſyn Piotra z Pſtrokońſkii Zygmunt, ma za ſoba Łukomſka. Corki Piotra trzy, to ieſt z Konarzewſkii iedna Jadwiga Przeſpolewſka bezpotomna, z Pſtrokońſkii

zaś

zaś Wiktorya Rozdrażewſka y Konſtancya Kraſka. Trzeci ſyn Adama ſyna Hektorowego Łukaſz z Doroty Zychlińſkii urodzony, ten miał za ſoba Zaſadzką, z niey zpłodził ſyna Antoniego, teraźnieyſzego Burgrabiego Pyzdrſkiego, ktory *1mo voto* miał za ſoba Agnieſzkę Chudzyńſka, z niey ſyna Sebaſtyana y corek trzy, Katarzynę. Tereſſę y Julianę. *2do voto* ma za ſoba Helenę Zbiiewſką, z niey ſynow, Hektora, Mikołaia y Macieia. Kazimierz Koſzutſki dziedzic Ruſka Wituſzyc, ſyn Franciſzka, ſioſtra iego Tereſſa, żyie z Adamem Koſzutſkim Piſarzem Ziemſkim Poznańſkim, druga Konſtancya była za Janem Miaſkowſkim Podſędkiem Wſchowſkim. Władyſław urodził Staniſława Piſarza Grodzkiego Kaliſkiego, ktory miał za ſoba Rynarzewſka, z niey czterech ſynow. Jan teraźnieyſzy Surrogator Wſchowſki, miał za ſoba Makowſka, Antoni Koſzutſka, Władyſław młodzian, Stefan Franciſzkan, Drugi ſyn Władyſława Michał, miał za ſoba Rozdrażewſka, z niy kilku ſynow, ż ktorych ieden zoſtał Reformatem. Woyciech Koſzutſki miał za ſoba Trżecka, od ktorego idzie Jacek y Staniſław. Jacek z Radońſkii, miał ſynow, Macieia, ten wziął Koſzutſka pozoſtała wdowę po Małechowſkim Kaſztelanie Kaliſkim. Franciſzka, za ktorym była Oſſowſka, zoſtawiwſzy mu ſynow czterech, Michała, Staniſława, Jacka, y Jozefa, umarła. Trzeci ſyn Jacka, Piotr, żyie z Kamińſka. Staniſław ſyn Woyciecha miał za ſoba Molſka, ſyn zaś iego z niey Jakub Kurczewſka, z ktorey idzie Jan Proboſzcz Włoſzakowſki, Jakub inſzy z Zofii Mycielſkii rodzoney ſioſtry Jędrzeia Mycielſkiego Chorążego Poznańſkiego, zrodził ſyna Kryſztofa, ten ſię złaczył dożywotnie z Kierſka Anna owdowiała po Zakrzewſkim, z niey ſyna iednego Alexandra zoſtawił, y corek kilka. Alexander inſzy miał za ſoba Strzałkowſka ſynow dwoch, Marcina y Jabuba *ſterilem.* Marcin poiął Domiechowſka z niey zpłodził ſyna Jana męża rycerſkiego, y corkę Barbarę Radzikowſka. Kazimierz z Golińſka, Rafała, Antoniego, Jana ktory z Mięſzkowſkii zoſtawił Macieia: czwarty ſyn Kazimierza Franciſzek ma za ſoba Bułakowſka. Sebaſtyan Żupnik Wielicki 1655 Konwent z muru wyprowadził OO. Reformatom w Wieliczce. Jadwiga Kaczkowſkiego Sędziego Ziemſkiego Kaliſkiego małżonka 1674.

*KOSZYCKI. Dobiesław z Koſzyc Podſędek Krakowſki podpiſał liſt Jagełła Krola dany Miaſtu Krakow: Mikołay z Koſzyc Kanonik Płocki 1453 *Stat: Maſov: fol: 93.*

KOSZYRSKIE *Xiażęta herbu Pogonia* patrz Sanguſzko. Jędrzey Kniaź Koſzyrſki 1528 *Metryka Wołyńſka* corka iego była za Bohuſzem Xiażęciem Koreckim Woiewodą Wołyńſkim, Anna za Januſzem Xciem Poryckim.

Kot Herb.

KOt morſki powinien bydz wſpięty nogami przedniemi do gory, ſiedzacy, ogon po między nogi zwiniony, żołtym paſem przepaſany *według Długoſſa* ſzarzy, według *Paprockiego* biały, iedni go głowa w lewa tarczy obracaia, drudzy w prawa, pole powinno bydź czerwone, na hełmie trzy piora ſtruſie. *Okol: tom: 1. fol: 478.* Kiedy y komu y z iakiey okazyi nadany, hiſtorye milcza. To pewna że u Rzymian pułki te pod ktoremi ſtarzy żołnierze żołd prowadźili, na choragwiach Kota noſiły z podpiſem, *Felices Senatores. Pier: Val: lib: 13 cap: 44.* Kota tego powinna była bydź tylko połowa, czerwonego koloru, na tarczy

czy niebieſkiey, od brzegu czerwoney, nogi u niego iak do igrania ułożone. Kawalerya zaś, ktora Rzymianie źwali *Auguſtei milites,* Kota ſzarego na choragwiach mieli, na białey tarczy, w koło ktorey cyrkuł czerwony, bieżacego z zadarta w tył głowa. Ci zaś ktorzy ſię zwali *Albini,* Kota noſili proſto głowę trzymaiacego, na źieloney tarczy, ktora opaſywał cyrkuł biały, *to Pierius. Okolſki z Methodiuſſa* powiada, że Alani y Burgundiones, Kota na choragwiach zażywali, bydź to tedy może, że ze Włoch albo zkad inad, ten herb do nas przynieſiony. O żadney iednak nie mogłem ſię doczytać Familii w Polſzcze, ktoraby ſię nim kleynociła, tylko to piſza, że go Woyſznar ieden z Panow Litewſkich y na ſiebie y na Dom ſwoy na Seymie Hrodelſkim przyiał.

KOTARBSKI *herbu Pniebinia* w Rawſkim Woiewodztwie y Lubelſkim, Mikołay Kotarbſki Poborca 1631 *Uniw: Pobor:* Marcyan 1632. Franciſzek miał za ſoba Anne Byſtrzeiowſka herbu Nieczuia.

*KOTCZYC. w Powiecie Słonimſkim Piotr Kotczyc Miecznik Słonimſki 1674.

*KOTECKI. Rafał Kotecki podpiſał przywiley Zygmunta I 1537.

KOTKOWSKI *herbu Oſtoia.* Jużem mowil w pierwſzym tomie o Chotkowſkich Oſtoyczykach, bo y Paprocki tak ich zowie, y iam ich tak czytał na elekcyach Krolewſkich. *Baranowſki in Mſ.* raz ich Chotkowſkiemi, drugi raz Kotkowſkiemi piſze, niewiemże, czy ſa inſi Chotkowſcy, á inſi Kotkowſcy. Mikołay Kotkowſki Podczaſzy Sieradzki podpiſał Kaptur Krakowſki 1586. *Conſtit: fol: 405,* á w drugim roku poſtuiac z Sieradzkiego, podpiſał edykt Wiślicki *Conſtit: fol: 439:* w roku 1588, deputowany na ſady przeciwko tym, ktorzy Maxymilianowi zprzyiali *Conſtit: fol: 471:* miał za ſoba Goluchowſka herbu Leliwa, z ktora zoſtawił dwie corki, iedna Zofia *1mo voto* Macieia Rzeſzowſkiego, *2do voto* Piotra Minockiego, małżonka Druga była za Bielickim: ſynow zaś było ſześciu, Mikołay, ktory ſłużac żołnierſka, doſtał ſię był w niewola Turecka, drugi Piotr, trzeci Staniſław, ten z Chrzaſtowſka herbu Zadora Piotra corka, zoſtawił potomſtwo. Czwarty Zygmunt, ktorego żona Elżbieta Tomicka, ale z nia żył bezpotomnie, poſłował na Seym 1626.

umarł 1630. Piaty Abraham. Szoſty Samuel. Ci Kotkowſcy mieli w Krakowſkim
Olſzyny, y Gołyſzyn, krom innych dobr w Ziemi Sieradzkiey: *poty Baranow:*
wſpominaią ich, *Acta Caſtren: Cracov: 1622.* Kryſztof Kotkowſki miał za ſobą
Zofią Oſſolińſką, z niey ſynowie Jędrzey y Hieronim, tyleż corek, z tych
Zofia żyła z Janem Bieńkowſkim, z ktorym miała dwie corki, Apollinarę
Sokołowſką, y Zofią Lewicką. Druga była naprzod za Ruſſowſkim Burgrabią
Krakowſkim, potym za Grzegorzem Pilawſkim. Mikołay z Rudołtowic y
Władyſław 1648. *Genealogia Droboiewſkich* powiada, że z Oſſolińſkii były te
dwie corki, Słupecka Kaſztelanowa Lubelſka, y Chełmſka Podſtolina Kra-
kowſka. N. miał za ſobą Zofią Kobielſką.

KOTLINSKI *herbu Ogończyk* w Kaliſkim Woiewodztwie, Samuel zaś Kotlińſki
w Woiewodztwie Mińſkim. Tak rozumiem, że y ci ktorzy ſię na Sląſku
Kotlińſcy znayduią, do tychże należą. Z tych Jerzy Maurycy de Jeltſz Ba-
ro, w oblężeniu miaſta Wiedeńſkiego pod Starembergiuſzem maiąc pod ſwo-
ią kommendą dwa tyſiące piechoty, gdy mężny odpor Turkom daie, po-
ſtrzelony zginął: y ſynowiec iego Jan Jerzy, brata zaś iego Jerzego Adolfa
w twarz raniono. *Vienna obſeſſa fol: 18 & 47.*

*KOTŁUBAY. Samuel Kotłubay Podczaſzy Witebſki w powiecie Kowieńſkim
1674.

*KOTOMIRSKI *herbu Puchała.* Są w Pruſiech y na Krainie, ludźie rycerſcy, pi-
ſzą ſię z Kotomirzyc, Kryſztof Kryſzpin Kotomirſki y Tomaſz w Pomorſkim
kwitneli *Mſ. de Famil: Pruſſ:*

*KOTONI. Jerzy Kotony, w rożnych okazyach, że ſię tey Oyczyźnie dobrze
przyſłużył, dla tego, iego brata Konſtantyna y dzieci iego nobilitowano na
Seymie 1676. *Conſtit: fol: 60.*

KOTOWICKI *herbu Korab* w Sieradzkim Woiewodztwie. Niewiem czy tu na-
leży Jerzy Kotowicki Piſarz Ziemſki Połocki 1581, *Conſtit: fol: 395.*

* KOTOWICZ *herbu Korczak.* Naprzod Wołyńſka Ziemia gniazdem ich była, bo
Metryka Wołyńſka 1528 między ſwemi Ziemianami liczy Sienka, Michaiła y
Lewka Kotowiczow. Z Wołynia wynieśli ſię do Litwy, Jędrzeia w Gro-
dźieńſkim powiecie wſpominaią *Konſtytucye 1678 fol: 353;* był potym Piſárzem
Ziemſkim Grodzieńſkim. Jan w Nowogrodzkim, Tomaſz w Podlaſkim
1648 y Alexander w Smoleńſkim. Jędrzey naprzod Kuchmiſtrż Litewſki da-
ley Piſarz Polny Litewſki y Staroſta Grodźieńſki, poſłował na rożne Sey-
my 1661 y 1662, á w roku 1667 Marſzałkował w Izbie poſelſkiey, pod czas
ktorego czaſu, kamienicę iego w Warſzawie y dwor w Grodnie, Ziemſkim
prawem nadane *Conſtit: fol: 16,* na koniec Kaſztelan Wileńſki, zaczął fundo-
wać w Grodnie Oycow Karmelitow Boſych, luboć śmierć do dokończenia
tych świętych zamyſłow przeſzkodziła, iako wſpomina *Konſtytucya 1678 fol: 17.*
Jana było trzech ſynow, Jan ktory broniąc Smoleńſka poſtrzelony umarł.
Jędrzey iadąc w poſelſtwie do Moſkwy, w drodze na wieczność przeſzedł,
y Alexander naprzod Scholaſtyk Wileńſki, potym Biſkup Smoleńſki od ro-
ku 1671, z tego poſtąpił na Wileńſkie 1685, na ktorym rok tylko przeżywſzy,
przenioſł ſię na wieczność 1686: był Prałat mądry y w ludźiach uczonych
kochaiący ſię: gorliwy o dobra kościelne, czego dał dowod w ſprawie Pil-
tyńſkiey, przykładnym życiem chwalebny. Euſtachi, naprzod Referendarz
Litewſki y Kanonik Wileńſki, *Conſtit: 1685 fol: 13,* daley Biſkup Smoleńſki, pa-
łac w Wilnie przy katedralnym kościele dość obſzerny wyſtawił. Jan, brat
rodzony Euſtachiego Biſkupa y Jędrzeia Kaſztelana Wileńſkiego, Stolnik Or-
ſzańſki 1674. Hrehory Chorąży Grodźieńſki, Pułkownik Krolewſki 1704.

Jan

Jan Franciſzek Staroſta Grodzieńſki, miał za ſobą Bokumownę Stolnikownę
Litewſką.

KOTOWSKI *herbu Trząſka* w Rawſkim Woiewodztwie. Kazimierz Kotowſki Sę-
dzia Ziemſki Warſzawſki, poſeł na Seym 1661, z tamtąd Kommiſſarz do
rewiźyi ſkarbu Koronnego, *Conſtit. fol: 16. y 1667 y 1670.* Adam Staroſta Bole-
mowſki, Podſtoli, á potym Stolnik Wyſzogrodzki, Burgrabia Krakowſki 1680.
Są y na Ruſi, ale nie mogę wiedźieć czy tego herbu. Iwan Kotowſki Woyt
Łucki, Ziemianin Wołyńſki 1528. Hieronim Konſtantyn Marſzałek Mozyr-
ſki, Staroſta Romanowſki 1691. Floryan Lew Marſzałek y poſeł, Piotr Ka-
rol Staroſta y poſeł powiatu Mozyrſkiego podpiſali konfederacyą general-
ną 1696. Jadwiga y Anna Zakonnice S. Benedykta u Wſzyſtkich SS. we
Lwowie 1720 Sędźianki Kiiowſkie. Ktoryś z nich miał za ſobą Borzęcką.

* KOTOWSKI *herbu Pomian* w Xięſtwie Zmudzkim. Szczeſny Kotowſki miał
za ſobą Monſtwilankę, podczas woyny Szwedzkiey, od Chodkiewicza był
gubernatorem Ziemi Zmudzkiey, corek miał trzy, iedna była za Butkiewi-
czem Sędzią Ziemſkim Ośmiańſkim, druga za Sędźią Upitſkim, trzecia za
Stankiewiczem: ſyn zaś Staniſław zpłodźił ſynow ſześciu: z tych pierwſzy
Jan porucznikował u Chodkiewicza Kaſztelana Wileńſkiego, zabity w oka-
zyi. 2. Staniſław poległ od Turkow pod Oryninem. 3. Jędrzey ſłużąc
po uſarſku, zginął pod Chocimem. 4, Woyciech Rotmiſtrz mąż waleczny,
5. Kryſztof po Uſarſku ſłużąc zginął pod Łoiowem. 6. Mikołay w Rze-
czycy w o bożie umarł. Alexander Stolnik Starodubowſki miał za ſobą An-
nę Jeżierſką, z ktorey ſynowie Staniſław Kryſztof 1675 y Dominik; corek
pięć, iedna Stradomſka, druga Kurzenicka, trżecia Kaczkowſka, czwarta Sle-
powrońſka, piąta Katarzyna. Maią ci Kotowſcy znaczne daniny w Starodu-
bowczyźnie od Zygmunta III y innych Krolow ſobie w zaſługach nadane.

* KOTURCZYNSKI. Woyciech Koturczyńſki w Kiiowſkim Woiewodztwie
podpiſał elekcyą Jana III.

KOTWICA *herb.* Kotwic rożnym kſztałtem rożni zażywaią, Jurachowie, Cha-
weyłowiczowie, Chryniccy, Duliczowie, Hutorowie, Łowieykowie, Deſſy-
erowie, o każdym z tych piſzę na ſwym mieyſcu. Także Kołontaiowie.
Między herbami Karpia Marſzałka Wołkowiſkiego w Repli w kościele wi-
dźiał Kotwicę *X. Koiałowicz,* ze dwiema hakami, ieden na iednę, drugi na
drugą ſtronę zakrzywiony, miaſto ucha u Kotwicy, linia literę Tau wyrażaią-
cą, na hełmie trzy piora ſtruſie. Rotermundowie Kotwicę y Karpia w ko-
ronie w herbie noſzą. Patrz także Kotwic w herbach Radzic, Sztumber y
Związane Kotwice.

Kotwic Herb.

MA bydź, na tarczy białey, pole czerwone, na kſztałt rzeki w ſzerz
tarczy rozciągnione, na hełmie ręka z mieczem zanieſiona,
*Bielſk fol: 213 Paproc o herb: fol: 552 Okol: tom: 1 fol: 481. Kleynoty
fol: 59 Mſ. X. Koiał: y Rutki.* Wſzyſcy ſię autorowie naſi na to
zgadzaią, że z Niemiec do Polſki przynieſiony. *Paproc: o her-
bach powiada,* że dway bracia rodzeni, z familii Xiążąt Auſtryackich; gdy
Henryk Xiążę Wrocławſkie 1281 woyną zadarł z Xiążętami Polſkiemi, w
woyſku iego żołd prowadźili, zwali ſię Pochnerami, iednemu z nich imię
Jan, drugiemu Henryk, Z tych Henryk ożeniwſzy ſię w Luſzeńſkiey ziemi,
znaczną po żenie wźiął maiętność, gdźie miaſto założył, y nazwał Kotwicz.
Walcząc potym z Pany ſwemi Xiążętami Margrabſkiemi, utracił onę maię-

tność,

tność, zkad ſie wynioſł na Slaſko, gdźie ſię wiele potomſtwa iego zoſtało,
ktorzy ſię Kotwiczami zwali, á ci noſza w hełmie na koronie puł kamienia
młyńſkiego, w ktorego ſrzodku ſtruſie pierze czarne: bo tego był z tad do-
ſtał ten Henryk, że w Turnieru połowicę kamienia młyńſkiego, znaſzał na
hełmie. Ci zaś co od brata iego ſtarſzego Jana ida, na hełmie rekę noſza,
iako ſię wyżey powiedźiało, co nic pewnieyſzego, że dla zacnych zaſług
temu Janowi nadano było. Ta tedy ieſt rożnica herbu Arcyxiażat Auſtryi,
że ci pole noſza białe w czerwonym, Kotwiczowie zaś czerwone w białym,
Piotra y Henryka Kotwiczow znacznych Dobrodźieiow klaſztoru Miecho-
wſkiego wſpomina *Nakiel: Miech: fol: 70.* Nie wſzyſcy iednak tego herbu ie-
dnakowo zażywaia; bo niektorzy w hełmie kłada 3 piora ſtruſie, á na tar-
czy pole czerwone przepaſane białym, drudzy pole białe przepaſane czar-
nym, iako Lenkiewiczowie y Tołkaczowie.

Herbowni.

Chmielik	*Hemindowſki*	*Pochner*	*Weżykowſki*
Czaplicki	*Kalecki*	*Radomicki*	*Wyrzykowſki*
Dłuſki	*Kalenkowicz*	*Smolik*	*Wilkowſki*
Dzieganowſki	*Komorowſki*	*Strupińſki*	*Wryſzkolſki*
Gilewſki	*Kotwicz*	*Strzała*	*Zgorſki*
Gołycki	*Krzycki*	*Sylchanowſki*	
Grodlinſki	*Lenkiewicz*	*Tołkacz*	

KOTWICZ *herbu Kotwicz* Jana Pochnera Kotwicza potomkowie, oſiedli w Wſcho-
wſkiey ziemi, kędy od rożnych dobr, oſobnych naźwiſk nabyli, niektorzy z
nich przy dawnym imieniu Kotwiczow zoſtali ſię. Z tych był Janiſław
Arcybiſkup Gnieźnieńſki, (łuboc go katalog Łyſkowicki do herbu Sulima
naciaga.) Tego Boryſław anteceſſor iego, w ſprawach kościoła ſwego wy-
brawſzy ſię do Awenionu, wźiał był z ſoba w drogę, na ten czas Archidy-
akona Gnieźnieńſkiego, żeby mu był biegłościa ſwoia, ktora miał w prawei
ducho-

duchownym, y dzielnościa, pomogł docierać intereſſow;, tam gdy Bory-
ſław śmiertelne życie złożył: Janiſław z woli Papiezkiey na iego mieyſce
wſtapił w roku 1318. Wrociwſzy do Oyczyzny, od wſzyſtkich mile był
przyięty. Wiec że Krzyżacy Chełmińſkie Biſkupſtwo oderwawſzy y pod
Arcybiſkupa Ryſkiego poddawſzy go, w Pomeranii dzieſięciny y inne pro-
wenta Kuiawſkiemu y Poznańſkiemu Biſkupom zabierali, Janiſław Miſtrza
Kryżackiego y z innemi iego adherentami wyklał: do Rzymu w tey ma-
teryi Biſkupa Kuiawſkiego wyſłał, łuboć protekcya Krzyżacy w Rzymie
wſparci, ciężkiemi byli Janiſławowi. *Paprocki* o nim powiada, że gdy ſię na
woynę zanoſiło w Polſzcze, obawiaiac ſię łupiezkiey ręki ten przezacny
Arcybiſkup, wielką część ſrebra kościelnego wywieść kazał na Chęciny,
wſzakże gdy owa burza ucichła, zupełnie go nie odebrał, w nadgrodę ie-
dnak tey ſtraty naznaczono mu pewna ſummę w Zupach, ktora co rok po-
ty miał odbierać, pokiby według taxy uiętego ſrebra, należytey kwoty nie
wybrał, za ktora on, kościołowi ſrebro w zamiaſt tamtego oddał. Włady-
ſława Łokietka y z żona, á potym ſyna iego Każimierza y z żona na tron
Polſki koronował. W Zninie Kościoł y klaſztor OO. Dominikanom wyſta-
wił, poświęcił y nadał, pod tytułem S. Jana Krzciciela. Dwie wſi prze-
frymarczył, Leſzno y Nagorzyce: za Leſzno wźiał od Floryana ktory ſię pi-
ſał z Kraſnowa, wieś Grocholice w Ziemi Łęczyckiey, á za Nagorzyce,
wieś Kopytkowo w Ziemi Sieradzkiey. *Długoſz* go zowie, *Magnus Reipub: Regni, Eccleſiæq; Gneſnenſis amator*: Ubodzy, ktorych hoynie opatrywał, zwali
go Oycem ſwoim; naoſtatek pełen dni y zaſług odpoczał w Panu 1341, w
Gnieźnie pochowany. *Damalew: in Archiep: Gneſn:*

Jakub Kotwicz Kaſztelan Łęczycki, brat rodzony Janiſława Arcy-
biſkupá w roku 1339, iakom czytał *in Monim: Collegiatæ Łovicien:* Mikołay Koto-
wicz ſieſtrzeniec nazwany Slęzak 1434, *o ktorym Bielſki fol: 351 Cromer lib: 21.*
Jan 1457 o ktorym *Biel: fol: 410 Cromer lib: 24.* Mikołay Archidyakon Po-
znańſki, Kanonik Gnieźnieńſki *Decretorum Doctor*, koło roku 1523, ktorego
deciſio de Statuto Provinciali contra raptores, żeby w ſadach kościelnych była w
exekucyi, rozkazał Synod Prowincyalny czwarty za Jana Łaſkiego Arcybi-
ſkupa Gnieźnieńſkiego miany, *ieſt położona miedzy innemi ſtatutami wydanemi
1527, cztery karty iey in 4to.* Jeſt iego *wierſz ktory piſał na pochwałe Zbigniewa
Oleśnickiego Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego u Starowol: in Monum.* Mikołaia Kotwicza
Koniuſzego Koronnego za Zygmunta I 1531 znaydzieſz na liście tegoż Kro-
la *u Okol: tom: 3 fol: 69.* Auguſtyn Koniuſzy y Chorazy Koronny, Burgrabia
Krakowſki, umarł 1550, iako świadczy nadgrobek na Kazimierzu przy Kra-
kowie, corka iego Katarzyna była za Grzegorzem Branickim Łowczym
Krakowſkim, Staroſta Niepołomnickim herbu Gryff: zeſzła z tego świata
1588: o czym iey nadgrobek w Niepołomnicach.

KOWALEWSKI *herbu Dołega.* w Kiiowſkim Woiewodztwie. Staniſław Kowa-
lewſki Łowczy Kiiowſki, poſłuiac na Seym 1670 Kommiſſarzem był depu-
towany do traktatow z Moſkwa o pokoy, *Conſtit: fol: 16*, w Kiſielinie z Ar-
ryańſkiego Zboru Kościoł Katolicki wyſtawił, *Conſtit: 1685 fol: 18.*

KOWALEWSKI *herbu Junoſza* w Płockim Woiewodztwie, Adam Kowalewſki w
Ziemi Zakrocimſkiey, Marcin Piſarz Ziemſki Łomżyńſki, Piotr y Ignacy
w Ziemi Łomżyńſkiey 1648. Jedrzey Podſtoli Płocki 1674 poſeł na konwoka-
cya, potym Kaſztelan Sierpſki 1696. Staniſław Chorazy Zakrocimſki 1593.
Conſtit: fol: 648. Jakub Sędźic Grodzki Zakroczymſki 1618 corka Eufemia
Paproc: Łaſki fol: 43.

KOWALEWSKI herbu Łada w Ziemi Rożańſkiey. N. Kowálewſki Sędźia Rożańſki, corka iego Zofia była za Janem Brodowſkim herbu Łada.

KOWALEWSKI herbu Nowina w Krakowſkim y Sendomirſkim Woiewodztwach. N. Kowalewſki Piſarz Koronny 1685. N. miał za ſobą Katarzynę Krupkownę Przecławſka.

KOWALEWSKI herbu Prus 3tio w Woiewodztwie Sieradzkim. Jakub z Kowalewic Dźiekan y Officyał Łowicki, Kanonik Unieiowſki 1485 *Acta Syn: Petric: fol: 46.* Mikolay Miecznik Sieradzki, Podſtarości Nowomieyſki, Stolnik Bracławſki 1607 z Seymu deputowany do korrektury praw.

KOWALEWSKI herbu Radwan w Pilżnieńſkim powiecie. Jozef Kowalewſki Sędźia Grodzki y Kapturowy Krakowſki *1587, Conſtit: fol: 421,* potym Podſedek Krakowſki 1590 *Conſtit: fol: 602.* Elżbieta była za Korycińſkim Mikołaiem Kaſztelanem Bieckim Staroſta Oycowſkim.

* *KOWALEWSKI tegoż herbu* co y Zukowſki w Pruſiech. O tych ſam tylko piſze *Mſ. o Familiach Pruſkich.* Woyciech 1632 podpiſał elekcya Władyſława IV.

* *KOWALEWSKI herbu Godźiemba* w Sendomirſkim Woiewodztwie. Jan. *Acta Cracov: 1644.* Tomaſz z Kowalkowy Kowalkowſki Piſarz Ziemſki Sendomirſki, Sędźia Kapturowy tamże 1632, pan na wſzyſtkich ludzki, na ubogie ſzczodry; żadnych podarunkow nigdy nie brał, powiadaiac że y bez tego z łaſki Boſkiey będę chleb iadł, umarł iuż podeſzły w lata 1646. *Zona* iego pierwſza Korycińſka, ſtryieczna ſioſtra Kaſztelana Woynickiego y Sadeckiego. Druga Anna Bobolanka ſynowica Jędrżeia Podkomorzego Koronnego. *Czarnocki Kazań: Gniazdo Szlacheckie.* Anna corka iego z niey, była za Janem Mokrſkim, druga była za Leſzczyńſkim Sędźia Ziemſkim Sanockim herbu Korczak. Sa tegoż herbu Kowalkowſcy w Pruſiech. Woyciech 1632, Jan 1648 w Pomorſkim Woiewodztwie. Zygmunt z Lubrańca 1674. Adam 1699.

KOWALKOWSKI herbu Przegonia w Dobrzyńſkiey Ziemi, Ludwik Kowalkowſki 1648. Kaźimierz z Kowalk Podſtoli Dobrzyńſki, Piſarz Kwarciany Koronny, z Seymu 1690 Kommiſſarz do granicznych kłotni, *Conſtit: fol: 19* Alexander Kapitan w regimencie Krolewſkim. N. Kanonik Lwowſki 1674. Franciſzek Proboſzcz Łucki y Brzeſki 1697.

KOWALSKI herbu Abdank Anna Kowalſka Jana Gumowſkiego małżonka. Kaſper miał za ſoba Annę Czekanowſka, ktora potym poſzla za Zernickiego N. Komorſka.

KOWALSKI herbu Korab. w Woiewodztwie Sieradzkim miaſteczko Kowale, imienia tego poczatkiem było, od ktorych potym Łabęccy Korabitowie poſzli, działem wziawſzy Łabęcie. Niektorzy z Kowalſkich na Ruſi oſiedli, to ieſt Wiktoryn y Stefan koło roku 1577, z ktorych Stefan Podſtarościm był Barſkim: á Wiktoryn naprzod Piſarz Grodzki, daley Podſtarości Przemyſki, na koniec Podſedek Ziemſki Lwowſki, iako ſię podpiſał na liście Zygmunta III danym Miaſtu Lwowſkiemu 1592: Staniſław á zdami ſię ſyn Wiktoryna, Stolnik Lwowſki 1648: ſioſtra iego żyła z Jędrzeiem Gołuchowſkim Podkomorzym Sendomirſkim. *Kochow: lib: 2 climac: 1.* piſze o iednym z nich Chorażym Lwowſkim, że w roku 1649, mężnie ſię biiac z Kozakami y Tatarami, gdy mu prawa rękę odcięto, w lewa choragiew przeiał, gdy y tę nawet ſtracił, á nad to wiela innemi zwatlony ranami, żeby ſię byla choragiew w nieprzyiaćielſkie ręce nie doſtała, zwinawſzy ia pod ſię, na niey ſię rzucił, żeby ktorey żywy nie mogł, przynamniey umarły, Oyczyznie dochował. W Wielkieypolſzcze drudzy zoſtali, Z tych Stani-

Staniſław z Jadwigi Liſieckii, zpłodźił dwie corki, dwoch Waliſzewſkich Roikow małżonki, y ſyna Jędrzeia, ten poiał Katarzyne Golemowſka, pozoſtałą wdowę po Trębińſkim, z tey była corka Helena w Gnieźnie Zakonnica, y ſyn Franciſzek, *1mo voto* miał za ſobą Zofiá Oſtrowſka herbu Nałęcz, z ktorey ſyn Jozef umarl *in Congregatione S. Philippi Nerei, 2do voto* Katarzynę Smarżewſka, z ktorey dwoch ma ſynow, Tomaſza y Jana. N. Kowalſki miał za ſoba Maryannę Bełzecką Podczaſzankę Czerniechowſką, ale *ſterilis.*

* *KOWALSKI herbu Wieruſzowa* w Sieradzkim Woiewodztwie. Dom pod tym imieniem Starodawny. Piotr de Kowale Wieruſz, ktoremu Władyſław Jagełło Krol Polſki dał przywiley 1392, aby mogł, ze wſi Michałowa, miaſteczko Praſzkę założyć, *feria 2da in craſtino S. Joannis ante Portam Latinam Petricoviæ,* tęż ſamę potym łaſkę, nowym liſtem ſwoim utwierdźil Krol Każimierz III 1456 Marcinowi ſynowi Piotra: Obadwa te przywilie podał *per oblatam* do Xiąg Ziemſkich Wieluńſkich, Jan Wieruſz Kowalſki Podkomorzy Wieluńſki w roku, 1564. Bieniaſz albo Benedykt Sędźia Ziemſki Wieluńſki, z ſynem ſwoim w roku 1401 fundowal Zakonnikow S. Pawła puſtelnika, y kościoły S. Ducha y Nawiedzenia Nayśw: Matki, w dziedzicznym ſwoim miaſteczku Wieruſzowie, o czym świadczy erekcya tego mieyſca, ktoremu potym Konwentowi, ſynowie Bieniaſza, Klemens Wieruſz dziedźic na Wieruſzowie Kowalu y Praſzcze, Sędzia takze Ziemſki Wieluńſki, Lachold dziedzic na Biały y Czeſzeninie, Bieniaſz dziedzic na Niemoiewie y Oſicku, Władyſław dziedzic na Walknowy, Każimierz dziedzic na Stolcu y Wiktorowie, bracia rodzeni, przyczynili fundacyi na dobrach ſwoich dziedźicznych, Stradczu, Zytniewie, y Cieſiołowie, o czym druga erekcya tegoż mieyſca. Ociec ich Podkomorzym Wieluńſkim zoſtawſzy, w roku 1409, dobywaiac pod Krzyżakami Malborka, zginal, czego dowodem ma bydź nadgrobek iego w Wieruſzowie. Kwitnał potym w roku 1456 Jan Wieruſz Kowalſki Podkomorzy Wieluńſki, ſyn Klemenſa Wieruſza Sędźiego. *Acta Terreſtr: Vielunen. feria 2da poſt feſtum S. Joannis Baptiſtæ.* Podkomorzego zaś tego ſyn Seweryn Choraży Wielunſki 1489 *Ibidem feria 2da poſt feſtum S. Lucæ.* Marcin ſyn Seweryna Chorażego y ſam Choraży Wieluńſki, w roku 1509, Praſzkę miaſteczko y poł Stradcza, od Anny z Praſzki, Marka Gurtatowſkiego malzonki, za piećſet czerwonych wykupił *Ibidem;* mial za ſoba Annę Garnyſzownę, *Reformat: Act: Caſtr: Wielun: feria 3tia ipſo die Circumciſionis Domini 1510:* z tey zpłodźił Adama Wieruſza, Felixa, Jaroſława, Anzelma y Jana: o czym świadczy dźiał między niemi *in Act: Caſtren: Oſtrzeſſ: 1538.* Z tych Adam naprzod Woyſki potym Choraży Wieluńſki, żona iego Urſzula z Siemowic *Reform: in Actis Terreſtr: Siradien: 1543:* ktorego ſynowie, Jerzy *ſterilis,* Jedrzey dziedźic na Paraſzce, y Mikolay, ktoremu Dorota Madalinſka [*Acta Caſtren: Oſtrzeſſow: 1557*) powiła ſyna Jana, ten z Zofii Radziatkowſkii miał corki dwie, Dorotę Urbańſka y Zofia Olewińſka Piotra Sędźiego Grodzkiego Wieluńſkiego małżonkę, y ſyna Adama (*Acta Caſtren: Wielun. 1576*) Łowczego Wieluńſkiego, Sędźiego Grodzkiego Oſtrzeſzowſkiego, ten z Apollonii Pigłowſkii [*Acta terreſtr: Caliſſ: 1580*] zoſtawil dwoch ſynow, Marcina, ktory z Cecylia Urbanſka żyiac bezpotomnie, fundował OO Reformatow, tak w Kaliſzu 1631, iako y w Wieluniu 1629, ten pod tytulem Zwiaſtowania Panny Maryi, tamten S. Jozefa; y Seweryna, temu Kryſtyna Madalińſka (*Acta Caſtren: Sirad: 1623*) powila ſyna Euſtachiego, ktorego z Anny Szczypierſkii były trzy corki, Florencyanna Franciſzkowi Miaſkowſkiemu dzie-

dziedzicowi na Grądkowie, *Katarzyna* Antoniemu Szczurſkiemu, Apollonia Każimierzowi Oſſowſkiemu, zaślubione: tyleż ſynow, to ieſt, Hieronim, Marcin y Samuel. Z tych Hieronim Burgrabia Ziemſki Pyzdrſki z Tereſſy Miaſkowſtii (*Acta Caſtren: Caliſſ: 1648,*) zpłodził ſiedm corek, Joannę y Rozalia zakonnice S. Franciſzka w Kaliſzu, Annę naprzod Stefana Moraczewſkiego, potym Maćieia Zakrzewſkiego, Jadwigę, Woyciecha Moraczewſkiego, Barbarę, Sebaſtyana Korzenickiego, Annę, Pawła Starzeckiego, Ewę, Każimierza Karſkiego, małżonki, y ſynow dwoch, z tych Jan dziedźic na Macznikach zſzedł bezpotomnie. Drugi Franciſzek, ten ſię złączył dożywotnie z Urſzulą Rogalińſka Cześnikowna Inowrocławſka, z tey potomſtwo, Jan, Marcin Piſarz Ziemſki Wſchowſki. Euſtachi Rotmiſtrz Hetmańſki, Franciſzek Reformat, Hieronim bezpotomny, Tomaſz, Maciey, Jozef Kanonik Warſzawſki, Elżbieta, pierwſzym zwiazkiem żyła z Jędrzeiem Bielińſkim, drugim z Hieronimem Kołaczkowſkim Sędźia Ziemſkim Wſchowſkim, Zofia z Antonim Boleſzem Burgrabia Ziemſkim Poznańſkim, y Maryanna Panna. Drugi ſyn Euſtachiego z Szczypierſkii Samuel, ieſt nadgrobek iego zmarłego 1637 w Kaliſzu, ktory o nim świadczy, że był mąż rycerſki. *Starowol: in Monum.* tylko iednę corkę zoſtawił Maryannę Dobkowa. Trzeci Marcin, dwa razy śluby máłżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Zalewſka, z ktorey ſyn Marcyan bezpotomny, y corka Jadwiga wydana za Franciſzka Miaſkowſkiego Miecznika Poznańſkiego y Piſarza Grodzkiego Koninſkiego: drugi raz z Jadwiga Miaſkowſka Kaſztelanka Krzywińſka, ta mu cztery corki na świat wydała, Katarzynę, Jędrzeiowi Bratkowſkiemu, Urſzulę Stefanowi Borzewickiemu, Joannę Zielonackiemu, Zuzannę Dominikowſkiemu, w małżeńſtwo oddane, ſynow tyleż, to ieſt Macieia, Maxymiliana, Jana y Ignacego Podwoiewodzego Sieradzkiego y Łowczego Piotrkowſkiego; od Macieia z Maryanny Doruchowſkii było dwoch ſynow, Ignacy y Franciſzek. Od Maxymiliana z Tereſſy Boianowſkii Jan y Jozef. Od Jana z Konſtancyi Pruſimſkii Marcin y Jozef.

Wieruſz Kowalſki drugi ſyn Marcina Chorażego Wieluńſkiego z Garnyſzowny; poiał Zofia Ozegowſka (*Acta Caſtren: Opocznen: 1546*) z tey miał ſynow, Walentego bezpotomnego. Jana naprzod Komornika, á potym Podkomorzego Wieluńſkiego, temu Elżbieta Dobrzykowſka [*Acta Terreſtr: Wielunen: 1567*) zrodziła Piotra *ſterilem*, y Jana, ktory z Katarzyna Kobierzycka [*Acta Caſtren. Petricov: 1587*] zpłodźił corkę Dorotę Mikołaia Sochy Chomętowſkiego małżonkę, ale bezpotomna, ſyna Piotra, ale y ten ſukceſſora żadnego niemiał; y Jana naprzod Komornika á potym Podkomorzego Wieluńſkiego, ten miał za ſoba Annę Madalińſka *Acta Caſtren: Sandomir: 1596*, z ktorey były corki trzy, Jadwiga z Zygmuntem Tomickim, Zofia z Samuelem Szczukowſkim, Konſtancya z Woyciechem Raczyńſkim, weſzły w kontrakty małżeńſkie, y ſyn Mikołay, ten z Tereſſy Złotnickii *Acta Caſtren: Radomien: 1629*, miał ſyna Macieia Stolnika Sieradzkiego, dobr Raſpny dziedzica, temu Anna Rudzká Woyſkiego Radomſkiego corka, *Acta Caſtren: Cracov: 1699*, dwoch ſynow powiła, Jana y Ludwika żyiacych temi czaſy.

Felix trzeci ſyn Marcina Chorażego Wieluńſkiego z Garnyſzowny, miał za ſoba Barbarę Czolczyńſka, *Acta Terreſtr: Sierad: 1543:* z tey było to potomſtwo, Jan bezpotomny, Małgorzata za Mikołaiem Handzel dziedzicem na Mokrſku, Anna za Kaſprem Łaſkowſkim, Barbara za Wawrzyńcem Twardowſkim, y Marcin Kowalſki, ten wſzedſzy w dożywotnia przyiaźń z Urſzula Gizicka corka Abrahama Sędźiego Ziemſkiego Wieluńſkiego, *Acta Caſtr:*

Caſtren: Wielun: 1576: zpłodził z niey Elżbietę Jedrzeia Wieruſz Niemoiewſkiego małżonkę, y ſynow, Franciſzka y Wacława *ſteriles*, y Marcina (co ſię pokazuie z działu, ktory czynili w roku 1589 z bracią ſtryiecznemi, Jakuba ſynami, á Felixa Wnukami, to ieſt z Emerandem, Janem, Przecławem, Pantaleonem, Ludgarem y Euſebiuſzem Kowalſkiemi,) ten z Anny Wolickii *Acta Caſtren: Oſtrzeſſov: 1598*, zoſtawił Macieia, ktory *1mo voto* poiał był Zofia Moſzczyńſka, *Acta Caſtren: Opocznen: 1628:* z tey trzey ſynowie, Jozef, Franciſzek, y Jacek w Zakonie S. Franciſzka pod ściśleyſza reforma życie ſwoie zkończyli, Franciſzka Gwardyana Wieluńſkiego ieſt *Kazanie pogrzebowe w druku pod tytułem Miſtyczny Jednorożec. 2do voto*, miał za ſoba Zofia Zolecką 1642, z ktora był Staniſław Kanonik Warmińſki, Staniſław bezpotomny, Anna Chadzyńſka, y Franciſzek, temu Maryanna Grodziecka, zrodźiła Franciſzka Kawalera Małtańſkiego, Annę Stefana Guttetera Dobrocieyſkiego, Elżbietę Mikołaia Głuchowſkiego, małżonki, Adama y Konſtantego bezpotomnych, Staniſława dziedzica na Myśliczewie, Stolnika Inflantſkiego; Jozefa, ktory Deputatem będac na Trybunał koronny 1715 umarł; atoli z Kryſtyny Uleiſkii zoſtawił ſyna Alexandra y corkę Maryannę. N. Podkomorzy Wielunſkii miał za ſoba Ciekliñſka z ktorey była corka *Kazanie X Oſtrowſk:*

KOWELSKIE *Xiażęta herbu Pogonia* patrz Sanguſzko. Kniaź Waſili Kowelſki 1528 *Metryka Wołyńſka.*

KOWNACKI *herbu Slepowron* w Mazowieckim Woiewodztwie. Jan Cześnik Płocki 1611, Adam w Ziemi Nurſkiey 1648, y Mikołay Kownaccy, ale w Podlaſkim Woiewodztwie. Woyciech w Plockim, Adam w Krakowſkim 1705.

KOWNACKI *herbu Suche Komnaty* w Ziemi Sochaczowſkiey. Staniſław Kownacki Podſtoli Ciechanowſki 1648. Ignacy w Zakonie Kaznodźieyſkim wydał *Sparte Polſka, albo o Cudownym Obrazie Matki Boſkiey w Łucku in fol: w Zamościu 1703, na końcu położył życie Karola Franka tegoż Zakonu.* Sa y w Woiewodztwie Wileńſkim tegoż herbu. Alexander Kownacki Piſarz Grodzki Wileńſki, zoſtawił z Woyſznarowiczowny ſynow czterech, Marcina, Jerzego, Felicyana y Frãciſzka, Marcin był Plebanem Widzkim, Jerzy Woytem Krolewſkim Nowodworſkim, Felicyan mąż rycerſki, Franciſzek młodo umarł. Staniſław w Grodźieńſkim powiecie, potomſtwa nie zoſtawił, Kryſztofa ſyn Dominik. Staniſław był Podſtarościm Wołpieńſkim.

Kownia Herb.

TRzy gołe miecze oſtrzami u dołu zchodzace ſię, rękoieściami do gory obrocone, powinny bydź w czerwonym polu. *Okol: tom: 1 fol: 491. Mſ. Xiędza Koiałow:* przydaie, że na hełmie powinny bydź trzy piora ſtruſie. Z iakiey okazyi y komu ten herb nadany, nie piſza autorowie, atoli może ſię ſnadno każdy domyślić, że za rycerſkie dźieło w nadgrodę był wźięty. Nie wſzyſcy iednak iednymże kſztałtem tego herbu używaia: bo niektorzy pod oſtrzami mieczow, kłada Xiężyc, drudzy między rękoieściami mieczow, gwiazdy dwie kłada, trzecia pod Xiężycem. *Długoſʒ wſpomina*, Staniſława de Paſzochow tego herbu.

Herbowni.

Domaracki	Pachołowiecki	Suſkraiewſki
Łośniewſki	Ptaczek	Tur

* *KOWINSKI.* w Płockim Woiewodztwie, Jędrzey Kowińſki Poborca łanowego z Seymu 1632, *Conſtit: fol:* 12.

KOWINICKI herbu Traby w Przemyſtkiey Ziemi. Staniſławowi Kowinickiemu woytoſtwo w dobrach Krolewſkich Wiſſatycze nazwanych, przyznał Krol Zygmunt pierwſzy, ile zdawna Przodkowie iego byli w poſſeſſyi, *in Mſ. Petricov.* Piotr Piſarz Ziemſki Przemyſtki, ktorego corka Zofia Srzedźińſka, *Okol: tom: 2:*

KOYCZAN Sułkowicz herbu Weżyk, ktory pierwſzy z Panow Litewſkich, herb ten na ſiebie y na ſukceſſorow ſwoich przyiał na Seymie Hrodelſkim 1413.

* *KOZAKIEWICZ.* Marcin Kozakiewicz w powiecie Kowieńſkim podpiſał elekcya Jana III. Każimierz 1700.

KOZARSKI herbu Wężyk w Rawſkim Woiewodztwie. Jędrzey Kozarſki z Kozarek z Łyczkowny zpłodźil dwoch ſynow, Łukaſza y Tomaſza Rotmiſtrza, ten pod Smoleńſkiem za Zygmunta III zginał: Babſka dziewiaciu mu ſynow powiła. 1. Staniſław Rotmiſtrz pod Chocimem przeciwko Oſmanowi, od niego z Gorſkii herbu Doliwa było dwoch ſynow, Samuel Kanonik Lwowſki, y Maxymilian. 2. Sebaſtyan. 3. Jan. 4. Wawrzyniec, ktorego z Rylſkii zoſtało potomſtwo. 5. Adam, żona iego Kochanowſka herbu Korwin. 6. Woyciech, ktory z Buialſkiey zoſtawił ſyna. 7. Gabryel. 8. Maciey. 9. Stefan, ludźie rycerſcy. Woyciech, Grzegorz, Kaſper, y Stefan Kozarſcy podpiſali elekcya Jana III.

* *KOZARYN herbu Drya* w Połockim Woiewodztwie y w Lidzkim powiećie, *Koiał. in Mſ.*

* *KOZEW.* Stefan Kozew Horodniczy Witebſki 1704 z tegoż Woiewodztwa przydany *ad conſilia* Marſzałkowi konfederacyi Sendomirſkiey 1704. Szczeſna Jakuba de Kozdroy corka, żona Marcina Wolińſkiego. *Okol: tom: 2 fol: 192.*

KO-

KOZIC herbu Łabeć w powiecie Lidzkim: iedenże Dom z Jawgelami: Kożic Każimierz y Samuel podpiſali elekcya Jana III w tymże powiecie.

KOZICKI herbu Lubicz w Mazowieckim. N. Kożicki miał za ſoba Dorotę Brodowſką herbu Łada. Piotr Poborca w źiemi Ciechanowſkiey 1648 *Conſtit: fol: 12.* Łukaſz w Poznańſkim 1648. Piotr z Kozyczyna Woyſki Czerniechowſki w Krakowſkim 1674. Tereſſa Kożicka obicie ſprawiła do kaplicy S. Xawiera przy kościele S. Piotra w Krakowie, umarła 1703, tamże pochowana. Maciey Rotmiſtrz 150 iazdy na expedycyi Moſkiewſkiey 1665. N. była za Stefanem Kraſińſkim, druga za Janem Kraſińſkim.

Koziczkowski Herb.

ROże trzy powinny bydź na gałazkach, u każdey gałazki cztery liſtki, y lubo ſa przydłużſze gałazki, przecięż korzonkami u dołu wſzyſtkie ſię z ſoba zchodza, ſrzednia roża powinná bydź wyżſza, dwie niżſze, na hełmie y koronie trzy piora ſtruſie. Tak go opiſał *Mſ. Załuſc: o Famil: Pruſkich:* atoli zkadby, kiedy, y komu nadany, nie powiada: tylko przydaie, że ſię nim Koziczkowſcy w Pruſiech pieczętuia z Kożiczkowa; ſa iednak *według tegoż Mſ.* inni Kożiczkowſcy w Pruſiech, ktorych zowia Rycowie czyli Rydzowie, ale inſzego herbu, nie piſze iednak, iakiego.

KOZIEBRODZKI herbu Jaſtrzębiec w Płockim Woiewodztwie. Woyciech z Koźiebrody Kanclerz Gnieźnienſki, y Sekretarz Woyciecha Jaſtrzębczyka Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego 1434. *Długoſʒ pod tym rokiem.* Władyſław w Płockim podpiſał elekcya Jana III. Woyciech miał za ſoba Magdalenę Kraſinſką.

KOZIEGŁOWSKI herbu Zerwikaptur w Krakowſkim Woiewodztwie. Tym niektorzy przypiſuia, co y o Gebułtowſkich herbu Lis z Kozichgłow drudzy twierdza.

* *KOZIEK herbu Paweza abo Herburth* w Litwie kwitną. N. Kożiek, ktorego corka, była za Kniaźiem Teodorem Połubińſkim.

Cccccccc2 *Kozieł*

Kozieł Herb.

KOźieł powinien bydź biały w prawą tarczy całym ſobą obrocony, z rogami dwiema na grzbiet zadartemi, na trzech nogach ſtoiący, czwartą lewą przednią trochę do gory podnioſł od źiemi, w polu czerwonym, na hełmie z korony poł Kozła przedniemi nogami do gory proſto wſpiętego wychodźić powinno: tak ten herb opiſuie *Okolſki tom: 1 fol: 493*: gdźie ten autor powiada, że ten herb na Sląſku wielu Domom ieſt zwyczayny, ktore tam znacznie y w honory y w doſtatki kwitną, á ſnać z tamtąd do Polſki wnieſiony. Zażywaią go w tym Kroleſtwie Wilczkowie o ktorych na ſwym mieyſcu mowić ſię będźie. Kozła w herbach, lubo inſzym kſztałtem, znaydźieſz u Berzewiczow, w Wieruſzowy, Połkożicu, Zerwikapturze y Szembekow.

Kozieł Herb.

POł mieſiąca powinno bydź obiema rogami na doł obroconego, ſtrzała iedna we ſrzodku na barku Xiężyca, drugie dwie na końcach, pole powinno bydź czerwone, na hełmie trzy piora ſtruſie, tak go opiſał *in Mſ. X. Koiał*: Tego kleynotu zażywa Dom Kozłow w Litwie, ktorzy z Siewierza do Litwy ſię przenieśli, to ieſt Sawicz Koźieł y z bratem ſwoim rodzonym. Potomſtwo ich, iedni ſię Poklewſkiemi, drudzy Jaſienieckiemi piſzą. Iwan Koźieł Poklewſki, miał ſynow trzech, Fabiana, Gabryela, y Filona. Z tych Fabian Sekretarz Krolewſki, Woyſki Wileńſki, Chorąży Oſmiańſki, ſyn iego Każimierz naprzod Stolnik Upitſki, potym Podkomorzy Wendeńſki, żona iego Kroſzyńſka, z ktorey miał ſynow, Jana, Jerzego, y corkę, ktora była za Władyſławem Wołowiczem Woiewodą Witebſkim Hetmanem Polnym Litewſkim. N. Koźieł Staroſta Dźiśnieńſki zoſtawił ſyna Dominikana. N. Staroſta Kurmiałowſki 1732. Fabian Poklewſki Staroſta Dziſniewſki, Floryan Horodniczy Oſmiańſki, Jerzy Podczaſzy Witebſki, Porucznik Powiatu Oſmiańſkiego, Samuel Straznik Oſmiańſki, Jan, Antoni, Michał, Zygmunt, Staniſław y Gabryel 1700.

* KOŹIEŁKOWSKI w Woiewodztwie Mazowieckim Mikołay Koźiełkowſki podpiſał elekcyą Władyſława IV.

* KOZIELSKI *herbu Leliwa*. Wyſzli z Korony do Xięſtwa Litewſkiego. Staniſław Koźielſki w powiecie Oſmiańſkim, ſynowie iego, Jerzy mąż rycerſki, drugi Benedykt, trzeci Jan. Daniel brat Staniſława w Mińſkim Woiewodztwie zoſtawił ſyna Władyſława.

KOZIELSKI *herbu Rola* w Łęczyckim Woiewodztwie. Maciey Rotmiſtrz ſławny na Podolu przeciwko Tatarom, *o ktorym Biel. fol: 645*. Kryſztof y Piotr 1648. Jan miał za ſobą Brzeſką herbu Okſza.

KOZIENIECKI. N. Kozieniecki, Bielſki, Warecki, Nowotargſki Staroſta 1648. w powiecie Orſzańſkim.

* KOZIERADZKI *herbu Korczak*, patrz Bohowityn, Michał Bohowityn Koźieradzki, ktorego corka Katarzyna była za Przecławem Hornowſkim Sędźią Ziemſkim Brześciańſkim. Anna, Łoſki Stefana Marſzałka Mozyrſkiego, małżonka. Jan miał za ſobą Alexandrę Iwanicką. Kryſtyna Bohowitynianka Lwa Xcia Woronieckiego małżonka, N. Gabryela Mokoſieia.

KOZIEROWSKI *herbu Dołęga* w Krakowſkim Woiewodztwie y na Dobrzyńſkiey. Hieronim Koźierowſki w Woiewodztwie Brzeſkim Kuiawſkim 1632. N. Koźierowſka Kryſztofa Mietelſkiego małżonka. Dorota Zakonnica Sadecka, Marcin w Ziemi Dobrzyńſkiey 1648. Staniſław 1705 w Krakowſkim, Jędrzey 1703. Jakub w Płockim 1632. Jędrzey z Czernieiowſkii urodzony, miał za ſobą Sobiekurſką, z tey zpłodził ſynow dwoch, Jana y Woyciecha. Jan poiął Ledochowſką, corek z teyże Sobiekurſkii były trzy, Maryanna Izbińſka, Konſtancya *1mo voto* Nieławicka, *2do voto* Wiſzowata, y Alexandra Kocieńſka.

KOZIEROWSKI *herbu Jelita* z Koźierog, ktorych naſi Piſarze zowią Kozlarowſkiemi, w Woiewodztwie Sieradzkim, w Powiecie Piotrkowſkim. Maciey Kozierowſki miał za ſobą Magdalenę z Zborowa, z ktorą zpłodził dwoch ſynow, Staniſława y Wawrzyńca. Z tych Wawrzyniec z Elżbiety Roxyckii ſynow trzech zoſtawił, Piotra *ſterilem*, Staniſława, ktorego z Moſzeńſkii Chorążego Sieradzkiego ſioſtry, ſyn, na woynie zginął: y Woyciecha, ktory z Kruſzeńſką corkę zpłodził Adamowi Łąckiemu w Łękach zaślubiona. Staniſław zaś brat Wawrzyńca, z Komorowſką z Komorowa pod Uiazdem w

Łęczyckim, miał syna Jana, y corkę Rzeczkowska w Rzeczkowie w parafii Będkowskiey. Janowi, Wilkoszewska herbu Jelita z Wilkoszewy w powiecie Piotrkowskim, powiła corki dwie, Sierska y Chustecka w Chustkach za Skrzynnem, synow zaś sześciu, Bartłomieia, Krysztofa, Wacława, Seweryna, Jana y Woyciecha. Z tych Bartłomiey, ktorego wspominaia Xięgi Grodzkie Opoczyńskie 1599 z Pomianowny herbu Pomian zpłodził dwoch synow, Stanisława y Piotra. Stanisław poiał Potocką herbu Pilawa, corkę Maxymiliana w Woiewodztwie Sendomirskim, w Woli Wielkiey pod Żarnowem, z tą miał synow trzech, Adama, Dominika y Marcina, zeszli młodo: corek pięć, iedna za Rogowskim w Rawicy w Rawskim. Druga za Grotowskim w Sendomirskim. Trzecia za Stokowskim Mikołaiem w Choynach w Łęczyckim. Czwarta za Zdrowskim, w Sieradzkim. Piąta za Łopateckim, w Sieradzkim. Piotr dziedzic Zakrzewa y Lubiatowa w powiecie Piotrkowskim, *imo voto* poiał Stokowską, z Domu Politalska, z ktora sterilis, *2do voto* Annę Duninowne Brzezińska Hieronima Miecznika Sendomirskiego corkę, a nabywszy w Sendomirskim dobr, Raczki, Dobromierze y Wymysłow, w zamianę za Zakrzew y Lubiatow, zpłodził synow, Samuela y Zbigniewa, y corkę Katarzynę, ktorą wydał za Krysztofa z Nadola Łackiego herbu Jelita w Woiewodztwie Sendomirskim. Samuel Stolnik Dobrzyński ożenił się z Ludowika Reiowna, Bogusława Podczaszego Grabowieckiego corka, Bobrownik y Rzewuszyc w powiecie Chęcińskim leżacych, dziedzica, ale z nią żył *sterilis* Zbigniew z Sałomea Bogucka herbu Krzywda, Macieia Podstolego Podlaskiego corka, ktora urodziła Odyńcowna, z niey synowie: Ignacy w duchownym stanie. Antoni Podstoli Bracławski, poiał Maryannę Rogolińska Podczaszyna Bełzka, z domu Stradomska, ktora urodziła Małachowska.

KOZIETULSKI *herbu Abdank* pisza się z Koźietul. O nich obszerniey mowić będę pod Skarbkami, ile że są iedneyże dzielnice z niemi, tu tylko przydaie, że ieden z nich miał za sobą *imo voto* Katarzynę Ligężiankę, z ktorey zpłodził corkę Zofia, Adama Kazanowskiego małżonkę. *2do voto* Przerebska, z ktorey synowie, Jan *sterilis*, y Jędrzey. Adam bezpotomny, corka Helena Stradomska. Krystyna Koźiatulska Marcina Lanckorońskiego małżonka.

Kozika herbu Zkrzyzłuk.

Łuk Tatarski, powinien bydź do gory cięciwa obrocony, na niey, krzyż złoty stoi, *Okol: tom: 3 fol: 349*, ktory ten herb zowie Zkrzyżłuk, to iest łuk z krzyżem, y przydaie, że nadany Przodkowi Kozikow Familii, za znaczne zwycięstwo, ktore za iego powodem otrzymano nad Tatarami nieprzyiaciołami Krzyża Swiętego. *W Metryce Wołyńskiey* 1528, czytam Jędrzeia Michailowicza Kniaźia Koźikę, y drugiego Iwana. N. Koźika miał za sobą Barbarę Xiężna Porycką. N Koźiczanka była za Mikołaiem Xciem Zbarazkim Starostą Krzemienieckim. Jednych z nich widzieć nadgrobki w Kiiowie, ktorzy w Greckiey religii y Schiźmie poumierali, drugich w Sokalu u OO Bernardynow. Piotra wspomina *Janusz: Stat: fol: 118*. Jerzy 1632, Tomasz Podstoli Wołyński, posłował na konwokacya 1632, y na Seym 1638 *Constit. fol. 19, i 1653 fol. 12*. Jerzy y Wacław 1648. Koźika Podkomorzy Wołyński, ktorego syn z Fredrowny, także Podkomorzy Wołyński. *Glinka Zwierzyniec fol. 98*, Gdy Moskwicin, Smoleńsk opanował, Koźikowie znacznych dobr swoich w tym Woiewodztwie odstąpiwszy, przy Polszcze zostali. *Paproc: w Gniazdie fol. 1181*. KO-

*KOZIKOWSKI. w Podlaskim Woiewodztwie Alexander Koźikowski podpisał elekcya Jana Kaźimierza Krola. Scibor Kanonik Krakowski 1565 na liście Augusta I Miastu Lwowsk: danym.

*KOZIMINSKI. N. Koźimińska żona Iakuba Potockiego herbu Pilawa.

KOZINSKI *herbu Kierdey* w Wołyńskim Woiewodztwie. Do tych referuie *Okolski* Kasztelana Wołyńskiego Koźińskiego, Adam mu imie było, znacznego Collegium naszego Łuckiego Dobrodźieia. Kozyński Melchior 1619 *Acta Castren: Opoczném.*

KOZINSKI *herbu* Zagłoba także na Wołyniu, o nich pisze *Okolski*, luboć on herb ich zowie Koilenczykiem albo Zdanem, Koiałowicz zaś Zagłoba, z ta tylko rożnica, że nie przez podkowę szabla idźie, ale nad podkowa stoi ostrzem do gory, a na helmie miasto skrzydła, kłada piora strusie, trzy. Iwan Tychno, Olechno, Siemion, Koźińscy. Ziemianie Wołyńscy 1528, *Metryka Wołyńska*. Grzegorz Chorąży Wołyński, Jan brat iego, obadwa ludźie rycerscy, Tychno y Michał. Gabryel pod Sokalem zabity. Samuel 1648. Piotr 1674 na Wołyniu.

KOZIATKOWSKI *herbu Szreniawa* w Sieradzkim Woiewodztwie.

KOZŁOWSKI *herbu Jastrzębiec* w Wołyńskim Woiewodztwie y Mazowieckim. Mikołay Kozłowski Podsędek Sanocki, poseł na Seym 1618, ztamtąd deputat na Trybunał Radomski, *Constit: fol: 4. y 1620 fol: 20*. Tomasz y Adryan, o ktorych *Konstytucya 1676 fol: 62*. Paweł Regent Kancellaryi Bydgoskiey, żona iego Trzebińska herbu Szeliga 1700. Anna była za Woyćiechem Bielskim herbu Szreniawa. Tomasz Jacek Stolnik Czerski 1688. Franciszek Kanonik Łucki, Dziekan Włodzimirski, Probosz Koniuski 1701.

KOZŁOWSKI *herbu Lis*. Długosz o nich wspomina. Paweł Kozłowski Soc: JESU wydał do druku. *Fasciculū Observationū, Precationū & Indulgentiarum Congregationis B. Mariae Virginis, sub titulo Immaculatae Conceptionis & felicissimi transitûs 1645 Varsaviae in 12.* y znowu pod tytułem *Fasciculu Congregationis &c. Varsaviae edit: 3. 1647 in 16 & 1662 Dantisci*. Y po Polsku *Snopek nabożeństwa in 12 C. D. y 1657 y 1662, y 1643. in 12mo.* N. Kozłowski S. T. Doctor, ktoremu Jędrzey Laskarys Biskup Poznański chciał tego Biskupstwa ustąpić. *Dług: in Vitis Episc: Posnan:* Przywiley Ziemowita Xiążęcia Mazowieckiego dany 1408, wspomina

tych, Pankracego, Wawrzyńca, Woyciecha, Piotra y Wſzebora Kozłowſkich. Od tych był Wawrzyniec Sędźiego Grodzkiego Płockiego ſyn, ktory na Podolu meżnie ſobie poczynał, Iwonie Hoſpodarowi Wołoſkiemu z ludźmi Polſkiemi przyſzedſzy na ſukkurs, tam ſercem wielkim potykał ſię z Turkami, atoli wźięty w niewola od nich, wolność ſobie kupić muſiał.

KOZŁOWSKI *herbu Wieże* na Slaſku. Z tych był Kaſper Kozłowſki dziedzic na Adamowicach, Sędźia Ziemſki Xięſtwa Opolſkiego y Raciborſkiego, 1607, ci od Raſzycow tegoż herbu ida; lubo ſię potym Kozłowſkiemi nazwali. Władyſław z Łęczow 1704 podpiſał Konfeder: Sendom: Konrad Kozłowſki Kanclerz Xiażęćia Bernarda Opolſkiego 1400, *u Paproc: in Strom:*

Kozłowski Herb.

* MA bydź mur na ukos, od gory walacy ſię, na hełmie nad korona, dwa rogi bawołe, albo traby myśliwe, u każdey boku, cztery iaſtrzębie dzwonki: acz kroniki Niemieckie maia ſkrzydło ſępie, czyli orle; *mowi Mſ. Załuſc: o Familiach Pruſk:* y przydaie, że ſię iedni z nich z Kozlowa, drudzy z Kłotki, inni z Laſkowic, piſali. Jędrzey Kozłowſki w Jeleńcu, miał za ſoba Koſſownę, ſyn iego na dworze Radźiwiła Xiażęcia Kanclerza. N. miał za ſoba Łaſzewſka, z ktorey corka była za Białobłockim. Tomaſz Jacek Stolnik Czerniechowſki 1697. Jozef w Zakonie naſzym.

* KOZMIAN *herbu Nałecz* w Chełmſkiey Ziemi, na hełmie iednak trzy piora ſtruſie kłada. N, Kożmianowna była za Adamem Jawgelem. Simona męża ryCerſkiego ſyn Staniſław zplodźił Tomaſza, ten z Wiśniowſka zoſtawił Walentego, temu Stawſka powiła Jędrzeia Piſarza Grodzkiego Kraſnoſtawſkiego Sędziego Kapturowego Ziemi Chełmſkiey 1733, ktorego z Anny Tarnowieckii potomſtwo, Maryanna Łaznińſka y Tereſſa Gałęzowſka y ſyn, Marcin.

KOZMINSKI *herbu Lubicz* w Plockim Woiewodztwie y na Ruſi, *Paprocki. Okolſki* zaś opuścil Anna Koźmińſka była za Chrościchowſkim, druga za Kazimierzem Brodowſkim herbu Łada.

KOZMINSKI *herbu Poray* w Wielkieypolſzcze. Jan Gruſzczyńſki Arcybiſkup Gnieźnieńſki, od Hinczy z Rogowa Kaſztelana Sendomirſkiego Koźmin kupił, przed rokiem 1473, iako ſię mowiło pod Gruſzczyńſkiemi, ktory iednemu z braci tego Arcybiſkupa, ktorych było kilku, gdy ſię działem doſtał, nowa w Domu Porayczykow Gruſzczyńſkich, zaczał Familia Koźmińſkich, á z tad poznać, że ci Kozmińſcy o ktorych naſi hiſtorycy przed 1473 rokiem piſali, nic nie należa do tego Domu, ktoryby zaś z braci Arcybiſkupich, był początkiem tego Domu, wiedźieć pewnie nie mogę, domyślam ſię tylko, że ida od Bartłomieia z Iwanowic Kaſztelana Kaliſkiego drugiego brata, ile że ſię y Koźmińſcy zdawna z Iwanowic piſza. Roch Koźmińſki Staroſta Oſtrzeſzowſki, umarł 1550, *Acta Caſtren: Oſtrzeſſov:* w tym roku, takbym rozumiał, że to był wnuk, albo też ſyn ktoregożkolwiek z braci wſpomnionego Arcybiſkupa. Kwitnal potym Jan Kozmińſki Łowczy Kaliſki, ktorego żona Katarzyna Zarębianka Kaſztelanka Nakielſka 1583 *Okol: tom:* 3 *fol: 326.* Piotr Cześnik Kaliſki, deputat do Kwarty *Conſtit:* Jan z Iwanowic Koźmińſki Staroſta Powidzki, z Załuſkowſkii zoſtawił ſyna także Jana, umarł 1671 temu Maryanna Miaſkowſka wielkiey pobożności białogłowa, powiła corkę Annę Bułakowſka Podczaſzyna Poznańſka, Fundatorkę Rezydencyi naſzey Wſchowſkiey, y oſobliwſza Dobrodźikę dwoch naſzych Collegia, Poznańſkiego y Kaliſkiego: ſynow zaś dwoch. Z tych pierwſzy Adam, naprzod Miecznik Kaliſki, potym Kaſztelan Rogoźińſki, deputat na Trybunał Koronny w roku 1693, łaſki iego dość ſzczodre na ſiebie zapiſało wieczney pamięci Collegium naſze Kaliſkie, tamże y z Oycem ſwoim pogrzebiony; trzy razy śluby małżeńſkie ponawiał; pierwſzy raz z Katarzyna Zakrzewſka Podſtolanka Kaliſka, z tey byla Anna Gorzeńſka Podczaſzyna Kaliſka. Drugi raz z Zofia Mielżyńſka Kaſztelanka Srźemſka, z tey ſie urodźił Maciey teraźieyſzy Kaſztelan Poznańſki, a przedtym Kaliſki, á naypierwey Podczaſzy Poznańſki, poſeł na Seym 1729, miał za ſoba Zofia Mycielſka Chorażankę Poznańſka, z ktorey miał ſyna iednego y corkę, ale w dziecińſtwie pomarli, po niey Tereſſę Potocka Woiewodzankę Czerniechowſka, ta powiwſzy mu iedynaka ſyna Teodora, młodo zeſzła z świata 1732. Trzeci raz z Apollinara Gaiewſka Kaſztelanka Santocka, z tey ieſt ſyn Ignacy, y corek cztery, Barbara Rychłowſka Chorażyna Sieradzka, Eleonora Jaraczewſka Starościna Solecka, Helena Panna umarła, y Ludowika w Zakonie Cyſtercyeńſkim w Ołoboku. Drugi ſyn Jana z Miaſkowſkii, Piotr, naprzod Podſedek Wſchowſki, potym Sedźia Ziemſki Kaliſki, ViceMarſzałek Trybunału Koronnego, młodſze lata ſwoie na woiennych expedycyach ſtrawił, iuż pod Wiedniem, iuż pod Strygoniem, iuż w Wołoſzech, iako y brat iego Adam, pod Chocimem y indźiey, pierwſzym zwiazkiem miał za ſoba Dźierzbińſka, z ktora zplodźil dwie corki, Annę Bielicka y Urſzulę Niemoiewſka, á teraz Zakrzewſka Piſarzowa Grodzka Poznańſka, y ſyna Jana, ktory w woyſku wiek młody y życie zakończył. Drugim zwiazkiem Janicka, z tey było dwoch ſynow, ieden Woyciech, Barbary Sokolnickii Chorażanki Wſchowſkiey, małżonki ſwoiey, młodo odumarł, nie zoſtawiwſzy z niey tylko corkę. Drugi Lew Podczaſzy Kaliſki, poiał w dożywotnia przyiaźń Tereſſę Ponińſka Kaſztelankę Poznańſka, zmarła 1733.

Stryieczny brat Jana Staroſty Powidzkiego był Podſędkiem Kaliſkim (był to Piotr naprzod Cześnik Kaliſki, poſłuiacego na Seym 1629 deputatem zapiſano do Kwarty Rawſkiey, *Conſtit: fol: 26,* 1632 Sędźia kapturowy generalny w Warſzawie pod czas elekcyi *Acta interregni* y 1633 poſłował na

Seym, *Constit: fol: 26.* W roku 1641 iuż Podsędek Kaliski, Kommissarz do pogranicznych differencyi, *Constit: fol: 19* á boday to nie tenże sam Piotr pierwszy kalwińskie błędy odrzuciwszy, przykładem swoim, cały Dom Koźmińskich do Rzymskiego katolickiego pociagnał kościoła; syn iego zpłodźił Stanisława Kanonika Chockiego, y Władysława Kustosza Chockiego) tego Podsędka Kaliskiego były trzy corki, Wierzbinska, Kosicka y Zychlińska y syn Bartłomiey, ten Władysława syna zostawił, z Sczanieckii zaś *ex zdo voto* Michała, ktory z Bulakowskii miał syna Zygmunta y corkę Ewę; z Strażycowny zaś kilka corek y syna. Drugi syn Bartłomieia Jan, ktory z Heleny Biernackii zpłodził syna Franciszka Soc: JESU y corki trzy, Alexandrę Wargawska, Teressę, y Rozalią: z Grabińskii zaś drugiey żony, syna Michała, Trzeci brat stryieczny Starosty Powidzkiego, Mikołay, ten dwie corki zostawił, Kuczkowska y Rosowska. O Koźmińskim wspomina *Kochowski Annal: Polon: climac: 2 lib: 2 fol: 126, y Twardowski w Woynie domowey punct: III fol: 180,* że w roku 1656 przeciwko Szwedom z Piotrem Opalińskim Woiewoda Podlaskim woiuiac, życie y krew wylał pod Lesznem. Ewa Koźmińska corka Stanisława, była za Jedrzeiem Modlibowskim herbu Drya Sędzia Ziemskim Kaliskim. Sa y pod Ostrogiem Kozmińscy tegoż herbu, to iest roży białey o piaciu listkach, z tych był Stefan, przez lat 26 żołnierska służył, syn iego Konstantyn 1696.

KOŹNICKI *herbu Nowina* w Sendomirskim Woiewodztwie. Jakub Koźnicki, *Camerarius Judicis Regiæ Curiæ,* na liście Każimierza Wielkiego 1366, *u Paproc: o herb: fol: 53.* Floryan pod Pleszkowem mężnie stawał, *Paproc: fol: 406.* Daniel z Koznic Koźnicki poseł na Seym 1638, *Constit: fol: 35.*

KOZNIEWSKI *herbu Ostoia* w Ziemi Ciechanowskiey. Jakub z Koźniewa Stolnik Wyszogrodzki 1529 podpisal dekret Mazowiecki przeciwko heretykom, *u Łubien: in Episc: Płoc:* Mikołay Starosta Wyszogrodzki, Zakrocimski, Nowomieyski, zostawił syna Walentego, tego z Wężowny dway synowie Mikołay y Stanisław.

KOZUBA *herbu Mora* w Ziemi Warszawskiey. Ja Kozubowskich czytam w Woiewodztwie Łęczyckim, Michał, Adam, Łukasz, Alexander, Stanisław 1648, Kazimierz 1674.

KOZUBSKI *herbu Abdank* w Sieradzkim Woiewodźtwie. Bernard Kozubski za czasow Paprockiego bo Okolski ich opuścił, maż wyborny, zostawił piaciu synow y corki, ktore dzieci zpłodził z Anna Kurpiowna herbu Slepowron: przydaie y to tenże autor, że sa iedneyże dzielnicy z Magnuskiemi. Piotr 1633. Woyciech Komornik Sieradzki 1648 w Sieradzkim. Michał z Magnus Starosta Horodelski, Lityński, Pułkownik Krolewski, y Jan Stanisław z Magnus Kozubski w Woiewodźtwie Bełzkim 1674. Stanisław Porucznik Choragwie Petyhorskiey, ale go *Ms. X. Koiał:* do Slepowronow pociaga.

*KOŻUCHOWSKI *herbu Doliwa* w rożnych Woiewodztwach rozrodzeni: gniazdo iednak tego Domu pierwsze iest Kożuchow w Czerskiey źiemi, sześć mil od Czerska: z ktorych Kazimierz w roku 1697 dziedzic na tymże Kożuchowie, kwitnał. Stanisław Kożuchowski, żona iego Dorota Majowna z Kasztelanki Sieradzkiey zpłodzona 1622 *Epithalam: Mathiæ Jacussov:* Alexander Podstarości y Sedzia Grodzki Krakowski 1622. Stanisław Stolnik Kaliski z Seymu Kommissarz do pogranicznych od Slaska dyfferencyi 1667, *Constit. fol. 21.* Alexander Cześnik Wieluński, ktorego syn Mikolay 1701. Stanisław brat Alexandra Cześnik także Wieluński, ktorego syn Alexander; był potym ten Stanisław Podczaszym támże 1704, Michał Adam Kożuchowski Archi-

dyakon Chełmski, Proboszcz Sieniński, Sekretarz Krolewski Doliwczyk 1687. N. Choraży Krakowski 1688 dobroczynny na Collegium Krakowskie u S. Piotra. N. Kożuchowska Białogłowskiego, druga Kazimierza Dunina, małżonki. Woyciech y Jan w Sendomirskim 1632.

KOZUCHOWSKI *herbu Roch albo Pierzchała* w Ziemi Warszawskiey, Jedrzey 1632 Marcin Podczaszy Drohicki, miał za soba Annę Glinczankę, z ktorey synow dwoch, Karol *sterilis* y Stanisław, ten naprzod miał za soba Głębocka, po niey Szandyrowska, synowie iego, Jozef, Alexander y Jan, Stanisław Pisarz Skarbowy 1632. Jan Łowczy Podlaski. Jednaż ich dzielnica z Zaboklickiemi

KRAIEWSKI *herbu Jasienczyk* w Mazowieckich Woiewodztwach, Balcer y Jakub w Ziemi Łomżyńskiey 1632, Piotr Zupnik Zakrocimski, Samson z Krain Warmiński Kanonik y Officyał Generalny, Ołomuniecki Kanonik. Jan Kanonik Płocki, y Wawrzyniec w Woiewodztwie Płockim 1632. Marcin Kanonik Poznański, 1623. Stanisław naprzod Proboszcz Kaliski, Kustosz Łowicki, Kanonik Gnieźnieński, potym Proboszcz Gnieźnieński, Proboszcz S. Michała w Krakowie, Regent Koronny, po trzy razy Administrator Arcybiskupstwa Gnieźnieńskiego *Sede vacante.* tyle razy prezydował w Trybunale Koronnym, Parczycki zbor demoliował, umarł 1694, pochowany z nadgrobkiem w Częstochowie. Brat iego Woyciech Dziekan Łowicki, Proboszcz Kaliski, w Makowie kościoł restaurował, Dziekania w Łowiczu wystawił. Siostra ich była za Jakubem Rutkowskim. N. Pawła Konopki małżonka. Felicyan Starosta Gostyński, y Strzelecki, posłował na konwokacya 1696, trzeci brat ich, czwarty zaś Jakub Cześnik Zakrocimski w Postolinie kościoł laskami swemi ozdobił. Jozef Michał Jasienczyk Kraiewski, Nowogrodka Siewierskiego Choraży, z Seymu 1703 Kommissarz do rewizyi skarbu Koronnego, *Constit. fol: 13.* Maciey w Ziemi Łomżyńskiey, Stanisław z Kraiewic, Woyciech y Jan w Ziemi Wyszogrodzkiey. Jan Cześnikowicz Zakrocimski poseł na Seym 1730.

KRAIEWSKI *herbu Łabęć* Ci od Duninow Szpotow swoie poczatki wźieli: *Gaspar Jongelinus in Purpura D. Bernardi* wspomina Jędrzeia Szpota z Kraiowa, Opata Wachockiego, Biskupa Laodyckiego, Suffragana Krakowskiego w roku 1547, á przedtym kwitnał Mikołay Primus Graicwski Biskup Przemyski dziesiaty, takem go y ia położył w tomie pierwszym, atoli powinno bydź Kraiewski, umarł według *Nakielskiego* w roku 1498 z okazyi zażalonego serca, pochowany w swoiey katedrze, ktora świeżo z zamku przeprowadźiwszy, w mieście osadził, to *Nakielski;* atoli inszy to Mikołay herbu Odrowaz Biskup Przemyski uczynił, nie on; iako się na swym mieyscu mowiło. Hieronima Kraiewskiego Proboszcza Pułtuskiego, Prałata pobożnościa y dowcipem żnakomitego nadgrobek znaydziesz, *u Paproc: o herb:* Sa y w Litwie Kraiewscy Łabęciowie. Jan 1632 w Trockim Woiewodztwie. Stanisław w Smoleńskim 1648 Modliszewscy, Szpotowie, Prymusowie, iedneyże z niemi dzielnicy.

KRAIEWSKI *herbu Leliwa.* Y tych drudzy pisza Graiewski, Jędrzey z Kraiowa Podkomorzy Kuiawski, na przywileiu Miasta Krakow: 1424. Paweł Proboszcz Wszystkich SS. w Krakowie 1525 na przywileiu tegoż miasta. Jędrzey Archidyakon Krakowski, Kanonik Poznański, Zygmunta Augusta Sekretarz, maż w karności kościelney wytworny, w zabiegach koło dobra kościelnego nie spracowany, umarł 1573, iako opowiada iego nadgrobek w Krakowie na Zamku z herbem Leliwa. *Starowol. in Monum:* Piotr Kraiowski Rotmistrz 1606. Maciey w Woiewodztwie Ruskim 1632. Stanisław deputat na Trybunał Koronny 1725. W roku 1528 Siemion Kraiewski Ziemianin Wołyński, *Metryka*

Wołyńſka. Jan podał do druku. 1. *Zgoda y pokoy, to ieſt o pokoiu miedzy Krolem y Rokoſzanami, wierſz polſki in 4to w Krakowie 1608.* 2. *Chronologia Sigismundi III Regis Poloniæ, wierſzem Polſkim opiſana, y z figurami ſztychowanemi, w Krakowie 1615 in fol.*

* *KRAINSKI.* w Sieradzkim Woiewodztwie. Kryſztof Krainſki Łowczy Sieradzki, dziedzic na Hermanowicach, miał za ſoba Katarzynę Gumowſka, z ktora zpłodził dwie corki, Eleonorę, ktora pierwſzym zwiazkiem żyła z Michałem Hoſzowſkim Stolnikiem Inflantſkim, drugim z Macieiem Dminſkim Łowczym Ciechanowſkim, y Annę Woyciecha Dęby małżonkę: ſynow zaś trzech, Marcin Łowczy Sieradzki, żona iego Tereſſa Przedwoiowſka. Jan Cześnik Dobrzyńſki, żona iego Dzwonowſka, y Jozef Stolnik Ciechanowſki. Kryſztof *in 4to, 1602 wydał Katechizm heretycki, z naukami, pieśniami, modlitwami.*

KRAKOWIECKI herbu Bończa, z Fredrami iedneyże dźielnicy. Do nich, ile ſię domyślam, należa Krakawowie, ktorzy wyniożſzy ſię z Polſki do powiatu Lemburſkiego, na ten kſztałt herb ſwoy przeformowali, tarcza na dwie części przedźielona wzdłuż, po iedney ſtronie iednorożec ſtoiacy na tylnych nogach, po drugiey grabie utkwione, koloru żołtego, w polu niebieſkim, nad hełmem, modre dwa ſkrzydła, barkami do ſiebie obrocone. Z tych był Reinhold Staroſta Lemburſki 1646, ktory Ludowikę Krolowa koſztownie przyimował. *Gerard Nedat:*

* *KRĄKOWSKI herbu Traby.* Sa w Kaliſkim Woiewodztwie. Stoiany ich dziedzictwo trzy mile od Kaliſza. Z tych Sebaſtyan Krakówſki 1696. Krakowſka Zaleſkiego małżonka.

* *KRAKOWINSKI.* Jędrzey y Staniſław w Ziemi Sochaczewſkiey. Jan Krakowińſki w Ziemi Warſzawſkiey podpiſali elekcya Jana III.

* *KRAMPTEMER.* Rafał Kramptemer z Woiewodztwa Malborſkiego podpiſał elekcya Jana Kazimierza.

* *KRAMKOWSKI.* w Lubelſkim Woiewodztwie. N. Kramkowſki miał za ſoba Kurdwánowſka, z ktorey corka Holenkowſka.

* *KRĄPIEWSKI herbu Korab* Z Woiewodztwa Krakowſkiego przenieśli ſię do Litwy, y oſiedli w powiecie Wilkomirſkim, Z tych Kryſztof Krapiewſki, miał ſynow, Jerzego y Władyſława, brat Kryſztofa był Erazm Krapiewſki.

KRASICKI herbu Rogala. Ci od Siecińſkich tegoż herbu ſwoie poczatki wzieli. Jakuba albowiem Siecińſkiego, z Orzechowſki trzech ſynow, Kraſickiemi ſię z Kraſiczyna piſać poczeli. Pierwſzy Alexy Woyſki Przemyſki *Conſtit: 1578 fol: 348*, na dworze Krola Auguſta I znacznie ſię bawił, miał za ſoba Nowomieyſka herbu Wilcze Koſy, z ta zpłodził ſyna Jana y corkę Barbarę Zarſzyńſka: po Nowomieyſkii poiał Fredrownę Zofia, z tey byli ſynowie y corki, umarł 1580. Marcin drugi brat Alexego, mężnie ſobie w rożnych okazyach z nieprzyiacioły poczynał, miał za ſoba Manaſterſka z Mielnowa herbu Pilawa. Od tych dwoch braci potomkowie: naprżod Jan Stolnik, á daley Podkomorzy Ciechanowſki, poſłował na Seym 1634, ztamtad Kommiſſarz do zapłaty woyſku, *Conſtit: fol: 8.* Hieremiaſz Proboſzcz Przemyſki, wſpomina go Synod Dyecezyi Przemyſkiey 1621, y *Joan: Argentus de reb: Soc:* na naſze albowiem Collegium Przemyſkie był dobroczynny, znacznemi go iałmużnami przy poczatkach fundacyi tey ratuiac, zabity niewiedźieć od kogo w właſnym domu ſwoim 1621 *Hiſtor: Coll: Premisl:* Jakub wiele łaſk Nowicyatowi naſzemu Krakowſkiemu, oſobliwie w Xiegach wyświadczywſzy, ſiebie potym Panu Bogu na wieczna ſłużbę oddał, iakoż żył świątobliwie y naymnieyſzych przeſtrzegaiac reguł, átoli ucząc ſię Teologii w Pozna-

Poznaniu, zaſnał w Panu *Annuæ Soc: impreſſæ 1607 fol: 407.* Kraſicka urodźiła Koniecpolſkiego Oyca Woiewodźiny Rawſkiey Załuſkii. Kraſicka z Siecina była za Piotrem Grochowſkim.

Staniſław Kaſztelan Przemyſki Ochmiſtrz Krolowy 1596; trzeci brat Marcina y Alexego, był wprzod Oboźnym Koronnym, Lubomſkim, Bolemowſkim Staroſta 1589, z ktoremi tytułami podpiſał liſt Zygmunta III *u Okolſk: tom: 3*, ten z młodych lat ſwoich na dworze ſię Krolewſkim bawił, u trzech Krolow, Auguſta, Henryka y Stefana, w roku 1563 we Lwowie dekretowi Krolewſkiemu za doſyc czyniac, Tomſzy wichrzacemu w Wołoſzech, kazał głowę uciąć: w potrzebie z Gdańſzczany, y z Moſkwa, y z Tatarami męſtwo iego znacznie ſię pokazało, w roku 1579 odbierał Połock od Moſkwy *Bielſki fol: 614 y 765.* Był człowiek ludzki, y dla tego wſzyſtkim miły, w rycerſkich dźiełach biegły, ludźi madrych kochaiacy, ſzczerości wielkiey; miał za ſoba Zorawińſka herbu Korczak, z tey ſynow zoſtawił dwoch, Jerzego y Marcina; ponowił śluby z Jakubowſka herbu Topor Starościna Lubomſka, była y corka iego za Staniſławſkim Podczaſzym Sanockim, matka Balcera Podſkarbiego Koronnego *Geneal: Staniſław:* druga Katarzyna Jana Daniłowicza Woiewody Ruſkiego małżonka.

Marcin Woiewoda Podolſki, Staroſta Przemyſki, Bolemowſki, Lubomſki, młodſzy ſyn Staniſława Kaſztelana Przemyſkiego, ten młodſze lata ſwoie naprzod na dworze Karola Arcyxiażęcia Auſtryi, á potym Zygmunta III Krola Polſkiego, polerował, w krotce potym wźiął Kaſztelania Lwowſka, z ktorym go tytułem wſpominaia *Konſtytucye 1627 y 1629 fol: 15:* z tego krzeſła wſtapił na Podolſkie, na ktorym życie zkończył w roku 1633: był Pan Oyczyznę kochaiacy, dla ktorey przeciwko Moſkwie, Turkom y Tatarom liczne roty do obozu przyprowadzał: mięſzaiacych Rzeczpoſpolita nienawidźiał, rada y ręka wolności Oyczyſtey broniac: Pałac y kaplicę w Kraſiczynie koſztowny wyſtawił; kościoł tamże y fundował y nadał, Karmelitom Boſym w Przemyślu wſpaniały kościoł y klaſztor wymurował. Zamek Przemyſki już do ruiny nachylony, dźwignał y reſtaurował: ieżdzac w legacyi do Ferdynanda II Ceſarza Rzymſkiego, tytuł Comitis S, R.I. na ſiebie y na ſukceſſorow ſwoich wyiednał: zſzedł bezpotomnie, żyiac z Barbara Tarnowſka herbu Rolicz. Jerzy Chorąży Halicki, Staroſta Dolińſki, ſyn ſtarſzy Staniſława Kaſztelana Przemyſkiego, świat pożegnał w dobrey ſtarości 1645; miał za ſoba Xiezniczkę Sanguſzkownę Grzegorza Xiażęcia na Koſzarach Woiewody Bracławſkiego corkę, z ta zpłodził ſynow piaciu, Staniſława Podczaſzego Łomżyńſkiego *ſterilem.* Mikołaia Protonotarium Urbana VIII, Archidyakona y Adminiſtratora Biſkupſtwa Łuckiego *Sede vacante*, Proboſzcza Kraſiczyńſkiego, á potym Biſkupa Argiweńſkiego y Suffragana Łuckiego, dobroczynności iego na ſiebie doznało znacznie Collegium naſze Przemyſkie, więcey ieſzcze oſtatnia wola chciał świadczyć; ale pod czas rozruchow w Polſzcze, śmierć go za granicami zaſkoczyła.

Marcin Konſtantyn Kaſztelan Przemyſki, á przedtym Podczaſzy, ten dwa razy w kontrakty małżeńſkie wkraczał; pierwſzy raz z Zofia Oſſolińſka, corka Maxymiliana Podſkarbiego Nadwornego, z tey były dwie corki Rozalia Woroniczowa Podkomorzyna Kiiowſka, y Konſtancya Woiakowſka Kaſztelanowa Przemyſka, drugi raz z Elżbieta Korniaktowna, z tey była corka Urſzula, *1mo voto* za Jędrzeiem Modrzewſkim Podſkarbim Nadwornym, *2do* za Prokopem Granowſkim Staroſta Zytomirſkim, *3tio* za Lipſkim Woiewoda Kaliſkim: y ſynowie dway, ieden Alexander, ten miał za

ſobą Helenę Lipſka Kaſztelankę Małogoſka wdowę po Lanckorońſkim, drugi Jerzy Kraſicki Stolnik Przemyſtki, miał za ſoba Teklę czy Teofilę Xiężniczkę Czartoryiſka Podkomorzankę Krakowſka, obadwa żyli, *ſteriles*: ieſt w druku tego Jerzego, *Scutata Sarmatiæ Aquila ſub regali clypeo Joannis III repræſentata, in fol:* 1676. Jerzy Każimierz brat Marcina Konſtantego Kaſztelana Przemyſtkiego rodzony, á czwarty ſyn, Jerzego Chorażego Halickiego z Xiężniczki Languſzkowny; z iego ſzczodrobliwey łaſki Collegium naſze Piotrkowſkie ſiedm tyſięcy wżieło, OO *zaś* Karmelici Boſi od ſtryia iego w Przemyślu fundowani, aukcya tey fundacyi, gdy im wioſki Przedżielnice y Hubice zapiſał, co *approbowała Konſtytucya* 1690 *fol*: 14: umarł ten Każimierz *ſterilis*.

Adam, piaty, ſyn Jerzego Chorażego Halickiego z X. Languſzkowny, Miecznik Przemyſtki, ten z Izabelli Mańſkii zoſtawił dwie corki, Helenę Niemierzycowa, y Urſzulę, ta naprzod żyła z Suchodolſkim Łowczym, *2do* z Janem Zielińſkim, 3*tio* z Lubowieckim Staroſta Oświecimſkim, ſynow tyleż, to ieſt, Jana, zabitego, y Karola Kaſztelana Chełmſkiego, ten naprzod z Xiężniczka Czetwertyńſka, zrodził Jozefa ſyna, ktoremu Juſtyna, corka Kazimierza Władyſława Sapieby Woiewody Trockiego, trzech ſynow powiła, Károla, Jana y Alexandra, y corkę Maryannę Czermińſka Kaſztelanowa Małogoſka; potym tenże Kaſztelan Chełmſki z Eleonory Anny, corki Floryana Rzewuſkiego Podſkarbiego Nadwornego, miał piaciu ſynow, Jana, Wincentego Staroſtę Korytnickiego, Felixa, Dominika, y Jacka, poſłowali oba na konwokacya 1733, ſtarſzy z nich poiał Starzechowſka Stolnikownę, y corki Izabellę y Annę, z tych ſtarſza wydana za Antoniego Cetnera Staroſtę Korytnickiego, Kaſztelanica Wołyńſkiego, po ktorego śmierci poſzła za Sapiehę Woiewodzica Brześciańſkiego, druga młodſza.

KRASINSKI herbu Slepowron. Wyſzła nie dawnemi czaſy ſztychowana na wielkiey mappie Genealogia tego Przezacnego Domu, to ieſt 1722. *Paprocki* niektorych z Przodkow tey Familii dawnieyſzych wyliczaiac, zda ſię z nim zgadzać; dla tego, y ia oſnowę Domu Kraſińſkich według przerzeczoney mappy zaczynam. Warciſław Korwin albo Wawrzęta pierwſzy z Pannonii do Polſki przyſzedł, od Konrada ſtarego Xiażęcia Mazowieckiego naprzod Marſzałkiem Dworu, á potym Hetmanem Woyſka ſwego uczyniony, wżiawſzy w małżeńſtwo Pobożankę, herb ſwoy tak przeformował, że nad Pobogiem żony ſwoiey, kruka z pierzcieniem wynioſł. *Paprocki* zda ſię inſzego rozumieć Warciſława Marſzałka u Konrada Xiążęcia, ktorego ucinek liſtu przytacza, gdżie dobra iego Slepowrony, Strachowa, Drozdzino y Wola, prawem Maydeburſkim nadaie w roku 1224, á inſzego Wawrzętę z Slepowrony, w tymże roku, Hetmana Konradowego, ktorego Klemens Woiewoda Krakowſki, za Boleſławem Wſtydliwym z Pańſtwa dziedzicznego rugowanym od Konrada, mężnie ſtawaiac, poraźił u Suchodołu, na co przywodzi świadectwo Baſzka Hiſtoryká. *Ibi Wawrzęta Slepowronius, cum nonnullis Maſoviis, & cum ipſo Duce Conrado, in ſylvisse abſcondit, poſtea in Maſoviam non multi reverſi ſunt*: y w drugim roku, *Cladem ſuam apud Suchodoł acceptam Conradus Maſoviæ Dux ulturus; Litvanos, Pruthenos, Jacwingos, contra nepotem ſuum Boleslaum Pudicum Cracovienſem Ducem, prece & pretio ſubornat, quibus Wawrzetam Slepowronium præfecit*. Tego Warciſława dwoch ſynow było; Roman, ktoremu ſię działem doſtały dobra Slepowron, Ronżanow y Pobożany. Drugi Uldimir albo Broniſław u Konrada młodſzego Xiażećia Mazowieckiego Marſzałek, ktorego ſyn Valerius Jana Xiażęćia Mazowieckiego Podſkarbi y Vicesgerens Xięſtwa Mazowieckiego, dziedzic na Kraſnym [patrz w tomie pierwſzym

pod Woiewodami Mazowieckiemi *fol*: 174 com piſał, o Vicesgerentach w Xięſtwie Mazowieckim, że dopiero od Zygmunta I poſtanowieni,] tego ſynowie dway, Chryzolm, według Paprockiego Kryſtyn 1377, dziedzic na Drozdzinie Kaſztelan Czerſki, ktorego linia na ſamych corkach zeſzła, drugi Chryzolma Kaſztelana Czerſkiego brat Sławomir Sędźia Nadworny u Jana y Ziemowita Xiażat Mazowieckich, ktory pierwſzy od Kraſnego Kraſińſkim nazwany, żona Małgorzata (wſpomina Paprocki tych dwoch braci, ale im żadnych dygnitarſtw nie przypiſał) Sławomira dwoch ſynow było, Roſlaus Kraſińſki, od ktorego corka zoſtała Dobeſtyna, drugi Jaſko Kanclerz Ziemowita Xiażęćia Mazowieckiego, żona z Smieczny, ſyna mu powiła Sławomira, tego corka była za Stefanem Sieſtrzonkiem z Dzierżonic, ſyn zaś Sławek Sędźia Rożańſki y Makowſki, przydaie Paprocki, że go Jan ſtarſze Xiażę Mazowieckie, y wſzyſtek Dom iego od pewnych powinności na wieczne czaſy uwolnił, o czym świadczy liſt dany 1427: temu piaciu ſynow przypiſuie Genealogia, Sławomira dźiedzica na Szczukach, od ktorego Szczuccy, Staniſława dziedzica na Rembowie, od ktorego Rembowſcy, Faliſława dziedzica na Łaniatkach, od ktorego Łanieccy; Jakuba Stolnika Zakrocimſkiego dziedzica na Pienicy, od ktorego Pieniccy. (Paprocki tylko trzech liczy, *Mikołaia*, Jakuba, *y* Sławomira] y *Mikołaia* dziedzica na Kraſnym, Stolnika Ciechanowſkiego, ten wieś oſadźił, ktorą nazwał Wola Kraſińſka 1460, w tymże roku Zaleſie maiętność znaczna kupił, y folwark w Łyſkowie Moſzakach, fundował kościoł w Kraſnym 1482, z Plichcianki zpłodził cztery corki, Jadwigę, Janowi z Zakrzewa, Dorotę, Zygmuntowi z Miſchewa, Małgorzatę Jakubowi z Podoſia, ſynowi Domarata z Sarnowa, Ewę, Chodupſkiemu, *2do* Sobieiuſkiemu, zaślubione, y ſynow trzech, z tych Jan Pleban w Kraſnym. Jakub ktory Matyaſzowi Krolowi Węgierſkiemu w czarnym woyſku ſłużył; y Adama, czyli według *Paprockiego* Andrzeia, ktory Hetmaniac ludźiom Konrada Xćia Mazowieckiego w roku 1497 poległ w Wołoſzech na Bukowinie, miał za ſoba Alexandrę Dzierzgowſka, Ciotkę Mikołaia Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, z tey była corka Magdalena źa Woyciechem Koziebrodzkim, y ſynowie dway, Mikołay Suffragan Kuiawſki, Kuſtoſz Gnieźnieńſki, *Paprocki* tylko go Kanonikiem Kuiawſkim zowie, y Jana Stolnika Ciechanowſkiego, ktoremu Katarzyna z murowanego Mniſzewa herbu Lubicz powiła cztery corki, Annę Piotra Szydłowſka, *2do* Lanckorońſka, Dorotę, naprźod Jakuba Przenińſkiego, potym Staniſława Brzeſkiego, Barbarę, Łukaſza Komorowſkiego w Ziemi Nurſkiey. Eufemia, Staniſława Loſſowſkiego w Ziemi Zakroczymſkiey, małżonki, y ſynow piaciu, Franciſzka, Woyciecha, Mikołaia, Staniſława y Jędrzeia. Z tych.

Franciſzek Biſkup Krakowſki, z młodych lat do Witembergu na nauki poſłany, trafił na Profeſſora Filippa Melanchtona, atoli w krotce ztamtad za powodem Mikołaia Dzierzgowſkiego, żeby był ſię herezyi pod takim miſtrzem nie chwycił, do Akademii Krakowſkiey zciagniony, Archidyakonem potym Kaliſkim y Kanonikiem Łowickim będac, dwa razy iezdził od całego Duchowieńſtwa Polſkiego w legacyi do Pawła IV Papieża, kędy wſzyſtko godnie według woli ich ſprawił. Od Zygmunta Auguſta w krotce poſłem wyſłany do Maxymiliana Ceſarza, tam nieiáki czas bawiac, nietylko intereſſa Krolewſkie ſobie zlecone, uſpokoił; ale też Stefana Batorego, ktory potym na tronie Polſkim oſiadł, na ten czas legacya ſprawuiacego od Jana Zygmunta Krolewica Polſkiego, gdy go pod ſtraż wżięto, wielkim zabiegiem, na wolność wyprowadźił. Powracaiacemu z Wiednia do Wilna,

gdźie Krol mięſzkał, ſzkatuła z liſtami Ceſarſkiemi zgineła, ſuſpicya była, na zazdroſzczacych mu tey ſławy, ktora z tego poſelſtwa wynioſł; atoli nayrnnieyſzego uſzczerbku przez to w łaſce Krolewſkiey nie odnioſł, y owſzem, znowu go na odwrot do Dworu Ceſarſkiego Auguſt wyprawił, gdzie ſzczęśliwie zachodzace niechęci między Krolem y Ceſarzem, o Katarzynę Krolowa, ugłaſkał, ztamtad powrociwſzy, wział Proboſtwo Płockie y pieczęć mnieyſza koronna, przy ktorey funkcyi wielka ſwoię dźielność pokazał, gdy naywięcey za iego praca y ſtaraniem na Seymie Lubelſkim 1569 doſzła Unia Litwy z Korona, y inkorporacya Wołyńſkiey, Kiiowſkiey y Podlaſkiey Prowincyi; Krol Auguſt ſzacuiac ſobie piękne w nim od Boga przymioty, po śmierci Padniewſkiego, na Krakowſkie go Biſkupſtwo wynioſł, ſam zaś w krotce w Kruſzynie umieraiac, z rak iego oſtatnie Sakramenta przyiął. Wſzyſcy mu za złe maia, że pod czas pierwſzego interregnum konfederacya *pro libertate religionis*, ſam ieden z Biſkupow podpiſał; atoli on to uczynił na perſwazya innych katolickich Panow, dla dobra pokoiu, iako ſię ſam exkuzował w apologii, gdy o to wżwawiey ſię z nim kapituła Krakowſka przez delegowanych od ſiebie domawiała: wſzakże potym gorliwſzym ſię zawſze ſtawiál przeciwko dyſſydentom: Oyczyznę iak kochał, owe zakłocone interegna ſą dowodem; przeciwko Tatarom ſto koni z Staniſławem Kraſickim Oboznym poſtál, przeciwko Gdańſczanom pięćdzieſiat huſarzow y dwieście piechoty. Szlachcie Siewierſkiey wielkie wolności z konſenſem ſwoiey Kapituły nadáł. W Kraſnym oyczyznie ſwoiey, Kościoł, ktory przedtym drzewiany był, koſztem wielkim zmurowáł, apparatem y ſrebrem ozdobił, w prowenta większe opatrzył, Proboſzcza, przydawſzy mu kilku Manſyonarzow, ktorzyby kurs codzien ſpiewali, ufundowáł; ſzpital tamże y ſzkołę wymurowáł y nadáł. Dwor liczny chowáł: ubogim y Klaſztorom znaczne iałmużny ſypál, dla tego też po śmierci iego mało co pieniedzy zoſtało, lubo żadnych dobr dla ſwoich krewnych nie przykupił. Ciało po śmierci iego 1577. w Bodzęcinie pochowane. Mikołay Gnieznienſki y Krakowſki Kanonik, drugi brat Franciſzka Biſkupa Krakowſkiego, albo iako go tytułuie Genealogia, Scholaſtyk Gnieznienſki, Krakowſki y Płocki Kanonik, Sekretarz Krolewſki. Trzeci Staniſław Archidyakon Krakowſki, Proboſzcz Warſzawſki, Scholaſtyk Gnieznienſki dwa razy z Synodow prowincyalnych, raz do Pawła IV. drugi raz do Piuſa IV. w legacyi ieździł, kommiſſarz Krolewſki do zakończenia rożnic o Spiż zachodzących: umarł koło roku 1598.

Woyciech Kaſztelan Sierpſki czwarty brat Franciſzka Biſkupa Krakowſkiego, z Zofii Ciemniewſkii zpłodził ſyna Mikołaia Podkomorzego Rozańſkiego, z niemałym koſztem przez lat kilka bawił na dworze Maxymiliana Ceſarza: miał za ſoba Petronellę Szczawinſka Kaſztelankę Łęczycka Staroſciankę Sochaczewſka, z ktorey zoſtało ſie trzech ſynow, Staniſław, Paweł, y Jan. Pierwſzy Sędzia był naprzod Ziemſkim, daley Podkomorzym Ciechanowſkim, nakoniec Kaſztelanem Sierpſkim, wſpominaia go *Konſtytucye 1633. fol: 48. y 1632.* Sędzia Kapturowym Warſzawſkim generalnym *fol: 7. y 1638 fol. 21. y 1641. fol. 10.* Agnieſzka Weſslowna Kaſztelanka Ciechanowſka *Acta Caſtren: Zacrocim: 1646* corkę mu powiła Zofia, y ſynow trzech, Jana, Franciſzka y Adama Kanonika Płockiego, Proboſzcza Cudnowſkiego. Drugi Paweł Proboſzczem był Kaliſkim, Krakowſkim, Łowickim, Kanonikiem, Sekretarzem Krolewſkim, Sioſtra ich Katarzyna Kryſztofa Weſsla małżonka. Trzeci Jan Woyſki Rożańſki z Doroty Nieborſkii miał cztery corki, Annę za Kolodyńſkim, Petronellę za Długopolſkim, Reginę *1mo voto* za Jakubem Załuſkim Chorażym Rawſkim,

Rawſkim, *2do* za Januſzem Oborſkim, Maryannę, naprzod za Chomiakiem, potym za Hołowińſkim: ſynow zaś piaciu, z tych Mikołay Kanonik y Officyał Pułtuſki, Zygmunt miał za ſoba Ewę Bilińſka, Felicyan, Stefan pierwſzym zwiazkiem Kożicka, drugim Maryannę Zelińſka, ta *ſterilis.* Jan piaty z Kryſkii, a po niey z Kożickii, to potomſtwo zoſtawił, Zofia Pannę, Elżbietę z Janem Nieborſkim, Franciſzkę z Franciſzkiem Łyſakowſkim, Cecylia z Zdroiowſkim, dożywotnie zmowione: ſynow trzech, Marcina, Stefana z Teresſą Rudzką żył bezpotomnie, y Pawła, ten z Ludowika Zielińſka, zpłodził dwie corki, Helena wydana za Jana Skrzyńſkiego, Maryanna za Jana Łyſakowſkiego, ſynow ſześciu, Jakuba, Jędrzeia, Staniſława, ſłużył po Uſarſku w Litwie, Adama, y ten w Litewſkim woyſku Pułkownik, Antoni tamże Kapitan, y Franciſzka, tego z Katarzyny Zielińſki corka Maryanna, y ſyn Michał.

Jędrzey Sędźia Ziemſki Ciechanowſki, piaty brat rodzony Franciſzka Biſkupa Krakowſkiego, złączywſzy ſię dożywotnie, z Katarzyną Czernicka, zoſtawił z niey dwie corki, Annę Radzanowſka Kaſztelanowa Sierpſka, Dorotę, ta naprzod z Woyciechem Michowſkim Łowczym Lidzkim, potym z Wodyńſkim Kaſztelanem Liwſkim zmowiona. Synow zaś trzech, Jana, Franciſzka y Staniſława. Z tych Jan Kantor Krakowſki, Scholaſtyk Klecki, Gnieźnieńſki y Łowicki Kanonik, Sekretarz Krola Stefana, ieſt w druku iego. *Polonia w ktorey Prowincye Polſkie, rzady, obyczáie opiſał* 1573. potym *Oracya o elekcyi Henryká Krola.* Także *inter Pòémáta na zeście Zygmunta Auguſta, w Neapolu wydane 1572, ieſt iego Elegia fol: 49.* Franciſzek drugi ſyn Jędrzeia Sędźiego Ciechanowſkiego, naprzod Woyſki Rozańſki, potym Kaſztelan Ciechanowſki, był w Niemczech y we Włoſzech czas niemały, Krolowi Stefanowi koſztem znacznym pod Pſkowem żołnierſka ſłużył, tamże z Zamoyſkim Hetmanem przez zimę pod Pſkowſkiemi trwał murami, wſpominaia go *Konſtytucye 1591 fol: 617 y 1601 fol: 728:* pierwſza żonę miał za ſoba Katarzynę Kołozębſka, druga Niemoiewſka Kaſztelankę Chełmińſka, herbu Rolicz, nie zoſtawił iednak tylko cztery corki, Emerencyanę, Stefanowi Grzybowſkiemu, Dorotę, Janowi Karśnickiemu, Katarzynę, naprzod Jerzemu Kretkowſkiemu, po nim Sierakowſkiemu, Annę, Pawłowi Garwaſkiemu Podczaſzemu Goſtyńſkiemu, zaślubione.

Staniſław Woiewoda Płocki, trzeci ſyn Jędrzeia Sędźiego Ziemſkiego Ciechanowſkiego. Peregrynuiac po cudzych kraiach, Maltę, Sycylia y brzegi Affryki nawiedźił: powrociwſzy do Polſki, był wprzod Chorażym Płockim, daley Kaſztelanem Podlaſkim 1595, y deputat do kwarty Rawſkiey *Conſtit: fol. 678,* nakoniec Woiewoda Płocki, 1601 z Seymu naznaczony do korrektury praw koronnych, *Conſtit. fol: 734,* iego przemyſłem Trybunał Radomſki ſwoie pierwſze wźiał poczatki, *1mo voto* ślubował Małgorzacie z Starozrzęb Sobieiuſki, ſynowicy Woyciecha Biſkupa Przemyſkiego, *2do voto* Annie Michowſkii, zoſtawił corek pięć: Katarzynę, naprzod Jędrzeia Ruſieckiego Chorażego Sendomirſkiego, po nim Tomaſza Każimirſkiego, małżonkę. Dorotę, Piotra Koſmaczewſkiego, Elżbietę, Jerzego Kucińſkiego Kaſztelana Goſtyńſkiego, Staroſty Kruświckiego, Zofia, Mikołaia Ligęzy Kaſztelana Sendomirſkiego, y Zuzannę Pannę. Synow zaś dźieſięciu. Jeden Franciſzek Sędźia Ciechanowſki, z Rylſka z Karwic żył bezpotomnie. Drugi Woyciech Kanclerz Płocki, Krakowſki y Szkalmirſki Kanonik, Sekretarz Krolewſki. Trzeci Alexander młodo umarł. Czwarty Alexander Porucznik Uſarſki, umarł na woynie Moſkiewſkiey, Piaty Alexander Pułkownik w Xięſtwie Smoleńſkim, żona

na iego Urakowna, z tey było trzech ſynow, Jan, Bazyli Chorąży Smoleńſki,
Homelſki y Propoyſki Staroſta, w Konſtytucyach koronnych dwoch Bazy-
lich Kraſińſkich, czytam, iednego na Wołyniu 1578 *Conſtit: fol:* 353 drugiego
1667 *fol:* 15, ktory porzuciwſzy przeſtronne fortuny ſwoie w państwie Moſkie-
wſkim, udał ſię pod protekcya Jana Kaźimierza Krola; dla czego Krol iemu
y żonie iego dał Cześnictwo Czacheckie, do ekonomii Kobryńſkiey należa-
ce, prawem dożywotnim; wyraźnie zaś tam mowi Konſtytucya, że dziad ie-
go tu w Polſzcze urodzony, w Moſkwie był oſiadł, y Michał, tego z Zofii
Kleczkowſkii, ſyn Tomaſz Stolnik Ciechanowſki, Staroſta Homelſki y Pro-
poyſki, pierwſza żona iego Filipowiczowna, druga Helena Grocholſka, ale
ſterilis; corki: Joanna, Kryſztofa Stetkiewicza Chorążego Orſzańſkiego, Helena,
Dominika Daleckiego Podkomorzego Rzeczyckiego, Anna, naprzod Kon-
ſtantyna Woyny Podkomorzego Rzeczyckiego, potym Michała Chomiewi-
cza Strażnika Orſzańſkiego, małżonki, Eleonora, Felicyana, y Elżbieta Pan-
nami: ſynow tegoż Tomaſza trzech, Gabryel, Alexander Porucznik Uſarſki,
przed śmiercia ſchizmy ſię wyrzekł: y Mikołay Staroſta Homelſki y Propoy-
ſki, tego z Zofii Sienickii corki dwie, Alexandra y Konſtancya.

Gabryel Kaſztelan Płocki, Staroſta Nowomieyſki, ſzoſty ſyn Staniſła-
wa Woiewody Płockiego, pierwſza żona iego Zofia Lanckorońſka Podko-
morzanka Sendomirſka, druga Szembekowna, corek pięć: Alexandra Zakon-
nica, Barbara, Jerzemu Stradomſkiemu, Konſtancya Przerębſkiemu, Anna, na-
przod Przerębſkiemu, potym Stokowſkiemu Janowi Sędźiemu Ziemſkiemu
Zatorſkiemu, Zofia Skurkowſkiemu, zaślubione; ſynowie dway, Gabryel, ten
poiął Gronowſka, y Mikołay Kaſztelan Małogoſki, temu Katarzyna Derſznia-
kowna Kaſztelanka Małogoſka powiła trzy corki, Teofilę zakonnicę, Fran-
ciſzkę pannę, Barbarę Czerna Kaſztelanowa Sadecka, ſynow tyleż. Z tych Jan
Profeſs w Zakonie Cyſtercyeńſkim, Staniſław miał za ſoba Tereſſę Ożaro-
wſka Kaſztelankę Sanocka, y Alexander Podkomorzy Sendomirſki, Kaſzte-
lan Wiślicki, ten złączył ſię dożywotnie z Salomea Trzcińſka Piſarzowna
Ziemſka Sendomirſka, corek z niey ma dwie, Tereſſe y Barbarę, ſynow trzech,
Staniſława Staroſtę Uyſkiego, Woyciecha y Jozefa.

Staniſław, naprzod Ciechanowſki, potym Płocki Kaſztelan, ſyn ſiodmy
Staniſława Woiewody Płockiego, to *Geneal:* iam go między Kaſztelanami
Płockiemi opuścił; bo roku ktoregoby na tym krześle ſiedźiał, nigdziem ſię
nie mogł doczytać: żona iego pierwſza Katarzyna Szczawińſka Woiewo-
dzanka Brzeſka Kuiawſka, druga Teodora Grzybowſka Kaſztelanka Lubel-
ſka, trzecia Barbara Noſkowſka Starościanka Chęcińſka, zpłodźił zaś trzy cor-
ki, Maryannę zkolligował z Staniſławem Zaręba, Katarzynę czyli iako chce
Genealogia Annę Stefanowi Gębickiemu Kaſztelanowi Płockiemu, y Cecy-
lia Zakonnicę *à Viſitatione B. M. Virginis:* ſynow zaś czterech, Władyſław Kan-
clerz Płocki, y Proboſzcz tamże S. Michała. Mikołay Kanonik Płocki, Jo-
zef, y Jakub Podkomorzy Płocki, miał za ſobą Joannę Olędzka Kaſztelankę
Zakrocimſka, ale z nia żył bezpotomnie.

Dominik Kaſztelan Ciechanowſki, ſyn oſmy Staniſława Woiewody Pło-
ckiego, był wprzod Chorążym Płockim, z Seymu 1653 deputat na Trybunał
ſkarbowy Lwowſki, *Conſtit. fol:* 2. przybrał ſobie w dożywotnia przyiaźń An-
nę Młocka, z tey była corka Helena wydana za Golynſkiego Łowczego
Ciechanowſkiego, ſynow czterech, Paweł Sędźia Ziemſki Ciechanowſki z
Gerkantowna żył bezpotomnie, Jan, Woyciech poſeł na Seym 1697. *Conſt. fol.*
23 y Jakub Kaſztelan także Ciechanowſki, temu Barbara Kuklińſka powiła
corkę

corkę Ewę, ſynow zaś, Staniſława, Pawła, Woyciecha, Jana Kanonika Kuia-
wſkiego y Antoniego, ktory wźiął w małżeńſtwo Barbarę Zielińſka.

Ludwik Kaſztelan Ciechanowſki, Staroſta Płocki dźiewiąty ſyn Stani-
ſława Woiewody Płockiego, poſłuiac na Seym 1621 y 1637 deputatem zapiſa-
ny na Trybunał fiſzkalny Radomſki, *Conſtit: fol: 20:* mąż rycerſki, czego wiel-
kie dał dowody na Szwedach y na Moſkwie; wſzedſzy w kontrakty małżeń-
ſkie z Agnieſzka Kryſka, dwie corki zpłodźił, Annę, Jana Podoſkiego Cze-
śnika Rożańſkiego, Franciſzkę, Samuela Zawadzkiego Chorążego Chełmińſkie-
go, małżonki, y ſynow czterech, Staniſława Kuſtoſza Poznańſkiego, Probo-
ſzcza Płockiego u S. Michała, Sekretarza Krolewſkiego, Hilarego, Felicyana
Podkomorzego, żona iego Garczyńſka Chorążanka Chełmińſka, z tey było
trzech ſynow, Antoni Podkomorzy Ciechanowſki, Staniſław Podkomorzy
Ciechanowſki, y Jan, tego z Tereſſy Sołtykowny dwie corki, Anna y Kata-
rzyna, tyleż ſynow, Michał y Adam Generał, Cześnik Ciechanowſki, poſeł na
konwokacya 1733.

Woyciech Woiewoda Mazowiecki, Staroſta Płocki, ſyn Ludwika Kaſzte-
lana Ciechanowſkiego czwarty, Oyczyzna wiedzac o iego rozſadney w ſpra-
wach dźielności y miłości ku ſobie, na rożne go narażała funkcye, oſobli-
wie w roku 1683, kommiſſarſtwo mu zleciła względem ubeſpieczenia Elbla-
ga *Conſtit: fol. 11* y w roku 1674 do luſtracyi Ekonomii krolewſkich *Conſtit.*
fol: 19, dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, pierwſzy raz z Zuzanna Koniec-
polſka Kaſztelanka Chełmſka, drugi raz z Ludowika Marta Gulczowna, Mar-
ſzałkowna Pruſka, z obiema iednak żył *ſterilis*.

Jan Kaźimierz Podſkarbi Wielki Koronny, dźieſiąty ſyn Staniſława Wo-
iewody Płockiego, poſłował na Seym 1631, ztamtad deputat na Trybunał Ra-
domſki, *Conſtit: fol: 10:* y w roku 1633, ktorego czaſu pozwolono mu zamianę
dla iego zaſług, niektorych gruntow, wźiął potym Kaſztelania Warſzawſka,
o czym Konſtytucye świadcza *1638 fol: 33 y 1643 fol:* 17, z tey poſtapil na Pło-
cka. *Porządek Elekcyi 1648 fol:* 7, wkrotce zoſtał Woiewoda Płockim, nakoniec
Podſkarbim Wielkim Koronnym, Staroſta Lityńſkim, w dobrach ſwoich Kra-
ſnym Proboſtwo y ſzpital w nowe prowenta opatrzył, co approbowała *Kon-*
ſtytucya 1667 fol: 31. Tamże w Kraſińſkim kościele, złożył ciernia kolec ieden,
z korony cierniowey Chryſtuſowey: będac albowiem w Bazylei zheretycza-
łym mieście, a maiac znaiomość, z tamecznym obywatelem, doyzrzał u nie-
go, tego ciernia: darowane niegdy było Bazyleyſkiemu kościołowi katedralne-
mu od pewnego Kardynała, lecz gdy herezya hurmē kościoły z ſreber odźierała;
pradźiad tego mieſzczanina, dozorca będac na ten czas tego kościoła, ukrył
owę święta relikwia, y z autentykami wſzyſtkiemi ſukceſſorom ſwoim oddał,
ktora oni, lubo zheretyczeli, przecięż zawſze z wielka obſerwancya u ſiebie
chowali; tey on za wielkiemi prozbami y podarunkami od niego do-
ſtał, ktora dla większego iey uſzanowania w Kraſnym złożył. W Norymber-
gu łżącemu honor Matki Boſkiey, bluźnierſka gębę dobrze zatkał. Zprzyſiągł
ſię był dożywotnie pierwſzym ślubem z Urſzula Grzybowſka Kaſztelanka
Lubelſka, drugim z Anna Andraultowna Hrabianka de Langeron, corka iego
Joanna Marya Adama Noſkowſkiego Staroſty Dobrzyńſkiego małżonka, y
ſyn co idźie.

Jan Bonawentura Woiewoda Płocki, Warſzawſki, Praſnyſki, Nowo-
mieyſki, Lucińſki Staroſta, a przedtym naprzod Referendarz Koronny, po-
tym podobno wprzod Woiewoda Mazowiecki, daley Płocki; poſłował na
konwokacya 1674 *Conſtit. fol:* 14 :. fundował OO Reformatow w Węgrowie

na

na Podlaſzu w dobrach ſwoich dźiedzicznych, pod tytułem S. Piotra z Alkantary, co approbowała *Konſtytucya 1676 fol: 36*, luboć Ociec iego tę fundacyą był zaczał. W Warſzawie wielkim nakładem y wſpaniały y modny pałac wyſtawił, ſześćdźieſiąt tyſięcy, ktore Ociec iego był zapiſał Kanonikom Regularnym na dobrach Magnuſzewie, przenioſł za konſenſem Rzeczypoſpolitey na Gołymin y Obłudźin *Conſtit: 1685 fol: 15.* żona iego Tereſſa Chodkiewiczowna Kaſztelanka Wileńſka, druga Jadwiga Jabłonowſka Kaſztelanka Krakowſka y Hetmanowna Wielka Koronna, corka Ewa, ſynowie zaś Jan, Staniſław, Kaźimierz, y Jakub, ale ſnać młodo pomarli, bo o nich więcey nic nie piſze Genealogia.

Staniſław Kaſztelan Płocki, Staroſta Warſzawſki y Sztumſki, ſyn Jana Bonawentury Woiewody Płockiego, prędka śmierć, do wyżſzych honorow drogę mu zamkneła, miał za ſoba Roża Ogińſka Podſkarbiankę Nadworna Litewſka, z tey ſyn Auguſtyn,y corka Lukrecya, młodo z tego świata zabrani, zoſtało ſie trzech ſynow, Błażey Staroſta Praſnyſki, poſłował na rożne Seymy y na konwokacyą 1733. przybrał ſobie w dożywotnią przyiaźń Maryannę Czarnkowſka Staroſciankę Oſiecka, ktora y z ſioſtra ſwoią oſtatnie ſa iſkierki Domu wſławionego Czarnkowſkich, Jan Staroſta Praſnyſki y Michał młodo umarł. W tey Genealogii nigdźie nie czytam, atoli w wielu autorach to znaydźieſz. że Kraſińſka tego herbu była za Janem Koſtka Staroſta Golubſkim, koło roku 1500. Także Mſ. o Familiach Pruſkich powiada, że Kraſińſka była za Władyſławem Konarſkim herbu Koło Chorażym Pomorſkim.

KRASKA herbu Belina. Jan Kraſka Biſkup Chełmſki Zakonu S. Dominika, żą ktorego nic nie watpić ſtaraniem, Kazimierz Krol, kościoł farny Chełmſki do katedry inkorporował, Sawin dobra nadał; za iego także czaſow miaſteczko Skierbieſzow do ſtołu Biſkupow Chełmſkich przybyło, gdźie on fundował kościoł pod tytułem S. Dominika Fundatora Zakonu Kaznodźieyſkiego. Mieſzczankom tamecznym wiele przywileiow nadał, mąż łaſkawy ſkromny, y uczony, zſzedł z tego świata 1462, iako mowi *Długoſz y Nakiel. w Miechow: fol: 515.* Kraſka go nazwano dla tułowitości wielkiey ciała, atoli on był z Domu Taranowſki, o ktorych na ſwym mieyſcu mowić ſię będźie. N. Kraſka miał za ſoba Konſtancya Koſzutſka temi czaſy.

**KRASNICKI herbu Rawicz.* Kraśnicki miał za ſoba Papieſka, z ktorey ſyn Kraśnicki Proboſzcz Konińſki. Jakub, Kryſztof y Marcin w Woiewodztwie Trockim podpiſali elekcya Władyſława IV.

**KRASNODĘBSKI herbu Pobog* ale z ta odmiana, że na podkowie kłada pułtora krzyża. Sa w powiecie Drohickim: Salomon, Woyciech, Sebaſtyan, Jakub Kraſnodębſcy 1648, w Ziemi Rożańſkiey. Łukaſz Proboſzcz Olſzańſki, znacznie przyczynił Xięgami Biblioteki Collegii Wileńſkiego. Adam Quiryn w Zakonie Soc: JESU, uczył Teologii w Warſzawſkim Collegium, wydał do druku *Philoſophia Ariſtotelis explicata in 12mo 1678.* Tereſſa Kraſnodębſka była *1mo voto* za Stefanem Radźiſzewſkim, *2do* za Zaleſkim. Samuel Piſarz Ziemſki Drohicki z Seymu 1676 Kommiſſarz do rewizyi przywileiow Ruſkich, *Conſtit: fol: 23.* Sioſtra iego była za Łukaſzem Głuſzyńſkim, Ociec Grzegorz Podſtarości Drohicki. Adam, Marcin, Kazimierz, Bogusław, Jakub 1674. Kaźimierz Sędźia Ziemſki Drohicki Deputat na Trybunał koronny z Podlaſkiego 1714. Mikołaia ſyn Mateuſz Pleban Swirzańſki.

KRASNOPOLSKI herbu Topor. Mateuſz Kraſnopolſki wźiawſzy Annę corkę Bazylego Boratyńſkiego w małżeńſtwo, y z nią część pewna w Boratyniu, nazwany y on y ſukceſſorowie iego Boratyńſcy.

KRA-

**KRASNOSIELSKI.* Iwaſzko Kraſnoſielſki Ziemianin Wołynſki 1528, *Metryka Wołyńſka.* Bogdan miał za ſoba Maryannę Szaſzkiewiczownę. Teodor 1648, tenże czy inny Teodor Podſtoli Bracławſki 1674. Szymon w tymże roku w Woiewodztwie Łęczyckim. Jan ktorego corka Matrena była za Jędrzeiem Korowaiem.

KRASOWSKI herbu Jaſtrzebiec, luboć ich inni piſza Kraſzowſki, w Mazowieckim Woiewodztwie, Mikołay z Kraſſowa Kaſztelan Wiſki 1453 *Statut: Mazow: fol: 109* M. Kraſſowſki Sędźia Ciechanowſki delegowany do korrektury praw koronnych 1601, *Conſtit: fol. 735.* Woyciech, Tomaſz, Staniſław w Płockim 1632. Sa y w Bełzkim, Jan Kraſſowſki miał za ſoba Chotecka, Franciſzek także Chotecka ſioſtrę pierwſzey, pozoſtała wdowę po Siedliſkim, N. Kraſowſka była za Jędrzeiem Michałem Cichowſkim Woyſkim Podolſkim, Sędźia Grodzkim Kraſnoſtawſkim. Sa y w Litwie w powiecie Kowieńſkim. Mateuſz 1632. N. Ziemianin Wołyńſki 1528 *Metryka Wołyńſka.*

KRASOWSKI herbu Rogala w Podlaſzu iakom ſam widźiał, luboć ich *Okolſki* opuścił. Łukaſz Kraſſowſki pierwſzy z Polſkiego narodu wſtąpiwſzy do Zakonu Societatis JESU, pierwſzy też z kapłanow tegoż narodu, y Zakonu, do nieba ſię przenioſł w roku 1571, gdy bowiem do Wilna z Xiędzem Prowincyałem iako Socyuſz iego ziachał, tam ſłuchaiac ſpowiedźi zapowietrzonych, ſłużac im w tym nieſzczęściu, tym ſię iadem zaraził: piſali o nim *Sachinus Hiſtor: Soc: part. 3. lib. 7. num: 52 Alegambe in Victim. Charit: fol: 54 Pretioſæ occup: Morient: c. 12 num: 3. Tanneri Societas.* Mikołay poſeł na Seym 1588 deputowany na ſady przeciwko adherentom Maxymilianowym, *Conſtit. fol: 472.* Staniſław Jan poſeł na konwokacyą 1674, z tamtąd naznaczony do rewizyi ſkarbu koronnego, *Conſtit: fol: 13.*

**KRASOWSKI herbu Slepowron* w Podlaſkim Woiewodztwie. Jakub Jędrzey Sobota Kraſſowſki y Kryſztof 1632. Jakub Kaſztelan Podlaſki, z Seymu 1661 deputowany do kwarty Rawſkiey, *Conſtit: fol: 40.* Maciey Stolnik Podlaſki 1674. Staniſław Stolnik Drohicki *Conſtit: 1676 fol. 23,* Teodora Podkomorzanka Mielnicka. Kraſſowſka była za Maxymilianem Oſſolińſkim, Łowczym Podlaſkim.

**KRASOWSKI herbu Srzeniawa z krzyżem,* w Krakowſkim Woiewodztwie. Paweł Proboſzcz Warſzawſki, Kánonik y Officyał generalny Krakowſki 1545. *Nakiel: Miechow: fol: 917. Przywiley Miaſta Lwow:* Michał temi czaſy w Zakonie naſzym: brat iego ſtarſzy Kanonik Przemyſłki, deputat po dwakroć na Trybunał koronny. Jeſt w druku iego *Kazanie pod czas Oktawy Koronacyi Nayś. Panny w Czeſtochowie miane 1718 in fol.* Także *Wytłumaczenie albo opiſanie Ornatow Benedyktowi XIII Papieżowi y do Czeſtochowy danych, in fol: 1726 w Warſzawie.* Piotr Kraſſowſki, corka iego Helena za Łukaſzem Chełmickim, *Acta Cracov. 1662.*

KRASUSKI herbu Nieczuia w Lubelſkim Woiewodztwie y Krakowſkim, piſza ſię z Kraſus. Woyciech Kraſuſki Sekretarz Krolewſki, z Otfinowſkii zoſtawił potomſtwo. Paweł mąż rycerſki Rotmiſtrz pod Chocimem przeciwko Oſmanowi, miał za ſoba Elżbietę Janowſka, Adama Podſędka Krakowſkiego corkę, z ktorey zoſtawił potomſtwo: Adam ź Janowſkii ſioſtry Opata Jędrzeiowſkiego, zpłodźił Dominika Zakonu Kaznodźieyſkiego Teologa y Kaznodźieię Władyſława IV Krola, Zygmunta y Hieronima, w rożnych expedycyach doświadczonego Kawalera. Jákub w Ziemi Rożańſkiey, Kryſztof w Lubelſkim 1632. Hieronim umarł 1674, na S. Barbarę w Krakowie dobroczynny, Kryſtyna Kraſuſka, y ta na naſz Zakon w Krakowie hoynie ſzczodra, umarła 1705. N. Burgrabia Krakowſki 1696. N. umarł na Deputackiey w Trybunale Litewſkim funkcyi 1703. Staniſław Soc: JESU 1688, Rektorem będac

Hhhhhhh w Byd-

w Bydgoſzczy, przenioſł ſię na wieczność. Michał w tymże Zakonie 1676 w Krakowie, pracami ztargany, poſzedł po zapłatę do nieba: był ſzczegulniey nabożny do Nayś: Matki, zkąd o niey, dźieſięć lat ucząc z pochwałą Retoryki, wydał do druku *Lyrico carmine: Regina Poloniæ w Kaliſzu 1669 in 12:* w Kazaniach ſwoich, ktore potym przez wiele lat do ludźi miewał, zawſze o tey S. Pannie z wielkim guſtem mowił; nakoniec przepowiedźiał ſobie że w dźień Sobotni Nayś: Maryi zwyczaynie poświęcony, miał zkonać, co ſię ſtało. N. miał za ſobą Kobielſką herbu Jelita.

KRASUSKI herbu Nowina w Łukowſkiey Ziemi. Baranowſki rozumie, że nie maſz tego herbu Kraſuſkich, *Paprocki zaś y Okolſki* kładźie, Jan Kraſuſki z Wilczopolſkii, zoſtawił ſyna Jana męża rycerſkiego w Węgrzech, Zygmunta, ktory w Wołoſzech woienną ſłużąc umarł. Marcina ktory wiek ſwoy cały w rożnych expedycyach z nieprzyiaciołami Oyczyzny ztrawił, ſyn iego Jerzy także woiownik.

**KRASZEWSKI.* Xięgi Grodzkie Oſtrzeſzowſkie 1621 wſpominaią ich tranſakcye. Staniſław Kraſzewſki w Ziemi Wiſkiey, Mateuſz w Płockim 1632. Zofia z Bolmina Kraſzewſka była za Mikołaiem Borkiem, podobno iednak do Kraſzowſkich herbu Jaſtrzębiec należą. N. Kraſzewſka Jana Mączyńſkiego Łowczego Sieradzkiego małżonka.

**KRASZKOWSKI herbu Nałęcz zwiazany.* Początek ſwoy pierwſzy wźieli od Małyſkich, Jędrzey albowiem Małyſki dwoch ſynow zpłodźił, z ktorych ieden poiawſzy dziedziczkę Raczyná, nazwány Raczyńſkim, drugi poiawſzy dźiędziczkę Kraſzkowic, Kraſzkowſkim zawołany. W Xięgach Grodzkich Oſtrzeſzowſkich 1541 Kraſzkowſki rezygnuie części ſwoie na Myiomicach Kierżnie y Lubczynie, a w roku 1595 y 1604 w tych Xięgach znaydźieſz dźiał ich na Torzyńcu, y rezygnacyą Kraſzkowa. Dawnicy trochę piſali ſię z Małyſzyna, na pamiątkę tego zrzodła, zkąd wyſzli, wſzakże potym z Kraſzkowic. Jędrzey Kraſzkowſki miał za ſobą Bielſką herbu Wieruſz, z ktorą było pięć corek, iedna Maſtowſka Stolnikowa Wieluńſka, druga Chlebowſka, trzecia Lipnicka, czwarta Woynowſka, piąta Pſarſka y ſyn Jakub, przedał Kraſzkowice Wierzchleyſkim, złączył ſię dożywotnie z Anną Doruchowſką herbu Nieſobia, z ktorey Franciſzek naprzod Archidyakon Gnieźnieńſki, Prezydent Trybunału Koronnego 1718, potym Biſkup Dardanſki Suffragan y Officyał generalny Gnieznieńſki, Opat Witowſki, Proboſzcz Łęczycki y Kaliſki, Fundator Rezydencyi naſzey w Łęczycy. Jan 1697. Katarzyna Floryana Kraſzkowſkiego małżonka.

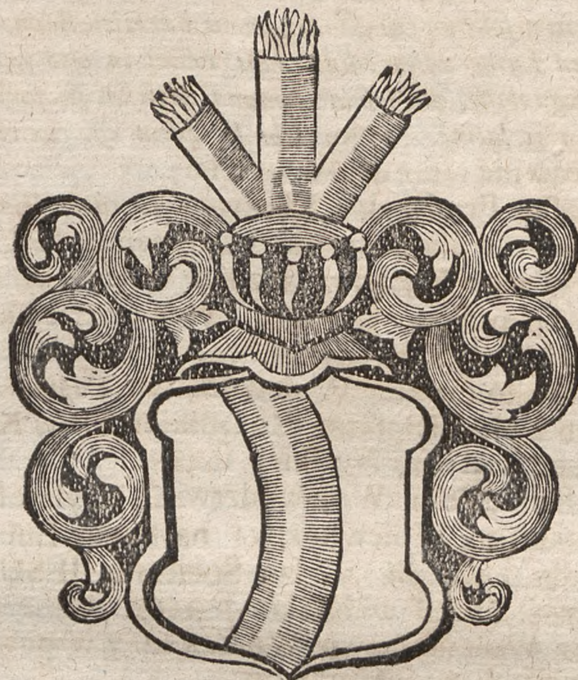
KRAYKOWSKI herbu Swierczek. W Poznańſkim Woiewodztwie.

KRAYKOWSKI herbu Zagłoba w Płockim Woiewodztwie. Abraham Socha Woiewoda Płocki dziedzic na Kraykowie: ztąd ſię domyślam, że od niego poſzli Kraykowſcy. Paweł Kraykowſki podpiſał elekcyą Władyſława IV w Płockim. Jan Kanonik Płocki, Proboſzcz Wiślicki umarł 1625 w Sendomirzu iego nadgrobek *Starowol: in Monum:* Jana ieſt w druku *Epos de S. Caſimiro in 4to, 1604, eſt carmen heroicum.*

**KRECHOWICKI.* Krechowicka Duchna była za Grzegorzem Wołkowickim, z ktorey corka poſzła także za Krechowickiego. Maryanna, Jana Tatomira małżonka.

à Kreutzen Herb.

Tym

* TYm kſztałtem, iako tu kładę, tego herbu używaią Kreitzowie czyli a Kreutzen, w Pruſiech na Iławie ſtarożytna ſzlachta, co iednak w tym herbie na tarczy, żaden nie piſze, tylko go tym ſpoſobem widźiałem *in Mſ. o Familiach Pruſkich.* Wolfgang à Kreutzen Konſyliarz Prowincyalny Xiążęcy, Staroſta, Fiſzchawſki miał za ſobą Annę Rappownę, z tey ſynowie: Kryſztof Hildebrand, Wolfgang Erneſt, Jan, Wilhelm, Jan à Kreutzen Kanclerz Xięſtwa Pruſkiego, za niektorych fakcyą z tey godności złozony, wſzakże przez Kommiſſarzow Krola Polſkiego znowu na tę godnosć przywrocony w roku 1566 *Bielſki fol: 620* Fols Kreutzen Hetman Pruſkiego rycerſtwa, *Paproc: Ogrod fol: 219.* Jędrzey Konſyliarz Prowincyalny y Staroſta Fiſzchawſki 1623. Malcher Kanclerz Xcia Pruſkiego, żona iego Brantowna. Michał w Zakonie naſzym życie zkończył 1709. Dawniey zaś Karol à Kreitz w tymże Zakonie y nauką y wyborem cnoty kwitnał. Niezfatygowanego Operaryuſza w winnicy Pańſkiey urząd na ſobie wypełnil, lat dwadźieścia y ſześć z wielkim pożytkiem do ludźi każąc, y ſamym nawet dyſſydentom był miły. We Gdańſku lat dźiewięć mieſzkaiąc, gdy ſię tam powietrze zaraźliwe otworzyło, on na życie ſwoie nie dbaiąc, zarażone domy wielkim ſercem obchodźił, zchorzałym ratunek duſzy y ciała nioſąc. Sektarzow piſma gruntownie pozbiiał, zkąd wielu ich Bogu y wierze pozyſkał; w Zakonnych uſtaw zachowaniu pilny, o ſiebie y wygody ſwoie mniey dbaiący, wyſzedł z tego świata paraliżem ruſzony 1660 w Łomży. Wydał Niemieckim ięzykiem. 1mo *De Cæna Calviniana imaginaria & Catholico SSmæ Euchariſtiæ Sacramento, Brunsbergæ in 8vo 1646.* 2do *De Fonte venenato doctrinæ Lutheránæ, & ſalubri fonte Catholicorum, Vilnæ 1648.* 3tio. *Colloquium Charitativum cum Dantiſcanis Prædicantibus Brunsbergæ 1662.* 4to *Defenſionem Catholicam oppoſitam catechiſmo Lutherano Brunsbergæ 1649 in 12.* 5to *Catholicum Cavete, contra Evangelicum Cavete Miniſtri Gedanenſis 1646 in 8vo.* 6to. *Gloſſam ſuper defenſionem honoris Joannis Crameri Miniſtri Gedanenſis 1650 in 4to.* 7mo. *Indefenſum Lutherum per Joannem Millerum Prædicantem Hamburgenſem defenſo oppoſitum Brunsbergæ 1655.* 8vo *Quatuor interrogationes utiles, excerptæ ex funebri con-*

Hhhhhhh 2 cione

cione Botſach 1650. 9no. *De Indulgentia & Jubilæo, Brunsbergæ 1650 in 12.* 10mo. *Catholicum fidei ſcutum, contra ſcutum cujuſdam Livonis hæretici, Brunsbergæ 1650 in 12.* 11mo. *Contra Cathechiſmum Lutheranum edidit duos tomos in 4to Brunsbergæ 1652 &* 1653 12mo. *Petra inexpugnabilis, quòd ſola Romana Eccleſia, ſit ſancta, Catholica, Apoſtolica, Brunsbergæ in 12 1655 latinè.* 13tio. *Ubi ſcriptum eſt, cui recognoſcendo immortuus;* ale po śmierci iego nie raz z druku wyſzła.

**KREKWICZ* Szlachta na Slaſku. Fryderyk à Krekwicz *Ducatûs Głogovienſis Aſſeſſor & Syndicus Supremus,* poſeł od Slężakow do Ferdynanda II Ceſarza, *Balthaſ. Exner Pòëmat: Miſcel:* ſtryi iego Fryderyk iezdźił w legacyi do Cara Tureckiego, ktorego przeciwko prawu narodow, Tyran okować kazał, y tam w więzieniu życie zkończył. Adam Krekwicz.

KRĘPSKI herbu Oſtoia w Sendomirſkim Woiewodztwie *Paprocki y Okolſki,* atoli Jakub Krępſki Piſarzem był Ziemſkim Rożańſkim 1674, Krępſki Jakub z Dźierżanowa y Zygmunt w Ziemi Nurſkiey 1648.

KRĘPSKI herbu Poray w Sieradzkim Woiewodztwie. Kryſztof Krępſki czyli Grembſki poſeł z Podolſkiego Woiewodztwa na Seym Lubelſki, podpiſał Unia Litwy z korona 1569 *Conſtit: fol. 171.* Jan Societatis JESU uczył Filozofii lat trzy, Teologii ſześć, umarł w Krakowie 1667.

**KREPSZTUL herbu Drya* w Woiewodztwie Wileńſkim, y w powiecie Oſzmiańſkim, *Koiał: in Mſ.* Franciſzek Krepſztul 1700.

**KRĘSKI herbu Nadelwicz* to ieſt chart pod drzewem, iakieby zaś drzewo pola, iaki kolor, hełm iaki, y kſztałt tego herbu, nie mam wiadomości, tylko że ſię herb ten zowie Nadelwicz, ſzczyca ſię nim Kręſcy w Wielkieypolſzcze, Z tych Cypryan urodzony z Graffowny Sangengerowny, miał za ſoba Katarzynę Kleyſtowne, z tey był Cypryan Staroſta Stawiſzyńſki, ſzczerościa y pobożnościa Chrześciańſka tchnacy, żona iego Katarzyna Łacka, ſześć mu corek powiła: Broniſławę Skorzewſka, Annę Rupniewſka, Zofia Kurowimczowa Strażnikowa Trocka, Tereſſę Wolicka, Barbarę, Panna umarła, y Magdalenę, ſynow zaś trzech, Staniſława Kanonika y Prałata Krakowſkiego, Tomaſza Kapitana pod Gwardya Krolewſka, zginał pod Kowalowem w okazyi, y Ignacego Staroſtę Stawiſzyńſkiego, poſła kilka razy na Seym y na konwokacya 1733. Niewiem czy do tych należa, Kręſka Zofia Walentego Cielemeckiego, y druga N Karola Niemiry Stolnika Drohickiego, małżonki.

KRETKOWSKI herbu Dołęga w Dobrzyńſkiey Ziemi y pobliżſzych Woiewodztwach. Dom ten bez wątpienia zdawna y w zaſługi y w honory w Oyczyźnie naſzey kwitnał, mało co iednak o nim autorowie naſi piſza. Naydawnieyſzego z tey familii czytam Jana z Kretkowa Cześnika Dobrzyńſkiego 1415, na liście Jagełla Krola danym Miaſtu Lwowſkiemu. Tenże czy inſzy Jan Kaſztelan Dobrzyńſki 1433 podpiſał przywiley Jedlińſki, u *Łaſk: w Statut: fol. 52,* Tenże czy inſzy Jan iuż Woiewoda Brzeſki Kuiawſki 1451 *u tegoż Łaſkiego fol. 82 & 83.* W tymże czaſie Jan z Kretkowa, to ieſt 1457 był Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim, wſzakże *Długoſz* pod tymże rokiē Woiewoda go piſze Brzeſkim Kuiawſkim. W roku 1471 Jędrzey Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki, a potym Woiewoda Inowrocławſki, podpiſał liſt Kazimierza Krola 1476, *u Paproc: o herb: fol: 202.* Mikołáy z Kretkowa Kaſztelan Rypińſki na liście Jana Albrychta Krola 1496, *u Łaſkiego w Stat: fol: 110,* a potym tenże ſam Woiewoda Inowrocławſki 1504, iako świadczy przywiley Alexandra Krola, na Ziezdźie Radomſkim: *y u Karnkowſk. de Primatu,* z tego poſtapił na Woiewodztwo Brzeſkie Kuiawſkie, iakom mowił w pierwſzym tomie. Synowie iego Erazm Kaſztelan

Gnieźnieńſki, ſławny legacya od Auguſta I Krola do Cara Tureckiego, był wprzod Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim, iako go czytam *u Paproc: o herb: fol: 86,* umarł bezżenny 1558 w Padwi; tamże z nadgrobkiem pochowany, *Starowol: in Monum: fol: 806.* był oraz Staroſta Pyzdrſkim, niewiem czy to nie iemu nadgrobek napiſał taki, *Kochanowſki libro epigramm: Hìc te Kretkovi, mors & tua fata manebant: dum tu omnes terras, & dum maria omnia circum perluſtras: nullo defeſſus membra labore: te rapidus Ganges, gelidiq; Boriſthenis unda, te Tagus & Rhenus, te ripa binominis Iſtri, & ſeptemgemini viderunt oſtia Nili &c.* Grzegorz brat iego; *według Paproc: y Okol:* takze Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki, atoli więcey było ſynow tego Mikołaia Woiewody Brzeſkiego, bom czytał liſt Zygmunta I *in Mſ. Petricovienſibus,* że ten Krol od Sylweſtra, Erazma, Grzegorza, Jędrzeia, y Mikołaia, ſynow przerzeczonego Woiewody wykupił Staroſtwo Rogożińſkie y z przyległościami, za piętnaście tyſięcy. Z tychże dway bracia Kaſztelanowie byli na weſelu Krola Auguſta I, świadczy *Orichov: in panegyrico Nuptiali 1553,* O Jedrzeiu y Sylweſtrze albo Laſſocie namienia *Paprocki,* że o żadne wakanſe nie zachodźili, Łukaſz Kretkowſki poſłuiac na Seym 1569 podpiſał Unia Litwy z korona, *Conſtit. fol: 171.* Erazm Kretkowſki Archidyakon y Officyał Generalny Krakowſki, umarł 1639. iako z katedry Krakowſkiey gdźie po śmierci z nadgrobkiem złożony, wypiſał *Starowol: in Monum:* był Kanonikiem Kuiawſkim 1586, *Acta Synodi Vladislav: fol: 8.* Sioſtra iego rodzona po śmierci męża ſwego Ligęzy w roku 1625, Bogu ſię ślubem czyſtości wdowiey obowiązała: Brat ich rodzony Jan w Zakonie Soc: JESU wielkiemi od natury przymiotami ozdobiony, we Lwowie świątobliwe życie zakończył 1631. Jan Porucznik Przyiemſkiego przy dobywaniu Pleſzkowa z wielka wſzyſtkich chwała ſławał, *Heindenſt: y Biel: fol. 787.* Grzegorz Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki, ktorego żona Barbara z Drzewicy zeſzła z tego świata 1622, co poznać z *Lutni ſiedmioſtroyney na iey pogrzebie wydaney od Staniſława Kretkowſkiego wnuka iey.* Jędrzey z Drzewickiy urodzony poſłował na Seym 1618, ztamtad deputowany był na Trybunał Radomſki *Conſtit. fol: 4* y w roku 1627 iuż na ten czas Podkomorzy Brzeſki Kuiawſki, *Conſtit: fol: 5,* wźiął potym Kaſztelania Brzeſka Kuiawſka, nakoniec Woiewoda tamże umarł, miał za ſoba Konopacka Łukaſza Woiewodźica Pomorſkiego corkę, ſynowie iego Staniſław, Łukaſz y Woyciech Woiewodźicowie Brzeſcy Kuiawſcy 1648: corka Teofila po śmierci męża ſwego Jana Zadźika, w klaſztorze S. Tereſſy na wieczna ſię ſłużbę Boſka zamknęła. W życiu Zofii z Tylic Tomickii czytam: że ten Jędrzey miał w dożywotniey przyiaźni Jadwigę Tylicka corkę Jakuba Cześnika Kaliſkiego, ktorey rodzona ſioſtrę Martę, poiął Kretkowſki Woiewodźic Kuiawſki podobno ſyn Jędrzeia. Grzegorz brat Jędrzeia Kaſztelan Brzeſki Kuiawſki, a podobno potym y Woiewoda. Helena Woiewodzanka Brzeſka Kuiawſka Jędrzeia Grodźieckiego, Anna Woiewodzanka Chełmińſka Ludwika Grodźieckiego małżonki. Mikołay wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Sokołowſka herbu Pomian, ta wnioſła w Dom Kretkowſkich dobra Byſtrzec, zoſtawiła ſyna y corek dwie, Rozrażewſka Kaſztelanowa Miedzyrzycka y Trzebuchowſka *Mſ. Konopatſc:* Jan Kaźimierz poiał Katarzynę Lukrecya Guldenſzternownę, Zygmunta Kaſztelana Gdańſkiego corkę, *Paſtor: ſtella aurea,* z tey potomſtwo corka Teofila Felicyanna y ſyn Staniſław Rafał, ktory z Eleonory Mycielſkii Sędźianki Ziemſkiey Sieradzkiey zpłodźił Władyſława *ſterilem;* był ten Władyſław naprzod Podkomorzym Nadwornym Koronnym y deputatem na Trybunał Koronny w roku 1723, a potym Kaſztelanem Chełmińſkim. Anna Przeoryſza w

Strzelcu 1630 *Gold: Bractwo* Jan Woiewodźic Brzeſki Kuiawſki 1639, bogaty pierzcień zawieſił w Sierpſku przy obraźie Nayś: Matki *L, Paproc: Łaſki fol: 61*, Damian Kaſztelan Chełmiński z Seymu 1667 Kommiſſarz do odebrania kościoła S. Jakuba w Toruniu, od dyſſydentow opanowanego, *Conſtit: fol: 39*, a 1670 deputowany na Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol: 15*, z konwokacyi zaś do traktatow o pokoy z Moſkwą, *Conſtit: fol: 16*, miał za ſobą Jadwigę Działyńſka Woiewodzankę Pomorſka. Franciſzek Kaſztelanic Chełmiński z Seymu 1690 Kommiſſarz do hiberny, *Conſtit: fol: 4*. Felix Archidyakon naprzod Chełmiński, Kanclerz Kuiawſki, Adminiſtrator Biſkupſtwa Chełmińſkiego *Sede vacante*, daley Proboſzcz Gnieźnieńſki y Prezydent Trybunalu Koronnego kilka razy, umarł 1730 Biſkupem Chełmińſkim, ludzkością y ſzczodrobliwością wſzyſtkim miły. Maryanna Jakuba Porczyńſkiego Jaſtrzębczyka małżonka 1700. Niewiem czy nie tu należą Jarosław, ktory dobra Kretkow, dał darował Biſkupom Kuiawſkim koło roku 1300, *Damalew: in Epiſcop: Vladislav: fol: 109*. Także Abraham z Kretkowic Stolnik Sochaczewſki 1446 na liście Władysława Xiążęcia Mazowieckiego, *u Karnkow: Conſtit: Synod: fol: 86*. To pewna że Kretkowſcy Laſoccy y Szreńſcy, wſzyſcy z iedney linii pochodzą. Kretkowſka była za Jędrzeiem Dźiewanowſkim Kaſztelanem Dobrzyńſkim. Jerzy miał za ſobą Katarzynę Kraſińſka Kaſztelankę Ciechanowſka.

**KRĘTOWSKI.* N. Krętowſki Łowczy Kiiowſki 1648. Zofia Staniſława Bobrownickiego małżonka.

**KREUZA.* Lew Kreuza Władyka Smoleńſki, a przedtym Archimandryta Wileńſki, wydał Xiażkę, *Obrona Jedności Cerkiewney w Wilnie 1618 in 4to*, ſłuſzny traktat, gdźie tak z Teologii y hiſtoryi, iako y z ſtarych Xiąg Ruſkich broni Unii, w teyże Xiędze wſpomina, że wydał drugą Xiazkę przeciwko Klerykowi Oſtrogſkiemu za Synodem Florentſkim.

KREZA herbu Oſtoia piſali ſię z Bobolic. N. Kreza Staroſta Przemyſłki, *Paproc. pod herbem Korczak*. Piotra Pułkownika 1523 wſpomina *Severinus in Vita S. Hyacinthi lib, 3 cap: 20 num: 14*, Jakuba zaś *Bielſki pod rokiem 1466 fol. 433*, y w roku 1472 *fol: 457, Crom: lib: 28*, że Zamku Zarki mężnie bronił przeciwko Xiążętom Słaſkim. O drugim Jakubie *Stryikowſki fol: 293 świadczy*, że przed batalia pod Newlem w roku 1562, od wyuzdanego konia wſzrod nieprzyiacielſkiego woyſka iuż uſzykowanego zapędzony, przecież bez ſzwanku nazad ſię do ſwoich wrocił, zaczym naſtapiła owa ſławna wiktorya, w ktorey od piętnaſtu tyſiecy naſzych, zginelo czterdźieści tyſięcy Moſkwy. Mikołay w nieſzczęśliwey naſzych pod Sokalem porazce w niewola wźięty, dwie lecie u Tatarow, rok u Turkow w tey nędzy przepędźił, ale gdy Panu ſwemu przyrzekł, że ſię miał wrocić do niego, byle go puścił do Oyczyzny dla doſtania pieniędzy na ſwoy okup, tyle znalazl kredytu u niego, że go na ſłowo puścil. Umowiona potym ſummę y ſiebie razem przed Panem ſtawił, czym Turczyn z podźiwieniem ucieſzony, nietylko mu okup darował, ale też przydal ieſzcze pięknego konia Tureckiego. *Starowol: in Monum: fol: 781*, był potym Rotmiſtrzem Krolewſkim, z Szafrancowny zoſtawił trzech ſynow, Jana, Marcina y Jakuba. Z ktorych Marcin podpiſał Uſtawy Pokrzywnickie 1587, *Conſtit: fol: 427*, Jan miał za ſobą Xiężniczkę Sanguſzkownę, z ktorey ſyn Alexander, lata ſwoie ſtrawiwſzy na rożnych expedycyach woiennych, oſtatni chwałę tego Domu, wnioſł z ſobą do grobu w roku 1625, w Włoſzczowy z nadgrobkiem pochowany, ſioſtra iego Urſzula była za Kryſztofem Straſzem z Białaczowa *Starowol. in Monum: fol: 792*.

KRĘ-

**KRĘZYLOWSKI herbu Korczak.* Naprzod z Woiewodztwa Łęczyckiego na Wołyń y Podole ſię przenieśli, potym niektorzy z nich w Litwie, iako Michał Krężylowſki w Mińſkim kraiu.

**KROBANOWSKI herbu Abdank.* Ci co ſą w Podlaſzu, niewiem czy nie do tego herbu należą, z tych Paweł Krobonowſki 1575 podpiſał liſty tego Woiewodztwa o zieździe Parcowſkim.

**KROBANOWSKI herbu Gryf* w Sieradzkim Woiewodztwie piſza ſię z Wielkiego Krobanowa, Jan Krobanowſki z Katarzyny Pruſzkowſkii urodzony, Antoni Dźiekan y Kanonik Gnieźnieńſki Prezydent Trybunału Koronnego 1730, a w roku 1723 Viceprezydent, Kanonik Łowicki z Barbary Zaleſkii urodzony.

**KROCŁOWSKI.* W Woiewodztwie Rawſkim Staniſław y Piotr Krocłowſcy podpiſali elekcya Jana III Krola.

KROCZEWSKI herbu Grabie w Ziemi Zakrocimſkiey. Erazm Kroczewſki Kuchmiſtrz Koronny 1569, *Conſtit: fol: 155* podpiſał Unia Litwy z Korona, ieſt iego nadgrobek u Kochanowſkiego. Staniſław Dworzanin Krola Auguſta w tymże roku. Sebaſtyan Kanonik Płocki y Warſzawſki, ktorego pochwały kamień grobowy w Płocku zmarłemu 1572 położony, głoſi, *Starowol: in Monum.* Woyciech w Ziemi Ciechanowſkiey 1632. Jan Kanonik Płocki Sekretarz Krolewſki, dla wytworności dowcipu ſwego wſzyſtkim mily, iako nadgrobek iego w Warſzawie u S. Jana głoſi, umarł 1647. *Starowol. in Monum:* Pod Sokolem z Moſkwą y w inſzych okazyach, kilku ich rycerſko ſię potykaiących poległo. Niewiem czy tu należą Tomaſz Zawiſza Kroczowſki Podſtaroſci Radomſki. Jędrzey, Franciſzek, Abraham, Kaźimierz Zawiſzowie Kroczewſcy w Sendomirſkim Woiewodztwie 1648. Jeden z Kroczewſkich miał za ſobą Krolikowſka, z ktorey ſyn Jacek 1644.

**KROGULECKI.* w Sendomirſkim Woiewodztwie, Mikołay Krogulecki, 1515, *Acta Caſtren: Leopol:* Jan 1632. Staniſław 1648 w Sendomirſkim. Elżbieta y Dorota u Wſzyſtkich SS. we Lwowie. Bonawentura Franciſzkan wydał, *Epigramma de B. Maria Virg: Crac. in 4to 1619*.

Kroie Herb.

MAią bydź trzy Kroie białe w czerwonym polu, na hełmie pawi ogon, tym się tylko rożni od herbu Rola, że tam między Kroiami roża kładą, a na hełmie trzy piora strusie, *Paproc: o herb: fol: 262 Okol. tom. 1 fol: 496. Koiał: in Mſ.* tu zaś Kroie końcami się wiążą ieden do drugiego. O początkach tego herbu niektorzy twierdzą, że ieszcze od Piasta Xiążęcia Polskiego nadany potomstwu swemu. Drudzy wywodzą iż od Bolesława, ktory na woynie przeciw Wratysławowi Xiążęciu Sląskiemu, wiktorya z niego otrzymawszy, pewnemu Kawalerowi w zasługach był konferowany: Inni przydaią, że herb Rola od herbu Kroie wziął swoie początki, a zatym dawniey niżeli herb Rola, ten o ktorym mowiemy. W Polszcze naszey tylko go Krzeszowscy zażywaią, a w Litwie Kopciowie, z ta iednak rożnica że na iednym kroiu krzyż kładą.

KROINSKI herbu Lis w Poznańskim Woiewodztwie.

KROKOWIE w Prusiech. Maią w herbie swoim szczyt wzdłuż rozdzielony, na iedney stronie iednorożec biały, w polu laurowym, w gorę głowa y rogiem, nogi także przednie u niego do gory zadarte, z drugiey strony lewey, grabie w polu czerwonym do gory postawione, na hełmie dwa skrzydła czarne a między niemi Jednorożec bez korony, w prawą tarczy głową obrocony *Tak go opisuie Mſ. o Familiach Pruſkich.* Anna Krokowna matka Reinholda Heindensteina.

Krokowski Herb.

*NA tarczy w polu czerwonym trąba myśliwa czarna, powinna bydź na dwoch ptaszych nogach niby stoiąca, cieńszym końcem od lewego boku tarczy, wiązania nad nią zwyczayne, na hełmie dwie ręce zbroyne złożone, y podniesione palcami do gory, tak ten herb opisał, *Mſ. o Familiach Pruſkich.* Tym się herbum piecztuia Krokowscy Wickeredowie w Pomorskim Woiewodztwie od Krokowa tak nazwani, kędy Ernest Krokowski Zamek z wałami, fossami z fundamentow wyniosł; leży ten Krokow siedm mil od Gdańska, nie daleko od Zarnowieckiego klasztoru. Naypierwszy Olbrycht Wickerod, w Frankonii urodzony, ieszcze z Hermanem Saltza Mistrzem Krzyżackim w roku 1232 w Prusiech osiadł, y rozkrzewił potomstwo swoie, z ktorych fundacye Kartuzow, niektorych wspominaią. Francişzek syn iego Wickerod pierwszy nabywszy dobr Krokowa, pisać się Krokowskim począł: ktorego potym synowi Gneomirowi, Mestwin Xiążę Pomorskie w roku 1288, za naypierwsza nowinę, gdy mu o Przemysława Xiążęcia Polskiego zięcia swego, z więzienia Xiążęcia Wrocławskiego wyściu opowiedział, nadał wieś Gielesin, ktora Wysoka zowią, a potym za mężne y odważne zasługi, druga wieś Gofzyn nazwana 1292 do Krokowy przyłączył; o czym przywiley tego Mestwina świadczy, na ktorym podpisani Kasztelan y Sędźia Gdański, do Metryki Koronney *per oblatam* podany 1596. W roku potym 1506 Wawrzyniec Krokowski pod Bukowiną zginął. Drugi Wawrzyniec Krokowski, obrany był na Biskupstwo Kamińskie, ale dla niesposobności zdrowia ustąpił tey godności Marcinowi Weiherowi 1556. Reinhold u Krola Francuzkiego wielki y zacny Oberszter. Ernest Sędźia Ziemski Pucki z Konopacka Anna Kasztelanką Chełmińska zostawił potomstwo, a między niemi była corka Lasalska, ten to zdamisię Ernest, Zamek w Krokowie ufortyfikował, a gdy Zygmunt III ze Szwecyi powracał, zaprosiwszy go do siebie, choynie kilka dni częstował; czego wdzięcznym będąc Zygmunt, synowi iego także Ernestowi przywiley dał na wolne łowienie w morzu. Reinhold Kapitan y Oberszter u tegoż Krola, we Francyi y Niderlandźie początki Marsowe założywszy, w Oyczyznie potym w Moskiewskie y Pruskie kampanie mężnie stawał. Inni w Cesarskim, inni w Brandeburskim woyskach, z znaczna szarza na sławę zapracowali. N. Krokowska Ciecholewskiego Antoniego herbu Kuszaba Starosty Parchoskiego małżonka. N. Krokowska była za Czapskim. Katarżyna Krokowska z Weiherowny urodzona, była za Piotrem Przebendowskim Sędźią Ziemskim Lemburskim. Teodor Starosta Parchoski deputat na Trybunał Koronny 1723, a potym Kasztelan Gdański. Ernest Bogusław Major Krolewski 1730.

KROKOWSKI herbu Slepowron w Ziemi Ruskiey. Z tych Stanisław Krokowski Sędźia Kapturowy Lwowski 1733. Dominik Pisarz Grodzki Podolski temi czasy.

KROLIKOWSKI herbu Poray w Sendomirskim Woiewodztwie. Mikołay z Krolikowa 1436 podpisał pokoy Brzeski, *u Łaſk: w Stat: fol: 141.* Grzegorz Dziekan y Officyał Sądecki, Pleban Dobczycki y Grzybowski 1644, siostra iego była za Kroczewskim. Każimierz Instygator Xięstwa Litewskiego poseł na Seym 1724.

KROPIWNICKI herbu Sas w Woiewodztwie Bracławskim y Ziemi Przemyskiey, Seweryn Kropiwnicki Pisarz Ziemski Bracławski 1589, *Conſtit. fol. 560*, zostawił potomstwo. Alexander naprzod Pisarz Ziemski, potym Podsędek Bracławski, posłował na rożne Seymy, zkąd iuż deputatem na Trybunały Radomskie, iuż do rewizyi Xiąg Podkomorskich, Grodzkich y Ziemskich, iuż Kommissarzem do rożnych funkcyi bywał, *Conſtit: 1616 fol: 22 y 1618 fol.* 4. Krystyna Mikołaia Karskiego małżonka. Michał naprzod Miecznik, a potym Podsędek Bracławski 1623, temiż funkcyami Konstytucye Koronne o nim zaszczone. Każimierz Podczaszy Starodubowski y Bazyli 1700.

KROPOTKA. Kniaz Wasil Kropotka miał swoie dobra w Ziemi Wołyńskiey 1528, iako świadczy *Metryka Wołyńſka.*

Kkkkkkk KRO.

KROSNICKI herbu Lubicz w Ziemi Ciechanowſkiey.

KROSNOWSKI herbu Junoſza, w Woiewodztwie Rawſkim gniazdo tego Domu, z ktorych niektorzy na Ruś ſię wynieśli. Mikołay Kaſztelan Płocki 1446. *u Łaſkiego w Statucie fol. 110.* Staniſław imieniem Woiewodztwa Rawſkiego podpiſał ziazd Jędrzeiowſki 1576. *Conſtit. f, 246.* Jan Podczaſzy Rawſki poſeł na Seym 1628, z kąd deputatem naznaczony na Trybunał Radomſki *Conſtit. fol. 5* y do rewizyi Xiag Ziemſkich Rawſkich. Samuel Zakonu Societatis JESU umarł we Lwowie 1646 *Hiſt. Col. Leop..* Jan także Societatis JESU rządźił Nowicyat Krakowſki, wydał do druku. 1mo. *Viator Religioſus per triduanum perfectionis iter in 4to Poſnan.* 1692. 2do *Pochodnia ſłowa Bożego w Kazaniach Niedzielnych całego roku w Lublinie in folio* 1685. Woyciech z Załuſk Podkomorzy Lwowſki z Waſieczyńſka oſtatnia 'z tego Domu, miał ſyna Mikołaia, ktory naprzod był Stolnikiem, potym Podkomorzym Lwowſkim, nakoniec Woiewoda Czerniechowſkim, ten świat pożegnał w dobrey ſtarości w roku 1723. Szkoły przy Collegium Lwowſkim Societatis JESU iego nakładem ſtanęły z tą wſpaniałością, ktorą po dziś dzień widźiemy, lubo y na inſzych hoynie łaſki ſwoie ſypał, pochowany w katedrze Lwowſkiey, w kaplicy od ſtryia ſwego Arcybiſkupa [o ktorym niżey) erygowaney. Corka iego iedynaczka Katarzyna z Roiewſkiy Kaſztelanki Wiślickiey, pierwſzym zwiazkiem była za Jakubem Potockim herbu Pilawa Staroſta Chmielnickim, drugim za Stefanem Humieckim Woiewoda Podolſkim. Mikołay brat rodzony Woyciecha Podkomorzego Lwowſkiego, naprzod Kanonik Kuiawſki Sekretarz Krolewſki z Seymu 1631 do rewizyi Zamku Szydłowſkiego naznaczony, *Conſtit. f. 40,* potym Biſkup Inflantſki deputowany do korrektury praw Koronnych 1642, *Conſtit. f, 10,* nakoniec Arcybiſkup Lwowſki, Opat Koronowſki, godny Paſterz, pochowany w katedrze Lwowſkiey w kaplicy od ſiebie erygowaney. Brat Arcybiſkupa rodzony Jan Podſtoli Koronny Staroſta Lipińſki y Oſtrołęcki, corka iego Urſzula małżonka Mikołaia Bieganowſkiego Kaſztelana Kamienieckiego, nieporownaney urody y cnoty, była wprzod za Grodźickim Generałem Artyleryi: a potym wdowa zoſtawſzy, Krolewne Polſka Elektorowa Bawarſka wychowała. Sioſtra iey zdami ſię rodzona, była za Stępkowſkim. Stefan, Tomaſz, Władyſław, y Mikołay 1632 gdy ſię cały Dom iego zapowietrzył, ſkoro ſię udał do B. Staniſława Koſtki wſzyſcy zdrowi z tak cięźkiego razu wyſzli, co ſam potym z dźiękczyniem pod przyſięga zeznał. *Hiſtor. Coll. Rav.* Paweł Stolnik Sochaczewſki 1649, Jan z Załuſk na Domaniewicach y Wale dziedzic, Skarbnik Warſzawſki z Izbińſka miał ſyna Władyſława, ktory z Micowſka Staroſ: Grabow: miał ſynow czterech. Alexandra Stolnika Goſtyńſkiego, Rotmiſtrza Pancernego, y Pułkownika, ten z Konſtancya Mrozowicka Podſtolánka Halicka (Rodzona ſioſtra teraźnieyſzego Mrozowickiego Podſtolego Halickiego] zoſtawił dwie Corki. Anna ieſt za Franciſzkiem z wielkiego Łopacina Łopackim Podſtolim Ciechanowſkim Staroſta Kraſnoſieleckim. Barbara ieſt za Franciſzkiem Szeptyckim Chorażym Latyczewſkim, rodzonym bratem Archidyakona Lwowſkiego y Staroſty Obuhowſkiego, a ſtryiecznym rodzonym Metropolity Lwowſkiego. Jędrzeia Skarbnika Rawſkiego, ktory z Zofia z Odrowazow Kietlińſką Sędźianką Ziemſka Radomſką, ma dwoch ſynow Antoniego y Michała y dwie corki. Franciſzka Societatis JESU, uczył Teologii w Poznaniu: ieſt w druku iego Panegiryk pod tytułem *Eridanus inter ſydera,* Lubomirſkiemu Staroście Sendomirſkiemu przypiſany. Michała ten w tymże Zakonie życie ſwoie zkończył. Jacek Sędźia Ziemſki Rawſki zoſtawił czterech ſynow.

ſynow. Jan Chorażÿ Podolſki Rotmiſtrz znaku Huſarſkiego Krolewica Alexandra, dzielny w expedycyi pod Wiedniem, potym ſławny Pułkownik przeciw Tatarom na Podolu, poległ w batalii ze Szwedami bliſko Pińczowa. Każimierz Kanonik Lwowſki. Jacek Podczaſzy potym Stolnik Rawſki. Szymon Skarbnik Rawſki, ktorego ſyn Jan Chorąży Podolſki z Mokronowſką, Chorażanka Rawſką ma Dominika piękney nadźiei ſyna y innych. Woyciech przedtym Kuſtoſz a potym Dźiekan Archikatedralny Lwowſki. Piotr Miecznik Rawſki miał za ſobą Annę Lipſka Sędziankę Ziemſka Rawſką. Franciſzek dźiedzic na Stoku ktorego ſyn Regent Opoczyńſki, a brat rodzony Staniſław Podczaſzy Trębowolſki Major J. K. M. Małżonka iego Ulatowſka. Rodzony ich brat trzeci Alexander Kroſnowſki Podczaſzy Goſtynſki, ktorego małżonka Moſzyńſka. Czwarty Łukaſz Podczaſzy Radomſki. N. miał za ſoba Elżbietę Tarnowſka herbu Rolicz.

KROSTEN. w Pruſiech. Jerzy à Kroſten poſeł 1612 podpiſ. *Literas Reverſales Acta Commiſſionis regiæ.*

Kroſzynski Herb.

TYm kſztałtem iako ſię tu kładźie używaia tego herbu w polu czerwonym, Kniaźiowie Kroſzyńſcy idący od Wigunda Xiążęcia ſyna Kieyſtutowego y zowia go Lichtarzem, ſyn tego Wigunda Hrehory zbudował miaſto y zamek Kroſzyn na Siewierzu, zkąd nazwiſko uroſło Kniaźiow Kroſzyńſkich. Xięgi Manaſteru S. Troycy w Wilnie dawne, wſpominaia Romana, Piotra, Flora, Suryna, Kniaźniow Kroſzyńſkich, ktorych Moſkwa za czaſow Jagellonowicza Krola koło roku 1485, y dobra ich poſpołu z Xieſtwem Siewierſkim zagarneła. Iwan Kniaź Kroſzyńſki poſpołu z Helena Krolowa Alexandra Krola małżonka, z Moſkwy do Polſki ſię wrocił koło roku 1494, był Staroſtą Upitſkim, od Krola lennym prawem wźiął Rakiſzki, z Hornoſtaiowny zpłodźił dwoch ſynow Alexandra y Piotra. Z tych Alexander człowiek wielkiey nauki y biegłości, w cudzoźiemſkich kraiach, obyczaiach y ięzykach, umarł bez potomny, Piotr był Staroſtą Upitſkim, y Szadowſkim, Hołowczyńſka dwoch mu ſynow powiła, Jerzego y Mikołaia. Mikołay maż w rycerſkim dźiele ſławny,

Porucznik Uſarſki u Lwa Sapiehy, na iednym harcu, ſiedmnaſtu nieprzyiacioł trupem położył. Podczas Rokoſzu przy Krolu ſtawał, poſtrzelony w lewe ramię. Pod Smoleńſkiem zaś w prawa rękę, z ktorego razu v obozie zkonał. Jerzy brat iego Staroſta Inturſki y Nowoſielſki, dźielność i voię pokazał w expedycyach Moſkiewſkich Inflantſkich za Zygmunta II., ſyn iego Karol miał za ſoba Tyzenchauſownę Woiewodzankę Derpſką *Koiał. in Mſ.* N. Kroſzyńſka była za Kaźimierzem Kozłem Podkomorzym Wendeńſkim.

**KROTKI herbu Radwan* w Xięſtwie Zmudzkim y Ośmiańſkim powiecie. Jan Krotki ktorego wſpomina *Gniazdo cnoty.*

KROTOWSKI herbu Leſſczyc w Wielkieypolſzcze. Krotoſzyn za Kaliſzem dał okazya imienia Krotowſkich, atoli znać że te dobra dawno przedtym z tego Domu wyſzły: bo ſię iuż z Barcina piſał Jan Krotowſki Woiewoda Inowrocławſki, *u Okol. tom. 3 fol: 110*, był wprzod Kaſztelanem Inowrocławſkim 1562, iako wſpomina *Rey w Zwierzyńcu fol: 55*: ale herb Dołęga zle mu podtraca: miał trzy żony, z pierwſzey była corka Katarzyna za Janem Chlebowiczem Kaſztelanem Mińſkim, a potym Woiewoda Trockim *imo* zaś *voto* żyła z Marcinem Herburtem Staroſta Barſkim, druga Anna Kryſztofowi Niewiarowſkiemu zaślubiona, Z drugiey żony Latalſkii Woiewodzanki Poznańſkiey, ſyna zoſtawił Jana Kaſztelana Inowrocławſkiego, tenOycowſkiey herezyi wyprzyſiagł ſię; y w prawowierney katolickiey wierze, życia tego dokonal 1583: był poſłem do Moſkwy, ſioſtra iego z teyże Latalſkii była Zofia Roſtworowſka. Z trzeciey żony Jakuba Oſtroroga Generała Wielkopolſkiego corki, czy Jana, było dwoch ſynow, Jakub y Jędrzey, z tych Jędrzey był Kaſztelanem Kaliſkim 1623, ktorego corka Urſzula Zofia wydana za Mikolaia Sieniawſkiego Podczaſzego Koronnego, wiele ozdob kościołowi OO Dominikanow przyczyniwſzy, tamże pochowana ſpoczywa.

KROWICKI herbu Nowina pod Opocznem. Marcina Krowickiego wſpomina *Orichov. dial: 6.* Katarzyna Zakonnica Sadecka umarła przed rokiem 1700.

**KRUCZKOWSKI.* Elżbieta Kruczkowſka Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we Lwowie.

KRUCZYN herb patrz Krzyż.

**KRUDNER* w Ziemi Inflantſkiey, Jan Krudner podpiſał elekcya Władyſława IV.

KRUK w herbie. Patrz Korwin, Slepowron, Roſiniec.

**KRUKI herb.* Maia bydź między dwiemá mieczami złamanymi żelaza na krzyż zakrzywione w polu czerwonym, na hełmie trzy piora ſtruſie: tak ten herb opiſuie y tak go nazywa *X. Koiał: in Mſ.* iam go położył w pierwſzym *tomie fol. 17* pod Alexandrowiczami, ktorzy ſię nim pieczętuia. Tu tylko to przydaię co ten autor piſze. Alexander Alexandrowicz z Poporc Podſkarbi Litewſki 1476: brat iego Jędrzey, brat ſtryieczny Mikołay Alexandrowicz z Zochowa. Jana Marſzałka Grodźieńſkiego ſyn Konſtantyn Sędźia Grodźieńſki, tego zaś ſyn Stefan naprzod Woyt Grodźieńſki a potym Kaſztelan Nowogrodzki, roku iednak ten piſarz nie wyraźil. Staniſław brat Konſtantyna, iako ſię mowiło w pierwſzym tomie. Sa też Alexandrowiczowie herbu Kościeſza, o ktorych patrz pod tym herbem.

**KRUKIEWNICKI herbu Korczak* ztad ſię domyślam że ſa tego herbu: bo ſię z Drohoiowa piſzą, tak napiſano na nadgrobku w Przemyſtkim kościele Sebaſtyanowi Krukownickiemu z Drohoiowa mężowi rycerſkiemu zmarłemu 1600, wyſtawionym. *Starowol. in Monum.* Wincenty y Jędrzey Krukiewniccy 1632 w Woiewodztwie Ruſkim.

**KRUKOWSKI herbu Gryf.* Maią bydź tego Domu w Krakowſkim Woiewodztwie y w Litwie.

**KRUKOWSKI herbu Slepowron* atoli takim kſztałtem, nad choragwia kościelna, iak zwyczaynie w herbie Radwan widźiemy, na krzyżu nad nia, ſtoi w prawa tarczy całym ſobą obrocony, Slepowron, w pyſku pierzcień trzymaiacy, na hełmie trzy piora ſtruſie; takim go kſztałtem wyraźił *Mſ. X. Koiał*: Zacharyaſz Krukowſki Piſarz Grodzki Orſzańſki 1648, w Mściſławſkim Woiewodztwie. Wincenty Mikołay Skarbnik Litewſki, Stefany Jerzy 1674. Bazyli Korwin Krukowſki Stolnik Upitſki, deputat Woiewodztwa Wileńſkiego 1704 podpiſał konfederacya Sendomirſka.

Kruniewicz Herb.

* MAia bydź dwa mieſiace, ieden rogami na doł, drugi rogami w gorę proſto, między niemi krzyż, iakby obadwa ſpaiał, w hełmie trzy piora ſtruſie. *X. Koiałowicz in Mſ. powiada*, że ſię tym herbem Kruniewiczowie pieczetuia, ktorzy z Woiewodztwa Kiiowſkiego wyſzedſzy, w Lidzkim y Mozyrſkim powiatach oſiedli. Sieniuſzko Kruniewicz za Kaźimierza Jagellonowicza Namieſtnik Kiiowſki, ſyn iego Jacek Kruniewicz Staroſta Owrucki, ſyn Jacka Bogdan Piſarz Ziemſki Mozyrſki, ſynow zoſtawił czterech, Pawła, Filippa, Siemiona y Filona, Filip był Sędźia Ziemſkim Mozyrſkim, Siemion Rotmiſtrzem Krolewſkim Staroſta Hindawſkim, Filon Rotmiſtrzem Krolewſkim, wſpomina go Konſtytucya *1590 fol: 604* Staroſta Zabalſkim, ktorego ſyn Sebaſtyan Podſtaroſci Lidzki, wſpomina go Konſtytucya 1609, ten zpłodźił ſyna Hrehorego Chorażego Mozyrſkiego, Sędźiego Generalnego Woyſkowego u Pawła Sapiehy Hetmana. Paweł czwarty ſyn Bogdana Piſarza, Choraży Lidzki, miał ſyna Jana Podkomorzego Mozyrſkiego, od ktorego był ſyn Kaźimierz Alexander Woyſki a potym Podczaſzy Mozyrſki 1648. Wacław ſyn Sebaſtyana, o ktorym wyżey, zginał pod Walmuza w potrzebie noſzac choragiew Uſarſka. Kaźimierz Woyſki Mozyrſki 1674.

**KRUPECKI.* Krupecki Iwaſzko Ziemianin Wołyńſki 1528 *Metryka Wołyńſka.*

Atanazy Krupecki Władyka Przemyſki 1644, gorliwy o Unia Paſterz.

*KRUPICKI. Kryſztof y Staniſław Krupiccy ludźie rycerſcy o ktorych *Konſtytucya 1626 fol: 13.* Kaſper w Pińſkim 1642.

Krupka Herb.

SĄ dwie lilie białe podle ſiebie, takie iakich widziałeś w herbie Gozdawa w polu czerwonym, nad hełmem lilia iedna między dwiema trabami *Okol: tom: 1 fol: 501. Paprocki w Gniaździe, fol: 1122. o herb: fol: 564, Kleynoty fol: 61.* Ten herb do Polſki przynieſiony, od Piotra Kruczberg, tak nazwanego od Zamku w tym tam kraiu leżacego. O ſzlachectwie ich czytałem przywiley Zygmunta I Krola Polſkiego w roku *1515* dany, *in Mſ. Domûs Profeſſ. Cracov:* tam wſpomina ten Krol, że Fryderyk Ceſarz, za rycerſkie dźieła, przodka tego Domu tym herbem nadał, na co produkowali liſty iego z pieczęciami; ktore nowym przywileiem ſwoim utwierdźił Zygmunt I. Ten tedy Piotr Kruczberg z lekka akcentem Polſkim Krupek był nazwany, a od wzroſtu wyſokiego Lang Peter, iako w tymże przywileiu czytam, zoſtawił ſyna Jerzego, ktorego corka Anna doſtała ſię w małżeńſtwo Mikołaiowi Cikowſkiemu Miecznikowi y Burgrabiemu Krakowſkiemu, a potym Kaſztelanowi, ſynow tegoż Jerzego było czterech, Jan, Erazm, Piotr y Konrad, coż kolwiek, badź że inaczey piſze *Paprocki y Okolſki,* iam to albowiem wypiſał z pomienionego przywileiu Zygmuntowego, o Janie y Eraźmie znaydźieſz *w Paprockim o herb: fol: 701.* Z tych Erazm oſiadł potym w Sendomirſkim Woiewodztwie (ſioſtry iego trzy rachuie Paproc: iednę Szydłowieckiego, a po nim Kurozwęſkiego, druga Kryſztofa Gnoińſkiego, trzecia Fredra małżonki, ale przywiley o nich milczy) tam z Brzeſkii Barbary herbu Ciołek zpłodźił Kryſztofa dworzanina Krolewſkiego. Jan brat Erazma zpłodźił Malchera, ktorego z Mężykowny, corka Anna wydana za Staniſława Morſkiego y ſynowie dway Staniſław y Mikołay, z tych Staniſława corka Zofia była za Tomaſzem Alemannim, ktorego brat Adam wynioſł ſię z Polſki

do Włoch, *2do voto* była za Samuelem Rzeſzowſkim, *3tio* za Rylſkim. Piotr trzeci brat Erazma piſał ſię z małey Xiaży. Konrad zaś czwarty z Przecławic, ktorego ſukceſſorowie zwali ſię Przecławſkiemi Krupkami, ten zpłodźił corek pięć Jadwigę Szczepanowſka, Annę Czuryłowa, a drugim zwiazkiem Czepielowſka, Katarzynę Kowalewſka, Zuzannę Drohecka y Elżbiete Glińſka: ſynow zaś trzech, Hieronima ktorego żona Niewiarowſka herbu Pułkożic, Ludowika y Konrada Sekretarza Krolewſkiego, ieździł w legacyi do Prus y do Turek: Krol Auguſt ſzacuiac ſobie iego zaſługi, wiele mu dobr nadał, a między niemi Radźinice, Jadzwięgi y Kornice, żona iego Filipowſka z Siekluki. Jeden z nich był Podczaſzym u Krola Stefana, *Buccella Confu: Simonii fol: 75;* Krupczanka była za Franciſzkiem Bonerem, druga za Chyckim Staniſławem, trzecia za Jodokiem Decyuſzem. Sebaſtyan Kanonik Krakowſki katedralny, Rektor Akademii Krakowſkiey kilka razy, Proboſzcz Wielicki 1627. Woyćiech Krupka Przecławſki ołtarz wyſtawił w Krakowie u S. Jakuba 1640. Samuel Kanonik Gnieźnieńſki y Pułtuſki, Dźiekan Łowicki, Kantor Sendomirſki, zſzedł z tego świata 1659, kilka tyſięcy wyſypał na fundacya Seminarii w Łowiczu y Pultuſku, y na ſzpital w Gnieźnie, leży pochowany w Kollegiacie Łowickiey, ſynowcowie iego Piotr y Staniſław: Kryſztof z Moykowic Krupka Łowczy Sendomirſki poſeł na Seym 1661, ztamtad Kommiſſarz do rewizyi ſkarbu Koronnego *Conſtit: fol: 16.* Hieronim z Niewiarowſkii, iako ſię wyżey mowiło, zpłodził dwie corki, z tych iedna była za Staniſławem Jarockim, druga za Strzemboſzem, y ſyna iednego Kryſztofa, ktory miał za ſoba Katarzyne Gaiewſka corkę Jędrzeia. Ludwik także brat Hieronima zoſtawił corki y ſynow dwoch, ieden z nich Jaroſz miał za ſoba corkę Cyrilla Chrzaſtowſkiego, Kryſztof Cześnik Lubelſki, corka iego była za Alexandrem Sewerynem Dębińſkim w Seceminie ale ſterilis *Baranow:* Konſtancya za Kryſztofem Trzebińſkim. Jana Krupki corka zaślubiona Jędrzeiowi Łodzińſkiemu.

*KRUPOCKI *takiż herb ich* iako y Kleinfeldow, tylko że tam ośm pol czyli paſow alternata ida, tu zaś alternata także białe z czerwonymi bydz powinny y na hełmie już nie rogi, ale pawi ogon, drudzy trzy ſtruſie piora kłada. *Mſ. o Familiach Pruſkich* świadczy, że Krupoccy Szynfaltowie albo Szenfertowie w Pruſiech tym ſie herbem pieczętuia: piſza ſię zaś z Krupocina w Woiewodztwie Pomorſkim w powiecie Swieckim, Woyciech Krupocki 1648. drugi Woyciech 1699. Krupocka Macieia Koſſowſkiego Sadowego Swieckiego małżonka.

KRUPSKI *herbu Korczak* w Ziemi Chełmſkiey. N. Krupſki w owey nieſzczęśliwey naſzych z Węgrami potyczce pod Koſzycami, gdy iednych z naſzych pobito, drudzy w rozſzypkę poſzli, a Olbrychta Krolewica nieprzyiaciel uciekaiacego tuż doganiał, już Olbrycht y od broni odpadł, y koni dwoch pod nim zabito, Krupſki w tym raźie miecza ſwego dodał, ktorym Olbrycht dwoch z nacieraiacych trupem położywſzy, ſzczęśliwie uſzedł, *Cromer. lib: 29 Biel: fol: 477. Błażowſki tłumacz na Polſki iezyk Kromera* domyśla ſię, że to miało bydź nie Krupſki ale Krupka, myli ſię iednak: bo náprzod Krupkowie albo ieſzcze na ten czas w Polſzcze nie byli, albo dopiero oſiadali: Krupſcy zaś Korczakowie zdawna w Polſzcze na ſławę imienia ſwego zapracowali; rozumiałbym zaś, że to był Jerzy czyli Jedrzey Krupſki, *o ktorym Bielſki piße,* że był herbu Korczak Kommiſſarz z Tomickim do Wołoch na odebranie przyſięgi od Bogdana Hoſpodara Wołoſkiego 1509, już na ten czas Kaſztelan Bełzki, tenże rozumiem Kaſztelanem był Lwowſkim 1515, a w roku 1533 Wo-

iewoda Bełzkim piſał ſię z Orchowa. Malgorzata Krupſka, Brandyſa Dziwiſza małżonka 1582. Kryſztof 1632 w Ruſkim. Joachim, Stefan w Witebſkim. Krupſki Bernardus *Ordinis Minor: de Obſervan: wydał Skarby niebieſkich taiemnic, to ieſt Obiawienia S. Brygitty po Polſku przetłumaczone in fol: 1698* w Zamościu.

**KRUPSKI.* Jan Krupſki w komput rycerſtwa Polſkiego policzony, o czym świadczy *Konſtytucya 1690 fol: 7.*

**KRUSIENSKI herbu Dołęga* N. Kruſińſki Rotmiſtrz mężny żołnierz pod Nowogardem y indżiey, zginał w Moſkwie z Dymitrem Cárem Moſkiewſkim 1606 *Petric: lib: 2 Hiſtor: Moſchov:* Woyciech w Woiewodztwie Brzeſkim 1632. Tadeuſz Societ: JESU Miſſyonarz w Perſyi y Stambule wydał Tureckim ięzykiem hiſtorya woyny teraźnieyſzey Turkow z Perſami. Jeſt w druku iego *Prodromus ad Hiſtoriam Revolutionis Perſicæ in 4to* 1733 we Lwowie.

**KRUSZ.* w Woiewodztwie Wołyńſkim Piotr Kruſz podpiſał elekcya Jana Każimierza Krola.

KRUSZECKI herbu Doliwa tak piſzą o nich naſi Piſarze.

KRUSZCZYNSKI. w Woiewodztwie Lubelſkim Maciey Kruſzczyńſki podpiſał elekcya Jana Każimierza.

KRUSZELNICKI herbu Sas w Ruſkim Woiewodztwie. N. Kruſzelnicki Rotmiſtrz, Wołoſza pogromił 1572. *Bielſki fol: 645.* Marcin 1632, Kryſztof Piſarz Grodzki Krzemieniecki, Alexander Chorąży Czerniechowſki Rotmiſtrz 1658 *Komput woyſka*, corka iego Eufrozyna była za Adamem Jordanem Podkoniuſzym Koronnym. Każimierz w Zakonie naſzym wielkiey wſtrzemięźliwoſci kapłan ſamym piwem albo woda żyiąc. N. Kruſzelnicki miał za ſoba Kalinowſka corkę Adama. Kryſztof Podczaſzy Zydaczewſki, Sędźia Kapturowy 1733. żona iego Maryana Kunicka Łowczanka Chełmſka, ta mu powiła ſynow czterech: Macieiá, Staniſława, Jana, Franciſzka; Corek ſześć. Urſzulę Cypryanowi Zapolſkiemu Podczaſzemu Goſtyńſkiemu zaślubiona, Joannę, Antoninę, Alexandrę, Elżbietę, Bogumiłę, ieſzcze Panny. N. Kruſzelnicka ſioſtra rodzona Podczaſzego Zydaczowſkiego żyła z Szymanowſkim.

KRUSZEWSKI herbu Abdank Boguſz z Kruſzowa Podſędek Kaliſki 1436, *u Łaſki w Stat: fol: 141.* Adam, Woyciech, Bartłomiey Komornik Zakrzeńſki w Płockim. Jędrzey Podczaſzy Dobrzyńſki 1632: ktoryś z tego Domu miał za ſoba Zofia Jabłonowſka, Kruſzowſka Zbożnego Zakrzewſkiego herbu Ogończyk małżonka. Staniſław 1636 niektore Xięgi darował Collegio naſzemu Brzeſkiemu. Jeſt w Skwierniewicach iednego z Kruſzewſkich nadgrobek z herbem Abdank. Paweł Podczaſzy Bielſki poſeł na konwokacya 1733.

Kruſſowski Herb.

* MA bydz niedźwiedź, na dwoch tylnych 'nogach ſtoiący, do gory przedniemi wſpięty, w prawa tarczy obrocony, dwiema ſtrzałami w gardło poſtrzelony, z ktorych iedna z przodu, druga z tyłu: łuboc mi ſztycherz iednę tylko przyprawił, nad hełmem puł niedźwiedźia takiegoż. Tym herbem świadczy *Paproc. in Strom:* pieczętuia ſię Kruſzewſcy, czy z Czeſka Skrauſzewſcy ktorych przodek był Brykci, Nedecki z Nededy, rodem z Węgier, ten przyſzedſzy do Polſki za Zygmunta I y, dobr Kruſzowa nabywſzy od nich Kruſzowſkim, był nazwany, ſyn iego był Tomaſz, tego zaś Staniſław z Kackii zpłodził Joachima męża rycerſkiego, ktory żadney okazyi za Zygmunta III (był u niego Dworzaninem] nie opuścił. Jana y Woyciecha także ludźi woiennych.

KRUSZYNSKI herbu Pobog piſza ſię z Kruſzenicy w Płockim Woiewodztwie. Przodek ich był Mikołay Szamota z Kruſzenicy, ktoremu dał był przywiley y iego ſukceſſorom Władyſław Xiążę Mazowieckie 1435, ktory potym Zygmunt Auguſt approbował 1559 Janowi, Walentemu, Jakubowi y Adamowi Kruſzyńſkim, raczey by iednak miało bydź Kruſzeńſkim, ile od Kruſzenicy. Jakub z Doroty Otrębuſowny zoſtawił cztery corki y ſynow trzech. Pierwſzy Wawrzyniec, temu Jadwiga Naropińſka powiła ſyna, ktory pod Chocimem poległ w okazyi, *Drugi* Jerzy Rotmiſtrz przez lat ſzeſnaście, iezdźił w legacyi do Turek, ztamtad powrociwſzy Oberſzterem uczyniony na Pruſkiey expedycyi, po ktorey znowu powtore do Turek od Władyſława IV wyſłany w poſelſtwie, tam przez dwadźieścia y pięć niedźiel ſekweſtrowany, nakoniec wolno puſzczony, wſzyſtko co mu było zlecono, należycie ſprawiwſzy; w nadgrodę zaſług iego dano mu Stolnikoſtwo Podolſkie, y niektore dobra na Podolu: *Conſtit: 1535 fol 5*, pierwſza iego żona Magdalena Wilkowſka, druga Dorota Bełzecka Januſza Chorażego Bełzkiego z Anny Niſzczyckii Kaſztelanki Bełzkiey corka. Trzeci Daniel źnaczney ſzarzy doſłużył ſię w woyſku Ceſarſkim. Woyciech tych ſtryieczny y Kryſztof w batalii Pruſkiey rękę ſtracił, byli to ſynowie Jana ci dway oſtatni. Marcin w Kiiowſkim 1648. Wawrzyniec zpłodźił corek trzy, iedna Agnieſzka *1mo* Sławſka *2do voto* Kutkowſka. Druga Zofia ta żyła z Stefanem Godźimirſkim. Trzecia Katarzyna Walicka, y ſyn Jerzy ale bezpotomny.

KRUSZYNSKI herbu Pomian w Kuiawſkim Woiewodztwie piſze o nich *Okolſki*, Jeden z nich mąż rycerſki iezdził gońcem do Turek od Koniecpolſkiego Hetmana. N. Woyciecha Kożierowſkiego małżonka.

KRUSZYNSKI herbu Prawdźic w Chełmińſkim Woiewodztwie, piſza ſię z Bolimina Bernard Kruſzyńſki miał za ſoba Wedelſztedownę, ſyn iego Piſarz Ziemi Chełmińſkiey 1653 *Mſ. de Famil: Pruſ:* Jan 1648, Waleryan Chorąży Chełmińſki, Miecznik Pruſki, nakoniec Kaſztelan Gdańſki dwa razy śluby małżeńſkie ponawiał, raz z Joanna Kitnowſka Adryana Sędźiego Ziemſkiego Malborſkiego corka, z tą były trzy corki Konſtancya naprzod Melchiorowi

Czapſkiemu Miecznikowi Ziem Pruſkich, a potym Kalkſzteinowi zaslubiona, Ludwika y Maryanna Koſſowſka Kaſztelanowa Sierpſka, ſynow zaś dwoch Jan y Piotr. Drugi raz z Konopacka Kaſztelanka Chełmińſka, y zniey dwoch ſynow zoſtało Antoni y Michał, corka zaś była *1mo voto* za Radowickim, *2do* za Chrzaſtowſkim Miecznikowicem Wſchowſkim. Piotr z Kitnowſkii zpłodzony, ma za ſoba Maryannę Czapſka Kaſztelankę Elblaſka. N. była za Mikołaiem Pruſzakiem.

Kruzer Herb.

* KRokwie trzy powinny bydź w modrym polu, iedna nad druga, y trzy kubki ſrebrne, tak rozłożone, że ieden z nich ma bydź pod Krokwiami u ſpodu we ſzrodku, dwa przy wierzchołku naywyżſzey krokwi, ieden z iedney, drugi z drugiey ſtrony Przynieſiony ten herb do Polſki z Niderlandu przez Eneaſza Croſer, a po naſzemu Kruzer, ten z Oyca Jana urodzony, ſzukaiac ſławy y fortuny iuż w Szwedzkim iuż w Francuzkim woyſku, lata ſwoie w rycerſkich dźiełach polerował, a potym za cieżkiey w Polſzcze rewolucyi w roku 1655 do Polſkiego obozu udawſzy ſie, z Generała Adjutanta ſzarza we wſzyſtkich okazyach mężnie ſtawaiac, Oberſzterleytnantem uczyniony w regimencie Niezabitowſkiego Kaſztelana Lubelſkiego, gdy pod Głuchowem odważnie na nieprzyiaciela naciera, w gardło dwa poſtrzały z tey okazyi wynioſł; z taż ſerdecznościa y potym, tak na Ukrainie iako y pod Chocimem popiſuiacego ſię Jan III Krol Polſki y cała Rzeczpoſpolitá do indygenatu tak w Koronie iako y Xięſtwie Litewſkim w roku 1683 przypuściła, o czym Konſtytucya: był potym Łowczym Inflantſkim, co poznać z Konſtytucyi 1726 *fol: 47*, pod tytułem *Obiaśnienie honoru Urodzonych Kruzerow.* Miał za ſoba Tereſſę Fredrownę Woyſkiego Przemyſkiego corkę, z ta zpłodźił dwie corki. Joannę Kurdwanowſkiego Jana Skarbnika Drohickiego, y Konſtancya Jana Mazarakiego małżonki; ſynow zaś trzech Karola Maxymiliana Sedźiego Ziemſkiego Podolſkego, w Artyleryi Koronney pod ſzarza Majora, dobrze zaſłużonego, był y na Seym walny poſłem po trzykroć y Deputatem na Trybunał

nał Koronny, żona iego Helena Orchowſka ale *ſterilis.* Ludwika Łowczego Inflantſkiego, Kapitana w woyſku Polſkim cudzoźiemſkim, ſyn iego z Suchodolſkii Staniſław, y Marcina Chorażego Latyczowſkiego, ten pod czas rewolucyi w tey Oyczyźnie Choragiew wyſtawił ſwoim koſztem, y aż do uſpokoienia iey utrzymywał nie małym nakładem, żona iego Paplińſka Anna, z ta zoſtaie ſyn Jozef.

KRWACKI herbu Lewart. Ci iako ſię mowiło pod Firleiami, iedneyże ſa dźielnice z niemi, Jan albowiem Firley, brat Piotra Sędźiego Ziemſkiego Lubelſkiego wźiawſzy dźiałem Krwaty y Golędźin, Krwatſkim był nazwany, atoli *Okolſki* świadczy, że za iego czaſow zſzedł iuż ten Dom, Krwacka Katarzyna Chronowſkiego małzonka.

**KRYGER herb.* Tarcza tego herbu wzdłuż przedźielona, na iedney ſtronie Orle ſkrzydło czarne w żołtym polu, po drugiey ſtronie drugie białe w czerwonym polu, od barku na dole do gory obadwa rozciagnione, w hełmie nad korona ſkrzydło iedno białe, tak go opiſał *Mſ, o Familiach Pruſkich.* Dom Krygierow w Pruſiech ſtarożytny, tego herbu zażywa, o ktorym twierdza, że ieſzcze za Krzyżakow kwitnał w Chełmińſkim Woiewodztwie. Z tych Łukaſz y Mikołay Krygierowie 1658, dobra ich Sławkowo.

**KRYLINSKI herbu Godziemba,* Sa w Krakowſkim Woiewodztwie. Barbara y Teofila Zakonnice Sadeckie.

**KRYNICKI herbu Korab* Mſ. X. Rutki, toż y w drugim czytałem, za herb im podtraca trzy rzeki, iak zwyczaynie w Korćzaku, a na tych trzech rzekach podkowa do gory proſto obiema rogami, iak w herbie Jaſtrzębiec w polu czerwonym, a na hełmie pięć pior ſtruſich. Atoli Potocki w Poczcie herbow fol: 553 taki ich herb położył. Tarcza wzdłuż przedźielona, po prawey ſtronie iey Korab herb zwyczayny, a po lewey gryf ſtoiacy na dwoch nogach a przedniemi wſpięty do gory y w prawa tarczy obrocony, łapa przednia wyżey, lewa niżey, wſzyſtko w czerwonym polu: na hełmie nad korona poł Gryfa z mieczem w prawa obroconego. Tenże powiada, że ten herb nadany Janowi Krynickiemu, że w Inflanciech przeciwko Moſkwie woiuiac mężnie ſtawał y rany ponoſił, za co na Seymie 1613 w komput Rycerſtwa Polſkiego policzony, o czym *Konſtytucya fol: 36.* Korab z Matki ſzlachcianki w herb iego włożony, a Dobkowie do ſwego go Gryfa przypuścili. Teodor na Baſſanie Krynicki Podſtoli Czerniechowſki, z Seymu 1638 Kommiſſarz do rozgraniczenia między Woiewodztwy Kiiowſkim y Czerniechowſkim *Conſtit: fol: 31.* Staniſław 1632. Stefan w Kiiowſkim 1674. Okolſki o nich namienia *tom: 3 fol: 559.*

KRYPSKI herbu Topacz w Woiewodztwie Ruſkim.

KRYSKI herbu Prawdźic w Woiewodztwie Mazowieckim, od dobr Kryſka tak nazwani, atoli ſię poſpoliciey piſali z Drobnina: Lew dźiedzic na Kryſku, tego corka Małgorzata, była za Janem Wazem Podſkarbim u Xiażat Mazowieckich, *Paproc: o herb. fol: 282:* ſyn zaś iego Ninogniew Woiewoda Płocki, rok, tak *Paprocki iako y Okolſki* napiſał 1430, za ktoremi y ia idac w tymże czaſie położyłem go między Woiewodami Płockiemi; atoli teraz widzę, że omylka w roku, co y ztad poznać; bo temu Ninogniewowi ſyna przyznaia obadwa ci autorowie, Jana Kaſztelana Zakrocimſkiego, ktory dopiero kwitnał w roku 1525, iako podpiſał, dekret Mazowiecki przeciwko heretykom *u Łubieńſkiego,* w ſto lat tedy nie mogł żyć ſyn po Oycu; y Małgorzata ſioſtra Ninogniewa, dopiero za maż wydana 1466, co poznać z zapiſow iey od męża Jana Waza, *u Paproc: loc: citato,* Dopiero to tedy Ninogniew z Kryſka na

 Woie-

Woiewodztwa Płockiego krześle ſiedźiał w roku 1501, iako podpiſał elekcyą Alexandra Krola *u Karnkowſkiego de Primatu*, pzedtym zaś był naprzod Sędźia Wyſzogrodzkim y Zakrocimſkim 1452, *Stat: Mazow: fol: 94, y 1453 fol: 109*, potym był Kaſztelanem Raciazkim 1482 *Stat. Mazow: fol: 133*, daley Kaſztelanem go Wiſkim czytam 1496, *u Łaſkiego w ſtatucie fol: 110.* z Boglewſkii miał corkę Katarzynę Narzymſka matkę dwoch Kaſztelanow, Mikołaia Sierpſkiego y Tomaſza Płockiego Kaſztelanow, ſyn zaś iego Jan Kaſztelan Zakrocimſki, z Laſſockii herbu Dołęga zpłodźił ſześć corek, y ſynow dźieſiaciu, atoli od dwoch tylko zoſtało potomſtwo: to ieſt Staniſławowi Wituſka powiła dwie corki, z ktorych iedna Elżbieta wydana za Wolſkiego, druga Anna, y ſyna Jana, ktory z Wichorowſkii herbu Lis Piſarzowny Ciechanowſkiey miał potomſtwo. Jakubowi Kaſztelanicowi Zakrocimſkiemu Czoſnowſka herbu Roch zrodźiła Floryana, ktory z Anna Wichorowſka Podſędkowna Ciechanowſka tylko iednę corkę zoſtawił Zofią; ſioſtry Floryana były dwie Nietyxina y Agnieſzka.

Tenże Ninogniew Woiewoda Płocki, z drugiey żony Bartnickii herbu Dołęga miał trzy corki, Annę Mińſka, Małgorzatę Radźieiowſka, Naropińſka Kaſztelanowa Płocka, y Dorotę Zieleńſka, y ſynow Jakuba Kanonika Płockiego, Mikołaia, Bartłomieia, Staniſława, Piotra, Kaſztelana Sierpſkiego koło roku 1520 *Liſt in Mſ. Petricov:* (boday to nie o nim piſze *Bielſki fol: 544*, że pod czas woyny Pruſkiey 1520 Nicborga zamku z ſzlachta Mazowiecką dobył, y Krolewſkie w nim oſadził preſidium: toż ma *Vapovius* o nim,] Staroſtę Płockiego, ci zeſzli *ſteriles* y Pawła, ten z Anny Srźeńſkiey herbu Dołęga miał te corki, Annę Brzoſzczyna Kaſztelanowa Wiſka, Barbarę Oſuchowſka, Agnieſzkę Uchańſka Woiewodźicowa Płocka y Małgorzatę Koſtkową Kaſztelanowa Zakrocimſką, matkę S. Staniſława Koſtki, była to Pani światobliwa, w mowie ſkromna, w iedzeniu z umartwieniem pomiarkowana, nabożna, z tad co dźień z Roſtkowa do Praſnyza do kościoła iezdźiła, kędy też kaplicę wymurowała: umieraiac, gdy ia konwulſye śmiertelne zciſkać poczeły, kazała ſobie podać obraz Staniſława ſyna ſwego, iuż na ten czas cudami wſławionego y rźecze do niego, Teraz Staſiu ſynu kochany ratuy, y w tych słowach zkonała: Piotr Fabrycy Soc: JESU Prowincyał, wielkie pobożności, tey Pani pochwały zapiſał *in Mſ. Archivii Provinc: Pol:* Synow zaś Paweł trzech zoſtawił, Woyciecha, Szczeſnego y Staniſława. Woyciech był Podkomorzym Płockim, Staroſta Dobrzyńſkim y Mławſkim Dworzaninem Krolewſkim mąż nauki wytworney, w Filozofii y Juriſprudencyi biegły, zkąd Auguſt I Krol Polſki w rożnych go zażywał legacyach, to do Papieża, to do Ceſarza, to do Hiſzpanii, to do Anglii, *Bielſki fol: 600* y iego nadgrobek w Drobninie, nad nadźieie z wielkim żalem wſzyſtkich, wieku ſwego 33, żyć przeſtał, ktoremu Kochanowſki rytmem Polſkim pogrzebowa napiſał kondolencya. Piſze o nim, *Varſevic: orat. in mortem Philippi II Hiſpaniæ Regis*, że gdy do tego Krola poſłował od Zygmunta Auguſta, upominaiac ſię Baru &c. Krol ſię go pytał, *Num jure juſteq; omnes principatus, an etiam ex benignitate ſua regia concedendos vellet*, Na co Kryſki odpowiedźiał, *Nihil ſe prece & pretio obtinere velle*, więc Krol rzecze. *Neapoli ergo litigabimus, uter noſtr um jus rectius habeat.* Szczeſny brat rodzony Woyciecha Woyſki Płocki, żył bezżenny.

Staniſław Woiwewoda Mazowiecki Staroſta Płocki trzeci ich brat, był wprzod Kaſztelanem Raciazkim y Staroſta Dobrzyńſkim 1569 iako podpiſał reſtytucya Podlaſza do Korony, *Conſtit: fol: 154.* Wyprawiony był z innemi po Krola Henryka do Francyi, ale od Zuntu muſiał ſię wrocić, bo mu Krol

Duńſki prześcia bronił: od Stefana potym Krola w roku 1576, wźiał Woiewodztwo Mazowieckie y zaraz w legacyi od niego wysłany do Moſkwy, do Iwana Kniaźia z pełna moca: dufał mu albowiem Krol Stefan wiedząc y o iego rozſądku y wymowie, y dobrym ſercu. Przybrał był ſobie w dożywotnia przyiaźń Małgorzatę Uchańſka Woiewodzankę Płocka, z ta były dwie corki Elżbieta y Barbara, y ſynow czterech Woyciech, Felix Paweł y Piotr. Z tych Woyciech był Kaſztelanem Sierpſkim, Kōmiſſarz z innemi do Krolewca 1609, na uſpokoienie Prus *Conſt: fol: 888*, a potym Kaſztelán Płocki. Felix brat iego naprzod Referendarz Koronny, poſel na Seym 1601 *Conſtit: f. 728. y 1607*, zkąd był deputowany Kommiſſarzem do ukoienia Rokoſzanow *Conſtit: fol: 866*, W roku 1603 Marſzałkował Izbie Poſelſkiey, wźiął potym pieczęć mnieyſzą, a nakoniec y wielką, wſzyſcy mu wielka chwałę daia z gładkiey wymowy, ktora gdy mowił, zdał ſię wſzyſtkich ſerca do ſiebie ciagnać, z kad go też niektorzy Demoſteneſem Polſkim zwali. *Cichocki alloc: lib: 2 cap: 19*, iego żarliwość o wiarę święta katolicka ſławi, *Annuæ Societ: fol: 439*, oſobliwſzym go Protektorem Zakonu naſzego wſpominaia, kiedy y na walnym Seymie y na prywatnych poſiedzeniach, niewinnych ſług Boſkich honoru mężnie bronił. Czytałem ia *in Mſ. Cracov:* iego reſpons, ktorym Rokoſzanow gruntownemi racyami, Polſzczyzny wyborem, zamachy zbił y zwatlił. Warſzawſka Domus Profeſſa iego ſzczodrobliwości, *Argentus de reb: Societ: fol 392*, a Sierpſki cudowny obraz nie zkurczoney ku ſobie ręki doznali, *L. Paprocki Łaſki fol: 55.* Był oraz Staroſta Przędeckim, Kowelſkim, Krzywińſkim, niewiem czy nie był y Kaſztelanem Zakrocimſkim 1605, *iako piſſe Andr: Lochn: Aſtræa*, Zycie to śmiertelne zakończył 1617, wieku ſwego 55, iako z iego nadgrobku w Warſzawie poznać, kędy o nim tak mowi, *Invidiam virtute vicit, prudens Senator, cautus conſiliarius, civis Patriæ ſalutaris, catholicæ veritatis aſſertor conſtantiſſimus:* miał za ſobą Zofią z Lubienia herbu Doliwa, *Luc: Paproc: fol. 55*, ſyn iego ieden Paweł Staroſta Kowelſki, powrociwſzy z cudzych kraiow, Dworzaninem był Zygmunta III, we dwudźieſtym iednak piatym roku, życia ſwego, a Pańſkiego 1624 wielkie nadzieie o ſobie śmiercia prędka pomięſzał, *Starowol. in Monum.* Hieronima drugiego ſyna tego Kanclerza, wſpomina *tenże Paproc: fol. 60* w roku 1634, miał za ſoba Maryannę Karnkowſka Woiewodzankę Płocka, *Okol: tom: 2 fol: 433.* Woyciech Staroſta Przędecki y Arnolf 1632. Staniſław naprzod Sędźia Ziemſki, potym Podkomorzy Płocki, Staroſta Oſtrowſki poſeł na Seym 1633, ztamtad deputat na Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol: 21 y 1638 fol: 21*; wźiął potym Kaſztelania Raciazka, a z Orzelſkii zpłodźił dwoch ſynow Staniſława y Jana, y corki *Baranow:* podobno to ten Staniſław był potym Kaſztelanem Raciazkim iako y Ociec, bo ſię z tym honorem podpiſał na elekcya Jana III 1674. Tomaſz Kanonik y Officyał Kollegiaty Łowickiey 1577, *Acta Synod: Petricov: c. 36.* Staniſław w Zakonie naſzym rzadźił Collegia Lwowſkie, Jaroſławſkie u S. Jana, a na Kaliſkim życie zkończył w roku 1617. Dorota Kryſka Jana Berzewicza małżonka, ale bezpotomna, iey ſzczodrobliwy affekt ku Matce Boſkiey w Sierpſku pod rokiem 1625 y 1627, *wſpomina Łuk: Paprocki Łaſki fol: 44 y 64. Zaś fol: 58* w roku 1627, Annę z Kryſkich Kargowſka Sędźiną Ziemſka Płocka. Wiktor Kaźimierz poſłował na konwokacya 1648, Jan Konſtantyn, Felix y Piotr. Sioſtry Ninogniewa Woiewody Płockiego o ktorym wyżey, iedna była Szúmſka, druga Małgorzata za Łoſiem. N. była za Janem Kraſińſkim.

KRYSZTOPORSKI herbu Nowina w Krakowſkim Woiewodztwie, piſza ſię z Kryſztoporzyc. Mikołaia Kryſztoporſkiego wſpominaia Xięgi Krakowſkie, y ie-

go żonę Elżbietę Kliſzowſka w roku 1434. O Janie zmarłym 1465 nadgrobek iego w Ruſzczy świadczy, że był na duchownych ludźi łaſkawy, ſyn iego Mikołay zginał pod Bukowina 1497, zoſtała ſię po nim corka Małgorzata Jedrzeiowi Konopnickiemu Staroście Wieluńſkiemu zaślubiona y dwoch ſynow Piotr y Staniſław, obadwa dwie rodzone ſioſtry Roxyckie pobrali w małżeńſtwo, Staniſław Elżbietę, ale ią prędko bez potomſtwa utracił, dla tego dziedzicem dobr ſwoich wſzyſtkich zapiſał Jana ſynowca. Piotr miał Katarzynę, umarł 1558 w kościele wielkim nakładem od ſiebie wyſtawionym pogrzebiony, zoſtawił ſyna Jana Kaſztelana naprzod Wieluńſkiego, ktoremu pod tym tytułem przypiſał *Trzecieſki epigram: lib: 2dum 1567*, gdźie wſpomina, że był wprzod Piſarzem Ziemſkim Sieradzkim, Dworzaninem y Sekretarzem Krolewſkim, z Kaſztelanii Wieluńſkiey poſtapił na Sieradzka za Krola Stefana 1581, wſławiony legacyami do poſtronnych Xiażat y Monarchow, a naprzod do Rzymu do Juliuſza Papieża w roku 1551, tylko co ſię z tamtad wrocił poſłany był, do Joachima Xiażęcia Brandeburſkiego, tę zkończywſzy iezdźił do Izabelli Krolowy Węgierſkiey wdowy, ztamtad do Pozwola, Gdańſka, Krolewca, y indźiey, wſzędźie z pięknym cnoty ſwoiey y dźielności zaleceniem. Dorota Glińſka herbu Jaſtrzębiec, piaciu mu ſynow powiła, Mikołaia piſał wierſzem *Xiażke o powinności ſzlacheckiey*. Piotra Podſtolego Sieradzkiego, Jana po bracie także Podſtolego Sieradzkiego, a zdami ſię potym był Staroſta Oſtrzeſzowſkim 1591, *Conſtit: fol: 616.* Staniſława y Pawła Staroſtę Buſkiego. Zofia Kryſztoporſka Kaſpra Lipſkiego herbu Łada Kaſztelana Rawſkiego małżonka, umarła 1635, nadgrobek iey w Krzemienicy. N. miał za ſoba Kińſka. N. była za Zygmuntem Alemannim *Baranow:* N. Jana Jarzyny małżonka.

Kryſpin Herb.

* MAia bydź w polu czerwonym dwie ielenie głowy iedna nad druga, głowa obiedwie w lewa tarczy obrocone, na hełmie pawi ogon miedzy dwiema ſkrzydłami orlemi, tak go opiſał *X., Koiał: in Mſ:* Atoli

nie zupełnie go opiſał: powinien bydź albowiem pieniek dębowy proſto do gory ſtoiacy, po lewey iego ſtronie w lazurowym polu trzy ſęki ocięte, na ktorych dwoch wyżſzych przednia prawa łapa ſię wſpiera lew, lewa na drugim, ogon u Lwa z po między nog zadarty, na tylnych zaś nogach ſtać powinien; po prawey ſtronie pieńka w złotym kolorze dwa ſęki ieden pod drugim, y dwie ielenie głowy, takie iakie ſię wyżey mowiło; takem go widźiał wyrażony na domowey pieczęci, y Zygmunt Ceſarz, ktory aukcya nowa herb ich dawny przyozdobił, Wacławowi Kierſzeyſzteynowi w roku 1437, iako mi ſię czytać doſtało na przywileiu tegoż Monarchy, tak go opiſał: a potym Leopold Ceſarz Ludwikowi Kierſzeyſzteynowi w roku 1678 toż ſamo potwierdźił, o czym w tym Domu ieſt liſt Ceſarſki. Z tym herbem przyſzli do Litwy Kierſzeyſteinowie. Przodek ich za czaſow Ceſarza Zygmunta, długo ſłużac w woyſku, w Pruſiech oſiadł, wyniozſzy ſię z Niemiec (ieſt o tym świadectwo Jana Zygmunta Elektora Brandeburſkiego dane 1616, y Jerzego Wilhelma 1631, kędy po te czaſy kwitneli Ludwik Kryſtyan Dworzanin Elektorſki y Zygmunt Kierſzeyſzteynowie dziedzice na Prażniku Nowodolſtadzie, kędy wſpomina z pochwała Przodkow ich, wiernościa y rycerſkiemi dziełami zaleconych) Z prawnukow iego ieden, na Oyczyſtey tamże zoſtał fortunie, drugi na imię Kryſzpin Kierſzeyſzteyn, Zygmuntowi Auguſtowi zaſłużony, w Zmudźi gniezdzić ſię począł; z tego poznać, że ſię Kryſzpinami, nie od Familii Rzymſkiey Kryſzpinow zowia; (wielka to była we Włoſzech ſława tego Domu, bo Kryſzpinowie ci, konſulami Rzymſkiemi bywali, iako Quinctius Criſpinus V. c. *745.* Clodius Criſpinus roku Pańſkiego 187. Kryſpina żona Kommoda Ceſarza od niego zabita *Dio: lib. 71. fol, 820*, y wiele inſzych godnych ludzi y Męczennikow Swiętych) ale od imienia tego Kierſzeyſteina, ktore miał Kryſzpin, ten spłodził kilka corek, ktore z zacnemi Domami zpowinowacił, y ſyna iednego także Kryſzpina dziedzica na Radwani Ciwona Poiurſkiego, ofiarował mu Zygmunt III Kaſztelania, ale iey przyiać niechciał; ten w woyſku Niderlandſkim pod Grafem Maurycym długo rycerſka prowadźił; a potym powrociwſzy do Oyczyzny, z Karolem Chodkiewiczem, ſiła mężnie dokazywał w Inflanciech y w Moſkwie, gdźie w więźieniu poſtradał ſtryiecznego ſwego Kryſtyna Kierſzeyſzteina, wźiał Annę Szemiotownę corkę Wacława, Kaſztelankę Witebſka w małżeńſka ligę 1617, ktora dwoch mu ſynow zrodźiła, Karola ten młodo umarł, y Hieronima Podſkarbiego Wielkiego Litewſkiego, z młodſzych lat Dworzaninem był u Władyſława IV, roty potym y choragwie Uſarſkie wodźił, regimentował nad ludźmi Xięſtwa Zmudzkiego pod Mohilowem przeciw Moſkwie. Niechcac ſię poddac pod protekcya Szwedzka, wyzuty ze wſzyſtkiey fortuny, y do więźienia wtracony, przecięż iako mogł ratował Oyczyzny, opędzaiac Xięſtwo Zmudzkie, iuż Pruſakom, iuż Szwedom, w zaſługach naprzod zoſtał Marſzałkiem Kowieńſkim, potym Kuchmiſtrzem Litewſkim, nakoniec Podſkarbim Wielkim y Piſarzem Litewſkim, przeſzedł na wieczność 1676: miał za ſoba Annę Młocka ſławnego woiownika corkę, z ta było cztery corki, Apollonia doſtała ſię w małżeńſtwo Janowi Zawiſzy Staroście Bracławſkiemu. Barbara naprzod Alexandrowi Wołowiczowi Staroście Płotelſkiemu, potym Staniſławowi Konopatſkiemu Kaſztelanowi Chełmińſkiemu, Elżbieta pierwſzym zwiazkiem Woyciechowi Opackiemu Podmomorzemu Warſzawſkiemu, drugim Władyſławowi Łoſiowi Woiewodźie Malborſkiemu. N. Donhoffowi Kaſztelanowi Witebſkiemu. Synow piaciu: to ieſt Jan Hieronim naprzod Referendarz Litewſki, Kanonik Wileńſki, a po

tym Biskup Zmudzki, żyć przestał w roku 1710, iest w druku iego *Oracya o B. Janie Kantym Cœlestis gratiæ porta sancta 1674 in fol. Cracov:* Franciszek Kazimierz Kanonik Wileński 1674, Jędrzey Pisarz Polny Litewski 1690 *Constit. fol: 8:* Marszałek Izby Poselskiey 1693, Woiewoda Witebski y Starosta Szerzeszowski 1697, mowca y żołnierz wielki. Michał Pisarz Polny Litewski, Ciwun Poiurski, Białowieski Leśniczy 1678, *Constit: fol. 7.* Marcin Pułkownik Krolewski poseł na Seym 1667 *Constit: fol: 3.* Ciwon Wileński, nakoniec Kasztelan Trocki. Od tego zaś byli Jerzy Kasztelan Zmudzki temi czasy, a przedtym Podczaszy Litewski brat Kazimierza Starosty Płongiańskiego, posłowali na Seym 1722, żona Jerzego Anna Chreptowiczowna, wdowa po Raieckim Michale Staroście Berklańskim.

*KRZCZONOWICZ *herbu Szeliga* z tą iednak odmianą, że na Xiężycu połtora krzyża klada, tak, że u gory u pierwszego krzyża, połowy krzyża nie masz od prawey strony tarczy. Krzczonowicz Strawiński [od dobr Strawna przezwany] Woiewoda Miński: ale roku *Koiałow:* nie położył dla pewn ieyszey wiary. Mikołay Starosta Newelski, miał synow Stanisława y Piotra: z tych Stanisław w Moskwie zabity. Piotr zaś poiał Kniehynia Prunska, potym Woiewodzina Witebska Nasiłowska, syn iego z drugiey żony, Jerzy Chorąży Wileński zpłodził Jana y Jerzego, Jan Podkomorzym był Parnawskim. Piotr służąc w kwarcianym woysku zabity od Tatarow. Stanisław y Samuel polegli pod Chocimem. Jan y Adam sławni Rotmistrze, był potym Adam Cześnikiem Trockim 1648. Alexander od dobr Hrebińskim nazwany *Poty Koiał: in Mf.* Jan Skarbnik Mozyrski 1674 w Zmudzi. N. Krzczonowiczowa była za Konstantym Podoleem Podstolim Bracławskim.

KRZĘCIEWSKI *herbu Rola* w Łeczyckim Woiewodztwie; pisza się z Pusnik, Marcin Krzęciewski Pleban Grodziski, zastawiaiac się za swoy kościoł sita ponieść musiał: brat iego Jan zpłodził kilku synow ludzi wszystkich rycerskich. Franciszek trzeci brat, corkę swoię Zofia iedynaczkę wydał za Macieia Jasińskiego. Marcin Krzęciewski Instygator Koronny. Jakub w prawie biegły, brat rodzony Instygatora, Kanonikiem był Gnieźnieńskim. Jan Łowczy Gostyński 1704.

*KRZĘCKI *herbu Łodzia*, pisza się z Krzęt. Wawrzyniec Krzęcki miał za soba Elżbietę Chłapowska Sędziankę Ziemska Kaliska. N. Krzęcki Alexandrę Czarnecka herbu Łodzia corkę Hieronima.

*KRZECZKOWSKI. Wspominaia Krzeczkowskich konstytucye 1676. Jan w Lubelskim 1632, Jan w Ziemi Nurskiey tegoż roku. Mikołay 1618. *Paprocki Łaski fol. 43.*

*KRZECZOT. w Mińskim Woiewodztwie Samuel Krzeczot podpisał elekcya Jana Kazimierza Krola.

KRZECZOWSKI *herbu Korczak* na Rusi: ci sa właśni Siennowscy, z ktorych ieden Sienko z Siennowa był Kasztelanem Lwowskim y Podkomorzym Przemyskim. O tym świadcza *Acta Przemyskie w roku 1438*, że wieś Bobrkę w Ziemi Przemyskiey, ktora na niego zpadła po śmierci Waska, dał darował Mikołaiowi Tłoczymostowi za iego wysługi, W roku tedy 1541 potomek Tłoczymosta, pozywał o obronę Jędrzeia Krzeczowskiego Podsędka Przemyskiego, miał ten Podsędek trzech synow, z ktorych ieden był Starosta Szerzeszowskim y Połońskim. N. Krzeczowski Stolnik Halicki, miał za soba Kazanowska corkę Marcina Hetmana Polnego. Maciey Krzeczowski w Płockim. Dawid Jerzy w Wilkomirskim 1632, Stanisław z Seymu Kommissarz do granic od Woloch, *Constit. 1661. fol: 26:* Krysztof Franciszek w Krakowskim

1674 Stefan 1705. N. Krzeczowski miał za soba Reginę Drohoiewska. N. Krzeczowska Bartłomieia Kazanowskiego Sędziego Łukowskiego małżonka.

*KRZEMIENIOWSKI *herbu Grzymała.* W Sieradzkim Woiewodztwie *pisze o nich Baranow:* Szczęsny Krzemieniowski Poznański, Kaliski, Warszawski Kanonik 1622. *Acta Castren: Ostrzeszow: 1619* wspominaia ich.

KRZEPICKI *herbu Poray* pisza się z Boryszowic, znać że iedneyże byli dzielnicy z Boryszewskiemi. N. Krzepicki, miał za soba Jędrzeia z Rytwian Zborowskiego corkę, z ktorey tylko corka iedna została, ktora wydana za Jędrzeia Hrabię z Gorki, z ktorey miało bydź trzech synow, Łukasz, Jędrzey y Stanisław, atoli pod Gorkami mowiłem, że ci synowie zpłodzeni z Barbary z Kurozwęk także herbu Poray, chyba że po tey miał tę druga Krzepicka. Walentyn Krzepicki Pisarz skarbu Koronnego, zostawił z Kaźimirska trzech synow, ieden z nich Waleryan, miał za soba Zofia Trzebińska z Trzebienic corkę Krysztofa z Konstancyi Krupczanki) z tey był syn Władysław bezpotomny, y corek trzy Konstancya za Sebastyanem Czeskim, Zofia za Zygmuntem Swiatkowskim, Barbara za Janem Wiśniowskim. Drugi Stefan miał za soba Marynę Kiiańska corkę Fryderyka. Trzeci Walentyn, ten z Jordanowna z Niewiarowskii urodzona zostawił potomstwo, a po śmierci żony swoiey, wstąpił do Zakonu *Fratrum Minor: de Observantia.* N. Krzepicka Piotra Chwaliboga małżonka.

KRZESIMOWSKI *herbu Jastrzębiec.* Antoni Krzesimowski Opat Pokrzywnicki, wydał do druku Xiażkę *ktorey tytuł Viator Christianus in 8vo,* z szedł z tego świata 1705. Sa w Lubelskim Woiewodztwie.

KRZESINSKI *herbu Nieczuia* w Wielkiey polszcze.

KRZESZ *herbu Leliwa* w Krakowskim Woiewodztwie. Stanisław na Męczynie Krzesz, ktorego corki Anny Mirozewskiy zmarley 1662, nadgrobek z tym herbem w Krakowie u Panny Maryi w rynku. Wacław na Męczynie Krzesz Chorazy Sanocki, *ex antiquissima Comitum Sclavoniæ familia* mowi nadgrobek iego w Tarnowie u Bernardynow, zmarłemu w roku 1671 wystawiony, gdźie to o nim przydaie, że przeciwko Kozakom, Szwedom, Węgrom mężnie stawał. Krzeszowna była za Floryanem Cieklińskim Komornikiem Sendomirskim. N, Pisarz Grodzki Biecki 1696. Piotr w Bełzkim 1632.

*KRZESZOWICKI *herbu Gryf, Kromer lib: 27 Bielsk: fol: 445 y Długosz* wspominaia Marcina Krzeszowickiego Biskupa Łuckiego herbu Gryf w roku 1467 od Krola Kazimierza podanego. *Nakiel: w Miechow: fol: 39* zowie go Krzyszowskim; iabym zaś rozumiał, że to był z Domu Ostrowski, ktorzy się z Krzeszowic w Lubelskim pisza, iako świadczy o nich Paprocki, y przydaie, że iedni w Lubelskim, drudzy w Litwie, inni na Rusi, inni w Sieradzkim osiedli, a o tym też Długosz świadczy, że był Litwinem.

KRZESZOWSKI *herbu Kroie.* Krzesz Hrabia Woiewoda Łęczycki, ten wieś Krzeszow od imienia swego założył, od ktorey potomkowie iego Krzeszowscy.

KRZESZYNSKI *herbu Łodzia* w Wielkiey polszcze.

KRZETOWSKI *herbu Topor* w Mazowieckim Woiewodztwie pod Łomżą. Stanisław Krzetowski, *o ktorym Konstytucya 1631 fol: 49.*

KRZĘTOWSKI *herbu Zadora* w Xięstwie Litewskim. Samuel y Stanisław 1632, z ktorych drugi po przedłużoney w woysku Litewskim służbie, w Zmudzi ożeniwszy się osiadł, ktorego synowie Hieronim, Jan y Jędrzey. Waleryan 1674. Adam w Sieradzkim 1648.

*KRZEWSKI *herbu Bończa*, w Płockim Woiewodztwie Jarosz y Jan 1632, Daniel

Krzewſki w Czerſkiey 1674. Sa y w Xięſtwie Litewſkim, Abraham 1589. N.
miał za ſoba Katarzynę Gruſzecka.

**KRZUCKI.* Woyciech Krzucki matce ſwoiey Annie 1598 nadgrobek wyſtawił
w Krakowie z herbem Roża, *Starowol: in Monum: fol. 135* znaydzieſz tranſa-
kcyą Domu tego w Xięgach Grodzkich Oſtrzeſzowſkich 1612.

Krzycki herbu Kita.

MA bydz w polu czerwonym ręka prawa zbroyna, Kitę czarna trzy-
maiaca, w hełmie *Okolſki tom: 1 fol. 522* takaż rękę y Kitę kładźie,
Koiał: zaś in Mſ. trzy piora ſtruſie. Ten herb nadany, przodko-
wi Domu Krzyckich, ktory w okazyi, nieprzyiacielſkiego wodza
zabiwſzy, Kitę iego do ſwego Pana przynioſł. Z Czech potym
przenieſiony do Litwy. Adam Krzycki z Bychowa Dworzanin Krolewſki
Staroſta Eyſzyſki. N. Scholaſtyk Wileńſki Proboſzcz Grodźieńſki.

KRZYCKI herbu Kotwicz w Wielkieypolſzcze. Jan Pochner iako ſię mowiło
pod herbem Kotwicz, brat Henryka, oſiadł w Ziemi Wſchowſkiey, gdźie
poiawſzy małżonkę zpłodźił ſyna Henryka, Przodka Domu Krzyckich, Pa-
procki powiada, że od tego Henryka był Janiſław Arcybiſkup Gnieźnienſki,
iam o nim piſał pod Kotwiczami: bom nigdźie nie czytał, żeby ſię Krzy-
ckim piſał. Mikołay Krzycki, miał za ſoba Tomicka Mikołaia Chorażego
Poznańſkiego herbu Łodźia corkę, z tey był ſyn Jędrzey Arcybiſkup Gnie-
źnieńſki y Prymas, dla niepoſpolitey nauki, wdźięczney wymowy, gładkości
ſtylu, między tam tego wieku w Polſzcze ludźmi prawie naypierwſzy; wi-
dźiał to w ſwoim ſieſtrzeńcu Piotr Tomicki Biſkup Krakowſki, y Kanclerz,
oſobliwſzy wſzyſtkich madrych protektor, y dla tego gdy do kancellaryi
przypadła, czy expedycya iakiego poſelſtwa, czy gwałtownieyſzy iaki intereſs,
na Krzyckiego to walił z ta publiczna o nim pochwała; że ſobie nie miał ro-
wnego: iakoż ſa iego dowcipu ślady w wydanych do druku iego piſmach. A na-
przod *Załuſki tom. 1 fol: 17,* położył od niego napiſana. *Deſcriptionem Victoriæ de
Tartaris*

Tartaris anno Dni 1512 die S. Vitalis ad oppidum Wiśniowce partæ. 2. *Wydał Oratio-
nem na wiezdzie Piotra Tomickiego na Biſkupſtwo Krakowſkie, w Krakowie 1524 in 4to.*
3tio. *Epiſtolam de negotio Pruthenico 1525 in 4to,* w tey broni procederu Zygmun-
ta I Krola Polſkiego, że na Xiążęcia Brandeburſkiego, zlał tytuł Miſtrza y
Xiażęcia Pruſkiego, przydaie iednak *Łubieńſki in Vitis Epiſcop. Płoc: magis po-
liticè, quâm Catholicè ſcripta.* 4to. *Elegiam in obitu Tomiccii, Pòëma na śmierć Bar-
bary Krolowy, pierwſzey żony tegoż Krola, Librum Epiſtolarum według Starowol-
ſkiego in Hecat: y* Łubienſkiego ten iednak powiada, że iego *pòëmata, obſcænita-
tis ſordibus fœtent.* Między liſtami *Eraſma Rotterodama* ieſt wiele liſtow Krzyckie-
go do niego danych, wydrukowanych: kędy *Epiſtol: lib: 18 fol: 557,* wſpomina
o iego Xiążce Erazm, *Pedeſtri ſimul & Equeſtri pugna, cum Lutheranorum exerci-
tu confligentem:* y o drugiey namienia 1527 *lib: 19 fol: 610,* przeciwko tymże Lu-
teranom, zkad żowie go *Strenuum propugnatorem Eccleſiæ. Y lib: 21 fol: 813* mo-
wi o nim tak, *Tu ſic pangis carmen, quaſi nihil aliud agas, ſic texis orationem libe-
ram, ut quanquam ad hiſtoricam ſublimitatem aſſurgis, nihil etiam obſtrepet Pòëticæ li-
centiæ. Quò verò magìs deploras, te à literis, quibus natus eſſe videris, ad epiſcopi mu-
nus, reipublicæq́, functiones pertractum, hoc nos impenſius gratulamur orbi Chriſtiano, cui
nulli ſunt magis utiles, quam qui reluctantes à Philoſophiæ dulciſſimis ſtudiis, ad Patriæ
conſulendum revocantur. Et lib: 26 fol: 1027* odebrawſzy od Krzyckiego Xiażkę
napiſana, a przyſłana ſobie o Mſzy S. mowi, *Multa complectitur, pugnat adver-
ſus hæreticorum dogmata explanat nobis Orationem Dominicam, declarat rationem Miſ-
ſæ &c.* Ta tedy nauki ſwoiey ſława, wſzyſtkich na ſiebie oczy obrocił: a nay-
pierwey Zygmunta I, ten go naprzod Kanclerzem Barbary żony ſwoiey, a
potym Biſkupem Przemyſkim ogłoſił, prawie o to nie zabiegaiacego, y owſzem
zwykł był często mawiać *In parvis quies.* Z tym honorem wyſłał go w le-
gacyi do Ludwika Krola Węgierſkiego 1624. *Bielſki fol, 553. Wapowſki.* Z Prze-
myſkiego pomknął go na Płockie 1527: ſkoro tylko na tę katedrę wiachał,
ieźdźił do Ołomuńca na traktaty o pokoy między Ferdynandem Ceſarzem
y Janem Krolem Węgierſkim. Zakończywſzy tę legacya, luboć ſkutku nie
wźieła iego medyacya, od dworſkich ſię tumultow umknał, żeby był tym lepiey
mogł powierzonych ſobie owieczek doyrzeć: katedrę Płocka piorunowym
ogniem zpalona z fundamentu wynioſł, dość piękna y wſpaniała ſtruktura.
Pałac w Pułtuſku dla rezydencyi Biſkupow reſtaurował: *Paprec. Damalew.* lu-
boć *Łubieńſki* o tym zamilczał: wſzyſtkim dla wdźięcznych obyczaiow miły,
ośm lat na tym Biſkupſtwie pracuiac, przenieſiony na Arcybiſkupſtwo Gnie-
źnieńſkie 1535: ofiarowano było tę godność Tomickiemu Biſkupowi Krako-
wſkiemu, ale on ſię z niey wymowił; pod ta iednak kondycya, ieżeliby ią
Krol ſieſtrzeńcowi ſwemu Krzyckiemu chciał konferować, nie długo iednak
tu prezydował, dwie lecie nie zpełna ſiedzac, wieku ſwego 54, Pańſkiego 1537
śmiertelne życie w nieśmiertelne zamienił, Mąż wſzyſtkiemi od natury przy-
miotami hoynie ozdobiony, oſobliwſza iednak do wierſzow miał z łácnościa
fantazya: zkad też ſam będac *Pòëta laureatus,* w innych ſię Poetach kochał,
oſobliwie w Klemenſie Janickim, ktorego ſwoim koſztem do cudzych kraiow
wyprawił. Załował iednak Biſkupem zoſtawſzy, że z młodſzych lat, mniey
przyſtoynemi wierſzami zagęścił, drukiem na świat wydane od ſiebie foliały;
y ſzczerze chciał poprawić, ale zatrudniony to Oyczyzny intereſſami, to Pa-
ſterſka funkcyą nie mogł przyiść do tego. Mikołay Krzycki Dźiekan Kra-
kowſki, Proboſzcz Poznańſki, podpiſał elekcya Alexandra Krola 1501 *u Karn-
kowſkiego de Primatu, według Damalew: in Archiep: Gneſn:* był to brat ſtarſzy ro-
dzony Jędrzeia. *Paprocki w Gniazdzie* drugiego brata, tegoż Jędrzeia wſpomi-

na, Jana Podkomorzego Poznańſkiego, y czwartego Bernardyna,(podobno S. Bernarda Zakonu] y ſioſtry Annę Rydzyńſka y Zebrzydowſką Matkę Woiewody Krakowſkiego, ale w poźnieyſzey o herbach Xiędze o tym zamilczał. *Okolſki* Staniſława Woiewodę Mazowieckiego tu polozyl, wſzakże Kryſki to był Prawdzic, nie Krzycki Kotwicz: bo y ſam o nim mowił pod herbem Prawdźic. Temu zaś Janowi Podkomorzemu Poznańſkiemu ſześciu ſynow przypiſal ale ich nie wylicza. N.. Krzycki mial za ſoba ſioſtrę rodzona Wawrzyńca Gębickiego Arcybiſkupa Gnieznieńſkiego, z ktorey corka Magdalena Serafina Głębockiego Woyſkiego Kaliſkiego małżonka żyła 1638, *Rożycki Kazan. pogrzeb.* Zofia z Krzyckich JemielſkaKaſztelanowa Kowalſka. Staniſław Podſędek Wſchowſki z Seymu 1613 Kommiſſarz do granic od Slaſka, *Conſtit. fol. 24.* Stefan 1618 uczył ſię w Ingolſtadźie. Woyciech w okazyi z Moſkwą y ich wodzem Szeremetem, chwalebnie polegl na placu, *Conſtit. 1661 fol. 4.* Woyciech Stolnik Nurſki. Piotrowi, Jadwiga Marſzewſka dwoch ſynow powiła, Macieia, y Staniſława, Maciey naprzod Piſarz Ziemſki Wſchowſki 1670, *Conſtit. fol. 26,* potym ſtan ſobie duchowny po śmierci żony ſwey obrawſzy, Kanonik Poznańſki; deputat kilka razy na Trybunał Koronny: w Akademii Poznańſkiey przyczynił fundacyi, piſał hiſtorya Polſka y podobno coś do druku podal: umarł 1679. Staniſław brat iego rodzony, naprzod Stolnik Kaliſki 1653, deputat na Trybunał ſkarbowy, *Conſtit. fol. 2.* w roku 1661 iuż Sędźia Ziemſki Kaliſki, Kommiſſarz do Zup Wielickich oſwobodzenia, *Conſtit. fol. 10.* daley Podkomorzy Kaliſki poſłowal na Seym Koronacyi 1679, *Conſtit. fol. 10,* gdźie go Oyczyzna na rożne funkcye narażiła, umarł Kaſztelanem Poznańſkim, żona iego Komorſka, corka Urſzula doſtałá ſię w małżeńſtwo Janowi Staniſławowi Korzeniowſkiemu Staroście Kościańſkiemu, Regentowi Kancellaryi Koronney, ale ta była z Raczyńſkiy zplodzona, Anna zaś Lipſkiemu. *Cyboni Meſſis fatorum.* Urſzula Janowi Linowſkiemu, niewiem czy nie taż iako maſz wyżey. N. Kaſztelan Nakielſki, corka iego byla za Staniſławem Bnińſkim herbu Łodźia. Synowie iego: W[illegible]yſław, Maciey z luſtrowawſzy cudze kraie zaślubil ſobie Swinarſka corkę Mikołaia, Woyciech ten w ſzkołach Poznańſkich mlodo umarl; y Antoni, procz tych mial więcey ſynow ale ci mlodo ſię z światem pożegnali. Jan Krzycki Opat Koronowſki, 1601 wſtapił na nie, *Auctor 50 ſingul: Gold: Bractwo.* Alexander Staroſta Babimoyſki, ktorego corka Alexandra, żyla z Staniſławem Glogowſkim. Kryſtyna Krzycka Samuela Kowalſkiego małżonka.

KRZYCKI herbu Lubicz. Jędrzeia Krzyckiego ſyn Stefan ſłużyl woienną z Kazanowſkim.

Krzyczewski Herb.

* MA bydź Radwan albo choragiew kościelna, ale miaſto poły ſrzedniey ſtrzala żelezcem na doł, iakby wiſiała we ſzrodku choragwi ta gory rozdarta, na hełmie zdami ſię ptak w pyſku pierzcień trzymaiacy bydź powinien: *Koiał. in Mſ.* Kierdey Krzyczewſki Sędźia Ziemſki Brzeſki 1569. Wladyſław Pułkownik Krolewſki, Strażnik Woyſk pod Kokenhauzem umarł 1622. Jakub Deputat na poprawę Statutu 1648. Mikołay w Woiewodztwie Brześciańſkim, żoná iego Anna Rayſka. Jędrzey Societatis JESU ſłużac zapowietrzonym umarł w Warſzawie 1656.

KRZY-

**KRZYKAWSKI herbu Traby.* Páprocki o nich piſze wſwoim *Ogrodzie & in Stromat: fol: 168.* Dom to Stárożytny piſzą ſię z Krzykáwy nie dáleko od gránic Slaſkich. Z tych był w roku 1597. Seweryn Krzykáwſki Podſtaroſci Miednicki y Burgrábiá Sánocki. Krzyſztof wydáł do druku, *krotka Aſtrologiczna uwaga komety widzianego 1680, in 4to Cracov: 1681.*

**KRZYKOWSKI herbu Junoſza* w Łęczyckim Woiewodztwie. Scibor Kzykowſki Kanonik Kuiawſki, Scholaſtyk Łęczycki. Woyciech brat iego Sekretarz Krolewſki 1580. *Conſtit: fol: 366.* Jerzy Podſtárośći Łęczycki 1603, *Conſtit: fol:* 821. Szymon Miecznik Łęczycki poſłował ná Seym 1634. y 1638. ztamtąd deputat ná Trybunał Rádomſki, Komiſsarz do zapłáty woyſku, *Conſtit: fol: 2.* Jan 1648. Hieronim Podſędek Łęczycki, *Conſtit: 1661. fol: 69.* Bartłomiey miał zá ſoba Annę Kaſzewſką. W Zakonie náſzym ieden Stániſław rządząc Collegium Lwowſkim, támże żyć przeſtał: 1662. *Hiſt: Coll: Leop.* ucząc Theologii w Krakowie był *ná Colloquium Charitativum* w Toruniu 1645. Drugi Wácław po dwa kroć Rektor Collegium Lubelſkiego, ieſt iego Kazánie w druku *in 4to. Cracov:* *Lodź do portu wieczności ná pogrzebie Alexandry Krzęckiey.* Jemu tákże przypiſuia Xiąſzkę, ktorey tytuł, *Sacrocivilis politia, opus politicum nakſztałt Lipſiuſza 1636,* iákoż był rozſądku wielkiego, w rádzie głęboki, śmierć go záſtáłá w Lublinie 1660. Mikołáy miał zá ſoba Dorotę Szczawińſką Káſztelánkę Jnowrocłáwſką.

**KRZYMUSKI* w Ziemi Wieluńſkiey. Jędrzey Krzymuſki podpiſał elekcya Jana III.

**KRZYNIECKI herbu Lubicz* w Lubelſkim. Jádwigá Krzyniecka była zá Dominikiem Czernieckim trzech Krzynieckich, trzy rodzone Sioſtry Giſzowſkie w małżeńſkie związki ſobie przybrali, *Okol: tom 2. fol: 290:* podobno ſą y Nieczuiowie Krzynieccy w Lubelſkim, *to Páprocki w Gniazdzie,* ále o herbách pominał ich, y zá nim Okolſki. Jzabellá Krzyniecká byłá zá Zygmuntem Bieláwſkim, inni ich piſzą Skrzyniecki.

**KRZYSZCZANOWSKI,* w powiecie Lidzkim. Jan Krzyſzczanowſki podpiſał elekcya Jana III.

KRZYSZKOWSKI herbu Odrowąż w Sandomirſkim Woiewodztwie. Stániſław w Pińſkim 1632. Woyciech Krzyſzkowſki w Wołyńſkim 1674. Krzyſzkowſki miał zá ſoba Annę Brodowſką. Anna Zakonnica S. Brygitty 1702. Stefan w Zakonie náſzym temi czaſy.

Ppppppp KUSTRA

KUSTRA *z Krzyszowá* Leżaysk fundował, y támtę Kráinę w possessyi trzymał; á gdy potomstwo iego zeszło, dobrá te Krolom się dostáły. *Kochanowski in Dryade.*

KRZYWANSKI herbu Jastrzębiec w Woiewodztwie Mázowieckim. Z tych był ieden zá czásow Páprockiego Kánonikiem Wileńskim. Mikołay Krzywański Burgrabia Sierádzki 1607. Marcin y Antoni 1697.

**KRZYWCZYCKI herbu Topor*, drudzy ich zowią Krzywczyński, są w Chełmskiey Ziemi, N. Krzywczycki miał zá sobą Urowiecką, z ktorey Syn Tomasz na Urowsku Stárostá Chełmski 1648. Krzywczycka Janá Ważyńskiego herbu Piláwa małżonka. N. miał za sobą Elżbietę Gniewoszownę Starościankę Latowicką. Jádwigá Krzywczycka Alexándrá Szuyskiego Chorążego Brzesciáńskiego małżonka.

Krzywdá Herb.

Ma bydź podkową biała wbłękitnym polu, w podkowie cáły Krzyż ieden, nád podkową drugi, ále nie zupełny, bo poł krzyża nie dostáie od práwey strony tarczy, ná hełmie trzy piora Strusie. *Okol: tom: 1. fol: 506. Koiał: in Ms.* Ze ten herb od herbu Lubicz wziął swoie poczatki; wszystká symmetrya tego herbu zgadzaiaca się z Lubiczem, pokázuie: tylko się tym ieden od drugiego rożni, że w Lubiczu cáły krzyż ná wierzchu, tu tylko połowá, domyśláią się, że zá to tá połowa odięta, iż brat brata dzieląc się znim Oyczystą fortuną, ukrzywdził go w dziale, z kąd też herb Krzywdá się zowie.

Herbowni

Chrząstowski
Dánowski
Kieszkowski
Łázowski
Pogorzelski
Polski
Rzewuski
Sankowski
Sienicki
Święcicki

O Chrząstow-

O Chrząstowskich herbu Krzywdá w Xięstwie Zmudzkim y Woiewodztwie Brzesciańskim wyraznie pisze *X. Koiał: in Ms.* Z tych o iednym powiada, że był Podskarbim Litewskim, z kąd potomstwo iego zwano Podskarbicami. Wacław Alexander Chrząstowski, Starosta Botocki. Tomasz 1632. Stefan Podstoli Zmudzki, Ciwun Berzański w przod Instygator, potym Skarbny Litewski. Daniel Miecznik Zmudzki brát Skarbnego. Jan, Woyciech y Kázimierz w Brześciáńskim 1642. Jozef Pisarz Ziemski Zmudzki. *Patrz Chrząstowski Kościesza tom: 1. fol: 300.*

**KRZYWIEC herbu Ostoia* w Woiewodztwach Wileńskim y Witebskim. Hrehory Krzywiec Pisarz Grodzki Orszáński y Eliasz w Orszáńskim powiecie, *Koiał: in MS:* Jan 1700.

KRZYWIECKI herbu Kierdey. Alexander Krzywiecki poseł 1607. od Ziemi Chełmskiey do Krola Zygmuntá. Jozef ná Podláśiu, *X. Koiat: in Ms.*

**KRZYWIECKI herbu* tákiegoż iáko y Másálscy, tylko, że nad literą M nie stoi miecz, ále strzałá, u spodu niema pior, u wierzchu haczysta, przez nię rowne sobie dwa Krzyże, ná hełmie trzy piorá strusie: tákem widział ten herb odrysowány ná Konkluzyách Krzywieckiemu Deputatowi Trybunału Litewskiego 1679. prypisanych. Jan poseł z powiátu Pińskiego 1648. Stanisław, y Jozef támże 1674. Bázyli 1700.

**KRZYWINSKI herbu Abdánk* w Wielkiey Polsce się przedtym gniezdzili; gdzie przodkowie ich fundowáli Kánonią Kátedralną Poznáńską, y ołtarz S. Troycy, tákże w Poniecu Kościoł S. Troycy y ołtarz Szkáplerzá. Sebástyan Krzywiński 1699.

**KRZYWKOWSKI herbu Pułkozic* w Prusiech. Pierwszy z Woiewodztwá Płockiego w Prusiech osiadł Sebástyan Krzywkowski Miecznik Płocki, Stárosta Stárogodzki, ná Dorposzu, Rybieńcu w Woiewodztwie Chełmińskim, miał zá sobą Jádwigę Mostowską z Poniátowá herbu Dołęga, z niey zpłodził corkę iedynaczkę, tá w Chełmnie Zakonnicą zostałá, sam zszedł z tego świátá 1623, pochowány u Dominikánow w Chełmnie. Brat iego Woyciech po nim wziął sukcessyą, z ktorey fortuny, Duchownym, Zakonnikom, ubogim siłá czynił, żáden od niego nie odszedł bez opatrzenia: z Janem Lipskim ná ten czas Biskupem Chełminskim, iezdził do Rakuz po Krolową Cecylią Renatę: bywał posłem, Ekonomem Biskupstwa Chełmińskiego trzy rázy: został potym (bo żył przedtym cælebs) Proboszczem Katedralnym Chełmińskim, Proboszczem Brodnickim, Sekretarzem Krolewskim, á Krol Jan Kazimierz Ekonomią Rogozińską puścił mu był do wiernych rąk, świat pożegnał w roku 1662: iáko iego nádgrobek swiadczy w Kátedrze Chełmińskiey. Kátárzyná Krzywkowska Janá Kámieńskiego Komorniká Łęczyckiego małżonká. Michał ná Wołyniu 1632. Antoni Stolnik Połocki 1700. N. byłá zá Stánisławem Ptaszyńskim.

**KRZYWOKOLSKI* w Krákowskim Woiewodztwie. N. Krzywokolski, ktorego Synowiec Stánisław w Zakonie nászym umarł 1633. są w druku iego Xiąszki to iest *Compendium Vitæ Spiritualis, de Præparatione ad mortem. De Via vitæ æternæ. De modo meditandi iuż po polsku, iuż po łácinie wydáne.*

**KRZYWONOWSKI herbu Lubicz* w Mázowieckim Woiewodztwie pod Prasnyżem.

**KRZYWORĘCKI* w Płockim Woiewodztwie z Krzyworzyná.

**KRZYWOSĄDZKI herbu Niesobia* Stárożytna to pod tym imieniem familia, bo według *Miechowity lib: 2. y Bieh fol: 59.* Hrábiá Krzywosąd, Klasztorowi Sieciechowskiemu pewną wieś nádał, ieszcze w roku 999. Bogumił Hrábiá Krzywosąd Kásztelan de Ruda, to iest Wieluński 1252. Hrábiá Krzywosąd y Grzymisław brát iego, w roku 1228. podpisali list Konrádá Xiążęciá Mázowieckiego, w ktorym dáruie Ziemię Chełmińską Krzyżakom *u Pretor: lib: 2. c. 4.* Krzywosąd Podkomorzy Krákowski 1334. *u Łáskiego w Stat: fol: 167.* Jan Krzywosąd dziedzic ná Myiomicách 1447. *Acta Castrens: Ostrzeszov:* Krzywosąd dziedzic ná Tymienicách Podkomorzy Kálíski 1451. *Acta Caliss; Terrestr:* Marcin Krzywosądzki miał zá sobą Dąbską, z niey zpłodził corkę Dadzibogá Chociszewskiego małżonkę, y Synow trzech, Łukasza, Zygmunta, y Jędrzeia. Z tych pierwszy Łukasz z Kátárzyny Ponińskiey, miał trzech Synow, Bartłomieiá, Jędrzeiá,

 y Woyciechá,

y Woyciechá. Bartłomii ma zá ſoba Jadwigę Zákrzewſką, Siostrę rodzona Michálá Kánoniká Poznáńſkiego, z tey ſą Synowie iego Michál, Adam, Nereuſz, Woyciech, y corká Weroniká. Jędrzy brat Bartłomieiá poiął tákże Máryánnę Zákrzewſką rodzoną ſiostrę tamtey, z tey Syn ieſt Wálenty: Woyciech brát Bartłomieia ma zá ſoba Kániewſką, żyia *Steriles*. Zygmunt drugi Syn Marciná ktoremu Rynarzewſka powiłá corkę Annę wydáną zá Janá Szumańſkiego y Syná Antoniego. Audrzey trzeci Syn pierwſzym związkiem wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Chrząſtowſką, drugim z Wałdowſką, potomſtwo iego corká Agnieſzka y Synowie, Karol, Ludwik, Franciſzek, z tych Károl ma zá ſoba Szymańſką.

Krzyż herb álbo Krucyni.

Siłá bárdzo Herbow ták w Polſce, iáko y w Xięſtwie Litewſkim, znaydzieſz, ktore Krzyżow zážywáią, iáko Baryczká, Białynia, Boycza, Bożawola, Bożezdarz, Brodzic, Chrynicki, Bodek, Jezierza, Nawrotnik, Łopotow, Wizgiert, Pilawá, Prus 1mo & 2do, Swienczyc, Dowoyna, Dębno, Sieniuta, Wáſkiewicz, Złotawolność y wiele inſzych, krom tych widziałem ná nádgrobku w Kościele Chełminſkim Waleryaná Głuchowſkiego herbu Prus 2do, czwarty herb, gdzie Krzyż był ná tárczy, ále iák litera X położony, ná káżdym záś rogu tego Krzyża, roża; *Paproc: in Strom*: piſze, że Grzybowſcy z Bełżewic ná Sląſku pieczętuią ſię Krzyżem proſto ſtoiącym, ná káżdym iego rogu gwiazdá o ſześć graniach, nád krzyżem Xiężyc nie pełny, rogámi do gory obrocony. *Bielſki fol: 50. y Paprocki o herb: fol: 439*, domysláią ſię, że gdy pierwſi w Polſce Jnfułaci, z Krzyżami w herbie ſwoim záwitáli, ſwieżo náwroconym do wiáry Polakom y rycerſtwu, też ſame Krzyże do herbow ich rozdawáli álbo przydawáli, álbo też ich ſami przodkowie náſi do herbow ſwych z áffektu do Krzyżá Chryſtuſowego przybieráli. Jákoż

Prochorowi pierwſzemu Biſkupowi Krákowſkiemu *Stárowol: in Vitis Epiſcop: Cracov: Kantſki y Bilſki*, zá herb Krzyż, u ktorego wſzyſtkie rogi cztery trochę rozdárte, przywłaſzczaią: był ten Prochor rodem ze Włoch (kędy wiele ieſzcze y pote czały Familii znayduie ſię, ktore ſię krzyżámi pieczętuią, o czym Petra Sancta cap: 48. á między niemi Sanctacrucyuſzow, z ktorych Antoni Sanctacrucius Arcybiſkup Seleucyi, y w Polſce náſzey Nuncyuſz, á potym Kardynał Rzymſki w roku 1630,) maz iáko mowi *Starowol: religioſæ gravitatis, & Sanctimoniæ famâ inclytus*, w prácách koło trzody ſobie powierzoney lat dwadzieściá z pędziwſzy, poſzedł po koronę do niebá w roku 986., w Krákowie pogrzebiony.

Rachelin *według Stárowolſk*: tegoż herbu, ſzoſty Biſkup Krákowſki, z Proboſzczá teyże Kátedry ná tę godność obrány od Kápituły, rządził ią lat czternaście wielką roſtropnością, mądrych ná beneficia Kościelne y pobożnych wynoſząc, choyne iáłmużny ná ubogich ſypiąc, Kościoł ſwoy w ſprzęt do ſłużby Boſkiey przyzwoity zdobiąc, przenioſł ſię ná wieczność w roku 1040, támże pochowany; Włochy Oyczyzna iego. Był w práwie Kościelnym biegły, kárność kocháiący, wſtrzemięźliwy *Starowol: in Vitis Ep; Cracov:*

Vilibaldus álbo Wilibalinus rodem Francuz, pierwſzy Arcybiſkup Gnieznieńſki tymże ſię Krzyżem w herbie ſzczycił, mąż pobożny y powagi Páſterſkiey przeſtrzegáiący, á iáko *Danalewicz piſze in Vitis Archiep: Gneſn*: przez Czechow tłumáczow, wiárę práwowierną pierwſzym owym Polakom przez lat cztery opowiádaiąc życia tego dokonał w roku 970. *Kraſinius Janicius.*

Do tegoż herbu Krucyni pociągáią hiſtorycy Hippolita ſzoſtego Arcybiſkupa Gnieznieńſkiego, tákim iednák kſztałtem herb iego opiſuią; Tarcza herbu poprzek ſzeroka linia dzieli, ná wyżſzey części ieſt Krzyż, iák zwyczaynie ná Kościołách bywa,

ná ſpodzie z gory od práwego boku tarczy ná lewey z ukoſa trzy páſy ſą czarne, á między niemi dwá białe: *Danalev: in Archiep: Gneſn*: twierdzi że był Włoch z familii Urſynow, á zátym bárdzieyby do Roſynow y herbu Poray należał. Wiele Kościołow ten Hippolit Konſekrował, y przykłádnemi Plebanámi oſadził, ſpiewánia, y inſze obrządki uſtánowił, Miecyſłáwá Krolá, y żonę iego Ryxę koronował, ſiedział ná tey Kátedrze lat 27. umarł 1027. Herb iego, *Okol: tom: 3. fol: 247.* zowie Tryumf.

Paulin Biſkup Poznáńſki Szláchic Rzymſki z Kánonika u S. Piotra ná tę godność Konſekrowány w roku 1021, mądry y miłych obyczáiow Páſterz, ſpráwował urząd ſwoy wielkim rozſądkiem y pobożnością lat piętnaście, zſzedł z tego świátá w roku 1035. w Kátedrze Poznáńſkiey złożony. *Długoſz in Vitis Epiſc: Poſnan*: Do tegoż Domu pociągáią niektorzy Mikołáiá z Boryową Biſkupá Wileńſkiego, ále go drudzy chcą mieć herbu Gerald, kędym y ia o nim mowił. Krzyża w herbie, że záżywa Kápitułá Chełmińſka, mowiłem w pierwſzym tomie, á ſnać od Kryſtyaná pierwſzego ſwego Biſkupá. Woiewodztwo tákże Wołyńſkie y Brácłáwſkie, że Krzyże ná Chorągwiách ſwych noſzą, mowiłem támże. *Paprocki o herbach fol: 598* między inſzemi chorągwiámi zábránemi pod Grunwaldem po wiktoryi z krzyżakow, o trzeciey námienia, że miálá ná ſobie rzekę z krzyżem, tę prowadził Walkrod Márſzáłek Pruſki Fráncuz, Piąta tákże Krzyż biały, y zwano ią S. Jerzego, tę prowadził Jerzy Kieczdorff. Dwudzieſta chorągiew miálá dwá Krzyże ieden nad drugim, z ktorych ieden był w białym polu, drugi w czerwonym, tá byłá kommendorſtwá y miáſtá Elbląga, tákże dwudzieſta oſma y trzydzieſta. Dwudzieſta piąta ná ktorey były dwá Krzyże czerwony w polu białym, biały w czarnym. Trzydzieſta ſzoſta miałá ná ſobie Krzyż biały, w czerwonym polu, nád nim koroná czerwona w białym polu, to byłá Chorągiew Miáſtá Krolewca. Czterdzieſta czwarta, miałá ná ſobie dwá Krzyże białe, ieden pod drugim, tá, Miáſtá Gdańſká, nád dwiemá temi Krzyżámi, koronę temu miáſtu przydał Krol Kázimierz, ktorym herbem po dziś dzień ſię ſzczyci.

Paprocki o herb: fol: 479. Okol: tom: 1. fol: 121. Powiádáia, że Fámiliántom Crucyni, wzaſługách przydáno potym gwiazdę, z tym ſię dał ſłyſzeć Edmundus Crucinus Opát Káſztelirſki *Ordin: Ciſtercienſis*, Doktor w Akádemii Páryſkiey, ktory do Polſki z rozkázu Grzegorzá trzynaſtego Papieżá, zá czáſow Stefaná Krola, dla reformowánia Klaſztorow teyże reguły ziachawſzy, w Wągrowcu Kápitułę Prowincyalną po dwakroć kłádał. Powinien záś bydź Krzyż Káwálerſki, pod ktorym gwiazdá o ſześć gran, w polu czerwonym, ná hełmie nád korona tákiż krzyż. Podobnym temuż herbem pieczętuią ſię Deniſowie, tylko że u tych Krzyż ná ſámey gwiazdzie ſtoi, iákom mowił tu fol: 37. á ná hełmie noſzą pięć pior ſtruſich. Podobny y ten herb, o ktorym *Paprocki w Gniazdzie fol: 1122. y Kleynoty fol: 106.* gdzie w polu błękitnym kłádą belk ſzeroki wſzerz biały, nád nim ieſt krzyż káwálerſki, pod nim gwiazdá złota. *X. Koiał: in Mſ:* Jſiorow w Xięſtwie Litewſkim herb ták opiſuie: tarcza herbu linią wzdłuż przedzielona, po práwey ſtronie tarczy ſkrzydło ſępie, po lewey krzyż, nád nim gwiazdá, nád hełmem ſkrzydło ſępie, nád nim gwiazdá. Skoroboh//áty w Litwie Sámym ſię Krzyżem pieczętuią.

Herbowni.

Dalewſki *Jſiora* *Korniakt* *Skorobohaty* *Szczepkowſki.*

Swięty Floryan Biſkup Hiſpaleńſki, tego relikwie między innemi Swiętemi, poſyłáiąc Swięty Karol Borromeus Kardynał Arcybiſkup Medioláńſki, do Jędrzeia Batorego Kardynała y wnuka Stefana Batorego Krola Polſkiego w roku 1584, ták do niego piſze. *Multæ ſunt cauſæ & recentes, quamobrem Sereniſſimum Principem, Jlluſtriſsimum S. R. Eccleſiæ Cardinalem, Collegam noſtrum Dominum Andream Bathoreum, omni obſervantiæ officio, piaq; liberalitate proſequamur.*

Primum sanè verò hospitium est, quòd cum beatæ memoriæ Eustorgio II. Archiepiscopo,
Prædecessore nostro, olim habuit Florianus, Sanctitatis nomine illustris, qui è Poloniæ
finibus Mediolanum profectus, quo tempore in illo regno Christiana religio disseminata
nondum erat, ab eodem benignè exceptus, fidei mysteriis imbuitur, baptizatur, doctrinâ insti-
tuitur, & per singulos ordinis gradus fit diaconus, demum Ecclesiæ Hispalensi, aliquot annos,
cum Episcopus religiosè præfuisset, ob merita in Sanctorum numero adscriptus, digna vene-
ratione colitur. Atq; hoc quidem antiqui hospitii jus, quo cum Polonis, Catholicæ pietatis
studiosis devicti sumus, valet plurimum apud nos, quibus majorum nostrorum exempla sunt
ad imitationem proposita. &c. Poty słowa S. Karola Borromeusza, nic pewnieyszego,
że od tákiego człowieká z autentycznych dokumentow zábrane. Kłádzie ten list *Na-*
kielski w swoiey Miechow; fol: 730. czyli raczey 736. ile że tego S. Floryana przystáne
relikwie w Miechowskim Kościele ku czci są złożone.

* *KRZYZAKOWSKI herbu Prus imo* w Krákowskim Woiewodztwie. Jest nadgrobek
w Krákowskim Kościele ná zámku z tym herbem, Fránciszká Krzyżakowskiego Pisarza
Grodzkiego Krákowskiego 1631. zmárłego, męża znákomitego *Stárowol: in Monu*
fol: 35.

* *KRZYZANOWSKI herbu Dębno* z Krzyżánowic w Sendomirskim Woiewodztwie. Wy-
ráźnie o nich mowi *Długosz w Xiązce de Fundat: Monast: Die: Cracov: w Kakiel: w*
Miechow: Richard z Krzyżánowic Chorąży Krákowski, ten poluiac we święto, obie
oczy ftrácił, ále zá przyczyna S. Stánisłáwá Biskupá znowu wzrok odebrał. *Skarg. w*
życiu S. Stánisłáwá. z Długosza. Dersław Krzyżánowski Kánonik Krákowski; Proboszcz
Wiślicki 1461. o ktorym *Długosz lib. 13. fol: 274.* Piotr z Krzyżánowic Łowczy
Sendomirski 1436, u *Laskie: w Stat: fol: 140.* Jan Łowczy Sendomirski y Eustáchi bráciá
rodzeni dziedzice ná Krzyżánowicách y Sienieńskiey woli, dział między sobą czynią
Oyczystey fortuny *Acta Terrest: Radomi:* Stanisław Alexander y Jan 1648.
KRZYZANOWSKI herbu Swinka w Sierádzkim Woiewodztwie. Máciey Krzyżánowski
Podsędek Poznáński deputowány 1520 do korrektury Státutu Polskiego. Hieronim
Opát Tyniecki. Jan Woyski Poznáński. Marcin Dworzánin Zygmuntá Augustá,
Jan 1732. Władysław 1648. Łukasz 1674, w Káliskim, Łukász w Zákonie nászym życie
zákończył 1703. brát iego był Paulitá. Są tákże Krzyżánowscy w Ziemi Wárszawskiey,
ále nie wiem, czy dotych należą, iáko Wiktoryn Łowczy Wárszáwski Sekretarz
Krolewski 1632. Kázimierz 1648. N. miał zá sobą Teressę Kierską.

* *KRZYZANSKI herbu Jwiczyk.* O tych áni Páprocki áni Okolski nie pisał.

* *KRZYZEWSKI.* Woyciech Krzyżewski Komornik Ziemi Rozáńskiey y Máteusz 1632.
Stánisław 1705. podpisał konfederácyą Krákowską.

* *KSIAZNICKI herbu Ostoia* w Sierádzkim Woiewodztwie y ná Podgorzu.

* *KSIAZENSKI* Xięgi Grodzkie Ostrzeszowskie Ksiażeńskich wspomináią w roku 1595.
y 1598.

* *KSIĘSKI herbu Łodzia* w Wielkiey Polsce. Mikołáy Xięski Kánonik Gnieznieński
w roku 1466, kłádą go w liście Jana Grusczyńskiego Arcybiskupá Gnieznieńskiego
u Damalew: in Archiep: Gnesn: fol: 261.
KSIĘSKI herbu Topor w Krákowskim Woiewodztwie, od dobr Ksiąz ták názwáni,
iedneyże dzielnicy z Wronowskiemi, dla czego nápámiątkę pisali się z Wronowá.
Wácław z Ksiaza Kanonik Krákowski. w lekárskich náukách biegły w roku 1381, *u*
Nakiel: w Miechow: fol: 319. ná liście Záwiszy Biskupá Krákowskiego. *Okolski* o dziale
między brácia rodzona z Sendziwoia, Otta Zegota, Jákubem y Piotrem, że przy-
padł ná rok 1448. wspomina. Woyciech z Księżá Krákowski y Kuiáwski Scholástyk
w roku 1485. *Constit: Synod. Provinc: 1630.* O Księskim námienia *Orichov: Annal: 6.*
Woyciech y Jędrzey dziedzice ná Xiązu: z tych Jędrzeia było piąciu Synow, z
ktorych Stánisław Rotmistrz y Krzysztof ná Moskwiewskiey polegli expedycyi.
Woyciechá zaś zostáło Synow czterech, Jędrzey, Márcin, Jan Scholastyk Woynicki
y Stánisław;

y Stánisław; z tych Márciná Syn Kásper zginął pod Cecora. Stánisław Syn Woy-
ciechá Pisarzem był Grodzkim Krákowskim, ktorego zmárłego w roku 1650,
nádgrobek widzieć w Krákowie ná zamku, *Stárowol: in Monum:* zásiádał kilká rázy
w Trybunále koronnym Deputatem, záwsze z tą pochwałą, że nie z korumpowány
w sprawiedliwości. Synowie iego trzey, Mikołáy, Stánisław y Stefan; z tych pier-
wszy Mikołay Czesnik Krákowski, miał zá sobą Máryannę Chełmska Podstolánkę
Krákowską. Był to człowiek z młodych záraz lát do woiennych trudow przyu-
czony, z Lánckorońskim y Czárneckim, Kozákow, Węgrow, y Szwedow biiąc ná-
rożnych mieyscách tę o sobie wzniecił rycerskiey umieiętności opinią, że go nay-
wyżsi Hetmáni Regimentarzem swoim czynili. Jezdził do Chána Tátárskiego wle-
gácyi, docieráiąc z nim przymierza, ná Seymy tákże wálne od Woyská wszędzie
z wielkim Imienia swego záleceniem. Umarł 1676. Drugi brát Stanisław, ten pod
Beresteczkiem dla miłey Oyczyzny życie swoie ze krwią wylał w potrzebie zábity,
Trzeci Stefan z Wronowá Księski Pisarz Grodzki y Burgrábia, á potym Podstá-
rości Krákowski, Poseł ná Seym, 1661, z nieg Kommissarz do rewizyi skárbu koron-
nego, *Constit: fol: 16, y 1662,* z kąd deputowány do pisania konstytucyi, *Constit: fol: 44.*
y ná Seym koronácyi Janá III, *Constit; fol: 20,* wydawałá się w nim znacznie bie-
głość praw Koronnych, dla czego zá Władysławá IV. Królá Instygátorya koronną
piástowáł; ná P. Bogá zás nieskąpa ręká, kiedy w Obichowskim Kościele, ołtarze
iego szkátułą stánęły: po śmierci iego, ktora przypádłá ná rok 1676, zostáli się ci
Synowie, Stanisław y Adam ludzie rycerscy, Adam Dworzánin Cesarski, Mikołáy
Woyciech y Fránciszek y corká Zofia. *Simon Turonicki Ascia immortalis gloriæ Vin-*
dex. Kwitnął potym Komięski Stolnik Krákowski 1688. y Mikołay Burgrabia Krá-
kowski 1697.

* *KUBERSKI herbu Dołęgá* w Ziemi Wiskiey, Krystyn z Kubry Chorąży Wiski 1525.
podpisał dekret Mázowiecki o heretykách *u Lubien: in Vit: Episcop: Płocen:* Jan
Kuberski Woyski Ziemi Wiskiey, miał zá sobą Máryannę Czołháńską Stárościankę
Cieszkowską, z niey były te corki: Zofia, Sebastyana, Sasina Pisarzá Grodzkiego Há-
lickiego, 2do Bonkowskiego, Konstancya Adama Kásierowskiego, Helená Alexandra
Jełowickiego, Kátárzyná y Anná pánny Zákonne konwentu Lwowskiego, reguły
S. Dominiká, Bárbárá Lubienieckiego máłżonki, y Synow dwoch Alexander y Ká-
zimierz, od tego był Syn Hippolit ále młodo umárł. Jan Kuberski miał zá sobą
Joannę Násierowską.

* *KUBLICKI herbu Xiężyc y Miecz.* Kublicki Máciey z Seymu 1616. náznáczony do re-
wizyi Xiąg Ziemskich Grodzkich, y Podkomorskich Winnickich, *Constit: fol: 28.*
Piotr Poseł ná Seym 1667, z támtąd Kommissarz do zámku Połockiego, *Constit: fol:*
6. był potym Podczaszym Połockim. Jan Alexander Pisarz Grodzki Połocki 1674.
Fránciszek 1726. Stefan Czesnik Inflántski 1700.

* *KUBNIEWSKI* w Ziemi Rożáńskiey. Adryán, Woyciech y Jan Kubniewscy podpisali
elekcyą Jana Kázimierzá Królá.

KUCHARSKI herbu Godziembá w Zakrocimskiey y Wyszogrodzkiey Ziemi. Jan z
Kuchar Kásztelán Zakrocimski y Scibor Podsędek Wyszogrodzki 1452. *Statut Mazov:*
fol: 94. y 97. y 98. Corká Kásztelana byłá zá Mácieiem Łękowskim Kásztelánicem
Wyszogrodzkim. Piotr Sędzia Wyszogrodzki 1525. *u Lubien: in Vitis Episc: Płocen:*
Tomasz y Marcin Kucharscy 1648. w Zakrocimskiey.

KUCHARSKI herbu Jastrzębiec, iedneyże dzielnice z Jeżowskiemi w Woiewodztwie
Płockim. Máciey y Piotr Kucharscy 1632.

KUCHARSKI herbu Korab w Sieradzkim Woiewodztwie. Sebastyan Kuchárski Pisarz
Grodzki Piotrkowski, mąż pobożny, ná zákonnikow szczodrobliwy, y ich sławy
obrońcá 1682, Piotrkowskiemu Collegio nászemu kámienicy swoiey ustąpił y zápisał.
Fránciszek 1648. Władysław Synowiec Sebástyaná, Pisarz Grodzki Sierádzki 1693.

brát iego Kázimierz w Zákonie náſzym świątobliwe życie zákończył w Piotrkowie 1704. Kázimierz Piſarz Grodzki Sieradzki deputat ná Trybunał Koronny 1718 Kucharſká Janá Tomickiego małżonká.

KUCHARSKI herbu Lubicz, N Kucharſka byłá zá Jakubem Łyſakowſkim Lubiczem. Jędrzey Kucharſki Kánonik Krákowſki 1679.

KUCHARSKI herbu Prawdzic w Ziemi Ciechánowſkiey y ná Ruſi. Anna Kucharſka Jakubá Bełęckiego małżonká, Woyciech y Marcin Kucharſcy 1648.

KUCHARSKI herbu Rola w Łęczyckim Woiewodztwie. Z tych iedni w Wielkiey Polſce, drudzy ná Podolu oſiedli. Woyciech Kilián Kucharſki z Kuchar z Kátárzyny Garnyſzowny zpłodził naprzod Janá, ktorego z Anny Dzikowſki było dwoch Synow ludzi rycerſkich: Seweryn y Kázimierz. Jákubá, ten zſzedł bezpotomnie y Jędrzeiá, ktory z Jádwigi Starczewſki zoſtáwił corki dwie: Kátárzynę y Annę, y Synow, Sebaſtyáná, Stániſłáwá Jezuitę y Franciſzká. Woyciech Krzczan Kucharſki brát Stryieczny Kiliáná, miał zá ſoba Gáiowſka, z tą zoſtáwił Synow czterech Wálentego, Stániſłáwá, Janá y Máciejá. Z tych Jan y Máciey bezpotomni, Wálentyn z Przadowſki zrodziłci wprawdzie dwoch Synow Piotra y Pawła, ále ci młodo powietrzem pomarli. Ján czwarty ich brát przybrał ſobie w dożywotnią przyiazn Sokolnicka z Sokolnik, z ktorą wziął dobrá Lubowice, tá mu powiłá cztery corki: Barbárę Boguſławſka, Dorotę Rádzicka, Jádwigę Chłapowſka y Annę, Synow zaś trzech Jana, Stániſłáwá y Krzyſztofa. Z tych Jan ná Podolu oſiadł, tam z Anny Grotowny, miał Syná Stániſłáwá, męża rycerſkiego, od ktorego z Ewy Cieſzkowſki, było to potomſtwo, Mikołay, Marcin, Máryan y Alexander, Fránciſzek, Barbará Máciejá corki małżonká, Anná y Alexandra. Stániſław drugi Syn Jáná, w rożnych expedycyach doſwiadczonego męſtwá, ten z Elżbiety Gorczańki zpłodził Synow Stefaná, Jana y Micháłá, y corki Annę, Kryſtynę y Kátárzynę. Krzyſztof trzeci Syn Janá umarł w obozie. Z drugiey linii Kuchárſcy byli ci, Adam z Oycá Stániſławá, mátki Gáiewſki urodzony, Synowie iego z Elżbiety Rzadkowſki, Máteuſz, Mikołáy, Páweł y Stániſław. Máciey brát Adámá z Zabokrzycki zpłodził Marcyáná y Felixá. Szymon Syn Jędrzeiá y matki Wárgáwſkiey, miał z Zieleniowſki, Syná Janá, ktoremu Dárowſka powiłá Adáma. Drudzy Kuchárſcy od Gábryelá, Raphałá y Troiana rozrodzeni. N. miał zá ſoba Annę Kierſka.

KUCHARSKI herbu Zagłoba w Łęczyckim Woiewodztwie. Stániſław, Woyciech, Jan, Władyſław 1648. Jan 1674. Kuchárſcy. N. Kucharſka Alexándra Połubińſkiego małżonká. Kazimierz Kuchárſki Skarbnik Sieradzki Porucznik Powiátu Lelowſkiego 1733 N. miał zá ſoba Siemińſka herbu Leſzczyc z tey corká była zá Piotrem Zákrzewſkim herbu Bogorya.

KUCHMISTRZOWICZ herbu Leliwa w Xięſtwie Litewſkim, pátrz Dorohoſtayſki.

KUCICKI herbu Pobog czyli iáko W indexie ſwoim piſze ich Okolſki Rucicki, w Ziemi Wyſzogrodzkiey.

KUCINSKI herbu Ogończyk, inni ich piſzą Kucieńſki, w Kuiáwſkim Woiewodztwie. Jednaż ich dzielnicá z Kościeleckiemi y Działyńſkiemi, y owſzem niektorzy twierdzą, że Mikołay z Kutná Woiewodá Poznańſki zpłodziwſzy kilku ſynow, ktorzy dzielac ſię ſubſtáncyą iego, rożnych Imion nábyli, był przodkiem tych Fámilii, ále Dom Kościeleckich bez wątpienia dawnieyſzy, y Mikołáiá Woiewody Poznánſkiego nigdzie mi ſię nie doſtáło czytác. Naydawnieyſzego z tego Domu czytam Janá z Kutná Podkomorzego Goſtyńſkiego w roku 1446. ktory podpiſał liſt Władyſłáwá Xiążęciá Mázowieckiego dány Poznánſkiemu Kościołowi, *u Karnkowſkiego in Conſtit: Synodal: fol: 86.* znaydzieſz go. Kwitnał potym, á bodáy nie ſyn Janá, Mikołay Kucieńſki, ták go zowie Długoſz pod rokiem 1462. *Miechovita Gutenium, Bilſki zas Gutowſkim fol: 427* ále ſię myli, Stároſtą go Goſtyńſkim Krol Kázimierz uczynił, że po zeſciu Władyſłáwá Xiążęcia Ráwſkiego, pierwſzym był powodem

Szlachcie Goſtyńſkiey, áby ſię byłá poddáłá Krolom Polſkim: poſtąpił potym ná Woiewodztwo Łęczyckie, z ktorym tytułem, odprowadzał Władyſłáwá Krolewicá Polſkiego ná Kroleſtwo Czeſkie 1471. *Biel: fol: 454.* znaydzieſz go y w roku 1478. z taż godnością *u Łaſk: w Stat: fol: 86.* Tenże między Máciejem Węgierſkim, Kázimierzem Polſkim, Władyſłáwem Czeſkim Krolámi, przymierze do trzydzieſtu mieſięcy námowił y zawárł. *Długs Cromer lib: 28. Biel: fol: 464.* W roku 1475. Krolewnę Polſką Jádwigę Kázimierza corkę Jerzemu Xiążęciu Bawárſkiemu záślubioną, odprowadzał do Báwáryi wielkim ſplendorem. *Dług: Cromer.* W roku záś 1479. Zofią Krolewnę do Frankfortu záślubioną Fryderykowi Margrábi Brandeburſkiemu; był potym Woiewodą Poznańſkim y Generáłem Wielkopolſkim. Jędrzey z kutná náprzod Kaſztelan Goſtyńſki 1496. *u Łaſkiego w Statucie fol: 110.* potym Woiewodá Ráwſki 1501, *u Karnkowſkiego de Primatu.* Stániſław z kutná Woiewoda Ráwſki 1530, corká iego Jádwigá Cudzieńſka, ſyn záś Jan dziedzic ná kutnie y Sieciechowie. Drugi Mikołay, trzeci Jerzy ktorego żoná, Anná Sierpſka. Od Jana ſzedł Wálentyn, ktory miał zá ſobą Plecka. Stániſław Podkomorzy Goſtyńſki 1589. podpiſał tranſakcyą Będzińſką, iezdził 1582 w legácyi do Krolá Szwedzkiego, upomináiąc ſię niektorych fortec zábránych od niego *Paſtor: in Floro:* Jan y Stániſław 1648. Mikołay ná Kucinie, Adám, Stániſław 1674, w Łęczyckim, Wálentyn w Ziemi Nurſkiey 1648, Jerzy Stároſtá Kruſwicki 1948, á potym Káſztelán Goſtyńſki miał zá ſobą Elżbietę Kráſińſką Woiewodzankę Płocka, Máryánna Piotra Brodowſkiego Czeſniká Buſkiego małżonká. Mikołáy miał za ſobą Máryannę Wnorowſka, z tey corká Wiktorya doſtáłá ſię w małżeńſtwo Kázimierzowi Wodzyńſkiemu, ſynow záś iego trzech, Antoni *Sterilis*, Jozef z Anny Wolſki miał ſyná Mikołáiá, Máciey z Weroniki Lubiátowſki, Jozefa Jgnácego y Franciſzká ſynow, corki, Jádwigę, Rożą y Máryánnę. Boguſław Kanonik Lwowſki deputat ná Trybunał koronny 1714.

**KUCZUK herbu Sieſtrzeniec.* Kuczuk Dworzanin pokoiowy u Jágełłá Krolá. Kuczuk Rotmiſtrz nád iázdą w owey przegráney náſzych pod Choynicámi 1454, poimány od Krzyżakow, gdy ſię tym czaſem z niemi ugániał y zábáwiał, pokibybył Krol Kázimierz, ktorego gonili, nie uſzedł, *Strykow: fol: 621, & 624. Koiał: p. 2.* N. Kuczuk z innemi Litewſkiemi poſłámi domáwiał ſię ná Seymie Piotrkowſkim reſtytucyi Podola, *Cromer lib: 25. Stryikow: fol: 439.* Máciey Kuczukiewicz poſelſtwo do Moſkwy odpráwował 1499. Eliaſz Kuczá Metropolitá Ruſki 1577. Kuczuk Sieſtrzencowicz człowiek uczony, wydał niektore rzeczy do druku po łácinie y wierſzem Polſkim.

KUCZBORSKI herbu Ogończyk w Dobrzyńſkiey Ziemi. *Mſ. o Familiach Pruſkich*, to o nich powiáda, że ſię hełmem rożnią od inſzych Ogończykow; bo ręce zbroyne y rozſzerzone nie trzymáią pierzcieniá iák w Ogończyku. Tomaſzá Chorążego Dobrzyńſkiego 1632. chwali *Okolſki*, że był wielki woiownik. Wálentego Kuczborſkiego wſpomina *Hozyuſz* 1568. *in Epiſtol: tom: 2. fol: 252*, był Archidyákonem Pomorſkim, Kánonikiem Krákowſkim y Wármińſkim, umárł 1573, w Krákowſkiey Kátedrze pochowány. *Baran: Conſtit: Synod: Vladisl: fol: 57. Ara gratitud: Coll: Branſberg: wydał do druku Katechizm według uchwały Concilium Trydentſkiego in fol. 1568. y kazania ſwoie Polſkim ięzykiem żarliwosci* pełne. *Starowol:* z czego poznać co zac y w náuce y w wymowie y pobożności był Práłát. Jan Biſkup Chełmińſki już był nominowány ná Biſkupſtwo Płockie, ále go tym czáſem śmierc záſzłá w roku 1624, pochowány w Toruniu u S. Jana, gdzie ſobie táki nadgrobek kazał, nápiſáć, *Hic jacet Ioannes Kuczborſki, Epiſcopus Culmenſis peccator, oretur pro eo:* ná pogrzebie ſwoim zákazał, żeby zadna muzyká nie gráłá, ále tylko, żeby duchowieńſtwo, ſpiewáiąc, zwykłe ceremonie przy trumnie odpráwili, ſzczypie go *Piaſecki*, że wielkie pieniądze ná ſwoim Biſkupſtwie, á tylko przez lat dzieſięc ná nim ſiedząc, zebrał; pięćkroć ſtotyſięcy czerwonych złotych, czyli też pięćkroć ſtotyſięcy Polſkich zápiſał Zygmuntowi III. Krolowi, pominąwſzy ſwoich właſnych ſynowcow:

podobno dla tego, że ſię ſpodziewał, że Krol Zygmunt, pámiętáiąc ná iego uczynność ku ſobie, miáł im więcey fáworow Páńſkich ſwiadczyć: *to Piaſecki* á ieſzcze z ſwego tylko domyſłu, *podobno mowi dla tego:* nie wiedząc náwet pewnie iák wielką ſummę poſłał Zygmuntowi Kuczborſki. To ieſt prawdá, że znaczną ſummę zebráł był ten Biſkup, to z dziedzicznych dobr ſwoich, to z Biſkupich, zá induſtryą ſławnego w Ekonomiy goſpodárſkiey Sebaſtyana Krzywkowſkiego Mieczniká Płockiego, przecięż nie pięćkroć ſto tyſięcy czerwonych, iáko piſze *Piaſecki:* bo by tá ſummá wynioſłá ná náſzą teraznieyſzą monetę dziewięć millionow, co czy mogło bydź, niech káżdy oſądzi: ktorą żeby był ná chwałę Boſką wyſzáfował, tákim go widzeniem *P.* Bog upominał. Poſyłá po coś chłopca ſwego do ſkárbu, ten ná ſzkátułach widzi oſobę Kuczborſkiego ſiedzącego, ktorego w pokoiu odſzedł: wráca ſię nazad do Páná, daie mu znáć, co widział: idzie ſam Kuczborſki y gdy toż ſamo obaczył, rzekł. Tylko też tyle pociechy máſz z pieniędzy moich poczwáro, więcey ſię nie ſpodziewáy. Od tego czáſu co mogł, to Kościołom, duchownym y zakonnikom z ſwoich zbiorow ſypał: Toruńſkiemu náſzemu Collegio, dzieſięć tyſięcy wyliczył ná ſuſtentácyą álumnow dwánaście w Konwikcie, y znowu drugie dzieſięć tyſięcy ná ſuſtentácyą uboſtwá, tyież do Grudziądza, pięć tyſięcy do Málborká, y znowu dzieſięć tyſięcy ná tęż intencyą. Umieráiąc záś, żadnego Kościołá, Klaſztoru, ſzpitalá w ſwoiey dyecezyi nie zoſtáwił, kroregoby ſłuſzną iáłmużną nie opátrzył: reſztę ſwoich pieniędzy Zygmuntowi III. Krolowi poſłał, nie dla inſzey rácyi, tylko dla tey, iákom w iego teſtámencie czytał, żeby ich był ten Krol, ná ubogich wyſypał, tyle dufał Páńſkiemu ſumnieniu, ná ktorym ſię pewnie nie záwiodł ten Biſkup. Zadnemu z krewnych ſwoich nic nie zápiſał, ſzczegulnie Synowcowi ſwemu, ná pámiątkę Biſkupſtwá ſwego, kazał dáć Krzyż Biſkupi z łáńcuſzkiem. Z tego poznáć, iák go niewinnie *Piaſecki* określił piorem ſwoim. *Janczyńſki in Mſ.* powiáda, że ná Zakon náſz ſzczegulniey był łáſkáwym, on Toruńſkie Collegium rozprzeſtrzenił; on náſzych do Málborká, on do Bydgoſzczy pierwſzy wprowádził, y ſzczodrobliwą ręką prowidował, *Argentus de rebus Societis fol: 393.* Zárliwie o Kościoł ſwoy ſtawał, oſobliwie ná Seymie 1620, wymogł náwet, y to, żeby w Toruniu do chorych publicznie noſzono Nayświętſzy Sákráment, ktorego przedtym y prywátnie dla ſwawolnych kup, z oſtrożnością noſić muſiano: był w przod Scholáſtykiem Gnieznieńſkim, Archidyákonem Wárſzawſkim, Proboſzczem Krákowſkim. W roku 1615. w Sierpſku przy obrázie Mátki Boſkiey záwieſił bogátą táblicę *L: Paprocki Laſki fol: 55.* Stániſław Káſztelan Sierpſki 1633, temu gdy ná nogi ták zapadł, że bez kuli ſtąpić nie mogł, Xiądz Mikołáy Láncycy S. J. z nágłá kulę wyrwał y ná nogi uzdrowił. Collegio Płockiemu Soc: JESU z łáſki ſwoiey, więcey niż dzieſięć tyſięcy wyliczył; miał zá ſobą Dulſką, z tey corká doſtałá ſię w małżeńſtwo Janowi Działyńſkiemu Woiewodzie Chełmińſkiemu, tenże X. Lancycy ná oczy ią uleczył. *Koial: lib: 3 cap: 10. fol: 321,* y ſynow dwoch, Mácieiá y Janá. Z tych Máciey był tákże Káſztelanem Sierpſkim, ſyn iego Jákub poiął Kátárzynę Oborſką Káſztelankę Wárſzawſką roku 1677. *Acta Caſtrens Cernenſia.* N. byłá zá Wálentynem Koczorowſkim. Máryanná z Kuczborſkich Zelſka trzydzieści y ſześć tyſięcy Collegio náſzemu Grudziąckiemu zápiſałá koło roku 1660. *Hiſtor: Collegii.* Kuczborſka byłá zá Balińſkim Micháłem herbu Ogończyk. Kázimierz Podczáſzy Dobrzyńſki Jan y Woyciech, Stániſław Łowczy Płocki, y Włádyſław 1674. Felicyan Miecznik Grodzieńſki, Stároſtá Bułakowſki, *o ktorym Konſtytucya 1678. fol: 15. y 1683. fol: 11.* Jan Káſztelan Rypińſki, ſynowie iego Jákub y Jędrzey. N. Podkomorzy Zakrocimſki 1724. Elżbietá Káſztelańſká Rypińſka Łukáſza Gáiewſkiego Kaſztelana Santockiego małżonká, miał zá ſobą Kaſztelán Rypińſki Rozália Tarnowſką Podczáſzánkę Dobrzyńſką, miał to bydź brát rodzony Biſkupá Chełmińſkiego.

KUCZEWSKI herbu Poray w Sierádzkim Woiewodztwie. Michał Kuczewſki Podſtárości Wiſki 1609, *Conſtit: fol: 928.* Stefan, Kaſper, Woyciech Piotr 1632, Alexander, Mikołáy y Jerzy 1648. Jákub, Sámuel, y Jozef Kuczewſki 1674. Jan deputat ná Trybunáł Koronny 1725. Jędzey Opát Swiętokrzyſki umárł 1576. *Okol: t: 3. f. 77.* N. Hieronima Kobielſkiego Podczáſzego Bielſkiego małżonká. Franciſzek Podczaſzy Chełmſki 1674. N. miał zá ſobą Zofią Łuzecką Sędziankę Ziemſką Drohicką.

KUCZKOWSKI herbu Jaſtrzębiec w Krákowſkim Woiewodztwie. N. Kuczkowſka Dębińſkiego Káſztelána Krákowſkiego małżonká. Stániſław Zupnik Krákowſki 1587, podpiſał uſtáwy iázdu Pokrzywnickiego, *Conſtit: fol: 422.* umarł 1607, ktoremu ſyn Mikołáy Dworzánin Krolewſki, Stároſtá Woynicki, nadgrobek wyſtáwił u OO. Dominikánow w Krákowie w Kościele S. Troycy. Zarki dobrá przedał Korycińſkiemu Káſztelánowi Oſwiecimſkiemu, á potym, żyiąc bezżennie z ſzedł z tego świátá. *Barano:* Jerzy dziedzic ná Kuczkách Kuczkowſki Koniuſzy Krolewſki 1602, *Strowok: in Monum: fol: 676.* Sámuel Podſtárości Sendomirſki, á potym Surrogátor Grodzki támże *Conſtit: 1623. fol: 14.* N. Kuczkowſki 1648. pod Korſuniem wzięty w niewolą, *Kochowſ: climac: 1. lib. 1.* Mikołáy y Jan 1648. Alexander Regent Kancelláryi Sendomirſkiey y Jędrzey 1674. Tomaſz Rector Collegium Kroſieńſkiego w Zákonie náſzym umárł w Káliſzu 1692. Anná, Urſzulá, Kryſtyná Zakonnice u Wſzyſtkich SS. we Lwowie. Jędrzey miał zá ſobą Zofią Witkowſką pozoſtałą wdowę po Dębińſkim Podkomorzycu Sendomirſkim, z tey zoſtáwił ſyná Mikołáiá, ktory ſzwánkowawſzy z koniá, umarł: y corek trzy, iedná z nich byłá Zofia tákże zá Kuczkowſkim Sámuelem Sędzią Sendomirſkim, od ktorego tylko ſię corká zoſtáłá, ktora ſię doſtáłá Alexándrowi Borowſkiemu Podkomorzemu Sendomirſkiemu herbu Abdánk. Druga Kátárzyná, ktora Fránciſzkowi Czyżowſkiemu herbu Topor, á po nim Málczewſkiemu, *3tio voto* Dabſkiemu Káſztelánowi Woynickiemu, umarłá 1733. Trzecia Anná Kárwickiemu Káſztelánowi Zawichoyſkiemu záślubione. Stefan brát rodzony Jędrzeiá, żoná iego Juſtyná Gáiewſka, z tey ſynowie Tomaſz temi czáſy w zakonie náſzym rządził Collegia Ráwſkie y Kráſnoſtáwſkie. Drugi Alexánder, trzeci Filip y corki Grábowſka, Gáſzowſka y Sułkowſka.

KUCZKOWSKI herbu Wężyk w Wielkiey Polſce. Jadwigá Kuczkowſka temi czáſy byłá zá Fránciſzkiem Miáſkowſkim herbu Bończa. N. miał zá ſobą Koźmińſką. Fránciſzká żoná, Boguſłáwſka.

KUCZYNSKI herbu Slepowron w Podláſkim Woiewodztwie. Floryan z Gąſiorową wziąwſzy w zaſługách dobrá Kuczyn, od Witoldá Xiążęciá Litewſkiego, pierwſzy ſię Kuczyńſki zwáć początł. Kwitneli potym tamże w Podlaſkim Máciey, Jerzey, Marcin, Abráhám Kuczyńſcy 1648. á w roku 1674. podpiſali elekcyą Janá III. Adam, Woyciech, Jan, Lenárd, Máteuſz, Stániſław. Alexánder z Jádwigi Swinołęſkiey zpłodził ſyná Wálentego, Podſędká Ziemſkiego Drohickiego, w roku 1676. był Podſtárościm Drohickim *Conſtit: fol: 23,* ná Kommiſarſkich, Poſelſkich funkcyach wſławiony, z kończył wiek ſwoy 1688. podczas deputácyi ſwoiey w Lublinie, z Joánny Niemierzánki corki: Janá Niemiry Stolniká Podláſkiego, zoſtáło ſię ſynow iego dwoch, Wiktoryn y Marcin y corká Eufemia Fránciſzkowi Olędzkiemu Stolnikowi Łukowſkiemu záślubiona. Wiktoryn naprzod Łowczy, dáley Podſtoli Mielnicki, potym Chorąży teyże ziemi, więc Podkomorzy Drohicki, temi czáſy gdy to piſzę Káſztelan Podláſki, ktore Krzeſło wziął po Koſakowſkim, na Zakon náſz w Drohiczynie dobroczynny. Angelá Chadzyńſka Janá Podſtolego Drohickiego corká, wnuká Jędrzeiá Woiewody Podláſkiego ma corek dwie, z ktorych Máryánná doſtałá ſię w małżeńſtwo Janowi z Cygembergu Zaleſkiemu Stolnikowi Nurſkiemu, á teraz Káſztelánowi Wiſkiemu, Barbára Stániſłáwowi Brzezińſkiemu Chorażemu Nurſkiemu, y ſynow piąciu, Janá Podczáſzego Mielnickiego, Mikołáiá Podſtolego Drohickiego, żoná iego Ludwiká Szuyſká Chorażánká Brzeſka Litewſka. Stefaná

w Zakonie Soc: JESU, Kázimierzá, y Leoná. Marcin brát Kasztelána naprzod Woyski Mielnicki, Pisarz Grodzki Brański, deputat ná Trybunał Koronny 1712, potym Stolnik, teraz Chorąży Bielski, Poseł ná konwokácyą 1733. ma zá sobą Konstancyą, Gąsowską Podkomorzankę Bielską. Chryzostom Zakonu Fráncifzkáńskiego iest iego w druku, *Chloris cælica, seu oratio de B. Salomæá Regina Haliciæ 1673. in 4to Cracoviæ.* Kuczyńska Joanna Łowczanká Drohická Wálentego Godlewskigo, Sędziego Ziemskiego Nurskiego małżonká. Kátárzyná Fráncifzká Wesslá Kásztelána Ciechánowskiego.

KUDBRYN herbu Jastrzębiec.

* *KUDELSKI herbu Slepowron* w Ziemi Drohickiey. Alexánder, Jędrzey Stánisław Kudelscy 1648, Sámuel 1674, Kázimierz 1705. Jozef w Krákowskim 1733. N. miał zá sobą Zawiszankę herbu Pułkozic.

**KUDREWICZ herbu Łábędź* ztą iednak rożnicą, że w hełmie kładą trzy piorá Strusie. Są w Kowieńskim Powiecie iako swiadczy *Koiał: in Ms.* Sámuel Kudrewicz Rotmistrz Pancerney chorągwi 1658 *Komput Woyska.* Jozef Pisarz Grodzki Zmudzki, Mikołay Pisarz Ziemski Kowieński 1648. Kázimierz Pleban Miński, Sekretarz Krolewski, iezdził do Leopoldá Cesarzá w prywátnym Poselstwie od Królá Polskiego.

**KUDRZYCKI* w Woiewodztwie Trockim, Kudrzycki Trockim, podpisał elekcyą Władysłáwá IV.

KUKALSKI herbu Prawdzic w Ziemi Liwskiey.

KUKLINSKI herbu Prawdzic w Woiewodztwie Płockim. Jákub Kukliński Podstoli Zakrocimski. Paweł Podstoli Mielnicki, miał za sobą Elżbietę Młodziánowską, z ktorą 1651, zápisali Malborskiey nászey Rezydencyi dwádzieściá y pięc tysięcy: brát Páwłá, Stánisław w Zakonie nászym. Proboszcz w Krákowie u S. Barbáry, wydał do druku *Zycie Tomaszá Oborskiego Suffraganá Krákowskiego,* gdzie w prefacyi námienia, że był bliską krwią z nim złączony. *in 12. Cracoviæ 1663.* Jan z Łábiszyná Kukliński Stolnik Ciechánowski 1674. Kuklinowska (*Okol: tom: 1. fol: 224.*) Janá Dzierżánowskiego małżonká. N. Kuklińska Páwłá Jábłonowskiego Rotmistrza Krolewskiego. Barbárá Jákuba Kráśińskiego Kásztelána Ciechánowskiego.

KUKOWSKI herbu Jastrzębiec ná Dobrzyńskim w Podlászu y Litwie. Woyciech z Gorski Kukowski 1632. w Podláskim. Bálcer w Litwie synow miał czterech Janá, Adámá, Kásprá y Sámuelá: z tych Jan w Grodzieńskim powiecie.

KUKWA herbu Pułkozic w Xięstwie Litewskim. Wołczek Kukwá pierwszy z Pánow Litewskich, herb ten ná siebie y ná Dom swoy przyiął 1413. *Stryik: fol: 542.*

KUL herbu Jástrzębiec w Krákowskim Woiewodztwie. Ci się Niemstámi zowią. N. Niemstá Stárostá Wárszáwski umarł 1583, corká iego była zakonnicą w Krákowie u S. Duchá. Jerzy Stefan Niemstá Sędziá Ziemski Zatorski, tego corká Jędrzeiowi Niewiarowskiemu záślubiona: brát iego Jan miał zá sobą Elżbietę Niewiárowską, z ktorą zostáwił potomstwo, trzymał zá Wárszáwą Rádzikow od Zygmuntá III sobie zá wierne zásługi dány. Trzeci ich brát Mikołáy, poiął Ługowską corkę Stánisłáwá. Czwarty dziedzic ná Piołynie *Baran:* Wáleryan Kul z mnieyszego Xiązą, zmarłemu 1584 nadgrobek wystawiony w Krákowie u S. Troycy *Starowol: in Monum:* á dawniey ieszcze zá Janá Rádlicy Biskupá Krákowskiego. Kul Proboszcz S. Floryaná y Kánonik Krákowski.

**KUŁAK* w powiecie Wilkomirskim. Sámuel Kázimierz, Jan Kázimierz, Floryan Wacław, Kułakowie podpisáli elekcyą Janá Kázimierzá. Piotr Kułákowicz w Poznańskim Woiewodztwie 1697. Alexánder Miecznik Msciśłáwski y Jerzy 1700.

**KULCZYCKI.* N. Kulczycki Władyká Piński przed Ciechánowiczem, gorliwy o Unią. Krysztof Skárbnik Czerniechowski. Jan z Kulczyc Kulczycki 1674. w Woiewodztwie Brzeskim, Kuiáwskim.

**KULESZA herbu Slepowron,* w Podláskim naprzod kwitneli, z tamtąd, iedni się z nich w Przemyskiey Ziemi, drudzy w Litwie rozrodzili. Jan Kulesza Woyski Ziemie Bielskiey, *Constit: 1018,* potym Chorąży Bielski, Poseł ná Seym 1627, *Const: fol: 8.* Stánisław Woyski

Woyski Ostrzeszowski, Kommissarz do gránic z Seymu *1661 fol: 25.* Alexánder Obożny Upitski 1685, *Constit: fol: 9.* Jozef naprzod Łowczy á potym Sędziá Ziemski Smoleński, *Constit: 1690. fol: 17.* Kuleszá Siostrzeniec Jákubá Suszy Włádyki Chełmińskiego, Archimándrytá Zydáczewski 1671. Jan Stárostá Olszkiński 1703, *Constit: fol: 16.* Piotr Kulesza Soc: JESU Obozowy Missyonarz, Zamoyskiemu y Zołkiewskiemu Hetmánom siłá do wiela wygránych dopomogł; kiedy przed wszystkiemi szykámi, sam tylko Krzyż w ręku przed niemi niosąc, pierwszy heroicznie ná nieprzyiacielá nácierał, y drugim sercá dodáiąc, do bátálii przywodził, sen u niego pospolicie pod gołym niebem, koniá u ręki uwiązawszy, zdrowie niewczasami obozowemi záhártowáne, miłość y kredyt u ludzi woyskowych táka, że gdzie chciał, mogł ich snádno nákłonić. Drugi w Zakonie tymże Károl Kuleszá przeniosł się ná lepsze życie w Brzesciu 1717. Trzeci Jan Aloyzy wydał do druku *Wiárá prawosławna, pismem Swiętym Soborami, Oycámi SS. y hystorya Kościelną obiaśniona w Wilnie in 4to 1704.* Kázimierz, Włádysław 1700.

* *KULEWSKI herbu Strzemię.* Są w powiecie Sądeckim. Teodor Kulewski miał zá sobą Pogroszewską, ále znią żył bezpotomnie *Baran.*

KULIKOWSKI herbu Drogomir. Marcin z Kulikowá Kásztelán Gnieznieński 1413. podpisał przywiley Hrodelski, *u Łask: w Statu: fol: 127.* Zofia dziedziczká Kulikowá, byłá zá Oporowskim Janem Woiewodą Brzeskim Kuiáwskim *Acta Terrestr: Leopol:* N. dziedziczká ná Gołogorách, Jędrzeiá Olesnickiego, herbu Dębno, małżonká. Alexánder Uszak Kulikowski Sędzia Grodzki Krzemieniecki, żoná iego Teodora Dedetkałowná 1622, *Monimen: Coll: Ostrog.* Michál Uszak Pisárz Grodzki Piński, Poseł ná Seym Lubelski 1703. Jerzy w Pińskim 1632. Jan w Ziemi Łomżyńskiey. Jan, Jędrzey w Wołyńskim 1632. Jan Podsędek Ziemi Wiskiey 1674. Fráncifzek y Jan 1700. Dániel Łowczy Bracłáwski 1723.

**KULINSKI herbu Odrowąż.* Kulińska herbu Odrowąż, Stánisłáwá Baryczki małżonká *Tylkow: dedic: Physicæ.*

**KULINSKI herbu Pokora.* Jędrzey Kuliński, z Xięstwá Mázowieckiego ná Podolu osiadł, żoná iego Teressa Wielochowska, z tey synowie Iozef y Alexánder w Zakonie nászym, y corká Rozália, zá Micháłowskim Czesnikiem Winnickim.

**KULMINSKI herbu Dąb,* ztą tylko rożnicą, że po lewey stronie dęba iest lampart, czyli ryś, iákby się ná drzewo wspinaiący, ogon u niego zcentkowany między nogámi. Takem go widział we Gdańsku w Kościele Dominikáńskim przy ołtarzu, ktory Marcin Kulmiński wystawił y nadał.

**KULNOW herbu Lubicz.* Kulnowi Deputatowi ná Trybunał Litewski 1679, ten herb widziałem przypisany.

**KULWINSKI herbu Bończa* tylko że iednoroziec w prawą bieży; w Xięstwie Litewskim w powiecie Kowieńskim dom rozrodzony. Z tych Woyciech Kulwiński 1589 Poborca, *Constit: fol: 558.* Jeden z nich 1679 był deputatem ná Trybunał Koronny. Kazimierz, Antoni y Eliasz Strukczaszy Kowieński 1700.

**KUMARNICKI herbu Sas,* mowiłem pod Komárnickiemi o nich, tu przydaię Dymitr Komarnicki miał zá sobą Annę Broszniowską, z tą zpłodził corkę Katarzynę Jaworską y synow dwoch Teodora y Bazylego, ten długo woienną traktował, umarł 1709, złączył się był dożywotnie z Zofią Bachynowską rodzoną Siostrą Jakuba Pisarza Ziemskiego Kiiowskiego y drugiego Jędrzeia y Dominikaná z Wyszpolskiey Katarzyny urodzoną, ta mu powiłá kilká corek, Katarzynę 1mo voto Słotwińską, 2do Zańskowską; Anastazyą 1mo voto Wyleżyńską, 2do Głuchowską, trzecią Malinowską, czwartą Burkułową, y synow Prokopa, ten z Jwonianką trzech synow zostawił. Stefana, ten ná chlebie rycerskim czas nieiaki strawiwszy, wstąpił do zakonu S. Bazylego, gdzie y życiá dokonał, Jerzego męża rycerskiego y Teodora Antoniego. Tych zaś brat Stryieczny Eliasz Komarnicki Czesnik Zydaczewski sterilis, y Jan Podczaszy Trembowolski.

bowolſki. Kwitneli tákże Paweł Woyſki w Lawrowſkim monaſtarze, do ktorego ſto tyſięcy zapiſał, pogrzebiony. Fagieraſz, po ktorym znaczna fortuna iego ſame trzy corki dziedziczyły.

* *KUNELSKI* w Ziemi Łomżyńſkiey o ktorych czytałem Laudum teyże Ziemi 1607.

KUNAT herbu Topor, á podobno iuż temi czaſy Kunaſzewſki. Tobiaſz Kunat dziedzic ná Siemianowce *Monim: Coll: Leopol:* Marcin Kunat ſławny Rotmiſtrz, z Mieleckim Hetmanem Tatárow ſzczęśliwie gromił: pierwſza żona iego Taſzycka, druga Łáſka Woiewodzanka Sieradzka wdowa po Włodku Staroście Kámienieckim z obiema iednak potomſtwá nie zoſtawił. Od tych Kunatow snáć poſzli Wyrozęblcy: bo ſię też Kunatami żowią. Mikołay Kunſzewſki Komornik Halicki 1636. Jan Miecznik Bracławſki z Seymu Kommiſſarz do granic od Węgier, *Conſtit: 1690 fol: 18.* N. Czołhańſkiego małżonka.

KUNCZEWICZ herbu Łabędź. Przodek ich Ginneyd, ktorego wſpomina Unia pierwſza z Korona w roku 1401, dla tego nazwany Kuńcza, że oſtatni między Panami Litewſkiemi zá Krola Jagełła chrzeſt Swięty przyiał, y na końcu. Syn iego Gineyd Kuńczewicz w roku 1413, przyiał był ná ſiebie y ná cáły dom ſwoy na Seymie Hrodelſkim herb Zaręba; ále gdy Witolda Wielkie Xiążę Litewſkie, z woyſkiem do Prus przeciwko Krzyżakom ciągniącego, przeprowádził przez wody y błota, bez żadney ſzkody w ludziach, ten mu w nadgrodę tego, Łabędzia w herbie nadał, ktorego ſię do tych czas potomſtwo iego trzyma. Maciey Kuńczewicz Ciwun Trocki Poſeł do Moſkwy zá Alexandra Krola 1502. y 1503 nie zoſtawił potomſtwa. Bogdan brat iego był Kaſztelanem Smoleńſkim (niemaſz roku, znac iednak że koło roku 1510) zoſtáwił ſyna Jwana, ten od Zygmunta zá rycerſkie odwagi wziął wiecznością wſi niektore w Staroſtwie Kowieńſkim, miał ſynow dwoch Jwana Staroſtę Jurborſkiego Konwolſkiego, Leſniczego Kowieńſkiego, y Fiedora, od ktorego był Jakub Chorąży Grodzieńſki, *Conſtit: 1613*, tego zaś ſynowie byli Mikołay Podkomorzy Pińſki, Kommiſſarz z Seymu 1638. *Conſtit: fol: 19*, y Krzyſztof Rotmiſtrz waleczny. Jakub Kończewicz trzeci brat Macieia y Bogdana Káſztelana Smoleńſkiego, Koniuſzy Litewſki, ſynowie iego z Sapieżanki Michał y Mikołay, z tych Mikołay dwie tylko corki zpłodził, iednę Barbarę Naruſzewicową Podſkarbiną Litewſką, druga Talwoſzowa. Michał zaś z kniehini Kurpſkiey, zoſtáwił ſynow trzech Jana, Jakuba y Macieia 1. Jan Podkomorzym był Nowogrockim, ſyn zaś iego Samuel Sędzią Ziemſkim Lickim y wielkim mowcą, Anna Połubieńſka Podkomorzanka Licka piąciu mu ſynow powiła, Konſtantego, Jana, Dominika, Kazimierza, Krzyſztofa y Michała. 2. Jakub Chorąży Grodzieńſki. 3. Maciey, tego ſynowie Balcer y Jakub. Balcer był Podſtarościm Oſmiańſkim. Jakub naprzod Chorąży daley Podkomorzy Lidzki Staroſta Koniawſki, potym Kaſztelan Mińſki w krotce nákoniec Woiewoda Brześciańſki, ſyn iego Jakub Stároſta Koniawſki y Dubicki miał zá ſobą Joannę Wołowiczownę Stolnikownę Litewſką. *Hiſtor: Sapieh: part: 3. fol: 77.* o Woiewodzie Brześciańſkim piſze, że miał zá ſobą Elżbietę Mikołaiá Sapiehy Piſarza Polnego Litewſkiego corkę, pozoſtáłą wdowę po Korſaku Podkomorzym Połockim Brat trzeci Balcera y Jakuba, ktorego ſyn był Maciey Piſarz Kápituły Wileńſkiey Kantor y Prałat Smoleńſki mąż uczony. Kazimierz Podſędek Licki 1674 y Márcellian. Okolſki tu námienia, że ſą Kuńczewiczowie herbu Pierzchałá, ále zdami ſię że ſię myli. Michał Zakonu Kaznodzieyſkiego ieſt iego *Kazanie w druku na pogrzeb: Staniſł: Wypiſkiego pod tytułem Dobry y pobożny ziemianin 1640 in 4. w Warſzawie.*

* *KUNCZEWICZ herbu Roża.* Tego był herbu Błogoſławiony Jozaphat Kuńczewicz Archiepiſkop Połocki y Witebſki Greckich obrządkow,

KUNICKI herbu Abdank Paprocki y Okolſki, álem ia nigdzie o nich nie czytał.

* *KUNICKI herbu Bończa.* Wacław Kunicki Kanonik Łowicki Proboſzcz Opoczyńſki, wydał *Wizerunk Szlachcica Polſkiego* naprzod Oyczyſtym ięzykiem 1615, potym

połácinie

po łácinie 1645: tam przodkow domu ſwego wyprowadza do roku 1360, y powiada, że Wawrzyniec ná wielkich Kunicach zpłodził ſynow piąciu, Staniſława, Piotra Klemenſa, Wawrzynca y Jana, ktorzy kwitneli 1426. Jana potomſtwo w Lubelſkim Woiewodztwie oſiadło, dobra ich były Kámień. Klemenſa ſukceſſorowie przy Kunicach ſię zoſtali. Od trzeciego brata idący Golianowie Kuniccy nazwáni, iedni ná Wołyniu ná dobrach Mokre nazwánych dziedziczyli, drudzy w inſzych Woiewodztwach gnieździeli ſię. W ſamych Kunicach ták ſię byli rozrodzili, że oſm dworow w iedney tey wſi ráchowano, z tych dla rożnicy iednych zwano Chroſciele Kuniccy od chroſtow, drugich Bernatowie od Bernata, innych Golianowie od niezaroſtoſci, innych Wawrzyncowiczowie od Wawrzyńca, innych Brzoſtowſcy od Brzoſtowka, innych Brzeſcy od działu ná brzegu. Tamże *fol: 130*, wſpomina Piotra Kunickiego Proboſzcza Sądeckiego y Srzeniáwſkiego 1400, Jana Kanonika Płockiego y Wileńſkiego 1500. *O ſobie fol: 64 powiada*, że był urodzony z Oyca Wacławá, ktorego zrodził, Hieronim z Jadwigi Starzechowſkiey, Kunicka Maryanna, Lwa Woronieckiego Xiążęcia Sędziego Grodzkiego Krzemienieckiego małżonká. N. Jerzego Czernego. Mikołay, ſyn iego z Elżbiety Swięcickiey, Kaſper Podczaſzy Czerniechowſki, ten pierwſzym związkiem złączył ſię był z Bieniewſką Woiewodzánką Czerniechowſką, z ktorey był ſyn Staniſław młodo umarł, y corká Ludwika Staniſława Rzewuſkiego Woiewody Bełzkiego Hetmana Wielkiego Koronnego małżonka. Drugim związkiem z Potocką Anną herbu Pilawa Kaſztelanką Kamieniecką pozoſtała wdową po Floryanie Rzewuſkim Podſkarbim Nadwornym: z tey ſyn Michał Suffragan Krakowſki, Prałat naywyſzſzych infuł godzien: prezydował w Trybunale Koronnym, brat iego z teyże, Jozef mąż rycerſki; y Sioſtra Agata Stępkowſka Kaſztelanicowa Bracławſka. Maciey Łowczy Chełmſki y Jan Czeſnik Chełmſki Stryiowie: z tych Macieia z Bonechowſkiey drugiey żony potomſtwo Katarzyna Kruſzelnicka Podczaſzyna Zydaczewſka, Zofia Wereſzczyńſka Piſarzowa Grodzka Chełmſka, Elżbieta Nitoſławſka Łowczyna Chełmſka, Anna Rzewuſka Starościna Czulczycka, *2do voto* Ołtarzewſka, brat Stryieczny Mikołay Miecznik Chełmſki.

* *KUNICKI herbu Łabęt.* Z Sendomirſkiego wynieśli ſię w Połockie Woiewodztwo. Z ktorych Jędrzeia Kunickiego Dunina męża zacnego wſpominaią Konſtytucye 1632 y 1633. *Koiał: in Mſ.*

Kuniglis Herb.

Sssssss2 Zając

Zaiąc w polu zielonym w lewa tarczy zapędzony, nad hełmem y Korona *X. Koiałowicz* kładzie trzy piora ſtruſie. *Okol: tom:* 1. *fol: 384.* Okazyi nabycia tego herbu nikt nie piſze: to tylko powiadaia, że go Kuniglisowie w Xięſtwie Litewſkim zażywáia, z ktorych Jan Kuniglis czyli, iák *Okolſki* piſze, Kiniglis Staroſta Sowiecki ná Zmudzi.

**KUNINSKI* Woyciech y Krzyſztof w Ziemi Rożańſkiey. Franciſzek Kuniński w Ziemi Nurſkiey 1632.

KUNIOWSKI herbu Piatyr. Ci iedneyże ſa dzielnice z Malińſkiemi, z ktorych był Jędrzey Kuniowſki Sędzia Krzemieniecki, Poſeł ná Seym, podpiſał Unia Litwy z Korona 1569, *Conſtit: fol:* 171, z Mokoſieiowny Starościanki Krzemienieckiey zoſtawił potomſtwo.

KUNOWSKI herbu Łodzia z Woiewodztwa Poznańſkiego wynieśli ſię do Płockiego Woiewodztwa y powiatu Możyrſkiego, z ktorych Jan Kunowſki Sekretarz Krolewſki odprawował do Moſkwy Poſelſtwo. Jerzy Czeſnik Możyrſki Sędzia Woyſkowy, ſyn iego Cypryan w Zakonie náſzym: drugi Hieronim w Zakonie Kaznodzieyſkim, trzeci Michał Hilary.

KUNOWSKI herbu Nałęcz pod Nakłem. Okolſki ma Runowſki, Franciſzek z Nakła Kunowſki Podczaſzy Czerniechowſki Sędzia Kapturowy y Poſeł Ziemi Rożańſkiey 1697.

**KUPRELO.* Michał Kupreło Podſędek Upicki z Seymu 1613 Kommiſsarz do granic Ziemi Upitſkiey od Kurlandyi *Conſtit: fol: 49.*

Kurcz Herb.

Jeſt niby Kościeſza ále wywrocona, z żelezcem odkrzywionym, po prawey ſtronie iey gwiazda, po lewey Xiężyc nie pełny, iednym rogiem do gory, drugim ná doł: ná hełmie *X. Koiał: in Mſ* kładzie trzy piora ſtruſie, y powiada, że tarczy pole powinno bydź czerwone. *Okol: tom:* 1. *fol: 510 y Paproc:* Tym ſię Kleynotem zaſzczycaia

zaſzczycaia Kurczowie, Kniaziowie nic pewnieyſzego, że od Xiażat Ruſkich ſwoie początki wzięli: lubo ćich drudzy do Koryata Xiążęcia Nowogrodzkiego iednego z Synow Gedymina W. X. Litewſkiego naciagaia ná Wołyniu przedtym gniezdzili ſię, iákom czytał *w Metryce Wołyńſkiey 1528.* Kniazia Jwana Kurczewicza Ziemianina Wołyńſkiego; teraz zaś w Xięſtwie Litewſkim. Z tych Kniaź Bułha maż ſławny. Alexander Sędzia Ziemſki Nowogrodzki. Marcin Kurcz Rotmiſtrz Krolewſki odważny 1567. Ian Kurcz ktorego nie ktore dzieie wſpominaia 1578 w Mińſkim Woiewodztwie. Jędrzey Piſarz Ziemſki Nowogrodzki. Marcin Woiewoda Derpſki z Apollonii Korſakowny z płodził ſyna Euſtachiego, z Sapieżanki Jana y Michała; była ta zdami ſię Sapieżanka, Maryanna Starościanka Drohicka, o ktorey *Hiſtor: Sapieh: part. 3. fol:* 21 ſwiadczy, że wydana zá Kurcza Marſzałka Krolewſkiego y Staroſtę Felińſkiego: krom tych wyliczonych Woiewodzicow Derpſkich czytam ieſzcze Staniſława Woiewodzica Derpſkiego 1632. Euſtachi ſyn Woiewody Derpſkiego Podkomorzy Parnawſki, Káſztelan Witebſki, fundował Franciſzkanow w Grodnie. Kazimierz Kurcz pod Pilawcami wzięty w niewola, ſiedm lat u Turkow był ná galerách, wyſzedſzy z tey niewoli, pod Warſzawa zginał w potrzebie. Lew Kurcz Woiewoda Derpſki miał zá ſoba Kryſtynę Moſalſka Sioſtrę Woiewody Mińſkiego, ktora 2do voto żyła z Janem Zienowiczem *Witunſki Radoſny grob.* Staniſława było trzech ſynow Jan, Stefan y Kazimierz. Jan Chorąży Lidzki w woyſku Koronnym y Litewſkim długo zoſtawał. Stefan Woyſki Lidzki, á potym Woiewoda Brześciańſki, miał zá ſoba Joannę corkę Mikołaiá Sapiehy Kaſztelana Wileńſkiego, *Hiſtor: Sapieh: par: 3. fol:* 137. Marſzałkował ten Stefan w Trybunale Litewſkim 1677. Syn iego Jan 1674. drugi Franciſzek Porucznik 1700. Paweł Kurcz z Seymu 1631 naznaczony do rewizyi Xiag Grodzkich y Ziemſkich Włodzimirſkich, *Conſtit: fol: 28.* Kurczewiczowna Jana Kaſzewſkiego małżonka. *X. Koiałowicz in Mſ.* powiada, że w Xięſtwie Litewſkim ſa inni Kurczowie herbu Oſtoia: inni u tegoż twierdza, że ci, o ktorych ſię wyżey mowiło, herbem ſię Radwan ſzczyca. Okolſki Alexandra y Dymitra braci Kurczow ſławi. Franciſzka Kurczowna Jana Kryſztofa Hondorfa Generała Majora małżonka, Małgorzata Macieia Jwanickiego Podſtaroſciego Włodzimirſkiego.

**KURCZEWSKI herbu Srzeniawa z Krzyżem* w Wielkiey Polſce. Woyciech Kurczewſki 1699. N. w Zakonie naſzym młodo umarł. Kurczewſka Jakuba Koſzutſkiego małżonka.

**KURDWANOWSKI herbu Pułkozic.* Paprocki y Okolſki Kurdwanowſkich herbu Junoſza piſza, ale ſię myla, Pułkozicem ſię pieczętuia, iedneyże z Ligęzami dzielnicy. Jakub z Kurdwanowa Biſkup Płocki 36, z Oyca Floryana, z matki Katarzyny herbu Syrokomla urodzony, coś nie wiele w naukach poſtapiwſzy, ná Kapłańſtwo poświęcony, w Krakowſkiey diecezyi w Biały ná plebanii oſiadł, tam uważaiac ſię mniey ſpoſobnego, dla ſzczupłey umieiętności do rzadow ſumnienia powierzonych ſobie duſz, á nie maiac tyle prowentow, ktoreby były mogły wyſtarczyć, gdy był chciał dla większego poleru w naukach, udáć ſię do iákiey Akademii, goraco ſię nie raz Panu BOGU modlił: pewnego czaſu w chodzi do ſwego Kościoła, ná ołtarzu worek, w nim ſto grzywien ſrebra, groſzy Pruſkich znayduie; przetoż beneficium rezygnuie, do Bononieńſkiey iedzie Akademii; tam lubo iuż miał koło lat trzydzieſtu, w krotce iednak tak poſtapił, że Doktorem oboyga prawa publicznie z wielka ſława ſwoia był záwołány, ktora gdy ſię y do Rzymu przeciſnęła, Jakub z Bononii do Papieża przeciagniony, Palatii Apoſtolici Auditorem zoſtał: á gdy Stolica Płocka wakowała, Bonifacy IX. Papież, iego ná nię wyſadził: przez dwadzieścia y dziewięć lat rzadził ten Kościoł y przykładnym życiem, y Paſterſkim pieczołowaniem: Katedrę ſwoię ubogácił, dawſzy do niey dość ſłuſzne oſoby odlewáne ze złota, Pana Jezuſa y dwunaſtu Apoſtołow, ze ſrebra zaś odlewane

Tttttt ſiedmdzie-

ſiedmdzieſiąt y dwoch uczniow Chryſtuſowych oſoby; krom tego ſiłá to w ſrebrze, to wbogátych apparatach temuż Kościołowi ozdoby przyczynił: czym ſobie niebo uſkarbił, do kąd ſię z swiatá przenioſł w roku 1425. W Ziemi Sochaczowſkiey przedtym ten dom kwitnał, temi czaſy iuż po rożnych Woiewodztwach. Mikołáy w Ziemi Sochaczewſkiey, *Conſtit: 1619.* Marcyan Kaſztelan Sochaczewſki y Ludwik w teyże Ziemi 1648. Anna Kurdwanowſka naprzod Franciſzka Grotowſkiego Sędziego Rawſkiego, potym Piotra Celgowſkiego małżonka. Sewervn Woyſki Czerſki z tym tytułem piſał ſię ná elekcyą Władyſławá IV. z Męcińſkiey Sioſtry Woyciecha Męcińſkiego Męczenniká Japońſkiego Soc: JESU, Syn iego Paweł Kaſztelan Zawichoyſki z Seymu 1661 Komiſsarz do rewizyi ſkarbu Koronnego. *Conſtit: fol: 16:* był to Pan ná BOGA ſzczodry, z ktorym dzieląc ſię fortuną ſwoią, Kościoł náſz S. Macieia w Krakowie w piękny apparat ubogácił *Hiſtor: Domûs Probat: Cracov*: po śmierci żony ſwoiey Anny Branicki herbu Gryff Podkomorzanki Krakowſkiey, Sioſtry Jana Marſzałka Nadwornego Koronnego, ſtan ſobie duchowny obrał, krzeſła Senatorſkiego uſtapiwſzy, w tym żeby był ſpokoyniey ſłużył Bogu, żadnych prelatur Kościelnych, ktore ſię do niego ciſnęły, ná wielkich ludzi perſwazye przyiąć niechciał, umarł 1669, tamże u S. Macieia pochowany: Corki iego iedna z Hieronimem Jełowickim Łowczym Wołyńſkim, druga z Adamem Walewſkim Kaſztelanem Jnowłodzkim, dożywotnie zmowione, z Synow iego Jan Suffragan Warmińſki, dla oſobliwſzych przymiotow, ktore w nim zkoncentrowałá ręka Boſka, w wielkich niegdy reſpektach u Krola Jana III: do S Staniſława Koſtki ſzczegulniey nabożny, ná ktorego Kanonizacyą znacznie ſię przyłożył, umarł wſędziwym wieku. Wydał do druku *Kazania nie ktore ná rożnych mieyſcach w rożnych okazyach miane in folio w Brunsberdze 1724 y w Kaliſzu 1728.* Drugi N. (od ktorego Tomaſz Piſarz Koronny Proboſzcz Katedralny Przemyślki, deputat ná Trybunał koronny.) boday nie Jan Sędzia Zienſki Sandomirſki, ktorego między ſwemi fundatorami liczy Konwent OO. Reformatow w Sandomirzu 1672 Joachim Podſtaroſci Biecki 1648 Sędzia Kapturowy w Woiewodztwie Sandomirſkim. Jan Skarbnik Drohicki miał za ſobą Joannę Kruzerownę Łowczankę Jnflantſką, poktorey śmierci, ſtan ſobie duchowny obrawſzy, był Proboſzczem Katedralnym Przemyślkim. Eliaſz w Krakowſkim 1733, Jgnacy Jakub, Mikołaia Kurdwanowſkiego Synow było ſześciu, Alexander, jan, Jędrzey, Stefan, Staniſław, y Prokop. Z tych 1 Alexander Podſtoli á potym Podſędek Halicki, ten zpłodził Synow dwoch, Michałá od ktorego tylko trzy corki zoſtały N. Karſzyna, Alexandra Duninowa, Wiktorya Tuſzkoſka, y Maurycego Kaſztelana Halickiego, tego z Radeckiy Barbary Chorażanki Horodelſkiey Syn Mikołay Stolnik Bełzki potym Podkomorzy Halicki poſeł ná Konwokacyą 1733, teraz Kaſztelan Halicki Staroſta Baranowſki, żona iego Maryanna Wyhowſka, zniey ſyn Maurycy y corka Barbara Wincentego Kraſickiego Staroſty Korytnickiego małżonka, Sioſtra zaś Jarczewſka Podczaſzyna Buſka. Druga Anna Zakonnica u Wſzyſtkich SS. we Lwowie. 2. Jan tego corki Teodora Rykaczowſka y Maryanna Bardzka. ſynow trzech Mikołay Podſtoli Halicki, Felician *Sterilis*, Kazimierz, ten zpłodził corkę Ludowikę Pilichowſką, y Syna Jana, ktory w Francuzkim woyſku znaczney ſię ſzarzy doſłużywſzy, tamże ſię ożenił. 3. Jędrzey tego z Doroty Jelcowny Chorażanki Kiiowſkiey, tylko corka iedna była Zofia Byſtramowa. 4 Stefan Podſtoli Hálicki, Mirecka dwoch mu ſynow powiła, Tyburcego Podſtolego Kiiowſkiego, bezpotomnego, y Jana Podczaſzego Latyczowſkiego, ktory z Barbary Axakowny miał dwie corki, Tereſsa Jędrzeiowi Cichowſkiemu Woyſkiemu Podolſkiemu Sędziemu Grodzkiemu Kraſnoſtawſkiemu, 2do voto Kuropatnickiemu Teofila Rubkowſkiemu Podczaſzemu Bełzkiemu zaślubione, tyleż ſynow Stefan w Zakonie Soc: JESU y Staniſław Podczáſzy Latyczowſki. 5 Staniſław, od ktorego trzy corki Maryanna Guiſka Gidzińſka y Konſtancya Naſirowſka. 6 Prokop y potym tylko trzy corki dziedziczyły to ieſt Helena naprzod żyła z Kurdwanowſkim Podſędkiem

ſędkiem Ziemſkim Sandomirſkim, 2do z Oſsowſkim Skarbnikiem Łomżyńſkim, Zofia Żeliborſka y N. Kramkowſka.

**KUTKLANSKI herbu Dołęga* w Mińſkim y Wileńſkim Woiewodztwach z Kutklan. Otych áni Paprocki áni Okolſki nie piſał: tylko *Koiał: in Mſ.*

**KURKOWSKI* Jan Kurkowſki w Woiewodztwie Mſciſławſkim podpiſał elekcyą Władyſława IV.

Kurlandſkie Xiążęta.

Naramowſki S. J. in Facie Rerum Sarmaticarum fol: 216, Kurlandyi y Semigallii za herb naznácza Krzyż biały. Jam widział ná rożnych mieyſcach Xiążąt Kurlańdſkich herb, w ten kſztałt ułożony, to ieſt tarcza herbu na cztery części powinna bydź przedzielona, w ktorey ſrzodku druga tarcza mnieyſza, w pierwſzey y czwartey części powinien bydź Lew czerwony, w koronie złotey w polu ſrebrnym. W drugiey y trzeciey (to ieſt w drugiey po lewey ręce, y w trzeciey po prawey ręce ná ſpodzie pod pierwſzą) poł ielenia w koronie w polu niebieſkim. Srzednia tarcza mnieyſza dzieli ſię wzdłuż ná dwie części, po prawey ſtronie ſrebrne ucho od kotła w polu czerwonym z koroną; przecięż: *Thomas Fridericus Livonus Oratione, quâ Sapientiam ſolam eſſe Principem demonſtrat*, w dedykacyi Henrykowi Fryderykow. Xiążęciu Kurlandyi y Semigallii, ná prawey ręce mnieyſzey tarczy kładzie ſzczekę zębow, podobno herb Batorych Po lewey dwie litery czarne w polu złotym, z ſobą przeplatane z koroną to ieſt S. y A, na hełmie Xiążęca mitra, te litery S. A, ſą pierwſze z Imion Sigiſmundi Auguſti Regis Poloniæ, y ſnáć ná wieczną pamiątkę w herb ich od niego włożone: ato z tey okazyi. Gdy ſię zprzykrzyło pod krzyżackim iarzmem Jnflantczykom, chcąc go gwałtem z karkow ſwoich zrzucić, Zygmuntowi ſię Auguſtowi Krolowi Polſkiemu poddawſzy, poprzyſiągſzy wierność, z Koroną ſię Polſką y Xięſtwem Litewſkim zkliili, Krol Auguſt nadgradzaiąc pamiętną ku ſobie uczynność Gotardowi Ketlerowi Miſtrzowi natenczas Krzyżackiemu w Jnflanciech, ile że ſię wyzuł ze wſzyſtkiego do Jnflant prawa, Krzyż inſigne Ordinis złożył, pieczęć oddał y wſzyſtkie ták od Stolicy Apoſtolſkiey iáko y od Ceſarżow nadane Krzyżakom przywileie; Xiążęciem go Kurlandyi y Semigallii ogłoſił, ták ná niego iáko y ná potomkow iego (bo iuż y on po te tam złe czaſy herezyą zarażony, przeciwko obowiązkowi ſwemu w zakazane wkroczył był małżeńſtwo) *fiduciario jure* zlewaiąc tych Xięſtw adminiſtracyą, á ná pamiątkę tego w herbie pierwſze z Imion ſwoich litery S. y A noſić pozwolił. Działo ſię to w roku 1560 *Piaſecki Chronica fol: 51 Joannes Leo Hiſtor: Pruſſ: fol: 441 Biel: fol: 608.* Oddawał potym ten Gotard hołd Stefanowi Batoremu Krolowi Polſkiemu w roku 1579 Biel: fol: 761, z ſzedł z tego świata w roku 1587 *iáko piſze w ſwoiey kronice Bucholcer*, miał zá ſobą Annę Xiężniczkę Meklemburſką corkę Woyciecha, z tey zpłodził dwie corki Elżbietę, ktorą wydał zá Adama Wacława Xiążęcia Cieſzyńſkiego, gorliwego o wiárę Katolicką Pana, z Piaſtalinii idącego (ta mu Syna powiła Fryderyka Wilhelma, y corki Annę Sidonią y Elżbietę Lukrecyą) drugą Annę ta poſzła zá Woyciecha X. Radziwiła Marſzałka W. X. Litewſkiego, pod ktory czas odrzuciwſzy herezyą ſtatecznie przy prawowierney prawdzie Katolickiey doſtawała, łubo Matka iey rożnych ſpoſobow ná nię zażywała, żeby ią była znowu do ſwoiey ſekty przeciągneła, Kollegia náſze Ryſkie y Kommotowſkie oſobliwſzey iey ſzczodrobliwości doznały *Annuæ Societ: fol: 780.* Gdy była w Rzymie od Klemenſa VIII Papieża mile przyięta, Relikwii SS. Pańſkich z tamtąd w darowiznie ſiła wynioſła, y obraz Matki Boſkiey Loretańſkiey, te złożyła w Poſzyrwintach w Dyecezyi Wileńſkiey w Kościele farnym, gdzie cudami ſłynie od roku 1621. *Lucas Paprocki Łaſki cudowne fol: 14.* Synowie tegoż Gotarda Xiążęcia dway zoſtali, Fryderyk Xiążę Kurlandzkie y Wilhelm: pierwſzego w ſpomina

Piaſecki fol: 227 w roku 1605, że z piącią ſet iazdy ná ſukkurś Litewſkiemu Woyſku przeciwko Karolowi Krolowi Szwedzkiemu przybył, y pod Kircholmem ſiłá náſzym do zwycięſtwa dopomogł, żona iego Xiężniczka Pomorſka. Drugi Wilhelm dla pewnego zaboyſtwa o ktorym *Piaſecki fol: 444* dekretem Krolewſkim od ſwoiey częśći w Kurlandyi odſądzony w roku 1613, oſmnaście lat po cudzych tułał ſię kraiach, aż zá nowym dekretem Krolewſkim do ſwoiey Oyczyzny zá interpozycya brata ſwego Fryderyka był przywrocony w roku 1632, ſyn iego potym był Xiążęciem Kurlandſkim luboć imienia iego nie wſpomina *Piaſecki fol: 504* w roku 1638, złączył ſię był ten Wilhelm z Xiężniczka Pruſka, z ktorey Syn Jakub (*piſze Kazanie Pociecha duchowna*) Xiążę Kurlańdzkie, ktorego żona Loyſa Chorlotta, corka Jerzego Wilhelma Elektora Brandeburſkiego *Bucelini Nucleus*. Corka tego Jakuba Marya Amalia w roku 1671 wydana w małżeńſtwo Karolowi Landgrawowi de Heſſen Kaſſel, z ktorey Syn dziſieyſzy Krol Szwedzki Fryderyk de Heſſen Kaſſel. Druga corka Lucya Elżbieta zaślubiona w roku 1671 Fryderykowi Jakubowi Landgrawowi de Heſſen Homburg. Od tegoż Jakuba idą Fryderyk teraznieyſze Xiążę Kurlandzkie y drugi N. iuż zmarły, ktory miał za ſobą Annę corkę Jwana Cara Moſkiewſkiego, ktora temi czaſy cała Monarchia Ruſka rządzi, wſzakże z nią żadnego nie zoſtáwił potomſtwa.

• *KURNATOWSKI herbu Łodzia*, w Wielkieypolſce: Adam miał zá ſobą Chudzińſką. Woyciech Kurnatowſki z Bytynia 1648. Dobrogoſt 1691. Conſt: fol: 23. Jan Skarbnik Wſchowſki Deputat ná Trybunał Koronny z Poznańſkiego 1718. Tereſſa Staniſława Koczorowſkiego małżonka.

• *KURNOCHOWSKI herbu Trzaſka* w Ruſkim Woiewodztwie, Samuel Kurnoch ták ſię przedtym zwali naprzod Piſarz Grodzki, potym Sędzia Ziemſki Rawſki 1631, Kommiſsarz do rewizyi Xiąg Ziemſkich Rawſkich, *Conſt: ſoli: 28.* miał zá ſobą Juſtynę Lipſką Sędziankę Ziemſką Rawſką Adam Tomaſz y Jan Kurnochowſcy 1648. Jędrzy y Jan *1693.*

KUROPATNICKI herbu Nieczuia w Ruſkim Woiewodztwie. Czytałem dekret Zygmunta Auguſta w Piotrkowie 1548 ferowany o wieś Perehyńſko, gdzie wſpomina Macieia Gembickiego z Kuropatnik Woyſkiego Zydaczowſkiego: w Grodzie zaś Lwowſkim, wteyże ſamey tranſakcyi w roku 1593 Woyciechá, Syna álbo wnuka Macieiowego, iuż tylko Kuropatnickim zowią. Wiktoryn Kuropatnicki Poſeł ná Seym 1627 *Conſt: fol: 8.* miał zá ſobą Elżbietę Zawadzką Swatopełkownę, ale z nią żył bezpotomnie. Hieronim z Zofii Stamirowſkiey urodzony Kaſztelan Kiiowſki, á przedtym naprzod Podſtoli Podolſki Sędzia Kapturowy Lwowſki, *1674*, daley Sędzia Ziemſki Lwowſki, Poſłuiąc ná rożne Seymy, iuż Kommiſsarzem do dyſtrybuty hiberny, iuż deputatem do boku Krolewſkiego dla obrad, iuż do konſtytucyi piſania, iuż do pogranicznych od Węgier kłotni w uſtawach Koronnych zápiſany, corek iego dwie było, iedna Magdalena, ta ſobie Zakonne życie pod regułą S. Benedykta u Wſzyſtkich SS we Lwowie obrała, druga Judyta, ta Michałowi Ankwiczowi Chorążemu Nowogrodzkiemu zaślubiona, Brigida Franciſzka Swierſkiego Podczaſzego Sanockiego małżonka umarła 1695. Synow tákże dwoch z tych Jędrzey Dziekan Lwowſki Deputat kilka razy na Trybunał Koronny. Jędrzey Kaſztelan Biecki brat Hieronima, wſpominaiągo *Konſtytucye 1690 fol: 17*, Syn iego tákże Kaſztelan Biecki: (Jan Kaſztelanic Biecki 1704 *Acta Confæder: Sendom:*) ktorego Syn poiął Tarłownę Kaſztelankę Lubelſką, 2do voto Tereſsę Kurdwanowſką Podczaſzankę Latyczowſką wdowę po Cichowſkim Sędzim Kraſnoſtawſkim. Michał Kaſztelan Biecki miał zá ſobą Marcellę Łaſzczownę, z ktorey iedna corka naprzod Stawſka potym Chlewicka, druga Dorota Rzeczycka. N. Kuropatnicki miał zá ſobą Wilczewſką.

KUROPATWA herbu Jaſtrzębiec w Ruſkim Woiewodztwie. Dom pod tym imieniem Starożytny. Jan z Łancuchowa Kuropatwa Kaſztelan Zawichoyſki 1413 podpiſał przywiley Horodelſki, *u Łaſkiego w Stat: fol: 127.* J[ano] naprzod Łowczy Lubelſki potym Podkomorzy *Bielſki fol: 396.* Staniſław Kaſztelan Chełmſki 1458 *u tegoż Łaſk: fol: 68.* Oświecima dobył

1493 ná liście

1493 ná liście Albrychta dánym Miaſtu Lubelſkiemu. Jan Staroſta Chełmſki, o ktorym *Paprocki* powiada, że Ruś od zamku Chełmſkiego mężnie odpędzał. Staniſław Kuropatwa Poſeł ná Seym z Woiewodztwa Ruſkiego 1589 podpiſał tranſakcyą Będzińſką. Mikołay naprzod Woyſki Halicki, iák go zowie *Páprocki*, daley Stolnik y poſeł ná Seym 1609 *Conſt: fol: 907*, ná koniec Podkomorzy Halicki, zginął w okazyi z Tatarami, miał zá ſobą Annę Bełzecką, z ktorey Syn Alexander, tego z Gołuchowſki zoſtali ſię Synowie y corki Alexandra Kazanowſka y Rośeiſzewſka. Paweł Stolnik Halicki z Makowiecki zpłodził Jana, Piotra, Pawła y Hieronima ludzi rycerſkich. Piotr Kuropatwa, corka iego Helena była zá Adamem Bełzeckim Stolnikiem Bełzkim fundatorka Collegium náſzego Staniſławowſkiego. Bratiey Alexander Kanclerz Lwowſki, deputat ná Trybunał Koronny 1695. Jerzy z Láńcuchowa Miecznik Halicki, z Kryſtyny Chmielowny urodzony, Deputat ná Trybunał Koronny 1723. N. Staniſława Karola Konieckpolſkiego Woiewody Parnawſkiego małżonka. Paweł miał zá ſobą Zofią Staniſławſką Podkomorzankę Sanocką.

• *KUROSZ herbu Oſtoia* w Woiewodztwie Mściſławſkim y Smoleńſkim ták *Koiałowicz in Mſ.* Jan Poborca w Mściſławſkim 1606. N. Pawła Guczego małżonka.

KUROSZ herbu Rawicz ták Paproc: y Okolſki, y przydaie Jana Kuroſza Dworzanina Krola Stefana, ktory pod Połockiem zginął. Staniſław w Sendomirſkim 1632. Pod Gamratámi mowiłem o iednym z nich.

• *KUROWICKI*, w Woiewodztwie Brzeſciańſkim Wacław y Benedykt Kurowiccy podpiſali elekcyą Jana III. N miał zá ſobą Máryannę Czermińſką.

• *KUROWICZ*, w Trockim Woiewodztwie, Szymon Kurowicz Vice inſtygator W. X. Litew: 1683 *Conſt*: N. Strażnik Trocki, miał za ſobą Kręſką Starościankę Stawiſzyńſką.

KUROWSKI herbu Lubicz, z Kurowſką pod Grodziſkiem w Wielkieypolſcze. Piotr Kurowſki w Brodach Kościoł wyſtawił, kędy y pogrzebiony.

KUROWSKI herbu Nałęcz w Kaliſkim Woiewodztwie. Są y w Litwie tegoż herbu, Jędrzey Kurowſki 1648 w Wilkomirſkim. Jan w Starodubowſkim 1674. Auguſtyn miał zá ſobą Eufrozynę Grochowſką *Acta Caſtren: Luceor*: 1701. Jan Poborca w Rzeczyckiey Ziemi z Seymu 1611.

KUROWSKI herbu Srzeniawa Mikołay Kurowſki Arcybiſkup Gnieznieńſki, z Oyca Klemenſa, z Matki Katarzyny urodzony w Krakowſkim Woiewodztwie, (kupił w roku 1398 od Firleia Jana Bochotnicę) z Kantora Gnieznieńſkiego, Dziekana Krakowſkiego, za promocyą Jadwigi Krolowy ná Biſkupſtwo Poznańſkie naprzod wynieſiony, w prawdzie *Długoſz pod rokiem 1394* piſząc o nim do herbu go Nałęcż pociągnął, ále pod rokiem 1402, bay *in Vitis Epiſcop: Poſnan:* iuż go Srzeniawitą zowie, w cztery lata potym poſtapił ná Kuiawſką Katedrę, á z tey na Arcybiſkupſtwo y Prymacyalną godność: był y Kanclerzem Koronnym: umarł 1411. Wielkie był pieniądze zebrał, ktore po śmierci bratu ſię iego Piotrowi doſtały ná Grunwaldzką potrzebę chorągiew z herbem Srzeniawa wyſtawił *Biel: fol: 295*: wieś Rudáwę dał Kościołowi Gnieznieńſkiemu. Piotr z Kurowa Kaſztelan Sądecki 1451 *u Łaſkiego w Stat: fol: 82.* tákbym rozumiał, że to iuż był Synowiec Arcybiſkupa, tenże czy inny Piotr Kaſztelan naprzod Lubelſki, á potym Sendomirſki 1458. Elżbieta Kaſztelanka Sądecka wnuczka Arcybiſkupa, Mikołaia Oſsolińſkiego Kaſztelana Wiślickiego małżonka Dorota z Kurowa Leżeńſkiego Stolnika Sendomirſkiego umarł 1601.

KUROWSKI herbu Wężyk w Kaliſkim Woiewodztwie.

KUROZWĘCKI herbu Poray z tych Kurozwęk ktore ſą w Sendomirſkim Woiewodztwie tam ktoryś z tego Domu fundował Klaſztor Kanonikow Regularnych S. Auguſtyna, á gdy ſię te dobra przez ſukceſsyą o czym niżcy doſtały w Dom Lanckorońſkich, pod owe złe czaſy kiedy herezya w Polſzcze gorę brała, y z Kurozwęk Kanonikow tych rugowała, dopiero Zbigniew Lanckorońſki ſkoro ſię z Kościołem Katolickim poiednał, zaraz tychże Kanonikow ná dawne mieyſce przywrocił. *Cichoc: Alloqu: Oſeen: l: 2. cap: 17.* Paprocki

17. Paprocki z Miechowity Xięgi 3 wſpomina Kreſława z Kurozwęku w roku 1174, álem ſię iego w Miechowicie nie mogł doczytáć. Dobieſława tylko z Kurozwęk wſpomina Długoſz po wielu mieyſcach w hiſtoryi ſwoiey w Xięgach dzieſiatych, átoli że ſię tenże Dobieſław piſały z Michałowa poznać to z *Papr: o herb: fol: 73*, áko ſię podpiſał na liście Klaſztoru Jędrzeiowſkiego w roku 1370, ná tenczas Woiewoda Krakowſki, to z innych mieyſc ktore przywodzę w pierwſzym tomie iuż natenczas przeſiadſzy ſię ná Krzeſło Kaſztelanii Krakowſkiey, na ktorym umarł w roku 1387. *Onim ſtarowl: in Bellat: fol: 98*, piſze, że za Ludwika Krola, ná Węgierſkich woynach w rycerſkim kunſzcie wycwiczony, ſkoro w Oyczyznie w Senacie Polſkim oſiadł; ſiła dla niey ták w pokoiu, iáko y ná woynie pracował: bo gdy Ludwik Krol do Węger poiachał dla rozporządzenia tamtego Pańſtwa, temu y drugim dwiema rządy Polſki zlecił, nad to Dobieſławowi woyſko poddał: pod ktory czas Litwę Lubelſka ziemię puſtoſzącą odpędził. Po śmierci zaś Ludwika Krola mowię ſłowy Długoſza pod rokiem 1382 *& arci Cracovienſi, & ſummæ rerum apud Polonos velut Major Domûs præſidebat*, Wilhelma Auſtryaka, Ziemowita Xiążęcia Mazowieckiego do Zamku puscić niechciał, Jagełła Xiążęcia Litewſkiego przy tronie Polſkim utrzymuiąc.

Zawiſza z Kurozwęk Biſkup Krakowſki, Syn Dobieſława według *Długoſza hiſtoryi lib: 10. fol: 55: Starowol: in Vitis Epiſc: Cracov: y Cromera libr: 15. fol: 231*, átoli ten autor zowie go y bratem tegoż Dobieſława Kaſztelana Krakowſkiego, z Archidyakona Krakowſkiego (z ktorym tytułem w roku 1368 znaydzieſz go *u Łaſk: w Stat: fol: 77.*) ná tę Katedrę od Arcybiſkupa Strygońſkiego w Strygoniu z rozkazu Urbana VI poświęcony, zá promocyą Elżbiety Krolowy Węgierſkiey u ktorey był Pieczętarzem y Ludwika Krola Polſkiego y Węgierſkiego; ták zaś był przypadł do ſerca temu Panu Zawiſza, że pod niebytność ſwoię w Polſzcze wſzyſtkę adminiſtracyą Kroleſtwa, ná trzech ſpuściwſzy, iego chciał mieć między niemi pierwſzego, iakoż wielkim koſztem powagę urzędu tego ná ſobie utrzymywał. Z tego z reſpektu Krol Ludwik wieś Pieſtrzec názwana y Gruſzyce z domoſtwem drewnianym ná zamku Krakowſkim dał Kościołowi Krakowſkiemu, wzámianę, za murowaną Kámienicę Biſkupią, ná tymże zamku. Fundował ten Biſkup w Bazylice Krakowſkiey Manſyonarzow ſiedmiu, z tą obligacyą ná nich włożoną, aby co dzień Godziny albo Officium o Matce Boſkiey ſpiewali, y Kościoł w Chodowie wraz z bratem ſwoim Kreſławem Kaſztelanem Sądeckim w roku 1381, ktorey fundacyi liſt przywodzi *Nakiel: w Miechowii fol: 319*. Z tego poznáć iák ſię myli *Paprocki o herb:* gdy piſze że wſtąpił náto Biſkupſtwo w roku 1394, zſzedł z tego świata w roku 1396. Niemniey y *Starowolſki* zbładził, gdy iego elekcyą ná rok *1378*, á śmierc zwala na rok 1380; gdyż z Nakielſkiego iáwnie dochodzę że ieſzcze w roku 1381 był Biſkupem Krakowſkim, dla tego lepiey *Długoſz* w ſwoiey hiſtoryi mowi, że był obrany 1380, umarł 1382. Wſzyſcy mu przymawiaią, że był w świeckich intereſſach bardziey zanurzony, niżeli w duchownych. Starowolſki o iego śmierci więcey piſze, czego choć doſć rzetelny hiſtoryk Długoſz nie námienił nawet; y te poſtrachy ktore były po śmierci iego, na to tylko zkłada Długoſz, że chciał P. Bog pokazać, iákmu ſię nie podobała, świecka pompa przy iego pogrzebie. *Balbinus* powiada, że w Czechach Záwiſzow imię, zwyczayne było w Domu Rożycow. *lib: 6. cap. 5. Epit. Rer. Boh:*

Kreſław z Chodowa Kaſztelan Sądecki, a potym Sendomirſki brat rodzony Zawiſzy Biſkupa Krakowſkiego, z ktorym fundował Kościoł farny w Chodowie w roku 1381 *Starowol: in Bellat: fol: 99*, chce go miec bratem Dobieſława Kaſztelana Krakowſkiego, o ktorym wyżey, lubo go *in Vitis Epiſc: Cracov:* Synem zowie: przydaie dáey, że ſię ná woynach Węgierſkich zá Ludwiká Krola wſławiwſzy, w Oyczyznie potym Litwę z Lubelſkiey ziemi zpędził: á gdy Władyſław Jagełło ná tronie Polſkim oſiadł, pod wſzyſtkie kampanie, ktore za iego panowania były, rycerſko Pułkownikiem ſławił, nawet y z Synem iego Władyſławem na tron Węgierſki wynieſionym, do Węgier

Węgier zaiechawſzy, ták ſię tam z pięknym ſercem pokazał, że mu rownego Wodza nie było; żył lat 89, záwſze y w tym wieku czerſtwych ſił y zdrowia, *Pety Starowol:* ále omylnie, bo to inſzy był Kreſław, ktory kwitnał zá Władyſława Jagellonowicza o ktorym niżey, ten zaś naydaley żył do roku 1390: bo *Kromer lib: 15* powiada, że Jagełło Krol, Kreſławowi Kurozwęckiemu Kaſztelanowi Sendomirſkiemu Konferował Staroſtwo Łuckie przedtym rokiem, á w naſtępuiącym roku, iuż ná tym Krześle ſiedział Rafał Jaroſławſki herbu Leliwa, iáko ſię mowiło w pierwſzym tomie.

Mikołay z Michałowa Synowiec Zawiſzy Biſkupa Krakowſkiego, co poznać z nadgrobku tegoż Biſkupa w Kaplicy pod tytułem Matki Boſkiey y SS. Trzech Krolow, ktorą ten Biſkup fundował, á ten Mikołay ſzczodrobliwie ią upoſażył w roku 1436, co opowiada tamże inſkrypcya kędy go Synowcem iego zowie naprzod był Kaſztelanem Woynickim, z tey poſtąpił w roku 1406 ná Woiewodztwo Sendomirſkie, iáko ieſt *u Łaſk: w Stat: fol: 49*, z tego przenioſł ſię ná Kaſztelanią Krakowſką, przy ktorey trzymał wraz y Staroſtwo Krakowſkie czytay *Stat: fol: 32 y 140*; z tey wſzedł do grobu w roku 1438. Mąz tey Oyczyznie dobrze zaſłużony. Do potrzeby Grunwaldzkiey ſwoię chorągiew przeciwko Krzyżakom wyſtawił w roku 1410. *Biel: fol: 295*, á w Brodnicy od Jagełła Krola Staroſta uczyniony, cokolwiek tam depozytow zaſtał, wſzyſtkie Krolowi wiernie odeſłał *Idem fol. 303*. Na Seymie Kolſkim, Hetmanem zoſtawſzy, Choynic czas nie iáki pod Krzyżakami dobywaiac, gdy widział że daremne były zawody w doſtaniu tego miáſta, w Pomorſką ziemię wtargnął, y ſpuſtoſzył; Tczew uporczywie ſię broniący zpalił, z kąd ná dzieſięć tyſięcy niewolnika zabrał. Tucholą tákże y Jaſieniec zamek odzyſkał, y Krzyżakow, męſtwem ſwym ták przycisnął, że o pokoy proſić muſieli, ktorego dotarſzy, przezacny ten Hetman, do Pyzdr do Krola przyiachał, kędy od niego Pańſko regalizowany *Biel: fol: 344. Starowol: in Bellat: Sarm: fol: 85* Był Pan ná niewolnikow miłoſierny, z kąd dowiedziawſzy ſię o iego ludzkości niektore miaſta dobrowolnie mu ſię poddawały.

Kreſław z Kurozwęk naprzod Staroſta Wielkopolſki w roku 1440, po Staniſławie Oſtrorogu *Biel: fol: 360, Cromer. lib: 21*, potym Kaſztelan Wiślicki w roku 1442: iáko ſię podpiſał ná liście Władyſława Krola, danym Miaſtu Krakowſk: daley Kaſztelan Lubelſki, z tym tytułem w roku 1450, poſłował od Kazimierza Krola do Mikołaia V. Papieża *Damal: in Epiſc: Vladiſlav: fol: 313*, żył ieſzcze 1457, czego ieſt dowodem *Statut Łaſk: fol: 65*.

Piotr Syn Kreſława iáko piſze *Długoſz w hiſtoryi pod rokiem 1457*, był potym w roku 1496 Kaſztelanem Sendomirſkim y Podſkarbim Koronnym, iáko ſię podpiſał *u Łaſk: w Stat: fol: 110*, corka iego iedynaczka doſtała ſię w małżeńſtwo Janowi Lanckorońſkiemu Łowczemu Sendomirſkiemu, z ktorą dobra Kurozwęki w ten Dom weſzły: był ten Piotr w przod Marſzałkiem Nadwornym Koronnym w roku 1479, kiedy z drugiemi Panami Polſkiemi, Zofią Krolewnę Polſką Janowi Margrabi Brandeburſkiemu zaślubioną, odprowadzał. *Długoſz lib: 13 fol: 576.*

Staniſław z Kurozwęk Podkanclerzy Koronny, Kanonik Krakowſki, poſłował od Kazimierza Krola do Fryderyka Ceſarza w roku 1473 z Pawłem Jaſieńſkim, *Cromer lib: 28. Biel: fol: 457*, iuż był od Kapituły według nie ktorych ná Biſkupſtwo Poznańſkie w roku 1479 obrany, á toli Uryel Gorka drugi konkurrent, przy teyże infule utrzymał ſię *Długoſz lib: 13. Biel: fol: 472, Cromer lib: 29. Starowol: in Vitis Epiſc: Cracov:* onim piſze, iák żwawie Gruſzczyńſkiego, przeciwko Sienińſkiemu, przy Biſkupſtwie Krakowſkim utrzymywał.

Kreſław z Kurozwęk Biſkup Kuiawſki, za promocyą Jana Albrychta Krola obrany w roku 1494, y lubo, że ſzkoł nie wielką naukę wynioſł, átoli że experyencyi w rożnych funkcyach nábytey, ták wypolerowanego był rozſadku y roſtropności, że też konferowaną ſobie pieczęć wielką Koronną, ktorą w raz z Biſkupſtwem tym aż do śmierci trzymał, godnie piaſtował: nie mniey y urząd Paſterſki; bo naprzod kościey

Kościelney pilnie przeſtrzegaiąc, rozwiozłych Kapłanow ná tor cnoty y powściągliwości prowadził; wadminiſtracyi Sakramentow, niektore zwyczaie nie według praw Kościelnych wykorzenił, ná mieyſce proſtych nie douczonych, álbo nie uſkromionych Plebanow, inſzych uczonych, pobożnych, y pilnuiących duſz zbawienia ludzkiego oſadził; ſzczerze tego dogladaiąc, áby każdy przy ſwoim beneficium rezydował, dla tego Synod w Sobkowicach w Archidyakonacie Pomorſkim złożył, ná ktorym wiele rzeczy, ktore z ſwego karbu wypadły, poprawił; Kaznodzieię Ordynaryuſza w ſwoiey Katedrze uſtanowił; Officium o Nayś: Troycy, żeby Wikaryuſzowie tameczni śpiewali: ufundował, Xięgi do śpiewania potrzebne ſprawił, ták dziewięc lat tą Katedrą rządząc pobożnie, życie to śmiertelne w Wolborze zakończył w roku 1503, ktoremu przed ołtarzem S. Troycy kámień marmurowy z nadgrobkiem położył Jan Łaſki Arcybiſkup Gnieznieńſki. Doſtała ſię ponim temu Kościołowi miednica ſrebrna, nalewka krzyſztałowa w ſrebro pozłociſte odziana, Krzyż złoty od pereł bogaty, paſtorał oſobliwſzym kunſztem wyrobiony, dwie infuły Biſkupie, ktore wielkiemi perłámi y dyamentami wſzyſtkie inne przeſzłych anteceſſorow iego przechodziły. *Poty Damal: in Vit: Episc: Cuiav:* Przydaie *Baranow:* że Kościoł zmurował z kámienia cioſowego w Szancu Maiętności ſwoiey w roku 1498, do ktorego pewne dzieſięciny Kapłanom nadał, ktorzyby kurs o Matce Boſkiey ná kazdy dzień śpiewali, tamże y Proboſtwo z pewnemi dochodami wymurował. Dziekanem wprzod był Krakowſkim iezdził wlegacyi do Stefana Woiewody Multańſkiego, áby go ná woynę przeciwko Turkom nakłonił; w roku 1497. *Biel: fol: 484:* Jana zas Albrychta Krola wielkiemi racyami odwodził od woyny Multańſkiey, ktorych gdy nie ſłuchał Krol, przegrał bitwę, *Biel: fol: 484 Cromer lib: 30.*

Dobieſław z Kurozwęk naprzod Kaſztelan Roſpierſki w roku 1475, iáko ſię podpiſał ná przywileiu Kazimierza Krola danym Miaſtu Lubel: *y u Paproc: o her: fol: 202*, potym Kaſztelan Lubelſki, daley Woiewoda Lubelſki, ná koniec Sendomirſki, iáko ſię mowiło w pierwſzym tomie, wſpomina go *Biel: fol: 419 Cromer lib: 24:* poſłował od Kazimierza Krola do Czech, wſprawie elekcyi Władyſława 1471 *Biel: fol: 451. Cromer lib: 27*, złączył ſię był dożywotnie z Elżbietą Tarnowſką Jana Kaſztelana Krakowſkiego y Zygizmundy Gorayſki herbu Korczak corką, *Paproc: dedic: Ogrod: Krolew*, Syn iego Staniſław Podſkarbi Nadworny Koronny Staroſta Wieluńſki y Krzepicki, piſał ſię z Kurozwęk y z Michałowa, zſzedł z tego świata 1516, corka iego z Zofii Zborowſki Barbara, ktora doſtała ſię w małżeńſtwo Jędrzeiowi Hrabi Gorce Kaſztelanowi Poznańſkiemu, Generałowi Wielkopolſkiemu nadgrobek mu w Krakowie wyſtawiła, *Starowol: in Monum:* ſama zſzedſzy z tego świata w roku 1545 w Poznańſkiey Katedrze z nadgrobkiem pochowana, *Starowol: in Monum; Okolſki pod herbem Łodzia fol: 168, Karnkowſki de Primatu.* Rozumiem że ta Zborowſka była corka Derſzława Zborowſkiego Woiewody Sieradzkiego, o ktorey námienia Paproc: o herbach fol: 91, ále tam przydaie, że trzy corki z niey zoſtały, z ktorych iedna wnioſła Rytwiany w dom Łaſkich, druga Kurozwęki w dom Lanckorońſkich.

Mikołay z Kurozwęk naprzod Kaſztelan Lubelſki w roku 1501 *u Nakiel: w Miechow: fol: 573. u Łaſk: w Stat: fol: 112.* Wſzyſtko mi ſię zda, że ci wſzyſcy wzwyż położeni, byli ſobie bracia rodzeni, á Synowie Kreſława Kaſztelana Lubelſkiego. ktoryś z Kurozwęckich, miał zá ſobą Krupkownę wdowę po Szydłowieckim, *á Okolſki tom: fol: 68* piſze, że Jan Amor Tarnowſki Woiewoda Sendomirſki zmarły w roku 1514, miał zá ſobą Kurozwęcką Woiewodzankę Sendomirſką, ták bym rozumiał że Dobieſława corkę. Od tych Kurozwęckich rozrodzone potomſtwo iedne według Paprockiego Piorunami, drugie Wrzodami zwano. Z tych Piorun Kurozwęcki w roku 1510, o złą monetę do Zygmunta I. odnieſiony, do Wiednia uſzedſzy, tam życie zkończył *Biel: fol: 517.* Od tychze Kurozwęckich idzie dom Męcińſkich, ktory y podzis dzień w Sieradzkim Woiewodztwie Kwitnie y piſzą ſię z Kurozwęk.

KURP herbu Slepowron w Sieradzkim Woiewodztwie N. Kurpiowna, Dąbrowſkiego Bernarda herbu Abdank, druga Anna Bernarda Kozubſkiego małżonki.

KURPSKI herbu Lew wſpięty przedniemi nogami do gory, w lewą tarczy głową y całym ſobą obrocony. Z tym herbem przyſzedł do Polſki Jędrzey Kurpſki Kniaź, ten hetmaniąc Woyſku Moſkiewſkiemu, 1563 gdy mu ſię pod Newlem batalia z náſzemi nie powiodła, lubo y ſam doſyć mężnie w niey ſię potykał, czego dowodem była rana, z tey potyczki wynieſiona, uchodząc Tyrannii Jwana Waſilewicza wielkiego Kniazia Moſkiewſkiego, dobrowolnie do Zygmunta Auguſta Krola przyſzedł, od ktorego Kowelſkim zamkiem y innemi dobrami był opatrzony *Biel: fol: 616*, przydaie *Kojałowicz*, że Kniaź dowiedziawſzy ſię o tym, ſługę iego okrutnie zamordować kazał: a Woiewodę, ktory trupa iego pochować kazał, ták długo męczył aż umarł. Ten Jędrzey Kurpſki Kniaź Jarosławſki luboć y Bielſki y Okolſki Krupſkim go zowią, z ludem ſwym w granice Moſkiewſkie 1565 wpadſzy, wielkie ſzkody około Wielkich łuk poczynił. *Okolſki* powiada, że tylko Syna zoſtawił, ktory zſzedł bez potomnie, ále Kojałowicz wſpomina iego ſukceſſorow Dymitra Kurpſkiego Jarosławſkiego Marſzałka Upitſkiego. Jędrzeia ná Kryniczynie Marſzałka Upitſkiego, Jana Sędziego Grodzkiego Upitſkiego. N. Kniehini Kurpſka Michała Kunczewicza małżonka: na tych oſtatnich ten dom zſzedł: tenże Kojał: tego był zdania, że Kurpſkich dom iedenże był z Ogińſkiemi y Puzynami, ále że herbu inſzego Kurpſcy zażywali, dla tego nie mogę mu poświadczać.

KURSKI herbu Prawdzic, w Wielkieypolſzcze ſą. Peregryn Kurſki Opat Paradyſki 1593: Synowiec iego Maciey Maryan z Pierzchlińſki urodzony, zmłodych lat w Zakonie Bernardyńſkim życie ſwoie P. Bogu poświęcił, wziął potym Biſkupſtwo Wołcſkie, umarł Biſkupem Enneńſkim, Suffraganem Poznańſkim, Archidyakonem Pſzczewſkim 1681, pogrzebiony w Poznaniu u OO. Bernardynow: świątobliwego życia y przykładnego, tyſiąc ſto trzydzieści y ieden ná Kapłańſtwo poświęcił: bracia iego ieden Jan Woyſkim był Poznańſkim, drugi Staniſław: wydał do druku ten Maciey *Altare Dei privilegiatum, ſeu Virgo Deipara, libera à debito peccati originalis in 8vo w Poznan u 1677. 2do Propugnaculum Mariani honoris, ſeu tractatus pro Immaculata Conceptione B. M. Virg: ex ſcriptura Doctribus & Conciliis. 3tio Opuſcula varia contra adverſarios fidei Catholicæ Romanæ 1672 in 4to Poſnaniæ.* Kryſztof Franciſzek Podczaſzy Podlaſki 1697.

Kur herb

Powinien bydź Kogut biały w czerwonym polu w prawą tarczy obrocony, *Okol: tom: 1 fol: 508*: gdzie powiada, że nádany zá czuynoſć w obozie pewnemu rycerzowi: przydaie tamże, że ſię tym herbem pieczętuią Kurkowie, Kurſcy, y Kurzeſcy. W Poſtolinie w Pruſiech zá ſztumem, między innemi herbami, widziałem ieden, ná ktorym była Kura czarnego głową w prawą obrocona, nos u niey żołty.

KURZADKOWSKI herbu Brodzic w Płockim Woiewodztwie.

KURZANSKI herbu Odrowaz w Ruſkim Woiewodztwie. Ci ſą iedneyże dzielnicy z Wyſockiemi, przetoż Kurzanſcy z Wyſokiego, Wyſoccy z Kuran ſię piſzą. Było czterech braci rodzonych *według Paprockiego*, ieden Szymon w Zakonie Soc: JESU, życia świątobliwością y Xięgami od ſiebie do druku podanemi wſławiony, ále ſię Wyſockim piſał, nie Kurzańſkim o czym pod litera W obſzerniey: drudzy dway bracia w Zakonie Bernardynſkim, z ktorych ieden náimię Bernardyn, tego Matka u pierſi trzymaiąc do Lwowa w ten czas iachała, z wozka trefunkiem ták upuściła ná ziemię, że go koło przeiachało; widząc tedy małą nadzieię życia dziecięcia, ofiarowała go ſtrapiona mátka Bogu ná ſłużbę w Zakonie S. Franciſzka, byle go tylko z tego razu zdrowym odebrała: iákoż wyſłuchał ią P. Bog: po tym ślubie dziecię nie tylko ſię pierſi u matki chwyciło, ále też zupełnie zdrowe zoſtało, do męſkich lat przyſzedłſzy Bernardyn, od zmarłey mátki, częſte przez ſen napomnienia miewał. żeby iey obietnicy zá doſyć uczynił, ále on to ſobie za ſen maiąc do obozu ſie na chleb rycerſki udał, tam w rożnych okazyach w wielkim niebeſpieczńſtwie życia bywał, wſzędzie mu ná pámięci ślub Macierzyńſki ſtawał, y lubo wciężkim razie, iuż był poſtanowił za doſyć mu uczynić, przecię wybrnawſzy z toni, znowu odmieniał umowione z Bogiem zamyſły: nákoniec wcięźką niemoc zapadł, w ktorey przez ſen ſłyſzał głos do ſiebie, ieżeli prawi uczyniſz za doſyć woli Matki twoiey, zdrowym będzieſz; iuż też tu mocnym ſię ślubem obowiązał, bydź powolnym woli Boſkiey; iákoż ozdrowiawſzy wypełnił go wcále, w Krakowie wſtąpił do Zakonu Bernardyńſkiego, luboć iáko przydaie *Paprocki*, gdy uſłyſzał konia rzącego álbo trąbę woienną bliſko przez rok, do woiennych czuł w ſobie paſsyą experymentow. Czwarty brat ich potomſtwo zoſtawił. Mikołaia Synowie Jan y Sebaſtyan ludzie rycerſcy, ten Mikołay OO. Dominikanom w Rohatynie kámienicę ſwoię ná Klaſztor darował. Krzyſztof Syn Jana, Kościoła w Rohatynie znaczny dobrodziey, koło roku 1632. Staniſław kwitnął 1616, N. Kurzańſki miał za ſobą Kalinowſką corkę Krzyſztofa. Kurzańſka wnuka Zołkiewſkiego Hetmana, Balcera Cetnera małżonka.

**KURZENIECKI herbu Bogorya* z tą tylko rożnicą, że w Bogoryi ſą dwie Strzały złamane, iedna od drugiey oddzielona, tu zaś obie we ſrzodku ták ſię zchodzą iákby iedną były: ná hełmie tákże tylko trzy piora Struſie kładą. *X. Koiał: in Mſ.* piſzą ſię z Kurzeńca, ktory ieſt w Oſmiańſkim powiecie: luboć iuż temi czaſy w Pińſkim y Podlaſkim oſiedli. Olbrycht Kurzeniecki Stolnik Bielſki *1641* Kommiſarz do granic od Prus *Conſtit: fol: 21*, miał za ſobą Barbarę Szczawińſką Woiewodzankę Podlaſką, ále z nią żył *Sterilis*. Gabryel Chorąży Parnawſki *1674*. N. Kanonik Gnieznieńſki Krucyfer u Arcybiſkupa Szembeka. N. miał za ſobą Kotowſką Stolnikownę Starodubowſką.

**KURZEWSKI herbu Topacz* w Rawſkim Woiewodztwie piſzą ſię z Kurzeſzyna Seweryn Kurzewſki Komornik graniczny Rawſki 1648 y Jan Skarbnik Rawſki *1689*. Philip Kanonik Przemyſki 1682.

**KURZEWSKI herbu Poray* w Sendomirſkim Woiewodztwie. O tych tylko ſam Paprocki w Gniazdzie piſze; á podobno miaſto Kuczewſki położył Kurzewſki.

**KUSCZYCKI* w Woiewodztwie Wołyńſkim Krzyſztof Kuſczycki Czeſnik Latyczowſki 1674.

Kuſza

Kuſza herb.

Kuſzy, w herbie, rożnym kſztałtem domy niektore w Xięſtwie Litewſkim zażywaią, á naprzod Koreywowie, Burnakowie w Woiewodztwie Wileńſkim, maią Kuſzę napiętą bez Strzały w polu czerwonym, w hełmie trzy piora ſtruſie. Byſtrzyccy zaś kładą od Kuſzy bełt, Kuſzę bez cięciwy y rękoieści, á pod tym w zybkim trzy wręby, w hełmie trzy piora ſtruſie. Maſkiewiczowie tegoż herbu zażywaią co y Byſtrzyccy tylko że wrębow u nich nie maſz, *Koiał: in Mſ.*

KUSZABA herb patrz Paprzyca.

**KUSZEL* Oktawian Kuſzel podpiſał pacta conventa Jana Kazimierza 1648 *Porządek elekc: fol: 24*, y Mikołay Kuſzel Hulidowſki w Wilkomirſkim Daniel 1700.

KUSZEWSKI. Michał Kuſzewſki w Zakonie naſzym ſłużąc zapowietrzonym w Warſzawie 1652, ná tey uſłudze życie położył, *Tanner fol: 794*.

KUSZKOWSKI herbu Junoſza Sebaſtyan Kanonik Kuiawſki zmarły 1579 ktorego z nadgrobku wypiſał Okolſki.

**KUTKOWSKI* N. Kutkowſki miał za ſobą Agnieſzkę Kruſzyńſką Wdowę po Nawſkim ále znią żył Sterilis; niewiem czy nie iedenże Dom z Kotkowſkiemi.

KUTLEWSKI herbu Pobog w Trockim Woiewodztwie.

KUTYLOWSKI herbu Lis w Ziemi Nurſkiey Walentyn Kutyłowſki Woyſki Nurſki, Staroſta Łowicki, ktorego nadgrobek u OO. Bernardynow w Warſzawie.

KUZMICKI herbu Jaſtrzębiec, Kuzmińſki Jan w Woiewodztwie Ruſkim 1632. Kuzmicki Władyſław w Woiewodztwie Trockim 1700.

**KWASNICKI herbu Pieleſz*, w Trockim ſą Woiewodztwie. Jędrzey Kwaśnicki złoty Archiepiſkop Smoleńſki, Władyka Pińſki, Archimandrytá Czereyſki Jan był w więzieniu z Gosiewſkim Hetmanem Polnym Litewſkim. Adam Miecznik Trocki 1648.

KWIATKOWSKI herbu Gryf naprzod w Sieradzkim á potym w Sandomirſkim Woiewodztwach. *Kaſper Lacki w Kazaniu ſwoim pogrzebowym*, ktoremu tytuł *Dobrwa* piſze, że Jaxa Sędzia Ziemſki Sieradzki w roku 1357 od Hebdy Kaſztelana y Staroſty Sieradzkiego, gdy dobra Kwiatkowice kupił, od nich y on y potomſtwo iego, Kwiatkowſkiemi piſać ſię poczęli. *Nakielſki zaś w Miechov: fol: 24* twierdzi że ieſzcze Leſzek Czarny Xiążę Sieradzkie Jaxom, w nadgrodę za ich wyſługi w Oyczyznie znaczne, dał dobra Kwiatkowice z innemi przyległościami, co muſiałoby bydź koło roku Pańſkiego 1280. Jnni ich genealogią wyprowadzaią od Teodora herbu Gryff Woiewody Krakowſkiego, ktorego Syn miał bydź Jan Jaxa Sędzia Sieradzki, y Syn iego także Sędzia Sieradzki (iam o Teodorze mowił tom: 1 fol: 170) Mikołay Syn Jaxy Sędziego, koło roku 1363, ktorego między innemi z dziedziczki ná Dzierlinie był Syn Adam, tego zaś z Jadwigi Małſki Synowie Mikołay y Marcin. Z tych Marcin Kościoł gdzieś y wyſtawił y nadał, ktory potym, dawnością iuż prawie walący ſię, Anna Puckowa wdowa y wlata y w cnoty podeſzła dzwignęła, apparatem Kościelnym ozdobiła, fundacyi przyczyniwſzy ná tych, ktorzyby kurs śpiewali: ten ſię Marcin do Woiewodztwa Krakowſkiego przenioſł z żoną ſwoią Jezowſką. Mikołay brat iego był Chorążym Sieradzkim, z Rzanowny dziedziczki ná Szydłowie koło roku 1480 zpłodził Synow Jana y Jaxę. Janowi Radoſzewſka powiła Jaroſza Zygmunta y Balcera. Balcer z Wituſki, zoſtawił Staniſława dziedzica ná Zaleſiu, ktory Kaplicę przy Kościele w Mikołaiewicach doſyć piękną wynioſł y dochodami opatrzył *Nakiel: fol: 25* y Macieia dziedzica ná Podgorzu Swierczewie y Wielkieywſi; umarł 1599, ciało iego w lat dwadzieścia y trzy, gdy żonę iego Jadwigę Korytowſką w tymże Kościele Widawſkim do grobu wnoſzono, znalezione ieſt nie naruſzone, y znowu w roku 1636

gdy Syna iego Chryzostoma tamże grzebiono: dwoch albowiem Synow Macieia zo-
stało, Woyciech Dziekan Kiiowski, y Chryzostom, ten z Gomolińśki miał Syna Boni-
facego, ktorego z Arciszewski Synowie Franciszek Balcer y Kazimierz. Jarosz drugi
Syn Jana z Radoszewski, pierwszym zwiazkiem złączył się był z Mączyńska, z kto-
rey był Jędrzey y Swentosław, drugim z Łętkowska, z ktorey był Syn Stanisław. Z tych
Jędrzeia żona była Rogozińska, z ktorey Synow trzech Maxymilian Adryan y Re-
migian. Remigian z Łętkowski zpłodził Wawrzynca, Adryan z Jadwigi Zborowski
Krzysztofa y Remigiana. Z tych Remigianowi Kędzierzyńska zrodziła trzech Synow,
Alexandra Michała y Jana, Krzysztof zaś Cześnik Lubelski, dziedzic ná Pleśni w Wo-
iewodztwie Sandomirskim dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Zofią Silnicką,
z ktorey był Michał Proboszcz Zbylitowski y Gabryel ten z Stawski zostawił Syna Jo-
zefa. drugi raz z Zofią Brzechfianką, z ktorey Syn Piotr w Zakonie Soc: JESU temi
czasy w druku życie Maryi de Agredo od niego ná Polski ięzyk przetłumaczone iest
y krocey zebrane w Kaliszu, y w Lublinie in 4to 173. Ten Krzysztof był w przod
Podstarościm Nowomieyskim, człowiek y w náukach wielkiego poleru, y w okazyach
Kozackich y Szwedzkich pięknego serca, poseł na Seym 1677, deputat podwakroć ná
Trybunał Koronny. Swentosław drugi Syn Jarosza z Mączyński, miał za soba Łęt-
kowską z tey był Syn Jerzy, Jerzego z Trzciński Kazimierz, Kazimierza z Straszewski
cwoch Synow, Jan Kasztelan Jnowłodzki z Ziołnicki zostawuie Syna Jozefa, y Kazi-
mierz Cześnik Czerniechowski, od ktorego Syn temi czasy Maciey Zygmunt trzeci Syn
Jana z Radoszewski, poiał Mączyńska, od ktorey Syn Jan z Choynowski z płodził
czterech Synow, Woyciecha, Swętosława, Pawła y Jakuba. Woyciech z Gaiewnicki
Jakuba Walentego Stefana y Rafała. Swentosław z Wolski Jana dziedzica ná Białuszu.
Paweł z Bielicki Jana, Jakub Piotra zostawił. Jaxa drugi Syn Mikołaia Chorążego
Sieradzkiego, zpłodził Syna Mikołaia, Mikołay Bartłomieia, ten z Jwański Jakuba,
ktorego krom innych bez potomnie zeszłych Synow, był Syn Paweł dziedzic ná
Leśnicy, od ktorego czterech Synow Kazimierz, Jan, Hippolit, Alexander.

Kwiatkowski herbu Nowina, w Kaliskim Woiewodztwie: Z tych Jakub Truksza-
szy u Zygmunta I. Krola Polskiego. *Historia dom: Prof: Cracov:* wspomina dwoch braci
Kwiatkowskich ci *zeszkol* Kaliskich dla szerzącego się tam powietrza morowego do
Krakowa dla nauk posłani, gdy młodszy z nich czternaście lat dopieromaiący z gospody
swoiey wyszedł, od przechodzącego żołnierza, ktorego áni znał młodzian, ani na-
n nieyszym słowkiem nie uraził w głowę smiertelnie raniony padł ná ziemię; działo
się to pod czas wesela Krolewskiego; brat iego starszy dowiedziawszy się o tym, zebra-
wszy coś ludzi, poty zaboycy szukał, áż go znalazł, więc w kaydanach okutego w
gospodzie złożył, z tą intencyą, żeby go był nazaiutrz do Sadu y pod katowski miecz
oddał. Przyszedł tym czasem do siebie brat młodszy ranny, y widząc niechybną
śmierć swoię, usilnemi prożbami przykrzyć się bratu starszemu począł, żeby dla
miłości Boskiey zaboycę swego życiem darował: długo się ten wzbraniał, gdy
iednak widział, że coraz brat bardziey słabieć począł z samego pomięszania, że ná proź-
by swoie nie widział żadnego skutku, nákoniec przyzwala ná to, że złoczyńcę ná wolą
braterską wolnym uczynił Atoli młodzian obawiaiąc się tego, co w samey rzeczy było,
żeby go pozorem obietnic daremnych nie uwodzono, uprászać brata począł, żeby
winowaycę do niego przyprowadzono, co gdy zełzami czynił zmiękczył serce bra-
terskie, że kwoli niemu stawiono go, ktorego gdy obaczył, w głos zawołał.
Protestuię się przed Bogiem że się nad tobą mścić śmierci moiey ani chcę áni myślę,
y owszem dla miłości Boskiey dáruię ci krzywdę moię. Niech ci Bog ią daruie.
Proś Boga y Matki iego za mnie, to wymowiwszy wolnym go kazał puścić, sam záś
nogi ucałowawszy Ukrzyżowanego y Sakramenta Swięte przyiąwszy, żyć przestał
ná ziemi. *Annuæ Socet: 1616 fol: 703*, luboć áni imienia áni przezwiska nie namieniaią.
Paweł Proboszcz u S. Jana w Krakowie, iest w druku iego *Ode apprecatoria in 4to 1639*

w Krakowie

w Krakowe. Miał zá soba ...rzęwicka. Woyciech w Zakonie Societatis JESU wydał
*Tyrocinium Marianum, seu p...xercitia ad usum Sodalitatis B. M. V. Cracov: typis Schedel
1669 in 16*, a do *De novo cultu Barbaræ Virg: Cracov: 1672 in 12*, umarł 1676. Tomasz
1691. Cypryan 1696.

KWILECKI herbu Srzeniawa z Krz...m Są w Wielkieypolszcze. N. Kwilecki miał zá soba
Niezabitowska. Michał 1704. Kw...cka była za Stanisławem Rydzyńskim Łowczym
Wschowkim. Łukasz Starosta M...ski żona Eleonora Marszewska Kasztelanka Prze-
męcka, druga Bárbara Lipska Kaszt...nka Rogozińska.

KWILENKI herbu Lis, w Bieckim p...wiecie. Mszczuy z Kwiliny Podkomorży Kra-
kowski 1368 *u Łask: w Stat: fol: 77.*

KWINTA herbu Drya w Lidzkim pow...ie. Jędrzey Kwinta 1674. Marcin 1700.

KYKIERYC herbu Gozdawa ale zta odmia..., że Lilie dwie rozwarte podle siebie bydź
powinny, á trzecia pod niemi wesrzodku, wszystkie białe w modrym polu, ná heł-
mie na korona rogi czarne, ták ten herb ...pisał *Ms. o Famil: Pruskich*, y przydaie
że go Kykierycowie w Prusiech zażywa ą, ...ilie zaś powinny bydź dwie wiedne
zkładaie, rogi ná hełmie bez kolcow, ieden n...bok prawy, drugi na lewy zakrzy-
wione.

SUPPLEMENT

DZIĘC...KI herbu Dzięcioł na pniu stoiacy w Woiewodztwie Pomorskim, tym her-
bem ...y Maxymilian Persa od Mistrza Krzyżackiego za heroiczną odwagę
z ktorą ...cznie w rożnych okazyach popisał, nad to w rekompensę wziął od
niego ...dziecieliscze nazwane w Woiewodztwie Pomorskim w powiecie Len-
burskim. Z ...tych był Michał Dzięcielski dziedzic na Dargolewie w powiecie ...
wskim, ktory ...y Dargolewska primi voti żon zpłodził trzech Synow, Jana Michała y
Era; z ...Tolska zaś 2di voti małżonka Koigatka Przebendowskich zpłodził Jakuba,
Pa z ...tych niektorzy woynę służa cudzoziemskiego autoramentu y sa Officye-
ra Jan ...Dzięcielski z Joanna Kraiowską mia czterech Synow, Władysława Cześnika
Lzow...skiego, żona iego Tomicka, Michała, ten sobie stan duchowny obrał, Jana
te t...owrzysz służył, y Jakuba.

Fleming herb

...lk powinien bydź w Koronie na dwoch łapach stoiacy, całym ... w prawą
...arczy obrocony, ogon u niego zadarty, w łapach trzyma kamień ...bogaty. Tym
się he...em pieczętuie dom Flemingow, ktorzy z Flandryi w roku ... prze-
...li się do ...randeburgii, gdzie im nad Elba rzeką puścił Albertus Rufus Territo-
rium Fleming nazwane, tam rozmnożywszy się iedni z nich w Turyngii, drudzy w
Pomeranii osiedli. Z tych Tham Fleming, koo roku 1295 dwoch Synow zpłodził,
iednemu z nich imię Curd, drugiemu Erdman, od iednego z nich linia Flemingow
idzie de Bocke... od drugiego de Martentin. Z tych był Jakub Mareschalcus Pome-
raniæ, ktorego ...woch Synow nie dawnemi czasy kwitnęło; Jerzy Kasper Konsyliarz
u Kurfistrza Bran...deburskiego, ten z Ostenowry zpłodził trzech Synow Joachima
Fryderyka Gene...ła, ktorego żona de Watzdorfen. Jakuba Henryka Koniuszego
Litewskiego, Feld...marszałka Woysk Saskich, Kawalera S. Jana, żona iego pierwsza
Francizka Sapież...anka Koniuszanka Litewska, ále się to małżeństwo rozwiodło:

Xxxxxxx

druga

druga Xiężniczka Radziwiłowna Kanclerzanka Lite ka potomstwa iednak żadnego po nim nie zostało; y Bogusława Bodona Generał eitnanta, ktorego żona de Wrechen y z niey dzieci. Drugi Syn Jakuba Heino aryk w Woysku Saskim y Brandeburskim Feldmarszałek z Elżbiety de Phulen cz ech Synow zostawił, y dwie corki, Elżbietę Maryannę Jana Przebendowskiego Podsk iego Wielkiego Koronnego, y Generała Wielkopolskiego, druga Generała Schackar żonki: z Synow zaś Jan Jerzy Generał Major w Woysku Litewskim żona iego Kat yna Segris de Bielken, z ktorey Familii były dwie Krolowe Szwedzkie, y z niey p omstwo.

KUNCZEWICZ herbu Roża. Tego był he Błogosławiony Jozaphat Kunczewicz Archiep skop Połocki y Witebski Greckic obrządkow cożkolwiek badź, że go *Okolski* do Kuncewiczow herbu Łabędź refer atoli *Susza w życiu iego* Rożycem go wyraźnie pisze, z Oyca Gabryela Kuncev za, Matki Maryny, rodzicow Szlachetnych urodzony, ktorych iednak niedostat fortuny, do tego przycisnął, in Mieście Włodzimierzu ná Wołyniu osiadsz w pobożności ćwicząc się Ch ańskiey, w roku 1580, tego Syna zpłodzili, Janem na Krzcie Swiętym nazwali, K usieńkim ieszcze będąc, gdy z rodzicami s em do Cerkwi S. Piatnicy przyszedł obrazom się przypatrował. á osobl wie Ukrzyżowanego Chrystusa; y pyta się co to było, skoro mu powiedziano; że to była, Boga dla miłości y zbawienia ludzkieg ná krzyżu zamordowanego figura: tak zaraz iska ognista z Krucyfixu ná dziecinn ego pierś spadła, y ták rodzicow zatrwożyła że ognia w zanadrzu dziecięcia , á nie nalazszy, nie omylny sobie prognostyk, iák miał bydź gorącym y żarli n na potym sługa Boskim, wzieli. Jakoż rosł potym w leciech, rosł w cnocie y po ności, tak dalece, że nigdziey go prędzey niezmlazł, iáko w Cerkwi álbo modlącego , álbo zamiataiącego álbo posługuiącego; co wnim postrzegszy obywatele tamecz wzorgo y przykład innym dziatkom swoim stwiali. Podrosłego iuż rodzicy do W upcowi bogatemu oddali, áby się był przynimło kupiectwa przysposabiał; wszakże ęć więwa w sobie czuiąc do nabożeństwa więcey się modlitwą, czytaniem Xiąż ych ; o co nie raz od Pana surowie gromiony, ba y chłostany, nic i nak z pocze swego nie upuścił: wszakże potym Pan cnotę w nim wielka rozw iac, nie maiąc potomstwa, zakochawszy się w nim, iuż go dziedzicem sw całey suny czyni tym go potykał; átoli Jarwzgardziwszy tym wszystkim, wiáre ps pił do Zakonu S. Bazylego w Manaerze S. Troycy w roku 1604 d rzy niebieposłu twem Metropolity Pocieia w Unii zostaiącym, Jozafata imi Państwo wszy; ami się zakonnemi obowiązał Bogu w pięć lat potym ná K od vli święco zostal. Zakonne życie swoie wielkiemi okrasił cnotami, prz , taż swoiey mykaiąc się wszystek si w bogomyślności niebieskiey zapia t pi klęcz aż krzyżem leżąc, iuż się z do krwi biczuiąc, modlił; przezále la pre dneg napoiu oprocz wody nie zażywał, y pewnie byłby aż do nierc e z wzię a swego nie odmienił, gdyby mu byli starsi tey nad sobą surowości n nani Wnocy na cmentarz zá wie ołtarz wychodząc, tam boso, śniegu, ie pod rynną ná iednym kámieniu stoiąc, albo też gołemi kolan klęcząc ugo krwawe dyscypliny za grzeszników, y za nawrocenie do iedności Narodu R wzięty czynił. Tysiąc pokłonow ná dzień, zwyczaiem w kościołach Ruskich wzięty yni biał, tych słow ięzykiem Słowieńskim zażywaiąc: Panie Jezu Chryste Synu Boż nie łuy się nademną. Mięsa przez la dwadzieścia y pięć zakonne życia swego zasypiał; iadł, ná gołey ziemi álbo w włosiennicy, álbo w kapicy zakonney pospolicie zasypiał; paskiem żelaznym ciało swoie ściskał, osobliwie w Wigilie Swiąt Uroczystych, álbo gdy do ołtarza taiemnic przystępował. Gdy się tákiego życia iego ostrego sława rozeszła, nie r adna białagłowa do iego komorki przyszedszy: do grzechu go námawiać poczęła, czyto chcąc cnoty Jozafata doświadczyć, czyteż lubieżności swoiey zadosyć uczynić, zgromił iey niewstyd, iák należało Swięty Jozafat, á gdy to nie poprawiło

poprawiło bez czoła, bez wstydu żywa w białogłowie pokusę, postronkiem ią osmagawszy od siebie odpędził. Zarliwość zbawienia dusz ludzkich wielka w nim była, kiedy ieszcze tylko Dyakonem będąc, na rynek iuż z potrzeby iuż z umysłu, wyszedszy prostaczkow zbierał, wiary Swiętey ich nauczał, od grzechu do pokuty gorącą mową swoią prowadził: szli zá nim ludzie skruszeni do Cerkwi Swiętey Troycy, gdzie do nog upadaiąc Oycom; áby spowiedzi ludzi sprowadzonych słuchali, prosił. Coż kiedy Kapłanem, á potym Biskupem został; niewiem ieżeli ktory dzień minął, áby on kogo spowiedzi nie słuchał: bywało to często, że godzin cztery á bo pięć słuchaiąc nacisnionych penitentow, w tey sobie pracy nie tęsknił. Wdrodze nawet y na noclegach y popaskach, nim konie y czeladka posileni wytchnęli, on gospodarza z żoną y czeladką do spowiedzi namowił, y ták rozgrzeszenie im y náukę zbawienną dawszy, odieżdżał. Z tąd iednego razu, gdy na schyłku zimy iuż Arcybiskupem będąc, do Niemna rzeki przyiachał, á ten się zlodem łamał, ták że przewozić się przez niego, nie podobna było, obaczywszy wielką kupę kmiotkow, przewozu oczekiwaiących, żarliwy zbawienia ludzkiego Pasterz zawołał do nich: Dziatki nie proznuycie, nim kra minie, podźcie do spowiedzi, ia każdego z was słucháć będę, y ták cały dzień strawił, owego ubostwa, ktore się było do przewozu nacisnęło, słuchaiąc. Tákie w nim cnoty y żarliwość widząc Metropolita, pierwey go posłał do Zyrowić, áby tam mieysce ná Zakon odebrał, y Manaster tam założywszy, pierwszym w nim był Przełożonym. Prędz z tamtąd ná Archimandryą Wileńską, nákoniec na Archiepiskopstwo Połockie Jozefata promowował, ktorą godność z wielką trudnością, y to aż z posłuszeństwa y z płaczem wielkim ledwo przyiął; gdzie surowości żywota y umartwienia zakonnego nie tylko nie opuścił, ále sowiciey przyczynił; włosiennicy y sukienki siermiężney nigdy niezkładał, dyscypliny żadnego dnia nie opuścił, łańcuszkiem żelaznym ná ksztalt ostrog splecionym przed każdą Mszą Swiętą biodra swoie ściskał. O zbogaceniu krewnych nigdy nie myślił; prowenta Archiepiskopskie ná ubogie y sieroty, á część na restauracyą Cerkwi obracał. Gdy wdowa iedna o wspomożenie onego prosiła: á szafarz ná roskazánie Paná swego nic dáć nie chciał, ubostwem się zásłaniaiąc, zfukał go B. Jozafat, y kazawszy dáć beczkę mąki, do śpiżarni zaprowádził, y tam wielki dostatek żywności nie wiedzieć z kąd pokazał, upominaiąc áby uznał, iáko P. Bog iałmużny zwykł obficie nagradzać. Podczas Liturgiey, albo Mszy S. wszy k w Bogu zanurzony, często zachwycony bywał: nie mało ich pod przysięgą wyznawali, że Aniołow iemu do Mszy S. służących widzieli. Przed wroty Cerkwi Połockiey, zamkowey, nad ktoremi był Obraz Panny N. ná modlitwie [illegible] nocy trawił gdzie z domowey młodzi iego, nie ktorzy cicho skradszy się gd y przez szczelinę coby ich Pan czynił pátrzáli, obaczyli, iż z Obrazu Panny N. p omienia wyniknawszy, wielką światłością wszystkiego Jozaphata S. okryły, y od zie nie podniesiony zdał się iákoby był w Słońce obleczony. W náwrácaniu do praw ey Wiary Jedności S. ták był szczęśliwy że w Połocku żadnego Unita nie zastaw iw części pracą y nauką swoią nawrocił: á to nie tylko od Schizmy, ále tak Kalwińskiey, iáko y Luterskiey, Szlachty, y Szlachcianek cudown mało. Zbliżył się tedy czas drogiey śmierci Męczeńskiey żarliwego Patter za, wy z Połocka do Witepska, Grob sobie kazawszy w Cerkwi Połockiey nágotować strzegali go przyiaciele, o sprzysiężeniu się ná żywot iego Witepszczan, ro aby ná pewną śmierć nie iachał, á ieżeli koniecznie ma iácháć áby z assystencyą iachał, ktorą mu Szlachtá Połocka dáć chciała. Nie dał się od iázdy od nie przyiął y Assystencyey, ále swoim Dworem, nie ustraszonym sercem do W iachał, y że wszystkiemi się iáko ná pewną śmierć iadąc żegnał. Przyiechawszy Witepska dwie Niedziele zmieszkał, álić w Sobotę, Unit ieden pozno przysz d Pasterzá przestrzega, że ná Rátuszu stánęła rádá, áby názáiutrz w Niedzielę Wesołą twarzą przyiął tę nowinę, ále uchodzić, álbo się bronić ni

dlitwie goracey noc onę ſtráwił. Gdy po iutrzni z Cerkwi do domu ſwego powracał, iuż ludzi záiuſzonych około Dworu było pełno: ále ſkoro ie przeżegnał, ucichli, y rostąpiwſzy ſię Páſterza przepuścili. Ledwo wſzedł ná pokoy, wnet po wſzyſtkich Cerkwiach Schizmatyckich ná gwałt we dzwony uderzono á Mąż Boży krzyżem ná ziemię padſzy ná pewną ſię śmierć gotował. W tym o godzinie iákoby ośmey, ſtarſzyzna poſpolſtwo gorzałką popoiwſzy, gwałtem wrota, y parkan dworu Archiepiſkopſkiego wyłámáli, Czeladź y Archidyakoná mordowáć y zábiiáć poczęli. Ten hałas y wołánie ſwoich uſłyſzáwſzy Jozaphat wſtał z modlitwy, y z pokoiu ná podworze wyſzedł, mowiąc do nich Oycowſko: *Dziatki, coż wam czeladká moia winna, że ich zábiiacie? ieżeli mnie ſzukácie, otom ieſt, y przeżegnał ie.* Przeſtraſzeni z rázu umilkli wſzyſcy, aż dway świeżo przypádſzy krzyknęli, biy, zábiy Lacinniká, Papieżniká, a to mowiąc, ieden, kiiem w głowę uderzył, że ſię pochylił, drugi berdyſzem Głowę Swiętą rościął, á tak iuż leżącego ná ziemi, czym kto mogł, bili, kłoli, zá włoſy y brodę targáli, włoczyli, trudno opiſáć, iáko okrutnie y bezecnie nad niewinnym ſię paſtwili. W tym Swięty podniozſzy ręke záwołał: *o Boże moy*, podobno chcąc mowić: *nie poczytay zá grzech tego tym záboycom moim, bo nie wiedzą co czynią.* Tym głoſem do nowego záiuſzeni okrucieńſtwá, znowu czym kto mogł, bili, tłukli, włoczyli, włoſy z Głowy y brody targáli, baby ná zábitym iuż uſiadſzy gorzałkę pili, y z [illegible] zabicia ſię cieſzyli. Inśi ná nogach zabitego poſtawiwſzy błogoſławieńſtwá proſili, [illegible]nni głowę nachyláiąc z iego pokłonow ſzyderſtwo czynili. Zdárli potym y ſukníe, a obáczywſzy ná nim włoſiennicę grubą wątpić poczęli, ieżeli nie proſtego iákiego Zakonniká zábili. Uwiązawſzy potym poſtronkiem zá nogi nágie ciało Oycá ſwego, nowi Káimowie po Mieście z náśmiewiſkiem włoczyli. W tym záćmiło ſię ſłońce, że ſię dzień w noc obrocił. Przelękli ſię wſzyſcy, y po większey części od tego okrucieńſtwá odſtąpili. Drudzy záś obnáżone Ciało; z krzykiem z gory do Dźwiny zrzu[illegible], ktore lecąc w puł gory przykrey záſtanowiło ſię, y ták ná powietrzu czas nie [illegible] wiſiało. Zatopione potym w Dźwinę kámieńmi u nog y ſzyi obciążoną tam [illegible] widzieli o naywiękſzey głębinie, nad ktorym mieyſcem, pokazał ſię ná powietrzu ſłup bardzo iáſny, Ciało Męczeńſkie wſkazuiący. Wyięte Ciało z wody dnia [illegible]ego, naymnieyſzey ſkázy nie miało w ſobie, y owſzem zá żywota nigdy ták pię[illegible] y wdzięcznym niebył, iáko z wody wyięty, że ſię y ſami okrutni záboycy nápa[illegible]ć niemogli. Ubráne Ciało dziewięć dni w Cerkwi wyſtáwione ſtáło, śliczności [illegible] dzięczności ſwoiey niemieniąc. Przyiacháli potym Połocczanie, y Dźwiną Ciáło Męczeńſkie do Połocká przyprowadzili, ále y to nie bez cudu było bo cięſzkie mrozy [illegible], rzeká iednak poty nie zámarzła, áż Ciało Swięte w Połocku ſtánęło, ná [illegible] przyięcie [illegible] żywo wſzyſcy wſzelkiego ſtánu ludzie wybiegli, nietylko Kátolicy [illegible] Heretycy y żydzi, ſtárzy y máli ná rzekę ſię wyſypáli, á z płáczem, y nárzekániem okrucieńſtwo Oycoboycow potępiali. Pogrzeb Ciałá Męczeńſkiego [illegible] ta Ruſki, z drugiemi Episkopámi, y całym Woiewodztwem, z [illegible] odpráwował. Roku 1628. Stolica Apoſtolſka ſłyſząc o Cudách [illegible] zſyła Komiſſarzow do Połocká, gdzie naprzod Ciáło czerſtwe, [illegible] naymniey nie náruſzone náleziono: z rány iáko świeżey krew y ropá [illegible] wonią wdzięczną z Ciałá wſzyſcy uczuli, y z oczu łzy płynące widziáne [illegible] trumnie ná ſpodniey deſce Obraz B. Męczenniká wyrážony náleziono. Przy grobu wiele chorych uzdrowionemi zoſtáli, ślepych niemáło przeyrzało, [illegible] lat czternáście ſkurczona będąc, do grobu Męczeńſkiego przynieſioná zoſtálá, ktora *Inquizycya* lat kilka trutynował z Trybunałem *Congregationis [illegible]orum Rituum* Ociec S. Urban VIII. Paſterz powſzechny, ktory y ſam cudu B. [illegible] nad ſobą doznawſzy Roku 1642. w liczbę Błogoſławionych wpiſáć, y Uro[illegible]c iego, Pacierze y Mſzą o nim náznaczywſzy obchodzić roſkázał.

PROTESTACYA AUTORA

Już to lat dzieſięć upłynęło, iák pierwſzy Tom pracy moiey, z praſſy drukarſkiey na świat wyſzedł; więc że przez ten czas, lubo ták przewlokły, ledwom od kogo w Domu właſnym mogł pożyſkáć informacyą; dla tego upraſzam o nię wſzyſtkich, y oświadczam ſię, że byle mię autentyczna y należyta wcześnie záſzłá; zechcę w náſtępuiących Tomach każdego honor zupełnie y delikatnie piaſtowáć, y nadgrodzić to, wczym ſię tu ubliżyło; ták iáko iuż w teyże ſamey Xiędze, rożnym ſię inſzym, ná ich rekwizycyą, za doſyć ſtało.

ERRATA

fol: 178. Połockie *czytay* Płockie
fol. 179. pod Chocimem *czytay* Choynicami.
fol: 180. Nownica *czytay* Jłownica
fol: 184. ále y w roku 1233. *czytay* 1333.
fol: 187. Climact. 1. lib. 2. *czytay* lib. 1.
fol: 194. Galiginowi *czytay* Giliginowi
Jbid: nad rzeką Seſsarſką, *czytay* Seſsarką,
fol: 205. groſzy Pruſkich *czytay* Praſkich
fol: 206. umarł 1602 *czytay* 1601.
fol: 210. Croſnenſis *czytay* Croſenſis
fol. 216. Fidenannus *czytay* Tidemannus
fol: 231. ná Seym 1533. *czytay* 1633.
fol: 241. Garkawſkim *czytay* Gawkowſkim
Jbid: przezegnawſzy *czytay* pożegnawſzy
fol: 242. in Flawia *czytay* Slawia
fol: 245. za dyſpozycyą, *czytay* ná dyſpozycyą,
fol: 256. Gordonowa *czytay* Gordonowna
fol: 294. Spondanus in Ruſzel *czytay* Spondanus y Ruſzel
fol: 307. Oſtrokońſkiego *czytay* Pſtrokońſkiego
fol: 314. po Nankierze *czytay* Nankierze
fol: 322. Roguſzowi *czytay* Boguſzowi
fol: 379. Bendorſkiemu *czytay* Stefanowi Brodzickiemu
fol: 397. Ruſnacki *czytay* Ruſnaki
fol: 399. Zawiwſzy *czytay* Zawiſzy

fol: 422. Jaſłowna *czytay* Tarłowna
fol: 437. Jgłowſki *czytay* Jłgowſki
fol, 442 Podſzlipſka *czytay* Podſilipſka
fol: 508. Przecalſki *czytay* Przewalſki
Jbid: Kierdela herb *czytay* Kierdeia
fol: 549. De ſua *czytay* Se ſua
fol: 554. Vilnæ 1635. *czytay* 1653.
fol: 578. ſunkcyą *czytay* ſakundyą
fol: 580. w Rezmarku *czytay* Kiezmarku
fol: 592. 1512. *czytay* 1521.
fol: 593. 1646. *czytay* 1546.
fol. 595. Konopacki herbu Nowiná *czytay* Konopka
fol: 602. Czeſnik Litawſki *czytay* Liwſki
fol: 629. w Statucie fol. 25. *czytay* 52.
fol: 630. Durſsus *czytay* Druſus
fol: 632. w Chełmie *czytay* Chełmnie
fol: 645. prawi ogon *czytay* pawi.

